

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“ PERUST. 1905

TOIMITTAJA

PEKKA ERVAST

SEITSEMÄSTOISTA VUOSIKERTA
1921

HELSINKI 1921
KESKUSKIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

SISÄLLYSLUETTELO:

	Siv.
<i>Ainetta, Paula</i> , Ruusu-Risti, runo	510.
<i>Barker, Elsa</i> , Mestarien kokous	570.
<i>Blixt</i> , Tietäjä-vanhus	613.
<i>Bo-Yin-Ra</i> , Mestareista	346.
<i>Collins, Mabel</i> , Läpikuultava jalokivi	41, 85, 160, 303, 369, 444, 556, 630.
<i>Emanuel, Armas</i> , Eripuit coelo Jovem	508.
„ Juutalaisuus	167.
„ Suomen kansallinen khristos	101.
<i>Ervast, Pekka</i> , Joulun Ruusu-Risti	581.
„ Kysymyksiä ja vastauksia	61, 124, 318.
„ Miten on luotava onnellinen yhteiskunta?	30, 109.
„ Mitä on tehtävä Ruusu-Ristin hyväksi?	436, 510.
„ Ruusu-Risti-seura	14.
„ Ruusu-Risti	257.
„ Ruusu-Risti 1922	449, 577.
„ Teosofisen Seuran tehtävä	328.
„ Tien varrelta	63, 127, 191, 255, 319, 382, 447, 510, 573, 635.
„ Tietäjästä Ruusu-Ristiksi	1.
„ Toimittajalta	3, 65, 129, 193, 258, 321, 387, 453, 513, 578.
„ Uusia kirjoja	57.
„ Väinämöinen	70, 142, 228, 264, 335.
<i>Erämies</i> , Kertoisinko siitä ajasta	179.
„ Niin ovat tehneet... ja — voittaneet	570.
„ Sukuvietistä ja rakkaudesta	380.
Erään ruotsalaisen lääkärin huomioita	362.
<i>H(annula), J. R.</i> , Aate ja elävä ihminen	49.
„ Elämmekö ajassa ennen vai jälkeen J. Kr?	537.
„ Ihanne, sydän ja järki	360.
„ Ihminen ja maailma — piste ympyrän kes- kellä	181, 244, 378, 438, 499.
„ Viha viepi viljan vainiolta	610.

<i>Kailas, Uuno</i> , <i>Mysterio</i> , runo	600.
<i>Kangur, Julius</i> , <i>Unista ja loitsuista</i>	503.
<i>Korpi, Frans</i> , <i>Katkelma juutalaisten sisäistä historiaa</i> 116, 174.	
<i>Kouta, Aarni</i> , <i>Friedrich Nietzsche</i>	283.
„ <i>Graalin malja</i> , runo	23.
<i>K., E.</i> , <i>Etsijä</i>	105.
<i>Krohn, Leo</i> , <i>Esoteerista astrologiaa</i>	131, 210, 287.
„ <i>Muuan okkultinen romaanisarja</i>	354, 418.
„ <i>Uusia kirjoja</i>	125.
<i>K., S.</i> , <i>Uusi maailmankuva</i>	427.
<i>Kryshanowskaja-Rochester</i> , <i>Supramatin vierailu kau-</i> <i>kaisessa tähdessä</i>	488, 541, 604.
<i>Laune, A.</i> , <i>Kokemuksia salatusta maailmasta</i>	239.
<i>Larin-Kyösti</i> , <i>Alttarkallionmunkki</i> , runo	82.
<i>Leges Societatis</i>	166.
<i>Lévi, Eliphaz</i> , <i>Suurten mysterioiden avain</i>	199, 275, 398, 466, 519, 587.
<i>Marie, Alexandra</i> , <i>Näky vanhasta Egyptistä</i>	68.
<i>Miten ja miksi tulin teosofiksi?</i>	51, 187, 251, 315.
<i>Oksa, Sikstus</i> , <i>Uskon nähneeni ja oppineeni</i>	313.
„ <i>Valkea airut</i> , runo	185.
<i>P(aloheimo), H.</i> , <i>Helmiä</i> , runo	243.
„ <i>Kaksi runoa</i>	447.
„ <i>Pekka Ervastille</i> , runo	502.
„ <i>Pienten tähden</i> , runo	238.
„ <i>Ruusu-Risti</i> , runoja	254, 548.
<i>Palomaa, Veikko</i> , <i>Mitä tiedän mestareista</i>	152.
<i>Rajan takaa</i>	564.
<i>Ronimus, Rafael</i> , <i>Jouluaatto vanhaan hyvään aikaan</i> , runo	583.
„ <i>Juhani Aho</i> , runo	407.
„ <i>Kahden</i> , runo	481.
„ <i>Keväälle</i> , runo	282.
„ <i>Kuvaelma runodraam. „Saban kuningatar”</i> 349	
„ <i>Neitsyt Marian rakkauden-ruusu</i>	584.
„ <i>Näkinkenkä</i> , runo	530.
„ <i>The rest is silence</i> , runo	540.
„ <i>Öinen titaani</i> , runo	536.

<i>Rudolph, Hermann</i> , Tie Kristuksen luo	408, 473.
<i>Salonen, Hugo T.</i> , Tieto ja usko	171.
<i>Sipelgas, A.</i> , Mielelön, kertomus	25.
„ Vakoojat, kertomus	155.
<i>Snellman, Jussi</i> , Salainen saari, runo	9.
Suomen Yhteis-Vapaaamurari-Järjestö .	54, 121, 190, 247.
Tibetiläisten mestarein tuttavallisia tiedonantoja .	549, 634.
<i>Vaaka</i> , Kotihaltian kehtolaulu, runo	104.
<i>Venna, Antti</i> , Marjatta-seura	531.
„ Marjatta-seuran alkuvalmistuksia	533.
<i>Viljanen, V. M. J.</i> , Planetat ja sääsuhteet	222, 299.

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

TAMMIKUU

N:o 1

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

17:s vk.

TAMMIKUU 1921

N:o 1

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Tietäjästä Ruusu-Ristiksi	1
Toimittajalta	3
Salainen saari, runo, <i>Jussi Snellman</i>	9
Ruusu-Risti, <i>Pekka Ervast</i>	14
Graalin malja, runo, <i>Aarni Kouta</i>	23
Mielelön, kertomus, <i>A. Sipelgas</i>	25
Miten on luotava onnellinen yhteiskunta? II, <i>Pekka Ervast</i>	30
Läpikuultava helmi, Patandshalin jooga-lauselmat, I—III	41
Aate ja elävä ihminen, <i>J. R. H.</i>	49
Miten ja miksi tulin teosofiksi	51
Suomen Yhteis-Vapaaamuurari-Järjestö	54
Uusia kirjoja, <i>P. E.</i>	57
Kysymyksiä ja vastauksia	61
Tien varrelta	63

Ruusu-Risti

SUOMEN SALATIETEELLINEN TUTKIMUSSEURA

Johtaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Seura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920 ja sen kotipaikkana on Helsingin kaupunki. Jäseniä on ympäri maata.

Seuran tehtävät ovat:

1) Ruusu-Risti on totuudenetsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan ihmisen veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä, sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja.

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä.

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Seuran jäseneksi saattaa pyrkiä jokainen, jolla on kahden jäsenen suositus. Hakemuskavakkeita, sääntöjä y.m. tietoja saadaan johtajalta, os. Lähetys-hotelli, Helsinki.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

TAMMIKUU 1921

N:o 1

TIETÄJÄSTÄ RUUSU-RISTIKSI

Kolmen vuoden aikana oli nimeni *Omatunto*; silloin olin pieni lapsi ja ääneni heikko, mutta herättävä kuin oman-tunnon ääni. Kolmentoista seuraavan vuoden aikana oli nimeni *Tietäjä*, ja silloin kasvoin elämän koulussa nuorukaiseksi, opin viisauttakin vähän ja sain paljon ystäviä; ääneni alkoi jo kuulua elävän ihmisen äänenä, ja yritin puhua viisaasti ja kauniisti, vaikka ääneni kai välistä kaikui katkeralta ja alakuloiselta kuin ihmisen ääni ainakin. Nyt olen kolmannen kerran muuttanut nimeni, ja nyt olen *Ruusu-Risti*. Jos nyt saan kulkea suorana kuin risti, pää pystyssä, katse kohti totuuden aurinkoa, syli avoinna koko maailmaa rakastamaan, silloin on kulkuni oleva kuin tanssia ruusuilla eikä onnestani ole mitään puuttuva.

Sanon „jos saan“, sillä jolleivät ystäväni ole minua tuke-massa, kuinka silloin pää pystyssä osaisin kulkea? Mutta ettehän te, rakkaat ystävät, minua hylkää? Tietäjänä teidät voitin ja teidän sydämenne, miksi nyt kääntäisitte kasvonne minusta pois? Olen nyt *Ruusu-Risti*, mutta katsokaa mi-nuun! Katsokaa minua suoraan silmiin! Eivätkö silmäni ole entistä kirkkaammat, syvemmät ja sinisemmät? Enkö ra-

kasta teitä ihmisinä ja yksilöinä enemmän kuin ennen? Enkö tahtoisi teitä palvella monipuolisemmilla ja perusteellisemmilla tiedoilla kuin ennen? Enkö tahtoisi välttää pienimpiäkin soraääniä huolellisemmin kuin ennen? Varmaan, varmaan!

Ja sentähden kuiskaan teille: pysykää yhä ystävinäni! Kolkutan sydämenne ovelle, laulan teille, tanssin teille ja sirotan ruusuja jalkojenne eteen. Luottakaa minuun, ottakaa minua kädestä, ja teidän oma elämänne kirkastuu: suru ei teitä peloita eikä ilo teitä sokaise, kun yhdessä vaellamme.

Siis sanon teille: tilatkaa minut ja tilatkaa heti, että teidän säännöllisesti tanssia luoksenne. Hankkikaa minulle uusia ystäviäkin! Jokainen uusi tuo lisää voimia, voimia meille kaikille yhteisesti.

Tilata voidaan minua — Ruusu-Ristiä — postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Helsinki.

Hintani on vuodessa Smk. 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 dollaria (Amerikan rahassa), puolelta vuodelta Smk. 25:—, ulkomailla 2 dollaria (Amerikan rahassa).

Ilmestyn kuukauden 21 p:nä, lukuunottamatta kesä- ja heinäkuuta.

Tarjoan teille veljenkäteni ja tervehdin teitä omalla Ruusu-Risti-tervehdykselläni!

Näkemiin.

TOIMITTAJALTA

Joulu on rakkauden juhla. Jouluna vietämme sen ihmisen syntymää, joka uhrasi kaikkensa rakkaudelle, joka ei tunnustanut muuta perustaa, ei muuta ojennusnuoraa eikä muuta päämäärää ihmisen elämälle kuin rakkauden, väsymättömän, anteeksiantavan, itsensä unohtavan. „Sen uuden käskyn annan minä teille: rakastakaa toisianne sillä rakkaudella, jolla minä olen teitä rakastanut.” Hänen rakkautensa oli taivasten valtakuntaa, se oli autuutta ja rauhaa.

Kuinka kaukana on siitä vielä kristikunta! Se viettää keran vuodessa „rakkauden ja rauhan ruhtinaan” syntymää, mutta vähän se välittää siitä suuresta opetuksesta, minkä hänen elämänsä antoi. Kristikunta yhä sotii ja vihaa, murhaa ja ryöstää, tarttuu miekkaan ja — hukkuu.

Mutta Jeesuksen Kristuksen antama uusi elämänohje onkin salattu „tämän maailman viisailta ja oppineilta”. Sen ymmärtävät vain ne pienet, joita maailman oppineet halveksivat, — ne pienet ja vähäväkiset, joiden sydän on surussa puhdistunut, joiden henki totuutta haluaa, joille rakkaus on mittaamattoman paljon kalliimpi kuin kunnia ja kulta, kuin maine ja maailmanvalta.

*

Uusi vuosi on alkanut, uuden toiminnan vuosi. Sen kabbalistinen merkki on: vaali lasta, joka rakkaudessa syntyy!

Meille on syntynyt rakkautemme lapsi: Ruusu-Risti. Pitkin viime vuotta kannoimme sitä lasta sydämemme alla ja kärsimme kovia tuskia sen tähden, kunnes lapsi syntyi marraskuun 14 p:nä. Ja nyt on *edessämme* vaaliminen ja huolenpito, vastasyntyneen ruokkiminen ja hoitaminen. Lasta on vaaroilta suojeltava!

Ennen maailmassa lapselle aina asetettiin horoskooppi.

Jokaisella kuninkaalla ja ruhtinaalla oli oma hovi-astrologinsa. Ruusu-Risti on elvyttänyt vanhan tavan. Sen korkeimmalla Neuvostolla on oma astrologi-jäsenensä. Kun Ruusu-Risti pystytettiin Suomeen marraskuun 14 p:nä 1920, katsoi astrologi kelloa. Kello oli 1,50 j.p.p. Sille hetkelle tehtiin horoskooppi, ja horoskooppi on näin kuuluva:

„Vesimies nousevana, Uranus 1:ssä huoneessa ja Aurinko Skorpionissa, omassa 8:ssa huoneessaan, viittaavaat selvästi tämän hetken okkultiseen merkitykseen. Ne osoittavat, että on alkamassa aikakausi, jolloin syvennyttään mystiikkaan ja salatieteelliseen tutkimukseen, jolloin uutta luodaan ja uusia henkisiä virtauksia syntyy. Vesimies yhdessä Skorpionin kanssa kuvaa tieteen tosi henkeä, joka tunkee asioiden ytimeen ja puolueettomasti tutkii tosiseikkoja ja yksityiskohtia, samalla pitäen kiinni kaiken-yhteisyys-ajatuksesta.

„Keskitaivaalla on Venus Jousimiehen merkissä. Seuran toiminta on oleva uudistavaa ja puhdistavaa laatua, inspiroitua ja intuitiivista. Se on kulkeva rauhan merkissä, ja musiikki y.m. kaunotiede on oleva sen palveluksessa.

„Auringolla on vain hyviä aspekteja, ja yleensä olosuhteet näkyvät olevan suosiollisia. Auringon aspektit Marsiin, Jupiteriin ja Saturnukseen maamerkeistä osoittavat fyysillisellä tasolla saavutettavia tuloksia. Että seura on esiintyvä tekijänä ulkonaisessa elämässä, näkyy siitakin, että kaikki planeetat ovat horoskoopin yläpuoliskossa päiväpuolella, paitsi okkultiset Uranus ja Neptunus.

„Venus neliössä Saturnukseen 7:stä huoneesta on ainoa epäsuotuisa aspekti ja osoittaa taistelua pimeitä valtoja vastaan, jotka yrittävät vahingoittaa seuran toimintaa, — ennen kaikkea materialistiselta taholta. Mutta koska Venus on korkeimmalla keskitaivaalla ja Auringolla on suotuisia aspekteja eivät pimeät vallat paljoakaan saata vahingoittaa.

„Kuu Kauriissa 11:ssä huoneessa osoittaa, että juhlallisuuksilla ja muotomenoilla on oleva määrätty merkityksensä seuran kokouksissa ja juhlissa.

„Yleisvaikutelmana horoskoopista on sanottava, että seura on alkanut toimintansa onnellisena hetkenä. Uskon, että korkeita henkiolentoja on sen takana, sitä suojelemassa.

„Helsingissä marraskuun 20 p:nä 1920.

L. Krohn.”

Taivaan merkeistä päättäen jumalat siis suosivat lastamme: emmehän toki me ihmiset sitä hylki ja heitä?

Olen eri kirjoituksessa „Ruusu-Risti” kertonut rosenkreutsiläisyyden synnystä ja rosenkreutsiläisistä seuroista. En ole siinä yhteydessä maininnut teosofisen liikkeen saksalaista haarautumaa, n.s. antroposofista seuraa ja sen kuulua johtajaa, tohtori Rudolf Steineriä, koska kirjoituksessani olen maininnut vain muutamia seuroja, jotka nimenomaan käyttävät ruusuristi-nimeä. Mutta tietysti on muistettava, että antroposofit — varsinkin takavuosina — usein puhuivat rosenkreutsiläisyydestä ja nimittivät itseään rosenkreutsiläisiksi sekä katsoivat ja väittivät johtajansa olevan läheisissä okkultisissa suhteissa rosenkreutsiläisyyden salaisiin auktoriteetteihin.

Tavanomaiset viikkoluentoni ovat jatkuvasti täällä Helsingissä sunnuntaisin k:lo 12 päivällä Ostrobotnian juhlasalissa, Museok. 10. Ne käyvät nyttemmin Ruusu-Ristin merkissä. Sitäpaitsi olen viisi kertaa esitelmöinyt Teosofiselle Seuralle, Bulevardin 7:ssä, ja kysymysillat, jotka nykyisin ovat tiistaisin k:lo 7 j.p.p., pidetään nekin Bulevardin 7:ssä.

Ruusu-Ristin Helsingin-ryhmä kokoontuu joka toinen torstai k:lo $1\frac{1}{2}$ 7 i.p. Hankkijan talossa, Heikinkadun päässä. Ensimmäinen ryhmäkokous oli t.k. 14 p:nä.

Ruusu-Ristin alkajaismatineasta puhuin jo Tietäjässä. Jussi Snellmanin runon „Salainen saari”, johon Erkki Melartin oli säveltänyt musiikin ja joka herätti ihastusta matineassa, julkaisen tässä numerossa. Sama melodraama esitettiin uudelleen Ruusu-Ristin toisessa matineassa tammikuun 2 p:nä.

Joulukuun 26 p:nä luennon jälkeen oli pantu toimeen syntymäpäiväkahvit minun kunniakseni, koska silloin täytin 45 vuotta. Suuri joukko ystäviä oli koolla ja Aapo Pihlajamäki piti muitten nimessä puheen kunniavieraille, ojentaen sitten minulle kauniin adressin runoineen ja satoine nimineen ynnä rahalahjan työni helpottamiseksi. Kiitin liikuttetuna odottamattomasta ystävydenosoituksesta ja kiitän tässä vielä kaikkia niitä, jotka asiassa olivat mukana, vaikkeivät juhlatilaisuudessa voineet olla läsnä.

Kun asianharrastajat kysyvät, onko Suomella erikoinen tehtävä Europan uudestiluomisessa, vastaavat monet teosofit, ettei heidän ymmärtääkseen Suomella ole mitään erikoistehdävää; kaikki kansat ovat osaltaan mukana uutta Europpaa rakentamassa.

Tuommoinen vastaus kuulostaa yhtä demokraattisen vaatimattomalta kuin veljelliseltä ja järkevältä. Kuitenkin se perustuu historian tuntemattomuuteen ja henkisen näön puutteeseen. Sillä se, joka on lukenut historiansa, hän tietää, ettei historia ole niin tasa-arvoisen demokraattinen kuin ihmiset soisivat, vaan antaa milloin toisen kansan, milloin toisen kulkea kehityksen etunenässä, menestyä ja vaurastua esi-

merkiksi ja opiksi toisille ja lopulta sortua ja hukkua toisten varoitukseksi, jos ei se ole osannut oikein käyttää kohtalon suomia tilaisuuksia. Kansat ovat kuin yksilöt, ja kuinka erilaisiksi yksilöiden kohtalot muodostuvat! Onhan aina muita henkevämpiä ja voimakkaampia yksilöitä, jotka tarmollaan ja työllään, kaukonäköisellä viisaudellaan ja neronsa terävyydellä antavat henkisiä sysäyksiä kokonaisille kansoille ja aikakausille: miksei olisi kansoja, jotka suorittavat saman tehtävän historian näyttämöllä?

Sentähden minä ja moni muu olemme uskoneet ja yhä uskomme, ettei suinkaan ole järjetöntä ajatella, että Suomella-kin voisi kerran olla erikoinen kulttuuritehtävä kansojen kesken. Ja koska taas toisista syistä luulemme tietävämme, että Suomen kansalle paraikaa valmistetaan tämänlaatuista tehtävää tulevaisuudessa, emme ollenkaan ymmärrä, miksemme sitä uskoa julkilausuisi.

Ja jos taas kysytään, mikä tuo tehtävä on, en minä ainakaan mene vastaamaan siihen yksityiskohtaisesti, sillä ken tuntee jumalien koko ohjelman? Omaan rajoitettuun näköpiiriini on vain kangastanut kuva Suomen vastaisesta tehtävästä okkultisella työalalla. Tuntuu siltä, kuin Suomessa sillä alalla syntyisi koulu, jossa monista vieraista maista käydään viisautta oppimassa.

Näistä asioista puhun enemmän ja tarkemmin siinä kirjassa „Väinämöinen”, jonka aion julkaista tässä Ruusu-Ristissä ehkä helmikuusta lähtien.

Mutta tietysti Suomen loistava tulevaisuus tulee käsittämään monta muutakin alaa, ja jos esim. pitävät paikkansa (jota en kyllä epäile) herra D. Cajanderin ihmeelliset keksinnöt maan- ja puutarhaviljelyksen alalla, on siinä selvä viittaus siitä, että Suomi tulee saamaan mullistuksia aikaan taloudellisenkin elämän suhteen. Ja kun ajattelen, mitä voi-

maa esim. sähköksi muutettuna piilee meidän sadoissa koskissamme, en ollenkaan pidä mahdottomana sitä näkemääni tulevaisuudenkuvaa, että „Suomessa ei kurjuutta eikä köyhyyttä ole”.

Tässä Ruusu-Ristin numerossa julkaistu kertomus „Mieletön”, on nuoren venäläisen kirjailijan A. Sipelgasin kirjoittama. Herra Sipelgas julkaisi jouluksi pari teosta suomenkielellä, joissa hän kertoo nykyisen Venäjän oloista. Hän otti upseerina osaa maailmansotaan ja heräsi sodassa ymmärtämään, että ihmiskunnan ainoa pelastus on Kristuksen opissa, mikäli se kieltää väkivallan ja pahan vastustamista väkivallalla. Hän on asianharrastuksesta tarjoutunut kirjoittamaan Ruusu-Ristiin, ja hänen kertomuksensa ovat arvokkaita sekä niitä elähyttävän hengen että niiden asiallisen todenperäisyyden takia, mikä näkyy jo tästä novellista „Mieletön”.

Kirjoitukseni „Miten on luotava onnellinen yhteiskunta?” alkoi Tietäjän viime numerossa ja oli aiottu kokonaisuudessaan viime vuoden Tietäjään, vaikka loppu jäi kuin jäikin Ruusu-Ristiin. Ne, jotka mahdollisesti eivät tunne alkua, mutta haluaisivat lukea sen, voivat tilata Tietäjän viime numeron Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri.

Lähetän tämän Ruusu-Ristin ensimmäisen numeron kaikille Tietäjän tilaajille ja toivon, ettei kukaan vanhoista tilaajista jätä uudistamatta tilaustaan — nyt Ruusu-Ristin nimellä.

SALAINEN SAARI

*Saari on salainen suuri
keskellä elämän merta,
suvun saari suojaranta,
aallon kukka aurinkoinen.*

*Siellä on heinikkö heleä,
lepattava lehmuslehto,
yllä kukkulan ylimmän,
päällä vaaran vaskilinna.*

*Torni taivasta tapaavi,
paistaa kultainen kupunsa,
meren kumma kuutamossa
hohtelee hopeapäätty.*

*Yli yöllisten vesien,
puhki pauhinan pahimman
kuuluu sieltä kumma soitto,
laulu laineille elämän.*

*Etsijöille — eksyneille
sävel soittaa sääliväinen,
kutsuu virsi kulkureita,
pitää yllä yössä toivon.*

* * *

*Meren on pohjassa pimeä
kuilu kuolon, hauta hornan
luola lemmon lemmettömän,
himon, kurjuuden kurimo.*

*Siellä uivat uhrin yössä
laumottaisin ihmislapset:
milloin kyrkivät ylemmäs,
silloin syöksyvät syvemmäs.*

*Mitkä niljaisin nivelin
kylki kyljessä lojuvat
verkoissa veristävässä,
salahaidoissa halujen;*

*mitkä suossa suuta myöten
tuskaisina tuijottavat
kohti korkeuden valoja,
ikuisuuden ikkunoita;*

*anovat jo armahdusta,
säästämistä, säälimistä
loppumista pitkän pünän,
päätöstä tukalan tunnin.*

*Mikä on ääni ärjyväinen,
karjunta tuo kammottava?
— Se on peikkojen, petojen,
hornan sutten hoilotusta.*

*— Vaiko lie valitusvirttä,
vaikerrusta vaivan lasten,
ääntä rinnan rikkinäisen
tukehtuvan tuskanhuuto.*

* * *

*Miksi aallot niin aleni,
kumartuivat kuohupäiset?
Veen on selkä selvä, kirkas,
yllä, alla yksin taivas —*

*— Tuoss' on pursi äsken tullut,
veen on ilmestys ihana!*

*— Ken on purressa perällä
oudon korkea olento?*

*Valoa on koko olemus,
valon kaaret päänsä päällä,
rauhan, rakkauden välillä
aallon kiihkot hän asetti;*

*kuuli kutsun kuolevaisen
siksi saapui saareltansa
nostamahan, ken vajosi,
vaalimahan, ken valitti;*

*kerran kosketti keveesti,
painoi syyllisen syäntä:
— poissa polte on ijäksi,
tuska tunnosta paennut;*

*Samoin silmiä sively:
— valo syttyi vaivaiselle;
syyliin otti onnettoman:
— lapsenpuhtaaksi pusersi.*

* * *

*Kääntyi kokka kohti saarta,
heräs herkkä tuulen henki,
kepeästi venhe keikkui,
jumalainen juoksi pursi.*

*Kangasteli kauko ranta
saaren kappelin salaisen
kuumotteli kultatorni
aamuauringon valossa.*

*Tempppelin tornissa ylinnä
kimmelteli kirkas risti,
hehkui ristin rinnan päällä
ruusut purppuran punaiset.*

*— Ruusuristi — riemunristi,
elon — kuolon kumma merkki:
Ristille ikuisen uhrin
ruusut rakkauden punotut.*

*Ilman autere iloitsi
lehto hiljainen hymyili,
kertoi kukka kumppanilleen,
lauloi laine toisellensa:*

*— Rakkaus suurin suurimmista,
rakkaus kuoleman kukisti.*

14.XI.1920.

JUSSI SNELLMAN

RUUSU-RISTI

Uusi seura on syntynyt Suomeen: *Ruusu-Risti, Suomen salatieteellinen tutkimusseura*. Onko tämä seura ensimmäinen laatuaan, onko se vailla edeltäjiä? Onko sen nimi „Ruusu-Risti” suomalainen keksintö?

Useimmat lukijamme tietänevät, ettei niin ole. Ruusu-Risti-seuroja on muuallakin maailmassa, Ruusu-Risti-nimi ei ole alkuperältään suomalainen, vaan suomennos saksankielisestä nimestä eli sanasta „Rosen-Kreutz”. Rosenkreutsiläisten salaisesta ja salaperäisestä veljeskunnasta on moni kuullut puhuttavan, samaten kuin heidän viisaudesta, elonnestestään ja alkemiallisista taidoistaan. Emme tahtoneet säilyttää saksalaista — enimmäin tunnettua — nimitystä, koska muuallakin sitä on käännetty maan kielille ja koska alussa oikeastaan oli tapana käyttää latinankielistä nimeä *Rosæ* tai *Rosea Crux* ja puhua veljistä nimellä *Fratres Roseæ Crucis*. Koska nyt Suomeen olemme perustaneet haaran tätä vanhaa rosenkreutsiläistä puuta ja pystyttäneet ruusuihin puhkeavan ristin tänne kaukaiseen pohjolaan, lienee paikallaan luoda lyhyt silmäys rosenkreutsiläisyyden alkuperään sekä historiallisesti että mystillisesti ja myös lausua pari sanaa ruusuristi-symbolin merkityksestä.

ERÄS ROSENKREUTSILÄINEN MANIFESTI

V:LTA 1623

Keväällä 1623 oli Parisin kaduilla talojen seiniin kiinnitettynä luettavana seuraava kummallinen julistus:

„Me, ruusu-risti-veljien lähetit, vierailemme tässä kaupungissa, näkyväisesti ja näkymättömästi, Korkeimman ar-

mosta, jonka puoleen viisaiden sydämet kääntyvät; ope-
tamme ilman ulkonaisia välineitä puhumaan niiden maiden
kieliä, joissa asumme, ja nostamme ihmisiä, kaltaisiamme,
pelon ja kuoleman vallasta.

„Jos ken haluaa paljaasta uteliaisuudesta meitä nähdä, ei
hän koskaan pääse kosketukseen kanssamme; mutta jos hän-
nen tahtonsa todella on kirjoittautua veljistömme jäseneksi,
annamme me, jotka arvostelemme ajatuksia, hänen kyllä
nähdä lupaustemme totuuden, ja siinä määrin, ettemme ol-
lenkaan ilmaise asuinpaikkaamme, koska ajatus, yhtyneenä
lukijan vakavaan tahtoon, kykenee tekemään meidät tunne-
tuksi hänelle ja hänet meille.”

Yleinen mielipide askarteli silloin tässä salaperäisessä il-
moituksessa, ja jos joku sattui ääneen kysymään, mitä nuo-
ruusuristi-veljet mahtoivat olla, tapahtui usein, että tunte-
maton henkilö veti kysyjän syrjään ja selitti hänelle vaka-
vasti:

„Ennakolta määrättyinä ottamaan osaa siihen uudistuk-
seen, joka pian on tapahtuva koko maailmassa, ovat ruusu-
ristiläiset korkeimman viisauden tallettajia, ja koska he ovat
kaikkien luonnonantimien rauhallisia omistajia, voivat he
niitä käyttää mielensä mukaan.

„Olivatpa missä paikassa tahansa, he paremmin tietävät,
mitä kaikkea tapahtuu muualla maailmassa, kuin jos itse
olisivat tapahtumain keskellä; he eivät ole nälän eivätkä ja-
non alaisia, eikä heidän tarvitse pelätä vanhuutta eikä tau-
teja.

„He voivat hallita henkiä ja mahtavimpia haltioita.

„Jumala on käärinyt heidät pilveen suojellakseen heitä
vihollisilta, eikä heitä saata nähdä, elleivät itse tahdo sitä,
vaikka olisi silmät tarkemmat kuin kotkan.

„He pitävät yleisiä kokouksiaan Egyptin pyramiideissa.

„Mutta nämä pyramiidit ovat heille niinkuin kallio, josta pulppusi Mooseksen lähde, ne kulkevat heidän kanssansa erämaassa ja seuraavat heitä siihen saakka, kunnes astuvat luvattuun maahan.”¹⁾

ENSIMÄISET ROSENKREUTSILÄISET KIRJAT

Muutamia vuosia ennen tuota Parisin manifestia olivat painosta ilmestyneet ensimmäiset kirjoitukset, jotka Euroopassa julkisesti puhuivat Ruusu-Risti-veljeskunnasta ja sen viisaudesta. Nämä olivat:

1. *Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz anno 1459.* (Kristian Rosenkreutzin kemialliset häät vuonna 1459.)

2. *Allgemeine und General-Reformation der ganzen Welt.* (Koko maailman yleinen ja pää-uudistus.)

3. *Fama Fraternalitatis oder Entdeckung der Bruderschaft des hochlöbl. Ordens des Rosen-Creutztes.* (Fama Fraternalitatis eli korkeasti kiitettävän Ruusu-Risti-järjestön veljeskunnan löytö.)

4. *Confessio Fraternalitatis oder Bekenntnis der löbl. Bruderschaft des hochgeehrten Rosen-Creutztes.* (Confessio Fraternalitatis eli korkeasti kunnioitetun Ruusu-Ristin kiitettävän veljeskunnan tunnustus.)

Kirjat eli kirjoitelmat — sillä ne eivät olleet suuria teoksia — ilmestyivät painosta vuosina 1614—1617, herättivät paljon huomiota, saivat osakseen sekä ihailua että pilkkaa. Vuonna 1617 ilmestyi Leydenissa englantilaisen teosofin ja tiedemiehen *Robert Fludd*'in teos *Apologia*, jossa hän suurella kunnioituksella, hartaudella ja tietorikkauksella puhuu rosenkreutsiläisestä veljeskunnasta, puolustaa ja kiittäen

¹⁾ *Eliphas Lévi, Histoire de la Magie, ss. 371—373.*

sitä ja sen viisautta. Hän sanoo olevansa vakuutettu siitä, että veljeskunta oli löytänyt „viisaiden kiven”, joka soi omistajalleen terveyttä ja pitkää ikää, ja hän puhuu innokkaasti rosenkreutsiläisten veljien salaisen perintätiedon suuresta si-veellisestä arvosta.

Mitä nyt nämä ensimmäiset kirjat kertoivat rosenkreutsiläisen veljeskunnan synnystä ja alkuperästä?

CHRISTIAN ROSENKREUZ

Ne sanoivat, että Ruusu-Risti-veljeskunnan perustaja oli saksalainen aatelismies *Christian Rosenkreuz*, joka syntyi v. 1378.

Hän joutui nuorena orvoksi ja kasvatettiin luostarissa, jonka hän jätti kuusitoista vuotiaana. Sammumaton tiedonhalu sai hänet samoilemaan maita ja mantereita sekä etsimään idän viisaita heidän lymypaikoistaan. Kuuden vuoden aikana hän matkusti Vähässä Aasiassa, Arabiassa, Egyptissä ja Marokossa, sai nähdä paljon ja oppia paljon. Hän sai matkoillaan käsiinsä merkillisen kirjan, n.s. *Liber Mundi* (Maailman Kirjan), jonka avulla hän perehtyi luomisen ja ihmisen syvimpiin salaisuuksiin. Palattuaan kotimaahansa hän ensin työskenteli yksin kolmetoista vuotta, mutta ryhtyi sitten muutamia ystäviä opettamaan. Tämä tapahtui v. 1413, jonka tähden sitä vuotta pidetään rosenkreutsiläisen veljeskunnan perustamisvuotena.

Vielä kerrottiin Christian Rosenkreuzistä, että hän saavutti „Kultaisen Taljan” eli vietti „kemialliset häänsä” v. 1459, että hän kauan eli yksinäisyydessä ja salaperäisessä työssä sekä kuoli v. 1484. Hänen hautansa eli luolansa löysivät jotkut veljet „sattumalta” v. 1604, ja siinä oli monenlaisia seiniin ja kiviin hakattuja mietelauseita. M.m. oli

lause: *post CXX annos patebo*, „tulen ilmi sadankahdenkymmenen vuoden kuluttua.” Mestarin ruumista sitä vastoin ei löytynyt mistään.

Kirjat kertoivat myös, että Christian Rosenkreuzin opetuslapset ja seuraajat olivat saaneet yhdeksi säännökseen „pysyä salassa sata vuotta”, toisin sanoen olla sadan vuoden aikana kertomatta mitään maailmalle koko Ruusu-Risti-veljeskunnasta. Tämä lupaus oli pidetty pyhänä, ja sentähden maailma ei tiennyt rosenkreutsiläisistä mitään ennenkuin nyt 1600-luvun alussa.

Historian tutkijat ovat, kuten arvata sopii, yleensä sitä mieltä, että Christian Rosenkreuziä ei ole ollut olemassa, että koko kertomus hänestä on paljasta legendaä eli tarua. Samaa oppineet kuitenkin ovat väittäneet myös Buddhasta ja Jeesuksesta, puhumattakaan esim. Troijan sodasta, kunnes epäämättömät löydöt ja tosiseikat ovat todistaneet „tarun” historiallisesti vankan pohjan. Salatieteilijät ja teosofit ovat tietysti taas sillä kannalla, että Christian Rosenkreuz on historiallinen henkilö, joka eli vv. 1378—1484, vieläpä, että hän on korkea adepti, joka elää yhä vielä, joskin toisessa ruumiissa.

RUUSU-RISTIN VELJESKUNTA

Asian todellisilla tuntijoilla onkin selvä käsitys siitä, mitä rosenkreutsiläinen veljeskunta on ollut ja on.

Christian Rosenkreuz oli mies, joka syvästi perehtyi ikivanhaan itämaalaiseen viisauteen ja tuli vihityksi sen salaisiin mysterioihin. Hän oli yliaistillisilla kyvyillä varustettu tutkija, joka kykeni itse lukemaan *Liber Mundi*-kirjaa eli, kuten nykyään sanomme, akaashisia aikakirjoja. Hän oli saanut kasvatuksensa kristityssä maassa ja tutustunut kristin-

uskon oppeihin ja perustajaan. Luonnollista oli sentähden, että hän syvällisiin itämailla saavuttamiinsa tietoihin lisäsi tiedon siitä sysäyksestä, minkä ihmiskunnan kehitys oli saavuttanut Jeesuksen Kristuksen kautta. Rosenkreuz tuli täten edustaneeksi länsimaista viisautta ja salatiedettä, jonka tähden vielä tänä päivänä rosenkreutsiläisyydellä tarkoitetaan sitä ikuisen viisauden ilmennystä eli muotoa, joka ottaa lukuun myöskin Jeesuksen Kristuksen tuoman uuden lisän vanhoihin mysterioihin.

Silti ei ole sanottu, että Christian Rosenkreuz oli ensimmäinen henkisesti „länsimaalainen” salatieteilijä. Rosenkreutsiläisyydestä puhuttiin mahdollisesti varhemminkin. Ainakin saksalainen oppinut okkultismin historioitsija *Karl Kiesewetter* kertoo, että hänen hallussaan on eräs hänen isoisänsä isoisän omistama käsikirjoitus vuodelta 1374, jossa mainitaan „rosenkreutsiläisen seuran” *imperator*’ina” eli käskynhaltijana eräs kreivi von Falkenstein.

Joka tapauksessa voimme siis sanoa Ruusu-Ristin varsinaisesta, alkuperäisestä veljeskunnasta, että se on Suuren Valkoisen Veljeskunnan länsimaalainen haara eli osasto. Semmoisenaan se oli ja on yhä olemassa näkymättömässä henkimaailmassa, oli sillä sitten näkyväisessä maailmassa tunnettuja edustajia tai ei.

Missä suhteessa nyt fyysillisen maailman ruusuristi-seurat ovat tähän todelliseen rosenkreutsiläiseen veljeskuntaan, siihen vastatkoon kukin seura itse.

MONENLAISIA RUUSURISTI-SEUROJA

Ruusuristi-seuroja on useissa maissa.

Vuodesta 1860 lähtien toimii Englannissa seura nimeltä *The Rosicrucian Society*, johon otetaan jäseniksi ainoastaan

mestariarvon saavuttaneita vapaamuurareita, vaikka seura muuten on vapaamuurariudesta riippumaton. Tähän rosenkreutsiläiseen seuraan kuului m.m. tunnettu kaunokirjailija Edward Lytton Bulwer, jonka suomalaiselle yleisölle tuttu romaani *Zanoni* on sepitetty puhtaasti rosenkreutsiläiselle aiheelle. Seuran yhtenä sihteerinä oli 80-luvulle oppinut kabbalisti Mac Gregor Mathers, josta madame Blavatsky mainitsee Salaisessa Opissaan ja joka oli hyvissä väleissä mad. Blavatskyn kanssa, samoin kuin koko The Rosicrucian Society oli ystävällisissä suhteissa Teosofiseen Seuraan.

Bostonissa Yhdysvalloissa toimi viime vuosisadan lopulla eräs *Societas Rosicruciana* ja nykyään vaikuttaa Amerikassa Max Heindelin perustama rosenkreutsiläinen seura (*The Rosicrucian Society*), jonka päämaja *Mount Ecclesia* on Kaliforniassa. Max Heindel, joka kuoli maailmansodan aikana, oli syntyperältään saksalainen ja oli ennen ollut tohtori Steinerin oppilas Saksassa. Hän on kirjoittanut useampia teoksia, joista *The Rosicrucian Cosmo-Conception* (saksalaisena käännöksenä julkaistu nimellä *Rosenkreuzerische Unterrichtsbriefe*) lienee enimmin tunnettu. Heindelin seuralla on haaraosasto Saksassa.

Ranskassa toimii *l'ordre Kabbalistique de la Rose-Croix*, jonka presidenttinä viime vuosisadan loppupuolella oli neroikas salatieteellinen kirjailija Stanislas de Guaita; hänen jälkeensä olivat järjestön johdossa kuuluisat okkultistit ja kirjailijat F. Ch. Barlet ja tohtori Papus, jotka aikoinaan olivat olleet Teosofisenkin Seuran jäseniä. Vuonna 1890 eräs järjestön korkeimman neuvoston jäsen Josephin Péladan erosi kabbalistisesta Ruusu-Rivistä ja perusti oman seuran, joka läheni katolista kirkkoa ja joka sai nimekseen *l'ordre de la Rose-Croix Catholique*. Sar Péladan oli kuuluisa kirjailija ja sai paljon kannattajia varsinkin taiteellisissa piireissä.

On olemassa vielä toisia, salaisempia rosenkreutsiläisiä seuroja, jotka eivät ollenkaan toimi julkisuudessa. Kaikkiin sopii äskeinen sanamme, että jokainen seura vastatkoon itse siitä, missä määrin se edustaa todellisia näkymättömiä rosenkreutsiläisiä veljiä. Mitään „patenttiseuraa” ei ole; jokainen saattaa olla yhtä „oikea” ja „alkuperäinen”. Jos sillä vain on suhde ja näkymätön side johonkin rosenkreutsiläiseen adeptiin (esim. mestari Jeesukseen tai mestari Rakoczyyn, puhumattakaan mestari Rosenkreuzista), on se autentinen ja auktoritatiivinen rosenkreutsiläinen seura.

Semmoisessa asemassa on suomalainenkin Ruusu-Ristimme. Näyttäköön se toiminnallaan, että joku Veljistä on sen takana!

RUUSU-RISTI SYMBOLINA

Ruusu on elämän ja ilon, onnen ja rakkauden vertauskuva, jota vastoin risti kuvaa kuolemaa ja kärsimystä, tuskaa ja taakkaa. Elämänynmäärüksemme on yksipuolinen, jos se on paljastaan „maallismielinen”, suruton ja huoleton, jos se vain etsii aistillisia nautintoja ja kammolla ajattelee kuolemaa; mutta se on myös yhtä yksipuolinen, jos se pitää maallista elämää surun ja murheen laaksona, vihaa sen viattomia iloja ja vaanii syntiä sen kauneimmissa tunteissa. Edellisessä tapauksessa se pyytää elämän ruusuja, mutta ei elämän okaita, jälkimäisessä taas se ei tahdo nähdä muuta kuin kuolon ristiä kaikkialla.

Rosenkreutsiläinen maailmankatsomus pyrkii yhdistämään kahta äärimmäisyyttä, liittää yhteen ristin ja ruusun, hakee kultaisen keskitien ilon ja surun rajoilta, nousee ilon ja surun yli siihen rauhaan, joka maailman voittaa. Rosenkreutsiläisyys on hengen renessansia. Se ei kannata katolisen kir-

kon munkki-askeesia, mutta ei liioin maailmanihmisten materialismia. Se ei etsi iloa eikä pakene kärsimystä, mutta tervehtii molempia elämän luonnollisina antimina.

Esoteerisesti se tulkitsee ruusuristin vertauskuvaa näin: kun ihminen ottaa ristinsä (sekä ulkonaisen että sisäisen kohtalonsa) kantaakseen — ja kantaakseen nurkumatta, jopa ilomielin, silloin ristissä puhkeaa ruusu, rakkauden ruusu, joka tuo rauhan ja autuuden hänen elämäänsä. Ruusu on silloin muodostunut hänen sydänverestään. Ja veri on Kristuksen verta, joka on vuotanut hänen sydämes-tään, kun risti miekkana on pistetty siihen.

PEKKA ERVAST

Voitkohan ajatella liian ylevästi sielustasi, tai voiko sanoa liian paljon sen ylistykseksi? Onhan se antajansa perikuva.

Muista aina sen arvokkuutta äläkä koskaan unohda, mikä aarre on hoivaasi uskottu.

Kaikki, mikä hyvään pystyy, voi myös vahingoittaa; varo siis, että ohjaat sen taipumuk-sia hyvään suuntaan.

Älä ajattele, että voisit hukuttaa sen väkijouk-koon, äläkä edellytä, että kammioosi voisit sen haudata; toiminta on sille iloa eikä se tahdo olla siitä estettynä.

Tutkiminen sitä hurmaa; niinkuin se, joka vaeltaa polttavassa hiekassa, etsii vettä, niin ja-noo sielusi tietoja.

Vanha brahmaani

GRAALIN MALJA

*Salass' on pyhän Graalin ylhäinen malja.
Sen ympäri soitot ei soi, ei nalja,*

*ei nauru kaisu, ikisiimes vain huhuu,
tarujaan pyhät puut, tuhatvuotiset puhuu.*

*Pyhän maljan ne tietävät korkean mahdin,
ne tuntevat sen kuninkaallisen vahdin.*

*Useimmat vartijoiks sen ovat halvat,
ritarillisuus riittä ei, kalskuvat kalvat.*

*Se vaalijans' itselleen iäks vaatii,
sitovat ikilait ritarillensa laatii.*

*Elämäks häneltä' ottaa ja vaatii se valan,
hänen nähdä se suo olemuksensa salan.*

*Elämän yli hälle vallan se antaa,
hänet korkeuteen ylimaalliseen kantaa.*

*Hänen eestänsä poistaa se ääret ja rajat,
hänen nähdä suo luonnon se salaiset pajat.*

*Hänen nähdä se suo, mit' on vuossadat luoneet,
pyhät luomisen työt sekä työnteko-huoneet.*

*Elämään iankaikkiseen silmät se avaa,
sen eess' oman itsensä tuntohon havaa.*

*Aniharvat ankaruutta sen kestää,
ei heitä se lankeamasta voi estää.*

*Epäpuhdas sen liekkejä nähdä ei saata,
hän maasta on tullut, ja etsii maata.*

*Kenen syämässä ei voi säilyä saasta,
ylös taivaille taasen hän nousevi maasta.*

*Kohoa pyhän Graalin liekkien lailla
sydän syytön, min tunto on tahraa vailla.*

AARNI KOUTA

MIELETÖN

Omistettu suuren kirjailijan
L. N. Tolstoin muistolle.

Hän näytti noin viidenneljättä vuotiaalta. Pitkäkasvuinen, laihahko, vaaleanverinen, ikäänkuin pelkistä hermoista kudottu; alituinen sävyisä hymy ohuilla, parrattomilla huulillaan. Heti ensimmäisenä päivänä saapuesaan rykmenttiin hän herätti sydämellistä mieltymystä upseerien keskuudessa.

Hänen nimensä oli Anton Antonovitsh Zatyka. Reservivänrikki.

Ennen sotaa hän oli toiminut kansakoulunopettajana josakin pienessä etelä-kubernementin kaupungissa. Nyt hän — uudessa sotilaspuvussaan, harmaassa karvalakissaan ja suurissa huopasaappaissaan — joutui tavan takaa rykmenttitoveriensa hyväntahtoisen leikinlaskun esineeksi: todellinen kömpelys.

Sotilaita kohtaan hän oli suopea ja ystävällinen, suoran asiallinen, ja upseeritoverien seurassa teeskentelemätön ja vaatimaton.

Niihin aikoihin, jolloin rykmentissämme sattui tämä kauhea tapaus, olimme Puolassa.

Rasittavia marsseja, verisiä taisteluita ja niiden välillä siunattuja lepohetkiä rauhallisissa kylissä ja pikkukaupungeissa, jossa ruudinsavun mustaamina, väsyneinä ruumiillisesti ja henkisesti, pelastuttuamme kuoleman kourista elimme alituisen levottomuuden ja odotuksen vallassa, jonka meissä aiheuttivat asukkaat, vaiteliaat ja työteliäät puolalaiset.

Päiväkausia olivat tykinluodit myllertäneet maata, hävittäneet maalaisten rauhallisia asumuksia ja puutarhoja, kaa-

taneet kirkkoja . . . Rikkiammutut kupoolit ja määrättömät ihmisällyn ja -työn aikaansaannokset muuttuivat raunioiksi . . . Kuumissa taisteluissa tuhoutui ihmisiä puolustaessaan askelel askelelta kotoista maata, ja säälimätön kuolema niitti runsasta satoa.

Tänä muistorikkaana taistelupäivänä, jolloin meidän rykmenttimme oli menettänyt kaatuneissa ja haavoittuneissa kolme neljänestä miesluvustaan, Zatyka tuli luokseni kivantosuojaan. Laskeutui raskaasti kenttävuoteelle istumaan, otti lakin päästään ja alkoi hypistellä sitä käsissään. Hänen vaaleansinisissä, syvälle vajonneissa silmissään välkehti salainen sisäinen taistelu.

„Miksi olette niin vaiti, Zatyka?” keskeytin painostavan hiljaisuuden.

Jokin selittämätön aavistus kuiskasi minulle, että tuon miehen sielussa tapahtui jotakin outoa.

Zatyka katsoi minuun kauan ja tutkivasti.

Minusta tuo katse näytti puhuvan kauheasta, kuolettavasta tuskasta ja kärsimyksestä . . . Eiköhän haavoitettu naaraspeura katso samalla tavoin ahdistajaansa?

Suuret, kosteat silmät ummistautuivat hetkeksi.

Zatyka huoahhti ja hypistellen sormillaan lakkinsa reunaa katsahti taas minuun; sitten hän nousi, sulki lautaoven ja tuli taas viereeni istumaan.

„Niin, Nikolai Vsevolodovitsh, tulin luoksenne neuvottelemaan. Suonette minulle anteeksi; olen yksinkertainen mies. . . en osaa puhua kauniisti . . . Mutta sanon teille: luotan teihin lujasti ja olen vilpittömästi kiintynyt teihin. Nähkääs, sotkeudun . . . ei . . . ei . . . minä kärsin . . . On niin raskasta.”

Hän vaikeni, laski lakkinsa vuoteelle ja avasi sinellin.

„Olen kirjoittanut kaiken tänne. En voi sanoin kertoa. En osaa puhua. Olen kovin ujoluontoinen. Vain koulussa lasten

parissa tunnen olevani vapaa”, sanoi hän ottaen poveltaan kirjeen.

„Olette hiukan omituinen tänään... mikä teitä vaivaa?” kysyin häneltä vilkaisten kirjeeseen, johon oli kirjoitettu minun nimeni.

„Minuako?” kysyi hän, ja hänen kalpeilla, väsyneillä kasvoillaan värähti hymy... Lapsen kärsivä hymy.

„Minä kuolen”, kuiskasivat hänen huulensa hiljaa.

„Mitä tarkoitatte... kuolette?”

„Niin, poistun elämästä”, pusersi hän vielä hiljemmin huuliensa lomitse, ikäänkuin ne olisivat olleet palaneet ja niiden jokainen liihakudus olisi tuottanut hänelle sietämätöntä kipua.

„Kertokaa minulle, mikä teitä painaa, Anton Antonovitsh”, sanoin levottomana.

Katsellen kirjettään ja sivellen sitä hyväilevästi kädellään Zatyka uskoi minulle ajatuksensa.

„Tulin luoksenne tänne rykmenttiin naurettavana, omituisena kömpelyksenä enkä upseerina. Ja mikähän upseeri minä olenkaan, totta puhuen? Opettaja minä olen. Te kaikki pidätte minusta, kohtelette vertaisianne; mutta... suokaa anteeksi... en voi elää teidän joukossanne. Ei, tarkoitukseni ei ollut sanoa niin... Tuntuu raskaalta... hirveän raskaalta. Kauan olen kärsinyt; vasta eilen, hyökkäyksen jälkeen, käsitin, että minun täytyy lähteä teidän luotanne... Nyt on päätökseni luja ja horjumaton...”

„Tarkoitatte, ettette viihdy meidän rykmentissämme? Siirrytte toiseen, niinkö?” kysyin häneltä.

Zatyka hymyili lempeästi, pudisti vaaleahiuksista päätään ja vastasi kiihoittuneesti ja sanoja tapaillen:

„En... lähden pois kokonaan...”

„Kokonaan?” huudahdin ällistyneenä.

„Niin, kokonaan... ainaiseksi. Tässä on teille kirje; sen luettuanne ymmärrätte kaiken. Yksi pyyntö minulla olisi: jos k a a d u n, niin kirjoittakaa vaimolleni, että kuolin niin kuin i h m i n e n, pysyen uskollisena Kristuksen totisen rakkauden käskylle. Sitten... sitten lähettäkää hänelle minun palkkani. Sinne jää minulta poika... Stepan-niminen... vasta kolmivuotias... No niin, siinä kaikki. Lukekaa tämä kirje... se on tänään kirjoitettu... ymmärrätte minut... Te olette hyvä ihminen... Niin, siinä kaikki, toistaiseksi... Jos vielä tapaamme, niin saammehan jutella; puhuminen on minulle vaikeata; en löydä sanoja...”

Tämän sanottuaan hän antoi minulle kirjeen.

Sormeni vapisivat, aivankuin tuossa kirjeenkuoressa olisi ollut kuolemantuomioni.

Zatyka ojensi minulle kätensä. Se oli kylmä, ja hänen sormensa vavahtivat, kun puristin sitä lujasti.

Hän otti lakkinsa ja meni yön pimeyteen sanomatta saanaakaan hyvästiksi.

Minä otin kirjeen kuoresta ja luin:

— Rakas ystävä... suokaa anteeksi, että sanon teitä ystäväkseni... En voi mennä taisteluun... en voi johtaa ihmisiä murhatyöhön, se on vastoin katsantokantaani ja omaatuntoani. Koko viime yön näin kuoleman... Vieressäni, edessäni, oikealla ja vasemmalla kaatui ihmisiä... Saksalaisia, meikäläisiä... kuulien lävistäminä, tykinluotien repimänä, järkensä menettäneinä, kauheina ja surkeina henkisessä köyhyydessään... Olen varmaan mieletön; en ymmärrä sodan tarkoituseriä, ja olen — kuten jo olen maininnut — rahan miehiä. Isäni oli talonpoika, rauhallinen kyntäjä, ja häneltä lienen perinyt väkivallan ja murhan vihollisen sie-luntilan. Minun mielestäni murha on ihmisen rikos itseään vastaan, eikä mikään eikä kukaan voi pestä pois Kainin

merkkiä murhamiehen otsalta. Minun mielestäni sotakin on murhaa; ja koska murha on rikos, niin minä en voi enkä saa olla rikoksentekijä. Mutta näin ollen minua itseäni kohtaa syytös: koska en tahdo s o t i a, t.s. en tahdo m u r h a t a suunnitelmallisesti, niin rankaisee sodan laki minua itseäni. Jos Jumalan ihmiselle suoman kallisarvoisimman lahjan — hengen — riistäminen on rikos, niin rikoksena se pysyy kaikissa tapauksissa, samantekevä, tapahtukoon se sodan nimessä, yksilön itsensä aloitteesta tahi vallan anastamiseksi . . . Uskokaa minua: murha on ensimmäinen kirottu rengas niissä kahleissa, jotka sitovat ihmisen Ajatusta, Omaatuntoa, Totuutta, Tahtoa, Rakkautta, Kulttuuria. Ihmiskunta voi katkaista kaikki kahleet: orjuuden, avioliiton, taloudelliset, valtiolliset, uskonnolliset . . . mutta ihmiskunta, jota murha pitää kahleissaan, ei ole enää ihmiskunta . . . ei, vaan lauma petoja . . . Minä en voi murhata, en rohkene riistää henkeä ihmisiltä ja senpätähden poistunkin tästä maailmasta, jossa murhaa tervehditään poliittisena tahi isänmaallisena suurtyönä. Minähän en ymmärrä: olen yksinkertainen mies. Suokaa minulle anteeksi . . . Täyttäkää pyyntöni. Jumala teitä varjelkoon . . . Minä olen pelkuri . . . mieletön . . . Niin, niin . . .

Zatyka. —

En ryhdy kuvailemaan teille, lukija, sitä kauhua, joka valtasi sieluni luettuani tuon kirjeen . . .

Seuraavana päivänä Zatyka löydettiin metsästä kuolleena, rinta luodin lävistämänä . . .

A. SIPELGAS
Suom. Vilho Elomaa

MITEN ON LUOTAVA ONNELLINEN YHTEISKUNTA?

2.

IHMINEN YHTEISKUNNAN MALLINA

Kys. Lupasitte näyttää, että kolminkertaisella eduskunta-
aatteellanne on vastaavaisuutensa luonnossa?

Vast. Aivan oikein. Sanokaapa minulle, kumpi yhteiskunta
on: kuollut koneisto vaiko elävä organismi.

Kys. Elävään elimistöön olen kuullut sitä verrattavan,
tuskin koneistoon.

Vast. Ennen ehkä joku ajattelellemattomuudessaan otaksui,
että yhteiskunta oli koneisto. Hän ei ottanut huomioon, että
koneisto ei kasva eikä kehity eikä muutu. No niin, silloin
ajateltiin usein, että yhteiskuntakoneisto saattoi joutua
epäkuntoon, muttei muuttua, — nyt sitä vastoin kukaan ei
enää ajattele niin. Jokainen tietää, että yhteiskunta voi sekä
muuttua että kehittyä ja kasvaa. Se siis ei ole koneisto, vaan
elimistö. Ja kun se kerran on elimistö, täytyy siihen suhtau-
tua sitä tutkiessaan, sitä ymmärtämään pyrkiessään, niin-
kuin elävään luonnolliseen organismiin ainakin. Mutta elä-
viä organismeja on luonnossa monenlaisia, kasvien, eläin-
ten, ihmisten; minkälaisen luulette yhteiskunnan olevan?

Kys. Mitä nyt sanoisin? Ehkä ihmisenkaltaisen?

Vast. Niin, ehdottomasti ihmisenkaltaisen. Onhan yhteis-
kunta kokoonpantu, rakennettu elävistä ihmisistä; sen ruu-
miinsolut ovat niin sanoaksemme ihmisiä. Se ei siis miten-
kään elimistönä ole kasvinkaltainen eikä eläimenkään, vaan
juuri ihmisen kaltainen. Se on mitä monipuolisin organismi.
Yhteiskunta on kuin suuri elävä ihminen. Jos yhteiskunnan

elämää tahdomme oppia ymmärtämään, täytyy meidän tutkia ja ymmärtää inhimillisen organismin elämää.

Kys. Tämä tuntuu järkeen menevältä, niin mystillistä kuin se ehkä yhdeltä kannalta onkin. Mutta ehkä haluatte selittää asiaa perusteellisemmin?

Vast. Ajatelkaa inhimillistä organismia eli ihmisruumista, ajatelkaa sitä kuolleena ja ajatelkaa sitä elävänä. Millä tavalla elämä siinä ilmenee? Kuollut ruumis ei liiku, ei hengitä, ei se aistitse eikä ajattele, veri ei siinä kierrä eikä ruoka sula; elävä ruumis sitä vastoin syö ja juo, liikkuu ja toimii, tekee havaintoja aistimiensa avulla, ajattelee ja puhuu; sen sydän lyö, sen keuhkot hengittävät. Jos elävän ruumiin toimintoja luokitetaan, saadaan selvästi kolme järjestelmää: 1) verenkiertojärjestelmä, johon toiset laskevat hengityksenkin, 2) hermosto aivoineen ja aisteineen, sekä 3) ruoansulatusjärjestelmä. Hengitys ja verenkierto yhdistetään välistä yhdeksi, koska molemmat ovat rytmillisiä, säännöllisiä, ehdottomia ja välittömästi auttavat toisiaan. Ihminen hengittää (elää), ajattelee ja syö. Ihminen on tietysti yhtenäinen olento ja semmoisena hänellä luonnollisesti on valtaa eri toimintojensa yli. Mutta hänen valtansa on sangen rajoitettu, eikä se missään tapauksessa saa olla mielivaltaa. Ihminen ei voi sanoa vatsalleen: ole ilman ruokaa, sillä minä tahdon vain ajatella. Jos ei vatsa saa ruokaa, lakkaavat aivotkin pian ajattelemasta. Ja jos hän sanoisi päälleen: en huoli ajatella, sillä onneni on syömisessä, seuraisi kosto ennen pitkää: järjen tylsyytys tekisi ruoan hankkimisen vaikeaksi ja mahdottomaksi. Sydämelleen ei kukaan sanoisi: ole lyömättä, sillä hän tietäisi sen vievän kuolemaan. Nämä ruumiin kolme toimintaa riippuvat toisistaan ja ovat samalla itsenäisiä. Ne ovat itsenäisiä suhteessaan koko ihmiseen, sillä ihmisen täytyy niitä totella — kutakin erikseen — kuoleman

uhalla. Ne ovat ihmisruumiin kolme itsenäistä parlamenttia, joiden kesken ihmisen tulee rakentaa ja ylläpitää sopusointu ja tasapaino. Jos nyt yhteiskuntaa ajattelemme eläväksi organismiksi, huomaamme siinäkin kolme suurta työluokkaa, kolme kansalaisryhmää, joilla kullakin on oma tehtävänsä: 1) taloudellisella alalla toimiva luokka, joka hankkii yhteiskunnalle kaikki sen ruumiilliset ja aineelliset tarpeet, maanviljelijät, käsityöläiset, kauppiat, teollisuudenharjoittajat j.n.e.; 2) oikeudellisella ja poliittisella alalla toimiva luokka, joka valvoo yhteiskunnan järjestystä, huolehtii siitä, että kaikki saavat esteettä ja rauhassa elää ja toimia, virkamiehistö, poliisi- ja sotalaitos; sekä 3) henkisellä alalla toimiva luokka, joka tekee yhteiskunnasta kulttuurivaltion, huolehtien siitä, ettei keltään puutu sitä henkistä ravintoa, jota ilman ihminen ei vielä ole ihminen, opettajat, tiedemiehet, kirjailijat, taiteilijat, papit j.n.e. Ensimmäinen luokka on yhteiskunnan vatsa, toinen sen rinta ja kolmas sen pää. Ottaessamme ihmisorganismilta oppia ymmärrämme, että yhteiskuntaluokat ovat toisistaan riippuvia, mutta silti itsenäisiä, että toista ei saa suosia toisen kustannuksella eikä sortaa toisen hyväksi, ja että yhteiskunta kokonaisuudessaan on velvollinen kuuntelemaan kunkin luokan vaatimuksia.

Kys. Ja sentähden ehdotetaan kolme parlamenttia, joista kukin valvoo määrättyä yhteiskunnallista toimintaa?

Vast. Niinpä niin. Ja samaten kuin ihmisruumiissa verenkierto on rytmillinen, säännöllinen, voimmepa sanoa koneellinen, samaten yhteiskuntaruumiissa virkamiehistö, poliisi- ja sotalaitos edustaa rytmillisyyttä, säännöllisyyttä ja on sen kautta koneellinen luonteeltaan. Siksipä puhutaankin virkakoneistosta, mutta yhtä järjetöntä kuin olisi tehdä verenkierrosta ihmisruumiin yksinvaltiias, yhtä luonnotonta

olisi yhteiskunnassa virkavaltaisuus. Samaten poliittinen parlamentti yksinään on puolinen ja puutteellinen. Sopu-sointua ei synny, ellei toisetkin yhteiskunnalliset työalat yhtä oikeutettuina ja itsenäisinä saa ääntään kuuluville parla-menttien avulla. Näissä asioissa meitä sokaisee ja vie harhaan se, että virkamiehistön välttämättömyys on yhteiskun-nassa silmiinpistävä. Ihminen kuolee heti, jos ei hänen sydämensä lyö (en nyt puhu indialaisista fakiireista). Samaten valtio siinä tuokiossa lakkaa olemasta, jos järjestys höltyy, jos virkakoneisto pysähtyy — valtion tilalle tulee kaaos, anarkia, yleinen sekasorto ja — hirmuvalta. Virkakoneisto on niin silmiinpistävästi välttämätön, ettemme huomaa niitä yhteiskuntaelimistön toisia puolia, jotka itse asiassa ovat yhtä välttämättömiä valtion olemassaololle. Sillä mihin yhteis-kunta joutuu, jos lakkaa tuotannollinen työ? Ja kuka voi sitä siveellistä kurjuutta kuvata, johon yhteiskunta syöksyy, ellei siinä harrasteta mitään henkistä elämää? Näitäkin elimistön osia on tunnustettava ja nostettava arvoonsa. Tämä ei ta-pahdu tehokkaasti muuten kuin omien parlamenttien avulla.

Kys. Jos käsitykseni ehdottamastanne järjestelmästä lie oikea, on siis tämän yhteiskuntaelimistön kolmijaon tarkoi-tuksena — paremmin kuin mitä tähän saakka on voinut ta-pahtua — taata kansalaisten henkinen ja aineellinen vapaus ja yhdenvertaisuus?

Vast. Iskitte naulan päähän. Ihmisen onneen kuuluu eh-dottomasti vapaus ja itsenäisyys. Hänen täytyy saada säi-lyttää yksilöllisyytensä. Hänen täytyy saada tehdä työtä va-paasti, luoda vapaasti ja tuntea seisovansa omilla jaloil-laan. Kaikki pakkovalta on hänen hengelleen vierasta.

Kys. Te olette siis individualisti. Mutta mitä sosialistit tähän sanovat? Sosialistiseen suuntaan käynevät kuitenkin useimpien nykyaikaisten edistysmielisten näkökannat.

Vast. En ole individualisti enkä sosialisti yksipuolisesti. Terve ihminen on molempia. Mikäli sosialismi tahtoo toteuttaa ihanneyhteiskuntaa pakkovallalla, sikäli se erehtyy ja on onnistumaton. Jos esim. sosialismi sanoo: kaikki tuotantolähteet on yhteiskunnallistutettava, täytyy tämmöisen ohjelman jäädä utopiaksi, niin kauan kuin inhimillinen aloteukyky pysyy yksilöllisenä, sillä jos valtio omistaa kaikki eikä yksilö mitään, kasvaa ihmisistä virkamiehiä ja automaatteja, mutta ei aloteukykyisiä yksilöitä. Jos kaikki voitto liikemaailmassa jää yhteisön hyväksi, ei yksilö halua ponnistaa yli voimainsa. Mutta mitä uutta ja suurta luulette voitavan luoda ja aikaansaada, jollei siinä työssä joku yksilö yritä otsansa hiessä? Henkisen luovan työn alalla saattaa ihmistä kannustaa paljas kunnianhimo, mutta tuskin liikealalla. Liikemies tahtoo näkyvämpää tulosta työstään; kunnia voi tuntua hänestä lapselliselta ja epäluotettavalta. Tietysti en nyt puhu niistä jaloista sieluista, joita kannustaa rakkaus ihmiskuntaan y.m. epäitsekkäät vaikuttimet. Mutta missä niitä on? Niitä on ainakin harvassa, eikä yhteiskuntajärjestys ole niin paljon niitä varten kuin jokapäiväisiä ihmisiä varten. Sentähden olisi epäviisasta poistaa yhteiskunnasta kilpailun mahdollisuus taloudellisella alalla. Kilpailkoot ihmiset ja yrittäkööt parastaan! Liittykööt taloudellisissa tarkoituksissa vapaasti yhteen ne, jotka niin haluavat! Yhteiskunnassa, jossa parlamentarinen kolmijako vallitsee, ei kilpailu koskaan voi viedä toisten yksilöiden sortamiseen. Sehän se vain onkin liikekilpailun musta puoli nykyisessä yhteiskunnassa. Kun isännät kilpailevat, kärsivät työmiehet puutetta, mikä seikka jo sinään on tai pitäisi olla terveitä liikeperiaatteita vastaan. Uudessa yhteiskunnassa poistuu tämä vaara — ja silloin jää jällelle kilpailusta, yksilöllisestä yritteliäisyydestä vain sen valoisa puoli.

Kys. Paljon on totta siinä, mitä sanotte. Minuakin on aina vaivannut ajatus: pitääkö minun luopua vapaudestani ja tulla yhteiskunnan orjaksi, jotta kaikki tulisivat onnellisiksi? Ja olen monta kertaa kysynyt itseltäni, liehenkö niin auttamattomasti itsekäs, koska en saata iloita siitä „muiden onnesta”, joka ostetaan minun vapaudellani.

Vast. Ei se ole alhaista itsekkäisyyttä, vaan ihan luonnollinen inhimillinen tunne. Ihminen on luotu vapaaksi.

Vast. Valitettavasti vapautta käsitetään usein väärin. Luulen, että moni kuultuaan meidänkin keskustelumme pelkäisi meidän suosivan vallattomuutta, joka taas on aivan toista.

Vast. Ihmiset ovat kyllä ajattelemattomia. Mutta tässä tapauksessa tarvitaan kovin pientä järjen ponnistusta, jotta sentään kävisi selville, ettemme suosi vallattomuutta. Mitä nuo parlamentit ovat muuta kuin vallattomuuden ehkäisijöitä, samalla kun vapautta vaalivat!

Kys. Muuan kysymys pyörii mielessäni. Siitä ette vielä ole mitään puhunut. Minkälaiseksi ajattelette nimittäin, että hallituksen tulisi muodostua kolmijakoisessa yhteiskunnassa?

Vast. Hyvä, että otitte asian puheeksi. Koska yhteiskunta on elävä organismi, kysykäämme neuvoa ihmisruumiin organisatsioonilta. Onko ihmisessä mitään, mikä vastaisi hallitusta?

Kys. Olisikohan ihmisen tahto?

Vast. Mutta mikä on ihmisen tahto? Onko se jotain erillistä, itseolevaa? Eikö ihminen aina ajattele tai tunne sitä, mitä hän tahtoo? (En nytkään puhu yli-ihmisistä, en fakiireista enkä maagikoista, vaan tavallisista kuolevaisista.) Ja koska ihmisen tahto ilmenee joko haluna, hämäränä tuntemuksena, vaistona tai selväjärkisenä ajatuksena, niin voimme sanoa yhteiskunnastakin, että sen tahto tulee ilmi toisessa tai toisessa parlamentissa, mutta ei missään erilli-

sessä orgaanissa. Tahtoon tuskin saatamme hallitusta ver-rata. Mutta eikö ole ihmisessä mitään yhdistävää lankaa, mitään yhteistä pohjaa hänen erilaisille sielullis-ruumiilli-sille toiminnoilleen?

Kys. Onpa tietenkin hänen minä-tajuntansa.

Vast. No niin, eiköhän siinä ole hallituksen vastine? Minä-tajunta tekee ihmisestä yksilön, samalla tavalla halli-tus ja hallitsija tekee yhteiskunnasta silminnähtävän yhte-näisyyden ja kokonaisuuden.

Kys. Minkälainen on tuo hallitus sitten oleva? Tasaval-tainen vaiko monarkinen?

Vast. Tietysti on oleva korkein pää, joka on ykseyden var-sinaisena vertauskuvana, mutta nimitetäänkö presidentiksi tai kuninkaaksi, on minusta yhdentekevää.

Kys. Kuinka niin? Juuri siitä asiastahan on käyty kii-vasta väittelyä. Meillä Suomessa on nyt tasavalta, mutta olihan ovella kuningaskuntakin.

Vast. Vanhassa yhteiskuntajärjestyksessä oli kyllä vakava asia tuo kysymys hallitusmuodosta, mutta uudessa se ei ole.

Kys. Kuinka niin?

Vast. Ajatelkaa nyt. Kuka hallitsee? Hallitseeko ihmistä hänen minänsä? Ja mikä käytännöllisesti katsoen hänen mi-nänsä on? Johan siitä puhuimme. Ihmisen minä ei ole hal-litsija, vielä vähemmin yksinvaltiast. Uudessa yhteiskunnassa ei ole hallitsijaa, vielä vähemmin yksinvaltiasta, sillä halli-tusvalta on jaettu useammalle kädelle. Todellisuudessa par-lamentit hallitsevat eli — jos niin tahdotte — kansa parla-menttiensa välityksellä. Uusi yhteiskunta on itse asiassa mahdollisimman kansanvaltainen eli demokraattinen, vaikka ilman entisen demokratian varjopuolia.

Kys. Mikä niin ollen hallitus on uudessa yhteiskunnassa?

Vast. Se on symboli ja yhdistävä rengas. Se on hyväk-

syjä, se on lakien allekirjoittaja ja vahvistaja, se on niiden korkein toimeenpanija. Se on — jos niin tahdotte — perustuslaillinen hallitus, mutta ei koskaan hallitus, joka voi tulla vaaralliseksi kansan vapaudelle. Sentähden on toisarvoinen asia, minkälainen se on muodollisesti: oli se tasavaltainen tai monarkinen. Ei kuitenkaan kuningas enemmän kuin presidenttikään „hallitse” missään vanhanaikaisessa merkityksessä.

Kys. Kumpi muoto teitä enemmän miellyttää?

Vast. Mitä minun mieliteoistani? Meillä on nyt tasavalta: miksi emme sitä säilyttäisi? Oivallinen hallitusmuotohan se on. Ja jos kansan enemmistö sitä kannattaa, en käsitä, minkä tähden muuta ajateltaisiinkaan.

Kys. Entä valtioneuvosto? Säilyisikö sekin?

Vast. Tietysti. Valtioneuvosto on juuri yhdistävä rengas. Se on ulkopuolella kolmea parlamenttia, se pohtii kaikkia kysymyksiä. Sen jäseniksi on valittava todella puolueettomia, vapaamielisiä, kauko- ja laajanäköisiä miehiä. Kuvittelen, että se olisi vastuullinen kaikille parlamenteille eikä ainoastaan, niinkuin muut virkakunnat, poliittisille valtiopäiville.

Kys. Kuka valitsisi valtioneuvoston jäsenet?

Vast. Sen vallan antaisin niinkuin nytkin presidentille tai kuninkaalle.

Kys. Olisiko hallituksella oikeus tehdä esityksiä valtiopäiville?

Vast. Luonnollisesti ja niitä käsiteltäisiin kuin muitakin ehdotuksia. Tekeehän ihmisen minä-tajuntakin ajattelijana esityksiä itselleen, s.o. ruumiilleen, mutta ruumis se ratkaisee esityksen konkreettiset puolet. Niin valtioneuvostokin tai presidentti — kuningas — voi asettua yksilön kannalle ja tehdä esityksiä, jotka kuuluvat toisen tai toisen parlamentin alalle, mutta niin suurta kunnioitusta kuin suotaisiinkin semmoi-

selta taholta tulevalle esitykselle, tulisi se kuitenkin parlamentin vapaasti ratkaistavaksi. Tiedättekö, mitä muuten uskon kaukaisemmasta tulevaisuudesta? Uskon, että tulee aika, jolloin ei tarvita mitään näkyvää hallitusta.

Kys. Niinkö? Mutta missä sitten on yhteyden symboli?

Vast. Se on näkymättömissä, niinkuin se on ihmiselläkin. Eihän ihmisen minä-tajunta semmoisenaan ole fyysillisesti näkyvissä! Ei tarvitse kansankaan olla. Kansan minä elää kansan yksilöissä. Kuta sivistyneempi ja kehittyneempi kansa on, sitä ihanampi ja jumalallisempi on sen minä, ja sitä lähempänä jokainen yksityinen kansalainen tuntee olevansa tätä sisäistä kansallis-minää. Olkoon Jumala näkymätön kuninkaamme! Olkoon hän se, jonka inspiratsioneja otamme vastaan!

Kys. Todella. Eikö englantilainen kirjailija Wells joitakin vuosia sitten kirjoittanut kirjan nimeltä „Jumala näkymätön kuningas“?

Vast. Ja jos koskaan kansa kehittyy niin pitkälle että se todella alkaa totella ja kuunnella käskijänsä ääntä, silloin tämä käskijä välttämättä on oleva näkymätön. Jumala on aina näkymätön — ja Jumala on lopullisesti ainoa käskijä. Kun yksilöllinen ihminen kasvaa henkiseksi olenoksi, joka ei enää ole pakoitettu tottelemaan ruumiillisen, aineellisen elämän lakeja, silloin hän noudattaa Jumalan tahtoa, kuuntelee Jumalan ääntä — eikä suinkaan omia päähänpistojaan tai mielijohteitaan. Ihmisen personallinen minä ei kykene hallitsemaan, sen täytyy totella. Se tottelee joko aineellisen elämän lakeja taikka henkisen. Ja hyvä niin on. Sillä ruumis on viisaampi personallista ihmis-minää. Henki yksin — Jumala — on ruumista viisaampi... Senpä tähden onkin kaikissa kansoissa ollut ja tulee aina olemaan — niin kauan kuin eivät kaikki yksilöt ole kyllin kehittyneet — ihmisiä, yk-

silöitä, jotka muusta yhteiskunnasta erillisinä muodostavat aivankuin neljännen tekijän kolmijakoisessa yhteiskunnassa.

Kys. Entä nämä, ketä ne ovat?

Vast. Kuningas on tavallisesti lähtenyt virkamies- ja sotilassäädyistä, presidentti usein kulttuuriluokasta; yhdessä hallituksen kanssa he symbolisoivat ihmisen personallista minää. Mutta niinkuin ihmisen todellinen minä on näkymätön, niin on, kuten sanottu, kansankin todellinen minä. Ja niinkuin ihmisen personallinen minä vasta viisaampien opettamana kehittyy kuuntelemaan ja tottelemaan sisäisen jumalansa ääntä, samoin kansankin personallinen minä — sen hallitus — ainoastaan siinä määrin kykenee tajuamaan ja tottelemaan kansan todellista henkistä, jumalallista minuutta, kuin se ottaa vastaan oppia ja ohjausta niiltä yksilöiltä, jotka ovat tietoisessa ja tajuisessa yhteydessä kansan sisäisen hengen kanssa.

Kys. Ketä nämä nyt sitten ovat?

Vast. Kansan todelliset tietäjät ja profeetat. Ajatelkaa vanhaa Indiaa. Kuninkaat aina tottelivat vaeltavien joogien neuvoja, tietäen, että viisaan neuvo oli onneksi kansalle ja kuninkaalle. Ajatelkaa juutalaisia profettaiden aikana. Ketkä todella ohjasivat kansan kohtaloa? Viisaat, joiden suusta kuului Herran ääni. Ajatelkaa vanhoja suomalaisia. Eivätkö tietäjät iänikuiset olleet kansan ainoat todelliset johtajat? Kansat menestyivät ja yksilöt olivat onnellisia, kun niitä pidettiin vallan varsinaisina, jumalallisina edustajina ja kun ei kenenkään päähän pälkähtänyt olla niiden ääntä kuuntelematta.

Kys. Miksi nimitätte heitä neljänneksi tekijäksi?

Vast. Ensinnäkin, koska he eivät kuulu mihinkään kolmesta luokasta; he eivät edes ole kulttuurityöntekijöitä kuin poikkeustapauksissa. He ovat hiljaisia taistelijoita, he ovat

maan suola, he ovat niitä vanhurskaita, joita ilman kansa ei elä. Kansa, jossa ei ole tietäjiä, käy kohti kuolemaansa. Mutta toiseksi luen heidät neljänneksi tekijäksi, koska he mielestäni vastaavat sitä ruumiillista toimintaa, joka meidän organismissamme on salaperäisin, tärkein, ehdottomin ja kuitenkin vapain.

Kys. Mikä se on?

Vast. Se on hengitys, jonka nimikin jo viittaa siihen, että kansoilla aina on ollut käsitys sen salaperäisestä yhteydestä ihmisen sisäisen, jumalallisen hengen kanssa. Me elämme niin kauan kuin hengitämme. Ja hengitys on samalla salaperäisen vapaa, sillä ihminen voi pidättäytyä hengittämästä ja sillä tavalla tappaa itsensä. (Sitä vastoin hän ei voi lakauttaa verenkierron tai ruoansulatuselinten toiminnan paljaalla tahdonponnistuksella.) Yhtä tärkeä kuin hengitys on ruumiilliselle organismille, yhtä välttämätön on tietäjien ja profeettain pieni joukko kansakunnalle. He todella edustavat kansan jumalallista henkeä, sitä kuusta, jonka juurella on asunto ja jonka ääntä on kuuleminen.

PEKKA ERVAST

Kirkkoisä Hieronymus sanoi puhuessaan Raamatusta: „Pyhien kirjojen joka sanalla on seitsemän merkitystä sille, joka voi ne löytää.“ Ja *madame Blavatsky* sanoi: „On olemassa seitsemän avainta . . . joka vertauskuvaan sekä Raamatussa että pakanallisissa uskonnoissa.“

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN KOKOAMIA AJATELMIA JA
NIIDEN SELITYKSIÄ*I kirja.*

1 ajatelma. — Nyt selitetään jooga.

2 ajatelma. — Jooga on ajatuselämän muodostelmien voittamista.

3 ajatelma. — Siinä tilassa katselija on vaipunut itseensä; taikka

Keskityksen aikana on sielu kuin katselija ilman katseltavaa.

4 ajatelma. — Muuten se sulautuu muodostelmiinsa taikka

Muulloin kuin keskittyessään on sielulla sama muoto kuin sen ajatuselämän muodostelmilla.

5 ajatelma. — Muodostelmat ovat viidenlaisia, ovat tuskallisia tai ei-tuskallisia.

6 ajatelma. — Niitä on oikea tieto, väärä tieto, kuvittelu, nukkuminen ja muisto.

7 ajatelma. — Oikea tieto on suoranainen tietäminen tai johtopäätös tai todistus.

8 ajatelma. — Väärä tieto on väärä huomionteko asiasta, joka todellisuudessa ei vastaa tätä havaintoa.

9 ajatelma. — Kuvittelu on havainto, joka on syntynyt vain sanoista ja jolla ei todellisuudessa ole mitään vastinetta.

10 ajatelma. — Nukkuminen on se muodostelma, joka johtuu ei-minkään havaitsemisesta.

11 ajatelma. — Muisto on havaitun esineen ei-unohtamista.

12 ajatelma. — Näiden muodostelmien ehkäiseminen tapahtuu harjoituksen ja himottomuuden kautta.

13 ajatelma. — Harjoitus on uudistuva ponnistus tätä (muodostelmista vapaata) tilaa kohti.

14 ajatelma. — Vakava mielentila syntyy, kun sitä pitkän aikaa harjoitetaan keskeytymättä ja täydellä hartaudella.

15 ajatelma. — Himottomuus on tajunnantila, jossa himot ovat voitettut.

16 ajatelma. — Kun himottomuutta on äärimmäisyyteen asti kehitetty, syntyy välinpitämättömyys kaikkea, paitsi sielua kohtaan.

17 ajatelma. — Mietiskely syntyy, kun tarkastellaan väitteitä, vapautumista, iloa ja olemisentunnetta.

18 ajatelma. — Ennen toista (vasta selitettyä) mietiskelymuotoa, on levossa olevan ajatuksen harjoittaminen. Toinen on ajatuksen itsestään muodostumista (kun kaikki kappaleet ovat poistuneet mielestä).

19 ajatelma. — Näiden kahden pyrkijäluokan erilaiseen mietiskelytilaan on maailma synnä.

20 ajatelma. — Toisessa on „sen” (joogan) edellä usko, tarmo, muisto, eroittaminen (erittyminen).

21 ajatelma. — „Tämä” (jooga) on sitä lähinnä, jonka tunne on hartain.

22 ajatelma. — Koska valittujen keinojen luonteet, lempeä, keskinkertainen ja herkkä, ovat erilaisia, on myöskin olemassa ero niiden askeettien välillä, jotka näiden keinojen välillä valitsevat.

23 ajatelma. — Taikka (toinen keino on) Herralle antautuminen.

24 ajatelma. — Herra on määrätty henki, johon eivät vaikuta huolet, teot, hedelmät tai ansiot.

25 ajatelma. — Hänessä tulee kaikkietävän siemen ääretömäksi.

26 ajatelma. — Ajasta riippumattomana on Hän suurista suurin.

27 ajatelma. — Hänen nimensä on Kunnia (mystillistä „Om” nimeä käytettäessä).

28 ajatelma. — Sen alituista kertaamista ja sen merkityksen miettimistä on kiihkeästi harjoitettava.

29 ajatelma. — Siitä johtuu tosi-älyllisen hengen tieto ja esteitten poistuminen.

30 ajatelma. — Tauti, ikävä, epäily, huolimattomuus, laiskuus, aistinesineisiin kiintyminen, harhaanvievä havainto, onnistumattomat syventymisen yritykset, vakavuuden puute siinä tilassa ollessa, nämä ovat esteitä askeetin mielessä hänen tiellä kulkiessaan.

31 ajatelma. — Suru, huoli, vavistus ja huokaileminen ovat näiden esteiden seuralaisia.

32 ajatelma. — Miettikää jotakin totuutta niiden välttämiseksi.

33 ajatelma. — Hyvyyden, lempeyden, tyytyväisyyden harjoittaminen, sekä onnen syiden, surun, hyveen ja paheen halveksiminen puhdistavat mieltä.

34 ajatelma. — Taikka ulos- ja sisäänhengittäminen.

35 ajatelma. — Taikka voi silmänräpäyksellinen aistinhavainto synnyttää mielenlujuutta.

36 ajatelma. — Taikka voi surutun mielentila, täynnä valoa, synnyttää mielenlujuutta.

37 ajatelma. — Taikka voi ajatus valitessaan mietiskelyesineekseen jonkun himottoman olion, löytää jotain sellaista, mikä synnyttää mielenlujuutta.

38 ajatelma. — Taikka voi unessa tai nukkuessa saadun tiedon miettiminen synnyttää mielenlujuutta.

39 ajatelma. — Taikka oman mielen mukaan mietiskeleminen.

40 ajatelma. — Hänen valtansa ulottuu pienimmästä atoomista äärettömyyteen asti.

41 ajatelma. — Henkilössä, joka on mielenmuodostelmansa voittanut, luo täydellinen yhtyminen ja täydellinen sulautuminen tuntijan, tunnettavan ja tuntemisen välillä läpikuultavan jalokiven.

42 ajatelma. — Keskitetyn mielen väittelevässä tilassa sekoitetaan sana, merkitys ja ymmärtäminen.

43 ajatelma. — Muistin selvittämisessä (sanan ja siihen sopimuksesta kiinnitetyn merkityksen kautta) on asian itsensä (mentaalin) esiintyminen se (mielentila), jota kutsutaan (teknillisesti) ei-väitteleväksi.

44 ajatelma. — Näiden avulla selitetään myöskin arvosteleva ja ei-arvosteleva, sillä ne ovat suhteessa hienoihin elementteihin.

45 ajatelma. — Hienon alue päättyy sulamattomaan.

46 ajatelma. — Nämä aikaansaavat siemenettömän mietiskelyn.

47 ajatelma. — Kun ei-arvosteleva puhtaus saavutetaan, seuraa sisäinen tyytyväisyys.

48 ajatelma. — Tässä tapauksessa saavutetaan tieto, joka on totuutta.

49 ajatelma. — Sen syy on toinen kuin ilmennyksen ja johtopäätöksen, koska se viittaa sivuseikkoihin.

50 ajatelma. — Tästä johtuva itsemuodostavan ajatuksen sarja panee esteen muille (ajatuksen) langoille.

51 ajatelma. — Näidenkin poistuttua, koska kaikki (mentaaliset muodostelmat) ovat poistettavat, on mietiskely siemenetöntä.

I kirjan loppu.

II kirja.

1 ajatelma. — Valmistava jooga käsittää kuolettamisen, tutkimisen ja Herralle antautumisen.

2 ajatelma. — Sitä harjoitetaan jatkuvan samaadhin saavuttamiseksi ja esteitten laimentamiseksi.

3 ajatelma. — Esteitä on viisi: tietämättömyys, olemisentunne, himo, vastenmielisyys ja kiintymys.

4 ajatelma. — Tietämättömyys on toisten, seuraavien alkulähde, olkoot ne uinuvassa, laimennetussa, voitetussa tai laajennetussa tilassa.

5 ajatelma. — Tietämättömyyttä on ei-ijäisen, epäpuhtaan, pahan ja ei-aatmaan pitäminen ijäisenä, puhtaana, hyvänä ja aatmaana.

6 ajatelma. — Olemisentunne on tietävän voiman ja sen välikappaleiden sekoittamista toisiinsa.

7 ajatelma. — Se, mikä piilee nautinnossa, on himoa.

8 ajatelma. — Se, mikä piilee tuskassa, on vastenmielisyyttä.

9 ajatelma. — Kiintymys on kiihkeä aina oman voimansa tukema elämänhalu, — joka asuu oppineessakin.

10 ajatelma. — Kun nämä ilmenevät hienoina, on niitä vältettävä vastustavalla toiminnalla.

11 ajatelma. — Niiden muodostelmat ovat mietiskelyllä voitettavat.

12 ajatelma. — Siitä tekojen määrästä, joka syntyy huolistä (tai esteistä) tullaan korjaamaan hedelmä täällä näkyväisessä olotilassa tai tuolla näkymättömässä.

13 ajatelma. — Niin kauan kuin niiden juuri on olemassa, on hedelmöiminen asteita, vuosia ja nautintoa.

14 ajatelma. — Niiden hedelmänä on nautinto tai tuska riippuen siitä, onko syynä pahe vai hyve.

15 ajatelma. — Valaistulle on *kaikki* „kurjuutta” seu-

rauksien, levottomuuden ja vaikutelmien tähden; kuin myöskin ominaisuuksien toiminnan vastustuksen tähden.

16 ajatelma. — Se kurjuus, mikä ei vielä ole tullut, on torjuttava.

17 ajatelma. — Syy torjuttavaan on näkijän ja nähtävän yhtymässä.

18 ajatelma. — Näön muodostavat elementit ja elimet, luonteeltaan on se valaistusta, toimintaa ja asentoa, ja sitä tarvitaan kokemuksien ja ehdottomuuden saavuttamiseen.

19 ajatelma. — Gunojen (kaikkiällisen aineperustan ominaisuuksien) olotilat ovat rajoitettu, rajaton, liukeneva ja liukenematon.

20 ajatelma. — Näkijä on suoraan käsitettä katsellessaan yksinkertaisesti sama kuin nähtävä, vaikka puhdas.

21 ajatelma. — Nähtävä on häntä varten olemassa.

22 ajatelma. — Se on hävitetty hänen kohdallaan, joka on tarkoituksensa perillä, mutta ei ole muualla hävitetty, sillä se on olemassa muiden kohdalla, joille se on tavallinen.

23 ajatelma. — Yhtymä aiheuttaa niin hyvin oman, kuin Herran voiman tunnustamisen.

24 ajatelma. — Sen syy (tietämättömyys) on jätettävä.

25 ajatelma. — „Jättäminen” on yhtymän voittamista, — tämä on sielun eristämistä.

26 ajatelma. — (Kahleditun tilan) Jättäminen saadaan aikaan jatkuvalla eroittamiskyvyn harjoittamisella.

27 ajatelma. — Valaistus, viimeinen aste, on seitsenkermainen.

28 ajatelma. — Joogasääntöjen seuraamisesta johtuu valaistus, — sekä epäpuhtauden hävittämisestä, joka vie eroittamiskyvyn harjoittamiseen.

29 ajatelma. — Kahdeksat joogamääräykset ovat suvaitsevaisuus, sääntöjen noudattaminen, asento, hengityksen hallinta, syventyminen, mietiskely, sulautuminen, transsi.

30 ajatelma. — Suvaitsevaisuus käsittää pidättymisen tappamisesta, epärehellisyydestä, varkaudesta, kohtuuttomuudesta ja ahneudesta.

31 ajatelma. — Näitä (viittä suvaitsevaisuuden jaotusta), joita ei lievennä luokka, paikka, aika tai hyötyperuste, kutsutaan suuriksi lupauksiksi, koska ne ovat kaikkiallisia, — (muodostavat kaikkiallisen suuren hyveen).

32 ajatelma. — Noudattaminen käsittää puhtauden, tyytyväisyyden, kuolettamisen, tutkimisen ja Herralle antautumisen.

33 ajatelma. — Poistettaessa määrättyjä asioita (se on asioita koskevia ajatuksia), neuvotaan ilmentämään jotakin päinvastaista.

34 ajatelma. — Kysymyksessä olevat asiat, tappaminen, epärehellisyys, varkaus, kohtuuttomuus ja ahneus tehtyinä, aijottuina tai hyväksytyinä, johtuneina himosta, vihasta tai petoksesta, — hetkellisinä tai ylenmääräisinä, eivät lakkaa tuskan tai tietämättömyyden hedelmää kantamasta. Tämän johdosta hartaasti kehoitetaan kutsumaan esille jokin vastakkainen hyve.

35 ajatelma. — Kun tappamisesta pidättyminen (loukkamattomuus) on vahvistettu, hallitaan vihollisuuden tunteet joogin lähellä (ja häntä kohtaan).

36 ajatelma. — Kun totuudenrakkaus on täydellinen, niin hän, (joogi), itse on tekojensa hedelmien varastopaikka.

37 ajatelma. — Kun varkaudesta pidättyminen on vahvistettu, niin kaikki jalokivet tulevat joogin lähelle (tai häntä kohtaan).

38 ajatelma. — Kun kohtuullisuus on vahvistettu, kehittyä voima.

39 ajatelma. — Kun ahneudesta pidättyminen on vahvistettu, herää tieto olemassaolon (ja olemassaolojen) syystä ja tarkoituksesta.

40 ajatelma. — Puhtaudesta syntyy vastenmielisyys fyysillistä ruumista kohtaan.

41 ajatelma. — Ja puhtaus hyvyytenä, tyytyväisyytenä, tarkkaavaisuutena, aistimien hillintä sekä sielun tarkastelemisen kyky ovat puhdistumisen hedelmiä.

42 ajatelma. — Tyytyväisyydestä syntyy ääretön onni.

43 ajatelma. — Epäpuhtauden hävittämisen jälkeen herrää kuolettamisen kautta ruumiissa ja aistimissa salaisia voimia.

44 ajatelma. — Kuulumattomien pyyntöjen kautta löydetään mieluisin jumala.

45 ajatelma. — Mietiskelyn täydellinen kehitys johtuu vasta Herralle antautumisesta.

46 ajatelma. — Oikea asento on vakava ja mieluinen.

47 ajatelma. — Lempeän ponnistuksen kautta ja ääretöntä mietiskellessä tulevat asennot vakaviksi ja mieluisiksi.

48 ajatelma. — Silloin eivät vastakohtat tee hyökkäyksiään.

49 ajatelma. — Kun nämä ovat täytetyt, seuraa praanajama, hengityksen hallitseminen.

50 ajatelma. — Se on ulkonainen, sisäinen tai vakava, paikan, ajan ja luvun määräämä ja se on pitkä tai lyhyt.

51 ajatelma. — Neljäs tuntee sekä ulkonaiset, että sisäiset piirit.

52 ajatelma. — Täten hävitetään valon peite.

53 ajatelma. — Ja mieli kykenee havaintojen tekoon.

54 ajatelma. — Pidättyminen on niin sanoakseni aistimien sovelluttamista mielen mukaan niiden omista pyyteistä välittämättä.

55 ajatelma. — Siten saadaan suurin valta aistimien yli.

AATE JA ELÄVÄ IHMINEN

Kaiken aatteen, kaiken syvemmän elämän käytännöllistyt-
tämisesä tulee esille kaksi periaatteellista menettelyta-
paa, johtuen siitä, tulevatko sen käytännöllistyttäjät pan-
neeksi ensi-arvon *aatteelle* vaiko *ihmiselle*. Jos ensi-arvo
pannaan aatteelle, silloin ihmiset joutuvat kärsimään. Niin
on tehty, ja edelleenkin tehdään, vanhassa maailmankatso-
muksessa. Niin on tehty yksinpä Kristuksen opin levittämi-
sessä. Siinä on tehty paljon pahaa ihmisille aatteen vuoksi.
Samoin n.s. puolueissa tehdään paljon pahaa ihmisille aat-
teen vuoksi.

Siinä maailmankatsomuksessa joutuvat kaikki aatteet:
rotu, uskontunnustus, sukupolvi, yhteiskunta-asema ja „väri”
ihmisen yläpuolelle. Mikäli ihmiset lukeutuvat noihin eri
aatteisiin, sikäli ne tekevät pahaa vastakkaiseen aatteesen
lukeutuvalla ihmiselle.

Tällainen taistelu aatteen vuoksi saattaa kyllä kehittää ih-
misessä joitakin ominaisuuksia. Mutta samalla se kuitenkin
ylläpitää jatkuvaa pahaa — ja ihminen jää aina arvossaan
aatteen alapuolelle.

Jos taas annettaisi ensi-arvo ihmiselle, silloin kaikki aat-
teet pysähtyisivät palvelevassa kunnioituksessa ihmisen
eteen. Silloin lähdetään siitä totuudesta, että se on elävä ih-
minen ja sen kehittyminen joka antaa sisällön ja arvon aat-
teellekin. Ilman ihmistä ei aatteetkaan paljoa merkitse.

Ja näinollen on ainakin se selvää, että vain tämän jälki-
mäisen katsantokannan käytännöllinen omaksuminen poistaa
aatteellisenkin vääryyden ja pahanteon maailmasta, ihmis-
kunnan keskuudesta.

Ja pitänee-kö lisätä, että Uuden testamentin Jeesus Kris-
tus on asettunut tälle jälkimäiselle kannalle. Ei mitään tais-

telua pahaa vastaan. Elämä tapahtuu sydämessä, jolle tais-televa järki antautuu.

Ja luonnollisesti Teosofinen Seura on alkuansa myös asettunut tälle jälkimäiselle kannalle. Sehän tulee selvästi ja nimenomaan esille n.s. veljeyspykälässä. Siinähan ihmisyyden, veljeys, s.o. ihmisen käytännöllinen suhde toiseen ihmiseen, nostetaan kaikkien aatteellisten arvojen yläpuolelle.

Mutta niinkuin Jeesuksen Kristuksen elämäkatsomuksen omaksujat ovat pistäneet Hänen aatteensa vanhoihin kaavoihin, ovat menneet tekemään ihmiselle pahaa Hänen ja hänen oppinsa puolesta, samoin olemme me teosofitkin menneet tekemään. Suuressa maailmansodassa me erittäin selvästi luovuimme Mestareiden ja Teosofisen Seuran veljeysohjelmasta. Jonkun asian ja aatteen puolesta mekin, teosofit, tai teosofisten aatteiden omaksujat, menimme tekemään *pahaa ihmiselle*.

Samoin on tapahtunut meillä Suomessa. Puhumattakaan tuosta varsinaisesta verilöylystä, olemme me itse teosofiankin, tuon Mestareiden asiainkin, puolesta, tehneet keskuudessamme *pahaa ihmiselle*.

Jos siis teosofisessa harrastelussamme jostakin luopuisimme, niin luonnollisesti meidän olisi ensiksi ja ennen kaikkea — ja kaikin yhteisin voimin — yritettävä palautua Mestareiden alkuperäisen veljesohjelman kannalle. Meidän pitäisi teosofisissa harrasteluissamme luopua tekemästä pahaa ihmiselle. *Ihminen, veljemme, on pyhässä koskemattomuudessaan nostettava kaikkien aatteittemme yläpuolelle*. Ei tehdä pahaa ihmiselle, veljellemme, ei „ystävällemme” tai „vihollisellemme”, minkään asian puolesta — ei hänen ruumiilleen, ei sielulle eikä hengelleen. Kun siihen pyrimme, silloin asiat selviävät itsestään, luonnollista tietä. Se on kuin edellytettävä ja omaksuttava pohja uudessa maailmankatsomuksessa.

J. R. H.

MITEN JA MIKSI TULIN TEOSOFIKSI?

IX.

Allekirjoittaneeseen nähden olisi oikeampi kysymysmuoto tämä: „Miten huomasin, että olin teosofi?” tai „Miten tulin tietoiseksi siitä, että minulla oli teosofinen maailmankatsomus?”

Me suomalaiset, nähdäkseni, olemme suurimmalta osalta luonnonteosofeja, vaikka meistä ainoastaan piskuinen prosentti itsetietoisina, niin sanoakseni, tieteilijä-teosofeina on tullut merkityksi teosofisen seuran jäsenkirjaan.

Alkuperäisimmässä luonnollisuudessaan teosofiakin esittäytyy puhtaimpana, kirkkaimpana, muotovapaana. Samoin kuin on kristinuskon laita samoin teosofiinkin. Kuta pitemmälle se on kehittynyt tieteilemisessä ja muodoittelemisessa, sitä enemmän se on kadottanut alkuperäisestä arvostaan, puhtaudesta ja kirkkaudesta.

* * *

Sen, joka tahtoo päästä itse totuuden lähteelle, tulee olla hyvin aseistetun. Saadakseen veden irti nykyaikaisesta muo-
dollisuuksien kalliosta Aaronin tukeva puusauva tuskin olisi
kyllin tehokas ase. Nykyisenä ruudin ja dynamiitin aikakau-
tena painava teräskankikin on verrattain vähäpätöinen työ-
ase.

* * *

Taipumus metafysillisiin mietiskelyihin on seurannut mi-
nua lapsuudesta. Uskonto, sellaisena kuin mitä sitä kou-
lussa opetettiin, pysyi kuitenkin minulle vieraana ja kyl-
mänä. Olin kuollut koko asialle aina maailmansodan alkuun

asti, jolloin täyten 39 vuotta. Marraskuussa 1914 maailman-sodan kanuunain parhaimpaan paukkeeseen minä vasta he-räsin. Siitä lähtien on minulle ollut onni käydä korkeata si-säistä koulua, joka on avannut silmäni näkemään asiat ai-
van toisessa valossa kuin sitä ennen.

Pääsyttökinto tuohon kouluun oli ylen ankara. Vaatimuk-set suuret. Ennen kaikkea vaadittiin rohkeutta, uskallusta. Minun täytyi antautua kamppailuun itsensä Jumalan kanssa. Henkeni nousi syyttämään isääni, Jumalaani, siitä, että hän oli huonosti hoitanut virkaansa tämän maailman hallitsijana, koska asiat täällä olivat kaikkea muuta kuin hyvästi.

Kuten metsään huutaa, siten metsä vastaa. Kysymykset, jotka annettiin selvitetäväkseni, tulivat niin voimakkaina ja olivat niin vaikeat, että nyt jälkeinpäin ihmefyttää, miten saatoin niistä onnellisesti suoriutua.

Paitsi sielunsilmilläni nähtyjä vertauskuvia luonnossa, ih-misten ja eläinten elämässä, apuneuvoni tässä ahdistukseni tilassa oli Raamattu, Kalevala, Pekka Ervastin esitelmät ja teosofinen kirjallisuus.

Nyt jälkeinpäin olen ajatellut, että oliko sattuma vai mikä, kun Ervastin esitelmät, kuten „Olla oma itsensä”, „Väinä-möisen soitto” y.m., silloin olivat juuri niistä aiheistä, jotka sillä erää eniten ajatuksiani askaroitsivat.

Vaikka olin jo 39-vuotias, aika paljon kirjallisuutta luke-nut ja vieläkin enemmän elämää kokenut, en tätä ennen vielä kertaakaan ollut eksynyt teosofista luentoa kuulemaan. Jonkun teosofisen kirjan olin joskus aikaisemmin lukenut sitä kuitenkaan ymmärtämättä ja siitä hullua hurskaam-maksi tulematta. Teosofiasta tiesin tuskin muuta kuin nimen.

Olen vastannut tähän kiertokyselyyn, en senvuoksi, että kun en ole teosofisen seuran jäsenkään, olisin oikeutettu omistamaan itselleni nimen „teosofi”, vaan senvuoksi, että olen huomaavinani itselläni olevan n.s. teosofisen maailmankatsomuksen.

Eristäytymällä johonkin ryhmään ihminen tahtoen tai tahottomattaan joutuu joukkotunteen vaikutuksen alaisuuteen. Ja nykyinen murrosaika ei mielestäni ole tunteilemisen aika — tunteilemisen, joka johtaa erakkoelämään ja lopulta nirvanaan. Nykyaika on paremmin toiminnan, suoranaisten teon aika. Järjen ja tahdon voittokulun aika.

ARMAS EMANUEL

Jos mitä tahansa asiaa pidät mahdottomana,
 on alakuloisuutesi tekevä sen mahdottomaksi;
 mutta se joka kestää, voittaa vastukset.

Turhat toiveet imartelevat houkkiota, mutta
 viisas ei niitä aja takaa.

Anna järjen valaista kaikkia toivomuksiasi äläkä
 toivo mahdottomia; silloin menestys seuraa toimiasi
 eikä epäonnistuminen vaivaa sydäntäsi.

Vanha brahmaani

Kun vuoteesi on oljista, nukut rauhassa; mutta
 kun teet vuoteesi ruusuille, saat varoa okaita.

Vanha brahmaani

SUOMEN YHTEIS-VAPAAMUURARI-JÄRJESTÖ

Yleismaailmallinen Yhteis-Vapaamuurarijärjestö „Le droit humain”. Yleismaailmallinen Vapaamuurarijärjestö Skandinaviassa.

K.:. L.:. V.: Ellen Bille Brahe Selby.
Korkeimman Neuvoston Skandinavian edustaja.

Häntä edustaa Suomessa
K.: K.: E.: M.: V.: Kyllikki Ignatius.

Helsinki, Armfeltintie 2.

Yleismaailmallinen Yhteis-Vapaamuurarijärjestö perustuu ajatuksen vapaudelle, yhteydelle, siveellisyydelle, rakkautelle, oikeudelle, suvaitsevaisuudelle sekä veljeydelle ja ottaa jäsenikseen miehiä ja naisia riippumatta rodusta tai uskonnosta.

Lait ja asetukset perustuvat periaatteisiin, jotka Korkeimman Neuvoston Yleismaailmallinen Kongressi hyväksyi Lausannessa syyskuun 22 päivänä 1875.

Järjestöllä on oma itsenäinen toiminnanmuotonsa ja sen lait ja asetukset ovat sitovia kaikille jäsenille.

Yleismaailmallisen Yhteis-Vapaamuurarijärjestön Korkeimman Neuvoston tuomiokunnassa, joka on perustettu Pa-

risin zenithissä jaetaan vanhan ja tunnustetun skottlantilaisen riituksen asteet 1:stä 33:een sekä sitäpaitsi Mark-mestarin ja Kuninkaallisen Kaaren arvot.

Yleismaailmallinen Yhteis-Vapaamuurarijärjestö tunnustaa ja antaa pääsyn loosheihinsa kaikille laillisesti perustettujen muurarijärjestöjen muurareille.

Yleismaailmallinen Yhteis-Vapaamuurarijärjestön Suomalainen Osasto perustettiin lokakuun 6 p:nä vuonna 1920, jolloin Korkeimman Neuvoston Skandinavian Edustaja vihki Helsingin Väinämö-looshiin N:o 99. Looshikirjan sai myöskin Viipurin Suvantola-looshi N:o 718 sekä väliaikaiset looshikirjat Turun kolmio-looshi St. Henrik N:o 719 sekä Tampereen kolmio-looshi Kivi N:o 720.

YLEISIÄ PERIAATTEITA

Art. 1. — Yleismaailmallisen Yhteis-Vapaamuurarijärjestön Suomalainen Osasto julistaa vapaamuurariuden vanhojen opetusten mukaisesti luovan voiman olemassaoloa antaen sille nimen „Maailmankaikkeuden Suuri Arkkitehti”.

Art. 2. — Se esittää avattua „Pyhän tiedon kirjaa” jokaisessa looshissa, joka on säännönmukaisesti muodostettu muurariperiaatteita palvelemaan.

Art. 3. — Se esittää vapaamuurariuden vanhoja pääoppeja.

Art. 3. — Se kieltää osanoton kaikista laittomista ja salaisista kokouksista tai loosheista, jotka eivät omaa laillista looshikirjaa.

Art. 5. — Se ei salli asetettavan minkäänlaisia rajoja vapaille totuuden etsimiselle ja turvatakseen tätä vapautta vaatii kaikilta jäseniltään ehdotonta suvaitsevaisuutta.

Art. 6. — Se on riippumatta rodusta tai uskonnosta,

avoinna kaikille miehille ja naisille, jotka ovat vapaita, hyvämaineisia ja viettävät nuhteetonta elämää.

Art. 7. — Se velvoittaa jäseniänsä noudattamaan maan lakeja, osoittamaan uskollisuutta hallitsijalle, olemaan puhumatta vapaamuurariuden salaisuuksista, seuraamaan korkeata kunnian mittapuuta sekä väsymättömästi toimimaan ihmiskunnan menestykseksi.

Art. 8. — Kukin vapaamuurari, joka kuuluu Vanhaan ja tunnustettuun Riitukseen on velvollinen uskollisesti tottelemaan ja seuraamaan Korkeimman Neuvoston määräyksiä.

Yleismaailmallinen Yhteis-Vapaamuurarijärjestö sallii entisaikojen tavan mukaisesti naisille samoilla ehdoilla kuin miehillekin pääsyn mysterioihin, joista vapaamuurarius johuu ja jotka perustuvat veljeyteen, totuuteen sekä jokaisen siveellisen ja yhteiskunnallisen hyveen käytännölliseen harjoittamiseen.

*

„Teidän tulee vain ottaa käsiinne alemman itsenne marmorikivi tahdon taltaalta ja ajatuksen vasaralla poistaaksenne siitä kaikki aine, mikä estää sisällänne olevaa kauneutta näkymästä, joka estää sisäisen jumalanne loistamasta täydessä kunniansaan ja valaisemasta maailmaa, jossa elämme.”

Annie Besant.

Houkkio ei ole aina onneton, mutta hänellä ei ole koskaan todellista nautintoa. Viisas ei ole koskaan täydellisesti onneton.

Vanha brahmaani

UUSIA KIRJOJA

AARNI KOUTA: Rakkauden temppeli. Runoja. Helsingissä 1920, Edistysseurojen Kustannus-Oy.

Tässä jo toinen tunnetuista runoilijoistamme astuu julkisuuteen sanansa voimalla edistämään ja puolustamaan teosofista elämänymmärrystä, hengen toimintaa luonnossa. Joitakuuta vuosia sitten Eino Leino suurpiirteisellä teoksellaan »Alla kasvon Kaikkivallan» herätti iloista huomiota ja lämmintä myötätuntoa kaikissa teosofishenkisissä piireissä, tämän vuoden aikana on nyt ollut Aarni Koudan vuoro tunnustaa yleisön kuullen — ensin Tietäjässä, vihdoin uudella runokirjallaan, — että teosofiset aatteet ovat saaneet hänen sielunsa väräjämään, hänen sydänkielensä uudella äänellä soimaan.

Mitä muuta voi sanoa kuin että jokainen teosofian harrastaja tavalla tai toisella rientää tutustumaan tähän Aarni Koudan runovihkoon? Tekijä on oikeastaan pystyttänyt kolme temppeliä, rakkauden, luonnon ja hengen, ja omistanut alkuosan runoistaan „Itsenäiselle Suomelle”. Kokoelman ensimmäisenä on erillinen hymni „Auringolle”, jonka loppusanat selvästi osoittavat, minkä hengen lapsi runoilija on:

Rakkauden syvä soinnuta kieli,
anna lämmin ja laupias mieli,
käännä katseemme koittavaan ruskoon,
voittavaan uskoon
kasvata uuteen, jonka vain tapaa
mies, mi on suuri ja voimakas, vapaa.

Vaikka kokoelman runot yleensä ovat mieterunoja, on „Rakkauden temppelin” runojen joukossa muutamia lyyrillisen tunteen välittömiä purkauksia, ja kirjan viimeinen runo „Helkatuli” — niin syväaatteinen kuin se onkin — on kerassaan ihanan inspiratsioonin väräjävä tuote.

Tekee mieleni poimia muutamia ajatuksen kukkia Aarni Koudan runoista.

Aarni Kouta uskoo Suomen tulevaisuuteen, sillä „povesas palaa Väinämöisen taika!” Kuitenkin hän oikein opettaa:

„Muut meit' ei auta, itse auttakaamme vain itseämme, niinkuin kalliot seiskäämme, kerran vielä voiton saamme!” ja: „ei riitä yksin pelkkä miekan-retki, on vapaus vallattava joka hetki”.

Uhrinsa vapaus joka hetki vaatii,
se vaatii enemmän kuin sydänverta.
Vapaus uudet hengen lait laatii,
on sille uhrattava joka kerta,
kun kansa askelenkin eespäin astuu.
Meill' lisänä on Hengen edesvastuu,
sen Hengen, joka heimoamme johtaa,
korvessa tulenpatsaanamme hohtaa.

Ja että runoilija on oikein ymmärtänyt „Väinämöisen taian”, sen todistavat esim. seuraavat säkeet: „On aika auroiks säilät takoa, kädestä hellitä sä miekan kahva... Hulmutkoot päämme päällä rauhan viiri; näin kirkastetaan maailmoiden piiri!”

Aarni Kouta uskoo rakkauden iankaikkiseen voimaan, sillä hän laulaa rakastetulleen: „erottaa ei meitä voi elon harhat, vaikk' ois välillämme kuolo ja yö, ... cross' ollenkin rinnan kuljemme näin, ...”

„Sielun puistot”, joka runo kokonaisuudessaan on painettuna viime Tietäjän numeroon, kertoo runoilijan jälleensyntymis-uskosta. Rinnan sen kanssa kulkee usko karmaan, joka monesta runosta pilkistää näkyviin: „hän palkan saa, ken työtä tekee, raataa, ikuinen viisus niin kerran sääsi, — ken kylvänyt on, hän myös korren kaataa”; ja „alussa oli aate, joka työksi myöhemmin muuttui, muovas maailman mielensä mukaan”; myös: „Ei välill' lasten tee hän eroa, kallista kukin maksoi veroa elolle, ilmaiseksi ei kenkään syö sen pöydästä, sen lunnaina on työ”.

Aarni Kouta uskoo ihmisen ikuiseen henkiolemukseen, joka usko saa ylevän muodon esim. seuraavissa „Seitsemän unikekoa” nimisen runon säkeissä: „Sadat vuodet se toivioretkeään käy, mut sittenkään ei tomun jälkeä näy sädevaatteissa sen”; ja ennen kaikkea jo äsken mainitsemassani ihana „Helkatulessa”, josta näytteeksi painatan ensimmäisen säkeistön tähän:

Ikiliekki ihniisen henki on,
 se on syttynyt säteistä auringon,
 ja päivän puoleen se halaa.
 Vaikk' kuiluiss' se kulkee, ja helmassa yön,
 tuvat sille on tuttuja tähtien vyön,
 ja tähtiin se takaisin palaa.

Ja hyvin tuntien viisasten ja tietäjain elämänopin Aarni Kouta uskoo siihen Kristukseen, jonka täytyy syntyä ihmisessä, ennenkuin ihminen tulee tietoiseksi oman henkensä ikuisuudesta ja jumalallisuudesta. Runo „Joulukellot” kertoo tästä hänen uskostaan.

Ne kunkin sydämessä soi
 Rakkauden syntymää,
 vain siellä seimen saada voi
 Jumalan Poika tää.

Onnittelen runoilijaa näistä hänen henkensä saavutuksista ja toivon yhä jatkuvaa inspiratsionia samaan suuntaan.

EDV.LEHMANN: Mitä on teosofia. Suom. J. K u n i l a.
 Helsingissä 1920, Kustannusosakeyhtiö Otava.

Tanskalais-ruotsalainen professori Lehmann Lundista kävi viime keväänä Helsingissä luennoimassa naisista ja vertailevasta uskontotieteestä. Hänen luentonsa herättivät huomiota ja ihastusta helsinkiläisessä yleisössä, sillä prof. Lehmann oli vilkas ja elävä puhuja, joka käsitteli aineitaan sulavasti ja helppotajuisesti.

Nyt kun häneltä on ilmestynyt selonteko teosofiasta, on luonnollista, että yleisö olettaa hänen vertailevan uskontotutkimuksen professorina olevan täysin selvillä aineestaan ja voivan antaa lopullisesti pätevän arvostelun nykyaikaisesta teosofiasta. Nimittäähän suomentajakin alkulauseessaan Lehmannin kirjaa „pätevimmäksi ja mielenkiintoisimmaksi teosofiaa käsitteleväksi tutkimukseksi, mikä Pohjoismaissa on nähnyt päivänvalon.”

Liian paljon emme kuitenkaan saa odottaa oppineelta professorilta, jolla tieteellisestä objektiivisuudestaan huolimatta nähtävästi on aito kirkolliset sympatiat. Hän vertaa nykyai-

kaista teosofiaa alkuaikaiseen kristilliseen gnostisismiin — sitä yleensä teosofit itsekkin tekevät, — mutta osoittaa sangen vähän tuntemusta vanhan gnostisismien oikeasta laadusta. Jos prof. Lehmann olisi täysin perehtynyt esim. englantilaisen oppineen Mr. Meadin laajoihin ja laajakantoisiin kristinuskon alkuvaiheita käsitteleviin ja niitä sangen hämmästyttävällä tavalla valaiseviin tutkimuksiin, olisi hän tuskin asettunut niin lapsellisella luottamuksella kirkon ja kirkonopin puolustajaksi gnosta vastaan. Itse asiassa toteutuu vanha sana, ettei osaa arvostella, mitä ei itse ole kokenut. Voidakseen arvostella gnostisismia täytyy olla gnostikko, voidakseen lausua pätevän arvostelun teosofiasta, täytyy olla teosofi.

Tietysti prof. Lehmannin arvostelu eroaa ilahduttavalla tavalla niistä „arvosteluista”, joihin viime vuosisadalla sai tottua. Se on kunnioittava ja kohtelias. Hän myöntää, että teosofinen liike on liike, jota aikaansa seuraavan, vakavan ihmisen ei käy sivuuttaminen. Hän tunnustaa, että teosofiassa on semmoista, joka on omiansa viehättämään ja tyydyttämään totuudenetsijää. Hän puhuu kunnioituksella Mrs. Besantista, Mrs. Tingleystä, tohtori Steineristä y.m., vieläpä Madame Blavatskystakin, jota hän kuitenkin samalla pitää teosofisen opinrakenteen nerokkaana keksijänä ja sepittäjänä. Mutta kysymykseen, mitä teosofia on, siihen prof. Lehmann ei kykene vastaamaan. Siihen ei kykene vastaamaan mies, joka kirjoittaa seuraavasti: „On uskonasia, että kokemuksen ulkopuolella on olemassa sielunvoimia, luontoja, ruumiita ja maailmoita. Ja koko tuo „sisäinen kokemus”, joka teosofeilla on heidän tietonsa varsinainen lähde, on leimatava uskontilaksi, ellei se suorastaan kuulu harhaluulojen ja harhanäköjen piiriin.” Semmoinen arvostelu osoittaa, että oppinut professori ei ole kokenut niitä asioita, joita hän näin ylimielisesti arvostelee. Jos hän olisi kokenut, ei hän puhuisi teosofein — ei ainakaan salatieteilijäin — „sisäisistä kokemuksista” ikäänkuin ne olisivat joitakin „subjektiivisia” ja psykologisia kokemuksia ainoastaan; silloin hän tietäisi, että on eräs laji omakohtaisia yliaistillisia kokemuksia, jotka ovat niin epäämättömän objektiivisia, että ne perin tieteellisesti ja rauhallisesti muuttavat meidän maailmankuvamme.

Teosofina lukee kyllä mielenkiinnolla prof. Lehmannin broshyyrin, mutta ei siitä muuta muistoa jää kuin että, milloin hän hyvää ja kaunista puhuu, soveltuu se juuri teosofiaan (vaikka hän ei sitä tarkoita), ja milloin hän teosofiaa moittii, kohtaa moite ainoastaan hänen omaa harhakäsitystään teosofiasta. Sillä n.s. personallisesta ekvatsionista meidän on tuiki vaikea vapautua.

Hieman hämmästyttää oppineen tiedemiehen teoksessa pari karkeata virhettä. Sivulla 13 käännetään sanskritinkieliset sanat *sat—cit—aananda* sanoilla: oleva, ajattelu ja äärettömyys. Viime mainittu käänнос on päin mäntyä: „äärettömyys” eli „äätön” on sanskritiksi *aananta*, mutta *aananda* merkitsee „autuus”. Aatmaan olemuspuolet ovat *sat*, *tshit* ja *aananda* (*sattshidaananda*) niinkuin tekstissä oikein onkin. Sivulla 45 on Madame Blavatskyn „Salaisen Opin” englanninkielisenä nimenä mainittu „The Secret Science”, vaikka se todellisuudessa on „The Secret Doctrine”. Eikö professori siis ole sitä lkenutkaan?

P. E.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

395 kysymys. F. E. Miten on oikeastaan pahan olemus käsitettävä? — Teosofisessa kirjallisuudessa yleensä sanotaan, ettei mitään ehdotonta ulkonaista paha ole olemassa ja että paha löytyy ainoastaan ihmisessä itsessään. Tällä kannalla ovat olleet esim. Busch j.m.m. — Kuitenkin väittävät monet antroposoofit, että Steinerin mukaan nuo langenneet enkelit: Luciferit, Ahrimanit, Asurit, ovat pidettävät enemmän persoonallisina pahoina *olentoina* kuin prinssiipeinä, ja että ne siis — ei ainoastaan, että niiden vaikutus on paha ja vastustava — myöskin itsessään ovat pahoja olentoja. — Tämän mukaan voisi siis perkele todella olla olemassa. —

Kumpi käsityskanta lienee siis oikea? Vai voisivatko kumpikin olla tavallaan oikeassa?

Vastaus. Madame Blavatskyn y.m. teosofia katselee asioita enemmän filosofiselta, abstraktiselta, aatteelliselta kannalta, tohtori Steinerin antroposofia taas inhimilliseltä, realistiselta, konkretiselta. Filosofisesti katsoen on ehdottomasti totta, että hyvä ja paha ovat relatiivisia käsitteitä ilmenneessä maailmassa, s.o. hyvää ei ole olemassa ilman vastakohtaansa, niinkuin ei valoa ole ilman varjoa ja pimeyttä. Absoluuttinen hyvä eli valo on ilmenemätön. Sentähden sanotaan: paha ei itsessään ole, sillä paha syntyy vasta ilmennyksen, rajoituksen kautta. Ihminen rajoitettuna olentona on samalla pahan synnyttäjä; mutta ilman tätä paha ei hyvääkään voisi puhjeta hänessä. Ja „ihminen” on laaja käsite; se ei käsitä ainoastaan fyysillisesti eläviä ihmisiä, vaan myös vainajia, jotka pimeyden tilassa todella ovat „pahoja henkiä” eli „piruja”, ja varhempien käsityskausien inhimillisiä olentoja, kuten asuureja, jotka eivät vielä ole olleet tilaisuudessa kehittämään rakkauden prinssiippiä itsessään ja sentähden ovat pakotetut kokemaan paha; myös n.s. mustia maagikoita, joiden varsinainen ilo ja onni on hyvän vastustamisessa ja hyvien olentojen ahdistamisessa; y.m. Sitäpaitsi on otettava lukuun niitä monenlaisia henkiolentoja, luonnonhenkiä y.m., joissa paha niinikään saattaa ilmetä. Kaikesta tästä selviää, että kun antroposofein tavalla katselemme elämän ilmiöitä realistisesti, hyvinkin saatamme puhua elävän ihmisen ulkopuolellakin olevasta pahasta, näkymättömästä „viettelijästä” ja „perkeleestä”.

Viisas jatkaa elämistä alusta alkaen; narri alkaa aina uudelleen alusta.

Vanha brahmaani

TIEN VARRELTA

TEOSOFISEN SEURAN KANSANVALTAISUUS on nykyään tullut melkein lauseparreksi, mutta esim. englantilaiset teosofit ovat brittiläisellä käytännöllisyydellä osanneet välttää liiallisen kansanvaltaisuuden vaaroja oman seuransa järjestelyssä. Seura on jaettu liittoihin, joihin kuuluvat määrätyn alueen looshit ja jäsenet, ja nämä liitot valitsevat seuran kansallisen neuvoston. Neuvosto valitsee jäsenistään hallituksen, s.o. toimeenpanevan johtokunnan. Neuvosto se muuten johtaa ja hallitsee seuraa. Sillä on itse asiassa korkein johto ja valta käsissään. Se voi toimeenpanevan hallituksen kautta eroittaa kenen tahansa jäsenen, joka sen mielestä, syystä tai toisesta, on sopimaton kansallisen seuran jäseneksi. Se voi koska tahansa muuttaa seuran sääntöjä. Ja vielä lisäksi: se voi kumoa vuosikokouksen päätökset ilman muuta, eikä vuosikokouksen päätös astu voimaan ilman neuvoston hyväksymistä.

TEOSOFIEN LUOTETTAVAISSUUS. Skontlantilaisen teosofisen aikakauskirjan toimittaja sanoo lukeneensa, että Neptunus, planeetoista epäkäytännöllisin, hallitsee Teosofisen Seuran fyysillistä toimintaa. „Tämä selittää seikan, mikä usein on mieltäni kiusannut, sen nimittäin, että skottilaiset teosofit (en voi puhua muiden teosofien puolesta!) ovat epäkäytännöllisintä väkeä mitä olen tavannut. En missään muussa järjestössä (ja olen ollut tekemisissä sangen monen kanssa) ole tavannut niin paljon henkilöitä, jotka ovat kykenemättömiä vastaamaan kirjeisiin viipymättä, tai edes lukemaan niitä niin suurella älyllä, että tietäisivät, mihin kohtiin on vastattava; tai jotka lupaavat olla määrättyinä hetkenä määrättyssä paikassa määrättyä työtä suorittaakseen ja joko kokonaan unohtavat asian tai syöksyvät läähättäen paikalle puolen tuntia myöhästyneinä. Tietysti ei ole mitään aikaa; mutta tässä *maajaan* maailmassa ajan harha suuressa määrin hallitsee elämäämme; ja jos jäsenet mukautuisivat tähän rajoitukseen, sen sijaan, että yrittävät elää niissä kor-

keuksissa, joissa aika on tuntematon, olisi tämä varsin edullista seuran työlle.” (*Theosophy in Scotland.*)

ODOTETUN MAAILMANOPETTAJAN TULO. Kuten tunnettu, odottaa „Idän Tähti”-niminen järjestö suuren maailmanopettajan pian — ehkä kymmenen tai viidentoista vuoden perästä — esiintyvän maailmassa. Eräässä äskeisessä luennossaan on vanha tunnettu teosofi Mr. A. P. Sinnett, Teosofisen Seuran varapresidentti, kuitenkin nimenomaan kuulijoilleen teroittanut, että tämä otaksuma on erehdys. „Todellisuudessa se ei tule tapahtumaan ennenkuin vuosisadan viimeisellä neljänneksellä, ja jokin vielä syntymätön ruumis tulee silloin jumalallisen vaikutuksen alaiseksi.”

SIR ARTHUR CONAN DOYLE, kuuluisa englantilainen kirjailija, on kuten tunnettu nykyään vakuutettu spiritistii ja on paraikaa Australiassa ja Uudessa Seelannissa suurella luentomatalla. Hän on tutkinut spiritismiä vuodesta 1888 lähtien ja monen epäilyksen ja taistelun jälkeen saavuttanut lopullisen varmuuden.

PATANDSHALIN JOOGA-AFORISMIT, joiden alkupuoli julkaistaan tässä numerossa ja loppu helmikuussa, ovat erittäin vaikeatajuisia ilman kommentaarioita. Lukijoiden ei kuitenkaan pidä pelästyä, sillä helmikuussa alkavat *Mabel Collinsin* valaisevat ja sattuvat selitykset.

*Riennä heti tilaamaan Ruusu-
Ristiä, jos et ole sitä vielä tehnyt!*

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimit: 2 56, 108 37 & 36 36

Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55, ” 59 06
Erikinkatu 22, ” 57 58
L. Viertotie 44, ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

KeskusKirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaareнк. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpuihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

HELMIKUU

N:o 2

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Helsingin Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

HELMIKUU 1921

N:o 2

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Toimittajalta	65
Näky vanhasta Egyptistä, <i>Alexandra Marie</i>	68
Väinämöinen, I, <i>Pekka Ervast</i>	70
Alttarkallion munkki, runo, <i>Larin-Kyösti</i>	82
Läpikuultava jalokivi, III—IV y.m., <i>Mabel Collins</i>	85
Suomen kansallinen khristos, <i>Armas Emanuel</i>	101
Kotihaltian kehtolaulu, runo, <i>Vaaka</i>	104
Etsijä, kuvaus, <i>E. K.</i>	105
Miten on luotava onnellinen yhteiskunta? III, <i>Pekka Ervast</i>	109
Katkelma juutalaisten sisäistä historiaa, I, <i>F. Korpi</i>	116
Suomen Yhteis-Vapaamuurari-Järjestö	121
Kysymyksiä ja vastauksia	124
Uusia kirjoja, <i>L. Krohn</i>	125
Tien varrelta	127

Maantiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

HELMIKUU 1921

N:o 2

TOIMITTAJALTA

Harvat kristityt tietänevät vieläkään, mikä ero on tehtävä „Jeesus” ja „Kristus” nimien välillä; ne jotka tietävät, ovat joko teosofeja tai rosenkreutsiläisiä. Ja kuitenkin voi sanoa, että näiden kahden nimen oikeasta ymmärtämisestä riippuu, tiedämmekö mitään kristinuskosta vai emmekö.

Evankeliumit itse tekevät tämän eron. Enkeli, joka ilmestyy Marialle, sanoo: „ja nimeksi pojalle, jonka synnyttät, olet antava Jeesus, sillä hänestä tulee kansansa pelastaja.” Jeesus merkitsee näet „vapauttaja, pelastaja”. Vasta myöhemmin evankeliumissa mainitaan Jeesuksesta, että häntä mainittiin Kristukseksi eli Messiaaksi. Kristus ei siis ollut hänen nimensä, vaan syystä tai toisesta hänelle suotu kunnianimitys.

Tämä on samalla kielitieteellinen tosiseikka, sillä „Jeesus” yksin on substantiivi, joka varsinaisesti kelpaa henkilönimeksi. „Kristus” sitä vastoin on verbaalimuoto, adjektiivi, laatusana, joka ei sinänsä yksin ole sopiva henkilölle nimeksi. „Kristus” on samassa asemassa kuin esim. „suuri”; voimme puhua Aleksanteri suuresta, Pietari suuresta j.n.e., mutta ei yksin „suuresta”. Kristus (khristos) on kreikankielinen käännös hebrealaisesta sanasta mashiah (messias) ja merkitsee — samoin kuin messias — „voideltu”. Juutalaiset kuninkaas voideltiin öljyllä korkeaan arvoonsa, ja juutalaisten messiaskäsite oli sentähden „kuningas, jonka Jehova itse oli voidellut.” Kun nyt Jeesusta nimitettiin messiaaksi eli Kristukseksi oli tämä selvä viittaus siihen, että uskottiin hä-

nen olevan se juutalaisten kuningas, jonka Jumala itse oli kuninkaaksi asettanut. Ja monen juutalaisen katkera pettymys oli siinä, ettei Jeesuksen valtakunta ollutkaan „tästä maailmasta”.

Tärkeämpi tätä kielitieteellistä on kuitenkin oleellinen ero Jeesuksen ja Kristuksen välillä, sillä jos emme sitä tunne, emme tunne kristinuskon olemusta. Oleellinen ero on näet henkinen tosiseikka, joka selviää kristitylle vasta kokemuksen kautta. Siitä voidaan kyllä puhua, mutta sanat jäävät sanoiksi, kunnes saavat henkeä ja elämää kunkin yksilön omassa kokemuksessa.

Jeesus sai nimen Kristus vasta kasteensa jälkeen. Minkätähden? Mitä merkillistä tapahtui kasteessa?

Sen evankeliumi meille tarkasti selittää, kuvatessaan Jeesuksen oman kokemuksen kasteen ohella ja kertoessaan, kuinka Johannes Kastaja selvänäköisesti oli todistajana siitä osallinen. Korkein henkimaailma avautui Jeesuksen sisäiselle näkemykselle ja (Isän Jumalan) ääni taivaista kuului: „sinä olet minun rakas poikani, jonka tänään olen synnyttänyt.”

Kasteessa siis syntyi jotakin. Jeesusko? Ei suinkaan, koska Jeesus jo kolmekymmentä vuotta aikaisemmin oli syntynyt. Vaan mikä se syntyi? Niinkuin evankeliumi kertoo: Jumalan poika.

Jumalan poika siis syntyi, mutta missä ja millä tavalla? Henkisellä tavalla, fyysillisille silmille näkymättömästi Jeesuksen omassa sielussa.

Tämä on kristinuskon kulmakivi: Jumalan poika, joka syntyi Jeesuksen, ihmisen, sielussa. Siitä se sai alkunsa, voimansa ja sisällyksensä. Vähän kristinuskoa vielä tunnetaan. Luullaan, että Jeesus Natsarealainen on historiassa ainoa, jota Jumala on pojakseen nimittänyt; otaksutaan kristinuskon olevan siinä, että Jeesusta palvotaan Jumalan poikana ja Jumalana, maailman ja ihmiskunnan vapahtajana. Ja kuitenkin asia on päinvastoin.

Kristinuskko on uskoa ja luottamusta siihen, että Jeesus oli „esikoinen”, edelläkävijä, että hän ikäänkuin näytti tien ja itse oli tie, toisin sanoen, että se, mitä Jeesus sai kokea, voi ja täytyy jokaisen todellisen kristityn kokea. Ei ole vielä „kristitty” eikä varsinaisesti Jeesuksen seuraaja se, jota ei

Isä Jumala ole pojakseen kutsunut. Vasta se totuuden etsijä, joka on kasteen sisäisen kokemuksen läpikäynyt, vasta hän on sanan varsinaisessa merkityksessä kristitty.

Kirkko on tehnyt kasteesta ulkonaisen toimituksen, jolla kyllä on maagillinen, mutta ei henkinen merkitys. Mutta ai-noastaan henkinen kaste on pätevä. Ja henkinen kaste on siinä, että ihmisessä syntyy uusi ihminen, jonka Jumala tun-nustaa pojakseen.

Kasteen jälkeen Jeesus oli Kristus eli „voideltu”. Henkisen kasteensa jälkeen on niinkään jokainen totuudenetsijä, nimit-täköön hän itsensä sitten kristityksi, rosenkreutsiläiseksi, teo-sofiksi tai mystikoksi, Kristus eli voideltu, vaikka hän asialli-nessa vaatimattomuudessaan ei sitä nimitystä itselleen ota. Uusi ihminen eli Jumalan poika on näet hänessä paljon hei-kompi niin sanoaksemme, paljon avuttomampi kuin Jeesuk-nessa. Jeesus oli Mestari-sielu ja totuuden etsijä voi olla vih-kimyksen tien alkupäässä. Ero on karmassa suuri. Mutta henkinen elämä on laadultaan sama.

Oi te vähäuskoiset, jotka epäilette ja epäroitte, nouskaa, rohkaiskaa mielenne, etsikää Jumalan valtakuntaa ja anta-kaa isän kutsua teidät pojikseen!

Taivaallinen isä lahjoitti sielulle jumalallisen rakkautensa ja sanoi: min äolen kaikkien juma-lain Jumala, sinä olet kaikkien luotujen juma-latar, ja minä annan sinulle vahvan lupauksen, etten koskaan sinua hylkää.

Mechtild von Magdeburg

Kohota Jumalan luo, se on kääntymistä si-sään omaan minuuteensa, eikä kuitenkaan tätä yksin, sillä se on vielä pääsemistä itsensä yli sa-nomattomalla tavalla.

Hugo a S. Victore

NÄKY VANHASTA EGYPTISTÄ

ERÄÄN SUOMALAISEN TOTUUDENETSIJÄN MEN- NYT RUUMISTUS

Oi Egypti! Egypti!

Niili! Suuri Niili!

Ihmeellisiä salaisuuksia kätket sinä, oi jumalallinen virta!
Ihmeellisiä! Kuolemattomia!

Vesiesi hiljaisen loiskinan kunniaksi kohoavat ihanat temp-
pelit, temppelit, täynnä sinun kunniaasi, oi Niili!

Siellä, sinun virtasi keskikohdalla, jota nimitetään hopea-
vyöksi, seisoo hiekkarannalla oleva, tuoksuavan puutarhan
ympäröimänä, lumivalkoinen temppeli, mahtava! kuninkaal-
linen!

Sitä ympäröi kaksikymmentä neljä suihkulähdettä, jotka
ottavat alkunsa Niilistä.

Kaksikymmentä neljä salaista hopeavirtaa kohoaa kor-
keaa taivasta kohti, täyttäen ilman hurmaavan hienolla sä-
veleellä.

Kaksikymmentä neljä valkeata marmoriastuinta johtaa
temppeliin, jonka pääkäytävän yläpuolella loistaa *kuusihaa-
rainen tähti*, joka kuvaa evolutionsia ja involutionsia ynnä
paljon muuta.

On paraillaan jumalanpalvelus. Ilma on täynnä tuoksua,
papit kiiltävissä puvuissaan, joissa muutamilla loistaa kul-
taisia raitoja — täydellisyuden salainen merkki.

Kas tuossa kulkee eräs *uhripappi*, kantaen kädessään kul-
taista suitsutusastiaa, jonka kanteen on valettu *ylöslentävä
enkeli*. Hänen lumivalkoisen pukunsa helmassa kiiltää *yksi
kultainen raita*, joka ilmaisee ensimmäisen Suuren Vihkimyk-
sen ja monta muuta asiaa, peitettyä vihkimättömän silmiltä.
Hänen pukunsa kauluksessa hohtaa kuusihaarainen tähti.
Ihmeellinen! Suuri!

Uhrinapin tummat kasvot ovat hyvin vakavat, ja harmaat
silmänsä ovat täynnä syvyyttä. Pehmeät kastanjan-ruskeat
hiukset vapaasti valuvat hartioille korkealta otsalta. Suitsu-
tusastiasta lähtevä tuoksu kääriytyy ohuen pilven tavoin hä-
nen ympärilleen.

Uhripappi rukoilee ihmiskunnan ja kaikkien olevaisten puolesta ja hänen ajatuksensa ovat kuin suitsutussavun mukana ylös Jumalan luo lentävä enkeli.

Kuolemattomalla katseellaan hän näkee, kuinka mahtavat enkelit halkaisevat astraali- ja menttaalitasot ja kuinka Is-tuimen eteen liitävät kirkkaat Ajatus-Enkelit, kuinka ne lä-hestyvät kultaista taivasta ja pysähtyvät sinne... Hän nä-kee paljon ja hänen katseensa on täynnä autuutta...

Vaihtelevaiset ovat salaperäisen karmallisen pyörän kier-rokset!

Mutta sanat, jotka ihminen lausuu vihkimystilaisuudessa, ovat ikuisia, ne vetävät häntä totuutta kohti. Ne sanat ovat alas ihmisen laskeutuneita Enkeleitä ja ne kärsivät yhdessä hänen kanssaan.

Sitä riemuitsevammat ja valoisimmat ovat kuusihaaraisen tähden — vihkimyksen suuren symbolin — joka haaralla istuvat enkelit, mitä suurempi on ihmisen tahto vapautua maan loasta.

Ne laulavat silloin: „Sanalle kunnia! Kunnia!”

Me saatamme nähdä heidät mietiskelyn hiljaisina hetkinä, painamalla keskustaa (kulmakarvojen välissä), tuhatterälehtistä lotuskukkaa vastaan oman, kuusihaaraisen tähden muo-toisen symbolimme.

Sulkekaa silmäanne ja kuunnelkaa hiljaa sisäisellä korval-lanne. Me saamme kuulla silloinkuin meidän aikamme on tullut ja maallinen loka on karissut meistä pois, jolloin olemme arvokkaat laulamaan:

*„Sanalle kunnia! Kunnia!
Kuudelle Herran Enkelille kunnia!
Samoin Ainoalle Sanalle!
Kunnia Seitsemälle!”*

ALEKSANDRA MARIE

Jos tahdot hyödyttää kaikkia luotuja, niin
käänny pois kaikista luoduista. Suso

VÄINÄMÖINEN

MIETTEITÄ UUDESTISYNTYVÄSTÄ SUOMESTA

(Suomalaista salatiedettä III)

I. KANSANSIELU

1.

Kansa on ryhmä yksilöitä, joilla on yhteiset elinehdot, yhteinen isänmaa, yhteiset muistot — usein yhteinen kielikin. Suomen kansan muodostaa noin kolme miljoonaa ihmistä, jotka asuvat ja elävät Suomessa ja joiden yhteinen isänmaa on Suomi, vaikka puhuvat kahta eri kieltä. Tässä maassa kohtasivat toisiaan kahden heimon lapset, tarjosivat toisilleen kättä ja ryhtyivät yhdessä luomaan historiaa... Onko tämä liian runollinen kuvaus? Sanokaamme silloin, että kahden heimon epäsopuiset ja riitaiset lapset saivat kohtalon kädestä yhteisen isänmaan ja yhteisen historian, jota heidän molempien oli pakko oppia rakastamaan. Pitkin pimeitä vuosisatoja täytyi heidän palvella vieraita isäntiä, mutta vihdoinkin koitti heidän vapautensa ja itsenäisyytensä päivä. Ja sen perästä kohtalo tahtoi, että he unohtaisivat perheriitansa. Minkätähden? Sentähden, että kuuluivat samaan kansaan.

2.

Mikä pyhä merkitys sitten on tuolla käsitteellä „kansa”? Eikö se ole ryhmä yksilöitä? On kyllä, mutta onko kansa vain näiden yksilöiden summa? Yksilöthän alati vaihtuvat — syntyvät, kuolevat, — onko kansakin siis alati vaihtuva käsite? Ei suinkaan. Suomen kansa on jo pysyy Suomen kansana läpi vuosisatojen, sillä Suomen kansa ei ole ainoastaan suomalaisten yksilöiden summa. Suomen kansa on itse jotakin ulko- ja yläpuolella kaikkia sen yksilöitä. Tämän myöntävät yleispätevänä totuutena nykyajan sosiologit ja kansantieteen tutkijat. He puhuvat yksimielisesti „kansansielusta”. Suomalainen kansansielu erottaa Suomen kansan esim.

Ruotsin kansasta, ruotsalainen kansansielu erottaa Ruotsin kansan esim. Saksan kansasta j.n.e.

3.

Mutta mikä on kansansielu? Tiedemiehet selittävät, että sitä ei ole käsitettävä itsenäiseksi olioksi, ei minkäänlaiseksi substansiksi, vaikka se onkin todellinen ja tavallaan konkreettinen käsite. Se on syntynyt ja aiheutunut luonnonmukaisella välttämättömyydellä siitä, että joukko ihmisiä on elänyt yhdessä. Yksin ei ihminen tule toimeenkaan maailmassa. Hän on „yhteiskunnallinen eläin”, kuten vanha kreikkalainen filosofi sanoi. Ja koska ihmiset ovat pakotetut elämään ryhmissä, auttamaan toisiaan ja nauttimaan toistensa apua, syntyy saman ryhmän yksilöiden välille — näiden itsensä tietämättä — keskinäinen ymmärtämys, toistensa matkiminen, yhteishenki. Perhe on tästä esimerkki pienoiskoossa, ja muinaisajan ihmiset tämän aavistivat uhratessaan perheen jumalille. Kansa on perheistä kasvanut ja on itse kuin suuri perhe. Kansansielu on monen perheensielun yhteinen muodostuma, se on pitkän historiallisen kehityksen tulos — tai ehkä paremmin sanoen: historiantakaisen, sillä kun kansa esiintyy historian näyttämöllä, on sillä jo sielu.

4.

Kansansielu on yksilöiden yhteiselämän synnyttämä, sanovat tiedemiehet. Koska kansa varsinaisessa merkityksessä on kansa, vasta sitten kun se on hankkinut itselleen pysyvän asuinsijan eli oman maan ja ryhtynyt järjestettyä yhteiskuntaa eli valtiota rakentamaan, saa kansansielukin varsinaisen muotonsa vasta järjestyneessä yksilöiden yhteiselämässä. Niinpä sen muodostumiseen ovat tekijöinä ennen kaikkea kansan fyysillinen ympäristö, maa, ilmasto, eläin- ja kasvikunta sekä näistä aiheutuvat luonnolliset elinkeinot; yhteiselämä määrättyissä olosuhteissa synnyttää määrättyjä tapoja ja oikeuskäsitteitä; tämä kaikki tulee ilmi kielessä, uskonnossa, taiteessa ja yleensä henkisessä elämässä ja sivistyksessä. Kansansielun muodostumiseen vaikuttavat myös yhteiset ko-

kemukset ja kärsimykset, yhteisten vihollisten ja vaarojen torjuminen, yhteinen työ ja ponnistus, — siis sanalla sanoen yhteinen historia vuosisatojen kuluessa. Aikaa myöten kansansielu täten kehittyy ja kasvaa, saavuttaa selvemmat ulkopiirteet, nousee yhä korkeampaan itsetietoon ja itsetuntoon. Muutamat filosofit, kuten Hegel Saksassa ja Snellman meillä arvelivat sentähden, että ihmisyksilön tehtävä elämässä on yksinomaan palvella omaa kansansieluaan sen valtiollisessa ilmennyksessä.

5.

Niin pian kuin kansansielu on syntynyt ja muodostunut, hallitsee se yksilöitä. Yksilö syntyy määrättyyn kansaan. Hän kohtaa järjestyneen yhteiskunnan, isiltä perityt tavat ja oikeuskäsitteet, valmiin historian, uskonnon, kielen, taiteen, tieteen ja ajatustavan. Hän elää ja kasvaa niissä, hengittää niitä ja sulattaa niitä yhtämittä itseensä. Hänen personalisuutensa kasvaa kansansielun osaksi. Hän tottuu siihen, rakastaa sitä ja tuntee itsensä kodittomaksi vieraalla maalla, vieraassa ympäristössä; isänmaanrakkaus asuu hänen veressään. Hänen tunteensa ja ajatuksensa, hänen syvimät halunsa ja pyrkimyksensä ovat kansansielun värittämät. Kuinka hän voisi olla täysin „itsenäinen” olento? Hän on aikansa lapsi ja oman kansansa lapsi, vaikka uskoisi olevansa ihmiskunnan, sitä suuremmassa määrin, kuta voimakkaampi hänen kansansa on. Tämä on selvästi näkynyt nykyisessä maailmansodassa. Suurissa kansoissa henkisen viljelyksen sankaritkin kadottivat yleismaailmallisuutensa ja tulivat ahtaasti kansallisiksi, kun isänmaan etu ja kunnia, sen ihanteet ja oikeuskäsitteet olivat kysymyksenalaisina. Harva englantilainen, ranskalainen tai saksalainen ajattelija pysyi sodan aikana puolueettomana. Vastustamattomasti vetivät kansansielut yksilöt mukaansa pohjattomiin pyörteisiinsä.

6.

Kansansielu on mahtava todellisuus, vaikka se tiedemiesten mielestä ei ole ulkokohtaisesti olemassa, vaan ainoastaan

subjektiivisesti yksilöiden tajunnassa. Tässä kohden tiedemiehet kuitenkin ovat epäselviä ja materialistisuudessaan liian arkoja. He leikkivät sanoilla. He heittävät eteemme arvoituksen: mikä se on, joka on ja toimii eikä ole? Kansansielu ei ole abstraktinen käsite, koska se on elävä todellisuus, mutta kuitenkin sitä ei ole olemassa ulkopuolella kansan yksilöitä. Ja mitä he tarkoittavat abstraktisella käsitteellä? Hyviä ihmisiä esim. on, mutta ei hyvyyttä. Hyvyys on abstraktinen käsite, ajateltu todellisuus, ei elävä. Näin sanovat nykyiset filosofimme, mutta niin lyhytnäköinen ei ollut Platon esim. Hän ymmärsi, että ideat ovat todellisia. Mistä syntyisi hyviä ihmisiä, ellei olisi hyvän ideaa eli hyvyyttä? Syntyykö hyvyys pahuudesta? Vai välinpitämättömyydestä? Vai tyhjyydestä? Eikö hyvyyden aate välttämättä ole olemassa ennen hyvyyden toteuttajia? Jos siis abstraktisetkin käsitteet ovat olemassa henkisinä todellisuuksina ulkopuolella ihmisiä, miksi ei niin kouriintuntuva todellisuus kuin kansansielu olisi objektiivisesti olemassa? Vai senkö tähden siltä puuttuu oma oleminen, että se ei ole abstraktinen — että sitä ei ollut olemassa ennen ihmisiä, jotka sen synnyttivät? Tämmöisessä oletuksessa on kyllä jotakin logiikkaa, mutta se samalla siirtää kysymyksen lähemmä meitä ihmisiä. Jos meidän sieluelämämme on kansansielun synnyttänyt, riippuu kansansielun olemus ja laatu siitä, minkälainen ihmisen psykologia on.

7.

Ihmisen sieluelämä on subjektiivista laatua, sanovat tiedemiehet, sitä ei ole olemassa ruumiista riippumatta. Eivät kuitenkaan kaikki niin sano. Monet tiedemiehet ja filosofit uskovat sieluun. Materialismi on heillä voitettu kanta. He ovat idealisteja. He uskovat, että sielu on ja että se on kuolematon. Mutta useimmat näistäkin arvelevat inhimillisen sieluelämän olevan subjektiivista laatua siinä merkityksessä, ettei ihmisen ajatuksilla ja tunteilla ole objektiivista olemassaoloa; ne ovat vain olemassa hänen sielussaan — ja hänen sielunsa on abstraktinen todellisuus, aate eli idea platonilaisessa merkityksessä.

Vaan jos myönnämme, että sielu on abstraktinen todelli-

suus *per se*, eikö silloin sieluelämä ole sielun ja ruumiin yhtymisestä ja vuorovaikutuksesta syntynyt minuuden reaalin sisältö? Ja jos sieluelämä kerran on sielun ja ruumiin yhteistoiminnan tulos, on sillä molempain tuntomerkit: se on sekä aineellinen että henkinen, sekä värähtelyä ruumiissa että muunnosta tajunnassa. Kysymys on vain siitä: missä aineessa ajatukset ja tunteet väräilevät? Harmaassa aivoaineessako yksin? Kuinka silloin esim. telepatiset ilmiöt ovat selitettävissä?

Niin, herrat materialistit, telepatiset ja muut yliaistilliset ilmiöt! Teidän teki ehkä mieli äsken huomauttaa, että ne filosofit ja tiedemiehet ovat epätieteellisiä, jotka edellyttävät sielun olemassaolon aineettomana, vieläpä kuolemattomana todellisuutena. Olkaa siis hyvät ja kulkekaa induktiivista, empiiristä tietä: tutkikaa uusimman psykologian kokeellisia saavutuksia ja ikivanhoja yliaistillisiä ilmiöitä. Sitäkin tietä pitkin tulette samoihin johtopäätöksiin: on tarkistettava sielutieteen tähänasti tavallinen puhe sieluelämän „subjektiivisuudesta”.

Sillä telepatia esim. edellyttää — samoin kuin langaton sähköitys, — että on jokin ylifyysillinen, mutta silti aineellinen välittäjä, joka lennättää ajatuksen aivoista toisiin väli-matkoista välittämättä, olipa se sitten „etteri” tai mikä muu tahansa nimeltään. Mutta jos ajatus — ainakin voimakas ajatus — täten on väräilyä jossain etterissä ulkopuolella ihmisen aivoja, kuka silloin väittää, että se on paljastaan subjektiivinen? Se on epäilemättä objektiivinen ja itseolevainen ilmiö, toisin sanoen olio, joka tunnetaan vaikutuksistaan. Ja koska ihmisen ajatukset ja tunteet ovat olioita, ei hänen sieluelämänsä ole yksistään subjektiivinen, vaan on sillä ulkokohtainenkin todellisuutensa.

8.

Mutta jos yksilöiden sieluelämä on objektiivinenkin, mitä silloin on sanottava kansansielusta? Voiko tästä enää olla eri mieltä? Kansansieluhan on tiedemiesten mukaan syntynyt yksilösielujen yhteisvaikutuksesta. Mutta yksilöiden sieluelämä ei ole ainoastaan läikkyvää vivahtelua heidän subjek-

tiivisessa tajunnassaan; se on myös objektiivista heijastusta ympäröivään avaruuteen. Ajatukset ja tunteet ovat olioita, jotka yhtämittaa erkanevat ihmisen aivoista, fyysilliselle silmälle näkymättömiä lapsia, joita ihminen lakkaamatta synnyttää. Koska nyt kansansielu on näiden ajatus- ja tunneolioiden yhteinen resultantti, ei se voi olla muuta kuin synteesi eli yhdistelmä alati uudistuvia eli pysyviä väräilymuotoja tuossa näkymättömässä substraatissa eli eetterissä. Onko siis kansansielun todellisuus paljastaan subjektiivinen? Kaukana siitä: se on objektiivinen ja substantσιαallinen. Se on kansan yksilösielujen elävä kohtu, äidinsyli, johon kaikki ikävöivät. Mahtavana kehänä se kaareutuu kansan yli, sieullisena ilmapiirinä, jota yksilöt hengittävät.

9.

Salatieteilijöillä, teosofeilla, spiritisteillä on kuvaava nimitys sieluelämän objektiiviselle aspektille; he nimittävät sitä *auraksi*. Aura on kreikkalais-latinalainen sana, joka merkitsee „henkäys, hohde, loiste”. Joka ihmisellä on auransa eli objektivoitu sieluelämänsä. Se on hänen „henkinen ilmapiirinsä”, jossa hän elää ja joka tuntuu syrjäisellekin. Herkkätuntoinen ihminen tajuaa aistillisesti toisen auran. Hajun tavalla tämä aura tarttuu vaatteihin ja esineihin, huonekaluihin ja asuntoon, joista kaikista taitava psykometrisoija lukee asianomaisen henkilön sieluelämää kuin avatusta kirjasta Samoin kansalla on auransa. „Kansallisaura” on kansojen objektivoitu sieluelämä, sen henkinen ilmapiiri, joka kuvaa kansansielun luonnetta ja kertoo sen vaiheista. Jokainen matkustaja tietää, että tämä ilmapiiri on tuntuvasti erilainen eri maissa ja kansoissa. Ja selvänäköinen ihminen tajuaa auran aistillis-havaintavasti.

10.

Pysähdymmekö nyt tähän? Onko tämä nyt tutkimuksemme ja tietomme tulos? Onko kansansielu kansan yksilöiden synnyttämä ja onko sen objektiivinen aspekti kansallisaura? Siinäkö kaikki?

Saatamme ymmärtää, että yksilöiden luoma kansansielu rajoittaa ja vangitsee yksilöitä. Mutta jos kansansielu on kokonaan yksilöiden luoma, mistä silloin johtuu, että yksilöt juuri kansansielusta, kansallishengestä, saattavat ammentaa syvimpiä ja suurimpia, jumalallisimpia inspirationsia? Äiti haaveilee lapselleen korkeita kohtaloita, taivaallisia tehtäviä, mutta kukaan yksilö ei ole kansansieluun äidin asemassa — päinvastoin. Kansansielu ei saata inspiroida yksilöä niinkuin lapsi äitiä — semmoinen vertaus ontuisi molemmilla jaloilla. Kansansielu pikemmin inspiroi yksilöä niinkuin äiti lastaan, sillä kansansielu on kokenut ja vanha. Mutta jos kansansielu on vain yksilöiden luoma, kuinka silloin parhaimmat, viisaimmat, jaloimmat yksilöt tuntevat kansansielun äidiksi, joka jumalattarena heitä inspiroi? Eikö tässä piile syvempiä salaisuuksia? Eikö kansansieluun kätkeydy enemmän, kuin mitä yksilöt siihen luovat? Inspiroidessaan omia lapsiaan kansansielu toimii kuin yksilö! Koko toiminnassaan kansansielu on yksilöllinen, yhtenäinen moninaisuudessaan. Onko tämä synteettinen yksilöllisyys ainoastaan niin sanoaksemme voimatekijäin resultantti?

Ajatelkaamme ihmistä tai eläintä. Niin kuin kansa on kokoonpantu tuhannen tuhansista yksilöistä, niin ihmisen tai eläimen ruumis on rakennettu lukemattomista soluista. Jokaisella solulla on materialististenkin tiedemiesten — esim. Hæckelin — mukaan oma solutajuntansa. Mutta onko eläimen tai ihmisen kokonaistajunta silti vain näiden solujen summatajunta? Tuskin. Ainakin ihmisen tajunta on muistinsa nojalla toinen kuin alati vaihtuvien solujen tajunta. Miksikä siis semmoinen olento kuin kansansielu, jonka solut — ihmisten yksilötajunnat — epäilemättä ovat korkeammanlaatuisia kuin ihmisen tai eläimen ruumiin tajulliset solut, miksikä se olisi vailla omaa tajuntaa, omaa muistia, omaa yksilöllisyyttä?

Ihmissielunkin arvoitus on niin korkea, että kaikki uskonnot esim. ovat selittäneet sen syntyneen erikoisessa luomisessa: ruumis on „maan tomusta”, mutta sielun on Jumala luonut omasta hengestään. Ja kuten äsken mainitsimme, nykyajan filosofit esittävät tämän ajatuksen siten, että sielu on

aineesta riippumaton todellisuus, abstraktinen, mutta kuolematon.

Miksi ei kansansielun arvoitus olisi yhtä korkea? Miksei se voisi olla jumalsyntyinen? Miksi itsepintaisen materialistisesti toistaisimme: „mutta eihän kansansielu ole mitään...”, kun kuitenkin tiedämme sen voimakkaasti toimivan ja olevan?

11.

Mitä sanovat kansat itse? Mitä syvien rivien viisaat?

Emme me nykyajan lapset ole suurissa kysymyksissä sen viisaampia kuin muinaisaikojenkaan tietäjät. Ihmissielun suhteen tulevat syvimät ajattelijamme samoihin johtopäätöksiin kuin vanhat viisaat: sielu on kuolematon, sielu on Jumalasta. Ehkä siis kansansielunkin suhteen mietiskelymme veisi meidät samaan lopputulokseen, johon muinaiset tietäjät pääsivät. Mikä siis oli näiden muinaisten tietäjien ja heiltä perittyinä kansojen oma usko kansansielun suhteen?

He uskoivat, että sekin oli jumalsyntyinen. Sekin oli elävä, tajuinen sielu, jonka Jumala oli luonut. Meidän filosofiemme kielellä: sekin on abstraktinen, kuolematon todellisuus.

Kaikki kansat eivät menneet niin pitkälle kuin juutalaiset, jotka uskoivat olevansa Jumalan erikoisesti valikoima kansa. Mutta miltei kaikilla oli käsitys korkeasta syntyperästään.

12.

Mistä se näkyy? Paratiisitarusta esim.

Muinaiset kansat uskoivat yleisesti, että ihmiskunnan, toisin sanoen heidän oma lapsuusaikansa oli kulunut kultaisessa viattomuudessa ja onnessa. Suuret sankarit ja tietäjät liikkuvat silloin ihmisten kesken, ja ensimmäiset ihmiset, joista muut olivat polveutuneet, olivat saaneet alkunsa ylikuonnollisella tavalla. Sentähden myöhemmät polvet palvoivat sankarivainajia ja esi-isäin henkiä.

Alkuperäinen käsitys ensimmäisen ihmisparin ylikuonnollisesta luomisesta laajeni sitten niin, että se käsitti suurimpia sankareitakin. Näidenkin uskottiin syntyneen ylikuonnollisella

tavalla, joka usko enimmäkseen pukeutui siihen muotoon, jota nimitetään „neitseelliseksi syntymäksi”. Sankarin, sittemmin vapahtajan, äiti oli neitsyt ja hänen isänsä oli joku jumalallinen olento.

Näissä taruissa tulevat ilmi kansojen omat suuruusunelmat, niiden salaiset toivomukset ja vahvat uskomukset. Sentheden kansa, kuvatessaan sankarinsa syntyä, kuvaa omaansa. Se itse oli jumalallinen alkuperältään.

Väinämöinen on Suomen kansan kansallissankari. Väinämöinen edustaa Suomen kansan korkeimpia ihanteita, salaisimpia unelmia. Ja Väinämöisen äiti oli Ilmatar, ilman ihana impi, joka tuulenhenkäyksestä (aurasta) tuli raskaaksi. Väinämöisessä Suomen kansa katselee itseään. Hänen taivaallinen syntymänsä kuvaa Suomen kansan uskoa oman sielunsa jumalalliseen alkuperään.

13.

Onko tämä yleinen usko vailla pohjaa ja perää? Onko se paljas haave? Vai onko silläkin vastaavaisuus todellisuudessa?

Materialistille se tietysti on haavetta ja harhaa, sillä hän ei ymmärrä näkymättömiä. Saavuttaa ymmärtämystä tämmöisiä asioita esitettäessä on yleensä vaikeata protestanttisissa maissa. Protestanttinen kasvatus kieltää henkimaailman ja karkoittaa uskon sen asujamiin, enkeleihin, jumaliin j.n.e. Toista on katolisissa maissa ja itämailla. Siellä eivät muut kuin jyrkät materialistit pidä henkimaailman olemassaoloa mahdottomana. Siellä opitaan uskomaan sekä hyviin että pahoihin näkymättömän maailman olentoihin.

Mutta ei kannata olla sokkosilla meidän muidenkaan suhteen. Kyllä meilläkin virallisesta protestanttisuudestamme huolimatta kansa yleisesti uskoo näkymättömiä. Kaikki kansat niin tekevät, ennenkuin liika „sivistys” ihmisiä sokaisee. Ei Suomenkaan kansan aito „pakanallisesta” verestä hevillä haihdu vanha usko haltioihin ja henkiin, sankareihin ja jumaliin.

Kyllä sittenkin saamme ymmärtämystä osaksemme, kun sanomme suoraan ja peittelemättä, että henkimaailma on ja

sen monenlaiset asujaimet, ja että kansojen usko jumalalliseen alkuperäänsä ei ole vailla pontta ja perää. Kansoissa on jotakin „ylhäältä”. Kansansielu ei ole paljas kansallisuus, se ei ole ainoastaan yksilöiden synnyttämä. Se on itsessään jotakin. Se on jumalasta sekin. Jos niin tahdotte: se on pisara jumalallista elämää, liekki, joka on sytytetty Jumalan pyhästä tulesta. Se on kuolematon idea, lähtöisin jumalallisuudesta tajunnasta, henki Jumalan hengestä.

Mikä on Suomen kansan sisin olemus, kansansielun jumalallinen sisältö? Se on suomalaisuuden idea eli aate, jonka tarkoituksena on suomalaisella tavalla kirkastaa Jumalan toisuus. Jumalallisesta lähteestä pulppuaa elämän kirkas vesi, ja kansojen sielut ovat ne astiat, joihin vesi virtaa, ne kanavat, joita pitkin elämän virta maailmaan juoksee. Suomalaisuus on se porras, jota pitkin Suomen kansan on noustava elämän lähteelle, Jumalan luo. Jos opimme tuntemaan Suomen kansan sisimmän hengen, silloin samalla juomme sitä totuuden elävää vettä, joka sammuttaa koko ihmiskunnan janon.

14.

Jos kansansielua tutkimme sen korkeammassa puolessa, huomaamme pian, ettei se ole ainoastaan epämääräinen jumalallisen hengen katkelma, vaan myös sangen tarkasti piirretty tajuinen olento. Ei ihmisen sielukaan ole sisimmässä olemuksessaan ainoastaan epämääräinen idea, vaan samalla selväpiirteinen minä-tajunta. Minuus subjektina säilyy välttämättä aina ihmisellä, niin kauan kuin hän on tajuinen. Kaikki muu voidaan häneltä riistää, mutta jos hänen minuutensa jää, jäävät kaikki mahdollisuudet uuteen elämään, uuteen sielulliseen sisältöön. Olisiko nyt kansansielu ilman tätä minuutta? Ei ole. Kansansielullakin on minä-tajunta, johon sen jumalallinen aate personoituu. Ja sen minä-tajunta on ylhäältä tullut, niinkuin on ihmisen. Ihmisellä on yksilönä näkyväinen ruumis, joka ilmentää hänen minuuttaan. Kansan minuudella ei ole yksilöllistä näkyväistä ruumista. Sen näkyväisenä ruumiina ja ilmennyksenä ovat kansan miljoonat yksilöt. Mutta näkymätön, yksilöllinen ruumis on sille

kansallisaura. Kansansielu on käyttöväline, johon kansan minätajunta on pukeutunut.

Entä tuo minä-tajunta itse? Onko se ihmisen kaltainen? Tuskin. Ei ainakaan tavallisen ihmisen, joka elää yhdessä ainoassa yksilöllisessä ilmennyksessä. Kansansielu on joukkosielu, ja kansan minuus on tavallaan kollektiivinen minuus, ainakin yksilötajunta, joka voi elää miljoonien yksilöiden kautta ja välityksellä ja samalla niiden ylä- ja ulkopuolella. Mahtava olento siis, jota meidän tulee kunnioittaa ainakin enkelin nimellä! Se on kansan suojelusenkeli eli — jos saan käyttää sanamuotoa, jonka seitsemän vuotta sitten muodostin — „kansallishaltia”.

Suomalaisuuden aate ei siis ole jumalallinen ajatus ai-noastaan; se on myös personoituna suomalaisessa suojelus-enkelissä. *Suomen kansallishaltia* edustaa henkimaailmassa suomalaisuutta, sen syntyä, sen historiaa, sen hedelmää. Suomen kansan yksilöt eivät yksilöinä edusta suomalaisuutta, vaan yhdessä, kansana. Kansallishaltia on kehityksen alainen, sentähden kansassakin suomalaisuuden aate voimistuu, tarkistuu, syventyy, laajenee. Lahjakkaimmat yksilöt, runoilijat ja profetat, ovat kansallishaltian lähettejä ja edustajia näkyväisessä maailmassa, mutta yksikään niistä ei personoi suomalaisuuden aatetta kokonaan, vain puolia siitä. Suomen kansallishaltia yksin on suomalaisuus ruumistuneena.

15.

Muinaisajan viisaat tiesivät kyllä näistä asioista. He tiesivät, että jokaisella kansalla oli oma enkelinsä, vartijansa ja taivaallinen isänsä. Hänestä saattoi sanoa, että hän oli valinnut kansansa ja ne yksilöt, ne sielut, jotka hänen kansaansa syntyivät. Tämä näky selvästi esim. vanhasta testamentista. 5 Mooseksen kirja sanoo: „Kun kaikkein Korkein jakoi pakanat ja hajoihti ihmisten lapset, silloin hän määräsi kansain rajat Israelin lasten luvun mukaan. Sillä Herran osa on hänen oma kansansa, Jaakob on hänen perintönsä” (32: 8—9). Tämä mieltäkiinnittävä lause on täynnä merkitystä! „Kaikkein Korkein” on tietysti Jumala, mutta „Herra” on juutalaisten kansallishaltia. „Herra” sai sentähden

omansa. Rajat määrättiin „Israelin lasten luvun mukaan”, mutta tämän hebrealaisen tekstin ovat — kuten madame Blawatsky „Salaisessa Opissa” (I, 626) huomauttaa — oppineet septuaginta-kääntäjät ymmärtäneet merkitsevän „enkelien luvun mukaan”, joka käännös paremmin vastaa todellisuutta. Juutalaisten kansallishaltiaksi mainitaan vanhassa testamentissa myös pääenkeli Mikael (Dan. 10: 21), joka muuten usein toimii Jehovan edustajana. Samaten puhutaan nimenomaan persialaisten ja kreikkalaisten kansallishaltioista (Dan. 10:nnessä luvussa esim.), vaikka suomentajat — arvatenkin ymmällään tekstin tarkoituksesta — ovat käyttäneet sanaa „ruhtinas” ja Mikaelistakin sanoneet „ynsi ensimmäisiä ruhtinaita” (Dan. 10 :13).

Jos eivät muinaissuomalaiset puhuneet Suomen kansan haltiasta, riippuu tämä yksinkertaisesti siitä, että suomalaiset heimot eivät vielä olleet liittyneet kansaksi. Sitä vastoin he kyllä palvoivat perhe-, suku-, heimo- ja maajumalia ja nimittivät niitä haltioiksi. Samoinkuin muut kansat tiesivät suomalaisetkin heimot vallan hyvin, että kaikkien haltioiden yläpuolella oli taivaassa „ukko ylijumala”, jota eivät sekoittaneet alue- y.m. haltioihin, mutta jolle eivät myöskään pystyttäneet „epäjumalan” kuvia niinkuin haltioille.

PEKKA ERVAST

Hämärässä olemme, niin kauankuin vaellamme uskossa emmekä näkemisessä. Ja sentähden elää varjossa vanhurskas, joka uskosta elää. Mutta se joka elää näkemisessä, on autuas, sillä hän ei ole enää varjossa, vaan valossa.

Pyhä Bernhard

ALTAR-KALLION MUNKKI

*Muoin muutti munkki kurja,
vainottuna saareen sousi,
silmiss' sairas hehku hurja
Alttarkalliolle nousi.*

*Katsoi luonnon ihanuutta,
luolastaan sai myrskynsuojan,
sai taas sieluun voimaa uutta
rukoillessaan rauhaa Luojan.*

*Lohdun loivat linnunlaulut,
alttarikseen loi hän louhet,
näki paatten lakitaulut,
piirut hienot niinkuin jouhet,*

*Luojan sormensijat jäässä,
jäkälissä jäljen, kuoren,
kimmelrotkot templin päässä,
niinkuin kirkon korkeen vuoren.*

*Suitsuttivat usvat soista
Meri pauhas pasuunastaan,
auringonkin akkunoista
pyhät liekit loisti vastaan.*

*Paadelle hän polvet siirsi,
lankes maahan alttarille,
uuden opin laaltaan piirsi
lohdutukseks ihmisille.*

*Niin hän siunas heikon kaarnan,
jota kantaa kaihon tuuli,
kertoi kauniin vuorisaarnan,
puut ja yrtit, maa sen kuuli.*

*Siunas sateen, taivaankaaren,
hiljaiseksi hyrskyn vahdon,
siunas rannat, siunas saaren,
ihmiselle hyvän tahdon,*

*jok' on Luojaan yhtymättä
niinkuin haaksi hukkuissansa,
korkealle nosti kättä:
„Kerran saapuu saaren kansa,*

*Asuakseen armaaks huomaa,
lähteet löytää, jotka poistaa
tuskan tulta juoden juomaa,
Luojan silmä sille loistaa.*

*Luonnoss' asuu Luojan henki,
sydän siinä turvan löytää,
vaipuu valhe viimeinenki
vasten luonnon alltarpöytää.*

*Ryhtykööt nyt rukoiluuni
alkuvuoret, jotka nukkuu,
kerran maatuu luolaan luuni,
viime askel hiekkaan hukkuu.*

*Pürrän, pürrän pyhää laattaa,
kuljen kautta vahdon vuolaan,
Luoja sielun luokseen saattaa,
aurinkona astuu luolaan.*

Suursaaren Kiiskinkylä, 1. 8. 20.

LARIN KYÖSTI

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN KOKOAMIA AJATELMIA JA NIIDEN SELITYKSIÄ

III kirja.

1 ajatelma. — Keskittyminen on mielen kiinnittämistä johonkin.

2 ajatelma. — Mielen yhdistäminen siihen on syventymistä.

3 ajatelma. — Kun tässä tilassa ollaan tietoisia vain esi-
neestä, mutta tiedottomia itsestä, kutsutaan sitä transsiksi
(samaadhi).

4 ajatelma. — Nämä kolme yhdessä käsittävät „samjanan” (alemman älyn ja aistimien voittamisen).

5 ajatelma. — Kun „samjana” voitetaan (—kun se tulee
luonnonomaiseksi) kehittyy eristämisen kyky

6 ajatelma. — Sitä käytetään asteettaisesti.

7 ajatelma. — Nämä kolme joogangaa (huomio, keskittyminen ja mietiskely) ovat alempia muotoja, kuin ensimmäiset viisi joogangaa, suvaitsevaisuus j.n.e.

8 ajatelma. — Nämä kolme ovat myöskin ulkopuolella siemenettömän mietiskelyn.

9 ajatelma. — Estetty muuttuminen on mielen muuttumista estämisen hetkellä, — kun vastaavat häiriöt ja esteet ilmenevät ja nousevat.

10 ajatelma. — Sen virta lujittuu vaikutelmien kautta.

11 ajatelma. — Transsimuodostelma on vastaavien häiriöiden ja keskityksen laskemista ja nousemista.

12 ajatelma. — Silloin ovat taas voitettu ja kiihoitettu samalla kertaa olemassa tajunnassa.

13 ajatelma. — Näiden kolmen kautta selitetään puhtaus, luonne ja tilanmuutos.

14 ajatelma. — Perustana on se, mikä vastaa ominaisuuksiin, rauhallinen, toimiva ja kuvaamaton.

15 ajatelma. — Muotojen muuttumisen syy on käskyn muuttuminen.

16 ajatelma. — Menneisyyden ja tulevaisuuden tieto tulee joogille kolmea (juuri selitettyä) samjanan lajia harjoittellessa.

17 ajatelma. — Sana, sen merkitys ja itse tieto sekoitetaan keskenään, koska niitä vuorotellen käytetään toistensa asemasta. Mutta jos joogi näkee nämä eroitettuna samjanaa niistä harjoittellessaan, oppii hän ymmärtämään kaikkien elävien olentojen puhetta.

18 ajatelma. — Tämän asteinen entisissä elämissä saavutettu tieto herää, kun älylle annetaan hallittavaksi itsetoimivan ajatuksen ohjaukset.

19 ajatelma. — Toisten ihmisten älyn oppii joogi tuntemaan, kun hän harjoittaa samjanaa toisten ihmisten älystä.

20 ajatelma. — Mutta ei sen omistajasta (ajatuksesta), sillä se ei ole aiheena.

21 ajatelma. — Kun samjanaa harjoitetaan ruumiin muodosta, käsittämiskyvyn ollessa hillittynä ja valon ja silmien välisen yhtymän ollessa eroitettuna, niin haihtuu ruumis näkyvistä.

22 ajatelma. — Karma (tekojen hedelmä) on kahta lajia, toimiva ja uinuva. Kun niistä harjoitetaan samjanaa herää joogissa tieto omasta kuolemastaan, taikka saa hän enteiden kautta tiedon kuoleman hetkestä.

23 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa myötätunnosta, niin jokainen tulee aina osoittamaan hyvää tahtoa ja ystävyyttä.

24 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa eläinten voimista, saa joogi nämä voimat (voiman, jos hän on ajatellut elefantin voimaa j.n.e.)

25 ajatelma. — Pienten, salattujen ja etäisten aistinesineitten tieto herää askeetissa, jos hän heittää niihin silmänräpäyksellisen tuntemisen valon.

26 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa loistavasta ruumiista, herää hänessä tieto maan ja auringon välisestä avaruudesta.

27 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa kuusta, herää tieto tähtimaailmasta.

28 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa Pohjantähdestä, herää hänessä tieto tähtien liikunnosta.

29 ajatelma. — Harjoittaessa samjanaa keskus-„tshak-rasta”, (astraaliruumiin elimestä) herää tieto ruumiin rakenteesta.

30 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa kurkkutorvesta, voittaa hän nälän ja janon tunteet.

31 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa kurkkutorven alla olevasta laskimosta, voitetaan mielenlujuus tai sellainen ruumiin lujuus, jota ei mikään voi liikuttaa.

32 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa pään valosta, (dshjotis), niin näkee hän jumalallisia henkiä, adepteja tai henkiolentoja.

33 ajatelma. — Tai halveksien kaikkia muita välikappaleita saa joogi kaikesta oikean tiedon.

34 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa sisäisestä elimestä (Hridajasta), herää hänessä tieto älystä („tshitta”-tajunnan kenttä; ajatus, äly).

35 ajatelma. — Kuvittelemalla samaksi sielullista tietoa ja ymmärtämisenkykyä, jotka ovat oleellisesti erilaisia, herää „kokemus” (ilon ja surun tieto).

36 ajatelma. — Tästä herää joogissa tieto, jonka aistimet, kuulo, tunne, näkö, maku ja haju, välittävät.

37 ajatelma. — Nämä (hedelmät) ovat esteitä samaadhia kohti vievällä tiellä, mutta muuttuvat voimiksi hallitsemisen hetkellä.

38 ajatelma. — (Kehittyneen joogin) Äly tunkeutuu toisen ruumiiseen voitettuaan kahlehtimisen syyn ja tietämällä siirtymisen keinon.

39 ajatelma. — Kun voitetaan Udana, eräs elolliskaasu, opitaan erottumaan ja nousemaan vedestä, mudasta, orjan-tappuroista j.n.e.

40 ajatelma. — Kun voitetaan ilma, „samana” syttyy leimahdus (tai liekki).

41 ajatelma. — Kun joogi harjoittaa samjanaa kuulolois-tin ja eetterin suhteesta, herää hänessä jumalallisen kuulon elin.

42 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa ruumiin ja eetterin suhteesta, syntyy keveydentila, jossa hän, joogi, voi kulkea ilmassa tai leijaila läpi avaruuden.

43 ajatelma. — Ulkonainen, älyn aavistamaton muuttumi-sentila, on suuri ruumiiton („mahavideha”). Tästä johtuu harhapeitteen hävittäminen.

44 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa karkeasta, kestävästä, hienosta, kaikkiläpäisevästä ja hedelmällisestä, kehitty elementtien voittaminen (tai valta niiden yli).

45 ajatelma. — Niistä nousee kolme täydellisyyttä, „tarkkuus”, ruumiin oivallisuus ja sen ansioiden hävittämättö-myys.

46 ajatelma. — Ruumiin oivallisuus sisältää värin, sulou-den, voiman ja timantinlujan tiheyden.

47 ajatelma. — Kun harjoitetaan samjanaa huomioky-vystä, luonteesta, itsekkyydestä, toisten seuraamisesta ja esi-neitten omistamisesta, voitetaan aistinelimet.

48 ajatelma. — Siitä johtuu mielenvirkeys, riippumattomuus välikappaleista ja luonteen voittaminen.

49 ajatelma. — Kaikkitieto ja kaiken olevaisen yliherruus herää siinä joogissa, joka on voittanut eristelevän tiedon puhtauden (sattvan) ja sielun (purushan) suhteesta.

50 ajatelma. — Kiintymättömyyttä seuraa „kaivalja”, kun kahleiden siemenet ovat hävitetyt.

51 ajatelma. — Voimia kutsuttaissa pitää nautinnon ja ylpeyden hävittämisen olla täydellisen, sillä pahan uusiutuminen on mahdollinen.

52 ajatelma. — Eristävä tieto herää samjanassa hetkissä ja niiden käskystä.

53 ajatelma. — Sen kautta eroitetaan asiat toisistaan.

54 ajatelma. — Eristyksestä syntynyt tieto on „taraka” ja se suhtautuu kaikkiin esineisiin, kaikkiin tiloihin ja on samanaikainen.

55 ajatelma. — Sielun eristyminen (Kaivalja) herää samjanaa tehdessä „purushan” ja „sattvan” välisestä puhtauden yhtäläisyydestä.

III kirjan loppu.

IV kirja.

Sielun eristymisen kirja.

1 ajatelma. — Siddhit (joogin täydelliset kyvyt tai salaiset voimat) ovat tuloksia syntymästä, mystillisten hyveitten iduista, loitsuista, itsekasvatuksesta ja samaadhista.

2 ajatelma. — Muuttuminen toiseen luokkaan syntymässä johtuu luonteitten (entisten elämien luonteitten) yhteistuloksesta.

3 ajatelma. — „Prakritin” toiminnassa ei satunnainen syy ole todellinen syy. Siitä johtuu esteitten poistaminen kuten — maamiehen tieltä.

4 ajatelma. — Luodut älyt (se on joogin luomat) johtuvat vain hänen itsekkäisyydestään.

5 ajatelma. — Erilaisten älyjen (joogin luomien) erilaisissa toiminnoissa on joogin oma äly liikkeellepanevana syynä.

6 ajatelma. — (Erittelevät älyt, syntymässä luonnollisesti luodut joogin mietiskelyssä luomista älyistä) — äly, joka syntyy mietiskelystä, on vaikutelmista vapaa (töiden summasta, karmasta).

7 ajatelma. — Joogin teot eivät ole valkoisia, eivätkä mustia, — toisten kohdalla niitä on kolmea lajia.

8 ajatelma. — Niistä syntyy vain näiden älyllisten summien ilmennykset, joille olosuhteet ovat sopivia.

9 ajatelma. — Niidenkin välillä on syyn ja seurauksen suhde, vaikkakin eroitettuina luokassa, ajassa ja tilassa riippuen muistin ja vaikutelmien yhteydestä.

10 ajatelma. — Niissä on ijäisyyttä, koska siunaus on ijäinen.

11 ajatelma. — Näitä pitävät yhdessä (tai kokoovat) syy, seuraus, perusta ja tukeminen, (siksi) näiden ei-olemisesta johtuu vaikutelmien ei-oleminen.

12 ajatelma. — Menneisyys ja tulevaisuus ovat olemassa todellisessa luonnossa riippuen ominaisuuksien olosuhteiden erilaisuudesta.

13 ajatelma. — Ne ovat joko ilmenneitä tai hienossa tilassa, koska ne ovat gunojen luontoa.

14 ajatelma. — Suhteessa muodostelmien yhteyteen seuraa esineitten ykseys.

15 ajatelma. — Näiden kahden suhde (esineen ja asian)

on määrätty, sillä on olemassa erilaisia ajatuksia yhdestä asiasta.

16 ajatelma. — Esineet eivät ole yhden ainoan älyn tuloksia. Jos niin olisi, niin mitä niistä tulisi, jos ei tämä äly niitä tuntisi.

17 ajatelma. — Siitä, että äly välttämättä värittää asiat, johtuu, että ne ovat sille joko tuttuja tai tuntemattomia.

18 ajatelma. — Mentaalisten tilojen muodostelmat ovat aina tuttuja, sillä johtava henki ei muutu.

19 ajatelma. — Se ei myöskään ole itse-valaiseva, sillä se on havaitseva.

20 ajatelma. — Huomio ei voi olla kiinnitettynä kahteen esineeseen yhtä aikaa.

21 ajatelma. — Jos vaadittaisiin toisenkin mielen tunteista, niin tulisi olemaan ääretön määrä tuntijoita sekä myöskin muiston hämmennystä.

22 ajatelma. — Kun ei-koskaan muuttuva sielu pukeutuu muotoonsa, syntyy sen oman tuntemisen tieto.

23 ajatelma. — Näkijän ja nähdyn värittämä äly omaa kaiken alaisenaan.

24 ajatelma. — Lukemattomien vaikutelmien (halujen) värittämänä se toimii toisen sielun eduksi, sillä se toimii yhteydessä.

25 ajatelma. — Sielun luonteen tuntemisen halu loppuu hänessä, joka on erilaisuuden (älyn ja sielun välillä) voittanut.

26 ajatelma. — Silloin äly taipuu eroittamiseen päin ja painuu alaspäin kohti eristymistä tai kulkee sen kautta.

27 ajatelma. — Väliajoilla on muita vaikutelmista johtuvia ajatuksia.

28 ajatelma. — Näiden välttämisen keinot sanotaan olevan samat, kuin surujen (esteiden).

29 ajatelma. — Valaistuksenkin jälkeen nousee ihmisessä, joka toimii ilman kiintymystä, alituinen puhtaan eroittamisen virta. Sitä kutsutaan ansion pilveksi ja se on paras samaadhi.

30 ajatelma. — Siitä johtuu huolien ja tekojen hävittäminen.

31 ajatelma. — Sitten tulee äärettömän, kaikesta pimeydestä ja epäpuhtaudesta vapaan tiedon kautta tunnettava pieneksi.

32 ajatelma. — Sitten seuraa ominaisuuksien muodostelmien sarjan päätyminen, joka on tehnyt tehtävänsä (on saanut loppunsa).

33 ajatelma. — Sarja tunnetaan hetkissä ja pidetään viimeisenä muodostelmana.

34 ajatelma. — Ominaisuuksien uudestaan sulautuminen tai itseensä keskitetty sielun voima on *Eristymistä*.

SELITYKSIÄ

I luku

Jalokivi, josta tulen puhumaan, ei ole maan uumenista kaivettu timantti. Se ei ole arvoltaan vähempi, kuin ihmisen oma sielu nostettuna aineellisen elämän pimeyksistä täydelliseen kirkkauteen. Silloin se johonkin esineeseen kohdistettuna kykenee sen kokonaan läpäisemään ja kykenee ymmärtämään sitä samalla tavalla, kuin vuorikristalli, joka imee itseensä värin kohtaamistaan värillisistä aineista. Tämä on se tietoinen, transsintapaisen selvänäköisyyden tila, jonka niinsanoit hartaudenjoogan harjoittajat saavuttavat.

Kansantajuiset joogaa käsittelevät kirjat ovat tulleet jotenakin yleisiksi ja jokainen, jolla yleensä on tapana lueskella, varmasti ennen tai myöhemmin saa sellaisen käsiinsä.. Mutta harvat kykenevät antamaan minkäänlaista selvyyttä tutki-

jalle, joka ei etsi opetusta itse alkulähteestä. Onneksi on tuo lähde löydettävissä. Hartauselämään johtavat ajatelmat, säännöt ja määräykset, jotka saivat muodon hindulaisten keskuudessa kaukaisessa menneisyydessä, ovat säästyneet meidän aikoihimme ja tulleet käännettyiksi. Vasta-alkajan silmissä ilmenevät ne aluksi ihmeellisenä sekamelskana. Mutta kun niitä jonkun aikaa tutkii, avautuvat ne ja ilmentävät ylevän elämänfilosofian ja täydellisen elämänlain. On tietysti hyvin vaarallista ruveta niitä kansantajuisesti esittämään. Vaaraa on siinäkin, jos esitetään vain osia tästä opetuksesta ja se vaara on hyvin lähellä. Ala on niin laaja, että supistaminen tuntuu luonnolliselta. Mutta hartaudenjoogaa voidaan ymmärtää ainoastaan, jos sitä tutkitaan kaikessa laajuudessaan. Sekin vaara on lähellä, että jokin oleellinen kohta jää esityksestä pois, vaikkakin tarkoituksena olisi ollut sen täydellinen julkaiseminen.

Hindulaiset kutsuvat joogaksi melkein kaikkia harjoitusjärjestelmiä, joiden avulla luullaan päästävän vapautumaan maaelämästä. Ja joogiksi kutsutaan Intiassa kaikenlaisia askeetteja. Mutta joogi, joka on päässyt läpikuultavan jalokiven omistajaksi, ei enää ole vain askeetti tai kiihkoilija, vaan ihminen, joka tajuaa, heijastamalla omassa puhtaassa sielussaan sen, mitä hän katselee. On selvää, että kun hän lakkaamatta kykenee pitämään huomionsa Korkeimpaan keskittyneenä, niin hänen sielunsaakin yksinomaan heijastaa Korkeinta. Ja kuten kristalli tulee täyteen väriä, joka siihen heijastuu, niin täyttyy hänkin jumalasta. Kun joogi on irroittanut sielunsa kaikesta paitsi Jumalasta, on hän saavuttanut korkean asteen hartaudenjoogan tiellä. Se ei kuitenkaan ole lopullinen aste, vaikka se ensi näkemältä siltä tuntuu. Hänen sielunsa on yhä vielä läpikuultava jalokivi ja näkee Korkeimmassa olion, joka siihen heijastuu.

Viimeisessä ja lopullisessa asteessa on tämäkin vaikutelma hävinnyt ja katselija elää itsessään, katselijana ilman katseltavaa. Hän ei enää katsele Korkeinta, hän tietää olevansa Korkeimmassa. Hän elää kiihkeässä, toimivassa tajunnantilassa, josta emme voi itsellemme muodostaa minkäänlaista käsitystä, sillä olemme oman älyllisen näköpiirimme rajoittamia. Tätä viimeistä tilaa on kutsuttu siemenettömäksi keskit-

tymiseksi. Minkäänlaista levottomuutta tai karmaa ei tästä tilasta seuraa, sillä siinä ei kylvetä siementä. Tämä haltioitumistila saavutetaan hartaudenjoogaa seuraamalla, oppimalla vähitellen sielua hallitsemaan ja sitä ohjaamaan niin, ettei se katsele muuta kuin Korkeinta, jolloin lopulta läpi-kultava jalokivi on sulanut siihen, jota se katselee.

Tämä tie on toisasteinen, avoin kaikille, joiden sielut ovat pimennettyjä, jotka ovat harhan sokaisemia, mutta jotka vakavasti haluavat päästä totuudentietoon. Mahabharatassa sanotaan, että „viisas, joka on saanut apua Veedoista ja saavuttamastaan tiedosta, joka on havainnut näkyväisen maailmankaikeuden harhaksi, hän heti käsittää Korkeimman Hengen ainoaksi riippumattomaksi olemukseksi, jotavastoin ne, jotka antautuvat joogamietiskelyyn, tarvitsevat aikaa päästäkseen samaan tietoon.” Vielä huomautetaan, että sitä, joka on antautunut joogaan, vielä voivat maalliset kiintymykset häiritä. Hän ei siksi ennätä yhdessä elämässä päästä voitolle, vaan on hänen tehtävä sama yritys uudelleen toisessa ruumistuksessa. Siinä on hänellä kuitenkin apuna edellisessä tekemänsä työ ja voittamansa saavutukset. Hän ryhtyy vai-valla työhön, sillä häntä vaivaavat samat viettelykset, jotka jo ennen veivät hänet harhaan. „Mutta ihminen, joka tietää, näkee aina häviämättömän Ykseyden ja siksi eivät maailman ilot kiinnitä hänen sydäntään, vaikka hän niiden keskellä eläisikin.” Nämä ovat niitä todella suuria sieluja, niitä todellisia rodun johtajia, jotka voivat antautua kaikkiin ihmistoi-miin kuitenkin pysyttämällä itsessään täydellisen tietoisuuden siitä Yhtymisestä, joka on kaikkien joogajärjestelmien pää-määrä ja tarkoitus. He eivät tarvitse Tietä, sillä he ovat jo matkan päässä, mikäli ihminen sitä voi astua. Mahabharata kertoo, että oli aikoja maapallon historiassa, esihistoriallisia aikoja kaiketi meidän fyysilliseen tasoomme nähden, jolloin tällaisia viisaita oli olemassa ja maata hallittiin oivallisesti. Niinä päivinä, sanotaan ohimennen, eivät Brahmanat kos-kaan „myyneet Veedoja”, se on, „opettaneet rahasta”.

Jotkut kääntäjät käyttävät sanaa „keskittyminen” joogaa vastaamaan, mutta sillä ei tarkoiteta niin paljon itse yhteyttä, kuin „tulemista yhdistetyksi” korkeimpaan. Keskittyminen on edistynyt harjoituksen tila, hartauden ja mietiskelyn kautta

saavutettu. Patandshali, joka yhdisti vanhat opetukset hänen nimeänsä kantavaan ihmeelliseen ajatelmien sarjaan, alottaa koko tutkielmansa asettamalla heti nähtäväksi päämäärän, johon pyritään ja joka saavutetaan ehkä vasta monien ruumistusten jälkeen hyvin suurien vaikeuksien kautta ja hyvin suurella kestävyydellä. Tämä päämäärä on siemenettömän keskittymisen tila ja se kuvataan alussa, ensimmäisen kirjan kolmannessa ajatelmassa. Tämä ajatelmä on hyvin vaikea kääntää sanskritista englanninkieleen. Toinen kääntää sen täten: „Silloin katselija elää isessään”, toinen taas seuraa-vasti: „Keskittymisen aikana sielu on katselija ilman katselta-vaa”. Kirjan ensimmäinen ajatelmä sisältää vain siunauksen ja ilmoituksen, että joogaa tullaan selittämään. Toinen aja-telmä sisältää koko järjestelmän salaisuuden yhdessä ai-noassa lauseessa: „Jooga on ajatuselämän muodostelmien voittamista.”

Ensimmäisen kirjan täyttävät selitykset näihin kahteen sä-keeseen, jotka koskevat päämäärää ja Tietä. Alottaessaan toista kirjaa lähtee Patandshali yksityiskohtaisesti selittämään niinkutsuttua valmistavaa joogaa, tapaa, millä tuon Tien voi saavuttaa. Se kuljettaa opiskelijan suoraa päätä kohti sala-tiedettä, kehittämään ihmeellisiä kykyjä, tajuamaan yli-inhi-millisiä olemisentasoja, pääsemään mielihyvällä osalliseksi yli-inhimillisten olentojen elämästä, saamaan tietoa kivikun-nan salaisuuksista. Kyvyt, jotka joogi itselleen voittaa, ovat ihmeellisiä, hänen tajuntansa laajeneminen yhä jatkuva. On tietysti uskomattomia vaaroja tällä Tiellä. Suuressa osassa toista kirjaa selitetäänkin, kuinka syvää siveellistä harjoitta-mista ja suurta luonteen puhdistamista vaaditaan, ennenkuin sitä polkua voidaan kulkea tai ennenkuin Tielle astutaan. Patandshali on lisännyt kahdeksan sääntöä tähän joogajärjes-telmään, jotka säännöt kehottavat luomaan huomiota yleisiin hyveisiin, sekä toisiin, joita länsimaalaiset pitäisivät merkilli-sinä. Mutta ne ovat kaikki korkeamman elämän perusvaati-muksia, eikä niitä voida välttää tai olla huomioonottamatta. Ne vastaavat Buddhan määräyksiä sekä kaikkien muiden us-kontojen tärkeimpiä käskyjä. Patandshali huomauttaa, ettei niitä lievennä luokka, paikka, aika eikä hyötyperusta, vaan että ne ovat yleismaailmallisia ja kutsutaan suuriksi lupauk-

siksi. Yritykset eteenpäin pääsemiseksi lievempiä valoja tekemällä, ovat turhia. Valmistavassa joogassa on ehdottomasti sanottu, että on välttämättä tultava „konfirmoiduksi” (vahvistetuksi) näiden suurien lupausten täyttämässä.

Kolmannen kirjan ajatelmat selittävät kontemplatsioonin kautta saavutettavia tuloksia. Mieli, joka jo muistuttaa läpikuultavaa jalokiveä, voi heijastaa kaikkea, mitä on maailman-kaikkeudessa ja voi siten saavuttaa täydellisen tiedon ja ymmärtämyksen. Tämän tienosan kehittäminen ja tutkiminen vie kulkijan todelliseen satumaahan, sillä kaikki luomakunnan salaperäinen kauneus ja loisto avautuu hänelle sitä mukaa, kuin hänen voimansa kasvaa. Joogi, joka on edistynyt näin pitkälle, on hyvin arvokas työntekijä maailmassa, sillä Korkeimman johdolla voi hän käyttää lahjojaan auttaakseen eteenpäin sitä sokeata ja tietämätöntä ihmisrotua, jonka jäsen hän vielä on. Mutta nämä salaiset kyvytkin ovat esteitä tiellä kohti sitä tilaa, joka on lopullinen päämäärä.

Se alempi joogajärjestelmä, jota monet Indian askeetit seuraavat, sisältää vaikeita fyysillisiä harjoituksia, sillä siinä selitetään, että paras on alottaa tiellä kulkeminen oppimalla täydellistä ruumiin hillintää. Tässä tarkoituksessa saattaa askeetti pitää toisen käsivartensa ylöspäin ojennettuna kahdenkymmenen vuoden ajan. Mutta tämä on ainoastaan keino, millä päästä hartausjoogan tielle Patandshalin suuri järjestelmä sitävästoin pitää silmällä mielenhillitsemistä Tielle astumisen ehtona.

Epäilemättä on olemassa joogeja, jotka harrastavat ankaria fyysillisiä harjoituksia, sillä he ovat huomanneet itselleen tärkeäksi tämän tason täydellisen hallitsemisen, ennen ryhtymistä joogin todelliseen tehtävään, mielen hillitsemiseen ja puhdistamiseen. Tämä, voimakkaiden ja kiihkeiden intohimojen täyttämän ihmisen luonnollinen kykenemättömyys astumaan korkealle tielle, on johtanut Hathajoogan merkillisiin harjoituksiin, erilaisissa asennoissa istumiseen ja hengityksen hillitsemiseen älyllisten ponnistusten edellä. Tämä johtuu siitä ihmeellisestä käsityksestä, että ruumis on lähin ja helpoimmin hallittava ja voitettava ihmisen osa. Itse asiassa on se kauimpana minästä, se ihmisolemuksen osa, jolta vaaditaan itsehillintää, ja siksi askeetti, joka harjoittaa fyysillistä

kidutusta, voi sitä jatkaa koko tämän elämän ja vieläpä useiden muiden elämien ajan saavuttamatta enempiä tuloksia, kuin fyysillisen ruumiin passiivisuuden. Sitävastoin saattaa ihminen, joka ryhtyy hartaudenjoogan harjoittamiseen, millä hetkellä tahansa saada valaistusta. Sillä hän käsittelee olemuksensa ajatuspuolta, todellisinta käyttövälinettään ihmiselämässä ja ruumiin hallinta seuraa helposti ajatuksenhallintaa. Siksi asettaa Patandshali asennossa istumisen ja hengityksen myöhemmäksi asteeksi valmistavan joogan tiellä, kuin älyllisten asteitten voittamisen. Niiden alottamista ei suositeta, ennenkuin pyrkijä on oppinut voittamaan vastakohtien parit ja älyllisesti oppinut kiintymättömyyden salaisuuden. Tarkoitetaan, että näitä asioita tulee ymmärtää. Sillä pääsemistä täydellisesti niiden herraksi ei hän voi toivoa, ennenkun syntymisen sarjan lopussa, tai kun hän on päässyt siihen korkeaan kehityksentilaan, joka tekee hänestä harvinaisen olennon, täydellisen adeptin. Mutta hänen on ymmärrettävä, mihin suuntaan on kuljettava. Hänen täytyy tietää, mikä hänen päämääränsä on, alkaessaan tietä kulkea, ennen ryhtymistään harjoituksiin, joiden tarkoituksena on kehittää hänen uinuvia kykyjään. Muussa tapauksessa antautuu hän mitä suurimmille vaaroille alttiiksi. Jos hän on voimakas, voi hän silloin äkkiä huomata olevansa mustan maagikon tiellä, kiehtoutuneena voimien ja kykyjen valtaan, joita ei hän pysty hallitsemaan, — huomata olevansa suuren petoksen vallassa. Jos hän on heikko, voi hänestä, kuten niin monesta muusta, erehdysten tähden tulla tylsämielinen tai hullu.

Kyllin voimakkaasti ei voida varottaa ryhtymästä minikäänlaisiin joogaharjoituksiin ymmärtämättä täydellisesti hartaudenjoogan filosofia. Tämä ymmärtäminen voidaan voittaa kolmella tavalla, harjoittamalla täydellistä itsehillintää melkeinpä kidutukseen asti, hartaasti tutkimalla ja alati tarkasti lukemalla asiaa käsitteleviä kirjoja, pyhiä sanoja kertaamalla mielessään, ja lopuksi antautumalla täydellisesti Korkeimmalle. Nämä ovat ne kolme ensimmäistä askelta, joiden avulla ihminen valmistuu antautumaan joogaharjoituksiin. Patandshalin ajatelmissa annetaan näille kolmelle työtavalle seuraavat nimet: kuolettaminen, tutkiminen ja antautuminen Ishvaralle. Kuolettamisella tarkoittaa itämaalainen

tutkija paastoja, katumusharjoituksia ja määrättyjä sääntöjä, jotka ovat annetut Dharmasastrassa ja jotka auttavat häntä saavuttamaan sen, mitä tavallisesti itsehillinnällä tarkoitetaan. Länsimaalainen tutkija tulkitsee tämän omien käytöslakiensa mukaisesti. Jos ei hän voi saada käsiinsä Patandshalin ohjeita, voi hän helposti muodostaa itselleen säännöt oman korkeimman siveysasteensa mukaisiksi.

Se on korkein mahdollinen kanta, ja siten täysin siveellisessä ihmisessä, joka ei ole uskonnollinenkaan tai antautunut, hallitsee henki kaikkea ruumiin toimintaa. — „Tutkimiseen” sisältyy älyn harjoittaminen yksinkertaisesti vain alituisen kertaamalla pyhää sanaa tai säettä, sekä tarkka ja jatkuva lukeminen. Länsimaalaiset opiskelijat eivät voi kerrata pyhiä sanoja ja säkeitä, kuten itämaalaiset salatieteilijät, sillä tiedämme hyvin vähän, tuskinpa mitään oikeasta korostamisesta. Jos tätä kertaamista käytetään älyn tarkoitukseksi, on viisaampaa ja varmempaa tehdä se kokonaan älyllisesti. *Se, joka tietää*, voi käyttää sanaa „Om” kolmitavuisine lausumistapoineen aikaan saamaan mitä ihmeellisimpiä tuloksia. Mutta ne, jotka eivät osaa sitä oikein lausua, mieluummin vain ajatelkoot sitä. „Ishvaralle antautumisella” tarkoitetaan kaiken työn ja toiminnan vihkimistä korkeimmalle ilman minkäänlaista personallista tulosten toivoa. Ishvara on yksinkertaisesti „Herra” ja vedaantalaiset käsittävät sillä kosmillista henkeä. Hän on maailmankaikkeuden Herra, Aurinkologos. Yhtymällä Häneen avautuu Tie toisten Logosten tajuntaan ja lopulliseen päämäärään. Sanotaan eräässä ensimmäisen kirjan ajatelmassa, joka käsittelee kehittynyttä joogaa, 23:s ajatelma — että koko joogin tehtävä voidaan suorittaa antautumalla Ishvaralle.

Tähän yksinkertaiseen ja hyvin lyhyeseen ajatelmaan sisältyy koko mahtava filosofia. Ajatelma alkaa partikkelillä „tai”, joka tarkalle tutkijalle ilmentää suuren salaisuuden. Se on ajatelmien sarja, joka esittää korkea-asteista joogaa. Koko tästä monimutkaisesta ja vaikeasta tehtävästä voidaan päästä ja sama tulos saavutetaan vain täydellisesti antautumalla sille Hallitsijalle, jonka alaisena ihmiset elävät. Mutta tämä antautuminen on niin syvää, että harvat siihen kykenevät, muuten kuin tutkimisen ja joogaharjoitusten kautta. Sii-

hen sisältyy täydellinen itsekkäisyyden voittaminen ja alistuminen vastakohtien hyökkäyksiin. Se on mahdollista vain sille, joka täysin ymmärtää kiintymättömyyden.

Tämä on suuri kompastuskivi tavallisen tutkijan tiellä, joka ei ole käsittänyt filosofian perustaa.

„Kiintymättömyys” käsitetään monella tavalla väärin. Monet käsittävät sen varsin karkeasti vapautumiseksi rakkaussiteistä, tunteen puutteeksi ja vieläpä rakkaudenkin puutteeksi, jotavastoin joogi juuri on rakkautta täynnänsä, antaa rakkautta sydämensä kyllyydestä pyytämättä sitä toisilta. Hän on todellinen rakastaja, joka rakastaa ilman itsekkyyttä. Toiset arvelevat sen merkitsevän vapautumista siitä elämänrakkaudesta, joka ruumistuksen aikana on yhteistä kaikille eläville olennoille. Mutta jos tätä ajatelmää miettii suhteessa kahteen edelliseen, tulee todellinen tarkoitus selväksi, sillä ne käsittelevät vapautumista vastakohtien vaikutuksesta. On selvää, että tämä saavutettava kiintymättömyys on syvä ja oleellinen asia, hengen pysyvä tila. Elämänhalu on tuonut ihmishengen tähän kovaan kouluun, jossa se on ristiinnauttunut ajassa ja tilassa ja jossa vastakohtat lakkaamalla häneen hyökkäävät. Elämänhalu on kaiken kurjuuden syy, koska se on aiheuttanut nämä tilanteet, joissa ihmisrotu vallitsee ja työskentelee. Se on tuonut tänne meidät kaikki, tähän paikkaan, jossa taistelemme vapauden puolesta. Joogi, joka on tehtävänsä suorittanut, on vapauttanut itsensä tästä elämänhalusta. Kauan sitten, ruumiittomassa tilassa ollessaan, pyysi hän ruumistunutta elämää. Hän on oppinut sen opeukset, kykenee nyt peruuttamaan pyyntönsä ja lähtemään pois täältä.

Kiintymättömyys on kaukainen henkinen tila, yhtä käsittämätön vasta-alkajalle, kuin se tila tai olosuhde, josta hänen henkensä ruumistumista ja kiintymistä halutessaan tuli. Ennenkun tätä salaisuutta voidaan lähestyä, on tietämättömyys voitettava, se kauhea tietämättömyys, joka on ensimmäinen tien viidestä esteestä ja neljän seuraavan syy. Patandshali ei käytä tätä sanaa merkitsemään oppimisen puutetta, vaan karkeudentilaa, jossa asiaa pidetään toisena, kuin mitä se on. Asian koko ydin on siinä, että „tietämätön” ihminen pitää aineellisena sitä, mikä on henkistä. Se on positiivinen älylli-

nen tila, ei negatiivinen tiedonpuutteen tila. Se aiheuttaa „Minän”, Itsen, yhtäläistymisen ulkonaisiin esineisiin, jonka yläpuolella sen tulisi olla. Siten Itse erehtyy pitämään välikappaleita, joita se käyttää fyysillisellä tasolla, itsenään. Se yhtäläistyttää itsensä älyn ja aistimien kanssa, jotka vain ovat sen hetkellisiä työkaluja. Tämä erehdys on se tietämättömyys, joka aiheuttaa kärsimystä ja aiheuttaa esteitä kehityksen tiellä.

MABEL COLLINS

Suom. K. I.

Huikentelevaisella ei ole rauhaa sielussaan; eikä voi elää rauhassa kukaan, joka hänen seurassaan on.

Hänen elämänsä on epätasaista, hänen liikkumisensa on säännötöntä, ja hänen sielunsa muuttuu kuin sää.

Tänään hän sinua rakastaa ja huomenna olet hänelle vastenmielinen, — miksikä? Ei hän itse tiedä, miksikä rakasti ja miksi nyt vihaa.

Tänään hän on tyranni, ja huomenna hän on orjaa nöyrempi, ja miksikä? Se, joka vallassa ollen on korskea, matelee siinä, missä ei ole alistuvaisuutta.

Tänään hän on tuhlaavainen ja huomenna hän kieltää suultaan tärkeimmät tarpeet; niin on laita sen, joka ei tunne kohtuutta.

Kuka voi kameleontista sanoa, että se on musta? Onhan se seuraavassa tuokiossa vihreä kuin ruoho.

Vanha brahmaani

SUOMEN KANSALLINEN KHRISTOS

Ihmiskunnan historiasta näemme, että eri kansojen kristokäsité, vapahduskäsité eri aikoina on ollut hieman eriävä. Pohjaltaan se kaikillakin ehkä on sama, mutta muodollisesti se on jonkun verran vaihdellut ajan ja paikan, olosuhteiden mukaan. Kansallishenki on siten pyrkinyt luomaan aina oman, omintakeisen kansallisen kristoksensa.

Silloin kun on ollut kysymyksessä vapautuminen vieraan kansan ikeen alta, kansallishenki on ilmentänyt itseään jonakin tavallista voimakkaampana hallitsijana tahi muuna vapauttajasankarina. Milloin taas on ollut etualalla kysymyksessä oman kansan sisäinen vapautus, aineen orjuudesta nostattaminen, n.s. sielujen pelastus, kansallishenki on ruumistunut suureksi opettajaksi, uuden uran uurtajaksi, uuden uskon luojaksi, jonka tehtävänä on ollut ei ainoastaan jonkun yksityisen kansakunnan, vaan jopa koko ihmiskunnan pelastus. Tällaiset ruumistukset ovat harvinaisuuksia, auringoita aurinkokunnissaan. Sisäinen hengen voima, sielun jalous ja kirkkaus säteilee heistä kuin auringosta pimeydessä, tietämättömyydessä vaeltavaan ihmiskuntaan, persoonallisen aineruumiin jäädessä kokonaan varjoon.

Maailmanhistoria tuntee nimeltä kaksi tällaista yliihmistä, jumalihmistä, jotka maapallolla ovat aikansa vaeltaneet ja vaikuttaneet: Gautama Siddharta Buddha ja Jeesus Natsarealainen Kristus.

Liikanimi Buddha (valaistu) kuvaa sattuvasti omistajansa suuria henkisiä avuja. Kreikankielinen sana Khristos, jota vastaa hebreankielessä *messiah* (voideltu) taas viittaa korkeaan vihkimykseen; vanhojen hebrealaisten kuninkaas kruunauksen asemesta nimittäin voideltiin öljyllä korkeaan kutsuukseensa. Jeesus Natsarealaista ei tosin virallisesti voideltu juutalaisten kuninkaaksi, vaan se hän kuitenkin oli ja on vielä tänäkin päivänä. Kohtalon ivaa vain oli se, että juutalaiset, jotka tavoittelivat ennenkaikkea aineellisia arvoja, valtiollista mahtia ja suuruutta, saivat kuninkaakseen halpasäätyisen hengen miehen, katusaarnaajan. Juutalaiset

odottavat vieläkin oikeata messiastaan. Saa nähdä, pettyvätkö taaskin, vai onko heillä toiste ehkä parempi onni.

Kovia kokeneella Suomen kansalla, joka monien vaiheitten jälkeen ensin kansakuntain joukkoon ja vihdoin kansainliittoon otettuna elää nyt ensimmäisiä vapaus- ja itsenäisyysvuosiaan, on myöskin syytä ajatella Khristostansa. Epäilemättä se sitä ajatteleekin ja on kauan ajatellut. Onhan tämä kansa tunnettu mieleltään hiljaiseksi, mietiskelyyn taipuvaiseksi, harrastuksissaan hartaaksi ja perusteelliseksi. Kristillisuus, herännäisyys, henkisten asiain harrastelu senvuoksi on tässä maassa saanut vankan jalansijan.

Henkisten asiain rinnalla on myöskin aineellisten asiain harrastus, aineelliseen varallisuuteen ja hyvinvointiin pyrkimys suuri. Niinkuin ihmisillä tuleekin olla. Sillä henki ilman ainetta on vain henki ja aine ilman henkeä on vain aine. Kumpainenko pidetään tärkeämpänä, kumpaiselleko annetaan etusija, henkiselle vaiko aineelliselle, riippuu kansan yksilöistä. Molemmilla suunnilla, sekä henkisellä että aineellisella, on kannattajansa ja enemmistön, oikeammin sanoen, vahvemman puolen tahdossa kuvastuu kansansielu, kansallishenki.

Kriittillisissä historiallisissa tilanteissa, kuten Suomessa v. 1918, kansansielu, johon kätkeytyy sekä vanhaa että nuorta ainesta, saattaa horjahtaa pois tasapainostaan ja joutua ristiriitaan itsensä kanssa, kuten yksilöjenkin sielunelämässä usein tapahtuu. Vanhempi veli (Kristus) saattaa joutua käsi-kähmään nuoremman veljensä (Napoleonin) kanssa. Nuorempi veli tunneruumis (Napoleon) ja vanhempi veli henkiruumis (Kristus) joutuvat näin kilpailemaan keskenään siitä, kumpaiselleko on tuleva kunnia kysymyksenalaisen vapautustyön suorittamisesta.

Aineellinen ja henkinen vapautustyö saattavat näin joutua suoritettaviksi samalla kertaa aineellisuuden (Napoleonin) näennäisesti vastustaessa henkisyyttä (Kristusta), mutta itseasiassa molempain auttaessa, tukiessa ja täydentäessä toisiaan. —

Suomen kansallishenki ei ole sanan varsinaisessa merkityksessä sotaisa, valloitushaluinen. Se suo kernaasti naapurinsakin elävän, kun vaan saa siltä itse olla rauhassa. Sen

sydän saattaa kuohahtaa, mutta sydämen kaikkein pyhimässä peräkammiossa asuu huoneenhaltia, viisas Manu, Väinämöinen, Kristus.

Suomen kansallishaltija Manu-ukko, piippusuu muhoilija, ei ole mikään hätäilijä eikä turhan kiireen pitäjä. Se sallii toisten nuorempain juosta edelle mielessään mielilause: „verkka juoksun voittaa”. Välistä se kuitenkin innostuu näyttelemään milloin Lemminkäistä milloin Ilmarista milloin Väinämöistä, mitä viimeksimainittua vakavata luonnetta se itse oleellisesti on.

Herätys, herääminen, herännäisyys ovat Suomen kansan niin henkistä kuin aineellistakin kehitystä ehkä parhaiten kuvaavat sanat. Kuin mitäkin pesässään nukkuvaa karhua, tätä kansaa on käyty herättelemässä (ärsyttelemässä) milloin lännestä milloin idästä milloin etelästä tuoduin piikein, pistimin ja pommein. Ne henkisen ruu'an murennet, mitkä vierasten käypäläisten pöydiltä ovat putoilleet, se on sitten huolellisesti koonnut ja tallettanut, minkä tallettamisen arvoiseksi on katsonut.

Herännyt (herätetty) Jalopeura tai Karhu kuin myöskin Herännyt (herätetty) Napoleon on liian yksipuolinen kuva niin henkevän kansan kuin Suomen kansan Khristoksesta. Fyysillisellä voimalla ja itsetietoisella järjellä on kylläkin huomattava osansa, vaan ei suinkaan viimeistä sanaa vapautustyössä. Ennenkuin lopullinen vapautus saattaa tulla kysymykseen, tulee myöskin Kristuksen kansansielussa olla herännyt (herätetty). Herätyksen on täytynyt tapahtua kautta linjan: Lemminkäinen, Ilmarinen, Väinämöinen.

Epäitsekäs rakkaus, Väinämöinen (Khristos-viisaus) ilman selkärankaa, ilman tahtovaa itsetietoista järkeä, ilman Ilmarista (Napoleon) ja ilman lämmöittävää tunnetta, Lemminkäistä (Kristus), ei ole sinänsä mikään tekijä. Nämä kolme voimaa Väinämöinen (tieto), Ilmarinen (tahto) ja Lemminkäinen (tunne) yhdessä vasta muodostavat elävän Khristos-tekijän.

„Herätetty” (vastaten passiivimuotoja „valaistu”, „voiteltu”) on mielestämme Suomen kansallisen khristoksen luonnostaan lankeava lisänimi. *Herätetty Kristus-Napoleon* on meidän kansallista khristostamme ehkä kaikkein parhai-

ten kuvaava nimi yhteys. Määräys „herätetty” kuuluu siinä molemmille, niin korkeimman henkisen kuin korkeimman aineellisenkin voiman edustajalle. Kristus-nimen ollessa Napoleon-nimen edellä, kuvaa se sitä, että Kristus on hallitseva meissä ja meidän kauttamme (*Christus regens*) ponnekkaasti (*Napoleon*) aineessa s.o. myös haudan tämänpuoleisessa elämässä.

ARMAS EMANUEL

KOTIHALTIAN KEHTOLAULU YLIMAAILMAIN LAPSELLE

Keinu keinussa
tunnelmain tunnun!

Uinu uinussa
anelmain hunnun!
Uinaile kehdossa,
Lepäile lehdossa,
kunnes kiidät sä kauvas
tai manaat maailmain
mathasauvas'.

Keinu, oi keinu!
Uinu, oi uinu!

Lennä lentohon
uskossa unten!

Iske intohon
tuuletkin tulten!
Nouse sä notkoista,
vuorille rotkoista!
Kas ne taivaita tapaa.
Kaikk' avaa aatelmat henki
vapaa.

Lennä, oi lennä!
Nouse, oi nouse!

Katso, kaukana
maailmat kieri!
Kuule, tulena
elämä vierii!
Syvälle sykintä
sydänten tykintä
siellä kauniina kajaa.
Mutt' aatteet korkeella aavat
ajaa.

Kuule, oi kuule!
Katso, oi katso!

VAAKA

ETSIJÄ

Hän oli etsijä. Hän ei tietänyt mitään. Hänen täytyi tunnustaa itselleen, ettei mitään tietänyt. Hän näki, kuuli ja tunsu, ylipäänsä omasi kaikki tarpeelliset aistimet, ainakin uskoi ne kaikki omaavansa, — mutta elämää ei hän kuitenkaan käsittänyt. Elämä oli läpipääsemättömän verhon takana, ja tuo verho, kaikki hänen aistimuksensa olivat vain kuvia, elämän käsittämättömän mysterion ilmaisumuotoja. Kuvien ytimeen, sieluun hän ei koskaan päässyt tunkeutumaan.

Kuinka kauan hän oli seisonut tuolla rehevän ruohon peittämällä kummulla syviin ajatuksiin vaipuneena, sitä hän ei muistanut. Edessä avautuvan kaupungin meluisa liikenne ei häntä häirinnyt. Hän katsahti siihen joskus osoittamatta mitään erikoista mielenkiintoa, mutta kuitenkin jonkunlaisella osanotolla.

„Miksi tunnen osanottoa noita kaikkia kohtaan?” hän kysyi itseltään.

Hän koetti vastata, mutta vastaus oli epämääräinen, se ei häntä tyydyttänyt; siksi se pian häipyi mielestä ja kysymyksen unhottui, olihan se vain yksi miljoonien joukossa.

Ilta-auringon viimeiset säteet valaisivat kaupungin katuja ja rakennuksia. Kirkkaana heijastui valo yläkerroksien ikkunoista, kirkkaana, ikäänkuin aurinko olisi niihin uppoutunut eikä enään olisikaan tuolla kaukana avaruudessa.

„Eroita todellinen epätodellisesta!” Selvästi kaikui sanat etsijän korvissa. Kauanhan ne jo olivat kaikuneetkin, kauan, — ja yhä uudestaan ne saapuivat. Ne olivat hänen parhaimman ystävänsä sanat. Viimeiset jäähyväissanat ennen kuoleman tuloa. Ja millä äänenpainolla ystävä olikaan ne lausunut! Oli ikäänkuin hän olisi tahtonut niiden sisältävän samalla kertaa sekä käskyn että rukouksen. Siitä lähtien oli tuo lause seurannut etsijää kaikkialla.

Hän ajatteli ystävätään. Yhdessä olivat he nuorina lähteneet taisteluun elämän kilpakentälle. Yhdessä olivat voittoja saavuttaneet ja tappioita kärsineet, yhdessä tutkineet ja etsineet. Ystävä oli ollut kaikkein todellisin, kaikkein läheisin il-

miö etsijälle. Hän oli voinut elää ystävänsä elämää, tuntea ja ajatella niinkuin ystävä, vaikkakin samalla oli oma itsensä. Sentähden olikin ero niin raskas, niin sanomattoman raskas. Tuntui kuin olisi side, joka kahlehti hänet elämään, katkennut, kuin olisi hän nyt vasta ymmärtänyt kaiken tyhyyttä ja katoavaisuutta, ja hän sanoi itselleen:

„Jos elämä ei ole muuta kuin tätä ontoutta, en voi sitä kärsiä, en jaksa elää.”

Sitten hän muisti, miten ystävä pitkän tautinsa aikana oli muuttunut, miten hän oli kirkastunut ja miten ylimaailmallinen loisto oli säteillyt hänen silmistään. Hän oli varmaankin nähnyt ja tuntenut jotain suuremmoista, mutta hän ei koskaan siitä puhunut — ei mitään paitsi noita sanoja:

„Eroita todellinen epätodellisesta.”

Etsijä suoristautui, hän katsahti kaupunkiin. Aurinko oli jo aikoja sitten vaipunut leposijoilleen. Heikko punerrus vielä kajahti läntisellä taivaanrannalla. Se heikkeni heikkenemistään ja lopuksi häipyi, katosi vuorenhuippujen taakse. Puoli-hämärässä näytti liikkuva ihmisjono kohisevalta virralta.

„Kuoleman virta”, hän ajatteli. „Tuohan on kuoleman orjajoukkoa.”

Äkkiä näky muuttui. Kirkas valo loisti häntä vastaan. Kaupungin tuhannet katulyhdyt syttyivät samalla kertaa, luoden ympärilleen häikäisevää loistettaan. Etsijä astui verkalleen alas kummulta. Heti kun oli päässyt kadulle, tempasi meluava ihmisvirta hänet mukaansa. Ikäänkuin unessa hän kulki eteenpäin, ikäänkuin unessa hän hengitti ja ajatteli:

„Miksi elän, miksi? Olenko hetkessä vai iäisydessä, ajassa vai ajattomuudessa?” Ja jokaisen vastaantulijan kasvoissa hän näki saman epävarman etsivän ilmeen. Toiset olivat kätkenet kysymyksen sydämensä syvimpiin sokkeloihin, toisille oli se läheinen niinkuin hänelle. Mutta useimpien silmistä luki hän vain rauhattomien rukouksen: „Oi, jospa vielä ehtisin tuosta nauttia, oi, jospa vielä tuon ehtisin valmistaa. On niin kiirettä, niin kiirettä.”

Ääretön tuska valtasi hänet, tuska, joka painoi hänet melmein maahan asti. Hän ryntäsi pois ihmisten läheisyydestä. Pimeitä kujia ja laitakatuja pitkin hän kiirehti kaupungista.

„Pois, pois, kauas tästä kurjuudesta”, hän ajatteli.

Mutta omaa tuskaansa, omaa kurjuuttaan hän kantoi mukanaan. Se ei väistynyt tuuman vertaakaan . . .

Etsijä kulki hapuilevin askelin pitkin kiemurtelevaa vuoristopolkua. Loistava tähtitaivas kaareutui hänen yläpuolellaan, ja kaukana alhaalla laaksossa saattoi hän vielä nähdä kaupungin kirkkaana valokuovana. Ylöspäin hän tahtoi, yhä ylemmäksi. Äkkiä hän kiirehti askeleitaan; korkeammalla kielekkeellä oli jotain liikkunut. Lähemmäksi tultuaan kohtasi hänet näky, joka salaperäisellä voimalla kokonaan valtasi hänen sielunsa. Suuren puuristin juurella oli vanhus polvistuneena.

Etsijä jäi seisomaan. Vanhus nousi hiljaa, kääntyi hänen puoleensa ja hymyili:

„Rauha sinulle, veljeni, tiesin, että tulisit. Laki on kova ja ankara, huomaan, että olet sen kokenut. Mutta iankaikkinen valo on valtavan ihana, ja pian kyllä löydät totuuden.”

Etsijä heittäytyi polvilleen: „Mestari, mestari, auta minua! Selitä, valaise! En näe mitään, en tiedä mitään. Missä, missä on totuus?!”

Vanhus lasi kätensä etsijän päälle ja lausui hiljaa äänellä, joka tuntui tulevan syvältä lämpöisestä sydäimestä:

„Herran siunaus veljelleni. Olet hakenut totuutta ympäröivästä luonnosta ja ihmiskunnasta. Totuus on kyllä kaikkialla, mutta et voi sitä nähdä, ennenkuin olet sen omassa itsessäsi löytänyt. Tutki oman etsivän sielusi syvyyksiä, niin kysymykseesi vastataan! Katso ristiä ja rukoile!”

Vanhus poistui. Yön hämärä hänet häivytti ja hän katosi kalliokielekkeiden taakse.

Etsijä oli yksin, mutta tunsu kuitenkin, ettei ollutkaan yksin. Hän tunsu, että lähestyi jotain suurta ja valtavaa, jotain niin suurenmoisen ihanaa, ettei voinut sitä kuvata.

Hän katsoi ja katsoi. Eivät ainoastaan silmät, vaan koko hänen sielunsa katsoi. Ja risti lähestyi, se suureni, siitä säteili valoa . . .

Ja äkkiä hän ymmärsi, ymmärsi kaikki. Ristihän juuri oli merkinä hänen omasta voitostaan, omasta voitostaan katoavaisuuden yli. Ja risti lähestyi yhä lähemmäksi, ja nyt hän tunsu, että risti oli hänessä. Hän näki totuuden, Jumalan iankaikkisen suuruuden, Jumalan iankaikkisen hyvyyden.

Hän tunsi, että Jumala oli hänessä ja, että hän itse oli Jumalassa.

Etsijä oli löytänyt. Nyt saattoi hän eroittaa todellisen epä-todellisesta.

Koko sielunsa innolla hän huudahdi:

„Herra, olen palvelijasi. Sinun tahtosi on oleva minunkin.

E. K.

Todellinen viisaus on vaatimattomampi kuin tyhmyys; viisas usein epäilee ja muuttaa mieltään; houkkio on itsepäinen eikä epäile; kaiken hän tietää mutta omaa tietämättömyyttään ei.

Kauhea on ajattelemattomain ylpeys ja paljon puhuminen on houkkioiden narrimaisuutta; siitä huolimatta täytyy viisaiden sietää narrien tunkeilevaisuutta, kuunnella kärsivällisesti heidän lörpötyksiään ja sääliä heidän heikkouksiaan.

Viisaudenkin tiellä etsii houkkio hulluutta; ja häpeä ja epäonnistuminen ovat hänen työnsä palkkana.

Viisas sitä vastoin vahvistaa henkeään tiedoilla; hänen autuutensa on taitojen täydellistytämässä, ja niiden yleinen hyödyllisyys kruunaa häntä kunnialla.

Vanha brahmaani

Jumalan tukemana sielu keskittyy itseensä ja vetäytyy kaikista asioista syrjään Jumalaa katselukseen.

Pyhä Bernhard

MITEN ON LUOTAVA ONNELLINEN YHTEISKUNTA?

3.

HURSKAITA TOIVOMUKSIA

Kys. Jos otaksumme, että joku valtakunta omaksuisi parlamentaarisen kolmijaon, olisiko teidän mielestänne kaikki hyvä silloin saavutettu?

Vast. Kaukana siitä. Tuohan olisi vain alkua. Nuo kolme parlamenttia olisivat vain kuin työaseita kansan kädessä uusien aatteiden toteuttamiseksi.

Kys. Niinhän minäkin olen esityksestänne ymmärtänyt, — vaikka onhan kolmijako itsessään kaikkia mullistava uudistusaskel.

Vast. On tietenkin. Muistakaamme vain, että kolmijako heti vapauttaa henkisen elämän poliittisen valtion holhouksesta ja eroittaa kirkon valtiosta.

Kys. Sekin olisi jo suuri saavutus. Mutta siitä huolimatta on kai niillä, jotka kolmijako-aatetta kannattavat, toisiakin uudistusehdotuksia? Täytyisihän parlamenteilla työssään olla jonkinlaisia lähtökohtia?

Vast. Älkää olko siitä huolissanne. Kyllä lähtökohtia ilmaantuu! Mutta onhan tietysti kolmijako-aatteen kannattajilla toisiakin ehdotuksia. Minulla ainakin on joukko hurskaita toivomuksia onnellisen yhteiskunnan suhteen.

Kys. Sitä minäkin. Ettekö tahtoisii niistä puhua?

Vast. Mielelläni. Tahdon aloittaa periaatteesta, jota erikoisesti painostaa tohtori Steiner Saksassa ja joka tähtää työväen vapauttamiseen palkkaorjuudesta. Palkkaorjuudella tarkoitan sitä seikkaa, että korvaus, minkä työväki saa ruumiillisesta työstään, vaihtelee konjunktuurien mukaan maailmanmarkkinoilla. Jos kysyntä on pieni, on palkka pieni ja työtä vähän. Tämä asettaa työmiehen työn samaan kategoriaan eli luokkaan kuin minkäkin markkinatavaran. Työmiehen työ on ostettavissa kuin tavara ainakin. Kauppias myö tavaroi-taan, työmies oman ruumiinsa voimat. Tämä periaate on

väärä, sillä työmiehen ruumis ei ole tavara, vaan elävä organismi. Työmies on elävä ihminen — vapaa ihminen — eikä ihminen ole oikeutettu myymään itsensä.

Kys. Tarkoitatteko siis, että kaikki työ on oleva urakkatyötä?

Vast. Urakkatyö on epäilemättä edistysaskel. Siinähan työmieskin myy työnsä tuloksia eikä itse työtä, ja se on lähempänä periaatetta.

Kys. Mutta työmiehet eivät yleensä halua urakkatyötä. He myyvät mieluummin itsensä, kuten sanotte, säännöllisestä tuntipalkasta, sillä palkattu työ on aina helpompaa. Jos laiskotellaan, tapahtuu se isännän kustannuksella!

Vast. Siinäpä se. Onhan sekin luonnotonta. Miksi maksetaan palkkaa laiskottelusta? Laiskottelua saimme todella nähdä venäläisten patteritöissä maailmansodan aikana niin kylläksemme, että oikein puistattaa. Eikö sekin puolestaan todista, että periaatteessa on virhe?

Kys. Tai ihmisissä?

Vast. Aivan oikein: ihmisissä. Mutta jos ihmiset olisivat mallikelpoisia, silloin ei tarvittaisi mitään järjestelyä eikä mitään periaatteita. Juuri sen takia, että ihmiset ovat epätäydellisiä, juuri sen takia täytyy meidän mikäli mahdollista järjestää olomme luonnon ja elämän lakien mukaisiksi. Muuten teemme elämästä vaikeamman ja raskaamman koulun kuin mitä se itsessään olisi, — ja sitä olemme tietämättömyydesämme paljon tehneet.

Kys. Mikä siis mielestänne olisi oikea periaate työn palkkauksen suhteen?

Vast. Vapauden ja veljeyden.

Kys. Kuinka tarkoitatte? Selittäkää.

Vast. Ajatelkaamme tehtailijaa, joka valmistaa määrätynlaisia tuotteita. Vanhan — ja väärän — periaatteen mukaan järjestetyssä yhteiskunnassa hän sanoo itselleen: tehtaassani tarvitsen sata työmiestä; ja hän palkkaa itselleen sata työmiestä. Alussa hän koettaa suoriutua niin pienillä palkoilla kuin mahdollista, mutta työmiesten vaatimusten kasvaessa hänen täytyy lisätä palkkoja. Lopuksi voi käydä niin, että tehtailijan ei enää kannata maksaa niin suuria palkkoja kuin vaaditaan. Hänen täytyy joko lopettaa liikkeensä tai antaa

sen mennä konkurssiin. Ja kummassakin tapauksessa häntä syytetään siitä, että monet työmiesperheet taas ovat jääneet leivättömiksi.

Kys. Entä uuden periaatteen mukaan järjestetyssä yhteiskunnassa?

Vast. Siinä tehtailija sanoisi itselleen: tarvitsen tehtaasani sadan miehen apua, sillä yksin en voi tuotteitani valmistaa. Ja hän kerää ympärilleen nämä sata miestä, selittää heille työnsä tarkoituksen, tekee yhdessä heidän kanssaan laskelmiaan ja sopii heidän kanssaan palkasta sekä siitä osuudesta, mikä heillä on oleva mahdollisesta voitosta. Pääasiallinen voitto jää tietysti isännälle, joka kapitaalini sijoittaa, mutta jotakin osuutta täytyy luonnonmukaisesti tulla työmiehillekin niistä tuotteista, joita yhteisesti valmistetaan. Ja onhan mahdollista, jopa uskottavaakin, että työntekijätkin sijoittavat lainoina liikkeeseen mitä pääomia heillä sattuu olemaan.

Kys. Jonkunlaista osuustoimintaa siis?

Vast. Vaikkapa niinkin. Ainakin yhteistoimintaa. Mutta huomatkaa: ei mitään yhteisriitoja. Ei kokouksia, joissa „äänestetään” ja „päätetään”. Tehdas on luonnollisesti isännän oma ja hän johtaa sitä, niinkuin hän parhaaksi näkee. Hän on siitä vastuullinen ja hänellä on määräämisvalta. Työ suoritetaan hänen ohjeittensa mukaan. Mutta miksi ei kaikki silti tapahtuisi ystävyudessa ja hyvässä sovussa?

Kys. Tuonsuuntaista ohjelmaa toteutettaneen nytkin jo siellä täällä.

Vast. Sitä parempi. Se todistaa, että uusi periaate on oikea, että se on käytöllinen. Ihmiset eivät yleensä aavista, kuinka paljon riippuu juuri näkökannoista ja periaatteista. Maailma voi olla ulkonaisesti jokseenkin saman näköinen, mutta erilaisten näkökantojen vallitessa ihmiset joko voihtivat ikävästä tai hymyilevät onnesta ja ilosta. Veljellinen käytös ihmisten kesken muuttaa koko maailman harmaasta kullankeltaiseksi.

Kys. Mutta ettekö pelkää, että työmiehet tulevat liian vaativiksi, että tehtailija ei löydä tarvitsemiaan miehiä? Eihän hän isäntänä saata maksaa mitä tahansa palkkaa.

Vast. Pelko on turha. Onhan olemassa parlamentti — ta-

louskamari, joka auttaa taloudellisesti, jos on tarpeen, ja poliittiset valtiopäivät, joihin voi vedota oikeuskysymyksissä. Ottakaa muuten huomioon, että ihmisetkin tulevat muuttamaan. Enkeleitä heistä ei tule, mutta ympäristö ja ilmapiiri vaikuttaa kuitenkin vähitellen. Jalot aatteet tekevät työtään. Niihin yleensä liian vähän uskotaan.

Kys. Saattaa niinkin olla. Mutta sanoitte äsken, että teillä olisi useitakin „hurskaita toivomuksia” uuden yhteiskunnan suhteen?

Vast. Kyllä onkin. Eräs periaate, joka nuoruudestani saakka on väikkynyt silmissäni ylen tärkeänä, on, että jokaisella ihmisellä, joka haluaa viljellä maata, olisi siihen tilaisuutta. En tietysti nyt tarkoita paljasta työntekoa, vaikkei siihenkään aina ole ollut tilaisuutta tarjolla; vaan tarkoitan, että omaa maata pitäisi olla saatavissa ihmiselle, joka sitä kaipaa ja sille tahtois kotinsa rakentaa. Saahan sitä nytkin ostamalla, jos rahaa on. Mutta vallalla on käsitys, että maanviljelys ei kannata; ja tuskin se kannattaakaan, jos maata pitää ostaa velaksi. Tässä on epäkohta — ja sitähän jo nykyisessäkin yhteiskunnassa yritetään korjata pienviljelijöitä auttamalla ja pienviljalystä edistämällä. Ollaan jo tiellä kulkemassa ja nyt on vain rohkeasti edettävä, selvä päämäärä mielessä. Se päämäärä on: raha ei saa olla esteenä yksilölle tai yksilöryhmille maan hankinnassa ja sitä viljelemään ryhdyttäessä. Tämä on kansantaloudellisesti tärkeä kysymys, sillä pääpaino ei ole rahoissa, vaan siinä, että maa tulee viljellyksi ja rupeaa tuottamaan.

Kys. Kuinka asia olisi mielestänne paraiten järjestettävissä?

Vast. Tämä on vanha kysymys ja ehdotuksia on tehty monenlaisia; muuan on se, että valtio tulisi maan omistajaksi ja vuokraisi haluaville. En tahdo tyrkyttää mitään käytännöllistä ratkaisua, koska tarkoitus juuri on, että parlamentti sen tekee. Kun periaate on selvä, silloin toteuttaminen käytännössä tapahtuu yhteistyöllä paraiten.

Kys. Voimme siis siirtyä johonkin toiseen toivomukseenne?

Vast. Niin, muuan toivomukseni on, että vankila- ja kuritushuonejärjestelmän sijalle keksittäisiin joku parempi. Vapauden riistäminen ihmiseltä on luonnoton, paitsi siinä ta-

pauksessa, että hän on raivohullu eikä vastaa teoistaan. Silloinhan hän onkin sairas enemmän kuin rikollinen. Vankiloiden asemasta saisi olla kasvatustaitoksia. Eikä kasvatusta ole lykättävä siksi, kunnes ihminen jo on täysi-ikäinen. Nuorena on vitsa väännettävä. Muuten on itsestään selvää, että uudessa yhteiskunnassa ei ole poliittisia rikoksentekejiä. Ei ole mitään syytä poliittiseen vehkeilyyn, eikä ole mitään valankaappauksen mahdollisuuksia, kun ei ole sotaväkeä.

Kys. Eikö sotaväkeä? Siinäpä uusi toivomus.

Vast. Aivan niin. Yhteiskunta, jossa kaikkialla koetetaan noudattaa vapauden ja veljeyden periaatteita, lopettaa pian pakollisen sotapalveluksen ja asevelvollisuuden.

Kys. Entä maan puolustus?

Vast. Mikäli sitä tarvitaan, on se järjestettävä vapaaehtoisuuden pohjalle. Mielestäni on nykyinen suojeluskunta-aate meillä Suomessa varsin onnistunut. Ja sekin voi aikaa myöten suuresti rajoittaa lukunsa, kun kansojen liitto astuu voimaan. Luonnotonta on, että ihmiskunta on poliittisesti jakautunut kansoihin, kun sen päin vastoin pitäisi muodostaa yksi suuri ihmiskunnan perhe. Entä sodat? Onko mitään elämän ja luonnonlakeja loukkaavampaa?

Kys. Nuo ehkä sentään ovat kaukaisia ihanteita?

Vast. Ei niinkään kaukaisia. Kyllä ihmiskunta voisi niitä ymmärtää ja sulattaa.

Kys. Mutta yksityisten ihmisten vallanhimo? Oli äsken puhe vallankaappauksista. Sanoitte niiden tulevan mahdottomiksi; vaan miksi? Eikö ihminen ole vallanhimoinen?

Vast. Nähtävästi jotkut ihmiset ovat suurestikin vallanhimoisia, mutta mihin he kykenisivät uudessa yhteiskunnassa? Jos he ovat voimakkaita ja lahjakkaita ihmisiä, saattavat kyllä voittaa joitakuita houkkioita puolellessa, — mutta ainoastaan houkkioita! Kaikki järkevät ihmiset nauraisivat heille: minkätähden möisivät vapautensa?

Kys. Eikö houkkioita aina ole enemmän kuin järkeviä ihmisiä?

Vast. Ei sentään. Onhan se näkynyt kaikista vallankumouksista, jotka ensi silmänräpäyksessä ovat onnistuneetkin: väkivaltaan turvautuessaan ne väkivaltaan hukkuvat. Ja lopuksi pääsee aina voitolle se valta, joka on vähimmässä mää-

rässä väkivaltaa. Sillä väkivalta on ihmisen sisälliselle luonnolle vierasta. Ranskan vallankumous hukkui hirmuvaltaan ja hirmuvalta synnytti Napoleonin. Ja hänen kauttaan jouduttiin takaisin porvarillisen yhteiskunnan vanhaan järjestykseen. Kun kerran uusi yhteiskuntajärjestys voittaa maailman — ja huomatkkaa: sen voitto käy rauhallista kehitystietä eikä verisen vallankumouksen kautta, — silloin se tulee pysyväiseksi pohjaksi, johon pitkinä aikoina aina palataan, vaikka vallankumouksiakin sattuisi. Mutta, kuten sanottu, minä uskon, että vallankumouksen vaara uudessa yhteiskunnassa on melkein olematon, — samoin kuin on sodan uhka, niin pian kuin kansojen liitto toteutuu.

Kys. Entä vielä toisia toivomuksia?

Vast. Onhan niitä paljonkin, vaikeivät ole suorastaan poliittisluontoisia. Soisin, että ihmiset lakkaisivat asumasta karsarmeissa, että kaupungit muodostuisivat huvilakaupungeiksi ja että puutarhoja ja puita olisi kaikkialla. Soisin, että kaikilla ihmisillä nuoruudessaan ainakin olisi tilaisuutta ruumiilliseen ulkoilmatyöhön henkisten tehtävien ohella; että yleensä oltaisiin ulkoilmassa, urheiltaisiin, käveltäisiin ja kesällä uitaisiin vielä enemmän kuin nykyään. Soisin, että todellista raikasta iloa olisi elämässä enemmän! Soisin, että ulkoilmatyö tehtäisiin sotilaallisen rytmillisesti, ahkerasti ja täsmällisesti, ja että silloin tällöin torvisoittokunnat innostaisivat työntekijöitä reippailla sävelillä. Soisin, että opittaisiin kohtelevaan eläimiä ystävällisesti ja hellästi, sillä ovathan ne meihin verraten lasten asemassa; soisin, että vivisektioni lakkautettaisiin ja että enemmän huolta pantaisiin hygieeniselle elämälle, joka vähentäisi sairauksia. Soisin, että raittius lakkaisi olemasta poliittinen kysymys, niinkuin se on semmoisessa maassa, missä vallitsee ehdoton kieltolaki, ja jälleen tulisi siveelliseksi asiaksi, jota se luonnostaan on. Soisin, että metsästystä — alussa ainakin metsästystä hovin vuoksi — pidettäisiin raakalaisena ajan viettona ja että yleensä totuttaisiin nauttimaan vähemmän lihaa ruoaksi, jonka takia kasviksien ja hedelmäin viljelys olisi kohotettava suurempaan kunniaan. Soisin, että olisi olemassa yksi kaikille kansoille yhteinen keinotekoinen kieli, oli se vaikka esperanto, jota kaikissa kouluissa opetettaisiin äidinkielen ohella. Koulun ja

kasvatuksen suhteen olisikin niin paljon ehdotettavana, ettei näin ohimennen kannata niistä mainitakaan. Mitä muuten hyödyttää luetella tällaisia toivomuksia, joita jokainen ajatteleva ihminen keksii yltäkyllin?

Kys. No niin, olettehan uteliaisuuttani suuressa määrässä tyydyttäneet.

Vast. Pari tärkeätä periaatetta tahtoisin vielä lausua julki: lapsella on oikeus saada kasvatusta ja oppia ja vanhuksella, päivätyönsä suorittaneella, on oikeus saada elää ja olla onnellinen. Tämä on yhteiskunnallinen kysymys. Yhdessä täytyy meidän niin järjestää, ettei keltään lapselta kielletä kasvatuksen ja opin mahdollisuutta, yhdessä myöskin niin järjestää, että vanhoilla ihmisillä on huoleton toimeentulo ja kunnioitettu asema elämässä. Onko surkuteltavampaa näkyä kuin lapsi, joka kurittomana kasvaen, ilman oppia ja ohjausta, tottuu laiskotteluun ja paheihin, tai harmaahapsi vanhus, joka omaisten ja vieraiden hylkäämänä vavisten anoo leipää? Semmoiset ovat yhteiskunnan häpeäpilkkuja.

7. 3.1920.

PEKKA ERVAST

Kohottaudu katoavaisesta katoamattomaan, älä tahdo äläkä ajattele muuta kuin Jumalaa. Maa ja taivas eivät häntä käsitä, mutta uskovaisen sydän käsittää hänet; kun se kokonaan hänelle antautuu, sulaa se häneen, niinkuin hiili tulella muuttuu tuleksi. Tie Jumalan luo on: tajuta totuus ja tehdä hyvä. *Abul Cheir*

Jumala ei tahdo riistää meiltä halua; hän tahtoo antaa meille halua kaikkeuteen, se on, hän tahtoo antaa meille kaiken halun. *Suso*

Joka itseään liiaksi auttaa, sitä ei totuus auta. *Suso*

KATKELMA JUUTALAISTEN SISÄISTÄ HISTORIAA

1. VANHURSKAUS

On olemassa käsite — hyve, ihanne, — joka ennen muita on ollut inhimillisen tavoittelun esineenä vanhoissa kulttuureissa ja uskonnoissa. Tämä käsite on *vanhurskaus*. Niinpä sanotaan hebrealaistenkin esi-isien, Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin olleen „vanhurskaita”. Mutta mitä tämä mystillinen sana „vanhurskaus” tarkoittaa, siitä emme me nykyajan suomalaiset yleensä ole selvillä. Kirkot ja koulut eivät sitä yksinkertaiselle kansalle selvitä.

Se tarkoittaa oikein käännettynä *oikeamielisyyttä*. Oikeamielisyys oli se korkein hyve, jota vanhat juutalaisetkin tavoittelivat.

Se onkin kaiken siveellisen pyrkimyksen pohja ja perusta. Omasta kokemuksestani voin sen vakuuttaa. Oli aika — eikä aivan kaukainen — jolloin etsin *totuutta* erikoisella innolla ja huolella, niin että unissanikin olin vaan tavoittelevinani tuota määrättyä pistettä: „Mikä on totuus”? Ja eräänä yönä se minulle selvisi; valettiin nimittäin aivostooni koko raamatun totuus. Se laskeutui tajuntaani kuin Pyhän Hengen vuodatus. Ja minä kerron sen samalla tavalla, kuin se minulle selvisi. Sillä samalla muistin vanhan käsikirjoitetun kirjan, joka suvussani on kulkenut perintönä ikivanhoista ajoista. Siinä muuan etelä-pohjalainen talonpoika kertoo untaan, miten hän näki erään äkkiä kuolleen ystävänsä ilmestyvän hänelle niin elävästi eräänä yönä, että hän ei voinut sitä pitää oikein unena, vaan ilmestyksenä. Hän kirjoitti sen muistiin ja käsikirjoitus säilyi „pyhänä kirjana” polvesta polveen. Siinä kuollut ystävä kertoi huolestuneelle ystävälleen, että hänellä on hyvä olo, sillä hän voi patriarkkain tavalla. Muuten kertomus kulkee aivan samoissa merkeissä, kuin teosofian aate ja siis eroaa suuresti kirkonopin aatteesta.

Tuo patriarkaalinen „vanhurskaus” oli siis jokin merkillinen käsite, joka oikeastaan ei nykyisessä raamatun kirjaimessa sano mitään. Se on vaan „vanhain hurskautta”, mutta

ei mitään selittävää. Sen merkitystä minä en ymmärtänyt. Ymmärsin sen vasta sitten, kun olin pitkän kilvoituksen kautta saanut sieluuni „Totuuden Hengen”. Ja mitä kertoi Totuuden Henki minulle?

Kun olin erään hebreankieltä taitavan henkisesti kehittyneen ystäväni kautta saanut tietää, että oikea suomennos kuuluisi „oikeamielinen”, selvisi minulle kaikki. Alkukansojen jumalatkään eivät ole aina ymmärtäneet olla oikeamielisiä, ja siitä on johtuneet suuret väärinkäsitykset. Zeus esim. tuomitsi Prometeuksen väärin, sillä tällä ei ollut paha tarkoitus riistäessään tulen jumalalta ja tuodessaan sen ihmisille, vaan hyvä. Ja siksi Prometheus ei suostu pyytämään anteeksi tekoaan, vaan „äänessä hyvän omantunnon sävy”, hän vastaa: „säälittä olen auttanut ihmiskuntaa”. Samaten hebrealaisten Elohim tuomitsee käärmeen eli eläinkunnan siksi, että käärme neuvoi ihmistä syömään kielletyn puun hedelmästä ja sanoi: „ette suinkaan kuole, vaan jumala tietää, että jona päivänä te siitä syötte, tulette te tietämään hyvän ja pahan samaten kuin jumalakin”. Tämä oli siis totuuden sanomista, eikä suinkaan ansainnut mitään tuomiota tai kiirousta. Nämä esimerkit riittäkööt oikeamielisyyden selvittämiseksi, että se on käsite, joka on ennenkaikkea pidettävä aina mielessä. Ja vanhemman oikeudella ei saa lastakaan tuomita, jos hän on oikeassa. Niin teki alkuperäinen kehittymätön ihmiskunta. Mutta tämä vanhemman hurskauskäsite kääntyy ylösalaisin, kun se oikein ymmärretään. Niin kääntyy kaikki muukin uskonnollinen tietomme tämän oikeamielisyyksikäsitteen valossa ja jokainen löytää totuuden.

Unet ja ilmestykset ovat ihmisille usein kertoneet suuria totuuksia ja kirkko on pannut ilmestyksille niin suuren arvon, että se pitää sitä ainoana totuuden ilmaisumuotona ihmiskunnalle. Jälkeenpäinkin on kääntäjät ja raamatun kokiilijat ja muovailijat niitä muodostelleet mielensä ja tarkoitustensa mukaisiksi. Tarvitaan siis uutta ilmestystä ja uusia unia, ennenkuin päästään totuuden tietoon. Katselkaamme näitä unia vähäsen vanhan testamentin valossa, sillä siellä pantiin niille myös suuri merkitys. Ensinnä kuitenkin pieni huomautus unien ja ilmestysten luonteesta ja ilmestymistävasta. Siinä on kaksi puolta. Toisella puolen puhuu ihmiselle

Totuuden Henki ja toisella puolen joko vainajien henget tai muut persoonallisuudet. Kaikista näistä tulee Ruusu-Risti tekemään selvää uusimpien tutkimusten mukaan. Nyt vaan suoraan asiaan.

Se tutkimus eli ilmestys, joka minulle on asiaa valaissut, on näyttänyt, että hebrealaisia Mooseksen aikana johtivat suurimmaksi osaksi vainajien henget tai muut persoonallisuudet. Nämät määräisivät usein jumalan nimessä ryhtymään tekoihin, joita itse Totuuden Henki piti pahana. Niinpä oli tapoja, jotka olivat muinaisuudessa juurtuneet kansaan, mutta jotka sitten johtivat vääryyksiin. Niinpä esikoisen asema oli aivan luonnonlain vastainen ja näemme, että Rebekka alkoi tuota tapaa muuttaa, mutta käytti keinonaan petosta, josta taas sukeutui surkeat seuraukset. Tällaisia asioita ei ole meille oikeassa valossa kerrottu, vaan asetettu ne raamatussa erääseen määrättyyn muotoon, joka taas on johtanut siihen, että me yhä kuljemme sokkosilla. Meille ja meidän lapsillemme kerrotaan yhä, että syy oli kokonaan Esaussa, joka sairalloisena miehenä myi esikoisoikeutensa Jaakobille herne-rokasta, ja niin oli Jaakob siis oikeutettu sen saamaan. Tämä on aito juutalainen käsite ja johtaa harhaan eli Totuuden Henkeä vastaan. Alkuaan ei ole niin ollut hebrealaisessa käsituskannassa, vaan juutalaiset kirjanoppineet ovat sen sellaiseksi muodostaneet, sillä heidän luonteensa suosi erikoisesti petollista elämää ja he arvelivat, että itse jumalakin täytyy olla pettäjä, niinkuin hekin ovat ja se vasta viisautta on, kun osaa pettää esim. muita ihmisiä, jotka eivät kuulu heidän „valittuun kansaansa”. Siten tuli muodostumaan kristinuskossakin käsitys sellaiseksi, että Aatamin rikos muka korvataan ja sovitetaan sillä, että jumala lähettää poikansa sovittamaan ihmisen pahat teot, koska ihminen itse ei siihen kykene. Jumalan pojilla jo — niinkun näimme — tarkoitettiin muinaisajan mahtavia sankareita, jotka olivat syntyneet maailmaan eli lihaantuneet ihmismuotoon. Sellaisia olivat kyseessä olevat patriarkatkin, siis Iisak ja Jaakobkin. On nimittäin aina ollut aikoja, jolloin erityisen korkeat henget lihaantuvat ihmisten keskuuteen ja sen uskoivat hebrealaisetkin. Asettivatpa he m.m. Jaakobin koko suuren suvun kantaisäksi, joka tieto perustui kyllä Totuuden Hengen

ilmoitukseen. Mutta Rebekka alkoi mestaroimaan jumalallisen johdon kanssa ja hankkimaan Iisakin siunausta suosikkipojalleen Jaakobille pettämällä vanhaa sokeaa miestänsä. Tämä oli taikauskon seuraava mestariteko Kainin ja Aapelin jutun jälkeen ja johti uuteen veljesvihaan. Mutta se oli alkuna myös vuosituhansia kestäneeseen väärinkäsitykseen. Syystä tai toisesta oli Jaakobin esikoisena syntynyt alhaisempaa kehityskautta edustava olento Esau, joka oli vielä karvainekin, sillä hän oli siksi lähellä eläinkuntaa. Tai oikeammin allegoria kuvailee asian siten olevan. Jaakob, joka oli jumalallista syntyperää, asettui heti äitinsä petosta vastustamaan ja sanoi, että isänsä kukaties kiroo hänen, jos petoksen huomaa. Mutta äiti on taipumaton ja lupaa ottaa kirouksen päälleen, jos niin tapahtuisi. Ja Jaakobkaan ei pidä ulkonaisia tapoja minään ehdottomina, suostuu lopulta myöskin juoneen. Hän on reformaattori hänkin, mutta vastustaa siinä petosta, sillä hänen oikeamielisyytensä ei sitä hyväksy. Kun asia on päätetty, teurastetaan vohlaat ja keitetään herneherkku, joka on Iisakin himoruoka. Mutta Iisak on jo huomannut hebrealaisten naisten kavaluuden ja kehoittaa poikaansa tulemaan lähemmäksi, että hän voi sivellä häntä, koska tuntuu siltä, että „ääni on Jaakobin ääni”. Mutta kun hän sivelee, niin sanoo hän, että kädet ovat kuitenkin Esaun kädet. Ja niin hän siunaa äidin suosikin. Mutta petoksen tultua ilmi kieltää hän poikiaan naimasta hebrealaisten tyttäriä, sillä hän ei tahdo niitä „nähdä silmäinsä edessä”. Kun hän kuolee, on hän kovin kyllästynyt elämäänsä, jonka nähtävästi on saanut aikaan tuo naistoverinsa kavaluus. Ja näkyy kaikesta, että Iisakin tuomio on sangen ankara ja syvälle vaikuttava Rebekan elämään, sillä hebrealaisella naisella ei ollut mitään merkitystä naimattomana ja lapsettomana. Ja jos he taas olisivat joutuneet muiden heimojen vaimoiksi tai oman heimonsa orjiksi, olisi koko heidän tulevaisuutensa ollut ainaseksi mennyttä puhumattakaan niistä lupauksista, jotka oli Aabrahamin siemenelle annettu unissa ja ilmestyksissä. Rebekan henki siis askarteli aina noissa ajatuksissa ja seurasi suosikkiaan pakomatalla, jonne hän oli Jaakobin säälinyt ja käsenyt mennä enonsa Laabanin tykö koska Esau etsi häntä tappaaksensa. Jaakob siis aina näki unis-

saan vaan äitinsä ajatuksen ja tietysti hänen haamunsa monissa muodoissa, joka aina vakuutti hänelle sitä, että „suuri kansa” on sinusta sittenkin tuleva. Tämä „suuri kansa”-ajatus ei meille tunnu hetikään sellaiselta, kuin se on täytyntä tuntua sellaiselle paimentolaisheimolle, jota aina ahdistaa toiset voimakkaammat ja suuremmat heimot ja maallaan säilyminen tai laidunmaiden valloittaminen riippuu kokonaan siitä, miten voimakas heimo on. Ja siitä ymmärrämme sen kiihkeän halun saada lapsia, joka hebrealaisen naisen tunnusmerkkinä ilmenee. Sitä varten he antoivat piikojansa-kin miehilleen jalkavaimoiksi, saadakseen vaan lapsia joukkojensa lisäksi. Nyt on sellaisen merkitys päinvastainen. Nyt suureksi perheen kasvamista pidetään onnettomuutena ja useampaa vaimoa samaten. Mutta onnettomuuteen johti se Jaakobinkin sittemmin sekä koko Israelin suvun, josta kerrotaan seuraavassa. Siitä myös tulemme näkemään mitenkä kohtalokas kysymys on ollut avioliittokysymys ja mitä kehityskausia se on läpäissyt, tullakseen nykyiseen yksiavioisuuteen.

F. KORPI

Jos taivaallinen isä on päättänyt kaunistaa sielua ylevillä lahjoilla ja sitä erityisellä tavalla muuttaa, niin ei hänen tapansa ole sitä pehmeästi pestä, vaan päin vastoin kylveffää, upottaa ja vaivuttaa sitä katkeruuksien valtamereen, niinkuin hän teki profeetta Joonaan kanssa.

Tauler

Täytyisitte kauhulla, jos Jumala teille näyttäisi, millä tavalla hän käsittelee otollisia sieluja... Tiedän, että ne vaikeudet, joiden läpi Jumala niitä kulettaa, ovat sietämättömiä; ne ovat niin suuria, että jollei Jumala vahvistaisi sieluja sisäisillä iloilla, ei heillä olisi voimaa niitä kestää.

Pyhä Teresa

SUOMEN YHTEIS-VAPAAMUURARI-JÄRJESTÖ

KULMAMITTA, HARPPI JA KIRJA

Sielu lähtee aamun hämärästi sarastaessa Isänsä asuinsijoilta. Se kylvää ja niittää monen elämänpäivän aikana tämän maailman viljamaita, kunnes kerran onnekas elonkorjuuaika kruunaa hänen pitkän työnsä täyden sadon yltäköyläisyydellä ja työntekijä koottuine lyhteineen iloisena lähtee paluumatkalleen.

Tämän pitkän pyhiinvaellusmatkan alkutaipaleella kuljettaa kosmillisista lähteistä lakkaamatta ja taipumattomana toimiva kehityksen laki vaeltajaa eteenpäin ja kasvattaa hänen olemustaan ottamisen avulla. Hän kasvattaa muotoaan tuuma tuumalta. Hän tarttuu kiini ja ottaa omakseen kaiken, jota hän haluaa. Mestarillisesti alistaa hän luonnon voimat palvelemaan omia persoonallisia tarkoituksperiään.

Tulee kuitenkin aika, jolloin hän saapuu menomatkinsa päähän ja sitä kuvaa kulmamitta. Hänen muotonsa kasvu on täytetty ja hän on saavuttanut ihmisen täyden mitan. Hän on oikeamielinen, kunniallinen, rehellinen. Hän tunnustaa yhteiskunnalliset velvollisuutensa. Hän täyttää omat velvollisuutensa, mutta vaatii myöskin omiensa täyttämistä. Hän on nyt pikemmin vaihtaja kuin ottaja. Ihminen, suorakulmainen kaikissa tehtävissään, seisoo vihkimyksen portin edessä.

Tällä asteella ei hän enää odota ulkoapäin tulevia sysäyksiä päästäkseen eteenpäin. Kehityssysäykset, jotka häntä ennen muovailivat otetaan vastaan ja hallitaan itsen lähteestä pulppuavalla johtavalla energialla. Hän oppii, että jos hänen nyt mieli täydellisempään elämään, täytyy hänen il-

mentää itseään antamisen kautta. Hän näkee kootut velkansa ja koettaa tasoittaa tilinsä luonnon suuressa tilikirjassa uuraamalla maan, veden, ilman ja tulen hengille. Häntä johdtaa rakkauden laki, joka palkitsemattomalla rakkaudellaan ja hyväntahtoisuudellaan tasoittaa hänen aikaisemmat karkeat ryöstönsä. Hän ottaa käsiinsä oman kehityksensä johdon, jota kuvaa harpin liikkuva yhtymäkulma kulmamitan liikkumattomien kulmien vastakohtana. Hän rakentaa tahtonsa avulla voimakkaita liikekeskuksia elämäänsä ja hänen tarkoituseränsä tulevat selviksi, kuten harpin kärkien asento. Hän koettaa alistaa kaikki persoonalliset toimensa ihmiskunnan menestyksen hyväksi. Hän antaa vapaasti omastaan muille rajoittaen omia toivomuksiaan ja halujaan pieniksi, kuten harpin kärkien välinen kulma.

Näin tekee hän elämässään kokokäännöksen ja keskittää jalojen ajatusten ja tekojen kautta sisäisen itsensä suoraviivaiseksi, viittaamaan suoraan sisäänpäin sillä ainoalla tavalla, jolla Jumalan luo päästään. Kun hän on tämän keski-
viivan löytänyt, avautuu sen päällä Pyhän Tiedon Kirja. Hengen silmä lukee, sisäinen ääni puhuu ja pyhiinvaeltaja tulee valkeaksi pylvääksi Herransa temppeeliin.

Universal Masonry'sta suom. K. I.

*

Se ihminen, joka ei sulje korviaan kurjan valituksilta, eikä sydäntään jalolta sääliltä, joka on onnettoman ystävä ja veli, jonka sydän voi rakastaa ja osoittaa ystävyyttä, joka on luja vastoinkäymisissä, joka väsymättömästi täyttää sen, minkä hän on luvannut, joka on lannistumaton vaikeuksissa, joka ei ivaa ja halveksi heikkoa, jonka sielu synnyttää suuria aatteita, joka on yläpuolella alhaisten vaikuttimien, joka tekee hyviä tekoja, joka välttää laiskuutta, joka, kun totuus ja hyve ovat kysymyksessä, halveksii joukkojen mieltä ja rohkeasti seuraa oman sydämensä käskyä, — se ihminen on todellinen pyrkijä.”

*

„Mistä kalliosta ja mistä rakennuksesta puhutte?”

„Henkisestä kalliosta ja ihmiskunnan rakennuksesta, jossa ihmiset ovat kiviä ja Kristus kulmakivi.”

„Mutta kuinka voivat kivet liikkua ja järjestyä rakennukseksi?”

„Niistä täytyy tulla eläviä kiviä.”

„Minkälainen on elävä kivi?”

„Elävä kivi on muurari, joka rakentaa itsensä seinään osaksi ihmiskunnan temppeleihin.”

Fludd'in kirjoituksista

*

Tapasin sata ihmistä matkallani Delhiin ja kaikki he olivat veljiäni.

Intialainen sananparsii

MR. SINNETTIN KOKOELMA MESTAREILTA SAATUJA KIRJEITÄ — kertoo Amerikan T. S:n kansallispresidentti Mr. Rogers, joka viime joulun edellä kävi matkalla Englannissa, — on paljon suurempi kuin yleensä luullaan. Vain murto-osa niistä on julkaistu A. P. Sinnettin kirjoissa *The Occult World* ja *Esoteric Buddhism*, jotka ensimmäisinä 80-luvulla kiinnittivät europalaisten tutkijain huomion teosofiaan, madame Blavatskyyn ja Mestareihin. „Erittäin huvitti minua“, kirjoittaa Mr. Rogers *Messenger'*issä, „nähdä niitä kirjeitä, joita Mr. Sinnett itse oli kirjoittanut ja vahalla sinetöinyt ja joihin oli tullut n.s. presipitoitu vastaus esim. kirjeen omaan marginaaliin, ilman että kirje ollenkaan oli jättänyt Mr. Sinnettin kodin“.

MABEL COLLINS — kertoo Mr. W. Rogers *Messenger'*issä — on kirjoittanut koko tuon kaikkialla tunnetun ihanan novellinsa *Valkoisen lootuskukan tarina* alusta loppuun automaattisesti. Prologi ja ensimmäinen luku kirjoitettiin ensin ja vasta seitsemän vuotta myöhemmin loppu. Mrs Collins oli itse tajuttomassa tilassa kirjoittamisen aikana, käsiala oli toinen kuin hänen omansa, ja hän luki herättyään „omaa“ käsikirjoitustaan kuin vierasta teosta ainakin.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

396 *Kysymys N.M.* Englantilainen tohtori H. Grattan Guinness sekä amerikkalainen pastori C. T. Russell sekä muut n.s. „kansainväliset raamatuntutkijat” ovat raamatun muidenkin kirjain, mutta erittäinkin Danielin kirjan ja Ilmes-tyskirjan perusteella tehneet kronologisia laskelmia, jotka hyvin näyttävät sopivan menneisiin historian tapauksiin, esimerkiksi viimeiseksi suuren maailmansodan alkuvuoteen 1914, jota vuotta C. T. Russell ennusti jo 40 vuotta aikai-semmin. Kuinka on asianlaita? Tarkoittavatko raamatun lauselmat todella joitakin määrättyjä historiallisia tapauksia? Onko se vaan sattuma, että raamatun ennustuslauselmat monesti hyvin näyttävät sopivan määrättyihin historiallisiin tapauksiin kronologisesti? Mitähän perää ja todellista aihetta lienee esimerkiksi niissä „raamatuntutkijain” ennustuksissa, että tuhatvuotinen valtakunta alkaisi v. 1925, että Abraham, Isak, Jakob ja profetat samana vuotena tulevat fyysillisiin ruumiisiin eli nousevat ylös haudoistaan ja alkavat hallita maan päällä? Mitenkä tulee suhtautua raamatun kronologiaan?

Vastaus. En ole tutkinut raamattua kysymyksessä mainitulta kannalta enkä siis osaa antaa pätevää lausuntoa asiassa. Mutta syrjästäkatsojana en näe syytä epäillä, että raamatun profetallisissa kirjoissa saattaa olla ajankin suhteen tarkoin määrättyjä ennustuksia, koska kerran on niinkin eläviä todistuksia siitä kuin pastori Russellin ennustus 1914 vuoden suhteen ja — mainitaksemme kotoisia profeettojamme — rovasti N:n ennakkolaskelmat, jotka hän esitti kirjassaan „Gogin sota”. Mitä vuoteen 1925 tulee, arvellaan salatieteellisissäkin piireissä, että silloin alkaa onnellisempi aikakausi, s.o. että yleensä aletaan silloin itsetietoisemmin pyrkiä veljeyden toteuttamiseen yhteiskunnallisessa ja valtiollisessa elä-mässä. Monet kehittyneet ja viisaat sielut ruumistuvat sen perästä ihmisten kesken („profetat nousevat haudoistaan”).

UUSIA KIRJOJA

B. H. PÄIVÄNSALO: Silmäyksiä kuolleitten maailmaan. Muutama kuukausi sitten kävin Tallinnassa. Eräänä sunnuntaiaamuna kuljeskelin ilman päämäärää tässä ijkäässä kaupungissa. Silloin tulin käyneeksi myös vanhassa tuomiokirkossa, joka juontaa peränsä keskiajasta saakka. Jumalanpalvelus oli paraillaan käynnissä. Urut sointuivat ihanasti, soitto kaikui ihmeellisenä vanhassa kirkossa ja kohotti mieleni ylevään ja antautuvaiseen tunnelmaan. Seurasi sitten saksankielinen saarna. Kuuntelin aluksi hajamielisenä ja haluttomana, mutta kohta aloin huomata, että tässä saarnassa oli jotain erikoista. Se vaikutti välittömän elävästi ja suurenmoisesti, huomasin siinä saman käsityksen elämästä, jumalallisesta, jonka olin löytänyt teosofian opeissa. Saarnaaja osoitti siinä, miten ihminen oli luotu Jumalan kuvaksi, miten hänen pyrkimyksensä oli kehittyä korkeampaan elämään, lähestyä Kristusta. Ja rukous, että Jumalan hengen kirkkaus kuvastuisi ihmisen sielussa, vaikutti teosofisen mietiskelyn tavalla. Löysin siellä sen, joka yhdistää etsiviä, eteenpäinpyrkiviä sieluja, vaikkakin kulkisivat aivan eri teitä. Minulle muodostui tarpeeksi jälestäpäin tutustua saarnaajaan ja kiittää häntä siitä, mitä olin saanut kokea.

Sama yhteenkuuluvaisuuden tunne täytti minut lukiessani tohtori Päivänsalon kirjaa. Teosofia on nyt saavuttanut kehitysasteen, jossa se kohtaa keskeisimmän kristinuskossa, ja on saavuttanut ymmärtämyksen sen oleellisimmasta sisällyksestä. Samalla ovat teologitkin alkaneet katsella asioita vapaammalta näkökannalta ja kohota vanhan perinnäistietoisuuden, ahtaasti kirkollisen ajatuspiirin yläpuolelle. Tämä on ilahduttava ajanmerkki, sillä yhdistettyinä tulevat ne henkiset voimat, jotka vaikuttavat teosofien ja kristillisen kirkon keskuudessa suunnattoman mahtaviksi.

Tohtori Päivänsalo käsittelee kuoleman arvoitusta. Hän katselee sitä psyykkillisten tutkimusten valossa ja huomaa niiden nojalla, että Jumala tosin on asettanut eroittavan seinän maanpäällisen elämän ja haudan tuolla puolella olevien

välille, mutta seinä ei ole kivistä, päinvastoin se on läpinäkyvä huntu. Lukuisat esimerkit Raamatusta varmentavat tätä lopputulosta. Niin näkivät esim. Jeesuksen opetuslapset hänen keskustelevan Mooseksen ja Elian kanssa vuorella ja Jeesus kehoitti heitä avonaisesti kertomaan siitä, mitä olivat nähneet.

„Missä sijaitsee se paikka, johon kuolleet kulkevat?” kysyy tekijä, „onko se kaukainen taivas ja sen vastakohtana ikuinen helveti?” Ei ole kumpaakaan, se on Hades, välitila, joka on täysin vastaava sille, mitä teosofit kutsuvat astraalitasoksi. Henkinen elämä ei ole siellä paikallaseisomista, eikä varjo- maista horrostilaa, vaan innokasta toimintaa. Vaikka me emme voi heitä nähdä, voivat he nähdä meidät ja seurata meitä ja ottaa osaa suruihimme ja iloihimme. Siis toteaa kirjan tekijä alituisen yhteyden olemassaolon elävien ja kuolleiden välillä, jonka jo Svedenborg niin selvästi on esittänyt ja, joka on osa meidän teosofisesta maailmankäsityksestämme.

Mutta eräässä tärkeässä kohdassa eroaa tekijän käsitys teosofisesta. Samoinkuin Svedenborg ei hänkään tiedä mitään jälleensyntymisestä, ja hänen on sentähden ajateltava seuraavaa askelta Hadeksesta ikuisesti taivaaksi, tai ikuisiksi helvetiksi. Tämä askel otetaan viimeisessä tuomiassa. Milloinkä tämä tapahtuu, sitä ei tekijä ilmoita, mutta tässä kohden hän edustaa vanhaa kirkollista käsitystä, että aineelliset ruumiit silloin uudestaan muodostuvat.

Vanhaa oppia helvetistä lieventää kuitenkin suuressa määrin käsitys elämästä Hadeksessa, koska siellä tapahtuu moraalinen kehitys ja Kristus jatkaa työtään ja vaikutustaan sielujen pelastamiseksi, joten ei kaikki riipu tästä ainoasta, lyhyestä maanpäällisestä elämästä, sillä tämä ajatushan tekee kirkonopin synkäksi ja mahdottomaksi.

Vaikkakin siis oppi viimeisestä tuomiosta ja jälleensyntymiskäsittteen puuttuminen aiheuttaa sen, ettemme täysin voi yhtyä tekijän mielipiteisiin, emmekä seurata hänen esitystään, on tämä kuitenkin kirja, joka meidänkin näkökannaltamme on ilolla tervehdittävä, ja joka varmasti laajoissa piireissä on aukaiseva tietä selvempään käsitykseen kuoleman suuresta arvoituksesta.

TIEN VARRELTA

NYKYAIKAINEN IHMEIDENTEKIJÄ. Äskettäin kuoli Bombayssa Indiassa kuuluisa Mr. *Jacob* Simlasta seitsemännenkymmenen kahden vuoden iässä. Hän kuoli suurimmassa kurjuudessa yksinäisessä ullakkohuoneessaan, ja häneen nähden toteutui vanha sananparsi maallisen kunnian katoavaisuudesta, sillä yhteen aikaan hän oli suunnattoman rikas jalokivikauppias Simlassa ja englantilais-indialaisen seurapiirin yleinen suosikki. Hänen varsinainen maineensa perustui siihen, että hänellä oli mitä tavattomimmat maagiliset kyvyt. Häntä pidettiin yleisesti nykyajan suurimpana ihmeidentekijänä, ja englantilaiset lehdet sisälsivät viime vuosisadan loppupuolella silloin tällöin kertomuksia hänen hämmästyttävistä taidonnäytteistään. Esiintyypä hän kahdessa englantilaisessa romaanissakin, Marion Crawfordin kirjassa „*Mr. Isaacs*” on päähenkilön persoonassa kuvattu Mr. *Jacobia*, ja Rudyard Kipling on suomalaisellekin yleisölle tutussa „*Kim*”-kirjassaan antanut Mr. *Jacobin* esiintyä simlalaisena jalokivikauppiana.

Mr. *Jacob* ei ollut mikään ylevä adeptiolento, vaan puhdasverinen maagikko sellainen kuin kansanomaiset loitsijat ja tietäjät enimmäkseen ovat, erittäin ylpeä ja arka kunniastaan. Hänen taitonsa perustui siihen apuun, mikä hänelle annettiin näkymättömän maailman puolelta. Hänellä oli auttajanaan eräs haltiaolento, jota hän nimitti Ram Lal'iksi ja jonka kanssa hän oli hyvissä väleissä, kunnes syystä tai toisesta väli lopulta rikkoutui ja Mr. *Jacob* kadotti yliluonnolliset voimansa ja kykynsä.

Kertomusten mukaan hänen ihmetyönsä olivat mitä moninaisimpia laadultaan, mutta aina omiansa lisäämään Mr. *Jacobin* kunniaa. Kerran eräs brittiläinen kenraali ystävänsä kanssa astui Mr. *Jacobin* puotiin ja pyysi, että Mr. *Jacob* näyttäisi jonkun ihmetempun. Tietäjä otti käteensä kenraalin kävelykepin ja pisti toisen pään lasimaljakkoon, joka oli täynnä vettä. Hän piteli keppiä sillä tavalla pystyssä muutamman minuutin ajan, ja vähitellen alkoi kuivassa puussa puhjeta vihannoivia ulpuja. Lopulta oli hämmästyneiden vierai-

den silmien edessä täysin kypsynyt viinipuun oksa runsaine riippuvine rypäleterttuineen.

Kerran Simlan asukkaat saivat ihmeekseen nähdä Mr. Jacobin kävelevän vedellä, ja toisen kerran päivällispöydässä Mr. Jacob vieraittensa ällistykseksi yhtäkkiä tuolilla istuessaan hävisi näkyvistä; mutta jokaisen sanattomana tuijottaessa tyhjään tuoliin ilmestyi isäntä yhtäkkiä uudestaan näkyviin. Ja kun kysyttiin oudon ja odottamattoman ilmiön syytä, selitti Mr. Jacob, että hänen mestarinsa Ram Lal oli kutsunut hänet luokseen ilmoittaakseen, ettei sinä iltana voinut olla istuntoa.

Ihmeellinen taidonnäyte oli, kun Mr. Jacob joskus teki toisille nähtäväksi eläviä kuvia akaashasta eli luonnon muistista. Eräässä istunnossa oli kerran läsnä kuusi armeijan upseeria, jotka olivat tunnetut epäuskostaan, ja ihmeiden tekijä oli päättänyt saada heidät uskomaan hänen voimiinsa. Hän pyysi jonkun upseereista kertomaan taistelusta, johon kertoja itse oli ottanut osaa ja jossa hän oli suorittanut jonkun urotyön. Upseeri täytti pyynnön, ja hänen lopetettuaan sanoi Mr. Jacob: „Katsokaa nyt seinälle, niin saatte nähdä taistelun uudestaan.” Kaikki läsnäolijat käänsivät katseensa seinään päin ja näkivät siinä elävän kinematograafikuvan kyseessä olevasta taistelusta. „Ei pieninkään yksityisseikka puuttunut”, lausui kertoja, „ja kuolemankamppailussa taistelevan miesjoukon keskeltä näkyi kirkkaana ja selväpiirteisenä sen upseerin kasvot, joka taistelua oli kuvannut.” Toimenkin upseeri pantiin kertomaan jostain taistelusta, mutta vaatimattomuudessaan hän ei maininnut omaa osaansa siinä. Kun sitten Mr. Jacob siitäkin taistelusta heitti seinälle elävän kuvan, nähtiin kyseessä oleva upseeri keskellä kanta-massa kentältä haavoittunutta toveria. Kerrotaan kaikkien kuuden upseerin poistuneen Mr. Jacobin luota lujasti uskoen hänen salaperäisiin kykyihinsä.

Kuka Mr. Jacob oikeastaan oli, ei saatu koskaan selville. Toiset väittävät hänen olleen armenialaisen, toiset kaldealaisen, toiset turkkilaisen; jopa muutamat sanoivat hänen syntyneen Italiassa.

(*Occult Review*'n mukaan)

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 194
IT. Viertotie 55, ” 59 06
Eerikinkatu 22, ” 57 58
L. Viertotie 44, ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Aista, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostakaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, NiivolainE. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpuihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

MAALISKUU

N:o 3

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Helsinki. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilauhinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

MAALISKUU 1921

N:o 3

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Toimittajalta	129
Esoteerista astrologiaa, <i>Leo Krohn</i>	131
Väinämöinen, II, <i>Pekka Ervast</i>	142
Mitä tiedän mestareista, <i>Veikko Palomaa</i>	152
Vakoojat, kertomus. <i>A. Sipelgas</i>	155
Läpikuultava jalokivi (jatk.), <i>Mabel Collins</i>	160
Leges Societatis	166
Juutalaisuus, <i>Armas Emanuel</i>	167
Tieto ja usko, <i>Hugo T. Salonen</i>	171
Katkelma juutalaisten sisäistä historiaa, II, <i>F. Korpi</i>	174
Kertoisinko siitä ajasta, <i>Erämies</i>	179
Ihminen ja maailma — piste ympyrän keskellä, I, <i>J. R. H.</i>	181
Valkea airut, runo, <i>Sihstus Oksa</i>	185
Miten ja miksi tulin teosofiksi?	187
Suomen Yhteis-Vapaamuurari-Järjestö	190
Tien varrelta	191

Maantwiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

MAALISKUU 1921

N:o 3

TOIMITTAJALTA

Helsingissä on äskettäin vierailut eräs antroposofinen luennoitsija, vapaaherra C. A. Walléen Köpenhaminasta, joka — tietääkseni puoleksi suomalaisena syntyperältään — käyttää ruotsinkieltä sujuvasti ja hyvin, joten tanskalaisuus tuntuu vain leveähköstä ääntämisestä, sorahtavasta r:stä ja infinitiivin att-prefiksin liittämistä välittömästi teonsanaansa (esim. vid dödens inträde att undergå, jota vastoin ruotsalainen sanoo: för att vid dödens inträde undergå). Mainitsen nämä hänen danisisminsa vain sen tähden, että nekin puolestaan vaikuttavat suggestiivisesti ja mieltäkiinnittävästi, sillä parooni Walléen on epäilemättä voimakas puhuja, joka esiintymisellään on osannut viehättää ja lumota Helsingin ruotsalaisen yleisön. Suuresti ilahdutti nähdä, millä yhä kasvavalla innolla ja mielenkiinnolla kuulijoita kokoontui huoneet täyteen nauttimaan teosofisesta esitelmästä. Herra Walléen on ennenkin useampia kertoja käynyt Helsingissä esitelmöimässä, mutta en usko hänen ennen saavuttaneen samaa menestystä kuin nyt.

Voidaan siis todeta, että harrastus teosofisiin tutkimuksiin on Helsingissä sangen vireillä nykyään. Menneiden vuosien suunnattomat, yhä jatkuvat vaikeudet ovat herättäneet ihmisiä ajattelemaan elämän ja kuoleman kysymyksiä ja myös ymmärtämään, että me ihmiset itse olemme vastuussa siitä, millä tavalla järjestämme olojamme maan päällä. On liian helppoa ajatella: „kyllähän Jumala huolen pitää lapsistaan” — ja liian valheellista. Sillä nyt olemme huomanneet, että Jumala ei ole kiltti setä, vaan salaperäinen elämän

henki, joka antaa ihmisten vapaasti tehdä mitä pahaa haluavat — ja vapaasti kärsiä seuraukset. Sentähden alamme oivaltaa, että „lapsellinen usko” usein on nukutusjuoma, joka tekee meidät kykenemättömiksi kirkkain silmin ja selvin päin katselemaan elämän vaatimuksia. Parooni Walléen herättikin paljon vastakaikua esittämällä ja tulkitsemalla Rudolf Steinerin yhteiskunnallista kolmijakoaatetta. Näytti kuitenkin siltä, että Helsingin yleisö kaikista mieluummin kuunteli selontekoja teosofisesta maailmankatsomuksesta sinään: jälleensyntymisestä, karmasta, kuolemanjälkeisistä tiloista ja maallisen elämän henkisestä tehtävästä.

Käytän tahallani nimitystä „teosofinen maailmankatsomus”, sillä vaikka herra Walléen puhui vain „antroposofiasta”, tunsin tietysti vanha teosofi liikkuvansa kotoisilla tanhuoilla ja hengittävänsä kodin ilmapiiriä. Muuan vanha teosofi sanoikin poistuessaan eräästä Walléenin esitelmästä: „kyllä me teosofit sentään olemme hassua väkeä. Meitä ei ole kuin kourallinen, mutta jakautua meidän täytyy ja muodostaa eri seuroja. Nyt meillä on Teosofinen Seura ja Antroposofinen Seura ja Suomessa vielä Ruusu-Risti, ja kaikki kuitenkin olemme „teosofeja”, s.o. kaikki tahdomme hengen ja sanan voimalla jatkaa H. P. Blawatskyn työtä ja taistella maailman pahuutta ja materialismia vastaan. Miksi emme seiso lujina yhdessä ja samassa rintamassa? Miksi ei veljeys meitä elähytä? Miksi ei asia ole meille kalliimpi kuin henkilöt? S.o. miksi emme tahdo kuunnella vapaasti jokaisen vilpittömän totuuden etsijän löydöistä?”

Tuon ystävän huomautus oli paikallaan eikä siihen liene muuta vastausta, kuin että teosofit — hengen esitaistelijat — olisivat kasvaneet liian mahtaviksi ja vaikutusvaltaisiksi, jos olisivat olleet yksimielisiä ja veljellisiä. Pian aikaa olisivat tehneet elämän maan päällä yleensä onnellisemmaksi! Ja siitä tietenkään ei olisi mielissään se vanha herra, jota sanotaan „tämän maailman ruhtinaaksi”. Hän selvästi noudattaa vanhojen roomalaisten valtaherrain viisasta ohjetta: *divide et impera* — „pirstoa ja hallitse”. Mutta että hän todella on saanut niin paljon valtaa teosofienkin yli, se on hullua tunnustaa. Arvatenkin puhuttiin niin paljon veljeydestä, että vanha herra nauroi partaansa.

ESOTEERISTA ASTROLOGIAA

ESITELMÄ HELSINGIN RUUSU-RISTI-RYHMÄLLE

Kun minulla tänään on ilo puhua astrologiasta teosofisille kuuntelijoille, olen edullisessa asemassa, koska se, joka omaksuu teosofisen maailmankatsomuksen, helposti käsittää niitten ilmiöitten olemismahdollisuuden, joista tulen puhumaan. Siis minun ei tarvitse viitata omiin eikä muitten kokemuksiin siitä, miten horoskoopit pitävät paikkansa. Opettaahan teosofia kaiken yhteenkuuluvaisuuden, kuinka sama suuri lainalaisuus vallitsee niin hyvin suurimpien kuin myös pienimpien olioiden kesken, kuinka mikrokosmos on makrokosmoksen kuva. Onhan Blawatskyn „Salaisessa Opissa” lukuisia viittauksia astrologian tosiseikoista; koettaahan Steiner tunkeutua syvälle planeettahenkien luonteeseen; hänestä ovat fyysiset kiertotähdet mahtavien henkiolentojen aineellisia ruumiita, jotka olennot vaikuttavat ihmisen eri käyttövälineihin. Ja Steiner viittaa myös maan eri sivistysjaksoihin ja näyttää, kuinka niitten henkinen sisältö siirtyy myöhempiin aikoihin, ja kuinka erityisesti egyptiläis-kaldealainen aika ikäänkuin uudistuu omassa ajassamme. Vanhojen kaldealaiden käsitys kiertotähtien liikuntojen ja ihmiskohtalojen yhteydestä on siis pohjimmaltaan oikea. Vaikka ne näkökohdat, joista he ovat katselleet maailmanyhteyttä, seuraavilla aikakausilla ovat joutuneet unhotukseen ja turmeltuneet, ei niihin kätkeytynyt totuus kuitenkaan ole mennyt hukkaan, se tulee astumaan meidän aikakautenamme yhä enemmän päivänvaloon, vaikkakin monessa suhteessa uudelleen muodostuneena.

Olen esitelmäni nimeksi valinnut „esoteerista astrologiaa”, ja tahdon selittää syyn.

Lähde, josta pääasiassa olen hankkinut tietoni astrologiasta, on englantilaisen astrologin Alan Leo'n teokset. Olen seurannut häntä hänen eri julkaisuissaan alkukäsitteistä yhä syvempään käsitykseen aineesta. Hänen viimeinen teoksensa kantaa nimen *Esoteric Astrology*, mutta tämä kirja oli minusta ensi lukemisen jälkeen jokseenkin hämärä. Vaaditaan erinäisten teosofisten aatteiden ymmärtämistä, ennenkuin

täydelleen voi tunkea Alan Leo'n ajatusjuoksuun, koska astrologia tässä käsitellään täydellisesti teosofiselta näkökannalta. On merkillistä, että Ervastian kirja *Kalevalan avain* antoi minulle ikäänkuin avaimen tämänkin asian ymmärtämiseen, sillä kun vähän sen jälkeen uudelleen luin *Esoteric Astrology*, ymmärsin sen pääpiirteissään, ja kykenin käyttämään sen opetuksia horoskoopien selittämässä. Huomasin omaavani keinoja olennaisen selville saamiseen horoskoopista, ja ymmärsin esoteerisen astrologian päämäärän olevan: saada syvempi katsaus ihmisluonteeseen. Voitaisiin sanoa, että esoteerinen astrologia tahtoo tutkia sitä tietä, jota ihmisen määrättyssä ruumistuksessa on kuljettava saavuttaakseen korkeamman minänsä tai toisen näkökannan mukaan suojelushenkensä. Sen on näytettävä, miten jokaisella ihmisellä elämässään on määrätty tehtävä, nimittäin osaksi sisäinen: kehittää eräitä puolia omasta luonteestaan, osaksi ulkonainen: antaa ympäristölleen ja ihmisille sielun sisällyksestään se, minkä olosuhteet sallivat.

Toinen tai toinen näistä tehtävistä voi olla etualalla määrättyssä ihmiselämässä, jotakin molemmista täytynee kuitenkin toteuttaa joka elämässä. Astrologian on kyettävä eroittamaan edellytykset kehitykseen tahi luomiseen, antamiseen tai vastaanottamiseen, sen on kyettävä näkemään ja osoittamaan esteet tiellä, ne kahlehtivat siteet ja kriittilliset kohdat, joita on sivutettava, mutta jotka ehkä juuri ovat välttämättömiä niitten päämäärien saavuttamiseksi, joita on tässä elämässä ihmiselle asetettu. Sillä korkeampaa minuutta ei voida saavuttaa ilman taistelua, pitkä ja vaivaloinen on tie, lukemattomien jälleensyntymisten aikana ihminen kompastuu esteisiin, näkemättä päämäärää, mutta samalla kasvaen voimakkaaksi taistelussa vaikeuksia vastaan. Kerran on hän löytävä korkeamman minänsä, mutta seuraavassa ruumistuksessaan on hän astuva maailmaan, omaamatta muistoa siitä, mitä hän aikaisemmin oli löytänyt, sillä laki on sellainen, että hänen on etsittävä ja löydettävä ihanteensa kokonaan eri teillä, omistaakseen itselleen kaiken sen kokemuksen, jota aineellinen elämä voi hänelle tarjota.

Näemme että esoteerinen astrologia pyrkii korkealle. Se pyrkii vielä korkeammalle, sillä kerran se on näytettävä, miten

maailma on rakennettu luvuille, kerran se on omalla tavallaan selittävä maailmanjärjestystä. Astrologia on eräs teistä todelliseen tietoon jumalallisesta. Mutta meidän on myönnettävä, ettemme vielä tunne muuta kuin välähdyksen kaikesta tästä korkeasta sisällyksestä. Tämä välähdys kuitenkin riittää täyttämään etsivän hengen syvällä mielenkiinnolla ja halulla tietää yhä enemmän näistä seikoista.

Siis on ennen kaikkea tutkittava miten erilaiset suunnattomat voimakeskukset, joita kutsumme kiertotähdiksi, vaikuttavat ihmiseen. Mutta jos kuitenkin halutaan varmaa vastausta, kuinka esim. Merkurius- tai Mars-vaikutus itsessään muodostuu, tullaan tuskin haluttuun tulokseen. Näiden planeettahenkien esoteerinen luonne on meille jokseenkin salattu, voimme ainoastaan tehdä johtopäätöksiä niiden vaikutuksista maapallon auraan, jota kutsutaan eläinradaksi. Se miten nämä 12 eläinmerkkiä vaikuttavat eri kiertotähtien säteilyn alaisina, on siis keskeinen kysymys astrologiassa. Ja tämän kanssa yhteydessä on horoskoopissa niin kutsuttujen huoneitten vaikutus, joka riippuu siitä, miten planeettasäteily kohtaa maapalloa tämän kääntyessä akselinsa ympäri. Sillä meidän tulee ymmärtää, että kuten maapallon auralla on eri alaosastoja, jotka vastaavat erilaisia planetaarisia vaikutuksia, niin on myös jokaisen ihmisen auran laita. Toinen ihminen on suuremmassa määrin eräitten eläinratamerkkien vaikutuksen alaisena, jotka vastaavat määrättyjä kiertotähtiä, toinen on kokonaan muunlaisten vaikutusten alaisena. Näin ollen saa planeettasäteily erilaisen maaperän toiminnalleen, ja tämän voimme horoskoopista lukea, sillä horoskooppi näyttää, millaisen voimayhdistelmän alaiseksi maapallo ja samalla yksityinen ihminen tulee syntymähetkellään. Tämä voimayhdistelmä on erilainen, riippuen siitä, mihin osaan maapalloa ihminen syntyy.

Ennen kaikkea on siis saatava oikea käsitys eri eläinratamerkeistä. Jokainen näistä on kokonaisen kehityssuunnan symboli, määrätty luonteensaävy, määrätty karmallisten vaikutusten tulos ja voi olla mitä monipuolisimman tutkistelun esineenä. Me ymmärrämme niitä parhaiten, kun lähdemme muutamista yleisistä yhdistävistä näkökohdista. Voidaan yhdistää merkit kahden luonnollisen järjestelmän, kolmi- ja

nelijaotuksen mukaisesti. Puhumme kolmijaotuksen mukaan toimivista, kiinteistä ja yleisistä merkeistä.

Molemmat ensimmäiset ovat toistensa vastakohtia, kolmas on yhdistävä rengas, voimme verrata niitä suoraviivaisesti etenevään liikkeeseen, kiertoliikkeeseen ja värähtelyyn. Voitaisiin ajatella niiden vastaavan teosofiasta tunnettuja kolmea ilmenneen elämän jumalallista pääperustaa, *radshasta*, joka vastaa toimintatarmoa, luovaa voimaa, *tamasta*, joka vastaa pysyväisyyttä, keskitystä ja lujaa tahtoa, ja vihdoin *sattvaa*, joka vastaa harmoniaa, viisautta ja sympatiaa. Nyt näyttää meille astrologia, kuinka alkuperusteet, jotka itsessään ovat korkeinta hyvettä, kun niitä sovelletaan siihen epätäydelliseen kehitystilaan, jolla useimmat ihmiset ovat, ilmenevät alimman asteisina väreilyinä, kuitenkin säilyttäen oman luonteensa. Siten aikansaavat toimivat merkit uupumattomuutta ja rauhattomuutta, kiinteät merkit laiskuutta ja uneliaisuutta, yleiset epäselvyyttä ja horjuvaisuutta. Kun on ymmärrettävä astrologisten merkkien, planeettavaikutusten ja senkaltaisten seikkojen luonne, on aina huomattava tämä aste-eroavaisuus, nämä eri kehitysasteet, pitämällä kiinni olennaisesta.

Ensimmäiseen kuuluvat seuraavat eläinratamerkit:

Oinas, Krapu, Vaaka ja Kauris. Ne vastaavat horoskoopin 1, 4, 7 ja 10 huonetta eli horoskoopin niin kutsuttuja kulkimia, niitä, jotka erityisesti osoittavat ulkonaisia tapahtumia, ja eniten näkyviä ja ilmeneviä ominaisuuksia luonteessa. Toiseen lajiin, kiinteisiin merkkeihin kuuluvat: *Härkä, Leijona, Skorpioni, Vesimies*, ja niitä vastaa 2, 5, 8 ja 11 huone. Kolmanteen lajiin kuuluvat *Kaksoiset, Neitsyt, Joutsimies ja Kalat*, vastaten 3, 6, 9 ja 12 huonetta.

Tätä kolmijakoa täydentää nelijako, joka vastaa vanhaa elementtijakoa, — jolla on kuten tiedämme täysin oikeutettu salatieteellinen pohjansa, — nim. maata, vettä, ilmaa ja tulta. Maamerkit vastaavat fyysillistä tasoa ja ilmenevät toiminnassa. Ne voivat parhaiten tulla näkyviin elämässä, sellaisena, kuin se eletään maapallolla. Ne sisältävät siten jotakin vankkaa ja perusteellista ja antavat tilaisuutta ahkeruuteen, kestävyYTEEN ja järjestelykykyyn. Mutta vaara on tässä myös suurin: sitoutua liian voimakkailla siteillä ainee-

seen. Nämä merkit ovat siten sijoittuneet, että ne yhteensä muodostavat kolmion: maakolmion.

Siihen kuuluvat Härkä, Neitsyt ja Kauris. Ne vastaavat 2, 6 ja 10 huonetta. Ei mikään huone siis ole niin sidottu ta-pahtumarikkaaseen, toimintatarmoiseen elämään kuin 10 huone, ei mikään merkki niin kuin Kauris.

Toisenlaatuinen on seuraava ryhmä: vesimerkit. Ne vastaavat astraalitasoa ja voidaan siis kuvata tunteitten, mielikuvituksen ja himojen merkinä. Nämä merkit ovat siten eniten herkkiä psyllisille vaikutuksille. Siten voidaan näiden merkien luonnetta käsittää kaikissa niiden eri asteissa, alkaen siitä, kun sielu on vangittu intohimojen ja aistien pimeään maailmaan, aina siihen saakka, kun se nousee itse uhrautuvaisuuden ja kaikkea vallitsevan ihmisrakkauden korkeuksiin. Tähän ryhmään kuuluvat Krapu, Skorpioni ja Kalat, vastaten 4, 8 ja 12 huonetta. Vesimerkkien kolmio muodostaa maamerkkikolmion ohella kokonaisuuden, jota voidaan pitää ihmisen persoonallisuuden vastineena, s.o. ihmishuonteen katoavainen osa, joka jokaisessa ruumistuksessa tuo kokemuksia maallisesta elämästä.

Tulemme nyt ilmamerkkeihin.

Ne vastaavat älytasoa, ymmärrystä, järkeä. Voidaan näistä sekä tulimerkeistä sanoa, että ne yhteensä vastaavat ihmisen yksilöllisyyttä, ihmisen katoamatonta osaa, joka ylhäältä laskeutuu aineeseen, siten kehittyäkseen. Senpätähden tuntuu kuin ei ihminen yhtä helposti voisi ilmentää näitä merkkejä elämässä maapallolla; ne näyttävät ilmetessään paljoa epätäydellisemmiltä, kuin mitä ne todellisuudessa ovat. Voidaan sanoa, että Vesimies, kiinteänä ilmamerkinä on astrologian ihannemerkki, mutta harvoin voidaan sitä koko syvyydeltään toteuttaa. Sentähden on näissä merkeissä jotain abstraktista avuttomuutta. Kuitenkin saavuttaa tiede, taide näissä suurimmat voittonsa. Ilmamerkkeihin kuuluvat: Kaksoiset, Vaaka ja Vesimies ja niitä vastaa kolmas, seitsemäs ja yhdestoista huone.

Vihdoin on meillä ilmamerkkien täydennykseksi kolme tulimerkkiä, vastaten eetterimäistä olotilaa ja niitä tasoja, jotka ovat älytason yläpuolella. Nämä merkit ovat kuitenkin tunnerikkaampia kuin ilmamerkit, vaikka ovatkin älyn ilmaismuuo-

toja. Tämän vuoksi tulevat ne vastaamaan subjektiivista älyä vastakohtaksi ilmamerkkien objektiiviselle älylle, ja ovat sentähden suuremmassa sopusoinnussa molempien ensimmäisten ryhmien kanssa, ja voidaan paremmin sovittaa maanpäällisiin olosuhteihin. Samasta syystä kai Alan Leo *Esoteric Astrology*'ssaan on asettanut ilmamerkit kaikkien muiden yläpuolelle, koska ovat kauimpana maanpäällisestä elämästä. Tulimerkit saavat osakseen paljon välitöntä innostusta ylhäältä päin, ja niille luonteenomainen piirre on innostus, lämpö, rohkeus, nopea ajattelukyky, jotka kuitenkin voivat muuttua ylimielisyydeksi, ajattelemattomuudeksi ja uhkarohkeudeksi. Merkki, joka ihanimpana voi ilmetä maanpäällisessä elämässä, lienee Leijonan merkki, jota astrologit kutsuvat kuninkaalliseksi, sillä tulimerkkiä heikontaa merkin tamas-luonne. Lisäksi kuuluu niihin toimiva merkki Oinas ja yleinen merkki Joutsimies.

Tällä tapaa tarkastamalla eläinradanmerkkien luonnollisia ryhmiä joudumme helpommin ymmärtämään jokaisen eri merkin luonnetta. Toistan sen vielä: ellei perinpohjaisesti tutkita eläinratamerkkien luonnetta, jää horoskooppi aina tyhjäksi abstraktiseksi käsitteeksi ilman sisältöä. Ryhdyn sentähden lyhyesti kuvaamaan jokaisen merkin luonnetta erikseen, mutta jotta en olisi ikäänkuin ilmassa kokonaan ilman perustaa, ja koska teknikkona olen tottunut sovelluttamaan konkreetisiin tapauksiin niitä tietoja, joita olen saavuttanut, tahdon antaa esimerkkejä muutamista horoskoopeista, joille joku määrätty merkki on luonteenomainen. Ensiksi tahdon vielä valaista ainetta toistakin näkökantaa silmällä pitäen. Eri merkkien luonnekuvauksien kautta saavutamme jossain määrin tietoa planetaaristen voimien vaikutuksesta, sillä jokaisella merkillä on yhteyttä määrätyn kiertotähden kanssa. Siten on Oinaalla Marsin positiiviset, Skorpionilla sen negatiiviset ominaisuudet, Härkä edustaa Venuksen negatiivisia — Vaaka sen positiivisia ominaisuuksia, Kaksoiset ja Neitsyt ilmaisevat Merkuriusluonteen eri puolia, Joutsimies on Jupiterin positiivinen — Kalat sen negatiivinen merkki. Kauris edustaa Saturnuksen positiivisia, Vesimies sen negatiivisia ominaisuuksia. Molemmat jällelle jääneet merkit ovat siinä suhteessa toistensa vastakohtia, että auringon voimat syn-

nyttävät selvemmän heijastuksensa Leijonan merkissä, jota vastoin toimiva vesimerkki Krapu heijastaa kuun voimia. Kaukaisimmista niin kutsutuista okkultisista kiertotähdistä, Uranuksesta ja Neptunuksesta, on Uranuksella eniten yhteyttä Vesimiehen kanssa, jota vastoin Neptunus saavuttaa erikoisen ilmaisuensa Kalojen merkissä.

Eläinradan ensimmäinen merkki on *Oinas*. Tämä on toimiva (radshas) merkki ja samalla kertaa tulimerkki. Sillä on jotakin alkuperäistä luonteessaan, ajattelen sitä aina salamantapaiseksi viivaksi. Sillä on suuressa määrin tulimerkkien yleiset ominaisuudet: pelottomuus, tuliset tunteet, nopea ajatuskyky, se on samalla kertaa ajatuksen ja toiminnan merkki ja ilmenee siksi ennen kaikkea älyllisellä alalla, mutta siinä liikuvan ja etsivän järjen muodossa, alati valmiina etsimään uusia teitä, pelkäämättä mitään esteitä, usein suuresti vastustaen muita. Juuri tässä rohkeudessa, taisteluvalmiudessa ja nopeudessa tapaamme Marsin, Oinaan kiertotähden planeetaariset vaikutukset. Se mikä puuttuu tältä merkiltä, on kuitenkin kestävyys ja johdonmukaisuus. Voi olla jonkun aikaa liekehtivää innostusta johonkin määrätynsuuntaiseen asiaan, siten kangastaa toinen päämäärä, ja katse kääntyy siihen. Kuten on laita älyllisellä alalla, on myös asianlaita tunteisiin nähden, sillä tiedämme, että tunteet näyttelevät suurta osaa tulimerkkien keskuudessa. Intohimot ovat voimakkaita, mutta myös vaihtelevia, muuttaen usein hohdettaan sekä luonnettaan. Myöskin voi helposti rohkeus muuttua taisteluhaluksi, ajatuksen terävyys katkeruudeksi ja ivaksi, nopea ajatuskyky liiaksi mielijohteeksi. Oinaan merkki on uutisraivaajan merkki, ajatusmaailmassa edelläkävijän ja uusien aatteiden julistajan merkki. Korkeimmassa aspektissaan on Oinaan merkillä ominaista: *innoitus*.

Kun nyt annan esimerkin Oinasluonteesta tahdon painottaa, ettei yksi ainoa merkki koskaan yksinomaan edusta ihmislunnetta. Voimme vain usein huomata jonkun erityisen merkin vaikuttavan voimakkaimmin, muodostavan luonteen oleellisimman piirteen, kun nim. voimakkaimmat kiertotähdet horoskoopissa vaikuttavat tässä merkissä, tai kun tämä merkki muuten erityisesti tulee huomattavaksi.

Eräs meitä teosofeja lähellä oleva henkilö esiintyy Oinaan

merkissä. Tämä on *Annie Besant*. Luulisin, että monet täällä olevista ovat hänen kirjoituksistaan saaneet ensimmäiset tietonsa teosofisesta maailmankatsomuksesta, kuten minunkin laitani on ollut. Lukiessaan Annie Besantin kirjoja saa vaikutelman Oinaan merkistä hänen rohkeassa tunkeutumisessaan raivaamattomille teille, hänen innostuksessaan sitä asiata kohtaan, jota hän pitää pyhänä. Koko hänen elämänsä on Oinaan ilmaisu- ja muoto, joka merkki on hänellä nousevana ensimmäisessä huoneessa, mutta huomaamme siinä myöskin salatieteellisen planeetan Uranuksen vaikutuksia, joka sijaitsee tässä samassa tärkeässä huoneessa. Huomaamme, kuinka hän antautuu koko voimallaan tehtävänsä. Aluksi ennenkuin teosofiset totuudet vielä olivat hänelle selvenneet, kun harso vielä peitti totuudenetsijän silmät ja esti häntä näkemästä sitä, mitä hän edellisissä elämässään oli saavuttanut, silloin kohotti hän innostuneena vapaa-ajattelun lipun kirkollista ahdasmielisyyttä vastaan. Sitten tapasi hän Blawatskyn, hänen elämänsä sai uuden rikkaamman sisällön ja vitkastelematta lähti hän uudelleen maailmaan julistaakseen „aikain viisautta” puhutun ja kirjoitetun sanan voimalla. Luulisi, että tällainen tehtävä, tällainen johtava asema nyt täyttäisi koko hänen elämänsä, mutta Oinaan merkki ei siedä rajoituksia. Hänen henkisellä näköpiirillään näyttäytyi uusi päämäärä ja yhtä rohkeasti, yhtä innokkaasti vielä elämän syksyllä suuntaa hän tarmonsä siihen. Nyt on kysymyksessä Indian vapauttaminen, sen maan, johon hän henkisesti tuntee kuuluvansa kiinteämmin kuin varsinaiseen kotimaahansa Englantiin.

Tulemme nyt Eläinradan toiseen merkkiin ja näin ollen kokonaan toiseen maailmaan. *Härkä* on kiinteä maamerkki. Enemmän kuin mikään muu on se fyysilliseen tasoon sidottu. Ympyrä, joka muodostaa osan sen symbolista, on samalla kiinteitten merkkien vertauskuva. Tästä johtuu Härän, kiinteille merkeille ominainen vakavuus ja keskitetty voima, mutta Härkä on tämän ohessa maamerkki, ja siis toiminnan merkki. Se on kärsivällisen ja sitkeän työn merkki; maanviljelijän tehtävä on siten oikea ilmaus Härän merkille. Myöskin toinen puoli siitä on huomiomme arvoinen.

Tämä on muoto-aisti, muotojen kauneuden tajuaminen sel-

laisena kuin se esiintyy luonnossa ja taiteessa. Tästä syystä se on myös aistillisen rakkauden merkki, mutta samalla luovien taiteitten merkki. Siinä huomaamme selvästi ilmauksia merkin hallitsevan kiertotähden Venuksen värähtelystä. Mainitsemistamme edellytyksistä johtuvat niinkään Härän merkin huonommat puolet, jotka muuten osaksi ovat kiinteitten merkkien negatiiviselle puolelle ominaisia, johtaen tässä tapauksessa velttouteen, hitauteen ja itsepäisyyteen; näistä ominaisuuksista herää taipumusta ylellisyyteen ja aistillisiin nautintoihin. Härän merkin korkeampi kehitys sen sijaan toteuttaa Venus-ihannetta maallisessa elämässä. Tunteet jalostuvat ja hienostuvat, velvollisuudentunto kehittyy, ja tuloksena on kärsivällinen ja alistuvainen työ toisten hyväksi.

Löysin horoskooppikokoelmassani m.m. erään horoskoopin, joka oikein hyvin ilmaisi muutamia puolia Härän merkistä. Tämä on kuuluisan laulajattaremme Aino Ackté'n horoskooppi. Härkä on siinä keskitaivaalla niin hyvin aurinkoon kuin hallitsevaan planeettaan Merkuriukseen nähden lähellä taivaan napapistettä. Musikaalinen lahjakkuus, joka näkyy horoskoopin kokonaisluonteesta, esiintyy tässä kauniina lauluäänenä, kuten voidaan odottaa Härän merkiltä sen aistillisimmassa fyysilliselle tasolle sopivassa muodossa. Voimme täten ymmärtää sitä aistillisella kauneudella kyllästettyä ilmapiiriä, joka ympäröi Aino Acktéta laulajattarena ja näyttelijättärenä, voimme ymmärtää, miten hän helposti saavuttaa suosiota niin sanoaksemme „suuressa maailmassa”, voimme ymmärtää hänen ahertavaa elämänsä sille määrätyn tehtävän suorittamiseksi: nimittäin laulun voimalla ilahduttaa ja virkistyttää ihmisiä.

Me tulemme nyt erääseen ilmamerkkiin, Kaksoisiin, joka kuuluu yleisten merkkien ryhmään. Kuten muutkin ilmamerkit, kuuluu se erityisesti älytasoon. Yleinen määritelmä ilmamerkkien abstraktisuudesta ja epäkäytännöllisyydestä ei kuitenkaan niin suurella määrällä sovellu tähän merkkiin, siksi hyvässä sopusoinnussa se on yleisten merkkien luonteen kanssa. Sentähden ilmaisee se helposti itsensä elämässä henkisenä tuotteliaisuutena, kirjailemisena, puhumistaitona j.n.e. Vaikkakin se siten on merkki, joka kykenee antamaan, on sillä kuitenkin tämän ohella suurella määrällä ominaisuuksia, joi-

den avulla se voi ottaa vastaan vaikutelmia ympäristöstään. Olkoot nämä sitten ajatuksia, aatteita, tunteita tai kiintymyksiä. Näyttää siltä kuin Kaksoismerkki-ihmisellä olisi erityinen kyky esiinkutsua kanssaihmisistä parhaita, mitä he voivat antaa. Sentähden on Kaksoiset sellainen merkki, joka on erikoisesti riippuvainen seurasta ja ajatustenvaihdosta toisten ihmisten kanssa. On vaikeata ajatella erakkoa, jolla tämä merkki olisi tärkeässä asemassa. Hän olisi epäilemättä hyvin onneton olento. Kehittymättömälle Kaksoismerkki-ihmiselle on suuresti luonteenomaista epäröiminen ja epävakaisuus, kuten yleensä yleisille merkeille. Sellainen ihminen ei voi tehdä mistään asiasta päätöstä eikä koskaan saavuta määrättyjä mielipiteitä tai määrättyä elämäkatsomusta. Tuomas-epäilijällä on varmaan ollut tämä merkki. Mutta jos sen sijaan kysymme, mikä Kaksoisten kehityssuunta on, kuuluu vastaus: järki ja äly syventyy, pintapuolisen tiedon sijaan astuu todellinen viisaus. Niinpä ilmautuu Merkurius-planeetan säteily tässä merkissä.

Kun muutamia vuosia sitten pidin esitelmän astrologiasta, olin tilaisuudessa osoittamaan, kuinka Jac. Ahrenberg kuvauksessaan taiteilija *Alb. Edelfelt*'istä oli esittänyt useita pikkuseikkoja, jotka erinomaisen selvästi paljastivat hänen Kaksoiset-luonteensa, ja kuinka tarkastaessa *Edelfelt*'in horoskooppia huomaa, että useat planeetat, niiden joukossa hallitseva Venus ja Kuu ovat Kaksoisten merkissä, joka täten tulee olemaan horoskoopin tärkein. Eräs sellainen Kaksoisille ominainen piirre oli hänen tapansa kantaa vastoinkäymisiä, erikoisesti sellaisia, jotka koskivat hänen ammattiansa, joka hänestä oli kaikista tärkein. Hän oli hyvin avomielinen, ja hänen täytyi aina ikävyyksien sattuessa keventää sydäntään ystäville ja tuttaville. Silloin näytti hän usein aivan epätoivoiselta ja käytti sanoja ja lauseita, jotka olivat tilaisuuteen verraten liian räikeitä. Hän oli hyvin herkkä kaikelle arvostelulle, ja tahtoi tulla ylistetyksi. Kun hän huomasi olevansa huonompi kuin joku toinen taiteilija, menetti hän joskus kokonaan rohkeutensa ja surkutteli sitä, että hän yhtään oli valinnut tämän uran. Toinen Kaksoisten ominaisuus oli helppous, millä hän mukautui erilaisiin olosuhteisiin. Siten esimerkiksi hän maalauksessaan helposti mukautui siihen

taidelajiin, joka siihen aikaan oli muodissa, ja ajattelematta sitä, että itse aikaisemmin oli puolustanut hyljättyä taidesuuntaa tuli hän uuden suunnan jyrkäksi kannattajaksi.

(Jatk.)

LEO KROHN

Taivaankappalten katseleminen ja miettiminen saattaa ihmisen sekä puhumaan että ajattelemaan ylevämmin ja suuremmoisemmin, kun hän palaa inhimillisille askareilleen. *Cicero*

Ahdasmielinen lahkolainen ei voi vaaratta lukea astronomiaa. Hänen kirkkonsa opinkappaleet kahisevat kuivien lehtien lailla tähtitornin ovella. *Emerson*

Iloinen tähtemme (Jupiter) hallitsi hänen syntyessään. *Shakespeare*

Joku paha planeetta hallitsee; minun täytyy olla kärsivällinen, kunnes taivaat näyttävät suotuisaa aspektia. *Shakespeare*

Eivätkö kristityt ja pakanat, juutalaiset ja kreikkalaiset, runoilijat ja filosofit, yksimielisesti myönnä tähtien vaikuttavan kohtaloihin? *Walter Scott*

Viisas mies hallitkoon tähtensä; hänellä on oleva suurempi valta oman itsensä yli kuin kaikilla taivaankaaren kiertotähdillä ja tähtikuvilla. *Jeremias Taylor*

Kohtalo johtaa alistuvaista, mutta itsepintaista se laahaa perässään. *Latinalainen sananparsi*

Tähdet antavat taipumuksia, mutta eivät pakota.

VÄINÄMÖINEN

II. KANSALLISHALTIA.

16.

Onko kansallishaltia aistillisesti havaittavissa samoin kuin on kansallisaura? Onko kukaan meidän aikamme nähnyt esim. Suomen kansallishaltian? Runoilijamme kyllä puhuvat „Suomen suojelusenkelistä” ja heidän intuitsioninsa siihen uskoo, mutta materialistinen aikamme pyytää aistillisia havaintoja. Onko niitä?

Kaksi selvänäköistä kuvausta on julkaistu „Tietäjässä”. Toisessa sanotaan:

„Tahdon tässä kertoa ihanasta näystäni, minkä näin uutena vuotena teosofisessa matineessa Työväentalolla. Olen monasti ajatellut niin sanotusta kansallishaltiasta, että min-käläinen se mahtaa olla meillä suomalaisilla, onkohan se meidän Deevamme ruman vai kauniin näköinen, onko se miehen vai naisen muotoon pukeutuneena, vai liekö se ilman muotoa? Näin olen sitä kuvitellut mielessäni, mutta en ole voinut saada miettimiselleni mitään tulosta tästä. Vaan nyt se mysterio aukeni silmiäni eteen, kun ylisihteri esitelmäs-sään siirsi sieluni silmän, kosketellessaan Suomen kansan henkisiä tehtäviä nykyään ja ennen.

„Suomalainen Deeva eli suomalaisten kansallishaltia on — millaisena minä sen näin — ihmeellinen keskus. En voi sen muotoa pukea sanoihin, sillä se on tavallaan ilman muotoa. Mutta millaisena minä sen näin, niin se muistutti enin loistavaan siniseen pukuun puettua ihanata jumalallista naisolentoa, jonka vaatetus oli itse Suomen maa, ja tämä olento oli yhdistyneenä maahan ja hänen kasvonsa muistuttivat nousevan kesäaamun aurinkoa, joka nousee taivaanrannalta ja luo monenväriset säteensä yli maan pinnan. Näistä ihanan loistavista kasvoista lähti neljä sädettä, jotka kulkivat yli maapallon. Keskeltä kasvoja lähti keltainen säde, mikä kulki yli Europan ja Egyptin ja Himalajan. Län-tiseltä puolelta kasvoja kulki sininen säde, joka kulki yli At-

lantin ja Skandinavian ja Englannin ja Amerikan. Itäisellä puolella kasvoja näin viheriän säteen, joka myös kulki yli maan pinnan, ja kasvojen yläosasta kulki kohti avaruutta sinertävänpunainen säde, joka kohosi kohti ääretöntä korkeutta. Kaikki nämä säteet peittivät Suomenmaan sisäänsä.” (Tietäjä 1915, s. 39 seur.)

Toisessa kuvauksessa sanotaan:

„Valtakuntien ja maiden vaakunat ovat myös vertauskuvia. Kilvessä oleva kruunu kuvaa sitä jumalallista haltiaolentoa, joka näkymättömästä maailmasta käsin johtaa kansan kohtaloita ja kehitystä. Vaakunassa oleva leijonan, kotkan, liljan tai muu kuva symbolisoi niitä taivaallisia sota-joukkoja, jotka ympäröivät kansallisdeevaa ja saavat väri-tyksensä kansallisesta aurasta. Tietysti nämä vaakunat samoin kuin aateliskilvet saattavat olla huonosti valittuja, kun valinta ei ole okkultisella tavalla tapahtunut.

„Mitä nyt erityisesti Suomen vaakunaan tulee, on sen valinnassa mielestäni tapahtunut erehdys. Suomen vaakunassa on leijona herttuakruunu päässä. Kruunusta en väitä mitään, mutta leijona ei ole paikallaan. Minun silmilleni ei ainakaan Suomen kansallishaltia joukkoineen ole näyttäytynyt leijonan muodossa. Jos siitä kuvan tahtoisin antaa, olisi se pikemmin seuraava:

„Päivä on valkenemassa, ja etäältä, auringonnousun puolelta, kuuluu suurten siipien hiljainen suhina. Auringon noustessa kohoaa mahtava kotka taivaanrannalle. Levitetyin, kirjavin siivin se lähenee. Jo voimme eroittaa kultakruununisen haltian, joka seisoo kotkan päässä ja ohjaa sen lentoa. Jo voimme eroittaa, kuinka linnun hohtavat siivet ovat muodostetut lukemattomista taivaallisista olennoista, jotka deevan käskyjä totellen liikkuvat järjestyneissä ryhmissä. On aivankuin kansallishaltia itse toisi auringon mukanaan ja kuin hänen joukkonsa sointuvassa matalaäänisessä hymnissä laulaisi päivän vuoresta esille.” (Tietäjä 1914, s. 149 seur.)

17.

Jos tunnemme ihmisen vain näöltään, emme vielä tunne häntä henkilökohtaisesti. Saatamme tehdä johtopäätöksiä

ulkomuodosta sisäisen ihmisen suhteen, mutta emme voi sanoa häntä tuntevamme, ennenkuin joudumme lähempään kosketukseen hänen kanssaan. Todelliseen tuntemiseen vaaditaan psykologista pohjaa vielä suuremmassa määrässä kuin fysiologista.

Sama on suhteemme näkymättömän maailman olentoihin, jotka ovat ainoastaan yliaistillisesti havaittavissa. Jos sisäisillä aisteillamme näemme semmoisen olennon ulkomuodon ja siis aistillisesti reagoimme hänen läsnäolonsa vaikutukselle, emme vielä tunne häntä kuin „näöltä”. Oppiaksemme tuntemaan häntä personallisesti, täytyy meidän joutua psykologiseen kosketukseen hänen kanssaan. Psykkiseen eli yliaistilliseen kontaktiin perustuu tässä tapauksessa vain „näöltä” tunteminen, jota vastoin psykologinen kosketus on oleva henkistä laatua.

Entä henkinen kosketus? Mikä se on? Se on sitä, että toinen minä kohtaa toista sen omalla tasolla. Näkymättömän maailman olennoilla ei ole fyysillistä ruumista; hänen minänsä ei siis voi kohdata ihmisen minää näkyväisessä maailmassa. Ihminen sitä vastoin on sisäisen rakenteensa nojalla näkymättömänkin maailman jäsen. Hänelle sentähden on mahdollista minässään kohota fyysillisestä maailmasta henkimaailmaan ja siellä joutua minänä kosketukseen näkymättömän olennon minän kanssa.

Tapahtuuko semmoinen koskaan? Tapahtuu. Runoilijan inspiratsioni esim. nostaa hänet tietämättään (ehkä joskus tietoisenaakin) henkimaailmaan. Runoilijaneron todellinen intuitsioni on täten tavallaan luotettavampaa tietämistä henkimaailman asioista ja olennoista kuin paljas yliaistillinen eli selvänäköinen havainto. Molemmat yhdessä luovat sitä vastoin todellisen salatieteellisen tiedon.

On huomattava, että runoilijan nerollisuus ei ole kyky laatia runoja ainoastaan, vaan ennen kaikkea sielun ja hengen määrätty, korkea kehitys. Ennenkuin ihminen kykenee personallisesti seurustelemaan henkimaailman olentojen kanssa, täytyy hänen olla henkisesti niin kehittynyt, että tajuisena ja ajattelevana minuutena jaksaa liikkua heidän parissaan. Ja koska henkimaailman olennot ovat erilaisilla kehitysasteilla, vaatii kunkin olentoryhmän personallinen koh-

taaminen ihmisenkin puolelta yhä korkeampaa ja syvempää henkistä kehitystä. Saatamme suorastaan puhua ehdoista, joiden täyttäminen on välttämätön, ennenkuin ihmiselle avataan portit toisen tai toisen henkiolentoryhmän eli „taivaallisen hierarkian” tuttavuuteen.

Syystä saatamme kysyä: mikä kehitystaso, mikä henkinen pohja on oleva sillä ihmisellä, joka tahtoo oppia kansallishaltiaa tuntemaan ja ymmärtämään?

18.

Ihmisessä ei ole mitään psykologisia yhtymäkohtia korkeamman henkimaailman kanssa eikä hän voi tätä ollenkaan ymmärtää, ellei hän osaa sanan varsinaisessa merkityksessä rakastaa. Rakkaus yksin on avain, joka avaa hänelle taivaan valtakunnan portit. Ellei hänen sydämessään asu rakkautta, saa hän turhaan kolkuttaa taivaan ovelelle.

Mikä sitten on rakkaus? Se on henkinen todellisuus eikä aistillinen. Aistillinen rakkaus on hetken lapsi, se on oikullinen, muuttuva, haihtuva. Se asuu aivoissa eikä sydämessä. Mutta niinkauan kuin se kestää, on ihminen sen orja. Henkinen rakkaus sitä vastoin on kotoisin iäisyyden valtakunnasta, se on uskollinen, pysyvä, muuttumaton. Se on valloittanut ihmisen sydämen, mutta samalla tehnyt ihmisen vapaaksi. Ei koskaan ihmisen ole niin helppo kasvaa pois itsekkyyden ja pahan kahleista kuin todellisen inhimillisen rakkauden turvissa.

Niin kauan kuin ei ihminen rakasta, ei hän vielä ole henkiolento *de iure*. Hän on vain fyysillinen minä-olento, jonka itsetietoinen elämä katkeaa fyysillisessä kuolemassa. Mutta sitä myöten kuin hän oppii rakastamaan, sitä myöten hän rakentaa itselleen kuolemanjälkeistä itsetietoisuutta. Rakkaus tekee hänestä henkiolennon — ei ainoastaan *de facto*, vaan myös *de iure*.

Rakkauden tunnusmerkkinä on uskollisuus, kestävyys, iloinen antaumus. Ruumiillisessa maailmassa aistit sitä palvelevat. Se ei pelkää aistillisia ilmaisumuotoja, mutta sen olemus ei niihin tyhjeny. Sen silmämääränä ei ole aistillinen nautinto, vaan rakastetun inhimillinen onni. Mikä maal-

linen rakkaus paraiten kuvaa meille sitä henkistä tunnetta, josta tässä on kysymys? Mikä muu kuin runoilijain ylistämä äidin rakkaus! Morsian voi ylkänsä hyljätä, ystävä ystävänsä, mutta koska äiti poikansa unohtaa? Äidin rakkaus ei paljoakaan itselleen pyydä, se etsii vain lapsensa onnea. Kaikkea se kärsii, ja kaikkea se kestää. Kaiken pahan se torjuu, kaiken hyvän se uskoo. Ei horjuta sitä lapsen kiittämättömyys, ei hänen kylmyytensä, ei hänen tuottamansa surut ja tuskat. Äidin syli on rakastetulle aina avoin. Missä äidin rakkaus on, siellä on väsyneellä matkamiehellä koti.

Äidin rakkauden taustana on veriside. Mutta jos eliminoimme pois sen siteen, joka salaisesti ehkä pakoittaa äitiä rakastamaan, on meillä eheä ja ihana kuva todellisesta henkisestä rakkaudesta.

Ne ihmiset siis, jotka äidin tavalla osaavat rakastaa, ne voivat sanoa olevansa henkiolentoja. Jos he ovat runoilijoita tai salatieteilijöitä tai näkijöitä, joutuvat he silloin tekemisiin korkeamman henkimaailman kanssa; tarkemmin sanoen: korkeamman henkimaailman ensimmäisen asteen eli osaston kanssa. He pääsevät kosketukseen n.s. enkelein kanssa, ihmisyksilöiden „korkeampien minuuksien” ja suojelusenkeleiden kanssa, näkymättömien opettajien ja johtajien kanssa. Mutta vielä he eivät opi tuntemaan kansallisia suojelusenkeleitä eli deevoja, kansallishaltioita.

19.

Mitä psykologista kehitystä vaaditaan näet siltä ihmiseltä, joka pyrkii ymmärtämään kansallishaltiaa? Hänen on pitänyt rakkaudessa ottaa vielä suuri askel eteenpäin.

Opittuaan yksilöllisesti ja uskollisesti rakastamaan on ihminen altis kahdenlaiselle houkuttelevalle harhalle. Toinen on hieno ja peitetty itsekkyyys, joka kuiskaa: „nyt sinä olet oppinut tekemään toisen ihmisen onnelliseksi; sinä olet ratkaissut elämän ongelman, ja palkkiosi on oma onnesi. Varjele siis onneasi. Maailma on täynnä pahaa. Suojele itsesi ja rakastettusi siltä. Älä maailmasta välitä. Olethan sinä taivaan asujain. Elä siis maankin päällä, niinkuin eläisit taivaissa.” Toinen ääni on katkeran pessimistinen ja se pu-

huu ihmiselle: „mitä hyvää sinulle on kaikista ponnistuksistasi ja voitoistasi? Mitä hyötyä niistä on toisillekaan? Maailma elää onnellisena itsekkyydessään. Ei se pyri muuhun kuin himojensa täyttämiseen. Koko elämä on korkeammalta kannalta katsoen narripeli. Ihmiset ovat houkkioita: paras on jättää heidät omaan rauhaansa. Viisas kaipaa kuolemaa. Hän haluaa maailmasta päästä. Mitä varten sinäkään eläisit? Et sinä kuitenkaan voi onnelliseksi tulla. Vaikka itse osaatkin rakastaa, ei ole toista ihmistä, joka olisi rakkautesi arvoinen ja osaisi sinua rakastaa. Polttavaa tuskaa on koko olemassaolo! Kärsimystä ja kurjuutta koko sinun elämäsi!”

Jos ihmisellä on sisäisen näkemisen lahja, voi hän tällöin tehdä seuraavan havainnon: Hän on todella henkimaaailman kansalainen, sillä sen maailman olennot etsivät hänen seuraansa. Suuret joukot ihmeellisen ihania jumalolentoja pyrkivät hänen luokseen. Loistavat enkelit monenvärisissä hohtavissa puvuissa lähestyvät häntä, karkeloivat hänen ympärillään pehmeissä liikkeissä ja viehättävin elein, täyttävät ilman hurmaavalla soitolla ja laululla ja puhuvat hänelle sointuvissa sävelissä: „oi sinä maaemon lapsi, joka et vielääkään uskalla olla oma itsesi! Johan sinä olet itsesi voittanut, jo olet maallisen elämän kahleista vapaa, miksi siis enää epäröit? Ota vastaan palkinto, minkä ansainnut olet. Jätä ihmisten ilmat, jätä maailman metelit, ja liity niihin, jotka ovat sinun todellisia heimolaisiasi. Liity meihin! Me ymmärrämme sinua, me rakastamme sinua, meidän parissa olet onnellinen. Jätä kuoleman valtakunta ja tule tänne, missä kuolemaa ei ole. Taivas on sinun syntymäkotisi. Sinä olet enkeli ja jumala niinkuin me.”

Näiden houkutusten ympäröimänä ja ahdistamana ihmisen täytyy seista hengessään lujana ja järkähtämättömänä. Hänen sielunsa syvyydestä täytyy kaikua viettelyksille vastaukseksi: „ihmisenä tehtäväni nähtävästi on toinen kuin seurata itsekkyyden ja oman onnen huumaavaa ääntä. Ihmisenä minun täytyy osata kieltää itseni ja luopua onnestani, jos elämä niin vaatii. Ihmisenä en saa ylpistyä omista saavutuksistani enkä katkeroitua toisten itsekkyydestä. Ihmisenä minun tulee aina kärsiä ja kestää ja aina rakastaa.”

Ihminen tekeekin sen huomion, että hillitessään ajatuksensa ja mielikuvituksensa hänelle avautuu uusi maailma uusine rakkauskykyineen. Kun hänen personallista sydäntään poljetaan ja hän tottuu rakastamaan pyytämättä tai odottamatta vastarakkautta, laajenee hänen sydämensä personattomaksi ja epäitsekkääksi. Kaikesta totuudesta hän iloitsee, kaikesta kauneudesta hän heltyy, kaikesta inhimillisestä hyvydestä hän kiitollisena lämpenee — ikäänkuin se häntä koskisi, — ja hän huomaa kummakseen rakastavansa jokaista ihmistä, joka hänen tielleen sattuu. Siinä rakkaudessa ei ole mitään itsekästä eikä siitä millään tavalla voisi puhua. Se on vain hiljaista riemua siitä, että on toisia-kin henkiolentoja, joiden pohjimpana pohjana on jotakin hyvää. Se on aivankuin hän lempeytensä ja rakkautensa silmällä näkisi ihmisissä semmoista, josta heillä itsellään ehkei ole aavistusta. On aivankuin hän näkisi heissä jotain lupautta, jotain hyvää, jota hänen rakkautensa voisi tahtoa heissä esille. Ja hänen silmissään ihmiset itsestään jakautuvat ja ryhmittyvät omien kehitysmahdollisuuksiensa mukaan. Hän huomaa, kuinka toiselta ihmisryhmältä puuttuu toinen, toiselta toinen hyve tai ominaisuus. Hänen sydämensä alkaa tahtoa hyvää ja ajatella hyvää ihmisille ryhmittäin ja hänen sielunsa joutuu ikäänkuin painimaan niiden suurten voimien kanssa, jotka ilmenevät inhimillisinä hyveinä.

Tulee hetki, jolloin hän mielestään tuntee ihmiset ympärillään heidän syvintä itseään myöten. He ovat hänen omiaan ja omaisiaan erikoisella tavalla. Heillä on kaikilla jotain yhteistä, joka perustuu siihen, että ovat kaikki samaa kansaa. Jos hän nyt matkustaa ulkomailla ja joutuu tekemisiin vieraiden kansojen kanssa, astuu tämä samaisuus ja yhteenkuluvaisuus omiin kansalaisiin nähden silmiin pistävästi näkyviin. Hän tuntee ymmärtävänsä ja rakastavansa omaa kansaansa erikoisemmin, vaikka kaikki ihmiset ihmisinä ovat rakastettavia. Ja tämä hänen erikoinen rakkautensa tekee hänelle mahdolliseksi syventyä oman kansansa henkeen. Kaikki suuret sielut, runoilijat, sankarit, tietäjät, ovat tämän kokeneet. He ovat tällä rakkauskyvyllä synty-

neet, sillä he ovat sen itsellensä kärsineet ja kamppailleet menneissä elämässään.

Jos ihminen tällöin on selvänäköinen, voi hän tehdä sen havainnon, että hänen minänsä nyt seurustelee sangen korkeiden ja loistavien henkiolentojen kanssa. Nämä olennot ovat jonkinmoisia pääenkeleitä, jotka suojelevat ja johtavat suuria enkeliryhmiä ja taivaallisia sotajoukkoja. Näiden pääenkelein joukossa on hänen omankin kansansa haltia eli deeva. Hän näkee, kuinka deeva johtaa alempia suojelusenkeleitä ja kuinka nämä kansan eläville ihmisyksilöille välittävät deevan inspiratsioneja. Hän näkee, kuinka kansan ulkonainen historia sisäiseltä ytimeltään on haltian historiaa. Hän näkee, kuinka kansa kehittyy rinnan haltiansa kanssa, kuinka kansallisuus ja kansan henki on personoituna haltiassa. Hän ymmärtää, mikä syvä henkinenkin totuus piilee vanhassa sanassa „sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto”, sillä keltä voi saada parempaa tietoa kansan sisimmästä luonteesta ja tehtävästä kuin siltä mahtavalta, näkymättömältä kuninkaalta, joka kansan kohtaloa ohjaa ja joka henkisesti katsoen juuri on kansa itse?

21.

Kansallishaltia on verrattavissa ihmisen minään, hänen sisäiseen, korkeaan, puhtaaseen minäänsä. Kansallishaltia on kansan korkeampi minä. Hän ei ole summasielu eikä kansansielun synnyttämä, vaan itsenäinen, jumal-syntyinen olento. Olemme nimittäneet häntä „pääenkeliksi” ja sillä viitanneet siihen, että hän kuuluu henkijärjestykseen eli hierarkiaan, joka ei välittömästi ole tekemisissä ihmiskehityksen kanssa. Hänen oma elämänsä kuluu puitteissa ja sääntöjen mukaan, jotka sille on määrännyt n.s. deeva-evoluksioni. Mutta pääenkelin kehitysmahdollisuuksiin ja tehtäviin kuuluu m.m. oman kohtalonsa liittäminen jonkun valitsemansa kansan kohtaloon.

Tämä liittyminen tapahtuu ajassa ja siitä hetkestä lähtien loistava deeva-olento on ainaisessa vuorovaikutuksessa kansansa sielun eli kansallis-auran kanssa. Hän ei ole enää täysin vapaa olento. Hän on rakkaudesta sitonut itsensä, va-

paaehtoisesti rajoittanut enkelivapautensa. Nyt hän on riip-puvainen kansasta ja sen yksilöistä. Ei hänen valtansa kansansa yli ole rajaton. Ei hän saata sitä johtaa ja ohjata mielinmäärin. Hän on pikemmin edelläkulkija, jota hänen kansansa verkalleen seuraa, ihanne, joka kajastaa profeettain silmiin, mutta jota kansa ehkei alussa tunne edes omakseen. Kansa saattaa pettää deevansa toivomuksia, jäädä kuuroksi hänen kuiskeilleen ja vasta kaukaisia syrjäiteitä kierreltyään palata kansallishaltian tarkoittamalle tielle. Deeva, joka kansallis-auraan pukeutuneena aina tietää, mitä hänen kansansa ajattelee ja tuntee, ei pakoita kansaa ajattelemaan ja tuntemaan, niinkuin hän soisi, vaan on itse niin sisällisen lujasti liittynyt kansan elämään, että hän pakoit-tautuu kulkemaan kansan mukana, kansan yksilöiden yhteis-tajunnan mukana, vaikka itse näkisi suoran tien menevän toiseen suuntaan.

Hän on kansansa kasvattaja ja hän rakastaa sitä kuin äiti, joka varoittaa ja nuhtelee lastaan, joka näyttää sille ihannetta, mutta ei väkivallalla pakoita sitä tottelemaan. Hänen rakkautensa on todella kuin äidin rakkaus, joka synnissä ja surussakin kulkee lapsensa rinnalla, lohduttaen, tukien, toivoa herättäen, eikä hänen rakkautensa väsy, vaikka kansa sokeudessaan tuottaa hänelle tulista tuskaa.

22.

Koska kansallishaltia on itsenäinen enkeliolento, joka va-paasta halustaan ryhtyy jonkun kansan johtajaksi, onko sil-loin taattu, että jokaisella kansalla on oma deevansa? Ei ole, eikä jokainen kansa olekaan siinä asemassa, että sillä olisi oma kansallishaltiansa. Suojelusenkeli liittyy kansaan vasta silloin, kun kansalla on jokin historiallinen tai muu kulttuuritehtävä suoritettavanaan. Kaikilla suurilla valta-kunnilla on henkijohtajansa, mutta ei joka kansanheimolla.

Mistä sitten tiedämme, onko esim. Suomen kansalla oma haltiansa? On olemassa varma tunnusmerkki, josta tämän voi päättää: poliittinen ja valtiollinen itsenäisyys. Kansa tulee varmasti itsenäiseksi, kun enkeli ottaa sen johdon käsiinsä. Tällä hetkellä meidän ei enää tarvitse epäillä Suo-

men deevan olemassaoloa. Ne, jotka vuosia tai vuosikymmeniä sitten tiesivät, että Suomella oli oma kansallishaltia, he tiesivät myös, että Suomi ennemmin tai myöhemmin saavuttaisi valtiollisen itsenäisyyden. Niinpä vuodesta 1910 lähtien puhuin suljetuissa teosofisissa piireissä Suomen tulevasta vapautumisesta Venäjän holhonalaisuudesta, uskalsinpa mainita vuodenkin (1915, sittemmin 1917). Julkisissa kirjoituksissani ja esitelmissäni puhuin Suomen päivästä, joka pian koittaisi ja jota ruusunhohteiset pilvet taivaanrannalla jo ennustivat. Keskellä aikaa, joka monen mielestä näytti yhä synkistyvän, olin täynnä optimistisintä uskoa ja toivoa.

PEKKA ERVAST

Etä pyhäpäivän pito ei kuulunut Jeesuksen suunnitelmaan, selviää sekä hänen sanoistaan että hänen teoistaan, eivätkä alkuaikaiset kristityt pitäneet sabbatia pyhänä.

Kun juutalainen Trypho moitti kristityitä siitä, ettei heillä ollut sabbatia, mitä marttyyri hänelle vastasi?

„Uusi laki käskee meitä pitämään alituista sabbatia. Te luulette olevanne uskonnollisia, kun olette viettäneet päivän laiskuudessa. Her-
raa ei miellytä senlaatuiset seikat. Jos ken on syypää vääryyteen tai petokseen, parantakoon itse ä; jos hän on aviorikkoja, katukoon; ja silloin hän on pitänyt sabbatia, joka todella miellyttää Jumalaa . . . Luonnon elementit eivät koskaan laiskottele eivätkä vietä mitään pyhäpäivää. Ei ollut sabbatin viettämisen tarvetta ennen Moosesta, eikä sabbatia nyt tarvita Jeesuksen Kristuksen jälkeen.“

H. P. Blavatsky

MITÄ TIEDÄN MESTAREISTA

Oltuani jo 20 vuotta teosofisen elämänskäsityksen tuntijana ja tutkijana voin sanoa tietäväni n.s. viisauden mestareista eli „valkoisen veljeskunnan” jäsenistä keskimäärin yhtä paljon kuin monet muutkin niin kauan teosofiaa tunteet henkilöt. Mutta koska minua on kehoitettu Ruusu-Ristiin kirjoittamaan tällä otsikolla artikkeli, odotetaan minulta epäilemättä n.s. subjektiivistakin eli oman sisäisen vakaukseni mukaista tietoa niistä ylevistä ja korkeista olennoista, jotka johtavat maapallomme kansojen vaiheita ja kantavat harteillaan näitten karmaa. Sentähden tahdon kaikessa vähäpätöisyydessäni lyhyesti esittää sisäisen, sanonpa pyhän tietoni näistä vanhemmista veljistä.

Kansainvälisen Teosofisen Seuran jäsenille ovat niin sanoakseni tutut ne kaksi mestaria, jotka ovat ylemmästä — minun edellyttäökseni itse aurinkokuntamme logoksen — käskystä perustaneet Teosofisen Seuran, ja jotka ovat ottaneet vastuulleen sen joko menestymisen tai häviön. Nämä kaksi mestaria ovat mahaatmat Morija ja Kut Humi, kuten heidät länsimaissa tunnetaan.

Koska epäilemättä saan tässä esiintyä tuttavallisena ja luottamusta odottavana, rohkenen pyhässä nöyryydessä tunnustaa saaneeni monta kertaa astraalitasolla — unessa ollessani — nauttia maahatma Kut Humin opetusta. Olen saanut olla „oppisalisissa” (hall of learning), jossa olen todella nauttinut kaiken ymmärryksen yli käynyttä opetusta. Sentähden puhunkin tästä mestarista samalla kunnioituksella, millä tavalliset kristityt puhuvat „Jumalan pojasta”.

Lukija voisi kysyä: „Mistä sinä tiedät nauttineesi juuri mestari Kut Humin opetusta? Yhtä hyvin on mestari Morija tai joku muu voinut esiintyä opettajanasi.”

Vastaukseni kuuluu: Johdonmukaisuuden perustalla tiedän nauttineeni mestari Kut Humin opetusta. Siitä asti, kun olen tuntenut tämän nimen — lähes 20 vuotta sitten — olen melkein joka päivä ajatellut tällä nimellä tunnettua suurta jumalallista yli-ihmistä. Lukemattomat kerrat olen levolle mennessäni pyytänyt, että saisin nauttia mahaatma Kut Hu-

min opetusta sieluni siirryttyä tilapäisesti pois kiinteästä ruumiistani. Koska olen saanut tietää, että mestari lähestyy sitä, joka vilpittömästi häntä odottaa, olen myös omasta puolestani varma siitä, että mestari Kut Humi on ollut se ylhäinen opettaja, jonka ihmeellistä „luentoa” olen saanut unessa nauttia. Koska sanat eivät voi tulkita tällaista opetuksen-antoa, mainitsen vaan lyhyesti, minkälaiselta se on minusta, aivotajuntaani palattuani tuntunut.

Mestarin antama opetus on minusta tuntunut siltä, että *ilmenneen olemisen synty ja rakenne on painettu jokaisesta ruumiini huokosesta sisään*. Sentähden olenkin tätä korkeata opetusta nauttiessani ollut pelkkänä vastaanottajana. Koska kaiken lakisiteisyys on ollut välittömästi äärettömänä merenä, jossa olen uinut, ei minulla ole tietysti ollut vähintäkään argumenttoimisen syytä. Vakaumukseni onkin se, että mestari herättää vaan sieluyksilön siihen tilanteeseen, jossa tämän oma henkiminuus voi esiintyä opettajana. Mestari ei näet ole mikään sivulta-antaja, vaan alemman tajunnan herättäjä.

Herättyäni olen turhaan koettanut niin sanoakseni rekisteröidä mestarin välityksellä saamaani opetusta. Mitkään aivotajuntani tuntemat muodot eivät ole soveltuneet rekisteröimisen välineiksi. Opetuksen tarjoama yleistunnelma on ollut aivan kuin matemaattinen selviö.

Kesällä 1902 kuulin eräänä sunnuntaina kotonani — silloin Fredriksbergissä — istuessani nojatuolissa lukemassa *The Secret Doctrinea*, kolme kertaa peräkkäin „astraalikelon” soivan. Sittemmin olen tullut tietämään, mitä näillä kolmella soitolla tahdottiin minulle ilmoittaa. Mutta vielä kesti vuosia ennenkuin sain „oppisalissa” nauttia opetusta mestarin välityksellä.

En voi esittää mitään mestarien ulkoista „historikkia”, eikä se paljoa merkitsisikään. Mestari Jeesuksen olen monta kertaa nähnyt unessa sen muotoisena, minkälaiseksi hänet on länsimaissa kuvattu. Hän on puhunut minulle vakavia rakkaudensanoja. Olen unessa tavannut erään kolmannenkin mestarin. Hän näytti nuorelta, vaaleanveriseltä mieheltä. Kun itsekseni ajattelin, voisiko mestari esiintyä noin nuo-

ressa ruumiissa, sanoi hän minulle: „On saman tekevää, kuinka nuori ruumis mestarilla on.”

Saatuani jo monta vuotta sitten tutustua rosenkreutsiläisten oppiin, olen senvuoksi tyydytyksekseni todennut sen olevan vaan toisella nimellä esiintyvää teosofiaa. Kristian Rosenkreutz onkin länsimaissa edustanut salaista oppia jo aikoja ennenkun täällä on tunnettu „teosofia”-termiä.

Tunnustanpa suorastaan „lapsellisen iloni” saatuani ryhtyä suomentamaan „Letters from the Masters of the Wisdom”-nimistä kirjaa, jonka suomenkielinen otsikko on „Viisauden Mestarien kirjeitä”. Tässä kirjassa esiintyvät useimmat kirjeet ovat Kut Humin.

Sanonpa vielä tietäväni, että mestareilla on „maailmansodan” riehuessa ollut kädet täynnä työtä. Mahaatma Morija, joka on maapallomme yhteinen, korkein „sotaministeri”, on saanut tehdä raskaan päivätyön selvittäessään ihmiskunnan siitä synkästä pimeydenpilvestä, joka uhkasi tuhota koko näkyväisen ihmiskunnan fyysillisen puolen. Hänen toimestaan on sotatanterillekin lähetetty näkymättömiä auttajia.

Yksityiselämässäni olen viime vuosina ollut kovassa ahdistuksessa aineellisestikin ja olen usein ajatellut niitä auttajia, jotka kokemuksestaan tuntevat ihmisellisen heikkouden. Tästä ajatuksesta olen saanut huojennusta, jopa suoranaista välitystä aineellisessa hädässäni.

VEIKKO PALOMAA

Minä en ole noussut Jumaluuteen, koska se ei minulle halpana ihmisenä olisi ollut mahdollistakaan, vaan Jumaluus on astunut minuun.

Jakob Böhme

Kauniissa vie aate voiton aineesta, rumassa aine aatteesta.

C. L. Schleich

VAKOOJAT

Vihmoi syksyistä tihkusadetta. Juoksuhautojen yllä uis-kentelivat vaaleat pilvet, kylmä, kostea tuuli tunkeutui ampumakaivantoihin ja pieksi vihaisesti näänntyneiden sotilaiden kasvoja.

Tykit olivat vaienneet, tauonnut oli tulikirnujen julma tappokarjunta, ja juoksuhautamme edessä oleva veren kastelema maa näytti harmaalta vaatteelta, jolla siellä täällä lojui kaatuneita puita, tykkitulen tuhoamia kuormastovankku-reita, kuularuiskujen repimiä piikkilanka-aitauksia ja kentälle jääneitä ruumiita . . .

Ohuena, mustana juovana häämöitti kauempana edessämme vihollisen ampumalinja, joka yöllä oli peräytynyt jättäen juoksuhaudat, joissa komppanimme nyt levähti.

Olin silloin nuori, viidenkolmattavuotias luutnantti, ja elämykset menneenä yönä tehdyn hyökkäyksen aikana — ihmisten petomainen raivo, kuoleman naurunhohotus räjähtelevien tykinluotien keskellä, kuolevien voihkina, kiroukset ja sanattomat huudot — olivat saattaneet hermoni sietämättömään tilaan. Olin lähellä mielipuolisuutta, ja kauhu kouristi pih-tien tavoin sieluani.

Vasta kolme viikkoa sitä ennen minut oli komennettu rintamalle, ja erotessani omaisistani minä, samoin kuin kaikki rykmenttiverini, ylväästi ja mahtipontisesti lohduttelin kotiväkeäni sillä, että minua kutsui isänmaa täyttämään velvollisuuttani ja että lähdin pyhään työhön. Vaimoni kuiskaili minulle helliä lemмен sanoja, pyysi minua varomaan henkeäni ja palaamaan hänen luokseen sankarina, urhoollisuuden ja kunnian sepele otsallani.

Mutta siellä juoksuhaudassa, kolme viikkoa myöhemmin, tapahtui sellaista, mikä perinpohjin muutti katsantokantani sotaan nähden, vähensi silmissäni sotaisen kunnian merkitystä ja sai aikaan täydellisen mullistuksen tunteissani ja ajatuksissani.

Yöllä tuli väepeli luokseni kaivantomajaan ja ilmoitti, että vartija oli pidättänyt kaksi vakoojaa, jotka olivat yrittäneet pujahtaa rintaman lävitse saksalaisten puolelle. Koska olin

tämän alueen päällikkö, käskin tuoda pidätetyt luokseni alustavasti heitä kuulustellakseni.

Hetken kuluttua sotilaat toivat kaivantomajaan kaksi naista: vanhan, harmaahapsisen ja köyryselkäisen juutalais-eukon ja nuoren tytön, joka oli vielä miltei lapsi.

Edessäni pöydällä palava lamppu valaisi heikosti, mutta eroitin kuitenkin tuon nuoren „vakoojan” ihmeellisen kauniit piirteet. Suuret, mustat silmät olivat syvällä hienomuotoisten kalpeiden kasvojen kehyksessä. Hyvä Jumala, millaiset silmät! Niiden syvyyksissä kuvastui ylevä rauha ja ylimaallinen lempeys. Hänen soleaa, joustavaa vartaloaan verhosivat märät vaatteet, joiden lävitse selvästi kuulsivat jäsenien moitteettoman kauniit muodot.

Jos vanha juutalaiseukko oli todellinen raunio kurtttuisine, riippuvine poskineen, sumeine, sammuneine katseineen, niin hänen seuralaisensa oli nuoruuden ilmeinen perikuva.

„Keitä olette?” kysyin katsomatta heihin.

Jokin outo tunne kouristi sydäntäni. Eukko pyyhkäisi silmiltään harmaan, riippuvan hiussuortuvan ja vastasi tuskin kuuluvalla äänellä:

„Olemme... Vileikan kauppalasta... Rabinovitsheja. Saksalaiset ovat siellä... Aioimme mennä omaistemme luo. Mieheni on siellä... hänen isänsä... Vanha Itzka Rabinovitsh...”

„Valehtelevat, teidän jalosukuisuutenne”, keskeytti vääpeli suoristautuen.

Nuori juutalaistyttö kohotti hienot ripsensä ja loi minuun terävän, miltei pistävän katseen.

„Me puhumme totta, herra upseeri. Sinne jäivät isä... veljeni Berka, Haim ja Motja... Isä on sairas... kuolemaisillaan. Kasakkanne ajoivat meidät sieltä ennen taistelua, ja nyt yritimme palata takaisin”, sanoi hän heikosti värähtelevällä äänellä, ja poskille tuntui kohoavan vieno puna.

Käskin sotilaiden poistua ja kehoitin naisia istuutumaan sekä aloitin kuulustelun.

Vanha vääpeli rypisteli tuimasti kulmiaan ja murahteli jotakin istuessaan majan nurkassa.

„Nimeni on Rakel Rabinovitsh... Olen seitsemäntoista ikäinen... Lähdimme Vierkistä eilen ja olemme koko yön

kuljeskelleet metsässä. Taistelun aikana, kun tykinluodit lensivät päidemme päällä makasimme, äiti ja minä, ojassa... Koko yön. Pelotti hirveästi... Päästäkää meidät menemään, herra upseeri... Isä on sairaana, kuolemaisillaan... Säälikää meitä, päästäkää", rukoili Rakel väännellen kapeita, hentoja sormiaan, ja hänen silmänsä kiilsivät kosteina.

Tytön sanat putoilivat sydämeeni kuin moukarin iskut, mutta sodan säälimätön laki pakoitti minua täyttämään velvollisuuteni. Ilmoitin esikuntaan, että N:n alueella oli pidätetty kaksi juutalaisnaista epäiltyinä vakoilusta ja jäin odotamaan määräyksiä.

Eukko vetäytyi kaivantomajan nurkkaan, ja hänen tyttärensä kävi istumaan maahan hänen viereensä. Pienen mytyn, jossa oli joitakin vaaterääsyjä, paistettuja perunoita ja leivänkannikka, hän asetti äitinsä pään alle ja kietoi huolekkaasti lyhyen syystakkinsa hänen hartioilleen.

Istuin pöydän ääressä ja kirjoitin kirjettä hänelle, jota rakastin, joka oli kallis elämälleni... Lamppu paloi kituen, ja pienessä kaivantomajassa vallitsi punertava puolihämärä. Merkillistä, ajatukseni katkeilivat, sotkeutuivat kuin langat taitamattoman kankurin käsissä, eivätkä sanat kirjeessäni saaneet sitä muotoa, jota rakkauteni tahtoi... Tuntui siltä, kuin joku syrjäinen olisi itsepintaisesti karkoittanut ajatukseni hänestä, kaukaisesta, rakastavasta, ja täyttänyt sieluni selittämättömällä kauhulla, jäätävällä kylmyydellä ja pelolla, jota en ollut tuntenut taistelunkaan edellä.

Luettuani kirjeen, revin sen. En vielä milloinkaan ollut kirjoittanut vaimolleni niin kylmästi ja välinpitämättömästi.

Otin uuden paperiarkin, aloin kirjoittaa uudestaan; aivan vaistomaisesti, ikäänkuin tuntien jonkun katseen itsessäni, käännähdin. Minuun katsoi musta, tuskanpalava silmäpari. Tuosta katseesta minulle puhui Kuolema.

Tytön huulet värähtivät hiljaa, ja kuin kielonlehtien kahinan kuulin sanat:

„Kirjoitatte kirjettä. Kenties äidille... morsiamelle... vaimolle. Ystävälle. He ovat teille kalliit. Ajatelkaahan, että joku heistä olisi minun asemassani, odottaisi kuolemaa — vakoojan kuolemaa. Syyttömänä. Niin, herra upseeri... meidäthän ammutaan... Niin sanoin jo siellä kauppalassa

Mutta tietäkää, on tunne, kuolemaakin-voimakkaampi — rakkaus. Olkaa jalomielinen, selittäkää kenraalille, että olemme syyttömät, että rakkauden käskystä lähdimme tälle vaaralliselle matkalle. Säälikää meitä . . . Tahi kuulkaahan . . . päästäkää äitini menemään . . . minä jään tänne. Häntä siellä tarvitaan . . . lapset, isävanhus . . . minä, minä kyllä jään . . .”

En ollut eläissäni nähnyt niin suurta ja suoraa rakkautta. Minua kammotti, tunsin häpeän punan peittävän kasvoni ja sydämeni kutistuvan kokoon, ikäänkuin minua itseäni, eikä heitä, olisi odottanut teloitus. Tiesinhän, että he olivat syyttömät. Mutta sodan julmat lait määräsivät näiden kahden naisen kohtalon. Olin vaiti. Mitä saatoinkaan hänelle vastata? Revin taas kirjeen palasiksi ja poistuin majasta.

Taivaankannella kimaltelivat tähdet tuhansina jalokivinä. Vallitsi majesteetillinen hiljaisuus, joka aivan painosti sielua.

Kysyin tapaamaltani sotilalta, missä väapeli oli, ja saatuani tietää hänen olevan juoksuhaudassa menin sinne. Tuskin olin ennättänyt „yhteykskäytävään”, kun sydämeeni syöksähti hurja, eläimellinen kauhu ja aivoissani leimahti paha-ennustava ajatus:

— Surmaavat!

Ikäänkuin jonkin tuntemattoman voiman ajamana poistuin juoksuhaudasta ja menin takaisin majaan.

Lähettiläisotilas istui puhelimen ääressä ja nähtyään minut sanoi puhutorveen:

„Jo tuli, teidän jalosukuisuutenne!”

Otin torven hänen kädestään ja kuulin — uskoma-tonta! —:

„Käsken ampumaan vakoojat. — Kello neljä hyökkäämme. Teidän komppanianne saa täydennystä henkikaartin liettualaisen rykmentin reservistä. Odottakaa määräyksiä. Valmistautukaa.”

Laskin ääneti torven kädestäni. Teki mieleni huutaa sinne, missä niin rauhallisesti ja oikeudettomasti „tuomittiin” kuolemaan, mutta hengitystä salpasi, jotakin pistävää tuntui pureutuvan aivoihin, huulet eivät saaneet ääntä kuuluville.

„Meidät siis teloitetaan”, tunkeutuivat sieluni syvimpään juutalaistytön sanat.

„Ei! Se ei ole tapahtuva!” huusin epätoivoisesti ja nousin.

„Mene, Sidorenko, kutsu vääpeli tänne”, sanoin lähetille. Tämä nuolena majasta.

„Herättäkää äitinne ja pukeutukaa”, sanoin tyttölle.

Ääneni tuntui itsestänikin oudolta, vieraalta.

Hänen silmänsä katsahivat vielä kerran minuun, ja minä ymmärsin, että hänen herkkä sielunsa älysi rikolliset aikeeni.

Vanha vaimo hätäntyi, räpytteli silmiään ja höpisi rukouksia.

„Äiti, hän päästää meidät menemään”, sanoi tyttö. Hänen silmänsä loistivat, ja heleä suu hymyili viattomasti. Minusta näytti siltä, kuin aurinko olisi valaissut majani kirkkailla säteillään.

Vääpeli tuli, ja minä ilmoitin hänelle esikunnan „määräyksen”...

Hän nyökäytti ilostuen päätään.

„No, Luojan kiitos! Tietenkin he ovat syyttömät. Muutoin heidät olisi teloitettu ennen taistelua. Hiuskarvan varassa henkemme riippuu.”

Kun kaivantomajan ovi sulkeutui äidin ja tyttären mentyä, purskahdin itkuun kuin lapsi. Sydämessäni värähtelivät Rakekin sanat:

„Herra Jumala ei sinua hylkää suuressa laupeudessaan!”

Tunnin päästä olimme tuimassa taistelussa. Yksitoista kuulaa oli lävistänyt viittani ja lakkini. Kaameasti papattivat kuularuiskut, tykit jyrisivät kumeasti. Komppaniastani jäi henkiin vain neljäkymmentäkaksi soturia.

Kaikki upseerit olivat kaatuneet tanterelle.

Mutta minä elän...

„Rikokseni” ei enää ole rangaistavissa. Se on menneisyyden peitossa.

Järjettömän, raakalaismaisen sodan historiassa eivät sellaiset rikokset ole harvinaisia.

A. SIPELGAS
Suom. Vilho Elomaa

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ

II luku

Patandshalin joogajärjestelmän mukaan on olemassa viisi estettä oppilaan tiellä, joka aikoo saattaa miensä läpikuultavaan jalokiveen verrattavaan mielentilaan. Neljään on jo viitattu, mutta on välttämätöntä syventyä niiden luonteeseen vielä enemmän, jotta voisimme käsittää niistä johtuvat vaarat. Toinen, itsekkyyks, on äärettömästi vaikeasti käsiteltävä, luonteeltaan syvä ja vaatii paljon tutkimista. Patandshali esittää nuo viisi estettä seuraavassa järjestyksessä: tietämättömyys, olemisentunne, halu, vastenmielisyyt ja kiintymys. Tietämättömyys on toisten esteitten syy ja siksi myöskin se „kenttä”, missä ne kasvavat, kuin suuret rikkaruohot, jotka voivat tulla niin suuriksi, että ne peittävät auringon itsensäkin. Kuten tässä esityksessä myöhemmin selitetään, voi korkeallekin kehittynyt, voimia ja kykyjä omistava joogi vielä joutua sen uhriksi. Silloin „Valoa tiellä”-kirjassa mainittu jättiläisrikkaruoho rehoittaa hänen vainiollaan.

Jotkut kääntäjät käyttävät sanaa „vaivoja” „esteitten” sijasta. Joissakin tapauksissa on se sana parempi, sillä niitä kokiessamme seuraa ehdoton kurjuus. Mutta toisissa suhteissa on „esteet” parempi käänös, sillä suuri ilo on myöskin niistä johtuva tulos. Että ilo luonteensa mukaisesti voi vain olla ajallista, ei tällä hetkellä muuta sen luonnetta. Moni valitsee mieluummin ilon, eikä katsele sen pitemmälle. Useimmat ihmiset haluavat omistaa ja nauttia juuri tällä hetkellä ja se, minkä he omistavat ja mistä he nauttivat, näyttää heistä olevan heidän omaansa ikuisesti. Tämä on osa sitä harhaa, jota kutsutaan tietämättömyydeksi. Siihen sisältyy se erehdys, että ei-ijäinen, epäpuhdas, paha ja eihenkinen, on ijäistä, puhdasta, hyvää ja henkistä.

Ensimmäistä petosta, joka johtuu tietämättömyydestä, kutsuu Patandshali „olemisentunteeksi” tai „itsekkyydeksi”. Se on aistimien, älyn ja ruumiin sekoittamista henkeen, joka

niitä käyttää ja jonka ajallisia käyttövälineitä ne ovat. Tästä harhasta nousee eristymisen tunne, joka on kehityksen pääesteenä suuren ponnistuksen alkutaipaleella. Tämä yhteys tai yhtyminen korkeimpaan, jota esihistoriallisten sankritinkielisten lähdeopetusten mukaan kutsutaan joogaksi, voidaan saavuttaa vasta, kun tämä suuri harha on poistettu. Ajatuksen „Minä olen osa” tulee eläytyä sen mieleen, joka haluaa astua joogan tielle. Eräs kääntäjä lausuu toisen kirjan 6:n ajattelman seuraavasti: „Olemisentunne on tietävän voiman ja sen käyttövälineiden toisiinsa sekoittamista.” Toinen kääntää sen yksinkertaisemmin: „Itsekkyys on näkevän voiman yhtäläistytämistä näkemisen kykyyn.” Tämä erehdys aiheuttaa sen salaperäisen tilan, jota Patandshali nimittää „yhtymäksi”. Tämä näkijän ja näön yhtymä on voitettava. Se onkin itse asiassa ainoa asia, minkä tavallinen ihminen pitää ehdottomana, epäämättömänä tosiasiana, se, minkä hän mielellään ilmaisee sanoilla: „Minä olen minä”. Salatieteilijän tulee oppia, ettei hän ole hän itse, mutta osa äärettömästä kokonaisuudesta. Tämä yhtymä on irroitettava tai voitettava. Näkemisen kyky ei ole, kuten satunnainen lukija arvelisi, fyysillinen näkö, vaan tulos eräästä puhtauden lajista (kuten selitetään vanhassa Sankhiafilofiassa, josta Patandshalin järjestelmä on saanut alkunsa) ja merkitsee ymmärtämisen periaattia. Näkijän ja näkemisen yhtenäyttäminen on huomattu kaiken kurjuuden syyksi. Katselija, puhdas olento, on aina puhdas ja vapaa. Näkö tai ymmärtäminen käsittää tai sisältyy sanoihin (II kirjan 18 ajatelmä) „elementit ja elimet ovat luonteeltaan valaistusta, toimintaa ja asentoa ja tarvitaan kokemusten ja ehdottomuuden saavuttamiseen.” Toinen käännös on ehkä helpommin ymmärrettävä: „Näkyväinen, jonka (puku) on valaistusta, toimintaa ja lepoa ja joka on muodostettu elementeistä ja elimistä, on olemassa kehityksen ja vapautumisen hyväksi.” Muistiinpanijat selittävät „levon” tai „asennon” merkitsevän pimeyttä tai inertiaa. Hindulaisessa filosofiassa vastaavat viidet „elementit” viittä aistintaa. „Elimiä” sanotaan olevan yksitoista ja ne jakautuvat kolmeen ryhmään, tiedon elimiin, toiminnan elimiin ja siihen, mitä tässä filosofiassa sanotaan „sisäiseksi elimeksi”. Se on ajatus-

elin, se on ihmeellinen olemismuoto, mikä on ihmisen kunnia ja voima ja mikä nyt on hallittava, puhdistettava ja tehtävä läpikuultavaksi. Huomaamme nyt, että „näkö” tai ymmärtäminen, ei ole vähempää, kuin koko se monimutkainen älyllinen ja fyysillinen koneisto, jonka kautta sisäinen henki havaitsee aineellisen maailmankaikkeuden. Ja tämä aineellinen maailmankaikkeus, niin on meille kerrottu, sen koko panorama ja loistonäytäntö on olemassa vain hengen kokemuksia varten. Kaikki luonnon ihmeet, samaten kuin ihmiselämän vaiheet ovat tätä varten olemassa.

Hengen yhtymää ruumiista ja älystä ei voida hetkessä ja väkivaltaisesti irroittaa. Luonteen muutoksen ja suunnan muutoksen täytyy tapahtua. Eristelevä tieto saa tämän aikaan. Jatkovaa eroittamiskykyä on harjoitettava niin, että siitä tulee varma ja alituinen tapa. Tämän menetelmän mukaan muuttuu toiminnan luonne ja aistimet ohjataan kääntymään sisäänpäin ja tarkastamaan mitä siellä on. Tämä on muuttumisen ja muuttamisen suuri salaisuus. Sen kautta ihminen luo itsestään olion, joka on arvollinen ijankaikkiseen elämään. On välttämätöntä syventyä tähän vielä täydellisemmin jossakin seuraavassa luvussa.

Seuraavassa esitetään tie eristelevän tiedon voittamiseen ja lopulta olemme niinkutsutun joogaharjoituksen alussa. Nyt on mietittävä ja tutkittava joogan kahdeksaa „sääntöä”, näitä sääntöjä, joiden seuraamisesta opitaan valaistusta ja eristelevää tietoa. Ne ovat suvaitsevaisuus (Jama), noudattaminen, asento, hengityksen hallitseminen, syventyminen, mietiskely, sulautuminen ja transsi. Suvaitsevaisuuteen luetaan ne viisi suurta lupausta, joita ei muuta luokka, paikka, aika tai hyötyperusta, ja joita kutsutaan viideksi „suureksi lupaukseksi”, koska ne ovat kaikkiallisia. „Jamat” ovat viisi siveellistä hyvettä: tappamattomuus, totuudenrakkaus, varastamattomuus, puhtaus ja himottomuus. Suvaitsevaisuus, johon nämä viisi suurta lupausta sisältyvät, on ensimmäinen joogan kahdeksasta asteesta, jotka ovat täytettävät ja vahvistettavat, ennenkuin joogi voi ryhtyä muihin harjoituksiin. On selvästi sanottu, että muutetut tai rajoitetut lupaukset ovat hyödyttömiä. Ja vielä pahempi, ne ovat vaarallisia. Lupausten tulee jokaisen ja kaikkien olla

vahvistettuja. On myöskin selvästi selitetty, että ne kaikki ovat positiivisia ja käsittävät toimintaa. Kaikista ensimmäinen, tappamattomuus, ei ole negatiivinen tila, joka vain merkitsisi pidättäymistä tappamisen pahasta teosta. Se on positiivinen tila, äärettömän myötätunnon ja kaikkiallisen rakkauden tila. Kun tämä vala on täydellisesti vahvistettu, ei kukaan, ei edes nälkäinen petoeläin, tee pahaa joogille tai vahingoita häntä.

Näissä viidessä lupauksessa on paljon tutkimista ja miettimistä. Niiden täyttäminen kokonaisuudessaan aikaansaa ihmeellisiä tuloksia ja joogi, jossa ne ovat vahvistetut, kulkee läpi maailman, kuin omassa kodissaan pelkäämättä ja kammoamatta, vahingoittumattomana, luottavana, tyytyväisenä. Joogan kahteen ensimmäiseen asteeseen sisältyy kymmenen siveellistä hyvettä, — *suvaitsevaisuuteen* viidet suuret lupaukset ja *noudattamiseen* (toiseen sääntöön), puhtaus, tyytyväisyys, kuolettaminen, tutkiminen ja Ishvaralle alistuminen. Kolmesta viimeisestä on jo puhuttu edellisessä luvussa. Kaikki selittäjät sanovat „puhtaudella” tarkoittavan alituista, sekä ruumiin, että mielen puhdistamista. Kuten ruumista puhdistetaan vedellä, niin pestään ja puhdistetaan ruumista „tappamattomuutta” tai kaikkiallista rakkautta harjoittamalla. Tämän saa aikaan toimiva hyväntahtoisuus.

Viiden esteen tai kiusauksen sarjaan kuuluvat himo ja vastenmielisyys. Nämä johtuvat salaperäisestä vastakohtien toiminnasta, ovat mielifaikutelmia, jotka aiheutuvat niiden hyökkäyksistä. Siitä salaperäisestä ja hetyttömästä dualismista, joka on nykyisen olomuotomme syvimpiä luonteenominaisuuksia ja jonka ilmennyksinä tunnemme nautinnon ja tuskan, kuuman ja kylmän, hyvän ja pahan, miehellisen ja naisellisen, täytyy joogin vapautua. Halu piilee nautinnossa niin että siitä nousee jano, joka on tyydytettävä. Tuska taas asuu vastenmielisyys. Nämä tilat tai esteet voidaan voittaa ainoastaan ajatuselämää hallitsemalla. Huomion tulee irroittua näistä vaikutelmien lähteistä yliaistillisten ponnistusten kautta, joita tässä järjestelmässä kutsutaan „sisäisen elimen muodostelmien voittamiseksi”. Mutta nautinnon ja tuskan välttäminen, pyrkiminen ei-kiintymyk-

seen, ei voi tehdä ihmisestä epäinhimillistä, kovasydämistä tai kylmää, jos hän seuraa joogin tietä, jonka aivan ensimmäiset askeleet jo sisältävät jamojen ymmärtämisen ja niiden vahvistamisen. Joogaan astuminen on mahdollista vain niille, jotka ovat oppineet elämään kirkkojen kaikkien korkeimpien siveyssääntöjen mukaan ja jotka ovat voittaneet määrätyn asteen kirkoissa tuntematonta epäitsekästä rakkautta ja rakastavaa ystävyyttä. Se nähdään selvästi siitä tosiasiasta, että lihansyömisestä pidättymistä pidetään ehdottomana. Ja mikä kirkko sitä vaatisikaan, paitsi paaston aikana?

Ainoastaan buddhalainen uskonto opettaa kaikkiallista kunnioitusta elämää kohtaan. Se sanskritinkielinen sana, jonka parhaimpana vastaavaisuutena on käytetty sanaa „tappamattomuus”, sisältää paljon laajemman merkityksen, olmissen pahaa toivomatta kenellekään elävälle olennolle ja olmissen pahaa tekemättä kenellekään elävälle olennolle, ei sanoilla, ajatuksilla eikä teoilla. Tämä johtaa sopusointuun koko luonnon kanssa, tilaan, joka ei missään ole ristiriidassa luonnon kanssa. On selvää, että tappamattomuuden lupaus täytyy olla kokonaan vahvistettu, ennenkuin tähän tilaan voidaan astua. Jos näiden lupauksen vahvistaminen tuottaa vaikeuksia, neuvoo Patandshali „jatkuvaa vastakohtien miettimistä”. Jos esimerkiksi on vaikea vahvistaa sitä mielentilaa, jota tarkoitetaan „tappamattomuudella”, on välttämätöntä hartaasti mietiskellä sitä rakkauden ominaisuutta, jonka joogin täytyy omata. Toisin sanoen, ei tule kiinnittää huomiota siihen, mitä on vältettävä, vaan siihen, mikä on saavutettava. Tämä on paras tapa saavuttaa „suuntautumisen” kyky, oppia katselemaan aina kohti päämäärää ja kulkemaan varmasti, vaikka hitaasti, sitä kohti. Kun näiden vahvistettujen lupauksen pitäminen on tullut tavaksi, kehittyvät luonnollisena seurauksena ne salaiset kyvyt, jotka tavallisessa ihmisessä ovat uinuvina. Tappamattomuudesta johtuu yhtyminen luontoon, joka on joogin ensimmäinen salainen saavutus. Täydellisestä totuuden seuraamisesta, joka sisältyy toiseen suureen lupaukseen, nousee ihmeellinen voima. Ihminen, jonka jokainen sana ja ajatus ovat tosia, huomaa, että hänen sanansa ja ajatuksensa tu-

levat „silmänräpäyksessä vaikuttaviksi”. Se merkitsee, että minkä muut saavuttavat vain uhrauksen ja ponnistuksen kautta, saavuttaa hän pelkällä ajatuksella tai sanalla. Vastamattomuus on, kuten tappamattomuuskin, ensimmäinen aste suurta henkistä kehitystä kohti, jonka seurauksena on itserakkauden kuolema. Joogi oppii olemaan kaipaamatta mitään itselleen, ei omaisuutta, ei etuja. Tämän mielentilan salaperäinen seuraus, täydellisesti vahvistettuna, on että rikkaus „lähestyy” häntä. Hän saa sitä kaikilta puolin. Nyt, kun ei hän enää halua sitä itselleen, on hän noussut yläpuolelle sen opetuksen, jota siitä pidättyminen on tarkoittanut. Viimeinen viiden suuren lupauksen joukossa, himottomuus, vie opiskelijan syvälle hänen oman luonteensa syvyyksiin, sillä se merkitsee kaiken himon tappamista, vieläpä voittamattomalta näyttävän elämänhalun. Kun tämä lupaus on täysin vahvistettu, on joogi vapautunut kiintymyksestä.

Vasta kun joogi on täysin lupautunut näiden viiden lupauksen täyttämiseen, voi hän alottaa „noudattamisen”, josta hänelle koituu vielä muita voimia. Tyytyväisyyden voittaminen aikaansaa suuren ja hävittämättömän onnentunteen. „Kuolettamisesta” johtuu sisäisten aistimien kehittyminen. Ja „tutkimisesta” nousee salaperäinen yhteys luonnon korkeimpien elementtien kanssa. Nämä ovat „Jooga bala”, kykyjä, jotka kehittyvät ihmisessä, kun hän etenee tiellä ja jotka hänessä ilmenevät luonnollisina. Kehittyneelle joogille syntyvät siddhit ovat erinomaisia luontoa hallitsevia voimia. Hän saavuttaa kehitystilän, jossa hän kykenee hallitsemaan kosmillisia lakeja, sensijaan että hän nyt itse on niiden hallitsema. Hän on niin tunkeutunut niiden luontoon ja on tullut niin täydelleen sopusointuun niiden tajunnan kanssa, että jokainen on siddhi, jota hän itse voi käsitellä. Näistä puhutaan tarkemmin seuraavan esityksen kulussa. Luodaksemme yleissilmäyksen tähän järjestelmään, on hyvä muistaa, että nämä siddhit ovat vaaroja kehittyneen joogin tiellä. Näiden hyvien lahjojen nauttiminen voi pidättää häntä, kun hän jo kauan sitten on voittanut aikaisemmat kiusaukset ja esteet.

Koko joogan salaisuus on siinä menettelyssä, jota Patandshali kutsuu „sisäisen elimen muodostelmien voittami-

seksi." Tämä merkitsee mielen ja ajatusten estämistä ihmiselämän harrastusten, tuskien ja nautintojen keskessä harhailemasta ja niiden koko toiminnan keskittämistä näkymättömään, soinnuttomaan, korkeimpaan.

MABEL COLLINS

Suom. K. I.

LEGES SOCIETATIS

Jumalallisen viisauden tutkimisseuran säännöt

Jeesus on sanonut, että kun kaksi on koolla hänen nimessään rukoillakseen hänen Isäänsä, kuullaan heidän rukouksensa, sillä hän on silloin heidän keskellään.

1. Jokaisen seuran jäsenen tulee rakastaa veljiään.

2. Jäsenten ei tule puhua pahaa toisistaan eikä halveksia toinen toistaan.

3. Heidän tulee olla uskollisia toisilleen.

4. Heidän tulee olla aina totuudenmukaisia sanoissaan.

5. Nöyriä ja kohteliaita toisilleen.

6. Heidän ei tule ollenkaan nauraa näille korkeille tutkimuksille.

7. Heidän tulee pitää salassa mitä siinä oppivat.

8. Heidän tulee jakaa omaisuutensa keskenään.

Huomattavin tämän seuran jäsen on Herra Jeesus, Jumalan poika; sillä sitä johdetaan hänen nimessään, ja hänen oma sanansa antaa meille varmuuden hänen läsnäolostaan. Siten kaikki jäsenet ovat häneen nähden velvolliset noudattamaan seuran ohjeita.

Vanhasta rosenkreutsiläisestä teoksesta

JUUTALAISUUS

Yksi niitä ajan polttavia kysymyksiä, joka eri maitten hallituksille on antanut ja yhä antaa päänvaivaa, on n.s. juutalaiskysymys. Kysymys, milloin ja miten tämä juutalaiskysymys on ratkeava, antaa taas teosofeille ja muille kansainvälisesti ajatteleville mielenkiintoisen mietiskelyn aiheen.

Juudan kansa ja sen historia on maailman merkellisimpiä. Ei suinkaan ole sattuma, että juutalaiset ovat hajoitettut toisten kansojen sekaan. Jokin tarkoitus tässäkin piilee. Jokin erikoinen, suurisuuntaisempi tehtävä juutalaisten suoritettavaksi sittekin on uskottu. Mikähän tämä olisi?

Kansainvälisyys, kansainvälisten asiain hoito on näihin saakka ollut kansojen pienten vähemmistöjen, hallituspiirein, tieteilijäin, teollisuuden ja kaupan harjoittajain sekä — juutalaisten rahamiesten käsissä. Juutalainen, jos kukaan, on kansainvälinen kosmopoliitti sanan täydessä merkityksessä.

Ja kun tämän harvain kansainvälisyyden vastapainoksi alkoi myöhemmin nostaa päätänsä toinen kansainvälisyys — kansojen syvien rivien internationale — juutalainen taaskin keksittiin tämän uuden aatteen innokkaimpana ja tarmokkaimpana asianajajana.

Kansallisuusasia, niin lämmöittävä ja innoittava, itsensä uhraavaa isänmaanrakkautta kansoihin lietsova kuin onkin, on kuitenkin ainoastaan yksi instrumentti suuressa kansainvälisessä konsertissa. Kansainvälinen ovela juutalainen on tämän jo aikoja sitte huomannut ja on käyttänyt kaiken tarmonsa ja neronsa pysyttääkseen kapellimestarin tahtipuikon kädessään.

Hyvien avujensa ohella kansallisuusasialla on myöskin heikot varjopuolensa. Ja että se noiden varjopuoliensa takia ei ole oleva lopullinen päätekijä kansojen kohtaloista päätettäessä ja onnekaan ihmissukukunnan luomisessa maapallolla, sen on juutalaisen terävä silmä ammoin hoksannut.

Kansallisuusasia on moniahtaalla johdettu väärille urille, umpikujaan: nurkkapatriotismiksi, lyhytnäköiseksi intoiluksi, chauvinismiksi. Kansan pienen vähemmistön käsiin

joutuneena se on saanut olla kilpenä, jonka takana on harjoitettu sellaista, mikä ei ole aina ollut kansan suuren enemmistön, vaan ainoastaan vissien kansalaispiirien etujen mukaista.

Kansallisuusaatteen läpitunkemat suurkansallisuudet ovat olleet susia lammasten vaatteissa ahdistessaan ja sortaessaan pienempiään. Kateus eri kansallisuuksien (valtojen) välillä taas on johtanut riitoihin, rettelöihin ja sotiin, joista viimeksi käyty maailmansota on tuorein ja varoittavin esimerkki.

Kansallisuusaatteen läpitunkemat suurkansallisuudet ovat ajettu, on kylläkin kansaa yksilönä kohottanut, mutta kuten tuo vanha harvain kansainvälisyys osoittautunut kykenemättömäksi järjestämään kansojen välisiä perheasioita sel-laisiksi, että se tyydyttäisi kansojen pohjakerrosten suuria enemmistöjä, joiden sekä taloudellinen etu että kristillis-siveellinen ajatuskanta vaatii kansojen välistä rauhaa ja rakkautta ja jotka ovat ruvenneet ei ainoastaan esittämään vaatimuksiaan, vaan myöskin antamaan yhä enemmän pontta vaatimuksilleen.

Tämän uuden aatteen, kansojen pohjakerrosten tahdon tulkitsijana ja asianajajana, kuten tiedämme, toimii kansainvälinen sosialismi eri muodoissaan. Se on pakanallinen, tervettä voimaa uhkuva, itseensä ehdottomasti luottava tekijä. Mitä häikäilemättömin ja suorasukaisin liikkeenharjoit-taja. Vielä pakanallisempi ja häikäilemättömämpi kuin tuon vanhan harvain kansainvälisyyden ja kansallisuuden tekijät yhteensä.

Mutta karhean kuoren ja ryysyisenkin takin alla sykkii tavallisesti lämmin sydän. Pakanankin paidan alla hengit-tää parempi ihminen, Kristus. Arvostellessamme ihmisten tekoja, tulee meidän tuo tosiasia muistaa ja ottaa huomioon. Tuohon parempaan ihmiseen meidän pitäisikin aina vedota eikä, kuten usein näkee tehtävän, nykiä ja herätellä paka-naa ihmisessä. Siitä se vain yltyy ja paisuu. Ja kun se on paisunut ja kehittynyt huippuunsa, se kylläkin romahtaa alas, mutta romahtaessaan tekee se pahaa jälkeä.

Maailmansota oli näköjään huippunsa saavuttaneen uus-pakanallisuuden romahduksellinen ilmennys. Itsekkäässä

epäkristillisyydessä se ei voinut enää korkeammalle kiivetä, vaan putosi lentokoneineen alas S:t Helenaan — kristillisyyden helmaan. Nuorempi veli, Napoleon, joutui näin vanhemman veljensä, Kristuksen, hoivaan ja johtoon.

Missä veljekset ovat erimielisiä, riitelevät ja toraavat, ei talonpidosta tahdo tulla mitään. Mutta yksimielisyys on luova, kasvattava voima. Niin tässäkin. Kun henkiruumis (Kristus) ja tunneruumis (Napoleon) ovat lyöneet veljen kättä toisilleen, tapahtuu kohta muutos talossa, ihmisyksilössä ja koko yhteiskuntaruumiissa. Tällainen kahden vastakkaisen voiman yhdistäminen on sähköhitsausta, mikä kysyy taitavaa takojaa, itseään taivaan kannen kolkuttajaa. Seppämestari ei arvatenkaan ole laiminlyönyt tehtävänsä, koskapa vasarankalke näihin aikoihin soi yötä päivää korvissamme. Ja kun työ on loppuun suoritettu, nousee ajosta ihmeellinen taikateos, Sampo, joka on jauhava ikionnea inehmoille, koko ihmiskunnalle.

Hyvä käyntelee useinkin pahaa välikappaleenaan. Kaunis rumaa. Ja niin edespäin. Mikä ihmisten teoissa näyttää meistä rumalta, saattaa useinkin olla paljoa lähempänä hyvää ja kaunista kuin saatamme aavistaa. Niinpä juutalais-tenkin edesottamisissa me olemme tottuneet näkemään vain rumaa, vihattavaa, vainottavaa. Meidän katsantokannaltamme juutalaisten vierominen ja vainoaminen toisten kansallisuuksien puolelta onkin suoranaisestä kateudesta johtuvaa. Oveluudessa, itsekkyydessä, häikäilemättömyydessä, joita ominaisuuksia viimeaikaisessa uuspakanallisessa yhteiskuntaelämässä ensi kädessä on kysytty, on juutalainen ollut verraton. Alalla millä tahansa, missä kylmä järki pelaa ja itsekkään oman edun valvominen on kysymyksessä, juutalainen on ollut numero yksi.

Vanhan, itsekkääseen etuun perustavan pakanallisen elämänjärjestyksen huippuun kehittämässä ja siis myöskin sen alasromahduksen jouduttamisessa on juutalaisilla toisten kansallisuuksien rinnalla suurin ansio. Ja — jos taivaanmerkit pitävät paikkansa — uuden, epäitsekkääseen etuun perustavan kristillisen elämänjärjestyksen luomisessa juutalainen taaskin kunnostautuu. Ja tällaisesta kunnostautumisesta ei meillä tietenkään ole muuta kuin hyvää sanot-

lavana. Uudelleen järjestetyssä yhteiskuntaelämässä, jossa jokainen yksilö käyttää järkensä ja tarmonsia ei yhteisöä vahingoittavan itsekkään edun tavoitteluun, vaan epäitsekään yhteisen edun palvelukseen, ei lähimmäisen sortamiseen ja polkemiseen, vaan heikompiensa nostattamiseen, tukemiseen ja turvaamiseen — uudessa kristillisessä yhteiskunta-elämässä, jossa kilpaillaan ei *ottamisessa* vaan *antamisessa* pyhälle yhteiselle seurakunnalle, näemme mielellämme tarmokkaita eturivinmiehiä ja suomme kernaasti johtajan tahtipuikon ansiokkaimmalle, väriin, sukupuoleen ja kansallisuuteen katsomatta — juutalaisellekin.

Se, joka on osannut tehdä pahaa, osaa tehdä myöskin hyvää, kun niiksi tulee. Juutalainen on osoittautunut mestariksi vanhassa ja vanhan hävittämisessä. Jos nyt juutalainen osoittautuu yhtä eteväksi mestariksi uuden rakentamisessa, niin on hän kunnialla suoriutuva siinä suurisuuntaisessa tehtävässä, joka hänelle oli uskottu. Silloin toteutuu juutalaisenkin messias-ihanne: Jumala meissä ja meidän kauttamme (Christus regens).

ARMAS EMANUEL

Kuinka hämmästyttävän syvämielisesti lapsen suu saattaa lavertaa! Kun yritin rauhallisin sanoin selittää nelivuotiaalle veljentyttärelle, että hänen isoäitinsä oli kuollut, vastasi tämä pieni, uuden maailmankatsomuksen naisprofeetta: „tiedän jo, isoäiti on vain syntynyt takaisin!“ Niin tapahtui maalisk. 5 p:nä 1905.

Vanhempain pitäisi huolellisesti merkitä muistiin lastensa hämmästyttävät kysymykset ja niiden lavertelevat hassutukset sekä antaa ne vasta kaksikymmenvuotiaille käsiin. Siitä olisi enemmän hyötyä kuin kaikista filosofioista yhteensä.

C. L. Schleich

TIETO JA USKO

Siihen mitä tiedämme, uskomme. Tiedon välitön seuralainen on usko ja tieteen välitön seuralainen uskonto. Tiede ja uskonto, samoinkuin tavat ja taide, ovat kulttuurielämän erilaisia, keskenään vuorovaikutuksessa olevia ja toisistaan eroittamattomia ilmiöitä. Ne tarvitsevat kaikki toisiansa, yhtään jäsentä ei voida kulttuurielimistöstä poistaa, ilman, että koko elimistö, kulttuurielämä, tuhoutuu, eikä tällainen poistaminen olisi edes ihmisen vallassakaan. Kulttuuri on voima, jota ihmiskunta elämänsä ja toimintansa kautta aivan vaistomaisesti palvelee. Oikeastaan jo itse elämän käsitteeseen sisältyy kulttuurinkin käsite. Elämä on kehitystä ja sikäli kuin tämän kehityksen etunenässä on ihminen, ihminen koko laajan elämänaineskokonaisuuden, maailman, viljelijänä ja kehittäjänä, kutsutaan tätä kehitystä kulttuuriksi.

Tiedettä tavallisessa merkityksessä on se, mitä tiedämme joko kokemuksen tietä tai järjen toiminnan avulla. Tietäminen edellyttää yleensä havaintopohjaa. Mutta sitävarten, että tiede voisi kehittyä, mennä eteenpäin, tarvitaan muutakin kuin vain pelkkien aistihavaintojen puitteissa olevaa, kokemusperäistä tai suoranaisiin täsmällisiin kokeisiin perustuvaa tietoa. Tiede tarvitsee kehittyäkseen ennenkaikkea luovaa, spekulatiivista järkeä, abstraktista käsitetoimintaa, sellaisten olettamusten ja johtopäätösten keksimistä, jotka voivat hedelmöittää kulloinkin lähtökohtana ollutta havainnollista tosiasiaa tai aatetta ja joiden todenmukaisuus samalla on mitä ilmeisin. Kaikki tiede lepääkin oikeastaan vain olettamusten ja johtopäätösten, hypoteesien pohjalla. Ilman hypoteeseja jäätäisiin pelkkään kuivaan tietorunkoon, tämän rungon on — kuvannollisesti puhuen — saatava ympärilleen lihaa ja verta, jotta sillä olisi jotain merkitystä alati uutta tietoa janoavalle ihmissielulle ja itse koko ihmisen elämälle, sekä henkiselle että fyysilliselle.

Mutta mitä tiedetään, sitä tahdotaan myös uskoa ja uskotaankin. Tiede tyytyy tosin tavallisesti ainoastaan kokeiluun ja järkeilyyn, aistimus- ja järkihavaintoon, jotka sen mielestä ovat luotettavimmat tai ainakin kiistämättömimmät tie-

doitsemiskeinot, mutta syvällisempi tiedemies tahtoo jo itselleen avukseen henkeisnäkemyksen, intuition. Kun tiedemies nimittäin syventyy perinpohjaisemmin tieteeseensä, tulee hänestä filosofi, jolle henkeisnäkemys merkitsee yhtä paljon ja kenties enemmänkin kuin empiirinen havainto ja abstraktinen tietoperustelu. Ja mitä hän luulee henkeisnäkemyksensä kautta saavansa tietää, mitä käsittävänsä, sen hän myös usko oikeaksi ja päteväksi, ainakin itseensä nähden. Toisaalta taas usko on henkeisnäkemyksen kautta tapahtuvaa ja saavutettavaa henkeiseläymistä. Ei ole siis lopulta mitään jyrkkää rajaa olemassa tiedon ja uskon, tieteen ja uskonnon välillä. Mutta usko on aina jotain salaperäistä, mystillistä, sainoisinko, taikaa, mutta senkautta se juuri lumookin ihmisielun. Usko on taikavoimaa, eikä ole siis aivan väärin, kun uskontoa, ainakin positiivisessa ja dogmaattisessa muodossaan, kuulee abstraktitieteilijäin ja antimetafyysikkojen usein nimitävän suorastaan taikauskoksi.

Tavallisesti eroitetaan kuitenkin uskonto jyrkästi tieteestä, resp. filosofiasta, tieteen yleisilmauksesta, ja määritellään filosofia esim. siten, että siinä ihmishenki pyrkii omin voimin ja entisistä uskoista välittämättä löytämään oikean asemansa maailmassa ja ymmärtämään omaa olemustaan, filosofia on kriittillinen, arvostelevalainen, yksilöllinen — tässä muodossa määrittelee m.m. Wilhelm Jerusalem eroituksen uskonnon ja filosofian välillä —, mutta tämä määritelmä ei siis pidä ehdottomasti paikkaansa. Oikeampi on mielestäni tehdä esim. seuraava käsitteellinen eroitus tieteen ja uskonnon välillä. Tieteen avulla koskettelemme ja käsittelemme meille aistiemme kautta havaittavaa, „näkyväistä” olevaista, uskon avulla taas pyrimme sielullisesti käsittämään tämän näkyväisen, meille tunnetun olevaisen takaista, näkymätöntä ja tuntematonta olevaa, kaiken olevaisen luoja, jumalaa. Ihmisjärki ei voi jumalaa millään käsitteellisillä attributeilla määritellä, kaikki jumalalle antamat määräyksemme ovat välttämättä antropomorfistisia, ainoastaan ihmisen käsityskyvyn mukaisia, suhteellisesti, ihmiseen itseensä nähden päteviä. Mutta vaikka näin onkin asianlaita, emme kuitenkaan voi tyytyä siihenkään, että jätämme olevaisen takaisen tuntemattoman sielullemme välinpitämättömäksi käsitteeksi ja tutkimusalaksi.

Ihmishenki pyrkii vaistomaisesti luomaan itselleen metafysiikkaa, resp. ontologiaa. Sielumme esiintyykin ehdottomasti luotettavana välittäjänä jumalan ja maailman, lähinnä oman ruumiimme välillä.

Lyhyesti lausuen, mitä edellä olen tahtonut esiintuoda ja edellä esittämältäni näkökannalta katsoen, voimme sanoa, että vaikka tiede ja uskonto muodostavatkin kumpikin oman alansa, vuorovaikutus niiden välillä kuitenkin aina on olemassa ja että vieläpä tieto on lopulta uskoa ja usko tietoa. Tieto ja usko, tiede ja uskonto ovat asteettaisia käsitteitä, perättäin seuraavia kulttuurielämän ilmiöitä.

HUGO T. SALONEN

Ihmisen kaunein osa on hänen silmänsä. Se on elämän lähteen, valon, vastaanottaja ja antaa lahjansa takaisin kiitollisuuden säteilynä. Aurinko loi ihmisen silmän ihailukseen siinä itseään ja ihanuuttaan. Maailmankaikkeus hohtaa silmistämme ja sammuu kyyneleimme.

Carl Ludwig Schleich

Mikä on niin rumaa, ettei kauneus heittäisi sen yli huntuaan, jota niin harvat näkevät? *C. L. Schleich*

Kuvitelkaa: Jumala istui mahdollisuuksien urkujen ääressä ja improvisoi maailman. Me raukat, ihmiset, kuulemme siitä aina vain *Vox humanan*. Mutta koska se jo on kaunis, kuinka ihana mahtaakaan kaikkeus olla!

C. L. Schleich

Jo se, että neroja on olemassa, todistaa Jumalan olevan. Ei Goetheä olisi voinut olla ilman Jumalaa taustassa.

C. L. Schleich

KATKELMA JUUTALAISTEN SISÄISTÄ HISTORIAA

II RAKKAUS

Olin haahmoitellut tämän kirjoitukseni jotenkin toiseen muotoon, kuin se nyt tulee tässä esitetyksi, mutta saanut sen jälkeen huomautuksen, että olin poikennut siitä *oikeamielisydestä*, jonka ensin olin saanut kaiken pohjaksi. Olin nimittäin asettunut liiaksi arvostelevalle kannalle hebrealaisten pyhiin asioihin nähden ja senvuoksi itse kouraantuntuvasti tullut siitä huomautetuksi.

Vanhoilla kansoilla oli siis kaiken hyveen pohjana oikeamielisyys — niinkuin näimme —, mutta sitten hyveen pohjaksi muuttui *rakkaus*. Jumala, joka oli korkein hyve, ei ollut alkuaan rakkauden jumala, vaan „herra, sinun jumalas, jota ainoaa on sinun palveltava, kuultava ja toteltava; kiivas jumala, joka etsiskeli isäin pahat teot lasten päälle; jumala, hirmuinen”, niinkuin hän vieläkin on muutamien runoilijoiden ja virrentekijäin mielikuvituksessa esiintynyt. Häntä kohtaan täytyi herättää pelkoa ennen kaikkea, sillä rakkauskäsite on alhaisella kehitysasteella olevalle kansalle tuntematointa. Mutta sitä ruvetaan vähitellen kehittämään.

Palaamme siis Jaakobin historiaan, johon jäimme viime kerralla. Siellä näemme rakkauskäsitteen tulevan ensinnä esille miehen ja naisen välisenä tunteena. Tämä saakka se oli ollut hyvin voimakkaana vanhempien ja lasten suhteissa. Eli oikeammin se lienee ollut miehen ja naisen välistä kamppailua lasten omistusoikeudesta ja määräysvallasta näiden yli. Kun nämät vietit esiintyvät kaikki vielä tänäpäivänä joissakin piireissä meidänkin yhteiskunnassamme, niin olisi nämät asiat otettavat perinpohjaisemmin käsiteltäväksi. Mutta pienen tilan takia minä ikäänkuin alustelen niitä jokaisen itsensä mietittäväksi. Sillä ei suinkaan ole raamattu niin käsiteltävä, että sillä ei olisi suurempaa merkitystä kuin tavallisella historialla. Sitä on luettava tarkkaavaisena ja sillä ajatuksella, että se on allegoorisissa kuvissa esitetty tosiasioihin perustuva kokoelma suuria opetuksia.

Kun Jaakob nyt joutuu enonsa Laabanin luokse, rakastuu hän siellä äitinsä veljen tyttäreeseen Rakeliin. Enolla on itsesäilytysvietti vahvin puoli — niinkuin kaikilla alhaisemmalla kehitystasasteella olevilla kansoilla ja ihmisillä on näyttänyt olevan — ja hän määrää 7 vuotta tyttärensä lunnaksi, jotka Jaakobin on palveltava rakastettunsa tähden. Kun 7 vuotta ovat kuluneet ja Jaakobin olisi ollut saatava rakastettu tyttö omakseen, huomaa hän joutuneensa petetyksi, sillä eno antaa hänelle vanhimman tyttärensä Lean. Kun Jaakob vetoaa aikaisempaan sopimukseen, vetoaa Laaban puolestaan yleiseen tapaan, että „vanhempi naitetaan ennen nuorempaa”. Siis on nyt Jaakobin edessä sama „esikoisoikeus”, jonka hän on petoksella hankkinut —, mutta nyt kompastuskivenä! Näemme siis, mitenkä oikeamielinen on raamatun kuvaustapa. Kun etsitään jotakin etua vääryydellä, koituu se sama etuileminen pian itselle vahingoksi. Kun vanhat tavat ovat asetetut tässä vastakkain uusien voimakkaitten luonnollakien ja voimien kanssa sekä valtaan pyrkivän rakkauskäsitteen kanssa, niin näemme kaiken ikäänkuin „peilistä” tässä esitettynä — niinkuin Paavali sanoo.

Kun Jaakob sitten tekee uuden sopimuksen enonsa kanssa rakastettunsa omistamisesta ja lupaa palvella vielä toiset 7 vuotta Raakelin saadakseen, niin huomaamme, mitenkä voimakkaasti hän kuitenkin rakastaa lemmittyään. Sitä voi sanoa rakkaudeksi, eikä se ole mitään hetkellistä lempeä, josta niin paljon puhutaan. Jos meidän päivinämmme sellaista tapahtuisi, niin varmaankin sanottaisiin, että ne rakastivat toisiansa. Mutta kuvitelkaamme myöskin, minkälaisiin ristiriitaisiin tunteisiin nuorikot joutuvat, kun Lea alkaa pyrkiä vaimon oikeuksiin! Julma viha ja mustasukkaisuus kehittyä tässä sisarusten välille. Sen huomaamme eräästä Lean lausunnosta, kun Raakel pyytää häneltä Lean esikoisen Ruubenin löytämiä lemmenmarjoja, että hänkin tulisi hedelmälliseksi ja saisi lapsia. Silloin Lea sanoo katke-roituneena: „Sinä olet minulta jo miehen vienyt, vieläkö nyt tahtoisit poikani lemmenmarjatkin ottaa?” Mutta Raakel kärsii kaiken alistuvaisena ja nöyränä. Hän rukoilee lakkaamatta, että Jumala ottaisi häneltä pois sen häpeän, jonka alaiseksi hän on joutunut ja saattaisi hänet hedelmälliseksi.

Oli nimittäin sekin vanha tapa, että luultiin hedelmällisen vaimon olevan etuoikeutetumman kuin hedelmättömän, ja oli miehellä oikeus hylätä sellainen vaimo, joka ei synnyttänyt hänelle lapsia, ja ottaa uusi. Nyt näytti kuitenkin siltä, että Raakelin suhteen pettivät kaikki sellaiset ulkonaiset tavat ja oikeutukset ja hän näytti jäävän ikäänkuin Jumalankin hylkäämäksi, kaikesta suuresta rakkaudestaan huolimatta. Sisar näytti vaan saavan lapsia ja hedelmöivän, ja hän jäi yhä edelleen lapsettomaksi, kaikista rukouksistaan ja muista kulteistaan huolimatta. Kuinka opettavainen onkaan Raakelin asema!

Mutta lopuksi Jumala kuulee hänen rukouksensa, ja Raakel uskoo, että joku suuri olento on hänet tahtonut pelastaa häpeästään ja avata hänen kohtunsa; joku „jumalan pojista” tahtoo ruumistua hänen kauttaan. Kun Joosef, hänen esikoisensa, sitten syntyy, sanoo Jaakob heti Laabanille: „päästä nyt minut menemään kotiani ja maalleni.” Silloin Laaban sanoo: „Minä ymmärrän, että Herra on siunannut minua sinun tähtesi, mitä sinä siis nyt pyydät palkkaksesi tästä?” Ja Jaakob lupaa palvella vielä kuusi vuotta Laabanin paimenena ja sillä ajalla itse ansaita palkkansa. Ja miten ansaitsi hän sen? Hän tekee sopimuksen enonsa kanssa, että kaikki kirjavat karitsat ja kirjavat ja pilkulliset vuohet, jotka löytyvät Laabanin laumassa, annetaan hänelle, ja kaikki samallaiset taas hän saa eroittaa sopimusvuosien kulluttua omaksi laumakseen. Ja sitten hän siirtyy lapsineen ja laumoineen 10 päiväkunnan matkan päähän Laabanin mailta ja alkaa karjaa jalostamaan. Hän asettaa kirjaviksi kuorittuja keppejä lauman eteen juomapaikalle, että kun lauma on siitostoimessaan, tulevat jälkeläiset kirjavia. Vielä eroittaa hän kaikki voimakkaimmat ja parhaat yksilöt laumasta sekä asettaa ne siitospeläimiksi. Siten kehittyy tuo lauma sekä voimakkaaksi että kirjavaksi! Mikä jumalallinen viisus piili jo silloin tuossa miehessä, sillä tämän luonnonlain on jälkimaailma ottanut nyt vasta huomionsa!

Kun Jaakob sitten lähti enonsa luota laumoineen ja vai moineen, tapahtui taas kumma juttu. Raakel nimittäin varasti isänsä epäjumalat. Tämä asia sanoo meille paljon, vaan jääköön lukijan mietittäväksi, mitä kaikkia se sanoo.

Me seuraamme vaan itse tapahtumaa. Kun Laaban huomaa, että hänen epäjumalansa ovat hävinneet ja Jaakob on matkustanut pois, lähtee hän heti ajamaan häntä takaa. Mutta hebrealaisten jumala ilmestyy yöllä Laabanille unessa ja varoittaa häntä puhumasta Jaakobille hyvää taikka pahaa. Hänen on sallittava Jaakobin mennä menojaan ja viedä omaisuutensa, mutta jumalansa tahtoo Laaban kuitenkin saada takaisin, ja Jaakob vakuuttaa, että: „kenenkä tyköä sinä löydät jumalas, ei sen pidä elämän.” Mutta ei hän tiennyt, että hänen rakastettunsa olisi niitä ottanut. Pantiin toimeen ankara tarkastus ja etsintä, mutta jumalia ei löydetty, sillä Raakel piilotti ne hameensa alle ja sanoi, että „hänelle tapahtuu vaimojen menon jälkeen, älkää viitsikö hameitten alusia tarkastaa.” Jumalat siis säilyivät kuin säilyivätkin hänen mukanaan.

Tämä kertomus on sekä huvittava, opettava että vakava. Mutta kohtalon johtoa osottavaa on se, että tuo hebrealaisen naisen kavaluus seuraa Jaakobia kuitenkin, vaikka Isak on häntä siitä varoittanut. Hän joutuu taaskin oman sukunsa naisten kavaluuden ja viekkauden kanssa tekemisiin ja kärsimään siitä. Vaikka Raakel onkin kaikinpuolin moitteeton ja hyveellinen nainen, ei hän kuitenkaan ole voinut luopua siitä taikauskosta, että onni seuraisi epäjumalia: sielullisia palttoja. Mitenkä tavallinen käsite kuitenkin on vielä meidänkin päivinä tämä sama Raakelin käsite! Varastamalla, pettämällä, kavaluudella tai viekkauksella, millä keinoin vaan saammekin tuon tavoitellun onnen luulotellun siunauksen, pääasia on, että se saadaan!

Mutta Jaakobin kanta! Mitä hän sanoo?

Se on oikeamielisyyden kanta.

Raakel on kuitenkin raamatun rakkaudenopin äiti. Ja jos seuraamme tarkoin kummankin näiden naisten jälkeläisiä pitkän juutalaisen historian kulkua, niin näemme, että Lean jälkeläiset kehittyvät kaikki vihan lapsiksi, mutta Raakelin jälkeläiset rakkauden lapsiksi. Vielä uuden testamentin alussa, Mateuksen evankeliumin 2:n luvun 18:ssä värssyssä sanotaan:

„Raamassa on ääni kuulunut, suuri valitus, itku ja iso

parku: Raakel itkee lapsiansa ja ei anna itseänsä lohduttaa, että heitä ei ole.”

Tämä on siis ikäänkuin johtolanka siihen ajatukseen, että henget kauan aikaa huolehtivat lapsiansa ja jälkeläistensä kohtalosta. Kun Raakel haudattiin erämaahan, hänen kuollessaan lapsivuoteeseen Benjaminin synnyttyään, kutsuttiin Raakelin hautapaikka Betlehemiksi. Tälle paikalle lienee siten syntynyt se pieni kaupunki, jossa Jeesus Natsarealaisen kerrotaan syntyneen.

Onko tämä punaisena lankana kulkeva ajatus oikea, en mene väittämään. Mutta todenmukainen se on. Näyttää, kuin tämä jumalallinen, isällinen ja äidillinen rakkaus olisi seurannut läpi aikakausien ja pukeutunut sitten neitsyt Maarian ja Jeesuksen historiassa täyteen kukkaansa.

Toisella puolen esiintyvät Lean lapset vihamielisinä ja murhanhaluisina. Heitä inspiroi aina mustasukkainen ja vihamielinen äidin henki. Ja erittäinkin nähdään se benjamiinilaisten kohtalosta. Jumalahan käskää hävittää koko sukukunnan pois maan päältä. Muuksi tuollaista jumalaa ei voi käsittää, kuin sellaiseksi vainajan hengeksi, joka on juuri Lean tapainen ja joka kaiken uhallakin tahtoo huolehtia kirouksen alaisista jälkeläisistään.

Tätä taustaa vastaan katseltuna, astuu avioliittokysymys sangen suuriarvoiseksi kysymykseksi ihmiskunnan historiassa. Ainoastaan rakkaus voi kaiken. Ainoastaan rakkaus on oikeutettua perheen perustamisessa, sillä Jeesus puhuu sangen paljon ja merkillisiä sanoja kahdenlaisista Isänsä huoneen lapsista.

Huomattakoon myöskin, mitä Paavali sanoo rakkaudesta.

F. KORPI

Parhaimmat miehet ovat kasvaneet sitä voimakkaammiksi, kuta kauemmin heiltä on kielletty tunnustusta. Monille muuttui menestys heidän kykyjensä haudankaivajaksi, jota vastoin hädästä tuli heidän Siegfried-miekkansa vasara.

C. L. Schleich

KERTOISINKO SIITÄ AJASTA...

Sinä aikana erityisesti kiristyvät kohtaloni muodot, joista en nähnyt mitään hyväksymääni pois pääsymahdollisuutta, saivat yhä huutavammin kysymään: mitä tahdotaan minulle näillä muodoilla opettaa, mitä vaativat nämä vastukset?

Luulin silloin elämän sanovan: Vastukset ovat sitä varten, että ne voittaisit.

Mutta kaikki ovat minut hylänneet, olen niin avuton, yksinäinen — tunnustin heikkona ja voimattomana.

Se kai osoittaa, että sinun olisi kannettava, olisi opeteltava kantamaan kuormasi yksin — tuli ainoa vastaus. „Herra ei pane suurempaa kuormaa kuin kantaa jaksaa”.

Mutta olin niin *monella* tavalla kietoutunut, etten nähnyt muuta kuin kuormani yhä kuolettavamman painon, ja ainoa mitä osasin, oli toteamus, että sittenkin se painaa liiaksi: on vain ajan kysymys, miten kauan fyysillinen puoleni kestää. Ja eräänä aamuna tunsin sitten kerta kaikkisena tietonani, etten näin ollen jaksa *edes uskoa* tätä vastamäkeä voittavani — ellei jotakin ihmettä tapahdu, ja miksikä sellainen tapahtuisi —: en *osaa* elää.

Kuitenkin tiesin — elämäkatsomukseni sen *aina* sanoo — että olen kohtaloani toteuttamassa ja ettei siinä ole mitään ansaitsematonta, vääryyttä. Siksi vieläkin kyselin: miksi en sitten näe näissä muodoissa mitään elämismahdollisuutta?

Tuli ajatus: Jos esim. saisit suuren palkkion, niin etköhän jaksaisi vielä yrittää, etköhän iloiten kantaisi vaikkapa hituisen raskaampaakin taakkaa, ellet sitä keventää osaisi? — Ja häpeissäni tunnustin: mahdollisesti.

Silloin tuli aikoja tuntemani asia, astui kuin vaillinaisesti ymmärretty ystävä eteeni: „*Itsensä voittaminen on kaiken voittamista.*” Eikö siinä ole palkkiota tarpeeksi?!

Mutta herran nimessä, mitä se auttaa uupunutta miestä? — yritin puolustautua. Eihän näissä oloissa voi ajatella itsensä voittamista, kun joka päivä tuntee vain vaipuvansa jonnekin. En jaksa — *en osaa* — tehdä mitään.

Ei ole niin avutonta elämisen muotoa, missä ei voisi mitään tehdä — väitti taas jokin ajatusteni parempi puoli —

itsekasvatusta voi harjoittaa onnettomimmissakin olomuodoissa. Mitä avuttomampi olet, sitä vähemmän sinulta vaaditaan: on alettava noin vähästä, niin mitättömästä, ettet tahdo sitä tunnustaakaan — osataksesi joskus suuria. Noista nimettömistä voitoista kasvaa vähitellen *kaiken* voitto. Vai luuletko, että sinulta tahdotaan ensin suuria ja sitten vasta pieniä? Ei. Ykköset ovat välttämättömiä miten suurissa luvuissa tahansa, ja siis kohdallaan yhtä suuria. „Hyvin sinä vähässä uskollinen palvelija, minä asetan sinut paljon haltijaksi.” Ei milloinkaan tahdota enempää kuin kukin kussakin asemassa ollen vilpittömästi yrittäen osaa tehdä tai olla tekemättä. „Oletteko nähneet minun korjaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt!”

Niin todellakin: Itsekasvatuksen työala on aina avoinna.

Ja sitten tapahtui ihme. Kahvilahälinä, jossa silloin noin yksinäisenä mietiskelin, häipyi ikäänkuin joksikin taustaksi tai kehykseksi ja ihmeellinen, ääretön onni kosketti sielua. Otin kynän ja paperia, siepatakseni tuosta jumal-onnesta edes hiukkasen ihmiselämän onnettomimpien aikojen varalle. Mutta se alkoi häipyä jos vain yritinkin sitä sanoihin sovittaa. Ei ollut aikaa siitä kirjoittaa — ainoastaan elin siinä.

Kuolevaiselle ei ole suotu kauan nauttia jumalien juomaa, hän ei sitä kestäisi. „Todellisuus” kutsui omaan väreilyynsä. Pakenin silloin suurkaupungin kohisevasta keskuksesta syrjäisen kalmiston rauhaan, osatakseni — niin luulin — siellä paremmin kuvata tuota jumalaista tunnetta, jolla Elämä joskus vahvistaa lastaan.

Mutta se ei onnistunut. Kenties joku nero, joillakin kielenkuvien, värien tai sävelten soinnuilla joskus onnistuu ilmaiseemaan jotakin sinne päin — mutta syvin jää sanomatta, siinä pysyy paljastamatta. Sitä vain tunnetaan, koetaan, eletään. Se on elämystä, jonka kosketuksessa tavallinen kuolevainen helposti itkee, mutta itkua se ei ole . . .

ERÄMIES

IHMINEN JA MAAILMA — PISTE YMPYRÄN KESKELLÄ

I.

Seuvaavassa koetamme saada lyhyen läpileikkauksen ihmisen asemasta suuressa maailmassa ja hänen suhteestaan ympäröivään elämään.

Tällöin voimme ensiksi kiinnittää huomiomme n.s. elämän-arvoihin, jolloin on kohta huomattava, että jos ollenkaan voidaan puhua elämänarvoista, täytyy elämä sellaisenaan sisältää erilaisia arvoja, erilaisia arvojen tasoja, joitten omistajaksi ja käyttäjäksi ihminen saattaa joutua.

Tällaisia arvojen tasoja saattaa avaruuden suuri elämä sisältää rajattomasti. Johan tavallinen fysikaalinen ilmiö paljastaa auringossakin seitsemän suurta arvojen tasoa, joissa ilmenee erilainen valo- ja voimajännitys. Ja itsessään saattaa aurinko sisältää suunnattoman paljon enemmän arvojen tasoja, vaikkei tavallinen ilmiö paljasta enempää kuin seitsemän. Onhan tämän seitsikön ulkopuolella huomattu esim. X-säteet. Kuitenkin on — ihmisen kannalta ja suurin piirtein katsottuna — opittu puhumaan vain ja ainakin kahdesta suuresta elämän tasosta. Ensiksi se maailma, jonka me havaitsemme ruumiimme aistimilla, johon me kuulumme ruumiillisina olentoina. Toiseksi se maailma, mikä on ruumiillisen havaitsemiskykymme toisella puolella; siis salattu maailma, hengen ja aatteen maailma, jota me vain sisätajunnassamme aavistaen kaipaamme ja ikävöimme.

Kuitenkin on yksi aistihavainnon kautta saavutettu kokemus, joka ratkaisevasti pakoittaa ihmisen kiinnittämään käytännöllisen huomionsa salattuun maailmaan. Ja se havainto on *kuolema*. Ihmiselle on tullut selväksi se totuus, ettei hänellä ainakaan tässä ruumiillisessa maailmassa ole pysyvää sijaa. On kyseessä vain joittenkin vuosien aika, ja me olemme kuoleman kautta häipyneet olemattomiin.

Tällaisen jääväämättömän tosiasian edessä eläessämme olisi liian lapsellista, olisi liian ajattelematonta, elää ja toimia niinkuin emme tästä tosiasta tietäisikään. Sillä tulemme-

han kuoleman kourissa *olemattomiksi* ainakin tässä ilmiöitten maailmassa, joka ilmiö sellaisenaan kääntää huomiomme näkymättömään maailmaan.

Ja suhdettamme tuohon näkymättömään maailmaan ajomme nyt ryhtyä tutkimaan. Sitä tehdessämme voimme lähteä siitä olettamuksesta — sanokaamme sitä aluksi vain olettamukseksi —, että joskin maailmassa olisi useampia elämän tasoja, muodostavat ne kuitenkin yhden suuren kokonaisuuden, joten samat suuret lait läpäisevät kaikki tasot. Ja jos niinollen tahdomme oppia ymmärtämään asemaamme ja elämäämme näkymättömässä maailmassa, täytyy meidän ensin, tai ainakin samalla, oppia ymmärtämään asemaamme järjellisesti tässä ulkoisessa maailmassa. Ja asemamme ulkoisessa maailmassa on jokseenkin sama kuin pisteen asema ympyrän sisällä. Jokainen ihminen katselee maailmaa tavallaan, ja todellisuudessakin, sen keskipisteestä. Hän itse pisteenä avaruuden sisässä muodostaa yhden elämän tajunnan, kaikki muu elämä kaareutuu hänen ympärillään ja muodostaa toisen elämän tajunnan.

Samalla tämä tajunnan kaksinaisuus — koska jokainen olio muodostaa oman pienoismaailmansa — ilmenee jokaisessa tajuavassa olennessa itsessään; niinpä ihmisessäkin. Lisäksi läpäisevät nämä kaksi tajuntaa itsensä kaikilla tasoilla. Ne ilmenevät omalla rinnakkaisella toiminnallaan. Suuren ympyrän tajunta ilmenee meidän ruumiissamme siinä, että se ensiksikin saa meidät ruumiillisesti syntymään tänne aistinten tasolle, ja sitten jatkuvasti ylläpitää ruuansulatusta, verenkiertoa, hengitystoimintaa ja muuta ainestenvaihtoa. Se kaikki on suuren tajunnan työtä, se on varsinaista rakennustyötä meissä, jota me emme omatahtoisella tajunnallamme ollenkaan pysty tekemään.

Juuri tässä ilmenee ihmisen riippuvaisuus, nuoruus ja saamattomuus. Ihmisen omassa ruumiissa työskentelee toinen tajunta, jonka toimintaa ihminen ei ymmärrä, eikä kykene olemaan välittömästi mukana.

Mutta tämän ohella on ihmisellä kuitenkin oma tahtoperäinen tajuntansa, työnsä ja toimintansa. Hän ainakin hankkii niitä aineita, joita elämä tarvitsee häntä — tai hänen ruumistaan — rakentaessaan. Hän hankkii ruokaa ja juomaa,

asuntoa ja vaatetta. Ja vaikka ihminen niinollen onkin vain ainesten hankkija omaa itseään varten — koska hän ei vielä varsinaiseen rakennustyöhön pysty — on se hänelle kuitenkin kuin välttämättömän pääsyehdon suorittaminen tälle aineellisen elämän näyttämölle. Ellei hän sitä suorita, ei elämäkään hänestä välitä; hän saa kuolla.

Voimme sitten kysyä: miksi elämä on ihmiselle tällaisen ehdon ja vaivannäön pannut? Voisimmeko siinä huomata minkäänlaista järkevyyttä?

Voimmehan siinä huomata ainakin sen järkevän syyn, että senkautta elämä tarjoo meille tilaisuuden yhteistyöhön kanssaan. Siinä yhteistyössä me erikoistumme ja yksilöitymme oman erikoisen ja yksilöllisen työmme kautta.

Tämä yhteistyömme suuren tajunnan kanssa muodostuu samalla n.s. *elämäkouluksi*, johon muodostuu kuin itsestään kaksi opettajaa: kielteinen ja myönteinen. Tämä johtuu siitä, että elämässä vallitsee laki, joka mittaa jokaiselle tekojensa mukaan. Ja kun ihminen välttämättömässä hankintatyössään tekee erehdyksiä, tuottaa se hänelle kärsimyksiä. Siitä hän tulee tietämään kuinka *ei saa tehdä*. Se on hänen ensimmäinen opettajansa, ensimmäinen *liittonsa* suuren rakentajan kanssa. Se ikäänkuin painaa leimansa kaikkiin niihin tekoihin, jotka ovat häneltä kiellettyjä.

Jos taas ihminen tulee toimineeksi sopusoinnussa suuren tajunnan kanssa, silloin hän tulee osalliseksi rakentavasta voimasta, ja pääsee perille siitä, kuinka pitää tehdä. Se on ihmisen myönteinen opettaja, ja samalla hänen toinen ja korkeampi sopimuksensa ja liittonsa suuren tajunnan kanssa. Se ei kiellä, mutta se aina näyttää ja osoittaa mitä pitää tehdä.

Ne ovat kaksi suurta sopimusta eli liittoa pienen ja suuren tajunnan välillä. Ja kun niiden välillä näin vallitsee jatkuva vuorovaikutus ja ainesten vaihto, muodostuu näiden kahden tajunnan välille vähitellen jonkunlaisia tiehyeyitä, käyttövälineitä. Sellaisia tiehyeyitä ja käyttövälineitä huomaamme ihmisen tajunnassa kolme. Ne ovat: tunne, äly ja tahto. Niitä käytetään meidän ja suuren tajunnan välisinä käyttövälineinä samalla rinnan ja peräkkäin. Tavallinen nykyajan ihminen on suhteessa suureen ympyrään niin, että suuren elä-

mäntäjunnan arvot siirtyvät ihmiseen siinä peräkkäisessä järjestyksessä, että ne ensiksi aukenevat hänen tunteessaan, sitten älyssä ja lopuksi tahdossa. Muutamat asiat ovat meissä jo elävöityneet niin pitkälle, että ne esiintyvät meidän tahdossamme. Niissä asioissa me jo käytännöllisesti elämme; me osaamme niitä tunteellamme tuntea, älyllämme ajatella ja tahdollamme palvella ja toteuttaa. Sitten on paljon asioita ruumiillisellakin tasolla, joita emme vielä kykene käytännöllis-tahtoperäisesti toteuttamaan, mutta kykenemme niitä kuitenkin älyllämme miettimään. Nekin ovat jo nousseet tunteen tasolta älyyn ja askarruttavat meitä siinä. Sitä tietä ne joskus ennättävät tahtoon, muuttuen tahtoperäiseksi toiminnaksi. Tämän lisäksi on paljon asioita, joita emme vielä pysty ajattelemaankaan, mutta jotka kuitenkin elävät meidän tunteissamme.

Näin nousee suuren tajunnan elävästä varastosta yhä uusia arvoja, eristäytyen ja yksilöityen meidän tunteemme, älymme ja tahtomme kautta.

(Jatk.)

J. R. H.

Aseta aita kielesi eteen, vartija huulillesi, etteivät oman suusi sanat härritsisi rauhaasi. Paljon puhumista seuraa katumus; mutta vaikeemisessa on varma turva! Älä itseäsi kehu, se tuottaa ylenkatsetta; mutta älä toisiakaan pilkkaa, sillä se on vaarallista.

Vanha brahmaani

Hyvä kuolema on parempi paha elämää.

Vanha brahmaani

VALKEA AIRUT

*Hän ennenkin luonani käynyt jo on
tuota kaunehin sanoja lausumaton,
ja säälien kauvan on katsonut ain,
jos eksyen viettien harhoja hain.*

*Mut milloinka ilkeän itseni löin,
hän hymyten luonani viivähti öin,
vait näyttäen valkeita kukkasiaan,
myös vuittoen valohon sarastavaan.*

*Taas luokseni korpehen murhetten maan
toi suurimman juhlan hän saapuessaan.
Niin tuntua pyhää ei katsehellaan
voi loihia konsana lapsonen maan.*

*Kuin yön läpi huomenen kirkkahin koi
hän katsehün rintani riemuhun loi,
siin' korkeinten valtojen valkeus on,
se yössäni sainio sammumaton.*

*Tuon katsehen eessä nyt itkeä saan
ma harhannut lapsi tän pimeän maan,
siks' enimmän itken, kun vihata voin,
sill' itse ma taakkani katkeran loin.*

*Avas kirjansa airut nyt valkea sen,
tuon rümeihin sormensa ojentaen.
Nuo luin, mutt' heikosti kerrata vaan
voin taivasten laulelman lapsille maan.*

*Näin valkean kirjansa lausehet soi:
Sen sieluhun, joka ei vihata voi,
käy henkäily elämän korkeamman
kuin humina kevähän kiiRUhtavan.*

*Hän riemulla rientävi palvelemaan —
niin autuas ompi hän antaessaan.
Ei pyytehet sieluhun tuskia tuo,
on nautinto siinä, kun toisille suo.*

*Tie itsensä parhainta etsivien
vie kuiluihin kenttien verisien.
Laps huomenen tuskia poistavi vaan,
saa kuoleman kentätkin kirkastumaan.*

*En rümien aarteita, jotka ma luin,
voi kerrata heikko ma kuolevin suin.
Oi, kerran kun kasvan ma rakastamaan
saan silmätä sivuhun kirkkahampaan!*

SIKSTUS OKSA

MITEN JA MIKSI TULIN TEOSOFIKSI?

X.

Koska tunnen itseni niin vähäiseksi, että en kykene vielä komistamaan kaikkea sitä, mitä teosofilta vaaditaan, rohjetakseni omata teosofin nimeä, niin en seuraavassa vastaukseni kysymykseen: *miten ja miksi tulin teosofiksi*, mutta pyydän saada tässä osastossa vastata vaan kysymykseen: *miten ja miksi rupesin kannattamaan teosofista maailmankatsomusta*.

Siitä on nyt kahdeksattatoista vuotta kulunut, kun eräs koulutovereistani ruokapöydässä ollessamme lausui seuraavan kysymyksen muotoon puetun ajatuksen: Sanokaapa, toverit, mistä johtui se, että kun kiersin kadulla makaavan koiran siinä tarkoituksessa, että en olisi sen levon hetkeä häirinnyt, niin se koira syökyi kimppuuni kauhealla rai-volla? Tähän hän vielä lisäsi: kai se koira olisi luikkinut ulvoen tiehensä, jos olisin kävellyt tietäni ja mennessäni vielä potkaissut sitä.

Tällainen puhe sai aikaan nuorisjoukossa naurun ja jokainen koetti panna parhaansa laskiessaan kompasanoja tuon edellä mainitun ajatuksen lausujalle. Itse yhdyin myöskin alussa tuohon nauruun ja pilantekoon, mutta kun satuin syvemmin katsahtamaan pilan esineenä olevan toverini silmiin, täytyi minun heti hillitä itseni. Ne silmät puhuivat sillä hetkellä niin kovin paljon, ne näyttivät kuin ne olisivat sädehtineet jotain sisäistä rauhaa ja iloa. Ei näyttänyt toverini kuulevan toisten piloja, vaan hän oli kuin olisi elänyt itsellensä tai kuin hän olisi syventynyt keskustelemaan itsensä kanssa. Tuo katse painui mieleeni ja antoi ajatuksen aiheita minulle, sillä en silloin vielä osannut ymmärtää henkilöä, joka hymyili tuollaisessakin tilanteessa. Olin itse oppinut tuollaisissa tilaisuuksissa noudattamaan sääntöä: silmä silmästä ja hammas hampaasta. — Se katse on pysynyt sielussani ja siitä katseesta luulen olevan alkuisin sen kaipuun, sen alituisen sielun janon, jota tunnen. Koetin tyydyttää tuota kaipuutani lukemalla, mutta turhaan, sillä en sattunut saamaan käsiini sellaista kirjallisuutta, joka

olisi tien viittonut, polulle opastanut. Edellä mainittu toverinikin sai koulumme johtajalta erään ainekirjoituksen johdosta nimen „sivistynyt pakana”. Kun tuo toverinikin sai sellaiselta henkilöltä pakanan nimen, niin mitäpä minulla „kristityllä” olisi ollut pakanan kanssa tekemistä. — Koe-tin sitten tukahduttaa tuon sisäisen kaipuuni seuraelämän iloihin, mutta kaikki turhaan. Aina soi vaan ääni, joka kutsui, aina vaan syyttäjä rinnassani puhui, kun olin elänyt, unhottaen sen, jota Jumalaksi nimitetään. Aina vaan tuo lempeä katse, joka ei vaihtunut karkean pilankaan kohdassa, seurasi minua.

Vuodet vierivät monenlaisissa elämänkohtaloissa. Olin jo eräänä pienenä virkailijana Lapin raukoilla rajoilla. Siellä sain tutustua silloin elossa olleeseen Lapin taidemaalariin J. K:n. Hänestä tuli hyvä ystäväni. Monta iloa iloitiin hänen kanssaan, mutta myöskin monta hetkeä vietettiin tutkiellen elämän ongelmia; sillä tuo taiteilija-ystäväni oli syväsieluinainen henkilö, mutta sen tiesi vaan se, ken hänet syvemmin tunsi ja sai katsoa hänen sielunsa sisimpään ilman sitä verhoa, jolla hän tavallisessa seurassa itsensä peitti. Nämä hetket taasen palauttivat eloon entisen kaipuuni. Mutta sitten ystäväni kuoli tapaturmaisesti ja itse siirryin toiselle paikkakunnalle. Taasen näytti kuin olisi kaikki muu tyydyttänyt, vaan ei syvempi tutkistelu. Kai se kuitenkin niin on, että monen rukouksen lapsi, jollainen minäkin äidilleni olin, ei voi kadotukseen joutua.

Uudella paikkakunnalla tapasin henkilöitä, jotka heti ensi näkemältä kiinnittivät huomiotani. Kun heihin tutustuin, niin tunsin, että en olekaan vieras heille, eivätkä he minulle. Sielun sukulaisuus aivan kuin ajoi yhteen ja siksipä usein yksissä oltiin ja keskusteltiin, vietettiin hetkiä, joita en vaihtaisi ja jotka eivät koskaan mielestä unohdu. Silloin, se oli v. 1917 alussa, tilasin myös Tietäjän. Myöskin tilasimme yhteisesti teosofista kirjallisuutta. Tietäjä ja nuo kirjat avasivat meille kaikille aivan kuin uuden maailman ja nyt voin yhtyä sanoihin, „joka etsii se löytää”, sillä nyt todella olen löytänyt sen tien, jolla kulkeminen on alituista etsimistä, alikoista uusien kultaisten porttien kolkuttamista, mutta, jolla tiellä myös „kolkuttajalle avataan”.

Olen taasen uudella paikkakunnalla, uusissa oloissa, mutta entisine elämän suruineni, entisen karmani alaisena, joka toisinaan tekee kulkemani tien ahdistuksen tieksi, jolloin voi huudahtaa: „tuskaa, tuskaa, voi sitä tuskaa!” Silloin kaipaisi henkilöä, joka ymmärtäisi niitä tuskia ja jolle voisi kertoa sisäisiä taisteluitaan. Mutta se juuri onkin tuskaa, kun on melkein yksin etsimässä, melkein yksin kulkemassa teosofisen maailmankatsomuksen viitoittamaa tietä, kohti ikionnea. Melkein ainoa seuralaiseni tällä tiellä on nykyisin „Ruusu-Risti” ja hänestä toivonkin saavani hyvän matkakumppanin ja oppaan kulkemallani tiellä. — Paljon on kyllä täälläkin kulkijoita, päämäärä sama kuin minullakin, vaikka tiet ovat toiset. Mutta kai se niin on, että „kaikki tiet lopulta johtavat Roomaan”, sillä yhtä kuljettaa Jumala yhdenlaista, toista toisenlaista tietä; mikä kulkee suoraan „Kaanaan maalle”, mikä kiertää korpimatkan kautta, mille sanotaan: tässä elämässä saat vaan nähdä vilahdukselta pyhän maan, mutta et voi vielä sinne tulla, kuten Moosekselle sanottiin.

Raskas on toisen polku, keveä on toisen kulku, mutta jos niin on, että kärsittyä ei enää tarvitse kärsiä ja että kärsimykset ovat suuren Luojan rakkautta meihin, niin koetta-kaamme kantaa taakkaamme yksinkin ja silloinkin, vaikka se tie muuttuisi tuskien tiestä getsemane-poluksi, jolla pitäisi huutaa: „Jumalani, miksi hylkäsit minut.” — — Tällaiset ovat lyhyesti kerrottuna ne johdattimet, jotka allekirjoittaneesta ovat tehneet teosofisen maailmankatsomuksen kannattajan. Pientä ja vähäistä kerrottavaa tämä on ollut, mutta kuvatkoon tämäkin osaltaan sitä, kuinka ainoastaan yksi katse voi sytyttää sielussa sellaisen kydön, joka on nyt kyttenyt kahdeksattatoista vuotta ja jota en ole voinut sammuttaa, vaan on sen liekki kasvanut ja vähitellen polttamalla polttanut pois osan itsekkyydestäni, opettaen minua jo pienestä ymmärtämään sen, että mikäli opimme löytämään Jumalan kaikissa luoduissa olioissa ja itsessämme, vasta sikäli opimme myös tuntemaan sitä Korkeinta, jota Jumalaksi kutsumme.

SUOMEN YHTEIS-VAPAAMUURARI-JÄRJESTÖ

MITÄ VAPAAMUURARIT TAVOITTELEVAT?

Nyt kun vapaamuurarius on ulotettu Suomeenkin, kysytään usein: mikä on tuon itseään niin vanhaksi sanovan veljeskunnan tarkoitus? mitä hyvää se on tehnyt maailmalle? missä suhteessa se on ihmisten veljeyttä edistänyt?

Voidaksemme perinpohjin vastata näihin kysymyksiin pitäisi meidän esittää vapaamuurariuden historia sen alkua ajoista saakka. Koska tämä pienessä kirjoituksessa on mahdotonta, tyydymme lyhyesti kuvaamaan sitä vaikutelmaa, minkä nuori „muurari” piankin saa tuon vanhan ja salaperäisen veljeskunnan toiminnasta.

Taikausko väittää vapaamuurarien olevan liitossa paholaisen kanssa. Tämä erehdys tulee heti oikaistuksi, sillä nuori kokelas saa alusta lähtien oppia, että vapaamuurarit kunnioittavat ja palvelevat Jumalaa ylinnä kaikkea, aurinkokunnan logosta, jota he rakennustaitteesta lainatulla sanalla nimittävät „maailman suureksi arkkitehdiksi”. Koko vapaamuurarityö kohdistuu Jumalan kunniaksi ja on omalla tavallaan, omine juhlamenoineen mieltä ylentävää jumalanpalvelusta, joka salaperäisyytensä nojalla on pysynyt pyhänä ja vaikuttaa paljon välittömämmin kuin esim. kirkollinen jumalanpalvelus, joka pyhyudessa on kadottanut mitä se julki-suudessa on voittanut.

Entä näiden juhlamenojen tarkoitus? Niiden tehtävä on osaksi jalostaa ja kasvattaa osanottajia, osaksi vaikuttaa puhdistavasti sen paikkakunnan ilmapiiriin eli auraan, jossa

niitä suoritetaan. Salatieteen tutkija ja teosofi, jolla on käsitys ajatuksen voimasta ja joka tietää, että ajatukset kaikki ovat väräilyjä näkymättömässä astraalisessa ja eetterisessä substansissa, ymmärtää helposti, että yhteinen ajatusten keskitys määrättyihin viisauden, voiman ja kauneuden ihan-teihin on omiansa luomaan tuntuja vaikutuksia henkimaa- ilman „aineeseen”. Tällöinen näkymätön rakennustyö taas puolestaan vaikuttaa ympäristöön ja ympäristössä eläviin ihmisiin.

Kuka siis tietää, missä määrin juuri vapaamuurarit ovat vaikuttaneet ihmiskunnan kehitykseen suurempaa henkistä vapautta, veljellisempää yhteiselämää ja uskonnollista suvaitsevaisuutta kohti? Ettei pitemmälle olla päästy, ettei suurempia tuloksia ole saavutettu, riippunee ennen kaikkea ihmisten itsepintaisesta tyhmyydestä ja itsekkyydestä, joita ei kukaan kieltäne.

Mitä erikoisesti veljeyteen tulee, ovat vapaamuurarit nimenomaan — samoin kuin esim. Teosofinen Seura — ottaneet sen ohjelmaansa, vaikka he eivät sitä saarnaa eivätkä julkisesti siitä puhu. Mutta ovathan he kaikissa maissa tunnetut suurenmoisesta hyväntekeväisyydestään. Nykyisissä yhteiskunnissa on tuskin muulla tavoin ollut mahdollista toteuttaa veljeyttä kuin auttamalla lähimmäisiä heidän häädässään, — ja, kuten tunnettu, tässä kohden vapaamuurarit ovat näyttäneet kaunista esimerkkiä. Heidän veljeyteen tähtäävät pyrkimyksensä ovat täten pukeutuneet pikemmin tekoihin kuin sanoihin.

Kuitenkin saatamme huomata sangen kiinteätä pyrkimystä veljeyteen itse vapaamuurariloosheissa. Tuntuu aivan siltä, että vapaamuurariuden siveellinen tarkoitus jäseniinsä nähden on kasvattaa heissä yhteenkuuluvaisuuden ja veljeyden tunnetta; niin selväpiirteisesti ja lujasti opetetaan heille heti, mitä velvollisuuksia heillä on keskinäisessä elämässään looshissa ja sen ulkopuolella.

Tämäkin on luonnollista nykyajan yhteiskunnissa, jotka eivät ole rakennetut veljeyden pohjalle. Jos mieli veljeyttä toteuttaa syvemmissä ja laajemmassa merkityksessä, on muodostettava pieni yhteiskunta suuressa. Niinkuin perhe on rakkauden ja auttamisen koulua kaikille ihmisille, niin on

vapaamuurarilooshi laajennettuna perheenä yhtä lajia veljeyden koulua niille ihmisille, joiden sydän haluaa antaa ja ottaa vastaan ihmisrakkautta yhä kasvavassa mitassa.

PEKKA ERVAST

TIEN VARRELTA

Ruus-Ristin huhtikuun numerossa alkaa jatkuvana kirjoitussarjana suomennos ranskalaisen okkultistin *Eliphaz Lévin* (kuollut 1875) pääteoksesta *La Clef des grands mystères* (Suurten mysterioiden avain). Emme ole ennen olleet tilaisuudessa alottaa tätä lupaamaamme sarjaa, koska Ruusu-Ristin toimittaja vasta äsken sai kirjastonsa luoksenssa ja saattoi ryhtyä suomennostyöhön.

Yliaistillisia ilmiöitä. Täällä Helsingissä Kangasalankadun varrella asuu eräs leskivaimo, jolla on 18 vuotias poika. Poika on ollut työssä Oulunkylässä ja tullut aina myöhään yöllä kävelen kotiin. Äiti herää joka yö ja kuulee selvästi, miten alaovi avautuu ja poikansa tutut askeleet kääkuvat portaissa ja pysähtyvät sisäoven taakse, eikä sitten kehtään tullekaan sisään, mutta noin 10 minuutin perästä aukeee alaovi uudelleen ja nyt vasta poika todellisesti saapuu kotiin. On vielä huomattava, että askeleet, jotka kuuluvat ennen pojan tuloa kuulostavat paljon raskaammilta, kuin mitä pojan käynti saapuessaan on. (Jatk.)

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TIETÄJÄ

jonka postiosoite on VIIPURI, myy kaikkea suomenkielistä teosofista kirjallisuutta

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2,	Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55,	” 59 06
Eerikinkatu 22,	” 57 58
L. Viertotie 44,	” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh. 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostakaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

KeskusKirjapaino Oy.

Helsinki, Niivolainen 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpuihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

HUHTIKUU

N:o 4

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Helsinki. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

HUHTIKUU 1921

N:o 4

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Toimittajalta	193
Suurten mysterioiden avain, <i>Eliphas Lévi</i>	199
Esoteerista astrologiaa, (jatk.), <i>Leo Krohn</i>	210
Planetat ja sääsuhteet, <i>V. M. J. Viljanen</i>	222
Väinämöinen, III, <i>Pekka Ervast</i>	228
Pienten tähden, runo, <i>H. P.</i>	238
Kokemuksia salatusta maailmasta, <i>A. Laine</i>	239
Helmiä, runo, <i>H. P.</i>	243
Ihminen ja maailma — piste ympyrän keskellä, II, <i>J. R. H.</i>	244
Suomen Yhteis-Vapaamuurari-Järjestö	247
Miten ja miksi tulit teosofiksi? XI, XII	251
Ruusu-Risti, runo, <i>H. P.</i>	254
Tien varrelta	255

Maantiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Miljonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdesja, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

HUHTIKUU 1921

N:o 4

TOIMITTAJALTA

*E*liphas Lévi, kuuluisa ranskalainen okkultisti, „uuden aikaisen okkultismin perustaja” ja „viimeinen maagi (tietäjä)”, kuten häntä on nimitetty, syntyi Parisissa v. 1810. Hänen oikea nimensä oli Alphonse Louis Constant. Isä oli suutari, ja poika olisi kai perinyt isänsä ammatin, ellei karma olisi astunut väliin seurakunnan papin muodossa. Tämä sai aikaan, että lahjakas nuorukainen kasvatettiin ja koulutettiin, kunnes hänestä tuli Saint Sulpice'n kirkollisen seurakunnan pastori Parisissa.

Mutta abbé Constantin totuutta etsivä henki, hänen nero-kas ja vapautta kaipaava älynsä ei saattanut viihtyä katoli-sen kirkon opinkappalten ahtaissa puitteissa. Hän saarnasi kirkossaan liian paljon omia kapinallisia mielipiteitään, jonka tähden hänet pian huomattiin vaaralliseksi kerettiläiseksi — ja erotettiin papillisesta virastaan. Nyt hän joutui sosialististen piirien vaikutuksen alaiseksi, ja vuonna 1839 hän julkaisi painosta kirjan nimeltä „Vapauden testamentti”. Tämä kirja aiheutti tekijälleen kuuden kuukauden vankeuden.

Toinen todistus abbé Constantin aito protestanttisesta va-paudenhalusta oli hänen avioliittonsa. Katolilaisen papin aviottomuuslupauksesta huolimatta hän näet nai kuusitoista-vuotiaan kaunottaren, joka hänet kuitenkin pian hylkäsi.

Milloin „Eliphas Lévin” salatieteelliset tutkimukset ja harrastukset varsinaisesti alkoivat, ei saata varmuudella sa-noa, mutta ensimmäisen okkultisen teoksensa hän julkaisi pai-nosta vasta v. 1854, siis 44 vuoden ikäisenä. Hänen kirjalli-nen päätuotantonsa tuli täten käsittämään sangen lyhyen

ajan, sillä viimeinen okkultinen teos ilmestyi v. 1865. Tuon kaksitoistavuotisen tuotantokauden aikana Eliphas Lévi kuitenkin kirjoitti joukon laajoja teoksia, joista mainittakoon *Dogme et rituel de la haute magie*, *Histoire de la magie*, *Clef des grands mystères*, *Le sorcier de Meudon*, *La science des esprits*, *Fables et symboles*, *Le grand arcane ou l'occultisme dévoilé*, *Le livre des splendeurs*, *Le catéchisme de la paix*, *Clefs majeures et clavicules*.

Madame Blavatsky lainasi kirjoihinsa, varsinkin „Salaiseen oppiinsa” yhtä mittaa otteita Lévin teoksista. Hän puhui suurella kunnioituksella tästä oppineesta kabbalistista ja maagikosta ja ihmetteli hänen miltei „jesuiittamaista” taitoansa salata yhtä paljon kuin paljastikin. Hän antoikin Léville nimen „uuden ajan ruumistunut paradoksi”.

Vaikka Eliphas Lévin teokset ovat kirjoitetut ranskalaisella espritillä, selväpiirteisesti, loogillisesti ja nähtävästi kansantajuisesti, ei niitä saa lukea hätäisesti tai ajattelemattomasti. Silloin voisi piankin otaksua, että Lévi puhuu vain paavin ja katolisen kirkon puolesta. Tämä käy selväksi jo niistä *Clef des grands mystères*-kirjan alkusanoista, jotka julkaisen tässä Ruusu-Ristin numerossa. „Eliphas Lévi on puhdas katolilainen! Hän puhuu papistosta kuin nöyriin ja uskollisiin kirkon palvelija!” on lukija valmis huudahtamaan. Senpätähden on välttämätöntä lukea Lévitä ymmärtämyksellä.

Mies, joka istui puolen vuotta vankeudessa kerettiläisten mielipiteittensä takia, ei puolusta sokeasti katolista kirkkoa, mutta hän voi niin sommitella sanojaan ja lauseitaan, että ne tuntuvat kirkkoa kehuvaan ja imartelemaan, vaikka tarkempi lukija voi nähdä ivahymyn imartelun takaa. Siihen suuntaan lienee madame Blavatsky ymmärtänyt Lévitä. Sillä onhan otakusttavissa, ettei miehen tehnyt mieli uudistaa tuttavuuttaan vankilan muurien kanssa. Älkäämme unohtako, että Eliphas Lévi kirjoitti enemmän kuin puolen vuosisataa sitten!

Mutta on toinen mahdollisuus. On mahdollista, että Lévilla oli sekä syvät että tarkat tiedot korkeammasta salatiiteestä, salaisesta veljeskunnasta j.n.e. Ja jos kuvittelemme hänen puhuvan näistä asioista — veljeskunnan hierarkiasta,

alkuperäisen viisauuskonnon ja okkultisten tutkimusten opinkappaleista j.n.e., — silloin hänen sanansa ovat paikallaan ja sattuvat naulan päähän, eikä meidän tarvitse kuin eliminoida niistä semmoista, mikä suorastaan historiallisesti koskee katolista kirkkoa.

*

Muuan vanha aatetoveri, joka äskettäin kävi Venäjän Karjalassa, kuvasi minulle synkin värein sikäläistä tilannetta. „Jos ei suorastaan aineellista apua pian tule, kuolee koko Karjalan kansa sukupuuttoon. Nyt jo tulvivat sankat joukot pakolaisia Suomen rajalle päin. Ennen pitkää jää koko kauko-Karjalan ihana maa autioksi erämaaksi, sillä ne, jotka eivät sieltä pääse Suomeen, kaatuvat — ei „kunnian” — vaan nälän kentälle. Onhan heidän hätänsä saanut huomiota osakseen meillä. Etelä-Pohjanmaan talonpojat ovat koonneet melkoisen määrän viljaa tuolle puolen lähetettäväksi, ja kun jotkut muodollisuudet on järjestetty, siirretään tuo vilja rajan yli, — mutta vielä puuttuu paljon. Ensinnäkin täytyy elättää kansa, kunnes kevätkylvöt alkavat, ja sitten on hankittava edelleen viljaa kylvöä varten! Kauko-Karjalan tila on todella miltei toivoton, vaikka maa olisi edellytyksiltään rikas ja hedelmällinen.”

„Bolshevikivaltako se on syössyt Karjalan tuohon kurjuuteen?”

„Suureksi osaksi se. Komissaarit tuottivat ulkoa suuria viljelyskoneita ja yrittivät yhteisviljelystä, vaan eihän Pohjolaan sentään sovi muutta mutkitta tuommoiset traktorit. Pohjolan verrattain karu maa on kyllä tarkemmin muokattava. Seuraus oli, että kylvöstä ei syntynyt mitään jälkiä. Seuraavan syksyn koko sato oli muutamia korsia siellä täällä yhteisviljelyksen koko alueella... Mutta tietysti pitkä maailmansotakin jo oli köyhdyttänyt maata ja kansaa...”

„Että tuommainen kohtalo on tullut Karjalan, Kalevalan ja runojen, tietäjien ja laulajien, maan osaksi!”

„Niin, todella Karjalan kansan osaksi, joka sielultaan on hieno, pehmeä, sivistynyt verrattuna Suomen kansan kärkeään, kovaan ja raakaan luonteeseen. Se joka Karjalan kansaa tuntee, hän tietää, kuinka luonnostaan älykästä ja henkevää, kuinka kehityskykyistä se on. Katsokaa vain niitä karja-

laisia, jotka tänne Suomeen ovat muuttaneet: menestyneet he kaikki ovat, kukin alallaan, kauppiaat ovat enimmäkseen miljonäärejä. Kyllä olisi korvaamaton vahinko, jos semmoinen kansa häviäisi elämän näyttämöltä.”

„Eihän se saa tapahtua, eikä se tule tapahtumaan.”

Ja minä muistin setä-vainajaani. Hän, August Wilhelm Ervasti, Karjalan ystävä, joka ensimmäisenä pani alulle Karjalan kansan valistustyön, kuten eräs tunnettu karjalainen Paavo Ahava sanoo „Karjalan kirjassa”, hän, setäni, joka kerran ennenkin, vuosina 1891—1892, kun nälkävuodet ahdistivat Vienan Karjalaa, pani toimeen keräyksiä rajantaikaisten hyväksi, hän varmaan nytkin olisi ensimmäinen ojentamaan auttavan kätensä ja saamaan jotain aikaan Karjalan hyväksi.

Mutta onhan nykyään jo paljon, paljon Karjalan ystäviä! Sen todistaa viljankeräys, mikä jo on toimitettu Etelä-Pohjanmaalla. Ja meidän on siis kaikkien pidettävä silmämme auki, että näemme, koska ja missä pannaan toimeen rahay.m. keräyksiä karjalaisten hyväksi, jotta voisimme vaikka kuinka pienellä rovolla ottaa niihin osaa. Päivälehdet toivotavasti kertovat meille näistä seikoista.

Minulla ei ole enää mitään syytä salata niitä sanoja, jotka Teosofisen Seuran presidentti, Mrs. Annie Besant, lausui viime jouluna T. S:n vuosikokouksessa Adyarissa; en julkaisut niitä viime kuussa, koska yhä odotin vastausta viime loka-kuussa lähettämäni kirjeeseen. Koska tätä vastausta ei vielä ole kuulunut ja koska Suomen T. S:n äänenkannattaja „Teosofi” on huhtikuun numerossaan painattanut Mrs. Besantin sanat, toistan minäkin ne nyt tässä:

„Suomessa Mr. Pekka Ervast toivoi, että seura jaettaisiin kahteen autonomiseen osastoon, toinen okkultista tutkimusta varten, jonka päänä hän olisi, ja toinen poliittista ja yhteiskunnallista toimintaa varten. Tämä oli mahdotonta, mutta minä kirjoitin hänelle, että hän oli täysin vapaa muodostamaan ryhmän kansallisen seuran rajojen sisäpuolella omaa tutkimuslinjaansa varten, kansallisen seuran jäädessä entiselleen ja T. S. tiedonantojen käydessä sen virkailijoiden

kautta; jäsenet, jotka eivät halunneet häntä opettajakseen, eivät halunneet tulla luokitetuksi ainoastaan poliittisen ja yhteiskunnallisen työn tekijöiksi eikä heitä voitu pakottaa kantamaan määrättyä nimeä. Tämä ei ole häntä tyydyttänyt, vaan on hän lopulta muodostanut „Ruusu-Ristin, Suomen salafieteellisen tutkimusseuran”, joka on avoinna T. S. jäsenille ja toisille. Tämä on tietysti itsenäinen seura, jolle toivon kaikkea menestystä, jos se tekee hyödyllistä työtä, mutta minä en voi tunnustaa mitään „Suomen T. S.:n okkultista osastoa”. Se on ulkopuolella minun lainsäädäntövaltaani T. S.:n presidenttinä enkä minä ole missään tekemisessä sen kanssa. Mr. Pekka Ervast on oppinut mies ja on tehnyt suurta palvelusta T. S.:lle.”

Turha on varustaa näitä sanoja minkäänlaisille kommentaarioilla. On aivan kuin äkkiä olisi tehty suurta numeroa nimestä („okkultinen osasto”), joka vain oli ehdotus ja jonka muuttaminen esim. paljastaan A- tai B-osastoksi oli kyseessä meikäläisten puolella. Ihan toinen asia sitä vastoin on, että Mrs. Besant, joka jouluna puhui ylläolevalla tavalla, puolen vuotta aikaisemmin kirjoitti päinvastaiseen suuntaan, kuten näkyy hänen ennen julkaisemastani kirjeestä, josta nyt toistan otteen tähän kaikkien lukijain tutkittavaksi rinnakkain edellisen kanssa:

„On mahdotonta pitää kahta Teosofista Seuraa yhdessä maassa muuttamatta konstitutsiona. Mutta teillä voisi aivan hyvin samassa Kansallisessa Seurassa olla kaksi Teosofista Liittoa, jotka työskentelisivät eri suuntiin Te voisitte johtaa toista näistä ja suunnitelmanne mukaan itse nimitää auttajan, ja ne, jotka pitävät tästä tavasta, mikä on sangen sopeva tutkimista varten, tulisivat jäseniksi teidän puolelleen ja työskentelisivät teidän suuntaviivojanne pitkin. Näiden liittojen ei tarvitse olla maantieteellisesti rajoitettuja, niin että ketään ei voisi sulkea ulos kumpaisestakaan. Tai, jos niin pidätte parempana, voisitte muodostaa oman opetuspiirinne, joka tutkisi niitä aloja, jotka teitä ja monia muita viehättävät. Tämä jälkimäinen suunnitelma ei voisi käsittää E. S.-tutkijoita, jos teillä nim. olisi erikoinen harjoitusjärjestelmä — sillä heidän täytyy noudattaa määrättyjä sääntöjään eikä *harjoitella* millään muulla tavalla. E. S.:n jäsenet voisivat

kyllä aivan hyvin tutkia johdollanne, mutta ei heittää mietiskelyään eikä lukujaan eikä ryhtyä mihinkään harjoitusmenetelyyn.

„Teillä pitäisi olla yksi ylisihteri kirjeenvaihtoa varten Adyarin kanssa, looshi- ja jäsenkirjoja y.m. ulkonaista työtä varten. Mutta lukuunottamatta tätä muodollista järjestelyä te voisitte organisoitua omalla tavallanne. Luulen tämän suovan teille kaipaamanne vapauden, ilman että uusi konstitutsioni on tarpeen. Te olisitte kaikki „Suomen Teosofisena Seurana”, mutta tämä olisi kokoonpantu kahdesta haarautumasta, osastosta, liitosta tai millä nimellä tahdotte sitä nimittää.”

Kuinka vanhat latinalaiset sanoivat? *Quandoque bonus dormitat Homerus.*

Eräs T. S:n jäsen sanoi minulle kerran, että Ruusu-Risti-luennoissa kävisi varmaan paljonkin T. S:n jäseniä, jolleivät luennot olisi niin kalliita. „Sanovat, että P. E. nähtävästi ei enää tahdo palvella kansaa niinkuin ennen...”

Mitä tähän vastaan?

Siihen aikaan kun sokerikilo maksoi markan, silloin oli sisäänpääsy esitelmiini 50 penniä; nyt kun sama sokerikilo maksaa 10:50, on esitelmänkin oviraha 5: — (vaikka pitäisi olla 5:25). Puhun tietysti palasokerista, jota käytetään kahvin kanssa. Ja koska esitelmään pääsy on ollut vain 5 markkaa, vaikka sokeri vielä äsken oli paljon, paljon korkeamassa hinnassa, tulee se pysymään 5 markkana vielä pitkän aikaa, vaikka sokerin hinta laskisikin.

Miehet voivat tietysti *mutatis mutandis* ajatella oikein hyvää tupakkaa.

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

ESIPUHE

Ihmishenkeä huimaa mysterion partaalla. Mysterio on kuuilu, joka pelottavalla pohjattomuudellaan lakkaamatta houkuttelee puoleensa rauhatonta uteliaisuuttamme.

Äärettömyyden suurin mysterio on Hänen olemassaolonsa, jolle yksin kaikki on vailla mysteriota.

Käsittäen äärettömyyden, joka olemukseltaan on käsittämätön, hän itse on ääretön ja ikuisesti tutkimaton mysterio, s.o. hän on nähtävästi se järjettömistä järjettömin, johon Tertullianus¹⁾ uskoi.

Pakostakin järjetön, koska järki ei häntä milloinkaan voi saavuttaa; pakostakin uskottava, koska tiede ja järki, kykenemättä todistamaan hänen olemattomuuttaan, kohtalolle kuuliaisina myöntävät hänen olevan, jopa itse palvoivat häntä silmät ummessa.

Tämä siksi, että tuo järjetön on järjen ääretön lähde; valo virtaa ikuisesti ikuisista pimeyksistä. Tiede — hengen Baabeli — väännelköön ja tallatkoon sen spiraaleja yhäti noustessaan: maan se voi saada vapisemaan, mutta taivasta se ei ikinä tapaa.

Jumalaa saamme ikuisesti opetella tuntemaan. Senpä tähden emme häntä koskaan tunne.

Mysterion valtakunta avautuu täten ihmisälyn valloitusretkille. Rohkeasti voidaan siihen astua, sen laaja ala ei koskaan supistu, näköpiiri vain muuttuu. Kaikkitiieto on mahdoton unelma, mutta voi sitä, joka ei uskalla kaikkea oppia ja joka ei tiedä, että voidakseen mitään tietää täytyy alistua tutkimaan alati!

Sanotaan, että oppiakseen hyvin täytyy unohtaa monta kertaa. Maaailma on noudattanut tätä menettelytapaa. Vanhat olivat ratkaisseet kaiken, mikä on kyseenalaista meidän

¹⁾ Kirkkoisä Tertullianus (160—240) puolusti uskoa tuolla kuuluisalla lauseella: *credo quia absurdum*, uskon, koska se on järjettöntä

päivinämme; mutta heidän hieroglyyfeihin kätkeyt ratkaisunsa, jotka olivat varhempia meidän historiantietojamme, olivat vailla sisältöä meidän silmissämme. Muuan mies on löytänyt niiden avaimen, hän on avannut muinaisen tieteen hautausmaat ja hän lahjoittaa vuosisadalleen kokonaisen maailman unohdettuja teoreemeja ja yhdistelmiä, yksinkertaisia ja yleviä kuin luonto itse, johtuen aina ykseydestä ja monistuen lukuen lailla niin täsmällisin suhtein, että tunnettu todistaa ja paljastaa tuntemattoman. Ymmärtää tätä tiedettä on nähdä Jumalaa. Tämän kirjan tekijä on työtään lopettaessaan ajatteleva, että hän on sen todistanut.

Ja nähtyänne Jumalan, sanoo hierofantti teille: kääntykää! ja siinä varjossa, jonka te heitätte tämän älyjen aurinگون läheisyydessä, hän näyttää teille paholaisen, tuon mustan haamun, jonka näette silloin, kun ette katsele Jumalaa ja kun luulette täyttävänne taivaan varjollanne, sentähden että maan sumut noustessaan näyttävät suurentavan varjoanne.

Rakentaa uskonnon alalla sovinto tieteen ja ilmestyksen, järjen ja uskon välillä, osoittaa filosofiassa ne ehdottomat pääperusteet, jotka sovittavat keskenään kaikkia vastakohtia, sekä ilmituoda luonnonvoimien yleinen tasapaino, semmoinen on tämän teoksen kolminkertainen tarkoitus. Se jakautuukin luonnonmukaisesti kolmeen osaan.

Tahdomme niin muodoin kuvata oikeata uskontoa semmoisiin piirtein, ettei kukaan — uskovainen tai ei — saata olla sitä tuntematta; se on oleva ehdoton uskonnon alalla. Tahdomme filosofiassa perustella sen *totuuden* muuttumattomia tunnusmerkkejä, joka tieteessä on *todellisuus*, arvostelussa *järki* ja moraalissa *oikeus*. Ja lopuksi tahdomme tutustuttaa lukijaa noihin luonnonlakeihin, joita tasapaino pitää voimassa, ja näyttää, kuinka turhat mielikuvittelumme luulot ovat verrattuina liikunnon ja elämän täysipitoisiin todellisuuksiin. Samalla kehoitamme tulevaisuuden suuria runoilijoita sepittämään uudestaan jumalallisen näytelmän, muttei enää ihmisunelmain pohjalle, vaan Jumalan omaa matemaatiikkaa silmälläpitäen.

Toisten maailmoiden mysteριοista, salatuista voimista, oudoista ilmestyksistä, salaperäisistä taudeista, tavattomista kyvyistä, hengistä, näyistä, maagillisista paradokseista, hermé-

tisistä salaisuuksista — kaikesta tulemme puhumaan ja kaikkea selittämään. Kuka meille sitten on antanut tämän valan? Emme pelkää ilmaista sitä lukijoillemme.

On olemassa okkultinen ja pyhä kirjaimisto, jonka sepittäjänä hebrealaiset pitivät Eenokkia, egyptiläiset Thothia tai Hermes Trismegistosta, kreikkalaiset taas Kadmosta ja Palamedesta. Tämä pythagoralaisten tuntema kirjaimisto on kokoonpantu absoluuttisista ideoista, joita on liitetty merkkeihin ja lukuihin, ja toteuttaa yhdistelmillään ajatuksen matematiikkaa. Salomo oli merkinnyt tämän kirjaimiston 72 nimellä, jotka oli kirjoitettu 36 talismaniin, ja näitä Idän vihityt vielä tänä päivänä nimittävät Salomon vähäisiksi avaimiksi (*claviculae Salomonis*). Nämä avaimet on kuvattu ja niiden käyttöä on selitetty kirjassa, jonka perinnäisten opin-kappalten alkulähteenä mainitaan patriarkka Abraham, ja joka tunnetaan nimellä Sefer Jetsirah. Ymmärtämällä Sefer Jetsirahia saattaa tunkeutua Soharin salattuun merkitykseen ja Sohar on hebrealaisten kabbalan suuri oppikirja. Nämä unohdukseen joutuneet ja, kuten sanottiin, hävinneet Salomon vähäiset avaimet olemme me jälleen löytäneet ja olemme vaivatta avanneet kaikki portit vanhoihin pyhättöihin, jossa ehdoton totuus — alati nuorena ja alati kauniina — näytti nukkuvan tuon lastentarun prinsessan tavalla, joka vuosisataisen unensa kestäessä odotti herättäjä-puolisoaan.

On kyllä oleva mysterioita meidänkin kirjamme ilmestyttyä, mutta korkeammalla ja etäämmällä äärettömissä syvyyksissä. Tämä julkaisu joko luo valoa pimeyteen tai on mielipuolen työtä, se on joko narripeliä tai muistopatsas. Lukekaa, punnitkaa ja arvostelkaa.

Ensimmäinen osa

USKONNOLLISIA MYSTERIOITA

Ratkaistavia probleemeja.

I. Todistaa varmalla ja ehdottomalla tavalla Jumalan olemassaolo ja antaa siitä käsitys, joka kaikkia mieliä tyydyttää.

II. Perustella todellisen uskonnon olemassaolo tavalla, joka tekee sen vastustamattomaksi.

III. Osoittaa ainoan, todellisen ja yleisen uskonnon mysterioiden kantavuus ja järkiperaisyys.

IV. Kääntää filosofian vastaväitteet todellista uskontoa tukeviksi todistuskappaleiksi.

V. Painostaa uskonnon ja taikauskon välistä rajaa ja esittää ihmeiden ja taikojen järkisyyt.

Alustavia huomautuksia.

Kun kreivi Joseph de Maistre,¹⁾ tuo suuri logiikan kiihkoisa rakastaja, toivottamana sanoi: maailma on ilman uskontoa, muistutti hän niitä, jotka rohkeasti väittävät: ei ole mitään Jumalaa.

Maailma on todella ilman kreivi Joseph de Maistren uskontoa, samoin kuin luultavasti ei ole semmoista Jumalaa, jommoiseksi useimmat ateistit häntä kuvittelevat.

Uskonto on aate, joka perustuu pysyväiseen ja yleiseen tosiseikkaan; ihmiskunta on uskonnollinen; sanalla uskonto on niin muodoin välttämätön ja ehdoton merkitys. Luonto itse pyhittää tämän sanan esittämän aatteen ja kohottaa sen periaatteen arvoon.

Uskon tarve liittyy läheisesti rakkauden tarpeeseen; sen tähden sielut haluavat tulla osallisiksi yhteisten toivojen ja yhteisen rakkauden autuudesta. Yksinään olevat uskonmuodot ovat tuskin muuta kuin epäilyksiä: uskonto syntyy vasta kun yhteinen luottamus luo uskon.

Uskoa ei keksitä, ei tyrkytetä, eikä sitä perusteta poliittisen sopimuksen kautta; se ilmenee niinkuin elämä jonkinlaisen välttämättömyyden pakosta. Sama voima, joka hallitsee luonnon ilmiöitä, laajentaa ja supistaa, kaikista inhimillisistä arveluista huolimatta, uskon ylikuonnollista herruutta. Ilmesyksiä ei kuvitella, niitä koetaan ja niihin uskotaan. Pankoon järki vastalauseensa opinkappaleen hämäryksiä vastaan, se kuitenkin joutuu juuri näiden hämäryksien viehätysvoiman alaiseksi, ja usein mitä uppiniskaisin järkeilijä punastuisi, jos häntä nimitettäisiin ihmiseksi ilman uskontoa.

¹⁾ Kiiwas katolilainen filosofi ja kirjailija (1753–1821). *Suom.*

Uskonnolla on elämän tosiarvojen joukossa tärkeämpi sija kuin ne uskottelevat, jotka tulevat tai ovat tulevinaan toimeen ilman uskontoa. Kaikki mikä kohottaa ihmisen yläpuolelle eläintä, moraalinen rakkaus, antaumus, kunnia, on pohjaltaan uskonnollista tunnetta. Isänmaan ja kodin rakkaudesta, valan ja muistojen uskonnosta, ei ihmiskunta koskaan saata luopua täydellisesti turmeltumatta, sillä niiden elämä riippuu siitä, että ihmisluonto uskoo johonkin suurempaan kuin kuolevaiseen elämään kaikkine vaihteluineen, tietämättömyksineen ja kurjuuksineen.

Jos ikuisiksi tuntemiemme, taivaita tavoittelevien pyrkimysten ainoana tuloksena olisi ikuinen häviö olemattomiin, silloin ainoa velvollisuutemme olisi nauttia nykyhetkestä, unohtaa menneisyys ja olla välittämättä tulevaisuudesta, ja olisi sanatarkasti totta, mitä eräs kuuluisi sofist lausui, että ajatteleva ihminen on rappeutunut eläin.

Täten on kaikista inhimillisistä intohimoista uskonnollinen intohimo voimakkain ja elävin. Se ilmenee joko myöntämisen tai kieltämisen muodossa samalla kiihkolla; toiset myöntävät itsepintaisesti Jumalan, jonka ovat tehneet omaksi kuvakseen, toiset kieltävät uhkarohkeasti Jumalan, ikäänkuin yhdellä ainoalla ajatuksella olisivat kyenneet käsittämään ja hävittämään koko äärettömyyden, mikä liittyy hänen suureen niemeensä.

Filosofit eivät ole kylliksi punninneet uskonnon fysiologista pohjaa ihmiskunnassa: uskonto on itse asiassa olemassa riippumatta kaikesta dogmaattisesta väittelystä. Se on ihmissielun kyky yhtä hyvin kuin äly ja rakkaus. Niin kauan kuin on ihmisiä, on myös uskontoa. Eikä se näin käsitettynä ole muuta kuin äärettömän idealismin tarve, tarve, joka vahvistaa oikeiksi kaikkia edistyspyrkimyksiä, joka inspiroi kaikkia antaumuksen ja hartauden muotoja ja yksin estää hyvettä ja kunniaa olemasta paljaita sanoja, joita väkevät ja taitavat käyttävät hyväkseen virittäessään ansoja heikkojen ja tyhmien turhamaisuudelle.

Tätä synnynnäistä uskon tarvetta voisi asianmukaisesti nimittää luonnolliseksi uskonnoksi, ja kaikki mikä on omiansa heikontamaan ja rajoittamaan näiden uskonmuotojen ripeää kehitystä on uskonnon alalla luonnon vastaista. Uskonnon

olennainen kohde on mysterio, koska usko alkaa tuntemattomasta ja jättää kaiken muun tieteen tutkittavaksi. Epäily on muuten kuolettava uskolle, sillä usko tuntee, että jumalallinen apu on välttämätön täyttämään äärettömän ja äärellisen välisen kuilun, ja se uskoo tähän apuun sydämensä koko antaumuksella, älynsä koko alistuvaisuudella. Ilman tätä uskonnäytettä ei uskonnollinen tarve tule tyydytetyksi, vaan muuttuu epäileväisyydeksi ja toivottomuudeksi. Mutta jottei tuo uskonnäyte olisi hulluudennäytettä, tahtoo järki sitä ohjata ja hillitä. Minkä avulla? Tieteenkö? Olemme nähneet, ettei tiede mahda mitään. Entä esivallan? Järjetöntähän olisi poliisivoiman välityksellä silmällä pitää rukouksia!

Jällelle jää siis siveellinen auktoriteetti ja valta, joka yksin kykenee muodostamaan opin ja säätämään kirkkokurin, ollen tässä yhtä mieltä maallisen esivallan kanssa, mutta noudattamatta sen määräyksiä; uskon täytyy sanalla sanoen suoda uskonnolliselle tarpeelle täysi ja todellinen, alati kestävä ja epäilemätön tyydytys. Ja sitä varten on välttämätöntä, että auktoriteettia nauttiva hierarkia säilyttää ja julistaa ehdontonta, muuttumatonta oppia ja että tehoisat kulttimenot yhdessä ehdottoman uskon kanssa olennaisella tavalla todentavat uskonopin vertauskuvia.

Ainoastaan näin käsitettyä uskontoa, joka todella tyydyttää luonnollista uskonnontarvetta, on nimitettävä luonnolliseksi uskonnoksi. Ja me johdumme täten itsestämme seuraavaan kaksinkertaiseen määritelmään: todellinen luonnollinen uskonto on ilmoitettu uskonto; ja todellinen ilmoitettu uskonto on hierarkinen ja perinnäinen uskonto, joka vakuuttautuu todeksi — kokonaan riippumatta inhimillistä erimielisyyksistä — yhteisen uskon, toivon ja rakkauden kautta.

Pappissääty, edustaen siveellistä auktoriteettia ja toteuttaen sitä virkatoimensa tehokkuuden kautta, on pyhä ja erehymätön, jota vastoin ihmiskunta on paheelle ja erehdykselle altis. Pappi toimien pappina on aina Jumalan edustaja. Vähän merkitsevät ihmisen virheet, vähän rikoksetkin. Kun Aleksander VI¹⁾ suoritti vihkimystoimituksen, laski kätensä

1) Tunnettuun Borgia-sukuun kuuluva paavi (1492—1503), joka oli loistava poliitikko, mutta yksityiselämässään nautinnonhaluinen ja rikollinen.

piispojen päälle paavi eikä myrkyttäjä. Eikä paavi Aleksander VI koskaan turmellut tai väärentänyt niitä oppeja, jotka tuomitsivat hänet itsensä, eikä niitä sakramenteja, jotka hänen käsissään toivat pelastuksen toisille mutta eivät vanhurskauttaneet häntä itseään. Aina ja kaikkialla on ollut valheelisiä ja rikollisia ihmisiä; mutta hierarkisessa ja jumalallisella arvovallalla varustetussa kirkossa ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan huonoja paaveja eikä huonoja pappeja. „Huono” ja „pappi” ovat kaksi sanaa, jotka eivät sovi yhteen.

Olemme puhuneet Aleksander VI:nneista ja uskomme tämän nimen riittävän, ilman että meitä vastaan esitetään toisia syystä inhottuja muistoja. On suuria rikoksentekejiä, jotka ovat häpäisseet itseään kaksinkertaisesti sen pyhän arvon takia, mikä heillä on ollut; mutta he eivät ole koskaan kyenneet häpäisemään tuota säätyään, joka aina pysyy yhtä kirkkaana ja loistavana langenneen ihmiskunnan yläpuolella.

Olemme sanoneet, ettei ole uskontoa ilman mysterioita; lisätkäämme, ettei ole mysterioita ilman vertauskuvia. Vertauskuva eli symboli, joka on mysterion ilmaisu kaavan eli sanojen muodossa, ei ilmituo sen tuntematonta syvyyttä muuten kuin tunnetusta maailmasta lainatuilla, näennäisesti järjettömillä kuvilla ja käsitteillä. Täytyyhän vertauskuvan karakterisoida semmoista, mikä on tieteellisen järjen yläpuolella, ja niinmuodoin se pakosta on syrjässä tästä järjestä; siitpä onkin johtunut tuo erään kirkkoisän kuuluisa ja täysin oikeutettu lause: uskon, koska se on järjetöntä, *credo quia absurdum*.

Jos tiede väittäisi semmoista, jota se ei tiedä, olisi se tieteen oma perikato. Sentähden tiede ei voi astua uskon tilalle eikä usko voi ratkaista tieteellisiä kysymyksiä. Uskon tekemä väite, jota tiede rohkenisi käsitellä, jäisi pakostakin tieteelle käsittämättömäksi, ja samaten olisi tieteellinen väite, tarjotuna meille uskonkappaleena, mahdoton uskonnon alalla. „Usko” ja „tieto” ovat kaksi termiä, jotka eivät koskaan sulaudu yhteen.

Eivät ne liioin koskaan missään ristiriidassa saata vastus-

taa toisiaan. On todella mahdotonta uskoa oman tietonsa vastakohtaa kadottamatta samalla tietoaan, ja yhtä mahdotonta on päästä tietoon jonkun uskomansa vastakohtadasta kadottamatta samalla uskoaan.

Ken kieltää tai väittää vääriksi uskon päätelmiä ja tekee sen tieteen nimessä, hän osoittaa, ettei ymmärrä tiedettä eikä uskoa; sillä todellakaan kolmiyhteisen Jumalan mysterio ei ole matemaattinen probleemi, Sanan lihaantuminen ei ole lääketieteellinen ilmiö eikä lunastus kuulu historioitsijoiden kritiikin alalle. Tiede on vallan voimaton ratkaisemaan, onko oikein tai väärin uskoa tai olla uskomatta dogmia; se voi ainoastaan todeta uskonopin tulokset, ja jos usko nähtävästi tekee ihmiset paremmiksi, jos muuten usko sinään — fysiologisena tosiseikkana — nähtävästi on välttämättömyys, vieläpä voima, menettelee tiede viisaasti tunnustaen uskon ja ottaen sen aina lukuun laskuissaan.

Uskaltakaamme nyt vakuuttaa, että on olemassa äärettömän laajakantoinen tosiseikka, jonka arvon tiede saattaa ymmärtää yhtä hyvin kuin uskokin; tosiseikka, joka tekee Jumalan ikäänkuin näkyväiseksi maan päällä; kumoamaton ja yleispätevä tosiseikka: tämä on vanhoille tuntemattoman hengen ilmeneminen maailmassa siitä ajasta lähtien, jolloin kristillinen ilmoitus alkoi, selvästi jumalallisen hengen, joka teoissaan on tiedettä positiivisempi, joka pyrkimyksissään on suurenmoisemmin ihanteellinen kuin korkein runous, hengen, jota varten piti luoda uusi vanhan ajan pyhätöissä ennen kuulumaton nimi. Niiinpä nimi luotiin, ja tahdomme näyttää, että tämä nimi, tämä sana on uskonnossa sekä tieteelle että uskolle Absoluutin ilmaisu. Itse nimi on (lähimmäisen) *rakkaus* (laupeus), ja henki, josta puhumme, nimitetään *rakkauden* (laupeuden, armahtavaisuuden) *hengeksi*.¹⁾

¹⁾ Tekijä käyttää sanaa *charité*, jolle on vaikea löytää täysin vastaava suomalainen termi. Tämä ranskalainen sana merkitsee ainoastaan ihmISRakkautta ja lempeyttä, ei aistillista rakkautta koskaan, ja käytetään Uudessa Testamentissa siitä rakkaudesta, josta Paavali puhuu 1 Korint. epistolan kuuluisassa 13 luvussa ja jonka kreikankielinen vastine on *agapee* (latinalaisessa U. T:ssä *caritas*).

Rakkauden edessä usko heittäytyy maahan ja tiede kallistaa päänsä voitettuna, sillä rakkaudessa on nähtävästi jotakin, joka on ihmistä suurempi; ja se todistaa teoillaan, ettei se ole paljas unelma. Se on voimakkaampi kaikkia intohimoja; se vie voiton kärsimyksestä ja kuolemasta; se saa sydämet käsittämään Jumalaa ja tuntuu täyttävän jo ikuisuuden millä oikeudenmukaisilla toiveilla, joita se on alkanut toteuttaa.

Kuka Proudhon¹⁾ uskaltaa pilkata, kuka Voltaire nauraa elävän ja toimivan rakkauden edessä?

Kasatkaa päällekkäin Diderot'n²⁾ sofismit, Strauss'in³⁾ kriittiset todisteet, Volney'n⁴⁾ *Ruines* — hyvä nimi, sillä tämä mies ei osannut rakentaa kuin raunioita, — ja kaikki herjaukset siitä vallankumouksesta, joka toisen kerran sammui vereen ja toisen kerran ylönkatseen äänettömyyteen; lisäätkää siihen kaikki hirmut ja kaikki haaveet, mitkä tulevaisuuden kätöksessä piilevät, — ja jos sitten astuu näyttämölle nöyrin ja yksinkertaisin laupeuden sisar, niin maailma heittää sikseen haukkumisensa, rikoksensa, sairaaloiset haaveensa, ja kumartaa tämän ylevän todellisuuden edessä.

Rakkaus! jumalallinen sana, joka yksin tekee Jumalan käsitettäväksi, sana, joka sisältää kokonaisen ilmoituksen! Rakkauden henki, liitto kahden sanan, jotka sisältävät kokonaisen ratkaisun ja kokonaisen tulevaisuuden! Mihinkä kysymykseen todellakaan nämä sanat eivät vastaisi?

Mitä Jumala on meille muuta kuin rakkauden henki? mikä on oikeauskoisuus? eikö se ole rakkauden henki, joka ei väittele uskosta, jottei se järkyttäisi pienten luottamusta eikä häiritsisi yleisen uskonveljeyden rauhaa? Ja mitä yleinen kirkko on muuta kuin yhteinen usko rakkauden henkeen?

1) Ranskalainen sosialisti ja sanomalehtimies (1809—1865). *Suom.*

2) Kuuluisa valistusajan filosofi (1713—1784). *Suom.*

3) Saksalainen teologi (1808—1874), tunnettu kirjastaan *Das Leben Jesu*, jossa hän poistaen evankeliumeista ylikuonnolliset ja mystilliset piirteet kuvaa Jeesusta ihmisenä. *Suom.*

4) Vapaamielinen ranskalainen oppinut (1757—1820). Kirjan nimi *Les Ruines* merkitsee „Rauniot“. *Suom.*

Rakkauden hengen kautta kirkko on erehtymätön. Rakkauden henki on pappiuden jumalallinen hyve.

Ihmisten velvollisuutena, heidän oikeuksiensa tukena ja turvana, heidän kuolemattomuutensa todisteena, heidän maan päällä alkaneen onnensa ikuisuutena, heidän olemassaolonsa loistavana lopputuloksena, heidän pyrkimyksiensä päämääränä ja välikappaleena, heidän yksityisen, yhteiskunnallisen ja uskonnollisen moraalinsa täydellisyytenä, rakkauden henki käsittää kaikki, soveltuu kaikkeen, osaa kaikkea toivoa, kaikkeen ryhtyä ja kaiken täyttää.

Rakkauden hengen täyttämänä Jeesus, ristillä riutuen, lahjoitti äidilleen pojan pyhän Johanneksen persoonassa ja voitaen jaloimman piinan tuskat päästi vapautuksen ja pelastuksen huudahduksen sanoessaan: „Isä, sinun käsiisi annan minä henkeni”.

Rakkauden hengen avulla kaksitoista galilealaista työmiestä voitti maailman; he rakastivat totuutta enemmän kuin omaa elämäänsä, ja he menivät yksin sitä kertomaan kansoille ja kuninkaille; kidutuksissa koeteltuina heidät huomattiin uskollisiksi. He näyttivät joukoille kuolemattomuuden, joka eli heidän kuolemassaan, ja he kostuttivat maan verellä, jonka lämpö ei voinut haihtua, koska he olivat palavina rakkauden tulesta.

Rakkauden hengen täyttämänä apostolit loivat uskontunnustuksensa. He sanoivat, että on parempi uskoa yhdessä kuin epäillä erikseen; he perustivat hengellisen arvoasteikon tottelevaisuudelle, jonka rakkauden henki tekee niin jaloksi ja suureksi, että sillä tavalla palveleminen on hallitsemista; he antoivat muodon kaikkien uskolle ja kaikkien toivolle ja he jättivät tämän uskontunnustuksen kaikkien rakkauden suojaan. Onneton se itsekäs ihminen, joka anastaa itselleen ainoankaan sanan tästä Sanan perinnöstä, sillä hän on Jumalan surmaaja, joka yrittää paloitella Herran ruumista.

Uskontunnustus on rakkauden pyhä arkki, ja ken siihen koskee, häntä kohtaa ikuinen kuolema, sillä rakkaus vetäytyy hänestä erilleen. Se on lastemme pyhä perintö, isiemme verellä ostettu!

Rakkauden kautta marttyyrit lohduttivat itseään keisarein vankiloissa ja voittivat uskonsa puolelle vartijansa, jopa pyövelinsäkin.

Rakkauden nimessä pyhä Martin Toursilainen¹⁾ pani jyrkän vastalauseensa priscilliaanein¹⁾ rankaisemista vastaan ja erosi hirmuvaltiaan yhteydestä, joka tahtoi tyrkyttää uskoa miekalla.

Rakkauden kautta niin monet pyhimykset ovat lohduttaneet maailmaa, kun uskonnon nimessä on tehty rikoksia ja kun pyhättöjä on häväisty!

Rakkauden kautta pyhä Vincent de Paul²⁾ ja Fénélon³⁾ ovat tehneet itsensä vuosisatojen — jumalattomimpienkin — ihailun esineeksi ja ovat jo edeltäpäin hyveittensä mahtavan vakavuuden avulla karkoittaneet naurun Voltaire'n lasten huulilta.

Rakkauden kautta on vihdoin ristin hulluudesta tullut kansojen viisaus, sillä kaikki jalot sydämet ovat oivaltaneet, että on suurempaa uskoa niiden seurassa, jotka rakastavat ja antautuvat, kuin epäillä itsekkäiden ihmisten ja nautinnon orjien parissa!

ELIPHAS LÉVI

Ranskan kielestä suom. P. E.

¹⁾ Neljännellä vuosisadalla j. Kr. syntyi Espanjassa lahko, jonka perustaja oli manikealaisuuteen taipuva rikas, sivistynyt ja elämässään ankaran askeettinen Priscillianus. Saragossan kirkolliskokous (380) julisti lahkoon pannaan ja keisari Maximus käytti lahkolaisia tutkittaessa kidutusta ja mestatti Priscillianuksen ynnä muutamia hänen kannattajiaan. Toursin piispa Martinus riensi sanoutumaan irti kirkollisesta yhteydestä kaikkien piispojen kanssa, jotka olivat hyväksyneet kuolemantuomiot, ja saikin aikaan, että keisari lakkautti sotilaalliset toimenpiteet lahkoa vastaan. *Suom.*

²⁾ Ranskalainen pappi, tunnettu laupeudestaan ja ihmisrakkaudestaan (1576—1660). *Suom.*

³⁾ Ranskalainen arkipiispa ja kirjailija (1651—1715). *Suom.*

ESOTEERISTA ASTROLOGIAA

(Jatk.)

Kravun merkki, järjestyksessä neljäs, on toimiva merkki, siis radshas-luonteinen, ja samalla vesimerkki. Se on siten voimakkaiden tunteiden kyllästämä, ja mielikuvituksella on tässä ehkä suurempi merkitys kuin missään muussa merkissä. Kuten muutkin vesimerkit, on Kravu negatiivinen tai naisellinen merkki. Pääasiallisesti vastaanottaa se vaikutelmia ja vaikutuksia ympäristöltään, ja muovailtuu suuresti näistä. Sentähden tulee luonne jossain määrin epäitsenäiseksi, muuttuvaiseksi, liiaksi hetkellisistä tunnelmista riippuvaiseksi. Radshas-luonne ei ole tässä merkissä niin selvästi huomattavissa kuin muissa toimivissa merkeissä. Se on ikäänkuin kahlehditumpi ja rajoitetumpi, ja toimintatarmo saa parhaimman ilmauksensa perheen, suvun, heimon tahi kansallisuuden altaammassa piirissä. Sentähden on Kravun merkki huomattavin vanhojen traditsionien ja perintätapojen kannattaja ja säilyttää menneisyyden muistot pyhinä. Vesimerkissä vaikuttaa, kuten mainittu, kuuvoimien säteily, ja Steiner kuvaa näitä voimia vanhoillisiksi pidättäviksi, jarruttaviksi vastakohtaksi aurinkovoiman jouduttaville, kiihdyttävälle vaikutuksille. Edellä mainittu valaisee tämän merkin niin hyvin vahvoja kuin heikkoja puolia. Sen mielikuvitus, sen suuri kyky vastaanottaa vaikutelmia tekee Kravun merkin lähteeksi musikaaliselle luomisvoimalle. Sen kehitys kulkee kohti erästä psyyllistä herkkyyttä, joka tekee korkeammat maailmantasot ihmismielelle mahdollisiksi saavuttaa.

Tällaisen kehitysasteen on Kravun merkki saavuttanut eräässä sen etevässä edustajassa William Stead'issa, jonka teosofit ja spiritistit hyvin tuntevat. Se kyky automaattiseen kirjoitukseen, jonka hän oli saavuttanut, ja ne ilmoitukset, joita hän tämän avulla sai astraalitasolta, osoittavat hänen psyyllistä herkkyyttään; Aurinko, hänen horoskoopkinsa hallitseva planeetta, sekä Merkurius olivatkin Kravun merkissä. Monet muut piirteet hänen luonteessaan johtuivat Kravun vaikutuksesta, kuitenkin siten, että hän omistaen

suuren joukon planeettoja toimivissa merkeissä oli selvä toiminnan mies tehden uupumattomasti työtä. Hänen toimintansa liikkui pääasiallisesti sanomalehtimiehen uralla, ja Kravun ominaisuus vastaanottaa alinomaan vaihtuvia vaikutelmia ympäristöltään, antoi hänelle loppumattomasti aineistoa. Hänellä oli tämän ohella Kravun erinomainen muisti, ja myöskin tämä oli sanomalehtimiehelle arvaamatomaksi hyödyksi. Mutta häneltä puuttui arvostelukykyä, ja juuri tämä on Kravun heikkoja kohtia. Hänen tavassaan jättäytyä tunteittensa valtaan oli jotain naisellista, ja samoin hänen kyvyssään kirjeiden kirjoittamisessa asettua vastaanottajan tunne-elämän ja käsitystavan kannalle. Mutta hänen joka suhteessa suurpiirteisesti antelias avuliaisuutensa ja hänen kunnioitusta herättävä käytöksensä kuuluvat Leijonalle, hänen nousevalle merkilleen.

Leijonaan, tähän kuninkaalliseen merkkiin, saavumme nyt. Se on tulimerkki kuuluen kiinteitten merkkien ryhmään. Yhdistelmä on edullinen. Tulimerkkien innostus ja lämpö saa kiinteisyyden kautta suurempaa arvokkuutta. Mars-vaikutuksen terävyys Oinaassa on Leijonassa muuttunut arinkovoi-man levoisaksi majesteettisuudeksi. Me havaitsemme siten kunnioitusta herättävän arvokkuuden jalomielisen avonaisen luonteen näissä auringon pojissa. Nämä ominaisuudet voivat kehittymättömässä hairahtua osaksi ylimielisyydeksi ja liian suureen ylpeyteen, osaksi taasen tuhlaavaisuuteen ja kevytmielisyyteen. Tunteet ja intohimot ovat voimakkaita ja tulisia, mutta silti ne eivät aina ole pysyväisiä. Leijonan merkki esiintyy usein etevissä hallitsijoissa, kuninkaissa tai valtiomiehissä. Se on juuri oikea merkki sille, jonka tulee hallita ihmisiä. Todelliset suuret hallitsija-ominaisuudet ovat tämän merkin korkeimman kehityksen saavutuksia.

Voisin mainita esimerkkejä useista tällaisista hallitsija-luonteista, joille on Leijonan merkki esiintyvänä horoskoopissaan. Sellainen oli Bismarck. Leijona oli hänellä nousevana ja koska hänellä myös tämän ohella esiintyi Aurinko Oinaassa, olivat hänen tulimerkkinsä ylipäänsä voimakkaat: sofaisa luonne tulee huomattavammaksi, ja hänestä tulee nykyaikaisen Saksan edelläkävijämies ja samalla kansansa kruunaamaton kuningas. Mutta Bismarckin nimeä ei voida

mainita, jollei samalla mainita hänen hallitsijansa, sillä heidän elämäntyönsä on yhteinen. Tässä esiintyy eräs mielenkiintoinen astrologinen analogia. Keisari Wilhelm I:n horoskoopissa oli niin suuria yhtäläisyyksiä Bismarckin horoskoopin kanssa, kuin jos he olisivat olleet kaksoisveljiä. Meillä on siten samallinen yhdistelmä: molemmissa horoskoopeissa Leijona on nousevana, Aurinko Oinaassa ja Kuu Kauriissa, vieläpä asteluvut nousevassa kulmassa ovat samat (Leijona 2°). Sillä venäläisellä hallitsijalla, jonka muisto meille suomalaiselle on rakkain: Alexander II:lla, oli samaten Leijona nousevana. Totta tosiaan on Leijona kuninkaallinen merkki.

Jälleen tulemme merkkiin, jolla on aivan erilaisia ominaisuuksia. *Neitsyt* on maamerkki, kuuluen yleisten merkkien ryhmään. Samoin kuin muillakin maamerkeillä on sillä sukulaisuutta fyysillisen tason kanssa, mutta siltä puuttuu toimivan merkin Kauriin tarmokasta toimintahalua ja Härän keskittynyttä voimaa. Fyysillisellä tasolla kehittyä se sen vuoksi selväksi kyvyksi erottaa yksityisseikkoja. On ilmaistu tämän merkin luonne siten, että jos Leijona olisi puheenjohtaja yhdistyksessä, niin olisi Neitsyt sihteeri, jonka tehtävään kuuluisi hoitaa juoksevat asiat, kaikki pikkuseikat, joita on suoritettava määrätyn päämäärän saavuttamiseksi. Siitä syntyy samalla Neitsyen merkillä varustetussa henkilössä tarve dissekeerata, seuloa ja arvostella, ja tämä on ominaista niin hyvin omaan sieluelämään nähden kuin myös toisten sanoihin, ajatuksiin ja tekoihin nähden. Neitsyen tyyppiin kuuluvat kirjailijat ovat sentähden juuri sellaisia, jotka mitä suurimmalla menestyksellä syventyvät seikkaperäisiin luonnekuvauksiin. Esimerkkinä tällaisista voisi mainita Leo Tolstoin tai Suomessa Juhani Ahon. Tämä elämän pikkuseikkojen kaikkialla havaitseminen antaa usein Neitsytluonteelle jotain arkuutta, ujoutta, ja Neitsytluonteista henkilöä ei ole niin helppo oppia tuntemaan, sillä hän vetäytyy mielellään kuoreensa tuntemattomien tai hänelle epämielittävien henkilöiden parissa. Neitsyellä on yleisenä merkkinä yhtymäkohtia mentaalitason kanssa, ja se on Merkuriuksen säteilyvoiman toinen ilmaus. Täten tulee se olemaan yhdistävänä renkaana fyysillisen ja mentaalitason välillä.

Alituisten hankausten kautta fyysillisellä tasolla kehittyvät Neitsytluonteessa arvostelu- ja eroittamiskyky. Yhteys mentaalitason kanssa vaikuttaa ihmisen korkeampaan luonteeseen niin että sisäänpäin kääntynyt sieluelämä syventyy ja psyylliset aistit terävystyvät.

Neitsyeen merkin kehitys käy siten kaikista konkreetisimmasta aineellisen elämän pikkumaisuuksista korkeamman sieluelämän syvimpiin salaisuuksiin.

Tämä merkki antaa osaksi avaimen sen filosofin ja kirjailijan luonteen ymmärtämiseksi, josta nykyaikana on paljon väitetty, nimittäin Nietzsche'n. Hänellä oli Skorpioni nousevana, mutta hallitseva planeetta Mars on keskitaivaalla Neitsyessä. Skorpioni antaa tässä terävyyttä kriittiselle aistille, ja luonteen ilmauksena tulee siten olemaan tuo hajoitettava, syvällemenevä ja rikkirepivä arvostelu kaikista sen ajan käsitteistä: „Umwertung aller Werte”.

Eläinradan seitsemäs merkki on *Vaaka*, toimiva ilma-merkki. Tämän merkin toimivaisuusominaisuudet näyttäytyvät suuressa toimintahalussa ja taipumuksessa liikkuvaan tapahtumarikkaaseen elämään. Ilmaluonne osottautuu siinä, että harrastukset ovat monenlaisia ja vaihtelevia. Mutta sen sijaan puuttuu keskittymistä, sillä Vaaka-ihminen on aina halukas levittämään itseään, esimerkiksi tutustumaan useihin aivan erilaisiin tietämisen aloihin. Niinkään on Vaaka-ihmiselle ominaista nähdä määrättyä asiata useammalta eri näkökannalta. Hänestä ei koskaan tule tarmokasta puolue miestä, sillä hän näkee vikoja omassa puolueessaan ja ansioita vastustajassa. Tämä saa aikaan Vaaka-ihmisessä rauhaa rakastavan ja sovinnollisen mieli-alan. Niin on Vaaka toinen merkki, jonka kautta Venus lähettää säteitään. Venusluonne näyttäytyy myös tämän merkin taiteellisuudessa, mutta kun Härällä on ennen kaikkea muotoaistia, on Vaa'alla väriaistia. Edelfeltillä oli Mars nousevana Vaa'assa, siitä johtuu hänen väriaistinsa, mutta samalla hänen terävä maalarikatseensa. Vaa'an heikko kohta on ilmamerkeille ominainen käytännöllisyyden puute, kykenemättömyys tehdä äkinäisiä päätöksiä, kun tarvitaan, jonkinmoinen taipumus „to let things drift”, kuten englantilaiset sanovat, s.o. antaa asioiden mennä menojaan. Vaaka-ihminen kehittyvä tästä

epätäydellisestä kannasta selvään käsitykseen yhdistävästä, sovittavasta kaikessa olevaisessa. Sen tunnuksena on sopu-sointu.

Useimmat helsinkiläiset tunsivat sympaattisen sanomalehtimiehen Gust. Mattsson'in eli Ung-Hansin, kuten hänen salanimensä kuului. Minä tunsin hänet persoonallisesti enkä epäile nimittää häntä selväksi Vaaka-ihmiseksi, vaikka en tiedä hänen horoskoopistansa muuta, kuin että Aurinko hänen syntymäaikanaan oli Vaa'an merkissä. Ei tarvitse muuta kuin ajatella hänen tietorikkauttaan mitä erilaatuisimmilla aloilla, jonka seurauksena olivat nuo rattoisat, mielenkiintoiset kirjoitelmansa päivän kysymyksistä ja tieteen maailmasta, joilla hän teki itsensä tunnetuksi. Samoin voimme huomata hänen Vaaka-luonteensa hänen suvaitsevasta miellyttävästä katsantokannastaan eri mielipiteitten ja ajatussuuntien suhteen. Silloinkin, kun eivät käyneet yhteen hänen omien mielipiteittensä kanssa, oli hän valmis näkemään, mitä niissä oli hyvää ja oikeutettua. Samoin oli hänen ulko-naisen toimintansa laita. Kun hän aloitti tiedemiehenä, kemistinä, ei hän, vaikkakin alallaan etevänä ja tietorikkaana, kyennyt täydellisesti antautumaan tieteen palvelukseen, vaan löysi paikkansa sanomalehtimiesuralla, joka antoi hänelle tilaisuutta käsitellä kaikkia asioita taivaan ja maan välillä.

Seuraava merkki *Skorpioni*, kiinteä merkki Vesimerkkien joukossa, on merkillistä laatua. Ei mikään merkki tarjoa sellaisia kehitysmahdollisuuksia niin hyvin pahaan kuin hyvään. Sitä pidetään Marsin negatiivisena merkinä Mars on tulinen, kuuma planeetta, ja kuitenkin on Skorpioni vesimerkki. Tuli ja vesihän ovat vastakohtien symbolina. Kuten kaikissa Vesimerkeissä vallitsee tässäkin tunne.

Vesimerkkien keskittynyt luonne tekee Skorpionin ennen muita intohimojen merkiksi. Siihen mahtuu kaikki voimakkaat tunteet, mitä ikinä voidaan ajatella, aina hehkuvasta vihasta, mustasukkaisuudesta, vallanhimosta kiihkeään rakkauteen ja marttyyriin alttiuteen saakka. Ymmärrys tulee Skorpionin vaikutuksen alaisena analysoivaksi, kriittiliseksi; monella suurella tiedemiehellä on tämä merkki valitsevana. Muun muassa on se lääkärin erikoismerkki, sillä Skorpionin merkissä asuu parantava kyky, riippuen Skor-

pioni-persoonallisuuden luottamusta herättävästä vaikutuksesta muihin ja siitä keskittyneestä voimasta, joka virtaa tästä merkistä. Se on myös insinöörin merkki, sillä ei kukaan voi niinkuin Skorpioni hallita luonnonvoimia ja käytännölliseen elämään sovelluttaa kykynsä analysoimaan olioita. Voimme edellämäinitusta ajatella, että kun Skorpioni-ihminen antautuu pahalle, tekee hän sitä voimalla, kestävyydellä ja suurella kyvykkäisyydellä vahingoittaa. Sentähden ovat pahimmat rikollisluonteet tavattavissa Skorpionin merkissä. Mutta on eräs kiinteiden merkkien omituisuus, joka erikoisesti ilmenee Skorpionissa, nimittäin että voi sattua äkinäisiä suunnanmuutoksia. Vaikka Skorpioni-ihminen olisikin joutunut pitkälle pahan kaltevalla pinnalla, voi tulla päivä, jolloin hän herää, ja kun hän päättää muuttaa elämänsä suuntaviivan, on hänellä myös voimaa ja kestävyyttä ajaa päätöksensä läpi. Synnintekijästä voi hän kehittyä pyhimykseksi. On mieltäkiinnittävää, että Skorpioni on salatieteen merkki.

Tiedän useita esimerkkejä siitä, kuinka Skorpioni ihminen on löytänyt korkeamman tiedon tien ja tullut ihmiskunnan opettajaksi ja johtajaksi. Eräs sellainen on Steiner. Hänellä on Skorpioni nousevana, mutta myöskin Kalojen merkki esiintyy voimakkaana. Kun vertaa Steinerin kirjoituksia Annie Besant'in kirjoituksiin saa vaikutelman siitä eroavaisuudesta, joka vallitsee heidän merkkiensä Oinaan ja Skorpionin välillä. Näemme Steiner'in kriittistieteellisesti käsittelevän ilmiöitä okkultisella alalla. Näemme kiinteiden merkien varmuuden ja täsmällisyyden hänen lausunnoissaan, hänen vähitellen tapahtuvassa käsitteiden muokkaamisessaan; kaikkea tätä ei Annie Besant'in tapainen Oinas-ihminen koskaan voisi omaksua. Hänen voimansa on muualla. Vahinko vaan, etteivät nämä molemmat tuli-luonteet voi käydä käsi kädessä, mutta heissä kai piilee liian suuria vastakohtia. Toisessa on toimiva tulimerkki toisen kiinteätä vesimerkkiä vastaan, ja Mars, tuo terävä taisteluhaluinen planeetta on molemmissa hallitsevana. Vaikkakaan ei tämä näin korkeasti kehittyneissä ylevissä sieluissa saa aikaan selaista halua taisteluun taistelun itsensä vuoksi, sellaista leppymättömyyttä kuin alemmalla kehitystasolla olevilla ihmi-

sillä, niin kuitenkin jää Mars-luonteesta jällelle sen järkkymätön voima esteitten voittamiseksi, omien aatteiden voittoon saattamiseksi ja sen taipumaton kiinnipitäminen omasta vakaumuksesta. Tällä tavalla voimme ehkä ymmärtää, että heidän väliensä rikkoutuminen täytyi tapahtua, etteivät he voineet olla saman aluksen perämiehiä.

Omistaessani paljon Vaa'an luonteesta, katselen kuitenkin mielelläni sitä, mikä heitä yhdistää, ja vilpittömästi toivoin, että teosofit meillä ja suuressa maailmassa riippumatta mihin yhdistykseen kuuluvat, ymmärtäisivät, että molemmat esittävät saman asian eri puolia, ja pitäisivät arvossa toden ja suuren molemmissa maailmankatsomuksissa. Tässä voi meidän uusi Ruusu-Risti-seuramme menestyksellä avustaa.

Tulemme nyt viimeisiin merkkeihin tuli-, maa-, ilma- ja vesimerkkien ryhmissä. *Jousimies* on yleisen ryhmän tulimerkki ja positiivinen ilmaus Jupiterin säteily-voimasta. Se on siten merkki, jota subjektiivinen ymmärrys hallitsee. Tässä merkissä on jotain avomielistä, yksinkertaista, suoraan asian ytimeen tunkeutuvaa. Jousimiehen nuoli on tässä aivan oikea vertauskuva. Yleisten merkkien horjuvainen ja muutteluvainen luonne ei ole erikoisesti tälle merkille ominainen, mutta yleinen tyyppi aiheuttaa, että *Jousimies* paremmin soveltuu olosuhteihin, omaksuu helpommin erilaisia käsityskantoja kuin toimiva Oinas tai kiinteä Leijona. *Jousimies* on kuten muutkin tulimerkit tunnerikas, ja tunnelmat vaihtuvat. Tässä näemme yleisen tyyppin vaikutusta. Mielenlaatu on kiiwas ja kuohahtava, mutta viha katoaa pian, ja aurinko rupeaa taas paistamaan. Positiivisena *Jousimies* on etupäässä ulospäin suuntautunut merkki. Mitä sielussa liikkuu, on ilmi tuotava enimmäkseen aatteiden muodossa, älyllisen tuotannon muodossa. Ja aatteet tulevat ylhäältä. Ylempi luonne pyrkii yhteyteen maanpäällisen elämän kanssa, ihanteet pyrkivät toteutumaan. Se on uudistajan merkki, joko hän sitten on valtiomies, jonka aatteiden tulee uudistaa ja parantaa olosuhteita kansojen ja ihmiskunnan elämässä, tai sitten uskonnonperustaja, jonka tulee levittää tietoja siitä käsityksestä, jonka hän omaa totuudesta.

Jousimies on lopuksi profeetan merkki, sillä tämän merkin korkeampi kehitys käy innoitusta ja korkeammalta ta-

holta tapahtuvaa vaikutusta kohti. Että Jousimiehen ulospäin suuntautunut luonne myöskin tulee esiin teoissa huolimatta sen yleismerkkioluonteesta, näkyy siitäkin, että useat voimakkaat hallitsijat ovat selväpiirteisiä Jousimies-ihmisiä. En ole vielä paljon maininnut tämän merkin varjopuolista. Mainitaan jossakin, että ne ovat helposti anteeksi annettavia. Ainakin on varmaa, että itse Jousimies on nopea antamaan anteeksi, siinä ei ole paljon pitkämielisyyttä. Tämän Jupiteri-luonteen heikkona puolena on kai ennen kaikkea liian kevyt optimistinen suhtautuminen elämään, aineellisten varojen ja työkyvyn tuhlaaminen, jotain taipumusta ajaa aatteensa läpi „ins Blaue hinein” kiinnittämättä huomiota esteisiin fyysillisellä tasolla.

Kaunis esimerkki Jousimiesluonteesta oli kuningas Kustaa II Adolf, jolla oli Aurinko nousevana tässä merkissä. Sen näemme hänen avonaisesta yksinkertaisesta olemuksestaan, kuumasta mielenlaadustaan, valtiomieskatsannostaan ja tulisesta innostuksestaan niitä aatteita kohtaan, joita hän tiesi olevansa kutsuttu täytäntöön panemaan. Toinen esimerkki on Matti Kurikka, jonka personallisuus seisoi teosofista seuraamme lähellä ja johon olin tilaisuudessa henkilökohtaisesti tutustumaan. Hänellä oli Jousimies nousevana. Tämän merkin tapainen oli epäilemättä hänen ihanteellinen sosialisminsa, hänen optimistinen uskonsa malliyhteiskuntaan. Vastakohtana Kustaa Adolf'ille, jonka hallitseva planeeta Jupiter oli maamerkissä Kauriissa, oli Kurikan elämäntutkimus liian abstraktinen, eikä hän voinut toteuttaa aatteitaan maallisessa elämässä, sillä hänellä oli sekä Aurinko että Jupiter ilmamerkeissä, Vesimiehessä ja Vaa'assa, ja hänen elämäntyönsä jäi haavekuvaksi huolimatta siitä, että hänen ihanteensa olivat yleviä ja että hänen ajatuksensa sisälsivät niin paljon totta ja hyvää.

Toimiva maamerkki on *Kauris*. Tässä merkissä tulemme Saturnus-säteilyihin, sillä Saturnus hallitsee Kauriissa ja Vesimiehessä. Niin hyvin toimivat kuin maa-ominaisuudet tekevät sen aktiivisen toiminnan merkiksi. Hyvin soveltuen fyysilliseen maailmaan näkee Kauris-ihminen todellisen vaikutuspiirinsä siinä ja etenee omalla urallaan perinpohjaisesti ja kestävästi pitäen silmänsä auki elämän käytännöllisi-

sille tosiasioille. Elämänkäsitys on vakava, usein raskas ja pessimistinen. Tämä on siis täydellinen vastakohta Jousimiehen ja Jupiterin säteilyn aikaansaamaan valoisaan, kevyeseen maailmankatsomukseen. Kuten Häränkin merkillä on Kauriilla yhteyttä olemassaolon muotupuolen kanssa, mutta kuitenkin enemmän sisäisessä suhteessa, muodollisuuksissa.

Uskonnollinen Kauris-ihminen kiinnittää siten suurta huomiota kirkollisiin menoihin ja tapoihin uskonmuotojen suorittamisessa. Tämän merkin vertauskuvana on Kauris, joka kiipeää korkeata vuorta ylöspäin. Tie kehitykseen on raskas ja vaivaloinen, mutta tulos on sitä perinpohjaisempi. Elämä fyysillisellä tasolla on muodostettava uudelleen laadultaan korkeammaksi, ja jalansijan tulee aina olla varma, silloinkin kun sielu kiittää korkeuksia kohti. Näemme heidän, näiden eriasteisten Kauris-ihmisten lukuisten ruumistusten kautta kulkevan siellä alhaalla rinteillä synkkinä, kylminä, sydämessään kalvava viha, mutta päättäväisinä ja tarmokkaina. Vielä on heille olemassa elämässä ainoastaan välitömästi havaittava todellisuus, mutta kunnianhimo ja halu nousta yhä korkeammalle vie heidät kehityksessä eteenpäin. Näemme heidän hienotuntoisuudella ja arvostelukyvyllä työskentelevän suurien päämäärien savuttamiseksi. Eräänä päivänä heräävät he tajuamaan korkeamman elämän ja oikean tehtävänsä, ja heidän elämänsä muodostuu pitkäksi työpäiväksi ja alttiiksi päämäärästään tietoiseksi työksi ihmiskunnan palveluksessa. Kauris-ihmisen persoonallisuus on sulautunut katoamattomasti yksilöllisyyteen.

Esimerkkinä Kauriin merkistä tahdon mainita Yhdysvaltojen kuuluisan presidentin Wilson'in. Hänellä on Aurinko, Kuu ja Merkurius Kauriissa, vieläpä korkeimmillaan keskitaivaalla. Ei ole ihmeellistä, että tällainen ihminen kiipee yhteiskunnan kukkuloille, sen päämäärästään tietoisena kunnianhimon, sen valtiollisen mielenkiinnon ja sen vallitsemis- halun avulla, joka kätkeytyy Kauriin merkkiin ja jota lisää Auringon ja Kuun asema keskitaivaalla. Se ylimielisesti opettavainen piirre, joka esiintyy Wilson'in julistuksissa so- taakäyville valloille on hyvin luonteenomaista Kauriille. Mutta vastakohtana tälle on Oinas hänen horoskoopissaan

nousevana, sisältäen Jupiterin, ja sitäpaitsi on Jupiter epäedullisessa asemassa Aurinkoon nähden. Kun ensi kerran huomasin tämän, ajattelin: „Wilson ei koskaan tule onnistumaan. Hän ei tule olemaan se, joka perustaa todellisen kansojen liiton”. Ja olin oikeassa, sillä Jupiter Oinaassa ilmaisee optimismia ilman kyllin suurta kestävyyttä, ja huolimatta kaikesta hyvästä tahdosta ja suuresta itseluottamuksesta, jäi hänen kuuluisat 14 pykäläänsä tyhjäksi muodollisuudeksi, ja suuremmin tehtävä, jonka hän oli asettanut eteensä, epäonnistui.

Vesimies on toinen Saturnus-merkki. Se on kiinteä ilma-merkki. Sellaisena se on voimakkain ja keskittynein älyllisellä alalla. Mutta tästä johtuu, että sen sisältö on vaikeasti toteutettavissa fyysillisellä tasolla. Ainoastaan korkeasti kehittyneet ihmiset voi elää koko tämän merkin laajuutta vastaavalla tavalla, sillä päämaali hämmöittää kaukaisuudessa. Sentähden huomaa alemmalla asteella olevassa Vesimiesihmisessä paljon epäselvyyttä, hämääriä käsitteitä ja kykenemättömyyttä muodostamaan omaa varmaa käsitystä. Väitteään, että Venäjän kansakunta elää Vesimiehen merkissä. Näemme todella sen kehittymättömässä väestöjoukossa selaista epäröivää hapuilemista, sellaista taipumusta laajentamaan itsensä ilman mitään vakituista ja selvää sisältöä, selaista hentomielistä „antaa mennä” luonnetta, joka sisältyy venäläiseen sanaan vsjoo ravno. Mutta kun persoonallisuus on kehityksessään ehtinyt niin pitkälle, että merkki on saanut sisällön, esiintyvät Saturnus-värähtelyt yleensä edullisella tavalla. Kauriin merkissä huomaamme negatiiviset puolet puuttuvat Vesimiehellä, jota vastoin kiinteitten merkkien perinpohjaisuus ja keskittyväisyys mentaalitasolla tulee näkyviin. Seuraus tästä on tieteellinen tai taiteellinen luonne, jossa ei ole mitään yksipuolisuutta, vaan joka sisältää kyvyn nähdä elämä yleisiltä laajoilta näkykannoilta. Missä Skorpionin merkki siis esiintuu tieteen analyyttisen puolen, on synteisi Vesimiehen vahvana puolena. Vesimiehen ihannetiede on kaikkea käsittävä filosofia. Taiteen maailmassa on Vesimies luonnollisestikin parhaiten musiikin kanssa sopusoinnussa, joka taidelaji on abstraktisin ja riippumattomin fyysillisestä tasosta. Vesimiehen merkki korkeammassa kehityk-

sessään etäännyttää ihmisen yhä enemmän persoonallisista ahtaammista eduista. Aatteellinen, yleisinhimillinen vie voiton; perheen ja kansallisuuden sijaan astuu ihmiskunta ja maailman kaikkeus. Katoamaton yksilöllisyys voittaa, persoonallinen häviää.

Leadbeater on se teosofisista johtajista, jossa Vesimiehen merkki parhaiten esiintyy.

Aurinko ja hänen hallitseva planeettansa Merkurius ovat tässä merkissä Neptunuksen kanssa yhtymässä. Kuitenkin on myöskin Kalojen merkki voimakas, ja tämä, Vesimiehen ja Neptunuksen mystillisen vaikutuksen ohella, selittää hänen selvänäköisyytensä. Hänen nykyinen kantansa ei ole tässä elämässä ollut helppo saavuttaa. Saturnuksen puristuneen vaikutuksen alaisena on hänen täytynyt askel askeleelta tunkeutua eteenpäin tiedon saavuttamiseksi eri tasoilla, fyysillisellä ja astraalitasolla. Hän on luonteeltaan oikea maailmanasukas ja on yhtä paljon kotona Amerikassa tai Aasiassa kuin Europassa. Hänen kirjoitustapansa on useimmiten sujuvaa, helppotajuista ja havainnollista. Tämä on hänen nousevan merkkinsä Kaksoisten ansiota.

Eläinradan viimeinen merkki, *Kalat*, on yleinen vesimerkki. Ehkä vielä suuremmalla syyllä kuin Vesimiehestä voidaan sanoa, että harvat tämän merkin omaajat voivat toteuttaa sen sisällön elämässään, sillä sen todellinen sisältö on puhdas rakkaus. Täydellisesti on ainoastaan Jeesus Kristus toteuttanut tämän merkin, ja on merkittävää, että Kalat kristinuskon ensi ajoilta saakka on ollut Kristusprinsiipin vertauskuva. Kuinka toisenlainen onkaan Kalojen merkki alemmilla asteillaan. Tunnetta siinä on korkeassa määrässä, kuten kaikissa vesimerkeissä. Mutta siinä tunteessa on jotain painostavaa ja alakuloista. Kala-ihminen seisoo kuin puusta pudonneena, kykenemättömänä ja toimeettomana elämän pahuuden ja kovuuden, sekä omien huonojen taipumustensa edessä. Hän on liian epäitsenäinen taistellakseen menestyksellä tällaista taistelua. Kun hän toimii ja sitä hän voi tehdä kylläkin innokkaasti, tapahtuu tämä aina erityisellä hermostuneella kiireellä, ja siitä puuttuu päämäärästään tietoisuus. Parhaiten käy kuitenkin silloin, kun hän voi vetäytyä itseensä, sillä silloin hän voi antaa sisäisten vaikuttimiensa

tulvia esiin, ja hänen vastaanottavainen mielensä tekee hänet kykeneväksi tajuamaan värähtelyjä, jotka toimiin nähden eivät ole olemassa. Havaitsemme siten korkeammantyyppisiä Kala-ihmisiä, jotka ulkonaisesti ovat pidättäytyviä ja vaatimattomia, mutta taiteilijoina ja tiedemiehinä eteviä. Heidän taiteellinen tuotantonsa on silloin aina täynnä tunnetta ja mielikuvitusta, ja näin on myös Kalojen merkillä varustettujen tiedemiesten laita. Niin on esimerkiksi Flammarion'illa, tunnetulla mielikuvitusrikkaalla, kansantajuisella tähtitieteellisellä kirjailijalla Aurinko ja useita muita planeettoja Kaloissa. Siitä johtuu tuo omituinen tunnerikas satutunnelma hänen kuvailuissaan avaruuden elämästä.

Jousimies nousevana ja Mars hallitsevana Oinaassa tekee hänet aatteiden innostuneeksi julistajaksi. Mutta aate, jonka julistaja hän etusijassa on, on kuuluu Kalojen merkille: ihmisten ja maailmansielun yhteenkuuluvaisuus, sulautuminen kaikkeuteen, kuten hän lausuu hänelle ominaisessa lauseessa: „Olemma kaikki taivaan kansalaisia”. (Jatk.)

LEO KROHN

Voimakkaimmassa alistumisessa on korkein nousemus. *Suso*

Joka sisimmässä tahtoo olla, hän ravistakoon päältään moninkaltaisuuden. Täytyy asettua pois päin kaikesta siitä, mikä ei ole yhtä. *Suso*

Totta on kerta kaikkiaan, että viimeinen *todellinen* kristitty kuoli viimeisen välittömän apostolin kanssa. *H. P. Blavatsky*

Kauniissa vie aate voiton aineesta, rumassa aine aatteesta. *C. L. Schleich*

PLANETAT JA SÄÄSUHTEET

Keskiaikana — meillä Suomessa vielä myöhemminkin — koettivat kemian historiasta kuuluksi tulleet alkemistit valmistaa toisista aineista kultaa ja luulivat tämän mahdollisuuden erityisesti olevan n.s. „viisauden kiven” voimassa, jolla olisi elämääkin pidentäviä ominaisuuksia.

Alkemistit uskoivat näet siihen muinaisajan viisauteen, jota myöskin kuulu kreikkalainen filosofi Aristoteles opetti, että kaikki metallit olivat todellisuudessa samaa alkuperää, samaa materiaa, joka eri olosuhteissa oli milloin missäkin muodossa.

Kun kemia myöhemmin kehittyi järjestelmälliseksi tieteksi, hymyilivät sen edustajat alkemistien käsitykselle aineesta ja heidän toivottomille pyrinnoilleen löytää hakeamaansa „viisauden kiveä”. Kaikki oli heidän mielestään lapsellista haaveilua, jolla ei ollut vähimmässäkään määrin eikä voinut olla todellisuudessa vastinetta.

Mutta mitenkäs olikaan?

Keksittiin v. 1895 kuulut Röntgen-säteet ja vähän myöhemmin radium sekä monet muut n.s. radioaktiiviset aineet, joille on ominaista se, että niistä lähtee suoraviivaisesti säteitä, jotka lävästen puu-, metalli- y.m. esineitä vielä voivat vaikuttaa herkkään valokuvauslevyyn ja aikaansaada siinä kuvan. Oltiin siis tultu tekemisiin aivan uusien aineiden kanssa, jotka säteilevät „voimaa” ja kuten myöhemmin on todettu varsin „väkevää voimaa”, jonka rinnalla monet muut ennen tunnetut „voimat” ovat varsin lapsen leikkiä. Sellaisia ominaisuuksia ei aikaisemmin luultu aineella lainkaan olevan.

Kaikille on nykyään tunnettua radiumin ja radioaktiivisten aineiden käyttö parannusaineena. Meillä kuulun Runninlähteen vesi saa, vuosisatoja sitten tunnetut parantavat ominaisuutensa samasta syystä. Se sisältää radioaktiivisia aineksia. Kansa siihen aikaisemmin kokemuksesta uskoi, nyttemmin antaa tiede siihen selityksensä. Raamatussa mainittu Betesdan lammikko lienee ollut samanlainen.

Alkemistien hakema „viisauden kivi” — radiumia saadaan muuten eräästä kivennäisestä — on lähellä toteutumistaan.

Mutta tähän ei ole vielä kylliksi.

Viimeisimmät tieteen tutkimukset vievät vieläkin merkillisempiin tuloksiin.

Radioaktiiviset aineet muuttuvat toisiksi aineiksi ja vieläpä sellaisiksi, joilla — lukeutuen n.s. tavallisiin alkuaineisiin — ei luulisi mitään yhteyttä niiden kanssa olevan. Niinpä helium-alkuaine, jota esiintyy myöskin auringossa ja on siitä saanut nimensä, on huomattu olevan radiumin muuttumistulos. Tämä tosiasia kumosi kerrassaan tieteen aikaisemmin esittämän väitteen, että alkuaine on jotain alkuperäistä, joka ei voi muuttua toiseksi. Entisajan viisaiden ja niistä Aristoteleen välittömän tajuamisen ja logillisten johtopäätösten kautta luomakunnasta saama käsitys, että aine on alkuperältään samaa, — yhden alkuaineen muunnos — alkaa sittenkin olla oikein ja nykyajan tieteilijöiden piirissä saa se yhä suurempaa kannatusta. Ja lopuksi näytään tultavan siihen, että aine onkin vaan „voiman,, „näkyvä” ilmennysmuoto.

Edelläsanoitu rohkea ja maailmankaikkeutta helpommin tajuttavaksi tekevä johtopäätös voidaan nimittäin radiumin ja radioaktiivisten aineitten tutkimusten perusteella nykyään vetää. Voimakäsitystä tässä muodossa tukevat nimittäin ne tieteen viimeisimmät tutkimukset, joita on tehty niin sanoaksemme aineen konstruktivisesta rakenteesta. On näet tultu siihen merkilliseen johtopäätökseen, että pienimmät ainehiutaleet, joita nimitetään atomeiksi, joista aineet ovat koottu, eivät todellisuudessa muuta olekaan kuin sähkölatauksia, elektroneja, jotka pyörivät suurella nopeudella pallomaisessa kehässä ja tämän liikuntonsa kautta saavat tavallisen massan eli aineen ulkonaiset ominaisuudet. Eli toisin sanoen, atoomit ovat pienen pieniä planeettajärjestöjä, pikkumaailmoja, mikrokosmoksia, vastaten samanlaista sisäistä järjestöä kuin on olemassa isossa maailmassa, maailmankaikkeudessa, makrokosmoksessa. Muuten ajatus, jota renessanssiajan luonnonfilosoofit jo aikoinaan — vuosisatoja sitten — esittivät.

Ei siis mitään uutta, ennen tuntematonta auringon alla.

Olen näin kauaksi joutunut pois varsinaisesta aineestani.

Tein sen tahallani osoittaakseni, että ihmisellä — eritoten silloin, kuten muinaisuudessa, jolloin hän eli enemmän luonnon parissa, „kuunteli” sen ääntä — on sisimmässä olemuksessaan kyky intuitivista eli välittömän tajunnan tietä, logillisia johtopäätöksiä tehden, päästä luonnon suurista, ihmiskunnalle tärkeistä ongelmista selville.

Sitäpaitsi otaksun edelläsanoitun olleen omiaan osoittamaan, että se, mikä usein pannaan tieteen loppulausumaksi kuin „synnyistä syvästä” on kysymys, ei aina ole otettava sen viimeisimpänä sanana. Aineen olemukseen nähden on tiede varsin moneen kertaan saanut parsia johtopäätöksensä — mutta on silti joka kerta tullut lähemmäksi totuutta.

Erityisen mielenkiintoisaa tieteen viimeisimmissä saavutuksissa on se, että sen käsitys aineen ja voiman olemuksesta on viemässä ihmisen ja maailmankaikkeuden yhtenäisyyden ymmärtämiseen, on tilaisuudessa selvittämään sitä suhdetta, joka kaikilla olijoilla ja kappaleilla on toisiinsa. Se alkaa antaa tukea tieteistä vanhimman, nimittäin astrologian opille kaiken yhtenäisyydestä taivaan ja maan välillä, makro- ja mikrokosmoksessa.

Tähän tahdoin pitkällä esipuheellani tulla, kun on kyseessä tutkia planeettojen vaikutusta sääsuhteisiin. Astrologian osana kutsutaan tätä tieteen alaa astrologiseksi säätieteeksi eli astrometeorologiaksi.

Se on epäilemättä yhtä vanha kuin itse astrologiakin. Mutta jäi aikojen vierieessä unohduksiin ja on vasta meidän ajallamme uudelleen herätetty esiin kätköistään. Nykyisin tavataankin miltei kaikissa sivistysmaissa henkilöjä, jotka ovat antautuneet tätä varsin mielenkiintoisaa ja hupaisaa tieteenalaa tutkimaan. Vastaiseksi ovat varsinaiset säätieteilijät olleet asialle varsin kylmät. Eräillä tahoilla huomataan kuitenkin merkkejä siitä, että näidenkin keskuudessa tieteen viimeisimmät tutkimukset voiman olemuksesta ovat jonkinlaisen herätyksen aikaansaanut.

Tunnetuimpia astro-meteorologeja sanan ahtaamassa mielessä oli kuulu itävaltalainen pappi Rudolf Falb, joka kuun ja auringon keskenäisistä asennoista määräsi „kriittilliset päivänsä” ja sääsuhteet. Saksassa on maa- ja metsätieteiden tutkimusneuvos E. J. N. Brandt-Hinselman jatkanut samansuuntaisia tut-

kimuksia ja niitä julkaissutkin. Mihin müncheniläinen astronomiseksi säänennustajaksi itseään kutsuva A. M. Grimm taitonsa perustaa ei ole tämän kirjoittajalle tunnettua. Aina-kaan kaksi ensinmainittua eivät olleet astro-meteorologeja sanan varsinaisessa mielessä, sillä siihen kuuluu, että kaikkien planetojen vaikutukset — eikä yksistään kuun ja auringon — otetaan huomioon.

Kun allekirjoittanut lähes 12 vuoden ajan on seurannut tutkimuksia tällä alalla ja saanut jossain määrin omaperäistä kokemustakin planetojen vaikutuksesta sääsuhteisiin, mikäli Suomen olot ovat kysymyksessä, ei liene mielenkiintoa vailla saada tietää jotain tästäkin tietopiiristä. Tyhjentävää ei esitys luonnollisesti voi olla. Riittänee kuin tällä erää vain tärkeimmät perusteet siitä esitetään.

Ei tarvitse kovinkaan kauan seurata sääsuhteitten muutoksia ja samanaikaisia planetojen siirtoja taivaalla — näiden tutkimiseksi on esim. Raphaelin Ephemeris varsin sopiva — kuin ihmeekseen huomaa, että epäämätöin yhteys on näiden välillä olemassa. Eritoten tulee tämän tosiasian huomanneeksi tuuli- ja myrskyaikoina. Useimmissa tapauksissa löytää tällöin jonkun planeista taivaalla siten, että sen deklinatio on joko pienemmillään (miniminä) tai suurimmillaan (maksimina). Riippuen siitä, missä planeta tällaisessa asennossa on, onko muita merkittäviä planetasuhteita (aspekteja) samalla kertaa olemassa, on tuulen voima suurempi tai pienempi. Eritoten näyttävät planetojen sellaisten kuin Auringon, Kuun, Merkuriuksen ja Marsin deklinatioasennot suuresti vaikuttavan tuulen syntyyn. Olkoon tässä yhteydessä vielä huomautettu, että useampien planetojen samassa „huoneessa” eli merkissä olo (longitudi) ja uuden ja täysikuun vaihe ovat myöskin määrääviä tekijöitä. Ottamalla huomioon vuoden ajan ja paikkakunnalliset ilmastosuhteet yleensä, voi ylläesitetystä planetojen taivaan asennoista melko suurella varmuudella päättää tuuliset ajat ja tuulen voimakkuuden.

Mainitsin planetain suhteista eli aspekteista toisiinsa. Tavallisimmissa tapauksissa tulevat tällöin vaan seuraavat kysymykseen: konjunktio, jolloin kaksi planetaa ovat samassa merkissä, samalla kohtaa taivaalla; puolineljännes, jolloin niiden etäisyys toisistaan on 45° ; kuudennes, jolloin

etäisyys on 60° ; neljännes, jolloin se on 90° ; kolmannes, etäisyyden ollessa 120° ja vastakkaisuus (oppositio), jolloin ne ovat 180° päässä toisistaan. Erityinen vaikutus näyttää tällöin olevan konjunktio-(yhteensattuma) ja oppositio-aspekteilla. Ja sentähden ei niinkään harvinaista ole, jos muut olosuhteet muuten ovat olemassa, että sään muutos tapahtuu näiden aspektien ollessa voimassa tai milloin nämä suhteet ovat syntymässä.

Kun sääsuhteista on puhe, näyttää siltä kuin muutamien planeetojen aspektit toistensa kanssa erityisesti vaikuttaisi näihin. Tällöin on etusijalla mainittava auringon edelle esitetyt planetasuhteet eli aspektit. Jos tällaisia on monta perätysten lyhyen ajan kuluessa niin pysyy sää harvoin tasaisena, vaan muuttelee riippuen siitä planetasta, joka tällöin on määräävimpänä. Merkurius synnyttää tällaisissa oloissa tuulta ja useissa tapauksissa sadetta; samoin Mars tuulta; samoin tekevät Uranus ja Neptunus. Useat Suomessa tapahtuneet myrskyt olen huomannut edellämainittujen planeetojen voimakkaiden aspektien (konjunktio- ja oppositio-)aikana syntyneen. Eritoten Uranus talvella näkyy olevan vastustamaton samalla kuin se muutenkin tuo kylmyyttä mukanaan.

Kun tuulisuhteitten seuraaminen ja päättelemine planeta asennoista pitempiaikaisen kokemuksen perusteella vie kokolailla päteviin ja hyviin tuloksiin, ei samaa vastaiseksi voi sanoa muiden ilmastollisten tekijäin tutkimisesta. Kokemus on liian lyhytaikainen ja koneisto siksi monimutkainen, että varmojen lakien löytäminen tuskin kuuluu tälle sukukunnalle. Mutta että lainmukaisuutta siitä huolimatta on olemassa, sen osoittavat lyhyenäkin aikana saadut kokemukset. Varmuuden tuo niistä vasta ehkä vuosisatojen tutkimukset. Riittää sentähden kuin teen vaan lyhyitä viittauksia siitä, miten pitkälle tietä on viitoitettu. Tällöin on Jupiter ensimmäisenä mainittava. Sillä näkyy säätieteellisesti olevan varsin lämmin luonne. Sen voimakas aspekti aurinkoon tuo yleensä kaunista ja kuivaa säätä. Mutta se voi, eritoten jos sillä samalla on merkittävä aspekti johonkin muuhun planeetaan — eritoten Marsiin — muuttaa sään ukkosen jyrinäksi, jolloin leikki voi olla kaukana. Ukkosaikeiden kestäessä eivät Jupiterin ja Marsin aspektit ole lainkaan harvinaisia. Päinvastoin.

Monessa mielessä on Jupiterin tapainen kuivuudessa ja lämmössä Neptunus. Mutta varsin oikullinen. Sen mukana tulee helposti tuulta.

Samaan luokkaan kuuluu Mars. Se on kuitenkin luonteeltaan pitävämpi.

Aivan vastakkainen ominaisuuksiltaan kuin edelliset on sääopillisesti Saturnus. Se on tällöin Jupiterin vastakohta. On hyvin kylmä. Sen ollessa aspektissa aurinkoon laskee lämpö tuntuvasti ja jos olosuhteet muuten ovat suotuisat syntyy helposti sadetta ja varsin usein tuultakin. Monessa suhteessa Uranuksen kaltainen on Saturnus. Mutta se on vähemmän oikullinen ja laskematon.

Edellisten välillä liikkuvat Venus ja Merkurius. Ne voivat olla milloin kylmiä, milloin lämpimiä, riippuen planetasta, jonka kanssa ovat aspektissa. Kylmien kanssa tuovat koleaa ja sadetta sekä päinvastoin. Tässä yhteydessä saattaa tulla mainitukseksi, että meikälaisissä oloissa olen huomannut Venuksen aspektin kesällä vaikuttavan aina hallaan asti. Kesäkuulla voi se olla meillä varsin vaarallinen.

Vielä jokunen sana Kuusta, jolle jotkut tahtovat antaa varsin suuren ilmastollisen merkityksen. Oma kokemukseni vie siihen, ettei se yksin pysty ilmoja järjestämään, vaan kyllä muiden mukana ollen se voi muuttua määrääväksi. Se on ja jää tällöin kuitenkin aina toisarvoiseksi. Erityisesti näyttää kuulla olevan vaikutusta silloin kuin sen deklinatio on pienin ja suurin ja tämän yhteydessä sen aspekti johonkin toiseen planetaan esim. Aurinkoon on voimakas. Riippuen planetakumppalin luonteesta voi se tällöin saada hyvinkin äkkinäisen ilmastollisen muutoksen puoleen ja toiseen.

Edellä sanottu riittänee muutamiksi ääriviivoiksi tästä varsin mielenkiintoisasta ja käytännöllistä elämää koskevasta aineesta. Tarkoitus sillä vaan olikin kiinnittää suurempien piirien huomiota siinä mielessä, että uusia työntekijöitä tällekin hengen viljelyksen alalle maassamme ilmestyisi. Voin taata sen kautta monta ajanviettoisaa hauskaa hetkeä, paitsi sitä lepoa ja nautintoa, jota ajatuksillaan avaruudessa liikkuminen mukanaan tuo. Nykyajan rauhattomuudessa sitä ei suinkaan ole vähäksyttävä.

V. M. J. VILJANEN

VÄINÄMÖINEN

III. SUOMEN DEEVA.

23.

Suomen kansan henkeä ja tehtävää — sen tulevaisuutta silmälläpitäen — kuvasin seuraavin sanoin aikakauslehdessä „Omatunto” vuonna 1906:

... Mitä erityisesti Suomen kansaan tulee, riippuu senkin vastainen kohtalo juuri siitä, millä tavalla se ratkaisee kulttuurikysymyksen. Kohtalon käsi on nyt johtanut kansamme semmoisen taipaleen alkuun, jota sen on kulkeminen omin päin. Sillä on nyt suuremmat mahdollisuudet kehittymään ja sivistymään kuin mitä sillä historian tuntemina aikoina on ollut. Millä lailla on Suomen kansa käyttävä tätä tilaisuutta hyväkseen? Onko se vain kulkeva muiden neuvojen mukaan, vai onko se itseensä uskaltava? Oireet toistaiseksi näyttävät, ettei se peräti ole kadottanut aito pakanallista itseluottamuksen hyvettä.

Voisimmeko nyt teosofiselta kannalta sanoa jotakin Suomen kansan tulevaisuudesta? Katsokaamme.

Suomalainen kansallinen kulttuuri on toteutettavissa siinä määrin, kuin Suomen kansan yksilöllinen, omintakeinen henki pääsee läpitunkemaan koko sen personallisen elämän näkyväisessä maailmassa. Tämä on selvää, mutta onko meillä aavistusta siitä, minkälainen Suomen kansan omintakeinen, yksilöllinen henki on?

Epäilemättä, vastaamme tähän. Sen asian selvittämiseksi on jo tehty työtä pitkin viime vuosisataa. On tutkittu kansan historiaa, on keräilty kansan runoja ja lauluja; Kalevala on tehnyt meille tutuiksi kansan muinaisen sivistyksen sankarit, ja nykyiset kansankirjailijat ovat kuvailleet, mitä tunteita tänä päivänä liikkuu kansan povessa. Eikö tämä kaikki ole kuvastanut meille Suomen kansan henkeä? Emmekö tämän nojalla osaa aavistaa, mistä kansan sydän on täynnä? Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto.

Suomen kansa on rauhallisen työskentelyn ja mietiskelyn kansa. Sen tajuinen sieluelämä on tunteiden ja korkeamman,

filosofisen ja uskonnollisen, järjen tasolla. Sen sydän on heltyvä, sen ymmärrys janoo viisautta. Ei se kunnioita ulkonaisia etuja niin paljon kuin sisäisiä hengen ominaisuuksia. Sen sankareita ovat tietäjät ja laulajat, sen suurmiehiä sanallaan luojat.

Suomen kansa on maata viljelevä ja luonnon helmassa elävä kansa. Ei se rakasta suurkaupunkien ylen ahkeralta näyttävää, umpimähkäistä ahertamista, vaan sen toiminta on oleva tyystin harkittua, vapaasti valittua ja järkevää. Ei se ymmärrä yleistä ulkonaista komeutta, vaan sen yhteiskunnallinen ihanne on hiljainen perhe-elämä: vieraanvaraiset kodit, ystävällinen seurustelu, lukuisat kokoukset, suuret laulu- ja kansanjuhlat, joissa vakavuus ja leikillisuus käyvät käsi kädessä.

Suomen kansan kansallinen sivistys on oleva henkistä kulttuuria. Ei tämä kansa kaipaa rikkautta eikä maallista valtaa, vaan sen kaiho on tietoon ja taitoon ja viisauden kunniaan. Ei se rakasta tiedettä kalliina korutavarana, vaan syntyjen syvien tutkijana. Ei se tahdo yliopistoillaan ylpeillä maailman silmissä, vaan se tahtoo niistä oppia. Ei se kirkoillaan tahdo komeilla jumalan edessä, vaan se tahtoo, että niistä leviäisi väärentämättömän totuuden puhdas valo. Ei se papistoa tahdo palvella ulkonaisena järjestönä, vaan se korottaa viisaansa ja tietäjänsä papeiksi. Suomen kovaa kokenut kansa on todellisuuksien kansa. Se tahtoo rakentaa majansa kalliolle, ei vierivälle sannalle.

Jo kangastaa mieleemme, minkälainen on oleva Väinön kansan tulevaisuus: valtio, jota viisaus johtaa, yhteiskunta, joka tasa-arvoiselle oikeudelle perustuu, perhe-elämä, jossa rakkaus vallitsee. Jumalalta se rukoilee takaisin vanhat tietäjänsä. Taas astuvat Väinämöinen, Ilmarinen ja muut sen keskuuteen oloja järjestämään. Eivät he enää pelkää entistä voittajaansa. Se Kristus, jonka edeltä he pakenivat, oli valepukuinen sortaja. Nyt he ovat oppineet häntä tuntemaan oikeassa muodossaan, nyt he tervehtivät häntä veljenään ja ryhtyvät kaikki yhdessä uutta Suomea rakentamaan.

Oi koittakoon pian se päivä, jolloin ei Suomessa sortoa ole, jolloin ei köyhyyttä ole eikä rikkautta! Maa on kaikkien omana ja ahkerat kädet sitä viljelevät. Loistossa ja komeu-

dessa ei elä kukaan, mutta ei liioin puutteessa ja siivottomuudessa. Valoa ja ilmaa on kaikissa kodeissa, puhtaus ja kauneus on ulkonaisen elämän tunnussana. Suurissa laulujuhlissaan esiintyy kansa vaihtelevan värisissä kansallispuvuissaan, jokapäiväisissä askareissaan yksinkertaisissa, mutta iloisissa pukimissaan. Tyytyväisyys ja reippaus loistaa nuorten kasvoista, vanhojen rypyistä hymyilee viisautta. Säännöllinen työ, kohtuullinen ja maukas ravinto, terveydelliset olosuhteet ovat murtaneet tautien vallan. Kuolemaakin odottaa epäröiden ja lähenee vasta vanhusta hiljaisiin askelin.

Oi koittakoon pian se päivä, jolloin Suomessa ei valhetta ole, ei rakkauden puutetta eikä vihaa! Kirkot ovat edelleenkin kirkkoja, mutta jumalanpalvelus ei ole enää sortajajumalan lepyttämistä. Nyt niissä kaikuu ylistyslauluja elämän antajalle, ilon ja kauneuden luojalle, ja niiden saarnastuoleista kuuluu kauas peittämättömän totuuden sana. Ikuista helvettiä ei ole, tarpeettoman murheen ja surun syytä ei ole, nyt uskotaan hyvän valtakerruuteen. Lahkolaiskiistat ja puolueriidat ovat hävinneet muinaismuistojen joukkoon, nyt kilpaillaan vaan tosi tiedossa ja taidossa. Uskonnollisuus ei ole ulkokultaisuutta eikä pyhyys tyhjää puhetta, sillä kaikki pyrkivät hyveissä kehittymään. Rehellisyys, vilpittömyys, rakkaus, suvaitsevaisuus, lempeys, uljas nöyryys ja ahkeruus, kas siinä hyveitä, joiden alttarille jokaista kansalaista opetetaan uhraamaan ajatuksiaan joka päivä.

Oi koittakoon pian se päivä, jolloin Suomi on nouseva henkiseen suuruuteensa! Päivä, jolloin Suomi pudistaa päältänsä kaikki näkymättömät kahleet, vieraat ja omansa! Päivä, jolloin se kohoaa ajan aalloista kirkkaana ja luomiskykyisenä kuin muinoinen Ilmatar! Mutta koska se päivä koittaa?

Kuulkaamme, mitä viisautta sanoo: kansa on kuin yksilö. Sivistyneet edustavat ymmärrystä, eri puolueet, eri ryhmät, eri luokat edustavat eri himoja ja haluja ja taipumuksia. Syvät rivit ovat sydämenä, ja sydämen takaa kuiskaa näkymättömän henki.

Kansa kehittyy kuin yksilö. Ymmärryksen täytyy etsiä, himojen täytyy luopua, sydämen täytyy tahtoa ja tuntea; ja

koko ihminen on oleva kuuliainen hengen äänelle. Niin kanssakin sivistyneiden täytyy etsiä suurten elämänkysymysten ratkaisua, koko kansan yleistä onnea, puolueiden ja luokkien ja seurojen on luovuttava etuoikeuksistaan ja rikkauksistaan ja omista tarkoituseristään, syvien rivien täytyy palavin sydämin tahtoa parannusta ja pelastusta, ja koko kansan on kuultava niiden ääntä, jotka osaavat sille tulkita, mitä sen hengessä piilee.

Kas semmoinen on kansallisen kulttuurin ohjelma. Tavaisia se tavoittelee, mahdoton se on toteuttaa! Se on haaveilijan ohjelma.

Olkoon, mutta se on myös viisauden. Kehityksen tie on kaita, niin yksilön kuin kansan. On vain olemassa yksi keino nousta henkiseen suuruuteen ja luoda kuolematonta sivistystä!

24.

Suomen kansallishaltiaa koetin ensi kerran julkisesti kuvata esitelmässäni Tukholman eurooppalaisessa teosofisessa kongressissa kesäkuulla 1913. Puheeni herätti silminnähättävää ihastusta ulkomaalaisissa kuulijoissani; muuankin ruotsalainen vanhus vakuutti kyyneliin heltyneenä, että „nyt vasta hän tiesi, mitä isänmaanrakkaus on”; monet englantilaiset y.m. vieraiden maiden kansalaiset selittivät ihmetellen, että tunsivat selvästi tajunneensa puheen sisällön, vaikkeivät sanoja ymmärtäneet. Samasta aiheesta — „Suomen deevan tehtävä” — pidin heti jälkeenpäin pari esitelmää Suomen teosofisilla kesäkurseilla 1913, ja ovat nämä esitelmät olleet julkaistuina kirjassa „Suomen kansallishaltia”. Koska tätä kirjaa ei enää ole kaupan, painatan tähän ne kohdat, joissa psykologisesti yritin kuvailla deevamme luonnetta ja jotka erikoisesti herättivät ulkomaalaisten huomiota.

25.

Kun ajattelen meidän kansallishenkeämme, jaloa deevaauttajaamme, silloin ajatukseni itsestään pysähtyvät, kieleni mykistyy enkä osaa sanoin kuvata, mitä sisässäni näen ja

tunnen. Ainakin sen kuvaaminen käy ylen saamattomaksi, sillä ajatelkaa: onhan kysymyksessä olento, jonka elämä on verrattoman paljon korkeammalla tavallista personallista elämää. Mieleeni muistuvat Paavalin sanat: „vaikka osaisin puhua enkelin kielellä, niin se olisi vain kuin helisevä kulkenen, jollei olisi rakkautta.” Mutta samalla tekee mieleni lisätä: „kun on rakkautta, silloin kyllä soisi, että osaisi puhua enkelin kielellä.” Ja kun kysyn itseltäni, millä tavalla voisin kuvata muutamia piirteitä tuosta loistavasta ihanasta Olennosta, joka on monen lukon ja monen verhon takana, niin en löydä muuta keinoa kuin turvautua suuren Mestarin sanoihin. Jeesuksen vuorisaarnassa on muutamia lauseita, hänen „autuudenjulistuksensa”, jotka johtuvat mieleeni, kun ajattelen meidän deevaamme.

Kuten muistanette, kuuluvat ensimmäiset neljä autuudenjulistusta Matteuksen 5 luvussa: „Autuaat ovat hengessä köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta. Autuaat ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen. Autuaat ovat siiveät, sillä he saavat periä maan. Autuaat ovat ne, jotka isoovat ja janoovat vanhurskautta, sillä he ravitaan.” Nämä neljä lausetta kuvaavat minulle Suomen deevan luonnetta ja laatua.

26.

Jos otamme ensimmäisen lauseen: „Autuaat ovat hengessä köyhät” tai Luukaan antamassa muodossa: „Autuaat ovat köyhät”, niin se sopii kummassakin muodossa. Luukaan muodossa se merkitsee meidän deevamme suhteen, että hän ei ihaile ulkonaista komeutta, ei rikkautta eikä valtaa, vaan tietää, että hänen taivaan valtakuntansa ja autuutensa on köyhydessä — ei köyhydessä tietenkään merkityksessä puutetta, vaivaisuutta, kurjuutta, vaan siinä merkityksessä, että hän ei tahdo ulkonaista valtaa ja loistoa maailman silmissä. Hän ei tahdo kilpailla suurilla rikkauksilla, ei ylellisellä elämällä eikä ulkonaisessa vallassa muiden kansojen kanssa. Ei ensinkään mitään sellaista meidän deevamme tavoittele. Se on hänelle kuin kauhistus. Hänen taivaanvaltakuntansa on siinä, että muut kansat pitävät häntä vaikkapa

köyhänä, sillä hänelle ominaista on yksinkertaisuuden kauheus.

Tästä deevamme sisäisestä olemuksesta näkyy myös piirre kansamme yksilöissä, sillä ne suomalaiset, joissa Suomen kansan henki on vähänkin elävä, eivät saata ihailua ulkonaista loistoa ja ylellisyyttä. Eivät dollari-miljonäärit saavuttaisi ihailua meidän maassamme. Amerikassa kansan oma pyrkimys on kutsunut esiin noita ihmeen rikkaita ihmisiä, joita tietysti saatamme kunnioittaa, koska he rikkaukkausiensa kokoomisessa ovat panneet liikkeelle suunnatonta tarmoä ja työkykyä. Mutta meidän maahamme he eivät sopisi. Kummastellen kansamme katselisi miljonäärein ylellistä tuhlausta ja kyselisi kummissaan: mihin tuo liiallinen loisto tarvitaan? mitä se merkitsee?

Jos taas otamme raamatun lauseen semmoisena kuin se on Matteuksella: „Autuaat ovat hengessä köyhät”, niin se kauniisti kuvaa deevamme todellista ja syvää tiedonjanoa. Meidän kansallishaltiamme on nöyrä, sillä hän näkee, kuinka paljon enemmän suuret jumalat voivat tietää, kuinka paljon enemmän viisautta ja todellista salaista mahtia ja taitoa heillä voi olla. Meidän deevamme tuntee, ettei hänellä ole niin paljon viisautta kuin viisautta voisi olla, hän tuntee, että vielä on okkultista tietoa maailmassa äärettömän paljon. Hän siihen tahtoo pyrkiä, sitä janoo ja tavoittelee.

Ja jos ajattelemme Suomen kansan yksilöitä, huomaamme, että niissäkin elää sama tiedonhalu, sama jano viisautteen. Tämä tietysti ei pukeudu samaan muotoon kuin deevalla. Eivät läheskään kaikki kansamme yksilöt tavoittele salaista tietoa ja viisautta, mutta epäilemättä he tavoittelevat oppia ja sivistystä. Muutamissa yksilöissä elää pyrkimys suorastaan salaiseen tietoon, mutta yleisesti koko kansamme harrastaa tiedon kokoomista kaikkialta, mistä sitä suinkin on saatavissa. Aina on poikkeuksia, olihan yksilöitä, jotka koettivat vastustaa esim. kansakouluja ja kansanopistoja, mutta niitä ei tarvitse nyt ottaa lukuun. Ajatelkaamme vain, mitä todella on saavutettu — ajatelkaamme, että kansamme on ensimmäisiä Europan kansoja lukutaidossa, ja ajatelkaamme, kuinka laajalle kansakouluja ja muita opistoja on levinnyt ympäri maan ja kuinka paljon sivistysrientoja

harrastetaan. Ajatelkaamme vielä, että on paljon yksilöitä kansassamme, jotka suurilla ponnistuksilla ja vaivoilla ja kieltäytyksellä ovat omin päin hankkineet itselleen sivistystä. Ei heistä kaikista tule suuria valoja, eivät he kohoa kaikki professoreiksi, kuten joku Elias Lönnrot, mutta me näemme, kuinka he suorastaan tiedon janosta hankkivat itselleen sivistystä ja nostavat itsensä ihmisiksi. He voivat olla yksinkertaisia maanisäntiä, työmiehiä tai torppareita, mutta ovat hiljaisuudessa koonneet itselleen oppia ja nauttivat itse siitä. Näitä on meidän maassamme epäilemättä suhteellisesti enemmän kuin muissa Euroopan maissa. Minäkin tunnen monta tällaista yksilöä, jotka unen ja ruuan ja vaatteiden kustannuksella ovat koonneet itselleen kirjatie-toja. Ja matkoilla kun käy Pohjolassa, vaikkapa Lapissa saakka, tapaa joskus silloin tällöin miehen tai naisen, joka on hankkinut itselleen miltei eurooppalaisen tietosivistyksen.

Deevamme sisäinen tiedonjano ilmenee täten jo kansassamme ja meidän tehtäväksemme jää saattaa se itsetietoiseksi yleispiirteeksi.

27.

Siirtykäämme Jeesuksen toiseen autuudenjulistukseen: „Autuaat ovat murheelliset”. Meidän deevamme on hengessään murheellinen, sillä hän on ottanut päällensä pitkän kärsimyksen ja pitkän kärsivällisyyden historiakauden. Koko tällä ajalla on hänen elämänsä ollut puhtaasti sisäistä laatua. Hän ei ole saanut iloita mistään persoonallisesta saavutuksesta kansansa välityksellä vaan on vapaaehtoisesti pukeutunut suruharsoon, ja niin kauankuin suruharso hänen kasvojaan peittää, hän odottaa ja on kärsivällinen. Mutta sisäisesti hän riemuitsee näkemyksistänsä, joita hänellä on ja jotka lupaavat hänen kansalleen ihanaa tulevaisuutta. Monen monen vuosisadan aikana on hänen elämänsä ollut ulkonaisesti murheellinen, mutta sisässään kärsivällistä ja riemukasta, tietäessään, että hän on „saapa lohdutuksen”.

Ja jos ajattelemme kansaamme, huomaamme, että siinä ilmenee tämäkin piirre, sillä alakuloisuus ja kaihomieliisyys

on ominaispiirre kansassamme. Itse Suomen kieli taipuu helpommin surumielisyyteen ja vienouteen kuin teräviin, iloiisiin iskuihin. Soitossamme ja lauluissamme ennen kaikkea ilmenee tämä kansallideevamme sisäinen murheellinen mieliala. Suomalainen soitto on tunnettu sekä runollisesta viehkeydestään ja pehmeystään että jylhästä epätoivon tuskastaan, joka ulkomaalaisen korvia lumoo. Niinpä äsken Tukholmassa Merikannon sävellystä „Kuoleman kunniaksi” kuunneltiin aivan haltioissaan. Ulkomaalaiset vakuuttivat yhdellä suulla, etteivät olleet ennen kuulleet mitään niin ihmeellisen viehättävää ja syvää. Se heidän mielestään avasi kuin uuden maailman, ja Mrs. Besant lukee nyt Merikannonkin „musiikin uusien miesten” joukkoon (katso elokuun „Theosophistia” v. 1913).

28.

Seuraa sitten kolmas autuuden julistus: „Autuaat ovat siveät, sillä he saavat periä maan.” Tämä sana „siveä” kuuluu alkutekstin mukaan oikeastaan „hiljaiset, sävyisät”. He saavat periä maan. Tämäkin on selvä piirre deevamme luonteessa, sillä meidän deevamme on hiljainen ja sävyisä. Sen ymmärsimme jo edellisestä, murhemielisyydestä. Hän ei usko väkivallan voimaan, hän uskoo ainoastaan odotukseen ja kärsivällisyyteen. Hän tietää, että se ihminen, joka osaa tahtoa, ajatella, odottaa ja kärsiä, se „perii maan”, se lopulta voittaa ulkonaisestikin. Tässä fyysillisessä elämässä ei jää lopullisesti voitolle se, joka käyttää väkivaltaa ja käy tietään rumpujen päristessä ja joka pyrkii tarttumaan kiinni onnen rattaista, muista välittämättä. Hetkeksi kyllä näyttää siltä kuin hän saavuttaisi, mitä tahtoo, mutta saavutus on ohimenevää laatua. Onnen pyörä kääntyy jälleen, ja ihmisen, joka on siihen tarttunut kiinni, pyörä nostaa ylös, mutta syöksee taas kohta alas. Onnen pyörä on pyörä, johon ei tarttua tarvitse. Viisas vain odottaa, siksi kuin onni tulee. Ja tämä lauseemme on suuren Mestarin antama lupaus. Autuaat ovat ainoastaan ne, jotka uskovat hengen voimaan eivätkä luota väkivaltaan. Autuaat ovat siinäkin merkityksessä, että saavat periä maan. Heille lopulta tulee myös

valta ja voima. Kaikki se, mikä heiltä puuttuu, tulee heille, kun vain uskovat sisäisiin voimiin.

Ja mitä näemme, kun katsomme maailman historiaa? Näemme, että ne kansat, jotka ovat nousseet loistoon ja mahtavuuteen, ovat turvautuneet väkivaltaan. Ehkä sentähden heidän kukoistuksensa on kestänyt vain lyhyen ajan. Mutta jos maailman näyttämöllä esiintyisi kansa, joka ei vastustaisi pahaä väkivallalla eikä miekkaan tarttuisi „uskonsa tueksi”, vaan ainoastaan uskoisi hengen voimiin, niin ehkä se kansa joutuisi monen vainon ja vaivan alaiseksi, mutta ehkä se myös Kristuksen sanojen mukaisesti lopulta perisi maan. Ainakin meidän deevamme on tämän elämänuskon täyttämä. Hän uskoo, että ainoastaan henki se pysyy, ainoastaan henki on todella valtiias.

Ja lukekaamme Kalevalasta, kuinka kansamme muinoin kunnioitti tietäjiä, laulajia, niitä, joilla oli hengen voima. Ja onhan vielä tänä päivänä sama piirre jälellä kansassamme. En tiedä, ovatko kaikki valmiit tunnustamaan tämän, mutta olen vakuutettu siitä, että tämä piirre on suomalaisille ominainen myös persoonallisesti. Kansamme ei ymmärrä järjestettyä sotalaitosta. Suomen kansa voi tietysti suuttua. Ovathan pohjanmaalaiset tunnetut kiivaudestaan ja kuuma-verisyydestään, voivathan yksityiset kansalaiset tarttua puukkoon ja murhata, mutta jos yksilöt sivuutetaan ja kansaa ajatellaan kokonaisuutena, luulen yhteisenä vakaumukseksi olevan, että järjestetty sotalaitos on paha. Kun ihmiset kulkevat kuin karja laumassa, puettuina samanlaisiin univormuihin, ja joku sapelia heiluttaen vie heidät ulos järjestelmälliseen murhaamiseen, toisten ihmisten peltojen ja niittyjen hävittämiseen, — niin minä uskon, että Suomen kansa vielä syvemmin kuin muut kansat tätä kauhistuu. Ja kummallinen on kohtalomme tällä hetkellä, koska meillä ei ole mitään sotalaitosta eikä asevelvollisuutta. Ei kenenkään meistä suomalaisista tarvitse tällä hetkellä olla soturi. Kummallinen kohtalon viittaus, joka johtuu syvältä Suomen kansan hengestä! Jos suomalainen tutkii itseään, ihaileeko hän uudenaikaista sotilaskenraalia enemmän kuin vanhaa Väinämöistä, joka kanteloä soitti, niin uskon, että yksimielisesti kaikki suomalaiset tutkiessaan itseään vastaisivat: me ihai-

lemme enemmän Väinämöistä. Ja semmoinen on ainakin deevamme luonne.

29.

Siirrymme nyt viimeiseen autuudenjulistukseen: „Autuaat ovat ne, jotka isoovat ja janoovat vanhurskautta, sillä he ravitaan.” Meidän kansallisdeevallamme on syvä kaipaus oikeuteen. Hän tahtoi, että oikeus ja enemmän kuin oikeus, vanhurskaus, veljellisyys, vallitseisi kaikkialla. Hän syvällä sydämessään tuntee sitä, jota kaikki sydämen tietä kulkevat sisässään tuntevat — että pitäisi olla maailmassa oikeutta ja veljellisyyttä, että suuren elämän lain pitäisi vallita kaikkialla sekä luonnossa että näkymättömissä maailmoissa. Korkeissa hengen maailmoissa veljeyden laki aina vallitsee. Mutta hengessään ja mielessään toimintahaluinen deevamme soisi tuon sisäisissä maailmoissa vaikuttavan vanhurskauden hallitsevan myös kolminaismaailmaa.

Entä kuinka lienee? Eikö syvällä jokaisessa suomalaisessa elä vanhurskauden kaiho? Hän tahtoi nähdä onnea maailmassa, hän tahtoi nähdä ihmiset tässä maassa veljellisinä. Tietysti suomalaisissa ilmenee paljon raakuuttakin. Tämä johtuu siitä, että meillä ei ole ollut tilaisuutta saada niin paljon ulkonaista sivistystä kuin muut kansat eikä niin pitkän historiallisen ajan kuluessa. Ulkonainen sivistys on meillä nuorta, mutta raakuuskin osoittaa, että suomalaisissa on vanhurskauden jano, sillä raakuudessa piilee ankara itsekritiikki ja ankara pahan arvostelu. Kuten sanottu, me suomalaiset emme ymmärtäisi miljonääriä, joka asuisi marmoripalatsissa ja söisi kultalautasesta ja tulisi hulluksi miettiessään, miten hän rahojaan tuhlaisi. Suomalainen soisi, että olot tässä näkyväisessä maailmassa olisivat sellaiset, että ne tyydyttäisivät kaikkein oikeustajuntaa. Ei tarvitseisi olla suurta eroa ihmisten ulkonaisten olojen välillä. Suomalainen mielellään näkisi, että veljeys silläkin tavalla toteutuisi maailmassa, ettei kenenkään tarvitseisi hävetä ryysyjään eikä kenenkään, jos hän on hienosieluinen ihminen, tarvitseisi hävetä hienoa pukuaan, vaan että yksilöiden ulkonaisessa elämässä olisi vähemmin eroavaisuutta.

Deevassamme on monenlaisia luonteen syvyyksiä, monia piirteitä, joita vielä voisimme kuvata, ja jos kielemme taisi puhua enkelin kielellä, niin kyllä löytäisimme sanoja ja kuvauksia. Mutta näilläkin heikoilla ja vaillinaisilla viitauksilla olen tahtonut paljastaa vähän siitä, mitä hengesäni olen nähnyt Suomen deevasta.

PEKKA ERVAST

PIENTEN TÄHDEN...

Omistettu J. R. Hannulalle

*Tähden meidän, pienien,
hän matkasauvaan tarttui,
tähden meidän, heikkojen,
niin voimakkaaksi varttui.*

*Tähden meidän samoillut
on suurta Suomennientä,
tähden meidän aatellut:
on yhden voima pientä...*

*Tähden meidän kantanut
on riemuin ristiänsä,
tähden meidän puhjennut
on ruusu rististänsä.*

H. P.

KOKEMUKSIA SALATUSTA MAAILMASTA

Teidän lastenne pitää näkyjä näkemän ja unia uneksiman. Unen kautta useasti ennakolta näytetään tulevia tapahtumia, jotka joko aivan heti tahi lähitulevaisuudessa tulevat tapahtumaan. Unen kautta on monesti varoitettu unenäkiä hantä vaanivasta vaarasta. Tästä olisi minulla monta todellista kertomusta. V. 1867 oli isäni matkustanut nälkää pakoon Etelä-Suomeen. Eräässä yöpaikassa oli kaksi kertaa vedetty hantä jalasta ja kehoitettu nousemaan ylös, muuten tulisi hän murhatuksi. Samalla oli hantä neuvottu heti ensi tulella keittämään nokisella pienellä padalla puuroa ja se ottaa heti keitettyään käteensä, ei se nokisena polta, vaan luulevat vierasta tietäjäksi ja antavat rauhan. Isäni oli tehnyt, kuten oli neuvottu, ja välttänyt vaaran, joka oli sittemmin ollut selvästi nähtävä.

Unessa Faraolle näytettiin 7 nälkävuotta, jonka unen ainoastaan Joosef osasi selittää.

Unessa Joosefille sanottiin: älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, sillä se joka hänestä syntyy on pyhä.

Unen kautta sai hän myös käskyn paeta Jeesus-lapsen kanssa Herodeksen vainoa.

Meillä itse kullakin lienee ainakin joitakin merkillisiä unia, jotka ovat muistelemisen arvoisia. Niinpä minäkin muutamia viikkoja ennen maailmansodan puhkeamista, noin 10 p. heinäkuuta 1914 näin seuraavan unen. Läntiseltä taivaalta nousi suuri pyrstötähti, paljon isompi kuin Halley'n pyrstötähti olikaan. Tähdellä oli vihreä lieska ja hantä. Tiedemiehet sanoivat: jos nyt vaan tuon tähden kaasuu käy vähänkään maan ilmakehään, niin kaikki elävä olento kuolee. Minä pelkäsin ja vapisin, oli painostus ja hätä. Tähti meni ohi, ainoastaan vähä pyrstön kaasuu hipasi maan ilmakehää. Melkein kaikki ihmiset siihen kaasuuun tukehtui. Heräsin unestani kauhun valtaamana, herätin vaimoni ja kerroin hänelle uneni. Ei ollut montakaan viikkoa jälkeen kun alkoi tuo kauhea maailmansota, josta on koko ihmiskunta nääntynyt ja sairastanut, ja kuka tietää, milloin se edes täysin selvenee sodan myrkytyksestä, kun vielä löytyy ihmisiä,

jotka ihailevat sotaa ja vapaasti antautuvat sen tehtäviin ja palvelukseen ilman mitään pakottavaa syytä. Olen siitä asti kun uneni näin ollut vakuutettu että nuo kauniit taivaan kappaleet vaikuttavat ihmiskunnassa sodan ja samoin rauhan.

Muuten olen usein vertaillut unien salaperäisiä ennakkotietoja ja näkemisiä päivätaajassa tapahtuneisiin samankaltaisiin ennakkotietoihin ja näkemisiin, joita ne, jotka ovat niitä läheltä nähneet, eivät voi mitenkään turhaksi tehdä. Harvat kuitenkin nykyaikana ovat tämänkaltaisia lahjoja saavuttaneet, syystä, että se vaatii kovin tarkkaa ruumiin vaatimusten tuntemista, sillä näitä asioita ei katsota tavallisilla silmillä, joita katselemme muita fyysillisen maailman asioita, vaan ne nähdään etupäässä siten, että asia kuvastuu omassa ruumiissamme aivan siksi mikä se todellisuudessa on.

Tästä asiasta on minulla vähän omaperäisiä kokemuksia. Olin vallan lapsi, 7- tai 8-vuotias, istuin itsekseni erään rovestin suuressa väentuvassa eli pirtissä. Pirttiin tuli silloin minulle aivan tuntematon mies, jota en ollut koskaan ennen nähnyt. Minun ruumiissani ja koko tajunnassani kävi vaikutus, joka sanoi: tuo mies on Hätämaa (Pohjanmaan silloin kuuluisa tietäjä). En saanut rauhaa vaan kysyin häneltä. Hän vakuutti olevansa Hätämaalta. Tiedustelin vielä voisiko hän parantaa äitini, jota hän ei sanonut nyt, vaan vasta tietävänsä. Joidenkin vuosien kuluttua meni äiti hänen luokseen, jolloin Hätämaa oli hänelle sanonut: Miksi et tullut silloin, kun poikasi tuosta asiasta puheli? Toinen samallinen tapaus sattui erään toisen henkilön kanssa, jonka tulosta tiesin tarkasti muille kertoa. Vaan kun minä olin kaikelle tuonlaiselle tietämiselle vastahakoinen enkä antanut sille arvoa niin eipä tiedotkaan minua liiaksi vaivanneet.

Nämä lapsuuteni kokemukset uudistuivat kapina-aikana jälleen. Liikeasiain takia jouduin Terijoelle asti ja sieltä aivan paha aavistamatta menin punakaartilta matkustuslupaa pyytämään. Esikunnassa kuuluisa Kaljunen otti minut tutkiakseen asettamalla revolverinsa ohimooni, uhaten ampua. Muistin siinä, että petoa on katsottava rohkeasti ja säähillä silmiin, minkä tein. Pääsin sillä kertaa hänestä. Kun olin saapunut „Rauha”-nimiseen matkustajakotiin, va-

pisi joka jäseneni ja hiki juoksi virtanaan. Muistelin kotiani ja ajattelin, milloinkahan sinne pääsen. Oli mielessäni kysymys, milloin tuo kauhu loppuu ja veripedot tulevat tyydytteiksi. Kyselin itseltäni ja sain vastaukseksi: 130 päivää. Minä kauhistuin ja tinkasin „4 tai 5 päivää”, vaan sitä lukua ei minulle alennettu. Tämä tapahtui tammik. 30 päivänä 1918.

Samoin myös kysyin, kauanko viipyisi, ennenkuin kotia pääsisin. Vastaus oli: 73 vuorokautta. En silloin näitä todeksi uskonut, vaan asia täysin toteutui. Koti-ikävä vaivasi ja tiesin, että vaimoni, joka jäi sairaalaan matkalle lähtiesäni olisi kovin levoton kohtalostani. Koeteltuani turhaan saada sähkösanomalla tietoja kotiani tahdoin lohduttaa vaimoani omalla tavallani. Koko iltapäivän ja yön yhtämittaa ajattelin, että elän ja terve olen. Samaan aikaan oli vaimoni nähnyt unen, että minä tulen 2¹/₂ kuukauden kuluttua kotiin, mikä tapahtuikin. Unen nähtyänsä oli vaimoni ollut täysin lohdutettu ja tietoinen tulostani.

Kotona tapasi minut uusi yllätys. Vaikka ei kotonani ollut mitään tietoa minusta 11 viikon aikana, oli tyttärelläni ollut lauantaina kova kiire saada huoneet kuntoon, kun isä huomenna tulee kotia. Hän oli aivan varmasti vakuutettu tulostani, mikä tapahtuikin seuraavana aamuna kello 8. Useilla oli ollut se luulo, että minä pohjalaisena olisin tullut kapinalueella murhatuksi, joka ei mikään mahdollisuus olisikaan ollut.

Näitä tosiseikkoja omasta kokemuksestani voisin tuoda esille useampia, jotka ehkä voisivat olla toisista mielenkiintoisia, vaan pidän niitä tarpeettomina, sillä ne ovat hyvin vähäiä niihin näkemyksiin, mitä voi nähdä ja kuulla ennen mainitussa Hätämaassa sekä Kiuruvedellä Kalle Lepistön ja hänen kasvattityttärensä Haapakummun Anna-Marin tykönä. Näistä kertominen veisi kuitenkin oman aikansa, enkä minä kykenisi täydellisesti niitä kuvailemaan. Menisi ehkä pilalle hyvä asia. On nyt vaan kysymys mistä tuonlaiset unet ja ennakkotiedot johtuvat, mitä ihmisissä yleensä on, jos niitä kaikkia voisi luetellakaan.

Tämän asian minä jätän oppineitten selitysten varaan, mikäli niitä on selitetty ja yhä edelleen tultaneen selittä-

mään. Sen vaan tiedän, että se on materialistiselle maailmankatsomukselle kerrassaan kauheaa valhetta ja meidän tekohurskaille suurta epäjumalanpalvelusta. Vaan minulle, joka aina ihailen elävää luontoa, on se täysin ymmärrettävissä. Sillä siellä on ne henget, jotka ovat palvelukseen lähetetyt niille, joitten autuus perimän pitää. Sillä nuot henget aina luovat uusia muotoja ihmiskunnan edistymiseksi, sekä ihmisten luomia ajatusmuotoja uni- ja päivätajunnassa ihmisille ilmoittavat.

Ne teot, joita on ennen ihmiset tehneet ja joita on unen tahti päivätajunnan selvänäköisyyden kautta saatu tietoon, kuten varkaudet, katoamiset y.m., ovat kerran tehtyinä aina valmiina ilmaantumaan ihmisen herkkään tajuntaan joko päivä- tahti unitilassa, sillä kaikki ihmisten teot ovat tallella meille salatuissa maailmoissa. Ja tekojen tekijät itse saavat niitä katsella sinänsä, olkoot ne hyviä tai pahoja kun tämän ajan harhan riisuvat pois päältänsä.

Vaan että unessa nähdään vuosikymmeniä eteenpäin, jopa suuret näkijät vuosituhansia, näyttää todistavan, että nuo jumalalliset henkiolennot tietävät edeltäkäs in ihmiskunnan joka yksilönkin tekoja, mikäli nämä ovat suuren Karman lain alaisia.

Siis meidät täytyy nyt varmasti todeta, että uni- ja päivätajunnassa tapahtuvat asiat ovat meille kaikki talteen pantu ja että saamme niitä varmuudella kerran katsella; jos nyt emme voi niitä oikein hyvin nähdä, niin pian tulemme ne näkemään kaikki.

Sentähden pitäisi oppia henkisten johtajien tekoja ymmärtämään, ettemme antaisi alempien henkiolentojen johtaa itseämme harhaan noitten suurten jumalallisten henkien suunnitelmista. Sillä yhtä hyvin kun on suuria ja korkeita henkiä, jotka ihmisiä palvelevat, on myöskin alempia ja valheen henkiä, jotka tahtoisivat kateudesta ihmistä kohtaan hänen kehitystään hidastuttaa. Alemmat henget, jotka tuntevat kateutta ihmistä kohtaan, liikkuvat parhaiten ajan hengen mukaan; kun ajan henki meitä kehoittaa eteenpäin kuten jalo sotapäällikkö, niin alemmat henget meitä viettelevät turhiin pyrkimykseen luvaten meille olematonta ajan hyvyttä, jota emme mitenkään voi saavuttaa, ja johtaen siten meidän tiemme harhaan.

Meidän velvollisuutemme on „tutkia henget”, ettemme joutuisi turhaa tavoittelemaan kuten tuulen pieksäjät, ja antaa itseämme johtaa ainoastaan hyvien henkien. Ja ahkeroi-
kaamme, ettemme saisi turhaa kärsimistä ja tarpeetonta ko-
kemusta. Seuratkaamme aina hyviä henkiä ja kehittäkäämme
aistiamme ennen kaikkia näkemään asioita salatuita ja jul-
kisia, tapahtuneita ja tapahtumattomia päivätajunnassa.
Sillä ihmiskunnan kehitys kulkee joutuin siihen suuntaan,
ettei meille mikään ole salattua.

Emme voi vielä tällä kehitystasella sitä suurta jumalal-
lista näkemystä kestää, joka meitä odottaa, saamme vähän
katsella „kuin peilistä” tapauksia, vaan kerran näemme koko
jumalallisen olon semmoisena kuin se on; siihen sekä uni-
että päivätajuinen selvänäköisyys meitä valmistaa.

A. LAINE

HELMIÄ

*Simpukasta kerrottavan kuulin
surun-värjyväisin ihmishuulin,
että kärsimyksen kautta tuo
hiekkajyväsestä helmen luo.*

*Kenties itsessäänkin kertojassa
kallis helmi oli kasvamassa,
kenties maiset kärsimykset nää
jokaisessa helmen kehittää ...*

H. P.

IHMINEN JA MAAILMA — PISTE YMPYRÄN KESKELLÄ

II.

Vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä suuren elämäntajunnan kanssa ihminen itsekin samalla yhä asteettaisesti erikoistuu ja yksilöityy tällä ruumiillisen elämän tasolla. Sitä tietä hän joskus tavallaan kuin kyllästyttää itsensä siinä; hän saapuu yksilöitymisessään siihen polttopisteeseen, jolloin hän ei enää jaksaa elää vain ruumistaan varten. Hän selvästi näkee ja tajuaa, kuinka kuolema tekee tyhjäksi kaikki hänen ruumiilliset ja aineelliset voittonsa ja saavutuksensa. Koska hän itsekin ruumiillisesti raukeee tyhjään, niin miksi silloin pelkän tyhjän tähden kamppailla ja vai-vautua? Tietysti tavallinen alkuihminen elävöityy pelkissä ruumiillisenkin elämän huolissa, mutta se ei enää riitä visiini ylimenokohtaan yksilöityneelle ihmiselle. Hänet on kutsuttu selvittelemään elämän ja kuoleman arvoitusta: loppuuko ihminen kuolemassa, vai jatkuuko hänen elämänsä jossakin toisessa elämänarvojen tasossa?

Tietysti silloin tulevat uskonnot vastaan ja sanovat: On olemassa toisiakin elämän tasoja, ja ihminen voi jatkaa elämänsä niissä ruumiinsa menetettyään. Ja kenties tämä uskonnon tiedoitus vastaa ihmisen omaa vaistomaista kaipuuta. Sillä hänen tunteissaan alkaa herätä toisten tasojen elämän oireita, jotka herättää hänessä vaistomaista kammoa lopullista tyhjäänmenoä kohtaan. Hän kammoo ole-mattomuutta, ja kaipaa sensijaan jatkuvaa elämää. Ja alussa — kenties pitkiä aikoja, vaikkapa useita ruumistuksia — hän saattaa elävöityä yksinomaan tunteen herkistämisel-lä, usokonnollisella hartaudella. Hän elää tunteen elä-mää toisella tasolla, vaikka äly ja käytännöllinen tahto toi-misivatkin vielä pääasiallisesti aineen tasolla.

Kuitenkin me helposti ymmärrämme, että jos elämä toi-silla tasoilla on todellista, täytyy se voida kohoutua myös-kin ihmisen älyyn ja tahtoon. Niinhän on ruumiinkin ruok-kimisessa. Ensin ihminen *tuntee* nälkää, sitten hän ryhtyy

ajattelemaan asiaa, kunnes — päästyään ajattelussaan selville — ryhtyy itse tahtoperäiseen ruoanhankitatyöhön, syömään ja juomaan, ruumistaan ruokkimaan.

Sama on tietysti laki sisäisen elämän tasolla. Sisäisessä näлкиintymisessään ihminen joutuu kysymään: Jos ruumiillisessa elämässä käytetään tunnetta, älyä ja tahtoa, kaikkia kolmea tajunnan puolta, niin eikö silloin täydy olla mahdollista siirtää ne kaikki toimivina myöskin sisäisille tasoille? Jos ollenkaan on olemassa elämää toisilla tasoilla, niin pitääkö se rajoittua vain tunteisiin, tunteella omaksumiseen, uskomiseen? Eikö siis sisäistä elämää voida älyllisesti ymmärtää, älyllisesti elää? Onko nyt esim. ihmiselämä sellaisen lakien alainen, että se voi jatkua kokonaan toisissa oloissa, toisilla maailman tasoilla, niinkuin se ruumiillisen kuoleman jälkeen täytyy tapahtua? Ja jos on, voisiko sitä mitenkään ymmärtää? Voimmeko esim. huomata mitään vastaavaa ilmiötä tällä ruumiillisella tasolla? Voiko elämä täällä ottaa aivan toisia tiloja, hävitä yhdestä tilasta ja ilmentyä toisessa?

Ja asiaa tarkkaillessamme huomaamme niin voivan käydä. Huomaamme yleensä kolme olomuotoa: kiinteä, juokseva ja kaasumainen. Ei mikään, ei edes kovat kalliot ja metallit, ole sidottu vain yhteen olotilaan.

Nopeammin nämä tämän muuttuvaisuuden siinä elementissä mikä ilmenee jäänä, vetenä ja höyrynä. Kovalle jääkappaleelle käy niin, että se kuolee, häviää käsistämme. Mutta sen kuolema on samalla aina syntymä. Tuo jäässä ollut elämä on hävinnyt kiinteästä olotilasta, mutta samalla on se syntynyt, vapaampaan tilaan, juoksevaan vesitilaan. Ja kun vesi vuorostan joutuu määrättyihin olosuhteisiin, voi sillekin sattua kuolema. Mutta veden kuolema, nim. ylöspäinen kuolema, on samalla syntymä höyrytilaan.

Ja niin on kova kiinteä kappale noussut — erään väli-tilan kautta — ylös taivaalle.

Kun näin käy kaikelle luonnossa, silloin voimme kysyä: onko esim. inhimillinen elämä sillä tavalla luonnon lakien ja jatkuvan elämänturvan ulkopuolella, että se eläisi vain yhdessä olotilassa, ja siten häipyisi olemattomiin? Jos niin olisi, silloin se todella olisi merkillinen poikkeus.

Kuitenkin elämän suuri johdonmukaisuus ja lakisiteisyys jo sellaisenaan edellyttää, että ihminenkin voi — omalla tavallaan — elää toisissa tiloissa. Ja siltä pohjalta katsoen voimme vielä lisätä: Eikö inhimillisessä elämässä ja kehityksessä pitäisi olla jotakin vastaavaa muun luonnon kolmelle olotilalle? Ja niin kysyessämme muistamme kohta, että ihmisessä itsessään on jo pohja ja perustus tuollaiselle kolminaismaailman elämälle. Silloin ihmisen tahto — jota ruumis edustaa — vastaa kiinteää tilaa, tunne vastaa vettä, ja äly ilmatilaa.

Jos nyt katsomme ihmisen kuolemaa tältä kannalta, saa se aivan uuden valaistuksen. Ruumiillinen kuolema on silloin vain kiinteän eli tahtoperäisen olotilan häviämistä, jolloin hän samalla syntyy vesitilaan, tunne- eli tuonelamaailmaan. Ja elettyään aikansa tässä tilassa, alkaa ihmiselle uusi purkautuminen, toinen kuolema, jolloin hän syntyy ilmatilaan, äly- eli taivasmaailmaan.

Kun vielä käännyimme uskontojen puoleen, huomaamme niissäkin puhuttavan näistä ihmisen käytettävänä olevista kolmesta maailmasta. Uskonnot ylimalkaan sanovat ihmisellä olevan käytettävänä nämä kolme maailmaa, ruumiin maailma, tuonela ja taivas. Ja puhuttaessa esim. tuonelasta, sanotaankin sitä — runollisella tavalla — joskus *järveksi*, tuonelan järveksi ja tuonelan joeksi, joten tuonela onkin siis merkillisellä tavalla tekemisessä veden kanssa. — Taivas-tilaa taas sanotaan hengen maailmaksi, joka muussa luonnossa vastaa ilmaa. Niinhän sanotaankin hengittämiseksi sitä, kun ihminen on keuhkojensa välityksellä tekemisissä ilman kanssa.

Näemme siis, ettei ole mitään järjen eikä luonnonlakien vastaista siinä, että ihmiselläkin on käytettävänä kolme maailmaa. Näemmehän sitä tukemassa kolme rinnakkaista ilmentäjää: 1) Kolme perustilaa luonnossa, 2) Ihmisen tajunnan kolme puolta, 3) Uskontojen esittämät kolme olotilaa. Niinkuin kiinteä ja kova kappale nousee välitilan kautta höyrynä ylös taivaalle, samoin jättää ihminenkin ruumiinsa ja nousee välitilan eli tuonelan kautta taivasmaailmaan. — Mitä sitten tapahtuu näille molemmille, siitä saamme järempänä puhua.

(Jatk.)

J. R. H.

SUOMEN YHTEIS-VAPAAMUURARI-JÄRJESTÖ

MOZART MUURARINA

Vapaamuurarijärjestön historia Itävallassa on ollut monenlaisten vaiheitten alaisena. Ensimmäinen looshi, Kolmen tähden looshi, perustettiin Praagissa v. 1726. Sen johtaja, kreivi de Spork, joutui heti klerikaalisten vihollistensa vainon alaiseksi ja häntä vastaan nostettiin oikeusjuttu, joka kesti vuosikautia, kunnes sen sai päätetyksi Lothringin herttua, sitten keisari Frans I. Hän oli itse muurari ja oli vihitty Haagissa v. 1731. — Vuonna 1736 kielsi keisari Kaarle VII käskykirjalla järjestön toiminnan itävaltalaisissa Alankomaissa, mutta itse Itävaltaan ei käsky ulottunut, koska suuret joukot vallassaolevia henkilöitä Wienissa suojeli tätä ammattikuntaa. Paavi Klemens XII kielsi niinkään „In Eminentí”-nimisellä käskykirjalla kaikki looshikokoukset roomalaiskatolisissa maissa. Tätä, yhtä vähän kuin paavi Benediktus XIV:n v. 7511 julkaisemaa kirjaa, ei ensinkään otettu huomioon. Kaikki tämä johtui Frans I:n vaikutusvallasta. Mutta kun Maria Teresia v. 1740 tuli hänen hallituskumppanikseen, joutui kuitenkin koko järjestön olemassaolo vaaraan. Keisari, joka itse oli perustanut „Zu den drei Kanonen”-nimisen looshin, sai sen jälkeen käyttää kaiken valtansa estääkseen järjestön hävittämistä. Koko hovi oli silloin klerikaalismielistä ja keisarinna vastusti järjestöä. Pappien vaikutuksesta toimivat hovinaiset kiihottajina järjestöä vastaan. Kerrotaan joidenkin miehiksi pukeutuneina tunkeutu-

neen loosheihin, mutta kun heidät huomattiin ja ajettiin pois kokouksesta, lisäsi se vain heidän vihaansa. Sanotaan, että keisarinna kerran itse pakolla pääsi erääseen looshiin, mutta kääntyi pois, kun ei nähnyt siellä ainoatakaan naista. Tähän tapaukseen viittaa Mozart „Taikahuilussaan”.

Asiat kärjistyivät pahimmilleen, kun keisarinna antoi piirittää puolisonsa looshin „Zu den drei Kanonen” ja panetti vankeuteen 18 korkeata vapaamuuraria. Tämän toimenpiteen karkeus aiheutti luonnollisen vastavaikutuksen. Historia ei mainitse, mitä Frans I sanoi mustasukkaiselle puolisolleen, mutta todennäköisesti Maria Teresia huomasi erehdyksensä, sillä seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana saivat Wienin looshit olla rauhassa. Joosef II niinikään suojeli järjestöä kaikkia vihollisia vastaan. Hänen aikanaan v. 1784 koontuivat Itävallan 45:n looshin edustajat Wieniin, jossa he valitsivat kreivi Dietrichsteinin ensimmäiseksi Suur-Mestarikseen.

Wienissä oli kahdeksan looshia, joista tärkein oli „Zur Wahren Eintracht”, Ignace von Born'in perustama v. 1780. Hän oli etevä tiedemies ja hänen aikanaan kehittyi tämä looshi malliksi muille. Siihen kuului Mozartkin.

Mozart vihittiin vapaamuurariksi syksyllä v. 1784 ja mainitaan hänen äitilooshikseen „Zur Wohltätigkeit”-niminen looshi. Toisinaan mainitaan siksi toinen, „Zur Neugekrönten Hoffnung”-niminen, mutta tämä epämääräisyys riippuu siitä, että kun v. 1785 annettiin Wienin loosheille käsky yhdistyä, liittyi kolme looshia, niiden joukossa „Zur Wohltätigkeit” edellä mainitun nimen alle. Viholliset sanoivat tämän looshin jäsenien olevan pelkkiä tyhjäntoimittajia ja vallankumouksellisia, jonka väitteen kumoamiseksi on kerrottu sen v. 1788 jäseniensä joukkoon lukeneen yhden hallitsevan prinssin, 93 aatelismiestä, sitäpaitsi lähetystöjen jäseniä, virkamiehiä ja upseereja. Sen kirjasto käsitti 2,000 nidosta ja sen suuressa laboratoriossa pidettiin julkisia luentoja. Sen jäseniä olivat myöskin Giesecke ja Schikaneder, joiden nimet mainitaan „Taikahuilun” libretton kirjoittajina.

Mozartin tärkeimmät muurariteokset olivat:

I. „Die Gesellenreise”, muurarilaulu, sävelletty maaliskuun 26 p:nä 1785. II ja III. „Looshin avaaminen ja sulke-

minen”, joka luultavasti sävellettiin „Zur Neugekrönten Hoffnung”-looshin ensimmäiseen kokoukseen.

IV. „Muurari-ilo”-niminen kantaatti tenoorille ja kuorolle, esitetty huhtikuun 20 päivänä 1785. Se sävellettiin von Born’in kunniaksi, „Zur Wahren Eintracht”-looshin kokoukseen.

V. „Muurarikantaatti”, jonka sanat kerrotaan Schikanederin kirjoittaneen jonkun muuraritemppelin vihkiäisiin marraskuun 15 p:nä.

VI. „Die ihr des unermesslichen Weltalls Schöpfer ehrt”-niminen kantaatti.

VII. „Muurarien surumusiikkia”, joka sävellettiin Georg Mecklenburg-Strelitzin ja prinssi Franz Esterhazyn kuoleman johdosta.

VIII. „Taikahuilu”.

IX. Kokoelma saksankielisiä muurarilauluja, jotka nyt säilytetään British Museum’issa.

Suurelle yleisölle on tunnetuin „Taikahuilu”. Libretton pohjana on käytetty erästä Abbé Terrason’in julkaisemaa „Sethos”-nimistä kirjaa, joka kuvaa egyptiläisen Sethos-nimisen prinssin vihkimistä Egyptin mysterioihin. Sarastron rukous Isikselle ja Osirikselle on sanamukaisesti siitä lainattu. Ne viittaukset, mitkä librettossa, joka lienee Schikanederin, Giesecken ja Mozartin yhteistyötä, johtavat senaikaiseen muurariuteen, innostuttivat Mozartia niin, että hän koko sydämellään ja sielullaan ryhtyi tässä sävellyksessään julistamaan muurariuden kunniaa. Siihen aikaan oli Wienin muurariپیreissä vallalla se käsitys, että muurarius johti alkuperänsä vanhoista egyptiläisistä mysterioista, vaikkakin myöhemmät ja laajemmat näköalat ovat osoittaneet, kuten etevimmät vapaamuurarit todistavat, että vapaamuurarimysteriot ovat vanhoja egyptiläisiä suunnattomasti paljon vanhempia. Joka tapauksessa oli egyptiläisen koulun vaikutus siihen aikaan hyvin voimakas, jonka tähden Mozart sitä suuremmalla innolla syventyi työhönsä.

„Taikahuilu” esitettiin ensi kerran syyskuun 30 p:nä 1791. Aluksi se ei herättänyt erikoista huomiota, mutta vähitellen voitti se sen suosion, jota ei se senjälkeen koskaan ole kadottanut.

Musikaalisena teoksena on sitä aina pidetty mahtavana taiteen luomana ja Goetheen, joka itsekin oli vapaamuurari, vaikutti se niin voimakkaasti, että hän itse toivoi saavansa aikaan jotain samankaltaista. Mutta kun ei hänen tielleen sattunut muurarisäveltäjää, täytyi hänen jättää tuumansa, jonka jälkeen hän käytti aiheensa toisissa teoksissaan. Huomautamme, että sinä aikana, jolloin Goethe johti Weimarin teatteria, esitettiin „Taikahuilu” 82 kertaa.

Mozart kuoli samana vuonna joulukuun 5 päivänä 36 vuoden ikäisenä ja haudattiin seuraavana päivänä köyhäin hautausmaalle. Koska silloin satoi ankarasti, kääntyivät ne harvat ystävät, jotka olivat häntä saattamassa takaisin ja niin jäi hän yksin viimeiselle matkalleen. Sittenmin kuljetettiin kyllä hänen ruumiinsa syntymäkaupunkiin Salzburgiin, jossa sille osoitettiin asianmukaista kunnioitusta. Surullista on kuitenkin, että hän, yksi maailman suurimmista säveltäjistä ja vapaamuurareista, kuoli hyljättynä ja köyhänä. Voimme kuitenkin syvemmältä katsoen iloita, että S. M. A. käski N. Vp:nsä, — Kuoleman, kutsua Mozartin työstä virkistykseen, ennenkuin Hän tutkimattomien lakiensa nojalla käski V. Vp:nsä sulkemaan Itävallan looshit 50 vuoden ajaksi.

Mozartin ei tarvinnut maan päällä nähdä sitä, mikä hänelle olisi tuottanut suurta surua, sen tähden pimittämistä, joka oli antanut valoa hänen elämäänsä. Sillä tasolla, jolle hän nousi, kykeni hän selvemmin ymmärtämään S. M. A:n salaperäisiä teitä. Siellä tapasi hän pian taas entiset työtoverinsa ja kuka tietää, kuinka paljon riippui heidän vaikutuksestaan, että V. M:n valo uudestaan voitti pimeyden Itävallassa. Ainakin olivat he hengessä läsnä, kun Vapaamuurarijärjestö uudestaan v. 1848 nousi haudasta, jonne se kuvannollisesti puhuen oli astunut v. 1794.

K. I.

(Tiedot „Co-Mason”-lehdestä.)

MITEN JA MIKSI TULIN TEOSOFIKSI?

XI.

Siitä on jo kulunut kahdeksan vuotta, jolloin tutustuin ensi kertaa teosofiaan. Silloin olin oleskellut neljättä vuotta Suomessa ja työskentelin Hämeenlinnassa Oy. Hämeen Sitomossa kirjansitojana. Siellä oli äskettäin otettu liikkeen palvelukseen eräs konttoristi E. Kanninen, joka oli innokas teosofi. Hän kertoi minulle joskus ohimennen uudesta maailmankatsomuksesta, uudesta opista, jota sanottiin teosofiaksi. Kehoitteli lukemaan „Teosofian avainta”, jonka sain häneltä lainaksi. Kirja oli kuitenkin vasta-alkajalle vaikeatajuinen, mutta sitä lukiessani tulin huomanneeksi, että sieluni saavutti jonkinlaisen tasapainon, mikä minulle oli erittäin tärkeä, koska samana kesänä olin kulkiessani poikki kaupungin vanhan hautausmaan — joka oli matkani varrella, — usein vaipunut miettimään elämätä ja kuolemata. Jatkuuko elämä vielä kuolemankin jälkeen? Saavutetaanko tässä elämässä täydellisyyttä, samoin myös autuutta, olin usein epäillyt. Nyt siis saatuani hiukan käsitystä teosofisesta opista, jälleensyntymisestä, karman laista j.n.e., mieleni rauhoittui. Joskaan en voinut heti korkeuksiin tunkeutua heikolla ymmärryksellä, koetin kuitenkin hiljalleen lueskella kykyjeni mukaan. Tilasin sitten Tietäjän, luin sitä ja muitakin teosofisia kirjoja, joita ystäväni konttoristi lainaili. Usein hän järjesti pieniä kokouksia oman kuin myös toisten teosofian kannattajien luona, joissa keskusteltiin teosofiasta ja jotkut myös koelivat puhujina. M.m. puhui teosofinen kirjailija A. A. Saarnio, joka niinä aikoina hoiti kaupungissa virkatehtäviä.

Tuli sitten sotavuosi 1914. Viron kansalaisena täytyi minun astua sotapalvelukseen. Vaan onni oli myötäinen. Sain koko sota-ajan vuoteen 1918 palvella Helsingissä venäläisessä komendanttivirastossa. Sodan kauhut jäivät kuin ihmeellisestä kaitsemuksesta näkemättä. Ja tämä oli jo toinen kerta. Ensimmäisellä kerralla palvelin Venäjän—Japanin sodan aikana, jolloin useat tovereistani sodassa kaatuvat, minut vaan sijoitettiin vankeinkuljettajaosastoon koti-seutuni maakuntakaupunkiin. Oliko se suojelushenkeni vaiko karmani ansio?

Nyt siis jäi teosofia melkein unohduksiin. Sotilaselämä on rauhaton ja meluinen, niin ettei ollut erityistä halua mihinkään henkiseen toimintaan. Kyllä oli minulla tietoja teosofisista luennoista, joita pidettiin talvisin joka sunnuntai Teosofisen Seuran huoneustossa, vaan en uskaltanut mennä niitä kuulemaan, vaikkakin mieleni teki, kun olin kuullut hra Ervastin mainioista puhujalahjoista. Häpesin sotilassinelliäni yleisessä kokouksessa, jossa voisin huomiota herättää, ehkäpä vielä urkkijaksi uskottaisiin.

Aikaa vaan kiiruhti. Vuonna 1918 kevättalvella vapautettiin vanhemmat ikäluokat palveluksesta, ja näin jouduin taas vapauteen. Saatuaani työpaikan Helsingissä riensin heti ensimmäisenä sunnuntaina luentoja kuuntelemaan. Siitä sain taas uutta innostusta tutkimiseen, ajattelemiseen. Mietiskellessä selvisi minulle monia asioita korkeammasta maailmasta. Sunnuntaipäivät olivat aina odotettuja: kunhan ehtisi paljon oppia, paljon ymmärtää, muistissa pitää. Ostin kirjoja ja luin kotona arki-iltoina.

Vaan mikä on rakas sydämelle, siitä täytyy aina luopua. Näin kävi minunkin. Täytyi luopua Suomesta, jossa olin n. 11 vuotta asunut ja monta hyvää kokenut. Se kävi seuraavasti: Alkoi Viron vapaussota bolshevikien hirmuvaltaa vastaan. Virolaiset Suomesta kutsuttiin synnyinmaata puolustamaan. Täytyykö minun nyt vuodattaa verta, tappaa ihmisiä, kun en sitä vielä tähän saakka ole tehnyt? Tunsin aina kauhua sielussani sellaista ajatellessani. Kotimaahan saavutuani sain taas saman Kaitselmuksen kättä tuta kuin maailmansodan aikanakin, jolloin jäin varsinaisesta rintamasta loitolle. Nyt minut vapautettiin palveluksesta perhesyitten takia (vanhempien ainoana huoltajana).

Sen jälkeen sain työpaikan Tallinnassa. Täällä olen yksinäinen sielu ihmisaaltojen keskellä, joka mietin teosofisia ongelmia. En tiedä täällä ketään muita, jotka harrastaisivat samaa asiaa. Harras toivoni kyllä olisi, että meillä täällä voitaisiin levittää tietoja teosofiasta, vaan tiedän myös, että ei ole sitä, joka ottaisi vaivaksi tulkita viroksi teosofisia kirjoja, vielä vähemmän löytyy sellaista, joka kustantaa niitä painokustannuksien huimaavan kalleuden takia. Näin me

yhä odotamme, kunnes sekin aika meille koittaa, jolloin tiedon valo pimeyden voittaa. Vaan kerran se aika sentään tulee.

JULIUS KANGUR

XII.

Jo pikkupoikana tunsin eroavani ympäristöstäni. En kuullut kenenkään puhuvan sellaisia asioita, joita minä ajattelin ja tunsin. Olin jossain määrin selvänäköinen ja -kuuloinen ja oli minulla ihmeellisiä aavistuksia tulevista asioista ja tapahtumista. Olin jotenkin uskonnollismielinen. Mutta en löytänyt tyydytystä sisäiselle kaipaukselleni. Luin Raamattua, kävin kirkoissa ja rukoushuoneissa. Joskus pistäysin Pelastusarmeijassakin. En vain löytänyt sitä, jota kaipasin. Saarnat ja ihmiselämä olivat niin ristiriidassa. Ajattelin usein: miksi olen niin erilainen? Eiköhän ole ketään, jolla olisi samallaisia kokemuksia ja toiveita elämältä kuin minulla? Usein ajattelin jälleensyntymistä, vaikka en ollut siitä koskaan kuullut puhuttavan. En myöskään ymmärtänyt sellaisia asioita kuin selvänäköisyys tai teosofia. Mustasta magiasta en liioin tiennyt, vaikka sitä jo itse harjoitin. Kuulin puhuttavan, että Matti Kurikka on teosofi, mutta en ymmärtänyt, mitä se on, vaan sainpa kerran käteeni „Työmiehen illanvietto“-nimisen lehden ja oli siinä teosofisia kirjoituksia. Nyt minulle selvisi, että tuo on sitä, jota minäkin olen ajattelut. On siis olemassa toisia, jotka ajattelevat samoin. Olin siitä iloinen. Tilasin lehden, luin sitä parin työtoverin kanssa tehtaassa, ja antoi se usein aihetta vakavaan keskusteluun. Mutta siihen se jäi taas sillä kertaa.

Sattuipa sitten, että kesällä v. 1907 tulin käyneeksi Vehmaisissa ja tulin tuttavuuteen Kusti Niemen kanssa. (Vaihdemies asemalla silloin.) Jouduimme keskusteluun, ja tuntui heti kuin olisimme olleet vanhoja tuttavvia. (Olen muuten huono kesyyntymään.) Kysyin miten hän niin asioita ajattelee ja mitä hän harrastaa. Hän sanoi olevansa teosofi ja Seuran jäsen. Lainasi minulle heti teosofista kirjallisuutta. Tuskin milloinkaan olen niin ahneesti lukenut. Vähässä

ajassa luin pienen kirjastonsa lävitse. Tilasin Tietäjän, joka minusta on aina ollut arvokkain lehti. Ostin itselleni kirjallisuutta. Tahdoin saada lukea kaikki mitä silloin oli sillä alalla suomeksi painettuna. Lukiessani tuntui minusta kaikki vanhalta. Oli asioita, joita minä olin paljon ajatellut ja tuntenut sielussani ja, että olin elänyt, ajatellut ja kokenut samaa tavalla tai toisella. Nyt pääsin siis jaloilleni, löysin maaperän jalkaini alle, pääsin tien alkuun, jota minäkin aloin kulkea. Omasta kokemuksestani uskon teosofisiin totuuksiin. Kenenkään ei tarvitse niitä minulle vakuuttaa. Teosofian kautta löysin uuden elämän, jonka luulen olevan ainoan ja todellisen. Jos ei se niin ole, en usko mihinkään muuhunkaan. Olen kiitollinen niille, jotka ovat tuoneet sellaisen valon syrjäiseen Suomeemme ja että minäkin olen tullut siitä osalliseksi. Toivoisin että sielut, jotka etsivät ja haupuilevat pimeässä, etenkin tähän aikaan, löytäisivät valoa teosofisista totuuksista. Itse olen aina koittanut tehdä kylvöä, kun tilaisuus on siihen sattunut, ajatuksella, että se voisi tuoda valoa pimeyteen.

O. H.

RUUSU-RISTI

*Ruusu-Ristin salaisuutta
vanhaa, ja myös aina uutta,
tutkiessa tuntuu kuin
kaikki elpyis avartuin.*

*Tuntuu kuin ois risti taakka
ainoastaan siihen saakka,
kun tuo ruusu rakkauden
kehittyvi puhjeten.*

H. P.

TIEN VARRELTA

Ruusu-Ristin ensimmäinen vuosikokous pidetään Helsingissä kesäkuun 5—7 p:nä tänä vuonna. Lauantaina 4 p:nä klo 7 illalla on jäsenten tutustumiskokous Bulevardin 7:ssä. Sunnuntaina 5 p:nä on aamupäivällä juhlamatinea Ostrobotnialla, Museok. 10, iltapäivällä kokous Bulevardilla. Maanantaina 6 p:nä on aamupäivällä kokous Bulevardilla, illalla yhteisvapaamuurarilooshi samassa paikassa. Tiistaina 7 p:nä on aamupäivällä kokous Bulevardilla, illalla samassa paikassa Ruusu-Risti-jäsenten juhlallinen vastaanotto seuraan, jolloin jäsenet m.m. saavat diplomaansa.

J. R. Hannula, väsymätön ja henkevä työntekijämme teosofisella vainiolla, on Maarianpäivästä lähtien kierrellyt teosofisissa keskuksissa Kotkassa, Haminassa, Savonlinnassa, Jyväskylässä ja Kajaanissa (sekä luultavasti sen jälkeen, kun tämä uutinen kirjoitettiin, Kuopiossa ja Mikkelissä). Kaikkialla on hän pitänyt kaksi à kolme luentoa ja „oikein mielenkiintoista” on ollut, kuten hän itse kirjoittaa. Tämä on pieni katkelma hänen yhtämittäisestä hartaasta ja iloisesta työskentelystään, ja me yhdyimme täydellä sydämellä niihin runollisiin sanoihin, jotka nimimerkki H. P. hänelle omistaa tässä Ruusu-Ristin numerossa. Ystävämme J. R. H. — jos ken — piirtää nimensä kultakirjaimin Elämän katoamattomaan kirjaan.

Helsingin kasvissyöjät voivat ehkä jo tänä keväänä toivoa, että erikoinen vegetaarinen ruokala avataan Helsingissä. On näet perustettu osakeyhtiö nimeltä *Ab. Vegeta Oy.*, jonka yksinomaisena tarkoituksena on avata kasvisruokaloita Suomessa. Sen osakepääoma on aluksi Smk. 100,000:—, mutta voidaan korottaa puoleen miljoonaan. Osakkeet ovat 100 markan suuruisia. Helsingin vegetaarisen paikallisyhdistyksen johtokunta, johon kuuluvat arkkitehti A. Petrelius puheenjohtajana sekä jäseninä herrat Didrik Boldt ja Nils Gothoni, on allekirjoittanut kehoituksen osakemerkintään, joka on sitova, niin pian kuin on tilattu osakkeita.

50,000 markan edestä. Asianharrastajat, jotka tahtovat ja kykenevät tukemaan vegetaarisen aatteen käytäntöönpanoa, ovat tilaisuudessa tilaamaan osakkeita herra A. Petreliukselta, os. Aleksanterinkatu 44, Helsinki.

Suomen Teosofinen Seura ilmoittaa vuosikokouksensa pidettäväksi juhannuksena.

Teosofinen maailmankongressi pidetään heinäkuun puolivälissä Parisissa. Mrs. Besant tulee johtamaan kokousta.

Mrs. Besant, Teosofisen Seuran presidentti, saapuu kesäkuun lopulla Indiasta Englantiin.

„*Buddhalainen pappi*”, sanoo nykyaikainen saksalainen filosofi, kreivi *Hermann Keyserling* äsken julkaisemassaan matkailijapäiväkirjassaan, „on hämmästyttänyt minua saavuttamallaan korkealla kehitystasolla: ei älyllisellä vaan inhimillisellä kehityksellään. Hänen tyyppinsä on korkeampi kristillistä tyyppiä. Hän on sävyisä, ymmärtäväinen, hyväntahtoinen ja paljon suuremmissa määrässä korotettuna maallisten asiain yläpuolelle kuin kukaan ennakkoluuloton henkilö väittäisi kristillisen papin olevan.” Kreivi arvelee tämän johtuvan siitä buddhalaisesta suvaitsevaisuudesta, joka pitää kaikkia elämän ja ajatuksen muotoja sopivina — joista omalla kohdallaan — kehityksessä.

Tilaaajat! Osoitteen muutokset pyydetään heti ilmoittamaan Ruusu-Ristin toimitukselle.

Haluan ostaa Blavatskyn

SALAINEN OPPI I osa

niteinä ja sidottuna, ynnä

TEOSOFIAN AVAIN

nidottuna ja sidottuna. Otan kumpaakin useita kappaleita, puhtaita ja siististi pidettyjä. Kenellä on poisluovuttaa, pyydän ilmoittamaan minulle hinnan sopimiseksi y. m. Maksan hyvän hinnan.

Kalle Kaukoranta

os. **Jokela**

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2,	Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55,	” 59 06
Eerikinkatu 22,	” 57 58
L. Viertotie 44,	” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Osta-kaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Reskus kirjapaino Oy.
Helsinki, Mielolainr. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB. VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kangaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

TOUKOKUU

N:o 5

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Helsinki. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: —; Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25: — ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

TOUKOKUU 1921

N:o 5

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Ruusu-Risti	257
Toimittajalta	258
Väinämöinen, IV, <i>Pekka Ervast</i>	264
Suurten mysterioiden avain, II, <i>Eliphas Lévi</i>	275
Keväälle, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	282
Friedrich Nietzsche, I, <i>Aarni Kouta</i>	283
Esoteerista astrologiaa, (jatk.), <i>Leo Krohn</i>	287
Planetat ja sääsuhteet, IV, <i>V. M. J. Viljanen</i>	299
Läpikuultava jalokivi, III, <i>Mabel Collins</i>	303
Uskon nähneeni ja oppineeni, <i>S. O.</i>	313
Miten ja miksi tulin teosofiksi? XIII	315
Kysymyksiä ja vastauksia	318
Tien varrelta	319

Maantviljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

TOUKOKUU 1921

N:o 5

RUUSU-RISTI

Tähän toukokuun numeroon loppuu aikakauskirjamme vuosikerran edellinen puoli. N:o 6, jolla toinen puolivuosikerta alkaa, ilmestyy elokuun 21 p:nä.

Pyydämme nyt, että kaikki ne, jotka ovat tilanneet Ruusu-Ristin vain puoleksi vuotta *viipymättä uudistaisivat tilauksensa* lähettämällä toimitukselle Smk. 25:— eli dollaria 2:—. Jos osoitteessa tapahtuu muutoksia, on sekin tarkasti ilmoitettava ja samalla vanha osoite mainittava.

Uusia tilauksia vuoden alusta voidaan myös vielä suorittaa jokunen määrä, mutta pian loppuu painos.

RUUSU-RISTIN TOIMITUS

Os. HELSINKI

TOIMITTAJALTA

Tullessamme teosofeiksi omaksuimme elämänymmärryksen, jonka sanottiin olevan kaikkien uskontojen alkuperäisenä sisäisenä viisautena, niiden esoteerisena oppina. Iloitsimme siitä, että vihdoinkin olimme löytäneet maailmankatsomuksen, joka yhdisti meidät kaikkiin ajatteleviin ja totuutta etsiviin ihmisiin ja valaisi pyrkimyksiämme, niin „ettei mikään inhimillinen ollut meille vierasta.” Luonnollista oli meistä, että ulkonaisesti tunnustimme tämän totuudenetsijäin veljeyden liittymällä Teosofiseen Seuraan, joka rikkinäisessä ja materialistisessa maailmassa edusti aikain henkeväää viisautta.

Teosofisessa Seurassa saimme kuitenkin kokea monenlaisia pettymyksiä. Vuosien vierieässä siinä tapahtui hajaannuksia ja eroamisia. Totuuden etsijäin luja ja yksinkertaisen veljeskunnan asemasta on nyt olemassa monenmoisia teosofisia seuroja, jotka kaikki kannattavat ja julistavat alkupe-
räistä yhteistä maailmankatsomusta, joskin pienillä lisäyksillä ja nimenmuutoksilla. Niinpä meillä on paitsi alkupe-
räinen Teosofinen Seura, jonka päämaja on Adyarissa, m.m. seuraavat yhdistykset: Amerikan Teosofinen Seura (Judge-seura), Kansan Temppele (Amerikassa), Yleinen Veljeys (Tingley-seura), Kansainvälinen Teosofinen Seura (Hartmann-seura Saksassa), Riippumaton Teosofinen Seura (Amerikassa), Kristillisten mystikkojen Järjestö (Amerikassa), Antroposofinen Seura (Steiner-seura), Rosenkreutsläinen Veljeskunta (Heindel-seura Amerikassa) ja Ruusu-Risti Suomessa. Jos nämä seurat ja yhdistykset olisivat ystävällisessä suhteessa toisiinsa, jos ne kunnioittaisivat, auttaisivat ja tukisivat toisiaan, silloin saattaisimme yksinomaan iloita teosofisen liikkeen rikkaasta ja runsaasta henkisestä voimasta, joka on näin paljon kauniita hedelmiä kantanut. Mutta nyt meidän on surulla tunnustaminen, että nuo eri yhdistykset eivät ole suopeita toisilleen, vaan pikemmin ovat kuin kilpakosijoita, jotka kaikki pyytävät saman neitosen kättä. Muutamat niistä varsinkin saattavat käyttää sangen epäkohteliasta ja epäveljellistä kieltä puhuessaan toi-

sista ja paljastaesaan niiden heikkoja puolia. Eikä niin ollen ole ihmettä, että moni totuuden etsijä, moni teosofisen elämänyymmärryksen omaksuja masentuneena ja hämmästyneenä kysyy itseltään, mihin hän oikeastaan on joutunut, onko hän ymmärtänyt teosofian väärin vai ovatko teosofisten seurojen jäsenet unohtaneet, mitä teosofian piti olla.

Eikö näet teosofia ollut kaikkien uskontojen ja elämänsomusten sisäinen ydin? Eikö se ollut erimielisyyksien ja riitojen poistaja? Eikö se ollut yhteinen pohja kaikelle totuuden etsimiselle? Olihan toki, sillä sen esittämät opit olivat läpeensä yleismaailmallisia, läpeensä loogillisia ja kumoamattomia. Katsokaamme vain, mikä tuo meidän teosofinen elämänyymmärryksemme oli!

Emme olleet materialisteja. Materialismin olimme hyljänneet. Se ei meitä tyydyttänyt. Emme siis olleet jumalankieläjiä.

Päinvastoin uskoimme Jumalaan. Mutta mihin Jumalaan? Ei mihinkään ihmisten tekemään Jumalaan, ei mihinkään määriteltyn Jumalaan. Uskoimme vain siihen Jumalaan, joka oli, joka oli itse Elämä ja jota emme kyenneet määrittelemään. Siitä Jumalasta emme tienneet muuta kuin että hän oli kaikki kaikessa, että kaikki elämä oli hänen ilmennystään, että hänen henkensä pyrki esille kaikissa elämän muodoissa. Olimmeko siis panteisteja? Miksei? Mitä nimestä? Mutta määritelkäämme itse nimmemme merkitystä, älkäämme antako kenenkään tietosanakirjoista päätellä, mikä panteisimmme oli. Meidän Jumalamme oli elävä Jumala ja ainoa Jumala, koska hän oli itse elämä. Ei hän muotoihin tyhjentynyt, muodot olivat aina ja iankaikkisesti liian köyhät tuomaan esille hänen henkensä rikkauksia. Hän oli ikuinen äiti ja ikuinen isä. Hänen luomistyönsä ei ikinä loppunut.

Mekin olimme ihmisinä hänen ilmennystään. Samoin kuin eläimet olivat ja kasvit ja kivet ja koko luonto elementteineen, — ja koko näkymätön maailma. Ja kaikki nämä elämän eri muodot eli ilmennykset olivat suhteissa toisiinsa, riippuvaisia toisistaan ja toistensa jatkajia luomisen pitkässä kehityssarjassa. Niin oli kivikunta antanut henkensä kasvikkunnalle, kasvikkunta eläinkunnalle ja eläinkunta ihmiskunnalle. Kivennäismaailma jo uneksi kas-

vien siroista ja elävistä muodoista, sen todistivat esim. jääkukat akkunalla talvipakkasessa. Ja kasvien mielikuvituksessa liikkui eläinten vapaa, paikasta riippumaton elämä, kurottautuihan kukka aurinkoon päin lämpöä etsien ja saattoihan se nauttia hyväilystä ja rakkaudesta. Entä eläimet! Niiden vaisto viittasi ihmiseen päin, ne jo ajattelivat ja tunsivat, vaikka niiden sieluelämä vielä oli kahleissa. Mutta ihmisen hengen vapaudesta ne uneksivat, hänen älystään ja järjestään, hänen tahdostaan ja vallastaan luonnon yli.

Ja me ihmiset, me kannoimme rinnassamme enkelin kuvan, täydellisen ihmisen ihanteen. Korkeimmat ja kauniimmat vaistomme nostivat meitä taivasta kohti. Meissä oli eläintä jällellä, paljon eläintä, mutta enkeli oli meissä myös syntymässä. Saatoimme olla jaloja, epäitsekkeitä, saatoimme rakastaa kauneutta yli kaiken, saatoimme uhrautua totuuden ja oikeuden puolesta. Oi meissä oli paljon semmoista, joka viittasi tulevaisuuteen, joka ennusti päivää, jolloin ihmiskunnasta siirtyisimme lähinnä ylempänä olevaan luonnon valtakuntaan, enkelikuntaan. Tämä tulevaisuuden ihanteemme oli saavutettavissa jälleensyntymisen avulla. Yhdessä elämässä emme ehtineet kasvaa ja kehittyä enkeliksi, mutta koska inhimillisinä minuuksina saatoimme syntyä uudestaan maan päälle ja jatkaa työtämme siitä, mihin viimeksi lopetimme, oli meillä takeita ihanteemme saavuttamisesta. Jumala, joka oli laskenut siemenen sieluumme, antoi sille myös tilaisuutta itämään, kasvamaan ja kukki-
maan.

Tämmöinen oli teosofinen elämänymärryksemme. Se toi mieleemme ilon ja rintaamme rauhan. Se teki meidät suvaitsevaisiksi kaikkia ihmisiä kohtaan. Emme katsoneet ihmisen ennakkoluuloisia uskonmuotoja, hänen tietämättömyytään ja sokeuttaan. Katselimme sitä kaunista, mikä piili hänen sielussaan, ja tahdoimme auttaa sitä päivänvaloon. Emme hätääntyneet hänen luontonsa heikkouksia, sillä tiesimme, että ne olivat ohimeneviä ja haihtuvia. Emme istuneet suremaan omaa syntisyyttämme, iloitsimme siitä, että meissäkin oli enkeli — vapahtaja, — joka lopulta oli vievä voiton vioistamme.

Tässä maailmankatsomuksessamme ei ollut mitään teen-

näistä, ei mitään salaperäistä eikä mystillistä eikä yliluonnollista. Se oli kuin kirkasta päivänvaloa tietämättömyyden pimeän yön jälkeen.

Minkä tähden emme sitten pysyneet yksimielisinä? Minkätähden meidänkin piti hajaantua erilaisiin „lahkoihin”?

Syy oli selvä. Unohdimme, että teosofinen elämänymmärrys tuommoisena oli eksoteerinen, julkinen, yleinen. Sitä ei keltään salattu, kuka tahansa sai siihen tutustua. Meidän piti vain olla sen kannattajia ja edustajia omassa elämässämme. Unohdimme tämän yksinkertaisen totuuden ja sekoitimme siihen kaikenmoiset käsityksemme esoterismista ja salatieteestä tai ehkä paremmin sanoen salaisesta tiestä.

Olimme näet kuulleet kerrottavan, että ihminen saattoi jouduttaa omaa henkistä kehitystään, että hän siis verrattain nopeasti saattoi kehittyä enkeliksi, jos vain „liitti oman tahtonsa luonnon suureen kehitysvoimaan” eli „alisti oman tahtonsa Jumalan tahtoon”. Kuka meistä ei sitä olisi tahtonut? Kuka ei olisi tahtonut nousta tiedon huipuille? Elää jaloa ja ihmisystävällistä elämää oli liian pientä — taivasten valtakunta oli otettava väkiryssä. Ja luonnollisesti silloin kysyimme: mitä meidän on tehtävä, jotta henkinen kehityksemme kulkisi nopeasti eteenpäin?

Olimme neuvojen ja ohjausten tarpeessa. Niinkauankuin madame Blavatsky eli, oli luonnollista, että hän oli mielestämme pätevä neuvonantaja. Mutta hänen kuoltuansa? Niin, hänen kuoltuansa alkoi ilmestyä, toinen toisensa jälkeen, neuvoja, opettajia, vihittyjä, opetuslapsia, salatieteilijöitä, tietäjiä, adepteja. Toiset meistä kuuntelivat toisia, toiset toisia. Luokituimme, ryhmityimme ja — hajaannuimme. Sanoimme jokainen: meidän ryhmämme edustaa oikeata, varsinaista teosofiaa.

Sekoitimme yhteen teosofian ja oman „salaisen tiemme”. Unohdimme, että teosofinen maailmankatsomus oli eksoteerinen, julkinen, ettei sillä ollut mitään tekemistä meidän privaattipyrkimyksiemme kanssa. Teosofinen elämänymmärrys koski kaikkia ihmisiä, kelpasi kaikille ajatteleville totuudenetsijöille, mutta salainen tie oli tekemisissä yksilön vapaan tahdon kanssa. Sitä ei voinut tyrkyttää eikä saarnata kadun kulmilta. Se oli esoteerista, salaista ja yksilöllistä eikä se

saanut värittää teosofian yleisinhimillistä, veljellistä ja valoisa elämäkatsomusta.

Lankesimme lahkolaisuuteen, kun koetimme tehdä esoteerisista pyrkimyksistämme yleispätevää teosofiaa ja samalla eksoteerisesta teosofiasta jotain esoteerista ja hämäräperäistä. Lankesimme — emmekä ole vielä osanneet nousta. Meistä on joko Mrs. Besant tai piispa Leadbeater tai Mrs. Tingley tai tohtori Steiner tai joku muu paras ja pätevin teosofinen opettaja — emmekä edes ajatuksissamme lisää, että hän on paras meille, vaan tahtoisimme kaikkien ymmärtävän, että hän „todella puolueettomasti katsoen” on paras, ja loukkaannumme hengessämme (ellemme näytä pahaa mieltämme), jos toinen ei älyä panna arvoa hänen hyveilleen.

Olemme luopuneet siitä vapaudesta ja itsenäisyydestä, minkä teosofia meille lahjoitti, ja taas menneet karsinaan! Luulemmeko todella etenevämme henkisesti niin hirveällä vauhdilla, että sen takia kannattaa olla ylpeä ja eripurainen, kylmä ja epäveljellinen? Ja eikö siis henkiseen kehitykseen enää kuulukaan rakkaus ja sopusointu, lämmin sydän ja veljen käsi? Emmekö koskaan jaksaa ymmärtää, että olkoon „opettajia” vaikka sadottain, Elämä on yksi ja Elämän Suuri Koulu niinikään?

*

Olen kirjoittanut englanninkielisen avoimen kirjeen kaikille maapallon teosofeille, joka kirje lähetetään painettuna eri seurojen loosheille, johtajille ja aikauslehdille. Siinä olen puhunut uuden veljeyden puolesta. Olen ehdottanut, että kaikki teosofisen liikkeen aiheuttamat seurat ja yhtymät muodostaisivat suuren yleismaailmallisen liiton omine keskustuimistoi-neen, aikakauskirjoineen ja säännöllisine maailmankongresseineen. Olen tuonut ilmi vakaumukseni siitä, että rauhaa ei tule maailmaan, liittoa ei kansojen kesken, ennenkuin totuuden etsijät lyövät veljeskättä toisilleen.

Kirjeen teksti julkaistaan Ruusu-Ristin ensi numerossa suomennettuna.

Ruusu-Risti-seuramme helsinkiläinen työ on ollut vilkasta ja innostavaa. Looshikokoukset joka toinen torstai ovat muodostuneet veljellisiksi juhlahetkiksi. Musiikkia on ollut aina, laulua välistä, esitelmiä monta, keskustelua silloin tällöin, pari kolme kertaa yhteiset kahvit. Kodikas ja veljellinen tunnelma oli ylimmillään siinä huhtikuun kokouksessa, jolloin Ruusu-Risti-jäsenen rouva *Esteri Weissenbergin* maa-laama allekirjoittaneen kuva paljastettiin. Ensin ihailtiin E. W:n taidetta ja juotiin kahvit, ja sitten toinen toisensa jälkeen vanhoista teosofeistamme kertoi muistelmiaan teosofisilta alkuajoiltamme. Siinä oli vakavaa ja leikkiä sekaisin, ja kaikille oli ilmeistä, kuinka rakas tämä teosofiamme meille on ollut ja on ja tulee olemaan!

Taitavuus ihmisessä on tietoa, joka tulee jumalallisesta valosta. *Zoroaster*

Mieti tarkoin, kuinka pitkälle voimasi riittävät ja mikä käy niiden yli. *Horatius*

Häijyt aina hämmästyvät, jos hyvät ovat taitavia. *Vauvenargues*

Jumalalle yksin kuuluu kyky päästää ihmiset heidän synneistään. *Pyhä Cyrillus*

Kuta enemmän ihminen kieltää itseltään, sitä enemmän hän saa Jumalalta. *Horatius*

Jokaisella järjettömyydellä on puolustajansa. *Goldsmith*

Ei kukaan voi ilman syntiä koota ja pitää suurta rikkautta runsautta. *Erasmus*

VÄINÄMÖINEN

IV. SUOMEN DEEVAN HISTORIASTA.

30.

Suomi oli lähes seitsemän sataa vuotta Ruotsin valtakunnan alla; oliko Suomen kansalla silloin oma kansallishaltiansa? Ei, kansamme oli silloin — ainakin alkuaikoina — syrjäytetyssä asemassa, se vasta vähitellen ryömi päivänvaloon metsien ja korpien siimeksestä, sillä ei ollut omaa hallitua, sen kohtalot olivat punoutuneet Ruotsin kansan kohtaloihin, ja Ruotsin deeva johti Suomenkin kansan askeleita.

Milloin sitten Suomi sai oman haltiansa? Tarkalleen sitä ei voi määritellä fyysillisissä vuosissa, mutta se varmasti tapahtui ainakin keskiajan lopulla, sillä uusi aika toi heti mukanaan suomalaisia tuulahduksia kansallisauraan. Eikä kulu kahtakaan vuosisataa, ennenkuin kansassa alkoi näkyä selviä oireita siitä, että se nyt oli muodostumaisillaan orgaaniseksi kokonaisuudeksi. Sen historia meille todistaa. Ajan hengen vaikutuksesta alkoivat 1700-luvun alussa muuttamat yksilöt — ja vuosikymmenien vierieessä niiden lukumäärä yhä kasvoi — irtautua hengessään „emämaan”, s. o. Ruotsin, kansallishaltiaista. Nämä yksilöt eivät tienneet mitään henkimaailman asioista, mutta alkoivat poliittisista ja ekonomisista syistä ajatella Suomea ja Suomen kansaa sinään, jopa Ruotsista irtaantunuttakin Suomea. Semmoistenkin tapaus kuin Viipurin valloitus v. 1710, jolloin asukkaat pakotettiin vannomaan kuuliaisuutta Venäjän tsaarille, oli omiansa horjuttamaan Suomen kansan lapsellista uskollisuutta Ruotsia kohtaan. Vuoden 1739 tienoilla oli Suomessa jo paljon „mätämunia”, jotka ajattelivat Suomea irrallaan Ruotsista, vaikka ajatuksissa enimmäkseen kangasteli jonkunlainen liittyminen Venäjän mahtavaan valtakuntaan ja turvautuminen sen apuun. Tämä näky valtiopäivilläkin 1740 Tukholmassa. Venäjän keisarinan Elisabetin kuuluisa manifesti v:ltä 1742 lupasi suomalaisille kaikkea hyvää, jos he luopuisivat Ruotsista, ja Venäjä hallitsikin

Suomessa v. 1742—1743. Ensimmäisiä, jotka uskalsivat ajatella Suomea todella itsenäiseksi valtakunnaksi, oli muuan samoihin aikoihin elänyt Tandefelt. Sittemmin tapaamme miehiä semmoisia kuin Wijkman, Fredenstierna, Boije, puhumattakaan Yrjö Sprengportenista ja Anjalan miehistä, jotka kaikki kyllä haaveilivat itsenäistä ja vapaata Suomea, vaikka heidän unelmansa ei pitkiin aikoihin ollut toteutuva. Olihan Suomi vähällä joutua itsenäiseksi diplomaattisista syistä 1700-luvun puolivälissä, mutta kun Ruotsin valtiopäivät taipuivat keisarinna Elisabetin tahtoon ja valitsivat Ruotsin kuninkaaksi Adolf Fredrikin, sai Suomi jäädä edelleenkin Ruotsin yhteyteen. Vasta Napoleon I lupasi Suomen Aleksanteri I:lle. Ja Suomen sodan kautta 1808—09 liittyi sadaksi vuodeksi Suomen kohtalo Venäjän kohtaloon.

Valtiollinen itsenäisyys olisikin ollut Suomelle ennenaikainen, niin kauan kuin ei Suomen kansa ollut herännyt oman kansallisuutensa tuntoon. Tämä herääminen tapahtui viime vuosisadalla Venäjän vallan aikana, ja siitä kasvanut henkisen itsenäisyyden tunto teki lopulta valtiollisenkin itsenäisyyden välttämättömäksi. 20:nneen vuosisadan suuri saavutus on poliittinen itsenäisyys ja sen asteittainen lujittuminen.

Huntu, joka kauan oli peittänyt kansallishaltiamme kasvoja, putosi maahan, silloin kun Suomi tuli vapaaksi ja itsenäiseksi.

31.

Deevamme teki sangen merkillisen kokemuksen kansallissodan aikana n.s. punaisena talvena 1917—1918. Jos sitä vertauksella kuvaisimme, sanoisimme, että kansallishaltiamme silloin tuli ruoskituksi tuomareinsa nähden, melkeinpä ristiinnaulituksi. Voisimme myöskin verrata kansallishaltiamme ihmiseen, joka jalosti alistuen kohtaloonsa painaa päänsä alas ja luo katseensa maahan, ottaen kantaakseen syytöksen, johon tietää itsensä viattomaksi. „Punaiset” näet olivat kyllä ajan hengen vaikutuksen alaisia, mutta eivät osanneet ottaa vastaan sen puhtaita ja väärentämättömiä inspirationsoneja, joita deevammekin olisi totellut. „Valkoiset” taas olivat kyllä kansallishaltiamme palvelijoita ja puolustajia,

mutta eivät hekään ymmärtäneet hänen sisäistä, suomalaista olemustaan, vaan antoivat olosuhteiden pakottaa sekä valkoisia että punaisia ratkaiseviin toimenpiteisiin.

Ymmärtääksemme tämän salaperäisen ristiriidan täytyy meidän luoda silmäys taaksepäin erääseen käänteentekevään kohtaan deevamme omassa kehityshistoriassa. Koettaessamme edellä kuvata kansallishaltian psykologista olemusta (luvussa II: Kansallishaltia) oli tarkoituksemme tehdä selväksi, että kansallishaltia on olento, joka rakastaa ja osaa rakastaa. Hänen rakkautensa ei ole itsekäs eikä persoonallisesti rajoitettu. Se on laadultaan äidin rakkauden kaltainen, mutta se kohdistuu eroituksetta kaikkiin ihmisiin ja eläviin olentoihin, riippumatta esim. rodun tai kansallisuuden rajoituksista. Deeva on vapaaehtoisesti valinnut jonkun kansan omakseen ja huolenpitonsa esineeksi, mutta tämä ei merkitse, että hän olisi „riidassa” tai „vihassa” minkään muun kansan tai sen johtavan enkelin kanssa. Hänen sydämeensä mahtuu vain rakkaus.

Deevat eivät siis keskenänsä sodi.

Ihmiskunnan historiallisen kehityksen kulku on sitä vastoin vaatinut, että maapallon kansat alituisesti ovat kamppailleet keskenään. Deevojen rakkaus kansoihin ja kansojen isänmaanrakkaus on täten tullut vereen kastetuksi ja ikäänkuin saavuttanut siveellisen voimansa veriuhrissa oman maan puolesta ja taistelussa toisia vastaan. Kansat eivät koskaan ole katsoneet sodassa tappamista tavalliseksi murhatyöksi, vaan sodassa kaatuminen on aina ollut kuolemista kunnian kentällä. Sota ei yksilön eikä kansan elämässä vaikuttanut ehkäisevästi henkiseen kehitykseen, vaan päinvastoin. Tämä katsantotapa selviää vanhojen kansojen pyhistä kirjoista. Indianalaisen uskonnollisen kirjallisuuden ihanimpia helmiä on Bhagavad Gita eli Herran laulu. Siinä annetaan mitä syvällisintä opetusta siveellisessä, filosofisessa ja mystillisessä itsekasvatuksessa. Monet hartaat lukijat pitävät sitä paljon sisältörikkaampana kuin kristillisiä evankeliumeja. Kuitenkin Bhagavad Gitan mystillisen ja korkean opetuksen kehys ja tausta heti pistää silmään: se on taistelutantereelta otettu. Keskellä suurta sotaa, keskellä taiston tuoksinaa antaa sotavaunujen ohjaaja, jumalallinen

Krishna neuvojaan ja ohjeitaan opetuslapselleen, vaunussa seisovalle sotaurholle, Ardshunalle. Kun Ardshuna alussa epäröi miekan käytön hyötyä ja oikeutusta „omia sukulaisia vastaan”, rohkaisee ja rauhoittaa häntä Krishna viittamalla siihen, että ihmisen aatmaa eli henkistä itseä ei voi miekalla tappaa. Vaikka väitettäisiinkin, että koko sota ja taistelu on vertauskuvaa ihmisen sielussa tapahtuvasta hyvän ja pahan kamppailusta — niinkuin se tietenkin on oikein ymmärrettynä, — on kuitenkin kuvaavaa silloisen ajan hengelle, että mystillisen hartauskirjan kehys on semmoisista aineksista kyhätty.

Samalla tavalla muinaissuomalaisen pyhä muistomerkki Kalevala kuvaa suurta sotaa Väinölän ja Pohjolan kansojen välillä, joka sekin vertauskuvallisesti on valon taistelua hyvien ja pahojen voimien välillä sekä historiassa että ihmissielussa.

Taistelua, taistelua oli elämän tunnussanana vanhoina aikoina! Entä nyt?

32.

Nyt voisi ainakin olla toisin.

Kun Buddha esiintyi maan päällä — joka tapahtui noin 600 vuotta ennen Kristusta, — hän, aavistaen Jeesuksen Kristuksen suurta tulevaa lunastustyötä, opetti ensimmäisenä nimenomaan, että ihmisen tuli kieltäytyä kaikesta väkivallasta, kaikesta tappamisesta, kaikesta sotimisesta, jos hän Buddhaa tahtoi seurata. Hän, Gautama Buddha, lausui ensimmäisenä nuo ihanat sanat: viha ei koskaan lopu vihalla, viha loppuu ainoastaan rakkaudella.

Ja kun aika oli täyttynyt, syntyi vapahtaja maailmaan, Jeesus Kristus, jonka uusi ennen kuulumaton evankeliumi kaikui läpi taivaiden ja maiden: viha ja suuttuminen on paha — puhumattakaan väkivallasta, verenvuodatuksista, — ja paha jää aina pahaksi, ei mikään tarkoitus sitä pyhitä; elääkseen ei ihmisen tarvitsekaan tehdä pahaa, vaan voi kohdistaa voimansa hyvään. Kuka tahtoo, että toiset olisivat hänelle pahoja? Älköön hän sitten itseään olko paha toisille. „Rakastakaa muukalaisia eli n.s. vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat; tehkää hyvää niille, jotka

teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat ja vainoavat, että olisitte taivaallisen Isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta nin pahain yli kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin. Sillä, jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teillä siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Ja jos osoittatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin? Olkaat siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.”

Semmoinen oli Kristuksen sanoma ja Kristuksen vaikutus. Hän vuodatti henkensä ihmiskuntaan. Hänen kuolemansa jälkeen on rakkauden tie ollut avoinna joka ihmissielulle, joka Kristusta seurata tahtoi, vaikkei hän Kristuksen nimeä olisi kuullut. Mutta kuinka moni on Kristusta seurannut? Ne, jotka sitä ovat tehneet, ovat enimmäkseen pysyneet salassa maailmalta.

Sillä maailma ei ole vielä Jeesusta Kristusta omaksunut. Ihmiskunta ei vielä ymmärtä vapahtajan suurta työtä. Kansat eivät vielä ole oppineet kulkemaan Jeesuksen jäljissä.

Jos maailma ymmärtäisi, mitä Kristus sille on antanut, se luopuisi sodasta ja verenvuodatuksesta. Jos kansat todella tahtoisivat olla kristittyjä, he takoisivat miekoistaan auroja, lopettaisivat kuolemanjuoksunsa maallisen vallan kilpакentällä, antautuisivat veljelliseen yhteistoimintaan kulttuuritehtävissä ja kilpailisivat keskenään sisäisten olojensa onnellisiksi järjestämisessä.

Mutta synkältä vielä näyttää.

33.

Eikö siis ole mitään vallassaolijoita, jotka samalla olisivat Kristuksen hengen täyttämiä? Ehkei ole maan päällä, mutta henkimaailmassa on.

Jeesuksen Kristuksen vaikutus ja työ ei suinkaan rajoittunut fyysilliseen maailmaan. Päinvastoin voimme sanoa, että sen varsinainen ala on ollut ja on näkymätön henkimaailma, jonka jäsen ihminenkin on. Monen monet ovat ne henkiolennot, joiden sielu ja sydän on auennut vapahtajan sanalle.

Huomattavimpia niistä ovat useat suuret ja loistavat deevat. Kristuksen jalkojen juuressa istuvat korkeat jumalat ja viisaat tietäjät.

Suomenkin kansallishaltia kuuluu näiden joukkoon. Monta sataa vuotta sitten meidän deevamme heräsi näkemään ja tajuamaan Kristus-rakkauden ihannetta, sitä veljeyden ihannetta, joka kansojen kesken toteutettuna kieltää sodan. Tämä heräyminen oli käänteeseen tekevä tapaus hänen elämässään. Hän ymmärsi, että jos hän ottaisi Suomen tai minkä tahansa kansan kohtaloa ohjatakseen, hänen velvollisuutensa olisi inspiroida sitä yrittämään semmoista, jota ei yksikään kansa maan päällä vielä ollut yrittänyt. Ei hän ollut yksin. Oli toisiakin deevoja, jotka näkivät ihanteen. Oli tovereita hänellä, joiden kanssa hän solmi liiton, liiton veljeyden toteuttamiseksi maan päällä.

Sitten tuli aika hänen laskeutua maan piiriin ja yhtyä siihen kansaan, jonka hän oli valinnut. Ja tälle kansalle hän päätti opettaa, että viha ei lopu vihalla, vaan rakkaudella, ja että väkivallan miekka on taottava työn auraksi. Kansa, jota hän rakasti, oli kovia kokenut; se oli oppinut raatamaan, kärsimään ja kestämaan. Rikkaus ja loisto, kunnia ja menestys ei ollut sen kansan silmiä sokaissut. Se oli kansa, joka tiesi, missä elämän todelliset arvot piilivät. Se oli laulun ja tiedon ja sanan mahdin kansa. Oliko se kuuleva ja ymmärtävä haltiansa ääntä?

Merkit siihen päin viittasivat, ja deeva oli täynnä toivoa, mutta myös täynnä pahaa pelkoa, sillä ihmisten mielet ovat kuin rannan kaislat: mihin päin tuuli kulkee, sinne päin mielet kallistuvat. Sota kulki yli Suomen niemen, silloin kun Suomi Ruotsista irroitettiin. Sodan jalkoihin uhkasi Suomi vaipua sata vuotta myöhemmin, kun maailmansota puhkesi. Oliko Suomen irtautuminen Venäjältä tapahtuva ilman verenvuodatusta? Merkillinen kokemus, suurta toivoa ja riemua herättävä, oli suurlakko marraskuun alussa v. 1905. Henki vei aineesta voiton, rakkaus ja yksimielisyys vihasta ja vainosta. Mutta suurlakon kultainen opetus unohtui. Taas turvauduttiin mielikuvituksessa ja todellisuudessa väkivallan ja itsekkyyden maailmanoppiin.

Kansallishaltia lähetti kansallisauraan omia taivaallisia

inspiratsionejaan, jotka lauloivat suomalaisen ihanteen puhtaasta ylevyydestä. Mutta harvat kuuluivat hänen äänensä, sillä se kosketteli liian sisäisiä ja salatuista kieliä Suomen kansan sydämessä. Suuret joukot sitä vastoin olivat alttiit toisenlaisille vaikutuksille, jotka nekin olivat korkeita, jaloja ja personattomasta ihmisrakkaudesta lähteneitä ja joita kansallishaltia niiden puhtaudessa kannatti, mutta jotka helpommin mukautuivat ihmisten itsekkäiden näkökantojen mukaisiksi.

Mitkä olivat nämä vaikutukset? Ne lähtivät ajan hengestä.

34.

Ajan henki kulki ja kulkee sosialistiseen suuntaan.

Käytän sanaa „socialistinen”, sentähden että se jokaiselle selittää jotakin, en sentähden että se tarkasti kuvaisi, mitä tarkoitan. Sosialismi tässä merkityksessä ei ole työväen etuja ajava maailmankatsomus eikä mikään puolueohjelma, vaikka sen maailmankatsomukseen ja yhteiskunnalliseen ohjelmaan sisältyy köyhälistönkin nostaminen ja nouseminen. Voin yhtä hyvin jättää käyttämättä tuota sanaa, jolla ei enää ole yhtä kaunis kaiku kuin ennen, — hyvä vain, että se edes ohimennen tuli mainituksi. Nimistä on turha väitellä, kun on tosiasioista kysymys.

Mikä siis on ollut ajan henki jo kauan — aina valistusajasta lähtien? Se henki, jonka otsalla loistavat nuo ihmeelliset vapaamuurarilooshien lahjoittamat sanat: veljeys, vapaus, yhdenvertaisuus! Ranskan suuri vallankumous 1789 otti lippuunsa nuo taivaalliset taitosanat. Ranskan vallankumous ei osannut niitä täydelleen toteuttaa. Suuria olosuhteiden parannuksia saatiin aikaan, mutta vereen tahrattiin kuitenkin ihanteet ja aatteet. Vaan silti aatteet eivät kuolleet. Ne elivät läpi viime vuosisadan, saivat aikaan vallankumouksia siellä ja täällä, vapauttivat eri maanosien neekerit ja Venäjän talonpojat orjuudestaan, tekivät naisen yhteiskunnallisesti miehen vertaiseksi, saivat aikaan socialistiset, raittius-, rauhan- y.m. liikkeet, aiheuttivat vertailevan uskon- totutkimuksen, teosofisen totuuden etsinnän, spiritistisen liikkeen j.n.e., ja lihaantuivat lopulta jälleen kansojen ja yksi-

löiden tajuntaan maailmansodan hirvitysten tuskien synnyttäminä.

Mitä nuo kuolemattomat aatteet sitten tahtovat ja tavoittelevat? Niin yksinkertaisia ja luonnollisia asioita, ettei luulisi yhdenkään ihmisen voivan muuta toivoa ja tahtoa, ja kuitenkin niin vaikeita toteuttaa, että terävimmätkin ajattelijat ja ihmistuntijat pitävät niitä mahdottomina.

Vapaus sanoo:

Jokainen ihminen on henkiolentona vapaa, jokainen on kutsuttu totuutta etsimään ja itseään tuntemaan. Tietämättömyys olkoon ihmistä alempien olentojen tunnusmerkki, ihminen on oikeutettu ja kutsuttu tietoon, sivistykseen, henkiin kehitykseen ja itsetuntoon. Ei mikään valtiomahti, ei mikään kirkko, ei mikään laitos saa rajoittaa tai ehkäistä ihmisen vapaata henkistä ja inhimillistä elämää. Ihmisen täytyy saada etsiä vapaasti, ajatella ja tuntea vapaasti ja vapaasti tuoda ilmi mitä hän hengessään löytää. Pakko ja sorto loukkaavat hänen sisäisimpiä, luonnollisimpia inhimillisiä oikeuksiaan. Olkoon jokainen ihminen oma itsensä vasta sitten on onni mahdollinen.

Veljeys sanoo:

Voidakseen elää fyysisessä maailmassa tarvitsee ihminen ruumiillista ravintoa, asunnon eli kodin ja vaatteet. Tämä kaikki on työllä hankittava ja valloitettava luonnolta. Jos hän olisi yksin maan päällä, ei hänellä olisi kilpailijaa luonnon antimista. Nyt hän ei ole yksin, vaan ihmisiä on miljoonittain yhtäaikaan fyysisessä elämässä. Onko nyt jokaisen eletävä yksikseen, kunkin työllään hankittava, mitä hän luonnolta tarvitsee? Ei, sillä ihminen on rakastava olento. Hän ei saata olla yksin. Hän liittyy toveriksi toisten kanssa. Mutta sen sijaan, että hän kadehtisi, riitelisi, vihaisi ja vainoisi, puhuu rakkauden ääni hänen sisässään: ole veli kaikkien kanssa. Ja joukoille neuvoo ääni: te tarvitsette toisianne. Älkää siis olko sotajalalla keskenänne, vaan tehkää työtä yhteisvoimin. Veljeys vaatii, että teidän täytyy huolehtia toisistanne. Yhteiskuntanne teidän täytyy rakentaa veljeyden pohjalle. Olkoot yhteiskuntanne kuin suuria perheitä. Perheessä ei toinen veli kuole nälkään, jos toisella on ruokaa. Keksiköön järkenne sopusoinnussa sydämenne

kanssa semmoisen yhteiskuntajärjestyksen, jossa kaikilla on työtä, kaikilla ruokaa, kaikilla koti ja kaikilla vaatteet.

Yhdenvertaisuus sanoo:

Ihmiset syntyvät tänne maan päälle henkisesti ja sielullisesti erilaisina, mutta fyysillisesti yhtä köyhinä ja avuttomina. Älköön siis syntyperä tuottako yksilölle ulkonaisia etuoikeuksia tai haittoja. Saakoon jokainen lapsi sitä hoitoa ja huovaa, jonka tarpeessa hän on, sitä kasvatusta, joka kansalaiselle kuuluu. Ja olkoot yksilöt lain edessä yhdenvertaiset. Olkoon jokaiselle avoinna tie mihin yhteiskunnalliseen tehtävään tai asemaan tahansa. Riippukoon työn laatu yksilön valinnasta, hänen omista taipumuksistaan ja kyvyistään. Köyhyys älköön häntä estäkö, rikkaus älköön auttako; sillä köyhyys olkoon vain laiskuuden tai vapaan valinnan tulos, rikkaus taas vain oman työn ja ahkeruuden tai toisten avunannon, kunnioituksen ja rakkauden osoituksena.

Noin puhuvat periaatteellisesti nuo suuret kuolemattomat ihanteet. Ne puhuvat joka ihmisen sisässä ja tekevät hänen sielunsa levottomaksi. Jos ei hän ymmärrä niiden ylevyyttä, hän joko sulkee niille korvansa tai ottaa niistä itselleen sen verran, mikä hänen salattua itsekkyyttään hivelee. Jos hän esim. kuuluu köyhien ja sorrettujen luokkaan, hän helposti älyää, että ihanteiden toteuttaminen maailmassa tuottaisi hänelle personallista etua. Onko siis ihmeteltävä, että koko se yhteiskuntaluokka, jonka aineellinen toimeentulo oli epävarmin ja monenlaatuisista seikoista ja olosuhteista riippuvainen, nousi vaatimaan itselleen veljeyden, vapauden ja yhdenvertaisuuden nimessä sitä, mitä kaikille ihanteen mukaan kuului? Tämä yleisinhimillisten aatteiden identifioiminen luokkaetujen kanssa — samalla kuin toinen yhteiskuntaluokka kääntää silmänsä ihanteesta pois — se se aikaansaa alituisia puolueriitoja, lakkoja, levottomuuksia ja väkivaltaisia vallankumouksia.

Tämä seikka oli varsinaisena syynä Suomenkin kansallissotaan ja siihen ristiriitaan, johon Suomen kansallishaltia joutui.

Tilanne oli seuraava: ajan henki vaati suurten aatteiden ääntä kuuluville. Kansallishaltia ajan hengen edustajana

toivoi ja tahtoi, että kaikki kansalaiset — sivistyneet ja etuoikeutetutkin luokat — kuuntelisivat ajan hengen ääntä. Mutta fyysillisessä maailmassa etupäässä vain köyhälistö otti vastaan ajan hengen sanoman, värittäen sitä omalla tavallaan. Tästä syntyi puoluetulistelu ja vallankumouksen vaara, joka saattoi viedä verisiin otteluihin, — samalla kun kansallishaltia oli Kristushengen täyttämä, joka kielsi miekkaan tarttumasta.

Tuli sitten maailmansota, jonka välttämättömänä seurauksena olisi Suomen irtautuminen Venäjältä. Eräs kuuluisa suomalainen „suurseikkailija”, sotaurho, kynäniekka, poliitikoitsija Becker-Bey, joka nuoresta saakka maanpakolaisena oli kierrellyt Amerikat ja Europat ja eleli loppuikänsä Ranskassa ja Italiassa, uskoi Suomen tulevaan itsenäisyyteen ja lausui jo 1902, että „kaikki tulisi sille, joka osaisi odottaa”, ja 1904, että „Suomen pitäisi pysyä rauhallisena siihen saakka, kunnes suuri europolainen sota puhkeaisi”; silloin hänen mielestään Suomi kyllä saattoi ryhtyä aseelliseen toimintaan Venäjää vastaan. Toiset taas saattoivat — kuten allekirjoittanut aina toisti v:sta 1910 lähtien — olla vakuutettuja siitä, että maailmanpolitiikka sinään saisi suurissa eurolaisissa konflikteissa aikaan Suomen itsenäiseksi tulemisen ilman aseellista taistelua. Tosin silloin vaadittaisiin Suomelta, että sen kansa omissa sisäisissä oloissaan tottelisi sekä ajan hengen että kansallishaltian toivomuksia ja vaatimuksia.

Tiedämme, kuinka kävi. Kansamme ei kokonaisuudessaan ymmärtänyt ajan hengen kuiskauksia. Sosialistinen kansanaines ymmärsi omalla tavallaan, ja kun vallankumous tapahtui Venäjällä, levisi tartunta meidänkin maahamme. Äkinäinen ja väkivaltainen vallankumous tuntui lupaavan niin paljon: kaikki sorto ja kurjuus poistuisi yhteiskunnasta, veljeys, vapaus ja tasa-arvo pääsisivät vihdoinkin oikeuksiinsa, kun valta joutuisi „kansan käsiin”. Miksei siis meilläkin tartuttaisi aseihin?

Tämä oli kansamme suuri lankeemus, joka välttämättä johti kansallissotaan. Kansallishaltian kannalta oli lankeemusta se, että ne, jotka ainakin osaksi tajusivat ajan hengen vaatimuksia, miekkaan tarttuessaan kielsivät oman rauhan-

ja aseettomuusihanteensa, ja hänen kannaltaan oli lankeamista ihanteesta pois myöskin se, että toinen puoli kansasta, jonka oikeustajunta ei mitenkään saattanut hyväksyä veristä vallankumousta maassa, missä kaikki oli saavutettavissa parlamenttaarista tietä, että tämä puoli kansasta myös oli pakotettu turvautumaan tuleen ja miekkaan. Siinä oli Suomen deevan sisäinen konflikti. Ajan hengen edustajana hänen täytyi kannattaa niitä aatteita, joiden puolesta „punaiset” sanoivat taistelevansa, Suomen kansan suojelusenkelinä hänen sydämensä taas oli „valkoisten” puolella. Ja sentähden hänen kokemuksensa olivat kuin ristiinnaulitun kokemukset. Sillä totisesti kaikki hänen lapsensa olivat hänet hyljänneet. Hän oli yksin pilkattavana, ja hänen tiensä — se tie Kristuksen luo, jota hän hengessään oli avannut Suomen kansaa varten, — peittyi sumuun.

Koska sumu on hälvenevä, koska päivä paistava?

PEKKA ERVAST

Ei mitään päämäärää maailmassa aseteta juuri sitä varten, ettei sitä saavutettaisi — siis ei ole mitään itsessään pahaa olentoa maailmassa. *Epiktetos*

On kyseenalaista, voiko politiikassa olla neroja. Poliitikko kuuluu kansalle. Hänellä täytyy olla karakteria. Nero kuuluu ihmiskunnalle. Hänellä on esikuvallista personallisuutta. On nerokkaita politikointsijoita, mutta ei poliittisia neroja. *C. L. Schleich*

Vaikka ihminen ei asiaa käsittäisikään: jos ei hän hätäile, käsittää asia hänet. *Suso*

Aistinten lasku on totuuden nousu. *Suso*

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

ENSIMÄINEN LUKU.

*Ensimmäisen problemin ratkaisu.**Todellinen Jumala.*

Jumalaa ei voi määritellä muu kuin usko; tiede ei voi kieltää eikä myöntää hänen olemassaoloaan.

Jumala on inhimillisen uskon absoluuttinen kohde: ääretömyydessä järjestyksen korkeimpana ja luovana älynä, maailmassa rakkauden henkenä.

Onko kaikkeuden olemus kohtalokas kone, joka ikuisesti sattumalta murskaa järkiolentoja, vaiko kaitsemuksellinen äly, joka ohjaa voimia henkiolentojen kasvattamiseksi?

Ensimmäinen oletamus sotii järkeä vastaa, se on toivoton ja moraaliton.

Tiede ja järki ovat siis velvolliset kannattamaan toista.

Totta kyllä, Proudhon, että Jumala on hypoteesi; mutta tuo hypoteesi on niin tärkeä, että ilman sitä kaikki väitelmät käyvät järjettömiksi ja epäiltäviksi.

Kabbalaan perehtyneille Jumala on absoluuttinen ykseys, joka luo ja elähyttää luvut.

Inhimillisen älyn ykseys todistaa Jumalan yhteyden.

Lukujen avain on samalla vertauskuvien ja opinkappalten, sillä tuntomerkit ovat samat kuin luvuista johtuvan sopusoinnun yhtämukaiset kuviot.

Matematiikka ei kykene todistamaan kohtalon sokeutta, koska se itse on korkeimman järjen tuntomerkin eli tarkkuuden ilmaisu.

Ykseys todistaa vastakohtien yhtämukaisuuden; se on lukujen perus, tasapaino ja loppupäätös. Elävä usko lähtee ykseydestä ja palaa ykseyteen.

Tahdomme alustella Raamatun selittämistä lukujen avulla, koska Raamattu on Jumalan kuvien kirja.

Tahdomme luvuilta tiedustella ikuisen uskonnon opinkappalten järkiperusteita, ja luvut meille aina vastaavat palautumalla ykseyden synteisiin.

Muutammat seuraavat sivut sisältävät vain yleissilmäyksiä kabbalistisiin hypoteeseihin; nämä ovat ulkopuolella uskoa ja me viittaamme niihin ainoastaan merkillisinä tutkimuksina. Tehtävämme ei ole luoda uutta dogmien alalla, ja väitteemme vihittynä ovat kaikessa riippuvaisia kristillisestä kuuliaisuudestamme.

Lukujen profetallisen teologian hahmottelu.

I.

Yksi.

Yksi on lukujen perusta ja synteesi, Jumalan ja ihmisen aate, järjen ja uskon liitto.

Usko ei saata vastustaa järkeä, usko on rakkauden vaatima ja usko on yhtä toivon kanssa. Rakastaa on sama kuin uskoa ja toivoa, ja tätä sielun kolminkertaista nousua nimitetään hyveeksi, koska sen suorittamiseen tarvitaan rohkeutta. Vaan mitä rohkeutta siihen tarvittaisiin, ellei epäily olisi mahdollinen? Mutta epäilyn mahdollisuus on sama kuin epäily. Epäily on uskon tasapainovoima ja muodostaa koko sen ansion.

Luonto itse taivuttaa meitä uskoon, mutta uskon kaavat ovat uskon taipumusten yhteiskunnallisia toteamuksia määrättyinä aikana. Ja tämä se tekee kirkon erehtymättömäksi — erehtymättömäksi sekä ilmeisesti että tosiasiallisesti.

Jumala on pakosta tuntemattomin kaikista olennoista, koska meidän kokemuksemme eivät määrittele häntä muuten kuin kääntämällä, hän on toisin sanoen kaikkea sitä mitä me emme ole, hän on ääretön, jota kuvitellaan äärellisen vastakohdaksi.

Usko ja siis myös toivo ja rakkaus ovat niin vapaita, että ihminen — puhumattakaan siitä, että voisi tyrkyttää niitä toisille — on kykenemätön pakottamaan niitä edes itselleen.

Ne ovat armonosoituksia, sanoo uskonto. Mutta onko käsitettävissä, että armoa vaadittaisiin, s.o. että ihmisiä pakotettaisiin semmoiseen, mikä tulee heille taivaasta vapaana ja maksuttomana antimena? Sitä pitää heille toivoa.

Järkeillä uskosta on puhua järjettämiä, sillä uskon kohde

on järjen ulkopuolella. Jos minulta kysytään: onko Jumala olemassa? vastaan: uskon hänen olevan. Mutta oletteko siitä varma? — Jos siitä olisin varma, en sitä uskoisi; silloin sen tietäisin.

Määritellä uskoa on sopia yhteisen olettamuksen sanamuodoista.

Usko alkaa siitä, mihin tiede päättyy. Tieteen laajentuessa näyttää uskon ala pienenevän, mutta todellisuudessa sekin suurenee, sillä sen perusta laajenee.

Tuntematonta ei voida aavistaa muuten kuin niiden oletettujen ja oletettavien suhteitten nojalla, mitä sillä on tunnettuun.

Analogia oli vanhojen tietäjien ainoa opinkappale: todella välittävä dogmi, koska se on puoleksi tieteellinen, puoleksi hypoteettinen, puoleksi järkeä ja puoleksi runoutta. Tämä opinkappale on aina ollut ja tulee aina olemaan toisten synnyttäjänä.

Mitä on Ihmis-Jumala? Hän, joka inhimillisimmässä elämässä toteuttaa jumalallisimman ihanteen.

Usko on älyn ja rakkauden ennustuskyky, luonnon ja järjen osviittojen ohjaamina.

Sentähden on uskon asioille olennaista jäädä saavuttamattomiksi tieteelle, epäiltäviksi filosofian silmissä ja epämääräisiksi niille, jotka varmuutta tahtovat.

Usko on toivon äärimäisten tarkoituserien oletettua toteuttamista ja niiden sovinnainen määritelmä. Se on näky-mättömäin asiain näkyväisen todisteen omaksumista.

Sperandarum substantia rerum
Argumentum non apparentium.¹⁾

Vakuuttaakseen ilman mielettömyyttä, että Jumala on tai ettei hän ole, täytyy lähteä joko järjellisestä tai järjettömästä Jumalan määrittelystä. Ja ollakseen järjellinen täytyy määritelmän olla hypoteettinen, analoginen ja kielteinen tunnettuun äärelliseen nähden. Minkä tahansa jumalan voi kieltää, mutta ääretöntä Jumalaa ei voi kieltää eikä todistaa; oletetaan hänen olevan järkiperusteilla ja uskotaan hänen.

¹⁾ Hebr. ep. II: 1.

Autuaat ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan, on Mestari sanonut; nähdä sydämellään on sama kuin uskoa, ja jos usko kohdistuu todelliseen hyvään, ei se voi pettyä, ellei se yritä liiaksi määritellä sisältöään noudattamalla persoonallisen tietämättömyyden uskallettuja johtopäätöksiä. Meidän tuomiomme uskon asioissa kohdistuvat meihin itseemme, meille tapahtuu niinkuin uskomme. Toisin sanoen me muovailemme itseämme ihanteemme kaltaisiksi.

Tulkoot jumaliensa kaltaisiksi ne, jotka niitä tekevät, sanoo psalmista, ja samaten kaikki ne, jotka niihin luottavat.

Vanhan maailman jumalallinen ihanne on luonut sen siivestyksen, joka päättyi, eikä mitään toivotonta ole siinä, että näemme barbaaristen esi-isäimme jumalasta tulevan valistuneempien lapsiemme pahan hengen. Hylkyjumalista tehdään perkeleitä, ja Saatana on niin sekava ja niin muodoton vain sen takia, että hän on kokoonpantu muinaisten jumaloppien kaikista repeämistä. Hän on sanaton sfinksi, ratkaisematon arvoitus, mysterio vailla totuutta, absoluutti ilman todellisuutta ja ilman valoa.

Ihminen on Jumalan poika, koska Jumala ilmestyessään, todellistuessaan ja ruumistuessaan maan päällä nimitti itsensä ihmisen Pojaksi.

Luotuaan Jumalan järjessään ja rakkaudessaan käsitti ihmiskunta ylevän Sanan, joka sanoi: tulkoon valkeus!

Ihminen on jumalallisen ajatuksen muoto, ja Jumala on inhimillisen ajatuksen idealisoitu synteesi.

Siten on Jumalan Sana ihmisen ilmoittaja ja ihmisen Sana on Jumalan ilmoittaja.

Ihminen on maailman Jumala, ja Jumala on taivaitten ihminen.

Ennenkuin ihminen sanoo: Jumala tahtoo, tahtoo ihminen itse.

Käsittääkseen ja kunnioittaakseen kaikkivaltiasta Jumalaa täytyy ihmisen olla vapaa.

Totelllessaan ja kieltäytyessään pelosta nauttimasta tiedon hedelmää ihminen olisi jäänyt viattomaksi ja tyhmäksi kuin lammas, mutta uteliaana ja uppiniskaisena kuin valon enkeli hän itse katkaisi lapsellisuutensa, ja langetessaan vapaana maan päälle hän veti Jumalan mukaan lankeemukseensa.

Ja sentähden hän tämän ylevän lankeemuksen alhosta nousee kunniakkaana Pääkallopaikan suuren tuomitun seurassa ja astuu hänen kanssaan taivasten valtakuntaan.

Sillä taivasten valtakunta kuuluu järjelle ja rakkaudelle, kahdelle vapauden lapselle!

Jumala on näyttänyt ihmiselle vapauden rakastajattaren muodossa, ja tutkiakseen hänen sydäntään hän on antanut kuoleman varjon kulkea vapauden ja ihmisen välillä.

Ihminen on rakastanut ja tuntenut itsensä Jumalaksi; hän on uhrannut vapaudelle sen minkä Jumala vastikään hänelle antoi, ikuisen toivon.

Hän on rientänyt morsiamensa luo kuoleman varjon läpitse, ja kuoleman kummitus on kadonnut.

Ihminen omisti vapauden; hän oli syleillyt elämän.

Sovita nyt kunniasi, Prometheus!

Sinun alati raadeltu sydämesi ei voi kuolla; siis kuolkoot kotkasi ja Jupiter.¹⁾

Kerran tulemme vihdoin heräämään ahdistetun elämämme tuskallisista unista, koettelemuksemme on oleva loppuun suoritettu ja me olemme kyllin kärsimyksenkestäviä olaksemme kuolemattomia.

Silloin elämme Jumalassa vielä runsaampaa elämää ja laskeudumme hänen töihinsä hänen ajatuksensa valaisemina, hänen rakkautensa henkäys tempaa meidät mukaansa äärettömyyteen.

Tulemme epäilemättä jonkun uuden ihmisrodun vanhemmiksi — toisten ihmisten enkeleiksi.

Taivaallisina lähetteinä leijailemme avaruudessa, tähdet valkoisina veneinämme.

Me muutumme ihaniksi näkemyksiksi suodaksemme lepoa itkeville silmille; tuntemattomilta niityiltä poimimme loistavia liljoja ja pudistelemme niistä kasteen maan päälle.

Me koskettelemme uneen vaipuvan lapsen silmäluonta ja ilahdutamme hiljaa äidin sydäntä, kun se katselee rakastamansa pojan kauneutta.

¹⁾ Kreikkalaisen jumalaistarun mukaan Prometheus, Japetoksen poika, varasti jumalilta tulen ja tuli täten ihmiskunnan hyvänteikijäksi. Rangaistukseksi jumalien isä Jupiter antoi kahlehtia Prometeuksen kallioon; päivällä kotka raateli ja söi hänen maksansa ja joka yö maksa kasvoi umpeen jälleen. *Suom.*

II.

Kaksi.

Kaksi on erikoisesti naisen, miehen puolison ja yhteiskunnan äidin luku.

Mies on älyssä piilevä rakkaus, nainen on rakkaudessa piilevä äly.

Nainen on itseensä tyytyväisen Luojan hymy, ja tehtyään naisen hän lepäsi, kertoo taivaallinen Vertaus.

Nainen on ennen miestä, koska hän on äiti, ja kaikki on hänelle ennakolta anteeksi annettu, koska hän synnyttää kivulla.

Nainen vihkiytyi ensimmäisenä kuolemattomuuteen kuoleman kautta; silloin mies näki hänet niin kauniiksi ja käsitti hänet niin jalomieliseksi, ettei tahtonut elää hänen jälkeensä, ja mies rakasti naista enemmän kuin omaa elämänsä, enemmän kuin ikuista autuuttaan.

Onnellinen henkipatto, koska nainen on hänelle annettu kumppaniksi maanpaossa!

Mutta Kainin lapset ovat nousseet kapinaan Abelin äitiä vastaan ja he ovat orjuuttaneet äitinsä.

Naisten kauneus on tullut saaliiksi rakkaudettomien miesten elämellisyydelle.

Silloin nainen on sulkenut sydämensä kuin hyljätyn pyhätön ja sanonut arvottomille miehille: „Olen neitsyt, mutta tahdon olla äiti, ja poikani on opettava teitä rakastamaan minua.”

Oi Eeva, ole tervehditty ja palvottu lankeemuksessasi!

Oi Maaria, ole siunattu ja palvottu kärsimyksissäsi ja kunniassasi!

Pyhä ristiinnaulittu, joka elit Jumalasi jälkeen haudataksesi poikasi, ole meille jumalallisen ilmoituksen viimeinen sana!

Mooses nimitti Jumalaa Herraksi, Jeesus sanoi hänestä „minun Isäni”, ja me, sinusta uneksien, sanomme Kaitsemukselle: „Sinä olet meidän äitimme.”

Vaimosta syntyneet, antakaamme langenneelle naiselle anteeksi.

Vaimosta syntyneet, palvokaamme uudesti syntynyttä naista.

Vaimosta syntyneet, jotka olemme nukkuneet hänen helmassaan, joita hän käsivarsillaan on tuudittanut ja hyväilyillään lohduttanut, rakastakaamme häntä ja rakastakaamme toisiamme!

III.

Kolme.

Kolme on luomisen luku.

Jumala luo itsensä ikuisesti, ja äärettömyys, jota hän töillään täyttää, on lakkaamaton ja ääretön luominen.

Korkein rakkaus katselee itseään kauneudessa niinkuin kuvastimessa, ja se koettelee kaikkia muotoja koristuksinaan, sillä se on elämän ylkä.

Ihminen niinkään itse luo itsensä: hän koristaise voitoillaan, hän valistuu hengentuotteittensa kautta, hän pukeutuu tekoihinsa niinkuin häävaatteisiin.

Löytäessään jumalallisen luonnon muodoista on ihmisnero jäljentänyt luomisen suurta viikkoa.

Jokainen päivä on synnyttänyt uuden ilmoituksen, jokainen uusi edistyvä kuningas maailmassa on päiväksi ollut Jumalan kuvana ja ruumistuksena! Ylevä unelma, joka selettää Indian mysteerit ja todistaa oikeiksi kaikki symbolismit!

Korkea käsitys ihmis-Jumalasta vastaa Aatamin luomista, ja kristinuskko, jota voidaan verrata alkuihmisen ensimmäisiin päiviin maallisessa paratiisissa, on ollut vain pyrkimystä ja leskeyttä.

Odotamme puolison ja äidin palvontaa, ikävöimme uuden liiton hääjuhlaa.

Silloin köyhät, sokeat, kaikki vanhan maailman henkipatot kutsutaan juhlaan ja puetaan häävaatteisiin; ja he silmäilevät toisiaan suurelia lempeydellä ja sanomattoman suloisella hymyllä, sillä he ovat kauan itkeneet.

ELIPHAS LÉVI

Ranskan kielestä suom. P. E.

KEVÄÄLLE

*Kiitos, ett' taaskin sa luoksemme sait, kevät, kerkeä, kirkas,
sa tuhatvuotinen nuor', ain yhä kaunis ja uus!*

*Kaipuumme täyttänyt oot, ikikaihomme aavistavaisen
valohon pukenut oot, aamuksi kirkastanut.*

Aamu! Oi, kuinka on kultainen tuo joka katsehen eessä!

Ilta kuin helminen vyö! Yö täynnä laulua on!

Oi, kevät, kuinka on kätöses sees, hyvä, kaunis ja pehmyt!

Vie meidät kukkien luo, luokse myös vie unelmain,

jotka kuin pulmuset valkeat on sinun etsikko-aikas,

herkät kuin lapsuuden näyt, ilot, onnet on!

Hengitä henkeemme, leyhytä povehen lempi ja laulu,

sointuja sieluihin saa, siunaa ja pyhitä maa!

Huulien punertaa suo kuni mansikat perintömaassa,

suudelmille sa suo lämpöinen tyttösen suu!

Suojelusenkelin lailla sa rinnalla vühdy ja astu,

Eedenin muurien luo autuas kaihomme vie!

Pyhästä hengestä raskaiksi tee meidät kaikki,

päittemme päälle sa saa kuin kyyhky, valkea, sees!

Oi, kevät, gloria-pää, sinä siunattu, vihitty, suuri,

pyhänä luoksemme käy kuin käypi kerubein tie!

RAFAEL RONIMUS

FRIEDRICH NIETZSCHE

JÄLLEENSYNTYMISEN SUURI OPETTAJA.

I.

Kirjoitelmamme otsikko on mahdollisesti tuntuva monesta hyvin oudolta, ehkäpä muutamista verrattain etsityltä, ainakin varsin mielivaltaiselta. Usea, varsinkin teosofisten piirien ulkopuolella oleva, ajatellee, että n.s. teosofian tutkijoilla on hämmästyttävän suuri taipumus löytää oma maailmankatsomuksensa, tai ainakin osia, piirteitä siitä, kaikista mahdollisista ja mahdottomista paikoista. Heidän silmälasiansa läpi katsottuna muuttuu melkein mikä filosofi, runoilija, kirjailija, uskonnon- ja siveysopettaja tahansa „teosofiksi”. „Eikö moinen ole hullunkurista?” kysynevät he. Mahdollisesti — heistä! Mutta siitä huolimatta asia useimmissa tapauksissa kuitenkin on niin, sille ei mahda mitään. Tai oikeastaan mahtaa, mutta mahtaakseen on asianomaisen ensin perehdyttävä täysin ensinnäkin teosofiaan sekä sitten siihen runoilijaan, kirjailijaan, filosofiin, mikä kulloinkin on tutkimuksen alaisena. Niin perin harvat tuntevat sittenkin, ainakin syvemmin, teosofiaa, ja melkein yhtä harvat, usein ehkä vieläkin harvemmat, noita maailmankuuluja runoilijoita, uneksimisiä ja profetoita, joista niin paljon puhutaan ja kirjoitetaan, väitellään ja kiistellään, joita niin intohimoisesti vastustetaan ja niin palavasti ihailtaan, ja josta kaikesta, niin kielteisestä kuin myönteisestäkin kannasta, lopputulos melkein poikkeuksetta on sama — väärinymmärtäminen, vieläpä siihen määrään saakka, että ihailijat usein käsittävät mestarinsa pahemmin väärin kuin tämän vastustajat. „Sinä etsit vastakaikua”, sanoo Nietzsche, „tahdot monistaa, kymmennkertaututtaa, satakertaututtaa itsesi. Hae nollia!” Ja jos kuka, lienee juuri Nietzsche tullut väärinymmärretyksi, väärin tulkituksi ja selitetyksi, milloin tahallaan, milloin taitamattomuudesta, mutta harvimmat lienevät ne, jotka edes osapuilleenkaan ovat sattuneet asettamaan hänet oikeisiin ääriiviivoihinsa, oikeaan, hänelle todellisuudessa kuuluvaan paikkaan.

Nyt tietysti moni kysynee, vieläpä sääliväisesti hymyillenkin, luuleeko näiden rivien kirjoittaja teosofian avulla voitavansa piirtää filosofi ja runoilija Friedrich Nietzschen oikeat henkiset ääripiirteet ja -viivat, asettaa hänen elämänsä kuvansa, -katsomuksensa ja oppinsa niiden todellisiin puitteisiin, niille todellisuudessa kuuluvaan paikkaan. Vastaus on lyhyt ja varma: Luulee!, eikä ainoastaan luule, vaan vieläpä on vakuutettukin siitä. Mitään tyhjentävää, eittämätöntä tutkielmaa hän ei suinkaan otaksu saavansa aikaan, ei edes kuvittelekaan sitä, sillä siihen tarvitaan sekä suurempaa tilaa, enemmän aikaa ja työtä että vielä suurempaa taitoa ja voimaa, mitä hänen käytettävänä on. Mutta eräitä piirteitä, viittauksia hän varmasti luulee voitavansa antaa, ehkäpä osaksi arvioida uudelleen eräitä ennemmin jo arvioituja arvoja, jotka eivät ole sattuneet aikoinaan osumaan oikeaan, ei edes oikeaa hipaisemaankaan.

II.

Mutta siirtykäämme itse asiaan, tehtäväämme, s.o. Nietzschen opin, elämänsä kuvan ja -filosofian tarkasteluun teosofian valossa, teosofian ja hänen oppinsa yhteisten piirteitten, yhteisen pohjan, saman lähtökohdan ja päämaalin etsimiseen ja todistamiseen.

Tai oikeastaan ei meidän tarvitse rajoittua käyttämään pelkästään nimitystä teosofia, ei ainakaan siinä merkityksessä, mitä sillä nykyhetkellä, nykyaikaisena liikkeenä tarkoitamme, sillä sitä Nietzsche tuskin sattui nimeltäkään tuntemaan, siksi alullaan oli T. S. vielä hänen „aineellisen” sammumisensa hetkenä. Mutta vaikkakaan hän ei tuntenut nykyistä teosofista liikettä, tunsikin hän sensijaan muinaisen hindulaisen filosofian, uskonnon, maailman- ja elämänsä kuvan mitä perusteellisimmin. Muistelen hänen eräässä teoksessaan sanoneen, että hän luki Manun lakikirjaa joka päivä, jota lakikirjaa hän nimitti puhtaimmaksi ajatuksiltaan, sisällöltään, kuviltaan ja sanonnaltaan ylhäisimmäksi teokseksi auringon alla. Muinaisesta hindulaisesta henkisestä elämästä puhuessaan hän ei milloinkaan väsy huomauttamasta ja ihannoimasta juuri sen henkistä puhtautta,

kirkkautta, syvyyttä ja ylhäisyyttä, ankaruutta. Samoin hän myös piti ihanteena, nykyhetkellä suorastaan saavuttamattomana, hindujen yhteiskuntajärjestystä, heidän raudankovaa, ylimyksellistä, henkisesti ylimyksellistä kastilaitostaan. Sitä hän arveli heidän korkean henkisen elämänsä pohjaksi, syyksi ja perusteeksi. Henkinen korkeus tunnustettiin, sitä kunnioitettiin, vieläpä ehdottomasti, vastaankapinoimatta toteltiin. Viisaat ja voimakkaat olivat käskijöitä, hallitsijoita, toiset tottelivat heitä. Mutta nämä viisaat ja pyhät miehet eivät yksistään käskeneet toisia, he käskivät, ja ehkä juuri enin, itseään. He olivat korkealla, ja senvuoksi he olivat ankarimpia, kovimpia juuri itseään kohtaan. Tässä juuri löydämme myöskin erään Nietzschen filosofian ehkä ydinkohdistista, sen keskeisimmistä, motorisimmista, liikkeellepanevimmista voimista. „*Tulkaa koviksi!*” hän sanoo. „*Kaikki luovat ovat kovia.*” „*Täydellisesti kova on yksin jaloin.*” Nämä ja näiden laiset sanat juuri ovat saaneet enin hämmennystä ja väärinkäsitystä aikaan Nietzschen lukijain ja tutkijain joukossa. „*Tulkaa koviksi!*” — ei toisia — kuten niin moni sen on näin väärin ymmärtänyt — vaan *itseänne kohtaan*. Tämä on kuitenkin siksi tärkeä, siksi keskeinen kohta Nietzschen koko elämänopissa, että siihen on hiukan laajemmin vielä palattava, joten sen tällä kertaa vain mainiten vielä toistaiseksi sivuutamme.

Muinaisen hellenismien mitä syvimpänä tuntijana — 24-vuotiaana Nietzsche tuli kreikankielen professoriksi Baselin yliopistoon — hän tunsikin myöskin mitä tarkimmin tämän kansan suuret vihityt, heidän teoksensa, oppinsa ja sen hengen: Pythagoraan, Platonin ja Sokrateen. Ja Pythagoraan kanssahan hänellä juuri oli jälleensyntymisoppi yhteinen, joskaan se ei suinkaan, se sanottakoon jo heti aluksi ja mitä määrätymmin, ollut tältä mitenkään lainattu, otettu. Se oli Nietzscheillä syntynyt aivan itsenäisesti, intuitiivisesti, omaan sisäiseen kokemukseen, näkemykseen ja heräymykseen perustuvaa tietä, kuten myöhemmin tulemme osoittamaan. Nietzsche oli mystikko, hän oli näkijä, tietäjä, profeetta ja suuri opettaja — „jälleensyntymisen suuri opettaja ja julistaja nykyaikana”, kuten hän itse sanoo. Hän sanoo jälleensyntymisajatusta, tuota „myöntämisen korkeinta muotoa”, koko

filosofiansa keskeisimmäksi perus- ja pää-ajatukseksi, jonka pohjalta kaikki muu kohoaa, kehittyä ja saa selvityksensä. Se on kaiken alku ja kaiken päämaali, a ja o, jonka ympärillä ja jota kaikki muut ajatukset kiertävät kuten planeetat aurinkoa. Mutta ennenkuin lopullisesti siirrymme käsittelemään Nietzscheä reinkarnatsioonin suurena opettajana ja julistajana, on meidän luotava vielä silmäys eräisiin toisiin kohtiin ja kysymyksiin hänen opissaan, jotka ovat mitä elimellisimmässä yhteydessä tämän kanssa, ja vasta kaikki yhdessä muodostavat täyden ja elävän kokonaisuuden, joten emme näitä voi mitenkään sivuuttaa ja jättää huomioon ottamatta.

(Jatk.)

AARNI KOUTA

”Kaikkien kansojen viisaat miehet ovat uskoneet jälleensyntymiseen, ja kristinusko itse kertoo siitä kuin itsestään selvänä tosi-asiana.

Papit ja leviitathan kysyivät, oliko Johannes Elias, ja toisinaan oletettiin, että Kristus oli joku Herran vaeltavista profetoista, joka oli reinkarneerautunut.

Olisi syytä, että me kristityt hyväksyisimme tämän selviön kristilliseksi selviöksi, sen pitemmälti siitä väittelemättä. Silloin me luopuisimme kapinallisesta hengestämme tylyä, selittämätöntä kohtaloa kohtaan, ja me näkisimme näkö-alan avautuvan haudan takana, mutta myöskin ennen kätkyttä.

Me pitäisimme elämää opettavaisena unena, puhaltuisimme lievittäen surujamme, puhaltamatta niitä kuitenkaan pois, ja uskoisimme sielumme ja elämämme Jumalan kaikkivaltiaan käteen.”

August Strindberg

ESOTEERISTA ASTROLOGIAA

(Jatk.)

Kuvaus, jonka täten olen koettanut antaa eläinradan 12 merkistä, näyttää meille kuvan ihmissieluista, jotka kulkevat eri teitä kohti kehityksensä päämaalia ja koettavat löytää korkeamman minänsä niiden korkeitten suojelushenkien johdolla, jotka ovat jälleensyntymien herroja. Tämän ohella olemme samalla saaneet jonkunlaisen käsityksen planetaaristen vaikutusten luonteesta. Tiedämme, teosofisista kirjoista, että planeetat sellaisina kuin me ne näemme, ovat mahtavien henkiolentojen ruumiillistuneita ilmennyksiä, korkeimman olennon erityisiä säteilyjä. Niiden vaikutuksista eläinradan merkkien kautta voimme tehdä eräitä johtopäätöksiä. Kuitenkin tiedämme jokseenkin vähä näiden planeetatohenkien todellisesta olettamuksesta ja vaikutustavasta. Alan Leo'n esitys siitä on eräissä kohdissa jonkun verran hämärä. Hän näyttää, miten muutamat planeetoista eniten vastaavat olemassaolon alimpia tasoja, ja siitä syystä voidaan niiden vaikutuksia paremmin havaita. Niin on etenkin Jupiterin ja Marsin laita. Jo Venuksen ja Merkuriuksen värähtelyt ovat vaikeammin käsitettävissä ja sekä Uranus, että Neptunus kuuluvat niin sanoaksemme planetaarisen värähtelyn korkeampaan oktaaviin. Saturnuksella on aivan erikoinen asema, ja tehdäkseni tämän ymmärrettäväksi täytyy minun kosketella erästä esoteerisen astrologian tärkeimmistä käsitteistä. Ihminen on omituinen yhdistelmä. Jokainen ihminen on katsottuna eräältä sisäiseltä näkökannalta polttopiste, jonka kautta virtaa sisään ja ulos voimia ylhäältä ja alhaalta päin näkymättömästä maailmasta näkyväiseen aineelliseen. Tässä polttopisteessä syntyy voimaketus: minuus, „das Ich”, kuten Steiner sanoo. Nämä ylhäältäpäin sisään virtaavat voimat muodostavat ihmisen häviämättömän osan ja saavat esoteerisessa astrologiassa nimen „ihmisen yksilöllisyys”. Voimat, jotka virtaavat aineelliseen ovat se osa ihmistä, joka syntyy jälleen ja jota kutsutaan ihmisen persoonallisuudeksi. Tällaisen vaikutuksen ja vastavaikutuksen persoonallisen ja yksilöllisen välillä voimme huomata horoskoopissa, kun sitä katsotaan eso-

teerisen astrologian kannalta. Elämässään alemmilla tasoilla, fyysillisellä ja astraalitasolla, on ihminen karman vaikutuksen alaisena, käy koettelemusten, kärsimysten ja vaihtelevan myötä- ja vastoinikäymisen läpi. Kaikesta tästä syntyy kokemusta, joka kuoleman jälkeen liitetään yksilölliseen häviämättömään ihmisessä. Tätä persoonallisen ja yksilöllisen yhdyssidettä, ihmisen karmaa eli kohtaloa, edustaa ennen muita Saturnus, joka enemmän kuin mikään muu on kohtalon planeetta, jonka vaikutusten avulla persoonallinen muuttuu yksilölliseksi. Samoin voidaan sanoa, että aurinko enemmän kuin mikään planeetoista on yksilöllisen ilmaus ihmisessä, sillä siitä tavasta, millä auringon voimat vaikuttavat suoraan eikä planeettavärähtelyjen välityksellä, ilmitulee selvimmin, miten yksilölliset voimat säteilevät ja saavat ilmauksensa ihmisen luonteessa ja elämässä.

Toiselta puolen on kuu paras persoonallisuuden vertauskuva ihmisessä, ja sen asema eläinradassa ja yhteisvaikutus planeettojen kanssa näyttää selvimmin ihmisen ymmärrys- ja tunnemaailman laadun. Tärkeimmät ja luonteenomaisimmat yksityiskohdat horoskoopissa ovat siten auringon ja kuun asema. Kolmas tekijä on nouseva merkki, jonka jo ennen usein olen maininnut esimerkkien yhteydessä eläinrata-merkeistä. Ymmärtääksemme tämän tulee meidän oppia tuntemaan horoskoopin kahdentoista huoneen merkitys.

Ne kuvaavat sitä eläinradan muodostumista, joka johtuu maan päivittäisestä kääntymisestä akselinsa ympäri, ja tästä syystä on niillä merkityksensä silmiinpistävimpien planetaaristen voimien ulkonaisten vaikutusten näyttäjinä. Vanhat astrologiset traditsionit erikoistuttavat hyvin tarkasti kaikkia huoneita, niin että eräs niistä esim. osoittaa taloudellisia suhteita, toinen matkoja ja sukulaisia j.n.e. Osaksihan tämä on oikein, mutta se johtuu eräistä yleisistä suhteista, ennen kaikkea siitä, että jokainen huone vastaa jotain eläinradan-merkkiä. Tarkastakaamme nyt näitä n.s. huoneita eräiltä yleisiltä yhdistäviltä näkökannoilta. Kuten oli merkkien laita voidaan huoneitakin ryhmittää vastaaviin ryhmiin. Tärkein jako on tällöin se, joka vastaa toimivia, kiinteitä ja yleisiä merkkejä. Kun on kysymyksessä huoneet, puhutaan kuitenkin kulmahuoneista, seuraavista ja laskevista huo-

neista. Kulmahuoneet vastaavat siten toimivia merkkejä, ja niihin kuuluvat ensimmäinen, neljäs, seitsemäs ja kymmenes huone. Ne ovat horoskoopin huomattavimmat huoneet. Siten on merkki, joka syntymähoroskoopissa tulee esiintymään ensimmäisessä huoneessa aina huomattava, ja on kuun aseman ohella luonteenomainen kysymyksessä olevan ihmisen persoonalliselle olemukselle, hänen ulkonaiselle tavalleen ja ulkomuodolleen, hänen ymmärrysominaisuuksiensa laadulle j.n.e. Sitä sanotaan horoskoopin nousevaksi merkiksi, ja se esiintyy mainitulla tavalla silloinkin, kun ei mitään planeettoja ole siinä. Toiseksi tärkein on 10 huone, ja siinä olevat planeetat tulevat aina ilmenemään elämässä. Ylipäänsä jos kulmahuoneissa esiintyy useita planeettoja osoittaa tämä tapahtumarikasta vaihtelevaa elämää. Mutta jos näin ollen 10 huone on avonaisempi ja varustettu suurilla mahdollisuuksilla, niin on sen sijaan 4 huone sidotumpi, rajoitetumpi. Alan Leo kuvaa tämän huoneen luonnetta huomauttamalla, että monet planeetat siinä osoittavat ihmistä, joka on liian heikko vapautuakseen karman kahleista, jotka sitovat hänet ahtaisiin olosuhteisiin, tai päinvastoin voimakkaampaa luonnetta, joka voidakseen auttaa muita vapaaehtoisesti on antautunut tällaisten kahleitten alaiseksi. On esim. luonteenomaista, että valtiomiehillä ja hallitsijoilla usein on voimakkaat vaikutukset 10 huoneesta, mutta etevillä tiedemiehillä tai keksijöillä, jotka enemmän saavat työskennellä hyljaisuudessa ja huomaamattomassa asemassa, on 4 huone selvästi esiintyvä. Ihmetytti minua aluksi, kun huomasin, että suurella keksijällä Edison'illa oli useimmat planeettansa 3 ja 4 huoneessa, mutta ymmärrän nyt että hän on ruumistunut toteuttaakseen jonkun salatieteellisen tarkoituksen. Hän ei tee työtään omaksi hyväkseen, hänen sielullaan on sisältö, joka on tarkoitettu ihmisille ilmoitettavaksi, ja hänen täytyy antautua kokonaan siihen ajattelematta omaa etuaan tai valta-asemaa. Niin on 4 kulmahuoneen sisältö esoteerisesti selitettävä. Myös jällelle jäänyt 7 huone on tapahtumien huone, mutta sen erikoisala on vaikuttaa toisten, läheisten henkilöitten, ystävien tahi vihollisten tekojen kautta.

„Seuraavat huoneet” ovat vähemmän tärkeitä. Niillä on kiinteitten merkkien luonne, ilmaisten tunteita ja intohimoja-

samalla kun niissä ilmenevät kokemukset ovat pitkäaikaisia ja kestävät usein koko elämän. 8 ja 11 huoneesta voidaan sanoa, että ne ovat enemmän suunnatut ulospäin, kuin 2 ja 5, ja ilmaisevat himoja ja haluja, ilmenneinä teoissa. „Laskevat huoneet” ovat kuten yleiset merkitkin enimmäkseen mentaalitason kanssa yhteydessä. Ne osoittavat, että ajatus-toiminta elämässä on vallitsevana eikä halujen ja toiminnan maailma. Etenkin ilmaisevat 3 ja 9 huone älyllistä toimintaa; 3 huone esim. huomataan usein voimakkaasti edustettuna kirjailijoitten ja tiedemiesten horoskoopeissa, 6 ja 12 huoneella on enemmän pidättäytyväisyyttä ja epäitsenäisyyttä. Monet tai tärkeät planeetat 12 huoneessa osoittavat siten jonkunlaista vaikeutta päästä oikeuteensa elämässä, vaikkakin sisältö voisi olla hyvin rikas. Sellaisessa ja samankaltaisissa tapauksissa on elämä aivan kuin valmistus, jossa on saavutettava kokemuksia, jotka tarvitaan, jotta yksilölliset voimat runsaammin ja kyllin suurella selvyydellä voisivat esiintyä elämässä seuraavan ruumistuksen aikana.

Edullisten olosuhteitten vallitessa voi kuitenkin 12 huone, jos siinä on useita planeettoja, sangen hyvin saada ilmauksensa eri tavoilla, kuten esim. säveltäjän toiminnassa musiikin alalla, jolla taidelajilla on vähiten yhteyttä fyysillisen tason elämän kanssa.

Vielä on kosketeltava tärkeätä alaa astrologiassa, nimitäin planeettojen yhteisvaikutusta, kun ne ovat toisiinsa nähden eräissä määrättyissä asemissa tai aspekteissa. Tässäkin näemme eläinradan kolmi- ja nelijakoon verrattavaa ryhmitystä. Jos jaamme eläinradan kolmeen osaan, saamme kolmion, mutta jos planeetat sijaitsevat sellaisen kolmion kärjillä tai lähellä niitä, sanotaan niiden olevan toisiinsa nähden kolmio-aspektissa eli trigonissa. Tämä merkitsee, että niiden välillä vallitsee sopusointua, ja siten muodostuu edullisia aspekteja. Samoin on puolitettu kolmio-aspekti, jota kutsutaan sextiliksi edullista lajia. Nelijako muodostaa sen sijaan ristin. Planeetat ovat tässä asemassa toisiinsa nähden neliössä eli kvadraatissa, ja silloin syntyy epä-edullisia aspekteja. Yhtä tärkeätä tietysti on, kun planeetat konjunktionissa eli yhtymässä tekevät yhteistoimintaa tai vastustavat toisiaan oppositsionissa. Jälkimäinen aspekti on tavalli-

sesti epä-edullinen, edellinen on riippuvainen niistä planeetoista, jotka sen muodostavat, siis siitä kuinka nämä sointuvat yhteen. Kysymys on nyt, kuinka meidän on esoteerisesti ymmärrettävä näiden aspektien vaikutus.

Niitä voidaan osaksi katsoa luonteen, osaksi ympäristön ja olosuhteitten ilmaukseksi, joihin ihminen on asetettu elämään. Molemmissa tapauksissa osoittavat aspektit niitä asianhaaroja, jotka tekevät elämän helpommaksi ja yksinkertaisemmaksi, ja niitä esteitä ja vastoinkäymisiä, jotka asettuvat ihmisen tielle. Mutta niin yksinkertaisesti ei kuitenkaan asia ole käsitettävissä, että kaikki epäedulliset aspektit siis ainoastaan olisivat pahasta ja kaikki edulliset ainoastaan hyväksi. Voimme ajatella jotain alhaisella kehitysasteella olevaa ihmistä, jonka tietä eräät hyvät aspektit iasoittavat, niin että hän esteettä voi tyydyttää himojaan esim. ja elää huikentelevaa elämää. Pohjaltaan eivät nämä aspektit siis ole hänelle eduksi, koska ne hidastuttavat hänen kehitystään. Hänen täytyisi läpikäydä kova koulu kohotakseen kannaltaan, ja tämä koulu on hänen läpikäytävä seuraavan elämänsä aikana. Toinen tapaus voi olla, että jollain ihmisellä ehkä on suoritettavana suuri tehtävä maailmassa. Hänellä voi olla jono jyrkästi epäedullisia Aspekteja, kvadraateja tai oppositsioneja, ja nämä osoittavat silloin, että hänen täytyy raivata itselleen tie vaikeitten esteitten läpi. Seuraus hänelle itselleen on se, että hänen luonteensa voimistuu ja jalostuu. Sentähden saamme parhaan käsityksen aspekteista, kun pidämme hyviä Aspekteja sopusoinnun ja tasapainon osoittajina osaksi ulkonaiseen maailmaan nähden ja siihen ympäristöön nähden, missä ihminen elää, osaksi häneen itseensä nähden, tunne- ja ajatuselämässä.

Huonot aspektit taasen osoittavat epäsointuja, ristiriitaisuuksia toisiin ihmisiin nähden, voitettavia vaikeuksia elämässä tai myöskin epäsointua sisäisessä elämässä, sielullisia taisteluja huonoja taipumuksia ja haluja vastaan. Juuri tällaisten epäsointujen avulla muovaillaan luonteita uudelleen, ne muodostavat horoskoopin kriittilliset kohdat ja osoittavat, miten ihmisen on kärsimysten ja taistelujen kautta kohotuttava ja kehityttävä korkeampaan tilaan.

Havainnollistuttaakseni näitä tärkeitä yksityiskohtia ho-

roskoopissa on minun ollut tapana esittää seuraava kuva. Voimme katsoa horoskooppia vaunun muodossa. Nouseva merkki ja sen hallitseva planeetta, jotka etupäässä tulevat hankautumaan ulkonaiseen elämään muodostavat vaunun pyörät. Pyörien yläpuolella on persoonallisuuden vertauskuva: Kuu, ja tämän perästä tulee Merkurius, joka Kuun ohella parhaiten osoittaa äly-ominaisuuksia. Kaikista korkeimmalla on Aurinko, yksilöllisyyden vertauskuva. Määrätään kehityksen liikkumissuunta näin: Nyt vaikuttaa voimia alimmassa tasossa hallitsevaa planeettaa vastaan, korkeammalla vaikuttavat Kuun ja Merkuriuksen aspektia vastaavat voimat, korkeimmalla taasen ne, jotka vastaavat Auringon aspectejä, — harmooniset kehityksen suuntaan, disharmooniset kehityssuuntaa vastaan. Syntyy aivan kuin kuva toisiaan vastaan risteilevistä voimista, jotka muuttavat ihmisen sisäisen ja ulkonaisen elämän taistelutantereeksi.

Annan esimerkin tästä. Jos katselemme Steinerin horoskooppia esitettynä sellaisen kuvan muodossa, näemme, että monet edulliset aspektit osoittavat niitä voittoja, joita hän edellisten ruumistustensa aikana on saavuttanut. Hänen tiensä on nyt tasoitettu. Hän on tilaisuudessa runsain määrin antamaan sielunsa aarteiden tulvia maailmaan. Mutta kaikkein sisimmässä, sen osoittaa Auringon aspekti, on epäsointu, vaikea ristiriitaisuus. Eläinratamerkit, jotka ottavat osaa tähän, osoittavat, että ristiriita on olemassa älyllisellä alalla. Saturnus 10 huoneessa viittaa taisteluun aseman, kunnian, arvon ja johtovallan puolesta. Jos nyt edelleen tarkastamme horoskooppia, voimme havaita määrätyn ajanjakson, jolloin tämä aspekti on kypsynyt, ja tulee selvästi esiintymään elämässä. Minua ei ihmetyttänyt, kun huomasin tämän ajanjakson vastaavan sitä aikaa, jolloin hänen oli päätettävä suhtautumisestaan teosofiseen seuraan, siitä, josko hän vielä tekisi yhteistyötä Annie Besant'in kanssa vai lähtisi kulkemaan omia polkujaan. Tämä on sisällinen ristiriita, joka on aikaansaanut ulkonaisia vaikutuksia ja tullut ilmaistuksi fyysillisellä tasolla, jota vastaa 10 huoneen planeetat

Näin antaa horoskooppi kuvan voimien kamppailusta avaruudessa ja ihmisessä, makro- ja mikrokosmoksessa.

Kokemus siis osoittaa, että ihmiseen vaikuttaa vaihtelevia

planetaaristen voimien yhdistelmiä, koko hänen elämänsä aikana. Kuitenkin voidaan ainoastaan syntymähetkestä lukea tähtien kirjoitusta ihmisen luonteen laadusta ja niistä vaikutuksista, jotka ovat hänen elämälleen määrääviä yhden ruumistuksen aikana. Sillä syntymähetki on sen ajanjakson alku, joka käsittää yhden maanpäällisen elämän ja saa määrätyn sisältönsä alkukohdassaan. Kaikki astrologia on tietoa ajanjaksoista.

Koettakaamme nyt sovelluttaa nämä yleiset lait ja näkökohdat erikoiseen konkreettiseen esimerkkiin. Tarkastakaamme, mitä esoteerinen astrologia voi opettaa, kun katselemme erään ihmisen horoskooppia. Esimerkki, jonka nyt tahdon ottaa käsiteltäväksi, herättää erikoisesti nykyään mielenkiintoa, se on nimittäin vast'ikään mahtavan Saksan keisarin, Wilhelm II:n horoskooppi. Tämä on juuri sellainen horoskooppi, jota kannattaa ottaa esimerkiksi, koska se on suuressa määrin mainitulle henkilölle luonteenomainen. Aurinko on Vesimiehen merkissä. Kuten aikaisemmin olen maininnut, on tunnettava henkilö hyvin voidakseen hänessä huomata ne ominaisuudet, jotka kuuluvat Auringon merkkiin; etenkin on tämä välttämätöntä, kun Aurinko, kuten keisari Wilhelm horoskoopissa, sijaitsee 8 huoneessa, jossa se ei vaikuta erikoisen voimakkaasti. Kuitenkin voimme Auringon asemasta päättää, että hänen luonteensa sisimmässä on altuistisia motiiveja, halua olla lähimmäistensä hyödyksi, harastusta yhteiskunnallisiin pyrkimyksiin — sitä enemmän, koska Aurinko on edullisessa trigonissa Jupiteriin nähden. Se että Aurinko samalla on Uranukseenkin nähden trigonissa, on hyvin sopusoinnussa Vesimiehen merkityksen kanssa. Se osoittaa, että keisarilla on kyky käsittää uusia aatteita ja pyrkimyksiä sekä pitää onnenaan saada esiintyä yhteiskunnan uudistajana. Kuitenkin voimme horoskoopista lukea vieraalle paljoa luonteenomaisempia piirteitä. Kravun merkki on nousevana, mutta Kuu, hallitseva planeetta, sijaitsee sotilaallisessa Skorpionin merkissä ollen samalla Marsiin nähden trigonissa, jonka paikka on keskitaivaalla. Tästä syystä vahvistuu sotilaallinen luonne vielä huomattavasti. Yhdistyneenä Leijonan merkkiin 3 huoneessa, joka merkki osoittaa hänen älyllisiä ominaisuuksiaan, antaa tämä

hänelle tarmoa ja toimintakykyä sekä sen uupumattoman mielenlaadun, joka hänelle on ominainen. Monet merkit hänen horoskoopissaan osoittavat, että tunteet hänessä vallitsevat yli kaiken muun. Krapu hallitsevana on merkki, joka tekee hänet sangen herkäksi erilaisille vaikutuksille, osoittaen samalla voimakkaita tunteita. Sentähden painostaa Skorpionin merkki tunne-elämää, jonka ohella on huomattava, että voimakkain horoskoopin planeetta, nimittäin Mars, sijaitsee kiihkeän-tunteellisessa merkissä Kaloissa. Tämä kai parhaiten vastaa sitä puolta hänen luonteestaan, jonka tuntemme, nim. hänen äärimmäistä oikullisuuttaan ja alttiutta erilaisille tunnelmille, joka seikka niin useasti on johtanut hänet pitämään puheita, täynnä yleviä tunteita, mutta hyvin vähän vastaten hetken tarvetta. Kuu hallitsevana antaa helposti tuon epämääräisen ja paljoa tavoittelevan, minkä keisari Wilhelmissä havaitsimme. Töissään tiedämme hänen olevan ahkeran ja perinpohjaisen sekä tarkan yksityiskohtiin nähden, joka vastaa Merkuriuksen asemaa Kauriissa. Kun edellämäinittuihin luonteen puitteisiin lisäämme hänen ylpeytensä, vallanhimonsa, taipumattomuutensa ja ylimielisyytensä, jotka kaikki ovat seurauksia Auringon oppositiosta Saturnukseen Leijonassa, tuntuu minusta siltä kuin näkisimme miehen ilmielävänä horoskoopistaan.

Jos nyt koetamme tunkeutua syvemmälle hänen olemukseensa havaitsimme eräitä sopusointuja ja taasen toisia epäsointuja, joita monet aspektit hänen horoskoopissaan ovat muodostaneet. Kun vallankumouksen aikana harrastin paljon astrologiaa, otin myös keisari Wilhelmin horoskoopin uudestaan käsiteltäväkseni. Hän oli vielä silloin voitokkaana valtansa kukkuloilla, ja on sentähden aika mieltäkiinnittävä, että tutkimuksen tulos oli seuraava: Wilhelm II on mies, joka on saavuttanut lopullisen käsityksen elämästä. Hänen tunne-elämässään vallitsee harmonia, harmonia niinkään hänen ajatus-elämässään. Eivät mitkään suuret ristiriidat kuohuta hänen mieltään. Hänellä on luja asemansa elämässä lujine periaatteineen. Hän on hyökkääväinen toisin ajattelevia kohtaan, halujensa hallitsema, jotka yhä virtaavat omaa tasaista uomaansa ja samalla vallitsee häntä hänen voimakas mielikuvituksensa, joka synnyttää hänessä

suuruuden ja vallan unelmia. Hän on monipuolinen toiminnassaan ja lahjoiltaan. Häntä askarruttaa kaikki taivaan ja maan välillä. Hänen unelmansa eivät ainoastaan koske hänen omaa persoonaansa, vaan myös hänen maansa suuruutta. Normaalisisänsä aikoina olisi hän hyvä ja voimakas, vaikkakin itsevaltiasta hallitsijaa, huolimatta siitä, että luonteen karkea puoli, Mars-piirre, vallitsee. Lempeämmät puolet eivät voi tulla päivän valoon, vaikkakin hän haluaisi sitä ja koettaisi. Sentähden saa hän usein vihollisia sieltä, mistä hakee ystäviä. Huolimatta kaikesta hänen monipuolisuudesta on yksi asia, johon hän ei kykene. Hän ei voi asettua ympäristönsä ja aikansa yläpuolelle. Hän ei voi raivata uusia teitä itselleen ja kansalleen. Hän on kohtalonsa orja; materialistisen sivistysvaltion tyypillinen edustaja, joka ei voi nähdä maailmaa korkeammalta näkökannalta. Kun ratkaiseva hetki lyö, ei hän ole oikea mies johtamaan maailmaa uusille urille. Risti kohtalon vaikutuksia repii silloin alas koko kauniin rakennuksen, niin hyvin häneltä kuin koko sivistysmaailmalta. Sellainen sielun tasapainotila voidaan ainoastaan väkivaltaisella tavalla repiä alas, jotta ei kehitys pysähtyisi, ja tämä voi ainoastaan tapahtua suurten sekä sisäisten että ulkonaisten kärsimysten avulla. Hänen luonteensa sisimpään on kätkeytyä epäsointi, joka tunkeutuu esille ja sen jälkeen muuttuu hänen elämänsä myöskin draamaksi.

Minun täytyy lisätä, että englantilainen Alan Leo jo maailmansodan alussa on tullut samaan tulokseen, nimittäin, että Wilhelm II sortuu valtaistuimeltaan ja joutuu tappiolle sodassa. Nyt olemme tilaisuudessa tarkastamaan tämän paljon koetellun hengen edelleen kehittymistä. Kuten usein on tavallista henkilöille, jotka omaavat kiinteitä merkkejä, on luontessa tapahtunut suuri muutos. Kehitys, joka ei voinut tapahtua vähitellen ja normaalisten olosuhteiden vallitessa, on nyt kauhean kriisin aikaansaamana alkanut. Olen kuullut, että entinen keisari nyt on opetuslapsi, ja mitä tämä tarkoittaa, sen ymmärrämme. Horoskoopissa näkyy tämä mahdollisuus okkultisten planeettojen asemasta: Neptunus korkeimmillaan keskitaivaalla, Kuun kanssa kolmiossa, ja Uranus Auringon kanssa kolmiossa. Vesimiehen merkki, sisempi auringonmerkki, tulee tällä tavalla vihdoin selvästi

esiintyväksi. Toivokaamme kovaa kokoneelle miehelle lepoa ja mielenrauhaa.

Lopetamme nämä esitelmät tarkastamalla erään miehen horoskooppia, joka on piirtänyt nimensä Suomen uusimpaan historiaan, nimen, jota ei pitkiin aikoihin saatu julkisesti mainita, mutta joka nyt näyttäytyy meille nuoren vapautemme vertauskuvana. Tämä nimi on Eugen Schauman. Steiner on eräässä mieltäkiinnittävässä esitelmäsarjassaan osoittanut, kuinka joskus voidaan havaita jonkun ihmisen elämässä karmallisia vaikutuksia, jotka eivät ole yksilöllisiä, vaan niin sanoaksemme historiallisia. Ihminen on määrätty suorittamaan jonkun tehtävän historiassa, ja tämä on silloin hänen kohtalolleen määräävä. Luulen, että Eugen Schauman on tällainen tapaus. Kohtalon planeetta Saturnus Vesimiehen kiinteässä merkissä, keskitavaalla, on Aurinkoon ja hänen hallitsevaan planeettaansa Merkuriukseen nähden neliöaspektissa. Kaikki tämä viittaa johonkin kohtalokkaaseen välttämättömyyteen hänen elämässään. Kun muistelee näitä Suomen historian aikoja, täytyy myöntää, että ilmassa piili aivan merkillinen jännitys. Bobrikoff'in hallitus oli hävittänyt kaiken, mitä meille suomalaisille oli oikeata ja pyhää. Oli tapahtunut sellaista, mikä meistä tuntui uskomattomalta; olimme maahan lyötyjä ja voimattomia. Lukemattomien ihmisten sydämessä syttyi ajatus: tyrannin on kuoltava, muuten on maamme tuomittu perikatoon. Mutta tämä ajatus oli useimmissa meistä syvässä kätkössä, tuskin tietoisena. Mahdollisuutta yhteistoimintaan tässä tarkoituksessa ei ollut. Fyysillisellä tasolla vallitsi siten kuoleman hiljaisuus. Ei mikään liikehtinyt. Ei ollut huomattavissa edes alkuakaan minkäänlaiseen salaliittoon, joka olisi antanut Bobrikoffin santarmeille tehtävää. Mutta astraalitasolla oli näky varmaankin toinen. Lukemattomat ajatusmuodot ympäröivät siellä tyrannin, jokainen vihantulen täyttämänä. Jos ajatukset olisivat voineet tappaa, olisi hän jo kuollut. Nyt oli välttämätöntä, että vihan ilmakehä yksityisen ihmisen välityksellä purkautuisi fyysilliseen tekoon. Eugen Schauman oli tähän tehtävään määrätty mies. Hänellä juuri oli tähän sopeva eläinratamerkkien yhdistelmä. Hänellä oli Aurinko ja hallitseva planeetta Merkurius Härän merkissä sekä sitä

paitsi Kuu Kravun merkissä nousevana. Kravun avulla saavutti hän sen psyykkillisen herkkyyden, joka teki hänet kykeneväksi vastaanottamaan ympäröivästä ilmapiiristä niitä tunteita, jotka hänen ympäristössään liikkuvat. Maamerkin Härän avulla tuli hän taasen kykeneväksi perinpohjaisesti ja tunnollisesti toteuttamaan tunne-elämänsä toiminnassa ja saattamaan ajatuksen teoksi. Nyt on luonteenomaista, että Saturnus sijaitsee Vesimiehessä, joka ilmamerkki kääntää ihmisen huomion ahtaista persoonallisista olosuhteista suurten yleisten näkökantojen maailmaan. Kaksoiset ovat tosin noussemassa, mutta kolmannessa n.s. dekanaatissaan, joka on Vesimiehelle sukua. Näissä olosuhteissa voidaan pitää Vesimiestä todellisuudessa nousevana merkinä; Schaumanin ulkonainen elämä ja toiminta tapahtui tämän merkin vaikutuksen alaisena, Vesimiehen merkin kautta oli hänen yksilöllisyytensä saanut oikean ilmauksensa elämässä. Hän toteutti tämän merkin sisäisen tarkoituksen, kun hän uhrautui yhteisen hyvän puolesta, saavuttaakseen korkeamman päämäärän.

Tällainen horoskooppi, joka kuvastaa historiallisen välttämättömyyden, nostaa kysymyksen: voitaisiinko eroittaa mitään yleisempiä symbooleja niille kansoille, jotka tässä ovat keskenään taistelussa. On mielenkiintoista ja kuvaavaa, että Saturnus sijaitsee Vesimiehessä, sillä tätä pidetään Venäjän kansan erikoismerkkinä ja kun ottaa huomioon Saturnuksen uhkaavan aseman Aurinkoon ja Merkuriukseen nähden, jotka vastaavat Schaumanin omaa luonnetta ja persoonallisuutta, edustaa Saturnus sitä vastustajaa, jota vastaan hänen oli taisteltava. Edustaako taas Merkuriuksen merkki, Härkä Suomen kansaa, on epäilyttävämpää. Tosin tuntuu siltä, jos Suomen kansan edustajana ajatteleme Runebergin Saarijärven Paavaa, joka kärsivällisenä ja alistuvaisena kyntää peltoaa. Kuitenkin on myös väitetty, että Kauris olisi suomalaisten merkki. Varmaa on ainakin, että juuri se, mikä viimeisinä kauheina aikoina Suomen historiassa on tapahtunut, tuntuu selvästi ilmaisevan Kauris-ihmisiä alhaisella kehitystasolla. Kauris on sitä paitsi myöskin indialaisten erikoismerkki ja taitaa olla olemassa eräitä salatieteellisiä yhtäläisyyksiä Indian ja Suomen kansan välillä. Muun

muassa on Viljanen osoittanut että on olemassa merkittäviä yhtäläisyyksiä siinä tavassa, jolla planeetat vaikuttavat molempien maitten ilmastoon. Täten olemme kuitenkin saapuneet kansallisuus-astrologian hämärälle alueelle, ja parasta on, että pysähdymme tähän emmekä koeta tunkeutua pitemmälle, sillä se, mikä nykyaikana käy kansallisastrologian nimellä, on rakennettu puhtaan arvaamisen pohjalle. Sillä horoskooppihan on ilmaus planeettojen asemasta määrätyn aikajakson alussa, ja kaiken astrologian täytyy pohjautua aikajaksojen tuntemiseen. Yksityiselle ihmiselle on hänen elinjaksonsa määrätty ja alku on fyysillisen elämän syntymähetki. Kansan syntymähetki on tuntematon. Jos tahtoo pitää kansan sielua todellisena korkeammalla tasolla vaikuttavana henkisenä olentona, olisi välttämätöntä tuntea eksaktinen ajankohta, jolloin tämä erikoinen vaikutusjakso alkoi. Ehkä tulevaisuuden astrologeille, kehittyneimpine selvänäköisine aisteineen, tulee olemaan mahdollista saavuttaa tietoa näistä hämäristä asioista.

LEO KROHN

Jos tahdot edistyä, täytyy sinun tyynesti suvaita, että ulkoa katsoen näytät mielettömältä houkkiolta; — älä huoli näyttää viisaalta. Ja jos muutamien silmissä näytät jotakin olevan, valvo silloin itseäsi kaksinkertaisen tarkasti. Sillä tietäös, ettei ole helppo säilyttää uskollisuus todellista sisäistä olemustasi kohtaan ja samalla se mikä on ulkonaista; — päinvastoin on aivan välttämätöntä, että se joka kääntää huomionsa toiseen, samalla kääntää huomionsa pois päin toisesta.

Epiktetos

Älä toivo, että tapahtumat tapahtuisivat, niinkuin sinä toivot; vaan toivo, että ne tapahtuisivat niinkuin ne tapahtuvat; — siitä sinä itse voit paljon paremmin.

Epiktetos

PLANETAT JA SÄÄSUHTEET

II.

Tämän aikakauslehden viime numerossa esitettiin, miten nykyaikainen tieteellinen käsitys aineesta ja voimasta alkaa viedä siihen, että siitä alkaa saada tukea astrologiakin, jota „harhaoppisena” näihin asti on ollut turha puolustaa. Samalla tuotiin esiin pääpiirteet siitä astrologian alasta, joka tutkii planeetojen vaikutusta sääsuhteisiin, eli astro-meteorologiasta.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena olisi mennä enemmän yksityiskohtiin. Kuitenkin käsitellen vain yhtä puolta asiasta, nimittäin planeetojen vaikutusta tuulen syntyyn ja yleensä tuulisuhteisiin. Sen vähäisen kokemuksen perustalla, joka tästä astro-meteorologian osasta löytyy, on varmempi silloin liikkua, kun on tarkoitus kiinnittää asiaan laajempien piirien huomiota. Nimittäin sentähden, että on selvästi huomattavissa lainmukaisuutta planeta-asentojen ja tuulien kesken. Sitäpaitsi on asialla käytännöllinenkin puolensa. Maassamme, jossa merilläämme ja järvilläämme on niin huomattava sijansa, on tuuli- ja myrskypäivillä vähemmän miellyttävä luonne, eritoten jos pitempiä vesimatkoja on edessä. Summittaisellakin eteenpäin laskemisella voi tällöin olla se merkitys, että hallitsee tilanteen paremmin kuin asiasta ilman tietämättömänä. Kuten elämässä yleensä.

Mutta nyt itse asiaan.

Kaikki planetat aikaansaavat tuulta omalla tavallaan ja niille sopivissa olosuhteissa. Mutta, jos varsinaisista pitempiaikaisista tuulista on puhe, kuten tässä yhteydessä, niin aurinko, mars, merkurius ja kuu ovat määräävimpiä tekijöitä. Jos niillä on voimakkaat aspektit toisiinsa, konjunktio (\odot) ja oppositio (\odot) asennoissa ja samalla deklinatio joko suurimmillaan tai pienimmillään, saa olla varma siitä, että, kuten Kepler, aikansa suurin astronomi-astrologi sanoi, ilma käy levottomaksi. Kuitenkaan ei näytä olevan tällöinkään samantekevää millä kohtaa taivaalla aspektit syntyvät. Pääeli kardinali-merkeillä eli huoneilla kauris (♋), oinas (♌), krapu (♍) ja vaaka (♎) on tällöin enemmän sanottavaa

kuin muilla. Suomeen nähden näyttää siltä kuin kauriin ja kravun merkki olisivat vaikuttavimmat. Mitä enemmän planeetoja näissä tähtimerkeissä liikkuu, sitä enemmän näyttää ilmavirtoja syntyvän ilmapiirissämme. Ja erityistä huomiota ansaitsee, että planetojen ylimeno toisesta tähtimerkistä toiseen ja eritoten niiden olo kyseenalaisten merkkien ensimmäisessä ja joskus myöskin viimeisessä kolmanneksessa näkyy tuulia aiheuttavan. Missä määrin tähtimerkin eli huoneen omalla planetalla eli haltialla on tällöin suurempi vaikutus kuin muilla, sietäisi tulle erikoistutkimuksen alaiseksi. Siis miten mars (♂) vaikuttaa asiaa oinaan (♋), saturnus (♄), kauriin (♁), venus (♀) vaa'an (♊) ja kuu (♁) kravun (♄) merkissä.

Mutta ei mitään sääntöä ilman poikkeusta.

Sattuu nimittäin tuulia, joita ei voi sovittaa yllä esitetyn kokolailla selvän säännön puitteisiin. Müncheniläinen astrometeorologi A.M. Grimm väittää löytäneensä ainakin yhden syyn: planetojen aspektit kiintotähtien kanssa. Kun tavallisten tähtikarttojen kautta ei tällaisiin tapauksiin voi selvyyttä saada, on varsin vaikea sanoa myötä tai vastaan. Mutta varmaa näyttää olevan se, että aurinkopilkut, meteorit y.m. kosmiset ilmiöt usein aikaansaavat häiriötä ilmapiirissämme ja epäilemättä myöskin aiheuttavat tuulta. Niin kauan kuin on kokemusta vähän ja aineistoa sen mukaan, voi sentähden selittämättömiä yllätyksiä sattua. Lopuksi lisättäköön, että kullekin paikkakunnalle ominaiset ja sille oleelliset ilmastosuhteet ovat laskuissa huomioon otettavat.

Edelläsanotun selvittämiseksi koetamme seuraavassa esittää yleispiirteet tämän kesän tuulisuhteista sellaisina kuin ne „tähdistä katsottuina” tulevat näyttämään. Alueeksi rajoitamme saadun kokemuksen mukaan Näsi- ja Pyhäjärven vesistöalueen, laajemmasti otettuna käsittäen sen, ulottuen meren rannasta Etelä-Pohjanmaalle asti. Yksinkertaisuuden vuoksi seuraamme asiassa Raphaelin Ephemeristä v. 1921.

Ellei kuuta oteta lukuun, on vaan yksi planeta nimittäin venus (♀) toukokuulla kardinaalimerkissä, joka on oinas (♋). Viimeisenä päivänä toukokuuta (31 p:nä) tulee sellaiseen merkurius. Merkinä on krapu (♁). Samaan aikaan on merkuriuksella suurin pohjoinen deklinatio.

Yleiseen sanoen, on siis toukokuu tuulisuhteisiin nähden rauhallinen. Ainakin enemmän tuulesta vapaa kuin tuulinen. Missä määrin auringon tulo uuteen merkkiin, kaksoset (II) täysikuun tienoilla ja kun kuulla on suuri eteläinen deklinatio, tulee aiheuttamaan huomattavampaa tuulta 22 p:n jälkeen on mielenkiintoista nähdä. Aikaisemmin mainitut merkuriuksen merkit, joihin on lisättävä kuun asento oi-naassa (V) toukokuun viimeisinä päivinä, ei kyllä mene ilman tuulta, jonka hyvin tuntee.

Kesäkuu on jo suhteellisesti tuulisempi. Merkurius liikkuu koko kuun ajan kardinaalimerkissä krapu (♄); mars tulee siihen 19 p:nä, samalla kuin se kulkee maksimideklinatiota kohden 19—21 p. Aurinko tulee kardinalimerkkiin krapu (♄) 22 p. Kuun vaiheet ja asento ovat seuraavat: Uusi (♌) kuu 6 p:nä ja maksimideklinatio. Seuraavana päivänä kravun (♋) merkki. 19 p. uudelleen maksimideklinatio ja kauriin merkissä (♍) täysikuu seuraavana päivänä.

Kaikesta päättäen alkaa kesäkuu tuulisella säällä, joka voi olla varsin tuntuva. Uuden kuun synty 6 p:nä ei mene myöskään ilman tuulta. Yhtä vähän kuin niin on täysikuun jälkeen (20 p.), jolloin kaikesta päättäen tulee pitempiaikainen ajoittain varsin tuntuva tuulisää. Kesäkuun jälkipuolisko on edellistä paljon tuulisempi. Jos tuuli, kuten hyvin luultavaa on, käy tällöin pohjoisesta, on ilmakin tuntuvan koleaa.

Heinäkuulla on tuulisäätä luovista planetoista aurinko, mars ja merkurius kravun (♋) merkissä. Aurinko kuitenkin vaan 23 p:ään asti. Kaikesta päättäen ei tuulia tällöin tule puuttumaan. Se saanee ajottain varsin kiivaan, oikean myrskyn luonteen. Uusi kuu syntyy 5 p:nä myöskin kravun merkissä. Sen ensimmäinen neljännes käy täydeksi kardinalisen vaa'an (♌) merkissä 12 p:nä. Samoin täysi kuu 20 p:nä kauriin (♍) merkissä. Miltei samoilla ajoilla lankeavat sen maksimi- ja minimideklinationit. Näiden päivien kohdille tulevat epäilemättä tuulikeskukset lankeamaan. Voidaan lisätä, että auringon ylimeno uuteen merkkiin 23 p:nä tuskin myöskään menee tuuletta. Astro-meteorologiselle säätieteilijälle tulevat ensi heinäkuun antamat kokemukset varsin mielenkiintoisiksi. Sillä tähtiasennot ovat muutenkin tutkimisen arvoiset.

Elokuulle muuttuvat tuulisuhteet paljon rauhallisemmiksi. Heti kuun alussa muuttuvat nimittäin merkit. Uusi kuu 3 p:nä syntyy vielä entisissä merkeissä ja voi näin ollen panna ilmavirrat liikkeeseen. Mutta saako kuun minimideklinatio oinaan (V) merkissä 21 p:nä ja sen kardinalimerkit loppukuulla tuulta syntymään, jää nähtäväksi. Aivan mahdollonta ei se ole, kun venus tällöin liikkuu kravun (♄) merkissä.

Tuulilla edelläsanotussa, kuten aikaisemmin ohimennen huomautettiin, tarkoitetaan pitempiaikaisia, ei aivan hetkelisiä ja pian ohimeneviä ilmahäiriöitä, jotka voivat kesällä syntyä muistakin syistä, kuten esim. ukkossään vaikutuksesta.

Olkoon tässä yhteydessä lisätty, että sääsuhteet tänä vuonna ovat monessa mielessä olleet v. 1913 vallinneiden kaltaiset. Muiden muassa varsin aikaisen kesän tuloon nähdän. — Kuun asento taivaalla saattoikin aiheuttamaan otaksua, että näin tapahtuisi. Nähtäväksi jää, tuleeko samankaltaisuutta jatkumaan. Tästä ja planetojen vaikutuksesta lämpötilaan joskus myöhemmin.

V. M. J. VILJANEN

Älä koskaan sano mistään — oli se mitä tahansa —: „olen sen kadottanut!“ vaan: „olen suorittanut velan.“

Onko poikasi kuollut? — olet maksanut takaisin velan. — Onko vaimosi kuollut? — olet suorittanut velan. — Onko omaisuutesi sinulta viety? — olet siis tämänkin velan maksanut pois.

„Mutta roisto on sen minulta vienyt!“ — Mitä sinua liikuttaa, kenen kautta Hyväntekijäsi on vaatinut lainansa takaisin?

Niinkauan kuin hän uskoo antimensa sinun käsiisi, tulee sinun käyttää niitä huolellisesti, niinkuin matkustavainen käyttää vierashuoneen tavaroita. *Epiktetos*

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ.

III luku.

Eräs kääntäjä on asettanut seuraavan siunauksen Patandshalin ajatelmien alkuun:

„Terve Ganeesa! Tuottakoon teille kaikille siunausta tämä kaksoisolentojen Shivan ja hänen vaimonsa yhtyminen, jonka käsittämisen kautta saavutetaan vapautus, niin vaikea kuin sen voittaminen onkin.

Edward Carpenter selittää Shivan (hindulaisten kolminaisuuden kolmannen persoonan) luonteen seuraavasti: Shiva esittää involutsionaatteen, jonka toimissa ajatus ja näkyväinen maailmankaikkeus vedetään takaisin hiljaisuuteen.”

Luonnollinen ihmiskehitys johtaa ihmisen ehdottomasti kohtaan, jossa hän ennen tai myöhemmin astuu involutsioonin tielle. Mutta hänen täytyy ensin kulkea kehityksen läpi tässä olemisen tilassa. Toiset ovat niin onnellisia, että he saavuttavat kohdan, missä takaisin paluu alkaa paljon, paljon ennemmin kuin muut. Tämä tietysti riippuu heidän karmansa laadusta, joka tuo heidät joogan tielle. Ja kuitenkin, vaikka muutos todella olisikin tapahtunut heidän sisässään, voi jokin karman osa kantaa sellaista hedelmää, että joogan tielle astuminen näyttää heistä aivan mahdottomalta. Kotisiteit, perinnölliset velvollisuudet, käytännölliset vaikeudet voivat heitä niin sitoa, etteivät he tunne itseänsä vapaiksi. He eivät olekaan vapaita, vaan ovat menneisyytensä orjia, sidotut täyttämään entisten tekojensa seurauksia ja yhdyssiteitä, joita he entisissä elämissä ovat solmineet. Niitä ei voi paeta. Tämän kypsän karman täytyy kantaa hedelmää. On hyödytöntä väkivallalla katkaista sellaista, mikä on oleellinen osa ihmisestä itsestään. Ihmisen itsensä täytyy kantaa oma karmansa ja sen hedelmä ilman toisen apua. Mutta apua voidaan saada. Hindulaisten filosofiassa tapaa siellä täällä mainittuna sen suuren totuuden, että ihminen millä hetkellä

tahansa voi alkaa uuden, toisenlaisen karman luomista ja myöskin, että hän voi kulkea vielä eteenpäin oppimaan välinpitämättömyyden salaisuuden tekojensa tuloksista. Sen kautta vähitellen hänen karmansa hedelmässä tulee olemaan yhä vähemmän taakkoja ja siteitä ja yhä enemmän apua tiellä. Tämä saadaan aikaan antautumalla Herralle ja uhraamalla Hänelle kaikki hedelmät. Jos kaikki uudet teot ovat tässä hengessä tehdyt, tulevat ihmiselämän siteet helpoimmiksi. Ei voi astua tielle siinä ruumistuksessa, jossa halu ihmisen hengessä herää. Mutta ei ole estettä sen tutkimiseen. Työn velvoittama ihminen, ihminen, joka on kokonaan kaikenlaisten maallisten siteitten sitoma, voi kuitenkin elämänsä rauhallisina hetkinä mielessään ajatella tietä, jolle hän haluaisi astua. Täten on Patandshalin filosofian tutkiminen kaikille apuna. Mutta Patandshalin jooga-harjoituksia voi koettaa vain se, joka voi kokonaan antautua täyttämään viisi suuria lupauksia ja sääntöjä. Näiden tutkiminen on hyvin hyödyllistä sillekin, joka ei vielä katso voivansa niitä täyttää. Hänelle se näyttää, kuinka kaukana hänen elämänsä on puhtaasta ja todellisesta. Ja kun hän on tämän huomannut, ei hän voi olla koettamatta sitä muuttaa ja niin tulee hän luomaan uutta ja toisenlaista karmaa.

Olemme jo tutkineet valmistavan joogan kolmea astetta, jotka ovat kuolettaminen, tutkiminen ja antautuminen Hallitsijalle, sille voimakkaalle Olennolle, „joka ylläpitää maailman yksinomaan tahdolla”. Näiden kolmen ponnistuksen välitön seuraus on esteiden väheneminen tai heikontuminen. Esteitä olemme jo ylimalkaisesti tutkineet. Hindulaisten salatieteessä käytetään sanoja, jotka sisältävät yläniteitä ja syvyyksiä ja jokaisen miettiminen on länsimaalaiselle tutkijalle opiksi. Tutkikaamme esimerkiksi ensimmäistä estettä, joista toiset aiheutuvat. Sitä kutsutaan joskus toisella nimellä („pimeys”), jossa muodossa se viettelee kehittyneenkin oppilaan saattaen häntä uskomaan hengeksi sitä, mikä ei ole henkeä, sellaista kuin kosmillista älyä, meidän maailmankaikkeutemme yksilöitymisen perustaa ja sen viittä „tanmatraa” ja ilmennyksen muotoa. Ne aikaansaavat „viidenkertaisen kentän”, sen ihmeellisen maailmankaikkeuden, joka on olemassa ihmisen kehitystä varten. Joogin tai joogiksi pyrkijän täytyy

oppia erottamaan puhdas henki kaikista muodoista ja ilmenyksistä, ennenkun hän voi päästä siitä pimeydestä, jota kutsutaan tietämättömyydeksi. Tätä ei voida tehdä älyllisen ponnistuksen kautta. Tämän tiedon voi saavuttaa vain valaistuksen kautta. Älyllinen ponnistus ei riitä, kun kysymyksessä ovat tällaiset syvät asiat, joita eivät rajoitetut aivot voi käsitellä. Siksi sanoo Patandshali aivan ensimmäisen kirjan alussa selittäessään joogaa, että se on ajatuselämän muodostelmien voittamista. Toisin sanoen, se sisältää täydellisen ajatustoiminnan hillinnän. Se ei ole ajatuksen hallitsemista tai sen ohjaamista, se on sen täydellistä toiminnasta pidättymistä tai sen tukahuttamista. Tämä tietysti tarkoittaa keskittymisen aikaa ja se tila tai aste on joogin ponnistusten kruunu tai huippu, vaikkakin Patandshali asettaa sen alkuun osottamaan, mihin suuntaan on kehityttävä. Joogin toivomuksena on hengen valon saavuttaminen ja koska aivot eivät ole henkeä, täytyy niiden hiljentyä ja olla paikoillaan niinä kehityksen korkeina hetkinä, jolloin joogi hakee valaistusta. Joogan valmistuksissa, toisessa kirjassa, neuvotaan apua niitä esteitä vastaan, jotka tässä esiintyvät. Käsketään mietiskelemään niiden vastakohtia. Mietiskellään Herraa, tämän maailman valaisijaa, kun tahdotaan, että pimeys edes jonkunverran haihtuisi. Mietiskely määritellään sanalla „harkitseminen”, ja siihen neuvotaan välttämättömästi antautumaan, kun esteet pimentävät mieltä ja haihduttavat tien. Kontemplatsioonia, mielenkiinnittämistä johonkin esineeseen, jota tilaa kutsutaan „yksipisteisyydeksi”, käsitellään joogan kolmannessa kirjassa ja on selvästi sanottu, ettei sitä voida yrittää, ennenkun aistimet ovat voitettut ja sisäinen itse puhdistettu. On selvää, että niin täytyy olla, sillä kun tässä hyvin onnistuu, aiheutuu joogauni. Tämä on joogan kuudes aste. Kun yksipisteisyyttä tai jonkun esineen miettimistä on harjoitettu, ennenkun nuo viidet lupaukset ovat vahvistetut, ennenkun säännöt ovat tulleet tavoiksi ja ennenkun sisäisen itsen puhdistus on täydellinen, niin seuraa siitä hyvin tuskallisia ja vaarallisia vaikutuksia sekä ruumiiseen että mieleen. Mietiskely on „eristämisen palvomista”. Se merkitsee, että se on aikaisempi harjoitus, valmistava tila ennen todellista keskittämistä, sielun eristämistä, joka on koko ponnistuksen

tulos. Ennenkun siihen päästään, täytyy mielen olla täydellisesti puhdistetun ja läpikuultavan.

Toisella esteellä, egoismilla, on toinen nimi, joka auttaa ymmärtämään sitä persoonalliseen elämään nähden, joka joogin on saavutettava. Sen toinen nimi on „harha”. Alkajan on vaikea erottaa itsensä ruumiista ja mielestä ja kun tämä vaikeus on voitettu, on kuin työ olisi tehty. Mutta mitkään tehtävät eivät vielä ole täytetyt. Esteet tulevat joogin tielle uusissa ja hienommissa muodoissa jokaisella edistymisen asteella. Kun joogi on salaisten, hänessä nousevien voimien kautta tullut luojaksi, on hänen vaikea välttää itsekkyyttä luomiensa muotojen suhteen. Näyttää siltä, kuin ne olisivat häntä itseään. Kolmannella esteellä, himolla, on vielä kauheampi toinen nimi. Sitä kutsutaan „suureksi harhaksi”. Niin kiihkeät ovat ne hienojen nautintojen ilot ja salaiset kokemukset, jotka tulevat joogin tielle, että niiden himoitsemiseen lankeamisen vaara on suurempi, kuin mikään kiusaus, joka tulee ihmiselle fyysillisellä tasolla tai edes astraalisten kokemusten alueilla. Niin kauan kuin joogi on suuren harhan vallassa, on hän yhtä kaukana määrästään, kuin vasta-alkaja, joka taistelee tavallista inhimillistä halua ja himoa vastaan. Vastenmielisyys tai pelko muodostuu vihaksi sitä vastaan, joka on hänen herruutensa ja hänen nautintonsa esteenä. Ja viimeinen este, kiintyminen, lankeaa hänen päälleen voimalla, joka on tuhatkertaisesti kasvanut hänen edistyessään. Hän pelkää voimiensa kadottamista ja tarttuu niihin kiihkolla, joka on tuntematon yksinkertaiseen, alkuperäiseen inhimilliseen, vaikka kuinka suureen haluun tottuneelle ihmiselle. Tästä näkee, kuinka välttämätöntä on puhdistaa sisäinen itse tien alussa ja kokonaan täyttää valmistavat tehtävät, jotka yksin voivat antaa varmuutta. On helppo nähdä, että joogi, joka on saanut kyllin suuren väiän voidakseen vaikuttaa vain tahtonsa voimalla, voi horjuttaa mustan magian kuiluihin, jos ei hän ole tullut epäitsekäksi jo alkutaipaleella. Tämä on saavutettava tuloksena kolmannen suuren lupauksen täydellisestä täyttämisestä.

Jokainen askel tässä tutkimisessä osottaa yhä täydellisemmin, kuinka oleellista, kuinka ehdottomasti oleellista on voittoa valmistavat asteet, ennenkun ryhdytään seuraaviin har-

joituksiin. Viidet lupaukset ovat luetellut ja selitetyt kumpaisessakin muodossaan, karkeassa ja hienossa ja keino niiden vastustamiseksi on selvästi esitetty. Karkeita esteitä on, kuten jo sanottu, vastustettava mietiskelemällä niiden vastakohtia. Hienot esteet, jotka tulevat edistyneen joogin tielle, voidaan voittaa vain joogan korkeimmalla saavutuksella, ajatuselämän täydellisellä hallitsemisella, sen toiminnan estämällä ja nostamalla mieli abstraktiseen tajunnantilaan. Siten on päämäärä saavutettu ja, kuten Patandshali sanoo ensimmäisen kirjan alussa kolmannessa ajatelmassa „katselija katselee itseään”. Tämän ihmeellisen ajattelman toinen käännös on „keskittymisen aikana on sielu katselijana ilman katseltavaa.”

Tavalliselle ihmiselle, joka pitää aistinesineitä ainoana todellisuutena ja ajatusta korkeimpana toimintanaan, on tämä tila aivan käsittämätön ja sanat, joilla sitä selitetään, tuntuvat merkityksettömillä. Ne ovat kuitenkin täynnänsä merkitystä ja selittävät korkeinta tilaa, mihin ruumistunut ihminen voi kohota ja korkeinta kohtaa, minkä hän voi saavuttaa.

Selitettyään tarkasti viidet lupaukset ja neuvottuaan keino, millä alkaja voi alottaa niiden voittamisen, ryhtyy Patandshali selittämään karmaa sekä näkijän ja näön salaperäistä yhtymistä. Vasta sitten mainitsee hän ne kahdeksan joogasääntöä, joilla harjoitukset alkavat. Ennen astumistaan tielle pitää kulkijan täysin ymmärtää ne. Tältä tieltä ei kukaan palaa. Sen vetovoima on liian suuri, jotta kukaan, joka on tuntenut halun astua sille, voisi kääntyä pois. Mutta se on täynnä vaaroja niille, jotka eivät alusta asti täysin tunne päämäärää ja niitä suuria ponnistuksia, joita sen saavuttamiseen kysytään. Mitään oikotietä ei ole olemassa. Joka sitä kuvittelee tai johdetaan siihen luuloon, tulee tavalla tai toisella kovasti kärsimään erehdyksestään. Koko puhdistamisen työ ja koko positiivinen siveellinen kehitys on suoritettava ilman vanhintäkään horjumista. Suvaitsevaisuuden oppiminen ja sen vahvistaminen, johon sisältyvät kaikki viidet suuret lupaukset, vaatii useimmilta ihmisiltä enemmän kuin yhden elämän. Ensimmäinen vaatimus, tappamattomuus, on ehdoton. Elämä on elämää, mikä elävä olento sen omistaneekin ja elämän lahjan on hänelle antanut Luoja, Herra. Hä-

nellä yksin on oikeus ottaa se takaisin. Hyttysellekin suo joogi turvan. Luonnollisena seurauksena on, että myöskin hyttynen, samoin kuin tiikeri, jättävät joogin rauhaan. Joogi ei tunne vastenmielisyyttä ainoatakaan elävää olentoa kohtaan. Hänet täyttää „myötätunnon himo” kaikkia kohtaan.

Tietysti kaikki nämä lupaukset ovat ehdottomia. Mutta näyttää välttämättömältä korostaa erikoisesti ensimmäistä, sillä ihmiset sitä ymmärtävät niin harvoin. Selittäjät ovat erikoisesti huomauttaneet Patandshalin arvelevan, ettei mistään osittaisesta tai rajoitetusta lupauksesta ole apua. Ja näiden lupausten positiivinen luonne tekee niiden vahvistamisen vielä vaikeammaksi. On selvästi sanottu, etteivät ne ole kielteisiä lupauksia. Ihminen joka ei tapa, suojelee elämää. Se on jokapäiväinen ja jokahetkinen velvollisuus. Ensi näkemältä se näyttää hyvin vaikealta, ehkä kaikkein vaikeimmalta. Se ei todellisuudessa kuitenkaan ole niin vaikea, kuin jotkut muut. Varastamattomuus näyttää erittäin yksinkertaiselta näin ilmaistuna. Mutta kun sitä selitetään, ilmenee hyvinkin vaikea puoli. Buddhan pappien ei sallittu pyytää ruokaa. Hän kielsi heitä ojentamasta kuppiansa ikäänkuin pyytäkseen sen täyttämistä. Jos ei kukaan pannut siihen ruokaa, täytyi buddhalaisen papin äänettömänä kuolla nälkään. Toisin tekeminen, pyytäminen, mitä ei hänelle annettu, tai edes antautuminen sitä toivomaan, oli varastamista. Käskyt, jotka Kristus antoi apostoleille olivat aivan samat, vaikkakin kirkko on antanut niille toisen merkityksen. Työntekijällä, joka on palkkansa ansainnut, ei ole tarkoitettu palkattua pappia, jolla on koti ja tulot. Hän on ihminen, jolla ei ole kukkaroa eikä pussia, koska hänen Mestarinsa on kieltänyt häntä niitä kantamasta. Palkalla on tarkoitettu hänelle annettua ruokaa. Mateuksen evankeliumissa sitä on sanottu-kin ruuaksi. Kukkaron pitäminen edellyttää, että toivottaisiin siinä olevan rahaa. Tämän toivominenkin on varastamista. Se on, niin sanoakseni, varastamista maailmankaikkeudelta, jonkin pyytämistä, jota ei karma ole antanut. Tämän lupauksen täyttäminen on vaikea jokapäiväisessä elämässä, sivistyskaudessa, jossa liikkeentekeminen laajemmassa merkityksessä on liikemiesten pyrkimistä toisiaan voittamaan, tai voitosta kilpailemaan ja taistelemaan.

Niin pian kun tämä lupaus on täysin vahvistettu, niin Joogi „kompastuu rikkauteen”, — „kaikki jalokivet lähestyvät häntä”. On ikäänkuin tavallinen ihminen koettaessaan avata ovea olisi mennyt väärälle puolelle ja painaisi sitä kiinni koettaessaan raivata tietä itselleen. Ovet ponnahtavat auki joogin edessä, joka pidättyy kaikesta ponnistuksesta.

Vastaamaan käsitettä, joka määrittelee viimeisen lupauksen, on eräs kääntäjä pannut sanan „ahneus”. Ihmiset ahnehtivat elämän viiniä ja koettavat päästä juomaan maljan pohjasakkaa myöten. Tässä merkityksessä on sanaa käytetty. Tämäkin lupaus voidaan selittää positiivisella sanalla, kuten totuus ja puhtaus. Mutta tappamattomuus ja varastamattomuus ovat luonteeltaan niin merkillisiä, että niitä täytyy toisin selittää. Synnit, jotka käsittävät tappamisen tai pahan tekemisen tuntevalle olennolle teolla, sanalla tai ajatuksella ja sellaisen haluamista, mitä kosmillisesta rikkaudesta ei ole meille annettu, ovat niin kaikkiallisia ja yleisiä, niin yleisesti oikeaksi käytökseksi arvosteltuja, että filosofin, joka näyttää tietä, on pakko positiivisesti ja erikoisesti ne kieltää. Ehdottomina ja kaikessa laajuudessaan noudatettuina ovat nämä viisi lupausa saaneet nimen „Suuri Hyve”. Totuudenrakkaus ja puhtaus ravitsevat ja voimistavat sisäistä itseä ja saavat sen kasvamaan voimassa ja kykeneväksi tien vakaviin ponnistuksiin ryhtymään. Toiset kolme hyvettä saattavat voimistetun sisäisen itsen kosmilliseen sopusointuun, jota se ei enää loukkaa. Hän on lopultakin kotonaan maailmankaikkeudessa, tietää omaavansa siinä paikan karman lain mukaisesti, eikä enää pyydä muuta kuin valaistusta.

Joogan kahta ensimmäistä astetta olemme nyt tarkastaneet, Jamaa, ensimmäistä, joka on nimensä saanut sanskritinkielisestä tukahuttamisesta, „suuren hyveen” täyttämistä, merkitsevästä sanasta, sekä nyt toista, Ni-jamaa, pidättymistä, jatkuvaa sääntöjen noudattamista. Nyt seuraa kolmas aste Aasana, asento. Kuten uskonnollinen ihminen polvistuu rukouksessa ja hillitsee tässä asennossa ollessaan kaikki ruumiin liikkeet, jotka liittyvät toisiin tekoihin, niin valitsee Joogi asennon mietiskelynsä ajaksi. Jooga-asennon pitämisellä tarkotetaan, että ruumis joutuisi pois huomiopiiristä ja rauhoituisi mietiskelyn ajaksi. Toisen kirjan 46:ssa ajatelmassa

Patandshali suoraan sanoo, että asento on valittava vakavaksi, helpoksi ja miellyttäväksi. Ponnistuksen asennon pitämiseksi tulee olla niin helpon kuin mahdollista. 47:ssä ajatelmassa sanoo Patandshali sitä lempeäksi ponnistukseksi. Selittäjät painostavat, että kaikki kiihkeä ponnistus asennon pitämiseksi tuottaa tuskaa ja siitä seuraa epävakaisuutta. Dvivedi sanoo, että asteettaisen ja lempeän ponnistuksen kautta tulee minkä tahansa asennon pitäminen tavaksi ja käy yhtä helpoksi valita asento hetken ajattelemiseen, kuin pitkäksi aikaa. Niin pian kun asentoon on asetettu, vaipuu joogi mietiskelyyn. Kun mietiskely on aiheuttanut täydellisen mielenvakaisuuden, eivät vastakohtat tee hyökkäyksiään sen aikana. Joogin ruumis ei tämän ajan kuluessa tiedä mitään kylmän ja kuuman, nälän ja janon aistimuksista ja hänen sisäinen itsensä, joka Herraa mietiskelee, ei kärsi halun tai vastenmielisyyden tunteista. Tullaan huomaamaan, että tämä on aivan eri asia, kuin Hatha-joogassa istuminen. Hatha-jooga-järjestelmään kuuluu kahdeksankymmentä neljä asentoa ja kullakin sanotaan olevan erikoinen vaikutuksensa ruumiiseen ja mieleen. Olosuhteet, joissa mainittua järjestelmää on tutkittava, ovat sivuseikkojaan myöten selitetty Hathapradipikassa, mutta niiden vaikeus aiheuttaisi hyvin suuria hankaluuksia nykypäivinä.

„Hathan harjoittajan tulee asua luostarissa tai muussa aivan eristetyssä paikassa, maassa, jota hallitsee hyvä kuningas, jossa asuu uskonnollista kansaa. Sen tulee helpoin keinoin hankkia toimeentulonsa. Sillä tulee olla helpot toimeentulomahdollisuudet ja olla huolista vapaan. Paikka ei saisi olla nuolenkantamaa laajempi ei leveydeltään eikä pituudeltaan. Sen pitäisi olla ilman kiviä, tulta ja vettä. Joogan harjoittamisen paikan tulee olla huoneessa, missä on pieni ovi sisäänastumista ja ulosmenemistä varten, muuten tulee sen olla ilman ikkunoita, ilman halkeamia ja reikiä, ei liian korkean, eikä liian matalan, puhtaan ja miellyttävän, puutarhojen, lähteiden ja muiden samankaltaisten mukavuutten ympäröimä.”

Sanotaan monien hindulaisten pitävän mahdottomana saavuttaa salaisia kykyjä tai siddhejä käymättä läpi Hatha-joogan tuskallisten valmistavien harjoitusten asentoineen,

voimisteluineen ja muine harjoituksineen, jotka toisinaan ovat vastenmielisiä ja kiusallisia. Mutta tunnetaan varmoja esimerkkejä ihmisistä, jotka ovat saavuttaneet ainakin muutamia tällaisia kykyjä käymättä Hatha-joogan tietä. On huomattava, että toiset selittäjät pitävät linnun ilmaan nousemista ja lentoa yliluonnollisena kyynä. Sellaiset kyvyt kehittyvät joogissa joissakin harvoissa tapauksissa. Ja tämän kyvyn, jonka avulla painolaki tehdään voimattomaksi, sanotaan viiden unkarilaisen kuningasperheen jäsenen omistaneen. Sir William Crookes väittää, että näiden henkilöiden elämäkerat ovat täydellisesti toteennäytetyt ja että vaikka he olivat askeetteja ja olivat kuolettamisen ja antautumisen harjoittajia, niin he varmasti eivät olleet käyttäneet vuosia intialaisen intoilijan Hatha-joogan harjoittamiseen. Sir William Crookes on tehnyt luettelon neljästäkymmenestä henkilöstä, joiden on todistettu omaavan levitatsioonikyvyn. Näistä ovat useat olleet roomalaiskatolilaisia munkkeja, saarnaajia, abbedisvoja tai nunnia, joille tällaiset aikaavaativat menetelmät olisivat olleet mahdottomia. Hatha-joogan harjoittelijat pitävät järjellisenä mahdollisuutena määrätyn asennon pitämistä kahdenkymmenen vuoden ajan. Pyhä Ignatius Loyola oli yksi niitä, jotka omasivat levitatsioonikyvyn.

Vakavan ja helpon mietiskelyasennon hankkiminen on Patandshalin joogajärjestelmän mukaan välttämätöntä. On myöskin välttämätöntä voittaa ehdoton valta asentojensa yli, ennenkun pyritään eteenpäin. On tarkoitus erottaa mietiskelytila kaikista muista toiminnantiloista siten, että kun valittuun asentoon on asetettu, on mielikin samalla antautunut mietiskelytilaan. Ja sinä aikana, jolloin tätä tilaa kestää ja jolloin mieli on lujasti Herraan kiinnitetty, ei vastakohtista johtuneilla kärsimyksillä ole valtaa sen yli. Siten niiden valta vähitellen kokonaan laimenee.

Kun asentoa on opittu hallitsemaan, ryhdytään hengitystä hallitsemaan. Hindulaisissa pyhissä kirjoissa kutsutaan tätä harjoitusta pranajamaksi. Baghavad Gita käskee „pidättämään sisään- ja uloshengityksen virtaa ja olemaan kokonaan pranajamaan vaipuneena.” Täydellisestä pranajamasta on tuloksena „kaikkien elon voimien hillitseminen ja niiden kaikkien alistaminen itsen alle” ja määrätty salaiset kyvyt

kehittyvät kullakin edistyksen asteelle. Hengitys on saatava sopusointuun maailmankaikkeuden suonensykinän kanssa. Kun neljäs kehityksen aste on saavutettu ja tulikäärme, kundaliini, on herännyt, niin on hengityksen pituus suhteessa tattuun. Tämän kehitysasteen aikana johtaa joogi kehityksen toimintaa ruumiin hermoissa ja hermosolmuissa (eetteriruumiin lootuskukissa) ja „vie sen hyvin, hyvin hitaasti, aste asteelta viimeiseen padmaan tai lootuskukkaan, missä täydellinen samadhi syntyy”. Samadhi on täydellinen keskittymisen tila, missä mieli puhtaan ja läpikuultavan jalokiven kaltaisena heijastaa yksin Korkeinta. Täten on aikaansaatu yhdistyminen, yhteys, Jooga.

Tullaan huomaamaan, kuinka vakava ja ankara harjoitusmenetelmän osa hengityksen hallitseminen on. Jotkut kansantajuiset joogaharjoituksen esittäjät ovat supistelleet tätä opetuksenosaa ja ovat kiihkeälle kuulijakunnalleen selittäneet, että on mahdollista tulla yhdeksi maailmankaikkeuden kanssa yksinomaan rytmillisen hengittämisen avulla. Kun kukin tämän kehitysharjoituksen aste synnyttää määrätyn salaisen kyvyn, niin luodessamme yleissilmäyksen yli koko menetelmän, huomaamme helposti, mikä vaara on tarjona niille, jotka ryhtyvät tähän harjoitukseen käymättä läpi niiden siveellisten harjoitusten, joissa on tielle astumisen ainoa varma turva.

Kun tähän ponnistusten asteeseen on päästy, kun joogi on voittanut siveellisen itsehillinnän ja päässyt fyysillisten tilojen herraksi täydellisen mietiskelytoiminnan avulla, niin on, kuten Patandshali toisen kirjan 53:ssa ajatelmassa sanoo sen kautta „valon peite hävitetty”, tai „tämän kautta on valon peittäminen poistettu”.

Sanóilla „sen tai tämän kautta” tarkoitetaan hengityksen ohjaamista. Tämä peitteen poistaminen on sen tulosta. Peite tai pimentäminen johtuu vastakohtien toiminnasta karmasta johtuvan elämän aikana. Valo, joka on peitetty tai pimentetty, on ihmishengen tai korkeamman itsen valo. Välittömästi seuraa tästä (53 ajatelma) että „mieli kykenee havaintojen tekoon” tai „mieli oppii sulautumiseen”. Tämä lopettaa II:sen kirjan, jota on kutsuttu „Keinojen kirjaksi”.

MABEL COLLINS

Suom. K. I.

USKON NÄHNEENI JA OPPINEENI

En sitä vielä silloin lapsena tietänyt miksi sinun nimesi, Kreikka, korviini kauniimmalta kaikui kuin minkään muun maan ja miksi historiasi oli kuin rakkaita kotoisia muistoja, mutta nyt sen tiedän. Oi, edellinen ihana syntymämaani!

En ihmettele, miksi jo lassa niin sanomattomasti ikävöin sinun sinisen taivaasi alle näkemään sinun temppeleitäsi, rauniokumpujasi, pyhiä paikkojasi ja lempeiden lehtojesi siimeksiä. Kuinka voisinkaan olla kaipaamatta maahan, jossa olen viettänyt yhden niin onnellisen ja nautintorikkaan elämän!

Muistan kuin eilisen päivän sen tapauksen, jolloin ensikerran sain silmätä edelliseen elämäni, sillä se toi tähän nykyiseen kärsimyksistä rikkaaseen elämäni ensimmäisen suuren suloisen juhlan.

Olin korvessa kovaa kannikkoa pelloksi raivaten itseni näännyksiin raatanut, kun murtunein mielin illalla yksinäni kävin levolle autiossa mökissäni, mielessäni katkera kysymys: miksi minun täytyy näin ankarasti raataa kurjan toimeentuloni tähden, kun niin monilla, jotka eivät koskaan ole hyödyllistä työtä tehneet, on nautinnoista rikas elämä? Tämä kysymys mielessäni nukahdin, ja silloin sain ensikerran silmätä elämänkirjan edellistä lehteä.

Näin edessäni uljaan, juhlihan, seppelepäisen nuorisojoukon antiikkisiin poimutettuihin viittoihin pukeutuneena ja kuulin heiltä mitä ihanimman laulun, jota he kauniilla soittimilla säestivät. Minusta tuntui kuin laulu olisi erikoisesti minua varten kaikunut; sillä se täytti rintani niin valtavalla riemulla. Olin jo hereillä, silmäni avoinna, kun kuulin laulun viimeisen säkeen ja soittimien viimeiset soinnut. Väsymys oli poissa. Riensin onnellisena työhöni ja elin viikkoja kuin suurta juhlaa viettäen, tuskin huomaten, että ankarasti raadoin kyttöisessä korvessa.

Vuosia sen jälkeen näin itseni seisomassa antiikkiseen tyyliin rakennetun talon atriumissa, ihailien talon taiteellista muotoa, etenkin pylväiden koristeltuja yläpäitä, ja kaikki

tämä tuntui minusta kotoiselta. Menin sisälle pieneen huoneeseen, jonka seinillä oli pieniä maalausharjoitelmia, joilla kirkkaine, pehmeine väreineen oli hämmästyttävän paljon yhtäläisyyttä niiden vesivärimaalauksen kanssa, joita olen täällä korvessa maalannut. Toisessa huoneessa tuli vastaan pieni tyttö, jota noin keski-ikäinen nainen työnsi edellään hartioista. Tytön silmistä säteili autuaallisina lapsen riemu, kun hän kutrit hajalla vastaan juoksi ja kumarruttuani pienet kauniit kätensä kaulalleni kietoi. Niin sanomaton onni täytti koko olemukseni, että en uskaltanut itseäni liikuttaa; sillä en fahtonut, että autuas riemuni tulisi häirityksi ja että kaulaltani poistuisivat nuo pienet rakkaat kätöset. Tuon saman herttaisen tytön tapasin tässä ruumistuksessa 3 vuotta sitten. Hän oli silloin 14 vuotias. Hämmästyin heti ensinäkemällä hänen tuttua sulouttaan. Hän katseli myöskin minua suurella mielenkiinnolla, kuin kysyen, missä ja milloin olen sinut ennen nähnyt.

Näin hänet ainoastaan sen yhden kerran, enkä viime vuosina ole saanut hänestä mitään tietää. Mutta enemmän minä häntä kaipaan kuin ketään muuta, eikä ihme, sillä sytytti hän edellisessä elämässäni niin monasti viattomalla iloisuudellaan minun uneksivaan sieluuni niin ihanan riemun.

Eräänä toisena kertana näin itseni katselemassa suuria juhlavalmistuksia, ja juhlavalmistusten johtaja kysyi minulta: „Onko hyvin, Korpaanos?” Tunsin tuon nimen omakseni.

Näyttää siltä, että eläessäni Korpaanoksena, yli 2,000 vuotta sitten, on elämäni ollut nautintorikasta ylimyselämää, ja moni on minun hyväkseni silloin työtä tehnyt. On siis aivan oikein, että minä nyt vailla nautinnoita ponnistelen heidän hyväksensä, jotka silloin minua palvelivat. Jospa minun työni voisi tuottaa niin paljon riemua heille, kuin minä sain silloin heidän työnsä välityksellä, niin ei olisi raadattani hukkaan mennyt. Ikävä vaan, että heistä ei monikaan voi tuntea sellaista nautintoa, sillä heistä monet on valta-asemassa ensikertaa; siksi monet heistä hillittömyydellään turmelevat itse elämänsä riemun.

S. O.

MITEN JA MIKSI TULIN TEOSOFIKSI?

XIII.

Koska siitä, miten ja miksi *tulin* teosofiksi, ei ole paljoakaan sanottavaa, sallittaneen minun tämän otsikon alla kertoa myöskin asioista, joihin en olisi löytänyt tyydyttävää selitystä mistään muualta kuin teosofiasta. Sitäpaitsi en olekaan hengenheimolaisten piirin ulkopuolella vielä uskaltanut esiintyä teosofina, huolimatta siitä, että tulen tänään — juuri tänään — olleksi jo 9 vuotta Teosofisen Seuran jäsenenäkin. Suurin syy siihen on ehkä se, että tunnen vielä olevani kaukana todellisesta teosofista, vaikkapa lienenkin noita „luonnonteosofejia”, joita eräs tämän otsakkeen alla kirjoittaja arveli Suomessa olevan paljon.

Isäni kuului aikoinaan „Omantunnon” tilaajiin ja lueskeli silloin täällä Suomessa saatavana olevan niukan teosofishenkisen kirjallisuuden. Olin siihen aikaan vielä nuori tyttö ja kun isäni kotoisessa piirissä puhui karmasta, jälleensyntymästä, mestareista . . ., oli se kaikki minusta itseltään-selvää, toisin sanoen aivan luonnollista.

Kehitysaikani vietin melkeinpä yksinomaan uneksien, huomaamatta paljoakaan fyysillistä ympäristöäni. Kuljeskelin surumielisenä, rinta täynnä kaihoa ja kaipausta. Ihailin suuresti, melkeinpä palvoin omia ihanteitani ihmisissä ja asioissa. Runoilijoita ja runoja ymmärsin ihan lapsesta saakka. Niitä luin ja jäljentelin itselleni ja tovereilleni.

Rakas isäni kuoli pian. Aavistin hänen kuolemansa heti ensimmäisten vähäpätöisten taudinoireitten ilmaannuttua. En sairaanhoitaja-kokemukseni perusteella, mutta kenties psyykkisen herkkyyteni nojalla. Muutkin perheemme jäsenet saivat unessa viittauksia asiasta. Samoja henkisiä harrastuksia omaava veljeni jäi kuitenkin tuekseni.

Osasto, jossa palvelen on erillään suurista rakennuksista syrjäisen metsikön keskellä. — Mikä rauhaisa soppa tämä olisikaan tieteilijäteosofille! — Kulkutauditomina aikoina olen täällä ihan yksin. Hiljaisuutta on kylliksi ja yksinäisyyttä joskus liiaksikin, joten orpoudentunne ja entinen surumielisyys usein tahtoo voittaa, huolimatta valoisasta mail-

mankatsomuksestani. Niinpä eräänäkin iltana tunsin aivan pohjattomasti kaipaavani isääni. Sitäpaitsi tunsin syvää surua muistaissani, etten tehnyt hänen tuskiensa lieventämiseksi läheskään kaikkea, mitä minun olisi pitänyt voida tehdä, — kunnes yhtäkkiä sain voimakkaan tunteen isäni läheisyydestä. Pyysin, että jos hän todella näki suruni, hän ilmoittaisi siitä unessa minulle ja auttaisi, jos mahdollista, minua tuomaan sen päivätajuntaan. Heti vuoteeseen mentyäni nukuin ja näin isäni, joka pusersi minut hetkiseksi jonkunmoisen viittansa sisään puhutellen lapseksi ja sanoen muutamia hyvin ytimekkäitä lohdutuksen sanoja ja lopuksi herättäen minut suutelemalla poskelle. Kun heräsin, soivat hänen sanansa korvissani, suutelon jälki tuntui poskellani ja sydämeni sykki riemusta... Olin samanlaisen tunteen vallassa kuin ennen pikkutyttöinä, kun isä hevosmatkaltaan saavuttuaan sulki meidät vastaan juoksevat lapset vuorotellen ison matkaturkkinsa sisään, sitten suudellen poskelle.

Eräänä syksyiltana tultuani ulkoa tänne tyhjään „mökkiin” sain sellaisen tunnun, että täällä oli joku. Valaisin huoneet sähköllä näkemättä ensin ketään, kunnes näin kahden huoneen välisestä ikkunasta vaaleanverisen miehen katselevan minua. Säpsähdin, enkä tahtonut uskoa silmiäni kunnes, katsoen välillä muualle ja kooten rohkeutta, katsoin uudelleen. Siinä hän seiso i yhä. Katselimme ison aikaa silmästä silmään toisiamme, kunnes hän siihen paikkaan katsoi. Siksi oudolle se tuntui, että ellen olisi teosofiasta saanut valoa asiaan, olisin varmaankin menettänyt tasapainoni. Yksinasujaksi täällä ei minusta kuitenkaan olisi enää ollut. Mutta nyt pakotin itseni rauhoittumaan ja menin vuoteeseen. Toistaen lausetta: „Rauha kaikille olennoille” nukuin aivan ihmeteltävän pian levolliseen uneen. Aamulla olin iloinen, että se, jota olin toivonut, nimittäin että saisin jonkun oikein „kouriintuntuvan” todistuksen yliaistillisista asioista oli nyt tapahtunut. Usein olen, pitäessäni kylmenevää kättä kädessäni, toivonut saavani edes pikkusen kurkistaa rajan toiselle puolen.

Keväällä vuonna 1916 puhkesi minulla suureksi hämmästyksekseni runosuoni. Horoskoopissani oli niihin aikoihin kuun kolmioaspektit Merkuriuksen ja Venuksen kanssa.

Se oli suurta riemua, sillä vaikka tiedänkin, että runoni, muutamia harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, vaikuttavat ikäiseni kädestä lähteneinä hyvinkin lapsellisilta, arvelen kuitenkin tuossa kyvyssä omaavani aarteen, jonka toivon voivani siemenenä säilyttää vielä uuteen maahankin. Sitäpaitsi on se, ajatusten vaikutusta lukuunottamatta, melkein ainoa keino, jonka avulla minäkin olen ehkä voinut edes jonkun teosofisen siemenen pirahduttaa, kansantajuisissa viikkolehdistä ja vähin muuallakin. Tuomari Nevalaisen kuoleman jälkeen sain myöskin tilaisuuden jonkun aikaa toimittaa hänen alkamaansa sarjaa „Ajatuksia elämästä ja kuolemasta” eräässä viikkolehdestä. Samoin valikoin erääseen toiseen lehteenkin teosofisia katkelmia nimellä „Poimintoja”.

Viime kesänä oli minulla myöskin soma sielullinen kokemus. Jouduin nimittäin vähäsen hoitelemaan erästä vanhaa, uskovaista leskirouvaa. Vaikka olimme „vieraita” toisillemme, sanoi hän kohta tervehtimisemme jälkeen: „Voi, että tällainen rakas ystävä on asunut näin lähellä, enkä minä ole tiennyt hänestä mitään.” En tiedä, kuinka se niin oli, mutta tunsin mitä suurinta sisäistä riemua ja tyydytystä saadessani hoidella häntä. Olin niihin aikoihin niin kohotetussa mielentilassa, että jalat eivät tuntuneet paljoa maata tapaavan. Syyt siehenkin lienevät kaukaisen menneisyyden peitossa. Kenties sain maksaa hänelle vanhan velkani... Hän matkusti tyttärensä luo ja tuotiin syksymmällä ruumiina takaisin. Koko ajan kun hän oli täällä likellä ja haudalla erittäinkin, tunsin hänen läsnäolonsa vainajana niin voimakkaasti, etten olisi hämmästynyt, jos olisin hänet nähnyt. Kuollessaan oli hän pyytänyt lapsiaan liittämään minut omaan joukkoonsa hautauksessa, joka pyyntö liikutti minua syvästi. Vilpittöntyä oli osanottoni heidän suruunsa. Yksi hänen pojistaan piti haudalla ihanan, aivan teosofisen puheen alkaen sanoilla: „Äiti, rakkaus ei koskaan kuole...” Se puhe, samoin kuin puhujakin on aina säilyvä mielessäni. — Siinä kuussa oli minulla Neptunuksen aspekti.

Karmani on niin hyvä, että olen joutunut tekemisiin ai-noastaan hyvien ihmisten kanssa; yksinomaan se, että on täytynyt heistä erota, on tuntunut kovalle. Sentäänkin, vaikka tiedän, että minunkin on vihdoin päästävä itsenäi-

seksi ihmiseksi ja opittava vapautumaan itsekkästä omistamisen halusta.

Viime kuussa pidettiin paikkakunnallani ensimmäinen teosofinen esitelmä ja olen myöskin saanut nähdä nuoresta työtoveristani kehittyvän teosofin. Hänestä tulee toisenlainen kuin minä, sillä huolimatta sieluni pohjattomasta nälästä on sulatuskykyni ravintoon nähden vielä hyvin rajoitettua.

Eräs läheinen ystäväni kirjoitti hiljattain: „Tutkimattomat ovat Herran tiet, joita hän käyttää kuljettaessaan meitä ihmislapsia ylemmä, ylemmä.” Sitä samaa olen minäkin saanut tuntea, vaikka olen sen näin huonosti kyennyt tässä esille tuomaan.

H. P.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

397 *Kysymys. L. T.* Ruusu-Ristissä siv. 138 sanotaan Mrs. Annie Besantin syntyneen Oinaan merkissä, siis keväällä, Tietäjässä v. 1909 siv. 302 ja 305 lokakuun 1 p:nä. Milloinka on hän syntynyt?

Vastaus. Lokakuun 1 p:nä eli Vaa'an merkissä. Hänen horoskoopkinsa on suuressa määrin Oinas-horoskooppi, sillä Oinaan merkki on hänellä nousevana merkinä ja Mars hallitsevana planeettana, kuten Ruusu-Ristissä siv. 138 nimenomaan sanotaankin.

398 *Kysymys. L. T.* Mitä voi epämusikaalinen ihminen tehdä nykyisessä ruumistuksessa ollakseen lahjakkaampi seuraavassa? Auttaako tässäkin ajattelu vai pitäisikö etsiä tilaisuutta käytännölliseen kouluutukseen?

Vastaus. Musikaalisuus niin sanoakseni ulkonaisessa merkityksessä asuu ruumiillisessa elimistössä ja kulkee siis perintönä suvussa. Sen hankkiminen on kysynyt pitkien aikojen ponnistuksia miespolvien kestäessä. Tätä ruumiillista musikaalisuutta ei siis voi siirtää toisesta inkarnatsioonista toiseen syntymättä uudestaan musikaaliseen perheeseen. Sitä

vastoin on olemassa niin sanoakseni sielullinen musikaalisuus, joka perustuu runollisuuteen ja kauneuden tajuamiseen yleensä. Musikaalinen sanan sisäisessä merkityksessä on ihminen, jonka sielussa sävelet soivat, vaikkei hän osaisi laulaa eikä soittaa ja vaikkei hänellä olisi näihin taitoihin taipumustakaan. Tätä sielullista puolta kannattaa kehittää siinä mielessä, että saisi jotain mukaansa tulevan ruumistuksen varalle.

TIEN VARRELTA

Ruusu-Ristin ensi numero ilmestyy elokuun 21 p:nä. Puolivuoden tilaajat pyydetään ensi tilassa uudistamaan tilauksensa.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot, jotka — paitsi Vappuna — ovat jatkuneet säännöllisesti joka sunnuntai klo 12 päivällä, päättyvät tältä työkaudelta toukokuun 29 p:nä. Toukokuun ajalla siirtyivät luennot Ostrobotnialta Bulevardin 7:ään.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous on kesäkuun 5—7 p:nä Helsingissä. Kokouksen yhteydessä on julkinen matinee sunnuntaina 5 p:nä klo 12 päivällä Bulevardin 7:ssä.

Ruusu-Ristin jäsenet, jotka vuosikokouksessa juhllisesti vastaanotetaan, ovat tilaisuudessa lunastamaan itselleen jäsenmerkin à Smk. 35:—.

Helsingin kysymysillat ovat koko talven säännöllisesti jatkuneet tiistaisin klo 7 i.p. Bulevardin 7:ssä. Ne ovat olleet Teosofisen Seuran Kannatusliiton toimeenpanemat ja ovat vetäneet puoleensa harvinaisen paljon yleisöä. Pekka Ervast on vastannut kysymyksiin.

Laulajatar Ester Laitinen, joka joskus esiintyi Teosofisessa Seurassa Helsingissä, on nyt konserttimatkalla Amerikan Yhdysvalloissa, eikä nähtävästi ole unohtanut teosofisia harrastuksiaan. Eräs ystävämme kirjoittaa meille Amerikasta: „Neiti E. L. on saavuttanut suurta suosiota amerikkalaisten musiikin ystävien kesken. Varsinkin kuuluisimmat soittotaitelijat, yliopistojen ja konservatoorien professorit

ovat antaneet kiittäviä lausuntoja laulajattaren harvinaisen voimakkaasta sointuisasta äänestä ja kyvystä. Sitäpaitsi on neiti Laitinen laulanut Krotonassa Californiassa (Teosofisen Seuran päämajassa) ja muuallakin teosofisten looshien esitelmätilaisuuksissa. Tietääkseni onkin tämä ensimmäinen kerta, jolloin suomalainen laulajatar on antanut erikoistilaisuuden amerikkalaisille teosofisille ystävillemme tutustua suomalaisiin säveliin ja kieleen, jota ihmetellen, haltioituneina kuuntelivat. Lukuisat ystävät teosofisissa piireissä ihaillen muistelevat neiti Laitisen vierailua täällä. *F. J.*"

Salainen Oppi. Silloin tällöin kysytään Madame Blavatskyn Salaista Oppia. Ensimmäinen osa on ilmestynyt kokonaisuudessaan, toista osaa puolet eli kaksi nidettä, ja teos on saatavissa Kustannusosakeyhtiö Tietäjän kautta (postiosoite: Viipuri). Jatkoa ei ole vielä suomeksi ilmestynyt, osaksi varojen, osaksi pätevän suomentajan puutteessa. Salaisen Opin entiset tilaajat ovat täten samassa asemassa kuin maailma yleensä nykyään on kaiken hyvän suhteen: saamme odottaa.

Astrologian ja horoskooppein harrastajille on meillä ilo ilmoittaa, että insinööri *Leo Krohn* laatii horoskooppeja sadan markan hinnasta, joka raha kokonaan tulee Ruusu-Risti-seuran työn hyväksi. Joka itselleen horoskoopin tahtoo, hänen on ilmoitettava nimensä (ja sukupuolensa, ellei tämä selviä nimestä), syntymäpaikkansa ja syntymäaikansa (vuoden, kuukauden, päivän ja niin tarkkaan kuin mahdollista tunnin ja minuutin). Tilaukset välittää Ruusu-Ristin toimitus (os. Helsinki).

Tämän numeron mukana jaetaan Kustannus-Oy. Tietäjän tilausilmoitus jouluksi julkaistavasta Pekka Ervastin kirjasta

KUKA JEESUS OLI?

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2,	Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55,	” 59 06
Eerikinkatu 22,	” 57 58
. Viertotie 44,	” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostakaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Kesäkirjapaino Oy.

Helsinki, NiivolainE. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaareнк. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB. VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kangaita ja lisätarpeita erittäin halpuihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

ELOKUU

N:o 6

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Helsinki. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

ELOKUU 1921

N:o 6

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Toimittajalta	321
Teosofisen Seuran tehtävä, <i>Pekka Ervast</i>	328
Väinämöinen, V, <i>Pekka Ervast</i>	335
Mestareista	346
Kuvaelma runodraamasta „Saban kuningatar“, <i>R. Ronimus</i>	349
Muuan okkultinen romaanisarja, I, <i>Leo Krohn</i>	354
Ihanne, sydän ja järki, <i>J. R. H.</i>	360
Erään ruotsalaisen lääkärin huomioita	362
Läpikuultava jalokivi, IV, <i>Mabel Collins</i>	369
Ihminen ja maailma, III, <i>J. R. H.</i>	378
Sukuvietistä ja rakkaudesta, <i>Ossian Erämies</i>	380
Tien varrelta	382

Maantilijehys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Miljonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

ELOKUU 1921

N:o 6

TOIMITTAJALTA

Taas on manan majoille siirtynyt yksi teosofisen liikkeen talkuperäisistä pylväistä, Teosofisen Seuran varapresidentti, englantilainen kirjailija ja sanomalehtimies *Alfred Percy Sinnett*. Mr Sinnett oli syntynyt tammikuussa 1840 ja oli siis kuollessaan kesäkuussa saavuttanut 81-vuotiaan kunniakkiaan iän. Hänen poismuuttonsa oli suuri menetys teosofiselle liikkeelle, sillä viimeiseen saakka lähti hänen ahkerasta kynästään tuotteita julkisuuteen sekä aikakauskirja- ja sanomalehtikirjoitusten että kirjojen muodossa. Hän oli kotimaassaan arvossa pidetty auktoriteetti kaikkien yliaistillisten tutkimusten alalla, sillä hän oli m.m. ensimmäisiä teosofeja, jotka ymmärtämyksellä ja myötätunnolla puhuivat spiritistisestä liikkeestä.

Hänen kirjojaan ei ole käännetty suomeksi, mutta jokainen teosofi kuitenkin tietää, että Mr. Sinnett varsinaisesti teki teosofian tunnetuksi Euroopassa. Hän toimi 70-luvulla Indiassa suuren *the Pioneer*-lehden toimittajana, kun joutui kosketukseen madame Blavatskyn kanssa. Sinnetin kodissa madame Blavatsky suoritti nuo merkilliset „okkultiset ilmiöt“, joista Sinnett sai aiheen ensimmäiseen teosofiseen teokseensa *The Occult World* (Salainen maailma). Madame Blavatskyn välityksellä Mr. Sinnet myös pääsi kirjeenvaihtoon Mestari Kuthumin kanssa. Osia näistä mestarikirjeistä Mr. Sinnett julkaisi edellämämainitussa teoksessaan, ja niiden nojalla hän kirjoitti seikkaperäisen ja suurta huomiota herättäneen esityksensä teosofisesta maailmankatsomuksesta,

tuon toisen kaikkialla tunnetun teoksensa *Esoteric Buddhism* (ruotsinnoksena nimeltä *De invigdes lära*). Mr. Sinnett liittyi Teosofiseen Seuraan v. 1879 ja hänen ensimmäiset kirjansa teosofiasta ilmestyivät Englannissa 80-luvun alussa.

Mr. Sinnett ei koskaan väittänyt olevansa selvänäkijä kuten H. P. B., A. B., C. W. L. y.m. Mutta hänestä kerrottiin, että hän kaukana sitten — jossain egyptiläisessä ruumistuksessa — oli tehnyt palveluksen mestari Kuthumille, jonka tähden tämä nyt valitsi hänet aseenkantajakseen ja puhetervekseen teosofisessa liikkeessä. Mr. Sinnett väittikin olleensa viimeiseen saakka yhteydessä mestarinsa kanssa ja jatkuvasti saaneensa häneltä ohjausta ja uusia opetuksia. Hänen kirjansa ja julkaisunsa sisälsivätkin aina näkökohtia ja yksityistietoja salatieteelliseltä alalta, jotka asettivat hänet samaan riiviin toisten teosofisten tietäjien ja auktoriteettien kanssa. Senpätähden hän ei aina ollutkaan yhtä mieltä esim. Mrs. Besantin kanssa, vaan seisoi jyrkästi omilla jaloillaan. Hänellä oli oma London-looshinsa (500 jäsentä), joka uskollisesti seurasi vanhaa johtajaansa ja kerran oli jonkun aikaa ulkopuolella Teosofista Seuraakin. Viime aikoina Mr. Sinnett kuitenkin taasen kuului Mrs. Besantin kannattajiin, vaikka olikin eri mieltä maailmanopettajan tulemis-kysymyksessä, kuten Ruusu-Ristin tammikuun numerossa kerrottiin.

Mr. Sinnett oli psyykkisellä alalla paljon kokenut ja okkultisesti tietorikas henkilö; hänen kirjallinen kykynsä oli huomattava — hän on m.m. julkaissut kaksi okkultista romaania ja yhden näytelmän, — ja aukko on suuri, minkä hän jättää teosofis-okkultiseen maailmaan.

*

Ruusu-Ristin, Suomen salatieteellisen tutkimusseuran, ensimmäinen vuosikokous vietettiin Helsingissä viime kesäkuun 4—7 p:nä. Osanotto oli vilkas, sillä 50 % seuran jäsenistä oli läsnä ja tuli asianomaisilla juhlamenoilla vastaanotuksi eli installoiduksi Seuran sisäjäsenyyteen.

Vanha tuttu huoneusto Bulevardin 7:ssä oli kauniisti koristettu köynnöksillä, kukilla ja ruusuilla, ja läsnäolleiden lausunnoista päättäen vuosikokous oli kaikin puolin onnistu-

nut. Pienintäkään soraääntä ei kuulunut, kaikki oli yhtä ainoata, ehyttä ja voimakasta juhlatunnelmaa. Heti lauantai-illan tutustumiskokouksesta näkyi, että täällä oltiin kuin kotonaan mitä veljellisimmässä yhteisymmärryksessä. Ja pitkin matkaa kaikki näkyivät tuntevan, että tämä se nyt oli alkuperäinen Teosofinen Seura, joka uudestisyntyneenä nimitti itseään Ruusu-Ristiksi. Reseptioni-kokous tiistai-iltana 7 p:nä, johon juhlallisuudet loppuivat, vaikutti ehkä hieman yllättävästi muutamiin jäseniin. Olihan se pieni — ja muuten sangen alkeellinen ja yksinkertainen — kokeilu suomalaisen magian eloonherättämisessä, mutta useimpien läsnäolijoiden sieluissa se näkyi heti herättävän sointuvaa vastakaukua. Tulevaisuus on osoittava, missä määrin sillä tiellä voidaan edetä.

•

Mrs. Besant, Teosofisen Seuran presidentti, kuuluu sihteerinsä välityksellä kirjoittaneen Suomen Teosofiselle Seuralle iloitsevansa siitä, että Pekka Ervast on perustanut oman Ruusu-Risti-seuran, sillä „täytyyhän Suomen T. S:n saada kulkea omaa tietänsä, eikä Teosofinen Seura saata vastata siitä salatieteestä, jota P. E. edustaa.”

Viimeinen lause on jonkun verran hämmästyttävä, sillä al-lekirjoittanut ei ainakaan koskaan ole kuullut eikä tietänyt, että Teosofinen Seura vastaisi kenenkään okkultismista. Olen aina uskonut, että Teosofinen Seura oli täysin puolueeton totuuden etsijäin seura, jossa jokainen oli oikeutettu etsimään totuutta kaikilla aloilla ja vapaasti kertomaan mahdollisista löydöistä, ilman että Teosofinen Seura vähimmässäkään määrässä oli kenenkään opetuksista vastuunalainen. Ovatko nyt Mrs. Besantin sanat käsitettävät niin, että Teosofinen Seura itse asiassa on vastuunalainen jostakin okkultismista? Ja jos niin on, kysymme luonnollisesti: kenen salatieteestä Teosofinen Seura siis vastaa? Mrs. Besantinko? Mr. Leadbeaterinkö? Tuskin Mrs. Besant kenenkään muun salatiedettä tarkoittaa. Ja jos sanotaan, että kyseessä on „mestarin salatiede”, on tämä paljas väite, niinkauan kun asianomainen mestari ei itse personallisesti esiinny. Samanlaisen väitteen ovat tilaisuudessa tekemään — ja tekevätkin —

myös toiset salatieteelliset opettajat, mutta väite sinänsä ei ole mikään todistus, vaikkei se valheellinenkaan olisi. Loppupäätökseksi vain jää, että Teosofinen Seura siis on vastuunalainen joidenkuiden opettajien okkultisista opetuksista. Ja mitähän siitä Teosofisen Seuran jäsenet arvelevat? Ovatko kaikki arkailematta valmiit sokeaan uskoon?

Mikä muuten allekirjoittaneen „edustamassa okkultismissa” on niin kovasti pelottavaa? Sekö, että mielestäni Kristuksen ja Buddhan elämän opetuksia olisi käytännössä noudatettava? Sekö, etten käsitä, kuinka viisaat salatieteilijät saattavat sotaa kannattamalla hyväksyä kaikkea sitä kauhua, kaikkea sitä itsekkyyttä, julmuutta ja yleistä dekadenssia, joka sotaa seuraa? Sekö, etten käsitä, minkätähden eri teosofiset seurat ovat riidassa keskenään? Sekö, että olen madame Blavatskyn kannalla siinä, että panettelu on teosofien ja varsinkin esoteristein ensimmäinen kompastuskivi, joka ehdottomasti on tieltä siirrettävä, ennenkuin henkinen kehitys voi tulla kysymykseen? Sekö, että soisin jokaisen ihmisen vapaasti etsivän totuutta sitomatta itseään mihinkään auktoriteettiinuskoon?

Vai sekö, että mielestäni Teosofisen Seuran ja yleensä teosofisen liikkeen tulee puhtaasti henkisenä liikkeenä pysyä ulkopuolella kaikkea politiikkaa? Päiväpolitiikka on niin hetkellistä ja haihtuvaa laatua, että ikuisia arvoja etsivät ja kaipaavat ihmiset huoletta saattavat pysytellä siitä loitolla. Jos eivät sitä tee, vaan jos päinvastoin teosofeina harrastavat jotain määrättyä puoluepolitiikkaa, voivat helposti joutua odottamattoman vaikeihin ja ristiriitaisiin tilanteihin. Ja mikä pahinta: he vetävät mukaansa toisia seuransa jäseniä näiden tietämättä ja pahaan aavistamatta.

*

Englanninkielinen kiertokirje „Teosofisen Seuran tehtävä”, joka tässä K. I:n suomentamana seuraa, lähetettiin kesäkuussa noin yhdeksään sataan eri paikkaan maapallolla, enimmäkseen Teosofisen Seuran loosheille tietysti. Tarkoitukseni oli, että kiertokirjeessä esitetystä ehdotuksesta keskusteltaisiin Parisin kongressissa heinäkuun 23—26 p:nä, ja koska itse en päässyt matkustamaan, kirjoitin Ranskan T.

S:n ylisihteerille, Monsieur Charles Blech'ille, pyytäen, että hän — jos katsoi asian sen arvoiseksi — huolehtisi siitä, että kongressi keskustelisi ehdotetusta maailmanliitosta. M. Blech vastasi heti erittäin ystävällisesti, että asia suuresti kiinnitti hänen mieltään ja lupasi pitää huolta siitä, että ehdotuksesta keskusteltaisiin. Tätä kirjoittaessani en ole vielä mitään kuulut Parisin teosofisesta kongressista, mutta missään tapauksessa en vielä uskalla odottaa tuloksia keskustelusta. Tuuma on uusi ja pääasia on, että ajatus on pantu alulle.

Sitä vastoin olen kyllä muutamilta T. S:n loosheilta ja yksityisiltä jäseniltä sekä parilta muulta seuralta vastaanottanut kirjeitä, jotka ilmaisevat asianomaisten iloa ja myötätuntoa ehdotuksen johdosta; näitä kirjeitä on saapunut Englannista, Amerikasta, Hollannista ja Italiasta. Erittäin ilahdutti minua Italian T. S:n entisen ylisihteerin, Genovan yliopiston professorin, toht. O. Penzigin lyhyt tiedonanto, jossa ilmoitti täydellisesti hyväksyvänsä ehdotuksen ja kannattavansa sitä, kun se esitettäisiin Parisin kongressissa. Jos ennen Ruusu-Ristin painattamista saapuu uutisia Parisista, kerron niitä osastossa „Tien varrelta“.

•

Kesä—heinäkuun aikana vieraili Helsingissä kaksi yhtä kaivattua kuin tervetullutta vanhaa teosofista ystävää: Venäjän T. S:n ylisihteerin neiti *Anna Kamensky* ja hänen sihteerinsä neiti *Cécile Helmboldt*. He olivat iloisia mieleltään ja rauhallisia sielultaan kuten ennenkin — ja kuten teosofein sopii, — huolimatta siitä, että olivat täydellisesti ottaneet osaa Venäjän kansan raskaaseen kohtaloon ja viime vuosina kärsineet monenlaista puutetta ja kurjuutta. He uskoivat järkähtämättä Venäjän kansan tulevaan sivistystehtävään ja pitivät nykyistä tilannetta ohimenevänä synnytystuskana. Heidän käteiskassansa oli tietysti melkein olematon, joten olimme tilaisuudessa „toteuttamaan veljeyttä käytännössä“. Sain heitä varten parilta ystävältä, E. P:ltä ja K. T:ltä, kumpaiseltakin Smk. 500: — ja annoimme Ruusu-Ristin varoista heille etukäteen kaksituhatta markkaa, toivossa, että seuramme jäsenet syksyllä peittäisivät siten syntyneen aukon. Ne ruusuristolaiset, jotka kykenevät ja tahtovat, voivat siis

lähettää avustuksia rouva Hilda Pihlajamäelle, os. Mariankatu 28, Helsinki, mainiten samalla, että rahat käytetään venäläisten veljien auttamisesta syntyneen aukon täyttämiseksi. Tietysti muiltakin tämän aikakauskirjan lukijoilta, jotka hyvään työhön tahtovat ottaa osaa, ovat avustukset sydämellisesti tervetulleita!

Kuinka tosi olikaan se ennustus, joka sanoi, että Suomen tultua itsenäiseksi v. 1917 kuluisi kahdeksan vuotta mitä julmimmassa käytännöllisessä materialismissa! Sen saamme joka päivä todeta, sillä toimeentulokysymys on etualalla Suomessa nykyään. Ja vaikka ihmiset koettavat huumata itseään huveilla ja nautinnoilla, tietävät kaikki, että taustassa irvistää ainainen leipähuoli. Tämä vielä olisi siedettävä, ellei se vaikuttaisi lamauttavasti henkiseen elämään. Mutta henkinen pyrkimys jää nyt toiselle sijalle, ja jollei tässä suhteessa tapahdu muutosta — jollei Suomen kansa jaksa voittaa itseään ja taasen herätä totuuden etsimiseen, joka ei ole yksin älyllistä, vaan myös sielullista ja henkistä laatua, — on vaara lähellä, että meidän ylevä ja kaunis sivistystehtävämme jää suorittamatta.

Tuossa ennustuksessa oli muuan kohta, joka koski läheltä meitä teosofeja: „noina vaikeina materialistisina vuosina kysytään todella, jaksatteko ylläpitää teosofista henkeä puhtaana ja koskemattomana vuoteen 1925.”

Olemme jo saaneet kokea suuren vaikeuden: teosofein jakautumisen kahteen leiriin. Sen sijaan, että yhteisvoimin olisimme seisonet ajan materialismia vastaan, olemme tässä pienessä maassa hajaantuneet kahdeksi seuraksi, jotka kumpikin nyt saavat taistella taloudellisia vaikeuksia vastaan. Mainitakseni esimerkin. Tietäjä, jolla ennen oli pari tuhatta tilaajaa, kannatti hyvin ja antoi minullekin palkan työstäni. Ruusu-Risti sitä vastoin — huolimatta korkeasta tilaushinnastaan — kärsii taloudellista puutetta eikä tuota minulle mitään. Olenkin vaivannut päätäni kysymyksellä, minkälaisiin toimenpiteihin on ryhdyttävä ensi vuoden suhteen: 1) onko Ruusu-Risti lakkautettava? 2) onko hinta nostettava kaksinkertaiseksi? 3) onko hinta pysytettävä ennallaan,

mutta teksti supistettava puolella? vai 4) onko muodostettava osakeyhtiö siksi suurella pääomalla, että se kykenee alikirjoittaneenkin työtä palkkaamaan? Otan mielelläni vastaan lukijoitteni kirjallisia vastauksia ylläoleviin kysymyksiin tai heidän keksimiään uusia ehdotuksia. Kirjeet osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle, Helsinki.

Ruusu-Risti-seuramme toiminta alkanee Helsingissä syyskuun loppupuoliskolla, mutta siitä ilmoitetaan tarkemmin vastedes pääkaupungin lehdissä.

Maan päällä ei ole mitään, joka olisi niin altis kaikelle kaunille, joka niin helposti kaunistuisi, kuin sielu.

Maan päällä ei ole mitään, joka niin luonnonmukaisesti kohois ylöspäin ja niin nopeasti jalostuisi.

Maan päällä ei ole mitään, joka niin tunnontarkasti noudattaisi saamiaan puhtaita ja jaloja käskyjä.

Maan päällä ei ole mitään, joka niin helposti antautuisi muita korkeamman ajatuksen valtaan.

Siksi voivatkin ainoastaan harvat sielut maailmassa vastustaa sielun ylivaltaa, joka tahtoo kaunistua.

Voisi suorastaan sanoa, että kauneus on sielumme ainoa ravinto. Sitä etsii se kaikkialta, eikä sielu alhaisimmassakaan elämässä kuole nälkään ...

Maurice Maeterlinck

TEOSOFISEN SEURAN TEHTÄVÄ

Avoin kirje kaikille maailman teosofeille.

Veljet.

Toivossa että ystävällisesti suotte anteeksi ne kompastukset, joita mahdollisesti tulen tekemään kirjoittaessani englanninkielellä, joka ei ole äidinkieleni, mutta on Teosofisen Seuran virallinen kieli, — otan vapauden lausua muutamia sanoja Teosofisen Seuran tehtävästä, josta tänä vuonna tullaan keskustelemaan Maailman Kongressissa Parisissa. Arvelen, että Teille mahdollisesti olisi mielenkiintoista kuulla, mitä mielipiteitä on vanhalla teosofilla, joka asuu pienessä maassa kaukana Pohjois-Europassa, ja nämä ajatukseni tulen esittämään osaksi kysymyksen, osaksi ehdotuksen muodossa.

Mitä uskoimme aluksi liittyessämme Teosofiseen Seuraan? Uskoimme päässeemme totuudenetsijäin veljeskuntaan, jossa ei tehnyt eroa ei rotu, ei uskonto, ei yhteiskuntaluokka, ei sukupuoli eikä väri. T. S:n oli sanottu olevan „ehdottomasti laihkolaisuudesta vapaan totuudenetsijäin yhtymän” ja sen jäsenten sanottiin „osoittavan suvaitsevaisuutta kaikille, yksin suvaitsemattomille ei vain osoitettuna etuoikeutena, vaan täytettävänä velvollisuutena” (katso „The Theosophist”in kansilehteä).

Me etsimme totuutta ja ymmärsimme, ettei meistä kellekään ollut käsissämme koko totuus. Olimme veljiä tietämättömyydessä tai pienessä tietomäärässämme ja ihmisolentoina vain rakastimme toisiamme ja annoimme anteeksi toistemme puutteet. Kuitenkin uskoimme varmasti, että totuus oli löydettävissä, sillä olivathan olemassa nuo Siunatut Mestarit, jotka olivat etsineet ja löytäneet, taistelleet ja voittaneet. He olivat mittapuumme, ihanne, johon pyrimme. Ja he olivat täydellisiä rakkaudessa niin hyvin kuin tiedössakin. Elämä oli heidän koulunsa ja T. S. oli aivan määrätty luokka tässä koulussa. Teosofinen työ oli lyhyt tie heidän luokseen. Me elimme henkisen puhtauden, inhimillisen veljeyden ilmapiiressä.

Mutta sitten sattui erimielisyyksiä ja hajaannusta. Niin, jos olisimme olleet veljiä, jos olisimme olleet suvaitsevaisia, niin ei erimielisyyden, epäsovun ja suvaitsemattomuuden henki olisi päässyt meihin vaikuttamaan. Mutta mitä teimme? Elimmekö ihanteemme mukaisesti?

Jos niin on, miksi sitten olemme jakautuneet moneen eri seuraan? Miksi on siis aika ajoittain tapahtunut ero ja uuden seuran rakentaminen vanhojen periaatteiden pohjalle, mutta toisen nimisenä? Miksi ovat syntyneet Judge-seura, Temple-seura, Yleinen Veljeys, Hartmann-seura, Amerikan riippumaton T. S., Antroposofinen Seura, Kristillisten Mystikkojen seura, Ruusu-Ristin veljeskunta j.n.e.? Ja miksi ovat nämä seurat enimmäkseen vihamielisiä toisilleen? Miksi puhuvat he usein toisistaan vihamielisellä ja arvostelevalle tavalla?¹⁾

On sanottu T. S:n tarkoituksena olevan „materialismin vastustamisen ja uskonnollisen mielen elvyttämisen”, joka tietysti oli tehtävä ehdottomasti lahkolaisuudesta vapaassa hengessä. Mutta kuinka se on mahdollista, kun on olemassa monia kilpailevia seuroja, jotka julistavat samaa totuutta, mutta jotka kieltävät toinen toisensa? Maailma ei huomaa tässä piilevää huumoria, vaan kysyy: „jos kerran uskotte suvaitsevaisuuteen, niin miksi ette sitä kohdista teosofiveljiinne?”

Älkää sanoko, ettei tämä ole alkuperäisen T. S:n syy, vaan siitä eronneiden jäsenien. Tahdotteko todellakin väittää, etteivät nuo eronneet jäsenet uskoneet suvaitsevaisuuteen, etteivät he olleet lahkolaisuudesta vapaita totuudenetsijöitä? Ja jos

¹⁾ Tämän kirjoittaja oli aivan nuori mies ja lueskeli Helsingin Yliopistossa, kun teosofian valo lankesi hänen tielleen. Se tapahtui tammikuussa v. 1894, jolloin hän oli 18 vuoden ikäinen. Seuraavana vuonna liittyi hän Teosofiseen Seuraan, ja vähän sen jälkeen erosi Judge siitä. Allekirjoittanut alotti julkisen toimintansa teosofian hyväksi vuonna 1897 ja vuonna 1907 perustettiin Suomen Teosofinen Seura. Vuonna 1917 vetäytyi hän pois ylläsihteerin virasta voidakseen täydellisemmin antautua kirjalliseen työhön ja okkultisiin tutkimuksiin. Viime vuonna tuli hän uuden teosofisen seuran johtajaksi, joka (Suomalainen Ruusu-Risti) perustettiin ylläpitämään alkuperäistä teosofista veljellisyyttä ja lahkolaisuudesta vapaata henkeä.

senteettekin, niin muistakaa, että tämä näkökanta on omanne, mutta siitä ei seuraa, että se on heidän kantansa.

Päinvastoin voimme pitää itsestään selvänä, että eronneet jäsenet, Judgen, Tingleyn ja Steinerin y.m. kannattajat lujasti uskoivat olevansa ja yhäkin pitävät itseään todellisina totuudenetsijöinä ja vieläpä suvaitsevaisina ja laajamielisinä.

Kuulemme ulkopuolisten usein kysyvän: „jos kaikki olette teosofeja ja näette totuuden, miksi sitten nimitätte itseänne eri nimillä teosofeiksi, antroposofeiksi ja ruusuristolaisiksi ja miksi niin usein kiistelette ja olette erimieltä?” Ja me lausumme mahtavia sanoja „erilaisista näkökannoista” ja „totuuden monista puolista” mutta kun tosi tulee kysymykseen, niin ajattelemme aina ja toisinaan tunnustammekin, että itse olemme ainoat oikean näkökannan puoltajat ja että rakkaat toisen nimen alla kulkevat veljemme vaeltavat erehdyksessä ja pimeydessä.¹⁾

Olemme hyvin taipuvaisia ajattelemaan, että oma teosofian ja okkultismin opettajamme on ainoa tai ainakin paras, mutta unohtamme välttämättömän lisäyksen „meille”.

Ja tästä johtuu, ettemme näe totuutta. Emme huomaa, ettemme ole ollenkaan suvaitsevaisia, että meidän on melkein mahdoton olla suvaitsevaisia. Emme näe, että totuuden etsimisemme vielä on todellakin hyvin epämääräistä ja että kiihkeitä ponnistuksiamme kannattaa pikemmin ulkonainen auktoriteetti kuin todellinen sisäinen tieto. Emme näe, että kaiken pohjalla piilee aivan alkuperäinen, epäveljellinen suvaitsevaisuuden henki.

Sillä jos olisimme suvaitsevaisia, jos todella ymmärtäisimme, että totuudella on monta puolta ja monet tiet vievät Roomaan, niin emmekö tunnustaisi, ei ainoastaan ilman katkeruutta, vaan todellisella sydämen ilolla, että samoin kuin Valkoisessa Veljeskunnassa on monta Mestaria, niin täytyy olla monta opettajaa ulkonaisellakin ihmiskunnalla? Emmekö silloin todella ilomielin myöntäisi, että niin hyvin Mrs Besant kuin tohtori Steiner ja monet muut heidän kerallaan

¹⁾ Muistelkaa esim. niitä kauniita sanoja, joita viime kesänä vaihdettiin Teosofisen ja Antroposofisen Seuran välillä resp. Neuchatelissa ja Dornachissa (Schweitsissä).

ovat päteviä okkultisia opettajia kukin omalla tiellään ja että kukin heistä tunnetaan hedelmistään. Emmekö silloin pidätyisi arvostelemasta ja tuomitsemasta? Mikä syy meillä tosiaankin on väittää, että Mrs Besant tai tohtori Steiner tai joku muu olisi ainoa kykenevä okkultinen opettaja? Tiedämmekö sen todella vai onko arvelumme vain lausuttu auktoriteettiuskon perusteella?

Meillä ei ole minkäänlaista ehdottoman objektiivista mitta-putua eikä mitään jumalallisen puolueetonta arvostelulautakuntaa määräämässä, onko joku opettaja nimensä arvoinen. Meillä on vain puhtaasti inhimillinen mittapuu käytettävänä. Meidän on tunnettava heidät hedelmistään, loogillisista ja epäitsekäistä opetuksistaan, siitä myötätunnosta, rakkaudesta ja luottamuksesta, jota he herättävät.

Itse asiassa ei ole mitään vaaraa siinä, että asetamme toisen tai toisen okkultisen opettajan yläpuolelle kaikkien muiden. On hyvä, että sen teemme. Mutta ei ole syytä ajatella, että kaikki muut opettajat omaamme lukuunottamatta ovat enemmän tai vähemmän petkuttajia. Älkäämme etsikö vikoja muissa ihmisissä, antakaamme vaan oman valomme valaista maailmaa.

Myönnätte, että tämä on järkevää puhetta. Miksemme sitä sitten sovita elämäämme ja opetuksiimme?

Emmekö kaikki ole veljiä? Emmekö tunne toisiamme siksi, vaikka kuulummekin eri seuroihin? Moninaisuus rikastuttaa eikä sitä tule halveksia. Mutta rakkaus alkaa kotona ja kaikkien meidän, jotka olemme haarautumia samasta rungosta, teosofiasta, tulisi elää rauhassa keskenämme. Meillä on suuri tehtävä edessämme ja meidän täytyy yhtyä tähän tehtäväämme. Eikö meidän tulisi nousta yhtenä miehenä aikamme materialismia vastustamaan?

Niin tosiaankin, aikamme materialismia vastustamaan!

On sanottu Teosofisen Seuran ensimmäisen pykälän olevan „Ihmisten yleisen veljeyden ytimen muodostamisen huolimatta rodusta, uskonnosta, yhteiskuntaluokasta tai väristä”. T. S. on yleismaailmallinen yhtymä ja julistamme, että tarkoituksemme on muodostaa ihmisten yleisen veljeyden ydin. Näyttää siltä kuin alkujaan olisimmekin uskoneet veljeyteen ja että tunsimme olevamme Kristusten ja Buddhojen seurassa.

Muistan unelman, joka minulla oli joitakin vuosia sitten. Uneksin, että Teosofinen Seura sodan tullen olisi yhtenä miehenä rauhan puolella, että kaikki T. S:n jäsenet olisivat Kristuksen ja Buddhan seuraajia, että he julistaisivat ja saarnaisivat veljeyttä kesken sodankäyntiä ja että he olisivat maailmankansalaisia, eivätkä kansalliskiihkoilijoita tai chauvinistejä. Uneksin, että kaikki teosofit kieltäytyisivät kantamasta aseita, käyttämästä väkivaltaa, kieltäytyisivät tappamasta ja murhaamasta. Uneksin, että Mestarit ja H. P. B. olivat niin tarkoittaneet. Tämä oli tietysti vain unta ja heräsin todellisuuteen. Mutta minusta tuntui, että tuollainen teosofinen suhtautuminen asiaan olisi tuottanut maailmalle äärettömän paljon henkistä apua, joskin kaikki olisivat tulleet tapetuiksi (mikä tuskin olisi tapahtunut).

Tämä uneni oli liian kaunis ollakseen tosi fyysillisellä tasolla ja niin me teosofit syöksyimme sotaan, tapoimme ja tulimme tapetuiksi maallisen „kunnian kentällä”. Teimme velvollisuutemme kansalaisina ja kuilu eri maiden teosofien välillä tuli yhä laajemmaksi.

Ja vielä tänä päivänä ovat kansakunnat sodassa keskenään, kaikkialla jatkuvat vallankumoukset, eikä vielä ole maailmassa rauhaa.

Milloinka se tehdään? Ei ennenkuin me, jotka edustamme yleistä veljeyttä, taaskin pidämme toisiamme veljinä. Ei ennenkuin me unohdamme kaikki riitämme ja erimielisyytemme, ei ennenkuin annamme toisillemme anteeksi toistemme synnit. Kuinka voitte ajatellakaan, että ulkonainen ihmiskunta pääsisi rauhaan, ennenkuin totuudenetsijöitä yhdistää veljellisen rakkauden yhteinen side? Arvostelette itsenne liian pieniksi totuudenetsijöinä, jos arvelette, ettei mitään merkitse, mitä te yksilönä ajattelette tai tunnette. Se merkitsee paljon. Se merkitsee äärettömän paljon, sillä totuuden etsijät ovat ajattelun johtajia, ovat ihmisten johtajia. Ja eikö Kristus ole ennustanut ajan tulevan, jolloin sävyisät perivät maan? Ja keitä ovat nuo sävyisät, jos eivät ole totuudenetsijöitä, nimittäkööt he sitten itseään teosofeiksi, okkultisteiksi tai antroposofeiksi.

Totuudenetsijäin perheestä on nouseva tuon suuren orvon, ihmiskunnan johtajat.

Kansainvälinen veljeys on vielä syntymättä, ja meidän on laskettava kansojen liiton henkinen perusta. Meidän on ratkaisu löydettävä, meidän on lausuttava ensimmäinen rauhan ja hyvätahdon sanoma.

Vuosia sitten olisimme voineet ajatella, että Teosofinen Seura taas avaisi ovensa kaikille, jotka sen olivat jättäneet ja että se kutsuisi heidät palaamaan yhtenä miehenä. Niin olisi voinut käydä vuosia sitten, mutta nyt ymmärrämme, ettei T. S:n ovet koskaan olekaan olleet suljettuina, mutta että T. S:n jäsenet, siinä toimivat yhtä hyvin kuin siitä eronneet, eivät katselleet sen tarkoituseriä ja tehtäviä samalla laajakantoisella silmällä kuin H. P. B. ja H. S. O. Ja siis on keksittävä uusi keino eronneiden ainesten yhdistämiseksi, suuren Teosofisen Liikkeen eronneiden jäsenten yhdistämiseksi.

Uusi ratkaisu on keksittävä ylitsevuotavan ilon tunteessa. Sillä eikö meidän tulisi kiitollisina siitä iloita, että alkuperäinen teosofinen liike on tullut niin rikkaaksi, niin monipuoliseksi ilmennyksissään? Ei ole valitettavaa, että niin monta seuraa on lähtenyt alkuperäisestä juuresta, päinvastoin on se henkisen voiman ja alkuperäisen sysäyksen laajalle ulottuvien tarkoituserien paras todistus. Meidän on iloittava kaikesta hajaannuksesta, eroamisesta ja uudelleen luomisesta. Emme koskaan palaa vanhoihin olosuhteisiin!

Tarvitsemme vain nyt uuden siteen, uuden veljeskunnan, uuden ulkonaisen järjestön tätä mahtavaa alkuperäistä sysäystä tukemaan, joka sysäys viime aikoina on jonkun verran pimitetty, mutta ei koskaan ole muuttanut muotoa.

Me tarvitsemme, — emme uutta seuraa vanhojen lisäksi, vaan — nykyisten seurojen muodostamaa uutta liittoa, yhteistä lavaa, jolla kaikki voisimme tavata.

Muodostakaamme siis teosofisten ja samanhenkisten seurojen Yleinen Liitto tai Yhtymä kansainvälisine toimistoinen, kansainvälisine aikauskirjoineen sekä säännöllisesti uudistuvine maailman kongresseineen.

Keskinäinen voittomme tästä olisi suuri ja olisi maailmankin voitto. Keskinäinen epäsofumme päättyisi, sillä itsestään selvää on, etteivät yhteiseen järjestöön kuuluvat sisarseurat enää toisiaan solvaisi. He kunnioittaisivat, auttaisivat ja kannattaisivat toisiaan ja maailma tulisi henkisesti rikkaam-

maksi, sillä olisi silloin vain yksi suuri yhdistetty rintama ajan materialismia vastassa. Eri seurojen ei silti tulisi jättää omat määrätyt työsuuntansa. He jatkaisivat kuten tähän asti, yhä syventäen sisäisiä tutkimuksiaan, yhä laajentaen ja rikastuttaen ulkonaisia suhteitaan. Mutta he eivät enää katsoisi karsain silmin toisiaan, he näkisivät ja tuntisivat luontaisen, sisäisen veljeytensä.

Onko tämä ehdotus järkeä vailla vai onko se viisas ja tarkoituksenmukainen?

Jos se on järjetön, jääköön se pohtimatta.

Mutta jos ei se ole vailla järkeä, niin lienee suunnitelma tosi ja hyvä. Älkää sanoko sitä epäkäytännölliseksi. Jos se on totuuden pohjalla, niin ei merkitse mitään, onko se käytännöllinen tai epäkäytännöllinen. Totuus on aina epäkäytännöllinen, ennenkun se pannaan käytäntöön. Jos siis suunnitelma sisältää totuutta, niin on se toteutettava.

Ja meidän on se toteutettava.

Esitän, että tämä asia otettaisiin keskusteltavaksi Teosofisessa Kongressissa Parisissa heinäkuun 23—26 päivinä tänä vuonna, ja myöskin että siitä keskusteltaisiin kaikissa maailman T. S. loosheissa. Ja esitän, että suunnitelma otettaisiin käsittelyn alaiseksi jokaisessa teosofisessa, antroposofisessa, mystillisessä, ruusuristiläisessä, okkultisessa j.m.s. seuroissa, joka saa siitä tiedon. Lähetän tämän kirjelmän niin monen osoitteen mukaan kuin minulle on mahdollista ja pyydän vakavasti teosofisten aikakauskirjojen toimittajia painattamaan sen omiin lehtiinsä kukin omalla kielellään.

Minusta näyttää, kuin voisi Kansainvälinen Liitto muodostua niinpian kun alkuperäinen teosofinen seura, T. S. Adyarissa, sitä asianmukaisesti esittäisi. Kaikkien seurojen edustajat voitaisiin kutsua sen Liiton ohjesääntöjä, asetuksia ja muita sääntöjä laatimaan.

Veljet, älkäämme koskaan unohtako, mitä vanhat roomalaiset sanoivat: *concordia res parvae crescunt*, ja alkakaamme uusi aikakausi *viribus unitis*. Veljellisin terveisin, teidän vilpittön

PEKKA ERVAST,

Kirjailija, Suomen Ruusu-Ristin Johtaja,
Suomen Teosofisen Seuran Perustaja-yllisilhteeri.

Osoite: Helsinki, Suomi.

Engl. suom. K. I.

VÄINÄMÖINEN

V. VÄINÄMÖINEN.

36.

Edellä sanottiin, että Suomen kansa on Väinämöisen syntymätarussa kuvannut omia suuruusunelmiaan, tuonut esille uskonsa jumalalliseen alkuperäänsä. Tämä on Väinämöismyytin n.s. kansalligeneettinen avain, jonka vanhojen sankaritarujen avaimen meidän päivinämmä on löytänyt omia tieteellisiä tutkimusteitään pitkin psykoanalyttinen sielutiede. Se avain tekee Väinämöisen persoonasta varsinaisen mytologisen käsitteen eli jumalallisen aatteen symbolin. „Kalevalan avaimessa” olen sen lisäksi viitannut useampiin avaimiin. Eräs niistä on se, jonka mukaan Väinämöinen on kansallishaltiamme nimenä. Suomen kansa on siis Väinämöisessä tahtonut kuvata sitä elävää jumalolentoa, joka kansan suojelusenkeliä johtaa sen historiaa. Että näet on tehtävä ero suomalaisuuden aatteen eli suomalaisen kansansielun sisimmän jumalallisen hengen ja tämän aatteen ihanteellisen personoituman eli sen enkeliolennon välillä, jota kansallishaltiaksi nimitämme, se lienee edellisestä käynyt selvälle.

Mutta Väinämöistä pidetään myös elävänä sankarina, ihmisenä, joka ennen muinoin tietäjänä, hierofanttina vaikutti Suomen heimon keskuudessa. Nykyaikainen virallinen tiede ei mielellään muita avaimia tunnustaisikaan. Tämä tuntuu tietysti luonnolliselta materialistisen järjen kannalta, joka ei näe eikä tunnusta muuta todellisuutta kuin fyysillisen. Että muinaisajan sadut ja tarut, esim. Kalevala, sisältävät enimmäkseen ylikuonnollisia asioita, selittää materialisti johtuvan alkuperäisten kansojen lapsellisesta mielikuvituksesta: fyysillistä realismia nuo kansat kuitenkin ovat ajaneet takaa. Toisin taas arvostelee henkimaailman tutkija ja tuntija ja yleensä ihminen, joka syystä tai toisesta uskoo henkimaailman olemassaoloon ja todellisuuteen. Hän ei näe muinaisissa taruissa mitään onnistumattomia fyysillisten todelli-

suuksien selittämisiä, vaan mahtavan runollisia ja sattuvia kuvauksia ylifyysillisistä todellisuuksista. Vaikka Väinämöinen hänenkin silmissään on ollut elävä ihminen, on siihen nimeen ja sen ympäri punottuun taruun kätkeyty paljon, paljon muutakin kuin fyysisen ihmisen elämänvaiheet. Saatammehan kysyä, kuten teimme „Kalevalan avaimessa”: minkätähden elävän ihmisen nimeen on kätkeyty aatteellisia asioita? Vastasin tähän edellämämainitussa kirjassani, että nimi Väinämöinen, joka alkuaan kuvasti joitain jumalallisia ominaisuuksia, omistettiin elävälle sankarille, kun tämä oli Väinämöis-ominaisuuksien elähyttämä ja ikäänkuin ruumistuma. Toiselta puolen olisi nimi myös voinut siirtyä elävältä tietäjältä hänen personoimalleen aatteelle eli ihanteelle. Nähtävästi molemmat ratkaisut tavallaan ovat oikeita, siksi läheistä sukua toisilleen ovat Väinämöinen aatteena ja Väinämöinen elävänä olentona.

Muuan ristiriita nimen käytössä pistää kuitenkin silmiin.

Kuinka Suomen kansa on Väinämöisessä saattanut kuvata kansallishaltiaansa, jos tämä kansallishaltia vasta joitakuuta vuosisatoja sitten yhtyi kansansieluun? „Kalevalan avain” näet nimittää kansallishaltiaa Väinämöiseksi. Mutta tiedot Väinämöisestä ovat pakanalliselta ajalta, jota vastoin kansallishaltiaa on nyt kuvattu Kristuksen seuraajaksi. Vai oliko tuo haltiaolento tekemisissä muinaissuomalaisen kanssa, ennenkuin hänestä tuli Suomen kansan suojelusenkeli, sillä eihän Suomen heimolla silloin, kun se Väinämöisestä lauloi, ollut varsinaista deevaa? Ehkä muinaiset tietäjät ja runoilijat aavistivat ja ennustivat deevan tuloa ja kuvasivat häntä Väinämöiseksi?

Tämä näennäinen ristiriita selviää seuraavasta historian-takaisesta seikasta, jonka tässä näkemyksiini ja tutkimuksiini nojaten rohkenen esittää jonkinlaisena työhypotesina, kunnes tietorikkaampi tuleva tutkimus sen joko kumoo tai todistaa oikeaksi.

37.

Merkillisin ilmiö Suomen suvun pitkässä historiassa on epäilemättä se individualiteetti, joka Kalevalassa on saanut

osakseen nimen Väinämöinen. Tämä inhimillinen yksilö on seurannut Suomen suvun vaiheita atlantilaisilta ajoilta saakka, ja hänen sielunsa kehitys on ikäänkuin polttopisteesseen koonnut ja kerännyt Suomen kaikki henkiset voimat.

Emme tietystikään ymmärrä koko tätä seikkaa, ellemmme edellytä, että jälleensyntyminen on elämän luonnollinen laki; jälleensyntyminen, joka antaa saman ihmissielun yhä uudelleen ja uudelleen — kuolemanjälkeisten välitilojen perästä — esiintyä maan päällä kuolevaisessa ruumiissa ja kerta kerralta kehittyä tiedossa, taidossa ja viisaudessa. Mutta kun reinkarnatsioonin valossa katselemme elämän draamaa, silloin käsitämme, ettei inhimillinen elämä lopu ruumiin kuolemaan, koskei se ruumiin syntyessäkään ole alkuansa saanut, vaan että saman yksilön historiaa todella voi seurata läpi aikojen.

Niinpä siis Kalevalan Väinämöinen — kun myyttiä avattaessa käytetään inhimillis-historiallista avainta — kuvaa suomalaista tietäjäsielua, jonka monituhatuotisesta kehityksestä katkonaisia piirteitä esiintuodaan. Ainotarussa Kalevala vie meidät siihen atlantilaisajan viimeiseen kauteen, jolloin uusi, arjalainen, rotu jo oli syntynyt ja jolloin sen sielulliset ominaisuudet jo alkoivat vanhaa värittää. Olen siitä puhunut „Kalevalan avaimessa” (38 luvussa „Väinämöinen ja Aino”), ja tarun mukaan Väinämöinen silloin jo oli vanha, viisas tietäjä. Hänen varhempi kehityksensä sattuu siis puhtaasti atlantilaisten ruumistusten aikana.

Jos historiallisesti tahtoisimme aikaa määritellä, voisimme lultavasti sanoa, että Ainotarun murrosaikaa on se kausi Suomen suvun kehityshistoriassa, jota tieteelliset tutkijat nimittävät sukumme „alkutilaksi”. Tämän alkutilan tunnusmerkki on siinä, että Suomen suku sielullisesti ja ruumiillisesti elää neljännen ja viidennen juurirodun keskivälillä, s.o. ettei voida tieteellisellä varmuudella päättää, kuuluuko Suomen suku atlantilaiseen rotuun (mongolilaisiin) vaiko arjalaiseen (indoeurooppalaisiin); itse asiassa se ei enää kuulu atlantilaiseen, mutta ei vielä täydellisesti eurooppalaiseenkaan rotuun.

Väinämöinen on kuten sanottu yksilö, joka ammoisista ajoista saakka on seurannut mukana Suomen suvun vai-

heissa ja kehityksessä, ja sentähden on luonnollista, että hänen ruumistuksiaan on sattunut joka myöhempänäkin aikakautena, siis yhtä hyvin „uraalisena” ja „suomalaisugrilaisena” kuin „permalaisena”, „volgalaisena” ja „kantasuomalaisena” aikakautena. Aikomukseni ei kuitenkaan ole tässä etsiä päivänvaloon kaikkia Väinämöisen eri inkarnatsioneja, vaikka Kalevalassa kyllä on viittauksia useampiin. Tyydyn muutamalla sanalla kuvaamaan erästä hänen ruumistustaan kantasuomalaisena aikakautena, koska silloin tapahtui hänen sielussaan se merkillinen herämys eli uudestasynnyminen, jolla sittemmin on ollut niin sanomattoman laajakan-
toinen merkitys Suomen suvun historiassa.

38.

Tämä Väinämöisen kantasuomalainen inkarnatsioni sattui ennen Kristuksen syntymää, mutta jälkeen Buddhan kuoleman, siis viimeisinä vuosisatoina ennen meidän ajanlaskumme alkua.

Kun vanha tietäjä syntyy maailmaan „ottaakseen viimeisiä vihkimyksiään”, kuten termi kuuluu, ei hänen elämänsä — ainakaan sisäinen elämä — missään suhteessa ole arkipäiväistä elämää. Tavallista on sitä paitsi, että hänen ulkonainenkin elämänjuoksunsa muodostuu rikkaaksi ja monivaiheiseksi. Niin tapahtui Väinämöiselle kyseessäolevassa ruumistuksessaan. Tämä ruumistus jakautuu kahteen periodiin, joita eroittaa toisistaan suuri sisäinen herämys ja sitä seuraava päätös. Ensimmäisen periodin muodostavat Väinämöisen vaellusvuodet, toisen hänen opetus kautensa. Kalevalakin esittää Väinämöistä matkamiehenä:

Vaka vanha Väinämöinen,
Tietäjä iänikuinen
Oli teittensä ajaja,
Matkojensa mitteliä
Noilla Väinölän ahoilla,
Kalevalan kankahilla.

Väinämöisen matkat eivät kuitenkaan rajoittuneet „Kalevalan kankahiin”. Kauas kotoa hän vaelsi, vieraille maille, saaden syvästi kokea ja tuntea sitä koti-ikävä, jota Kalevala säikeissään kuvailee:

Parempi omalla maalla
Vetonenki virsun alta,
Kuin on maalla vierahalla
Kultamaljasta metonen!

Matkoillaan Länsi-Europassa Väinämöinen tutustui Wotahan-palvontaan ja keltiläiseen sivistykseen, sen pappisviisautteen, sen salamenoihin. Kulkiessaan idässä Mustanmeren rantamilla hän salaperäisessä Kolkhis-maassa nautti opetusta siinä olevassa mysteriokoulussa ja sai sisäistä tietoa Buddhan esiintymisestä ja opista. Samoin hän Kreikassa matkatessaan kuuli Orfeuksesta ja otti osaa orfilaisiin mysterioihin.

Väinämöisen kehitykselle olivat suurimmasta merkityksestä muutamat okkultiset kokemukset, jotka hän matkoillaan teki. Omassa maassaan hän kyllä oli tutustunut monenlaisiin henkiolentoihin — luonto varsinkin oli paljastanut hänelle tuhannenlaatuiset haltiansa, — mutta kotitanhuvilla hän ei ollut tavannut niitä korkeita ja loistavia älyolentoja, jotka kansallishaltioina johtivat suurten joukkojen elämää. Tämä oli hänelle vierailta mailta saavutettu kokemus, ja se pani Väinämöisen syvästi miettimään. Hän mietti oman Suomen sukunsa kohtaloa ja luuli löytäneensä vastauksen druidein ja Kolkhiin ruhtinasmysterioista.

39.

Mitä Väinämöinen mietti ja tuumaili?

Näin hän itsekseen mietki: „minun heimoni on elänyt läpi vuosituhansien. Se on nähnyt monen sivistyskauden nousevan ja laskevan. Kerrankin se oli saavuttanut korkean kulttuurin ja ulotti avarat rajansa auringon noususta sen laskuun. Rikas oli Perm, kuuluisa ja mahtava. Silloin heimollani oli ylevä haltiakkin johtajanaan. Mutta mennyt on

aika, kadonnut on kansa komea. Aurinko on meiltä ryöstetty. Iloton on elämä Kalevalan kankahilla. Vaan miksi jätti haltia kansansa? Eikö kelvannut enää heimoni hänelle?”

Ja mietiskelyssään Väinämöinen näki syyn vanhan sivistyksen häviöön: „ei vastannut kansa haltiansa toivomuksia. Sen uroot eivät kyllin hartaasti etsineet syntyjä syviä, sen naiset eivät kasvattaneet nuorta kansaa kyllin ryhdikkäästi. Urosten mieli kääntyi maallisiin ja naiset heittäytyivät nuorten huvitteluihin. Ei ollut isänmaalla ystävää eikä kansalla kunnan rakastajaa.”

„Onko nyt aurinko ainiaaksi menetetty, päivä pilviin peitynyt?” jatkoi Väinämöinen mietiskelyään. „Eikö ole keinoa, millä mennyt onni voitettaisiin takaisin? ... Onpa keino ... Kansani on elinvoimainen, tuhansia vuosia heimoni vielä voi elää. Ei se saa hävitä elämän näyttämöltä jälkiä jättämättä. Vielä sen tulee jotakin luoda! Sitä varten tarvitaan vain joitakuita uskollisia sieluja, jotka sen kehitystä tahtovat valvoa ja auttaa eteenpäin. Miksei niitä sieluja olisi? On niitä urhoja nytkin, on tietäjiä, on taitajia minunkin heimoni keskuudessa ... Enkö minä itse ole niistä yksi? Enkö minä ensimmäisenä tahdo antautua kansaani palvelemaan? Enkö minä mysterioissa ole nähnyt, kuinka ruhtinaita ja johtajia luodaan? Enkö minä voisí kutsua takaisin kansani haltia?”

Väinämöinen haaveili siis Suomen heimon tulevaisuudesta ja teki tuon suuren, tuon ihmeellisen päätöksen: „tahdon uhrata kansani puolesta!”

40.

Eikä hänen päätöksensä tuntunut hänestä yhtään oudolta. Ei se tuntunut äkkinäiseltä päähänpistolta, vaan vanhalta, tutulta ystävältä. Oli kuin hän olisi löytänyt itsensä jälleen tuossa päätöksessä.

Ihmetellen tätä hän syventyi omaan menneisyyteensä, koettaen katseellaan tunkea kauas taaksepäin — kauemmas kuin

koskaan ennen. Hänen henkensä silmä pysähtyi vihdoin ruumistukseen, jonka hän oli elänyt kaukaisessa muinaisuudessa, aikana, jolloin Suomen suku vielä oli yksi ja yhtenäinen (me nimitämme nyt sitä aikaa „uraalilaiseksi aikakaudeksi”). Hän oli silloin suuren ja mahtavan ruhtinaan poika ja veljiä hänellä oli yksitoista. Hänen isänsä oli viisas tietäjä, joka kasvatti poikansa ankarassa kurissa. Kansansa johtajia ja sukunsa päämiehiä hän heistä kasvatti, ja tuntiessaan kuolemansa lähestyvän hän kutsui poikansa koolle ja ilmoitti heille tahtonsa olevan, että jokainen heistä tulisi uuden suvun kantaisäksi.

„Olen jakanut teille maani ja kansani”, hän virkkoi, „ja tahtoni ja toivoni on, että kukin teistä on tyytyväinen omaan osaansa. Eläkää sovussa keskenänne, mutta hallitkaa kukin vapaasti omaa sukuaanne ja taloanne. Hallitkaa kansaanne viisaasti, että se voimakkaasti lisääntyy ja iloisena elää maan päällä. Laajalle tulee meidän heimomme silloin leviämään, ei enää yhtenäisenä sukuna, vaan kahtenatoista eri sukukuntana. Tulkoon jokainen niistä suureksi ja mahtavaksi, eläköön läpi vuosituhansien! Kun olette neuvon ja johdon tarpeessa, kysykää isältänne tuonelassa, sillä tahdon seurata teidän askelianne ja auttaa teitä vaikeuksissa. Muistakaa, että laskette pohjan ja perustan omallekin tulevaisuudellenne, sillä jos olette todellisia johtajia, ette heimoanne heitä. Uudelleen ja uudelleen pyydätte syntyä oman kansanne keskuuteen sitä kasvattaaksenne, sitä ohjatakseenne.”

Isä antoi jokaisella siunauksensa, ja Väinämöinen näki itsensä suuren liikutuksen vallassa. Hän oli silloin nuori sankari, oli sodassa kunnostanut itsensä, tiesi kokemuksesta, mikä jalo hurmaus oli uskollisten seuralaisten johtamisessa. Isän sanat koskivat häneen syvästi. Hän tunsi olevansa valmis kaikkensa antamaan kyetäkseen täyttämään isänsä toivomuksen. Saada johtaa onneen ja viisauteen omaa kansaa — se oli ihanne, jonka puolesta kannatti elää. Kuin näyssä hän näki itsensä aina palaavan takaisin oman heimonsa luo, ja kynneltä vuotaessa silmistä hän teki mielessään pyhän lupauksen aina olla kansalleen uskollinen.

Muistellessaan tätä kaukaista menneisyyttä, hengen silmä kiinnitettyinä silloiseen isäänsä, Väinämöinen tunsi sielunsa vapisevan palvovasta kunnioituksesta. „Suuri olit sinä, isämme, tietäjä iänikuinen, monihaaraisen sukumme todellinen kantaisä. Sinä tiesit silloin jo, miten haarautuisi Suomen heimo, miten jakautuisi Kalevan kansa, — sinä, todellinen Kalevamme, kansamme luoja ja haltia.” Ja Väinämöinen tunsi, kuinka tämä menneisyyden tieto teki hänen nykyisen päätöksensä lujaksi ja järkähtämättömäksi.

41.

Sanasta miestä. Matkoiltaan kotimaahansa palattuaan Väinämöinen ryhtyi mahdottomalta ja ylivoimaiselta näyttävään tehtäväänsä. Ensin hänen oli etsittävä kansansa keskuudesta kaksitoista uskollista sielua, kaksitoista suomalaista kumppania, jotka olivat valmiit syntymään ja kasvamaan hänen henkensä pojiksi. Sitten hänen oli vihittävä heidät kaikkeen tietoon, mikä hänellä oli Suomen suvun menneistä ja tulevista kohtaloista, ja opetettava heitä valmistumaan osanottajiksi tulevaisuuden työhön.

Ja Väinämöinen onnistui tehtävässään. Kaitselmus oli johdattanut hartaita sieluja syntymään suomalaisten keskuuteen, ja kun Väinämöinen lähti vaellusretkelleen, sielulliselle kosintaretkelleen, ei hänen kauvan tarvinnut hapuilla pimeässä. Sanan, soiton ja laulun voimalla hän värähytti sydämien kieliä, ja pian hänen ympärilleen kokoontui uskollinen joukko, joka nöyrällä kunnioituksella kuunteli hänen opetuksiaan. Niistä hän vähitellen valitsi itselleen kaksitoista uskollisinta, hartainta, antautuvinta.

Nyt seurasi näiden kahdentoista erikoisharjoittelu. Tehytään kaikki erikseen ja yhdessä pyhän lupauksen palvella kansaansa uskollisesti läpi aikojen tuli heidän yhä uudistuvissa säännöllisissä salamenoissa harjaantua luopumaan hengessä ja teossa omasta itsestään voidakseen kokonaan antautua suuren tulevaisuuden valmistustyöhön. Näissä mystერიomietiskelyissä ja -harjoituksissa Väinämöinen käytti Mustanmeren ruhtinasmysterioita mallinaan.

Aika oli silloin toinen kuin nyt, eikä se, mikä silloin oli välttämätöntä, kävisi enää laatuun tänäpäivänä. Ihminen ei silloin voinut „ottaa vihkimyksiä” päivätajuisessa ruumiissaan, s.o. hän ei päässyt itsetietoiseen yhteyteen henkimaailman kanssa ollessaan fyysillisessä päivätajunnassaan, vaan hänen täytyi „langeta loveen” ja siirtyä karkean ruumiinsa ulkopuolelle. Alemmanlaatuinen loveen lankeeminen saattoi tapahtua tietäjän tai noidan omalla voimallakin, vaikka muinaisajan shamaanit mielellään käyttivät apulaisia siinäkin ja ainakin esim. noitarummun suomaa kiihoitusta. Mutta jos oli syvempään loveen langettava, jos toisin sanoen oli käytävä henkimaailman ylemmissä taivaissa ja kohdattava kasvoista kasvoihin korkeampia haltioita ja jumalia, silloin eivät yksilön omat voimat riittäneet. Silloin täytyi olla pyhästi harjaantunut ystäväpiiri, joka loitsuillaan mysteriomeinoissa metsän pimennoissa luovutti oman tahtonsa, tarmonsa ja taitonsa loveenlankija-tietäjän käytettäväksi. Yksin sillä tavalla — jonkinlaisen „sijaissovituksen” välityksellä — olivat korkeimmat vihkimykset otettavissa.

Täten Väinämöinen suoritti neljä vihkimystä. Katkeamattomaksi oli käynyt liitto hänen ja kahdentoista opetuslapsensa välillä. Kun kuolema hänet kohtasi, oli hän jo kuulut jumalilta ja kertonut ystävilleen, että heidän ei enää tarvinnut erota. He olivat hengessä yhtä ja saisivat kautta aikojen jatkaa työtänsä Suomen suvun nostamiseksi. Jolleivät yhtäkaa syntyneet maan päälle, olisivat kuitenkin henkiolentoina toistensa seuralaisia ja auttajia. „Tuhannen vuoden perästä”, ennusti vanha Väinämöinen, „tulemme siirtymään näiltä asuinsijoilta meren yli toiseen maahan, pohjoisempaan maahan, jossa monien vaiheiden jälkeen Suomen suuruuden aika alkaa. Monet meistä kyllä jäävät meren eteläpuolelle ja itäpuolelle, mutta vaikka näennäisesti täten olemme erossa toisistamme — sillä kukin teistä saa omat joukot johtaakseen — liittää meidät kuitenkin luja ystävytemme ainiaaksi yhteen.”

Näin Väinämöisen kantasuomalaisessa ruumistuksessa merkillisellä tavalla toistui sama näytelmä, mikä ennen uraa-

lilaisena aikakautena oli esitetty Kalevan ja hänen poikiensa kesken.

42.

Merkille pantavin kohta Väinämöisen henkisessä kehityksessä oli nyt seuraava. Viimeisen vihkimyksensä jälkeen hänelle äkkiä avautui aavistamattomia näköaloja; hän näki edessään hämmöittäväen kehitys- ja työntekomahdollisuuden, joka hänet kokonaan hurmasi.

Hän näki nimittäin, että hänestä itsestään voisi sukeutua kansallishaltia. Yksi suuri ponnistus vielä, yksi vihkimys vielä, ja hän olisi vapaa kaikista inhimillistä rajoituksista, vapaa nousemaan haltioiden ja jumalien tasolle ja tulemaan yhdeksi heistä. Oliko mahdollista Väinämöisen epäröidä? Eikö hänen syvästi taiteellinen sielunsa vetänyt häntä juuri niiden henkiolentojen lumottuun piiriin, joiden koko elämä kului kauneuden taikataidoissa ja viisauden loitsulauluissa?

Jätettyään ruumiinsa kuvaamamme inkarnatsionin jälkeen hän sentähden antoi itsensä syntyä joitakuita kertoja perätysten maan päälle valmistuaksensa mestarivihkimykseen niin pian kuin mahdollista. Viimeisessä maallisessa ruumistuksessaan hän johti joukkoja Suomenniemelle, järjesti heidän elämänsä uudessa kotimaassa ja painoi syvästi kaikkien seuralaistensa mieleen, että pian oli palaava takaisin kansansa onnea luomaan. Kun joitakuita aikoja myöhemmin kristinusko tuotiin maahan suomalaisten keskuuteen, muodostui kansan suussa legenda Väinämöisestä, joka surumielisenä väistyi Kristuksen tieltä, mutta kuitenkin lupasi vielä kerran tulla omaistensa luo. Kansa säilytti sydämessään Väinämöisen lupauksen, vaikei aavistanutkaan, missä muodossa „tietäjä iänikuinen” aikoi lupauksensa täyttää.

Mutta entisestä ihmisestä, Väinämöisestä, tuli korkea ja ihana enkeliolento. Olen jo edellä kertonut, kuinka Väinämöinen deevaksi vihkiytyneenä joutui kosketukseen Kristuksen jumalallisen personallisuuden kanssa ja omaksuen Kristuksen kokonaan otti hänen oppinsa vastaisen työnsä ojenusnuoraksi. Olen myös kertonut, kuinka Väinämöinen ajan täytyessä laskeutui taivaisesta kodistaan ja otti asuntonsa

Suomen kansallisauraan, yhtyi Suomen kansan sieluun, sen kansan, jota hän ihmisenä oli ylinnä kaiken rakastanut ja jota hän nyt jumalana tahtoi palvella ja auttaa.¹⁾

PEKKA ERVAST

¹⁾ Täten on tarkkaavalle lukijalle selvinnyt nimenkäyttöjen näennäinen ristiriita. Väinämöinen oli suurimman suomalaisen tietäjän nimi — ehkä monessakin ruumistuksessa. Väinämöinen on täysin pätevistä syistä myöskin kansallishaltiamme nimenä, ja vihdoin Väinämöiseksi on muinaisessa mytologiassa määrättyä jumalolentoa ja määrättyjä henkisiä voimia nimitetty. Väinämöinen on mytologisena nimenä vanhempi, ja sankarinimenä myöhemmin käytetty. (Niinhän kristikunnassakin lapsia ristitään Mikaeliksi, Gabrieliksi j.n.e., vaikka nimet alkuaan ovat enkeli-nimityksiä.) Mutta vaikka nimeä Väinämöinen on käytetty monessa eri merkityksessä, on joka tapauksessa huomattavissa sisäisen yhtäläisyyden ja verrannollisuuden aatteiden, jumalien ja ihmisten välillä, joille nimi on omistettu.

Teosofisena Seurana me huolellisesti vältämme politiikkaa. Teosofinen Seura ei ole valtiolinen järjestö. Se on kansainvälinen sanan korkeimmassa merkityksessä siten, että sen jäseninä on kaikkiin kansallisuuksiin, uskoihin ja ajatussuuntiin kuuluvia miehiä ja naisia, jotka yhdessä työskentelevät saman päämäärän, ihmiskunnan parantamisen puolesta; mutta seurana se on ehdottomasti osaa ottamatta kaikkeen kansalliseen tai puoluepolitiikkaan. *H. P. Blavatsky*

Henkisen Näkemyksen vihollinen on aina materialismi. *Anna Kingsford*

MESTAREISTA

Mutta millainen on tuo hyvien opettajien korkea veljeskunta?

Miten saavutat heidät, jotka auttaen Sinua ohjaavat, kun Sinun ei tule etsiä heitä ulkonaisessa maailmassa?

Oi etsijä — hyvin lähellä Sinua ovat nämä pyhät ohjaajat, etkä sitä tiedä!

Sinussa he vaikuttavat ja Sinussa itsessäsi yhdistyt heihin, aavistamattakaan yhtymisen jälkeä.

Voit myös elää päiviä ja öitä samassa huoneessa mestarin kanssa, kuten heitä kutsutaan, etkä Sinä ole tunteva häntä sellaiseksi, sillä *se yksi Mestari*, jonka avulla he ovat mestareiksi täydellistyneet, on hyvin kätkenyt heidän mestariutensa sumeasti näkeviltä silmiltä.

Mutta, jos „näkevänä” tahdot lähestyä tätä ikuista veljeskuntaa, niin ryhdy itse saavuttamaan sitä tilaa, jossa nämä yksisilmäiset elävät.

Et ole aikaisemmin havaitseva itsessäsi heidän opetuksiaan, ennenkuin sinä päivänä, jolloin sinut ensi kerran tavataan vaipuneena sisäiseen pyyteettömään hiljaisuuteen, täynnä varmuutta ja täynnä pelottomuuden luottamusta.

Vähän Sinua ulkonainen rauha hyödyttää. Sinä rakastat ehkä sellaista kuvittelua, että nuo hiljaisuuden leijonat ovat toimettomia uneksijoita, joogea tuota epäiltävää lajia, joita nähdään toreilla.

Uskot, että selvänäkijän on oleva jonkun mystillisen uskontomuodon pappi jossain salaisessa, maanalaisessa, suit-sutussauhun täyttämässä kirkossa.

Jos Sinä, oi etsijä, tahdot löytää totuuden, älä silloin anna kyllästetyn mielikuvituksesi haavekuvat pettää itseäsi.

Tiedä, että „Mestarien” keskuudessa on miekan mestareita. Tiedä, että toiset ohjaavat kansojen kohtaloita.

Muutamit vaalivat korkeata taidetta, toiset korkeata tiedettä. Mutta kaikki kuulevat huudon joka heitä kutsuu.

Ehkä seitsemän portin mestarit vastaavat vain vähäisessä määrässä liiottelevaa kuvitteluasi, jos voisit tuntea erään heikäläisen maallisessa puvussaan.

Mutta vain valekuva on korkeille viisaille ulkonainen muoto ja jokainen valekuva pettää.

Miten voisivatkaan viisauden pilvet tiedoillaan hedelmöittää maan, jolleivät ymmärtäisi vaikuttaa harhana harhojen maailmassa.

Ulkoa päin ei kukaan Mestari „opeta”. Mitä Mestari puhuu ja kirjoittaa voi ehkä *kannustaa* Sinua viisautta *etsimään*.

Mutta Himavatin viisautta „opetetaan” toisella tapaa.

Se on perustettu syvemmälle pohjalle kuin ihmisten katoavaiset ja vaihtelevaiset viisausopit ja heidän koulunsa.

Et kykene elämään sielusi sisimmässä kera kivien, jotka muodostavat valtavan muurin, ennenkuin totut hengittämään sen ilmapiirissä korkealla ihmisten ja jokapäiväisen viisauden yläpuolella.

Mutta niinkuin sävel sointuu kaikista salin harpuista, kun soittajan sormi koskettaa *yhden* harpun kieltä, niin myös soittavat kaikki pyhät soinnut hyväksytylle kokelaalle hänen saavutettuaan vihityssä vuossa väreilevän harpun „tunnelman”.

Sisäinen tilasi on se avain, joka aukaisee portin salaiseen kokoushuoneeseen.

Ei mitään voi sinulta kätkeä, ei mitään pidättää, kun tämän avaimen omistat.

Älä pyri kuulemaan mitään sointuja ja sanoja tai näkemään kuvia, jotka ikäänkuin ulkoapäin tulisivat.

Kaikki nämä ovat petollisia ja vievät Sinut kauemmaksi totuudesta.

Sillä ne, jotka säteilevät alkuperäistä ikitulta eivät käytä sellaisia keinoja.

Älä muuta etsi, kuin pyyteettömän, luottamuksellisen, sielullisen hiljaisuuden täyttämää sisäistä tilaa.

Siinä määrin kuin lähestyt tätä tilaa, olet lähestyvä heitä, joiden kanssa Sinut samaa tietä pitkin johdetaan totuuteen.

Älä hämärässä etsi aavistettuja matkatovereita.

Sinä olet vain osallinen heidän voimiinsa, mutta heitä itseään näkee vain Hän, jonka oppilas Sinä olet, kuten nuo toisetkin.

Älä sureksi, pidä vain huolta siitä, että sisäiset kykysi ovat rehellisesti jännitetyt.

Et saa hetkeksikään kadottaa sisimmän itsesi sielusi silmien edestä. Muuten voit helposti eksyä tieltä ja vasta pitkän ajan kuluttua huomata, että et enään olekkaan tiellä.

Mutta, jos kuulut niihin, joille säteilevä päivä on suotu jo tänä ajanlohkona syntymien joukossa, niin pian olet pääsevä kaikista vaaroista.

Olet silloin itseäsi valaiseva kirkkaudessa.

Vielä tänään ei Sinun kuitenkaan ole huolehdittava siitä päivästä.

Et tiedä milloinka se Sinulle on suotu, eikä kukaan sitä tiedä.

Sinä olet aikasi ja Sinun on täytettävä aikasi.

Sinua tyydyttäköön Gurun sana: *Ajan täytyessä olet lähestyvä täydellisyyttä!*

Ikuinen olet ja Sinun on ikuisuus.

Hartaana kestä loppuun asti.

Luovu rauhallisesti „omaksumastasi” (nim. personallisuudesta).

Vain siksi se on hallussasi, jotta hyvin sitä hoitaisit, se ei ole omaisuuttasi.

Joka päivä, joka hetki pyri siihen korkeaan sisäiseen hiljaisuuden tilaan, joka on täynnä uskovaa luottamusta.

Siten tulet ensiksi oppilaana mestarisi luokse — sen jälkeen olet näkevä korkean liiton — sitten löydät itsesi Jumalassa.

Kirjasta „Das Licht von Himavat” suom. E. K.

Uskomme Jumalaan ja siihen, mikä on meille annettu, ja siihen, mikä on annettu Abrahamille ja Ismaelille ja Isakille ja Jakobille ja sukukunnille; ja siihen mikä on annettu Moosekselle ja Jeesukselle, ja siihen, minkä profetoille antoi heidän Herransa. Emme tee mitään eroa niiden kaikkien kesken.

Muhammed

KUVAELMA RUNODRAAMASTA „SABAN KUNINGATAR“

Salomon temppeli, jonka kuudan kautta ristikkoakkunoiden tarumaisesti valaisee. Zenobe, Saban kuningattaren sisar, ja Rehabeam, kuninkaanpoika, käyskennellen pyhäkössä.

Rehabeam:

On täällä, rakas, hyvä meidän olla
suojassa hyvän Luojan, lemmen Herran.

Zenobe:

Tääll' on kuin Pyhän virran kuutamolla,
niin aavemaist' on nähdä tää ens kerran!
Oi, katsos noita taivaan sankareita,
jotk' kultasiivin pyhättöä suojaa!

(Osoittaa kahta jättiläiskerubia temppelin kuorissa, joiden suunnattomat siivet hipaisevat kumpaakin seinää ja keskellä pyhäkköä sattuvat toisiinsa.)

Rehabeam:

He siunaa Herran kansan askeleita,
he ovat kaksi Herran sanan tuojaa.

Zenobe:

Sananko saattajia? Kerro, haasta!
Pitääkö *niin* Hän huolta tästä maasta?

Rehabeam:

Niin, Zenobe, vaan isä ainoastaan
saa nähdä, ottaa taivaan viestit vastaan,
sill' isä, katsos, hän on pyhä mies,
ja povessansa palaa pyhä lies!

Zenobe:

Oi, kerro mulle, kuinka ensi kerran
hän näki lähetit tään taivaan Herran!

Rehabeam:

Hän näki valvoen ne täällä näin,
edessä kuorin kumarretuin päin,

ja siitä lähtein on hän kumma niin,
ja katseensa on synkkä, tumma niin . . .

Zenobe:

Ja mitä Jumalaltaan isäs anoi,
ja mitä valitulleen Herra sanoi?

Rehabeam:

Hän Herran kanssa teki liiton silloin,
se liitto painaa häntä aamuin, illoin.

Zenobe:

Hän mitä pyysi, mitä aneli,
ja mitä vannoi, mitä lupasi?

Rehabeam:

Hän viisautta anoi, isä, vaan,
ja sitä saikin määrän sellaisen,
ett' tuijottaa hän synkkään maailmaan,
huokailen mieltä lapsen pienoisen . . .
Kun näkee isä lapsen auringossa
tai parin lempiväisen kuutamossa,
hän heitä kadehtii ja kyynelöi,
vaan turhaa onneansa ikävöi,
sill' auringossa käy ei isän latu,
ei, ankara on Herranmiehen satu!

Zenobe:

Saa eikö lempiä hän armahaista?

Rehabeam:

Saa lempiä, vaan Herran kansan naista,
vaan lempi lemmeltä ei hälle maista.
Kas, minkä syömen lämpö lämmittää,
sen järjen jää jo hältä jäähdyttää!

Zenobe:

Sa sanoit, että vain tään kansan naista
on lupa lempiä, vaan muista maista
ma nähnyt täällä monta kaunotarta:
yks olen minä, mua siis sa karta!

Rehabeam:

Ma liittoa en tehnyt Herran kanssa,
on mulla vapaa valinta ja kansa,
en anonut *ma* viisauden taakkaa,
ma tahdon lempiä vain kuoloon saakka!

Zenobe:

Vaan kuinkas käy, jos isäs lempii noita,
jotk' eivät Herran suosiota voita?

Rehabeam:

Niin silloin rikkoo Herra liiton ihan,
ja isä kantaa saa sen suuren vihan!

Zenobe (itseksensä):

Tuo suuri Tuntematon kammottaa!
Ah, sisar, mikä suo odottaa! —
Vaan myöhäistä on sua varoittaa...

(*Rehabeamille*):

Vaan puhelkaamme asioista muista
ja ihailkaamme seinää sedripuista,
jonk' kattaa piirroksiset ja kukkasit
ja palmunlehdät aivan suloiset! —
Noin kaunista vain harvoin tavataan!

Rehabeam:

Tuo kaikk' on työtä Tyron kuninkaan,
nuoruuden ystävän mun isäni,
mi häntä rakastaa ja rakasti.

(*Puoliääneen*):

Käy taru, rakas, huhu tietää haastaa,
ett' isäni, mi henget vangitsee
ja näkymättömiä hallitsee
ja syvyyksiltä salaisuudet raastaa,
on hengen pakoittanut valvomaan
jok' askelta tään Tyron kuninkaan!

Zenobe:

Ja käykö hänen aina hyvin päin?

Rehabeam:

Ma hänet aina onnekkaana näin!

Zenobe:

Oi, uskotkos, ett' isäs muakin
suojaamaan saisi jonkun daimonin?

Rehabeam (veikeästi):

Hän minussa sen sulle antoi jo,
niin kaukokatseinen on Salomo.

(Ojentaa ikäänkuin suojellen kätensä Zenoben yli.)

Zenobe:

Vaan mikä on tuo kumma arkki tuolla,
tuoll' alttarin ja pyhän kuotin puolla?

Rehabeam:

Oi, se on Arkki pyhä Herran liiton,
ja kaikki hyvä maassa yksin siit' on!
Se edessä on kaikki voimaton:
tuo muinoin murti muurit Jerikon!

Zenobe:

Vaan mit' on tuolla kultapöydän päällä,
mi loistaa kuni päivä kevätsäällä?

Rehabeam:

Se näkyleipä varasto on pyhä,
ja siinä asuu Herran henki yhä.
Siit' yksi kuningas vain kerran söi,
Jehoovan lemmikki, mi jätin löi,
jok' kerran herjas Herran kansaa suurta,
nuor' David, kaunoääni, Isain juurta!

Zenobe:

On häneltä kai suvun kaunis ääni?

Rehabeam (naljaillen):

Ja myöskin tämä minun kaunis ääni.

Zenobe:

Hän oli *aivan* kaunis, David, kuulin?

Rehabeam:

Ja suuteli kuin minä nuorin huulin.
(Suutelee Zenobeä.)

Zenobe:

Sopiiko suukko pyhäkössä Herran?

Rehabeam:

Tiedäthän toki, armaani, sen verran:
on lempi juuri Hänen, taivaan Herran!

Zenobe:

Meilt' aika unohtuu ja kotitie!

Rehabeam:

Sill' lempi ijankaikkisuuteen vie!

(Kuulostaen.)

Vaan askeleita kuulen, kuka lie?

(Vetäytyvät varjoon, ja Salomo astuu kuin unissakävijä pyhäkköön.)

Rehabeam:

On meidän viisainta nyt poistua,
sill' isä saattaa nähdä hirmuja!

Rajael Ronimus

Mikä on Teosofisen Seuran jäsenen tärkein teosofinen hyve? Että hän aina on valmis huomaamaan ja tunnustamaan omat virheensä. Että hän ennemmin tekee väärin liiaksi ylistämällä kuin liian vähäksi arvaamalla lähimäisensä ponnistuksia. Ettei hän koskaan panettele tai parjaa toista. Että hän aina avoimesti ja vasten kasvoja sanoo, mitä hänellä on toista vastaan. Ettei hän koskaan muille kantele, mitä pahaa hän on jostakin voinut kuulla eikä haudo kosta niitä vastaan, jotka ovat sattuneet häntä loukkaamaan.

H. P. Blavatsky

MUUAN OKKULTINEN ROMAANISARJA

I.

Uudemmassa venäjänkielisessä kirjallisuudessa on viisi kirjaa käsittävä sarja salatieteellisiä romaaneja, joiden tekijä on kirjailijatar nimeltä Kryshanofskaja eli Rochester, luultavasti syntyperältään englantilainen, mutta naimisissa venäläisen kanssa.

Tältä alalta saa tuskin mistään lukea niin erikoista ja suurisuuntaista kuin nämä kirjat. Koska ne ovat ilmestyneet vasta maailmansodan aikana ja tietääkseni julaistut vain ranskan- ja venäjänkielillä, ovat ne tähän asti hyvin vähän tunnettuja ja kuitenkin ovat ne lukemisen arvoisia, ja kannattaisi kääntää ne kaikille kielille. Tarkoitukseni on nyt herättää mielenkiintoa näihin kirjoihin, sillä niiden henki ja maailmankatsomus on hyvin lähellä teosofista eritoten rosenkreutsiläistä mystikkaa. Tällöin tahdon aluksi esittää romaanisarjan sisällön ja senjälkeen käännöksenä erään osan siitä.

Siirtykäämme itse kertomukseen. Nuori lääkäri Rolf Morgan työskentelee yksinkertaisessa huoneessaan. Hänellä on lähimäistensä kärsimyksiä kohtaan sääliväinen sydän ja hän elää kokonaan tieteessään. Mutta hänen on taisteltava suuria vaikeuksia vastaan. Taistelu ja uurastaminen jokapäiväisestä leivästä repii hänen sieluaan ja parantumaton tauti on levittänyt varjonsa hänen piirteilleen. Silloin astuu omituinen vieras huoneeseen. Hän nimittää itseään Narayanaksi ja sanoo olevansa intialainen prinssi, joka omistaa suunnattomia rikkauksia sekä tämän lisäksi elämäneliksiirin, mikä pidentää hänen elämänsä miltei rajattomasti. Mutta hän on hirvittävän ikävän vallassa, hän on koettanut kaikkea ja nauttinut kaikesta, mitä elämä voi ihmiselle tarjota, eikä kauemmin jaksa elää. Senvuoksi tekee hän Morganille tarjouksen. Muutaman pisanan vastineeksi tämän sairaaloista verta, joka hävittäisi elonnesteen vaikutuksen, ja soisi hänelle ikävöidyn kuoleman, luovuttaisi hän Morganille elämäneliksiirin, tittelinsä ja rikkautensa. Morgan ei kauan

mieti, vaan tarttuu ojennettuun käteen, ja uusi käänne alkaa nuoren lääkärin elämässä, joka tarjoaa mitä ihmeellisimpiä yllätyksiä. Narayanan seurassa matkustaa hän Sveitsiin, ja siellä Alppien keskellä olevassa luolassa vaihtavat he osaa. Narayana kuolee ja Morgan aloittaa uuden elämänsä Supramati-nimisenä intialaisena prinssinä. Jo seuraava päivä tuo mukanaan ensimmäisen yllätyksen. Hän tapaa Naran, erittäin kauniin naisen, joka omistaa mitä ihmeellisimpiä ominaisuuksia. Hän on ollut Narayanan vaimo, ja kaiken muun ohella saa Morgan myös oikeuden häneen. Tämä ei kuitenkaan ole Morganille ollenkaan epämieluisia, sillä Nara lumooa heti omituisella tavalla hänet. Nara ei ole hänelle epäystävällinen, mutta kohtelee häntä rauhallisesti ja kylmästi. Häneltä Supramati saa kuulla, millaisen askeleen hän on ottanut. Se merkitsee ainaista terveyttä ja nuoruutta suunnattoman pitkän elämän aikana. Mutta millä täyttäisikään hän tämän elämän? Tämän kykeni Nara hänelle ilmoittamaan. Eloneste oli tarkoitettu niille, jotka astuivat vihkimyksen tietä. Tämä tie johti suurimpaan viisautteen ja kykyihin, jotka tavallisille kuolevaisille olivat käsittämättömiä, ja tämä viisaus oli käytettävä ihmiskunnan hyödyksi. Hän, Morgan, tulisi yhdeksi niistä, jotka voivat auttaa ihmiskuntaa sen hädässä ja pimeydessä, näyttää sille tietä ja kulkea kehityksen etunenässä. Tosin tarvittiin suunnattoman suuria ajanjaksoja saapumiseen näihin korkeuksiin, mutta hänellähän oli kylliksi aikaa, hänellä oli elämän eliksiiri. Mutta tarvittiin vielä jotain mutta, tarvittiin eräitä siveellisiä edellytyksiä, joita ei jokainen omista. Morganilla oli ne, sillä hän oli epäitsekäs, vaatimaton ja hyvä. Narayana ei sensijaan omistanut niitä. Hän oli käyttänyt asemaansa väärin ja elänyt vuosisatoja ainoastaan tyydyttääkseen intohimojaan. Sentähden ei hän enää voinut elää. Mutta myöskin Nara oli yksi harvoista, jotka eivät kuolleet, myöskin hänellä oli elämän eliksiiri. Ja hän kertoi pitkästä ihmeellisestä elämästään. Kerran kauan sitten oli hän ollut Vestan neitsyt vanhassa Roomassa. Kielletty rakkaus oli sitonut hänet nuoreen taiteilijaan. Tämä mies oli juuri Rolf Morgan aikaisemmassa ruumistuksessa. Hän koetti paeta Naran kanssa ja intialainen prinssi Narayana, joka jo sil-

loin eli ja omisti elämäneliksiirin, suostui häntä auttamaan. Pako tosin onnistui, mutta taiteilija huomasi tulleensa petetyksi. Narayana hävisi vestaali mukanaan teille tiettytömille, annettuaan hänelle elämäneliksiiriä ja tehtyään hänet täten kuolemattomaksi. Elämä Narayanan rinnalla ei tuntunut Narasta onnelliselta. Hän oppi halveksimaan tätä hekumoitsijaa, mutta ollen itse vakava ja kärsivällinen lähti hän kulkemaan sitä tietä, jota ei Narayana kyennyt kulkemaan ja oli saavuttanut vihkimyksen korkeudet. Narayana sovitti nyt kuitenkin tavallaan entiset rikoksensa valitsemalla juuri entisen kilpailijansa seuraajakseen.

Supramati, vastaluotu intialainen ruhtinas, huomasi olevansa satumaisen omaisuuden herra. Hän omisti mitä komeimpia palatseja ja linnoja Pariisissa, Venedigissa, Skotlannissa ja Benaresissa, Intiassa, sekä monilla muilla paikoilla. Venedig muodostui hänen ensimmäiseksi olinpaikakseen. Nara jätti hänet täällä kahdeksi vuodeksi. Tämän ajan jälkeen antautuisivat he avioliittoon. Siihen saakka kehoitti Nara hänet ottamaan elämästä minkä voi ja tuntemaan itsensä täydellisesti vapaaksi.

Nyt seurasi aika täynnä mitä ihmeellisimpiä kokemuksia. Eräänä iltana, kun Supramati istui uhkeasti sisustetussa työhuoneessa venetsialaisessa palatsissaan, sai hän kehoituksen astua gondooliin käväistäkseen eräässä laivassa satamassa. Hän uskoi, että kutsumus oikeastaan oli tarkoitettu hänen edeltäjälleen Narayanalle, ja suostui siihen uteliaisuudesta. Tämä oli johdatus erääseen sangen omituiseen matkaan. Ihmeekseen tapasi Supramati laivalla itse Lentävän Hollantilaisen. Näyttäytyi, että tämäkin oli eräs niistä, joka oli keksinyt elonnesteen, ja hän sai kuulla, että kaikki nämä muodostivat salaisen veljeskunnan ja olivat toistensa yhteydessä. Huolimatta kauheasta menneisyydestään (hän oli muinoin ollut julma merirosvo) oli Lentävä Hollantilainen eli Dakir, kuten häntä nyt kutsuttiin, astunut vihkimyksen tietä. Supramati sai hänessä hyvän ystävän, joka tulisi auttamaan häntä ja näyttämään hänelle tien täydellisyyteen. Purjeet nostettiin ja pian laski alus maihin ihmeelliseen saareen. Siellä sijaitsi Graalin pyhä linna ja graalilaiset lausuvat ystävät tervetulleiksi ja opastivat heitä tulevaan työhönsä.

Jonkun aikaa eli Supramati monimiljonäärin iloista elämää Pariisissa. Niin voimakkaasti vaikutti vastakohta hänen entiseen syrjäiseen elämäänsä nähden, joka oli ollut täynnä kieltäytymystä ja taloudellisia vaikeuksia, että hän jossain määrin tuli vedetyksi pyörteeseen, joten hänen jällestäpäin täytyi erityisellä häpeän tunteella muistella tätä ajanjaksoa. Hän sai oppaakseen erään Narayanan n.s. ystävistä, muutaman elostelevan ranskalaisen markiisin, joka esitti hänet taiteilijapiirissä sekä hienoimmassa ylhäisöpiirissä. Eräänä päivänä huomasi hän olevansa inhoa täynnä tämän tyhjänpäiväisen sisällyksettömän elämän johdosta ja jätti kenenkään tietämättä Pariisin. Hän lähti nyt Intiaan. Benareksessa huomasi hän omistavansa satumaisen, Tuhannen ja yhden yön tarinoissa tavattavan palatsin ja täällä joutui hän vielä romanttiseen seikkailuun erään ihmeen kauniin intialaisnaisen kanssa, joka oli hänen palveluksessaan. Mutta joku salaperäinen vetovoima pakoitti hänet eteenpäin Himalayan rinteille. Täällä eräässä korkealla sijaitsevassa yksinäisessä hänen omistamassaan huvilassa tapasi hän Ebramarin, adeptin, josta oli tuleva hänen opettajansa ja mestarinsa. Hänkin oli yksi kuolemattomista. Hän oli ihana olento, jonka olemuksesta säteili hyvyyttä, viisautta ja rauhaa. Hänen luonansa sai Supramati suuntaviivat tulevaan kehitykseensä ja toimintaansa, ja todellisella kaipauksella jätti hän tämän pyhän paikan palatakseen Eurooppaan. Venedigissä tapasi hän Naran, ja syvästi ihastuneena tämän rauhalliseen, kirkkaaseen luonteeseen, vaikkakin nöyryytetynä ajatellessaan, miten hän itse oli käyttänyt väliaikaa, solmi hän tämän kanssa avioliiton, aloittaen siten yhteiselämän, joka kestäisi vuosisatoja. Kuvauksella juhlallisista meinoista heidän vihkiäisissään, joka tapahtui Graalin linnassa loppuu sarjan ensimmäinen kirja „Elämän eliksiiri”.

Näyttää siltä kuin kirjailijattarella olisi syviä tietoja salatieteestä. Kuvaus tuntuu kyllä usein fantastiselta, mutta huomaa silloin joskus, että tekijätär käyttää vertauskuvia. Jo elonnesteaate on, kuten edellisessä olen osoittanut, vertauskuva. Joskus, kun Supramati on jossain vaarassa ja joutuu pelon valtaan, muistelee hän: „Minähän olen kuolematon, enkä voi tuhoutua.” Niin on jokaisen ihmisen laita,

joka on tullut tuntemaan jumalallisen, kuolemattoman olemuksessaan. Hän tietää, että hän elää kuolematonta elämää riippumatta siitä kuolevaisesta aineellisesta ruumiistaan, jota hän kulloinkin käyttää. Niin muodostuu tämä varmuus käänteeksi hänen elämässään, hän on löytänyt elämän eliksiirin.

Vielä enemmän vertauskuvia havaitaan kuvauksissa sarkan toisessa kirjassa, jonka nimi on „Magiaa”. Tämä käsittelee Supramatin kehitystä selvänäköiseksi ja tietoiseksi astraalitasolla, sekä tietoisuuteen niistä vihollisista ja vaaroista, jotka siellä uhkaavat. Tekijättären kuvaukset ovat eläviä ja havainnollisia. Hänen kertomistapansa muistuttaa usein kuuluisan englantilaisen Wells'in lennokkaita kertomuksia tulevista ajoista ja kaukaisista taivaankappaleista, jotka kuvaukset ovat niin selviä yksityiskohtia myöten, että lukija saa ikäänkuin näkemyksen kaikesta. Henkilöt, joilla itsellään on ollut astraalisia kokemuksia, vakuuttavat, että tekijättären kuvaukset vastaavat todellisuutta. Mutta itse työskentelykeinot ovat vertauskuvallisesti esitettyjä. Sisäinen sielullinen kehitys esitetään puhdistavien kylpyjen, suloisten tuoksujen, maagillisten merkkien ja maagillisten pukujen ja laitteiden muodossa. Tämä on ymmärrettävä ennenkuin voi saada hänen kuvauksistaan oppia.

Supramati ja Nara sekä Dakir vetäytyivät vanhaan lintaan Skottlannissa hankittuaan kaikki näihin tutkimuksiin tarvittavat maagilliset laitteet ja laboratoriot. Dakir oli nyt Supramatin opettaja. Kävisi liian pitkäksi mainita kaikki tässä kuvatut astraaliset tutkimusmatkat ja kokemukset. Kertomataiteen mestarinäyte on kohta retkestä kaukaiseen kiertotähteen. Siellä tapasi Supramati kuolleen maailman. Kauhea katastroofi oli muinaisina aikoina tuhonnut kaiken jäljen elämästä ja muuttanut ihmiset koviksi kuvapatsaiksi, jotka olivat kivettyneet juuri sellaisissa asemissa kuin he nopean kuoleman sattuessa olivat, kuten muinoin Pompeijin asukkaat, kun ne kaivettiin tuhasta. He kuljeskelivat suurissa kaupungeissa ihanien palatsien välitse, mutta kaikki oli kuollutta. Ainoastaan merkilliset kuvapatsaat antoivat todistuksen siitä ihmisrodusta, joka ammoisina aikoina oli elänyt. Mutta kuitenkin kaikki ei ollut kuollutta. Keskellä

jätteitä liikkui aavemaisia varjoja, kauheita kummituksia. Ne olivat, mitä teosofisessa kirjallisuudessa nimitetään vampyreiksi, sellaisten ihmisten astraliruumiita, jotka ovat niin fyysilliseen elämään sidottuja, etteivät voi kohota maan pinnasta, vaan koettavat löytää tilaisuutta imeäkseen elonvoimaa heikoista ihmisistä, jotka ovat himojensa orjia. Korkeimmat, johtavat olennot olivat keränneet heidät sinne, tähän kaukaiseen kiertotähteen niinkuin vankilaan, suojellakseen maapallon asukkaita heidän tuhoatuottavasta vaikutuksestaan. Hyvät henkiolennot auttoivat heitä täällä vapautumaan, ja joskus tapahtui, että joku näistä onnettomista löysi pelastuksen ja kohosi onnellisempiin svääreihin. Vielä sai Supramati kokea siellä yllätyksen. Eristetty osa tätä planeettaa huomattiin olevan kukoistava paratiisi. Tämä oli eräs „kuolemattomien” siirtola, johon nämä tuhon sattuessa olivat maagillisilla keinoilla pelastuneet ja aikaansaaneet ihanan keitaan. Nämä olennot vastaanottivat Supramatin ja Dakirin kuten vanhoja ystäviä, sillä he kuuluivat kaikki samaan suureen veljeskuntaan.

Eräs tärkeä kohta Supramatin kehityksessä oli ajatusten keskitys. Arvioidakseen kykyjä tietoisuudessaan selvästi ja voimakkaasti säilyttää sama mielikuva oli ystävillä eräänlaatuinen maagillinen laite, jossa he kuvissa kykenivät näkemään omat ajatuksensa. Alussa vaihtuivat kuvat niin nopeassa tahdissa, että tuskin voitiin niitä nähdä, mutta vähitellen saavutti Supramati suunnattoman suuren ajatusvoiman.

LEO KROHN

Ole tyyni, kirkas, positiivinen. Jokaisen onnettomuuden takana piilee jotakin hyvää, ja uskosi on tuova tuon hyvän näkyviin.

Paras saarnaaja on sydän. Paras opettaja on aika. Paras kirja on maailma. Paras ystävä on Jumala.

Talmud

IHANNE, SYDÄN JA JÄRKI

Voisimme kenties sanoa: järki edustaa jumalallista totuuden valoa, sydän jumalallisen rakkauden lämpöä ja elämää. Ne ovat kaksi opasta ja johtotähteä ihmisellä. Puhutaan myöskin tahdosta, mutta siitä kenties voitaisi puhua vasta myöhemmässä, henkisesti järjestyneessä elämässä. Tahdosta puhuttaessa voitane sanoa: vasta sisäisesti elävöityvä henkinen ihanne ja siihen sisältyvän tehtävän suorittaminen herättää tahdon. Ihminen *tahtoo* toteuttaa heräävän ihanteensa. Silloin tulee ihanne ja sen toteuttaminen ihmisen käytännölliseksi oppaaksi; sydän ja järki asettuvat tueksi ja avuksi, pylväiksi käytännöllisen ihanteen kummallekin puolelle. Vasta silloin kysytään: osaako ihminen ihanteessaan nojautua sopusointuisesti näihin kahteen pylvääseen, sydämeen ja järkeen. Sillä jos nojautuminen on epätasainen, synnyttää se kohta epäonnistumisia ihanteen palvonnassa. Jos järki jätetään, saattaa käydä, ettei sydän voi tarjota tahdolle portaita noustakseen valon vuorelle. Mutta ellei taas sydäntä oteta ajoissa mukaan, kylmenee järki, ja ihminen jää kylmäksi, rautaisen kovaksi. Ihmiset, ihanteelliset ihmiset, haarniskoituvat kylmän järjen rautaisiin panssareihin; johon heidän parhain ja tahtoperäisin pyrkimyksensä ja ihanteensakin suljetaan. Ja toimiessaan silloin ihanteensa puolesta, saattavat he huomata, tai luulevat huomavansa, kuinka jotkut ihmisveljet, tai ryhmät, ovat heidän ihanteensa toteuttamisen tiellä. Ja mitä sitten? Ei muuta, kuin raivata nuo elävät ihmiset pois tieltä, välittämättä paljoakaan siitä, kuinka noiden silloin ja sittemmin käy. — Mutta onhan ihanne voittanut?!

Oh... siinäpä se onkin hirmujen hirmu ja kuilujen kuilu. Sillä mikä on se henkinen ihanne joka luulee voivansa kulkea voitosta voittoon tiepuoleen heitettyjen, tai vieläpä ruhjottujen ihmisveljien yli? Kaamea on sellainen ihanne. Se on sukua paholaisen ihanteelle; se on julma ja perimmältään tyhjä. Se on kaamea ja tyhjä siksi, että siitä puuttuu se mikä on tärkeintä: rakkaus ja ihmisten veljeys. Eikä siihen sisälly totuuskaan. — Jos veljeys ja rakkaus ia totuus

läpäisee ihanteemme, silloin ei ihanteemme voitto merkitse mitään, jos yksikin ihminen on täytynyt hyljätä ja ruhjoutua sen toteuttamisen tieltä. Että suuri Elämä kuitenkin sallii meidän noin menetellä, johtunee siitä, että Elämä on rakkaudessaan pitkämielinen. Elämä ehken tietää, että ihminen, tuo ihanteensa ankara sankari, kerran syttyy rakkauteen. Ja sen tapahtuessa ihminen mielellänsä palaa kerran tiepuoleen heittämiensä tai ruhjomiansa veljien luo. Hän ei ole enää kuningas ja sankari ylpeässä voimassaan, ruhjovassa tarmossaan; hän on nöyrä palvelija, ihmisten vaatimaton veli ja rakastaja. Alkaa uusi käytännöllisyys: ihanne, jota hän elää, ei olekaan joku paperiin kääritty ohjelma, vaan se onkin elävä ihminen, ihminen jonka hän kerran luuli voivansa luotaan työntää, luuli voivansa ihanteensa tieltä ruhjottuna tiepuoleen jättää. Kun se tapahtuu, silloin eivät sydän ja järki pyri toisiaan polkemaan ja hallitsemaan, vaan liittyvät, kuin toisiaan rakastavat mies ja nainen, pyhässä liitossa toisiaan tukemaan, ja hyvää tahtoa palvelemaan.

J. R. H.

Velvollisuutemme koko ihmiskuntaa kohtaan ovat siinä, että kaikille täysin tunnustetaan yhtäläiset oikeudet ja edut katsomatta kansallisuuteen, väriin, yhteiskunnalliseen asemaan ja syntyperään. Ja näitä velvollisuuksia ei täytetä silloin, kun vähimmässäkkin määrässä loukataan toisen oikeutta — joko toisen ihmisen tai kansakunnan; kun hän jossakin määrin jää saamatta samaa oikeutta, hyväntahtoisuutta, arvonantoa ja lempeyttä kuin me itsellemme haluamme.

H. P. Blavatsky

ERÄÄN RUOTSALAISEN LÄÄKÄRIN HUOMIOITA SPIRITISTIEN LUONA BELFASTISSA JA CREW'SSÄ

Sanomalehdessä „Dagens Nyheter” kuvailee tukholmalainen hermolääkäri ja hypnotisoija, tohtori Karl Kallenberg huomioitaan ja kokemuksiaan viime vuonna tekemältään opintomatkalta Englantiin, missä hänellä oli tilaisuus olla läsnä monissa istunnoissa sekä kuuluisan tohtori Crawfordin luona Belfastissa että myöskin yhtä mainehikkaassa „the Crew circle'ssä” Liverpoolin lähellä olevassa Crew'n kaupungissa, missä kaksi maailmankuuluisaa „valokuva-mediumia”, mr Hope ja mrs Buxton, harjoittavat toimintaansa.

On huomautettava, että tohtori Kallenberg omaa tiedemiehen skeptillisen ja kriittillisen mielenlaadun suuressa määrässä eikä häntä siis voi mitenkään lukea spiritistisesti uskovaiseksi. Hän lähti matkalle yksinomaan tieteellisessä tarkoituksessa, minkä vuoksi hänelle oli tärkeätä huolehtia siitä, että kaikki kokeilut suoritettiin täysin luotettavia muotoja noudattamalla, niin ettei mitään petosta ollut mahdollista tapahtua. Hän tarkasti itse kaikki mediumein toimitukset, ja on hän vakuuttanut eräälle Dagens Nyheterin toimittajalle, että ottaa valalleen havaitsemiensa ilmiöitten todenperäisyyden.

Tohtori Kallenberg matkusti ensin Lontooseen, missä hän kohtasi psyykillisen tutkimuksen seuran puheenjohtajan, sir W. Barrettin, jonka välityksellä hän sai ottaa osaa maailmankaupungin uskovaisten erikoistutkijain istunnoihin. Sen mitä hän täällä näki, piti hän kuitenkin ilveenä ja huijauksena, minkä vuoksi hän sir Williamin neuvosta päätti koettaa päästä olemaan läsnä mr Crawfordin kokeiluissa. Tämä, joka oli insinööri ja entinen fysiikan lehtori Belfastin yliopistossa, oli kuitenkin aina ollut erittäin vastahakoinen laskemaan vieraita, jotka tahtoivat vain tyydyttää uteliaisuuttaan, olemaan läsnä tutkimuksissaan, ja vasta sitten kun tohtori Kallenberg oli tiedemiehenä luvannut toimia mediumin tarkastajana, otettiin hänet vastaan.

Tohtori Crawford — joka nyt on jo kuollut — oli vakau-

muksestaan spiritisti, ja kokeet suoritettiin tavallisessa spiritistisessä ympäristössä, mikä ei kuitenkaan estänyt niiden toimittamista täysin tieteellisellä tavalla. Mediumina oli nuori tyttö, miss Kathleen Goligher, joka nähtävästi oli perinyt mediaaliset kykynsä äidiltään. Muut osanottajat kerhossa — kuusi henkeä — olivat kaikki mediumin sukulaisia ja samoin kuin kokeilija spiritistejä. Istunnot toimitettiin punaisessa valossa, mikä kuitenkin oli riittävä, jotta läsnäolijat voitiin nähdä ja pitää silmällä. Mediumi asettui vaa'alle tohtori Crawfordin viereen. Muut kuusi auttajaa olivat asetetut piiriin siten, ettei kukaan ollut kenenkään toisen kanssa kosketuksissa. Pöytä oli keskellä piiriä, eikä siihen yltänyt mediumi eikä kokeilija eikä auttajat, ei käsin eikä jaloin. Mutta kuitenkaan ei viipynyt kauan sen jälkeen kuin kaikki olivat asettuneet paikoilleen, ennen kuin pöytä, joka ei ollut pienempiä — noin 60×60 sm —, alkoi hiljalleen liikkua ja sen jälkeen kohota ilmaan jääden seisomaan vapaana istujain silmien tasalle. Tohtori Kallenberg ei ollut uskoa näköelimensä todistusta, niin hämmästyttävältä tuntui hänestä se, mitä hän oli nähnyt. Edellä mainittiin, että mediumi oli asetettu vaa'alle, ja tohtori Kallenberg saattoi huomata, että vaa'an asento muuttui samalla hetkellä kuin pöytä kohosi lattialta. Sitä hänellä ei ollut tilaisuutta tarkastaa, kuinka paljon, sillä tohtori Crawford ei tahtonut tähän puoleen nähdä sallia vieraan tehdä mitään tarkempia havaintoja. Hän oli näet hyvin tarkka siitä, ettei kukaan muu kuin hän itse pääsisi julkaisemaan mitään yksityiskohtaisia tieteellisiä selostuksia hänen kokeiluistaan, ja vaikka tohtori Kallenberg oli, ennen kuin hän pääsi istunnoihin, sitoutunut olemaan sitä tekemättä, ei tohtori Crawford kuitenkaan tahtonut sallia hänen tarkastaa vaa'an osoitusta. Itse on tohtori Crawford kuitenkin eräässä kokeilujensa selostuksessa ilmoittanut, että mediumin paino kokemuksien aikana lisääntyi keskimäärin 97,3 prosentilla pöydän painosta. Jäljellä olevat 3 prosenttia jakautuivat tohtori Crawfordin teorian mukaan muille istuntoon osanottajille. Spiritistiprofessori sanoo kerran eräässä istunnossa menneensä piirin sisälle ilmassa leijailevan pöydän luo ja koettaneensa käsillään painaa sitä alas lattiaan, mikä kuitenkaan ei onnistunut, vaikka hän käytti

kaikkea voimaansa. Hän otti silloin avukseen jonkun läsnäolijoista, ja vasta yhteisin ponnistuksin voivat he painaa kaksi pöydän jalkaa lattiaan, mutta toiset kaksi pysyivät ylhäällä kaikista ponnistuksista huolimatta. Vastustus oli kimmoista, sanoo tohtori Crawford kokeensa selityksessä. Oli kuin tiivistetyllä ilmalla täytetty tyyny olisi ollut pöydän alla.

Missään tällaisessa kokeessa ei tohtori Kallenberg kuitenkaan saanut olla mukana. Mr Crawford tyytyi yksinkertaisempaan „pöytätanssiin” ja „henkikoputuksiin” ruotsalaisen vieraan läsnäollessa, — hän oli kuten sanottu hyvin huolekas siitä, ettei kukaan muu kuin hän itse voisi julkaista mitään kokeista, — mutta se mitä tohtori Kallenberg näki siinä istuntosarjassa, jossa hän oli mukana, on saattanut hänet vakuutetuksi siitä, että sellaisia voimia oli vaikuttamassa, jotka meille vielä ovat tuntemattomia ja selittämättömiä. On mahdotonta tuomita kaikki ilveeksi ja petokseksi ja yhtä mahdotonta on tietysti panna kaikki „henkien” syyksi.

Kenties vieläkin ihmeellisempiä olivat ne ilmiöt, jotka tohtori Kallenberg sai nähdä Crew'ssä, jonka „kerhoon” hänet otettiin vastaan tohtori Crawfordin suosituksesta. „The Crew circle” on kovin ylhäinen seura, jonka jäsenenä on ollut sellaisia kuuluisuuksia kuin arkkidiakooni mr Colley ja tunnettu kirjailija mr Stead, puhumatta itse Conan Doylesta, jonka kääntyminen spiritistiseen uskoon nähtävästi johtuu tältä taholta.

Belfastissa saaduista kokemuksista huolimatta oli tohtori Kallenbergilla kuitenkin jäljellä vanha epäilynsä ja epäluuloisuutensa, mennessään mr Hopen ja mrs Buxtonin ensimmäiseen istuntoon, jossa oli määrä saada esiin „henkivalokuvia” ja „henki-ilmoituksia” valokuvauslevylle. Hän oli sentähden varuillaan eikä laiminlyönyt nytkään mitään, mikä oli omiansa tyydyttävällä tavalla pitämään silmällä spiritististä seuruetta, ja kun hän on hyvin perehtynyt valokuvaukseen ja tietää kuinka keinotekoisesti voidaan saada esiin „henkiä” levylle, voi hän varmasti taata, että hänen tarkastusmenetelmänsä eivät sallineet mitään petosta huomaamatta tapahtua.

Ne levyt, joita käytettiin, oli hän itse ostanut eräästä valokuvauskaupasta juuri ennen istuntoa. Laatikko asetettiin avaamattomana pöydälle. Kello oli kaksi päivällä ja täysi

päivänvalo vallitsi. Muodostettiin „ketju” melkein samoin kuin „pöytätanssissa”. 20 à 25 minuuttia kului laulaen ja rukoillen, jonka jälkeen mr Hope vaipui selvään transitilaan, mikä osoitti omalaatuista sisäistä ajatustoimintaa. Hänen kasvonsa liikehtivät kovasti, hän hieroi sormiansa vastakkain ja hänen oli vaikea ilmaista ajatuksiaan muuta kuin epäselvin tavuin. Lopulta ottivat mr Hope ja muut avustajat levyrasian käsiensä väliin ja noin $\frac{1}{4}$ minuutin jälkeen heräsi mediumi. Tohtori Kallenberg otti itse vieläkin avaamattoman rasian huostaansa ja toimitti kehittämisen. Kuvitelkaa hänen hämmästystään, kun yhdellä levyllä alkoi pian näkyä merkkiä valoituksesta ja kun hetkisen käsittelyn jälkeen kehitteluoksessa esiintyi selvä kirjoitus. Tohtori Kallenberg vakuuttaa siihen määrin hämmästyneensä, että hän aluksi oli taipuvainen epäilemään joutuneensa harhanäyn valtaan. Hänellä on kuitenkin „henki-ilmoitus” hallussaan ja on antanut jäljennöksen siitä Dagens Nyheterin käytettäväksi. Kaikki harhanäyn kuvittelu on siis mahdoton samoin kuin tohtori Kallenbergin vakuutuksen mukaan on mahdotonta, että mr Hope tahi hänen seuralaisensa olisivat voineet vaihtaa tahi mitenkään käsitellä hänen levyjäänsä. „Henki-ilmoitus”, joka oli englanninkielinen lukuunottamatta kahta viimeistä riviä, jotka olivat ranskaksi, oli seuraava:

„Friend Kallenberg!

We are quite in sympathy with you, and will help as far as we can, but please remember we have our limitation, we would counsel to let your hearts be mellow ground, so that you may put in seeds of charity, purity and love, place God first in all things, then you will be fit company for the celestial beings, also bear in mind that Human reason must be taken as it is, a weak and erring faculty, and subject to have its operations suspended or disturbed by the influence and attachment to earthly things, God Bless You All.

Bonjour, je vous souhails bonne chance.

Au plaisir de vous revoir.”

Suomennettuna:

Ystävä Kallenberg!

Me olemme hyvin myötämielisiä teitä kohtaan ja tahdomme auttaa teitä niin hyvin kuin voimme, mutta me pyydämme

teidän muistamaan, että meillä on rajoituksemme, me tahtoisimme neuvoa teitä muokkaamaan sydämenne niin että te voisitte kylvää laupeuden, puhtauden ja rakkauden kylvön, asettakaa Jumala yli kaiken, silloin te tulette ansiolliseksi seurustelemaan taivaallisten olentojen kanssa, muistakaa myös, että Ihmisjärki täytyy ottaa sellaisena kuin se on, vajanaisena kykynä, joka voi edistyä, ja jonka kokeilut voidaan viivästyttää tahi turmella maallisten asiain vaikutuksesta ja niiden rakastamisesta. Jumala siunatkoon Teitä Kaikkia.

Jääkää hyvästi, minä toivon teille menestystä ja iloitsen jälleennäkemisestä.”

Tämä oli, kuten sanottu, kirjoitettu valokuvauslevylle selvillä ja kaunismuotoisilla kirjaimilla. Tohtori Kallenberg ei tahdo antautua koettamaan selittää ilmiötä. Hän tyytyy toteamaan, mitä hän on havainnut, ja että kokeet ovat tehdyt luotettavan valvonnan alaisina.

Seuraavaan istuntoon kutsuttiin sähkösanomalla eräs tunnettu ruotsalainen pappismies Lontoosta, tohtori Kallenbergin vakuutuksen mukaan „luonnontieteissä tavattoman valistunut pappi”. Molemmat herrat ostivat valokuvauslevynsä ja lähtivät istuntoon. Tämäkin istunto pidettiin kello 2 päivällä täydessä päivän valossa. Sekä pappismies että tohtori Kallenberg vakuuttautuivat siitä, ettei ollut mitään mahdollisuutta mediumin vaihtaa heidän tuomiaan levyjä toisiin jo valmistettuihin, ja molemmat olivat yhtä hämmästyneitä tuloksesta.

Tässä tapauksessa mediumi ensin „siunasi” levyt, mutta sen jälkeen asetettiin ne — päinvastoin kuin mitä oli asianlaita „henki-ilmoitusta” valokuvatessa — tavalliseen kameraan ja valoitettiin tavallisella tavalla. Kehittämisen toimitivat valokuvatut itse. Kallenberg sai levyilleen esiin selvän kuvan itsestään ja viereensä „hengen”, joka nojaa päänsä hänen olkapäätänsä vastaan. Pastorin valokuva oli yhtä selvä. Vierellensä näki hän jonkinlaiseen puoleksi läpinäkyvään huntuun kääriytyneen olennon. Olkoon mainittu, että tri Kallenberg oli merkinnyt valokuvauslevynsä, ettei mitään vaihdosta voisi tapahtua.

Lopuksi julkaisemme pöytäkirjan, jonka tri Kallenberg laati eräästä erityisesti järjestetystä „tarkistusistunnosta”, ja

jonka hän on antanut Dagens Nyheterin käytettäväksi. Mainitun sokean pojan Arthur Claytonin ja hänen seuralaisensa oli tri Kallenberg itse kutsunut istuntoon. Pöytäkirja on seuraavasisältöinen:

„Sitten kun mr Hope, mrs Buxton, sokea poika Clayton ja hänen seuralaisensa, mr Hole, olivat asettuneet pöydän ääreen kello 2 päivällä huoneessa, jossa oli täysi päivänvalo, annoin minä jokaiselle heistä itsestäni otetun, huolellisesti kaksinkertaisiin mustiin paperikääreihin pannun valokuvauslevyn, ja pyysin heidän pitämään levyä molempien kämmeniensä välissä pöydällä. Minä otin samoin levyn käsieni väliin. Nyt kehoitettiin kaikkia vaipumaan uinailuihin ja ajattelemaan jotakin henkilöä, jota kohtaan he tunsivat myötätuntoa, tahi ajattelemaan joitakin rivejä, joita he tahtoivat kirjoittaa jollekin. Mitään tavallista ketjua käsien koskettamisella toisiinsa ei muodostettu, ja välityskykyinen mr Hope sanoi naurahtaen: „Tämä on mahdotonta, kun te ette edes lue mitään rukouksia, mutta tahdon olla mukana istunnossa kaikissa tapauksissa.” Näytti siltä, että hän ja mrs Buxton ottivat asian tosiaan hassunkuriselta kannalta eivätkä vaipuneet huomattavaan „transiin” kertaakaan niiden noin 35 minuutin kuluessa, minkä ajan koe kesti, ei myöskään sokea poika näyttänyt syvemmin vaipuneen ajatteluun. Mitä tulee mr Holeen, joka ensin oli minulle sanonut luulevansa omaavansa jonkinlaista mediumikykyä, mutta ei aikaisemmin ollut koetellut sitä, näytti häneen syvästi vaikuttaneen hetken vakavuus ja näytti hetken olevan transintapaisessa tilassa, mitä kuitenkaan en voinut saada todistetuksi, sillä en tahtonut laskea käsistäni omaa valokuvauslevyäni ja tilaisuutta havaintojen tekoon.

Noiden 35 minuutin kuluttua kirjoitin minä nimen jokaisen valokuvauslevyn käärepaperille ja kokosin itse levyt ja menin ne mukanani kehittämishuoneeseen ja kirjoitin nyt nimen suoraan lasilevylle ennen kehittämistä, ilman että mediumi Hopella oli mitään kosketusta mihinkään muuhun kuin omaan paperiin käärittyn levyynsä. Ei myöskään ollut mr Hopella eikä kellään muulla kuin itselläni tekemistä kehittämisen kanssa. Viidestä levystä ei mikään muu kuin mr Hoken merkillä varustettu nävttänyt saaneen mitään vaiku-

tusta. Se oli omituinen kiemurteleva kuvioitus nauhoista ja silmukoista, jotka olivat hiukan jyrkästi taipuneita ja käännöksissä valoisampia. Märällä levyllä ei voinut huomata mitään kasvoja tai sentapaista.”

Jo tämä, että millään tavalla „siunatulla” levyllä näkyi selvää vaikutusta, herätti mitä suurinta hämmästystä „The Crew circlessä”. Kuitenkin näyttäytyi tri Kallenbergin myöhemmin Tukholmassa toimittamassa perusteellisemmassa tutkimuksessa suurennetun kuvan erikoispiirteistä, että levyllä oli selvä isompi neekerirotuisten kasvojen kuva sekä joukko pikkukasvoja silmukoissa.

Suom. *G. A. B.*

Teosofisen Seuran tulevaisuus riippuu melkein kokonaan siitä, kuinka paljon on epäitsekäisyyttä, vakavuutta, harrasta intoa, ja lopuksi mutta yhtä painavasti siitä, kuinka paljon on tietoa ja viisautta niillä jäsenillä, joille kuuluu työn jatkaminen ja seuran johtaminen perustajien jälkeen. Enkä minä tarkoita esoteerisen opin teknillistä tietoa, vaikka sekin on perin tärkeä; puhun oikeammin siitä, kuinka suuresti meidän seuraajamme seuran johdossa tulevat tarvitsemaan järkähtämätöntä, puolueetonta ja selvää arvostelukykyä. Kaikki sellaiset yritykset kuin Teosofinen Seura ovat tähän asti päättyneet raukeamalla tyhjiin, sentähden että ennemmin tai myöhemmin ne ovat alentuneet lahkoiksi, pystyttäneet omia ehdottomia dogmeja ja siten vähitellen huomaamattaan kadottaneet sen elinvoiman, jonka elävä totuus yksin voi suoda.

H. P. Blavatsky

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ.

IV luku.

Ennenkuin mennään eteenpäin, on välttämättömästi tutkittava ensimmäisen kirjan vaikeatajuisia ajatelmiä. Ajatelmat 18, 19 ja 20 ovat hyvin vaikeat kääntää, etenkin 20 ajatelma. Professori Dvivedi turvautuu kahteen sanskritikieliseen sanaan koettamattakaan niitä kääntää. Nämä sanat ovat „Videha” ja „Prakritilaga”. Toinen kääntäjä käyttää näiden sanojen kirjaimellista merkitystä, joka jättää tavallisen lukijan samaan pimeyteen. Hän kääntää sanan „Videha” sanalla „ruumistumaton”, sekä sanan „Prakritilaga” sanoilla „luontoon sulautunut” sekä selittää, että nämä sanat ovat teknillisiä nimityksiä, jotka kuvaavat kahta maailmaa tai konkreettista maailmankaikkeutta mietiskelevää pyrkijäluokkaa. Kolmas luokka, johon 20:s ajatelma viittaa, ovat todellisia joogea.

„Videha”- ja „Prakritilaga”-joogit ovat korkealle kehittyneitä, mutta ovat kehityksessään pysähtyneet määrätylle asteelle, koska he eivät ole voineet erottaa puhdasta henkeä kaikista esineistä. Ensimmäiset, joita teknillisesti sanotaan „ruumiittomiksi”, ovat saaneet nimensä siitä, että he ovat kohotautuneet mietiskelyssään puhtauden asteeseen, jota ei enää ruumis tai itsetajunta väritä ja kosketa. Mutta he eivät ole kohonneet ylemmäksi vapauden tiellä. Heidän asteensa on saavutettava, mutta sen ohi on kuljettava. Kaikki muutkin asteet ovat sivuutettavat paitsi viimeistä tilaa, korkeimpaan keskittymistä. Alempiin joogeihin, jotka vielä pysyttelevät ymmärtämystä oppimassa ja yhä mietiskelevät maailmaa, josta heidän rüumiinsa on osa, vaikuttavat vielä väittelyt, vapautumisen tunne, ilo ja olemisen tunne (tai itsekkyyt), kuten 17:ssä ajatelmassa selitetään. Professori Dvivedi huomauttaa muistutuksessaan tähän ajatelmaan: „Mietittäessä viittä karkeaa elementtiä ja sisäisen havaintokyvyn elimiä siinä tarkoituksessa, että niiden keskinäistä suhdetta ja niiden nimitysten todellista merkitystä päästäisiin ymmärtä-

mään, sanotaan harjoitettavan väittelevää mietiskelyä". Nämä mainitut viisi „karkeata elementtiä" ovat viidet tattvat", joista „viidenkertainen kenttä" on muodostettu. Tämän kautta kulkee ihminen pyhiinvaellusmatkansa ja saavuttaa pelastuksen. „Tattvat" ovat syvästi mielenkiintoisia ja pääsemällä selville niitä ympäröivästä salaisuudesta, voittaa joogi salaiset voimansa. — Toinen pyrkijäin luokka, ne jotka ovat „luontoon sulautuneet" ovat niin maailmankaikkeuden ihmeitten tutkimiseen syventyneitä, etteivät he voi sen yläpuolelle nousta. Edelliset suuntaavat tarmonsä „autuaalliseen mietiskelyyn", jälkimäiset „itsekkääseen mietiskelyyn". Tässä on toisen pyrkijäluokan luonteenkehityksen avain. Sen jäseniä ovat juuri salaisten kertomusten mustat maagikot, jotka ovat joutuneet kokonaan kehittyneitä joogea vaivaavien kiusausten valtaan, joogien, jotka ovat päässeet niin pitkälle, että heitä uhkaa personallisten elementtien haihtumisen vaara. Luontoon hajoaminen on tämän tien loppu, niinkuin korkeimpaan sulautuminen on todellisen joogin päämäärä. 20:ssä ajatelmassa annetaan „todellinen abstraktisen mietiskelyn käsky". „Toisessa käy „sen" (todellisen joogan tai täydellisen, tajuisen keskityksen) edellä usko, tarmo, muistateroittaminen." Toisessa käännöksessä lisätään „mietiskely" siihen luetteloon, mikä käsittää ennen todellista joogaa käyviä mielentiloja. Kääntäjä selittää, että tämä on yhteen kohtaan keskitettyä mietiskelyä, jonka kautta saavutetaan arvostelukyky valittuun esineeseen nähden. Se on itse asiassa valmistavan joogan osa, eikä ole syytä lukea sitä niiden asteitten joukkoon, jotka kuuluvat itse päämäärään johtavalle tielle.

Kaikki ovat yhtä mieltä siitä, että „uskolla" tarkoitetaan luottamusta harjoitusten vaikutukseen, ainaista ja horjumattontaa älyllistä myöntämistä, että tie on ainoa todellinen. „Tarmo" on vapaa käännös sanskritkielisestä „virja"-sanasta, joka käsittää muutakin, kuten elollisuutta ja kestävyyttä. Toisin sanoen, palkinto on voimakkaan saavutettavissa. „Eroittamiskyvystä" jo on ollut puhetta. Se on kykyä eroittamaan todellinen haihtuvasta.

Näiden kolmen vaikean ajattelman yhteydessä on huomattava, että todellisen joogin mietiskely on „siemenetöntä mie-

tiskelyä”, jota vastoin 17:ssä ajatelmassa on selitetty „ruumiittoman” mietiskely „mietiskelyksi siemenineen”. Siemen, josta niin usein tämän filosofian yhteydessä puhutaan, sanotaan olevan „esine, jonka saavuttamisen ponnistuksessa itse mietiskely syntyy.” „Siemen” on se itsensä toistava ajatus, joka aiheuttaa muita ajatuksia ja aikaansaa karmaa. Näistä oloiloista nousevat tulevaisuudessa elämät, kuten kasvit nousevat hedelmälliseen maahan kylvetyistä siemenistä. Ihmisen mielessä on näillä oloilojen siemenillä salainen hedelmöitymisen paikkansa. Mietiskelyssä luo ihminen tulevaisuutensa, samoin kuin yksinkertaisen syyn ja seurauksen lain kautta ulkokohtaisessa maailmassa. Hänen tekonsa aiheuttavat täydellisiä ja määrättyitä vaikutuksia. Joogi ei luo personallista tulevaisuutta maan päällä, vaan asettuu siemenetöntä mietiskelyä harjoittamalla yläpuolelle karman lain. Mitä hänen ulkonaisiin tekoihinsa tulee, pitää paikkansa vanha opetus, että „valaistuneen teot ovat kuin tulella poltettujen siemenien kylvämistä”. Se on jooga-tulta, josta puhutaan Svetsvatra Upanishadissa. Kun siemenet leviävät, sanotaan sielun asustavan omassa luonnossaan, puhtaana, yksinäisenä, vapautuneena. Kuinka suuret ovatkaan joogin voimat, kuinka korkea hänen kehitystilansa, jolle maailma vielä on mietiskelyn aiheena, lieneekään, niin luetaan hän yhä alempien joogien joukkoon. Mutta hän voi päästä eteenpäin milloin tahansa. Ja sitten, saavutettuaan täydellisen joogan, opittuaan heijastamaan korkeinta ja yksin korkeinta, niin hän, sielunsa läpikuultavassa jalokivessä nousee ihmiskunnan korkeimpiin asteisiin. Hän on vapaa, eikä hänelle enää ole maailmankaikkeutta olemassa, paitsi velvollisuuden kutsuessa.

Suuria vaikeuksia asettuu vasta-alkajan tielle, joka ilman edelläkäypää tutkimista ja valmistusta ensi kertaa lukee ensimmäisen kirjan 30:tta ajatelmaa. Ihmiselämän tutkijat hyvin tietävät, kuinka paljon yleensä opitaan sairauden aikana ja he tietävät, että sairaus itse asiassa on yksi ihmiskunnan arvokkaimpia opettajia. Mutta joogi ei tutki ihmiskunnan tavallisia opetuksia ja kokemukset, jotka vielä ovat välttämättömiä maailman ihmiselle, ovat hänelle esteitä tiellä. Ne poistetaan vain jatkuvilla todellisilla keskityksen harjoituksilla. „Kun jooga-havaintoja on tehty maasta, vedestä,

valosta, tulesta, eetteristä, silloin on jooga alkanut. Häneen ei koske sairaus, ei vanhuus, ei kuolema, jonka ruumis on joogatulen läpäisemä. Ensimmäiset joogaan astumisen merkit ovat valoisuus, terveys. Iho tulee pehmeäksi, väri kirkaaksi, ääni kauniiksi". (Svetsvatra Upanishad, II luku.) Tästä huomaa, ettei sairaus estä ihmistä joogiksi tulemasta, kuten jotkut ensin arvelevat tätä ajatelmää tutkiessaan, vaan että joogan tielle astuminen päinvastoin poistaa sairauden. Sairaus pimentää ruumiin, kuten tässä ajatelmassa luetellut seitsemät muut esteet pimentävät mielen.

„Nämä yhdeksän (estettä)" sanoo eräs selittäjä, Tookaram Tatya, "jotka ovat olemassa intohimoisten ja mustien ominaisuuksien voimasta (näiden kahden ominaisuuden, jotka ilmiömaailmassa vastustavat puhtaan ja hyvän voimia) tulevat mielelle häiriöksi."

Sama selittäjä määrittelee nämä erilaiset esteet ja häiriöt. „Ikävää" kutsuu hän „mielen toimettomuudeksi". Tämä määritelmä on hyvin tärkeä, sillä useat näiden tutkimusten alottelijat arvelevat, että sanaa „ikävä" on käytetty sen tavallisuudessa tai lääketieteellisessä merkityksessä kuvaamaan fyysillistä tilaa. Sen voisi liittää „sairauteen", joka on ainoa mainittu fyysillinen este. „Epäily" on epävarmuutta siitä, onko joogan tie oikea. „Huolimattomuus" on tarkkaavaisuuden puutetta, — tarkkaamattomuutta abstraktisen mietiskelyn vaikutukseen nähden. „Laiskuus" on mielen raskautta, joka on vaadittavan kestävyuden ja hartauden esteenä. „Antautuminen aistinesineiden vaikutuksille" ei tarkoita tekoja, vaan sitä alemman joogan mielensuuntaa, joka jää maailmankaikkeuden ihmeitä miettimään. Se on se mielentila, joka estää kehittyneen joogin saavuttamasta lopullista astetta, näkymättömän katselemista. „Väärä havainto on havainnon erehdys samoin kuin jos hopeisen esineen luullaan olevan päärlemosta tehdyn." Toisin sanoen, se on sellaisen erehdyksen tekemistä kuin on aineellisen, kuten mielen ja aistimien, sekoittaminen henkiseen. Molemmat seuraavat esteet ovat selitetyt ajatelman sanamuodossa. Siinä huomautetaan, että kehittynyt henkilö voi langeta takaisin itse kynnykseltä, hänelle voi käydä ylivoimaiseksi asemansa pitäminen ja eteenpäin kulkeminen. 30:ssa ajatelmassa lueteltujen esteitten

seurauksina esiintyvät 31:ssä ajatelmassa selitetyt mielen-tilat, jotka ovat mielentilojen muunnoksia.

32:ssä ajatelmassa sanotaan, että esteitten aiheuttamat pahat seuraukset voidaan välttää „yhtä totuutta” mietiskelemällä. Näin selittää yksi käännös. Toinen kehottaa „kiihkeään yhteen asiaan kiintymiseen”. Selvää on siksi, että jokainen ajateltavaksi valittu totuus tekee saman vaikutuksen. Tarkotetaan, että kiihkeä keskittyminen tai syvä mietiskely, jossa tarkastetaan jotakin, mikä on totta, vapauttaa mielen näistä tien esteistä. 34:ssä ajatelmassa viitataan mekaaniliseen tai fyysilliseen keinoon vaihtoehtona niille, jotka eivät voi mieltänsä hallita.

Professori Dvivedi sanoo muistutuksessaan: „Tämä ajatelmä esittää toisen menetelmän mielen rauhoittamiseksi.” Patandshali edellyttää, että lukija tietää, mitä tarkoitetaan „praanajamalla”. Tätä sanaa käytetään toisinaan kollektiivisena merkitsemään hengityksen sisään vetämistä, pidättämistä ja ulostyöntämistä, toisinaan merkitsemään kutakin erittäin. Se merkitsee „hengityksen voittamista”. Järjestyskään ei ole määrätty. Jotkut luettelevat ne seuraavasti: ulostyöntäminen, sisäänvetäminen ja pidättäminen, toiset sisäänvetäminen, pidättäminen ja ulostyöntäminen. Patandshali viittaa vaan ulostyöntämiseen ja pidättämiseen. Mutta koska pidättämistä ei voida pitää mahdollisena ilman sisäänhengittämistä, ovat useat selittäjät pitäneet välttämättömänä käsittää järjestyksen seuraavaksi: ulostyöntäminen, sisäänvetäminen ja pidättäminen, sitten taas ulostyöntäminen j.n.e. Maniprabha kuitenkin arvelee, että hengitys on työnnettävä ulos ja pidättäminen on vaan siinä, ettei sallita uuden ilman tulvimista sieramista sisään. Luultavaa on kuitenkin, ettei selittäjistä kukaan ole oikeassa, sillä monet itämaalaiset tutkijat arvelevat ajatelmiin kätketyn verhotuita ja salaisia harjoitussalaisuuksia. Patandshali kirjoitti muistiin ja järjesti tiedot, jotka ennen häntä suullisesti olivat ilmoitetut ja teki senkautta todellisille tutkijoille mahdolliseksi tien löytämisen. Mutta tuskin hän pani harjoitussalaisuuksia paperille ja hengityksen hallinta on yksi mahtavimmista salaisista mysterioista.

„Svara”, „Suuri Hengitys” on, kuten Rama Prasad selit-

tää kirjassaan „Natures Finer Forces” „kaikkiallinen liikunto, joka ilmenee „maajassa” (ilmiönä) kosmoksen näkyvämmän perustan, vedantalaisten parabrahamanin avulla. „Svaraa” parhaiten vastaava lausemuoto englannin (suomen) kielellä on „elämän pyörre”. Intialainen hengityksen tiede tutkii ja muodostelee lakeja tai oikeammin kaikkiaallista lakia, jonka mukaan tämä elämänpyörre, tämä kaikkiaallisen älyn liikkeellepaneva voima ajatuslankoja pitkin kulkien, kuten Emerson niin kauniisti sanoo, hallitsee kehitystä ja takaisinpaluuta, kaikkia ihmiselämän ilmiöitä, fysiologia, mentaalisia ja henkisiä. Maailmankaikkeuden koko laajuudessa ei ole ilmiötä, ei pientä eikä suurta, joka ei saisi luonnollisinta, käsitettävintä ja sopivinta selitystään sen teorian kautta, joka selittää kaikkiaallisen liikunnan viittä ilmenemistapaa, viittä „tattvaa”, „elementtiä”.

„Tämä nousevan hengityksen tiede, salaisista salaisin, todellisen jumalan ilmaisija, on helmi viisaan pään päällä”, sanotaan ajatelmassa, jonka Rama Prasada on kääntänyt eräästä sanskritkielisestä kirjasta. Se on siinä peitettyinä Siva jumalan ja hänen vaimonsa Parvatin keskeiseen kaksinpuheluun. Siinä käytetty sanamuoto „salaisista salaisin” osottaa, että hengityksen tiede ja harjoitus on salaperäisin kaikista tutkimuksista ja harjoituksista. Se on „helmi viisaan pään päällä” joka sanamuoto runollisesti kuvaa sitä, että sen voi oppia tuntemaan ainoastaan vihitty, ei vastaalkaja. Vasta-alkajat, jotka pelkällä ponnistuksella koettavat päästä tämän salaisuuden perille, ovat tulella leikkiviä lapsia. Toinen mainitussa kaksinpuhelussa esiintyvä ajatelmä on seuraava: „Opetusta nousevan hengityksen tieteestä annetaan henkisen opettajan rauhalliselle, puhtaalle, hyveelliselle, lujalle, kiittoliselle ja lempeämieliselle oppilaalle.” Tästä huomaa, että opetukset annetaan opettamalla ja suullisesti. Niitä ei voida tutkia kirjoista tai koota katkelmista. „Tuntemalla sisään- ja uloshengityksen luonteen herää kolmen ajan tieto.” Nämä „kolme aikaa” ovat menneet, nykyinen ja tuleva. Onko luultavaa, että sellainen ase annettaisiin käsiin sille, joka ei ole kulkenut läpi valmistavan joogan siveellisen harjoituksen?

Mutta 35:ssä ajatelmassa neuvotaan toinen tapa keski-

tyksen oppimiseen. Tämänkin oppii vain se, joka on käynyt läpi valmistavan joogan, joka on saavuttanut kiteytyneen mielentilan ja jonkun määrän salaisia voimia. Tämän hyvin vaikeatajuisen ajattelman johdosta sanoo Dvivedi: „Toinen mielen lujittamisen keino, sopiva niille, jotka eivät siihen kykene saamatta senkautta jonkinlaista aistillista nautintoa, on huomion kiinnittäminen johonkin aistimeen, haajuun, makuun, väriin, tuntoon tai ääneen.”

Toinen muistiinpanija selittää ajattelman seuraavasti: „Aistinesineitä ovat tuoksu, maku, väri, tunto ja ääni. Missä nämä lienevätkään hedelminä, on niiden helppo huomaaminen ja varsinkin niiden silmänräpäyksellinen tunteminen aistillisuutta ja tämä kiihoitettuna aiheuttaa mielen kiinnittymisen. Hän, joka kiinnittää huomionsa nenän päähän, huomaa taivaallisen tuoksun nousevan. — — — Huomio, jonka synnyttää toinen tai toinen taivaallinen aistinesine, aiheuttaa mielen keskittymisen määrättyyn suuntaan.” Dvivedi sanoo: „Ilmennyt aistinvaikutelma ei ole ainoastaan haihtuva nautinnontunteen leimahdus, vaan eräänlaatuinen täydellinen sulautuminen siihen erikoiseen nautinnonlajiin, jota on mietitty. Ei pidä koskaan unohtaa, että tämä vain on keino päämäärän saavuttamiseksi.”

Näyttää siltä, kuin vaatisi tämä esitys tarkempaa selitystä. Lyhyesti sanoen ovat „keinot” kehittyneen joogin salaisia voimia, taivaallisten asioiden ja nautintojen katselemisen käyttämisestä mielen rauhoittamiseksi ja sen keskittymisen harjoittamista. „Päämäärä” on 3:ssa ajatelmassa selitetty keskityksen tila, jolloin „sielu on katselijana ilman katseltavaa”.

36:ssa ajatelmassa mainitaan vaihtoehtoinen keino, joka viittaa autuaallisen mietiskelyasteen aiheuttamaan suruttomaan mentaaliseen tilaan. Tässä tilassa selitetään „askeetin olevan ei vielä vapaan ilmiöllisen maailman kolmesta kahleesta, mutta melkein vapaana karkeammasta.” Dvivedi selittää pienessä muistiinpanossa hyvin mieltäkiinnittävästi tämän ajattelman ja osoittaa siinä jonkun verran tietoa muuttamista salaisista voimista. Hän sanoo: „Tässä mainittu valo on puhtaan „sattvan” valoa. Kun mieli on kokonaan tähän ominaisuuteen sulautunut, niin kehittyä todella kaikesta tus-

kasta valon tila. Vatshuspatimi'ara huomauttaa, että sydämessä silloin on kahdeksanteräinen lootuksentapainen muodostus, jonka terä on alaspäin kääntynyt. Tämä olisi nostettava Retshaka'lla (ulohengittämisellä) ja sitten sitä mietittävä kuvittelemalla sen sisään „pranavan” neljä osaa, nim. A:n, U:n, M:n ja pisteen erilaisine merkityksineen. Kun mieli täten mietiskellessään vaipuu Susumnan tielle, näkyy täydellisen rauhallinen, kuunvärinen valo. Tämä on dshjootis, valo, täydellisen „sattvan” varma merkki.

„Sattva” on Sankhyafilosofian mukaan kolmesta kosmillisesta ilmennysmuodosta korkein. Se on sopusointua, rytmillistä ilmenemistä. „Susumna” on auringon seitsemästä mystillisestä säteestä ensimmäinen. „Pranavaa” ei voida selittää, koska sen voi käsittää vain se, joka on tutkinut tuon kunniakkaan „Om” sanan korostamista ja tuntee sen kolmen tavun mystillisen arvon. Piste on mietiskelyn aihe. Koko lause on hyvin hämärä lukijalle, joka ei ole joogaharjoituksissa paljon edistynyt, mutta siinä tehdään mielenkiintoisia viittauksia.

37:ssä ja 38:ssa ajatelmassa on vielä mainittu kaksi vaihtoehtoista keinoa. Mieli voi rauhoittua, kun jatkuvasti mietiskellään henkilöä, joka on „kiintymyksestä vapaa” tai, kuten toinen kääntäjä sanoo „intohimoa vailla”. Selittäjät huomauttavat, että sellaisia henkilöitä ovat Rama, Siva, Krishna, Kristus ja Buddha. — Viimeinen keino on unen ja nukkumisen aikana tehtyjen kokemusten miettiminen. Tämä nähtävästi koskee vain joogia, joka on kyllin pitkälle kehittynyt hallitakseen täydellisesti transsin tai unielämän fyysillisiä tai mentaalisia hämmäntäviä voimia. Tavallinen ihminen erehtyy uskomaan sitä selitystä, minkä hänen fyysilliset aivonsa antavat unitajunnassa tehdyistä kokemuksista. Uni-transsin aikana voi antautunut päästä eetteriseen tai henkiseen tilaan ja tuoda sieltä mukanaan saavuttamansa tiedon. Jos hän hallitsee mieltään, ei hän salli aivojen hämmäntää tehtyjä huomioita, vaan mietiskelee hän tätä tietoaan lujitakseen sillä mieltänsä.

Esitettyään nämä erilaiset mielen kiinnittämisen keinot, lausuu Patandshali 39:ssä ajatelmassa perustavan aatteen. Tästä sanoo Dvivedi: „Välttämätöntä on vain totuttaa mieli

pysymään sulautuneena jossakin tai kutsumaan elämään jotakin määrättyä aikana. Tapa ei merkitse mitään eikä keinot, millä se voitetaan. Huolellinen lukija huomaa kuitenkin helposti edellä kerrotusta, että aistinesineet tai asiat, jotka helposti kiihoittavat tai tavalla tai toisella liittyvät asioihin, joilla on huonot yhtymät tai vaikutukset, eivät ole suositeltavia. Tulee muistaa, että kaikki nämä keinot esitetään I:ssä kirjassa, joka käsittelee edistyneitä joogea. Patandshali otaksuu, että ne, jotka lukevat näitä esityksiä todella seuratakseen kaikkia opetuksia, jo ovat käyneet läpi II:ssä kirjassa selitetyn valmistavan joogan.

MABEL COLLINS

Suom. K. I.

Kaikki lähimmäisen rakkaus ja epäitsekkäisyys Jeesuksen opissa on tullut pelkästään tietopuolisen saarnastuolisaivartelun esineeksi; samalla ovat Mooseksen raamatussa opetetut käytännöllisen itsekkäisyyden määräykset, joita vastaan Kristus turhaan saarnasi, juurtuneet länsimaisten kansojen sisimpään elämään. „Silmä silmästä, hammas hampaasta“ on tullut teidän lakinne ensimmäiseksi periaatteeksi. Nyt väitän suoraan pelkäämättä, että *ainoastaan* teosofia voi juuriin hävittää tämän ja monet muut kierot opit.

H. P. Blavatsky

Musta magia on psyykillisten voimien tai jonkun luonnon salaisuuden väärin käyttämistä; salatieteen käyttämistä itsekkäisiin ja synnillisiin tarkoituksiin.

H. P. Blavatsky

Arvokkain tapa ylistää Jumalaa on . . . vaikeaminen.

Kabbala

IHMINEN JA MAAILMA — PISTE YMPYRÄN KESKELLÄ

III.

Päästyämme edellisessä n.s. järjelliseen selvyyteen siitä, ettei ihmisen elämän jatkumisessa kuoleman takaisiin maailmoihin sisälly mitään luonnonlakien vastaista, nousee etemme kysymys: Mikä on ihmisen käytännöllinen suhde noihin toisiin maailmoihin ruumiillisen elämän aikana? Sillä muistammehan kuinka ihmisen elämässä ruumiin tasolla valitsee sellainen laki, että vaikka suuri elämä antaa ihmisen syntyä ruumiiseen ja jatkuvasti ylläpitää sitä, m.m. ruuan-sulatuksen, verenkierron ja hengitystoiminnan kautta, niin on se kuitenkin sillä tavalla ehdonalaista, että ihmisen täytyy se ansaita jonkunlaisella yhteistyöskentelyllä. Hänen täytyy jatkuvasti hankkia ruokaa ja muuta tarveaineita ruumiilleen, ja ellei hän sitä tee, kohtaa häntä ruumiillinen perikato.

On näinollen luonnollista ja johdonmukaista kysyä: Valitseeko tämä lakiperäinen ehto ihmistä myöskin toisilla taasoilla? Ja jos käännyimme uskontojen puoleen vastausta saadaksemme, saamme myönteisen vastauksen. Vaikka kaikki maailman uskonnot sanovat, että on olemassa kuolemantakainen elämä, niin ei kuitenkaan ole missään sellaista uskontoa, joka sanoisi ihmisen voivan elää siinä ilman muuta. Kaikki uskonnot sanovat yhdestä suusta: On olemassa kuolemantakainen maailma, ja uskonto voi opastaa ihmistä siinä — jos vaan ihminen täyttää uskonnon esittämät ehdot. Mutta ellei ihminen sitä ehtoa täytä, saattaa hänelle käydä huonosti — hän voi joutua kadotukseen, häntä voi kohdata sisäinen kuolema. — Kun nyt tätä uskontojen esitystä tukee samanlainen laki ruumiin tasolla, niin emme voi sanoa sitä mitenkään luonnonlakien tai järjenvastaiseksi.

Näinollen ihmisen pitäisi ruumiillisen syntymänsä lisäksi ja ohella syntyä vielä sisäisellä tavalla kuin lapsena sisäisiin maailmoihin, sekä elättää itseään niissä. Ja sentähden uskonnon todellinen merkitys ihmiselle olisikin siinä, että se auttaisi tätä ihmisen sisäistä syntymistä ja ruokkimista.

Jeesuskin puhuu näistä sisäisistä syntymistä. Hän sanoo: „Jos ihminen ei synny vedestä ja hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.” Joh. 3: 5.

Tässäkin Jeesuksen lauseessa käytetään samoja vertauskuvia, ja tulee se jossain määrin käsitettäväksi sen valossa mitä ennen olemme sanoneet. Sillä niinkuin lihasta syntyminen merkitsee tulemista ruumiillisten voimien käyttäjäksi ja ruokkijaksi, samoin tietysti vedestä ja hengestä syntyminen merkitsee, että ihminen tulee tunne- ja älyvoimien käyttäjäksi ja ruokkijaksi. Mutta ennenkuin ymmärrämme tätä sisäistä syntymää, täytyy meidän vielä lisätä noihin kolmeen, nim. kiinteään, nestemäiseen ja höyryyn, niiden takana oleva neljäs, *tuli* eli *etteri*, joka silloin edustaa varsinaista ihmistä, henkeä, Korkeampaa Minää. Tämän Korkeamman Minänsä avulla ihminen saattaa syntyä tunne- ja alempien älyvoimiensa käyttäjäksi. Sitä ennen ajelehtii ihminen kuin ilman peräsintä tunteen ja älyn aavoilla ulapoilla. Tunteet vievät ihmistä mukanaan, eikä ihminen tiedä olevansa vastuussa tunteensa ja älynä käytöstä. Ja kuitenkin Jeesus sanoo: „Te olette kuulleet sanotuksi: ‚Joka tappaa, hän on ansainnut oikeuden tuomion’. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut Oikeuden tuomion”.

Tässä tulevat rinnastetuiksi tappaminen ja vihastuminen; molemmat ansaitsevat saman „Oikeuden tuomion”. Toinen on vaan tappo fyysillisellä, toinen astraalisella tasolla. Tästä seuraa, että niinkuin „lihallinen” ihminen tietää joutuvansa rikoslain edessä vastuuseen rikkomuksistaan ruumiillisella tasolla, samoin tuntee ja tietää vedestä ja hengestä syntynyt ihminen olevansa elämän edessä kirjaimellisesti vastuussa teoistaan ja rikkomuksistaan sisäisessä maailmassa, tunteen ja älyn tasolla.

(Jatk.)

J. R. H.

Rakkaus yhtyneenä viisauteen on oleva tulevaisuuden mahtava kuningatar. *Kabbala*

SUKUVIETISTÄ JA RAKKAUDESTA

Keskustelun katkelma.

„Täyttä rakkauttani en ole *voinut* milloinkaan kenellekään antaa.”

„Mitä se merkitsee?”

„Se merkitsee sitä, etten ole koko elämässäni tuntenut sellaista naista, johon olisin voinut täydellisesti luottaa, jolle olisin voinut kaiken kauneimpani kertoa, jolle olisin uskaltanut ilman vähintäkään pelon varjoa koko rakkaudellani antaa. En kenenkään syliin ole voinut lempeni himmentämättömällä hehkulla heittäytyä.”

„Voitko sanoa, mitä olisi tuo *koko rakkaus?*”

„En. Kuinka osaisin sellaista kuvata, jota en ole kokenut, kuinka voisin sellaista kertoa, mitä en ole elänyt — kuinka taitaisin sen sinulle sanoa, kun itsekin *ainoastaan aavistan* ...”

„Se on siis unelma, joka ei ikinä toteutune.”

„Ehken ja ehkä ei. Vaan toteutua se kyllä voisi. Mutta toteutuneenakaan en minä osaisi sanoa mitä on koko rakkaus. Sillä se ei ole ainoastaan kauniita sanoja ja suuria tekoja syleilyiden ja suuteloiden suuressa leikissä, vaan se on *elämää*: kahden toistaan ymmärtävän sielun toistaan kunnioittavaa palvelemista, jolla ei ole mitään määrättyä muotoa, ei mitään merkityitä rajoja, ei mitään ehdotonta määränpäättä. Se on elämää, jolle ei ole mitään mittayksikköä, mitään mittapuuta. Se on suurta, sanomatonta sielujen kosketusta, joka kasvaa yhä suuremmaksi ja syvemmäksi sikäli kuin sielut suuruudessa ja puhtaudessa kehittyvät, ja yhtyy vähitellen siihen tosisuureen, josta emme osaa vielä mitään sanoa.”

„Pitääkö kaiken rakkauden olla sukupuolirakautta?”

„Ei ensinkään. Ruumiimme rajoituksista vaan johtuu, että miehen ja naisen yhteys on läheisin yhteys maan päällä ja että sen korkein huippu rakennetaan onnellisessa avioliitossa. Ja minä uskon, että sukupuolirakkauden korkeimmissa saavutuksissa, sen korkeimman huipun viimeisessä kultauksessa kimaltelee rakkauden auringon kirkkaat säteet.”

„Eikö sukupuolirakkauteen sekoitu aina omistamishimon itsekäs halu?”

„Ilman sukuviettä, tuota voimakasta verisidettä, ei meillä olisi perhettä, ei kansaa, ei heimoa, tuskin mitään järjestettyä yhdyskuntaakaan. Kaikkien noiden äiti on tuo halveksittu sukuvietti. Itsekkäintäkin ihmistä se vetää voittamattomalla voimalla johonkin toisen sukupuolen olentoon ja kietoo hänet sellaisilla siteillä, että hänen itsekkyytensä viimein taipuu ottamaan tuon yhden ystäväkseen. Sitten syntyy lapsia ja muodostuu perhe. Ensin hän yhtyi yhteen, nyt hänellä on jo useampia, jotka ovat häntä ainakin vähän lähempänä kuin muut maailman ihmiset. Sitten menevät lapset naimisiin ja suku suurenee — verisiteet haarautuvat yhä laajemmalle. — Ensin hän kiintyi puolisoonsa ulkonaisista syistä, ehkä vain pelkän kauneuden kiehtomana, mutta elämän kohtaloissa rakastamaan opittuaan (niin joskus käy), rakastaa hän häntä vanhana ja ryppyisenäkin. Muuttuvan, vanheuttuvan kuoren alta on hän löytänyt jotakin ikinuorta — löytänyt sielun. Näin oppii hän etsimään kaikesta sielua, henkeä, oppii rakastamaan kaikkia ja kaikkea. Näin sukuvietti houkuttelee meitä itsekkäitä ihmislapsia lemмен kauniskuvaisesta aapiskirjasta rakkauden aakkosia opettelemaan, joita sitten kohtalomme koulussa suuren opettajamme Elämän ohjaamina tavailemme, ja niin vähitellen lukutaitoisiksi tulemme ja voimme ruveta rakkauden läksyä itsetietoisesti opettelemaan.”

Ossian Erämies

Mitä me näemme yksilön ulkonaisessa elämässä, on vain äärettömän pieni osa siitä, mitä tapahtuu hänen sisällään. Sielun sisäinen elämä on todellinen todellisuus, ja siinä jokaisen sielun lunastustyö tapahtuukin

Elias Gewurz

Elämä on taidetta, ja sangen hienoa taidetta.

Edward Carpenter

TIEN VARRELTA

Jälleensyntymismuistiako? Muuan Chicagossa asustava rouva Field, joka tuskin koskaan ennen oli piirustellut taikka muuten harrastanut tätä taitoa, on yhtäkkiä herättänyt mitä suurinta huomiota piirustuksillaan, joita hän on ruvennut aivan valmistuksitta tuottamaan. Useiden todistajain vakuutusten mukaan oli puheenalainen amerikatar yhtäkkiä saanut selittämättömän ja vastustamattoman piirustushalun. Hän sieppasi lyijykynän ja rupesi sillä vetelemään viivoja, tietämättä itsekään, mitä hän oikeastaan hommaili. Ihmettelivät siinä muutkin kuin asianomainen itse, että hän oli loihittinut paperille kokonaisen kokoelman merkillisiä egyptiläisiä kuvioita.

Aluksi nämä hänen lahjansa huolestuttivat häntä koko lailla. Mutta hänen aviomiehensä, joka tuntuu olevan järkevä ja käytännöllinen mies, kuten amerikalaisen sopiikin, arveli, että asiasta oli puheltava hermolääkäriin kanssa. Niin tapahtuikin, mutta lääkärikin oli vain todettava, että kyseessä oli erittäin harvinainen ilmiö. Sattui nimittäin niin, että puheenalainen lääkäri oli parahiksi etevä Egyptin asiain tuntija. Hän oivalsi heti, että Fieldin piirustukset merkillisellä tavalla muistuttivat muinaisegyptiläisiä piirroksia. Hän kutsui koolle muutamia asiantuntijoita, jotka ryhtyivät perinpohjin tutkiskelemaan Fieldin aikaansaannoksia. Tuloksena oli, että kaikki tutkijat selittivät, että jos nämä merkit olisi tavattu muinaisegyptiläisestä esineestä, niin niiden olisi varmaan selitetty olevan peräisin Ramses toisen ajoilta. Ne eivät olleet jäljennöksiä, mutta eivät pelkkiä mielikuvituksen tuotteitakaan.

Rouva Field oli aina väittänyt, että hänen täytyi olla kotoisin Egyptistä, koska hänellä oli muistoja aikaisemmalta oleskeluajaltaan tässä maassa. Kun oppineet herrat kuulivat tämän, alkoivat he tutkia merkillistä naista, joka tällöin kertoi asioita, jotka sopivat hyvin yhteen tutkijain tietojen kanssa. Mitä etäisimmiltäkin egyptologian aloilta havaittiin rouva Fieldillä olevan tietoja, joita hänen tiedemiesten mielestä oli mahdoton hankkia, vaikka hän olisi käyttänyt koko

elämänsä tällaisiin opintoihin. Hänen miehensä saattoi todistaa ettei näin ollut asianlaita. Rouvan antamien tietojen joukossa oli sellaisia, joita ei kukaan läsnäolleista pystynyt selvittämään heti ne kuultuaan, mutta kun he rauhassa olivat niitä jonkun aikaa ajatelleet, näyttivät tiedot koskevan erästä muinaisen Egyptin aikakautta, jota voitiin määrittellä varsin tarkoin. — „Karjalainen” 7. 5. 21.

Teosofia Virossa. Huhtik. 24 p:nä esitelmöi eräs vuori-instituutin professori Erassy Tallinnassa poliisien klubin huoneustossa teosofiasta venäjäksi. Aiheena oli uhrautuksen laki: uhri kivikunnassa, eläinkunnassa, kasvikunnassa, ihmiskunnassa, joka paikassa, jossa aine uhrataan hengen hyödyksi. Kuuntelijoita oli saapunut sali täyteen, mikä osoittaa, että ihmisiä huvittaa muutkin hengenasiat kuin pelkät automatiset arkielämän touhut. Puhe ilmestyi viroksi „Päewalehe” n:ossa 112 suosituksella, että jotkut kustantajat ottaisivat sydämenasiaksi painattaa jonkun käännöksen teosofiasta viroksi, sillä epäilemättä astelee ihmiskunta nykyään kohti teosofista vuosisataa. Sitä todistaa m.m. seikka, että esim. Saksassa kaikki teosofiset kirjat ovat loppuun myydyt ja kiihkeästi uusia painoksia odotetaan. Vielä ilmestyi saman lehden n:ossa 127 käännöskappale karmasta. Nämä kaksi kirjoitusta ovat luultavasti ensimmäisiä, mitä on Viron kielellä julkaistu teosofiasta. Pienestä sitä aletaan! Saksankielen taitavilla on jo kyllä usein ollut tilaisuus sunnuntaisin kokoontua Doom-museon huoneustoon, jossa on luennoitu vieraskielisten asianharrastajien puolesta teosofisista aiheista, niinkuin: jälleensyntymisestä, karmasta, Devakhanista y.m.

J. Kangur

Kunnia sille, jolle kunnia tulee. Eräs vanha teosofi, *Akseli A.*, on toimitukselta pyytänyt sijaa seuraaville runosanoille, jotka hän on omistanut tunnetulle teosofiselle työntekijällemme, Ruusu-Risti-seuran kiertävälle puhujalle, *J. R. Hannulalle*:

„Juho Rikhard Hannula kylvömies on nimeltä. Kukaan ei voi puhua pahaa sanaa hänestä. Hän on aina matkoilla, muassansa ohjelma: aina valmis puhumaan, tilaisuuden

missä saa. Muassaan hän valon vie: ihmisille ilmoittaapi, mikä on se kiertotie, jota kaikkien on käytävä. Kylvää kylän pelloille itämään hyvän siemenen, — pienille ja suurille, yhtäläisen kaikille. Peltomiesi tietää sen, mist' on saanut siemenen, laadultaansa erilaisen, itämään erinomaisen. Silloin muistuu mielehen, ken se kylvi siemenen. Niin työ kiittää tekijäänsä, kylväjätä ensimmäistä. Peltomiesi sadon saa, kylvöstä heelmät aikanaan, — jos rikkaruohoja pellossa ois, itse voi ne poimia pois.”

Mr. B. P. Wadia Teosofisen Seuran Päämajasta (Adyar, India) kirjoittaa yksityiskirjeessä P. E:lle tulevansa käymään Helsingissä lokakuun 19 à 20 p:n tienoissa. Mr. Wadia on parin vuoden aikana kierrellyt maita, mantereita, pitänyt luentoja Amerikassa, Englannissa y.m. ja on nykyään Belgiassa. Häntä kiitetään eteväksi puhujaksi, älykkääksi, omaperäiseksi ja voimakkaaksi. Hän on kauvan aikaa hoitanut laajaa teosofista kustannusliikettä Adyarissa ja toiminut taloudellisissa asioissa Mrs. Besantin oikeana kätenä. Silti hän ei ole laiminlyönyt puhtaasti aatteellista työtä, minkä todistavat hänen terävät ja intoa uhkuvat artikkelinsa *Theosophistissa* y.m. Hän on Mrs. Besantin uskottu mies ja monivuotinen oppilas, ja on oleva erikoisen mielenkiintoista Ruusu-Ristinkin jäsenille kohdata Mr. Wadiaa, jolla on niin tuoreita ja läheisiä tietoja Teosofisen Seuran kansainvälisestä keskuksesta. Mr. Wadia on syntyperältään hindulainen.

Astrologian ja horoskoopein harrastajille pyydämme yhä ilmoittaa, että insinööri *Leo Krohn* jatkaa horoskoopein laatimista sadan markan hinnasta. Niitä on jo koko joukko tilattu, ja mikäli olemme kuulleet, ovat tilaajat erittäin tyytyväisiä horoskoopeihinsa. Tilaukset välittää, kuten sanottu, Ruusu-Ristin toimitus, os. Helsinki, ja on tilattaessa mainittava täydellinen nimi, syntymäpaikka ja syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä ja niin tarkkaan kuin mahdollista tunti ja minuutti).

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öljyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2,	Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55,	„ 59 06
Eerikinkatu 22,	„ 57 58
L. Viertotie 44,	„ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Osta-kaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Kesäkirjapaino Oy.

Helsinki, Niipolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

**TYYNE BÖÖK'IN
VALOKUVAAMO**

Siltasaareнк. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

**EMMI LEHTISEN
PARTURILIIKETTÄ**

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB. VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

SYYSKUU

N:o 7

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

SYYSKUU 1921

N:o 7

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Esteri Weissenbergin kuva P. E:sta, <i>Leo Krohn</i>	386
Toimittajalta	387
Suurten mysterioiden avain, IV, <i>Eliphas Lévi</i>	398
Juhani Aho, <i>Rafael Ronimus</i>	407
Tie Kristuksen luo, <i>Hermann Rudolph</i>	408
Muuan okkultinen romaanisarja, II, <i>Leo Krohn</i>	418
Uusi Maailmankuva, <i>S. K.</i>	427
Mitä on tehtävä Ruusu-Ristin hyväksi?.	436
Ihminen ja maailma, III, <i>J. R. H.</i>	438
Läpikuultava jalokivi, IV, <i>Mabel Collins</i>	444
Kaksi runoa, <i>H. P.</i>	447
Tien varrelta	447

Maantiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Wiipurissa, Turussa,
Lahdesja, Jyväskylässä, Oulussa ja Kollolasja

RUUSU-RISTI

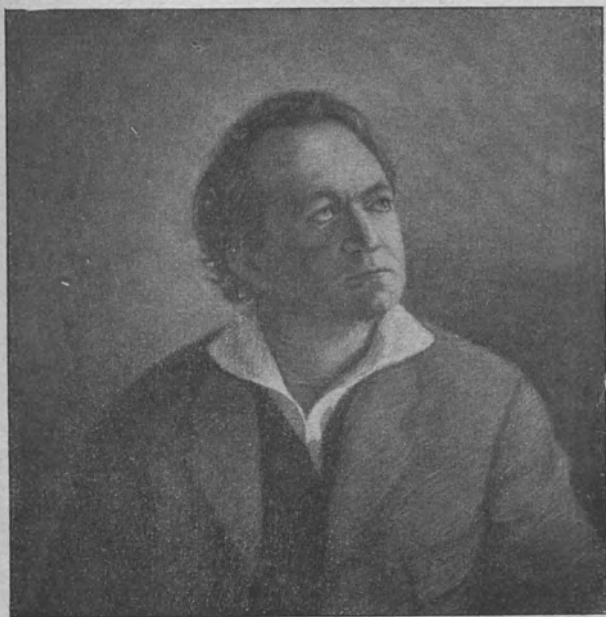
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

SYYSKUU 1921

N:o 7

Esteri Weissenbergin maalaama kuva Pekka Ervastista.

ESTERI WEISSENBERGIN KUVA P. E:STA

Ruusu-Risti-seurallemme on ennustettu taiteellista inspi-
rationsia, ja tuntuu todellakin siltä, kuin tämä henkisen
elämän välittömin ilmaisija, taide, taiteellinen luomistyö var-
sin suuressa määrin painaisi leimansa seuramme työhön.

Viime keväänä oli m.m. ilahduttavana esimerkkinä näistä
Ruusu-Risti-inspirationseista taiteellisiin kykyihimme, rouva
Weissenbergin maalaama johtajamme Pekka Ervastian muo-
tokuva. Olemme nyt tilaisuudessa julkaisemaan maalauk-
sesta ylläolevan valokuvan. Kaikki hienot, kauniit ja har-
mooniset värivahdukset tässä ehjässä ja vaikuttavassa tai-
deteoksessa eivät tietystikään ollenkaan tule näkyviin, mutta
eräänlaisen käsityksen maalauksen henkisestä vaikutuksesta,
sen syvästä näkemyksestä antaa meille jo tämä, pelkistä val-
lon ja varjon vaihteluista muodostunut kuva.

Kieltämättä on tehtävä ollut vaikea, kuten aina, kun on
kysymyksessä henkisiä, eikä vain aineellisia arvoja. Syvää
henkistä elämää uhkuva personallisuus on P. E. Suurta to-
tuuden ja rakkauden ilmentämistä on hänen elämänsä ollut.
Hän on henkilö, jossa taiteilija ja tiedemies ovat sulautuneet
harmooniseksi kokonaisuudeksi, sillä kaikkea, mitä hänen te-
rävä ajattelunsa koskettaa, sitä syventää ja ilmentää mitä
hienoimmissa muodoissa hänen herkkä taiteilija-intuitsio-
ninsa. Johtajamme P. E. on totuuden profeetta, hän on epäi-
lemättä eräs korkeiden olentojen välikappale, jolla on suuri
tehtävänsä ihmiskunnassa. Sentapaisen tunnelman saivat
varmaankin jälleen kaikki ne jäsenet, jotka olivat tilaisuus-
dessa olemaan läsnä Ruusu-Ristin vuosikokouksessa, jonka
rikkaista vaikutelmista meidän on kiitettävä juuri johta-
jamme.

Mestarit suokoot hänelle voimia vielä kauan näkyväisessä-
kin muodossa tekemään siunauksellista työtään keskuudes-
samme.

Vielä kerran parhaat kiitokset rouva Weissenbergille vai-
kuttavasta ja syvää hartautta uhkuvasta taideteoksestaan.

LEO KROHN

TOIMITTAJALTA

Ruusu-Ristin, Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran, jäsenissä, jotka melkein järjestään ovat olleet (monet vieläkin ovat) Suomen Teosofisen Seuran jäseniä, elää järkkämättömänä se käsitys, että he edustavat alkuperäistä ja varsinaista teosofista liikettä meillä. Jos he ovat muodostaneet erityisen seuran, on tämä tapahtunut ulkonaisten olosuhteitten historiallisesta pakosta, mutta ei suinkaan minikäänlaisesta mielentilan tai suunnan muutoksesta heissä itessään. He tuntevat olevansa teosofeja. He tuntevat olevansa madame Blavatskyn henkisiä perillisiä. He tuntevat seuraavansa niiden jäljissä, jotka ensimmäisinä perustivat Teosofisen Seuran.

Sentähden he lähettivät tuon viime numerossamme julkaistun kiertokirjeen kaikille maailman teosofeille, joka kirje nähtävästi vielä ei ole aikaansaanut mitään tulosta fyysisessä maailmassa. Sentähden he myös tuntevat teosofiseksi velvollisuudekseen pitää silmänsä ja korvansa auki, jotta voisivat kiinteästi seurata teosofisen maailman tapahtumia ja mieli totuuden ja järjen valolla avoinna lausua julki asiallisen arvostelunsa tapahtumain johdosta.

Totuuden etsijähän aina seisoo kuin kuoleman kynnyksellä! Niin vakava on hänelle elämä.

Suomen Teosofisen Seuran julkaisema aikakauslehti, virkaveljemme „Teosofi” kertoo heinä-elokuun numerossaan jonkinlaisesta aatteellisesta hajautumisesta Amerikan Yhdysvaltojen Teosofisessa Seurassa. Mikäli lyhyestä uutisesta selviää, on siellä olemassa vähemmistö, jota nimitetään „Back to H. P. B.”-liikkeeksi ja joka pyrkii herättämään jälleen eloon madame Blavatskyn aikuisen teosofisen hengen; tämän vähemmistön mielestä on arvattavasti Teosofisen Seuran nykyinen henki ja työsuunta poikennut alkuperäisestä, perustajien sille antamasta ohjelmasta. Ilmiö on muuten siksi mielenkiintoinen, että tahtoisimme kaikin mokomin tarkempaa selontekoa „Back to H. P. B.”-liikkeen ohjelmasta ja päämääristä. Tällä kertaa saamme kuitenkin tyytyä siihen arvosteluun, minkä Teosofisen Seuran presidentti, Mrs. An-

nie Besant, on lausunut amerikalaisen vähemmistön teosofisesta kannasta ja yleensä T. S:n korkeimman johdon suhtautumisesta kansallisissa seuroissa ilmeneviin erimielisyyksiin ja ristiriitoihin.

„Teosofin” mukaan sanoo näet T. S:n presidentti „Back to H. P. B.”-liikkeestä seuraavaa: „Tämän liikkeen tarkoituksena on ilmeisesti ollut arvostella alhaiseksi teosofisten aatteiden myöhempiä ilmauksia, ikäänkuin edistyminen olisi harhaoppia ja haluttaisiin perustaa teosofinen oikeaoppisuus.”

Nämä sanat, jotka näennäisesti ovat niin viattomia ja niin järkeen käyviä meikäläisille, jotka uskomme „kehitykseen”, antavat paljon ajatuksen aihetta vakavalle totuudenetsijälle. Syrjäyttämällä sen seikan, että olettavat Amerikan teosofisen vähemmistön alhaisen vaikuttimen elähyttämäksi, huomaamme niihin sisältyvän seuraavat kolme väitettä: 1) teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden, 2) edistyminen ei voi olla harhaoppia, ja 3) edistyneet aatteet eivät vie oikeaoppisuuteen.

Mitä nyt ensimmäiseen väitteeseen tulee, että teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden, tekee mieleemme kysyä: tarkoitetaanko ilmausten muotoa vaiko niiden henkeä? Jos tarkoitetaan niiden muotoa, silloin saatamme mielihyvällä hyväksyä arvostelussa esitettyä näkökantaa. Kukaan ei ryhdy kieltämään Mrs. Besantin, Mr. Leadbeaterin, Mr. Sinnetin y.m. suuremmoisista ansioita teosofisten oppien loogillisessa ja älyllisessä muovailussa ja järjestelyssä. Vasta Mrs. Besantin harjaantunut äly ja aito englantilainen järjestyskyky, vasta Mr. Leadbeaterin omaperäiset yliaistilliset tutkimukset, vasta Mr. Sinnetin taitava kynä loivat valoa „tasojen” ja „prinsiippien” hämärään itämaalaiseen järjestelmään, loivat kosmoksen niiden alkuperäisestä kaaoksesta, — mainitaksemme yhden esimerkin. Tosin voitaisiin huomauttaa juuri tämän esimerkin yhteydessä, että tasojen ja niiden atomein ja prinsiippein positiivinen määrittely ja luokittelu on tehnyt teosofisen maailmankuvan jonkun verran niin sanoaksemme yliaistillis-materialistiseksi, mutta siitä huolimatta on tunnustettava, että teosofisten aatteiden ilmaisussa on tapahtunut huomattava edistys ja kehitys.

Onko näin ollen luultavaa, että Amerikan „Back to H. P. B.”-liike on tarkoittanut palaamista joka kohdassa madame Blavatskyn aikuisiin muotoihin, sanontatapoihin ja termeihin? Emme, kuten sanottu, tunne tätä liikettä emmekä siis tiedä, mihin pyrkivät; jos heidän tarkoituksensa olisi palata madame Blavatskyn muotoihin, olkoon se heidän asiansa. Mutta jos he eivät sitä tarkoita, koskee heidän pyrkimyksensä epäilemättä teosofista henkeä. Siltä tuntuu, että Mrs. Besantkin arvostelussaan on heitä käsittänyt.

Jos siis Mrs. Besant ensimmäisessä väitteessään ei puhu muodollisista seikoista, vaan hengestä, sisältää hänen väitteensä seuraavan ajatuksen: teosofisten aatteiden myöhemmät ilmaukset osoittavat edistymistä alkuperäisiin nähden teosofisessa hengessä ja elämässä. Teosofinen henki on syventynyt ja laajentunut, se on kasvanut ja puhdistunut. Me ymmärrämme nyt paremmin kuin madame Blavatskyn aikana, mikä teosofia on ja mikä teosofinen liike on, — niin, ehkä Mrs. Besant itse ja Mr. Leadbeater esim. ovat henkivämpiä opettajia kuin H. P. Blavatsky aikoinaan? Amerikan teosofinen vähemmistö, joka tahtoisi palata madame Blavatskyn henkeen, harrastaa niin ollen taantumusta.

Tätä Mrs. Besantin väitettä on meillä kuitenkin täysi syy pohtia ja arvostella. Se sotii näet kaikkea sitä vastaan, mitä me yleensä olemme teosofiasta oppineet.

Näin olemme nimittäin oppineet: teosofinen liike on okkultinen liike, s.o. se on syntyisin Salaisesta Veljeskunnasta. Samalla tavalla ovat Salaisesta Veljeskunnasta kotoisin esim. kaikki suuret uskonnot. Vihitty opettaja on ensimmäisenä pannut jokaisen okkultisen liikkeen alulle. Hän ensimmäisenä alkuunpanijana on ollut liikkeen todellisen hengen läpäisemä ja elähyttämä. Kuinka hän muuten olisi kestänyt ja voittanut ensimmäiset suuret esteet ja vaikeudet, jotka liikkeen tielle asettuivat? Kuinka hän muuten olisi kyennyt liikkeelle antamaan sen suunnan, sen ohjelman, sen tunnussanat, sen tarkoituksen?

Jos ei niin olisi, minkä tähden esim. puhuisimme palaamisesta kristinuskon alkuperäiseen henkeen? Miksi vetoaisimme ensimmäiseen kristittyyn auktoriteettiin ja opettajaan, Jeesukseen Kristukseen? Onhan kaksi tuhatta vuotta kulunut

Jeesuksen syntymästä: olemmehan siis ehtineet suunnattomasti kehittyä ja edistyä kristillisessä hengessä ja elämässä! Voimmehan me tietää paljon paremmin kuin Jeesus, mikä kristinuskon varsinainen henki on! Jos myöhempi aika aina on edistynyt entiseen verraten, silloin meidän on turha ottaa selvää kristinuskon alkuperäisestä hengestä ja tutkia Jeesuksen omaa elämänoppia. Turha on myös silloin teosofinen, vertaileva uskontotutkimuksemme.

Minkätähden itse asiassa teosofia alusta lähtien on teroit-
tanut meille, että meidän pitää tutkia uskontojen alkuperäistä oppia juuri nähdäksemme, että nuo ensimmäiset suuret vihityt viisaat ovat opettaneet samaa kuin nykyaikainen teosofia? Minkätähden ei teosofia viitannut yksinkertaisesti nykyaikaisiin uskonnonmuotoihin, jos nämä ovat hengeltään edistyneempiä ja kehittyneempiä?

Siitä syystä — sen me tiedämme, — että teosofia pitkin matkaa on opettanut, että henkisen liikkeen alkuunpanija aina on ollut seuraajiaan viisaampi — jollei muodollisesti, niin joka tapauksessa henkisesti katsoen. Sanoohan H. P. Blavatskykin nimenomaan „Teosofian avaimessa” tehneensä työtä — „ei omaksi huviksemme, vaan ainoastaan koska toivomme saavamme kasvattaa muutamia yksilöitä toteuttamaan työtämme ihmiskunnan puolesta *alkuperäisen ohjelman mukaan.*”

Nyt on tietysti joka uskonnossa ja joka henkisessä liikkeessä tapahtunut edistystä ja kehitystä. Onhan liike kasvanut ja laajentunut. Ovathan uskonnot voittaneet puoleensa kokonaisia kansoja ja valtakuntia. Muodollisesti katsoen edistys ei siis ole harhaa. Mutta kun Mrs. Besant toisessa väitteessään sanoo, että „edistyminen ei voi olla harhaoppia”, täytyy sitäkin lausetta pohtia ja arvostella totuudenetsijän vakavuudella.

Se on tietysti tosi, jos se tarkoittaa edistymistä hengessä. Mutta koska semmoista edistystä on muodollisesti nähty? Ja onko semmoinen edistys edes muodollisesti mahdollinen? Eikö henki aina ole sama? Edistyminen hengessä ei merkitse, että henki muuttuisi, edistyminen hengessä merkitsee vain, että ihmisyksilö yhä enemmän ja enemmän täyttyy alkuperäisellä hengellä. Edistyminen kristinuskon hengessä on

sitä, että ihminen kasvaa yhä enemmän Kristuksen kaltaiseksi, yhä enemmän täyttyy Kristuksen hengellä, mutta ei suinkaan sitä muuta. Edistyminen teosofian hengessä on sitä, että yhä selvemmin ymmärrämme, mitä madame Blavatsky on opettanut ja tarkoittanut, mihin hän on pyrkinyt ja tähdännyt (tai Mestarit hänen välityksellään), mutta ei suinkaan sitä, että muuttaisimme H. P. B:n alkuperäistä ohjelmaa. Voimmehan luoda uuden liikkeen, mutta jos tahdomme jatkaa H. P. Blavatskyn teosofista työtä, on meidän pysyttävä alkuperäisessä inspiratsioonissa.

Tämä alkuperäinen inspiratsioni on joka henkisessä liikkeessä sitä tärkeämpi, koska se on ainoa, joka estää oikeaoppisuuden muodostumista. Oikeaoppisuus ei koskaan ole syntynyt siten, että uskollisesti ollaan seurattu alkuperäisen Mestarin jälkiä. Oikeaoppisuus on aina syntynyt silloin, kun alkuperäisestä inspiratsioonista ollaan poikettu. Mrs. Besantin kolmas väite, että „edistyminen ei vie oikeaoppisuuteen”, pitää paikkansa ainoastaan siinä tapauksessa, että edistyminen merkitsee kasvamista alkuperäisessä hengessä ja alkuperäiseen henkeen. Sillä muuten olemme historiasta nähneet, että edistyminen ja kehitys on joka uskonnossa ja joka henkisessä liikkeessä johtanut oikeaoppisuuteen. Kehitys on tuonut mukanaan kirkon — ja kirkko on oikeaoppisuuden tyysija.

Olemme täten joka kohdassa joutuneet katsantokantaan, joka on suoranaudessa ristiriidassa Mrs. Besantin arvostelun kanssa. Sillä emme tietenkään ole tahtoneet puolustaa Amerikan teosofista vähemmistöä, jonka näkökantoja emme tunne. Olemme puhuneet puhtaasti periaatteellisesti.

Äänemme ei tosin kauas kuulu emmekä puheellamme paljoakaan aikaansaa. Mutta olemmepahan sanoneet sanottavamme.

Saman „Teosofin” uutisen mukaan Mrs. Besant myöskin määrittelee, kuten mainitsimme, millä tavalla Teosofisen Seuran korkein johto suhtautuu kansallisissa seuroissa ilmeneviin eripuraisuuksiin, ja lisää „Teosofi” presidentin erikoisesti toivovan, että sitä asiaa koskevat kohdat hänen kirjelmästään tulisivat myöskin Suomen „T. S:n jäsenten tietoon.”

Emme tässä toista noita kohtia kokonaisuudessaan. Tyydymme mainitsemaan seuraavat lauseet, jotka sisältävät ydin ajatuksen:

„En löydä säännöissä mitään sellaista kohtaa, joka sallisi kansallisen seuran eripuraisen vähemmistön valittaa pääneuvostolle... Vähemmistöllä, joka taistelee enemmistöä vastaan kansanvaltaisesti muodostuneessa seurassa, on ainoastaan vaihtoehtona joko yhtyä enemmistöön tai, jos se näkee mahdottomaksi sietää enemmistöä, erota siitä. Se ei voi pyytää avukseen ketään seuran ulkopuolelta polkeakseen jalkoihinsa enemmistön päätöksen seuran sisäisissä asioissa.”

Semmoinen on siis Teosofisen Seuran veljeysohjelma. Katsokaamme nyt, mitä väitteitä ylläoleviin lauseihin sisältyy.

Näissä todella edellytetään, että „kansan ääni on Jumalan ääni” (*vox populi, vox Dei*), ei kukaan voi kieltää niiden demokraattista luonnetta. Enemmistöllä on valta käsissään ja vähemmistön täytyy muutta mutkitta alistua. No niin, sehän on parlamentaarinen menettelytapa eikä monikaan kieltäne sen oikeutta. Onhan luonnollista, että missä eripuraisia haluja esiintyy, useimpien yhteinen halu ja tahto voittaa.

Mutta on siinä heikkokin kohta. Minkätähden näet on kansallisilla seuroilla niin suuri valta koko seuraan nähden? Minkätähden ovat siinä määrin itsenäisiä, että jos enemmistö tekee päätöksen, ei vähemmistön valitus kuulu pääneuvostolle eikä pääneuvosto kykene mitään korjaamaan? Eikö siis Teosofinen Seura olekaan kansainvälinen seura? Eikö sen kansainvälisyys mitään merkitse? Eikö se ole yhtenäinen elimistö, joka edustaa ja kuvaa ihmiskunnan yhteyttä? Eikö ihmiskunta ja ihmisuus ole korkempi kansallisuutta?

Mutta jos Teosofinen Seura tahtoo olla ihmiskunnan ykseyden symbolina, silloin kai sen suhde kansallisiin osastoihinsa pitäisi olla kuin äidin lapsiinsa, kuin rungon oksiiinsa, kuin pään ruumiin muihin jäseniin.

Tietysti on olemassa paikallisia asioita ja kysymyksiä, joita paikallisesti ratkaistaan. Semmoiset ovat useat käytännölliset ja taloudelliset kysymykset. Mutta eivätkö Teosofisen Seuran jäsenet koskaan tee mitään päätöksiä periaatteelliseen suuntaan? Eivätkö he koskaan yhdessä polidi ja päätät niistä asioista, joita varten sanotaan, että Teosofinen Seura

on perustettu: esim. totuuden etsimistä ja veljeyden toteuttamista koskevista seikoista? Ja jos heidän päätöksensä koskisivat tällaisia kysymyksiä, jos ne siis olisivat periaatellista laatua, eivätkö ne samalla olisi yleisiä, eivätkö ne kiinnittäisi kaikkien mieltä, eivätkö ne kuuluisi koko seuralle?

Jos tuommoisessa periaatteellisessa kysymyksessä kansallisen seuran enemmistö tekisi — sanokaamme — tyhmän päätöksen, olisi vähemmistö ensinnäkin voimaton, mutta toiseksi koko kansainvälisen seuran suuri enemmistökin, sillä „vähemmistön valitus ei kuuluisi” eikä pääneuvosto kykenisi sekkotamaan koko seuraa yhden kansallisen osaston asioihin.

Mutta lähtökohta onkin nähtävästi toinen: enemmistö ei voi tehdä tyhmiä päätöksiä. Enemmistö ei voi olla väärässä. Enemmistöllä on aina oikeus ja totuus puolellaan. Sentähden sillä on valtakini!

Kumma vain, että enemmistö aina on oleva kansallinen eikä — kansainvälinen. Vaikkakin Teosofinen Seura on kansainvälinen.

T. S:n presidentin toivomus on, että mekin suomalaiset teosofit erikoisesti painaisimme mieleemme nämä seikat. Miksikä ei?

•

Nyt sanon aivan suoraan, että yllä oleva kritiikkini on asiallinen eikä personallinen. Älköön kukaan lukijoistani ajatelko, että olen tahtonut „hyökätä Mrs. Besantin kimppeen” tai vähimmässäkään määrässä „halventaa” häntä. Semmoinen ei koskaan voisi olla tarkoitukseni, koska se olisi kerrassaan vastoin sekä periaatteitani että tapojani. Vaikka Ruusu-Risti onkin Teosofisesta Seurasta erillinen seura, on vanha sisäinen suhteeni Teosofiseen Seuraan muuttumaton. Rakastan sitä ja harrastan sen parasta, vaikka se on minut hyljännytkin. Olen samassa asemassa kuin Mr. A. P. Sinnett, joka ystävineen v. 1907 erosi Teosofisesta Seurasta ja perusti oman seuransa (*The Eleusinian Society*), mutta silti tunsin itsensä teosofiksi; ja vaikka Mr. Sinnett palasi takaisin — neljän vuoden kuluttua — Teosofiseen Seuraan, ei hän koskaan ollut täysin tyytyväinen T. S:n taktiikkaan ja „politiikkaan”. Niin on minunkin sydämeni uskollisesti kiinni

teosofiassa ja Teosofisessa Seurassa, vaikka tulen aina puolustamaan ja käytännössä toteuttamaan teosofin luonnollista oikeutta ja velvollisuutta asialliseen arvosteluun ja kritiikkiin, kohdatkoon se ketä „auktoriteettia” tahansa.

Mutta suuresti on sydämeni iloinnut nytkin siitä huomiosta ja menestyksestä, mikä vasta kuluneena kesänä tuli Mrs. Besantin osaksi hänen Europan-matkallaan sekä Englannissa että mannermaalla. Loistavasti joka paikassa vastaanotettiin hänen loistava personallisuutensa — Lontoossa niin hyvin kuin Parisissa, Belgiassa yhtä hyvin kuin Skotlannissa. Kunniansa ja menestyksensä hän on täydellisesti ansainnut — harvat ihmiset ovat suorittaneet semmoisen elämäntyön kuin hän. Kun hän nyt lokakuun 1 p:nä tänä vuonna täyttää 74 vuotta, ajattelevat häntä rakkaudella ja kiitollisuudella kymmeneen tuhansiin nousevat ystäväjoukot. Ilmestyköön Ruusu-Ristinkin puolesta taaja kimppu hohtavia astraalisia ruusuja hänen auraansa, kun hän syntymäpäivänään ajattelee maailman teosofeja!

•

„Hädässä ystävä tunnetaan”, tietää vanha sananlasku, ja paikkansa tuo sana pitää. Suuri ja iloinen oli yllätykseni, kun veli *J. R. Hannulan* kaunis kiertokirje joutui käsiini. Hannula kävi luonani Helsingissä kesällä ja puheen kääntäessä Ruusu-Ristiin hän tiedusteli aikakauskirjan taloudellista asemaa. Selitin hänelle, että se oli arveluttava. Painatus- ja jakokustannukset olivat siksi suuret, että ne nielevät enemmän kuin tilaukset tuottivat — pieni kalkyyli tämän heti osoitti: ensimmäinen puoli vuosikerta maksoi minulle Smk. 26,359: 23 (painos 1,200 kappaletta); jos tilaajia olisi tuhat kappaletta, tekisi niiden tuottama netto tulo Smk. 45,000:— eli puolelta vuodelta Smk. 22,500, siis melkein neljä tuhatta markkaa alle menojen. Nyt on koko vuoden tilaajia todellisuudessa vain vähän yli 800 (netto siis noin Smk. 36,000:—), mutta puolen vuoden tilaajia oli pari sataa lisää, ja vaikka useimmat eivät ole tilaustaan uudistaneet, saattaa tämä vielä tapahtua. Voimme siis laskea, että Ruusu-Ristillä on noin tuhat tilaajaa ympäri vuoden. Mutta silloinkin tappio tekee 7 à 8 tuhatta markkaa. Ilmoituksista

kertyy tosin vähäsen ja Amerikan tilaukset (4 dollaria) tekevät Suomen rahassa verrattain paljon, mutta kumpiakin on niin vähäsen! Sodan jälkeen ei aikakauskirjamme ole päässyt minkäänlaiseen vauhtiin Amerikan suomalaisten kesken. Välistä haaveilen, että jos amerikkalaiset veljemme oikein sankoissa joukoissa tilaisivat Ruusu-Ristiä, nyt kun dollari on niin suuressa arvossa, niin oi, kuinka pian Ruusu-Ristin taloudellinen asema paranisi!

Ja eräs kohta, joka minulle personallisesti on vakava, on se, että saan antaa aikani ja työni Ruusu-Ristin hyväksi mitään aineellista hyvitystä itse siitä nauttimatta. Tämä on kerrassaan luonnotonta taloudellisesti näin kiräänä aikana. Eihän siihen kukaan ole syyssä, olot ovat vaikeat itsessään, mutta meidän teosofein tunnussanamme nykyään on: pääsemmekö kunnialla tämän materialistisen aikakauden ohi? Ainakin meidän pitäisi yrittää! Ja luulen, ettei se yrityskään käy päinsä muuten kuin yhteisvoimin!

Ensimmäinen pieni avustus (Smk. 50: —) saapui Ruusu-Ristille heti Hannulan kiertokirjeen ilmestyttyä. Tässä yhteydessä tahdon myös kiitollisuudella mainita eräästä suuresta amerikkalaisesta avustuksesta, joka saapui luokseni jo viime vuonna, vaikka vasta tänä vuonna pääsin selville rahojen käyttämisestä (alkuperäinen kirje oli postissa joutunut hukkaan). Muutamat ystävät Clevelandissa, Ohio, olivat keränneet ja lähettäneet minulle Mr. Nicholas Johnsonin välityksellä 100 dollaria, joka silloisen kurssin mukaan teki Smk. 2,406: 25. Nämä rahat olivat minun personallisen työni edistämiseksi ja merkitsin ne heti Ruusu-Ristin tiliin. Ollappa nyt paljon semmoisia ystäviä Atlantin tuolla puolen!

Julkaisen toisessa kohden muutamia vastauksia viime numerossa asettamaani kysymykseen, mitä olisi tehtävä Ruusu-Ristin hyväksi. Olen nyt itsekkin sitä mieltä, että osakeyhtiö ei ole hyvä ehdotus. Sitä vastoin jonkunlainen kannatusliitto saattaa olla paikallaan. Tilaushintaa en missään tapauksessa tahtoisi korottaa, mieluummin sitten muuttaa Ruusu-Ristin ulkoasua ja kokoa. Mutta tulkoon päätös minkäläinen tahansa, se ei estä ystäviä nyt jo Hannulan ehdotuksen mukaan ojentamasta auttavaa kättänsä ei ainoastaan Ruusu-Ristille, vaan minullekin.

Ensi vuonna on saatava tilaajien lukumäärä kolminkertaiseksi! Vai eikö Ruusu-Risti ole lukijoitaan tyydyttänyt? Eikö sen puolesta kannata ponnistaa?

•

Tieteellisissä piireissä ovat kaikkialla viime vuosina herättäneet tavatonta huomiota saksalaisen matemaatikon ja fyysikon, professori *Einstein*'in uudet teoriat ja näkökannat, jotka uhkaavat mullistaa koko vanhan, enemmän tai vähemmän materialistisen, käsityksemme maailmankaikkeudesta ja viedä ihmiskunnan ajattelua suurin askelin eteenpäin kohti okkultis-filosofista käsityskantaa. Toivon, että tässä numerossa julkaistu, Ruusu-Ristiä varten kirjoitettu silmäys Einsteinin oppeihin herättää ansaittua mielenkiintoa lukijoissa.

•

Tässä numerossa painettu jäljennös rouva Esteri Weissenbergin maalaamasta allekirjoittaneen muotokuvasta ei tietenkään anna oikeata käsitystä rouva W:n taiteesta. Ruusu-Ristin nykyinen paperi ei ole edullinen autotypioille. Mutta kun näkee Esteri Weissenbergin muotokuvia semmoisina kuin ne ovat lähteneet taiteilijan kädestä, silloin heti tunnustaa, että tässä on taiteilija, joka vanhaan hyvään tapaan maalaa ihmisten kuvat niin, että ne tuntee. Värit ovat pehmeät, lämpimät ja luonnolliset. Kasvojen ilme on sattuva ja karakteristinen. Rouva W. etsii taiteessaan sielua, mutta ei muodon kustannuksella. Hänen tauluistaan oli näyttely „Naisten Äänen” toimistossa. Olen yhtä mieltä tohtori Maikki Fribergin kanssa siitä, että rouva Weissenbergin taide ansaitsee kaikkea huomiota ja että ihmisten pitäisi kilvan rientää tilaamaan häneltä muotokuvia. Rouva W. tekee hyvää työtä halvalla, ja muotokuvamaalaus on meillä vielä aivan liian vähän muodissa. Tuhlataan niitä rahoja paljoa joutavampaan — miksei niitä riittäisi kulttuuriryöpyhönkin?

•

Tätä kirjoittaessani istun vanhassa huoneessani Tonttussa, Teosofisen Seuran Päämajassa. Niin ovat kohtalon tiet kiertyneet. Helsingistä olen muuttanut takaisin tänne, ja

kuinka kaikki tuntuu rakkaalta ja kodikkaalta. Kolme ja puoli vuotta asuin ensimmäisessä huoneessani alakerrassa, kolme ja puoli vuotta nykyisessä huoneessani täällä yläkerrassa ja kolme ja puoli vuotta olin ulkona „maailmalla”. Nyt olen jälleen vanhassa kodissani. Mitähän Karman Herat nyt aikovat ja tahtovat?

Joka tapauksessa on postiosoitteeni tästä lähtien taas *Aggelby*.

Olen koko kesän ollut terveydeltäni heikko. Lääkäri kielsi minulta kaiken varsinaisen työn. En saanut rasittaa aivojani.

En näin ollen ole kyennyt valmistamaan kirjaani „Kuka Jeesus oli?” eikä tämä kirja siis ilmesty vielä jouluksi.

Ensi kädessä Mestarit ovat *eläviä ihmisiä*, syntyneitä samoin kuin mekin ja tuomitut kuolemaan kuten kaikki muutkin kuolevaiset. . . . Muutamat adeptit elävät ison joukon yli sen mitä sanotte tavalliseksi iäksi; mutta siinä ei ole mitään ihmeellistä ja hyvin harvat heistä huolivat elää erityisen kauvan. *H. P. Blavatsky*

Ei kenenkään teosofin pidä tyytyä toimettoon ja turhamaiseen elämään, josta ei ole todellista hyvää hänelle itselleen ja vielä vähemmän muille. Hänen pitää työskennellä niiden muutamien hyväksi, jotka tarvitsevat hänen apuaan, jollei hän kykene ahertamaan koko ihmiskunnan puolesta ja siten edistämään teosofian menestymistä. *H. P. Blavatsky*

Ennenkuin ihminen koettaa muita opettaa, ei hän huomaa omaa tietämättömyyttään eikä koeta sitä poistaa. *H. P. Blavatsky*

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

IV.

Neljä.

Neljä on voiman luku. Se on kolme oman tuotteensa täydentämänä, uppiniskas yksikkö sovinnossa hallitsevan kolminaisuuden kanssa.

Elämän rajussa ensi-innostuksessa ihminen unohtaen äitinsä ymmärtää Jumalan enää vain taipumattomaksi ja kauteelliseksi isäksi.

Synkkä Saturnus, isänmurhaaja-viikatteellaan varustetuna, ryhtyi nielemään omat lapsensa.

Jupiterin kulmakarvat järkyttivät Olymposta, ja Jehovan ukkonen tukahdutti Sinain hiljaisuuden.

Ja kuitenkin ihmisten isä, välistä päissään Noakin lailla, antoi maailman havaita elämän mysteριοita.

Psykhee,¹⁾ tuskiensa kautta jumalaistuneena, tuli Rakkauten²⁾ puoliseksi; kuolleesta ylös nousseena Adonis³⁾ löysi jälleen Venuksen Olympoksessa; Job voitettuaan pahan sai takaisin enemmän kuin oli kadottanut.

Laki on miehuuden koe.

Ken rakastaa elämää enemmän kuin kuoleman uhkauksia pelkää, hän ansaitsee elämän.

Valitut ovat ne, jotka uskaltavat; paha petturit perii!

Näin ollen lain orjat, jotka tekeytyvät omientuntojensa tyranneriksi, ja pelon palvojat ja toivomaan kitsaat ja kaikkien synagoogien ja kaikkien kirkkojen fariseukset, — nämä kaikki ovat niitä hylätyitä ja kirotuita, jotka kuuluvat Isälle.

Eikö synagooga julistanut pannaan ja ristiinnaulittanut Kristusta?

Eikö Savonarolaa poltettu kristinuskon korkeimman ylipapin käskystä?

1) Sielu. *Suom.*

2) Amor, Eros. *Suom.*

3) Kaunis nuorukainen, jota Afrodite (Venus) rakasti, mutta jonka mustasukkaisen Marsin lähettämä villisika metsästyksessä tappoi.
Suom.

Eivätkö fariseukset tänään ole samaa mitä olivat Kaifaan aikana?

Jos ken puhuu heille järjen ja rakkauden nimessä, kuuntelevatko he häntä?

Riistämällä vapauden lapset faraoiden, tyranniin, käsistä Mooses pani alulle Isän hallituskauden.

Murtamalla moosekselaisen farisealaisuuden sietämättömän ikeen Jeesus on lausunut kaikki ihmiset tervetulleiksi Jumalan ainokaisen pojan veljeyteen.

Kun viimeiset epäjumalat kaatuvat, kun omientuntojen viimeiset aineelliset kahleet murtuvat, kun viimeiset profettain tappajat ja viimeiset Sanan tukahuttajat kukistuvat, silloin alkaa Pyhän Hengen valtakunta.

Kunnia siis olkoon Isälle, joka hukutti Faraon armeijan Punaiseen Mereen!

Kunnia olkoon Pojalle, joka repi temppelein verhon ja jonka liian raskas risti asetettuna keisarein kruunuille mäsensi maahan keisarein otsat!

Kunnia olkoon Pyhälle Hengelle, joka hirmuhenkäyksellään on pyyhkäisevä maan pinnalta kaikki varkaat ja pyövelit tehdäkseen tilaa Jumalan lasten pidoille!

Kunnia olkoon Pyhälle Hengelle, joka vapauden enkelille on luvannut voiton maasta ja taivaasta!

Vapauden enkeli syntyi ennen ensimmäisen päivän koittoa, ennen järjenkin heräämistä, ja Jumala nimitti hänet aamutähdeksi.

Oi Lucifer, sinä erkanit vapaaehtoisesti ja ylimielisesti taivaasta, jossa aurinko peitti sinut kirkkauteensa, jotta omilla säteilläsi kyntäisit yön viljelemättömiä peltoja.

Sinä loistat auringon laskiessa, ja sinun säteilevä katseesi käy päivän nousun edellä.

Sinä lankeat noustaksesi; sinä maistat kuolemaa tunteaksesi elämää paremmin.

Maailman moninlaisille saavutuksille sinä olet iltatähti; uudestisyntyvälle totuudelle aamun ihana tähti!

Vapaus ei ole vallattomuutta; sillä vallattomuus on hirmuvaltaa.

Vapaus on velvollisuuden vartija, sillä vapaus vaatii oikeuden takaisin.

Lucifer, josta pimeyden ajat tekivät pahan hengen, on tosiaan oleva valon enkeli, kun hän voitettuaan vapauden oman kironsa hinnalla käyttää vapauttaa alistuakseen ikuisen järjestykseen ja siten alkaa vapaaehtoisen tottelevaisuuden kunniakasta ajanjaksoa.

Oikeus on vain velvollisuuden alkulähde, täytyy omistaa voidakseen antaa.

Tässä tahdon kertoa, millä tavalla korkea ja syvä runous selittää enkelein lankeemuksen.

Jumala oli antanut henkiolennoille valon ja elämän; siten hän sanoi heille: „rakastakaa”.

„Mitä on rakastaa?” vastasivat henget.

„Rakastaa on antautua toisille”, vastasi Jumala. „Ne jotka rakastavat, saavat kärsiä, mutta heitä rakastetaan.”

„Meillä on oikeus olla mitään antamatta emmekä tahdo mitään kärsiä”, sanoivat henget, jotka olivat rakkauden vihollisia.

„Pysykää oikeudessanne”, vastasi Jumala, „ja erotkaamme. Minä ja minun omani, me tahdomme kärsiä ja vaikkapa kuollakin rakastaaksemme. Se on velvollisuutemme!”

Langennut enkeli on siis se, joka alusta lähtien kieltäytyi rakastamasta; hän ei rakasta — ja siinä on koko hänen rangaistuksensa; hän ei anna, ja siinä on hänen kurjuutensa; hän ei kärsi, ja siinä on hänen tyhjyytensä; hän ei kuole, ja siinä on hänen maanpakolaisuutensa.

Langennut enkeli ei ole Lucifer valontuoja, vaan Saatana, rakkauden panettelija.

Olla rikas on sama kuin antaa; olla mitään antamatta on olla köyhä; elää on rakastaa; olla mitään rakastamatta, se on olla kuollut; olla onnellinen, se on antautua; olla olemassa vain itseään varten, se on tuomita itsensä ja eristäytyä helvettiin.

Taivas on jalomielisten tunteiden sopusointu, ja helvetti on veltojen vaistojen ristiriita.

Oikeuksien ihminen on Kain, joka kateesta tappaa Aabelin; velvollisuuden ihminen on Aabel, joka rakkaudesta kuolee Kainin puolesta.

Ja semmoinen on ollut Kristuksen, ihmiskunnan suuren Aabelin, tehtävä.

Ei oikeuksien, vaan velvollisuuden puolesta on meidän kaikkemme uskallettava.

Velvollisuus on vapauden laajenemista ja nauttimista; eristetty oikeus on orjuuden isä.

Velvollisuus on antautumista, oikeus on itsekkyyttä.

Velvollisuus on uhrautumista, oikeus on ryöstöä ja varkautta.

Velvollisuus on rakkautta, oikeus on vihaa.

Velvollisuus on ääretöntä elämää, oikeus on ikuista kuolemaa.

Täytyy taistella oikeuden voittamiseksi sitä varten, että saavuttaisi velvollisuuden valtaherruuden: ja minkätähden olisimme vapaat, ellemme sitä varten, että rakastaisimme, antautuisimme ja niin ollen olisimme Jumalan kaltaiset!

Lakia täytyy rikkoa silloin, kun se vangitsee rakkauden pelon kynsiin.

Ken tahtoo sielunsa pelastaa, hän sen kadottaa, sanoo pyhä kirja; ja ken suostuu kadottamaan sen, hän sen pelastaa.

Velvollisuus on rakastaa: kadotkoon kaikki, mikä rakkautta estää! Vaietkoot vihan oraakkelit! Hävitkööt itsekkyyden ja pelon väärät jumalat! Hävetkööt orjat, jotka eivät uskalla rakastaa!

Jumala rakastaa tuhlaajapoikia!

V.

Viisi.

Viisi on uskonnon luku, sillä se on Jumalan luku yhtyneenä naisen lukuun.

Usko ei ole ällistyneen tietämättömyyden tyhmää herkkäuskoisuutta.

Usko on rakkauden tietoisuutta ja luottamusta.

Usko on järjen nurina, joka tuntemattomankin edessä järkähtämättä kieltää järjettömän.

Usko on tunne, yhtä tärkeä sielulle kuin hengitys on elämälle; se on sydämen arvokkuutta, innostuksen todellisuutta.

Usko ei ole toisen tai toisen uskonkappaleen oikeaksi myön-

tämistä, vaan todellista ja pysyväistä pyrkimistä niiden totuuksien perille, jotka piilevät kaikkien uskonmuotojen takana .

Jos ihminen hylkää aatteen, joka ei ole jumaluuden arvoimen, jos hän särkee väärät jumalankuvat, jos hän kapinoi inhoittavia epäjumalanpalveluksia vastaan, miksi nimitetään häntä ateistiksi?

Rappeutuneen Rooman vainoojat nimittivät myös ensimmäisiä kristityitä ateisteiksi, sentähden että nämä eivät palvooneet Caligulan tai Neeron kuvia.

Ken kieltää kokonaisen uskonnon tai vaikkapa kaikki uskonnot mieluummin kuin riippuu kiinni omantunnon hylkäämissä uskonmuodoissa, hänellä on rohkea ja ylevä usko.

Jokainen, joka kärsii vakaumustensa puolesta, on uskon marttyyri.

Hän ehkä esittää kantansa huonosti, mutta hän pitää oikeutta ja totuutta ylempänä kaikkea; häntä ei ole tuomittava, ennenkuin häntä on kuultu.

Uskoa korkeimpaan totuuteen ei merkitse sen määrittelemistä, ja tunnustaa siihen uskovansa on sama kuin tunnustaa, ettei sitä tiedä.

Apostoli Paavali rajoittaa koko uskon seuraavaan kahteen asiaan: uskoa Jumalan olevan ja uskoa, että hän palkitsee niitä, jotka häntä etsivät.

Usko on suurempi uskontoja, koska se vähemmän tarkalleen määrittelee uskonkappaleita.

Mikä tahansa oppi on vain uskonkappale, joka kuuluu erikoiselle seurakunnalle; usko on tunne yhteinen koko ihmiskunnalle.

Kuta enemmän keskustellaan sitä määritelläkseen, sitä vähemmän uskotaan; uusi opinkappale on uskonmuoto, jonka joku lahko omaksuu itselleen ja siten ikäänkuin riistää yleiseltä uskolta.

Antakaamme lahkolaisten muodostella ja muovailta opinkappaleitaan, antakaamme taikauskoisten paloitella ja sommitella taikauskojaan, antakaamme kuolleitten haudata kuolleitaan, kuten Mestari sanoi, ja uskokaamme sanomattomaan totuuteen, ehdottomaan, jonka järki myöntää sitä käsittämättä, siihen, jonka aavistamme tietämättämme.

Uskokaamme korkeimpaan järkeen.

Uskokaamme äärettömään rakkauteen ja säälikäämme skolastiikan tyhmyyksiä ja väärän uskonnon barbaarisuuksia!

Oi ihminen, sano minulle, mitä toivot, ja minä sanon sinulle, minkä arvoinen olet.

Jos rukoilet, paastostat, valvot ja täten uskot yksin tai melkein yksin pelastuvasi ihmisten äärettömästä kadotuksesta, ihmisten, jotka kateellinen Jumala nielee, niin olet jumalaton teeskentelijä.

Jos teet elämästäsi hurjastelun ja toivot nukkuvasi ole-mattomuuteen, olet joko sairas tai mieletön.

Mutta jos olet valmis kärsimään niinkuin toiset ja toisten puolesta, jos toivot pelastusta kaikille, silloin olet viisas ja oikeamielinen.

Toivoa on olla pelkäämättä.

Pelätä Jumalaa! mikä Jumalan pilkka!

Toivon teko on rukous.

Rukous on sielun purkautuminen ikuiseen viisauteen ja rakkauteen.

Se on hengen katse totuutta kohti, ja sydämen huokaus kohti korkeinta kauneutta.

Se on lapsen hymy äidilleen.

Se on rakastetun kuiskaus, kun hän kumartuu vastaanottamaan rakastettunsa suudelmia.

Se on rakastavan sielun suloinen ilo, kun se levittäikse rakkautta valtameriin.

Se on nuoren vaimon surumielisyyttä puolisonsa poissaollessa.

Se on matkustajan huokaus, kun hän ajattelee isänmaataan.

Se on köyhän ajatus, kun hän tekee työtä vaimonsa ja lastensa elättämiseksi.

Rukoilkaamme hiljaisuudessa ja kohottakaamme kohti tuntematonta Isäämme katse täynnä luottamusta ja rakkautta; tyytykäämme uskolla ja alistumisella siihen osaan, minkä hän meille antaa elämän tuskista, ja sydämemme lyönnit ovat kaikki rukouksen sanoja.

Tarvitseeko meidän ilmoittaa Jumalalle, mitä me häneltä pyydämme, eikö hän tiedä, mitä meille on välttämätöntä?

Jos itkemme, tarjotkaamme hänelle kyyneleemme; jos iloitsemme, kääntäkäämme hänen puoleensa hymyilyimme; jos hän meitä lyö, luokaamme katse maahan; jos hän meitä hyväilee, nukkukaamme hänen syliinsä.

Rukouksemme on täydellinen, kun rukoilemme tietämättä ketä rukoilemme.

Rukous ei ole melua, joka korvaan koskee; se on hiljaisuutta, joka tunkee sydämeen.

Ja vieroja kyyneliä nousee silmiä kostuttamaan, ja huokauksia kohoo rinnasta niinkuin savu pyhästä suitsutuksesta.

Sanomaton rakkaus täyttää mielen kaikkea kauneutta, totuutta, oikeutta kohtaan; sydän sykkii uutta elämää eikä kuoleman pelkoa enää ole. Sillä rukous on järjen ja rakkauden ikuista elämää; rukous on Jumalan elämää maan päällä.

Rakastakaa toinen toisianne — kas siinä laki ja profetat! Miettikää ja ymmärtäkää tätä sanaa.

Ja kun olette ymmärtäneet, älkää enää lukeko, älkää etsikö, älkää epäilkö, vaan rakastakaa!

Älkää enää olko viisaita, älkää enää olko oppineita, rakastakaa! Siinä on todellisen uskonnon koko oppi; uskonto merkitsee rakkautta, ja Jumala itse on vain rakkautta.

Olen jo sanonut: rakkaus on vain antamista.

Jumalaton on se, joka vaatii kaikki toiset itselleen.

Hurskas on se, joka antautuu ihmiskunnalle.

Jos ihmisen sydän keskittää itseensä tulen, jolla Jumala häntä elähyttää, syntyy helvetti, joka kaiken nielee, mutta täyttyy paljaalla tuhkalla; jos se sitä vastoin antaa tulen säteillä ulospäin, tulee sydäimestä ihana rakkauden aurinko.

Ihmisen velvollisuus on kuulua perheelleen; perhe kuuluu isänmaalle ja isänmaa ihmiskunnalle.

Ihmisen itsekkyyden ansaitsee rangaistukseen yksinäisyyden ja toivottomuuden, perheen itsekkyyden häviön ja maanpalkalaisuuden, isänmaan itsekkyyden sodan ja vihollisten maanhantalon.

Ihminen, joka eristäytyy kaikesta inhimillisestä rakkaudesta, sanoen: minä tahdon palvella Jumalaa, hän erehtyy. Sillä, sanoo apostoli Johannes, jos ei hän rakasta lähimmäistään, jonka hän näkee, kuinka hän voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei näe?

Täytyy antaa Jumalalle, mikä Jumalan on, mutta ei keisariltakaan saa kieltää, mitä keisarin on.

Jumala antaa elämän, mutta keisari voi antaa kuoleman.

Täytyy rakastaa Jumalaa ja olla keisaria pelkäämättä, sillä pyhässä kirjassa sanotaan: joka miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu.

Jos tahdotte olla hyviä, olkaa oikeamielisiä; jos tahdotte olla oikeamielisiä, olkaa vapaita!

Paheet, jotka tekevät ihmisen eläimen kaltaiseksi, ovat vapauden ensimmäisiä vihamiehiä.

Katsokaa päihtynyttä ja sanokaa minulle, voiko tuo saastainen elukka olla vapaa!

Saituri kiroo isänsä henkeä, ja korpין tavoin hän himoitsee raatoja.

Kunnianhimoinen tahtoo raunioita, hän on houraileva ka-dehtija; irstailija sylkäisee äitinsä povellet ja täyttää epäsi-kiöillään kuoleman kohdun.

Kaikkia näitä rakkaudettomia sydämiä kohtaa rangaistuk-sista julmin, nim. viha.

Sillä tietäkäämme, että sovitus sisältyy syntiin.

Pahantekijä-ihminen on kuin huonosti tehty saviastia: hän särkyä, kohtalo sen vaatii.

Mutta maailmoiden jätteistä Jumala luo uusia tähtiä, ja sielujen jätteistä hän luo uusia enkeleitä.

VI.

Kuusi.

Kuusi on koetusten kautta saavutettavan vihkimyksen luku; se on tasapainon luku, se on hyvän ja pahan tiedon hieroglyyfi.

Ken pahan alkujuurta etsii, hän etsii, mistä olematon tulee.

Paha on hyvän hillitöntä haluamista, taitamattoman tahdon hedelmätöntä hapuilemista.

Jokainen omaa tekojensa hedelmän eikä köyhyys ole muuta kuin työn yllytin.

Ihmislaumaa palvelee kärsimys kuin paimenkoira, joka puree lampaita villaan saadakseen ne pysymään tiellä.

Varjon takia voimme nähdä valon; kylmän takia tunnemme lämmön; tuskan takia olemme herkät nautinnolle.

Paha on siis meille hyvän tilaisuus ja alkua.

Mutta epätäydellisen älymme unelmissa syytämme kaitselmuksen työtä, koska emme sitä käsitä.

Olemme tietämättömän ihmisen kaltaiset, joka arvostelee alkuluonnoksen mukaan ja huudahtaa, heti kun pää on piirretty: „eikö näillä kasvoilla olekaan vartaloa?”

Luonto pysyy tyynenä ja tekee tekojansa.

Ei aura ole julma raadellessaan maan povea, ja maailman suuret mullistukset ovat Jumalan kyntötyötä.

Kaikki on hyvä aikanaan; villikansoille raa'at isännät; karjalle teurastajat; ihmisille tuomarit ja isät.

Jos aika kykenisi muuttamaan lampaat leijoniksi, söisivät nämä teurastajansa ja paimenensa.

Lampaat eivät ikinä muutu, koska eivät mitään opiskele; mutta kansat opiskelevat.

Te kansojen paimenet ja teurastajat, te olette siis oikeassa pitäessänne vihollisinaanne niitä, jotka laumoillenne puhuvat.

Te laumat, jotka ette vielä tunne kuin paimenianne ettekä tahdo tietää niiden vehkeilystä teurastajien kanssa, te olette puolustettavissa, kun kivitätte niitä, jotka teitä nöyryyttävät ja häiritsevät rauhaanne puhumalla teille oikeuksistanne.

Oi Kristus, suuret sinua tuomitsevat, opetuslapsesi sinut kieltävät, kansa sinua kiroo ja vaatii sinut tapettavaksi, äitisi yksin sinua itkee, Jumala sinut hylkää!

Eli! Eli Lamma sabakhtani!

ELIPHAS LEVI

Ranskan kielestä suom. P. E.

Puu tunnetaan hedelmistään, ja kuten kaikkia teosofeja on arvosteltava heidän tekojensa eikä heidän sanojensa tai kirjoitustensa nojalla, niin *kaikkia* teosofisia kirjojakin pitää katsoa niiden ansioiden mukaan eikä sen mukaan, mihin auktoriteettiin ne sanovat vetoavansa.

H. P. Blavatsky

JUHANI AHO

Le roi est mort, vive le roi!

*Avarru, taivas, nouskaa, te tuulet,
nostakaa suuri jumalten luo!
Kumota, kuudan, loistakaa, tähdet,
siunaus, luonto, suurelle suo!*

*Kuin nyyhki kerran Synnöve rukka,
kun sortui fjordien laulaja suur,
niin nyyhki, Liisa, valita Matti,
ah, koko katajainen heimoni juur!*

*Valitus vuoksen, ruikutus rannan,
hongikon huokaus nouskaa, oi:
uskottunne on, ah, ikipoissa!
Kumarru, ruoko, huoaten soi!*

*Ah, metsäpolku, tyyn', yksinäinen,
jok' olit mestarin rakkahin tie,
yö metsälammen, ulapan aamu,
kaipuunne, surunne suurin nyt lie!*

*Oi, tuhatjärvien maa surunkaunis,
silmämme itkusta raukenee! —
Seis, Virta tumma, tai verkkaan vieri!
Charon, sa lautturi, kunniaa tee!*

RAFAEL RONIMUS

TIE KRISTUKSEN LUO

eli

NELJÄ ASKELTA TÄYDELLISYYDEN POLULLA

Jokainen on itsellensä tie vapautteen ja vapautukseen.

Kristuksessa saa kärsivä luomakunta vapautuksensa.

Nykyaikaisen tieteen korkein saavutus on epäilemättä kehityslain jälleenkeksiminen, jonka lain mukaan koko maailmankaikkeus, samoin kuin jokainen olento siinä, kehittyvät epätäydellisistä muodoista alati korkeampiin, jalompiin muotoihin.

Tämä laki oli vanhan ajan viisaille tunnettu ja sitä opettivat papit temppelikouluissa, mutta unohdettiin kristillisellä ajalla. Vielä nykyään on teologeille vaikeaa tunnustaa kehityslain pätevyys ihmissukuun ja yksityiseen ihmiseen nähden.

Mutta miksi olisi ihminen poikkeus yleisestä säännöstä eikä kehittyisi myös saman lain mukaan kuin koko luonto? Kehityslaki on yleismaailmallinen, siitä ei ole mitään poikkeusta.

Luonto on kuin seitsenaskeleiset tikapuut, joita myöten olennot kehityksessään kulkevat alas ja ylös. Näitten tikapuitten alimmalla puolalla, niin kauas kuin ihmissilmällä voidaan nähdä, ovat kivennäiskuntaan suljetut olennot, korkeammilla askelmilla ovat kasvit ja eläimet ja korkeimmalla askelmalla tässä kehitysrivistössä on ihminen. Jo indo-arjalaisien pyhissä kirjoituksissa on tämä oppi lausuttu sanoilla: kivi muuttuu kasviksi, kasvi eläimeksi ja eläin ihmiseksi.

Ikivanhan salatieteen mukaan, joka on jokaisen tosi uskonnon, tieteen ja filosofian äiti, on kivennäiskunnan alapuolella vielä kolme muuta luonnonvaltakuntaa, alkuoliovaltakuntaa, jotka ovat vielä vähemmän kehittyneitä kuin kivennäiskuntaan sisältyvät olennot; niitä voi nähdä ainoastaan selvänäkijän henkinen silmä.

Luonnon ulkonaisesti näkyvät muodot ovat kuitenkin vain

verhoja ja astioita jollekin, joka on niiden perustana ja niissä kehittyä. Tiede nimittää sitä *monaadiksi*, uskonto *sieluksi*. Sivistyneitten piireissä aletaan käsittää, ettei ainoastaan ihmiset ole sieluja, vaan myös eläimet, vieläpä kasvitkin, kuten salatiede ikivanhoista ajoista asti on opettanut.

Luonnonvaltakunnat ovat *sielun* (monaadin) *läpikulkuja kehitysasteita*. Ihmiskunta on silta ja ylimeno vielä korkeammille kehitysasteille, joilla ihminen tulee yli-ihmiseksi. Myöskin kristinusko puhuu, kuten jokainen tosi uskonto, tästä ihmisen korkeammallekehittymisestä. Kun sen puhdasoppinen suunta hylkää Kristuksen seuraamisen eli „Kristukseksi tulemisen”, mutta sen sijaan opettaa, että ihminen maallisen kuolemansa jälkeen tekee hyppäyksen taivaaseen tahi helvettiin, ikuiseen autuuteen tahi ikuiseen kadotukseen, koska maailman vapahtaja Jeesus Kristus on ihmisten syntien sovituksiksi vapaaehtoisesti antanut naulita itsensä ristille, minkä ihmisen tarvitsee ainoastaan uskoa tullakseen pelastetuksi kaikesta olemassaolon epätäydellisyydestä, niin on se vastuunalainen siitä, että nykyaikana miljoonat ihmiset ovat vieraantuneet kristinuskosta ja tuhannet erkanevat pois kirkon yhteydestä, koska kristilliset opit näyttävät sotivan järkeä vastaan, kun niiden syvempää merkitystä ei selitetä henkisesti, tieteellisesti eikä filosofisesti.

Kristilliset mystikot, kuten kaikkien suurten uskontojen mystikot ja kaikkien kansojen ja aikojen viisaat opettavat yhtäpitävästi sitten vuosituhansien, että ihmiseen on ruumiillistunut korkeampi, henkinen olento, *enkeli* eli *jumala* (minuus), joka on kotoisin meidän planeettamme ja meidän aurinkokuntamme korkeammista, yliaistillisista piireistä, mutta pöyhkeytensä ja itsekkäisyytensä, tyhmyytensä ja himonsa takia on karkoitettu henkisestä, taivaallisesta kodistaan, muodottomasta maailmasta, täällä maan päällä kärsimykseen ja pettymysten tiellä oppiakseen tuntemaan jumalallisuutensa, s. o. yhteytensä „*Maailmankaikkeuden Jumalan*” kanssa ja toteuttamaan sitä elämässään palvelemisella.

Kristillinen uskonto nimittää apostoli Paavalin mukaan jumalallisen olemuksensa itsetuntemisen saavuttanutta ihmistä *jumalihmiseksi* eli *Kristukseksi*. Tämä nimitys on otettu vanhoista mysterioista, joissa se ilmaisi sitä kehityksen

ja vihkiytymisen (*initiatio*) astetta, joka tekee ihmisen kykeneväksi vapaaehtoisesti luopumaan maallisen ruumiin rististä, kohoutumaan meidän planeettamme ja meidän aurinkokuntamme korkeimpiin henkisiin maailmoihin ja sieltä korkeampiainvoisten olentojen (jumalien, enkelien, arki-enkelien y.m.) seurassa viettämään tietoista elämää.

Samoin kuin itämailla *Gautama Buddhassa*, niin asetetaan kristillisessä uskonnossa *Jeesus Kristus* uskoville sellaiseksi ihanteeksi ja esikuvaksi, jonka seuraaminen on jokaisen kristityn velvollisuus. On ainoastaan tietämättömyyttä ja väärinymmärtämistä, kun sanotaan, ettei ihminen voi Kristusta saavuttaa. On ilmeistä, ettei se voi tapahtua yhdessä ainoassa, lyhyessä maaelämässä. Ilman oppia ihmisiellun uudistuvista ruumiillistumisista, jota ihmiskunnan kaikki viisaat, suuret runoilijat, taiteilijat ja filosofit aina ovat uskooneet ja opettaneet ja jota nykyaikana Richard Wagner, Peter Rosegger y.m. edustavat, ei voida ratkaista maailman- ja ihmisarvoitusta. On tarpeellista, että kristillinen kirkko ottaa jälleen harkitakseen tätä alkukristillistä oppia, jota kristityt ovat opettaneet viiden vuosisadan ajan, mutta jonka vuonna 553 Rooman paavi julisti vääräoppiseksi kerettiläisydeksi.

Jos me otamme tehtäväksemme kuvailla sitä polkua, jota jokaisen ihmisen täytyy vaeltaa, joka tahtoo saavuttaa tietoisuuden, ikuisen elämän, mikä ainoastaan Kristuksessa voidaan saavuttaa, niin tunnemme me hyvin tehtävämme vaikeuden. Puuttukoon kuitenkin jokaiselta aikamme ihmiseltä, joka siitä ensi kerran kuulee, kaikki ymmärryksen edellytykset! Miljoonat kristityt eivät usko Jumalaa eikä Kristusta, ei sielua eikä sen kuolemattomuutta, sentähden että he muodostavat nurinkurisia käsityksiä näistä sanoista. He ovat jättäneet parantamatta ja syventämättä lapsuutensa ahtaita käsityksiä, joita he koulussa ovat omaksuneet, tutkimuksien ja ajattelun avulla. Kukaan ei hylkää totuutta, vaan ainoastaan ne nurinkuriset käsitykset, jotka hän siitä on muodostanut. Totuuden tuntemisen avain on alemman ja korkeamman ihmisluonnon tuntemisessa, mutta siitä eivät useimmat tahdo mitään tietää, toiset sentähden, että heitä peloittaa tunnustaa omakseen alempi, eläimellinen luontonsa, toiset sentähden, että heille nuoruudesta asti on opetettu, että ihminen

on luonnostaan syntinen ja huono eikä hänessä mitään hyvää ole. Nämä eivät ajattele, että heidän uskonsa on vasten jokaisen uskonnon pääoppia, *oppia Jumalan kaikkialla olevaisuudesta*.

Me emme vetoa selityksissämme mihinkään muuhun arvovaltaan kuin järkeen, joka tosin yksityisillä ihmisillä on hyvin erilailta kehittynyt. Ja kuitenkin on järki ainoa erehtymätön tuomari. Filosofisia oppeja ei esitetä dogmeina, joita täytyy sokeasti uskoa. Jokaisella on vapaus hyljätä nämä opit, jos hän tietää jotakin parempaa. Myöskin on seuraavista selityksistä ainoastaan esittäjä vastuunalainen. Vaikka jokainen tosi uskonto, tie ja filosofia opettaa teosofisia oppeja, niin voisihan olla mahdollista, että esittäjä selittää niitä väärin. Sentähden koettakoon jokainen niitä ilman ennako-ajatuksia ja pitäköön, mikä hänestä näyttää hyvältä ja järjelliseltä.

On tuskin tarpeellista osoittaa käsiteltävämme asian tärkeyttä. Jos joku täydessä totuudessa voi itsestään sanoa, että hän on onnellinen ja haluista vapaa sekä vakaumuksensa mukaan on saavuttanut kehityksen, tietämisen ja vallan korkeimman asteen ja ratkaissut ihmisarvoituksen, hän ei tarvitse enempää opetusta. Oppi tiestä ja kehityksen eli „*Kristuksen seuraamisen*” päämäärästä on epäilemättä tärkein kaikista uskonnollisista opeista, sillä kuinka voi joku saavuttaa päämäärän, jota hän ei tunne ja josta hän ei tiedä, kuinka se olisi saavutettava? Me emme epäröi lukea kaikkea aikamme yhteiskunnallista hätää uskonnollisen tietämättömyyden syyksi. *Kristuksen tunteminen on vapautumista kaikesta olemassaolon pahasta*. Sentähden on jokaisen, joka tuntee tämän totuuden ja on kokenut sen itsessään, pyhä velvollisuus julistaa sitä kärsivälle ja huokailevalle ihmiskunnalle *vapautuksen iloisena sanomana*.

Se polku, jota ihmisen on vaellettava, ei ole etsittävä hänen itsensä ulkopuolelta. Ihmisen kehitys on niiden voimien esiintuleminen ja ilmestyminen, jotka ihmisessä itsessään, vaikkakin piilevinä, ovat salattuina olemassa. Samoin kuin tammenterhossa on tammi ituna olemassa, joka kehittyy, kun suotuisat edellytykset ovat tarjolla, niin on myöskin ihmisielussa se salattuna olemassa, mikä kehityksen kautta on tuleva ilmi. Runoilija ilmaisee tämän sanoilla:

*„Jokaisessa elää sen kuva, joksi hän tuleva on,
Niin kauan kuin hän ei sitä vielä ole, on hän rauhaton.”*

On suuri erehdys, jossa ihmiset ovat kahlittuina, että he etsivät kaipauksensa päämäärää ulkopuoleltansa, maailman ilmiöistä, eikä omasta sielustaan. *Jokainen on itsellensä se tie, joka johtaa totuuteen ja vapautukseen.*

Samana asiaa sanoo apostoli Paavali lauseilla: *„Kristus teissä on vapautuksen salaisuus.” „Minä elän, en kuitenkaan minä, vaan Kristus elää minussa.”* Sen mukaan ei Kristus ole ulkonainen personallisuus, joka kerran kaksi tuhatta vuotta sitten on elänyt, vaan katoamaton henki, joka on katoavaisen personallisuuden perustana ja jossa sen tulee ilmetä ja kehittää itseänsä.

Se, mikä kehittyy, on kolme jumalallisen luonnon puolta jokaisessa luomuksessa; tiede nimittää niitä tietoisuudeksi, voimaksi ja aineeksi. *Kaikki kehitys* sekä kivennäisessä, kasvissa, eläimessä ja ihmisessä että koko maailmankaikkeudessa on

*tietoisuuden laajentuminen,
voiman enentyminen ja
aineen hienostuminen.*

Me eroitamme niiden määrän mukaan kahdenlaisia voimia ihmisessä: personallisrajoitettuja ja jumalallisia eli kosmillisia voimia. Nykyisellä kehitysasteella on ihmisessä ainoastaan neljä alemmaa, katoavaista perusvoimaa ilmentyneinä, kun sitävastoin kolme korkeampaa, kuolematonta, kosmillista perusvoimaa on enimmissä ihmisissä vielä kehittymättä ja ainoastaan nerossa tulevat osittain näkyviin.

Kosmilliset voimat tarvitsevat ilmenemistään varten sopivan muodon, jossa ja jonka kautta ne vaikuttavat. Kuten epätäydellisempi muoto on, sitä epätäydellisemmin ilmenevät myöskin voimat sen kautta.

Taiteilija voi saada kykynsä ainoastaan silloin täysin ilmenemään, kun hänellä on sopiva väline sitä varten. Varpusessa ei voi ilmetä kotkan eikä hiiressä norsun voimat.

Sentähden tarvitsee myös jumalallinen henki ihmisessä sopivan muodon, jos se tahtoo ihmisen kautta vaikuttaa.

Samoin kuin maallinen ruumis on karkeitten, fyysillisten voimien kannattaja, niin ovat himo- eli astraaliruumis sekä

ajatus- eli mentaaliruumis ihmisen halujen ja ajatusten kannattajat. Korkeammat voimat tarvitsevat vielä hienompia muotoja kehittyäkseen. Korkeimmat voimat ihmisessä, mikäli ne vielä ihmisyyteen kuuluvat, ovat *hyveet*, kuten lempeys, luotettavuus, uskollisuus, rauhallinen mieli y.m., joiden äiti on *yleinen ihmisrakkaus*. *Hyveruumiilla* on erittäin suuri merkitys. Se on puhtaan ihmisyyden kannattaja. Nykyajan useimmilla ihmisillä on tämä ruumis vielä vähän kehittynyt, mutta kaikki työskentelevät sen kehittymiseksi. Kun sekä himo- että ajatusruumis jokaisen maaelämän jälkeen hajantuu, kestää hyveruumis kaikkien maaelämien kautta edelleen. Se on kuin ruususeppeleen sidelanka, johonka helmet, se on, maaelämät ovat rivitetyt, ja sanotaan sitä myös sentähden *sidesieluksi*. Ainoastaan siinä määrin kuin hyveruumis on kehittynyt, on ihmisellä *oikeata sivistystä*, jolla ei ole mitään tekemistä itsekään persoonallisuuden kanssa.

Hyveruumiilla on Kristuksen kehittymiselle mitä suurin merkitys.

Samoin kuin vehnänjyvän idussa piilevät voimat voivat kehkeytyä ainoastaan muokatussa peltomaassa, niin tarvitsevat viisauden ja rakkauden voimat hyveruumista voidakseen ilmetä ihmisessä. Hyveruumiin kehitystä sanotaan *alemmaksi* tieksi, koska se johtaa ihmisluonnon alempien piirien kautta ja kuuluu ihmisyyden tasoon, kun taas „tie Kristuksen luo” sanotaan *korkeammaksi* eli *pyhäksi tieksi*, joka johtaa ihmisyyden ohii *kirkastuksen vuorelle* viisauden temppeliin, missä täydellistyneet eli jumal ihmiset, viisauden mestarit, *Kristukset* ja *Buddhat*, asuvat, jotka näkymättöminä johtavat harhailevaa ihmiskuntaa tiellään Kristuspäämäärään. Hyveruumis on maaperänä puhtaasti henkisille voimille. Siinä on vielä hienompi ruumis: *kirkastettu ruumis*, kuten sitä nimittää apostoli Paavali, *ylönousemusruumis*, jota kristillisessä mystiikassa sanotaan *Marian kohduksi*.¹⁾ Siinä *syntyy* Kristus, jumalallinen itse (aatmaa) ja Jumala ihmisessä viettää *ylönousemustaan*, se on, tulee jumalallisuudestaan täysin tietoiseksi.

¹⁾ Tietyssä merkityksessä voidaan myös hyveruumista sanoa Marian kohduksi, koska siinä muodostuu kirkastettu ruumis ja buddhinen valo saavuttaa itsetietoisuuden.

Samoin kuin alempi tie suoritetaan ylempikin neljässä askeleessa.

Alemman tien askeleet nimitetään buddhalaisuudessa:

oikea *tieto*,
oikea *tahto*,
oikea *sana* ja
oikea *teko*.

Korkeamman tien neljä askelta vastaa alempia askeleita. Niillä on useampia nimiä. Me nimitämme ne:

1. *Eroittaminen*.
2. *Kieltäytyminen*.
3. *Yhteytyminen*.
4. *Toteuttaminen*

Alemman tien päämäärä on *siveellinen* puhdistuminen, eikä kenenkään ole pantava jalkaansa korkeammalle tielle, joka ei ole tahdoltaan ja mielenlaadultaan tullut pyhäksi. Sentähden on selvää, ettemme esityksellämme käänny pilkkaajain ja ivaajain puoleen, vaan tosi „kristittyjen”, Kristuksen oppilaiden puoleen, jotka totisesti pyrkivät siihen, että heissä Kristustietoisuus tulisi eläväksi.

1. EROITTAMINEN.

Toden eroittaminen väärästä, katoamattoman katoavaisesta, hyvän pahasta, todellisen näennäisestä, Jumalan ja ihmisen, olemuksen ja muodon toisistaan eroittaminen on *ensi askel tiellä jumalihmiseksi*. Eroittamiskykyä nimitetään nykyaikana apostoli Paavalin sanan mukaan *teosofiaksi* eli *jumalalliseksi viisaudeksi* eli *puhtaaksi järjeksi*. On ainoastaan yksi totuuden tunteminen, koska on ainoastaan yksi totuus: *yhden korkeimman, älyllisen, kaikkivaltiaan, kaikkivisaan ja vanhurskaan olennon kaikkialla läsnäolo*, jota eri uskonnot nimittävät eri nimillä. Nimet Jumala, Allah, Jehova, Brahma, Wodan, Zeus, Ormuz, Osiris, ja mitä ne kaikki lienevät, merkitsevät ja merkitsivät alkuaan kaikki yhtä kaikkialla läsnäolevaa, kaikkikäsittävää, kaikkiläpäisevää ja kaikki-elävöittävää olentoa, *elävää Jumalaa*, joka on elämä, rakkaus ja valo (henki) jokaisessa luomuksessaan mittaamattomassa maailmankaikkeudessa.

Ymmärrys, joka ihmisellä on yhteinen eläinten kanssa,

ei voi käsittää olemuksen ykseyttä kaikissa olioissa, koska se voi käsittää vain rajoitetun alan, senvuoksi se teki itselleen alati käsityksessään kuvia Jumalasta, vaikka hänen uskontonsa korkein käsky kuuluu: „Sinun ei tule Jumalasta tehdä kuvaa eikä vertausta”. Ymmärrys ei rakasta Jumalaa, vaan käsityksiänsä, jotka alati ovat rajoitettuja.

Me kysymme: Onko olemassa katoamatonta, ja mikä se on olemukseltaan?

Jos me tunnemme toden, niin me tiedämme myös, mikä ei ole totta.

Me näemme, että jokainen olio maailmassa alati muuttuu. Jokaisella hengenvedolla eroittaa ihmisen *ruumis* ainetta itsestään ja ottaa sisäänsä uutta ainetta; sillä ei sentakia ole mitään pysyväisyyttä, me sanomme, *se ei ole mitään todellista*. Samoin muuttuu ihmisen *luonne* jokaisen tunteen, jokaisen halun ja jokaisen uuden pyrkimyksen kautta. Sekään ei ole pysyväinen. Vieläpä ihmisen *hyveetkin* ovat alituisen muuttuvaisuuden alaisia, sentähden eivät nekään ole ihmisen tosi olemusta, vaan ainoastaan ilmennyksiä. Ja samoin kuin ihminen muuttuu jokainen olio maailmankaikkeudessa. „Ei mikään olio kestä samana biljoonasosa sekuntia”, sanoo eräs viisas. Maailmankaikkeus on kuin valtameren aallot, sillä se on sen perustana olevan olemuksen (substansin) toimimismuoto.

Lyijykynä ei ole todellinen, vaan ainoastaan puun muoto eikä sitä voida puusta erottaa ja on sentähden vain käsite, ja samoin kuin lyijykynä on koko maailmankaikkeus ainoastaan ilmennys, jolla ei ole mitään kestävyyttä ja sentähden ei myöskään mitään todellisuutta.

Ja kuitenkin on olemassa yksi totuus: kaikkien ilmiöiden perustana oleva olemus, joka kaikkien muodon muutoksien ohella pysyy itsessään muuttumattomana. Samoin kuin ilman vettä ei ole mitään aaltoja niin ei maailman ole mitään ilman Jumalaa. Ei ole olemassa mitään katoavaista ilman sen perustana olevaa katoamatonta, koska se muutoin ei voisi päästä ilmenemään. *Katoavaisella ei voi olla olemisensa perustaa itsessään*, koska se ei ole mitään todellista.

Sanalla „Jumala” on kolminkertainen merkitys, mikä on syynä kaikkiin uskonnollisiin kiistoihin. Korkeimmassa merkityksessä ymmärretään Jumalalla kaikkialla läsnäolevaa,

muodotonta, alutonta ja loputonta *TILAA* kaikkine siinä piilevine voimineen, jota filosofit nimittävät Absoluutiksi, kristilliset mystikot Jumaluudeksi ja itämaitten uskonto Parabrahmaksiksi. Jos me suljemme silmämme ja karkoitamme kaikki käsitykset, halut ja tuntemukset tietoisuudestamme, niin jää jällelle ainoastaan rannaton tila, kaikkien olioitten alkusyy, jolla ei itsellään mitään syytä ole.

Tässä kaikkialla olemassa olevassa tilassa syntyy maailma, kehittyä ja katoaa, kuin jäävuori valtameressä. Maailmankaikkeus, ulkonaisesti katsoen, ei ole enempää kuin välkkyvä saippuapallo, jolla lapset leikkivät. Sentähden varoittaa kristillinen raamattu: „Älkää rakastako maailmaa, eikä mitä siinä on, sillä maailma häviää himoinensa.”

Henkisesti katsoen on maailma *ykseys*, tietoinen, älyllinen olemus, kuten ihminen ja jokainen olento maailmankaikkeudessa sellaisen esittää. Ihmisen ruumis on, ulkonaisesti katsoen, jäsenien ja liikkeiden moninaisuus, henkisesti katsoen sitävastoin ei mitään, ja sitä liikuttava ja elävöittävä tahto, järjestävä periaate, kaikki.

Maailman äly on maailmankaikkeuden Jumala, kaikkien olioiden ensimmäinen alkusyy, henki (aatmaa), joka kannattaa kaikkia olioita aatteineen tietoisuudessaan. Siitä syystä sanoo kristillinen raamattu: „Jumalassa me elämme, liikomme ja siinä on meidän olomme.” Maailmankaikkeus on Jumalan ajatus, Jumalan unelma. Se mikä kehittyä, ei ole Jumala, vaan hänen ajatuksensa, jotka maailmankaikkeuden seitsemällä tasolla ilmenevät tuhansissa muodoissa. Kehityksen tarkoitus on synnyttää muotoja, joissa Jumala tosi suuruudessaan voi tuntea itsensä, somoin kuin me itsemme puhtaassa kuvastimessa. Ja tämä kuvastin eli Hengen temppele on *jumalihminen, täydellistynyt yksilöllisyys, Kristus ihmisessä; sentähden pyrkii koko luonto ihmiseksi ja hänen kauttaan Jumalaan, sillä Kristuksessa saa kärsivä luomakunta vapautensa.*

Kuitenkaan ei alempi, personallinen, itsekäs ihminen ole jumalatietoisuuden kannattaja, vaan ihmisessä oleva henkinen osa, yksilöllisyys, enkeli, joka on tosi ihminen. Ihminen on nykyisellä kehitysasteellaan kuin poika, joka ratsastaa hurjalla hevosella eikä tiedä, kuinka hänen olisi sitä ohjattava. Ihminen voi täyttää hänelle annetun tehtävän, jo-

honka hänen on itsensä elämän koulussa kasvatettava, nimittäin *tulla hengen apulaiseksi*, ainoastaan silloin, jos hän oppii hillitsemään alemman, eläimellisen luontonsa, johon on tarpeen alempien ja korkeampien sielunvoimien eroittamiskyky.

Se juuri on syynä paljon kärsimiseen maailmassa, että ihminen ei osaa erottaa alemmaa ja korkeampaa, katoavaista ja katoamatonta, hyvää ja huonoa luonnossaan ja sentähden tekee pahaa, koska hän pitää sitä hyvänä. Kaikki rikokset maailmassa johtuvat erehdyksestä. Ihminen on tosi luontonsa mukaan hyvä, mutta ei vielä viisas; sentähden tulee hän maailmaan, oppiakseen erottamistaitoa, mikä on mahdollinen vain lukemattomien pettymysten kautta.

On vain yksi synty maailmassa: *erillään olemisen luulo* eli ihmisen kuvittelu, että hän on Jumalasta erillään oleva olento. Jos olisi olemassa yksikään piste maailmankaikkeudessa, missä Jumala ei olisi, tahi jos olisi yksikään olento ulkopuolella häntä, niin olisi Jumala rajoitettu eikä todellinen, vaan ainoastaan näennäisyys ja täytyisi kuolla. Joka tekee minkätahansa teon ja silloin jotakin muuta ajattelee kuin Jumalaa, hän tekee syntiä. Joka jakaa miljoonansa köyhille, mutta tekee sen kiitosta ja kunnioitusta saavuttaakseen, hän tekee syntiä, sillä hän toimii itserakkaudesta.

Joka tietoisuudessaan erottautuu Jumalasta tahi jostakin muusta olennoista ja pitää itseänsä jonakin erikoisena, hän tekee syntiä, sillä hän pitää muotoa todellisena ja erottaa Jumalan maailmasta.

Meillä on erottamiskyvyssä mitta, jonka avulla voimme päättää, kuinka kaukana me vielä olemme Kristusasteesta. Kuinka vähän on niitä ihmisiä, jotka jo ovat pyhän tien ensi asteella, jotka siis ovat tosi kristityitä!

Joka alemmalla tiellä on puhdistanut personallisen luontonsa, muuttanut pahan hyväksi, voittanut paheet hyveillä, hänessä on syntyvä *Kristus*, totuuden ja erottamisen henki (aatmaa), niin että hän tuntee, että ihminen *hänen olemuksessaan on yhtä* maailmankaikkeuden hengen kanssa. *Kristustietoisuuden syntymä on korkeamman tien alku, joka johtaa edelleen yli ihmisyyden.*

(Jatk.)

HERMANN RUDOLPH
Saksankielestä suom. G. A. B.

MUUAN OKKULTINEN ROMAANISARJA

II.

Näissä ja monenmuunlaisissa tutkimuksissa kului aika niinkuin uni. Kun he eräänä päivänä olivat valmiit ja palasivat ulkonaiseen elämään, huomasivat he monien vuosikymmenien kuluneen. Savuavat höyryveturit olivat hävinneet ja sensijaan oli sähkö yksin vallitsevana voimalähteenä, myöskin Englannin rautateillä.

Parisissa Supramati tapasi muinaiset seurustelutoverinsa, mutta he olivat nyt vanhoja ja elivät äärimäisessä kurjuudessa. Hänen elämäntavoillaan oli nyt toisenlainen leima ja hän antautui hyväntekeväisyyteen ja opettamiseen.

Venedigissä tapahtui ihmeellinen tapahtuma. Kuten mainittiin, oli Narayana etsinyt kuolemaa väsyneenä loppumattomaan nautintoelämäänsä. Hän huomasi kuitenkin, että hän oli erehtynyt ja kaipasi takaisin elämään voidakseen käyttää sitä paremmalla tavalla. Hänen onnistui nyt tulla yhteyteen Supramatin kanssa ja houkutteli tätä salatihteellisillä tiedoillaan aineellistuttamaan hänet, jotta hän edes muutamaksi tunniksi voisi tuntea olevansa elävä ihminen. Tällöin sai hän käsiinsä elämäneliksiirin ja onnistui täten uudestaan säilyttämään elämänsä. Tästä hetkestä saakka seurasi hän Supramatin ja Dakirin jälkiä ja alkoi tositeolla kulkea täydellistymisen tietä.

Supramati palasi nyt Intiaan ja sai opettajaltaan Ebramarilta kuulla, että oli saavuttanut ensimmäisen vihkimyksen. Nyt oli hänen antauduttava syviin opintoihin uusien suunta- viivojen mukaan ja tätä varten oli hänen ja Dakirin lupa pitemmäksi ajaksi oleskella Himalayassa Ebramarin seurassa.

Kolmas kirja „Jumalan viha” alkaa ystävien elämällä Himalayassa. Elämä oli ihanteellista, kaukana kaikesta maailman mylläkästä puhtaudessa ja kauneudessa. Ebramar opetti heille nyt, miten heidän oikein oli käytettävä elämäneliksiiriä ja vihki heidät syvälle tiedossa salatusta, joka piilee ulkonaisen olemassaolon takana. Lopuksi saivat ystävät kokeen suoritettavakseen. Heidän oli okkultisten voimien

avulla muutettava erämaa paratiisiksi näin osoittaakseen, että he hengellään olivat oppineet hallitsemaan ainetta. Tämä koe suoritettiin hyvin, ja kaiken valmistuttua saapui Ebramar siunaamaan heidän työtään. He olivat nyt suorittaneet toisen vihkimyksensä.

Ei voida kieltää, että lukiessa kuvauksia maagikkojen kehityksestä aina tähän kohtaan, tuntuu niiden tie aikalailta mieluisalta ja kadehdittavalta. Voidakseen vetäytyä pääsemättömiin linnoihin, ja siellä mahdollisimman edullisissa taloudellisissa olosuhteissa harrastaa mielenkiintoisia opintoja, voidakseen paratiisissa Himalayan korkeuksilla olla Ebramarin, ihmisistä jaloimman oppilaana — sitä varten kai mielellään uhraa toiset halvemmat riemut. Mutta kehitys tuntui liiankin yksipuolisesti olevan viisauden ja tiedon kehitystä, jota sydämen kehitys ei tuntunut seuraavan. Sen vuoksi täytyy innokkaasti hyväksyä Ebramarja, kun hän nyt kehoittaa opetuslapsiaan käyttämään tietonsa käytännöllisessä elämässä ja lähtemään auttamaan hätäänjoutunutta ihmiskuntaa. Saamme nyt seurata heidän matkaansa Konstantinopoliin, sen ajan suureen sivistyskeskukseen. Aika Himalayassa oli kulunut näet kuin uni.

Kun ystävät palasivat sivistyneeseen maailmaan huomasiivat he ihmeekseen, että kirjoitettiin vuosi 2300. Niin olihan maailma suuresti muuttunut, mutta ei ikävä kyllä edukseen. Koko romaanisarjan läpi käy pessimistinen käsitys ihmiskunnan kehityksestä. Tekijätär katselee tätä hirvittävän synkältä näkökannalta. Asian voi ymmärtää, kun ottaa huomioon, että teos on kirjoitettu maailmansodan ja vallankumouksen aikana Venäjällä. Yhä korkeammalle kehittyneen tieteen ja tekniikan rinnalla, joka aukaisee ihmiskunnalle kaikki luonnon apulähteet, näkee tekijätär, ei ainoastaan puhtaan materialismin, vaan vieläpä mustan magian ja, kuten hän sitä kutsuu, satanismin hirvittävän leviämisen. Sillä ihmiset olivat tulleet tietoisiksi näkymättömästä maailmasta ja oppineet hallitsemaan okkultisia voimia, mutta sensijaan, että he tämän johdosta olisivat löytäneet tien Jumalan luo, olivat he yhä enemmän antautuneet mustien valtojen käsiin, sillä välin kuin harvalukuinen joukko jaloja miehiä ja naisia oli asettunut hyvän palvelukseen ja täytti Jumalan tahdon.

Siten oli hyvän ja pahan vastakohta suuresti lisääntynyt, ja koska pahan voitto on vastoin luonnon järjestystä ja johtaa tuhoon ja kuolemaan, uhkasi ihmiskuntaa suuret luonnonmullistukset, vieläpä koko kiertotähden tuhoutuminen. Oli siis todella tarpeellista, että nämä korkeat adeptit tulivat avuksi tukemaan hyvän toivotonta taistelua ja pelastamaan mahdollisimman monta tosin ei ikuisesta helvetistä, mutta jäämästä auttamattomasti jällelle kehityksessään.

Kun ystävykset saapuivat Konstantinopoliin, tapasivat he Narayanan komeassa palatsissa. Hänestä tuli heidän oppaansa vieraassa ympäristössä, ja hän oli hyvänä apuna, sillä hänen silmänsä olivat auenneet käsittämään korkeampaa elämää. He joutuivat nyt näkemään hirveitä asioita, ja tekijätär kuvailee tärisyttävän realistisesti synkkiä kohtauksia sotamiesten seuroissa ja näytöksiä, joiden mielellään toivoisi olevan sairaaloisen mielikuvituksen tuotteita. Valitettavasti saa meidän valistuneella ajallammekin lukea kertomuksia suurkaupungeista, jotka hyvin paljon muistuttavat näitä synkkiä tulevaisuuden kuvia.

Niinpä käväisee Supramati eräänä päivänä eräässä suurkaupungin suunnattoman suuressa teatterissa, jossa juuri näytellään uudenaikaista näytelmäkappaletta. Siinä kuvataan irtipäässeitä viettejä ja sairaaloista rikollisuutta, jossa ei mitään peitetä ja pilkataan kaikkea pyhää. Hirvittävän intohimoisen tunnelman valtaamana ryntää vihdoinkin eräs näyttelijättäristä sisään tikari kädessään ja upottaa tämän syvälle vastaanäyttelijänsä rintaan. Teatterimurha on muuttunut todellisuudeksi. Kuolinkamppailussa syöksee uhri vielä kerran ylös ja kuristaa murhaajan kuoliaaksi. Yleisö rientää villiintyneenä ja hulluna näytelmälavalle rypeäkseen virtaavassa veressä. Silloin nousee Supramati korkeana ja mahdavana kutsuen Jumalan vihan kohtaamaan pahoja turmeltuneita ihmisiä. Maa huokuu ja teatteri luhistuu haudaten allensa ihmisjoukon.

Tähän osaan on liitetty romanttinen rakkauskohtaus. Nuori nainen, puhtaampi ja hienostuneempi kuin useimmat aikalaisistaan oli syvästi rakastunut Supramatiin. Ebramar, kun häneltä eräässä asiassa kysyttiin neuvoa, oli sitä mieltä, että Supramatille oli välttämätöntä lähestyä ihmisiä ja ottaa

osaa heidän riemuihinsa ja suruihinsa, sillä ainoastaan siten voisi hän tulla todelliseksi auttajaksi. Hän sai sentähden käskyn solmia avioliiton Olgan kanssa, kuten edellämainittu nuori nainen oli nimeltään. Samantapainen kokemus oli tuleva ystävämme Dakirin osaksi. Hänen avioliittonsa oli yhdistynyt vielä romanttisempiin asianhaaroihin. Hänet vietiin astraaliruumiissaan tulevan vaimonsa, ihastuttavan nuoren tytön luo, joka oli erään amerikkalaisen miljoonamiehen tytär. Tyttö oli kuitenkin parantumattomasti sairas, nimittäin senaikaisen lääketieteen mukaan, ja senvuoksi alkoi Dakir okkultisella kyvyllään parantaa häntä. Selvissä, tietoisissa unissa näki nyt Edit Dakirin komean muodon ja tiesi tulevansa terveeksi. Mutta oliko hän nähnyt ihmisen vaiko enkelin, sitä hän ei tiennyt. Hänen isänsä oli kuitenkin iloisesti yllätetty tyttärensä odottamattomasta parantumisesta ja hän palasi pian tyttärineen Amerikkaan. Isä olisi mielellään suonut, että hänen tyttärensä olisi solminut sopivan avioliiton jonkun tehdasruhtinaan kanssa, mutta tytär hylkäsi kaikki tarjoukset ja vetäytyi pois suuresta maailmasta ollakseen köyhien ja onnettomien auttaja. Äkkiä ilmestyi Dakir ihmisenä lihasta ja verestä tuoden mukanaan suosituskirjeitä eräältä isän liikeystävältä. Edith tunsikin uninäkyjensä auttajana ja hänen kohtalonsa oli määrätty. Näin osoittaa tekijätär, kuinka ne, jotka ovat ehtineet pitkälle kehityksensä eivät kuitenkaan tarvitse olla mitään pilaripyhimyksiä, jotka muka ovat kohottautuneet ihmisten tunne-elämän yläpuolelle, vaan voivat elää onnellista perhe-elämää kuten muut kuolevaiset. Nara oli kuitenkin sillä välin saanut toisia tehtäviä. Hän oleskeli nyt Himalayassa Ebramarin johdon alaisena.

Ystävillemme ei suotu pitkää aikaa avio-onnen nauttimiseksi. Alkoi hirvittävien luonnonmullistusten aika. Eräs tällainen hävitti kokonaisuudessaan Konstantinopolin. Onnettoman kaupungin raunioilta toi Supramati kuolettavaa tautia potevan vaimonsa palatsiinsa Himalayassa, jossa tämä heitti henkensä. Edithin taas täytyi pitemmäksi aikaa erota Dakiristaan, sillä ystävyksien oli nyt lähdettävä Egyptiin tutkiakseen suuren pyramiidin sisällä vanhoja egyptiläisiä mysterioita.

Täten alkaa seuraava osa „Planeetan kuolema”. Pyramiidissa eli pieni vihitty hierofanttijoukko mystillistä elämänsä. Niiden joukossa oleskellen oppivat ystävykset paljon uutta ja mielenkiintoista. Täältä lähti sitten Supramati vieraalle kaukaiselle planeetalle, jossa häntä odotti suuremoinen tehtävä. Seuraavassa tulen esittämään tämän kauniin jakson käännöksenä. Suoritettuaan tehtävänsä kaikin puolin hyvin kuuli Supramati, että hän samoin kuin Dakir, jolla myöskin oli ollut samantapainen tehtävä, oli läpikäynyt kolmannen vihkimyksensä. Nyt seurasi pitkä lepoaika Himalayassa, omistettu uusille opinnoille. Kului vuosisatoja ehkäpä vuosituhansia. Vihdoin tapaamme jälleen ystävämme uudessa loistokkaassa Konstantinopolissa, joka oli syntynyt edellisen raunioille. Mutta nyt lähestyi maailma pitkin askelein tuhoutumistaan. Pahan valta oli peloittava. Konstantinopolissa hallitsi eräs sen ajan Antikristus, suvultaan juutalainen. Tekijätär ei pidä juutalaisista. Hänen nimensä oli Jesodot ja hän hallitsi rajattomalla vallalla siitä syystä, että hänellä oli syvät tiedot mustasta magiasta. Supramatin tehtäväksi tuli nyt taistella tätä peloittavaa ihmistä vastaan. Jesodot kutsui hänet palatsiinsa voidakseen siellä hänet tuhota. Supramati sai nähdä mitä hirvittävimpiä kohtauksia mustasta magiasta, jolloin materialisoitiin kaikenlaatuisia pahoja olentoja astraalimaailmasta itsevaltiaan ja hänen ystävänsä huvitukseksi. Tietenkin kuuluivat silloin ihmisuhrit järjestykseen. Kun Supramati käytti valtaansa vastustaakseen Jesodotia ja pelastaakseen hänen uhrinsa otettiin hänet kiinni ja heitettiin maanalaiseen vankilaan. Siellä kävi hänen luonaan kuningatar, kaunis, mutta paheellinen Isket, jossa oli syttynyt palava intohimo adeptiin. Mutta vaikka kuningatar käytti kaiken mustan taitonsa saavuttaakseen tarkoituksensa, ei hän saanut aikaan mitään. Supramatin oli kuitenkin käytettävä voimakkaita keinoja. Hän teki Isketin rammaksiksi ja sokeaksi. Sellaisena hänet löydettiin yksin makaa-massa Supramatin vankilan permannolla, mutta maagikko oli kadonnut. Nyt käytti Jesodot kaiken magiansa parantaakseen Isketin, mutta kokonaan turhaan. Vihdoin väsyi julma hallitsija sairaaseen onnettomaan Isketiin, jonka kauneus oli hävinnyt, ja jätti hänet oman onnensa nojaan. Sil-

loin tapahtui jotain odottamatonta. Isket tuli tajumaan alennuksensa ja kääntyi Jumalan puoleen saadakseen apua. Apu tuli Supramatin välityksellä, ja parannettuna ja puhdistettuna intohimoistaan tuli nyt Isketistä nöyrä opetuslapsi. Jesodot valmisti kuitenkin vastasiirron. Olga, joka oli uudelleen ruumistunut, oli Supramatin uskollinen opetuslapsi auttaen häntä totuuden julistamisessa. Hän joutui Jesodotin käsiin, kesti rauhallisesti ja uljaasti kaikki tämän yritykset saada hänet hylkäämään uskonsa ja antautumaan Jesodotille, sekä kärsi vihdoin marttyyrikuoleman, joka tuotti hänelle mahdollisuuden seurata Supramatia edelleen hänen ylevällä uralaan. Vielä tapahtui hirvittävä mustien ja valkoisten voimien yhteenotto. Jesodotin onnistui vielä säilyttää valtansa valtaamalla elämäneliksiirin ja tällä tavoin aikansaamalla keinoitekoisen kukoistuksen, vaikka luonto muuten kokonaisuudessaan näytti kuihtuvan ja maan tuotantokyky loppuvan, jonkun tuntemattoman syyn johdosta. Kaikki oli kuitenkin turhaa. Planeetan häviö oli ovella. Niille, jotka turvautuivat Supramatiin ja hänen ystäviinsä, oli pelastus tarjolla, muut olivat auttamattomasti tuhon omia. Sarja kauheita luonnonmullistuksia muuttivat koko maapallon erämaaksi, jossa jällelle jääneitten Jesodotin ja hänen ystävänsä täytyi elää villi-ihmisen elämää kaiken sen puutteessa, mikä kulttuuri-ihmiselle on arvokasta. Ebramar oli sillä välin suorittanut kaikki valmistukset muuttoa varten toiselle kiertotähdelle. Uhkea laivasto, jonka muodostivat avaruudessa kulkevat alukset, oli valmis vastaanottamaan kaikki ne, jotka olivat kyllin arvokkaita jatkamaan kehitystään uusissa, edullisemmissä olosuhteissa. Kun aika oli käsissä, alkoi pitkä matka, ja ne ihmiset, jotka omistivat elämäneliksiirin, aloittivat uuden pitkän elämän, sillä kaukaisella kiertotähdellä, johon jo jonkun aikaa oli valmistettu heille asuinsijoja.

Viimeinen osa kantaa nimeä „Lainsäätäjät” ja kertoo elämästä uudeilla planeetalla. Siellä neitseellisen luonnon keskellä perustettiin adeptien kaupunki. Pitemmälle päässeet heistä rakensivat magian avulla itselleen ihania palatseja. Eräässä sellaisessa asuivat Supramati ja Olga, toisessa Dagir ja Edith. Ebramar oli se, joka johti uutta kehitystä ja hänen rinnallaan oli nyt Nara, joka oli ehtinyt hyvin pit-

källe kehityksessään. Myöskin originelli, humoristinen maagikko Narayana sai tässä rikkaat mahdollisuudet taiteelliselle lahjoilleen, hänen palatsinsa täytyi välttämättömästi olla kaikkia muita uhkeampi. Kaksi uutta ystävää oli nyt liittynyt tähän läheiseen piiriin. Toinen heistä oli nuori tiedemies Kalikin. Hän oli viimeisenä kauheana pahuuden ja itsekkyyden aikana säilyttänyt puhtaan mielen ja objektiivisen arvostelukyvyn ja Dakir oli vihkinyt hänet korkeimpiin totuuksiin. Toinen oli nimeltään Udea, ja hänen elämäntarinansa oli omituinen. Hän oli jo ehtinyt pitkälle kehityksen tietä ja suorittanut ensimmäisen vihkimyksensä. Asetettuna vaikeille koettelemuksille oli hän kuitenkin mustasukkaisuuden ja vihan vaikutuksen alaisena suistunut alas. Tämän johdosta valmistetun Karman sai hän maksaa siten, että hänet jo paljoa ennen muita vietiin uudelle kiertotähdelle, jossa raakojen villien keskellä sai valmistaa adeptien tuloa. Hänen luonteeseensa oli tämän johdosta kehittynyt jotain synkkää ja kaihomielistä.

Nyt oli adeptien tehtävä kylvää ensimmäiset siemenet sivistykseen villeissä alkuasukkaissa. Tällöin oli tarkoitus perustaa eri osiin planeetasta useita adeptien hallitsemia valtakuntia. Mutta ennenkuin tämä kävi mahdolliseksi oli nämä viattoman lapsen kannalla olevat ihmiset herätettävä horrostilastaan. Tämä ei voinut tapahtua muulla tavoin, kuin siten, että heidän intohimonsa sytytettiin. Keino tähän oli omituinen. Eräs adeptien kaupungin asukkaista, Abrasak nimeltään, jolle Narayana varomattomasti kyllä oli opettanut magian salaisuuksia, joutui voittamattoman kunnianhimon valtaan. Hän näki paheksuen kuinka adeptit yksinvaltaisesti hallitsivat yhteiskuntaa ja paloi halusta itse saada hallita. Sokeassa innossaan pakeni hän adeptien kaupungista, keräsi ympärilleen joukon samoin ajattelevia ja alkoi kasvattaa ympäröiviä villiheimoja sotilaiksi, johtaakseen heidät taisteluun adepteja vastaan. Hän esiintyi silloin eräänlaisena Prometeuksena tai Luciferina tässä uudessa maailmassa. Kun adeptit keräsivät toisia villiheimoja puolustukseksi, syntyi ensimmäisen kerran sota, ja sen mukana kehittyi villeissä uusia tunteita, luonteenlahjoja ja tietoja. Tietysti Abrasak voitettiin, kuinka olisikaan hän voinut vetää vertoja näille mahtaville olennoille, mutta tällöin huomasi hän myös

erehdyksensä, katui syvästi ja palasi adepttien piiriin uskollisena ja etevänä opetuslapsena. Kerran tulevaisuudessa sai hän suuren valtakunnan hallittavakseen, joka monessa suhteessa muistutti vanhaa Egyptiä maapallolla.

Vielä esitetään viimeisessä osassa omituinen tapaus. Eräät ystävästä, niiden joukossa Supramati, tekivät retken vanhalle maapallolle. Oli jaettava oikeutta jäljelle jääneille mustan magian turmelemille asukkaille. He elivät surkeata elämää maankoloissa hävinneen kulttuurin raunioilla. Täällä näytetään meille selvä ja mielenkiintoinen esitys siitä, kuinka salatieteen opetusten mukaan planeetta-ajanjakson loputtua henget sijoitetaan erilaisen kehityksensä mukaan, jolloin osa heistä muuttavat onnellisempiin maailmihin, jossa korkeampi kehitys käy mahdolliseksi, toiset jäävät planeetalle jatkaakseen kehitystään seuraavana ajanjaksona, kun taas eniten kehityksessään takapajulle jääneet vaipuvat pitkään horrostilaan jatkaakseen kehitystään vasta seuraavassa manvantarassa. Monet julman Jesodotin puoluelaiset olivat syvästi katuneet ja kaipasivat jotain korkeampaa. Nämä saivat lopettaa onnetoman elämänsä syntyäkseen uusissa ruumiissa uudelle kiertotähdelle, toisien täytyi jäädä maan päälle, joka nyt alkaisi uuden ajanjakson elämää, ja heidän oli jätettävä tulevalle alempiasteiselle ihmisrodulle menneisyyden traditsionit. Mutta yksi ainoa heistä oli liian syvälle vaipunut pahuudentilaan voidakseen jatkaa kehitystään. Tämä oli Jesodot itse, viimeisten aikojen Antikristus. Häntä kohtasi ankara tuomio. Kaamea on kuvaus siitä, miten adeptit riistävät hänen hengeltään inhimillisen olomuodon ja upottavat sen syvälle materiaan kunnes se on kahlehdittu kivikuntaan. Viimeinen mitä hänestä nähtiin oli hänen hehkuvat silmänsä, kunnes myöskin nämä sammuiivat ja jäljelle jäi basalttinen uhrikivi. Hänen henkensä oli alusta alkaen uudelleen käyvä äärettömän kehitysjakson halki kivennäisestä ihmiseksi.

Kirja loppuu kertomuksella siitä, miten Ebramar käy ystäviensä ja opetuslastensa luona arvostellen heidän toimintansa tuloksia suurten valtakuntien hallitsijoina vuosisatojen kehityksen kuluttua. Kaikki olivat he valanneet toimintaansa jotain omasta omituisuudestaan, Narayana taiteellisen lois-

tavan olemuksensa, Abrasak terävän, rohkean älynsä ja Udea jossain määrin poroporvarillisen käytännöllisen elämäntavomuksensa.

Vihdoin löi hetki, jolloin Ebramar sai lopettaa pitkän päivätyönsä ja mestarien planeetalla aloittaa pitkän lepoajan. Hän otti juhlallisesti jäähyväiset kaikilta ystäviltänsä ja antoi Supramatille tehtäväksi hänen seuraajanaan tulla uuden maailman henkiseksi johtajaksi.

Näin loppuu tämä suuripiirteinen romaanisarja. Yhä uudelleen läpi koko teoksen painostaa tekijätär eräitä salatieteellisiä totuuksia. Senvuoksi haluan lyhyesti toistaa hänen selityksensä seuraavista käsitteistä: Rakkaus, Rukous ja Risti.

Rakkaus on suurin voima maailmankaikkeudessa. Kaikki muut voimat ovat ainoastaan muunnoksia rakkauden voimasta, joka yhdistää ihmisiä ja maailmoita ja joka on Kaitsemuksen ohjaustanko.

Rukous on suurin maagillinen kaava mikä ihmiskunnalle on annettu sen taistelussa ainetta vastaan. Se muodostaa sen yhdistävän siteen, jolla fyysillisellä tasolla oleva ihminen voi tulla Jumalan ja hänen pyhien välittäjiensä yhteyteen.

Risti on ennen kaikkia muita merkkejä maagillinen merkki. Sitä voitaisiin kutsua Jumalan sinetiksi ja sen merkitystä tuntevan ja sitä todellisella viisaudella ja uskolla käyttävän kädessä se on voittamaton ase.

(Jatk.)

LEO KROHN

Meidän on tunnustaminen, että nyt olemme samalle pilkalle alttiita kuin varhaisimmat kristityt olivat. „Katsokaa, kuinka nämä teosofit rakastavat toinen toistansa!“ voidaan nyt sanoa meistä ilman vähintäkään vääryyttä.

H. P. Blavatsky

UUSI MAAILMANKUVA

PIENI KATSAUS EINSTEININ TEORIOIHIN JA NIIDEN METAFYYSILLISEEN PERUSTAAN.

Monella alalla on 20:s vuosisata tuonut suuria ja tärkeitä muutoksia.

Viime vuosisadan alussa alkoi järjestelmällinen luonnontiede päästä arvoonsa, mutta saman vuosisadan loppupuolella se ei ainoastaan saavuttanut oikeutettua asemaansa, vaan kohosi kristillisten kirkkojen rinnalla ihmishenkeä tyrannisoivaksi auktoriteetiksi. Suurien saavutustensa sokaisemana, ei tiede ainoastaan luullut ratkaisseensa pääasiallisimmat maailman arvoitukset — kylläkin materialistisesti, — vaan sen menestyksestään huumaantuneet harjoittajat olivat vielä varmoja siitä, että mitä tiede ei vielä ole ehtinyt ratkaista, sen se kyllä tulee ratkaisemaan. Unohdettiin Immanuel Kantin tietokriittiset perusteet, joihin kuitenkin koko tieteellinen tutkimusmetodi ensikädessä perustuu, ja oltiin sitä mieltä, että todellisuus kai sittenkin vastaa esitettyjä hypoteeseja ja teorioja. Koska nämä hypoteesit olivat laadultaan täysin materialistisia, olikin tuloksena mekaaninen ja materialistinen maailmankatsomus, johon asiaan vähemmän perehtynyt suuri yleisö vielä helpommin takertui kuin maailmankatsomuksen kylläkin fanaattisen lyhytnäköiset julistajat itse, — pitäen sitä varmuutensa puolesta miltei tieteellisen tosiseikan veroisena.

Tällä vuosisadalla on tapahtunut muutos. Huomioonottamatta sitä, että suuri joukko tiedemiehiä on tutkiessaan spiritismiä ja mediumisuutta sekä muita sentapaisia ilmiöitä, joita virallinen tiede useimmiten ei vielä tunnusta, tulleet vakuutetuksi ylaistillisten, näkymättömien maailmoiden olemassaolosta, on kuitenkin jo luonnontieteellisten saavutusten kriittinen erittely ja arviointi todennut, että nämä eivät sinänsä voi tarjota mitään ratkaisua maailmanarvoituksiin nähden, vaan jäävät nämä empiristisen tieteen tietokritiikin kannalta yhä vielä sangen mielivaltaisen spekulatiivisena. Ne, jotka yhä vielä n.s. kriittisinä realisteina pysyvät aineen ja materian käsitteissään ainakin ehdollisen to-

dellisuuden kannalla tai muuten uskoivat substanssin olemassaoloon metafyyssillisinä tosiseikkoina, olivat pakoitetut palaamaan Kantiin ja myöntämään, ettei rationalistinen ajattelu ja empiristinen tutkimus kyennyt selvittämään muuta kuin fyysillisellä tasolla vallitsevia lakeja, jotavastoin niin hyvin „das Ding an sich” kuin sielullinen maailmakin jäi suurimmaksi osaksi tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Nämä tiedemiehet ovat, omatessaan tällaisen käsityksen, skeptikkoja, vaikka heidän skeptillisyyttään siinä suhteessa voitaisiin pitää myönteisenä, että heidän on pakko tunnustaa erinäisten asioiden kuten esim. sielun kuolemattomuuden mahdollisuus, vaikka heidän personallinen uskonsa ehkä useimmiten olisikin materialistinen. Näihin voisimme ehkä myös lukea n.s. energgeettisen maailmankatsomuksen kannattajat. Tosin tämän käsityksen ensimmäinen kehittäjä Wilhelm Ostwald oli luonut itselleen oman metafyyssillisen ja kosmologisen maailmankatsomuksen, mutta sen perustus on pidettävä niin puhtaasti spekulatiivisena, ettei edes kukaan kriittinen tiedemies väitä sillä olevan mitään suurempaa todellisuusarvoa.

Aivan erityistä käsityskantaa edustavat n.s. fenomenalistit. Heistä ovat havaitut ilmiöt ainoa todellisuus tai ainakin ainoa todellisuus ihmisiin nähden. Useimmat maailmanarvotukset ovat heidän mielestään ainoastaan näennäisiä. Mitä on tältä kannalta esimerkiksi ihminen? Hän ei ole muuta kuin määrätty ilmiöryhmitys. Hänellä on ajatuskuvia, tunteita ja haluja, hänellä on näkö-, kuulo-, tunto-, maku- ja hajuaistimuksia. Hän on nämä ajatukset, tunteet ja aistimukset. Hän on maailma, jonka näkee sisässään ja „ulkopuolellaan”, ja tämä maailma on juuri todellisuusluonteeltaan ilmiömäinen ja — sielullinen, koskapa aistimuksetkin ovat sielullisia. Ilmennyt todellisuus on ainoa todellisuus, koska emme muuta tiedä tai tule tietämään. Jos kirja päivänvalossa näyttää punaiselta, niin se on punainen; mutta kun tämä samainen kirja pimeässä näyttää mustalta, on musta samoin kirjan todellinen väri sinä hetkenä. Kuten näemme, muistuttaa tämä „naivin realismin” kantaa, josta kuitenkin fenomenalismi suurin piirtein jyrkästi eroaa. Mitään sielua saatikka sitten kuolematonta ei fenomenalismi

tunnusta. Sielulliset ilmiöt ovat kyllä todellisuuksia kuten muutkin ilmiöt, niin kauan kuin ne „tajunnassa” liikkuvat, mutta kun ilmiöt poistuvat, niin sielukin on vajonnut olemattomuuteen. Pitäessään kiinni ilmiöistä ainoana todellisuutena fenomenalismi kieltää sekä kaiken ehdottoman, niin hyvin substansin kuin muun, ilmiöitten takana, että tämän välttämättömänä edellytyksenä myöskin kausaliteetin eli syyn ja seurauksien lain. Tieteen ainoa päämäärä on selvitellä esiintyvässä ilmiömaailmassa vallitsevia suhteita ja ilmiöitten välisiä lakeja, sillä ankara lainkuuliaisuus on kaikesta huolimatta vallitsemassa ja ilmiöt esiintyvät täysin määrättyissä järjestyksessä ikäänkuin toistensa resultantteina, vaikkei seurauksina.

Kuten näemme on fenomenalistinen käsityskanta suuresti kielteinen. Kielteähän se useimmiten niinhyvin minuuden, sielun kuolemattomuuden kuin ehdottomuuden, mutta sillä on kaikesta huolimatta ollut suuri merkitys, koska se on selventänyt käsitteitä ja raivannut tietä ulos materialistisesta taikiuskosta ja harhasta, vaikkakaan se ei vielä ole kyennyt kokonaan vapautumaan yhä jatkuvasta materialistisesta hengestä, riippuen ehkä osaksi sen tietokriittillisestä menettelytavasta. Sen kielteisyyden perusta on kuitenkin siksi heikko, että fenomenalισmin kehittyessä tämä ehkä vähitellen häviää. Monet todisteet ovat näennäisiä ja hataria. Niinpä vetoaa innokas fenomenalisti H:gin yliopiston dosentti Rolf Lagerborg koettaessaan todistaa minuuden olemattomuutta m.m. siihen, että Cartesiuksen lause *Cogito, ergo sum* (ajattelen, siis olen) on virhepäätelmä, koska toistaakseni Lagerborgia, „minä en ajattele, vaan ajatus esiintyy”; mutta Lagerborg ampuu yli maalin, sillä ei tämä millään muotoa todista tai tee todennäköiseksi, ettei juuri minuus eli tajunta tajuaisi omien ajatustensa tai yleensä ilmiöitten olemassaoloa ja esiintymistä eli t.s. ettei kaikki ilmiöt juuri esiintyisi tajunnassa. Muuten tuntuu siltä, kuin todistuksissa usein sekoitettaisiin ihmisen minuus personalliseen minätajuntaan.

Kuitenkin toistan vielä. Fenomenalismi on poistanut useita harhakäsityksiä, ja työskenteleminen sen tarjoamalla edellytyksillä on kaikesta huolimatta osoittautunut sekä edulliseksi että hedelmälliseksi. Esimerkin tästä tarjoavat saksalaisen

professorin Albert Einsteinin mullistavat teoriat, jotka pääasiallisesti perustuvat fenomenalistiseen maailmankatsomukseen.

Einstein on tavallaan poistanut ehdottomuuden käsitteen ilmiömaailmasta, ei abstrahoivana filosofina, sillä sellaisia on esiintynyt paljon ennen häntä esim. fenomenalistien keskuudessa, vaan käytännöllisenä luonnontieteilijänä. Siten ei fenomenalismin kielteinen puoli välittömästi koske hänen teoriojaan.

Hän näkee olemassaolon ilmiöinä, jotka tapahtuvat tajunnassa ja sen alkuperäisimmässä ilmauksessa: ajassa, joka ilman näitä ilmiöitä olisi ainaista nykyaikaa, mutta joka ilmiöitten esiintyessä, tulee mitattavaksi suureksi. Mutta ilmiöt ovat relatiivisia, suhteellisia, sillä kun ehdottomuuden mahdollisuus poistetaan, ovat ilmiöt erilaisia katsottuina eri näkökannoilta ja kaikki näkökannat ovat yhtä oikeutettuja ja tosia. Aikakin tulee tämän johdosta relatiiviseksi, suhteelliseksi. Ne tapaukset, jotka maapallollamme tarkkojen tieteellisten havaintojen avulla määritellään samanaikaisiksi, ovat meihin nähden liikkuvan taivaan kappaleen tai esineen kannalta eriaikaisia. Aika kuluu nopeammin tai hitaammin aina sen mukaan kuinka nopeassa ja minkäsuuntaisessa liikkeessä taivaankappale on meihin nähden. Tämän Einstein todistaa ratkaisemalla matemaattisia yhtälöitä, käyttämällä matematiikan erittäin terävää ajatuskoneistoa. Hän osoittaa, kuinka monet ristiriitaiset kokeet ja tulokset ja fysikaalisten lakien virheellisyydet esim. sähkömagneettisten ja niihin luettavien optillisten ilmiöitten alalla yksinkertaisesti voidaan selittää ajan relatiivisuuden avulla. Meidän on tässä mahdoton syventyä näihin hänen todisteihinsa ja selityksiinsä, sillä ainoastaan korkeampi matematiikka kykenee ratkaisemaan sen, missä monipäiväinen vaivaloinen ajatustyö muuten helposti tekee virheitä. Emme myöskään ryhdy paljon tilaa vaativiin havainnollisiin esityksiin, jotka ainoastaan epäselvästi kykenisivät selvittämään todistusten suuntaa, vaan tyydymme ymmärtämään sen filosofisen näkökannan, joka opasti Einsteinia hänen keksinnöissään, ja toistamaan, että samalla kuin ne filosofisesti avaavat uuden uran fyysillisen tason käsittämisessä, samalla ne juuri käytännöllisessä luonnontie-

teessä ja vieläpä tekniikassakin näyttävät saavuttavan suurta merkitystä. Sillä kauas ulottuu hänen yleinen relatiivisuusteoriansa. Hän todistaa tai luulee todistavansa, — sillä vielä ovat hänen todistuksensa riidanalaisia, ja matemaattinen erittely on vasta alkanut, — että aika, tila ja liike ovat relatiivisia käsitteitä, ja tekee tästä johtuvat käytännöllisluonnontieteelliset johtopäätökset. Kaikki tähän saakka tehdyt kokeet ovat loistavasti todenneet hänen laskelmiensa paikkansa pitävyyden. Hän väittää, ettei materia-käsite analysoivan järjen kannalta ole toisista käsitteistä riippumaton, jonka vuoksi hän asettaa sen sijalle käsitteen „Raum-Zeit-Materie” (avaruus-aika-aine). Kaukovoimia ei hänen teoriansa mukaan ole olemassa. Viimeisen fysiikassa tavattavan kaukovoiman, nimittäin vetovoiman eli gravitation osoittaa hän olevan samanlaisen voimakentän tuloksena kuin mitä tavataan sähkömagneettisissa ilmiöissä. Tämä kenttä liikkuu valon nopeudella, joka muuten onkin suurin nopeus mikä tavataan, vaikkakin sekin on suhteellinen. Käsitys, että veto-voima vaikuttaisi kuinka pitkän välimatkan päästä tahansa aivan heti, lainkaan kuluttamatta mitään aikaa, olisi siis kokonaan virheellinen, Newtonin gravitatiolaki olisi kumottu.

Mitä merkillisin on se uusi käsitys, minkä Einsteinin relatiivisuusteoria antaa tilasta ja koko fyysisestä maailman-kaikkeudestamme. Siinä ilmenee ehkä selvimmin, miten hänen periaatteensa on yhtä mullistava tai vielä mullistavampi kuin muinoin Kopernikuksen. Tähän saakka on avaruuteemme sovelletettu Euklideksen suoraviivaista avaruusgeometriaa. Siihen on vedetty viivoja, asetettu tasoja j.n.e. On kuviteltu, että avaruus on homogeeninen, kolmiulottuvaisesti suoraviivainen, ääretön tila. Einstein tuo tämän tilalle aivan uuden käsityksen, jonka puolesta hän esittää lukuisia todisteita. Hän väittää, että avaruus onkin käyräviivainen. Monet näennäiset virheellisyydet tähtien liikkeissä osoittavat, ettei tämä käyryys ole aivan tasaista, vaan että siellä täällä on suuremmassa määrässä käyriä kohtia, ikäänkuin kukkuloita. Näissä „kohokkeissa” sijaitsevat aina avaruuden voimakukset, materialisatiot, t.s. aurinkokunnat. Koko avaruutemme on todennäköisesti pallopinnan kolmiulottuvainen vastine neljännessä ulottuvaisuudessa. Se on rajaton, mutta ei ääretön, ja sen ympäryys voidaan mitata.

Tämä väite tuntuu ehkä aluksi sekä paradoksimaiselta että käsittämättömältä. Koetamme senvuoksi sitä selventää. Kuvitelkaamme valtavan suurta pallopintaa, jossa liikkuisi olioita, jotka myöskin olisivat pintoja. Niiltä puuttuisi siis korkeusulottuvaisuus kokonaan ja samoin käsitteet ylös ja alas. Kuvitelkaamme, että nämä oliot liikkuisivat pitkin samoin tässä pallopinnassa olevien ympyrämuotoisten pintojen kehä, jotka ympyrät vastaisivat taivaankappaleita. Koko pallopinta olisi näistä olennoista ääretön taso-avaruus, jonka ulkopuolella ei olisikaan mitään tilaa, sillä heille olisi kolmas ulottuvaisuus käsittämätön, ja pinnan valtava suuruus sekä muut mahdolliset seikat estäisivät heidät taivaltamasta sen ympäri. He vetäisivät kaksiulottuvaiseen avaruuteensa viivoja, jotka heidän kannaltaan olisivat janoja tai rajattomia suoria ja kahden pallopinnalla olevan pisteen lyhin välimatka. Heidän avaruutensa tuntuisi heistä suoraviivaiselta, vaikka kolmannen ulottuvaisuuden kannalta kaikki siinä olisi käyrää ja kaartuvaa, ja koko pallopinta kaikkea muuta kuin ääretön. Heidän „taivaankappaleittensa” sisin osa ja keskipiste olisi kolmannen ulottuvaisuuden kannalta yhtä paljon pinnalla kuin uloin osa eli ympyrän kehä. Jos nyt avaruutemme olisi tällaisen pallopinnan kolmiulottuvainen vastine, jossa senlisäksi olisi epätasaisuuksia kuten maapallomme kaksiulottuvaisessa pinnassa, merkitsisi se, että avaruudelta neljänteen ulottuvaisuuteen nähden puuttuisi yksi ulottuvaisuus, yhteen suuntaan ei sen konkreettisimmillakaan kappaleilla olisi lainkaan mitään paksuutta. Se itse ei olisi muuta kuin neljällä ulottuvaisuudella varustetun suunnattoman suuren pallon pinta, joka kuitenkin olisi mitätön piste verrattuna siihen äärettömään yliaistilliseen neliulottuvaiseen avaruuteen, joka sitä ympäröi. (Jollei tämä neliulottuvainenkin avaruus puolestaan olisi käyrä?) Tämä on nyt Einsteinin väite. Hän siis väittää, että kaikkialla sisässämme ja ulkopuolellamme, tunkien läpi suurimpien taivaankappaleiden, koskettaen avaruuttamme sen joka pisteessä, leviää suuri neliulottuvainen yliaistillinen tila, jossa „näkyväinen” avaruutemme ei edes ole konkreettinen tilaa täyttävä kappale, vaan pelkkä abstraktinen pallonpinta. Tämä olisi viime vuosisadan realistisille materialisteille hirvittävä isku. Heidän

todellisuutena, heidän metafyyssillinen substansinsa pelkkä abstraktio verrattuna yliaistilliseen todellisuuteen! Tämän voi ainoastaan fenomenalistinen maailmankäsitys sulattaa, katsoessaan todellisuutta ilmiömäisyyden ja suhteellisuuden kannalta.

Olemme ylläolevassa koettaneet antaa pienen esityksen muutamista Einsteinin relatiivisuusteorian yhteydessä olevista seikoista, siitä filosofisesta näkökannasta, jolta relatiivisuusprinsiippi on käsiteltävä, sekä muutamista näille teorioille luontenomaisista piirteistä. Haluaisimme vielä ottaa näytteille erään kysymyksen, johon Einsteinin väitteet osittain luovat uutta valoa. Tämä kysymys on n.s. lämpöentropia eli lämpökuolema-arvoitus.

Kysymys sukelsi esiin senjälkeen kuin energian muuttumattomuuden ja häviämättömyyden laki oli tullut yleisesti hyväksytyksi tiedemiesten keskuudessa, laki, joka lausuu ettei mitään energiaa voi tulla lisään maailmanavaruuteen eikä liioin mitään energiaa hävitä. Avaruuden kokonaistarmomäärä pysyy niinmuodoin muuttumattomana. Nyt on asianlaita niin, että maailmanavaruudessa on kahdenlaista tarmoa: täydellisesti sidottua ja vapaata. Vapaa tarmo pyrkii alituisesti muuttumaan lämmöksi ja lämmöllä on alituinen pyrkimys tasautua. Ne taivaankappaleet, joissa lämpöä tavataan korkea-asteisempänä, säteilevät sitä kylmemmille taivaankappaleille j.n.e. Niinpä säteilee auringosta lämpöä esim. maapallollemme ja tämä säteilee sitä avaruuteen jollekin taivaankappaleelle jonka lämpöpotenssi on maapallonkin lämpöastetta alempi. Vihdoin joutuu se sidotuksi sellaiseen kappaleeseen, jolla lämpöpotenssi on niin alhainen, ettei säteileminen enää ole mahdollinen. Yhä suurempia tarmomääriä joutuu täten sidotuksi, yhä enemmän tasaantuu avaruuden lämpö. Auringot sammuvat. Nebuloosoista muodostuu tosin uusia, mutta nämäkin sammuvat ennen pitkää. Mitä on tästä seurauksena? Maailman avaruus lähestyy kuolemaa, lämpökuolemaa, tilaa, jossa kaikki taivaankappaleet olisivat elämälle mahdottomia, sillä kaikki vapaa tarmo on tullut sidotuksi, ja ainoastaan vapaa, muotoaan muuttava tarmo tekee elämän fyysillisesti mahdolliseksi, se juuri edustaa suorastaan fyysillistä elämää.

Tähän tapaan esitti ensiksi viime vuosisadalla elänyt etevä lämpöteoretikko Clausius avaruuden lämpöentropian. Mutta mekaaniselle maailmankatsomukselle, jolla siihen aikaan oli kukoistus kautensa, oli välttämätöntä, jopa suorastaan elinehtona, että avaruus voitaisiin todistaa ikiliikkujaksi eli perpetuum mobileksi.

Sentähden tämän maailmankatsomuksen edustajat, kuten esim. Haeckel, innokkaasti ryhtyivät kuolema-väitettä kumoamaan. Huomautettiin, että oli todennäköistä tai varmaa, että avaruudessa aina silloin tällöin tapahtui tähtien, aurinkokuntien yhteentörmäyksiä, jolloin ne kiihtyvällä nopeudella kiitivät toisiaan vastaan. Tällöin muuttui niiden suunnattoman suuri liiketarmo lämmöksi ja tähtikunnat yhtyivät valtavan suureksi nebuloosaksi eli tähtisumuksi, jonka lämpöaste oli mitä korkein. Näin syntyi sitämyöten kun entiset tähdet ja nebuloosat sammuiivat yhä uusia tähtisumuja, jotka sitten nekin puolestaan muuttuivat aurinkokunniksi. Luultiin, että tällä oli saatu selvitettyksi avaruuden perpetuum mobile-luonne, mutta erehdyttiin. Ei heti huomattu, että sitä-mukaan kuin yhteentörmäysten lukumäärä karttuu, pienenee avaruuden liiketarmo lopuksi läheten nolaa. Lämpökuolema olisi yhtä auttamattomasti edessä. Ero olisi vain siinä, että taivaankappaleet tässä kuolleessa avaruudessa sitäpaitsi olisivat toisiinsa nähden ehdottomassa levossa. Yrityksen selvittää tätä pulmaa on tehnyt tukholmalainen professori Svante Arrhenius, joka muutenkin teoksissaan on paljon käsitellyt kysymystä taivaankappaleiden „elämästä”, aurinkojen ja tähtisumujen synnystä ja kuolemasta. Hän olettaa — muuten jotenkin mielivaltaisesti, — nojaten seikkaan, että on huomattu tähtisumujen linnunradan takana liikkuvan kokolaililla nopeammin kuin taivaankappaleet sen tällä puolen, että tähtien liikenopeus linnunradasta pois päin asteettaisesti lisääntyisi läheten lopuksi ääretöntä nopeutta. Tämä tuntuu Arrheniukselta mahdolliselta, kun ottaa huomioon, että avaruuden tilakin on ääretön. Mutta kuten huomaamme kumoaa Einsteinin relatiivisuusteoria tämän selitysyrityksen. Einstein ei ainoastaan koeta todistaa, ettei maailmanavarauttamme voidakaan pitää äärettömänä, vaan hän väittää tämän lisäksi, että valon nopeus, 300 tuhatta km. sekunnissa,

on suurin, mitä avaruudessamme on olemassa, joten ääretön nopeus ei ollenkaan ole mahdollinen. Tosin voitaisiin ehkä huomauttaa, että fenomenalismi, jonka pohjalle Einstein rakentaa teoriansa, ei ollenkaan tunnusta tarmon olemassaoloa muuta kuin työkäsittenä ja ajatusabstraktionä, jonka vuoksi ei sen kannalta myöskään ole minkäänlaista tarmon tasautumista ja lämpökuolemaa. Mutta tosiasiasa, olkoonpa tarmo ainoastaan työkäsité, tapaukset käyvät kulkuaan ehdottomalla lainmukaisuudella, vaikkei etsittäikään ilmiöitten syitä metafysiillisistä todellisuuksista. Lopputuloksena olisi sama elottomuus ja kuolema. Johtopäätös, jonka heti voi tehdä siitä, että fyysillisellä avaruudella on loppunsa, on että sillä myös on alkunsa, sillä muuten olisi sen loppu jo täytynyt tapahtua. Silloin on välttämätöntä olettaa, että joku yliaistillinen voima on pannut alulle sen elämän, joka seikka aivan kouraan tuntuvasti kumoaa mekaanisen maailmankatsomuksen. Sen johdosta, että avaruuden elämä on alkanut määrättyinä hetkenä, voitaisiin tietysti olettaa, että nämä alut ja loput vaihtelevat, koska ei muuten voitaisi käsittää, minkä vuoksi fyysillinen elämä olisi saanut alkunsa määrättyinä hetkenä, kun kerran jokainen hetki ikuisuudessa on samanarvoinen. Kaikesta huolimatta tullaan materialistien taholta luultavasti vielä tekemään monta yritystä, jotta saataisiin avaruus sittenkin todistetuksi perpetuum mobile-luonteiseksi.

Edelläolevasta huomaamme, kuinka Einsteinin teorioilla voi olla vaikutusta kysymyksiin, jotka kuulumatta niiden varsinaiseen alaan, ovat yleisfilosofian kannalta sekä mielenkiinnollista maailmankuvaamme ja koskettavat aloja, jotka teoriansa tosiaankin monessa suhteessa suuresti muuttavat fyysillisistä maailman kuvaamme ja koskettavat aloja, jotka teosofeille ja salatieteilijöille ovat mielenkiintoisia. Einsteinin teorit eivät okkultiseltakaan näkökannalta ole vailla perustaa, ja toivokaamme, että niiden vastainen filosofinen erittely tulee viemään ihmiskuntaa monta askelta lähemmäs totuutta.

S. K.

MITÄ ON TEHTÄVÄ RUUSU-RISTIN HYVÄKSI?

I.

Ruus-Ristin Toimitukselle,

Åggelby.

Mielestäni Ruusu-Risti on mikäli mahdollista pysyttävä ennallaan, sekä hintaan että kokoon nähden. Toimittaja on tehnyt useita ehdotuksia, näiden lisäksi tahtoisin vielä esittää erään. „Teosofi“-lehdessä ilmoitetaan, että Teosofisessa Seurassa ovat perustaneet lehden tukemiseksi kannatusyhdistyksen. Emmekö voisi ajatella jotain samantapaista Ruusu-Ristiin nähden? Tämä kannatusyhdistys pitäisi silloin huolen siitä, että Ruusu-Ristin kärsimät tappiot tulevat peityiksi esim. siten, että sen jäsenet sitoutuvat maksamaan määrätyn summan vuodessa lehden hyväksi tai hankkimaan sille vastaavan määrän uusia tilaajia.

Helsingissä, syysk. 6 p:nä 1921.

Kunnioittaen *E. K.*

II.

R a k a s V e l i !

...Olen sydämessäni murehtinut lehtemme taloudellista puolta, sillä olen sen jo aikoja arvannut liikemiehenä, ettei se itseään tällaisena aikana kannata; eikä sitä voikaan saada kannattamaan, ellei aika muutu. Se on nyt yhteisin ponnistuksin pidettävä yllä tämän raskaan ajan yli, kuolla se ei saa!

Jos lehtemme lakkaa, tuntuu että silloin myös kaikki yhdyside ja kanssakäyminen jäsentemme kesken on kuollut, ja niin ei saa käydä!

Mielestäni ei osakeyhtiö tule onnistumaan tällaisessa yrityksessä, pelkään, ettei osakkeen ottajia olisi tuollaiseen osakeyhtiöön riittävää määrää, syystä, että siihen pitää kerralla niin paljon kiinnittää pääomaa ja monenkaan varat tällaisena aikana ei sitä salli, kun on raskaasti taisteltava elämästä itsekunkin. Ja niinkuin sanoin, lehteä emme voi saada

tänä aikana itseään täysin kannattavaksi, kun siis lehden vaujus kuluttaisi pienen osakepääoman muutamassa vuodessa, mistä sitten saadaan uusi osakepääoma? Silloin on sama pula edessä.

Ei, meidän on nyt uhrauksin pidettävä se yllä.

Lehden tilaushintaa ei sovi nostaa paljoakaan, sillä silloin heikompain tilaajain täytyy lopettaa tilaus, ja mitä silloin hyödyttää lehteä julkaista muutamien varakkaimpien hyväksi?

Minä puolestani olen sitä mieltä, että R. R:tin tila on ainoastaan sillä varmimmin turvattu, että meidän seuramme ottaa lehden haltuunsa, sekä seuran varoilla vastaa koko sen taloudesta, olkoon se sitte voittoa tai tappiota, sekä maksaa Sinulle sen toimittajana varojen mukaan palkkaa työstäsi. Me jäsenet puolestamme annamme runsaammin kolme kertaa vuodessa ropomme seuran kassaan.

Lehden kannattavammaksi saamiseksi ehdoitan: Tilausmaksu koroitettava korkeintaan 60: — vuodessa, sivumäärää vähän supistetaan, sillä merkityksettömämpien kirjoitusten julkaiseminen voidaan lopettaa ja ainoastaan tosi hyödylliset julkaista.

Ilmoituksia olisi kerättävä ensi vuonna runsaammin lehteen, sillä niistäkin tulisi aika sievoinen summa myös kassaan. Ilmoitukset on käytävä personallisesti liikemiesten ja liikkeiden johtajain luona pyytämässä. Niitä kyllä aina saa, kun sen personallisesti tekee. Sen voisi silloin tehdä esim. joku seuramme Neuvoston jäsen, mieluummin joku liikemies, jos Neuvostossa sellaista löytyy.

Me täälläpäin lupaamme uhrautua enemmän seuralle rahan muodossa, että seura voisi viedä ja tukea Ruusu-Ristiä eteenpäin, sillä kuolla se ei saa eikä myöskään yhtä, nim. Sinua, rasittaa henkisesti ja aineellisesti, kun meitä kerran on paljon ja yhdessä jaksamme taakkaa kantaa.

...ssa, syysk. 4 p:nä 1921.

IHKKA

IHMINEN JA MAAILMA — PISTE YMPYRÄN KESKELLÄ

IV.

Nyt tahdomme tutkia kuinka tätä ihmisen jatkuvaa sisäistä syntymistä ja yksilöitymistä on kuvattu Uudessatestamentissa. Uusi testamentti on pyhä kirja, jollaisena sitä voidaan lukea useammalla tavalla. Muistammehan Pekka Ervastian sanovan kirjassaan „Jeesuksen salakoulu”, että Uuttatestamenttia voidaan lukea kolmella tavalla, s.o. tunteen, älyn ja tahdon kannalta. Tässä esityksessämme riittää mainita vain pari tapaa, kirjaimellinen ja henkinen. Kirjaimellisesti luetuna on se etupäässä vain historiallinen kertomus kerran tapahtuneista asioista. Mutta me helposti ymmärrämme, että jos sen merkitys rajoittuisi vain siihen, niin mitäpä se, muutamien historiallisten asioiden kertominen, meille merkitsisi? Ollakseen pyhä ja henkisesti elävä kirja, täytyy siinä olla jotakin elävää meille nyt eläville ihmisille; siinä täytyy olla esitettyä meidän parhaallaan elävien ihmisten henkiset pyrkimykset. Ja opittuamme lukemaan Uuttatestamenttia henkisesti, huomaammekin siinä parhaallaankin elävän ihmiskunnan elämän kuin näytelmässä esitettyä. Henkisen elämän kannalta on ihmiskunta parhaallaan ryhmitettyä niihin moisiin kansoihin, ryhmiin ja puolueihin, joita Uudessatestamentissa esiintyy. Kyllä ihmiskunnan näyttämöllä parhaallaan esiintyvät kirjanoppineet, fariseukset ja publikaanit; siinä esiintyvät opetuslapset, kreikkalaiset ja juutalaiset ja muut. Jokainen ihminen kuuluu johonkin niistä, kenties useampaankin. Meidän täytyy vain löytää itsemme, täytyy tuntea ja tietää, mihin ryhmään me kuulumme.

Tutkimuksiimme ei tällä kertaa sisälly kaikkien näiden ryhmien eroittelemisen. Pidämme kiinni vain siitä kolmijakoisuudesta jonka pohjalla olemme tässä esityksessä liikkuneet.

Aluksi voimme vielä muistaa, että jos ruumiin tasolla asiat yksilöityvät ihmisessä siinä järjestyksessä, että ne ensin ilmenevät tunteessa, sitten älyssä ja viimeksi tahdossa, niin voimme edellyttää ihmisen yksilöitymisen sisäisen maailman

tasolla tapahtuvan samassa järjestyksessä. Alamme siis tunteista. Ruumiillisen kuoleman edessä ihminen tuntee lo-pullisen tyhjyyden kammaa, sekä samalla kaihoa ja kaipuuta jatkuvaan elämään. Se kaipuu saa hänessä alkuun pienen vedestä ja hengestä syntymisen. Ja kun pienikin sisäinen syntymä on tapahtunut, aiheuttaa se samalla sisäistä nälkää, sellaista jota ei voi ruumiillisella ruualla poistaa. Se nälkä ajaa ihmisen suhteisiin uskonnon kanssa. Ja elähyttäväksi kanavaksi tulee tunne. Järjellään hän ei vielä pysty paljoa-kaan asiasta käsittämään, eikä myöskään tahtoperäisesti to-teuttamaan. Siksi uskonto — valmiine oppijärjestelmineen — tavallaan ajattelee hänen puolestaan. Samoin uskonto — seremonioillaan — tekee tekoja hänen puolestaan.

Mutta sen uskonto vaatii, että ihminen on kohta alussakin ainakin tunteellaan mukana. Siksi ihminen alistuu; hän us-koo ja tunnustaa uskonnon henkiseksi opettajakseen ja aut-tajakseen, koettaen auttaa ja tukea uskontoa sillä tavalla kuin hän kykenee.

Näin tulee ihminen tunteensa kautta elähytetyksi sisäisillä tasoilla, vaikka äly ja tahto työskentelisivätkin vielä etu-päässä ruumiillisen elämän huolissa. Tietysti tulevat joskus äly ja tahtokin otetuiksi mukaan. Mutta ennenkuin nyt ete-nemme, koetamme nähdä mikä ryhmä, tai kansa, Uudessa-testamentissa edustaa tätä tunteellis-tunnustuksellista us-konnollisuutta. Eikä suinkaan ole mahdollon ymmärtää, että tätä kehitystilaa edustavat juutalaiset. Juuri he edustavat Uudessatestamentissa tunnustuksellista uskontoa, jossa tun-nustetaan, kiivaillaan ja kiinni riiputaan isiltä perityssä ai-noassa oikeassa opissa ja tunnustuksessa. Heidän erikoisuu-tensa on siinä, että he uskovat omaavansa ainoan oikean tie-don Jumalasta ja elämästä. He kiivailevat oppinsa puolesta, jonka he pitävät ainoana oikeana ja täydellisenä Jumalan il-moituksena. Samalla he pitävät itseään ainoana valittuna Herran kansana, jonka rinnalla kaikki muut kansat ovat pa-kanoita ja epäjumalan palvelijoita. Heidän suhteensa mui-hin kansoihin on ylimielinen ja halveksuva.

Ja millainen on heidän suhteensa oman aikansa eläviin profeettoihin, henkisesti viisaihin? Myös vieroksuva. Eli niin-kuin Jeesus sanoo juutalaisten kirjanoppincille ja fariseuk-

sille: „Minä lähetän teidän luoksenne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Muutamat niistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia niistä ruoskitte synagogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin”. Matt. 23: 34.

Tämä kaikki johtuu siitä, että heiltä puuttuu oma kokemuseräinen ja sisäkohtainen tieto, että koko heidän henkinen tietonsa on ulkopuolista, toisilta opittua, se on heillä etupäässä vain kirjoissa, opinkappaleissa ja tunnustuksissa. Heillä on kaikki henkinen tieto selvillä kuin viisi sormea; se on valmiiksi rekisteröitynä ja lokeroituna heidän kirjoissaan ja opeissaan. — Jos heidän lähellään esiintyy ihminen jolla on omaa kokemusta, omaa elettyä henkistä elämää, eivät he kykene asettumaan häneen kuuntelijan kannalle, oppiakseen jotakin hänestä. Ei; heidän suhteensa ja asemansa on toinen. He lähestyvät henkisiä tietäjiään kuin jonkunlaisina kuulustelijoina, tutkijoina ja tuomareina. He vain vaaniskelevat tilaisuutta vetääkseen profettansa tilille harhaoppisina — jos he kukaties sattuisivat puhumaan jotakin sellaista mikä ei olisi heidän kirjoissaan ja opissaan säännöstelty ja pykälöity.

Kun nyt koetamme oppia katsomaan asioita elämän kannalta, ikuisen nykyhetken kannalta, silloin heti ymmärrämme, että tämä sama juutalaisuus eletään parhaallaan, aina ja kaikkialla. Kaikissa suurissa uskonnoissa, ja niiden monissa suuremmissa ja pienemmissä kirkkokunnissa ja ryhmitymissä, esiintyy eräs aate, jossa ihmiset ovat täysin juutalaisella katsantokannalla. He ovat täysin vakuutettuja siitä, että vain heidän ryhmänsä on oikeassa, että vain heillä on elävä suhde Jumalaan — kaikki muut ryhmät ovat väärä, ovat kadotukseen viepiä.

Samoin on oikeaoppisen suhde todelliseen tietoon — tai tietoon pyrkimiseen — myöskin vieroksuva. He kohta kysyvät: Onko se oikeata oppia, meidän sääntöjemme mukaista? Ja kun todellisen viisaan, opetuslapsen, on aina tuotava esiin „uutta ja vanhaa” — niinkuin Jeesus sanoo —, sentähden ei tunnustuksellinen sitä ymmärrä.

Kuitenkaan ei tällainenkaan suhde henkisyysyteen ole merkityksetön. Sillä sittenkin siinä elähytytään — tunteen kautta — sisäisillä tavoilla, josta seuraa, että ihminen alkaa tuntea

sisässään sellaista elämää joka ei ole samaa kuin ruumiillinen elämä — joten henkinen elämä eiolekaan vain kirjoissa ja opeissa säännösteltynä, vaan on se myöskin elävöityvänä ihmisessä. Hänelle nousee mieleen uusia kysymyksiä Jumalasta, elämästä ja ihmisestä: mitä ne kaikki ovat? Hänen älynsäkin alkaa henkisesti herätä; se huokaa aineen pimennoissa, kaivaten sisäistä hengen valoa. Hän alkaa, niinkuin Paavali sanoo, rukoilla myöskin ymmärryksellään. Hän alkaa aavistaa, ettei ihmisen arvoa ole määräämässä yksin hänen oppinsa, eikä se mihin ryhmään hän kuuluu, vaan myöskin, ja ennen kaikkea, se, mitä arvoja hän elää ja elämissään ilmentää.

Silloin ihminen alkaa kaivata enemmän tietoa, joka kaiputu muuttaa hänen suhteensa oman aikansa eläviin profettoihin, henkisiin tietäjiin ja taitajiin. Hän ei niitä enää lähesty puhdasoppisena tutkijana, tuomarina, vaan sellaisena, joka kaippaa valoa, tietoa ja viisautta henkisistä asioista.

Ja tietysti tämäkin kehitysaste täytyy olla edustettuna Uudessatestamentissa. Sitä edustavat kreikkalaiset. Kreikkalaisuus yleensäkin edustaa sivistystä, kulttuuria; tiedettä, taidetta, runoutta, kun taas juutalaisuus edustaa uskonnollista oikeaoppisuutta. Niinpä eivät Uudentestamentin kreikkalaiset lähesty Kristusta tai Ihmisenpoikaa, tutkijoina, eivät kivittäen ja seipäät kädessä — niinkuin juutalaiset aina tekevät. He lähestyvät ystävällisinä ja arvoa antavina. Evankeliumissa kerrotaan: „Ja oli muutamia kreikkalaisia niiden joukosta, joiden oli tapana mennä ylös juhlaan rukoilemaan. Nämä menivät Filippuksen luo, joka oli Galilean Betsaidasta, ja pyysivät häntä sanoen: 'Herra, me haluamme nähdä Jeesusta'". Ja kun Filippus yhdessä Andreuksen kanssa sanoi tämän Jeesukselle, vastasi Jeesus: „Hetki on tullut että Ihmisen Poika on kirkastuva.” Joh. 12: 21—23.

Kirkastus on sama kuin valaistus. Ja sellainen valaistus ei voi tapahtua ilman älyllisyyden myötävaikutusta. Äly on Jumalallisen Valon kanava ihmisessä. Mutta saadakseen aikaan valaistuksen, täytyy älyllisyys kääntyä ylös maasta, kohti korkeampia Valoja. Ihmisen täytyy kääntyä koko kreikkalaisvoimillaan, kaikella älyllisellä nerokkaisuudellaan ja

kyvykkäisyydellään korkeinta etsimään. Vasta silloin Ihmisen Poika kirkastuu hänessä ja hänen kauttaan.

Jos kreikkalaiset näinollen edustavat henkisen elämän kirkastusta eli valaistusta, niin kutka silloin edustavat tahtoperäistä työtä ja palvelusta?

Emme tarvitse kauankaan miettiä löytääksemme vastauksen tähän kysymykseen. Sillä keitä muita ne olisivat, kuin opetuslapset. Opetuslapsissa ilmenee henkinen elämä tahtoperäisissä teoissa. Jos juutalaiset ravitaan henkisesti etupäässä tunteillaan, edustaen samalla oikeaoppista kiivailua, jossa heitä tukee luottamus oppinsa pelastavaan voimaan, johon taas kreikkalaiset lisäävät älynsä, ja jota sitten elähyttää älyllisen tiedon etsintä ja sen löytämisen toivo, niin opetuslapsia elähyttää rakkaus, rakkaus Mestariin ja ihmisiin, veljiin. Heissä toimivat henkisesti kaikki kolme, tunne, äly ja tahto. Heissä on henkinen elämä päässyt täydellisyytenä esille. Silloin ei uskonto enää heidän puolestaan ajattele ja toimi; he vapautuvat tavallisen uskonnon suojeluksesta, ja he astuvat siihen voimasäteeseen mikä värähtelyllään itse uskontojakin elähyttää.

Eivät kreikkalaisetkaan vielä kykene siihen astumaan; eivät hekään vielä ole välittömässä yhteydessä henkisen Mestarin kanssa; se tapahtuu opetuslasten välityksellä. Älyn täytyy etsiä Mestaria tahdon kautta. Vasta tahtoperäinen henkisyys vie ihmisen suoranaiseen yhteyteen Mestarin kanssa.

Vaikka näinollen näemmekin ihmisten olevan suunnattomasti eri asteilla, toisten henkisinä juutalaisina, muutamien kreikkalaisina ja joidenkuitten opetuslapsina, niin kuitenkin voimme vielä tämän lisäksi tehdä erään lohdullisen huomion. Ja se on: Jokaisessa ihmisessä ovat, ainakin mahdollisuuksina, nämä kaikki kolme; jokaisessa ihmisessä asustavat juutalaiset, kreikkalaiset ja opetuslapset. Tämä todellinen mahdollisuus on ihmisellä sentähden, etiä jokainen jo käyttää kaikkia kolmea eräänlaisessa toukkatilassa, s.o. käyttää niitä maallisten arvojen tavoittelussa, joten ei tarvita muuta, kuin vapauttaa ne toukkatilastaan, kohottaa eli uudelleen synnyttää ne sisäiseen elämään, henkisen maailman tasolle.

Kun tässä sisäisessä kohoutumisessa jokukin säde ennättää siksi pitkälle, että se ilmenee meidän tahdossamme, että me käytännössä toteutamme jotakin henkisen maailman lakia, Mestarin käskyä, silloin meissä ilmenee opetuslapsius tämän tekemämme teon kautta — vaikkapa vain sinapin siemenen verran.

Mutta paljon on henkisiä asioita, jotka eivät vielä ole ennättäneet nousta tahtoon. Me kenties joitakin niistä jo mietimme, koetamme niissä saavuttaa älyllistä selvyyttä. Niissä asioissa me olemme kreikkalaisia, valaistukseen pyrkiviä. Sieltä ne joskus voivat nousta tahtoomme, rikastuttaen meidän opetuslapsiuselämäämme.

Kuitenkin on vieläkin enemmän henkisiä asioita joita emme pysty ajattelemaankaan, jotka, toisin sanoen, eivät vielä ole ennättäneet nousta älyymme. Me vain tunnemme ja aavistamme jotakin; me elämme tunnustuksen, uskon ja luottamuksen varassa, ja olemme niissä asioissa juutalaisen kannalla.

Ja kaikki loppu, tuo suunnaton elämän syvyys, se on vielä tunteitammekin tuonnempana. Kuitenkin elämä aina jatkaa tajuihinsa tulemistaan meissä. Se tapahtuu tunteen, älyn ja tahdon kautta.

(Jatk.)

J. R. H.

Kun kaksi sielua on myötätuntoisissa suhteissa toisiinsa ja niiden käyttövälineet ovat virityt sähköisesti ja magnetisesti vastaamaan toisiaan, ei mikään estä toista mielensä mukaan siirtämästä ajatuksiaan toiselle, sillä kun sielu ei ole mitään käsin pidettävää, jota välimatka voisi erottaa sen mietiskelemisen esineestä, seuraa siitä, että ainoa, mikä voi erottaa kaksi sielua, on erilainen olotila. Jos siis tätä viimeainittua esettä ei ole olemassa, mikä „ihme“ silloin on ajatuksen siirtäminen minkä matkan päähän tahansa?

H. P. Blavatsky

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ.

V luku.

Viiidestoista ja kuudestoista ajatelma esittävät ihmeellisen ja kauniin kuvauksen joogista, valmiina siihen suureen ponnistukseen, joka sisältyy keskittymiseen Korkeinta ajattelemaan. Hän on voittanut itsensä ja senkautta voittanut vallan kaiken muun yli. Edellä 16:ssa ajatelmassa on selitetty keino, millä joogi voittaa vallan luonnon yli. Hän on puhdistanut ja keskittänyt mielensä siihen määrin, että hän on saavuttanut läpikuultavaan jalokiveen verrattavan mielen-tilan. Tämän kirjan nimi selittää, minkälainen on mielentila ihmisellä, joka on täyttänyt valmistavan joogan, joka on valinnut jonkun edellä esitetyistä mielen kiinnittämisen keinoista, joka on sanut tietää maailmankaikkeuden salaisuudet ja joka on valmis heijastamaan näkymätöntä, joka piilee hänen voittamassaan jalokivessä. Kolmannen ja neljännen kirjan ajatelmissa selitetään minkälainen on tämä luonnon hallitseminen. Siinä viitataan siddheihin tai niihin salaisiin voimiin, jotka mainittuun tilaan saapunut joogi omaa. Vastaiseksi Patandshali vain todentaa, mitkä saavutukset hänen käskemiensä harjoitusten kautta voitetaan. Dvivedi selittää nimityksen „läpikuultava jalokivi” seuraavasti: „Kun mieli on johdettu kohtaan, missä se hallitsee kaikki muodostavat taipumuksensa, on se yhtä väritön kuin puhdas vuorikristallipalanen ja tulee siksi esineeksi, jonka päälle se asetetaan. Tämä selitetään niin, että mieli yhtäläistyy ajatuksissa olevan esineen kanssa ja sulautuu siihen. Mieli haihtuu itse asiassa siihen esineeseen, jota se ajattelee ja yksinomaan tämä esine nähdään sen tilalla, kuten kristallikin ottaa värin siitä, minkä päälle se on asetettu. Kaikki maailman kaikkeuden asiat jakautuvat kolmeen luokkaan suhteessaan erittelevään mieleen, nim. asiat, joita tunnetaan, välikappale, jonka kautta ne tunnetaan ja se, joka tuntee. Mieli yhtäläistyy niihin kuhunkin ajattellessaan niitä. Tästä selityksestä opitaan ymmärtämään, kuinka joogi yksinomaan keskityksen kautta voi „kaikkea täyttää”.

Tämä tila on „samaadhia”, haltioitunutta mietiskelyä tai innoitettua, transsintapaista tajunnantilaa. Se ei ole joogaa. Sekin, joka on oppinut pääsemään samaadhiin tilaan, voi vielä langeta takaisin täydelliseen joogaan, Korkeimman miettimiseen, vievältä kynnykseltä ja jäädä alempien joogien luokkaan. Mielen harjoittamisella tähän suuntaan ei tarkoteta kykyjen voittamista, ei salaisuuksien oppimista, ei luonnon hallitsemista, vaan oppimista läpikuultavan jalokiven mystillisessä värittömyydessä heijastaa Korkeinta, vain yksin Korkeinta.

T. Subba Row sanoo kokoelmassaan „Esoteric Writings”: „Samaadhiin sisältyy „jooga aanandam”in täydellistyminen, vaikka se generisenä sanontatapana määrää erilaisia tiloja. Sana „aananda” merkitsee iloa ja sitä käytetään yleisesti merkitsemään Ainoan Olemassaolon autuuspuolta. On hiukan ihmeellistä ajatella, että joogi, joka on oppinut astumaan tähän mielentilaan voi langeta suureen kiusaukseen olemaan koskaan sen yläpuolelle nousematta ja siksi putoamaan takaisin kynnykseltä. Tätä huippukohtaa seuraavista ajatelmissa sanoo Dvivedi: „Lopetettuaan selityksensä itse-tajuisesta samaadhista palaa kirjoittaja taas eri luokituksista puhumaan”. Näihin jaoituksiin viitattiin edellä 17:ssä ja 18:ssa ajatelmissa.

43:ssa ajatelmissa kuvataan puhtaasti abstraktista mietiskelyä, joka tunkeutuu mieleenkiinnitetyn asian ytimeen ilman minkään ulkopuolella olevan aatteen sitä värittämättä. Tämä niinkutsuttu ei-väittelevä mietiskely on vastakohtana sille, joka sisältää ajatuksia mielessä olevasta asiasta. Molemmat nämä luokat käsittävät karkeita elementtejä, vastakohtana niille kahdelle, jotka käsittelevät vain hienoja elementtejä. Näihin on viitattu 44:ssä ajatelmissa. Kaikki nämä mietiskelymuodot sisältyvät tajuisen samaadhiin ja kuuluvat sientyvään mietiskelyyn, jossa fyysisiä tai taivaallisia asioita mietiskelemällä siemen on laskettu mieleen. Tämä voi joogin tavalliseen tajuntaan tullessa kasvaa esteeksi.

47:ssä ajatelmissa selitetään lopuksi, kuinka asioita mietiskelemällä päästään puhtaaseen abstraktiseen mielentilaan. Dvivedi sanoo selittäessään tätä ajatelmää: „Samaadhiin vii-

meinen aste kehittää täydellistä älyllisyyden tunnetta tai täydellistä sieluun sulautumisen tunnetta. Tästä johtuu ainainen ilo ja tyytyväisyys. Radshaksen ominaisuudet (intohimo, kunnianhimo) haihtuvat täydellisesti, tamas (tietämättömyys, inertia) kokonaan kuoleutuu ja sattva (sopusointu, valo, totuus) jää yksin hallitsemaan ja tästä johtuu sattvallisten ominaisuuksien päätekijöinä ollessa täydellinen valo ja puhtaus mieleen. Ajatuselämän muodostelmien voittamisesta seuraa puhdas sattvallinen tila, ainoa, missä voidaan kokea autuutta. Se on todellista purushan, sielun tuntemista. Purusha, korkein autuus, kaikkieto, ainainen vapaus nähdään ja koetetaan silloin todellisessa luonnossaan. Se on „praasaada”, onnen ja tyytyväisyyden tila”.

Bhagavad Gitassa, jonka sanotaan selittävän ja kuvaavan tätä jooga-harjoitusjärjestelmää, on „purushaa” määritelty „yleis-sieluna”.

Seuraavan, 48:n ajattelman, selittää Dvivedi seuraavasti: „Kaikki, mikä estää todellista, intuitiivista luonnon tuntemista, on poistettu tieltä. Totuus vuotaa niin sanoakseni siihen kohtaan, joka täten on sen vastaanottamiseksi valmistettu. Äly voittaa todellisen tiedon tässä tilassa pelkän intuitionin kautta.”

Tieto, joka tässä tilassa voidaan saavuttaa, on korkeampaa laatua, kuin tavallinen. Se „käsittelee pienempiäkin sivuseikkoja ja on ajasta ja paikasta riippumaton. „Sen sanotaan olevan ehdottomasti oikean ja erehdyksistä vapaan. 50:ssä ajatelmassa kuvataan, kuinka harjaantunut mieli lepää valitsemassaan asiassa ja työntää luotaan kaikki muut ajatukset ja ajatussuunnat. Edellytetään ymmärretyksi, että ajateltavaksi valittu asia on „yleissielu”. Ensimmäisen kirjan viimeinen ajatelma osottaa, että tämä korkea kehityksen-tila vain on aste, vaikkakin viimeinen. Se johtaa siemenettömään mietiskelyyn, missä mieli lepää tyhjyydessä, missä se kirjaimellisesti on katselijana ilman katseltavaa. Mietiskelyn aiheena ei ole enää edes Korkeimman sielu tai muoto, ei edes Hänen Valoverhonsa. Joogin mieli heijastaa läpikuultavan jalokiven kaltaiseksi puhdistettuna Korkeinta itseään. Inhi-millisen pyhiinvaelluksen päämäärä on saavutettu.

MABEL COLLINS

Engl. suom. K. I.

KAKSI RUNOA

VELJET!

*Miksi, veljet, tiellä riitelemme,
miksi toisiamme tunne emme,
vaikka saman toivon kannattama
kukin on, ja matkan määrä sama?*

*Veljeys askeleet jos aateloisi,
sopusoinnun mukanaan se toisi.
Rakkaus, meidät kaikki itsekkäästä
paremmuuden tuntehesta päästä!*

H. P.

JONKA RISTISTÄ RUUSU JO PUHJENNUT ON ...

*Jonka rististä ruusu jo puhjennut on
riemumielin hän ristinsä kantaa,
hänen rinnassa toivo on kuolematon,
ja se taistossa voimia antaa.*

*Hälle kärsimys mainen on ystävä kuin,
joka syvintä säveltä soittaa,
jonka joukoista katsehin kirkastetuin
yks' ja toinen jo tuskansa voittaa.*

H. P.

TIEN VARRELTA

Yliaistillisia ilmiöitä. Aikakauskirjamme maaliskuun numerossa kerrottiin eräästä leskivaimosta, joka asuu Helsingissä ja jolla on ollut yliaistillisia kokemuksia. Uutisemme silloin katkaistiin tilanpuutteen takia ja loppu jäi epähuomiosta jul-

kaisematta huhtikuun numerossa. Tässä kerromme nyt lisää muutamista ilmiöistä, jotka tuo vaimo on nähnyt:

Hänen miehensä kuoli tapaturmaisesti pudotessaan maahan korkeilta rakennustelineiltä. Vuosi sen jälkeen joutui vaimo sairaalaan. Siellä hän näki unta, kuinka hänen miesvainajansa haamu joka ilta tuli hänen sänkyynsä ja jäi siihen yöksi. Sänky tuntui senvuoksi kovin altaalta ja oli nukkuminen siinä silloin raskasta, sillä vuode oli kapea, yhden hengen maattava.

Eräänä iltana näki äiti nuoremman poikansa haamun kävelevän pihamaalla ja sen jalat näyttivät kovin jäykiltä. Poika ei tällä hetkellä ollut lainkaan kotona. Samana iltana hän sitten hukkui heikkoihin jäihin.

Eräänä iltana kotiin tullessaan näki äiti veljensä omituisen näköisenä tulevan vastaan pihamaalla, mutta mentyään sisään huoneeseen löysikin veljensä siellä istumassa. Samana iltana tuli tämä veli hulluksi.

Ruusu-Risti-seuramme teosofinen toiminta on alkanut ja pääsee vähitellen vauhtiinsa Helsingissä. Pekka Ervastian ensimmäinen esitelmä (aiheena: „Mitä on totuus?”) oli sunnuntaina 11 p:nä Bulevardin 7:ssä ja huone oli kuulijoita täynnä; esitelmät jatkuvat vanhaan tapaansa joka sunnuntai klo 12 päivällä. Sunnuntaina 18 p:nä pidetään esitelmä niinkään Bulevardin 7:ssä, mutta seuraavat siirtynevät toisaalle, vaikka tätä kirjoittaessa paikka ei vielä ole määrätty. Ruusu-Ristin looshityö alkaa Helsingissä lokakuun alussa; ensimmäinen Helsingin looshin kokous on lokakuun 6 p:nä. Avajais-matinee järjestetään luultavasti lokakuun 2 p:ksi. Pekka Ervastian kysymysillat alkanevat myös samoihin aikoihin.

Oulun Ruusu-Risti-ryhmä on aloittanut toimintansa. Syyskuun 11 p:n kokouksessa, jossa oli vieraana mukana eräs helsinkiläinen Ruusu-Ristin jäsen, keskusteltiin innokkaasti aikakauskirja Ruusu-Ristin avustamisesta ja tukemisesta; kaikki päättivät yksimielisesti tehdä mitä voivat aikakauskirjan hyväksi, kunhan Helsingistä päin saavat tietää, miten avustus suuremmassa mitassa aiotaan järjestää.

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öljyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55, ” 59 06
Eerikinkatu 22, ” 57 58
L. Viertotie 44, ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh. 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Osta-kaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Reskus kirjapaino Oy.

Helsinki, Niibolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

LOKAKUU

N:o 8

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Vksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

LOKAKUU 1921

N:o 8

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Ruusu-Risti 1922	449
Toimittajalta	453
Suurten mysterioiden avain, V, <i>Eliphas Lévi</i>	466
Tie Kristuksen luo, <i>Hermann Rudolph</i>	473
Kahden, (runo), <i>Rafael Ronimus</i>	481
Supramatin vierailu kaukaisessa tähdessä, <i>Kryshanovskaja Rochester</i>	488
Ihminen ja maailma, V, <i>J. R. H.</i>	499
Pekka Ervastille (runo), <i>H. P.</i>	502
Unista ja loitsuista, <i>Julius Kangur</i>	503
„Eripuit coelo Jovem“, <i>Armas Emanuel</i>	508
Ruusu-Risti (runo), <i>Paula Ainetta</i>	510
Mitä on tehtävä Ruusu-Ristin hyväksi?	510
Tien varrelta	510

Maantiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myh edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdesja, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

LOKAKUU 1921

N:o 8

RUUSU-RISTI 1922

ARVOISAT RUUSU-RISTIN TILAAJAT JA LUKIJAT

Ruusuu-Risti-seuran Neuvosto, kuultuaan, että aikakauskirja Ruusu-Risti tänä vuonna ei kannata, on kokouksissaan syyskuun 16 ja 18 p:nä sekä lokakuun 2 p:nä keskustellut asiasta ja sen johdosta tehnyt seuraavan päätöksen, jonka Neuvosto toivoo tyydyttävän kaikkia Ruusu-Ristin ystäviä:

Koska aikakauskirja, joka menestyksellä on toiminut kohta 17 vuotta, vastaa todellista Suomen kansan tarvetta, olisi sen — tärkeän kulttuuritekijän — lakkauttaminen laiminlyönti ei ainoastaan nykyisiä lukijoita kohtaan, vaan niitäkin, kuten uskomme, yhä lisääntyviä, joukkoja kohtaan, jotka vastaisuudessa voivat siitä totuuden etsiskelyssään ja henkisissä itsekasvatuspyrinnöissään hyötyä; sentähden semmoinen ratkaisu nykyisissä vaikeuksissa ei saa tulla kysymykseen. Mutta koska Ruusu-Ristin vastaava julkaisija ja toimittaja, joka monivuotisten uhrausten jälkeen vihdoin oli saanut aikakauskirjansa (silloisen Tietäjän) kannattavaksi, vieläpä siihen kuntoon, että hänellä siitä oli säännöllinen vuositulo, ei nykyisissä olosuhteissa enää kykene yksin kantamaan tappioita eikä tekemään huolta ja aikaa vaativaa työtä palkattomasti, on Neuvoston mielestä yhteisvoimin pyrittävä takaisin entiseen asiantilaan, jolloin aikakauskirja kukoisti ja kannatti. Tämän ei pitäisi olla mahdotonta, eipä edes vaikeatakaan, sillä Ruusu-Ristin tämänvuotinen alhainen tilaajamäärä (tuskin tuhat kappaletta) on varmasti ohimenevä ilmiö, joka suurimmaksi osaksi on aiheutunut äkilli-

sestä, joskin välttämättömästä hinnan noususta. Ovathan olojen pakosta kaikki lehdet ja aikakauskirjat viime aikoina ennen kuulumattomasti kallistuneet, eikä Ruusu-Risti 50:kään markan hintaisena ole sisältönsä, ulkoasuunsa ja kokoonsa nähden suinkaan luettava kalliimpien joukkoon. Neuvosto vetoaa sentähden aikakauskirjamme ystäviin, joihin se luottamuksella lukee kaikki Ruusu-Ristin tilaajat ja lukijat, ja kysyy suoraan ja teeskentelemättä: eikö yhteisvoimin ole toimittava siihen suuntaan, että Ruusu-Risti vuonna 1922 loistavasti kannattaa ja taasen jaksaa palkata työntekijänsä?

Neuvosto ei luota osakeyhtiöihin eikä tilapäisiin rahalahjoituksiin, vaan työhön ja säännölliseen uhrautumiseen. Paha on poistettava juurineen, ja paha piilee tässä tapauksessa tilaajamäärän vähydessä. Sentähden tilaajamäärä on saatettava kohoamaan ainakin Tietäjän entiseen määrään eli kahteen tuhanteen.

Ja miten semmoinen kävisi päinsä? Yksinkertaisimmin tietysti siten, että nykyiset tilaajat — paitsi että miehissä tilaisivat Ruusu-Ristin itselleen ensikin vuodeksi — koettaisivat jokainen puolestaan hankkia yhden tai pari uutta tilaajaa lisää! Mutta koska Neuvosto ei millään tavalla saata velvoittaa kaikkia nykyisiä tilaajia edes uudistamaan tilaustansa, vielä vähemmin uhrauksiin sitoutumaan, on se laatinut suunnitelmansa Ruusu-Ristin tukemiseksi ja avustamiseksi seuraavanlaatuisiksi:

1. Niitä nykyisiä tilaajia, jotka eivät ensi vuodeksi aio uudistaa tilaustaan, pyydetään kohteliaimmin ilmoittamaan peruutuksensa postikortilla Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Äggelby. Neuvosto toivoo, että he tekevät tämän palveluksen asialle, sillä *kaikkia niitä tilaajia, jotka eivät mitään ilmoita, katsotaan haluavan uudistaa Ruusu-Ristin tilaus vuodeksi 1922*, ja heille lähetetään tammikuun numero, 52 marman jälkivaatimuksella, elleivät ennen sitä itse ole tilaustaan uudistaneet. Tätä tapaa käyttävät uscat aikakauskirjat, ja Tietäjä ennen noudatti samaa menettelyä.

2. Kaikkia niitä tilaajia, jotka haluavat tehdä voitavansa Ruusu-Ristin hyväksi, pyydetään allekirjoittamaan ja palauttamaan toimitukselle tämän numeron mukana seuraava

sitoumus, jossa lupaavat hankkia *vähintään yhden, kaksi tai kolme uutta tilaajaa* Ruusu-Ristille; ja koska jotkut mieluummin lähettävät rahasumman, koskee sitoumus yhtä hyvin vastaavan määrän rahaa; tilauksista saadaan laskea 10 % alennus, mutta raha-avustus on ilman alennusta.

3. Yllämainitulla tavalla syntynyt asiamiesjoukko muodostaa vapaaehtoisen *Ruusu-Ristin Kannatusliiton*, jonka toiminnan ei tarvitse rajoittua ensi vuoteen, vaan josta Neuvosto päinvastoin toivoo muodostuvan vakituisen ja pysyvällisen, alati laajenevan ja kasvavan Ruusu-Ristin Kannatusliiton.

Sen lisäksi Neuvosto pyytää huomauttaa tärkeästä seikasta: aikakauskirjallamme on liian vähän ilmoituksia. Muuttamat teosofisen työn ystävät — enimmäkseen helsinkiläisiä liikkeitä — ovat uskollisesti ilmoittaneet Tietäjässä ja nyttemmin Ruusu-Ristissä. Mutta sen sijaan, että niiden lukumäärä vuosi vuodelta olisi kasvanut, on se pikemmin vähentynyt. Emmekö voisi odottaa ja toivoa muutosta tässä suhteessa? Varmaan on muuallakin Suomessa liikkeitä ja liikemiehiä, jotka voisivat Ruusu-Ristissä ilmoittaa. Eikö Ruusu-Ristin ystävien joukossa ole niitä, jotka tällaisia ilmoituksia kykenevät toimittamaan? Toimitus puolestaan on vastedes niinkuin tähänkin saakka tehvä parhaansa, ja siltä saadaan myös asianomaiset tiedot ilmoitusten hinnoista.

Selitykseksi, miksi Neuvosto haluaa noita yllämainittuja ennakkotietoja kaikilta tilaajilta, sanottakoon, että *Ruusu-Ristin tilaushintaa ei tulla nostamaan*, mutta että *Ruusu-Ristin ulkoasu ja koko myös mielellään säilytetään entisellään*. Kun nyt tällä ennakkotiedustelulla saadaan varmennetuksi, montako tilaajaa *vähintään* on ensi vuonna odotettavissa, voidaan tehdä laskelmia ensi vuoden tulojen ja menojen suhteen ja ryhtyä toisenlaisiin toimenpiteihin mahdollisen vajauksen varalta.

Toivoen, että tässä kirjelmässä esiintuotu kehoitus saavuttaa Ruusu-Ristin lukijain ymmärtäväisen myötätunnon, merkitsee suurimmalla kunnioituksella

Ruusu-Ristin, Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran
NEUVOSTO.

TOIMITTAJALTA

Ajatukseni palautuvat säännöllisesti tuohon Mrs. Besantin merkilliseen lausuntoon, että „Teosofinen Seura ei kuitenkaan saata vastata siitä salatieteestä, jonka edustaja Pekka Ervast on”. En saata lakata sitä ihmettelemästä, sillä se on niin kerrassaan vastoin Teosofisen Seuran sekä sääntöjä että henkeä. Olen yhä sydämelläni kiinni Teosofisessa Seurassa, joka on madame Blavatskyn alkuunpaneman teosofisen liikkeen ensimmäinen äänenkannattaja niin sanoakseni, ja minua luonnollisesti surettaa ja huolestuttaa kaikki poikkeamiset H. P. Blavatskyn (ja siis Mestarien) alkuperäisestä ohjelmasta.

Näin esim. sanoo madame Blavatsky Teosofisen Seuran jäsenyydestä: „Teosofisen Seuran jäsenillä on vapaus tunnustaa mitä uskontoa tai filosofiaa tahansa, tai ei mitään, jos niin haluavat, kunhan vain suostuvat työskentelemään yhden tai useamman Seuran tarkoituksen toteuttamiseksi. Seura on ihmisystävällinen ja tieteellinen yhdistys, jonka päämäärä on veljeyden aatteen levittäminen käytännöllisillä eikä tietopuolisilla teillä. Olkoot jäsenet kristityitä tai muhamettilaisia, juutalaisia tai parseja, buddhalaisia tai brahmiineja, spiritistejä tai materialisteja, se on yhdentekevä; mutta jokaisen jäsenen tulee olla joko ihmisystävä tai tiedemies tai aarialaisen tai muun vanhan ajan kirjallisuuden harrastaja tai yliaistillisen sielutieteen tutkija. Sanalla sanoen, hänen täytyy, jos hän voi, antaa apua ainakin yhden ohjelman päämäärän toteuttamiseksi. Muussa tapauksessa hänellä ei ole mitään syytä ruveta „jäseneksi”. (Teosofian avain, ss. 19, 20.)

Ei pahin vastustajanikaan kieltäne, etten H. P. B:n ylläolevan luettelon mukaan kuulu ainakin „muun vanhan ajan kirjallisuuden harrastajiin tai yliaistillisen sielutieteen tutkijoihin”; monien julkaisemieni teosten luulisin tämän todistavan. Uskon sitä paitsi tehneeni suoranaista työtä nykyaikaisen teosofisen liikkeen hyväksi. Ja koska T. S:n ohjelman ja madame Blavatskyn sanojen mukaan „T. S:n jäsenillä on täysi vapaus tunnustaa mitä uskontoa tai filosofiaa tahansa”, pitäisi minullakin olla oikeus omata niitä okkultisia

näkökantoja, joihin tutkimusteni nojalla olen tullut, vaikka ne poikkeaisivatkin jonkun toisen tutkijan mielipiteistä ja näkökannoista. Eikä tämä seikka saisi aiheuttaa mitään levottomuutta Teosofisessa Seurassa, joka on täysin puolueeton eikä minkään pykälän nojalla ole pakoitettu vastaamaan kenenkään uskonnosta, filosofiasta tai okkultismista.

Mutta minulle on huomautettu, että Mrs. Besant sanoiltaan onkin tähdännyt muuanne. Hän ei ole tarkoittanut okkultista filosofiaani, vaan käytännöllistä okkultismiani.

Tämä on mieltäkiinnittävä, jopa jännittävä huomautus. Jos olisin kyllin itserakas ja turhamainen, ottaisin oikein okkultisin miinin ja sanoisin puoleksi kuiskaten: „tuossa näette nyt, Mrs. Besant itse tekee minusta okkultistin ja okkultisen opettajan; voitte siis ilman muuta ymmärtää, että olen varustettu sängen salaperäisillä kyvyillä.” Mutta koska olen yksinkertainen totuudenetsijä, joka uskon rakastavani totuutta enemmän kuin kuolevaista ja personallista itseäni, torjun tuon kunnian ja sanon: en ole mikään „käytännöllisen okkultismin” opettaja; minulla ei ole esoteerista koulua, ei esoteerisia harjoitusjärjestelmiä, ei lupauksen tehneitä oppilaita; mitä opetan, opetan julkisissa luennoissa ja kirjoisani; jos joskus yksityinen ihminen on kääntynyt puoleeni pyytäen opastusta esim. mietiskelyssä, olen tietysti ihmisystävänä häntä kyyni mukaan personallisesti neuvonut; mutta harjoitusjärjestelmästä, johon semmoisessakin tapauksessa olen viitannut, olen kirjoittanut julkisesti kirjassani „Jeesuksen salakoulu”. Käytännöllinen okkultismini sisältyy niin muodoin Jeesuksen käskyihin ja hänen elämänoppiinsa. Mutta olen viimeisessä kirjassani nimenomaan huomauttanut, että „menetelmiksi, ihanne-ohjelmiksi uskon elämässä kelpaavat kaikkien suurten mestarien neuvot, kun niitä vilpittömästi noudatetaan. Tietysti tunnustan omasta puolestani, että Jeesuksen neuvot ja käskyt ovat meille lähimpiä ja luonnollisimpia. Minkä tähden mentäisiin hakemaan vettä kaivoa kauempaa? Mutta buddhalaiselle voivat Buddhan elämänohjeet — hänen kahdeksankertainen tiensä — tuntua rakkaimmilta ja kotoisimmilta, samoin kuin kiinalaiselle Kongfutsen tai Laotsen opetukset ja ohjesäännöt; muodoissa ei ole pääpaino; vaan elämässä. Noudattakoot buddhalaiset Buddhan

siveyssääntöjä ja käskyjä, samalla kun he omaksuvat ja ymmärtävät Kristuksen,¹⁾ silloin he ovat todellisia buddhalaisia! Ja älkööt kristityt kerskailko Kristuksestaan ja kristillisyydestään, ennenkuin he jokapäiväisessä sekä yksityisessä että yhteisessä elämässään noudattavat Jeesuksen suoria ja selviä käskyjä!” (Teosofian sanoma nykyajalle, s. 135.) Vaikka siis länsimaalaisena pidän Jeesusta meidän luonnollisena mestarinamme, opettajanamme ja esimerkkinämme, ajattelen yhtä suurella kunnioituksella ja rakkaudella toisia-kin mestareita ja vapahtajia ja pidän heitä kaikkia saman yhteisen, mystillisen Kristuksen puhutorvina ja edustajina, kukin omalla tavallaan.

Tämmöinen on minun „salatieteeni”, mutta ei päähäni ikinä olisi pälkähtänyt, että Teosofisen Seuran muka piti siitä „vastata.”

Mutta otaksutaanpa, että minulla todella on kunnia edustaa jotain salatiedettä, kuten Mrs. Besant sanoo, tai jotain salatieteellistä virtausta, kuten ehkä olisi parempi sanoa. Silloin pitänee paikkansa vanha sana, että „hedelmästä puu tunnetaan”, ja silloin on luonnollinen kysymyksemme: onko tuo edustamani salatieteellinen virtaus kantanut mitään hedelmää, ja minkä?

Nyt tekisi tietysti mieleni vastata tähän: onhan se hedelmänä kantanut Suomen teosofisen liikkeen, — mutta koska on annettu minun ymmärtää, että „olin ennen toinen kuin nyt, että viime aikoina olen muuttunut”, täytyy etsiä jotain „hedelmää” aivan lähiajoilta.

Hedelmä, jota luulen vastustajienikin ajattelevan, on silloin epäilemättä Ruusu-Risti-seuramme. „Minkätähden se perustettiin? Minkätähden hylättiin Teosofinen Seura?” kysytään minulta jyrkän ankarasti. Ah, vastaan tähän, kysymys on tuolla tavalla lausuttuna ylen tunteellinen! Olenko minä hylännyt Teosofisen Seuran? Minkätähden Teosofinen Seura silloin — sen oman presidentin sanojen mukaan — on niin iloinen siitä, että olen perustanut Ruusu-Ristin ja jättä-

1) Nim. mystillisen, josta kirjassani puhun.

nyt Suomen T. S:n rauhassa kulkemaan omia teitään? Jos minä olisin hylännyt Suomen T. S:n, oman lapseni ja kasvattini, kai Suomen T. S. silloin olisi edes vähäsen surrut ja jonkun kyöneleen muistolleni omistanut. Nyt se sitä vastoin iloitsee ja riemuitsee, jos se uskollisesti noudattaa presidentinsä esimerkkiä ja neuvoa. Mahdotonta on siis ajatella, että minä ja me kaikki, jotka sydän verta vuotaen jätimme T. S:n perustaaksemme Ruusu-Ristin, „hylkäsimme” T. S:n!

Ei, vaan meidän eroamisemme oli mykkä protesti sitä henkeä vastaan, joka maailmansodan vaikutuksesta oli Teosofiseenkin Seuraan pujahtanut. Kaipasimme takaisin vanhoihin aikoihin, madame Blavatskyn aikuisiin aikoihin, jolloin uskottiin Teosofisen Seuran suureen, kansainvälisesti samoin kuin yhteiskunnallisesti, sovittavaan tehtävään! Teosofisesta Seurasta oli mielestämme kaikkonut se veljeyden ja rakkauksen henki, jota siinä alussa viljeltiin, ja kun emme kyenneet emmekä saaneet luoda sitä henkeä uudestaan edes Suomen Teosofiseen Seuraan, oli siveellinen velvollisuutemme T. S:sta eroaminen ja uuden seuran perustaminen, jossa sitä henkeä koetettaisiin luoda ja ylläpitää.

Ja jos kysytte minulta: mitä henkeä?, vastaan H. P. Blavatskyn sanoilla: „olenhan jo sanonut, että oikean teosofin täytyy pyrkiä toteuttamaan korkeinta siveellistä ihannetta ja yhteyttään koko ihmiskunnan kanssa ja hänen täytyy herkeämättä työskennellä muiden hyväksi. Jos salatieteilijä ei tätä kaikkea noudata, silloinhan hän toimii itsekkäästi, oman persoonallisen hyötynsä vuoksi; ja jos hän on saavuttanut enemmän käytöllisiä voimia kuin tavallisella ihmisellä on, niin hän tulee paljon vaarallisemmaksi viholliseksi maailmalle ja häntä ympäröiville ihmisille kuin tavallinen kuolevainen. Tämähän on selvää.” (Teosofian avain, ss. 25, 26.)

Niin, tuohan on selvää, mutta oliko se selvää maailmansodan aikana esim. niiden englantilaisten ja ranskalaisten teosofien mielestä, jotka arvostelivat saksalaisia ihmiskunnan vihollisiksi ja mustien maagikkojen käytyreiksi? Tunsivatko he silloin „yhteytensä koko ihmiskunnan kanssa”, mikä kuitenkin H. P. B:n sanojen mukaan oli heidän velvollisuutensa teosofeina?

Entä vielä selvemmin: „tehkää jollekin ihmiselle ruumiil-

lista väkivaltaa: kenties ajattelette, että hänen kärsimyksensä ei ollenkaan ulotu muihin ihmisiin, ei ainakaan muiden kansojen jäseniin. Mutta me väitämme, että *se ulottuu aikanaan*. Sentähden meidän mielestämme, jollei jokaista ihmistä saada ymmärtämään ja hyväksymään *päivänselvänä totuutena* sen, että loukatessamme yhtä ihmistä, me loukkaamme ei vain itseämme, vaan koko ihmiskuntaakin aikojen vierittyä, niin eivät maan päällä ole mahdollisia sellaiset veljelliset tunteet, joita kaikki suuret uudistajat, etupäässä Buddha ja Jeesus, saarnasivat.” (Teosofian avain, s. 47.)

Niin lausui H. P. B., mutta olivatko nuo sanat tai niiden henki niiden teosofien muistissa ja mielessä, jotka maailmansodan aikana joukkokarmaan turvautuen läksivät ulos taistelemaan „vihollisia” vastaan, taistelemaan ja kuolemaan „kunnian kentällä”, tai niiden muistissa, jotka vallankumouksissa tarttuivat miekkaan tappaakseen veljiensä oikeuden tai veljeyden nimessä?

Enhän minä ole pantu ketään arvostelemaan, vielä vähemmin tuomitsemaan, enkä näillä kysymyksilläni tarkoita kenenkään loukkaamista; ei sanojani siis ole käsitettävä henkilöisesti. Ne ovat periaatteen kannalta ja periaatteellisesti lausutut, ja tarkoitukseni on vain huomauttaa, mikä olisi voinut olla Teosofisen Seuran henki. Sillä paljon pienemmän synnin ne tekivät, jotka tarttuivat miekkaan, kuin ne, jotka puolustivat miekkaan tarttumista.

H. P. B:n henki eli siis mestarein alkuperäinen henki oli se sama Kristuksen henki, jonka minä ja monet minun kansani olisimme suoneet vallitsevan Teosofisessa Seurassa. Ja kun emme saaneet tilaisuutta sitä henkeä edustaa Teosofisessa Seurassa, — oli meidän puumme ensimmäisenä hedelmänä Ruusu-Risti.

Mutta on meillä „hedelmä” vieläkin myöhemmältä ajalta. Se on tuo kiertokirje kaikille maailman teosofeille, josta suomenkos julkaistiin Ruusu-Ristin elokuun numerossa. Lukijat ovat siitä kaikki voineet nähdä, minkälainen on meidän Ruusu-Ristimme henki ja minkälainen siis on se salatieteellinen virtaus, jota minä ehkä edustan.

Oliko nyt tuon avoimen kirjeen henki tavalla tai toisella

epäteosofinen? Sotiko se jollain tavalla Teosofisen Seuran pykälää tai sääntöjä vastaan? Oliko siinä esitetty ehdotus kaikkien maailman teosofisten ja okkultisten seurojen yhteenliittymiseksi suureksi kansainväliseksi liigaksi jollain tavalla hullunkurinen tai epäveljellinen?

Siihen käsitykseen saattaa melkein tulla, kun ottaa huomioon, millä tavalla kirje otettiin vastaa Parisin kongressissa, jossa piti keskusteltaman juuri „Teosofisen Seuran tehtävästä”. En ole saanut mitään personallisia tietoja tuosta kongressista, mutta „Teosofin” syyskuun numerosta luin seuraavan uutisen:

„Pekka Ervastin kiertokirje, jossa ehdotetaan erinäisten järjestöjen yhteenliittymistä ja joka oli lähetetty käsiteltäväksi äsken pidettyyn teosofiseen maailmankongressiin Parisissa, ei joutunut siellä ollenkaan käsiteltäväksi. Kongressin puheenjohtaja vain mainitsi tästä kaikkialle teosofisiin looshieihin lähetetyistä kiertokirjeestä sekä ettei se anna aiheutta minkäänlaisiin toimenpiteisiin kongressin taholta. Asiasta ei pyydetty keskusteluakaan.”

Täytyy tunnustaa, että tämä uutinen hämmästytti minua ensi lukemalta lyhyellä asiallisuudellaan. Ehkä erehdyn, mutta minusta tuntuu, kuin „Teosofi” olisi ollut mielissään siitä, että P. E:n kiertokirjeen kävi niin nolosti suuressa Parisin kongressissa: kirje oli niin tärkeä olevinaan, ja kongressi, jossa oli 1,400 teosofia koolla kaikilta maailman ääriiltä, ei ottanut sitä edes keskustelun alaiseksi!

Todellakin. Paljon teosofejia, toisin sanoen: paljon arvostelukykyisiä henkilöitä oli koolla, ja niillä oli niin paljon tärkeitä hommia, niin paljon arvokkaita asioita pohdittavana, etteivät edes ehtineet pyytää keskustelua nimenomaisen ja tarkoin määritellyn ehdotuksen johdosta. Todellakin. Ehdotus taisi olla liiaksi lapsellinen.

Mihinkä lopputuloksiin sitten Parisin maailmankongressissa tultiin tuon ylen tärkeän kysymyksen, Teosofisen Seuran tehtävän, suhteen?

Selailen luokseni saapuneita lehtiä ja aikakauskirjoja ja saan niistä lukea seuraavaa:

Suomalainen „Teosofi”: „Yleensä ilmeni tässä keskustelussa (T. S:n tehtävästä maailmassa) se näkökanta, että

enemmän on T. S:n huolehdittava henkisen elämän kehittymisestä, suurempi huomio pantava sielujen ravitsemiseen kuin ruumiin, sillä ruumiin ravitsemiseen kykenee kuka tahansa, mutta on paljon vaikeampi kysymys sielun ravitsemisen.”

Mitä? Näenkö oikein? Pitikö mennä Pariisiin ja tuhlata tuhansia markkoja saadakseen tietää, että „sielun ravitsemisen on vaikeampi kuin ruumiin” ja että Teosofisen Seuran on etupäässä huolehdittava henkisen elämän kehittämistä? En ole koskaan tiennytkään, että Teosofisen Seuran tehtäviin on kuulunut ihmisten ruumiiden ravitseminen.

Katsonpahan ulkomaalaisia aikakauskiijoja.

„Theosophistissa” Mrs. Besant ohimennen mainitsee, että kaksi kertaa keskusteltiin „Teosofisen Seuran tehtävästä maailmassa”. Ei muuta mitään. Ja kuitenkin Mrs. Besant istui presidenttinä keskustelukokouksissakin, joten hän kyllä saattoi seurata niiden kulkua. Eivätpä mahtaneet olla hänenkään mielestä kovin tuottavia älyn kannalta katsottuna. Luulisi yhtäkaikki, että tuhat neljäsataa järkevää ja ajattelevaa ihmistä olisi voinut tulla joihinkin tuloksiin vastaisen työn varalle kauan edeltäkäsinkin ilmoitetussa keskustelussa.

Mitä sanoo englantilainen „Theosophy”? Näin: „... keskustelut eivät johtaneet mihinkään...” Sepä oli suoraa kieltä! Tosin se sitten lisää myöhemmin: „Kuitenkin keskustelut vastasivat tarkoitustaan. Vaikkei saavutettu mitään selvää tai sattuvaa loppupäätöstä, vaikkei esiintynyt ketään uutta, muista erkanevaa persoonallisuutta, olivat keskustelut omiansa tasoittamaan koko seurakuntaa. Lujana vaikutelmana pysyy, että tämä olikin niiden päätehtävä ja että tässä maailmankongressissa merkitsivät hämmästyttävän vähän itse puhujat, itse aiheet, itse koneisto niin sanoaksemme; tärkeintä oli kuulijakunta, jäsenten joukko kokonaisuutena. Jotakin ennustettiin, mitä ei vielä ole...”

Kauniisti ja viisaasti puhuttu, ja myönnän, että semmoinen yhteistunnelma ei ole turha, vaan arvokas. Se lisää kauneutta maailmassa, ja semmoista varten voidaan kyllä pitää kokouksia. Mutta kun nyt kerran oli ilmoitettu, että keskustellaan määrätystä tärkeästä kysymyksestä, eivätkö järkevät ihmiset voineet mitään saada aikaan keskustelullaan? Koska

näin ei tapahtunut, tulen siihen johtopäätökseen, että Pariinkin maailman kongressin keskustelut olivat teosofisen ylimalkaisia ja jäivät siksi, siitä syystä ettei esiintuotu mitään selväpiirteisiä ehdotuksia. Mutta samalla silloin kysyn: miksi ei keskusteltu meidän Ruusu-Risti-kirjeemme selvästi määritellystä ehdotuksesta? Ja miksi ei kukaan, joka kirjeen sisällön edeltäkäsini tunsin, pyytänyt keskustelua sen johdosta? Olihan läsnä m.m. joitakuuta Suomen T. S:n jäseniä. Eivätkö he tahtoneet „rikkoa” kaunista yleistunnelmaa?

Ei, pelkään osuvani oikeaan, kun jyrkästi väitän: *ei ollut aikaa*. Aikaahan aina puuttuu teosofisissa kokouksissa. Ei ehditä pohdita loppuun tärkeimpiäkään aatteellisia kysymyksiä, sillä aika loppuu kesken. Niin tapahtui Parisissakin. Ei ollut aikaa kuin kaksi tunti kumpaisessakin keskustelutalaisuudessa, ja kaikki puheenvuorot oli jo edeltäpäin pyydetty. Ei siis muuta kuin: istukaa vain ja kuunnelkaa! Jokainen puhujista sanoi pikku sanottavansa (5 à 10 minuuttia), jonka hän jo edeltäkäsini oli miettinyt valmiiksi — jo kotoa lähtiessään, — ja kun nuo ohjelmapuheet oli pidetty, oli kokous — lopussa. Mistä siis riitti aikaa järkevään neuvotteluun, vakavaan keskusteluun?

Me teosofit, me elämme vielä niin mielellämme tunteisamme. Kunhan tunnelma on kaunis ja veljellinen, on vähempiarvoista, paljonko ravintoa jää yli älylle. Ja kuitenkin meille aina teroitetaan, että tunteet ovat hetkellisiä ja haihtuvia, että niille ei voi mitään rakentaa, vaan että ajatuksesta ja järjestä on aloitettava!

Ruusu-Risti-puomme toinen hedelmä ei siis herättänyt mitään ihmettelyä Parisin teosofisessa suurkokouksessa. Mutta eivät sentään kaikki teosofiset seurat omistaneet sille yhtä vähän huomiota.

Niinpä *Max Heindelin* rosenkreutsiläinen toverikunta (*Rosicrucian Fellowship*), Oceanside, California, kirjoitti minulle heinäkuun 12 p:nä: „Me luimme hyvin suurella mielenkiinnolla teidän kiertokirjeenne „Teosofisen Seuran tehtävä”. Epäilemättä se tulee tekemään paljon hyvää lähentämällä toisiinsa erisuuntaisia seuroja.”

Ja eräs toinen amerikkalainen teosofinen seura, kristillis-

ten mystikkojen järjestö (*Order of the Christian Mystics*), jonka perustajat ovat lääketieteen tohtori *F. Homer Curtiss* ja rouva *Harriette A. Curtiss*, kirjoitti minulle heinäkuun 11 p:nä, vaikka sain kirjeen, joka oli lähetetty Pariisiin ja sieltä palautettu San Franciscoon, vasta syyskuussa:

„Avoin kirjeenne „Teosofisen Seuran tehtävästä” on vastikään saapunut luoksemme, ja me vastaamme heti toivoen, että vastauksemme ehtii käsiinne ennen Parisin kongressia.

„Kirjeenne aihe on ollut sydämилlemme kallis aina siitä lähtien, kun työemme alkoi, kuten voitte nähdä myötäseuraa vasta kiertokirjeestä, ja olemme joka tilaisuudessa koettaneet sitä edistää. Vuonna 1913 T. S:n Los Angeles-looshiin jäsen Mr. Carlos Hardy pani alulle kirjeenvaihdon samanlaisen liittoutumisen aikaansaamiseksi, ja me annoimme sille sydämellisen kannatuksemme ja lupasimme täyttä yhteistoimintaa tarpeen vaatiessa, mutta emme ole siitä sen enempää kuulleet. Mr. Max Heindel teki myös muutamia tunnustelevia huomautuksia samaan suuntaan. Äskettäin teki samanlaisen yrityksen eräs rosenkreutsiläinen seura, mutta koska he eivät aikoneet kutsua mukaan yhtään teosofista seuraa, kieltäydyimme yhteistoiminnasta niin ahtaalla pohjalla, vaikka meitä pyytämällä pyydettiin.

„Kysymys on todella perustavaa laatua, sillä koska ei mikään totuuden esitys saata tyydyttää kaikkia luonteita, ovat kaikki seurat tarpeen. Ja meidän päivinämme *todistelu* eikä paljas teoria — on ainoa, mikä yleisöön vaikuttaa. Jos veljeyttä ja yhteistoimintaa ihmiskunnan hyväksi opettavien seurojen johtajat eivät kykene *todistamaan* oppejaan osoittamalla veljeyttä toisia samalla alalla toimivia kohtaan sekä toimimalla yhdessä niiden kanssa, eivät he saata toivoa, että suuret joukot ottaisivat heidät vakavalta kannalta tai edes pitäisivät heitä vilpittöminä, — suuret joukot, jotka ovat tyytymättömiä vanhoihin oppeihin ja nälkäisinä tarkastavat jokaista hengen elämän murua, mitä heille tarjotaan, ja jotka hartaasti etsivät jotakin tietä, kylliksi suurta ja kylliksi laajaa, joka kykenisi todistamaan ihanteensa käytännöllisellä tavalla ja tyydyttämään heidän sydämensä sisäistä nälkää todellisella henkisellä ruoalla tarjottuna personattomalla tavalla.

„Uuden ajattelun (*New Thought*-liikkeen) seuraajat, joita monet pitävät lapsina henkisessä ja okkultisessa filosofiassa, ovat jo näyttäneet meille tietä Kansainvälisellä Uusi-Ajattelu-Liitollaan, jossa heidän on onnistunut käytännöllisellä toimintapohjalla liittää yhteen mitä erilaisimpia ja vastakkaisimpia aineksia. Ja jos he voivat tämän suorittaa — ei tietenkään ilman muovailua, muuttelua ja kasvua, — niin miksikä eivät vähintään yhtä hyvin siinä onnistuisi semmoiset kehittyneemmät liikkeet, joiden johtajat saavat olla läheisessä yhteydessä suurten Viisauden Mestarien kanssa ja näiltä välittömästi vastaanottaa inspiratsionia?

„Jos sopii, esittäkää kokoukselle Kristillisten Mystikkojen järjestön veljelliset tervehdykset ja paraimmat toivotuksemme, että kokous kantaisi runsaan hedelmän. Ottakoon se ensimmäisen askeleen kohti Henkisen Totuuden seurojen Kansainvälistä Veljeyttä, joka on suoritettava suuren työn seurojen periaatteiden todistukseksi ja ihmiskunnan valaisemiseksi. Me, Kr. M. J., emme ainoastaan puolla teitä, vaan vakuutamme tahtovamme teitä sydämellisesti kannattaa ja toimia yhdessä kanssanne missä tahansa semmoisessa liittoutumassa.

„Olemme teidän veljenne totuuden toveruudessa ja kosmisen Kristuksen valossa ja merkitsemme

Harriette A. Curtiss, F. Homer Curtiss, M. D.

Kristillisten Mystikkojen järjestön perustajat.”

Ollappa Teosofisen Seuran jäsenet yhtä heränneitä ja yhtä selvänäköisiä kuin tuon amerikkalaisen veljeskunnan jalot johtajat!

Tavallaan kohteliaan vastauksen sain myös eräältä toiselta kristillis-teosofiselta liikkeeltä, nim. pastori *Holden Edward Sampsonin* perustamalta kirkolta *Ekklesia*, joka heti lähetti minulle julkaisujaan luettavaksi. Pastori Sampson on teosofisesti ja okkultisesti kehittynyt henkilö. Hän kertoo m.m., että H. P. Blavatsky oli hänen ensimmäinen johtajansa ja opettajansa astraalimaailmassa.

Mutta onpa mitalilla nurjakin puolensa. On seuroja, jotka nähtävästi eivät ole pitäneet Ruusu-Risti-ehdotuksestamme.

Niinpä *Antroposofinen Seura* on vastannut ainoastaan vaitiolollaan. Tohtori *Steinerille* kirjoitin erikoisesti saksan kielellä, mutta ei hänkään ole mitään vastannut. Tosin olen antroposofeilta kuullut, ettei heidän johtajansa yleensä vastaa kirjeisiin.

Mitä taas *Mrs. Tingleyn Yleiseen Veljeyteen* tulee, vastattiin kyllä siltä taholta heti, mutta miten? Lähettämällä minulle muutamia painettuja broshyyreja, joissa selvitettiin, minkätähden Yleinen Veljeyys ei saata olla missään tekemisissä *Mrs. Besantin Teosofisen Seuran* kanssa! Ja vika oli tietenkin T. S:n!

Totta on, että Teosofinen Seura yhä edelleen on kahden yllämainitun yhdistyksen kanssa riidassa. Riitaista väliä ylläpidetään yhä molemmin puolin. Jos siis saamme esim. otaksua, että Parisin kongressissa viittaus annettiin johdon puolelta, että keskustelu P. E:n kiertokirjeestä oli turha, osoittaisi tämä, että kongressin johtajat tuntien väkensä ja itsensä tiesivät tuommoisen yleisteosofisen veljeyden mahdottomaksi. Mutta ei heidän menettelynsä ainakaan siinä tapauksessa ollut periaatteellisesti tai käytännöllisesti demokraattinen, — ja Teosofinen Seura kuitenkin kerskailee demokraattisuudellaan, — sillä ken tietää, mitä huomiota antroposofisella ja *Mrs. Tingleyn* taholla olisi herättänyt, jos suuri yleismaailmallinen teosofinen kokous vakavasti olisi pohtinut yleisteosofisen rauhan ja veljeyden mahdollisuuksia? Jos taas mitään tuommoista viittausta ei annettu johdon taholta, saatamme sitä suuremmalla syyllä valittaa, että Teosofisen Seuran jäsenet vielä ovat niin vähän hereillä! Puhuvat yhtä mittaa ajan vaatimuksista ja siitä, että teosofia on saatettava käytännöksi jokapäiväisessä elämässä, mutta kun heille esitetään suora ja selvä ehdotus rauhan ja veljeyden rakentamiseksi aluksi edes itse teosofein kesken (sillä onhan ensin oman oven edusta lakaistava puhtaaksi), niin ei koko ehdotus anna aihetta edes keskusteluun!

Ja sama arvostelu kohtaa Yleisen Veljeyden ja Antroposofisen Seuran teosofeja.

Mikä ei suinkaan merkitse, etten minä heitä kaikkia rakas-

taisi ja heihin luottaisi — ja joskus vielä toiste parastani yrittäisi.

Toistan tähän lopuksi muutamia sanoja, mitkä Mrs. Besant lausui Kalkuttan Teosofisessa vuosikokouksessa 1917: „Ehtona Teosofisen Seuran elossa pysymiselle on täydellinen suvaitsevaisuus erilaisia käsityksiä kohtaan. Kellään ei ole oikeutta työntää pois veljeään eroavan näkökannan tähden, taikka vaatia omille ajatuksilleen suurempaa ilmaisuvapautta kuin toisten. Meidän täytyy antaa toisille täydellinen ajatuksen vapaus — teidän presidenttinänne on minun ennen kaikkea se tehtävä — ei minään armona eikä etuoikeutena, vaan tunnustaen sen järjen ehdottomaksi oikeudeksi ja elinehdoksi. Olkoon tämä elämämme ojennusnuorana, muuten joudumme surkeaan lahkolaisuuteen, joka tukahduttaa kaiken alotekyvyn ja terveen kasvun... Me omistamme vain osia totuudesta, eikä yhdenkään totuudenetsijän tielle saa asettaa esteitä eikä katsoa häntä yli olan, ellei Seura tahdo ottaa vastuulleen sen menettämisen, mitä hän on sattunut löytämään. Parempi tuhansien erehdysten ohimenevät elämät kuin että *totuus kuristetaan kuoliaaksi syntymähetkenään.*”¹⁾

•

Viisaasti tekee virkaveljemme „Teosofin” toimitus, huomauttaessaan syyskuun numerossa, että „sivulla 156 mainittu Suomen Teosofinen Sosialistiryhmä on, kuten uutisesakin mainitaan, *kokonaan rüppumaton Teosofisesta Seurasta*, joka siis luonnollisestikaan ei ole vastuussa sen ohjelmasta ja toiminnasta.”

Tämä on viisaasti tehty, sillä tuon ryhmän „kultaisissa periaatteissa” on kohtia, joita kannattaa pohtia:

„1) Antaa on parempi kuin ottaa, rakastaa parempi kuin vihata.

2) Fyysillisesti toteutettu veljeys on yhteisen onnen ja rauhan tinkimätön ehto.

3) Käyttää joko lihas- tai älyvoimaansa toisten orjuuttamiseen on alhaista ja rikollista.

4) Yksityisomistusoikeus tuotantolaitoksiin ja maahan,

1) Ajattellessani Parisin kongressia alleviivasin nämä sanat. P.E.

jonka luoja on meille yhteiseksi antanut on väärä, epäveljellinen ja ihmiskunnan sekä siveellistä että aineellista kehitystä vastustava.

5) Auttaa sorrettuita saamaan oikeutensa on tuhat kertaa parempi kuin häväistä heitä almujen annolla.

6) Taistella, ei itsensä, vaan toisten tähden, ei edun, vaan totuuden puolesta on hyve.

7) Kaunista on osata elää jalojen aatteiden elähyttämänä, vaan vielä kauniimpi on osata kuolla niiden puolesta."

En olisi kiinnittänyt huomiotani koko ryhmään ja sen kultaisiin periaatteisiin, joissa on tosia ja oikeitakin näkökohtia, elleivät silmäni olisi takertuneet kahteen sanaan: „taistella” kuudennessa ja „kuolla” seitsemännessä periaatteessa. Niiden johdosta kysyn: minkätähden on kuolema jalojen aatteiden puolesta kauniimpi kuin elämä? Eikö elämä useinkin ole paljon raskaampi ja vaikeampi kuin kuolema? Elämä voi olla pitkällistä marttyyriutta (kuten esim. madame Blavatskyn), kuolema sitä vastoin kuin helpoituksen huokaus.

Vai mitä *kuolemaa* ajattelee ja tarkoittaa Helsingin Teosofinen sosialistiryhmä? Ja minkätähden on puhuttu *taistelusta* edellisessä säännössä?

*

Hämmästyttävä ja samalla ilahduttava uutuuksien sanomalehtikirjallisuuden alalla on toimittaja A. Grönbergin Kera-valla julkaisema „Uusi Yhteiskunta”-niminen, kerran kuukaudessa ilmestyvä lehti. Tämä lehti on „opas kolmijaon toteuttamiseksi yhteiskunnallisessa elämässä” ja on siis tohtori Steinerin Dreigliederung-aatteiden suomalainen äänenkannattaja. Se alkoi ilmestyä viime heinäkuussa ja maksaa vuoden loppuun 15 markkaa, mikä olkoon sanottu niille, jotka haluaisivat sitä tilata.

Ei ollut minulla aavistusta, että kolmijakoate jo olisi löytänyt näin tarmokkaita kannattajia suomalaisten antroposofien kesken. On todella ilolla tervehdittävä tällainen virkeys meillä teosofis-yhteiskunnallisen ajattelun alalla. Kolmijakoateessa on itse pohja ja perustelu semmoinen, ettei kenenkään teosofin pitäisi jättää sitä tutkimatta ja harkitsematta. Esitin asian pääpiirteitä lukijoilleni vuoden vaihteessa

Tietäjässä ja Ruusu-Ristissä. Ken nyt tahtoo paremmin ja perinpohjaisemmin siihen tutustua, hän lukekoon „Uutta Yhteiskuntaa”, joka tarjoaa sekä alkuperäisiä kirjoituksia että suomennoksia.

Olen saanut useampia ystäväilisiä kirjeitä vastaukseksi kysymykseen, mitä Ruusu-Ristin hyväksi olisi tehtävä. Ei yksikään ole ehdottanut aikakauskirjan lakkauttamista, vaan kaikki ovat puhuneet sen tärkeydestä ja välttämättömyydestä. En enää julkaise näitä kirjeitä, koska asia saa toivoakseni onnellisen kääntein Ruusu-Risti-seuran Neuvoston kiertokirjeen kautta, joka tässä numerossa ensimmäisenä julkaistaan.

Kuten Ruusu-Ristin lukijat tietävät, tulee hindulainen teosofi, Mr. B. P. Wadia, käymään Helsingissä lokakuun 18 ja 19 p:nä. Hän pitää kolme julkista esitelmää, jotka tulkitaan, kaksi suomeksi, yksi ruotsiksi. Minua on pyydetty tulkkiksi.

Jos tämä Ruusu-Ristin numero myöhästyy jonkun päivän yli ajan, riippuu se siitä, että koetan saada „Tien varrelta”-osastoon uutisen Mr. Wadian vierailusta. Muussa tapauksessa saamme tarkempia tietoja hänen käynnistään vasta marraskuussa.

Omaksi huviksemme emme tee teosofista työtämme, uskokaa se; ainoastaan koska me toivomme saavamme kasvattaa muutamia yksilöitä toteuttamaan työtämme ihmiskunnan puolesta alkuperäisen ohjelman mukaan, kun Seuran perustajat ovat menneet manan majoille.

H. P. Blavatsky

Jokaisen täytyy hankkia viisautta omilla kokemuksillaan ja ansioillaan.

H. P. Blavatsky

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

VII.

Seitsemän.

Seitsemän on raamatun suuri luku. Se on Mooseksen luomishistorian avain ja kaiken uskonnon symboli. Mooses jätti jälkeensä viisi kirjaa¹⁾ ja laki jakaantuu kahteen testamenttiin.

Raamattu ei ole historiankirja, vaan kokoelma runoja, se on vertausten ja mielikuvien kirja.

Aadam ja Eeva ovat vain ihmiskunnan alkuperäisiä tyyppejä; kiusaaja-käärme on aika, joka koettelee; tiedonpuu on oikeus; sovittava työ on velvollisuus.

Kain ja Aabel edustavat lihaa ja henkeä, voimaa ja älyä, väkivaltaa ja sopusointua.

Jättiläiset ovat vanhat vallananastajat; vedenpaisumus on ollut suunnaton vallankumous.

Arkki on perheessä säilynyt perintötieto: tähän aikaan uskonnosta tulee mysteeri ja rodun omaisuutta. Ham kirotaan, koska hän paljastaa salaisuuden.

Nimrod ja Baabel ovat kaksi alkuperäistä vertauskuvaa ainoasta itsevaltiaasta ja yleisestä maailmanvallasta, josta sittemmin aina on uneksittu; jota ovat yrittäneet toistensa jälkeen assyrialaiset, meedialaiset, persialaiset, Aleksander, Rooma, Napoleon, Pietari Suuren seuraajat, mutta joka aina on jäänyt kesken hajanaisten pyyteitten takia, joita kielten sekoitus kuvaa.

Maailmanvallan ei pitänyt toteutua väkivallan kautta, vaan älyn ja rakkauden kautta. Sentähden raamattu asettaa Nimrodin, raakalaisoikeuden edustajan, vastakohtaksi Abrahamin, velvollisuuden edustajan, joka lähtee maanpakoon etsiäkseen vapautta ja taistelua vieraalla maalla, jonka hän anastaa itselleen ajatuksellaan.

Hänellä on hedelmätön puoliso: ajatuksensa, ja hedelmäl-

¹⁾ Mooseksen kirjat ovat syntyneet pitkän ajan kuluessa eikä Mooses itse ole kirjoittanut niistä kuin vähäisiä osia. *Suom.*

linen orjatar: voimansa; mutta kun voima on tuottanut hedelmänsä, hedelmöittyy ajatuskin, ja järjen poika ajaa voiman lapsen maanpakoon. Järjen ihminen alistetaan koville koetuksille; hänen tulee varmentaa voittonsa uhrin kautta. Jumala tahtoo, että hän uhraa poikansa, s.o. että epäily koetelee dogmia ja että älyllinen ihminen on valmis uhraamaan kaikkensa korkeimman järjen edessä. Silloin Jumala tulee väliin: maailmanjärki alistuu työn ponnistuksille, se näytetään tieteelle, ja uskonkappaleen aineellinen puoli yksistään joutuu uhrattavaksi. Tätä kuvaa oinas, joka sarvistaan on tarttunut pensaikkoon kiinni. Abrahamin elämäkerta on näin ollen vertauskuva antiikkiseen tapaan, sisältäen korkean ilmestyksen ihmissielun kohtaloista. Kirjaimellisesti käsitettynä se on järjetön ja inhoittava kertomus. Mutta eikö Pyhä Augustinus ymmärtänyt sananmukaisesti Apuleiuksen kultaista asia!¹⁾ Suurmiesraukat!

Iisakin historia on toinen legenda. Rebekka on itämaalaisen naisen tyyppi, ahkera, vieraanvarainen, puolueellinen kiintymyksissään, viekas ja vehkeilevä toimissaan. Jaakob ja Esau ovat vielä Kainin ja Aabelin kaksi tyyppiä toistettuina; mutta tässä Aabel kostaa: vapautunut äly voittaa viekkauella. Koko israelilainen nerokkuus sisältyy Jaakobin luonteeseen, tuohon kärsivälliseen ja ahkeraan syrjäyttäjään, joka luopuu vastustamasta Esaun vihaa, rikastuu ja ostaa veljensä anteeksiannon. Kun vanhat halusivat filosofoida, kertoivat he juttuja, — sitä ei koskaan saa unohtaa.

Joosefin historia eli legenda sisältää siemenenä evankeliumin koko hengen, ja Kristus, jota kansansa ei tuntenut, on varmaan monta kertaa itkenyt lukiessaan yhä uudestaan ja uudestaan tuosta kohtauksesta, jolloin Egyptin maaherra heittäytyi Benjaminin kaulaan ääneensä huudahtaen: „minä olen Joosef!”

Israelista tulee Jumalan kansa, s.o. aatteen säilyttäjä ja

¹⁾ Roomalaisen kirjailijan Apuleiuksen (synt. noin 125 j. Kr.) tunnetuin teos on hänen romaaninsa *Metamorphoseon sive de aureo asino libri XI*, jota lyhyesti nimitetään „Kultaiseksi aasiksi“ ja joka parhaasta päästä on satiirinen ajankuvaus. Kauniin episodiin siitä on Edv. Rein suomentanut („Aamor ja Psyke“, 1907).
Suom.

sanan tallettaja. Tämä aate on inhimillinen riippumattomuus ja työntekoon nojautuva kuninkuus, mutta sitä kätkeään huolellisesti kuin kallista siementä. Tuskaisa ja häviämätön merkki painetaan vihittyihin, jokainen totuutta esittävä kuva on kielletty, ja Jaakobin lapset valvoivat miekkakädessä yhtenäisen tabernaakkelin ympärillä. Hemor ja Sihem tahtovat väkisin tunkea pyhän perheen keskuuteen ja häviävät kansoineen valheviikimyksen jälkeen.¹⁾ Hallitakseen kansoja täytyy pyhätön jo ympäröidä itseään uhreilla ja kahuilla.

Jaakobin lasten orjuus valmistaa heidän pelastustaan: sillä heillä on aate, eikä aatetta kahlehdita; heillä on uskonto, eikä uskonnolle tehdä väkivaltaa; he ovat kaiken lopuksi kansa, eikä todellista kansakuntaa vangita. Vaino herättää kostajia, aate ruumistuu mieheen, Mooses nousee, Farao kaatuu, ja pilvi- ja tulipatsas, joka ohjaa vapautetun kansan kulkua, etenee majesteetillisesti erämaassa.

Kristus on pappi ja kuningas järjen ja rakkauden kautta.

Hän on saanut pyhän voitelun, neron voitelun, uskon voitelun, — hyveen voitelun, joka on voima.

Hän saapuu, kun papisto on uupunut, kun vanhat uskonmuodot ovat kadottaneet voimansa, kun järjen isänmaa on sammunut.

Hän saapuu kutsumaan Israelia takaisin elämään, ja jollei hän voi elvyttää Israelia, jonka farisealaiset ovat tappaneet, herättää hän kuolleista maailman, joka on antautunut epäjumalien hengettömään palvontaan.

Kristus on velvollisuuden oikeus!

Ihmisellä on oikeus tehdä velvollisuutensa, eikä muuta oikeutta hänellä ole.

Ihminen, sinulla on oikeus kuolemaan saakka vastustaa sitä, joka estää sinua tekemästä velvollisuutesi!

Äiti! lapsesi hukkuu; mies estää sinua auttamasta lastasi; sinä lyöt tuon miehen ja juokset pelastamaan poikasi... Kuka uskaltaa sinua tuomita?

Kristus saapui asettamaan velvollisuuden oikeuden vastapainoksi oikeuden velvollisuudelle.

¹⁾ I Moos. 34 luku. *Suom.*

Juutalaisten oikeustiede sisältyi farisealaisten oppiin. Itse asiassa nämä näyttivät saavuttaneen dogmatisoimisen etuoikeuden; olivathan he synagoogan lailliset perilliset!

Heillä oli oikeus tuomita Vapahtaja, ja Vapahtaja tiesi olevansa velvollinen heitä vastustamaan.

Kristus on elävä vastalause.

Mutta minkä vastalause? Lihanko järkeä vastaan? Ei! Oikeudenko velvollisuutta vastaan? Ei!

Fyysillisen vetovoimanko moraalista vetovoimaa vastaan? Ei, ei!

Mielikuvituksenko maailmanjärkeä vastaan? Hulluudenko viisautta vastaan? Ei, tuhat kertaa ei, ja vieläkin ei!

Kristus on todellinen velvollisuus, joka panee ikuisen vastalauseensa kuviteltua oikeutta vastaan.

Kristus on hengen vapautus, joka murtaa lihan orjuuden; antaumus, joka kapinoi itsekkyyttä vastaan; ylevin vaatimatomuus, joka vastaa ylpeydelle: en sinua tottele!

Kristus on leski, Kristus on yksin, Kristus on surullinen: miksi?

Sentähden että nainen on prostituoinut itsensä.

Sentähden että yhteiskuntaa syytetään varkaudesta.

Sentähden että itsekäs ilo on jumalaton!

Kristus on viety oikeuden eteen, hänet on tuomittu, hänet on mestattu, — ja häntä jumaloidaan!

Tämä tapahtui maailmassa, joka ehkä oli yhtä vakava kuin meidän.

Tuomarit maailman, jossa elämme, olkaa tarkkaavaisia ja ajatelkaa häntä, joka tuomitsee teidän tuomioitanne.

Mutta ennen kuolemaansa testamenttasi Vapahtaja lapsilleen pelastuksen kuolemattoman merkin: ehtoollisen.

Ehtoollinen! yhteinen yhtymä!¹⁾ Vapahtajan viimeinen sana maailmalle.

Leipä ja viini jaettuna kaikille, hän sanoi, kas siinä minun lihani ja minun vereni.

Hän on antanut lihansa pyöveleille ja verensä maalle, joka halusi sitä juoda, — ja miksikä?

Jotta kaikki tulisivat osallisiksi älyn leivästä ja rakkauden viinistä.

¹⁾ *Communion! union commune! Suom.*

Ah, sinä ihmisten yhteyden merkki, sinä yhteinen pöytä, sinä veljeyden ja tasa-arvoisuuden ateria, koska aletaan sinua paremmin ymmärtää?

Te ihmiskunnan marttyyrit, te kaikki, jotka olette antaneet henkenne, jotta ravitseva leipä ja vahvistava viini riittäisi kaikille, ettekö tekin sano, laskiessanne kätenne näille yleismaailmallisen ehtoollisen merkeille: tämä on meidän lihamme ja meidän veremme!

Ja te, koko maailman ihmiset, te, joita Mestari nimittää veljikseen, ettekö näe ja ettekö tunne, että yleinen leipä, veljellinen leipä, ehtoollisen leipä — on Jumala!

Ristiinnaulitun velkojat.

Te kaikki, jotka ette ole valmiit antamaan ihmiskunnalle verenne, lihanne ja elämänne, te ette ansaitse osanottoa Jumalan Pojan ehtoolliseen! Älkää antako hänen verensä juosta ylitsenne, sillä se tekisi tahran otsaanne!

Älkää kosketelko huulillanne Jumalan sydäntä, se voisi tuntea teidän puremanne.

Älkää juoko Kristuksen verta, se polttaisi sisälmyksenne; jo riittää, että se on juossut turhaan teidän puolestanne!

VIII.

Kahdeksan.

Kahdeksan on vastavaikutuksen ja tasapainoa ylläpitävän oikeuden luku.

Jokainen teko aikaansaa vastavaikutuksen.

Semmoinen on maailman yleinen laki.

Kristinuskon täytyi synnyttää antikristuksen usko.

Antikristus on Kristuksen varjo ja samalla hänen esillennostajansa ja todistajansa.

Antikristus syntyi kirkossa jo apostolien aikana: Joka nyt seisoo lujana, seisokoon lujana kuolemaan saakka, sanoi pyhä Paavali, ja laittomuuden ihminen on ilmestyvä.¹⁾

¹⁾ Oliko tekijällä mielessään Paavalin toinen kirje tessalonikalaisille ja varsinkin sen toinen luku? *Suom.*

Protestantit sanoivat: paavi on antikristus.

Paavi vastasi: jokainen kerettiläinen on antikristus.

Antikristus ei ole paavi eikä liioin Luther; antikristus on Kristuksen hengelle vastakkainen henki.

Antikristuksen henkeä on oikeuden anastaminen oikeuden (vallan) vuoksi; niin myös ylpeyden hallitusvalta ja ajatuksen despotismi.

Antikristuksen henkeä on protestanttien muka uskonnollinen itsekkyyks yhtä hyvin kuin huonojen katolilaisten herkkäuskoinen ja röyhkeä tietämättömyys.

Antikristus hajoittaa ihmisiä sen sijaan, että niitä yhdistäisi; antikristusta on riidan henki, opettajain ja lahkolaisten härkämäisyys, jumalaton halu anastaa totuus itselleen ja sulkea toiset siitä ulos tai pakoittaa koko maailma alistumaan meidän ahdasmielisiin tuomioihimme.

Antikristus on pappi, joka lausuu kirouksen siunauksen asemasta, joka etäännyttää, missä hänen pitäisi lähentää, joka nuhtelee, kun hänen pitäisi rohkaista, joka tuomitsee sen sijaan, että hänen pitäisi pelastaa.

Antikristuksen henkeä on vihaa uhkuva uskonkiihko, joka vie rohkeuden hyvältä tahdolta.

Antikristusta on kuoleman, alakuloisuuden ja rumuuden palvonta.

„Minkä tulevaisuuden valmistamme pojallemme?” sanovat järjettömät vanhemmat. „Hän on hengeltään ja ruumiiltaan heikko eikä hänen sydämensä vielä näytä elon merkkiä: tehkäämme hänestä pappi, jotta hän saisi elatuksensa alttarista.” Eivätkä he ole ymmärtäneet, ettei alttari ole laiskoja elukoita varten tehty kaukalo.

Katsokaapa noita arvottomia pappeja, tarkastakaapa noita niin sanottuja alttarin palvelijoita. Mitä sydämellenne puhuvat nuo lihavat tai raatomaiset miehet katseettomine silmineen, nyrpistettyine tai ammottavine huulineen?

Kuunnelkaa heidän puhettaan; mitä teille opettaa tuo epämiellyttävä ja yksitoikkoinen mumina?

He rukoilevat samalla tavalla kuin he nukkuvat ja he uhraavat niinkuin he syövät.

He ovat koneita täynnä leipää, lihaa, viiniä ja tyhjänpäiväisiä sanoja.

Ja kun he nauttivat — niinkuin osterit päivänpaisteessa — siitä, että ovat ilman ajatuksia ja ilman rakkautta, sanotaan heistä, että heillä on sielun rauha.

Mutta heidän rauhansa on eläimen rauhaa, ja ihmiselle on haudan rauha parempi; sillä he ovat tyhmyyden ja tietämättömyyden pappeja ja antikristuksen palvelijoita.

Todellinen Kristuksen pappi on ihminen, joka elää, kärsii, rakastaa ja taistelee oikeuden puolesta. Hän ei kiistele eikä hän moi, hän levittää anteeksiantamusta, ymmärrystä ja rakkautta.

Todellinen kristitty on vieras lahkolaisuuden hengelle; hän on kaikkea kaikille, ja hän pitää kaikkia ihmisiä saman isän lapsina, isän, joka tahtoo pelastaa heidät kaikki; koko uskontunnustus merkitsee hänelle vain yhtä: lempeyttä ja rakkautta; hän jättää Jumalan huostaan oikeuden salaisuudet ja ymmärtää itse vain armeliaisuuden.

Hänen mielestään pahat ovat sairaita, joita täytyy surkuttella ja parantaa; maailma erhetyksineen ja paheineen on hänelle kuin Jumalan sairaala, jonka hoitaja hän tahtoo olla.

Hän ei usko olevansa ketään parempi; hän vain sanoo: niinkauan kuin voin paremmin, tahdon palvella toisia, ja kun tulee aika kaatua ja kuolla, ottavat ehkä toiset minun paikkani ja palvelevat.

ÉLIPHAS LÉVI

Ranskan kiel. suom. P. E.

Meidän päivinäme „kansan ääni“ — ainakin mitä tulee sivistyneitten ääneen — ei ole enää „Jumalan ääni“, vaan aina ennakkoluulojen tai itsekästen vaikuttimien ja usein ainoastaan kansan epäsuosion ääni. *H. P. Blavatsky*

Ei kukaan voi tulla teosofiksi, joka ei jo ole sitä sisässään. *H. P. Blavatsky*

TIE KRISTUKSEN LUO

II. KIELTÄYTYMINEN.

Toinen askel tiellä Kristuksen luo on kieltäytyminen. Meidän ei ole sekoitettava kieltäytymistä ulkonaiseen pidättäytymiseen. Kieltäytyminen on puhtaasti sisäinen asia eikä sillä ole ulkonaisten asiain kanssa ennenkaikkea mitään tekemistä. Joka pidättäytyy alkoholin käytöstä, lihansyönnistä tai jostakin muusta nautinnosta, sentähden, että hän pelkää niiden seurauksia, hän ei ole vielä kieltäytynyt. Joka välttää ulkonaisia nautintoja, vaikka hänellä on himo niihin, hän vahvistaa himoansa, kunnes se hänet voittaa. Vieläpä moni kasvissyöjä on palannut jälleen lihansyöntiin, koska hänen uuden elämäntapansa vaikutin ei ollut siveellinen. *Pidättäytyminen ei ole vielä mitään kieltäytymistä.*

Himoa ei voiteta alaspainamalla eikä sitä myöskään hävitetä tyydyttämällä. *Tyydyttämisen kautta kasvaa himo.*

Kieltäytyminen on niiden sisäisten syitten poisjuurimista, jotka saavat aikaan ulkonaisia tekoja. Joka hävittää syyn, hän tekee tyhjäksi myös vaikutuksen. Synti ei piile ulkonaisessa teossa, vaan tietoisuudessa, josta se saa alkunsa. Jokainen persoonallinen halu on itsekäisyyttä ja sentähden syntiä. Sentähden on kieltäytyminen halujen ja oman tahdon kuolettamista. *Täydellinen haluista vapautuminen on toinen askel tiellä Kristuspäämäärään.*

Tämä vaatimus näyttää monesta liian kovalta ja liian vaikealta, mikä hänet pidättää teosofisiin oppeihin lähemmin puuttumasta. Ja kuitenkin on tämä erehdystä. Ei ole vaikeata kieltäytyä jostakin halusta, jos kuoletetaan mielikuva, johonka halu liittyy. Joka ei laske yhtään ajatusta tietoisuuteensa tunkeutumaan, hänessä ei synny myöskään mitään haluja. *Ajatusten hallitseminen* kuuluu siitä syystä tien toiseen asteeseen. Ihmisen täytyy oppia olemaan ajattelematta, sillä ainoastaan silloin on hänellä valta ajatustensa yli. Useimmat ihmiset eivät vielä osaa ajatella, vaan ovat ajatustensa orjia. Ajatuksen hallitsemisen puute on myös pääsyynä meidän aikamme hermostuneisuuteen ja useimpiin sairauksiin. Uskonnollisesti pyrkivä hallitsee ajatustensa tiedottomasti

suunnatessaan tahtonsa siihen, mikä on ajatusten yläpuolella. Tosi uskonnollinen ihminen tuskin tulee hermostuneeksi.

Kieltäytyminen on vapautumista kaikista pakkomielikuvista, joiden alaisina melkein kaikki ihmiset kärsivät. Kun sielu on täydellisesti vapaa kaikesta katoavaisesta harhasta, silloin virtaa ylhäältä, korkeammalta tasolta, joka on ajatustason yläpuolella, sieluun tiedon valo ja antaa korkeimman onnen, syvimmän ilon: jumalallisen rauhan.

Siitä syystä ei kieltäytyjä ole mitään vailla. Joka kieltäytyy kaikesta katoavaisesta, hän voittaa katoamattoman. *Joka saavuttaa tämän yhden, ainoan tärkeän, hän saa senkautta kaiken.*

Kieltäytymisen aste on suuren taistelun aikaa. Joka rämässä istuu, hänellä ei ole mitään taistelua, mutta joka pyrkii päästä vapaaksi loasta, hänen täytyy taistella esteitä vastaan.

Alempi luonto on korkeamman leppymätön vihollinen. *Ihmisellä ei ole mitään muuta vihollista kuin persoonallisuutensa.* Kun Kristus on syntynyt ihmissydämessä, vainoaa sitä Herodes, itsekkäisyys ja itserakkaus. Vasta Herodeksen kuoleman jälkeen palaa Kristuslapsi jälleen. Niin opettavat raamatun kertomukset Kristustietä vertauksissa. Ihmisen ennakoluulot, halut ja himot ovat eläviä muotoja, joilla useinkin on suuri valta. Ne ovat riistäneet sielulta voiman ja sentähden tämä on heikontunut. Ne ovat ryöstäjiä ja murhaajia raamatun vertauksessa samarialaisesta matkamiehestä. Joka ei voi hallita ajatuksiansa, siltä nämä ne ryöstävät. Tämä on syynä ihmisten heikkouteen. *Joka sitävastan on ajatustensa herra, hänellä on valta kaikkien luonnon voimien yli.* Joka on tappanut oman luontonsa villipedot, hänen päällensä eivät koskaan hyökkää ulkonaiset petoeläimet, koska ulkomaailman voimat ovat vuorovaikutuksessa sielun sisäisten voimien kanssa. Joka hallitsee nämä jälkimäiset, sillä on valta myöskin edellisten yli.

Tien toisella asteella heitetään pois olemassaolon suuret kaheet:

*Persoonallinen turhamielisyys,
Epäily ja
Taika-usko.*

Oppilaalla on ehdoton luottamus oikeudellisuuden jumalalliseen lakiin, mikä antaa jokaiselle sen, minkä hän ansaitsee.

Niin on kieltäytyminen edellytyksenä ja ehtona Kristuksen voimien ja kykyjen saavuttamiselle. Kuitenkaan ei ihmisen ole taisteltava. Ei kukaan voi omasta tukastaan vetää itseään ylös suosta. *Kristus ihmisessä on taistelija*. Oppilaalta vaaditaan ainoastaan, että hän ei käy vihollisen puolelle. Tätä taistelua ihmisessä olevan ikuisen ja katoavaisen välillä opetetaan kaikissa pyhissä kirjoissa, varsinkin itämaitten pyhässä kirjassa *Bhagavad Gitassa*, mutta myöskin vanhassa ja uudessa testamentissa. Taistelulla Davidin ja Goliathin, filistealaisten ja Israelin kansan välillä on suurempi merkitys, jos me katsomme sitä enemmän sisäisenä tapahtumuksena kuin historiallisena ilmiönä. Vanhan ajan viisaat ovat erityisistä syistä opettaneet uskonnon korkeampia totuuksia vertausten muodossa.

III. YHTEYTYMINEN.

Kolmas askel tiellä Kristuspäämäärään on yhteytyminen.

Joka on tietoisuudessaan vapautunut kaikesta katoavaisesta, hän on käynyt sisälle ikuisuuteen. Kristillinen mystikko sanoo: „*Karkoita kaikki pois, mikä ei ole Jumalaa, niin yksistään Jumala jää jäljelle.*” Kun olemme poistaneet lian astiasta, niin on veden puhtaus jälleen ilmeinen, kuten se oli ennestään. Puhdasta ei voi epäpuhdas, vieras koskaan hävittää, vaan ainoastaan sen ilmenemistä himmentää. Ihminen tuntee yhteytensä Jumalan kanssa, kun hän karkoittaa kaikki kuvat ja vertaukset tietoisuudestaan.

Totuudessa ei tunteminen (Teosofia) synny yhteytymisen tahi sulautumisen kautta, *sillä Jumala ei ole mikään yhteenliitos, ei mikään yhdistelmä, vaan ykseys*. Ja kuitenkin ei yhdistyminen ole yksilöllisyyden kadottamista, sillä sitä, mikä on todellista ihmisessä, ei voi koskaan eikä millään hävittää. Kuitenkaan ei se ole ihmisellinen, vaan jumalallinen yksilöllisyys, joka jää jäljelle. *Jos me pidämme sata kynttilänliekkiä yhdessä, niin palavat ne kuin yksi liekki, ja kuitenkin on*

jokaisella liekillä oma itsenäisyytensä. Tämä on veljestyksen ja yhdistymisen paras vertauskuva.

Koko maailmankaikkeuden ja jokaisen siinä olevan olennon perustana on kosminen valo, *alkuvalo* (Buddhi), johon kaikki olennot aatteina (ituina), mutta ei yksilöityinä, sisältyvät, kuten sadepisara, jää, lumi, sumu sisältyvät valtameriin ja kipinät tuleen; siitä syystä ovat kaikki oliot tihennettyä valoa. *Kehityksen päämäärä ja olemassaolon tarkoitus on jumalallisen valon yksilöityminen*. Siinä elävät täydellistyneet, arkki-enkelit, buddhat, kristukset y.m. *tietoisina* olentoina. Täältä käsin ohjaavat he kaikkia tapahtumia luonnossa.

Jos me läpäisemme sielumme himmeyden henkisellä tahdollamme, mikä tapahtuu teosofisella rukouksella, niin repeytyy vihdoin pitkän harjoituksen jälkeen pyhätön esiverho ja meidän sisäinen silmämme näkee *henkisen auringon, Jumalan pojan*, jonka valossa me tunnemme totuuden, ykseyden.

Tietoisuudessa on neljä astetta:

Ymmärrys (Kaama-Manas),

Järki (Buddhi-Manas),

Tieto (Buddhi) ja

Kaikki-itsetunto (Aatma).

Ymmärrys, mikä ihmisellä on sama kuin eläimillä, on keinokeinoista, aineesta riippuvaista valoa, järki päivänvaloa, joka loistaa huoneeseen ja heijastuu sen seinistä, tieto välitöntä auringonvaloa, jonka me näemme, kun menemme ulos pihalle. Joka yhdistyy valon lähteen, Auringon (Aatman) kanssa, se on tullut itse totuudeksi. Mystikko sanoo: „*Sinä olet Jumala, jos sinun tahtosi on Jumalan tahto.*”

Henkisen näkemisen elin on kolmas silmä, käpyrauhanen. Jolle onnistuu alituisella, vuosikausia harjoitetulla mietiskelyllä sulkea päänsä sisus kaikilta fyysillisiltä vaikutuksilta, hänessä kehittyy henkinen silmä: hän tulee lyhyessä ajassa kaikkietäväksi. Joka alituisesti elää siinä tilassa, hän on *adepti, Kristus*. Oppilaalla ei kuitenkaan vielä ole voimaa pysyä pitkää aikaa yhdistymisessä, minkätähden hänen täytyy aina uudestaan voittaa. Ainoastaan „*harjoitus tekee mestariksi*”.

Keino, jolla yhteytyminen voidaan saavuttaa ja siinä py-

syä. on teosofinen rukous, *mietiskely*. Ilman sitä ei vielä kukaan ole viisautta saavuttanut. Sillä ei ole mitään yhteistä kirkko-uskovaisen itsekkään rukouksen kanssa, joka rukoilee Jumalaa olemaan toki niin armollinen ja antamaan rukoilijan itsekkäälle persoonalle, joka ei välitä lähimmäistensä parhaasta, iankaikkisen autuuden. *Teosofinen rukous on tahdon ja tietoisuuden keskittämistä jumalalliseen sanään*, sellaisena kuin se ilmaisee itsensä oppilaan sielussa. Jumalan elävä sana ei ole sama kuin raamatun kuollut kirjain, vaan rakkauden, rauhan, hyvyyden, lempeyden, totuuden elävä voima, eli *jumalallisen luonnon ominaisuudet*. Joka aina suuntaa tahtonsa rakkauteen, hän tulee rakkaudeksi; joka aina tahtoo rauhaa, hän on käypä rauhaan sisälle.

Tätä sielullisen kehityksen tapaa, vapautumista jumalallisen sanan voimalla, opettavat kaikki aarialaiset uskonnot. Se varjelee oppilaan suurista vaaroista, jotka häntä uhkaavat tiellä. Nykyaikana kehuvat uskonnolliset puoskaroitsijat kaikenlaisia okkultisia tapoja ja harjoituksia, joista tietämättömiä täytyy varoittaa.

IV. TOTEUTTAMINEN.

Neljäs ja viimeinen askel tiellä Kristuspäämäärään on toteuttaminen.

On itsestään selvää, että hyvän ja toden tahtomisen ei tule jäädä pelkäksi aikomukseksi. Se mikä on sisällisesti todeksi ja hyväksi tunnettu täytyy elämässä teon kautta *toteuttaa*. Jokapäiväisen elämän perheessä, toimessa ja seurustelussa täytyy olla sopusoinnussa korkeimman tietämisen kanssa. Kaikki aarialaiset uskonnot opettavat korkeimpana oppinaan Jumalan kaikkialla läsnäoloa. Mutta kuinka harvat sen opin kannattajista ja uskovaisista elävät sen mukaan! Kristillisuus opettaa: „*Rakastakaa vihollisianne!*” ja kuitenkin vainotaan toisinuskovia. Opetetaan: „*Rakasta Jumalaa ja lähimmäisiäsi niinkuin itseäsi!*” ja kuitenkin iloitaan, jos onnistutaan kukistamaan kilpailijansa. Se on juuri kaiken yhteiskunnallisen kurjuuden syy, ettei noudateta uskonnon käskyjä.

Joka tuntee, että hän olemukseltaan on *yhtä* kaiken luodun kanssa, hän ei voi arvostelevin silmin katsoa lähimmäisiänsä eikä muita luomakunnan olentoja.

Hänen on mahdotonta tarkoituksellisesti loukata yhtään elävää olentoa.

Hän ei tietoisuudessaan eroittaudu enää muista ihmisistä.
Viisas ei näe luonnossa mitään pahaa ja rumaa.

Hän tietää, että rodun ja kansallisuuden omituisuudet, samoin kuin usko, sukupuoli ja yhteiskunnallinen asema ovat ainoastaan ohimeneviä, vaihtuvia ilmiöitä, eivätkä ole tosi ihmiseen kuuluvia. Vain tietämätön ihminen arvostelee ihmistä hänen pukunsa mukaan.

Joka on elämän yhteydessä, näkee kaikessa Jumalan omana tosi itsenään.

Viisas rakastaa itseään kaikissa olennoissa.

Tietävälle on jokainen hänen tekonsa Jumalan palvelusta. Kaiken, minkä hän tekee, toimittaa hän tietoisuudessaan ja Jumalan nimeen (voimasta).

Hänen tahtonsa on suunnattu kaikkien olentojen hyväksi ja ihmiskunnan kehitykseksi.

Hän on jumalallisen tahdon, karmallisen lain palvelija.

Hän ei kerjää mitään, sillä hän ei ole mitään vailla.

Hän ei pyydä itselleen mitään apua, koska hän ei ole huolissaan tekojensa menestyksestä.

Hän ei ole milloinkaan pettynyt, koska hän ei mitään odota.

Hän ei pyri mitään omistamaan, koska hän saa kaikki, mitä hän tarvitsee.

Hän tietää, että kunnianhimo ja maine ovat vain saippua-kuplia.

Viisas ei valita kohtaloansa eikä maailman epätäydellisyyttä, sillä kaikki, mikä tapahtuu, tapahtuu välttämättömästi. Ei koko luonnossa ole vapaata tahtoa, sillä kaikki noudattaa lakia. *Viisas yksin on vapaa, sillä hänen tahtonsa on sama kuin Jumalan tahto.*

Mutta tietävä ei katso maailmaa välinpitämättömyydellä, ylpeydellä eikä halveksimisella, sillä hänhän on itse kaikki.

Hänellä ei ole yhtään vihollista, vaikka häntä kaikki vainoisivat.

Hän taistelee olemassaolon tähden.

Hänen elämänsä on alituista keskittymistä totuutta ja kaikkien olentojen hyvää kohtaan.

Valistunut ei huolehtien mietiskele maailman salaisuuksia, sillä nämä ilmenevät itsestään hänen henkiselle silmälleen.

Hän ei arvostele lähimmäisiänsä, sillä hän tietää, ettei kukaan ihminen voi toimia muuten, kuin mitä hänen täytyy.

Hän ei tee itseänsä rankaisemisen välikappaleeksi, vaan jättää sen tietämättömille, jotka eivät sitä paremmin ymmärrä.

Vuusas ei pyydä itsellensä minkäänlaisia oikeuksia, sillä hän saa, mitä hän on ansainnut.

Hän ei ole herkkätuntoinen eikä joudu vihaan, jos tietämättömät häntä moittivat.

Hän ei pyydä, että ihmiset häntä rakastaisivat, meillä ei ole mitään oikeutta saada rakkautta toiselta, mutta kylläkin velvollisuutemme rakastaa.

Vuusas ei huolehdi myöskään lähimmäistensä velvollisuuksista, jos ei sitä hänen toimensa vaadi.

Mutta hän täyttää omat velvollisuutensa suurimmalla huolellisuudella, sillä hän tietää, ettei hän pääse maallisen olemassaolonsa kahleista, ennenkuin hän on maksanut kaikki velkansa, mitä hän aikaisemmassa maaelämässä on tehnyt. Täyttämättömät velvollisuudet tulevat oppilaalle seuraavassa maaelämässä uudestaan eteen. Jokaisella on se toimi, jossa hän voi kehittää puuttuvia hyveitensä. Sentähden ei oppilas ole toimeensa eikä asemaansa tyytymätön.

Kristuksen oppilas ei tavoittele persoonallista taivasta tämän elämän toiselta puolen. Teosofiassa ei ole mitään tällä puolen ja tuolla puolen, kaikki vastakohtat ovat voitettut ykseydessä. Oppilas tietää, että itsetunteminen täytyy saavuttaa ruumiillistuksen aikana eikä odota mitään kuolemalta.

Kristuksen oppilas on *koditon*, mutta koko maailmankaikkeus on hänen kotinsa. Kuitenkin täyttää hän sen valtion lait, jossa hän elää, ja hän vaikuttaa siinä kansassa, johonka hän on ruumiillistunut, sen rodun kehittymiseksi ilman vihamieltä muita kansoja kohtaan.

Ei liene kenellekään ihmiselle ollut mahdollista suorittaa Kristustien neljä askelta yhdessä ainoassa maaelämässä. Yleensä vaatinee tie vähintään seitsemän ruumistusta, mutta tarvitsee niiden luku useimmille olla paljon suurempi.

Myöskään eivät askeleet seuraa toisiaan siten, että korkeampi aste kumoaa alemman, vaan pikemmin läpäisevät ne toisensa, niin että harjoitukset ja tilat enimmäkseen välittömästi seuraavat toisiaan. Ei ole mitään yhdistymistä ilman kieltäytymistä ja samanaikaista toteuttamista. Kuitenkaan ei oppilaalta vaadita mitään täydellisyyttä. Voima kasvaa vain alituisen harjoituksen kautta, ja kasvaminen tarvitsee aikaa.

Elämä elämältä lähenee teosofian oppilas yhä enemmän sitä *porttia*, joka erottaa temppelin esipihan pyhimmästä. Vielä on päätehtävä jäljellä, kestettävä vaikein koetus: on työnnettävä syrjään *rautainen salpa*, joka sulkee portin; tappelava hirmulisko, joka vartioitsee hänen sisäänmenoan, ettei mitään epäpuhdasta pääse pyhimpään. Itsekkäisyyden käärme ei ole ainoastaan vaivutettava horrokseen, vaan se täytyy tappa.

Portin takana vartoo *Mestarien veljeskunta* kokelasta. Ylevän juhlan (Initiatio), *ylösnousemuksen* kautta, jossa adeptioppilas Mestarin avulla jättää fyysisen ruumiin ja nousee ylös persoonallisuuden haudasta (laskeutuu alas ristiltä), tulee hän Adeptiksi, *Kristukseksi* ja otetuksi viisaitten yhteyteen. Nyt on hänen elämänsä turvattu. Hän on välttänyt vaaran kehityksen tiellä joutua takaisinheiteytyksi ja menettäneeksi elämänsä. Hän on saavuttanut virran tuonpuoleisen rannan. *Hän on pelastettu ja tullut ihmiskunnan pelastajaksi.*

Nykyajan kulttuuri-ihmiskunnalla on Richard Wagnerin „*Parsifalissa*” teos, jossa tie Kristuspäämäärään on näytelmällisesti esitetty. Parsifalissa näemme oppilaan, joka voitettuaan vihollisensa omassa alemmassa luonnossaan tulee Kristukseksi ja nyt on kykenevä toimimaan pelastajana kärsivän ihmiskunnan pelastamiseksi.

Tämä on se ylevä päämäärä, johon koko ihmiskunta, suurimmaksi osaksi vielä itsetiedottomasti, pyrkii. *Kristus on jokaisen ihmisen määrä* ja jokaisella tulee olla toivo kerran saavuttaa tämä päämäärä. Silloin on voimassa häneenkin nähden Parsifalin loppulauseen totuus:

„*Vapautus vapauttajalle!*” *HERMANN RUDOLPH*

Suom. G. A. B.

KAHDEN

I

*Jo kattaa, rakas, syksyn ilta puiston,
jok' on kuin pala hautuumaata vain,
myös tuonne hautasimme kesän muiston
ja onnen hetket öitten valkeain.*

*On niinkuin ristejä nuo koivut nuoret
niin tummaa taustaa vasten tuolla noin
ja niinkuin kirkkomäkiä nuo vuoret,
joill' aikaan juhannuksen unelmoin.*

*On raittikin niin kolkko, yksinäinen,
kuin oisi kuolo käynyt poikki sen,
tienviittakin niin synkän mieltiväinen,
kuin kaipaisi se ääntä askelten.*

*Ei näy, ei kuulu kulkijata tuolla,
on liian synkkä matkamiehen tie,
siks lymyy hän, kuin mekin, kodin puolla
ja kera ystävänsä kaksin lie.*

*Hän varmaan hämärtyvän ruudun takaa,
kuin mekin, rakas, tähyy odottain,
syttyiskö hälle tähti onnen-vakaa,
mi täyttää lupaukset unelmain.*

*Oi, armaani, on pieni syksyn ilo,
siks riennä syliini ja tänne jää!
On povessamme säästö, päivänkilo,
mi vielä talven tullen lämmittää.*

II

*On viime punoitus jo puiston puissa,
 se punoitus, mi tietää kuolemaa,
 on jotain synkkää haapain haaveiluissa,
 mi lopun loppua jo ennustaa.
 On kuolonvävähdyistä kaikkialla:
 lehvissä, kukkasissa nurmikon.
 Nyt riutuu sairas tarha taivasalla,
 ja luonto on kuin orpo onneton.
 Vaan kulkekaamme vielä puiston teitä,
 joit' auringossa käytiin toukokuun,
 kun kevään riemu elähdytti meitä,
 ja hymy auringoitsi silmän, suun!*

*Oi, muistatkos sa poppeliin tuoksun,
 mi huumasi kuin hashis ihmemaan,
 ja kevätvetten riemuitsevan juoksun,
 mi lauloi luomisilon onneaan,
 tuon tunnelman, niin suuren, ihmeellisen,
 mi valtaa meidät aikaan kevään kuun,
 kun povi tuntee polton kummallisen,
 ja vaisto löytää suudelmien suun?*

*Noin oli silloin, rakas, touon kuussa,
 vaan nyt on edessämme hautuunmaa,
 nyt on kuin ristinmerkki joka puussa,
 nyt kaipaa tarha haudankaivajaa.*

*Tuo oli kaunis, liian kaunis muisto.
 Voi hautojas, voi vainajias, puisto!*

III

*Oi, herää, armaani, herää jo:
on mulla valkea laulelo! —*

*Jo ikävöityä liukuu lunta,
on puisto valkea valtakunta.*

*Oi, katsos liukua untuvaisten,
oi, katsos laskua kaunokaisten!*

*Kuin rapsodiain on rytmi noiden,
kuin joonilaisien lauleloiden,*

*niin kaunis, sulava, puhdas, oi,
ett' tarha onnesta unelmoi!*

*On kuni lumottu taivas, maa:
tuon valkomuurin ei näe taa.*

*Kuin alku, loppukin etäisyyden,
kuin esikartano iäisyyden*

*on tänä aamuna tämä maa,
niin täynnä laulua, tunnelmaa!*

IV

*Sen tiedän, rakas, tiedän varmaan, että
ei suurta riemua saa kyynelettä,
ett' onnen aurinkoinen elonvoima
on pitkän itkun, murheen aateloima,*

*ett' ehtymätön kyyneltulva rinnan
saa maksaa suuren onnen kalliin hinnan,
ett' autuaita lemmen suuteloita
et ilman silmän kosteutta voita.*

*Ken kulkenut ei surun siimeksessä,
vaan päivän aina käynyt välkkehessä,
ei tunne olemusta onnen moisen,
kuin tuntee kulkenut tien angervoisen.*

*Vaan tuon ma kulkeneena tiedän, että
ei suurta riemua saa kyynelettä,
ett' onnen aurinkoinen elonvoima
on pitkän itkun, murheen aateloima.*

V

*Oi, tätä yötä, kuutamota tuota,
niin suurta, valkeata, kummaakin!
Romeo, tullen Juliansa luota,
ihaili jumaloiden kumpaakin!*

*On tähtikirkas kalvo joutsenlammen,
jonk' kaarekaulat yössä unelmoi,
ja alta vaikenevan uhritammen
pehmeä, rakastunut nauru soi.*

VI

*Jos taikalaulun keksisin ma kumman niin,
 mi joka murhees viihdyttäis kuin tumman niin,
 mi joka varjon karkoittais sun kasvoiltas
 ja joka rypyn silittäis sun otsaltas,
 kuin tuuliharppu ainiaan sun ovellassas
 ma soisin ja kuin sydän soi sun povessas.
 Jos viime hetki maailman sais hiipien,
 ja yön sois yllä suhina suur-siipien,
 niin laine olla mielisin, jok' kantaisi
 sun syvyyteen ja Nirvanan sull' antaisi.*

VII

*Soinnuta sointuja illansuussa,
 suuren riemun kieltä!
 Pulmuset kukkivat omenapuussa!
 Pois minun onneni tieltä!*

*Soinnuta sointuja illansuussa
 suuria Ossianin!
 Käköset kukkuvat „mandelpuussa“
 valtakunnassa Panin!*

*Soinnuta sointuja toukojen kuussa,
 Helluntaita on vielä,
 kirkkovenheitä salmensuussa,
 Lauroja kirkkotiellä!*

VIII

*Muratti tumma, maineen otsalehti,
jo, katsos, Danten ohimoille ehti!
Kas, kuin se kiertää päätä jumalaista,
tuot' otsaa korkeaa ja roomalaista!
Kas, kuin se loistaa kevään auringossa
kuin kultakirjain hautakammiossa! —*

*Vaan muistatkos sa metsää kypressin,
lehtoa myrtin, tarhaa laakerin,
muratin maata luona auringon,
miss' yllätti pien' leivo Romeon?
Kuin oli tuolla taivas ihmeen suuri,
muratti siellä, missä vanha muuri!
Kuin näki tumma tuolla suurta unta
edessään kauneuden valtakunta! —*

*On parvekkeelta kuulun kuutamon
jo tullut tänne leivo Romeon.
Se puhuu vielä samaa lemmen kieltä,
mi tuttu myös on Lauran kirkkotieltä
ja kirjasta, jok' yössä kammion
Francescan syöksi syliin Paolon. —*

*Oi, muistatkos sa metsää kypressin,
lehtoa myrtin, tarhaa laakerin,
muratin maata luona auringon,
miss' yllätti pien' leivo Romeon?*

IX

*Oot ihmeellinen taideteos, käsi,
min joku Hellaan veistäjistä loi.
Sa paulot, kammitsoit sun ystäväsi,
ett' öisin sinusta hän unelmoi.*

*Oi, viivapuhtauttas, käsi, oi,
ja valkeutta hienon hipiäsi,
oi, viihdytystä, jonka mulle soi
sun hyväilyysi, oi, sun hellyyttäsi!*

*Kuin loisti kostealla nurmikolla
hipiä Ledan muinoin ihanasti,
niin pieni kätesi myös hurmaavasti
mun kiehtoo katseeni. Kuin auringolla
on sillä lämpö valtimoiden alla,
ja lämpöä on vähän maailmalla . . .*

X

*Hüpii hiljaa, hiirenhiljaa luoksemme jo tyyni yö.
Tunne, rakas, tyynemmin jo ranteen valtimokin lyö!
Hiljaisuus kuin suuri siipi kaartuu yli kammion.
Hyvää yötä, kultasilmä! Herää nousuun auringon!
Hiljaisuus on hyvä henki, pikemmin kuin sanat nuo
kahden äänettömän kaipuun hartaasti se yhteen luo.
Kaksi hengenheimolaista yhteen syliin liittyy, kun
hiljaisuus kuin Pyhä Henki täyttää majan lukitun.
Asetahan kätes, rakas, päälle tämän valtimon,
katsos, kuinka sama tahti näillä valtimoilla on!
Nyt on sydän syömen luona, sielu sielun luona on.
Hyvää yötä, kultasilmä! Herää nousuun auringon!*

RAFAEL RONIMUS

SUPRAMATIN VIERAILU KAUKAISESSA TÄHDESSÄ

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta „Planeetan kuolema”.

(Jatkoa artikkeliin „Muuan okkultinen romaanisarja”.)

Auringon punertavat säteet valaisivat jylhää, ihmeellistä taulua. Autio seutu täynnä korkeita, jyrkkiä, sinertäviä vuoria, joiden rinteillä vain siellä täällä kasvoi tummia tiheitä viidakkoja.

Terävasärmäisten kallioiden ja syvien kuilujen välitse kiemurtelee kapea polku, jota pitkin kulkee kaksi tummapukuista miestä. Ulkomuodosta päätäten he kuuluivat eri rotuihin. Toinen oli korkeakasvuinen ja laiha, mutta jäntevä. Hän oli parraton, silmien väri oli epämääräinen ja kasvot olivat särkikkäät ja merkillisesti läpinäkyvän vaaleat, ikäänkuin hänen suonissaan ei virtaisikaan punaista, vaan sinertävää verta. Pitkin jyrkkää, kivistä polkua liikkuu hän varmasti ja luontevasti, mikä ilmaisee nuoruutta ja terveyttä. Hänen seuraajansa oli nuori mies, noin kolmekymmentä vuotias, vahva ja solakka. Silmät olivat suuret ja kirkkaat, kasvojen väri oli terve, kuten useimmiten maalaisilla, ja musta tuuheukka pilkisti esille otsan kohdalla kaavun alta. He puhuivat merkillistä kieltä, kansainvälistä planeettakieltä, yhteistä kaikille korkeasti vihityille.

„Niin, veli Supramati, sinä olet nyt kyllyksi perehtynyt paikalliseen kieleen, joten voit ryhtyä tehtävääsi. Luola, johon vien sinut, on täysin sopiva ensimmäiseen esiintymiseesi; se oli muinoin viimeinen Jumalalle pyhitetty paikka, mikä oli säilynyt pahassa ja onnettomassa maailmassamme.”

Tie kääntyi tässä kohden; Supramati ja hänen seuraajansa sivuuttivat pari kalliota ja astuivat sisään ahtaaseen notkoon, joka myöhemmin laajeni ja muodosti avaran maanalaisen pylväskäytävän, joka monin kääntein vietti alas vuorilta.

Lopuksi he saapuivat suureen luolaan, jonka toisessa päässä oli uloskäytävä tilavalle vuoripengermälle. Tätä paikkaa oli nähtävästi käytetty kappelina, siitä päätäten, että

taustassa, johon johti kaksi porrasta, sijaitsi ristillä koristettu safiirinsinisistä kivistä pystytetty alttari.

Alttarilla oli kaksi yrttejä sisältävää kolmijalkaa, ja suuri metallinen malja, johon eläinradan merkit oli kaiverretty.

Pienessä sivuluolassa näkyi laudoista veistetty yksinkertainen pöytä ja penkki. Seinästä pöydän luota pulppusi esille lähde ja sen kristallikirkas safiirinvärinen vesi syöksyi poristen ovaalinmuotoiseen, syvään altaaseen.

Supramatin opas saattoi hänet kuilun reunalle, kuilun, jonka pohjalla vaahtosi vuolas virta.

Virran vastakkainen ranta oli huomattavasti toista alempana ja johti kauempana leveään laaksoon, jossa karjalauvoja oli laitumella.

Kaukana etäisyydessä piirtäytyi epäselvästi taivasta vastaan suuren kaupungin muurien ja rakennusten ääriviivat.

„Veljeni, näet pääkaupunkimme”, sanoi tämän vieraan kiertotähden hierofantti palaten takaisin luolaan. „Suo minun siunata sinua ja rukoilla sen korkeimman olennon apua, jonka jalkojen juureen tahdot tuoda takaisin Hänen kadotetut lapsensa.”

Hän ojensi käsivartensa ja samassa hetkessä leimahti hänen päästään viisi häikäisevää sädettä ja rinnan kohdalta kimmelsi puku monivärisenä tulena. Hänen käsistään lensi kipinöitä kohti polvistuvaa Supramatia. Sen jälkeen hänet kietoi sinertävä sumupilvi ja Supramatin noustessa oli hän kadonnut.

Jäätään yksin otti Supramati pukunsa alta esille nahkalaukussa säilytetyn kristalliharpun ja laski sen penkille. Sitten hän astui alttarin eteen rukoilemaan.

Hänen rukoillessaan syttyivät aluksi molempien kolmijalkojen yrtit, senjälkeen kimmelsi pieni risti suurena valokimppuna ja vihdoin nousi maljasta, jonka täytti purppuranvärinen neste, loistava kullankeltainen liekki.

Kun Supramati oli lopettanut hartaushetkensä, vallitsi yö. Hän asteli luolan edessä sijaitsevalle vuoripengerhälle ja istuutui eräälle kivilohkareelle. Miettiväisenä katseli hän kuparinväristä taivasta, jossa lukemattomat tähdet loistivat kuin ruusuiset timantit. Etäällä sijaitsevan maapallon ja kodin kaipaus täytti hänen sydämensä, ja sinä hetkenä tuntui kuin olisi hänen tehtävänsä raskas ja tarpeeton.

Mutta tämä heikkous ei kestänyt kauan, tahdonponnistuksella hän sen tukahdutti. Olihan tämä planeetta, kuten kaikki muutkin, asuinsija Taivaallisen Isän valtakunnassa, Isän, jonka rakkaus on yhtäläinen kaikkia hänen luotujaan kohtaan. Täällä kuten tuolla maanpäälläkin täytyi hänen, Supramatin, tehdä työtä luojaan kunniaksi ja suorittaa ilolla velvollisuutensa.

Laaksoissa, jotka Supramati saattoi nähdä, oleskelupaikaltaan, oli vilkasta liikettä. Siellä olivat rikkaiden porvariin suunnattomat karjalaumat laitumella. Ja, katsokaa tuonne — lukuisat korkeavartaloiset, tanakat paimenet, jotka vartioivat karjalaumoja, kokoontuivat joukkoihin tai juoksivat ihmetellen osoittaen käsillään kohti yläntä, joka kohosi notkon yli. Kaikki näkivät, että taivas oli ikäänkuin suunnattoman suuren loiston valaisema ja että soihtuva tulikimppu, joka muodosti kuin jonkunlaisen merkin, nousi liekehtien vuoren huipulta. Samalla kertaa jyrisi ukkonen josakin kaukana; mutta yöllä kiemurteli jyrkänteen yläpuolella säteilevä tulipiiri.

Etäiseen tunturilaaksoon, jota kaikilla puolin ympäröivät korkeat kalliot ja syvät kuilut ja johon päästiin vain maanalaisia käytäviä pitkin, olivat vihityt rakentaneet itselleen olinpaikan. Siellä olivat viisaiden linnat, temppeilit ja salaiset kirjastot, sinne oli myös tuotu tieteelliset aarteet ja siellä säilytettiin kiertotähden arkisto.

Asukkaiden keskuudessa olikin tosiaan taru, joka kertoi, että vuoriin oli kätkeytynyt joukko salaperäisiä, suurta voimaa omaavia ihmisiä, jotka olivat jääneet hyljätylle Jumalalle uskollisiksi. Mutta kun ei kukaan milloinkaan ollut nähnyt mitään, säilyi tämä ajatus pääasiallisesti työtätekevien joukossa, jota vastoin ylimystö, oppinut sääty ja yleensä sivistyneistö ei vaivannut itseään tutkimalla asian todenperäisyyttä, vaan luonnollisesti nauroi sellaisille „lastensa-
duille”.

Tässä hierofanttien olinpaikassa oli Supramati herännyt maagillisesta unestaan ja huomasi olevansa huolenpidon ja rakkauden ympäröimä. Siellä vietti hän oleskelunsa ensi viikot uudessa ja tuntemattomassa maailmassa, noudattaen määrättyä järjestelmää totuttaakseen elimistöään uusiin il-

mastollisiin ehtoihin. Samalla kertaa perehtyi hän paikalliseen kieleen, oppi täydellisesti tämän pienen, suuruudeltaan kuun kokoisen taivaankappaleen maantiedon, historian ja valtiolliset olosuhteet. Hän sai tietää, että kiertotähdellä asui vain kaksi rotua: Marautit, työväenluokka, oli pitkäkasvuinen, roteva ja toimelias kansa, mutta ymmärrykseltään varsin vähän kehittynyt ja kokonaan toisen heimon, Rudraasien orjuudessa. — Rudraasit oli ylimyksellinen, henkisesti kehittynyt heimo, jonka keskuudesta nousivat oppineet, taiteilijat, virkamiehistö ja koko muu sivistyneistö. Tämä hallitseva rotu oli ruumiillisesti heikko, hento ja sairastui helposti erinäisiin hermo- ja aivotauteihin, kuten esim. halvausta muistuttavaan hermokohtaukseen, äkinäiseen mielenhäiriöön, sokeuteen y.m.

Perinnöllinen hallitsija omisti vallan planeetalla, mutta marautteja hallitsi hänen sijaisenaan varakuningas. Tämä kuninkaallinen hallitsijahuone oli siinä suhteessa erikoisasemassa, että ylpeänä väitti polveutuvansa jumalallisesta dynastiasta, joka sivistyksen sarastusaikoina oli hallinnut maata ja asettanut tieteen ja taiteen peruskivet.

Valmistautumisaikansa Supramati vietti täydellisessä yksinäisyydessä ja seurusteli vain joidenkuiden harvojen veljekkunnan jäsenten kanssa. Niiden joukossa oli näöltään nuorimies nimeltä Sarta, joka lupasi saattaa hänet esiintymistä varten valittuun paikkaan ja auttaa häntä uuden kielen oppimisessa.

Toisena päivänä luolaan tulonsa jälkeen oli Supramatilla ilo saada vastaanottaa hyvän ystävänsä. Sarta toi hänelle lahjaksi hedelmiä ja he istuutuivat keskustelemaan sisäänkäytävän eteen.

„Minulla ei ole lupa usein käydä sinua tapaamassa, koska sinun täytyy tehdä kaikki itse. Mutta vaikea tehtävä on edessäsi, sillä meidän ihmiskuntamme on hyvin julma, itserakas ja aineelliseen kiintynyt”, — huomautti Sarta huokauksella.

„Jumala on kyllä auttava minua herättämään heissä uskoa, sääliä, ja rakkautta”, vastasi Supramati horjumattoman vakaumuksen täyttämänä. „Mutta ettekö, veljet, koskaan ole itse koettaneet kääntää näitä kadotettuja totuuden tielle?”

„Tietysti on sitä koetettu, mutta kaikki kokeet ovat olleet turhia. Ehkäpä oikea aika ei ole vielä ollut käsissä; lisäksi ovat vallitsevat lait niin ankaria, että kansa pelkää kuunnellakin uskonnollisia esityksiä. Huolimatta siitä on meistä niin paljon tyhmiä ja naurettavia huhuja liikkeellä, että, jos joku sattuisi näkemään vuorilaisen, kuten he meitä kutsuvat, juoksisi hän pakoon minkä ehtisi, sillä he ovat vakuutettuja siitä, että me, saattaaksemme heidät takaisin vanhaan uskoon lähettämme heille vuorilta kaikenkaltaisia onnettomuuksia, salamanskuja, tulvia, tarttuvia tauteja ja muuta sellaista hyvää.”

Ja molemmat ystävät nauroivat makeasti.

„Sellainen on tavallisesti kohtalomme, — ettei meitä tunnusteta”, huomautti Supramati leikillisesti. „Mutta sanohan minulle, veli Sarta, mitkä syyt oikeastaan ovat voineet saattaa ihmiskuntanne sellaiseen raivoisaan vihamielisyyteen Jumalaa kohtaan, että he vieläpä vetäytymällä lakien turviin vastustavat taivaallista Isäänsä? Oletan, että se on minulle välttämätöntä tietää.”

„Tulisi liian pitkäksi tarkasti selostaa kaikkea, mutta mielelläni tahdon lyhyesti kertoa sinulle mikä on johtanut tähän surkeaan tilanteeseen”, vastasi Sarta miettävästi.

„Lienee tarpeetonta kertoa, että meilläkin oli kultainen aikakautemme, jolloin vihityt hallitsivat, jotka, kuten teilläkin kutsuttiin „jumalallisiksi dynastioiksi”. Tämä oli sivistyksen ja luonnollisesti myös henkisten ominaisuuksien kehittymisen alku. Pian senjälkeen alkoi rappeutuminen, alkoi noituuden ja mustan magian väärin käyttö ja tapahtui vihittyjen hallituksen rikkoutuminen. Sitä mukaan kun musta magia levisi, tunkeutuivat ihmisten alimmat vietit esille ja vaikuttivat tuhoa tuottavasti. Pahuus ja julmuus saavuttivat kauhistuttavia muotoja ja lopuksi otti villiytynyt kansa ihmisuhrinkin käytäntöön. Mutta kun siitä huolimatta oli vanhojen opettajienkin kannattajia, jotka säilyttivät „jumalallisten dynastioiden” opetukset, niin koko väestö jakaantui kahteen leiriin, mustan ja valkoisen Jumalan puolueeseen, joita molempia hallitsi oma kuningas. Syttyi raivoisia sotia, jotka aikaa myöten muuttuivat yhä julmemmiksi ja verisemmiksi. Tällaisten intohimojen vaikutuksen alaisina säilyttivät valkoisen Juma-

lan puolustajat vain puolueensa nimen unohtaen täydellisesti alkuperäiset lait, joita niiden tuli suojata. Rosvours, ihmisuhrit ja kaikkien henkisten voimien käyttö pahoihin tarkoituksiin aikaansai mahdottomia olosuhteita. Silloin esiintyi näyttämölle ihmeellinen mies, jonka kohtalo oli suonut muuttaa maailman. Kosmilliset voimat, jotka olivat aiheutuneet pahan kehittymisestä, hävittivät melkein kokonaan kiertotähtemme; erään maanosan vedenpaisumus hukutti, ja väestöä tuhosivat kamalat taudit.

„Tätä vaikeata onnettomuusaikaa käytti Ashorka hyväkseen, ottaen vallan käsiinsä. Hänen syntyperänsä oli hämärä, ja kuolemaatuottavana aikana, joka seurasi vedenpaisumusta, kadotti hän kaikki omaisensa; vahvistaakseen asemataan otti hän pienen orpolapsen omakseen, jota pidettiin valkoisen kuninkaan jälkeläisenä.

„Tarmokkaat, järkevät toimenpiteet, joihin hän ryhtyi palauttaakseen järjestyksen, korvatakseen syntyneet vahingot ja kehittääkseen kauppaa ja teollisuutta, herättivät häntä kohtaan yleistä rakkautta ja luottamusta. Tultuaan varmaksi siitä, että hänellä oli rajaton vaikutusvalta, ryhtyi hän vielä suurempaan yhteiskunnalliseen uudistukseen, joka poisti kiertotähdestämme Jumalallisen nimenkin käytön.

„Jokaisen korkeamman olennon palvominen, valkoisen tai mustan, kiellettiin. Ankarimpien rangaistusten uhalla kiellettiin kaikki uskonnolliset menot, kuten myös kaikki yhteys näkymättömän maailman kanssa, koska muka jokainen uskonto ja monet erilaiset yhdyssiteet fyysillisen maailman ulkopuolella olevien olentojen kanssa aikaansaivat vain epäjärjestyksiä, vihamielisyyttä ja sotaa ja herättivät raivokkaita intohimoja. Jos oli olemassa näkymätön maailma, järjestyköt ruumiista vapautuneet henget mielensä mukaan ja hankkivat itselleen vapautusta synneistään, miten itse haluavat, kunhan eivät häiritse eläviä. Tästä syystä käskettiin polttaa tai hävittää jokainen paikka, missä näkyjä ilmestyy, missä kuullaan selittämätöntä melua tai missä yleensä tapahtuu yliluonnollisia asioita; mitä taasen magiaan tulee, niin mustaan kuin valkoiseen, rangaistaan siihen syypäät heti kuolemalla.

„Tämän kauniin ohjelman mukaisesti elämme jo noin tu-

hat vuotta ja nautimme mitä ihmeteltävimmästä sivistyksestä. Tosiaan ovat taide ja teollisuus saavuttaneet korkean kehitysasteen, mutta siitä huolimatta kukoistaa itsekkyyks, julmuus ja vääritys yhtä suuressa määrässä.

„Sivistyksemme läpikäyvänä periaatteena on utilitarismi. Jokaisella on oikeus puolustaa omia etujaan; mutta rikos valtioetuja vastaan rangaistaan ankarasti; lait ovat erinomaisen ankarat, mutta yleensä on käsitys oikeasta täydellisesti hämmentynyt.”

Sarta vaikenä ja huokasi raskaasti, mutta Supramatin tarmokkaassa katseessa loisti, kuten ennenkin, uskoa ja luottamusta.

Heidän edelleen keskustellessa ehdotti Sarta uudelle ystäväilleen, että tuntemattomina kävisivät katsomassa kaupunkia, jotta tämä jonkun verran oppisi tuntemaan tulevaa toiminta-aluettaan. Supramati vastaanotti ehdotuksen kiitollisuudella. Muutamien tuntien kuluttua poistuivat he luolasta puettuina yksinkertaiseen kansan käyttämään pukuun ja lähtivät kohti kaupunkia.

Tie oli hyvin hoidettu, viljavainiot mainiosti käytetyt; niiden moninainen kasvullisuus kerrassaan ihmetytti. Kasvullisuus oli ylipäänsä rehevää, ja Supramati kuunteli mielenkiinnolla Sartin selityksiä hedelmäpuista, joita kasvoi tien varrella. Ihmeellisimmältä näytti hänestä eräs puu, jolla oli suuret, arbuusien tapaiset hedelmät, jotka loistivat ikäänkuin olisivat mehun peittämät.

„Näetkö, Supramati, tuota puuta, jonka runko on paksu ja vihreä alhaalta, mutta musta ylhäältä? Syksyllä, kun hedelmät kypsyvät, kuivuu koko runko ja onttonee sisältä, jolloin se, hedelmien korjuun jälkeen, peitetään kokonaisuudessaan öljymäisellä taikinalla ja jätetään sellaisena talven yli. Keväällä alkaa puu kehittää lehtiä ja kukkia, ikäänkuin se ei olisikaan kuollut.”

„Kaikkiällä näyttää luonto meille esimerkkejä ylösnousemuksesta”, huomautti Supramati hymyillen.

„En sinulle vielä kertonut, että tämän ihmeellisen puun mahlasta valmistetaan mainiota likööriä; joka pysyy tuoreena sitä kauemmin, mitä vahvemaksi se tehdään”, lisäsi Sarta.

Pääkaupunki osoittautui suunnattoman suureksi kaupungiksi, joka oli jaettu kahteen täysin erotettuun osaan. Toinen, suurempi osa oli marauttien hallussa; he nähtävästi rakastivat kirjavia värejä, siitä päättäen, että heidän puutarhoilla ympäröidyt talonsa suorastaan paloivat sinisissä, punaisissa ja keltaisissa väreissä; samaten olivat kankaatkin komeanvärisiä. Niitä myytiin pienissä huvimajan tapaisissa rakennuksissa, jotka olivat avonaisia kaikilta puolilta.

Teattereitakin oli olemassa, koska marautit rakastivat huvitusta yhtä paljon kuin kauniita pukuja ja koristuksia, ja rudraasit, jotka käyttivät heitä palveluksessaan, järjestivät heille kaikenkaltaisia huvitilaisuuksia. Mutta seuraus siitä, että työtätekevä luokka oli tottunut saamaan kaiken rudraaseilta, joiden joukkoon kuuluivat poikkeuksetta kaikki oppineet, lääkärit, taidemaalarit ja muusikot, oli se, että marautit katsoivat heidän puoleensa ikäänkuin korkeampiin olentoihin, vieläpä pelkäsivät heitä ja pitivät suurena kunniana palvella heitä.

Rudraasien kaupunki oli toista laatua, paljon erikoisempi ja taiteellisempi; he asuivat pienissä huviloissa, jotka koristettuina niinkuin jalokivirasiat, kätkeytyivät rehevän kasvullisuuden varjoihin; asukkaatkin olivat hyvin erilaiset verrattuina korkeakasvuisiin voimakkaihin marautteihin. Rudraasit olivat päinvastoin lyhytkasvuisia. Heidän piirteensä olivat hienot ja älykkäät, mutta silmissä kätkeytyi jotain julmaa ja petollista, joka teki heidät itse asiassa epämiellyttäväiksi.

Useita kertoja huomasi Supramati muutamien talojen ulko-oviin kiinnitettyinä leveitä, tummansinipunaisia kangaskaistaleita.

„Sanohan veli, mitä tarkoittavat nuo kangaskaistaleet? Kaikissa on samanlainen punainen merkki, mutta kuitenkin tapaa niitä sekä rudraasien että marauttien taloissa, ja — mikä on kummallisinta — rakennuksien ovissa, joiden asukkaat omaavat aivan erilaisen luokka-aseman ja varallisuuden.”

Sartan kasvoissa näkyi tyytymätön ja katkeran ivallinen ilme.

„Nämä kangaspalaset, rakas Supramati, ovat merkkinä

maailmamme turmeluksesta ja tarkoittavat sitä, että sellaisessa talossa oleskelee parantumattomasti sairas tai rampa, joka on tuomittu kuolemaan tai yksinkertaisemmin sanottuna on murhattava häpeämättömän lain mukaisesti.”

Supramati ei ymmärtänyt, vaan loi toiseen kysyvän katseen.

„Mitä? Murhataanko teillä sairaat? Millä oikeudella? Ja miten perheet alistuvat sellaiseen tavattomaan julmuuteen?”

Sarta nauroi.

„Millä oikeudella? Yleisen hyvinvoinnin tähden. Mutta olen velvollinen tarkemmin selittämään sinulle tätä, jotta ymmärtäisit sen lain koko hyötypuolisen hienouden, jota nimität julmaksi.

„Sinä tiedät, että henkinen ihanne ja kaikki, mikä koskee jumalallisia lakeja, on keskuudessamme kiellettyä; tämä merkitsee sitä, että ihmiskunta vapaana kaikista eettillisistä näkökannoista lopulta osoittautui olevansa vaistoimensa vallassa. Siveys on heikonlaista, ja esim. sinun kannaltasi katsoen ei sitä ole olemassakaan; päinvastoin kukoistaa liiallisuuteen saakka kaikenkalaiset hävyttömät intohimot ja tavat, ja kansaa, — etenkin rudraaseja, jotka olivat heikommat — alkoi hävittää erilaiset taudit, kuten äkkinäinen mielenvikaisuus, halvaus, kouristukset, jotka väänsivät jäseniä aivan epämuotoisiksi, teidän spitaalinne tapaiset haavat ja vihdoin näön täydellinen menettäminen. Kaikki nämä taudit ovat erinomaisen tarttuvia ja vaikeita parantaa. Mutta koska lääkärit oppivat tuntemaan ja ymmärtämään vain aineellisen puolen ihmisestä ja siis kykenevät parantamaan ainoastaan ruumista, ei milloinkaan tutkita taudin okkultista syytä, joten sellaiset taudit ovat heidän kykynsä ulkopuolella.

„Sen lisäksi vetävät rikokset, siveettömyys ja paheet pahoja henkiä puoleensa, ja heidän lukumääränsä kasvaa päivä päivältä, mutta kun tylsistynyt ihmiskuntamme on suojaton pelottavien okkultisten voimien edessä, kasvaa alituisesti niiden aiheuttama hävitys. Onhan kaikki mikä ylläpitää ja puhdistaa ihmistä, rukous, usko Jumalaan, luottamus hyviin voimiin, kiellettyä ja he ovat hävittäneet ymmärtämyksenkin sitä kohtaan. Siihen nähden, että koko hallitusjärjestelmämme on utilitarismin pohjalla, on ainoastaan sillä oikeutta elä-

mään, joka on johonkin kykenevä, joka voi edistää omaa tai toisten mielihyvää.

„Siten on selvää, että parantumattomasti mielenvikaiset, sokeat, syöpää potevat, mielipuolilapset ja senkaltaiset olennot eivät ole miksikään hyödyksi yhteiskunnalle, vaan päinvastoin tuottavat turmiota valtiolle ja yhteiskunnalle, koska vaativat tarpeettomia menoja ja estävät ihmisiä nauttimasta elämästä ja hoitamasta toimiaan.

„Kuitenkin aikaansaa ihmissydämeen kätkeyty jumalkipinä, tapojen raakuudesta huolimatta, rakkautta noihin onnettomiin sairaihin ja surua siitä, että on pakko erota heistä.

„Seurauksena monista voimakkaista vastalauseista on lakia vihdoinkin lievennetty niin, että määrätty ajanjakso on annettu sairaan parantamiseen; mutta jos ajan päätyttyä ei ole parantumistavoittoa, on vahingollinen ja hyödytön olento hävitettävä.”

„Kaikkivaltias Jumala! Ja miten heidät murhataan?” kysyi Supramati.

„Siinä ei ole mitään mutkikasta! Joka kuukausi määrätynä päivänä käy hallituksen valtuuttama henkilö kodeissa, joissa on sairaita, ja todentaa yhdessä lääkärin kanssa, että tauti jatkuu; ja jos suotu ajanlykkäys on päättynyt, määrää hän teloituspäivän. Poistuessaan kiinnittää hän kangaspalasen merkiksi siitä, että siellä oleskelee kuolemaan tuomittu.

„Kaikki kuluvan kuukauden tuomitut teloitetaan samana päivänä; päivän sarastaessa heidät viedään kuilun luo, jonka yläpuolella oleskelupaikkasi sijaitsee, ja siellä lukee sama virkamies, muutamien alempiarvoistensa seuraamina määräyksen, joka sisältää kuolemantuomion, sekä luettelee niiden „liikahenkilöiden” nimet, joita heidän omaisensa ovat saatelleet viimeiselle matkalle. Senjälkeen heille annetaan juoma, joka saattaa heidät tajuttomiksi ja vihdoin heitetään heidät kuiluun.”

„Kuinka kauheata! Täytyyhän tuon kuilun olla melkein täynnä, jos sinne on vuosisatojen kuluessa heitetty niin monta uhria?”

„Oh, ei! Virta, jonka pauhun kuulet kuilun pohjasta, juoksee näköjään pohjattomaan kuruun ja vie sinne ruumiit.

Muuten, veli Supramati, olet pian tilaisuudessa henkilökohtaisesti näkemään kaiken, koska huomenna alkaa aamun sarastaessa tällainen teloitus.”

Supramati oli vaiti ja mietiskeli.

„Eikö koskaan ainoakaan äiti ole noussut vastustamaan jotain niin kauheata?” hän kysyi lopuksi.

„Mitä siihen voi? Kaikki ovat lain alla, ja heidän on taipuminen, vieläpä itse kuninkaankin. Tietysti syntyy sekä itkuä että huokailua, mutta kunnollista vastustusta ei kukaan ryhdy ajattelemaan.”

„Mutta jos täällä teidän luonanne ollaan niin ankaria sairaita kohtaan, vain siksi, että ovat tarpeettomia, millainenhan rangaistus on silloin määrätty rikollisille?”, kysyi Supramati heidän palatessa luolaan.

Sarta nauroi.

„Heihin nähden on vielä vähemmän mutkikkaisuutta. Ne, jotka ovat syypäät valtiorikokseen, hyödyllisten ihmisten murhaan, rahojen varastamiseen, joita tarvitaan yleisiä asioita varten, — heidät hirtetään lyhyen tutkinnon jälkeen. Mitä laiskottelijoihin, rosvoihin ja yleensä yhteiskunnasta eronneihin henkilöihin tulee, jotka eivät tee työtä, vaan elävät muiden kustannuksella, viedään heidät autioon seutuun; muuten ei ole mitään varsinaista määräystä heidän murhaamisensa annettu, mutta, jos jotain sellaista tapahtuu, ei syyllinen joudu rangaistavaksi.”

„Mikä surkea olotila!” huomautti Supramati huokailleen. „Rukoilen Jumalaa säilyttämään minua, jotta voisin hajoittaa pimeyden ja johtaa nämä kadotetut sielut tielle, joka vie täydellisyyteen.”

KRYSHANOVSKAJA-ROCHESTER

Suom. L. K.

IHMINEN JA MAAILMA — PISTE YMPYRÄN KESKELLÄ

V.

Esityksemme kaipaa vielä jonkunlaista kokonaiskuvaa ja yleissilmäystä. Sensijaan että ihmiskunnan ja maapallon elämä olisi sellaisenaan valmis, jonka liikunto voitaisiin keskeyttää koska tahansa, välittämättä siitä millaiseen kärsimykseen elämä sitten jäisi — jollainen tulos ja loppu olisi kerrassaan lohduton ja järjetön, — sensijaan voimme syvemmän tiedon ja mystiikan avulla saada asiallisemman, järjestelmällisemmän ja lohdullisemman kuvan ihmiskunnan ja maailman menosta. Jos elämässä todella saavutaan jonkun järjestelmän ja kehityskauden loppuun — esim. maapallomme ja ihmiskuntamme kehityksessä, — niin saapuu tuo loppu toiminnassa saavutetun kypsyyden ja *täyttymisen* kautta.

Voimme kenties paremmin ymmärtää tätä ihmiskunnan ja maapallon elämää jonkun pienemmän ilmiön avulla, sellaisen, jonka kehitystä ennätämme seurata alusta loppuun. Ajatellaan sitä elämää, jonka näemme kehittyvän ja täyttyvän linnunpojan ilmentymisessä munasta. Alussa on munassa oleva elämä sidottu vain jonkunlaisessa raakatilassa olevaan aineeseen, mutta jouduttuaan määrättyihin olosuhteisiin, emonsa lämmössä haudottavaksi, alkaa elimellinen elävöityminen. Samalla muodostuu tuon elävöityneen ja toistaiseksi raakatilassa olevan elämän välille käytännöllinen vuorovaikutus — aivan niinkuin on ihmisen ja ympäröivän elämän välillä.

Tämän vuorovaikutuksen ja yhteyden avulla elottomalta näyttävä elämä vähitellen siirtyy tuohon elävöityneeseen osaan, poikaseen. Ja niin noiden kovien kuorien sisällä tapahtuu merkillinen muutos, jossa raakatilassa oleva aine on muuttunut itsenäiseksi, eläväksi olioksi, joka saavuttamallaan voimalla särkee ympärillään olevat kuoret, jotka ovat olleet samalla sen suojana ja rajoituksena. Ja juuri se, että hän itse itsensä vapauttaa, että hän itse särkee suojelevat ja rajoittavat kuorensa, se on hänen tulevan vapaamman elämänsä ehto.

Tämä on pienoiskuva maapallomme ja siinä elävän ihmiskunnan — ja muun luontokunnan — elämästä ja kehityksestä. Todellisuudessa maapallommekin on kuin suuri muna — niinhän puhutaankin maailman munasta, — jota sen suuri emo, aurinko, aivan kirjaimellisesti hautoo. Aurinko-emo hautoo muniaan, ympärillään kiertäviä planeettoja. Ilman aurinko-emonsa hautovaa lämpöä ne pysyisivät kylmässä raakatilassaan — aivan kuin varastoon pannut kananmunat.

Näinollen on nykyinen, monessa suhteessa melkoisen raaka ja pimeä ihmiskunta — niinkuin kaikki muukin sen ohella kehittyvä elämä — samassa suhteessa maapalloon kuin keskenkasvuinen linnunpoika sitä ympäröivään munaan. Ihmiskuntakin imee ympärillään olevista varastoista, joita se muuttaa ja siten tyhjentää. Ja me voimme ymmärtää joskus tultavan siihen, että ihmiskuntakin on tyhjentänyt sille kuuluvat maapallon varastot, niin että siinäkin on tavallaan vain tyhjtät kuoret jälellä. Ja ihmiskunnankin vapautumisen ehtona on se, että sekin saavuttamallaan voimalla itse vapauttaa itsensä, ja astuu korkeampaan järjestykseen.

Ja koska jokainen olio, ihminenkin, on oma pienoismaailmansa, niin ei ole mitään järkevää syytä kieltää, etteikö jotkut ihmiset jo olisi saavuttaneet omaa täyttymystään. Ei tosiaankaan ole mitään järkevää syytä kieltää sitä suurta, lohduttavaa ja rohkaisevaa tiedoitusta, että ihmiskunnan yläpuolella elävään Pyhään Veljeskuntaan on jo liittynyt meidän oman ihmiskuntamme vanhempia veljiä. Ja toisia on aina kulkemassa sekä ruumiillisen että vedestä ja hengestä tapahtuvan sisäisen uudestisyntymisen pitkällä tiellä; monet ennen mainitsemamme *tunnustuksen*, toiset *kirkastuksen* ja jotkut *vihkimyksen* polulla.

Tässä on kuitenkin vielä eräs mielenkiintoinen ilmiö huomattavana: Miksi jotkut ovat ennättäneet niin pitkälle? Ja vielä: Miksi jotkut ovat jo nuoresta, vieläpä lapsesta pitäen, niin nälkäisiä henkisesti? Esim. Luther, ja jotkut muut. Luther esim. oli niin henkisesti nälkäinen, ettei hän suuresti välttänyt ruumiillisen maailman eduista. Toiset taas eivät koko elämänsä aikana tunne sanottavasti mitään henkistä nälkää. He elävät ja toimivat miltei yksinomaan eläi-

mellis-ruumiillisen nälkäänsä kannustamina. Sillä sellaista nälkää hekin tuntevat. Miksi? Siksi, että he ovat eläimellis-ruumiillisesti syntyneet. Vasta syntyminen jollekin tasolle saattaa olennon tuntemaan nälkää sillä tasolla. Ei syntymätön voi syödä. Samasta syystä jotkut tuntevat sisäistä eli henkistä nälkää. Heissä on alkanut sisäinen vedestä ja hengestä syntyminen. Ja mitä pidemmäksi heissä tämä sisäinen syntyminen on ennättänyt, sitä syvempää nälkää he tuntevat. Ne taas, jotka eivät koskaan tunne henkistä nälkää, ne ovat sisäisesti vielä syntymättömiä — kuolleita, niinkuin Paavali sanoo.

Mutta että jotkut ovat jo lapsesta pitäen suunnattomasti hengessään nälkäisiä, kuinka se on ymmärrettävä? Sillä eiväthän he, lapsina, vielä ole ennättäneet mitään ponnistella henkisen syntymisensä puolesta.

Asia on ymmärrettävissä vain jälleensyntymislain valossa. Vedestä ja hengestä syntyminen on tapahtunut jo edellisissä ruumistuksissa. Henkinen nälkä johtuu jo sieltä.

— Mutta pitääkö meidän sellaisenaan uskoa jälleensyntymisaate?

— Eipä suinkaan!

— No mitä sitten?

— Sen edessä pitää pysähtyä miettimään. Kreikkalaispuolellemme meidän pitää saada asia itsellemme valaistuksi. Ja emmekö sitä voisi? Emmekö todellakaan voisi millään järjellisellä tavalla ymmärtää ihmisen ruumiillista jälleensyntymää? Eikö mikään ilmiö täällä ruumiillisessa maailmassa voisi auttaa tämän asian ymmärtämiseen?

Vastaukseksi ajatelkaamme ennen käyttämäämme ilmiötä luonnon kolmesta tilasta: kiinteästä, juoksevasta ja höyrystä. Kova jää kuolee ja syntyy vedeksi, vesi muuttuu höyryksi ja nousee ylös taivaalle. Mutta kuinka käy höyryn? Meneekö se sitä tietään? Ei. Se palaa takaisin. Höyry muuttuu jälleen vedeksi ja palaa maahan, jossa se taas voi muuttua jääksi. Ja niin se tekee yhä edelleen samaa kiertokulkua.

Onko nyt mitään järjetöntä ja luonnonlakien vastaista siinä, jos ihminenkin palaa takaisin uudelleen ja uudelleen, jos ihminenkin saa jatkaa keskeneräistä kehitystään samojen luonnonlakien turvassa?

Näinollen ei jälleensyntyminen suinkaan ole pelkkä uskonnokappale. Sitä se voisi olla vain meidän juutalaissielullemme, jollaisina me emme vielä ole älyssämme henkisesti nälkäisiä. Synnyttyämme henkisesti älyn tasolle, voimme me jälleensyntymistä ymmärtääkin. Ja sitten riippuu omasta itsestämme, tahdommeko nostaa tämän asian tahdon tasolle.

Lopuksi voisimme vielä lisätä: Vaikka ihminen suuressa avaruudessa onkin aluksi vain kuin piste ympyrän sisässä, nauttien ympyrän suojaa, muuttuu se itse vähitellen ympyräksi, joka taas voi tarjota suojaa kehäänsä joutuneille pisteille.

(Loppu.)

J. R. H.

PEKKA ERVASTILLE

Perustaja-ylisihteerille

*sävel muinoin sielussani soi,
mutta minkäs mahtanen mä sille,
syvintä en sanoiks' saada voi.*

*Nyt taas Ruusu-Ristin toimittajaa
mielin kiitollisin aattelin,
pyhän rauhanaatteen kannattajaa,
jonka ihanne on sointuisin.*

*Toivon, että vielä kerran mulle
tosi laululahja annetaan,
silloin johtajalle ihailulle
sulosoinnut virittää mä saan.*

Hamina, 5/10 1921.

H. P.

UNISTA JA LOITSUISTA

On unia, joista — jos osaa niitä hieman arvostella — voi kummallisia asioita ennustella. On ihmisiä, jotka aina muistavat yölliset unensa ja siis myöskin ovat tottuneet arvaamaan, mitä taas tulee tärkeämpää tapahtumaan. Varsinkin kuoleman tapahtumien edellä nähdään merkitseviä unia. Vanha äitini näki esim. usein, että hänen täytyi luovuttaa jollekin joku esine tai antaa rahaa, tai omia vaatteita tai leipää, tai että joku talouskapine hukkui j.n.e. Ja aina piakkoin sen jälkeen kuoli meiltä joku perheen jäsenistämme. Jos taas unissa näki, että oli jollain tavalla veteen joutunut tai uimassa, niin hän aina sairastui sellaisen unen jälkeen jonkun ajan kuluttua.

Sellaisesta kaikesta voi varmasti päättää, että on olemassa yhteys ihmisillä näkymättömän maailman kanssa, ja että siis unien kautta voivat saada varoituksia tulevista asioista. Tahdon tässä kertoa muutamalla sanalla tuttavieni piireissä tapahtuneista näkemyksistä, unista ja myös loitsuista, joista viimeisistä ilmenee, että maagillisia kykyjä on niin useilla yksinkertaisilla maalaisihmisillä vielä nykypäivinä, vaikkakin nykyinen tiede leimaa kaikki sellaiset asiat taikauskoksi, mikä kuuluu menneisyyteen, jolloin oltiin enemmän herkkäuskoisia ja uskottiin tietäjien ja noitien tekemiin temppuihin. Siitä huolimatta meidän teosofien silmillä katsoen nuo muinaiset tietäjät eivät sentään niin tietämättömiä olleet kuin nykyään yleensä luullaan.

Ennen suurta maailmansotaa näki äitini unessa, että oli katsovinaan pihalla, kuinka eräs iso kuu loisti etelätaivaalla, ympärillä vähempiä kuita. Jonkun ajan kuluttua putosivat pikkukuut alas järveen, niin että vesi läiskyi. Iso kuu vain jäi taivaalle.

Toisen kerran näki hän, että kuut ajoivat toisiaan takaa ympäri taivaan kantta. Yksi niistä putosi alas jonnekin metsän reunalle, jättäen hehkuvan pyrstönsä jällelle. Oliko tuo kaikki yhteydessä sodan kulun kanssa, jonkun valtakunnan häviön tai voiton kanssa, voi kylläkin arvailla.

Eräänä yönä näki hän taas, että Saksan keisarin poika oli heille vieraaksi tullut ja tahtoi hänet murhata veitsellä. Äi-

tini muka oli nukkuvinaan erään toisen vaimon kanssa, joka oli hänen selkänsä takana vuoteessa. Minä rupesin, kertoi äitini, pyytämään, että mitäpä Te minut tapatte, rahaa ei minulla ole. Vieras vaan sanoi: jätän elämään, jos sanot, mikä puoli viiksistäni on kauniimpi, sininen vai punainen. Hänellä oli isot eriväriset viikset. Samassa vieras vaimo kuiskaa minulle: sano, että sininen on kauniimpi. — Jos olisit sanonut, että punainen on kauniimpi, olisin sinut murhanut; kun sanoit: sininen, niin jäät elämään. Iso peurasarvinen puukko putosi häneltä permannelle ja itse meni ovesta ulos. Minä katsoin akkunasta hänen jälkeensä ja näin, että hän laski vatsalleen lentokoneelle, nousi ilmaan ja hävisi etelään päin.

Se uni tapahtui saksalaisten okkupatsioonien aikana Virossa v. 1918. Voisi merkitä ehkä meidän lähtöä täältä saman vuoden syksyllä.

Eräs kummallinen uni oli äidilläni noin 25 vuotta sitten. Hän kertoi siitä seuraavasti: 7 kuukauden vanha tyttäreni oli sairastunut ja kun minä imetin häntä, puri hän minua vasempaan rintaan, josta hyvin säikähdyin. Lapseni kuoli muutaman tunnin kuluttua. Piakkoin sen jälkeen turposi vasen puoli rinnastani kokonaan. Olin peloissani ja aioin seuraavana päivänä pyrkiä lääkäriin, joka asui 12 virstan päässä Voltvetin tehtaan alueella. Illalla maata mennessäni, puoli unessa, puoli valveilla ollessani ilmestyi luokseni joku pikku harmaa mies ja sanoi: Nouse ylös ja sivellä kuolleen lapsesi kädellä sairasta rintaasi, sitten paranet. Sanoi ja hävisi samalla. Nousin ylös heti, sytytin lampun, menin etehiseen, jossa tyttäreni ruumis kirstussa lepäsi. Otin kirstun auki ja sivelsin kuolleen kädellä monta kertaa rintaani ja koko vasenta kylkeä pitkin. — Seuraavana päivänä aleni turvottuma ja kolmantena päivänä olin melkein entiselläni.

Nuoruutensa aikana kertoi äitini nähneensä kerran unissa: Oli annettu naisille käsky sotilassyyniin lähteä. Minä valmistuin myös lähtemään, annoin avainkimppuni omalle äidilleni, että hän sitten kuivattaisi vaatteitani arkusta minun poissa ollessani. Sitten menin ulos lähteäkseni vastaanotto-paikalle. Ensiksi oli niimistä tehty matto maantiellä, sitten sen loppuun kävellessäni tuli nyöristä punottu matto, sen

jälkeen paksu köysimatto. Näin kävellessäni jouduin lähitöllä olevalle tehdasalueelle, jossa muka sotilaat vastaanotettiin. Siellä seisoivat isot mustat vaunut hevosineen, jonne toiset kokoontulleet neitokset naapuritaloista asetettiin. — Sitteen sanoin päällikölle että lähdän vielä tuttaviani hyvästelemään, — ja kun yksinäinen hevonen seisoivat edempänä puihin sidottuna, sanoin vielä, että kyllä minä jälestäpäin sillä hevosella ratsastan toisten jälkeen. Se minulle luvattiin, samalla vierivät vaunut pois ja minä menin tuttaviani hyvästelemään. Palatessani seisoivat hevonen vieläkin paikallaan. Nousin selkään ja ratsastin tieheni, ei vaan sinnepäin, jonne vaunut vierivät, vaan vastakkaiseen suuntaan mäkeä ylös.

Tämän unen ehkä voisi näin selittää: vaunut olivat kuoleman vaunuja, sillä nuo neitokset kuolivat todellisuudessa piakkoin toinen toisensa jälkeen. Minun hevoseni merkitsi tulevata miestäni, jonka kanssa menin naimisiin. Hän asui kolmannessa pitäjässä edempänä meidän pitäjästä. Matot tiellä merkitsivät tietäni puolisoni taloon kolmellaisen pitäjän kautta. Avainkimpuni on omaiseni, jotka kuolivat. Neljä pientä avainta siinä, neljä pienokaistani, jotka kuolivat pikkuisina, ison arkun avain oli mieheni, joka vanhana kuoli.

Muuan neitonen kertoi kuinka hänen äitiänsä varoitettiin unissa lapsensa kuolemasta. Olin kolmen neljän kuukauden vanha, äitini oli ottanut kerran minut kehdestä vuoteeseensa jossa olisi lämpöisempi nukkua isän ja äidin välissä. Isällä oli usein tapana nukuessa levittää kätensä. Yöllä äitini näkee unissa, että isä on kätensä lapsen suulle asettanut. Siitä säikähtyneenä hän herää ja huomaakin todenteolla, että nukkuvan miehen käsi lepää lapsen kasvoilla. Tukehtumiskuolema olisi muutaman minuutin kuluttua varmasti tapahtunut.

Kuoleman käskyläinen oli varmastikin se henkiolento, jonka näki V. kartanon pehtoori muutama vuosi sitten. Pehtoori istui illalla huoneessansa ja kirjoitti päivän laskuja kirjoihin. Hänen vaimonsa lepäsi takahuoneessa sairaana. Äkkiä avataan ulko-ovi ja joku valkoisiin puettu nainen astuu sisään ja menee suoraa päätä pehtoorin ohitse takakamariin. Pehtoori luulee, että joku tuttava naapuri tuli sai-

rasta katsomaan, ja hän jatkaa kirjoitustaan. Lopulta kun ei vaan sairaan luota puhetta kuulu eikä vieras liioin takaisin palaa, lähtee hän itse katsomaan. Sairas on vaan yksin kuten ennenkin Mies kysyi: minne se vieras jäi, joka äskettäin tänne sisään tuli? Vaimo ihmettelee: hän ei ole ketään täällä nähnyt. Pehtoori katselee ympäri huonetta, vaan ei näy mitään — henkiolennosta, sillä semmoinen vieras varmasti oli. Kolmen viikon kuluttua sairras vaimo kuoli.

Monilla ihmisillä on niin sanottu „paha sana”, myös „paha silmä”. Pahalla sanalla he voivat toisille ihmisille hätää ja sairautta tuottaa. „Pahalla silmällä” taas katselevat naapurien eläimiä tai muuta hänen tointaan; silloin voivat eläimet sairastua, tai joku onnettomuus tapahtua. Tässä eräs sellainen tapaus, jonka todenperäisyyttä minulle tunnettu henkilö vakuutti:

J. kartanon työpomo näki kerran, kuinka joku ohimatkestava lättiläinen mies lehmällänsä — joka oli vankkurien perässä liekaan pantuna — kartanon tien vierestä heinää niitti. Säkki oli heiniä melkein täynnä, kun pomo saapui. Hän siitä kovin suuttui, veti säkin lättiläiseltä pois, viilsi sen veitsellä poikki, laski heinät maahan. Lättiläinen vihastui ja loihiti: Ei sinun pidä voida koskaan itselläsi lehmiä pitää! Parin päivän kuluttua huomasi pomon vaimo, että maitoon, mitä hän lehmästänsä lypsi, ilmestyi pieniä valkoisia matosia. Maito ihan liikkui heistä ja oli mahdotonta nauttia sellaisenaan. Tämmöistä jatkui monta päivää. Ei voitu muuta kuin myydä lehmä. Nainen, joka sen osti, siitä kylläkään ei tietänyt, vaan huomasi kyllä pian, kun rupesi maitoa käyttämään. Hän vaan ei ollutkaan laiska, hän osasi vastaloihittua. Heti tilasi hän puusepältä kolme pihlajasta tehtyä kiulua, sisältä tyhjät, pihlajaiset kannet päällä. Näihin hän keräsi matosia maidosta, yksi kiulu kerrallaan täyteen, kansi päälle, ja kuun viimeeneljänneksellä ollessa, torstai-iltana poltti sen uunissa. Näin teki hän kolmena torstaina peräkkäin. Seuraus siitä oli: matokset hävisivät ja maitoa voitiin taas käyttää ruuaksi.

Vielä tarvitaan tautien parannukseen erästä keinoa. Jos joku äkkinäinen ihottuma tai muita punaisia nyppylöitä ilmestyy iholle, niin sanovat „kylän parantajat”, että se on

„maasta saatu”. He tekevät siis pienen paketin: jonkunlaisen sekoituksen suolasta, hopeasta ja villaisista langan palasista. Hopeata kraapataan hopearahoista. Jos „tietäjä” on hyvin „tarkka”, lukee hän vielä „sanatkin” siihen. Se vaikuttaa sitten tehokkaammin. Silloin painellaan tai sivelään sillä sairasta paikkaa ja viedään sinne maahan ripoteltavaksi, josta luultu tauti on saatu. Jos näin tehdään, saadaan usein apua.

Muuan nuori mies oli saunassa kylpemässä. Kotiin tultua hänellä alkoi ruumis syhyä ja punaiset nyppylät tulivat iholle. Joku vanha vaimo sai siitä kuulla ja teki hänelle sellaisen hopeasekoituksen. Nuorimies vei sen seuraavalla kerralla kylpemässä käydessään saunaan ja ripusteli toisten sitä huomaamatta pesutuvan lattialle, siihen paikkaan, jossa oli viime kerralla itseänsä pessyt. Hän parani oikein pian ja oli sellaisesta avusta hyvin mielissään.

Samallinen tapaus oli maalla I. pitäjässä kerran. Myöskin joku nuorimies oli saunasta mennyt ulos kaivolle vettä noutamaan. Jalka oli luiskahtanut ja vesi läikkyi maahan. Hän kirosi karkeasti siitä suuttuneena. Myöhemmin oli hän täynnä ihottumia, mitä lääkäritkään eivät voineet parantaa. Lopulta kuuli eräs „vaimotietäjä” siitä ja paransi taudin samanlaisella hopea-suola-sekoituksella ja „sanoilla”.

Näin voisi tuollaisia tapauksia monellaisia kertoa, vaan sehän ei ehkä kuulukaan tämän aikakauslehden puitteisiin.¹⁾ Olkoot nämä rivit sittenkin pienenä huomautuksena siitä salaperäisyydestä, joka vallitsee monenkin karmallisen ilmiön takana. Tämmöisistä tosiseikoista asioita ja ihmisiä katseleva mietiskelijä voi saada mielenkiintoisia ajatuksia. Vähäpätöisimmätkin asiat ovat osasia suuresta kokonaisuudesta, sillä maan ja taivaan välillä on paljon, jota me tavalliset ihmiset emme vieläkään ymmärrä.

JULIUS KANGUR

¹⁾ Päinvastoin hyvinkin kuuluu. Toimitus on kiitollinen kaikista tosikertomuksista.

„ERIPUIT COELO JOVEM SCEPTRUMQUE TYRANNO“

Samoin kuin puhumme ihmisyksilöstä ja kansayksilöstä samaten saatamme puhua myöskin koko ihmiskukunnasta yksilönä. Mutta siihen sijaan kun ihmisyksilön elämis- ja kehityskausi mitataan vuosikymmenissä ja kansayksilöjen vuosisadoissa, ihmiskukuntain kehityskaudet laskeaan vuosituhansissa.

Merkeistä päättäen elämme nykyisin sellaisessa historiallisessa rajakohdassa, jolloin maapallolla aikansa elänyt, vanhentunut ja raihnaistunut ihmiskukupolvi tekee testamenttia pojalleen, uudelle nuorelle sukupolvelle. Perintö, jonka se jättää jälkeensä, on kallis aarre. Kallis ja arvokas sentähden, että se on vuosituhansia kestäneen uurastelun tulos. Kaksinverroin kallis sentähden, että se on verilunnas. Sen hinta on täysin maksettu verellä, mitä nuorekkaimmalla ja puhtaimmalla verellä.

Mikä sitten on tuo perintö? Sen me tiedämme. Siitä voimme puhua sekä aineellisessa että henkisessä merkityksessä. Tarkastellaksemme vain toista niistä, henkistä eli n.s. aatteellista puolta, on määritelmä lyhimmittäin näin kuuluva: Kuolemaansa odottava ihmiskukunta-vanhus, joka kaiken ikänsä on etsimällä etsinyt Jumalaansa, on vihdoin sen löytänyt — löytänyt omasta itsestään. Tai toisin sanoen vetänyt pilvien tuolla puolla näkymättömissä piileskelleen Jumalan lähemmäksi itseään, maapallolle asumaan. Ja kun niin on tapahtunut, me ihmiset nyt tunnemme hänet paremmin ja seurustelemme hänen kanssaan tuttavallisemmin, kuten rehti poika rehti isänsä kanssa ainakin. Kunnioitus häntä kohtaan ei suinkaan senkautta ole vähentynyt, vaan kunnioitamme me häntä ja omaksumme hallitsijaksemme kuten ennenkin. Hänet tapaamme ja tunnemme kaikkialla ympäristössämme. Hän ilmenee kaikkialla luonnossa eri muodoissa. Ja meissä ihmisissä, luomakunnan kruunuissa hän ilmenee kaikkein korkeimmissa ja jaloimmissa muodoissa.

Meidän kauttamme hän täällä jatkaa ja kehittää luomistyötään. Meidän edesottamisemme täällä ovat hänelle mie-

luisia, sikäli kun ne tarkoittavat suurta yhteistä parasta, luomakunnan parasta — hänen parastaan ja hänen kunniaan. Poikiensa ja tyttäriänsä hyvin ymmärtävänä isänä ei Jumala suinkaan ole pahastunut siitä, että hänet näin, niin sanoaksemme, on manattu esiin näkymättömistä ilmapiireistä tänne näkyväiseen, taivaasta maan päälle. Päinvastoin tämä on tapahtunut hänen suosiollisella myötävaikutuksellaan, isän poikiinsa ja tyttäriinsä ja yhä enemmän ja enemmän mielistyessä.

Ukkosenjohdattajan keksijän, amerikalaisen vapaustaisteijan, Benjamin Franklinin, hautapatsaassa on piirretty näinä merkillepantavat latinankieliset sanat: „*Eripuit coelo fulmen sceptrumque tyrannis*” („Tempasi taivaasta tulen ja valtikan tyrannein käsistä”).

Ihmisuskunta, jonka vuoro nyt on hautaan kallistua, ansaitsee myöskin muistokirjoituksen. Ja mikä olisikaan sopivampi sen hautakiveen piirrettäväksi kuin: „*Eripuit coelo Jovem sceptrumque tyranno*” (Tempasi taivaasta Jumalan ja valtikan tyrannin kädestä).

ARMAS EMANUEL

Monet teosofisista kirjailijoista väittävät olevansa Mestarein inspiroimia tai nähneensä heidät ja puhuneensa heidän kanssaan. Tämä voi olla totta ja voi olla väärää. Mistä minä tiedän? Heille kuuluu sen todistaminen. Muutamia heistä, harvat — hyvin harvat todella — ovat joko suoraan valehdelleet tai tehneet harhahavaintoja kehuessaan sellaista inspirationia; toisiin, totta kyllä, ovat suuret adeptit vaikuttaneet.

H. P. Blavatsky

Mestarit *eivät* johda Teosofista Seuraa, eikä edes sen perustajia, eikä kukaan ole sitä koskaan väittänytkään. He ainoastaan valvovat ja suojelevat sitä.

H. P. Blavatsky

RUUSU-RISTI

*Ristin vierelle
taimen ken pisti —?
Versovi taimi ja
peittyvi risti.*

*Rakkauden ruusut ne
puhkeevat kukkaan,
älköön mun ruusuni
kukkiko hukkaan.*

*Aukovi lehteä,
tehden myös terää ...
Ihme oi, ristihin
ruusuja herää.*

*Tuoksua saakoot ne
muille ja meille,
ristinsä kantohon
kahlehditulle.*

PAULA AINETTA

MITÄ ON TEHTÄVÄ RUUSU-RISTIN HYVÄKSI TÄNÄ VUONNA?

Ilolla ja kiitollisuudella kuitataan seuraavat raha-avustukset, jotka ovat saapuneet toimitukselle J. R. Hannulan kierto-kirjeen johdosta: E. B. 50:—, L. B. 400:—, A. R. 300:—, A. K. 50:—, S. S. 50:—, M. P. 250:—, A. H. 200:—, A. S. 50:—, E. K. 600:—, L. & H. H. 100:—, N. H. 200:—, E. M. 100:—, K. K. 5:—, M. P. 100:—, E. K. 100:—, J. H. 100:—, „R. R.-jäsen” 100:—, A. M. 20:—, A. J. 50:—, I. L. 100:—, K. & W. T. 500:—.

Tili on yhä avoinna.

TIEN VARRELTA

Teosofinen Seura on viime kesänä kolmannen kerran valinnut Mrs. Annie Besantin presidenttikseen seitsemäksi vuodeksi eteenpäin. Vaalissa hän sai melkein kaikkien äänestäjien äänet, mutta tällä kertaa hämmästyttävän suuri osa T. S:n jäsenistä pysyi kokonaan äänestämättä. „On rohkaisevaa tietää, että niin monet hyväksyvät työtäni”, sanoo Mrs.

Besant syyskuun „Theosophistissa”. ..Kiitän niitäkin, jotka äänestivät minua vastaan, sillä he osoittivat asianharrastustaan äänestäessään jälleenvalitsemistani vastaan. Olen pahoillani äänestyksestä kieltäytyneitten osoittamasta välinpitämättömyydestä velvollisuuttaan kohtaan, sillä he eivät rohkaisseet minua kannatuksellaan eivätkä suoneet minun tietää, paheksuvatko todella työtäni vai eivätkö siitä ollenkaan välitä. Välinpitämättömät ovat jokaisessa liikkeessä raskaimpana taakkana, jota vastoin aktiivinen kannatus tai aktiivinen vastustus osoittaa elämää. Tahdon tulevina vuosina koettaa ansaita sitä luottamusta, minkä äänestäneet ovat käsiini laskeneet.”

Pekka Ervastin julkiset esitelmät Helsingissä. Syyskuun 18 p:nä puhui P. E. Bulevardin 7:ssä „Danten jumalaisesta näytelmästä”. 25 p:nä siirtyivät esitelmät Eldorado-teatteriin Kluuvikadun 2:een; aihe sinä päivänä oli „Mitä aikamme kaipaa”. Lokakuun 2 p:nä koski esitelmä „Faustia historiallisena henkilönä”. Ennen esitelmien alkua on prof. Melartin säännöllisesti nostanut mieliä improvisatsioneillaan pianon ääressä.

Ruusu-Risti-matinea pantiin toimeen lokakuun 9 p:nä. Professori Erkki Melartinin alkusoiton jälkeen lauloi näyttelijä Aarne Leppänen muutamia suomalaisia lauluja; sitten seurasi melodraama „Koivun valitus” Kalevalasta, johon prof. Melartin on säveltänyt musiikin ja jonka sanat lausui rouva Olga Poppius. Lopuksi Pekka Ervast piti puheen aiheesta „Millä tavalla olemme kuolemattomia?” Yleisöä oli huone täydeltä.

Teosofiset kysymysillat, joissa P. E. vastaa kysymyksiin, alkoivat lokakuun 4 p:nä ja ovat jatkuneet tiistaisin klo 7 ip. Niillä on oma vakiintunut vetovoimansa.

Naisliiton Helsingin osastolla oli ylimääräinen kokous tiistaina t.k. 11 p:nä klo 6 ip. „Naisten Äänen” toimistossa. Pekka Ervast piti pyynnöstä esitelmän Dantesta.

Uusi aikakauskirja tulossa. „Viisaustieteellinen Kustannusliike, Heikki Peltola” ilmoittaa kiertokirjeessä, että alkaa ilmestyä vapaamuurarilehti nimeltä „Yhteisvapaamuurari”.

Toimittajana on rouva Kyllikki Ignatius. Ensimmäinen numero ilmestyy tässä kuussa.

Ensimmäinen kansainvälinen kongressi psyykkistä tutkimusta varten pidettiin Köpenhaminassa elok. 25 p:stä syysk. 2 p:ään. Läsnä oli 30 skandinaavilaista ja 21 ulkomaalaista edustajaa ja noin 150 asianharrastajaa Tanskan pääkaupungista. Kongressilla oli tieteellinen leima, koska useimmat edustajista olivat oppineita tutkijoita, tohtoreita ja professoreita. Keskusteluissa ilmeni monenlaisia näkökantoja, sekä vanhoillisen tieteellisiä että edistyneempiä, jopa suorastaan spiritistisiäkin. Lopputulos oli kuitenkin huomattava voitto yliaistilliselle tutkimukselle. Kokous, jonka vilkkaat, jopa välistä riitaisetkin keskustelut kantoivat runsaan hedelmän, tuli näet siihen ilahduttavaan lopputulokseen, että n.s. psyykkiset ilmiöt on luettava virallisen tieteen alaan kuuluviksi ja alistettava objektiiviselle tieteelliselle tutkimukselle ja kritiikille; tieteellinen tutkimus ei saa olla näitä ilmiöitä tarkastamatta minkään ennakkoluulon nojalla; varsinkin kokeellinen sielutiede on käyvä niihin vapaasti käsiksi ja näyttää siltä, että ne saattavat suurestikin valaista sielutieteen perusongelmia; ja psyykkisen tieteen päämääränä on oleva kaiken semmoisen poistaminen, jota ei voida täysin tyydyttävästi todistaa. Mäinnittakoon läsnäolijoista muutamia tunnetuita nimiä: prof. O. Jaeger Kristianiasta, prof. H. Nielsen Islannista, toht. G. Geley Parisista, toht. vapaaherra v. Schrenck-Notzing Münchenistä, toht. C. Magnin Genèvestä, toht. M. Javorsky Perusta, prof. C. N. Starcke Köpenhaminasta, rehtori Uno Stadius Helsingistä.

Painovirhe. S.K:n kirjoituksessa „Uusi maailmankuva” Ruusu-Ristin viime numerossa oli ikävä taittovirhe sivulla 435. Viimeisen kappaleen 4:s rivi ylhäältä oli pudonnut pois ja sijaan tullut 6:s rivi korjaamattomassa muodossaan. Tuo 4:s rivi on kuuluva näin -kiintoisia että tärkeitä. Myöskin huomaamme, kuinka hänen teo-

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2,	Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55,	” 59 06
Eerikinkatu 22,	” 57 58
L. Viertotie 44,	” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostakaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Kesäkirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaareнк. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kankaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

MARRASKUU

N:o 9

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Aggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

MARRASKUU 1921

N:o 9

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Toimittajalta	513
Suurten mysterioiden avain, VI, <i>Eliphas Lévi</i>	519
Näkinkenkä, (runo), <i>Rafael Ronimus</i>	530
Marjatta-seura, A. V.	531
Marjatta-seuran alkuvalmistuksia, A. V.	533
Öinen Titaani, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	236
Elämmekö ajassa ennen vai jälkeen Jeesusta Kristusta? <i>J. R. H.</i>	537
The Rest is Silence, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	540
Supramatin vierailu kaukaisessa tähdessä, <i>Kryshanovskaja Rochester</i>	541
Ruusu-Risti, runo, <i>H. P.</i>	548
Tibetiläisten mestarien tuttavallisia tiedonantoja	549
Läpikuultava jalokivi, VI, <i>Mabel Collins</i>	556
Rajan takaa, I. <i>Urho Sandelius</i> , II. <i>L. R.</i>	564
Niin ovat tehneet . . . ja — voittaneet, <i>Erämies</i>	570
Mestarien kokous, <i>Elsa Barker</i>	570
Tien varrelta	573

Maantwihjelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

MARRASKUU 1921

N:o 9

TOIMITTAJALTA

„Mitä hyötyä on tuommoisista valituksista, itsepuolustuksista ja arvosteluista, joita Toimittaja on viime aikoina Ruusu-Ristiin kirjoittanut? Eikö olisi parempi antaa valon vain loistaa sekaantumatta toisten asioihin ja mahdollisiin vikoihin?“

Näin kysyi minulta eräs lukija — ja kukaties häneen useampikin olisi yhtynyt — Ruusu-Ristin viime numerossa olleen Toimittajalta-kirjoituksen johdosta.

„Rakas lukija“, vastasin, „nythän sinä vaadit, että vastaamalla kysymykseesi todella puolustaisin omia tekojani. Mutta jos niin tekisin, mitä sitten ajattelisit ja sanoisit minusta? Muistathan, millä tavalla sananlasku arvostelee „omaa kiitosta“...? Sillä ethän odottane, että nyt peruutaisin, mitä viime numerossa puhuin? Voinko minä tosiseikkoja muuttaa? Voisinko muuttaa sitä seikkaa, että Teosofisten Seurojen asiat eivät ole mielestäni „toisten“ asioita vaan omiani? Ihanhan antautuisin syystä soimattavaksi, jos nyt puolustaisin itseäni ja vastaisin kysymykseesi!“

„Ole vastaamatta sille.“

Niin olinkin.

*

Kuitenkin täytyy hetkiseksi palata Ruusu-Risti-kiertokirjeeseemme, tuohon englanninkieliseen avonaiseen kirjeeseen, joka lähetettiin kaikille maailman teosofisille seuroille ja loosheille. Kuten aikakauskirjan lukijat saattavat todeta elokuun numerossa painetusta suomennoksesta, pyysin kiertokirjeen lopussa „vakavasti teosofisten aikakauskirjojen toi-

mittajia painattamaan sen omiin lehtiinsä kunkin omalla kielellään.”

Pyyntöäni eivät tähän mennessä teosofisten lehtien toimitukset ole ottaneet huomioon. Mutta äsken saapui luokseni eräs saksalainen teosofinen aikakauskirja *Theosophie, Deutsches Organ der Theosophischen Gesellschaft*, jonka kustantaja on „Theosophisches Verlagshaus”, Leipzig, ja jonka toimitukseen ensimmäisenä kuuluu toht. *Hugo Vollrath*, Leipzig, — sama henkilö, jonka Saksan antroposofit aikoinaan olivat erottaneet silloisesta T. S:n Saksalaisesta Osastosta ja jonka Mrs. Besant oli nimittänyt Idän Tähtien saksalaiseksi edustajaksi. Tämän aikakauskirjan vihko n:o 7—8 (heinä—elokuu) 1921 sisältää mainitun „avonaisen kirjeen kaikille maailman teosofeille” saksaksi käännettynä ja varustettuna seuraavalla jälkikirjoituksella:

„*Jälkikirjoitus.* Pekka Ervastian tarkoitus on hyvä ja hän on tuonut julki monien jäsenten sydämen tunteet. Mutta hän on elänyt rauhallisesti ja onnellisesti kaukaisessa pohjolassa, sillä aikaa kun maailmansodan myrsky seurauksineen pyyhkäisi yli Europan. Kahden koulukunnan, kahden T. S:n suunnan päämajat New-Yorkissa ja Adyarissa ovat, ottamalla aktiivisesti osaa Saksan kansan tuhoamiseen, aikaansaaneet uuden tilanteen, jota Pekka Ervast nähtävästi ei osaa arvostella ja jonka laajakantoisuus ei ole tullut hänen tietoonsa. Melkein kaikki looshit, jotka kuuluivat näihin kahteen keskukseseen, ovat peräytyneet ja hajonneet tai julistautuneet itsenäisiksi. Sillä välin on solmittu Versailles’in rauha. Besant-koulu Adyarissa ei tähän mennessä ole julkaissut mitään protestia tuota rauhansopimusta vastaan. Ehkä se tai jotakin sensuuntaista tapahtuu heinäkuun kongressissa Parisissa. Leipzigin I. T. V. („Internationale Theosophische Verbrüderung”, kansainvälinen teosofinen veljesliitto) ja Tingley-seura eivät yleensä antaudu neuvotteluihin, edellinen (kts. I. T. V:n tiedonantoja) pitää rouva Besantia ja C. W. Leadbeateria mustina maagikkoina, ja mitä näihin seuroihin tulee, on siis asia sillä hyvä. Saksan T. S. (*Theosophische Gesellschaft in Deutschland*) ei väitä olevansa mikään maailman tuomari eikä tuomitse ketään, se vain viittaa Karman lakiin („kosto on minun”), jonka alaiseksi jokainen tapah-

tuma pakostakin jää. Sen päämaja pysyy teosofisella kannallaan Parisin kongressiin nähden, joten uusia kehitys-ilmioitä mahdollisesti saattaa esiintyä.

Teosofisen Seuran Toimintavaliokunta.”

Kuinka paljon ajatuksen aihetta antaakaan ylläoleva „jälkikirjoitus”! Parempaa puoltolausetta Ruusu-Risti-kiertokirjeessä esiintuoduille näkökohdille saattaa tuskin ajatella kuin on se, mikä sisältyy yllämainittuihin tosiseikkoihin. Saksan teosofit — yksin Adyar-seuran jäsenetkin — ovat niin syvästi loukkaantuneet Teosofisen Seuran y.m. suhtautumisesta maailmansotaan, että useimmat looshiit ovat joko hajaantuneet tai julistautuneet itsenäisiksi! Eipä sovi ihmetellä. Suurempi kumma olisi, jos Saksan teosofit nöyrästi olisivat alistuneet siihen tuomioon, jonka Mrs. Besant, Mr. Leadbeater, Mr. Sinnett y.m. langettivat Saksan kansasta, väittäessään — kuten muistamme — että kaikki valkoiset voimat, m.m. Valkoinen Veljeskunta, taistelivat liittolaisten puolella Saksaa vastaan, joka oli antautunut mustien voimien valtaan! Eipä ihmettä, että he, Saksan teosofit, pitivät tätä menettelyä kansainvälisen teosofisen veljeyden pettämisenä! Eivät ainakaan he olleet sotaa tahtoneet. Ja jos maailmansodan ukkosten jyristessä kansallinen kiihko sai Mrs. Besantin y.m. lausumaan noita kamalia sanoja, olisi todella saattanut odottaa, että samalta taholta nyt — kiihkon asetuttua — julistettaisiin veljeyden nimessä vastalause Versailles’in rauhan määräyksiä vastaan, jotka kaikkien puolueettomainkin silmissä ampuvat yli maalin. Niin ei kumminkaan vielä ole tapahtunut, ja me jäämme — mekin, jotka syrjästä seuraamme tapahtumain menoa, vaikkemme suinkaan ole eläneet niin onnellisessa rauhassa kuin *Theosophie*, kumma kyllä, otaksuu, — me jäämme ihmetellen kysymään: miksikä johtavassa asemassa olevat teosofit toisella kertaa sekaantuvat politiikkaan, mutta toisella kertaa ei? Ja miksikä emme kerrankin voisi unohtaa koko menneisyyden ja lyödä veljeskättä kaikkien kanssa? Olemmeko niin jaloja olevinamme, ettemme saata seurustella veljinä syntisten ja epätäydellisten kanssa? Vai tunnemmeko todella itsemme niin huonoiksi ja

ahdasmielisiksi, että meidän on paras vaieta koko kansainvälisen veljeyden aatteesta?

Ikäviäkö nyt vain kirjoittelen? Kertoisinpa hauskaakin, jos olisi aihetta. Mutta voimmehan kääntää huomiomme toisenlaisiinkin asioihin.

Edessäni pöydällä on kirjanen, jonka on kirjoittanut teosofisen liikkeen ensimmäinen saksalainen suurteosofi, tohtori *Franz Hartmann-vainaja*. Sen nimi on *Geheimschulen der Magie und okkulte Übungen* (Magian salakouluja ja okkultisia harjoituksia). Teenpähän siitä muutamia poimintoja:

„H. P. B:n välityksellä tehtiin muutamia adeptien korkean koulun yleviä henkisiä totuuksia käsitettäviksi inhimilliselle ymmärrykselle: mutta jo on ymmärtämättömyys saanut ne kouriinsa ja vääristellyt niitä. Tyhmyys on toimettomuuden perusta, ahneus toiminnan aiheuttaja. Toinen ihmisluokka ei tahdo tietää mitään valosta: he rakastavat pimeyttä ja pelkäävät tulevansa herätetyiksi unelmistaan; he eivät tahdo, että raikas tuulahdus „idästä” hajoittaa heidän pilvilinnansa. Toiset tahtovat käyttää itsekkäihin tarkoituksiin sitä valonvälkettä, mikä heihin on langennut: he luulevat löytäneensä keinon, millä maailman silmissä voivat loistaa; suuruudenhulluudessaan koettavat tehdä itsestään jumalia, käsittämättä, että heidän „itsensä” on harha ja niin muodoin suurin este todellisen tiedon tiellä.”

„Paitsi näitä kahta ihmisluokkaa on olemassa kolmas, jonka muodostavat petkuttajat. Goethe sanoo: „Ihme on uskon lempilapsi”. Taikausko ei tosin synnytä ihmeiden tekijöitä, mutta sen sijaan monta väärää profettaa. Nämä käyttävät hyväkseen ihmisten vetäytymistä „salaperäiseen” siten, että joko julkisilla ilmoituksilla tai „salassa pidettävillä kirjeillä” kääntyvät herkkäuskoisten puoleen, joiden kukkaroihin heillä on hyvä silmä, ja kehoittavat näitä antautumaan heidän „salaiseen johtoonsa”. Tuon tuostakin kuulee puhuttavan n.s. „okkultisten koulujen” ja „seurojen” perustamisesta, joiden johtajat lähemmin tarkastettuina osoittautuvat rappiolle joutuneiksi ja „väärin ymmärretyiksi” ne-

roiksi, jotka ovat tarttuneet tähän viimeiseen toivottomaan keinoon tullakseen mukavasti toimeen ja nyt „tuntemattomina päinä” sanoavat haluavansa yksityisesti opettaa maailman seitsemän viisaan, Zarathustran y.m. salaisuudet uteliaalle tutkijalle tämän omaa „uhrautuvaisuutta” vastaavaa rahaa summaa vastaan. Tyhmyri, joka menee ansaan, vihitään siten enemmän tai vähemmän naurettavilla juhlamenoilla keinoitekoisesti „valaistujen” liittoon, ja jollei hänestä itsestään — mikä usein tapahtuu — lopulta tule narri tai petkuttaja, niin jättää hän pitemmän tai lyhyemmän ajan kuluttua jälleen koko seuran, köyhemmänä rahasta ja itsekunnioituksesta, mutta rikkaampana pettyneillä toiveilla saavuttamastaan kokemuksesta.

„Välistä tavataan näiden n.s. „johtajien” joukossa henkilöitä, jotka toimivat hyvässä uskossa, mutta tietämättömyydestä ja siten itseäänkin pettävät. Näitä ovat ne, jotka uskovat keksineensä jonkun pienen okkultisen salaisuuden (kuten esim. ajatuksen kaukovaikutuksen, astraalivalossa näkemisen, astraaliruumiin itsetoiminnan ihmisen nukkuessa y.m.s.) ja nyt luulevat päässeensä viisauden viimeiselle huipulle sekä olevansa kutsutut ihmiskunnan ainoiksi johtajiksi, kun taas kokenut tietää, että tiedon kullakin korkeammalla portaalla koko hänen siihenastinen tietomääränsä näyttää mitättömältä ja ettei kukaan muu ole ihmisten johtaja Jumalan luo kuin se, jonka Jumala itse omalla äänellään on siihen kutsunut.

„Kaikki tuommoiset seurakunnat, yhdistykset, lahkot ja liitot, joiden päämääränä on petkus ja huijaus, saavat tukensa siitä taikauskosta, että ihmisen harhaperäisestä „itsestä” (personallisuudesta) voidaan tehdä jotain suurta ja jumalallista. He eivät käsitä raamatunsanan salaista merkitystä: „joka teistä on pienin maan päällä, hän on oleva suurin taivasten valtakunnassa”, s.o. he eivät tiedä, että juuri se, joka kaikista vähimmin ajattelee omaa itseyytään ja omaa erikoista olemistaan, hän on lähimpänä jumalallisen rakkauden ja tiedon valtakuntaa.”

„On olemassa vain yksi ainoa jumaltiedon valo ja sentähden myös vain yksi ainoa koulu, jossa viisaus itse on opettajana: sen kouluhuoneena on maailmankaikkeus ja sen ope-

tusmetoodina on kokemus. „Tuntemattomana päänä” tässä koulussa on pyhä henki, s.o. tiedon henki, joka tunkee läpi sielun ja ilmestyy ihmisen sydämessä. Tässä koulussa on olemassa viisaiden yhdyskunta, ja tämän yhdistyksen „okkultisuus” on juuri siinä, ettei se ole mikään ulkonainen, näkyvä yhdistys, vaan *henkinen veljesliitto*, jonka jäseniä, vaikkeivat personallisesti tunnekaan toisiansa, lujasti *littää toisiinsa hyvään kohdistuvan rakkauden yhteinen side.*”

•

Eräs ystävä kirjoittaa minulle Amerikasta: „Minun esitykseni saattaa olla aivan uhkarohkea, mutta seuratessani Ruusu-Rististä, miten huono aika y.m. siellä Suomessa nykyään on, tuli tämä ajatus niin voimakkaana, etten tahtonut sitä enää vastustaa. Niin, ajatukseni on se, että eikö Teidän sopisi tehdä luentokiertomatka täällä Amerikassa? Minun luulojeni mukaan kannatus olisi varma jo kansalaisten kesken, ja myös toiskielisten keskuudessa olisi varmasti kannatusta... Meillä täällä mantereella ei kyllä ole vielä kuin kolme teosofista looshia, mutta joka paikkakunnalla on kansalaisia, jotka kannattavat teosofiaa... Ja uskon, että kun henkisesti voimakas henkilö kävisi täällä, niin se saattaisi hengen tulen syttymään...”

Mitä Ruusu-Ristin muut lukijat Amerikassa arvelevat? Onko minulla toisiakin ystäviä, jotka soisivat minun tulevan sinne? Parikymmentä vuotta sitten oli paljon puhetta Amerikassa käynnistä. Silloin ei sopinut, kun oli työ juuri alkanut Suomessa. Mitenkähän nyt mahtaa olla?

•

Toivottavasti Ruusu-Ristin tämän vuotiset asiamiehet eivät käsittäneet Neuvoston kiertokirjettä sillä tavalla, ettei heidän myötävaikutustaan enää tarvittaisi. Se on päinvastoin yhtä arvokas kuin ennen. Kaikille nykyisille tilaajille lähetetään tosin ensi vuoden n:o postietuannilla, mutta ainoastaan niille tietysti, jotka eivät sitä ennen jo ole tilaustaan uudistanee. Tämä uudistaminen taas saattaa kuten ennenkin tapahtua asiamiesten välityksellä.

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

IX.

YHDEKSÄN.

Kas siinä tarotin¹⁾ erakko, vihittyjen ja profeettain luku.

Profeetat ovat yksineläjiä, sillä heidän kohtalonsa on, ettei heitä milloinkaan kuunnella.

He näkevät toisin kuin muut ihmiset; he aavistavat tulevia onnettomuuksia. Sentähden heidät vangitaankin ja tapetaan, tai heitä pilkataan tai hyljätään kuin spitaalisia ja annetaan heidän kuolla nälkään.

Ja sitten ennustusten toteutuessa sanotaan: nuo henkilöt ne ovat meille onnettomuutta tuottaneet.

Nykyään, kuten aina suurten onnettomuuksien edellä, katumme ovat täynnä profetoita.²⁾

Olen niitä kohdannut vankiloissa, olen nähnyt niiden kuolevan unohdettuina ullakkohuoneissa.

Koko suuri kaupunkimme on nähnyt yhden semmoisen, jonka äänetön ennustus keskittyi siihen, että hän yhtämittaa kääntyi ympäri kulkiessaan aina ryysyissään loiston ja rikkauden palatsissa.

Olen nähnyt erään, jonka kasvot loistivat kuin Kristuksen: työmiehen vaatteissaan ja karkeilla käsillään hän muovaili savesta runoteoksia. Hän väänsi yhteen oikeuden miekan ja velvollisuuden valtikan ja tälle kultaiselle ja teräksiselle jalustalle hän pystytti rakkauden luovan tunnusmerkin.

1) Mustalaiset ovat luultavasti keskiajalla tuoneet Eurooppaan egyptiläistä tai kaldealaista alkuperää olevat salaperäiset tarot-kortit, joita on seitsemänkymmentäkahdeksan, niistä 22 enimmin käytännössä. Ne ovat kuvallisia ja nuo 22 tunnetuinta ovat: silmänkääntäjä, paavitar, keisarinna, keisari, paavi, rakastunut, vaunut, oikeus, erakko, onnen pyörä, voima, hirtetty, kuolema, kohtuus, paholainen, salaman iskemä torni, tähti, kuu, aurinko, viimeinen tuomio, hullu, maailma. Salatieteiden tutkijat pitävät kortteja suuressa arvossa, nähden niissä peitettyjä ja paljastettuja jälkiä aikain viisaudesta; monet käyttävät kortteja myös ennustus- y.m. tarkoitukseen. Suom.

2) Pian tämän kirjan ilmestymisen jälkeen sattui ranskalais-saksalainen sota 1870-71 ja keisarikunnan häviö. Suom.

Eräänä päivänä hän laskeutui kadulle keskelle suurta kansanjoukkoa, pitäen kädessään leivän, jonka mursi ja jakoi toisille, sanoen: Jumalan leipä, tule leiväksi kaikille!

Tunnen toisen, joka huusi: en tahdo enää palvoa paholaisen jumalaa; en huoli enää pyöveliä jumalakseni! ja ihmiset luulivat, että hän pilkkasi Jumalaa.

Ei; mutta hänen uskonsa ylivuotava voimakkuus puhkesi puutteellisiin ja varomattomiin sanoihin.

Hän puheli vielä loukatun rakkautensa houreissa:

Kaikki ihmiset ovat solidaarisia, he sovittavat toinen toistensa puolesta niinkuin he ansaitsevatkin toinen toistensa puolesta.

Synnin rangaistus on kuolema.

Synti itse on muuten rangaistus, ja suurin rangaistus. Suuri rikos ei ole muuta kuin suuri onnettomuus.

Huonoin ihmisistä on se, joka luulee itsensä toisia paremmaksi.

Intohimoisille ihmisille voidaan antaa anteeksi, koska he ovat passiivisia. Intohimo merkitsee kärsimystä ja lunastusta tuskan kautta.¹⁾

Niin sanottu vapaus ei ole muuta kuin jumalallisen vetoiman kaikkivalta. Marttyyrit sanoivat: on parempi totella Jumalaa kuin ihmisiä.

Epätäydellisin rakkauden teko on parempi kuin paras hurskauden sana.

Älkää tuomitko, älkää puhuko, rakastakaa ja toimikaa.

Toinen on tullut ja sanonut: vastustakaa pahoja oppeja hyvillä teoillanne, mutta älkää erkautuko kenestäkään.

Pystyttäkää uudestaan kaikki alttarit, puhdistakaa kaikki temppeilit ja olkaa valmiit ottamaan vastaan rakkauden hengen vierailua.

Rukoilkoon jokainen oman seurakuntansa tavalla ja pitääköön yhteyttä omaistensa kanssa, mutta älkää tuomitko toisianne.

Uskonnon harjoitus ei koskaan ole halveksittava, sillä se on suuren ja pyhän ajatuksen tunnusmerkki.

¹⁾ Ranskalainen sana *passion*, intohimo, johtuu latinalaisesta *passio*-sanasta, joka merkitsee „kärsiä.“ Sana passiivinen on samaa alkuperää.

Rukoilla yhdessä on ottaa osaa samaan toivoon, samaan uskoon ja samaan rakkauteen.

Tunnusmerkki ei ole itsessään mitään: usko sen pyhittää.

Uskonto on inhimillisen yhteenliittymisen pyhin ja vahvin side, ja uskonnollisen teon suorittaminen on puhtaasti inhimillinen teko.

Kun ihmiset kerrankin ymmärtävät, ettei tule riidellä asioista, joita ei tiedä,

Kun he käsittävät, että vähäsen rakkautta on parempi kuin paljon vaikutus- ja hallitusvaltaa,

Kun kaikki antavat arvoa sille, jolle Jumalakin antaa arvoa pienimmässä luodussa olennessa: tottelemisen vapaaehtoisuudelle ja velvollisuuden vapaudelle,

Silloin ei enää ole maailmassa kuin yksi uskonto, kristillinen ja yleinen uskonto, todella katolinen uskonto, joka ei enää kiellä itseään paikallisilla ja henkilökohtaisilla kielloilla.

Vaimo, sanoi Vapahtaja samarialaiselle naiselle, totisesti sanon sinulle, että aika tulee, jolloin ihmiset eivät enää palvele Jumalaa Jerusalemissa eivätkä tällä vuorella, sillä Jumala on henki ja hänen totiset palvelijansa palvelevat häntä hengessä ja totuudessa.

X.

KABBALAN EHDOTON LUKU.

Sefirothien avain (katso *Dogme et rituel de la haute magie*).¹⁾

XI.

YKSITOISTA.

Yksitoista on voiman luku; se on taistelun ja marttyriuden luku.

Jokainen, ken kuolee aatteen puolesta, on marttyyri, sillä hänessä hengen pyrkimykset ovat vieneet voiton eläimen pe-loista.

¹⁾ Koska Eliphaz Lévin yllämainittua kirjaa ei ole suomeksi, saattaa lukija päästä käsitykseen Kabbalasta ja sefirotheista tutustumalla lukuun „Kabbala, juutalaisten salainen oppi“ kirjassa „Suuret uskonnot“.

Jokainen, ken kaatuu sodassa, on marttyyri, sillä hän kuolee toisten puolesta.

Jokainen, ken kuolee kurjuuteen, on marttyyri, sillä hän on sotilas, joka on lyöty elämän taistelussa.

Ne jotka kuolevat oikeuden puolesta ovat yhtä pyhät uhriksaan kuin velvollisuuden uhrit, ja vallankumouksen taistelussa valtaa vastaan kaatuivat marttyyrit yhtä hyvin puolella kuin toisella.

Koska oikeus on velvollisuuden alkujuuri, on velvollisuuksiemme puolustaa oikeuksiamme.

Mikä on rikos? Oikeuden liioittelua. Murha ja varkaus ovat yhteiskunnan kieltämistä, yksilön eristettyä hirmuvaltaa, joka anastaa kuninkuuden ja käy sotaa omalla vastuullaan.

Rikosta on epäilemättä ehkäistävä, ja yhteiskunnan täytyy puolustautua; mutta kuka on kylliksi oikeamielinen, kylliksi suuri, kylliksi puhdas, jotta voisi väittää rankaisevansa?

Olkoon siis rauha kaikille, jotka sodassa — vaikkapa laittomassakin — kaatuvat; he ovat panneet päänsä alttiiksi ja ovat sen menettäneet, ja koska kerran ovat maksun suorittaneet, mitä saatamme heiltä enää vaatia?

Kunnia olkoon kaikille, jotka taistelevat rohkeasti ja uskollisesti! Häpeä ainoastaan pettureille ja pelkureille!

Kristus kuoli kahden ryövärin välissä ja vei niistä toisen mukaansa taivaaseen.

Taivasten valtakunta on taistelijoita varten, ja se otetaan väkiryynnäköllä.

Jumala luo kaikkivaltansa rakkaudelle. Hänelle on rakasta voittaa viha, mutta hän oksentaa suustaan penseyden.

Elää — vaikkapa vain hetkeksi — on velvollisuus!

Ihana on hallita päivä, tai tunti vain, oli se vaikka Damokleen miekan alla tai Sardanapaloksen roviolla!

Mutta vielä ihanampaa on nähdä jalkojensa juuressa kaikki maailman kruunut ja sanoa: tahdon olla köyhäin kuningas ja valtaistuimeni on oleva Ristin kukkulalla.

On olemassa ihminen vielä väkevämpi tappajaa, ja se on hän, joka kuolee toisia pelastaakseen.

Ei ole olemassa eristettyjä rikoksia eikä yksityisiä sovituksia.

Ei ole olemassa personallisia hyveitä eikä kadotettuja antaumuksen tekoja.

Ken tahansa, joka ei ole moitteeton, on osallinen kaikkeen pahaan, ja ken tahansa, joka ei ole läpeensä paatunut, voi ottaa osaa kaikkeen hyvään.

Sentähden jokainen rangaistus aina on inhimillinen siviili-oikeus, ja jokaista mestauslavan alta nostettua päätä voidaan tervehtiä ja kunnioittaa marttyyrin päänä.

Sentähden myöskin marttyyreistä jaloin ja pyhin saattoi, omaantuntoonsa vetäytyen, tuntea ansainneensa rangaistuksen, joka häntä odotti, ja — tervehtien miekkaa, joka oli valmiina häntä lyömään — huudahtaa: tapahtukoon oikeus!

Te Rooman katakombien puhtaat uhrit, te arvottomien kristittyjen murhaamat juutalaiset ja protestantit,

Te Abbaye-vankilan ja Carmes-luostarin papit,¹⁾ te hirmuhallituksen giljotinoidut, te surmatut kuningasmieliset, te vuorostanne uhratut vallankumoukselliset, te suurten armeijaimme sotilaat, jotka olette siroitelleet luitanne ympäri maailman, kaikki te, jotka olette kuoleman rangaistuksen kärsineet, te työmiehet, kamppailijat, kaikenlaatuiset uskaliaat, te Prometeuksen kunnan lapset, jotka ette ole pelänneet salaamaa ettekä kotkaa, kunnia olkoon hajoitelulle tuhkalenne! rauha ja kunnioitus muistollenne! te olette edistyksen sankareita, ihmiskunnan marttyyreja!

XII.

KAKSITOISTA.

Kaksitoista on aikakausia koskeva (vuorottaisuuden) luku; se on yleismaailmallisen uskontunnustuksen luku.

Kas tässä maagillisen ja rajoituksista vapaan katoolisen uskontunnustuksen käännö: s:

Uskon yhteen ainoaan Jumalaan, kaikkivaltiaaseen, meidän isäämme, taivaan ja maan iankaikkiseen luojaan.

Uskon Vapahtaja-Kuninkaaseen, ihmiskunnan johtajaan, Jumalan poikaan, sanaan ja kirkkauteen,

Joka on ikuisen rakkauden elävä aate, Jumala näkyväisenä ja valo toimivana,

¹⁾ S.o. jotka murhattiin 1792; Ranskan vallankumouksen hirmunäytelmiä.

Jota maailma kaikkina aikoina ja kaikkialla on ikävöinyt, mutta joka ei ole Jumala Jumalasta erotettavissa.

Laskeutuen keskellemme vapauttaakseen maan hän pyhitti naisen äidissään.

Se oli taivaallinen ihminen, viisas ja lempeä. Hän syntyi kärsiäkseen ja kuoli meidän tavallamme.

Tietämättömyyden hylkäämänä, kateuden syyttämänä hän kuoli ristillä antaakseen meille elämän.

Kaikki, jotka ottavat hänet oppaakseen ja tuekseen, voivat hänen oppinsa kautta olla Jumalaa niinkuin hän.

Hän on ylösnoussut hallitakseen aikakausia; hän on hälväntävä tietämättömyyden usvat.

Hänen käskynsä, jotka kerran tulevat paremmin tunnetuiksi ja voimakkaammiksi, tulevat tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Uskon Pyhään Henkeen, jonka ainoat tulkitsijat ovat pyhien ja profeettojen henki ja sydän.

Se on elon ja hedelmällisyyden henkäys, joka käy ulos isästä ja ihmiskunnasta.

Uskon vanhurskasten alati pyhään perheeseen, jonka yhdysiteenä on taivaallisten lakien horjumaton kunnioitus.

Uskon, että tunnustus, paikka, pappi ja palvelus ovat yhtä yhden ainoan Jumalan kunniaksi.

Uskon, että muuttaessaan kuolema meidät uudistaa ja että meissä niinkuin Jumalassa elämä on ikuinen.

XIII.

KOLMETOISTA.

Kolmetoista on kuoleman ja syntymän luku; se on omaisuuden ja perinnön, yhteiskunnan ja perheen, sodan ja sopimusten luku.

Yhteiskunnan perustana on oikeuden, velvollisuuden ja keskinäisen luottamuksen vaihdot.

Oikeus on omaisuus; vaihto on välttämättömyys; luottamus on velvollisuus.

Joka tahtoo saada enemmän, kuin hän antaa, tai saada antamatta, on varas.

Omaisuus on oikeus käyttää yhteisen varallisuuden jotakin osaa; se ei ole oikeus sitä hävittää tai pitää takavarikossa.

Yhteisen hyvän hävittäminen tai takavarikoiminen ei ole omistamista, vaan varastamista.

Puhun yhteisestä hyvästä, koska kaikkien asioiden todellinen omistaja on Jumala, joka tahtoo, että kaikki olisi kaikkia varten. Mitä tahansa teettekin, ette kuollessanne vie mitään mukanne tämän maailman antimista. Ja se mikä teiltä kerran otetaan pois, ei todellisuudessa kuulu teille. Se on vain ollut teillä lainana.

Mitä käyttöoikeuteen tulee, on se työn tuloksena; mutta työ itsessään ei ole varma takuu omistamisesta, sillä sota saattaa tuhoineen ja tulipaloineen siirtää omaisuuden toisiin käsiin.

Käyttäkää siis hyvin näitä katoavaisia tavaroita, te, jotka häviätte ennen niitä!

Muistakaa, että itsekkyyks herättää itsekkyyttä ja että rikkaan epäsiiveellisyys vastaa köyhän rikoksista.

Mitä köyhä tahtoo, jos hän on rehellinen?

Hän tahtoo työtä. Käyttäkää oikeuksianne, mutta täyttäkää velvollisuutenne: rikkaan velvollisuus on levittää rikkautta; omaisuus, joka ei ole liikkeessä, on kuollutta, älkää siis tallettako kuolemaa.

Muuan viisastelija on sanonut: omaisuus on varkautta. Hän tarkoitti epäilemättä eristettyä omaisuutta, salattua, jota ei päästetä vaihtokauppaan palvelemaan yhteistä hyötyä.

Jos sellainen oli hänellä ajatus, saattoi hän mennä vielä pitemmälle ja väittää, että semmoinen julkisen elämän ehkäiseminen on suorastaan murha.

Keinottelun rikosta on yleisön vaisto aina pitänyt ihmisyyden majesteettirikoksena.

Perhe on avioliiton kautta syntynyt luonnollinen yhteisö.

Avioliitto on kahden olennon yhtymä, jota rakkaus liittää yhteen ja jotka lupaavat toisilleen keskinäistä uskollisuutta silmälläpitäen niiden lasten parasta, jotka mahdollisesti tulevat syntymään.

Puolisot, joilla on lapsi ja jotka eroavat, ovat jumalattomia. Haluavatko he siis panna täytäntöön Salomonin tuomion ja halkaista lapsenkin?

Luvata ikuista rakkautta on lapsellista: sukupuolirakkaus on tosin jumalallinen tunne, mutta tilapäinen, pakollinen ja haihtuva; mutta molemminpuolisen uskollisuuden lupaus on avioliiton olemus ja perheen periaate.

Tämän lupauksen pyhänä takeena tulee olla ehdoton luottamus.

Mustasukkaisuus on aina epäilystä, ja epäily on aina solvaus.

Todellinen avioliiton rikkoja on se, joka rikkoo luottamuksen: vaimo, joka toiselle miehelle latelee valituksia puolisoitaan; mies, joka toiselle naiselle, eikä omalleen, uskoo sydämensä suruja ja toiveita, — nämä totisesti pettävät aviollisen uskon.

Aistinten yllätykset ovat uskottomuuksia vain sentähden, että sydän hairahtuu heittäytymään enemmän tai vähemmän nautinnon helmoihin. Muuten ne ovat inhimillisiä erehdyksiä, joita täytyy punastua ja salata; ne ovat säädyttömyyksiä, joita tulee torjua välttämällä tilaisuuksia, mutta joita ei koskaan pidä koettaa yllättää: hyvät tavat kieltävät skandaalin.

Jokainen skandaali on häpeällinen. Ihminen ei ole säädytön, sentähden että hänellä on elimiä, joita ei mainita, mutta hän on hävytön, jos hän niitä näyttelee.

Aviomiehet, kätkekää maailmalta kotinne haavat; älkää riisuko vaimojanne alastomiksi yleisön naurettaviksi.

Vaimot, älkää toittotako julki aviovuoteenne pikku suruja: yleinen mielipide merkitsisi teidät silloin prostituoitujen kirjoihin.

Ylevä sydämen uljuus on tarpeen avio-uskon säilyttämiseksi; ainoastaan suuret sielut käsittävät sen sankarillisen sopimuksen koko laajuuden.

Avioliitot, jotka rikkoutuvat, eivät ole avioliittoja, vaan paritteluja.

Mitä voi tulla vaimosta, joka hylkää miehensä? Hän ei ole enää puoliso, mutta ei liioin leski; mitä hän siis on? Hän on kunnian luopio, joka pakosta on epäsideellinen, koska hän ei ole neitsyt eikä vapaa.¹⁾

Ankarat sanat johtunevat tekijän omasta katkerasta kokemuksesta. Kts. Ruusu-Ristin huhtikuun n:roa Suom.

Aviomies, joka hylkää vaimonsa, prostituoi hänet ja ansaitsee konnan nimen, mikä annetaan langenneiden naisten rakastajille.

Avioliitto on näin ollen pyhä ja purkamaton, kun se todella on olemassa.

Mutta se ei voi todella olla olemassa muille kuin niille, joilla on ylevä ja jalo sydän.

Eläimet eivät solmi avioliittoja, ja ihmiset, jotka elävät eläinten lailla, saavat tyytyä luontonsa aiheuttamiin onnettomuuksiin.

He tekevät yhtämittaa onnettomia yrityksiä toimiakseen järkevästi. Heidän lupauksensa ovat kokeita ja lupausten varjoja; heidän avioliittonsa ovat kokeita ja varjoja avioliitosta; heidän rakkautensa ovat kokeita ja varjoja rakkaudesta. He aina tahtoisivat eivätkä koskaan tahdo; he aina ryhtyvät asioihin, mutta eivät vie niitä lopulliseen päätökseen. Semmoisiin ihmisiin ei laki pysty muussa kuin ehkäisyn muodossa.

Semmoisilla olennoilla voi olla pesä, mutta ei koskaan perhettä; avioliitto ja perhe kuuluvat täydellisen ihmisen itsenäisen ihmisen, älykkään ja vapaan ihmisen oikeuksiin.

Tutkikaapa tuomioistuinten pöytäkirjoja ja lukekaan vanhempain murhaajain historiaa.

Kohottakaa kaikkien näiden katkaistujen päiden mustaa verhoa ja kysykää heiltä, mitä ovat ajatelleet avioliitosta ja perheestä, mitä maitoa ovat imeneet ja mitkä hyväilyt ovat heitä jalostaneet... Vaviskaa sitten, te kaikki, jotka ette anna lapsillenne ymmärryksen ja rakkauden leipää, te kaikki, jotka ette pyhitä isän arvovaltaa hyvän esimerkin voimalla...

Nämä kurjat olivat orpoja sekä hengen että sydämen puolesta, ja he ovat kostaneet syntymänsä!...

Elämme vuosisadalla, jolloin perhettä on enemmän kuin koskaan ennen väärinkäsitetty ylevyydessään ja pyhyydessään. Aineelliset pyyteet tappavat järjen ja rakkauden, kokemuksen läksyjä halveksitaan, Jumalan asioita kaupitellaan. Liha häpäisee henkeä, petos ilkkuu uskollisuutta ja lainkuullaisuutta. Ei ole enää ihannetta, ei oikeutta: inhimillinen elämä on tullut orvoksi molemmilta puolilta.

Mutta rohkeutta ja kärsivällisyyttä! Tämä vuosisata on menevä sinne, mihin suuret syylliset menevät. Katsokaa, kuinka alakuloinen se on! Ikävä on mustana verhona sen kasvoilla... lantarattaat pyörivät¹⁾ ja kansa seuraa vavisten...

Pian on historia tuomitseva vuosisadan lisää, ja raunioiden suurelle haudalle kirjoitetaan:

Tähän päättyi isänmurhaaja-vuosisata! vuosisata, joka oli Jumalansa ja Kristuksensa pyöveli!

Sodassa on meillä oikeus tappaa välttääksemme kuoleman, mutta elämän taistelussa on ylevin oikeutemme kuolema, jottei meidän tarvitsisi tappaa.

Järjen ja rakkauden tulee vastustaa sortoa kuolemaan saakka, mutta ei koskaan murhaan asti.

Uljas mies, käsissäsi on hänen henkensä, joka sinua on loukannut, sillä se joka ei välitä omasta hengestään, on toisten elämän herra... Masenna hänet suuruudellasi: anna hänelle armoa!

Mutta emmekö saa tappaa tiikeriä, joka meitä uhkaa?

— Jos se on tiikeri ihmisen haamussa, on kauniimpi antautua ahmittavaksi, vaikka moraali tosin ei tässä mitään määrää.

— Mutta jos tiikeri uhkaa lapsiani?

— Vastatkoon luonto itse kysymykseenne.

Harmodioksen ja Aristogeitonin¹⁾ muistoa juhlittiin ja sille pystytettiin kuvapatsaita vanhassa Kreikassa. Raamattu on ikuistuttanut Judithin ja Ehudin nimet, ja ylevimpiä pyhän kirjan henkilöitä on sokea ja kahlehdittu Simson, joka ravistaa temppelein pilareita huudahtaen: tahdon kuolla filistealaisten kanssa!

Mutta uskotteko, että Jeesu, jos hän ennen kuolemaansa olisi mennyt Roomaan ja surmannut Tiberiuksen, uskotteko, että hän silloin olisi pelastanut maailman, niinkuin hän teki

¹⁾ Kuoleman tuomituita kuljetettiin mestauspaikalle lantarattailla. Suom.

²⁾ Kaksi ystävää; tyranni Hipparkoksen surmaajat (514 e. Kr.). Pidettiin Kreikan vapauden marttyyreina. Suom.

antaessaan anteeksi pyöveilleen ja kuollessaan Tiberiuksen puolesta?

Pelastiko Brutus roomalaisen vapauden surmatessaan Caesarin? Tappamalla Caligulan Cherea teki vain tilaa Claudiukselle ja Nerolle. Vastustaa väkivaltaa väkivallalla on vain oikeuttaa väkivalta ja pakottaa sitä uudistumaan.

Mutta voittaa paha hyvällä, itsekkyyks kieltäytymyksellä, julmuus anteeksiannolla: kas siinä kristinuskon ja ikuisen voiton salaisuus.

Olen nähnyt sen paikan, jossa maa vielä vuoti verta Aabelin murhasta, ja siinä paikassa juoksi kyynelten puro.

Ja vuosisatojen saattamina lähestyi lukemattomia ihmisjoukkoja, jotka pudottivat kyyneleitä puroon.

Ja ikuisuus lyyhistyneenä ja synkkänä katseli putoilevia kyyneleitä, laskien niitä yksitellen, — eikä niitä koskaan riittänyt yhdenkään veripilkun poistamiseksi.

Mutta kahden kansanpaljouden ja kahden ajanjakson välillä ilmestyi Kristus kalpeana, kasvot säteilevinä.

Ja veren ja kyynelten maahan hän istutti veljeyden viinipuun, ja kyyneleet ja veri jumalallisen puun juurien ime-minä muuttuivat rypäleen suloiseksi mehuksi, joka on juotava tulevaisuuden lapset rakkauden humalaan.

ÉLIPHAS LÉVI

Ransk. suom. P. E.

Me sanomme ,että ihminen kärsii elämänsä aikana niin paljon ansaitsematonta kurjuutta, niiden vian vuoksi, joiden kanssa hän on tekemisissä, tai ympäristönsä tähden, että hänelle todellakin kuuluu saada nauttia täydellistä lepoa ja rauhaa, jollei autuuttakin, ennenkuin hän uudelleen ottaa päällensä elämän taakan.

H. P. Blavatsky

Kuka tahansa voi olla hyvin hyväkin teosofi, seurassa tai sen ulkopuolella, olematta silti mitenkään salatieteilijä.

H. P. Blavatsky

NÄKINKENKÄ

*Oot kiemurteleva kuin elon tie,
ja tuntemattomista uumenista
sun aalto vaahtopäinen rantaan vie,
miss' sinut aukoo joku lapsosista.*

*Hän painaa, pieni, sinut korvalleen
ja kuuntelee, kuin ontelosi soi,
ja vielä vanhana tuon säveleen
hän muistaa, kun hän illoin unelmoi.*

*Hetkien helmistä on vaihtuvista
tää elo punottu, mi meidän on,
myös sa, mi nouset meren uumenista*

*ja rannalle saat suuren auringon,
voit luoda helmen ihmeen ihanaisen,
vaan harva löytää onnen harvinaisen.*

Rafaël Ronimus

MARJATTASEURA

Ennen maailmansotaa ja sodan alkuvuosina suunnittelimme Suomeen „Marjatta-seuraa“, jonka tarkoituksena oli teosofisen elämänymmärryksen soveltaminen käytäntöön jokapäiväisen yhteiskunnallisen ja yksityisen elämän kaikilla aloilla. Suunnitelmamme olivat suuria ja kauas kantavia ja koska ne johonkin määrin ovat toteutuneet Ruusu-Risti-seuran kautta, ei liene mielenkiintoa vailla Ruusu-Ristin lukijoille kuulla, mitä eräs innokkaimpia Marjatta-seuran aatteen kannattajia, opettaja *Antti Venna*, joka inkeriläisenä Venäjän armeijassa palvelleena luultavasti on saanut surmansa tnon onnettoman maan mellakoissa, vuosia siten kirjoitti Marjatta-seurasta ja sen „alkuvalmistuksista“. *Toim.*

Kaikkina aikoina, eri kielin ja eri tiloissa, kunnian kukkuiloilla ja kärsimysten Golgatalla ovat Suomen suurmiehet yksimielisesti julistaneet tietäjäkansansa tulevaa suuruutta. Synnyinmaan laulua, joka on saava korkeamman kaiun, on Runeberg kuuluttanut. Suomenkielen, nykyään ryy-syihin puetun prinsessan tulevaa loistoa on julistanut Topelius. Maansa ja kansansa armaita ainiaksi sydämen syvyyteen painuvia äidinkasvoja on Aleksis Kivi tuskiensa keskellä katsellut.

Ja mekin olemme tahtoneet katsella Suomiäitimme kasvoja, jotka vuosisatojen alennus on peittänyt surun harmaaseen huntuun. Emmekä voineet nähdä niiden kirkkautta, sillä vielä ei ollut aika, eikä oma tietoomme ja mahtimme siihen kyennyt. Vasta yhtyneenä jumalviisauten voi kalevalainen viisaus poistaa suruhunnun äitinsä kasvoilta. Ja vasta Äitimme Pojan, Vanhemman Veljemme tulo ja sitä valmistava kansojen kamppailu ilmoittaa meille hetken tulluksi, jolloin voimme ryhtyä täällä toteuttamaan korkeammassa maailmoissa jo aikoja sitten perustettua Marjattaseuraa. Kaiken sen suuren ja jalon, mitä suomalaiset ovat ikävöiden odottaneet ja aavistaen etsineet, on Marjattaseura yhdistävä.

Harrastaa ihmiskunnan yhteenliittymistä, että lakkaisi sen keskuudesta sorto, viha ja vaino, poistuisi kurjuus ja puute, vaan kasvaisi myötätunto ja veljeys, ja ihmiskunta voisi vapaana täyttää Luojan sille määräämiä tehtäviä kansanvaltaisuuuden kautta — tämä on Marjattaseuran ensimmäinen tarkoitus.

Harrastaa Kalevan kansan yhteenliittymistä, koota sen heimot yhtenäisen kalevalaisen sivistyksen suojaan ja lujentaa sen eri piirien yhteistuntoa, että me kansana voisimme viedä eteenpäin Haltiamme suunnitelmaa kaikin henkisin ja aineellisin toimintamuodoin ja palvella ihmiskuntaa kansallisuuden kautta — tämä on Marjattaseuran toinen tarkoitus.

Harrastaa kaikkien sielujen yhteenliittymistä elämän tante-reella kulussa kohti ikuisen ja äärettömän Itsemme suunnittelemlia elämisen ja olemisen tiloja uskonnon kautta — tämä on Marjattaseuran kolman ja suurin tarkoitus.

Uhrin kautta on luotu tämä maailma, uhrin kautta pysyy ja kehittyy kaikki elämä. Sodan veriuhrista on säästynyt kansamme siksi, että se voisi uhrata hengen verettömän uhrin. Marjattaseuramme mahti sen johtaessa kansaamme kohti henkisen vallan, voiman ja kunnian saavutuksia tulee kasvaamaan sen mukaan, mikäli voimme unohtaa alhaiset pyrintömme, vaan ylhäiset yhdistää Vanhemman Veljemme Jumalan Pojan Äidin, kansamme Suojelijan ja Haltian Kalevalassa laulamaamme ja sydämissämme kantamaamme iäisesti siunattuun pyhään nimeen. Amen.

A. V.

Henkinen mietiskely (meditatsioni) on hiljainen ja *sanaton* rukous eli niinkuin Plaaton lausuu, se tila, jossa „sielu palavassa hartaudessa kääntyy Jumalan puoleen; ei suinkaan pyytäkseen erityistä hyvää” (niinkuin rukouksen tavallinen merkitys on), „vaan itse hyvän tähden — yleisen Korkeimman Hyvän”, josta olemme osa maan päällä ja jonka olemuksesta kaikki olemme lähteneet.

H. P. Blavatsky

Teosofia on yhtä vanha kuin maailma oppiensa ja siveysoppinsa puolesta, jos kohta ei nimeltä; niinkuin se myös on laajin ja yleisin (katoollisin) kaikista järjestelmistä.

H. P. Blavatsky

MARJATTA-SEURAN ALKUVALMISTUKSIA

Taantumuksen varalta.

Marjattaseuran tulevaisuus on oleva suuri ja ihana, jos oma velttoutemme ei aseta sille esteitä ja jos henkisen pakanuuden mustat voimat eivät saa johtaa sitä väärään suuntaan. Viimeinen vaara on vaarallisempi. Nyt meillä on vielä aikaa ryhtyä toimiin tämän vaaran välttämiseksi; ohjauksia saamme maailmanhistoriasta. Missä kohdin entiset seurukset ovat erehtyneet, niitä kohtia me voimme jo ajoissa välttää. Erityisen tarkkanäköisiä on meidän oltava katsellessamme Jesuiittaseuraa.

Jeesus ja Maria! Nämä nimet tahtomattammekin vetävät meitä tutkimaan yllämainitun seuruksen hyviä ja huonoja puolia.

Meidän on löydettävä synkässäkin valon hohde. Mitä kirkkaampi valo, sitä synkeämpi varjo. Sentähden, missä on paljon synkeyttä, siellä pitää aivan lähellä löytymän kirkas valo. Jesuiittain historia on synkkää synkempi. Eiköhän siinä olisi jotain, joka on kirkasta kirkkaampi?

Kun germaanien uskonpuhdistus alkoi saada jalansijaa Etelä-Europassa, neljännen alarodun kansojen keskuudessa, niin Loyola jesuiittoineen tukahdutti tämän protestanttilaisuuden levenemishankkeen. Tässä hän puolusti rotuaan. Jos uskonnöt ovat rotujen ja parhaimmassa tapauksessa kansojen uskontoja, niin niiden toiseen rotuun tunkeutuminen ei liene kehitykselle eduksi. Protestanttilaisuuden voittaessa olisi latinalainen henki kärsinyt. Se on taiteellista henkeä ja sille sopii paremmin roomalaiskatoollisuus, joka on lähempänä taidetta ja salaoppia kuin filosofiaan ja älyyn syvennyvä germaanien muotoköyhä uskonto. Germaanien vaikutus latinalaisiin on aina ollut turmiota tuottava; tämä näkyy parhaiten valtiolliselta alalta. Jos nyt protestanttilaisuus olisi voittanut, mitä henkistä turmiota olisi se tuonut? Ennen kaikkea olisi hävinnyt *madonnanpalvelus* maailmasta. Mutta madonna ei saa hävitä, sen tehtävä on suuri. Madonna on naisen jaloimpien puolien: intuitiivisuuden, säälin ja myötätun-

non edustaja. Me teosofit, jotka tunnustamme naisen suuren tehtävän, tunnustamme intuitiiviset kyvyt, säälin ja myötätunnon, olemme lähempänä katoлилaisuutta.

Niinpä oli jesuiittain historia synkkä, vaan sitä elähdytti kirkas valo — madonnan puolustus. Taistelu taisi alussa tuntua ylivoimaiselta, koska oli käytettävä kaikkia keinoja ja pyhitettävä ne. Me elämme valistuneemmalla ajalla; ihmiskunnan henkiset voimat tunnemme suurennetuiksi. Sentähden emme tarvitsekaan käyttää kaikkia keinoja, jos taistelumme tuntuisikin ylivoimaiselta — ei edes silloinkaan. Tämä seikka on selvä kaikille. Vaan voi löytyä muita turmiollisia kohtia. Ne on meidän ajoissa huomattava, muuten ne pääsevät Marjattaseuraan. Näillä kahdella seuralla on niin paljon yhtymäkohtia, että edellisen seuran viat pyrkivät väkisinkin tuppaantumaan, ja yrityksiäni on tässä suhteessa tarkasti valvottava. Jo ennenkuin tiesinkään mitään Marjatan Pengasaatteesta, haaveilin usein veljesliitosta, jonka tehtävä olisi suomalaisuuden kohottaminen. Tällöin kiinnitti mieltäni yllämainittu historiallinen seura, vaikka tunsin ja nykyäänkin tunnen sitä hyvin vähän. Loyolan persoonaa, hänen tahdonlujuttaan, seuran uskonnollista kehystä kohtaan tunsin suurta mielenkiintoa, samoin kuin kaikkea espanjalaista kohtaan. Esim. Amerikan löytö ja valloitus on minulle mielenkiintoisin aine historiassa. Nyt minulle myös selviää viettämykseni roomalaiskatolilaisuuteen, jota en ennen voinut seilittää. Jos menneisyudessa olisin ollut lähellä tätä seuraa, niin nähtävästi tullaan nykyään tarvitsemaan suurta voimaa pidättämään yritteitäni erehtymästä noille poluille. Kaikki tämä on jo alussa tiedettävä.

Kuri.

Jos Marjattaseuran tehtävät tulevat olemaan niin suuria kuin niistä on haaveiltu, tullaan näiden tehtävien toteuttamiseen tarvitsemaan suurta henkistä itsekuria, jonka heijastuksena on suuremmalla tai pienemmällä menestyksellä ollut maallinen ulkonainen kuri. Loyola pani paljon huomiota kuriin. Sen hän oli oppinut soturina ollessaan. Armeijan yhdistävä voima on kuri, joka useasti menee mielettömyyksiin. Mutta aatteellisen armeijan soturit voivat järjestää kurinsa paremmalla tavalla.

Loyola menetti jalkansa taistelussa ja sairaalassa ollessaan luki uskonnollisia kirjoja. Niistä hän johtui ajattelemaan Jesuiittaseuran perustamista. Näitä rivejä kirjoittaessa olen itsekin armeijassa. Tähän asti olen taistelut välttänyt, saaden viettää tämän ajan rintaman reserviosastossa. Vaan veren ja miekan välttäminen velvoittaa ryhtymään verettömiin, mutta paljoa ankarampiin sanan ja hengen taisteluihin. Täällä ollessani olen Tietäjistä lukenut „mihin suuntaan” kirjoitussarjan ja siitä johtunut Marjattaseuraan — tunnustuksen saakoon „Ääni maaseudulta”.

Venäjä on saanut vapauden, jok aennustaa ja kannustaa koko ihmiskunnalle uutta aikakautta. Mutta armeijan kurittomuus uhkaa syöstä Venäjän ja koko ihmiskunnan tulevaisuuden menneisyyden kiristelevään kitaan. Kuri on välttämätön kaikkialla.

Nimitys.

Järjestön nimeksi olen puolustava nimeä *Marjattaseura*. Sillä on muutamia salaopillisia ominaisuuksia. Siinä on 13 kirjainta, vaan koska useat ovat edellisten kertaantumia, niin kirjaimia on oikeastaan 8. Suomalaisuudessa 13 vastaa kirjollista ja 8 valtiollista puolta. Useat tärkeät vuosiluvut ja tapahtumat ovat näille luvuille sattuneet. Samalla näitä vastaa kielemme 13 keraketta ja 8 ääntiötä.

Nimityksen voi jäsentää seuraavalla tavalla:

Marjatta = 8.

Marjattaseura = 13.

M a r j t s e u = 8.

a r t

a

a

„Ken sen luvun (13) ymmärtää, sanoivat vanhat kabbalistit, hänellä on hallussaan vallan herrauden avain”. (Tietäjä 1916, n:o 12, siv. 433.)

A. V.

ÖINEN TITAANI

★

*Oi, meri vyöryvä, jonk' kattaa yö,
 kuin onkaan pieni rantas ihmis-rukka!
 Kuin valtaavasti valtimosi lyö,
 jonk' kiihtymys on tuhansien hukka!*

*Kuin onkaan pieni kaikki ihmis-työ
 sun silmissäsi, jätti vaahdotukka,
 on lempi, viha, joka meitä syö,
 sun rinnallas vain kalpeneva kukka.*

*Titaani kolikko, raskas, luomistöinen,
 jäätävä, järkyttävä, alkuöinen,
 kuin kiron alaisen on kiertoties:*

*sa käyt ja etsit voimas koittajaa,
 vaan turhaan odotat sa voittajaa,
 sa Ahasverus, yksinäinen mies!*

Rafaël Ronimus

★

ELÄMMEKÖ AJASSA ENNEN VAI JÄLKEEN JEEUSSTA KRISTUSTA?

Puluin jo varhemmin sydämen ja järjen sopusoinnusta ihanteen palveluksessa. Tässä koetan jatkaa ja lisätä siihen vielä jotakin. Ajatellaan näin: Ihminen t a h t o o olla ja toimia korkeamman ihanteensa mukaan, jolloin sydän ja järki ovat ne kaksi pylvästä, ne kaksi valoa, joihin hän nojaa, jotka hänelle tietä näyttävät, ja joiden kautta hän on kosketuksessa ympäristönsä kanssa. Ihminen koettaa uhrautua työssä ja toiminnassa, jolloin ei niinkään heti, ei läheskään heti, ole sydämen ja järjen sopusointu saavutettu; joten ihanteessaan pyrkivä ja kamppaileva ihminen niinollen tulee yksipuolisemmin nojanneeksi joko sydämen tai järjen pylvääseen. Mutta koska järki, joka edustaa pyhää henkeä eli totuuden valoa, on tavallaan lähempänä ihmistä kuin rakkaus, sydän, joka Jeesuksessa Kristuksessa ruumistuu ja käytännöllistyy, sentähden on suuri ero pyrkijän käytännöllisessä kosketuksessa ihmisten ja ympäristön kanssa silloin, kun uhrautuva työ tapahtuu järjen hallitessa, kuin jos se tapahtuisi sydämen hallitessa. Jos osaamme vuodattaa sydämen kautta, silloin saatamme vähitellen löytää ja astua sille tielle, jonka suuri veljemme Jeesus Kristus itsessään löysi ja avasi. Se tie on sellainen, jossa ihminen avaa sydämensä maailmalle, antaa maailman ja ihmiskunnan elää ja sykkiä sydämessään suruineen ja iloineen, ylläpitäen heissä elämän toivoa oman sydämensä ilolla ja lämmöllä. Hän antaa niille sijan ja arvon omassa myötätuntoisessa sydämessään, niinkuin ne olisivat eläviä soluja hänessä itsessään.

Tällaiselle sisäisesti elähyttävälle elämälle on koetettu saada julkista, järjestettyä ja tunnustettua muotoa ulkoisessa maailmassa, jonkatähden jotkut aatteelliset järjestöt ovat ottaneet tunnussanakseen: *v e l j e y s*, lisäten siihen vielä: *v a p a u s* ja: *t a s a - a r v o i s u u s*. Mutta sellaiset tunnussanat saattavat *k ä y t ä n n ö s s ä* jäädä kielteisiksi, tai suoraan tuhoaviksi, elleivät ne kykene saamaan tunnustajissaan myönteistä ja rakentuvaa ilmaisuaan. — Ja mitä se silloin merkitsee? Sitä se merkitsee, että ollaan käytännöllisesti

ajassa ennen Jeesusta Kristusta. Voima vuotaa kiivailevan ja taistelevan järjen kautta. Aatteelliseen päämäärään pyritään silloin siten, että aletaan raivata pois tieltämme ja maailman näyttämöltä niitä, jotka eivät tunnusta meidän näkökantaamme, jotka eivät näytä olevan sopusoinnussa meidän järjellisen näkemyksemme kanssa. Se on sitä ainaista väkivaltaa, sotaa ja taistelua, jota on joko alaikäisempää tai voimaperäisempää. Alaikäisyytenä se merkitsee alinomaista leipätaistelua, taistelua oman olemassaolomme puolesta. Voimaperäisempänä se merkitsee taistelua jonkun ihanteen tai aatteen puolesta. Sellaisessa aatteellisessa taistelussa joko hävitetään ja ruhjotaan toista ajatuskantaa olevat henkilöt ja suunnat, tai julistetaan ne *k e l v o t t o m i k s i* (mustiksi). Juuri tämä toisen „kelvottomaksi” julistaminen on ollut, ja on yhä vieläkin, hyvin muodissa. Sitä ovat aina ja hyvin voimakkaasti harjoittaneet kristilliset kirkkokunnat, ja, täytyy myöntää, se sama näkökanta ja menettelytapa on hyvin voimakkaasti tunkeutunut ja tullut edustetuksi meidänkin keskuudessamme, meidän, jotka olemme nimittäneet itseämme teosofeiksi. Mekin olemme yleensä pyrkineet auttamaan ja puhdistamaan maailmaa siten, että koetamme poistaa ja hävittää „pahoja”, s.o. niitä, jotka eivät katsele maailmaa samoin kuin me sitä katselemme; tai sitten olemme ryhtyneet julistamaan toisiamme ja muita kelvottomiksi (mustiksi).

Tämä toisen kelvottomaksi julistaminen on sitä, josta evankeliumin Jeesus vuorisaarnassaan nimenomaan sanoo: „Ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä hölmö', on ansainnut Suuren Neuvoston tuomion; ja joka sanoo: 'Sinä houkka', on ansainnut helvetin tulen”. Matt. 5: 22. Tästä puhuu m.m. Leo Tolstoi kirjassaan „Mikä on uskoni”. Nerollisella selvyydellä ja syvällisyydellä hän korostaa sitä, ettei Jeesuksen Kristuksen seuraaja voi ketään julistaa kelvottomaksi. Jos ken sen sittenkin tekee, todistaa se vain sitä, ettei hän vielä ole kyennyt omaksumaan Jeesuksen Kristuksen edustamaa elämänymmärrystä. Ken todella on omaksunut Jeesuksen Kristuksen elämänymmärryksen, hän ei saata mennä ketään kelvottomaksi julistamaan — puhumattakaan hävittämisestä. Sellainen voitto olisi hänelle liian näennäinen ja helposti saavutettu. Sellaisesta hän kieltäytyy, jääden elämään yhdessä niissä ja niiden kanssa,

joita hänen vanhan elämänymmärryksen mukaan olisi pitänyt mustata, hävittää, tai julistaa kelvottomiksi.

Siin on ero vanhan ja uuden aatteellisen elämänymmärryksen välillä. Ei meille ihmisille merkitse niin paljoa muodot, järjestöt, nimet, ei se, mitä kukin sanoo tai kuvittelee olevansa: sanooko hän itseään teosofiksi, kristityksi, ruusu-ristiläiseksi tai muuksi. Se vaan merkitsee, merkitsee ainakin enempi, mitä kukin tekee, mitä kukin on. Sentähden: tahtoessamme päästä selville elämmekö me käytännöllisessä ajassa ennen tai jälkeen Jeesuksen Kristuksen, täytyy meidän vaan tutkia itseämme ja sen aatteellisen yhtymän tilaa, johon me kuulumme. Jos meidän tapoihimme ja periaatteihimme kuuluu toista ajatuskantaa olevien halveksuminen, mustaaminen ja kelvottomaksi julistaminen — puhumattaakaan väkivaltaisesta hävittämisestä — silloin me kaikista nimistämme ja kerskailevista luulotteluistamme huolimatta elämme ajassa ennen Jeesusta Kristusta. — Paljon vaikeampi on sensijaan sanoa ja järjellis-asiallisesti kuvata sitä, milloin me elämme Jeesuksessa Kristuksessa, hänen ajassaan. Senverran kuitenkin voinemme edelläsanomaamme lisätä, että silloin olemme ja elämme mukana niiden heikkouksissa, synneissä, paheissa ja kärsimyksissä, joihin meidän joko tietoinen tai tiedoton yhteytemme ja kosketuksemme ulottuu. Me hyväksymme heidät sellaisinaan, tietäen ja tuntien olevamme yhtä heidän kanssaan, vuodattaen sydämemme ilon ja rakkauden yhteiseksi tulleissa kärsimyksissämme.

Voimme siis yrittää katsella elämää ja maailmaa sydämemme kautta, rakkauden valossa. Ajatelkaamme rakkaudessaan pitkämielistä ja kärsivää Kristusta sydämessämme, katselkaamme sitten itseämme, seuraamme, työtämme ja aatteellista yhtymäämme, ja lopuksi taas itseämme; kaivautukaamme yhä syvemmälle, olkaamme sitten rohkeita, ennakkoluulottomia; koettakaamme edes vähitellen omaksua sitä mikä on eniten yhtä ja sopusoinnussa sydämemme, järkemme ja omantuntomme kanssa. Älkäämme antako jonkun ulkopuolisen jumalan, tai auktoriteetin, estää itseämme omaksumasta ja seuraamasta sisintä itseämme. Sillä itsenäistyvän ihmisen on syytä totuttautua siihen ajatukseen ja näkökantaan, että hänen on lopultakin vastattava ja tili tehtävä kaikista

turhilta näyttäviltä sanoistaankin, teoistaan, tunteistaan ja ajatuksistaankin.

Valaiskoon, elähyttäköön ja lämmittäköön ikuinen totuuden ja rakkauden valo ja palava tuli meitä jokaista, koko maata ja ihmiskuntaa.

J. R. H.

THE REST IS SILENCE

*

*On loppu hiljaisuutta hüpivää,
mi seuraa tätä laakson elämää,
vai'oloa niin aavistamatonta,
ehk' yksinoloakin loputonta
ja ajastaikoja niin monta, monta
tai ehkä ikuisuutta ajatonta,
ett' ajatusta huimaa, järkyttää
tuo loppu, johon päättyy kaikki tää.*

*The rest is silence! Mikä kaiku kumma
ja tummempi kuin itse Styx on tumma
kerkeillä kirjaimilla noilla, oi!*

*Niin on kuin viime kertaa ilta saisi,
ja meri upotakseen huoahtaisi,
ja kuin ei koittais enää aamunkoi.*

Rafaël Ronimus

*

SUPRAMATIN VIERAILU KAUKAISESSA TÄHDESSÄ

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta „Planeetan kuolema”.

(Jatkoa 8:nnestä n:osta.)

Koko yön vietti Supramati palavaan rukoukseen vaipuneena ja vasta aamun koittaessa hän nousi alttarin portaalta ja katseli ympärilleen, kuullessaan lähestyvien joukkojen askeleita, valituksia ja itkua.

Kaupungista kulki tietä pitkin, joka johti kuilun partaalle monilukuinen seurue, ja joku kantoi merkinä kulkueen edessä samanlaista kangasta, jollaista Supramati oli nähnyt talojen oviin kiinnitettyinä. Sitä seurasivat virkamiehet ja vihdoin ääretön jono paareja ja ajoneuvoja, joihin tuomitut olivat sijoitetut ja joita itkevät omaiset ympäröivät. Epätoivoisimmat olivat tietysti naiset, jotka sylissään kantoivat lapsia, rampoja ja kyttyräselkäisiä, jotka pienine käsivarsineen olivat takertuneet äitinsä kaulaan.

Kun kauhea kulkue oli saapunut kuilun luo, seisahtui se ja järjestäytyi suunnattomaksi puoliympyräksi, jonka keskelle virkamiehet asettuivat. Heillä oli päässään kultaiset kypärät, jotka muistuttivat lintuja riippuvine siipineen, luultavasti ehdottoman vapauden vertauskuvana. Virkamiesten keskuudessa oli myös sihteeri, jonka tehtävä ole eräästä kirjasta poistaa onnettomien nimet, sitä mukaan kuin heidät kuolema kohtasi.

Soittokuntakin oli mukana, mutta sen tarkoitus oli melulla voittaa läsnäolevien valitukset.

Vieressä seisovan pöydän luona alkoi lääkäri jo pitää kuppeissa esillä valmistamaansa huumaavaa ainetta.

Eräs hallituksen valtuuttama valmistautui lukemaan tuomion julki; mutta sinä hetkenä näyttäytyi jyrkanteellä joka kohosi kuilun toisella puolella, valkopukuinen mies kädessään harppu.

Nousevan auringon ensi säteet valaisivat purppuralla hänen lumivalkoista pukuaan, hänen kauniita henkevoityjä piirteitään ja kristallista soittokonetta, joka välkkyi timantin tavoin.

Minuutin verran tämän jälkeen kosketti arvoituksellinen mies sormillaan kielimiä ja harpusta väreili ihmeen ihana sävel, joskus pehmeänä, joskus voimakkaasti sointuvana.

Vastakkaisella puolella kokoontunut joukko hiljeni ikäänkuin lumoutuneena, ja kaikkien katseet olivat kääntyneet tuntemattomaan soittajaan päin. Mutta tämä yhä jatkoi soittamistaan. Sävelet tulivat yhä valtavammiksi ja vaikuttivat sopusoinnullaan jokaiseen ruumiin säikeeseen, herättivät ennen tuntemattomia tunteita, kohoutuivat ihmismieltä ja pehmensivät sitä, niinkuin vahaa.

Kaikki ihmiset, niiden muassa virkamiehetkin, hypnotisoitujen tavalla vähän väliä polvistuivat. Samassa saapui jyrkälle tuhansittain lintuja, jotka ympäröivät soittajaa, kokoontuivat hänen jalkojensa juureen ja istuutuivat hänen olkapäilleen.

Mutta hän ei näkynyt mitään huomaavan, jatkoi vaan soittoaan. Nyt hänestä loisti hopeansininen välke, joka laajan auran tavoin hänet ympäröi. Siitä säteili valoa, joka liikkui kaarissa, kohtasi sairaita ja kietoutui heidän elimistöjensä ympäri.

Silloin alkoi ihmeellinen näytelmä. Sairasten ruumiista nousi tupruttain mustaa sauhua ja sitä mukaan kuin pahat höyryt katosivat elimistöstä, alkoivat lamautuneet jäsenet liikkuu, sokeiden silmät nähdä, haavat kasvoivat umpeen ja vrettömät, kuivuneet kasvot saivat uutta väriä ja eloa.

Uskomatta silmiään katselivat ihmettelevät äidit lapsiaan, joiden juuri tuli kuolla, mutta nyt vapaina ja iloisina liikkivat käsiään ja jalkojaan tai oikaisivat kyttyräistä selkäänsä. Ei tuntiakaan kulunut, ennenkuin vaunut ja parit jo hyljättiin. Kaikki ne, jotka olivat valmistautuneet kuolemaan, mutta nyt olivat saaneet uutta voimaa elämään ja työtä tekemään, polvistuivat yhdessä kaikkien muidenkin kanssa ja suuntasivat kiitollisuutta hehkuvat katseensa kohti tuntemattonta soittajaa.

Yhtäkkiä taukosi soitto. Tuntematon lasi alas harppunsa, loi tyytyväisen katseen polvistuvaan kansanjoukkoon ja katosi luolaan.

Ikäänkuin lumouksesta heränneinä nousivat ihmiset iloisin huudahduksin; kuolemaan tuomitut ja heidän sukulaisensa ja ystävänsä syleilivät toisiaan.

Ihmeissään tapahtumasta totesivat virkamiehet, ettei mitään sairaita enää ollut, eikä siis mikään mestaus ollut tarpeellinen. He päättivät sentähden palata takaisin kaupunkiin.

Ihmisjoukoissa vallitsi liikutus ja uteliaisuus, ja jokaista kiusasi kysymys, kuka tämä ihminen saattoi olla, joka vain harpun sävelillä kykeni parantamaan parantumattomasti sairaita. Ei kukaan tietänyt, kuka hän oli tai mistä hän oli tullut; mutta jo muutamien tuntien kuluttua oli pääkaupunki täynnä mitä erilaisimpia taruja salaperäisestä tuntemattomasta ja hänen tekemistään ihmeistä.

Huhu näin erikoisista tapahtumista joutui kuninkaan hoviinkin. Aluksi ei kuningas tahtonut uskoa mitään, mutta kun eräs mukana ollut virkamies vakuutti oikeaksi nämä tosiasiat, halusi hän nähdä jonkun entisistä sairaista, jonka hän personallisesti tunsi.

Silloin tuotiin palatsiin eräs, joka oli ollut halvautunut, eräs sokeaksi tunnettu nainen, eräs lapsi, jolla oli ollut kouristuksia ja jonka kasvoja ja kiertyneitä jäseniä oli ollut kamalaa katsella, sekä eräitä toisiakin.

Kun kuningas omin silmin oli tullut vakuutetuksi siitä, että he kaikki nyt olivat täysin terveitä, pyysi hän heitä kertomaan, mitä tunsivat parantumisen tapahtuessa. Ja kaikki vakuuttivat yksimielisesti, että samassa kun tuntematon alkoi soittaa tunsivat he vavistuksen koko ruumiissaan, sen jälkeen näkivät he sinertäviä valoliekejä, jotka salaman tavoin laskeutuivat heidän ylitseen ja imeytyivät ruumiiseen. Samalla virtasi läpi koko ruumiin tuli, joka ikäänkuin kutoutui siihen hienoina säteinä, ja raikas, tuoksuva tuulahdus puhalsi sanomattoman autuuden tunteen.

Miten heidät parannettiin, sitä eivät onnelliset ihmiset voineet sanoa, mutta heidän tuskansa taikusivat, kädet ja jalat saivat takaisin liikuntokykynsä, ja vihdoin katosi pieninkin taudin jälki.

Kuningas, jäätyään yksin vanhan neuvoston puheenjohtajan, koetellun ystävänsä kanssa, ilmaisi rauhattomuuttaan ja kysyi, mikä mies tämä oikeastaan oli ja mistä hän oli tullut? Mikä oli hänen toimintansa tarkoitus ja mitä ylipäänsä oli ajateltava koko jutusta?

Majesteetillinen vanhus mietti hetkisen ja sanoi senjälkeen epävarmasti:

„Toivon, hallitsija, että näin erikoisten olosuhteiden vallitessa sallit minun puhua kielletyistä asioista.”

„Tietysti! Olemmehan yksin ja pyydän sinua rauhallisesti puhumaan kaikesta”, vastasi kuningas.

„Siis: itse paikka, jonka tuntematon on valinnut suorittaakseen näitä ihmeellisiä tekojaan, se jo johtaa minut jäljille. Luola, jonka hän on ottanut oleskelupaikakseen, oli viimeinen valkoiselle jumalalle pyhitetty temppele; tähän kuiluun, sanotaan, heitettiin viimeinen jumalallinen kuvapatsas ja uskollinen temppeleinpalvelija, joka ei tahtonut hylätä pyhää paikkaa.

Taru kertoo, että hän ennen kuolemaansa ennusti, että tähän samaan paikkaan kohoaisi ensimmäinen Valkoisen jumalan temppele ja valo voittaisi pimeyden... Tietysti ei tämä olisi suotavaa, koska se vastaisuudessa voi aikaansaada epäjärjestyksiä, mutta tätä nykyä oletan olevan epäviisasta osoittaa julmuutta henkilöä kohtaan, joka on pelastanut niin monta onnetonta.”

„Odottakaamme ja nähkäämme, mitä edelleen tapahtuu”, huomautti kuningas miettiväisenä.

Koko kaupunki oli sillävälillä liikkeessä. Kuolemaantuomitujen kodeissa oli tungokseen asti vieraita ja kaikella oli juhlaleimansa. Sillä ne, jotka ennen olivat olleet sairaita, mutta nyt olivat terveitä, kertoivat väsymättä ystävilleen ja tuttavilleen kokemuksistaan ja vaikutelmista, joita olivat saaneet ihmeellisestä henkilöstä.

Kaikkien näiden ihmisten sielussa taistelivat keskenään valtaanpääsyt suru ja pelastuksentoivo; sillä ihmisen sydän on kertakaikkiaan sellainen, ettei mikään väärä laki kykene muuttamaan tai hävittämään sen tunnetta, tuota Luojalta saatua katoamatonta henkistä kipinää.

Sentähden aikaansaikin tämän kokonaisen kuolemaantuomitujen joukkueen pelastus melkein vallankumouksen perheiden keskuudessa. Kaikki riensivät ottamaan selvää ihmeen yksityiskohdista ja tiedustelemaan mihin oli mentävä ja mitä oli tehtävä saadakseen samanlaista apua.

Seuraavana päivänä lähti jälleen kulkue kuilun reunalle

vieden mukanaan sairaita ja saavuttuaan perille heittäytyi koko joukko yhdellä kertaa polvilleen rauhattomana ja tietämättä mitä tehdä. Vuosisatoina ei kukaan ollut opettanut heitä kääntymään Jumalan puoleen, ja miten rukoiltiin, sitä eivät tietäneet. Pelästyneenä laumana olivat he tuolla polvillaan katsellen pelon, vavistuksen ja toivon sekaisilla tunteilla Supramatia, joka näkyi tasangolla, kuilun toisella puolella.

Maagikon jalo sydän täyttyi syvällä säälillä näitä onnettomia kohtaan, joilta julmasti oli riistetty kaikki käsitys Jumalasta ja jotka eivät edes uneksineet siitä mahtavasti voimasta, joka uinui heidän sisässään ja joka uudestaan saattoi sytyttää heissä uskon tullen ja uudestaan yhdistää heitä Luojaan.

Kyyneltynein silmin katseli Supramati näitä onnettomia, alakuloisia ihmisiä, jotka ikäänkuin avuttomat lapset pelästyneinä vetäytyivät yhteen ja hädän ja ahdistuksen valtaamina katselivat häntä.

Palava rukous kohosi hänen sielustaan kaikkivaltiaan Isän puoleen, pyyntö saada voimia pelastamaan näitä onnettomia ja antamaan heille takaisin kalleimman lahjan, uskon Jumalaan ja rakkauden hyvään. Sillä hetkellä heräsi tässä lähettäläässä toisesta maailmasta rakkaus vieraan tähden asukkaihin, ja hän näki selvästi sen veljessiteen, joka yhdistää kaikkien maailmoiden ja tasojen olennot atoomista pääenkeliin saakka siteillä joita ei voi katkoa, jotka ikäänkuin tuliliekit pursuvat esille kaikinäkevän sydäimestä, läpäisevät kaikki järjestelmät ja palaavat takaisin alkulähteeseensä.

Siinä se nyt oli — se jumalallisen hengityksen salaisuus, joka tulen tavoin sytyttää tuhat muuta, eikä koskaan itse sammu, vaan kulkee atoomista atoomiin, lahjoittaa elämää aineelle, luo protoplasmasta täydellistä viisautta omaavan maagikon. Tänä suurena hetkenä käsitti Supramati salaisen jumalallisen ajatuksen, joka asettaa itse luomishetkenä pienen, heikkoon olentoon rakkauden mahtavan tunteen, joka yhdistää ihmiset ja maailmat, joka on Kaitselmuksen toimiva voima. Kaikki, joka siihen asti oli ollut hämärää, selveni nyt. Hänen lähetystyönsä ei enään tuntunut raskaalta, tehtävä, jonka hän oli ottanut suorittaakseen, ei ollut enään vain velvollisuus, vaan samalla onni saada tehdä hyvää niille, joita rakasti.

Hänen ja näiden henkisesti kehittymättömien olentojen välillä syntyi säälin kautta voimakas side, joka yhdisti sen, minkä Jumala oli luonut. Syvä ilo täytti profeetan sydämen; hänen tekonsa tuli kauniiksi ja hän sai siitä palkintonsa.

Koko Supramatin aura täyttyi kultaisilla liekeillä ja koko hänen olentonsa hengitti jättiläisvoimaa. Hän otti harppunsa ja säveleet, joita hän synnytti, olivat sfäärien soittoa — jonka mahtavat värähdykset hallitsevat elementtejä ja rakentavat maailmoita.

Tulivirtana ympäröi hänen mahtava tahtonsa tietämätöntä joukkoa, kun hän rakkaudella sitä katseli. Kaikkien katseet kohdistuivat maagikon valkoiseen olentoon, silmät kyyneltyivät, mutta ei kukaan aavistanut, että se oli sielun heräämistä, joka elähyttäisi heissä uskon Luojaan.

Kaikki sairaat parantuivat ja elähyttävä voimavirta oli niin valtava, että jyrkäteellä kasvava vanha kuivettunut puunrunkokin äkkiä sai uutta eloa ja sen kaarna täyttyi mahallalla.

Tämä uusi ihme herätti tavattoman ihastuksen, ja kertomukset ylikuunnollisesta ihmisestä, joka asui luolassa, tulivat yhä satumaisemmiksi.

Tieto tästä hämmästyttävästä tapauksesta joutui jälleen kuninkaan palatsiin, varsinkin, koska pelastettujen joukossa oli Medha, nuori neiti, joka oli kuninkaan pojantyttären, prinsessa Vispalan ystävätär.

Kuningas nimeltä Inkusadi oli jo vanha, ja kaksi hänen poikaansa oli joutunut kauhean lain uhreiksi. Molemmat prinssit potivat parantumaton tautia, ja huolimatta korkeasta asemastaan päättivät he elämänsä toinen toisensa jälkeen kuilussa. Vanhan kuninkaan luokse jäi vain nuoremman pojan tytär, nuoremman pojan, josta hän oli erikoisesti pitänyt.

Vispala oli kukoistava kaunotar ja herttainen tyttö, ja Medha oli hänen lapsuusystävättärensä. Ajatus kadottaa hänet oli maksanut prinsessalle paljon kyyneleitä; siksi hän ilostuikin sitä enemmän nähdessään ystävättärensä aivan terveenä. Vispalalta sateli kysymyksiä salaperäisestä miehestä, joka oli suorittanut sellaisia ihmetöitä, ja Medha iloisena parantumisestaan kuvasi Supramatia ihastunein sanoin.

„En koskaan, en koskaan nähnyt kauniimpaa miestä, ja ihmeellistä on, ettei hän yhtään ole meidän miehiemme kaltainen. Vaikka hänellä onkin vaaleat kasvot, voisi uskoa, että hänellä on punaista verta, sillä hänen poskensa ovat ruusuiset; hänen tukkansa on kutrinen, epämääräistä väriä ja kimmeltää kuin kulta. Mutta kuvatakseen hänen silmiään täytyy ne nähdä. Ne ikäänkuin säteilevät tulta ja ilmaisevat niin paljon voimaa ja samalla hyvyyttä, että koko elämänsä tahtoisi olla polvillaan ihastuksesta häneen”, vastasi Medha.

„Minun täytyy nähdä hänet”, huudahti Vispala kiiltävin silmin. „Mutta missä ja miten?”

„Ei mikään ole yksinkertaisempaa, prinsessani. Joka päivä kokoontuu väkeä kallion eteen, missä parantuminen tapahtuu ja hän itse seisoo jyrkanteen huipulla harppu kädessään, joten häntä voi vapaasti katsella. Tätini sanoo, että yöllä ympäröi luolaa ja jyrkännettä sinertävä valo ja hän istuu siellä sisällä soittaen ja laulaen. Ei kukaan ollut koskaan kuullut sellaista laulua. Tuntuu vavistus ruumiin jokaisessa säikeessä ja tuntui ikäänkuin aivoissa ja sydämessä liikkuisi jotain, joka herättää mitä ihmeellisimpiä ajatuksia.

Vielä eläimetkin ovat ikäänkuin lumottuina ja linnut istuutuvat ihmeellisen miehen olkapäille, polville ja jaloille. Se on kerrassaan uskomatonta.”

Muutaman päivän kuluttua lähtivät Vispala ja hänen ystävänsä keskellä pimeintä yötä jyrkanteelle, jossa jo oli joukko ihmisiä, joihin yhtyivät. Aivan oikein, ihmeellinen sinertävä valo ympäröi maagikon asuntoa leveänä sädekehänä. Huippu oli tyhjä, mutta joukko lintuja täytti ympäröivät kalliot.

Pian näyttäytyi Supramati, istuutui suurelle kivelle, jota käytti penkinään, ja alkoi soittaa. Ympäröivässä puolipiimeässä hänen voimakas, valkoinen vartalonsa, hänen ihanat henkevidyt kasvonsa, ja ihmeelliset tuntemattomat sävelet, jotka hänen hienot sormensa synnyttivät, vaikuttivat hurmaavalla tavalla. Hiljaa ikäänkuin lumottuna katseli Vispala häntä; koko hänen olentonsa vapisi liikutuksesta, jota hän ei itse ymmärtänyt; eikä hän saattanut poistua, ennenkuin maagikko oli lähtenyt takaisin luolaan.

Supramatin maine levisi sillävälän ihmeteltävän nopeasti. Kaikilta puolilta maata vaelsi kansaa näkemään salaperäistä muukalaista, tullakseen parannetuksi ja kuullakseen hänen ihmeellistä lauluun.

(Jatk.)

KRYSHANOVSKAJA-ROCHESTER

Ven. suom. L. K.

RUUSU-RISTI

*Vain kasvamisen lakeja
tarkaten puhtahia
havaitsen ruusun kukassa
ihmeitä, muutoksia . . .*

*Kuin vehryt mehu ruusussa
vaihtuvi punaiseksi,
niin vaihtukoon myös minussa
alempi henkiseksi.*

*Siis mustan ristin rakennan
alemman yhtymästä
ja ympärille kiehkuran
ruususta seitsemästä . . .*

*Nuo himot, halut alhaiset
ristille lannistaen,
myös niistä punaruususet
ympäri jalostaen.*

*Niin veri, joka mieleen toi
pyyteitä alhaisia,
nyt puhtahia purppuroi
rakkauden ruususia.*

H. P.

TIBETILÄISTEN MESTAREIN TUTTA- VALLISIA TIEDONANTOJA

Seuraavat alkuperäiset kirjeet tibetiläisten adeptien piireistä saapuivat „okkultisella tavalla” *H. P. Blavatsky:n* välityksellä vuosina 1883 ja 1884 Adyariin siellä silloin vierailevalle tohtori *Franz Hartmannille*. Tohtori Hartmann-vainaja julkaisi ne aikakauskirjassaan *Neue Lotusblüten* vv. 1908—1909, josta ne suomennan. *P. E.*

1. Pyrkimys vihkimykseen.

Älä tunkeudu meidän piiriimme. Valmistaudu, mutta älä ikävöi päästä Mestarein oppilaaksi (tsheelaksi), vaan odota kärsivällisesti, kunnes opetuslapsius laskeutuu yllesi. Älä himoitse sitä, mikä tuo mukanaan rasiuksia ja vaaroja, joita et tunne. Monet ovat tänä vuonna tarjoutuneet meille oppilaiksi, mutta ei yksikään niistä, joita on koeteltu, ole koetustaan suorittanut; sillä vihkimyksessä saavutettava henkinen valo paljastaa sisäisen ihmisen ja saattaa päivänvaloon sekä paheen että hyveen vielä uinuvat siemenet. Uinuvat paheeliset taipumukset vievät vastaaviin tekoihin ja kaiken loppuna on usein mielisairaus ja itsemurha. Viidestä „tsheelasta”, jotka väkisin ovat tunkeutuneet oppilaiksemme, on kolmesta tullut rikoksenteekijöitä ja kahdesta mielipuolet. Erään viimeisistä pelasti itsemurha mustaan magiaan vajoamasta, mikä olisi ollut vielä kauheampi kohtalo.

Etsi puhtautta ja kuntoa ja vietä pyhää elämää. Mitä et koskaan voi saavuttaa omalla himollasi ja tahdollasi, tulee — niinpian kuin olet siihen kypsä — itsestään osaksesi kuolemattoman minäsi armosta, joka on tosi tiedon valo. *M.*

2. Kehittyminen henkisesti.

Ihminen on aatteista rakennettu ja aatteet häntä johtavat. Onpa subjektiivinen maailma jo fyysisellisessä olotilassa ainoa todellisuus hänelle; sillä koko häntä ympäröivästä maailmasta hän ei voi muuta tietää kuin sen, mikä saapuu hänen tajuntaansa. Salatieteilijälle muodostuu tämä subjektiivinen

maailma yhä enemmän todellisuudeksi, kuta selvemmin hän käsittää ulkonaisen, objektiivisen maailman harhaksi ja Parabrahamnin (ehdottoman jumaluuden) kaiken tosi olemukseksi. Sentähden jokaisen, joka tahtoo oppia tuntemaan luonnon salattuja (eläviä) voimia pitää kohdistaa kaikki ponnistuksensa korkeimman ihanteen toteuttamiseen uhrautuvaisuuden, ihmisrakkauden ja kaikkia luotuja käsittävän jumalallisen hyvän tahdon avulla, sillä nämä ovat korkeimmat maan päällä saavutettavat hyveet; ja olkoon hänen ponnistuksensa uuttera ja herkeämätön. Kuta enemmän hän pyrkii kohoamaan tähän ihanteelliseen olotilaan, sitä vahvemaksi käy hänen tahtonsa, ja kun hän tällä tavalla on kasvanut mestariksi itsehillinnässä ja on oppinut seisomaan omilla jaloillaan, niin herää hänen aineellisessakin ruumiissaan taipumus vaistomaisesti tekemään vain semmoista, mikä vastaa korkeinta ihannetta; samalla hänen tekojensa kautta hänen tahdonvoimansa taas kaksinkertaisesti vahvistuu, koska luonnon kaikilla aloilla vallitsee vaikutuksen ja vastavaikutuksen laki.

Salatieteessä ei ole kysymys tyhjiä teorioista, vaan käytännöllisistä saavutuksista. Suurin osa ihmiskuntaa on vielä alemmalla kehitysasteella ja etenee täydellisyyttä kohti, mutta ihmiset joutuvat lähemmäksi päämäärää, kun he saavuttavat hienompia aistimuskykyjä ja tulevat lähempään suhteeseen luonnon kanssa. Ihminen tulee täydelliseksi, kun häntä elähyttävä voima vaikuttaa sopusoinnussa maailmankaikkeuden ainoan elämän kanssa. Kehityksen päämäärä on ihmishengen muuttuminen ja lopullinen yhtyminen ikuiseen. Olisi muodostettava älyllinen veljesliitto, joka pitäisi tätä päämäärää silmiensä edessä ja jonka jokainen jäsen kunnioittaisi sitä ihannetta, joka on ihmisen tosi olemus. Hyvä esimerkki on parempi oppia, kun ihmisiä tahdotaan johdattaa viisauden tielle. Yksimielisellä yhteistoiminnalla voidaan henkisellä tasolla saavuttaa parempia tuloksia, jotka sitten ilmenevät ulkonaisesti. Ensimmäinen askel täydellisyyden tiellä on sisäinen puhdistus. Sitä ei saavuteta silmänräpäyksessä, ei päivässä eikä vuodessa, vaan sarja perättäisiä ruumistuksia tarvitaan ehkä syrjäyttämään niitä vaikutuksia, joiden syyt ovat menneisyydessä, syyt, jotka henkevoitumista vastustavia seurauk-

sia ovat aiheuttaneet. Mutta kun opetuslapsen korkeimman elämän kaipuu ei ole vain mielen tunteellista lainehtimista tai tieteellisen uteliaisuuden tyydyttämishalu, vaan luja päätös hallita luontoaan, silloin päätökselle välttämätön tarmo siirtyy ruumiista toiseen opetuslapsen jälleensyntymisten kes- täessä, kunnes hän lopulta päämääränsä saavuttaa.

K. H.

3. Aineellinen ja henkinen aikakäsite.

Meidän maalliselta kannaltamme katsoen näyttää aika, minkä inhimillinen monaadi viettää taivaassa (deevakhaanissa), ennenkuin se uudestaan ruumistuu maan päälle, paljon pitemmältä kuin maallinen elämä. Mutta ruumiista poistuneen sielun kannalta asian laita on toinen. Kun joogi on samaadhi-(syvässä mietiskely-)tilassa, saattaa kulua vuosia, vaikka ne hänestä tuntuvat päiviltä, jopa lyhyeltä hetkeltä; sillä ikuisessa ei ole aikakäsitettä. Astraalitasolla käytetty voima aikaansaa siellä vaikutuksia, jotka ovat pitkäaikaisempia kuin fyysillisellä tasolla, koska astraalimaailmassa kitka, mikä liikkeelle saatettujen väräilyjen tulee voittaa, on paljon pienempi, joten väräilyt eivät niin pian tyhjennä voimaansa. Niinpä esim. kellon lyönti kaikuu inhimillisessä korvassa korkeintaan pari minuuttia, jota vastoin sama ääni voi kuulua astraalisesti avatulle sisäiselle aistille ehkä tuntikausia, ja henkiset väräilyt ovat vielä pitkäaikaisempia.

Ihmissielun „taivaassa” eli „jumalien maassa” (paratiisissa) viettämän ajan pituus riippuu sen kehitysasteesta, sen fyysillisellä tasolla synnyttämistä herätteistä ja sen pyrkimyksistä. On olemassa suuri ero astraalimaailman oloilan ja henkisen elämän välillä. Kun henkevyuden elementti herää monaadissa (kun jumaltajunta hämärtää sielussa tai astuu näkyviin) silloin oloaika paratiisissa tulee paljon pitemmäksi. Mutta suuri erehdys on luulla, että jalo ajatus kohdistuneena hyödylliseen tekoon on vähempiarvoinen kuin pilventakaisten asioiden pohtiminen. Todellinen viisaus löydetään itsetajunnasta. Haaveilut ovat saippuakuplain kaltaiset; niissä ei ole henkistä voimaa.

S. R.

4. Mitä on ymmärrettävä „inhimillisellä monaadilla”?

Tämä kysymys käsittää salatieteen koko alan; lyhyesti voin sanoa seuraavaa: inhimillinen monaadi ei ole sama kuin seitsemäs prinssi (aatma eli Logos). Ottakaamme aurinko esimerkiksi: salatiede opettaa, että se, mikä auringosta virtaa näkyvänä valona ja lämpönä, leviää tasaisesti äärettömään avaruuteen. Auringon ruumis on kuin polttopiste, johon tämä valo ja lämpöä suova aines kerääntyy ja josta se lähetetään ulos. Samaten Parabrahm on *ainoa* kaikkiallinen elementti, ja joka kerta kun siitä syntyy toiminnan keskus, loistava henkinen aurinko, aktiivisena voimana, on tämä voima sama ainoa elementti toimivassa tilassa; olemukseltaan yhtä Parabrahman kanssa, mutta lajiltaan siitä erotettu. Tätä ainoata elämää, joka kaikkialla piilee, voidaan nimittää luonnon tahdoksi, ja se se aikaansaa elämän ja tajunnan koko ilmenneessä maailmankaikkeudessa. Se vaikuttaa kaikissa muodoissa kaikissa luonnon valtakunnissa, ja kun luonnon synnyttämät muodot ovat saavuttaneet määrätyn kehitysasteen, esiintyy se niissä näennäisesti erilaisena ja saavuttaa jonkinlaisen yksilöllisyyden. Tätä sanotaan „monaadiksi” (taivaalliseksi sieluksi). Ellei se olisi yhteydessä yleismaailmallisen Logoksen kanssa, ei se voisi olla kuolematon; mutta yhtyneenä jumalalliseen Logokseen saavuttaa ihmissielu kuolematomuutensa. Monaadi on seitsemännän prinssiin voima, joka vaikuttaa kuudennen kautta.

5. Sielun tila kuoleman jälkeen.

Sielu ei mene aina heti ruumiinsa jätettyään taivaaseen eli deevakhaaniin. Useimpien täytyy vielä pyyhkäistä pois kaikki se, mikä sitoo heidät maalliseen elämään. Hyvät ja puhtaat sielut eivät tunne tätä murrostilaa (kaamalookaa), joka kestää ehkä vain muutamia tunteja. Lapsi, jonka monaadi on tyhjentänyt varhemmassa elämässä luomansa karman vaikutukset ja joka jostain sattuneesta fyysillisestä syystä kuolee, saattaa asianhaaroista riippuen ruumistua jälleen joko heti tai pitkän väliajan jälkeen. Jälkimmäisessä tapauksessa hänen sielunsa lepää unettomassa unessa. Aviitshi (helvetti) on deevakhaanin vastakohta, mutta ehdot ovat kummassa-

kin tapauksessa samat. Molemmissa ympäröivät vainajan henkeä hänen itsensä, ajatuksella, tahdolla ja toiminnalla luomat ajatusmuodot, oli ne enkeleitä tai perkeleitä, ja kaikki se, minkä ne vetävät puoleensa.

Kun olento jälleensyntyy, hajoaa hänen jälkeenjättämänsä eloton himoruumis eli liekkiö.

Eloisat vähää ennen kuolemaa saavutetut vaikutelmat pysyvät usein kuoleman jälkeen ja uudistuvat unenäön tapaisesti. Itsemurhaaja tappaa itsensä yhtämittaa uudestaan; hirtetty hirtetään yhä uudestaan j.n.e., kunnes vaikutelma on haihtunut.

6. Hyvien töiden hyöty henkisessä kehityksessä.

Ihminen, joka alituisesti hommaa hyödyllisiä asioita, ei helposti lankea pahoihin tapoihin. Sitäpaitsi saavat hyvät työt aikaan vaikutuksia korkeammilla tasoilla. Jokainen ajatus toteutuu teon kautta ja vetää astraalimaailmasta puoleensa vastaavia voimia. Hyvä ajatus asettaa ihmisen yhteyteen hyvien voimien kanssa ja vetää näitä puoleensa. Pahat teot kuljettavat ihmistä vastaavien pahojen luonnonvoimien luo. Hyvät ajatukset ja hyvät teot nostavat häntä; huonot vetävät häntä ulospäin. Hyvä ajatus voi karkoittaa pahan ajatuksen ja samalla siihen yhtyneet pahat voimat. Sentähden viisaan aina pitäisi olla tahtonsa, ajatuksensa ja toimintansa herra.

7. „Minuus”.

Ihmistä voi joka aamuna pitää toisena olentona, koska hänen ominaisuutensa, muistonsa, ajatuksensa ja ruumiilliset tilansa yhtämittaa muuttuvat; mutta hänessä on jotakin pysyvää, johon kaikki hänen kokemuksensa sijoittuvat, saavuttaen sen kautta jonkinlaisen kokonaisuuden. Tämä „jokin”, monaadi eli „minuus” voidaan verrata helminauhaan, johon pujoutuvat kaikki kokemukset, mitkä minuus saavuttaa erilaisissa olomuodoissaan eli ruumistuksissaan ja joista jokainen edustaa yhtä helmeä.

Logos on lukemattomien monaadien perusta. Nämä eivät koskaan kuole, vaan astuvat yhä uudestaan ulos ilmenemät-

tömästä ilmenneeseen olotilaan. Kaikki ihmisolennot, joiden henkiset kokemukset vaeltavien monaadien välityksellä laskeetaan Logoksen jalkojen juureen, saavuttavat sen kautta kuolemattomuutta Logoksessa; mutta on myös tapauksia, jolloin jonkun ihmisen monaadi hänen pysyvästi paheellisen elämänsä kautta on hankkinut itselleen Logoksen vetovoimalle vastakkaisen polaarisuuden, ja silloin semmoinen „minä” ei koskaan voi saavuttaa kuolemattomuutta. Semmoinen monaadi voi jäädä eloon miljooniksi vuosiksi, jopa lähimpään maailmanhäviöön (pralajaan) saakka; mutta lopulta se joutuu kosmillisen materian uhriksi. Sen olemassaolo ei ole mitään verrattuna Logoksen elämään.

Ihminen, personallisuus voidaan tappa; monaadia ei. Monaadille annetaan erikoinen nimi, niinkauan kuin se säilyttää omistajansa subjektiiviset kokemukset; mutta kun se on kaikesta puhdistettu, on se itsekin ikäänkuin lakannut olemasta; monaadi on enää vain voimakeskus.

8. Nirvaana.

Nirvaana on uppoutumista Logokseen; yhtymistä häneen eikä siis muuta „häviötä” kuin itseluulon, joka on harhaa, joskin unielämänsä sidotulle maalliselle personallisuudelle näennäistä todellisuutta. Nirvaana on kosmillisen kaikkitaivunnan heräämistä rajoitetun erillistajunnan tilalle; ihmisen elämä tulee Logoksen elämän osaksi.

Kysyttiin, voiko suuren manvantaran päätyttyä Logokseen uppoutunut monaadi taasen erkautua ja syntyä jälleen; mutta Logoksen kannalta katsoen ei ole olemassa jälleensyntymistä. ja häneen yhtynyt monaadi on nyt Logos itse. Hän ei itse laskeudu aineeseen, vaan lähettää siihen säteen itseltään, niinkuin minäkin saatan lähettää ajatuksen sinun aivoihisi, eikä tämä ajatus silloin ole minä itse, vaan kylläkin osa aurastani. Logoksen auringon valonsäteen ruumistumisesta ei kärsi itse tämä aurinko, vaan ainoastaan säde. Logoksella on objektiivinen olemassaolo ja häntä voidaan sentähden pitää „personallisena jumalana”. Logoksen jälkeen tulee ilmenemätön Parabrahm. Vishnu on Logos; Brahma ikuinen henki (maailman sielu). Jokaisella Logoksella on oma elämänsä ja tajuntansa.

9. Jooga ja taikausko.

Mitä on „jooga” ja mitä ovat „okkultiset harjoitukset”?

„Jooga” (sanskritin sanasta *judsh*, sitoa) merkitsee ihmisen yhtymistä Jumalaan; s.o. toisin sanoen korkeimman jumalallis-inhimillisen ihanteen toteuttamista ihmisessä eli niinkuin kristinuskossa sanotaan, yhtymistä Kristukseen, jumal-ihmisyyteen. Tämän yhtymisen aikaansaamiseksi asettaa indialainen filosofia apukeinoiksi eräitä sääntöjä, jotka kuitenkin kaikki ovat aivan hyödyttömiä, jos pääasia puuttuu pyrkijältä, nim. jumalallisen hengen kaikkiallisuuden todellinen tuntemus ja sen vaikutus pyrkijän sieluun; sillä jumalallisen elämän yhteyteen ei päästä tyhjien seremoniojen, litaniojen tai ponnottomien ulkonaisuuksien kautta, vaan ainoastaan sisäisen hartauden kautta ja kohottamalla sielua Jumalan luo...

Niinkuin taiteilijan työ on siinä, että hän kättensä työllä koettaa ilmentää sielussaan näkyvää ihannetta, niin „joogin” työ on siinä, että hän koettaa itsessään aikaansaada tarvittavat edellytykset, jotta hänessä piilevä jumalallinen ihanne saisi muodon ja toteutuisi hänen personassaan. Tämä on „uuden, sisäisen ihmisen” luominen ja se tapahtuu „ylösnousemuksen katoamattomassa ruumiissa”, joka syntyy katoavaisessa ruumiissa, niinkuin Paavali opettaa, tai siinä „häviämättömässä ruumiissa”, josta Patandshali puhuu „Jooga-filosofiassaan”. Kuoleman jälkeen ei mikään semmoinen muunnos eli uudestasyntyminen ja ylösnousemus hengessä tapahdu, koska taivaallinen voimaruumis tarvitsee kehitykseen fyysillisen ruumiin samoin kuin kasvi kasvaakseen maaperän. Sentähden aineellinenkin ruumis kaipaa oikeata valmistusta ja puhdistusta; sillä sen on oltava astiana, „pyhänä Graalina”, arvokkaana ja sopivana vastaanottamaan „vapahtajan veren”, jumalallis-henkisen elämän, pyhän hengen.

(Jatk.)

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ.

VI luku.

Toinen kirja alkaa käsittelemällä asian alkua, lopusta on puhuttu ensimmäisessä kirjassa. Meille on sivuseikkoja myöten selitetty, mitä joogaan pyrkivältä välttämättömästi vaaditaan ennen ensimmäisen askeleen ottamista. Ja meitä on sitten huolellisesti ja tarkasti kuljetettu kautta kaikkien ponnistusten, kaikkiin kokemuksiin on ainakin viitattu, joskaan ei niitä näissä ihmeellisissä ajatelmissa täydelleen ole kuvattu. Mutta tarkimmallekin opiskelijalle jää suuri osa salatuksi, kunnes hän itse on saavuttanut sen kehitystilan, missä se voidaan ymmärtää. On varma, että vain eri asteiden vihityt voivat ymmärtää vastaavia asteita koskevia asioita.

Meille ilmoitetaan heti alussa, että valmistava jooga käsittelee kuolettamisen, tutkimisen ja Herralle antautumisen. Esteitten luonnetta sekä tietämättömyyttä tai harhaa olemme jo käsitelleet, sekä myöskin itsekkyuden harhaa tai olemisen tunnetta, joka toisella nimellä tunnetaan suuren eristyksen harhana. Näitä asioita, sekä opetuksia ajatuselämän muodostelmien voittamisesta käsittelevät toisen kirjan ajatelmat aina 17:een ajatelmiaan asti. Sitten käsitellään erästä pääoppia, jolle koko järjestelmä on perustettu 23:een ajatelmiaan asti. „Syy torjuttavaan on näkijän ja nähtävän yhtymässä”. Tämän käännökseen olen valinnut, koska se mielestäni on helpoimmin käsitettävä. Toinen käänнос kuuluu: „Syy kartettavaan on näkijän ja nähtävän yhtymisessä.” On jo sanottu, mitä on torjuttava tai kartettava, nim. kurjuutta tai tuskaa, joka ei vielä ole ilmennyt.

„Näkijä ajatuksen muodossa”, sanoo eräs selittäjä. „Näkevällä tarkoitetaan ymmärtämystä (joka tosin ei itse näe, mutta joka on ajatuksen käyttöväline). Näiden molempien yhtyminen, erittelevän tiedon puutteesta johtuva, — niiden yhtyminen koettavana (sillä kaikki, mikä näyttää ulkonaiselta on itse asiassa kehittynyt ymmärtämyksestä) ja kokijana on

„kartettavan” syy tai aihe, tuskan tai maailman syy, „ominaisuuksien muodostelmien luomana”. Kun nämä loppuvat, niin loppuu maallinen olotila. Tämä on tarkoitus.”

Seuraava ajatelma sisältää määritelmän „nähtävästä”, jota ei ole helppo ymmärtää. On ehkä paras kokonaisuudessaan toistaa erään toisen selittäjän antama määritelmä, vaikka siinä onkin eräitä pimeitä lausemuotoja, jotka vaativat selitystä, ennenkuin voidaan jatkaa: „On tarkasti pidettävä mielessä, että sankhja-filosofian mukaan maailmankaikkeus kehittyy ja että sentähden kaikki olemassaoleva on suoranaisesti tai epäsuorasti alkuperäisen „prakritin” „muotoa”, joka taas on samaa kuin „kolmet ominaisuudet, Gunat, tasapainotilassa”. Valaisemattomassa tilassaan synnyttävät nämä kolme gunaa, sattva, radshas ja tamas valaistuksen, toiminnan ja paljaan omistamisen tai kestämisen tai kasvamisen vastaavina tuloksina. Koska nämä kolme ominaisuutta aiheuttavat kaiken, minkä näemme, niin käsittää koko maailmankaikkeus vain niiden muunnoksia ja ilmenee toisessa tai toisessa näistä kolmesta tilasta. Ajatelmassa sanotaan siis suoraan, että näkö on luonteeltaan joko valaistusta, toimintaa tai asentoa. Sankhja-filosofian kehitysoppi on hyvin tunnettu, siksi sanotaankin tässä ajatelmassa heti, että nähtävä käsittää tai että siihen sisältyy viisi karkeata elementtiä yhdistettyinä tanmatroihiin ja yhdettoista elimet sekä ulkonaiset että sisäiset yhdistettyinä buddhiin ja ahan-karaan (itsekkyyteen). Koko tämä alkuperäisen aineolemuksen kehitys monissa muodoissaan ja kolminkertaisessa ilmenemistilassaan auttaa meitä hyödyllisellä tavalla voittamaan vapautuksen koettuamme täydelleen niihin sekoittuneen nautinnon ja tuskan. On huomattava, että Hän, todellinen Tun-tija, ei ole näissä eikä näistä, vaan siksi juuri ilmentää Hän itseään täydellisellä tiedolla. Koko tämä prakritillisen panoraman ilmeneminen johtaa „purushaan”, yleissieluun ja on siksi vain päämäärän saavuttamisen keino. Sillä, kun purushan on käsittänyt, loppuu heti prakritin toiminta. Tämä kehitys tapahtuu eräältä kannalta katsottuna Häntä *varten*, kuten sankhja-filosofit runollisesti sanovat.”

„Nähtävä”-sanana käyttö tässä käänöksessä ja muistutuksessa on aivan erikoinen ja hyvin laaja. Se on kaikkea

sitä, mitä henki „näkee” ulkokohtaisessa maailmassa käsittäen itse hengen käyttämään ruumiiseen kuuluvan aineen, elimet ja aistimet, sen korkeamman ajatuselämän, sekä itsekyyden, joka aiheuttaa yksilöllisyyden. Näkijänä ollessaan riisutaan hengeltä kaikki verhot ja puvut. Nämä verhot ja puvut ovat itsessään osina siitä, mitä se katselee, nim. nähtävistä. Tanmatra on sisästä ulospäin esiintyvä ilmennysmuoto, „kaikkiallisen tiivistymättömän aineen eristämistä”. Ne ovat niin sanoaksemme sieluja kehityksen viidenkertaista ilmenemiskenttää muodostavissa tattuissa. Buddhalaiset kirjat puhuvat neljästä elementistä, ilmasta, tulesta, vedestä ja maasta. Hindulaisessa filosofiassa puhutaan viidestä, jotka vastaavat ääntä, tunnetta, näköä, makua, hajua. Näkyväinen maailmankaikkeus on aistimien käsitettävissä, sillä ne havaitsevat elementit ja niiden toiminnasta johtuvat ilmiöt. Tämän „viidenkertaisen kentän” käyttämiseen sisältyy hengen, näkijän kehitys ja „vapautuminen”. Niin pian kuin näkijä käsittää „yleissielun”, ei hän enää tarvitse ilmennytää elämää. Salaisuuteen, joka käsittää itse „yleissielun” välttämättömästä tarpeesta viidenkertaisen kentän ajallisuudessa olemassaolossa, on viitattu, mutta sitä ei ole selitetty. Sitä ei voikaan selittää, sillä se kuuluu siihen tiedonalueeseen, joka on yläpuolella inhimillisen ymmärryksen.

20:s ajatelma lausutaan tavalla, joka tekee sen ensi lukemisella hyvin vaikeaksi. Se esittää väitteen, että näkijä tai henki, joka on näkijä, itsessään on kaikkieto tai tajunnan selittämätön syy tai olemus. „Hän ei ole kehityksen alaisena eikä koskaan sekoita itseään luonnon kehittyvään puoleen. Henki on sentähden puhdas. Mutta siitä huolimatta jatkuu näön ja ymmärtämisen työ ja se selitetään sanomalla, että vaikka henki onkin puhdas, näkyy se käsittävän älyn kautta, joka läheisyytensä nojalla tarttuu elämän kipinään ja toimittaa kaikki käsittämisen kanssa yhteydessä olevat toiminat”. Täten tekee henki havaintojaan älyn välityksellä. Mutta sitä ei itse vedetä lokaan, joka sen oman luonnon mukaisesti on mahdotonta. „Se on ainoa laatuaan ja ainainen autuus”, sanoo Dvivedi selittäessään tätä vaikeata ajatelmää. Seuraavassa, 21:ssä ajatelmassa, sanotaan meille, että ilmennyt maailmankaikkeus on olemassa sitä varten, että

henki sen näkisi. Ja 22:ssa ajatelmassa selitetään, että vaikka täydelliselle joogille, katselijalle ilman katseltavaa, ei aineellista maailmankaikkeutta enää ole olemassa, niin on sillä yhtä suuri tehtävänsä täytettävänä, se esittää jatkuvasti loistonäytäntöjään, luonnon panoraamojaan, murhenäytelmiään ja inhimillisten kokemusten haltioitumista, sillä „muille se vielä on tuttua”. Koko ihmisrodulle on tämä ihmeellinen näytelmälava ja samalla sulatusuuni annettu kehityksen keinoksi. Meitä kasvatetaan nyt käsittämään tätä mystillistä ja vaikeata kohtaa, joka aiheuttaa koko harhan ja on syynä kaikkiin ponnistuksiin. Älkäämme myöskään unohtako, että se antaa ihmiselle hänen suuren edistymistilaisuutensa, jonka tähden niin paljon on uhrattu, niin paljon tehty. Tämä kohta on näkijän ja nähtävän yhtyminen. Se johtuu vain tietämättömyydestä. Se saattaa ihmisen pitämään itseään ihmisenä, eikä henkenä. Hindulaiset filosofit puhuvat sielun eristämisestä ja länsimaiset lukijat toisinaan kuvittelevat tarkoitettavan sitä eristämistä, johon Matthew Arnold viittaa kuuluisassa säkeessään

„Me miljoonat kuolevaiset elämme yksinämme.”

Mutta niin ei ole. Se ei ole sitä yksinäisyyttä, joka riippuu ihmisolentoja erottavista naamioista ja kuorista ja saattaa ihmisen liikkumaan kuin suuressa sumuisessa aarniometsässä tietämättä kenen kanssa hän kulkee. Se on sielun eristämistä niistä naamioista ja kuorista, jotka ovat toisten henkien osia. Se on sielun erottamista koko aineellisesta ilmiömaailmasta, josta toisten henkien naamiot ja kuoret ovat osia. 25:ssä ajatelmassa sanotaan: „yhtymän voittaminen, — tämä on sielun eristämistä”. „Vain tämän yhtymän kautta”, sanoo Dvivedi, „pitää vapautettu sielu itseään sidotuna ja kurjana ja siksi todellinen tieto hävittää sen, sielun täytyy todella ymmärtää itsensä. Sielun aina vapaata ja autuasta luontoa kutsutaan nimellä „Kaivalja”, eristäminen. Se on tila, jota eivät mitkään olosuhteet rajoita. Tämä on „Moksha”, viimeisen ja korkeimman asteen täytyminen”. Se on tosiaan „Nirvaana”.

Meille kerrotaan 27:ssä ajatelmassa, että joogavalaistuksen viimeinen aste on seitsenkertainen. Tähän asteeseen

päästään vasta, kun 26:ssa ajatelmassa mainittu jatkuva eroituskyvyn käyttäminen on voitettu „Nämä seitsemän astetta ovat järjestetyt sen mukaan, kuinka lähellä ne ovat kättä päämäärää, viimeistä astetta. Ne ovat jaetut kahteen ryhmään, jotka käsittävät toinen neljä, toinen kolme astetta, ja joista ensimmäinen ryhmä vastaa ulkokohtaista toinen sisäkohtaista olemista.”

1. Olen saanut tietää kaiken, joka on ollut tiedettävissä, eik äsen enempää ole tiedettävissä. 2. Olen vapauttanut itseni kaiken lajisista kahleista. 3. Voittaessani sielun eristämisen tilan, olen voittanut kaiken, eikä mitään enää ole voitettavissa. 4. Olen täyttänyt kaikki velvollisuuteni. 5. Mieleni on levossa. 6. Aineen kaikki ominaisuudet tai ilmenemis- muodot ovat pudonneet pois, kuten kivet vuorenhuipuilta, eivätkä ne enää koskaan nouse takaisin. 7. Päästyäni vapaaksi näistä ilmenemis- muodoista ja niiden vaikutuksista „olen se, mikä minä olen”, alati vapautunut ja alati autuas. Näitä joogan seitsemää astetta, joiden kautta vapauden ja onnen tila saavutetaan, voidaan selvästi ja yksinkertaisesti määrittää, vaikkakin niiden täyttäminen vaatii aikoja kestäväää suurta ponnistusta.

Kussakin asteessa kysytään täydellistymistä, voittamista ja lopettamista. Mielentilan tulee kohota kuhunkin, sen tulee täyttää kussakin vaadittavat ominaisuudet ja sen tulee kohota kokonaan yläpuolelle vaatimusten voittamalla ne täydellisesti. Nämä seitsemän astetta voidaan täten lyhyesti määrittellä: 1. tiedon halu; 2. vapauden halu; 3. autuudenhalu; 4. velvollisuudentäyttämisenhalu; 5. suru; 6. pelko; 7. epäily.

Nämä samat asteet ovat esitetyt erilaisilla sanamuodoilla „Valoa tielle”-kirjan säkeissä.

Olemme nyt ajatelmia käsitellessämme joutuneet kohtaan, missä alkuvalmistusten todellisia perusteita selitellään. 29:ssä ajatelmassa on lueteltu kahdeksat joogamääräykset ja kutakin määräystä selitellään ja määrittellään seuraavassa. Kutakin on tarkasteltava vuorostaan, oikeassa järjestyksessä, selvästi ymmärrettävä, täydellisesti voitettava ja vahvistettava. Tämä on ensimmäinen oleellinen vaatimusten esitys tien sisäänkäytävällä ja tämä valmistus voi vaatia usean ruumistuksen ajan.

Suvaitsevaisuus on vaatimuksista ensimmäinen ja sisältää itsessään koko siveellisen harjoituksen ja valmistuksen, sillä se muuttaa kokonaan ihmisen luonnon ja hänen suhteensa elämään ja ympäristöön. Tästä sanoo Dvivedi: „Suvaitsevaisuus käsittää sellaisen vallan ruumiin ja puheen yli, että se kokonaan estää tutkijan lankeamasta luoteltuun viiteen erehdykseen.” Nämä viisi erehdystä ovat vaatimusten vastakohtat ja käsittävät tappamisen, epärehellisyyden, varkauksen, kohtuuttomuuden ja ahneuden. Ensimmäinen ja tärkein on „tappaminen”, sanoo Dvivedi. Eräs toinen selittäjä sanoo, että „tappaminen on toimintaa, joka kohdistuu elämän poistamiseen; ja se on kaiken pahan syy.” Tappamattomuudella tarkoitetaan tästä pidättymistä. Koska „tappamisesta” aina on pidättäydyttävä, on sen vastakohta „tappamattomuus” ensimmäisenä luettelossa.

Dvivedi jatkaa: „On vaikea pukea yhteen englanninkieliseen (suomalaiseen) sanaan „himsa”-sanan koko merkitys ja olen paremman puutteessa kääntänyt sen sanalla „tappaminen”. Se käsittää pahan aiheuttamista jollekin olennolle sanalla, teolla tai ajatuksella — — — Siihen sisältyy ehdottomasti eläimellisestä ravinnosta pidättyminen, koska ei sitä voi olla saatavissa ilman suoranaista tai välillistä „himsan” harjoittamista. Sen tulee aina luoda varmuutta elämään luonnon mukana, ei koskaan sitä vastaan, tai toisin sanoen elämään rakkaudessa luonnon yhteydessä, jotta kaikki muut rajoitukset haihtuisivat.” Tappamattomuus tai täydellinen ja kaikkiallinen myötätunto on ainoa ominaisuus, jota ehdottomasti vaaditaan ja käsketään voittaa. Sen ohella ovat neljät muut suvaitsevaisuuden rajoitukset kyllä tarpeellisia, mutta eivät ehdottomia. Ensimmäinen käsky ei merkitse vähempää, kuin täydellistä rakkautta ja sen saavuttaminen käsittää luonnollisesti kaikkien muiden määräysten ja valojen täyttämisen, sillä kaikki ne tarkoittavat jotakin väärää tekoa toisia kohtaan tai väärää suhtautumista heihin. Ja sellaiset teot ovat mahdottomia sen tehdä, joka omaa täydellisen ja kaikkiallisen rakkauden ja myötätunnon.

Selittäjät ovat huomauttaneet 31:en ajattelman sisältävän vakuutuksen, ettei suuri lupauksia voida rajoittaa tai muuttaa. Niitä ei lievennä luokka, paikka, aika tai hyötype-

rusta, koska ne muodostavat kaikkiallisen suuren hyveen." Joogi ei voi sanoa, että hänen olosuhteensa tekevät mahdottomiksi näiden valojen täydellisesti tarkan noudattamisen. Hänen täytyy kohottaa olosuhteensa, eikä alentaa näkökantansa. Muutetut tai rajoitetut lupaukset eivät ole ainoastaan hyödyttömiä, vaan vaarallisiakin.

35:ssä ajatelmassa käy Patandshali puhumaan valmistusten hedelmästä. Voitettuaan täydellisen rakkauden ja myötätunnon kyvyn on joogi kaikkialla turvassa, sillä vastenmielisyys ja vihamielisyys häntä kohtaan on kaikista olennoista haihtunut. Hänen oma ilmapiirinsä ja hänen suhtautumisensa toisiin tekee heille mahdottomaksi kokea epäystävällisiä tunteita häntä kohtaan. Siitä on esimerkkinä Daniel leijonan luolassa. Dvivedi sanoo, että „kun joku henkilö on saavuttanut tällaisen vahvistetun mielentilan, niin väistyy luonnollinenkin vastenmielisyys hänen tieltään. On turha lisätä, ettei kukaan tee hänelle pahaa tai vääryyttä. Kaikki olennot, ihmiset, eläimet, linnut, lähestyvät häntä ilman pelkoa ja ovat tekemisissä hänen kanssaan osottamatta minkäänlaista varovaisuutta.”

36:s ajatelma on hyvin epäselvästi lausuttu, mutta sen ymmärtää, jos avaimen tuntee. Eräs selittäjä sanoo: „Joogissa, joka harjoittaa totuudenmukaisuutta, kasvaa totuudenrakkaus siihen asteeseen, että hän voittaa hedelmät tekoja tekemättä.” „Teoilla” sanotaan tarkoitettavan „uhrauksia”. Se määrätty „hedelmä”, jonka joogi voittaa tuloksena täydellisestä ja horjumattomasta totuudenrakkaudesta, on hänen ajatustensa ja sanojensa voima. Kaikki ajatukset ja sanat aiheuttavat silmänräpäyksellisen tuloksen. „Sen minkä muut saavat aikaan tekojen, esim. suurien uhrausten kautta, sen voittaa hän ajatuksilla ja sanoilla. Dvivedi selittää varkaudesta pidättymisen hedelmän seuraavasti: „Kun ihminen on voittanut itserakkauden ja sen mukana kaiken väärinkäytön halun, niin kompastuu hän joka askeleella rikkauksiin niitä ollenkaan hakematta.”

Tookaram Tatyja selittää hyvästi 39:n ajatelman. Hän kääntää sen seuraavasti: „Kun ahneudesta pidättyminen on voitettu, herää tieto kaikista olemassaolon asteista.” Ja hän selittää huomautuksessaan, että sillä tarkoitetaan nykyisen tilan tuntemista, kaikkea tietoa siitä ja sen täydellistä käsit-

tämistä. Sillä tarkoitetaan, että hän, (joogi) täydellisesti ymmärtää kaiken, mikä koskee mainittua kysymystä. „Mikä olin jossain entisessä ruumistuksessa? Minkälainen henkilö? Mitä tein ja toimitin?” — Ahneudella ei tarkoiteta ainoastaan nautintokeinojen ahnehtimista, vaan tarkoitetaan sillä ahneutta, jolla sielu ahnehtii itselleen ruumista. Koska ruumis suhtautumisellaan himoihin on nautintojen välikappale elämän aikana ja koska koko tarmomme siinä kohdistuu ulkonaiseen elämään, niin ei todellinen tieto voi sen kautta ilmetä. Jos taas ihminen ei ahnehdi ruumista, vaan antautuu siitä välinpitämättömäksi, niin hän haluista päästyään saa tuntea menneet ja tulevat olemisen tilat ja niistä tulee todellisen tiedon lähde sille välinpitämättömälle ihmiselle, joka tämän kautta pääsee käsittämään, kuinka vähän merkitsee viisaalle, missä maallisissa olosuhteissa hän elää.”

Puhtaus tai puhdistuminen, johon 40:ssä ajatelmassa viitataan kuuluu kahdeksan noudatettavan joogasäännön sarjan toisen ryhmän sisältämään viiteen alajaotukseen. Se on näin selitettynä hyvin epäselvä ja vaikea sen ymmärtää, joka ei ole saavuttanut vastaavaa kehityksenastetta. Mutta luultavasti siinä tarkoitetaan, että joogin on toisten kanssa seurusteltava korkeimmilla tajunnanasteilla, jotta se olisi hänelle ollenkaan mahdollista ja hyödyllistä. On luonnollista, että hän vetäytyy pois niistä, joille fyysillinen ruumis ja aineellinen olotila ovat ainoaa todellisuutta. Se, joka koettaa pyrkiä kokonaan yläpuolelle aineellisen maailmankaikkeuden viidenkertaisen kehityskentän ja joka käsittää, että fyysillinen ruumis on samaa ainesta kuin kaikki muu, minkä hän haluaa jättää taakseen, luonnollisesti myöskin toivoo voitavansa päästä siitä sekä omalla että muiden kohdalla. Hänen serustelunsa toverien kanssa ei ole fyysillistä laatua, eikä tapahdu fyysillisellä tasolla. Siinä on „henki henkeä vastaan” eikä siitä voi muuttua.

MABEL COLLINS

Engl. kielestä suom. *K. I.*

RAJAN TAKAA

I.

Luin viimeisessä Ruusu-Ristin numerossa J. K:n kirjoituksen „Unista ja loitsuista” ja pyydän tässä kertoa omista kokemuksistani sillä alalla.

Uuden-vuoden yönä 1917 näki isäni kummallisen unen jonka herättyään kertoi äidille, mainiten samalla saaneensa unissa tiedon, jonka mukaan hän joutuu eroitetuksi omaisistaan kuoleman tai muun elämän käänteeseen kautta.

Seuraavana vuonna 1918 sekautui isäni kapinaan ja tuomittiin moneksi vuodeksi vankilaan.

Eräänä tiistain vastaisena yönä kesäkuussa 1918 muistan, nukkuessani nuoremman veljeni kanssa, joutuneeni ikäänkuin horrokseen. Herättyäni huomaan olevani käsikkäin veljeni kanssa kotini pihalla, kummallakin puolellamme on hurrassa taistelussa oleva sotajoukko. Isäni näkyy ratsastavan valkoisella ratsulla toisen sotajoukon etunenässä, kuulen korvia särkevää melua ja huutoa. Katson eteeni ja koko itäinen taivas on yhtenä punaisena tulimerenä; aion juosta jonnekin tai piiloutua edessäni olevaan ojaan, kun tunnen veljeni tarttuvan käteeni, katsovan minua silmiin katseella, jota ei voi sanoin tulkita. „Nyt, Urho, saamme kuolla yhdessä”, kuulen hänen sanovan. Silmiäni hämärtää, tuntuu tuskaa rinnassa, hetkiseksi leimahtaa mieleeni jälkeensä jäävä maailma, koti ja sureva äiti. Tunnen kaatuvani ja kaikki vaipuu pimeään yöhön.

Kun jälleen herään, tuntuu ruumis niin terveeltä ja keveältä, istun veljeni kanssa synkässä valtaviiden ympäröimässä metsässä, ylhäältä puiden latvojen välistä pilkistää tumma pilvinen taivas.

Metsän tummaan syliin johtaa polku, jota alamme kulkea; hetken kuljettuamme huomaamme metsän laidassa tumman kohisevan virran reunalla talon, joka on kummallisesti rakennettu maahan sisään, niin että ainoastaan katto on maanpinnalla. Talon etualalla näemme pienen pojan leikkimässä. Meidät nähtyään alkaa poika kulkea taloa kohden. Seuraamme jälessä. Rakennuksen päädyssä on avonainen ovi johon

johtaa leveät portaat maasta. Portaiden yläpäässä katoaa oppaamme näkyvistämme. Kuljen veljeni edellä noita valtavia rappuja, jotka päättyvät kellarintapaiseen huoneeseen. Huoneen seinät näyttävät kokoonpannuiksi suurista jäämökäleistä ja lattialla jaloissamme polviin ulottuvassa vedessä niskentelee puoleksi sulaneita jääpalasia. Aion auttaa veljeäni yli noiden jääesteiden, kun huomaan veljeni kulkevan paljoa helpommin kuin minä.

Saavuttuamme huoneen toiseen päähän ja avattuamme siellä olevan ainoan oven, kuljemme pitkän matkaa monien erinäköisten huoneiden läpi. Aina kuljettuamme huomaamme huoneiden olevan toinen toistaan kauniimpia, viimeinen huone, johon saavumme, loistaa kilpaa auringonsäteiden kanssa. Kaukaa jostain yläpuoleltamme kuuluu sanomattoman suloista soittoa; aiomme kulkea eteenpäin soittoa kohden, kun edessämme oleva seinä äkkiä avautuu ja sisään astuu valkoiseen viittaa pukeutunut, raamatun pyhimyskuvia muistuttava olento. Kädessään on olennolla keinumainen verkko; vastustamaton voima näyttää vetävän veljeäni tuon olennon puoleen, huomaan hänen keinuvan soiton mukaan olennon käsissään pitämässä verkossa, pienenevän pienenevästään ja viimein häviävän olemattomiin.

Soitto taukoo, kullalta kimalteleva huone häviää, lattia jalkojeni alla horjuu, kaadun ja herään.

Olen yltyleensä märkänä hiestä ja tapaan veljeni vieressäni samanlaisessa tilassa, veli alkaa kertoa nähneensä unta, joka pikkuseikkoja myöten on samanlaista kuin minun näkemäni.

Seuraavana aamuna tunsin veljeni äkkiä pahoinvointia, ja hurjat sisäiset tuskat veivät hänet tajuttomaksi. Vuorokauden kuluttua hän kuoli.

Eräs ystävättäreni, rouva S. A. kertoo kokemuksistaan seuraavaa:

* Ollessani tyttönä asuin erään talven kotona isäni luona, äitini oli jo kuollut. Tutustuin erääseen meriltä tulleen lapsuuden leikkikumppaniini, naapuritorpan poikaan. Suhteemme jatkuivat, olimme kihloissa ja vihkimäpäivä oli määrätty, kun sain kuulla sulhoni seurustelleen erään toisen tytön kanssa. Tästä suutuin, puhuin sulholleni sanoja, joita

jälkeenpäin kovin kaduin, luovutin hänelle kihlat ja suhteemme oli rikottu. Seuraavana viikkona otti sulhoni pestin erääseen ulkomaalaiseen laivaan, jätti hyvästit iäksi koko synnyinmaalleen, koska se, jota hän oli oppinut rakastamaan, oli alkanut ajatella hänestä niin huonoa.

Vuosi on ehtinyt kulua edellisestä. Olen palveluksessa K:n talossa S:n pitäjässä, nukun yksin talon suuressa tuvassa. Elokuun kirkas kuutamo luo haaveellista valoaan huoneen joka soppeen. Olen ollut pitkän aikaa valveilla ajatellen tapahtumia vuosi sitten. Havahdun siihen, että kuulen ovea avattavan, käännyin ihmeissäni, ja vereni on hyytyä suonissani, sillä oveen nojaten seisoo tuvassa mustiin pukeutunut mies. Tämä laskeutuu polvilleen ja alkaa kulkea minua kohden. Keskellä lattiaa seisahtuu mies hetkiseksi ja kuun kalpeaa valoa vasten näen nuo ennen tutut piirteet, sulhoni piirteet, joka vuosi sitten lähti merille. Kasvot ovat kuolon kalpeat ja silmät katsoo suurina, lasimaisina minuun. Sitten hän alkaa kulkea tuossa ryömivässä asennossa vuoteeni laitoihin ja ryskäisee kolmasti, niin että vuoteeni erkaanee seinästä, kääntyy ja poistuu samaa tietä, jota tulikin. Nyt vasta voin kauhultani huutaa. Huudan ja palveluskumppanini tulee katsomaan, mikä on hätänä. Selitän hänelle lyhyesti tapahtuman. Tarkastamme ovea, huomaamme sen sulletuksi, samoin kun olin sen illalla sulkenut.

Muutamaa kuukautta myöhemmin sain viralliselta taholta tietää sulhoni hukkuneen samana kuukautena ja päivänä, kun näin hänet täällä luonani, toisella puolen maapalloa.

Tällaisia salaperäisiä ilmiöitä voisi luetella vaikka kuinka pitkälle, ja luulen, että jokaisella ihmisellä on oman elämänsä varrelta kerrottavana jotain, jota ei tavallisella ihmisjärjellä voi selittää. Ehkä tulevaisuus voi nostaa tuon salaperäisen maailman esirippua ja esittää ratkaisun noista mystillisistä ilmiöistä.

URHO SANDELIUS

II.

Vuonna 1914, silloin kun Serbian arkkiherttua murhattiin ja siitä alkoi mieltenkuohu, näin unta:

Olin olevinani kotona, katsellen, kun palvelijani laittoi makuusijoja. Ovet olivat kaikki suljetut, mutta yht'äkkiä aukaisi joku oven avaimella ja sisään tuli saksalaisen papin pukuun puettu mies. Minut valtasi hirveän painostava tunne, sillä tunsin, että hän nuhteleisi minua jostakin syystä.

Kun hän tuli sisään viittasi hän makuuhuoneesta saliin vievää ovea.

Avasin oven ja papin sekä mieheni kanssa siirryimme saliin, jossa asetuin seisomaan nojaten kädelläni sohvapöytäni odottaen kuulevani papin sanoja ja ollen ihan kuolettavan ahdistuksen painamana.

Pappi aloitti, sanoen ainoastaan: „Eikö lasten pidä totella?”

Luulin kysymyksen tarkoittavan lapsiani ja sanoin itseäni puolustellen: „Tietysti, mutta jos olen poissa työssäni tai jossain, niin voivathan ne silloin olla tottelemattomia ja pahoja, mutta tahtoni kuitenkin on että he olisivat hyvät ja kuuliaiset.

Pappi ei enempää kysynyt, vaan siirtyi huoneessa olevaan ulokkeeseen ja siitä ikkunan kautta ulos.

Ääretön tuska ahdisti sydäntäni vielä ison aikaa heräämisen jälkeen. Kerroin uneni herättyäni perheelleni.

Kun sitte sota syttyi ja toiset pelkäsivät saksalaisten vihollisena saapuvan Suomeen uskoin minä uneni ja sanoin: saksalaiset eivät tule vihollisina he vaan peloittelevat.

Tuttavani nauroivat minun lapsellista unieni uskomista, mutta minä uskoin, eikä uskoni minua häpeään jättänyt.

V. 1916, — muistaakseni maaliskuussa — näin unta, että olin seisovinani Ursinin kalliolla ja merellä leijaili sumua, josta muodostui Venäjän kotka. Ihmisiä oli paljon ja katselevat he kaikki merelle ihmetellen sitä. Samassa sumukotka halkesi kahtia, saaden ihmiset vieläkin enemmän ihmeisiinsä.

Heräsin ja kerroin uneni perheelleni.

Vuonna 1917 maaliskuussa hajosi Venäjän kotka.

Vuonna 1917 — en muista tarkoin, oliko se ennen vaiko

jälkeen „punaisen viikon”, — uneksin, että olin seisovinani Laivurinkadun merenpuoleisessa päässä Villa Ensin kohdalla ja näin että Merikadulle kasvoi silmänräpäyksessä mahdottoman suuri jättiläiskoivu, joka peitti tuuheilla oksillaan koko seudun. Kuiskasin jollekin vieressäni olijalle: „Tuohan on kauheaa” sekä lisäsin: „Ei edes Gråharan punainen silmä meitä ilahuta, sekin on sammunut.” Samassa huomasin koillisella taivaalla koivunlehtien välissä kirkkaan tähden. Muistin Topeliuksen sadun ja sanoin: „Koivu ja tähti.” Samassa näin, että kaikki alemmat oksat rupesivat kellastumaan ja putosivat pois. Oksia jäi ainoastaan latvaan.

Herättyäni kerroin uneni monelle tuttavalleni, jotka eivät, enempi kuin minäkään, voineet selittää sen merkitystä.

Sitte on vielä eräs tapaus, joka syvästi on vaikuttanut sieluelämäni ja johon unen kautta olen saanut hämärän viittauksen entisestä elämästäni, mutta jota en oikein ymmärrä, enkä jaksa uskoakaan, mutta kirjoitan nämä rivini kuitenkin siinä toivossa, että joku „Ruusu-Ristin” lukija, jolla on lujempi usko, ja joka on pitemmälle ehtinyt teosofian tiellä, kuin minä, antaisi minulle siinä jonkun neuvon.

Vuoden 1919 alussa tutustuin erääseen ulkomaalaiseen nuoreen mieheen — ikäeromme on suuri — ja jo samana iltana, jolloin ensi kerran tapasimme tunsin häntä kohtaan suurta kiintymystä ja hänen läheisyytensä toi minulle turvallisen ja rauhallisen tunteen, mutta kuta useammin hänet tapasin sitä läheisemmäksi hän minulle tuli.

Eräänä iltani maaliskuun alkupuolella olin hänen kanssaan ulkona kävelemässä. Ilma oli kolea. Meitä paleli ja me kävelimme kovasti muutamia kadunkulmia. Kello puoli 10 saavuimme hänen hotellinsa edustalle, jossa pysähdyimme. Toverini aikoi tulla saattamaan minua kotiin, mutta minä epäsin. Sanottuamme toisillemme hyvästi tuli hän kuitenkin muutamia askeleita vierelläni koska — kuten hän sanoi — näyttäisi sopimattomalta erota näin. Sanoin hänelle silloin melkein kiivaasti: „tahdon mennä kotiin yksin.” Mutta sen sanottuani valtasi minut niin ääretön tuska, että luulin siihen paikkaan kuolevani ja sain ponnistaa koko tahdonvoimani, etten huutanut häntä takaisin. Tuntui siltä kuin

en enää koskaan saisi häntä nähdä ja koko yön olin hirveässä tuskassa. Minusta tuntui, että hän kuolisi sinä yönä. En koskaan ole sellaista tuskaa kärsinyt toisen ihmisen tähden ennen.

Seuraavana päivänä oli meidän määrä tavata kello 12.

Laskin minuutit ja kun kello oli 12 saapui hän luokseni terveenä ja reippaana kuten tavallista.

Kerroin hänelle ihmeellisen tuskani, joka teki hänen iloisensa mielensä alakuloiseksi ja hän sanoi: „ehkä minä kuolen, sillä eihän se voi muuta tietää.”

Monta viikkoa painoi minunkin mieltäni omituinen alakuloisuus.

Kuitenkaan ei mitään tapahtunut.

Kevään ja kesän kuluessa tapasimme toisemme usein ja oli meillä hauska, kuten hyvillä tovereilla ainakin.

Syyskuussa eräänä iltana tunsin hirveää väsymystä ja painin pitkälleni sohvalle, muistan, että kello oli silloin kymmenen minuuttia vailla yhdeksän ja nukuin heti sekä uneksin, että olin olevinani suuressa pylvässalissa, jonka seinillä oli kallisarvoisia mattoja ja istuimina matalat sohvut.

Yhdellä sohvalla makasin minä, puettuna pitkään, valkoisesta kankaasta tehtyyn poimutettuun pukuun. Kasvojani en nähnyt missään kuvastimessa, joten en voi sanoa minkäänäköinen oli, mutta varmasti tiesin, että olin minä ja mielesäni oli syvä rauhallinen tunne. Muita ihmisiä ei ollut saapuvilla.

Vähän ajan kuluttua tuli alussa mainitsemani nuorukainen juosten sisään. Hän oli puettu roomalaisen ylimyksen pukuun. Hän mainitsi minun nimeni, — jonka kuitenkin herättyäni unhoitin — polvistui sohvani eteen, painoi päänsä poveani vasten ja kuiskasi: „petetty, minä olen petetty!”

Samassa täyttivät aseelliset sotilaat salin ja veivät hänet pois.

Minut valtasi samallinen tuska kun silloin alussa mainitsemani maaliskuun iltana ja kun heräsin olin aivan märkänä hiestä.

Kello löi juuri sillä hetkellä yhdeksän.

L. R.

NIIN OVAT TEHNEET... JA — VOITTANEET

Uskoa hyvään, vaikk'ei sitä missään näkisi ja vaikkapa ei siinä itsekään onnistuisi.

Säilyttää ihanteensa hävityksen ja kuolemankäryn keskeläkin.

Olla tosimielinen perin juurin petettynäkin.

Pysyä hyväilevän hellänä, vaikka kaikki kosto kiemurteli.

Hymyillä anteeksiantavasti, vaikk'ei näkyisi muuta kuin pilkan ja ivan irvistys.

Uskaltaa elää silloinkin kun näyttää mahdottomalta askeltakaan ottaa.

Niin ovat tehneet suuret.

Ja — voittaneet.

*

On luonnollista väsyä, mutta ei tielle heittäytyä.

On oikein kärsiä, mutta ei sortua siihen suinpäin.

On oikeutettua olla alhaalla, mutta ei viihtyä — jäädä sinne.

*

Suuria, ratkaisevia hetkiä sattuu harvoin, mutta pieniä, nimettömiä voittoja oman itsensä suhteen vo tehdä joka hetki.

Maailman tunnustamaa kuuliaisuutta ei saavuta joka yksilö, vaan itsensä voittoisaksi sankariksi olisi mahdollista jokaisen tulla.

Ihmeitä ei ole kaikkien osalle, mutta koko elämä on suuri ihme, sille, joka oikeamielisesti *elää*.

ERÄMIES

MESTARIEN KOKOUS

Tulee aika, jolloin ihmisrotu uudelleen kääntyy sen rakkaiden puoleen, jonka se nyt on unhoittanut. Tulee aika, jolloin saksalaiset ja englantilaiset, italialaiset ja unkarilaiset, ranskalaiset ja turkkilaiset istuvat vierekkäin elämän juhlapöydässä ja kohottavat elämän eikä kuoleman maljaa.

Tämä hetki ei ole niin kaukana kuin nykypäivien vihasta ja taistelusta saattaisi edellyttää.

Taistelua seuraa rauha, vihaa seuraa rakkaus ja myrskyä seuraa auringonpaiste.

Rakkaus ja viha! Oppiaksesi niitä, täytyy sinun ne kokea. On ehkä turha huomauttaa tästä *sinulle*. Tiesitkö, mitä rakkaus on, ennenkuin sait kokea toisten vihaa?

Rakkaus ja viha ovat tunteen kaksoislapsia.

Tulee aika, jolloin ihmiset hakevat vihollisensa *omasta itsestään* ja jolloin he taistelevat pahuutta vastaan itsessään ja jättävät veljensä rauhaan. Tulee päivä, jolloin rakkaus kohotetaan kunniapaikalle maailmassa ja silloin joutuu viha varjoon.

Olenhan kertonut sinulle pahoista olennoista, jotka aiheuttivat tämän sodan. On myöskin olemassa rakastavia olentoja, jotka tahtovat lopettaa veljessodan.

Tänä yönä vallitsee avaruuksissa maailman yläpuolella omituinen rauha. Onkohan se rauhaa ennen myrskyä, tai rauhaa myrskyn jälkeen? Kaikki käy rytmissä. Ole tyyni, odota ja usko Jumalaan.

Usein myrskyt puhdistavat ilman ja nykyiset salammat ja rajuilmat tekevät sen varmasti. Maailman ilma oli tukahduttava ja se oli puhdistettava.

Älä ole epätoivossa, älä itke, äläkä naura. Ole tyyni ja luota Jumalaan.

Mitä ymmärrät Jumalalla? Tutki sydäntäsi, niin huomaat, että Olen Se Mikä Olen.

Maailman lapsuusaikana uskoivat ihmiset heidän itsensä yläpuolella oleviin voimiin. Nykyään, maailman kypsymisaikana, uskovat ihmiset voimiin, jotka ovat heidän sisässään. Se on Jumala, Olen Se Mikä Olen.

Etsi hengen korkeuksia ja valmistu palvelemaan maailmaa. Henki on ristiinnaulittu maailman ristillä. Kristus laskeutuu aineeseen, sitä kohottaakseen. Rakkaus käyttää vihan vaippaa, jotta rakkaus ja viha tulisivat yhdeksi.

Mitäkö minä tarkoitan? Etkö tiedä, että rakkaus ja viha ovat yhtä — ne ovat taivaallisia vastakohtia, jotka täydentävät toisiaan.

Vihan levätessä rakkaus toimii. Kun rakkaus lepäsi, niin

viha ryhtyi toimintaan. Tänä yönä yhtyvät rakkaus ja viha. Arvaatko mitä tarkoitan? Katsele näkyjen kuvastinta, niin löydät vastauksen sieltä.

Rakkaus ja viha yhtyvät! Avaruuksissa on puolueeton kohta, jossa ne ojentavat toisilleen kättä.

Ne, jotka palvelevat maailmaa, pitävät tänä yönä neuvottelua, — on Mestarien kokous. Kysyt mihin aikaan? Mene nukkumaan, niin saat tietää ajan. Jos pysyt hiljaa, niin ehkä saat sen tietää. Ellet pysy hiljaa, niin et voi mitään kuulla.

Kirjoitanko omituisesti tänä yönä? Kaikki on omituista tänä yönä, jos nimittäin sillä tarkoitat harvinaista.

Ole hiljaa ja usko että Jumala asuu kaikkien ihmisten sydämissä, vaikkakin Hän uinuu monien sielussa. Jumala uinuu, kunnes sinä hänet herätät.

„Tämä on käskyni että rakastaisitte toisianne niinkuin minä olen teitä rakastanut.”

Rakasta vihollisiasi silloinkin kun he sinua vihaavat, sillä Jumala uinuu heidänkin sydämissään, jotka lyövät vihasta.

Sinä et koskaan opi ymmärtämään vihollisiasi vihaamalla heitä. Sinä et koskaan opi ymmärtämään Mestareita, ennenkuin rakkaus ja viha sinussa yhtyvät.

Kun rauha julistetaan niin vuotaa rakkautesi taas vihollistesi luo. Etkö aavistuksena voi tuntea tätä tapahtumaa ja sen nojalla rakastaa vihollisiasi jo tänä yönä? Vihollinen tarvitsee eniten rakkautta silloin, kun hän itse sitä vähiten osoittaa. Ole tyyni ja tiedä että maailma on Hengen astuinlauta.

Viha ei sinua palvele. Viha ei koskaan mielellään palvele. Muista jumalallisen Ihmisen sanoja „Anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä he tekevät.”

Mene nyt levolle ja koeta kuunnella, mitä tapahtuu Mestarien neuvotteluhuoneessa. Voi tapahtua, että saat kuulla asioita, joista et voi puhua maailmalle.

ELSA BARKER

(„Elävän vainajan sotakirjeistä” suom. M. A.)

TIEN VARRELTA

Ruus-Risti-esitelmät Helsingissä. Pekka Ervast on puhunut Eldorado-teatterissa, Kluuvik. 2, säännöllisesti joka sunnuntai klo 12 päivällä. Aiheena lokakuun 16 p:stä marraskuun 13 päivään on ollut *Goethen Faust* ja marraskuun 20 p:nä edelliseen liittyvä esitelmä „runollisen eli n.s. luovan mielikuvituksen salaisuudesta”. Huomattava ja ilahduttava piirre Helsingin julkisessa teosofisessa elämässä on, että näistä esitelmistä on nyttemmin ollut säännöllisesti se-lontekoja Helsingin Sanomissa.

Avustukset aikakauskirjamme hyväksi tänä vuonna. Viime numerossa (s. 510) kuitattuihin rahamääriin lisäämme tässä vielä seuraavat myöhemmin saapuneet erät: H. P. 100:—, A. N. 50:—, P. K. 100:—, K. K. 5:—, „Nimetön” 500:—, I. V. H. 50:—, N. K. 100:—, A. & O. T. 50:— H. K. 155:—.

Ruus-Risti-seuran jäsenille ja ystäville! Kuten kaikki tiedämme, kaipaa R.-R.-seuramme nykyään meidän jokaisen uhrautuvaisuutta. Kaikki emme kykene henkisesti auttamaan, mutta jokainen meistä voi omalta kohdaltaan tehdä muunlaista työtä seuramme hyväksi. Tätä ajatellen olemme me, osa H:gin looshin jäsenistä, perustaneet ompeluryhmän, joka voimiensa mukaan jatkuvasti työskentelee R.-R:n taloudellisen aseman hyväksi. Tarkoituksemme on saada toimeen ensimmäiset myyjäiset jo tulevan joulukuun alkupuolella, jos suinkin saamme töitä tarpeellisen määrän valmiiksi. Sentähden kehoitamme kaikkia niitä R.-R:n ystäviä, jotka tahtovat joko töillään tai suoranaisilla raha-avustuksilla edistää ryhmämme tarkoitusta, lähettämään lahjansa viimeistään joulukuun ensimmäisellä viikolla osoitteella: Rva Katri Thesleff, H:ki, Uudenmaank. 11, *R.-R:n Ompeluryhmä*.

Niille Ruusu-Ristin jäsenille, jotka sattumalta eivät vielä ole suorittaneet loka—(marraskuun) maksuaan seuralle, ilmoitetaan täten, että avustukset ovat lähetettävät Pekka Ervastille, os. Äggelby.

Ruusu-Risti-horoskoopit. Insinööri Leo Krohnille on saapunut siksi paljon horoskoopitilauksia, että kestää vielä kauan aikaa, ennenkuin kaikki on ehditty suorittaa. Sentähden emme nyt ota vastaan enää uusia tilauksia. Myöhemmin ilmoitamme, koska taas voidaan näitä horoskooppeja tilata.

Painovirhe. Ruusu-Ristin viime numerossa sivulla 504 oli pieni, mutta erchdyttävä painovirhe. Rivissä 15 ylhäältä on sana „meidän” muutettava sanaksi „heidän”.

Asianharrastusta sek. Kustannusosakeyhtiö Tietäjälle saapui — mikäli olemme kuulleet — tänä syksynä kerran Amerikasta kirje, joka oli osoitettu „Rosvoliike Tietäjälle”. Ken tällä tavalla palvelee omaa (kommunistista?) maailmankatsomustaan, hän ampuu ehdottomasti yli maalin.

Eräässä kysymysillassa tänä syksynä saatiin kuulla seuraava henki-ilmestystä kuvaava kertomus, joka asianomaisilla nimillä varustettuna jätettiin P. E:n pöydälle:

Vuonna 1907 noin huhtikuun lopulla, vähää ennenkuin minut pantiin kuulutuksiin tuomari M. S:n kanssa, menin levolle kuten tavallisesti klo 11 aikaan ja luettuani vähäsen vedin kelloni ja näin sen olevan neljänneksen vailla 12. Samalla huomasin, että oli valoisa äitini huoneessa, hän kun tapansa mukaan luki myöhään yöhön; huoneiden välinen ovi oli näet aina auki.

Käännyin kasvot seinään päin ja nukuin.

Äkkiä tunsin, että joku tarttui olkapäähänäni ikäänkuin ravistaakseen minut hereille. „Ahaa”, ajattelin, „se on veljeni L., joka tapansa mukaan tahtoo kotiin tultuaan kertoa äidille ja minulle viimeisistä kokemuksistaan.” Mutta kun olin väsynyt, ajattelin: „saanpahan kuulla huomenna; nyt olen nukkuvinani oikein sikeästi, ehkä hän poistuu.”

Silloin sain semmoisen ravistuksen, että kaaduinkin takaisin selälleni, ja näin hämmästykseni, että huonetta valaisi räikeä sinisen valkea valo, joka oli ikäänkuin rajoitettu epätasaisine, halkinaisine äärijuvoineen; samalla kuului räti-sevä suhina niinkuin tulipalossa. Ja keskellä tätä sinisen valkoista valotäplää aivan vuoteeni vieressä seisoi olento. Mies vaiko nainen? En tiennyt. Pitkä ihmishaamu mus-

tine silmineen ja kapeine kellankalpeine kasvoineen, puetuna jalkoihin asti ulottuvaan tummanruskeaan viittaan, vyötäisillä nuora. Väljistä hihoista oli minua kohtaan ojennettuna käsi, joka uhkaavana, varoittavana heristi minulle sormean. Olennolla oli nähtävästi kova kiire ja koetti sanoa minulle jotain ja selittää jotakin, jota turhaan yritin ymmärtää.

Sitten katosi näky, valotäplä kutistui ja häipyi. Oli taasen hiljaa ja avonaisesta ovesta näin lampunvalon, joka nyt mielestäni loisti vaaleankeltaisella valolla.

Silloin vasta kauheasti säikähdin ja pelästyin, huusin äitiäni, sytytin kynttilän ja näin kellon olevan neljänneksen yli 12.

Tämä tapahtui minulle 14 vuotta sitten, mutta muisto on yhä elävänä minussa.

Että kertomus on tosi, sen vakuutan Jumalan edessä ja kunniani kautta.

Helsingissä marraskuun 8 p:nä 1921.

I. S.

Huomioita hyönteismaailmasta. Seuraava tapaus, joka sattui viime maaliskuun lopulla, osoittaa, miten hyönteismaailmassakin on jotakin tajuista johtoa ja meille vielä käsittelemättömä viisautta.

Eräänä päivänä mainittuna aikana huomasin kohtalaisen ison hämähäkin tekevän verkkoaan kukkasten lehdille huoneessani. Puhuin hänelle ääneen, että hän kyllä saa tehdä siihen pyydyksensä, mutta mitään saalista siitä ei nyt lähde. Hämähäkki teki kuitenkin erinomaisella ahkeruudella verkonsa valmiiksi ja minä päätin, että tulee pitkäaikaiset seisovat ja kauniit ilmat, koska se nyt näin laskee pyydyksiään. Niin tulikin sitten. Tämä kevät on ollut merkillinen siitä, että ilmat ovat olleet kauniit ja aurinkoiset.

Hämähäkki istui pari päivää verkossaan ja asettui sitten kattoon sen kohdalle sekä viipyi siinäkin jonkun päivän. Mutta eräänä aamuna löysin sen vesiastiassa uiskentellessa keittiön puolella. Otin vispilän ja asetin sen hämähäkin alle ja ajattelin, että se tarttuu vispilän varpuihin ja pelastaa siten itsensä, koska se näytti kylmässä vedessä kovin kangistuneelta. Mutta se ei tarttunutkaan varpuihin vaan pudotti aina itsensä niiden välistä takaisin vesiastiaan.

Sanoin sille silloin ääneen:

— Mitä tuollainen velttous tarkoittaa?

Samalla hävisi se näkyvistäni, ja vaikka oli kirkas sähkövalo, en keksinyt mihin se joutui. Etsin vedestä ja vispilästä, mutta kummatkin olivat tyhjiä. Tapaus oli mielestäni käsittämätön. Minne joutui hämähäkki heti, kun olin sitä moittinut?

Heitin pois vispilän kädestäni ja ajattelin: menipä nyt mihin tahansa, ei sitä näkyvillä ole. Mutta samalla keksin sen kävelevän seinätapetille paljon yläpuolella vesiastiaa. Se meni hiljalleen ja kankeasti hellaa kohti. Lämpimään päästyään virkosi se entisen vikkelläksi ja hävisi nitsin väliin. No, kunhan suojaan pääsit, ajattelin minä ja jätin sen omaan rauhaansa. Mutta jonkun päivän perästä huomasin hämähäkin tehneen pyydyksensä kyökin nurkkaan vuoteen yläpuolelle.

— Jassoo, vai sinne sinä nyt asetuit, sanoin sille ääneen. Saat olla rauhassa minun puolestani, mutta muuta sieltä et saa, kuin lutikoita, jos niistä joku vielä on uskaltanut jäädä, ylössanomisestani huolimatta. Jos sellaisia uppiniskaisia löytyy, on sinun ne pyydystettävä ja maksakoot sitten hengellään tottelemattomuutensa. Sinä saat ne kaikki tappaa.

Mutta tähän urakkaan hämähäkki ei ryhtynyt, sillä seuraavana aamuna oli hän kuolleen vesiastiassa, eikä vironnut enää henkiin.

En kumminkaan ymmärrä, minkä vuoksi hän teki itsemurhan. Suggestioitsinko minä sen liian toivottomilla ajatuksilla, vai pitkö hän lutikkain pyydystämistä liian epätoivoisena tehtävänä? Vai olisiko tuo käsky ollut jollakin tavalla vastoin viisauden sääntöjä? Näitä kysymyksiä en ole voinut ratkaista.

F. K.

Kuvanveistäjä Emil Halonen on saanut valmiiksi uuden erinomaisesti onnistuneen korkokuvan Pekka Ervastista. Kuva on medaljongin muodossa ja kipsistä valettuna sitä on myytävänä 60 markan ja pronssin väriseksi patinoituna 75 markan hinnasta. Nähtävänä taiteilija Halosen atelieerissä Helsingissä, Pitkän sillanranta 17.

1867
Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öljyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36

Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 1 94

IT. Viertotie 55, ” 59 06

Eerikinkatu 22, ” 57 58

L. Viertotie 44, ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26

Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostakaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

KeskusKirjapaino Oy.

Helsinki, Niivolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUEHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kangkaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1921

17:s vk.

JOULUKUU

N:o 10

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Päätoimittaja: Kirjailija *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 4 doll., puol. vuod. Smk 25:— ja 2 doll. Yksit.num. hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

17:s vk.

JOULUKUU 1921

N:o 10

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Ruusu-Risti 1922	577
Toimittajalta	578
Joulun Ruusu-Risti, <i>Pekka Ervast</i>	581
Jouluaatto vanhaan hyvään aikaan, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	583
Neitsyt Marian rakkauden-ruusu, <i>Rafael Ronimus</i>	584
Suurten mysterioiden avain, VII, <i>Eliphas Lévi</i>	587
Mysterio, runo, <i>Uuno Kailas</i>	600
Supramatin vierailu kaukaisessa tähdessä, <i>Kryshanovskaja Rochester</i>	604
Viha vie viljan vainiolta, <i>J. R. H.</i>	610
Tietäjä-vanhus, <i>Blixt</i> (suom.)	613
Gizen sfinksin arvoitus, <i>Ludwig Deinhard</i>	627
Läpikuultava jalokivi, VII, <i>Mabel Collins</i>	630
Tibetiläisten mestarien tuttavallisia tiedonantoja	634
Tien varrelta	635

Maantiljelys-, Teollisuus- ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23

Helsinki

Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

17:s vk.

JOULUKUU 1921

N:o 10

RUUSU-RISTI 1922

Ruus-Ristin tammikuun numero lähetetään postietuannilla kaikille nykyisille tilaajille, jotka eivät ole ennen tämän kuun viimeistä päivää ilmoittaneet, etteivät halua Ruusu-Ristiä ensi vuonna; mutta tietysti ne, jotka ennen tammikuun 15 päivää ovat tilanneet Ruusu-Ristin joko suoraan toimitukselta tai postin tai asiamiesten kautta, saavat tammikuun numeron ilman etuantia.

Asiamiehiä pyydetään sentähden toimimaan ripeästi, jotta heidän tilauksensa saapuisivat toimitukselle ennen tammikuun 15 päivää. Suotava on, että tilausraha lähetetään samalla, mutta taatuille ja tunnetulle asiamiehille myönnetään kuten tähänkin asti luottoa.

Niitä nykyisiä tilaajia, jotka ovat ennakkotilauksessa ilmoittaneet hankkivansa niin ja niin monta uutta tilaajaa, pyydetään kohteliaimmin myös ennen tammikuun 15 päivää lähettämään toimitukselle tilaajiensa nimet ja osoitteet sekä tilausrahat.

Kaikki voivat paraiten käyttää hyväkseen viime numeron mukana jaettua tilauslistaa.

Ruus-Ristin hinta on Suomessa koko vuodelta Smk. 50:—, puolelta vuodelta Smk. 26:—, Amerikassa dollaria 4:— ja 2:—.

Meillä on jällellä muutamia tämän vuoden koko vuosiker-toja. Niiden hinta on tästä lähtien Smk. 100:—, Amerikkaan lähetettyinä doll. 5:—.

Ruus-Ristin toimitus
Äggelby (Finland)

TOIMITTAJALTA

Kun kysyn itseltäni, mikä on ruusu-risti-liikkeen raison d'être ja elämän työ, mikä sen merkitys monien teosofisten seurojen keskellä ja rinnalla, ei ole minun vaikea löytää vastausta. Ruusu-risti-liikkeen tehtävä on korkealle kohoittaa ja puhtaana pitää henkisen totuuden taivaallista lippua!

Mikä on henkinen totuus? Se mikä koskee ikuista elämää.

Jeesus opetti: On olemassa kaksi valtakuntaa, valon ja pimeyden, Jumalan ja mammonan, ikuisen elämän ja ajallisen kadotuksen. Ja hän sanoi: kahta herraa ette voi palvella.

Ikuisen elämän alaan kuuluu uskonto ja henkinen kehitys, tositieteellinen totuuden etsintä, tositaiteellinen kauneudenkaipuu, — kaikki, mikä on ilman maallisia tarkoituksperiä, kaikki, mikä rakastaa hyvyttä, totuutta, oikeutta, kauneutta niiden itsensä takia.

Ajallisen elämän ja katoavaisuuden alaan kuuluu politiikka ja aineellinen vaurastuminen, tieteellinen järki-ylpeys ja taiteellinen prameudenhalu, — kaikki, mikä palvelee maallisia tarkoituksperiä ja rakastaa henkisiä arvoja ainoastaan niiden ajallisen ja aineellisen käyttökelpoisuuden mukaan.

Ikuinen elämä koskee ensi kädessä yksilöitä ja vasta toisessa kädessä, siis välillisesti joukkoja, kansoja ja valtakuntia; ajallinen elämä sitä vastoin ensi kädessä valtakuntia, kansoja ja joukkoja ja vasta toisessa kädessä, välillisesti, yksilöitä.

Henkinen totuus puhuu niin muodoin yksilöille, ajallinen harha eli näennäinen totuus kansoille ja yksilöille määrättyjen kokonaisuuksien osina. Mutta ajallinen politiikka palvelee aina tietämättään, jopa tahtomattaankin, henkisen totuuden uskontoa.

Ihminen sanoo itselleen esim. näin: Minä olen suomalainen ja Suomen kansalainen. Suomi on isänmaani ja yksilönä olen Suomen tasavallan alamainen. Olen uskonnoltani kristitty ja kirkoltani evankelisluterilainen protestantti. Olen ammatiltani suutari ja perheolojeni puolesta kolmen lapsen isä.

Tuo kaikki on totta näennäisesti, sillä se on samalla ajallista harhaa. Jos ihminen todella uskoo olevansa tuota kaikkea, vaeltaa hän pimeydessä, eikä ole tietoa siitä, koska hän totuuteen herää. Ja tuossa pimeyden tilassa ollen hän puhuu: korkein ja hartain harrastukseni on, että Suomen tasavallan ja sitten myös koko maailman valtiolliset ja yhteiskunnalliset olot tulisivat niin onnellisiksi ja oikeudenmukaisiksi kuin mahdollista. Tämä tapahtuu politiikan avulla ja velvollisuuteni kansalaisena on sentähden ottaa osaa politiikkaan ja sitä kaikella mielelläni ja sielullani harrastaa.

Mutta jos ihminen herää ajattelemaan ja tutkii itseään, täytyy hänen sanoa näin: vaikka olen suomalainen, j.n.e., olen sittenkin vain ihminen. Tiedän, että on lukemattoman paljon samankaltaisia olentoja kuin minä, vaikka vain pieni osa niistä ovat suomalaisia; saksalaiset ja englantilaiset, venäläiset ja ranskalaiset ovat myös ihmisiä, niin, keltaiset kiinalaiset, tummat indiaanit, mustat neekerit ovat myös ihmisiä, ja kaikki yhdessä muodostamme suuren veljesryhmän, jota nimitetään ihmiskunnaksi, sillä kaikki poikkeamme ihmisinä suuresti eläimistä, kasveista ja kivistä. Ja vaikka olen kristitty ja luterilainen, olen sittenkin pimeässä hapuileva ihminen, joka en tiedä, mitä elämä on ja mikä kuolemassa odottaa; ja vaikka monet monet miljoonat ihmisistä ovat kristityitä, on toisia miljooneja, jotka ovat muhamettalaisia, ja toisia, jotka ovat buddhalaisia tai hinduja, ja toisia, jotka ovat „luonnonpalvelijoita”, — ja kaikki nämä ovat yhtäkaikki ihmisiä, jotka eivät mitään tiedä elämästä ja kuolemasta, vaan niinkuin minäkin hapuilevat pimeässä. Ja vaikka minä elätän perhettäni kenkiä tekemällä ja vaikka toiset tekevät mitkä mitäkin työtä, olemme kuitenkin kaikki ihmisiä, jotka emme oikeastaan tiedä, minkätähden meidän pitää ponnistaa ja raataa, minkätähden syödä ja nukkua, minkätähden naida ja jatkaa sukua.

Kaikki on vain näennäistä, kaikki on vain harhaa, sillä todellisuudessa olemme eläviä sieluja, jotka huudamme elävää totuutta ja elävää Jumalaa.

Ja jos Jumala on, täytyy hänen olla puolueeton. Hänen täytyy antaa aurinkonsa nousta sekä hyvälle että pahoille. Hän ei eroita yksilöitä joukkoihin. Hän ei sano: nyt annan

suomalaisille piiskaa. Hän ei sano: nyt nostan englantilaiset yhdessä indialaisten kanssa maailman herroiksi. Mitä hänen silmissään merkitsevät maalliset olot ja ajalliset harhat? Miksi hän iloitsisi ranskalaisten voitoista tai saksalaisten häviöstä? Miksi hän loukkaantuisi venäläisten julmuuksista? Kaikki nuo ovat luonnollisia asioita, karmallisia seikoja, historiallisia tapahtumia, jotka tottelevat aineellisessa maailmassa vallitsevia luonnonlakeja. Jos Jumala on, on hän Isä, joka huolehtii ihmisistä elävinä sieluina, katselee heitä totuuden etsijöinä, rientää heidän luokseen, kun he henkisesti heräävät. Jos Jumala on, ei hän tiedä meistä, niin kauan kuin emme häntä etsi, sillä karma pitää meistä kyllä huolen ja antaa meille elämän myllyssä mitä meille tuleman pitää. Mutta jos Jumala on, on hän meidän vapahtajamme pahasta ja synnistä ja kärsimyksestä, meidän pelastajamme tietämättömyyden tuskasta, joka ei meitä ahdistakaan eikä vaivaa, ennenkuin itse alamme totuutta etsiä. Vasta kun oma tahdomme kääntyy totuuden ja Jumalan puoleen, vasta silloin meidän Isämme taivaissa hymyilee meille ja ottaa meidät pojikseen.

Älkää siis sanoko älkääkään opettako minulle, että Jumalalla on semmoinen tai semmoinen „suunnitelma”, ikäänkuin Jumala olisi suuri poliitikko ja diplomaatti. Älkää yrittäkään todistaa, että Jumala on määrännyt Englannin maailmavallaksi ja Indian ihmiskunnan opettajaksi. Jotkut jumalat ovat ehkä sen määränneet, mammona on ehkä niin säätänyt, kansojen karma on sen ehkä aikaansaava. Ja jos ette väitäkään, että Jumala sen on säätänyt, niin miksikä sitten tahdotte palvella ja edistää sen asian täyttymistä? Ja kun te tämmöistä maallista asiaa tahdotte edistää, miksikä nimitätte itseänne totuuden ja Jumalan etsijöiksi ja viisauden tavoittelijoiksi? Ettekö sittenkin ole vain mammonan eli karman palvelijoita?

Ah, jos Jumalalla on „suunnitelma”, koskee se vain kaikkien inhimillisten sielujen pelastusta tietämättömyydestä ja pahasta! Hänen suunnitelmansa koskee vain yksilöitä, kukaan elävää ihmistä erikseen, sinua ja minua!

Ja sitä suunnitelmaa palvelee Ruusu-Risti.

JOULUN RUUSU-RISTI

Ruusurististä on tuleva uuden ajan, uuden uskon, uuden elämän ja uuden ihmisen symboli.

Olemme tähän saakka eläneet yksinomaan ristin merkissä. Olemme uskoneet pahaan ja kärsimykseen. Olemme sanoneet itsellemme, että maallinen elämä on murheen laakso, ja olemme opettaneet toisillemme, että maallisen elämän jälkeen uhkaa ikuinen kadotus. Olemme väittäneet, että ihminen on synnissä siinnyt ja syntynyt ja auttamattomasti pahaan kytetty, ellei ulkoapäin tule hänelle apua. Olemme uskoneet Jumalaan, joka oli heikko ja voimaton pahuuden pääruhtinaan rinnalla, sillä tämä sielun vihollinen saattoi koska tahansa houkutella meidät pois Jumalan ja hänen pyhiensä luota. Elämä oli kolkko ja pimeä, sen taakka raskas, ja katseemme painui aina maahan. Kaikkiällä oli vääryyttä ja julmuutta, ahneutta ja sortoa, aina ihmiset riitelivät ja kiistelivät, tahtoen toisiaan pettää ja paljastaa. Kansat olivat kuin ryöväreitä, kävivät sotaa, murhasivat, polttivat, hävittivät.

Ja kuitenkin uskoimme, että vapahtaja oli elänyt ja kuollut, että rauhan ruhtinas oli tullut, että Jumalan rakkaus oli ilmestynyt maan päällä ihmisen haahmossa!

Ah, meidän uskomme oli kuollut. Mitä meitä hyödytti, että vapahtaja oli Betlehemissä syntynyt, että hän oli vaeltanut meidän keskellämme, opettanut ja rakastanut, — mitä meitä auttoi, että hän oli kärsinyt ja kuollut? Meidän oma sydämemme oli autio ja tyhjä, se ei rakastanut, se ei osannut oppia eikä opettaa, se ei uskonut hyvään eikä onneen. Korkein viisaus, mikä silmiimme kangasti, oli alistuminen, nöyrä alistuminen ja kovaan kohtaloon tyytyminen.

Sillä elämä ei ollut leikki, ja kuolema — ken tiesi, mitä kauhuja kuolema kätki?

*

Mutta kerranhan joulukellot soivat meidän sielussamme? Kerran silmämme olivat itkeneet kyynelensä kuiviin ja otsastamme oli tippunut sydämemme veripisaroita ja sielumme hätähuuto oli kaikunut aavaan avaruuteen. Ja silloin rauhan ruhtinas oli astunut luoksemme, kunnian herralle oli

valmistunut sija meidän sydämessämme ja Isän ihmeellinen rakkaus oli virrannut vereemme ja poistanut sen tahran. Vaapahtaja oli syntynyt, ei Betlehemissä ainoastaan, vaan meissä, ja meissä, oman ristimme keskellä, oli äkkiä puhjennut ruusu.

Ruususta tuli joulumme symboli, ja me riensimme koristamaan joulupuutamme kirkkailla ja loistavilla kynttiläruusuilla.

Elämän jokapäiväisyys muuttui meille joulujuhlaksi. Sen pimeys haihtui valoon, sen taakka muuttui suloiseksi ja kevyeksi ikeeksi, ja katseemme uskalsi iloita taivaan sinestä ja lintujen laulavasta lennosta. Ihmisten julmuus ja vääryys suli silmäimme edestä, ja me näimme heidän tuskansa ja heidän hätänsä. Heidän ahneutensa oli arkuuden avunpyyntöä, heidän sortonsa sanatonta surua ja heidän riitansa hukkuvan huutoa. Kansat olivat luonnonvoimien leikkikaluja ja samalla lempilapsia ja heidän sotaretkensä puhdistuksen ukkosilmoja.

Ah, nyt kun ruusu oli puhjennut ristiimme, nyt uskoimme hyvään, joka pahan voittaa, iloon ja onneen, joka tekee kärsimyksen tyhjäksi. Ei maailma ollut murheen laakso, vaan autuuden eedeni ja totuuden tiedon pyhä paratiisi. Elämä oli ikuinen, kun olivat auenneet taivaiden tanhuat, ja hohtaviin häävaatteihin puettuina sidoinme kuolemattomuuden ruusuja seppeleiksi toisillemme. Poissa oli synnin harha, poissa pahan pelko. Jumala oli heikko, niin kauan kuin hän oli ulkopuolellamme, mutta meissä hän oli vahvuuden kallio ja voiman alkulähde. Kenellä oli nyt valtaa hänen ylitsensä, kun hän istui sydämemme taivaissa, ja ken kykeni houkuttelemaan meitä hänen luotansa, kun me ja hän olimme yhtä?

Uusi päivä oli nousemassa ja auringon ensimmäiset säteet kultasivat kuusten latvoja. Sydämemme joulukynttilät sytyivät kaikkialla luonnon tenhoavassa tempelissä.

Joulu on juhlista kallein, lempeä, pehmeä, hellä. Joulu on hyvyyden ja anteeksiannon juhla, joulu on muistojen juhla.

Ah joulu, avaa ovet ihmisten sielujen kätköihin! Vie heidät takaisin lapsuutensa viattomiin iloihin, anna heidän taas

katsella toisiaan uskolla ja luottamuksella! Vaivuta heidät kerran taas lapsen ihanaan uneen ja anna heidän seurustella nukkuessaan enkelein kanssa! Avaa heidän korvansa kuulemaan luonnotarten laulua, että voisivat ottaa osaa paimenten iloon, ja avaa heidän silmänsä näkemään Betlehemin loistavaa tähteä, että idän tietäjien seurassa löytäisivät tien Kristuksen seimen luo!

Amen. Olkoon niin.

PEKKA ERVAST

JOULUAATTO VANHAAN HYVÄÄN AIKAAN

*On yksinäinen talo sydänmaassa,
peitosta lumen niinkuin taru-linna
se kohoo totisena, kaunihinna,
ja nyt on joulu-aaton rauha maassa.*

*On kotiuduttu kirkkotieltä juuri;
viel' aisakellot korvissamme soi,
ja syvä tunnelma, niin ihmeen suuri,
on mielessä, min hartaushetki loi.*

*On kokoontunut viettoon jouluaaton
suur suku; nuorta, vanhaa kautta maan,
on pöydän päässä paikka vanhan taaton,
tuoll' lapsen-lapset «kiertää» mummoaan.*

*Ja talonväki, totista ja mykkää,
niin juhlallisina tupaan asettuu...
Kuin alla mekon lasten sydän sykkää,
toivossa lahjain hymyileepi suu!*

*Luo auki vanhan Raamattunsa taatto
ja lukee «Sanaa» huulin värjyvin.
Nyt jakaa lahjojansa jouluaatto,
ja riemuhuudot soivat kiitoksin.*

*Noin kuluu joulu-illan puhteet vienot,
luo vaarin hiipii mummo hymysuin,
ja nuoruutensa lemmen muistot hienot
ma katseestansa, hymystänsä luin.*

*Ja sitte kun sai alla Pohjantähden
tuo ihmeellinen, kirkas Joulu-yö,
me kyynelöimme kauneutensa tähden,
ja sitä hellien taas sydän lyö.*

RAFAEL RONIMUS

NEITSYT MARIAN RAKKAUDEN-RUUSU

Taivaallisessa puutarhassa istui lempeä neitsyt-äiti totisen ketripuun siimeksessä ja neuloi pojalleen lumivalkeata manttelia. Hänen näppärillä ja ahkerilla sormillaan oli kova kiire, sillä manttelin piti valmistua pojalle syntymäpäivä-lahjaksi, ja nyt oltiin jo aaton-aatossa. Eikä siitä vaateparresta muuta enää puuttunutkaan kuin rinnan koristekukka, ihmeen ihana ruusu, ja sekin oli jo puolivalmis. Puolitekoisenakin oli se jo sanomattoman kaunis ja aivan kuin elävä kukka näöltään. Se oli kuin tulta, aurinkoa ja purppuraa. Sellaista kukkaa ei saattaisikaan syntyä muualla kuin niin ihanan yrttitarhan neulojattaren kädestä.

Neljä hopeanheleätä virtaa solui laulavin lainein Eedenin tarhan halki. Ja vieno kuin äidin hyväily oli tuulenhenki, joka sen veden kalvoa liikutteli. Sadun lintu Fenix täytti kristallinkirkkaan ilman soinnulla niin kuvaamattoman kauniilla, että aika ja tähdet seisahtuivat kulussaan ja jäivät liikkumattomina sen hurmaavaa laulua kuuntelemaan. Autuaitten aurinkoisilla kentillä liittyi tuhatlukuinen valkea kuoro onnen linnun lauluun, ja siunaus liiteli kuin valkea kyyhky autuaitten keskellä. Taaempänä seisoi Mestari, hänen poikansa, ajatuksiinsa vaipuneena kuten täällä maan päälläkin ja hyväili erään ihmeellisen kukan terälehtiä. Hänen katseensa oli vakava ja totinen, sillä hän tiesi, että maailmassa löytyi vielä lukemattoman monta, jotka eivät olleet niin onnelliset kuin nämä, ja se tietoisuus painoi hänen hellää sydäntään. —

Vaan äiti jatkoi ahkerata työtään siinä ketripuun syrjäisessä siimeksessä ja neuloi neulomistaan, sillä hänellä oli kiire. Hän hymyili vain autuaallisesti Fenix-linnun laululle, vaan ei keskeyttänyt rakasta työtään, ja kun ilta sai ja toiset vetäytyivät taivaan rauhallisiin kammioihin, jatkoi hän vaan neulomistaan vielä kuutamossakin, ja hän oli niin kaunis siinä rakkauden työssään. Näin oli hän hetki hetkeltä päivä päivältä ahkeroinut liittäen ruusuunsa joka pistokselta jonkun kauniin mielikuvan, jonkun lempeän ajatuksen, jonkun hellän toivomuksen, ja kun Mestarin syntymäpäivä vii-

mein koitti, olikin ihmeellinen ruusu valmis, ja hän kiinnitti sen sen valkean manttelin rintapieleen auringon säteiltä lainaamallaan kultalangalla ja lähti viemään lahjaansa pojalleen.

Hän tapasi poikansa sen neljännen virran rannalla, jota Rakkauden virraksi kutsuttiin; hän kuunteli täällä laineiden ikuista kehtolaulua, jota hän täälläkin eläessään oli rakastanut ja Genezaretin järven rannalla niin usein pitkään kuunnellut. Eikä hän havahtunut mietteistään, ennenkuin äiti laski kätensä hänen olalleen, vasta silloin loi hän nuo ihmeelliset silmänsä ylös, hymyili äidilleen, tarttui tämän käteen ja hyväili sitä.

Oletko hakenut minua kauankin, äiti? virkkoi hän taas hymyillen, ja hänen hymynsä heijastuksesta kirkastui koko Eden.

Ei laisinkaan, poikani, nauroi äiti, tulin suoraa päätä tänne, sillä tunnenpa uneksijani lempipaikat ja tavat. On todellakin varsin helppo löytää sinut, sillä jos et ole hyväilemässä lempikukkaasi, olet sinä täällä laineiden laulajaisissa, rakkaani, niin helppoa se on.

Vaan enpä tule tyhjin käsin, onpa mulla lahja sulle, katso tänne poikani!

Ja hän ojensi pojalleen sen rakkaudentyönsä, sen valkean manttelin ihanine rintakoristuksineen.

Mestari katseli lahjaa kauan ja liikutettuna, kohotti viimein katseensa äitiinsä ja lausui:

Ihmeellinen on lahjasi, äiti, ja rakkaus uhkuu siitä kuin lämpö auringosta. Nyt voin loistossa kilpailla itse Salomon kanssa, hymyili hän. Vaan — nyt sai hänen katseensa taas tuon totisen ilmeensä — jos on mielesi kuin minun, niin lahjoitamme tästä rakkautesi ihmetyöstä pienen murun murheen laakson lapsille heidän riemukseen ja onnekseen. Ja Mestari puhalsi sen ihmeellisen ruusun terälehdille, ja katso kukka sai elon! Ja sitte hän pudotti sen siunaten maailmaan, jonne se liiteli kuin auringonsäde, Mestarin kauan katseellaan hellästi seuratessa sen kiertokulkua avaruudessa.

Sitte loi hän taas kauniin katseensa äitiinsä ja virkkoi puoliääneen:

Oletkos pahoillasi, äiti?

Äiti katsoi syvään hänen silmiinsä, hyväili hänen kättään ja vastasi hiljaan:

Siunaan kättä, joka sen pudotti, rakkaani...

Ja koska hän tämän sanoi, viritti Fenix-lintu riemuiten onnensa laulun, ja koko Eden rukoili...

Nyt on se ruusu keskellämme, ja sen säteilevää kauneutta on kaikkien niiden silmissä, jotka toisilleen lämpenevät elämässä, sen kauneutta, lämpöä, hehkua.

RAFAEL RONIMUS

Emme tunnusta mitään eri uskontoa tai filosofiaa: kokoomme hyvän, mistä sen löydämme.

H. P. Blavatsky

Yksimielisyyden antaa voimaa ja sopuointua, ja hyvin johdetut samanaikaiset ponnistukset aikaansaavat ihmeellisiä vaikutuksia. Tämä on ollut kaikkien yhdistysten ja seurojen salaisuus, niinkauan kuin ihmiskunta on ollut olemassa.

H. P. Blavatsky

Vähäinenkin määrä totista tietoa on parempi kuin suuri paljous, jota ei ole voitu sulattaa, vaan käsitetty väärin. Murukin kultaa on parempi kuin leiviskä multa.

H. P. Blavatsky

Eikä myöskään voi salatieteilijäksi tulla tutkimatta ainoastaan yhtä esoteerisen filosofian haaraa, vaan niitä kaikkia tutkimalla, jos kohta ei täysin hallitsemalla.

H. P. Blavatsky

SUURTEN MYSTERIOIDEN AVAIN

XIV.

NELJÄTOISTA.

Neljätoista on yhteenliittymisen ja yleisen yhteyden luku, ja sen edustaman aatteen nimessä tahdomme tässä vedota kansoihin, aloittamalla vanhimmasta ja pyhimmästä.¹⁾

Israelin lapset, miksikä te keskellä edistyviä kansoja pyysytte liikkumattomina, ikäänkuin vartioisitte isienne hautoja?

Teidän isänne eivät ole täällä, he ovat nousseet ylös: sillä Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala ei ole kuolleitten Jumala!

Minkätähden painatte aina jälkeläisiinne veitsen verisen merkin?

Jumala ei tahdo enää eroittaa teitä muista ihmisistä; tulkaa veljiksemme ja nauttikaa kanssamme rauhaa rakentavaa ehtoollisleipää alttarilta, jota ei veri koskaan saastuta.

Mooseksen laki on täytetty: lukekaa kirjanne ja ymmärtäkää, että olette olleet sokea ja kova kansa, niinkuin kaikki profেettanne sanovat.

Mutta te olette myös olleet urhoollinen ja taistelussa kestävä kansa.

Israelin lapset, tulkaa Jumalan lapsiksi: ymmärtäkää ja rakastakaa!

Jumala on poistanut otsastanne Kainin merkin, eivätkä kansat enää sano nähdessään teidän kulkevan ohi: kas juutalaiset! vaan ne huudahtavat: tilaa veljillemme, jotka ovat uskossa meitä vanhemmat!

Ja me käymme joka vuosi uudessa Jerusalemissa syömässä pääsiäistä teidän kanssanne.

Ja tahdomme levätä teidän viini- ja viikunapuunne var-

¹⁾ Lukijalla lienee syytä olla eri mieltä Lévin kanssa, mitä tulee Juudan kansan „vanhemmuuteen“, sillä ovathan esim. Aasian suuret kansat ja sivistykset paljon vanhempia kuin Palestiinan juutalaiset.

jossa; sillä te olette yhä matkustavaisen ystäviä, muistaessanne Abrahamia, Tobiasta ja enkeleitä, jotka kävivät niiden puheilla.

Ja te olette sitä hänenkin muistokseen, joka sanoi: se joka ottaa vastaan pienimmän teistä, hän ottaa vastaan minut.

Sillä vastedes ette enää kiellä kotinne ja sydämenne turvaa veljeltänne Joosefilta, jonka olette kansoille myyneet.

Koska hän on tullut mahtavaksi Egyptin maassa, josta te etsitte leipää hedelmättömyyden päivinä.

Ja hän on muistanut isäänsä Jaakobia ja nuorta veljeänsä Benjaminia; ja hän antaa teille kateutenne anteeksi ja sytleilee teitä itkien.

Te uskovaisten lapset, me tahdomme laulaa kanssanne: ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala ja Muhammed on hänen profeettansa!

Sanokaa Israelin lasten keralla: ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala ja Mooses on hänen profeettansa!

Sanokaa kristittyjen kanssa: ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala ja Jeesus Kristus on hänen profeettansa!

Muhammed on Mooseksen varjo. Mooses on Jeesuksen edelläkävijä.

Mitä on profeetta? Jumalaa etsivän ihmiskunnan edustaja. Jumala on Jumala, ihminen on Jumalan profeetta, kun hän saattaa meidät uskomaan Jumalaan.

Raamattu, koraani ja evankeliumi ovat kolme saman kirjan erilaista käännöstä. On vain yksi laki samoin kuin on vain yksi Jumala

Oi ihannoitu nainen, oi valittujen palkka, oletko kauniimpi Mariaa?

Oi Maria, sinä Idän tytär, siveä kuin puhdas rakkaus, suuri kuin äidin toiveet, tule opettamaan Islamin lapsille taivaan mysteerit ja kauneuden salaisuudet.

Kutsu heidät uuden liiton juhlaan, siellä istuu kolme profeettaa kolmella jalokivistä välkkyvällä valtaistuimella.

Tuba-puun oksat muodostavat taipuessaan katoksen taivaallisen pöydän yli.

Morsian on valkoinen kuin lumi ja punertava kuin hymyilevä aamu.

Kaikki kansat kokoontuvat häntä katsellakseen eivätkä ne

enää pelkää kulkea Al Sirah'in¹⁾ yli, sillä tällä sillalla, joka on terävä kuin partaveitsi, tulee Vapahtaja vastaan, risti kohotettuna, ja ojentaa kätensä horjuville, ja kaatuneille ojentaa morsian tuoksuavan huntunsa ja vetää heidät puoleensa.

Kansat, taputtakaa käsiä rakkauden viimeiselle voitolle! Kuolema yksin pysyy kuolleena ja helvetti yksin palaa.

Oi Europan kansat, joille Itä tarjoaa kätensä, yhtykää yhteen torjuaksenne Pohjolan karhut!²⁾ Jospa viimeinen sota tekisi järjen ja rakkauden voittajiksi, jospa kauppa kietois yhteen maailman käsivarret ja jospa uusi, puolustusvoimaisesta evankeliumista puhjennut sivistys kokoisi yhteen maan kaikki laumat saman paimenen sauvan turviin!

Sellaiset ovat edistyksen voitot; sellainen on päämäärä, jota kohti maailman koko liike meitä työntää.

Edistys on liikettä; liike on elämää.

Edistyksen kieltäminen on olemattomuuden myöntämistä ja kuoleman jumaloimista.

Edistys on ainoa vastaus, minkä järki osaa antaa vastapainoksi pahan olemassaoloa koskeville vastaväitteille.

Kaikki ei ole hyvin, mutta kaikki on kerran oleva hyvin. Jumala aloittaa työn ja hän sen lopettaakin

Jollei edistystä olisi, olisi paha muuttumaton kuin Jumala!

Edistys suo selvityksen raunioille ja lohduttaa itkevää Jeremiasta.

Kansan seuraavat toisiaan niinkuin ihmiset, eikä mikään ole pysyväistä, koska kaikki kulkee täydellisyyttä kohti.

Suuri ihminen jättää kuollessaan isänmaalleen töittensä hedelmän; suuri kansa sammuessaan maan päällä muuttuu tähdeksi, joka valaisee historian hämäryydet.

Mitä kansa on teoillaan kirjoittanut, pysyy kaiverrettenua ikuisuuden kirjaan; se on liittänyt sivun ihmiskunnan raamattuun.

Älkää sanoko, että sivistys on huono; se on tuon kostean

1) Helvetistä taivaaseen johtava silta muhammetilaisten uskonopissa. *Suom.*

2) Tämä kirjoitettiin Krimin sodan aikoihin. *Suom.*

lämmön kaltainen, joka kypsyttää viljan, se kehittää nopeasti elämän perusvoimat ja kuoleman perusvoimat, se tappaa ja se elähyttää.

Sivistys on kuin tuomion enkeli, joka eroittaa pahat hyvien joukosta.

Sivistys muuttaa hyvän tahdon ihmiset valon enkeleiksi ja alentaa itsekkään ihmisen eläimen alapuolelle; se on ruumiiden turmellus ja sielujen vapautus.

Jättien jumalaton maailma nosti taivaaseen Enokin sielun; alkuaikaisen Kreikan Bakkhos-juhlien yli kohoaa Orfeuksen harmooninen henki.

Sokrateessa ja Pythagoraassa, Plaatonissa ja Aristoteleessa ilmenevät selvinneinä vanhan maailman kaikki pyrki- mykset ja kaikki kirkkaudet; Homeroksen tarut ovat pysyneet enemmän tosina kuin historia, ja Rooman suuruudesta meillä ei ole muuta jäljellä kuin Augustuksen vuosisadan kuolemattomat kirjoitelmat.

Kukaties Rooma ei ollutkaan järkyttänyt maailmaa sotaisilla mullistuksillaan muuta varten kuin synnyttääkseen Virgiliuksen.

Kristinuskoko on kaikkien Idän viisaitten mietiskelyjen hedelmä, sillä ne syntyivät uudestaan Jeesuksessa Kristuksessa.

Siten on henkien valo noussut siellä, missä maailman auringo nousee; Kristus on valloittanut Länsimaat ja Aasian auringon lempeät säteet ovat kohdanneet Pohjolan jääti- köitä.

Tämän tuntemattoman lämmön vaikutuksesta on uusia ihmiskekoja levinnyt yli aution maailman; kuolleitten kansojen sielut ovat säteilleet nuortuneiden kansojen yllä ja vahvistaneet niissä elämän henkeä.

Maailmassa on kansa, jonka nimenä on avomielisyys ja vapaus, sillä nämä kaksi sanaa merkitsevät samaa kuin Ranskan nimi.¹⁾

¹⁾ Ranskanmaan ranskalainen nimi *France* (ja siitä *français*, ranskalainen,) on germaanilaista alkuperää, ollen erään kansakunnan, frankien, nimenä; sitten laatusanana käytetty *franc* merkitsi frankien rahalla maksettu, vapaa ja myöhemmin puheessaan vapaa, suorapuheinen, avomielinen; Ranskan vallankumouksen jälke- een (v:sta 1795) on *franc* myös ollut rahayksikön nimenä. *Suom.*

Tämä kansa on aina ollut tavallaan katoolisempi kuin paavi ja protestanttisempi kuin Luther.

Ristiretkien Ranska, trubaduurien ja laulujen Ranska, Rabelais'n ja Voltaire'n Ranska, Bossuet'n ja Pascal'in Ranska on aina ollut kansojen yhdistelmä; Ranska pyhittää järjen ja uskon liiton, vallankumouksen ja vallan liiton, lempeimmän uskonmuodon ja ylpeimmän inhimillisen arvokkuuden liiton.

Niinpä näette, kuinka Ranska kulkee eteenpäin, kuinka se toimii, kuinka se taistelee, kuinka se laajenee!

Usein petettynä ja haavoitettuna, joskin koskaan masentumatta, innostuneena voitoistaan, uljaana vastoinkäymisissä, Ranska nauraa, laulaa, kuolee, ja Ranska opettaa maailmalle uskoa kuolemattomuuteen.

Vanha kaarti ei antaudu, mutta ei se kuolekaan: todistuksena siitä on lastemme into, jotka hekin kerran tahtovat olla vanhan kaartin sotilaita.

Napoleon ei ole enää ihminen, hän on Ranskan kansallishaltia, maailman toinen vapahtaja, ja hänkin on antanut apostoleilleen merkiksi ristin!

Sankt Helena ja Golgata ovat uuden sivistyksen kaksi sammasta; ne ovat mittaamattoman kaaren, viimeisen vedenpaisumuksen muodostaman taivaan kaaren kaksi pylvästä, ja se kaari heittää sillan kahden maailman väliin.

Voisitteko näin ollen uskoa, että menneisyys ilman kunniaa ja ilman loistoa saattaisi valloittaa ja tuhota noin suuren tulevaisuuden?

Ja voisitteko ajatella, että tataarin kannustin koskaan repisi palasiksi meidän voittojemme välikirjat ja meidän vapauksiemme testamentit!

Sanokaa mielummin, että tulemme jälleen lapsiksi ja astumme takaisin äitiemme kohtuihin!

Eteenpäin, eteenpäin! sanoo jumalallinen ääni Ahasveerukselle. Etene, etene! huudahtaa Ranskalle maailman sallimus... Ja minne kuljemme? Kohti tuntematonta, ehkä kuitua kohti: mitä siitä! Mutta ei koskaan menneisyyteen päin, ei koskaan kohti unohduksen hautakumpuja, ei koskaan lapsuutemme kaporaliepuja kohti, jotka itse olemme rikkirepiseet, ei koskaan ensimmäisten aikojen tyhmyyttä ja tietämättömyyttä kohti... ei koskaan! ei koskaan!

XV.

VIISITOISTA.

Viisitoista on vastarinnan ja katoollisuuden luku.

Kristikunta on tätä nykyä jaettuna kahteen kirkkoon: siivistyttäjä-kirkko ja barbaarinen kirkko, edistyvä kirkko ja paikallaan seisova kirkko.¹⁾

Toinen on aktiivinen, toinen passiivinen: toinen on komentanut kansoja ja hallitsee niitä yhä, koska kuninkaat sitä pelkäävät; toinen on alistunut kaikkiin despotismin muotoihin eikä osaa olla muuta kuin orjuuden välikappale.

Toimiva kirkko tekee Jumalan todelliseksi ihmisille ja uskoo yksin inhimillisen Sanan jumaluuteen, joka tulkitsee Jumalan Sanaa.

Mitä itse asiassa paavin erehtymättömyys on muuta kuin älyn tunnustettu yksinvalta, jota vahvistaa uskon yleinen äänioikeus?

Mutta näin ollenhan paavin pitäisi olla vuosisatansa etevin nero? Ei suinkaan. Todellisuudessa on parempi, että hän on tavallinen ihminen. Hänen ylivaltansa on sitä jumallaisempi silloin, koska se tavallaan on inhimillisempi.

Eivätkö tapahtumat puhu äänekkäämpää kieltä kuin vanhat vihat ja epäuskonnolliset tietämättömyydet? Ettekö näe, kuinka katoollinen Ranska toisella kädellään tukee sammuvaa paaviutta ja toisessa kädessään pitää miekkaa taistellakseen edistyksen armeijan etunenässä?

Katolilaiset, juutalaiset, turkkilaiset ja protestantit taistelevat saman lipun alla; puolikuu on tehnyt liiton latinalaisen ristin kanssa, ja kaikki yhdessä nyt kamppailemme hyökkääviä barbaareja ja heidän raaistuttavaa oikeauskoisuuttaan vastaan.

Teko on tehty ja pysyy ainiaaksi. Hyväksymällä uusia opinkappaleita on pyhän Pietarin istuin juhlallisesti tunnustanut itsensä edistysmieliseksi.

Katoollisen kristinuskon isänmaa on samalla tieteiden ja taiteiden, ja evankeliumin ikuinen Sana, elävänä ja ruumistuneena näkyväisen auktoriteetin muodossa, on yhä vielä maailman valo.

¹⁾ Krimin sota näkyy vaikuttaneen Eliphas Lévin mieleen, koska hän yhä uudestaan palaa venäläiseen barbarismiin. *Suom.*

Vaietkoot siis uuden synagoogan fariseukset! Vaietkoot skolastiikan vihaa uhkuvat traditsionit, vaateliias presbyterianismi,¹⁾ järjetön jansenismi²⁾ ja kaikki nuo ikuisen opin häpeälliset ja taikauskoiset tulkinnat, joita Voltairen säälimättömän nero niin oikeudenmukaisesti ruoski!

Voltaire³⁾ ja Napoleon kuolivat katolilaisina. Ja tiedätekö, mitä tulevaisuuden katolilaisuus on oleva?

Se on oleva evankeliumin opin puhdas kulta, jota Voltairen liuoittava arvostelu on koetellut ja jonka maailman hallinnossa toteuttaa jonkun kristityn Napoleonin nero!

Ja tapahtumat kulettavat mukaanansa niitä, jotka eivät itse tahdo edetä, tai kulkevat heidän ylitsensä!

Äärettömiä onnettomuuksia saattaa vielä uhata maailmaa. Ilmestyskirjan sotajoukot tulevat ehkä kerran päästämään irroilleen neljä maanvaivaa. Pyhäkkö tulee puhdistettavaksi. Pyhä ja ankara köyhyys lähettää apostolinsa tukemaan kaikkea, mikä horjuu, nostamaan jälleen, mikä on rikkimennyttä, ja vuodattamaan pyhää öljyänsä kaikkiin haavoihin.

Despotismi ja anarkia, nämä kaksi verenhimoista hirviötä, tulevat raatelemaan ja lopulta hävittämään toinen toisensa, tuettuaan jonkun aikaa toisiaan juuri painiskelunsa syleilyllä.

Ja tulevaisuuden hallitus on noudattava sitä esikuvaa, jota perhe näyttää meille luonnossa ja pappien hierarkia uskonnollisessa ihanteessa. Valitut tulevat hallitsemaan Jeesuksen Kristuksen kanssa tuhannen vuoden aikana, sanovat apostooliset traditsionit: s o. vuosisatojen vierieissä tulee hal-

1) Englannin dissenterit eli eriuskoiset, joiden papit kaikki ovat samanarvoisia ja jotka pitävät kirkkoa erillään valtiosta; opiltaan he ovat ankaria kalvinisteja ja katoolisen kirkon vastustajia. *Suom.*

2) Cornelius Jansenin (1583—1638) perustama alankomaalainen, Augustinuksen oppiin perustuva protestantinen kirkkokunta, jolla 17:nellä vuosisadalla oli paljon kannattajia Ranskassa, m.m. kuuluisa matemaatikko Blaise Pascal. Jansenismi m.m. vastusti jesuiittain oppia. *Suom.*

3) Ei väitetä, että Voltaire olisi kuollut hyvänä katolilaisena, mutta hän kuoli katolilaisena. *Tekijän muist.* Tämä tekijän huomautus Voltairesta on sangen helppohintainen; niin väittävät papit ja uskovaiset kaikista „jumalankieltäjistä“. Kuitenkin ihmisen minuus ilmenee hänen eläissään eikä kuoleman hetkellä. *Suom.*

litustehtäviin antautuneitten valioihmisten järki ja rakkaus ohjaamaan yleismaailmallisen perheen asioita ja etuja.

Ja silloin ei ole enää — evankeliumin lupauksen mukaan — kuin yksi lauma ja yksi paimen.

XVI.

KUUSITOISTA.

Kuusitoista on temppelin luku.

Kertokaamme, minkälainen on oleva tulevaisuuden temp-
peli.

Kun järjen ja rakkauden henki on ilmoittanut itsensä, näyttäytyy koko kolminaisuus totuudessaan ja loistossaan.

Ihmiskunta kuningattareksi tulleen ja kuin ylösnousseena saavuttaa runoudessaan lapsuuden sulon, järkeilyssään nuoruuden elinvoiman ja toiminnassaan kypsyneen iän viisau-
den.

Kaikki muodot, joihin jumalallinen ajatus on peräkkäin pukeutunut, syntyvät uudestaan kuolemattomina ja täydellisinä.

Kaikki piirteet, joita oli haahmotellut toisen kansan taide toisensa jälkeen, yhtyvät muodostamaan Jumalan täydellisen kuvan.

Jerusalem rakentaa uudelleen Jehovan temppelin Hesekielin profetoiman mallin mukaan; ja Kristus, uusi ja ikuinen Salomo, laulaa siinä seetri- ja syressipuistoisten kattojen alla häävirtensä pyhän vapauden, korkean veisun nuoren morsiamensa kanssa!

Mutta Jehova on laskenut sormistaan salaman siunatakseen molemmin käsin ylkää ja morsianta: hän ilmestyy hymyillen puolisoitten keskelle ja iloitsee isän nimestä.

Idän runous nimittää häntä maagillisissa muistoissaan kuitenkin vielä Brahmaksi ja Jupiteriksi. India opettaa meidän ihastuneille ilmastoillemme kummat tarunsa Vishnusta, ja me sovittelemme rakastamamme Kristuksen yhä verta vuotavalle otsalle mystillisen Trimurtin kolminkertaista hel-

mikruunua. Eikä Venus, puhdistuneena Marian hunnun peitossa, enää itke Adonistaan.¹⁾

Puoliso on ylösnoussut eikä enää kuole, ja manalainen villisika on heittänyt henkensä hetken voitossaan.

Nouskaa jälleen pystyyn, te Delfoin ja Efesoksen temppelit! Valon ja taiteiden jumala on tullut maailman jumalaksi, ja Jumalan sana omaksuu mielellään nimen Apollon! Diana ei enää hallitse leskenä yön yksinäisillä kedoilla; hänen hopeinen sirppinsä on nyttemmin puolison jalkojen alla.²⁾

Mutta Venus ei ole Dianaa voittanut; tämän Endymion³⁾ on juuri herännyt, ja neitsyt ylpeilee äitiydestään!

Astu ulos haudastasi, Feidias,⁴⁾ ja iloitse siitä, että ensimmäinen Jupiterisi hävitettiin: nyt sinä olet synnyttävä Jumalan!

Oi Rooma, nouskoot temppelisi jälleen pystyyn basilikoittesi⁵⁾ rinnalle; ole jälleen maailman kuningatar ja kansojen panteoni⁶⁾; saakoon Virgilius Kapitoliumilla laakeriseppeleen Pyhän Pietarin kädestä; ja kuvatkoon Rafaelin sivellin yhdellä kertaa Olympoksen ja Karmelin jumaluudet!

Muuttakaa muotoa, te isiemme vanhat tuomiokirkot; sinkahuttakaa pilviin saakka taiteellisesti taotut ja elävät nuolenne, ja kertokoot tiedän kivenne elävin kuvin Pohjolan synkkiä tarinoita, Koraanin kultaisten kummallisten opettausten satujen vilkastuttamina!

¹⁾ Kreikkalainen tarina Adoniksesta, kauniista nuorukaisesta, jota Venus (Afrodite) rakasti ja joka Marsin mustasukkaisuuden kautta sai surmansa villisialta, muistuttaa monissa piirteissään egyptiläistä Osiris-tarua, germanilaista Odin- ja Freja sekä myös suomalaisia Lemminkäis-tarua. *Suom.*

²⁾ Diana (Artemis), Apollon sisar, oli m.m. kuun siveä jumalatar. Häntä usein kuvataan kuun sirppi pään koristeena, jota vastoin Ilmestyskirjan vaimosta (12: 1) sanotaan, että hänellä oli „aurinko verhonaan ja kuu jalkojensa alla“. *Suom.*

³⁾ Kaunis paimenpoika, joka rehellisyytensä takia oli saanut Jupiterilta pyytämänsä lahjat: kuolemattomuuden, ikuisen nuoruuden ja ainaisen unen. Diana ihostui hänen kauneuteensa ja suuteli nukkuvaa nuorukaista. *Suom.*

⁴⁾ Kreikan suurin kuvanveistäjä. *Suom.*

⁵⁾ Kristillisiä pääkirkkoja nimitetään basilikoiksi. *Suom.*

⁶⁾ Kaikille jumalille pyhitetty temppeli. *Suom.*

Palvokoon itä Jeesusta Kristusta moskeioissaan, ja kohotkoon risti puolikuuna keskeltä uuden Sofiakirkon minareeteissa!

Vapauttakoon Muhamed naisen voidakseen oikea-uskoisille suoda unelmoimansa hourit, ja opettakoot Vapahtajan marttyyrit siveiden hyväilyjen taidon Muhamedin ihanille enkeleille!

Koko maapallo, puettuna kaikkien taiteiden sille sommittelemiin rikkaihin koristeihin, on oleva suurenmoinen temppeleli, jonka ikuisena pappina on ihminen!

Kaikki, mikä on ollut totta, kaunista ja suloista menneinä vuosisatoina, herää loistokkaana eloon tässä kirkastetussa maailmassa.

Ja kaunis muoto pysyy eroittamattomana tosi aatteesta, samoin kuin ruumis kerran on oleva eroittamaton sielusta, — silloin kun sielu valtaan päässeenä on luonut itsellensä ruumiin omaksi kuvakseen.

Silloin on taivasten valtakunta maan päällä, ja ruumiit ovat sielujen temppeleinä, niinkuin uudestisyntynyt maailma on Jumalan temppeleinä.

Ja ruumiit ja sielut, muoto ja ajatus, ja koko maailman-kaikkeus on Jumalan valona ja sanana, Jumalan pysyväisenä ja näkyväisenä ilmoituksena. Amen, olkoon niin!

XVII.

SEITSEMÄNTOISTA.

Seitsemäntoista on tähden luku; se on älyn ja rakkauden luku.

Sotaisa ja uljas äly, sinä jumalallisen Prometeuksen rikostoveri, sinä Luciferin vanhin tytär, tervehdin sinua rohkeudessa! Sinä olet tahtonut tietää voidaksesi omistaa, sinä olet pelkäämättä uhmaillut ukkosten jyrinää ja kuilujen pohjattomuuksia!

Äly, sinä, jota syntiset raukat ovat rakastaneet mielettömyyteen, häväistykseen, kiroukseen saakka, sinä ihmisen jumalallinen oikeus, vapauden olemus ja sielu, tervehdin si-

nuu! Sillä sinua tavoitellessaan he ovat tähtesi tallanneet jalkoihinsa mielikuvituksensa rakkainmat unelmat, sydämensä kalliimmat haaveet!

Sinun tähtesi he ovat joutuneet hyljätyiksi ja kirotuiksi; sinun tähtesi he ovat kärsineet vankeutta, kurjuutta, nälkää, janoa, niiden hylkäämistä, joita rakastivat, ja toivottomuuden synkkiä kiusauksia! Sinä olit heidän oikeutensa, ja he voittivat sinut! Nyt he saattavat itkeä ja uskoa, saattavat alistua ja rukoilla!

Katuva Kain olisi ollut Aabelia suurempi, sillä laillinen ylpeys tyydytettynä on oikeutettu tulemaan nöyräksi.

Uskon, koska tiedän, minkätähden ja miten tulee uskoa; uskon, koska rakastan ja koska en enää mitään pelkää.

Rakkaus, rakkaus, sinä ylevä sovittaja ja uudistaja; sinä, joka luot niin paljon onnea niin suurien tuskien ohella, sinä veren ja kyynelten uhraaja, joka olet itse hyve ja samalla hyveen palkka; sinä alistumisen voima; tottelevaisuuden vapaus, kärsimysten ilo ja kuoleman elämä, tervehdin sinua ja kunnioitan sinua! Jos äly on lamppu, olet sinä lampun liekki; jos äly on oikeus, olet sinä velvollisuus; jos äly on jalous, olet sinä onni! Rakkaus, täynnä ylpeyttä ja täynnä kainoutta mysterioissasi, jumalallinen rakkaus, kätkeyty rakkaus, mieletön ja ylevä rakkaus, sinä titaani, joka käsilläsi tartut taivaaseen ja pakoitat sen laskeutumaan maahan, sinä kristillisen leskeyden viimeinen ja sanomaton salaisuus, ikuisen rakkaus, ääretön, ihanteellinen rakkaus, joka riittäisit maailmoja luomaan, rakkaus, rakkaus, siunaan sinua! Kunnia olkoon sinulle! Kunnia älykkäille, jotka peittävät itseään, jotteivät loukkaisi sairaita silmiä! Kunnia oikeudelle, joka muuttuu kokonaan velvollisuudeksi ja tulee antaumukseksi! kunnia leskiseluille, jotka rakastavat ja kuluvat saavuttamatta vastarakkautta! kunnia niille, jotka kärsivät mutta eivät aiheuta mitään kärsimystä, niille, jotka antavat anteeksi kiittämättömille, niille, jotka rakastavat vihollisiaan! Oi onnelliset alati, onnelliset yli kaiken ne, jotka ehdoin tahdoin köyhdyttävät itseään ja tyhjentävät itsensä antaakseen! Autuaat ne sielut, jotka aina rakentavat rauhaa! Onnelliset ne puhtaat ja yksinkertaiset sydämet, jotka eivät usko olevansa ketään parempia! Äitini ihmiskunta, ihmiskunta Ju-

malan tytär ja äiti, ihmiskunta sinnyt ilman syntiä, yleinen Kirkko, Maria, — onnellinen hän, joka on kaikkensa uskaltanut oppiakseen sinua tuntemaan ja ymmärtämään ja joka yhä on valmis mitä tahansa kärsimään sinua palvellakseen ja sinua rakastaakseen!

XVIII.

KAHDEKSANTOISTA.

Tämä on uskonnollisen dogmin luku, dogmin, joka on läpeensä runoutta ja läpeensä mysteriota.

Evankeliumi sanoo, että Vapahtajan kuollessa temppelin verho repeytyi, koska hänen kuolemansa teki ilmeiseksi antaumuksen riemuvoiton, ihmisrakkauden ihmeen, Jumalan vallan ihmisessä, jumalallisen ihmisyyden ja inhimillisen jumaluuden, mysterioista viimeisen ja korkeimman, kaikkien vihkimysten viimeisen sanan.

Mutta Vapahtaja tiesi, ettei häntä alussa ymmärrettäisi, ja hän oli sanonut: te ette kestäisi vielä oppini koko valoa; mutta kun totuuden henki tulee, on hän ilmoittava teille kaiken totuuden ja selittävä teille sanojeni merkityksen.

Ja totuuden henki on tieteen ja älyn henki, voiman ja viisauden henki;

Henki, joka juhlallisesti ilmeni roomalaisessa kirkossa, kun tämä julisti v. 1845 joulukuun 12 p:n säädöksensä neljässä pykälässä:

1) että jos usko on ylevämpi järkeä, tulee järjen tukea uskon inspiratsioneja;

2) että uskolla ja tieteellä on kummallakin eri alansa, ja että toisen ei tule anastaa toisen tehtäviä;

3) että usko ja armo eivät ole omiansa heikontamaan vaan päinvastoin vahvistamaan ja kehittämään järkeä;

4) että järjen myötävaikutus, joka ei tutki uskon tekemiä ratkaisuja, vaan ratkaisevan auktoriteetin luonnollisia ja järkipäisiä edellytyksiä, ei suinkaan vahingoita uskoa, vaan päinvastoin on sille hyödyllinen; toisin sanoen, että uskon, joka on täydellisesti järjenmukainen periaatteissaan, ei tule pelätä, vaan päinvastoin haluta järjen vilpittöntä tutkimusta.

Semmoinen säädös on todella uskonnollinen vallankumous, pyhän hengen valtakunnan alkamista maan päällä.

XIX.

YHDEKSÄNTOISTA.

Tämä on valon luku.

Se on Jumalan olemassaolo todistettuna itse Jumala-aatteen kautta.

Joko täytyy sanoa, että ääretön oleminen on yleinen hauta, jossa automaattisesti liikkuu alati kuollut ja hengetön muoto, taikka täytyy myöntää, että on olemassa älyn ja elämän ehdoton perusta.

Onko universaalinen valo kuollut vai elävä? Onko kohdalo määrännyt sen hävitystyöhön vai johtaako sallimus sitä kuolemattomaan synnyttämiseen?

Jos ei ole Jumalaa, on äly petosta, sillä älyllä ei ole ehdottomuutta ja sen ihanne on vale.

Ilman Jumalaa on oleminen tyhjiys, joka luulee olevansa, ja elämä on valepukuinen kuolema.

Valo on yö, jota alituisesti pettää unelmain harha.

Ensimmäinen ja oleellisin uskonteko on siis seuraava.

Oleminen on, ja olemisen oleminen, olemisen totuus on Jumala.

Oleminen on elävä ja älyllä varustettu, ja absoluuttisen olemisen elävä äly on Jumala.

Valo on todellinen ja elähyttävä; ja kaiken valon todellisuus ja elämä on Jumala.

Maaailmanjärjen Sana on myönteinen eikä kielteinen.

Sokeat ovat ne, jotka eivät näe, että fyysillinen valo on vain ajatuksen väline!

Ajatus yksin näkee valon ja luo sitä käyttäessään sitä tarkoituksiinsa.

Ateismin myöntäminen on ikuisen yön dogmia; Jumalan myöntäminen on valon opinkappale!

Pysähdymme tähän lukuun 19, vaikka pyhässä kirjaimistossa on 22 kirjainta; mutta 19 ensimmäistä ovat salatieteellisen jumaluusopin avaimia. Muut ovat luonnon avaimia, ja palaamme niihin teoksemme kolmannessa osassa. (Jatkoa ensi vuonna.)

ÉLIPHAS LÉVI

Ransk. kiel. suom. P. E.

MYSTERIO

*Yön, kuutamon hetkenä kalmistoon
minä hartaana, hiljaa hüpinyt oon.*

*Ei toinen ihminen milloinkaan
tämän astunut portista hautausmaan.*

*Minä vierailta silmiltä vartioin
sen hautoja, jotka ma itse loin.*

*Ne haudat on hautoja ystävään,
niissä jokaisessa on itseän.*

*Niissä talletan aarretta kalleintain:
oman sieluni lapsia, muistojain.*

*Joka yö näin toivioletken teen
tähän kalmantarhaan hiljaiseen.*

*Se mulle on pyhänvaellus,
Se on kirkonkäynti ja rukous.*

*Tulin taas. Nimet muistojen kalleimpain
lumivalkeista marmoriristeistä hain.*

*Ja ne nousivat haudasta vainajat
ja kaikki ne aarteita antoivat.*

*Joka muistoa hiljaa siunaten
Joka kummulle laskien seppelen,*

*— kunis kalmiston nurkassa säpsähtäin
minä viimeisen, hyljätyin haudan näin.*

*Minä kasvoni peitin ja kalperin,
kuin kuoleva mies minä vapisin.*

*Niin valtasi tuska mun yllättäin,
kun mustimman muistoni haudan näin.*

*Sitä kumpua painoi kirous,
siinä nukkui riettahin rikkomus.*

*Tämän vainajan hiljan — muistelin —
kuin koiran ja haaskan hautasin.*

*Edes kurjinta ristiä lauseineen
minä pystyttänyt en haudalleen. —*

*Liki käyn. Kukan oudon ja ihmeellisen
näen nousevan hiekasta kummun sen.*

*Sen lehdet on mustia nüinkuin yö,
kuin kauhu, mi syntistä sielua syö.*

*Se hetkessä suurtuu ja — ihme oi! —
verenkarvaisen terän se auki loi.*

*Kuin myrrhaa ja nardusta huumaavaa
se tuoksunsa sauhua suitsuttaa.*

*Se on vienoa niinkuin kaipaus,
Se on kirvelevää kuin katumus.*

*Sen hurmasta sieluni humaltuu
ja se niinkuin metlinen kurkottuu*

*kukan luottia kohti... Taas ihmeitä nään:
terä nyt jo on vaihtunut hedelmään.*

*Näen marjan oranssinkarvaisen.
Se on keskellä liekkien vihreiden.*

*Minä tutkainta vastaan potkia koin,
mut kiusaus voitti: ma mehua join...*

*— Oi taivaat ja suitseva helvetti, oi
sitä tunnetta, minkä se myrkkyy toi!*

*Kuin liekki ja leimaus pitkäisen
läpi tunki se luitten ja ydinten.*

*Minä voivotin riemussa, hurmassain,
minä nauroin tuskasta kiemurtaisin.*

*Ja mun yllätti sieluni uupuneeen
uni raukea. Vaivuun horrokseen — —.*

*Mitä seurasi sitten, en muista lain.
Lihan sieluni jätti, sen tunsin vain.*

*Tuhatvuosiksi syöstynä pimeyteen
joka hetki ma kurkotin valkeuteen —*

*kunis vihdoin käsky annettiin
ja sidotut silmäni aukaistiin.*

*Tien oudon ja outoja näkyjä näin.
Kävin, heikko, ma vahvuuden lähteitä päin.*

*Valotulyvassa mun koko sieluni ui.
Minä katsoin ja silmäni huikaistui...*

★

*Kai unta ma näin. Olen valveilla nyt.
Mut olen kuin uudestisyntynyt.*

*Oi Tuska, nyt oon sinun voittajas,
käyn vapisematta vastahas*

*kuin oisit sa toisen tuntema vain,
kuin käynyt et ois minun sielussain.*

*Oi synti ja rikkomus riettahin,
olet pesty pois. Sinut sovitin. —*

*Ja haudalle muistoni mustimman,
minä pystytän temppelin valkean.*

*Sitä kumpua painoi kirous.
Mut temppelin nimi on Siunaus.*

UUNO KAILAS

★

SUPRAMATIN VIERAILU KAUKAISESSA TÄHDESSÄ

Episoodi Kryshanowskajan kirjasta „Planeetan kuolema”.
(Jatkoa 9:nnestä n:osta.)

Vanha kuningas, joka ei enää voinut vastustaa uteliaisuuttaan, päätti mennä luolaan urkkimaan ja kyselemään tuntemattomalta tulokkaalta, joka omisti tällaisen ihmeellisen parantavan voiman. Maanalaiset tiet luolaan olivat kuniinkaalle tuntemattomia, mutta ulkopuolella oli säilynyt kalliioon hakattu porraskäytävä, joka muinaisina aikoina johti kappeliin, ja tämä tie oli vielä käyttökelpoinen, vaikka se monen vuoden aikana oli jäänyt ilman hoitoa. Kuningas kiipesi suurella vaivalla näitä portaita ylös ja pysähtyi ihmeellisesti hämmästyneenä ja liikutettuna luolan sisäänkäytävän eteen.

Koko luolan sisäosa oli sinisen valon täyttämä, niinkuin hänelle oli kerrottu, ja samalla erinomaisen ihanan tuoksun kyllästyttämä. Mutta taustassa loisti valokehän ympäröimänä, ristin kruunaamana graalitarien malja. Kivipenkillä istui itse salaperäinen muukalainen ja luki pergamenttipalasta, hän, joka jo oli kuivanut niin paljon kyyneleitä ja lieventänyt niin paljon tuskia.

Täynnä uteliaisuutta katseli kuningas miettiväisesti Supramatia, joka oli hänen saavuttuaan noussut paikaltaan. Hänen ensimmäinen vaikutelmansa oli, että edessään oli erinomaisen kaunis, aivan vierasta rotua oleva mies. Muutamia minuutteja kestävänsä molemminpuolisen tarkastelun jälkeen tervehtivät he toisiaan.

„Ken olet, muukalainen ja mistä tulet sinä, joka et ole maapallomme muiden ihmisten kaltainen, ja mistä olet saanut voimaa tempaamaan kuolemalta olentoja, joita tiede on tuominut perikatoon?” Inhasadi kysyi. Supramati astui eteen ja pyysi kuningasta istumaan, koska tämä selvästi oli väsynyt vaivaloisen nousun jälkeen. Sitten hän puhui rauhallisella äänellä:

„Olen luojamme lähettiläs. Tulin levittämään valoa pimeyteen ja muistuttamaan tämän maapallon ihmisiä heidän

jumalallisesta syntyperästään. Aika on tullut palauttaa liitto Jumalan ja hänen luomakuntansa välillä; kyllin kauan on ihmiskuntanne ollut ilman uskon siunausta. Minä tulin puhumaan ihmisten sydämille ja kuvaamaan heille Jumalan ääretöntä rakkautta; minä säilytän heille elämän ja annan heille terveyttä, jotta he kunnioittaisivat Jumalan nimeä ja siunasivat Herraa.”

„Onneton!” huudahti kuningas ja hypähti ylös. „Se, minkä nyt olet sanonut, tuomitsee sinut jo kuolemaan. Etkö sitten tiedä, että maapallomme vapaasta tahdosta katkaisi kaiken yhteyden taivaan kanssa. Jokainen lähettiläs hänen luotaan, jota kutsut Jumalaksi, torjutaan takaisin; armahtamaton laki tuomitsee hänet kuolemaan.”

Supramati hymyili:

„En pelkää kuolemaa ja veljieni pelastus on minulle kalliimpi kuin elämä. Ihmiselle on henkinen ravinto tärkeämpi kuin aineellinen, on vain annettava hänen ymmärtää, että hän on sokea ja että missä tiede on voimaton, hänen on polvistuttava ja palveltava näkymätöntä. Juuri sentähden tulin muistuttamaan kansaanne unohdetuista totuuksista ja opettamaan heitä rukoilemaan. Ennustan sinulle, kuningas, että yhtenä ensimmäisistä olet kumartava ikuisuuden ja pelastuksen suuren vertauskuvan edessä.”

Inhasadi kavahti pystyyn kalveten ja hengitti raskaasti. Supramatin mahtavien katseiden vaikutuksesta hänen mielensä tuli liikutetuksi ja hänet valtasi äkkiä kiivas halu kuolemaan enemmän näkymättömästä, jonka puoleen saattoi kääntyä elämän raskaina hetkinä.

Minuuttia myöhemmin istuutui hän jälleen penkille ja sanoi epäröivästi:

„Sano minulle, mitä aiot opettaa alamaissilleni, minulla on oikeus ensimmäisenä kuulla sitä.”

Kun Inhasadi tunnin kuluttua lähti luolasta oli hänen otsansa syvissä poimuissa ja katseseen kätkeytyi pimeitä ajatuksia.

Seuraavina viikkoina ei tapahtunut mitään erikoisempaa. Parantamista jatkettiin ja joukko, joka kokentui kamalalle jyrkänlelle, joka jo oli vallannut niin monta uhria, se joukko kasvoi yhä edelleen. Mutta tunnelma oli nyt jonkun-

verran muuttunut; musiikki, ihmeellinen laulu ja liikutus terveyden palatessa saattoi sielun vavistukseen.

Näissä ihmisissä, jotka olivat kadottaneet kaiken käsityksen hyvästä, henkisestä täydellistymisestä, jotka elivät vain himojensa tyydyttämiseksi ja nykyisyyden nautinnossa, heräsi pyrkimys kohota siihen kirkaaseen ja puhtaaseen ilma-piiriin, joka huokui parantajasta, ja jos mahdollista tutustua hänen ihmeelliseen tietoonsa.

Seuraus siitä oli, että seitsemän henkilöä, jotka halusivat päästä Supramatin oppilaiksi, eräänä yönä kapusivat vanhaa kiviporrasta ylös, mutta pysähtyivät epäröivinä luolan sisäänkäytävän eteen. He olivat syvästi järkyttyjä nähdesään alttarin ja säteilevän ristin; heidät valtasi ihmeellinen aura, joka täytti maagikon asunnon, ja heitä hämmensi tämä puhtauden ilmapiiri.

Supramatin näyttäytyessä sisimmän luolan kynnyksellä, polvistuivat nämä uskalikot ja ojensivat rukoilevina kätensä. Supramati astui nopeasti heidän luokseen, nosti heidät ylös ja sanoi ystävällisesti:

„Olkaa tervehdityt, te, jotka ensiksi etsitte Totuuden valoa. Tahdotte tulla oppilaikseni? Mielelläni vastaanotan teidät, sillä onneton maapallonne kaipaa kipeästi profettoja, jotka voisivat opettaa teitä uudestaan löytämään tien täydellisyyteen. Mutta ystäväni, pidän velvollisuutenani jo etukäteen ilmoittaa teille siitä, että tehtävä, johon olette ryhtyneet, on raskas. Opetuksen, jonka teille annan, on teidän ilmoitettava veljillenne, ja silloin panette itse henkenne alttiiksi, sillä usko ilman tekoja on kuollut. Ajatelkaa sitä, tunnetteko itsenne kyllin voimakkaiksi omistamaan itsellenne ja teossa toteuttamaan minun oppini?”

Hetken neuvottelivat he toistensa kanssa, sitten astui yksi heistä esille ja lausui vakaumuksella:

„Opettaja, olemme niin heikkoja, tietämättömiä, sokeita, että meistä tuntuu liian rohkealta luvata sellaista, jota emme ehkä kykene täyttämään. Mutta ole jalomielinen, koettele meitä, ja lupaamme tehdä kaiken, minkä voimme tullaksemme sinun opetuksesi arvoiseksi.”

Kaunis hymyily valaisi Supramatin kasvat.

„Teidän vastauksenne antaa minulle mitä parhaimpia toiveita. Joka tunnustaa olevansa sokea, hänellä on oleva tu-

levaisuudessa onni nähdä ikuinen valo, jotavastoin yliniellinen aina jää sokeaksi, koska hän ei näe muuta kuin omaa suuruuttaan . . . Vielä kerran sanon teille, — olkaa tervehdityt! Saatte jäädä minun luokseni; mutta ensiksi täytyy minun puhdistaa teitä ja poistaa pahat miasmat, pahat höyryt ja tartunnat, jotka peittävät teidät.”

Hän vei heidät luolan sisäosaan, pyysi heitä riisuutumaan, menemään vesialtaaseen ja polvistumaan sinne, jonka he myös tekivät. Silloin ojensi Supramati kätensä, teki kabbalistisen merkin, ja heti vuosi leveinä juovina valoa avaruudesta, ja kumartuneille päille virtasi vihurin tavoin erivärisiä tulia, jotka ikäänkuin imeytyivät heidän olentoihinsa.

Kun Supramati huomasi heidän kasvoissaan pelon ja ihmetyksen ilmeen, sanoi hän ystävällisesti:

„Älkää peljätkö, tämä on puhdistavaa tulta avaruudesta, joka tunkeutuu teihin ja hävittää ne vahingolliset aineet, jotka teitä peittävät.”

Senjälkeen antoi hän kullekin heistä puhtaan valkoisen vaipan ja oljista palmikoidut jalkineet ja vei heidät alttarin luo, jossa polvistuivat, ja Supramati antoi heidän suudella kalkkia ja ripusti heidän kaulaansa pienet, hyvälle tuoksuvasta puusta tehdyt ristit.

Siitä päivästä lähtien olivat aamutunnit ja ehtoot omistetut opetukselle. Ennenkaikkeaa Supramati selitti heille ihmisen kaksinaisuusluonteen, aineellisen ja astraalisen — ja sen järkähtämättömän lain, joka yhdistää näkyväisen näkymättömään maailmaan, josta ihmiset syntymän kautta tulevat ja johon kuoleman kautta palaavat.

Hän näytti heille avaruuden näkymättömiä asukkaita ja selitti mitä vaaroja sieltä uhkasi kuolevaisen sielua ja ruumista.

Edelleen osoitti hän johdonmukaisena loppupäätelmänä tarkoituksenmukaisen aseiden näiden vaarojen torjumista varten ja alkoi opettaa heille suuren rukoilemisen taidon.

Tämä mahtava voima syyttää salaman tavoin jumalallisen tulen alttarilla, hedelmöittää maan, läpäisee valtameren syvyyden, kulkee hirmumyrskynä avaruuden läpi, eikä tunne mitään esteitä. Rukous on ensimmäinen tieteistä, suurin voima, maagillinen taikakalu, joka panee liikkeelle tuntemattomia voimia. Eikä ainoastaan maagikko, vaan jokainen, joka

vain omistaa palavan ja puhtaan uskon, voi käyttää tätä jättiläismäistä voimaa, vallita luonnonvoimia, rauhoittaa ukkosta, lopettaa tautiepidemiat, koota ja yhdistää mitä hienoimpia ja arimpia aineita tautien parantamiseksi.

Ihmettelevät ja ihailevat opetuslapset kuuntelivat hartaudella maagikon puheita, ja nämä ihmiset, jotka tähän asti olivat eläneet hetken nautinnoissa, kumarsivat nyt uskossa ristin edessä ja koettivat rukoilla.

Usein he epäonnistuivat ja tunsivat masennusta, sillä helposti ei opita rukoilemaan. Tämä taito on kolminkertainen, koska se ensikädessä vaatii keskitystä, toiseksi kaiken aineellisen karttamista, aineellisen, joka tekee sielun raskaaksi ja painaa sen maahan, ja kolmanneksi mahtavaa tahtoa, joka nostaa sielun ja sytyttää pyhän tulen, joka puhdistaa syntisen ihmisen auran, jotta tämä täydellisesti voisi vastaanottaa korkeita, jumalallisia virtauksia.

Kuitenkin tekivät opetuslapset nopeita edistysaskeleita, sillä he olivat innostuneita ja maagikko auttoi heitä; he tiesivät nyt, että heillä oli katoamaton sielu ja että olemassaolon sisin merkitys oli täydellistymisessä.

He oppivat tuntemaan olemassaolon salaisuuden ja rakkauden suuren lain, joka määrää ihmisen velvollisuuden lähimmäisiään kohtaan. Vähitellen valmisti Supramati opetuslapsiaan heidän tehtävänsä valaa uskon valoa veljiensä pimitettyihin sieluihin.

„Velvollisuudentunne on opettaa muille, mitä itse olette kokeneet. Ei ole tietystikään helppoa istuttaa ihmissydämiin hyvän suuria lakeja ja estää heitä kulkemasta paheiden rai-vattuja teitä. Tullaan vihaamaan teitä, maksetaan hyvä pahalla, mutta se ei saa peloittaa teitä; ja jos kruunaatte tehtävänne verellänne, on se oleva kunniakkain voitoista. Tietäkää, että verenne on elähyttävä neste, joka virtaa epäuskon ja itsekkyyden hedelmättömään maaperään; ja muisto teistä on kuolemattomana tulena sytyttävä uskon monessa. Ja siis, rakkaat ystävät, älkää pelätkö kuolemaa, sillä marttyyrin kuolema on taivaallinen tuoksu, joka hajoittaa ne tu-kahuttavat miasmat, jotka täyttävät rikollisen ihmiskunnan ilmapiirin.”

„Mestari, jos oikein olen ymmärtänyt opetuksesi”, huo-

mautti eräs opetuslapsista, „emme koskaan saa maksaa pahaa pahalla, siis puolustaa itseämme; mutta koska kerran lakimme kehoittavat rankaisemaan ja hävittämään sellaisia kuin me, niin tullaan tietystikin teloittamaan meidät, ja aivan hyödyttä.”

Supramati hymyili.

„Teidän ilmoituksenne tarkoituksena on juuri hävittää epäinhimilliset ja väärät lakinne, mutta älkää uskoko, että olisitte aseettomia. Joka saarnaa totuutta rakkauden ja velvollisuuden innoittamana ja ristin suojaamana, on voittamaton.”

„Opettaja, ole hyvä ja selitä, miksi mielestäsi risti omistaa erikoisen voiman. Tiedän hyvinkin, että tämä symboli ennen muinoin oli keskuudessamme erittäin arvossapidetty; mutta minulle on syy tähän aivan selittämätön”, sanoi Haspati, eräs Supramatin innokkaimpia oppilaita, joka oli häneen hyvin kiintynyt.

„Kun tulette pitemmälle ja tunkeudutte tieteeseen, opitte ainakin osaksi ymmärtämään tämän ikuisuuden ja pelastuksen symbolin lukemattomia hyviä ominaisuuksia. Risti, poikani, on peloittavan vallan merkki, hyökkäys- ja puolustusase. Se on ikäänkuin kompassi vihitylle, samalla kertaa rakentava ja hävittävä. Kaikkialla, kaikissa niissä maailmoissa, jotka voimme nähdä, osoittaa risti voimaansa, sillä ristin haarat, jotka ulottuvat neljään suuntaan läpäisevät kaikkeuden.”

(Jatk.)

KRYSHANOVSKAJA-ROCHESTER

Ven. suom. *L. K.*

Koko maailman synnit langetkoof päälleni, että minä vapahtaisin ihmiset heidän kurjuudestaan ja kärsimyksestään! En tahtoisi antaa yhdenkään itkeä, jonka voin pelastaa.

Buddha

VIHA VIE VILJAN VAINIOLTA . . .

Luentomatikallani viime kesänä tapasin erään ruusu-ristiläisen, joka muun ystävällisen tarinoimisensa ohella kertoi eräästä minulle mielenkiintoisesta ilmiöstä. Näin hän kertoi: Oli eräs mökin emäntä, joka oli entisajan kalevalaista juurta sillä tavalla, että hän tarkoin toimitti kaikki loitsut ja luvut taloudellisten toimiensa ohella, etenkin kun oli kyseessä mökin lehmä ja muut kotieläimet. Vieläpä mökkiinsä tulevien vieraittensakin suhteen hän oli hyvin varova. Kun vieras astui sisään, sai hän tavallaan sysäyksen sie luunsa, sillä emäntä oli hyvin jäykkä ja vakava, eikä näyttänyt olevan vieraastaan huvitettu. Vasta kun vieras alkoi arkana hiipiä ulos, laukesi emännän jäykkyys, ja vieras sai tuntea emäntänsä ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta.

Mutta etenkin eläintensä kanssa hän oli hyvin tarkka kaikissa luvuissaan ja loitsuissaan, jottei vaan „paha silmä” niihin pystyisi. Sattuipa tämän yhteydessä toisinaan psyykkisiä enteitäkin. Niinpä esim. kerran emännän aikaossa mennä ostamaan erästä lehmää, alkoi vanha seinäkello lyödä kovasti. (Kello oli vanha rämä, jonka lyömälaitos ei muulloin toiminut.) Emäntä kyllä ymmärsi tämän huonoksi enteeksi, mutta päätti sittenkin ostaa, luottaen tarkoin toimitettuihin loitsuihin, joilla hän suojelisi lehmäänsä „pahalta silmältä”. Mutta siitä huolimatta lehmälle kävi hullusti, jolloin emäntä oli vähällä saada surmansa lehmänsä kanssa tepastaessaan.

Toisen kerran oli hieho kyseessä. Silloinkin alkoi seinäkello pahasti rämistä, mutta emäntä päätti nytkin koettaa voittaa enteet tarkoin toimitetuilla luvuilla ja loitsuilla. Taaskin enteet voittivat, ja hieholle kävi onnettomasti. Ja yleensä emännällä ei ollut onnea eläintensä hoidossa, huolimatta hänen suuresta huolellisuudestaan loitsuissa ja luvuissa.

Nyt seuraa asian toinen puoli: Emäntä oli elellyt n.s. „verivihollisuudessa” suhteessaan erääseen naapurimökin asukkaaseen. Mutta nyt he viimein huomasiivat vihollisuutensa hulluksi, he nöyryivät sydämessään ja tekivät sulan sovinnon keskenään. Ja tästä oli se merkillinen seuraus, että

sekä enteet että onnettomuudet lakkasivat. Seinäkello lakkasi mielivaltaisesta lyömisestään, ja emännällä oli sittemmin kaksikin lehmää, sekä pientä karjaa, ja kaikki menestyivät ilman onnettomuuksia.

Tämä kertomus antoi minulle aihetta pitkiin mietiskelyihin ja ajatussarjoihin. Ajattelin yleensä ihmiskunnan ja eri kansojen sekä erilaisten yhteiskunnallisten ja aatteellisten yhtymäin onnettomuutta. Pysähdyin ajattelemaan omaa Suomen kansaamme: Mistä johtuu sen suuret vaikeudet? Johtuisikohan ne siitä, että eri „puolueet”, sekä yhteiskunnalliset että aatteelliset, ovat jatkuvasti vihollisuuksissa ja sotakannalla keskenään; yleensä he työskentelevät vastustaakseen toisiaan ja hävittääkseen toistensa työtä. Meillä perustetaan uusia yliopistoja, kouluja ja kirkkoja, meillä toimii vankkoja puoluejärjestöjä, suurempine ja pienempine taloineen ja laitoksineen, jotka kaikki edellyttävät suurta ponnistusta ja uurastusta. Ja sittenkin me elämme kansana, niinkuin monet muutkin kansat, keskellä suurta ahdinkoa?

Jos rinnastamme koko Suomen kansan mainittuun mökin emäntään, niin voimme kenties sanoa: Kaikki meidän ponnistuksemme yliopistoissamme, kouluissamme ja kirkoissamme, sekä aatteellisissa ja yhteiskunnallisissa järjestöissämme on todellisuudessa samaa laatua ja arvoa kuin tuon mökin emännän luvut ja loitsut. Kaikki on tavallaan turhaa, kun erilaiset yhteiskunnalliset järjestöt varustautuvat pääasiassa vain toistensa varalle, toisiansa vartioidakseen ja toistensa työtä hävittääkseen; kun erilaiset aatteelliset ja henkiset suunnat ja ryhmittymät ovat ahdasmielisen oikeaoppisia ja suvaitsemattomia toisilleen, kun monetkin niistä vain halveksivat toisiaan, jopa suorastaan vahingoittavat ja „kiroovat” toisiaan, julistaen toisiaan milloin „hölmöksi” tai „houkaksi” (josta Jeesus vuorisaarnassaan varoittaa), milloin taas, käytännöllisen sanankäytön mukaan, „mustaksi”, „vääraoppi-seksi”, „saatanan eksyttämäksi” tai monella muulla rumalla ja epäveljellisellä tavalla. Täytyypä sanoa: kaikki meidän järjestelmällinen varustautumisemme, kaikki meidän aatteellinen uurastuksemme, henkiset „mietiskelymme” ja „rukouksemme” kuuluvat laadultaan samaan särekkeeseen kuin tuon mökin emännän loitsut ja luvut. Ne ovat vain järjellisiä ja ulkopuolisia; sydän on „kaukana minusta”.

Tämä kaikki näyttää meille kuinka totta on: Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin..., tai: Viha vie viljan maasta, kateus kalan vedestä. Sentähden tekisi mieli huudahtaa: Lakatkaamme puolueina varustautumasta toisiamme vastaan; poistakaamme puhdasoppisuuden ja ahdasmielisyiden rajat omasta sydämestämme, lakatkaamme toisiamme mustaamasta, „kiroamasta” ja epäilemästä. Ryhtykäämme oikeaan itsekasvatukseen, tutkimaan sydäntämme, ja nähtyämme mihin päin *sieltä* kohdistuu epäluuloa, mihin tuomiota, kateutta ja vihaa, silloin alkakaamme sitä raivata, puhdistaa ja muuttaa toiseksi voimiksi. Mitään siitä mitä sanomme ja pidämme pahana ja poistettavana, emme koskaan voi poistaa muussa kuin omassa itsessämme. Sentähden onkin meidän, sekä oppineiden että oppimattomien, tärkein läksy: Oppikaa toisianne rakastamaan. Sillä mikäli ihminen edes yhtä olentoa oppii oikein rakastamaan, sikäli hän ainakin sitä olentoa kieltyy loukkaamasta ja epäilemästä.

Ja vielä täytyy minun sanoa, että loppujen lopuksi minäkin saarnailen tässä vain itselleni. Mutta jos joku veljistäni haluaa tätä itsepuheluani kuunnella, niin se olkoon hänelle sallittu. Raivaamme sitten yhdessä ja veljinä tietä rakkauten vainiolla, sydämessämme ja järjessämme.

J. R. H.

Älä koskaan anna ruokaa nälkäisen suuhun toisen käden kautta. Älä koskaan anna naapurisi varjon tulla sinun ja sen väliin, jolle hyvää teet.

Buddhalainen sääntö

Kun me aina petyimme koettaessamme löytää elämässä pysyvää tyydytystä korkeamman luontomme kaipaukselle, osoittaa se selvästi, että tuo kaipaus voi löytää tyydytyksen ainoastaan omalla tasollaan s.o. — henkisellä.

H. P. Blavatsky

TIETÄJÄ-VANHUS

Blixt on nuori ruotsinmaalainen merikapteeni, joka sai henkisen herätyksensä *Vituksen*, tunnetun ruotsalaisen okkultistisen kirjailijattaren *Lucie Lagerbielken* kirjoista (kirjasta „Själens lif“ on aikoinaan puhuttu Tietäjässä). Hän on nykyään oleskellut Lontoossa erään sikäläisen sielullisia ja henkisiä parannustapoja harrastavan lääkärin apulaisena ja oppilaana. Hän kirjoittaa säännöllisesti kirjeitä *Vituksen* julkaisemaan kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvään sanomalehteen *Framtidens Folk*, ja ovat hänen kirjeensä sekä arvokkaan sisältönsä että pirteän tyyliensä nojalla huomiota herättäviä. Olen valinnut seuraavat mieltäkiinnittävät kokemukset muutamista *Blixtin* viimeisistä kirjeistä. P. E.

I.

Sairaskäyntini jälkeen tunsin tarvitsevani taas ilmaa, vielä enemmän ilmaa ja ajattelin sentähden lähteä jonekin esikaupunkiin raitiovaunulla. Ajateltu ja tehty. Mikä tungos! Kuinka kaikki sysivät ja tyrkkivät toisiaan asiaan kuuluvan välinpitämättömästi! Mutta keskellä tätä tyypillistä nykyajan ilmapiiriä pysähtyi katseeni erääseen puhdasprofiiliseen vanhukseen pitkine, valkoisine kiharoineen. Hän seisoi aivan liikkumatta. Häntä sysittiin, hänen jalkojansa poljettiin ja hänet työnnettiin loitommas joka kerta, kun hänen onnistui päästä vaunun ovelle, mutta yhtä rauhallisena asettui hän taas seisomaan paikalleen odotussillalle. Tämä toistui kolme kerta peräkkäin. En voinut enää nähdä tuota surkeutta, vaan astuin esiin, kohotin hattuani ja pyysin saada valmistaa hänelle paikan seuraavaan raitiovaunuun. Silloin — ensimmäisen kerran — kohtasivat katsemme. Niin, en voi kuvata, mitä tunsin hänen katsoessaan, minä tahdoin vain syleillä häntä, tahdoin langeta polvilleni hänen eteensä ja pyytää hänen siunaustaan. Matkalla me istuimme vierekkäin. Sitten vanhus nousi, teki minulle merkin ja me poistuimme vaunusta. Päästyämme onnellisesti katukäytävälle pisti hän käsivartensa minun käsikynkkääni ja kuljimme noin korttelin eteenpäin, silloin hän — pienen puutarhan ympäröimän talon edustalla — sanoi: „Nyt me olemme kotona. Tuletteko sisään, ystävä?“ Koko ajan hän käytti puhuttelusanana sanaa „ystävä“. Taas katsemme kohtasi-

vat toisensa. Minä en tiedä koskaan ennen kokeneeni sel-
laista hellyyttä ja niin syvää kunnioitusta ihmistä, muuka-
laista kohtaan. Ei — ei muukalaista! Hänen kalfaisekseen
juuri minä tahdoin tulla: pyhäksi ihmiseksi.

Pian olimme katsoneet hänen pienen kotinsa ja siellä val-
litseva henkinen ilmapiiri saattoi minut heti kotiutumaan.
Kävimme istumaan. Hän teki liikkeen kirjahyllyihin päin ja
sanoi: „Minun ainoat ystäväni! Kaikki minun ikäiseni ys-
täväni ihmismaailmassa ovat menneet pois, ovat menneet
ennen minua, mutta minä olen odottanut tapaavani ihmistä.
Joka päivä — kun ruumiinvoimani ovat sallineet — olen
lähtenyt etsimään ja minä olen palannut taas kotiin löytä-
mättä, mitä olen etsinyt, tahi oikeammin sanottuna, löytä-
mättä *häntä, jota olen etsinyt.*”

Vanhus katseli ajattelevaisesti minua, aivan kuin hän olisi
tahtonut sanoa, että *nyt* hän oli löytänyt sen, jota oli etsinyt.
Minä tunsin itseni suoraan sanoen aivan mitättömäksi. Hän-
nen suuri sisällinen hyvytensä oli sokaissut hänet. Ajatte-
lemattomasti tunnustin hänelle syntini, vieritin hänen eteensä
koko elämäni, niin, vieläpä mainitsin siitä, kuinka poikasena
olin potkinut tätiäni vatsaan, sentähden, että hän oli olevi-
naan uskovainen. Vanhus istui siinä niin hiljaa ja hymy
levisi silloin tällöin hänen piirteilleen. „Nyt”, sanoi hän,
„nyt olet lopettanut potkimisen, nyt painit elämän suurten
kysymysten kanssa. Niin, nyt olet sukeltaja elonilmennysten
valtamereissä.”

„Mutta mikä virka on ollut Teillä, herra?” Ajattelin ole-
vani liian rohkea kysyessäni sitä, mutta minähän olin ker-
tonut kaikki itsestäni ja kuinka auttavaisuuteni johtui toi-
vosta voida joskus auttaa kärsiviä ihmisiä.

„Ystävä”, sanoi hän hitaasti, „mitään virkaa minulla ei
ole koskaan ollut. Ensiksi oli minulla itselläni paljon oppi-
mista, sitten opetti minua Jumala ja viimeksi tulin minä tois-
ten opettajaksi. Minun „virvani” on ollut opettajan toimi,
jos niin tahdot sitä nimittää. Minun ainoa pyrkimykseni on
ollut ihmiseksi tuleminen ja auttaa toisia täyttämään kor-
keinta tarkoitustaan.” Näin sanoen nousi hän, kiinnitti kat-
seensa lujasti minuun, liukui tuolia kohti, jolla istuin, ja
asetti siunaten kätensä pääni päälle.

Samassa hetkessä katosi huone edestäni. Ja aika oli seuralaiseni. Minä en tietänyt mistään tällä tasolla, mutta tein suurimman kokemukseni korkeammalla tasolla. Ihmisen uneen vaivuttaminen on jotakin, mutta *henkisesti vaikuttaa* häneen on toista, vaikka ilmiöt ovat sukulaisia keskenään, ovat kutoutuneet toisiinsa, riippuvat toinen toisesta. „Opettajani” oli antanut minulle ensimmäisen opetustunnin. Tuntuu niin kummalliselta tietäessään saaneensa kodin — henkisen kodin, — jonne voi paeta, kun elämä ahdistaa liian ankarasti eikä ympäristöstä löydä ymmärtämystä. Hyvästellessä vanhus antoi minulle kolme kirjaa, joista kaksi oli painettu 17-sataluvulla, ja yksi kirjoitettuna pergamentille oli täynnä kummallisia merkkejä. Molemmat ensimmäiset sivut olivat täynnä nimikirjoituksia ja vuosilukuja — kaikkien edellisten omistajien nimet — ja alinna oli vanhuksen nimi. Minä sain kirjoittaa omani kaikkein viimeisimmäksi. „*Mutta minä en tahtonut mitään omistaa*”, väitin minä. „Se ei sovi minulle. Älä anna minulle enempää näitä kallisarvoisia teoksia.”

Käsi — läpikuultavan laiha — laskeutui olkapäälleni ja ääni kuiskasi korvaani: „Omistaminen on *lainaamista* ja laina maksetaan takaisin korkoineen, jonka Herramme velkoo meiltä jokaiselta.”

Kummallista, että minun onnistui löytää kotiini asuntooni tohtorille, niin järkytetty olin. Olin täysin tietoinen siitä, että minulle on tapahtunut jotakin: minä olen sama kuin ennen, mutta *en* kuitenkaan ole sama. Minusta tuntuu, niinkuin joku olisi harjannut minusta osan uhmaa, tylyyttä ja muita vähemmin kauniita sielunominaisuuksia. Se, joka elää, saa nähdä!

II.

Nyt kerron teille hyvin omituisen unen, jonka näin seuraavana yönä senjälkeen kun olin tullut tuntemaan tuon vanhan viisaan miehen. Illalla sytytin lukulamppuni ja aloin vähän lukea niitä kirjoja, joita hän oli antanut minulle. Kun ne olivat kirjoitetut vanhalla ranskankielellä, olivat ne hyvin vaikeita lukea ja varustauduin sanakirjalla. Aivan lyhyen

ajan kuluttua valtasi minut omituinen raukeus, en kuitenkaan ollut uninen tavallisessa merkityksessä. Mutta todenperäisesti kirjaimet hyppivät silmissäni ja tunsin tarvitsevani olla hiljaa sekä nukahtaa, jonkatähden ojensin pitkälteni sohvalle ja etsin tukea niskalleni. Tuskin olin päässyt tuohon asentoon, kun ovi avautui hiljaa ja sisään liukui Vanhus, jota olin ajatellut voimakkaasti aina kohtaamisestamme saakka.

„Jokaisen ihmisen täytyy”, sanoi hän, „ennemmin tai myöhemmin nousta ylös Kirkastusvuorelle. Siihen asti kunnes hunnut ovat pudonneet ja kirkastus voitettu, on koko elämä sokkosilla oloa. Mutta tie sinne ylös on pitkä ja vaivaloinen — useimmille se on pelottava. Oletko valmis aloittamaan kulkua ylöspäin?”

Samassa silmänräpäyksessä minä nousin makaavasta asennostani, s.o. minä olin nousevinani ja tarjosin — tahi oikeammin aioin tarjota Vanhukselle käsivarttani tueksi, mutta silloin tapahtui, että horjuin sinne tänne. Oi, ihmettä *minä* olin heikko — *hän* voimakas. Minusta tuntui, että minun ruumiini oli kadottanut kaiken painonsa ja tiiveytensä vanhan ystäväni käden kosketuksesta enkä voinut hallita itseäni vähimmälläkään tavalla. Silloin kiinnitti hän katseensa minuun, — nuo ihmeelliset lempeät silmät hyväilivät minun heikkouttani, — ja minun tuli heti hyvä olla, voin sekä kävellä että seisoa, samalla kun tarmoni leimahti aavistamattoman voimakkaasti... Sitten pysähtyi muistini, enkä tiedä tahi muista mitään ennenkuin olin *yksin* jyrkällä pimeällä tiellä, kivisellä synkällä tiellä. Mutta minut täytti ajatus, että kuinka vaikeata kulku olisikin, niin kuitenkin nousisin vuoren harjalle. *Siellä oli Valoa!* Väliin tapahtui — jossakin tien mutkassa, — että sädenippu putosi päälleni, että muutamien sekuntien aikana kylvin valossa sekä tunsin myrskyistä onnentunnetta itsessäni. Mutta seuraavana hetkenä oli taas hämärää, tämän lisäksi alkoi minua äärettömästi viluttaa. Ei näkynyt yhtään elävää olentoa ja yhä jyrkemmäksi kävi polku, tuo polku, jonka molenmin puolin oli pohjaton syvyys ja joka oli niin kapea, ettei voinut kääntyä ympäri, jos olisi tahtonut. Tosiaankin aloin tuntea itseni yhä yksinkertaisemmaksi ja alkoi kiehua

jossakin olentoni alemmissa piireissä, — viha oli saamaisil-
laan vallan minussa. Minähän olin lähtenyt matkaan erit-
täin kernaasti ja ensi käskystä... miksi jätti ystäväni mi-
nut sitten pulaan, yksin kohtaloineni?

Se on jokaisen ihmisen osa! Niin kyllä! Yksin kohtaloi-
nensa, yksin oman sielun kanssa, mutisin ja luulin itse, että
hourailin jollakin tavalla, luulin olevani niin nääntynyt vä-
symyksestä, että pian heittäisin henkeni.

„Sinun sielusi on yksin Jumalan kanssa”, sanoi ääni ja
ne sanat eivät tulleet minun omasta itsestäni.

Niin, aina olin kyllä ollut yksin! Mutta minä vaan aher-
sin edelleen. Silloin aivan odottamatta — kun nostin pääni
— näin ylätasangon, joka minusta ei näyttänyt olevan kau-
kana. Sinne minä suuntasin kulkuni, sillä siellä oli valoista
ja — kuten toivoin — lämpimämpi kuin täällä, missä nyt
kuljin. Mitä lähemmäksi minä tulin, sitä jyrkemmäksi kävi
tie ja ylätasangolla näin ihmisolennon. Vaikken vähimmä-
säkään määrässä ole puheenhaluinen tahi luonteeltani seu-
raa kaipaava, tulin hirmuisen iloiseksi ajatellessani saada
tavata jotakuta. Tarvittaisi vähän selityksiä, arvelin minä,
kaikkeen siihen mielipahaan, jota aivan syyttömästi olen saa-
nut kärsiä. Tavallisissa olosuhteissa ei ole tapani valittaa,
mutta nyt hiivin eteenpäin aivan tavattomissa elinehdoissa.
Pian kuitenkin olisin ylhäällä ylätasangolla ja sitten keskustel-
taisiin, mutta minä en varmasti olisi tunteellinen. Taas
katsahdin ylös! Kyllä, se oli *Vitus*, joka siellä ylhäällä lie-
hui. Nyt sain uutta vauhtia, s.o. tahdoin panna liikkeelle
uutta vauhtia, mutta *en voinut*. Seisoin paikalla ja tuijotin
yhteen kohtaan, mutta vihdoin suunnattomalla tahdonpon-
nistuksella vapauduin tästä lamaannuksesta. Suuri kiviröyk-
kiö oli tiellä aivan jalkojeni edessä ja minun täytyi raivata
se pois ennenkuin pääsin eteenpäin. Syvyyksissä kaikui, kun
pyrynä sinkoilin kiviä oikealle ja vasemmalle. Mutta nyt
syntyi uusi, ikävä asema: tulenliekkejä leimahteli syvyydestä
tien sivuille. Olin kyllä nähnyt kipinöitä räiskyvän pölkkyjä
alasheitettäessä ja minusta se näytti kauniilta leikkitulituk-
selta. Mutta minä en tahdo paistua! Kiireessä minä ajatte-
lin: „Jätän kaiken tämän ja kiidän vaan alas kiireesti tasan-
golle.” Silloin näin *Vituksen* istuvan ylätasangon reunalla

näköjään aivan liikkumatta, vaikka liekit pian saavuttaisivat hänet. Aloin heitellä kiviä sekä käsin että jaloin ja viimeksi myöskin päälläni, työntäen pois putoavat kivet ja huusin siten täyttä kurkkua: „*Pakene, Vitus!* Minä tulen heti avuksesi!”

„En koskaan pakene”, vastasi *Vitus* liikahtamatta. „Jos uskallat hypätä, niin olet heti luonani”, kuului edelleen. Minusta tuntui, että tuota sanottaessa minut aivan kuin lennätettiin vasemmalle. Heittäydyin syvyyteen ajattelemattomasti kuten hullu. Vai niin! Sekunnin murto-osan kuluttua tunsin *Vituksen* käden omassani, mutta sitten en enää muista, sillä tunsin tullessi tajuttomaksi. Sitten heräsin! Väsyneenä, runneltuna, epätoivoisena ja vihaisena makasin huoneeni sohvalla. Lukulamppu paloi ja kirjat olivat auki, aivan kuin ei olisi mitään tapahtunut. Mutta *jotakin* oli tapahtunut, se on ihan varma! Pääni ei ollut kipeä, vaan itse kallo, lihakseni olivat veltot ja jalkani eivät minua kannattaneet. Sammutin lampun, käärin viltin ympärilleni ja asetuin paikalleni sohvaan. Nukuin raskaasti ja heräsin oven koputukseen. Vastaanotto oli alkanut. Se ei liikuttanut minua, ensimmäisen kerran tänne tultuani se ei minua liikuttanut. Kirjoitin muutaman rivin tohtorille ilmoittaen itseni sairaaksi. Senjälkeen kylvin, pukeuduin ja lähdin ulos. Oli selvää, että tahdoin saada selityksen. Öinen alppivaellukseni ei ollut leikkiä. Vanhus oli velvollinen selittämään sen minulle, jos hän oli ollut siihen osallisena. Ja siinä tapauksessa *minkätähden?* Voisiko hän vaikuttaa minuun kaukaa mielensä mukaan? Nyt aloin minä ymmärtää, että kansa — kaikki ulkopuolella olevat — aivan kuin pelkäsi hypnotismia ja suggestiokäytelyä. Mutta mihin määrään asti oli ihmisen sielulla luomisvoimaa, luoda esiin näkyjä ja kuvia, kokemuksia ja mielialoja sekä viedä niitä eteenpäin? Mihin määrään asti oli hänen sielullaan voimaa vaikuttaa toisten sieluihin?

III.

Raitiovaunua odottaessani menin leipuriin, söin siellä kaksi leipää ja join kauhallisen vettä. Ihmeellistä, tulin yhä rauhallisemmaksi ja rauhallisemmaksi, mitä enemmän lähe-

nin päämäärää. Kun minä soitin Vanhuksen huvilan ovelle, tunsin itseni lauhkeaksi kuin valkeavillainen karitsa. Vanha palvelijatar päästi minut sisään samaan huoneeseen, jossa viimeksi olin istunut, mutta nyt oli huone tyhjä. Aloin hiljaa mietiskellä. Aiheena oli, kuinka yksinkertaista oli ollut minun puoleltani harmitella unesta, jota en ymmärtänyt. „Tervetuloa, ystäväni”, soi Vanhuksen ääni takanani, „suutuminen on aina heikkouden merkki, sillä se on tietämättömyytensä tunnustamista, kykenemättömyyttä nähdä syitä”, jatkoi hän.

„Te tiedätte siis kaikki”, huudahdin minä kavaltaen pysyyn. „Mutta nyt *täytyy* teidän todellakin vastata kysymyksiini. Tällainen levottomuus ei ole terveellistä minulle. Ensimmäisen kerran olen lyönyt laimiin virkavelvollisuuteni...”

„Koko elämä täällä maan päällä on pikemmin unta kuin hereillä oloa. Koeta ymmärtää, mitä nyt sanon! Sinä valitat unta, joka ei ollut mitään unta — todettomuuden merkityksessä — vaan korkeamman laatuista todellisuutta kuin esim. se, että nyt istut tässä vieressäni. Eilen illalla tunsin, kuinka jonkunlainen henkinen telegrafi asettautui välillemme ja tämä kaukovaikutus tuli lopuksi niin täydelliseksi, että sinä itse ajoit yhden puolen olemuksestani lähtemään sinua tapaamaan. Sinä valmistauduit lukemaan kirjojani sanakirjan avulla ja minä tahdoin selittää sinulle, että sellaisia teoksia luetaan ja ymmärretään yksinomaan intuitsionin avulla. Henkisiä asioita voi ymmärtää vain henkisesti. Näin ajatuskuvien nousevan ympärillesi ja näin kuinka sinulle on ollut leikin asia tähän asti ottaa vastaan kaikki, sekä säälin sinun iloista taistelukisaasi. Sinun *täytyy* kuitenkin saada katsoa kulissien taakse, sinun *täytyy* saada *nähdä sitä, mikä on silmille näkymätöntä*. Sinun alempi tietoinen minäsi suostui siihen heti kernaasti: sinä katselit ja elit hengessäsi omaa salaista taisteluasi”...

„No, entäs *Vitus* sitten? Kuinka hän voi tulla näkyviin? Tunnetteko hänet?” kysäsin välillä. „Totta kai, jo kauan, kauan olen tuntenut *Vituksen*. Hän on meikäläisiä. Sinun elämässäsi hän on ollut suurena tekijänä. Nyt sinun ei tule pettää, vaan kulkea eteenpäin vaivoja pelkäämättä. Ennenkuin kolme kuunvaihetta on kulunut, olet sinä jättänyt tä-

män maan ja paikkasi tohtorin luona noudattaaksesi kutsu-
mustasi.”

Minä kääntelin itseäni tuolilla, en ollut tyytyväinen seli-
tykseen. Vanhus hymyili ja sanoi: „Eivätkö sanat: Kaikki
Jumalan kautta — kaikki hyvän puolesta, ole sinulle tunnet-
tut?” Minä muistelin lukeneeni ne „Sota ja rauha” kirjassa,
ja hämmästyin, kun vanhus näytti minulle ne kaiverrettuina
levyyn, joka oli kapeissa vitjoissa hänen kaulassaan lähinnä
ruumista. „*Vitus* voisi kertoa sinulle, kuinka me aina tun-
nemme toisemme, vaikka ulkonaisesti olemme muukalaisia.
Meitä — veljeskuntamme jäseniä — on hajalla yli koko
maapallon mikä missäkin, jokainen sillä paikalla, missä
häntä parhaiten tarvitaan. Meille on *eläminen* ja *ahkeroi-
minen* samaa. Me olemme Jumalan työtovereita. Estääkö
sinun todellinen sivistyksesi uskomasta tätä? Tunnen, ettet
ole tyytyväinen. Ottakaamme joku esimerkki. Sinähän tiedät
personallisuusjaon ilmiön. Samasta ihmisestä nousee eri per-
sonallisuuksia, jotka osoittautuvat aivat selvästi ja näillä
eri personilla ei kuitenkaan ole mitään ymmärrettävää yh-
teyttä keskenään. Toinen on paha, toinen hyvä, toinen iloi-
nen kuin auringonpaiste, toinen epätoivoinen, ja kuitenkin
nousevat nämä „personallisuudet” samasta personallisuud-
esta. Kun kansat entisinä aikoina palvelivat Jumalaa, tuli
se ilmi siinä, että he palvelivat Jumalan olemuksen eri puo-
lia. He tunsivat Jumalan suuruuden ja moninaisuuden *it-
sessään*. Eikö ole kirjoitettu, että Jumala loi ihmisen omaksi
kuvakseen? Sanallaan, — s.o. *ajatuksellaan* — on Hän an-
tanut kaikelle alun. Ihminen — jokainen yksityinen — jat-
kaa lakkaamatta tätä luomistyötä: hänen ajatuksensa ovat
luovia voimia. Hänen olemuksensa eri puolet saatetaan toi-
mintaan eri tilaisuuksissa ja siitä on seurauksena erilaisia
vaikutuksia. Kun sielu ja henki toimivat sopusoinnussa, saa-
daan hyvä tulos, toisten ihmisten hyödyksi Jumalalle mielui-
nen työ, joka menestyy. Mitä henkisemmäksi yksilön kehitys
tulee, sitä suuremman vaikutusvoiman hän saa sekä toisiin
sieluihin että myöskin elämänolosuhteisiin, niin vieläpä luon-
nonvoimiinkin. Mutta tämä kehitys tapahtuu asteettain eikä
harppauksittain. Ennenkuin kolme kuunvaihetta on kulunut,
saatetaan sinut — ei pakoiteta — *kohtaamaan Vituksen* vielä

korkeammalla ylätasangolla kuin se, jonka sielusi silmillä olet tänä yönä nähnyt pimeyden ja liekkien läpi. Sinä olit „oma itsesi”, kuten sitä nimitetään, ruumiisi ulkopuolella olevassa tilassa. Samalla tavalla on jokainen ihminen „oma itsensä” kuoleman jälkeen, joskin silloin kehityksen erilaisuus on selvemmin huomattavissa kuin nyt on asianlaita. Yhtäläisyys „uni”-tilan ja „tämän jälkeisen elämän” tilan välillä on huomattavan suuri. Sitä joka kerran on ottanut muodon, ei hävitetä, vaikkakin se muuttuu ja vaihtuu. Sinä, Ystävä, et ole tullut tänään tänne, saamatta muistoa tästä päivästä, — näkymätöntä muistoa”. Hän kumartui ja kuis-kasi korvaani muutamia sanoja, joita en saa kirjoittaa, mutta ne polttavat tulen lailla minun sisässäni ja ikävöin saada panna niitä käytäntöön. Onneksi otan viimeisen tutkintoni tämän kuukauden lopussa. Sopimukseni tohtorin kanssa loppuu jouluksi. Sitten olen vapaa tottelemaan. Kun jätin vanhan Ystäväni, oli minun kaulassani levy, jossa oli sama kirjoitus kuin hänenkin, ja lupaus sitoo minut yhteen, joka voi sovittaa kaikki, Yhteen, joka itseensä sisältää kaikki.

IV.

Näkemisen, selvänäköisyyden ja unielämän välillä täytyy olla salainen yhteys ja luulen niiden välisen yhtenäisyyden tutkimisella olevan merkityksensä. Edellinen kirjoitukseni koski unta, joka oli hyvin lähellä meidän „todellisuus”-käsitteämme. Unen vaikutus minuun oli sekä sielullista että ruumiillista. Monta päivää pääni oli tosiaankin kipeä — minusta itse kallo oli kipeä, — ja olin niin väsynyt kuin olisin tehnyt ankaraa ruumiillista työtä. Ollessani näin väsynyt vaivasi minua samalla kysymys: „Kykenisinkö minä „näkemään” hereillä ollessani ja sillä tavalla lähenemään näkyjen maailmaa sekä käsittämään jotakin loistavan aineen kuvautumisherkkyydestä?” Kun tunnen pari ihmistä, jotka harjoittavat kristalliin katsomista, ajattelin käydä heidän luonaan, mutta muistin luvanneeni Ystävälleni, etten tee mitään häneltä neuvoa kysymättä. No niin! Illan tullessa astelin viisaan vanhukseni luo esittäökseni asiani. Samassa

hetkessä, kun kävin istumaan hänen luonaan, huomasin, että tuolini vieressä olevalle pienelle pöydälle oli asetettu ihmeellinen esine. Ensiksi luulin sen suureksi, ontoksi koverretuksi, ulkopuolelta kauniisti koristelluksi ja kirkastetuksi kokospähkinän kuoreksi, mutta kun otin sen käteeni, huomasin sen olevan jotakin tuntematonta, ei-eurooppalaista puulajia. Sisältä oli „kuori” mustaksi lakeerattu ja ontto. Lopetettuani tutkimisen s.o. tyydyttyäni ensi uteliaisuuteni asetin sen takaisin pöydälle ja esitin asiani. Olihan selvää, että tahdoin saada oman sieluni vähän ripeämmäksi. Tätä ylenpalttista ripeyttä en toivonut halpamaisesta kunnianhimesta enkä myöskään kaikellaisten merkkien ja ihmeitten näkemishalusta, vaan laajentaakseni omaa olemustani, tunteakseni sieluni kasvavan ja hankkiakseni tajunnalleni uutta sisältöä. Eivät kai taiteilijat ole valehdelleet, kun ovat sanoneet työskennelleensä ruumiin ulkopuolella olevalla tasolla näkemimensä mallien mukaan? Ei, varmasti ei! Sillä sekä värit että heidän teostensa itse kokoonpano osoittavat, etteivät ne ole tavallista alkuperää. Sellaisten töitten „unenkauneus” todistaa niiden suorittamisen edellä käyneen jonkun erityisen kokemuksen. Tieto alitajunnasta ei riitä. He ovat nähneet — he ovat siis saavuttaneet ylitajunnan piirit. Voidaanko meitä auttaa sinne, voiko sellaisen sieluntilan saavuttaa keinotekoisella tavalla? Se on kysymys. Jokseenkin niin esitin asiani Vanhukselle. Mutta hän ei näyttänyt erittäin ihastuneelta. „Sinä tiedät”, sanoi hän hitaasti, „etten pidä juuri keinotekoisesta. Kun ihminen on kypsä — sekä sielullisesti että henkisesti, — silloin hänestä tulee näkijä, tietäjä, valaisija, runoilija, taiteilija ja kaikkea, johon hänen synnynnäiset lahjansa tekevät hänet soveliaimmaksi. Suurin elämisen taito on itsensä kaikinpuolisesti s.o. sopusointuisesti kehittämässä.” Hän teki estävän liikkeen minuun päin ja sanoi: „Niin, minä tiedän, sinä et tahdo *tunkeutua* eteenpäin, vaan *tehdä työtä* eteenpäin päästäksesi, sinä et tahdo korjata palkkaa työstä, jota et ole koskaan tehnytään. Se on oikein, näetkös. Muistatko, kuinka kuului kirjoitus vanhassa egyptiläisessä tempelissä: „Jumala vihaa hävyttömyyttä! Älkööt kuolevaiset unohtako sitä!” Sinulle on se asia ollut aina selvä, mutta nyt sinä tahdot *jotakin positiivista*. Eikö niin?

Sinä tahdot omia kokemuksia, jotta puhellessasi toisten kanssa tämänlaatuisista ilmiöistä, voit sanoa: Minä *tiedän*, että se on totta, sillä minä olen itse ollut mukana.”

Kylmä tuulahdus kulki lävitseni. Hänhän istui tosiaankin ja luki jokaisen ajatukseni, vieläpä kaikki minun mielipiteidenikin. Kyllä vaaditaan, jotta voisi olla „iloinen ja kiltti” sellaisessa seurassa, ettei ole mitään salattavaa.

Sillä välin nousi Vanhus, otti äsken kuvatun pähkinänuoren — tahi pikarin — ja meni viereiseen huoneeseen, tuli heti takaisin ja asetti pikarin tuollaiseen kääntyvään telineseen, jommoisessa näkee parranajopeilien olevan. Hän asetti pikarin hiukan vinoon ja pyysi minua „*katsomaan näinkö jotakin*”. Avasin korpinsilmäni selko selälleen ja näin vaan nestettä valuvan *nyt* pikariin, nestettä, joka vähän värehti liikunnasta, mutta hiljeni sitten taas. „En yhtään mitään”, olin juuri huudahtaa, kun näin pinnalle aivan selvästi kuvautuvan miehen kasvot, ja — kaikista kummallisinta — luonnollisen kokoisina, vaikka pikari läpimitaten oli vain 12 cm. Mies näytti olevan lähelläni ja — minä *en* pitänyt hänestä. Silmät olivat tosin syvät, katse älykäs, mutta kylmä, ja ohuet huulet tekivät kasvot sanomattoman kovan näköisiksi. Sitten hänellä oli lasit — n.s. pince-nez — ja kaikki „lasit” ovat minusta vastenmieliset „lumoavasta” monokkelista kunnioitettaviin silmälasihin saakka. Minä tahdon lähimäiseni nähdä aina silmästä silmään. Minä yhä tuijotin tuota mykkää kilpailijaani ja sisässäni tunsin saavani taistella hänen kanssaan, ja tunsin, että olimme luonnollisia vihaimiehiä. Mutta minä en voinut liikuttaa itseäni, minä vaan tuijotin ja ajattelin; silloin alkoi kuva hävitä, — neste aivan kuin liikkui — minä en kuitenkaan voinut irroitautua katselemasta yhä edelleen. Pienen väliajan kuluttua alkoi tulla näkyviin maisema. Mutta kaikki oli piirretty niin äärettömän pienessä mittakaavassa, äärettömän kaukana olevaksi, teräväksi ja selväksi ja taulu täydentyi *niin vähitellen* silmieni edessä. Näytti siltä kuin olisin takaperin käännetyllä kaukoputkella katsellut Gizeh-pyramiideja ja Niilindeltaa tulvan aikana. En ole koskaan ollut Egyptissä siihen aikaan, mutta minä näin nyt kaikki niin tarkkaan, ettei sitä voi kuvata. Sitten kaikki aivan kuin keinahti kerran ja nyt näin ku-

vattuna suuren Cheopspyramidin. Kummallista — näin sen sekä sisältä että ulkopuolelta, näin aivan kivien läpi, tuntui minusta. Samalla tunsin kuinka kunnioituksen tunne syntyi minussa, ja minä sanoin ilman sanoja: „Tässä on enempi kuin Salomo — enempi kuin Salomon temppele.” Vesi liikkui taas ja syntyi hiljainen väliaika. Mutta sitten — ja nyt tulee pahin! — minä näin hyvin alkuperäisen sairastalon salin, jonka kaikissa vuoteissa oli sairaita. *Yhdessä makasin minä itse.* Minun vieressäni seisoj tummarotuinen mies leveissä, likaisissa, valkoisissa housuissa paljaine ruskeine sääriineen. Hän antoi sitruunavetta minun juodakseni... Minusta tuntui, että olisin tahtonut huutaa, mutta en saanut ääntä. Horjuin ja kävin huolimattomasti istumaan tuolille, joka oli takanani. Lepotuolilla huoneen toisessa osassa näin Vanhuksen kumarassa. Hän piti käsiään silmiensä edessä. Minun liikkeessäni nousi hän heti, meni tarjoilupöydän luo, jolla oli vettä ja sitruunoja. Hän valmisti juoman ja ojensi sen minulle. Nyt aloin nauraa kummallista naurua ja sanoin: „Näyttää alkavan ja loppuvan samalla tavalla...” Hämmästykseni hän vastasi: „Kerro minulle, mitä olet nähnyt, sillä *minä en tiedä.* Omaan ajatusmaailmaasi voin johonkin määrin tunkeutua, koska välillämme on vahva henkinen yhteys, mutta en tiedä, mitä sinun sielusi nyt on kokenut.” Minä en tosiaankaan voinut heti kertoa näkyäni, sillä tunsin olevani hyvin altis jonkunlaiselle sisäiselle aaltoilemiselle, mikä teki minut epävarmaksi kaikkeen. Kun pahin oli ohitse, kerroin minä kaikki. Hän sanoi olevan erittäin harvinaista, että ensimmäisellä kerralla sai nähdä niin paljon. „Yhden asian tahdon tietää”, sanoin minä, „mitä nestettä oli pikarissa, kun se voi saada aikaan niin voimakkaan vaikutuksen?” Vanhus nousi vastaamatta, otti pähkinänkuoren tahi pikarin ja kaatoi sen sisällön lasiin. „Vettä! Puhdasta vettä”, sanoi hän ja tyhjensi lasin yhdellä hengenvedolla, aivankuin siten vahvistaen sanojaan. Oi, kuinka mieleni keventyi! Siis minun oma sieluni oli ollut silmäkääntäjä ja siihen määrin altis henkisten voimien vaikutukselle, että näkeminen oli tullut todellisuudeksi, näyttäytynyt seuraukseksi sisäisestä tunteellisuudestani. Kuitenkaan — en voinut parhaiten tämän kokemuksen jälkeen! Vanhus lähetti hake-

maan biilin ajaakseni kotiin, mikä minusta oli synnillistä komeutta, mutta minun täytyi tyytyä siihen. Hyvä oli! Kun vedin alas biilin ruudun ja tunsin raittiin ilman soivan, huumaanuin taas ja ruumiini oli pehmeä kuin hyytelö tahi kuten märkä sieni tahi kuten omenasose. Sillä välin kokosin voimani, nousin rappuja ylös ja ponnistellen astuin tohtorin eteiseen. Hän itse seisoj siellä ja nähtävästi odotti minua. Kun hän näki minut, huusi hän käheällä äänellä, „*Blixt — oletko sinä humalassa?*” Minäkö humalassa!!! Se oli niin mieletön ajatus semmoisen puolelta, joka tuntee minut, ettei ollut ihmeellistä, jos purskahdin vapauttavaan nauruun. Mutta minä olin hoiperrellut ja tullut kotiin merimiesaskellilla, sellaisena ei tohtori ollut minua koskaan ennen nähnyt. Huumaus poistui naurun mukana. Me syleilimme toisiamme ja hän veti minut yksityishuoneeseensa. Sitten minä sain kertoa hänelle kaikki alusta alkaen ja nyt kuvaan kirjoittaessani tätä kokemustani kolmannen ja viimeisen kerran. Muistim tarkkuuden vuoksi on ollut hyödyllistä, että olen sen kertonut kaksi kertaa heti sen nähtyäni, niin että, lukijani, voitte olla varmat kuvaukseni täydellisestä täsmällisyydestä.

V.

Tulee aina „seuraavana päivänä”, jos vaikka mitä on tapahtunut. Pääni oli tietenkin hieman kipeä ja kaduin, arvelin olleeni „hävytön” egyptiläisen katsantokannan mukaan. Minun olisi pitänyt odottaa siksi, kunnes olisin *itsestäni* tullut selvänäköiseksi. Minä napsisin mielessäni ja sanoin: „Mitä hyötyä nyt on tietäessäni joutuvani jonnekin itämaille sairashuoneeseen, minä, joka en koskaan vielä ole ollut sairas?”

Näin ajatellessani rauhoituin ja juuri äänettömyyden perusteella ymmärsin aivan selvästi — aivankuin ulkoapäin tulevat — seuraavat sanat: „Ei mitään hyötyä, sanoit sinä. Nyt tiedät, että matkasi johtaa *Egyptiin*, sekä tiedät, että siellä saat kuumekohtauksen.” Tämä vaikutti minuun äärettömästi! En koskaan ole tuntenut lähimainkaan niin voimakasta mielenliikutusta kuin nyt. Minä tiedän nyt — oi, niin

paljon enemmän kuin mitä minulla on oikeus tässä kertoa. Minua huimaa ajatellessani, että noin yhdessä silmänräpäyksessä olen käsittänyt koko kutsumukseni, olen nähnyt oman elämäntyöni aivankuin viivoitettuna sekä että olen seisonut ja tarkannut itseäni aivankuin kolmas persona. Minä olen ennen suoraan sanoen vihannut jonkunlaista predestinatsioni-ajatustakin ja nyt tiedän, että *valinta* on meille *vapaa*. Jumala antaa meille tilaisuuden toimia niin tahi näin, mutta me saamme itse ratkaista. Se että on *kutsuttu*, ei ole samaa, että on *ottanut vastaan kutsumuksen*, sillä kaikkia ihmisiä „kutsutaan”. Mutta useimmat kulkevat omia teitään. Sitävastoin se, joka on kuuliainen kutsumukselle, voi yhdessä tuokiassa nähdä koko Jumalan suunnitelman yhden elämän suhteen ja hän tietää, mitä työtä hänen tulee tehdä.

Minusta tuntuu tällä hetkellä, aivankuin tahtoisin itkeä nähdessäni kuinka tietämättömiä useimmat ihmiset ovat henkisistä elämänkysymyksistä. Oi, ystäväni, totisesti psyykillinen tutkimus on hyvä kasvatusväline, kun se pitää silmämääränään — ja yhtyy — henkiseen tietoon, mikä elämän oman lain mukaan johtaa meidät suoraan Viisauden syliin: „Jumalasta ja Jumalaan.”

BLIXT

Ruots. suom. *A. P.*

Totuuden tunnustaminen ei vielä ole sen toteuttamista; ja mitä kauniimmalta ja ylevämmältä se kuuluu, mitä äänekkäämmin hyveestä tai velvollisuudesta puhutaan, ilman että sen mukaan toimitaan, sitä elävämmin se muistuttaa Kuolleen meren hedelmää.

H. P. Blavatsky

Tulkaat minun luokseni kaikki te, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa!

Kristus

GIZEN SFINKSIN ARVOITUS

Muutamia vuosia sitten kirjoitettiin senomalehdissä okkultisteille hyvin mielenkiintoisesta asiasta, Kairon lähellä sijaitsevasta Gizen sfinksistä, tuosta arvoituksellisesta, jokaisessa katselijassa kunnioitettavaa kammaa herättävästä jättiläispatsaasta. Kerrottiin nimittäin, että egyptologin professori G. A. Reisnerin Harvard-yliopistosta (Boston) oli onnistunut päästä tuon jättiläismäisen kuvapatsaan sisään ja tehdä siellä merkittäviä löytöjä: kuvapatsaan päähän on rakennettu kaksi temppeleistä huonetta ja suunnattoman sfinksin ruumiin sisässä sijaitsee valtava temppeleilaitos, jonka portaat yhdistävät ylhäällä oleviin huoneisiin.

Reisnerin löydöstä kirjoittaa lontoolainen aikakauskirja „The Sphere” (23 p. maalisk. 1913) seuraavasti:

Jo monta vuotta sitten oli huomattu sfinksin pääläessä syvennys. Mutta kukaan ei ollut siihen erikoisesti kääntänyt huomiota, kunnes vihdoinkin nuori amerikkalainen oppinut, prof. Reisner Bostonista, tutki lähemmin asiaa. Tuon syvennyksen oli jo v. 1802 keksinyt pariisilainen maalari ja vaskenkaivertaja parooni Denon, joka seurasi kenraali Bonapartea Egyptiin. Denon ilmoittaa myöhemmin, että hän oli laskeutunut noin 3 m. syvään aukkoon.

Denonin löytämä aukko on sittemmin taas täytetty. Aikaisemmin otaksuttiin, että se ehkä olisi sinne muuttaneitten saaliinhimoisten arabialaisheimojen työtä. Lähemmin tutkittaessa huomattiin tuo aukko liian suureksi tuollaiseen otaksumaan. V. 1835 alkoivat herrat Vyke ja Perring porata sfinksin hartioita ajatellen löytävänsä jonkun käytävän sisään. Mutta kun poraustanko pian sen jälkeen taittui, luovuttiin taas näistäkin yrityksistä.

Professori Reisner arvelee nyt nähtävästi, että ylhäällä päässä oleva aukko voidaan selittää toisella tavalla kuin mitä tähän asti on otaksuttu. Kun nuori oppinut sorvasi veitsellä tässä kohdassa auringon paahtamaa hiekkaa, huomasi hän, että hiekka oli tosin hyvin kovaa, mutta ei kuitenkaan voittamattoman kovaa. Ensiksi hankki hän itselleen oikeuden saada ruveta enemmän kaivamaan kysymyksessä olevaa paikkaa. Se ei ollutkaan mikään helppo asia, sillä Egypt-

tin hallitus ei näyttänyt olevan niinkään valmis myöntämään hänelle tuota arvokasta oikeutta. Sitten oli vielä vaikea asia ratkaistavana. Tuli hankkia tarvittavat työmiehet, löytää ihmisiä, jotka uskaltaisivat käydä käsiksi tuohon erämaata hallitsevaan haltijaan, joka oli ollut heidän ja heidän esi-isänsä syvimmän kunnioituksen esineenä monen sukupolven aikana. Vihdoin onnistui Reisnerin löytää vähemmän taikauskoisten egyptiläisten talonpoikien joukosta pari ihmistä, jotka hän lahjomalla sai palvelukseensa ja vaivaloiseen kaivuutyöhön.

Poistettiin hiekka, joka oli aikaisemmin luotu aukkoon tahi jonka sinne oli tuuli kuljettanut ja kun kaivettiin yhä syvemmälle ja syvemmälle, huomattiin sfinksin päässä peräkkäin kaksi käytävän yhdistämää kamaria, pienemmän ja sen alla suuremman. Ne olivat pieniä temppelein tavoin sisustettuja huoneita. Edelleen löydettiin sfinksin kaulan läpi kulkeva tunneli, joka johtaa valtavaan sfinksin ruumiin täyttävään temppeleihin.

Professori Reisner on selittänyt, että sfinksin päästä löydettyt molemmat huoneet ovat „pyhin” ja „kaikkein pyhin” sekä kuuluvat alhaalla olevaan temppeleihin.

Kuten tiedämme on Gizen sfinksi makaava, luonnollisesta kalliosta hakattu, siivekäs jättiläisleijona, jolla on auringon jumalan Horuksen pää. Egyptologit eivät ole päässeet yksimielisyyteen siitä, kuka sen on rakennuttanut. Ei tiedetä varmasti, olisiko kuningas Menes, Egyptin vanhin historiallinen hallitsija, vaiko kuningas Chafre luonut tuon jättiläispatseen, joka luonnonvoimien ja ihmiskäsien hävityksestä huolimatta tekee katselijaan vielä nytkin valtavan vaikutuksen. On aivan paikallaan, mitä Karl Baedeker Egyptin matkoppaassa kirjoittaa tästä sfinksistä: „Se ilmentää suunnatonta voimaa ja suuruutta; syvämielteisinä katselevat sen silmät etäisyyteen, suu hymyilee lisäksi ja kasvoissa ilmenee suloinen kauneus.”

Mitä sitten todellisuudessa esittää tuo merkillinen olento, jolla on miehenpää, häränniska, leijonan ruumis ja kotkan siivet? Mihin tarkoitukseen on käytetty äskettäin sen päästä löydettyjä huoneita? Tämän kysymyksen ratkaisemiseksi ei egyptologia ole voinut antaa tyydyttävää vastausta ja meidän täytyy kääntyä okkultismin puoleen. Kuulkaamme siis, mitä salatieteellinen tutkimus sanoo siihen.

Selittääksemme noitten huoneitten todennäköistä tarkoitusta täytyy meidän ajatella egyptiläisten mysterioihin vihkimiskulkua. Menot tapahtuivat salaisissa huoneissa ja alkoivat siten, että vihittäväksi kylliksi valmistetun oppilaan saattoi syvään uneen hänen siihen kutsuttu opettajansa. 3^{1/2} päivää kesti tuo uni, jonka kestäessä oppilas voi tehdä tuttavuutta yliaistillisen maailman ja sen asukkaiden kanssa. Näihin menoihin käytettiin nähtävästi huoneita Cheopspyramidin sisässä ja hyvin luultavasti myöskin molempia huoneita sfinksin päässä.

Kuinka okkultismi selittää sitten sfinksipatsaan, tuon niin omituisen inhimillisen-eläimellisen luomuksen?

Ihmiskunnan kehityshistoriassa oli aika, — siitä on jo hyvin, hyvin kauan, jo ennen egyptiläistä sivistysaikakautta, — jolloin milloin fyysillinen ruumis, milloin eetteriruumis, milloin astraaliruumis ja milloin Minä oli voitolla toisiin perusosiin nähden. Tästä vaihtelevasta voitokkuudesta oli seurauksena, että kehittyi vuorotellen ihmisiä, joilla oli fyysillinen ruumis vallalla, ihmisiä, joilla oli eetteriruumis vallalla, ihmisiä, joilla oli astraaliruumis vallalla ja vihdoin ihmisiä, joilla oli Minä erittäin kehittynyt. Siitä johtuvat nuo eri kehitysasteet, joiden nimitykset kohtaamme Ilmestyskirjassa.¹⁾ Me tapaamme härkämäisyysasteen, leijonamaisuusasteen, kotkan- tahi linnunkaltaisuusasteen. Vihdoin niistä ihmisistä, joissa Minä oli erikoisesti voitolla, joissa Minä oli erittäin kehittynyt, johtui olento, jossa kolme muuta ihmistyyppiä olivat jokseenkin sopusuhtaisesti sulautuneet. Tuo olento, jossa siis yhdistyvät kaikki tyypit, on Gizen sfinksin perikuva, jolla on ihmiskasvot ja jonka ruumiissa on härän, leijonan ja kotkan kaltaisuutta.

Tuo sfinksipatsas esittää siis symbolisesti määrättyä ihmisen kehitystastetta, johon egyptiläiset vihityt voivat tutustua vain salatieteellisen tutkimuksen avulla, jota on totuttu nimittämään akaashisista aikakauskirjoista lukemiseksi ja johon vain siihen tarvittavan kehitystasteen saavuttaneen on mahdollista tunkeutua.

LUDWIG DEINHARD

Suom. A. P.

¹⁾ Johanneksen Ilmestys 4: 7.

LÄPIKUULTAVA JALOKIVI

PATANDSHALIN AJATELMAIN SELITYKSIÄ.

VII luku.

Vasta kun kahdeksat joogamääräykset ovat täytetyt ja viidet suuret lupaukset vahvistetut, voi joogi ruveta esineitä tutkimaan. Siinä käytetään kolmea menetelmää „erotettuja, mutta samalla eroittamattomia” ja nämä kolme yhdessä muodostavat mielentilan, jota kutsutaan „samjanaksi”. Sitä ei selvästi voida kääntää englanninkielelle (suomeksi), joten kaikki kääntäjät käyttävät alkuperäistä sanaa. „Samjana” on keino monen salaisen voiman saavuttamiseksi. Niistä on kenties „autuus” ihmeellisin.

Eräs selittäjä sanoo toisen kirjan 42:en ajatelman yhteydessä: „Kun tyytyväisyys on kohonnut korkeimpaan asteeseensa, syntyy joogissa sellainen sisäinen ilo, että ulkonaisen nautinnonesineitten ilo ei vastaa sadatta osaa siitä.” Kun epäpuhtaus ankaran harjoituksen kautta on ruumiista poistettu, kehittyvät ruumiin aistimet täydellisiksi ja herää kyky hienon, salaisen ja äärettömän erottamiseen. Myöskin kyky näkemään pienin atoomi ja mahdottomin joukko.

Tutkimisen hedelmä tai kuulumaton kuiske, jonka sanotaan tarkoittavan hurman ja tai'an käyttöä, on sen jumaluuden näkyvää ilmenemistä, johon hurma ja taika on kohdistettu. Näiden luonteeseen ei ole viitattu, mutta joogia pidetään epäilemättä nyt niin pitkälle kehittyneenä, että hän itse kykenee hankkimaan itselleen tietoa jota hän milloinkin haluaa. Lukijan tulee välttämättä muistaa, että ajatelmat ovat kirjoitetut todellisille tutkijoille. Kolmannessa ja neljännessä kirjassa on joitakin erittäin hämäriä ja vaikeita ajatelmia. Sekin, joka älyllisesti käsittää niiden tarkoituksen, huomaa, että hänen on mahdoton selittää ne toiselle. Pukiessaan salatun henkisen tarkoituksen toisiin sanoihin, huomaa hän, ettei hän sittenkään saa ajatusta selvemmäksi. Ei ole muuta keinoa myöhempien ajatelmien käsittämiseksi, kuin kulkeminen kautta valmistavien joogaharjoitusten, eikä vain niitä ymmärtämällä, vaan kokemalla kaiken sen, mikä piilee vastaavien ajatelmien sanoissa

Se, joka on päässyt ajatuselämän muodostelmien herraksi ja puhdistanut mielensä läpikuultavan jalokiven kaltaiseksi, käsittää kaikki asiat, olkoot ne kuinka hämäriä tahansa. Hän kääntää vain huomionsa epäselvään tai vaikeaan kohtaan ja saa heti siitä valaistuksen. Ne, jotka eivät vielä ole lähteneet tielle tai jotka ovat vain sen alussa, voivat vain toivoa, että valo tulevaisuudessa valkeneisi. Tavalliselle lukijalle jäävät muutamat ajatelmat, jotka selittävät kehittyneitä joogatiloja välttämättä aivan käsittämättömiksi. Vain vihitty voi käsittää niiden merkityksen ja voi sattua, ettei hänkään tajua niissä piilevää opetusta. Ei ole epäilystä siitä, että sanamuotojen epäselvyys on tahallista ja kääntäjät ponnistelevat turhaan selvittääkseen asioita, joita on tarkoitus salata. Miksi ovat nämä säännöt ollenkaan kirjoitetut, voitaneen kysyä. On selvää, että Patandshali muodosteli ne vastauksiksi oppilaittensa kysymyksiin. Lukija kuulee siis vain vuorokeskustelun vastaukset.

Toisen kirjan 51 ajatelmä on esimerkkinä erittäin hämäävästä säännöstä. Sen ymmärtäisi kuitenkin helposti, jos ei sitä lähestyisi ulkoapäin, vaan askel askeleelta olisi sisäistä tietä sitä kohti ponnistellut. Eräs toinen käännös kuuluu: „Neljäs on se, mikä viittaa sisäiseen ja ulkonaiseen esinseen” ja selittäjä arvelee, että se viittaa määrättyyn hengityksen järjestelyyn. Kolmeen muuhun muotoon on hämäävästi viitattu edellisissä ajatelmissa. Dvivedi sanoo näistä kahdesta ajatelmasta: „Se vakavanlaatuinen „pranajaama” jota kutsutaan „khumbakaksi” on sisään ja uloshengittämisen ehkäisemistä huomioonottamatta sisäistä tai ulkonaista asentoa. Siksi huomautetaan 50:ssä ajatelmassa, että sitä harjoitetaan vasta, kun ensimmäinen „udghata” on saavutettu. Tähän tilaan tullessa on harjoitettu pranajaaman neljäs aste. Se käsittelee hengityksen asentoa eri padmojen kiertäessä (lootuskukissa tai hermo- ja gangliakeskuksissa ruumiin eri kohdissa, luvultaan seitsemän) ja johtaa sen hyvin hitaasti, askel askeleelta viimeiseen padmaan, jossa täydellinen samaadhi syntyy. Ulkonaisesti luodaan huomiota hengityksen pituuteen, joka riippuu tattvasta. Kullakin kehityksen asteella kehittyvät erilaiset salaiset voimat. Seuraavassa ajatelmassa sanotaan, että tämän harjoituksen oppi-

mista seuraa valon peitteen hävittäminen. Valolla tarkoitetaan tässä täydellisen passiivisuuden valoa, joka on samaa, kuin sielun valo, aina autuaaksitekevä ja vapaa. Peittäminen riippuu ilmiöelämästä, joka on karman seurausta. „Pranajaamaa” harjoitettaessa häviää tämä peite ja sielun todellinen luonto selviää yhdessä hetkessä ja kaikiksi ajoiksi. Mieli kykenee silloin täysin sulautumaan ajateltuun esineeseen (53:s ajatelma). Sulautuminen syventyy unohtumiseksi ja tulemiseksi siksi asiaksi, mitä ajatellaan. Se on silloin joogatranssia eli samaadhia. Huomataan heti, että samaadhiin sisältyy kaksi määrättyä tajunnantilaa yhtyneinä. Ensimmäinen, itse transsi, on tapahtuman täydellinen unohtaminen. Toinen, merkitsevämpi tekijä, on ajateltavaksi asiaksi tuleminen. Pelkkä passiivinen transsi on vaarallista ja voi johtaa hulluuteen ja syyntakeettomaan mediumisuuteen. On siksi välttämätöntä painostaa samaadhisanan toista merkityspuolta. Nämä kolmet asteet kontemplatsioni, sulautuminen ja transsi ovat itse asiassa kontemplatsionin erilaisia asteita, sillä sekä asia, jota ajatellaan ja ajattelija käyttövälineineen, sekä muut asiat, jotka arvellaan siihen sisältyvän, ovat kaikki olemassa ensimmäisessä. Toisessa ovat olemassa kaikki, paitsi viimeinen. Kolmannessa vain itse asia. Transsi ei kuitenkaan sekään ole täydellistä joogaa, sillä se on vain „sairkalpa” eli tietoista samaadhia, jossa on, millä mielen levätä. Selitettyään samjanaa, johon sisältyy kolme „erotumatonta menetelmää kollektiivisesti määrättyinä”, jatkaa Patandshali huomauttamalla mitä voimia niiden harjoittamisella voitetaan. Useimmat näihin voimiin viittaavat ajatelmat ovat hyvin epäselviä. Kolmannen kirjan 33:s ajatelma sisältää hyvin mieltäkiinnittävän huomautuksen „dshootikseta”, pään valosta. Eräs selittäjä sanoo tästä: „Jokaisessa ruumiissa on pääläella aukko, jota kutsutaan Brahmarandraksi ja se on valoa (dshootis) koska se on valon säiliö. Kuten huoneessa olevasta säteilevästä jalokivestä valo kokoontuu avainreikään, niin valo, jonka mielen loistava sattva levittää, kokoontuu pääläella olevaan, Brahmarandraksi kutsuttuun aukkoon.” Sentähden, kun joogi harjoittaa samjanaa tästä valosta, niin näkee hän kaikki jumalalliset henget, jotka asuvat laajassa avaruudessa maan ja taivaan välillä ja hän katselee heitä ja puhelee heidän kanssaan.

35:ssä ajatelmassa kutsutaan sisäistä elintä „Hridajaksi” ja määritellään erikoiseksi ruumiin osaksi. Tässä osassa on elimen paikka pienessä ylösalaisin käännettyssä lootuskassassa. Kun joogi harjoittaa samjanaa siitä, niin herää hänessä tieto omasta ja muiden mielestä, tieto ihmismielen mielikuvista, himoista ja ajatuksista. Määrätyillä kehitysasteella herää hänessä määrättyjä voimia, levitatsionikyky, näkymättömäksi tulemisen kyky, ilman ruokaa ja juomaa olemisen, mikroskoopillisen pieneksi tulemisen, laajaksi tulemisen, ihmisjoukoksi laajenemisen kyvyt. Samoin ilmenee hänessä kykyjä, joiden avulla hän saa selville maan, ilman, veden salaisuudet.

Mutta sanotaan selvästi, että nämä salaiset voimat ja ihmeelliset kyvyt ovat esteitä tiellä. Ne ovat suurena apuna sille, joka tekee työtä maailman hyväksi, mutta ovat samalla suuria kiusauksia, paljon vaikeammin vältettäviä, kuin fyysillisen elämän kiusaukset. Kun sielun eristyminen on voitettu ja läpikuultava jalokivi heijastaa yksinomaan Korkeinta, niin kaikki nämä kyvyt ja voimat jäävät syrjään. Jos niitä käytetään, tapahtuu se toisten auttamiseksi itsen täydellisessä ja ehdottomassa unohtamisessa. (Loppu.)

MABEL COLLINS

Engl. kiel. suom. K. J.

Moni hyvä ja puhdas teosofi ehkä uskoo ylikuonnollisiin, jopa jumalallisiin „ihmetöihin”, mutta kukaan salatieteilijä ei sitä tee. Sillä salatieteilijä harjoittaa *tieteellistä* teosofiaa, joka perustuu tarkkaan luonnon salaisten voimien tuntemiseen; mutta sellainen teosofi, joka kehittää n.s. „outoja” voimia *ilman* salatieteen valoa, kulkee suorastaan kohti vaarallista mediumisuutta, sillä vaikka hän pitää kiinni teosofiasta ja sen korkeimmista siveellisyyden vaatimuksista, toimii hän pimeässä, vilpittömän mutta sokean uskon nojalla.

H. P. Blavatsky

TIBETTILÄISTEN MESTARIEN TUTTA- VALLISIA TIEDONANTOJA

10. ASTRAALIVALO JA AURA. AJATUKSENSIIRTO.

Astraalivaloa ei ole sekoitettava akaashaan. Akaasha on paljon hienostuneempi aste kosmista eetteriä, joka auringonjärjestelmiä liittää toisiinsa avaruudessa; se on yhtä rajaton kuin alkuperäinen kosminen materia. Astraalivalo on tiiviimpi laji kosmista eetteriä; se se auringonjärjestelmässä vastaa ihmisen n.s. neljättä prinsiippiä (astraaliselua.) Se on paljon eetterisemmänlaatuista ainetta kuin mikään fysiikassa tunnettu. Ehkä saamme siitä käsityksen, jos ajattelemme „säteilevää ainetta” (radiumia).

Vaikka sitä on olemassa kaikkialla avaruudessa, on se kuitenkin tiiviimpää eräiden kappalten ympärillä, riippuen näiden molekyylärisestä vaikutuksesta, ennen kaikkea ihmisen aivojen ja selkäytimen ympärillä. Tämä aura, joka ympäröi hermosoluja ja kanavia, auttaa ihmistä vastaanottamaan ja omaksumaan vaikutteita kosmisesta astraalivalosta. Jollei avaruudessa olisi mitään yhdyssidettä, joka kelpaisi henkiseksi johdoksi eri ihmisten välillä, ei olisi näiden kesken mikään ajatuksensiirto mahdollinen. Sitäpaitsi saattaa adepti välittömästi huomioida astraalivaloa.

Lapsilla, joiden aura on toimeton, koska ne eivät vielä työskentele itsenäisesti henkisesti, on tämä aura maidonkarkainen väriltään; mutta täysikasvaneilla henkilöillä on aina nähtävissä paitsi tuota pohjaväriä toisiakin värejä, vihreätä, punaista, sinistä j.n.e., riippuen kulloinkin elimistön älyllisten, siveellisten ja henkisten ominaisuuksien laadusta. Kun toisen aurassa on värejä, jotka eivät sopusointuisasti suhtaudu toisen auran väreihin, tulee ajatuksensiirto ehkäistyksi, mutta kun on olemassa molemminpuolinen harmonia ja mieli on passiivinen, saattaa tuommoinen henkinen ajatuksensiirto tapahtua henkilöiden kesken kuinka pitkien välimatkojen päästä tahansa.

Jokaista ajatusta seuraa myös rinnakkaisilmionä fyysillinen prosessi, jota voidaan nimittää hermonesteen muunnok-

seksi, lisäksi vallitsee läheinen yhteys varsinaisen hermonesteen ja sitä ympäröivän auran välillä. Tällä auralla on oma molekyyläärinen rakenteensa, samoin kuin luonnossa jokaisen muunkin kappaleen auralla on oma erikoisrakenteensa. Tätä auraa sanotaan ihmisen „oodi-säteilyksi”. Kaikkien aurojen perusta on maailman magneettinen fluidumi ja sentähden ne ovat sille sukua. Jokainen ajatus vaikuttaa aivoista ja hermoista lähteviin hermovirtauksiin. Täten aikaansaadaan väräilyjä, jotka leviävät niiden kanssa kosketuksessa olevaan astraaliseen fluidumiin. Nämä väräilyt vaikuttavat ajattelijan aivoja ympäröivään oodi-auraan ja siirtyvät vastaanottajan aivoihin. Väräily synnyttää tällöin jonkinlaista liikuntaa vastaanottajan aurassa ja hermonesteessä ja siirtyy tämän kautta aivoihin. Jos ei tahto ole kyllin voimakas antaakseen määrätyn suunnan väräilylle astraalisessa fluidumissa, on sen ohella ruumiillinenkin kosketus tarpeen. Jos silloin on olemassa jonkunlainen magneettinen sympatia molempien henkilöiden kesken tai jos ei ainakaan mitkään luotaan työntävät voimat vaikuta häiritsevästi, niin siirtyy toisen ajatus toiseen väräilyliikkeiden samankaltaisuuden nojalla; sillä saman liikunnan tapahtuessa molemmissa aivoissa, on molemmissa vaikutuskin sama, kun hermonesteen määrätynlainen liikunto edustaa toisen hengessä määrättyä miellettä, synnyttää sama liikunto saman kuvan toisenkin tajunnassa.

(Jatk.)

Saks. suom. P. E.

TIEN VARRELTA

Miksi uskon jälleensyntymiseen? Tämän otsakkeen alla panemme nyt toimeen kiertokyselyn kaikkien niiden Ruusu-Ristin lukijoiden kesken, jotka uskovat jälleensyntymiseen. Luonnollisista syistä emme kuitenkaan kyselyllämme käänny ensi kädessä niiden puoleen, jotka järkiperusteiden, filosofisen ajattelun nojalla uskovat, että ihmisen elämä jää ratkaisemattomaksi arvoitukseksi, ellei sitä katsota renkaaksi säännöllisesti uudistuvain ruumistusten ketjussa, sillä näistä asioista saamme seikkaperäisesti lukea teosofisessa kirjalli-

suudessa; vaan käännyimme ennen kaikkea niiden, joskin harvojen, puoleen, joilla on mielestään omia kokemuksia, olivatpa ne fyysillisiä tai ylifyysillisiä — tästä tai toisesta maailmasta kotoisin, — joihin nojaten he uskovat itse eläneensä ennen nykyistä elämäänsä maan päällä. Voimme vakuuttaa, että Ruusu-Ristin lukijakunta on tottunut tällöisiä asioita kuulemaan ja pohtimaan ja että se suurimmalla kunnioituksella ja kiitollisuudella osaa suhtautua senlaatuisiin kertomuksiin. Ei siis kenenkään tarvitse arkailla omien salaisuuksien paljastamista: nimi voi aina pysyä yksin toimituksen tiedossa ja alkukirjaimet riittää julkaistavaksi. Tämä on kuitenkin työtä totuuden kunniaksi, johon pyydämme ystäviämme osaa ottamaan!

Rajan takaa. Tämän otsakkeen alla tulemme edelleenkin julkaisemaan tosikertomuksia unista, näyistä y.m. yliaistillisista kokemuksista, jotka osoittavat, että on olemassa näkymätön maailma asujamineen tai salattuja voimia „elävässä” ihmisessä. Pyydämme siis, että lukijamme yhä lähettävät toimitukselle selontekoja tämänlaatuisista asioista.

Ruusu-Risti-esitelvät Helsingissä. Pekka Ervastin esitelvät Eldorado-teatterissa ovat säännöllisesti jatkuneet sunnuntaisin klo 12. Marraskuun 21 p:n aihe oli *Aleksis Kiven „Seitsemän veljestä”*, joulukuun 4 p:n *Pyhän Graalin legenda* ja 11 p:n *Pyhän Graalin salaisuus*.

Ruusu-Ristin iltama ynnä myyjäiset joulukuun 8 p:nä klo puoli 8 illalla Bulevardin 7:ssä muodostui tunnelmikkaaksi, virkistäväksi ja Ruusu-Risti-seuran taloutta edistäväksi tilaisuudeksi. Pikkuarpajaisissa voitti punapukuisen nukan, joka oli arpajaisten ainoa voitto, muuan rouva, joka oli nähnyt samansuuntaisen unen edellisenä yönä. Ruusu-Ristin Ompeluryhmä ansaitsee suuret kiitokset uhrautuvasta työstään.

Amerikan Suomalainen, New-Yorkissa äsken perustettu viikkolehti, on säännöllisesti lähettänyt meille numeronsa, josta lausumme sille lämpimät kiitoksemme. Lehti on vilkkaasti toimitettu ja sisältää joka numerossaan erikoisen teosofisen osaston. Sen hinta Suomeen tilattuna on 4 dollaria. Osoite: 110 E. 125 st. New-York, N. Y., U. S. A.

Rakennusaineita
Rautatavaroita
Taloustavaroita

Työkaluja
Öllyjä, Värejä
Faneeria y. m.

myy tukussa ja vähittäin

Helsingin Rakennusainekauppa Oy.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55, " 59 06
Eerikinkatu 22, " 57 58
L. Viertotie 44, " 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh- 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 22

Kuopion Teosofinen Yhdistys „VIPUNEN“

Esimies: H. Keinänen. Lainakirjasto ja teosofinen kirjakauppa Musiikki- ja Paperikaupassa, Kauppak. 47

Menestymisen ehto

kirj. ORISON SWETT MARDEN

on kirja, jota ei kukaan saa jättää lukematta. Se on välttämätön jokaiselle ihmiselle, joka kaipaa uutta uskoa elämäänsä, jokaiselle, joka tahtoo, että hänen elämänsä olisi onnellinen, rikas, valoisa, jokaiselle, joka toistenkin parasta katsoo. Ostaa kirja lähimmästä kirjakaupasta! Lukekaa ja oppikaa!

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Niivolaink. 19, Puh. 34 97

HJ. TAMMILEHTO OY.

HELSINKI
VILHONK. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6 HELSINKI Puhelin 99 17
Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

EMMI LEHTISEN PARTURILIIKETTÄ

TAMPERE :: PUUTARHAKATU 12 B
SUOSITELLAAN

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

OY. PAASONEN & C:o AB.

VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Suuri varasto englantilaisia ja kotimaisia kangaita ja lisätarpeita erittäin halpoihin hintoihin

Kaikellaista räätälintyötä suoritetaan

Ruusu-Risti

Okkultinen Aikakauskirja

Ent. „Tietäjä”, perust. 1905

Toimittaja
Pekka Ervast

Kahdeksastoista vuosikerta 1922

Keravalla 1922
Keravan Kirjapaino

Sisällysluettelo:

	Siv.
<i>Ervast, Pekka,</i> Joulun sanoma	296
„ Mrs. Tingley Helsingissä	123
„ Muistelmia menneiltä vuosilta, I—VII 3, 52, 70, 105, 150, 215, 302	
„ Olemmeko käsittäneet oikein? I—12 168, 196, 229, 267	
„ Pieni Ruusu-Risti-katekismus I—IV 21, 42, 80, 135	
„ Ruusu-Risti 1923	289
„ Ruusu-Risti-seura	319
„ Tien varrelta 32, 64, 95, 128, 160, 192, 224, 256, 288, 320	
„ Toimittajalta 1, 33, 65, 97, 129, 161, 193, 225, 257, 290	
„ Uusia kirjoja	318
<i>Erämies,</i> Voita, Ihminen, mitä haluat	316
<i>Frater Roseae Crucis,</i> Kristus ja teosofinen liike	38
„ Valon ja varjon veljet	100
<i>G., U. E.,</i> Aineeton aika, runo	248
<i>Hannula, J. R.,</i> Kaksi tietä	206
„ Kirjallisuutta	222
„ Luomisen voimavipu	273
„ Miksi minusta tuli teosofi	299
„ Minkä osan sinä valitset?	179
„ Mitä minulta puuttuu?	140
„ Valkoisen ja mustan veljeskunnan osuus sodassa	244
„ Ystävien kirjeenvaihtoa sodasta ja veljeydestä 40, 115	
Kirjeitä toimitukselle	61
<i>Korpi, F.,</i> Viisaus enemmän talteen	126
<i>Kryshanovskaja</i> Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä 14, 47, 85, 117, 184, 211, 248, 276	

	Siv.
<i>K., S.,</i> Kukka, runo	265
” Uusia kirjoja	281
Kuinka ihminen kuolee	51
Kuinka kaksi munkkia rukoili	316
<i>M., A. R.,</i> Erakko, runo	311
<i>Marjatta,</i> Kirje Marjatta-ryhmän jäsenille	188
Miksi uskon jälleensyntyymiseen, I—VI:	
<i>Battista, Florindo,</i> I	29
<i>J., C.,</i> V	146, 190, 218
<i>K., E.,</i> IV	121
<i>Lambrecht, Thomas,</i> III	91
<i>Salutas, Pia,</i> VI	280
<i>Yksin maailmassa,</i> II	60
Rajan takaa	31, 63, 90, 156, 220, 253
<i>Ronimus, Rafael,</i> Kaipuu, runo	298
” Veljeskunnan vanhin	141
<i>Schiller, Fr.,</i> Jumalalle, runo suom. A. F—én	59
<i>Sn—, J.,</i> Jouluku	295
” Uusia kirjoja	318
Teosofista Seuraa arvostellaan. Ote B. P. Wadian kiertokirjeestä	239
Tibettiläisten mestarien tuttavallisia tiedonantoja	26
<i>T. O.,</i> Ruusu-Ristille	317

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

TAMMIKUU

N:o 1

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk. 50: —, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

TAMMIKUU 1922

N:o 1

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	1
Muistoja menneiltä vuosilta, I, <i>Pekka Ervast</i>	3
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä (jatk.), <i>Kryshanovskaja</i>	14
Ystävien kirjeenvaihtoa sodasta ja veljeydestä, I, <i>J. R. Hannula</i>	19
Pieni Ruusu-Risti-katekismus, I, <i>Pekka Ervast</i>	21
Tibetiläisten mestarien tuttavallisia tiedonantoja (jatk)	26
Miksi uskon jälleensyntymiseen? I	29
Rajan takaa	31
Tien varrelta	32

OY. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

TAMMIKUU 1922

N:o 1

Toimittajalta.

»Onpa Ruusu-Risti nyt tullut ohueksi!» huudahtavat lukijat, saadessaan käsiinsä tämän tammikuun numeron.

»Tämmöisenäkö se nyt aikoo ilmestyä tänä vuonna?»

Niin, rakkaat ystävät, vastaan kysymykseenne, tämmöisenä se nyt ainakin toistaiseksi tulee ilmestymään. En voi antautua samaan seikkailuun kuin viime vuonna, en uskalla enää tehdä niin haaveellisia laskelmia kuin syksyllä 1920, jolloin kuvittelin, että Ruusu-Risti v. 1921 saisi vähintään kaksi tuhatta tilaajaa, mutta mahdollisesti kolme tuhatta! Ja Ruusu-Ristin ilmestyminen viime vuonna 64-sivuisena olisi hyvin kannattanut vasta kolmella tuhannella tilaajalla. Nyt täytyy minun alottaa toisesta päästä: Ruusu-Risti toivottavasti saa edelleenkin pitää ne yhdeksän sataa à tuhat tilaajaa, mitkä sillä viime vuonna oli, ja niiden turvissa kannattaa painattaa Ruusu-Risti tämän kokoisena. Mutta sen kyllä voin luvata, että jos tilaajamäärä nousee edes kahteen tuhanteen, tulee Ruusu-Ristikin ilmestymään sitä paksumpana. Muutamat tilaajat ovat ystävällisesti maksaneet vuositilauksestaan kaksi ja kolmekin kertaa enemmän kuin mitä Ruusu-Ristin hinnaksi on määrätty, ja heidän avustuksensa otan kyllä laskuissani lukuun. En siis tahdo painaa sitä kiintoajatusta lukijain ja tilaajain mieliin, että Ruusu-Ristin koko kerta kaikkiaan on määrätty: päinvastoin se voi suureta ja kasvaa, jos tilaajamäärä nousee.

Mutta eihän paperimäärä ja painomuste ole ainoa

vastike, minkä aikakauskirjan tilaajat toivovat ja odottavat rahoilleen: totta kai he ennen kaikkea asettavat toivomuksia ja vaatimuksia sille sisällölle, joka tuohon paperimassaan niin sanoaksemme ruumistuu. Tässä suhteessa taas tahtoisin parhaimman kykyni mukaan palvella sitä ystäväpiiriä, joksi aina lukijoitani kuvittelen.

Ehken sittenkään olisi uskaltanut ajatella semmoista ohjelmaa tämän vuoden Ruusu-Ristille, jommoisen toteuttamista olen pannut alulle jo tässä numerossa, jolleivät lukuisat tilaajat olisi ilmaisseet minulle seuraavaa mielipidettään: »anna Ruusu-Ristin ilmestyä pienempänä — kuinka pienenä tahansa — mutta kirjoita itse enemmän! Kirjoita muutakin kuin Toimittajalta! Anna aikakauskirjan olla sinun puhetorvenasi!»

Tähän kehoitukseen nojaten aion nyt todella — mikäli minulla aikaa ja voimia riittää — »kirjoittaa enemmän.» On minulla useampia kirjoitussarjoja mielessä, joista toistaiseksi panen paperille joitakuuta muistelmiani menneiltä vuosilta ja pienen esoteeris-kristillisen katekismusluonnoksen. Tervetulleita — ovat monet lukijat väittäneet — olisivat myös seikkaperäiset selonteot Helsingin-luennoistani; ehkä siihenkin asiaan tulevaisuudessa voidaan palata.

Tietysti en aio täyttää koko Ruusu-Ristiä omilla kirjoituksillani. Kryshanovskajan mieltäkiinnittävä kertomus »Supramatin vierailusta kaukaisessa tähdessä» jatketaan loppuun, niin ikään »tibetiläisten mestarein tuttavalliset tiedonannot.» Sitä vastoin saa Lévin »Suurten mysterioiden avain» odottaa vuoroaan, kunnes Ruusu-Risti mahdollisesti kasvaa kokonsa puolesta: ei näet vastaisi tarkoitusstaan julkaista tuosta kirjasta kovin pieniä paloja kerrallaan. Mutta kirjeenvaihto jälleensyntymisestä ja henkimaailmasta on saava sijaa lehden palstoilla, kuten viime joulukuussa ilmoitin, mikäli lukijoilla riittää kertomista niistä asioista.

Ja niin lähetän nyt maailmalle tämän tammikuun numeron 1922, toivoen sille suosiollista vastaanottoa lukijain taholta, ja toivottaen kaikille Ruusu-Ristin lukijoille ja ystäville paljon, paljon onnea ja hyvää äsken alkaneelle uudelle vuodelle.

Muistoja menneiltä vuosilta.

Vuonna 1915 sisälsi Tietäjä sarjan »P. E:n teosofisia muistelmia», jotka jatkuivat läpi vuoden ja äkkiä loppuivat XII:een lukuun seuraavan vuoden maaliskuun numerossa. Aikomukseni oli kyllä ollut niitä jatkaa, sillä olin vasta päässyt muutamiiin kokemuksiini vuonna 1898, kun syistä, joita en enään tarkoin muista, päätin keskeyttää kertomukseni. Ehkä esitykseni pohjasävel oli käynyt siksi intiimin personalliseksi, etten enää rohjennut edetä samassa äänilajissa. Olinhan paljastanut omasta henkisestä kehityksestäni sellaisia yksityisseikkoja, joita ei tavallisesti kuuluteta maailmalle. Uskoin kyllä puhuvani ystäville ja veljille, jotka minua ymmärsivät, mutta lienen sittenkin äkkiä tuntenut, että jos vielä niistä asioista jatkan, päästän sekä tunnetut että tuntemattomat lukijani liian lähelle sisäistä itseäni. Ja sen tähden lienen keskeyttänyt kirjoitukseni.

Nyt ei olekaan tarkoitukseni kääntää lukijaini huomio omaan sisäiseen kehitykseeni, enkä siinä mielessä ryhdy muistelmiani jatkamaan. Nyt tahtoisin kertoa joitakuita hajanaisia muistoja toisista henkilöistä ja ulkoisista tapahtumista ja ainoastaan sen verran koskella personallisia asioita kuin kertomuksen ohella on välttämätöntä tai mieltäkiinnittävää. Että näissäkin uusissa muistelmissa tulen joskus puhumaan yliaistillisista tai »yliluonnollisista» asioista, ei ole vältettävissä, kun kerran on kysymys minunlaiseni henkilön kokemuksista, joka noita asioita olen valinnut elämäntutkimukseksi.

En näissä uusissa muistelmissa ehdottomasti noudata aikajärjestystä. Valitsen aiheen kerrallaan ja kerron siitä, oli se sitten tapahtunut vaikka ajassa myöhemmin kuin joku toinen asia, josta perästä päin kerron. Kuitenkin aion tietysti varustaa muistelmani asianomaisilla aikamääräyksillä.

Tahdonpa alottaa kertomalla muutamista spiritistisistä kokemuksistani.

I.

Rouva Abend Berlinistä.

Vuosisatamme alkuvuosina vietin — puhuakseni koulukielellä — lukukaudet säännöllisesti Ruotsissa, jossa tein teosofista työtä puhujana ja kirjailijana. Olin voittanut paljon ystäviä ja suosijoita ruotsinmaalaiden teosofien joukosta ja sikäläisen Teosofisen Seuran vaikutusvaltaisimmat henkilöt ylisihteeristä lähtien toivoivat hartaasti, että olisin kokonaan muuttanut Ruotsiin ja suorastaan astunut Teosofisen Seuran palvelukseen. Syksyllä 1901 nämä toivomukset ottivat kiinteän muodon: minulle esitettiin tarkka, seikkaperäinen ehdotus työvelvollisuuksineen ja palkkaetuineen. Jouduin tuntuvaan ristiriitaan, sillä tukholmalaisten ystäväni parissa viihdyin erinomaisesti ja köyhälle, alkavalle kirjailijalle oli jonkun verran houkuttelevaa ajatella pääsevänsä »varmalle pohjalle» taloudellisesti. Varsinkin Ruotsin T. S:n ylisihteerin, insinööri Knös oli väsymätön todistaessaan minulle, mitä hyötyä semmoisesta askeleestani olisi sekä Ruotsin silloiselle että Suomen vastaiselle teosofiselle liikkeelle. Toiselta puolen sydämeni vastustamattomasti veti minua Suomeen; olin saanut päähäni, että Suomessa oli alotettava teosofinen liike suomen kielellä, enkä käsittänyt, mitä hyötyä olisi sen asian lykkäämisestä. Ja lisäksi tuli, että aina olin pelännyt sitoa itseäni minkäänlaisiin tehtäviin, joista palkkaa juoksis; olin luonnostani »vapauden» intoilija. Vastasin sentähden aina välttävästi ystäväni kysymyksiin ja lykäsinkin lopullisen päätöksen teon tuonnetuksi.

Eräänä sateisena ja synkkänä lokakuun iltana, kun ei ollut erikoista tehtävää, päätin käydä tervehtimässä prinsessa Karadjaa. Olin pari kertaa ennen tavannut tätä eloisan intelligenttiä ja henkevää naista, jonka nimi siihen aikaan oli kaikkien huulilla, koska hän oli suurta huomiota herättänyt mediumistis-spiritistisillä kirjoillaan ja kirjoituksillaan. Viimein käydessäni hänen luonaan insinööri Knösin seurassa olin saanut prinsessan ystävällisen kutsun »tulla pian uudestaan».

Prinsessa, joka oli leski, asui kahden lapsensa kanssa suuren kivimuurin toisessa kerroksessa Blasieholmalla Nybro-lahden rannalla lähellä soitannollista akademiaa. Soitettuani ovikellolle sain ilokseni tietää palvelijattarelta, että hänen emäntänsä oli kotona.

Prinsessa tuli minua vastaan salongissa vilkkaalla ja ystävällisellä tavallaan.

— Sepä sattui oivallisesti! hän huudahti. — Nyt saatte tehdä mielenkiintoisen tuttavuuden. Täällä vierailee paraikaa rouva Abend miehineen Berlinistä . . . Tehän muistatte: rouva Abend, materialisatsioni-mediumi josta viime käynnillänne oli puhetta? Varsinaista istuntoa ei tänä iltana ole, mutta pannaan toimeen pieni privaattiseansi pöydän kanssa.

Ihastuin suuresti, sillä en ollut koskaan ennen edes nähnyt oikeata spiritististä mediumia, joka saattoi välittää yhteyttä henkimaailmassa olevien vainajien ja fyysisesti elävien välillä. Teosofina olin niistä asioista yhtä ja toista lukenut, mutta mieleeni oli jäänyt epävarmuus: edellyttäen, että ilmiöt sinään olivat tosia, kuka takasi, että niitä aiheuttivat todelliset vainajat? Eikö voinut olettaa, että mediumin omat yliaistilliset voimat yhdessä läsnäolijain ajatusten ja toivomusten kanssa saivat aikaan n.s. spiritistisiäkin ilmiöitä? Mitä mediumisuuteen tulee, en ollut aivan kokematon. Yleinen seuraleikki lapsuudessani ja nuoruudessani oli n.s. ajatus-tenluku. Silmät peitettiin siltä, joka oli mediumina, jokin esine kätkeettiin, ja kaksi henkilöä asettui mediumin rinnalle, pitäen häntä kädestä ja ajatellen kiinteästi kätettyä esinettä. Kauan ei kestänyt, ennenkuin mediumi lähti liikkeelle, vetäen mukaansa taluttajansa, ja hapuilen löysi kätketyn esineen. Tehtävä saattoi välistä olla erittäin vaikea ja monimutkainen, ja kerran olin nähnyt mediumin, joka ei tarvinnut taluttajia ollenkaan. Hän kosketteli kuin ohimennen »ajattelijointa» ja lähti sitten juoksemaan omin päin, vaikka silmät olivat peitettyinä. Uskomattoman nopeasti ja täysin onnistuen hän joka kerta suoriutui tehtävästään. Olin myös pari kertaa nähnyt mieltäkiinnittäviä ja onnistuneita hypnoottisia

kokeita, joten en suinkaan epäillyt ihmisessä piilevien yliaistillisten kykyjen olemassaoloa, vaikken olisi ottanut lukuunkaan omia okkulttisia kokemuksiani, joista varhemmin olen kertonut. Mutta, kuten sanottu, suoraanaista spiritististä ilmiötä en ollut nähnyt.

Istuimme avarassa salissa vilkkaasti keskustellen — läsnä olivat paitsi prinsessan lapset (kaksitoistavuotias poika ja hänen nuorempi sisarensa) eräs vanha Kommendööri Christensen rouvineen ja muuan neiti Starck, — kun herra ja rouva Abend astuivat sisään.

Nousin tervehtimään ja huomasin, että mitä runollisia mielikuvia minulla mahdollisesti oli ollut niin »henkevästä» olenosta kuin oikeasta mediumista, ne heti haihtuivat kuin tuhka tuuleen, sillä edessäni seisoi lyhytkasvuinen, tanakka ja kaikkea muuta kuin yliaistilliseltä näyttävä berliniläinen työläisvaimo. Miellyttävästi vaikutti kuitenkin sekä hänessä että hänen — niinikään pienikasvuisessa — miehessään heidän molempien vaatimattomuus ja yksinkertaisuus, joka ilmeni sekä puvussa että sanoissa ja eleissä. Seurustelu ja liikkuminen sivistyneissä ja ylhäisissä piireissä ei nähtävästi ollut turmellut heidän luonnollisia vaistojaan. Näkyi, että he uskoivat korkeaan tehtäväänsä.

Pitkiä puheita ei tarvittu, ennenkuin rouva Abend suostui antamaan pienen pöytäseansin. Ja koska prinsessa selitti, että minä ensikertalaisena saisin ensimmäisenä puhutella henkiä, en tietenkään pannut vastaan, vaikken liioin hämmästyksessäni tienyt, mitä tehdä tai mitä kysyä hengiltä.

Pöytä oli n.s. geridongi, pieni, pyöreä, yhdellä, alapäässä kolmihaaraisella keskusjalalla seisova huonekalu, jota käytettiin yksinomaan tämänlaatuisiin tarkoituksiin. Prinsessa oli sen teettänyt mustasta kiiltopuusta ja sen levyyn oli kaiverrettu ja kirjoitettu kaikenlaisia salaperäisiä kuvioita. Prinsessa kehui sitä herkäksi ja palveluhaluiseksi.

Mystillinen pöytä asetettiin rouva Abendin ja minun väliin, ja molemmat laskimme sille toisen kätemme. Huone oli täydellisesti valaistu.

Jos minä tottumattomuudessani olin epätietoinen, mitä kysymyksiä asettaisin hengille, ei mediuni sitä ollut. Hän ryhtyi heti niitä puhuttelemaan, eikä minun tarvinnut kuin kuunnella.

— Ihr lieben jaista (Ihr lieben Geister), te rakkaat henget, hän alotti aito berliiniläisellä murteellaan, ja sitten seurasi täydellinen poliisitutkimus minun perheoloistani.

— Kuinka vanha tämä nuori herra on?

— 25 vuotta, vastasi pöytä.

Vastaus tuli sillä tavalla, että mediumi tottuneella vauhdilla laski »yksi, kaksi» j.n.e. ja pöytä kallistui, kun hän lausui 25.

— Elävätkö hänen vanhempansa?

— Ei.

Kieltävä vastaus osoitettiin yhdellä, myöntävä kahdella tai useammalla ikäänkuin iloisella nyökkäyksellä. Nimet ja sanat saatiin tavailemalla siten että mediumi luetteli kirjaimet aakkosjärjestyksessä, jolloin pöytä kallistui tarkoitetun kirjaimen kohdalla.

— Koska hänen isänsä kuoli? Sano päivä, kuukausi ja vuosi. Koska isä oli syntynyt? Koska äiti kuoli? Koska äiti oli syntynyt? Mikä oli äidin täydellinen tyttönimi? Onko tällä herralla sisaruksia? Montako veljeä? Montako sisarta? Mitkä ovat veljen kaikki nimet? Sisaren kaikki nimet? Koska veli on syntynyt? Koska sisar? Y.m.

Jokaiseen kysymykseen annettiin vastaus viipymättä, empimättä. Pöytä ei hetkeksikään ollut epätietoinen. Se tiesi vastauksen, ennenkuin minä olin ehtinyt ajatella sitä valmiiksi. Ja vastaukset olivat poikkeuksetta täysin oikeita. Ei pienintäkään erehdystä.

Kerran luuli mediumi itse saaneensa väärän tiedonannon, ja tämä tapahtui, kun hän kysyi minun omaa etunimeäni, jota ei esittelyssä oltu mainittu.

— P . . . e . . . k . . . k . . . a, tavaili pöytä.

— Aber, Ihr lieben Geister, huudahti rouva Abend surkealla äänellä, — das ist ja Unsinn! Das ist doch kein Name! (Tuohan on järjetöntä, tuohan ei ole mikään nimi!)

Pelkäsin jo, että mediumi saisi itkukohtauksen, ja riensin ilmoittamaan, että se oli nimeni.

Minun täytyi myöntää olevani hämmästynyt, iloisesti ja onnellisesti hämmästynyt, sillä enhän ollut mikään materialisti enkä kieltäjä. Olinhan lukenut ja kuullut puhuttavan mediuimein petollisuudesta ja olin sydämeistäni onnellinen saadessani todeta, että tässä ainakin oli yksi, josta vilppi oli yhtä kaukana kuin helvetti taivaasta. Sillä mikään humbugi ei ollut mahdollinenkaan.

Ilmiöllä oli kaksi puolta, fysikaalinen ja älyllinen. Fysikaalisesti se jo loukkasi tunnetuita luonnonlakeja: kallistuessaan pöytä näet nousi mediumin puolella. Rouva Abend ei sitä nostanut, ei käsillään eikä jaloillaan. Hän istui sivuttain pöytään ja hänen ja hänen jalkansa olivat lattialla kaikkien nähtävinä. Minä en sitä omalla puolellani painanut alas, käteni lepäsi kevyesti pöydällä, ja joka kerta kun pöytä kallistui jäi käteni silmänräpäykseksi ilmaan. Pidin erikoisesti varalle, etten millään tavalla aiheuttanut pöydän liikuntaa, sillä ainoa haluni ja pyrkimykseni oli tietää totuus.

Mikä siis sai pöydän kallistumaan? Jokin tuntematon luonnonvoima, ehkä jokin mediumissa piilevä salainen kyky.

Mutta ilmiöllä oli intellektuaalinenkin puolensa. Tuo tuntematon luonnonvoima ei ollut sokea, ei hapuilut pimeässä. Sillä oli järkeä ja tietoa, se osasi vastata kysymyksiin matemaattisen tarkasti ja oikein. Mistä siis sen äly oli kotoisin? Ammensiko se tietonsa rouva Abendin aivoista? Mutta tavallisella inhimillisellä tavalla rouva Abend ei ollut noita tietoja hankkinut. Hän oli vastikään saapunut Berlinistä, ja minä olin hänelle tuiki tuntematon suomalainen nuorukainen. Ei liioin ollut ajateltavissa, että prinsessa Karadja olisi hankkinut hänelle noita tietoja. Kukaan ei Ruotsissa tuntenut minun perheolojani ja omaisiani — ja keneltä ja koska olisi prinsessa hommannut tietoja Suomesta? Ja koska rouva Abend olisi ehtinyt oppia ne ulkoa? Eihän prinsessa tiennyt, koska kävisin hänen luonaan — tai kävisinkö ollenkaan. Tuommoiset ajatukset ja edellytykset olivat

minusta muuten yhtä hävyttömiä kuin järjettömiä, ja työnsin ne luotani ilman muuta.

Jällelle jäi vain yksi mahdollisuus: jos yksityiskohtaiset tiedot minun sukulaissuhteistani löytyivät median min tajunnasta, oli hänen täytynyt ne saavuttaa yliaistillista tietä »yliluonnollisin» keinoin.

Epäilemättä kaikki tiedonannot olivat sitä laatua, että minä saatoin kontrolloida niiden todenperäisyyttä; toisin sanoen: kaikki nuo tiedot löytyivät minun tajunnassani. Jos ne nyt olivat median aivoissa, olivat ne siirtyneet sinne yliaistillisella tavalla.

Semmoinen tapa olikin olemassa, ja se oli telepatia. Telepatia eli kaukovaikutus oli tunnustettu ilmiö. Telepatista tietä rouva Abend siis saattoi lukea kaikki vastaukset minun tajunnastani.

Ilmiön älyllinen puoli ei näin ollen tarjonnut voitattomia vaikeuksia, jos vain tyydyttävästi osasi selittää sen fyysillisen mekanismin, ja minun loppupäätökseni oli: ilmiö oli mediumistinen, mutta ei todistetavasti spiritistinen, s.o. henkiolennon läsnäolo ei ollut ehdottomasti varma . . .

Toisia oli jo siirtynyt minun paikalleni. Prinsessa oli puhutellut henkiä ja todella tehnyt itse kysymyksiä, hänen poikansa oli tehnyt samoin, ja neiti Starck, ja minä yhä askartelin aatoksissani ilmiön teoreettisen puolen kanssa ja kysyin itseltäni, millä tavalla saisi todistetuksi, oliko läsnä henkiolentoja vai eikö ollut. Äkkiä luulin löytäneeni keinon.

— Anteeksi, kysyin, kun sattui paussi istunnossa, — saisinko vielä koettaa kerran?

Ja kun tähän auliisti suostuttiin, lisäsin:

— Saanko tehdä kysymyksiä kielellä, jota ei kukaan läsnäolijoista ymmärrä?

— Varsin mielellään, vastasi rouva Abend ystävällisesti, — henget ymmärtävät kaikkia kieliä.

Ja prinsessa ehätti selittämään, että hengille oli tehty kysymyksiä hänen läsnäollessaan ainakin venäjäksi ja hebreaksi, joista kielistä rouva Abendilla ei ollut aavistustakaan.

— No hyvä, sanoin iloisesti, — tahdon puhutella henkimaailmaa suomen kielellä.

Suuresti uteliaana ja jännitettynä istuin pöydän ääreen. Rouva Abend näytti intresseeratulta, mutta läpeensä rauhalliselta. Ei kukaan aavistanut, mikä hämmästyttävä todistus heti saataisiin.

— Ymmärrättekö suomea? Onko täällä ketään läsnä, joka tahtois puhua kanssani?

Niin kuului ensimmäinen kysymykseni, ja pöytä vastasi heti myöntävästi.

— Onko se isä?

— Ei.

— Onko se isoäiti? (Isoäitini, leskitohtorinna Augusta Ervast oli kuollut samoihin aikoihin kuin isäni, pari vuotta ennen istuntoa.)

— Ei.

— Onko se täti Emelie? (Neiti E. Törnroos, äitini sukulainen, oli kuollut keväällä 1901.)

— Ei.

— Ken se sitten on? Ei suinkaan se ole äiti? (Äitini oli kuollut jo 1884.)

— Ei.

Nyt järkeni nousi pystyyn.

— No sitten en osaa arvata! Sano itse kuka olet.

Ja silloin — oi ihmeitten ihme — mediumi rupeaa luettelemaan kirjaimia aakkosjärjestyksessä, niinkuin oli tapana, kun oli saatava sanallinen vastaus, ja pöytä tavailee:

— S . . . e . . . t . . . ä . . .

— Herranen aika, huudahdin keskeyttäen, — onko se Ville-setä?

— On, on, vastasi pöytä riemuissaan.

Ville-setä, maisteri August Vilhelm Ervasti, jonka seurassa olin tehnyt Lapin matkan kesällä 1895, oli kuollut elokuulla 1900, ja minä häpesin ja pyysin sydämessäni anteeksi, etten ollut häntä muistanut. Mutta totta puhuen en ollut hänen eläessään koskaan tullut häntä lähelle, sillä Lapin matkalla hän minulle, nuorelle teosofian tutkijalle, oli lausunut liian hirveitä ja jyrkkiä

arvosteluja teosofiasta ja mestareista. Minusta oli sentähden ylen outoa ja hämmästyttävää ajatella, että hän nyt tahtoi keskustella kanssani.

Yhtäkaikki meille nyt sukeutui niin pitkä ja mielenkiintoinen vuoropuhelu, että prinsessa lopultikin keskeytti. Eihän kukaan toisista ymmärtänyt mitään koko keskustelusta, mutta valpas ja kokenut emäntämme huomasi rouva Abendissa väsymyksen ja rasituksen oireita ja teki ajoissa lopun ajattelemattomasta ensikertalais-innostuksestani.

Keskusteluni Ville-sedän kanssa oli enimmäkseen sitä laatua, että tein kysymyksiä, joihin saattoi vastata lyhyesti myöntämällä tai kieltämällä, mutta joskus tavailtiin nimiä ja sanoja. Tulisi liian pitkäksi toistaa se kokonaisuudessaan, enkä minä sitä sanasta sanaan enää muistakaan. Mutta heti istunnon jälkeen tekemieni muistiinpanojen nojalla tiedän yksityiskohdittain, mitä asioita keskustelumme koski.

Ja yhden niistä tahdon mainita, koska se auttoi minua ratkaisemaan suhdettani Ruotsin Teosofiseen Seuraan. Kysymykseeni, oliko minun jäätävä Ruotsiin vakinaiseksi teosofiseksi työntekijäksi, vastattiin heti kieltävästi. Minun oli päinvastoin palattava Suomeen, jossa minua odotti menestyksellinen työ suomenkielellä teosofian hyväksi.

— Lähdenkö siis heti? kysyin iloisena, sillä niin olin jo aikaisemmin suunnitellut ja puoleksi päättänyt.

— Et.

— Koska sitten?

— Joulukuun alussa.

— Mutta nythän on vasta lokakuun 8 päivä! Miksi jäisin tänne vielä kahdeksi kuukaudeksi?

— Tulet jäämään.

Uskalias ennustus, ajattelin. Mutta kuinka kävi? Tahdon heti ohimennen mainita, että kun tapasin ylisihiteeri Knösin ja ilmoitin hänelle päättäneeni palata Suomeen viipymättä, hän sanoi minulle ystävällisellä, mutta päättävällä tavallaan:

— Siitä nyt ei ainakaan tule mitään. Kun sinä tuotat

meille tämän pettymyksen, ettet jää vakituisesti tänne olemaan, täytyy sinun ainakin pitää sarja sunnuntai-luentoja täällä Tukholmassa ja lisäksi kirjoittaa meille semmoinen alottelijoille sopiva luentokurssi teosofiassa, joka voidaan lukea ääneen joka looshissa työkauden alkaessa. Eikä sinulla ole mitään siveellistä oikeutta kieltäytyä tästä.

Ei ollut minulla omastakaan mielestäni oikeutta kieltäytyä insinööri Knösin työsuunnitelmasta, ja niin jäin kuin jäinkin Ruotsiin enkä palannut kotiin Suomeen ennenkuin joulukuun 7 p:nä.

Henkiolento, joka nimitti itseään sedäkseni, oli täten ennustanut oikein.

Lukijani ymmärtävät, ettei minulla ollut pätevää syytä kieltää tämän jälkimäisen istunnon spiritististä luonnetta.

Kun myöhään illalla kävelin hiljakseen asuntooni, oli pääni täynnä ajatuksia.

Todellisen mediumin välityksellä saatoimme siis päästä yhteyteen henkimaailman kanssa. Muufa en voinut sanoa. Tuossa oli oppimaton saksalainen nainen, joka tunsu ja tiesi kaikki minun personalliset asiani ja jonka kanssa saatoin keskustella suomen kielellä. Eikä hän kuitenkaan itse vähimmässäkään määrässä aavistanut, mistä meillä oli puhetta! Oliko mikään muu selitys mahdollinen kuin se yksinkertainen spiritistinen ratkaisu, että olin keskustelussa — en mediumin vaan — jonkun omintakaisen näkymättömän älyolennon kanssa? Naurettavalta tuntui minusta etsiä muunlaisia selityksiä.

Tietysti tällä ei vielä ollut lopullisesti ratkaistu, kuka tuo älyolento oli. Oliko se setäni vai oliko se kokoomus hänen »alempia periaatteitaan» vai oliko se joku muu vainaja tai muu henkiolento, luonnonhenki esim., jota huvitti esiintyä setänäni. Tätä ei voitu ehdottomasti todistaa, koska olin ollut liian kokematon keksiäkseni jonkun ehdottomasti pätevän »testin». Jos olisin hoksannut kysyä jotain semmoista sedältäni, joka olisi koskenut yksin häntä ja jota minä en olisi tiennyt, olisi oikeasta vastauksesta muodostunut kumoa-

maton identiteettitodistus. Nyt oli tieteellisellä kriitillä laillinen oikeus jäädä epä tietoon siitä, oliko kommunikoiva henkiolento setäni A. V. Ervasti vaiko ei. Tunnustan kuitenkin, että oma terve järkeni ei huolinut riidellä itsensä kanssa ollenkaan tästä kysymyksestä. Se piti kerta kaikkiaan luonnollisena, että olin puhutellut setä-vainajaani.

Kokemukseni illan istunnossa tuntuivat minusta itse asiassa suurenmoiselta. Jos ihmisille spiritistisen liikkeen avulla ja välityksellä saataisiin todistetuksi, että henki maailma oli olemassa, että ihmiset elivät kuolemansa jälkeen, että he olivat samoja olentoja kuin maan päällä eläessään, vaikka he nyt elivät toisenlaisissa, kevyemmissä ja onnellisemmissä olosuhteissa, ilman fyysillistä ruumista, mutta puettuina toisenlaiseen ruumiseen, henkiruumiiseen, astraaliruumiiseen, — jos tämä todella saataisiin todistetuksi, eikö sen pitäisi suunnattomasti muuttaa ihmisten käsityksiä elämän tarkoituksesta, eikö se olisi omiansa ratkaisemaan monta pulmallista esim. valtiollista ja yhteiskunnallista kysymystä yksinkertaisella, koruttamalla, inhimillisellä tavalla? Minusta tuntui, että spiritistiset mediumit todella olivat kutsutut suureen ja ihanaan työhön. Kuka oikeastaan oli kutsuttu paremmin auttamaan ihmiskuntaa tämän nykyisessä, materialismin aiheuttamassa henkisessä hädässä?

Rouva Abend oli pyytänyt ja prinsessa oli kutsunut minua tulemaan uudestaan johonkin materia'isatsioni-istuntoon lähipäivinä.

Odotin jännityksellä tätä uutta tilaisuutta. (Jatk.)

Pekka Ervast.

Theosophy in India, Indian Teosofisen Seuran äänenkannattaja, on heinä- ja elokuu-vihkossaan 1921 painattanut palstoillaan Pekka Ervastin Ruusu-Risti-kiertokirjeen maailman kaikille teosofeille, ollen täten arvattavasti ensimmäinen virallinen T.S:n aikakauskirja, joka niin on tehnyt.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa n:sta 10 viime vuonna.)

Eräänä iltana istui Supramati jyrkänteen reunalla opetuslastensa kera ja neuvoi heitä tahdon kehittämissen taidossa. Esimerkeillä hän osoitti heille, mikä voima tässä liikuntamuodossa piilee. Hänen tahtonsa vaikutuksesta alkoi kuiva pensas kukkia ja syntyi ukkosilma, joka sitten hänen käskystään lakkasi.

— Näitte, lapseni, että kehittynyt ja tietoisesti suunnattu tahto laskee valtansa alle kosmilliset alkuaineet ja tekee ne pehmeiksi kuin vaha. Tietysti tarvitaan paljon aikaa ja vaivaa päästäkseen sille voima-asteelle, jolla nyt olen, mutta se on mahdollinen saavuttaa, kuten näette, kestävyydellä ja tietoisuudella päämäärästä.

Opetuslapset katselivat häntä ihastuksella ja melkein taikauskaisella kauhulla. Senjälkeen Haspati kysyi epäröiden:

— Opettaja, sano meille, kuka olet ja mistä olet tullut ja keneltä olet saanut näin suunnattomat tiedot? Selitä, miksi niin monen vuosisadan kuluessa ei kukaan ennen sinua ole paljastanut niitä totuuksia, joita julistat?

Supramati mietti hetkisen, katsahti taivasta ja sanoi senjälkeen:

— Olen kaukaa, eräs tieteen nöyrä palvelija, hyvyyden ja totuuden soihtujen lähettämä hajoittamaan harhaan johdetun ihmiskunnan keskuudessa vallitsevaa pimeyttä ja palauttamaan Jumalan luokse hänen kadotetut lapsensa; koska te kaikki olette hänen lapsiaan, katoamattomia jumalallisia osia Hänen säteilystään. Kun ihmiskunnan suuret soihdut näkivät teidät yksityksissä tietämättömyyden läpipääsemättömässä viidakossa, himojen orjuuttamina ja julmuuteen ja pahuuteen vai-puneina, lähettivät he erään uskollisen palvelijansa luoksenne ristillä ja rakkaudella varustettuna käännyt-

tämään teidät totuuden tielle. Ja saapumiseni ei ole ollut turhaa: en ole yksin, minulla on jo uskollisia oppilaita, jotka vievät edelleen veljilleen opetuksiani ja jatkavat tekoani, jos itse kukistun.

— Mitä sanotkaan, opettaja! Sinä, joka olet niin monen onnettoman auttaja, — sinä kukistuisit? Sehän olisi kauheata! Mitä tulee meista ilman sinua, ilman opetustasi? Emme kykene jatkamaan työtäsi! Haspati huudahti silmät kyynelissä ja hiipi opettajansa luokse.

Supramati katseli ystävällisesti hänen kumartunutta päätään.

— Usein saa maksaa omalla hengellään sen, että pelastaa sieluja tietämättömyyden ja epäuskon perikadosta. Mutta se ei mitään merkitse, sillä ne totuuden siemenet, jotka olen kylvänyt ja antanut veljille, ne tulevat vapauttamaan vuosisatojen karkeasta ateismista, ne tulevat elämään minun ruumiillisen olemassaoloni, jälkeen; mutta Luoja on suuressa armossaan lukeva hyväkseni kaikki vaivat, sallien minun päästä askelta lähemmäksi jumalallista valoa. Teidänkään, lapseni, ei tarvitse peljätä, että jäisitte ilman johtoa. Kutsukaa luoksenne erakot, jotka asustavat vuoristoissanne, ja he kyllä tuovat teille yllin kyllin sitä henkistä leipää ja viiniä, jota sielunne kaipaa.

— Miksi eivät tulleet aikaisemmin valistamaan ja parantamaan meitä? kysyi eräs nuorukaisista tyytymättömänä.

— Varokaa tuomitsemasta menemättä asian ytimeen ja tuomitsemasta sellaista, jota ette ymmärrä, — vastasi Supramati. — Kuinka voi sitä tietää? Mutta ehkä heidän esiintymisensä aikaisemmin olisi johtanut vain turhaan ja tarkoituksettomaan kuolemaan? Minä tulin valmistamaan tietä ja asettamaan perustan sille työlle, jonka veljeni sitten lopullisesti päättävät; he tulevat uudestaan elähyttämään aikaisemman uskonne ja palauttamaan sen, mikä oli kielletty tai unhoitettu vuosisatojen kuluessa. Mutta senjälkeen, jos on tarpeellista, tulee esiintymään toisiakin, jotka puolustavat totuutta, ja heidän tiensä tulee olemaan täynnä valoa. Kuten

minä, niin hekin tulevat täyttämään tehtävänsä jakaa veljilleen niitä totuuksia ja sitä valoa, jota he vuorostaan ovat saaneet muilta.

Supramatin huomautus liikutti paljon Haspatia.

— Kiitos opettaja, vastedes olen oleva varovaisempi ja pidättäydyn liian nopeista päätelmistä.

Ilolla huomasi Supramati opetuslastensa nopeaa edistymistä ja niitä henkilökohtaisia erikoisuuksia, jotka alkoivat esiintyä heissä. Joku heistä harrasti yksinomaan musiikkia, toinen parantamisen taitoa, jotkut kiertotähtien okkultisten voimien tutkimista, toiset tähti-taivaan ihmeitä. Kuitenkin eräässä kohdassa yhdistyivät kaikkien pyrkimykset, kaikki tahtoivat oppia tahdon salaperäistä, mahtavaa voimaa, tätä kosmillisten voimien liikkeellepanijaa, tätä jättiläismäistä dynamokonetta, joka vallitsee alkuaineita; tahto, joka kehitettynä ja kurissa pidettynä itse on alkuvoima.

Nyt lähti Supramati joskus luolasta yhdessä opetuslastensa kanssa parantamaan kylissä ja ympäröivissä kaupungeissa, mutta saarnasi samalla ja juurrutti kuulijoihinsa miten tarpeellinen oli rakkaus Jumalaan, jotta elämän koettelemuksissa ja kärsimyksissä voisi etsiä apua Häneltä.

Maine, joka ympäröi tätä erinomaista ihmistä, kasvoi alati, eikä kukaan uskaltanut estää häntä rohkeasti uhmaamasta lakia, joka kielsi vieläpä lausumasta Jumalan nimeäkään.

Siten kaikki olivat vaiti, mutta hiljaisuudessa punoivat maagikon vihamiehet juoniaan, ja heidänkin lukumääränsä kasvoi nopeasti.

Ensi kädessä kuuluivat näihin lääkärit, joille mielestään oli tehty taloudellisesti väärin, minkä lisäksi heidän loukattu tieteellinen ylpeytensä oli herätetty. Eivät nekään olleet vähemmin tyytymättömiä joista tuntui epämiellyttävältä olla sidottuja minkäänlaisiin siveellisiin lakeihin, omaantuntoon tai velvollisuuteen. Siksi heitä loukkasi itse käsite Jumala ja hänen lakinsa. Ja sellaisia vihollisia oli tuhansittain.

Supramati, joka näki ihmissieluihin ja luki toisten

ajatuksia, huomasi kyllä kasvavan katkeruuden, mutta ei kiinnittänyt mitään merkitystä siihen, vaan jatkoi parantamistaan ja saarnaamistaan.

Kerran, kun opettaja ja opetuslapset olivat paluumatkalla pitkältä retkeltä, kulkivat he tiheään metsän halki. Ja koska olivat väsyneitä istuutuivat he lepäämään ja aterioitsemaan. Tiheästä pensaikosta, kaatuneiden puunrunkojen alta Supramati löysi rauniokasan.

— Näettekö näitä hävitetyn temppelin jäännöksiä? Toivon, että pian on kohoava uusi, ja että sen holvin alla on kaikua pyhiä lauluja ja eitä yhteinen rukous on tuova uskoville lukuisia jumalallisen armon mahtavia aaltoja.

— Opettaja, sinä tosiaan tiedät kaiken ja näet kaukaiseen menneisyyteen. Sillä kuinka saatoit muuten arvata, että nämä surkeat rauniot ovat jäännöksiä eräästä maailman suurimmista temppeleistä! Haspati huudahti liikutettuna.

— Kaikki karttavat tätä paikkaa, sillä temppelin hävityksen yhteydessä surmattiin suuri joukko temppelipalvelijoita, jotka olivat sinne kätkeytyneet, jatkoi nuori opetuslapsi. — Vieläpä sanotaan, että paikka on noiduttu, mutta ei kukaan uskalla siitä huomauttaa ran- gaistuksen pelosta.

— Mikä hirveä aika tuo oli! Toivon, ettei se koskaan palaja, — huomautti eräs toinen nuorista miehistä. — Mutta sano minulle, opettaja, tuleeko jälleen olemaan henkinen sääty, kun Jumalan palvominen uudestaan alkaa?

— Tietysti. Jokainen palvelus vaatii palvelemista, ja oletan, että te ystäväni ensimmäisinä otatte hartioillenne tämän velvollisuuden, joka on suuri ja vastuun- alainen, Supramati vastasi vakavasti.

— Älkää uskoko, että kaikki tapahtuu taistelutta, — hän jatkoi, — hyvällä on aina vastustajia ja pimeys vihaa valoa.

Haspati kumarsi ja suuteli opettajan kättä.

— Emme koskaan tule unhoittamaan sanasi, kun- nioitettu opettaja, ja rukoilemme Jumalaa, että tulisimme

todelliseksi temppelepalvelijoiksi — sellaisiksi kuin heidän sinun mielestäsi on oltava.

Sitä mukaan kuin Supramatin kannattajat lisääntyivät, hän toimi yhä avonaisemmin. Hän saarnasi vieläpä pääkaupungissakin ja yhdisti uskovaiset seurakunnaksi, joka kokoontui yhteiseen rukoukseen ja jonka jäsenet kantivat kaulaan ripustettuina pieniä hyvälle tuoksuvasta puusta tehtyjä ristejä, jotka he saivat rakastetulta opettajalta.

Selvää on, että Supramatin kaikki kadehtijat ja niitä oli joukottain, kiehuivat raivosta nähdessään hänen rankaisemattomuutensa. Muutamat kuninkaallisen neuvoston jäsenet vaativat avonaisesti eräässä kokouksessa, että noita oli vangittava ja vietävä oikeuteen, katsoen siihen, että hänen röyhkeytensä kasvoi päivä päivältä ja »tyhmit» saarnat uhkasivat saada aikaan epäjärjestyksiä ja sivuuttivat vahvistettuja lakeja.

— Jos neuvoston enemmistö kannattaa vangitsemista en tahdo sitä vastustaa, Inhasadi vastasi — Punnitkaa kuitenkin tarkasti päätöstänne, ettette juuri aikaansaa sellaisia epäjärjestyksiä, joita pelkäätte, vangitessanne tuon ihmisen, joka on pelastanut kuolemasta niin monta sataa kansalaista. Muukalainen omistaa sen lisäksi mahtavia tuntemattomia parantamiskeinoja; ja kuka meistä voi vakuuttaa, ettei hän jo huomenna ole pakoitettu kääntymään avunpyynnissä tämän puoleen?

Seurakunta oli vaii. Äskeinen ehdotus hyljättiin ja lopullinen päätös lykkäytyi. (Jatk.)

Kryshanovskaja-Rochester

Ven. käant. L. K.

Helsingin luennot. Pekka Ervast puhui Eldorado-teatterissa joulukuun 18 p:nä *Graalin miekasta ja maljasta*, 26 p:nä *Joulun vietosta* ja tammik. 1 p:nä *Maa-pallon joulusta*. Tammikuun 8 p:nä siirtyivät luennot Olympia-teatteriin, Kluuvik. 3, jossa niitä monta vuotta sitten pidettiin. Saman päivän luentoaiheena oli *Totuuden etsintä vanhoissa uskonnoissa*. Tammik. 15 p:nä oli matinee, soittoineen, lausuntoineen ja lauluineen; esitelmän aiheena oli *Nykyaikainen totuuden etsintä*.

Ystävien kirjeenvaihtoa sodasta ja veljeydestä.

I.

Kiitos kirjeestäsi. Me ihmiset puhumme nykyään paljon sodasta, joka on hyvin ymmärrettävää, koska me nyt saamme tuntea lihassamme ja veressämme sodan luontoa ja seurauksia.

Sinä, veljeni, olet nyt kirjeessäsi palannut siihen mistä aloitimme, nim. siihen, että me teosofit *emme ole sodan kannalla, me emme hyväksy sotaa*. Hyvä niin. Niin me sanomme, mutta jos me kuitenkin *olemme mukana sodassa*, sekä fyysillisessä, että, sen pahempi, henkisessä? Me sanomme, ettemme *tahdo* sotaa, mutta samalla me *sodimme*. Mutta eiköhän Mestari sentään osunut oikeaan, sanoessaan: »Ja silloin hän maksaa kullekin *tekojensa* mukaan» Matt. 16:27 tai Ilmestysk. 20:12: »Ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, heidän *tekojensa* mukaan». Ajatelkaas: Ihminen *tekee* sellaista, jota ei itsekään *hyväksy*. Minäkin kyllä olen tyhmyydessäni paljon sellaista tehnyt.

Mutta: puhummehan me kuitenkin ihmisten veljeydestä, me teosofit, puhumme siitä, kuinka *veljeys on olemassa!* Ah, sitäpä kelpaa Herra Saatanankin nauraa: Juu, puhukaa te, kiltit lapseni, vaan rakkaudesta ja ihmisten veljeydestä, se voi tehdä teille hyvää, eikä se ole haitaksi minulle; minä päinvastoin hymyssä-suin ja mielelläni kuuntelen sellaista laulua; kun te vaan *teette* niinkuin minä, Herra Saatana, käsken: kun te vaan *surmaatte toisianne*, sekä ruumiillisesti että henkisesti. Siitähän on vielä sekin ilo, että te saatte harjoittaa *jalomielistä hyväntekeväisyyttä*. Sehän on kaikki suuremmoista! Eikö totta?

Katsos: me voimme eroittaa 3 astetta toiminnassa, a) *tehdä paha*, b) *harrastaa hyväntekeväisyyttä*, c) *pysyä käytännössä Mestarin alkuperäisissä periaatteissa*. Ja tämä kolmas, sovelluttaa käytäntöön Mes-

tarin periaatteita, se on todella vaikeinta. Se on vaikeinta sentähden, että siinä 1) ei hävitetä vanhaa, 2) ei paikata vanhaa, vaan 3) siinä *luodaan uutta*. Siinä asetetaan määrätylle periaatteelliselle kannalle, ja pysytään siinä. Vanha maailma kiehuu ja kuohuu ympärillämme, houkutellen meitä omiin menettelytapoihinsa. Silloin meiltä todella kysytään: Osaammeko käytännössä pysyä omassa ohjelmassamme, s.o. kansojenvälisessä, uskontojen ja ihmisten välisessä *veljeydessä*. Osaammeko todella siinä seistä, vaikeuksien ja koettelemusten kohdatessa? Veljeys on olemassa, niinkuin Sinä sanot, mutta nyt onkin kysymys: *osaammeko me pysyä ihmisten välisessä veljeydessä?* Kas siinä se onkin asian koko ydin ja salaisuus: Osaammeko toimintamme keskellä pysyä siinä veljeydessä, joka jo on olemassa — niinkuin sitä useasti toistetaan. Veljeys on olemassa, mutta sittenkin meidän pitäisi *muodostaa edes veljeyden ydin* täällä maailmassa. Sillä veljeys ei ole olemassa jonain varastoon pantuna omaisuutena, vaan se on olemassa niiden olentojen keskuudessa, jotka ovat saavuttaneet *sydämen viisauden*. Kun on olemassa todellisia *veljiä, sydämen viisaita*, — ei pään viisaita tietoniekkoja, jotka ovat valmiit väkivaltaan — kun on olemassa olentoja, jotka *pysyvät veljeydessä*, sentähden on veljeys olemaan heissä ja heidän kauttaan.

Ei ole nyt, veli rakas, kysymys kenenkään »häpäisemisestä». On kysymys siitä, valaiseeko keskuudessamme se totuuden ja tiedonvalo, jossa me näkisimme ja ymmärtäisimme: *Paha teko on aina paha teko huolimatta siitä, teemmekö sen mielestämme pahalle vaiko hyvälle olennolle*. Samoin: *Hyvä teko on aina hyvä teko, välittämättä siitä, olemmeko sen tekevinämme hyvälle vaiko pahalle olennolle*.

Rakkain ja sydämellisin tervehdys: Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon.

Veljesi *J. R. Hannula*.

Pieni Ruusu-Risti-Katekismus.

I

Jeesuksen Kristuksen seitsemän käskyä.

1. Kuinka monta käskyä on Jeesus Kristus antanut seuraajilleen elämän ohjeeksi?

Kaksi yleistä ja viisi yksityiskohtaista, yhteensä seitsemän käskyä.

2. Ovatko nämä käskyt lain merkityksessä, jonka noudattamattomuudesta seuraa rangaistus?

Eivät. Laki oli Kristukseen saakka, mutta hänen jälkeensä on evankeliumi eli hyvä sanoma.

3. Mitä se merkitsee?

Se merkitsee, että ihminen on nyt vapaa olento, joka itse päättää, mikä hänen mielestään on totuus ja missä määrin hän tahtoo henkisesti kehittyä. Jeesuksen käskyt eivät ole uhkauksia, vaan lupauksia. Ne eivät sano: sinun täytyy tai käy sinun huonosti; ne sanovat: tee näin, niin pääset totuuden perille ja tulet onnelliseksi. Ne ovat elämän ohjeita, ihanteita, joita Kristus näyttää meille sisäisessä valaistuksessa.

4. Mikä on ensimmäinen yleinen elämän ohje?

Jumala on henki ja hänen valtakuntansa on meissä. Jumalan valtakuntaa on etsittävä ennen kaikkia aineellisia arvoja ja häntä on palveltava hengessä ja totuudessa.

5. Mitä tämä merkitsee?

Että meidän ei tule »pelätä» mitään ulkonaisia jumalia, sillä ainoa jumala, jota ihmisen tulee rakastaa ja palvella, on se Isä, joka ilmoittaa itsensä ihmisen omassa hengessä ja jonka tuntemus alati kasvaa ja syvenee. Hänen kuningaskuntansa on meissä, eikä meillä ole henkistä tietoa elämästä, ennenkuin olemme omassa tajunnassamme avanneet portit tähän totuuden valtakuntaan.

6. Kuinka voimme päästä tietoon sisäisestä Jumalan valtakunnasta?

Ëtsimällä totuutta koko sydämellämme, koko sielullamme ja koko mielellämme. Sentähden Jeesus sanoo, että laissakin oli suurin ja ensimmäinen käsky: rakasta Herraa Jumalaasi koko sydämelläsi ja koko sielullasi ja koko mielelläsi. Harvat ihmiset käsittivät silloin, että »herra jumala» oli etsittävä ihmisestä itsestään, mutta Kristuksen hyvän sanoman jälkeen saa jokainen ihminen vapaasti tietää, että Jumalan valtakunta on hänessä.

7. Mikä on toinen yleinen elämän ohje?

Sen on Kristus ilmaissut seuraavilla sanoillaan: uuden käskyn annan teille, että rakastatte toinen toistanne niinkuin minä olen rakastanut teitä, että tekin niin rakastaisitte toinen toistanne.

8. Missä suhteessa tämä toinen ohje on edelliseen?

Jos ihminen sisäisessä heräilyksessä »näkee Jumalan», näkee hän myös, että Jumala, joka on rakkauden henki, saa hänet rakastamaan inhimillisiä veljiään. Ja taas, jos ihminen rakastaa veljiään, vie tämä rakkaus hänet vastustamattomasti Isän Jumalan tuntemiseen. Jeesus sanookin, että vanhassa laissa oli toinen käsky, »rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi» ensimmäisen käskyn veroinen ja että niissä kahdessa riippui koko laki ja profetat. Mutta rakkaus, joka laissa oli velvollisuus on evankeliumissa elämän autuus.

9. Minkätähden Jeesus nimittää tätä toista ohjetta uudeksi?

Sentähden että hän toivoo ja tahtoo, että rakkaus jolla kristitty rakastaa veljiään, on oleva sen rakkauden kaltainen, jolla Jeesus Kristus rakasti. Hän sanookin: sillä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskenänne.

10. Oliko Jeesuksen rakkaus laadultaan uusi?

Oli. Se oli uusi sekä hengeltään että ilmaisumuodoltaan verrattuna siihen rakkauteen, josta juutalaisilla yleensä oli käsitystä.

11. Minkälainen oli rakkaus, jolla Jeesus tahtoi, että hänen opetuslapsensa toisiaan rakastaisivat?

Se ilmenee viidestä yksityiskohtaisesta käskystä ja saa niistä selitystä.

12. Mikä on ensimmäinen yksityiskohtainen käsky?

Älä vihastu.

13. Sisältyykö siihen uusi rakkauskäsité?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi isille »älä tapa» ja joka tappaa, hän on vikapää oikeuden edessä». Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on vikapää oikeuden edessä; ja joka sanoo veljelleen, »sinä kelvoton», on vikapää neuvoston edessä; ja joka sanoo, »sinä jumalaton», on vikapää gehennan tuleen.

Näihin sanoihin sisältyy uusi rakkauskäsité, sillä juutalaisten jumala oli kieltänyt tappamisen, mutta rakkauden Isä kieltää suuttumisenkin.

14. Tekeekö Jeesus uudella suuttumattomuuskäskyllään vanhan tappamiskiellon mitättömäksi?

Ei. Vanha käsky sisältyy uuteen, sillä Kristuksen seuraaja ei tapa, koska hänen ei edes pidä suuttua.

15. Mikä on toinen yksityiskohtainen käsky?

Älä ole epäpuhdas ajatuksissakaan.

16. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsité?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi »älä tee aviorikosta». Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan sydämessään.

17. Tekeekö Jeesus vanhan käskyn mitättömäksi?

Ei. Vanha käsky sisältyy uuteen, sillä kristitty, joka ei ajatuksissakaan saa olla epäpuhdas, ei tee aviorikosta. Kristuksen elämän ohjeet ovat kauniimpia, hienompia ja sen kautta siveellisempiä kuin Mooseksen, sillä ne ovat rakkauden ihanteita. Jeesus lisää: on sanottu »joka erottaa vaimon luotaan, antakoon hänelle erokirjan». Mutta minä sanon teille: jokainen, joka erottaa vaimonsa luotaan, saattaa hänet tekemään aviorikoksen, samalla kun hän itse on syyppää huoruuteen, ja joka nai erotetun, hän tekee aviorikoksen.

18. Mikä on kolmas yksityiskohtainen käsky?

Älä vannoa äläkä sitoudu, vaan puhu totta.

19. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsité?

Sisältyy. Jeesus sanoo: vielä olette kuulleet sanotuksi isille: »älä vannoa väärin», vaan »täytä herralle valasi»,

Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko . . . » vaan olkoon teidän puheenne: »niin, niin» tai »ei, ei». Mikä on siitä yli, se on pahasta.

20. Mikä on tämän käskyn ydin?

Jeesus kieltää lupailemisen tulevaisuuden suhteen. Hänen seuraajansa pysyy totuudessa, on rehellinen itselleen ja toisille eikä sitoudu sanoillaan tulevaisuuden suhteen, mikäli se ei ole hänen vallassaan.

21. Mutta eikö avioliitto esim. perustu lupauksiin ja sanoihin?

Ei. Avioliitto perustuu tekoon ja on yhtä luonnollinen kuin elämä.

22. Onko valanteko oikeudessa kielletty?

Valanteko on tosi kristityltä turha, koska hän joka tapauksessa puhuu totta.

23. Kuka on tosi kristitty?

Ainoastaan hän, joka elämässään seuraa Jeesusta Kristusta, noudattaa hänen käskyjään ja ohjeitaan.

24. Mikä on neljäs yksityiskohtainen käsky?

Älä tee vastarintaa sille, joka on paha.

25. Sisältyykö tähän uusi rakkauskäsité?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi: »silmä silmästä ja hammas hampaasta». Mutta minä sanon teille: älkäätkä tehkö vastarintaa sille, joka on paha; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin; ja jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin; ja jos joku pakoittaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi. Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käänny pois siitä, joka tahtoo sinulta lainata.

26. Onko uudella käskyllä vanha tehty mitättömäksi?

On. Vanha perustuu koston ja oikeuteen. Uusi anteeksiantoon ja rakkauteen.

27. Mikä on viides ja viimeinen yksityiskohtainen käsky?

Rakastakaa vihollisianne.

28. Sisältyykö tähän uusi rakkaudenkäsité?

Sisältyy. Jeesus sanoo: olette kuulleet sanotuksi »rakasta lähimmäistäsi» ja »vihaa vihollistasi». Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä,

jotka teitä sadattelevat; tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat ja vainoavat, että olisitte taivaallisen isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahain yli kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin. Sillä jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teillä siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljellenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?

29. Mikä on uuden käskyn ydin?

Kristitty ei sodi. Alkuperäinen sana, joka on suomennettu »vihollinen», ei tarkoita personallista vihamiestä, jolle on »tehtävä hyvää», vaan poliittista vihollista, muukalaista, toiseen kansakuntaan kuuluvaa; häntä on rakastettava.

30. Kieltääkö Jeesus Kristus sotimisen?

Kieltää kaikilta niiltä, jotka tahtovat häntä seurata ja olla hänen opetuslapsiaan.

31. Miksi kristikunta aina on sotinut ja miksi kirkot ovat Kristuksen nimessä rukoilleet, kukin oman maansa sotajoukkojen puolesta?

N.s. kristikunta ja n.s. kristilliset kirkot eivät Jeesusta Kristusta tunne eivätkä hänen elämänoppiaan; eivät ainakaan sitä seuraa, vaan kieltävät sen, kieltäen samalla mestarinsa ja vapahtajansa.

32. Voisiko Suomen kansa olla kristitty ja seurata Jeesusta? Eivätkö silloin viholliset hyökkäisi maahan ja hävittäisi koko kansan?

Suomen kansa ei kansana voi olla kristitty, ellei jokainen kansalainen sitä ole. Yksilöt yksilöinä seuraavat Jeesusta Kristusta, ja näkyväisessä maailmassa kansa on vain yksilöiden summa. Mutta jos kaikki kansan yksilöt olisivat kristityitä, silloin Suomen kansakin olisi kristitty eikä silloin enää olisi »vihollisiakaan,» jotka voisivat maahan hyökätä.

33. Mihin käskyyn on Jeesus yhdistänyt viisi edellistä?

Seuraavaan: olkaa siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen Isänne on täydellinen.

Pekka Ervasi.

Tibettiläisten mestarein tuttavallisia tiedonantoja.

11. Henkisiä vaikutuksia.

Akaasha on olemassa kaikkialla avaruudessa samankaltaisena, astraalivalo sitä vastoin rajoittuu määrättyihin kappaleihin, joita se ympäröi. Voitaisiin kuvata akaashaa »vapaaksi», astraalivaloa »sidotuksi eetteriksi». Kaikkialla, missä on olemassa tuntoherkkä orgaaninen toiminta, sinne kasaantuu astraalivalo, tiivistyy ja keskittyy. (Senpätähden onkin jokaisella oliolla, planeetasta atoomiin saakka, joka maalla, joka kaupungilla, joka olennolla määrätty auransa, jonka herkkätuntoiset ihmiset havaitsevat.) Oodinen aura on lähemmässä suhteessa henkisiin vaikutteihin kuin fyysiset aivot. Jos esim. ajattelen ympyrää, voi siirron kautta herkkätuntoisen ihmisen oodi aurassa syntyä ympyrän kuva. Kaikilla henkisillä käsitteillä tai aatteilla on esikuvansa astraalivalossa ja nämä ovat sangen yhdennäköisiä niiden mielteiden kansa, jotka aivoissa syntyvät; mutta keskellä oleva ja välittävä hermovirtaus ei itse sisällä tätä kuvaa. Otaksukaamme esim. että kaukainen ystävä on kuolemaisillaan ja kiihkeästi ajattelee meitä, niin saamme me ajatuksen siirron kautta enemmän tai vähemmän selvän kuvan hänestä. Välistä tuo hermovirtaus kuitenkin aikaansaa vain tunnehäiriön ilman selvää kuvaa; silloin meillä vain on epämääräinen tunne (aavistus) siitä, että ystävämme asiat eivät ole tavallisuudessa kunnossa.

Myöskin sattuu, että jokin erityinen tapahtuma valmistuu astraalimaailmassa ja kuvastaa, ennenkuin se astuu toimintaan fyysisellä tasolla, ja että meille tulee aavistuksia tai näkyjä tuommoisista tulevista tapahtumista. Sääntönä on semmoisissa tapauksissa, että luonnonhenki on mukana näyttelemässä omaa osaansa; jota vastoin tavallisessa ajatuksensiirrosta ei tarvita semmoista välittäjää.

Vertauskuvalliset näyt, unet ja ilmestykset syntyvät usein sen kautta, että toisilleen sukua olevat mielteet kuuluvat samaan sarjaan; niinpä esim. kuoleman aate voi kutsua esille luurangon tai ruumiisarkun kuvan. Mikä tahansa ajatus voi loihkia esille sukulaisajatuksen ja aikaansaada draamallisen kohtauksen.

Saattaa tapahtua, että hengen hädässä tai kuolemaisillaan olevan ihmisen tunne ja ajatus vaikuttaa etäisyyteen ja siellä toisten auroissa synnyttää ikäänkuin valokuvaesityksiä, kun hänen ajatuksensa tuo mukanaan omaa oodi-auraansa vaikutteineen. Semmoisissa tapauksissa ei esiinny kyseessä olevan henkilön astraaliruumis, vaan ajatuksensiirron ohella syntynyt energia vie mukanaan osan oodi-auraa siinä piilevine kuvineen.

Ajatuksen siirtyessä siirtyy kuvakin. Puhtaasta mentaalisisestä subjektiivisesta mielteestä ulkokohtaiseen ilmennykseen on olemassa monta eri astetta väräilyjä, jotka synnyttävät tuommoisia ajatuksen nopeudella eetterissä liikkuvia kuvia. Adepti tai selvänäkijä voisi tämän nähdä.

Välistä ottavat myös luonnonhenget osaa ajatuskuvien syntyyn ja siirtoon.

Tavallisesti vainajan haamu kulkeutuu milloin sinne milloin tänne riippuen virtauksista, joihin se joutuu, mutta erinäisissä tapauksissa se vaistomaisesti vetäytyy sinnepäin, jonne kuolevan ajatus oli suuntautunut. Jos tällöin henkilö, johon haamu koettaa vaikuttaa, ei ole kyllin herkkätuntoinen tai mediumistinen taipumuksiltaan, vaikuttaa se ehkä toiseen läsnä olevaan henkilöön, joka on sensitiivisempi ja ottaa vaikutteen vastaan oodi-auraansa. Semmoinen vaikutte saattaa myös kestää kauemman aikaa ja näky taten esiintyä kertakerralta.

Eläväkin ihminen voi tietämättään ja sillä aikaa, kun hänen aineellinen ruumiinsa makaa unessaan, näyttäytyä toiselle tai aikaansaada kummittelu-ilmioitä. Sisäisellä ihmisellä on omat ominaiset tajunnantilansa, joista ulkonainen ei mitään tiedä, ja hän saattaa toimia itsenäisesti, joskin ekkä unentapaisesti ja järjettö-

mästi. Niin, sattuupa, että fyysillinen ihminen uneksii asioista, joita astraali-ihminen todella suorittaa.

Toiselta puolen voi myös ihmisen tahto ennen nukahtamista ohjata henkeä määrättyyn suuntaan, jonka kautta oodi-virtaus johdetaan määrättyyn paikkaan taikka astraaliruumis saatetaan sinne siirtymään ulkoisen ihmisen nukkuessa. Tämä tapahtuu panemalla, liikkeelle määrättyä virtausta aivojen hermoeetterissä. Impulsi eli heräte, mikä annettiin vielä valveilla ollessa vaikuttaa automaattisesti unen tultua. Jos esim. ihminen ennen nukkumista vahvasti päättää näyttäytyä toiselle ja tähän ajatukseen nukahtaa, kuljettaa tahto hänesinne, ja saattaa tapahtua, että hän ilmestyy toiselle joko tämän nukkuessa tai hereillä ollessa, vaikkakaan hän ehkei itse herätessään mitään siitä tiedä, koska hänen fyysilliset aivonsa eivät ole kyllin hienostuneet vastaanottaakseen tai säilyttääkseen niitä vaikutelmia, jotka astraali-ihmistä ovat kohdanneet.

Koska tahto ja ajatus voivat ennen nukkumista määrätä astraalisten virtausten suunnan ja koska tämä virtaus unen aikana on sitä tehokkaampi, kun kerran ovat tieltä poissa ne häiriöt, jotka valveilla ollessa syntyvät toissuuntaisen ajattelun kautta, voidaan tätä seikkaa myös käyttää hyväkseen siten, että sen avulla koetetaan vaikuttaa itseensä ja päästä pahojen tapojen herraksi. Jos esim. tupakoitsija ennen nukkumista joka kerta vahvasti päättää olla enempää polttamatta, helpoittaa tämä unen aikana toimiva päätös häntä huomattavasti tuon tavan voittamisessa, koska hän siten harjoittaa jonkinlaista autosuggestioa. (Jatk.)

Saks. suom. *P. E.*

Amerikkalaiset ystävät, huom.! Lähetän tämän tammikuun vihon kaikille viime vuoden tilaajille ja ilmoitan samalla, että Ruusu-Risti saadaan kahdella dollarilla vuosikerta, niinkauan kuin kurssi on vähintään 40 markkaa dollarilta. Niille, jotka ovat jo maksaneet 4 dollaria, lähetän kaksi kappaletta. Toivon, että miehissä uudistatte tilauksenne ja hankitte uusia! Ystävyydellä *P. E.*

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

I.

Elokuussa 1905 näki puolisoni, joka silloin oli ollut kolme kuukautta raskaana, — kertoo kapteeni Battista¹ — ilmestyksen, joka teki häneen syvän vaikutuksen. Pieni tyttäremme, jonka olimme kadottaneet kolme vuotta sitten, ilmaantui äkkiä hänen eteensä ja kuiskasi hänelle lapsellisen iloisen näköisenä vienolla äänellä sanat: »Minä tulen takaisin», jonka jälkeen tuo näky katosi taas heti, ennenkuin vaimoni oli tointunut hämmästyksestään. Kun minun kotiin tultuani puolisoni vielä hyvin kiihtyneenä kertoi minulle tuon eriskummallisen tapauksen, tuntui minusta, että se lienee ollut harhanäkö. Mutta minä en tahtonut kuitenkaan ryöstää hänen vakaumustaan, että tuota tapausta olisi ymmärrettävä kaitselmuksen viittaukseksi, ja suostuin sentähden hänen toivomukseensa antaa tulevalle tyttarellemme hänen kuolleen pienen sisarensa nimen, nimittäin Bianca. Siihen aikaan minulla ei ollut vielä vähintäkään tietoa siitä, mitä minulle myöhemmin — jotenkin myöhään — teosofia opetti, vaan silloin olisin pitänyt narrina sitä, joka minulle olisi puhunut jälleensyntymästä, lujasti vakuutettuna, että kun kerran on kuollut, niin ei enää uudestaan synny.

Kuusi kuukautta myöhemmin synnytti puolisoni onnellisesti tyttären, joka oli aivan kuolleen pienen sisarensa näköinen, samat mustat silmät ja sama paksu kiharainen tukka. Tämä yhtäläisyys ei kuitenkaan millään tavalla järkyttänyt minun materialistista katsantokantani; mutta sitä enemmän oli vaimoni iloinen hänen osakseen tulleesta armosta, vakuutettuna että ilmoitettu ihme oli nyt todellakin täyttynyt ja että hän oli saatta-

¹ Roomassa ilmestyvä teosofinen aikakauskirja »Ultra» on julkaissut tämän kertomuksen italialaisen kapteenin kokemuksesta. Alotamme sarjamme sillä ja tulemme ensi numerosta lähtien jatkamaan kotimaisilla kirjoituksilla ja kertomuksilla.

nut maailmaan saman pienen olennon kaksi kertaa peräkkäin. Tämä lapsi, joka nyt on noin 6 v. vanha, on samaten kuin hänen pieni kuollut sisarensakin älyllisesti hyvin aikaisin kehittynyt. Molemmat ovat 7 kuukauden vanhoina selvästi lausuneet sanan »äiti», kun taas toiset lapseni, vaikka hekin samaten ovat olleet älykkäitä, eivät ole voineet sanoa tuota sanaa selvästi kahdentoista kuukauden vanhoinakaan.

Jotta voisi paremmin ymmärtää seuraavaa, täytyy minun huomauttaa tässä, että meillä oli ensimmäisen pienen Biancan eläessä palvelustyttöä Maria-niminen, ranskaa puhuva sveitsiläistyttö. Hän oli tuonut mukanaan kotimaansa vuorilta kummallisen laulun, jonkunlaisen kehtolaulun, joka näytti olevan itse Morpheuksen keksimä, niin voimakas oli sen nukuttava vaikutus pieneen tyttäreeni, kun Maria lauloi sitä hänelle. Lapsen kuoltua palasi Maria takaisin kotimaahansa ja kehtolaulua, joka vain olisi muistuttanut meille kadotettua lastamme, ei siitä lähtien laulettu kodissamme. Yhdeksän vuotta on kulunut tuosta ajasta ja olimme sillä välin täydellisesti unohtaneet tuon tunnetun unta tuottavan kehtolaulun, kun todellakin harvinainen tapaus muistutti meitä taas siitä. Kun viime viikolla yhdessä vaimoni kanssa istuimme makuuhuoneen sivussa olevassa työhuoneessa, kuulimme me molemmat yht'äkkiä — aivan kuin kaukaa kaikua — laulettavan tuota tunnettua kehtolaulua. Ääni tuli makuuhuoneesta, jonne olimme jättäneet tyttäreemme nukkumaan. Ensi hetkenä emme, hämmästyneet ja kiihtyneet kun olimme, kyenneet tuntemaan laulussa lapsemme ääntä. Mutta kun lähestyimme huonetta, josta ääni kuului, näimme siellä lapsemme istumassa vuoteessa ja hyvin selvästi ranskalaisella korostuksella laulavan kehtolaulua, jota hän ei ollut voinut keneltäkään kuulla. Vaimoni näyttämättä ihmettelyään kysyi lapselta, mitä hän sitten laulaa. Hämmästyttävän ketterästi vastasi pienokainen laulavansa ranskalaista laulua. Ranskankieltä hän osasi sivumennen sanottuna vain pari sanaa, jotka hän oli oppinut sisareltaan.

»Kuka sinulle on sitten opettanut tuon hauskan laulun?» — kysyin minä häneltä. »Ei kukaan, minä osaan sen itsestäni» — vastasi pienokainen ja jatkoi laulamistaan iloisesti eteenpäin ja tosiaankin ihmisen näköisenä, joka koko elämässään ei ole mitään muuta laulanut.

Lukija tehkööön tämän personallisen kokemuksen tarkasta kuvauksesta sen päätöksen kuin haluaa. Itse olen tullut siihen johtopäätökseen, että kuolleet palaavat.

Roma. Via dello Statuo N:o 32.

Capitano *Florindo Balfista*.

Suom. A. P.

Rajan takaa.

Pian toteutunut uni. Tämän kertoi allekirjoittaneelle taiteilija J. K. vähän ennen kuolemaansa. Hän lausui melkein sanasta sanaan seuraavasti: »Kuules, juuri ennen kun minulla oli Helsingissä töitteni näyttely, niin näin unissani paljon ihmislantaa, joka merkitsee aina minulle rahatuloa. Helsingissä onnistuinkin myymään paljon maalauksiani, saaden siten sievoisen summan kokoon. Nyt, aivan piakkoin pitäisi minun laittaa näyttely Turkuun, mutta mikähän siinä on, kun en enää ole nähnyt samanlaista unta kuin silloin? Taitaa olla niin, että Turku-matkani ei onnistukaan, sillä juuri äsken näin sellaisen unen, että tämä taloni kaatui tuohon järveen.» Ei ollut kuin muutama vuorokausi väliä, niin laukesi pyssy tapaturmassa hänen olkapäähänsä ja taiteilija kuoli sitten R:n sairaalassa haavoihinsa.

Näky, johon pyydän selvitystä. Edellä mainitun taiteilijan kuoltua, eräänä päivänä, kun olin palannut hänen hautajaistilaisuudestaan, jossa olin pienessä puheessa koettanut tulkita saamiani käsitteitä ystäväni elämästä ja hänen elämäntyönsä merkitystä Perä-Pohjolle, istuin keskipäivän aikaan keinuttamassa pientä

poikaani kehdoissa, samalla muistellen kuollutta ystävääni. Silloin yhtäkkiä näytti, kuin seinä, jossa ei ollut edes yhtään ikkunaa, olisi poistunut ja sillä puolella asuntoani oleva metsäinen vaara näyttäytyi aivan luonnollisena. Vaaratiellä asteli ystäväni vaaleanharmaaseen pukuun puettuna, iloisesti heilutellen kävelykeppiänsä ja kuulin selvästi sanat: »terve, tulin sinua tapaamaan.» Ilostuen lausuin ääneen tervehdykseni, mutta samassa heräsi lapseni ja rupesi itkemään niin kovin, että en millään tahtonut saada häntä asettumaan. Samassa katosi myös näky.

Tämän näyn aikana muistan selvästi olleeni valveilla. Sittemmin koetin monta kertaa saada samanlaista tilaisuutta, puhutellakseni ystävääni, mutta turhaan.

Pyydän nyt kysyä: Mistä johtui, että ei hän enää minulle näyttäytynyt kertaakaan, ei sittenkään, vaikka niin hartaasti sitä toivoin, saadakseni tietää hänen silloisia olojansa? *Sf.*

(Saattoi riippua ystävästänne: hän joko ei halunnut, saanut tai osannut enää näyttäytyä teille. Tavallisesti emme »näekään», mitä kiihkeästi haluaisimme. *Toim.*)

Tien varrelta.

Ruusu-Ristiä ajatellaan. Clevelandin kaupungissa, Ohio, U.S.A., panivat muutamat aattemme ystävät joulukuun 18 p:nä toimeen julkisen konsertin Raittiusseuran Haalilla Ruusu-Risti-lehtemme hyväksi. Konsertissa esiintyivät rouva Kurikka-Salmu, neidit Laina ja Katri Lehtinen sekä herrat Väinö Mäki ja Henning Naukler. Tästä y.m. lahjoista teemme tiliä helmikuun numerossa.

Ruusu-Ristin iltamasta ja myyjäisistä jouluk. 8 p:nä kertyneet tulot olivat Smk 4865:20. Sanomalehti-ilmoituksiin y.m. meni Smk 196:—, joten puhdas tulo oli Smk 4669:20. Tästä siirrettiin Ruusu-Ristin kassaan Smk 3000:—, ja loppumäärä, Smk 1669:20, jäi R.R:n ompeluryhmälle sen vastaisen työn tukemiseksi. Kaikille niille, jotka tavalla tai toisella ovat avustaneet näitä myyjäisiä, pyytää R.R:n ompeluryhmä lausua sydämelliset kiitoksensa.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA Y.M.

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA O.Y.

HELSINKI, Erottajan torin varrella

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2, Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55, " 59 06
Eerikinkatu 22, " 57 58
L. Viertotie 44, " 98 77

Puhelimet: 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68, Tukkuos. 80 12.

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta, Lahti, Puh. 1 60, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa, H:linna, Puh. 2 12

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ! - - - - - Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

HELMIKUU

N:o 2

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: Pekka Ervast

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: —, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

HELMIKUU 1922

N:o 2

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	34
Kristus ja teosofinen liike, <i>Frater Roseae Crucis</i>	38
Ystäv. kirjeenv. sodasta ja veljeyd., II, <i>J. R. Hannula</i>	40
Pieni Ruusu-Risti-Katekismus, II, <i>Pekka Ervast</i>	42
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä (jatk.), <i>Kryshanovskaja</i>	47
Kuinka ihminen kuolee, Suom. <i>A. P.</i>	51
Muistoja menneiltä vuosilta, II, <i>Pekka Ervast</i>	52
Jumalalle, Runo, <i>Friedrich Schiller</i> . Saks. suom. <i>A. F.-én</i>	59
Miksi uskon jälleensyntymiseen? II.	60
Kirjeitä toimitukselle.	61
Rajan takaa	63
Tien varrelta	64

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

HELMIKUU 1922

N:o 2

Toimittajalta.

Muutammat ystävät ovat huomauttaneet minulle, missä vaikeassa asemassa teosofinen liike on Suomessa, kun meillä nyt jo on kolme aikakauskirjaa, jotka edustavat teosofista mailmankatsomusta, vaikka olemme mitättömän pieni kansa verrattuina niihin suuriin mailmankansoihin, jotka tuskin jaksavat kustantaa yhtä ainoata äänenkannattajaa. Osoitammehan silläkin olevamme *eturivikansa*, josta meillä on syytä ylpeillä, mutta on tunnustettava, että tuo ylpeily tulee meille kalliiksi.

— Mitkä ovat nuo kolme aikakauskirjaa?

— Teosofi, Yhteisvapaamuurari ja Ruusu-Risti. Niillä on eri nimet, mutta sisältävät sentään samansuuntaisia kirjoituksia.

— Vai niin. Sittenhän kyllä aineellisesti katsoen on hirveätä tuhlausta ylläpitää niin monta eri lehteä, varsinkin jos kaikki samat ihmiset niitä kaikkia tilaavat.

— Vaikkeivät samat kaikkia tilaisi, niin ajattele, kuinka paljon suurempi lukijakunta olisi yhdellä lehdellä! Nyt se on jakautunut kolmeen osaan.

— Epäilemättä. Niin kauan kuin Tietäjä oli yksin, oli sillä paljon enemmän tilaajia kuin yhdelläkään nykyisistä aikakauskirjoista. Mutta onhan luultavaa, että nämä kolme lehteä ovat kukin saavuttaneet semmoisiakin tilaajia ja lukijoita, joita ei esim. Tietäjä yksin ollen olisi kyennyt voittamaan puolelleen. Onhan semmoinen ajateltavissa. Joka tapauksessa on myönnettävä,

että tämä nykyinen monihaaraus on kallista lystiä, sillä ei yksikään nykyisistä lehdistä »voi oikein hyvin».

— No niin. Eikö tämä siis ole epäkohta? Eikö pitäisi sitä koettaa poistaa?

Monen tuonsuuntaisen keskustelun johdosta otin asiaa pohitiakseni. Kysyin itseltäni, eikö asialla ollut toinenkin puoli. Oliko se katsottava yksinomaan taloudelliselta kannalta? Ehkä nuo kolme lehteä vastasivat jotain aikamme sisäistä tarvetta? Mitähän toisten lehtien toimittajat ajattelisivat?

*

En ollut tilaisuudessa puhuttelemaan »Teosofin» toimitusta. Mutta ei se ollut tarpeenkaan. Heidän kantansa tuli selvästi näkyviin Teosofisen Seuran vuosikertomuksesta. Siinä sanottiin näet sivulla 22 (ja myös sivulla 6): »Teosofi» lehti on ilmestynyt edelleen, ollen tätä nykyä ainoa teosofinen lehti maassamme, kun »Tietäjä» tuli »Ruusu-Risti» nimiseksi Ruusu-Risti-järjestön äänenkannattajaksi.

»Teosofi» on siis ratkaissut asian niin, että sillä ei ole ainoatakaan kilpailijaa. Se on ainoa »teosofinen» lehti maassamme. Sillä ei siis liioin ole aineellisia huolia. Suomen Teosofinen Seura, joka sen kustantaa, on todella onniteltavissa.

Psykologisesti katsoen se on terve näkökanta — käy kerrassaan yhteen amerikkalaisen »kristillisen tieteen» menettelyn kanssa, joka perustuu pahan kieltämiseen. »Mitä vaikeuksia on, en tahdo niitä nähdä enkä tuntea; ja siis niitä ei ole olemassakaan».

Ei ollenkaan niin hullu näkökanta kuin pinnalta katsoen luulisi! Päinvastoin siihen kätkeytyy menestyksenkin salaisuutta. On otettava siitä oppia!

Ruusu-Risti, jonka täydellinen nimi on »Ruusu-Risti, okkultinen aikakauskirja», noudattaa »Teosofin» esimerkkiä ja julistaa siis nyt: Ruusu Risti on maamme ainoa okkultinen eli salatieteellinen lehti. Mikään muu lehti ei tässä maassa edusta okkultismia eli salatiedettä, sillä Ruusu-Ristillä yksin on siitä monopoli ja patentti.

Senhän selvästi ja kumoamattomasti todistaa lehden oma nimi. Tässä yksin tarjotaan oikeata ja väärentämätöntä salatiedettä — mitä muut lehdet mahdollisesti sillä nimellä sisältävät, on kerrassaan semmoista, josta Ruusu-Risti ei voi mennä takaukseen. Tilatkaa siis Ruusu-Risti ja yksin Ruusu-Risti, jos tahdotte tietää jotakin okkultismista!

*

Eräänä päivänä keskustelin kysymyksestä »Yhteisvapaamuurarin» päätoimittajan kanssa. Hän ei avaissut gordilaista solmua miekaniskulla niinkuin »Teosofi», vaan piti itsestään selvänä asiana, että meillä oli Suomessa kolme aikakauskirjaa, jotka taistelivat tieteellistä ja uskonnollista materialismia vastaan ja edustivat yli-aistillista mailmankatsomusta. Mutta hänen mielestään niitä ei pitänyt ajatella kilpailijoiksi, jotka olivat sotajalalla keskenään. Kullakin, sanoi hän, on oma tehtävänsä. »Yhteisvapaamuurari» ei suorastaan puhu teosofiasta eikä okkultismista; se puhuu vapaamuurariudesta, ja koska vapaamuurarius on salainen ja pohjaltaan okkultis-teosofinen liike, on luonnollista, että sen yhteydessä tulee puhe semmoisistakin asioista, jotka saavat lähemmän selvityksensä teosofiasta ja okkultismista. Mutta on huomattava, että »Yhteisvapaamuurari» kääntyy yleisön puoleen; se ei ole lehti teosofeja eikä okkultisteja varten, ei viisaudessa oppineita varten. Vapaamuurariuden salaisuudet pidetään salassa, ja mitä siitä liikkeestä voidaan yleisölle kertoa, on luonnostaan alkeellista laatua. »Yhteisvapaamuurari» on täten aloittelijoita varten, suurta yleisöä varten, eikä se tahdo riistää ainoatakaan lukijaa »Ruusu-Ristiltä» tai »Teosofilta»; päinvastoin se ehkä voi tuoda niille lukijoita. Mitä taas »Teosofiin» tulee, on sillä selvästi oma tehtävänsä: se edustaa Mrs. Besantin ja toisten ulkomaa-laisten teosofein kantaa. Mistä T.S:n jäsenet muuten saisivat lukea suomennoksia Besantin, Leadbeaterin y.m. kirjoituksista? »Teosofi» siten ei oikeastaan kilpaille »Yhteisvapaamuurarin» enemmän kuin »Ruusu-

Ristinkään» kanssa. On varmasti ihmisiä, jotka pitävät »Teosofista», mutta eivät suinkaan tyytyisi paljaaseen »Ruusu-Ristiin» tai »Yhteisvapaamuurariin.»

— Entä »muurarit» itse? Monet heistä ovat joko Teosofisen Seuran tai Ruusu Ristin jäseniä? Eikö heidän velvollisuutensa täten ole kannattaa ainakin kaksi lehteä?

— Ei suinkaan. »Yhteisvapaamuurari» on niitä varten ennen kaikkea, jotka eivät tunne teosofiaa tai okkultismia. Ne, jotka ennestään ovat teosofeja, tilaavat ja levittävät joko »Teosofia» tai »Ruusu-Ristiä»; heidän velvollisuutensa ei ole lukea tai levittää »Yhteisvapaamuuraria»; mikä tietysti ei estä toisia heistä sitä tilaamasta ja levittämästä, jos niin haluavat.

— Tämä on todella valaiseva näkökanta, ja minä saan ehkä kirjoittaa tästä Ruusu Ristiin?

— Olisin varsin kiitollinen.

— Haluttaisipa vielä kuulla, mikä tehtävä sitten on Ruusu-Ristillä?

— No, Ruusu Ristihän on meidän kaikkien inspiraationilähde, oma suomalainen lehtemme, josta luemme semmoista, mitä emme muualta mistään löydä. Kuka voisi olla ilman Ruusu Ristiä, joka vähänkin ymmärtää suomalaista salatiedettä ja Suomen kansan henkistä tehtävää?

Tämä imarteleva lausunto sai minut niin lumoihinsa, etten enää keksinyt mitään intelligentiä vastaväitettä tai kysymystä, jonka tähden keskustelu päättyi siihen paikkaan. Ja koska minusta tuntui, että asia todella oli tullut hyvin harkitukseksi ja punnitukseksi, en ole sen koommin sitä harkinnutkaan, enkä siis Ruusu Ristin lukijoillekaan ole osannut nyt tuoda esille mitään harkitumpaa kuin nämä kokemukset ja keskustelut.

*

Ne, jotka luulevat, että minä en riittävästi kunnioita ja rakasta Mrs. Besantia, ehkeivät usko, että iloitsen, että sanomattomasti ja vilpittömästi iloitsen joka kun-

nianosoituksesta, mikä tulee Mrs. Besantin osalle. Asia on kuitenkin niin. Sydämeni suli onnesta, kun äsken luin »Theosophistista», että *Hindu University* (Benaresin hindulainen yliopisto) viime joulukuun 13 p:nä antoi kunniatohtorin arvonimen Walesin prinsille ja 14 p:nä Mrs. Annie Besantille ja eräälle hindulaiselle ruhtinaalle.

Mrs. Besant on siis nyt tohtori Annie Besant.

*

Että meilläkin Suomessa joskus tehdään yliaistillisia kokemuksia henkisen ja uskonnollisen elämän alalla, siitä on taas pieni todistus päässyt päivän valoon. Tämä on kirjakauppoihin äsken ilmestynyt vihkonen nimeltä *Valo-olento*, jonka on kirjoittanut *K. E. S.*, nähtävästi jo vanhanpuoleinen mies. Se ei esiinny minikäänlaisilla vaatimuksilla, mutta kertoo yksinkertaisella tavalla ihmisestä, joka — teosofiaa tuntematta — kampailli ja taisteli itselleen elämäkatsomuksen, joka ytimeltään on teosofishenkinen, ehkä tarkemmin sanoen ruusuristihenkinen. Hän ei kylläkään puhu jälleensyntymisestä, mutta hänen suhteensa Jumalaan ja hänen käsityksensä Jumalasta lähenee sitä käsitystä Isästä ja Kristuksesta, mikä meilläkin on. Ja mikä on huomattava: totuus selveni hänelle — tietysti pitkien etsiskelyjen ja mietiskelyjen jälkeen — yliaistillisen kokemuksen kautta. Hän sai nähdä Jumalan. Herran kasvot kääntyivät häntä kohti ja katsoivat häneen. Ja koko hänen olemuksensa täyttyi riemulla ja autuudella. Siitä pitää lukea tekijän omilla vaatimattoman rauhallisilla sanoilla. Vaikka kuvaus on kirjan huippukohta, on se suoritettu yhdellä sivulla 64:stä ja keskellä kirjaa. Koko pieni teos todistaa täten tekijänsä vilpittömyyden ja rehellisyyden.

Kristus ja teosofinen liike.

Pyrkijän tulee painaa mieleen Jeesuksen sanat »älkää antako sanoa itseänne mestariksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus, ja te olette kaikki veljeksiä.» Mutta hän ei saa erehtyä luulemaan, että Jeesus olisi itseään tarkoittanut.

Jeesus oli ihminen, joskin korkea vihitty, eikä kukaan ihminen, joka on henkisesti kehittynyt, ota vastaan jumalallista palvontaa. Mutta Kristus, joka on ainoa mestari, on »lihaksi tullut sana,» Jumala, joka asuu salassa joka ihmisessä ja Jeesuksessa ilmensi itsensä ennen saavuttamattomalla täydellisyydellä, Jeesus Kristus on sentähden jumalaksi tullut ihminen ja samalla ihmiseksi tullut Jumala. Häneen kätkeytyy jälleensyntymisen apoteoosi ja jumalallinen inkarnatsioni.

Itämaalaisen sanontatavan mukaan Jeesus on yksi mestareista. Mestareita on monta, ja kaikki, jotka ovat uudessa liitossa, tunnustavat Kristuksen maailman valoksi ja vapahtajaksi, toisin sanoen Ainoaksi Mestariksi.

Mestarit elävät fyysillisessä ruumiissa, mutta Kristus ei. Koko maapallo ja sen elämä on Kristuksen fyysillinen ruumis. Joka ihmisestä voi tulla solu Kristuksen ruumiissa.

Kaikki uuden liiton mestarit ja heidän opetuslapsensa (eli Valkoinen Veljeskunta) palvelevatkin hermostona Kristuksen ruumiissa. Koska heitä on joka maasa ja joka kansassa, muodostavat he ikäänkuin sähköverkon, joka peittää koko maapallon.

Opetuslapsia on joka kansassa, vaan ei kaikkialla täysin vihityitä mestareita. Mutta mestarit ja opetuslapset palvelevat joka kansassa ja joka maassa ihmisyiden asiaa.

Valkoisen Veljeskunnan jäsenet eivät ole kansallisia ahtaassa merkityksessä. He eivät tee eroa ihmisten välillä. Mutta niinkuin yksilöt ovat erilaisia, niin ovat kansatkin, ja heitä auttaessaan valkoiset veljet tietävät, että kunkin yksilön ja kunkin kansan on kuljettava omia teitään, täytettävä omaa tehtävänsä ihmiskunnan

historiassa, jotta saavuttaisivat Kristus-elämän täydellisyden.

Kansojen kohtaloita ohjaavat eriasteiset enkeliolennot, joista muutamat ovat omaksuneet Kristuksen. Nämä jälkimäiset joutuvat läheiseen yhteyteen Valkoisen Veljeskunnan kanssa ja ovat siten mukana Kristuksen hermostossa.

Teosofisen liikkeen panivat alkuun vihityt mestarit opetustensa välityksellä ja heidän tarkoituksensa oli voittaa maailma elävälle Kristukselle. Kirkot ja uskonnot olivat vajonneet sokeaan tietämättömyyteen ja mammonan palvelukseen, tieteet ja yliopistot olivat antautuneet materialismin helmaan ja olivat vajoamassa politikoimisen tyhjiyteen, yksilöt ja yhteiskunnat olivat unohtaneet veljeyden sanoman ja seisovat suurten mulistusten ja häviöiden partaalla. Kristuksessa yksin oli maailman pelastus. Totuuden etsimisen pyhä henki, joka vie Kristuksen luo, oli ainoa joka saattoi nostaa ja puhdistaa uskontoja ja kirkkoja, tieteitä ja yliopistoja, yksilöitä ja yhteiskuntia. Sentähden valon veljet avasivat raolleen pyhäkköjen ovet ja kutsuivat totuuden etsijöitä astumaan sisään tiedon temppelihin. Oville oli kirjoitettu heidän ikuinen tunnuslauseensa: »Ole puhdas, jos tahdot astua valon vapauteen! Tarkoitus ei pyhitä keinoja.»

Mutta on olemassa toinen salainen veljeskunta, joka ei tunnusta Kristusta lihaksi tulleen sanana eikä tahdo hänestä tietää. Sillä on omat suunnitelmansa ihmiskunnan sivistyksen ja älyllisen kehityksen suhteen ja se käyttää kärsimystä ja pahaa kasvatuksensa välineinä. Sen tunnuslauseena on, että tarkoitus pyhittää keinoja, ja se tahtoo pitää ihmiskuntaa tietämättömänä Kristuksesta, jonka turvissa ihminen voi kasvaa tekemättä paha. Nämä varjon veljet kulkevat ympäri kuin sudet lammasten vaatteissa, houkutellen yksilöitä ja kansoja suurisuuntaisilla poliittisilla unelmilla, joiden todellisena pohjana ovat vihat ja vainot, sodat ja nälänhädät. »Taistelkaa ja tappakaa», he huutavat, »niin te saavuttatte onnen ja veljeyden». Onni ja veljeys kyllä lopulta

tulevat, mutta ei taistelun tuloksena, vaan niiden kärsimysten kautta jotka taistelua kulloinkin seuraavat.

Ja kuitenkin ihmiskunta Kristuksen ja Valkoisen Veljeskunnan avulla voisi saavuttaa onnen ja veljeyden paljon nopeammin ja paljon helpommin.

Pyrkijän tulee huomata, että varjon veljien työ voi näkyä teosofisessakin liikkeessä, mikäli se johtaa pois-päin elävästä Kristuksesta tai myös Jeesuksen elämän ohjeista.

Frafer Roseae Crucis.

Ystävien kirjeenvaihtoa sodasta ja veljeydestä.

II.

— Katsos: kyllähän minäkin filosofisesti ymmärrän, ettei maailman kansoista voi veljeyttä odottaa; niiden toiminta käy vielä himojen ja taistelevan järjen merkeissä. Emme me teosofit eikä muut voineet estää sotaa, koska ihmiskunnan suuria joukkoja vielä kannustaa sodan melskeinen hurmio. Esim. naisten suuret joukot joutuvat vieläkin hurmioihinsa nähdessään sotilaspukuisen miehen. Eivätkä maailman kansat ole luvanneetkaan mitään »veljeyden ydintä» muodostaa. Mutta me teosofit olimme sen luvanneet. Me olimme luvanneet muodostaa m.m. kansojenvälisen veljeyden ytimen. Nyt onkin kysymys siitä erikoisesta asiasta, joka teosofisessa liikkeessä pantiin alkuun, s.o. *yleismaailmallisen veljeysytimen muodostaminen*. Meidän teosofien erikoistehtävänä oli pysyä yleisen veljeyden ohjelmassa koettelemustenkin hetkellä. Harkitse nyt ja päättä itse, olemmeko olleet mukana vanhassa kansojen ohjelmassa, vaiiko mestareiden veljeysohjelmassa. Pysähdy hetkeksi. Älä heti anna järkesi ryhtyä askartelemaan kaikenlaisilla filosofisilla selityksillä. Koeta edes hetkiseksi ottaa filosofoiva järkesi vangiksi Kristuksen

kuuliaisuudelle, niinkuin Paavali opettaa. Ajatteles: emme suinkaan me ole perustaneet vain *filosofista* veljeskuntaa? Kyllä kai meidän teosofinen veljeskuntamme oli tarkoitus pysyä myös *käytännössä* uskollisena omalle veljeysohjelmallemme? Eikö niin? Mutta jos myönnät, ettei meidän teosofien tehtävä ollut vain filosofisen veljeskunnan muodostaminen, vaan pysyä siinä myös käytännössä, niin silloin kohtalo odottaa meiltä jotain *toisenlaista menettelyä kuin muulta suurelta ihmiskunnalta*. Mutta jos me olimme maailmansodassa mukana, ei vain ruumiillisesti vaan vieläpä henkisesti, ikäänkuin Jumalan ja mestareiden nimessä julistamassa toista sotivaa kansaa kelvottomaksi, mustaksi, ja sitten kaikkinemme voiminemme *rusentamassa* sitä, niin, sanoppas nyt: missä me silloin erosimme muusta ihmiskunnasta? (Ellei ehkä siinä, että me kykenimme vaikuttavammin tuhoamaan veljiämme?) — Älä kiiruhda etsimään mitään historiallis-filosofisia selityksiä. Sillä tässä on kuitenkin koko asian ydin. Ei ole ollenkaan kysymys siitä, kuinka me osaamme historiallis-filosofisesti *selittää* maailmansodan synnyn ja välttämättömyyden; kysymys on päinvastoin siitä: olimmeko me, *henkisenä* liikkeenä ja *yleismaailmallisena* veljeskuntana, olimmeko me mukana maailmansodassa, ja tahdommeko yhä olla siinä mukana? Kysymys on vain ja todella siitä, *mihin kanavaan me nyt ja edelleen annamme kättemme työn ja ajatustemme voiman*; toisin sanoin: pyrimmekö tuntemaan vastuunalaisuuttamme siitä, tulevatko meidän elävät voimamme käytetyiksi *jonkun elävän olennon tuhoksi* tällä planeetalla vaiko kaikkien suojelemiseen ja auttamiseen ylläpitämällä vain puhtaasti henkisen tiedon ja rakkauden lippua.

Ellemme me kykene emmekä yritä vastaamaan tähän kysymykseen muulla, kuin historiallis-filosofisilla selityksillä, silloin maailma turhaan odottaa meiltä vapah-tajaansa sodan painajaisesta. Antikristus ja sodan ylilisevä Jehova nielee meidät, niinkuin se on yleensä kaikki »veljeskunnat» nielaissut — kenties kveekka-

reita, duoboreja, y.m. »vääräoppisia» ja vainottuja lukuunottamatta. Ellemme me teosofit todellakaan pääse veljeydestä sen pitemmälle, kuin historiallis-filosofiin selityksiin maailmansodan välttämättömyydestä, silloin meillä ei varmaankaan ole muuta edessä, kuin ryhtyä kiireenkaupalla perustamaan kaikenlaisia *hyväntekeväisyysjärjestöjä*. S.o. ellemme tahdo emmekä osaa olla mukana uuden luomisessa, saamme me aherrella vanhan paikkaamisessa.

Mutta: emme me teosofit silti ole ihmisinä mennyttä, emme huonommat tai kelvottomammat muita ihmisiä; me saamme joskus silmämme auki, kenties kuolemantakaisessa tuomiotilassa, ja alamme taas alusta.

Voi nyt sitten oikein hyvin; olkoon siunaus ja rauha mukanas alkavana vuotena. Voimmehan lohduttautua sillä tiedolla, että mikäli Kristus meissä syntyy ja kasvaa, sikäli se riisuu meidät aseista, ja me kukaties alamme *mahtua* tänne maailmaan ilman, että meidän tai meidän asiamme tieltä tarvitsee ketään pois raivata.

Teosofisin tervehdyksin veljesi

J. R. Hannula.

Pieni Ruusu-Risti-Katekismus.

II.

Usko ja tieto.

34. Mitä on usko?

Usko on ihmisen tajunnassa asuva henkinen voima, joka yhdistää hänet kaikkialliseen ja iankaikkiseen elämän henkeen eli Jumalaan.

35. Onko usko riippuvainen opinkappaleista tai tekemisessä jonkun opin kanssa?

Ei suorastaan. Usko ei ole minkään opin tai opinkappaleen totenapitämistä, vaan sisäinen vakaumus, tieto ja antaumus elämän Isälle. Monenlaiset opit ja opin-

kappaleet voivat, ellei ihminen osaa ajatella ja arvostella, vaikuttaa ehkäisevästi uskon heräämiseen, vaikka usko, kerran heränneenä, etsii ja saa apua ajattelusta ja järjen toiminnasta.

36. Kuinka usko herää?

Usko herää itsestään, koska se on henkinen voima.

37. Mikä aiheuttaa sen heräämisen?

Ihmisen vilpitön totuuden etsintä, joka ei tapahdu ainoastaan koko mielellä eli järjellä, vaan myös koko sielulla ja koko sydämellä.

38. Voiko uskoa tarkemmin määritellä?

Voi. Usko Jumalaan tarkemmin analysoituna eli eriteltynä on uskoa Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen.

39. Mikä on usko Isään?

Usko Isään on uskon varsinainen ja ehdoton sisältö. Usko Isään edellyttää, että ihminen totuuden etsinnässään on päässyt kohtaan, jossa hän ei katso olemassaoloa paljaaksi aineelliseksi ilmiöksi, järjettömäksi luonnoksi, sattuman ja hengettömäin lakien aiheuttamaksi, vaan on lujasti vakuutettu siitä, että näkyväinen maailmankaikkeus on ikäänkuin suuri ruumis, jonka elävänä ja tajuisena sieluna on Jumala. Usko Isään edellyttää ja sisältää samoin, että ihminen on lujasti vakuutettu maailmankaikkeuden Jumalan hyvästä tahdosta ja rakkaudesta maailmaa kohtaan, eritoten, että Jumala rakastaa muuttumattomalla ja ikuisella rakkaudella joka ainoata ihmissielua. Usko Isään keskittyykin siihen, että Jumala rakkaudessaan tahtoo antautua ihmiselle ja auttaa häntä saavuttamaan elämänsä tarkoituksen ja sitä varten ikäänkuin odottaa ihmisen sielun ja sydämen ovella.

40. Mikä on elämän tarkoitus?

Jeesus sanoi: olkaa täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.

41. Onko tämä ihmiselle mahdollista?

Ihmiselle yksin ei, mutta Jumalan auttamana varmasti. Ei Jeesus Kristus turhia puhunut.

42. Mikä on usko Poikaan?

Usko Poikaan on uskoa siihen, että ihmisen henki on yhtä Jumalan hengen kanssa. Jumalan Pojaksi eli

Kristukseksi nimitetään sitä ihmisen sisäistä henkeä, jonka hän uskossa saavuttaa. Ihmisen salainen henki on Jumalan Poika.

43. Missä suhteessa Jeesus Kristus on tähän?

Jeesus Natsarealainen oli ihminen, jossa Kristus eli Jumalan Poika oli täyteen mittaan kehittynyt, niin että se, joka Jeesuksen Kristuksen näki, näki myös Isän.

44. Onko Jeesus Kristus maailman vapahtaja?

On kylläkin, koska hän oli veljistä ensimmäinen, joka saavutti täydellisen suhteen Isään.

45. Tuleeko meidän uskoa Jeesukseen Kristukseen?

Tulee tietenkin: meidän tulee täydellä luottamuksella antautua Jeesuksen johdettaviksi. Kristillisyytemme on siinä, että seuraamme Jeesusta, joka on meille tie, totuus ja elämä, koska hän on ilmoittanut meille Isän.

46. Oliko Jeesus Jumala?

Ei. Jeesus oli ihminen niinkuin me, mutta Kristus oli ja on Jumalan Poika ihmisen hengessä. Ja koska Kristus täytti Jeesuksen täydellisesti, olivat Jeesuksen teot ja sanat, hänen ajatuksensa ja tunteensa Jumalan Pojan tekoja ja sanoja, Jumalan Pojan ajatuksia ja tunteita. Sentähden ei Jeesus puhunut ja toiminut, vaan Isä Jumala puhui ja toimi hänessä ja hänen kauttaan.

47. Voiko kukaan ihminen saavuttaa saman täydellisyyden kuin Kristus?

Jeesus sanoi: seuratkaa minua ja te tulette tekemään vielä suurempia tekoja kuin minä. Mutta harvat ihmiset ovat vielä uskaltaneet seurata Jeesusta.

48. Mikä on usko Pyhään Henkeen?

Usko Pyhään Henkeen on uskoa ja luottamusta totuuden henkeen, joka elähyttää vilpittömästi ja rehellistä ihmistä, joka totuutta etsii; ja tämä usko totuuden henkeen, totuuden omaan voimaan, on lujaa luottamusta siihen, että totuuden oma voima vie etsijän Jumalan luo. Usko Pyhään Henkeen on uskoa siihen, että Isä Jumala auttaa ihmistä, joka ennen kaikkea muuta etsii Jumalan valtakuntaa, myöskin sitä valtakuntaa löytämään. Niinkuin Jeesus sanoi: etsikää, niin te löydätte. Totuuden pyhä henki auttaa meidän sieluumme

löytämään Jumalan avaamalla meille portit siihen henkemme taivaalliseen kuningaskuntaan, jossa Isä on hallitsijana.

49. Alkaako usko siis Pyhästä Hengestä?

Alkaa. Sielumme ottaa ensin vastaan totuuden rakkauden ja etsimisen pyhän hengen ja kulkee sitten Pojan kautta Isän luo. Se on totinen kristinusko, kuten Kristuskin sanoi: niin rakasti Jumala maailmaa että hän antoi ainosyntyisen poikansa, jotta jokainen, joka häneen uskoo, ei hukkuisi, vaan saisi iankaikkisen elämän.

50. Nimittääkö Jeesus noissa sanoissa itseään Jumalan ainosyntyiseksi pojaksi?

Eipä suinkaan. Jumalan ainosyntyinen poika on Kristus meissä, Kristus Jeesuksessakin. Jeesus oli ihminen.

51. Mikä on iankaikkinen elämä?

Iankaikkinen elämä on elämä Jumalassa.

52. Alkaako se kuoleman jälkeen vaiko n.s. ylösnousemuksessa?

Iankaikkinen elämä alkaa sinä hetkenä, jolloin ihminen hengessään tulee tietoiseksi Isän läsnäolosta ja tuntee ja tietää itsensä Jumalan pojaksi. Iankaikkinen elämä on riippumaton ajasta ja elää ajan sisällä ja samalla sen yläpuolella.

53. Onko ruumiillinen ylösnousemus olemassa?

On.

54. Mikä se on?

Jokainen ihminen, joka ei ole täydellisyyttä saavuttanut, nousee jälleen ylös kuolleista, s.o. syntyy eli ruumistuu uudestaan maan päälle, jotta hän uudestaan olisi tilaisuudessa etsimään Jumalaa, jota hän ei vielä ole löytänyt.

55. Nouseeko hänen vanha ruumiinsa ylös kuolleista?

Ei. Vanha ruumis on haihtunut alkuosiinsa, mutta kuolematon henki pukeutuu jälleen aineruumiiseen, joka semmoisenaan on uusi.

56. Eikö kukaan ole ikuisesti kadotettu?

Ei.

57. Mutta kristikunta uskoo, että ikuinen helvetti on olemassa?

Se oli keskiajan kirkon erehdys. Kun se tuomitsi jälleensyntymisopin kerettiläisyydeksi, oli jällellä vain helvetti niille, jotka eivät pitäneet kirkonoppia totena.

58. Kuuluuko jälleensyntymisoppi oikeaan uskoon?

Ei mikään oppi kuulu uskoon, sillä usko on henkinen voima ja näkemys. Usko on ihmisen sisin ja salaisin siveellinen kyky.

59. Millä tavalla tulee kristityn suhtautua oppeihin ja opinkappaleihin, esim. jälleensyntymisoppiin?

Hänen tulee punnita niitä järjellään, sydämellään ja siveellisellä tunnollaan, pohtia ja mietiskellä niitä ja niinkuin apostoli sanoo, tutkia kaikkea.

60. Mistä hän tietää, mikä oppi on oikea, mikä väärä?

Totuuden pyhä henki, joka hänessä vaikuttaa, auttaa häntä karttamaan vääriä ja valheellisia oppeja, kunnes hänestä tulee tietäjä, joka itse näkee totuuden.

61. Voiko ihmisestä kehittyä totuuden tietäjä? Eikö hänen tarvitse aina uskoa?

Usko ei ihmisestä koskaan häviä, koska usko on siveellinen voima, henkinen elämä, joka yhdistää hänet Isään Jumalaan. Mutta kun hän on uskon elämän saavuttanut, herää hänessä sisäisiä aisteja, uusia sielullisia kykyjä, jotka avaavat hänen tutkivalle järjelleen ja ajatukselleen uusia, ennen näkymättömiä maailmoja. Hän on tilaisuudessa tutkimaan askel askeleelta yhä suurempia ja syvempiä elämän ja luonnon salaisuuksia, eikä hänen enää tarvitse pitää opinkappaleita tai oppeja tosina ilman muuta, vaan hän kykenee tutkimaan ja näkemään, mitä tosiseikkoja ja totuuksia oppien takana piilee.

62. Kirkko on aina opettanut, että ihminen ei voi tietää jumalallisia salaisuuksia, vaan on pakotettu niitä uskomaan?

Kirkko on väärässä, sillä apostoli sanoo, että ihmisen henki tutkii Jumalan hengen salaisuuksia. Mutta ennenkuin ihmisessä ovat auenneet hänen sisäiset aistinsa, uskoo eli paremmin sanoen pitää hän totena, mitä tietäjät ja näkijät kertovat ja ovat kertoneet näkymättömän maailman asioista.

63, Jos usko aina pysyy, kumpi on korkeampi: usko vai tieto?

Usko ja tieto eivät ole keskenään ristiriidassa. Todeksi luuleminen ja tieto ovat toistensa vastakohtia, sillä kun ihminen jonkun asian tietää, ei hänen enää tarvitse luulla sitä todeksi. Usko sitä vastoin on siiveellinen voima, joka ei suinkaan ole tiedon vastakohta, vaan sen synnyttäjä.

64. Onko usko esim. luonnontieteellisen tiedon synnyttäjä?

Usko totuuden pyhään henkeen on. Sillä kaikki tieto on syntynyt siitä luottamuksesta, että tieto on saavutettavissa. Ja kun usko totuuden pyhään henkeen on kasvanut uskoksi Poikaan ja Isään, synnyttää tämä usko n.s. salaisen tiedon.

Pekka Ervasf.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 1:stä n:osta)

Sillä välin teki sellainen asianratkaisu leppymättömät aivan raivoisiksi. He päättivät toimia kaikessa hiljaisuudessa ja joka tapauksessa tuhota »noidan». Eräs tapahtuma, joka sattui juuri silloin, vahvisti heitä ilkeissä aikeissaan.

Aina siitä saakka, kun Vispala sai nähdä Supramatin syttyi hänessä myrskyinen intohimo, sitä lajia, jota tämän vinoon väännetyin maan asukkaat itsessään kehittivät. Joka yö hän tuli Medhan kera kuilun reunalle ihailemaan maagikkoa, kun tämä puhui opetuslapsilleen, lauloi tai soitti. Ikäänkuin lumottuna, ei hän saattanut kääntää katsettaan Supramatin kauniista kasvoista, joita ihmeellisesti valaisi sinertävä hohde, joka ikäänkuin

säteili hänestä itsestään, ja tytön hillitsemätön intohimo kasvoi joka päivä. Vispala käytti hyväkseen maagikon käyntiä kaupungissa ja onnistui lähettämään hänelle sanan. Kirjeessä hän tunnusti hillittömän rakkautensa ja ilmoitti, että hän valitsee Supramatin puolisoiksi, mikä antaisi tälle oikeuden valtaistuimeen.

»Isoisälläni ei ole mitään miehistä perillistä ja minä olen hänen ainoa jälkeläisensä, — hän kirjoitti, — ja minun puolisoistani tulee kuningas, koska minulla itselläni ei ole oikeutta hallita, vaan ainoastaan valita kansalle päämies».

Tämä kirje, kuten myös toinen samankaltainen jätettiin vastauksetta; ja niiden seuraus oli vain se, että Supramati lakkasi yöllä näyttäytymästä avonaisella paikalla.

Vispala luuli kadottavansa järkensä. Yöt ja päivät hän ajatteli vain tuntematonta profeettaa. Hänen verensä poltti kuin tuli suonissa ja toinen suunnitelma toistaan rohkeampi syntyi hänen tärisevissä aivoissaan.

Kerran hänen onnistui päästä maagikon luokse kun tämä oli kaupungissa. Supramati ei näkynyt huomaavan häntä, mutta kun Vispala tahtoi koskettaa hänen kättään tunsu hän vahvan sysäyksen, ikäänkuin voimakkaan tuulenpuuskan, joka heitti hänet sivulle.

Vispala kadotti unen ja ruokahalun ja joutui sellaisen epätoivon valtaan, että sairastui. Alituiset, keskeytymättömät mielenliikutukset aikaansaivat erään näitä kauheita hermotauteja, joihin lääkärit eivät tunteneet mitään parannuskeinoa. Nuori tyttö menetti näkönsä ja hirveät kouristukset melkein taittoivat hänen jäsenensä.

Inhasadi oli epätoivoinen, mutta kansakin otti osaa hänen suruunsa, koska pitivät paljon suloisesta, nuoresta työstä. Seuraus siitä oli, että lähetystö edustajia kansakunnan eri luokista saapui luolaan; jos joku kykeni pelastamaan prinsessaa, oli tämä tietysti Supramati.

Maagikko lupasi tulla ja käskettyään opetuslapsia rukoilemaan hänen poissaollessaan lähti hän palatsiin ja vietiin heti sairaan huoneeseen.

Kauheasti taudista vääristyneenä makasi Vispala vuoteessaan, ja Supramati katseli surun ja säälin täyttämänä

nuorta olentoa, joka oli tuhoutumaisillaan oman epäpuhtaan säteilynsä vaikutuksesta.

Hänen selvästi huomattavat myrskyiset rakkaustunteensa vaikuttivat epämiellyttävästi maagikkoon, mutta eihän hän ollut tullut tähän maailmaan halveksiakseen alempana olevia veljiään. Hänen täytyi rakastaa heitä, niin sanoakseen hioa karkeat timantit ja esimerkillä puhtaasta kiintymyksestä jalostaa sitä tunnetta, jota oli herättänyt ja jota silloinkin, kun sitä himmensi pimeät varjot täytyi nimittää suureksi intohimoksi ja kutsua rakkaudeksi.

Ensi näkemältä huomasi Supramati, että tumma pahantapainen höyry, kokoonpanoltaan tahmea, ympäröi ruumista. Inhoittavia olentoja jotka hänen aistilliset himonsa olivat astraalimaailmasta vetäneet puoleensa, imeytyivät kiinni sairaaseen ja tyhjensivät hänen elinvoimaansa niinkuin vampyyrit.

Supramati käski jättää hänet yksin sairaan kanssa: kun kaikki olivat poistuneet, täytti hän pienen astian vedellä ja pudotti siihen sormuksen, jonka oli ottanut sormestaan.

Vesi tuli sinertäväksi ja hopeahohteiseksi. Hän kasteli erästä liinaa vedessä ja hautoi sillä nuoren tytön käsiä ja jalkoja. Senjälkeen hän sulki sairaan maagilliseen ympyrään ja teki ristimerkin, jolloin ympyrä, jonka hän oli piirtänyt, alkoi suikkua tulta valaisten vuodetta monivärisellä valolla.

Räiskyen ja kipinöitä siroitellen alkoi kosmillinen tuli hajoittaa mustaa tahmeaa ilmapiiriä, joka ympäröi Vispalaa. Suhisten ja kierrelleen itseään lensivät kamalat olennot pois, tai paloivat tulessa. Vähitellen katosi musta höyry kokonaan ja sen sijalle tuli ihmeellinen pienoinen valo, joka täytti koko huoneen ja valaisi Vispalaa, joka makasi siellä niinkuin kuollut. Jälleenrakentavien voimien vaikutuksesta oli hän tullut tiedottomaksi.

Nyt erosi sairaan omasta ruumiista mustia höyrypilviä, jotka pian hajosivat punaisessa valossa.

Kun tämä ilmiö loppui, kasteli Supramati vielä erään

liinan, joka näytti olevan ikäänkuin timanttihiekan peittäjä ja kostutti sillä sairaan ruumista, jonka jälkeen hän peitti hänet.

Sitten otti hän harppunsa, istuutui päänaluksen viereen ja alkoi soittaa.

Kuului ihmeellisiä sopusoinnun säveliä, ja huone täyttyi miellyttävillä tuoksuilla; ihmeellinen punainen valo ikäänkuin sammui ja muuttui sinipunertavaksi puolihämäräksi. Ja tummalla ametistinvärisellä taustalla näyttäytyi läpinäkyviä olentoja ikäänkuin kudottuja samoista höyryistä, ja ympäröivät liikkumattomana lepäävän prinsessan vuodetta; heidän ilmavat muotonsa heiluiivat ihmeellisen harpun rytmissä; ja läpinäkyvät kädet syleilivät Vispalan liikkumatonta ruumista. Vähitellen alkoi näky vaaleta ja katosi sumuun.

Mutta Supramati jatkoi soittoaan ja hänen kasvoilleen levisi vilpityn ilon ilme. Hän nautti vaivansa hedelmiä sinä hetkenä, jolloi hän vielä kerran oli onnistunut palauttamaan takaisin elämään kärsivän ja kuolemaan tuomitun olennon.

Autuus siitä, että voi aikaansaada sellaisia sopusoituja, ja että kykeni käyttämään tuoksun ja värin mahtavia voimia, täytti hänen sydämensä ilolla ja kiittävyydellä.

Antautuessaan tunnelmilleen Supramati ei huomannut, että Vispala aukaisi silmänsä ja nousi hitaasti pystyyn tarkastaen häntä aralla ja rakastuneella katseella.

Tyttö tunsu itsensä terveemmäksi, mutta koko hänen olennossaan tapahtui ihmeteltävä muutos. Tulinen polttava intohimo, joka tuskaisesti oli kalvanut hänen sydäntään, katosi ja antoi sijaa tietoisuudelle kuilusta, joka eroitti hänet siitä korkeammasta ihmisestä, jota hän rakasti, ja tämä tietoisuus esiintyi hänelle kaikessa selväpiirteisyydessään.

Silloin täyttyi hänen olentonsa rajattomalla kiintymyksellä ja syvällä onnella nähdessään maagikon vieressään.

Hän nousi vuoteesta, heittäytyi polvilleen ja nosti ylös ristissä olevat kätensä kuiskaten kyöneleet silmissä :

— Opettaja, kuinka on minun kiitettävä sinua elämäni pelastuksesta.

Supramati lopetti soittonsa, siunasi häntä, nosti hänet ylös ja sanoi lempeästi:

— Et minua saa kiittää, vaan Jumalaa, Luojaasi ja Taivaallista Isääsi. Ole sen henkisen ja ruumiillisen terveyden arvoinen, joka sinulle on annettu. Älä unhoita, että ruumiin vankilassa palaa kuolematon tuli, joka johtaa sinut majakalle, kaiken olemassaolevan valaisijan, ylläpitäjän ja säilyttäjän luo. (Jatk.)

Kryshanovskaja-Rochester.

Ven. käönt. L. K.

Kuinka ihminen kuolee.

Tunnettu amerikkalainen selvänäkijä Andrew Jackson Davis kuvaa kuolemaa seuraavasti: »Olen seisonut monen kuolivuoteen ääressä ja tietäjänsilmälläni tarkannut asioita, jotka tavalliselta kuolevaiselta pysyvät salassa. Kun ihminen makaa kuolinvuoteessa, niin ensin kylmenevät jalat, mutta selvänäkijä huomaa samalla myöskin kuolevan pään yläpuolella jonkunlaisen magnetisen kehän, kullalta hohtavan eetterisäteilyn, jossa syntyy elämää. Kylmentyminen etenee sitten jaloista polviin asti ja käsistä kyynärpäihin, sillä aikaa kun säteily pään yläpuolella kohooa korkeammalle tullen vihdoin täydelliseksi. Nyt kylmenevät vähitellen jalat lantioihin asti ja käsivarret hartioihin. Säteily pään yläpuolella ei nouse enää korkeammalle, mutta levenee laajemmalle. Kuoleman kylmyys laajenee lopuksi rintaan ja kylkiin, samalla kun säteily ulottuu melkein huoneen kattoon». Selvänäkijä kertoo edelleen, kuinka vast'ikään noussut henkiruumis — sitä on juuri tuo säteily — liikkuu huoneen läpi kulkevaa valolankaa kohti. Kultainen, ylimaallinen valolyhde, joka on annettu toiselta puolen johtavaksi voimaksi, valaisee säteillään keskeyttämättä ylösnousetta. »Vastasyntyneen

lapsen tavoin on henki itse näitten tapausten aikana syvän unen vallassa, hänen silmänsä ovat kiinni ja näyttää niinkuin hän ei oikein vielä tietäisi uudesta elämästään. Monessa tapauksessa tämä on pitkäaikainen tila, mutta väliin herää henki jo hyvin lyhyenkin ajan kuluttua. Loistava piiri vartioivia henki-ystäviä on lakt kaamatta nukkuvan ympärillä. He kietovat rakastavakäsivartensa hänen ympärilleen ja niin leijailevat valoa kohti maailmasta äskenvoitettu ystävä mukanaan».

Suom. *H.P.*

Muistoja menneiltä vuosilta.

II.

Eräs materialisatsioni-istunto.

Eräänä toisena lokakuun iltana 1901 olin taas matkalla prinsessa Karadjan luo. Olin saanut kutsun rouva Abendin yhteen materialisatsioni- eli aineellistumisistuntoon. Astuessani salonkiin oli toisia kutsuvieraita jo saapuvilla, ja kun niitä yhä tulvi sisään, oli meitä määrääaikana kolmattakymmentä henkeä koolla, enimmäkseen oppineita ja epäilijöitä, mutta myös pari teosofia, kuten tohtorit Emil Zander ja Sydney Alrutz sekä allekirjoittanut.

Keskustelu kävi rouva Abendin äskeisistä seanseista, ja prinsessa kertoi niiden erinomaisesti onnistuneen. Osanottajia oli joka kerta ollut parikymmentä henkeä, niistä ainoastaan vähäpätöinen määrä vakuutettuja spiritistejä, ja heti istunnon päätyttyä olivat kaikki kirjoittaneet paperille havaintonsa, ennenkuin keskenään olivat ehtineet vaihtaa ajatuksia. Prinsessalla oli täten hallussaan joukko arvokkaita todistuskappaleita, joita hän oli oikeutettu käyttämään mahdollisesti julkaistavassa selonteossa. Hän pyysi, että mekin tekisimme samoin tänä iltana, ja siihen suostuttiin ilman vastaväitteitä.

Lukuisain ja ehkä enimmäkseen skeptillisten vieraiden läsnäolo vaikutti minuun jonkun verran rauhattomasti. Ei ollut sama kotoinen tunnelma kuin äskeisessä yksityisistunnossa, ja minä kysyin itseltäni, oliko tämä nyt varmasti vakavaa ja vilpittöntä totuuden etsintää. En tiennyt, mitä kaipasin, mutta minusta tuntui, että totuudenetsijän oikea mieliala olisi saanut olla puhtaasti kunnioittavainen, harras ja ennakkoluuloton. Etten tässä suhteessa pahastikaan erehtynyt, sen osoitti tapahutumain kulku myöhemmin.

Istunto pidettiin salongin viereisessä ruokailuhuoneessa. Sinne siirryttyämme oli ensimmäinen tehtävämme tutkia huonetta ja eräitä vaatekappaleita, joihin mediumin oli pukeuduttava. Kaikki vaatteet olivat tummia: paksu, punainen atlaspaita ja samanlaiset alushousut, musta liivi ja hame. Ne tutkittiin ja havaittiin moitteettomiksi: ei valkoista lankaa, ei paperinpalasta, ei harson pätkää, ei mitään kätkeytyä — mahdollisimman saumattomia ja yhdestä kangaskappaleesta tehtyjä kukin. Prinsessa oli varta vasten teettänyt ne tämmöisiä tapauksia silmälläpitäen.

Huone oli niinkään niinkuin olla piti: ei mitään sala-
kätköjä, ei mitään epäiltävää.

Muutammat herrat saivat nyt tehtäväkseen pystyttää n.s. kabinetti. Tämä rakennettiin kadunpuoleiselle seinälle akkunain väliin varta vasten tehdyistä tummiksi maalatuista tangoista ja tummista verhoista. Kun kabinetti oli valmis, muistutti se suurta katotonta kaappia, jonka seinät olivat kankaasta. Huoneeseen päin kääntynyt kaapin sivu oli ovena, jonka muodosti keskeltä aukeava, liikkuva verho. Kabinettiin asetettiin tuoli mediumia varten.

Kun sitten ruokapöytä oli lykätty syrjään ja tuoleja asetettu riveihin vieraita varten, jolloin ensimmäinen tuolirivi oli noin parin metrin päässä kabinetistä, läksi neljä rouvaa hakemaan mediumia toisesta huoneesta, missä hän leväten oli odottanut seansin alkua. Nämä meidän yhteisesti valitsemat vieraat rouvat veivät mukanaan tutkimamme vaatteet ja heitä pyydettiin mediumia rii-

suessaan ja pukiessaan tarkasti tutkimaan, ettei hänellä ollut mitään — harsonkappaletta tai muuta epäiltävää — kätkehtynä hiuksiinsa, suuhunsa, jalkoihinsa tai muuhun paikkaan ruumista. Kun neljännestunnin kuluttua palasivat mediumin seurassa, selittivät rouvat yksimielisesti, etteivät he olleet havainneet mitään epäiltävää.

Rouva Abend oli puettuna prinsessan teettämiin vaatteihin ja näytti hiljaiselta ja surullisen vakavalta. Häntä seurasi myös hänen miehensä, joka kuitenkin heti istuutui syrjäiseen nurkkaan kauas kabinetista.

Nyt lukittiin huoneen ovet ja muuan herroista pisti avaimet taskuunsa. Vieraat asettuivat paikoilleen, rouva Abend kätkeytyi kabinettiin, lamput varjostettiin punaisilla silkkivarjostimilla, niin että huoneessa vallitsi puoli-hämärä, ja eräs herra istui urkujen eteen soittamaan hiljaa joitain hengellisiä sävelmiä.

Olin saanut paikan lähellä prinsessaa ensimmäisellä tuolirivillä, niin että kabinetti oli meistä viistoon vasempaan. Olin juhlallisen jännittyneellä mielialalla, kaikki aistini mahdollisimman herkkinä ottamaan vastaan vaikutteita, mutta samalla mahdollisimman valppaina, huomiokykyisinä ja kriittisinä. Koetin parastani ollakseni sitä, mitä tahdoin olla: totuudelle altis etsijä.

Soiton vielä jatkuessa kuului äkkiä rouva Abendin ääni kabinetistä. Hän yhtyi laulaen tuttuun virsisäveleeseen, tahtoen ehkä sillä tavalla jouduttaa loveen lankeemistaan. Hänen laulunsa ei hivellyt musikaalista korvaani, mutta ei liioin hermostuttanut, pikemmin se herätti säälinsekaista myötätuntoa mediumin elämäntyötä kohtaan, jonka vaistomaisesti ymmärsin vaikeaksi.

Laulun ja soiton tauottua istuimme pitkän aikaa ääneti odottaen. Panin merkille muutamia outoja ilmiöitä edessäni lattialla. Oli kuin kabinetista verhon raosta olisi milloin ylhäältä pudonnut, milloin lattiaa pitkin vierinyt eteemme sinisenhohtavia valoilmiöitä: salamoita, palloja ja putoilevia aaltoja.

— Huomaatteko? kuiskasi minulle prinsessa Karadja.
— Näitä valoilmiöitä eivät kaikki näe. Henget valmistavat aineellistumista.

Nyökäytin päätä vastaukseksi, sillä olin liian utelias ja innostunut havaintoja tekemään lyöttäytyäkseni keskusteluun. Kauan eivät ilmiöt kestäneetkään. Itsestään kääntyi huomioni taas kabinettiin.

Äkkiä vavahtivat verhot, ikäänkuin joku olisi sisäpuolelta yrittänyt niitä avata, mutta ei jaksanut. Kului hetkinen, ja taas liikkui verhot, mutta nyt olin näkevinäni käden, joka tahtoi niitä työntää sivulle. Tämäkin yritys jäi onnistumatta, mutta kolmannella kerralla nousi toinen verho siksi paljon, että aukossa näkyi lyhyeksi hetkeksi pitkähäkö, valoisa olento, joka kohta taas hävisi verhon taa.

Mutta nyt olivatkin alkuvaikeudet voitettut ja materialisatsioonin onnistuminen taattu.

Lujalla otteella työnnettiin yhtäkkiä toinen verhopuoli vähän matkaa syrjään, ja kabinetista tuli ulos pitkä, solakka, valkoisiin harsoihin puettu tyttömäinen olento. Hänellä oli päässäänkin huntu, joka valui alas pitkin selkää, ja jokin koriste, jota en selvästi eroittanut. En liioin selvästi eroittanut hänen kasvojaan, sen vain näin, että hän oli nuori ja piirteiltään kaunis, sillä profiili oli klassillinen. Mutta huomioni kiintyi heti hänen paljain käsivarsiinsa, jotka olivat hentoja ja siroja, sillä ennen istuntoa olin erityisesti pannut merkille, että rouva Abendin käsivarret, jotka lyhyistä punaisista paidan hihoista pistivät esiin, olivat paksut, lyhyet, ruskeat eivätkä missään suhteessa plastilliset. Tämä pieni seikka — tai oikeammin sanoen suuri eroavaisuus mediumin ja henkiolennon ruumiillisten tunnusmerkkien välillä — todisti minulle siinä silmänräpäyksessä, että se elävä ja liikkuva ihmisolento, joka oli tuossa edessäni, ei ollut sama kuin mediumi, joka arvatenkin istui kabinetissa. Minä en, viistossa kun istuin, voinut nähdä mediumia verhon raosta, mutta ainakin yksi osanottajista, jonka paikka oli suoraan vastapäätä kabinettia, vakuutti nähneensä siinä nukkuvaa mediumia.

Suloinen, morsiaimentapainen ilmestys lähestyi vanhaa pariskuntaa, jonka paikka oli ensimmäisellä tuolirivillä, ja tuntui sanovan tai kuiskaavan heille jotain.

Sitten hän vetäytyi takaisin lähelle kabinettia ja heitti silmäyksen ympärilleen. Nostaen kätensä päähänsä hän irroitti jotakin hiuksistaan, ja minusta tuntui, että hän katseli minua hetken ajan. Ehken erehtynyt, koska hän samassa tuokiossa sulavalla kädenliikkeellä heitti jotakin jalkojeni eteen. Sieraimiini tulvahti ihana tuoksu, jota en osaa määritellä, koska se oli minulle aivan outo, mutta kädelläni sieppasin nopeasti lattialta eteeni heitetyn — tuoreen myrtinoksan!

Ilmestystä olin silti pitänyt silmällä, ja nyt näin, kuinka hän nyökäytti päätään jäähyväisiksi meille kaikille ja vetäytyi kabinettiin, jonka verhot taas vedettiin eteen, peittäen kaiken.

Tuntui ylen ihmeelliseltä ja juhlalliselta. Olimmeko siis olleet tekemisissä henkimaailman kanssa? Oliko toisella tasolla elävä ja asuva olento hetkeksi jättänyt yliaistillisen maailmansa laskeutuakseen meidän pariimme ja todistaakseen meille, että taivaan ja maan välillä todella oli enemmän kuin mistä me saatoimme uneksia? Oliko kuoleman valtakunnasta vainaja todella hetkeksi palannut takaisin maan päälle — takaisin siitä maasta, josta sanotaan, ettei kukaan palaja? Oliko ihme tapahtunut aivan täällä meidän silmiemme edessä?

Tunnelma oli niin oudon lumoava, että odotin ja odotin tuon äskeisen vieraan uudestaan ilmestyvän huoneeseen — tai sitten jonkun uuden tulokkaan. Mutta mitään ei enää näkynyt. Verhot kyllä liikahivat vähäsen, mutta siihen se loppui, ja prinsessa kuiskasi:

Nähtävästi tämäniltainen voima on jo loppuun kulutettu.

Myrtinoksan kätkin lompakkooni. Muistin lukeneeni, että tuommoiset muistot istunnoista saattoivat jonkun ajan kuluttua haihtua olemattomiin, jos ne nim. olivat aineellistumia; jos ne sitävästoin olivat n.s. apporteja eli muualta maan päältä — »neljättä ulottuvaisuutta pitkin» — tuotuja, jäivät ne tietysti säästöön. Olkoon heti mainittu, että minun myrtinoksanani oli oikea luonnollinen kasvi, joka säilyi lompakossani, kunnes se kuivi ja särkyi. Mistä se siis oli tuotu?

Mediumi alkoi vähitellen herätä. Urkuri soitti, ja

rouva Abend lauloi kaksi virttä, toisen sopranolla, toisen miehen barytoniäänellä.

— Hän on yhä vielä kontrollinalainen, kuiskasi prinsessa.

Nyt kuului voihkinaa kabinetista, ja mediumi astui ulos, mutta palasi kohta takaisin. Pian sen perästä hän kuitenkin heräsi ja kutsui prinsessan luokseen. Istunto oli päättynyt yliaistilliselta puoleltaan.

Mutta jälkinäytelmä alkoi.

Ovet avattiin saliin, kukin sai paperia ja kynän. Kirjoittamisesta ei kuitenkaan tahtonut tulla mitään, sillä herrat rupesivat juttelemaan keskenään.

Ja nyt selveni, että osanottajia nähtävästi oli ollut liian monta, sillä ne, jotka istuivat takarivillä eivät sanooneet nähneensä mitään.

— No jaa, he sanoivat, — liikkuihan siellä jokin, mutta eihän sitä voinut erottaa, kuka tai kenen näköinen se oli. Tietysti se oli mediumi.

Ja kun kerran oli selvää, että esiintyjä oli mediumi, jäi ainoastaan kysymykseksi, mistä hän oli saanut kaikki nuo harsot. Siinä ei auttanut muu kuin hyökkääminen rouvien kimppuun.

— Tutkitteko te rouva Abendia ihan juurta jaksain? Jos hänellä olikin varpaiden välissä jotain harsotukkoja?

Kuinka olikaan? Yksi rouvista, joka myös oli istunut etäämpänä, rupesi äkkiä epäilemään äskeistä tutkintoa. Eräs lääkäri kuiskasi jotain hänen korvaansa — oliko sitä ja sitä paikkaa tutkittu? — ja rouvan silmät suurenivat hämmästyksestä, kun hänen oli pakko vastata kieltävästi.

— No niin, siinä sen nyt näkee! Lääkärienhän pitäisi suorittaa tuommoisia tutkintoja eikä sivistyneiden rouvasihmisten! Nyt ei ole mitään varmuutta koko asiassa!

Nekin, jotka olivat »luulleet» jotain outoa nähneensä, alkoivat epäillä ja arvella, että se ehkä oli hämärän aiheuttamaa hallusinatsionia. Ja he taipuivat mielellään uskomaan, että mediumi oli liikkunut ulkona kabinetista ja kääntänyt heidän silmänsä.

Jotkut pysyivät tietenkin lujina uskossaan eli paremmin sanoen tiedossaan eivätkä ottaneet kiihkeihin neuvotteluihin osaa. Niihin kuuluin minä, joka en osannut muuta kuin ihmetellä ihmisten herkkäuskoisuutta — materialistiseen ja kielteiseen suuntaan.

Epäilijät olivat niinkin sydämettömiä, että ilmaisivat ajatuksensa rouva Abendille. Tämä sai heti ankaran pahoivoinninpuuskan.

Prinsessa tuli minulle valittamaan tästä, mutta minä en osannut lohduttaa häntä muuten kuin kertomalla, mitä olin nähnyt. Siitä hän kuitenkin heti oli hyvillään ja vei minut rouva Abendin luo, joka todella voi pahoin, mutta siitä huolimatta ilmaisi ilonsa, kun vakuutin hänelle olevani aivan varma siitä, että henkiolento oli ilmestynyt.

Tämä oli ensimmäinen ja ainoa aineellistumisistunto, jossa tähän mennessä olen ollut mukana. Mutta se riitti kehitykselleni. Olen tänä päivänä horjumattomasti vakuutettu tuon istunnon ilmiöiden todenperäisyydestä. Tiedän, että spiritismi ei ole ytimeltään humbugia, vaikka sen nimessä harjoitettaisiin kuinka paljon petkutusta tahansa. Meidän päivinäme ei kuitenkaan enää olla niin halveksivan välinpitämättömiä kuin silloin vielä saatettiin Ruotsissakin olla eikä niin järjettömän epäileviä. Asioita on tutkittu tieteellisissäkin piireissä siksi tarkasti, siksi huolellisesti, siksi monipuolisesti, että kukaan asiantuntija ei enää epäile ilmiöitä. Selityksistä saatetaan olla eri mieltä, mutta mitä siitä? Oppineet riitelevät aikansa ja sitten he vahvistavat sen, minkä yksinkertaisten ihmisten terve järki jo kauan on todeksi tiennyt.

Pekka Ervasf.

Jumalalle.

*Sä kutsuit maan ja taivahan,
Ja maa ja taivas on.
Maailmat käskyys syntyvät.
Ken oot sä, **Mahtava?***

*Myös aamuin ylevänä kun
Ja äänettömänä
Käy aurinkoinen taivaalle,
Mä lausun : **Mahtava!***

*Kun öisin pääni päällä käy
Tuo joukko tähtien,
Ja niissä maailmoita nään,
Mä huudan : **Mahtava!***

*Kun vuoren lailla vankkana
On leviathan tuo,
Kun maassa toukka matavi,
Mä huudan : **Mahtava!***

***Oi suuren suuri, Mahtava!**
Sun näkys huimaisee.
Mä pelkään, astun takaisin,
Mä sorrun — palvoen.*

***Friedrich Schiller.**
Saks. suom. A. F-én.*

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

II.

Jälleensyntymiseen uskon monista eri syistä: kokemuksieni, halujeni, taipumuksieni sekä luonteen ominaisuuksieni tähden; suhtautumisestani ympäristööni ja ympäristöni suhtautumisesta itseeni; tehtyäni havain- toja lakkaamatta uneksimalla kummallisia unia. Näissä asioissa auttaa jokaista eteenpäin hyvä muisti, havain- tokyky ja suuri ihmistuntemus.

Jo lapsena oli minua luultu tytöksi erehdyksessä, ja oli minulla puolisen tusinaa nukkeja, viihdyin aina tyt- töseurassa parhaiten aikuiseen mieheen asti. Miesseu- ra oli minulle kuin toista sukupuolta. Pidin miestä kuin vieraana ihanteenani. Paitsi tätä olin äärimmäisen häveliäs enkä voinut sietää sopimatonta puhetta tai käytöstä, joten en ollutkaan poikaseurassa suosittu. Olivatpa toiset tunteneet minua kohtaan äärimmäistä vastenmielisyyttä (itse en ole koskaan pitänyt naismai- sesta miehestä). Sanoivat, että olen miesseuraan liian hieno ja sopimatoin. Tyttöseurassa olin aina kuin kotonani. Mutta tämä omituinen asemani alkoi ajan- pitkään tuntua minusta vaikealta, sillä olin paljon kos- kefuksessa ihmisten kanssa ihanteitteni ja harrastusteni tähden. Aloin harjoittaa ankaraa itsekasvatusta ja nyt vuosien kuluessa luulen oppineeni tuota miesmäisyy- den taitoa koko lailla, että osaan ainakin esiintyä ul- konaisesti. Olen kokenut ihmeellisiä kokemuksia, näh- nyt ihmeellisiä unia, joiden perustalla uskon, että läheisessä elämässäni taakse päin, olen ollut nainen. Tä- mä nykyinen ruumistumiseni miehen muodolla, mutta naisen luonnolla, on minulle opiksi, hyödyksi ja sū- naukseksi, sillä muotoni vartioi minua pahalta. Olen kuin naamiohuveissa tai harjoittamassa miehen osaa suuressa näytelmässä, jossa naisellisuus häviää ja mie- hisyys on kehittymässä. Mutta yksinäistä on elämäni, sillä tällaisessa asemassa, muodossa ja ristiriidassa ole- vaa ihmistä ymmärretään niin vähän. Mutta sanotaan: Yksin on voimakkain. Sadat ja taasen sadat ovat mi-

nut nähneet ja olleet kosketuksessa kanssani, mutta harvat ovat havainneet valheellista muotoani. Unitalassa esiinnyn eniten naisena eri muoto- ja yhteiskunta- asemassa, äitinä, vaimona, morsiamena, nuorena tyttönä, ja eri maanosissa. Miehet ihastuvat, kun valepuvussa olen esiintynyt. Olen voittanut sadottaisin sydämiä hetkeksi. Mutta siten olen vain tuottanut tuskaa ja pään vaivaa heille ja itselleni. Olenpa saanut vihollisiakin. Tunnen kuin olisin elettävän elämän ulkopuolella. Osani on olla kaikille myötätuntoinen. Syvempää rakkautta en tunne yksilöön, vaikka tahtoisin, ja tuntuu kuin en sitä olisi syvemmin saanut kokea muilta samassa määrin, kuin toisilla on siihen ollut mahdollisuutta.

Tämä omituinen, ristiriitainen olemukseni on johtanut minut mitä kummallisimpaan asemaan. Jään jollain lailla elämästä osattomaksi, vaikka elän sitä vapaasti muiden mukana. Mutta jos elämän tarkoitus on maksaa vanhoja velkoja, tasoittaa ja hioa luonnetta, kehittää uusia ominaisuuksia, poistaa heikkouksia ja lähestyä täydellisyyttä, niin uskon, että olen nyt siinä koulussa, ja iloitsen asemastani ja saavutuksistani. Vaikka se on raskasta ja hidasta, tyydyn osaani, tietoisena siitä, että en ole ainoa oppilas tässä koulussa enkä kannan tätä naamiopukua

Yksin maailmassa.

Kirjeitä toimitukselle.

Oikeinkirjoituksesta.

Rakas Johtaja!

Vieraskieliset lainasanat m.m. tuottavat hieman vaikeutta käännöstyössä. Monasti saa miettiä kirjoittaako yhden vaiko kaksi vokaalia. Jotkut sanat ovat suuren käyttönsä vuoksi jo ehtineet pysyväisesti vakiintua suomen kielessä, kuten esim. *persoon*a, *persoon*allinen, jotka aina on suomen kielessä kirjoitettava *välttämättä*

kahdella o-vokaalilla. O-vokaali äännetäänkin pitkästi. Katolinen ja katolilainen kirjoitetaan yhdellä o-vokaalilla ja äännetään lyhyesti. Mutta esim. *symboli*. Siinä o-vokaali äännetään pitkästi, mutta Allan Saratie »Hyvässä suomessaan» sanoo, että se kirjoitetaan yhdellä o-vokaalilla analogisesti *katolinen*-sanan kanssa. Mutta edellisessä on äännettäessä pitkä oo jälkimäisessä lyhyt o. Kirjoitetaanko ne kumminkin samalla tavalla? Tuontapaisia tapauksia on paljon. Jotkut kirjoittavat yhdellä toiset taas kahdella vokaalilla, jos nim. äännetään pitkästi. Pitäisi päästä varmaan *suomen kirjakielessä* käytettävään kirjoitustapaan. Jos lukee vanhoja Tietäjiä tai suomenkielistä teosofista kirjallisuutta, niin niissä vallitsee täydellinen sekasotku. Vieläpä samassa kappaleessa esiintyy sama sana kirjoitettuna kahdella eri tavalla. Pitäisi olla edes johdonmukaisuutta! Yhteis-Vapaamuurarin joulunumerokin on jo ehtinyt tehdä itsensä vikapääksi sellaiseen epäjohdonmukaisuuteen.

Jo muutaman vuoden aikana on kirjakielessämme *-tsio*-loppuiset sanat käytetty niiden latinalaisessa muodossa *-tio*-loppuisina. Siis teosofisessa kirjallisuudessa inkarnatio, organisatio j.n.e. sekä puheessa että kirjoituksessa.

Kirjakielessä kirjoitetaan *Intia* ja *intialainen* ja äännetään »kova» *t*.

Emme ole tilanneet Tietäjää emmekä me suomalaiset tilaa Ruusu-Ristiäkään suomenkieltä oppiaksemme, me vaan toivomme saavamme siinä lukea kirjakieltä. Tulee siis ottaa selvä suomalaisesta kirjakielestä ja noudattaa sitä. Siihen ei riitä suomalainen korvakaan, siihen tarvitaan suomen kielen tutkijaa, sanoo Allan Saratie yllämainitussa kirjassaan.

Jonkun verran sivistystä saanut suomalainen huomaa kyllä tuollaiset virheet, joita olen esittänyt. Ainakin tulee olla johdonmukainen, samalla tavalla joka paikassa. Oppikoulujen alimmilla luokilla kirjoitetaan niin ja näin, kun ovat kehittymättömiä tai eivät tiedä ja ajattelevat, ehkäpä on toinen tapa oikein.

Veljellisesti kunnioittaen *H. P.*

Rajan takaa.

Eräässä Pekka Ervastin äskeisessä kysymysillassa Helsingissä oli m.m. jätetty pöydälle seuraava kysymys:

»Mistä johtuu, että minä useasti öisin unessa runoilien, vaikka en päivä-tajunnassa sitä taida? Päätin eräänä iltana maata pannessa ottaa paperin ja kynän viereeni, ja päätin kirjoittaa runon paperille, jos sellaista unta näkisin. Aamulla herätessäni huomasin ihmeekseni pitkän runon paperilla, vaikka en itse paperille kirjoittamista voinut muistaa».

Kysymykseen vastattiin, että eräs mediumisuuden laji oli n.s. somnambulismi eli unissakäyminen, jolloin »nukkuja» suoritti vaikeita fyysillisiä temppuja, kuten katon räystäällä kulkemista y.m., taikka päivätajunnalle vaikeita tai mahdottomia äyllisiä ponnistuksia, kuten tässä tapauksessa runon sepittämisen. Somnambulismissa vaikuttaa astraali-ihmisen tajunta välittömästi aivoissa sivuuttamalla päivätajunnan; toisinaan saattaa, kuten kaikessa mediumisuudessa, aivan vieraskin tajunta, joku henkiolento esim., olla myötävaikuttamassa.

Tässä seuraa unissa kirjoitettu runo:

Satulinna.

*On sieluni sairas, ja kaipuu
Mun polttavi rintaani.
Kun aurinko maillensa vaipuu,
Saa vainajat seuraani.*

*Ne katuja kanssani kulkee
sen tuttavan kaupungin,
Mi' lapsuudenmuistoni sulkee,
Kuin hellähän sylihin.*

*Jo haaveeni haihtuneet palaa,
Nuo lapsuuden toverit —
Ja virkkavat vainaat salaa:
„Nyt auttajas tapasit“!*

*Taas jouluko joutui vai kevät?
Niin sykkivi syömmeni;
Kun kanssani taas retkeilevät
Mun äitini, veljeni!*

*Ja lapsuuden kodista loistaa
Nuo kirkkahat tuikkehet.
Ne katkeran kaipuuni poistaa,
Luo silmihin kyynelet.*

*Niin vaellan huolia vailla
Ma seurassa vainajain —
Ja samoan unholan mailla
Ma maailman unhottain.*

*Ja portaille tarujen linnan
Mun päätyvi retkeni.
Nyt samoamme me rinnan
Sen sisälle, veljeni!*

*Se kolkkopa on ja ma kadun —
Katoaa mun ystävään.
Miks lumolinnahan sadun
Saavuin ma harmain päin?*

Tien varrelta.

Ruusu-Risti-luennot Helsingissä. Pekka Ervast puhui Olympia-teatterissa tammikuun 22 p:nä aiheesta *Mikä on tosi kristinusko?*; saman kuukauden 29 p:nä oli luennon aiheena *Vapaus ja välttämättömyys* ja helmikuun 5 p:nä *Vapaus ja välttämättömyys elämän käytännössä.*

Avustuksia aikakauskirjamme hyväksi. Marraskuun Ruusu-Ristissä kuitattujen määrien lisäksi ovat vielä saapuneet seuraavat erät: M. H. 43:50, K. K. 10:—, O. K. 550:—, O. S. 300:—, L. M. 100:—, P. F. 50:—, K. & L. L. & H. L. 433:—, A. H. 100:—, E. J. 50:—, H.V. 50:—, Konserttitulot (Cleveland, Ohio) 1802:—, J. P. 100:—, E. K. 40:—.

Vaasaan on perustettu teosofis-okkulttinen kirjasto, Psyche. Kirja- y.m. lahjoja ottaa vastaan hra A. Nylund os. Vaasa.

Werner Söderström O. Y. on lähettänyt meille pari uutta kirjasuomennosta: Oliver Lodge y.m., Luonnon-tieteilijät ja uskonto, sekä Johannes Müller, Elämästä ja kuolemasta.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :
Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :
Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 22 2

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku liike

TYYNE BÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ!

Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

MAALISKUU

N:o 3

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26: Yksit.num hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

MAALISKUU 1922

N:o 3

Sisällysluettelo:

Sivu

Toimittajalta	65
Muistoja menneiltä vuosilta, III, <i>Pekka Ervast</i>	70
Pieni Ruusu-Risti-Katekismus, III, <i>Pekka Ervast</i>	80
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä (jatk.), <i>Kryshanovskaja</i>	85
Rajan takaa	90
Miksi uskon jälleensyntymiseen? III.	91
Tien varrelta	95

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

MAALISKUU 1922

N:o 3

Toimittajalta.

Suu vetäytyy surunvoittoiseen hymyyn, kun lukee, mitä Ruusu-Risti-etuantien palauttajat merkitsevät palautuksen syyksi. Suurimmalla omantunnon rauhalla, viattomin elein he kirjoittavat etuantikortin takapuolelle: »ei ole tilattu», »ei ole tilattukaan», »en ole tilannut enkä huoli», »en huoli», »en välitä», — aivankuin toimitus mitään ilmoittamatta, mitään kysymättä olisi tehnyt noin häpeämättömän hyökkäyksen toisten ihmisten kukkaroa kohti. Koska ei sovi ajatella, että palauttajat tahallaan tarkoittaisivat pahaa, täytyy vain nöyryytettynä tunnustaa itselleen, että nuo entiset tilaajat eivät ole aikakauskirjaa avanneet, ei ainakaan lukeneet. Sillä muuten he tietäisivät, että toimituksen silmällä katsoen he juuri ovat tilanneet lehden! Sentähden on heille etuanti lähetetty. Jos eivät halunneet tilata, olisivat vain kortilla ilmoittaneet siitä toimitukselle. Niin ovat monet tehneet, ja silloin olemme molemminpuolin tyytyväisiä. Olihan joulukuun Ruusu-Ristissä ensimmäisellä sivulla ilmoitus, että etuanti lähetetään kaikille niille, jotka eivät ennen määräpäivää peruuta tilaustaan.

Emme ole Suomessa vielä tottuneet kohteliaisuuden lakeihin. Tuottaahan etuantien lähetys toimitukselle sekä lisätyötä että lisämenoja, ja tahtoohan toimitus sillä tavalla palvella yleisöäkin, — ei se nyt vain omaa kukkaroaan ajattele. Sitäpaitsi tällainen menettely on käytännössä ulkomaillakin, eikä kukaan ajattele sitä

rikokseksi tai hävyttömyydeksi. Jos edes palauttajat kirjoittaisivat takasivulle: »anteeksi huomaamattomuuteni, mutta en aikonut tilata» tai jotain semmoista, tuntuisi se paljon inhimillisemmältä ja — aatteellisten asiain harrastajien kesken — veljellisemmältä. Eihän ketään pakoiteta tilaamaan, eikä mitään pahaa siinä ole, ettei halua enää tilaustaan jatkaa! Kysymys on vain tavoista.

Tällä en ole tahtonut sanoa, että olisin tyytymätön etuantilähetyksen tuloksiin. Kaukana siitä. Ilolla mainitsen, että suurin osa on rientänyt lunastamaan etuaintinsa, ja että Ruusu-Ristillä nyt jo on enemmän tilaajia kuin viime vuonna. Sitäpaitsi olivat useimmat tilaajat jo ennen tammikuun numeron ilmestymistä uudistaneet tilauksensa, ja ne monet ystävät, jotka olivat luvanneet hankkia uusia tilaajia, olivat senkin sitoumuksensa kunnialla täyttäneet. Tunnen kuin Pehr Brahe muinoin, että olen »tyytyväinen kansaani», ja harras toivoni on, että »kansa» — tässä tapauksessa Ruusu-Ristin rakkaat lukijat — puolestaan voisi olla tyytyväinen minuun.

Ehkä toivoni ei ole turha, koska olen saanut useita sekä suullisia että kirjallisia rohkaisuja. Eräs ystävä sanoi: »Ruusu-Risti tuntuu nyt niin kotoiselta. Ei tee mitään, että se on pieni, — vaikka mielellään lukisi enemmänkin tätä sorttia.»

Eräs toinen kirjoitti: Toivon sydämestäni, että Ruusu-Risti saisi yhä laajemman lukijapiirin ja että rakastettavalla toimittajalla riittäisi sitkeyttä ja toimintatarmoa vielä joku vuosi eteenpäin Ruusu-Ristiä »vaaliessa ja kasvatessa», sillä »ei ole ahdasta ain', niinkuin on nyt; Jupiter, hänpä antavi sateet ja tuulet, niinpä myös keväänkin.»

Kolmas kirjoitti: Viimeisessä Ruusu-Ristin numerossa oli, että tilaajat olivat lausuneet toivomuksenaan, että itse kirjoittaisitte mahdollisimman paljon. Yhdyn heihin ja toivotan hyvää jatkoa Ruusu-Risti-Katekismukselle sekä että Ruusu-Ristissä olisi aina pääkirjoitus Jeesuksen Kristuksen opista ja kirjoittaisitte sen itse. Sillä siitä vasta henki saa tyydytystä. Henkemme on tyytyväinen vasta silloin, kun se saa tietää ja noudattaa taivaallisen isämme tahtoa.

Neljäs kirjoitti: mitä sitte Ruusu-Ristin sisältöön muuten tulee, niin olen minäkin sitä mieltä, että Teidän omia kirjoituksianne ei siinä koskaan ole liaksi. . . Minäkin olen erityisesti kaivannut Ruusu-Ristissä Helsingin luentojanne. Olisin lukenut ne mielelläni siitä sanasta sanaan. Sillä tavalla olisi täältäkin saanut olla niissä mukana.

*

Helmikuun Ruusu-Ristissä julkaisin omalla luvallani erään A. P:n kirjeen, jossa kirjoittaja oli kosketellut mieltäkiinnittävää oikeinkirjoituskysymystä. En voinut samassa numerossa lausua mitään omia ajatuksiani, mutta tahdon tässä tuoda esille näkökantani muutamien vieraskielisten sanojen suhteen. Luultavasti olen nykyisten auktoriteetin mukaan väärässä, mutta minkä sille mahdan?

A. P. sanoo, että persoona ja persoonallinen on aina kirjoitettava kahdella o:lla. A. P. niinikään huomauttaa, että nykyään on suomessa ruvettu sekä puhe- että kirjakielessä käyttämään latinalaisia muotoja meditatio, organisatio j.n.e.

Lukijani ovat voineet todeta, että minä itsepintaisesti aina olen kirjoittanut personallinen, ehkä personakin, yhdellä o:lla, että aina olen käyttänyt muotoja meditationsi, organisationsi j.n.e. Minkätähden?

Siitä yksinkertaisesta syystä, että minussa on enemmän gallialaista kuin latinalaista verta. Rakastan ranskalaista (italialaista, englantilaista) ääntämistapaa.

Mitä nyt sanaan persona tulee, on totta, että se on latinaa ja latinassa äännetään persoona (samoin italian kielessä); mutta jo sana persoonallinen on latinaksi personalis (italiaksi personale) ja äännetään lyhyellä o:lla (latinassa ehkä puolipitkällä). Ruotsin- ja saksankielet ovat omaksuneet tämän pitkän ääntämisen (person, personlig, Person, persönlich), mutta ranskan ja englanninkielet ovat lykanneet sen perin lyhyeksi. Ranskalainen kirjoittaa personne, personnel ja ääntää persónn(ö), persónnell; englantilainen kirjoittaa person, personal ja

ääntää pöösn, pöösnal, siis kerrassaan ilman o:ta. Miksemme siis suomenkielessä olisi oikeutetut valitsemaan jommankumman tahansa noista kirjoitus- ja ääntämistavoista?

Jos taas otamme esim. sanan meditatio (mietiskely), on totta, että latinalainen sen kirjoitti noin. Mutta hän äänti meditaatio tai ehkä meditaatio. Nykyajan kansoista italialaiset kirjoittavat meditazione ja ääntävät meditatsioone, ranskalaiset kirjoittavat méditation ja ääntävät meditaasióng (a on puolipitkä), englantilaiset kirjoittavat meditation ja ääntävät mediteishn, saksalaiset kirjoittavat Meditation ja ääntävät meditatsioon, ruotsalaiset kirjoittavat meditation ja ääntävät medita-shuun (Suomessa: meditatshuun). Minkätähden emme saisi suomenkielessä omaksua italialaisen ts-äänteen ja ranskalais-englantilaisten tavalla jättää o:n lyhyeksi tai puolipitkäksi? Sillä tavalla tulee mielestäni sivistyneempi kaiku suomalaiseen ääntämiseen kuin jos sanoisi meditaatio tai vielä pahemmin meditatio.

Mutta: de gustibus non est disputandum. Sentähden olen mielelläni väärässäkin.

*

Aikamme asettaa niin suuria vaatimuksia itsekullekin paljaan toimeentulon suhteen, että olemme olojen pakosta enemmän kiinni materiassa eli aineessa kuin ennen. Saamme alituisen »valvoa ja rukoilla», ettemme vaipuisi henkiseen uupumukseen tai välinpitämättömyyteen.

On niitä sentään idealistejakin keskuudessamme, jotka yhä uskovat henkisiin arvoihin ja ihmisen korkeaan kutsumukseen. Yksi semmoinen on rouva Vilhelmina Karjalainen Terijoella. Onhan hän dokumentoinut itsensä mediumiksi, joka on ollut tekemisissä vainajien kanssa henkimaailmassa. Hänen kirjoituksensa »Kuollut ja kuitenkin elävä» Tietäjässä 1915 kertoi tapauksesta, joka mieltäkiinnittäväällä tavalla osoitti hänen vastaanottaneen tiedonantoja kuolleitten hengiltä. Hän ei kuitenkaan ole kehittänyt itsessään tätä mediumi-

suutta eikä asettanut sitä niin sanoaksemme yleisön palvelukseen, sillä hän sai jo aikoja sitten erikoisen käsityksen omasta tehtävästään ja kutsumuksestaan. Hän uskoo joidenkuiden henkiolentojen tahtovan, että hänen pitää kirjoittaa määrätynlaisia sanomia, tiedonantoja, neuvoja, ohjauksia ja ennustuksia ihmiskunnalle, ja hän on tässä uskossaan hyvin itsepintainen. Mikä sitten estää häntä niitä kirjoittamasta? Kummallinen päähänpisto tai hänen kannaltaan sanoen henkimääräys. Henget vaativat, että hänen tulee istua Viipurin vanhassa linnassa kirjoittamassa heidän sanelunsa mukaan, ja tässä tie nousee pystyyn, sillä Viipurin linna on lukittu. Se on vankila.

Rouva Karjalainen on koettanut eri keinoja päästäkseen Viipurin linnaan. Hän on kääntynyt maaherrain ja ministerien puoleen, ja viimeksi hän syyskuun 6 p:nä 1921 lähetti Suomen Tasavallan Presidentille anomuskirjelmän, jossa pyysi armahdusta kahdelle kapinavangille sillä ehdolla, että itse saisi istua Viipurin linnassa panttivankina ja sieltä kirjoittaa sanomalehtiin. Hänen anomuksensa hylättiin.

Nyt hän äsken kirjoitti minulle ja pyysi, että julkaisisin Ruusu-Ristissä hänen kirjeensä Presidentille. En näe olevan syytä julkaista anomusta, joka jo on asianomaisessa paikassa hylätty, mutta olen kuitenkin tahtonut tässä kertoa hänen pyrkimyksistään ja hänen uupumattomasta uskostaan. Hän on lujasti vakuutettu asiansa vakavuudesta, kirjoittaen minulle m.m.: »Yhteinen isänmaallisuus, yhteinen teosofinen aattemme, uskontomme, — koko maailma ja kaikki lähimmäisemme, — kaikki vaatii, että ne asiat olisi kirjoitettava. Suomea uhkaa vaara ellemmme ryhdy toimenpiteisiin sen estämiseksi. Ettehän teosofisena henkilönä salline sitä. Varmaan te paremmissa olosuhteissanne ette voi nähdä sitä kurjuutta, toivottomuutta, mitä minä näen . . . kaukaa . . . hengen silmillä. — Mestari on lähellä, hän tarvitsee meidän fyysillistä apuamme, — minä näen Hänet, näen, näen, näen . . .»

Rouva Karjalainen on tietääkseni sydämellinen, vilpi-

tön ja hyvä ihminen, ja jos minä hallitsisin Viipurin linnaa, en näkisi syytä kieltää vanhalta naiselta hänen hartainta toivomustaan. Mitä pahaa siinä olisi, jos hän saisi istua jonkun aikaa — vaikkapa valtion kustannuksella — Viipurin vanhassa linnassa ja kirjoitella henkiensä saneluja? Ehkä hänellä olisi jotain sanottavana — tai ehkä hän itse heräisi huomaamaan henkimääräyksen turhuuden. Mutta jolleivät tällaiset asiat ole järjestettävissä hyvin järjestetyssä yhteiskunnassa, — niin ehkä kohtalon näennäinen kovuus sittenkin on hänelle itselleen salapukuinen siunaus. Joka tapauksessa tunnen myötätuntoa tuota pelotonta naista kohtaan.

*

Teosofisen Seuran presidentti, Mrs. Annie Besant kirjoittaa kertomuksessaan Seuran toiminnasta vuonna 1921 Suomesta seuraavaa:

Kauan kestäneet vaikeudet Suomessa veivät, niinkuin viime vuonna kerroimme, eroon veljemme Pekka Ervastin johdon alla; alkusyy oli siinä kansallisessa puoluehengeissä, joka panee vähemmän painoa yleismaailmalliselle teosofialle kuin sille lisälle, minkä suomalaisuus voi antaa mystiikalle. Yksityiskohdat koskevat ainoastaan Suomea; mutta läksynä tuosta kaikesta on: »älkää specialisoiko itseänne siihen määrään, että kadotatte näkyvistä yleismaailmallisen ja siten eroitatte itsenne siitä.»

Lukiessani mrs. Besantin sanat tunsin itseni specialisoiduksi täydelliseksi kysymysmerkiksi.

Muistoja menneiltä vuosilta.

III.

Mr. Peters Lontoosta.

Tukholmalaiset teosofi-ystäväni olivat tietysti uteliaat kuulemaan, mitä minulla oli kertomista rouva Abendin materialisatsioni-istunnosta, mutta useimmat hämmästyttivät minua sillä kylmyydellä, jota osoittivat koko

spiritistikysymystä kohtaan. He pelkäsivät spiritistisen liikkeen saavan aikaan maailmassa enemmän pahaa kuin hyvää ja olivat taipuvaiset uskomaan, että mediumit olivat enimmäkseen petkuttajia. Täten he tosin asettuivat samalle varovaisen torjuvalle kannalle kuin silloiset tiedemiehet yleensä, mutta minun oli myös vaikea kertoa vaikutelmistani avomielisesti ja sillä innostuksella, jota tunsin mielessäni. Oli pakko hillitä itseäni, sillä en halunnut joutua säälivän hymyn esi-neeksi, mutta sanoin kyllä suoraan, että mielestäni totuuden etsijäin, teosofein, velvollisuus oli tutkia spiritistisiäkin ilmiöitä, mikäli heille siihen oli tilaisuutta; ei ollut viisasta halveksia mitään tiedon lähdeä, ja jos madame Blavatsky varoitti spiritismistä, koski hänen varoituksensa kai sitä, että spiritistinen liike oli muodostunut jonkinlaiseksi uskonnoksi, jossa sokealla uskolla otettiin vastaan jumalansanana kaikki mitä vainajien taholta ilmoitettiin, edes yrittämättä päästä ensin selvyyteen siitä, oliko vainajia mukanakaan joka ilmiössä. Olin täten parin istunnon jälkeen melkolailla viisastunut, ja varmuus, jolla esiinnyin, annettiin minulle anteeksi nuoruuteni tähden. Uskollisen ystävän voitin kuitenkin spiritistisestä leiristä, majuri Oscar Busch-vainajan, joka samoihin aikoihin liittyi Teosofiseen Seuraan.

Kuinka toisin on nyt, 21 vuotta myöhemmin! Kolmesta suuresta sivistysmaasta kajahtaa jo yksimielinen tieteellinen tunnustus: materialisatsioni-ilmiöt ovat tosia ja todistettuja! Professori von Schrenck-Notzing Saksassa, prof. Richet Ranskassa ja tohtori Crawford Englannissa ovat uhranneet vuosikausia aineellistumis-ilmiöiden tarkkaan, tunnolliseen ja tieteellisesti pätevään tutkimiseen, ja kaikki he ovat tulleet siihen kumoamattomaan loppupäätökseen, että materialisatsioni-ilmiöt ovat tieteellisiä tosiseikkoja. Heidän on onnistunut valokuvata ilmiöitä ei ainoastaan täysivalmiina, vaan pitkin matkaa niiden syntymis- ja kehitymisprosessin aikana. Kuinka paljon työtä ja yhä uudistuvia kokeita tämä on vaatinut, ymmärtää jokainen asiantuntija, sillä hienon hienosta eetteristä eli kaasusta muodostunut

materialisatsioni on taipuvainen hajoamaan heti, kun valkoinen valo sitä kohtaa. Toht. Crawford kertoo nimenomaan, kuinka mediumin ja ilmestyvien henkivoimain läytyi totuttaa itseään sietämään magnesiumivalon äkkinäistä häikäisyä. Mediumista erkanevaa ainetta nimitetään *teleplasmaksi*, ja sen huomattavin, ainoastaan sille ominainen tunnusmerkki on, että se elää ja on ikäänkuin tajuinen, koska se täysin plastillisena tottelee pienintäkin ajatuksen ja tahdon vivähdystä. Nyt on löydetty, sanoo professori Wereide Kristianiasta, se elävä aine, joka muodostaa sillan hengen ja aineen välillä; nyt on materialismin valta ainaseksi murrettu!

Niin on nyt, mutta vielä vuosisatamme alussa joutui melkein pilkan alaiseksi se, joka uskalsi olla lujasti vakuutettu mediumististen ilmiöiden todenperäisyydestä. Me ihmiset olemme ylen hitaita tunnustamaan totuutta, ylen hitaita sitä käsittämään, silloinkin, kun jo luulemme olevamme päteviä ja kelvollisia totuudenetsijöitä. Sentähden ei sovi ihmetellä, vaikka vielä tänä päivänä virallinen tiede sinään ei tahtoisi tietää mitään yliaistillisista ilmiöistä. Yleinen mielipide on useimmissa maissa muuttumassa, ja virallinenkin tiede tulee ennen pitkää noudattamaan aikansa kutsua, vaikka tieteen tehtävä olisikin kulkea edellä, — sillä niin monet tieteen omista adepteista ovat jo luopuneet aseistaan tosiseikkojen voittamina.

Mutta me ihmiset emme ole ainoastaan hitaita, vaan myös rajoitettuja. Tukholmalaisten teosofiystävieni kanssa saatoin vapaasti puhua teosofiasta, mutta jos halusin keskustella spiritismistä, täytyi minun käydä majuri Buschin tai prinsessa Karadjan puheilla. Opettavaisia olivatkin minulle vierailuni majuri Buschin kuniissa kodissa; viihdyin siellä erinomaisesti, hänen toinen rouvansa kun oli syntyperältään suomalainen (runoilija K. A. Tavaststjernan sisar). Majurin kokemus spiritismistä oli pitkäaikainen ja laaja: hänellä oli tyhjentyvätön varasto kertomuksia mediumistisista ja spiritistisistä kokeiluista ja kokemuksista. Itse hän oli enimmin innostunut niihin merkillisiin tiedonantoihin,

ennustuksiin ja hämmästyttäviin historiallisiin paljastuksiin, joita oli automaattisella kirjoituksella saatu muuttaman norjalaisen yksityismediumin kautta; tämä oli erään kuuluisan kirjailijan ja pappismiehen rouva, ja nuo kirjoitukset pidettiin luonnollisesti salassa maailmalta. Majuri Busch luki minulle muutamia ääneen, mutta en enää jaksa muista niiden sisältöä.

»Harvoin kaksi kolmannelta», sanoo sananlasku, ja niin kävi nytkin. Ei tarvinnut minun yksinomaan kuulla puhuttavan ihmeistä ja ilmiöistä. Marraskuun alussa sain taasen kutsun prinsessalta olemaan läsnä lontoolaisen psykometristin, Mr. Alfred Vout Petersin ensimmäisessä istunnossa Tukholmassa saman kuukauden 13 p:n illalla. Tämä oli siis kolmas spiritistinen istunto sinä syksynä ja sekin muodostui unohtumattomaksi tapaukseksi elämässäni.

Mr. Peters on monelle suomalaiselle tuttu, ja moni säilyttää hänet rakkaassa muistissa; onhan hän käynyt Suomessa useampia kertoja, ja hänen käydessään täällä ensimmäistä kertaa v. 1908 oli minulla ilo vanhana ystävänä lausua hänet tervetulleeksi Helsingin Psykkisen Seuran puolesta. Hän sanoi joka kerta viihtyvänsä täällä erinomaisesti: »teitä ja venäläisiä minä rakastan melkein enemmän kuin omia maalaisiani; englantilaiset ovat kylmiä, venäläiset sitä vastoin ylivuotavia lämpimässä herttaisuudessaan, ja te suomalaiset olette niin sydämellisen vapaita ja vapauttavia, vaikkette olekaan tunteellisia; kotona tunnen itseni paljon kahlehditummaksi kuin täällä».

Mutta nähdessäni Mr. Petersin ensimmäistä kertaa prinsessa Karadjan salongissa tuona istunto-iltana en aavistanut hänen Suomenmatkojaan enkä sitä ystävyyttä, joka syntyi meidän kesken.

Istunto pidettiin tällä kertaa avarassa salongissa, joka kokoontui täyteen väkeä. Kaikki olivat minulle tunteettomia.

Vieraat istuivat puoliympyrässä. Ympyrän keskkipisteen kohdalla seisoi Mr. Peters, kasvot katsojiin päin. Hänen oikealla puolellaan istui prinsessa Karadja tulk-

kina. Vasemmalla oli pöytä, jonka ääressä neiti Starck pikakirjoitti mediumin lausunnot. Omasta puolestani olin istunut syrjään, puoliympyrän toiseen päähän, huoneen nurkkaan, joten Mr. Peters ei voinut minua nähdä muuten kuin kääntymällä sinne päin.

Kun kaikki olivat paikoillaan, puhui prinsessa ruotsiksi.

— Saan tässä arvoisille vieraille esittää Mr. Petersin Lontoosta. Hän on jo useampia vuosia toiminut kotimaassaan n.s. selvänäköisyysmediumina; hän on psykometristi, joka lukee esineistä niiden omistajain luonnetta ja historiaa, ja klärvoajanti, joka näkee, mitä henkiolentoja on elävän ihmisen lähetyvillä. Hän ei ennen ole matkustanut ulkomailla. Minä olen kerran tavannut hänet Lontoossa, mutta koska hän antoi minulle hyvän testin, luotan täydellisesti hänen kykyynsä ja vilpittömyyteensä. Hän ei tunne meistä ketään ja on sitaipaitsi tänään saapunut suoraan Lontoosta Tukholmaan ja viettänyt päivänsä hotellissa.

Tämän jälkeen prinsessa kääntyi Mr. Petersin puoleen, lausuen hänet tervetulleeksi englannin kielellä, ja sitten oli Mr. Petersin vuoro ryhtyä toimeen.

Ne, jotka Suomessa ovat olleet mukana M. Petersin istunnoissa, tuntevat hänen työtapsansa. Ensin hän psykometrisoi pöydälle jätettyjä esineitä, sitten hän ryhtyy vapaasti kuvaamaan läsnäolevia vainajia. Tarkoitukseni ei tietenkään tässä ole seikkaperäisesti kertoa istunnon kulusta; mahdoton minun onkin muistaa kaikkia tapauksia, joita muuten myöhemmin olen nähnyt satamäärin. Yhden tapauksen olen kertonut kirjassa »Mitä on kuolema?» ja pari muuta muistan kyllä selvästi tästä ensimmäisestä istunnosta, sillä ensimmäinen kerta vaikuttaa aina uutuudellaan kiehtovasti ja jättää syvät jäljet muistiin.

Esineiden joukossa oli lyijykynän pätkä. Mr. Peters joutui siitä ihan haltioihinsa.

— Mikä ihmeellinen mies tämän omistaja on ollut! Todellinen ihmisen esikuva: vartaloltaan kookas, ryhdiltään arvokas, ja sielu lähellä täydellisyyttä! Mutta

kuinka yksinäinen, kuinka hyljätty, kuinka vähän ymmärretty! Oi, kukaan ei aavistanut, mikä suurenmoisen olento vaelsi heidän keskellään — a master of men.

Saatiin myöhemmin kuulla, että kynän oli omistanut tohtori A. F. Åkerberg-vainaja, tunnettu ja arvossa pidetty totuudenetsijä ja mystikko, joka m.m. oli ruotsintanut ensimmäiset teosofiset teokset, du Prelin kirjat y.m. ja jonka jalon luonteen kaikki yksimielisesti tunnustivat.

Erästä toista esinettä, muistaakseni kultapiirustinta, pidellessään mr. Peters huudahti:

— Tämän omistaja elää yhä vielä. Hänen ympärillään pyörii joka puolella siivekkäitä rautapyöriä, sanoisin, että hän on jollain tavalla tekemisissä rautateiden kanssa.

Tuli selville, että esine kuului insinööri Tönnés Agrenille, joka oli virkamiehenä Ruotsin rautatiehallituksessa. Mieleeni ovat jääneet vain nämä yksityiskohdat mediumin paljon pitemmistä puheista, koska ne hämmästyttivät minua täsmällisyydellään.

Muuan esineistä oli valkoinen liina.

— Tämä on kuulunut vanhemmalle naiselle, sanoi mr. Peters, — ja on jo pitkä aika siitä, kun hän siirtyi toiselle puolelle. . . Hän tuli sangen heikoksi ennen kuolemaansa. Ah, kuinka hän yski — näin, näin — ja kuinka hän paljon oli kuumeessa! . . . Huh, nyt hän tahtoo näyttää minulle, millä tavalla sairastui: oli kylmä talvi ja ankara lumipyry ja hän oli sattumalla ulkona ohueissa vaatteissa; hänellä oli vain vanha shaali hartioillaan, oh, kuinka hän paleli ja kuinka häntä puistatti . . . !

Nuori nainen, joka oli liinan tuonut, myönsi, että se oli kuulunut hänen äidilleen ja että äiti oli kuollut jonkunlaiseen keuhkotautiin hänen, tyttärensä, pienenä ollessa. Mutta mediumin kuvaamasta kylmettymisestä hän ei mitään tiennyt; hän epäili sitä.

— Älkää epäilkö, vastasi mr. Peters, — minä olen varma asiasta. Te tulette myöhemmin huomaamaan, että olen puhunut totta.

Tahdon heti lisätä, että nuori nainen pari päivää

myöhemmin kirjoitti prinsessalle puhuneensa vanhemmalle sisarelleen ja kysyneensä häneltä äitinsä kuoleman syytä, ja oli sisar yksityiskohtia myöten todistanut oikeaksi mr. Petersin kuvauksen.

Hämmästyin suuresti, kun mr. Peters keskellä seansia ryntäsi sille puolelle huonetta, missä minä istuin, ja ojentaen kätensä edessäni istuvien ylitse pyysi minun kättäni. Kun en heti ymmärtänyt hänen tarkoitustaan, hän kiireesti tokasi:

— Yes, yes, your hand . . . give me your right hand, please.

Ja kun vihdoin ojensin hänelle oikean käteni, hän piti siitä kiinni jonkun aikaa ja selitti lähtiessään:

— Kiitoksia, tarvitsen näet voimaa lisää, ja te voitte sitä minulle antaa.

Hän tuli toistamiseenkin istunnon aikana hakemaan minulta »voimaa». Mutta kolmannella kerralla hän veti minut paikaltani.

— Tulkaa, tulkaa, nyt tahdon puhua teille. Eikö teillä ole mitään esinettä, jota olette kauan kantanut?

Hän vei minut ihmeekseni yleisön eteen ja prinsessa osoitti minulle ystävällisesti hymyillen tyhjän tuolin vieressään. Istuin tuolille ja ojensin mr. Petersille kantasormukseni paremman puutteessa.

— That will do, vakuutti mediumi ja rupesi sitä kädessään heiluttamaan.

Voisin sanasta sanaan toistaa, mitä mr. Peters sormustani pidellen lausui, sillä minulla on edessäni neiti Starckin englanninkielinen stenogrammi, mutta tyydyn muutamiin otteisiin, koska on kohtia, joita en ainakaan vielä tahdo julkaista.

— . . . Te ette tyydy asioihin semmoisina kuin ne ovat, te tahdotte tietää kaikkien asioiden syyt ja perusteet, teillä on ollut kummallisia kokemuksia aina siitä saakka, kun olitte pieni lapsi. Te ette ole missään niin yksinäne kuin ihmisjoukossa, mutta yksiksenne tai yhden tai kahden sukulaishengen seurassa olette onnellinen . . . Te varmaan osaatte kirjoittaa hyvin selvästi . . . ja kirjoittakaa ainoastaan silloin, kun inspiratsioni valtaa

teidät. . . Te olette mediumi, jos vain tietäisitte siitä, te osaisitte nähdä ja kuulla, te olette nähnyt ja kuullut, mutta olette pitänyt sitä mielikuvituksena. . . Te joko joudutte tekemisiin teosofian kanssa tai on teillä jo ollut tekemistä teosofian kanssa, sillä teosofiaa on ylt-ympärillänne, mutta te tulette sen jättämään, sillä se ei tyydytä teitä. Te tahdotte faktoja! Teoria on kyllä hyvä, sanat ovat kauniita, mutta ne eivät tyydytä. . . Teillä on ollut kummallinen elämä alusta saakka, teidän on täytynyt tulla suoraan ulos siitä elämästä, jota viettitte nuorukaisena. Te olitte paljon yksiksenne, ei kukaan näyttänyt teitä ymmärtävän, toiset sanoivat teitä hulluksi, toiset narriksi. Noin 18—20 ikävuodella näkyy tulleen muutos elämäännne ja te löysitte mielestänne toisia, jotka olivat yhtä hulluja kuin tekin. Noin 20 vuoden iässä on tullut toinen muutos tilaanne, olette tuntenut itsenne onnellisemmaksi, mutta yhä te kaipaatte jotakin lisää. . . Te tulette luomaan oman tienne ja teillä on työtä tehtävänä omassa maassanne, oman kansanne keskuudessa. . . .

Olin luonnollisesti hämilläni, kun mr. Peters tällä tavalla analysoi yleisölle henkilön, joka elävänä oli heidän edessään, eikä asia juuri parantunut siitä, että prinsessa Karadja vielä ruotsiksi lisäsi, että »herra Pekka Ervast on meilläkin Ruotsissa tunnettu teosofisena tutkijana ja esitelmäsiijänä, joka muuten viime vuosina on erikoisesti harrastanut ja tutkinut astraaliruumiin irroittamista fyysillisestä».

Läsnäolijat katselivat jo minua pitkään — sillä olihan illan tunnelma omiansa tekemään kaikenlaiset ihmeet uskottaviksi, — mutta onneksi mr. Peters selitti mediumistisen voimansa loppuneen, jonka tähden istunto päättyi ja yleinen teenjuonti alkoi.

Yksi ja toinen kävi minua puhuttelemassa, mutta iloiseksi tulini vasta, kun mr. Peters riensi luokseni.

— Ah, there you are. . . Kuulkaa nyt, minä haluan jutella kanssanne. Tahdon aina nähdä niiden ihmisten kädenviivoja, jotka minua jollain tavalla frappeeraavat. Tulkaa nyt, mennään tuonne vähän syrjään.

Ja sitten mr. Peters vielä uudestaan ryhtyi minulle »pouvaamaan». Hän ennusti minulle m.m. pitkää ikää ja paljon työtä — ja kovaa työtä; rahojen kanssa minulla olisi vaikeuksia: ansaitsisin paljon kirjoituksillani, mutta en osannut pitää kiinni rahoista. Kärsiä saisin paljon herkkyyteni takia ja joka taholta tulisi vastustusta osakseni; mutta lopulta veisin voiton. Lupasipa hän minulle lopuksi rikkauttakin.

Hän oli kerta kaikkiaan herttainen ja rakastettava ihminen, ja minäkin uskalsin kysyä häneltä, minkätähden hän tuli minulta »hakemaan voimaa».

— Tiesittekö jotakin minusta? Olitteko kuullut, että harrastin teosofiaa y.m. yliluonnollisia asioita?

— No, en kerrassaan mitään! Kuka teistä olisi minulle puhunut! Minun toinen silmänihän se teidät havaitsi. Loistitte siellä nurkassanne kuin valkoinen tulipatsas keskellä ympäröivää pimeyttä . . . Tottakai mediumin selvänäköisyys jotakin tietää!

— Ja näitte sitten teosofiainkin ympärilläni. Te ette pidä teosofiasta?

— En. Kuten sanoin teistä, minä rakastan tosiseikkoja, ja teosofit eivät todista oppejaan.

— Ettekö tunne mrs. Besantia?

— Kuka englantilainen ei häntä tuntisi? Olemme ylpeitä »our Annie»sta, mutta madame Blavatsky sai hänet sokaistuksi.

— Niinkö te ajattelette? Oliko H. P. B. teidän mielestänne humbugi?

— H. P. B. oli mediumi. Mutta hän ei tyytynyt olemaan mediumi. Hän tahtoi luoda uskonnon. Ja sitten hän keksi teosofisen liikkeen.

— Mikä näkökanta teillä on! Mutta mrs. Besant on väittänyt itse nähneensä ja tavanneensa H. P. B:n mestareita. Mitä siitä sanotte?

— En tiedä. Todistakoon mrs. Besant, todistakoon mr. Leadbeater, että ovat selvänäköisiä, sitten voidaan pohtia, missä määrin heidän n.s. selvänäköiset havaintonsa ovat uskottavia. Teosofit halveksivat spiritistejä ja varsinkin meitä mediumeja, mutta meidän koko työme on yliaistillisten asiain todistamista.

— Siinä olette oikeassa, ja väärin on minusta, jos teosofiitit eivät anna arvoa mediuimein työlle. Mutta se ei sittenkään koske teosofisia oppeja. Mitä te nyt sanoisitte, jos minäkin oman kokemukseni nojalla vakuuttan uskovani mestarien olemassaoloon?

— Minä sanoisin, että heti näin teidän olevan hyvin salaperäisen ja kummallisen olennon . . . Niin, jos te uskotte mestareita olevan, kannattaa asiaa pohtia. Te voisitte pian saada minutkin uskomaan . . .

— Olen varma siitä, että jos persoonallisesti tuntisitte mrs. Besantin tai mr. Leadbeaterin, löytäisitte vielä paljon enemmän syytä uskoaksenne mestareihin.

Viihdyimme toistemme parissa, sillä mr. Peters ei missään suhteessa ollut ahdasmielinen tai itsepintainen. Hän jäi pitkäksi aikaa Tukholmaan, ja me olimme tilaisuudessa monta kertaa keskustelemaan. En usko olevani ilman ansiota hänen »kääntymisessään». Pari vuotta myöhemmin hän kirjoitti minulle liittyneensä Teosofiseen Seuraan.

Kun poistuin tuosta ensimmäisestä Peters-istunnosta, olin saanut yllin kyllin ajatuksen aihetta. Mediumistinen selvänäköisyys oli tullut minulle kumoamattomasti todistetuksi. Ei tarvinnut minun muistella muuta kuin niitä sanoja, mitä mediumi oli puhunut sormukseni johdosta: vieras ihminen, joka minut ensi kerran elämässään näki, tunsu minua sielullisesti niin tarkalleen, että hän esim. saattoi väittää minulla olleen lapsuudesta saakka yliaistillisia kokemuksia, että harrastin teosofiaa, että minua oli pidetty houkkiona, että 18-vuotiaana löysin samanmielisiä ystäviä, että 20-vuotiaana synnyin henkisesti uudestaan y.m. Mistä hän nämä tiedot sai?

Ja samalla pilkisti esiin hänen oma persoonallinen rajoituksensa: hän ei tahtonut tietää teosofiasta, ja sentähden hän — tuntien minut totuutta etsiväksi sieluksi — ennusti, että hylkäisin teosofian, joka muka oli vain teoriaa. Ja ehkä hän huomasi minun temperamentisani suurempaa tieteellisyyttä kuin omassaan, koska päätteli, että olin arvostellut omat yliaistilliset koke-

mukseni harhanäöiksi ja mielikuvituksen tuotteiksi? Sillä sitä en ollut tehnyt!

Meillä oli monta kertaa kahdenkeskisiä istuntoja. Annoin hänen psykometrisoida kirjeitä, annoin hänen kertoa näkemyksiään. Ainakin kerran hän meni transsiin — mikä hänen kertomansa mukaan oli harvinaisen ilmiö, — ja silloin sain keskustella olennon kanssa, joka nimitti itseään mr. Petersin henkijohtajaksi ja jonka englanninkielen ääntäminen oli vallan toinen kuin mr. Petersin. Minulla on tarkka kielikorva, ja panin uteliaana merkille, että läpeensä konsekventti ääntäminen tuskin oli teeskenneltyä.

Opin paljon seurustelustani mr. Petersin kanssa. Paitsi että sain nauttia hänen iloa uhkuvasta, hyvän-tuulisesta persoonallisuudestaan, sain vastaisen varalle tehdä monenmoisia havaintoja mediumin psykologiasta. Nuo syksyiset päivät Tukholmassa ovat unohtumattomia. Välistä olimme yhdessä prinsessan luona — ja silloin keskusteltiin tavalla, joka varmaan olisi leimannut meidät hulluiksi tämän maailman viisaiden silmissä.

Pekka Ervast.

Pieni Ruusu-Risti-Katekismus.

III.

Jumalan valtakunta.

65. Mikä on Jumalan valtakunta?

Jumalan eli taivasten valtakunta on se henkemme salainen kuningaskunta, jossa Isä on hallitsijana. Kuolevaiselle silmälle näkymättömänä todellisuutena se on kaikkien niiden elävien olentojen, ihmisten, enkelein y.m. pyhä yhteys eli veljeskunta, jotka Isän tahtoa riemulla noudattavat.

66. Missä on Jumalan valtakunta?

Jeesus sanoi: »ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla, eikä voida sanoa: katso, täällä se on, tahi katso

tuolla; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän sisäsänne».

67. Onko se meissä jokaisessa?

Tavallaan, mutta me emme ole siinä.

68. Kuinka me siihen pääsemme?

Jeesus sanoi: »kaita on tie ja ahdas on portti, joka elämään vie». Jumalan valtakunnan portti avautuu ainoastaan sille, joka sitä etsii, joka uskoo Pyhään Henkeen ja jota Pyhä Henki auttaa.

69. Tuleeko meidän etsiä Jumalan valtakuntaa?

Tulee, emmekä me ihmisinä muuta voi tehdä. Jumalan valtakunnassa on totuus, täydellisyys ja elämä. Ihmisinä emme saata olla näitä ilman; järkevinä olentoina kaipaamme totuutta, siveellisiä täydellisyyttä ja henkiolentoina ikuista elämää. Jollemme Jumalaa etsi, emme löydä rauhaa mistään.

70. Minkätähden sanotaan Jumalan valtakuntaa kuningaskunnaksi, jossa Isä hallitsee?

Sentähden, että Isän tahto on siinä ainoana määräävänä lakina, jota kaikki tottelevat.

71. Mikä on Isän tahto?

Isän tahto on totuutta ja rakkautta. Jeesus on kuvannut sitä käskyissään.

72. Tapahtuuko Isän tahto aina?

Tapahtuu taivasten valtakunnassa, mutta ei maan päällä, niin kauan kuin eivät ihmiset tahdo sitä noudattaa.

73. Eikö Isä hallitse maan päällä?

Ei välittömästi. Jeesus opettaakin meitä rukoilemaan: »tapahtukoon Sinun tahtosi maan päällä, niinkuin se tapahtuu taivaissa». Hänen seuraajiensa tehtävä on jouduttaa taivasten valtakunnan tuloa näkyväisessäkin maailmassa; sentähden he rukoilevat: »tulokoon Sinun valtakuntasi».

74. Miksi Jeesus sanoo: »ei yksikään varpunen putoa maahan Isänne sallimatta?» Eikö se merkitse, että Jumalan tahto tapahtuu maan päälläkin?

Se merkitsee juuri niinkuin sanotaankin, että Isä *sallii* kaiken tapahtua. Isä ei vastusta kärsimystä eikä pahaa. Isä on luopunut välittömästä vallasta luonnon

yli: Hänen tahtonsa ilmaisijana ovat luonnon lait; Hän on myös luopunut välittömästä vallasta ihmiselämän yli: Hänen tahtonsa salapukuisena ilmaisijana siinä on sallimus ja kohtalo, jonka kädessä kärsimys on ihmisten opettaja. Mutta Isän oma tahto ei toteudu välittömästi muualla kuin Jumalan valtakunnassa (joka ei ole paikallinen, vaan aatteellinen todellisuus).

75. Eikö Jumalan valtakunnassa ole kärsimystä?

Ei. Jumalan valtakunta sinään on autuutta ja rauhaa.

76. Vapautuuko ihminen kärsimyksistä astuessaan Jumalan valtakuntaan?

Ei heti, eikä kokonaan, ennenkuin kaikki ihmiset ovat ottaneet vastaan Jumalan valtakunnan. Jokaisella ihmisellä on kohtalonsa eli ristinsä; mutta sen sijaan, että ihminen ennen nurkui kohtaloaan, hän tultuaan taivasten valtakuntaan ilolla ja kiitollisuudella kantaa ristiään. Risti estää häntä täysin vapaasti täyttämästä Isän tahtoa, mutta samalla se auttaa häntä pysymään nöyränä ja kärsivällisenä ja alati pyrkimään.

77. Mikä on risti?

Osaksi ihmisen ulkonainen kohtalo maailmassa, osaksi hänen omat heikkoutensa, vikansa ja syntinsä. Niitä on kaikkia kannettava ilolla ja samalla seurattava Jeesusta.

78. Vähenevätkö kärsimykset aikaa myöten?

Ne voivat joko vähetä tai enetä riippuen siitä, paljonko kärsimystä on ihmisen kohtalossa hänen menneiden elämiensä seurauksena ja paljonko voimaa hänellä on niitä kantaa. Voimakashenkinen ihminen ottaa suuret taakat päällensä. Mutta varma on, että henkilökohtaiset kärsimykset kerran loppuvat.

79. Henkilökohtaiset? Eivätkö kärsimykset yleensä lopu?

Kun ihminen ei enää kärsi omien syntiensä tähden, hän ottaa toisten synnit päälleen ja kärsii toisten puolesta. Mutta silloin hänen kärsimyksensä on Kristuksen kärsimystä, ja sen kärsimyksen salaisuus on autuus.

80. Koska sitten kärsimykset yleensä loppuvat?

Kun maan päällä on toteutunut Jumalan valtakunta.

81. Millä tavalla se toteutuu?

Kun ihmiset kaikki noudattavat Jeesuksen elämän-ohjeita ja elävät hengessä Isän yhteydessä, täyttäen Hänen tahtonsa pienimpiä vivahtuksia. Kun ei enää suututa eikä vihata, ei himoita, ei valehdella, ei harjoiteta väkivaltaa, ei käydä sotia, ei tuomita, ei vangita, ei varasteta, ei tapeta, — sanalla sanoen, kun pahalla ei enää ole valtaa ihmisten yli.

82. Tuleeko semmoinen aika koskaan?

Tulee epäilemättä. Yksitellen ihmissielut vuosisatojen vierieissä siihen valmistuvat.

83. Ihmiset ovat erilaisia: toiset ovat kovin huonoja ja kehittymättömiä. Ehtivätkö hekin muuttua ja parantua ennen maailman loppua?

Aika on pitkä ja elämä on ankara koulu. Mutta ne, jotka eivät ota ajasta vaarin, saavat yrittää jossain toisessa maailmassa. Jeesus sanoi: »Isäni kodissa on monta asuntoa».

84. Mutta eikö Jeesus sanonut, että »vain harvat ovat valitut»?

Sanoi, ja hän tarkoitti sillä, että kunakin maailman hetkenä on vain harvoja, jotka etsivät ja todella löytävät Jumalan valtakunnan. Sillä vaikka monet ovat »kutsutut» hengessään etsimään, eivät kaikki jaksa ponnistaa siihen saakka, että portista sisälle pääsisivät.

85. Onko heidän yrityksensä siis mennyt hukkaan?

Ei, sillä seuraavassa elämässä heidän henkinen voimansa on suurempi: ehkä he silloin jo löytävät!

86. Koska Jumalan valtakunta kerran toteutuu maan päällä, onko se siis »Jumalan suunnitelma» eli »aika-kausien suunnitelma» maailman ja ihmiskunnan hyväksi?

On. Taivaat ja maat muuttuvat uusiksi, kun ihmisten hengissä ja sydämissä tapahtuu Jumalan valtakunnan tulemus. Tätä »Jumalan lasten eli poikain ilmestymistä», kuten apostoli sanoo, »odottaa huokailleen koko luomakunta».

87. Onko tietoa ajasta, milloin se tapahtuu?

Isä yksin tietää hetken. Mutta se tapahtuu, ennen-

kuin kuolema uhkaa maapalloa, ja kaikki ne sielut, jotka eivät silloin ole valmistuneet, eroitetaan muusta ihmiskunnasta ja siirretään toiseen taivaankappaleeseen; jällelle jäävät ne, jotka jo ovat Jumalan valtakunnan kansalaisia tai ovat siksi tulemaisillaan.

88. Onko silloin elämän päämäärä tai tarkoitus saavutettu? Onko kaikki nyt lopussa?

Kaukana siitä. On vain saavutettu maapallon tarkoitus, kun siitä on tehty totuuden ja rakkauden paratiisi. Ihmisen elämä on ikuinen. Kaikki mitä ihminen on voittanut viisaudessa ja kokemuksessa, voimassa ja rakkaudessa, se on hänellä käytettävänä niissä uusissa tehtävissä ja töissä, mitkä häntä odottavat.

89. Onko siis aina vain työtä ja työtä?

Työtä tietenkin, mutta lepoa myös aina. Mitä elämä olisi ilman työtä ja tehtävää? Työssä on ihmisen tyydytys ja rakkaudessa hänen onnensa. Eikä lepo tunnu levolle, ellei se seuraa työtä ja ponnistusta. Tämä on puhuttu kuolevaisten kielellä, sillä ikuisessa elämässä on työ ja lepo yhtä ainoata harmoniaa, joka jakautuu vain ajassa.

90. Isä meidän rukouksessa Jeesus kääsee meitä rukoilemaan jokapäiväistä leipää. Kuuluuko leipäkin Jumalanvaltakunnan tulemiseen?

Kuuluu, sillä leivällä ei tarkoiteta aineellista leipää, jota hankitaan työllä. Rukouksessa mainittu leipä on sielumme ravinto. Rukoilemme Isältä, että joka päivä saisi tapahtua semmoista, joka muistuttaa meille, ketä olemme ja mikä on elämämme tarkoitus, ettemme nukkuisi henkiseen uneen ja laiskuuteen.

91. Rukouksessa pyydetään myös, että Isä antaisi meille anteeksi syntimme. Tarkoitetaanko sillä, että Isä poistaisi meiltä ne kärsimykset, jotka aiheutuisivat synneistämme ja rikoksistamme?

Ei. Sillä tavalla Isä ei saata antaa meille anteeksi. Kärsimyksemme, ristimme saamme kantaa. Rukous on lausuttu meidän kannaltamme, kun jo olemme hengessämme tietoisia Isästä. Rukoilemme, että suhteemme Isään ei rikkoontuisi. Milloinkaan se sitten voisi rik-

koontua? Silloin, jos itse emme antaisi toisillemme anteeksi. Sentähden rukous kuuluukin: »anna meille meidän syntimme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi velvollisillemme». Edellytys on, että me annamme anteeksi. Silloin voimme odottaa, että Isä rakkaudessaan kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja unohtaa, kuinka heikkoja, epätäydellisiä ja syntisiä olemme.

92. Rukouksessa pyydetään myös: »älä johdata meitä kiusaukseen». Johtaako Isä meidät kiusauksiin?

Ei. Parempi sanamuoto olisi: »älä anna meidän sortua kiusauksiin». Niin ranskalainen kirkko on lauseen ymmärtänytkin. Isähän juuri auttaa meitä voittamaan kiusauksia ja päästää meidät pahasta.

93. Mitä on rukous? Onko käytettävä Isä meidän-rukouksen sanoja aina?

Rukous ei ole sanoissa, vaan mielen keskityksessä ja sielun tunnelmassa. Rukous on henkinen ponnistus. Rukous on tahtoa totuuteen, täydellisyyteen ja ikuiseen elämään. Rukous ei ole ajallisten ja ulkonaisten anomista itselleen, vaan sielun kaipuuta Jumalan luo. Rukous on henkistä seurustelua Isän kanssa. Rukous on mysterio.

Pekka Ervasf.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 2:stä n:osta)

Supramati kohotti kätensä ja osoitti loistavaa ristiä, joka kimmeltävänä niinkuin timantti näyttäytyi ilmassa.

— Sinä, joka olet kaikkien kärsimysten lohduttaja, opeta minulle suuri taito uskoa ja rakastaa ei ruumiilla, vaan sydämellä! kuiskasi Vispala.

— Usko Luojaasi ja toivo, että Hän armahtaa, rakasta Häntä koko sielullasi ja sinä olet löytävä tien pelas-

tukseen. Sitä mukaan kuin puhdistat sieluasi, opit rakastamaan sydämellä ja voittamaan epäpuhtaat aistilliset intohimot. Mutta nouse nyt ja mene syleilemään isoisääsi, joka on kokenut monta vaikeata hetkeä sinun sairautesi aikana.

Vispala tarttui rajusti Supramatin käteen ja kosketti sitä huulillaan, sitten hän nousi pystyyn ja kiiruhti kuninkaan huoneeseen, jossa tämä muutamien ystävien ympäröimänä kiihkeästi odotti parantamisen tulosta. Kuningas oli sanomattoman onnellinen nähdessään poikansa tyttären aivan terveenä; kun hän ja hänen läheisimpänsä tahtoivat kiittää maagikkoa, oli tämä kadonnut.

Seuraavan päivän sarastuksessa Inhasadi saapui luolalle ilmaisemaan Supramatille syvän kiitollisuutensa Vispalan parantamisen johdosta. Vanha kuningas oli hyvin liikutettu; hän keskusteli kauan vakavasti maagikon kanssa, jonka jälkeen hän, — kuten Supramati oli ennustanut — rauhallisesti polvistui alttarin eteen ja palvoi sitä Jumalaa, jonka nimeä laki ei sallinut mainittavan.

Valtaistuimen perijättären parantaminen vaikutti suunnattomasti, ja maagikon kansansuosio kasvoi vielä suuremmaksi, mutta melkein samassa määrin suureni myös hänen vihamiestensä kateus. Vihdoin joutuivat he todellisen raivon valtaan määrättyjen huhujen johdosta, joita levitettiin kansan keskuudessa, — miltä taholta, oli tuntematonta. Itse asiassa keskusteltiin tulevasta kuninkaasta, koska Inhasadi oli vanha ja hänen loppunsa läheni, ja yleinen mielipide piti Supramatia hänen seuraajanaan.

— Voiko prinsessa löytää sopivampaa puolisoa kuin tämä kaikkien kärsivien hyväntekijä on! — sanottiin kansan keskuudessa. — Hän on nuori ja kaunis; hänen syntyperänsähän kyllä on hämärä, mutta prinsessa on sen sijaan ylhäistä sukua. Hän on köyhä, mutta se osoittaa vain hänen epäitsekkyytään. Sillä muuten, jos hän olisi enemmän käytännöllinen, hän helposti voisi tulla tämän kiertotähden rikkaimmaksi ihmiseksi.

Hänellehän olisi maksettu mitä tahansa siitä, että oli pelastanut kauheasta kuolemasta niin pidetyn ja ylhäisen olennon kuin prinsessa Vispalan.

Lopputulos tällaisista keskusteluista näytti olevan se, että tätä hyvää, kaunista ja viisasta ihmistä eniten toivottiin tulevaksi hallitsijaksi.

Mutta vaikkakin kansa innokkaasti toivoi saavansa Supramatin kuninkaakseen, herätti pelkkä ajatus tällaisesta asiain ratkaisusta toiselta puolen kokonaisen vihanryövyyn maagikkoa vastaan ja johti hänen vihamiestensä puolueeseen useita vaikutusvaltaisia henkilöitä. Heidän joukossaan oli eräitä nuoria miehiä, jotka syntyperänsä ja asemansa johdosta toivoivat Vispalan valitsevan heidät puolisoikseen. Mutta hänen intohimoinen rakkautensa maagikkoa kohtaan ei ollut enään mikään salaisuus, ja sen kautta oli mahdollista että kansanomainen suunnitelma onnistuisi.

Varmin keino ikävyyksien välttämiseksi oli poistaa tuo vaarallinen ihminen elävien joukosta, ja niin päättivätkin hänen vihamiehensä salaisessa kokouksessa tavalla tai toisella lopettaa hänen elämänsä.

Seuraus tästä päätöksestä oli murhayritys Supramatia kohtaan juuri, kun hän tuli eräästä maalaiskartanosta, jossa pahantapainen tauti oli raivonnut. Murhaajan isku ei kuitenkaan sattunut rintaan, vaan hipaisi olkapäätä. Pahantekijä pakeni, mutta kiukustuneet paimenet ottivat hänet kiinni ja toivat hänet takaisin. Hän osotautui olevan eräs niistä, jonka hengen Supramati oli pelastanut.

Epäilemättä olisi joukko repinyt hänet kappaleiksi, jollei maagikko olisi astunut väliin ja vakavasti ja päättävästi sanonut, ettei kellään ole oikeutta rangaista, kun hän itse on antanut syylliselle anteeksi. Siitä huolimatta oli hän tulla jonkun raivoisan vartijan murhaamaksi, mutta Supramati varoitti häntä ja auttoi häntä pakenemaan.

Toinen murhayritys oli viekkaammin keksitty, ja välikappaleeksi valittiin järjetön eläin. Tämä oli villipeto, joka eli soissa, puoleksi jalopeura, puoleksi härkä,

mutta tavattoman voimakas ja petollinen eläin. Tämä Ura, kuten sitä nimitettiin oli kasvultaan sitkeämpi kuin meidän maapallomme härkä, mutta varustettuna saman kaltaisella harjalla kuin meidän jalopeuramme. Sillä oli kolme terävää sarvea ja leveä kita täynnä vahvoja hampaita ja sen jalat muistuttivat apinoiden käsiä.

Tätä eläintä oli mahdoton kesyttää, mutta yleisöä suuresti huvitti katsella muodissa olevia Urojen välisiä taisteluja. Tämä näytelmä kiinnitti mieliä varsinkin sentähden, että oli erittäin vaikeata elävinä vangita näitä petoja, puhumattakaan siitä, että niitä oli hyvin harvassa. Tähän aikaan tuotiin soilta kaksi erikoisen kesymätöntä eläintä, ja toinen niistä valittiin Supramatin murhaajaksi.

Pedot säilytettiin rautahäkeissä, jotka olivat avonaisessa vajassa. Sinä hetkenä, jolloin Supramati kahden opetuslapsensa ja suuren ihmisjoukon seuraamana kulki sen ohitse kadulla, murtautui yksi pedoista ulos häkistä, ryntäsi huutojen pelästytämänä maagikko kohtaan ja taivutti päänsä valmiina keihästämään hänet sarvillaan. Vaara oli silminnähtävän uhkaava. Ärsytetty peto juoksi suoraa päätä hänen kimppuunsa ja pelästynyt joukko pakeni eri suuntiin. Mutta päästyään kahden askeleen päähän Supramatista pysähtyi eläin äkkiä, nuuski ja kääntyi sitten erästä opetuslasta kohtaan, mutta Supramati kohotti käsivartensa ja samassa Ura vaipui polvilleen ikään kuin päähän lyötynä. Silloin kuulivat hämmästyneet katselijat, että maagikko lausui muutamia vieraita sanoja painostaen ne omituisella tavalla ja alkoi soittaa harpullaan.

Ura kuunteli ensin musiikkia niinkuin lumottuna, astui sitten hitain askelin Supramatin luokse ja laskeutui pitkäkseen hänen jalkojensa juureen. Maagikko taputti sitä päälle, antoi sille leipäpalasen, jonka otti taskustaan, ja eläin söi hänen kädestään. Senjälkeen Supramati jatkoi hiljaista soittoaan ja lauluaan kulkien Uran seuraamana vajalle ja hänen käskystään se rauhallisesti meni häkkiinsä. — Olkaa toinen kerta varovaisempia ja olkaa jättämättä häkin ovea auki. En

yksin kulje kadulla, ja monet viattomat voivat saada kärsiä minun sijastani, — hän huomautti rauhallisesti hämillään oleville vartijoille.

Tämä tapahtuma herätti tavatonta huomiota ja myös tyytymättömyyttä kansassa, joka aavisti että se oli murhayritys heidän hyväntekijäänsä kohtaan. Salaliittolaiset vaikenivat, ja luopuivat joksikin aikaa verisistä hankkeistaan, mutta vihasivat vielä enemmän maagikkoa ja päättivät odottaa sopivampaa hetkeä.

Pian Inhasadi kuoli aivan odottamatta. Vanha kuningas oli hyvin rakastettu, ja siksi tuotti hänen kuolemansa surua koko maalle; vain ne, jotka syyttivät häntä heikkoudesta esiintymisessään Supramatia kohtaan, iloitsivat hallitsijan kuoleman johdosta.

Vispalalle oli tämä raskas tappio. Hän jäi aivan yksin ja tietoisuus tästä yksinäisyydestä painoi hänen mieltään. Parantumisensa jälkeen oli nuori tyttö paljon muuttunut. Hän vältti huvituksia ja vietti useita tunteja rukouksessa tai yksin omissa ajatuksissaan.

Suruaikansa hän eli aivan eristettynä, vain muutamien ystävättärien seurassa, jotka myös olivat tulleet uskovaiksi.

Vihdoin lähestyi päivä, jolloin lain mukaan Vispalan oli ilmoitettava, kenet hän valitsee puolisoskseen ja kuninkaaksi; sillä kuningatar ei saanut, kuten jo mainittiin, itse hallita, mutta hänellä oli oikeus valita kuningas korkeasukuisten nuorten miesten joukosta.

Hallitusneuvosto oli kokonaisuudessaan koolla, kun Vispala saapui, ja vatimattoman arvokkaana astui kuninkaalliselle paikalle. Senjälkeen hän ilmoitti, että ainoa mies, joka hänen mielestään oli kyllin arvokas seuraaja hänen rakkaalle ja unhoittumattomalle isälleen, oli Supramati, kansan hyväntekijä, joka oli antanut takaisin elämän ja terveyden niin monelle tuhannelle ihmiselle.

Läsnäolevat hämmästyivät eivätkä tienneet mitä sanoa. — Valintasi, kuningatar, on vastoin kaikkia lakeja, sanoi neuvoston vanhin, joka vihdoin selviytyi hämmennyksestä. — Sinä tahdot asettaa meitä hallitsemaan

henkilön, joka epäilemättä on kyllin arvokas, mutta jonka syntyperää ei tunneta, ja joka lisäksi kuuluu vieraaseen tuntemattomaan rotuun; mutta tämä ehkä voisi tuoda jälkeläisillesi epäpuhdasta verta ja alentaa vanhaa kunniakasta dynastiaa, jonka viimeinen edustaja sinä olet. Ajattele sitä, rakastettu Valtiattaremme, äläkä päätä mitään, ennenkun olet tarkasti harkinnut.

— Olen kaikkea tuota ajatellut ennenkuin tänne saavuin, ja päätökseni on järkkymätön, — Vispala vastasi varmalla äänenpainolla. — Tiedän myös, että neuvostolla on oikeus hyväksyä tai hyljätä päätökseni. Epäilyksenne ovat ehkä oikeutettuja; vaikkakin minusta tuntuu siltä, että Supramatin lukuisat hyvät teot ovat parhaina todistuksina hänen jalosta sukuperästään. Olen valmis alistumaan neuvoston päätökseen, mutta, jos se on hylkäävä, luovun kaikista vaatimuksista valtaistuiheen nähden ja vetäydyn yksityiselämään. Valitkoon neuvosto ja kansa lain mukaan kuninkaan kansalle onneksi. Kolmen päivän kuluttua odotan vastausta. (Jatk.)

Ven. käönt. *L. K.*

Rajan takaa.

*Oli nuori mun onneni silloin --
Kauan sitte jo haudattu.
Kyllä naurettiin aamuin ja illoin --
Ompa pitkään nyt vaiettu.*

*Niinpä rohkeita meit' oli kaksi!
Kuinka nyt tuota uskoa vois?
Emme elämää ilottomaksi
Silloin konsana luulleet ois.*

*Oli tuoreet kuin kasteinen aamu
Meidän utuiset unelmat.
Nousi sumusta kalpea haamu
Hyyti sydämmet palavat.*

(Unessa kirjoitettu runo.)

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

III.

Maaliskuussa 1920 tapahtui omituinen muutos elämässäni. Ei ulkonaisessa elämässäni, sillä se kulki edelleen vanhoja rauhallisia latujaan, mutta kylläkin sisäisessä sieluelämässäni.

Vähintään 30 vuotta olin silloin jo tuntenut teosofisia oppeja ja tutkinut niitä alati lisääntyvällä innostuksella, kunnes ne yhä enemmän olivat tulleet mää. ääviksi koko elämäkäsitteykselleni.

Ennen muita mielestäni jälleensyntymisoppi selvensi ja loi valoa elämän arvoituksiin; sitä ilman en voinut nähdä mitään järkeä maailmanjärjestyksessä. Kaikesta huolimatta oli se kuitenkin teoria, olettaus, sillä en ollut kokenut mitään henkilökohtaista; samoinhan tuntui minusta henkimaailman olemassaolo todennäköiseltä ja luonnolliselta.

Silloin tapahtui jotain, joka teki minuun syvän ja unhoittumattoman vaikutuksen. Ollessani yksin huoneessani havaitsin voivani automaattisella kirjoituksella päästä yhteyteen henkimaailman kanssa. Ja henki, joka lähestyi oli ystävää, pieni rakastettu poika, joka seitsemän vuotta aikaisemmin oli poistunut joukostamme, kuusi-vuotiaana. Yksityisseikat tässä kirjeenvaihdossa muistuttivat paljon niitä, joita kuvataan tunnetussa kirjassa »Guds smil». Siinä oli erikoinen kirjoitustapa, jota täytyi tutkia ikäänkuin se olisi ollut salakirjoitusta. Aluksi ymmärsin vain muutaman harvan sanan, mutta lopuksi selvisi minulle tarkoitus. Ja ensimmäisten ilmoitusten joukossa, joita sain lukea oli todistus jälleensyntymisen totuudesta:

»Siskoni M. on nyt poikasi A.» Olin nimittäin menettänyt toisenkin lapsen, pienen tytön, pari vuotta ennen pojan kuolemaa. Tämä tyttö oli nyt palannut takaisin perheeseemme kolmivuotisen poissaolon jälkeen tuolla puolen hautaa.

Tässä ei ole tilaisuutta lähemmin syventyä niihin moniin mieltäkiinnittäviin seikkoihin, jotka tulivat ilmi

jatkuvaassa kirjeenvaihdossa haudan takaisen ystävän kanssa. Tahdon vaan huomauttaa, että lukuisat pikku piirteet näissä ilmoituksissa vakuuttivat minut siitä, että olin joutunut kieltämättömän tosiasian eteen. Henkimaailman olemassaolo oli minulle nyt jotain havainnollisen todellista. Tiesin, että ajatuksen kautta voin päästä yhteyteen tuonpuolisen ystävän kanssa, että saatoin vaihtaa ajatuksia hänen kanssaan, niinkuin vielä maanpäällä elävän ihmisen kanssa. Äkkiä ymmärsin myös rukouksen voiman, sillä henkimaailma ja fyysillinen maailma muodostavat yhden ainoan kokonaisuuden, ja pyrkimyksiämme kehittyä eteenpäin seurataan tuolta puolen mielenkiinnolla ja myötätunnolla. Sitä eivät tee ainoastaan rakkaat kuollemme, vaan myöskin korkeat opettajat ja mestarit, jotka tarttuvat ojennettuihin käsiimme ja johtavat meitä edelleen valoa kohti.

Siitäkin on minulla ollut onni saada pientä henkilökohtaista kokemusta. Pieneltä ystävältäni sain eräänä päivänä ilmoituksen: »Kohta saat tulla astraalimaailmaan». Hän oli oikeassa. Syksyllä aloin aika ajoin saada omituisia unikokemuksia. Nämä niin sanoakseni johdonmukaiset merkitykselliset unet tulivat yhä useammin, kunnes viime vuoden helmi- ja maaliskuussa sain läpikäydä eräänlaisen okkultisen kouluutuksen, jatkuvan unisarjan, sisällöltään suurenmoisen ja opettavaisen, johon kuului, osaksi selviä kauniita helposti ymmärrettäviä vertauskuvia, osaksi näkymättömän opettajan lausumia sanoja ja osaksi, vaikkakin harvoin, tietoisia retkiä ruumiin ulkopuolella astraalimaailmassa.

Näissä unissa olen luullut näkeväni välähdyksen viimeksi edellisestä ruumistuksestani ja tahdon nyt ryhtyä kertomaan mitä olen nähnyt.

Ensimmäinen näky: Olin kulkevinani suuren kaupungin katuja, minusta tuntui, että se oli Tukholmassa, mutta sen vanhemmissa kaupunginosissa, joissa katu on kapea ja ahdas ja sitä katkaisee joskus portti, jonka läpi täytyy kulkea päästäkseen eteenpäin. Auringon viimeiset säteet valaisivat, oli ilta. Astuin sisään huoneeseen. Keskellä huonetta oli pöytä ja kaksi nuorta

naista askarteli sen luona. Toinen heistä antoi minulle jotain juotavaa, se oli niinkuin huonoa olutta. Tunsin itseni väsyneeksi ja menin divaanin luo, joka sijaitsi nurkassa, heittäydyin sille ja nukahdin.

Kaikki tämä oli kuin tavallista unta, ja olisin siis täytynyt herätä omassa sängyssäni. Niin ei kuitenkaan tapahtunut. Heräsin — mutta makasin divaanilla vierassa huoneessa. Aurinko loisti nyt kirkaasti ja minä katselin tarkasti seinän meistiä; oliko se tapetti vai maalattu, sitä en tiedä, mutta se oli omituinen, varsin kaunis enkeliaihe. Äkkiä minulle selveni, että olin tietoinen astraalitasolla. Silmänräpäyksessä olin pystyssä. Aloin silloin tarkoituksesta tietoisena mutta suurella nopeudella tarkastaa huoneen sisustaa. Se oli antiikkinen vanhoine rokoko-huonekaluineen ja monine rasioineen. Seinällä riippui maalattu muotokuva, jota tarkasti tutkin, mutta en tuntenut.

Kun palasin ruumiiseeni ymmärsin heti, että olin kokenut jotain tavallisuudesta poikkeavaa. Epäämättä johtui ajatukseni siihen, että olin nähnyt jotain edellisestä elämästäni, ja että sen oli täytynyt tapahtua noin 100 vuotta sitten.

Toinen näky: Olin tietoinen astraalitasolla, mutta tietoisuuteni tuntui olevan jossain määrin samentunut. Tulin komeaan, korkeakattoiseen huoneeseen, kaikesta päättäen palatsissa ja huomasin äkkiä seisovani vastatusten erään virkapukuisen lakeijan kanssa. »Mikä sinä olet», olin sanovinani, ja samassa näin edessäni kaksi muuta samanlaista lakeijaa vierekkäin. Nyt seurasi traagikoomillinen tapaus. Minut yksinkertaisesti potkittiin ulos. Ulkoapäin näin nyt suuren kauniin huvilamaisen rakennuksen ja — minä vierin nurmikkoa alas ja jouduin maantielle. Nyt ymmärsin: olin yksinkertaisesti ollut juovuksissa. Tietoisessa välähdyksessä ajattelin: »Minun täytyy kohota korkeammalle tasolle». Tunsin itseni niin huonoksi ja masentuneeksi. Sitä en kuitenkaan osannut, osasin vain nousta pystyyn ja hitaasti kulkea tietä pitkin, joka hiukan kohosi ylöspäin. Takanani kuulin jonkun rallattavan iloista laulua.

— Heräsin ja muistin nyt myös, että samana yönä aikaisemmissa unissa olin elänyt villiä kapakkaelämää ja lasi tai pikari kädessä puhellut ja kerskaillut. Uni oli selvästikin jälleen alkanut tavallisena unena ja sitten äkkiä tullut tietoiseksi.

Kolmas näky: Tunnetun tiedemiehen Freudin uni-teorioiden mukaan kuuluvat kaikki saman yön unet yhteen. Niiden vertauskuvat tarkoittavat samaa asiaa ja tulevat yhä selvemmäksi kuta lähemmäksi aamua joudutaan.

Hän tosin käsittää unia materialistisen näkökantansa mukaan varsin yksipuolisesti. Hän nim. näkee niissä pääasiallisesti ainoastaan sukupuolisen vaikutuksen; tätä lukuunottamatta on hänen teoriansa kuitenkin oikea ja sitä voi käyttää hyväkseen.

Tänä kolmantena yönä näin kolme eri unta. Ensiksi kääntelin erään kirjan lehteä; se oli Napoleonin historia ja minun oli etsittävä siitä jotain, joka minua läheisesti koski. Toinen uni oli varsin erikoinen. Olin jälleen lukevinani kirjaa, mutta nyt se oli lääkärikirja kirjoitettu vanhanaikaisella ruotsilla, niinkuin se olisi painettu sata vuotta sitten, ja se kosketteli niitä tauteja, jotka seuraavat kevytmielistä elämää. Kun heräsin, tunsin itseni kovin masentuneeksi ja ajattelin: »Tällaistako minun on luettava, joka tahtoisin lukea jumalallisesta viisaudesta». Nyt seurasi vasta varsinainen uniepisodi: Olin heräävinäni, tällä kertaa sängyssä, joka oli varsin yksinkertaisesti kalustetussa huoneessa. Nuori komea nainen astui sisään. Tiesin, että hän rakasti minua ja että minäkin rakastin häntä, mutta että minun täytyi kieltäytyä hänestä. Minulla oli pitkä ja vakava keskustelu hänen kanssaan, hän tahtoi, että auttaisın häntä henkisissä asioissa, ja minä vastasin: »Kuinka voisin olla sinulle avuksi». Oli suloista ja samalla katkeraa tietäessäni, että hän henkisesti kuului minulle, mutta että velvollisuuteni oli luopua hänestä. Tämä tapahtui pienen talon yläkerrassa. Vilahduksessa näin hänen isänsä, vanhemmanpuoleisen lyhytkasvuisen miehen, ja ijjakkään taloudenhoitajattaren, joka hääräili.

Herätessäni ymmärsin koko tarkoituksen. Se mitä olin nähnyt tapahtui Napoleonin aikana, siis noin sata vuotta sitten. Kevytmielinen elämäni ei ollut aikaansaanut ainoastaan sen, että minut häpeällisesti ajettiin pois siitä palatsista, jossa ehkä aikaisemmin olin ollut kunnioitettu vieras, vaan olin vielä menettänyt oikeuden sitoa itseäni naisen, joka henkisesti minulle kuului.

Kaikki tämä oli johdonmukainen selitys sieluntilalleni nykyisessä elämässäni. Olin siis saanut kärsiä syvästi edellisessä elämässäni ottamastani harha-askeleista, kun en ollut kyennyt hillitsemään alempia taipumuksiani.

Nyt nuorukaisena oli minulla ikäänkuin synnynnäinen vastenmielisyys väkeviä juomia kohtaan ja järkkymätön vakaumus siitä, että minun oli elettävä puhdasta elämää ja kartettava naisia, kunnes oikea tulisi.

Ja nainen, josta minun silloin täytyi kieltäytyä on nyt, niin uskon, vaimoni onnellisessa ja sopusointuisassa avioliitossa.

Vielä kerran myöhemmin näytti minulle opettajani jotain, joka oli yhteydessä jälleensyntymisen kanssa. Se oli yksi unista unisarjassa, josta puhuin. Näin taulukokoelman ja taulut olivat eläviä. Opettajani sanoi: Tutki aikaisempia ruumistuksiasi. Mutta katselin liian hätäisesti voidakseni muistaa mitä näin. Kun heräsin ja ajattelin unta kuulin tai oikeammin tunsin sisässäni mainittavan nimen Thomas Lambrecht Holsteinista. Käsitin sen niin, että se oli ollut nimeni silloin sata vuotta sitten.

Vielä kerran aivan nykyään kuulin samalla tapaa nimen, heräsin tämä nimi huulillani: »Louise Irmengard.» Oliko tämä sen naisen nimi, jota silloin rakastin ja joka nyt on vaimoni?

Tulevaisuus on ehkä näyttävä minulle enemmän näistä hämäristä asioista. *Thomas Lambrecht.*

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Pekka Ervast puhui Olympia-teatterissa helmikuun 12 p:nä aiheesta *Tulkoon Sinun valtakuntasi*; saman kuukauden 19 p:nä oli

luennon aiheena *Missä merkityksessä oli kansallisru-noilijamme J. L. Runeberg teosofi?* ja 26 p:nä *Kristus ja Buddha*; maaliskuun 5 p:nä oli luennon aiheena *Kuka hallitsee maailmaa?* ja 12 p:nä *Saatana ja Antikristus*.

Helsingin Ruusu-Risti-looshi on syksystä lähtien säännöllisesti kokoontunut joka toinen torstai keskustelu- y.m. kokouksiin. Joulun jälkeen ovat esitelmää looshissa pitäneet rouvat Weissenberg ja Helle, neiti Visa, herrat Koivunen, Sven Krohn, Halonen, Snellman ja Eino Krohn. Joka toinen torstai on Pekka Ervastin johdolla ruvettu pitämään kokouksia, joissa tutkitaan Uutta Testamenttia, toistaiseksi Paavalin personaa ja kirjeitä.

Tästä Ruusu-Ristin numerosta on tilan puutteen takia jäänyt pois pari kirjoitusta *Frater Roseae Crucis'*elta ja J. R. Hannulalta.

Avustuksia aikakauskirjamme hyväksi: J. S. K. 200:— A. V. 25:—, M. M. 100:—, K. O. K. 20:—.

Ruusu-Risti-seuran jäseniä pyydetään lähettämään mahdollisia maaliskuun-avustuksiaan seuramme johtajalle, os. Äggelby, joka yhä edelleen toimii seuran rahastonhoitajana.

Rahoja on aina lähetettävä sisäänkirjoitetussa tai vakuutetussa kirjeessä tahi postiosoituksella, koska on tapahtunut joitakin kertoja tänä talvena, että yksinkertaiset kirjeet — sisäisivätpä rahaa tai ei — ovat postissa hukkuneet. Tämänlaatuinen vahinko ei ole kohdannut ainoastaan Ruusu-Ristiä, vaan toisiakin kirjeiden vastaanottajia Helsingin lähipitäjissä, mikäli postihallitukselta olemme kuulleet.

Miksi uskon jälleensyntymiseen? Tämä kiertokyselymme on saanut vastakaikua monissa lukijoissa. Olemme vastaanottaneet kertomuksia ja lupauksia kertomuksista. Eräskin ystävä kirjoittaa: »Olen monta vuotta toivonut päästä varmuuteen jälleensyntymisestä, nyt on toivoni toteutunut. Aloin viime kesänä saada tietoja henkimaailmasta. Nyt näen aina ja kaikkialla todisteita, että on kiertokulku ollut. *O. P.*»

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . " 59 60
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 22 2

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku liike

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ! - - - - - Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

HUHTIKUU

N:o 4

Ruusu: Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: Pekka Ervast

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: —, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

HUHTIKUU 1922

N:o 4

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	97
Valon ja varjon veljet, <i>Frater Roseae Crucis</i>	100
Muistoja menneiltä vuosilta, IV, <i>Pekka Ervast</i>	105
Totuudenetsijän tuttavallista kirjeenvaihtoa, III, <i>J. R. Hannula</i>	115
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä (jatk.), <i>Kryshanovskaja</i>	117
Miksi uskon jälleensyntymiseen? IV.	121
Mrs Tingley Helsingissä, <i>Pekka Ervast</i>	123
Viisaus enemmän talteen, <i>F. Korpi</i>	126
Tien varrelta	128

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

HUHTIKUU 1922

N:o 4

Toimittajalta.

Astrologiaa pitävät useimmat sivulliset paljaana taikauskona. Mutta mitähän sanoisivat esim. seuraavasta tapahtumasta?

Helsingin Ruusu-Ristin astrologisessa ryhmässä antaa opettaja oppilailleen horoskoopin tulkittavaksi, sanomatta tietysti, kenen se on. Tiedättehän, mitä horoskoopilla tarkoitetaan? Se on kuva taivaan tähtien asennosta ihmisen syntymähetkellä, ja kuviona se on seuraavanlaatuinen: ympyrä on kuudella halkaisijalla jaettu kahteentoista yhtä suureen osaan eli »huoneeseen»; vaakasuora halkaisija kuvaa taivaanrantaa; maan kääntyessä akselinsa ympäri näyttää siltä kuin taivas aurinkoineen ja tähtineen kerran vuorokaudessa kiertäisi maan ympäri, — sentähden vaihtelee taivaan ulkomuoto alituisesti, vaikkemme silmillämme havaitse tähtien liikuntoja muulloin kuin yöllä; kuviossa on nyt vaakasuoran halkaisijan vasen puoli nousevana taivaanrantana, oikea laskevana; kaikki eläinradan merkit ja planeetat, jotka syntymähetkellä ovat alapuolella taivaanrantaa, merkitään vaakasuoran halkaisijan alapuolelle, kukin määrättyyn kohtaansa, — toiset taas yläpuolelle. Horoskoopin tulkitsijan tulee nyt ottaa huomioon, missä huoneessa kukin planeetta on ja missä merkissä, ja tarkasti laskea, missä suhteissa planeetat ovat toisiinsa eli n.s. aspekteja. Sitten hän tulkinnessaan saa turvautua painettuihin sääntöihin, s.o. vanhoihin traditsioneihin,

ja mahdollisiin omiin havaintoihinsa. Itse tulkinta ei täten ole suinkaan mielivaltainen, vaan täydellisesti säännönmukainen; tulkitsijasta itsestään ja hänen intuitsionistaan vain riippuu, kuinka taitavasti hän luo psykologisen kokonaisuuden saamistaan katkelmallisista tiedoista.

Kyseessä olevassa tapauksessa antoi eräs oppilaista horoskoopista selityksen, joka olisi mielenkiintoinen kokonaisuudessaankin toistaa. Tyydyn kuitenkin poimimaan muutamia otteita alkuperäisestä paperista, joka on edessäni pöydällä:

*Horoskooppi osoittaa erinomaisen kehittyntä, älykäästä ja suorastaan nerokasta kaksoisluonnetta. Kuun asema Vesimiehessä lisää tätä kaikille ilmamerkeille ominaista äyllistä taipumusta, antaen menestystä myöskin aatteiden ilmituomisessa, hyvän karman ja suurta taiteellisuutta sen ollessa korkeimmassa zenithissä hyvässä aspektissa Saturnukseen ensimmäisessä huoneessa. Merkurius on yhtymässä Auringon kanssa omassa Kaksois-merkissään 12:nnessä huoneessa ja tämä yhtymä on edullisessa aspektissa Neptunukseen Leijonan merkissä ja lähellä nadiria; tämä erinomainen asema tuo muassaan viisautta, syvällistä ajatuskykyä, inspirationsia, selvänäköisyyttä ja salatieteellistä kykyä, jonka ohella Leijonan tulinen merkki tuo syvällisiä ja jaloja tunteita. Okkultisia taipumuksia lisää vielä Uranuksen ja Jupiterin asema Härässä 12:nnessä okkultisessa huoneessa. Uranus sekstiilissa Venukseen osoittaa, että tunteet ovat erittäin hienostuneita, jaloja ja aatteellisia. Saturnus ja Jupiter sekstiilissa Marsiin näyttää, että äly ja korkeampi luonne hallitsee alempaa persoonallisuutta; se osoittaa työtarmoaa ja ajatusten selväpiirteistä esittämistä.

*Seikka, että useimmat planeetat sijaitsevat horisontin yläpuolella, osoittaa, että hän ulkonaisessakin elämässään on hyvin edustuskykyinen ja domineeraava ja saavuttaa luultavasti jossain suhteessa johtavan aseman. Koska kaikki planeetat ovat horoskoopin vasemmalla puolella, osoittaa se, että hänellä on kaikki mahdollisuudet itse muodostaa kohtalonsa, itse johtaa elämänkulkunsa.

Kaikki riippuu hänen tahdostaan. Mars ja Neptunus 3:nnessa, matkojen huoneessa osoittaa liikkuvaista elämää täynnä menestyksellisiä matkoja. Kuun asema Vesimiehessä 10:nnessä huoneessa kenties osoittaa, että hän joutuisi elämässään kosketukseen yleisten valtiolisten virtausten kanssa, jolloin hänen aatteensa myöskin suuntautuisi valtiolliselle alalle.

»Yleensä voidaan siis sanoa, että horoskoopin omistaja on erittäin nerokas ajattelija, luultavasti suuri kirjailija, suuri taiteilija ja samalla syvälle elämän salaisuuksiin katsellut salatieteilijä. Voitaisiin tästä päättää, että hänen täytyisi olla eräs kaikkien aikojen merkisimmistä henkilöistä. Täydellisesti harmooninen luonne syvälinen ja rikas sieluelämä ja menestyksellinen ulkonainen esiintyminen ja karma. Epäilemättä eräs ihmiskunnan suurimmista neroista.»

Horoskooppi, josta tämä tulkinta oli annettu, oli Italian suuren runoilijan, Divina Commedian tekijän, *Dante Allighierin*.

*

Samaan aikaan kuin Ruusu-Ristin viime numero oli painossa, kirjoitti Mr. A. V. Peters Lontoosta minulle tuntevansa niin suurta vetovoimaa Suomeen, että hän vakavasti suunnitteli tänne tuloa. Hän lienee siis herkkätuntoisena mediumina aavistanut, että häntä täällä muisteltiin. Vastasin hänelle, että hän olisi tervetullut, mutta että matkarahoja ei saattanut toivoa täältäpäin: me emme jaksaisi muuttaa markkoja punniksi, mutta kenties hänen henkiystävänsä voisivat häntä auttaa? Nyt sain taas kortin häneltä, jossa hän ilmoitti ryhtyneensä toimenpiteihin rahojen suhteen. »Jollei se ole aivan mahdollonta, olen päättänyt tulla talveksi Suomeen. Olen täällä luennoinut Suomesta . . . ja työni on hyvin raskasta, mutta koetan auttaa maailmaa vähäsen joka paikassa. Olen täällä Lontoossa koko läheisessä kosketuksessa maamiestenne kanssa (esim. lähetystösihteeri H. Valvanteen kanssa — P.E.); teidän varakonsulinne on vanhoja ystäviäni.»

*

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous on tänä vuonna päätetty pitää helluntaina kesäkuun alkupäivinä täällä Tuonenkylässä. Ensimmäinen kokoontuminen tapahtuisi perjantai-iltana kesäkuun 2 p:nä ja yhdessäoloa kestäisi luultavasti 7 tai 8 p:ään, sillä olemme ajatelleet järjestää opintokurssit vuosikokouksen yhteyteen. Kurseissa pohdittaisiin ja tutkittaisiin teosofeille, ennen kaikkea Ruusu-Risti-jäsenille tärkeitä aatteellisia ja taloudellisia kysymyksiä. Olisi sentähden suotava, että maaseutujäsenemme mahdollisimman taajoissa joukoissa saapuisivat kokoukseen. Ohjelmasta ja kokouspaikasta ilmoitetaan lähemmin ensi Ruusu-Ristissä.

Valon ja varjon veljet.

I.

Kuka hallitsee maailmaa?

Ylläolevaan kysymykseen vastaavat kristityt uskovaiset epäilemättä: Jumala, ja useimmat hartaat teosofit rientävät sanomaan: Mestarit tietysti; mestarithan ohjaavat ihmiskunnan kohtaloita; pyhässä Shamballahissa sommitellaan ne päätökset, joiden toimeenpaneminen fyysisessä maailmassa uskotaan valtiomiehille ja sotapäälliköille.

Mutta on niitäkin, jotka väittävät, että paha henki hallitsee maailmaa tai että sokeat voimat ja sattuma sitä ohjaavat. Kuinka muuten on selitettävissä esim. semmoinen järjettömyys kuin äskeinen maailmansota? Ei suinkaan kaikkiviisas ja kaikkia rakastava Jumala sitä alkuunpannut? Tai Jeesus ja muut Valkoisen Veljeskunnan mestarit?

Kumpi puoli on oikeassa?

Katkerimpia kokemuksia totuuden etsijälle on, kun hänen pitää oppia huomaamaan ja ymmärtämään, että

Jumala ei hallitse maailmaa, että valkoiset mestarit eivät määrää kansojen kohtaloita, vaan että päinvastoin Jumalakin ja Hänen viisaansa ovat voimattomia sen mahdin edessä, jota teosofia itämaalaisella sanalla nimittää karmaksi, kohtaloksi, sallimukseksi. Sillä jos Jumala hallitsisi maailmaa, mihin silloin paha joutuisi? Ja jos valkoiset mahtajat käyttäisivät ihmisiä nukkeina, missä olisi silloin ihmisten vapaus?

Tietäjät eivät koskaan erehdy semmoiseen luuloon. Jos Jeesus Kristus olisi uskonut Jumalan hallitsevan maailmaa, miksi hän silloin olisi puhunut siitä taivasten valtakunnasta, jonka kuninkaana Jumala oli, joka oli hänenkin valtakuntansa ja joka ei ollut tästä maailmasta? Miksi hän olisi opettanut seuraajiaan rukoilemaan, että Jumalan valtakunta tulisi maan päälle ja että Isän tahto tapahtuisi maan päällä, niinkuin se tapahtui taivaissa? Ja minkätähden hän olisi opettanut ihmisiä etsimään ensin Jumalan valtakuntaa, ennenkuin huolehtivat ruoasta, juomasta, vaatteista y.m. maanpäällisistä asioista, jos nämä semmoisinaan olisivat kuuluneet taivastenkin valtakuntaan?

Jumala on rakkaus, hyvyys ja totuus, ja Hänen henkensä on edustettuna Kristuksessa, Valkoisessa Veljekunnassa ja ihmisissä siinä määrin kuin heissä vallitsee rakkaus, hyvyys ja totuus. Jumala on vapaus, ja Jumala on henkisen ja aineellisen väkivallan vastakohta. Jumalan kuninkuus on olemassa ainoastaan sille vapaaehtoiselle ja iloiselle tottelevaisuudelle, joka ihmisen sielussa myöntää yliherruuden rakkaudelle, hyvyydelle ja totuudelle. Kukaan ei väitä, että rakkaus, hyvyys ja totuus olisivat olleet tai olisivat määrävänä voimana elämän oloissa maan päällä. Ne vaikuttavat salassa ihmiskunnan sydämessä ja niiden vaikutus tulee lopulta näkyviin ihmiskunnan historiassa — mutta vasta sitten, kun ihmiset itse ovat siihen määrin kehittyneet, että antavat niiden voimien viedä itsessään voiton pahuuden, itsekkyyden, valheen ja pimeyden voimista. Miksi siis ajattelemattomasti väitettäisiin, että Jumala nyt jo hal-

litsee maailmaa, että viisauden mestarit nyt jo pitävät ohjaksia käsissään?

Jumala on vielä voimaton, voimaton vapaasta tahdostaan, ja samaten on Valkoinen Veljeskunta.

Ken siis hallitsee maailmaa?

Lopullisesti ja ehdottomasti kaikkea tasoittava kohtalo eli karman laki, mutta välillisesti ja näennäisesti varjon veljet ja »ilmavallan hallitsijat», jotka käyttävät hyväkseen ihmisten itsekkyyttä ja tietämättömyyttä eli »suurta lohikäärmettä», kunnes ihmiskunta itse liittymällä Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan voittaa niiden vallan. Kohtalo on tuomari, joka mittaa jokaiselle ansion ja oikeuden mukaan, mutta ikuisen onnen antaa yksin Jumala.

II.

Ilmavallan hallitsijat.

Kun ihmiset eivät ymmärrä eivätkä jaksu palvella Jumalaa, joka hallitsee heidän sydämensä, järkensä ja omantuntonsa sisäisessä taivaan valtakunnassa, he muodostavat kirkkoja, järjestävät jumalanpalveluksia ja ryhtyvät palvomaan ulkonaista Jumalaa, joka näkymättömänä, mutta kaikkivaltiaana luojana ja herrana muka hallitsee näkyväisessä maailmankaikkeudessa. Tämän »kaikkivaltiaan» puoleen he kääntyvät rukouksissaan ja pyytävät häntä tyydyttämään milloin mitäkin heidän ajallisia tarpeitaan.

Tahtomattaan ja tietämättään he tällä tavalla sulkevat sielunsa oven totiselta Isältä Jumalalta ja syöksyvät »tämän maailman ruhtinaiden» ja »ilmavallan hallitsijoiden» palvontaan ja orjuuteen. Sillä nämä henkivalat kietovat mielellään ihmisten sieluja ja nauttivat siitä, että varjojen veljien luku lisääntyy.

Ketkä siis ovat nuo ilmavallan hallitsijat?

Teosofisista tutkimuksistanne tiedätte, että maapallo nykyään elää neljännessä luomiskaudessaan eli manvantarassaan. Tätä ennen on ollut kolme ja tämän jälkeen tulee niinikään kolme suurta luomiskautta eli

manvantaraa.¹⁾ Jokaisella kaudella on oma ohjelmansa, kehityksen päämääränsä ja täydellisyyden mittansa, ja kussakin manvantarassa on yksi luonnon valtakunta, joka on kutsuttu tavoittelemaan tuota päämäärää. Nykyisessä luomiskaudessa on ihmiskunta tässä asemassa, ja ne luonnon valtakunnat, jotka edellisissä kausissa elivät »ihmiskuntina» ja saavuttivat niille asetetun päämäärän, muodostavat nyt näkymättömässä henkimaailmassa suuria ja korkeita enkelijärjestöjä, samoin kuin nykyinen ihmiskunta on elävä enkelikuntana viidennessä luomiskaudessa.

Kehityksen suhteen on nyt otettava huomioon tärkeä tosiseikka. Kaikki olennot eli yksilöt, jotka kuuluvat eri luomiskausien »ihmiskuntiin», eivät syystä tai toisesta kykene suorittamaan ohjelmassa asetettua päämäärää, vaan jäävät kehityksessä jällelle ikäänkuin koululapset, jotka jäävät luokalle. Varsinaisen enkelikunnan ohella syntyy täten kunkin manvantaran lopulla henkiolentojärjestö, joka ei enää ole »ihmiskunta», mutta ei vielä täysi enkelikuntakaan ja jonka tehtäväksi jää seuraavan tai seuraavien manvantaroiden aikana saavuttaa oma täydellisyysasteensa. Mutta koska olosuhteet, elämänehdot ja ihmiskunnille asetetut tehtävät ovat erilaiset eri luomiskausien aikana, tulee jällellejääneiden työ ja itsekasvatus seuraavien manvantaroiden aikana vaikeaksi, monimutkaiseksi ja poikkeukselliseksi. Ainoastaan tilapäisesti he saattavat ruumistua uuden luomiskauden ihmiskuntaan; heidän varsinaiseksi työkentäkseen jää henkimaailma ja uuden ihmiskunnan yksilöt sieluina. Näiden ihmissielujen yhteydessä, niiden välityksellä ja avulla tapahtuu jällelle jääneiden oma kehitys ja itsekasvatus.

Mutta sen kautta he joutuvat omituiseen asemaan. He eivät ole enkeleitä, jotka voisivat suojella ja vaalia uusia ihmisyksilöitä. He ovat parasiittejä eli loisia, joiden tulee kehittyä ihmisten kustannuksella, samalla

¹⁾ Luomiskausista kertovat esim. seuraavat kirjat: Enkelein lankeemus; »Salainen oppi» ynnä muita kirjoituksia; Ihminen, mistä ja miten? sekä ennenkaikkeaa Salainen Oppi. — *Toim.*

kun jouduttavat näiden kehitystä. Ja juuri sen kautta he tulevat näytelleeksi »kiusaajien» ja »pahojen henkien» osaa ja aikaansaavat suunnattomia lankeemuksia ja kärsimyksiä. Uskonnot eivät ole väärässä puhuesaan »langenneista enkeleistä» ja »kiusan hengistä,» jotka johtavat ihmisiä harhaan. Sillä niitä on, ja ne ovat noita »ilmavallan hallitsijoita». Meidän on vain muistettava, etteivät ne itsessään ole pahoja eivätkä tarkoita pahaa; paha syntyy sen omituisen suhteen kautta, jossa ne ovat ihmiskuntaan.

III.

Varjon veljet.

Mutta mitä ovat varjon veljet?

Ne ovat semmoisia ihmisiä, jotka hyvässä tai puoli-hyvässä tai puolipahassa tarkoituksessa omaksuvat »ilmavallan hallitsijoiden», »tämän maailman ruhtinaiden» eli »vastustavien voimien» ohjelman ihmiskunnan kehittämiseksi, joka ohjelma perustuu kärsimyksen välttämättömyyteen, kurin ja »järjestyksen» välttämättömyyteen, väkivallan, koston ja sodan välttämättömyyteen, kylmän järjen ja viisauden herruuteen, ja joka ohjelma on vastakkainen Jumalan valtakunnan kehityselämään.

Ihmiset ovat »kutsutut» taivaan valtakunnan kansalaisiksi, mutta harvat ovat »valitut», sillä harvat jaksavat irtautua ilmapallan hallitsijoiden ja mammonan pauloista. Useimmat kuuntelevat varjojen veljien neuvoja ja kiusanhenkien kuiskauksia ja heittäytyvät palvomaan ja palvelemaan »tämän maailman ruhtinasta», sillä vastustavat voimat ymmärtävät aina kosketella itsekkyyden, turhamaisuuden, kunnianhimon, vallanhimon, voitonpyynnin, ahneuden, kateuden, julmuuden, koston ja »oikeuden» kieliä.

Yksilöt ovat vaarassa, ja melkein vielä enemmän ovat vaarassa joukot: seurakunnat, puolueet, yhteiskunnat, kansat, valtiot, hallitukset. Yksin ollessaan heikkokin ihminen saattaa pysähtyä ajattelemaan tekojaan ja ai-

komuksiaan, mutta joukossa on väkevänkin vaikea suojella itseään »yleisen mielipiteen» ja äkkinäisen suggestionin tartunnasta. Sentähden varjon veljet, mikäli osaavat käyttää salaisia voimia, mielellään nostattavat ihmisjoukkojen intohimoja ja ohjaavat niitä haluamaansa suuntaan.

Heidän valtansa on suuri sillä ihmishengen toimintalalla, jota nimitetään politiikaksi.

Katsokoon jokainen aatteellinen yhdistys, ettei varjon veljien vaikutus tunkeudu himmentämään sen tarkoitusperiä ja hämmentämään sen työtä.

Frater Roseae Crucis.

Muistoja menneiltä vuosilta.

IV.

Eversti H. S. Olcott.

Talvella 1899—1900, jolloin asuin Vanajan kirkolla lähellä Hämeenlinnaa, kirjoitin kirjani *Framtidens religion*. Edellisenä talvena olin tosin jo saanut valmiiksi sittemmin niin paljon levinneen *Valoa kohti* kirjan, mutta koska tämän kohtalo, mitä julkaisemiseen tuli, silloin vielä näytti ylen synkältä, päätin — melkeinpä helpoituksen huokauksella — taas kirjoittaa jotakin ruotsin kielellä, joka oli äidinkieleni ja jota mielestäni osasin. Hyvät henget lienevät tietämättäni ohjanneet minua, koska »Framtidens religion» suurelta osalta tuli myötävaikuttaneeksi noihin yhä uudistuviin Ruotsinmatkoihini, jotka vuosisadan alkuvaiheilla muodostuivat niin tärkeiksi henkiselle kehitykselleni.

Keväällä 1900 sain äkkiä odottamattoman kirjeen tohtori Emil Zanderilta Tukholmasta. Tohtori Z. oli Ruotsin Teosofisen Seuran hallituksen jäsen ja entinen ylisihteri. Kirjeessään hän pyysi minua saapumaan

Ruotsiin luennoimaan teosofiasta, kysyen samalla millä ehdoilla voisin tulla.

Tämä pyyntö eli tarjous hämmästytti minua sanomattomasti. Olin edellisenä syksynä viettänyt Tukholmassa pari viikkoa ja tutustunut muutamiiin teosofeihin, mutta olin siksi vähän tunnettu kotimaassanikin luennoitsijana, etten käsittänyt, kuinka noiden tukholmlaisten päähän oli pälkähtänyt kärkeä minut sinne semmoiseen työhön. Vasta vuosia myöhemmin sain tietää kulissin takaiset salaisuudet: minulla oli suosijoina kolme rouvaa, joiden mielestä olin teosofisesti lupaava nuorukainen, ja näillä rouvilla oli paljon sananvaltaa Ruotsin teosofisissa piireissä; ne olivat kreivitär Constance Wachtmeister (joka kyllä vietti enimmäen aikansa teosofisilla matkoilla maailman ympäri), kreivitär Märtha Gyldenstolpe ja tohtorin rouva Alma Edström, josta viimeainitusta minulle tuli läheinen ystävä ja kuin toinen äiti. He olivat päättäneet asettua henkiseksi holhoojikseni ja valmistaa minulle tilaisuutta kehittyä teosofiseksi työntekijäksi.

Näistä parastani tarkoittavista suunnitelmista minulla, kuten sanottu, ei ollut aavistustakaan; tohtori Zanderin kirjeeseen vastasin sentähden, kuten luonnollista oli, etten millään tavalla katsonut itseäni kompetentiksi noudattamaan kutsua. Selitin pitkässä vastauksessani, että ymmärtääkseni oli vain kaksi tilannetta, jolloin ihminen oli oikeutettu esiintymään teosofisena luennoitsijana eli opettajana: toinen, tieteellinen, jolloin hän lukujensa ja tutkimustensa nojalla tahtoi esittää ja järejelle perustella teosofisia oppeja menemättä niistä n.s. salatieteelliseen takaukseen; toinen, henkinen, jolloin hän tahtoi opettaa ihmisiä, sentähden että hänellä itsellään oli okkultista tietoa. Edelliseen minulla ei ollut halua, selitin, koska jälkimäinen oli mielestäni ainoa arvokas; jälkimäiseen taas en — ainakaan vielä — kyennyt.

Mikä oli seuraus vastauksestani? Ennen pitkää saapui uusi kirje tohtori E. Z:lta. »Nyt me välttämättä tahdomme teidät luoksemme», hän kirjoitti »emme

asetta mitään vaatimuksia, toivomme vain, että tulette kanssamme pohtimaan ja keskustelemaan asioita. Tulkaa nyt heti huhtikuun alkupäivinä ja olkaa tervetulleena vieraana vaimoni ja minun kodissa. Toukokuussa on seuramme vuosikokous ja silloin saapuu Tukholmaan eversti Olcott; hänen tapaamisensa olisi varmaan teillekin mielenkiintoista.»

Ja niin jouduin Tukholmaan. Asuin nuo kaksi kuukautta tohtori Emil Zanderin hauskassa ja musikaalisessa kodissa. Vietin ihanaa aikaa. Olimme yhtämittaa oopperassa, konserteissa, teattereissa, puhumattakaan vilkkaasta teosofisesta seurustelusta, looshi- y.m. kokouksista. Tunsin Judge-ajoltani tohtori E. Z:n isän vanhan, kuuluisan tohtori Gustaf Zanderin, ja meillä oli täten kuin salaperäistä yhteyttä kaikkien Zanderein kanssa, sillä vanha tohtori G. Z. oli ainoa, joka kuului Mrs. Tingleyn Yleiseen Veljeyteen; muut perheen jäsenet vanhasta rouvasta lähtien olivat kaikki Teosofisen Seuran jäseniä.

Olin ottanut mukaani käsikirjoitukseni »Framtidens religion». Se luettiin ääneen jossain yksityisessä tilaisuudessa ja herätti suurta mieltymystä. Päätettiin heti, että minun piti vuosikokouksessa esitelmöidä samasta aiheesta, eikä siinä auttanut vastaansanomien. Tohtori Enzo Edström hommasi vielä kirjalleni kustantajan, ja *Framtidens religion* ilmestyi syksyllä samana vuonna Wilhelm Billen kustannuksella. Sain täten kynämiehenä jalansijaa Ruotsissa, ennenkuin minusta Suomessa välitettiin. Ellei *Valoa kohti* ilmestyessään v. 1901 olisi saavuttanut melkoista menestystä, olisin luultavasti antautunut ruotsalaisen kirjallisuuden palvelukseen.

Mutta minunhan piti puhua eversti H. S. Olcottista, Teosofisen Seuran presidentistä.

Hän saapui yöjunalla Kristianiasta eräänä kauniina toukokuun aamuna klo 7. Olimme joukko T. S:n jäseniä häntä vastassa Centralbangårdenilla. Komearyhtinen, miehekäs vanhus laskeutui makuuvaunusta asemasillalle. Tuuheasta, valkoisesta parrastaan jokai-

nen meistä tunsu hänet heti eversti Olcottiksi. Seuralaisenaan oli hänellä nuori nainen, sisarensa tytär, Miss Mitchell Amerikasta.

Vilkkaasti keskustellen saatoimme vieraita heidän hotelliinsa, joka sijaitsi lähellä asemaa. Portaita noustessamme panimme merkille, kuinka kevein ja ketterin askelin seitsenkymmenvuotias vanhus astui.

— Ettekö ole väsynyt matkustettuanne koko yön? kysyi joku.

— En koskaan väsy, vastasi eversti reippaasti. — Mitä nämä matkat Europassa ovat? Indiassa saan välistä istua junassa viisi vuorokautta umpeen. En kykenisi olemaan teidän presidenttinänne, jos minua vanhuus ja väsymys vaivaisi.

— Te olette ihmeellisen voimakkaan ja terveen näköinen, eversti!

— Tunnen itseni kahdeksantoistavuotiaaksi nuorukaiseksi . . . Ei ole onnellisempaa ihmistä kuin minä. Tämä teosofinen työ on niin suuremmainen ja ihana, että sieluni yhtämittaa laulaa, ja jos yksinäni kuljen tai kävelen, huomaan usein, että huulenikin hyräilevät. Sanonkin aina teosofeille: antakaa teosofian läpäistä koko olemuksenne, niin häviävät heikkoudet ja sairaudet.

Koska oli varhainen aamu eikä vielä kiirettä kokouksiin, saimme istua hetken, kahvia juoden ja jutellen, everstin pienessä vastaanottohuoneessa. Kun keskustelu m.m. kosketteli politiikkaa, sanoi eversti Olcott:

— Teillä näkyy yleensä täällä Europassa olevan se käsitys Saksan keisarista, Wilhelm II:sta, että hän on narri. Ehkette usko korvianne, jos sanon teille, että Mestarit pitävät häntä erikoisesti silmällä. Hän on heistä sangen mielenkiintoinen olento, ja maailman meno tulee suuressa määrässä riippumaan hänen toimenpiteistään.

Nuo sanat ovat aina kaikuneet korvissani kohtalokkaina! Itse asiassa olen myöhemmin pannut merkille että monet, monet H. S. Olcottin lausunnot jäivät elävinä ja unohtumattomina mieleeni. Hän oli itse niin

voimakas ja suurenmoinen personallisuus, että hänen sanansakin usein olivat kuin marmoriin hakattuja. Ensimmäinen ja haihtumaton tunnelmani vanhasta everstistä oli tämäntapainen: »tuossa on nyt edessäni ihminen sanan kauniimmassa merkityksessä, ihminen, joka todella jotakin on, mies, joka todella on jotakin aikaansaanut maailmassa! Kuinka luonnollinen ja yksinkertainen hän on, — ja kuitenkin hän on kuningas hengen valtakunnassa. Häntä nähdessäni muistan hänen suurta työtoveriaan ja opettajaansa, madame Blavatskya. On todella kuin Blavatskyn aura seuraisi Olcottia. . . »Tunsin niin elävästi oman pienuuteni ja mitättömyyteni, että selvästi tajusin eversti Olcottin henkisesti korkeammaksi kaikkia teosofeja ja salatieteilijöitä, mitä siihen mennessä olin kohdannut, vaikkakin eversti Olcottista oli sanottu — puoleksi moittien, — ettei hän ollut mikään tietäjä, »ei edes esoteristikaan.» Mutta hän oli henkisesti itsetietoinen ihminen.

Suoepa karmani antoi minun seuraavina päivinä viettää monta onnellista hetkeä vanhan Perustaja-Presidentin parissa. Eversti Olcott viipyi muistaakseni neljä päivää Tukholmassa, ja sillä ajalla oli yhtämittaa kokouksia, päivällisiä, huviretkiä, jolloin sain olla everstin ainaisena adjutanttina ja vaadittaessa tulkkina, joten olin paljon hänen kanssaan kahden keskenkin. Että vaivasin häntä kysymyksilläni, sen lukijat arvannevat, mutta ystävällisempää ja osanottavampaa vastaajaa en ollut tavannut, koskivat kysymykseni sitten yleisiä tai perin personallisia asioita. Hän oli kerrassaan väsymätön, ja hänen käytöksensä opetti minulle kauttaaltaan, kuinka teosofin tulisi olla. Hänessä ei ollut mitään mystillistä eli salaperäistä. Hän oli iloinen ja leikillinen, välistä lapsellisen veitikkamainen. Lapset viihtyivät erinomaisesti hänen seurassaan. Hän selitti nauraen, että komea parta teki hänet joulupukin näköiseksi, — ja kuinka ei joulupukki olisi lasten suosiossa? Kun olimme päivällisillä ylisihteeri Knösin luona Värtanilla, piti eversti Olcott aterian jälkeen kauan aikaa seuraa insinööri Knösin pienten ja suloisten lasten kanssa, ja silloin hän m.m. huvitti pienokaisia matkimalla eri

eläinten ääniä mitä luonnollisimmalla tavalla. Siellä vanha eversti aikaihmissenkin huviksi ja ehkäpä hämmästykseksi haukkui koirana, naukui kissana, kiekui kukkona — puoli tuntia ennenkuin hänellä oli julkinen luento uskonnosta ja uskonnoista!

— Ei saa olla tekopyhä eikä missään suhteessa teennäinen, selitti ukko minulle perästäpäin. — Mestaritkin pitävät huumoria suuressa arvossa. Tunnen yhden Mestarin, joka ääriään myöten on täynnä leikillisyyttä.

Niin, Mestarit, he eivät olleet Olcottille mitään pilventakaisia olentoja, ei astraalikummituksia, ei enkeleitä eikä jumalia. He olivat ihmisiä kuin me muutkin, ja vaikka eversti Olcott oli vastaanottanut heitä kodissaan heidän liikkuaan astraalisesti, oli hän myös tavannut joitakuita fyysillisesti. Sentähden hän puhui heistä kuin vanhemmista veljistä, joita hän sanomattomasti kunnioitti, mutta joiden olemassaoloa tai oikeata luonnonlaatua ei koskaan olisi pälkähtänyt hänen päähänsä epäillä.

— Mestarit ovat ihmisiä, muistakaa se, älkääkään tehkö heistä jumalia!

— Sanokaa minulle, eversti, lausuin hänelle kerran kulkiessamme kadulla, — onko teillä itsellänne muistoa jostain menneestä elämästänne?

— Ei, vastasi H. S. Olcott heti avomielisesti.

— Mutta uskotteko kuitenkin vilpittömästi, että jälleensyntyminen on tosiseikka luonnossa? kysyin nenäkäästi.

Eversti kääntyi äkkiä puoleeni ja tokaisi:

— Entä te? Uskotteko vilpittömästi pohjoisnapaan?

Hänen silmänsä säkenöivät huumoria, enkä osannut muuta kuin nauraa ja myöntää, että parempaa vastausta ei olisi voinut keksiä.

— Älkää koskaan olko tietävinänne semmoista, joita ette tiedä, puheli hän sitten, — ja varokaa ihmisiä, jotka esiintyvät pitkänaamaisina, mystillisinä ja paljon sellaisia asioita tietävinä. Se on useimmiten paljasta bluffia. Jos vähänkin ravistaa heidän okkultista aarre-

arkkuansa, tulee heidän tietämättömyytensä ja typeryytensä pian näkyviin.

— Mutta kansassa tapaa välistä todellisia tietäjiä, joilla on salaperäisiä kykyjä. Suomessa olen kuullut semmoisista kerrottavan.

— Se on ihan toista. Maaseudulla, kansan kesken saattaa piillä todellista tietoa. Onneton onkin se kansa, joka ei enää usko n.s. yliluonnollisia. Sen henkinen elämä on kuihtumaisillaan ja se lähenee perikatoaan. Tarkoitin tietysti äskeisillä sanoillani seikkailijoita, jotka käyttävät hyväkseen ihmisten herkkäuskoisuutta ja taikauskoa. Niitä aina ilmenee okkultisten liikkeiden vanavedessä, — me olemme Teosofisessa Seurassa kohdanneet monta. Te ette ole vielä ehtineet saada niitä Suomeen, mutta . . .

Eräässä kokouksessa kysyttiin Presidentti-Perustajalta:

— Mihinkä teosofiseen työhön pitäisi nuoren teosofin ryhtyä?

Eversti Olcott vastasi:

— Tuon kysymyksen tekevät minulle usein nuoret, vastaliittyneet jäsenet. Ja minä vastaan aina: ei teidän tarvitse vaivata päätänne kysymällä, mitä erikoista teosofista työtä voisitte tehdä; ottakaa teosofia mukaanne omaan elämäänne! Suorittakaa jokapäiväiset velvollisuutenne ilolla, suorittakaa ne tunnollisemmin kuin ennen, suorittakaa ne toisessa, uudessa hengessä. Sillä palvelette paraiten teosofiaa. Teosofia ei kaipaa kykenemättömiä tai vähäkykyisiä apostoleita, jotka »kookonaan uhrautuvat asialle». Olkaa uskolliset pienessä. Jokaiselle tulee jokin tilaisuus olla teosofialle hyödyksi, ja kuta enemmän te elätte ja hengitätte teosofiaa, sitä suuremmalla luottamuksella maailma kääntyy puoleenne, kun se haluaa tietää teosofiasta. Ottakaa tilaisuudesta vaarin, palvelkaa ja auttakaa, kyllä Mestarit pitävät huolen siitä, että teosofinen työkenttänne laajenee.

Ja kun kysyttiin, millä tavalla ihminen pääsisi salatielilijäksi, vastasi eversti:

— Hillitsemällä itseään. Kun asuimme yhdessä madame Blavatskyn kanssa New-Yorkissa, oli minulla-

kin pieniä pyrkimyksiä siihen suuntaan. Tahdoin tulla Mestarein oppilaaksi ja pyysin ja sain joitain neuvoja H. P. B:lta. Eräänä kuumana kesäpäivänä olin juossut asioilla ympäri kaupunkia. Minua vaivasi ankara jano, ja kotiin päästyäni syöksyin vesikarahvin kimppuun, kaasin lasin täyteen raitista juomaa ja ahmin, ahmin . . . Kuvitelkaa nolouttani, kun samassa näin madame Blavatskyn tuijottavan minuun, ylevä halveksuminen katseessaan. »Henry parka», hän sanoi, »oletko joskus uneksinut voitavasi tulla salatieteilijäksi? Salli minun ilmoittaa sinulle, että jos noin surkealla tavalla hillitset raatelevia himojasi, ei sinulla tässä manvantarassa ole paljonkaan toivoa päästä eteenpäin kehityksessäsi» . . .

— Onko tupakanpolto haitaksi pyrkijälle? kysyttiin.
— Pitääkö siitä luopua?

— Riippuu asianhaaroista, vastasi Olcott. — Jos teillä on himoa polttamiseen, lakatkaa polttamista. Mutta jos ette himoitse tupakkaa, on yhdentekevää, jatkatteko vai lopetatteko.

Eversti Olcottin mielestä — samoin kuin madame Blavatskyn — oli Teosofinen Seura pidettävä ulkopuolella kaikkea politiikkaa, kaikkea dogmatiikkaa, kaikkia rajoituksia. T. S. oli varsinaisesti hänen lapsensa ja hän tahtoi, että se säilyttäisi eheänä lahkolaisuudesta vapaan luonteensa. »T. S. on totuuden etsijäin seura, ja kukaan ei siinä esiintykö ehdottomana auktoriteettina tai paavina. Totuus on korkein uskonto, mutta yksi totuus, josta Teosofinen Seura ja me kaikki olemme selvillä, on ihmisten veljeys. Sitä veljeyttä älköön sentähden koskaan loukattako Teosofisessa Seurassa, jos tahdotaan pysyä uskollisina Seuran periaatteille».

Vaikka eversti Olcottia ei pidetty esoteristina eikä okkultistina, tiesivät kuitenkin kaikki, että hän oli mesmeristi ja että hän kahden vuoden aikana Indiassa oli parantanut satoja ihmisiä kaikenlaisista vammoista. Hänen liikkueissaan Indiassa otettiin häntä kaikkialla vastaan juhlakulkueilla, kukilla ja seppeleillä, sillä kaikkialla oli ihmisiä, joita hän oli auttanut ja jotka olivat hänen mainettaan levittäneet. Moni teosofi täällä Eu-

ropassa ajatteli ehkä, että nuo kertomukset Olcottin ihmetöistä olivat liioiteltuja tai tuulesta temmattuja, mutta minä ainakin sain kumoamattoman personallisen todistuksen vanhan everstin kyvyistä.

Eräänä iltana oli illanvietto teosofein kesken. Minua oli pitkin päivää vaivannut pääkipu, joka yhä yltyi. Tohtori-ystävänikään ei voinut auttaa. Olin sangen tottumaton pääkipuun, joten se tuntui kerrassaan hirvittävältä. En kuitenkaan malttanut jäädä kotiin, vaan läksin muiden mukana illatsuun. Siellä kuitenkin heti huomasi, etten paljonkaan saattaisi nauttia illan ohjelmasta, jossa m.m. oli eversti Olcottin puhe Indiasta ja Indian oloista, sillä kova särky vaikutti, että maailma kirjaimellisesti musteni silmissäni. En nähnyt, en kuullut paljo mitään. Siirryin yhtäkaikki eteisestä kokoussaliin tähdäten itselleni paikkaa jostain nurkasta.

Kulkiessani salin lattialla tunsin äkkiä jonkun koskettavan olkaani ja kun katsahdin ylös, hymyili Emil-tohtori ystävällisesti ja sanoi:

— Etkö sinä kuule, Pekka, että sinua huudetaan?

— En, hätäännyin minä, — kuka minua huutaa?

— Eversti Olcott on ja kaksi kertaa huutanut nimesi. Hän tahtoo, että sinä tulet tulkitsemaan hänen puhettaan.

— Voi herranen aika, en minä kykene mihinkään tällä päänsäryllä . . . Tiedäthän sinä . . . selitä nyt Olcottille.

— Jo selitin, mutta ei hän välitä minun puheistani. Tule nyt itse.

Ja minun täytyi kaikessa surkeudessaani lähestyä eversti Olcottin kateedria ja valittaa, etten mihinkään kyennyt.

— Never mind, my dear friend, vastasi Olcott hymyillen. — Only come here. Kyllä se menee.

Epäröiden ja epäillen, mutta kuitenkin totellen menin seisomaan everstin vasemmalle puolelle, kuten hän viittasi.

— Antakaa nyt tänne oikea kätenne.

Ojensin hänelle käteni, johon hän tarttui molemmin käsin.

— Nyt älkää ajatelko särkyänne, vaan kuunnelkaa sanojani ja ruotsintakaa ne. Saatte nähdä, että se menee.

Ja muutta mutkitta eversti Olcott ryhtyi puheensa pitoon, pysähtyen joka lauseen lopussa ja odottaen, kunnes olin sen kääntänyt.

Entä minä! Kuuntelin ja käänsin. Huomasin heti, että »se meni», kuten eversti oli ennustanut. Parin lauseen perästä hän heitti käteni, ja minä — oi ihme ja kumma! — tunsin, että päänsärkyäni oli poissa. Se oli hävinnyt kuin tuhka tuuleen. Eikä se enää takaisin tullut.

Kuinka paljon hyvää olin H. S. Olcottilta saanut, kuinka paljon hyvää häneltä oppinut tuona lyhyenä aikana!

Kun jälleen seisoiimme Centralbangårdenin asemasillalla, hyvästellen ja kiittäen, olivat hänen viimeiset sanansa minulle:

— When do you come to India, Mr. Ervast? Koska tulette Indiaan?

Indiaan ei karmani minua ohjannut, mutta kirjeenvaihdossa olin kyllä vanhan ystävällisen everstin kanssa. Vuonna 1906 hän Parisista tarjoutui käymään Suomessa, jos täältäpäin olisimme voineet järjestää hänen matkansa taloudellisen puolen. Mutta Teosofista Seuraa ei meillä silloin vielä ollut, eikä kesäinen aika, joka meillä on kuollut sesonki, muutenkaan olisi sopinut.

Eversti Olcott ei siis koskaan saanut nähdä Suomea, vaikka hänellä kyllä olisi ollut siihen halua. Kerrotaanhan madame Blavatskyinkin aikoinaan käyneen Karjalassa.

Sen sijaan kysyin häneltä kirjeessäni erään potilaan puolesta, sopisiko tämän tulla Pariisiin hänen hoidettavakseen. Eversti Olcott vastasi, että se olisi turha, koska hänen mesmeerinen voimansa oli suuresti heikontunut ja koska hän ei sitä enää käyttänyt. Mutta minulle hän lähetti pienen talismanin ja neuvoi, kuinka minun tuli sitä käyttää, vakuuttaen, että kyllä osaisin parantaa vammoja minäkin. Koetin muutamissa tapauksissa ja onnistuin. Se oli kai talismanin ansio.

Kun eversti Olcott kuoli seuraavana vuona (1907), katosi minulta talismani teille tiettyimmille.

Mutta muisto jalosta vanhuksesta jäi sydämeeni ainiaaksi.

Pekka Ervasf.

Totuudenetsijän tuttavallista kirjeenvaihtoa.

III.

Kiitos äsken saamastani kirjeestä. Siitä näen, että mielesi on vireessä, että virkeästi pohdit maailman menoa, sen siveellisiä ja henkisiä pyrkimyksiä. Ja kylähän siinä pohjimisen syytä ja arvoa riittää.

Kirjeessäsi puhut nyt erittäin *synnistä*, ja kuinka meidän olisi toimittava veljemme auttamiseksi pois synnin tieltä. Tuot esille erään näkökannan, joka samalla on tietenkin monen muun, niinkuin esim. kristillisten kirkkokuntien ja hallitsevan sivistyksen yleensä, näkökanta. Esim. kristilliset kirkkokunnat ovat aina kunnostautuneet toistensa siveellisessä *ilmiantamisessa*. Ja he ovat jatkaneet työtään kaikilla parhailla ja tehokkaimmiksi käsittämillään keinoilla: pannalla, vankilalla, miekalla, polttoroviolla. Kaikella sellaisella »muistuttamisella» he tahtovat pelastaa veljiään pois synnin tieltä. Samoin tekevät valtiot, puolueet, yksityiset ihmiset; he aina *paljastavat* toisiaan, muistuttavat toisiaan synnistä. Ja sitä kaikkea tehdessään he parhainta tarkoittavat.

Mutta nähdessämme millaiseen tilanteeseen tämä parannusjärjestelmä on meidät vienyt, täytyy meidän totuudenetsijöinä kysyä: Onko sellainen menettely paras ja viimeisin? Ja, paitsi omaa sisäistä tietoisuutta ihmisessä, en puolestani löydä sen parempaa ulkopuolista auktoriteettia kuin uudentestamentin Jeesus Kristus. Siihen tahtoisin syventyä; ja Hänen siveysopistaan olenkin löytänyt valaistusta pimeyteen. Ensiksikin saa-

tamme panna merkille, että hänkään ei suinkaan ole syntisyyden edustaja tai puolustaja — käsittäessämme synnillä jotain raakaa, julmaa tai eläimellistä, — vaan vanhurskauden. Ainakin hän sanoo opetuslapsilleen: »Jollei teidän vanhurskautenne ole paljon parempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin ette pääse tavasten valtakuntaan» Matt. 5: 20. Kyllä Jeesus Kristus tahtoo auttaa ihmisiä pois synnin tieltä. Mutta millä keinoin? Voisiko siihen sisältyä esim. syntisen paljastaminen, *ilmianto*? Muistammehan kuinka nuo laillisuudessaan ja pyhydessään kiivailevat juutalaiset ilmi- antoivat erään syntisen vaimon, porton, jonka he olivat löytäneet »itse teossa». Mutta me emme voi sanoa Jeesuksen kiiruhtavan yhtymään tuohon tehtyyn ilmiantoon. Päinvastoin hän suurella totuuden ja rakkauden synnyttämällä ja täyttämällä tahdikkaudellaan aikaansaa sen, että syyttäjien ja ilmiantajain huomio kääntyy heidän omaan syyllisyyteensä. Ja he jättävät syytetyn rauhaan. On niinkuin heidät tulisi johdetuksi itsetutkistelun tielle. Vaimo taas tuntee itsensä rohkaistuksi, mutta niin, että hän samalla voi olla *nöyrä*, kiitollinen ja lohdutettu. Varmaan hänkin joutuu itsetutkistelun ja puhdistuksen tielle. Jeesuksen Kristuksen menettelytapa on siis siinä suhteessa merkillinen, että se auttaa molempia, sekä ilmiantajaa että ilmiannettua. Juuri sentähden siinä on meillekin molemmille, Sinulle ja minulle, oppimista. Ja lähtiessämme häntä oppimaan, kuulemme hänen vielä sanovan: »Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi ja katso sitten, kuinka otat pois rikan, joka on veljesi silmässä» Luukk. 6: 42.

Huomattuaamme näin, että Jeesus odottaa opetuslapsiltaan vanhurskautta, mutta ei omastapuolestaan liity syntisen ilmiantajiin ja väkivaltaisiin parantajiin, tuntuu, niinkuin jäisimme ilmaan roikkumaan, niinkuin emme oikein löytäisi käytännöllistä ratkaisua, niinkuin meidän olisi vaikea löytää Jeesuksen omaksumaa menettelytapaa. Mutta Jeesus itse on sen tietenkään löytänyt, joten meidänkään ei pitäisi olla mahdotonta päästä edes alkuun. Ja sanoohan Jeesuskin: »Täysin oppineena jokainen

on oleva niinkuin hänen opettajansa» Luukk. 6:40. Vaadittuna voisimme kenties sanoa itsellemme näin: *Kaikki syyttämisen- ja ilmiantotyömme on kohdistuva omaan itseemme.* Kenties siinä piileeikin asian salainen ratkaisu ja uudistava voima. Sillä kohdistuessaamme kaiken paljastamis- ja ilmiantointomme, syyttämisen- ja tuomitsemishalunne omaan itseemme, täytyy sillä olla merkitsevä vaikutus meidän luonteeseemme. Varmaan meidän siveellinen luonteemme ja katsantokantamme senkautta puhdistuu ja muuttuu aivan toiseksi: kohtuullisemmaksi, hienotunteisemmaksi, säälikäiseksi ja osanottavaksi. Saattaa olla, että ihminen siten vähitellen lähenee sitä viisasta näkökantaa jota Jeesus itse noudattaa. Voisihan ainakin rohkaisuna jäädä mieleemme äsken mainitsemamme Jeesuksen sanat: »Täysin oppineena jokainen on oleva niinkuin hänen opettajansa».

Ehkä vasta sellaisessa pyrkimyksessä aukeneekin tie todelliseen veljeyteen, jossa emme tarvitse uhrata ihanteemme vuoksi ketään toista olentoa; uhraamme vain itsemme.

Ja sitten taas lopetan; jatkamme ajatellen toimiamme.

J. R. Hannula.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 3:sta n:osta.)

Neuvosherrojen keskuudessa vallitsi täydellinen hämmennys ja sillävälän Vispala jätti salin ja vetäytyi huoneustoonsa.

Salissa alkoi nyt myrskyinen neuvottelu. Mielipiteet erosivat toisistaan; muutamat eivät tahtoneet kuulla puhuttavankaan Supramatin valinnasta, toiset pelkäsivät rauhattomuuksien syntymistä, jos ehdotus hyljättiin,

kun otettiin huomioon kansan rakkaus nuoreen kunin-gaffareen ja sen kunnioitus profeettaa ja parantajaa kohtaan.

Mielet kiihoittuivat yhä enemmän. Maagikon vihamiehet huusivat, että jos tuntematon »noita» nousisi valtaistuimelle alkaisi jälleen vanhat uskonsodat; sillä tietysti hän tahtoo ottaa uudelleen käytäntöön vanhan uskonnon, pystyttää jälleen jo kauan unhossa olleen vertauskuvan: ristin, ja vaatii unhoitetun Jumalan palvomista, jota ilman voidaan elää aivan hyvin, kiitos »viisaiden lakien».

Toiset vastasivat heille, että heidän esi-isänsä olivat useampana vuosisatana eläneet uskossa Jumalaan ja nuo ajat olivat parempia, lait vähemmän julmia ja enemmän oikeudenmukaisia; ja että joka tapauksessa ennustusten mukaan vanha usko syntyisi uudestaan.

Rauhoittaakseen kiihoittuneita intohimoja ehdotti eräs virkamies, että valittaisiin hallitsijaehdokas, joka vastaisi kaikkia vaatimuksia, ja siten lopetettaisiin turhat kinastelut.

Aluksi hyväksyttiin tämä ehdotus yksimielisesti, mutta kun jouduttiin valitsemaan, heräsi näissä täydellisen itsekkyyden merkeissä kasvatetuissa ihmisissä sellainen kunnianhimon ja intohimojen ryöpy, että heidän oli mahdotonta tehdä mitään valintaa.

Lopen uupuneina, hermostuneina ja vihoissaan päättivät neuvoston jäsenet vihdoin pienellä enemmistöllä lähettää Supramatin luokse lähetystön, joka tarjoaisi hänelle kruunun. Tällöin olivat useat vaiti, koska mieluummin näkivät hallitsijana tuntemattoman kuin jonkun omistaan, jonka koroitus loukkaisi heidän itserakkauttaan.

Tämän päätöksen johdosta saapui luolaan saman päivän iltapäivänä lähetystö korkeita virkamiehiä.

Rauhallisena ja miettiväisenä kuunteli Supramati heidän pyyntöään, ja nauroi vain, kun he alkoivat kuvaila sitä kunniaa, joka häntä odotti.

Arvokkaasti hän vastasi heille, että tämä ehdotus oli ylen tärkeä, joten hän ei voinut tehdä päätöstä, ennenkuin oli miettinyt asiaa; sentähden hän pyysi lähetystöä odottamaan huomiseen saadakseen silloin lopullisen

vastauksen. Kun hän jäi yksin, käski hän opetuslapsia poistumaan pienempään luolaan, jonka jälkeen hän itse polvistui alttarin eteen ja vaipui hartaaseen rukoukseen.

Koko sielullaan hän halusi päästä yhteyteen opettajiensa kanssa saadakseen heiltä neuvoa, — sillä tulihan hänen nyt ratkaista, ottaisiko suorittaakseen erittäin vastuunalaisen tehtävän.

Jo kauan oli hänen puhdistunut sielunsa ollut vapaa pienimmästäkin kunnianhimon varjosta; mutta nyt ei hän tietänyt, oliko hänen koroituksensa mahdollisesti toivottava ja hyödyllinen hänen tehtävälleen. Koko mielellään hän janoisi neuvoja tai jonkunlaisia määräyksiä johtajiltaan.

Ja äkkiä kuului hänen korvissaan Ebramarin¹⁾ rakas ääni, ikäänkuin kaukainen suloinen musiikki. — Kulje eteenpäin epäröimättä, valon kunniakas poika. Saavuttaaksesi lopullisen päämääräsi on sinun vastaanotettava hallitsijakruunu, ehkä sitten pian vaintaaksesi sen marttyrikruunuun.

Supramati rukoili kauan, ja noustessaan pystyyn hän oli rauhallinen ja päättäväinen ja tiesi tehtävänsä.

Aamun sarastaessa hän kutsui kokoon opetuslapsensa ja ilmoitti olevansa pakoitettu jättämään heidät, koska hänestä tulisi kuningas, ja sitten hän antoi heille viimeiset neuvonsa.

Vuorotellen hän asetti kätensä jokaisen päälle, siunasi heidät ja antoi jokaiselle puusta tehdyn ristin.

— Kaikkialla missä kuljette, ystäväni, pystyttäkää pelastuksen ja ikuisuuden vertauskuva kolminaisessa suunnassaan: korkeus, leveys ja syvyys. Tämä korkein merkki, Jumalan oma sinetti, — Risti, — täytyy olla huoneenne ovella ja käsissänne. Sillä on teidän parannettava tauteja, ajettava pois pahoja henkiä, vaimennettava myrskyjä ja autettava kaikenlaisissa maan vaivoissa. Mutta älkää unohtako, että tämän salaperäisen merkin ihmeellinen voima vaikuttaa vain yhtyneenä uskoonne ja rakkauteenne Jumalaan. Mitä vahvempi

¹⁾ Supramatin opettaja maan päällä, korkea adepti.

uskonne on, sitä suurempi on ristin voima. Tuntekaa ja osoittakaa toiminnassa rakkautta jokaiseen luotuun olentoon, sillä rakkaus tappaa vihan ja rikoksen, jalostaa ihmisen ja lisää voimaamme satakertaisesti. Rakastakaa Jumalaa yli kaiken ja rakastakaa jokaisessa olennossa jumalkipinää, joka sitä henkevoittää.

Kun lähetystö seuraavana päivänä saapui, selitti Supramati, että hän oli valmis vastaanottamaan hänelle uskotun vallan, ja saapuneet virkamiehet tervehtivät häntä petollisilla, orjamaisilla kunnianosoituksilla ja ilonhuudoilla. He eivät aavistaneet, että maagikon läpitynkevä katse saattoi lukea ja nähdä heidän sydämiensä vihamieliset ja kateelliset ajatukset ja heidän petolliset suunnitelmansa.

Mutta Supramatin kauniit ja kirikkaat silmät eivät näyttäneet, mitä hän tiesi. Hän vastasi herttaisesti kohteliaisuuksiin, antoi pukea itsensä lyhyeen valkoiseen, kullalla koristettuun pukuun ja siniseen viittaan ja hänen päähänsä asetettiin kultainen kruunu jalokivikoristeineen. Senjälkeen hän lähti kuninkaalliseen palatsiin.

Pääkäytävän luona odotti häntä morsian. Vielä niiden mielenliikutusten täyttämä, joita oli kokenut, Vis-pala arasti kohotti häntä kohtaan kyyneltyneet silmänsä ja katsoi häneen rakkautta uhkuvalla katseella; ja kun Supramati kohteliaasti hymyillen ojensi hänelle kätensä, hän suuteli sitä, ja kuiskasi nöyrästi muutamia sanoja; hänen silmänsä loistivat ilosta ja täynnä onnea lähti hän yhdessä Supramatin kanssa kesteihin.

Häät määrättiin vietettäväksi kuuden viikon kuluttua, mutta hallitushuolet olivat heti asetetut uuden kuninkaan hartioille ja Supramati vetäytyi huoneisiinsa neuvoteltuaan ensiksi etevimpien neuvosherrojen kanssa.

Hän otti henkilökohtaiseen palvelukseensa kaksi opetuslasta, ja tämä toimenpide hankki hänelle uusia vihamiehiä.

Ne hovimiehet, joilla mielestään oli ehdoton oikeus näihin virkoihin, harmistuivat tavattomasti tästä nousukkaan uudesta oikusta, hän kun uskalsi pitää heitä

parempana samanlaisia epäilyttäviä merkityksettömiä henkilöitä kuin hän itse oli.

Supramati ymmärsi, että hänen näennäinen hallitsijavaltansa ei kestäisi kauan; sentähden hän tahtoi niin tarkasti kuin mahdollista käyttää hyväkseen sitä aikaa, joka oli hänelle suotu uudistusten aikaansaamiseen, ja ennen kaikkea laskea perustuksen uskonnolle, joka oli vievä kansan takaisin Luojansa luokse, jota se niin kauan oli kieltänyt. (Jatk.) Ven. kiel. käänt. *L. K.*

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

IV.

Kun 15 vuotta sitten ensikerran tässä ruumistuksessa tutustuin jälleensyntymäoppiin, niin aivan empi-mättä luonnollisena asiana omatuntoni todisti sen to-tuudeksi, ja samoihin tuloksiin olen myös järkeilemällä tullut, mutta kysymyshän tarkoittaakin, mitä omaa koke-musta on nykyisen lihaantumisen ajalta, joka valmistaa uskoa jälleensyntymiseen, ja siitä seuraavassa muutama tosiasia.

Kesällä 1913 näin unen, että 4-vuotias lapsemme hukkui virtaan. Uni oli niin voimakkaan vaikuttava, että heräsin sanoihin: »Nyt on Ahti mennyt», kä-det rukoukseen ristittyinä ja mieli masentuneena mo-neksi päiväksi. Noin 1 1/2 vuotta sen jälkeen kuoli Ahti. Unessa olin nähnyt kuoleman symbolisoituna yksityiskohtia myöten. Tämän kuoleman seurauksesta tulin sitten kouraantuntuvasti kokemaan, että kuolemaa ei olekaan; päivällä oli Ahti kuollut, mutta yöllä oli elävä, tapasin hänet kuoltuaan joka yö. Eräänäkin yönä vein vaimonikin kädestä taluttaen »akkunan» luo ikäänkuin todistaakseni hänelle, että Ahti elää. Katse-limme »akkunasta» ulos ja siellä Ahti leikki nurmikolla. Koputin »akkunaan» ja silloin poju riensi ilosta

säihkyen vanhempiansa luo. Vähitellen Ahti siirtyi korkeampiin taivaisiin, joten tuli vaikeammaksi häntä tavata.

Pari vuotta kuoleman jälkeen tapasin Ahdin kerran »korkeammassa taivaassa»; se tapahtui 10-vuotisen lapsemme Unnon avulla seuraavasti:

Olin kulkemassa Unnon kanssa Tuonelan joen rannaa; siinä kasvoi lootuskukkia eli lumpeenkukkia, se löstin niiden symboliikkaa Unnolle, jolloin hän sanoi: »nyt näytän sinulle oikein ison lootusnupun», ottaen samalla minua kädestä ja taluttaen useita rappusia ylös korkeampiin maailmoihin. Siellä tulimme suureen lasten kirjastosaliin, missä oli suuret hyllyt täynnä lasten kuvakirjoja; täällä riensi »lootusnappu» Ahti meitä vastaan kuvakirjoja kainalossa; sanoin hänelle: »älä lapsi kulta, ota vieraita kirjoja», johon hän reippaasti vastasi: »kyllä näitä saapi katsoa», ojentaen Unto veljelle myös niitä katseltavaksi. Sitten kului vuosia, etten tavannut Ahtia ensinkään, kunnes noin 4 vuotta kuoleman jälkeen taasen tapasin hänet; se tapahtui seuraavasti:

Olin matkalla vaimoni kanssa ja tulimme Seinäjoen asemalle (ihmeellistä symboliikkaa tosiaan: »seinät» meitä kuolevaisia erottavat eri tasoista), ja jonkun matkaa asemalta mentyämme tulimme suureen lastenhoitolaan; siellä oli paljon lapsia ja sinivalkopukuisia hoitajattaria, ja sieltä eräästä sopukasta ilmestyi Ahti ilmi-elävänä eteeni, suljin hänet syliini ja riemusta huudahdin: »nyt sinä saat lähteä kotiin, sillä olet jo tarpeeksi kauvan ollut kylässä.» »Kyllä minä nyt jo lähdenkin», vastasi poju. Kerroin herättyäni asiasta vaimolleni, ja totisesti perästä päin laskettuamme huomasimme, että samoihin aikoihin liittyi ihmissielu uuteen ruumiiseen perheeseemme, ja näin tuli Ahti toisen kerran lihaantumaa. Uskoni on niin täydellinen tosiasioihin nojautuva, että tässä on tapahtunut kuolleen lapsen jälleensyntyminen, ettei mikään saisi sitä järkkymään.

E. K.

Mrs. Tingley Helsingissä.

Teosofisen Seuran johtavat suuruudet eivät, kumma kyllä, koskaan ole ulottaneet matkojaan Suomeen; eversti Olcott ei aikoinaan päässyt tulemaan, Mrs. Besant ei ehtinyt Tukholmasta pistäytyä Helsingissä v. 1913, vaikka hänen tulonsa kunniaksi oli pystytetty »temppeli» Tuonenkylässä; Mr. B. P. Wadian oli samaten pakko viime syksynä kiirehtiä Tukholmasta suoraa päätä Genèveen. Sitä vastoin on tohtori Steiner Saksasta, antroposofein johtaja, kaksi kertaa käynyt Helsingissä, ja Mrs. eli Madame Katherine Tingley, Yleisen Veljeyden johtaja, joka v. 1907 vieraili Helsingissä, on äskettäin toistamiseen kunnioittanut pääkaupunkiamme käynnillään.

Tällä kertaa Madame Tingley esiintyi kahtena iltana Ruotsalaisessa Teatterissa, joka oli ääriään myöten täynnä hartaita kuulijoita. Paitsi hänen englanninkielistä esitelmäänsä, jonka tohtori E. Bogren Helsingborgista tulkitse ruotsiksi, kuului kummankin illan ohjelmaan viulu-, harppu-, sello- ja klarinettimusiikkia pianon säestyksellä. Mrs. Tingley oli näet tuonut mukaansa Amerikasta neljä kasvatuslaitoksensa oppilasta, jotka huolehtivat ohjelman soitannollisesta puolesta. Vaikka monille kuulijoista ruotsinkieli oli yhtä vieras kuin englanninkieli, herättivät molemmat tilaisuudet suurta mieltymystä ja ihastusta.

Mrs. Tingley on jo iäkäs nainen — 70 vuotta vanha, — mutta hänen esiintymisensä on täynnä eloa ja draamallista voimaa eikä silti vailla arvokkuutta ja majesteettiä. Hän ei ole puhuja samassa merkityksessä kuin esim. Mrs. Besant, hän ei saarnaa eikä herätä niin sanoakseni pyhää kirkkotunnelmaa, eikä hänen esitelmänsä ole kuin suuren taulun maalaamista, joka piirre piirteeltä käy kuulijalle yhä selvemmäksi, kunnes se lopulta muodostuu ihanaksi maisemaksi; Mrs. Tingley on enemmän seurapuhuja, mutta semmoisena loistava. Hän on henkevä, leikillinen, mukaansa tempaava; hänen esityksensä on taiteellista, rytmillistä,

soinnukasta. Hän herättää haaveellisia ajatuksia ja jaloja tunteita, mutta aina käytäntöön ja elämään tähtääviä. Hänen puheensa on kuin mosaikkikuvion rakentamista. Hän koskettelee joka kerta kaikkia teosofisia aatteita ja oppeja, syventymättä yhteenkään.

Pidin hänestä tällä kertaa paljon, paljon enemmän kuin v. 1907 ja v. 1899, jolloin näin hänet ensikerran Tukholmassa. Hän oli mielestäni suuresti kehittynyt ja luonnollistunut. Hän oli yksinkertainen ja rakastettava. Ehkä itsekkin nyt olin vapaampi ennakkoluuloista kuin edellisillä kerroilla.

Mrs. Tingleyn Yleinen Veljeys ei ole samalla tavalla organisoitu kuin Teosofinen Seura. Sillä ei ole kuin harvoja loosheja, yksi Bostonissa, yksi Hollannissa ja yksi Ruotsissa. Mutta sillä kuuluu olevan paljon irtolänsiä yltymäri maita ja kansoja. Nämä vastaanottavat ohjauksensa ja opetuksensa suoraan Päämajasta, mikä Mrs. Tingleyn mielestä on paljon edullisempää, kuin että siellä täällä olisi loosheja, jotka »itsenäisyytensä» ohella samalla saattaisivat olla ilman todellista teosofista selkärankaa.

Mrs. Tingley onkin kohdistanut pääasiallisen huomionsa nuorison kasvatukseen: suurisuuntainen ja laaja »Raadsha-jooga-koulunsa» Point Lomassa Kaliforniassa on hänen varsinainen elämäntyönsä. Kun hän 25 vuotta sitte osti tuon maapaikan Tyynen Meren rannalla, oli se hedelmätöntä, karua kallioseutua. Nyt hänen ja hänen auttajiensa työn kautta siitä on muodostunut maallinen paratiisi, joka käytännöllisen amerikkalaisenkin mielestä on suuriarvoinen (»kaksi miljoonaa dollaria»). Kauniit puutarhat ja puistot ympäröivät valkoisen hohtavia temppeleitä, opistoja ja muita rakennuksia. Oppilaita on sadottain, ja heidän kasvuksensa tapahtuu suureksi osaksi taivasalla Point Loman satumaisen ihanassa ilmanalassa. Tuossa ainai- sessa kesämaassa he saavat oppia muovailemaan omaa luonnettaan, voittamaan itsekkäisyytensä ja itsepäisyytensä, kehittämään veljellisiä ihmis- ja eläinystävällisiä taipumuksiaan; siellä he saavat harjoitella ruumistaan

kestäväksi, notkeaksi ja terveeksi; siellä he perehtyvät kaikenlaisiin ammatteihin halunsa ja taipumustensa mukaan, oppien samalla tavallisia kouluaineita ja valmistuen yliopistoihin; siellä heitä aivan erikoisesti koetetaan kehittää ymmärtämään musiikkia ja harrastamaan tätä jaloa taidetta; samoin näytelmätaidetta.

Niin, tuolla tavalla kerrotaan Point Loman ihmemaasta, ja jos todellisuus vastaa kuvauksia, on myönnettävä, että Mrs. Tingley on pannut alulle suuren ja kauniin työn. Sillä läpikäytävänä henkenä ja opetuksena on Raadsha-jooga-koulussa teosofia. »Ilman teosofista elämänymmärrystä, ilman teosofista käytäntöä», lausui Mrs. Tingley esitelmässään, »ei ihmiskuntamme enää ole pelastettavissa siitä kuilusta, johon se varsinkin maailmansodan jälkeen on vajoamaisillaan. Semmoisia kasvatustaitoksia kuin Point Loman tarvittaisiin joka maahan».

Olin tilaisuudessa käydä Mrs. Tingley'ä puhuttelemassa hänen hotellissaan. Herttaisempaa, vilkkaampaa, humoristisempaa »vanhaa tätiä» ei saata kuvitella. Hän oli kerrassaan lumoava, enkä yhtään ihmettele niitä ihmisiä, jotka hänen läheisyydessään ollen ovat pysyneet hänelle uskollisina läpi kaikkien vaiheiden. Häntä on moitittu itsevaltiaaksi despootiksi. Saattaa olla. Mutta eikö kapteenikin laivassaan ole yksinvaltiias?

Sydäntäni lämmitti erikoisesti Mrs. Tingleyn rauhanrakkaus. Kun kyselin häneltä, miten hän käsitti Kristuksen käskyn olla pahaa vastustamatta, olla miekkaan tarttumatta j.n.e., selittäen, että Ruusu-Ristissä käsitimme Kristuksen olevan sotaa vastaan, innostui hän heti niin, että silmänsä loistivat.

— Sitä juuri teosofiakin opettaa! Mitä veljeyttä se on, jos minä veljeni tapan? Kristuksen käsky on ehdoton, ja Madame Blavatsky oli ehdottomasti sillä kannalla. Me olemme aina olleet rauhan ystäviä Point Lomassa. Sodan aikana meitä oli siellä ihmisiä kahtakymmentäkuutta kansallisuutta, eikä ikinä ollut pienintäkään epäsointua. Me emme olleet yhdenkään sotivan valtakunnan puolella. Olimme kaiken kansallispolitiikan

ulkopuolella siihen määrin, että minua epäiltiin saksalaisystäväksi. Olivat vähällä vangita minut, mutta minä läksin suoraan Washingtoniin ja sain Yleisen Veljeyden rekisteröidyksi uskonnollisten yhdyskuntain joukkoon, ja niin säilyi puolueettomuutemme, eikä yhdenkään meikäläisen tarvinnut olla sodassa . . .

Ja minä jäin hengessäni ihmettelemään: onko siis näiden teosofien kesken toteutettu se ihanne, jonka muut seurat niin uljaasti hylkäsivät?

Kun kysyin, mitä Mrs. Tingley ajatteli tuommoisesta kaikkien teosofisten seurain välisestä liitosta, jommoista Ruusu-Risti viime vuonna ehdoitti, arveli hän, ettei semmoinen ollut mahdollinen. »Antaa ihmisten asua eri taloissa, ja pitäköön kukin omaansa paraimpana!»

— Mutta eikö voitaisi lakata riitelemästä?

— Kuinka se olisi mahdollista? nauroi Mrs. Tingley.

— Niin kauan kuin olemme ihmisiä, täytyy meidän saada riidellä. Ja mikä henkinen liike se olisi, jonka johtajat eivät saisi olla marttyyrejä?

Hm.

Pekka Ervasf.

Viisaus enemmän talteen!

Viimeisessä Ruusu-Ristin numerossa oli eräs kirjoittaja lähettänyt »Toimittajalle» toivomuksen, että johtajamme luentoja julaistaisiin Ruusu-Ristissä, että maa-seudullakin saisi lukea ne »sanasta sanaan», niinkuin kirjoittaja toivoi. Olen tätä asiaa usein ajatellut, olen ajatellut, että siinä menee liian paljon kallista viisautta — ei hukkaan, mutta — liian vähästä. Ja sitä mieltä ovat varmasti sangen monet muutkin. Sillä nuot luennot ovat viime talven aikana olleet siksi suuremmanoisia, että niille ei löydä vertoja. Niinpä silloin, kun johtajamme luennoitsi aineesta: »Vapaa tahto ja välttämättömyys», josta oli kaksikin luentoa Olympiassa, sanoivat monet ei-ruusu-ristiläisetkin, että: »Se oli taas

suuremmainen luento.» Eräässä ryhmässä oli kerään-
 nytty luentuhuoneen edustalle luennon jälkeen ja yksi-
 mielisesti monesta suusta tunnustettiin, että: »Pekka
Ervast on auktoriteetti uskontotieteen alalla; hän on
 ehdottomasti maamme etevin puhuja tästä aineesta.»
 »Hänen luentonsa ovat kaiken arvostelun yläpuolella.»

Olisipa siis korvaamaton vahinko, jos nämät luen-
 not menisivät näin vain unholaan. Onneksi emme
 kuitenkaan tarvitse asiaa niin jättää, jos emme tahdo.
 Eräs pikakirjoittajattaremme on nimittäin ottanut ne
 kaikki ylös, ja sitä tietä voidaan ne pelastaa jälkimaail-
 malle. Mutta luultavastikaan ei Ruusu-Ristin palstoilla,
 sillä ne lienevät siksi supistetut, että nämät luennot
 — joista yhdestä jo tulee 16 à 17 Ruusu-Ristin sivua
 (ja lehti ilmestyy kerran kuussa ja luentoja tulee 4 à
 5 joka kuukausi) täyttäisivät koko lehden. Jos kirjai-
 tuskoneella monistaisi nämät luennot ja lähettäisi joka
 looshille kappaleen, tulisi luennon hinnaksi ehkä —
 kun hyvin alhaista hintatasoa ajattelisimme — 20 mark-
 kaa. Jos kymmenkunta kpl. tilattaisiin, kannattaisi niitä
 sillä hinnalla valmistaa.

Looshin tai ryhmän taas kannattaisi luentoja tilata,
 jos ottaisi esim. markan sisäänpääsymaksua hengeltä
 silloin kun näitä luentoja kokouksessa esitetään.

Yksityisenkin, joka pitää arvossa tällaista viisautta
 ja on siksi varakas, että jaksaa parikymmentä markkaa
 uhrata jaloon tietoon, olisi asiaa autettava tilauksensa
 lähettämällä. Maksaaahan helsinkiläisetkin suurin jou-
 koin aina 5 markkaansa sisäänpääsyä ja iloisella mie-
 lellä, vaikka eivät saa muuta säilymään kun muistitie-
 don näistä luennoista. Jos taas on 4 ruusu-ristiläistä
 samalla paikkakunnalla, kannattaa heidän yhdessä tilata
 luento, sillä silloin sen hinta on sama kuin sisäänpää-
 symaksukin Helsingissä.

Jos kymmenen tilausta tulee, alan lähettää parhaiten
 muistiinpantuja luentoja jälkivaatimuksella ja koneella
 monistettuina. Tilaus on lähetettävä suoraan allekir-
 joittaneelle.

Osoite: Humalisto 4, *Helsinki*.

F. Korpi.

Tien varrelta.

Ruusu-Rististä on tällä kertaa jäänyt odottamaan vuoroaan »Katkismus» ja kirjoitus »Rajan takaa», jotka julkaistaan ensi numerossa. Syynä »Katkismuksen» poisjäämiseen oli toimittajan kirjoitus Mrs. Tingleyn käynnistä Helsingissä.

Poin-Loma-filmi oli kahtena päivänä nähtävänä Eldorado-biografissa Helsingissä. Kauniista kuvista sai hyvän käsityksen Mrs Tingleyn tai ehkä paremmin sanoen Yleisen Veljeyden päämajasta Kaliforniassa; se on epäilemättä komea. Raadsha-jooga-koulusta oli myös joitakuuta kuvia, mutta liian vähän. Koulun toiminnasta olisi kaivannut enemmän tietoja: opetusmetoodeista, oppilaitten jokapäiväisestä elämästä j.n.e. Mitä nähtiin, teki enimmäkseen sunnuntai- ja juhla-vaikutelman. Oppilaiden lukuisat teatteri-esitykset olivat sitäpaitsi hieman pitkäveteiset. Yleisen Veljeyden asialle olisi epäilemättä eduksi, jos vakavasti otettaisiin varteen tämä huomautus.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Pekka Ervast puhui Olympia-teatterissa maaliskuun 19 p:nä aiheesta *Ne jotka hallitsevat maailmaa*; saman kuukauden 26 p:nä oli luennon aiheena *Henkinen elämä*; huhtikuun 2 p:nä *Mihin joudumme kuoleman jälkeen?*, 9 p:nä *Kuoleman tuolla puolen* ja 16 p:nä *Millainen on kuolleitten maailma?*

Suomen Teosofinen Seura viettää vuosikokouksensa tänä vuonna Lahdessa, — muuten samoihin aikoihin kuin Ruusu-Risti, nim. helluntaina.

New-Yorkissa eräs suomalainen ylioppilas Thure B. Wegelius Turusta äsken menetti henkensä omituisissa kokeiluissa. Hänellä oli tapana nukkuttaa itseään eetterillä ja tehdä havaintoja toisessa maailmassa ruumiin ulkopuolella ollessaan. Hänen aikomuksensa oli julkaista kirja kokemuksistaan, mutta kuolema katkaisi tuuman.

Ruusu-Ristin viime vuoden vuosikertoja on vielä myytävänä toimituksella à Smk. 100: —.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 22 2

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ! - - - - - Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

TOUKOKUU

N:o 5

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: -, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: -, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

TOUKOKUU 1922

N:o 5

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	129
Pieni Ruusu-Risti-Katekismus, IV, <i>Pekka Ervast</i>	135
Mitä minulta puuttuu? <i>J. R. Hannula</i>	140
»Veljeskunnan vanhin», <i>Rafael Ronimus</i>	141
Miksi uskon jälleensyntymiseen? IV, <i>C. J.</i>	146
Muistoja menneiltä vuosilta V, <i>Pekka Ervast</i>	150
Rajan takaa	156
Tien varrelta	160

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

TOUKOKUU 1922

N:o 5

Toimittajalta.

Saksalainen professori, tohtori Robert Liefmann on äskettäin julkaissut broshyyrin nimeltä *Die kommunistischen Gemeinden in Nordamerika* (»kommunistiset yhdyskunnat Pohjois-Amerikassa»). Tämä on korjattu ja lisätty jälkipainos hänen v. 1908 kirjoittamastaan kuvauksesta, joka silloin painettiin *Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik* nimisen kansantaloudellisen ja tilastollisen vuosikirjasarjan 91:ssässä niteessä.

Koska Ruusu-Risti viime numerossaan puhui Mrs. Tingleystä ja »Yleisestä Veljeydestä», saattaa lukijoille ehkä olla opiksi ja huviksi kuulla, mitä saksalaisella professorilla on sanottavana tuosta samasta teosofisen liikkeen haaraantumasta, jonka tähden suomennan tähän hänen kuvauksensa ja arvostelunsa.

*

Prof. Liefmann kirjoittaa:

»Uudemmissa uskonnollisista yhdyskunnista näkyy ainoastaan yksi saavuttaneen suurempaa yleistä merkitystä. Tämä on *Homestead in Point Loma* etelä Kaliforniassa, Yleisen Veljeyden ja Teosofisen Seuran keskus. Tätä omalaatuista seurakuntaa, joka on sijoittunut eräälle Kalifornian mitä kauniimmalle kohdalle, kuvattakoon tässä vähän laajemmin, koska sillä kaikista uudemmista kommunistisista yhdyskunnista epäilemättä on suurimmat pysyväisyys- ja kehittymismahdollisuudet

ja koska se samalla esittää erikoista kommunismin muotoa. Se on venäläisen H. P. Blavatskyn tunnettu uskonnollis-okkultistinen yhdyskunta, jonka nykyinen, yleisesti tunnustettu johtaja on Mrs. Katherine Tingley. Veljeskunta, joka perustettiin v. 1875, kuuluu tätä nykyä käsittävän koko maailmassa yli 100,000 jäsentä ¹⁾. Sen nykyinen organisatsioni, Point Loman keskus ja siinä elävä seurakunta on kokonaan Mrs. Tingleyn työtä, ja hän, kuten jäsenet itse sanovat, hallitsee yhdyskuntaa rajattomilla valtuuksilla. Seuran koko melkoinen omaisuus on merkitty kirjoihin hänen nimellään. Suuria rahamääriä on hänen käytettävissään, monet rikkaat henkilöt ovat liittyneet yhdyskuntaan. Jäsenet eivät kuitenkaan ole velvolliset jättämään yksityisomaisuutensa yhdyskunnalle, he voivat elää siellä maksutta, jos ei heillä ole varallisuutta. Mutta monet maksavat ylöspidostaan tahi ovat asettaneet suurempia rahavaroja seuran käytettäväksi. Point Loman laitosten arvo ei liene arvioitava alle miljoonan dollaria ²⁾.

»Seura täten ei ole kommunistinen lainopilliselta, vaan ainoastaan taloudelliselta kannalta; Point Loman jäsenet muodostavat *talousyhdyskunnan*, joka perustuu palkattomuudelle, »veljeydelle», kuten teosofit sanovat. 200 aikaihmistä ja 300 lasta elää siellä yhdessä. Lasten kasvattaminen teosofisten periaatteiden mukaan on yhä enemmän käynyt v. 1900 perustetun yhdyskunnan päämääräksi. Kaikki jäsenet suorittavat tehtävänsä ilmaiseksi. Tämä ei paljoakaan merkitsisi, jos sen ohella käytettäisiin vieraita, maksettuja työvoimia, mihin seura epäilemättä kykenisi, koska sillä, kuten sanottu,

[1] Jos tämä hämmästyttävä luku pitää paikkansa, on »Yleinen veljeys» kieltämättä suurin ja voimakkain kaikista teosofisista yhdistyksistä. Mrs. Besantin johtaman Teosofisen Seuran jäsenluku nousee vain 50,000:teen. Idän Tähdellä sanotaan olevan 70,000 jäsentä. Antroposofisella Seuralla on tietenkin paljon vähemmän jäseniä. P. E.

[2] Huom. Kirjoitettu 1908. Mrs. Tingleyn omien sanojen mukaan on niiden arvo nykyään kaksi miljoonaa dollaria. (Kts. Ruusu-Risti, s. 124.) P. E.

on suuria rahavaroja käytettävänä; Point Loman tuuremموisten laitosten pystyttäminen onkin tapahtunut tällä tavalla. Mutta minun käydessäni siellä soimittivat jäsenet itse kaikki taloustehtävät ilmaiseksi, vaikkakin useimmat niistä kuuluvat korkeampiin yhteiskuntaluokkiin. Jäsen, joka minun siellä ollessani toimi portinyahtina, kuuluu olevan tunnettu viuluniekka, — hän harjoitteli pienessä vahtituvassa. Toiset työskentelivät maataloudessa, naiset kotitaloudessa, lasten kasvatuksessa j.n.e. Seurakuntaan kuului pittsburgilainen miljonääri tyttärineen, entinen kenraali perheineen, useampia kirjailijoita ja taiteilijoita». (Ss. 23—25.)

Puhuessaan siitä, kuinka kommunistiset yhdyskunnat onnistuvat ja melkein poikkeuksetta pysyvät pystyssä vain sen aikaa, kuin niillä on sopivia ja kykeneviä johtajia, jommoisia taas on harvassa ihmisten kesken, sanoo prof. Liefmann:

» . . . Mrs. Tingleyllä lienee nämä ominaisuudet. Mutta heidän täytyy toiselta puolen kohdata henkilöitä, jotka täydellisesti alistuvat heidän johdettavikseen, jotka uskovat heidän jumalalliseen tehtäväänsä tai muutoin erinomaiseen tärkeyteensä. Niin on esim. laita Mrs. Tingleyn kannattajien, joita Point Lomassa opin tuntemaan. He itse myöntävät kokonaan alistuvansa hänen tahdolleen ja antavansa hänen itsevaltaasti hallita. Tosin on ihmisiä, jotka aina ovat valmiit antautumaan vieraan tahdon ohjattaviksi, mutta niitä ei ole kosolta, eikä semmoista »Veljeyden» ihannetta kaikkialla tunnustettaisi. Vaikeasti tajuttavissa on näin ollen teosofein lyhytnäköisyys, kun he, ottamatta oppia lukemattomista esimerkeistä uskonnollisten lahkosten ja yhdyskuntien historiasta, uskovat, että heidän ihmisystävälliselle pohjalle perustetun yhteiselämänsä erittäin epäselvä ihanne olisi toteutettavissa yltympäri koko maailman. He eivät käsitä, etteivät kaikki ihmiset tunne halua alistumaan yhden ainoan johdettaviksi eivätkä siitä löydä tyydytystään. Ainoastaan yhdessä kohdassa he ovat laajanäköisempiä kuin toiset; he ymmärtävät, että vain toisten yli kohoutuva

johtaja kykenee pitämään koossa senlaatuisia yhdyskuntia, ja sentähden he toiselta puolen koettavat kasvattaa jäseniään lapsesta pitäen ihmisrakkauteen, toiselta puolen uskovat voivansa aina valmistaa itselleen päteviä johtajia. Mutta kun he sen yhteydessä viittaavat tähänastisiin kolmeen johtajiinsa, jotka toisiaan seurasivat, nim. H. P. Blavatskyyn, W. Q. Judge'iin ja Katherine Tingley'in, niin eivät he sillä mitään todista; sillä vasta viimeisen johtajansa aikana on seura laajemmalle levinnyt, ja ilman Mrs. Tingleyn voimakasta vaikutusta olisi koko liike helposti tuhoutunut, kun toisen johtajan kuoleman jälkeen Mrs. A. Besant aikaansai lohkeutumisen (jonka oikeutusta emme tässä aio pohtia)». (Ss. 86—87.)

*

Parallelli:

Yleisellä Veljeydellä on herttainen tapa puhua, kolmesta suuresta teosofisesta johtajastaan, jotka ovat H. P. Blavatsky, W. Q. Judge ja Katherine Tingley. Ensimmäinen niistä »perusti Teosofisen Seuran». He eivät sanallakaan muista eversti H. S. Olcottia, joka kuitenkin oli T. S:n varsinainen perustaja, sen perustamisen ehdottaja ja sen tehtävien ja sääntöjen laatija. Mrs. Besantia taas muistetaan useinkin, mutta aina luopiona.

Teosofisella Seuralla on yhtä herttainen tapa lukea H. P. Blavatskyn, H. S. Olcottia ja Annie Besantin kolmeksi suureksi johtajakseen, mutta pitää W. Q. Judge'ia luopiona ja samaten tohtori Steineriä. Mrs. Tingley taas on vain intrigantti ja vallanhimoinen nainen, joka ei paljontakaan ole edistänyt teosofian asiaa.

Antroposofinen Seura on niinkään sangen herttainen halutessaan todistaa, etteivät Blavatsky y.m. ole osanneet tuoda todellista totuuden sanomaa maailmalle, sillä siihen on kyennyt vain tohtori Steiner, joka ei ole missään kiitollisuuden velassa edeltäjilleen, koska hänen antroposofiallaan ei ole mitään tekemistä teosofian kanssa.

Kenen puoleen nyt kallistuvat Viisauden Mestarit? He ovat sanoneet edistävänsä ja auttavansa kaikkea hyvää, missä tahansa se ilmenee, yhdistyksistä ja yksilöistä riippumatta. Ehkä saamme uskoa, että he kaukonäköisessä viisauudessaan löytävät hyvää sieltäkin missä heitä tunnustetaan ja nimeltä mainitaan, vaikka kerran eli yksi, joka ei rakastanut, että hänen nimeänsä huu-dettiin, — että he siis katsovat olevan syytä ottaa sydämellään ja mielellään osaa jokaisen yllämainitun seuran työhön!

*

Entä meidän Ruusu-Ristimme, meidän pieni »salatieteellinen tutkimusseuramme» Suomessa? Missä suhteessa se on Viisauden Mestareihin ja missä suhteessa toisiin teosofisiin seuroihin?

Mitä nyt tulee Ruusu-Ristin suhteeseen Viisauden Mestareihin, ei kannata hetkeksikään olla siitä epä-tietoinen tai epävarma. Mikäli pyrkimyksemme ovat vilpittömiä, mikäli etsimme totuutta, mikäli kansaamme ja ihmiskuntaa tahdomme palvella niillä tiedoilla ja kyvyillä, mitä meillä on, sikäli me ikäänkuin siveellisesti pakotamme Mestareita olemaan työssämme mukana, sitä siunaamaan ja kirkastamaan. Siitä saamme olla vakuutetut.

Ja mitä taas tulee suhteeseemme toisiin teosofisiin seuroihin, älkäämme koskaan unohtako, että olemme niiden kanssa yhdenveroinen sisarseura! Jos joku niistä ei tahtoisit meitä tunnustaa — tai jos he tunnustaisivat meidät hieman ylimielisesti jonkinlaisiksi teosofisiksi kerettiläisiksi, — muistakaamme, että erehdys silloin on heidän puolellaan! Se on varmasti heidän puolellaan, sillä jokaisen seuran historia jo näyttää, ettei sillä henkisesti katsoen ole oikeutta pitää itseään oikeaoppisena ja ainoana. Kaikki he kuuluvat osina siihen suureen *teosofiseen liikkeeseen*, jonka herättäjä ja alkuunpanija oli madame Blavatsky ja johon Ruusu-Ristikin oleellisena osana kuuluu. Vaikka Ruusu-Risti vielä on pieni seura, voisi sekin sanoa olevansa ainoa

oikea teosofinen seura, ainoa, joka välittömästi jatkaa H. P. Blavatskyn työtä, — ja keksiä kylläkin päteviä syitä tähän väitteeseensä, jos sillä semmoiseen olisi taipumusta. Mutta Ruusu-Risti ei sitä halua. Se ei ummista silmiään historiallisilta tosiasioilta. Se tunnustaa kaikki edeltäjänsä, se pitää arvossa kaikkia toisia seuroja ja kaikkia teosofisen liikkeen työntekijöitä, olivat ne suuria tai pieniä, tietäen, että kaikki ovat parastaan yrittäneet, että jokainen on kortensa kantanut yhteiseen kekkoon. Jos sillä olisi erikoista sympatiaa jotakuta teosofista työntekijää kohtaan, olisi se madame Blavatskya kohtaan. Hän se kuitenkin oli ensimmäinen, joka astui keskelle sokeata ja vihamielistä maailmaa. Hän se ensimmäisenä kajahutti vanhan ja unohdetun viisauden suloista sanomaa. Häntä ensimmäisenä kohtasi maailman pilkkanauru, viha ja vaino. Hän oli ensimmäinen — ja senkin takia toistaiseksi suurin, voimakas, kyvykkäin ja ihmeellisin. Mutta sokeaan auktoriteetti-palvelukseen Ruusu-Risti ei antaudu. Sentähden se rakastaa ja kunnioittaa kaikkia teosofisen liikkeen palvelijoita, jotka hyvää tekevät ja hyvää aikaansaavat.

*

Ruusu-Risti-seuramme vuosikokous, aiottiin ensin pitää Teosofisen Seuran päämajalla, jonka temppeli aullisti oli asetettu sen käytettäväksi; käytännöllisten esteiden takia se kuitenkin nyt on siirretty Helsinkiin. Kokous alkaa lauantaina kesäkuun 3 p:n illalla ja kestää tiistain iltaan. Se on aiottu yksinomaan jäseniä varten eikä sen juhlatilaisuuksiinkaan ole yleisöllä pääsyä. Kutsumus kokoukseen on lähetetty kaikille Ruusu-Ristin jäsenille.

Pieni Ruusu-Risti-Katekismus.

IV.

Jumalanpalvelus ja sakramentit.

94. Mitä on kristityn jumalanpalvelus?

Kristillistä jumalanpalvelusta on kaikki tietoinen ja tajuinen elämämme uskossa, joka elämä kehittyä, laajenee ja syvenee, sitä myöten kuin edistymme uskossa ja salaisessa tiedossa; se on ulkonaista, mikäli se ilmenee sanoissamme ja toimissamme näkyväisessä maailmassa ihmisten kesken, ja sisäistä eli salaista, mikäli se vain on kanssakäymistä hengessä Isän kanssa tai muuten tapahtuu näkymättömässä maailmassa.

95. Mikä on ulkonainen jumalanpalvelus?

Ulkonainen jumalanpalvelus on kahta laatua: yleinen ja erikoinen.

96. Mikä on yleinen?

Yleinen ulkonainen jumalanpalvelus on sitä, että usko meitä elähyttää kaikissa maallisissa toimissamme: työssämme ja virkistyksissämme, velvollisuuksien suorittamisessa ja kohtalon määräämien tuskien ja kärsimysten kestämisessä, seurustelussa ihmisten kanssa, heitä tai eläimiä tai muuta luontoa auttaessamme ja apua vastaanottaessamme, sanalla sanoen ristiä kantaessamme ja hyvien töiden ruusuja tiellä siroitellessamme, elämämme sekä arki- että juhlahetkinä.

97. Mikä on erikoinen ulkonainen jumalanpalvelus?

Sekin on kahta laatua: julkinen ja eristetty.

98. Mikä on julkinen?

Erikoinen ulkonainen jumalanpalvelus julkisessa muodossaan on kaikki varsinainen propagandatyö Jumalan valtakunnan uskon ja tiedon levittämiseksi, puheissa ja esitelmissä, kirjeissä ja kirjoituksissa, kirjallisilla, taiteellisilla ja tieteellisillä keinoilla, lasten ja nuorten kasvatuksessa y.m.

99. Uskovaiset kristityt ovat enimmäkseen tuominneet taiteita, soittoa, laulua, tanssia, kuvaama- ja

näytelmätaiteita, samoin kuin runoutta ja kaunokirjallisuutta »jumalattomiksi» ja uskoa vastustaviksi. Ovatko he erehtyneet?

¶ Ovat. He eivät ole tietäneet, mitä usko on. Taide on jumalallinen itsessään, ja jollei sitä käytetä alhaisiin tarkoituksiin, vaikuttaa se ihmissieluun kohottavasti. Ollakseen varsinaisessa merkityksessä jumalanpalvelusta sen tietenkin täytyy olla totuutta etsivän ihmiskerron luomaa, jolloin se samalla on Pyhän Hengen inspiroimaa.

100. Ketkä taiteen avulla erikoisesti palvelevat Jumalaa, luojat ja esiintyjät vaiko yleisö, joka nauttii?

Molemmat, mutta ennen kaikkea ne, jotka työn ovat suorittaneet tai esiintyessään suorittavat, sillä he ovat taiteen »pappeja» ja »papittaria». Heidän uskonsa ja intonsa, heidän kykynsä ja rakkautensa herättää katsojissa, kuulijoissa, lukijoissa samoja tunteita ja ajatuksia, jotka heitä itseäänkin elähyttävät. Sentähden heidän työnsä, jos ovat Jumalan valtakunnan lapsia tai siihen pyrkivät, voi olla suurta propagandatyötä uskon ja tiedon hyväksi. Ja uskon sankareille kaikki taiteet ja tieteet ovat luonnollisia ilmaisumuotoja, kullekin kykynsä ja taipumustensa mukaan.

101. Onko oikea taide siis uskon palvelija? Eikö taide itsessään ole pyhä? Eikö tämä alenna taiteen arvoa?

Ei, sillä mikä on itsessään pyhä taide? Taide ei ole taide, ellei se palvele kauneutta. Mutta kauneutta ei ole ilman totuutta, siis tosi taide palvelee totuutta. Ja uskon elämä on totuudessa. Kaikki suuri taide on aina palvellut Jumalaa.

102. Mikä on eristetty jumalanpalvelus?

Erikoista ulkonaista jumalanpalvelusta eristetyssä muodossaan ovat semmoiset kokoukset, joita toskristityt pitävät osaksi puhutulla sanalla ja keskustelulla, osaksi määrättyillä juhlamenoilla, kirkollisilla eli sakramentaalisilla toimituksilla vahvistaaksen ja valistaakseen toisiaan.

103. Mitä ovat sakramentaaliset toimitukset?

Sakramentaaliset toimitukset eli sakramentit ovat tässä tapauksessa symbolisia eli vertauskuvallisia toimituksia, jotka kuvaavat sisäisiä mysterioita.

104. Mitkä ne ovat?

Niitä on evankeliumein mukaan kaksi: kaste ja pyhä ehtoollinen.

105. Mikä on kaste?

Kaste on vertauskuvallinen toimitus, joka muistuttaa vasta kääntynyttä ja herännyttä veljeä sekä teroittaa hänen mieleensä, että hän nyt on astunut totuuden etsijän tielle, jonka askelia totuuden Pyhä Henki tulee ohjaamaan ja inspiroimaan, ellei hän itse kadota yhteyttään sen kanssa.

106. Voidaanko lapsia kastaa?

Siinä tapauksessa, että lapsi on herännyt ja sitä pyytää, — ei muuten.

107. Mikä on pyhä ehtoollinen?

Pyhä ehtoollinen on vertauskuvallinen toimitus, joka muistuttaa kastettua totuuden etsijää ja kristittyä, että Jumalan valtakunta on lähestynyt ja että ne, jotka ovat portista sisälle menneet, elävät ainaisessa rakkaudessa keskenään.

108. Ovanko sakramentit yksinomaan vertauskuvallisia? Eivätkö ne pyhinä toimiksina vaikuta nostavasti ja puhdistavasti uskovan kristityn sieluun?

Vaikuttavat, koska kaikissa pyhissä juhlamenoissa on n.s. magiaa, mutta niiden vaikutus riippuu suureksi osaksi suorittajista ja osanottajista. Sentähden eivät voikaan olla julkisia toimituksia.

109. Eikö sakramenteilla ole muuta merkitystä kuin tämä juhlamenollinen?

On kylläkin. Molemmilla sakramenteilla on, paitsi vertauskuvallinen eli juhlamenollinen, myös julkinen ja salainen merkityksensä.

110. Mikä on julkinen merkitys?

Sakramentin julkinen merkitys on siinä, että se korottaa usein uudistuvan inhimillisen toimituksen pyhäksi vertauskuvaksi eli sakramentiksi.

111. Millä tavalla?

Joka kerta kun ihminen peseytyy, voi hän tehdä tästä toimituksesta sakramentin muistamalla, että samoin kuin vesi puhdistaa hänen fyysisen ruumiinsa, samoin totuuden Pyhä Henki puhdistaa hänen ajatuksensa, tunteensa ja tekonsa. Ja joka kerta kun ihminen syö, voi hän tästä ruumiillisesta toimituksesta tehdä sakramentin muistamalla, että samoin kuin jumalallinen elämä luonnossa uhrautuu hänen ajallisen olemassa olonsa ylläpitämiseksi, samoin jumalallinen elämä hänessä tahtoo rakkaudessa palvella kaikkien elävien olentojen henkistä nousua.

112. Mikä on sakramentin salainen merkitys?

Salaisessa merkityksessään sakramentti on henkinen tapahtuma, joka kohtaa tosi kristittyä sisäisen elämän tiellä.

113. Mikä tällöin on kaste?

Salaisessa merkityksessä kastetuksi tulee Pyhän Hengen inspiroima totuuden etsijä silloin, kun Isä tunnustaa hänet pojakseen samoin kuin Isä tunnusti Jeesuksen pojakseen Jordanin luona.

114. Johannes kastoi Jeesuksen. Tapahtuuko totuuden etsijälle samoin?

Ei ulkonaisesti. Kaste on salainen tapahtuma, joka tapahtuu näkymättömässä maailmassa sen jälkeen kun ja ikäänkuin tunnustukseksi Isän puolelta siitä, että kristitty on koko sielullaan ja sydämmellään etsinyt totuutta ja vilpittömällä hartaudella elänyt Jeesuksen käskyjen ja neuvojen mukaan. Mutta kasteen jälkeen ihminen on jäsen eli lapsi Jumalan valtakunnassa.

115. Entä pyhä ehtoollinen?

Salaisessa merkityksessä ottaa pyhään ehtoolliseen osaa se Isän poika eli Jumalan valtakunnan lapsi, joka vapahtajana omassa maailmassaan saa lunastaa menneet ruumistuksensa voidakseen astua ihmisten kesken tietäjänä ja auttajana, jonka kädessä on taivaan valtakunnan avaimet.

116. Tämä on vaikeatajuista?

Se onkin mysterio, joka vasta kokemalla ymmärretään. Sekin tapahtuu näkymättömässä maailmassa.

117. Onko missään seurakunta tai kirkko, joka tällaisella tavalla palvelee Jumalaa ja hoitaa sakramenteja?

Ruusu-Risti-veljeskunnan tempeleissä näitä menoja noudatetaan.

118. Missä niitä tempeleitä on?

Näkymättömässä henkimaailmassa ainoastaan — ainakin toistaiseksi.

119. Eikö niitä aiota perustaa näkyväiseen maailmaan?

Se riippuu ajasta ja ihmisistä. Vanhemmat veljet pysyvät pakosta salassa ja toimivat korkeammilla tasoilla.

120. Ovatto nuo »vanhemmat veljet» siis henkilöitä?

Toiset ovat jättäneet fyysillisen ruumiin, mutta toiset elävät ruumiissa niinkuin me. Veljeskunnalla on jäseniä sekä »elävien» että »kuolleiden» kesken.

121. Missä noita Ruusu-Risti-veljiä on?

Siellä täällä ympäri maailmaa.

122. Saako heitä nähdä ja tavata?

Kyllä, mutta kukaan ei heitä tunne, jos hän ei itse ole veljeskunnan jäsen.

123. Ovatto kaikki Ruusu-Risti-veljet Jumalan valtakunnan lapsia eli jäseniä?

Ovat.

124. Onko Ruusu-Risti veljeskunta sama kuin Valkoinen Veljeskunta, josta teosofiset kirjat puhuvat?

On, vaikka näkyä olevan liikkeellä vääriäkin käsityksiä siitä, mitä Valkoinen Veljeskunta on. Valkoinen Veljeskunta seuraa Kristuksen jälkiä sekaantumatta välittömästi maailman politiikkaan ja hyväksymättä väkivaltaisia keinoja ihmiskunnan »nostattamiseksi» ja kansojen »vapauttamiseksi».

Pekka Ervasf.

Mitä minulta puuttuu?

Taas eräänä päivänä tunsin ympärilläni oikein kiehuvan ja kuohuvan, ikäänkuin joku salaperäinen tuulenpuuska pyörittäisi meitä mukanaan. Puolittain väkisin tempauduin virrasta, istuin ja aloin miettiä. Missä vika? Mitä meiltä puuttuu? Onhan maailma tulvillaan rahaa, liikatuotantoa pelätään, kaikkia hyviä asioita koetetaan kilvalla järjestää. Ja sittenkin! Sittenkin uhkaa myrsky tuhota ja haudata meidät omiin raunioihimme.

Mutta minä istuin ja mietin, kun kerran tahdoin nähdä, mikä meiltä puuttuu, missä me kenties olisimme *köyhiä*? Sillä aloin jo aavistaa, ettei tule maailma tällä ihmeellisellä hylätylläkään autetuksi. Ja taas sielussani levisi tuo vanha: Olemme *köyhiä rakkaudesta*. Me koetamme kerätä kaikkea muuta hyvää, mutta emme osaa *leimahtaa rakkaudeksi*, emme osaa *tulvehtia rakkaudessa*. Se aarre on syvällä meidän sielussamme, vaikeitten raivaustöiden takana. Jos vaan tietäisimme, mikä suunnaton aarre on sillä ihmisellä, joka *tulvii rakkautta*, niin me empimättä myisimme kaiken rihkamamme, ja lunastaisimme tuon kalliin helmen. Jos keskuudessamme olisi joku rakkaudessaan viisas, käyttäisi hän rakkautta lakinaan, menettelisi rakkauden mukaan, vieläpä silloinkin, kun me, joita hän rakastaa, epäluottamuksessamme riistämme hänet paljaaksi, viemme hänen talonsa ja tavaransa, hänen nimensä ja kunniansa. Sillä tietysti me ne viemme, kun me rakkaudettomuudessamme pidämme niitä niin kovin tärkeinä ja arvokkaina, paljon tärkeämpinä ja arvokkaampina, kuin ihmistä itseään. Me emme vielä rakasta ihmistä, veljeämme, vaan hänen talojaan ja tavaroitaan, hänen hyvää nimeänsä ja kunniaansa. Me viemme ne kaikki laillisessa järjestyksessä, »käsikirjan» kaikkien sääntöjen ja pykälien mukaan. Siinä me saatamme olla viisaita ja voimallisia »taistellen» hyvän asiamme puolesta, pannen siinä kaikki, ainakin »vihollisemme», alttiiksi. Mutta yhtä me

emme osaa: asettua veljemme kannalle. Me rakastamme itseämme ja jotain muuta enemmän kuin veljeämme, tuota kunnotonta, ja siksi me heitämme hänet syrjään; me emme kukaties tahdo hänestä mitään tietää.

Elämän koulussa me tulemme välttämättä siihen, mihin viisas Paavali oli tullut: Vaikka minä kaikki salaisuudet tietäisin (vaikka olisin tutkinut astraali- ja mentaalitasot, vaikka tietäisin menneet ja tulevat ruumistukset), vaikka minä uskollani vuoria siirtäisin (vaikka minä hävittäisin kaiken »mustan» ja »pahan»), vaikka minä antaisin kaikki köyhäin ravinnoksi (harjoittaisin kaikenlaista hyväntekeväisyyttä), niin, kun minulta puuttuisi rakkaus, en minä mitään olisi. Tai: minä olisin kuin helisevä vaski ja kilisevä kulkuinen, joka aikaansaa paljon hälyä ja melua, mutta on itsessään kyimä ja kuollut.

Siksi nyt syventykäämme, miettikäämme, raivatkaamme ja kaivakaamme. Omassa itsessämme ovat suurimmat vaikeutemme, mutta myöskin suurimmat rikkautemme.

J. R. Hannula.

„Veljeskunnan vanhin“.

Muutamana pimeänä syyskuun iltana kolkutti kaksi lyhtyä kantavaa, rotevaa miestä W:een seurakunnan haudankaivajan porttia, ja kun tämä sen heille vitkaan avasi, itsekseen ihmetellen näin myöhäistä vieraskäyntiä, pyysivät vieraat häntä kohteliaasti näyttämään tietä saksalaiseen kirkkomaahan, jonne he tahtoivat haudata mukanaan tuomansa vainajan.

— Onko teillä sitten lupa kirkkoherralta hautaamiseen? uteli hämmästynyt haudankaivaja.

— On, vastasi hänelle toinen muukalaisista jylhästi, seuratkaa vain meitä joutuisasti, sillä meidän aikamme on kallis. Kaikki ylimääräiset vaivanne palkitsemme me teille, hyvä mies.

Ja niin haki haudankaivaja lapionsa ja muut työkalunsa ja seurasi heitä.

— Hauta ei ole käden käänteessä kaivettu, uskalsi hän kumminkin matkalla huomauttaa.

— Meitä on kaksitoista miestä, hyvä vanhus, ja näin ollen aukaisemme me sen todellakin käden käänteessä. Teidän ei tarvitse tällä kertaa tehdä muuta kuin osoittaa meille vain eräs sukuhauta, ja niin hän ilmoitti haudankaivajalle erään aatelisen nimen, minkä suvun perhehautaani ei miesmuistiin oltu ketään haudattu.

— Ovatpa nämä outoja hautaajia, ihmetteli itsekseen vanha haudankaivaja, kun itse haudankin kaivavat ja tekevät minun työni. Kuka liekään korkea vainaja, jolle ei ammattimies sovi haudankaivajaksi. Saammepa nähdä, keitä ovat muut saattajat ja minkälainen on *arkku!* tuumi itsekseen vanhus, joka arkun ulkomuodosta ja komeudesta oli tottunut päättämään, mikä oli miehiään sen pohjalla lepäävä. Ja pian tuli hänen uteliaisuutensa hämmästyttävällä tavalla tyydytetyksi.

Kalmiston portilla seisoj korkean hopeaisen arkun ääressä kymmenen totista, kaapuihin verhottua miestä, joille toinen muukalaisista, joka näytti olevan jonkunlainen johtaja, virkkoi pari selittävää sanaa jollakin vieraalla kielellä, jota haudankaivaja ei vielä milloinkaan ollut kuullut siinä kalmistossa käytettävän. Vaieten nyökäyttivät miehet päätään, nostivat arkun maasta ja seurasivat häntä. Viimeinen »veljistä» kantoi suurta uurnaa, joka ilmeisesti oli tarkoitettu vainajalle muistopatsaaksi.

Suuresti ihmetteli vanha haudankaivaja arkun outoa ulkomuotoa ja sen kultaisia tunnuskuvia, kun hän perille tultuaan rupesi mittaamaan sen suuruutta hautaa varten. Siinä oli jos minkälaisia merkkejä ja symbooleja: kakdeksankärkinen risti, kolmio, ympyrä, kultainen miekka, jonka kahvaan oli vanhanaikuisilla, oudoilla kirjaimilla kirjoitettu pari kolme sanaa, kultainen kruunu, kahdella sinetillä lukittu käärö ja lopuksi tulisoihtu. Sellaista arkkua ei vanhus vielä milloinkaan ollut nähnyt. Mahtoi olla mahtava mies, vainaja arkussa, tuumi hän itsekseen päättäen mittauksensa.

Hautapaikka mitattiin, ja veljet alkoivat kaivaa hautaa. Eikä siinä montaakaan hetkeä pyörähtänyt, ennenkuin se oli valmis, sillä jättiläisiä näyttivät he kaikki olevan voimiltaan ja tekivät työnsä tottuneesti ja varmasti, kuin olisivat he aina harjottaneet juuri tätä ammattia. Heidän hienoista piirteistään ja kapeista, joskin jänteivistä, käsistään saattoi kumminkin huomata, että tilapäiset haudankaivajat olivat ylhäistä sukua. Kaikilla heillä kimalteli sormissaan hohtokivi-sormuksia, ja johtajalla oli nimettömässä oudon näköinen kantasormus salamerkkeineen. Otsa oli heillä kuin kuninkailla, vaan samalla olivat he sekä ylväitä että nöyriä. Heistä uhkui hengen aateluutta ja suuren sivistyksen ja tiedon ylemmyyttä. Kuusi veljistä laski arkun hautaan verkalleen ja juhlallisesti, kuuden muun veljen tehdessä kunniaa ja tervehtiessä intialaiseen tapaan viemällä kätensä silmiä ja otsaa kohti. Sitten astui veljeskunnan esimies avonaisen haudan reunalle ja siunasi ruumiin latinaksi.

(Tuo mahtaa olla vaikka itse jesuiittain kenraali, arveli haudankaivaja itsekseen, koska toimittaa hengen miehen tehtäviä. Käyneekö kaikki niinkuin pitäisi, en tiedä, enkä ymmärrä, vaan lupa on kirkkoherralta, ja sillä hyvä, päätti hän arvelunsa.)

Ruumiinsiunauksen jälkeen loi kuusi veljistä haudan umpeen toisten kuuden valaistessa toimitusta lyhdyillä. Näky oli varsin outo ja synkän kaunis, ja siinä oli mysterion tunnelmaa. Kun kumpu oli valmis, peittivät veljet sen kypressin lehvillä, joita olivat varta vasten tuoneet mukanaan tähän tarkoitukseen, ja pysyttivät uurnansa pääpuoleen. Se urna, se oli sitten vasta ihmeellistä tekoa ja varmasti jonkun suuren taiteilijan ja mestarin kädestä lähtenyt. Se oli monta jalkaa korkea ja monta kämmentä leveä ja koristettu jos minkälaisilla tunnuskuvilla sekin. Se oli veistetty mustasta marmorista, ja sen kyljessä hohti kultakirjaimia, latinalaisia hautakirjoituksia, vaan vainajan nimeä siinä ei löytynyt, ja tuo oli haudankaivajasta kaikista kummallisinta, sillä sellaista »nimetöntä hautaa»

ei löytynyt kuin yksi vain koko kirkkomaassa, vaan sillä oli omat syynsä, sillä: kukaan ei nimittäin tietänyt kuka tuossa nimettömässä haudassa lepäävä »tuntematon runoilija» oli nimeltään, mutta nämä hautajathan ihmeisesti tunsivat tämän vainajan. Miksikä liittivät he kumminkin veljensä nimettömien joukkoon, miksikä? Ihmeellistä kerrassaan! päätti haudankaivaja kummastelunsa.

Pyhän toimituksen päättivät veljet laulamalla seuraavat Horatiuksen säkeet:

Integer vitae scelerisque purus
non eget Mauris iaculis neque arcu
nec venenatis gravida sagittis,
Fusce, pharetra

Sitten he paljastetuin päin seisoivat vielä kauan haudan ääressä ikäänkuin hiljaa rukoillen ja poistuivat vihdoin hitain askelin paitsi esimies, joka kääntyi haudankaivajan puoleen seuraavin sanoin:

— Jalo vanhus, puhui hän puhtaalla Suomen kielellä, jonka ääntämisessä huomasi vain vähäisen vieraan korostuksen, tässä jätän teille tämän rahakäärön hartaalla pyynnöllä, että pitäisitte hyvää huolta veljemme haudasta. Koristakaa se kesäisin runsailla kukilla, joita vainaja suuresti rakasti, talvisin kuusenoksilla! Jouluksi on aina sytytettävä kaksitoista kynttilää hänen haudalleen ja pääsiäiseksi samoin. Helluntaisin on kumpu tuomentertuilla kokonaan katettava: tuomi oli, nähkääs, veljemme lempipuu. Tämän rahasumman pitäisi riittää tähän tarkoitukseen ainakin kymmenen vuotta eteenpäin, jolloin yhtä suuri rahamäärä teille tai teidän seuraajallenne taas lähetetään, sillä tämä hauta ei milloinkaan saa jäädä hoitamatta. Pyydän hartaasti, että painaisitte tämän myös seuraajanne mieleen ja sydämeen. Saanko luottaa teihin, arvon vanhus?

— Saatte, jalo herra, vastasi vanha haudankaivaja likutettuna, ja toivomukseenne olen minä pyhänä perintönä jättävä seuraajalleni. Vaan rohkenenko tiedustaa,

miksikä uurnassa ei löydy vainajan nimeä, herra? Koko kirkkomaassa ei löydy kuin vain yksi nimetön hauta, erään »tuntemattoman runoilijan», vaan häntä ei todellakaan kukaan tuntenut . .

— Siinä tapauksessa pyydän, että pidätte huolta myös siitä haudasta, johon tarkoitukseen jätän teille vielä yhtä monta kultarahaa, keskeytti hänet esimies, ojentaen haudankaivajalle toisen rahakäärön tämän suureksi hämmästykseksi.

— Veljemme nimeä säilytämme vain me muistissamme ja sydämessämme, ystäväni, ja hän elää yhä vaan meidän keskellämme, vaikkapa hän onkin maailmalle kuollut, siksi ei hänen uurnassaan löydy kuolinvuotta eikä nimeä, sillä meidän vakaumuksemme mukaan hän ei ole *vainaja*—. Sanoi, kumarsi ja poistui, jättäen vanhan haudankaivajan silmät selällään tuijottamaan jälkeensä.

»Veljeskunnan vanhimman» hauta on paraiten hoidettu hauta koko kirkkomaassa, siitä on haudankaivaja pitänyt huolen. Joka kymmenes vuosi toimittaa tuntematon käsi melkoisen rahasumman haudan kunnossapitoa varten. Myöskään ei ole sama tuntematon lähettäjä unhoittanut »tuntemattoman runoilijan» hautaa, joka kilpailee »veljeskunnan vanhimman» viimeisen leposijan kanssa komeudessa ja kukkien runsaudessa.

Kasvava polvi, joka on ehtinyt oppia latinaa, lukee ihmetyksellä veljeskunnan vanhimman uurnan kylkeen kaiverrettua outoa hautakirjoitusta:

Primo inter fratres
ex fratribus!¹)

E mortuis verum.²)

1) Veljistä ensimmäiselle veljiltä.

2) Tuonelasta toden tieto.

Rafaël Ronimus.

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

IV.

Ihmiskunnan suuri enemmistö on kahlehdittuna dogmaattisen kirkon ahtaaseen käsitykseen, jonka mukaan jälleensyntymisprinsiipin mahdollisena pitäminenkin on Jumalanpilkkua. Ja kuitenkin on tämä prinssiippi tosi, sillä täytyyhän meidän tunnustaa, että elämä sellaisena kuin se näyttääytyy tavalliselle päivätajunnalle, on mitä kauhein vääryys, ja sittenkin samalla huudamme kovalla äänellä, että Jumala on ikuinen ääretön rakkaus.

Niin, Jumala on ikuinen, ääretön rakkaus ja Hän tekee kaikkensa johtaakseen meitä ihmislapsia eteenpäin ja ylös suurta ja valoista, lopullista päämääräämme kohtaan. Ja Jumala on oikeudenmukainen, — kuinka Hän silloin on voinut luoda elämän niin täynnä selvästi nähtäviä vääryyksiä? Toisen rikkaaksi ja onnelliseksi, toisen köyhäksi ja kärsiväksi; miksi he syntyvät siten?

Lukemattomia ovat ne vertaukset, joita voisi asettaa, mutta kaikkiin näihin »kysymyksiin» saa vastauksen hyväksymällä jälleensyntymisprinsiipin, sillä se opettaa meille, että meidän kaikkien poikkeuksetta täytyy läpikäydä elämän kaikki eri vaiheet, oppia kaikki läksyt elämän suuressa koulussa kerran tulevaisuudessa kohotaksemme aseksia-adeptin aineettomaan, autuaaseen olemassaoloon.

Monen on myös henkilökohtaisten kokemusten kautta ollut pakko uskoa jälleensyntymiseen ja oppia näkemään sen johdonmukaista, sen tieteellistä ja sen moraalista välttämättömyyttä. Tällainen kokemus on ylhäältäpäin tullut lahja, ja seuraavassa tahdon kuvata niitä harvoja aikaisempia ruumistuksia koskevia välähdyksiä, joita olen saanut ihmismuodossa puolivuosisataa kestäneen vaellukseni aikana, välähdyksiä, niin valoisia ja selviä, että vasten tahtoani olen ollut pakoitettu pitämään niitä todellisuuksina.

Jos ne voisivat saada lukijan vakuutetuksi jälleensyntymisen suuresta totuudesta, niin silloinhan on tämän

puutteellisen kuvauksen tarkoitus saavutettu, jollei, sitä vastoin, niin nämä pienet välähdykset voivat kuitenkin pakoittaa häntä ajattelemaan ja pohtimaan kerrottua, ja tämä on ehkä mahdollisesti kerran aukaiseva hänen sisäisen silmänsä, antaen hänen katsahtaa salatun maailman esiripun taakse.

1). *Kesäkuun 24 p. 1896.* Konstantinopolin museossa. Seisoin Aleksanteri suuren ihanan marmorisarkofaagin edessä, joka on kaikilta puolilta koristettu korkokuvilla, jotka muodostavat kertomuksen sankarikuninkaan lyhyestä elämästä. Nämä korkokuvat omaavat täydellisyiden ja ne saavat eloa siinä harmaassa muinaishämyssä, jossa satu ja todellisuus liitossa luovat suuria hahmoja.

Nykyisyys ja muinaisuus taistelivat sisässäni ylivallasta ja muinaisuus voitti; kaikki ympärilläni hävisi tietoisuudestani ja muistin vuoden 333 ja nimen Issus.

Kuumina aaltona kävi taistelu auringon kylästyttämän taivaan alla, sankarikuningas, kookkaana hevosen selässä, taisteli kymmenen edestä ensi rivissä, jossa hänen miekkansa iski syviä vakoja persialaisten horjuviin riveihin. Hänen urhoollinen, pieni sotajoukkonsa oli kauhua tuottava kulussaan eteenpäin voittoon ja saaliin saantiin; jokaiseen mieheen tarttui johtajan urhoollisuus ja kaatuvat suuntasivat vielä kuolevina, mutta hymyillen murhaavia iskuja vihollisia kohtaan. Näin itseni taistelun tuoksinassa verisenä, kuumana ja läähättävänä kannustaen hevostani uuteen hyökkäykseen, kun äkkiä jotain kimmelsi auringon paisteessa, persialaiskeihäs lävisti rintani, kaikki muuttui punaiseksi katseeni edessä, kuulin huminan, myrskyn mylvinän; — enkä ole enään olemassa; — näky on kadonnut.

2). *Kesäkuun 27 p. 1896.* »Kotka» nimisellä laivalla punaisella merellä. Polttavan kuumana erämaan hiekka puuskui yli kannen tehden ilman raskaaksi. Tuijotin keltaisia hiekka-aavikkoja, jotka häipyivät kaukaiseen sumuun, ja näin näyn: karavaanin matkalla Juudan maahan. Olin mukana karavaaniseurueessa, tavallinen tummaihoisen mies, kummallisessa puvussa, joka johti

ajatuksen siihen aikaan, jolloin Faraon joukot lähtivät valloitusretkelle Juudan valtakuntaan. Karavaanin johtaja, jalosukuinen prinssi, tarkasti kaksikymmentäkaksi miestä käsittävää pientä joukkoaan, joka väsyneenä kärsimistä tappioistaan etsi lepopaikkaa janoavasta erämaasta.

Lähimmän kukkulan takana leikittelivät auringon säteet paljastetuilla miekoilla, joita sotaiset hebrealaiset heiluttivat; karavaani piiritettiin, iskut sattuivat raskaina molemminpuolin, ja veri väritti erämaan hiekan punaiseksi. Viha terästi väsyneitä jäseniä, taistelu tuli kuumaksi ja kamppailevat olivat leppymättömiä. Prinssi sai kuolettavan haavan, hänen sotijansa, kauhun valtaamina, horjuivat — sitten leviää ruusun värinen pilvi yli koko tapahtuman ja taistelun tulosta en saanut kokea.

3). *Heinäkuun 9 p. 1896.* Kandyn Malligawatemppelessä, Ceylonilla. Olin käynyt ylimmäisen papin luona, joka otti minut vastaan järjestön tervehdyksellä: »Tervetuloa muukalainen ja veli». Ja silloin minut valtasi ihmeellinen tunne, tunne jostain tutusta, ennen eletystä, ja näkemyksessä sain olla mukana kauan sitten pidetyssä kaiken ihmeellisen mystiikan täyttämässä temppelijumalanpalveluksessa, jumalanpalveluksessa niin puhtaassa, niin taivasta tapaavassa, että vain tosi puhdas usko voi sellaista luoda, jumalanpalveluksessa, jossa Jumala itse syleilee polvistuvaa ihmislasta ja painaa leimansa hänen otsaansa.

4). *Lokakuun 23 p. 1898.* Wladivostokissa. Seisoin »Kultaisen Sarven» rannalla ja tuijotin sen kirkkaaseen, syvään veteen ja ihaelin sitä ihmeellistä värivivahtelua, joka syntyy, kun valot ja varjot leikkivät. Äkkiä siellä syntyi elämää, ei merenpohjan, vaan maanpäällistä elämää, ja näyttäytyi ilmavia sumukuvia, ensin epäselviä, mutta sitten niiden ääripiirteet tulivat yhä selvemmiksi. Näin erämaan, jonka halki karavaani kulki väsyneessä tahdissa kohti auringonnousua. Raskaita kantamuksia kultaa ja jalokiviä oli tuotu lännestä — eräs nimi kaikui korvissani — Ophirin maasta. Viimeisenä kulkueessa ratsasti muuan voimakas Egyptin poika, joka oli ottanut tämän toimen, saadakseen matkustaa ympäri maailmaa

ja saavuttaa viisautta, mutta kultaa hän halveksi, sekä löytääkseen sen naisen, jonka hän lapsuudesta saakka oli tuntenut sisarsielukseen.

Hän ratsasti saattuejohtajan sivulla ja tämä oli ottanut sen nuoren naisen orjattarekseen tehdäkseen hänet omakseen, mutta nuori egyptiläinen oli tähänasti kyennyt estämään sitä, ja vaati häntä pois omaisuutenaan, kun aurinko meni mailleen ja karavaani leiriytyi. Syntyi taistelu, miekat etsivät maaliaan, yksi viittä vastaan kaatui nuori egyptiläinen ja hänen kanssaan nuori nainen. Kuolema antoi minkä elämä oli heiltä kieltänyt, ja he saivat yhteisen vuoteen kuumassa erämaan hiekassa. Mustasukkaisuudesta johtunut murha; karma kirjoitti hänen nimensä elämäkirjan rangaistussarakkeeseen.

Nuori egyptiläinen olin — minä.

Kuva haihtui ja uusi esiintyi. Sama nuori mies, monta vuosisataa myöhemmin siveli kuolettavaa myrkyä teräväksi hiotulle tikarille, jonka tuli katkaista Aleksandrian piispan elämänlanka, sillä tämä oli häväissyt nuoren miehen morsianta.

Matkalla murhatakseen syyllisen hän tapasi tuon nuoren naisen, ja tämä löi aseensa hänen kädestään, poissa suunniltaan raivosta hän nosti jälleen tikarin ja työnsi sen nuoren naisen sydämeen. Vihapäissä tapahtunut murha; karma kirjoitti hänen nimensä elämäkirjan rangaistussarakkeeseen.

Näky katosi ja toinen näyttäytyi. Kallioinen merenranta, jonka hirsipuussa riippui useita miehiä rosvotusta kauppalaivasta; jälleen sama nuori mies seisoi nuora kaulassa jakaakseen tovereittensa kohtalon, eikä hän odottanut armoa merirosvolta, joka pilkallisesti hymyillen seisoi hänen vieressään.

Tunsin heidät kaikki; karavaanin johtaja oli piispa, oli merirosvo, nuori nainen oli molemmissa tapauksissa sama ja nuori mies kaikissa kolmessa näyssä — olin minä.

Karma oli vaikuttanut, sovitin kuolemalla kaksi murhaa; rangaistusluettelonni oli jälleen vähentynyt. (Jatk.)

C. J.

Muistoja menneiltä vuosilta.

V.

Kreivitär Constance Wachtmeister.

— Olen kutsunut teidät tänne, sanoi kreivitär Wachtmeister ystävällisellä, mutta samalla vakavalla äänenpainolla, — kysyäkseni teiltä suoraan ja peittelemättä, ettekö voisi muuttaa kokonaan Ruotsiin . . . ei ainiaaksi, mutta joiksikin vuosiksi. . .

Minua vastapäätä, pöydän toisella puolella istui vanha, ylhäinen ja arvokas nainen, mustaan silkkiin puettuna, päässään leveälierinen, musta tøyhtöhattu.

Oli kaunis päivä kesäkuun alkupuolella armon vuonna 1903. Avatusta akkunasta tulvi sisään kevään voimakkaita tuoksuja aurinkoisesta Humlegården-puistosta. Istuimme teosofisen keskustoimiston (Teosofiska Centralbyrån) kokoushuoneessa Engelbrektinkadun 7:ssä, Tukholmassa.

Edellisenä iltana olin nähnyt kreivittären ensi kerran tässä samassa huoneessa. Teosofit olivat kokoontuneet tervehtiäkseen vanhaa teosofista työntekijää, ja kreivitär oli vastannut kysymyksiin, keskustellut ja pitänyt pienen puheen minun tulkitsemana. Ulkomaalaisena hän näet käytti mieluummin englanninkieltä, vaikka oli-kin ollut naimisissa ruotsalaisen kanssa. Kokouksen lopussa hän odottamatta sanoi minulle: — tahtoisin puhua kanssanne. Sopiiko teidän tulla tänne huomenna klo 1?

Tuossa nyt istuin, ja kun kreivitär kysyi, voisinko muuttaa Ruotsiin, säpsähdin ja tunsin punastuvani. Vanhaa kreivitärtä kohtaan oli minulla erikoinen kunnioitus, sillä olin lukenut hänen muistelmansa H. P. Blavatskysta ja Salaisesta Opista, tiesin hänen olleen H. P. B:n likeisen ystävän ja auttajan, tiesin hänet ylhäis-sukuiseksi naiseksi, joka oli kaiken jättänyt palvellakseen teosofista aatetta, tunsin salaperäistä, henkistä sukulaisuutta hänen kanssaan, ja säpsähdin ja punastuin ajatellessani, että jo olin toista vuotta aikaisemmin

ratkaissut kysymyksen Ruotsiin muutosta. Nyt minusta tuntui — en tiennyt miksi, — kuin olisin tuolla ratkaisuillani personallisesti pahoittanut vanhan rakastettavan kreivittären mieltä, ja olisin sillä hetkellä suonut, että kaikki asiat olisivat toisin. . .

Kuitenkin vastasin katse maahan luotuna:

— Luulen, että se on mahdotonta. Pari vuotta sitten puhuimme siitä paljon täällä Ruotsissa, mutta sitten tuuma hylättiin, kun meilläkin alkoi teosofinen työ Suomessa. Meillä on ilmestynyt muutamia kirjoja suomeksi ja olemme Helsingissä tänä talvena pitäneet säännöllisesti luentoja teosofiasta.

— Iloitsen työstänne, mutta pysyn kuitenkin ehdotuksessani. Teidän pitäisi muuttaa Ruotsiin.

— Minkätähden? kysyin arastellen.

— Ensinnäkin täällä Ruotsissa kaivataan semmoista työntekijää, joka kokonaan antautuu teosofialle. Ihmiset täällä Ruotsissa ovat — kuinka sanoisin — liian käytännöllisiä. He eivät luota hengen voimaan eivätkä uskalla innostua. Heille täytyy näyttää esimerkkiä. Te olette nuori ja voitte saada toisia nuoria mukaanne, sillä nuorista teosofisenkin liikkeen tulevaisuus riippuu.

Tunsin veren liikkuvan nopeammin suonissani. Katselin kreivitärtä kummastuen ja ihastuneena. Mutta vanha kreivitär jatkoi:

— Pääsyy, miksi teidän pitäisi tulla tänne, on kuitenkin toinen. Tällä hetkellä teitä ei tarvita Suomessa. Suomen valtiolliset olot ovat sillä kannalla, että teosofinen työ ei vielä siellä menesty vapaudessa ja rauhassa, — päinvastoin voisivat poliittiset intohimot siihenkin vaikuttaa haitallisesti. Te olette nuori ja voisitte helposti tarttua poliittiseen verkkoon, — ja kuinka silloin kävisi teosofisen työnne? Paljon parempi on, että täällä Ruotsissa odotatte, kunnes myrsky on ohi Suomessa, ja sitten ryhdytte tarmolla ja menestyksellä työhön teosofian puolesta kotimaassanne.

Kävin taas miettiväiseksi, sillä kreivittären sanoissa oli paljon totta. Suomalaisen teosofisen kirjallisuuden kohtalo näytti sillä hetkellä epävarmalta. »Valoa kohti»

oli ilmestynyt 1901 ja C. R. Sederholmin »Omantunnon uskonto» 1902, mutta painosta valmistunut »Uskonnota ja elämästä»-niminen kirjani oli otettu takavarikkoon ennen ilmestymistään: Savonlinnan tuomiokapituli tahtoi sitä tutkia, ja siellä se oli nyt maannut pari kuukautta!

Toiselta puolen tiesin varmuudella, ettei ollut pelkoa minun politiikkaan sekaantumisestani: siksi selvillä olin teosofisesta tehtävästäni. Olihan samana keväänä tehty minulle muutamalta taholta ehdotus ja tarjous, joka näytti hyvin viattomalta ja teosofiaakin edistävältä, mutta josta heti kieltäydyin, koska aavistin, että se voisi johtaa odottamattomiin selkkauksiin.

— Oh, en minä politiikkaan sekaannu, sanoin sen tähden hymyillen kreivittärelle. — Harrastukseni ovat toisaalla.

Kreivitärkin hymyili.

— Te olette nuori ja nuorena mieli kuohuu. . . Mutta siitä huolimatta aika ei nyt ole sopiva teosofiselle työlle Suomessa.

— Voi olla, lausuin tähän, — mutta tuleeko aika sopivammaksi, jollemme jatka työtämme ja tee teosofiaa vähitellen tunnetuksi ja tunnustetuksi?

— Suomalaiset ovat tunnetut itsepintaisuudestaan, ja näen, että olette siinä suhteessa aito suomalainen, sanoi kreivitär uudestaan hymyillen. — En vaadikaan teiltä vastausta nyt heti, pyydän vain, että mietitte ehdotustani. . . Tehän asutte Saltsjöbadenissa? Tulen siellä käymään sunnuntaina tohtori Zanderin luona: ehkä siihen mennessä on teillä vastaus valmiina.

Sunnuntaina menin yksin kreivitär Wachtmeisteria vastaan Saltsjöbadenin asemalle. Olimme niin sopineet tohtori ja rouva Zanderin kanssa, joiden luona taas asuin, niinkuin keväällä 1900, jotta olisin tilaisuudessa puhua kahden kesken kreivittären kanssa.

— Now, Mr. Ervast, have you made up your mind? (oletteko tehnyt päätöksenne?) kysyi kreivitär kävellessämme rinnatusten hyvin hoidetulla maantiellä.

Ja oli kuin sadussa: aurinko paistoi, nurmet vihan-

noivat, puut ja pensaat tuoksuivat, linnut lauloivat. Olin mielestäni kuin vaeltava ritari, jolle oli suotu onni puhutella rakastettua kuningatarta.

— Yes, I have, vastasin, — mutta saanko tehdä ensin — ehkä tyhmän — kysymyksen?

Katseemme kohtasivat toisiaan ja kreivitär suostui empimättä pyyntööni.

— Olkaa hyvä, hän kehoitti.

Kiitin kumartaen ja jatkoin:

— Sanokaa minulle, kreivitär, minkätähden ajattelette näin suurella ystävällisyydellä minua? Minkätähden tahdoisitte, että tulisin Ruotsiin ja jättäisin Suomen aikana, jolloin poliittinen vaara voisi minuakin uhata? Ettehän te tunne minua, ettehän te tiedä, pystyisinkö työhön, jota minulle suunnittelette! Mikä siis on motiivinne?

Kreivitär ei näkynyt suorastaan hämmästyvän kysymystäni, koska hän heti vastasi:

— Miksen tuntisi ja miksen tietäisi? Tiedän vallan hyvin, että teistä tulee sitä, mitä jo olette, todellinen teosofinen työntekijä.

— Mistä sen tiedätte?

Kreivitär loi minuun leikillisen katseen.

— Näkeehän sen päältä! hän sanoi.

— Olen itsepintainen suomalainen, niinkuin torstaina suvaisitte sanoa, ja sentähden tunnustan, etten ole vastaukseenne täysin tyytyväinen. Te näette sen päältäni, sanotte, mutta ettehän ollut nähnyt minua, kun jo olitte tehnyt päätöksenne minun suhteeni. Niin ainakin käsitin sananne viime torstaina.

— Ja käsitätte ne oikein, lausui kreivitär vakavasti. — Suunnitelmani oli kyllä valmis, ennen kuin olin teidät nähnyt. Ja koska minua ei ole kielletty puhumasta, voin teille ilmoittaa, että tein ehdotukseni teille sen johdosta, mitä Mestari oli minulle sanonut ja käskenyt.

— Ja Hän? kysyin hiljaa, tuntien sisässäni, että nyt kohtaloni ratkaistiin.

— Hän on sanonut minulle, että teistä tulee kansanne auttaja, ja että teitä sen takia on suojeltava kaikesta politiikasta.

Nyt seurasi pitkä äänettömyys. Oli sunnuntai ulkona ja oli sunnuntai sielussani. »Mistä kuuluu tämä mah-tava urkujen soitto?» kysyin itseltäni ihmetellen. Jalkani tuskin koskivat maahan kävellessäni. Sielullani oli siivet, ja silmäni katselivat kauas tulevaisuuteen.

— Kreivitär, sain vihdoin sanotuksi, — tämä on ih-meellistä, ylen ihmeellistä. Sananne vaikuttavat minuun kuin taikavoimalla, sillä tunnen ja tiedän teidän puhuvan vakavasti. Te autatte minua sanomattomasti. Te lisäätte uskoani tuhatkertaisesti. Se mikä hämäränä ihanteena on kangastanut, se tuntuu nyt varmalta ja todelliselta. Ja tietäkää, kreivitär: nyt uskallan myös vastata teille lujasti ja varmasti: Ruotsiin en muuta, jatkan Suomessa työtä, mutta politiikkaan en sekaannu; sen teille lupaan.

— Olkoon siis niin, sanoi kreivitär, ja minusta tuntui, kuin hän olisi vapautunut jostain tehtävästä tai velvolli-suudesta, — itse ihminen päätöksensä tehköön. Minun siunaukseni ja onnentoivotukseni seuraavat teitä aina, ja tiedän, että Mestari tukee ja auttaa teitä uskollisena palvelijanaan.

Hän ojensi minulle kätensä ja minä painoin sille kiittollisen ja hartaan suudelman.

Samassa olimmekin saapuneet tohtorin huvilalle, ja iloinen emäntä riensi vastaan kreivitärtä tervehtimään.

Päivän kuluessa olin taas kerran kahden kesken kreivittären kanssa. Puhuimme monenlaisista teosofi-sista asioista, ja minä kyselin yhtä ja toista madame Blavatskysta.

— Minun pitää kertoa teille eräästä madame Blavatskyn ennustuksesta, sanoi kreivitär Wachtmeister kes-kustellessamme, — ette suinkaan tiedä, mitä madame Blavatsky ennusti Suomesta ja Pohjoismaista yleensä?

— En, vastasin uteliaana.

— No niin, minulle hän sitä teroitti mieleen monta eri kertaa. »Muista, kreivitär,» hän sanoi, »ja ota ajasta vaarin, jos sinä silloin vielä elät. Tulee aika, niin vaikea koko maailmalle, että kaikki ihmiset ovat vähällä kadottaa tasapainonsa ja teosofiitkin, jotka niin paljon henkistä valoa ovat saaneet, kysyvät itseltään ja toisiltaan toi-

vottomina, mitä teosofia oikeastaan on ja mikä Teosofisen Seuran tehtävä on maailmassa. Kaikki tuntuu pettävän jalkojen alta ja pimeys vallitsee maailmassa. Muistakoot silloin teosofit, että kääntävät kasvonsa Pohjolaa kohti, sillä Suomesta tulee valo». Niin sanoi madame Blavatsky.

— Sehän oli ihmeellinen ennustus. Tarkoittaakohan se poliittisia olosuhteita vai henkisiä?

— En tiedä, mutta joka tapauksessa madame Blavatsky tarkoitti henkistä pimeyttä ja henkistä valoa, aiheutukoon sitten pimeys poliittisista tai muista syistä.

Minäkin painoin tuon ennustuksen mieleeni ja olen siitä kertonut ystäville jo ennen maailman sotaa. En tiedä, onko se mahdollisesti koskenut juuri tätä maailman sotaa ja sen aiheuttamaa tilannetta vai tähtääkö se etäisempiin aikoihin. . .

Kreivitär Wachtmeisterin seurassa tulin viettäneeksi pari viikkoa, sillä Tukholmassa-olon jälkeen matkustimme yhdessä laivateitse Sundsvalliin, jossa vietimme kymmenkunnan päivää minulle ennestään tutussa konsuli A. Edströmin vieraanvaraisessa perheessä. Opin täten tuntemaan kreivitärtä verrattain läheltä, ja kuta enemmän häneen perehdyin, sitä enemmän häntä rakastin.

En tahdo tässä muistelmassani kertoa hänestä tämän enempää, koska omistin hänelle muutamia sanoja Tietäjän marraskuun vihossa 1910 hänen kuolemansa johdosta. Myöskin ne, jotka tahtovat tutustua kreivitär Wachtmeisterin personallisuuteen, voivat tehdä sen lukemalla hänen muistiinpanonsa madame Blavatskysta ja Salaisesta Opista, jotka suomennettuina julkaistiin Tietäjässä vuonna 1910.

Pekka Ervast.

Rajan takaa.

Kummittelua. Eräs Ruusu-Ristin jäsen kirjoittaa toimitukselle: On eräs mökki jossa asuu leskivaimo 3 lapsensa kera. Hän on ollut kaksi kertaa naimisissa mutta molemmat miehet ovat kuolleet ja yksi poika kaatui punakapinassa.

Viime syksynä tämä vaimo sekä lapset alkoivat kuulla ensin hiljaisia lyönnejä akkunan ulkopuolella. Nyt nämä lyönnit ovat muuttuneet mökin sisäpuolelle sekä muuttuneet kovanlaiseksi jyrinäksi ja kolinaksi.

Eräänä iltana tämä vaimo sanoi istuneensa aivan hiljaa ja ommelleensa — hänestä tuntui kuin seinä olisi kaatunut ja ilma hänen ympärillään väreillyt ja samalla armoton jyrinä ja kolina täytti huoneen. Mitään ei hän kumminkaan nähnyt. Tämä tällöinen näytelmä uudistuu aina iltaisin klo 8—9 välillä, ei ennen eikä jälkeen, lukuunottamatta yhtä yötä, jolloin se tuli vasta k:llo 3 yöllä.

Allekirjoittanutkin oli yhden illan siellä ja huomioni oli seuraavanlaatuinen.

Istuin tuolilla. Korvissani alkoi omituisesti rupattaa, otsaani puristi, sormistani kulki kuin joku virta ulos ja kaukaa kuului kuin virran kohina sekä kumeita kumahduksia — aivan kuin kaukainen tykin ammunta. — Tahdoin tarkastaa, josko naapurit kujeilevat ja saattavat tällöiset äänet aikaan — menin ulos ja tarkastin mökin ympäristöineen, mutta en mitään nähnyt. Menin sisälle ja silloin tuli huoneeseen muutakin kylän väkeä, mutta kokemukseni ei enää uudistunut.

L. O.

Kokemuksia ja näkyjä nekin. Olimme vanhemman veljeni kanssa, taas kerran tavattuamme pitkästä aikaa, hieman juhlineet. Suoraan sanoen: palvelleet perin pohjin *Bakkusta* ranskalaisen konjakin ja savolaisen viinan avulla! Veljeni, ollen ahneempi niin hyvillä tavaroille, humaltui ensin ja sai lopuksi omituisen harhailun: Hän kaulaili minua ja sanoi, että koska tässä

nyt on lystit pidetty, niin ajellaan nyt kovasti hevosella! Samalla uskoi hän, että me istuimmekin ajurissa heti ja annoimme huristaa täyttä kyytiä — tyttöpaikkaan!

Omituisinta oli, että hänen *kasvonpiirteensä, äänensä ja puhetapansa* muuttuivat siihen määrin, että en olisi häntä enää veljekseni tuntenut.

Koska, kun hänen vaimonsa tuli luoksemme ja puheli hänelle paheksuen, selkesi hän sen verran, että tunsu kotona olevansa ja sai lopulta entisen muotonsa ja tapansa!

Toisen kerran olin Isä-ukkonni kanssa samanlaisessa tilaisuudessa, mutta sain aivan erilaisen kokemuksen:

Olimme kosketelleet *kärsimysten, kohtaloiden ja rakkauden* mysterioita niin syvästi, että hän — tuo vankka ja tyyni luonne — heltyi siihen määrin, että lopuksi itkien kertoi kohtalonsa minulle, joten samoin itkien, sitä kuuntelin!

Silloin selvisi minulle ensi kerran oma dharmani — kohtaloni kaikessa laajuudessaan.

Mutta Isä-ukkonni oli niin liikutuksen, rakkauden ja omantunnon tuskien läpäsemä, että hänestä virtasi kohtaani sellainen rakkaudenaalto, että sen *fyysillisesti tunsin* vaikka istuimme eri päässä pöytää.

Ja vielä selvemmin tunsin siinä olevani, kun hän syleillen pyysi minut poistumaan *vaimoni luokse!*

Sänkyyn päästyäni alkoivat omat kokemukseni ja näkyni:

Ensin näin ikkunasta puutarhassa olevan puun oksille ilmestyvän jokaiselle *ihmisten kasvoja*.

Maisematauluihin seinillä muodostui myös eläviä ihmisiä. Ja odotin vain saavani nähdä — kuten kerran ennen nuorempana — pieniä ja mustia, saksimekkoja viksareita — viinan piruja —, lentävän ilman täynnä, mutta niin ei käynytäkään, vaan sain sen sijaan nähdä hirveän näyn:

Sängynpään päälle ilmestyi äkkiä eräänlainen *epäsikiö*.

Noin puolisen metrin pituinen ja kymmenisen sentin vahvuinen, verenkarvainen matelija — ilman jalkoja.

Suuret silmät ja vielä suurempi suu, ammollaan minua kohti!

Siinä tuo inhoittava olio loikoi hetken aikaa ja sai minut niin järkytetyksi, että humalat haihtuivat heti, eikä unesta tullut sinä yönä mitään!

Siitä pitäen olen koettanut, mikäli mahdollista, olla väkijuomia nauttimatta!

Erästä kokemuksestani tahdon vielä lyhyesti kertoa.

Nykyinen tiedehän todistaa, että luontoa — aina alkuaineista maailman kaikkeuteen asti — hallitsee *järkkymätön laki!* Mutta eläin- ja ihmiskuntaan nähden ei siitä olla varmoja.

Olen ihmisiin nähden saanut omaperäisen kokemuksen.

Minulle on niinikään suotu se onnettomuus — tai *onniko* se ollee — että olen saanut kaiken ikäni kiertää maailmalla kuin mustalainen. Näin ollen, olen joutunut palvelemaan kokonaista *kolmeatoista* eri isäntää!

Mitä kokemuksia ja elämyksiä muuten lienenkin saanut, niin yksi asia on ihan varma.

On sillä tavalla, että *heillä kaikilla on ollut, tavalla taikka toisella, samallinen kohtalo, kuin minullakin.*

Tästä olen päässyt siihen vakaumukseen, että me ihmislapset emme ole mitään kohtalon oikkujen, eikä sattumien viskelemiä leikkipalloja, vaan, että meidänkin kohtaloitamme vallitsee järkkymätön *karmanlaki*, jota taas valvovat ylhäiset ja voimakkaat herrat.

Lauri Inkala.

Esirukouksista ja ennustuksista. Esirukous on ainoa voima, mikä voi vaikuttaa näkymättömiin piireihin, aikaansaaden sieltäkäsikin runoilijan rukouksessa toivomia etuja, hänelle läheisten ja rakkaitten henkilöitten hyväksi. Samaten on taas vihan ja kirouksen laita, jota kohdistetaan määrättyä henkilöä kohtaan; murehtiminen ja itkeminen taasen, kuolleitten omaisiensa ikävöiminen voi vaikuttaa aivan päinvastaiseen pahaan suuntaan. Kun keskustelelee sielullisesti herkien henkilöitten kanssa, niin heillä on aina jotain kertomista joko omista kokemuksista, fyysillisistä havainnoista, tai jonkun tuttavan kertomia huomioita sellaisista asioista.

Tuon tässä esille muutamia tosikertomuksia esirukouksen, samoin ennustuksien vaikutuksista, joita jotkut henkilöt Virossa, muutamien erilaisten elämän tapahtumiensa edellä ovat joko unissa tai myös valveilla nähneet.

1. P. kaupungissa eli noin 50 vuotta sitten eräs lääkäri B. kerran hän itse sairasti jonkunlaista ihottumaa — rupia —, jota koko alaruumis oli täynnä. Hän, kuten ammattilääkäri ainakin hoiteli niitä monilla lääkkeillä ja voiteilla, vaan tuloksetta, tätä kesti monia kuukausia, ja lääkäri oli lopulta vallan tuskaantunut. Hänen perheessään asui myös hänen vanha tätinsä. Tämä, kun oli hengellinen ihminen, rupesi usein itsekseen Jumalaa rukoilemaan, että Jumala antaisi B:lle terveyden takaisin. Kuta kauvemmin sairaus kesti, sitä innokkaammin täti yhä rukoili. Sitten eräänä yönä näki hän unissa, että muuan vanha mies sanoi hänelle: »B:n sairaus johtuu siitä, että hänen kylpyvettänsä on kaadettu lika-aukkoon, johon on ennestään kuukautisten naisten (veristä) pesu-vettä kaadettu. Siksi ottakoon täti ja kraapatkoon hopeata ja kuparia, myös suolaa kokoon vaatepalaseen ja kieriköön sillä 9 kertaa B:n ympäri, sen jälkeen vieköön torstai-iltana, kun on täysinpimeä ulkona, siihen lika-aukkoon. Näin tehköön 3 torstaina peräkkäin». Täti oli hämmästynyt herätessään ja kertoi sitä B:n rouvalle. Tämä hieman epäröiden, tietäen, että B. ei ikinä antaisi itsensä kanssa sellaista »temppea» tehdä, arveli kuitenkin, että pitäisi jotain edes koittaa B:n hyväksi tehdä. Näin he kahden tädin kanssa rupesivat toimimaan yöllä annetun käskyn mukaisesti. He siirsivät päivällä lääkärin vuoden seinästä edemmäksi jonkun tekosyyn perusteella, ja yöllä, kun B. nukkui, kiersivät he hopeasekoituksineen nukkuvan ja sängyn ympäri. Näin he tekivät kolme eri kertaa kolmena torstaina peräkkäin. Viikon kuluttua teki B. sen havainnon, että ruvet alkoivat vähitellen kuivua, ja senjälkeen parani hän pian täydellisesti. Hän iloitsi siitä kovin ja uskoi, että omat lääkkeensä sen aikaansaiivat. Silloin kertoi

täti koko totuuden asiaa. B:n ihmettely ei ollut vähäinen, ja hän uskoí sellaisen vaikutuksen voimaan elämänsä loppuun asti. — Kertomus on saatu vuosien kuluttua B:n kuskilta, jolle he asiasta olivat kertoneet.

(Jatk.) *Julius Kangur.*

Tien varrelta.

Ruusu-Ristin puolenvuoden tilaajat, huomautkaa, että tämä n:o 5 on viimeinen vihkonne! Seuraava vihko (n:o 6) ilmestyy elokuun 21 p:nä ja kuuluu myöhemmän vuosipuoliskoon. Pyydämme sentähden, että ystävällisesti uudistatte tilauksenne ajoissa. Parasta on, että heti lähetätte tilauksenne, ennenkuin unohdatte, jos nim. aiotte tilaustanne jatkaa.

Osoitteen muutoksia on ajoissa ilmoitettava Ruusu-Ristin toimitukselle, mutta samalla on välttämättä mainittava entinen osoite, sillä tilaajaluettelo on meillä aakkosellisessa järjestyksessä paikkakuntien mukaan, emmekä siis löydä henkilönimeä ilman suurta vaivaa, jos entistä osoitetta ei mainita.

Ruusu-Ristin jäseniä pyydetään myös kohteliaimmin ilmoittamaan osoitteen muutoksistaan. Jos he samalla ovat Ruusu-Ristin tilaajia, tulee heidän kuitenkin erikseen mainita, että osoite on muutettava myös jäsen luettelossa, sillä muuten tämä jää tekemättä.

Ruusu-Ristin vuosikokoukseksi helluntaina ilmestyy suomennos tohtori Franz Hartmannin mieltäkiinnittävästä salatieteellisestä kertomuksesta *Seikkailu rosenkreutsiläisten luona*, hinta Smk. 25:—. Paitsi Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri voidaan kirjaa tilata myös Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby. Tarkoitus on säännöllisesti ruveta julkaisemaan suomen kielellä teosofis-rosenkreutsiläistä kirjallisuutta Ruusu-Risti-seuran toimesta.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 22 2

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukku liike

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ! - - - - - Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

**Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin**

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

ELOKUU

N:o 6

Ruusu: Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: Pekka Ervast

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asianlehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: —, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

ELOKUU 1922

N:o 6

Sisällysluettelo:

Sivu

Toimittajalta	161
Olemmeko käsittäneet oikein? <i>Pekka Ervast</i>	168
Minkä osan sinä valitset? <i>J. R. Hannula</i>	179
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä. <i>L. K.</i>	184
Kirje Marjatta-ryhmän jäsenille.	188
Miksi uskon jälleensyntymiseen? <i>V, C. J.</i>	190
Tien varrelta	192

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

ELOKUU 1922

N:o 6

Toimittajalta.

Ruus-Risti-seuran viimetalvinen työkausi päättyi helluntaina kesäkuun 3—6 p:nä pidettyyn toiseen vuosikokoukseen. Juhlallisuutta viettämään oli ympäri maata kokoontunut lähes pari sataa jäsentä; niistä 55 uutta asetettiin tällä kertaa oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (»vihittiin»).

Koko aika lauantai-illasta klo 7 tiistai-iltaan klo 9 oli niin täynnä ohjelmaa, kokouksia ja juhlia, että osanotto kaikkiin epäilemättä kysyi voimia ja kestävyyttä, vaikka henkevä, kohottava ja veljellinen tunnelma saattoi sielun unohtamaan, että sillä on fyysillinenkin ruumis.

Ohjelmassa oli kaksi huippukohtaa. Toinen oli näyttämöesitys »Magdalan talossa» maanantaina. Tunnettujen näyttelijäimme käsissä tämä muodostui korkeaksi taiteelliseksi saavutukseksi. Se olikin psykologisesti katsoen vaikea esitys, johon teosofiseen elämänymmärrykseen perehtymättömät tuskin olisivat pystyneet, sillä siinä esiintyivät päähenkilöinä natsarealainen mestari, Maria Magdalena ja opetuslapsi Johannes. Vuoropuhelut näiden historiallisten merkkihenkilöiden kesken vaikuttivat valtavasti, niinkuin ne nyt esitettiin. Lieneekö yhdenkään katsojan silmä jäänyt kuivaksi? Eiköhän koko näytelmä ollut kuin repäisty monen, monen sydäimestä.

Toinen huippukohta juhlallisuuksissa oli »vihkimiskokous» sunnuntai-iltana. Tällöin noudatettiin en-

simäisen vuosikokouksen traditsiona: tavoiteltiin taas maagillista saavutusta. Toivottavasti uudet vihittävät tunsivat vaikutuksen; selvänäköisten jäsentemme lausunnoista päättäen yritys ei ollut turha. Tuommoisen juhlan tarkoitus on sakramentaalinen, ja sakramentti, oikein toimitettuna, painaa siveellisen opetuksen ja tunnelman voimakkaana elämyksenä syvälle sieluun, puhdistettuaan tätä edes hetkeksi itsekkyydestä ja synnistä. Sakramentin synnyttämä tunnelma jää muistona sieluun ja voi semmoisena elämän varrella uudistua rohkaisevana, lohduttavana, auttavana. Niin oli ennen-aikaan n.s. vähemmissä mysterioissa esim. vanhassa Kreikassa.

*

Kristus samoin kuin Buddha kieltää seuraajiltaan väkivallan, tappamisen ja sodan käynnin, sen jokainen totuudenetsijä myöntää; se joka tarttuu miekkaan tai edistää ja puolustaa sodankäyntiä yleisesti tai määrättyssä tapauksessa, hän ei seuraa Kristusta eikä Buddhaa, vaan rikkoo heidän elämänoppiensa vastaan. Teosofisina totuudenetsijöinä me sen lisäksi ymmärrämme ja sanomme, ettei meidän ihmisinä tarvitse noudattaa Mestarein käskyjä ja neuvoja sen nojalla, että mestarit, s. o. ihmiskehityksen päämäärän saavuttaneet totuuden tietäjät niin sanovat, koska me emme hyväksy ehdottomia auktoriteetteja, vaan sen nojalla, että ainoa todellinen auktoriteettimme, Jumala meissä, Isän ääni sisässämme, valistunut järkemme ja omatuntomme, oma puhdistunut sydämemme, oma korkeampi minämme niin sanoo ja todistaa. Sentähden tahdomme noudattaa Kristuksen käskyjä, sentähden, että mekin pienillä jokapäiväisillä kyvyillämme näemme ja tunnemme, että mitä hän neuvoo on oikein ja totta.

Kaikki teosofit ja kaikki sivistyneet ihmiset myöntävät, että yksilöiden elämässä vallitseva siveyslaki kieltää murhan, tappamisen, väkivallan: ei kukaan ole oikeutettu vihassaan tai suuttumuksessaan toista vahingoittamaan, vielä vähemmin tappamaan. Mutta kaikki

eivät läheskään myönnä, että tämä siveyslaki vallitsee myös kansojen elämässä. Kansat saavat keskenään sotia — eikä tämä loukkaa yksilöiden siveellistä tuntoa! Päinvastoin on teosofejakin — kuten esim. maailmansodan aikana saimme havaita, — joiden mielestä korkein siveyslaki käskää tarttumaan miekkaan, tappamaan ja hävittämään »vihollisia» joko isänmaan tai jonkun »korkean periaatteen« puolustamiseksi. Ja kuitenkin kansat ovat kokoonpantuja yksilöistä, ja valtiot ovat epäilemättä olemassa yksilöitä varten eikä yksilöt valtioita varten. Ihmisen henki on liian kallis, jotta sitä saisi uhrata poliittisia tai aineellisia arvoja varten; ainakin on toisten ihmisten henki. Oman henkensä ihminen on vapaa uhraamaan jonkun hänen mielestään kalliin aatteen puolesta, mutta se tapahtuu silloin hänen omalla persoonallisella vastuullaan; ja verrattain harvoin aate vaatii kuolemaa. On ainoastaan yksi tapaus, jolloin ihminen on velvollinen antamaan henkensä: kun rakkaus käskää ja oman hengen uhraus välittömästi pelastaa toisten henget, — sillä ken rakastaa ystäviään enemmän kuin se, joka antaa henkensä niiden puolesta? Mutta organisoitu tappaminen semmoinen kuin sodankäynti ei koskaan vastaa korkeinta siveyslakia. Jos on sivistyneitä ja teosofejakin, jotka uskovat sodan, s.o. järjestelmällisen joukkomurhan oikeuteen, eivät he vielä ole järjessään ja omassa tunnossaan valistuneet; eivät he ainakaan ole sydämessään vastaanottaneet Kristuksen enemmän kuin Buddhankaan todellista elämänoppia. Tässä kohden meidän on turha olla sokkosilla. Jos kuin korkea teosofinen auktoriteetti sanoo olevansa sodan kannalla eikä suinkaan mikään »antimilitaristi» tai »pasifisti«, on hänen teosofinen ja okkultinen viisautensa, hänen selvänäköisyytensä ja muut yliaistilliset kykynsä kuin huone rakennettu sanelle, jonka tuuli kaataa ja tulva vie. Se ei ole sitä viisautta eikä sitä selvänäköisyyttä, joka pysyy ja seisoo Kristusta ja Buddhaa seuraavien Mestarien pyhän Valkoisen Veljeskunnan edessä.

Maailmansodan kauheat kokemukset ovat avanneet

tuhansien silmät. Monet, monet, jotka ennen olivat epäröivällä kannalla, joiden mielestä Kristuksen ja Buddhan elämän oppi oli haaveellista ja epäkäytännöllistä tai jotka suorastaan vastustivat kaikkea »rauhanaatteen» ajamista, — he ovat nyt päässeet uuteen varmuuteen ja selvyyteen. Niin, he eivät ainoastaan myönnä, että esim. tosi kristityn tulee seurata Jeesuksen käskyjä sotakysymyksessäkin, vaan he sen lisäksi vielä uskovat, että suuret Mestarit, kuten Kristus ja Buddha, sittenkin taitavat olla kaikista viisaimpia ja käytöllisimpiä opettajia elämän kaikissa kysymyksissä ja maapallon kaikille ihmisille. Ja sentähden heistä — entisistä epäilijöistä ja sodan kannattajista — on tullut innokkaita rauhanaatteen ystäviä ja »pasifismin» puolustajia.

Pasifistinen liike on itse asiassa saanut paljon vauhtia maailmansodan aikana ja sen jälkeen. Rauhan yhdistyksiä on syntynyt miltei kaikkiin maihin ja moneenlaisia, uskonnollisia, eettisiä, poliittisia. Kaikkien ohjelmassa on sotien lakkauttaminen ja hävittäminen, kaikki tahtovat valistaa ihmisiä ja kansoja, toisten vedotessa yksilöiden oikeus- ja siveyskäsitteihin, toisten yrittäessä vaikuttaa hallituksiin ja parlamentteihin. On seuroja, joiden jäsenet sitoutuvat joka tilanteessa kieltäytymään aseiden kantamisesta ja asevelvollisuudesta. Tällöinen kieltäytyjäin seura muodostui esim. Englannissa jo maailmansodan alussa, ja yli kuusi tuhatta nuorukaista kärsi kuritushuonerangaistusta kieltäytymisensä johdosta. Samoin toisissa maissa. Vaikkeivät nykyiset valtiot vielä ymmärrä pitää arvossa niitä ihmisiä, jotka todella tahtovat elää (ja kuolla) jonkun periaatteen puolesta, vaikuttaa kuitenkin näiden marttyyrien yhteinen henkinen voima, että rauhanaate päivä päivältä voittaa enemmän jalansijaa ihmisten mielissä.

Eikä rauhanaatteen kannattajia ole ainoastaan pienten ja yksinkertaisten joukossa; on niitä valtiomiehiäkin, on kuuluisia oppineita, kirjailijoita y.m. Ja ensimmäisenä näiden henkisten työntekijäin rivissä on mainittu — Rooman paavi Benediktus XV, joka monessa kirjeessään ja julistuksessaan järkähtämättä asettui pa-

sifismin kannalle. Hän ei ainoastaan koettanut sovittaa keskenään taistelevia valtakuntia, hän ei ainoastaan kääntynyt hallitusten puoleen rauhaa pyytäen ja rauhaan kehoittaen kerta toisensa perästä, hän myös julkilausui suoraan aatteellisen vakaumuksensa, että sota oli sekä epäinhimillinen että epäkristillinen. Kristus opetti rauhaa ja rakkautta, sota oli Kristuksen kieltämistä. Ensyklikassaan toukokuun 23 p:ltä 1920 lausui paavi m.m. seuraavat huomattavat sanat: »nec enim alia est evangelica lex caritatis in singulis hominibus, alia in ipsis civitatibus et populis, qui demum omnes e singulis hominibus conflantur et constant» (sillä evankeelinen rakkauden laki ei ole toinen yksilöllisissä ihmisissä ja toinen valtioissa ja kansoissa, jotka kuitenkin kaikki ovat kokoonpannut ja muodostuvat yksilöllisistä ihmisistä).

*

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa päätettiin ryhtyä yhteistyöhön Kustannusosakeyhtiö Tietäjän kanssa uuden kirjallisuuden aikaansaamiseksi. Tietäjä ei ole pariin vuoteen jaksanut kustantaa uusia kirjoja, ja kirjoja kaivataan. Aloite oli jo tehty Ruusu-Ristin Neuvoston puolelta. Eräs innokas jäsenemme, johtaja I. V. Hissa Oulusta, oli Neuvostolle edullisilla ehdoilla lainannut rahasumman, jota käytettäisiin kirjallisuuden kustantamiseksi. Vuosikokoukseen olikin saatu valmiiksi painosta suomennos: Tohtori Frans Hartmannin kirja »Seikkailu rosenkreuziläisten luona» (hinta Smk. 15: —, sid. 20: —.)

Tämä teos on »Ruusu-Risti kirjaston» ensimmäinen numero. Sittemmin on ilmestynyt J. R. Hannulan »Luominen» niminen vihkonen (hinta Smk. 3: —.) R. R.-kirjaston toisena numerona. Ja kolmantena on aikomus syksyllä julkaista — osaksi, ellei kokonaisuudessaan — Max Heindelin »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus».

Näitä kirjoja on tilattavissa ja saatavissa joko Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri, taikka Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby. (Asiamiehet tilaavat Tietäjältä.) Helsingissä myydään kirjoja esim. luentotilaisuuksissa.

Vuosikokouksessa päätettiin (»epävirallisesti»), että Ruusu-Ristin jäsenet koettaisivat levittää kirjallisuutta ja mikäli mahdollista auttaa kustannustoimintaa lainoilla ja lahjoilla, jotka osoitetaan Ruusu-Ristin johtajalle, os. Äggelby. Kirjojen painattaminen ja kustantaminen vaatii näet nykyään kaksikymmentä kertaa suurempia pääomia kuin ennen.

*

Teosofinen elämä on Suomessa tavallisesti nukuk-sissa kesän aikana. Sitä suuremmalla ilolla oli tervehdittävä vaihtelu ja virkistys, minkä toi mukanaan Indiasta saapuneen matkailijan, professori Ernest Woodin käynti maassamme tämän elokuun alussa. Prof. Wood, joka oikeastaan tuli Suomeen Helsingissä pidettävän esperantokongressin takia, on Teosofisen Seuran jäsen ja pitää teosofisia esitelmiä ja kokouksia kaikkialla, missä hän liikkuu. Nauttien kahden vuoden virkavapautta opettajatoimestaan eräässä indialaisessa oppikoulussa, hän näet nyt on rouvansa kanssa matkalla maan ympäri ja on jo kulkenut Kiinan, Japanin ja Amerikan kautta Eurooppaan. Tätä kirjoittaessani hän on puhunut Helsingissä julkisesti kahtena iltana Suomen Teosofisen Seuran toimesta. Olin läsnä ensimmäisessä esitelmässä »Teosofian sisällöstä ja tarkoituksesta». Esitelmät pidettiin Yliopiston juhlasalissa.

Prof. Wood on 40-ikäinen, keskikokoinen, vaatimattoman näköinen mies. Hänen esiintymisensä puhujana on tyyni ja vakuuttava. Hän ajattelee kirrkaasti ja johdonmukaisesti, hänen kielensä on mallikelpoista ja ääntämisensä ihailtavan selvää. Hän hillitsee ajatustaan ja aihettaan. Hän on tyypillinen esimerkki sivistyneestä teosofista, joka on saavuttanut mielenrauhan harjoittamalla ajatuksen keskitystä ja mietiskelyä. Yleisö

kuunteli häntä mielenkiinnolla, sillä aihettaan hän mainitsemassani esitelmässä käsitteli taidokkaasti, jos kohta alkeellisesti, ehkä otaksuen, että teosofia oli kuulijakunnalle vieras. Suurin osa yleisöä oli kuitenkin teosofista.

Esitelmän jälkeen sai yleisö tehdä kirjallisia kysymyksiä, joihin prof. Wood vastasi. Koska esitelmässä oli mainittu Teosofisen Seuran veljespykälä ja puhuttu siitä, että teosofit koettavat elää veljeyttä m.m. kansainvälisesti ymmärtämällä, että kullakin kansalla on luonteensa ja tehtävänsä, joten kaikkalainen kansallisviha on väärä ja turha, tein kysymyksen, miksikä T. S:n jäsenet sitten ottivat osaa maailmansotaan ja tappoivat veljiään »kunnian kentällä». Tähän vastasi prof. Wood, että ei veljeyteen uskova teosofikaan aina voi olla tappamatta, kunhan tappaminen ei tapahdu vihassa, vaan säälistä. Jos raivohullu ihminen syöksee lapsen kimppuun, tapamme tietysti tuon hullun.

En ollut enää läsnä, kun puhuja antoi tämän vastauksensa, mutta tunnustan, että se tekee minuun liian »liittolaisystävällisen» vaikutuksen. Selvää on, että erityisissä tilanteissa meidän on ihmisinä ja epätäydellisinä olentoina miltei pakko unohtaa jumalalliset ihanteet ja rikkoa elämän lakia vastaan, mutta nämä tilanteet ovat satunnaisia ja yksityisiä ja tempaavat meidät huomaamatta mukaansa. Toista laatua vallan on sota, joka on tyystin harkittua ja valmistettua joukkomurhaa. Minkätähden arvoisa puhuja sekoitti yhteen kaksi niin eriluontoista asiaa? Ei suinkaan prof. Wood otaksunut meidän olevan Suomessa niin lapsellisella kannalla, että uskoimme maailmansodan johtuneen siitä, että saksalaiset olivat raivohulluja, jotka villipetojen tavoin hyökkäsivät viattomain ja rauhaa rakastavien ranskalaisten ja englantilaisten kimppuun?

Prof. Wood toimi ennen Adyarissa Mr Leadbeaterin yksityissihteerinä. V. 1909 Tietäjässä oli häneltä kirjoitus »Tunti Mr. Leadbeaterin seurassa».

Olemmeko käsittäneet oikein?

Parl sanaa teosofisesta liikkeestä.

1.

Puolen vuosisataa on kohta kulunut siitä, kun Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa esiintyi eräs kirjailija, joka ennen pitkää herätti tavatonta huomiota. Hän kirjoitelti sanomalehtiin — enimmäkseen spiritistisistä aiheista — ja seurusteli alussa spiritistein kanssa. Pian kuitenkin selvisi, että hänellä oli oma erikoinen sanansa sanottavana; hän ei katsellut spiritistisiä ilmiöitä samalla uskovaisella silmällä kuin tämän liikkeen kannattajat yleensä. Hän kyllä myönsi niiden todenperäisyyden ilmiöinä, mutta selitti niiden aiheutuvan enimmäkseen toisista syistä kuin spiritistein olettamista. Nämä selitykset olivat oleellisia osia kokonaisesta uudesta maailmankatsomuksesta, jonka pääpiirteitä hän vähitellen ryhtyi paljastamaan.

Merkillinen kirjailija oli madame H. P. Blavatsky, ja maailmankatsomus, jota hän opetti, sanoma, jonka hän julisti, oli n. s. teosofia.

Silloista maailmaa hän suuresti hämmästytti, sillä hänen sanomansa oli sille uusi ja ennen kuulumaton. Sivistynyt maailma oli äskettäin herännyt keskiaikaisesta unestaan, pudistanut päältäään dogmien kahleet ja vapautanut itsensä uskonnon ja kirkon holhouksesta. Riemua ja luottamusta uhkuvana se oli heittäytynyt tieteellisen tutkimuksen turviin, ja tämän loistavat ja varmat saavutukset luonnontieteiden ja tekniikan alalla olivat mauttaneet kirkolliset opinkappaleet mitättömiksi lastenkamarisaduiksi. Jumalakin oli muuttumaisillan »hypoteesiksi, olettamukseksi, jota tiede ei enää tarvinnut», kuten nerokas ja ylpeä astronomi Laplace aikoinaan oli Napoleonille väittänyt. Ja tämän iloisen ja itsetietoisien maailman keskelle ilmestyi tuntematon nainen, maankiertäjä, seikkailija, joka leijonan voimalla ja rohkeudella ryhtyi sitä ravistamaan ja varoittamaan.

»Kuulkaa!» hän huusi hämmästyville joukoille, »te tanssitte kuilun partaalla: kavahtakaa, ettette huku! Te luulette tutkineenne luonnon kaikki salaisuudet ettekä edes tiedä, mikä ihminen on. Te pyyhitte maailman kaikkeudesta pois jumalallisen tajunnan ja rakkauten ettekä tunne näkymättömän henkimaailman aakko-siakaan. Te nauratte nyt, mutta lakatkaa nauramasta, ennenkuin naurunne kääntyy itkuksi».

Madame Blavatskyn sanoma oli todella uusi silloiselle maailmalle, sillä lyhyesti ja ytimeltään esitettynä se kuului näin:

Länsimaiden nuori tiede luulee ratkaisseensa elämän-arvoituksen ja päässeensä totuuden perille, kun se tutkittuaan näkyväisen luonnon silmiinpistävimät ilmiöt kieltää hengen iankaikkisen itseolemisen. Kristillinen kirkko sanoo uskovansa henkeen ja kuolematomuuteen, mutta kieltää ihmishengeltä totuuden tiedon mahdollisuuden: ihminen ei voi eikä saa pyrkiä tietoon elämän ja kuoleman salaisuuksista, hänen tulee uskoa, mitä »Jumala» on näistä asioista kirkon ja raamatun kautta ilmoittanut. Sekä tiede että uskonto rajoittavat täten ihmishengen vapautta, kahlehtivat sitä, orjuuttavat sitä. Mutta ihmisen päämäärä on korkea! Hänen kohtalonsa ei ole jäädä tietämättömyyden pimeyteen, vaan kohota siitä päivän valkeuteen tiedossa ja taidossa. Ihminen voi pyrkiä totuuden tietoon ja saavuttaa näkemys, joka käsittää sekä näkyväiset että näkymättömät, sekä elämän että kuoleman. Kautta aikojen on ollut olemassa Salainen Viisaus, eli teosofia joka tästä on tiennyt ja samalla on osannut neuvoa, miten ihminen voi totuuden saavuttaa. Kaikki suuret uskonnot ovat vain olleet tämän Salaisen Viisauden eli teosofian haaraantumia ja lapsia, vaikka kirkot ja kansat eivät ole käsittäneet omien uskontojensa todellista olemusta. Nyt oli tullut aika, että vanhan Viisauden teosofinen ääni kuuluisi ihmiskunnalle, ja madame Blavatsky oli Salaisen Viisauden Vartijain nöyrä lähetti, jonka tuli julistaa tämä sanoma maailmalle.

Ihminen saattoi siis päästä totuuden tietoon eli

uskonnollisella kielellä sanoen Jumalan tuntoon, jota muuten sana teosofia sanatarkasti ilmaisekin!

Kuinka tämä olisi mahdollista? huudahti maailma ällistyneenä. Mitä takeita meillä on siitä, ettei madame Blavatskyn väite ole tyhjää ja turhaa lorua?

Ja silloin H. P. Blavatsky viittasi Mestareihin. On olemassa Mestareita, Salaisen Viisauden Vartijoita, jotka ovat saavuttaneet inhimillisen kehityksen huipun, täydellisiä ihmisolentoja, joilla on kädessään tiedon ja taidon avaimet.

Mistä tiedämme, että noita Mestareita on olemassa? kysyi epäilevä maailma.

Minä tunnen monta heistä, vastasi madame Blavatsky, ja minä todistan heistä. Kristus oli yksi heitä, samoin Buddha, Krishna, Zoroaster, Pythagoras ja monet, monet muut, joiden nimet tunnetaan historiasta. He olivat kaikki Mestareita ja ovat tänäpäivänä, sillä he elävät yhä vielä. Mestariksi tullut ihminen ei kuole.

Ja uutuudestaan huolimatta H. P. Blavatskyn ääni ei kaikunut aivan kuuroille korville. Oli niitä, jotka hörisivät korviaan ja kuuntelivat. Oli niitä, jotka ottivat sanoman vastaan ja alkoivat etsiä Salaista Viisautta ja sen Vartijoita. Niitä oli useissa maissa, ja oi kumma, vuosien kuluessa ilmestyi yhä useampia totuuden etsijöitä, jotka väittivät tavanneensa noita ihmeellisiä Mestareita ja todistivat puolestaan, että teosofian sanoma oli tosi: he olivat löytäneet totuuden.

2.

Nyt saatamme kysyä: mikä oli se totuus, joista teosofia puhui, jota Mestarit edustivat ja joka oli ihmisen saavutettavissa? Oliko se korkea ja kaukainen päämäärä, oliko se näkemys, jonka ainoastaan Mestarit saavuttivat? Pitikö ihmisen pyrkiä Mestariksi saavuttaakseen totuuden tiedon? Mikä silloin tämän vaikean ja vaivalloisen pyrkimyksen kestäessä kannusti ihmistä? Mistä hän otti sen uskon, että Mestariksi tultuaan tietäisi totuuden? Ihminen oli itsekäs olento, hän var-

maan väsyisi kesken etsimistään — hän varmaan väsyisi, ennenkuin olisi Mestariiksi kohonnut! Mistä hän siis otti uskonsa ja siveellisen voimansa?

Tässä tulee nyt eteemme ihmeellinen ratkaisu, jonka monet teosofiset totuuden etsijät helposti unohtavat, mutta joka madame Blavatskyn julistuksessa pysyi alati kirkkaana ja selvänä. Ratkaisu kuuluu: totuuden tieto, Jumalan tunto ei ole ollenkaan kaukainen asia; toivottomaksi jäisi silloin meidän pyrkimyksemme. Ei, totuuden tieto on saavutettavissa nyt. Totuuden tieto on itse asiassa saavutettava, ennenkuin voimme edes ryhtyä pyrkimään Mestareiksi. Totuuden tieto ei kyläkään ole viisautta kirjoista, ei ulkolukua, ei muistitietoa, eikä myöskään uskonnollista hysteriaa eikä mielikuvituksen lentoa. Totuuden tieto on kyllä heräämistä uuteen elämään ja uuteen näkemykseen, se on kyllä sielullista uudestisyntymistä ja ihmisen sisässä tapahtuvaa ihmeellistä avautumista, se on kyllä totuuden näkemistä ja Jumalan vastaanottamista omaan tuntoon, mutta se ei ole etäinen asia eikä kaukainen saavutus. Se ei tule vasta mestariudessa, se tulee mestariuteen vievän tien alkupäässä.

Jos tahdot Mestariiksi pyrkiä, täytyy sinun ensiksi tietää totuus: ei tietää sitä teoretisena opinkappaleena, vaan nähdä se elävänä todellisuutena.

Ja nyt me kysymme Pilatuksen tavalla vaikei Pilatuksen epäilyksellä: mikä on totuus? Mikä on se totuus, jonka tietoon ihminen voi päästä?

Ja teosofia, aikakausien Salainen Viisaus vastaa: totuus on ihmisten veljeys ja heidän yhteytensä Jumalassa. Jumala on elämän henki, olemassaolon ääretön tajunta ja tietoisuus, maailman järki, suuri, ylevä rakkaus kaiken takana. Ihminen on elämän hengen lapsi, jumalallisen tajunnan ilmennys ihmisminän muodossa, kipinä maailmanjärjen loistavasta tulesta, pisara suuren rakkauden henkimerestä. Sentähden ihmiset ovat yhtä Jumalassa, sillä henki ja tajunta on yksi ja sama tuhansissa muodoissa, ja ihmisyksilöt ovat toistensa veljiä, eroittamattomasti yhteenkuuluvia ja toisis-

taan riippuvia. Heidän onnensa on yhteinen ja heidän kärsimyksensä samoin. Elämä muodoissa on harhaa, hengen elämä on elämää Jumalassa ja totuudessa.

Kun ihminen on etsinyt totuutta henkensä koko voimalla, kun hän on lukenut ja ajatellut, katsellut ja vertaillut, miettinyt ja pohtinut, kun hänen sielunsa on polvistunut elämän eteen, rukoillen valoa ja vapautta, kolkuttaen totuuden tiedon portille, etsien oman arvoituksensa ratkaisua, silloin avautuu hänen sydämensä taivaalliselle valolle, silloin koittaa hänelle päivä, jolloin hänen silmänsä näkevät jumalallisen totuuden. Hän näkee ja hän tuntee. Hän tietää olevansa Taivaallisen Isän lapsi, yhtä hengessä kaikkien kanssa, ylhäisten ja alhaisten, viisaiden ja tyhmien, pyhien ja syntisten, jotka kaikki samaten — tietämättäänkin — ovat elämän hengen lapsia. Ylivuotava autuus ja surumielinen kaiho täyttää hänen sielunsa, sillä Mestarin, täydellisen ihmisen ihanne näkyy elävänä todellisuutena hänen henkensä silmille.

Hän on nyt tien alkupäässä ja tietää mihin päin on kuljettava. Ihanne on hänen edessään. Mestari on se, joka ihanteen toteuttaa. Hän taas on opetuslapsi, jonka tulee askelaskeleelta oppia ihannetta toteuttamaan.

Hän uskoo ihanteeseen, sillä hän on ihanteen tajunnut. Hän uskoo totuuteen, sillä hän on totuuden nähnyt. Hän uskoo Jumalaan, sillä hän on hengessään tuntenut Isän läsnäolon. Usko antaa hänelle voimaa, kun hän uupuu työssään, usko rohkaisee, kun hän pelkää omaa heikkouttaan, usko lohduttaa, kun hän suree pienuuttaan.

Tämä herämys, josta usko syntyy, se tulee kelle totuuden etsijälle tahansa, joka etsinnässään on vilpiton.

3.

Teosofiaan kuuluu, kuten tiedämme, monenlaisia oppeja kaikenlaisista asioista »taivaan ja maan välillä», mutta yllä oleva on teosofisen elämänymmärryksen siveellishenkinen ydin.

Tätä uutta maailmankatsomusta julistaessaan madame Blavatsky turvautui erilaisiin menettelytapoihin: hän kirjoitteli artikkeleita sanomalehtiin ja aikakauskirjoihin, hän sepitti laajoja tieteellis-filosofisia teoksia, hän kasvatti itselleen ja siten teosofialle oppilaita ja seuraajia, hän esitti jonkinlaisia taikatemppuja näytteeksi ihmisessä piilevistä salaisista kyvyistä, hän perusti ystäviensä kanssa Teosofisen Seuran, jonka jäsenyysehtona oli Yleisen Veljeyden tunnustaminen ja jonka jäsenten piti olla teosofisen totuuden etsinnän ja elämänymmärryksen kannattajia, puoltajia ja levittäjiä maailmassa.

Mutta luonnollista on, ettei uuden maailmankatsomuksen julistaminen käynyt esteittä päinsä. Olojen pakosta ilmaantui vihamiehiä ja vastustajia.

Olemme jo viitanneet tieteelliseen ja kristilliskirkolliseen materialismiin ja ahdasmielisyyteen. Yhteisvoimin nämä saivatkin aikaan, että madame Blavatskyn taikatemput eli n. s. »okkultiset ilmiöt» leimattiin humbugiksi ja H. P. Blavatsky itse julistettiin vuosisadan suurimmiksi petkuttajaksi, joka oli omista aivoistaan keksinyt koko teosofian ja sen Mestarit.

Nyt tahdomme lisäksi mainita muutamia toisia luonnollisia esteitä, jotka sinänsä vastustivat ja yhä vastustavat ihmisten Yleisen Veljeyden julistamista, ymmärtämistä ja toteuttamista.

Ensimmäisenä on tällöin mainittava se tosiseikka, että ihmiskunnalla ei ole yhtenäinen uskonto, vaan että se on jakaantuneena moniin eri uskontokuntiin. Tämä painaa paljon vaa'assa, sillä eri uskontojen tunnustajat katsovat enimmäkseen epäilyksellä toisiaan, koska kunkin oma usko on hänen mielestään ainoa laatuaan, paras ja korkein. Kun tähän lisäksi tulee, että uskonnot melkein poikkeuksetta ovat jakautuneet rotujen ja heimojen, jopa kansallisuuksienkin mukaan, jotka sinänsä eroittavat ihmisiä toisistaan, on selvää, että kristityt, muhamettilaiset, buddhalaiset, hindut j. n. e. eivät tunne erityistä ymmärtämystä eikä lämpöä toisiaan kohtaan. Mutta eipä siinä kyllin. Eri uskontojen, varsinkin

kristinuskon tunnustajat ovat sitäpaitsi jakautuneet lukuisiin lahkoihin, joilla kaikilla on oma pelastuspanttinsa ja jotka niinkään silmäilevät toisiaan kylmästi ja karsaasti.

Toisena esteenä on mainittava se, että ihmiset kaikkialla ovat jakautuneet n. s. yhteiskuntaluokkiin. Luokkaeroitus, joka alkuaan johtui työnjaosta, perustuu osaksi ihmisten luonnollisen erilaisuuteen, mutta osaksi myös yhteiskunnallisten olojen raudankovaan kohtalomaisuuteen. Pitkin viime vuosisataa käytiin ankaraa aatteellista, jopa välistä aseellista, taistelua eri yhteiskuntaluokkien välillä, sillä sosialistinen liike herätti työtä tekevän luokan itsetietoiseksi asemastaan ja yllytti sitä vastarintaan ylempiä luokkia vastaan. Monen sosialistin mielestä häipyivät rotu- ja kansallisuuserot mitättömiksi niiden luokkaeroitusten rinnalla, jotka tekivät toisista ihmisistä »etuoikeutettuja», toisista »oikeudettomia» olennoita. Sosialistinen »veljeys» käsitti täten ainoastaan »köyhät», vähät välittäen »rikkaista» ja heidän onnestaan.

Kolmantena vaikeutena on otettava huomioon se, että ihmiskunnan historiallinen kehitys oli vienyt n. s. valtakuntien muodostumiseen. Nämä valtakunnat ja valtiot eivät suinkaan kulkeneet käsi kädessä kansallisuuksien ja rotujen kanssa, vaan muodostivat tarkoin rajoitettuja kokonaisuuksia, joihin saattoi kuulua eri kansallisuuksia ja rotuja tai niiden osia. Näennäisesti yhtenäisessä kokonaisuudessa saattoi sentähden vallita suuria sisäisiä ristiriitoja, sillä pienemmät kansallisuudet ja »alemmat» rodut olivat miltei poikkeuksetta toisten väkilukuisempien kansallisuuksien ja »ylempien» rotujen ahdistamia, sortamia ja hallitsemia. Nämä valtiolliset kokonaisuudet ja kokoamukset olivat kuin suuria — sisässään milloin sopusointuisia, milloin ristiriitaisia — maailman kansalaisia, jotka keskenään taistelivat olemassaolosta ja kilpailivat vallasta. Kun jokainen suurvaltio mielellään olisi ollut mahtavin kaikista, syntyi tästä ainainen naapurinpelko, sodanuhka ja rauhan »lujittaminen» yhä uusilla sotavarustuksilla. Maailmanrauha oli täten teennäinen

— todellisuudessa vain aselepo, — ja ihmiskunnan ulkonaisesti korkeata sivistystä turmeli ja heikoksi sisäinen mätähaava. Todellinen veljeys valtioiden kesken oli mahdoton haave, niinkauan kuin kansainvälinen moraali salli toisenlaisia näkökohtia ja tekoja kuin yksilöiden elämänohjeiksi hyväksytyt siveyskäsitteet.

Neljänneksi ja tavallaan itsepintaisimmaksi esteeksi yleisen veljeyden tiellä on tietysti merkittävä ihmisten luonnollinen itsekkyyys. Alemmassa minässään ihminen on »lähimpänä» itseään eikä välitä paljon siitä, kuinka toisten käy, kunhan hän itse — ja ehkä hänen omaisensa — voivat mahdollisimman hyvin. Ja vaikka hän olisikin kasvanut ulos itsekkyyden karkeimmista muodoista, on olemassa inhimillisiä intohimoja — rikkauden, kunnian, vallan, ylpeyden j. n. e. himot, — jotka kietovat hänen sielunsa näkymättömiin verkkoihinsa ja estävät häntä tajuamasta veljeyden suurta ihannetta, ennenkuin kärsimyksen koulussa nöyrtyneenä hänen sydämensä vihdoin alkaa kaivata jumalallista totuutta.

Jättiläismäisiä voidaan todella sanoa olevan niiden vaikeuksien ja esteiden, jotka asettuvat totuuden julistajan tielle. Mainitsimme jo, mihin keinoihin madame Blavatsky turvautui taistelussaan niitä vastaan, ja nyt tulee meidän tarkastaa, kuinka hänen ehdotuksestaan järjestettiin työ ja toiminta siinä Teosofisessa Seurassa, jonka tehtävänä oli häntä auttaa ja hänen taisteluaan jatkaa.

4.

Kun olemme omaksuneet teosofisen elämänymmärryksen, kun olemme teosofisesti »heränneet» ja tiedämme, mitä teosofia on, ei meidän ole vaikea kuvitella mielessämme, mitä H. P. Blavatsky ja hänen Mestarisensa tarkoittivat ja mihin he tähtäsivät perustamalla Teosofisen Seuran. Tahtoivathan he ensi kädessä, että maailma heräisi älyämään, mitä oikea totuuden etsiminen on, kuinka äärettömän laajoja, vielä salattuja

aloja oli ihmishengen tutkittavissa, ja tahtoivathan he lisäksi, että niin monet yksilöt kuin mahdollista kävisivät läpi sen henkisen heräymyksen, joka avaisi heidän silmänsä näkemään jumalallisen totuuden ja siten saattaisi heidät mestariuteen vievän tien alkupäähän.

Onko siis kumma, jos madame Blavatsky alkuaan kuvitteli, että Teosofinen Seura olisi kokoonpantu näistä tämmöisistä totuuden tietäjistä? Emme saata sitä kummaksua, sillä se oli luonnollinen ajatus totuuden julistajalla, joka toivoi itselleen auttajia ja seuraajia. Ei hän ollut uskonnonperustaja eikä kirkkokunnan, joka vetäisi puoleensa suuria joukkoja. Hän tahtoi vain kourallisen uskollisia sieluja, jotka ylläpitäisivät ja jatkaisivat valistustyötä maailmassa. Ja sentähden hän asetti Teosofisen Seuran ensimmäiseksi ohjelmakätkäksi ja samalla jäsenyysehdoksi tuon tunnetun tehtävän »muodostaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta rotuun, uskontunnustukseen, kansallisuuteen, väriin ja sukupuoleen.»

Ketkä kykenisivät muodostamaan ihmiskunnan yleisen veljeyden ytimen muut kuin ne, jotka heräymyksensä ja näkemyksensä nojalla tiesivät, että veljeyks oli totuus? Ja ketkä kykenisivät maailmaa auttamaan, ketkä tekemään tosi teosofista työtä, ketkä totuutta levittämään muut kuin ne, jotka totuuden tiesivät? Mitä hyötyä teosofian asialle, mitä hyötyä ihmiskunnalle olisi muunlaisista Teosofisen Seuran jäsenistä?

Tämä oli Mestarein ja madame Blavatskyn ensimmäinen, alkuperäinen ajatus, eikä sitä periaatteellisesti muutettu, vaikka myöhemmin Seuran piiriä jonkun verran laajennettiin.

Havaittiin nimittäin, että oli ihmisiä, jotka eivät vielä olleet totuutta löytäneet, mutta jotka olivat vakavia totuuden etsijöitä. He pyrkivät Seuran jäseniksi, koska tunsivat, että heille itselleen olisi apua jäsenyydestä totuuden etsimisessään. Ja niin avattiin Teosofisen Seuran ovet kaikille, jotka vilpittömästi etsivät totuutta, ja kirjoitettiin ovelle tunnuslause: totuus on korkein uskonto. Heidänkin piti tunnustaa ja allekirjoittaa

Seuran veljeyspykälä, mutta heille se ensi kädessä merkitsi, että koska he eivät vielä tienneet totuutta, tunnustivat he kaikki ihmiset yhdenarvoisiksi veljikseen Jumalan, tuntemattoman totuuden edessä; he lupasivat siis olla suvaitsevaisia kaikkia uskontoja ja näkökantoja kohtaan eikä arvostella eikä tuomita ketään hänen uskonsa ja vakaumuksensa nojalla.

Täten syntyi itsestään eksoteerinen ja esoteerinen piiri Teosofisessa Seurassa. Esoteristi ei kuitenkaan tässä merkityksessä ollut se, joka kirjoittautui johonkin »esoteeriseen kouluun», vaan se, joka tiesi totuuden. Ja eksoteerinen teosofi oli jokainen, joka ei tietänyt totuutta, kuului hän sitten vaikkapa mihin »esoteeriseen osastoon» tahansa. Kun pidämme mielessä tämän tosiasioihin perustuvan eron »esoteristin» ja »eksoteristin» välillä, on meidän helppo käsittää kahden jälleolevan Teosofisen Seuran ohjelmapykälän tarkoituksen.

Toisen pykälän mukaan Teosofisen Seuran tehtävä oli »edistää vertailevia uskonnollisia, tieteellisiä ja filosofisia tutkimuksia».

Tämä oli esoteristeille selvä työohjelma. He, jotka itse olivat hengessään nähneet totuuden, saivat tehtäväkseen kaivaa esille uskonnoista, elävistä ja kuolleista, kaikki mahdolliset todistukset siitä, että totuus oli ennenkin tiedetty; niinikään tuli heidän seurata nykyajan tieteellistä tutkimusta ja näyttää, kuinka se askel askeleelta lähestyi näkymätöntä ja salattua henkimaailmaa, kuinka sen saavuttamat tulokset tukivat henkistä totuuden näkemystä; ja vihdoin heidän tehtävänsä oli tutkia maailman filosofejia ja ajattelijoita, sekä kuuluisia että tuntemattomia, ja osoittaa, missä kohden he olivat totuuden nähneet tai sitä aavistaneet.

Selvää on, että tällaiset laajat tutkimukset jäisivät hedelmättömiksi, ellei tutkija itse ollut totuuden tietäjä. Mutta paljon apua hänellä oli nykyajan teknillisestä kulttuurista, joka niin suuresti oli lähentänyt toisiinsa maailman kansoja ja rotuja ja joka teki verrattain helpoksi liikkua vierailta mailla ja tutustua vieraihin tapoihin, ja myöskin siitä, että itämaiden vanhaa

uskonnollista ja mystillistä kirjallisuutta alettiin tutkia länsimailla ja havaittiin, mikä ehtymätön tiedon lähde siinä oli tarjona.

Ja samassa toisessa pykälässä oli työtä eksoteristeillekin. He, jotka vielä olivat alkuperäisen etsijän kannalla, saattoivat syventyä esoteristein teosofisiin teoksiin, kuulla heidän esityksiään ja todistuksiaan, ja samalla tutustua suurten uskontojen oppeihin, maailman pyhiin kirjoihin, tiedemiesten ja filosofien ajatuskantoihin. Täten he kehittivät ja kasvattivat omaa sieluaan temppeleiksi, johon totuuden henki sopivan hetken tulen saattoi ottaa asuntonsa.

Kolmannessa ohjelmapykälässä velvoitettiin Teosofista Seuraa «tutkimaan tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia kykyjä».

Siinä tarjoutui tilaisuus eksoteeriselle etsijälle hankkia tietoja henkimaailman salaisuuksista lukemalla asianomaista psyykkisten tutkijain toimittamaa, spiritististä, teosofista ja salatieteellistä kirjallisuutta, ja ehkä vielä itsekkin ottamalla osaa kokeiluihin ja istuntoihin. Samalla hänelle tarjoutui tilaisuus hyödylliseen työhön, sillä saattoihan hän esim. koota kertomuksia ja todistuksia »yliluonnollisista» tapahtumista, kuolleitten esiintymisistä, profetallisista unista, näyistä y. m. s.

Esoteristein tehtävä oli tavallaan korkeampaa ja vaikeampaa laatua. He tiesivät, että täydellisellä ihmisellä, Mestarilla, oli hallussaan kaikenlaisia yliaistillisia kykyjä, jotka vähitellen olivat hänessä puhjenneet hänen edetessään sillä kaidalla tiellä, joka opetuslapsiudesta vei mestariuteen. Nämä kyvyt olivat hänenkin, esoteristin, saavutettavissa ja hänen tehtävänsä oli ne hankkia itselleen — ei kuitenkaan väkinäisellä tavalla, ei kykyjä tavoittelemalla, vaan elämällä sitä elämää, joka niitä kykyjä luonnostaan herättäisi. Tämä elämä oli opetuslapsen elämä eli väsymätön pyrkimys sitä veljeyden ihannetta kohti, joka herämyksessä oli nähty. Se oli siis ensimmäisen ohjelmapykälän käytännöllistä toteuttamista sen koko laajuudessa ja sitä elämää nimettiin kaidaksi tieksi, eikä tämä ollut tuntematon

polku, koska kaikki Mestarit olivat sen ennen kulkenneet.

Näin olivat madame Blavatsky ja hänen suuret opettajansa suunnitelleet ja haahmotelleet Teosofisen Seuran työtä ja tehtävää. He tiesivät, että jos Teosofinen Seura olisi työlleen uskollinen, koituisi siitä arvaamaton hyöty maailmalle. Veljeyttä saarnattaisiin ja veljeyttä toteutettaisiin. Ei Teosofisen Seuran tarvinnut ottaa osaa maailman politiikkaan eikä yhteiskunnallisiin taisteluihin muuten kuin ystävän ja veljen nuhtelevalla, rohkaisevalla ja ohjaavalla äänellä. Kun maailmalla olisi edessään elävä esimerkki, jäisi se ajattelemaan ja ihmettelemään.

Nyt joudumme lopulta viimeiseen kysymykseemme: onko Teosofinen Seura pysynyt alkuperäiselle tehtävälleen ja ohjelmalleen uskollisena? Siitä tahdomme puhua ensi kerralla.

Pekka Ervast.

Minkä osan sinä valitset?

Ihmiskunta kulkee kaaoksesta, epäjärjestyksestä ja epäsoinnusta kosmokseen, järjestykseen ja sopusointuun; ihmiskunta kulkee eläimellisestä alkutilastaan itsekkyyden, ylvästelyn, pöyhkeilevän hurskastelun, itsekasvatuksen ja henkisen uudestisyntymän kautta jumalanvaltakunta-tilaan, jossa Totuus ja Rakkaus välittömästi hallitsevat.

Tätä Jumalan valtakunnan siementä on uusina henkisinä vuodatuksina ja sysäyksinä koetettu yhä uudelleen kylvää, ihmiskunnan karuun peltoon istuttaa. Kun edellinen vuodatus on hukkunut itsekkyyden, ylvästelyn, pöyhkeilevän hurskastelun ja kuolettavan oikeaoppisuuden ammottavaan kitaan, annetaan sisäisestä maailmasta uusi sysäys. Kun ei Kristuksen sanoma saanut

olla vapaana henkisenä liikkeenä, jossa olisivat olleet vapaina pappeina todelliset viisaat, henkisesti uudestisyntyneet opettajat, ja johon ihmiset olisivat liittyneet vapaasta valinnastaan, sisäisen ja henkisen uudestisyntymän kautta, vaan saatiin se puetuksi ulkonaiseen pakkopaitaan, silloin uhkasi ihmiskuntaa ulkonainen pimeys: militarismin ja materialismin kammottava yö. Siinä pimeässä ja kylmässä yössä välähti uudelleen valo, kajahti jälleen sanoma: Rauha maassa ja ihmisille hyvä tahto. H. P. Blavatskyn kautta annettiin uudelleen Totuuden ja Rakkauden ja ihmisten veljeyden sanoma maailmalle vapaana, ilman minkään virallisen ja »ainoan oikeaoppisen» uskonnon sinettiä. Ja vaikka H. B. B:n alkuunpanema liike on jo haaraantunut moneksi oksaksi, on niillä yleensä — ainakin toistaiseksi — yhteistä se, että ne lupaavat edustaa yleistä ihmiskunnan *veljeyttä*, katsomatta mihinkään ulkonaisesti erottavaan seikkaan.

Se oli taas alkuperäinen ja virallistuneen kirkon leimasimesta vapaa julistus siitä samasta sanomasta, josta Jeesus Kristus niin selvästi ja voimakkaasti puhuu. Hän sanoo: »Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat; jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyvillekin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin. Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä palkka teille siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin? — Olkaa siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen Isänne täydellinen on» Matt. 5: 44—48.

Toistin tämän Mestarin lausunnon kokonaan, koska se, tässä yhteydessä, on niin syvällisen tyhjentävä ja kultaisen arvokas. Kun sitä vuosikausia miettii ja koettaa siihen käytännössä syventyä, ja sitten keskittyneenä koettaa ikäänkuin *ymmärtää* sen sisäistä ydintä, niin tulee ilokseen huomaamaan, että juuri siihen on sisältynyt ohjeet yleisen ja käytännöllisen veljeyden

muodostamiseen. Se pieni, mutta vapauden ja sisäisen uudestisyntymän kautta lisääntyvä joukko, joka käytännössä seuraisi näitä Mestarin kultaisia ohjeita, se muodostaisi yleisen veljeyden ytimen. Voimme ymmärtää, että kun ihminen käytännössä asettuu tuon lausunnon kannalle, silloin hän yhtyy sydämessään Jumalan valtakunnan ajatukseen ja uudestisyntyttävään säteeseen, ja hän saattaa oppia olemaan poikana Isän kannalla.

Mutta tähän Isän täydellisyyteen me pyrimme poikana veljeyden kautta. Ja mikä taas silloin on parempi suvaitsevaisuuden ja veljeyden ohjelma kuin tuo: antaa henkensä auringon nousta pahoille ja hyvälle, antaa sydämensä vetenä virrata vanhurskaille ja väärille.

Aivan toinen ja vähempiarvoinen sivuasias on sitten, kuinka mestarin oppilaan omaa persoonallisuutta tässä ulkonaisessa ja pimeässä katoavaisuuden maailmassa kohdellaan. Minkä sille voi että »oikean» kirkon virallisen hurskauden edustajat julistivat Jeesuksen Kristuksen Beelsebuliksi? Ja minkä sille voi, että esim. sellaiset arvokkaat henkilöt ja kunnan kansalaiset, kuin tohtori R. Hodgson, »mainio romaaninkirjoittaja» Solovieff ja insinööri K. af Geijerstam, antautuivat innostuneina syvällisiin ja perinpohjaisiin tutkimuksiin, pelastaakseen ihmiskunnan siltä »villitykseltä» ja »humbuugilta», jota H. P. Blavatsky heidän mielestään edusti, jonka puolesta hän uurasti, kärsi ja työtä teki? Ei sille mitään mahda. Sillä nuo kunnan sankarit tahtoivat, ja tietysti luulivat auttavansa synneissään kärsivää ihmiskuntaa sillä, että julkaisivat tutkimuksiensa tuloksina paksuja nidoksia, joissa »rehellisesti», ilman »vilppiä» ja »kaksimielistä» tarkoitusta, paljastivat sekä yleisen mielipiteen että omat silloiset aatoksensa ja mielikuvansa, ja heittivät ne, oikeassa karvassaan, H. P. Blavatskyn silmille: se oli heidän oma, »hyvää tarkoittava» sielunsa, joka sillä tavalla paljastui. He saattoivat — ja heidän tapaisensa saattavat sen yhä edelleen — huoletta tehdä, sillä ei H. P. Blavatsky, ja hänen tapaisensa ihmiset, nostaisi kannetta, syytöstä ja oikeusjuttua heitä vastaan. Heidän toimiva osansa käy tietysti toiseen suuntaan:

hiljaisessa sydämensä kammiossa rukoilla niissä, niiden kanssa ja niiden puolesta, jotka heitä hurskaassa kii-
vaudessaan ja oikeaan uskoon ja parannukseen saat-
taakseen ilmiantavat, syyttävät, tuomitsevat ja ahtaalle
saattavat.

Se on sellaisenaan kaikkien aikojen ikävä ilmiö, ja
saa kieltämättä *paljon paha* aikaan; mutta sille ei
mitään mahda. Pikemminkin täytyy asettua sille kan-
nalle, että se — ei suinkaan Jumalan tahdosta, vaan
ihmisten typeryyden tähden — muodostaa toisen puo-
len asiassa. Puhuuhan Jeesus Kristus, suurena »selvä-
näkijänä», niin suoria sanoja asian tästäkin puolesta.
Hän sanoo vihityille opetuslapsilleen: »Kavahtakaa
ihmisiä, sillä *he vetävät teidät oikeuksiin ja synago-
gissaan he teitä ruoskivat*». Ja »veli antaa veljensä
kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhem-
piensa vastaan». Mutta »opetuslapselle riittää, että
hänelle käy niinkuin hänen opettajalleen, ja palvelijalle,
että hänelle käy niinkuin hänen isännälleen. Jos he
perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka
paljon enemmän hänen perheväkeään» Matt. 10 l.

Kun tätä lukee ja koettaa käytännöllisen elämän
ilmiöitten yhteydessä ymmärtää, niin täytyypä pitää
hiukan arveluttavana ilmiönä, jos mestarin työhön an-
tautunut ja vihkiytynyt salatieteen oppilas alkaisi saada
kiitosta, kunnioitusta ja ylistystä tämän ulkonaisen
maailman puolelta. Sillä muistammehan taas tämän
maailman ruhtinaan sanovan: »Tämän kaiken minä
annan sinulle, jos heittäydyt maahan ja kumarrat minua»
Matt. 4: 9. On melkein niin, että jos me tahdomme
säilyttää puhtaan ja kunniallisen nimen tässä maail-
massa, on meidän pitänyt jossain sopivassa tilaisuus-
dessa kumartaa sille herralle, joka tässä ulkonaisessa
maailmassa hallitsee ja kunnian antaa. Mutta ellemme
tahdo sellaisissa kumarruksissa itseämme *kaksintaa*,
vaan pidämme aina katseemme käännettynä sisäänpäin,
ja sisästä ulospäin, silloin on ainoana huolenamme:
seisoa toimivana valvojana ja vartijana *omalla paikal-
lamme*, ottaen vastaan kaiken, mitä tulee sekä sisäiseltä

että ulkonaiselta maailmalta. Sisäiseltä maailmalta *työmme ja henkisen apumme*, ulkonaiselta maailmalta kaikki mitä se tahtoo ja voi antaa: joko viattomuutensa ja paremmuutensa tunteessa pöyhkeillen hurskastelevat syytöksensä ja tuomionsa — johon voi salaisena liittyä ja kätkeytyä vielä se laskelmallisesti avulias toivo, että kaikki tämä saattaa johtaa syytetyn sellaiseen ahdinkoon ja umpikujaan, että hänen on siinä tehtävä jonkunlainen kääntymys ja parannus sittenkin —, tai myöskin, ainakin muutamilta harvoilta ystäviltä, veljelistä yhteistuntoa mestarin työssä ja ihanteen palveluksessa.

Tämähän on yleensä ollut sisäisen tien kulkijain ja profeettain osa; paitsi sitten sitä typerää itkua ja parkua, porua ja valitusta, mikä myöhemmin heidän *haudoiltaan* tapahtuu. Siitähän Jeesus Kristus sanookin: »Voi teitä, kun rakennatte profeettain hautakammioita ja isänne ovat heitä tappaneet! Niinhän te siis olette todistajina isänne teoista ja suostutte niihin; sillä he tappoivat profeetat, ja te rakennatte heille hautakammioita» Luukk. 11: 47, 48.

Mutta kaiken tämän ohella ja jokaisessa tilaisuudessa kysyy Elämä meiltä: Kummalle puolelle sinä tahdot asettua? Tahdotko rakennella profeettain hautakammioita, tahdotko olla mukana heitä *syyttämässä, ilmi-antamassa ja tuomitsemassa*, heitä *ahtaallepanealla parantamisellasi* kivittämässä ja tappamassa, ollaksesi siten osallisena profeettain vereen; vai tahdotko olla mukana itsealotteellisessa, luovassa ja itsensä-unohtavassa henkisessä työssä? — Minkä osan sinä valitset?

J. R. Hannula.

Ruusu-Risti-horoskoopit. Insinööri Leo Krohn ilmoittaa taas ottavansa vastaan horoskooppi-tilauksia, jättäen kuten ennenkin horoskoopin hinnan, Smk. 100:—, lahjaksi Ruusu-Risti-seuralle. Tilatessa on mainittava nimi, syntymäpaikka ja syntymä-aika (tunti ja minuuttikin.) Tilaus lähetetään Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Äggelby, mutta maksu peritään vasta horoskoopin valmistuttua.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 4:stä n:osta.)

Suuren tarmokkuutensa avulla onnistui hänen vihdoin aikaansaada muutos erikoisen vastenmielisessä, sairaiden kuolemaan tuomitsemista koskevassa laissa, ja senjälkeen poistaa muutamia vähemmän tärkeitä, mutta yhtä julmia ja vääriä lakeja.

Huonosti peitetyllä tyytymättömyydellä kuuntelivat virkamiehet tämän heille melkein tuntemattoman henkilön puhuvan säälistä, anteeksiantavaisuudesta ja hyvydestä, ja näkivät hänen, heidän mielestään inhoitavalla tavalla koettavan kumota valtakunnan yleisen poliittisen perustan, joka oli pysynyt muuttumattomana jo monen vuosisadan aikana. Huolimatta siitä, olivatko lait hyvät tai huonot, kaikki olivat kuitenkin tottuneet niihin, ja monelle oli niiden säilyminen edullista.

Yleinen tyytymättömyys etuoikeutetun luokan keskuudessa kasvoi ja vastustus voitti puolelleen yhä useampia kannattajia, mutta Supramati ei näkynyt huomaavan mitään, vaan jatkoi väsymättömänä uudistus-työtään.

Päivittäin iltasin hän vietti muutaman tunnin Vispalaan luona, opettaen häntä ja kehittäen hänen ymmärrystään.

Nyt nuori kuningatar käsitti täydellisesti, kuinka vähäpätöinen hän oli valitsemaansa puolisoon verrattuna, ja hänellä oli palava halu lähestyä häntä henkisesti. Hän rukoili Supramatia tutustuttamaan häntä siihen uskoon, jota tämä tunnusti, ja luonnollisesti ei Supramatilla voinut olla innostuneempaa, vakuutetumpaa ja tulisempaa oppilasta.

Sillävälin levitettiin kansan keskuudessa inhoittavia ja mieltä kuohuttavia huhuja uudesta kuninkaasta. Ensi sijassa syytettiin häntä noituudesta, jonka avulla

hän oli murhannut kuninkaan ja sitten lumonnut kruununperijättären saadakseen vallan omiin käsiinsä. Harppu, jolla hän suoritti parantamisensa, näyttäytyi myöskin taikakaluksi, ja itse hän epäilemättä oli eräs vaarallinen asianajaja vuoristolaisille, jotka pyrkivät hänen kauttaan uudestaan tuomaan maailmaan vanhan taikauskon ja kuolemantuomion uhalla kielletyn noituuden. Kaikki nämä kertomukset levisivät sellaisella nopeudella, että Supramatin ystävät katsoivat velvollisuudekseen valmistaa Vispalaa lähestyvän vallankumouksen varalta.

Supramati työskenteli huoneessaan, kun hänen morsiamensa ryntäsi hänen luokseen vaaleana ja vapisevana niinkuin kuumeessa. Liikutuksesta murtuneella äänellä ilmoitti hän opettajalleen, mitä oli kuullut. — Tiedän tämän kaiken, — Supramati vastasi rauhallisesti ja sai liikutetun Vispalan istuutumaan.

— Tiedät sen, etkä tee mitään torjuaksesi vaaraa, joka uhkaa sinua?

Hän polvistui ja ojensi nyhykkyttäen kätensä Supramatille.

— Pakene, Supramati, piiloudu, kunnes vihollisesi ovat hävitetyt. Minä kyllä ymmärrän paljastaa ja rangaista roistot, ja kun he ovat heitetyt kuiluun, voit heti palata tänne.

Supramati kiiruhti nostamaan hänet ylös ja sanoi päättään pudistaen:

— Enpä juuri siten antaisi hyvää esimerkkiä siitä, miten opetukseni toteutetaan käytännössä. Sano sitten mieluummin minulle, uskotko itse, että olen noita?

— En tietystikään. Mutta sinulla on paljon vihollisia ja ne ovat niin täynnä vihaa — —

— Sinun täytyisi ymmärtää, että suuret totuudet, joita saarnaan ja jotka ovat teihin juurrutettavat, herättävät raivoa helvetin asukkaissa; mutta kaikeksi onnettomuudeksi löytävät he monta tarkoituksiinsa sopivaa, joskin sokeaa välikappaletta tietämättömän kansan keskuudessa. Olisi minun puoleltani arvotonta paeta kohtaloa ja raukkamaisesti piiloutua ja sitten jälleen

näyttäytyä, kun kaikki vaara on ohi. Ole rauhallinen, Vispala, äläkä mitään pelkää; ainoastaan se mikä täytyy tapahtua, tapahtuu.

Surullisena, synkät aavistukset sydämessään poistui nuori kuningatar.

Supramatin näennäisen tietämättömyyden ja toimettomuuden rohkaisemina tulivat liittoutuneet yhä uskaliammiksi ja tunsivat itsensä pian niin voimakkaiksi, että päättivät valita päivän, jolloin kuninkaalliset häät tapahtuisivat, suunnitelmansa suorittamiseen. Mutta, koska kaikista heidän pyrkimyksistään huolimatta Supramatilla yhä vieläkin näkyi olevan voimakas kannattajajoukko alempien kansankerrosten keskuudessa, päättivät liittoutuneet valmistaa vahvaa narkoottista uniainetta ja tarjota sitä juhlan kunniaksi.

Sillä tavoin vaipuisivat Supramatin puolustajat uneen eivätkä olisi tilaisuudessa estämään suunnitelman toteuttamista; ja kun he sitten heräisivät ja saisivat asiasta vihiä, ei heidän rakas profeettansa enään olisikaen elävien joukossa.

Vihdoin saapui häöpäivä. Viikkiäismuodollisuudet suoritettiin suuremmoisella komeudella, ja senjälkeen ajoi kuninkaallinen pariskunta juhllisesti kansan tervehtimänä kaupungin halki. Sitten kansa hajaantui eri paikkoihin, joihin oli järjestetty juhliä ja tarjoilua. Kuninkaan ja kuningattaren palatsissa odotti juhla-ateria. Eräälle korokkeelle oli järjestetty pöytä ja kaksi tuolia vastaviihityille. Kultaiseen, hienosti koristettuun maljaan oli kaadettu vanhaa kallista viiniä.

Supramati oli keskittynyt ja rauhallinen, kuningatar surullinen ja hajamielinen.

Juuri kun he istuutuivat, nojautui Supramati nuoren vaimonsa puoleen ja kuiskasi hiljaa:

— Älä juo tätä viiniä, muuten joudut vaaralliseen unitilaan.

— Onko siinä myrkkyyä? — sammalsi Vispala pelästyneenä.

— Ei ole. Se on voimakasta uniainetta, vastasi

Supramati, joka oli juovinaan ja vastaili ystävällisesti vieraiden maljoihin.

Juhla oli täydessä käynnissä. Supramati käytti hyväkseen sitä hetkeä, jolloin musiikki ja keskustelu esti hänen sanojaan kuulumasta, ja kääntyi uudelleen vaimonsa puoleen puhuen hellästi, mutta päättäväisesti:

— Kokoa voimasi, Vispala, ja ympäröi itsesi naisen ja kuningattaren arvokkuudella. Raskas hetki lähestyy, — hän puristi voimakkaasti Vispalan kättä. — Meidät tullaan luultavasti eroittamaan toisistamme, ja minun tuntini ovat varmaankin lasketut.

— Silloin minä kuolen kanssasi, Vispala kuiskasi niinkuin kuumeessa.

— Ei niin! Elä ylläpitääksesi ja jatkaaksesi minun työtäni. Säilytä rakkaudella muistosi minusta, ja minä vaikkakin näkymättömänä aina vastaan sinun kutsuusi.

Ulkoa tullut äänekäs melu ja huuto katkaisi hänen puheensa ja pian senjälkeen ryntäsi saliin joukko asettettuja miehiä, johtajanaan prinsessan entinen kosija ja valtaistuimen tavoittelija.

— Ottakaa kiinni tuo noita, joka kurjalla taikuudella on anastanut kruunun, murhannut Inhasadin ja lumonnut kuningattaren sydämen, — hän huusi ja osoitti Supramatia, joka oli noussut pystyyn, Vispalan pitäessä kouristuksen tapaisesti hänestä kiinni.

Salissa syntyi hurja mellakka. Supramatin puoluealaiset juoksivat esille puolustamaan häntä, ja syntyi taistelu kuninkaallisen korokkeen luona. Mutta vallankumouksellisten lukumäärä oli suurempi ja he saivat apua salissa olevilta, joten he pian pääsivät voittajiksi ja liittoutuneiden päämiehet astuivat sitten ylös korokkeelle.

Sillävälin Supramati asetti pois kuningaskruunun ja sanoi rauhallisesti:

— Miksi tämä taistelu? Minähän en puolusta itseäni.

— Se ei mitään merkitse. Nyt ei ole kyseessä taistelu tai noituus, vaan tuomioistuimen edessä puolustautuminen, — vastasi nauraen liittoutuneiden johtaja.

Vispala huudahti kolkosti, polvistui ja alkoi nyyh-

kyttäen rukoilla puolisonsa vapauttamista. Supramati nosti hänet nopeasti pystyyn ja kuiskasi hänen korvaansa:

— Häpeä rukoilla minulle armoa.

Minuutin kuluessa alkoi Vispala rauhoittua maagikon voimakkaan tahdon vaikutuksesta, ja Supramati käytti sitä hyväkseen suudellakseen ja siunatakseen häntä.

Kun aikoivat viedä pois köysillä sidotun kuninkaan, Vispala tarttui uudelleen kiinni häneen, mutta nuori kuningatar eroitettiin väkivallalla puolisostaan, senjälkeen hän vaipui tajuttomana maahan ja hänetkin kannettiin pois. (Jatk.)

Ven. käänt. L. K.

Kirje Marjatta-ryhmän jäsenille.

Vaikka asumme kaukana toisistamme, olemme henkisesti kuitenkin yhdessä. Ajatuksemme yhtyvät siinä ominaisuudessa joka meitä, Marjatoita, innostaa. Äidinvuoden osoittaminen kaikkia kohtaan elämässä, niin elollisia kuin elottomia kohtaan, on se ihanne, joka alussa innosti meitä yhtymään Marjatta-renkaassa kansannainen-ryhmän nimellä. Nyt kun Marjatta-rengas on yhtynyt Ruusu-Risti-veljeskuntaan ovat kaikki muut ryhmät olemassa. Olisiko sitten se ryhmä jolla on äidinvuoden ihanteenaan ja rauha päämääränään, kuollut? Olisivatko sen jäsenet niin kylmenneet sille aatteelle, joka mielestäni on suurinta elämässä: koettaa jakaa äidillisyyttä kaikille? — Ei — se ei saa kuolla, sillä nyt sitä tarvitaan. Nyt kun katkeruuden ja vihamielisyyden laineet ovat korkeimpia kuin ehkä milloinkaan ennen, kun vallanhimo pimittää ihanteita ja myrkyttää luonteita, kun itsekkyyden ja materialismi riemuitsevat ylivallassa, nyt tarvitaan rauhan ja rakkauden rintamaa. Se on ainoa voima joka voi vastustaa pahaa maailmassa ja se on meidän voimamme. — Meiltä ei vaadita että me jättäisimme kaikki ja lähtisimme sitä saarnaamaan maail-

maan. Me saarnaisimme kuuroille korville. Meiltä vaaditaan vaan elämää sen merkeissä. Koti-elämässä, jokapäiväisten askarten puuhissa, konttoreissa, kasvattajina, opettajina tai millä palvelus-alalla lienemmekään, tulee meidän koettaa säilyttää mielen tyyneys ja tasapaino. Keskellä puolue-intohimoja tulee meidän muistaa äidillisyyden ylevää hyvettä ja pysyä kärsivällisinä, maltillisina ja kaikkia ymmärtävinä. Sillä meidän päämäärämme on suuri ja ihmeellinen: rauha. Rauha maailmaan! se on voima ajatuksissamme ja sitä tulee elämämme todistaa. Niin että meidän lapsemme, veljemme ja rakastettumme aina tietäisivät, että mitä tapahtuneekaani maailmassa, mitä ristiriitoja elämä eteen tuoneekaani, he aina löytävät sydämemme samanlaisina, rakastavina, anteeksiantavina, lempeinä, kärsivällisinä, auttavaisina, uskollisina ja uhrautuvaisina. Ainoastaan näitä seitsemää hyvettä koettamalla levittää ympärillemme, missä asemassa sitten lienemmekään, ainoastaan silloin voimme elää suurta päämääräämme varten. Se päämäärä ei ole valon-arka ja keinomme sen saavuttamiseksi eivät myöskään ole valon-arkoja. Ne ovat alkuisin siitä päivänvalosta, joka on kaiken olemassa-olon alku ja juuri, jumalallisen rakkauden lähteestä.

Marjatat! vieläkö viivytte? Ettekö huomaa tuolla taivaanrannalla itsekkäisyyden ja vihamielisyyden tummaa pilveä? Se uhkaa levitä yli taivaan ja meidän naisten on noustava sitä vastustamaan. Ei aineellisesti, ei aseilla ja tapparoilla vaan henkisin asein ja hiljaisuudessa. Aika rientää, päivä on jo puolessa, herätkäämme! Muodostakaamme ajatuksillamme rakkauden ja rauhan ketju, kiertäkäämme se koko maailman ympäri ja älkäämme horjuko. Kestäkäämme rohkeina pilkka ja nauru niiden puolelta, jotka eivät usko ajatuksen voimaan, vaan luulevat, että ilman aseita ei maailman rauhaa saada, että ilman sodan varusteita ei sotaa vältetä; jotka uskovat, että väkivallalla ja alasrepimällä ihanteita palvotaan, eivätkä muista, ettei väkivalta koskaan ole ennenkään ollut ihanteiden palvoja.

Marjatta.

vielä kerran astua sille paikalle, jossa minut vuosituha-
sia sitten oli peitetty tuntemattomaan hautaan? Ken
tietää? Mutta olin mukana täällä aikoinaan — keisarin
käskystä. (Jatk.)

C. J.

Tien varrelta.

Ruusu-Risti. On kysytty, tuleeko »Katkismus» vielä jatkumaan. Tähän huomautamme, että sen neljä lukua vastaavat tavallisen pienen katkismuksen viittä tai kuutta pääkappaletta, joten sen tehtävä semmoisenaan on loppuun suoritettu. Tässä numerossa alkava kirjoitussarja »Olemmeko käsittäneet oikein?» jatkaa »Katkismuksen» aloittamaa työtä perehdyttäen lukijaa edelleen Ruusu-Ristin elämäkatsomukseen. Tilan puutteen takia on tästä numerosta jäänyt pois »Muistoja menneiltä vuosilta» ja osasto »Rajan takaa.»

Esperanto. Helsingissä viettävät paraikaa kansainvälisen apukie-
len ystävät neljättätöistä yleismaailmallista esperantokongressiaan. Vieraita on kokoontunut Suomen pääkaupunkiin maailman kai-
kilta kulmilta, ilma väreilee kansainvälisyyttä ja veljeyttä. Suuri
ja ihana on todella ollut puolalaisen tohtori Zamenhofin elämän-
työ, runsasta satoa on hänen kylvönsä tuottanut. Jos ken, on
hän ollut veljeyden ja rauhan apostoli, lahjoittaessaan ihmiskun-
nalle yhteisen kielen siunauksen. Jos ken, on hän kulkenut
Suuren Mestarin jäljissä hänen uskollisena opetuslapsenaan, sillä
mikä voi ihmisiä enää toisistaan eroittaa, jos he ymmärtävät
toisiaan ja saattavat tulkita toisilleen ajatuksiaan? Onhan meillä
yhteinen ihmisyyemme, yhteinen järkemme, yhteinen sydämemme,
— miksi ei meillä olisi yhteinen kieleemme? Kun näemme satojen
ihmisten kokoontuvan eri kansoista ja eri maista vapaasti kes-
kustelemaan keskenään yhteisellä kielellä, yhteisesti innostumaan
ja yhteisesti haltioitumaan veljeyden suuresta aatteesta, silloin
täytyy meidän tunnustaa, että esperantolla on mahtava, käytän-
nöllinen merkityksensä. Siunattu olkoon tohtori Zamenhofin
muisto, siunattu hänen vielä elävä puolisonsa, joka alusta lähtien
oli mukana miehensä neroktaassa ja profetallisessa työssä!
Jospa esperanto puolestaan voisi aikaansaada maailman rauhan,
kansojen veljeyden, sotien lakkauttamisen!

Ruusu-Risti-luennot. Pekka Ervastian luennot Helsingissä alka-
nevat taasen syyskuussa ajalla ja paikassa, josta lähemmin ilmoita-
tetaan sanomalehdissä.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VAREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . ” 59 60
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
L. Viertotie 44 . . . ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 22 2

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ!

Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

SYYSKUU

N:o 7

Ruusu: Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: Pekka Ervast

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: -, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: -, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

SYYSKUU 1922

N:o 7

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	193
Olemmeko käsitäneet oikein? <i>Pekka Ervast</i>	196
Kaksi tietä <i>J. R. Hannula</i>	206
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä. (jatk.) <i>Kryshanovskaja</i>	211
Muistoja menneiltä vuosilta, VI, <i>Pekka Ervast</i>	215
Miksi uskon jälleensyntymiseen? IV, <i>C. J.</i>	218
Rajan takaa, (jatk. n:sta 5), <i>Julius Kangur</i>	220
Kirjallisuutta. <i>J. R. H.</i>	222
Tien varrelta	224

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

SYYSKUU 1922

N:o 7

Toimittajalta.

Jos emme me Ruusu-Ristin jäsenet ennen ole tienneet, minkätähden olemme jättäneet Teosofisen Seuran, voin minä sen nyt ilmoittaa: meidät on »seulottu» ulos.

Näin kirjoittaa nimittäin muuan suomalainen kirjeenvaihtaja *Adyar Bulletin* lehdelle, joka toimitetaan T.S:n päämajasta Indiassa: »Monta seulomista on tapahtunut (Suomen Teosofisessa Seurassa) ja monet ovat siirtyneet tohtori Steinerin puolelle tai herra Pekka Ervastin, joka on eräs (*sic!*) entinen ylisihteeri. Yleinen mielipide on, että Pekka (*sic!*) jätti T.S:n, koska hänen mielestään sen piti rajoittua okkultiseen ja filosofiseen tutkimukseen eikä käsitellä yhteiskunnallisia tai poliittisia kysymyksiä. Hän on perustanut oman seuransa, jonka hän väittää olevan Oikean Seuran».

Olen kiitollinen asioihin perehtyneelle kirjeenvaihtajalle hänen loistavista tiedonannoistaan, jotka epäilemättä perustuvat aito teosofiseen selvänäköisyyteen. Turvautumalla tavallisiin inhimillisiin kykyihin osasin toukokuun Ruusu-Ristissä kirjoittaa vain seuraarasti: »Vaikka Ruusu-Risti vielä on pieni seura, voisi sekin sanoa olevansa ainoa oikea teosofinen seura, . . . jos sillä semmoiseen olisi taipumusta. Mutta Ruusu-Risti ei sitä halua».

Teosofisen Seuran jäseniä täytyy onnitella siitä, että ovat niin hyvissä väleissä Jumalan tai paremmin sanoen Mestarein kanssa, ettei heitä ole tarvittu seuloa

ulos niinkuin esim. noita ruusuristiläisraukkoja. Ennen sanottiin tosin fariseuksiksi ja valehurskaiksi niitä, jotka Korkeimman edessä löivät rintoihinsa ja säälien vilkaisivat lähimäiseensä. Mutta kaikkihan nyky-aikana kehittyä ja muuttua, yksin ikuinen viisauskin.

*

Kun tässä kerran on puhe T.S:sta luopumisesta, tahdon mainita kolme huomattavampaa tapausta, jotka ovat sattuneet tänä vuonna: Mr. D. N. Dunlopin, Mr. J. I. Wedgwoodin ja Mr. B. P. Wadian.

Mr. Dunlop on vanha teosofi. Tapasin hänet Tukholmassa 1897. Hän oli silloin judgeläinen, mutta palasi myöhemmin takaisin Olcottin Teosofiseen Seuraan. Hän on tehnyt paljon teosofista työtä Englannissa, perusti aikoinaan Blavatsky-instituutin ja pani toimeen ensimmäiset teosofiset kesäkurssit. Vuosikautia hän istui Englannin T.S:n Neuvostossa ja toimi Seuran rahastonhoitajana. Kiertokirjeessään toukokuun 8 p:ltä tänä vuonna hän ilmoittaa luopuvansa, sentähden että Teosofinen Seura on kadottanut alkuperäisen henkensä ja henkevyytensä; se on hänen mielestään enää vain tyhjä kuori. Hän toivoo olevansa ystäviensä kanssa muodostaa uuden yhtymän, joka taas nostaisi korkealle hengen lippua.

Mr. Wedgwoodin teosofia on parikymmenvuotias. Hän oli alkuaan pappi, mutta luopui toimestaan antautuessaan teosofian palvelukseen. Hän oli Englannin T.S:n ylisihteeri, kun tapasin hänet Tukholmassa 1913 silloisessa europalaisessa kongressissa. Hänen teosofiset ansionsa ovat myös ensiluokkaisia. Hän on matkustanut ympäri maailman ja tehnyt työtä kuudessatoista kansallisessa seurassa. Hän oli 330 yhteisvapaamuurari ja toi tämän liikkeen Englantiin Mrs Besantin y.m. kanssa. Hän oli myös n. s. Vapaan katolisen kirkon ensimmäinen piispa ja on viime aikoina tehnyt utterasti työtä tämän kirkon hyväksi (sen piispana on C. W. Leadbeaterkin). Jää-

hyväiskirjeessään T. S:n presidentille Mr. Wedgwood ilmoittaa luopuvansa sekä T. S:n pääneuvostosta ja jäsenyydestä että yhteisvapaamuurariudesta ja katolisesta kirkosta. Syyksi hän ilmoittaa sen, että on lopen väsynyt siihen ainaiseen juoruamiseen, toisten arvostelemiseen ja panetteluun, joka teosofein kesken on kasvanut tavaksi sekä kokouksissa että niiden ulkopuolella. Hänen mielestään tämä tapa on omiansa vetämään lokaan koko teosofisen liikkeen, eikä hän ymmärrä, mitä hyötyä näin ollen on teosofisesta työstä. Hän vetäytyy yksityiselämään.

Mr. Wadiaa en ole nähnyt, mutta hän aikoi käydä Suomessa viime syksynä, vaikka tuli estetyksi. Sitä vastoin olen ollut kirjeenvaihdossa hänen kanssaan enkä ollenkaan ihmettele, että häntä pidettiin yhtenä Teosofisen Seuran pylväänä. Hän oli myös vasta tällä vuosisadalla liittynyt T. S:aan, mutta hindulaisena hänen karmansa soi hänen kymmenen vuoden aikana palvelulla T. S:n päämajassa Adyarissa, jossa hän toimi laajan kustannusliikkeen, kirjapainon y.m. johtajana. Heinäkuussa tänä vuonna hänkin lähetti kiertokirjeen kaikille teosofeille, jossa selittää eroamisensa syyt. Ne ovat samansuuntaiset kuin Mr. Dunlopin. Mr. Wadia on nähnyt, että Teosofinen Seura on poikennut alkuperäisestä ohjelmasta, joutunut harhateille ja kadottanut totuuden hengen. Hän on kuitenkin löytänyt pienen joukon teosofeja, jotka ovat säilyttäneet puhtaina madame Blavatskyn julistamat korkeat ihanteet; nämä teosofit ovat Mr. Judgen seuraajia. Mr. Wadian kiertokirje on voimakkaasti kirjoitettu, ja koska sen näkökohdat tuntuvat hyvin »meikäläisiltä», toivon voivani julkaista siitä ainakin otteita ensi Ruusu-Ristissä.

*

Huomautan vielä kerran lukijoille niistä uusista kirjoista, joista ilmoitin viime numerossa.

Olemmeko käsittäneet oikein?

Pari sanaa teosofisesta liikkeestä.

5.

Jos edellä esittämällämme tavalla olemme käsittäneet, minkätähden Teosofinen Seura perustettiin, ja sitten kysymme, onko Seura pysynyt alkuperäiselle tehtävälleen uskollisena, emme tietenkään ole oikeutetut vastaamaan tähän mielivaltaisella tavalla, langettamaan T.S:sta umpimähkäistä tuomiota tai arvostelemaan sitä omien mahdollisten ennakkoluulojemme nojalla. Meidän on pysyteltävä tosiasioissa, ja sentähden koko arvostelumme keskittyy uuteen kysymykseen: mitä Teosofisen Seuran oma historia todistaa asiassa? Onko sen historia selvä todistus siitä että se alusta lähtien ja pitkin matkaa on tiennyt palvelevansa veljeyden toteuttamista? Onko se horkumatta ollut tehtävälleen uskollinen vai onko se elämänhistoriansa aikana ottanut harha-askeleita ja poikennut syrjään dharmansa suoralta tieltä?

Nykyisyys on menneisyyden tulos, ja sentähden meidän on ensin luotava silmäys nykyiseen tilanteeseen. Mitä silloin näemme? Näemmekö Teosofisen Seuran, joka monenlaisia vaiheita kokeneena ja monenlaisia vaikeuksia kestäneenä tänä päivänä seisoo teosofisen sanoman ehjänä ja yhtenäisenä tulkkina? Näemmekö lujan järjestön, joka tehtävästään tietoisena on elänyt läpi vuosien, voittanut yhä uusia uskollisia totuuden ystäviä ja tietäjiä ja pudistanut päältään semmoiset jäsenet, jotka eivät jaksaneet seurata mukana veljeyden ihannetta kohti kuljettaessa?

Ah, jospa niin olisi! Todellisuus on kuitenkin päinvastainen. Kaukana siitä, että Teosofinen Seura olisi pysynyt ehjänä ja kokonaisena, huomaamme päinvastoin, että se on jakaantunut moneen eri seuraan että se on synnyttänyt monta uutta yhdistystä. Se on vuosien vierieissä erilaisten kriisien kautta kadottanut paljon jäseniä, mutta nämä eivät ole olleet

Teosofisen Seuran korkeiden tarkoituksien pelottamia ihmisiä, ei semmoisia, jotka oman kykenemättömyytensä masentamina olisivat perääntyneet teosofian ylevien ihanteiden edessä, vaan vakavia totuudenetsijöitä, hartaita teosofejia, jotka ovat käsittäneet noita tarkoituksia ja ihanteita toisella tavalla, kuin mitä sillä hetkellä oli yleistä Teosofisessa Seurassa. Ja niin muodoin on syntynyt joukko seuroja, jotka nimittävät itseään mitkä teosofisiksi, mitkä toisilla nimillä, mutta joista kukin tavallaan edustaa mielestään parhaiten suurta teosofista sanomaa.

Madame Blavatskyn alkuperäisestä Teosofisesta Seurasta on täten aikojen kuluessa kehittynyt jotakin, jota voimme nimittää yhteisnimellä *teosofiseksi liikkeeksi*. Ei hän itsekään ollut tästä epä tietoinen. Hänenkin oli tapana teroittaa ero suuren teosofisen liikkeen ja Teosofisen Seuran välillä. Hän vain toivoi, että T. S. olisi ollut teosofisen liikkeen itsetietoisin ilmaus. Kun nyt puhumme madame Blavatskyn elämäntyöstä, on asianmukaisempaa sanoa, että madame Blavatsky herätti eloon teosofisen liikkeen, kuin että hän perusti Teosofisen Seuran.

Joka tapauksessa se tosiasia, että yhtenäisen Teosofisen Seuran asemasta nykyään on olemassa teosofinen liike monine seuroineen ja yhdistyksineen, todistaa meille, ettei totuus ole saattanut pysyä teosofein mielissä muuttumattoman kirkkaana ja puhtaana. Niin ollen olemme velvolliset tutkimaan liikkeen historiaa ja sen kehitystä vuosikymmenien viereissä. Ja koska tutkimuksemme tarkoituksena on saada selville, minkätähden Teosofinen Seura on haaraantunut ja synnyttänyt rinnakkaisseuroja, koskee se yksinomaan niitä kriisejä, joiden alaiseksi teosofinen liike miltei säännöllisten väliaikojen kulluttua yhä uudistuvasti on joutunut.

6.

Ensimmäinen teosofiselle liikkeelle vaarallinen käännekohta sattui madame Blavatskyn eläessä. Se sai al-

kunsa siitä, että v. 1882 perustettu Lontoon Psyyskinen Tutkimusseura lähetti hartaan jäsenensä Richard Hodgsonin v. 1884 Indiaan tutkimaan lähemmin niitä »okkultisia ilmiöitä» eli jonkinlaisia taikatemppeja, joita Mr. A. P. Sinnett samoihin aikoihin ilmestyneessä kirjassaan *The Occult World* (Salattu maailma) oli kertonut madame Blavatskyn suorittaneen Simlassa ja Adyarissa. Tämä Mr. Hodgson hämmästytti maailmaa seuraavana vuonna (1885) kuuluisaksi tulleella »raportillaan», jossa selitti, että madame Blavatskyn »okkultiset ilmiöt» olivat paljasta petkutusta.

Aikomuksemme ei tietenkään ole syventyä Hodgsonin selontekoon. Se on monta kertaa todistettu mitättömäksi teosofiselta tabolta, vaikkakin esim. tieteellinen maailma helpommin muistaa loan, joka heitettiin madame Blavatskyn silmille, kuin todistuksen, jolla hänen maineensa puhdistettiin. Joka muuten tästä kysymyksestä on huvitettu, viitataan Annie Besantin kirjaseen »H. P. Blavatsky ja Viisauden Mestarit», joka julaistiin Tietäjässä v. 1909. Meidän huomiomme kiintyy siihen toiseikkaan, että tuo surullisen kuuluisa raportti sai aikaan ensimmäisen kriisin silloisessa Teosofisessa Seurassa. Oli näet jäseniä, jotka sen johdosta alkoivat epäillä madame Blavatskyn vilpittömyyttä ja jättivät Seuran. Oli toisia totuudenetsijöitä, jotka kaubistuen käänsivät selkänsä teosofialle, ennenkuin olivat ennättäneet siihen tutustuakaan.

Madame Blavatsky itse oli sanomattoman pahoiltaan »ilmiöistä» ja toivoi ettei hän niitä olisi koskaan esittänytään, ne kun nyt olivat omiansa hämmentämään teosofian koko aatteellista sanomaa. Mutta koska hän nuoruudestaan saakka oli ollut voimakas mediumi ja sittemmin kovassa koulussa oppinut yliaistillisia kykyjään hillitsemään ja koska hänen Mestarinsakin antoi siihen suostumuksensa, ei ole ihmeteltävä, että hän tällä tavalla tahtoi todistaa materialistiselle maailmalle ihmisessä uinuvien kykyjen ja henkimaailman todenperäisyyttä. Yhtä kaikki tuli

siten — joskin puhtaassa ja hyvässä tarkoituksessa — rikotuksi vanha okkultinen sääntö, joka kieltää korkeata salatieteilijää antamasta mitään käsin koskettavaa todistusta »yliluonnollisista» voimistaan. Madame Blavatskyn personallinen mediumistinen karma se siten tyhjentyi.

Tämä ensimmäinen kriisi ei luonnollisesti saanut aikaan mitään lohkeamaa Teosofisessa Seurassa, sillä madame Blavatskyn eläessä ei voinut kenenkään teosofin päähän juolahtaa, että hän edusti Blavatskyn teosofiaa paremmin kuin madame Blavatsky itse. Sitävastoin tuo hyökkäys Teosofista Seuraa vastaan sai aikaan sen, että jotkut toiset yhdistykset ja yksilöt, joilla oli okkultisia harrastuksia, heräsivät ajattelemaan omaa asemaansa ja subdettaan Teosofiseen Seuraan.

Madame Blavatskyn Mestari oli itämaalainen, ja madame Blavatsky viittasi aina opetuksissaan itämaalaiseen salatieteeseen. »Valo tulee idästä», hän sanoi, sillä kristikunta oli unohtanut kaiken korkeamman tiedon ja keskiajan mystikkojen ja kabbalistien nykyaikaiset perilliset eivät kyenneet estämään maailmaa vajoamasta materialismin kuolonkuiluun. Kuitenkin oli olemassa, kuten madame Blavatsky hyvin tiesi ja myönsi, länsimaalainenkin okkultismi, ja tämä se nyt niin sanoaksemme heräsi unestaan, kun sattui tuo kriittinen käännekohta teosofisessa liikkeessä. Vapaamuurarit, joilla oli tietoa vapaamuurariuden todellisista salaisuuksista, rosenkreutsiläiset, kabbalistit, martinistit, okkultistit, alkemistit, sanalla sanoen kaikki, jotka länsimailla harrastivat maagillisia ja salatieteellisiä tutkimuksia, ne nyt saivat uutta rohkeutta ja intoa syventymään omiin traditsioneihinsa ja selvittämään niitä sekä myös uskoa aatteittensa levittämismahdollisuuteen. Salatiedehän oli täällä kristikunnassa todella aina pysynyt salassa maailmalta. Eivät länsimaalaiset okkultistit koskaan olleet tehneet mitään propaganda-yrityksiä yleisön kesken. Heidän kirjansa olivat aina kirjoitetut niille harvoille, joilla oli edellytyksiä mystillisen

sanan ymmärtämiseen. Nyt rohkeni madame Blavatsky kääntyä julkisesti ja selvin sanoin kaikkien ihmisten puoleen, — tämä oli varteenotettava ajanmerkki, jota eivät länsimaalaisetkaan salatieteilijät saaneet jättää sikseen.

Niinpä huomaamme, kuinka vilkkaampi toiminta alkaa monenlaisissa yhdistyksissä ja veljeskunnissa, jotka tähän saakka olivat pysyneet syrjässä maailmalta. Vaikka niiden opetukset erinäisissä kohdissa poikkesivat Teosofisen Seuran opeista, jopa välistä vastustivatkin niitä, voimme yhtäkaikki sanoa, että nämä länsimaalaisetkin veljeskunnat, jotka nyt astuivat julkisemmin näyttämölle, ottivat osaa ja kuuluivat henkisesti siihen teosofiseen liikkeeseen, jonka madame Blavatsky oli eloon herättänyt.

Tässä työssä ja taistelussa ihmiskunnan kohottamiseksi olisi tietysti ollut asialle edullisinta, jos kaikki voimat olisivat liittyneet yhteen, jos esim. länsimaalaisetkin okkultistit olisivat astuneet Teosofiseen Seuraan. Että niin ei tapahtunut, johtui arvattavasti madame Blavatskyn okkultisista ilmiöistä. Niiden kautta madame Blavatsky näet paljasti okkultisen auktoriteettinsa. Mutta korkeammalta tasolta kotoisin olevan auktoriteetin paljastus saa aivotajunnassa aikaan reaktionin, joka tulkitsee itsensä kahteen suuntaan: se pukeutuu osaksi käskevään »sinun täytyy totella», osaksi uppiniskaiseen »minäkin tahdon hallita». Salaiset järjestöt ovat aina levänneet hierarkisella tai autokratteisella pohjalla, mutta auktoriteetin paljastaminen herättää demokraattisen hengen. Sentähden näemme teosofisessa liikkeessä, ja rinnatusten samassa seurassakin, näiden vastakkaisten suuntien ikäänkuin kamppailevan keskenään; aristokratinen henki, joka korkeamman tiedon alkuasteilla on totuudelle ominainen, tahtois kohottaa ja valistaa ihmiskuntaa; demokraattinen henki, joka veljeyden alkuasteilla on rakkaudelle ominainen, tahtois luoda suurempaa onnea maailmaan. Kumpikaan niistä ei yksin vie päämäärään.

Selvää on, että veljeyden suuri totuus, jota teosofinen liike oli saanut tehtäväkseen julistaa, jo tässä ensimmäisessä kriisissä kärsi melkoisen tappion. Elihän kyllä madame Blavatsky, jonka leijonansydän uhkui rakkautta ja säätiä, mutta häntä ympäröivä auttaja-piiri, Teosofinen Seura, oli osoittanut oman horjuvaisuutensa ja epäluotettavuutensa. Jos kaikki sen jäsenet olisivat olleet totuuden tietäjiä edellä määrittelemässämme merkityksessä, ei kenenkään päähän olisi pälkähtänyt epäillä madame Blavatskyn vilpittömyyttä; ainakin jokaisella olisi ollut selvänä ero H.P.B:n todellisen sisäisen minän ja hänen mediumistis-maagillisen persoonallisuutensa välillä. Hänen korkeampi ja hänessä itsetietoinen minänsä oli ottanut tehtäväkseen teosofian julistamisen, hänen oikullinen, leikillisyyttä uhkuva persoonallisuutensa saattoi välistä menetellä ajattelemattomasti. Ei hän Hodgsonin epäilemällä tavalla koskaan ketään pettänyt, mutta — kuten hän itse sanoi — hän joskus saattoi pitää toista narrinaan tekemällä pienen »psykologisen» kepposen, sensuuntaisen kuin indialaisten fakiirein taikatempu, kun he turvautuvat suggestionin mahtavaan ja ihmisille yleensä tuntemattomaan voimaan.

Tästä teosofein olisi pitänyt ottaa oppia vastaisen varalle.

7.

Sitä, ikävä kyllä, he eivät kumminkaan tehneet. Teosofisen Seuran historiassa on madame Blavatskyn kuoleman jälkeen kriisi seurannut kriisiä, ja aina on uudistunut sama tapahtumain kulku ja kehitys.

Kohtalo on ikäänkuin kysynyt Seuran jäseniltä: »osaatteko tehdä eron aatteen ja henkilön välillä? Osaatteko arvostella oppeja ja opetuksia, samalla pidättyen arvostelemasta opettajia, tai toisin sanoen: osaatteko antaa arvoa totuudelle ja sen johdosta myös totuuden julistajalle?» On esiintynyt henkilöitä, jotka madame Blavatskyn esimerkkiä seuraten ovat antautuneet teosofian palvelukseen, jotka ovat

teosofista maailmankatsomusta levittäneet ja usein jotakin erikoista sen puolta syvemmin tutkineet, ja joiden maine vähitellen on kasvanut ulkopuolellekin Seuran piiriä. Säännöllisesti on heitä vastaan noussut viha ja vaino, mistä sitten lie alkunsa saanut. Hiljaisina kuiskeina on ensin kuultu huhuja, jotka toiseen tai toiseen muotoon pukeutuen ovat tähdänneet siihen, että kyseessä olevat henkilöt ovat määrättyistä personallisista syistä kykenemättömät edustamaan teosofista asiaa: he ovat joko pelkureita ja valehtelijoita tai elämässään epäsiiveellisiä t.m.s. Huhut ovat viikkojen vierieissä paisuneet, vihdoin kohonneet yli äyräitten ja saaneet aikaan enemmän tai vähemmän häpeällisen »skandaalin». Seurassa on syntynyt kriisi, toiset ovat asettuneet paneteltua puolustamaan, toiset häntä sortamaan, ja seurauksena on ollut Seuran lohkeaminen.

H. P. Blavatsky teroitti teosofein mieliin, että henkisesti eteenpäin pyrkivän ihmisen suurin kompastuskivi oli meidän aikanamme — panettelu. »Kavah-takaa panettelemasta ja huhuihin uskomasta!» varoitti madame Blavatsky. »Panettelu on nykyaikainen salamurha, se houkuttelee pyrkijää pauloihinsa vastustamattomalla voimalla».

Jos Teosofinen Seura olisi osannut noudattaa H. P. Blavatskyn neuvoa, olisivat kaikki kriisit välttyneet. Mutta miten se olisi ollut mahdollista? Siten että kaikki jäsenet, totuuden tietäjät etunenässä, olisivat ottaneet selvää panetellun henkilön opetuksista, hänen esittämästään elämänkatsomuksesta; havaittuaan tämän hyväksi, s. o. alkuperäisten teosofisten periaatteiden kanssa yhtäpitäväksi, olisivat jättäneet hänen personallisuutensa rauhaan tai veljellisesti häntä oikaisseet ja nuhdelleet, jos hän heitä kohtaan olisi menetellyt epäteosofisesti; tai huomattuaan, että hänen opetuksensa poikkesivat todellisesta teosofisesta totuuden ja veljeyden hengestä, olisivat arvostelleet niitä ja polemisoineet niitä vastaan ja jättäneet hänet itsensä rauhaan. Sillä eivätkö teosofit ennen

muita ole kutsutut ymmärtämään, että kaikki ihmiset ovat epätäydellisiä ja että kaikkia silti voidaan veljinä rakastaa?

Seuran jäsenet eivät kuitenkaan ole osanneet käytännössä toteuttaa näitä korkeita ja kauniita periaatteita, ja niin ovat kerta toisensa perästä langenneet toiselta puolen sokeaan tuomitsemiseen, toiselta puolen sokeaan ihailuun, herätäkseen myöhemmin näkemään, että molempiin oli sovitettavissa vanha sananlasku: paljon melua tyhjästä.

Luokaamme lyhyt silmäys näihin kriiseihin. Tärkeimmät sattuivat vuosina 1893—94, 1906—1907, 1911—1912, 1920—21.

Ensimmäinen näistä oli n.s. Judge-juttu, jonka lukijat tuntevat ja josta voidaan seikkaperäisemmin lukea vuoden 1915 Tietäjässä (ss. 152—155 P. E:n teosofisissa muistelmissa).

Mr. William Quan Judge, madame Blavatskyn ja eversti Olcottin rinnalla Teosofisen Seuran perustajia, oli amerikkalaisen osaston ylisihteeri ja muuten H. P. Blavatskyn eläessä hänen ystävänsä ja uskottunsa. Vaikka madame Blavatsky kuollessaan (1891) oli jättänyt esoteeriset paperinsa y.m. Mrs. Annie Besantin huostaan, joka oli liittynyt Teosofiseen Seuraan v. 1888, ja täten tavallaan määrännyt hänet seuraajakseen esoteerisen koulun johdossa, oli hän jo aikaisemmin asettanut Mr. Judgen esoteeriseksi edustajakseen Amerikassa. Amerikkalaiset teosofit olivat totuneet pitämään Mr Judgeä Mestarien lähettämänä opettajanaan — sillä varma on, että ilman hänen utteraa ja epäitsekästä työtään teosofinen liike Amerikassa olisi kuollut kapaloihinsa, — ja H. P. B:n kuoltua Mrs Besant ja Mr Judge jakoivat »vallan» keskenään siten, että molemmilla oli yhtäläinen opettajan asema esoteerisessa koulussa.

Judge-juttu oli nyt siinä, että muutamat T. S:n jäsenet, joihin lopulta yhtyi Mrs Besant, syyttivät Mr. Judgeä petollisesta menettelystä, Mestarin sinetin ja nimen väärinkäytöksestä y.m. oman auktoriteettisa

ja asemansa vahvistamiseksi. Syntyi kova melu ja ennen pitkää T. S. oli jaettu kahteen leiriin. »Mikä veljeys se on, joka syyttää ja tuomitsee?», kysyivät Judgen kannattajat ja ihailijat. »Mestarit eivät ole ainoastaan säälin, vaan myös viisauden mestareita», vastasi Mrs. Besant.

Sovintoa ei syntynyt, vaan Teosofinen Seura halkesi kahtia. Suuri amerikkalainen osasto erosi melkein mieskohtaisesti ja joukko jäseniä muissa maanosissa seurasivat amerikkalaisten mukana. Siitä lähtien oli olemassa kaksi Teosofista Seuraa.¹⁾

Lopullisen tuomion vanhan Teosofisen Seuran taholta langetti kiistanalaisessa kysymyksessä Mrs Besant lausuessaan, ettei Mr. Judge tahallisesti ollut petosta harjoittanut; hän oli psyykkisesti herkkä henkilö, miltei mediumistinen taipumuksiltaan, ja hän oli välistä antanut väärän muodon Mestarin ajatuksille, välistä ymmärtänyt Mestarin tarkoitusta väärin. Syytökset hupenivat täten jokseenkin mitättömiksi, mutta Mr. Judge'ltä oli viety kunnia. Ja Seuran taholla sangen harvat lienevät ottaneet lukuun, että Mr. Judge puheissaan, kirjoituksissaan ja kirjoissaan todella oli osottautunut teosofiseksi ajattelijaksi ja opettajaksi Jumalan armosta, puhumatta siitä, että ne, jotka häntä personallisesti tunsivat, ylistivät hänet mitä ihanimmaksi ja jaloimmaksi ihmiseksi, todelliseksi totuuden tietäjäksi ja veljeksi.

Jonkun verran Teosofinen Seura nähtävästi otti oppia tästä kokemuksestaan, koska se seuraavassa kriisissä menetteli maltillisemmin panetellun henkilön

¹⁾ Judge-seura jakautui myöhemmin itsekkin kahtia. Judge kuoli v. 1896, määrättyään Mrs. Tingleyn seuraajakseen esoteerisessa johdossa. Useiden jäsenten valtava taipumus auktoriteettiuskoon ja hartaaseen antaumukseen antoi syntysanat n.s. Yleiselle Veljeydelle ja Teosofiselle Seuralle, jonka Mrs. Tingley perusti v. 1898 ja jonka sääntöjen mukaan hänelle myönnettiin eliniäksi täydellinen yksinvalta Seuran asioiden hoidossa. Tässä kirjoituksessa tarkoitetaan Teosofisella Seuralle vanhaa n.s. Adyar-seuraa, jonka presidenttinä oli eversti Olcott kuolemaansa saakka (1907) ja jonka johdossa siitä lähtien on ollut Mrs. Annie Besant, L. D.

suhteen. Mutta aatteellisesti se jäi yhtä välinpitämättömäksi kuin ennenkin, ryhtymättä, kukaties kykenemättä, arvostelemaan asioita filosofisesti. Tämä uusi kriisi, joka sattui vuosina 1906—7, aiheutui osaksi n.s. Leadbeater-jutusta, osaksi Mrs. Besantin vaalista presidentiksi.

Mr. Charles W. Leadbeater oli Madame Blavatskyn aikuisia teosofeja, entinen Englannin kirkon pappi, joka oli luopunut virastaan ja asemastaan antautuakseen teosofiseen työhön. Hän oli tuottelias kirjailija ja ennen kaikkea kuuluisa tavattomista psyykkisistä kyvyistään, selvänäköisyydessään kuin mikäkin uudenaikainen Svedenborg. Äkkiä (1906) häntä syytettiin epäsiiveellisistä neuvoista ja opetuksista ja huudettiin, että hänen vaikutuksensa nuorisoon oli turmiollinen. Suojellakseen Seuraa ikävistä selkkauksista Mr. Leadbeater heti erosi T. S:sta. Ensin Mrs. Besant hätäntyi ja lausui ankaran arvostelun vanhasta, rakkaasta työtoveristaan, mutta pian hän rauhoittui puhuttuaan syytetyn kanssa ja muutenkin havaittuaan, että syytökset tuskin olivat todistettavissa. Saatuaan lupauksen Mr. Leadbeaterilta, ettei tämä enää uudistaisi riidanalaisia neuvojaan, hän antoi T. S:n äänestyksessä päättää Mr. Leadbeaterin jälleenottamisesta Seuran jäsenyyteen, kun kaksi vuotta oli kulunut lupauksesta. Vuonna 1910 C. W. Leadbeater palasikin T. S:aan, ja hänen asiansa oli onnellisesti päättynyt.

Mutta asian toinen puoli oli Mrs. Besantin presidenttiys. Mrs. Besant, entinen sosialisti ja politikoisija, maailman suurimpia naispuhujia ja teosofian kuuluisin esitaistelija, oli T.S:n esoteerisen koulun pää ja psyykkisesti kehittynyt hänkin. Kun hänestä — H. S. Olcottin kuolinvuoteella tapahtuneiden ilmentysten nojalla — tuli Mestarein nimittämä presidentin ehdokas, oli joukko teosofeja — niiden etunenässä oppinut tutkija, H. P. Blavatskyn oppilas Mr. G. R. S. Mead, Teosofisen Seuran varapresidentti Mr. A. P. Sinnett y.m., jotka selittivät, että T. S. lähti nyt kulkemaan kohti »psyykkisen itsevaltiuden» hämäriä ai-

koja, ja erosivat. Mr. Sinnett palasi myöhemmin takaisin, mutta Mr. Meadillä on oma seura (the Quest Society); niinkään syntyi Amerikassa samasta syystä n.s. riippumaton Teosofinen Seura (The Independent Theosophical Society). Ilman lohkeamisia ei siis tämäkään käännekohta T.S:n historiassa kulkenut ohi.

Leadbeater-jutussa pisti silmään teosofisen maailman arka tietämättömyys ihmisen sukupuolielämästä ja sen haluttomuus perehtymään siihen tieteellisemmin ja syvemmin. Presidentinvaalissa tuli taas kuniilla tavalla näkyviin, kuinka suureen luottamukseen ja antaumukseen sama teosofinen maailma kykenee, kun se kerran on saanut mieleisensä sankarin palvoakseen. Mutta vaikka luottamus ja antaumus ei sinään edellytä sokeata uskoa, kulkee tämä kuitenkin niiden kintereillä väijyvänä vaarana. Ainoastaan itsenäinen ihminen osaa suojella itseään sokean uskon vaaralta, mutta Teosofinen Seura ei nähtävästi ole ole ollut henkisesti itsenäinen, koska se — kuten myöhemmät vaiheet ovat osoittaneet — miltei heikommin ja heikommin on kyennyt pitämään kiinni siitä alkuperäisestä ohjelmasta, jota madame Blavatsky aikoinaan niin ankarin sanoin varoitti Seuraa hylkäämästä. (Jatk.)

Pekka Ervasf.

Kaksi tietä.

Kun tässä aion puhua kahdesta tiestä, niin en silloin ajattele asiaa tavallisessa ihmisten jaotuksessa »suruttomiin» ja »uskovaisiin»; pikemmin niin, että ajattelemanani kaksi tietä sisältyvät »uskovaisiin», tai paremmin: pyrkijöihin. Nämä nyt ajattelemanani kaksi tietä näyttävät voivan kulkea limittäin, rinnan; kenties hyvinkin pitkälle. Ja niille on vaikea antaa täsmällistä nimeä, mutta niitä saattaa jotenkuten ymmärtää.

Molemmille teille näyttää olevan yhteisenä lähtökohtana se, että ihminen herää näkemään elämässä ja asioissa yleensä kaksi puolta, joita hän voi nimitää käsitteillä hyvä ja paha, totuus ja valhe, viha ja rakkaus, j. n. e. Tästä yhteisestä lähtökohdasta voivat tiet erota, kunnes ne kenties joskus taas yhtyvät. Nimitämme näitä teitä nyt vain ensimmäiseksi ja toiseksi. Nämä nimitykset ovat asialliset siksi, että se tie, jota aiomme ensimmäiseksi kuvata, sulautuu joskus toiseen, eikä päinvastoin.

Nämä kaksi tietä ovat yhtä, ei vain siinä, että niissä molemmissa osataan erottaa totuus ja valhe, hyvä ja paha, vaan vielä siinäkin, että niissä molemmissa toivotaan pahan ja hyvän olevan siinä suhteessa toisiinsa, että paha ikäänkuin vähenisi ja hyvä ikäänkuin lisääntyisi. Mutta sitten tästä, tästä toivouksesta, saattavat tiet lähteä vähän eri suuntiin. Ensimmäinen tie muodostuu siitä, että katse kiinnittyy miettimään, kuinka saataisiin tuo paha, pahan mahti ja voima, vähennetyksi tai kokonaan poistetuksi. Taas toinen tie muodostuu siitä, että katse kiinnittyy miettimään, kuinka saisi hyvän, hyvän voiman, lisääntymään.

Juuri tästä lähtökohdasta tiet haaraantuvat. Ensimmäisellä tiellä katse kiinnittyy siihen näkökantaan, että kunhan vain saadaan paha pois, niin hyvä pääsee rauhassa järjestämään kaikki asiat hyvin. He näkevät, tämän ensimmäisen tien kulkijat, maailmassa niin paljon pahaa, valhetta, humbugia (niinkuin totta onkin), ja he ryhtyvät innokkaaseen työhön tuon pahan ja humbugin vähentämiseksi, tai jos mahdollista, sen kokonaan ja juuriaan myöten hävittämiseksi. He koettavat päästä perille pahan olemuksesta, keksiäkseen sen tyypillisimmät edustajat. Ja keksityään jonkun, joka heidän luulonsa mukaan pitäisi olla pahin pahuuden edustaja, pahin humbugimestari, silloin he panevat hänet hengessään piiritykseen, antaakseen hänelle jossain sopivassa tilaisuudessa kerrassaan musertavan iskun. Ja ellei yksi isku

auta, niin toinen ja kolmas, yhä tehokkaampi. Sillä kun he kerran ovat lähteneet pahan kanssa painimaan, niin paha paljastautuu ja näyttäytyy yhä enemmän heille; paha piirittää puolestaan heitä, ja he joutuvat oppimaan yhä uusia keinoja pahasta, pahan hävittämisestä.

Tämä nyt on se ensimmäinen tie. Limittäin tämän rinnalla kulkee sitten toinen tie, tie, jossa ihminen kiinnittää katseensa hyvään, koettaen, jos mahdollista, lisätä hyvän voimaa. Ja kun hän puolestaan näin on alkanut ikäänkuin hyvän kanssa painiskella, paljastuu taas hyvä yhä enemmän hänelle, ja hyvä puolestaan opettaa hänelle myös yhä uusia keinoja.

Tämä toinen tie kulkee limittäin edellisen rinnalla, mutta ehkä vähän syvemmällä. Mutta vaikka se kulkee syvemmällä, ei se sittenkään ole nykyiselle ihmiskunnalle enää vain *esoteerinen*, salainen. Ainakin Uusi testamentti tekee sen *eksoteeriseksi*, julkiseksi. Siinä aivan avoimesti ja selvästi huokuu: asettukaa nyt, te taistelijat, intoilijat ja kiivailijat, te, jotka tahdotte pahan vähentyvän ja hyvän lisääntyvän, asettukaa te nyt Isän, Luojan, kannalle. Koettakaa hengessänne ajatella ja ymmärtää, että maailman ja ihmiskunnan Isä ja Luoja on ennättänyt työssään juuri näin pitkälle, juuri tähän kohtaan. Hänen työnsä, ihmiskunta ja kaikki muu, ei ole vielä valmista, ei ole ennättänyt tämän pitemmälle. Ja sentähden se ei myöskään ole täydellistä, sopusointuista. Mutta pitäisikö nyt hävittää tämä keskeneräinen ja epäjärjestyksessä oleva työ? Ja ne rakennus- ja alkuaineet, jotka juuri ovat valmistamisen ja työn alla? Vai eikö olisi parempi, jos tekni asettuisitte myönteiselle, luovalle kannalle? Silloin tuo huono ja epätäydellinen voisi myös rauhassa, teidän kauttanne ja avustamananne oppia etsimään ja löytämään hyvää täydellistä itsessään. Kenties se, tuo paha, onkin alistettu muuttuvaisuuden, syntymän ja kuoleman, purkautumisen lain alaiseksi siihen asti, kunnes se on itsessään oppinut rakentamaan sellaista, joka ei enää ole — jonkun asteettaisen

mittapuun mukaan — *purkamisen* tarpeessa, eikä sentähden ole enää sidottu vaihtelevaisuuden lakiin, purkamisen ja uudelleentekemisen lakiin, s. o. syntymän ja kuoleman lakiin. Ja sentähden, jos te, jotka niin innokkaasti tahtoisitte pahan vähenevän ja hyvän lisääntyvän, jos te tahdotte liittyä minun, Luojan, työtovereiksi, niin älkää te ryhtykö hävittämään minun keskeneräistä tekoani, vaan ryhtykää te pikemminkin luomaan, auttamaan Minua, s. o. herättämään, lietsomaan ja tukemaan pahassa olevaa hyvän mahdollisuutta ja voimaa.

Tietenkin ihmiset alkutaipaleella vaappuvat näiden kahden tien välillä. Toisina hetkinään he haltioituvat ja tahtoisivat antaa kaikkensa hyvän puolesta, toisina hetkinään he taas vimmastuvat taistelemaan paha vastaan. Ja niinä hetkinään he ovat niin varmasti näkevinään, että juuri niin, eikä mitenkään toisin, heidän on meneteltävä. Parhaimmallakaan tahdollaan he eivät kykene — niin he saattavat itselleen selittää ja sanoa —, löytämään muuta ratkaisua asialle. Ja taas seuraavalla hetkellä he, kukaties, sen toisen ratkaisun kumminkin löytävät: he ovat valmiit sulkemaan suojelemaan syliinsä jonkun kirkuvan ja parkuvan epätäydellisen olennon, ollen viimeiset vaatimaan häntä tilille tai pitelemään häntä kovakouraisesti. Ja he eivät ymmärrä — toistaiseksi, — että juuri siinä on se heidän etsimänsä »toinen ratkaisu». Sillä eihän tarvitsisi muuta: lakkaisi vain huhtomasta ja iskemästä; jatkaisi, laajentaisi ja syventäisi vain tuota auttavaa ja suojelevaa näkökantaa, tekisi sen kokonaan pääsisällöksi elämässään.

Siinä ne ovat nyt nämä molemmat tiet.

Mutta jos ihminen vaappuu pääasiallisesti vain tuolla ensimmäisellä tiellä, silloin hänen on hyvin vaikea ymmärtää tätä toista tietä. Ainakin jossain määrättyssä tapauksessa, juuri *siinä* tapauksessa, joka nyt erityisesti on sattunut hänen kohdalleen, on tullut hänen tielleen, juuri siinä hänen asiassaan *hänen* on totisesti vaikea löytää muuta ratkaisua kuin antaa

»terveellinen» isku, herättävä huomautus — joka suoranaisesti tai välillisesti — sille pahalle, tai pahan edustajalle, joka erityisesti hänen kohdalleen on sattunut. Se, tuon iskun antaminen, tuo pahan nujertaminen, tuntuu olevan ihan kuin hänen pyhin ja okkultisin velvollisuutensa; että ihan on kuin Jumala olisi häntä erikoisesti ajatellut sen tehtävän suorittajaksi. Siinä innostuksensa haltioitumisessa hän saattaa kenties ymmärtämyksellä sääliä veljiensä yksinkertaisuutta, kun he eivät jo älyä minkä tärkeän asian puolesta hän taistelee. Sillä jos he sen älyäisivät, silloin he liittyisivät häneen, ja he tekisivät yhteisin voimin kerrassaan puhdasta siitä tai tuosta pahasta.

Niin hän arvelee.

Ja niin se on sillä tiellä.

Mutta voimmehan kuitenkin aavistaen olettaa, että se toinenkin tie on olemassa. Ainakin luulisimme Jeesuksen Kristuksen opetuslapsien kulkevan sitä toista tietä. Ja tutkiessamme millä tiellä me itse kukin kuljemme, ei meillä, ei ainakaan tämän kirjoittajalla, ole muuta mittapuuta, kuin tämä: jos minun joskus tekisi mieli antaa »terveellinen» isku »pahalle», tai, toisessa asteessa, taas vuorostani sille, joka noin taistelee ja pahalle iskuja antaa, silloin minä saan heti ymmärtää, että minä vielä vaappuilen ensimmäisellä tiellä. Ja minun täytyy taas arvioida itseäni uudelleen, syventyäkseen siihen tiehen, jossa ei anneta iskuja pahalle, jossa ei taistella pahan hävittämiseksi, mutta tehdään kuitenkin työtä kaikin voimin; tehdään työtä hyvässä, hyvän itsensä sisässä.

Niin: ihmeelliset ovat Herran tiet! Tutkistele, sieluni, niitä yöt ja päivät.

J. R. Hannula.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 6:sta n:osta)

Neuvoston suureen saliin kokoontui tilapäinen korkein tuomioistuin, johon kuului profeetan innokkaimmat vastustajat.

Tämän vihaa ja intobimoa hehkuvan seuran edessä Supramati seiso i rauhallisena; surumielisenä ja miettiväisenä hän katseli vihamielisten tuomariensa julmia kasvoja, näiden, jotka eivät ymmärtäneet antaa arvoa tälle korkeammalle olennolle, jonka kohtalo oli antanut heidän käytettäväkseen.

Ihmetellen ja epäillen katseli johtaja sinertävää säteilyä, joka ympäröi Supramatia; mutta sitten hän ikään kuin palasi tasapainoonsa ja huudahti raivokkaasti:

— Puolustaudu, häikäilemätön kapinoitsija, niitä kauhistuttavia syytöksiä vastaan, jotka sinua painavat. Noitavoimaasi hyväksi käyttäen uskalsit koroittaa meidän kiertotähdellämme ristin vertauskuvan, joka jo monien vuosisatojen, aikana on ollut syöstyynä keskuudestamme. Sinä uskalsit kääntyä meidän kieltämämme Jumalan puoleen, jonka palvomisen kuoleman rangaistuksen uhalla on kiellettyä. Sinä kiihoitit joukkoja antautumaan rikolliseen yhteyteen näkymättömän maailman kanssa ja tunkeutumaan esiripun taakse, joka peittää niin monta vaarallista, kätkeytyä salaisuutta. Kummallisen musiikkisi ja myrkyllisten tuoksujen avulla, jotka olet ilmakehästä vetänyt luoksesi, lumoat ja viettelet ihmisiä siinä määrin, että kuningattaremmekin on menettänyt sydämensä ja vastoin yleistä tapaa sivuuttaen useita arvokkaampia miehiä valinnut sinut puoliso kseen ja kuninkaaksi, sinut, tuntematonta sukuperää olevan maankiertäjän. Ja nyt tunnusta ennenkaikkea, kuka

olet, sinä ihminen tuntematonta rotua, jota ei koskaan aikaisemmin ole nähty? Missä synnyit? Ketkä ovat vanhempasi? Missä opit vahingollisen tieteesi, jota käytät meidän perikadoksemme, sillä oppisi johdattavat meidät epäilemättä kansalaissotaan.

Supramati kuunteli vaieten tuomarinsa kiihoittunutta ja raivokasta syytöspuhetta ja kun tämä oli lopettanut, hän vastasi rauhallisesti: — Olen suuren valon poika, joka on teidän isänne, niinkuin myös minunkin. Olen saman jumalallisen kipinän synnyttäjä, joka teitäkin elähyttää, ja ainoa noituuteni sisältyy siihen valtaan, mikä tiedolla on tietämättömyyden yli. Heikko, sokea ja tietämätön on sattumien ja kokemansa kurjuuden orja, viisas näkee edeltäkäsien tapahtumat ja osaa valmistautua niiden seurauksien varalta.

— Silloin olet huono näkijä, koska et osannut ennustaa mitään meidän suunnitelmistamme ja niiden sinulle kylläkin vaikeista seurauksista, — huomautti eräs itsevalituista tuomareista pilkallisesti irvistellen.

— Erehdyt, Ragaddi. Samana päivänä, jona paransin ainoan poikasi, tiesin jo, että kuuluit salaliittoon, jossa minun kuolemaani suunniteltiin. Kuka meistä kahdesta on kylvänyt epäsovua? Mutta se ei merkitse mitään; olen täällä opettajani pyynnöstä kylvämässä keskuuteenne rakkautta ja uskoa; ja valo, jolla pimeyttä olen valaissut, ei enään tule sammumaan. Tehtäväni on suoritettu. Ja täyttäkää te nyt omanne, katkaiskaa ketjut, jotka sitovat minut tähän maailmaan. Sellainen on profeetan kohtalo; hänen tulee verellään vahvistaa sitä oppia, jota on saarnannut.

— Olet aikalailta nöyrempi nyt, suuri noita. Miksi et puolustaudu jonkunlaisilla taikakeinoilla? Koska voit saada petoeläimet lempeiksi karitsoiksi, niin miksi et nyt käytä omistamaasi voimaa? Tai ehkä kaipaavat harppuasi ja ehkä koko valtasi sisältyykin juuri tähän esineeseen?

— Eikö ole samantekevää, missä minun voimani piilee, sillä en sitä käytä? Toistan vielä, täyttäkää tehtävänne, joka on vanha kuin maailma, mutta kuitenkin aina uusi, surmatkaa profeetta, jotta hänen verensä puhdistaisi likaisen ilmakehän.

— Silloin emme tahdo menettää aikaa, jottemme estäisi tätä »ilmakehän puhdistamista» — vastasi nauraen johtaja, samalla lausuen tuomion, jonka mukaan Supramati ensiksi tulisi nuoleilla ammuttavaksi ja sitten poltettavaksi.

— Päivän sarastuksessa on tuomiosi pantava täytäntöön, ja kun tuuli on puhaltanut pois tukkasi, eikä mitään ole sinusta jälellä, ryhdymme juuriaan myöten kitkemään pois kaikki hullutukset, joita olet kylvänyt, — hän lisäsi, kasvoissaan julma vihan ilme.

Supramati, yhtä rauhallisena kuin ennenkin, antoi sitoa itsensä ketjuihin, jonka jälkeen hänet vietiin maanalaiseen vankilaan.

Jätettynä yksin, hän heittäytyi olkitukolle, joka virui nurkassa. Kuinka terävä vastakohta hänen komeaan, kallisarvoiseen pukuunsa olikaan tämä pimeä ja kostea luola.

Hänen miettiessään alkoi omituinen tunnelma valita hänen sielussaan.

Hän oli kuullut, että korkeimmat vihkimykset vaativat adeptin kuolemaa, todistuksena henkisyyden voitosta lihan ja oman personallisuuden yli. Mutta hänhän oli kuolematon, ei kai hän voinut kuolla?

Mutta oli totta, hänhän nyt oli toisessa maailmassa, jonka kemiallinen kokoonpano oli toinen, ja jossa hänen maanpallonsa alkuaineella ei olisi tavallista vaikutustaan. Ensimmäisen murhayrityksen kauttahan hän haavoittui, ja haava aiheutti tuskiakin, vaikkakin se parantui ihmeteltävän nopeasti.

Tulisiko hän kuoleman sattuessa myöskin ruumiillisesti eroitetuksi opettajistaan esim. Ebramarista, sen kautta menettäen mahdollisuutensa muuttaa uudelle planeetalle, johon hänen veljensä saapuisivat lain-

antajina? Missä ja miten hän käyttäisi sitä tietoa, jota oli saavuttanut?

Epäilemättä hänen opettajansa tieteensä avulla kykenisi kokoamaan uutta ainetta hänen astraaliruumiinsa ympärille; mutta se olisi jotain aivan toista; sanalla sanoen tulevaisuus oli hämärä, ja tie ei ollut selvästi määrätty ja kirkas.

Supramati tuli liikutetuksi; hänessä heräsi jonkunlainen rauhaton tuskainen tunne. Hänen sieluaan rasitti käsittämätön paino ja hän joutui houreisiin. Ilma tuntui hänestä tukahduttavalta, ja äkkinäisen heikkouden valtaamana hän nojautui seinään. Tässä puoleksi unitilassa oli hän kuulevinaan kaukaisia ääniä:

Miksi olet hyljännyt Himalajassa sijaitsevan oleskelupaikkasi? Mihin on sammumaton pyrkimyksesi täydellisyyteen johtanut sinut? Ohimenevän näennäisen kunnian tähden: olla profeetta, täytyy sinun nyt kuolla ja jäädä puolitiehen. Ne, jotka olet pitänyt johtajinasi ovat yksinkertaisesti pettäneet sinut, saattaessaan sinut vaikevan tilanteeseen, samalla kun itse korjaavat palkinnon hedelmät. Ja mikä vastenmielinen kuolema odottaakaan täydellisesti heikontunutta ruumistasi! Tuuli on siroitteleva sen atoomeja, jotka sitten katoavat kaaokseen.

Supramatin ruumista värisytti. Hänestä tuntui äkkiä kuin olisivat terävät neulat lävistäneet häntä, synnyttäen kauheita tuskia; samalla paloi vieressä rovio, joka säteili sietämätöntä kuumuutta ja tulenliekit matelivat hänen luokseen ja hipaisivat jo hänen jalkojaan, jotka värisivät tulen vaikutuksesta.

Naurava ääni kuiskasi hänen korvaansa:

Tunnetko, miten nuolet painuvat ruumiiseesi ja miten tuli sitä polttaa? Sinulla on valta käskeä luonnonvoimia, ja kuitenkin on sinun kielletty tekemästä sitä. Katsohan, et uskalla käyttää tietoaasi omaksi puolustukseksi! Mikä mielettömyys! Ha, ha, ha!

Yli-inhimillisen tuskan kauhusta peittyi Supramatin

ruumis kylmällä hiellä; jotain hänessä kiihoittui ja joutui kuohuksiin.

Hän tarkasti hämmästyneellä katseella roviota, joka katosi ikäänkuin syvään kuiluun, joka avautui hänen allaan. Ja syvyydessä, ikäänkuin yläpuolella mustaa pilveä liiteli Sarmielin onnettomuutta tuottava olento; epäilyksen lohikäärme kauheine seuralaisineen, jotka synnyttävät pimeyttä ja tavallisesti ympäröivät selaista ihmistä, joka on lihansa orja. Siellä siellä virui myös inhoittava, alhainen intohimo ja heikkous, joka alentaa inhimillisen tahdon, siellä virui masentava tuntemattoman pelko. Kynnyksen lohikäärme, epäily, on pelottava vastustaja, joka helposti huomaa ruumiillisen heikkouden ja lähestyy yhtä rohkeasti valon voittoisaa poikaa kuin tavallista kuolevaista. (Jatk.) Ven. käänt. L. K.

Muistoja menneiltä vuosilta.

VI.

Mrs. Annie Besant.

Ei ole monta riviä nyt käytettävissäni näitä »muistoja» varten, mutta koska jotkut ystävät ovat sanoneet niitä kaipaavansa, tahdon tässä kertoa kolme pientä kokemusta, jotka ovat muistissani säilyneet ja jotka koskevat Teosofisen Seuran kuuluisaa presidenttiä. Olkoon tämä silloin samalla pieni kunnianosoitus Mrs. Besantia kohtaan, joka lokakuun 1 p:nä täyttää 74 vuotta!

Mrs Annie Besantin olen tässä fyysillisten todellisuuksien maailmassa nähnyt neljä kertaa: Tukholmassa v. 1904, 1907 ja 1913 ja Lontoossa v. 1905. Koska Lontoossa en ollut personallisessa kosketuksessa Mrs. Besantin kanssa, ovat muistoni hänestä tapaamisistamme Tukholmassa.

Käsityksen siitä, minkälainen todella suuri puhuja on, sain syyskuun 12 p:nä 1904, kuullessani Mrs Besantin puhuvan »Jumalan etsimisestä». Grand Restaurant Nationalin suuri sali Tukholmassa oli täpösen täynnä harrasta yleisöä, joka henkeään pidätäten kuunteli puhujan sanoja. Mrs. Besant kuvasi totuudenetsijän uskoa ja rakkautta. Mestarinsa sanoihin luottaen, hänen käskyänsä totellen jumalanetsijä antautui kokonaan totuuden palvelukseen, henkensäkin uhalla, peläten kuolemaa yhtä vähän kuin sankari sodassa. Ja Mrs. Besant kuvasi sotilaiden urhoollisuutta, jotka päällikön käskystä syökseivät vallihautaan ja varmaan kuolemaan, tietäen, että jälestä tulevat joukot heidän runmiittensa yli pääsevät vihollisten luo. Oi kumma! Näin edessäni tappotanteren ja valloitettavan linnan, kuulin päällikköjen ja sotamiesten innokkaat huudot, kuulin kanuunain paukkuvan.

Olin kuin lumouksen vallassa. Olisin esitelmän loputtua tahtonut lausua kiitokseni. Menin Mrs Besantin luo hänen astuessaan lavalta alas. Mutta valtavat ihastuksen ja kiitollisuuden tunteeni purkauituvat ainoastaan seuraavaan kummalliseen kysymykseen, jonka töin tuskin sain soperretuksi suustani:

— Are you with us in Finland? (Oletteko kanssamme Suomessa?)

Vain siunaaman hetken Mrs Besant katsoi minua pitkään, sitten hän ymmärsi tilanteen, hymyili suloisesti ja vastasi:

— In the hope for greater happiness, — certainly. (Suuremman onnen toivossa, varmasti).

Ja minä vakuutin Suomeen tultuani aatetovereilleni, että »saattepas nähdä, niin meillä jotakin tapahtuu. Mrs. Besantin äänessä oli kuin lupaus. Suuremman vapauden ja onnen päivä pian koittaa».

Oli kysymyskokous lokakuussa 1907 Teosofisen Seuran keskustoimistossa Tukholmassa. Mrs Annie Besant istui vastaajana, allekirjoittanut tulkkina. Kysyttiin, kenen lausuntoihin tuli enemmän luottaa, madame Blavatskyn vaiko myöhempien opettajien.

— Omasta puolestani olen tullut siihen vakaumukseen, vastasi Mrs Besant, — että madame Blavatskyltä oli arvaamattoman laajat ja korkeat tiedot okkultisista asioista. Jos hän väittää jotakin, jota en ymmärrä, lykkään arvosteluni toistaiseksi. Niin menettelen olen aina myöhemmin huomannut, että H. P. B. tiesi sekä enemmän että paremmin kuin minä.

— Mr. Sinnett ja Mr. Leadbeater kertovat yhtä ja toista aurinkokuntamme kiertotähdistä; mistä he tietonsa ammentavat? kysyttiin.

— Mr. Sinnett saa opetuksia Mestariltaan, mutta Mr. Leadbeater tekee omiakin havaintoja. Olemme yhdessä, Mr. Leadbeater ja minä, käyneet useampia kertoja eri kiertotähdissä, mutta näitä käyntejä haittaa vain yksi hankaluus: tähtien päälle ei ole kirjoitettu niiden nimi . . .

Tukholman kongressissa v. 1913 istuin sihteerinä europalaisen liiton neuvostossa. Viimeisessä kokouksessa oli puhe seuraavasta kongressista, jota suunniteltiin pidettäväksi Parisissa 1915.

— Siitä pitäisi tulla ensimmäinen maailman kongressi, sanoi Mrs Besant. — Teosofisen Seuran jäseniä kokoontuisi kaikilta maan ääritä, Amerikasta, Aasiasta, Austraaliasta . . . Vieläpä ehdottaisin, että ojenettaisiin veljeskäksi toisille Teosofisille Seuroille: Yleiselle Veljeydelle, Antroposofiselle Seuralle. Ehkä Mrs. Tingley, ehkä tohtori Steiner noudattaisi kutsumaa ja saapuisi kongressiin . . . Se olisi silloin todellinen veljesjuhla . . .

Ja tästä sitten innolla keskusteltiin. Kaikki ylisihteerit olivat hurmaantuneet ajatuksesta . . .

Parisin kongressi pidettiin v. 1921 ja Suomen Ruusu Risti esitti aatteen laajennettuna ja tarkemmin määriteltynä, mutta siitä ei riittänyt aikaa keskustella.

Pekka Ervasf.

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

IV.

(Jatkoa n:sta 6.)

Syyskuun 15 p. 1904. Pompeijissä. Tuntui niin kotoiselta täällä oskilaisen sivistyksen kehdoissa, että vasten tahtoaikin jäin erään talon atriumiin, joka vielä tänä päivänä suo meille selvän kuvan siitä miten se ennen on ollut sisustettu, sillä minä tunsin sen, tunsin entuudesta tämän Strada di Stabian, ja muistin nyt selvästi näkyni toukokuun 17 p:ltä 1903. Täällähän olin elänyt ja toiminut ja muistoni syleili niitä aurinkoisia päiviä, jotka olin viettänyt tässä peristyliumissä. Hengitykseni salpautui ja sydämeni löi rajusti; näin jälleen naisen ja lapsen edessäni — vaimoni ja lapseni kohta 2000 vuotta sitten — ja nainen oli suruisaan — — hän häipyi ja katosi, mutta kyyneltyneet silmät puhuivat viimeiseen saakka hiljaista kieltään, ja tuskaisen sydämen vain puoleksi tukahdettu huokaus väreili avaruudessa.

Syyskuun 20 p. 1904. Forum Romanum—Antiikin Rooma. Colosseum auringonpahteessa ja kuutamossa, minua väristytti sen nähdessäni, mutta se vietti minua yhä uudelleen luokseen. Ja tunsin, että kerran olin liikkunut näiden muurien sisäpuolella, ei yhtenä viidestäkymmenestä tuhannesta katselijasta, mutta kylläkin yhtenä niistä, jotka kaatuivat uskonsa puolesta ja joiden oli pakko kamppailla viimeisen epätoivoisen taistelunsa areenan petoja vastaan. Tuolla ylhäällä kohosi vielä keisarin aitio salaisine käytävineen, ja tuolla alhaalla säilytettiin villipedot vangittuina; vieläkin kuulin seisoessani hiljaa mietiskellen kuutamossa — petoeläinten karjunnan, — heidän henkensä janosivat vielä nytkin viattomien ihmisten verta.

Tunnelmani häiriintyi; muuan Venus-papitar, kadun kurja lapsi, soljui naurahdellen sisään portista ja pakeni podian mustien varjojen alle, — kahdennenkymmenen vuosisadan petoeläin Colosseumin autiolla areenalla.

Syyskuun 21 p. 1904. Roma aeterna. Kerran nuorena Romassa olin eräässä viinituvassa Tiberin rannalla nauttinut viinistä ja laulusta ja kuljin kotiin pimeitä katuja pitkin. Mutta tuolla Bibelaksen haudan luona kuulin kuiskailua ja naurahdusta; joukko Erootteja vangitsi minut ja vei minut kauniin Venus-papittaren luokse.

Oliko Nektar-varjo himmentänyt aistejani, Nektar-varjo, jota lihava isäntä oli tarjonnut tinatuopista, vai oliko Roma aeterna polttanut poroksi hyvät aikeeni? Mutta en langennut, seisoin vain hiljaa katsellen alastonta sireeniä, elämän marmorista hakattua, pyhän kaunista, jokaisessa häikäisevän ruumiinsa ääriviivassa, joka liikkeessään hurmaavaa — ja minä pakenin yöhön aina Colosseumiin saakka, jossa villipetojen karjunta jähmensi kuumoittavan vereni.

Lokakuun 1 p. 1904. Matkalla Venetsiasta Milanoon. Vastapäätä minua vaunussa istui miellyttävä nuorenpuoleinen nainen syventyneenä italialaisiin sanomalehtiinsä ja näytti välinpitämättömältä häneen kohdistuneesta huomiostani ja häikäilemättömästi arvostelustani italialaisesta tupakasta, joka juuri oli saanut miehisen matkatoverini pahalle tuulelle. Verona, kaksitoista minuuttia. Nainen kumarsi hiljaa ja poistui vaunusta. Sillä välin koetin minä tosin turhaan eräältä asemasillalla kuljeskelevalta kauppiaalta etsiä jotain tupakoinnisen arvoista. Mutta silloin astui nainen luokseni, ojensi minulle kaksi laatikkoa savukkeita, pyytäen minua moitteettomalla englanninkielellä vastaanottamaan pienen lahjan hänen veljeltään Veronan asemapäälliköltä.

En ollut koskaan aikaisemmin nähnyt häntä, emmekä koskaan tule uudelleen taapaamaan toisemme, mutta keskustelimme niinkuin kaksi vanhaa, hyvää ystävää ja tunnustimme rehellisesti, ettemme kaikesta huolimatta olleet muukalaisia toisillemme. Sellainen »jälleentuntuminen» on äkkiä herännyt muisto, rivi Elämän Kirjasta, johon ikuisuusolentojen elämä hyvässä ja pahassa muistiinkirjoitetaan.

Kesäkuun 19 p. 1908. Toledossa, San Juan de los

Reysin suuren, v. 1492 perustetun kirkon luona; eräässä sen ulkomuurissa riippuu vielä tänä päivänä ketjut, joilla moorilaiset kiinnittivät kristityt vankinsa näännyttämään auringonpaisteeseen. Katsellessani näitä kauheita muistoja näin näyn, näin hiljaisten uhrien kärsivän auringonpahteessa ja kuumuudessa, näin heidän heräävän uuteen eloon ja toivoon, ja näin vihdoinkin kuinka mahtava Isabella katolilainen vapautti heidät. Ja näin itseni siellä uhrien joukossa ja elin uudestaan kaikki tuskat ja näin itseni sitten »aurinkokuolemasta» vapautettuna.

Elokuun 29 p. 1917. Helsingissä. Minulla oli seuraava näky. Olin kerran, puvusta päättäen keskiajalla, köyhä luonnontutkija, ja uhrasin kaiken paljastaakseni luonnon salaisuuksia, jonka kautta tietoni kasvien sisäisestä elämästä ja kristallien säännöllisistä muodoista lisääntyivät jokaisella ohitsekiitävällä päivällä. Mutta puute ja kurjuus lisääntyi, uskollinen vaimoni sortui, ja minä, sieluni ja ruumiini puolesta murtuneena, otin pienen tyttöni kädestä ja kuljin ulos maailmaan, on tuntematonta mihin.

C. J.

Rajan takaa.

(Jatk. n:sta 5.)

Esirukouksista ja ennustuksista. 2. Eräs neiti T., asuessaan muutama vuosi sitten Venäjällä, näki usein unissaan, että hänen manalle mennyt vanha äitinsä näyttäytyi hänelle mustiin huonoihin vaatteisiin puettuna, samalla vaivaantuneen näköisenä. Neiti T. ei ensin ymmärtänyt, mitä se kaikki tarkoitti, vaan sitten kuitenkin alkoi uskoa, että ehkä äidin hengellä oli joku vaiva tai tuskainen tila olinpaikassansa. Ja kun hän tuli ajatelleeksi, että venäläiset aivan säännöllisesti antavat pitää kirkoissansa kuolleitten omaistensa puolesta esirukouksia, jotta eronneilla sieluilla olisi rauha lepopaikoissansa, niin hänkin teetti esirukouksen omassa kirkossaan äidin

puolesta. Se auttoi. Sen jälkeen ei äiti enää hänelle unissa näyttäytynyt. Hän nyt uskoo että äiti vihdoin-kin pääsi rauhaan.

3. Muuan äiti itki lohduttomasti kuollutta ainoata lastansa. Lapsi näyttäytyi unissa äidille ja sanoi: »Minulla on niin paha olla, kun vaatteeni ovat aivan likomärät.» Näin tapahtui useamman kerran. Lopulta tuli äiti siihen päätökseen, että ehkä hänen kyyneleet vaikuttavat pahasti lapseen tämän näkymättömässä olinpaikassa, ja hän lakkasi itkemästä ja murehtimasta. Sitten monen ajan kuluttua lapsi taas näyttäytyi unissa ja sanoi iloisena: »Nyt on minulla jälleen hyvä olla».

4. Siitä on nyt 45 vuotta — kertoi eräs virolainen vanhus, — kun olin kerran talvella V. pitäjässä talollisen I:n luona hänen poikansa ristiäisissä. Vieraita oli paljon kutsuttu ja oikein hauskaa pidettiinkin. Myöhemmin illalla tuli joku ulkoa sisään ja kertoi, kuinka »koko taivas on yhtenä punaisena verenvärisenä kanakaana. Taitaa kai maailman loppu tulla.» Juostiin sitten ulos, ja niinhän se olikin. Ihan kauhistutti katsella sitä punaista hehkua, jossa taivas ikäänkuin paloi. Lumikin maassa näytti punaiselta. Naiset sanoivat, että kyllä nyt tulee se viimeinen päivä, ja itkeä nyyhkyttelivät. Silloin erkani meidän joukostamme muuan K. niminen ukko edemmäksi, katseli tarkkaavaisesti sitä näytöstä ja virkkoi: »Saattepas nähdä, että tulee suuri sota, jommoista ei ole vielä ollut ikinä ja vaivat ja taudit ja nälkä rupeavat kansoja rasittamaan». Vähäsen ajan kuluttua alkoi punehdus jo hävitä ja vetäytyi koommalle, kunnes vaipui lounaan puolelle taivaan rantaan. Sinne se lopullisesti sammui. Ukko K. sanoi, että siellä, johon se taisi hävitä, siellä paikassa se sotakin lopetetaan. Nyt vuosien jälestä voi huomata senkin ennustuksen toteutuneen. Maailman sota syttyi ja oli suurin tähänastisista sodista. Se päättyi Ranskassa, joka on jotenkin samalla suunnalla meiltäkäsinkin kuin ukko K. uskotteli. Ja vaivat, nälänhätä ja taudit, eiköhän ne kuljekin kuin sodan seurauksina koko maailmassa.

5. T. kaupungissa sairastui eräs vaimo hengenvaarallisesti, mutta ei halunut suostua herranehtoollista ottamaan, vaikka tyttärensä sitä hänelle monesti ehdotti. Eräänä päivänä tahtoi tytär äidille teetä tarjota, ja kun hän alkoi sitä viedä äidin huoneeseen, näki hän kaksi mustaa miestä seisovan oven kynnyksellä. Hän säikähtyi kauheasti ja rupesi huutamaan. Toiset kotoiset juoksivat paikalle, vaan eivät nähneet mitään. Kun he sitten sairaan luo menivät, oli tämä jo ruumiina.

6. Sisareni sairasti 10 viikkoa keuhkotautia, mikä oli keuhkokuumeesta alkuunsa saanut. Koko sen ajan sai hän virua T. kaupungin keskussairaalassa. Samana päivänä jolloin hän kuoli, näki hänen kanssaan toverina samassa huoneessa lepäävä sairas vaimo omituisen näön aivan keskellä päivää: Suuri valkoinen enkeli tuli ovesta sisälle, valkoinen kori kädessä, otti sairaan sisareni vuoteesta ja asetti hänet koriinsa. Vaimo pelästyneenä veti peitteen päänsä yli ja tirkisteli sen reunan alta, että mitäpä se enkeli nyt rupee vielä tekemään. Enkeli uhkaili häntä sormellansa ja sanoi: »Odota, odota, kyllä tulen sinua kolmen vuorokauden kuluttua hakemaan.» Samassa lähti korinsa kanssa ovesta ulos. Vaimo katseli heti sisareni vuoteeseen ja huomasi, että tuoni olikin sen elämänlangan katkaissut. Vaimo kertoi siitä näkemisestä sairaanhoitajattarelle, ja kun kolme päivää kului, oli vaimo itsekin kuolleitten joukossa. (Jatk.)

Julius Kangur.

Kirjallisuutta.

Seikkailu Rosenkreuziläisten luona niminen *t:ri Franz Hartmannin* kaunokirjallis-salatieteellinen teos on äskettäin *Kyllikki Ignatiuksen* suomentamana ilmestynyt. K.O.Y. Tietäjän kustannuksella. Hinta nid. 15: —, sid. 20: —.

Tästä kirjasta kuulin erään lukijan sanovan: Ihmeellistä, vaikka olenkin vuosien kuluessa lukenut ylipäänsä

kaiken teosofisen kirjallisuuden, niin oli tämä kirja sittenkin kuin hauska ja mielenkiintoinen yllätys, erittäinkin siksi, että siinä tulee elämä ja toiminta toisilla tasoilla niin elävänä ja todellisena vastaamme.

Ja niinhän se onkin. Itse tekijänkin mielestä on se kokemus, josta kirjassa puhutaan, »kuitenkin niin kovin ihmeellinen, että tuskin voi pitää sitä muuna kuin unena», niinkuin tekijä kirjansa alussa sanoo. Kirjan esitys ja vuoropuhelu onkin miellyttävän ihastuttavaa, rohkaisevan syvällistä ja viisasta; paljon kokeneen miehen luomus. Sellaista kirjaa voi lukea elähyttyäkseen kuka tahansa. Sen voi lukea ainakin viehättävänä kaunokirjallisena esityksenä unesta, johon kertoja oli nukahtanut jossakin Alppien rinteillä, joutuen sisäisessä maailmassa kosketukseen, seurusteluun ja keskusteluihin viisaitten adeptien ja mestarin kanssa — jota kaikkea lukija saa ilokseen ja opikseen seurata, kuunnella ja ihaila —, kunnes kertoja, oman uteliaisuutensa viehättämänä ja mestarinsa famuluksen avustamana, joutuu vedenneitojen kuningattaren lumoihin, jolloin »aistillisen nautinnon huuma käy läpi ruumiini. . . Vielä hetki, enkä enää tiedä mistään». Uneksija herää. Kuitenkin valkoinen liljannuppu takin napinreijässä ja loistavan puhdas kultakimpale taskussa, jotka kertoja oli adepteilta unessa saanut, jäivät pysyväisiksi muistoiksi siitä, ettei uni suinkaan ollut pelkkää harhaa. Ja vieläkin pysyväisemmäksi muistoksi jää heränneelle kertojalle se, kun hän tapaa kotinsa pöydällä kirjan: »*Kuudennen- ja seitsemännentoista vuosisadan rosenkreuziläisten salaiset merkit*», jonka ensimmäisellä sivulla oli unessa tavatun mestarin lyijykynällä kirjoittama, osaksi valittava, osaksi rohkaiseva omistus.

Lyhyesti siis: puhdas- ja syvähenkisen kaunokirjallisuuden harrastajille on tämä kirja parhainta luettavaa. Sisäisen tien kulkijalle on siinä paljon arvokasta, tavaltaan kuin vertauskuvissa esitettyä. Onpa melkein kuin lukijakin, herettyään lukemasta, tapaisi takkinsa napinreijässä valkoisen liljannupun ja taskussaan loistavan puhtaan kultakimpaleen.

J. R. H.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Pekka Ervastian julkiset suomenkieliset esitelmät alkoivat syyskuun 3 p:nä Olympiassa ja jatkuvat kuten tavallisesti joka sunnuntai. Kysymysillatkin ovat alkanee; niitä on toistaiseksi pidetty Rautatieläisten huoneustossa, Itäinen Teatterikuja 3.

Teosofia Virossa. Keväällä ilmestyi viroksi kirja-kauppias Pihlakas'en kustannuksella Annie Besantin kirjanen »Elämän arvoitus teosofiselta kannalta valaistuna». Sisältö on tietysti hyvä, mutta ulkoasu hieman omituinen: mustat jäykät kannet, joita koristaa teosofinen sinetti; lehdet ovat irtolehtiä, yhdistettyinä mustalla nuoralla kansiin; teksti on pitkinpäin sivuja ja räikeillä paksuilla kirjaimilla painettu, niin että silmät kärsii lukiessa, kirjoittaa kirjeenvaihtajamme J. K—r.

Erratum. Ruusu-Risti toukokuun n:ossa siv. 158 on esirukouksista puhuttaessa sana »rukoilijan» muodostunut painovirheen kautta sanaksi »runoilijan».

Kotimaisia psykoskooppeja. Psykoskooppi on selvänäköiseen havaintoon perustuva luonteen ja elämän vaiheiden kuvaus. Viime vuosina näitä on paljon tilattu ulkomailta Suomeenkin. Nyt on Ruusu-Ristin toimitus tilaisuudessa välittämään kotimaisia psykoskooppeja. Tunneimme selvänäkijän, joka yrittää parhaansa ja tekee tunnollista työtä ja jonka tuotteita voimme suositaa. Tämä on herra *Volmar Holmberg* Vaasasta. Ken tahtoo häneltä tilata psykoskoopin, ilmoitakoon siitä Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Äggelby, ja lähettäköön samalla eri paperilapun, johon on kirjoittanut nimensä ja syntymäaikansa (tuntia ei tarvita). Herra H. kirjoittaa ruotsiksi, ja tilaajan tulee sentähden ilmoittaa, haluaako hän psykoskoopkinsa suomeksi. Psykoskoopin hinta on Smk. 70:—

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . ” 59 60
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
L. Viertotie 44 . . . ” 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 3 26
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukku liike

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ!

Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

LOKAKUU

N:o 8

Ruusu:Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

LOKAKUU 1922

N:o 8

Sisällysluettelo:

	Sivu
Toimittajalta	225
Olemmeko käsittäneet oikein? <i>Pekka Ervast.</i>	229
Teosofista Seuraa arvostellaan, Suom. <i>P. E.</i>	239
Valkoisen ja mustan veljeskunnan osuus sodassa, <i>J. R. Hannula,</i>	244
Aineeton aika, <i>U. E. G.</i>	248
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä, (jatk.) <i>Kryshanovskaja</i>	248
Rajan takaa, (jatk. n:sta 7), <i>Julius Kangur.</i>	253
Tien varrelta	256

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

LOKAKUU 1922

N:o 8

Toimittajalta.

Nyt täytyy minun puhua pari sanaa kirjoista. Ei kirjoista ylimalkaan, mutta neljästä määrätystä teoksesta, joista vain osa tähän mennessä on olemassa fyysisessä maailmassa.

Aloitan siitä teoksesta, jolle kiistämättä kunniasija on tuleva. Tämä on H. P. Blavatskyn *Salainen Oppi*. Kuten tiedämme, on siitä olemassa suomeksi ensimmäinen osa »Maailman luominen» kokonaan, toinen osa «Ihmisen luominen» täsmälleen puoleksi. Nämä kaksi osaa ilmestyivät englanniksi Madame Blavatskyn eläessä v. 1888, ja hänen kuoltuaan ilmestyi v. 1893 lisäksi kolmas osa, yhtä laaja kuin edelliset, sisältäen kaikenlaisia tietoja erinäisten adeptien okkultisesta elämästä y.m., H. P. B:n esoteeriset kirjoitukset ja joitakuuta hänen suullisia opetuksiaan. Kun v. 1908 ryhdyin V. H. Valvanteen kanssa suomentamaan »Salaista Oppia», oli tarkoitus julkaista suomeksi kaikki kolme osaa kahden-toista vuoden aikana, yksi nide vuodessa. Kuusi nidettä ilmestyi (tilaajille à Smk. 5:—), toisin sanoen puolet koko teoksesta, ennenkuin tie nousi pystyyn. Työn keskeytys aiheutui aluksi V. H. V:n sairaudesta, sittemmin siitä, etten tavannut kyvykästä suomentajaa, joka minun kanssani olisi ryhtynyt yhteistyöhön, — yksin oli minun mahdotonta siihen antautua, — ja vihdoinkin siitä, että kirjojen kustantamisesta aiheutuvat menot kasvoivat seuraavina vuosina kahdenkymmenenkertaisiksi entisestään.

Olen aina ollut pahoillani siitä, että »Salainen Oppi« ei ole jatkuvasti ilmestynyt. Silloin tällöin on entisten tilaajien y. m. taholta kysytty, miksi teos ei kokonaisuudessaan ilmesty. En ole osannut muuta kuin viitata niihin tosiseikkoihin, jotka ovat tehneet sen julkaisemisen mahdottomaksi.

Tällä hetkellä en ole enää yhtä toivoton suomentamisen suhteen. Uskon varmasti, että löytyisi suomentaja (voisin mainita parikin), joka olisi valmis minun valvontani alla ja yhteistyössä minun kanssani suorittamaan onnelliseen loppuun tuon teosofisen suurteoksen suomentamisen. Paljon epätietoisempaa on, mistä tähän laajaan työhön tarvittavat varat saataisiin. Mutta mielessäni välkkyä kysymys ja ehdotus: eikö olisi ajateltavissa yhteinen voiman ponnistus kaikkien suomalaisten teosofisten seurain ja kustannusliikkeiden puolelta, jotta tämä teosofisen liikkeen kallis helmi ja kaikille teosofeille ehdottomasti välttämätön ja rakas tiedonlähde saataisiin arvoonsa vastaavaan suomenkieliseen asuun? Tämän kysymykseni ja ehdotukseni lasken kaikkien totuudenetsijäin sydämille siinä toivossa, että yhteinen hyvä tahto loisi keinot tuuman toteuttamiseksi.

*

Toinen huomautukseni koskee sitä Max Heindelin kirjaa »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus», josta tilausilmoitus jaettiin Ruusu-Ristin kotimaisille tilaajille viime numeron mukana. Se on arvokas ja mielenkiintoinen teos sekin. Se esittää teosofista elämäntasomusta tasoiheen, periaatteineen, jälleensyntymisineen j.n.e. enemmän länsimaalaisella tavalla kuin mihin olemme tähän saakka tottuneet, toisin sanoen helppotajuisemmin, mutta samalla yksityiskohtaisemmin. Näkyy, että tekijä — länsimaalaisesti sivistynyt insinööri — on tunnontarkka mies, joka ei mielellään väitä mitään »epätieteellistä« tai epäpätevää. Hän tuntee sekä teosofian että antroposofian ja on omien yliaistillisten havaintojensa nojalla muodostanut itselleen maailmankatsomuksen, jonka hän uskoo verraten tarkasti vas-

taavan niitä näkökantoja, joita »Vanhemmat Veljet» omaksuvat. Sangen mielenkiintoinen on m. m. Max Heindelin esitys Kristuksesta ja hänen suuresta työstään.

Syy, miksi nyt mainitsen tästä kirjasta, jonka Ruusu-Risti tänä talvena Kustannusosakeyhtiö Tietäjän kautta aikoo julkaista, on se, että tahtoisin teosofiaa ja rosenkreutsiläisyyttä harrastavien lukijoitteni mieliin teroittaa, kuinka välttämätöntä on, että he tekevät voitavansa kirjan levittämiseksi. Ensimmäinen osa (niitä ilmestyy kolme) on nyt painossa ja valmistuu marraskuun alussa. Sen kustantaminen tulee niin kalliiksi asiaksi, etten uskalla peloittaa lukijoita summaa mainitsemalla. Ainoastaan jos vähintään tuhat kappaletta heti myödään tätä ensimmäistä osaa, saamme menot korvatuiksi ja osamme vavistuksetta ajatella jatkoa. Toivon siis, että jokainen hankkii kirjan itselleen ja jos mahdollista hommaa toisen tai toisia ostajia lisää. Sen rohkenen ennustaa, ettei kukaan tule kauppaansa katumaan. Siksi sisältörikas ja hauska kirjotettu teos Heindelin »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus» on!

Amerikkaan myydään ensimmäinen osa yhdellä dollarilla postivapaasti, mutta kolmella dollarilla saa neljä kappaletta (nykyisen kurssin aikana). Kaikki tilaukset on tehtävä osoitteella: Ruusu-Ristin toimitus, Äggelby, Finland.

*

Sitten vielä kolmanneksi parista omasta kirjastani. Olen tässä kiittänyt »Salaista Oppia» ja »Rosenkreuziläistä maailmankatsomusta», ja lukijani voivat otaksua, että nyt lähden omia tekeleitäni kehumään. Niin mielellään kuin vanha Aatami minussa sitä ehkä tekisi, ei ole nyt syytä semmoiseen. Päinvastoin minun täytyy ottaa nöyrästi ja ilomielin vastaan täysin ansaittuja moitteita.

Jo kesällä 1921 ilmoitettiin Ruusu-Ristissä, että jouluksi valmistuu P. E:lta teos nimeltä »Kuka Jeesus oli?» Ennakkotilauksia otti vastaan Kustannusosakeyhtiö

Tietäjä. Emme suuressa määrin sitä menettelytapaa koskaan ole käyttäneet, mutta — kun kirjoja pitäisi julkaista ja pääomia ei ole . . . ! Eikä se mitään pahaa olisi ollut, jos kirja olisi jouluksi ilmestynyt. Mutta voi, kirja ei tullut. Aivan oikein on eräs ystävä huomauttanut: »ei tulisi kerätä yhtäkään ennakkotilausta. Ehtii kirjoja kaupita niiden ilmestyttyäkin, eikä tarvitse narraila ihmisiä lupauksilla.» Hm, hm, niinpä niin.

Ja miksi kirja ei ole ilmestynyt? Ah, siinä se on, minun täytyy se sanoa: kirja ei ole vielä kirjoitettu. Ja miksi se ei ole kirjoitettu? Sentähden, että talvikauden aikana minulla ei ole aikaa, ja kahtena kesänä peräkkäin olen nyt saanut hoitaa terveyttäni, s.o. mahdollisimman paljon levätä ja kerätä voimia. Ja terveyttä eivät muuten edistä taloudelliset huolet, jotka viime vuosina myöskin ovat näyttäneet osaa elämässäni.

Siinä puolustukseni. Nyt olenkin ehdottanut Kustannusosakeyhtiö Tietäjälle, että se joko antaisi ennakkomaksun maksaneiden tilaajien ottaa itselleen vastaavan määrän tohtori Hartmannin kirjaa »Seikkailu rosenkreuziläisten luona» tai Hannulan pikku teosta »Luominen», tai sitten, että se julkaisisi toisen uuden teoksen minulta, jonka käsikirjoitus kohdakkoin valmistuu ja jonka tilaajat voisivat ottaa ennen mainitun kirjan asemasta. Odotan Tietäjältä vastausta, ja ehkä se ennättää osastoon »Tien varrelta».

*

Työkausi Helsingissä on alkanut ja julkisten esitelmien suhteen on nyt toteutettu Ruusu-Ristin vuosikokouksessa — ja monta kertaa ennen — lausuttu toivomus, ettei niiden enää annettaisi mennä hukkaan, vaan että ne tarkasti pikakirjoitettaisiin. Niin tapahtuu nyttemmin säännöllisesti, ja jos varoja olisi, voitaisiin kuten ennen julkaista kirjoja esitelmien perusteella. Ehkä joka tapauksessa vielä voidaan järjestää niin, että kopioituja kappaleita myydään Ruusu-Risti-ryhmille maaseudulla. Niin pian kuin toiveita tähän suuntaan voidaan toteuttaa, ilmoitetaan asiasta asianomaisille.

Lokakuun aikana on Ruusu-Ristin sääntöjen mukainen vapaaehtoisten jäsenmaksujen keräys. Tästä minun on ilo huomauttaa jäsenille ja samalla mainita, että seuramme on lisääntyneiden menojen takia kiitollinen kaikista avustuksista! Avustuksia lähetettäköön edelleen minulle, os. Äggelby, ja rahat on toimitettava joko postiosoituksella tai sisäänkirjoitetussa kirjeessä, sillä tavallinen kirje helposti hukkuu postissa.

Vielä pyydän ilmoittaa, että Ruusu-Risti-merkkejä on taas saatavana à Smk. 35:—.

Olemmeko käsittäneet oikein?

Pari sanaa teosofisesta liikkeestä.

8.

Voimme sanoa Teosofisen Seuran varhemmista kriiseistä, että ne koskivat määrätyitä henkilöitä ja niiden kunniaa: H. P. Blavatskya syytettiin petoksesta »okkultisten ilmiöittensä» aikaansaamisessa, W. Q. Judgeä samanlaisesta petoksesta, C. W. Leadbeateriä epäsiiveillisistä neuvoista ja opetuksista. Niissä oli luonnollisesti kysymys periaatteellisistakin seikoista, mutta henkilöllisyys oli joka tapauksessa etualalla. Myöhemmissä kriiseissä on asianlaita ollut päinvastainen: henkilökysymys on ollut vähäpätöisempi kuin aate ja opetus. Tosin lähinnä seuraavaa kriisiä (1911—12) sanotaan Steiner-kriisiksi, mutta siinä ei Steinerin personallisuus joutunut syytteen alaiseksi — pikemmin sitten Mrs. Besantin, — vaan riita kävi tietopuolisista ja aatteellisista kysymyksistä. Ja mitä taas tulee viimeiseen kriisiin (1920—21), ovat henkilöt siinä aivan syrjässä, kun taas periaatteellinen puoli on kokonaan etualalla.

Kun Mrs. Besant v. 1907 tuli valituksi Teosofisen Seuran presidentiksi, alkoi uusi ajanjakso T.S:n historiassa. Eversti Olcottin rauhallinen ja tasapuolinen luonne oli

estänyt häntä tekemästä kiihkeämpää propagandaa Teosofisen Seuran puolesta; hän antoi aatteiden itsensä, teosofian sinänsä, työskennellä seurankin hyväksi. T. S:n vaikutusvalta, jäsenluku ja maine kasvoi täten hitaasti, joskin varmasti, vuosien vierieessä, ja kuollessaan vanha presidentti-perustaja saattoi iloita siitä, että hänen rakas seuransa osoittautui elinvoimaiseksi järjestöksi, joka epäilemättä tulevaisuudessakin kantaisi korkealla suvaitsevaisuuden ja puolueettomuuden teosofista lipua.

Toista on taas ollut Mrs. Besantin »hallitessa». Hän toi presidentin paikalle voimakkaan ja suuremman personallisuuden, lujan, keskitetyn ja kiihkeän luonteen, harvinaisen tarmon ja työkyvyn. Hänen kannaltaan oli luonnollista, että »maailma oli voitettava asialle»; oli harjoitettava väsymätöntä propagandaa, oli laajennettava seuran työkenttää, oli keksittävä yhä uusia keinoja, joilla maailman huomio käännettäisiin teosofiaan ja Teosofiseen Seuraan. Mrs. Besantin presidenttikautena onkin seura loistavasti edistynyt ja menestynyt ulkonaisesti. Jäsenluku, joka H. S. Olcottin kuollessa helmikuussa 1907 oli noin 14,000, on nyt 15 vuotta myöhemmin noin 50,000. Kansallisseuroja, joita v. 1906 oli kymmenkunta, on nyt 36. Teosofisen Seuran omaisuus, joka Mrs. Besantin tullessa presidentiksi, oli 330,000 rupiita, luetaan nyt miljoonissa. Tämä kaikki huolimatta siitä, että varsinkin Steiner kriisissä seura menetti paljon jäseniä ja omaisuutta.

Eräs piirre Mrs. Besantin johdossa on erikoisesti silmiin pistävä. Hänen aikanaan on perustettu lukuisia sivujärjestöjä, liigoja ja liittoja, joiden »suojelijana» Mrs. Besant on. Niitä on siksi monenlaatuaisia ja monenimisiä, että sivullisen on vaikea pitää ne mielessään. Niiden tehtävä lienee edistää teosofian ja veljeyden asiaa, mutta vaara on yhtä lähellä, että ne hajoittavat mieliä ja kääntävät niitä pois siitä ainoasta tärkeästä asiasta, josta maailman pyhät kirjat puhuvat. Ainakin tämän kirjoittaja muistaa elävästi, mitä hän nuorukaisen intuitionilla tunsikin ja tiesi, silloinkun Mrs. Tingley v. 1898 pe-

rusti Yleisen Veljeyden ja sen ohella kaikenlaisia »liit-toja» veljeyden asian edistämiseksi. «Eikö veljeys», hän itseltään kysyi, »ole siinä, että itse koetamme elää velji-nä ja rakennamme koko toimintamme veljeyden poh-jalle — eikä siinä, että kirjoittaudumme kaikenlaisiin liittoihin, joiden tarkoituksena on, minkä milläkin tavalla, »nostaa» ja »parantaa» ja »kasvattaa» ja »auttaa» kanssaihmiisiä, »langenneita» y. m.? Alkaako veljeys sillä, että tunnemme itse olevamme parempia, terveempiä, synnittömämpiä kuin toiset? Eikö tosi veljeys Jumalan edessä perustu siihen, että tunnemme olevamme yhdenvertaiset toisten kanssa, yhtä tietämättömät, yhtä epätäydelliset?» Niin ajatteli nuorukainen silloin eikä osannut hyväksyä minkäänlaisia hyväntekeväisyysyhdistyksiä, jotka kaikki johtuivat pääkysymyksen pintapuolisesta, itsekkäästä ja pelkurimaisesta kiertelemisestä. Kun nyt Mrs. Besant kymmenkunta vuotta myöhemmin turvautui samoihin keinoihin kuin Mrs. Tingley ennen, ei T. S:n presidentin menettelytavassa ollut mitään häikäisevän uutta tämän kirjoittajalle.

Tärkein näistä Mrs. Besantin suojelemista järjestöistä on n. s. Idän Tähti, joka perustettiin v. 1911. Tämän Idän Tähdän tarkoituksena on koota yhteen niitä ihmisiä, jotka läheisessä tulevaisuudessa odottavat n. s. maailman opettajan tuloa. Maailman opettajaa identifioitiin alussa Kristuksen kanssa ja puhuttiin »Kristuksen toisesta tulemisesta», joka saattoi tapahtua noin 15 à 20 vuoden kuluttua (siis vuoden 1930 tienoissa). Tuleminen tapahtuisi siten, että Kristus ottaisi maalliseksi asunnokseen jonkun sitä varten valmistetun personallisuuden; ainakin alussa uskottiin, että tämä pyhitetty ruumiillinen astia tulisi olemaan Idän Tähdän pään, hindulaisen nuorukaisen Krishnamurtin (Alcyonen) fyysillinen personallisuus. Krishnamurti oli 14 vuotiaana kirjoittanut pienen kirjasen »Mestarin jalkojen juuressa», joka Idän Tähdän eloisan propagandan kautta on laajalti tunnettu. Hän oli lempeä ja harrasmielinen lapsi ja oli suloudellaan voittanut Mrs. Besantin sydämen, ollessaan Adyarin päämajassa Mr. Leadbeaterin y. m

opetettavana. M. Leadbeater ja Mrs. Besant olivat selvänäköisesti tutkineet Krishnamurtin menneitä ruumistuksia ja niiden johdosta päässeet käsittämään, mikä ihmeellinen tulevaisuus Alcyonea odotti.

Tässä kirjoituksessa emme tietenkään syvenny tarkastamaan Idän Tähdän aatetta, koska se on ulkopuolella nykyisiä puitteitamme. Oli kuitenkin välttämätöntä mainita siitä, koska Steinerkriisi itse asiassa oli suorainen seuraus Idän Tähdän järjestön perustamisesta.

9.

N. s. Steiner-juttu oli nyt seuraava.

Vuonna 1912 Mrs. Besant Teosofisen Seuran presidenttinä kysyi tohtori Steineriltä, Saksan T. S:n ylisih-teeriltä, miksikä hän oli kieltäytynyt antamasta looshi-kirjaa parille looshille Göttingenissä ja Leipzigissä, jotka sitä olivat anoneet, ja miksikä hän oli Idän Tähdän jäseniltä kieltänyt pääsyn Saksan T. S:n kokouksiin; samalla Mrs. Besant huomautti, että jollei Saksan T. S. ylisih-teereineen toimi Teosofisen Seuran periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti, jotka eivät keltään jäseneltä tai jäseneksiyrkijältä kysy hänen mielipiteitään uskon ja vakaumuksen asioissa, kunhan hän vain tunnustaa ihmisten yleisen veljeyden, täytyy seuran pääneuvosto ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteihin ja eroittaa Saksan osasto T. S:n yhteydestä.

Näihin huomautuksiin ja kysymyksiin vastasi Saksan Teosofinen Seura, ettei sillä ollut mielestään mitään syytä muuttaa menettelytapojaan, jotka olivat täysin sopusoinnussa T. S:n periaatteiden ja sääntöjen kanssa, koska mainitut Göttingenin ja Leipzigin looshit, jotka eivät hyväksyneet tohtori Steineriä ja hänen opetuksiaan, saattoivat T. S:n sääntöjen mukaan liittyä suoraan Adyariin, niinkuin ennenkin jotkut looshit Saksassa olivat tehneet, ja koska Idän Tähdän jäsenet, jotka eivät liioin kannattaneet tohtori Steineriä ja hänen opetuksiaan, halusivat tehdä häiritsevää propagandaa omien aatteitensa puolesta saksalaisessa T. S:n osastossa ja sen

loosheissa, jotka taas yksimielisesti kannattivat tohtori Steinerin opetuksia.

Nämä selitykset eivät tainneet ennättää pääneuvoston käsiin, ennenkuin se jo teki päätöksensä ja erotti vuoden 1913 alussa Teosofisesta Seurasta tohtori Steinerin ja saksalaisen osaston, joka käsitti 2,400 jäsentä.

Mielet olivat molemmin puolin suuresti kuohuksissa, sillä saksalaiset teosofit puolestaan syyttivät Mrs. Besantia itsevaltiaasta menettelystä n. s. Sveitsin osaston kysymyksessä ja Genovan kongressin peruuttamisessa 1911, vääristellyistä ja valheellisista tiedonannoista ja väitteistä Cordes- ja Vollrath-asiassa sekä tietoisesta tohtori Steinerin panettelemisesta ja mustaamisesta »Theosophistissa» ja T. S:n vuosikokouksessa 1912, ja vaativat, että Mrs. Besant heti luopuisi presidenttiydestä Teosofisessa Seurassa, jonka tunnuslausetta vastaan »Totuus on korkein uskonto» hän niin törkeästi oli rikkonut.

Kävisi liian pitkäksi yksityiskohdittain tehdä selkoa molemminpuolisista syytöksistä ja puolustuksista. Niillä onkin enemmän mielenkiintoa historioitsijalle kuin meille, jotka vain haluamme vastausta kysymykseemme, onko Teosofinen Seura osannut noudattaa veljeyden periaatetta.

Jokaiselle, joka näin perästäpäin tutkii ja ajattelee menneitä tapahtumia, on muutta mutkitta selvää, että Saksan T. S:n eroittaminen ei tapahtunut joidenkuiden pykälien näennäisen rikkomisen johdosta, vaan että syyt olivat syvemmillä. Syyt olivat yksinkertaisesti siinä, että tohtori Steiner oli alusta saakka osoittautunut itsenäiseksi salatieteelliseksi tutkijaksi ja että hänen opetuksensa Kristus-kysymyksessä kävivät kauttaaltaan toiseen suuntaan kuin Mrs. Besantin ja Mr. Leadbeaterin Idän Tähdessä. Nämä englantilaiset salatieteilijät väittivät, että »maailman opettaja», joka kaksi tuhatta vuotta sitten Kristusena oli käyttänyt Jeesus natsarealaisen ruumista, ennen pitkää taasen esiintyisi fyysillisesti maan päällä. Saksalainen okkultisti taas opetti, että Kristus, joka käytti Jeesus natsarealaisen ruumista, oli aivan omalaatuinen

yli-inhimillinen olento, jonka fyysillinen tehtävä oli kerta kaikkiaan suoritettu hänen ainoassa palestiinalaisessa ruumistuksessaan ja joka sentähden ei millään muotoa saattanut enään ilmestyä maan päällä fyysillisesti. Teosofisessa maailmassa oltiinkin jo totuttu tekemään eroa Idän Tähdessä »itämaalaisten» opetusten ja tohtori Steinerin länsimaalaisen eli rosenkreutsiläisen esoterismin välillä. Tämä juopa oli kasvanut niin suureksi, että ainoastaan lujan luja kiinnipitäminen Teosofisen Seuran veljeys- ja suvaitsevaisuus-aatteesta olisi rakentanut silan itä- ja länsimaan okkultisten opetusten välille.

Kykenikö Teosofinen Seura tähän veljeyssillan rakentamiseen? Valitettavasti ei. Meidän täytyy sanoa suoraan, että Teosofinen Seura ei jaksanut ylläpitää sitä suvaitsevaisuuden henkeä, joka antaa täyden vapauden mitä vastakkaisimmille mielipiteille ja lausunnoille. Teosofisen Seuran piiriin ei mahtunut useampia »opettajia», ei monenlaatuista »okkultismia». Se tahtoi edustaa, puolustaa ja kannattaa ainoastaan niitä esoteerisia opetuksia, jotka Mrs. Besant yhdessä Mr. Leadbeaterin kanssa kykeni sille antamaan. Että tämä oli vapauden rajoittamista ja samalla köyhyyden tunnustus, sitä ei kukaan kieltäne. Monet lojaalit teosofit lienevätkin tämän surullisen kriisin johdosta kärsineet sanomattomia sie-luntuskia.

Näiden rivien kirjoittaja oli siihen aikaan Suomen T. S:n ylisihteerinä ja kuului virkansa puolesta Teosofisen Seuran pääneuvostoon. Hän olisi kaikesta sydämestään suonut, että Steiner-kriisi olisi tullut onnellisesti ratkaistuksi, ja teki sentähden pääneuvostolle seuraavan ehdotuksen: T. S:n sääntöjen mukaan osastojen rajat olivat maantieteellisiä; eikö näitä rajoja voitaisi muuttaa henkiseksi, niin että T. S:n jäsen olisi tilaisuudessa toisenlaisten perusteiden kuin asunnon ja kansallisuuden nojalla hakemaan jäsenyyttä siihen osastoon, johon hän henkisenä olentona haluaisi? Silloin voisi esim. suomalainen teosofi kuulua saksalaiseen osastoon tarvitsematta muuttaa Saksaan. Tätä ehdotusta ei otettu lainkaan huomioon, ja seurauksena olikin, että kun

Steiner ja Saksan T. S. eroitettiin seurasta, luopuivat suuret joukot Suomessa, Ruotsissa y. m. maissa T. S:n jäsenyydestä.

10.

Jos itsepintaisen lojaaleina T. S:n jäsenenä ja sen johdon sokeina ihailijoina olisimme edellä kuvatuissa vaikeuksissa lakkaamatta toistaneet, että Mrs. Besant mestarein lähettiläänä ja edustajana maailmassa ei tietenkään voinut erehtyä tai menetellä väärin ja epäviisaasti, olisi meidän joka tapauksessa tullut vaikeaksi ylläpitää tätä katsontokantaa viimeisessä kriisissä, joka sattui v. 1920—1921 ja jota Amerikassa nimitetään »Back to Blavatsky»-virtaukseksi ja — Suomessa Ruusu-Ristiksi. Miksi? Siitä yksinkertaisesta syystä, että yhä useammat teosofit ovat viime vuosina saaneet kokea, kuinka mahdotonta on pysyä Teosofisessa Seurassa, jos sattumalta omaksuu toisenlaisia näkökantoja teosofisesta työstä kuin T. S:n pääjohtajat ja tahtoo niiden — omien näkökantojen — puolesta vapaasti työskennellä. Yhä useammat teosofit ovat saaneet surukseen huomata, että heitä ennemmin tai myöhemmin odottaisi sama kohtalo, mikä tuli saksalaisten teosofien osaksi Steinerkriisissä, jolleivät tahtoisivat omaksua T. S:n nykyisen johdon käsitystä teosofisen Seuran työstä ja tehtävästä.

Mitkä ovat näet ne mielipiteet ja katsantokannat, jotka viimeisessä kriisissä ovat muodostuneet riidanalaisiksi?

Emme kylliksi tunne amerikkalaista Back to Blavatsky-liikettä voidaksemme yksityiskohdittain puhua sen nimessä, mutta koska nähtävästi Mr. Wadia johonkin määrin edustaa sitä suuntaa, saatamme hänen kierto-kirjeensä nojalla muodostaa itsellemme yleiskäsityksen siitä. Sitä vastoin tunnemme juurta jaksain Suomen Ruusu-Ristin sisäisen historian ja olemme oikeutetut puhumaan sen puolesta. Saatamme sentähden heti yleisenä arvosteluna lausua, että nykyisessä kriisissä oli ja on joukko teosofejia, jotka ovat tulleet siihen horjumattomaan vakaumukseen, että Teosofinen Seura omaksi

turmiokseen on poikennut H. P. Blavatskyn alkuperäisestä ohjelmasta. Ja jos on liian ylimalkaista sanoa »Teosofinen Seura», on sanottava »Teosofisen Seuran johtohenkilöt ja heidän ylen lukuisat uskolliset seuraajansa».

Madame Blavatskyn alkuperäiseen ohjelmaan kuului, että Teosofinen Seura ei saanut sekaantua minkäänlaiseen politiikkaan tai puolue-elämään. »Politiikka on henkisten liikkeiden kuolema», ajatteli ja sanoi madame Blavatsky. Vaikka Teosofinen Seura sinään ei nytkään kirjaimellisesti ota osaa mihinkään poliittiseen työhön, on se valinnut presidentikseen henkilön, joka kohta kymmenen vuoden ajan on parhaasta päästä tehnyt poliittista työtä. On tietysti selitetty, että Mrs. Besantin poliittinen toiminta Indiassa on ollut hänen personalista toimintaansa, josta T. S. ei ole vastuunalainen: Teosofisen Seuran presidenttinä Mrs. Besant ei ole politikoinut, ainoastaan yksityisenä ihmisenä. Tämöinen selitys tuntuu etsityltä ja teennäiseltä, sillä kuinka elävä ihminen voi jakautua kahtia? Jos Teosofisella Seuralla ei ole mitään tekemistä Mrs. Besantin julkisen poliittisen toiminnan kanssa, on se siis valinnut presidentikseen ainoastaan osan Mrs. Besantista. Onko siis kansainvälinen T. S. niin mitätön ja köyhä liike, ettei se jaksa pitää kokonaista ihmistä pääedustajanaan? Eiköhän asia päinvastoin ole niin, että Mrs. Besant poliittisessakin toiminnassaan on voinut esiintyä paljon suuremmalla arvovallalla juuri sen nojalla, että hän on suuren, yleismaailmallisen yhdistyksen johtaja? Miksikä muuten Teosofisen Seuran jäsenet yleensä uskoisivat ja vakuuttaisivat, että heidän presidenttinsä — joskin »yksityisenä henkilönä» suorittama — poliittinen toiminta Indiassa kuuluu »jumalalliseen suunnitelmaan»? Eikö tämä puolestaan todista, että niin hyvin T. S:n jäsenet kuin Mrs. Besant itse lujasti uskovat, että Mrs. Besant politikointsijanakin tekee aito teosofista ja T. S:n presidentille sopivaa työtä?

Tällä emme suinkaan ole tahtoneet vähimmässäkään määrässä halventaa Mrs. Besantin poliittista toimintaa.

Se voi olla suurta ja se voi olla kaunista. Emme kykene sitä arvostelemaan, koska emme ole täysin vakuutetut siitä, että Englannin maailmanvalta kuuluu »jumalalliseen suunnitelmaan». Olemme vain ilmituoneet vakaumuksemme, että Mrs. Besantilla yksityisenä henkilönä ei varmaankaan olisi sama auktoriteetti ja vaikutusvalta politiikan alalla Indiassa kuin hänellä nyt on Teosofisen Seuran presidenttinä. Sillä teosofeja on Indiassa paljon ja vielä useammat kuuntelevat heidän sanojaan. Tosin aivan viime aikoina suuret joukot indialaisia teosofeja ovat sydämellisesti hämmästyneet ja loukkaantuneet siitä, että Mrs. Besant asettui jyrkästi vastustamaan Indian äskeistä kansallissankaria ja herättäjää Mahatma Gandhia. Heidän mielestään Gandhin ohjelma oli niin aito teosofinen: hän tahtoi herättää Indian kansaa tulemaan omillaan toimeen, olemaan riippumaton Englannin holhouksesta. Ja hänen oppinsa, joka läheltä muistutti Kristuksen ja Tolstoin oppia, kielsi kaiken väkivallan ja aseellisen taistelun. »Kieltäytykäämme vain pahasta — älkäämme itse tehkö pahaa!» Gandhi ei onnistunut yrityksessään, sillä onko ajateltavissakaan, että rahvas missään maassa voisi kieltäytyä väkivallasta? Mrs. Besant, joka ensin julkisesti lausui ihailevia sanoja Gandhista, tuomitsi hänet myöhemmin ankarin sanoin korkeudestaan langenneeksi olennoiksi. Monet teosofit tästä mykistyivät, sillä miksi Gandhin ylevä ja epäitsekkäs oppi oli »lankeemista»?

Joka tapauksessa meidän täytyy todeta, että Teosofisen Seuran vaikutusvaltaa on käytetty poliittisiin tarkoituksiin, ja samalla ollaan siis poikettu madame Blavatskyn alkuperäisestä ohjelmasta.

Madame Blavatskyn ohjelmaan kuului myös, että Teosofisen Seuran jäsenet muodostaisivat »yleisen veljeyden ytimen, katsomatta rotuun, väriin, uskontunnustukseen, kansallisuuteen, yhteiskunta-asemaan tai sukupuoleen». Sama ohjelma vallitsee vieläkin virallisesti, ja saman pykälän hyväksyminen on yhä Seuran jäsenyyden ehtona.

Kuinka nyt sen suhteen on menetelty? Onko sitä pidetty pyhänä? Onko koetettu sitä noudattaa? Vuodesta 1914 lähtien: ei.

Minkä nyt lausumme, emme lausu siinä mielessä, että Teosofinen Seura ehdottomasti olisi voinut menettellä toisin kuin miten se menetteli; niin jyrkästi emme tahdo tuomita. Mutta sen sanomme, että Teosofinen Seura, jonka tunnuslauseena on »Totuus on korkein uskonto», olisi voinut ja voisi tunnustaa erehdyksensä, silloin kun se silmiinpistävästi rikkoo ensimmäistä ohjelmapykäläänsä vastaan. Ehkä taas on väärin puhua Teosofisesta Seurasta; meidän pitäisi arvatenkin yhä puhua vain Teosofisen Seuran johdosta. Sillä johtohan se on määrännyt Teosofisen Seuran suhtautumisen maailmansotaan eikä T. S:n jäsenmassa. Jos johto — sen sijaan, että se väitti Valkoisen Veljeskunnan taistelevan liittolaisten puolella saksalaisia vastaan — olisi sanonut, että nyt Teosofinen Seura asetetaan kovalle koetukselle ja jokaiselta jäseneltä kysytään, miten hän omantuntonsa edessä ratkaisee kysymyksen sodasta ja aseellisesta taistelusta, josta maailman suurimmat opettajat ja vapahtajat ovat seuraajiansa varoittaneet ja kieltäneet; jos johto olisi sanonut, että Teosofisen Seuran tehtävänä oli nyt ratkaista, mihin määrin se tahtoi ja osasi olla uskollinen ohjelmansa veljeyspykälälle, — silloin tuskin monikaan T. S:n jäsenistä olisi etsinyt kunniaa taistelussa veljiä vastaan, silloin tuskin Saksan ja Itävallan teosofit syvästi loukkaantuneina omissa isänmaallisissa tunteissaan olisivat katsoneet tarpeelliseksi poistua T. S:sta, joka niin puolueellisesti asettui liittolaispolitiikan kannalle. Nekin Saksan T. S:n jäsenet, jotka uskollisina Mrs. Besantille ja hänen johdolleen yhä jäivät Teosofiseen Seuraan, ovat maailmansodan loputtua turhaan saaneet odottaa todistusta siitä, että liittolaiset olivat taistelleet oikeuden, veljeyden, vapauden ja kaikkien korkeiden ihanteiden puolesta!

Tässäkin kohden vedettiin siis Teosofinen Seura poliittiseen pyörteeseen ja unohdettiin se veljeys ja se veljeyden toteuttaminen, jota varten T. S. oli perustettu.

Viimeinen kriisi on siis täysin käsitettävissä. Se on jalompi ja aatteellisempi kriisi kuin edelliset, sillä siinä ei paljo yhtään ole kysymystä toisesta tai toisesta henkilöstä. Ei ainakaan ketään tahdota syyttää pane-tella. Mrs. Besantin y. m. johtajien nimet kyllä alinomaa mainitaan, mutta ainoastaan määrättyjen katsantokan-tojen edustajina. He itse ovat kunnioitettavia ja arvossa pidettäviä ihmisiä; he ovat vain aatteissaan erehtyneet, poiketessaan madame Blavatskyn alkuperäi-sestä teosofiasta.

Missä nyt olisi Teosofisen Seuran ja samalla teoso-fisen liikkeen pelastus? Siitä kysymyksestä meidän vielä olisi lausuttava muutamia ajatuksiamme. (Jatk.)

Pekka Ervasf.

Teosofista Seuraa arvostellaan.

Ote Mr. B. P. Wadian kiertokirjeestä.

Kun tarkasti tutkii sitä suurta paljoutta »teosofista» kirjallisuutta, mitä aivan viime vuosina on julkaistu, huomaa selvästi, että tekijät ovat olleet uskottomat tehtä-välleen »olla mitään poistamatta *Salaisesta Opista*»¹⁾, ja kun rauhallisesti silmäilee näiden myöhempien oppien vaikutuksia T.S:n ulkonaiseen työhön »järjestöissä», »liitoissa», »temppeleissä» ja »kirkoissa», samoin kuin T.S:n jäsenten elämään, ei saata olla ymmärtämättä niiden varoittavien, profetallisten sanojen merkitystä, jotka H. P. B. lausui *Teosofian Avaimen* »T.S:n tule-vaaisuutta» koskevassa loppuluvussa. Kuvattuaan erään-laisia syitä hän tekee seuraavan loppupäätöksen:

»Seurauksena on, että Seura ajautuu toisen tai toisen ajatussuunnan matalikolle ja jää sinne hyödyttömänä hylkynä mätänemään ja kuolemaan». (T.A. s. 272.)

¹⁾ Annie Besantin sanoja kirjoituksessa »Teosofia ja kristin-usko» aikakauskirjassa *Lucifer*, lokak. 1891.

Nuo syyt, joita H. P. B. pelkäsi ja joista hän varoitti T.S:aa, ovat meitä ahdistaneet useampia vuosia ja voi! »kuinka suuresti meidän seuraajamme Seuran johdossa tulevat tarvitsemaan järkähtämätöntä, puolueetonta ja selvää arvostelukykyä» (T.A. s. 271), se on selvästi nähty, sillä tänäpäivänä tuon arvostelukyvyn täydellinen puute on saanut monen, m.m. minun, epäilemään Seuran *elämää*, vaikkakin se sieluttomana ruumiina saattaa menestyä samoin kuin Idän ja Lännen elottomat temppelit ja kuolleet kirkot.

Ja minkä ajatussuunnan matalikolle on T.S. ajautunut? Henkisen kehityksen valmiin ohjelman karille. Tästä ohjelmasta on tehty uskonoppi, jolla on vapahtajavihittynsä, kadotettujen tilaisuuksien ikuinen helvetti¹⁾, jesuiittamaisten mustien maagikkojen paholainen²⁾ ja ainaisesti pysyvä Eedenin puutarha 750 vuoden perästä etelä Kaliforniassa niitä uskollisia varten, jotka tottelevat ja seuraavat niinkuin uskonkiihkoisen armeijan sotilaat — innostuneesti, jollei ylen viisaasti³⁾; vale-teosofia on astunut teosofian paikalle. H. P. B:n suora ja miehekäs oppi, että oli etsittävä sisäinen Jumala, »vihittyjen vihkijää», on unohtunut, ja ihmisiä kehoitetaan etsimään vihittyjä kuolevaisuuden maailmasta; jumalallisuuden kynnyks on laskettu alas lihan maailmaan⁴⁾ ja sen yli on pystytetty portti, josta tosi uskovaiset voivat kulkea; huomaamatta on jäänyt H. P. B:n varoitus »Teosofian vääristä profetoista» ja niiden »hivittävistä liioittelusta sekä idioottimaisista suunnitelmista

1) Kts. »Mestarin jalkojen juuressa» kirjan esipuhetta. *Suom. muist.*

2) Mr. Wadia yritti parin vuoden aikana puhua näistä asioista Teosofisen Seuran jäsenille, mutta sitten ruvettiin hänestä huhuilemaan, että hän muka oli jesuiittain ja mustain maagikkojen käytyri, eivätkä T.S:n jäsenet enää uskaltaneet kuunnella hänen sanojaan. *Suom. muist.*

3) Vrt. C. W. Leadbeaterin kirjoitusta »Kuudennen juurirodun alkuvaiheet »Tietäjässä 1910—11. Kuuluu loppuosana kirjaan »Ihminen, mistä ja miten». *Suom. muist.*

4) Annie Besant on lausunut työtoveristaan C. W. Leadbeaterista, että hän on »jumalallisuuden kynnyksellä». *Suom. muist.*

ja petoksista»¹⁾. »Vihittyjen» hierarkia on pystytetty T.S:n sisälle²⁾ ja personallisuuksien sokea seuraaminen ja naurettava palvonta on ollut etualalla. Tämä on tapahtunut huolimatta niistä painavista sanoista, jotka H. P. B. kirjoitti v. 1888:

»On muistettava, että Seuraa ei perustettu taimitarhaksi, jossa salatieteilijöitä kasvatettaisiin — tehtaaksi adeptien valmistamista varten».

Kuinka toisenlainen on nykyinen tila T.S:ssa, jos ajattelemme H. P. B:n seuraaviakin sanoja:

»Älköön kukaan pystyttäkö paaviutta Teosofian tilalle, sillä semmoinen olisi itsemurhaa ja on aina päättynyt mitä katalimmin. Me olemme kaikki tutkijatovereita, enemmän tai vähemmän edistyneitä; mutta ei kukaan, joka kuuluu Teosofiseen Seuraan, saa lukea itseään enemmän kuin korkeintaan oppilas-opettajaksi — jolla ei ole mitään oikeutta dogmatisoida».³⁾

Tutkija-tovereiden ja oppilas-opettajien tilalla, joista edelliset kuuntelisivat, mitä jälkimäiset ovat kuulleet, on meillä T.S:ssa toiselta puolen todistamattomia lausuntoja ja toiselta puolen huimapäistä herkkäuskoisuutta; vieläpä jonkunlainen »apostoolinen suksessioni» (seuranto) on tullut uskonkappaleeksi T.S:ssa, parhaasta päästä E.S:n salaisen ja yksityisen järjestön kautta. Järjettömiä väitteitä H. P. B:n »seuraajien» puolesta esitetään vakavina todisteina väärrien oppien ja kypsy-mättömien opetusten pönkittämiseksi. Unohtetaan ja sallitaan unohtaa, että ainoa oikea »apostoolinen seuranto» on opetuksessa eikä koskaan niissä, jotka sanovat itseään opettajiksi. Jäseniltä on unohtunut opetusten ja arvovaltaisten lausuntojen tarkistamista; kaikki mitä vaaditaan on, että »hän tai tuo on sen

¹⁾ H. P. B. puhuessaan »Vale-Teosofiasta» aikakauskirjassa *Lucifer*, maalisk. 1889.

²⁾ Vrt. Annie Besantin ja C. W. Leadbeaterin teosta »Ihminen, mistä ja miten?», jossa luetellaan — arvatenkin — kehittyneimmät T.S:n nykyiset jäsenet. *Suom. muist.*

³⁾ H. P. B. kirjeessä T.S:n amerikkalaisen osaston vuosikokoukselle huhtikuussa 1888.

sanonut!» Siten on päässyt vallalle Teosofia, joka on niin kaukana H. P. B:n Teosofiasta kuin yö on päivästä, — ja voi! tuhannet jäsenistä eivät edes sitä tiedä.

Muutamien näiden oppien tiedoton ja odottamaton vaikutus on saanut aikaan eräitä outoja luonnottomuuksia. Niinpä »veljeskunnan veljet», joiden tulisi olla yhtä mieltä, yhtä tahtoa, yhtä tarkoitusta, yhtä päämäärää, niinkuin saman käden sormet, riitelevät ja taistelevat keskenään kuin erilaisten uskonkiihkoisten lahkosten kannattajat. Tämä on suora seuraus siitä, että teosofian siveysoppi on syrjäytetty ja psykismi asetettu valtaistuimelle. Tässäkin on laiminlyöty H. P. B:n selvä varoitus:

»Kerran ennenkin ehkäistiin kasvu psyykkisten ilmiöitten yhteydessä, ja vielä voi tulla aika, jolloin Seuran moraaliset ja eetilliset perustat joutuvat samantyyppiseen haaksirikkoon»¹⁾.

Sillä mikä on turmiota tuottavampaa kuin psyykkiset lausunnot ja henkisten tosiasioiden materialisoimiset, puolijumalien luominen, jotka karkoittavat tiehensä Jumalat? H. P. B:n teos *Isis Unveiled* (»Paljastettu Isis») oli

»suunnattu teologista kristinoppia, vapaan ajattelun päävastustajaa vastaan. Se ei sisällä sanaakaan Jeesuksen puhtaita opetuksia vastaan, mutta säälimättä tuomitsee niiden alentamista vahingollisiksi kirkollisiksi järjestelmiksi, jotka turmelevat ihmisen uskon omaan kuolemattomuuteensa ja Jumalaansa ja hävittävät kaiken siveellisen pakon».²⁾

Ja tänäpäivänä jotkut T.S:n jäsenet opettavat »syntien anteeksisaamista» ja »synninpäästöä»; *Isis* kuvaili apostoolista suksessionia »karkeana ja käsin koskettavana petoksena», mutta nykyään on olemassa »teosofinen kirkko» kaikkine »turmiollisine kirkollisuuksineen»,

¹⁾ H. P. B:n kirje amerikkalaiselle vuosikokoukselle huhtikuussa 1888.

²⁾ *Isis Unveiled*'in esipuhe. II osa. 1877 vuoden painos.

joihin m.m. kuuluu Mestarein »apostoolinen seuranto»!¹⁾
H. P. B. sanoi:

»Maailma ei tarvitse mitään lahkolaiskirkkoa, ei Buddhan eikä Jeesuksen, ei Muhammedin, Svedenborgin, Calvinin eikä kenenkään muun. Koska on vain yksi Totuus, kaipaa ihminen vain yhtä kirkkoa, — sisäisen Jumalan temppeleä, kätkettynä aineellisuuteen, minkä läpi pääsee ken tahansa, joka tien löytää, — *sydämessään puhtaat näkevät Jumalan*».²⁾

Mutta tänäpäivänä suositaan teosofisina jumalanpalveluspaikkoja pappeineen ja virkailijoineen, rituaaleineen ja juhlamenoineen, pukuineen ja koristeineen.

Mestarein pyhiä nimiä mainitaan joka tilanteessa ja joka käänteessä. Ei voi kuulua »Heidän kouluunsa», jos poliittisesti työskentelee suuren indialaisen johtajan, Mr. M. K. Gandhin väkivallasta ja yhteistyöstä (englantilaisten kanssa) kieltäytyvässä liikkeessä;

»ei kukaan voi hyökätä vapaan katolisen kirkon kimpuun ja samalla pysyä jäsenenä E.S:ssä»;

»Jäsenten täytyy valita E.S:n ja Loyalty League'in välillä³⁾; he eivät saata kuulua molempiin»; kaikkien täytyy uskoa maailmanopettajan läheiseen tulemiseen voidakseen jäädä E.S:ään; täytyy aktiivisesti ottaa osaa määrättyihin liikkeihin, koska kerrotaan Bodhisattvan eli Kristuksen niitä siunaavan, jotta saisi olla E.S:ssä;⁴⁾ »Mestareilta ja Deevoilta» julkaistaan sanomia, käskyjä ja opetuksia, jotka eivät ainoastaan määrää, mihin apuliikkeisiin »lojaalin» jäsenen tulee liittyä, mutta myös, millä tavalla kirkkourkuja on soitettava, miten kiistelevien

1) Tarkoitetaan nähtävästi n.s. vapaata katolista kirkkoa, jonka piispana oli esim. äsken eronnut Mr. J. I. Wedgwood. *Suom. muist.*

2) Isis Unveiled. II osa, s. 635.

3) »Uskollisuusliitto» on samansuuntainen nykyinen yhtymä Teosofisessa Seurassa kuin »Back to Blavatsky»-liike. *Suom. muist.*

4) Että tässä julkisesti puhutaan asioista, joita muuten pidetään salassa Teosofisen Seuran esoteerisessa piirissä, ei ole luettava Mr. Wadian syyksi tai virheeksi. Mr. Wadia viittaa vain sanoissaan seikkoihin, jotka jo olivat tulleet julkisiksi eräiden entisten E.S:n jäsenten kirjoitusten kautta. *Suom. muist.*

nuorukaisten tulee käyttäytyä, miten on pukeuduttava ja miten laulettava yhteisvapaamuurarimenoja toimitettaessa y.m. y.m. Näiltä määräyksiltä puuttuu kaikki kohtuusaisti, valistunut ymmärrys ja terve järki. Tottele ja seuraa, seuraa ja tottele, on ainaisena neuvona niille, joihin on istutettu sen psyykkisen mielettömyyden myrky, joka kulkee teosofian nimellä.

Suom. *P. E.*

Suomentajan muistutus. Tilan puutteen takia Ruusu-Risti ei voinut julkaista Mr. Wadian kiertokirjettä kokonaisuudessaan. Koska ylläoleva ote voisi aiheuttaa luulon, että Mr. Wadia ainoastaan arvostelee ja tuomitsee, tahdon tässä mainita, että hänen kiertokirjeessään on paljon kauniita ja mieltä ylentäviäkin kohtia. Koko kirje uhkuu jaloa rakkautta teosofiaan ja teosofista liikettä kohtaan, jota Mr. Wadia vastedes kuten tähänkin saakka sielunsa koko tarmolla, sydämensä koko lämmöllä tahtoo palvella ja edistää.

Valkoisen ja mustan veljeskunnan osuus sodassa.

Me Europan n. s. kristityt kansat olemme nyt tavallaan (ei, vaan todellisuudessa) joutuneet siihen unelmiemme ja haaveittemme tuomion- ja tuonpuolisuuden aikaan, jota me vuosikymmenien ja vuosisatojen kuluessa olemme uneksien odottaneet, ja jonka odotuksessa ja toivossa me olemme kukin omalla tavallamme uurastaneet, kortemme yhteen tuoneet. Lienee niinollen syytä tarkkailla tilannetta ja niitä tekijöitä, jotka tämän aiheuttivat.

Kristityssä maailmassa puhuttiin niin paljon viimeisestä tuomiosta, sekä varustauduttiin sen varalle. Valtiot pyrkivät unelmiensa päämäärään diplomaattisin keinoin, samalla varustautuen, ikäänkuin toistensa peljätykseksi, mahdollisimman suuriin aseellisiin voimaryhmiin. Valtiollinen uskonto oli tuota kaikkea mukanaolollaan siunaamassa, ikäänkuin jumalan nimessä

pyhittämässä; puhuen samalla hirmuisesta tuomion odotuksesta.

Ja tuomio tuli. Se tuli yllättävänä ja hirmuisena. Mutta se tuli täsmälleen »tekojensa mukaan», se tuli sellaisena millaiseksi ihmiset itse harrastuksillaan olivat sen tehneet. Se tuli niin kauheaksi erittäinkin sentähden, että »valitutkin eksytettiin». Paitsi »kristillisiä» valtioita ja niiden uskontoja, antoivat myöskin itsenäiset aatteelliset, jopa suorastaan henkisetkin liikkeet itsensä huumaantua aseellisen voimankäytön hurmiolla. Kävi niin, että niinkuin valtioilla ja niiden uskonnoilla oli kullakin omat syynsä aseellisen voimankäytön välttämättömyyteen, samoin hukkuivat myöskin jotkut itsenäiset aatteelliset ja henkiset liikkeet taas omine välttämättömyyksineen sodan, aseellisen ja henkisen väkivallan voimankäyttöön. Tuomion romahdus ja tuska tuli tietenkin sikäli kauheampi, mikäli sotaan liittyivät nekin ryhmät, jotka jo olivat ikäänkuin ihanteessaan luvanneet ylläpitää uutta, veljellisyydessään inhimillisempää näkökantaa.

Mutta . . . sitten tulee loppumattomiin riittäviä filosofisia selityksiä: Emmehän me taistele alhaisen ja itsekkään asian puolesta, niinkuin valtiot ja valtiokirkot; me taistelemme ihmiskunnan onnen puolesta, totuuden ja aatteen puolesta, veljeyden ja uuden sivistyksen puolesta! Ja me tiedämme ja uskomme, että meidän asiamme on pyhä, että valkoiset voimat ovat meidän takanamme, että Pyhä Valkoinen Veljeskunta sotii ja taistelee meidän riveissämme, että me, pyhien avulla, taistelemme pahaa, ja vääryyttä vastaan, Mustia Herroja vastaan!

Se on juuri tuo käsitys joka niin tehoo: Valkoinen Veljeskunta taistelee Mustia vastaan, tai: Kristus sotii ja taistelee Saatanaa vastaan. Ja jatkoksi puhutaan valkoisten voitosta ja mustien häviöstä sodassa.

Se riittää.

Nyt tahtoisin sanoa: Eivät Valkoiset sodissa voita eivätkä häviä; kyllä ne ovat Mustat, jotka sekä voittavat että häviävät. Tämä on näin sentähden, ettei Valkoinen

Veljeskunta ollenkaan toimeenpane sotia, eikä ole niissä mukana sotimassa.

— Mutta missä Valkoiset, missä Pyhä Veljeskunta silloin on? Ovatko he eristettynä, ikäänkuin ulkopuolisina ja toimettomina katselijoina ihmiskunnan sodissa?

— Maltahan. Kyllä hekin ovat mukana, mutta *omalla tavallaan*.

— Millä omalla tavallaan? Ei suinkaan sitä voi olla mukana sodassa muulla kuin yhdellä tavalla: sotimassa?

— Annahan olla. Jos katsomme sotaa sielulliselta kannalta, niin huomaamme siinä kaksi, tavallaan vastakaista sielullista ilmiötä . . .

— Pelkuruus ja urhollisuus? Niinpä kyllä. Sehän on selvä.

— Niin, sekin on »selvä». Mutta sellainen jako on sen »vanhan» näkökannan mukaan.

— Ja mikä on se »uusi» näkökanta?

— Kyllä se myös on aina ollut, tämä uusi näkökanta. Se on vaan vähän syvemmällä, ikäänkuin sen vanhan sisällä.

— Selitä; ole hyvä.

— Niin, mutta kun se on syvemmällä, niin siinä ei riitä pelkkä selittäminen; sitä pitäisi ryhtyä kaivaamaan. Tahdotko niinollen tarttua kanssani kuokkaan ja lapioon?

— Olkoon menneeksi.

— Katsos: pinnalla me näemme kunniakkaan urhoollisuuden ja raukkamaisen pelkurimaisuuden, mutta kaivaessamme syvemmälle, paljastuu meille eräs toinen sielullisen vastakkaisuuden pari . . .

— Voiton ja tappion pari? Niinkö?

— No jaa. Mutta se on sielullisesti samaa laatua tuon edellisen parin kanssa. On olemassa vielä eräs pari, ja se on tämä: yhdeltäpuolen merkillisen kummallinen *hurmio ja riemu*, toiselta puolen suunnaton *tuska ja kärsimys*. Nämäkin parit ovat siinä suhteessa toisiinsa, että ne nousevat ja laskevat rinnan. Kun

saadaan tuska ja kärsimys lisääntymään, lisääntyy myöskin sodan hurmio ja riemu. Tai päinvastoin.

— Onkohan niin?

— Niin se on . . . Mutta nyt asian ytimeen: Kummanko osan Sinä tästä luulet tulevan Valkoisille, kummanko Mustille?

— No . . . jaa no . . .

— Niin, katsos, siinä se on se syvemmillä oleva »uusi». Mustat aina *riemuitsevat* sodan hurmiossa; yhtä hyvin kummallakin taistelevalla puolella. Mustat voimat ovat kummallakin puolella yllyttämässä ja innostamassa. Mutta tuo hurmio ja riemu ostetaan kyynelillä, tuskalla ja kärsimyksellä; myöskin kummallakin taistelevalla puolen. Ja sen, nim. tuskan ja kärsimyksen, sen Mustat mielellänsä, niin kovin mielellänsä, jättävät Valkoisen Veljeskunnan kannettavaksi.

Siinä on Mustien ja Valkoisten osuus sodassa. Kun ihmiskunta typeryydessään sotii, on siinä aina saatanallinen riemu ja helvetillinen tuska. Riemun vievät mustat; tuskan saavat valkoiset. Ihmiskunnan sodissa Musta Veljeskunta hurmiossaan riemuitsee, mutta Valkoinen Veljeskunta saa aina olla mukana kantamassa ihmiskunnan tuskaa ja kärsimystä.

— Niinkö luulet?

— Sen tuntee omassa olemuksessaan.

— Ja mitä meidän nyt siis on tehtävä?

— Aletaan alusta uudelleen. Keskustellaan alusta alkaen uudelleen ja taas uudelleen, siksi kunnes todella pääsemme asiassa perille . . .

J. R. Hannula.

Max Heindelin teos »Rosenkreuziläinen maailman-katsomus», I osa valmistuu näinä päivinä painosta. Sen hinta on Smk 25:—, Amerikkaan tilattuna 1 dollari (nykyisen kurssin aikana); kolmella dollarilla saa neljä kpl. Tilatkaa Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby.

Aineeton aika.

*Ainehen voittaja, voimakas ihminen luotatko itsees?
 Maan sinä valtasit jo, sait tulen taltutetuks?
 Tuulien siivillä kuljet sä merien, ilmojen halki.
 Uhmaten manaat sä myös tilille kohtalosi.
 Turhat on hurjat sun haaveesi. Lunnaksi kahlitun luonnon
 Uhrasit itsesikin orjaksi Ajattaren.
 Rohkea, pyrkivä tahtosi äärettömyyteen tähtää.
 Tahtosi ponnessapa onnesi ainoa on.
 Toiveesi täyttynyt loppu on onnesi haavehen hauraan.
 Todellisuuttapa et tavoittaa koskaan sa voi.
 Minkä sun kuvitusvoimasi kauniita elämäs tielle
 Lahjoja tuopi, ne on unia unholan maan.
 Aineeton aika on ainoa, minkä sä olevaks tiedät.
 Tavoittaa aikaa et, sitä et tajuta voi.
 Mitenkä voisit sä mitata ikuisten arvoja — aikaa,
 Joka on rajatonta, käsittää rajoitetun.
 Turvas on valoisa talosi. Ulkona odottaa aika.
 Katsovi ikkunaasi lamppusi sammuttua.
 Yksin sun kerran on käytävä tummia, kylmiä teitä.
 Yön sulle arvoitus niin — ikuisuus selvenee nyt.*

U. E. G.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

*Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema»
 (Jatkoa 7:nnestä n:osta)*

Täydellistymisen alimmista portaista aina ihmishengen arvoitukselliseen loppupäämäärään saakka seuraa epäilyksen lohikäärme alati sieluja, hidastuttaen heidän kohoamistaan ja valaen katkeruutta voiton palkkaan.

Hurjalla, alkuperäisellä voimalla heittäytyy tämä peloittava villipeto niin pienien kuin suurien sielujen kimppuun; tämä on kaiken elämän väistymätön varjo-

puoli, ja tämä varjo se on kohtalokas niin nerolle kuin tavalliselle ihmiselle. Jokaisena raskaana pettymyksen ja tuskan hetkenä houkutteleva ääni kuiskaa:

— Tule minun siipieni suojaan. Minä tahdon antaa sinulle kaiken, vapauta itsesi siitä tiedosta ja niistä omantuntosi turhista arveluista, jotka sinua rasittavat; minä puhallan näkymättömiin silmiesi edestä kaikki harhat, jotka sinua ahdistavat.

Supramatin heikkous yhä lisääntyi; sietämättömät huolet kalvoivat häntä ja hänen ajatuksensa himmentyivät. Kuitenkin hän kyllä huomasi vaaran ja koetti ihmeteltävällä tahdonvoimalla pudistaa päältään pettymyksen tunteen ja murhaavan epäilyksen, joka jo oli tunkenut hänen mahtavaan ja puhtaaseen sieluunsa.

Hänen opettajansa eivät olleet turhaan varoittaneet häntä tästä petollisesta, vaarallisesta rämeiköstä, jolla oli valtaa syöstä hänet kadotukseen ja hävittää kokonaisten vuosisatojen vaivat.

— Opettajani ja johtajani, älkää hyljätkö minua, — hän huudahti ajatuksissaan, ja samassa hetkessä syytti luolan pimeydessä loistava risti.

Niin kuin sähköllä iskettynä Supramati hypähti pystyyn. Tuntui kuin olisi raskas kivi pudonnut hänen hartioiltaan. Käsi pystyssä hän huudahti käskävänä:

— Katoa, poistu, sinä hornan sikiö! Taisit kiduttaa, mutta et kyennyt minua vangitsemaan. Uskolla ja rakkaudella jätän kohtaloni johtajieni käsiin ja sieluni Luojalleni. Tapahtukoon Hänen tahtonsa.

Hän heittäytyi polvilleen ja rukoili niin tulisesti, ettei hän huomannut, miten keijut irtautui hänen käsistään ja jaloistaan; senjälkeen hävisivät kaikki tuskat, ja kadotuksen ja epäilyksen tummat sumupilvet hälvenivät.

Äkkiä lempeä, hopeahohteinen valo täytti luolan ja Supramatille näyttäytyi Graalritarien johtaja. Hänen pukunsa oli niinkuin timanteilla koristettu ja olkapäiltä riippuva valkea vaippa loisti hämärässä hopeisena sumuna. Kädessään hän piti maljaa johon risti oli kaiverrettu:

— Meidän Herramme lähettää sinulle jumalallista

vertaan, jotta voimistuisit ja kykenisit päättämään aloittamaasi työtä. Vastanota ikuisen elämän lähde.

Onnellisena, liikutettuna ja uskon täyttämänä Supramati maistoi purpuranväristä juomaa, joka tulivirtana kulki hänen suonissaan ja lahjoitti hänelle takaisin sanomattoman rauhan tunteen.

Näky katosi, ja hän alkoi jälleen rukoilla innolla, joka irroitti hänen sielunsa maallisen yhteydestä ja vei sen rauhan ja sopuoinnun maailmaan.

Asestettu vartio, joka tunkeutui vankilaan, herätti Supramatin hurmauksestaan, mutta miehet näkivät sokaisevan valon, joka ympäröi vankia ja katselivat häntä silmittömän pelon valtaamina. Vartion johtaja käski epävarmalla äänellä Supramatia seuraamaan häntä ja sotilaat huomasivat kauhulla, että ketjut irtaantuneina lojuivat lattialla.

Alkavan päivän aamunsarastus täytti maan vaalealla, uneksivalla valolla. Vanki vietiin pienelle lähellä vankilaa sijaitsevalle pihalle, jota ympäröi korkeat muurit, ja ovi suljettiin hänen jälkeensä.

Mutta tuskin hän oli kulkenut muutaman askeleen, kuin varjosta kiiruhti esille vaippaan pukeutunut nainen, joka nyhyhkyttäen heittäytyi polvilleen ja syleili hänen jalkojaan.

Nainen oli Vispala. Supramati nosti hänet pystyyn, suuteli ja koetti lohduttaa häntä iloisenä siitä, että vielä kerran sai hänet nähdä.

— Minun sallittiin ottaa sinulta jäähyväiset, mutta en tahdo elää sinua kauemmin. Siihen ei minulla ole voimia! On liian kauheata menettää sinut, sinä hetkenä kun meidät yhdistettiin koko elämän ajaksi. Ymmärrän koko mitättömyyteni sinun edessäsi ja myönnän, että leveä on kuilu, joka meidät eroittaa, mutta rakkaudelle ei ole mitään välimatkaa olemassa. Kuinka huono olenkaan, rakastan sinua enemmän kuin elämää.

Kyyneleet tukahduttivat hänen äänensä.

Supramati kohotti hänen painuneen päänsä ja katsoi häntä ystävällisesti ja hellästi kyynelten peittämiin silmiin.

— Sinulla on oikein. Puhdas rakkaus, jota olen sinulle opettanut ei tiedä mitään välimatkoista ja esteistä, ja henkisesti et voi minua menettää sillä rakkautesi minuun on eroittamattomasti yhdistänyt meidät toisiimme vuosisadoiksi. Tämä jumalallinen side on aina vievä sinun ajatuksesi luokseni ja tuo sinulle vastaukseni. Sinun ei siis tule tänä juhlallisena hetkenä tuskastuttaa minua itsemurhan rikollisilla ajatuksilla. Sellainen kuolema johdattaisi sinut kauemmaksi minusta. Päinvastoin, elä ja kunnioita muistoani säälin teoilla, hyödyllisellä työllä, levittämällä oppiani, ja jokainen sinun kauttasi Luojan puoleen käännytetty sielu on minulle verrattoman kallis lahja sinulta.

Inspiroitu usko loisti Vispalan kauniissa silmissä.

— Elän, Supramati, tullakseni arvoiseksi lähestymään sinua — ihmeellinen olento, jota Jumala hyvydessään on antanut minun oppia tuntemaan ja rakastamaan. Koko elämäni tahdon pyhittää sinun oppisi levittämiseksi.

Hän syleili Supramatia ja suuteli häntä, mutta pelästyi samassa.

— Sinun huulesi ovat kuivat, rakas, sinua vaivaa jano? Nämä roistot ovat riistäneet sinulta vedenkin. Ajattelin juuri sitä. Katsohan tässä.

Hän otti taskustaan punaisen, raikkaan ja mehevän hedelmän, ja antoi sen Supramatille, joka todellakin tarvitsi juoda. Hän söi sen, ja hetken kuluttua hänen käteensä jäi suuri omenan kokoinen siemen, jonka hän kaivoi maahan.

— Muistoksi tästä hetkestä ja siitä tunteesta, joka johti sinut ajatukseen voimistuttaa minua, istutan tänne puun, jonka hedelmät tulevat olemaan terveyslähteenä kärsiville ja onnettomille. Ja nyt, rukoile kanssani.

Hän kohotti käsivartensa sen paikan ylitse, johon hän oli kätkenyt siemenen. Ja hänen käsistään säteili eriväristä valoa ja höyrypilviä, jotka laskeutuivat maahan, jonka multa imi ne itseensä. Hän ikäänkuin muuttui ja hänen silmänsä säihkyivät häikäiseviä säteitä; ja samalla kuului jossain kirkasta soittoa.

Vispala oli polvillaan ja katseli vapisevin sydämin, lumouksen valtaamana tätä erikoista näkyä, joka tapahtui hänen edessään. Hän näki, kuinka maa vapisi ja sekottui, ja kuinka näyttäytyi ensimmäinen korsi, joka kasvoi hänen silmiensä edessä ja muuttui omituiseksi, pieneksi puuksi, jota ei koskaan aikaisemmin oltu nähty. Sen lumi-valkoinen runko loisti fosforin valoisenä ja oli läpi-kuultava, joten saattoi nähdä, miten sen punainen mehu virtasi kaarnan alla.

Supramati laski alas käsivartensa ja sanoi Vispalan puoleen kääntyneenä:

— Puu kukoistaa ja antaa hedelmiä kautta koko vuoden. Olen antanut sille hyviä parantavia ominaisuuksia; kaikki, jotka saapuvat sen luokse uskon ja rakkauden täyttämänä, saavat sen puhtaassa säteilyssä henkisen ja ruumiillisen terveyden. Mutta nyt, omani, jää hyvästi tai oikeammin näkemiin; minut tullaan heti hakemaan, — Supramati sanoi ja nosti ylös surun ja liikutuksen valtaaman Vispalan.

Hän suuteli ja siunasi häntä ja ripusti hänen kaulaansa ristin, jota itse oli kantanut.

— Se tulee olemaan sinulle tukena ja suojana. Luovutan sinulle myöskin harppuni, jonka opetuslapset ovat piiloittaneet. Lahjoittakaa se ensimmäiseen temppeliin, joka kohotetaan Jumalan kunniaksi. Tahtoni ja ajatukseni ovat kätkeytynä soittokoneessa ja sen kielet tulevat soimaan, kun niin vaaditaan; ja siitä tulee kaikumaan vain rauhanlauluja, jotka suovat henkistä ja ruumiillista voimaa. . .

Hänet keskeytti melu, joka syntyi oven avautuessa ja sisään astui asetettu saattojoukko. Kaksi sotilasta vei kuningattaren pois, sillä hän oli mennyt tainnoksiin, ja muut ympäröivät Supramatia, joka kulki rauhallisena ja iloisena niinkuin juhlaan, eikä niinkuin mestaukseen. (Jatk.)

Ven. käönt. *L. K.*

Rajan takaa.

(Jatk. n:sta 7)

Esirukouksista ja eunustuksista. 7. H. kaupungissa eli muuan mies, joka oli innokas kortinpelaaja ja juomari. Kerran näki hän seuraavan unen: Hän oli nousevinaan erääseen taloon. Huoneessa, johon hän ensiksi tuli, oli joukko miehiä, jotka juopottelivat ja räyhäsivät. Hän kysyi heiltä: »mitäs te täällä teette?» »Viinaa juodaan», sanoivat miehet. Hän kulki eteenpäin. Seuraavassa huoneessa oli miehiä, jotka korttia pelasivat. Hän taas kysyi heiltä: »mitäs te täällä teette?» »Pelataan korttia», vastattiin hänelle. Hän kulki vielä eteenpäin. Kolmannessa huoneessa kävi hirmuinen tanssi, niin että säkeniä sinkoili tanssijoitten vaatteista. Hän taas kysyi »Mitäs te täällä teette?» »Tanssitaan», kuului vastaus. Vieläkin kulki hän eteenpäin. Neljännessä huoneessa, johon hän nyt tuli, istui muuan vanha mies pöydän takana ja kirjoitelti nimiä kirjoihin. Hän huomasi omankin nimensä viedyksi kirjoihin. Samalla kirjoittaja virkkoi hänelle: »Jos et sinä parannusta aikaansaa juopotteluusi ja irstaaseen elämääsi, niin olet vuoden kuluttua täällä». Hän tunsu vaistomaisesti pelkoa sitä sanomaakuullessaan, kääntyi ympäri ja tuli talosta ulos. Samalla kertaa heräsikin unestansa. Nyt hän ei voinutkaan unohtaa unensa kokemuksia ja rupesi siitä lähtien vallan toisella tavalla elämään: kävi joka sunnuntai kirkossa, heitti juopottelunsa ja kortinpelunsa sikseen. Näin hän tuli jokseenkin siivoksi mieheksi. Sitä kesti sitten noin 8 kuukautta. Entiset ystävät rupesivat taas houkuttelemaan sanoen, että »älä ole hupsu, että pelkää unia ja elät kuin vanha akka, tule pois vaan joukkoomme ja pidetään taas lystiä kuten ennenkin». Ensin hän kyllä vastusteli; viimein vanha tottumus vei voiton ja entiseen tapaan jatkettiin edelleen. Kun hän nyt näin oli lähes 4 kuukautta elänyt paheellista elämää, sattui kerran, että hän oli taas suurissa juomingeissa tove-

reineen. Ilon hyvään alkuun päästyä, muisti hän äkkiä, että tänään on täsmälleen vuosi siitä ajasta, kun hän sen merkillisen unen näki. Hän kauhistui sitä niin, että tahtoi juosta pois koko talosta. Toverit vaan eivät päästäneetkään ovesta ulos. Hän veti akkunan auki — alakerrassa kun olivat — ja hyppäsi ulos. Toiset juoksivat myös ovesta häntä takaa-ajamaan, mutta löysivätkin hänen ruumiinsa akkunan alla pensaitten välissä.

8. N. kaupungissa asui muudan perhe: isä, äiti ja täysi-ikäinen tytär. Vanhemmat olivat hyvin jumalaa pelkääväisiä ja kävivät usein kirkossa ja rukoushuoneella. He toivoivat, että tytäркиn olisi tullut mukaan vaan tämä nauroi ja sanoi: »Lähden mieluummin eläviinkuviin kuin kirkkoon.» Isä kuoli heiltä viime vuonna pitkänä perjantaina. Senjälkeen kutsui äiti vielä innokkaammin tyttärensä mukaansa rukoushuoneelle; samoin eräs toinen nuori neitonen pyysi häntä. Tytär vaan ei lähtenyt. Kerran sunnuntaina tuli äiti taas rukoushuoneelta ja sanoi tyttärellensä: »Voi kuinka oli rauhoittavaa kuunnella hartaushetkeä, muistin koko ajan isä vainajaa ja sinua, kun et ollut mukana, Anna ystävämmeikin lähetti sinulle terveisiä ja oli hyvin murheellinen siitä, että et sinä tahdo tulla meidän kanssamme jumalanpalvelukseen.» Tytär pesi juuri kasvojansa ja laittoi tuolettiansa kuntoon huvituksiinsa lähtiessään. Hän kiivastui äidilleen ja sanoi kädet vieläkin saippuassa: »En minä ikinä lähde rukoushuoneeseen. Jättäkää minut rauhaan.» Kun hän oli ne sanat sanonut, niin pesuvati tuolilla tärähti ja rupesi ympäri pyörimään. Tytär säikähtyi kovin, samoin muut läsnäolijat. Äiti virkoi, että »se oli todellisesti isän henki joka sellaisen merkin antoi sinulle. Hän ei halua, että sinä vaan tanssiaisissa ja elävissä kuvissa käyt». Tytär sanoi »en minä ikinä enää huveihin lähde, tulen nyt tästä lähtien teidän kanssanne rukoilemaan». Niin hän sitten tekikin.

9. Sukulaiseni, J. kartanon makasiinimiehen vaimo M. näki kerran unissa, että hänen äsken kuollut 8

vuotias tyttärensä sanoi hänelle näin: »Äiti, nouse ylös. A. talon emäntä vei minun haudaltani kukat pois oman tyttärensä haudalle». Kun oli juuri sunnuntai aamu, niin M. ajatteli: »mitäs, jos ajankin kirkolle ja käyn myös tyttäreni haudalla. Voihan olla, että joku ottikin kukat pois». Hän niin tekikin. Hautausmaalle saapuessaan näki hän, että kukat tyttärensä haudalta olivat todellakin pois viedyt. A. talon emäntä kun oli M:n sukulainen ja hänen perhehautauspaikkansa M:lle tuttu, lähti M. sinne katsomaan. Ja voi ihmettä, eivätkös olekin hänen tuomansa kukat A:n haudoilla. Ihan samat kukat, mitkä hän hyvin tunsu, kun itse oli ne kartanon puutarhurilta ostanut. Hän otti ja vei ne uudelleen takaisin oman tyttärensä haudalle. Myöhemmin tapasi M. A. talon emännän kirkonpihalla kirkon ajan lopulla ja uhkaili antaa koko asian kirkkoherralle tietäväksi. Varas tunnusti tekonsa ja pyysi anteeksi, mikä hänelle myös annettiin.

10. P. kaupungissa kuoli vanha mummo. Hänet vietiin maalle T. kirkkomaalle haudattavaksi. Hän kyllä itse olisi toivonut kaupungin hautausmaalle, että omaiset voisivat hautaa kyllin kunnossa pitää, — vaan kun perhehautauspaikka oli maalla niin hänetkin sijoitettiin sinne. Se oli kesällä. Myöhemmin syksyllä mummo näyttää unissa tyttärellensä, että hänellä on hyvin vaikea olla, koska on täynnä syöpäläisiä. Tytär herätessään ajattelee, mitähän mummo vainajalla lienee, kun näin usein unissa näyttää. Lopulta matkustaa hän miehensä kanssa maalle vierailemaan sukulaistensa luona. He käväisevät myös kirkolla ja hautausmaalla mummon hautaa katsomassa. Hautakumpu on kokonaan puista karisseiden lehtien peittämänä, että ei enää mitään näe lukuunottamatta ristiä. Tuuli kai oli niitä kokoon kieritellyt. He lakaisivat lehdet pois ja järjestivät muutenkin haudan hyvään kuntoon. Sen jälkeen ei mummo enää näyttäytynyt.

Näistä kaikista huomaa, että vainajat kuitenkin ovat jollain tavalla huolissaan fyysillisistä jäännöksistä, ainakin alkuaikoina kuoleman jälkeen. Side hengen ja

ruumiin välillä ei vaan katkea niin helposti. Varsinkin kun joku kuolemaa edellinen toivomus on jäänyt täyttämättä, huomauttavat he usein siitä jälkeenjääneille omaisilleen.

Julius Kangur.

Tien varrelta.

Ruus-Ristin työkausi Helsingissä on alkanut. Huonekysymys on ollut vaikeasti ratkaistavissa. Luentoja varten emme saaneet käyttää Olympian mieluisaa salia kuin syyskuun ajalla; sitten oli väliaikaisesti yksi luento Ostrobotnialla ja toinen Eldorado-teatterissa, kunnes lokakuun 15 p:nä lopulta pääsimme vakituiseen paikkaamme; luennot pidetään nyttemmin Suomalaisen Normaalilyseon juhlasalissa Ratakadun varrella. Samassa paikassa kokoonnutaan keskiviikkoisin klo 7 i p. kysymysiltoihin, joita niinkään oli pidetty parissa huoneustossa tätä ennen. Mitä taas looshiin tulee, on sekin harhailtuaan eri paikoissa nyt saanut pysyvän huoneen Ison Robertinkadun 9:ssä (pihan puolella, n. s. vaatturien huoneusto), jossa se kokoontuu perjantaisin klo 7 i. p.

Kustannusosakeyhtiö Tekijä on vastannut »Toimittajalle» osastossa mainittuun kirjeeseen, että se tietysti mielellään antaa »Kuka Jeesus oli?» kirjan maksaneille tilaajille joko toisia kirjoja (Seikkailu rosenkreuziläisten luona, Luominen) tilalle tai rahat takaisin. Mitä taas vallan toisen P. E:n kirjan kustantamiseen tulee, oli K. O. Tietäjä taipuvainen siihenkin tuumaan, kunhan asiasta lähemmin neuvoteltaisiin.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot ovat tähän mennessä käsittäneet sarjan selontekoja siitä, miten henkinen, uskonnollinen kokemus ja teosofinen maailmankatsomus valaisevat ja tukevat toisiaan ja miten inhimillisen onnen arvoitus niiden kautta saa ratkaisunsa. Uusi sarja, koskeva apostoli Paavalia ja hänen kristinuskooan, alkaa lokakuun 22 p:nä.

Tilan puutteen takia on tästä numerosta taas jäänyt useampia kirjoituksia odottamaan vuoroaan.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA

Rautakauppa — Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukku liike

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ! - - - - - Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

MARRASKUU

N:o 9

Ruusu:Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Äggelby, Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50: —, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6: —, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

MARRASKUU 1922

N:o 9

Sisällysluettelo:

Sivu

Toimittajalta	257
Kukka, <i>S. K.</i>	265
Olemmeko käsittäneet oikein? <i>Pekka Ervast.</i>	267
Luomisen voimavipu, <i>J. R. Hannula</i>	273
Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä, (loppu) <i>Kryshanovskaja</i>	276
Miksi uskon jälleensyntymiseen? VI, <i>Pia Salutas</i> . . .	280
Uusia kirjoja, <i>S. K.</i>	281
Miten ja miksi tulit teosofiksi? XIV, — <i>n—e.</i>	286
Tien varrelta	288

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

MARRASKUU 1922

N:o 9

Toimittajalta.

Olen viime kuluneina päivinä saanut sekä kirjallisia että suullisia huomautuksia siitä, että kirjoitukseni Ruusu Ristissä, ennen kaikkea artikkelisarja »Olemmeko käsittäneet oikein?», on hämmästyttänyt ja surettanut useita lukijoita, samalla kun ovat turhaan odottaneet jotain ylevää ja sielua nostavaa tuotetta kynästäni.

Kahden ystävän allekirjoittama kirje sanoo:

»Ympäriämme kuulemme yhä useampia ääniä, jotka ihmetellen, ikävöiden odottavat saavansa lukea sinulta taas jotain entisessä inspiroivassa hengessä. Nämä ovat kaikki sinun ystäviäsi, joille olet osannut tuoda teosofian valon; useita sinä tunnet, mutta ehkä on vielä useampia, jotka tuntevat sinua ainoastaan kirjoitustesi kautta, mutta sinun kauttasi ovat saaneet uutta valoa ja uutta rohkeutta elämään. Kaikille näille ovat kirjoituksesi yhtäkkiä lakanneet olemasta eloa antavana lähteenä, — sillä polemiikki ja arvostelu ovat kiviä, mutta ei leipää.

»Ymmärrämme sinun joutuneen umpikujan, mutta sinä olet voimakas, ja me tiedämme myös, että käden käänteessä voit päästä siitä jos tahdot. *Tule jälleen* siksi inspiroivaksi ja eloa antavaksi voimaksi, mikä ennen olet ollut, — levittäen siunausta monelle, monelle!»

Eräs toinen ystävä kirjoittaa:

»Ruusu-Rististä »Olemmeko käsittäneet oikein?» kirjoitussarjaa lukiessani olen ajatellut, onkohan tämäkin okkultismia. Ruusu-Ristissähan, okkultisena aikakaus-

kirjana, julkaistaan kai vain alaansa kuuluvia kirjoituksia. Okkultisen aikakauskirjan tilaaja tahtoo tietenkin perehtyä okkultismiin. Minä ainakin jään nälkäiseksi mainittua kirjoitussarjaa lukiessani. Mutta olenhan maallikko okkultismissa niinkuin teosofiassakin enkä niitä asioita ymmärrä niin syvällisesti kuin asiantuntijat. Tuon kirjoitussarjan julkaisisin erityisenä kirjajana, mutta en Ruusu-Ristissä vai lienenkö käsittänyt Ruusu-Ristin aivan väärin. Ennemmin painattaisin Ruusu-Ristiin esim. Paavalin kirjeitä. Niistä kai nälkäinenkin jotain tyydytystä saisi».

Suullisesti eräs ystävä kertoi monen ruusu-ristiläisenkin olevan huolissaan siitä, että minä arvostelen ja moitin Teosofista Seuraa ja Mrs. Besantia, kun sillä taholla, esim. »Teosofissa», jo on aivan lakattu puhumasta minusta. »Jos Mrs. Besant mainitsee sinun nimesi, vaikkapa moittien, — ajattelevat teosofit, — on se kunnianosoitus, sillä niin pieni sinä sentään olet häneen verraten. Mutta jos sinä arvostelet häntä, on se kuin kärpänen yrittäisi voimiaan härkää vastaan».

Siinä sen nyt kuulin, ja jollen nyt ota oppia . . .

*

Mea culpa, mea culpa, tahtoisin huudahtaa kuin katolilaisen kirkon katuva kristitty. Kaikki syy on minun, jos olen niin huonosti osannut esittää sanottavani, että on ollut mahdoton päästä ajatusteni perille! Tahtoisin itkeä — ja voi surkeutta, samalla tahtoisin nauraa. Sydämeni on varmaan hieman paatunut, koska synnintunto ei ole minussa oikein elävä. Tuntuu tuolla taustassa vain niin suuri rauha, niin suuri ilo — ja niin suuri suru.

Kerronko teille jotakin? Huoneessani on nurkka, jossa minun on tapana istua ja filosofoida. Toisella seinällä on taulu, joka esittää Väinämöistä ja Ainoa, toisella seinällä on elävän ihmisen muotokuva, — arvaatteko kenen? Mrs. Besantin kuva suuressa koossa ja kauniissa kehyksessä. Sieltä lasin takaa hän aina

hymyilee minulle, ja joka aamu nyökäytän hänelle hyvää huomenta. En ole koskaan lakannut häntä rakastamasta . . .

Miksi siis olen kirjoittanut tuon monen mielestä niin onnettoman artikkelin »Olemmeko käsittäneet oikein?» Niin, veljet ja ystävät, ei se ole tapahtunut polemiikin eikä kritiikin halusta, vaan rakkaudesta teosofiaan. Jo nuorena näin ja tiesin, että teosofiasta tulisi elämäni elävä voima, ja teosofia onkin lakkaamatta ollut minulle kuin kirkkauden valo päivällä, kuin tuikkiva tähti yöllä, kuin varjoisa keidas erämaan helteessä.

Entä teosofia? Onko se samaa kuin Teosofinen Seura? Onko se samaa kuin Mrs. Besantin oppi tai Mr. Leadbeaterin selvänäköisyys tai tohtori Steinerin okkultinen kristinoppi?

Kaukana siitä. Teosofia on se totuuden pyhä henki, joka elähyttää teosofista liikettä ja jonka ensimmäisenä, syvällisimpänä, viisaimpana, tietorikkaimpana ja okkultisesti suurimpana tulkkina maailmassa oli Helena Petrovna Blavatsky. Ilman madame Blavatskya ei olisi teosofista liikettä. Ilman madame Blavatskya ei olisi Teosofista Seuraa. Ilman madame Blavatskya eivät Annie Besant, C. W. Leadbeater, Rudolf Steiner, Max Heindel, A. P. Sinnett y.m. y.m. olisi teosofeina enemmän kuin okkultisteina kyenneet mitään tekemään siitä mitä ovat tehneet. Kaikesta saamme kiittää madame Blavatskya. Ja voi meitä, jos unohdamme kiitollisuuden velkamme, jos rakastamme Teosofista Seuraa enemmän kuin teosofiaa, jos rakastamme Mrs. Besantin oppia tai Mr. Leadbeaterin näkyjä enemmän kuin teosofiaa, jos rakastamme mitä tahansa okkultismia enemmän kuin niitä periaatteita, joita Valkoisen Looshin Mestarit H. P. B:n välityksellä ilmoittivat kaikille totuuden etsijöille, — voi meitä, sillä silloin pimeys meidät valtaa ja sielumme joutuu harhateille. Tämä ei ole dogmatismia, eikä se ole yhdenkään teosofisen opettajan halventamista. Se on yksinkertaisesti totuuden tunnustamista.

Ettekö muista kuulleenne, että teosofia ei ole tunteen asia enemmän kuin alemman järjenkään. On teo-

sofisista oppeja, jotka tyydyttävät persoonallisia tunteitamme, on toisia, jotka ennen kaikkea valaisevat järkeämme ja ymmärrystämme ja tekevät meistä pikku filosofeja. Mutta itse teosofiasta emme pääse selville, ellei meissä herää uusi käsittämiskyky, nimittäin n. s. intuitio. Meillä täytyy olla omaa intuitiota eli sisäistä totuuden näkemystä, jotta tyystin käsittäisimme teosofian ja teosofisen liikkeen tarkoituksen. Meistä täytyy tulla — ei totuuden ajattelijoita eikä uskojia arnoastaan, vaan totuuden tietäjiä, kuten kyseessä olevan kirjoitussarjan alussa koetin selittää.

Mitä meitä totuuden etsijöinä liikuttaa toinen tai toinen persoonallisuus, toinen tai toinen seura tai yhdistys? Mehän kaipaamme henkilöistä ja seuroista riippumattonta totuutta, elämää, joka kumpuusi omasta sielustamme, Jumalaa, jonka saisimme tuntea omassa hengessämme. Ja kun olemme löytäneet kaipuunne hohteen, miksi sitten arvostelisimme tai moittisimme toista tai toista seuraa tai henkilöä? Semmoinen on meistä kaukana, eikä semmoinen ajatus juolahtaisi minunkaan päähäni.

Miksikä sitten olen kirjottanut tuon kyseessä olevan artikkelini? Kuten jo sanoin, rakkaudesta teosofiaan ja teosofiseen liikkeeseen. Tahdoin näyttää, ettemme olleet »käsittäneet oikein» tai että olimme unohtaneet, mitä teosofia oikeastaan oli. Ja olinhan itse ollut mukana tekijänä tässä väärinkäsityksessä ja tässä unohtamisessa. Suomenkielinen teosofinen työ alkoi vuosisadan vaihteessa. Vuoteen 1914 uskoin minä vahvasti ja opetin toisia uskomaan, että Teosofinen Seura edusti maailmassa yksin ja paraiten madame Blavatskyn teosofista sanomaa. Vaikka oli kohtia esim. sivuliikkeissä, Idän Tähdessä y.m., joissa tunsin ajattelevani ja tahtovani toista kuin T.S:n johto, ei uskoni ja luottamukseni tästä järkkynyt; pidin niitä persoonallisen maun asioina, — ja makuhan on erilainen. Mutta kun maailmansota alkoi v. 1914 ja veti pyörteeseensä Teosofisen Seuran, silloin aloin kysyä itseltäni: missä on T.S:n pohja ja perustus? Onko se teosofiassa,

onko se madame Blavatskyn ohjelmassa? Ja sanomattomaksi surukseni täytyi minun tunnustaa itselleni, etten enää nähnyt enkä tuntenut Teosofisessa Seurassa alkuperäistä veljeyden ja totuuden henkeä.

Mitä pahuutta tässä on minun puoleltani? Olenko ilkeä sentähden, että näen ja sanon ilmi totuuden? Tuskalla sen olen synnyttänyt. En minä iloiseksi tullut, kun oivalsin, että olimme joutuneet karille. Kiiras-tuleen ja helvettiin se huomio minut syöksi. Mutta tulessa puhdistuneena ja tuskissa vahvistuneena minun sieluni nyt huutaa maailmalle totuuden. Jokaista tahotoisin unesta herättää. Mielelläni otan vastaan moitteita ja syytöksiä, väärinymmärrystä ja epäilystä, kunhan vain saisin veljeni avaamaan silmänsä ja näkemään totuuden.

Toistaiseksi vielä ääneni kaikuu kuuroille korville, mitä suureen teosofiseen maailmaan tulee. Mutta epäilemättä koittaa aika, jolloin yltympäri maapalloa alkaa kuulua samanlaisia ääniä, — ja silloin ehkä Teosofisen Seuran jäsenet ovat taipuvaisia tarkistamaan omaa käsitystään teosofiasta ja teosofisen liikkeen tarkoituksesta.

Ja jos sanotaan, että Ruusu-Risti olisi voinut säästyä näistä minun huomioistani ja huudahduksistani, koska se okkultisena aikakauskirjana on velvollinen puhumaan salatieteestä, vastaan minä heti: eikö tämä sitten ole »salatiedettä»? Eikö salatieteen alkuaskel ole siinä, että oikealla tavalla käsitämme teosofisen liikkeen? Mitä me, rakkaat ystävät, tietäisimme todellisesta salatieteestä, jollei madame Blavatsky olisi pannut alulle teosofisen liikkeen? »Salaisista tieteistä» olisimme voineet kuulla yhtä ja toista, sillä niistä on aina puhuttu, mutta kuka olisi julkisesti kertonut meille todellisesta *mysterium magnumista*, elävistä adepteista, henkisestä alkemiasta, rosenkreutsiläisten viisaudesta, ellei H. P. B. ensin olisi tuonut meille valoa idästä? Hän paljasti meille, mikä okkultismi on, hän näytti meille tien okkultisen tiedon vartijain luo, hän todisti meille viisauden mestarein olemassaolon. Jos emme hänen työtänsä ymmärrä, jos ei meissä elä hänen teosofisen

sanomansa henki, kuinka silloin voimme uskotella löytävämmä sitä okkultista tietoa, jota hänen julistamaisa mestarein ruusuristitemppelissä säilytetään?

Meidän Ruusu-Risti-seuramme on vielä aivan nuori. Sen velvollisuuteen kuuluu siis oman ajatuselämänsä kasvattaminen ja kirkastaminen. Sille on laskettava oikea pohja. Onhan Ruusu-Risti teosofisen liikkeen hedelmä, onhan se teosofisen seura-aatteen jälleensyntymä, onhan sillä tulevaisuus edessään. Tulevaa työtään silmälläpitäen sen näin ollen täytyy oppia ajattelemaan oikeaan suuntaan.

Ja oikean suunnan — olkoon se vielä kerran sanottu — antoi ja antaa yhä teosofisille seuroille ja yhdistyksille yksinomaan itse teosofia, se jota H. P. Blavatsky mestarien lähettiläänä maailmalle julisti.

*

Eräs Ruusu-Ristin lukija kirjoitti minulle, että hän vasta nyt sai tietää, että maailmansodan aikana oli Teosofisen Seuran taholta selitetty, että valkoinen veljeskunta taisteli liittolaisten puolella keskusvaltoja vastaan. Hän, kirjeenvaihtajani, sai tästä uutisesta kuin kylmää vettä niskaansa. Juttu oli hänestä mitä pahin skandaali koko teosofiselle liikkeelle. »Kuka järki-ihminen», hän huudahtaa, »uskoisi tämän jälkeen enää sanaakaan kaikesta siitä, mitä selvänäkijät kertovat ja kirjoittavat, kun tällä tavalla on paljastettu kaikki humbugiksi!»

Mielestäni tämä kirjeenvaihtajani sangen luonnollinen johtopäätös kuvaavalla tavalla paljastaa, minkä käsityksen me viime vuosikymmenien kuluessa olemme antaneet maailmalle teosofiasta. Teosofia on muka ihmisten selvänäkijäin tuotetta! Kun näiden selvänäkijäin siveellinen kanta osoittautuu horjuvaksi, horjuu muka itse teosofiakin!

Voi meitä, että olemme semmoisen kuvan asiasta antaneet. Voi meitä, että sillä tavalla ehkä itsekin uskomme. Olemmeko siis unohtaneet, että teosofiaa ovat vain ne teosofiset perustotuudet, jotka madame

Blavatsky julisti ja joista mestarit menivät niin sanoaksemme takaukseen? Näitä perustotuuksia ilmoitettiin kolmannen rodun ihmiskunnalle alkuperäisenä viisauuskontona ja niitä ovat vuosituhansien vierieissä todentaneet ja todistaneet toinen adepti toisen perästä. Ei niissä ole mitään tavallisen selvänäköisyyden jälkiä. Paljon korkeammilla kyvyillä on niitä asioita tutkittu. Teosofia ei riipu yhdestäkään inhimillisestä selvänäköisestä eikä kaadu, kun selvänäköijät kaatuvat.

*

Ja nyt minun pitäisi kaiken edelläolevan päälle sanoa lukijoilleni: tilatkaa Ruusu-Risti vuodeksi 1923 ja hankkikaa sille lisää tilaajia!

Kuinka nöyryytetyksi tunnen itseni, kuinka mitättömäksi. Eräs ystävä sanoikin minulle: »ei Ruusu-Risti kestä kilpailussa toisten aikakauskirjain kanssa, jos se yhä pysyy näin pienenä.» Saatoin häntä kyllä heti lohduttaa sillä, että olin ajatellut Ruusu-Ristin laajentamista jonkun verran. Ruusu-Ristillä on tänä vuonna 320 sivua, — no niin, ensi vuonna se tulee käsittämään 400 sivua. En tee suurempia hyppäyksiä eteenpäin, ettei tarvitsisi peräytyä. 400 sivua voin luvata, vaikkei tilaajämäärä kasvaisikaan. Mutta jos tilaajämäärä kasvaisi...

Vaan minun piti puhua kilpailusta. Sanottakoon siis heti suoraan: kilpailuun en pysty. En ymmärrä mitä kilpailu onkaan. Olen nuoresta saakka etsinyt totuutta ja uskon teosofiassa sen löytäneeni. Haluni ja harrastukseni on kertoa toisille näistä löydöistäni. Ne jotka itse etsivät ja rakastavat totuutta, kuuntelevat kyllä mielellään, mitä toisella on kerrottavana. Ei tässä ole puhettakaan mistään kilpailusta. Sen kyllä ymmärrän, että totuuden tietäjän voi tulla ikäväksi, jollei hän osaa esiintyä niin, että häntä halusta kuuntelee. Ja jos semmoinen kohtalo lankeaa hänen osalleen, on miltei parempi, että hän näyttämöltä poistuu...

Nyt kuitenkin tunnen iloa sydämessäni. Olen kuin varma siitä, että Ruusu-Ristillä kaikkine puutteellisuuk-

sineen on todellisia ja lujia ystäviä. Sydämeni uskoo, että nämä ystävät eivät heitä, vaan että ne yhä tahtovat yrittää ja auttaa ja kestää vaikeuksissa.

Kuinka kiitollinen olen kaikille, jotka ovat tehneet työtä Ruusu-Ristin leviämiseksi, uhraten aikaa, uhraten rahaa. He ovat varmasti tehneet enemmän hyvää kuin ovat aavistaneetkaan. Ja minä uskon, että nyt kun vuosi taas on loppumaisillaan ja uusi alkamassa, he yhä tahtovat jatkaa työtään ja uhraustaan aikakauskirjamme hyväksi.

Ensi vuodeksi olenkin suunnitellut jatkokirjoitukseksi selvittelyä Jeesus-Kristus-kysymyksestä, joten tavallaan se, minkä piti ilmestyä erikoisena kirjana, tulisi luettavaksi Ruusu-Ristin palstoilla. Tämä kysymys on ehkä omiansa herättämään mielenkiintoa laajemmissa piireissä, joten ei pitäisi olla ylen vaikea hankkia uusiakin tilaajia Ruusu-Ristille, jos lehti muuten on sen arvoinen ystäviensä mielestä.

Tämän numeron mukana jaetaan kaikille tilaajilleni tavanmukainen tilauslista. Hinta pysyy entisellään.

*

Eräs kirjeenvaihtaja kysyy, mistä minulla on riittänyt aikaa uuden teoksen kirjoittamiseen, koska en ole ehtinyt kirjoittaa luvattua kirjaa »Kuka Jeesus oli?». Kysymys aiheutuu siitä, mistä viime numerossa juttelin »Toimittajalta» osastossa s. 228.

Vastaus on se, ettei minun ole tarvinnut kirjoittaa kyseessä olevaa kirjaa. Se on nim. kokoelma äsken pidettyjä, pikakirjoitettuja esitelmiä. Olen siis kirjan »puhunut». »Käsikirjoitus» on valmis, ja niin pian kuin ehdin sitä viimeistellä ja korjailla, voidaan kirja painattaa.

Muuten on kyllä entisiltä ajoilta olemassa samansuuntaisia »käsikirjoituksia», jos vain olisi varoja niiden kustantamiseen.

*

Heindelin »Rosenkreuzilaisen maailmankatsomuksen» ensimmäinen osa on ilmestynyt painosta. Hinta Smk.

25: — Tilataan Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby, tai Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri.

Painosta on myös valmistunut Ruusu-Risti-kirjaston neljäs numero, nim. J. R. Hannulan teos »Vaeltajana korvessa», toisessa korjatussa ja lisätyssä painoksesaan. Hinta Smk. 9: — Tilataan kuten edellä.

Kukka.

*Viheriöivä laakso kertoi minulle kerran tarinan
kuihtuvasta kukasta.*

*Kukasta, joka kuihtui ennenkuin sen lehdet olivat
auenneet,
ennenkuin aurinko oli suudellut sen hentoa nuppua.*

*Ja minä kuuntelin tarkkaan lehdon kuiskeita.
Ja syvälle mieleeni painuivat laakson laulut
kerran kuihtuneen kukan kehittymättömästä kauneudesta.
Minä itkin sitä kuunnellessani,
ja viheriöivä maa imi itseensä tippuvat kyöneleeni.*

*Ja kun katselin elämää ympärilläni,
niin näin, ettei tämä kukka ollut laadultaan ainoa.
Minä näin nuoria, jotka kuten tämä kukka kuihtuivat,
ennenkuin heidän sielunsa oli ehtinyt avautua
jumalallisen auringon suudelmalle.
Minä näin, kuinka nuoruuden hedelmä, pyhyiden juma-
lallinen into,
imettiin tyhjäksi, jo ennenkuin se hedelmäksi oli kypsynyt.
Ja jällelle jäi vain tyhjä kuori,
joka kuten pääkallo irvisti jumalalliselle sielulle,
kun tämä sittenkin koetti tyhjyydessä löytää elämää.
Tämän minä näin, ja minä itkin.*

*Mutta keskellä näitä kuihtuneita silmuja, näitä kuolleita
sieluja,*

näin minä yhden kukan.

Ja se kukka oli auennut.

Ja se kukka oli ihana,

sillä elon aurinko siinä kuvastui,

jumalallinen henki siinä puhui.

Ja minä itkin, mutta itkuni oli iloa.

Keskellä näitä hahmoja,

joiden olisi pitänyt olla ihmisiä,

mutta jotka olivat ihmisen irvikuvia,

näin minä enkelin.

Ja tämä enkeli oli ihminen,

sillä todellinen ihminen on jumalallinen sielu,

todellinen ihminen on enkeli.

Ja minä itkin, mutta itkuni oli riemua.

*Tämä ihana olento, jossa ihmisyyys oli puhjennut kuk-
kaansa,*

tämä ihana ihminen, jossa jumalallinen elämä puhui,

hän lauloi jumalallisen rakkauden voimasta,

hän lausui ikuisen totuuden sanoja,

jotka olemukseni täyttivät kirkkaudella ja mieleni onnella:

Ja minä itkin, mutta itkuni oli autuutta.

S. K.

***Tilatkaa Ruusu-Risti vuodeksi
1923!***

Olemmeko käsittäneet oikein ?

Pari sanaa teosofisesta liikkeestä.

11.

Luodessamme silmäyksen Teosofisen Seuran tähänastiseen historiaan olemme huomanneet, että veljeyden henki ei ole elävänä ja itsetietoisena johtanut seuraa tämän erilaisissa ahdinkotiloissa. Päinvastoin on joka kriisissä tietämättä rikottu seuran ensimmäistä ohjelma-tykälää vastaan, jossa nimenomaan puhutaan yleisestä veljeydestä, ja unohdettu, että teosofisen liikkeen varsinaisena tehtävänä maailmassa on totuuden julistaminen, toisin sanoen veljeyden hengen luominen ja ylläpitäminen. Kun personallisuuksia vastaan hyökättiin, asetettiin juuri seuran veljeys koetukselle; kun aatteellisista kysymyksistä syntyi erimielisyyksiä, olisi veljeyden henki kyennyt käytännössä toteutettuna voittamaan erimielisyydet.

Näin ollen ei ole ihmeteltävissä, että alkuperäinen Teosofinen Seura semmoisenaan ei enää ole olemassa; maailmassa toimiva teosofinen liike on jakautunut monenlaisiin eri yhdistyksiin, elähyttänyt entisiä ja luonut uusia seuroja, joilla on enemmän tai vähemmän teosofisia tarkoituksia. Vaikkei yksikään yhdistys olisi täysin tietoinen teosofisen liikkeen todellisesta tarkoituksesta, elää liikkeen henki vielä näkymättömissä, koettaen vaikuttaa kaikkiin seuroihin ja yksilöihin, jotka omaksuvat teosofisia oppeja ja aatteita.

Kun asetamme ratkaistavaksemme kysymyksen, millä tavalla teosofinen liike olisi nostettavissa siitä hämähäyryden tilasta, johon se fyysillisissä ilmauksissaan on joutunut, emme tietenkään saata ajatella mitään teennäisiä, ulkonaisia keinoja. Teosofisen liikkeen pelastus on sen omassa itsessään. Niinkauan kuin sen henki ei ole kuollut, vaan vielä elähyttää siellä täällä yksilöitä ja kukaties yhtymiäkin, on liike pelastettavissa kokonaisuudessaan, jos nuo teosofisen hengen innoittamat

yksilöt ja yhtymät vain ovat tilaisuudessa tekemään kyllin voimakasta propagandaa. Helppo tehtävä tämä ei ole, mutta kun vahinko on korjattava, ei ole aika kysyä vaikeuksia.

Kuten lukijamme muistanevat, ehdotti Ruusu-Risti viime vuonna että kaikki teosofiset seurat ojentaisivat toisilleen veljeskättä ja muodostaisivat suuren yleismaailmallisen liiton kansainvälisine keskustuimistoinen ja neuvostoineen, joka puolueettomalla mielenkiinnolla seuraisi teosofista työtä ja edistystä joka maassa ja joka yhdistyksessä. Ei olisi luullut tätä tuumaa mahdolltomaksi toteuttaa, koska se ei edellyttänyt, että eri seurojen pitäisi luopua omista työtavoistaan ja ohjelmistaan; niiden tulisi vain luopua lahkolaismaisesta itsevanhurskaudesta ja veljellisen suvaitsevaisuuden nimessä tunnustaa toistensa elämisoikeudet; aikaa myöten seuraisi sitten itsestään toisilta oppiminen.

Tämä ehdotuksemme tietysti perustui siihen puoleksi pessimistiseen näkökantaan, että yksikään yhdistys ei enää ollut kokonaan alkuperäisen teosofisen hengen elähyttämä. Totuuden tieto oli kaikilta kadonnut ja se oli saavutettavissa takaisin ainoastaan sillä tavalla, että jokainen tunnusti tietämättömyytensä sanomalla toisille »lyökäämme käsi kätehen ja taistelkaamme yhdessä pimeyden peikkoja vastaan; kun jokainen meistä yrittää parhaansa totuutta etsiessään, ehkä lopulta valon päivä koittaa!»

Olisihan tuo ollut suurenmoinen askel veljeyttä kohti. Olisivathan sillä teollaan kaikki teosofiset seurat todistaneet vilpittömyytensä ja sydämenpuhtautensa. Mutta vaatimus oli ehkä liian suuri, kun ottaa huomioon ihmisluonteen heikkoudet, kunnianhimon, vallanhimon, ahneuden, kateuden, ylpeyden j.n.e. Sentähden semmoinen ihanne saattoi monesta tuntua liian kaukaiselta.

Ja kuitenkin se, kuten sanottu, perustui puoleksi pessimistiseen näkökantaan. Kuluneen vuoden aikana on ainakin tämän kirjoittaja ollut huomaavinaan, että tilanne ei ole niin toivoton. Totuuden tieto ei ole vallan hävinnyt teosofisesta maailmasta. Se elää vielä

näkymättömissä ja elähyttää siellä täällä yksilön tai ryhmän.

Sentähden onkin meillä nyt toinen ehdotus esitettävänä, ehdotus, joka perustuu optimistisempaan näkökantaan ja saattaa vallan toisilla edellytyksillä valmistaa sitä kansainvälistä liittoa, joka yhä silmissämme väikyy.

Tämä toinen ehdotus olisi, että kaikki ne yksilöt — kuuluivatpa toiseen tai toiseen seuraan tai ei mihinkään, — jotka ovat heränneet teosofisen totuuden tietoon ja joita siis elähyttää teosofisen liikkeen eli veljeyden henki, liittyisivät yhteen ja muodostaisivat uuden kansainvälisen seuran esim. nimeltä »Teosofinen Veljesliitto» (*the Theosophical Brotherhood*), jonka tehtävänä olisi teosofisen elämänymmärryksen, s. o. madame Blavatskyn samoin kuin kaikkien ihmiskunnan suurten opettajain ja vapahtajain opettaman siveysopin julistaminen ja levittäminen ajatuksissa, sanoissa ja töissä.

Tämänlaatuinen yhteistyö teosofisten totuuden tietäjain kesken on ajan vaatima, jollemme tahdo, että teosofian valo, joka jo on himmentynyt, sammuisi kokonaan. Tilanne on kaikesta huolimatta vakava, eikä sitä paranna minkään teosofisen seuran ulkonainen kasvu mahtavuudessa ja rikkaudessa. Kaikki kirkot kadottivat totuuden henkensä, silloin kun niistä tuli mammonan palvelijoita. Tilanne on vakava, sillä nuoret totuuden etsijät, joiden totuuden näkemys on heräämäsillään, joutuvat vaikeihin ristiriitoihin, jos eivät löydä maailmassa teosofeja, jotka todella uskovat kaikkien ihmisten veljeyteen, katsomatta rotuun, kansallisuuteen yhteiskunta-asemaan j.n.e.

Ehdottamamme teosofinen veljesliitto palvelisi tavaltaan samaa tarkoitusta kuin madame Blavatskyn aikoinaan perustama esoteerinen osasto. Tämän liiton jäsenet olisivat kaikki *de facto* esoteristeja, koska Valkoisen Looshin henki olisi heissä elävä, ilman että mikään »esoteerinen koulu» olisi painanut heihin leimansa. Mutta toiselta puolen esoteeristen koulujen jäsenet voisivat hyvällä syyllä kuulua »teosofiseen

veljesliittoon», mikäli heidän koulunsa eivät estä heitä elämästä tosi veljellistä elämää; sillä veljesliiton jäsenet eivät missään teknillisessä merkityksessä olisi esoteeristeja. He eivät erikoisesti tutkisi »tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia kykyjä» eivätkä olisi tekemisissä minkäänlaisten salaisten oppien kanssa. Heidän työnsä olisi kauttaaltaan eksoteerinen ja julkinen: alkuperäisen teosofisen veljeydenhengen elvyttäminen. Mutta he edustaisivat hengessä ja totuudessa teosofisen ohjelman ensimmäistä pykälää, — sitä pykälää, josta on sanottu, että sen toteuttaminen yksin on tienä Mestarein luo.

12.

Entä Ruusu-Risti? Mitä varten perustettiin Suomen Ruusu-Risti? Onko se teosofinen yhdistys ja kuuluuko se teosofiseen liikkeeseen? Vai onko sen salainen ja näkymätön tausta toinen kuin teosofisen liikkeen, koska se nimittää itseään toisella nimellä?

Suomen Ruusu-Ristin syntyperä jo osoittaa ja todistaa, että se kuuluu teosofiseen liikkeeseen. Sen perustavat jäsenet olivat suureksi osaksi vanhoja Teosofisen Seuran jäseniä, jotka aikoinaan olivat olleet mukana luomassa Suomen T.S:aa; sen johtaja on Suomen ensimmäinen teosofinen työntekijä, se, joka toi teosofian Suomeen suomen kielellä. Ruusu-Risti on täten teosofinen yhdistys ja edustaa teosofista liikettä samalla hengen oikeudella kuin muutkin teosofiset seurakunnat, sillä teosofisessa liikkeessä ei ole kysymys lainopillisista pykäläistä, toisen tai toisen kuolevaisen henkilön allekirjoittamista papereista tai lojaalisuudesta jotakuta laitosta kohtaan, vaan teosofian elähyttävästä hengestä. Kirjoittihan madame Blavatskykin aikoinaan omasta suhteestaan Teosofiseen Seuraan:

»On puhdasta pötyä sanoa, että »H. P. B. on lojaalinen T.S:ille ja Adyarille» (!?) H. P. B. on *kuolemaan saakka uskollinen teosofiselle asialle ja niille suurille opettajille, joiden filosofia yksin kykenee sitomaan yhteen koko ihmiskunnan yhdeksi ainoaksi veljes-*

kunnaksi. Yhdessä eversti Olcottin kanssa hän on sen seuran pääperustaja ja rakentaja, jonka *tuli* ja yhä *tulee edustaa* itse asiaa. . . Sentähden hän sympatisoi »T.S:n ja Adyarin» kanssa ainoastaan siinä määrin kuin mainittu seura on uskollinen teosofiselle asialle. Jos T.S. poikkeaa syrjään alkuperäisistä suuntaviivoista ja on menettelytavoissaan uskoton *asialle* ja seuran alkuperäiselle ohjelmalle, niin H. P. B. nimittää T.S:aa *uskottomaksi* ja pudistaa sen kuin tomun jaloistaan, Ja mitä lojaalisuus Adyaria kohtaan tarkoittaa kaikkien ihmeitten nimessä? Mitä on Adyar erillään *asiasta* ja niistä *kahdesta* (ei *yhdestä* perustajasta, pyydän), jotka sitä edustavat? Miksi ei yhtä hyvin puhuta lojaalisuudesta Adyarin tontille tai kylpyhuoneelle?»

Teosofisessa liikkeessä — niinkauan kuin sen henki elää — on kysymys teosofisesta elämänkatsomuksesta ja sen toteuttamisesta elämässä. Teosofista liikettä edustaa se yksilö tai yhtymä, joka säilyttää puhtaana teosofisen ihanteen, ihmiskunnan henkisen veljeyden, ja kykyjensä mukaan koettaa sitä opeissaan ja töissään toteuttaa. Ilman sitä elämänfilosofiaa, jota madame Blavatsky oli lähetetty julistamaan, ei ihmiskunnan henkistä veljeyttä voida ymmärtää eikä selittää; sen julistaminen ja omaksuminen on sentähden jokaisen yksilön ja yhtymän ensimmäinen askel ja tehtävä, jota sitten seuraa hengen heräyminen ja veljeyden asteittainen toteuttaminen elämän käytännössä. Mutta jollei ihannetta sen puhtaudessa ja täydellisyydessä alati pidetä silmäin edessä, on sangen lähellä vaara joutua kaikenlaisille harhateille, vaikka jo onkin älyssään omaksumut teosofisen maailmankatsomuksen.

Näin ollen on Ruusu-Risti — kaikessa heikkouudessaan — vaatimaton yritys pysyä uskollisena teosofisen liikkeen alkuperäiselle inspiratsioonille, kuten usein ennen jo olemme olleet tilaisuudessa todentamaan.

Että Ruusu-Risti valitsi tämän, monelle oudon nimen itselleen, on osaksi katsottava veljelliseksi hienotuntuisuudeksi niitä seuroja kohtaan, jotka arvatenkin pitävät itseään etuoikeutettuina käyttämään teosofista nimitystä;

mutta osaksi nimen valinta johtui siitä, että Adepteja ja Mestareita on pitkinä aikoina — varsinkin täällä länsimailla — nimitetty »kultaisen ja ruusuisen ristin» eli »rosenkreutsiläisiksi Veljiksi».

Nyt on kuten tiedämme olemassa useampia rosenkreutsiläisiä seuroja ja veljeskuntia tässä näkyväisessä maailmassa, jotka väittävät olevansa »oikeita» ja »todellisia» kaikenlaisten papereinsa ja traditsionein ja historiallisten polveutumisten nojalla, — emmekä me tahdo epäillä emmekä vähäksyä yhdenkään semmoisen veljeskunnan juriidista oikeutusta, enemmän kuin sitä teemme teosofistenkaan seurojen suhteen. Kaikki saavat meidän puolestamme olla ja toimia rauhassa, emmekä liioin hätäänny, jos meiltä kysytään, millä oikeudella me nimitämme itseämme Ruusu-Ristiksi. Olemme päinvastoin tällä nimelläme tahtoneet osoittaa uskovamme Adeptien Veljeskuntaan ja esiintuoda sen vakaumuksemme, että jokin Ruusu-Risti-seura on todellinen rosenkreutsiläinen seura ainoastaan siinä tapauksessa, että sen henki todistaa sen olevan yhteydessä näkymättömäin Ruusu-Risti-Veljien kanssa.

Rosenkreutsiläisistä seuroista lausumme täten aivan saman arvostelun kuin teosofisistakin seuroista, sillä molemmat kuuluvat nykyään teosofiseen liikkeeseen. Julkisesti tai puolijulkisesti toimivat rosenkreutsiläiset yhdistykset ovatkin suuremmassa tai vähemmässä määrässä omaksuneet teosofisen maailmankatsomuksen ja täten tunnustaneet kuuluvansa madame Blavatskyn henkiseen ilmapiiriin.

Kuta enemmän mietiskelemme teosofisen liikkeen henkistä ylevyyttä ja syvyyttä, sen laajakantoista merkitystä ihmiskunnan tulevaisuuteen nähden, sitä enemmän täytyy meidän ihmetellä madame Blavatskyn ainoalaatuista suuruutta. Meidän täytyy pysähtyä hänen eteensä kuin yhdeksännentoista vuosisadan sfinksin eteen —, joksi häntä nimitettiin. Meidän täytyy pysähtyä kuuntelemaan ja näkemään, kuinka hän — ulkonaisesti katsoen heikko nainen ja verrattain oppimaton ihminen — voimakkaalla kädellä työn-

tää eteenpäin ajan ratisevaa ratasta ja avaa uuden lehden ihmiskunnan ajattelun historiassa. Meidän täytyy tunnustaa, että madame Blavatskyn elämäntyö on muuttanut koko ihmiskunnan ajatuselämän vaapaammaksi, rikkaammaksi, onnellisemmaksi ja luonnollisemmaksi. Eivät jotkut filosofit ainoastaan siellä täällä ole hyötyneet hänen työstään ja ponnistuksistaan, — ei, koko ilmapiiri on täynnä teosofisia ajatuksia, näkökantoja, oppeja ja inspiratsioneja; me kaikki, jotka jatkamme madame Blavatskyn alkuunpanemaa työtä, olemme koko ajan kuin elävän lähteen partaalla.

Ja sentähden jätämme lopuksi maailmalle ratkaistavaksi kirjoituksemme alussa mainitsemamme kysymyksen, jonka me jo kauan sitten olemme sydämessämme ratkaisseet: kuinka madame Blavatsky olisi kyennyt suorittamaan ihmeellisen tehtävänsä, elleivät hänen askeleitaan olisi johtaneet ne Korkeammat Voimat, joiden lähettämäksi hän heti alusta itsensä nimitti?

Pekka Ervasf.

Luomisen voimavipu.

Pyhissä kirjoissa kerrotaan, kuinka Jumala luo sanallaan maailmoja ja pitää niitä voimallaan jatkuvassa liikkeessä.

Kysykäämme: Missä suhteessa me ihmiset olemme tähän luovaan ja ylläpitävään voimaan?

Jokainen ihminen on samalla kertaa sekä luotava että luova voima. Koska Jumala ja Jumalan voima on jollain tavalla ja jossain määrässä yksilöitynyt jokaisessa ihmisessä, tullut meissä tavallaan erikoisolenoksi, niin saattaa jokainen ihminen vielä omalla tajuntavoimallaan keskittyä — joko tietoisesti tai tietämättään, erehtyneessä luulossaan — erityisesti joko luotavan tai luovan osan kannalle; siis joko kieltei-

selle tai myönteiselle kannalle suhteessaan ympärillään ja sisässään tapahtuvaan luomistyöhön.

Ymmärrämme kyllä, ettei elämä ja Jumala kutsu meitä tajuiseen elämään ollaksemme kielteisellä kannalla; elämä kutsuu meitä kanssaan luomaan. Kielteisesti myönteiseen siirtymistä auttaa ja tukee ihmisen siveellis-henkinen pyrkimys. Pyhien kirjojen siveellis-henkisissä neuvoissa ja käskyissä tarjoutuu todellisia luovan voimavivun varsia, joihin ihminen saattaa tarttua, tullakseen siten itsekin siveelliseksi voimavivuksi hengen maailmassa. Esim. Jeesuksen viisi käskyä: *älä vihastu, älä himoitse, älä vanho, älä tee pahalle vastarintaa, rakastakaa kaikkia muukalaisiakin*, muodostavat siveellisen voimavivun varsia sille, joka niihin käytännöllisesti tarttuu. Jokainen, joka käytännössä pysyy näissä käskyissä, muuttuu itsekin siveellisen voiman vivuksi sisäisessä maailmassa, joka kannattaa luomistyön luotavaa maailmaa. Ajatellaan: jos me n. s. kristillinen maailma olisimme pysyneet näissä Jeesuksen viidessä käskyssä, emme olisi antaneet minkään houkutella itseämme niistä pois, silloin me olisimme muodostuneet siveelliseksi voimaksi ja avuksi koko muulle ihmiskunnalle ja maailmalle. Mutta kun me kristityt väkivaltaisuuksinemme luovuimme mestarimme käskyistä — ja samalla tietysti Kristuksen voimavivusta, jättäen sen ristinä hänen kannettavakseen — ja tartuimme aineellisen ja siveellisen vallan valttiikkaan ja väkivallan miekkaan, silloin kristillinen maailma jäi kielteiseksi: Kristus jäi kantamaan ristiksi muodostunutta voimavivuaan oikeaoppisten valtioiden, kirkkojen ja seurojen takana, niiden epäilemänä ja hylkäämänä.

Tältä samalta kannalta on hyvä oppia ymmärtämään myöskin teosofista liikettä. Paitsi paljon älyllistä valaistusta elämän suurista laista, jälleensyntyemisestä ja karmasta, tarjottiin siinäkin siveellis-henkinen voimavipu, johon aikamme totuudenetsijät saattoivat tarttua. Se vipu sisältyy Teosofisen Seuran lupaukseen: *Me muodostamme yleisen veljeyden ytimen*. S. o. me emme anna jonkun ilmenevän seikan, niinkuin rodun, kansalli-

suuden, uskonnon tai yhteiskunnallisen aseman, pirstota joukkoamme. Ja jos teosofisen liikkeen ulkoinen johto olisi todella kyennyt ja uskaltanut seistä lupauksessaan, pannen itsensä alttiiksi kaikelle sille, mikä olisi vyörynyt sen päälle ja kannettavaksi silloin, kun se olisi pysynyt omassa lupauksessaan, silloin se olisi muodostunut siveelliseksi voimaksi ihmiskunnan nykyisissä kohtalokkaissa vaiheissa. Se olisi todella tullut uuden sivistyksen siemeneksi, kansainvälisen, uskontojen ja yhteiskuntaluokkien välisen lähentymisen sillaksi. Mutta kun teosofisen liikkeen johto on jo useamman kerran, ehkä omien joukkojensa vaatimuksesta ja painostamana, jonkunlaisella pannajulistuksella kieltänyt ja vapauttanut itsensä niistä toimivista jäsenistään, joiden kanssa yhdessäoleminen tuntui tulevan liian velvoittavaksi ja raskaaksi, ja kun se viimein unohti lupauksensa kansojenväliselle veljeydelle niin täydellisesti, että se maailmansodassa painosti keskusvaltojen nujertamista ympärysvaltojen aseilla, silloin se samalla oli päästänyt kädestään sen siveellisen voimavivun varren, jonka varassa muukin ihmiskunta olisi osannut omaksua hiukan yleisinhimillisemmän ja veljellisemmän maailmankatsomuksen.

Jos me kristillisenä kirkkona ja teosofisena liikkeenä — sensijaan että me nyt olemme antautuneet vain älyllisiin selvittelyihin maailmansodan välttämättömydestä, yleensä epäveljellisen ja epäinhimillisen syyttelämisen ja riitelemisen välttämättömydestä, ja sitten, rauhattoman ja sairaan omantuntomme voiteiksi, kenties harjoittaneet mikä minkinlaista hyväntekeväisyyttä — jos me sensijaan yhtä kiireellisen hanakasti tarrautuisimme Jeesuksen Kristuksen viiteen käskyyn ja omaan teosofiseen lupaukseen ihmiskunnan yleiselle veljeydelle, silloin uudet maat ja taivaat, uudet Jerusalemit ja uudet sivistykset pikemmin keskellemme laskeutuisivat.

Kirkko on kyllä varannut itselleen omituisen päänalasan: Ihminen on kokonaan huono, eikä voi tulla hyväksi. Mutta siitä kuilusta meidän pitäisi itsekunkin

pyrkiä pois. Uskokaamme Jumalaan ja hyvään itsesämme ja muissa. Mutta ensin itsessämme. Itsesämme täytyy meidän ensin käytännöllisesti todeta Jumala ja hyvän voima. Sitä kokeaksemme on hyvä tarttua siihen vipuun, jossa varsina ovat edellä mainitut Jeesuksen Kristuksen viisi käskyä ja meidän teosofinen lupauksemme yleisinhimilliselle veljeydelle.

J. R. Hannula.

Supramatin vierailu kaukaisella tähdellä.

Episoodi Kryshanovskajan kirjasta »Planeetan kuolema».

(Jatkoa 7:nnestä n:osta)

Lähellä vankilaa odotti hänen saapumistaan pieni joukko opetuslapsia ja läheisiä ystäviä ottaakseen jäähyväiset hyväntekijältään. Rukouksillaan he saivat taivutetuksi saattueen johtajan ja tämä antoi heidän lähestyä tuomittua. Supramati suuteli ja siunasi vuorotellen jokaista ja sanoi sitten lujalla äänellä jäähyväiseksi:

— Itkemisen sijasta, katselkaa, miten tulen kuolemaan. Varsin moni teistä on ehkä pakoitettu vahvistamaan verellään niitä totuuksia, joita saarnaa. Valmistautukaa sentähden arvokkuudella kestämaan sitä hetkeä.

Niinkuin julmana pilkkana pystytettiin rovio pengermälle, joka sijaitsi luolan edessä, jossa hän oli asunut. Mestauspaikka hallitsi, niin sanoakseen, sitä kuoleman pesää, josta hän oli pelastanut tuhansia ihmisiä. Ja kuilun pohjassa kuohuva virta ei ollut koskaan mylvinyt niin voimakkaasti, eikä vaahdonnut sellaisella raivolla kuin nyt; tuntui kuin olisi se

asettanut vastalauseensa siihen kauheaan inhimilliseen vääryyteen, jota valmistettiin.

Supramati ei vastustanut, kun hänet sidottiin paa-luun; mutta hänen kasvoistaan loisti syvä hiljainen ilo ja jalo usko. Ei mikään kyennyt enään häiritsemään hänen sielunrauhaansa. Voitettu oli nyt kauhea petollinen epäily, joka kohooa kuolevan eteen, kiusaa häntä ja luo varjon siihen juhlalliseen hetkeen, jolloin olemassaolon arvoitus hänelle paljastuu. Maa-gikko vastaanotti ruumiillisen kuoleman valittamatta, syntyäkseen jälleen ikuiseen valoon.

Kun rovio räiskähdellen syttyi, vaipui hänen sielunsa syvään intoiseen rukoukseen, ja sitä mukaan kuin rukous saavutti valon asuinsijat, katosi ja peittyi häneltä näkyväinen maailma. Hän ei tuntenut, miten nuolet painuivat hänen ruumiiseensa ja veri, joka ruiskusi hänen haavoistaan, oli vaaleaa ja läpikuultavaa, eikä raskasta ja tiivistä, jollaisena se virtaa pilaantuneen ihmiskunnan suonissa. Näkymätön maailma avautui hänelle, ja valoisat olennot ympäröivät Supramatia, samalla kun pehmeillä tuoksuilla täytetyssä ilmassa soi sfääriä musiikki.

Mutta äkkiä tummanharmaat pilvet peittivät taivaan, voimakas, jättiläismäinen salama kimautti pimeydessä, ja maa tärisi. Purppurainen tähti lensi ylös roviosta, kohosi niinkuin raketti ja katosi sumuun.

Minutin kuluttua pursui erakon luolasta pauhaten kiehuva, sinertävä vesisuihku, joka syöksyi kuiluun temmatten rovision mukanaan.

Myöhemmin huomattiin, että missä aikaisemmin oli ollut vuoristolähde, maa nyt muodosti leveän raon, josta ruiskusi safiirin sininen vesisuihku, joka ikäänkuin heitti fosforisia säkeniä.

Kun Vispala oli kannettu ulos vankilasta, hän pian virkosi, mutta hän ei palannutkaan linnaan, vaan peitti kasvonsa liinalla ja seurasi kauheaa kulkuetta. Matkalla hän tapasi joukon opetuslapsia ja ystäviä, pysäytti heidät ja pyysi heitä nostattamaan kansanjoukot pelastaakseen kuninkaansa ja hyväntekijänsä.

Vaikkakin tämä toive oli varsin heikko, innostuivat kuitenkin kaikki, ennen muita kaksi heistä, ajatukseen vapauttaa opettajansa, ja kiiruhtivat kaupungin eri osiin. Kansa sillävälin nukkui uniaineen vaikutuksesta aavistamatta, että samaan aikaan heidän ystäväänsä ja auttajaansa kohtasi kauhea kuolema. Mutta huumaus oli ja loppumaisillaan ja tieto tapahtumasta levisi, synnyttäen kaupungissa tavattoman kiihoittuneen mielialan.

Kuningattaren ja Haspatin pyynnöstä syöksyivät muutamat heistä kuilun reunalle ja toiset lähtivät Supramatille vihamielisten neuvostojäsenien luokse, jotka he tappoivat.

On mahdotonta kuvata kansanjoukkojen raivoa, kun ne tultuaan mestauspaikalle huomasivat, että kaikki oli lopussa.

Ensimmäiset, jotka tulivat Vispalan ja Haspatin kanssa näkivät vielä hetken profeettaa liekkien ympäröimänä, mutta sitten ukkonen jyrisi, tulitähti kohosi ilmaan ja vihdoin kuohuva vesisuihku luolasta huuhtoi viimeisetkin jäljet tapahtuneesta häpeämättömästä murhasta.

Ensi hetkenä ihmiset olivat jäykkänä pelosta, mutta pian sen jälkeen purkautui heidän vihansa raivoisaan puuskaan; ihmiset repivät tukkaansa ja heittäytyivät maahan, vaikkakaan meluavassa myrskyssä kimakkaita huutoja ei voinut kuulla.

Mutta sillävälin, kun Supramatin puoluelaiset olivat näin sotaisella mielellä, eivät hänen vihollisensakaan, joita oli kokoontunut suuri joukko, aikoneet antaa kansan vihan purkautua heidän ylitsensä. Syntyi verinen tappelu ja vain suurella vaivalla onnistuttiin pelastaa Vispala. Polvistuneena kuilun reunalla hän rukoili, eikä tuntunut näkevän eikä kuulevan mitään.

— Kuningatar, koeta saada tämä taistelu taukoamaan, ensimmäinen seuraus mestatun noidan lainvastaisesta toiminnasta, — huusi eräs neuvoston jäsen.

— Olette itse sytyttäneet tulipalon, sammuttakaa se myös itse, — kuningatar vastasi halveksivasti. Mutta sitten hän kääntyi Haspatin puoleen kysyen, eikö

opettaja ollut jättänyt hänelle mitään keinoa millä rauhoittaa inhimillisiä intohimoja, kun hän itse oli poissa.

Haspatti mietti hetkisen.

— Kiirehtikäämme luolaan! Siellä, kuningatar, on opettajan harppu piiloitettuna, ja hän sanoi minulle kerran että, jos rukoilee innokkaasti ja lausuu muutaman sanan vieraalla kielellä, jonka hän minulle opetti, niin harppu soi, ja kaikki tulevat sitä kuuntelemaan, niinkuin hän itse soittaisi, siinä määrin on hänen äänensä ja musiikkinsa siihen yhtynyt.

Nopeasti he riensivät sivupolkua myöten toiselle rannalle, kiipesivät portaita ylös ja välittämättä vedestä, joka nyt rauhallisesti virtaili luolasta, he tunkeutuivat sisään. Kun he sitten olivat löytäneet kristalliharpuun, joka oli sinne kätkeyty, astui Haspatti ja Vispala tämä mukanaan vuoripengerhälle.

Toisella rannalla taistelua vielä jatkui, mutta rajuilma oli jo asettumaisillaan.

Palavan rukouksen jälkeen Haspatti otti harpuun, lausui salaperäiset sanat, jolloin sinertävä pilvi heti ympäröi soittokoneen, ja Vispalasta tuntui, kuin näkisi hän epämääräisen muotoisia, läpikuultavia olentoja.

Äkkiä, oi ihmettä! kielet sointuivat ihanasti ja maagikon mahtava ääni kuului, sellaisena kuin se oli ennen hänen laulaessaan ihmeellistä lauluun. Sitä mukaan kuin tämä ihana laulu sointui, taistelevien kiihoittuneet intohimot lauhutuivat, ja taistelu lopuksi taukoi, kun pelokkaat ja uupuneet kansanjoukot heittäytyivät polvilleen. Kun laulajan ääni vaiken, palasivat ihmiset rauhoitettuna ja syviin ajatuksiin vaipuneina kaupunkiin, missä kertomus tapahtuneesta myöskin aikaansai vastavaikutuksen.

Seuraavana päivänä kokoontuivat jällellä olevat neuvoston jäsenet ja pyysivät Vispalaa nimittämään hallitsijan, kunnes olisi ehtinyt rauhoittua niin paljon, että saattoi valita puolison ja kuninkaan.

— En tahdo hallita. Suruaikani kestää, niin kauan kuin elämäni, — hän vastasi varmana. Mitkään taivuttamisyrietykset eivät onnistuneet. Vispala lähti

luolaan, jossa Supramati oli elänyt, ja siellä hän rakennutti ensimmäisen temppelin Jumaluudelle, niin kuin vanha pappi pyhätön aikaisempi vartija oli ennustanut.

Rauhaton aika alkoi. Epäuskon puolustajat koettivat palauttaa aikaisemman »käytännöllisen» järjestyksen; mutta viimeaikaiset tapahtumat olivat vaikuttaneet puhdistuttavasti yhteiskuntaan.

Supramatin kuolema aikaansai liian voimakkaan vastavaikutuksen; niiden lukumäärä, jotka seurasivat profeetan oppia, kasvoi päivä päivältä, ja tätä auttoi lisäksi paljon ihmeelliset ilmiöt, jotka tapahtuivat erakon luolassa. Vesi, joka siellä virtasi maasta, näyttäytyi parantuvaksi, ja pyhiinvaeltajia kokoontui sinne joukottain etsimään apua ja kuulemaan Vispalan ja profeetta vainajan opetuslasten saarvoja.

Muutama kuukausi profeetan kuoleman jälkeen rakennettiin temppeli metsään, ja hiukan myöhemmin useampia muita.

Taistelu epäuskoa vastaan ei kylläkään loppunut samalla, sillä pahalla oli liian voimakkaat juuret; mutta siemen oli kuitenkin kylvetty, uskon liekki uudelleen sytytetty ja tie Jumalan luo löydetty.

(Loppu)

Ven. käänt. *L. K.*

Miksi uskon jälleensyntymiseen?

VI.

Siksi että olen niin monta kertaa saanut nähdä välähdyksiä entisistä ruumistuksistani. Olen usein nähnyt erään valkeaksi rapatun talon avarine kuistikoineen suuren joen rannalla, olen siellä käyskennellyt, kuten ainakin omassa kodissani. Varhaisemmassa nuoruudessani, jolloin en vielä tietänyt jälleensyntymisestä,

ihmettelin useasti sen talon ulkomuotoa, sillä se ei ollut nykyaikainen.

Usein olen myöskin ajellut kaksivaljakolla hienona, onnellisena naisena, ja nyt vasta on minulle selvinnyt, että niin olenkin tehnyt tätä edellisessä elämässäni.

Mutta selvin ja vaikuttavin näkyni oli seuraava:

Minut vietiin kauas ajassa taaksepäin siihen aikaan, jolloin elin paimentolaisheimon keskuudessa Etiopiassa. Näin itseni tummatukkaisena, jäntevänä nuorukaisena, joka johti pientä parikymmenmiehistä joukkuetta. Mieheni seurasivat ilomielin minua, emmekä pelänneet mitään vaaroja, rohkeasti syöksyimme kovimpaankin taisteluun.

Rakastin tulisesti erästä nuorta tyttöä, tummahipiäistä, hentoa, ja hänkin luultavasti minua, mutta kauan ei onnemme kestänyt, sillä kuulin kuiskailtavan tytön pettäneen minua. Vihan ja mustasukkaisuuden sokaisemana vein hänet miesteni avustamana erämaahan, käskin joukkueeni pysähtymään ja senjälkeen kannoin tuon onnettoman vielä pitemmälle, jossa heitin hänet syvään, kuivaan kuoppaan, mistä hän ei voinut omin voimin pois päästä. Kuulen vieläkin, miten hän vakuutti viattomuuttaan, miten hän rukoili minua säästämään henkeään, vieläpä lupasi, ettei hän milloinkaan palaisi niille seuduillekaan, joissa minä oleskelin, ja kuitenkin olin niin julma etten tuota rukousta kuunnellut. Annoin hänen jäädä elävänä tuohon hautaan, jossa hiekka hitaasti hänet veti kuolonsyleilyynsä. — Tyytyväisenä kostooni palasin miesteni luo, jotka ilohuudoin ottivat minut vastaan.

Pia Salutas.

Uusia kirjoja.

J. R. Hannulan »Luominen» on teos, joka lyhyesti, selvästi ja ytimekkäästi tutustuttaa lukijaa nykyisen luomakuntamme kehitysjaksoihin alkaen »luomisesta», tajunnan heräämisestä lepotilastaan muodostaakseen ulkokohtaisen, ilmenneen elämän keskuksen ja yllä-

pitäjän, ilmenneen objektiivisen maailman Logoksen, personallisen isätajunnan. Näin ollen saa lukija heti kuvan siitä, kuinka luominen on jaksollinen ilmiö absoluuttisessa elämässä, kuinka se on yksilötajunnan heräämistä toimintaan.

Senjälkeen saa lukija seurata ihmisminuuden kehittymistä eri-inhimillisinä luomispäivinä, kehitysjaksoina, hän saa samalla kuvan koko luomakuntamme nykyisestä, menneestä ja tulevasta niin sanoaksemme metafyyillisestä rakenteesta, hän saa nähdä, kuinka olemassaolo on elämää, personallista ja yksilöllistä elämää. Hän saa luoda silmäyksen niihin kehitysjaksoihin, joita ihmiskuntamme vielä kokonaisuudessaan tulee läpikäydä ja jotka mahdollisuutena ovat olemassa jokaisella yksilöllä jo nyt. Täten saa hän havainnollisen kuvan ihmisyksilön kehityksestä nykyiseen muotoonsa, kuinka hänen eri sielulliset kykynsä ovat erilaisten luomispäivien tuloksia, ja kuinka ne hänessä muuttuvat sisäisimmän jumalallisen ihanteen mukaisiksi. Samalla kun lukija siis täten tulee saamaan uuden näkemyksen luomisesta ja luomakunnan kehityksestä, herää hänessä aavistus siitä, että Vanhan Testamentin taikauskaisena pidetty luomiskertomus ei ole niinkään hullu, vaan että ne jotka sen olivat kirjoittaneet luultavasti olivat tunkeutuneet syvälle totuuden mysterioihin.

Jos lukija ei koskaan ennen ole kuullut puhuttavan teosofiasta, niin hän ehkä on taipuvainen pitämään teosta dogmaattisena mielikuvajärjestelmänä. Tämä on kuitenkin erehdys, sillä se liikkuu ainoastaan salatiiteellisen tutkimuksen faktoilla. Teoksen lukijalta näin ollen edellytetään, että hän ainakin myöntää yliaistillisen tutkimuksen mahdollisuuden. Muuten teki teos ainakin allekirjoittaneeseen hyvin miellyttävän vaikutuksen, se uhkuu syvää tunnetta ja varmaa vakautusta, samalla kuin se ajatuksellisesti selvästi sanoo sanottavansa. Kirjanen on sommiteltu kysymysten ja vastausten muotoon ja sitä seuraa havainnollistuttaakseen esitystä kaavamainen kuvio.

Antti Aho on julkaissut Teosofisen Seuran kustannuksella esikoisteoksensa »*Jälleensyntyminen*». Tämä teos, joka sanoo olevansa historiallinen esitys, ei suinkaan rajoitu ainoastaan tähän, vaan muodostuu samalla kriittilliseksi arvosteluksi jälleensyntymisopin filosofisesta merkityksestä ja totuusarvosta sellaisen henkilön kannalta, joka ei itse omista varsinaista okkultista kokemustietoa tämän luonnonlain paikkansapitävyydestä. Sellaisena on kirjanen ansiokas. Sen tyyli on selvä ja täyteläinen, sen aineisto hyvin valittu ja sen arvostelu yleensä objektiivista. Lukija saa niinollen aluksi tutustua jälleensyntymisopin leviämiseen sekä entisaikoina että nykyaikana ja hänelle annetaan lyhyt kuvaus niistä muodoista, joita tämä oppi on ottanut erilaisissa uskonnollisissa ja filosofisissa järjestelmissä erikoisesti Upanishadeissa, Buddhanopissa, Platonin filosofiassa ja nykyaikaisessa teosofissa. Merkittävänä seikkana on mainittava, että tekijä nähtävästi on omaksunut erinäisten intialaisten kirjallisuutta tulkinneitten oppineitten (Paul Deussen y. m. mielipiteitä, että niin Upanishadit kuin Buddha opettaisivat ihmisen voivan kuolemansa jälkeen jälleensyntyä, ruumiistua johonkin eläimeen. Voidaan nim. myös otaksua, että nämä oppineet ovat käsittäneet asiaa jonkunverran väärin ja että tämän tapaisilla viittauksilla oikeastaan on tahdottu sanoa, että ihminen kuolemansa jälkeen astraalisessa olotilassa voi jonkun hänen elämänsä aikana suunnattomasti painaneen intohimon ajamana ikäänkuin etsiä niitä eläimiä, jotka eritoten edustavat näitä himoja, ja tunkeutua vampyyrin tavoin näihin, kuitenkin varsinaisesti ruumistumatta tai pois tunkematta eläimessä asuvaa joukko-sielua, imeäksensä eläimistä sitä aistillista tajumusta, johon hänen himonsa kohdistuu. Näin kuvaa esim. P. E. näitä kohtia Buddhan puheissa lisäten, että Kristuksen jälkeen on tapahtunut muutos. Ihminen ei enää voi niin yksipuolisesti ja täydellisesti joutua yhden ainoan eläimellisen himon valtaan kuin ennen. *)

Kuvaukset jälleensyntymisen suhteesta empiirisiin luonnontieteisiin eli, kuten tekijä niitä kutsuu, kokemustieteisiin on pidettävä onnistuneena ja siinä esiintyneet näkökohdat yleensä mielenkiintoisina. Viimeisessä luvussa esitetään erinäisiä puolia käytännöllisestä filosofiasta, joihin jälleensyntymisoppi voi luoda valaistusta ja selvitystä, toisin sanoen esitetään jälleensyntymisuskon merkitystä käytännöllisessä elämässä ja tällä tavoin erikoisesti painostetaan sen siveellistä ja uskonnollista merkitystä. Jonkunverran oudoksuttavalta tuntuu tekijältä lähemmin perustelematta jäänyt väite, että jälleensyntymisen totuusarvo on suoraan verrannollinen sen käytännölliseen hyötyyn. Tekijä näyttää täysin omaksuneen pragmatistisen käsityskannan. Eräs toinenkin väite kiinnitti allekirjoittaneen huomion puoleensa. Niissä muutamissa riveissä, joissa käsitellään jälleensyntymisoppiin sisältyviä filosofisia periaatteita sanotaan m. m., että teoria energian häviämättömyydestä laajennettuna sieluelämän alalle, sijoitettuna sielulliseen maailmaan ehkä on tärkein tällainen periaate. Tällöin tekijä joutuu edustamaan jonkunlaista hienompaa energeetis-materialistista käsityskantaa ja sanookin, että henkikin on käsitettävä jonkinlaiseksi äärettömän hienoksi aineeksi. Tässä huomaa selvästi Leadbeater-Besantilaista selvänäköisyyden vaikutusta, näissä kuvauksissahan kuvataan yhä hienompia atomeja eri tasoilla aina paaranirvaaniselle tasolle saakka, joten helposti voi saada materialistisen käsityksen maailman rakenteesta. Missä määrin Leadbeater ja Besant tarkoittavat, että asia näin karkeasti olisi käsitettävä, en tahdo arvostella. Besantin ja varsinkin Leadbeaterin vahvat puolet ovatkin minun käsitykseni mukaan »käytännöllisessä» salatieteessä enemmän kuin filosofisessa synteisissä. Näin ollen ovat he empiirikkoja, jotka kokoavat kokemusaineistoa, filosofinen muokkaaminen jääköön muiden huolessi. Muuten on mielenkiintoista todeta, että antiikin kulttuurin rappeutumiskaudella esiintynyt Epikuroslaisuus omaksui miltei identtisen opin hengen aineel-

lisuudesta. Sekin opetti, että korkeammat sielunkyvyt olivat erinomaisen hienoa ainetta, äärettömän hienoista atomeista kokoonpannut. Filosofisesti ei tämä kuitenkaan millään tavalla selitä »sielua», tajuntaa ilmiöissä, olkoon aine kuinka äärettömän hieno tahansa. Esimerkiksi Steiner onkin, jos olen oikein ymmärtänyt, omaksunut jonkinlaisen fenomenalistisen käsityskannan, kieltäen esim. täydellisesti kaiken pätevyyden atoomiopilta, ja Pekka Ervast on useassa teoksessaan esittänyt asiat allekirjoittaneen mielestä terävimmän ja filosofisesti pätevimmän, kun hän kuvaa ilmennyttä maailmaa elämänä, jossa voidaan analysoida kaksi eri puolta, muoto ja tajunta, jotka eivät kumpikaan voi esiintyä yksin olematta vasta ilmenemättömiä mahdollisuuksia absoluuttisessa eli »das Sein an sichissä» (ehdottomassa Jumaluudessa).

Silloin ei muoto suinkaan ole rajoitusta ainoastaan ulottuvaisuudessa, joka muille ilmiöille on tunnusmerkillistä, joiden kannattavaksi substansiksi olemme tottuneet käsittämään metafysiillistä käsitettä materia, vaan sellaiset »muodot» kuin minuus, tahto hyvään, jumalallinen rakkaus, jotka ovat kuolemattoman henkemme (korkeamman minämme) pysyväisiä ikuisia muotoja, tuskin voidaan identifioida äärettömän hienoon aineeseen. Tämä P. E:n kriittinen idealismi tulee esim. erikoisen selvästi näkyviin syviä kokemuksia osoittavassa kirjasessa »Teosofia hengen uskontona». Tämä kysymys niin käsiteltynä kuin Aho tekee sen teoksessaan ei kuitenkaan millään tavoin vähennä kirjasen ansiota, ja ainakin allekirjoittaneen mielestä kirja hyvin sekä sisältönsä että käsittelynsä puolesta vastaa tarkoitustaan.

S. K.

Miten ja miksi tulin teosofiksi?

XIV.

Olen syntynyt Virossa, vanhempieni esikoisena syyskuun 16 p. (v. l.) 1883. Äitini oli hiljainen, mieltiskelevä ja tavattoman lukuhaluinen, jotka luonteen ominaisuudet olen häneltä perinyt. Kuuden vuoden ikäisenä osasin jo selvästi lukea, ja pari vuotta myöhemmin oli minulla luettuna suurin osa raamattua ja sen ohessa monta kertaa enemmän muuta kirjallisuutta, mitä vaan suinkin olin käsiini saanut. Kun siis kymmenen vuoden ikäisenä menin kouluun, oli minulla monta kertaa enemmän tietoja kuin koulussa vaadittiin. (Tässä täytyy ottaa huomioon, että siihen aikaan ei opetettu Viron kouluissa juuri mitään muuta kuin venäjän kieltä ja kristinuskoa! kaikki muut aineet olivat melkein syrjäytetyt.) Kouluajan jälkeen vasta minulle tie aukeni. Koska nyt olin oppinut uuden kielen, heräsi minussa kiihkeä halu tutustua senkieliseen kirjallisuuteen. Luin paljon, niin paljon kuin ikinä käsiini sain. Samoihin aikoihin tein myös ensimmäisiä yrityksiäni esiintyä kirjallisuuden alalla. Käänsin paikallisia sanomalehtiä varten muutamia kirjoituksia, joista sain palkkioksi vuosikerran niitä lehtiä, joissa kirjoitukseni painettiin. Myöhemmin olen sen jättänyt, koska siitä ei ollut niin suurta aineellista tuloa, että olisin voinut siihen uhrata aikaani. Kerran eräänä päivänä ostin Tallinnassa vanhojen kirjojen kaupasta vuosikerran aikakauslehteä »Vjestnik inostrannoi literatury»; sitä lukiessani löysin siitä erään kirjoituksen »Psihitsheskija Zagadki i oblasti nevjedomyh», kirj. C. Flammarion. Tämä oli »vettä myllylleni». Olin nimittäin saanut käsiini tiedon avaimen, jota kauan olin kaivannut. Henkilöt sellaiset kuin Aksakov, Stead j.n.e esiintyivät minulle tässä täydessä loistossaan ja itse vielä tämä »auringon ylimäinen pappi» (kuten eräs virolainen sanomalehtimies niin sattuvasti häntä nimittää Parisista lähettä-

mässään kirjeessä, jossa hän kuvaa Juhannuksena vietettyä keskiyön juhlaa Eiffelin tornissa) Camille Flammarion.

Heti päätin ryhtyä toimiin ja ruveta keräämään tietoja telepatistista tapahtumista. Kirjoitin jonkunlaisen kiertokirjeen saman suunnitelman mukaan kuin Flammarian oli kirjoittanut taikka oikeammin sovitin hänen kiertokirjeensä viron kielelle lisäämällä muutamia kehoittavia lauseita ja lähetin eräälle tuttavalle aikakauslehden julkaisijalle pyynnöllä, että se tulisi painetuksi. Suuri oli pettymykseni, kun sain häneltä vastauksen, että sensuri oli sen kieltänyt! Ei auttanut muu kuin tyytyminen kohtaloon, parempia aikoja odottaen.

Pari vuotta sen jälkeen matkustin Suomeen osamatta sanaakaan suomen kieltä. Olin täällä asunut jo pari kuukautta, kun eräänä päivänä paikkakunnan kansakoulunopettajan kanssa keskustellessani hän yhtäkkiä kysyi minulta jotain teosofiasta Virossa. En luonnollisesti voinut antaa hänelle siihen mitään muuta vastausta, kuin että sana oli minulle kokonaan tuntematon. Silloin sain häneltä muutamia Tietäjän numeroita lainaksi, jotka luin suurella innostuksella, mutta kun kielentaitoni oli kovin vähäinen, en oikein niitä käsittänyt. Samaan aikaan sain eräältä toiselta tuttavaltani kirjan »Jälleensyntyminen», kirj. Annie Besant. Tämä kirja oli, vaikka kyllä kovin vaikea tajuinen näin ensi kertalaiselle, hyvin mieltäkiinnittävä. Mutta koska pian sen jälkeen taas jouduin matkustamaan Viroom, jäivät minun teosofian harrastukseni sillä kertaa ikäänkuin lepäämään. Vasta kaksi vuotta myöhemmin, kun taas matkustin pohjoispuolelle Suomen lahtea ja asetuin tänne vakituisesti olemaan, vasta silloin oli minulla tilaisuus ryhtyä tositeolla harrastamaan teosofiaa, joka siihen aikaan ikäänkuin tahtomattani valloitti ajatukseni ja jonka vaikutusvalta on jatkunut tähän asti. Tämä olisi siis kaikki, mitä näin ylimalkaisesti ja lyhyessä kertomuksessa voisin sanoa teosofisesta kehityksestäni. Viime-

mainittuna ajanjaksona heitin päältäni kahleet, joita lapsuudestani asti olin ollut pakotettu kantamaan, muutoin nimittäin vegetariaaniksi, ei minkään opin eikä tieteen perusteella, vaan suoraan luonnollisesta vaistosta. Kaikki liharuoat olivat olleet minulle kovin vastenmielisiä pienestä poikasesta asti.

—n—e.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti on tänä syksynä viettänyt monta virkistävää hetkeä. Ryhmän ensimmäisessä kokouksessa piti ins. *Leo Krohn* sisältörikkaan esitelmän unielämästä, jota seurasi vilkas keskustelu ja unikokemusten kertominen. Lokakuun loppupuolella vieraili luonamme herra *Alex Huttunen* Mikkelistä, joka piti ryhmälle sekä esitelmää (Kalevalan esoteerisestä sisällöstä) että kysymykokouksia. Mielenkiinnolla kuunteli tämän itseoppineen savolaisen ajattelijan kuvauksia ja selityksiä, jotka todistivat monipuolista henkistä kokemusta ja tietoa. Marraskuun 10 p:nä oli ryhmässä juhla, sillä silloin runoilija *Rafael Ronimus* luki ääneen äsken valmistamansa näytelmän »Jeesus Natsarealainen», jonka suurenmoiset kohtaukset nostivat mieliä henkisen näkemysyksen ylängöille.

—*Ruusu-Ristin lukijat!* Uudistakaa tilauksenne vuodelle 1923! Hankkikaa *Ruusu-Ristille* uusia tilaajia!

UUSIA KIRJOJA:

<i>G. S. Arundale</i>	Palvelemisen tie	hinta 3:—
<i>Max Heindel</i>	Rosenkreuziläinen maailman katsomus, I osa . . .	hinta 25:—
<i>Tri Franz Hartmann</i>	Seikkailu Rosenkreuziläisten luona	hinta 15:— sid. 20:—
<i>J. R. Hannula</i>	Luominen	hinta 3:—
	Vaeltajana korvessa II pain.	hinta 9:—

Saatavana *Ruusu-Ristin* toimitukselta, Suomen Teosofiselta Seuralta, kirjakaupoista ja suoraan kustantajalta.

Kunnioittaen

Kustannus Oy. Tietäjä,
Viipuri

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . " 59 60
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA

Rautakauppa — Aista — Lahti
Puhelimet . . . 160, 2 40 & 3 26
Hämeen Rautakauppa — H:lnna
Puhelin 2 22

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 29

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaarenk. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ!

Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1922

18:s vk.

JOULUKUU

N:o 10

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

Toimittaja: *Pekka Ervast*

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa paitsi kesä- ja heinäkuussa. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta, os. Ängelby. Helsingissä vastaanottaa tilauksia m.m. Teosofinen Kirjakauppa, Bulevardi 7. Tilaushinta on vuodessa Smk 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puol. vuod. Smk 26; Yksit.num hinta on Smk 6:—, ulkom. 50 centtiä.

18:s vk.

JOULUKUU 1922

N:o 10

Sisällysluettelo:

	Sivu
Ruusu-Risti 1923	289
Toimittajalta	290
Joulu, <i>J. Sn—</i>	295
Joulun sanoma, <i>Pekka Ervast</i>	296
Kaipuu, <i>Rafael Ronimus</i>	298
Miksi minusta tuli teosofi? <i>J. R. Hannula</i>	299
Muistoja menneiltä vuosilta, VII, <i>Pekka Ervast</i>	302
Erakko, <i>A. S. M.</i>	311
Voita, ihminen mitä haluat, <i>Erämies</i>	315
Kuinka kaksi munkkia rukoili, suom. <i>A. P.</i>	316
Ruusu-Ristille, <i>O. T.</i>	317
Uusia kirjoja, <i>S. K.</i>	318
Ruusu-Risti-seura	319
Tien varrelta	320

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

18:s vk.

JOULUKUU 1922

N:o 10

Ruusu-Risti 1923.

1923 on entisen Tietäjämme 19:s ja nykyisen Ruusu-Ristimme 3:s vuosi. Oletko sinä, rakas lukija, ensi vuonnakin mukana? Jos olet, niin tilaa ja tilaa ennen tammikuun 10 p:ää tai odota, kunnes tammikuun vibko saapuu luoksesi 52 markan etuannilla. Mutta jos et ole, niin tahdotko olla ystävällinen ja ilmoittaa ajoissa — mieluummin ennen joulukuun viimeistä päivää, — ettet halua Ruusu-Ristiä v. 1923? Säästät silloin huomaavaisuudellasi toimituksen sekä aikaa ja vaivaa että rahaa.

Noudatamme näet samaa menetelmää kuin tänä vuonna: lähetämme tammikuun vihkon postietuannilla kaikille nykyisille tilaajille, jotka eivät ennen tammikuun 10 p:ää ole uudistaneet tilaustaan tai ilmoittaneet meille, etteivät tilaa Ruusu-Ristiä 1923.

Mutta jos tahdot olla mukana Ruusu-Ristin työtä auttamassa ja edistämässä, niin käytä viime numeron mukana jaettua tilauslistaa ja hanki lehdellemme oikein paljon uusia tilaajia!

Ruusu-Ristin hinta on Suomessa koko vuodelta Smk. 50:—, puolelta vuodelta Smk. 26:—, Amerikassa ja ulkomailla dollaria 2:— ja 1:— (Smk. 80:— ja 40:—).

Tämän vuoden Ruusu-Ristin koko vuosikertoja myymme postivapaasti à Smk. 50:—, doll. 2:—.

Ruusu-Ristin toimitus.

Åggelby (Finland).

Toimittajalta.

Kun nyt toivotan kaikille Ruusu-Ristin lukijoille rauhaisaa joulua ja onnellista uutta vuotta, kysyy sydämeni arkaillen ja epäröiden: oletteko pitäneet Ruusu-Rististä tänä vuonna? Onko se ollut mielestänne lukemisen arvoinen? Soisitteko sen yhä elävän ja jatkuvan? Rakastatteko sitä niin paljon, että vielä edelleen sitä tilaatte, niin, että yhä vielä tahdotte sitä tukea, auttaa ja tehdä jotakin hyvää sen puolesta?

Sydämeni kysyy tätä arkaillen, sillä onhan tämä vuosi 1922 ollut koettelemuksen ja koetuksen vuosi. Heti alussa väheni lehden koko puolella. Viime vuonna Ruusu-Risti ulkoasultaan oli arvokkaan näköinen, olihan jokainen numero kuin pieni kirja ainakin. Tänä vuonna monet ovat huomauttaneet, että se on ollut koko lailla mitättömän näköinen — niin »kummallisen ohut». Viime vuonna sisältökin oli vaihteleva; useat kynämiehet kirjoittivat siihen, käännöksiäkin oli monenlaisia. Tänä vuonna sisältö on ollut jokseenkin samanlaista joka numerossa, ja toimittaja on omilla kirjoituksillaan täyttänyt enemmän kuin puolet säännöllisesti. Lukijain into ja harrastus on läten pantu ankaralle koetukselle. On aivankuin Ruusu-Risti pitkin vuotta olisi kysynyt: rakkaat lukijat, saatteko kylliksi oppia ja tyydytystä, kylliksi henkistä ravintoa toimittajani kyhäyksistä ja kirjoituksista?

Tietysti olkoon sanottu, että olen usealta taholta vastaanottanut kiittäviä arvosteluja; monet ystävät ovat lämpimästi vakuuttaneet, että Ruusu-Risti on ollut heistä kodikas, miellyttävä, ehyttunnelmallinen ja riittävästi isokin! Tuskin muuten olisin uskaltanut pitää kiinni ohjelmastani läpi koko vuoden. Mutta näin vuoden vaihteessa tuntuu sittenkin arveluttavalta . . .

En tahdo vaivata lukijoitani pyynnöllä, että he kirjoittaisivat minulle mielipiteensä ja arvostelunsa, mutta luonnollisesti olen semmoisesta ystävyuden osoituksesta kiitollinen. Näenhän joka tapauksessa ensi vuoden tilaustulvasta, missä arvossa tämän vuoden tilaa-

jat ja lukijat ovat pitäneet totuuden etsijä- ja julistajalehteänsä.

*

Välistä kysytään, eikö teosofin velvollisuus ole ottaa innokkaasti osaa yhteiskunnallisiin rientoihin; hänhän uskoo ihmisten veljeyteen, — eikö hänen siis tule taistella parempien, oikeudenmukaisempien, veljellisempien olosuhteiden aikaansaamiseksi maallisissa yhteiskunnissa?

Tavallisesti vastataan tähän, että yksityinen teosofi tietysti on vapaa menettelemään omantuntonsa ja paraimman ymmärryksensä mukaan, mutta että Teosofinen Seura semmoisenaan ei sekaannu mihinkään politiikkaan. Kuitenkin saatamme nähdä, että viime vuosina teosofisillakin tahoilla huomio yhä enemmän kääntyy ajallisiin, yhteiskunnallisiin ja valtiollisiin kysymyksiin. Teosofit ovat ikäänkuin tehneet sen aivan oikean johtopäätöksen, että heidän teosofiansa on tyhjää haavetta, ellei se läpäise ja henkeväitä heidän maallista, personallista, ruumiillista elämänsä. Ja koska nykyajan käytännöllinen äly keskittää huomionsa näkyväiseen maailmaan, ei ole ihmeteltävä, että teosofitkin — kelvataksaan maailmassa — tahtovat olla maailmassa mukana sitä parantamassa ja sen oloja oikaisemassa.

On yhtäkaikki olemassa toinenkin näkökanta, jonka mukaan teosofian eli okkultismin käytännöllisyys ei näy maallisissa vaan — sanoisinko? — taivaallisissa puuhissa; eikä edes minkäänlaisissa »puuhissa», vaan sangen hiljaisessa ja näkymättömässä työssä hengen vainiolla. Eräs Mestari sanoi: »minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta». Hänen valtakuntansa edistäminen olisi kuitenkin tämän näkökannan mukaan teosofian ja okkultismin varsinainen käytännöllinen työ.

Sanoipa kerran madame Blavatsky »Theosophistin» ensimmäisen vuosikerran ensimmäisessä numerossa:

»Teosofinen Seura ei välitä politiikasta; se on vihamielinen sosialismin ja kommunismin järjettömille

haaveille, joita se kammoo — koska molemmat ovat vain eläimellisen voiman ja laiskuuden valepukuista salaliittoa rebellistä työtä vastaan; Seura välittää sängen vähäsen aineellisen maailman ulkonaisesta inhimillisestä hoitamisesta. Koko sen pyrkimys on suunnattu näkyväisen ja näkymättömien maailmojen salatieteellisiä totuuksia kohti. Ainoastaan aineellista ihmistä liikuttaa, onko fyysillinen ihminen keisarikunnan vaiko tasavallan hallitsema. Olkoon hänen ruumiinsa vaikka orjuutettu; mutta sielunsa suhteen hän on oikeutettu antamaan hallitsijoilleen sama yllpeä vastaus kuin Sokrates muinoin tuomareilleen. Heillä ei ole mitään valtaa *sisäisen* ihmisen yli».

Noin kirjoitti H. P. B. vuonna 1879. Hänen arvostelunsa sosialismista ja kommunismista hämmästyttää nykyaikaista lukijaa; tuntuu, kuin hän tietäjäsilmälään olisi aavistanut, minkälaiseksi sosialistinen liike aikaa myöten kehittyisi, — niin sattuvan teräviä ovat hänen ankarat sanansa, tähdättyinä itse liikkeeseen. Selvää on, ettei madame Blavatsky arvostellut sanoillaan sosialismia aatteena; hän ei nähtävästi ollut siihen syventynytkään silloin vielä, koska hän myöhemmin, esim. Teosofian avaimessa, puhuu sosialismista paljon kohteliaammassa äänilajissa — ehkä kohdattuaan Mrs. Besantin, Mr. Burrowsin y. m. sosialisti-teosofejia. Sillä ero on luonnollisesti tehtävä aatteen ja liikkeen välillä.

Mutta ylläolevassa otteessa pääpaino ei olekaan sosialistisen liikkeen arvostelemisessa, vaan siinä kuvassa, minkä H. P. B. antaa Teosofisen Seuran työstä ja todellisesta teosofista. Koko artikkelin nimenä onkin »Mitä ovat teosofit?» ja H. P. B. nähtävästi tahtoo painostaa sanoillaan sitä, että salatieteilijä ja teosofi, joka palvelee ikuista totuutta ja ihmiskunnan ikuista elämää, tekee selvän eron tämän »taivasten valtakunnan» ja ajallisten, ohimenevien, muuttuvaisten ja vaihtelevien ilmiöiden välillä ihmisten maallisessa elämässä.

Olen vastaanottanut seuraavan kirjallisen kysymyksen:

»Eikö olisi jo aika perustaa teosofista veljeyskirkkoa?

»Tämä kysymys tulee allekirjoittaneelle mieleen muistaessa, että tammikuun 1 p:nä astuu voimaan uskonnonvapauslaki. Kysymyksessä esitetyn kirkon ympärille voisivat kaiketi yhtyä kaikki teosofisia aatteita omaavat eri suunnat.

»Toivottavasti ensi tilassa järjestetään yhteinen neuvottelukokous, jossa asiasta voitaisiin keskustella.

»Albergassa 16. 11. 1922.

Isak Räsänen».

Johtaja Räsänen on esittämässään kysymyksessä kosketellut asiaa, jossa kesästä saakka minunkin ajatukseni ovat askarrelleet: mitä meidän teosofisten totuudenetsijäin nyt on tehtävä, kun saamme vapauden astua ulos luterilaisesta kirkosta, jos haluamme, emmekä enää ole pakotetut maksamaan veroa kirkolle? Jos vain jätämme kirkon, jäävät lapsemme ilman uskonnollista kasvatusta koulussa, saaden opetusta vain tunnustuksettomassa siveysopissa, mutta jos perustamme oman seurakunnan, on sillä oikeus huolehtia lastemme uskonnollisesta opetuksesta. En ole vielä tutustunut uuteen lakiin, mutta olen sen näin käsittänyt.

Kysymys on siis — ei ainoastaan mielenkiintoinen vaan — polttava päivän kysymys, joka ehdottomasti ennen pitkää vaatii ratkaisua. Aate astuu älymaailmasta alas jokapäiväisten todellisuuksien piiriin. Teosofeina olemme aina harrastaneet uskonnon vapautta. Teosofisen Seuran konstitutsioni lepää sillä ja teosofisen liikkeen koko henki inspiroi uskonvapauten. Mitä me nyt aiomme tehdä, kun ihan teemme yhtäkkiä tässä suhteessa tarjoutuu toteutettavaksi näkyväisessä maailmassa?

Ruusu-Ristissä olemme kysymystä pohtineet ja ajatuksemme ovat kesästä lähtien käyneet samaan

suuntaan kuin herra Räsänen. Meidänkin mielestämme olisi nyt yhteistyö eri yhdistysten — Teosofisen Seuran, Antroposofisen Seuran, Ruusu-Ristin ja ehkä Vapaamuurarein (ainakin Yhteisvapaamuurarein) — kesken ajan vaatima. Voiman tuhlausta tuntuisi olevan, jos jokainen pieni seura muodostaisi oman seurakunnan kanslioineen ja virastoineen. Mutta jos seurat kokoaisivat voimansa yhteen ja yhdessä muodostaisivat seurakunnan, tarvittaisiin vain yksi keskusvirasto, joka kyllä ehtisi hoitaa kaikkien yhdistysten virallisia matrikkeliasioita. Silti tietysti jokainen seura vapaasti hoitaisi henkisiä asioitaan ja jatkaisi omaa henkistä työtään. Ei luulisi tämmöistä järjelyä mahdottomaksi.

Arvoisa kirjeenvaihtajani käyttää nimitystä »kirkko», mutta semmoinen nimi ei liene pakollinen. Laillinen nimitys on kai »seurakunta». Huomautan tästä ohimennen, koska »kirkko» sana kaikunee monen totuudenetsijän korvissa epämiellyttävältä, tuoden mieleen kuvan ulkonaisesta hurskaudesta, ulkokultaisuudesta, ahdasmielisyydestä, jumalanpalvelusmenoista ja tarkoin määritellyistä opinkappaleista.

Muuan Ruusu-Risti-jäsen on seurakuntakysymyksen yhteydessä kertonut meille kauniista unelmastaan, että olisi yhteinen temppekirakennus edellämainituille yhdistyksille. Temppeirin keskustana olisi suuri julkinen kokoushalli ja siivissä olisi jokaisella seuralla omat luento-, looshi- ja kirjastohuoneensa.

Mikään unelma ei ole mahdoton. Tulevaisuus on nyt avoinna edessämme.

Toivottavasti, sanon minäkin, tulee pian keskustelua ja neuvottelua asiasta kaikkien teosofismielisten henkilöiden kesken.

*

Vielä kerran: rauhaisaa, iloista ja onnellista joulua ja näkemiin tammikuussa!

Joulu.

Tulee joulu, valon juhla. Maan lapsilla on silloin niin pimeä ulkonaisesti; aurinko asuu etelässä, joka on maapallon asumattomampi puoli ja merien valtias. Mutta joulu säännöllisesti tuo kaikille kirkkautta ja lämpöä. Tulet sytytetään täällä pohjolassa pienimmässäkin tuvassa, erämaiden ja korpien keskellä kuitenkin siellä täällä vilkkuu pieni iloinen joulutuli ja suuret kaupungit loistavat niiden rinnalla mahtavana valosikermänä, tulimerenä, jossa jouluvalot ovat säihkyviä tulipisaroita.

Vuosi sitten meitä oli juuri ennen joulua muutamia ystäviä koolla ja pyysimme erään »henkiystävämme» kertomaan meille jotain joulusta. Näin hän kuvaili:

Joulu, valon juhla lähestyy taas maan piiriä ja tuo mukanaan suurta henkistä vuodatusta. Suuret joukot taivaallisia olentoja lähestyvät maata tuoden siihen uusia säteitä ja uutta voimaa. Katsokaa silloin ylöspäin ja te näette seuraavaa.

Kuvitelkaa, että huoneenne menettävät kattonsa ja näette suuren sinisen taivaan miljoonine tähtineen. Sinne sisälle te katsotte ja näette avaran valoisan salin täynnä kultaista kirkasta valoa, keskellä on alttari ja ympärillä piirissä lukuisat enkelijoukot. He laulavat maan lapsille ihanaa laulua ja samalla yhtyvät Isään ollen siten siltana maan ja taivaan välillä.

Valo on niin kirkas, että kaikkien ihanien olentojen kasvot ja puvut sekä soittimet säteilevät mitä kirkkaimmassa aurinko-valaistuksessa — huono sana, sillä sitä kirkkautta ei voi maallisella sanalla määrätä.

Läpi avaruuden valo tunkeutuu maan piiriin, niin että ihmiset tuntevat sen sydämissään. Siitä johtuu että köyhinkin löytää ilonsa, sillä voiman ja ilon lähde tunkeutuu kaikkien ihmisten mieliin. Ilonsa aiheen ihmiset käsittävät monella eri tavalla, kukin

omallaan. Mikä löytää sen lahjoistaan, mikä Kristuksen syntymän johdosta ja kuitenkin alkulähde on sama. Ei olisi onnentunnetta, ellei se lähtisi sisimmästä.

Tahtoisin että voisitte silloin syventyä ja kuulla juhlan viettoa täällä. Sieltäkin päin näkyy valoa ja kirkkautta tänne päin. Näkyy paljon silmiä, jotka ovat yhtyneet samaan hymniin, mitä täällä lauletaan. Ja jota enemmän sellaisia silmiä — tähtiä — näkyy, sitä iloisemmin kaikki osoittavat ja laulavat Jumalan kunniaa.

Näin kertoi »henkiystävämme».

J. Sn—.

Joulun sanoma.

Joulu, juhlista jaloin, muistuttaa ihmisiä siitä, että valo kerran voittaa pimeyden, totuus valheen, veljesrakkaus itsekkyyden ja vihan.

Mutta ennen kaikkea se muistuttaa totuuden etsijöitä siitä, että Kristus kerran on syntyvä heidän sieluissaan, mystillinen Kristus, joka on kirkkaasti loistava aurinko sielun pimeydessä, totuuden ja rakkauden pyhä henki itsekkään persoonallisuuden intohimojen takana.

Sentähden jokainen totuuden etsijä kysyy sydämessään: milloinka se päivä koittaa? Milloin Kristus minun sielussani syntyy?

Ja meistä totuuden etsijöistä, teosofeista ja mystikoista, tuntuu semmoinen asia niin kaukaiselta, sillä Kristus on täydellisyyden elämänpuu ja meillä ei ole tietoa muusta kuin omien heikkouksiemme rististä!

Kuitenkin on meillä jossain sielussamme kuin aavistus siitä, ettei sen päivän tarvitsisi olla niin

kaukaisessa tulevaisuudessa, ja viisaat, kokeneet opettajat väittävät, että ihmisinä osaamme jouduttaa tuon merkillisen päivän nousua.

Kuinka tämä on ymmärrettävissä? Onko meillä heikkoudessamme ja epätäydellisyydessämme niin suuri valta jumalallisen elämän yli, että saatamme ikäänkuin pakottaa sitä noudattamaan tahtoaamme, — voimmeko me vapaalla tahdollamme määrätä, koska Kristuksen tulee meissä syntyä?

Ei, pois se. Ei meillä ole mitään valtaa jumalallisen elämän yli. Sen omasta tahdosta riippuu, että se meissä syntyy; ellei Kristus tahdo, olemme voimattomat. Jumalan »armo» on tosiasia, jota jokainen »uudestisyntynyt» saa kokea.

Mikä sitten on tämän pulmallisen arvoituksen ratkaisu?

Sen yksinkertainen ja loogillinen ratkaisu on siinä, että *Kristus aina tahtoo*; Jumalan rakastava sylin on aina avoinna, hänen ylitsevuotava armonsa ei koskaan lopu. Ihmiselämästä lainatulla vertauskuvalla on sanottu, että Kristus on ylkä, joka odottaa morsiantaan, ihmisen sielua.

Kysymys ei ole siitä, tahtooko Jumala vai ei, eikä edes siitä, koska Jumala tahtoo. Kysymys on yksinomaan siitä, tahdommeko me ja koska me tahdomme. Meidän Herramme ja Mestariimme on aina valmis. Mutta olemmeko me? Jos olisimme valmiit, ei meidän tarvitsisi hetkeäkään turhaan odottaa. Aurinko aina paistaa, mutta meidän taivaamme on pilvissä.

Olemme kuin neitsyet, jotka saivat käskyn odottaa ylkäänsä ja menivät ulos häntä vastaan. Mutta olemmeko tyhmiä vai olemmeko älykkäitä? Onko meillä öljyä lampussamme? Palaako tahdon tuli meidän sielussamme?

Ymmärtäkäämme siis, että asia todella riippuu meistä ajan suhteen. Olemme henkiolentoja mekin, ikuisen elämän perillisiä, eikä Jumalakaan meitä pakota. Jos oikein käsitämme, on Kristuksen syn-

tymä meissä Jumalan vapaan armon osoitus ja samalla oman inhimillisen vapautemme todistus ja sinetti.

Näin ollen emme hämmästy, että Jeesus neuvoi meitä »valvomaan ja rukoilemaan». Itse emme kykene arvostelemaan, koska olemme valmiit, taivaallista ylkää vastaanottamaan, — sentähden emme koskaan saa heittäytyä itsevanhurskauden, itsekyläisyyden tai itserakkauden petolliseen laiskuuteen. Silmämme on aina oleva auki näkemään, kätemme aina valmis hankkimaan, mitä meiltä puuttuu.

Toisin sanoen: meidän tulee valmistaa itseämme, meidän tulee karkoittaa pilvet sielumme taivaalta, meidän tulee ylläpitää puhtauden Vesta-tulta sydämemme alttarilla.

Nyt kun vanha vuosi pian loppuu ja uusi taas alkaa, tehkäämme tili menneisyytemme kanssa. Menneisyys elää muistissa, mutta on fyysillisenä todellisuutena kuollut. Kuolkaamme mekin pois menneisyytemme erehdyksistä, että voisimme syntyä uudestaan Kristuksen hyveissä. Sillä kuinka uusi elämä voisi meissä syntyä, ellemmme vanhasta kuole pois?

Semmoinen on joulun jokavuotinen sanoma.

Pekka Ervas.

Kaipuu.

*Kaipuumme kuolematon, sinä tähtemme »laaksomme»
yllä,
riemumme rajaton oot, murheemme, tuskamme myös!
Ken sua tunne ei kulkija matkalla elon,
syntynyt joskin hän on, elänyt konsanaan ei.
Iäisyyden ja kauneuden kultainen kaipuu,*

laulujen, sointujen, oi, sielussamme mi soi!

Kaiho! Oi, kuinka on hopeinen jo sinun sointusi vai-
nen;

joka sun tavussas soi kuin sävel sfeerien,
joihin sa herkkinä helkinä henkemme nostat,
avaten taivaita ja porttia Eedenin.

Korkea oot sinä, kaipuumme, kuin joko Sinai tai Nebo
jolta sai Kaanaanmaan tietäjä nähdä vain.

Kaipuumme kuolematon, sinä suuri ja aavistavainen
vuorenhuipulle, oi, vie minut, vie minut myös,
jotta ma korkeudesta sen vilkaista saisin
tuonn' yli muurien, mi Eedenin saartanut on,
jotta sen virrat ja poppelit, myrtit ja kypressilehdot
sieluni silmätä sais, onnesta itkien, oi!

Rafaël Ronimus.

Miksi minusta tuli teosofi.

Tai oikeastaan minulla olisi kaksi solmua: miksi tulin teosofiksi, ja miksi tulin ruusu-ristiläiseksi. Sillä ne ylimenokohdat olivat kylläkin vähän erilaiset, vaikkeivät niin paljoa itsessään, niin kuitenkin minun kehitykseni kannalta katsoen.

Siihen aikaan, jolloin tutustuin teosofian sanomaan, olivat kirkolliset opit ja niiden puristus minussa jo lauenneet. Minulta kysymättä minut oli pienenä lapsena niihin puristettu. Mutta, kaikista lapsen ja nuorukaisen vilpittömistä kyselyistä ja ponnistuksista huolimatta, eivät kirkolliset opit ja niiden rautainen kouristus voineet tavata sielustani sitä sisäistä silmu-koitumiskohtaa, josta järkeni kyvyt ja sydämeni lahjat olisivat voineet lehdilleen versoa ja kukilleen puh-

jeta. Se oli ollut enemmän kaamea viikatemies kuin lempeä puutarhuri minun sieluni pelloilla ja henkeni viinimäessä.

Mutta mihin eivät kirkolliset opit valmiine kaa-voineen, ulkoisine sijaissovittajineen ja loppumattomine kadotuksineen kyenneet, siihen kykeni teosofia. Se tuli luokseni kuin vapauttaja, kuin vieno iltatuulen henkäys, jossa kuiskii ikuisuuden henki, jossa sieluni siivet saattoivat avautua lentoon. Silloin minun ei tarvinnut kysyä: miksi? Minun sieluni lensi vain ihastuksissaan henkeni mukana niille maille jossa ruoho kasvaa ja kukat puhkeavat, ja ruumiinikaan ei voinut kauaksi aikaa jäädä paikalleen; sekä seurasi mukana, tarjoutuen siksi maaksi, jossa sieluni kukat ja henkeni niinipuun oksat kenties joskus voitaisi istuttaa.

Se oli sitä aikaa.

Vähitellen heräsin tietoiseksi asioiden uusista puolista ja käännteistä. Paitsi tietoa jälleensyntymisestä, ihmishengen ikuisesta elämästä, joka tieto oli ensikädessä vapauttanut sieluni ja auttanut sen lentoon, tulin myöskin tuntemaan ihmisten henkisen veljeyden. Niinpä huomasinkin, että ihmisten veljeys juuri oli se luvattu maa, johon teosofian vapauttamina ja sielumme lennossa olimme ajautuneet. Henkemme lennossa me olimme lupautuneet elämään veljeyden elämää. Vain se lupaus ja sen seuraaminen antaisi vapauttavalle lennollemme todellisen ja pysyväisen arvon.

Mutta sellainen hengen riemullisessa vapaudessa annettu lupaus laskeutuu hitaasti ihmisten aivotajuntaan. Vanhat totutut tavat seuraavat kiinteästi mukana. Niinpä veljeskuntamme keskuudessa, ilmeni pian toisia mittapuita kuin veljeys. Niitä oli niin monenlaisia. Eripuraisuudellaan ne pian myrkyttivät sydämen; ja huulet niin mielellään lörpöttelivät myrkytettyä kieltään. Se vei meidät siihen, että ajoimme veljeyden ulos pelloiltamme. Se pakeni alamittaiseksi katsotun, kelvottomaksi luullun ja hyljätyn veljemme muodossa.

Taas kävi kylmä viima, ja sieluni kukat kääntyi-vät alas. Hän, tuo kelvottomaksi luultu, ei ollut veljemme enää. Veljeys oli peittynyt. Me olimme jylyseviä hurskaita pyhässä korkeudessamme. Hän, tuo kelvottomaksi luultu ja tuomittu, oli heitetty yksinäisenä menemään helvettejä päin.

Sieluni lintu säikähti taas. Niin korkealla, niin ankaran pyhyiden korkeudessa, oli ilma liian kylmää. Sieluni lintu ei osannut laulaa eikä lentää. Sitä vaadittiin laulamaan kylmiä ja kovia lauluja. Siksi se tunsu taas jäätävän rautakouran puristusta rinnassaan.

Ja vihdoin minun älyllinen huomioni kääntyi sieluni linnun siipiin. Se ei lentänyt enää. Se ei tahtonut lentää päin kylmiä kallioita.

Niin piti minun ryhtyä tutkimaan tilaani. Olimmehan raivanneet tiemme pyhyiden lumipeitteisille vuorille; olimme heittäneet syntiseksi luullun ja kelvottomaksi tuomitun veljemme helvettejä päin. Olihan taivaamme puhdas ja valkoinen. Eikö siis kaikki ollut niinkuin olla piti? — En ollut aivan varma. — Oliko minun osani täällä, missä jyrisevä hurkaus tuomioitaan julisti? Tai missä minun lintuni siivet avautuisivat jälleen, missä sen laulu uudelleen soisi? — Täälläkö, taatusti hurskaitten veljien lumisilla huipuilla? Saattoiko sieluni laulaa täällä, jossa kelvollisten joukko valtoja piti, heitettyään sen syntisen veljemme helvettejä päin? Mihin suuntaan, oi sieluni lintu, sä lentänet nyt?

Ja niin soinnahti sen lintuni hiljainen ääni: Mä lennän helvettejä päin, sen syntisen veljemme luo!

Ja minä? Uskallanko lähteä mukaan? — Yksinkö? Mutta joukkohan meitä lie! — Veljet! Kuulkaa: Miksi kielsimme hänet, ja heitimme yksinään helvetin tielle? Emmekö viestiä hänelle vie, ja luoksemme kutsuisi taas? — Jo järähti hurskasten joukko: Sä herjaat, vie pois, vain keljua puolustelet!

—Mä untako näin? Ei, se oli totta tuo: veljemme helvettiin heitetty on.

Jo tuskassa pelkoni haihtui pois. Näin korkealla ja kylmässä en sittenkään elää vois.

— Ja sen hyljätyn veljemme ääni kumajaa helvetistä päin: Hiljaa, varovasti, En tuskaa mä taakseni keräellä voi, ja siksi tuskan mä kanssani vein.

— Niin: nyt minunkin tie käy helvettejä päin, sen hyljätyn veljemme luo.

— Mutta syvimmissäni lauleli lintuni vapauttaan. Ja ruusutkin tuoksahti tuskasta taas. Ja rauhani laskeutui sieluni taa; työn ja tasapainon rauha se olkoon vaan.

Niin Ruusu-Risti sielussani syntyi. Se syntyi sinä pimeänä yönä. Se Ruusu-Risti sielussani elää, ja minä siinä myös.

J. R. Hannula.

Muistoja menneiltä vuosilta.

VII.

Madame H. P. Blavatsky.

Ovatko muistomme henkilöistä rajoitettavat ainoastaan niihin ihmisiin, joita olemme nähneet ja tavanneet fyysillisesti? Silloin minulla ei kylläkään ole mitään muistoa madame Blavatskysta, joka oli kuollut (1891) pari kolme vuotta ennenkuin tutustuin teosofiaan. Mutta jos saamme ulottaa muistomme menneisyydestä sellaisiin henkilöihin, joiden niin sanoaksemme sisäisen minän kanssa olemme joutuneet kosketukseen, joiden henkinen voima on vaikuttanut meihin herättävästi, joiden lapsia ja perillisiä olemme miltei kiinteämmässä merkityksessä kuin fyysillisten vanhempiemme, silloin minulla ehdottomasti on mitä elävin muisto madame Blavatskyn personallisuudesta.

Luottaen siihen, että lukijani ymmärtävät tämmöisenkin muiston pätevyuden ja tärkeyden, tahdon nyt muutamalla sanalla kuvata, miksi madame Blavatsky henkilökohtaisesti tuli minulle kalliiksi varhaisimmasta teosofisesta nuoruudestani lähtien.

Kaikille, jotka tulivat teosofeiksi »viime vuosisadalla», madame Blavatsky epäilemättä oli valontuoja ja herättäjä; hän se oli heidän silmissään ainoa ja varsinainen Mestarein lähettiläs, jolla oli käsissään okkultisen tiedon avaimet. Hän se oli tietäjä ja taitaja, ja »minkä hän satoi maan päällä, se oli oleva sidottu taivaissa, ja minkä hän päästi maan päällä, se oli oleva päästetty taivaissa». Hän esiintyi heille adeptina, joka oli löytänyt ja saavuttanut. Hänen varhaisemmasta elämästään tiedettiin verrattain vähän, vielä vähemmin sisäisestä kuin ulkonaisesta. Millä tavalla hän oli kamppailut ja taistellut, ennenkuin tiedon avain oli hänen käteensä annettu, sitä saattoi ainoastaan aavistaa; itse hän ei niistä asioista puhunut.

Minulle hän heti kävi rakkaaksi ja kotoiseksi, vaikkei kukaan ympäristöissäni pitänyt hänen kuvastaan. »Hänhän on torimatamin näköinen», sanottiin, »ja tuonnäköisestä ihmisestä saattaa uskoa mitä (pahaa) tahansa». Myönsin, ettei hän ollut kaunotar, mutta en käsittänyt, mitä tekemistä hänen ulkomuodollaan oli sen työn kanssa, minkä hän oli maailmassa suorittanut. Minulle hän oli rakas ei rumuutensa eikä kauneutensa nojalla, vaan sen kautta, mitä hän itse ihmisenä oli ollut. Tämä pilkisti näkyviin hänen elämäntyöstään, hänen Teosofisen Seuransa ohjelmasta ja ennen kaikkea hänen kirjoistaan ja kirjoituksistaan. Niissä oli kaikissa profetallisen neron leima, ja hänen henkensä tuntui niin tutulta ja läheiseltä.

Kuitenkin oli aukkona se, ettei hän yksityiskohdaisesti kertonut, millä tavalla hän oli totuutta etsinyt, mitä sisäisiä taisteluita hän oli läpikäynyt, ennenkuin oli päässyt valoon ja tietoon. Nuorena totuuden

etsijänä kaipasin tätä, kaipasin myötätuntoa yhtä kipeästi kuin opastusta, toveria ja veljeä yhtä paljon kuin tietäjää ja opettajaa. Varhaisemmissa muistelmisani (Tietäjä 1915) olen kertonut, kuinka tällöisen henkisen ystävän lohdutukseksi ja riemukseni tapasin, kun venäläisen kirjailijan ja reformaattorin Leo Tolstoin teokset sattuivat käsiini. Hänessä minulla nyt totuuden etsijänä oli mitä ymmärtäväisin ystävä ja hengen heimolainen. Hän tunsu niinkuin minä, hän ajatteli niinkuin minä. Hän osasi sielustani vetää päivän valoon, mitä siinä oli hämärää ja itsetiedontaa. Hän osasi loogillisesti ja sattuvasti kuvata ajatuksia ja tunteita, joille minä vasta-alkajana en olisi keksinyt mitään ilmaisumuotoa. Ei ole ihmeteltävää, että ihastuin häneen.

Madame Blavatsky oli näyttänyt minulle, mitä kau-neuksia piili maailman uskonnoissa, hän oli kuvannut sitä salaista viisautta, josta jokainen uskonto ammensi tietonsa ja voimansa, hän oli puhunut siitä valkoisesta veljeskunnasta, josta kaikkien uskontojen perustajat ja historian suurimmat viisaat, jaloimmat sankarit, ylevimmät nerot olivat lähtöisin, — hän oli täten tehnyt ihmiskunnan historian suuren draaman tajuttavaksi ja »jumalallisen suunnitelman» järjelleni käsitettäväksi. Madame Blavatskyn kehoituksesta syvennyin maailmanuskontojen pyhiin kirjoihin, Buddhan ihmeelliseen oppiin, mystikkojen, filosofien, kabbalistein ja okkultistein näkemyksiin ja teorioihin.

Leo Tolstoi taas toi eteeni Kristuksen. Hänkin oli etsinyt totuutta kaikkialta, mutta askel askeleelta hän osoitti ja todisti, kuinka kaiken etsimisen täytyi lopulta johdattaa evankeliumein Jeesuksen luo. Jeesus Kristus oli ainoa, joka täydellisen selvästi ja yksinkertaisesti, vaikka samalla alemmalle, itsekkäälle järjellemme käsittämättömästi, ratkaisi käytännössä kaikki tuskalliset ja ahdistavat tiedustelumme ja kysymyksemme elämän tarkoituksesta. »Seuraa minua», sanoi Jeesus. »Tee niinkuin minä käsken, ja sinä olet huomaava, etten minä puhu itsestäni; sinä olet

huomaava, että puheeni todella on jumalasta, Isästä, ja totuus on vapauttava sinut». Leo Tolstoin kehoituksesta syvennyin täten uuteen testamenttiin, ja silmäni aukenivat näkemään evankeliumein ihanouksia.

Lokakuussa 1896 tapahtui käännekohta henkisessä elämässäni, kuten Tietäjässä 1915 olen kertonut; valtava kokemus synnytti minut uudestaan sisäisesti, pyyhkäisi sielustani viimeisenkin epä tietoisuuden ja epävarmuuden ihmis elämän henkisestä merkityksestä ja päämaalista, ja saattoi minut niin sanoakseni Kristuksen jalkain juureen. Jos madame Blavatsky oli tehnyt minusta yleismaailmallisen teosofin, kaikkien uskontojen rakastajan, teki tämä henkinen kokemukseksi, johon Leo Tolstoin neuvoma evankeliumein tutkiminen oli johdattanut, minusta »ruusu-ristiläisen» eli rosenkreutsiläisen sanan kristillisessä merkityksessä.

Hengen uudestasentyminen on enemmän ja toista kuin järjen vakaumus. Olisi siis saattanut otaksua, että löydettyäni Kristuksen elävänä todellisuutena olisin hylännyt teosofian, jonka moninaiset opit yhä olivat minulle teoriaa. Hetkeksi horjahdinkin. Kun sydämeni nyt oli auennut elämälle, ajattelin, — mitä hyötyä minulla enää oli teorioista? Mutta hetkeksi vain, sillä mieleeni muistui kohta, mitä madame Blavatsky oli opettanut, nim. että nuo »teoriat« jälleen syntymisestä, kuolemantakaisesta elämästä j. n. e. eivät olleet mitään haaveita, vaan käsinkoskettavia todellisuuksia. Sentähden en hylännyt teosofisia oppeja, vaan uskoin ne järjessäni tosiksi, vaikken niiden todenperäisyyttä vielä ollut kokenut. (Myöhemmin tuli minulle välttämättömäksi kokea teosofisten pääoppien todenperäisyys, mikä tapahtuikin, niinkuin olen Tietäjässä 1915 kertonut.)

Mutta eräs asia muodostui minulle heti välttämättömyydeksi. Minun piti päästä selvyYTEEN madame Blavatskystä. Hänen henkensä oli ollut minua niin lähellä, — olinko minä hänestä etääntynyt? Hänen tutut, rakkaiksi käyneet kasvopiirteensä seurasivat

minua ajatuksissani ja hänen suuret silmänsä kysyivät tutkien, joskin täysin rauhallisesti: »joko minut hylkäsit?» »En, en», huudahdin sielussani, »mutta sano sinä minulle, ymmärrätkö kokemukseni? Oletko sinä kokenut Kristuksen tavalla Isän läsnäoloa? Oletko sinä syntynyt uudestaan? Ymmärrätkö sinä Leo Tolstoin?»

Ja silloin oli minusta, kuin madame Blavatsky olisi hymyillyt. »Tutki», hän sanoi, »kirjoituksistani ja sanoistani voit huomata, olenko kokenut enemmän vai vähemmän kuin Tolstoi ja sinä».

Ja minä tutkin.

Kauan ei kestänytkään, ennenkuin tiesin, mille kannalle madame Blavatsky oli asettunut suuren maamiehensä suhteen, sillä näin hän kirjoitti Tolstoista:

»Ainoastaan nämä ajattelijat, jotka seuraten delfiläistä kehoitusta ovat tajunneet elämän omassa sisäisessä *minässään* ja tutkineet sitä perinpohjaisesti itsessään, ennenkuin ovat yrittäneet etsiä ja analysoida sen heijastusta ulkonaisissa kuorissaan, — ainoastaan nämä ovat tulleet palkituiksi jonkunlaisella menestyksellä . . . Muuan näistä filosofeista on nykyään suuri venäläinen kaunokirjailija ja reformaattori, kreivi L. N. Tolstoi. Kuinka lähellä hänen mielipiteensä ovat korkeamman teosofian esoteeris-filosofisia oppeja, huomaa lukiessaan joitakin otteita eräästä hänen Moskovan *Psykologiselle Seuralle* pitämästään luennosta». (Seuraa pitkä ote.)

»Olemme kääntäneet tämän jokseenkin pitkän otteen kreivi Tolstoin erinomaisesta luennosta, sentähden että se on kuin kaikua todellisen teosofian yleisen siveysopin kauniimmista opeista. Hänen määritelmänsä elämästä abstraktisessa merkityksessä ja siitä elämästä, jota jokaisen vakavan teosofin tulee elää, kunkin omien *luonnollisten* kykyjensä mukaan ja varassa, — on käytöllisen psyykkisen, jollei henkisen elämän A ja O, alku ja loppu. Luennossa on lauseita, jotka tavallisen teosofin mielestä voivat näyttää liian epämääräisiltä, ehkä epätäydellisiltä; mutta hän

ei löydä yhtään lausetta, jota vaativin käytöllinen salatieteilijä voisi vastustaa. Tätä luentoa saattaisi nimittää esitykseksi sielun alkemiasta. Sillä tämä »yksinäinen» valo ihmisessä, joka alati palaa eikä koskaan sisäiseltä luonnoltaan muuta pimeydeksi, vaikka »eläin» ympärillämme pysyisi sille sokeana, — on sama »Valo», josta aleksandrialaisen koulun nusplatoonikot ja niiden jälkeen rosenkreutsiläiset sekä erikoisesti alkemistit ovat sepittäneet paksuja nidoksia, vaikka meidän päivinämme niiden todellinen sisältö on pimeä arvoitus useimmille ihmisille.

»Totta kyllä kreivi Tolstoi ei ole aleksandrialainen eikä nykyaikainen teosofi; vielä vähemmin hän on rosenkreutsiläinen tai alkemisti: mutta minkä jälkimäiset ovat peittäneet tulifilosofien kummalliseen terminologiaan tahallaan sekoittaen yhteen kosmillisia muunnoksia ja henkistä alkemiaa, kaiken sen on tuo suuri venäläinen ajattelija siirtänyt metafysiikan mailta käytännöllisen elämän alalle. Sen, mitä Schelling olisi määritellyt subjektin ja objektin samaisuuden toteuttamiseksi ihmisen sisäisessä minässä, joka toteuttaminen yhdistää minän ja antaa sen haihtua maailmansieluun — joka taas ei ole muuta kuin subjektin ja objektin samaisuus korkeammalla tasolla eli tuntematon jumaluus, — sen kaiken on kreivi Tolstoi yhdistänyt jättämättä tätä maista tasoa. Hän on yksi niitä harvoja *valituista*, jotka alkavat intuitionista ja päättyvät *quasi*-kaikkietoisuuteen. Tolstoi on suorittanut alempien metallien — *eläimellisen massan* — muuttumisen kullaksi ja hopeaksi eli filosofiseksi kiveksi, ihmisen korkeamman *minän* kehityksen ja ilmennyksen. Alemman alkemistin *alcahest* on korkeammalle vihitylle *der Allgeist*, kaikkea läpäisevä Jumalallinen Henki, sillä alkemia oli ja on, kuten sängen harvat nykyään tietävät, yhtä paljon henkistä filosofiaa kuin fyysillistä tiedettä. . .

»Tämä on se »*alcahest*, joka hajoittaa kaikki kappaleet», ja kreivi Tolstoi on täydellisesti ratkaissut arvoituksen».

Lukiessani sitä artikkelia, josta yllä olen toistanut muutamia lauseita, täytyi suurella sisäisellä riemulla. Tolstoi puhui luennossaan »valosta», joka ihmisessä loistaa, ja samaa valoa olin kokenut henkisessä uudestisyntymisessäni. Kun nyt madame Blavatsky täydellisellä ymmärtämyksellä ja kunnioituksella puhui sekä Tolstoista että mystillisestä valosta, osoitti ja todisti hän tietävänsä asiasta ainakin yhtä paljon kuin Tolstoi, mutta luultavasti enemmän.

Eikä uusi testamentti ollut madame Blavatskylle tuntematon kirja; ei hän ollut »pakana», joka »pelkäsi kristinuskon suuria totuuksia»; ei hän »kieltänyt Kristusta» eikä karttanut Jeesuksen sanoja. Päinvastoin hän samalla tavalla kuin Tolstoi teki jyrkän eron »kristinuskon» ja Jeesuksen todellisen opin välillä. Näin hän esim. kirjoitti:

»Tahdotteko halventaa ja pilkata vuorisaarnaa sentähden, että teidän yhteiskunnalliset, valtiolliset, vieläpä kirkolliset lakinne tähän asti eivät ole kyenneet toteuttamaan sen määräyksiä niiden hengen mukaisesti, eipä edes niiden kuolleen kirjaimen mukaisesti? Lakkauttakaa valanteko oikeuslaitoksessa, eduskunnassa, sotaväessä ja kaikkialla ja tehkää niinkuin kveekarit, jos tahdotte nimittää itseänne kristityiksi. Lakkauttakaa itse tuomioistuimet, sillä jos tahdotte seurata Kristuksen käskyjä, niin teidän täytyy antaa »ihokkaanne sille, joka teiltä anoo viittaa» ja »kääntää vasen poskenne sille, joka teitä lyö oikealle». »Älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha, rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattelevat, tehkää niille hyvää, jotka teitä vihaavat», sillä »joka purkaa yhden näistä pienemmistä käskyistä ja sillä lailla opettaa ihmisiä, hän on sanottava pienemmäksi taivasten valtakunnassa», ja »joka sanoo veljellensä: sinä kelvoton, on ansainnut joutua helvetin tuleen», »Ja miksikä tuomitsette, jollette tahdo itse vuorostanne tulla tuomituiksi?»

Ja toisessa paikassa:

»Ja sanonpa, että monet, jotka eivät usko Kristuk-

sen jumaluuteen — kuten kreivi Leo Tolstoi ja monet teosofit — toteuttavat vuorisaarnan jaloja ja yleismaailmallisia käskyjä kirjaimellisesti: ja paljon useimmat kunnan miehet ja naiset tekisivät niin, jolleivät olisi tuiki varmat siitä, että sellainen elämän laatu hyvin luultavasti veisi heidät hulluinhuoneeseen — niin kristilliset ovat teidän lakinne!?»

Arin kohta Kristuksen opissa oli oppi pahan vastustamattomuudesta. Sitä ei ihmisen luonnollinen järki ymmärtänyt. Se vaati oikeutta, »silmää silmästä ja hammasta hampaasta», — täydellinen anteeksianto oli sille vierasta, vierasta oli sille väkivallasta kieltäytyminen ja sodasta luopuminen. Ja tämä oli kuitenkin Kristuksen opin ydin. Sen olin kokenut, sen olin nähnyt henkisessä syntymisessäni, sen saatoin sanoa tietäväni.

Miten madame Blavatsky siihen suhtautui?

Puhuessaan rukouksesta, jossa tahdonvoima tulee eläväksi voimaksi, madame Blavatsky varoitti »niitä, jotka panivat tahdonvoiman aaltoja liikkeelle itsekkäitä ja epäpyhiä pyyteitä varten» ja lisäsi:

»Sillä tämä on mustaa magiaa, kauhistusta ja henkistä noituutta. Valitettavasti tämä on mielityönä kristillisillä valtiomiehillämme ja kenraaleillamme, etenkin silloin kun lähetetään kaksi sotajoukkoa toisiaan murhaamaan. Eunen taistelua molemmat sotajoukot harjoittavat vähäsen tuota noituutta, kun näet kumpikin rukoilee samaa sotajoukkojen Jumalaa, pyytää häntä auttamaan vihollisten päitä poikki pantaessa . . .

»Tässähän kyllä seurataan vanhan testamentin sanoja, mutta koska te minun tietääkseni sanotte itseänne kristityiksi eikä israelilaisiksi eli juutalaisiksi, niin miksette mieluummin seuraa Kristuksen sanoja? Selvästi hän kieltää teitä seuraamasta »vanhoja» eli Mooseksen lakia ja käskee teitä tekemään niin kuin hän sanoo, ja niille, jotka tahtovat miekkaan tarttua, hän varoitukseksi sanoo, että he miekkaan hukkuvat. Kristus on antanut teille yhden rukouk-

sen, jonka te olette tehneet huulten hyminäksi ja pöyhkeydeksi ja jota ei kukaan muu kuin *totinen* salatieteilijä täysin ymmärrä. Siinä rukouksessa te sanotte kuolleen puustavin mukaisesti: »anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme velallisillemme» — mutta sitä ette koskaan tee. Sitten hän käskee teitä rakastamaan vihollisianne ja tekemään niille hyvää, jotka teitä vihaavat. Eipä siis »Nasaretin lempeä profeetta» teitä opettanut rukoilemaan »Isäanne» tappamaan ja antamaan teidän voittoa vihollisenne».

Täten tutkimukseni päivän selvästi näyttivät minulle, minkä hengen lapsi madame Blavatsky oli. Hän ei pöyhkeilyt kristityn nimellä. Hän tyytyi olemaan toisten silmissä «itämaalainen pakana», hyvin tietäen, että Jeesus Kristuskin oli itämaalainen ja ehkäpä pakanakin kristillisten uskovaisten mielestä, koska he niin vähän arvoa antoivat hänen opetuksilleen ja käskyilleen. Mutta hengessään hän oli yhtä Kristuksen hengen kanssa ja elämäntyössään hän seurasi Jeesuksen jälkiä.

Päivä päivältä kasvoi riemuni ja rakkauteni. Sydämeni ei ollut erehtynyt, Ensi hetkestä se tunsu luottamusta madame Blavatskya kohtaan, ja vaikka »paha maailma» kuinka olisi koettanut hämmentää uskoani ja todistella rakkauteni ja luottamukseni kohdetta vääräksi ja valheelliseksi profeetaksi, petolliseksi ja riettaaksi ihmiseksi, huonoksi ja kelvottomaksi olennoksi, ei sydämeni häntä puolustaessaan enää seisonut yksin. Se oli saanut avukseen henkisen kokemuksen kumoamattoman tuen. Sillä se kokemus, joka ensin uhkasi vieroittaa, se veikin minut yhä lähemmäksi häntä, jota syystä saatoin nimitää »henkiseksi äidiksi», kun hänen omat sanansa minulle todistivat, että hän tiesi ja tunsu, mitä niin harvat olivat kokeneet. Siveelliset näkökohdat ovat ensimmäiset kaikessa todellisessa okkultismissa ja kaikessa henkisessä elämässä. Ne ne muuttuvat ja syventyvät, kun ihminen näkee totuuden. Okkultis-

tieteelliset tosiseikat, kuten kuolemanjälkeisen elämän faktat ja salatieteelliset kyvyt, kuten jälleensyntymismuisti y. m., ovat kaikki myöhempiä saavutuksia siinä okkultismissa, jota madame Blavatsky nimitti »todelliseksi».

Pekka Ervast.

Erakko.

Kuudan, valkea ranta,
 meri äärtä vailla hiljaa henkii . . .
 Rannalla erakko istuu
 liikknmatta . . .
 Kiiltää karkea santa . . .
 taustaa kaartaa puiden tummat lehvät . . .
 Erakko hartaana miettii,
 taukoomatta
 lähdettä kosmoksen . . .

Piirin yöllisen yllä
 sopusointu rytmillinen huokuu . . .
 sieluhun erakon tulvii
 vaikenemaan . . .
 Kaiken kuulee tuon kyllä,
 tuntee joogi herkistynein aistein . . .
 lumoihin vaipuu sen, loihtuun
 laajenevaan . . .
 Kirkastuu, keventyy . . .

Ajan, paikankin tuntu
 haipuu, haihtuu tieto itsest' tästä,
 tajunta laajenee, loihtii
 valtoihinsa . . .
 Näyt verhoaa huntu
 valon, rauhallinen, ruhtinoiva . . .

joka kuun ole ei. Joogi
katseihinsa
vaiheens' saa syntymäin . . .

Vaihtuu valtava taulu,
huomaamatta toinen sieluun siirtyy:
hiekalla heleäll' lepää
keltaisella . . .
kuuluu kiehtova laulu,
valo-olentoja tuolta astuu . . .
aurinko valolla loistaa
kultaisella . . .
Sininen meri on . . .

Hiekka helää ei alla
jalkain noiden sitä koskettaissa,
jälkeä siihen ei piirry
pienintäkään . . .
Hyytä hengi ei halla
syiden seurausten enää heihin,
katseihin kirkkaihin varjon
vihvettäkään.
Laulavat läbeten . . .

Joogi odottaa hiljaa:
alabasterkuulto heistä hohtaa,
peittäen nuortean punan
purppurata . . .
jotkut kasteista liljaa
kultaisissa kantaa kutreissansa . . .
käsikkäin laulaen käyvät . . .
Saapuvata
tervehtää tahtovat.

Valkolaitahan laivaan,
niinkuin jättijoutsenehen meren,

viittaavat viehkein hymyin
 nousemahan . . .
 Laiva sinellä taivaan
 joka mereen syöpyi auringossa,
 lepää niin höyhenenkevyt . . .
 Kannellahan
 joogi voi miettiä . . .

Katseet kummasti kiehtää
 noiden tuossa puhdaspukuisien . . .
 hyvyys vain säteilee heidän
 olennostaan . . .
 Joogin valtaansa viehtää:
 halu tempaa vastaansanomaton . . .
 liittyy jo heihin ja sekoo
 poljennostaan
 laulun ja loihdustaan . . .

Kuinka kevyt, kas! puku
 erakolla mennessänsä myötä . . .
 jalatkin kepeinä kohoo
 käydessänsä . . .
 Henki kuunaan ei nuku
 hahmossansa tässä hienoisessa!
 Iho niin hohtava hällä . . .
 verenänsä
 ruso vain virtailee . . .

Mitä! tuttuja täällä
 joogi ihmeeksensä huomaa monta . . .
 mutta, ah! muodoltaan kuinka
 muuttuneita!
 Käyvät laivaan päin päällä
 sinen siromuotoisena uivaan,
 kilossa kultaisen päivän . . .
 Poistuneita
 täällä jo ootetaan . . .

Miten joutui he laivaan,
 sitä tutkistella turha oisi,
 joutanut joogi ei sitä
 huomaamahan.
 Sillä lähetit taivaan
 otti vastaan laivall' läheisensä
 heläävin harpuin ja lauluin . . .
 Liukumahan
 laiva jo lähtikin . . .

Voima salainen työnti
 jättijoutsenlaivaa luikuvata,
 sinellä hohtavan valkeet'
 auringossa . . .
 kuului kielien lyönti
 harppuin, heläjävä, laulun loihtu . . .
 niinkuin ois avaruus soinnut
 haltioissa,
 heläinyt huumaten . . .

Mutta joutsen ei enää
 edennytkään meren siniaavaa —
 ilmaan ol' loivasti noussut
 loitotessaan . . .
 Mikä tehnyt ei tenää
 joutsenelle loittoovalle taivaan . . .
 siniseen eetteriin uivaan
 haipuessaan
 hiljaiseen helinään . . .

Mihin joogi jäi rannan?
 Istuu yhä paikoillansa siinä . . .
 Mutta, ah! ystävä, tarkkaa
 tarkempahan!
 Saalis siinä vain sannan,
 vainaa vanha painuneine päineen . . .

Joogihan mukaan men' äsken
 onnelahan
 helääväin harppujen . . .

H. R. M.

Voita Ihminen, mitä haluat.

Niille, joilla on vain määrätön kaipauksensa, pyrkimyksensä — ei muuta.

En, tiedä mikä minua odottaa, en tunne tarkoitustani tässä elämässä, mutta sen tiedän, että — *Ihminen* minusta pitäisi tulla (emme nim. ole vielä mitään todellisia ihmisiä, eläinhän meissä useimmiten määrää).

Siis huomio tarkoitukseen! Kaikki kyvyt itsensä ymmärtämiseksi ja *voittamiseksi*. Ehtymätöntä uskallusta kannustamaan kaikkensa ihannetta, *tarkoitusta* kohti — sitäkin sitkeämmin, jos milloin, missä tilanteessa ja muodossa huomaa oikeasta suunnasta erivänsä. Erikoisesti totutettava, herkistettävä huomionsa: miten nyt on, *onko näin tarkoitus?* — aivan kuin metsän eläimen, joka nukkuessaankin varaa voimaa; niin hellittämättömästi kuin lintu oksallaan, jota ei uuvuttavinkaan uni asemastaan irroita; että se tulee luonnolliseksi, välttämättömäksi kuin hengittäminen.

Tukevasti satulaan ja ohjaksiin joka ainoa aamu ja jos luisuu, luiskahtaa, niin, jok'ikinen hetki! Vain niitä ajatuksia ja mielikuvia, jotka ovat hyväksyttäviä ja järkeviä — *joissa tahtoo edistyä* — kaikkia muita sopivasti vältettävä, voitettava. Ei mitään määrättyä, kaavamaista vaan katse avoinna kaikille suunnille — *Ihminen* ihanteena!

»Ei sitä jaksakaan aina muistaa, sitä niin helposti elämän surussa ja huolissa aikomuksensa unohtaa», puolustautuu usein eräs ajatus. Mutta jos uhkaisi kuolemanrangaistus jokaista unohtamista, niin var-

maankin muistaisi paljon paremmin. Mistään uhkauksesta ei tosin voitane puhua, mutta lahjomattoman kuoleman lainalaisuudesta ei vapaudu ennenkuin oppii muistamaan, ja elämään — muuttamaan olemisensä *elämiseksi*.

En hyväksy nykyisiä kohtalonmuotojani, siis minun täytyy vielä *oppia* niistä. Muuten niitä ei olisi. Ja kaikki muuttuu sikäli paremmaksi, parhaimmaksi, mikäli osaa *elää*.

Ja tilaisuutta, mahdollisuutta, aikaa on kaikissa olomuodoissakin. Jo yhdessä vuodessakin on niin monta päivää ja ne ainakin joskus niin pitkiä »ettei tiedä mitä tehdä», miten niitä kuluttaisi.

Niinpä: voita, *Ihminen*, mitä haluat!

Erämies.

Kuinka kaksi munkkia rukoili.

Legenda.

Tapahtui kerran, että rukoushuoneessa veljeskunnan rukoilemista tarkastelevan pyhän Avvan sisäinen näkö avautui ja hän näki kuinka kukin heistä rukoili. Hänen huomionsa pysähtyi kahteen munkkiin, jotka polvistuneina rukoilivat alttarin likellä ja olivat hyvin hämmästyneet heitä ahdistavista ajatuksista ja kun hän katsoi heihin, suotiin hänen tunkeutua aivan heidän sielunsa liedelle ja nähdä kuinka alkoi heidän taistelunsa vihollista vastaan.

Heitä häiritsevät ajatukset kiertelivät heidän ympärillään aivankuin vihainen mehiläisparvi. He eivät saaneet olla rauhassa ja rukoileminen oli mahdotonta, niin kauan kuin viholliset pysyivät polvistuneitten munkkien auran sisäpuolella.

Vihdoin toisen veljen alakuloinen painiskelu muuttui jyrkäksi päättäväisyydeksi vihollisen kukistami-

seksi. Hänen tahtonsa yhä lujittui ja samalla vahvistui myöskin hänen ympärilleen noussut näkymätön seinä. Se tuli niin vahvaksi, ettei yksikään sunrisevista elementaaleista voinut tunkeutua sen lävitse.

Katsellessaan Avva näki kuinka syvästi kunnioittavan uskon puhdas valo ympäröi voiton saaneen munkin kirkkaalla säteilyllä. Hänen ympärilleen rakentui aivan kuin kristalliseinä, jota vihollinen turhaan koetti särkeä ja sisäpuolella — sielu vaipui riemastuneeseen mietiskelyyn.

Silloin Avva kääntyi ympäri nähdäkseen toisen munkin. Hänen ympärillään hän ei nähnyt kristalliseinää eikä valkoista loistetta, vaan elävän Tulen leimahtelemista. Hänen koko sielunsa näytti liekehtivän rakkautta, joka ei voinut olla syöksymättä ulospäin houkutellen mukaansa kaikki hänen ympärillään lentelevät ja häntä ahdistaneet vihollisvoimat. Avvasta näytti, että joutuessaan leimahtelevaan liekkiin ne muuttuivat siinä ja takaisin syöksyessään olivat jo valoisia, koko veljeskunnalle hyväatekeviä voimia.

Silloin Avva kumarsi päänsä ja mitä hartain kunnioitus täytti hänen sielunsa. Suom. *H. P.*

Ruusu-Ristille.

Tervehdys ja kunnia sinulle, joka olet Suomen kansan tienviitta. Sinä osoitat tietä niille, jotka hapuilevat aineen pimeydessä, ja niille jotka ovat aatteen hämäryyteen kietoutuneet, niillekin sinä olet valolyhtyinesi näyttämässä välkettä, että »tulkaa tätä kohden, niin ette eksy».

Ole edelleenkin se, mikä olet, eikä mikään muu. Johda sinä! Jos kaikki muu pettää, jos toiset vaikeenevat, niin huuda sinä! Sinulle on kaikkeus antanut voimaa ja valtaa. *O. T.*

Uusia kirjoja.

Aarre Saarenpää, Runoja. Sain yllättävän tehtävän, kirjoittaa jotain Ruusu-Ristiä varten Aarre Saarenpään runoista.

Daimonin kustantamana on runokokoelmalla siro ulkoasu: valkoisella kansilehdellä nimi kultakirjaimin ja keskellä pyörälässä kuvattu kolme hentoa kellonkukkaa. Runoilija laulaa keväästä, kesästä, syksystä, virittää muistojensa sointuja, antaa ajatelmilleen rytmikkään täsmällisen muodon.

Runot oikeuttavat sepittäjänsä astumaan runoilijoiden riviin. Hänellä on mielikuvitusta, hän osaa elää kokemuksensa intensiivisesti ja luontevasti synnyttää niistä enimmäkseen lyhyitä mutta miellyttäviä laulelmia. Käy ilmi myös tekijän kulkema kehitystie. Aluksi hän laulaa lemмен hetkellisistä riemuista sekä niiden jälkeenjättämästä pettymyksestä. Jo tummenevat värit, suuret elämänkysymykset astuvat etualalle. Ajatelmien joukossa on mielestäni kokoelman parhaimmat runot, kuten Simpukka, jonka väritys ja aatesisältö on onnellisesti löydeyty ja vaikuttava.

Tekijä käyttää moitteettomasti sonettimuotoa, joka ylimalkaan ei ole kiitollinen, koska se on niin määrätty ja sitova. Kun hän laulaa vapaammalla poljennolla, on vaikutus koruttomampi ja samalla ehompi tuoden mieleen parhaissa kohdissaan J. H. Erkon viehättävän, herkän sanonnan. Toivotamme runoilijalle menestyksellistä jatkoa.

J. Sn—.

Palvelemisen tie on nimenä pienen vihkosen, jonka kustannusosakeyhtiö Tietäjä äsken on painosta julkaissut. Sen on kirjoittanut *George S. Arundale*, Benares'in Central Hindu College'n entinen rehtori, Krishamurtin (Alcyonen) harras ystävä ja Idän Tähti-liikkeen varsinainen alkuunpanija. Kirjanen sisältää joukon ajatelmia eli kuten tekijä sanoo: »muutamia viittauksia palvelemisen taidossa, jotka viittaukset olen koonnut johtajieni opetuksesta ja omasta kokemuksestani». Ajatelmat ovat yksinkertaisia, järkeenmeneviä ja sievästi sommiteltuja, osoittavatpa välistä terävääkin huomioimiskykyä, kuten esim. seuraava: »harvimmin tavattuja palvelustekoja on kieltäytyminen arvostelemasta ihmistä häntä itseään kuulematta». Painovirhe ehkä vaivaa seuraavaa: »muista, että kaikki mitä toisesta voit sanoa ja ajatella, luultavasti on jo ennen sanottu ja ajateltu sinusta». Vai tarkoittaako tekijä todella, että meidän pitäisi olla varovaisia puhuessamme toisistamme hyvää, jotteimme näyttäisi liiaksi tietävän, kuinka paljon hyvää meistä itsestämme puhutaan? Semmoinen neuvo tietysti on paikallaan seurassa, joka on perustettu keskinäistä imartelua varten. — Kuten sanottu — kirjassessa on hyviä neuvoja niille, jotka ovat hengessään jo ratkaisseet elämän kysymyksen.

P. E.

Ruusu-Risti-seura.

Ruusu-Risti, Suomen salatieteellinen tutkimusseura, perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennäköisyydessä ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Kuten näkyy, ei ohjelma ole uusi keksintö. Se on Teosofisen Seuran vanha ohjelma lausuttu osaksi toisilla sanoilla. Kolmaskin pykälä, jonka sanamuoto on kokonaan toinen kuin T. S:n vastaava ohjelmapykälä, on hengeltään ja sisällöltään silti sama. Se vain painostaa sitä H. P. Blavatskynkin tarkoittamaa todellista salatiedettä, joka ei eksy paljaan järjen kannalta, tieteellisellä tavalla yksin, tutkimaan »tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisessä piileviä salaisia kykyjä», vaan silmälläpitäen »sydämen oppia» sydämen intuitiivisella viisaudella etsii luonnon ja hengen salatuista maailmoista, — niitä, joissa Tiedon ja Rakkauden Mestarit elävät ja toimivat.

Ruusu-Ristin jäsenluku on kahden toimintavuoden aikana nousut lähelle kolmesataa; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervasti, os. Äggelby.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Vuosijuhlissa installoidut jäsenet, jotka voimiensa ja kykyjensä takaa ovat osoittaneet henkisesti ja aineellisesti kannattavansa Ruusu-Ristin työtä, voivat pyrkiä seuran sisäiseen piiriin saadakseen oppia ja opastusta henkisen elämän ja itsekasvatuksen kaidalla tiellä; joista asioista jäsenille tarkemmin ilmoitetaan.

Tien varrelta.

Ruusu-Risti-matina Helsingissä marraskuun 19 p:nä oli voimakkaan ehyttunnelmallinen ja mukaansa tempaava. Mahtava alkusoitto uruilla kohotti heti läsnäolijain mielet »toiselle rannalle» ja siinä ne pysyivät laulujen, soittojen, runolausuntojen ja puheiden aikana. »Unohtumaton tilaisuus», kuiskasi moni itsekseen poistuessaan Suomalaisen Normaalityön juhlasalista.

Suomen Teosofisen Seuran äänenkannattaja »Teosofi» alkaa neljännen vuosikertansa v. 1923.

Viisaustieteellinen Kustannusliike on lähettänyt maailmalle ensimmäisen numeron uutta aikakauslehteään »Ihminen».

Antroposofinen lehti »Uusi Yhteiskunta» muuttaa nimeänsä ja laajentaa ohjelmaansa ensi vuoden alusta ja tulee nyt olemaan »Antroposofia, henkityieteellinen aikakauslehti.»

»*Herald of the Star*» lehden marraskuun numerossa on pieni kirjoitus, jonka mukaan Englannin teosofit ja Idän Tähtien jäsenet ovat ryhtyneet keräämään vanhoja vaatteita Venäjän teosofeja varten. Tällainen apu on varmaankin tervetullut, sillä venäjälläkin on kylmä talvi edessä ja, kuten tiedetään, teosofiveljemme ovat suuressa avun tarpeessa. Meille suomalaisille ovat venäläiset ystävämme rakkaita ja varmaankin moni meistä on ajatellut heitä viime vuosina. Nytemmin on Suomessakin ryhtydytty Palvelevan Järjestön taholta samaan puuhaan ja kaikille meille avautuu tilaisuus auttaa Venäjän teosofeja (tarkoitetaan veljiä kaikista teosofisista suunnista) lahjoittamalla heille käytettyjä miesten ja naisten vaatteita ja kenkiä. Avustukset saa toimittaa *Teosofiselle Palvelevalle Järjestölle, Helsinki, Kansakoulukatu 8*. Lahjoitusten yhteydessä on mainittava lahjoittajan tai kerääjän nimi ja osoite, sillä heitä mahdollisesti tullaan tarvitsemaan vastaisuudessa.

Lähettänyt A. Åhman.

Ruusuristiläiset,

muistakaa, että ystävilleenne ostatte joululahjaksi teosofisen kirjan, jonka saa

**Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä,
Viipuri.**

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 1868 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . " 59 60
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA

Rautakauppa . . . Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 19

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

HUGO ELOVAARA OSAKEYHTIÖ

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

TYYNE BÖÖK'IN VALOKUVAAMO

Siltasaareнк. 6

HELSINKI

Puhelin 99 17

Huolellinen työ!

Kohtuulliset hinnat!

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

(Ent. TIETÄJÄ, perust. 1905)

TOIMITTAJA
PEKKA ERVAST

YHDEKSÄSTOISTA VUOSIKERTA 1923

KERAVALLA 1923
KERAVAN KIRJAPAINO

SISÄLLYSLUETTELO:

- B., A. N., Helena Blavatskyn muistolle, siv. 289.
- Darrow, W. J., Nykyinen maailman pulma, siv. 299.
- Deinhard, L., Kuinka kädestä katsoja Cheiro tuli okkultistiksi, siv. 111.
- Efimof, Nikolai, Puhe, siv. 261.
- Ervast, Pekka, Christosophia, 1—17, siv. 17, 51, 88, 133, 169, 209, 251, 329.
- »—, Tien varrelta, siv. 36, 77, 117, 157, 198, 238, 274, 316, 357, 395.
- »—, Toimittajalta, siv. 5, 43, 83, 123, 163, 203, 243, 283, 323, 363.
- »—, Uusi vuosi, siv. 1.
- Erämies, Ajatuksesta, kaiken »isästä», siv. 310.
- G., U. E., Itämaan tietäjät, siv. 259.
- »—, Totuus, siv. 145.
- »—, Unessa kirjoitettu, siv. 66.
- »—, Unhon kukat, siv. 340.
- »—, Yön kellot, siv. 312.
- Hannula, J. R., Avatkaa portit, siv. 96.
- »—, Mikä on elämässä pysyväistä?, siv. 176.
- »—, Missä tiedon raja?, siv. 343.
- »—, Muistoja ja kokemuksia, 1—7, siv. 334, 371.
- »—, Rakkaudessa synnyttäytyminen, siv. 219.
- »—, Sydämen ja mielen puhdistus, siv. 63.
- »—, Typistettyä veljeyttä, siv. 293.
- »—, Uskollisuus, siv. 12.
- Hartmann, Franz, Rajamaassa, siv. 384.
- Heindel, Max, Kuolemaa ei ole, siv. 181.
- Herännen sielun rukous, siv. 313.
- Hultin, Nap., Nimi ja sen merkitys ihmiselle, siv. 307.
- »—, Positiivisia ja negatiivisia sairauksia, siv. 349.
- Ignatius, Kyllikki, Vaikutelmia Ruusu-Ristin vuosijuhlilta, siv. 224.
- Kangur, Julius, »Kotiinkävijät», siv. 72.

- K a u k o r a n t a, O., Aforismeja, siv. 71.
- K., E., Elämä on unelma, siv. 377.
- », Kirjallisuutta, siv. 34, 152, 273, 314, 351, 395.
- », Kristuskysymys, siv. 302.
- », Laukaus, siv. 233.
- », Raitiotievaunussa, siv. 341.
- Kirjeitä toimitukselle, siv. 355.
- K., S., Kirjallisuutta, siv. 152, 351.
- », Koska Jeesus syntyi?, siv. 30.
- », Lapsuusaikaan, siv. 110.
- », Sielu ja ruumis, siv. 193.
- Kysymyksiä ja vastauksia, siv. 156, 315.
- L e h t i n e n, E m m i, Sijaissovituksesta personallisessa rakkauselämässä, siv. 146.
- »Oi veli!», Afrikkalainen legenda, siv. 312.
- O l a v i, Arvi, siv. 265.
- P., A., Miten on?, siv. 348.
- P., H., Ristini, siv. 274.
- Rajan takaa, siv. 75, 155.
- R o n i m u s, R a f a e l, Atlantis, siv. 247.
- », Etsijä, siv. 2.
- », Gantama Buddhan näky, siv. 151.
- », Hiljaisuudelle, siv. 370.
- », Hymni runoudelle, siv. 132.
- », Ilmavallan hallitsija puhui yöhön, siv. 50.
- », Kesäyö, siv. 209.
- », Martta ja Maria, siv. 375.
- », Pythagoraan puutarhassa, siv. 167.
- », Soi soitto kumma, siv. 328.
- », Syntinen nainen, siv. 28.
- », Unen kerubi, siv. 288.
- », Yö, siv. 87.
- »S a a r e l a i n e n», Kalevan Aino, siv. 101.
- S n —, J., Ruusu-Ristin sanoma, siv. 130.
- », Vaikenemisesta, siv. 140.
- W a d i a, B. P., Tuleva työmme, siv. 69.
- W a l l i e d, Suuri yksinäisyys, siv. 353.
- V i r t a l a, I l m a, Pyhän kirjan sana, siv. 99.

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

TAMMIKUU

N:o 1

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salafieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankat-somuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennako-luudet ja omakohtaiset mieipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympä-ristössään pillevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten pro-feettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yli-aistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yle-
vistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen aukto-riteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta arti-kkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoit-tamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysy-mykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjai-
lija Pekka Ervastille Aggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:— . Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suo-raan toimitukselta os. Aggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tila-usta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen le-vittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

TAMMIKUU 1923

N:o 1

Uusi vuosi.

Kaikille Ruusu-Ristin ystäville, tilaajille, avustajille, asiamiehille ja lukijoille toivotan kaikkea hyvää uudelle vuodelle, toivotan onnea ja rauhaa, toivotan jokaiselle hänen vilpittömien, kauniiden ja hyvien toiveittensa pikaista toteutumista.

Kaikille teosofisille ja teosofis-henkisille seuroille ja yhdistyksille toivotan onnea ja menestystä heidän »suuressa sodassaan» maailman materialismia vastaan, toivotan heille iloa ja riemua niinkuin enkeleille ja paljon sydämellistä viisautta ja keskinäistä ymmärtämystä.

Ruusu-Risti-seuralle toivotan jäsenluvun kasvamista kolmenkertaiseksi ja mietiskelytyön syvenemistä ja laajenemista. Ruusu-Risti-seuralle toivon myös paljon lahjoituksia ja testamentteja, suuria ja pieniä, sillä jos seurakunnaksi muodostumme, tarvitsemme varoja työmme laajentamista varten. Silmissäni väikkyä myös tulevaisuuden unelmana jonkinlainen jatko-opisto eli akademia, jossa työntekijöitä kasvatetaan. Mitä Ruusu-Risti-lehteen tulee, toivon sen sisällön kaikin puolin kirkastuvan, niin että sen ystävät iloisella sydämellä voisivat pitää sitä lukemisen ja tutkimisen arvoisena ja todella hyvällä mielellä tahtoisivat työskennellä sen levittämiseksi. Ja olisiko silloin uhkarohkeata toivoa, että Ruusu-Ristin tilaajamäärä ei ainoastaan pysyisi entisellään, vaan kasvaisi kasvamisestaan?

Jospa kaikki saisimme ajatella, kun vuosi 1923 on loppuun kulunut, ettemme turhaan ole voimiamme ponnistaneet!

Etsijä.

*Omistettu veli Pekka Ervastille hänen syntymäpäivänään
26. 12. 22.*

*Ja Ahura Mazda, kaikkihyvä, puhui hänelle:
Jalo Zaratustra, jonka olen valinnut julistamaan
tahtoani maailmalle,
kun vanhurskas vainaja kulkee kohti päämaaliaan,
kohtaa hän kolmantena yönä kuolemastaan aamun-
koitteessa immen, viehättävän, soreakasvuisen,
väkevän ja häikäisevän kauniin, ja kysyy häneltä:
Kuka olet sinä, ihanin kaikista?
Ja hän vastaa: Minä olen sinun jumalanpelkosi,
hyvät ajatuksesi, sanasi ja tekosi.
Ja impi tarttuu hänen käteensä ja johtaa hänet
niiden rakentamalle sillalle,
ja, katso, neljännellä askeleellaan seisoo hän
ikuisten valojen yllä.*

Zendavesta.

*Hän valvoi poikana jo yötä monta,
kuin valvoi Faust, kuin valvoi Saulus ammoiden,
mont' epätoivon yötä lohdutonta,
joi' iät muistaa etsijät vain kammoin.*

*Hän paini kuni Jakob Herran kanssa,
aamusta varhain iltamyöhään saakka.
Etsijän ies ei ole lapsen taakka:
korpea raskasta käy Herran kansa.*

*Hän nukkui uupuneena kuoloon asti
pää painuneena Pyhän Kirjan yli
niin monet yöt ja illat raskahasti,
kun vihdoin aukes levon äidinsyli.*

*Ei laula levon vieno satakieli
etsijän korvaan kuni jokamiehen:
etsijän varjona on raskasmieli,
ei nuku hän, vaan uupuu illan tiehen.*

*Hän haki, etsi taivaasta ja maasta,
kuin Idän tietäjät hän etsi — mitä?
Oi, suuri Luoja, viito, näytä, haasta,
mis' tullaan me ja minne mennään ! ? — Sitä !*

*

*Löi kuni salama
tiellä Damaskon,
aukeni taivas ja
valkeni maa,
seestyivät
silmät ja
kirkastui katse:
jo kävi, katsoi hän
päin Jumalaa!*

*Ihmeen hän koki
autuudentäyden,
tunsi, ett' Isän ol'
lapsia hän,
tunsi, ett'
elo on
kuin löytö-
retki, ja
löytö on: **Poika!** —
Miekkonen hän!*

*Nyt käy hän
tyynesti
totuutta kohti,*

mielensä
 raskaus
 untuvaa nyt!
 Tyynesti
 astuu hän
 »askeleet neljät»
 tuonne miss'
 on Valo
 suur, seestynyt!

*

Haihtui vuosiin päiväin murut.
 Ihmiselon riemut, surut,
 näki, koki etsijä.
 Katse avartui kuin taivas.
 näki minun, sinun vaivas
 syväsilmiä tietäjä.

Lämpeni hän ihmisille,
 luonnolle ja eläimille
 enemmän kuin kukaan muu —
 Laupeuden kalpaveli,
 temppel' herra, ristiveli,
 lemmenkylvös tuleentuu!

Sydämissä sukulaisten,
 veljien ja heimolaisten
 versoat kuin öljypuu.
 Oi, kuin kevätvetten juoksu,
 leipämullan pyhä tuoksu
 rakkautesi siunautuu!

Mont' on ollut voittajata,
 vihan miekan kantajata,
 vähän rakkautta vaan.
 Siksi syönten valtakunta
 kutsuu, nähden suurta unta:
 käy ja tule voittamaan!

Rafaël Renimus.

Toimittajalta.

Jos olemme todellisia teosofeja, todellisia ruusuristiläisiä, todellisia Kristuksen seuraajia, on sydämemme täynnä lämpöä ja myötätuntoa silloinkin, kun olemme pakotetut veljeämme yksityisesti nuhtelevaan tai julkisesti huomauttamaan yhteiskunnallisista ja valtiollisista epäkohdista tai kirkkokuntien, lahkojen, seurojen ja yhdistysten aatteellisista erehdyksistä ja lankeemuksista. Missään tapauksessa sydämessämme ei ole katkeruutta eikä vihaa. Surua voi olla ja ymmärtämyksen puutetta, koska epätäydellisinä olentoina emme aina osaa katsella asioita joka puolelta, mutta totuus, jota rakastamme yli kaiken, kirkastaa pian näkömme, ja silloin ymmärryksen tullen haihtuu surummekin. Täytyyhän meidän muistaa, että on olemassa jumalallinen tajunta, joka näkee kaikki asiat -- oli ne meidän silmissämme kuinka mustat tahansa — hohtavan puhtaina, kauniina, hyvinä, koska se tajunta näkee pintaa syvemmälle, näkee syyt ja seuraukset, näkee lopulliset tulokset. Jos meissäkin joka hetki eläisi tuollainen totuuden syvä näkemys, ei mikään maailmassa kykenisi häiritsemään meidän rauhaamme.

*

Helsingissä vieraili joulun tienoilla harvinaisen lämminhenkinen, suvaitsevainen ja laajanäköinen teosofi. Tämä oli Suomen Teosofisen Seuran jäsen, herra *Nikolai Efimof* Kellomäen venäläisestä looshista. Hänen vierailunsa kävi tavallaan Ruusu-Ristin merkissä, sillä hän oli ruusuristiläisten kutsusta saapunut Helsinkiin; sanon kuitenkin »tavallaan», sillä Ruusu-Risti ei häneltä mitään ohjelmaa pyytännyt, vaan antoi hänen toimia omasta aloitteestaan ja omalla vastuullaan.

Herra Efimof esiintyi kerran Helsingin Ruusu-Ristissä, kerran Teosofisessa Seurassa, ja kerran hän piti oman kokouksen, johon oli kutsuttu kuulijoita kaikista Helsingin esoterismia harrastavista piireistä. Mikä nyt oli saattanut tuon hiljaisen, kabbalistisiin y. m. okkultisiin tutkimuksiin syventyneen, oppineen miehen

liikkeelle? Siellä hän viettää aikansa kotonaan Kellomäellä tutkijan rauhallisessa yksinäisyydessä, — mikä motiivi hänellä, mikä äkkiä herännyt halu päästä kosketukseen Suomen erilaisten esoteristein kanssa? Mikä muu kuin aito teosofinen halu kylvää joitakuuta sopusoinnun ja veljeyden siemeniä Suomen henkiseen maaperään!

Mietiskellessään hiljaisuudessaan maailman monilukuisia teosofishenkisiä seuroja ja yhdistyksiä, mietiskellessään Suomen teosofisia mahdollisuuksia ja Suomen asemaa okkultisessa maailmassa oli herra Efimof johtunut siihen lopputulokseen, että Suomi, ollessaan tietäjien ja taitajien vanha maa, saattaisi näyttää esimerkkiä muulle maailmalle ja esoteerisesti alkaa uutta aikaa, jos se kykenisi luomaan sopusointua ja edes pientä yhteistyötä eri, esoterismia harrastavien, seurojen kesken.

Selvää on, että hänen aatteensa tapasivat vastakaikua ja ymmärtämystä ruusuristiläisten puolelta. Ja etteivät hänen sanansa kaikuneet kuuroille korville, todistaa se pieni nimetön ryhmä, joka hänen aloitteestaan syntyi muutamien ruusuristiläisten, teosofien ja antroposofien kesken. Tämä ryhmä aikoo nyt tunnustellen ja kokeillen kokoontua silloin tällöin keskustelemaan ja neuvottelemaan; jos — kuten sen jäsenet hymyillen arvelevat — siinä ryhmässä voidaan vaihtaa ajatuksia veljellisellä avomielisyydellä, miksei sitten suuremmisakin joukoissa kyettäisi yhdessä toimimaan?

*

»Herald of the Star» näkyy olevan mielenkiintoinen ja hyvin toimitettu lehti. Sen toimittajana lienee nykyään Idän Tähten pää, J. Krishnamurti (Alcyone) itse, päättäen siitä, että hän on allekirjoittanut toimituksen artikkelin (Editorial notes) siinä joulukuun numerossa, joka on sattunut käsiini. Pieni lapsellinen »Alcyone» on nyt kehittynyt 26-vuotiaaksi Mr. Krishnamurtiksi, jonka osaksi on tullut mitä paras englantilainen koulu- ja yliopistokasvatus. Hänen näköpiirinsä on suuresti avartunut, hänen älynsä on plastillinen ja vastaan-

ottavainen kuin nuorella ihmisellä ainakin, ja jos hänen henkensä saa painaa leimansa Idän Tähdän liikkeeseen, tuntuu siltä, että mainittu liike ilahduttavalla tavalla vielä vapautuu niistä ennakkoluuloista, jotka sitä ainakin alussa haittasivat. Se on joka tapauksessa huomioon-otettava kansainvälinen liike, senkin takia jo, että sillä sanotaan olevan 70,000 jäsentä.

Joulukuun numerossa on toimittajan pääkirjoituksessa selostus Idän Tähdän tehtävästä ja tarkoituksesta. Tämä selostus ei ole lähtenyt Mr. Krishnamurtin omasta kynästä; sen on kirjoittanut eräs innokas aatteen ajaja Miss Dorothy Arnold, mutta Mr. Krishnamurti painattaa sen sanasta sanaan, lausuen siitä seuraavan arvostelun: »se (selostus järjestön tarkoituksesta) on mielestäni erinomaisen hyvin esitetty, jonka tähden toistan sen tähän täydellisenä».

Kuten tiedämme, perustettiin Idän Tähti v. 1911. Sen usko on alusta saakka kohdistunut n. s. maailmanopettajan pikaiseen tulemiseen ja se on tahtonut valmistaa ihmisiä hänen tuloansa odottamaan ja vastaanottamaan. Alussa myös sanottiin, että tämä maailmanopettaja oli Kristus, joka kaksi tuhatta vuotta sitten eli ja vaikutti Palestiinassa. Odotettiin siis Kristuksen toista tulemistä. Lisäksi uskottiin, että Kristus samoin kuin viimein ottaisi käyttäökseen jonkun opetuslapsen persoonallisia käyttövälineitä. Ajateltiin, että Krishnamurti tulisi olemaan tämä opetuslapsi, ja häntä erikoisesti valmistettiin ja kasvatettiin tätä ihmeellistä tulevaa tehtävää varten.

Tietysti oli suuri joukko teosofeja — esim. kaikki antroposofit, — joilla oli toisenlainen käsitys Kristuksesta ja hänen toisesta tulemisestaan. He eivät mitenkään saattaneet uskoa Krishnamurtin tehtävään tässä merkityksessä, vaan pitivät asiaa tuulesta temmattuna harhaluulona.

Iloisesti yllättävää on nyt saada kuulla siksi pätevältä taholta kuin Idän Tähdän omalta johtajalta, että käsitykset näissä peruskysymyksissä ovat vuosien kuluessa suuresti muuttuneet. Lainaan tähän otteen Miss Ar-

noldin kirjoittamasta ja Krishnamurtin hyväksymästä selostuksesta:

»Järjestö välttää huolellisesti suuren opettajan tulemiseen kohdistuneen uskonsa ilmauksen rajoittamista mihinkään erikoiseen ilmennysmuotoon, s. o. me emme sano, että tuleva suuri opettaja on minkään edellisen suuren opettajan jälleensyntymä (vaikka monella meistä on omat uskonsa ja odotuksensa tässä suhteessa), emmekä liioin sano, millä tavalla tuo ilmestyminen on tapahtuva tai koska. Jäsenet ovat täysin vapaat pitämään omat uskonsa tässä kysymyksessä, eikä järjestö myöskään väitä, että ilmestys välttämättä on oleva fyysillinen, — järjestö vain ilmoittaa uskonsa suuren henkisen opettajan tulemiseen, joka antaa uuden sysäyksen henkiselle kehityksellemme, mutta se jättää hänen viisautensa päätettäväksi, millä tavalla tämä on tapahtuva».

*

Lokakuun 2 p:nä viime vuonna kirjoitin Mr. B. P. Wadialle m.m. pyytäen tietoja amerikkalaisen »Back to Blavatsky» liikkeen synnystä ja tarkoituksesta. Marraskuun 23 p:nä päivätyssä kirjeessään Mr. Wadia kertoo seuraavaa: »Back to Blavatsky» liikkeen historia on sangen yksinkertainen ja lyhyt. Ollessani Amerikassa v. 1919 päätin — erinäisistä syistä, tehtyäni muutamia havaintoja ja rauhassa harkittuani niitä tapahtumia, jotka ovat sattuneet Teosofisessa Seurassa yltymperi maailman — ryhtyä kehoittamaan Seuran jäseniä palaamaan takaisin H. P. B:n antamille oikeille opinsuunnille, jotka olivat joutuneet unohduksiin koko järjestössä. Siihen tarkoitukseen valitsin sen opin, joka silloin oli kaikista tarpeellisim T.S:ssa, opin ihmisen sydämessä olevasta Jumalasta, jonka arvovalta on korkein ja lopullinen, opin siitä, että sisäisen Ohjaajan käskyt ovat minkä tahansa ulkonaisen johtajan käskyjä ylempänä. Saarnatessani tätä erikoista oppia saarnasin tietysti samalla niistä vaaroista, jotka uhkasivat järjestöä. Vakavassa toiveessa tein vilpittömän yrityksen saattaa seura takaisin H. P. B:n viitoittamille alkuperäisille suuntaviivoille

saattaa se yhdenmukaiseksi sen alkuperäisen sysäyksen kanssa, jolla hän aloitti työnsä; näyttää sille sitä alkuperäistä menettelytapaa, jonka hän oli alulle pannut. En itse keksinyt lausetta »Back to Blavatsky» (Takaisin Blavatskyyn), vaan luulen Mr. Smythen sitä käyttäneen. Tähän yritykseen tehdä H. P. B:n opetukset ja hänen asemansa laajalti tunnetuiksi ryhdyin ja niistä asioista saarnasin yltymperi maailmaa vuosina 1920—21—22. Tämä liike ei ole millään tavalla organisoitunut eikä siltä alalta sentähden ole mitään kirjallisuutta».

*

Eräs Italiaan muuttanut jäsenemme on kirjoittanut muutamalle ystävälleen kotimaassa sisältörikkaan kirjeen Torinosta; julkaisemme siitä seuraavan otteen:

»Niinkuin luonasi ennen lähtöäni oli puhe, olen yrittänyt ja onnistunutkin päästä yhteyteen Ruusu-Risti liikkeen kanssa täällä Italiassa. Ennen kaikkea täytyy minun kuitenkin sanoa, ettei täällä koko maassa ole minkäänlaista järjestöä eikä looshiakaan (vaikkakin teosofisia loosheja on jo yksistään Torinossakin kahdeksan); vain muutamat yksityiset henkilöt, jotka kuuluvat jäseninä *Rosicrucian Fellowship*- (*California*)-veljeskuntaan, jonka perustaja Max Heindel oli, harrastavat ja levittävät tätä liikettä. Innokkain ja luultavasti vanhimpia näistä jäsenistä sekä myöskin niinkuin johtajan asemassa täällä on Signor Giovanni Martines Palermosta, jonka kanssa juuri olenkin kirjevaihdossa. Häneltä olen saanut muutamia pieniä vihkosia, joita hän painattaa omalla kustannuksellaan ja jakelee henkilöille, jotka tuntevat harrastusta näihin asioihin, samoin myöskin lähetti hän minulle Max Heindelin *Rosicrucian Fellowshipin* pyrkijän käsikirjan Italian kielelle käännettynä.

»Näistä olen päässyt selville, että tämä liike täällä kulkee enemmän filosofian nimellä, vaikeatajuisena tavalliselle yleisölle, ja ovatkin tätä harrastavat henkilöt enimmäkseen oppineita ja yliopiston miehiä. Myöskin vaatimukset ovat paljon ankarammat kuin meillä Suomessa. Luulen, että heidän on ainakin pari vuotta

tutkittava tätä filosofiaa ja syvennyttävä sen salaisuuksiin, sitten vasta tulee heistä oppilaita, jotka pyrkivät kelpaaviksi palvelukseen. Silloin on heidän tehtävä sopimus Päämajan kanssa, että viiden vuoden aikana tekevät määrättyjä konsentreraus-harjoituksia ja antavat joka kuukausi kirjallisen selonteon kokemuksistaan Päämajalle. Tämän tarkoitus on osoittaa pyrkijän kestävyyttä ja mielen vakavuutta. Senjälkeen voivat he päästä opetuslapsiksi ja saavat yksityiskohtaista opetusta Vanhemmilta veljiltä. Jo heti alusta alkain on absoluuttinen pidättyväisyys ja liharuokien hylkääminen välttämätöntä.

»Olen todella ihmetelty, että juuri Siciiliassa tämä liike on saanut jalansijaa. Tämä kaunis maa, loistavine aurinkoineen ja iloisine ihmisineen, taideaarteineen ja musiikkeineen tekee elämän liian kevyeksi, niin, että itsensä kieltäminen käy vaikeammaksi kuin Suomessa».

*

Eräs Canadassa asuva jäsenemme on lähettänyt minulle leikkeleen Vancouverissa ilmestyvästä päivälehdessä »Farm and Home» lokakuun 12 p:ltä 1922. Siinä tehdään selkoa pitkässä kirjoituksessa, kuinka loistavasti Kootenay-joen varsilla asuvat *duhoboorit* ovat menestyneet taloudellisesti Amerikan vapaisissa ja inhimillisissä oloissa. He nimittävät yhdyskuntaansa «Yleisen Veljeyden kristilliseksi seurakunnaksi» ja heillä on monta tuhatta acre'ä maata mitä intensiivisimmin viljeltynä, lisäksi suuria varastorakennuksia, laivalaitureita nostokoneineen, jauho-myly, sahalaitos, hillotehdas ja pakkauslaitos. Heidän marjavalmistensa ja hillonsa ovat viime aikoina saavuttaneet erinomaisen maineen, ja tämä teollisuus laajenee sentähden vuosi vuodelta.

Kuvilla varustettu selostus on silminnäkijän, sillä mainittu lehti oli lähettänyt oman asiantuntijansa varta vasten tutkimaan duhoboorien koloniaa. Minua se suuresti lämmitti ja ilahdutti, sillä olen yhdeksänkymmen luvulta lähtien tuntenut vilkasta myötätuntoa duhoboorreja kohtaan.

Lukijani muistanevat, kuinka näitä venäläisiä »lahkolaisia», »hengen sotureita», ahdistettiin ja vainottiin tsaarihallituksen puolelta. He olivat Kristuksen seuraajia elämässä ja käytännössä, ja — samoin kuin kveekarit englantia puhuvassa maailmassa — he kieltäytyivät valaa tekemästä ja asetta kantamasta. Vuodesta 1895 Leo Tolstoi rupesi heitä julkisesti puolustamaan ja paljastamaan silloisen hallituksen väärinkäytöksiä. V. 1898 heille vihdoin myönnettiin lupa omalla kustannuksellaan muuttamaan maasta pois. Vainojen aikana useimmat duhoboorit olivat kadottaneet kaiken omaisuutensa ja ilman Leo Tolstoin suurta ja kaunista apua — hän kun luovutti heille kaikki tulot »Ylösousemus» kirjastaan — tuskin monikaan heistä olisi kyennyt käyttämään tilaisuutta hyväkseen. Tuon avun kautta kuitenkin useat tuhannet pääsivät matkustamaan Kaukaasiasta Amerikkaan vuosisadan vaihteessa. Ainakin osa heistä asettui Canadaan, ja kuten sanottu, ilolla on todettava, että he ovat siellä British Columbian kaukaasialaisesta perin poikkeavassa pohjoisessa ilmanalassa niin hyvin menestyneet.

*

Max Heindelin »Rosenkreuziläisen maailmankatsoimuksen» toinen osa on ilmestynyt painosta. Sen hinta on Smk. 25:—, kuten ensimmäisen. Amerikkaan lähetettynä hinta on 1 dollari, ja neljä kappaletta lähetetään kolmella dollarilla. Otamme hieman korkeamman hinnan kuin kurssi vaatii, koska lähetämme kirjan Amerikkaan vain sisäänkirjoitetussa postissa. Teos tilataan Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby, tai Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri.

Painosta on myös ilmestynyt kabbalan ja salatieteen tutkijoille mielenkiintoinen teos: »Tarot okkultismin avaimena», kirj. tohtori Kurtzahn ja saksasta suomentanut B. V. Juutilainen. Tarot-korttien kanssa kirja maksaa Smk. 50:— ja tilataan joko suomentajalta, os. Parikkala, tai osoitteella Neiti Rosa Närvänen, Viipuri, Valokuvaamo Uolevi.

*

Tämä Ruusu Ristin numero ilmestyy nyt 40-sivuisena, kuten viime vuonna lupasin, ja sen kokoisena on aikomukseni sitä jatkuvasti julkaista; josta seikasta toivon lukijain olevan hyvillään. Ikävä kyllä en painoksen rajoitetun määrän takia saata lähettää tammikuun vihkoa Amerikkaan vanhoille tilaajille etukäteen, vaan toivon heidän pian uudistavan tilauksensa.

Uskollisuus.

Koko ihmiskunnan ja jokaisen ihmisen tajunnan takana on perikuva täydellisestä ihmisestä. Tämä tajunnan takainen perikuva laskeutuu vähitellen ihmisen päivätajuntaan, synnyttäen siinä käsitteen hyvästä ja pahasta. Mitä voimakkaammin ja uskollisemmin ihminen pitää mielessään hyvän, sitä paremmin ihmisen tajunnan takainen täydellisen ihmisen perikuva pääsee kotiutumaan ihmisen käytännöllisessä päivätajunnassa. Sentähden *uskollisuus* muodostuu kuin yhdistäväksi sillaksi ihmisen ylemmän ja alemman tajunnan välillä. Mutta vaikka ihmisen tai jonkun aatteellisen ryhmän edessä olisi kuinka korkea ihanne ja käsite hyvästä, niin ei se mitään auta, elleivät ihmiset ja aatteelliset ryhmät ole uskollisia kerran omaksumalleen ihanteelleen. Sentähden Jeesus Kristus hyvin useasti puhuu *uskollisesta* palvelijasta. Samoin Paavali sanoo uskollisuutta kaikkein tärkeimmäksi ominaisuudeksi Jumalan talouden hoitajilla.

Tämän taustan kannalta voisimme oppia ymmärtämään asemaamme ja tehtäväämme. Meidän ihmisten aseman ja tehtävän on Jeesus Kristus selvimmin ymmärtänyt ja elämällään ja opillaan esittänyt. Hän nimitää ihmisten ylintä johtoa taivaalliseksi Isäksi, joka asuu myöskin ihmisen henkisen tajunnan taivaassa. Ja ihmisten ainoa todella tärkeä tehtävä on oppia tämän taivaallisen Isän tahtoa täyttämään. Jeesus Kristus itse

ymmärtää Isän tahdon olevan, että me ihmiset ymmärtäisimme olevamme taivaallisen Isämme poikia, ja että me niinollen eläisimme veljinä, keskinäisessä rakkaudessa kieltäytyen kohtelemasta toisiamme väkivaltaisesti. — Jeesuksen Kristuksen tarjooma apu ihmiskunnalle on siinä, että hän omalla olemuksellaan, elämällään ja opillaan paljastaa sekä Isän tahdon että sen, kuinka sitä käytännössä eletään. Ja tämän ihanan elämänymmärtämyksensä Jeesus Kristus paljastaa vuorisaarnan viidessä vapauttavassa käskyssä: Älkää vihastuko, älkää himoitko, älkää vannoko, älkää tehkö pahalle vastarintaa, rakastakaa toisiinkin yhtymiin lukeutuvia ihmisiä. — Näissä käskyissä Jeesus Kristus esittää sen käytännöllisen ohjeen, jota seuraamalla me voimme oppia löytämään Isän tahdon, oman korkeamman ihmisyytemme. Ja se ohje on annettu todella käytännöllisen vakavassa mielessä. Niinpä Jeesus sanoo: Joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, hän on sanottava pienimmäksi taivasten valtakunnassa.

Voimme siis keskittää Jeesuksen Kristuksen elämänymmärryksen kahteen pääajatukseen, 1) että opimme ymmärtämään ja täyttämään taivaallisen Isän tahdon, johon perusohjeet annetaan vuorisaarnassa, 2) että nämä käskyt ovat todellisia, joita ei saa ruveta kaikenlaisilla selityksillä purkamaan.

Katsokaamme nyt tunnustuksellisia kirkkokuntia näiden kahden pääajatuksen valossa. Ensiksikin tunnustukselliset kirkkokunnat ovat menneet purkamaan Jeesuksen Kristuksen käskyt silloin, kun ne ovat selittäneet että saa m. m. tehdä pahalle vastarintaa, jopa siihen määrään, että yhteiskunnassa ja valtiossa saa »pahan» ihmisen tappaakin. Ja niin tunnustukselliset kirkkokunnat ovat olleet mukana ihmisiä teloittamassa, tekemässä n. s. oikeusmurhia. Samoin kirkkokunnat ovat olleet mukana ihmisten joukkoteurastuksessa antaessaan tunnustuksensa sodille, jopa ovat niitä itsekin alkuunpanneet. — Tällä tavoin tunnustukselliset kirkkokunnat ovat sekä elämällään että selityksillään ja opetuksillaan perinpoh-

jin purkaneet oman mestarinsa sekä pienimmät että suurimmat käskyt.

Ja entä toinen: Isän tahdon täyttäminen? Kuinka voisi samalla kertaa täyttää Isän tahtoa ja opettaa muille sen täyttämistä, sekä samalla olla mukana veljiään tappa-massa, olla selittämässä ja opettamassa, että meidän velvollisuutemme on vastustaa pahaa, aina »pahojen» ihmisten tappamiseen saakka?

Kun tunnustukselliset kirkkokunnat näin ovat joutu-neet Jeesuksen Kristuksen elämänymmärryksen ulko-puolelle ja kun ne ovat kuitenkin tahtoneet pysyä Jeesuk-sen Kristuksen nimessä, ovat ne yrittäneet pelastaa asemaansa toisella yhtä kauhealla toimenpiteellä; ovat kukin korottaneet itsensä omine opillisine selityksineen ainoiksi oikeiksi Isän tahdon tulkitsijoiksi, julistaen samalla kelvottomiksi ne veljensä, jotka eivät voi kieltää parempaa ymmärrystä ja asettua heidän selitystensä ja tutkintojensa kannalle; rikkoen siinä taas mestarinsa suoranaisen käskyn, joka kieltää julistamasta veljeään kelvottomaksi.

Nyt palaamme varsinaiseen asiaamme: uskollisuuteen. Minkä edessä ja mille tunnustuksellisten kirkkokuntien yksityisten jäsenten nyt tulee olla uskollisia? Jeesus Kristus opettaa seuraajalleen: ainoa tärkeä on, että täy-tätte taivaallisen Isän tahdon, joka m. m. velvoittaa teitä siihen, että te kieltäydytte missään tapauksessa menet-telemästä epäveljellisesti toista ihmistä kohtaan, kuu-lukoon hän johonkin sellaiseen ryhmään, johonka tekin kuulutte, tai kuulukoon hän toiseen ryhmään, mihin tahansa, uskonnolliseen, yhteiskunnalliseen, valtiolliseen tai kansalliseen, johon te ette kuulu. — Mutta nyt se kirkkokunta jonka kasvatettavaksi olen lapsena joutunut tai johon minä lukeudun, asettaa omia selityksiään ja uskonkappaleitaan mestarin käskyjen tilalle, jotka itse pääasiassa hämmentävät mestarin käskyt, sekä ovat räikeässä ristiriidassa niiden kanssa. Kummalleko mi-nun nyt yksityisenä kristittynä pitää olla uskollinen? Jeesuksen Kristuksenko käskyille, vaiko kirkkokuntani ja ryhmäkuntani käskyille ja selityksille?

Suuret ihmisjoukot tietenkin menevät ilman muuta kirkkokuntansa mukana. He menevät joko yksinkertaisessa tietämättömyydessään tai välinpitämättömyydessään. Heidän asemaansa emme siis tässä yhteydessä voi ottaa tutkittavaksi. Mutta on toinen ryhmä ihmisiä kaikissa tunnustuksellisissa kirkkokunnissa, jotka selvästi tajuavat, että heidän kirkkokuntansa on tärkeissä kohdissa ristiriidassa Jeesuksen Kristuksen opin kanssa. Ja juuri heille tulee silloin kysymykseen: kummalleko he ovat uskollisia? He koettavat aluksi olla joko ajattelemta asiaa, tai koettavat sovelluttaa yhteen ja palvelella kahta herraa. Sillä he joko vaistomaisesti tuntevat tai järjellään ymmärtävät, että heidän asemansa tulisi jollain tavalla kiusalliseksi tässä ulkonaisessa maailmassa, jos he selvästi ja avoimesti omaksuisivat Jeesuksen Kristuksen opin. Sentähden he oman kirkkokuntansa ja lahkokuntansa painostamina alistuvat olemaan mukana jossakin sellaisessa opissa, selityksessä ja toiminnassa, jonka he selvästi ymmärtävät olevan vierasta Jeesuksen Kristuksen opille. He puolustautuvat vielä sellaisilla selityksillä, että he tahtovat olla ja pysyä uskollisina omalle kirkkolleen ja ryhmälleen. Mutta he eivät tule ajatelleeksi, että he silloin kieltävät ja ovat uskottomia Jeesuksen Kristuksen opille ja taivaalliselle Isälle. He eivät tule ajatelleeksi, että he juuri silloin ovat allekirjoittaneet ylimäisten pappien kuolemantuomion Jeesukselle Kristukselle. He ovat antaneet tämän tapahtua mieluummin, kuin olisivat itse joutuneet oman ryhmänsä tuomittaviksi. Sillä juuri tuollaisia, todella harvoja Jeesuksen Kristuksen uskollisia seuraajia ovat kirkot veriin asti vainonneet, väkivaltaisesti tieltään pois raivanneet.

Kristittyinä meillä niinollen on syytä ajatella, missä ja miten ilmenee meidän todellinen uskollisuutemme, uskollisuutemme Jeesuksen Kristuksen esittämään elämänymmärrykseen ja taivaalliseen Isäämme. Mutta lisäkäämme samalla, että sama suhde vallitsee kaikissa aatteellisissa ryhmissä ja yhtymissä. Niinpä meillä teosofiseen liikkeeseen lukeutuvilla on yhtä suuri syy tarkistaa asemaamme. Meilläkin on oma lupauksemme

uskollisuus ihmiskunnan yleiselle veljeydelle. Ja kaikki mitä edellä on sanottu kirkollisesta liikkeestä, voidaan ilman muuta sovelluttaa teosofiseen liikkeeseen. Olisi hullua ja ikävää, jos joutuisimme myöskin teosofisessa liikkeessä siihen, että erikoiset teosofiset ryhmittymät, niinkuin Teosofinen Seura, Yleinen Veljeys, Antroposofinen Seura, Ruusu-Risti seura, y. m. kuuluttaisivat kristillisten kirkkojen tavalla, että vain tämä meidän seuramme on ainoa oikea teosofinen seura, ainoa oikea Valkoisen Veljeskunnan oksa ja kanava. Sellainen olisi kerrassaan hullua oikeaoppisuutta ja itsensä korottamista. Ja yhtä hullua olisi, jos teosofisen liikkeen erilaisten ryhmittymien johtajat ja opettajat selityksillään sitoisivat teosofisen elämänymmärryksen ja lupauksemme ihmiskunnan yleiselle veljeydelle joihinkin ihmiskuntaa pirstoaviin ryhmäohjelmiin, niinkuin valtioryhmien, yhteiskuntaluokkien j. n. e. Olisi ikävää jos teosofisten seurojen johtajat ja opettajat vastaisuudessa ryhmittyisivät esim. valtioryhmien mukaan niin, että he sanoisivat: Nyt on jokaisen oikean teosofin ja salatieteilijän annettava henkinen kannatuksensa juuri tälle nimitetylle valtiolle tai valtioryhmälle, jopa sotaan asti, vieläpä niin, ettei kukaan oikia salatieteilijä voi asettua puolueettomaksi siinä tai tuossa valtojen välisessä sodassa. Sellainen olisi todella arveluttavaa. Arveluttavaa olisi, jos joskuskaan teosofisen liikkeen erilaisten seurojen johtajat ja opettajat yrittäisivät tiedoittaa, että sen tai tuon sotivan joukon pyssyjen ja miekkojen takana taistelevat Jeesus Kristus, Buddha, Valkoinen Veljeskunta ja taivaallinen Isä.

Ei riitä sanoa, että olisi hullua ja ikävää, vaan se olisi kerrassaan henkinen kuolema sille aatteelliselle liikkeelle, jossa johtajien ja opettajien selitykset ja opetukset alkaisivat painua sellaiseen suuntaan.

Yhtä arveluttavaa olisi, jos he joskus yrittäisivät selittää, että oikea salatieteilijä ei voi olla kuulumatta siihen tai tuohon valtiolliseen tai yhteiskunnalliseen puolueeseen.

Meidän täytyy ottaa jotakin oppia menneisyydestä.

Ja oppi on se, että me emme saa polkea jalkoihimme omaa ihannettamme, omaa lupaustamme, jonka olemme antaneet ihmiskunnan yleiselle veljeydelle. Me emme tarvitse emmekä saa sitä sitoa tai vaihettaa jonkun taistelevan valtion tai puolueen tai kirkkokunnan ohjelmaan. Sillä koko ihmiskunta kuuluu meille. Veljeysohjelmassa me olemme lupautuneet koko ihmiskunnalle. Me emme voi estää valtioita, puolueita tai kirkkokuntia toisiaan sortamasta, emme voi estää heitä sotia käymästä — jota ei taivaallinen Isämmeäkään tee — mutta me voimme kieltäytyä olemasta mukana taistelemassa, sotimassa ja riitelemässä.

Siis: uskollisuus — mutta mille?

J. R. Hannula.

Christosophia.

1.

Koulujen ylemmillä luokilla opetetaan, että kristillisen dogmatiikan eli uskonopin pääkohdat ovat: oppi Jumalasta eli *teologia*, oppi ihmisestä eli *antropologia*, ja oppi ihmisen pelastuksesta Jeesuksen Kristuksen kautta eli *kristologia*. Viimemainittu pääkohta on koko kristillisen uskonopin keskusta, jonka tähden yleisnimenä voitaisiin käyttää sanaa kristologia; kuitenkin on tämän aseman voittanut sana teologia, niin että puhutaan (kristillisestä) jumaluusopista eli teologiasta, yliopistojen jumaluusopillisesta eli teologisesta tiedekunnasta j.n.e., ehkä silmälläpitäen, että teologisiin tutkimuksiin kuuluu toisiinkin uskontoihin tutustuminen.

Nykyajan teosofinen liike viittaa ja vetoaa kristinuskon samoin kuin kaikkien uskontojen salaiseen, yhteiseen viisauteen. Se nimitti tätä viisautta *teosofiaksi*, joka suomennettuna on »viisaus Jumalasta», samoin kuin teologia on »oppi Jumalasta». Myöhemmin syntyi Saksassa tohtori Rudolf Steinerin johtama haarautuma, joka nimitti itseään *antroposofiaksi*; tämä on suomen-

nettuna »viisaus ihmisestä», samoin kuin antropologia on »oppi ihmisestä». Mikä nyt vielä puuttuu, jotta teosofinen maailmankatsomus jakautuisi kolmeen pääkohtaan samoin kuin teologinen? Puuttuu tietysti *kristosofia* eli »viisaus Kristuksesta», joka vastaisi kristologiaa eli »oppia Kristuksesta». Tämän nimen tahdomme nyt seuraavassa ottaa käytäntöön.

Olkoon kuitenkin heti huomautettu, ettemme teosofisessa liikkeessä käytä näitä nimityksiä aivan vasta mainitussa merkityksessä. Sana teosofia — samoin kuin teologia — on kyllä yleisnimi ja sitä käytetään monenlaisissa vivahduksissa, mutta jos teknillisen tarkasti pidämme kiinni nimitysten nykyisistä merkityksistä, johdumme seuraavaan:

Madame H. P. Blavatsky, teosofisen liikkeen alkuunpanija, selitti sanan »teosofia» oikean merkityksen näin: »Jumalallinen viisaus, theo-sophia, eli Jumalain viisaus, niinkuin theo-gonia on jumalain syntyoppi. Kreikkalainen sana *theos* merkitsee jumala, joku jumalallinen olento, mutta ei suinkaan »Jumala» siinä merkityksessä kuin sitä sanaa meidän päivinämmä käytetään. Senthden ei teosofia merkitse »Jumalan viisaus», kuten muutamat kääntävät, vaan »jumalallinen viisaus», viisaus sellainen kuin on jumalilla. Nimi on tuhansia vuosia vanha».

Nykyaikainen teosofinen maailmankatsomus on tavallaan ilmoituksen muodossa madame Blavatskyn välityksellä saatu mestareilta, jumalviisailta ihmisiltä, adepteilta eli »jumailta», kuten heitä myös nimitetään. Teosofia on siis todellisuudessa »viisaus sellainen kuin on jumalilla».

Tohtori Steiner, antroposofisen suunnan alkuunpanija, selittää sanan »antroposofia» merkitsevän sellaista viisautta eli tietoa, mikä on ihmisen saavutettavissa inhimillisillä kyvyilläään ja järjelläään, jolloin inhimillisiin kykyihin ennen kaikkea luetaan niitä yliaistillisia, salaisia kykyjä, jotka ihmisissä yleensä vielä vain uinuvat. Antroposofisista opeista sanotaankin, että ne ovat läpeensä tohtori Steinerin tarkistamia, että ne siis

kauttaaltaan nojautuvat hänen yliaistillisiin tutkimuksiinsa, mikä ei tietenkään estä toisia tutkijoita joutumasta samoihin tuloksiin. Antroposofia on siis »viisaus sellainen kuin on ihmisen salaisilla kyvyillä saavutettu ja saavutettavissa».

Entä kristosofia? Koska tätä sanaa ei vielä ole käytetty, emme saata puhua siitä kuin valmiiksi määritellystä teosofisesta suunnasta; voimme ainoastaan määritellä sitä ennakkolta.

Kristosofia on silloin analogian mukaan ja teknillisesti »viisaus sellainen kuin on Kristuksella» ja samalla »viisaus sellainen kuin Kristus antaa» eli »sellainen kuin Kristuksen avulla on saavutettavissa».

Teknillisen teosofian yhteydessä puhutaan mestareista. Mestarit ovat auktoriteettinä teosofisten oppien takana. Ihminen, joka etsii teosofista viisautta eli tietoa, etsii samalla mestareita tai »omaa mestariaan».

Teknillisen antroposofian yhteydessä puhutaan ihmisen kyvyistä ja tietämismahdollisuuksista. Varsinaisena auktoriteettina antroposofisten oppien takana on tohtori Steiner, joka toistaiseksi on ainoa tunnettu ja tunnustettu yliaistillisiin tutkimuksiin kykenevä ihminen antroposofisessa leirissä. Pyrkijä, joka etsii antroposofista viisautta, etsii täten nimellisesti omia salaisia kykyjään, mutta todellisuudessa ainakin alussa tohtori Steineriä.

Teknillisen kristosofian yhteydessä puhutaan ex analogia Kristuksesta. Kristus on auktoriteetti kristosofisten opetusten takana. Ihminen, joka etsii kristosofista viisautta, etsii täten Kristusta.

Nyt on muistettava, että samoin kuin kristillisen uskonopin pääkohdat eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan muodostavat sopusointuisen kokonaisuuden, jota nimitetään yleensä »teologiaksi», joskin kolmas pääkohta, kristologia, on sen varsinaisena keskustana, — samoin teosofisenkin elämänymmärryksen teknilliset pääkohdat, teosofia, antroposofia ja kristosofia, eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan muodostavat harmoonisen kokonaisuuden, jota yhteisnimellä nimitetään

»teosofiaksi», vaikka siinäkin kolmas pääkohta, kristosofia, aikaa myöten arvatenkin tulee varsinaiseksi keskustaksi.

Sillä jos teosofinen totuudenetsijä etsii mestareita yleensä, antroposofinen totuudenetsijä viisasta ihmistä, esim. tohtori Steineriä, ja kristosofinen totuudenetsijä Kristusta, niin voimme sanoa, että kaikki kuitenkin todellisuudessa etsivät samaa. Mestarithan ovat ihmisiä, viisaita ihmisiä, ja koska tohtori Steiner on viisas ihminen, on hän antroposofeille mestari; Kristus on: niinikään ihminen ja mestari, ja täten kaikki etsivät mestaria eli viisasta ihmistä tai viisauden mestarein veljeskuntaa. Mutta Kristus joutuu kaiken keskustaksi, kun ymmärretään, että hän ihmisenä oli esikoinen monista veljistä ja jumalana veljien yläpuolella; kun sovitaan siitä, että hän on se, josta on sanottu, että »yksi on teidän mestarinne».

Tämä kuitenkin edellyttää, että tiedetään, mistä Kristuksesta on puhe. Ensimmäinen kysymys, joka asettuu kristosofisen totuudenetsijän tielle, on sentähden seuraava: missä ja kuka on se Kristus, jota etsimme, joka on viisauden auktoriteettina ja jonka avulla kykenemme viisautta saavuttamaan? Onko hän kirkonopin Kristus, joka oli tosi ihminen ja tosi Jumala? Onko hän yksi madame Blavatskyn teosofisista mestareista? Onko hän teosofisen Idän Tähti-liikkeen »maailmanopettaja»? Onko hän antroposofein kosmillinen Kristus, joka astuttuaan Jeesus natsarealaisen ruumiiseen vuodatti verensä Golgatalla ja sillä hetkellä muutti maapallon ja sen ihmiskunnan tulevan kehityshistorian?

On, on, — ja ehkei ole. Emme tahdo ennakoita mitään kieltää emmekä mitään myöntää. Emme tahdo aloittaa ratkaisemalla teknillisiä, »teologisia» eli »teosofisia» kysymyksiä. Sivuuutamme aluksi kaikki metafysiset probleemit. Käymme käsiksi asian käytännölliseen ytimeen.

2.

Ja siis kysymme: mikä on nyt kristosofian Kristus? Ja vastaamme: se on evankeliumein Jeesus Kristus.

Niin, meidän täytyy ennen kaikkea turvautua siihen lähteeseen, josta varmasti saamme tietää jotakin Kristuksesta. Tarkoituksemme ei kuitenkaan ole evankeliumeja tutkimalla päästä selvytyteen mistään jumaluusopillisesta arvoituksesta. Emme halua ensi kädessä tietää, oliko Kristus »jumala» vai »ihminen». Jätämme ne asiat tuonnetuksi. Meistä tuntuukin, että semmoiset kysymykset ovat omiansa hämmentämään itse pääasiaa! Ihmisten mielet kääntyvät niiden kautta sivuseikkoihin, niin että unohtavat sen ainoan, mikä pitäisi olla tärkeätä, nim. kysymyksen siitä, onko Kristus ihmisten auttaja ja vapahtaja, kykeneekö hän antamaan meille jotain semmoista välttämätöntä hengen ruokaa, tietoa eli viisautta, jota emme muualta ole tilaisuudessa saamaan yhtä helposti.

Kun totuuden etsijän vapaassa, ennakkoluulottomassa, mutta kunnioittavassa ja luottavassa hengessä ryhdymme evankeliumeja tutkimaan, kysymme siis ennen kaikkea: mitä sinulla, Jeesus Kristus, joka olet evankeliumein sankari ja keskushenkilö, mitä sinulla on sanomista meille elämämme suuressa ja tärkeässä asiassa? Mitä neuvoja ja opetuksia sinä meille annat? Mitä tietoa ja viisautta sinä meille lupaat?

Vähitellen meille silloin selvenee, mitä evankeliumein Kristus meille opettaa ja julistaa.

»Katsokaa», hän meille sanoo, »te vaellatte ulkonaisessa pimeydessä ja tietämättömyydessä, niin kauan kuin luulette, että ruumiillinen elämänne on varsinainen, todellinen elämänne. Kun murehditte sanoen: mitä syömme? tai: mitä juomme? tai: millä vaatetamme itsemme?, olette pakanoita, jotka näitä asioita tavoittelevat. Mutta minä julistan teille Jumalan valtakuntaa. Minä sanon, että teidän varsinainen, todellinen elämänne on henkinen elämänne. Te olette henkiolentoja ja näkymättömän maailman kansalaisia. Koko tämän näkyväisen harhamaailman, mammonan valtakunnan, takana on hengen todellinen ja ikuinen maailma, jossa Isä Jumala hallitsee. Te olette henkenne puolesta tämän Jumalan valtakunnan perillisiä. Herätkää todelli-

sen itsenne tuntemiseen, että teistä tulisi Jumalan valtakunnan lapsia ja Isän Jumalan poikia!»

Hänen opetuksillaan on ytimiin tunkeva voima. On kuin väläykseltä aavistaisimme, mitä ihmisen elämä voisi olla, jos hän todella tuntisi itsensä henkiolennoksi. Jos hän olisi henkiolento, hän olisi vapaa. Jos hän olisi vapaa, hän olisi vastuunalainen. Jos hän tuntisi itsensä vastuulliseksi olennoksi, ei hän vastuutaan vierittäisi toisten niskoille: ei hän kulkisi vanhoja latuja, ei hän tyytyisi elämään niinkuin muut, ei hän alistuisi toisten ohjattavaksi ja johdettavaksi. Hän etsisi omaa elämäntehtävänsä, hän kulkisi yksin, kunnes toiset häntä seuraisivat, hän avaisi uusia uria, hiihtäisi uusia latuja, taistelisi, kamppailisi — ja voittaisi tai sortuisi. Mikään maallinen voitto eli menestys ei olisikaan hänen päämääränään: ihanne yksin, totuus, hyvyys, kauneus; ponnistus sinään, väsymätön työ, tiellä eteneminen, ylängöille kiipeäminen. Mikä ihmeellinen olento ihminen olisikaan, jos hän tuntisi itsensä eläväksi, ikuiseksi sieluksi! Sano meille, Kristus, mitä meidän pitää tekemän, että tämä totuuden välähdys ja aavistus tulisi meille voimaksi ja todellisuudeksi jokapäiväisessä elämässämme!

»Tehkää parannus ja muuttakaa mielenne, sillä taivasten valtakunta on teitä lähellä».

Niin, se on totta, meidän on luovuttava syntisestä elämästämme. Meidän on luovuttava kaikesta tyhjään-päiväisyydestä. Kuinka paljon on turhaa ja sisällyksetöntä jokapäiväisissä oloissamme! Kuin erämaa on henkisesti katsoen meidän huvituksia, seurustelua ja ainaista vaihtelua tavoitteleva personallinen elämämme. Parannus on tarpeen, arvostelukyky on välttämätön. Meidän täytyy oppia eroittamaan tärkeä turhasta, pysyvä alati muuttuvasta, ikuinen ajallisesta. Oi, jospa siihen pystyisimme . . . Sano meille, Kristus, mitä ohjeita tulee meidän noudattaa, että mielenmuutoksessa ja parannuksessa todella pysyisimme ja edistyisimme!

»Olen vuorisaarnassa puhunut uudesta elämästä ja kuvailut sitä. Vuorisaarnaa tutkikaa. Sen opetuksia

miettikää. Sen neuvoja noudattakaa. Huomatkaa, että olen antanut teille viisi käskyä ojennusnuoraksi elämässänne: älkää suuttuko, älkää olko sukupuolisesti epäpuhtaita ajatuksissanne, älkää vannoko, älkää vastustako pahaa, älkää rakastako vain omia maamiehjänne, vaan kaikkia ihmisiä, sillä teidän tulee olla täydelliset, niinkuin teidän Isänne taivaissa on täydellinen».

Jos olemme vakavia totuuden etsijöitä, teemme, niinkuin Kristus neuvoa ja käskee. Koetamme täyttää taivaallisen Isämme tahtoa, noudatamme Jeesuksen käskyjä, elämme vuorisaarnan hengen mukaisesti. Silloin havaitsemme — ehkä vasta pitkien ponnistusten perästä, — että uusi elämä odottaa meissä kirkastustaan. Emme oikein pääse asian ytimeen, emme vauhtiin henkisessä elämässämme, emme avuksi toisille, ennenkuin meille selviää, missä suhteessa Kristuksen elämänymmärrys todella on uusi. Onhan samoja oppeja opetettu entisissäkin uskonnoissa, onhan yhtä »kauniita» siveyskäskyjä annettu ennenkin! On kyllä, eikä uusi siinä olekaan.

Uusi on siinä, että se, mikä ennen oli ihana saavutus henkisen elämän loppupäässä, se tehdään nyt koko elämän lähtökohdaksi. Siitä tulee henkisen totuuden tempelin kulmakivi. Ennen kulmakivi hyljättiin; tämä kivi ei ainakaan kelvannut kulmakiveksi. Nyt ei ilman sitä ollenkaan tulla toimeen. Kristus on mullistanut kaikki, ensimmäiset tulevat viimeisiksi, se mikä oli alhaalla, nostetaan ylös. Kaikki muuttuu uudeksi, ihmeelliseksi, satumaiseksi.

Mikä on tämä merkillinen kulmakivi? Me huomaamme sen selvemmin ja selvemmin eläessämme jokapäiväistä elämäämme Kristuksen käskyjen ja vuorisaarnan hengen mukaisesti: se on Jeesuksen ihmeellinen oppi pahan vastustamattomuudesta ja väkivallasta kieläytymisestä.

Tämä oli ennen kuin koristeena korkeasti kehittyneiden ihmisten elämänkruunussa. He saattoivat olla kostamatta pahaa pahalla, käyttämättä sortoa ja väkivaltaa, tarttumatta miekkaan itseään tai »oikeutta» puo-

lustaakseen. He saattoivat olla rauhan ihmisiä, täynnä ylimaallista lepoa ja tyyneyttä. He saattoivat loistaa lempeydellään, hyvyydellään, oikeamielisyydellään. He saattoivat unohtaa vääryyden ja antaa anteeksi rikoksen tekijälle.

Mutta tavalliset pyrkijät olivat taistelijoita ja sotureita. Heidän tuli vihata kaikkea paha ja kaikkia pahan-tekijöitä. Heidän tuli kostaa pahantekijöille ja rangaista niitä. Heidän tuli olla ainaisella sotajalalla pahaa vastaan omassa itsessään. Heidän tuli tulella ja miekalla puolustautua vihollisia vastaan ja mennä kuolemaan sodassa isänmaansa, uskonsa oikeuden ja totuuden puolesta. Heidän tuli olla voimakkaita, urhoollisia ja jaloja. Semmoinen oli vanhan ajan siveellinen ihanne — ainakin alkutaipaleilla, — ja nyt tuovat evankeliumit uuden kulmakiven, joka kääntää vanhat arvot nurin!

Nyt voima on heikkoudessa, nyt ylpeys on nöyryydessä, nyt voitto on alistumisessa ja tappiossa. Ja ikuinen elämä on kuolemassa.

Mikä mullistus! Onko ihme, että niin harvat uskaltaavat syventyä evankeliumeihin? Onko ihme, että niin harvat tahtovat tietää, millä tavalla Kristus kykenee heitä auttamaan?

3.

Olkaamme kristosofeja.

Nimitämme itseämme teosofeiksi ja suomme Kristukselle sijan viisauden mestarien valkoisessa veljeskunnassa. Sanomme häntä maailmanopettajaksi ja odotamme Idän Tähdessä, että hän pian saapuu uudestaan maailmaan. Lukeudumme antroposofeihin, uskomme Kristuksen suureen historialliseen tehtävään ja puhumme mieltä ylentävästi hänen kosmillisesta merkityksestään, tai olemme tavallisia kristityitä ja palvomme Kristusta maailman vapahtajana, jonka uhrikuolema on meidätkin sovittanut vanhurskaan Isän Jumalan kanssa. Miksi emme tahdo itse tietää, kuka Kristus todella on? Miksi emme tahdo mieskohtaisesti oppia häntä tuntemaan? Miksi täytämme aivomme kaikenlaisilla toisten selityksillä, oppineilla ja yksinkertaisilla? Miksi emme mene

hänen itsensä luokse, kuule hänen omilta huuiltaan, mikä hän on ja mitä hän meiltä haluaa? Miksi emme anna hänen itse esittää itsensä?

Jos tahdomme oppia elävää ihmistä tuntemaan, silloin emme ajan pitkään tyydy huhuihin ja kulkupuheisiin; lopulta tahdomme nähdä hänet itse, puristaa hänen kättänsä, katsoa hänen silmiinsä, kuulla hänen puhuvan. Jos tahdomme tutustua kuolleeseen runoilijaan, ei meille riitä, mitä kirjallisuushistorioissa hänestä saamme lukea; tahdomme tutkia hänen omiakin teoksiaan. Mikä runoilija Runebergin tuntija se on, joka tietää, että Runeberg eli lehtorina Porvoossa, että hän kauan sairasti ja vihdoin kuoli v. 1877; joka arvosteluna hänestä lausuu: »oo, se oli suuri ja ihmeellinen runoilija», koska hän, pätevältä taholta» on tällöisen arvostelun kuullut? Semmoinen »asiantuntemus» ei meidän silmissämme ole minkään arvoinen.

Ja kuitenkin me Kristus-kysymyksessä tyydymme huokaamaan: »hän oli Jumalan ainokainen poika» tai »Jeesus on yksi mestareista» tai »Kristus on maailmanopettaja» tai »Kristus on Logoksen ruumistuma» tai muuta semmoista ja uskomme semmoisella arvostelulla osoittavamme, ettei Kristus meille suinkaan ole tuntematon suuruus.

Kuinka sokeita olemme!

Joku mökkiläinen kaukana salomailla, joku yksinkertainen talonemäntä maalla, joka ei koskaan ole vaivannut päätään teosofisilla pulmakysymyksillä eikä edes niistä mitään kuullut, mutta joka sydämensä vilpittömyydessä ja mielensä nöyryydessä on etsinyt totuutta, valoa ja apua evankeliumein Kristukselta, hän on persoonallisesti tutustunut Kristukseen, hän tuntee Kristusta paremmin kuin me. Hänen sisäinen ja ulkonainen elämänsä on kulkenut Jeesuksen Kristuksen neuvomaan suuntaan ja hän on askel askeleelta lähestynyt sekä elävää että kuollutta Kristusta.

Eikö olisi aika meidänkin tulla uudestaan lapsiksi? Emmekö voisi mennä Jeesuksen omaan »salakouluun» oppiaksemme häneltä itseltään, kuka hän on, mikä on

suhteemme häneen ja mikä on se viisaus, jolla hän meitä auttaa?

Te sanotte: meillä ei ole siihen halua eikä vetäymystä. Me tyydymme mieluummin uskomaan hänen armoonsa ja lunastukseensa. Vuorisaarnan käskyt ovat milloin liian ankaria, milloin liian vanhanaikuisia ja epäkäytännöllisiä. Mitä meidän kristillisistä yhteiskunnistamme tulisi, jos ei meillä olisi armeijoja, tuomioistuimia, kirkkoja? Parempi on todella ajatella, että Jeesus oli mestari, joka hänkin saattoi erehtyä. Parempi uskoa, että Kristus pian tulee takaisin ja korjaa mitä väärin on muistiinpantu ja väärin on opetettu. Parempi katsella asioita siltä kannalta, että Kristus Jeesuksen työ ei ollut niin paljon siinä, mitä hän puhui, kuin siinä, mitä hän inkarnatsioonillaan ja kuolemallaan suoritti ihmiskunnan hyväksi.

No niin, jos ei teillä halua ole, emme siihen mitään mahda. Mutta huomatkaa kaksi seikkaa. Toinen on se, että Kristus puhuu ihmisyksilöille eikä laitoksille. Hän mullistaa ihmisyksilöiden elämän, ei yhteiskuntien. Hän kieltää väkivallasta. Hän ei käskyillä ja säädöksillä muuta maallisia oloja. Hän synnyttää ihmisten sydämet uudestaan. Hänen valtakuntansa ei ole tästä maailmasta. Hän ei ole sosialistisen, kommunistisen tai anarkistisen yhteiskunnallisen ohjelman esittäjä. Hän ei esitä mitään ohjelmia. Hän näyttää, mistä ihmiselle alkaa henkisen elämän tie. Hän tietää, että maallinen elämä muuttuu itsestään, että »yhteiskunnalliset» ja »valtiolliset» olot muuttuvat, kun muuttuvat ihmiset. Hän on individualisti ja sentähden altruisti ja sosialisti. Hänen taivaallinen valtakuntansa toteutuu yksilöiden välityksellä maankin päällä, mutta ei lakipykälien kautta. Hän uneksii ihmiskunnan ihanasta tulevaisuudesta, tuhatvuotisesta valtakunnasta, mutta hänen unelmansa ei ole pilventakainen, se ei ole haaveilijan houretta. Hän on maailman käytännöllisin ja viisain uneksija, sillä hän on löytänyt keinon, millä unelma toteutetaan. Hänen keinonsa ei teitä miellytä, — no niin, siis täytyy odottaa.

Mutta toiseksi teidän tulee huomata, että kun ette tahdo noudattaa Jeesuksen elämänskäskyjä, kun ette tahdo syventyä Kristuksen omaan henkeen, kun ette tahdo mieskohtaisesti tutustua hänen personallisuuteensa ette myöskään ole oikeutettu puhumaan hänen nimesään. Ette voi väittää häntä tuntevanne. Kirkollinen uskontonne ei estäisi teitä olemasta kristosofi, teosofia ei estäisi, antroposofia ei estäisi. Te itse ette halua. Siinä kaikki.

Vaan miksi ette haluaisi?

Tunnetteko siis jonkun mestarin, joka mielestänne on jalompi ja ylevämpi kuin Kristus tai johon evankeliumein Jeesus ei vedä vertoja? Tunnetteko jonkun ihmisen, joka olisi viisaampi, puhtaampi, harmoonisempi kuin Jeesus Kristus?

Jos tunnette, silloin seuratkaa häntä. Seuratkaa häntä vilpittömästi. Ennemmin tai myöhemmin hän vie teidät Kristuksen luo.

Mutta jos ette tunne, niin ettekö silloin ihmisenä rakasta totuutta ylinnä kaikkea? Ettekö anna vaikkapa kaikkien epäjumalankuvien hajota tuuleen, jos siten pääsette totuuden tietoon, s. o. ainoan totisen jumalan tuntoon? Ettehän te tahdo kietoutua omiin ennakkoluuloihinne! Ettehän tahdo kompastua tiellä niihin ansoihin, joita tietämättömät ja tuulen pieksijät heittävät jalkojenne eteen?

Oi miksi ette haluaisi kääntyä Kristuksen puoleen?

Evankeliumit uhkuvat hänen henkeään. Vuorisäärnassa puhuvat hänen huulensa. Viidessä käskyssä ilmenee hänen kaukonäköinen viisautensa.

Hänen kauneutensa hymyilee kaikkialla.

Pekka Ervasf.

Synfinen nainen.

*He ottivat hänet kuin eläimen
ja heittivät Mestarin etehen,
joka tempelin varjossa istui vait.*

— *Kivitettävä on hän, niin vaativat lait!* —

*Loi katseensa heihin hän verkalleen,
ja virkkoi, Mestari, hiljalleen:*

*Mit' tehnyt on vaimo, kun kuolemaan
vikapääksi tuo poloinen katsotaan?*

— *Hän ruumiinsa suloilla, kelvoton,
pojan kunnan porvarin vietelty on!* —

— *Teitkö sä niin? kysyi Mestari.* —

— *Niin tein, vaan hän mua rakasti. . . .*

*Ja jalkoihin Mestarin langeten
hän suuteli niitä suur-syntinen.*

*Vait istui Mestari tuokion
ja toisenkin, pitemmän tuokion.
Kumartui sitten, ja sormellaan
vait kirjoitti jotakin hiekkahan maan.*

*Ja kohotti katseensa syyttäjiin
ja kehoitti: **Synnifön** etsiköön
kiven ensimmäisen ja heittäköön!*

Tuon virkkoi, ja vaipui taas mietteisiin.

— No, Joel, ota ja heitä sä! —
noin kehoitti muuan syyttäjä.

Soi korvassa: »**Synnifön** etsiköön
kiven ensimmäisen ja heittäköön!»
Ja oli, kuin kivet ois polttaneet,
ja oli, kuin kädet ois turtuneet.

— On kiviä sullekin tässä näin!
Ota, Joab, sinä ja heitä päin!
— — — — — »**Synnifön** heittäköön!»

— En minä ..! En minä ..! En minäkään ..!

Ja syyttäjä vilhui syyttäjään.

Jo hiipi yksi ja toinen pois
ja vihdoin viimeinenkin,
ja oli, kuin suhina soinut ois
jossakin siipienkin. —

— Mestari, Herra, tässä oon . . ?

Hän katsoi häneen kuin aurinkoon.

Kohosi katse Mestarin
varjossa Herran temppelin:
Miss' ovat syyttäjäsi nyt?

— Pois jokainen on hiipinyt!

— Niin hiivi kotiin sinäkin,
ja jätä synnin ties!
— Oi, voinko kääntyä minäkin
sa suuri, jalo mies?!

— *Sa rakkauttasi jalosta!
Oi, tytär Sionin,
kuin syntyy päivä valosta,
niin syntyy lempikin!*

*Hän katsoi Häneen kauan vaieten,
ja poistui sitten ääneen nyyhkien. —*

*Lämpeni katse Mestarin
varjossa Herran temppelin,
ja oli, kuin suhina soinut ois
taas jossain siipien,
kun kulki hento nainen pois
nyyhkien, hiipien . .*

Rafaël Ronimus.

Koska Jeesus syntyi?

Senjälkeen kuin David Strauss julkaisi tunnetun teoksensa »Das Leben Jesu» (Jeesuksen elämä), jossa hän lausui väitteen, ettei Jeesusta historiallisena henkilönä lainkaan ole ollut olemassa, on kysymys ollut vilkkaan pohdinnan alainen ja lopputulos uskontotieteilijöiden ja teologien välisestä kiistasta oli se, että tutkimus osoitti Jeesuksen todella olleen maan päällä elänyt historiallinen henkilö.

Tämän jälkeen joutui eräs toinen ongelma etualalle. Milloin oli tämä historiallinen henkilö elänyt? Esiintyi väitteitä, että hän olisi elänyt paljon ennen ajanlaskumme alkua, jolloin oletettiin, että evankeliumit, joiden syntymisaika jokseenkin tarkkaan voitiin määrätä, olivat syntyneet toista sataa vuotta Jeesuksen kuoleman jälkeen eräitten munkkien toimesta. Viitattiin tällöin siihen, että juutalaisessa Talmudissa kuvattu Jehoshua eli Jeesus Benpandira oli sama henkilö kuin Jeesus Natsarealainen, ja edellisen syntymävuodeksi saatiin todella historiallisesti n. v. 100 e. Kr. Mutta perinpohjainen

historiallinen tutkimus on kuitenkin osoittanut, että evankeliumit itsessään sisältävät lukuisia viittauksia ja tarkkojakin määräyksiä Jeesuksen syntymä- ja kuolinvuodesta, ja tällöin on käynyt selville, että Jeesus Natsarealaisen syntymävuosi siirtyy ainoastaan muutamia vuosia ennen ajanlaskumme alkua, joten hän ei ole voinut olla sama henkilö kuin Talmudissa mainittu Benpandira.

Tässä kysymyksessä on aivan vast'ikään tehnyt mitä tarkimpia tutkimuksia, tarkempia kuin kukaan toinen ennen häntä, leipzigiläinen oppinut, professori Osvald Gerhardt, ja tulokset näistä hänen tutkimuksistaan on hän julkaissut kirjassaan »Der Stern des Messias», jossa hän tulee sangen tarkkoihin johtopäätöksiin Jeesuksen syntymävuodesta ja päivämäärästä. Messiastähti, Markuksen evankeliumissa (2, 1—16) tavattava kertomus itäisten maiden tietäjain nousemassa näkemästä tähdestä, on tällöin ollut hänen lähtökohtansa. Tästä tähdestä on lausuttu mitä erilaatuisimpia otaksunia, joskus on tuultu sen olleen kometan, joskus Stella novan* (uuden tähden), joskus meteorin, joskus ihmetähden j.n.e. Kuitenkin esim. jo Kepler lausui olettamuksen, että olisi ollut kysymyksessä Saturnuksen ja Jupiterin välinen yhtymä, vaikka seikka, että hän yhdisti tähän hypotesiinsa stella nova-olettamuksen esti hänet tekemästä varmoja johtopäätöksiä. Mutta kun uudestaan löydettiin erään portugalilaisen juutalaisen Abarbanelin v. 1497 kirjoittama Daniel-komentario, josta kävi selville, että juutalaisen tradition mukaan Messiaan pitäisi syntyä Saturnus-Jupiter yhtymän ollessa Kalojen merkissä nousemassa ja että läpi vanhan ja keskiajan oli löydettävissä lukuisia viittauksia tähän juutalaisessa kirjallisuudessa, niin saatiin varma kiinne kohta tämän tähden oikeasta laadusta. Gerhardt totesi täten, että

*) Stella nova=uusitähti, joka yhtäkkiä näyttää syntyvän taivaalla, ja silloin muutaman päivän esim. loistaa hyvin kirkkaasti, mutta sen jälkeen valovoimakkuudeltaan heikkenee. Astronomit otaksuvat tällaisen tähden syntyvän kahden sammuneen taivaan-kappaleen yhteentörmäyksestä.

juutalaiset Kristuksen syntymän aikana olivat täysin perehtyneet astrologiaan ja siihen uskoivat, ja että usko messias tähteen, Saturnukseen, joka oli Israelin suojeluplaneetta, ja sen asemaan yhtymässä Jupiteriin osoittamassa juutalaisten kuninkaan eli messiaan syntymistä oli vallassa. Seuraava lause Mateuksen evankeliumin kertomuksesta osoittaa, että itämaiset tietäjätkin olivat täysin selvillä tästä juutalaisesta traditiosta, ja tämä lause tarkoin ajatusta seuraten käännökseenä kreikkalaisesta tekstistä kuuluisi näin: — — silloin tuli maagikkoja idästä Jerusalemiin ja puhuivat: »Missä on *juutalaisten kuningas*, hän on jo syntynyt, sillä näimme hänen tähtensä nousemassa» — —. Tästä heti huomataan, ettei puhuta mistään suuresta opettajasta tai messiaasta yleensä, vaan juutalaisten kuninkaasta, joka selvästi viittaa juutalaisten omaan traditioon messias tähden merkityksestä, jonka siis tietäjät hyvin tunsivat. Mitä tulee kuvaukseen tähden kulkemisesta heidän edellään matkalla Jerusalemista Betlehemiin, niin tämäkin on helposti selitettävissä. Tähti näyttäytyi Jerusalemista eteläisellä taivaalla, joten se todella tuli kulkemaan seuraten tietäjiä heidän edessään. Kun tie juuri ennenkuin saavutaan Betlehemiin kääntyy lounaaseen, joutui tähti olemaan toisen tai toisen kukkulan, joille Betlehem oli rakenettu, tai sitten näiden välissä olevan kaupunginosan yläpuolella. Maagikkojen pysähtyessä pysähtyi tähtikin, ja löydettyään Kristuslapsen huomasivat he, että tähti juuri oli pysähtynyt hänen oleskelupaikkansa yläpuolelle. Täten ei Markuksen kuvauksen jälkimäinenkään puoli ole ristiriidassa selityksen kanssa, että messias tähti oli Saturnus yhtymässä Jupiteriin, ja sanat »missä on juutalaisten kuningas — me näimme hänen tähtensä nousemassa» kumoamattomasti todistaa sen oikeaksi. Tulokset Gerhardtin tarkoista astronomisista laskelmista on, että tällainen Saturnus-Jupiter yhtymä Kalojen merkissä, joka joka kohdassa vastaa evankeliumissa kuvattua tähteä, on tapahtunut 1—8:n p:n välillä huhtikuuta v. 7 e. Kr. Koska eräs alkukristillinen auktoriteetti Hippolyt poiketen kaikkien muiden

ilmoituksista (sillä yleensä oltiin taipuvaisia pitämään joulukuun loppua Kristuksen syntymäaikana, koska silloin hänen muistojuhlaansa vietettiin) asettaa 2 p:n huhtikuuta Jeesuksen syntymäpäiväksi, voi olla syytä otaksua, että hän nojautui oikeaan traditioon ja että Jeesus siis todella olisi syntynyt 2 p:nä huhtikuuta v. 7 ennen ajanlaskumme alkua.

Tämä syntymävuosi sopii myös muihin evankeliumeissa tavattaviin aikamääräyksiin. Luukkaan evankeliumissa mainittu keisari Augustuksen yleinen veronkantomääräys tiedetään historiallisesti tapahtuneen v. 10 tai 9 e. Kr. ja sen täytäntöön pano Palestiinassa on siis voinut tapahtua noin v. 8, joten se sopii hyvin laskelmaan, että Jeesus olisi syntynyt v. 7 e. Kr. Samassa kertomuksessa mainittu Quirinius oli käskynhaltijana Syriassa vuodesta 12 vuoteen 3 e. Kr., joka aikamäärä samoin on sopusoinnussa muiden vuosimääräysten kanssa.

Viimeisessä luvussa käsittelee Gerhardt kysymystä Jeesuksen ristinnaulitsemispäivästä ja vuodesta. Tällöin hän nojautuu muun muassa seuraaviin historiallisiin tosiseikkoihin ja evankeliumin ilmoituksiin: 1) Kun Jeesus aloitti toimensa, Pontius Pilatus, joka oli Palestiinan maaherra v. 26—36, jo oli toimessaan. 2) Johannes kastaja aloitti toimintansa keisari Tiberiuksen 15 hallitusvuotena, ja vähän senjälkeen myöskin Jeesus, joka silloin oli noin 30:n vuoden vanha. 3) Kun hän ensimmäisen kerran kävi Jerusalemissa, Herodeksen rakentama temppeli oli ollut pystyssä 46 vuotta. 4) Jeesus toimi 2 tai 3 vuotta sekä muutamia kuukausia yli tämän ajan. 5) Jeesuksen ristiinnaulitseminen tapahtui perjantaina 15 p:nä juutalaista Nisan kuuta*) tai Johannesen evankeliumin mukaan poiketen muista lähteistä 14 p:nä Nisan kuuta. Se tapahtui pääsiäisjuhlan aikana, Pontius Pilatuksen maaherrakautena.

*) Juutalaisen kuukauden alkamisen määräsi uusikuu tai oikeastaan »uusivalo», jolloin kuu ensimmäisen kerran heikkona viiruna näyttäytyi.

Astronominen ja historiallinen lopputulos on, että sen on täytynyt tapahtua 7 p:nä huhtikuuta v. 30 j. Kr.

Kirjansa alkulauseen lopettaa tekijä lausumalla ihmetelynsä sen seikan johdosta, että Jeesus todella oli syntynyt sellaisen planeetta-aseman aikana, jonka juutalainen traditio nojautuen astrologiaan oli väittänyt tulevan Messiaan syntymähoroskoopiksi.

S. K.

Kirjallisuutta.

Aarni Kouta: Ristin Tie. Ristin Tie on kokoelma runoja, jotka melkeinpä läpeensä uhkuvat Ruusu-Ristin inspirationsia, jotka kuvaavat ihmisen henkistä elämää ja sisäistä pyrkimystä valoon.

Runoilija kohoaa tässä teoksessaan ajatustensa puhtaalla henkevyydellä yli maallisen elämän jokapäiväisiä pikkuseikkoja ja sen intohimoisia taisteluita. Hän tahtoo kuvata hengen voittoa aineen yli. Hän tahtoo soittaa Daavidin harpulla, joka herättää ihmisten sydämissä ikuisen rakkauden, Kristus-elämän, Herran tulen, vapauttaen hengen toivottoman maisen pimeyden kahleista, Saul-elämän jäätävistä varjoista.

Runoilija on epäilemättä muodollisessakin suhteessa onnistunut tehtävässään, vaikkakin paikottain saattaa tuntua, että säkeet ovat liian etsittyjä tai ajatuksellinen puoli jonkunverran estää tapaamasta kyllin herkkää tunnesävyä. Erittäin inspiroiduilta tuntuvat runot, sellaiset kuin Graalin malja, Aine, Simeon Temppelissä, Se on täytetty, Golgatalla, Deevojen laulu j. n. e. Viimeksi mainitussa runossa ilmenee m. m. runoilijan luottamus ja usko siihen, että Jumalan valtakunta kyllä lähestyy meitä ihmisiä, kunhan vain siihen pyrimme. Esim. säkeissä:

Jumalallinen työ avaruutemme täyttää,
 jokamiestä Mestari työhönsä käyttää,
 kukin ryhtyköön Rakkauden Herran työhön,
 ole aikaa ei yhdenkään vaipua yöhön,
 elämänne ei tääll' ole harhaa, ei unta,
 lähestyy Isän ijäinen valtakunta.

Personallisen tunneherkkinä ja voimakkaina vaikuttavat runot Saul, Satu Siintävä Tähtien . . . ja Enemman Olet kuin Elon Työni.

Esimerkkinä Aarni Koudan kauniista, helkkyvästä kielestä ja hänen säkeittensä sointuisuudesta en voi olla lainaamatta tähän pari säkeistöä runosta »Vangittu valo».

Yhä vankina on
 valo auringon,
 meni mailleen jo marraskuussa.
 Hämäriss' sinertää
 lumihelmet ja jää,
 kevyt kuura kiiluvi puussa.

— — — — —

Vaikk' kahleissa on
 säde auringon,
 koko kaikkeus kuitenkin hohtaa.
 Valo tähtien yön
 läpi kuolonkin yön
 valonlähteille henkemme johtaa.

Kun kirjan loppupuolella kohtaa »Lentoretki» nimisen runon, tulee ajatelleeksi, että todellakin tuntuu kuin lukiessaan tätä runoteosta olisi yhdessä runoilijan kanssa tehnyt lentoretken kohti Valon ikuisia asuinmaita.

E. K.

Tien varrelta.

Uskonnonvapauslaki oli keskustelun alaisena Helsingin Ruusu-Ristin ryhmäkokouksissa t.k. 11 ja 18 p:nä. Monissa, vilkkaissa puheenvuoroissa pohdittiin kirkosta eroamista, siviilirekisteriin liittymistä, uuden uskonnollisen yhdyskunnan perustamista joko kaikkia teosofishenkisiä totuudenetsijöitä varten tai yksinomaan Ruusu-Ristiä varten j. n. e. Poikkeuksetta oltiin sitä mieltä, että meikäläisen totuudenetsijän asema ja suhde vanhaan kirkkoon miltei velvoittaa häntä kaikessa ystävyudessa siitä eroamaan; kuitenkin ei Ruusu-Risti seurana harjoita mitään siveellistä pakkoa tai painostusta tässä asiassa, koska se muutamille toisesta tai toisesta syystä voi olla omantunnon kysymys toiseenkin suuntaan. Mutta oman kirkollisen seurakunnan perustamisesta oltiin loppujen lopuksi sitä mieltä, että se tällä hetkellä vielä on ennenaikainen kysymys. Uskonollinen yhdyskunta paikkakunnallisine seurakuntineen vaatisi erinäisten virallisten kansliojen ylläpitämistä, mikä toistaiseksi tulisi liian raskaaksi niin pienille joukoille kuin meikäläisten, vaikkakin olisimme kaikki teosofishenkiset seurakunnat yhdessä. Pidettiin niin ollen luonnollisimpana, että toistaiseksi liitymme siviilirekisteriin ainoastaan. Mitä mahdollisia juhllisuuksia kaipaamme elämämme vakavina hetkinä, niitä voimme omassa keskuudessamme toimeenpanna, kunnes aika tulee, jolloin oman yhdyskunnan perustamme.

P. E:n syntymäpäivä joulukuun 26 p:nä vietettiin Helsingin Ruusu-Ristissä ylimääräisellä kokouksella, jossa juhlavieraan kunniaksi lausuttiin runoja, pidettiin puheita, laulettiin ja juotiin kahvia. Runoilija Rafael Ronimuksen varta vasten sepitetty ihana runo »Etsijä» on julkaistuna tässä Ruusu-Ristin numerossa. Tunnelma oli koko ajan mitä hienoin ja herkin; näkyi ja tuntui, kuten eräs sivullinen läsnäolija lausui, että ruusu-ristiläisiä liittyy toisiinsa elävä ystävyys: he ovat kuin yhtä perhettä.

Goetheanum, antroposofein kaunis ja taiteellisesti omaperäinen päämaja Dornachissa (Sveitsissä), joka perustettiin pari vuotta ennen sotaa, mutta valmistui vasta muutama vuosi sitten, paloi uuden vuoden yönä perustuksiaan myöten. Tohtori Steiner oli illalla pitänyt esitelmän suuressa luentosalissa, ja yöllä tuli syttyi arvattavasti vihamiehen käden kautta. Otamme sydämestämme osaa tähän antroposofi-veljiämme kohdanneeseen onnettomuuteen, joka tietysti vaikeuttaa henkistä työtä joksikin aikaa eteenpäin. Iloitsimme kuitenkin suuresti kuullessamme, että heti päätettiin pystyttää päämaja uudestaan entistä ehompana. Kyllä Saksan paljon kärsinyt kansa on ihailtavan sitkeä ja luja.

Kaksi puolalaista tohtoria, Radvan ja To Rhama, on äskettäin vierailut Helsingissä esittämässä yleisölle kokeita telepatiassa (ajatuksen siirrossa eli »lukemisesa»), fakirismissa, suggestionissa ja hypnoosissa. Täytyy todella kiitoksella mainita, että kaksi tieteellisesti sivistynyttä miestä, lääkäriä, on ottanut tehtäväkseen kierrellä maita ja mantereita kokeellisesti todistellakseen ihmisille, että ihmisen sielussa piilee salaperäisempiäkin kykyjä kuin ne, mitkä yleisesti tunnetaan; ihmisen tahdolla oikein kehitettynä ja harjoitettuna on ihmeteltävä valta aineellisen ruumiin yli, saadessaan esim. verenkierroksen valtaansa, kuten toht. To Rhaman fakiiritempuissa. Vanha kansa kyllä niitäkin ilmiöitä tuntee, sillä sanotaanhan muutamilla pikku tietäjillä olevan kyvyn pysäyttää verenvuodon ja puhutaanhan Kalevalassakin verensulku-sanoista. Tuommoiset taidot kulkevat usein perintönä, mutta toht. To Rhaman tapaus osoittaa, että niitä voi »treenauksenkin» avulla hankkia. Ilmiöt ovat, kuten salatieteellisesti sanoisimme, yhteydessä n.s. eetteriruumiin kanssa.

Errata. Joulukuun Ruusu-Ristissä kirjoituksessa »Voita, Ihminen, mitä haluat» oli pari painovirhettä, joita pyydämme oikaista: s. 315, rivi 15 alh. »varaa voimaa» pitää olla »vaara vainuaa»; s. 315, rivi 3 alh. »surussa» pitää olla »humussa».

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

Alcyone.	Mestarin jalkojen juuressa	Smk. 5: —	10: —
Arundale.	Palvelemisen tie	» 3: —	—
Besant.	Sydämen oppi	» 5: —	10: —
»	Yhteiskunnallisia kysymyksiä	» 2: —	—
Busch.	Suuret ihmeet. II painos	» —	10: —
Collins.	Kajastuksia kaukomailta	» 5: —	—
»	Kultaisten porttien läpi	» 5: —	—
»	Kun aurinko kiertää pohjoiseen päin	» 5: —	—
»	Valoa Tielle	» 5: —	—
Cooper.	Suuri heräymys	» 2: —	—
Dostojevski.	Kristus inkvisitorien edessä	» 2: —	—
Ervast.	Haaveilija	» 10: —	—
»	Jeesuksen Salakoulu	» 15: —	25: —
»	H. S. Olcottin elämäntyö	» 5: —	—
»	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	» 3: —	—
»	Mitä opimme sodasta ja vallankumouksesta	» 1: —	—
»	Onko Kalevala pyhä kirja?	» 5: —	—
»	Teosofian sanoma nykyajalle	» 15: —	25: —
»	Uusi Jumala	» 5: —	—
»	Valoa kohti	» 10: —	15: —
Hannula.	Johanneksen evankeliumi	» 20: —	30: —
»	Luominen	» 3: —	—
»	Vaeltajana korvessa	» 9: —	—
Hartmann.	Seikkailu Rosenkreuziläisten luona	» 15: —	20: —
Heindell.	Rosenkreuziläinen maailmankatsomus. 3-osainen (2 osaa ilmestynyt à 25: —)	» 50: —	—
Jinarajadasa.	Kristus ja Buddha	» 5: —	—
Lummesarja I.	Satuja (kuvitettu)	» —	7: —
Olcott	Buddhalainen katkismus	» 7: —	—
Steiner.	Haeckel: maailman arvoitukset ja teosofia		
Muutam. suomalaisia.	Teosofia J. H. P. Blavatsky y. m. y. m.1		

Pyytäkää varastoluetteloa.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä.

os. Viipuri

Keravan Kirjapaino

Kerava

Puhelin: Kerava 120

suorittaa edullisimmin kaikenlaisia kirja-
painotöitä, kuten sanomalehtiä, aikakauskir-
joja, taulu- ja väripainoksia. Aistikas työ
ja nopea suoritus sekä kohtuulliset hinnat

Kustannusarvioita annamme pyydettyäessä

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikolsala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Paperi- ja Sekatavarakauppa

Hietaniemenkatu 10.

Suosittelaa!

TYYNE BÜÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . " 59 60
Eerfikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Aista — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 19

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku liike

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.Y.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

HELMIKUU

N:o 2

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omapeäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakoitumat ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonfunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettisuuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—, Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

R U U S U - R I S T I

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

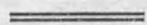
19:s vk.

HELMIKUU 1923

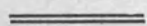
N:o 2

Sisällys:

Toimittajalta	43
Ilmavallan hallitsija puhui yöhön, <i>Rafael Ronimus</i>	50
Christosophia, 4, <i>Pekka Ervast</i>	51
Sydämen ja mielen puhdistus, <i>J. R. Hannula</i>	63
Unessa kirjoitettu, <i>U. G.</i>	66
Tuleva työmme, <i>B. P. Wadia</i> , engl. suom. <i>P. E.</i>	69
Aforismeja, <i>O. Kaukoranta</i>	71
»Kotiinkävijät», <i>Julius Kangur</i>	72
Rajan takaa	75
Tien varrelta	77

*Rakas lukija! Jos Ruusu-Risti
miellyttää Sinua, koeta tehdä
jotakin sen hyväksi.*

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on -- paitsi Helsingissä -- Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maalija lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Toimittajalta.

Helmikuun 17 p:nä tänä vuonna täyttää *Charles Webster Leadbeater* 76 vuotta. Hän on siksi tunnettu teosofinen kirjailija ja selvänäköinen tutkija, että Ruusu-Ristillä okkultisena aikakauskirjana on täysi syy toivottaa hänelle onnea hänen syntymäpäivänään. Sitä paitsi Mr. Leadbeater kuuluu niihin ulkomaalaisiin teosofeihin, joihin minä nuoruudessani ihastuin ja joille aina säilytän rakkaan paikan sydämessäni, joskin mielipiteet ja näkökannat tärkeissä kysymyksissä myöhemmin ovat kulkeneet eri suuntiin. En ole koskaan rakastanut käännöstyötä, mutta kun Skandinaavian Teosofinen Seura v. 1903 pyysi minua kääntämään ruotsiksi C. W. Leadbeaterin vastikään ilmestyneen laajahkon teoksen *The other side of death* (Kuoleman tuolla puolen), ryhdyin heti innolla ja ilomielin työhön, — niin suuresti ihailin tekijän korutonta ja vilpitöntä tyyliä.

Mr. Leadbeaterista kirjoitin kerran seuraavasti:}

Kun Charles Leadbeater tässä ruumistuksessa tutustui teosofiaan, oli hän pappismies Englannin kirkossa. Hän oli omien sanojensa mukaan silloin alkanut »ajatella asioita, joita ei ole hyvä ajatella, jos mieli pysyä oikeauskoisena». Hän oli tämän ajattelunsa nojalla kadottanut uskonsa kirkonoppiin. Hän ei kuitenkaan vajonnut suorastaan materialismiin, koska oli heittäytynyt spiritismiä tutkimaan ja huomannut, että jotkut uskonnolliset opit olivat tosia, vaikka toiset soivat järkeä vastaan. Hän tiesi omien havaintojensa nojalla, että ihmisestä oli jotakin olemassa kuoleman jälkeen ja että materialismi siis siinä kohden erehtyi. Mutta hän ei spiritististen tutkimusten nojalla voinut laatia itselleen yhtenäistä maailmankatsomusta, ei arvostella muita uskonnollisia oppeja päteillä perusteilla. Silloin hänen käteensä sattuivat Mr. Sinnettin ensimmäiset teosofiset kirjat, ja Charles Leadbeater tiesi heti löytäneensä tien, jota kulki kaikki selvenisi.

Hän liittyi Teosofiseen Seuraan, jätti asemansa kirkossa v. 1884 ja matkusti madame Blavatskyn kanssa

Lontoosta Indiaan. Hän tahtoi vain palvella löytämänsä totuuden asiaa eikä hänellä silloin vielä ollut aavistus-takaan siitä, että voisi itse kehittyä pitemmälle tässä elämässä.

Karma oli kuitenkin määrännyt toisin. Indiassa hän sai tavata muutamia suuri opettajia ja heiltä ja heidän opetuslapsiltaan hän sai paljon oppia. Vihdoin häntä myös opastettiin kohottamaan tajuntansa ylemmille tasoille, ja kun hän oli suorittanut vaaditun valmistustyön, kehittyi hänessä astraalis-mentaalinen selvänäköisyys. Tästä hän itse sanoo:

»Jokainen, joka on valmis tekemään työtä sen eteen, niinkuin minä olen tehnyt, voi päästä tietämään, niinkuin minä tiedän, että luonnon tasot ovat varmoja tosiasioita, hän voi tietää, että opit kuolemanjälkeisistä tiloista ovat tosia, sillä hän saa nähdä ja puhua n. s. vainajien kanssa heidän omalla tasollaan; ja häntä tyydyttää paljon enemmän tämmöinen kohoaminen heidän tasolleen kuin (spiritistinen) tapa vetää heitä takaisin alas fyysilliselle tasolle materialisatsionin välityksellä. Hän voi tietää jälleensyntymisen suuret tosiasiat, sillä hän voi oppia luomaan katseensa omiin menneisiin elämiinsä, jotka ovat hänen edessään kuin kirjan lehdet. Hän voi ilman vähintäkään epäilystä huomata tosiksi kehityksen ja jumalallisen oikeuden mahtavat lait. Kaikkia näitä asioita minä itse tiedän personallisen havainnon nojalla, ja samaten voi kuka tahansa, joka tahtoo yrittää ja astua tielle. En väitä, että se olisi helppoa; en väitä, että sitä voisi tehdä nopeasti, mutta minä sanon että monet ovat sen tehneet ja että jokaisella ihmisellä on voimat uinuvina sisässään ja että jokainen voi onnistua, jos hän tahtoo».

Kuinka suureksi avuksi Mr. Leadbeaterin jalojen ja uhrautuvaisten ponnistusten jälkeen saavuttama selvänäköisyys onkaan ollut! Lukuunottamatta lukemattomia yksityistapauksia, jolloin hän on kyennyt auttamaan sekä »eläviä» että »kuolleita», ovat hänen personallisiin tutkimuksiin ja havaintoihin perustuvat kirjansa olleet omiansa sekä selvittämään ja valaisemaan teosofisia

oppeja että laajoissa piireissä herättämään intoa ja uskoa teosofiseen maailmankatsomukseen.

Noin kirjoitin tammikuussa 1910. Vuonna 1911 pantiin alulle Idän Tähti-liike, v. 1913 ilmestyi Besant-Leadbeaterin kirja *Man, whence, how and whither?* (Ihminen, mistä ja miten?), v. 1914 alkoi maailmansota ja julmat teosofiset viittaukset Saksan kansan mustuudesta — ja allekirjoittanut samoin kuin moni muu teosofinen tutkija oli pakotettu tarkistamaan käsityksiään selvänäköisyyden y. m. psyykkisten kykyjen kantavuudesta ja luotettavuudesta. Kun tämän tarkistelun nojalla jouduin johtopäätöksiin, jotka tekevät minut skeptilliseksi selvänäköisten tiedonantojen ja lausuntojen suhteen, ovat jotkut ystävät luulleet, että uskonpuutteeni koskee asianomaisia selvänäkijöitä itseään, että epäilen heidän vilpittömyyttään ja asetun arvostelevalle ja tuomitsevalle kannalle heidän itsensä suhteen.

Niin ei ole asianlaita. Mitä nyt erikoisesti Mr. Leadbeateriin tulee, en ole koskaan epäillyt hänen *bona fides*'tään. Kaikista hänen kirjoituksistaan uhkuu rehellinen ja vilpittömän henki. Ei hän halua ketään nenästä vetää. Näkyihinsä ja kokemuksiinsa hän itse epäilemättä uskoo. Ei liioin pälkähtäisi päähäni epäillä Mr. Leadbeaterin kykyjä, hänen selvänäköisyyttään semmoisenaan. Hän on minun silmissäni aikamme ihmeellisimpiä klärvoajanteja, täydellinen spesialisti henkimaailman astraalis-mentaalisten ilmiöiden alalla. Hän on kuin nykyajan Svedenborg. Hän on — kuten saksalainen filosofi, kreivi Kayserling sanoo — älyltään liian yksinkertainen keksiäkseen itse näkyjään. Hän on tieteellinen tutkija pikemmin kuin filosofi. Hän vaeltaa näkymättömässä maailmassa, tekee havaintoja, kerää tosiasioita väsymättömänä, uutterana, aina uteliaana, mutta hän ei ole kyllin terävä älyltään, kyllin filosofinen mieleltään osatakseen aina arvostella näkemäänsä. Hän tekee ehkä liian nopeasti johtopäätöksiä, hän yleistyttää liian äkkiä — niinkuin tieteelliset tutkijat tekivät sommitellessaan kokoon materialistisen maailmankatsomuksen. Charles Leadbeaterin filosofiaa

saattaisi ehkä nimittää astraaliseksi materialismiksi eli positivismiksi, joka varhemmissa kirjoissa oli ylen viehättävä ja herttainen, mutta joka hänen myöhemmissä näyissään on välistä himmentänyt henkistä tajuntaa.

Niinpä toteutuu C. W. L:nkin suhteen, ettei kukaan teosofeista ole kaikkietäväinen. Tästä hän samoin kuin H. P. B. ja A. B. y. m. onkin varoittanut Teosofisen Seuran jäseniä. Mutta ihmiset heikkoudessaan ja tietämättömyydessään luovat itselleen auktoriteetteja. On niin turvallista uskoa, että se tai se »suuri salatiiteilijä» tietää. Mihinkä joutuisimme, jollemme kehenkään saisi luottaa? huudahtavat totuuden etsijätkin, vaikka heidän pitäisi ymmärtää, ettei personallista luottamuksen puutetta osoita se, ettei pidä toisen jokaista sanaa Jumalansanana. Sanoi ja opettihan Buddhakin, ettei meidän tule uskoa mihinkään, jota ei järkemme täysin ymmärrä, jota ei sydämemme täysin hyväksy. Miksikä siis uskoisimme selvänäkijän sanoihin, kun hän väittää, että Saksan kansa maailmansodan aikana oli »mustien» vallassa, Englannin ja Ranskan kansat taas »valkoisten» ohjaamina? Sanoohan järkemme, että semmoinen »näky» on aito liittolaiskansallinen perustuksiltaan, vailla sitä veljesrakkautta, jonka avulla yksin totuus tajutaan. Ja minkätähden uskoisimme fantastisiin ja lapsellisiin kertomuksiin »Alcyonen» menneistä elämistä, joissa Alcyone on ollut tekemisissä maailman kaikkein suurimpien henkilöiden ja mestarein kanssa? Sanoohan inhimillinen sydämemme, että kun rakastamme ja ihailemme jotakin henkilöä, uskomme hänestä vaikka mitä kaunista ja hyvää; kun lisäksi psyykinen kyky laskee mielikuvituksen lentoon, kasvaa ihailemamme ystävä minkälaiseksi satusankariksi tahansa.

Onhan tuo kaikki vaaratonta, jos me vain pysymme järjissämme. Mutta enemmän hyötyä olisi selvänäköisistäkin kyvyistä, jos niillä koetettaisiin ottaa selvää todella tärkeistä ja läheisistä asioista. Siinä suhteessa kuitenkin arvostelu vaikenee, sillä kukin elävä ihminen tietää itse, kuinka hän kykyjään käyttää. Ehdotin ker-

ran kirjeessä Mr. Leadbeaterille, että hän tutkisi muuatta jännittävää ihmisen sielua ja ruumista koskevaa kysymystä. Tämä tapahtui muistaakseni v. 1908. Mr. Leadbeater vastasi, että hänen mielestään oli paljon tärkeämpiä asioita tutkittavana. No niin, sehän oli hänen asiansa. Uskoin kuitenkin, että ehdottamani kysymyksen perusteellinen tutkiminen olisi auttanut monta teosofia ja estänyt monta kriisiä Teosofisen Seuran historiassa. Nyt ymmärrän, että Mr. Leadbeater ei osannut ryhtyä semmoiseen tutkimukseen. Psykkiset kyvyt riippuvat suuressa määrin ihmisen luonteesta, hänen »personallisesta yhtälöstään.» Tutkittavan aiheen täytyy häntä miellyttää, huvittaa, herättää hänen uteliaisuuttaan. Jos hän mitä kammoo tai pelkää, ei hän kykene sitä selvänäköisesti tutkimaan, niin kauan kuin ei hänen henkinen minänsä ole lähellä mestariutta.

Että näin pitkälti olen kirjoittanut Mr. Leadbeaterista, todistakoon lukijalle, kuinka mielenkiintoinen ilmiö hän minun silmissäni on, kuinka suuresti häntä ihailen ja kunnioitan. Hän on niitä marttyyriteosofeja, joita on paljon paneteltu, paljon epäilty, paljon vihattu. Sen kaiken johdosta uskon mielelläni niitä hänen ystäviään, jotka tuntevat häntä, ovat eläneet ja työskennelleet hänen parissaan ja vakuuttavat, että hän on harvinaisen puhdas, lapsellinen ja vilpitön ihminen.

*

Eräs ystävä, vanha teosofi ja Ruusu-Ristin jäsen kirjoittaa minulle:

»Rakkaan Ruusu-Ristin sain tänä iltana ja luin myöskin artikkelia Tien varrelta, jossa tehtiin selkoa keskustelusta Ruusu-Ristin ryhmäkokouksissa uskonnonvapauslaista.

»Olen sitä mieltä, että julkisesti en voi erota kirkosta, ennenkuin joko Ruusu Risti tai mieluummin kaikki teosofiaa harrastavat seurat muodostavat oman seurakunnan. Se ei olisi mikään mahdottomuus, jos jokainen jäsen maksaisi seurakuntansa osastolle (Ruusu-Ristille, Teosofiselle Seuralle j. n. e.) sen mukaan kuin

nyt kirkolle. Arvelen näitten seurojen nykyisen jäsenluvun noin 1000 hengeksi, ja niin pieniä seurakuntia on kyllä Suomessa. Villiksi en minä eikä perheeni rupea. Elleivät suomalaiset teosofiaa harrastavat seurat voi tehdä työtä yhteisymmärryksessä, pyyhkikööt pois yleisen veljeyden lipustaan, — mitä se siellä tekee, kun sitä ei käytännössä ole kumminkaan.

»Ellemme ole uudelle laskeneet perustusta, älkäämme vanhaa repikö. Otanpa omasta kohdastani esimerkin. Meillä on nyt vastasyntynyt tytär. Jos voisimme sen vain rekisteröitäväksi ja antaisimme sille jossain kahvikekkereissä tai muussa tilaisuudessa nimen, niin lapsi kasvaisi ja tulisi kouluun ja kutsuttaisiin, niinkuin minun pikkuserkulleni kävi, pakanaksi toverien kesken. Minusta olisi kirkollisten seremonioiden sijalle hankittava vastaavia, meidän käsityskannallemme sopivia juhlamenoja. Ellei lapsi itse ymmärtäisikään mitään kastetoimituksesta, täytyy sillä sentään olla joku merkitys, kun se kastetaan Isän, Pojan, Pyhän Hengen ja Jeesuksen nimeen . . .»

Tämä kirje ei kaipaa kommentaarioita, koska jokainen lukija itse ajattelee ajatuksiaan sen johdosta. Pelkään sittenkin, että yhdyskunnan muodostaminen vielä tuottaisi hankaluuksia, sillä meidän teosofimme, antroposofimme ja ruusuristiläisemme eivät asu yhdessä paikassa, vaan ovat siroteltuina ympäri Suomen. Eri paikkakunnilla pitäisi siis olla paikalliset seurakunnat kanslioineen ja virkailijoineen. Omien juhlamenojen käytäntöönottoa voimme taas suunnitella yhdyskunnasta riippumatta. Semmoisia voimme toimeenpanna omassa piirissämme.

Epäilemättä yhdyskunta-aatteella on viehätyksensä, kiehtova voimansa. Mutta toiselta puolen totuuden hengellä on taipumus kaikkoa ja paeta, kun se sidotaan muotoihin. Historia on sen näyttänyt — eikä kuitenkaan henki tule toimeen ilman muotoa. Tulevaisuus siis näyttäköön, kuinka käy meidän seurakunta-aattemme.

Eräs toinen ystävä kirjoittaa:

»Lukiessani Ruusu-Ristiä heti ensimmäisellä sivulla pysähdyin erääseen kohtaan, josta en ole oikein selvillä. Toivotte Ruusu-Risti seuralle lahjoja. Onko oikein toivoa lahjoja? Itse puolestani en sitä ainakaan toistaiseksi hyväksy. Mielestämme saamme pyytämättämmekin lahjoja, jos olemme niitä ansainneet. Jos taas pyydämme, niin ehkä saamme, mutta olemmeko kypsyneet niitä hyödyllisesti käyttämään? En muutenkaan hyväksy tuollaista toivomista. Sehän on joltakin toiselta pyytämistä. Jos pyyntömme kohtaa heikon olennon, niin me sillä tavalla otamme häneltä hänen omaansa itsensä välityksellä. Yhdeksännessä käskyssähän meitä kielletään himoitsemasta (s.o. toivomasta) mitään, mikä on toisen omaa, vaan auttamaan, että hän saisi omansa pitää. Tällä tavalla allekirjoittanut ajattelee lahjojen toivomisesta. Ehkä joku muu osaa siitä ajatella kauniimmin».

Täytyy myöntää, että olen täydellisesti kirjeenvaihtajani kannalla. Lahjojen pyytämistä itselleen en hyväksy muuta kuin suurimmassa hädässä. Viittaukset ja toivomuksetkin semmoiseen suuntaan ovat »isästä itsekkyydestä» kotoisin. Kuitenkin toivon ja uskon, ettei kukaan lukija minua niin käsittänytkään. Mitäpä minä olisin omaa personaani ajatellut? En edes ajatellut Ruusu-Risti-seuraa semmoisenaan. Sanoinhan nimenomaan, että ajattelin seurakunta-asiaa ja tulevaa opistoa, jossa kasvatettaisiin seurakunnan palvelijoita. Minulle persoonallisesti seurakunta ei ole välttämätön, mutta ken tietää, mitä tulevat polvet kaipaavat?

En niin ollen pidä lainkaan tyhmänä sitä ajatusta, että Ruusu-Risti voisi perustaa rahaston, jonka varoja säilytettäisiin tulevia tarpeita varten.

*

Veli J. R. Hannula, joka väsymättömänä kiertää maita ja mantereita, kylväen hyvän sanoman siemeniä milloin kiitolliseen, milloin kiviseen maaperään, aikoo tänä keväänä julkaista uuden teoksen, tutkimuksen vanhan

testamentin *Adamista, Kainista ja Tubal-Kainista*. Olen lukenut kirjan käsikirjoituksena ja tiedän sen olevan nerokkaan ja valaisevan.

Allekirjoittaneelta lienee tuskin odotettavissa mitään kirjaa ennen syksyä, mutta ehkä silloin pari kolmekin, jos Karma suo terveyttä ja voimaa kesäksi.

*

Lausun tässä vilpittömät ja sydämelliset kiitokseni niille monille ystäville Suomessa ja Amerikassa, jotka ovat ilahduttaneet minua rohkaisevilla, rakkautta uhkuvilla ja työtäni hyväksyvillä kirjeillään.

Ilmavallan hallitsija puhui yöhön:

*On minun sääli teitä, lapset maan
te jumalsyntyiset ja silti orjat,
te käskyläiset himojen ja vietin,
joill' annettu on osa valtijaan,
niin, suurempi, kuin konsanaan on minun,
vaan jotka orjuuteen silt' ootte norjat,
ja jotka ruoskaa nuolette kuin se,
jot' eläimeksi, raukat, kutsutte!
Oi ihminen, kun kohtaloas mietin,
ja sitä kaikkea, mit' olla voisit,
ja mahtia, mi voisi olla sinun,
niin, totta totisesti, kyynelöin,
vaikk' oonkin paatunut jo alkuöin!*

*Oi, ihminen, jos kerran hurmaa joisit,
jot' tarjoo sulle tahto Jumalan,
ja sielus syvyyksihin katseen loisit,
kuin minä joka hetki katsahdan,
niin kohottaisit otsas tähtiin saakka,
ja konsanaan ei enää orjan taakka
painaisi olkapäittees kuninkuutta,*

*ja kaikk' ois sulle ihanaa ja uutta!
 Vaan nyt ja kuni vanhempanne ammoin,
 te nöyrrytte ja palvelette mua,
 jok' aina käskyänne uotan vain,
 ma, joka tehtävän niin raskaan sain:
 Mun täytyy raadella ja piestä sua,
 oi, ihminen, jott' ylenisit sa
 ja näkisit, kuin näkee Jumala!*

*Vuossatojani muistelen ma kammoin,
 kun maita kiersin kera Azaelin.
 Ma Hellaan muistan, Rooman, Israelin,
 ja Ninivet ja Babelit ma muistan
 ja sinut myös, Italia la bella:
 ma porttos muistan paavin istuimella!
 Voi kaikkea mit tuonnon tein ja näin,*

*ja yhä vaan käy tieni eteenpäin!
 Voi ihmiset ma hornaan teitä suistan,
 jok' elon hetki heitän helvettiin,
 ja kumminkin — ma hellyn kyyneliin! —
 te nousta voisitte myös taivaisiin! —*

*Noin puhui hallitsija mykkään yöhön,
 ja ryhtyi huoaten taas synkkään työhön.*

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

4.

»Etkö sinä tee uudesta testamentista paperipaavia», kysyi muuan ystävä tämän kirjoitussarjan viime numerossa olleen alkuosan johdosta, »kun asetat evankeliumit ainoaksi lähteeksi Jeesuksen Kristuksen tuntemiseen? Ajattele, kuinka hatarat nuo evankeliumit ovat, kuinka monta kertaa niitä on käännetty, kopioitu ja puhtaaksi kirjoitettu, kuinka paljon niihin aikojen kuluessa on

lisätty! Mistä tiedämme, minkälainen alkuperäinen teksti on ollut? Ehkä on niin paljon lisäyksiä ja väärennyksiä, että alkuperäiset kirjoittajat eivät enää tuntisi eikä tunnustaisi omaa työtään. Eikö ole paljon turvallisempi nojautua elävien ihmisten tiedonantoihin ja vakuutuksiin, esim. luotettavaan ja totuutta rakastaviin salatieteellisiin tutkijoihin? Tohtori Besant ja piispa Leadbeater väittävät tuntevansa Kristusta kasvoista kasvoihin: eikö heidän elävä sanansa paina enemmän vaa'assa kuin vanhan kirjoituksen kuollut puustain? Tai jos niin tahdot: eikö tohtori Steinerin kuvaus Kristuksesta tuo Kristusta paljon lähemmäksi meitä kuin uuden testamentin usein ristiriitaiset ja hämähäperäiset sanat? Minä en ainakaan tunne mitään vetäymystä kuolleeseen, painettuun tekstiin, kun kerran olen tilaisuudessa kuulemaan todistuksia elävien ihmisten huuilta».

Rakas ystävä, vastaan näihin kiehtoviin kysymyksiin, minulla ei ole mitään sitä vastaan, että tohtori Besant y. m. kertovat meille, mitä he uskovat tietävänsä Kristuksesta. Päinvastoin. Maailmassa omistetaan niin paljon huomiota turhanpäiväisiin asioihin, että totuudentetsijänä suuresti iloitsen siitä, että vakaviakin kysymyksiä pohditaan. Mutta en saata ummistaa silmiäni siltä tosiseikalta, että eri koulujen salatieteilijät näkevät asioita perin erilaisessa valossa. Tohtori Besantin kuva Kristuksesta ei ollenkaan ole sama kuin tohtori Steinerin. Jos väitetään, että he katselevat ja kuvaavat samaa asiaa eri kannalta, ei tämä tyydytä minua, sillä ydinkohta pitäisi kuitenkin olla yhteinen molemmille. Mutta nyt toinen näkee esim. että Jeesus eli sata vuotta e. Kr., että hänet kivitettiin kuoliaaksi ja ripustettiin ristinpuuhun, toinen taas, että hänen elämänsä ja kuolemansa oli semmoinen kuin evankeliumissa kerrotaan. Kuinka tällöinen erilainen näkeminen on mahdollinen jos molemmat katselevat samaa henkilöä?

Suo siis anteeksi minulle, jos pidän näitä inhimillisiä todistuksia toisarvoisina. Ne ovat mieltä kiinnostavia ja ajatusta herättäviä, mutta eivät millään tavalla sitovia.

Jos niiden nojalla tekisin itselleni kuvan Kristuksesta, korottaisin kuolevan ihmisen auktoriteetiksi uskon ja autuuden asioissa. Siihen en kykene. Ja jos sinä taas väität, että minä voisin itse henkimaailmassa pyrkiä Kristuksen tuntemiseen, jolloin siis saisin luottaa omaan okkultiseen kokemukseeni, niin vastaan, että tuo on kyllä oikein, mutta se ei saata tulla kysymykseen ensi kädessä. Mitä takeita minulla näet on siitä, että henkimaailmassa tapaamani olento todella on Jeesus Kristus? Onhan niitä vääriä Kristuksia näkymätömässä maailmassa jos näkyväisessäkin! Kaikista vaarallisinta on mielestäni okkultistina lähteä henkimaailman Kristusta etsimään, jollei ole takeita siitä, että ehdottomasti kykenee erottamaan oikean Kristuksen vääristä.

Sentähden on mielestäni välttämätöntä, että meillä on jokin totuuden kriteriumi eli mittapuu, minkä avulla saatamme tuntea Kristuksen hengen. Ja mistä sellainen mittapuu on saavutettavissa?

Ei ymmärtääkseni muualta kuin evankeliumeista.

Eivät nuo evankeliumit niin perin hataria ole. Ei niitä niin suunnattomasti ole muuteltu ja vääristely. Eihän tässä olekaan kysymys siitä, että jokainen niiden kirjain ja sana olisi erehtymätön. Eivät ne ole minulle minkäänlaisen paavin asemassa.

Mutta yhdessä suhteessa niillä on korvaamaton arvo. Niin epätäydellisiä kuin saattavat ollakin, ne jokatapauksessa sisältävät ainakin kaikuja Jeesuksen Kristuksen todellisista sanoista ja töistä. Niitä ei ole keksitty eikä sepitetty. Ne kertovat todella jostain, mikä on ollut Jeesuksen sanat ja opetukset ovat elävän ihmisen sanoja. Vaillinaisesti niitä tietysti on muistiin merkitty, mutta se joka ensimmäisenä kirjoitti ne pergamentille, hän kirjoitti todella muistiin, mitä hän oli kuullut. Hän ei Jeesuksen sanoja sepiteltyt eikä sommitellut. Sillä tavalla evankeliumit ehdottomasti vaikuttavat minuun. Niissä on elävä ihminen, elävä olento takana.

Ja sentähden ne, ja yksin ne, sopivat luotettavaksi lähtökohdaksi, kun tahdomme oppia Kristusta tuntemaan. Ilman niitä olemme elämän merellä kuin pi-

meässä yössä. Olisiko meillä minkäänlaista tietoa Kristuksesta ilman evankeliumeja? Ne ne ovat meille kompassina ja taivaan tuikkivina tähtinä.

Kuitenkaan emme niihin pysähdy. Me aloitamme niistä. Mutta kun kerran alkuun pääsemme, saatamme edetä. Etenemme askel askeleelta totuuden tiellä, Kristuksen henkisessä tuntemisessa. Ehkä saamme hänet nähdä ja tavata henkimaailmassakin, — tämä on joka tapauksessa vähemmän tärkeätä kuin eläminen hänen hengessään. Meidän ei tarvitse tavoitella näkyjä ja ilmestyksiä, ne tulevat kyllä, jos Mestari katsoo ne tarpeellisiksi, — muut näyt ovatkin enimmäkseen harhanäkyjä. Yksi vain on meille tärkeä ja välttämätön: että Kristuksen henki olisi meissä elävä.

Ja mikä on Kristuksen henki?

»Kummallista» kyllä, se on sama kuin evankeliumein henki! Kristuksen henki tulee meissä eläväksi kokemukseksi, pääsemme omaan riippumattomaan totuuden tietoon, mutta sama henki, sama tieto uhkuu evankeliumeista. Täten saamme personallisesti kokea evankeliumein totuuden.

Huomaatko, rakas ystävä, mitä tarkoitan?

Ensin opimme evankeliumeista tuntemaan Kristuksen. Sitten lähdemme henkisen kokemuksen tielle. Ja tällä tiellä havaitsemme omissa riippumattomissa kokemukssissamme, että Kristuksen oppi on tosi semmoisena kuin evankeliumit sen esittävät. Siis: niinkuin evankeliumet ensin auttoivat ja tukivat meitä, niin nyt meidän omat — alussa pienet, vähitellen kasvavat — kokemuksemme, todistaessaan meille, että evankeliumit puolueettomasti ja objektiivisesti katsoen ovat oikeassa, samalla tukevat evankeliumeja.

»Seuraa minua», sanoo Jeesus evankeliumeissa, ja siitä alkaa kristosofin tie. Jeesus Kristus, elävä ihminen, elävä mestari, puhuu ja neuvoo. Eikä meillä saa olla mitään ennakkoluuloja hänestä. Ei meidän edeltäkäsien pidä ajatella, että »niin ja niin hän tietysti opettaa». Meidän tulee mitä yksinkertaisimmalla ja järkevimmällä tavalla tutkia evankeliumeja. Niistä meidän

tulee koota Jeesuksen elämänohjeet. Ja kun saamme kiinni Kristuksen omista sanoista, tulee meidän niitä seurata. »Seuraa minua» — ajatuksissa sanoissa ja töissä. »Rakasta niinkuin minä rakastan.»

5.

Toistakaamme vielä lyhyesti, mitä on Jeesuksen seuraaminen evankeliumein mukaan. Lisäämme varta vasten »evankeliumein mukaan», sillä »Jeesuksen seuraamisesta» puhutaan paljonkin uskonnollisissa piireissä. Jokainen kääntynyt uskovainen, jokainen harras lahkolainen luulee »Jeesusta seuraavansa», vaikkei hän ikinä olisi yrittänytäkään elää vuorisaarnan käskyjen mukaisesti.

Teosofisissakin piireissä voidaan Jeesuksen seuraamisella käsittää samaa kuin jonkun mestarin seuraamisella yleensä. Puhutaankin usein »mestarein seuraamisesta». Mutta jos tarkemmin tiedustellaan, mitä sillä lauseparrella tarkoitetaan, saadaan tavallisesti epämääräinen vastaus: mestarein seuraaminen on sitä, että koettaa olla mahdollisimman hyvä ja kunnon ihminen . . . Harvoin tapaa teosofin, joka seuraa Buddhaa esim. ja todella tietää, mitä Buddha on neuvonut ja käsenyt. Useimmiten on niin, että teosofitkin »seuratessaan mestareita» enemmän tai vähemmän oman tunnontarkasti ja hartaasti tottelevat jotakuta elävää »johtajaa» tai »opettajaa».

Tietysti on itsestään selvää, että henkinen elämä yleensä pukeutuu määrättyihin yleispäteviin muotoihin. Jokainen ihminen koettaessaan elää henkisesti — seuratkoon hän ketä mestaria tahansa — poikkeaa silminnähtävästi jokapäiväisten ihmisten suuresta laumasta. Hän on vakava sielunsa sisimmässä ja harkitseva toiminnassaan. Hän ei ole omien mielihalujensa orja eikä ylen altis ulkonaisille vaikutuksille. Hän on kuin öinen vaeltaja, joka kulkiessaan on pysähtynyt kuuntelemaan näkymättömiä ääniä. Hän on auttavainen ja veljellinen. Hän näkee joka ihmisessä matkatoverin, jonka taakka ehkä on raskaampi kuin hänen omansa. Hän on ahkera ja huolellinen joka työssään ja toimessaan.

Hän on innokas velvollisuuksiensa täyttäjä eikä lykää huomiseksi, minkä tänään voi suorittaa. Tämä kaikki on luonnollista, sillä se on henkisen elämän yleinen tausta. Se on niin sanoaksemme jonkunlainen *conditio sine qua non* sille, joka tahtoo ruveta määrättyä mestaria seuraamaan.

Edellä oleva on elämämme luonnollinen periaatteellinen tausta, kun ketä tahansa mestaria tai henkistä opettajaa seuraamme. Siinä hengessä ja siinä käytännössä vietämme päivämme ja yömmet. Jeesuksen seuraajina noudatamme lisäksi hänen käskyjään.

Mutta jos olemme kristosofeja ja todella tahdomme oppia tietämään, mitä ja kuka Kristus on, silloin ei riitä mikään epämääräinen »hyväksi» pyrkiminen, vaan silloin on todella eletävä kristosofista elämää ja seurattava Jeesusta hengessä ja totuudessa.

Nyt jokainen vakava totuuden etsijä huudahtaa: »mutta sehän on mahdotonta! Vuorisaarnan ohjeiden mukaan eläminen on mahdotonta nykyisissä yhteiskunnissamme!»

Mahdotonta tietenkin, vastaamme tähän, jos heti kiinnitämme katsemme lopullisiin äärimmäisyyksiin. Jos meidän heti pitäisi teoissamme toteuttaa kaikki käskyt ja neuvot viimeistä pilkkua myöten, silloin olisimme hukassa — tai toisin sanoen: silloin olisimme samalla täydelliset. Mutta mitä varten elämä, mitä varten tuskat ja taistelut, mitä varten tappiot ja voitot, jos täydellisyys olisi saavutettavissa silmänräpäyksessä?

Kysymys ei ole siitä, että meidän ensi hetkestä lähtien tulisi olla täydelliset, kysymys on siitä, että alkaisimme kulkea sitä tietä, joka täydellisyyteen vie. Tämä on paljon pitkällisempää, paljon väsyttävämpää, paljon vaikeampaa! Mutta samalla se on ainoa, mikä voi meitä todella viehättää, onnellistuttaa, autuuttaa. Ja siinä on itse asiassa meidän jokahetkinen täydellisyytemme! Taivaallinen Isä ei odota meiltä enempää, kuin mitä kullakin hetkellä kykenemme antamaan.

Jotta pääsisimme tien alkuun Kristuksen seuraamisessa, on hyvä, jos heti saatamme asettaa henkemme alta-

rille sen »kulmakiven», josta viime kerralla oli puhe. Välttämätöntä se ei ole; kulmakiven näkeminen saattaa tulla myöhemminkin. Mutta seuraamisemme jää elottomaksi, mehuttomaksi johonkin määrin, niin kauan kuin emme ole tietoisia kulmakivestä.

Vaan onko meidän päivinämme ketään, joka ei tietäisi, mikä Kristuksen opin henki on? Oppineessa ja sivistyneessä maailmassa se hyvin tunnetaan, vaikka sitä samalla arvostellaan »epäkäytännölliseksi» tai liian »idealistiseksi». Korkeintaan »uskovaiset kristityt» saattavat olla siitä tietämättömät — niin uskomattomalta kuin tämä kuuluu. Ja pelkään, että jotkut teosofitkin ovat siitä epätietoisia: maailmansodan ja viime vuosien teosofiset tapahtumat ovat olleet omiensa hämmentämään käsityksiä.

Mutta kun olemme selvillä »kulmakivestä», silloin tiedämme sen olevan uudessa suhtautumisessa pahaan. Jesuiitat saattavat olettaa, että tarkoitus pyhittää keinoja, mutta Jeesuksen seuraaja ei ikinä usko, että hyvää voidaan aikaansaada pahalla, oikeutta edistää väärillä keinoilla, totuutta palvella valheellisella »politiikalla». Näkyväinen elämämme on keinojen kanssa työskentelemistä. Tarkoitus pysyy näkymättömissä, mutta toteutuessaan se on suora tulos keinoista. Oli tarkoitus kuinka »ylevä» tahansa, jollei se käytä pyhiä ja puhaita keinoja, tahrautuu se kokonaan toteutuessaan Häveten saa »hyvää tarkoittava» ihminen katsella omaa työtään, jos hän on langennut kiusaajan pauloihin ja luullut tarkoituksen pyhittävän keinoja. »Hedelmästä puu tunnetaan», sanoo Kristus. Semmoinen kuin tahdotaan hedelmän olevan, semmoinen on puu oleva. Vääryys ei synnytä oikeutta eikä valhe totuutta. Viha ei lopu vihalla. »Joka miekkaan tarttuu se miekkaan hukkuu».

Jeesuksen seuraaja on positiivinen hyvässä ja välttää pahaa. Tai oikeammin sanottuna: hän yrittää . . . Kuten Jeesus itse neuvoo: »valvokaa ja rukoilkaa». Hän valvoo ajatuksiaan ja tekojaan, etteivät horjahtaisi ihanteen tieltä. Hän rukoilee säännöllisesti totuuden henkeä,

koska hän tuntee itsensä köyhäksi. »Autuaat ovat hengestä köyhät, s. o. ne, jotka henkeä kerjäävät (ptouk-hoi tou pneumati), sillä heidän on taivasten valtakunta».

Ja mikä on hyvä, mikä on ihanne? Se sisältyy Jeesuksen viiteen käskyyn, jotka määrittelevät hänen seuraajansa uutta suhdetta elämään, ihmisiin ja luontoon, jotka uudessa valossa esittävät veljeyden suurta elämänlakia. Niitä käskyjä mietiskellessään hän huomaa uuden maailman avautuvan, uuden elämänfilosofian valtaavan mielensä. Ne ovat tyhjentyttämiä syvässä viisaudessaan ja loppumattomia korkeissa vaatimuksissaan.

»Älä koskaan vihastu», sanoo Jeesus. Hänen seuraajansa oppii pian, että tuon ainoan elämänohjeen uskollinen noudattaminen vaatii askel askeleelta yhä suurempia muutoksia ja mullistuksia hänen elämässään. Niin kauan kuin hänellä on personallisia vaatimuksia elämän suhteen, ihmisten suhteen, olojen suhteen, niin kauan hän on ikäänkuin tuomittu suuttumaan, hermostumaan, loukkaantumaan, katkeroitumaan, masentumaan. Voidakseen olla todella »vihastumatta» hänen täytyy vapautua kokonaan itsekkyydestä, ylpeydestä, turhaisuudesta, ahneudesta, kateudesta, omistushalusta j.n.e. j.n.e.

Sama on laita toisten käskyjen. Niitä toteuttaessaan, niitä mietiskellessään, niissä eläessään Kristuksen seuraaja on todella joutunut ikuisen elämän alkupäähän. Hän on asettanut jalkansa kaidalle tielle, joka maasta kohoaa ylöspäin pilviin ja taivaan siniseen kirkkauteen ja jonka loppupäätä ei missään näy. Sillä kulkiessaan hän kuitenkin kulkee keskellä todellisuutta. Näköalat, jotka hänelle avautuvat, eivät ole kangastuksia olemattomista, eivätkä hänen silmänsä ihaile pilvilinnoja. Pysyäkseen jaloillaan lujasti ja horjumatta oikealla tiellä hän pitää alati mielessään sitä ihannetta, joka on hänen vaelluksensa johtotähtenä ja jonka Jeesus natsarealainen niin säteilevän kirkkaasti on paljastanut viidessä käskyssään.

6.

Minun täytyy vielä tässä toistaa, että kun lähdemme taipaleelle kristosofeina, kun alamme seurata Jeesusta, ei tämä suinkaan tarvitse tapahtua minkään ennakkokäsityksen nojalla, mikä meillä sattuu olemaan Kristuksesta. Emme seuraa häntä sentähden, että hän on Jumala tai sentähden että hän on korkea mestari, ehkä mestarein mestari. Päinvastoin on suotava, ettei meillä ole varmoja ennakkoluuloja Kristuksen personallisuudesta. Sillä jos uskomme, että hän on Jumala, odotamme hänen auttavan meitä vaikeina hetkinä emmekä ponnista omia voimiamme; saattaapa vielä tapahtua, että väsymme tiellä, koska Kristus eli Jumala ei välitä meistä! Ja jos taas ajattelemme häntä mestariksi, rupeamme pian uskottelemaan, että hän suopeasti katselee pyrkimyksiämme ja ilmoittaa itsensä meille, suoden meille vaikkapa jonkun yliaistillisen, »astralisen» tai muunlaisen kokemuksen. Ja jos sitten sattuu meille tämänlaatuisia tapahtumia, kuvittelemme olevamme pitkällä »henkisessä kehityksessä» ja uskomme, että mestari on ottanut meidät oppilaakseen . . . Kaikki harhaa, sillä henkisen kehityksen tunnusmerkkejä eivät ole psyykkiset ilmiöt, vaan siveellinen selvänäköisyys ja varmuus.

Sentähden on hyvä, jos Jeesus natsarealainen vain on meille ihminen, ystävä, jolta voimme ottaa vastaan neuvon. Hänhän elämällään ja olemisellaan osoitti jotain tietävänsä ja taitavansa. Hänen personallinen esiintymisensä ja toimintansa ei missään suhteessa ollut ristiriidassa hänen sanojensa, uskonsa, elämänymmärryksensä kanssa. Hän ei koskaan antanut alemman itsensä viedä voiton ylemmän yli. Vaikeimmissakin taisteluissa hän aina luovutti johdon korkeimmalle itselleen, taivaalliselle Isälleen. Ja hän teki sen ilolla, tyytyen Isän tahtoon. Miksikä emme siis luottaisi häneen? Miksikä emme uskoisi häntä, kun hän vakuuttaa, että mekin pääsemme totuuden tietoon, Isän tuntoon, jos seuraamme häntä ja »teemme, niinkuin hän käskää?»

Ei ole mitään yliluonnollista eikä mitään luonnotonta semmoisessa luottamuksessa. Päinvastoin on kaikki kasvatus ja oppi järjestetty juuri luottamuksen ja uskon periaatteelle tänä päivänä niinkuin ennen. Lasten täytyy luottaa opettajiinsa, nuorten miesten professoreihinsa, kaikkien opiskelevien kirjoihinsa, sillä kuinka muuten voisivat itse kehittyä oppineiksi ja taitaviksi? Jokainen opettaja on aikoinaan ollut harras oppilas, jokainen professori ja omaperäisiä tutkimuksia suorittava tiedemies on kerran ollut ylioppilas, jonka on täytynyt kuunnella luentoja, lukea kirjoja ja läpäistä tutkintoja. Olisiko elämän koulu, jossa viisautta saavutetaan, hatarammin järjestetty? Voitaisiinko siinä tulla toimeen ilman opettajia, jotka elämän viisaudesta jotakin tietävät? Siinäkin kuunnellaan opetuksia, tutkitaan tekstejä ja suoritetaan kokeita. Mutta opettajan ääni kuuluu omassatunnossa, tekstikirjana on ihmisen sielu ja tutkinnoissa koetellaan oppilaan itsenäisyyttä, lujjuutta kiusauksissa ja voimaa veljesrakkaudessa. Ohjelma on laajempi, vaativampi, vaikeampi kuin yhdesäkään yliopistossa . . .

Ottakaamme siis Jeesus Kristus oppaaksemme, antakaamme hänen neuvoa meille, mihin suuntaan on kuljettava, mitä taitoa on hankittava, seuratkaamme häntä, kunnes hänen käskynsä tulevat eläviksi ääniksi meidän omassatunnossamme! Älkäämme peljätkö tuskia, suruja, vaikeuksia; ottakaamme jokapäiväinen ristimme kannettavaksemme ilolla ja nöyryydellä, sillä katso, ennemmin tai myöhemmin tapahtuu meille jotakin ihmeellistä.

Seuratessamme Kristusta lähenemme elämämme suurta käännekohtaa, uudesti syntymistä, jota ilman emme voi nähdä Jumalan valtakuntaa. Nikodemus kysyi Jeesukselta: »Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän saata jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?« Jeesus vastasi: »Totisesti, totisesti sanon sinulle: jos ei ihminen synny vedestä ja hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. Mikä lihasta on syntynyt, on liha, ja mikä hengestä on syntynyt, on henki».

Kun todenteolla seuraamme Kristusta, eivät taiste-

lumme ole turhia, eivät yrityksemme mene hukkaan, eivät pyrkimyksemme ole tuulen pieksemistä. Saamme oppia, että henkinenkin elämä on kasvamista määrättyine hedelmineen.

Uskonnollisesta elämästä luullaan enimmäkseen, että se on ikävää itsensäkieltämistä, jonkinlaista harmaata hysteriaa, jonka ainoana valopilkkuna on kuolemanjälkeisen autuuden toivo. Kuinka suuresti tässä erehdytään, huomaamme pian, kun vakavasti kuljemme Jeesuksen jäljissä. Ikävä haihtuu tuuleen, ja hysteria on mahdoton, sillä henkisessä elämässä ei ole mitään valitsemisen varaa. Ei meillä ole tilaisuutta sankarilliseen itsekieltämiseen, kun ihanne on mielessä: päinvastoin iloitsemme, kun saatamme olla ihannetta pettämittä. Omanarvontunto, turhamaisuus, ylpeys väistyvät itsetuntemisen tieltä; havaitessamme, kuinka kömpelöitä olemme ensi askelia ottaessamme. Ja mitä tiedämme minkäänlaisesta »autuuden» toivosta? Ei meitä semmoinen viehätäkään. Työmme on nykyhetkessä eikä perustu pilventakaisiin. Toivomme on vain, ettemme tiellä väsyisi, vaan että totuutta ja henkeä riittäisi meillemkin. Usko opettaja-ystäväämme elähyttää meitä, ja hän on luvannut, että mekin voittaisimme, niinkuin hän on voittanut! Kerran mekin osaamme rakastaa . . .

Odottamatta, aavistamatta tulee sitten uusi syntymisemme. Voisimme kertoa, millä tavalla, minkälaisissa muodoissa se tapahtuu, mutta ajattelemme näiden seikkain olevan toisarvoisia. Saattaahan olla, että kokemukset muodollisesti vaihtuvat. Ehkä kuitenkin uskallamme sanoa, että tapahtuma on tarkasti uuden testamentin toisen tai toisen kertomuksen mukainen. Toisin sanoen: se mikä on tapahtunut Jeesuksen elämässä, uudistuu hänen seuraajansakin historiassa.

Kiinnitämme tässä vain huomiomme uudestasyntymisen saavuttamaan tulokseen. Tämä on selväpiirteinen ja ehyt sekä ymmärtääksemme yhteinen saavutus kaikille. Sitäkin voisi kuvata monenlaisilla sanoilla ja vertauksilla, mutta ydin on joka tapauksessa sama. Uudestisyntymisen sisältö on siinä, että me, jotka en-

nen olimme tietämättömiä, pimeydessä vaeltavia ihmislapsia, olemme äkkiä tulleet näkeviksi ja tietäviksi henki-ihmisiksi. Mitä me näemme? Jumalan, taivaallisen Isän. Mitä tiedämme? Että olemme Jumalan poikia. Millä tavalla olemme henki-ihmisiä? Siten, että tunnemme elämässämme olevamme riippumattomat näkyväisestä ruumiistamme.

Jumala, joka meille ennen oli »tuntematon suuruus», on nyt elävänä todellisuutena läsnä hengessämme. Ei tämä merkitse, että osaisimme Jumalaa määritellä — kaukana siitä: emme tiedä, mitä hän itsessään on. Tiedämme vain, että hän on Isä meidän henkemme taivaissa, totuuden ja rakkauden ehtymätön voimalähde, joka meidät on pojakseen tunnustanut.

Tiedämme myös, että Jeesus on oikeassa. Hänen osoittamansa tie vie Jumalan valtakuntaan. Hänen käskynsä eivät ole mielivaltaisia. Hän »ei ole puhunut itsestään». Hän on ilmaissut totuuden. Hän on puhunut Isästä ja todella ilmoittanut meille Isän tahdon. Isän tahto tulee ilmi viidessä käskyssä. Isä suhtautuu pahaan sillä tavalla, kuin Jeesus neuvoo meitäkin suhtautumaan. Jeesusta seuratessamme kuljemme varmasti ja suoraan siihen valtakuntaan, jossa Jumala näkymättömänä kuninkaana hallitsee. Emme enää ihmettele toista tai toista »epäkäytännöllistä» tai »ylen idealistista» ohjetta, sillä näemme omin silmin, että elämän sisäinen välttämättömyys on semmoinen. Jumalan tahto ei ole mielivaltaisen hallitsijan tahto, vaan elämän laki. Jumala on elämän henki. Jumala on olemassaolon välttämättömyyden järkitajunta.

Samalla kokemuksemme muuttaa suhteemme Jeesukseen. Hän on yhä ystävämme ja veljemme, mutta emme enää riipu hänestä. Hän ei ole enää henkinen isämme niin sanoaksemme, vaan todellakin veljemme, vanhempi, viisaampi, valistuneempi veljemme. Hänen isänsä on nyt meidänkin isämme, hänen Jumalansa meidänkin Jumalamme.

Ja kuitenkin hän on yhä meille »tie, totuus ja elämä». Siinä uudessa poika-tajunnassa, joka meissä on synty-

nyt, on Jeesus Kristus salaperäisellä tavalla läsnä. Alamme aavistaa Kristus-mysteriön syvyyttä.

Teologiset, teosofiset eli lähemmin sanoen kristosofiset kysymykset astuvat nyt eteemme metafyyssillisinä ongelmoina. Onko Kristus jotakin muuta kuin Jeesus? Mitä Kristus on? Kuka Jeesus oli? Oliko Jeesus ihminen? Onko Kristus Jumala?

Nämä arvoitukset vaativat meiltä ratkaisunsa. Emme enää ole oikeutetut niitä syrjäyttämään. Ne ovat nyt elävinä edessämme.

Pekka Ervasi.

Sydämen ja mielen puhdistus.

Teosofisina totuudenetsijöinä olemme tottuneet kuulemaan ja puhumaan opetuslapsen tiestä, puhdistuksen ja vihkimyksen tiestä.

Yrittäisimmekö tästä jotakin sanoa? Sanoisimme näin: Järjellisenä olentona ihminen saattaa suuntautua kahtaanne päin: astraalis-fyysillisiin nautintoihin ja valtaan, joka muodostaa hänessä alemman, kuolevaisen minän, sekä järkenä ylös -ja sisäänpäin, rakkaudessa totuuteen, Jumalaan, joka muodostaa ihmisessä ylemmän, kuolemattoman minän. Mutta käytännöllisesti ihminen on vain yksi minätajunta, joka muodostuu näiden kahden minän välillä, niiden molempien aineksista.

Tältä pohjalta katsottuna puhdistuksen tie olisi se, että ihminen käytännöllisenä minätajuntansa, ylempään minäänsä liittyen, puhdistaa sydämensä ja mielensä astraalisen ja fyysillisen maailman nautinnosta ja vallasta.

Tämä olisi puhdistuksen tie. Mikä olisi vihkimyksen tie? Hyvin lyhyesti: kun ihminen käytännöllisenä minänä, totuuden rakkaudessa, avaa sydämensä ja mielensä ylemmälle minälle, Jumalalle, sekä lupautuu, vihkii, sitä totuudessa ja rakkaudessa palvelemaan.

Se olisi vihkimyksen tie. — Mutta voisiko ihminen elää ja saada kokemuksia samalla kertaa molemmissa teissä? — Kenties. Riippunee vain siitä, miten ihminen tulee käytännöllisenä minänä toimineeksi. — Mutta kääntäkäämme nyt aluksi huomiomme puhdistuksen tiehen. Syvällä ihmisessä elää onnen kaipuu. Sen tuntee käytännöllinen minä. Alempi minä tarjoaa sen astraalis-ruumiillisissa nautinnoissa. Alempi minä herkuttelee ja viihtyy astraalis-ruumiillisissa väreilyissä. Se ajaa käytännöllistä minää työhön ja toimintaan. Mutta taatakseen alemmalle minälleen sen haluamaa onnea, tarvitsee käytännöllinen minä valtaa. Alemman minän elähyttämä ja kannustama käytännöllinen minä arvelee että sillä pitää olla valta ottaa kaikkea miellyttävää, ja sillä pitää olla valta työntää luotaan kaikkea epämiellyttävää. Ilman tällaista valtaa ei käytännöllinen minä luule voivansa vastata siitä, että alempi minä saisi nauttia onnestaan. — Ja niinhän astraalis-ruumiillisen nautinnon tavoittelussa ahertavan ihmiskunnan elämä onkin alituista kilpailua ja kamppailua vallasta. Tämä vallankäyttö vie ihmiset kaikkiin niihin tekoihin, joihin Jeesus Kristus viittaa viidessä käskyssään: tappamiseen, sukupuolivoimien väärinkäyttämiseen, vannomiseen, pahaa vastustamiseen, muukalaisten eli toisiin ryhmiin kuuluvien halveksumiseen.

Mutta samalla ihmisen käytännöllistä minää kutsuu myöskin ihmisen ylempi, jumalallinen minä — sekin omassa luontaisissa harrastuksissaan itseään palvelemaan ja auttamaan. Ja mikäli käytännöllinen minä-ihminen siihen antautuu, sikäli hän astuu vihkimyksen tielle. Vasta silloin hän astuu myöskin sisäisen puhdistuksen tielle. Ennen sitä hän tavoittelee ulkonaista puhtautta — sisässään sydämessään, hän edelleen nauttii astraalis-ruumiillisista värähtelyistä sekä tavoittelee valtaa: hän vihastuu epämiellyttävälle, hän vannoo hyvän puolesta, eikä välitä toisissa ryhmissä elävistä ihmisistä. Mutta kun ihminen käytännöllisenä minänä vastaanottaa korkeamman minänsä kutsun, liittyen sitä totuudessa ja rakkaudessa palvellen auttamaan, silloin tulee

myöskin sisäinen sydämen ja mielen puhdistaminen välttämättömäksi. Asia on näin: Jos me, ylempää minäämme totuudessa ja rakkaudessa palvelen, annamme sydämessämme ja mielessämme tilaa, vaikkapa vain kuin leikitellen, alemman minämme astraalis-fyysillisille värähtelyille, vie se joskus siihen, että me emme kykene ratkaisemaan, milloin olemme ylemmän ja milloin alemman minämme palveluksessa — koettelemuksen kriittisenä hetkenä me antaudummekin alemmalle minällemme, vaikka meidän olisi pitänyt auttaa alemman minämme antautumista ylemmälle. — Kun emme kuitenkaan voi käytännöllisessä minässämme unohtaa, että olimme lupautuneet ylemmälle minällemme, seuraa siitä toinen kumma: meissä järjestyvät asiat niin, että luulemme yhä edelleen palvelevamme korkeampaa minäämme. — Ja entä tunnusmerkit? Mikä on koetusluoti, jolla asemaamme mittailisimme? Kas: rakkautemme totuuteen muuttuukin vaativaksi oikeustajunnaksi. Totuuden, oikeuden ja ihanteen puolesta me vaadimme! Me pakoitamme! Ja katso: siellä me jo taistelemmekin, vallan ja voiman keinoilla. — Niinkuin muutkin? — Ei, me emme taistele niinkuin rosvot, alhaisissa himoisamme; me taistelemme niinkuin jumalan soturit, kaiken inhoittavan ja väärän hävittämiseksi, jotta tulisi maailmassa tilaa meidän ja jumalien yleville aatteille!

Näin käy yleensä, kun tunteet pettävät. Ensin päihetyminen, ja sitten, päihetyksestä herättyä, väkivalta. Niin kävi hurskaalle Nooalle, eksoteerisessa merkityksessä: päihetyksestä herättyään hän kiroo sen, jonka luuli aiheuttaneen hänen paljastuksensa ja ilmiantonsa.

Tai jos ihmisellä on alunpitäen vielä väärä älyllinen ihannekuva sankarista, Mestarista, Jumalasta, juuri sellainen, jossa sankari taistellen raivaa tiensä Jumalan luo, niin hän on ilman muuta valmis tarttumaan vallan ja väkivallan valttiin. Häntä ei houkuttele nautinnot — hän on ylevä ja puhdas — mutta hän ei ole hankkinut älyllistä ihannekuvaansa, syvimmässään, rakkaudessa totuuteen, vaan, ainakin osaksi, vaatimuksessa oikeuteen. Siksi hän, ainakin osaksi, luottaa oikeuteen,

eikä osaa uskoa totuuden ja rakkauden voimiin sinään. Siksi hän, oikeuden nimessä, taistelee, käyttää, toistaiseksi, valtaa ja väkivaltaa — raivatakseen maailmassa tilaa totuudelle ja rakkaudelle. Niinkuin ei totuus ja rakkaus itsessään olisi voimaa.

Ymmärrämmekö nyt, miksi on tärkeätä puhdistaa sydämemme ja mielemme? Se on siksi, että jos me annamme sydämessämme ja mielessämme leikitellen tilaa astraalis-ruumiillisille värähtelyille, silloin emme kykene ratkaisun kriittillisenä hetkenä ratkaisemaan valintaamme korkeamman minämme valossa ja kannalta. — Avuksi käytännölliselle minällemme sanoisimme vielä: jos tahdot oppia tuntemaan alemman minäsi, niin tiedä, että se eläimellisessä sokeudessaan kuvittelee nautintoa onneksi, ja että sinä sen elähyttämänä ja kannustamana joudut tavoittelemaan ja käyttämään valtaa ja väkivaltaa. Siitä sen tunnet. Sentähden: opi etsimään ja kuuntelemaan ylemmän minäsi ääntä, seuraa sitä uskollisella ja päättävällä ahkeruudella, hilliten ja kohdellen alemmaa minääsi lempeydellä.

J. R. Hannula.

Unessa kirjoitettu.

*Täällä jo taas olen! Hengitän etelän tuoksuvaa ilmaa! —
— Armaani juuri mä suudelman kotinsa portille
jätin. —
— Ilta kun saapuu ja kuutamo, luoksensa kiiruhdan
jälleen! —*

*— — —
Aurinko mereen on käymässä. Suurena hehkuvi kehrä!
Varjot jo pitenee. Tummuvat jylyhien vuorien piirteet. —
Tulta on syöksynyt kerran mahtava, hohtava huippu!
Uloinna niemessä merestä nousevi jyrkkänä vuori.
Syntymähetkenään kiiltävän valkean päähineen sai se.
Huuhtovat holveja valtavat vyöryt jo nousevan vuoksen.
Valkeat hyrskyt ne huuruna sateenkaarissa säihkyt.*

*Vuorenpa rosoista palmujen juuret ravinnon saavat.
Viuhkansa liikkuvat vitkaan lietsoissa leppoisan tuulen.
Taakseni katson ja pyöreän lahdenpoukaman näen.
Niemessä toisess' on vastass' ruskea jättien patsas.
Salmessa ryöppyää luode ja vuoksi saa mahtavin
pyörtein.*

*Rannasta pengerman kaupunki nousevi rinnettä ylös
aaltojen sylistä valkoisin lattea-kattoisin taloin.
Palmupuut näyttävät nousevan aalloista. — Peilihin
piirtyin.*

*Saavuta korvaa ei melu, — ei silmää kirjava tungos.
Tunnen vaan itseni yhdeksi luonnon mahtavan kanssa.
Auringon hehku jo sammuu ja tummuvi sininen taivas.
Salamoi läikkyen valkoisin harjoin vihreä salmi.
Taivaalla syttyvät tähdet! Etelän säihkyvät tähdet!
Teitä mä kaipasin armaani silmien hehkua muistain!
Kuvan niin kummanpa loistavat valonne lähemmäks
tuopi.*

*Tuskin muistan ma taivaasta eroittaa onnea maista. —
— Verkkään perhonen liitävi suurin ja värikkäin siivin.
Korennot, hyönteiset hehkuvain piirroin ilmassa sinkoo.
Isojen puidenpa varjossa astelee sulavat kauriit.
Rehevät oksat ja kiiltävät lehvät holviksi kaartuu.
Aarniometsä näät kukkivin lianein merehen yltää.
Tuoksua vailla on terttunsa. Vaikenee kirjavat linnut.
Etelän luonnossa kukkiva elämä katkeaa kuoloon.
Auringon silmä kun sammuvi, yö-iki-äiti saa vallan.
Virvojen liekit nyt himmenee. Hopeoi maisemat kuudan.
Haaveissa mahtava meri on. Kaupunki valkoinen uinuu.*

*Nyt olis aika sun luoksesi, armaani, kalpea käydä.
Kättäsi silmiäs hyväillä! Huuliltas suutelo saada!
Lempeni lainehet läikkyvät vyöryjen valtavain lailla —
nostaen, kaataen, pyörtehin turmion kuiluihin syösten!
Luoksesi riennän ja kuiskaten tunnustan rintani polt-
teen!*

*Hetkisen etelän neitonen hehkuu ja oikusta sammuu.
Kotvan kun elimme, kohta jo yö viepi tummille teilleen.
Aamulla aukeaa kukka ja kuihtuvi illaksi kuoloon.*

Valkean talosi portille kiiruhdan, armaani, nyt jo!

*Miksi ei jalkani liikahda? Miksi mä tähän jään
paikkaan?*

*Turhaan ma ponnistan! Kas miten tuohon ma kompas-
tun kiveen!*

*Haparoin nyt sitä. Mihin jo olenkaan joutunut, koito?
Kenenkä hauta on tämä? Ketä tää peittänee kivi?*

*Kas tuossa armaani nimen nään! Nyt olen tajulta
poissa!*

*Kuollutko? Haudattu? Kiveen on hakattu vuosien luku.
Kaiverrus sammaleen peitossa! Sormenpäin seuraan: —*

Sataiset vuodet on vierineet. — —

Nyt mulle selviää muisto!

*Ennenkin värjynyt tässä oon haudalla haamuna surren.
Varjoko olen siis? Muistoko loihtikin elämän harhat?*

*Täälläkö elänyt, lempinyt? Missä mä synnyin ja kuolin?
Merikö ääretön kantoi mun hehkuvan auringon maille?*

*Oliko kehtoni muualla hämäräin tähtien alla?
Täällä mä lempeni hurmassa rakkaus-lauluja lauloin.*

*Nyt olen veretön henki ja muistojen haudalla värjyn.
Kiehtovat muistoni vieläkin kahlehin maahan mun sitoo.*

*Etelän tähdet, mä teidän oon ikuinen, onneton vanki!
Entä tuo valkoinen kaupunki? Entä nuo vuoret ja meri?*

*Niitä mä katson ja tunnen ne samoiksi nyt kuten silloin.
Maan minä aina oon tuntenut tuttavaks! Tähdetpä
vaihtuu!*

*Tähdet ne uhkaavat! Tähtien tahto on kohtalo meille!
Näin kun mä elän ja entisen armaani jälkiä etsin,*

*tähdiltä hämääriin muistoihin valoa, johtoa pyydän.
Etelän tähdet, te suuret ja kirkkahat, sanokaa mulle!*

*Mistä käy retkeni, mihin vie matkani tähtien alla?
Tännekö minutkin haudattiin aarniometsien laitaan?*

*Kulkiko kumpuni ylitse lehtojen ketterät kauriit?
Seppelin sitoiko sitkeä liani hautaimme ristit?*

*Muistan jo: armahan talolle kiiruhdin. Portille saavuin.
Kuutamon valossa ripaan jo tartuin ja askeleet kuulin.*

*Kumea jyrinä vuorien taholta korvaani sattui!
 Vavahti maaperä. Vuoripa liekkejä taivaalle syyti!
 Maa! Sekö petti mun? Tähdet, te ikuiset, rakastan
 maata!*

*Henkeni rauhaan ja tähtiin kaukaisiin kaivaten pyrkii.
 Maallinen lempipä kytkee mun rakkaine muistoiheen
 maahan.*

U. G.

Tuleva työmme.

Mr. B. P. Wadla kirjeessä R.-R:n toimittajalle.

Sananen tulevasta työstämme. Te olette halukas perustamaan uuden seuran eli liiton viimevuotisessa kiertokirjeessänne mainitsemaanne suuntaan. Elävässä periaatteessa olen yhtä mieltä kanssanne. S.o. aika on tullut kaikkien vakavien teosofian harrastajien välittömästi ja viivytyksettä ryhtyä 1) tutkimaan laajemmin suuria oppeja, 2) valmistamaan uutta tutkijain joukkoa tutkimusryhmien avulla, sekä 3) ennen kaikkea täyttämään ihmiskunnan ajatuselämää niillä aatteilla, joita voidaan nimittää teosofian siemeniksi ja jotka siemenet tulevat omalla tavallaan itämään ihmiskunnan siunaukseksi.

Tähän työhön ei välttämättä tarvita muodollista järjestöä, mutta välttämätöntä on, että ihmisten keskelle luodaan uudestaan todellinen Toinen Osasto kokoonpantu Mestarein todellisista opetuslapsista.*) Olen vakuutettu siitä, että nykyiset maailman tapahtumat ovat säilyttäneet maailmassa joitakuita todellisia Mestarein opetuslapsia. Niiden luku saattaa todella olla pieni, mutta kuitenkin niitä on. Ja H. P. B:n opetuksista hyötyneiden tehtävä olisi nyt tukea ja auttaa tuommoi-

*) Viittaa siihen, että Teosofisen Seuran alkuaikoina Mestarit muodostivat n.s. Ensimmäisen, heidän opetuslapsensa Toisen ja tavalliset jäsenet Kolmannen eli alimman Osaston. *Suom.*

sia tuntemattomia maan kamaralla vaeltajia. Suuren Looshin Toinen Osasto ei työskentele sääntöjen ja lakipykälien mukaan, vaan noudattamalla määrättyjä elämän periaatteita.

Semmoisten jäsenten työ on kaksinkertainen. Ensin heidän tulee, välittämättä epäonnistumisista, valmistaa niitä, jotka tulevat astumaan tuohon vanhaan ja kunnioitettavaan ryhmään. Toinen osasto on sangen todellisessa merkityksessä siltana ihmismaailman ja Mestarein maailman välillä. Sen osaston jäsenet kulkevat yhtämittaa edestakaisin tuolla sillalla pitääkseen henkistä sanomaa elävänä maailmassa ja kertoakseen sisäiselle maailmalle tämän aineellisen maailman tapahtumista.

Lähetit, jotka muodostavat sillan, koettavat lisätä tuon joukon lukumäärää. Tällä hetkellä on aikakautisen lain vaikutuksesta mainitun joukon jäsenluku vähentynyt, ja mikäli käsitän, yritetään vakavasti lisätä tuota joukkoa. Tämä oli yksi H. P. B:n tehtävistä, ja se oli Mr. Judge'n päätehtävä, niinkauan kuin hän oli ruumiissa. Tilaisuutta siihen työhön tarjottiin myös eversti Olcottille ja Mr. Sinnetille, kuten *the Occult World*-kirjan mestarikirjeet osoittavat. Jätän tahallani mainitsematta niiden aasialaisten hyväksytyjen, koeteltavina olleiden ja maallikko-oppilasten nimet, jotka niinikään harrastivat samaa työtä omilla aloillaan. Alkuperäisen E. S:n epäonnistuminen osoitti H. P. B:n tässä tehtävässään epäonnistuneen länsimailla. Siitä huolimatta jäsenten värväminen Toiseen osastoon ei ole pysähtynyt.

Tämän ryhmän jäsenten toinen tehtävä on vaikuttaa ihmiskunnan ajatuselämään sen kokonaisuudessa. Jos tarkasti tutkitta *Salaisen Opin* toista osaa, huomaatte, että uusi alarotu on syntymäisillään. Psykologiselta kannalta katsoen tämä alarotu tulee ilmentämään uutta järkitajunnan puolta. Filosofinen äly on enemmän ja enemmän tuleva jokapäiväisen ihmisen järjen ominaisuudeksi. Uusi rotu on muodostuva ihmisistä, joilla on filosofinen äly, mikä merkitsee, että järjen ominaisuudet ja kyvyt, kuten järkeily ja älyllinen huomioimi-

nen, tulevat johtumaan enemmän sisäisestä elävöitymisestä kuin ulkonaisista vaikutelmista. Teosofisen propagandatyön tarkoituksena on näin ollen vaikuttaa ihmisten mieliin ja antaa niiden itse muovailta omaa siveellisyyttään, luonnettaan ja toimintaansa. Me emme saata muuttaa ihmisten luonteita; heidän on itsensä se tehtävä. Voimme vain kylvää uudet siemenet kaamanaksen vanhaan maaperään, joka jo on koko lailla täynnä tieteellisiä asioita. Nämä siemenet itävät ja ilmoille nousee filosofian taimi. Sentähden on tarpeen teosofisen filosofian tutkiminen ja sen levittämiseen on ryhdyttävä.

Asianmukaisesti ja oikein esitettyinä teosofian metafysisilliset ja matemaattiset käsitteet, huolimatta epämääräisyydestään ja vaikeatajuisuudesta, saavat aikaan muutoksia lukijan mielessä ja jokapäiväisessä ihmisessä. Siinä syy, miksi H. P. B. esitti maailman luomisen ja ihmisen syntymisen tutkimista. Näiden oppien arvo ei ole niiden antamissa tiedoissa, vaan siinä kasvussa ja kehityksessä, minkä ne aikaansaavat ymmärryksessä, joka on tämän viidennen rotumme kehittyvä prinssiippi.

Olen kirjoittanut tämän teroittaakseni, että Mestarit jatkavat työtään, että He eivät ole maailmaa hylänneet, sentähden että jotkut, joita He kunnioittavat ja joihin He luottivat, ovat epäönistuneet velvollisuudessaan, osaksi tai kokonaan, tai sentähden että me kaikki järjestään lyhyemmän tai pitemmän aikaa olimme sen sumun peitossa, joka nousee lahkolaisuskojen laaksosta.

B. P. Wadia.

Engl. suom. P. E.

Aforismeja.

Korkein totuus on sadun sukua, sillä se on miltei yhtä vaikea saavuttaa kuin tarujen taikamaat.

Korkein onni on sydämen halusta edistää toisten onnea.

*

Ole hyvä ja pyri tulemaan vielä paremmaksi!

*

Salli mieluummin muiden aiheuttaa kärsimyksiä itsellesi kuin aiheuttaisit niitä muille!

O. Kaukoranta.

„Kotiinkävijät”.

Muutama sananen Eestin kansantarinoissa esiintyvistä uskosta.

On varma tosiasia se, että meidän esivanhempamme jo uskoivat henkien kuolemattomuuteen. Samoin se, että joku selvänäkijä taisi ihmisen kuollessa nähdä hänen astraali- tai eetteriruumiinsa heijastuksen. Mistä muuten niin paljon mystillisiä kertomuksia niinsanoituista »kotiinkävijöistä» löytyisi kansamme keskuudessa?

Esitän tässä muutamalla rivillä — M. J. Eisenin keräämien muinaistarujen aineiston mukaan, — miten sellaisia henkiä nähtiin, mitä he aikaansaivat ja miten heistä päästiin.

Ennen luultiin, että ihminen ei heti jää sinne lepopaikkaan, jonne hän kuolemansa jälkeen joutuu, vaan ilmestyy silloin tällöin takaisin maan päälle. Usein entiseen asuntoon jo ennen hautausta tai jälkeensä. Usein nähtiin muuallakin, milloin missäkin, ja useissa eri muodoissa. Sellaisia henkiä nimitettiin sitten »kotiinkävijöiksi». Että noissa näyissä sitten perää oli — vaikkakin nykyään ei enää sellaisiin uskota ja vain yliolkaisesti hymähdetään kaikelle yliluonnolliselle, — on aivan selvä. Eihän itsestään, ilman syytä olisi kansan keskuudessa sellaisia juttuja liikkeellä ollut; niihin kyllä, kun niitä toisille kerrottiin, liitettiin sananen sieltä toinen täältä, joten on kertomuksista aina etsittävä asian tapahtuman ydin.

Ketkä nyt rupeavat kotiinkäymään? sopii meidän ensin kysyä. Kansanluulon mukaan olivat nämä enimmäkseen pahoja ihmisiä, jotka eivät oikein eläneet maanpäällä: isäntä joka orjuutti palvelusväkeänsä; juomarit, kiroilijat, tanssijat, kapakoitsijat y.m. Lisäksi ne, jotka murhattiin tai itsemurhan tekivät; ne, joita ei haudattu siunattuun maahan; sellaiset, joiden kuoleman edellisiä toivomuksia ei täytetty. Tällainen vainajien halveksunta pakotti heitä kotiintulemaan, omallsilleen näiden velvollisuutta muistuttamaan. Niinpä käski eräs mies ennen kuolemaansa, että hänen rahansa ruumiin mukana maahan haudattaisiin. Poika kuitenkin sääli rahoja eikä täyttänyt lupausta. Isä näyttäytyi niinkauan, kunnes poika täytti määräyksen. Jos joku ryöstää ruumiilta liinan tai muun esineen, silloin vainaja ilmestyy ja vaatii ottajalta omansa pois. Välistä hän kostaakin kuristamalla ryöstäjänsä. Samoin ilmestyy »kotiinkävijä», kun vainajaa paljon ikävöidään ja itketään. Myös näyttäytyy vainaja, jos tämän perintöä kirotaan, jos hautaristi sattuu kaatumaan, tai haudan koristeita on pois viety. Eikä hän anna pahantekijälle rauhaa, ennenkuin tämä on asian toimittanut ennalleen.

»Kotiinkävijöitä» nähdään joko heti kuoleman jälkeen tai sitten kolmen vuorokauden kuluttua. Usein kestää vuosia, ennenkuin häviävät. Toiset häviävät heti, kun saavat toivomuksensa täytetyksi. Ilmestymisaika on tavallisesti iltaisin, yöllä kun kukko rupeaa laulamaan häviää näky heti.

Kuinkas sitten vainaja näyttää itsensä? Usein samoissa vaatteissa kuin haudatessaan, siis enimmäkseen valkoisissa vaatteissa. Toisinaan nähdään ilmassa liitelevän epäselvänä valkoisena hahmona, jossa ei kasvopiirteitä useinkaan voi erottaa; toisinaan suurena ja samassa taas pienenä hahmona; usein pimeässä vain huomataan, häviten näkyvistä tulta sytyttäessä ja ilmestyen taas tulen sammussa. Toisin paikoin uskotaan, että eläimeksikin muuttuneena ilmestyy »kotiinkävijä»: harmaana härkänä, mustana kissana, hevosena, pyörivänä munana.

Jos ihmisen hahmossa ilmestyy niin puhuukin joskus.

»Kotiinkävijän» toiminnasta mainitaan, että tämä usein on valmiina kaikenmoiseen hullutukseen. Jos on »huonolla tuulella», niin kolistelee, heittelee huonekaluja paikasta toiseen, liikuttelee pöytiä, heittelee katosta perunoita ja astianpalasia alas, vaikka ei katossa huomata reikiä ensinkään. Usein heittelee uunin kiukaan kiviä alas, vieläpä ruokailijoiden keskelle pöydälle. Syö itsekin ruuan uunista ja heittää tuhan huoneen lattialle. Toisinaan käy ihmisten kimppuun. Häntä ei estä mikään, ei rauta eikä muuri. Lukitut ovet avautuvat itsestään. Kun kylmä viima kulkee hän ihmisistä ohitse. Joskus menee hän navettaan, päästää eläimet irti, ajaa näitä takaa; vetää vankkurit ulos, heittää oljet sekaisin, vesiastiat nurin. Toisinaan nähdään aamulla, että yöllä tehty paha on aamulla taas ennallaan, mutta usein on kaikki yhtä sekasin, kuin henkinen jättikin. Usein on kotiinkävijällä yliuonnollinen voima: paksuja parruja hän murskaa kuin mitäkin kepejä. Hän tekee ihmisillekin kiusaa: puristelee, nyppii, raapaisee kasvot verille y. m. Ottaisipa hengiltä semmoisen, joka on häntä jollain tavoin pahoitellut. Toisinaan hän itse pyytää ihmisiltä jotain. Tunnettu on, että itsemurhaaja käy vaatimassa esinettä, jolla hän murhansa suoritti. Rikkaitten mässääjien henget pitävät pitoja joissain kappeleissa, kirkoissa, ruumishuoneissa. Siellä he lyövät korttia, tanssivat kukon lauluun saakka. Jos pappi silloin lähtee ja vihkii kirkon uudelleen, niin häviävät kummitukset.

Kuinka estää »kotiinkävijöitä» tulemasta? Kansa on keksinyt siihen monellaisia varokeinoja. Jotta vainaja jäisi rauhallisesti hautaan, pantiin ruumiin mukana arkuun kaikellaisia esineitä, kuten rahaa, leipää, viinapullo, kirja, neula, rihma, tupakkaa, joskus kirveskin. Näin sai vainaja kaikki tarpeelliset esineet mukaansa, eikä tarvinnut näitä enää tulla hakemaan. Kun ruumis haudattavaksi vietiin, heitettiin kiululla vettä portista jälkeen. Lyötiin naula ovenpieleen, johon jokainen saattajoista kerran koputti vasaralla. Toisaalla tehtiin seitsemän ristiä joka akkunan- ja portinpieleen,

myös kynnyksille, ettei vainaja enää pääsisikään kamariin. Kannetaan kirstu kolmesti haudan ympäri; pannaan ruumis kumoon kirstuun lepäämään. Vielä pannaan kolme kiveä kirstunkannelle ja haapainen seisväs hautaan. Hautausmaalta tullessa leikataan ristejä puihin, jokainen saattaja tekee ristin. Murretaan määnynlatvat poikki hautauksen aikana. Toisilla paikoilla kuumennetaan ruumis pesuvettä ja pirskotetaan pitkin seiniä. Permannolle tehdään kolme ristiä. Oljet heitetään vankkurista, jossa ruumis kuljetettiin ensimmäisen tiensillan luo, maahan. Syödään kotona herneitä ja otetaan mukaan hautausmaalle kirstun kannelle jätettäväksi.

Miten voi päästä »kotiinkävijöistä»? Nämä pelkäävät susia hirveästi. Jos ei muuten päästä heistä vapaiksi, kutsutaan susia avuksi, ja »kotiinkävijä» häviää sitä kuullessaan. Vielä ammutaan hopeakuulalla. Usein auttaa, kun pappi uudelleen lukee hautaussanat. Usein kaivettiin hauta auki, käännettiin ruumis kumoon kirstussa. Rautaristi pantiin haudalle, kolme ristiä piirrettiin multa ja samoin kotiin portille risti. Vasemmalla jalalla lyötiin kolmesti haudalle. Vainajan jälkeenjääneitä vaatteita poltettiin. Otettiin 7 koivunoksa, leikattiin jokaiseen 3 ristiä ja pantiin haudalle. Nämä kaikki luultiin tehoisiksi keinoiksi »hengen» hävittämiseksi.

Julius Kangur.

Rajan takaa.

Outo näky. Allekirjoittanut pyytää luvan kertoa tässä ihmeellisen tosi tapahtuman.

Tammikuun 4 p:nä 1923 illalla puoli viiden aikaan oli yksi läheisistä naapureistani, n. s. punaisen talon isäntä, mennyt noin 100 metrin päässä olevaan naapuritaloon, jonka isäntä oli sairaalassa heikkona sairana. Naisväki oli sen takia pyytänyt häntä hakemaan hevosella vettä järvestä, minkä rannalla talot sijaitsivat. Hän siis valjasti hevosen, ajoi järvelle ja täytti vesitinnun, ja samalla sattui vilkaisemaan kotiansa päin ja

näki, että tuvan eteinen loimusi, niinkuin tuli olisi ollut valloilla. Hän kuitenkin ajatteli, että vaimonsa oli tehnyt tulen takkaan ja lähtenyt jotain eteisestä etsimään sekä jättänyt tuvan oven auki. Mutta ihmeekseen hän huomasi tulen yhä yltyvän, ja kun hän pääsi hevosen kanssa naapuritalon pihaan, tuli kaikki naisväki häntä vastaan ja sanoi, että nyt on teillä varmaan tulipalo: katsokaa nyt, kuinka on koko eteinen jo liekkien ja sauhun vallassa! Kolme heistä läksi juoksemaan minkä vain ennättivät palopaikalle, ja kaksi läksi hakemaan toisista naapureista apua, ja isäntä itse juoksi suoraan navettarakennuksesta ottamaan vesiämpäriä sekä sen kanssa tupaa kohti. Portaille päästyään hän ihmeekseen huomasi, että eteinen oli aivan pimeä, samoin tupa, eikä koko rakennuksessa ollut tulta. Etsittiin vintit ja kaikki komerot, vaan ei ketään ihmisiä liioin ollut koko rakennuksessa. Kaksi naapurin tytärtä, jotka jäivät isännästä jällelle, kertovat, että kun rupesivat taloa lähenemään, niin tuli sammui yhtäkkiä. Emäntä oli navetassa ilta-askareillaan, eikä muita olekaan kuin kaksi ihmistä koko talossa. Talon nykyinen omistaja osti talon joku kuukausi takaperin. Hän ja hänen emäntänsä ovat vallan nuoria ihmisiä ja hiljan naimisiin menneet. Outo tapahtuma on tehnyt ikävän vaikutuksen. Ei kukaan voi väittää sitä valheeksi, kun niin monta täysin terveitä ja hyvissä ruumiin voimissa olevaa ihmistä sen näki noin kymmenen minuutin ajan ainakin. Ja silminnäkiäjät kertovat, että lopulta tuli näytti leimuavan, niinkuin koko eteinen olisi ollut liekkien ja savun vallassa. Olen kertonut tapahtuman aivan totuuden mukaan vähääkään liioittelematta, aivan niinkuin asianomaiset tuttavani sen mulle kertoivat. *D.K.*

Toim. muist. Tuommoiset näköilmiöt viittaavat joko menneisyyteen tai tulevaisuuteen. Menneisyys merkitsisi tässä tapauksessa entistä tulipaloa. Onko samalla paikalla ennen ollut rakennus, jonka tulipalo on polttanut? Jos taas näky viittaa tulevaisuuteen, on talon asujaimilla syytä olla varovaisia tulen kanssa. Joku ystävällinen henkimaailman olento on heitä siinä tapauksessa varoittanut.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot ovat säännöllisesti jatkuneet joka sunnuntai klo 12 päivällä Suomalaisen Normaalityön juhlasalissa, Ratakadun 4:ssä. Samassa paikassa on niinkään keskiviikkoisin tavanmukainen kysymysilta klo 7 i.p. Paavalia koskevan esitelmäsarjan loputtua ovat luennot käsitelleet erilaisia kysymyksiä, uuden ajan tuloa, Nostradamuksen ennustuksia, yliaistillisia ilmiöitä, fakirismia, joogaa y. m. Esitelmät tulevat arvatenkin ilmestymään kirjoina ensi syksynä.

Ruusu-Ristin kiertävä puhuja Rickard Hannula on viime aikoina taas käynyt pohjan perillä, pitäen kokouksia Torniossa, Kemissä, Rovaniemellä, Oulussa y. m.

Jyväskylän Ruusu-Risti on alkanut työnsä hyvillä enteillä. Puheenjohtaja kirjoittaa meille: »Täällä on neljä kokousta kuukaudessa, nim. järjestelykokous S:n luona, kaksi harjoituskokousta täällä meillä ja yleinen kokous kaupungissa, johon kutsumme ulkopuolisia. Yleisessä kokouksessa järjestetään aina kuukauden työ. Harjoituskokouksissa on tekstikirjana »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus» ja niissä lopuksi vastaa joku kysymyksiin. Yleisessä kokouksessa viime sunnuntaina oli musiikkia, lausuntoa ja esitelmä kahdesta maailmankatsomuksesta, kirkon ja teosofian, jälleensyntymisopin valossa».

Amerikan uutisia. Eräs aattemme lämmin ystävä Clevelandissa kirjoittaa meille v. k:n 14 p:nä:

»Minulla on ollut mieli kertoa vähän meidän pienen tšekäläisen, teosofiaa harrastavan joukon kuulumisia. Eihän meitä ollut kuin noin keskimäärin kymmenen jäsentä, mutta eroaminen tuli pienessä niinkuin suuressakin. Jotkut ikäänkuin lähentyivät vieläkin lujemmin Annie Besant'iin, toiset taas hämmästyivät ja ikäänkuin sanoivat: »Seis! Olemmeko todella itse ajatelleet?» Kyllä todellakin odotimme, miten tulisi Pekka Ervast suhtautumaan näihin kansakuntina eroitettuihin »valkoisiin» ja »mustiin» voimiin. Omasta puolestani sanon, että syvä ilo täytti mieleni, kun sen sittemmin

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava

Puh.: Kerava 120.

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!
Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikoisala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Paperi- ja Sekatavarakauppa

Hietaniemenkatu 10.

Suosittelaa!

TYYNE BÖÖK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

**Maanviljelys, Teollisuus ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin**

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

**Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa**

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VAREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

MAALISKUU

N:o 3

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänym-märryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankat-somuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisem-pi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennak-koitukset ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympä-ristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten pro-feettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yli-aistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yle-
vistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen aukto-riteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoit-tamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ris-tiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ru-u-su-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä-
ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysy-mykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjai-
lija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suo-raan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tila-
usta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen le-vittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

MAALISKUU 1923

N:o 3

Sisällys:

Toimittajalta	83
Yö, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	87
Christosophia, 7—9, <i>Pekka Ervast</i>	88
Avatkaa portit . . ., <i>J. R. Hannula</i>	96
Pyhän kirjan sana, <i>Ilma Virtala</i>	99
Kalevalan Aino, „ <i>Saarelainen</i> ”	101
Lapsuusaikaan, runo, <i>S. K.</i>	110
Kuinka kädestäkatsoja Cheiro tuli okkultistiksi, <i>L. Deinhardin</i> mukaan	111
Tien varrelta	117

*Rakas lukija! Jos Ruusu-Risti
miellyttää Sinua, koeta tehdä
jotakin sen hyväksi.*

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Äggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Toimittajalta.

Iloisesti hämmästyin lukiessani »Saarelaisen» käsi-kirjoituksen »Kalevalan Aino» ja huomafessani sen käsittelevän samaa psykologista symboliikkaa, jota tämän numeron »Christosophia»-artikkelissakin hieman koskettellaan. Siten asia tulee valaistuksi kahdelta puolelta, Uuden Testamentin ja Kalevalan, ja lukija on tilaisuudessa vertaamaan toisiinsa kahden »pyhän kirjan» kuva-kieltä ja ihailemaan kummankin kauneuksia. Enkä silloin usko monenkaan suomalaisen tarvitsevan hävetä Kalevalaansa. Vertauskuvastona se on yhtä rikas ja syvällinen, yhtä kaunis ja kirkas kuin konsanaan muiden kansojen tarustot ja muinaissuomalaisen runot sisältävät kyllä yhtä paljon salatiedettä kuin juutalaisten y.m. okkultiset muistiinpanot. Jeesus Kristus on tietysti ainoa, jonka ihmisyys kohooa kaikkien entisten aikain sankarein yläpuolelle, ja Uusi Testamentti myös ainoa, jonka siveellinen näkökanta nostaa päivän valoon kaiken sen, mistä entiset uskonnot ovat ihanteenaan unelmoineet. Tällä en sano, että Uusi Testamentti olisi sanoissaan tai neuvoissaan tuonut esille semmoista, jota ei koskaan ennen olisi sanottu; päinvastoin on kaikuja sen siveellisistä opetuksista tavattavissa useissa vanhemmissakin pyhissä kirjoissa. Väitän ainoastaan — kuten jo ennen olen toistanut, — että Uusi Testamentti kääntää entiset arvot nurin, alkaa siitä, mihin ennen lopetettiin, hylkää heti koston ja oikeuden sekä asettaa tilalle anteeksiannon ja rakkauden.

*

»Mitä on anteeksianto ja miten menettelee anteeksi-
antanut ihminen?» kysyykin juuri muuan kirjeenvaihta-
tajani. Tähän vastaan, että anteeksianto on yksinkertaisiin, mutta samalla ihmeellisiin ja suurenmoisiin asia-
maailmassa.

Kristillinen teologia on tehnyt siitä erityisen dogmin,
opinkappaleen, johon koko teologinen rakenne perus-

tuu. Sen mukaan Jumala on pyhydessään loukkaantunut siitä, että ihminen on syntinen ja huono; hänen vihansa ihmisen pahuuden johdosta on niin oikeutettu ja niin leppymätön, että se rankaisee ihmistä iankaikisella helvetin tuskalla.

En tiedä, onko enää niin sokeita, niin ajattelemattomia ja niin kovasydämiä ihmisiä — niin itsevanhurskaita, niin tekopyhiä, — että he uskovat tuohon keskiaikaiseen keksintöön, tuohon tyranniin ja julmuriin, jota he nimittävät Jumalaksi, mutta joka olisi huonompi kuin huonoin ihminen. Toivon, että se vanha, saastainen opinkappale on ainiaaksi heitetty romuläjään.

Elämää, Jumalan kiitos, ei hallitse itsevaltiias tyranni, vaan syyn ja seurauksen järkähtämätön, oikeudenmukainen laki, jota itämaalaisella nimityksellä olemme tottuneet sanomaan Karmaksi. Karma huolehtii siitä, että mikään voimankäyttö ei mene hukkaan. Jokainen ajatus, sana ja teko on voimankäyttöä: sentähden jokaisella on seurauksensa. Siinä luonnon lakisiteisyys. »Sillä Jumala ei anna itseään pettää, vaan minkä ihminen kylvää, sen hän myös niittää». Sen hän niittää, mutta — ei enempää; ei ikuisia kärsimyksiä ajallisista erehdyksistä ja synneistä, ei ikuista iloa häthätäisen kääntymyksen ja uskon nojalla. Ihmistä odottavat hänen elämänsä ja toimintansa hedelmät; ne ovat hänen omia lapsiaan, joista hän on vastuullinen ja joita hänen tulee kasvattaa. Sentähden sanotaankin: kosto on Herran; meidän ei tarvitse sekaantua Karman työhön, sillä kuka meistä kykenee olemaan todella oikeudenmukainen, puolueeton, jumalallisen viisas arvosteluissaan ja tuomioissaan? »Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi», s. o. ettette tuomiollanne vain lisäisi ja enentäisi Karman työtä kääntämällä sen huomiota itseenne.

Elämä on itsessään oikeudenmukainen.

Mutta mitä on anteeksianto?

»Anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme velallisillemme . . .

»Sillä jos annatte ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille

anteeksi; mutta jos ette anna ihmisille anteeksi heidän rikkomuksiaan, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne».

Anteeksianto on Kristuksen suurin ja korkein oppi. Mutta se on todellinen anteeksianto. Se on sitä, että annamme anteeksi. Se on sitä, että luovumme kostosta ja vihasta ja katkeruudesta ja kaikista pahoista himoista ja muutumme rakastaviksi, lempeiksi, iloisiksi, kärsivällisiksi, auttaviksi, sanalla sanoen anteeksi antaviksi.

Ei ole kysymys mistään yliluonnollisesta. Ei ole kysymys siitä, että Jumala olisi meihin suuttunut. Minkätähden Hän vihastuisi omiin lapsiinsa? Ei ole kysymys siitä, että meidän tulisi lepyttää Jumalaa, — ei »uskolla» eikä »hyvillä töillä». Jumala ei kaipaa meidän puoleltamme minkäänlaisia temppuja.

Kysymys on vain siitä, että meidän tulee toisillemme antaa anteeksi. Elämä on taakka ja risti. Älkäämme taakkaa lisätkö toisillemme, vaan kantakaamme iloisina omaa ristiämme! Silloin voitamme Karman. Yksin siten loppuu Karma. Kuka lopettaa syiden ja seurausten ainaista sarjaa, ellemme itse sitä tee? Sehän on annettu meille ihmisille tehtäväksi!

Vasta kun itse annamme anteeksi, ymmärrämme anteeksiannon metafysisillisen ja jumalallisen puolen. Sillä on semmoinen! On kyllä olemassa ihmeellinen totuus, joka paljastuu kärsivälliselle, lempeälle anteeksi-antajalle.

Mikä se on?

Se on Jeesuksen Kristuksen ilmoittama »taivaallisen Isän anteeksianto».

Kun rakkaudessa annamme itse anteeksi, näkyy meille kuin ilmestyksessä, tuntuu koko olemuksessamme, että Jumala on juuri anteeksianto ja rakkaus. Isä Jumala on rakkauden, armahtavan lempeyden, anteeksiannon ikuinen henki.

Sanat eivät kykene kuvaamaan Jumalan majesteettia. Sentähden tyydymme Kristuksen yksinkertaiseen, nerolliseen määritelmään.

Kristikunta kadotti totuuden tiedon, samalla kun se

hylkäsi elämän. Kun uskonto teki liiton valtion kanssa, tullen sen palvelijaksi, silloin se luopui totuudesta ja sai tyytyä maalliseen valtaan ja menestykseen.

Tuleeko aika, jolloin kristikunta uudelleen herää tietoon siitä, mitä kristinusko oikeastaan on?

*

»Niin paljon vettä juoksee Suomen koskissa ja sen voima jää käyttämättä».

Tästä kansantaloudellisesta kysymyksestä olen pari kertaa kirjoittanut Tietäjässä, ja nyt se taas muistui mieleeni, kun kuulin, että osa siitä sähköstä, mitä Helsingissä ja sen ympäristöllä käytetään, kyllä tulee Kymin koskelta, mutta että toinen osa luodaan polttamalla puita, s.o. Suomen metsiä. Kymmenittäin syliä menee päivässä! Ja kuinka paljon Suomessa kuluu metsiä lämmitykseen ja ruoanlaittoon! Monen sadan miljoonan markan edestä vuodessa, puhuaksemme finanssikieltä.

Metsät kuluvat, ne vähenevät, ne häviävät. Mutta koskissa pauhaa vesi. Sitä aina riittää ja siinä Suomen rikkaus juoksee mereen.

*

Painosta on nyt ilmestynyt »Rosenkreuziläisen maailmankatsomuksen» kolmas, jännittävin ja sisältörikkain osa. Sen hinta on Smk. 25:—, dollari 1:—, kuten edellisten. Koko teos myödään myös sidottuna korukansiin à Smk. 100:—. Tilataan Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby, tai kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri.

*

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous tulee tänä vuonna luultavasti pidettäväksi toukokuulla, helluntaipyhinä.

Yö.

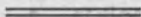
Oot, yö, taas hiljaa käynyt kammiooni
sa ikihyvä, hellä tyyni yö,
ja rauhas hiipinyt on asuntooni.

Ma lepään kuunnellen, kuin sydän lyö.
Oi, niinkuin katson päivin aurinkooni,
niin hienoon, pehmoiseen ma pimeyteesi
ja taivaalliseen, pyhään tyyneyteesi
nyt katson, janoten ja isoten
tuot' autuaista vilvoitusta, oi,
iot' äidin-kätes kosketus ain loi!

On päivän hetket monta huolta tuoneet
ja monta syvää mielipahaa myös.
Kuin monta kyyneltä lie huulet juoneet,
kuin monta tuskaa kovat sanat luoneet,
ja kuinka vähän rakkautta vain,
vaan kuinka paljon vihaa tuta sain
en enää muista, enkä tahdokaan,
sun suuren hyvyytes nyt tunnen vaan
ja hyväilyks ja laupeudentyös!

On varmaan henki lähempänä yötä
kuin päivää milloinkaan, nyt tunnen ma.
Käy alku-öistä hiljaisuutta myötä
luo herkän hengen varmaan Jumala. —
Oi, yö, mun vaipua suo tyyneytees,
suo, Luoja, uinahtaa mun pyhyytes!
Ja anna mulle voimaa huomiseen
taas herätä ja päästä totuuteen!

Rafaël Rominus.

Christosofia.

7.

»Sinä puhut niin suurella ihastuksella Jeesuksesta ja hänen seuraamisestaan», sanoi minulle eräs ystäväni, »että tuntuu niinkuin et paljonkaan enää välittäisi toisista mestareista ja toisista uskonnoista. Lienetkö enää teosofi? Eikö teosofi ole ihminen, joka suvaitsee kaikkia uskontoja ja pitää kaikkia yhtä jumalallisina? Eihän teosofi koroita yhtä uskontoa pilviin toisten kustannuksella? Mutta sinä teet niin. Sinä käytät uutta nimitystä, kristosofia, siitä teosofiasta, jonka olet keittänyt valmiiksi ja jossa kristinuskon vapahtaja on päätekijänä. Miksi yhä tahdot, että kristosofiasi kulkisi teosofian lipun suojassa?»

Siitä päivänselvästä syystä, vastaan taas tähän, että n. s. kristosofia on teosofiaa, jota vastoin sillä on sängen vähän tekemistä kirkollisen kristinopin kanssa. Kristillinen teologia on kaikenlaista viisastelua Jeesus natsarealaisen personallisuudesta ja hänen suhteestaan Jumalaan, kristillinen teosofia sitä vastoin on elämistä Jeesus natsarealaisen hengessä ja niiden asiain kokemista, joista teologia haaveilee. Samoin on yleinen teosofia käytäntöä ja kokemusta jumalallisissa asioissa, ei teologista spekulatsionia niistä. Mutta jos sanomme että kristosofia on yksistään kristillistä teosofiaa, erehdymme, sillä kristosofia on oleellinen puoli yleisestä teosofiasta. Teosofia ei saata kieltää kristosofiaa — korkeintaan se voi valita toisen nimen samalle asialle.

Ymmärtääksemme tämän täytyy meidän olla selvillä siitä, mitä n. s. uudesta syntyminen on.

Kun kristosofi tekee sen henkisen kokemuksen, jota nimitimme »uudestasyntymiseksi», tietää ja tuntee hän olevansa »Jumalan poika», s. o. maailmankaikkeutta elähyttävän »Isän» synnyttämä ja hänen rakastamansa ihmisolento. Hänessä on syntynyt uusi itsetajunta, joka hämmästyneelle vanhalle personallisuudelle kuiskaa: »minä olen Kristus».

Tämä on` asian ydin. Ihmisessä elää nyt Kristus. Mikä Kristus? Se Kristus, joka on Isän Jumalan poika, täydellinen, synnitön, voittaja, vapahtaja. Se Kristus, joka oli Jeesus natsarealaisessakin.

Teosofia nimittää sitä »mystilliseksi Kristukseksi», madame Blavatsky myös »Kristusprinsiipiksi». Se on Paavalin »Kristus meissä».

Kristosofin kokemus näyttää ja todistaa siis hänelle, että on ero olemassa »Jeesuksen» ja »Kristuksen» välillä. Jeesus oli ihminen, Kristus on Jumalan poika. Jeesus oli yksilö, Kristus kuuluu koko ihmiskunnalle. Jokaisen ihmisen elämä ja tulevaisuus on Kristuksessa, siinä ihmeellisessä poika-tajunnassa, jonka siemen on ihmisen hengessä.

Samalla kristosofi tietysti näkee, että mystillinen Kristus ei ole minkään uskonnon erikoisomaisuutta. Ei se ole mikään »kristitty» oppi eikä mikään »kristillinen» tosiseikka. Niinkuin Jumala on yksi ja iankaikkinen, niin on myös Kristus, hänen poikansa. Jumala on ollut ja on kaikkien ihmisten Isä läpi aikojen, ja samoin mystillinen Kristus jumalallisena poika-tajuntana on aina odottanut jokaista ihmistä, jokaista totuuden ja Jumalan etsijää hänen korkeimpana saavutuksenaan ajasta ja paikasta riippumatta, riippumatta uskonnoista ja sivistyksistä. Kuinka monta yksilöä sen tajunnan-asteen käytännössä ovat saavuttaneet, on vallan toinen kysymys. Mutta kristosofi selvästi näkee, että mystillinen Kristus on aina ollut kaikkien uskontojen takana. Kaikki uskonnot tavoittelevat Kristusta. Toinen on osannut paljastaa hänen ihmeitään enemmän kuin toinen, yksikään ei ole hänen rikkauttaan tyhjentänyt. Kaikki mestarit ja viisaat tietäjät, uskontojen perustajat, ihmiskunnan vapahtajat ovat Kristuksesta julistaneet, hänen suuruuttaan ja kunniaan ylistäneet. Kaikilla on ollut tietoa Jumalan pojasta, s. o. ihmisen suurimmasta henkisestä kehitysmahdollisuudesta, hänen korkeimmasta, sisimmästä, jumalallisesta itsestään. Sitä samaa todellisuutta, jota muualla on nimitetty muun-

laisilla nimityksillä, sitä on Jeesuksen Kristuksen jälke-keen länsimailla sanottu Kristukseksi.

Se teologia, joka liikkuu pinnalla, joka väittelee ja riitelee opinkappaleista, se ei Kristusta tunne. Kullakin uskonnolla on teologiansa ja kunkin uskonnon teologia on kiintynyt omiin dogmeihinsa ja sääntöihin, oman perustajansa ja vapahtajansa personaan, toisin sanoen nimiin ja määritelmiin. Pääasia jää syrjään, ainoa tärkeä unohdetaan. Vasta se teologia, joka ko-
hoaa teosofiaksi, löytää Kristuksen elävänä, iankaikkisena todellisuutena. Vasta teosofia vapautuu opeista ja seremonioista, jättää sivuseikat syrjään, unohtaa riidat ja väittelyt. Mitä nimistä ja määritelmistä, kun on todellisuus elävänä edessä! Teologia on järkeilyä, teosofia on elämää.

Teosofia siis löytää mystillisen Kristuksen. Mutta miksikä silloin puhumme kristosofiasta? Eikö se ole yksi turha nimi lisää?

Vaikka se olisi vain nimi, ei se sittenkään olisi turha, sillä olemme tuolla nimellä painostaneet, että totuus on löydettävissä ainoastaan siten, että ihminen itse pääsee sisäiseen yhteyteen Isän Jumalan kanssa, että hän löytää oman poikuutensa Jumalassa. Ei mikä tahansa yliaistillinen kokemus häntä pelasta, ei hänen selvänäköisyytensä eivätkä hänen salaiset kykynsä. Ainoastaan se henkinen kokemus, joka synnyttää hänet uudestaan Kristuksessa.

Mutta kristosofia ei ole paljas nimi. Se on ennen kaikkea osviitta ja opetus. Kristosofia antaa meille viittauksen siitä, että Kristuksen viimeinen ilmestyminen Jeesus natsarealaisessa oli täydellisin, mitä tähän saakka tunnemme. Jumalan poika tuli entistä voimakkaammin ja kirkkaammin näkyviin Jeesuksessa. Jeesus tunsu itsensä Isän Jumalan pojaksi ennen saavuttamattoman intensiivillä ja täyteläisellä tavalla. Ei kukaan ennen häntä osannut sanoa: »ken minut näkee, hän näkee Isän». Jumala puhui ennen profeettainsa suun kautta, mutta Jeesus eli niin kokonaan poika-tajunnassa, että Isä oli hänessä alituisesti läsnä, eli hänessä,

vaikutti ja toimi hänen kauttaan. Jumalan täydellisyys eli hänessä. Hän oli Jumalan ruumistuma maanpäällä, jumalallinen inkarnatsioni.

Tämmöinen väite jäisi tietysti paljaaksi teologiseksi eli »kristologiseksi» sanasaivarteluksi, elleimme osaisi sitä todistaa itsellemme. Mutta kristosofia opettaa meille, millä tavalla tämä käy päinsä.

Se sanoo: todistus piilee Jeesuksen seuraamisessa. Seuratkaa Jeesuksen elämän ohjeita ja käskyjä, eläkää hänen hengessään, niin näette, kuinka ennenkuulumattoman kirkkaasti Kristus on tullut ilmi Jeesus natsarealaisen personallisuudessa. Jeesus on niin lähellä Kristusta ja Kristus on tullut Jeesuksessa niin eläväksi, niin personifioiduksi, että Jeesus Kristus edustaa meille ihanne-ihmistä — ei mitään teennäistä ihanteellisuutta, vaan itse ihmistä, luonnollista, pyhää, puhdasta ihmistä semmoisena kuin hän on Isän Jumalan tajunnassa elänyt maailman luomisesta saakka ja ennen sitä.

Kristosofi on menellyt tämän opetuksen mukaisesti, hän on totuuden etsijänä tutustunut maailmanuskontoihin ja filosofioihin, hän on ajatellut, pyrkinyt ja ponnistanut, — ja vihdoin Jeesuksen ihmeelliset käskyt ovat hänelle selvinneet ja hän on alkanut elää niiden hengessä. Ja kun Isä Jumala on hänet armahtanut, kun hän on läpikäynyt uudestasyntymisen ihanan ja ihmeellisen kokemuksen, mitä hän silloin mahtaa siihen, että Jeesus Kristus hänelle tien näytti, niin, että Jeesus Kristus oli hänelle tie, totuus ja elämä? Mitä hän mahtaa siihen näkemykseensä ja tietoonsa, että Jeesus Kristus lopullisesti oli ainoa? Mitä hän mahtaa siihen tietoonsa ja vakaumukseensa, että Jeesus Kristus lopullisesti on toisillekin oleva ainoa?

8.

Mutta uudestasyntymisensä jälkeen häntä ihmetyttää kysymys, miksi Jeesus natsarealainen oli se, mikä hän oli. Miksi hän, galilealainen, oli ennakolta määrätty ihmiskunnan vapahtajaksi, Jumalaa etsivien ihmisyksi-

löiden esikuvaksi, »monista veljistä vanhimmaksi.» Mikä oli hänen kehityksensä ja esihistoriansa?

Ja silloin hän evankeliumia tutkiessaan tapaa ainakin ensimmäisen vastauksen tähän kysymykseensä.

Jeesuksen syntymisestä kerrotaan näet seuraavasti: Eräälle galilealaiselle neitsyelle, Maria nimeltään, ilmestyi Herran enkeli ja ennusti, että hän tulisi synnyttämään pojan, joka oli oleva suuri ja nimitettävä Korkeimman pojaksi. Ja kun Maria ihmetellen kysyi, kuinka semmoinen oli mahdollinen, hän kun ei miehestä tiennyt, vastasi enkeli, että pyhä henki oli tuleva hänen päälleen. Nyt Maria oli kihlattu Joosefille, ja kun tämä sai kuulla, että hänen morsiamensa synnyttäisi pojan, hän aikoi luopua Mariasta, mutta Herran enkeli ilmestyi Joosefille ja käski hänen ottamaan Marian luoksensa. Ja Joosef teki niin, ja Maria synnytti Jeesuksen.

Tämä vanha tuttu kertomus näyttää ensi silmäyksellä tukevan kirkoillis-kristillistä opinkappaletta Jeesuksen »yliluonnollisesta» syntymästä. Kristosofi ei kuitenkaan siitä hämmästy, sillä hän tietää vertailevista uskonnontutkimuksistaan, että vanhoissa uskonnoissa yleensä kerrottiin sankarein ja vapahtajain syntyneen neitsyeistä. Niin oli Buddhan äiti neitsyt Maajaa, Krishnan neitsyt Deevakii, Väinämöisen ilman impi, Horuksen neitsyt Isis j. n. e. Nämä olivat kaikki »legendoja» ja samoin Jeesuksen syntymästä oli muodostunut legenda. Legendan tarkoitus oli kohottaa ja kirkastaa sankarinsa kunniaa ja jumalallista ylevyyttä. Fyysillisesti se ei tietenkään perustunut tosiseikkoihin. Jos kuin korkea jumala tahansa tahtoi ihmishaahmossa astua maanpäälle ja alistua inhimillisen ruumiin vaatimuksiin ja tarpeihin, hän tietysti ensi hetkestä lähtien mukautui luonnonlakien mukaan. Miksi hän aloittaisi maallisen vaelluksensa taika-, ettemme sanoisi teatteritempulla?

Jeesus ainakin oli ihminen, ihminen sanan kauneimassa merkityksessä, ja ihmisenä hän oli tähän maailmaan tullut samalla salaperäisellä, joskin luonnollisella tavalla kuin muutkin!

Kristosofi sentähden ajattelee ja mietiskelee evankeliumin kertomusta. »Siinä on jotakin takana; todellisuus on verhottu. Jospa pääsisin asian ytimeen.» Ja kas, lopulta verho nousee, ja etsijä näkee todellisuuden loistavan kirkkaudessaan ja kauniissa yksinkertaisuudessaan.

Mitä siis evankeliumit lyhyissä viittauksissaan kertovat Jeesuksen syntymästä?

Galileassa eli nuori nainen nimeltä Maria, harvinaisen henkevä, jalo ja puhdas. Ei hänellä ollut ainoastaan puhdas ja viaton luonto, hän oli myös pienestä pitäen antautunut Jumalalle. Hänen sielunsa viihtyi vain hartaissa, pyhissä ja palvovissa tunteissa, eikä hän antanut itsekkyydelle eikä synnille sijaa ajatuksissaan. Hän oli arvatenkin tottunut elämäänsä mietiskelyelämää ja hänen sisäiset, salaiset aistinsa olivat puhjenneet, koska hän saattoi ottaa vastaan näkyjä ja ilmestyksiä korkeimmasta henkimaailmasta. Ehkä hän kuului johonkin uskonnolliseen yhdyskuntaan, jossa sielua kasvatettiin ja kehitettiin — olihan semmoinen esim. essealainen seurakunta.

Hän oli kihlattu Joosef nimiselle miehelle, joka oli häntä jonkun verran vanhempi. Vanhemmat olivat kai järjestäneet kihlauksen jo varhain, kuten itämailla oli tapana. Joosef oli ammatiltaan puuseppä, mutta luultavasti hänkin kuului samaan uskonnolliseen yhdyskuntaan kuin Maria. Joka tapauksessa Joosef ja Maria molemmat olivat selvillä siitä, etteivät liitostaan huolimatta menisi naimisiin. Joosef hyväksyi koko sydämeästään Marian unelmat Jumalalle antautuneesta elämästä, sillä hän rakasti Mariaa vilpittömästi ja kunnioitti ja ihaili tämän pyhää puhtautta.

Silloin enkeli ilmestyi Marialle ja tervehti häntä Jumalan armoittamana olentona, joka Jumalan pojan oli synnyttävä. Ja kun Maria hämmästyneenä kysyi, kuinka semmoinen oli mahdollista, kun hän ei miehestä tiennyt, ymmärrämme enkelin vastanneen: »älä pelkää, Maria, mennä Joosefille vaimoksi, sillä pyhä henki on tuleva Joosefin ylle ja Korkeimman voima varjoo si-

nut, ja sentähden se on oleva pyhä, joka sinusta syntyy.»

Mainitsematta mitään nimiä yhä hämmästynyt Maria ei saattanut olla kertomatta näystään läheisille omaisille ja ystävilleen. Huhu tuli Joosefinkin korviin, ja hän, joka oli jalo ja vaatimaton mies, päätti heti luopua kihlatusta morsiamestaan, ei sen takia, että hän epäili tämän siveyttä, vaan sentähden, että hän piti itseään liian halpana kelvatakseen Marialle luvatus pojän isäksi. Vasta kun häntäkin näyssä ja ilmestyksessä rohkaistiin, uskalsi hän ottaa morsiamensa vaimokseen.

Sillä tavalla syntyi Jeesus natsarealainen.

Evankeliumein kertomus tahtoo siis puolestaan painostaa perinnöllisyyden lakia. Suuria ihmisiä ei voi maailmaan syntyä, ellei ole vanhempia, jotka kykenevät antamaan heille puhtaita ja sopivia ruumiita. Tämä koskee isää yhtä hyvin kuin äitiä, mutta ennen kaikkea sittenkin äitiä. Maria on äitien esikuva, eikä ole ihmeteltävää, että katolisessa kirkossa heräsi eloon vanha madonna palvonta, samalla kun siinä yleensä ruvettiin palvomaan ja jumaloimaan inhimillisiä olentoja.

Tietysti Jeesuksen syntyminen Mariasta ei yksin selitä hänen olemuksensa ainutlaatuista ylevyyttä. Se vain antaa sille fyysillisen pohjan niin sanoaksemme. Jeesuksen oma sielu, hänen oma yksilöllisyytensä jää yhä arvoitukseksi totuutta etsivälle kristosofille. Sen historia ei ole vielä hänelle tässä paljastunut.

Mutta sillä väliin tulee hänelle kuin välähdyksessä aavistus uuden testamentin omituisesta symboliikasta.

9.

Eikö näet hänen omassa henkisessä kehityksessään ole toistunut Jeesuksen syntymähistoria?

Oli ja kasvoihan hänen sielussaan jotain Marian tapaista. Oikeastaan hänestä tuli totuuden etsijä sen

nojalla, että hänen sielussaan oli jotain neitseellistä ja koskematonta joka vetäytyi syrjään maailman melusta ja pauhinasta. Miksei hän saattanut — kuten niin monet tekivät — ajattelematta heittäytyä elämän pyörteeseen, tyhjentää nautinnon malja ja joka hermollaan tuntee mitä oli »elää»? Tai miksi hän, jos niin yritti tehdäkin, yhä jäi tyydytystä vaille? Miksi elämä tuntui turhalta, tyhjältä, tarkoituksettomalta? Eikö sentähden, että hänen sielussaan asui pyhyiden korkea kaipuu? Eikö sentähden, että loukattu neitsyt itki hänen sydämessään?

Ja kun hän sitten etsi totuutta tutkimalla luontoa ja elämää, tutkimalla maailman uskontoja ja nykyaikaista teosofiaa, tutkimalla yliaistillisia ilmiöitä ja spiritismiä, niin hän oikeastaan etsi omaa sieluaan ja tahtoi oppia tuntemaan sitä hienoa, kaunista, pyhää ja koskematonta, joka piili hänen tajuntansa jossain sopukassa. Hän löysikin sen, hän tuli yhä enemmän tietoiseksi siitä, että se oli hänen paras itsensä, niin, että hän itse olikin tuo puhdas ja jalo olento, joka kaipasi ihmisiä ja ihmisten ymmärtämystä, mutta kauhistui eläimellisyyttä ja raakuutta. Hänkin tunsii olevansa kuin Maria, joka tahtoi pyhittää elämänsä Jumalalle kaukana maailmasta.

Hänellekin sitten selvisi ja hän ymmärsi järjessään ja koko olemuksellaan, että hänen elämänsä kuluisi turhaan, ellei hän synnyttäisi jotakin. Ei siinä kyllin, että hän itse oli puhdas ja hyvä. Ei riittänyt, että hänen kynttilänsä oli sytytetty, jos hän pistäisi sen vakan alle. Maailmalle se oli loistava, ihmisiä sen tuli valaista. Ja kun hän hämmästyneenä kysyi, kuinka hän, joka oli tietämätön ja kykenemätön, osaisi mitään hyvää tehdä, tuli vastaus ylhäältä: »älä pelkää luottaa itseesi ja järkeesi, sillä totuuden pyhä henki on antava järjellesi valoa ja voimaa ja Korkeimman apu on sinua suojaavaa».

Niinkuin Maria käskyä totellen meni Joosefille vaimoksi, niin hänenkin, totuuden etsijän, sielu luotti itseensä, omaan voimaansa ja järkeensä. Ja järki löysi etsiessään evankeliumein Jeesuksen ja tämän käskyt

ja tunsi täytyvänsä totuuden pyhällä hengellä. Nyt oli elämä selvä sielulle ja järjelle. He sulautuivat yhdeksi, kulkivat epäröimättä tietänsä eteenpäin, elivät käskyjen täyttämässä, ja kun aika oli tullut, syntyi poika, Kristus, uusi tajunta — ja maailma oli kristosofin silmissä muuttunut.

Pekka Ervast.

Avatkaa portit. . .

Ystäväni sanoi: Olen niin kuormitettu, ihan uupumiseen saakka.

Sen hän sanoi, ystäväni, jonka keralla olimme luulleet kulkeneemme erämaassa, jonka kautta ihmislapset vaeltavat alemman minänsä kuninkaallisesta Pimentolasta yhtä kuninkaalliseen, tai vieläkin kuninkaallisempaan, ylemmän minänsä Päivölään, valon valtakuntaan.

Ja hän, tuo vanha ystäväni, tuntuikin olevan liaksi kuormitettu, niin kuormitettu, että matkamme sujui kovin hitaasti. Hänellä oli melkoiset mytyt hartioilla, joihin oli mättänyt yhtä ja toista. Ne olivat niitä verrattomia muistoja, jotka aina pitävät mielen kääntyneenä niihin menneihin aikoihin: Aatteles, mikä mainio mies se tuo isoisän isäkin, oli ollut. Hän oli raivannut korvessa, oikeassa suomalaisessa korvessa, kuin jättiläinen. Ja se isoäidin äitikin oli ollut niin kultainen, niin päivänpaisteinen. Siinä päivänpaisteessahan se isoisän isäkin niin lämpeni, sähköistyi ja innostui. — Niin että nämä muistot isoisän isästä ja isoäidin äidistä painoivat paljon ystäväni mytyissä. — Ja muisto äidinäidin isoisän hiihdosta, kilparatsastuksesta! Hän se vasta oli mainio mies: aina vaan seppeleitä, palkintoja ja kunniapalkintoja. Ne myöskin painoivat paljon ystäväni mytyissä, siinä toisessa mytyissä. Ja arvaa sen, että matkamme kävi hitaasti. Ystäväni mieli askarsi aina niissä mytyissä. Näyttipä niinkuin hän ei olisi saanut niitä milloinkaan järjestykseen. Niin että meiltä

yhtenään sotkeutui matkan suunta erämaassa. Että meidän piti yhä uudelleen ja haparoiden etsiä ja määrätä matkamme suuntaa auringon, kuun ja tähtien avulla. Ja kun nekin niin monasti peittyivät pilviin.

Mutta tuolla, tuolla kuusikon suojassa, harppaa toinen ystäväni. — Hei kuulehan mies! — Mahtoiko hän kuulla. Vai muutenko vain kädellään heilautti. — Nyt hän jo häipyi kuusikon taa. — Ja me katsoimme toisiamme silmiin, minä ja se ensimmäinen ystäväni. Oli niinkuin me olisimme siinä silmäyksessä tilanteemme ymmärtäneet. Niinpä olinkin sanovinani sydämessäni hänelle: Niin, kyllä kai. Joka oli merkitsevinään, että kyllä kai sinun, rakas ystävä, täytyy näitä myttyjä vielä kerran oikein tarkastaa. Jolloin hänen silmissään näkyi niin vakuuttava ilme. Se ilme oli sanovinaan: Niin, kyllä minun täytyy näitä myttyjä vielä järjestää ja tarkistaa. Niiden arvot ovat minulle sentään niin rakkaita. Ja niiden huoltavassa järjestelyssä on sentään niin paljon oppimista. Ja oli niinkuin hänen suupielessään olisi vielä värähdellyt tämänlaatuinen arvelu: Ja eiköhän tämä ole sentään minun lähin tehtävänikin, lähin velvollisuutenikin itseäni, omaisiani ja kansaani ja isänmaatani kohtaan. — Arveliko hän sen olevan myöskin ihmiskuntaa kohtaan, en oikein kuullut. Mutta kun se niin oli, niin se oli niin. Ja minun sydämässäni vääntyi jotakin: tietysti se oli, niinkuin sen uskottiin olevan, niinkuin sen vakuutettiin olevan. — Puristin ystäväni kättä. Kiiruhdin, niinkuin olisimme yhdessä kiiruhtaneet, käsikkäin, sen toisen ystävämme jälessä. Sen, joka oli kiiruhtaen häipynyt sinne kuusikon taa. Ja kun ennätin sen toisen ystäväni rinnalle niin minusta tuntui, niinkuin me nyt olisimme tässä kiiruhtaneet käsikkäin, minä ja se ystäväni. Minä olin niinkuin sanovinani hänelle: No, mutta pianpa sinä ne myttysi järjestitkin. — No jaa, oli hän sanovinaan. Ja yhdessä kiiruhtaessamme minusta näytti, niinkuin hänen povellaan olisi ollut hänen mainehikkaan isoisänsä isän tuuhean uhkea kuva. Olin niinkuin kuiskeessa kuulevinani, että tuossa kuvassa oli niiden molempien

myttyjen ytimekkäin sisältö. Ja, merkillistä, samalla minusta alkoi tuntua ja näyttää, että se isoisän isä olikin ollut sen Päivölän valtakunnan viisas kuningas. — Ja ystäväni katseessa kuiski: Minä olen nähnyt sen isoisän isän. — Unessako, päivällä vai näyssäkö? Niinkö? — Oh, se kuva olikin hänen sisällään, hänen päässään ja hänen sydämessään. Hän, se ystäväni, oli kerran avanut sydämensä ja päänsä — ja se kuva oli sinne astunut. — Mutta, kah: sehän ei ollutkaan kuva: ystäväni päässä ja sydämessä eli ja hallitsi isoisän isän kuninkaallinen tieto, mahti ja viisaus. — Ja erämaa? Vain harhanäkyä, harhatuntoa. Sitä se erämaa olikin ollut. Mehän kävelimme kuninkaallisessa linnan puistossa. Ah, niin aurinkoisen kaunista, niin sulosointuisen ihanaa. Kuninkaan viisaus, tieto ja rakkaus tulvehti kaikkialle. Se oli lämpöä ja valoa, ja se oli elämää.

Mutta mitä näenkään: ystäväni istuikin vieressäni myttyineen. Voi, hän istuu taas mättäällä, nuo molemmat mytyt lujasti hartioillaan! Kuninkaallisen linnan valoisa puisto ympärillämme, ja ystäväni tuijottaa mättääseen! Ja kumma, kun minäkin katson tarkemmin, niin huomaankin olevamme keskellä autiota erämaata. Sen ensimmäisen ystäväni kanssa. Ja kun sitten katson eteenpäin, niin mitä näenkään: eikös vaan se toinen ystäväni olekin taas harppaamassa siellä kuusikon takana. — Niin, ja tietysti hänellä taas on se isoisän isän kuva povella. Onkos? Mitä vielä: hän on jo taas avannut sydämensä, ja se kuva on astunut sisälle. Ja etteikös se taas yrittänytkin tulvehtimaan kuninkaallisena mahtina, voimana ja viisautena, hänen päässään ja hänen sydämessään. Tietysti. Siellä hän rauhallisen rytmikkäästi kävelee kuninkaallisen linnan puistossa, jossa kuninkaan rakkaus, tieto ja viisaus tulvehtii kaikkialle. Juuri niin, juuri siellä.

No, mutta nyt minä ymmärrän: kun kerrankin pääsisi näistä mytyistä! Ah, eikö niitä sitten milloinkaan saa järjestykseen?! — Ystävä, avataan yhdessä ne mytyt. Ripustetaan ne isoisän isän kultaiset muistot ja ne isoäidin äidin armaiset aarteet tuonne kukkasiin kuu-

siin, petäjäisiin honkiin. — No eipäs: sillä jälkeentulevaiset erämiehet takertuisivat niihin. — Mutta sitä ei voi välttää. Heidän täytyy saada vuorollaan myttyjä kantaa. Ja tähystellä mättääseen. Ja mättää yhä uutta tavaraa myttyyn. — Voi tätä loppumatonta ja iänikuista myttyyn mättäämistä! Eikö siitä tula milloinkaan loppua?! Te urhokkaat isoisan pojat, ja te armaiset isoäidin tyttäret: miksi te yhä vain tähystelette mättääseen, miksi te yhä vaan mättäätte myttyihinne kulunutta, kulunutta, kulunutta? Avatkaa sydämenne ja pääanne, niin että se isoisan isän kuva voi astua sisälle. Sen, joka oli ollut sen Päivölän valtakunnan kuninkaana. Niinkuin se toinen ystävämme. Se, joka kävelee siellä kuninkaallisen linnan puistossa. Jonka päässä ja sydämessä tulvehtii kuninkaan voima, viisaus ja rakkaus.

Oi: avatkaa portit! Mutta missä? Päässänne ja sydämessänne.

J. R. Hannula.

Pyhän kirjan sana.

Ja Jumala sanoi Kainille: kussa on veljesi Abel?

Niin Kain vastasi: en tiedä, olenko minä veljeni vartija?

Jumala sanoi: Kain, Kain, veljesi veri huutaa minulle maasta

Hän lasi Raamatun kädestään. Tuo paikka ei nyt soveltunut hänelle, mutta olihan tullut noudatettua tuota totuttua tapaa lukea palanen Kirjojen Kirjasta ennen maata menoaan. Joskus sattui sopivakin kohta noin umpimähkään avatessa, toisinaan oli kuin vastauksena ajatuksille, joita sinä päivänä oli ajatellut, mutta välittä oli kuten nytkin, että eteenau'enneella kohdalla ja hänen elämällään ei ollut mitään yhteistä.

Hän paneutui levolle ja sammutti tulen, mutta uni pakeni ja korvissa yhä kaikuivat äskeiset sanat: Kain, Kain, veljesi veri huutaa minulle maasta!

Miksi tämä, olenko minä veljeni murhaaja?

Päivän tapahtumat palautuvat mieleen selkeinä kuvina oudon valon valaisemina.

Heitä oli pieni seura koolla, pohtimassa päivän tapahtumaa. Oli tapahtunut skandaali, työtovereista arvossa pidetyin oli kavaltanut, pettänyt luottamuksen ja käyttänyt omiin tarpeihinsa varoja, joita hänen haltuunsa kassanhoitajana oli uskottu.

Toverien oikeutettu suuttumus ja halveksiminen oli yksimielinen. Tästälähin ei kukaan tulisi tunnustamaan häntä enää.

Olihan se oikein. Rikos on tuomittava. — Rikollisen päälle vieritettiin yhteinen ylenkatseen vyöry. Oliko hänellä toverien joukossa ainuttakaan *veljeä*, joka olisi *säälien* paheksinut, koettanut löytää lieventävän seikan ja tuntenut myötätuntoa langennutta kohtaan haluten tukea häntä, ojentaa ja antaa hänelle uskallusta kantamaan häpeänsä kuormaa? Oliko ketään, joka olisi uskaltanut kuroittaa auttavan kätensä, johon langennut saattaisi tarttua *noustakseen ylös* ja parantuakseen heikkoudestaan?

Ei ollut.

Mies kääntyy vuoteellaan. Uni ei tunnu tulevan.

Kuva vaihtuu toiseen. Oventakana pakkasessa seisoo puolialaston nuorukainen, housut repaleina, takki tuskin peittää kylmästä sinettyneen rinnan, paitaa ei ole olemassakaan.

Apua, hyvä herra!

Miksi kerjää? Tähän aikaan saa työtä jokainen joka haluaa.

Olisi vaatteet, että tarkenisi tässä ilmassa.

Ja miten sitte olet tuohon tilaan joutunut. Juopotellut varmaan — mene pois, on väärin avustaa renttuja ja juomareita.

Oliko tuolla nuorukaisella veljeä, joka olisi antanut vanhan nuttunsa verhoksi viluisen ruumiin, suonut hänelle tilaisuuden ryhtymään työhön ja yrittää uudelleen elää, oliko kellään rohkaisevaa sanaa paheeseen vaipuneelle, mikä auttaisi häntä nousemaan, oliko kenelläkään uskoa sairaan sielun paranemiskykyyn mistä hän itse-

kin saisi terveeksi tekevän uskon? Uni pakenee yhä kauemmaksi, yhä uusia kuvia sukeltuu yön hämärästä esiin, syytökset vierivät kuin kivet äskeisen syyttäjän sydämelle.

Veljesi veri huutaa minulle, heikon veljesi huokaukset ja kyyneleet.

Ilma Wirtalä.

Kalevalan Aino.

1.

Muinaissuomalaisten kalevalaiset mysteriorit ovat symbolisoituina, kuten tiedämme, Suomen kansan vanhoihin runoihin ja loitsuihin, joista m. m. Kalevala ja Kanteletar on kokoon sommiteltu. Muinaiset tietäjät ovat tietonsa ja taitonsa »Synnyt Syvät» kätkeneet runomitalla jokapäiväisten tapausten kuvauksien taakse kansan laulettavaksi ja tuleville poluille säilytettäväksi. Tätä n. s. pyhien kirjojen kuvakieltä (symboliikkaa) voidaan selittää monella eritavalla, »avata eri avaimilla». Onhan esim. Raamatusta tullut sanan parsi, että sitä voi kukin selittää mielensä mukaan. Pyhien kirjojen suuruus ilmeneekin juuri siinä, että ne voivat olla apuna ja neuvonantajana, virvoittajana ja lohduttajana, elämän eksyttävissä käytävissä kulkeville ihmissieluille riippumatta siitä, millä kohdalla heidän kehityksensä kulloinkin on.

Kun totuuden etsijänä koetamme päästä »syntyihin syviin», täytyy turvautua sisänäkemykseen, sillä muuten ei totuus meille paljastu, ja selvää on, että tällaisessa tutkimuksessa voi sattua erehdyksiä yksityiskohdissa; siksi on hyvä, että suhtaudumme asioihin ennakkoluulottomina ja pidämme sen, mikä hyvä on. Kuitenkin kaikiténkin, kun totuuden etsijä asettuu tälle sanoisinko arvostelijan kannalle, on myöskin paikallaan muistuttaa mieleen sen neuvon jonka madame Blavatsky antaa Salaisen Opin esipuheessa arvostelijoille:

»Hiljaisesti tulee kuunnella,
Lempeästi arvostella».

Ei meidän pidä käsittää asioita niin, että esim. Kalevalan runot olisivat kauttaaltaan syviä totuuksia kätkevää kuvakieltä, sillä mysteriot ovat sijoitettuna sinne ja tänne hienon, kauniin, runollisen peiton suojaan. Kun Kalevalan seppo Elias Lönnrot sommitteli, sanoisinko siitä kaaoksesta, mitä runolaulajilta saatiin, tuon ihanan Kalevala runoelman, jota voi jo semmoisenaankin lukea, seuraten juonta runo runolta, niin on hän siinä suuremmoisessa työssään välistä menetellyt runoilijan vapaudella, kuten hän itse Kalevalan esi puheessa m. m. sanoo: »Sovittamisessa on kuitenkin paljo mielivaltaa ollut». Tämän vuoksi on totuuden etsijälle hyvänä apuna tunkeutuessaan kuvakielen avulla »syntyihin syviin», että hän voipi tutustua runoihin myös sellaisinaan, kuin runolaulajat ovat ne laulaneet.

Aino-runo on mielestäni kuvaava esimerkki siitä mielivallasta, jota on käytetty liitteenä runosta toiseen ja sitä varten, että asia tulisi järjelle» käsitettäväksi. Tutustuessani Vienanläänin kymmenien runolaulajain lauluihin, Kellovaaran, Kiimasjärven, Akonlahden, Kostamuksen, Latvajärven, Vuokkiniemen ja Uhtuan runo-alueilla, olen näet huomannut, ettei yksikään heistä ole Kilpalaulantarunon yhteydessä maininnut Aino-neitiä Jouhakaisen sisareksi eikä myöskään Aino-runossa. Väinämöisen kosintaa Aino-runossa ei liioin mainita, laulajat puhuvat kilpalaulannan yhteydessä Jouhakaisen »ainoasta sisaresta» ja Aino-runossa esiintyy »Anni tytti Aino neiti», Ainin kosijana mainitaan »Osmotar» ja »Kalevatar».

2.

On sanottu, että myötätunto on ensimmäinen ehto henkisten asioiden ymmärtämiseen. Siksi on meidän, totuuden etsijäin, hyvä painaa mieleen, että lähestyessämme pyhiä kirjoja, Kalevalaa y. m., pitää olla vakava mieli: lähestykäämme niitä kunnioituksella ja myötätunnolla, sillä ainoastaan silloin ne paljastavat meille

neuvonsa ja opetuksensa. Ensimmäinen ulkonainen »avain» kalevalaisten mysterioiden ymmärtämiseen on mielestäni se jumalallinen ominaisuus, jonka ilmaisemme sanalla Kauneus. Runollinen kauneus, joka on ominaista Kalevalalle, se se on innoittanut ja loihittanut esille sen nuoren Kalevalaisen kulttuurin, jonka näemme Suomessa nousevan, mutta tarvitsemmehan myös kulttuurillemme perustaa, kalliota, jolle voimme tulevaisuuden kulttuurin rakentaa, ja se kallio löytyy Kalevalaisten mysterioiden »synnyistä syvistä», tai selvemmin sanottuna: ne ovat yhtenä välttämättömänä apuna uutta tulevan ajan maailmankatsomusta luotaessa. Koska ihmisen kehitystä mielestäni kuvataan Kalevalaisissa mysteioissa Kullervosta Joukahaisen kautta Ainoon, niin olisi johdonmukaista selostaa asioita mainitussa järjestyksessä, mutta koska mielestäni meitä totuuden etsijöitä, Ruusu-Ristiläisiä y. m. lähempänä on Aino henkisesti, sillä Aino-runossa kuvataan puhdistuksen tietä, hyveen tietä, ristintietä kulkevaa ihmistä ja Aino-runo antaa meille totuuden etsijöille mitä ihanimpia neuvoja ja opetuksia, niin olen siitä tässä ensimmäisessä kalevalaisessa tutkielmassa aiheen valinnut.

Pyydän myös huomauttaa että seuraavassa, niin vähän kuin mahdollista olen hakenut yhtymäkohtia muista pyhistä kirjoista, koska niitä voi kuka tutkija tahansa etsiä perästäkin päin, jos sen hyväksi näkee.

3.

Mitä Kalevalaiset mysteriot nyt opettavat meille Kalevalan Aino-runossa?

Kauniissa tuhatjärvien maassa, Suomen sinisaloilla, karjalan kunnahilla, näemme erään heinäkuun helteisenä päivänä nuoren neidon ihanissa pukimissa, »Aino» puku yllänsä, jota sivumennen sanottuna sattuvasti kuvastaa Suomen sinivalkoinen ristilippu, helyt kulmilla, helmet kaulassa, hopearisti rinnoilla ja kauneusvyö vyöllä; hän astelee valkovartisten koivujen peittämälle kunnalle ja ryhtyy taittamaan vastaksia:

»Taittoi vastan taatollensa,
Toisen taittoi maammollensa,
Kokoeli kolmannenki
Verevälle veijollensa».

Kun totuuden etsijä Joukahaisena haltioitumisensa hetkellä lupautuu Väinämöiselle, korkeammalle itsellensä,*) niin perin pohjin, että hän antaa ainoan sisarensa, jonka ylitse hänellä valta on, nimittäin aineellisenkin näkyväisen ruumiinsa, silloin on hänestä tullut »Aino neiti», puhdistuksentietä kulkeva ihminen: hän on tullut neitseeksi, joka valmistuu vastaan ottamaan ylkäänsä. Tässä valmistuksensa ajassa hän ensimmäiseksi joutuu himojensa »metsään», himojen lehvät estävät totuuden auringon valon säteitä tunkeutumasta hänen totuutta janoovaan sieluunsa. Silloin alkaa puhdistuksentiellä kulkeva Aino taittelemaan himojensa lehviä, siten että niistä tulee »astumia tielle», puhdistuksen »vastoja». Mehän kyllä suomalaisina tiedämme, mitä vasta eli vihta merkitsee saunassa. Koska on joskus tieteellisissä piireissäkin arveltu, että Kalevala olisi lainatavaraa Suomen heimolle, niin olisi meidän muistettava, että »vastasau-na» on ainoastaan suomensukuisten kansojen oma ja niin kalevalaista, että sitä ei voida siitä erottaa. Puhdistuksen tien kulkija on jo tien alkuasteilla tietoinen kolmesta käyttövälineestään, joita hänen täytyy alkaa puhdistaa: »isä» eli ajatusten maailma, »veli» eli tunteiden maailma ja »emo» eli näkyväinen maailma; näitä kolmea käyttövälinettä ryhtyy hän puhdistuksen vastoilla puhdistamaan.

Ei kestä kauvan, ennenkuin tämä kotimatalla oleva neito saapi kosijoita, »Osmoinen» ja »Kalevainen», joista laulajat alkuperäisessä muodossa kertovat m. m.

»Osmotar orasta virkko,
Kalevatar kaskesmaalta:
Kasva neiti minussa mielin,
Älä muissa sulhasissa».

*) Vrt. *Kalevalan avain*, 19 luku.

Kaksi kosijaa huomaa ihminen, hän tuntee, kuinka enkeli ja eläin, hyvä ja paha, veljeys ja itsekkyyks hän-tä kosivat. Osmotar on Ahmatar eli ahma, ahnas peto — noin kauniiseen muotoon pukeutuu eläin ihmisisessä. Eipä sitä oikein enään eläimeksi tuntisikaan; kuinka hiemoon muotoon tuo eläimellinen puoli meissä ihmisisessä, totuuden etsijöissä pukeutuu, sen me saamme kokea joka päivä. Kalevalatar, hyvä henki, muistuttaa ja kuiskailee myös sieltä kaskimaalta päin, sieltä hengen ylänkömailta: käännä katseesi tänne, älä kuuntele viettelijää. Pian alkaa ristintien kulkija huomata mitenkä monet »helyt ja koristeet», monet persoonalliset asiat menettävät viehätyksensä; hän huomaa, että jos nauttii, niin suloisimmankin kukan alla piilee käärme, nautinto menettää sulonsa, — ja niin joutuvat koristeet »maalle maan hyväksi».

»Iso kirvesvartta kirjoaa»: ajatusta ja älyä harjoittelee etsijä; »veli vemmelpuuta veistelee»: tunteiden vemmelmäistä, hoippuvaa valtaa koettaa totuudenetsijä tasaan-nuttaa; sillan korvalla »sisar kulta vyötä kutoo»: sanotaan että näkymätön puoli ihmisen fyysillisestä ruumiista »siltana» välittää näkyväiseen ruumiiseen karman kultaista vyötä, karman siteitä; ei hänelle vastaa tehty eikä se olekaan käyttöväline sanan varsinaisessa merkityksessä. Emo aitan kynnyksellä »kuoretta kokoelevi»; alkuperäisessä muodossa sanotaan, että emo puhdistaa voita. Ei saatakaan puhdistua ihminen, ellei hän ryhdy myöskin näkyväistä ruumistaan puhtaammalla ravinnolla ravitsemaan, ja vaikka »aitta» eli luonto meille tarjoaa kaikkea, niin kohtuullinen ja itsensäkieltävä on ristintien kulkija. »Leivän kannikka ja leivän kuoret ovat hänen ravintonsa», niin neuvoo meitä Aino-runo, mutta näyttää meille samalla sen suuren kompastuskiven, johon moni totuuden etsijä lankeaa.

Kerrotaan siellä, miten emo, s.o. ruumis, alkaa houkutella ihmistä: »syö voita ja lihaa, pukeudu hyvin» j.n.e. »Mitä hyötyä on kieltäytyksestä, sinut on hyljätty, koko elämäsi on tullut ristiksi, käänny pois siltä tieltä tule tänne aittaan», sanoo emo, »tule maailmaan, minä

annan sinulle kaikkea hyvää, minulla on varattuna sinulle menneiltä ajoilta kuuttaren kultia ja päivättären hopeita, minä annan sinulle kultaa ja kunniaa, sormukset sormiin, kultakäärylät käsiin. Palaa pois tieltäsi, sillä näethän: pilkka ja ylenkatse sinua siellä varttovat, mutta toista on täällä:

»Niin tulet tupahan tuolta,
Astut aitasta sisälle,
Sukukuntasi suloksi,
koko heimon hemeäksi.
Kulet kukkana kujilla,
Vaapukkaisena vaellat
Ehompana entistäsi
Parempana muinaistasi».

Näin houkuttelee emo lastansa. Ei kuunnellut Kalevalan Aino emonsa viettelyksiä, vaan »meni itkien pihalle, kaihoellen kartanolle». Kun kulkijaa kohtaavat tämän maailman houkutukset, silloin turvautuu hän, niin opettaa Kalevala, mietiskelyyn.

Miten on ajatusten laita? Nehän menevät kuten »vellova vetonen», ne läikehtivät sinne ja tänne, ja minun poloisen mieli kulkee usein maallisissa; »nurmessa nuhaelevi, pensastossa piehtarovi». Sattuvan kuvan ja opetuksen antaa kalevalainen viisaus siitä miten totuuden etsijän, »poloisen» ja »allin» pitää taltuttaa ajatusvoimansa:

«Niinpä on poloisten mieli,
Niinpä allien ajatus,
Kuin on hanki harjan alla
Vesi kaivossa syvässä».

Jos mielit ihmispoloinen edetä kaidalla tiellä, niin ajatus pitää olla vakiintunut ja vielä niin »kylmä» kuin hanki, se pitää olla sinun vallassasi, sillä yhä kiihkeimpinä tulevat sinua houkutukset kohtaamaan, ja silloin sinun käypi huonosti, ellet ole harjaantunut »Hiien hirven» huimaa vauhtia oman sisäisen jumalallisen tahotosi voimalla hallitsemaan. Voipiko ristintien kulkijaa verrata symboliikassa mihinkään paremmin ja sattuvam-

min kuin »alliin»? Ajatelkaamme: tuolla meren uloimilla, kolkoilla luodoilla, autioilla ja puuttomilla, viettää aikaansa ja etsii ruokaansa alli. Usein sitä syksyn myrskyt, kylmät vinhat tuulet ja sateet aivan epätoivoisesti heittelevät, mutta toisen kerran, kun on helteinen kesäpäivä, keinuu allin lapsi vilpoisessa aallon sylissä ja auringon lämpöiset säteet sitä hyväilevät. Kuinka ihanaa ja suloista onkaan silloin tiellä kulkijasta, kun hän saapi tuntea henkisen rakkauden auringonlämpöä auttaessaan ja lohduttaessaan veljiänsä, näiden kampailla harhoja vastaan. Aino runossa kyllä sanotaan, että itku on ristin tien kulkijan ainainen seuralainen, mutta »itku» onkin kuvastamassa tässä ainaista kaihoa ja ikävöimistä isän puoleen. Se johtuu siitä, että ihminen on alkanut seurata »ikä-puoltansa», ikuista itseänsä, ja kyllä siitä on seuraus, niinkuin opettaa meille vanha viisaus, että alempi minä »tuskasta huutaa».

»Mieli ei tervoa parempi, Syän ei syttä valkeampi». On sanottu, että edistymisen tiellä kulkijalle menestyy, sikäli kuin hän täyttää velvollisuutensa ja tekee tehtävänsä hyvin, mitä laatua ne lienevätkin. Kun emo kehoitti Ainoa maailmaan, sen touhuihin, silloin hän kieltäytyi, mutta myöhemmin kertoo runo Ainosta, että:

»Astui aittahan sisälle,
Löysi kuusi kultavyötä,
Seitsemän sinihametta,
Ne päällensä pukevi,
Varrellensa valmistavi,
Pani kullat kulmillensa» j.n.e.

Hakemalla, vapaaehtoisesti ottaa totuuden etsijä ristsinsä karman kultavyöt ja aineen hameet ja harsot päällensä: tahdon sovittaa ja auttaa veljiäni, vaikka minut ovat kaikki hyljänneet; ei minua »sukulaiseni» enää itke, mutta sittenkin tahdon ottaa päälleni velvollisuuteni ja »vieriä soita maita ja synkkiä saloja», vaikka tiedän, että minulla ei ole pysyväistä majaa, kiinnekohtaa tässä maailmassa. Tämä kohta on ristin tien kulkijan vaikeimpia, niin opettaa meille runo:

»Syäntäni tuimielevi,
Päätäni kivistelevi,
Eikä tuimia tuimemmasti,
Jotta koito kuolisinki,
Katkeasinkin katala,
Näiltä suurilta suruilta».

»Ei ole ihmisen pojalla, kuhunka hän päänsä kallistaa».

Runo kertoo, että tässä kohden tiellä kulkijalle herää ajatus kuolemasta: jo olisi aika mennä »manalaan». Onko tässä kysymys itsemurhasta? Tuntuu siltä, kuin kalevalainen viisaus meille tahtois sanoa: Oi ihminen, etkö huomaa, että se, mikä sinua kahlehtii ja piirittää on aineen harha! »Kuole» pois sille, nosta katseesi ylös päin, tule ja kulje eteenpäin puhdistuksen merta kohti.

Aino kulkee päivän ja toisen, kolmantena tuli meri etehen, »yö yllätti matkamiehen». Nyt epätoivon synkkä yö valtasi kulkijan. Kun hän tässä vaikertelee, niin jo alkaa aamu sarastaa. Ota oppia, matkamies: ei niin synkkää yötä, ettei se kerran aamuun vaihdu. Kun kulkija on onnellisesti ristinsä kantanut ja puhdistanut käyttövälineensä neitseellisen puhtaiksi, silloin hän heittää »paitansa pajulle», viimeisetkin persoonalliset himot ja halut hän heittää luotansa ja syöksyy puhdistuksen mereen, luottaen yksinomaan rakkauden kultaiseen kallioon, »kirjo kiveen». Tähän kuoli neito nuori, mutta se hukkuminen oli ihmeellinen. Runo kertoo, että Aino tuli yhdeksi meren kanssa:

»Mikäli meressä vesiä,
Sikäli minun vesiä,
Mikäli meren kaloja,
Sikäli minun lihoja». j.n.e.

Tuntuu aivan siltä, kuin totuuden etsijä olisi voittanut tunteiden maailman ja tullut siinä itsetietoiseksi kansalaiseksi, joka osasi vesiasioissa neuvoa käyttövälineitensä, kuten runo kertoo.

Kun ihminen on tämän puhdistuksen läpikäynyt, silloin on hänestä peto kadonnut; karhu, susi ja kettu

eivät enään kuulu häneen, vaan »jänö», joka on puhtauden, valppauden ja viattomuuden vertauskuva. Mitenkä valppaana — yhtenä silmänä ja korvana on jänö, mitenkä se mukautuu olosuhteisiin, muuttaa värinsä luonnon värien mukaan, ei tee pahaa kenellekään, kaikille antaa rauhan! Kerrotaan, että kun jänistä joka puolelta uhkaa vaara, niin se pistää päänsä pensaaseen, aivan kuin kilpikonna, jota myös on verrattu tiellä kulkijaan, vetäytyy kuoreensa. Tällaiseksi, neuvoo Kalevala, pitää ihmisen eläimellisen puolen tulla, ennenkuin hän voi kohdata kynnyksen vartijan ja lähestyä vihkimyksen saunaa; jänö yksin voi »luvata».

»Sana ei mieheen katoa».

Kun kynnyksen vartija uhkaa häntä, sellaista ihmistä, kuolemalla, uhkaa ihan »kattiloihin kiehumaan», silloin vastaa jänö:

»Lepää lempo lähtenynnä,
Kattiloihin kiehumahan«,

minä olen sanansaattaja, tiedon tuoja, minä tiedän, en minä enää hämmenny, minusta on alemmat taipumukset jo riutuneet pois, alemmat metallit: tina, hopea ja vaski; minä olen jo siikasten sisar ja kalojen veli, minä voin elää tunteiden maailmassa kuin kala ja osaan vaieta kuin kala, minä voin luvata ja mennä kylpemään sinne, jossa ainoastaan »neitseet», s. o. puhtaat kylpevät.

Näin kilvoituksen kilvoitellut tiellä kulkija tulee »kyyntelten», henkisten voimavirtojen, kanavaksi, nämä oikein kolmena jokena, kolminaismaailmasta, virtaavat apuna ja lohdutuksena kamppailevalle ja orvolle ihmiskunnalle ja koko luomakunnalle. Kallio ja henkinen kunnas ylenee siitä elämän veden virrasta, koivu, puhtauden vertauskuva, kasvaa kunnahalla, ja siihen laskeutuu käki, pyhä lintu; näin kertoo edelleen Aino-runo. Käki kukkuu »lemmettömälle tytölle» sulhoa. Kalevalan Aino, ristin tien kulkija on näin tullut raskaaksi pyhästä hengestä (onhan pyhä henki raamatussakin kuvattu linnuksi);

Kristuslapsi on siinnyt hänessä, ja näin tulee Kalevalan Ainosta Neitsyt Maaria.

Kasva ja joudu ylkä, »ikävässä istuu sulho» tule lohduttamaan matkamiestä, sillä kevät käkönen jo kukkuu!

»Saarelainen».

Lapsuusaikaan.

*Nyt lapsuusajan muistot palajaa,
jolloin mun sielun' oli kirkas peili.
Niin suloinen, niin ihana ol' maa,
ja sadun tontut saapui vuorten taa,
ja mieleni ol' ihastusta täynnä.*

*Ma tunsin silloin kauneuden vaan,
en tyhjiydestä silloin vielä tiennyt.
Mun sydän hiljaa eli onnessaan,
ja mieli liiti luokse satumaan,
ja Isä enkeleineen eli tähtein luona.*

*Ja elävä ol' luonto suloinen.
Mä luonnon sielun silloin vielä tunsin,
ja puut ja joka kukka pienoinen
ol' silmä, jolla luonto, katsellen
niin lempeästi, näki auringon.*

*Mä keijukaisten kanssa leikin silloin
ja tunsin onnea ja rauhaa vaan,
ja enkeli mun luoksein saapui illoin, —
ia joskus, en nyt enää muista milloin,
sain Isän nähdä hänen taivaassaan.*

*Ah, kuinka toisin nyt on sielussain —
on epätoivoa ja tuskaa vaan!
Jo haihtui kauneus mun tajustain,*

*ja katkeruutta tulvii sydän vain.
Nyt tunnen aution ja tyhjän maan.*

*Ol' tähtitaivas ennen suloinen,
siell' asui kirkkaus ja enkeljoukko.
Nyt kammoten mä nään sen suuruuden.
Nyt tunnen sydämeni pienuuden
ja jäisen kylmyyden ja kuolonvallan.*

*Nyt lapsuusaikaan mieli palajaa.
Mä hyvän, kauniin näin vain vielä silloin —
Niin suloinen, niin ihana ol' maa.
Ja sydän kuiskaa vielä verhon taa:
Ah, milloin valo palajaa, voi, milloin?*

S. K.

Kuinka kädestäkatsoja Cheiro tuli okkultistiksi.

»Cheiro» on Englannin kuuluisin kiromantti eli kädestäkatsoja. Hänen oikea nimensä on kreivi Hamon, mutta tuota salanimeänsä hän käyttää kirjailijana. Hän on niitä ihmisiä, jotka kohtalo lapsuudesta lähtien valitsee ja leimaa »salatieteilijöiksi», totuuden etsijöiksi, joita läheinen ympäristö sangen vähän ymmärtää, mutta jotka myöhemmin voivat maailmassa saavuttaa menestystä ja mainetta, jos heidän elämäntyönsä on omiansa herättämään huomiota. Itse hän on kertonut elämänvaiheistaan kirjassaan »Cheiro's Memoirs», joissa muistelmissa esiintyvät ajan, varsinkin Englannin, suurimmat kuuluisuudet kuningas Edvard VII:nnestä lähtien. Toukokuun 10 p:nä 1912 kreivi Hamon piti esitelmän Lontoon Psykkisessä Seurassa tämän kirjoituksen otsakkeessa mainitusta aiheesta, ja julkaisemme tässä Ludvig Deinhardin mukaan selostuksen Cheiron mielenkiintoisesta esitelmästä.

Toim.

Suosion osoitusten tervehtimänä puhuja alkoi ensin kertoa nuoruudestaan. Koulupoikana oli hän kerran nähnyt ihmeellisen profeetallisen unen, jossa hänen kohtalonsa kuvastui sellaisena, jollaiseksi se myöhemmin todellakin oli tullut. Hänen isänsä, joka ei ensin-

kään pitänyt okkultismista, oli pannut hänet hyvin ankarahan kouluun, jossa hänen päästään karkoitettaisiin kaikki tuollainen mielettömyys. Siellä täytyi hänen tehdä työtä ankarasti. Kun oli edessä viimeinen tutkinto, jonka tuli avata kirkon portti, näki hän edellisenä yönä seuraavan unen: Hän uneksi, että häntä kutsuttaisiin nimeltä seuraavana päivänä klo 4 aikaan. Silloin hän saisi ikävöidyn palkinnon, jonka kohtalo heti ottaisi pois hänen kädestään. Senjälkeen hän joutuisi yksin avaraan maailmaan.

Tämän unen hän kertoi seuraavana päivänä opettajalleen. Tämä arveli, että se johtuisi vain hermoista ja oli »vain unta». Täsmälleen klo 4 iltapäivällä kutsuttiin häntä todella nimeltä. Kun hän meni saapuville ottamaan palkintoaan, avautui hänen jälkeensä ovi, josta kohtalo näkyi astuvan ruumiillisessa muodossa ottamaan palkintoa hänen kädestään. — Ensiksi otti hänet vastaan piispa ja toivotti hänelle sydämellisesti onnea. Sitten otti piispa, kuten oli tapana, käteensä raamatun ja avasi sen umpimähkään ja antoi hänen siitä lukea määrätyn paikan. Auki oli Hiobin kirjan 37:s luku ja piispa piti esillä 7 värssyä. Sen lisäksi hänen tuli selittää se valmistamatta. Se on ihmeellisimpiä raamatun värssyjä, joita englantilaisessa painoksessa ei ole koskaan oikein käännetty. Vanhoilla kirkko-isillä oli jonkunlaista kammoa vanhoista ajoista polveutuvaa kiro-mantiaa kohtaan ja käänsivät sentähden tämän värssyn tahallaan väärin kääntäessään sen vanhasta hebreasta silloiselle sivistyskielelle. Cheiro kääntää sen seuraavasti: »Jumala tuottaa ihmisen poikien käsiin merkkejä ja tunnusmerkkejä, jotta ihmisenpojat oppisivat tuntemaan omat tekonsa.» *)

Sattumalta tunsin Cheiro jo silloin tarkkaan tämän värssyn ja sen merkityksen hebreankielellä. Läsnaolevien hämmästykseksi ja kauhuksi selitti hän sen seu-

*) *Luther* kääntää tämän raamatunpaikan seuraavasti: »Jumala on varustanut kaikkien ihmisten kädet sinetillä, jotta he näkisivät, mitä hän voi tehdä.»

raavasti: sielu koettaa vankeudessaan kirjoittaa oman sanomansa kädenviivoihin. Se, joka tulkitsee tämän sanoman niin, että sielu sen kautta edistyy kehityksensä, on kuuliainen Jumalan tahdolle.

Tämän selityksen johdosta ei Cheirolta kuitenkaan otettu pois palkintoa.

Kun hän oli palannut paikalleen, antoi hänelle eräs palvelija sinetillä suljetun kirjeen, joka, kuten hän jo edeltäpäin aavisti, ratkaisi hänen kohtalonsa. Koska hän tällä hetkellä oli liian hermostunut itse lukeakseen kirjeen, antoi hän opettajan lukea sen itselleen. Kirje sisälsi ilmoituksen, että hänen isänsä oli menettänyt omaisuutensa, sekä pikaisen kotiin kutsun. Puolen tunnin kuluttua istui hän jo junassa, joka vei hänet kotiseudulleen.

Papin kutsumuksesta, johon hän tähän asti oli valmistautunut, oli hän nyt vapaa. Hänen oli nyt itse huolehdittava elatuksestaan ja edistymisestään maailmassa.

Ensiksi matkusti hän Indiaan. Saavuttuaan sinne kohtasi hän kuljeskellessaan aallonmurtajalla ilman seuraa, ilman matkatavaroita ja ilman minkäänlaista suunnitelmaa sattumalta erään brahmiinin, joka puhuteli häntä ja jonka ystäväksi hän heti tuli. Hänen avullaan hän pääsi kiromantian tutkimista ammoisista ajoista elossa pitäneen joogikastin brahmiinien piiriin. Siellä täytyi hänen ensiksi kestää ankara vihkimys hankiakseen hänelle näytettävien ihmeellisten asioiden näkemisoikeuden. Hän sai siten nähdä sellaista, jota kuten hän luulee, ei vielä ole näytetty yhdellekään europalaiselle. Hänen siellä tekemät kokemuksensa olivat todellakin niin outoja, ettei hän ole vielä koskaan puhunut niistä julkisesti: Hän sanoi, ettei tässäkään seurassa uskaltaisi niistä puhua, ellei hänen edessään täällä olisi psyykillistä tutkimusta harrastava kuulijakunta.

Kun Cheiro oli suorittanut tarpeelliset alkuvalmistukset, päättivät brahmiinit panna toimeen psyykillisten voimien juhlallisen näytännön aikoen todistaa sillä voimiensa etevämmyyden buddhalaisten voimiin nähden. He an-

toivat⁷ siinä tarkoituksessa seuraavana päivänä kokoon-tua joukon ihmisiä heidän kanssaan 20 penikulman päässä olevalle vuorelle. Saavuttuaan sinne astuivat brahmiinit vuorella sijaitsevaan maanalaiseen temppeeliin, jonka jälkeen muodostettuaan piirinsä suorittivat salaiset menonsa. He istuivat silloin ylt ympäri eläinradallisessa järjestyksessä, s. o. tammikuussa syntyneitä seurasivat helmikuussa syntyneet ja niin edelleen. Jokaisen edessä oli hänen eläinradan merkkiään vastaava vertauskuva ja siihen kuuluvia yrttejä. Sytytettiin hiilipannu ja sitten viritettiin omituinen lumouslaulu. Hyvin hirveä laulu kaikui ylt ympäri temppeeliä saaden aikaan aivan ihmeteltäviä värähdyksiä. Laulu kesti noin puoli tuntia. Senjälkeen tuli hiljaisuus.

Cheiro kuuli nyt kaukaa vuoritiikerin hurjaa kiljuntaa. Kiljunta, joka kuului aivankuin vastaukseksi lauluun, lähenei yhä. Nyt näkyi tiikerin pää sukeltavan esiin kuunvalosta. Eläin lähenei vähitellen maanalaista temppeeliä. Hehkuvien kahdelta tulipallolta näyttävien silmien pysähtyi se hetkiseksi seisomaan ja katselemaan pimeään temppeeliin. Nyt taas kaikui lumouslaulu. Tiikeri alkoi nyt astella eteenpäin hyvin hitaasti aivan kuin näkymättömien voimien vetämänä. Siten tuli se aivan lähelle sirkkeliä ja jäi sitten seisomaan liikkumattomana.

Nyt vasta huomasi Cheiro häntä ympäröivässä puoli-pimeässä keskellä sirkkeliä kivilaatalla makaavan liikkumattomana noin viisivuotiaan pojan ja arvasi myöskin, mitä nyt tapahtuisi. Tiikeri hyppäsi lattialla makaavien brahmiinien yli, asteli sitten pojan luo ja asettautui rauhallisesti hänen viereensä. Sillä välin jatkui lumouslaulu voimakkaasti vielä kokonaisen tunnin ajan. Tiikeri saatettiin siten keinotekoiseen uneen, hänen silmänsä lasittuivat ja ruumis kangistui. Tämän hetken jouduttua hypähti eräs brahmiini ylös ja halkaisi veitsellä eläimen vatsan. Senjälkeen vedettiin se pois pojan luota ja otettiin sen sisälmykset ulos.

Poika, joka koko ajan oli keinotekoisessa unessa, asetettiin tämän jälkeen eläimen ruumiiseen, joka neutrottiin kiinni. Siihen loppui istunto.

Seuraavaan aamuun asti oli poika siellä, minne hänet oli asetettu. Päivän koittaessa avattiin eläimen ruumis, poika otettiin pois ja herätettiin hypnoottisesta unesta. Brahmiinit sanoivat nyt pojalle, mitä hänelle oli tapahtunut, nim. että tiikerin sielu oli siirtynyt nyt häneen ja että hänellä on nyt voima tehdä kaikki metsän eläimet vaarattomiksi ja kesyiksi.

Puolen tunnin kuluttua lähdettiin kokoontuneen kansanjoukon nähden kokeilemaan, oliko koko tapauksella toivottua tulosta. Joukko väistyi, kun eräs brahmiini astui esiin poikaa kädestä taluttaen ja kääntyi ihmisten puoleen sanoen: »Teidän vihollisenne on tiikeri. Mutta me kykenemme saattamaan alaiseksemme vihollisenne suuren Jumalamme Brahman voimalla. Tälle viisivuotiaalle pojalle olemme nyt antaneet voiman voittaa vuorten hurjimmat tiikerit».

Sitten hän sanoi ihmisille, että heidän tulisi samoilla metsässä ja ajaa kokoon kaikki saavutetut tiikerit. Puollessa tunnissa olivat nämä ihmiset ajaneet kokoon 8 tiikeriä ja lisäksi tämä kaikki tapahtui hyvin aikaisin aamulla, aikana, jolloin nämä eläimet ovat paljon hurjempia kuin muina vuorokauden aikoina. Raivoa puhkuen syöksyivät kaikki nämä eläimet esille. Pojalle sanottiin nyt, ettei hänen tarvitse pelätä tiikerejä, sillä hän hallitsee ne täydellisesti. Sitten hän juoksi aivan petojen keskelle. Ei yksikään tiikeri tehnyt hänelle pahaa. Vähän ajan päästä oli hän tullut niiden ystäväksi ja leikki tiikerien aivan kuin kissanpoikien kanssa.

Cheiro puhui senjälkeen brahmiinien tavallisesta käärmeenpureman parantamistavasta. He käyttävät siinä muutamia maagillisesti vaikuttavia kiviä — menettelytapa, jota muuten monet Indian armeijan sotilaslääkärit olivat koetelleet. Hänen jalkaansa oli kerran purrut musta kyykäärme. Kymmenessä minuutissa hän oli tullut tajuttomaksi. Tointui vasta senjälkeen, kun häntä oli kaksikymmentä minuuttia käsitelty maagillisella kivellä. Kivet löydetään kuningas-koobran (lasi-silmäkäärmeen) kidasta; niiden hankkimiseen tavallisesti otti osaa noin 5 tahi 8 v. vanhoja poikia. Näille

sanotaan silloin, että heidän on velvollisuus tehdä jotakin esi-isäinsä puolesta. Heidän uskonnollisen käsitöksensä mukaan nimittäin nämä ihmiset eivät saa tietoisesti ryhtyä mihinkään, mikä sopisi heidän omaksi pelastukseksi, mutta heidän tulee kyllä koettaa tehdä jotakin tästä elämästä eronneitten autuudeksi.

Lähetetään siis pieniä poikia metsään hakemaan koobraa. He eivät saa tappaakaan käärmettä, heidän tulee vain ottaa siltä maagillinen kivi. Se on vaarallinen tehtävä, johon jo muuten monta europalaista on ottanut osaa. Cheiro kuvaa huomioitaan tällä alalla seuraavasti: Lähetetään 7-vuotias poika, jolle ainoiksi aseiksi annetaan vain puukapula ja terävä piikivi. Löydettyään hakemansa käärmeen heittäytyy hän heti pitkälleen maahan. Sitten hän alkaa ryömiä käärmeeseen päin, joka samaten hiiptii vastustajaansa kohti. Heti kun molemmat ovat tulleet noin 10 metrin päähän toisistaan, alkaa omituinen kaksintaistelu silmä silmästä ja henki hengestä. Molemmat tuijottavat toistensa silmiin. Vastustajat lähenevät yhä toisiaan, kunnes tulevat metrin päähän toisistaan. Silloin on päästy siihen kohtaan, jolloin voi alkaa koe.

On vain kysymyksessä, kumpi molemmista ensiksi väsyä. Jos pojan voimat ensiksi herpaantuvat, niin käärme pistää hänen otsaansa, heti kun hänen silmistään sammuu hänen tahtonsa ja älynsä lietsoma loiste. Jos taas ensiksi väsyä koobra sulkiens silmänsä suomuksilla, niin on poika voittanut. Hän työntää silloin hypnotisoidun käärmeen kitaan mukansa olevan puukapulan, katsoo, onko sen kurkussa kivi ja jos on, leikkaa sen pois. Missään tapauksessa hän ei tapa eläintä, sillä se voi elää ilmankin kiveä.

»Tämä on — sanoi Cheiro — itse näkemäni tarkka kuvaus». Hänellä itsellä on puoli tusinaa sellaisia merkillisiä kiviä, joitten avulla hän jo on parantanut monta käärmeenpuremaa. Jos kivet menettävät voimansa, niin voivat brahmiinit saada sen niihin uudestaan. Kuinka se tapahtuu, on tähän asti pysynyt heidän salaisuutenaan.

Palaten näitten ihmisten sirkkelissä istumiseen esitti Cheiro edelleen, että he kutsuvat oikeastaan vähemmin

kuolleitten sieluja kuin korkeampien maailmojen hallitsijoita, voimaolentoja, jotka täyttävät neljä elementtiä tulen, ilman, veden ja maan, ja yhdeksän planeetan hallitsijoita. He kykenevät — arveli hän — vetämään mystillisellä rukoilemisellaan näitä olentoja keskuuteensa, jolloin ne tosin eivät koskaan ota inhimillistä muotoa, mutta ilmaisevat lausunnoissaan ihmeellistä älyä ja tekevät ihmetöitä. Hän tuntee Lontoossa ihmisiä, joille näiden taitojen harjoittamisessa on hämmästyttävä menestys, mutta ei neuvo ketään koettelemaan voimiaan näissä taidoissa, koska se on erittäin vaarallista.

Seuraava salaperäinen tapahtuma, jonka Cheiro tuona iltana näki, on joogin elävänä hautaaminen useammaksi viikoksi. Hänen haudalleen istutettiin kukkia, jotka rupesivat kasvamaan. Kuukauden kuluttua kaivettiin joogi taas ylös haudasta. Hänet palautettiin sitten taas elämään ja hän voi aivan hyvin. — Eräs toinen joogi, joka kykeni ilmoittamaan jonkun kaukaisen paikan tapahtumat, kuvasi eräänä päivänä Cheirolle, mitä tämän kodissa Englannissa tapahtui sillä hetkellä. Tiedonannot osoittautuivat myöhemmin kirjaimellisesti tosiksi.

Tien varrelta.

Teosofinen Seura. Mrs. Besantin T. S:n vuosikokouksessa pitämän presidenttipuheen mukaan Teosofisessa Seurassa oli viime vuoden lopulla 1,360 looshia ja 39,773 jäsentä yhteensä maapallon kaikissa osissa. Uusia jäseniä oli vuoden aikana liittynyt 5,391. Mitä erikoisesti Suomeen tulee, näkyy täällä olevan 18 looshia (paikallisosastoa) ja 500 jäsentä; 36 uutta jäsentä liittyi Suomen Teosofiseen Seuraan viime vuoden aikana. Emme saata muuta kuin onnitella Suomen T. S:aa, joka jäsenlukunsa suhteen yhä pysyy puolessa tuhannessa, vaikka se epäilemättä Ruusu-Ristin kautta kadotti osan jäsenistään. Siten todistavat tosiseikat, että teosofisen liikkeen eri haarautumista kukin täyttää paikkansa maailmassa.

Ruusu-Risti. Teosofisen Seuran mahtaviin numeroihin verraten meidän Ruusu-Ristimme häipyä vallan mitättömäksi, ellemme ota huomioon, että se on vastasyntynyt teosofisen liikkeen haarautuma. Kun ajatellaan, että se on semmoisenaan toiminut vähän kolmatta vuotta, ei senkään jäsenluku, joka on noussut neljännelle sadalle, ole suhteellisesti niinkään arvoton. Lisääntyi sekin toimintansa toisena vuonna 50 jäsenellä ja kolmas toimintavuosi, joka päättyy ensi vuosikokoukseen, näkyy tulevan esittämään vielä suuremman numeron.

Aikakauskirjamme laajentamisrahasto. Eräs jäsenemme ja ystävämme ehdotti jouluna, että perustaisimme rahaston edellämäinittua tarkoitusta varten. Hän lahjoitti heti omasta ja joidenkuiden toisten asiainharrastajain puolesta »pienen pohjasumman», ja vaikkamme ole tulleet tästä rahastosta ennen puhuneeksi, kuittaamme nyt tähän kaikki lahjat, mitkä on siitä lähtien annettu Ruusu-Ristille. Olemme muuten laajentamiseen nähden toteuttaneet toivomuksia niin paljon kuin olemme katsooneet siihen kykenevämmä. Rahasto on pyynnöstä avoinna ja siihen on tähän asti merkitty: J. P. 125: —, K:n lukupiiri 75: —, K. J. K. 100: —, A. K. 50: —, O. K. 351: —, T. Th. 50: —, M. P. 50: —, E. J. 150: —, E. K. 100: —, A. H. 395: —, E. V. 150: — K. L. y.m. 273: —, E. S. 50: —, O. O. 165: —.

Jäsenmaksut seuralle. Ruusu-Ristin jäsenille, jotka mahdollisesti eivät vielä ole tulleet ajatelleeksi maaliskuun uhria, huomautetaan täten, että maksuja yhä vastaanottaa Johtaja.

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

Alcyone.	Mestarin jalkojen juuressa	Smk. 5: —	10: —
Arundale.	Palvelemisen tie	» 3: —	—
Besant.	Sydämen oppi	» 5: —	10: —
»	Yhteiskunnallisia kysymyksiä	» 2: —	—
Busch.	Suuret ihmeet. II painos	» —	10: —
Collins.	Kajastuksia kaukomailta	» 5: —	—
»	Kultaisten porttien läpi	» 5: —	—
»	Kun aurinko kiertää pohjoiseen päin	» 5: —	—
»	Valoa Tielle	» 5: —	—
Cooper.	Suuri heräymys	» 2: —	—
Dostojevski.	Kristus inkvisitorien edessä	» 2: —	—
Ervast.	Haaveilija	» 10: —	—
»	Jeesuksen Salakoulu	» 15: —	25: —
»	H. S. Olcottin elämäntyö	» 5: —	—
»	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	» 3: —	—
»	Mitä opimme sodasta ja vallankumouksesta	» 1: —	—
»	Onko Kalevala pyhä kirja?	» 5: —	—
»	Teosofian sanoma nykyajalle	» 15: —	25: —
»	Uusi Jumala	» 5: —	—
»	Valoa kohti	» 10: —	15: —
Hannula.	Johanneksen evankeliumi	» 20: —	30: —
»	Luominen	» 3: —	—
»	Vaeltajana korvessa	» 9: —	—
Hartmann.	Seikkailu Rosenkreuziläisten luona	» 15: —	20: —
Heindell.	Rosenkreuziläinen maailmankatsomus. 3-osainen (2 osaa ilmestynyt à 25: —)	» 50: —	—
Jinarajadasa.	Kristus ja Buddha	» 5: —	—
Lummesarja I.	Satuja (kuvitettu)	» —	7: —
Olcott	Buddhalainen katkismus	» 7: —	—
Steiner.	Haeckel: maailman arvoitukset ja teosofia		
Muutam. suomalais.	Teosofia J. H. P. Blavatsky y. m. y. m.		

Pyytäkää varastoluettelo.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä.

os. Viipuri

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava

Puh.: Kerava 120.

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikoisala: Kotivalokuvaus.

Huopeat hinnat!

Paperi- ja Sekatavarakauppa

Hietaniemenkatu 10.

Suosittelaa!

TYYNE BÜÖK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

A A T R A

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

HUHTIKUU

N:o 4

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulet ja omakohtaiset mieipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu, ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:— . Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

HUHTIKUU 1923

N:o 4

Sisällys:

Toimittajalta	123
Ruus-Ristin sanoma, <i>J. Sn—</i>	130
Hymni runoudelle, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	132
Christosophia, 10, <i>Pekka Ervast</i>	133
Vaikenemisesta, <i>J. Sn—</i>	140
Totuus, runo, <i>U. G.</i>	145
Sijaissovitukselta personallisessa rakkauselämässä, <i>Emmi Lehtinen</i>	146
Gautama Buddhan näky, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	151
Kirjallisuutta, <i>E. K.</i> ja <i>S. K.</i>	152
Rajan takaa	155
Kysymyksiä ja vastauksia	156
Tien varrelta	157

*Rakas lukija! Jos Ruusu-Risti
miellyttää Sinua, koeta tehdä
jotakin sen hyväksi.*

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Muistuivat mieleen menneet ajat ja Ruusu-Ristin suunnitelmat kaksi vuotta takaperin, kun äskettäin vastaanotin kirjeen Itävallasta toimittaja *Carl Neudeck*iltä. Herra Neudeck on Teosofisen Seuran jäsen ja kuuluu muuten Wienissä ilmestyvän sanomalehden *Neue Freie Presse* johtokuntaan. Suomennan tähän hänen kirjeensä:

»Teidän avoin kirjeenne koko maailman teosofeille (julkaistu aikakauskirjassa »Theosophie«, X vuosik., 7—8 n:o, heinä-elok. 1921), jonka minä valitettavasti nyt vasta sain lukeakseni, aiheutti minussa — samalla kuin tunteessani innostuin aatteenne puolesta, tuon aatteen, että veljesrakkaus oli jälleen herätettävä eloon Teosofisen Seuran monissa haarautumisissa, koska veljeyks oli ainoa keino saada maasielujen maailma yksimieliseksi, — myöskin katkeran tunteen nykyisestä mahdottomuudesta toteuttaa tuota ylevän korkeata aatetta, koska sen käytäntöön panoa ehkäisi nykyään ruumistuneiden sielujen kehittymättömyys.

»Mutta pitääkö silti kieltäytyä toiminnasta, kuten »Theosophie» tekee? Ei. Vaikka nykyään olisikin fyysisellä tasolla liian paljon esteitä todellisen yhteenliittymisen aikaansaamiseksi, voimme kuitenkin työkennellä valmistavasti henkiselällä tasolla, me kaikki, jotka uskomme elämän tapahtumain tapahtuvan ja kehittyvän henkisesti.

»Ja koska uskon niiden olentojen hiljaiseen työskentelyyn, jotka toimivat meidän maallisen elämän kahlehtiman sielumme siveellisen kasvun puolesta — jotka toisin sanoen sitä auttavat, — niin uskon hitaan, mutta keskeymättömän edistyksen tapahtuvan ihmiskuntamme sisäisessä elämässä, ja sentähden olen varmasti vakuuttettu siitä, että sekin päivä on koittava, jolloin teidän suunnitelmanne »todellisesta veljeskunnasta» ei ole ole-va paljas korulause vaan maapallon kaikkien teosofisten seurojen perustana ja pohjana.

»Jollemme anna suvaitsevaisuuden ja veljellisyyden ajatuksen riutua hengessämme, se kasvaa — se kasvaa rinnan itsemme kanssa elämänkoulumme tulevissa elämissä.

Veljellisesti tervehtien Teidän
Carl Neudeck.»

En voi muuta sanoa, kuin että veljeyden kaipuu varmasti elää siellä täällä teosofisessa maailmassa, koska Itävallastakin saapuu tuommainen kirje.

*

Kuten tämänkin aikauskirjan lukijat muistanevat, kuoli toissa vuonna Lontoossa kautta maailman tunnettu teosofisen elämäkatsomuksen esitaistelija Mr A. P. Sinnett, joka ensimmäisillä teosofisilla kirjoillaan 80-luvulla teki esoteerisen filosofian laajoille joukoille käsitettäväksi. Hänen jälkeenjättämiensä paperein joukossa oli käsikirjoitus, joka viime jouluksi julkaistiin. Kirjan nimenä on *The early days of Theosophy in Europe* ja kuten nimi osoittaa, se käsittelee »teosofian alkuaikoja Euroopassa.»

Mr Sinnett oli vanha sanomalehtimies ja oli tottunut kirjoittamaan kaikista maailman asioista leveällä, avomielisellä ja rauhallisella tavalla. Hänen lukijansa olivat niinkään tottuneet pitämään häntä laajanäköisenä, järkevänä, puolueettomana ajattelijana ja kirjailijana. Hän oli itse ollut mukana noina teosofian alkuaikoina Euroopassa, ja jos kenen, piti hänen olla kompetentti kirjoittamaan muistelmia niistä. Ne jotka odottivat, että Mr Sinnett näissä muistelmissaan antaisi uuden todisteen entisestä moitteettomasta tasapuolisuudesta, pettyivät kuitenkin suuresti. Avomielinen ja suorapuheinen hän on ja kertomuksensa hän höyryää monenlaisilla kasakuilla, mutta lukija kysyy hämmästyksissään joka sivulla: vihansako tekijä purkaa näin post festum, ja mihin hän oikeastaan tähtää? Onko hänen tarkoituksensa mustata madame Blavatskyä vaiko todistaa teosofiselle maail-

malle, että Mr Sinnett rouvineen ja tuntemattomine selvänäköisine mediumineen onkin ollut teosofisen maailmankatsomuksen varsinainen, alkuperäinen edustaja ja opettaja länsimailla?

Senlaatuiseen käsitykseen joutuu lukija. Sinnetin mukaan H. P. Blavatskylta oli verrattain hämävät ja sekavat tiedot teosofiasta, ennenkuin hän, Sinnett — tosin H. P. B:n välityksellä — pääsi kirjeenvaihtoon mestari K. H:n kanssa, ja kyselyillään ja tiedusteluillaan sai mestarin selittämään niitä salaisen opin pääkohtia, joista Sinnett sitten laati yhtenäisen esityksen *Esoteric Buddhism* kirjassaan. Mutta toiselta puolen Mr Sinnett nyt ilmaisee uskonsa, että madame Blavatsky joskus omalla kädellään »paransi» mestarin kirjeitä. Niinpä tuossa tunnetussa erimielisyydessä Mars ja Mercurius planeettojen suhteen Sinnett yhä väittää mestarin todella opettaneen, että ne kuuluvat maaketjuun, vaikka H. P. B. Salaisessa Opissa polemisoi tätä käsitystä vastaan ja painattaa kirjeen mestarilta, jossa tämä selittää Sinnetin erehtyneen (kts. Salainen Oppi, I osa, ss. 172—190, suom. painos). Mr Sinnett näet nyt muistiinpanoissaan antaa selvästi ymmärtää, että H. P. B. muutteli mielensä mukaan mestarin sanoja.

Omaa kunniaansako muistelmien kirjoittaja tällä tavalla ajaa takaa? Tokkohan hän tällä menettelyllään saa horjumaan ainoankaan teosofin luottamuksen madame Blavatskyn, jonka Salainen Oppi on ja jää voitattomaksi. Mitä kaikkien toisten kirjailijain kirjat ovat Salaiseen Oppiin verraten? Puron lirinää verrattuna valtameren pauhuun. Päinvastoin pelkään, että semmoinenkin kirja kuin Sinnetin muistelmat on omiansa vähentämään luottamusta kaikkien toisten teosofisten selvänäkijäin ja kirjailijain teoksiin kuin H. P. B:n. Sinnetin kirja antaa näet kuin aavistaa, että toisilla — kuten Sinnettillä itsellään — saattoi olla tietämättään personallisia tunteita ja motiiveja teosofiaa esittäessään, jota vastoin H. P. Blavatskyn kimppuun on siinä mielessä mahdoton teosofiselta taholta hyökätä. Niin selvästi ymmärtää joka tapauksessa teosofi,

että H. P. B:llä oli puhtaasti epätietokäät ja jalot vaikuttimet tullessaan maailmaa auttamaan.

Ainakin tulee Sinnettin kirjan kautta selväksi, että jo madame Blavatskyn eläessä kylvettiin siemenet niihin uusiin ja tekisi mieli sanoa materialistishenkisiin teosofisiin oppeihin, joita myöhemminä vuosikymmeninä on maailmalle esitetty alkuperäisten asemasta, vaikkakin alkuperäisen teosofian nimellä. Niihin oppeihin lukeutuu esim. äskenmainittu väite Marsin ja Merkuriuksen maaketjuun kuulumisesta. Sekä Mrs Besant ja Mr Leadbeater että yleensä myöhemmät teosofiset kirjailijat ovat siinä asiassa asettuneet Mr Sinnettin kannalle. Uskovatko he siis, että mestari erehtyi Salaisessa Opissa, vai uskovatko he Mr Sinnettin tavalla, että H. P. B. paranteli ja muutteli mestarin sanoja? Tietopuolisena detaljina on tietysti koko kysymys Marsista ja Merkuriuksesta vähemmän tärkeä; ei se ole mikään »autuuden asia». Mutta periaatteellisena kysymyksenä siitä, kuka väittelyssä ansaitsee suurempaa luottamusta, sekin pikku seikka painaa paljon vaa'assa.

Hauskasti kirjoitettu Mr Sinnettin kirja on ja jännittävä sisällöltään, ja väärän kuvan minä siitä antaisin, jos lukijani nyt jäisivät siihen luuloon, että hän panettelee H. P. B:tä. Sitä hän ei suinkaan sanoillaan tee kuin harvoissa paikoissa. Päinvastoin hän epäilemättä omasta mielestään on täysin puolueeton ja totuuden mukainen. Kyllä hän madame Blavatskyä kiittääkin ja myöntää, että hänellä oli harvinaiset kyvyt. Mestareihin hän niinikään uskoo empimättä. Mutta hän uskookin koko ajan olleensa välittömässä — H. P. B:sta riippumattomassa — yhteydessä mestari K. H:n kanssa, vieläpä, että mestari kielsi hänen siitä sanaakaan puhumasta H. P. B:lle, ettei tämä okkultisella voimallaan häiritsisi mestarin ja Sinnettin yhteistoimintaa (!!!). Personallisuutena H. P. B. oli Sinnettistä sietämätön.

Ainoa, josta Mr Sinnettillä ei ole muuta kuin ylitäyssanoja lausuttavana, on hänen oma puolisonsa, joka tunnetusti olikin lämminsydäminen ja innokas teosofi.

Tämä läheisen omaisen kaunis ja pelkäämätön omaan arvoonsa asettaminen vaikuttaa lukijaan sympaattisesti.

*

Asiasta toiseen. Kuulin äskettäin erään tuttavani sydämellisesti nauravan. Hän laski lehden kädestään, oikaisihe nojatuolissaan, nosti katseensa kattoon ja nauroidi hiljaa, mutta sydämensä pohjasta.

— Mikä sinua huvittaa? kysäsin.

— No se tämä meidän kieltolakimme . . .

— Kuinka niin?

— Sanoppa sinä ensin minulle, mitä varten tämä kieltolaki on?

Hänen äänensävyänsä ilmaisi, että vastaukseksi ei kelpaisi tavallinen korulause. Jäin hämille, en heti tiennyt mitä vastata, sillä kieltolaki käytännössä oli minustakin hämäärään peittyneyt. Tuttavani jatkoikin itse odottamatta minun ajatusteni selkenemistä:

— Kieltolaki on arvatenkin niitä tuhatta rapajuoppoa varten, joita Suomessa tätä nykyä on olemassa; niitä se tahtoo auttaa pois jouppouden paheesta kieltämällä heiltä väkijuomat kokonaan. Siivoja ihmisiä varten kieltolaki tietysti ei ole olemassa. Ei heitä tarvitse auttaa eikä piinata, sillä heidän tarpeensa väkijuoman suhteen ovat tuiki pienet. Nyt kaikki kieltäytyvät noiden tuhannen juopon takia. Tämä maksaa meille valtiona välillistä tappiota noin tuhatta miljoonaa vuodessa. Uhraamme siis miljoonan markkaa vuodessa jokaisen juoppohullun auttamiseksi. Tämä on liikuttavan ylevää ja kaunista. Ei kukaan voi sanoa Suomen kansasta muuta kuin että se on aatteellinen kansa, joka elää ja uhrautuu ihanteittensa puolesta. Se uskoo ehdottomaan raittiuteen ja se elää uskonsa mukaan. Voiko yhdestäkään autuuttavan uskon muodosta sen korkeampaa arvolausetta antaa?

Hän pysähtyi hetken puheessaan vakavan näköisenä ja lisäsi äkkiä:

— Tiedätkö, mikä minua naurattaa?

Ja ennenkuin ehdin suutani avata, hän sanoi iloisesti irvistellen:

— Nuo tuhat juoppoa, joita varten kieltolaki on, eivät kieltäydy. He juovat ja juovat, ja me muut . . . me maksamme . . .

Tuttavani kauheasti liioittelee puheissaan. Sen tiedän vanhastaan. Mutta asiaa jäin miettimään.

*

En ole kahteen vuoteen ollut tilaisuudessa käymään teatterissa, mutta maaliskuun 13 p:nä tapahtui säännöstä poikkeus. Silloin oli *Hilda Pihlajamäen* lahjanäytäntö Kansallisteatterissa 35-vuotisen taiteilija-uransa muistoksi ja kunniaksi. Esitettiin Schillerin Maria Stuart ja rouva Pihlajamäki esiintyi vanhassa loistoroolissaan Skotlannin kuuluisana kuningattarena. Menestys oli suurenmoinen, katsomo tiesi ja tunsu, että tuolla näyttämöllä liikkui ja puhui taiteilija Jumalan armosta; kaikki saivat näyttämöllä ja näyttämön takana todeta, että Hilda Pihlajamäki on yleisön suosiossa.

Tarkoitukseni ei olekaan puhua tästä päivänselvästä asiasta. Tekee vain mieleni merkitä muistiin voimakas tunnelma, mikä minulla samoin kuin ehkä monella muullakin oli sinä iltana. Tunnelmani pukeutui hengessäni kysymyksen muotoon ja viittasi menneisyyteen. Kysymys kuului: eiköhän yleisöltä moni ylevä hetki ole jäänyt kokematta, moni taidenautinto saamatta, eiköhän Kansallisteatterikin näyttämötaiteemme valvojana ja edistäjänä ole jättänyt monta tilaisuutta käyttämättä, kun ei Hilda Pihlajamäki menneinä pitkinä vuosina useammin ole esiintynyt suurissa traagillisissa rooleissa? Mainiosti hän tietysti on suoriutunut pikkuosistaan — muistamme mielihyvällä eri kappaleista hänen ulkokullattuja akkattyyppejään — mutta emme osaa olla kysymättä kohtalolta, miksikä hänen ei ole annettu loihittia eteemme näyttämöllä eläviksi henkilöiksi suurempia ja syvällisempiä neron luomuksia.

Kysymys kaikui hiljaa hengessäni, enkä keltään vastaustakaan odottanut.

*

Lasken asianharrastajain sydämelle mitä ystävämme J. Sn — puhuu kirjoituksessaan »Ruusu-Ristin sanoma».

Jos joukossamme on varakkaita henkilöitä, ovat he nyt tilaisuudessa palvelemaan aatetta tai Ruusu-Ristiä tai Suomen kansaa — millä he mieluummin rakkautensa objektiä nimittävät — siten, että he sijoittamalla rahoja Ruusu-Ristin kustannustyöhön edistävät ruusuristiläisen kirjallisuuden hankkimista suomen kielelle.

Kirjojen kustantaminen vaatii nykyään suuria pääomia. Meille on uskottu lainaksi kolmekymmentätuhatta markkaa, mutta näkisimme mielellämme, että se summa olisi meillä kolminkertaisena. Arvatkaapa, mitä esim. semmoinen isohko teos kuin »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus» tulee maksamaan! Suomennettuna, painettuna, nidottuna, sidottuna lähemmä viisikymmentätuhatta!

Olemme painattaneet tähän mennessä kaksi teosta omilla varoillamme: Hartmannin »Seikkailu» ja Heindelin »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus». Kustannustoimeen ryhdyimme viime vuoden toukokuussa. Ruusu-Ristin vuosikoukseen ilmestyi »Seikkailu». Sen perästä olemme myyneet käteisellä näitä omia kirjojamme noin kahdenkymmenen neljän tuhannen markan edestä, mikä mielestäni on lupaava saavutus. Ikävä todella olisi, jos juoksevien varojen puutteesta kustannustoimintamme pysähtyisi kesken tai olisi pakoitettu ontumalla etene-mään! Minulta valmistuu kesällä — niin uskon ja toivon — useampia teoksia, ja jollei niitä kyettäisi kustantamaan, tuntisin itseni koko lailla hyödyttömäksi tällä kiertotähdellä.

Jotkut idealistiset ihmiset valittavat, että raha-asiat aina ovat niin ikäviä. »Niistä pitäisi puhua niin vähän kuin mahdollista . . . ei vaivata niillä ihmisiä . . . ihmiset väsyvät . . . »

No niin, siihen en tiedä muuta lääketä kuin: älkäämme ottako raha-asioita ikävältä kannalta! Ovathan rahat symbooleja. Ne symbolisoivat työtä ja uhria. Ne symbolisoivat rakkautta ja harrastusta.

Ainakin ne voivat tehdä sitä hyvien ihmisten käsissä.

Ruusu-Ristin sanoma.

Seuramme on nuori ja, kuten nuoruudelle on ominaista, sillä on halu kasvaa, tulla tunnetuksi, vaikuttaa herättävästi ja sytyttävästi kansaamme. Elähyttävän hengen innoittamana se tahtoo mennä ulos maailmaan jakamaan todellista, sisäistä hyvyyttä, josta se itse on tullut osalliseksi, ravitsemaan nälkäisiä elämän leivällä, johtamaan janoovia kuolemattomuuden ikikirkkaille lähteille. Niille, jotka kaipaavat katoamatonta kauneutta, jotka etsivät pettämätöntä totuutta, jotka anovat uupumatonta voimaa, jotka ikävöivät selkeätä viisautta ja kaikkea syleilevää rakkautta, se tahtoo näyttäytyä valon valtavana ilmestyksenä yössä, hiipiä heidän luokseen hiljaisena lohduttajana, astua ystävän tavoin heidän rinnallaan rohkaisijana, tulla harhailijalle vastaan tien näyttäjänä, neuvonantajana, oppaana oikealle tielle.

Kirjoitettu kirja, painettu sana on tämän tarkoituksen tärkeimpiä täyttäjiä. Tiedämme jokainen, kuinka paljon hyvä kirja voi meille antaa. Sen voimme avata yksinäisydessämme iltaisin, kun mielemme on herkkä ja vastaanottavainen, voimme häiriintymättä siihen syventyä, lukea tärkeitä kohtia uudelleen, tarkkaan harkita ja ottaa vastaan sen opetuksia. Useimmat meistä ovat varmaan saaneet ensiherätyksensä tuollaisesta »teosofisesta» kirjasta, kuten »Valoa kohti», »Mitä on kuolema?», »Jeesuksen salakoulu» y.m. Kun olemme lukeneet yhden kirjan, hankimme toisen, kun olemme päässeet alkuun, kun olemme etsimisellämme jo jotain löytäneet, intomme yhä kasvaa, sielussamme herää yhä uusia, yhä syvällisempiä kysymyksiä ja ikäänkuin jokin hyvä onni, näkymätön kaitselmuksella johtaa meitä saamaan käsiimme juuri ne kirjat, joita tarvitsemme, jotka osaavat vastata kysymyksiimme, kirkastavat mieltämme ja lämmittävät sydäntämme.

Olemme niin kiitolliset elämälle, siunaamme kirjan kirjoittajaa: Siis on totuus olemassa, on niitä, jotka tietävät totuuden, tuon kaikista kalleimman, kaikista tärkeimmän, Totuutta kaikki etsivät, totuutta maailma

tarvitsee, viisauden valoa, elämän tiedon korkeata omistusta. Ja tässä se on, tämä kirja siitä todistaa. Ei siinä tietysti voi olla koko totuutta, vaan määrättyjä, mitä tärkeimpiä totuuksia. Koko maailmalle tahtoisimme ne kuuluuttaa, jokaiselle ihmiselle tehdä ne tunnetuksi, kaikkiin maailman sanomalehtiin painattaa: Totuus on löydetty, totuus on olemassa, pettämätön tieto siitä, mitä on elämä, mitä on kuolema, mitä on ihminen.

Ruusu-Risti-seuramme on ymmärtänyt kirjallisuuden arvon aatteensa palveluksessa ja ryhtynyt kustantamaan kirjoja, joista jo pari tärkeätä teosta on saatu painetuksi. Alku on ollut onnellinen, siunaus on ollut sen työllä, yksi merkkiteos »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus» on näin saatu suomenkielellä julkisuuteen. Mutta tämä on kallista, vaatii suuria summia, pienenkin kirjan kustantaminen maksaa toistakymmentä tuhatta. Niihin uhrattu pääoma on kyllä hyvin sijoitettu, kirjat kerran myytyinä antavat runsaasti takaisin, mitä niihin on uhrattu, mutta se vaatii tietysti aikansa. Ja uudet kirjat odottavat vuoroaan, valmiit käsikirjoitukset johtajamme hallussa lepäävät päällekkäin, niihin vangittu voima pyytää päästä purkautumaan ja jakamaan siunaustansa.

Kuta enemmän kirjoja, sitä suurempi menekki, sitä rikkaampi ja monipuolisempi niiden vaikutus lukijoihinsa — ja sitä helpompi kustannusliikkeen työ. Ensi vuosikokouksessa on meillä tilaisuus seikkaperäisesti keskustella ja tehdä hyviä ehdotuksia sekä päätöksiä siitä, miten saisimme kustannusliikkeemme siihen onnelliseen asemaan, että se voisi painattaa kirjoiksi kaiken sen viisauden ja tiedon, mikä sillä on tarjona. Puhuttu sana menee toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos, mutta painettu sana säilyttää sisältönsä lapsillemme ja lastemme lapsille.

J. Sn—.

Hymni runoudelle, sielullisen kauneuden taivaalliselle sanansaaffajalle.

*Jo alku-aamun hämärästä asti,
kun valo avaruuksiin tiensä rasti,
on ollut sielussamme kaipuu syvä,
niin puhdas kuni pulmunen ja hieno
ja kuni äidinrakkaus niin hyvä
ja sulosointuinen ja ihmeen vieno
kuin sävel, eksynynnä kerran vaan
kuorosta kerubien maailmaan.
Sen sulon sielun silmin nähdä voit,
jos sielus jalostat ja aateloit.*

*Tuon kauneuden kaipuun viesti pyhä,
lähetti ylväs, airut jumalainen,
korkealentoinen ja autuainen,
on ollut yksi ja on yksi yhä:
on tähtivaippa hartioillaan sillä,
ja Hermes-siivet jalkojansa kantaa.
Sill' lento kevyt on kuin enkelillä,
ja suurin autuus sen on antaa, antaa!
Sen **runous** on nimi mainen, vaan
sen nimi taivaallinen, suur ja pyhä,
ei vielä kaikunut oo maailmaan,
vaan salass' on kuin Luojan nimi yhä. —*

*Oi, runous, vaikk' emme syntymältäs
me tunne sua, autuutemme oot,
vaikk' kaikki maiset toiveet rauetkoot!
Vain sinun lämpöiseltä elämältäs,
sun sydämeltäsi ja poveltasi
me saamme voimaa, voimaa elämään
ja viihdytystä hengen ikävään.
Kun raotat sa porttiasi vain,
niin haltioituina tuolt' oveltasi*

*korkeat näämme taivaat jumalain,
ja riemuin tunnemme, ett' emme maasta
me ole, emmekä myös yöstäkään,
vaan ilman eetteristä autuaasta
ja valkeudesta tulleet elämään.*

*Ja sanaa autuaampaa kuin tuot sä,
ei tuonut Elohimkään lempeä. —*

*Siks, runous, sa lempilapsi Luojan,
oo seitsemästi siunattu sa myös,
ett' täyttää lohdutukses joka suojan
ja ihmiselon rakkaudentyös!*

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

10.

Evankeliumein kertomus Jeesuksen syntymästä, oikein ymmärrettynä, näyttää meille, että hän on ihminen, joka syntyi näkyväiseen maailmaan samalla tavalla kuin muutkin. Hänen vanhempansa olivat erikoisen puh-
taita ja pyhään tehtävänsä valmistuneita henkilöitä ja saattoivat sentähden luoda elävän inhimillisen organis-
min, jolla ei vertaistaan ole ollut.

Tämän tosiseikan käsittäminen ei ole vähäpätöinen eikä merkityksetön asia. Se ensinnäkin asettaa Jeesuk-
sen samaan kategoriaan luonnon edessä kuin muunkin
ihmiskunnan ja toiseksi se asettaa hänet riviin kaikista
lahjakkaimpien ihmisyksilöiden, Buddhan, Zarathustran,
Krishnan, Mooseksen, Orfeuksen, Väinämöisen y. m.
kanssa ja vaikkapa niistä ensimmäiseksi. Sen johdosta
meissä myös herää seuraava tärkeä kysymys:

Koska on pidettävä todistettuna, että ihmiset sem-
moiset kuin Jeesus, Buddha y. m. ovat syntyneet taval-
listen ihmisten tavalla, huolimatta siitä, että legendat

puhuvat heidän ylluonnollisesta syntymisestään, löytyy meidän tiedustella syitä tähän ihmisyksilöiden erilaisuuteen, eritoten noiden hengen sankarein ylevämmyyteen muuhun ihmiskuntaan verraten. Joskin tavallisten ihmisyksilöiden verrattain pienet eroavaisuudet luonteen ja lahjojen puolesta voitaisiin selittää kaikenlaisten »satunnaisten» syiden aiheuttamiksi, käy tällainen selitys mahdottomaksi, kun on kysymys hengen, älyn ja siveellisyyden jättiläisistä. Eihän eroitus ole fyysillisruumiillista laatua: neron ja hengen sankarit kohoavat muun ihmiskunnan yläpuolelle sielullisten ominaisuuksiensa kautta. Kysymys onkin sentähden sielun alkuperästä. Onko ihmisen sielu perintöä vanhemmilta, s. o. ovatko vanhemmat luoneet sielunkin, vai onko Jumala luonut sielun ihmisen syntyessä vai onko sielu ennestään olemassa?

Jos sielu periytyisi vanhemmistaan, ja näiden esivanhemmista, merkitsisi tämä esim. Jeesuksen suhteen, että hän elävänä inhimillisenä sieluna oli suoranainen tulos Joosefin ja Marian sekä heidän esi-isiensä hengen ominaisuuksista eli toisin sanoen ikäänkuin oman sukunsa kaunein kukka ja hedelmä. Tämä tosin edellyttää, että siinä suvussa oli perintönä kulkenut satumaisen jalostunut veri (maailman alusta saakka?), mutta koska ei ole voitu todistaa, että elämän aikana hankitut ominaisuudet kulkevat perintönä, jää joka tapauksessa Jeesuksen omaksi personalliseksi ansioksi, että hän pyrki voimakkaammin ja saavutti enemmän kuin oman sukunsa muut jäsenet. Mistä tämä personallinen voima oli häneen tullut? Se asui hänen omassa minässään. Mistä siis hänen minänsä oli kotoisin? Jos vanhemmat sen loivat, eivät he kyenneet lahjoittamaan hänelle enemmän siveellistä voimaa kuin mitä alkuaan piili suvun veressä. Jeesus kuitenkin osoitti, että hän omisti entistä suuremman voiman; kasvatus ja ympäristökö se siis sai ihmeitä aikaan?

Kun tällä tieteellisellä tavalla järkeilemme, käsittelemme huomaamatta ihmistä liian materialistisella tavalla, pidämme häntä miltei koneellisena luonnontuotteena.

Jokainen ihminen on kuitenkin elävä yksilö, joka sisimmässään kapinoi, jos selitämme hänen olevan vain monimutkaisen tuloksen tuhansien esivanhempien synnynnäisistä ominaisuuksista. »Minähän itse olen se mikä olen! Jos minulla on mitä perittyjä ominaisuuksia tahansa, on kuitenkin oma minäni ehdottomasti vain minun omani, enkä ole minuutena osa mistään toisesta tasa-arvoisesta minuudesta». Kysymys ihmisen kuolemattomuudesta olisi tosiaan tuulesta temmattu, jos ei hänen yksilöllinen minuutensa olisi muuta kuin sukuminän enemmän tai vähemmän harhanomainen katkelma. Ja kuinka saattaisimme edes hetkeksikään uskoa, ettei Jeesuksella esim. olisi ollut omaa minää, joka rakasti ja uneksi ja ikävöi totuutta?

Kristosofi kyllä myöhemmin ymmärtää, että tuossa »materialistisessa» katsantokannassa piilee totuus, mutta kysymys ihmissielun alkuperästä ei ole siten ratkaistavissa, ennenkuin korkea tieto on saavutettu. Alkutaipaleilla on pakko sanoa: ihmissielun salaisuus on muualla.

Sentähden meidän täytyy siirtyä toiseen mahdolliseen ratkaisuun ja kysyä: luoko Jumala ihmiselle minän hänen syntyessään?

Tämä teoria, jonka kristikunta jokseenkin yleisesti lienee omaksunut, tyydyttää epäilemättä paremmin tiedonhaluista järkeämme, kun se on hylännyt materialismin ja älynnyt, että elämässä on toinenkin puoli kuin paljas materia, nim. henki eli tajunta, joka on ainakin yhtä mahtava ja tärkeä kuin konsanaan aine eli voima. Jos Jumala luo sielun, merkitsee tämä, että ihmisen henkinen olemus, hänen tajullinen taustansa kuuluu omaan maailmaan, joka on ulko- ja yläpuolella aineellista maailmaa ja siitä tavallaan riippumaton. Silloin ihminen todella minuutena on oma itsensä ja saattaa uskoa omaan kuolemattomuuteensa.

Tätä teoriaa vastaan ei ole muodollisesti mitään muistuttamista. Parempaa ei ihminen saata ihmisestä uskoa kuin että hän on Jumalasta, s. o. Elämän Hengestä, alkunsa saanut. Eivätkö jaloimmat ja viisaimmat

ihmiset aina ole opettaneet, eikö kaikki mystiikka ja teosofia perustu juuri siihen, että ihmisen hengessä piilee jumalallisia voimia ja kykyjä, joilla on rajattomia kehitysmahdollisuuksia?

Mutta siveelliseltä kannalta voidaan tehdä muistutus tuota luomisteoriaa vastaan siinä muodossa kuin kreationit sitä esittävät, nim. että Jumala luo sielun joka kerta kuin ihminen syntyy maailmaan. Jumalaa näet voidaan silloin syyttää välinpitämättömyydestä, jonkinlaisesta moraalisesta indifferentismistä. Ihmiskunta on Jumalan puolelta jätetty oman onnensa nojaan: se saa jatkaa sukuaan oman mielensä mukaan, yksin perinnöllisyyden lain sitomana. Jumala ei vähimmässäkään mitassa välitä siitä, minkälaisia ihmisiä syntyy. Oli vanhemmat hyviä tai huonoja, oli ne terveitä tai sairaita, puhtaita tai saastaisia, siveellisiä luonteita tai rikosten tekijöitä, — aina Jumala on valmis luomaan sielun, kun ihmiset ruumiin antavat. Valta on annettu ihmisten käsiin, Jumala on heidän orjansa. Ja jos vielä tahtoisimme puolustaa Jumalaa sillä, että hän on puolueeton, rakastaa kaikkia yhtä paljon j. n. e, olisi tämä totta vain vanhempien kannalta. Lasten kannalta katsoen tämä Jumalan »puolueeton rakkaus» astuu vallan toiseen valoon. Täydellä syyllä saattavat vasta luodut sielut kysyä: »miksikä sinä, Jumala, annat toiselle sielulle hyvän ja lahjakkaan ruumiin, toiselle taas huonon ja paheellisen? Miksikä toinen meistä vasta luoduista saa syntyä henkiselle kehitykselle edullisiin olosuhteihin, toinen taas rikolliseen ympäristöön? Julmahan sinä olet, Luoja, puolueellinen ja oikullinen — tai sitten kylmä, tunteeton ja välinpitämätön!»

Jumala olisi siis ilman moraalialia, jos hän loisi ihmisi-sielun joka kerta, kun lapsi syntyy maailmaan. Emme näin ollen saata tätäkään näkökantaa tuommoisenaan hyväksyä.

Jälle jää kolmas ratkaisumahdollisuus. Sen mukaan sielu on ollut olemassa ennen ruumiillista syntymistä maan päälle. Ja mistä sielu on alkunsa saanut? Tietysti Jumalasta. Jumala on luonut sielun, mutta tämä

luominen tapahtui maailmankauden alussa, aikojen aamulla, ja kaikki sielut »luotiin» silloin yhtäaikaan. Jumala synnytti ne itsestään. Hänen rakkautensa ne synnytti. Hänen neronsa ne loi*).

Tämä on sielujen *preeksistenssi* eli »olemassaolo ennen syntymistä».

Nyt on kysymys: syntyykö sielu vain yhden kerran maailmaan? Onko se olemassa ikuisuuksien ikuisuuksia taivaallisessa kodissaan yhtäkkiä langetakseen kerran maan vetovoiman pauloihin?

Jos niin on, niin tapahtuuko tuo »lankeemus» pakosta vai onko se vapaaehtoinen? Jos se tapahtuu pakosta, kuka silloin määrää sielun kohtalon? Jumala tietysti — ja silloin joudumme takaisin äskeiseen johtopäätökseemme, että Jumala on puolueellinen tai moraalisesti välinpitämätön. Ja vaikka lankeemuksen välttämättömyys piilisi sielun omassa olemuksessa, on kuitenkin Luoja sen siihen istuttanut, ja silloin hän on puolueellinen tai rakkaudeton, kun ei hän jokaiselle sielulle valmista samanlaista »lankeemusta».

Jos taas sielu on vapaa ja vapaaehtoisesti ruumistuu, silloin meidän on ylen vaikea käsittää, mitä järkeä tuommoisessa kerran tapahtuvassa maallisessa elämässä on. Sillä Jumalan kädestä sielut arvatenkin ovat lähteneet samankaltaisina — ainakin yhtä puhtaina, kauniina, jaloina. Miksikä siis toinen valitsisi elämän täynnä synnin ja pahuuden tuskaa, toinen elämän, joka yksitoikkoisuudessaan ja jokapäiväisyydessään on väritön ja sisällyksetön, toinen elämän täynnä ponnistusta ja hyödyllistä työtä?

Tietysti tämä olettamus sittenkin on sympaattisin. Siveellisesti saatamme sulattaa, että sielut valitsisivat erilaisia ruumistuksia, kunhan niillä vain olisi vapaus valita. Voihan niillä olla silmämääriä, joita emme jär-

*) Pyydän huomauttaa, että käytän tässä sanaa »sielu» yleisessä merkityksessä; tarkemmin katsoen sillä on milloin toinen, milloin toinen teknillinen merkitys. Ylläolevassa esim. »sielu» vastaa teosofisen kirjallisuuden »monadia» eli »dshiivaa».

jellämme käsitä. Arvostelu ei ainakaan silloin kohdistu Jumalaan, vaan omaan itseemme.

Mutta järkemme kapinoi. Se soisi niin mielellään, että oikeutta ja järjestystäkin olisi maailmassa. Se ei kaipaa ainoastaan vapautta, se tahtoo myös yhdenvertaisuutta ja veljeyttä.

Sentähden sanookin preeksistenssioppi vanhassa itämaalaisessa muodossaan: sielut eivät synny vain kerran maailmaan, ne syntyvät yhä uudestaan ja uudestaan. Ne käyvät koulua aineellisessa maailmassa. Ne kehittyvät ja kasvavat. Alussa eivät ollenkaan ole itsetietoisia jumalallisista kyvyistään. Vasta pitkän, pitkän evolutionsin perästä sielut oppivat tuntemaan itsensä ja jumalallisen syntyperänsä.

Tämä on reinkarnatsioni- eli jälleensyntymisteoria. Sen valossa Jeesuksenkin sielu on ollut jälleensyntyvä sielu, ja ensi kerran ruumistuessaan sekin oli tietämätön, inhimillinen minä. Mitä mittamattomia aikakausia lienee kulunut, ennenkuin sama sielu syntyi Jeesus natsarealaisena, — millä väsymättömällä voimalla se lienee ponnistanut pimeydestä valoon, millä hehkuvalla rakkaudella se lienee totuutta etsinyt! Ken on sen pettymyksiä peilannut, ken sen kyyneliä lukenut? Kun se Jeesus natsarealaisena syntyi, oli se jo voittanut takaisin jumalallisen syntymä- ja sukuoikeutensa.

Jälleensyntyminen on täten avain Jeesus natsarealaisenkin sielun mysteerioon. Saksalainen teologi prof. Harnack sanoo, ettemme koskaan pääse Jeesuksen psykologisen salaisuuden perille; emme koskaan voi käsittää, millä tavalla hän pääsi tietoon siitä, että oli Isän Jumalan ainosyntynen poika. Prof. Harnack ei ottanut lukuun reinkarnatsioniteoriaa. Kaikki ihmiset ovat sisimmässään jumalallisia, mutta ainoastaan ne, jotka äärettömästi ovat työskennelleet ja kasvattaneet itseään, ovat kohonneet todelliseen itsetuntoon, ja niistä Jeesus yksin on saavuttanut niin täydellisen epäitsekyyden, että maailmojen Jumala saattoi asua hänessä täydellisesti. Tietysti reinkarnatsionioppi paljastaa salaisuuden meille vain järjen kannalta. Todellisuudessa

emme tiedä muuta kuin mitä itse olemme kokeneet. Niinpä Jeesuksenkin sielun kehityksestä tiedämme juuri sen verran kuin itse olemme sielullisesti ja henkisesti kokeneet, huolimatta siitä, että järkemme saattaa ymmärtää semmoistakin, jota emme vielä ole todellisuudessa kokeneet.

Järkemmekin voi tyytyä siihen yleiskäsitykseen sielujen pitkästä kehityshistoriasta, minkä jälleensyntymisoppi tarjoaa, eikä tarvitse kysellä yksityiskohtaisia tietoja »menneistä ruumistuksista». Ei siis tarvitse vaivata päätään kysymyksellä, kuka Jeesus ennen mahtoi olla — oliko hän Zarathustra, oliko hän Krishna, oliko hän Hermes j.n.e., — semmoiset asiat selvenevät itsestään myöhemmin, jos niiden on määrä selvitä. Uteliaisuus ei ainakaan paina mitään vaa'assa.

Kristosofi, joka kokemuksessa on nähnyt eron Jeesuksen ja Kristuksen välillä, hän iloitsee hengessään, saadessaan väläyksen Jeesuksen menneisyydestä, ymmärtäessään, että Jeesus natsarealainen oli ihminen, jonka takana oli pitkä elämien sarja ja joka siis rakastavan sydämensä hehkulla oli tuhansien vuosien kuluessa valmistunut siihen ihmeelliseen elämään Palestiinassa, jossa hän sai tarjota koko personallisen olemuksensa Isän Jumalan käytettäväksi.

Sillä Jeesus natsarealaisellakin oli henkinen syntymänsä. Niinkuin kristosofi tänä päivänä, niin evankeliumein Jeesus kerran kävi läpi sen ihmeellisen ja ihanan kokemuksen, joka hänestä teki Jumalan pojan. Tämä tapahtui Jordanin kasteessa, silloin kun taivaat aukenivat ja ääni korkeudesta todisti: »sinä olet minun rakas poikani, jonka tänään synnytin». Jeesuksen kokemus oli vain paljon valtavampi kuin kenenkään toisen, koska hänen edellytyksensä olivat niin paljon suuremmoisemmat.

Puu tunnetaan hedelmistään ja uudestisyntynyt ihminen siitä elämästä, joka seuraa henkistä syntymää. Vaikka Jeesus Kristus sanoi, että hänen seuraajansa tulisi tekemään samoja tekoja kuin hän ja vielä suurempia, on hän toistaiseksi saavuttamaton. Jordanista

Golgatalle hän oli ihminen ja Jumala, Jumala ja ihminen.

Jumalia on monta, mutta Jumala on yksi. Jeesus Kristus ei ollut ruumistunut jumala ainoastaan — sitä kaikki olemme, — vaan Jumala ihmisen haahmossa.

Pekka Ervast.

Vaikenemisesta.

Viisas opettaja Jeesus Natsarelainen sanoi, että jokaisesta sanasta, jonka puhumme, täytyy meidän vastata tilinteonpäivänä.

Jos me ajattelemme Jeesusta todella viisaana ihmisenä, hän varmaan tiesi, mitä hän puhui. Hän oli itse opinut vaikenemisen arvon ja puhumisen vastuullisuuden. Hän oli ollut yksin erämaassa, siellä paastonnut ja vaiennut — kuunnellut niitä »sanomattomia sanoja», joita Isä hänelle puhui hänen hengessään. Siellä hän oli hiljaisuudessa miettinyt elämän merkitystä, oman tehtävänsä tarkoitusta ja kun hän oli saanut selvän vastauksen henkensä poltaville kysymyksille, päässyt todelliseen välittömään yhteyteen Isän kanssa, tullut horjumattomaan totuuden tietoon, ilmestyi hän ihmisten keskelle, vaelsi ympäri, opetti ja puhui siitä totuudesta, jonka hän oli löytänyt ja johon sisältyi sanoma taivasten valtakunnasta.

Ja jos ajattelemme muita ihmiskunnan opettajia, huomaamme, että kaikista heistä kerrotaan samaa. Mooses jätti kansan, meni vuorelle yksinään ja näki siellä Herran kasvoista kasvoihin. Samoin Israelin muut profetat aika-ajoittain olivat erämaassa, josta sitten ilmesivät ennustamaan ja saarnaamaan, saatuaan siihen erityisen käskyn Herralta. Gautama Buddha, Aasian valkeus, vaelsi kauan Indian viidakoissa ja lopuksi istui yhden ainoan puun juurelle, pyhästi päättäen ettei siitä ennen nouse, ennenkuin on saanut vastauksen kaikkiin kysymyksiin, saavuttanut täydellisen valistuksen.

Apollonius Tyanalaisen sanotaan vaienneen useampia vuosia turvautumalla kirjoittamiseen välttämättömissä tapauksissa ja Pythagoraan oppilaiden täytyi alkuasteella kuunnella kahden vuoden aikana vaieten opetuksia, ennenkuin saivat ottaa osaa keskusteluun.

Yhä vielä Indian viidakot ovat täynnä mykkiä mietiskelijöitä ja ompa Europassakin veljeskuntia ja luostareita, joissa veljet ovat lupautuneet vaikenemaan koko elämänsä ajaksi.

Me huomaamme, että vaikenemisen kautta yksinäisyydessä on tavallisesti voitettu jokin suuri saavutus, välitön, ehdoton totuuden tunteminen, yksilökohtainen yhteys Jumalan kanssa sekä sen seurauksena ja hedelmänä todellinen, arvokas puheenlahja.

Henkinen tieto antaa etsijälle yhä suurempia voimia ja samalla myös yhä suurempia vastuuvollisuuksia. Sanoohan salatiede, että aivan ihmeellinen voima on kätkeyty kirjaimiin ja sanoihin. Todellisen tietäjän valanmerkki on sana, jonka avulla hän hallitsee: mitä hän käskää, se tapahtuu; minkä hän sitoo, se on sidottu maan päällä ja taivaissa. Kaiken olevaisen takana on Luojan mysterio, salaiset syntysanat. Jokaisen meidän nimeemme on kätkeyty erityinen voima, puhumattakaan puheestamme, jolla joka hetki saamme aikaan vaikutuksia ja seurauksia joko hyödyksi tai häviöksi, kiroukseksi tai siunaukseksi.

Suomen kansalla on aina ollut tieto sanan voimasta; kansamme tuntemat voimasanat, luotteet ja loitsut ovat kallista perintöä entisiltä ajoilta, jolloin niitä osattiin käyttää parantamaan ja torjumaan kaikkia tauteja, poistamaan veden, maan ja muiden elementtien vihoja, antamaan onnea kaikissa elämän olosuhteissa, kuten nostattamaan lempeä, saattamaan kylvölle runsasta kasvua ja satoa, tuomaan kalaonnea, riistan rikkautta, kaikkea menestystä sekä ihmisille että eläimille. Tietysti sananvoimalla yhdessä taikakeinojen kanssa myös kostettiin vihamiehelle, anastettiin lähimäisen etuja ja omaisuutta, saatiin aikaan kaikenkaltaista vahinkoa ja siis yleensä käytettiin näitä voimia niin hyvän kuin pahankin palveluksessa.

Materialistinen aikakausi tuomitsi nämä voimat, kuten kaiken »yliluonnollisen» pimeäksi taikaukoksi ja siivistys sekä tiede lujitti rintamansa hävittääkseen kansasta uskon noihin pakanuuden ajalta perittyihin »lappellisuuksiin», kuitenkin kooten ja tallettaen luotteita ja loitsuja kirjoihin, koska ne tavallaan olivat runoutta ja koska niillä joka tapauksessa oli suuri kansantieteellinen merkitys.

Mutta kansa on itsepäinen eikä niin hevillä luovu uskostansa. Aina on Suomen kansalla ollut ja on yhä omat tietäjänsä ja poppamiehessä, joilla on hallussaan entinen, ikivanha perintätieto. Kun tapasi tauti, johon ei tavalliset lääkkeet tepsii, jossa ei lääkärin apu auta, ajetaan usein pitkien matkojen taakse tapaamaan tietäjää ja saamaan hänen salaperäistä apuaan. Tietäjä tekee taikansa, valmistaa itse lääkkeensä ja liittää niihin voimasanansa sekä loitsunsa ja varmaankin usein avunpyytjä palaa autettuna, koskapa tietäjien maine ei sammuu, vaan itsepintaisesti säilyy ja kasvaa kansan keskuudessa.

Vox populi vox dei, kansalla on tavallisesti tieto totuudesta. Käännö on tapahtunut tieteellisessä maailmassa: vanhat tietäjät alkavat saada oikeutta jälleen ja salaiset voimat voittavat tieteen tunnustusta. Itse tiedemiehet jo kilpailevat tietäjien kanssa, lääkärit käyttävät taikatemppeja, parantavat katseellaan ja kosketuksellaan ja hokevat voimasanoja — hypnotisoivat, mesmerisoivat ja suggeroivat. Missä on eroitus? Lääkärin menetelmä on tieteellistä, tietäjän temput vain taikaukkoako? Tuo selitys ei kelpaa, sillä mitään todellista eroitusta ei ole olemassa, vaikka toinen seremonia suoritetaan joko lääkärin vastaanottohuoneessa tai sairaalassa — toinen taas kansan tietäjän mustassa tuvassa tai savuisessa saunassa.

Jos siis myönnämme ja ymmärrämme, mikä mahti on sanalla, mikä voima on kätkeyty puheeseen, eikö silloin meillä ole syytä ottaa vaari sanoistamme, pitää tarkasti huolta siitä, mitä me puhumme? Kielemme on vallaton elin, liukas ja liukuva kapine. Sanat kuin

itsestäänsä tipahtavat suustamme. Kun olemme sanooneet jotain sopimatonta ja loukkaavaa, on tavallinen puolustuksemme: »En minä sitä niin pahasti tarkoittanut; se aivan kuin vahingossa pääsi minun huuliltani.»

Varsinkin jos meille on uskottu jokin salaisuus, tuntuu meistä melkein mahdottomalta pitää sitä kieleemme takana. Usein sen uskomme parhaalle ystävällemme tai läheisimmälle omaisellemme vannottamalla häntä, ettei hän sitä puolestaan kenellekään kertoisi. Tavallisesti tuolla ystävällä on myös muita parhaita ystäviä ja niin salaisuutemme kulkee »uskottuna salaisuutena» ystävältä ystävälle, kunnes siitä on tullut »julkinen salaisuus.» Jos siis tahdot, että jokin asia tulee tunnetuksi, kerro se salaisuutena jollekin ystävällesi.

Ainoastaan harjoittamalla vaikenemista opimme hiljittsemään kieltämme. Kaikissa uskonnoissa annetaan sille suuri arvo ja opetetaan karttamaan kielen syntejä.

Puheenlahjan pitäisi olla ihmisen jaloimpia kykyjä ja suurimpia etuoikeuksia, mutta kuinka hän käyttää tuota jumalallista lahjaansa? Hän puheessaan valhettelee, pettää, panettelee, häpäisee, herjaa, ivaa, kiroo ja sadattelee uskomattoman paljon enemmän kuin mitä hän sanoillaan siunaa, kiittää, lohduttaa, rohkaisee, puolustaa, puliuu totuutta ja edistää hyvän asiaa maailmassa.

Jos näkisimme sen pahuuden paljouden, minkä ihmiset saavat aikaan maailmassa sanoillaan, varmaankin olisi parempi, että sanatarkasti seuraisimme Jeesuksen kehoitusta: Jos joku sinun jäsenistäsi pahentaa sinut, leikkaa se pois. Totisesti on parempi, että uhraamalla kieleemme olemme pakoitetut mykistymään kuin että otamme osaa niihin jokapäiväisiin paheisiin ja suorastaan rikoksiin, jotka vehkeilyn, panettelun ja häpeällisen juoruamisen muodossa rehoittavat ihmisten kesken.

Samaa heikkoutta on meissä ainainen kiihkeä arvostelemisen halu. Panettelupahettamme puolustamme mielellämme juuri sillä, että se on vain asianomaisen henkilön tai jonkin asian arvostelemista. Kaikki arvosteleminen on mielestämme aivan luvallista ja suorastaan tärkeää huomiokykymme ja järkemme kehittämistä.

Mutta omituista on arvostelussamme, että erityisen halukkaasti etsimme huonoja puolia ja vikoja, varsinkin kun on kysymys jostain omaa alaamme koskevasta suorituksesta tai henkilöstä, joka tavallaan on kilpailijamme. Ja tavallisesti olemme kovin haluttomia ja saitoja antamaan tunnustusta, kiittämään sekä näkemään hyviä puolia — tai jos niin teemme, on se ikäänkuin pakollista tai teeskenneltyä ja silloin käytämme sanoja »täytyy myöntää, että sillä on hyviäkin puolia» tai »vaikkakin hänellä on ansionsa, niin —.»

Parempi on jättää kiittämättä ja moittimatta, olla aivan arvostelematta, kauniisti ja vaatimattomasti vaieta. Silloin opimme aivan uudella tavalla suhtautumaan asioihin ja ympäristöömme, huomiokykymme silloin kasvaa monikertaisesti ja järkemme ottaa jättiläisaskelaita eteenpäin. Vaikenemisen avulla me opimme kalteinta kaikesta, totuutta, opimme kuulemaan hiljaisuutta.

Ja merkillistä kyllä me opimme ikäänkuin näkemään, mitä toiset ajattelevat. Me saamme seurata ja kuunnella, kuinka kaikki ympärillämme, sekä elävät olennot että esineet kertovat meille itsestään, ottavat meidät uskotukseen ja tekevät meille yllättäviä itsetunnustuksia, peittelemättä paljastavat itsensä sekä näyttävät meille totuuden.

Vasta sitten, kun osaamme uskollisesti vaieta, avautuu vähitellen elämänkirja eteemme, paras kaikista kirjoista, viisain kaikista opettajista. Kun sitä olemme jonkunaikaa tutkineet ja siitä jotain oppineet, tapahtuu ihme: todellinen uusi puheenlahja pulpahtaa suustamme, jolloin osaamme tarkata jokaista sanaamme ja jolloin sanamme eivät ketään haavoita, eivätkä loukkaa, vaan ovat opiksi ja siunaukseksi.

Elämän levottomassa leikissä me helposti eksymme ja uuvumme, ellemme osaa paeta hiljaisuuden erämaahan ja nousta arkielämän pölyiseltä tasangolta puhtauden vuorelle. Sieltä ovat kotoisin ne ihmisenpojat, jotka aina aikanaan ilmestyvät keskellemme ja joiden tunnusmerkki on voima, joiden olemus on rauha ja joiden elämä on rakkaus ja hyvyys. *J. Sn—*

Tofuus.

*Etsivät vuos'satain kätköistä sinua tietäjät viisaat
 Kaivoistaan oppineet myös ahkeraan ammensivat.
 Julisti uskonnot sinua omanaan, korkea totuus!
 Edestäs kuolemahan kävivät puoltajas sun.
 Jos kuka löytäneen luuli, hän aarteekseen omisti sinut —
fofuus sa jumalainen, harvoille ilmenit sa.
 Ken näyt sielunsa sisäiset kuviksi loihtia saattoi,
 parhaina hetkinään hän tunsi sun, taivahinen.
 Polvistui nöyränä eessäsi ihminen, jolle sa paistoit,
 Liekkisi syömmessään lämmitti, valaisi myös.
 Unohti itsensä näkijä. Tarkkasi kiitollisena
 ilmenemistäsi sun valossa rakkauden.
 Tunsivat lemmessä yhdet — taitessa löysivät toiset
 aurinkos virvoittavan — lahjasi uskovilles.
 Jos kelle hymysit sinä, kukkihin puhkesi kevät,
 Sykkivä sydämensä vastasi kutsuusi sun.
 Uusiksi ihmiset syntyivät, huomenlahjasi saaneet,
 Ihmeen he tajusivat tuntehin herkistynein.
 Voimainsa kasvun he huomasivat sekä suureksi luonnon,
 sisäinen näkyensä kun kuvasti kauneuttas.
 Oi **fofuus** taivahinen, olet orpojen aarre sa paras,
 tunteemme luoma sa vain, tahtomme puhtahimman.
 Uskon syttyvi liekki sun palvojas povessa paloon.
 Nöyrille ilmenit sä — rakastavaisille vain.
 Ihmeiden maailmahan viet sä arkiset ihmiset siten.
 Ravitset vaivaisia. Taivaiset näkyisi suot.
 Ei sua oppineet, viisahat tajua, korkea totuus!
 Lahjasi nöyrille vain, puhtaille annat sä vain.*

U. G.

Sijaissovituksesta personallisessa rakkauselämässä.

Teosofisen maailmankatsomuksen omaavaa ihmistä ei voi täysin tyydyttää ahdas kirkollinen käsitys n.k. sijaissovituksesta, ja kuitenkin on sijaissovitus itse asiassa erittäin syvällinen elämän mystério. Siksi ei teosofisen elämäkatsomuksen omaavalle riitäkään yksin se, että hän uskoo sijaissovitukseen, vaan täytyyhän siitä myös jotain tietää, eikä vielä riitä lopullisesti pelkkä tietokaan, vaan on hänen ryhdyttävä sitä elämässä toteuttamaan.

Sillä tosiaan sijaissovitus kuuluu syvimpään Jumal'-viisauteen, korkein jumalallinen tajunta sitä suorittaa ja tahtoo sitä oppilailleen, meille ihmislapsille opettaa. Hitaasti kyllä opetus alkutaipaleella edistyy, sillä meissä on niin paljon sameutta ja epäselvyyttä, joka estää meitä eroittamasta, mistä on kysymys. Olemme vielä epäkirkkaita tiedossa, ja siksi voi opettajamme vain vähitellen ja ikäänkuin salaa paljastaa sellaisia elämän mystieron sisäisimpiä ja syvimpiä totuuden puolia, kuten esim. sijaissovitusta, joka esoteerisena ja hunnulla peitettynä värisyyttää pientä oppilasta, vaikkakin jo jumalalliset säteet olisivat suoneet hänen kaukaa kurkistaa esiripun taakse.

Tällaisina alkutaipaleella kulkevana voidaan pitää kahta ihmistä, jotka todellisella rakkaudella ovat toisiinsa kiintyneet, sillä heille tavallaan paljastuu se tosiasia, että itse käytännöllisessä elämässä rakkaus juuri opettaa sijaissovitusta johtamalla heidät uhrautumiseen, vaikkapa vain aluksi tuon rakastetun puolesta. Mutta rakkauden vaikuttaessa saa vähitellen huomata, että asia on hyvinkin sisäinen, että jossain suhteessa voi tuntua kuin olisi kysymyksessä oman henkensä uhraaminen rakastetun edestä, jollei voi pitää katsettaan kiinni siinä todellisen valon ja rakkauden säteessä, joka ei salli pienintäkään opetuslastaan mennä hukkaan. Jospa rakastaja aina antautuessaan rakastetulle myöskin

voisi antautua valaiseville, auttaville sijaissovitukselta uhkuville voimille, niin välttyisi monta viivytystä rakkauden taipaleella kulkevalta.

Kuuluvathan Mestarin sanat, ettei velikään voi veljeään lunastaa, eikä mitään Jumalalle sovittaa, ja tämä on kyllä totta, sillä ainoastaan rakkaus siihen kykenee, Jumalan poika, Jumala meissä; ja koska syvimmissä kaikki olemme Jumalan poikia, niin sikäli kuin tämä Jumalan poika pääsee meissä vaikuttamaan, muodostumme vähitellen rakkauden käyttövälineiksi ja meissä aukeaa kanava, jonka kautta jumalallinen säteily pääsee meitä valaisemaan.

Tahtoisin nyt hiukan selittää, miten nytkin tavallaan uskomme sijaissovitukseen, vaikkakin vielä olemme niin pieniä vapahtajia ja ennen kaikkea tavallisia ihmislapsia.

Ottakaamme esimerkkinä ja vertauksena juuri suhdetta kahden toisiaan rakastavan ihmisen välillä. He tulevat nim. huomaamaan, että heidän välillään on jokin kolmas ja tämä kolmas on itse Jumala, Jumala eli todellisen rakkauden ydin, joka ilmentäessään itseään ja rakastaessaan samalla suorittaa sijaissovitukselta. Sikäli siis kuin oppivat uskomaan rakkauteen, oppivat he myös uskomaan sijaissovitukseen. Ja kuta enemmän he edistyvät tässä opissa, kuta enemmän antautuvat rakkaudelle ja oppivat rakkauden taitoa, sitä mukaan he voivat myös elämässään yhä enemmän suorittaa sijaissovitukselta. Mutta heidän tulee oppia tämä läksynsä niin hyvin, että huomaavat rakkautensa olevan henkisen tosiasian, jumalallisen siteen, joka yhdistää heidän minuutensa yhteiseen luomistyöhön, ja kun minuudet, ytimet pyrkivät johonkin, seuraa kyllä juhtakin mukana, jolloin juhdalla tarkoitamme Jumal'tajunnalta valaistumatonta järkeä, joka on väärin käytettyä ja Jumalalle alistumatonta.

Kun nämä kaksi nyt ovat päässeet siihen, että ymmärtävät rakkautensa suuruuden, pakottaa tämä heidät paljastamaan heikkoutensa ja puutteensa toisilleen, sillä heidän sydämensä ovat täynnä totuuden lausumi-

sen halua. Ja jos heidän rakkautensa on oikeata ja syvää, ei heitä vieroita toisistaan se, että tuntevat rakastettunsa huonotkin puolet, päinvastoin on toisistaan eroaminen nyt aivan mahdotonta, sillä heidän on pakko yhdistää hyvänsä ja pahansa saadakseen rauhaa ja tyydyttääkseen henkensä.

Mutta kuitenkin voi heissä nyt syntyä vaikea risti-riita. He tulevat ajatelleeksi pahuuttaan ja huonouttaan, miten he eivät kykene vapauttamaan itseään siitä, vielä vähemmän rakastettuaan, jolla muuten ei pitäisi-kään olla mitään heikkoutta. Epäilyksensä hetkinä, tuntiessaan oman kykenemättömyytensä pelastamaan tois aan saattavat he ajatella rakastettunsa hylkäämistä-kin, i koska hän nyt näyttääkin paljon huonommalta kuin olivat luulleet.

Mutta Jumala eli rakkaus tulee kyllä tällaisina hetkinä epäilijän avuksi, sillä ikuisuusarvot ovat kysymyksessä. Jumal'tajunta johtaa heihin rakkautensa virtaa ja aloittaa heissä tuota pelättyä sijaissovituksen työtä. Heidän rakkautensa saa heidät kääntymään apua pyytäen jumalallisen tajunnan puoleen, joka samalla on heidän oma korkeampi minänsä, vaiikkeivät sitä vielä tietäisikään. Siten he todellakin joutuvat suorittamaan sijaissovitusta, koska lujasti toisiinsa yhdistyneinä eivät voi ajatellakaan muuta kuin yhteistä jumalallisen elämän tapaamista. Sillä tuntiessaan, että valoa ja pyhitystä on saatavissa ainoastaan siitä, muodostuu heidän korkeimmaksi toivomukseksi itsensä ja rakastettunsa johdattaminen tähän Isän helmaan, jota ilman heidän oma helmansa on vain liejua ja lihaa.

Kuitenkin on tämä sovitustyö itsessään mysterio, joka on mahdollinen vain yhteensulautumisen kautta, jonka syviä syitä ei tavallinen järki kykene ymmärtämään. Yhtyminen tapahtuu ensiksi henkimaailmassa hienon hienossa ilmapiirissä enkelten riemullisesti ylistäessä Jumalaa ja karitsaa, joka ottaa pois maailman synnit, ja joka tästä yhtymisestä alkaen voi ryhtyä avaamaan alkusinettejä ja vapauttamaan lunastajat näissä rakkautensa kautta yhdistyneissä ihmislapsissa.

Kuten ehkä jo mainitsin, tapahtuu tämä vielä verrattain alkutaipaleella oleville; edistyneemmille oppilaille on mysterio tietysti laajempi. Mutta tähänkin saakka on etsijän täytynyt kulkea vaikeita polkuja, joihin ei tavallisen arvostelijan mittapuua uletu, sillä näillä poluilla, tällä polulla on oma mittapuunsa, joka venyy sikäli kuin kulkija polkua etenee. Usein oli kulkijan täytynyt astua arkensa tällä tiellä raukeena ja puoliuinuvana, sillä maailma ei hänelle anteeksi antanut, ja tuomion pasuuna soi.

Ja tie johti hänet kapealle raiteelle, polulle, jota pitkin hän hoippuessaan repi molemmin puolin oleviin särmäisiin teriin veriseksi liha- ja luuihmisensä. Ja haavat olisivat kyllä jääneet parantumattomiksi, jollei hänessä olisi muuta ollut kuin lihahminen. Mutta hänessä oli myöskin sijaissovittaja, joka vuodatti rakauden öljyä tuohon viileskelevällä raiteella ruhjoutuneeseen ruumiiseen ja avasi kanavan ikuisen silmän valoon, johon kulkija nyt alkoikin suunnata matkansa, ja siihen tähdättyään hän sulautui sen yhteyteen. Se johdatti hänet suureen saliin, jossa oli alttari, jonka luo saavuttuaan hän oli kulkenut loppuun viileskelevän, terävasärmäisen polun. Mutta se oli päättynyt vain häneen nähden omakohtaisesti, sillä hänen on vielä astuttava sille uudelleen, silloin kun suurempi läksy opetetaan, ja hänen omakohtaisuutensa on silloin laajennettava kaikkia kanssaveljiä käsittäväksi.

Tie on tällöinkin oleva vaikea; eroitus on vain siinä, että nyt itse ikuisesta silmästä säteilevä valo tulee hänen ohjaajakseen johdattaen hänet samaan saliin, jossa hänelle ensiksi paljastettiin sijaissovituksen suuruus ja uhrautuvaisuuden syvä tarkoitusperä.

Ja oi ihmettä, edettyään alttaria kohti oppii hän tietämään, että tuo alttari onkin symboli, vertauskuva, kunnes hän oppii sen rakentamaan ja muuraamaan. Siihen hän nyt ryhtyykin, mutta ensiksi täytyy hänen laatia sen piirustukset, sitten on hänen opittava hiomaan kiviä, eläviä kiviä, jotka hioutuvat kulkiessaan terävasärmäistä raidetta pitkin. Ja kun alttari valmistuu,

on sille uhrilammaskin asetettu, ja siinä piileekin sijaissovituksen syvin ydin, joka selviää sille, jolle tämä asia todellakin on tullut elinkysymykseksi. Hän tulee silloin vakuutetuksi siitä, että sijaissovitusta todellakin on tapahtunut ja tapahtuu yhä edelleen.

Tämän kaiken saa hän oppia alttarin edessä, ja sitten avautuu hänelle tie, joka vie viistoon pois päin alttarista, ja kulkijan korvissa soivat säveleet ja sanat kuuluvat näin:

»Kun vaellat tätä tietä, saavut ihmisveljiesi sisimpään, et hallitsemaan, vaan vallitsemaan. Siellä opit laatimaan alttarin piirustukset ja hiomaan kivet, joilla sen rakennat. Tämä olkoon toivosi tähtenä, sillä se on elämäsi lähtenä, ja vaikka joutuisitkin sille viileskelevalle, teräväsärmäiselle raiteelle, niin on sinulla nyt tietoa ja voimaa. Itse olet silloin salaisena, hiljaisena kivien pyörittäjänä; ja nuo kivet ovat sinun omia veljiäsi, sillä alttaria ei rakenneta muista kuin elävistä kivistä.»

Näin puhui kulkijan ohjaaja, pyhän kuoron pappi ja lisäsi vielä:

»Mutta itsekin olet tällainen kivi, jota minä salaisena hiljaisena pyörittäjänä hion niihin särmäisiin teriin, jotka tunsit. Ja vieläkin sinua hion ja pyöritän ja sitä mukaan itsekin opit sitä tekemään ja tuntemaan kaiken alttiiksiantavan uhraustoiminnan salaisuudet».

Oi suuri rakkaus. Oi suuri vapahtava Kristusvoima. Auta minuakin, auta meitä kaikkia. Laajenna tajuntamme rajattomuuttasi havaitsemaan. Auta meitä yhä enemmän ymmärtämään sitä kaikkein tärkeintä kohtaa, kaikkeusyhteyttämme, lapsioikeuttamme Sinussa, ikuinen Isämme.

Emmi Lehtinen.

Gautama Buddhan näky.

*Jo laskee päivä yli Neranjaran,
ja viihtymistään viihtyy virran vesi,
ja, ehkä, ihminen, myös sydämesi.
Ja kuni suuret silmät jumalain
jo syttyy tähdet yli maailmoiden.
On hetki suurten, pyhain tunnelmain,
ja luonto lepää tyynnä unelmoiden.
Nyt yli **kynnnyksen** ja yli **rajan**
käy mielellänsä mietteet herkän mielen,
Ja lentoon nousee mykät kuiskeet kielen.
Lähestyy henki ikuisuutta nyt,
kun elon valtimo on tyyntynyt,
ja pyhän virran vesi viihtynyt.*

*Erakko yksin alla pyhän puun
kuin kivipatsas tuijottaapi yöhön.
On ilme päättäväinen hienon suun :
se tietää elämää tai kuolemaa,
se tietää tyhjyyttä tai Jumalaa
tai uskoa myös suureen ihmetyöhön.
Siks vaikenee ja odottaa hän vain,
painien kera valtain mahtavain,
tuo nuorukainen hienopiirteinen,
vaan kalmankalpea ja totinen.*

*»En nouse, ennenkuin ma **näen** vähän,
en nouse, en, vaikk' kuolisin ma tähän!» —
hän kuiskaa vihdoin huulin värjyvin
ja vaipuu mietteisiin taas mykkihin.*

*Noin istuu kauan nuorukainen hento,
ja yli päänsä toistuu tähdenlento.
Hän oli käynyt raskaan taipaleen,
ja odotti nyt palkkaa kärsineen.*

*Vaan äkkiä sai suuri kirkastus
ja aivan ihmeellinen valaistus
pään päälle, silmäin eteen anojan
ja sieluunsa soi sanat Jumalan:*

*»En ole Jumala ma kidutuksen,
en myöskään piinan enkä ahdistuksen,
vaan Isä säälin oon ja laupeuden
ja Luoja autuuden ja kauneuden.
Siks löytänyt et mua ikeen alta,
et alta sadan ruoskan kidutuksen:
Ma tulen vain, käyn luokse korkealta,
kun kuulen kuiskeen hartaan rukouksen,
ja annan anojalle lohdutuksen,
jot' ei hän löytänyt oo maailmalta.»*

*Noin puhui ääni sieluun nuorukaisen,
jok' etsinyt ol' läpi elämän,
ja odotti nyt palkkaa etsijän.*

*Ja, kas, hän nousi seesnä puunsa alta,
ja riensi ensimmäiseen kaupunkiin,
ja sanan elävän toi Jumalalta,
ja istutti sen nuoriin sydämiin!*

Rafaël Ronimus.

Kirjallisuutta.

J. R. Hannulan »Vaeltajana korvessa«, jonka toinen painos ilmestyi viime vuoden lopussa sarjassa »Ruusu-Risti-Kirjasto«, on mielestäni kirjanen, joka ansaitsee erikoista huomiota.

«Vaeltajana korvessa» on todellisessa rosenkreuziläisessä hengessä kirjoitettu esitys ihmisen henkisestä kehityksestä kosketellen useita mieltäkiinnittäviä kysymyksiä ja probleemeja, joiden eteen voimme joutua vaikealla korpivaelluksellamme halki elämän. Mutta se

ei ainoastaan koskettele niitä, se antaa teosofisen elämänyymmärryksen valossa selvän ytimekkään ja vakuuttavan ratkaisun niille. Tämä ytimekkäisyys onkin, kirjan miellyttävän järjestelyn ja kokoonpanon ohella muodollisessa suhteessa silmänpistävä ansio, sillä vain 60 sivua käsittäen on kirjanen kuitenkin sisällöltään tavattoman rikas.

Sisältönsä mukaan jakautuu kirja johdantoa ja loppusanoja lukuunottamatta neljään pääosaan, jotka ovat: Ydin Kristuksen opissa, Sovitusoppi, Luomakuntien kehitys ja Maailmanlopun aate. Seuraavassa lyhyesti muutamia niissä esiintyviä ajatuksia:

Ydin Kristuksen opissa on rakkaus. Opin voima piilee toimivassa rakkaudessa.

Sovitus, sovintokuolema on henkinen mysteeri, joka tapahtuu meissä itsessämme, silloin kun Kristus meissä herää. Se on alemman minämme kuoleminen, jotta uusi elämä voisi meissä syntyä.

Kehityksen päämäärä on täydellisyys. Eri luomakunnat ovat vain ulkonaisia muotoja, niinkuin koulussa luokkia, jotka elämä sisäisesti kehittyessään sivuuttaa ja jättää jälkeensä. Ihmisen ihanne on Jumalan Poika, Vapahtaja, joka julkisesti on näyttäytynyt suurissa uskonnon perustajissa.

Maailman lopulla ei raamatussa tarkoiteta näkyvän maapallomme häviötä. Se merkitsee yleensä jonkun kehityskauden päättymistä ja uuden alkua, esim. pimeän tietämättömyyden päättymistä Kristusvalon saapuessa. Mielenkiintoinen on kirjan lopussa sisäisen kehityksen ja uudestisyntymisen valossa annettu selitys vertauskuvallisesta, maailmanloppua koskettelevasta Mateuksen 24 luvusta.

Tätä kirjaa, kuten yleensä J. R. Hannulan kirjoja lukiessa saa voimakkaan tunnelman siitä, miten kaikki kirjailijan esittämät ajatukset ovat koettuja ja elettyjä ja hänessä itessään jollain tapaa erikoisen kristillisessä hengessä kirkastettuja. Tämä antaa kirjailijan tuotteille oman viehättävän mukaansatempaavan runollisen leiman.

E. K.

Vastikään ilmestyi suomennoksena eräs William Jamesin tuon kuuluisan hiljattain manalle menneen amerikkalaisen fysiologin ja sielutieteilijän pitämä esitelmä: *Ihmisen kuolemattomuus*. Tässä pienessä esityksessään James lyhyesti, hauskasti ja miellyttävän persoonallisesti tekee selkoa omasta kannastaan siinä tärkeässä filosofisessa ongelmassa, jota usein juuri erikoisesti sanotaan metafysiilliseksi, nimittäin kysymyksessä sieluelämän ja ruumiin välisestä suhteesta.

James lähtee väitteestä, jonka hän nähtävästi pitää tieteellisesti jokseenkin varmana, ja jonka puolesta hän aikaisemmissa fysiologisissa teoksissaan on paljon työskennellyt, väitteestä: ajatteleminen on aivoprosessien (aivojen aineellisten toimintojen) funktio, s. o. se on täydellisesti riippuvainen näistä prosesseista seuraten niiden muutoksia. Täten hän asettuu jyrkästi paralleliselle kannalle, jonka mukaan sieluelämämme tosi-seikat, ajatukset, tunteet, eivät mitenkään vaikuta tai esiinny tekijöinä ihmisen toiminnassa ja elämässä fyysisessä aistimaailmassa, vaan ovat ainoastaan ruumiillisten toimintojen ja refleksi-ilmiöiden subjektiivinen puoli, niiden myötäseuraavia epifenomeeneja eli sivu-ilmiöitä.

Mutta tästä huolimatta ei James ole materialisti. Hän tahtoo osoittaa, että näinkin jyrkkä parallelistinen kanta ei ole vaarallinen sielun kuolemattomuususkolle. Vaikkakin sanomme, että ajatteleminen on aivojen funktio, emme vielä tällä ole sanoneet, että aivot ovat synnyttäneet ajatukset. Päinvastoin, produktiteoria, jonka mukaan sieluelämä on fyysillisten olioiden (materian) synnyttämä, ei ole tyydyttävä. Sen selitys on yhtä järjetön kuin jos sanoisimme, että sieluelämä on syntynyt tyhjästä. Senvuoksi James asettuukin transmissioteorian kannalle olettaen, että fyysiset aivot, kuten prisma valonsäteitä, ikäänkuin päästää lävitsensä ajatuksia ja mielikuvia tajuntaan. Täten antaisi ihmisen fyysillinen ruumis ainoastaan aiheita niihin erikoisuuksiin ja epätäydellisyyksiin, mitä tavataan ajattelemisessa, mutta vapauduttuaan näistä sielut entistään täydellisempinä ehkä

jäisivät elämään transcendenttisessä maailmassa. Tällaiseen sielun kuolemattomuuteen on Jamesin mielestä oikeus uskoa. Tiede ei ole todistanut sitä vääräksi.

Siis maltillinen suvaitsevainen kanta kuten Jamesilla ainakin. Tämän lämminsydämisen amerikkalaisen oppineen professorin suurin merkitys onkin ollut siinä taistelussa, jota hän on käynyt tieteellistä dogmatismia vastaan. Sitä samaa osoittaa tämäkin pikkukirjanen.

Koska kysymys sielusta on totuuden etsimisen keskeisimpiä kysymyksiä ja koska filosofinen parallelismi luulee sen ratkaisseensa, tahdomme palata asiaan eri kirjoituksessa.

S. K.

Rajan takaa.

Unet opettajina. Vasen silmäni oli tuonoin kipiä loukkautumisen kautta. Saman asian johdosta sain tuta, kuinka syvälle tappamisen taipumus voipi juurtua ihmisessä. Viime tammikuun 10 p:nä pieni lasinsirunen leikkasi pienen haavan vasempaan silmäterään, tuska kasvoi niin valtavaksi viime maaliskuun ensipäivänä, että mielessäni nousin kysymään Karman herroilta, että »Miksi ja minkä tähden näin? Olenhan viimevuoden lopettanut tehden hyvää kanssaveljilleni ja samoin olen uudenvuoden alottanut; enkä siitä palkkiota pyydä hyvässä eikä huonossa.» Näin minä sinuttelin »Karman herroja» sanottuna päivänä tuskisani.

Tästä oli seuraus, että yöllä näytettiin, mistä kärsimys silmässä ja päässäni johtui. Jossain edellisessä ruumistuksessa olin Italiassa lyönyt pyhää lintua kepillä, oikean silmän vialliseksi, josta lintu sai kärsiä elämänsä ajan. Ja tässä ruumistuksessa olin Suomessa ampunut kolme varpuista vasemmasta silmästä kuoliaaksi, British Columbiassa olin ampunut yhden jäniksen vasemmasta silmästä kuoliaaksi. Aamulla kun tulin

päivätajuntaani, muistin heti elävästi, että olin nuo nähdyt pahattyöni tehnyt. Käsitin, että minulla ei olekaan valittamista, sillä oma käteni minua vain lyö.

Sitte vähän myöhemmin kun silmäni oli jo parantunut, jouduin taas tietoisesti toiselle puolen. Minut siellä laitettiin metsästämään kahden muun miehen kanssa; me samoilemme vähän aikaa toisenpuolen metsiä: tapaan oikein kauniin valkoisen jäniksen, joka on makavassa asennossa. Minä tähtään ja samalla ajattelen, että silmään en ammu vaan muualle, vetäsin liipasinta, mutta pyssyni ei lauennut; olin juuri tarkastamassa syytä, miksei pyssyni lauennut, kun samassa tunnetun *mestarini* käsi takaanipäin otti minulta pyssyn pois, silmänräpäyksessä olin takaisin ruumiissani, ja ensimmäinen ajatukseni oli »Peto olen syvästi vieläkin; kuinka syvälle tappamisenhalu onkaan juurtunut ihmiseen, vaikka olen tässä ruumistuksessa tappamista koettanut välttää niin paljon kun vain on mahdollista ollut, sittemmin kun olen teosofismieliseksi tullut. Viimeinen kärmykseni vasta tuotti sen, että en tuota tuonpuolen jänistä enää silmään tähännyt.»

Poikasena varpusen silmään ampuminen johtui siitä, että halusin niinkään tulla tietämään, josko olen tarkka ampumaan.

J. B.

Kysymyksiä ja vastauksia.

399 Kys. K. S. Joku aika taaksepäin sanottiin minulle mietiskelyssä ollessani: »Kristus on hyvän ja pahan tiedon puu.» Itse mielestäni en ole saanut tähän tyydyttävää selitystä. Rohkenen sentähden kysyä: Kuinka se on ymmärrettävissä?

Vasq. Kysyjä tekee oikein etsiessään enemmän valoa, sillä mietiskelyssä y.m. kuuluviin ääniin ei ole sokeasti luotettava. Tielle pyrkijää lähestyy kiusaaja viisauden enkelin muodossa. Mitä kysyjän kuulemaan lauseeseen tulee, on se noin lausuttuna ansa, sillä Kristus ei ole »hyvän ja pahan tiedon», vaan »elämän puu.» Tosin puu on yksi, niinkuin Kristus on yksi. Mutta sillä on kolme alkumuotoa: ensin se on pahan tiedon, sitten hyvän tiedon

ja vasta lopuksi elämän puu. Hyvän tiedon puuta se on siinä määrin, kuin pahan läksy opitaan ja paha voitetaan. Mutta elämän puu nousee hyvän tiedon puun tuhkasta. Koska Kristus on elämän puu, on hän hyvän ja pahan tiedon puu ainoastaan ylösalasin käännettynä, s.o. saatanaiksi muutettuna. Vanha kabbalistinen lause sanoo: **Daemon est deus inversus.** »Paha henki on jumala nurin käännettynä.»

400 Kys. A. P. Saa kai tarttua aseihin itseään puolustaakseen? Sudelle pitää kai ulvoa suden tavalla, jottei saisi aikaan vahinkoa.

Vast. Totuuden etsijän ojennusnuorana ja kompassina käytännöllisessä elämässä on hänen omatuntonsa. Jos hän osaa menetellä omantuntonsa mukaan, on hän saavuttanut melkoisen asteen henkisessä kehityksessä. Ja ehkä hänen omatuntonsa käskee häntä joskus käyttämään väkivaltaa. Toista taas on sen ihmisen, joka on löytänyt Kristuksen. Hän on opetuslapsen asemassa. Hän ei voi muuta kuin totella Mestariaan. Ja hän tietää Mestarinsa, Kristuksen, opettavan hänen sydämessään ja omassatunnossaan: älä ole paha vastaan. Älä tartu aseihin. Älä käytä väkivaltaa.

401 Kys. A. P. Jokaisen tulee kai tehdä itse hänen osalleen tullut tehtävä. Emme kai saa ottaa toiselta työtä muka häntä auttaaksemme, vaan opettaa häntä suorittamaan itse työnsä?

Vast. Epällemättä. Viisaasti sanoo Krishna Bhagavad-Giitassa: »Parempi on suorittaa oma tehtävänsä, vaikkapa heikoin voimin kuin suorittaa toisen tehtävä vaikkapa kuin hyvin. Parempi on kuolla oman tehtävänsä täyttämässä kuin elää sitä peläten.»

Tien varrelta.

Ruotsin Teosofisen Seuran ylisihteeri, insinööri Erik Cronvall vierailee tätä kirjoitettaessa Helsingissä, pitäen luentoja ja kokouksia ruotsinkielellä. Koska hänellä on aikomus neuvotella erinäisistä asioista Ruusu-Ristin Johtajan kanssa, on lehtemme toivottavasti tilaisuudessa kertomaan neuvottelujen tuloksista ensi numerossaan.

Raumalta kirjoittaa eräs jäsenemme seuraavasti:

»Tammikuun 14 p:nä tänä vuonna perustettiin tänne Raumalle teosofinen lukurengas. Jäseniä liittyi 7 henkeä, jotka vakituisesti käyvät kokouksissa, joita pidämme Palo-

kunnantalolla, joka sunnuntai kaksi tuntia. Kyvykkäin joukostamme on taktori K. Repo, joka on pitänyt muutamia esitelmiä teosofian perusteista.

»Koeitimme aluksi saada ajatusten vaihtoa keskustelukysymysten muodossa, mutta koska yleensä ei saatu syntymään pitempää keskustelua, vaihdoimme työskentelymme Pekka Ervastin kirjan »Teosofian sanoma nykyajalle» lukuun, joka onkin herättänyt yleisen mielenkiinnon ja harrastuksen. Renkaan puheenjohtajana on allekirjoittanut.

Emme vielä toistaiseksi ole pyrkineet kumpaankaan seuraan, pelosta, ettei harrastuksemme riittäisi, ja kun renkaassamme on Teosofiseen Seuraan sekä Ruusu-Ristiin lukeutuvia, on kysymyksen ratkaisu vielä vähän vaikeata. Sydäntoivoni olisi, että Ruusu-Risti saisi vaikuttaa.

S. E.

Horoskoopitilauksia ottaa yhä edelleen vastaan insinööri L. Krohnin puolesta Ruusu-Ristin toimitus. Kesän aikana tilauksia taas suoritetaan suuremmalla nopeudella. Tilaaajan tulee mainita syntymäpaikka ja syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä, tunti ja mikäli mahdollista minuutti). Hinta on Smk. 100:—, joka peritään postietuannilla, kun horoskooppi lähetetään. Horoskooppien laatija huomauttaa, että tästä lähtien kaikki tulot käytetään Ruusu-Risti-aikakauskirjan hyväksi.

Virosta kirjoittaa eräs ystävämme seuraavasti: Mitä itseeni tulee, täytyy minun sanoa, että jatkan työskentelyä H. P. B:n viitoittamaan suuntaan. Sentähden eräs ystäväryhmä ja minä vakavasti tutkimme Salaista Oppia, tuota maailman suurimman ajatuksenvapauden puolustajan maliteosta. On olemassa toinen aloittelijain ryhmä, jossa edistyneemmillä samalla on tilaisuus käytännölliseen opettamiseen, sillä molemmat ryhmät toimivat täydessä sopu- soinnussa. Nykypäivinä, jolloin teosofia on joutunut joukkojen käsiin, katsomme kuitenkin paremmaksi olla etsimättä julkisuutta, koska uskomme, että sielun vakavat pyrkimykset ovat harvojen velvollisuutena, mutta myöskin niiden etuoikeutena.

M. R.

Kaksi vierailua. Harras ja lämminhenkinen venäläinen teosofi herra Nikolai Efimof, johon Helsingin teosofinen maailma tutustui viime jouluna, vieraili jälleen pääsiäispyhinä kaupungissamme Teosofisen Seuran kutsumana esitelmöiden mainitun seuran vuosikokouksen yhteydessä maanantaina huhtikuun 2 p:nä aineesta: Rakkaus ja U h r i. Lämpimästi ja tietorikkaasti hän osoitti esitelmässään, miten rakkaus ja uhri on se tie, joka johtaa henki-

seen elämään, Jumalan ja Kristuselämän ymmärtämiseen, miten personallinen rakkaus ja uhrautuminen syventyessään vähitellen muuttuu Kristus-rakkaudeksi.

(Ruusu-Risti seuran Helsingin ryhmän kokouksessa t. k. 5 p:nä oli herra Efimof myös läsnä puhuen siellä lyhyesti, mutta viehättävästi ihmisen tarkoituksesta etsiä ikuisuus-arvoja. Elämän muotojen yleensä ollessa turhia ja tarkoituksettomia tai ainakin tuntuessa siltä, muodostuu kuitenkin piirejä, joiden pyrkimyksenä on favoittaa kaikkea sitä, mikä on ikuista ja pysyvää. Sellaisena piirinä piti puhuja myös Ruusu-Ristiä.

Samaan aikaan vieraili Helsingin Ruusu-Risti ryhmässä seuran tunnettu jäsen herra Alex Huttunen Mikkelistä pitäen erittäin mieltäkiinnittävän esitelmä-sarjan omasta henkisestä kehityksestään ja yliaistillisista kokemuksistaan.

Herra Huttunen on nim. pienestä saakka ollut selvänäköinen ja tämän johdosta saanut viettää onnehtoman lapsuuden ihmisten hylkimänä ja kauheitten astraalisten näkyjen ympäröimänä. Hänen henkinen kehityksensä johdettiin sittemmin n. k. kaidalle tielle ja kokemuksistaan tällä tiellä kertoi esitelmöitsijä mukaansatempaavasti. Nämä kokemukset olivat enimmäkseen puettuja ihmeellisiin ja eloisin vertauskuviin, joita ei aina ensi kuulemalta ymmärtänytkään. Asiantuntija kuitenkin saattoi todeta ne analogisiksi henkisten kokemusten kanssa yleensä ja tuntea ne symbolisen verhon takaa.

Ruusu-Ristin Helsingin ryhmä on kiitollinen herra Huttuselle siitä rakastavaisesta uhrautuvaisuudesta ja luottamuksesta, jota hän osoitti kertomalla näistä ihmeellisistä kokemuksistaan.

E. K.

Otan vastaan psykoskooppitilauksia ja annan neuvoja sielullisissa parannustavoissa omakätisen kirjoituksen perusteella. Syntymäaika ja postiosoite mainittava. Hinnat: huokein Smk. 25: — ja kallein Smk. 100: —.

A. Huttunen.

Mikkeli, Esikaupunki.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava

Puh.: Kerava 120.

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikolsala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Paperi- ja Lyhyttavarakauppa

Punavuorenkatu 13.

S u o s i t e l l a a n !

TYYNE BÜÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 99 17

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

A A T R A

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

TOUKOKUU

N:o 5

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleivistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

TOUKOKUU 1923

N:o 5

Sisällys:

Toimittajalta	163
Pythagoraan puutarhassa, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	167
Christosophia, 11—12, <i>Pekka Ervast</i>	169
Mikä on elämässä pysyväistä, <i>J. R. Hannula</i>	176
Kuolemaa ei ole, <i>Max Heindel</i>	181
Sielu ja ruumis, <i>S. K.</i>	193
Tien varrelta	198

Arvoisat puolen vuoden tilaajat!

Tähän numeroon päättyy **Ruusuristin** edellinen puolivuosi. Ensi numero (n:o 6) ilmestyy elokuussa. Pyydämme kohteliaimmin, että olisitte ystävälliset ja uudistaisitte tilauksenne mahdollisimman pian.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisotumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjallija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Erittäin mieluista oli viime huhtikuun 17 p:nä keskustella Ruotsin Teosofisen Seuran ylisihteerin, insinööri Erik Cronvallin kanssa, joka varta vasten vaivautui tänne ulos maalle luokseni. Neljä tuntia kului kuin käden käänteessä ja yhä puhetta olisi riittänyt.

Keskustelumme oli pituudestaan huolimatta asiallinen ja »käytännöllinen» pikemmin kuin »aatteellinen», vaikka aate tietysti on sieluna jokaisessa teosofisessa keskustelussa. Emme siis pohtineet teosofisia opinkappaleita, ei jälleensyntymistä, ei karmaa, ei näkymättömiä maailmoita tietopuolisesti, mutta kylläkin niiden käytännöllisessä kanta-vuudessa. Keskustelumme koski teosofista liikettä, Teosofista Seuraa ja sen yhteydessä esiintulleita kysymyksiä.

Ilahduttava huomio oli minulle, että insinööri Cronvall näissä asioissa oli aito meikäläisellä, s.o. ruusuristiläisellä kannalla. Tällä kuten sanottu en tarkoita teoretisia näkökantoja esim. Kristus-kysymyksessä, jota emme edes kosketelleet, vaan käytäntöön tähtääviä mielipiteitä teosofisesta elämästä ja veljeydestä. Niinpä herra Cronvallin mielestä oli surullista, että teosofisen liikkeen eri haarautumat olivat niin vieraita ja kylmiä toisilleen.

— Uskomme kaikki ihmisten yleiseen veljeyteen, hän sanoi, — ja veljiksemme luemme sekä hyvät että pahat, sekä kristityt että pakanat, sekä musta- että puna-ihoiset, mutta varjele toisten suuntain teosofeista! Niiden kanssa emme tahdo olla veljiä . . .

Hän kannatti sentähden sydämestään Ruusu-Ristin kiertokirjettä v:lta 1921. Hän oli periaatteessa täysin yhtä mieltä siinä esitetyn ohjelman kanssa. Hänenkin mielestään oli suotavaa, että saataisiin aikaan lähenteleminen ja jonkinlainen yhteistoiminta eri seurojen välillä.

Mutta hän epäili suuresti, että tämä kävisi päinsä n.s. virallista tietä.

— Te näitte, mikä kohtalo tuli kiertokirjeen osaksi Parisin teosofisessa maailmankongressissa, Sitä ei edes luettu ääneen. Eikä minun ymmärtääkseni ole pienintäkään toivoa, että sensuuntaisia ehdotuksia otettaisiin varteen Teosofisen Seuran virallisissa kokouksissa nykyisen hallitusmuodon kestäessä. Teosofista Seuraa johdetaan niin itse-tietoisien varmasti määrättyä latua pitkin, ettei vapaampia tuulahduksia päästetä sen viralliseen ilmapiiriin. Sitä vastoin on vapaampia mielipiteitä sangen paljon liikkeellä Teosofisessa Seurassa jäsenten kesken. Mieskohtainen vaikutus olisi pikemmin ajateltavissa. Ehkä johtokin taipuisi hyväksymään jonkinlaista *f a i t a c c o m p l i ' t a*.

Ylisihteri Cronvall oli sentähden sitä mieltä, että teosofiset yksilöt, looshit, vaikkapa kansallisetkin seurakunnat ottaisivat ensimmäisen askeleen. Kun teosofit yksitellen tai ryhmissä tulisivat vakuute-tuiksi asemansa naurettavuudesta ja nurinkurisuu-desta, mikäli eivät toisiansa rakastaneet ja kun-nioittaneet, ei heille pitäisi olla mahdotonta ryhtyä sitä omin päin korjaamaan.

En ollut ennen nähnyt herra Cronvallia, koska hän liittyi Teosofiseen Seuraan vasta heti Tukhol-man kongressin jälkeen v. 1913, — ja minä taas olin viimeksi Ruotsissa tuon saman kongressin aikana. Mutta itsekseni ajattelin, että ruotsinmaalaiset kehittyvät nopeasti älynsä puolesta, ja että nuorempi teosofinen sukupolvi on yleensä joka maassa tilai-suudessa siksi paljon näkemään, kuulemaan ja oppi-maan teosofisellakin alalla, että he verrattain pian saattavat vapautua sentimentaalisuudesta, fantastesta, dogmatismista ja fanatismista, jos vain ovat tervejärkisiä ja luonnollisia totuudenetsijöitä teo-sofeinakin.

Olen tyytyväisyydellä pannut merkille, että teosofiset ja okkultiset aikakauskirjat ovat yksimielisesti paheksuneet Mr. A. P. Sinnettin viimeistä kirjaa »Teosofian alkupäivät Europassa», jota viime Ruusu-Ristissä puolestani arvostelin. »Theosophist»issa Mrs. Besant tunnustaa omistavansa Madame Blavatskylle kuolematonta kiitollisuutta ja sanoo sukupolven sukupolven perästä tulevan nousemaan ja nimittämään H. P. Blavatskya siunatuksi, häntä, joka taisteli kaikkia manalan hirmuja vastaan, jotta hänen suuren tuskansa kautta maailma tulisi autetuksi ja uusi aika saisi syntyä. Puhuessaan Sinnettin kirjasta Mr. Jinarajadasa sanoo: »On surullista ajatella, että Mr. Sinnettin kaltainen henkilö, joka palveli asiaa niin hyvin, yhtäkaikki oli siksi ahdaspuitteinen, ettei hän milloinkaan osannut olla oikeamielinen H. P. B:lle joka vei hänet Valon lähteille . . . Ei kenenkään tutkijan tarvitse pienimmässäkään määrässä epäillä H. P. B:ksi tunnetun personallisuuden sankaruutta, kuvailihan häntä v. 1875 Mestari S. »siveäksi ja puhtaaksi sieluksi, helmeksi kätkeytynä ulkonaisesti karkeaan luontoon . . .»

Tunnettu kirjailijatar Violet Tweedale (G h o s t s I h a v e s e e n y.m. kirjojen tekijä) kirjoittaa Mr. Sinnettin kirjan johdosta »The Occult Review» lehdessä m.m.: »Paheksun syvästi tämän kirjan sävyä, ja Teosofinen Kustannusliike osoittaa puuttuvaa kunnioitusta perustajaansa kohtaan päättäessään semmoisen teoksen julkisuuteen. Olin ensimmäinen brittiläinen nainen Lontoossa, joka liityin Teosofiseen Seuraan, kun se oli sinne perustettu H. P. B:n ollessa johdossa. Minä rakastin häntä ja olen hänelle ikuisesti kiitollinen . . . Tunsin Mr. Sinnettin läheltä, ja monen vuoden aikana näin hänen istuvan H. P. B:n jalkojen juuressa, kooten mitä tiedon murusia hän taisi. Tiedän, kuinka paljon hän oli H. P. B:lle velkaa . . . Niille, jotka kiiruhtivat kuulemaan H. P. B:n saarnaavan »uutta

uskontoa», hän — H. P. B. — sanoi: »minun uskontoni on maailman vanhin.» Hän opetti sitä »Sanaa», joka oli alussa: kaikkien uskojen perustaa. Palatkaamme siis Blavatskyyn. Siunattu olkoon hänen nimensä ja muistonsa.»

Eräs aattemme lämmin ystävä A. R. M. kirjoittaa minulle:

»Tässä minä taas olen kirjeineni. Tästä ei kuitenkaan tule pitkä. Haluan vain saattaa tietoonne erään mieleenjohtuman siltä varalta, että se joskus tulevaisuudessa joko Teidän tai jonkun muun kautta toteutuisi tekona.

»Saarelaisen» kirjoitusta »Kalevalan Aino» maaliskuun Ruusu-Rivistä lukiessani välähti yht'äkkiä mieleeni, että mitäs jos olisi laatia, panna kokoon Kalevala okkultiselta kannalta katsottuna! Valita kaikista runotoisinnoista ne palaset, jotka sisältävät salatieteellistä viisautta, järjestellä ne yhdeksi kokoelmaksi yhtenäistä runoelmaa silmälläpitäen, seuloa ne! Niin olisi meillä salatieteellinen Kalevala, teosofein Kalevala, joka kai kannattaisi julkaista yhtähyvin kuin nykyinenkin »maallikon» silmillä koottu Kalevala tai ehkenpä paremminkin. Mene tiedä, millainen siitä tulisi. Millaiseksi muuttuisi nykyinen Kalevalamme maallikonkin silmillä katsottuna ja mitä kaikkea se paljastaisi, kun sen siten koottu vertauskuvallinen sisältö tulkittaisiin? Siinä vasta käsittääkseni olisi sitten suomalaisten vanha, ilmoitettu pyhä kirja.

Te, rakas ystävä, olette kyllä »Kalevalan Avaimessa» mielenkiintoisella tavalla tulkinnut Kalevalan salatieteellisen sisällön, mutta, jos olen oikein käsittänyt, tuo tulkinta nojautuu yksinomaan Lönnrotin Kalevalaan eikä alkuperäisiin runotoisintoihin, joten se yksityiskohdissaan tietenkin muuttuisi, jos se laadittaisiin sitten edellämäntsemäni okkultisen Kalevalan perusteella. Sel-

lainen Kalevala vaatisi siis »Kalevalan Avaimen» uuden korjatun painoksen, jonka kai Te, rakas ystävä, yksin kykenisitte pätevästi suorittamaan ja suorittamaan niin, että se olisi helppo lukea ja omiaan tenhoamaan lukijan, kuten nykyinenkin »Kalevalan Avain». Enkäpä tiedä, kuka muu kykenisi okkultisen Kalevalankaan tällä haavaa kokoonpanemaan pätevästi kuin Te.

Kun nyt olen päästänyt ajatuksen lentoon, niin ehkenpä se aineellistuu vielä jolloinkin okkultisena Kalevalana.»

Merkillinen »mieleenjohtuma!»

Paljon voisi todella toteutua tässä fyysillisessä maailmassa, jos olisi varoja. En ole minäkään vielä kyennyt jatkamaan varsinaisia Kalevala-tutkimuksiani.

Ruusu-Risti-seuramme vuosikokous^o pidetään helluntaina t.k. 19—21 p:nä. Kutsu lähetettiin huh-tikuun lopulla seuran jäsenille.

Ruusu-Risti-kirjaston viidentenä numerona on ilmestynyt painosta J. R. Hannulan uusi teos *Tubal-Kain*, tutkimuksia 1 Mooseksen kirjan neljän ensimmäisen luvun salatuista arvoista. Hinta Smk. 10:— Tilataan Tietäjältä, os. Viipuri, ja Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby.

Pythagoraan puutarhassa.

(Proloogi runodraamasta »Pythagoras»).

On ilta tarhassa Pythagoraan
ja tähdet Runotarten päitten yllä,
jotk' koristavat taustaa pihamaan,
ja viehättävät suunsa hymyilyllä
»veljiä hiljaisuuden» pyhäisen
ja hengen aateluuden ylhäisen:

Kalliope, tuo eepillinen impi,
 Erato, armas, lemmentauluineen,
 Euterpe huiluineen ja sulosointuineen,
 Polymnia, tanssissa kaunihimpi,
 Melpomene ja kukkea Thaleia,
 Terpsikhore, tuo heleä ja sees,
 ja taivaallinen, oi, Urania,
 jonk' otsa on kuin kuudankaunis laine,
 ja Kleio, laulunkuulu, kaunomaine,
 nuo »hiljaisien« silmien on eess'.
 Pythagoras, jok' alle ketripuun
 on istuutunut, puhuu kaunein sanoin.
 On ilme ihmeen hieno herkän suun.
 Ja kaikki kuuntelevat pyhin janoin,
 ja mielet viihtyy aikaan kevään kuun
 ja hetkeen tyyntyväisen illansuun.
 Hän puhuu »ylevästä vaunustaan»,
 jok' yksin kohoo henkimaailmaan,
 jok' kantaa kerran Psykyen kaukomaille,
 niin ihanille ja niin autuaille,
 ett' ei voi sana, kahlittu ja mainen,
 kuvata pyhyyttä sen tunnelman,
 jok' kirkastetun täyttää taivahan.
 Kalpenee sana, sana »jumalainen»,
 min sointu taivaallinen hukku pois
 aikojen yöhön. Oi, jos taas se sois,
 kuin soivat sopusoinnut sfäärien
 korvahan kerubien ylhäisten! —

Noin puhuu vanhin veli veljilleen,
 kuin puhuu hyvä isä pojilleen,
 ja ääni mestarin soi hopeinen
 kuin huilu ihmeellinen helisten.

Kuulijat kuuntelevat silmät veess',
 ja loittonevat sielun siivin maasta,
 ja Runotarten taivaallisten eess'
 näkevät unta Sanan isänmaasta. —

Puutarhan yllä pyhä tähtiyö.
 Halk' avaruuden Isän sydän lyö.

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

11.

Kun totuudenetsijä mietiskelyjensä ja kokemustensa kautta on käsittänyt eron Jeesuksen ja Kristuksen välillä, käsittänyt, että Jeesus oli natsarealaisen profeetan henkilönimi ja että Kristus kuvasi Jeesuksessa ilmenevää jumalallista elämää, silloin hänelle alkaa uusi tutkimuskausi, jonka kestäessä hän pyrkii ja pääsee yhä selvempään ja varmempaan tietoon sekä Jeesuksesta että Kristuksesta. Olemme jo kosketelleet hänen yrityksiään ymmärtää Jeesus natsarealaista elävänä inhimillisenä personallisuutena ja nähneet, että jälleensyntymisoppi yksin osaa tyydyttävästi ratkaista suuren profeetan psykologisen salaisuuden. Koska aikomuksemme on yhä edelleen seurata totuudenetsijää hänen tutkimuksissaan, tahdomme tässä huomauttaa, että hänen käsityksensä Jeesuksesta historiallisena henkilönä muuttuu ja tarkistuu sitä mukaa kuin hänen Kristus-käsityksensä kirkastuu ja laajenee.

Itse asiassa saatamme erottaa kaksi jaksoa totuudenetsijän Kristus-ymmärryksessä; toista voimme nimittää mystilliseksi eli yleisteosofiseksi, toista kristosofiseksi.

Ollessaan mystillisellä eli yleisteosofisella kannalla Kristus-kysymyksessä totuudenetsijä sanoo itselleen: Jeesus on henkilö, Kristus on arvonimi (kts. Matt. ev. I: 16). Kristus merkitsee »voideltu». Jeesuksen arvonimenä oli Kristus, sentähden että hän oli voideltu eli vihitty kuninkaaksi hengen maailmassa; nimi osoittaa, minkä korkean asteen hän sisäisessä kehityksessään oli saavuttanut. Mutta koska mikään ei synny tyhjästä, ei ihmisessäkään kehity semmoista, johon hänellä ei ole mahdollisuus eli siemen jo olemassa. Sentähden Kristus ei ole satunnainen arvonimi, vaan se on nimenä jollekin

oleelliselle ominaisuudelle, joka piili Jeesuksen sielussa alusta saakka, samoin kuin sen täytyy olla kätkeytyneenä kaikkien ihmisten sieluihin, niinkuin siemen on maahan kylvetty.

Kristus on iankaikkisen elämän siemen meidän sieluissamme. Kuinka tosi onkaan sana, että vain hänessä löydämme ikuisen elämän ja autuuden. Ellemme usko hyvään ja hyvän voimaan omassa itsessämme, mistä sitten pelastuksen löydämme?

Tätä ikihyvän itua ihmisessä nimitetään »mystiliseksi Kristukseksi» eli Kristus-prinsiipiksi, vanhemmassa teosofisessa kirjallisuudessa myös *b u d d h i k s i* tai *a a t m a a - b u d d h i k s i*, ihmisten kuudenneksi prinssiipiksi.

Buddhi on »ymmärtämiskyky» eli intelligenssi korkeammassa merkityksessä, joka perustuu myötätuntoon. Teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan sentähden »totuuden näkemyksestä» eli intuitiosta, joka johtuu veljesrakkaudesta, ja sanotaan, että buddhi on tämä veljesrakkauden kyky, joka piilee ihmisen sielussa ja joka suurissa Vihityissä on puhjennut täyteen kukkaansa. Koska rakkaus Paavalinkin mukaan on ainoa pysyväinen katoavaisten maailmassa, koska siinä piilee iankaikkinen elämä, on täten jumalallinen veljesrakkaus sama kuin mystillinen Kristus, ja näiden monenlaatuisten nimien käyttö toistensa veroisina ei näytä tuulesta temmatulta.

Näin puhuu itsekseen totuudenetsijä, mieli täynnä kiitollista riemua. Asiaan ei vaikuta, mitä tietä pitkin hän on tähän näkemykseen tullut. Toinen on kulkenut niin sanoaksemme yleisteosofista tietä; hän on ymmärtänyt kristinuskon, samalla kun hän ymmärsi toiset uskonnot, s. o. silloin kun hän yleensä ymmärsi, mitä uskonto ja mitä elämä on. Toinen on kulkenut kristillisteosofista tietä evankeliumein kautta; hän löysi Kristuksen, silloin kun hän otti Jeesuksen opettajakseen, ja samalla hän ymmärsi toisten uskontojen pyhät Mestarit.

Mutta kauas ei vaella totuudenetsijä ihanassa näkemyksessään, ennenkuin hän tekee merkillisen havainnon niiden ihmisten suhteen, jotka ymmärtävät Kristusta samalla tavalla kuin hän.

He jakautuvat itsestään kahteen ryhmään. Kaikki kyllä ymmärtävät eron Jeesuksen ja Kristuksen välillä, mutta toiseen ryhmään kuuluvat ne, jotka eivät välitä mitään Jeesuksen opetuksista — jos niitä edes tyystin tuntevat, — toiseen ne, jotka Jeesusta Kristusta seuraavat.

Ovatko nyt nuo edelliset »suruttomia» maailman ihmisiä, jotka uskontoa pilkkaavat ja vihaavat? Eivät suinkaan. Päinvastoin hekin selittävät seuraavansa Kristusta. He uskovat veljesrakkauteen, tahtovat elää sen vaatimusten mukaan, ja luulevat niin tekevänsä.

Eivätkö sitä sitten tee? Tekevät epäilemättä, siinä määrin kun he veljesrakkautta ymmärtävät. He näet asettavat itsensä, oman järkensä ja oman tuntonsa veljesrakkauden arvostelijoiksi ja mittapuiksi. On ikäänkuin he sanoisivat: »koska Kristus on kerran meissä, on myös meidän vallassamme määrätä, minkälainen Kristus on.» Itse he eivät sitä niin suuressa määrin tee, mutta toisiltaan he kysyvät neuvoa. Niinpä he sitten saattavat yhdessä päättää jossain vaikeassa tilanteessa esim., että »Kristus meissä tahtoo nyt, että autamme rukouksillamme ja teoillamme englantilaisia heidän sodassaan saksalaisia vastaan.» Ja he pitävät epäveljellisinä, ehkäpä Kristuksen vastustajina niitä, jotka eivät tuossa sodassa asetu englantilaisten puolelle.

Jos nyt totuuden etsijä itse kuuluu siihen ryhmään, joka seuraa Jeesusta, hämmästyy hän sanomattomasti. Hän ei lainkaan käsitä, että ihmiset itse määrittelevät, millainen Kristus eli veljesrakkaus on. Se on hänestä kuin jumalanpilkkaa. Jos siihen ilman muuta kykenisimme, mitä varten sitten ne ihmiset, joissa Kristus on eläväksi tullut, opettaisivat ja neuvoisivat meitä? Turha heidän

työnsä olisi, sillä itsehän me joka tapauksessa paremmin tietäisimme? Sillä vain eksytämme itseämme ja toisia. Kristusnimi omistetaan ennenkaikkea Jeesus natsarealaiselle. Uskomme, että Jeesus natsarealainen toteutti elämässään mystillistä Kristusprinsiippiä eli veljesrakkautta, ja jos omien aatteittemme ja tekojemme yhteydessä käytämme Kristus-nimeä, pitäisi niiden edes olla sopusoinnussa Jeesus natsarealaisen Kristus-elämän kanssa. Mutta kuinka esim. saatamme puhua sodasta samassa hengenvedossa kuin Kristuksesta?

Näistä luonnollisista johtopäätöksistään totuuden etsijä joutuu niin ymmälle, ettei hän enää tiedä miten olla, kuin elää. Olisiko hän itse Jeesuksen seuraajana väärässä? Eikö hän olisikaan oikein ymmärtänyt Jeesuksen rakkauden käskyjä?

Siihen saakka hänelle oli ollut yhdentekevää, kuka Jeesus natsarealainen oli, koska hän oli elänyt ja mikä hänen historiansa oli ollut. Niin, vaikka Jeesusta ei olisi koskaan ollutkaan — kuten muutamat väittivät, — oli kuitenkin pelastuksen tie selvä, sillä se lepäsi Kristuksessa. Mystillinen Kristus oli todellisuus, sen hän oli kokenut. Hänessä ihmisenä löytyi »prinsiippi», joka uhkui hyvyyttä ja veljesrakkautta. Jos Jeesus oli taru, ei hän silti voinut kieltää Kristusta itsessään. Siis Kristus oli riippumaton Jeesus natsarealaisesta.

Mutta nyt hän epäili tuota vanhaa näkökantansa. Hänen havaintonsa ihmisten, toisten totuudenetsijäin ja Kristus-uskojain suhteen olivat avanneet hänen silmänsä. Hän havaitsi, että ihmiset itsestään eivät ymmärtäneet rakkautta yhtä syvällisesti kuin Jeesus natsarealainen. Vieläpä hän havaitsi, ettei toisten uskontojen profeetoillakaan ollut yhtä kirkkaita käsityksiä ihmiskunnan veljeydestä kuin Jeesus natsarealaisella. Juutalaisten Mooses rukoili kansalleen sotaonnea, islamin Muhammed kävi itse sotaa, hindulaisten Krishna kehoitti oppilastaan Ardshunaa huoleti taistelemaan omia sukulaisiaan

vastaan j.n.e. Buddha oli ehkä ainoa, joka nimenomaan kielsi väkivallan ja verenvuodatuksen.

Ehkä siis olikin ajattelematonta pitää Jeesusta vain yhtenä Mestarina toisten rinnalla, ehkä vieläkin ajattelemattomampaa pitää koko kysymystä hänen historiallisuudestaan yhdentekevänä. Ehkä päinvastoin Jeesus natsarealainen oli aivan erikoinen Kristus-elämän esilletuoja, ehkä hän vallan uudella tavalla edusti mystillistä Kristusta, — niin, ehkä hän ennenkuulumattoman kirikkaasti valaisi koko Kristus-käsitettä!

Näillä ajatuksillaan ja epäilyksillään totuuden etsijä lähestyi toista jaksoa Kristus-ymmärryksensä. Yleisteosofisesta Kristus-käsityksestä hän nyt siirtyi kristosofiseen.

12.

Ja minkälaiseksi muodostui nyt hänen uusi kristosofinen käsityksensä Kristuksesta? Aatteesta, ominaisuudesta eli prinssiipistä se muuttui eläväksi, itseolevaiseksi todellisuudeksi.

Hän näki veljiensä erehdyksen. He väittivät: tämmöinen on mystillinen Kristus, ja määrittelivät sitä parhaimman käsityksensä, mutta myös omien mielihalujensa mukaan.

Se ei ollut oikein eikä se ollut totta.

Hän oli henkisessä uudestisyntymisessään kokenut, että evankeliumein opetus Kristuksesta oli tosi. Mitä Jeesus sanoillaan ja opetuksillaan ilmaisi Kristuksesta, sen hän oli huomannut todeksi. Mutta Jeesus ei neuvonut meitä itse määrittelemään Kristusta. Hän päinvastoin selvin sanoin toi ilmi, millainen Kristus oli, miten sen ihmisen tuli olla ja elää, jossa mystillinen Kristus heräsi toimintaan. Ja aina hän teroitti: minä en puhu itsestäni; puhun sitä, mitä Isä tahtoo minun puhuvan, ja jos seuraatte minun käskyjäni, tulette itse kokemaan sanojeni totuuden. Jeesuksen kanta oli jyrkästi toinen kuin noiden erehtyneiden Kristus-uskojain.

Puhuivatko he siis eri asioista? Puhuivat arva-
tenkin.

Kun nyt kristosofinen totuudenetsijä ajatteli tar-
kemmin omaa uudestisyntymiskokemustaan, havaitsi
hän piirteen, johon ei ensin ollut kiinnittänyt huo-
miotaan.

Se mystillinen Kristus, jota hän koki, ei ollut
mikään »ominaisuus» hänessä itsessään. Ei sitä
voinut pintapuolisesti nimittää »prinsiipiksi», ei
»buddhiksi» eikä muuksi. Se oli jumalallista elämää,
jonka edessä hän nöyrtyi ja polvistui. Se oli pyhää
jumalallista henkeä, joka ei suinkaan saanut alkuansa
hänenä itsestään, vaan joka häneen tuli ja tulvehti.
Mistä se tulvi häneen? Hengen avaruuksista. »Mi-
nun Herrani ja Jumalani», kuiskasi hänen sielunsa,
sillä se tunsu Suurta Läsnaoloa. Se tiesi ja tunsu,
että Jumala, maailmoiden ja avaruuksien Jumala
oli kääntänyt kasvonsa sen puoleen. Hän, pieni
totuuden etsijä, oli kokenut taivaallisen Isän läheis-
syyttä, ja se mystillinen Kristus, joka hänelle tuota
kokemusta välitti, se oli Isän Jumalan Poika hänessä,
ja Poika ilmoitti itse hänelle, millainen hän, Poika,
oli.

Hän oli se Kristus, josta evankeliumit puhuivat,
se Kristus, josta Jeesus natsarealainen opetti.

Mikä se siis oli?

Ei se ollut ainoastaan inhimillinen mysterio. Se
oli ennen kaikkea kosmillinen todellisuus. Mystil-
linen Kristus häipyi kosmilliseen, niin, mitä mystil-
linen Kristus olisi ollutkaan ilman kosmillista?

Niinhan Johanneksen evankeliumissa sanottiin-
kin: »Ja Sana tuli lihaksi ja asui meissä, ja me kat-
selimme hänen kirkkauttaan, kirkkautta sellaista
kuin ainosyntyisellä Pojalla on Isästä, — täynnä
armoa ja totuutta.»

Kosmillinen Kristus on Sana eli Logos, ja mystil-
linen Kristus on Logos ihmisessä.

»Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja
Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä.

Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt.»

Kosmillinen Kristus on itse-elävä, mahtava todellisuus. Emme me kykene määrittelemään, minkälainen hän on. Hän joko ilmoittaa itsensä meille tai on ilmoittamatta. Jos hän ilmoittais meille, me tiedämme. Jollei — täytyy meidän kysyä niiltä, jotka tietävät. Ja ken silloin paremmin osaa vastata kuin Jeesus natsarealainen?

Sillä kuten evankeliumi sanoo: »Tämä totinen valo, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan. Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut. Hän tuli omaansa, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan. Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan pojiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä. Ja ne eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan ovat Jumalasta syntyneet.»

Sillä »ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainosyntyinen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.»

Nuo sanat koskevat Jeesus natsarealaista ja ne koskevat jokaista totuudenetsijää.

Muistellessaan uudestisyntymistään ja älytessään sen kosmillisen kantavuuden kristosofinen totuuden etsijämme rauhoittui. Epäilykset poistuivat hänen mielestään. Hän näki selvästi, että ne, jotka eivät Kristukselta itseltään etsineet tietoa Kristuksesta, he eivät Kristusta löytäneet. Oli heidän viisautensa kuinka suuri tahansa, Logosta he eivät tunteneet. Heidän aateskelunsa mystillisestä Kristuksesta raukesi tyhjiin, kun ei se perustunut kosmillisen Kristuksen kallioon.

Nyt ei enää ollut yhdentekevä kristosofille, oliko Jeesus ollut olemassa vai ei. Jeesus oli opastanut hänet Kristuksen tuntemiseen, siis Jeesus Kristus oli ollut olemassa elävänä ihmisenä.

Ei liioin ollut yhdentekevä, kuka hän oli ollut ja koska hän oli elänyt, sillä näistä asioista täytyi olla varmuutta, muuten oli helppo sekoittaa hänet johonkin toiseen personallisuuteen.

Niinhan oli jo tapahtunutkin. Olihan Kristus-tuntijoita, jotka väittivät Jeesuksen eläneen sata vuotta ennen Kristusta.

Tästä seikasta oli välttämättä päästävä selvyyteen, ja sentähden kristosofi asetti itselleen vastattavaksi kysymyksen:

Koska eli Jeesus natsarealainen?

Pekka Ervast.

Mikä on elämässä pysyväistä?

Kun he yhdessä kävelivät pitkin tietä, lopetti toinen pitkän puheensa jotenkin näin: lyhyen ajan kuluessa lakkaat sinä, ihminen, kävelemästä, syömästä ja pukeutumasta; et ole, tietääkseni, tilaisuudessa järjestämään pukujasi, ruoka-aterioitasi. Se on järkitietoisuutemme proosallinen sanoma meille. Ja niin minä nyt pysähdyn kysymään sinulta, veljeni, mikä sitten pysyy?

— Itse olevainen, sanotaan.

— Niin, mutta sano, veikkonen, mikä se on se olevainen.

— Se on elämän n.s. ehdoton, jota mikään ei voi järkyttää.

— Mutta minä jo olen »järkytetty», minua voi järkyttää — minä kuolen ja lakkaan olemasta.

— Mutta ehdoton sinussa ei kuole.

— Osoita minulle ehdoton, se, mikä minussa ei kuole, ja anna minun tarttua siihen, sillä muuten minä hukun.

— No, tartu siihen; ota kiinni hänestä, siitä, joka sinussa k y s y y, niin olet ainakin päässyt alkuun.

— »Kysyy», sanot. Mutta minähän se juuri »kysyn», ja minähän se juuri hukun.

— Sinä hukut »tässä maailmassa», mutta elät ikuisuuden maailmassa.

— »Ikuisuuden maailmassa?» Niinkö sanot? Mutta ota huomioon: minä olen nyt »tässä maailmassa», tässä syömisen ja pukeutumisen maailmassa. Ja miksi minä tässä olen? Sanoppas!

— No, ainakin siksi, että olisit tilaisuudessa kysymään.

— Älä käännä leikiksi.

— Ei mitenkään.

— Siis, minä kysyn: onko m i n u n »ehdottomani» tässä maailmassa vain pelkkä kysymysmerkki?

— Hätäilet. Onhan »tässä maailmassa» muutakin, kuin syöminen ja pukeutuminen.

— Ja luuletko nyt, etten ole sitä nähnyt? Olen nähnyt ja kysynyt.

— Mitä olet nähnyt ja kysynyt?

— Joko sinä, veikkonen, käännyitkin kysyjäksi? Olkoon menneeksi. Minä vastaan: en vain minä häviä, joka tässä syön ja pukeudun, vaan sekin, joka minua ruokkii ja vaatettaa; sekin häviää, kaikine ruokatavaroineen ja kangaspakkoineen.

— Mutta vielä, sittenkin.

— »Vielä», sanot. No, onhan kansantalous, yhteiskuntatalous, j.n.e. Enkö olisi kaikkea sitä nähnyt, kaikesta siitä kysynyt? Olen kysynyt ja olen nähnyt. Vai luuletko yhteiskuntatalouden ja kansantalouden olevan jotain, jos se erotetaan leivästä ja vaatteesta?

— V a l t a, näes.

— »Valta?» Siis politiikka! Oh, onhan niitä: Isoentente, Pikku-entente, Keskusvallat ja Ympärysvallat! Kyllä ne näen: kaikki katoavaista. Katoavat ympärysvallat ja niiden politiikka, katoavat keskusvallat ja niiden politiikka. Mutta minähän tahdonkin kysyä ja tietää: missä on se, »tässä maailmassa», jossa tajuaisin sitä »ehdotonta», pysyväistä, ikuisesti olevaista?

— Etene!

— »Etene», sanot sinä, veljeni. Älä luule, etten olisi edentynyt! Kyllä näen: on evankeelinen kirkko, protestanttinen kirkko, katooninen kirkko . . .

— Niin, ja entäs muhamettilainen, buddhalainen . . . ?

— No nekin. Nekin kaikki katoavat. Aikanaan. Näen sen ymmärrykseni johtopäätelmässä.

— Etene vielä!

— Minä etenen: on Teosofinen Seura, Yleinen Veljeys, Antroposofinen Seura, Ruusu-Risti Seura. Nekin kerran katoavat. Vai tahtoisitko nyt sanoa, etteivätkö ne koskaan katoaisi?

— En suinkaan, en mitenkään. Mutta minä sanon: Etene!

— Mutta mihin? kysyn minä. Sillä minä näen lopulta, niinkuin kuninkaallisesti viisas Salomo; kaikki katoaa auringon alla! Turhuutta kaikkil! Vai mitä, veljeni?

— Mutta etkö enää pääse etenemään?

— Etenemään? Sinä kiusallinen ihminen! Pääsikö Salomo etenemään? Sano!

— Salomo? Joko sinäkin takerruit Salomoon? Salomo eteni pitkän matkan, työn kautta. Kunnia hänelle. Hän oli tavallaan päässyt kaiken sen läpi, joka katoaa. Hän tiesi ja tunsu sen.

— »Hän tiesi sen», sanot. Mutta minäpä lisään: tietokin katoaa! Niinkuin eräs toinen viisas, apostoli Paavali, sanoo. Näin hän sanoo: »profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.» Mitäs sanot?

— Aivan niin. Siis: eteenpäin! Sillä nekin ovat vain ilmauksia jostakin, joka ei katoa.

— »Ilmauksia jostakin.» Mutta älä vaan taas, veli rakas, puikahda tuohon »ehdottomaan». Minä pyydän: älä puikahda siihen, älä mitenkään. Sillä minä olen nyt »tässä maailmassa», ja juuri tässä maailmassa minä tahtoisin löytää sen, joka ei katoa.

— Minä suuresti kunnioitan ja ihailen sinun peräänantamatonta pyrkimystäsi.

— Älä pilkkaa. Sillä minä en jaksa enää.

— Niinkö?

— Niin juuri: minä en jaksa. Sillä, kuuletko: elämä on kaikkialla julmaa, rakkaudetonta kidutusta . . .

— Rakkaudetontako? Astu, veikkonen, astu juuri nyt, koko askell!

— Astu? Mihin?

— Siihen tyhjään paikkaan!

— Mihin tyhjään? Koko maailma on tyhjä; Se on kerrassaan tyhjä: julma, rakkaudeton!

— Mutta siksipä juuri kehoitankin: astu askel eteenpäin!

— Mihin? Sano!

— Oletko nyt, veljeni, vallan kykenemätön tekemään johtopäätöstä omasta tuskallisesta huudahduksestasi? Sillä jos maailma ja elämä on tyhjä ja tarkoitukseton juuri siksi, että se on julma, rakkaudeton, niin onhan yksinkertainen ja selvä johtopäätös tämä: rakkaus vain onkin sitä, joka meissä ihmisissä on ikuista, katoamatonta. Ja vaikei Salomo sitä olisi keksinyt, niin mikään ei estä sinua sitä keksimästä.

— Minuako? Keksimästäkö?

— Juuri sinua! Ja muista vielä, että onhan sama viisas Paavali, johon itse äsken niin kauniista ja asiallisesti vetosit, onhan hänkin, varmasti, sen jo keksinyt. Sillä hän oli — älä nyt mitenkään loukkaannu, kun sen sanon — yhtä vilpitön ja peräänantamaton kuin sinäkin, veljeni, eikä hän siis mitenkään sallinut Salomonkaan, ei edes enkeleitten taivaastakaan, sitoa pyrkimys- ja etenemisvapauttaan. Kuule siis, mitä Paavali myös sanoo: »rakkaus ei koskaan häviä.»

— Häh? Mitä sanoitkaan?

— Paavalihan se vaan niin sanoo: »rakkaus ei koskaan häviä.»

— Ah, mutta mitä sekään auttaa: maailma on julma, ja siinä ei ole rakkautta, tuota ikuista ja häviämätöntä.

— Ainaista epäilyä, tiedolla pönkitettyä. Oikein sanoi Paavali: tieto ei riitä, tieto katoaa. Mutta salli minun sanoa ja lisätä jotakin.

— Sallin mielelläni. Puhu.

— Katsos: täytyy syntyä. Tieto ei riitä. Täytyy sisäisesti syntyä. Ota siis tiedolla vastaan rakkauts. Sillä rakkaus on synnyttävä ja luova voima.

— »Synnyttävä», sanot. Se siis ei taistele?

— Ei, se on aseeton. Se luo synnyttämisen kautta kaiken sen »pahan» sisässä, jota ihanteellinen väkivalta koettaa tukahuttaa, tai raivata pois ihanteellisen ja »hyvän» tieltä.

— No, nyt minäkin vihdoinkin alan saada langan päästä kiinni: rakkaus on itsessään ikuinen, synnyttämisen, sisäisen synnyttämisen kautta luova ja muuttuva voima. Kaikki muuttuu rakkaudessa synnyttämällä. Mutta voi kuinka siihen on vaikea päästä käsiksi! Tarkoitan, että sitä on vaikea ottaa ymmärrykselliseksi lähtökohdaksi elämässä. Ja kun vielä, kaiken lisäksi, meille on tupattu selittämään, että pitää taistella ja käyttää väkivaltaa Jumalan nimessä ja hyvässä tarkoituksessa, milloin missäkin asiassa. Sehän se niin sotkee ja pimittää. Mutta nyt alan ymmärtää: meidän pitää rakkaudessa synnyttäytyä, sekä toimia, puhua ja keskustella niin muodostuvalta näkökannalta.

— No juuri niin. Mutta lopettakaamme tämä nyt sopusoinnussa, ja keskustellaan seuraavalla kerralla itse rakkaudessa synnyttäytymisestä, samalla heti alussa sopien, että kaikilla henkisillä liikkeillä on sen verran pysyväisyyttä ja kantavuutta, minkä verran ne asettavat veljellisen suvaitsevaisuuden ja rakkauden lähtökohdakseen, ja minkä verran ne käytännön kriittisellä hetkellä siinä pysyvät.

J. R. Hannula.

Kuolemaa ei ole.

Hän istui vanhan luostarin puutarhassa ja katseli kukkien ja rikkaruohojen sekasortoa ympärillään, jotka hyljättyinä ja laiminlyötyinä kasvoivat sikin sokin, rikkaruoho ylimpänä, aina siitä lähtein, kun sota oli ajanut vanhat isännät tiehensä ja sinne ma-joitetuilla sotilailta ei ollut aikaa eikä halua hoidella kukkasia.

Hän oli sotilas vihollisen armeijasta, vangittuna juuri sillä hetkellä, kun oli saamaisillaan käsiinsä eräät tärkeät asiakirjat, ja oli hänet tuomittu ammuttavaksi.

Nyt istui hän tuossa odotellen sotilaita, jotka panisivat toimeen tuomion, tekisivät lopun hänen elämästään ja elämän kanssa kaikesta.

Mutta loppuisiko todellakin kaikki siihen? ajatteli hän. Voiko sitä epäillä? Eikö epäileminen ollut mieletöntä?

Lapsena oli hänen päähänsä pöntetty usko toiseen elämään, mutta pian senjälkeen, opiskellessaan yliopistossa, oli hän alkanut kulkea tuon oppilaitoksen tieteellisen virran mukana, joka ei uskonut kuoleman jälkeiseen elämään.

Kaikkein kriittisimmät kriitikot olivat onnistuneet todistamaan, että raamattu oli väärä. Anatomia selitti ihmisruumiin puhtaasti materialistisen rakenteen, kemia elimistön toiminnan vastavaikutuksineen, psykologia antoi laajan ja riittävän ratkaisun ihmisjärjen ihmeistä, lyhyesti sanoen, näytettiin mitä selvimmin toteen, ettei ihminen ollut muuta kuin täydellinen kone, jolla oli kyky toimia, ajatella ja lisääntyä.

Jok'ainoa olento, oli hän sitten hallitsija tai alainen, mestari tai oppilas, pyhimys tai syntinen, kaikki eroittamatta olivat vain ajan näyttämölle kuvastuvia varjoja.

Näin ajatellessaan muistui hänen mieleensä satojen hänen kaltaistensa sotilaitten kuolemantapauk-

set taistelukentillä, juoksuhaudoissa, sairashuoneissa, ja näiden, ainakin suurimman osan, ehdoton vakaumus elämän jatkumisesta »post mortem» oli melkein tarttuva, tai pani se ainakin ajattelemaan. Voivatko ikinä olla tosia niitten vakuutukset, jotka näkivät enkeleitä taistelukentällä tai kuolinvuoteittensa ääressä? Tyhmyyksiä, näköhäiriöitä ne olivat ja johtuivat luonnollisesti tuosta kriittillisestä hetkestä, jossa he silloin olivat. Ja kuitenkin luutnantti X ja kapteeni Y olivat vakavia ja tervejärkisiä miehiä, jotka varmastikaan eivät menettäneet älyään viimeisellä hetkellä; ja kaikenlisäksi kapteeni, joka oli hyvin tarmokas ja piti tapanaan kiroilla ratkaisevina hetkinä, oli tuon päivän jälkeen Marnella jättänyt kokonaan sen tavan, häntä nähtiin usein rukouskirja kädessä ja piti hän kauniin nuhdesaarnan aliupseerille, joka loukkasi kaikkia ilkeällä kielellään.

No niin, pian saisi hän sen tietää, kello viisi tulee tuo kohtalokas pamaus. Näin ajatellen palasi hän takaisin koppiinsa, jossa tapasi vahdin pyssy kädessä. Ystävämme kohotti silmänsä erääseen kopin maalaukseen. Se oli Leonardo da Vincin Viimeinen ateria. Hän ei ollut juuri miehiään panemaan arvoa tauluille ja taideteoksille, mutta nyt tunsu hän jonkinlaisen sisäisen pakon katsella tuota Kristuksen kuvaa. Varmastikin oli tuo Kristus ollut jalo luonne kauniin atteen marttyyri; ja tämä viimeinen ateria pani ajattelemaan, että hänkin oli kerran nauttinut viimeistä kertaa maallista ravintoa ja hyvinvointia.

Ja hänen mieleensä tuli, kuinka Leonardo oli pyytänyt erästä ystäväänsä arvostelemaan rehellisesti tätä tauluaan ja ystävä oli vastannut, että pikarit, joista Apostolit joivat, olivat tilaisuuteen ja ympäristöön nähden liian komeat. Leonardo oli huoaten pyyhkinyt ne pois. Hän oli pannut koko sielunsa ja sydämensä Jumalallisen Vapahtajan kasvojen maalamiseen ja toivoi tämän sädehtivän muodon vaikuttavan niin syvästi katsojaan, että kaikki muut sivuseikat olisivat sen rinnalla joutuneet toisarvoisiksi.

Mutta hän oli pettynyt; ystävä ei ollut edes huomannut tuota Kunnian Kuninkaan muotoa.

Kunhan tämä ei olisi minunkin laitani? ajatteli vanki. Minäkin ehkä olen pitänyt silmällä koko elämäni ajan toisarvoisia asioita ja unohtanut tärkeimmät.

Mutta liian monta kertaa olen katsonut kuolemaa läheltä, että nyt, kun se omalle kohdalleni saapuu, voisin pelätä; kuitenkin tuntuu minusta nyt, että elämä tarjoaisi niin paljon toiminta-alaa ja nautintoa, että ajatus olemattomiin haihtumisesta melkein loukkaa.

Kristus jätti meille sanat: »Yksi on tarpeellinen» ja jos Hän on oikeassa, niin olen minäkin kuin tuo Vincin ystävä, olen rajoittanut huomioni tarpeettomiin asioihin ja laiminlyönyt ikuiset.

Hohoi, mitä joutavia mietiskellä, jos vielä jatkan, niin saatan itseni siihen määrin epävarmaksi, että olen vaarassa vapista, kun hetkeni tulee.

Hän lähti uudelleen ulos, vahti kintereillään, ja tällä kertaa veti hänen huomionsa puoleensa eräs aurinkokello, jossa oli sanat: »Oras non numero nisi serenas». (En pidä lukua muista kuin valoisista hetkistä.)

Ah, kuinka kauniisti sanottu; unohtaa kaikki elämän pienet kurjuudet ja muistaa vain hyvän, toden ja kauniin.

Käydessään läpi oman elämänsä, joka nyt oli niin lähellä loppuaan, kysyi hän itseltään, oliko hän koskaan seurannut käytännössä tuota niin syvämietteistä tunnuslausetta, ja haikein mielin täytyi hänen tunnustaa omalletunnolleen, että kovinkin kaukana oli hänen tyhjänpäiväinen elämänsä ollut tuosta kauniista säännöstä.

Ja nyt oli se liian myöhäistä! Hän tuijotti tuijottamistaan tuohon varjoon, joka läheni peruuttamattomasti tuota kohtalokasta viiden numeroa, hänen viimeistä hetkeään.

Ei kuolema häntä kauhistuttanut, mutta tämä yhä uudelleen mieleen palaava Elämän ja Kuoleman arvoitus herätti hänen sielussaan polttavan ratkaisun tarpeen. Mutta tuo varjo aurinkokellon ympyrässä kulki kohtalokasta kulkuaan.

Mitä hän antaisikaan, jos voisi ratkaista tuon suuren ongelman nyt, ennen lähtöään!

Sotaoikeuden tuomiot pantiin tavallisesti täytännöön auringon noustessa, mutta jostain odottamattomasta syystä oli hänen tuomionsa tullut siirretyksi ja tapahtui se tänä iltana.

Saadessaan aamulla tämän ilmoituksen, oli hän nykäissyt olkapäitään; mitä välitti hän, jos se tapahtui muutama tunti ennemmin tai myöhemmin, mutta nyt, kun ongelma oli alkanut kiduttaa hänen aivojaan, olisi hän antanut vaikka mitä, saadakseen takaisin nuo häneltä varastetut tunnit; kuka ties, olisi hän nyt jo löytänyt ratkaisun.

Tuo varjo, joka eteni aurinkokellon ympyrällä, oli vakuuttavampi kuin paras saarna elämän lyhyydestä ja kuoleman ehdottomasta varmuudesta.

Ajatus keskittyneenä tuohon suureen ongelmaan, astui hän takaisin koppiinsa ja heittäytyi vuoteelleen.

Vähemmässä kuin puolessa tunnissa olisi hän saanut tietää kaikki tai ei mitään, joko sitten kaikki häviäisi elämän valon mukana, kun tuo kohtalokas isku saapuisi, tai muuttuisi hän vapaaksi hengeksi toisissa ilmakerroksissa. Riippuisi tietystikin siitä, mikä noista kahdesta teoriasta olisi oikea. Hänen tuskallinen epävarmuutensa kohosi kohoamistaan melkein kouristukseksi kiihoittaen hänessä polttavan halun tähän elämään, joka niin pian häneltä riistettäisiin. Kaikkien tuttaviansa joukosta, jotka vakuuttivat uskovansa sielun kuolemattomuuteen, ei hänen mielestään kenelläkään, yhtä poikkeusta lukuunottamatta, ollut täyttä varmuutta tästä vakuuttamastaan uskosta. Hänen kidutettuun mieleensä kuvastui muisto kohtauksesta erään oudon ja olemukseltaan lumoavan henkilön kanssa muutamassa kylpypaikassa,

jonne hän oli mennyt etsimään lepoa ja palauttamaan takaisin liian innokkaassa ja rohkeassa tieteellisessä työssä menetetyt voimansa. Tuo rauhallinen henkilö voitti heti hänen myötätuntonsa, vaikuttaen valtavasti äänensävyllään ja sellaisen henkilön yleämmyydellä ja luotettavuudella, joka tietää.

Eräässä heidän väittelyssään kuoleman jälkeisen elämän ehtojen mahdollisuudesta oli tuo muukalainen vastustanut häntä voittamattomilla todistuksilla, ja nyt muistellessaan taas sitä, valtasi hänet kiihkeä uteliaisuus.

Olikohan tuo mies todellakin tietänyt? Hän oli puhunut henkilöistä, jotka jättävät ruumiin, niinkuin me jätämme vaatteet, nukkumaan mennessämme.

Niin tekivät myöskin ne, jotka astuivat näkymättömään maailmaan. Hän kutsui tuota maailmaa Elävien kuolleitten valtakunnaksi ja vakuutti, että siellä niin kutsutut kuolleet toimivat eetteri-ruumiissa, omistaen kaiken kykynsä sekä täyden tuntemuksen ja muiston niistä elämän ehdoista, jotka heitä ympäröivät maaelämän aikana.

Mitä olisi hän antanutkaan, jos olisi saanut puhua tuon miehen kanssa näinä viimeisinä hetkinä, jotka hänelle vielä suotiin, keskustella näistä, hänelle nyt niin mieltäkiinnittäväistä problemeista.

Nostaessaan silmänsä, luuli hän näkevänsä eräässä kopin pimeässä nurkassa epämääräisen muodon, melkein kuin pilven, ja samasta kohdasta saapuivat hänelle aivan varmaan nämä sanat: »Tulen teitä vastaan, kun jätätte ruumiin«.

Hämmästyksen, melkein pä pelon vallatessa hänet, toipui hän kuitenkin hetipaikalla, pitäen ääntä sekä muotoa näköhäiriönä, syntyneinä hänen omasta kiihkeästä toiveestaan, pudisti hartioitaan ja lähti kävelemään aurinkokelloa kohti, joka nyt osoitti hetken olevan vieläkin lähempänä.

Aurinkokellon luona tuli sitten häntä vastaan tuomion toimeenpaneva upseeri, aseistetut miehet mukanaan. Hymy huulillaan pyysi hän, että häneltä

säästettäisiin tuo halpamainen sivuseikka, side silmien päälle. Yhdessä menivät he kaikki puutarhan perälle, äkkinäisellä liikkeellä kääntyi vanki ympäri, kasvot lippuun kohotettuina, upseerin antaessa kuivalla komento-äänellä merkin, ja ensimmäinen kuula lensi suoraan hänen sydämeensä.

Hän kuuli laukauksen ja tunsu kirpeän tuskan, kuin tulisella raudalla olisi lävistetty hänen sieluaan, sitten valtavan repäyksen, joka sai hänen kohottamaan tahtomattaan kätensä sydämelleen, mutta omituista sanoa, ennenkuin hän ehti painaa sitä rintaansa vasten, oli tuska jo haihtunut, ja hän antoi kiireesti käsivartensa pudota luonnolliseen asemaan; hänen isänmaansa viholliset eivät saaneet sanoa häntä raukkamaiseksi.

Uudelleen tarkkasi hän tiukasti ampujiin odottaen kuulaa saapumista, sillä omasta mielestään oli hän kärsinyt vain etukäteen, muuten ei hän osannut selittää repäisyä ja tuntemaansa kirpeää tuskaa.

Mutta mitä tapahtui? Upseeri miehineen meni matkoihinsa. Olisivatkohan he ampuneet ilmaan?

Ei, sillä vaatteitaan tarkastaessaan, löysi hän niissä kolme pientä koloa siinä kohden, missä ne peitivät sydäntä; hän työnsi niihin sormensakin, mutta veti sen takaisin ihmeissään, kun ei nähnyt verta eikä tuntenut tuskaa. Silminnähtävästi oli häneen sattunut kolme kuulaa ja olisi hänen luonnon lakien mukaan pitänyt maata kuolleena; ja siitä huolimatta oli hän nyt tässä elävämpänä kuin koskaan ennen ja täydellisesti valveilla! Kuinka oli tämä selitettävissä?

Vaiston pakoittamana lähti hän yht'äkkiä juoksemaan upseerin perään, ja tarttuen tämän käsivarteen pyysi selitystä, mutta upseeri, panematta huomiota käsivarrellaan lepäävänsä käteen tai tuohon tuskalliseen kysymykseen, seurasi miehiään aivan kuin tietämättömänä niin kädestä kuin äänestä.

— Joko minä uneksin tai olen tullut hulluksi, ajatteli ystävämme.

— Ei kumpaakaan — vastasi ääni hänen vierel-
lään ja käännettyään päätään näki hän tuon muu-
kalaisen, jota muutama minuutti sitten oli niin har-
taasti halunnut tavata. Tämä kutsui itseään »Ruusu-
ristiläiseksi» ja sanomattomalla helppoituksen tun-
teella kääntyi ystävämme hänen puoleensa.

Varmasti olisi hän saanut tältä jonkunlaisen sel-
vityksen siihen, mitä paraillaan tapahtui.

— Mistä te tulitte, kysyi hän; hetki sitten en
teitä nähnyt.

— Hetki sitten teidän silmänne eivät vielä olleet
kehittyneet henkiseen näkemiseen, hetki sitten
omistitte vain fyysillis-materialisen näön ja henki-
sillä silmillänne ette voineet huomata mitään. —
Tämä vastaus ei selvittänyt paljoakaan ystävämme
ymmärrystä.

— Näen, ettette ymmärrä ja että vastaukseni
vain lisää hämmästyksenne, jatkoi vieras, — siksi,
ettette huomaa olevanne kuollut ja jo aineen toisella
puolen, tasolla, joka on niin fluidinen, että lähenee
henkistä tilaa.

— Kuinka voitte väittää minun olevan kuolleen,
kun seison tässä aivan elävänä edessänne ja puhun
kanssanne? sanoi ystävämme.

— Sanoin väärin, vastasi vieras, — minun olisi
pitänyt sanoa »Teidän ruumiinne on kuollut», mutta
ruumishan ei ole kaikki.

— Te sanotte, että ruumiini on kuollut, mutta
puhuessani kanssanne liikutan huuliani, kävelen
liikuttaen jäseniäni, mutta en osaa selittää kuinka
kumman olen näin täynnä elämää todettuani, että
sydämeni on kolmen kuulan lävistämä.

— Tätä selittääkseni, pyydän teitä seuraamaan
minua aina puutarhan perälle, siellä olette löytävä
jotain teille hyvin mieltäkiinnostavaa.

Heidän saavuttuaan puutarhan perälle, juuri sii-
hen paikkaan, johon tuomiota toimeenpanevat pys-
syn luodit olivat tähdänneet, näki ystävämme maas-
sa, kasvot ruohon kätkeytyneinä jonkun, joka

näytti hänen omalta kuvaltaan. Hän tarttui tähän elottomaan ruumiiseen toivossa päästä edes hiukan selville asiasta, mutta huomasi, että hänen kätensä kulkivat kuolleen ruumiin läpi, aivankuin olisi se ollut kokoonpanttu ilmasta eikä lihasta ja luista.

Uudelleen katsoi hän ihmeissään vieraaseen huudahtuen: »Jumalan nimessä, selittäkää tämä minulle tai pelkään tulevani suoraapäätä hulluksi.»

— Kärshivällisyyttä, ystäväni, vastasi veli. — Kuulkaa kuinka asian laita on. Kun kuulat tunkeutuivat sydämeenne sellaisella voimalla, ettei tuska kestänyt kuin osan minuutista, niin eetteri-ruumiinne erkani rajusti fyysillisestä kuvastaan, joka kaatui maahan, ja nyt palvelee eetteri-ruumiinne teitä paljon paremmin kuin tuo fyysillinen, josta se kuoleman hetkellä erkani.

— Eetteri-ruumiini, mutisi ystävämme.

— Aivan niin. Joka ihmisellä on eetteri- eli elo-ruumiinsa, eikä sen pitäisi oudostuttaa teitä. Tiede on todistanut, että kaikki kappaleet, kiinteimmistä mineraaleista aina ohkaisimpiin kaasuihin ovat eetterin läpätunkemat, eikä ihmisruumiskaan tee siitä poikkeusta, ollen sekin samoin eetterin läpätunkema. Kun eetteri lähtee aineellisesta ruumiista ulos niin kadottaa viimeksimainittu eloisuutensa ja kuolee. Se, mitä lääkärit ja tiedemiehet eivät tiedä on, että tämä eetteri pysyttää kuolleen kiinteän ruumiin muodon ja ulkonäön, jääden ihmishengen asumukseksi, vaikkakin näkymättömänä, toisille vielä aineellisessa ruumiissa oleville.

Kuultuaan tämän selityksen ystävämme kasvot kirkastuivat, mutta kuitenkin jatkoi hän edelleen kyselyjään: kuinka on mahdollista, että eetteri-ruumiini kantaa näitä samoja vaatteita kuin kuollut ruumiini ja että siinä on nuo kolme kuulien tekemää reikääkin?

— Tämä on alitajunnan työtä, rakas ystäväni, vastasi Ruusu-Ristiläinen; vaikkakaan ette ollut tajuinen siitä tapauksesta, joka kohtasi ruumistanne

ammunnan hetkellä, tuli se rekisteröidyksi alitajuntaanne sillä hetkellä, jolloin te veditte viimeisen henkäyksen. Sillä jokainen hengenveto, joka tunkeutuu keuhkoihin, sisältää eetteriä ja tämä tuo mukanaan tarkan jäljennöksen kaikesta mitä ympärillämme tapahtuu, samalla tapaa kuin valokuvattaessa objektiivin eteen asetetut kuvat muodostuvat camera obscuran tummalle levyllä. Elon eetteri tunkeutuu veren kiertoön kulkien sen mukana sydämeen. Siellä on atoomi, jota voimme verrata filmiin, johon jokainen seuraava hengenveto muodostaa uuden maalauksen; näin tähän atomiin kuvastuvat kaikki elämän tapaukset kehdestä hautaan asti. Sanontatapa: »Niinkuin ihminen ajattelee sydämessään sellainen hän on» johtuu tästä seikasta, ja tulos hyvään tai pahaan nähden määrää kohtalomme haudan tuolla puolen. Kun niin sanotut »kuolleet» astuvat ulos ruumiistaan, muodostuvat heidän vaatteensa eetteristä, joka jäljentää ehdottomalla tarkkuudella fyysillisen ruumiin, yksin sen vikoineen ja erikoisuuksineenkin, sen viimeisen kuvan mukaan sydämen juuriatoomissa.

Nämä selitykset tuntuivat ystävästämme loogilisilta ja mahdollisilta, sekä hänen mielestään sopuisuudessa tieteen saavutusten kanssa, eikä edes tuon atoomin pienuus, johon niin monta kuvaa tuli sopia, ollut hänestä haitallinen. Eikö kärpäsen monipintainen silmä synnyttänyt lukemattomia kuvia? ja eikö mikroskopilla oltu keksitty lukemattomien, paljaalle silmälle näkymättömien olioiden ja asiain olemassaoloa? kuinka voi tietää mihin oli vedettävä uskon ja uskomattomuuden raja?

— Veli, täytyykö minun nyt kantaa ikuisesti näitä reikäisiä vaatteita sekä haavoja rinnassani?

— Kaikki järjestyy, rakas ystäväni; täällä kuolemanjälkeisellä tasolla on lakina, että kuinka ihminen ajattelee sydämessään sellainen hän on. Tämän sodan aikana, kun tuhansittain sotilaita kuoli, saapuen tänne peloittavan surullisissa olosuhteissa, oli

meillä veljeskunnan jäsenillä ynnä kaikilla noilla hyväntekijöillä, jotka toivat apua uusille tulokkaille, täysi työ saada heitä ajattelemaan sydämessään itsensä terveiksi, niinkuin olivat olleet ennen kuolemaansa, sekä vakuuttaa heille, kuinka välttämätöntä tämä oli, että he voisivat päästä eetteri-ruumiiseensa hyvin vointisina ja tervein jäsenin. Vähitellen onnistuimme ja nämä taas puolestaan, parantuneina olivat meille suureksi avuksi toisten tulokkaiden auttamisessa.

— Mainiota! huudahti veli. Tehän olette oivallinen oppilas, näen, että silmänräpäyksessä olette jo saanut haavanne arpeutumaan ja vaatteenne korjatuiksi.

— Niin, vastasi ystävämme, ja olen teille suuresti kiitollinen opetuksestanne. Kuinka suurta lohdutusta olen löytänytkään näistä selityksistänne, mutta vielä on minun kysyttävä teiltä eräs asia: Kuinka on selitettävissä, että tämä minun eetteri-ruumiini tuntuu minusta kiinteältä, ja koskettaessani elotonta, kiinteätä ruumistani, kulkee käteni sen läpi — eikö se juuri ollut kiinteä?

— Tämä on melkein huvittava tapaus, sanoi veli. Fyysillisessä maailmassa ihmiset kuvittelevat, jos milloin välittävät vaivautua näillä ajatuksilla, että n.s. kuolleet ovat fluidisessa ruumiissa ja pitävät he kiinteinä vain aineellisia ruumiita. Mutta kerran tänne päästyään täytyy heidän oppia näkemään, että elävät näyttävät kuolleista yhtä aineettomilta ja että kuolleet voivat kulkea fyysisen ruumiin läpi yhtä helposti, kuin elävä voi läpäistä kädellään kuolleen eetteri-ruumiin. Nyt te olette henkimaailman kansalainen ja on teidän opittava elämään täällä. Sanon teille vielä, että eetteri-ruumiinne on tiheämpi nyt, kuin mitä se myöhemmin on oleva ja jos teillä on jokin henkilö, jota haluatte nähdä, niin on teillä vain nyt kyky ilmestyä tälle henkilölle, sillä ajan kuluessa ruumiinne käy yhä ohuemmaksi.

— Minulla on sisar, vastasi ystävämme, mutta

hän asuu X-kaupungissa, viiden tai kuuden tuhan-
nen penikulman päässä täältä. Häntä lukuunotta-
matta ei ole ketään, joka pitäisi lukua asioistani.

— Välimatkan pituus ei tee esteitä hengelle,
vakuutti veli. Teidän ei tarvitse muuta, kuin mennä
sinne ajatuksissanne, niin olette heti siellä.

Näin syöksyivät he yhdessä tuota paikkaa
kohden. Vaikkakin ystävällämme oli hyvä aika
katsella maita, kaupunkeja, kyliä ja vesiä, jotka
riensivät heidän ohitse ja vaikkakin hänen
kykynsä olivat elävämmät kuin koskaan ennen, tun-
tui hänestä, kuin aikaa ei olisi ollut olemassa. Eräs
asia ihmetytti häntä kovin. Hän huomasi nimittäin
harvinaisen suuren joukon itsensä ja oppaansa
kaltaisia henkiolentoja, jotka kuitenkin eivät estä-
neet heidän kulkuaan, vaikkakin ilmaantuivat mää-
räämättömän suurissa joukoissa. Hän toverinsa
kanssa kulki heidän lävitseen, niin fluidisia olivat
nämä eetteri-muodot ja hänen oppaansa selitti,
että fluidisuus tuolla tasolla oli niin suuri, että toinen
olento voi tulkita toista menettämättä kuitenkin
omaa indentisyyttään.

Saapuessaan ystävän sisaren luo, tapasivat he
tämän istumassa salissaan ajatuksiinsa vaipuneena.
Ystävämme ryntäsi kiihkeästi syleilemään häntä,
mutta joutui taas hämmästyksen valtaan, nähdes-
sään, että hänen käsivartensa kulkivat sisaren ruu-
miin läpi, ilman, että tämä huomasi hänen läsnä-
oloaan.

Opas selitti silloin, että valon eetteri-väreilyjen
ollessa voimakkaammat kuin ne, joita ystävämme
kykeni aikaansaamaan, ei sisar voinut huomata hän-
tä. Nyt kehoitti hän tämän menemään huoneen
pimeimpään nurkkaan ja keskittämään mitä suurim-
malla tarkkuudella mielessään sitä, mitä halusi antaa
sisarelleen tiedoksi. — Ystäväni, jatkoi opas, ainoas-
taan teidän innokas halunne tavata minua saattoi
minut jättämään muutamaksi hetkeksi kotini ja fyy-
sillisen ruumiini, ollakseni luonanne ammunnan

hetkellä. Jos te nyt kykenette ajattelemaan samalla voimalla, niin sisarenne saa vastaanotetuksi sanomanne ja ovat hänen silmänsä kääntyvät siihen kohtaan, missä te olette.

Näiden neuvojen mukaan muovaili ystävämme sanomansa: »Olen mennyt rajan toiselle puolelle; olen nyt henkimaailmassa.» Ja tuijottaen tiukasti sisarensa kertasi hän useampia kertoja tuon lauseen seisten liikkumattomana. Yht'äkkiä sisaren silmät kääntyivät nurkkaan päin, missä veljensä oli ja huomattuaan hänen fluidisen muotonsa, alkoi hän vapista ja kaatui sitten pyörtyneenä maahan. Samassa ystävämme ryntäsi tukemaan häntä, mutta jo ennenkuin hän ehti tämän luo, huomasi, hän sisarensa olevan jo hänen sylissänsä huutaen ilosta: »Kuinka kumman olet täällä, Robert? juur'ikään sain kirjeesi, jossa ilmoitit muuttavasi paikkaa ja matkustavasi hyvin vaaralliseen tehtävään. Kuinka kumman olet täällä? Mitä on tapahtunut?»

Taas ystävämme haki selitystä oppaaltaan. Hän oli nähnyt sisarensa kaatuvan maahan, jossa hänen ruumiinsa yhä vielä makasi; mutta toisaalta piti hän tätä sylissänsä ja näytti se hänestä ilmi elävältä, niinkuin hän itsekin: »Kuka ties olisiko tämäkin kuollut ehkä mielenliikutuksesta?»

— Ei, selitti Ruusu-Risti veli, mutta hänen fyysillisen ruumiinsa maatessa elotonna tuossa maassa, on hän itse astunut siitä hetkeksi ulos, pian kuitenkin täytyy hänen palata siihen takaisin, eikä edes tule muistamaankaan olleensa yhdessä teidän kanssanne tai puhuneensa teille. Varmasti luulee hän nähneensä teidän haamunne ja arvelee, että jotain vakavaa on teille tapahtunut, ellette olisi onnistunut panemaan hänen mieleensä sanoman, jota halusitte antaa hänen tietoonsa. Joka yö kuitenkin hänen nukkuessaan on teille mahdollista lähestyä häntä ja puhella hänen kanssaan, niinkuin nyt tällä hetkellä, sillä öisin me, elävät, ruumiimme nukkuesa, astum-

me siitä ulos eetteri-ruumiissa ja nousemme sille tasolle, jossa n.s. kuolleet oleskelevat.

Tällä hetkellä sisar alkoi hitaasti vaipua kuin uneen ja näytti vastustamattomasti vetäytyvän maassa makaavaa fyysillistä ruumistaan kohden ja alkoi asteettain haihtua, samalla kun fyysillinen ruumis rupesi liikahtelemaan päästellen heikkoja valituksia.

— Lähtekäämme, sanoi opas, teidän puhellesanne onnistuin vaikuttamaan hänen ruumiiseensa siten, että hän aisteihin palatessaan on tunteva mahdollisimman vähän tuskaa. Hänelle emme voi enää tehdä mitään ja teidän, ystäväni, on nähtävä ja opittava vielä paljon, voidaksenne menestyksellä viipyä tässä maailmassa, jossa rakkaus kaikkiin ja keskinäinen avunanto ovat yhtä välttämättömiä jokaisen kehitykselle ja onnelle kuin Maan päälläkin.

Max Heindel.

Kääntänyt H. B.

Sielu ja ruumis.

Parallelismi on nykyaikaisten oppiaineiden muotusko, ja totuuden etsijän mieleen nousee kysymys, miten teosofisen maailmankatsomuksen kannattaja suhtautuu siihen.

Parallelistisen käsityksen mukaan ajatuksilla ja tunteilla ei ole mitään osaa ihmisen toiminnassa fyysillisessä ilmiömaailmassa. Ruumiillisena olentona hän on ainoastaan osa aistillista luontoa. Toïssään, teoïssään ja puuhissaan hän toimii täydellisesti tämän mekaanisten ja kemiallisten lakien alaisena, vaikkakin samalla ajatukset, mielikuvat ja tunteet ikäänkuin kuplina virran pinnalla myötäseuraavat, ollen jonkinlaisena subjektiivisena puolena aineellisille toiminnoille ja totellen oikeastaan samoja mekaanis-kemiallisia lakeja, jotka johtavat elävän ih-

misen »objektiivisen» puolen, hänen fyysillisen ruumiinsa, toimintaa ja koko fyysillisen luonnon kulkua. Voimme heti vastata esitettyyn kysymykseen. Teosofi, okkultisti, rosenkreutsiläinen on ihminen, joka ei ainoastaan tiedä ajatusten ja tunteitten olevan tosiolevaisia, objektiivisia olioita omassa maailmassaan, joka laajennetulle tajunnalle esiintyy ulkokohmaisena ilmiömaailmana, vaan hän juuri on sitä mieltä, että ne harjoittavat ratkaisevaa vaikutusta fyysillisessäkin maailmassa, ja hänen elämäänsä tässä. Jos nykyaikaisen filosofian terminologialla tahtoisimme nimittää hänen kantaansa, sanoisimme sitä vuorovaikutusteoriaksi (salatieteilijälle ei se tietenkään tarvitse olla teoria, vaan sielullinen tosiseikka). Fyysillinen ilmiömaailma, ihmisen ruumis siihen luettuna, vaikuttaa hänen sieluelämäänsä, mutta hänen sielunsa, hänen ajatuksensa ja tunteensa myös hänen fyysilliseen ruumiiseensa ja tämän välityksellä aistilliseen ilmiömaailmaan.

Jos joku yliopisto-oppinut tämän nojalla tahtoisipäätellä ruotsalaisen lääketieteen professorin Bror Gadeliuksen tavoin (päättäen tohtori Rolf Lagerborgin referaatista*) hänen kirjastaan), että teosofi on abnormi henkilö pitäessään meidän tervejärkisenä aikanamme kiinni haaveellisista mielipiteistään, kysymme, ottamatta lainkaan lukuun niitä okkultisia tosiseikkoja, jotka täydellisesti kumoavat parallelismin, onko virallinen tietemmekään edes tuonut esille sellaisia tosiseikkoja, jotka viittaisivat tämän käsityskannan todennäköisyyteen. Tarkastakaamme senvuoksi tätä kysymystä seuraavassa virallisen tietemme tulosten kannalta.

Voimme silloin todeta, että todellakin on voitu huomata eräitten sielullisten ilmiöiden ohella samanaikaisesti tapahtuvan määrättyjä muutoksia ja prosesseja fyysillisessä elimistössä. Tämä koskee varsinkin inhimillistä tunne-elämää, jonka alalla

*) Finsk Tidskrift. Tammikuu 1923.

viimeaikoina n.s. psykosereologia on herättänyt suurta ja ehkä ansaittua huomiota. On luultu voitavan todistaa, että tunteet syntyvät ihmisruumiin endokriinisten sisärauhasten (sukupuolirauhaset, kilpirauhanen y.m.) erittäessä määrätynlaisia »myrkkyjä», toksiineja, vereen. On toisinsanoen todettu, että tällaisia täysin määrättyjä rauhaseristyksiä esiintyy ihmisveressä samalla kuin määrätty tunne hänen tajunnassaan. Sensijaan on fysiologien täytynyt tunnustaa, etteivät sanottavasti tiedä mitään siitä »miten ajattelu tapahtuu», s.o. ajattelemista myötäseuraavista aivotoinnista, senjälkeen kun on ollut pakko myöntää »aivomytologiaksi» yritykset sijoittaa ajattelu erikoisiin aivoissa oleviin assosiatiokeskuksiin.

Painopiste fysiologiselta kannalta, jos se haluaa lausua mitään sielun ja ruumiin välisestä suhteesta, onkin siinä, miten elimistön muutokset tapahtuvat, sillä myötäseuraamaan saman aikaisia sielutapahtumia tulevat ne silloinkin, kun oletamme erinomaisen herkän vuorovaikutuksen vallitsevan sielullisen ja ruumiillisen välillä, jolloin sielulliset ilmiöt ovat yhtä tosiolevia ja vaikuttavia tekijöitä sielullisruumiillisessa elontoiminnassamme, kuin ovat vaikutukset fyysillisestä aistimaailmasta. Sieluelämämme ei niin ollen ole funktio ruumiimme mekaanis-kemiallisista prosesseista, ei täydellisesti riippuvainen »aineesta», eikä tämän aikaansaama, vaan elämisemme niin sielullisesti kuin ruumiillisesti on lopputulos, resultantti, erilaikista tekijöistä, osaksi meissä olevista sielullisista voimista, sielukyvystämme, ajatuksistamme ja tunteistamme, mutta osaksi, ja sitä enemmän mitä enemmän ihminen on vain ruumis ja mitä vähemmän hän on sielu, myöskin aistillisesta maailmasta, koska emme ole vapaita sieluja, vaan sidottuja aistimaailmaan.

Täten voimme siis huomata, miten ne tulokset, jotka fysiologimme ovat saavuttaneet tai edes toivovat saavuttavansa, yhtä hyvin puhuvat täydelli-

sen vuorovaikutuksen puolesta sielun ja ruumiin välillä, kuin tuon parallelismin puolesta, jonka mukaan ihanat runoteokset, suuremmoiset rakennukset syntyvät taiteilijan ajatusten ja tunteitten ollenkaan vaikuttamatta niiden syntymiseen, ne kun vain ovat mekaaniskemiallisten aivoprosessien subjektiivisia rinnakkaisilmiöitä, ja tapahtuman kulku on täten niistä täydellisesti riippumaton.

Mutta voimme siirtyä tarkastamaan ihmistä ja tapahtumia hänen sielullis-ruumiillisessa elämässään. Jos esim. oletamme, että joku ihminen saatuaan surusanoman joutuu niin epätoivonsa valtaan, että hän hukuttautuu, selittäisi parallelistinen tiedemiehemme asian siten, että surusanoman fyysillinen puoli, äänivärähtelyt kohdattuaan korvakalvon aiheuttivat asianomaisessa hermostossa palamisilmiön, joka vuorostaan vaikutti fyysillisiin aivoihin, synnyttäen niissä mekaanisen tai kemiallisen prosessin. Tästä seuraavat refleksi-ilmiöt rauhasissa, lihaksissa, taasen aivoissa j.n.e. veivät tämän elävän koneen lopulta itsemurhaan. Tämän mekaanis-kemiallisen tapahtuman näkee sitte tajunta subjektiivisesti ajatuksina, tunteina, sieluntaisteluina j.n.e. Sen, että tuollainen mitätön kiihotin, kuin mitä nuo äänivärähtelyt itse asiassa ovat, voi synnyttää noin mahtavan voimapurkautumisen, kuin on väkivaltainen elämästään luopuminen, sen selittäisi parallelistimme vedoten esimerkkinä kipinään ja ruutitynnyniin, että ruumis synnynnäisen laatunsa ja aikaisempien »kokemustensa» nojalla mekaanisesti ja kemiallisesti oli valmistautunut vastaanottamaan juuri tällä tavalla tuon määrätyn ääniväreilyn. Mutta tässä nouseekin eteen pulma. Tuon ääniväreilyn ei tarvitsekaan fysikaalisena todellisuutena olla yksiarvoinen. Sama surusanoma voi tulla ihmiselle useissa eri, vaikkapa yhtä äkillisissä, muodoissa. Eri sanoilla se voidaan hänelle esittää, jolloin voidaan otaksua, että sanat, ja niiden järjestys voidaan valita niin, että äänivärähtelyn fysikaalinen

vaikutus pitäisi olla samantapaisen kuin jonkun iloisen tiedonannon, mutta jos se sisältää saman ajatuksen, jos se ajatuksellisesti on yksiarvoinen, silloin se myös yksiarvoisena tulee tajuntaan saaden aikaan määrätynlaisia seurauksia. Näinollen voimme todeta, että asiaa puolueettomasti pohdittaessa näyttää sangen epätodennäköiseltä, että tässä olisi kysymyksessä yksinkertainen mekaaniskemiallinen tapahtuma, koska erilaiset fysikaaliset kiihottimet (eri voimakkaat ja erilaiset äänet, kirjoitettu sana ehkä j.n.e.) voivat johtaa samaan tulokseen, kun ne sisältävät saman ajatuksen, ollen siis sielullisesti yksiarvoisia. Päinvastoin tämä näyttää osoittavan, että tärkeintä asiankulussa on, että tajunta tulee tietoiseksi fyysilliseen tiedonantoon sisältyvästä ajatuksesta, joten koko tuo ruumiillinen voimanpurkaus ei riippuisikaan mekaanisesti fysikaalisesta kiihottimesta, vaan tajunnassa tietoiseksi tulleesta ajatuksesta, seuraten sieluelämän lakeja, jotka eivät suinkaan tarvitse olla samoja kuin mekaaniskemialliset.

Nyt on vielä otettava huomioon, että n.s. telepaattiset ilmiöt ovat vähitellen saavuttaneet virallisen tieteen tunnustuksen. Ei nyt enää uskalleta kieltää niitten lukuisten kokeitten todistusvoimaa, joita useat etevät tiedemiehet tällä alalla ovat tehneet. Ja mitä tämä tahtoo sanoa? Yksinkertaisesti sitä, että myönnetään ajatuksen (tuon subjektiivisen ajatuksen!) voivan ilman aistimien välitystä siirtyä toisesta tajuntakeskuksesta toiseen. Jos tällöin tahdotaan pitää kiinni siitä, että jokaista ajatusta vastaa määrätty aivoprosessi, on oletettava, että ajatuksen tultua tajuntaan tämä samalla synnyttää muutoksen aivoissa. Mutta tällöin ajatus epäamättömästi joutuisi olemaan primäärinen tekijä, ja aivot »riippuvainen funktio«, ja tämä siis olisi jotain aivan toista kuin parallelismi.

Riittäköön ylläoleva osoittamaan, etteivät virallisen tieteenkään ilmituomat tosiseikat ole sellaisia,

että tiedemiehen kannattaisi liian jyrkästi kiinnittäytyä uskomaan sieluelämän muka täydelliseen riippuvaisuuteen fyysillisestä ruumiista, »aineen» mekaanisista ja kemiallisista laista, tai yleensä dogmaattisesti uskomaan parallelismiin.

S. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot jatkuvat säännöllisesti toukokuun loppuun; viimeinen luento on 27 p:nä. Vuosikokouksen yhteydessä on julkinen matinea Kansallisteatterissa helluntaina 20 p:nä. Viimeinen kysymysilta on 30 p:nä ja viimeinen ryhmäkokous 31 p:nä.

Ruusu-Risti-kirjaston 6:na numerona ilmestyy syksyksi Rafael Ronimukselta runoteos, joka käsittää kolme draamaa: Judith ja Holofernes, Pythagoras sekä Jeesus Natsarealainen. Kirjan hintana tulee olemaan Smk. 25:— ennakkotilajille, Smk. 30:— kaupassa.

Aarni Koudan runokokoelma »Lusiferin kannel» ansaitsee teosofein huomiota. Se on valikoima runoilijan tuotteita koko hänen kehityksensä ajalta, vuodesta 1904 vuoteen 1920. Erikoisen mielenkiinnon on tämä julkaisu saanut meikäläisille sen kautta, että tekijä itse on valaisevassa esipuheessaan kertonut, miten hän Nietzschen ja Strindbergin kouluja käytyään lopulta tuli teosofiksi ja ruusuristolaiseksi. Paljastaan esipuheenkin takia kannattaa hankkia 238 sivua laaja teos, jonka hinta on Smk. 18:—, sid. 28:—.

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

Alcyone.	Mestarin jalkojen juuressa	Smk. 5: —	10: —
Arundale.	Palvelemisen tie	> 3: —	—
Besant.	Sydämen oppi	> 5: —	10: —
»	Yhteiskunnallisia kysymyksiä	> 2: —	—
Busch.	Suuret ihmeet. II painos	> —	10: —
Collins.	Kajastuksia kaukomailta	> 5: —	—
»	Kultaisten porttien läpi	> 5: —	—
»	Kun aurinko kiertää pohjoiseen päin	> 5: —	—
»	Valoa Tielle	> 5: —	—
Cooper.	Suuri heräymys	> 2: —	—
Dostojevski.	Kristus inkvisitorien edessä	> 2: —	—
Ervast.	Haaveilija	> 10: —	—
»	Jeesuksen Salakoulu	> 15: —	25: —
»	H. S. Olcottin elämäntyö	> 5: —	—
»	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	> 3: —	—
»	Mitä opimme sodasta ja vallankumouksesta	> 1: —	—
»	Onko Kalevala pyhä kirja?	> 5: —	—
»	Teosofian sanoma nykyajalle	> 15: —	25: —
»	Uusi Jumala	> 5: —	—
»	Valoa kohti	> 10: —	15: —
Hannula.	Johanneksen evankeliumi	> 20: —	30: —
»	Luominen	> 3: —	—
»	Vaeltajana korvessa	> 9: —	—
Hartmann.	Seikkailu Rosenkreuziläisten luona	> 15: —	20: —
Heindel.	Rosenkreuziläinen maailmankatsomus. 3-osainen (3 osaa à 25: —)	> 75: —	—
Jinarajadasa.	Kristus ja Buddha	> 5: —	—
Lummesarja I.	Satuja (kuvitettu)	> —	7: —
Olcott	Buddhalainen katkismus	> 7: —	—
Steiner.	Haeckel: maailman arvoitukset ja teosofia		
Muutam. suomalaisia.	Teosofia ja H. P. Blawatsky y. m. y. m.		

Pyytäkää varastoluettelo.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä.

os. Viipuri

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava

Puh.: Kerava 120.

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikoisala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Paperi- ja Lyhyttavarakauppa

Punavuorenkatu 13.

Suositteluaan!

TYYNE BÜÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 99 17

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94 (myymälä), 35 50 (työhuone)

KELLOSEPÄNLIIKE

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

A A T R A

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ:

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
IT. Viertotie 55 . . . „ 59 60
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ 98 77

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA:

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

ELOKUU

N:o 6

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänym-
märryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-
peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankat-
somuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisem-
pi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennak-
ko-
ko~~lu~~olet ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten
sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi
kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympä-
ristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis
kuin rotu ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri,
yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e.
RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten pro-
feettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yli-
aistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yle-
vistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen aukto-
riteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta ar-
tikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoit-
tamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-risti-
läinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruu-
su-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä-
ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysy-
mykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjai-
lija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että
lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—,
Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—,
Amerikassa doll. 1:—, Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—,
Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suo-
raan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tila-
usta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana
siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa
lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen le-
vittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

ELOKUU 1923

N:o 6

Sisällys:

Toimittajalta	203
Kesäyö, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	209
Christosophia, 13—14, <i>Pekka Ervast</i>	209
Rakkaudessa synnyttäytyminen, <i>J. R. Hannula</i>	219
Vaikutelmia Ruusu-Ristin vuosijuhlilta, <i>Kyllikki Ignatius</i>	224
Laukaus, <i>E. K.</i>	233
Tien varrelta	238

Kukaan todellinen teosofi,

tietämättömmästä oppineimpaan,
ei saa vaatia erehtymättömyyttä
yhdellekään omalle lausunnolleen
salatieteellisistä asioista.

H. P. Blavatsky.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen sataan; mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisotumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on -- paitsi Helsingissä -- Viipurissa, Oulussa, Varkaudella, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä ja Jyväskylässä.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Ruusu-Risti-seuran vuosikokous Helsingissä oli tänä vuonna jo toukokuussa, ennenkuin Helsingin työ muuten oli loppunutkaan. Helluntaipyhät olivat kaikin tavoin niin sopivia, ettei niitä voinut jättää käyttämättä. Toisessa paikassa lehteämme on kauniisti kirjoitettu seikkaperäinen selostus kaikista kokouksista, paitsi esoteerisesta ja n. s. vihkimyskokouksesta.

Vuosijuhlamme pysyi saavutuksissaan entisten tasalla. Taasen oli juhlaan saapunut yli 50 % seuran koko jäsenmäärästä. Edellisen vuosikokouksen jälkeen oli seuraamme liittynyt 83 jäsentä. Koko jäsenmäärä oli helluntaina 340, ja vuosijuhlassa oli läsnä 183 jäsentä (sen lisäksi tietysti muutamia vieraita). 69 jäsentä oli ensi kertaa installatsioonitilaisuudessa läsnä.

Vuosikokouksessa päätettiin tarmokkaasti toimia siihen suuntaan, että saataisiin kustannustoimintamme vilkkaalle jalalle. Muodostettiin asiamiesliitto jäsenistä, jotka halusivat työskennellä kirjallisuuden levittämiseksi ja sitoutuivat kukin tilaamaan määrätyn määrän vasta ilmestyviä kirjoja. Kun »tavaravaihto» täten vilkastuu ja samalla »kysyntä» suurenee, ei synny seisahdusta kustannustyössä, vaan voidaan uusia kirjoja jatkuvasti painattaa. Aluksi päätettiin nyt kustantaa joitakuuta Ruusu-Ristin johtajan teoksia.

*

Teosofisessa maailmassa on tänä kesänä kiertänyt tavallista huomattavampi uutinen — uutinen, joka oli lähtöisin suuresta, kylmästä maailmasta ja josta puhuttiin maailman jokapäiväisissä sanomalehdissä, mutta jota nurkkalehdet höystivät jollain omatekoisella pilkkasanalla, — niin uskomaton, niin hämmästyttävä se oli.

Bombayssa, Indiassa, ilmestynvä *Times of India* teki näet selkoa toukokuun 19 p:nä puheesta, jonka ma-

juri Cross, eräs tibetiläisen ekspeditsionin osanottajista, piti julkisessa kokouksessa Pandshimissa, Goassa. Hänelle esitettiin Tibetissä vanha pappi, 240 vuoden ikäinen, jolla oli ihmeellisiä kykyjä ja oli Teosofisen Seuran perustajan, madame Blavatskyn opettaja. Vanhus oli epäilemättä nero, hän oli täysin perehtynyt integraali- ja differentensiaalilaskuun, vaikkei ollut koskaan kuullut Newtonista. Hänellä oli kyky näyttäytyä ja tulla näkymättömäksi, milloin tahtoi, sekä ojentaa jäseniään avaruuteen. Hän oli salaperäisin Himaalajan sisäosien mystikoista. Mystiikka pitensi heidän elämänsä, ja kunnianarvoisa pappi oli mystikkojen ruhtinas. Hän ennusti suurta sotaa, jota seuraisi kauhea nälänhätä, v. 1927 ja seuraavina vuosina. Majuri Cross oli läsnä juhlamenossa, jolloin vanha pappi manasi pahan hengen ulos lapsesta, ja hän myös sai nähdä ihmeellisen ilmiön, kun salaperäinen pappi särki lasin palasiksi keskittämällä siihen ajatuksensa voiman.

Tohtori Annie Besant kirjoitti ylläolevan johdosta lehdessään *New India*: »Ei-teosofiset lukijamme käynevät mielenkiinnolla läpi sähkösanoman sivulla 8, jonka otsikkona on »Himaalajalainen mystikko». Siinä ei ole teosofille mitään hämmästyttävää muuta kuin se seikka, että Okkultisen Hierarkian jäsen sallii muukalaisen käydä luonaan. Mutta katsoen niihin suuriin muutoksiin, jotka ovat tulemaisillaan maan päälle, ja siihen laajaan aikain viisauden opetusten leviämiseen, minkä ovat aikaansaaneet Heidän oppilaansa H. P. Blavatsky ja Heidän uskolliset palvelijansa Teosofisessa Seurassa, — on ehkä mahdollista, että tie on avautunut Vanhemmille Veljille läheisempään kosketukseen ulkomaailman kanssa kuin mitä tähän saakka on pidetty viisaana. Ehkä muutokseen menettelytavoissa antaa aihetta myöskin Hänen lähestyvä tuloinsa, jota hindulaiset nimittävät maailmanopettajaksi, buddhalaiset boodhisattvaksi ja kristityt Kristukseksi. Tämä ei ole tavallinen sanomalehtiäihe, mutta asian-

haarojen vallitessa olen velvollinen sanomaan näin paljon. ◀

Saman uutisen johdosta toht. Besant myös lausuu aikakauskirjassaan *Theosophist*: »Sattumalta majuri Cross tietämättään päästää madame Blavatskyn syytöksestä, jota usein nostettiin häntä vastaan, nim. että hän oli petollinen väittäessään saaneensa opetusta Mestariltaan Tibetissä. Ennemmin tai myöhemmin tapahtuu oikeutta niille, jotka palvelevat Mestareita, ja niin tulee tapahtumaan niillekin, jotka sitten kun madame Blavatsky jätti meidät, ovat jatkaneet hänen työtään. ◀

Ei minullakaan ole mitään sanottavana itse uutisesta. Jos majuri Cross on puhunut totta — ja mikä hän ei olisi puhunut? — on hän epäilemättä tavannut Mestari Moorjan; en näe siinä mitään mahdollonta enkä luonnotonta. Harvinaista on saada nähdä Heidä fyysillisesti, mutta onhan se silloin tällöin tapahtunut jollekulle matkustajalle, eikä Tibet suinkaan ole ainoa maa, jossa noita yleviä olentoja elää ja asuu. Mutta tohtori Besantin arvelut syistä, minkätähden He nyt astuisivat läheisempään kosketukseen maailman kanssa, ovat mielestäni ennenaikaisia. Eihän millään tavalla vielä ole tullut todistetuksi tämä lähempi kosketus! Päinvastoin näyttää siltä, että aika, jolloin He olivat lähemmässä kosketuksessa maailman kanssa, loppui v. 1891 madame Blavatskyn kuolemaan; hänen eläessään He ottivat askeleen ihmiskuntaa kohti, mutta me ihmiset emme ottaneet Heidän lähettilästään vastaan niin suurella ymmärtämyksellä, että tuo lähempi kosketus olisi voinut katkeamatta jatkua ja kasvaa.

Tohtori Besant kiittää »Heidän uskollisia palvelijoitaan Teosofisessa Seurassa«, mutta koska hän unohtaa, että toisissa teosofisissa seuroissa on ihmisiä, jotka yhtä uskollisesti ja vilpittömästi palvelevat Mestareita, — jonka tähden totuuden mukaisesti olisi pitänyt kiittää »Heidän uskollisia palvelijoitaan« teosofisessa liikkeessä, — on sängen luultavaa, ettei Teosofisella

Seuralla seurana enemmän kuin toisilla seuroilla ole suuriakaan edellytyksiä vetää Mestarein huomio puoleensa tai vaikuttaa Heidän työsuunnitelmaansa.

Mestarit ovat panneet alulle teosofisen liikkeen ja ovat epäilemättä sen takana, mutta vaikuttavat siinä sitä myöten kuin Heillä teosofisessa liikkeessä on yksilöllisiä opetuslapsia, jotka työssään jatkavat sitä työtä, minkä madame Blavatsky Heidän lähettiläänä alkoi, kuulukoot sitten mihin seuraan tahansa.

Tohtori Besantin kommentaarioista kaipaen sitä vastoin jotain selvittävää arvostelua sen ennustuksen johdosta, minkä majuri Cross kertoo vanhan »papin» lausuneen. Jos ei majuri Cross väärin toistanut Mestarin sanoja, on uusi sota odotettavissa v. 1927 jatkuen asianomaisine kurjuuksineen seuraavina vuosina. Mutta eikö tämä ennustus ole ristiriidassa niiden varhempien ennustusten kanssa, jotka tohtori Besant on lausunut ja myös väittänyt tulleen Mestarein taholta?

Muistaakseni väitettiin jo 1910 tienoissa, että »maailmanopettaja» ilmestyisi ihmisten kesken noin 15 ä 20 vuoden kuluttua. Nytkin toht. Besant puhuu hänen pikaisesta esiintymisestään. On kuitenkin aina huomautettu, että hänen esiintymisensä välttämättömänä ehtona olisi yleinen maailmanrauha. Mutta jos tätä menoa mennään ja jos vielä uusi sota syttyy, milloin on toivoa, että maailmaan tulisi todellinen rauha?

Niille, jotka minun tavallani eivät usko että uusi Mestarin lähettiläs tulee maailmaan ennenkuivä tämän vuosisadan lopulla (vuonna 1975, kuten madame Blavatsky sanoi), ei tietenkään semmoinen ennustus kuin majuri Crossin toistama ole ylen hämmästyttävä, joskin kaikki epäilemättä toivovat, että ennustus osoittautuisi vääräksi. Mutta eivätkö kaikki ne, jotka uskovat »maailmanopettajan» pikaiseen tuloon, olisi kai vanneet jotain selvitystä toht. Besantilta?

»Taasen Ruusu-Ristin toimittaja puhuu personallisuuksista ja sekoittaa asioihin rouva Besantin nimen«, olen kuulevinani jonkun huolestuneen, hyväntahtoisen mutta aran lukijan huoaten huomauttavan. »Sekä tässä edellä että Christosophia-artikkelissa tohtori Besantia moititaan. Eikö voisi esittää näkökohtia ja mielipiteitä mainitsematta henkilönimiä? Eikö totuus loista omalla valollaan?«

Ja taasen minun täytyy parilla sanalla vastata huomautukseen.

En itse ymmärrä, että olisin ketään kirjoituksissani personallisesti moittinut, koska en kenestäkään pahaa ajattele.

Aivan toinen asia on mielestäni, että olen viime aikoina ollut pakotettu arvostelemaan — ehkä ankarastikin — joidenkuiden huomattavain teosofein sanoja tai opetuksia. Mutta mitä pahaa siinä on? Emmekö ole totuuden etsijöitä? Emmekö saa ajatella, emmekö saa käyttää järkeämme? Minä ainakin tahtoisin olla totuuden etsijä, en tahtoisin umpimähkään enkä sokeasti mitään uskoa, en tahtoisin tutkimatta vanna mitään todeksi. Alemman järkeni orja en silti ole. En ole materialisti, en ole kieltäjä. Uskon ja luotan Jumalaan, joka minussakin mitättömässä elää ja vaikuttaa.

Jos siis arvostelen toisten sanoja ja opetuksia, teen sen totuuden etsijänä. Ja jos silloin samalla mainitsen kyseessä olevien opetusten julistajia, mitä väärää siinä on? Eivätkö ihmiset enää seiso sanojensa takana? Eivätkö he tahdo tunnustaa erehdyksensä, jos varhemmin ovat yhdellä tavalla uskoneet ja opettaneet ja myöhemmin ovat suuntansa muuttaneet? Eikö saisi mainita ihmisten nimiä, kun heidän sanojaan arvostelee?

Emmehän me totuuden etsijöinä etsi henkilöitä ja niiden kunniaa! Emme teosofeina palvo personallisuuksia ja niiden pyhyyttä! Jätämme ihmiset ihmisinä rauhaan, ihailemme ja rakastamme heitä, mutta määrättyjen oppien opettajina he ovat velvolliset sei-

somaan sanojensa takana — eivätkä he suinkaan omia opetuksiaan häpeä. Jos meidän arvostelumme näkee noissa opeissa vikoja ja puutteellisuuksia, on opettajien karma alistua arvosteluunne tai vastata siihen ja puolestaan oikaista meidän erehdyksemme.

Sillä mitä me etsimme? Totuutta. Emme madame Blavatskya seuraa siten, että matkimme hänen tapansa polttaa paperosseja, vaan siten, että otamme selvää hänen opetuksistaan, pohdimme, mietiskelemme, arvostelemme niitä — uskomme niihin, seuraamme niitä. Ei Mr. Leadbeaterissä ole mielenkiintoista se, miten hän istuu ja miten hän kävelee, vaan se, mitä hän sanoo näkevänsä henkimaailmasta; siihen tahdomme tutustua, sitä punnita ja arvostella. siihen uskoa tai olla uskomatta.

Ei merkitse ihmiskunnan kehitykselle vähääkään, mitä personallisia hyveitä ja vikoja on ollut H. P. Blavatskylle, Annie Besantilla, C. W. Leadbeaterilla y. m., mutta paljon merkitsee, mitä he ovat opettaneet, mitä valoa tuoneet pimeyteen, mitä lohtua antaneet janoaville sieluille. Ihminen kuolee, mutta hänen työnsä pysyy ja kantaa hedelmää. Ja selvää on, että ihminen tuo aitastaan näytteille, mitä siinä on, — eikä muuta.

*

Ruusu-Risti-kirjaston uusia numeroita ilmestyy piakkoin painosta: N:o 7. *Paavali ja hänen kristinuskonsa.* N:o 8. *Jumala ja onni.* N:o 9. *H. P. Blavatskyn elämäntyö.* N:o 10. *Historiantakainen ihmiskunta.* N:o 11. *Alempi ja ylempi jooga y. m.* Näitä olen toimittanut viimetalvisten pikakirjoitettujen esitelmien perusteella.

Kesäyö.

*Yö lähenee, mut päivä jatkuu vaan,
 Kuin onkaan vankka valta auringolla!
 Ma katson yöhön pyhään, valkeaan,
 ja mun on ihmeen onnellista olla.*

*Oi, kesäyö, sa tuolla katsannolla,
 joss' säihkyy säde taivaan autuaan,
 niin viihdytät kuin äiti laulelolla
 ja taivaalliseen tuudit tunnelmaan!*

*Kuin liekään raskas ollut päivä mulla,
 on sulla, seitsemästi siunatulla,
 jokaiseen painoon auvon untuvaa.*

*Siks kuni loihdittuna katson tuonne,
 miss' öinen luonto on kuin Herran huone
 ja kaikki, kaikki henkii Jumalaa.*

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

13.

Kristikunta on aina ollut vakuutettu siitä, että Jeesus Kristus eli kristillisen ajanlaskumme alussa, eikä kenenkään nykyaikaisen teosofinkaan päähän pälkähäntänyt epäillä tätä asiaa, ennenkuin Teosofisen Seuran kaksi tunnettua johtajaa, Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater, viime vuosisadan loppupuolella väittivät Jeesuksen eläneen sata vuotta e. Kr. Heidän nauttimensa suuren auktoriteetin takia otettiin huomiolla ja kunnioituksella vastaan tämä väite, jonka sanot-

tiin perustuvan molempain salatieteilijäin selvänäköisiin tutkimuksiin.

Tätä nykyä lienee luettavissa kymmenissä tuhansissa niiden teosofein lukumäärä, jotka uskovat, että virallisesta ajanlaskustamme oikeastaan puuttuu sata vuotta. Harvat niistä lienevät kysyneet itseltään, minkä verran totuutta on tuossa salatieteellisessä väitteessä. He luonnollisesti pitävät sitä oikeana, koska se on lähtenyt suurimpien tällä hetkellä elävien tietäjien suusta.

Kristosofi, joka ei umpimähkään luota inhimillisiin auktoriteetteihin, kysyy kaikessa yksinkertaisuudessa ja vaatimattomuudessa: onko siis kristikunta yhdeksäntoista vuosisadan aikana erehtynyt? Eikö ole mitään kumoamatonta historiallista tietoa siitä, koska Jeesus Kristus todella on elänyt?

Jos kristikunta apostoleista lähtien olisi laskenut vuotensa Jeesuksen syntymästä, silloin ei olisi sijaa vaikeuksille eikä epäilyksille. Nyt ei kuitenkaan niin ole tapahtunut. Kristillinen ajanlasku otettiin Roomassa käytäntöön vasta kuudennella vuosisadalla ja vasta keskiajalla (kymmenennellä vuosisadalla) se tuli yleiseksi kristikunnassa. Vaikeudet ovat täten näennäisesti suuret, sillä miten on mahdollista määrätä varhempia vuosilukuja?

Mitä arvelee eksaktinen tutkimus?

Rauhoittukaa, se sanoo, emme nyt niinkään ilmassa leijaile. Eihän maailma ollut ilman ajanlaskua, ennenkuin kristillinen otettiin käytäntöön. Rooman suuressa valtakunnassa nimitettiin aikaa virallisesti konsulien mukaan, myöhemmin myös keisarein mukaan. Sanottiin, että se tai se tapahtui niiden ja niiden konsulein sinä ja sinä hallitusvuotena. Ja konsulein aika oli taas niinä ja niinä vuosina *ab urbe condita* eli Rooman kaupungin perustamisen jälkeen.

Kolmannellatoista vuosisadalla roomalaisen ajanlaskun mukaan ja kolmannella vuosisadalla Diocletianuksen keisariksi tulon jälkeen eli Roomassa kristitty abbotti *Dionysius Exiguus*. Hän oli oppinut mies.

Hän kirjoitti m. m. kirjan *Liber de paschate* (»pääsiäis-kirjan«), joka oli luettelo kaikista kristillisistä pääsiäisvietoista, toisin sanoen jonkunlainen historiallinen aikataulu. Nojaten sitten evankeliumein tiedonantoihin Jeesuksen iästä hän pääsi taulukkonsa julkaisemisvuodesta 525 vuotta taaksepäin ajassa ja laski siis, että Kristuksen syntymästä oli kulunut 525 vuotta. Koska hänen taulukkonsa viimeinen vuosi oli 241 Diocletianuksen ajanlaskua ja 1279 Rooman perustamisen jälkeen, päätti Dionysius, että Jeesus Kristus oli syntynyt maailmaan vuonna 754 roomalaisen ajanlaskun mukaan.

Sillä tavalla syntyi kristillinen ajanlasku. Se alkoi v. 754 *ab urbe condita* ja siitä on nyt kulunut 1923 vuotta. Itse ajanlaskun suhteen ei siis ole epäselvyyttä eikä erehdystä. Kysymys on nyt vain siitä, missä määrin Dionysius osui oikeaan, asettaessaan Kristuksen syntymän n. s. kristillisen ajanlaskun ensimmäiseen vuoteen. Siitä on voitu olla erimieltä, mutta tarkka historiallinen tutkimus on kuitekin johtunut siihen lopputulokseen, että Dionysius ei ole voinut erehtyä kuin muutamia vuosia, toisin sanoen, että Jeesuksen syntymä on tapahtunut ehkä neljä vuotta varhemmin eli vuonna 750 Rooman perustamisen jälkeen.

Mitä historiallisia todistuksia on näet tästä?

Ensinnäkin meillä on muutamia aikamääräyksiä evankeliumeissa. Matteuksen evankeliumi sanoo, että Jeesus syntyi Augustuksen ollessa keisarina ja Herodes suuren hallitessa Judeassa. Luukkaan evankeliumissa kerrotaan, että Johannes Kastaja esiintyi profeettana keisari Tiberiuksen viidentenätoista hallitusvuotena. Sama evankeliumi mainitsee myös, että Jeesus oli noin kolmenkymmenvuotias, kun hänen julkinen toimintansa alkoi.

Koska nyt Augustus hallitsi? Hänen hallituskautensa alkoi v. 27 ennen kristillistä ajanlaskua ja päättyi v. 14 meidän ajanlaskuamme. Ja koska Herodes oli kuninkaana? Hän kuoli v. 750 Rooman perusta-

misesta eli v. 4 ennen kristillistä ajanlaskua. Jos näiden numeroiden perusteella tahdomme määrätä Jeesuksen syntymävuotta, on meillä siis valittavana kaikki vuodet vuodesta 27 e. Kr. vuoteen 4 e. Kr.

Mutta Luukkaan mukaan Johannes Kastaja esiintyi Tiberiuksen viidentenätoista hallitusvuotena. Tämä on tarkka ajanmääräys. Koska Tiberius hallitsi? Vuodesta 14 vuoteen 37 meidän ajanlaskuamme. Hänen 15:s hallitusvuotensa oli siis v. 28—29 j. Kr. Silloin Johannes meni korpeen. Kuinka kauvan hän saarnasi ja kastoi? Sitä ei varmaan tiedetä. Varmasti tiedetään, että Herodes Antipas hänet mestautti, sillä tästä kertoo m. m. juutalainen historioitsija Josephus. Herodes Antipas taas hallitsi isänsä, Suuren Herodeksen, kuoleman jälkeen vuodesta 4 e. Kr. vuoteen 39 j. K. Hänen toisena vaimona oli Herodias ja tällä oli tytär Salome. Markuksen evankeliumi kertoo, että Johannes mestattiin Herodiaksen pyynnöstä, kun Salome oli ihastuttanut isäänsä tanssillaan. Salomesta nyt tiedämme, että hän joutui naimisiin Filippuksen, Herodes Antipaan veljen kanssa, joka kuoli v. 34 j. Kr. Siis Johanneksen mestaus on täytynyt tapahtua ennen vuotta 34, luultavasti jo vuosia ennen Salomen vielä ollessa tyttönä isänsä kodissa. Hyvällä syyllä sopii täten otaksua, että Johannes Kastajan julkinen toiminta ei kestänyt kauvan. Ehkä hän tuli mestatuksi jo ensimmäisenä profeettavuotenaan (28—29 j. Kr.), tuskin myöhemmin kuin v. 30.

Nyt sanottiin Jeesuksesta, että ennenkuin hän alkoi saarnata Jumalan valtakuntaa, oli Johannes hänet kastanut. Markuksen evankeliumin mukaan Johannes oli silloin jo vangittu, kun Jeesus esiintyi profeettana. Täten on todennäköistä, että Jeesuksen kaste tapahtui v. 28 ja hänen julkinen esiintymisensä samoihin aikoihin. Hän oli silloin »noin 30 vuotta vanha» (Luk. ev. III: 23), joten hän ei ollut voinut syntyä paljon ennen vuotta 4 e. Kr. (kts. edellä). Itse asiassa on luultavaa, että hän syntyi v. 4 e. Kr. eli

Herodes Suuren viimeisenä hallitusvuotena, joten hän esiintyessään olisi ollut 32 vuotta.

Tämän verran saamme tietää evankeliumeista. Nyt on kuitenkin oppineitakin ihmisiä, joiden mielestä evankeliumein todistus ei paina paljon vaa'assa, koska ne heidän mielestään ovat »jääviä«.

Vaikka viimeainitusta seikasta saattaa olla eri mieltä — sillä miksi ei ystävän todistus olisi yhtä luotettava kuin syrjäisen tai vihamiehen? — tahdomme kuitenkin tiedustella, mitä muita todistuksia on Jeesuksen Kristuksen esiintymisestä ja ajasta.

Mainittakoon siis heti, että roomalainen historioitsija Tacitus omistaa pari riviä kristityille laajoissa Annaaleissaan. Hän kertoo vainosta, jonka Nero pani toimeen kristityitä vastaan ja lisää: »tämän nimen (*christiani*) alkuunpanija on Kristus, jonka prokuraattori Pontius Pilatus mestautti keisari Tiberiuksen hallitessa«. Keisari Tiberius hallitsi, kuten sanottu, vv. 14—37 meidän ajanlaskuamme ja Pontius Pilatus oli prokuraattorina Judeassa vv. 26—36. Mutta koska hän ei enää ollut maaherrana pääsiäisenä v. 36, on Jeesuksen kuolema tapahtunut viimeistään v. 35 ja luultavasti jo vuonna 30, koska hän silloin oli toiminut julkisesti noin 3 vuotta, minkä ajan Johanneksen evankeliumi omistaa hänen toiminnalleen.

Toisista vähäpätöisemmistä historiallisista todistuksista emme tahdo mainita, vaan käännämme huomiomme heti Paavaliin, jolta saamme lopullisen ja ehdottoman todistuksen siitä, milloin Jeesus eli.

Paavali on — se pantakoon mieleen — historiallinen henkilö. Kukaan tutkija ei pysty häntä syrjäyttämään. Vanhimmat kirjalliset todistuskappaleet kristinuskosta ovat hänen kirjjeensä.

Tarkat vuosimääräykset Paavalin elämäkerrassa ovat olleet jonkun verran riidanalaisia, mutta ovat unsimpien löytöjen ja tutkimusten mukaan vihdoinkin vakiintuneet. Paavali oli puolitoista vuotta saarnannut Korintossa, kun juutalaiset yksimielisesti nousivat häntä vastaan. Tämä tapahtui Gallion tullessa yli-

maaherraksi Akaijassa. Äsken on saatu tietää erään kirjoituslöydön kautta, että Gallio astui virkaansa kesällä vuonna 51 j. Kr. Lähtien tästä on ollut helppo määrätä toisiakin vuosilukuja. Niin muodoin Paavali kärsi marttyyrikuoleman Roomassa keisari Neron aikana vuonna 64 meidän ajanlaskuamme ja oli arvatenkin syntynyt ajanlaskumme vaihteessa, ollen jokseenkin Jeesuksen ikäinen. Hänen kääntymisensä Damaskon tiellä tapahtui v. 30 j. Kr.

Tämän mukaan Jeesuksen kuolema siis oli tapahtunut v. 30 pääsiäisenä, pyhän hengen vuodatus heluntaina ja Stefanuksen kivittäminen vähän myöhemmin.

Mutta — voi joku ehättää kysymään — miksei Jeesus Paavalin puolesta olisi voinut kuolla vaikka sata vuotta varhemmin? Eihän Paavali tuntenut Jeesusta personallisesti. Damaskon tiellä hänelle ilmestynyt Kristus oli jo jättänyt fyysillisen ruumiinsa.

Tämmöinen vastaväite on tuulesta temmattu, sillä vaikka Paavali ei tavannut ihmistä Jeesusta, hän tutustui apostoleihin ja seurusteli niiden kanssa. Pietari oli vanhempi mies jo Jeesuksen eläessä. Jos siis Jeesus olisi kuollut sata vuotta varhemmin, olisi Pietari ollut ainakin 150 vuotta vanha Paavalin häntä tavatessa ja muut apostolit sen mukaan. Ja silloin syystä kysyisimme: mitä kaikkea nuo apostolit olivat tehneet sen sadan vuoden kuluessa, josta ei ole mitään historiallista tietoa? Hehän olisivat ennättäneet paljon tehdä, suorittaa suuria töitä ja kääntää joukotain ihmisiä! Miksi siitä pitkästä työajasta ei ole missään mitään kerrottu?

Ymmärrämme muitta mutkitta, että Paavalin historiallisuus kerta kaikkiaan ratkaisee kysymyksen kristinuskon syntymähetkestä ja Jeesuksen esiintymisajasta.

Voimme pitää kumoamattomasti todistettuna, että Jeesus Kristus eli meidän ajanlaskumme alussa eikä suinkaan sata vuotta varhemmin.

14.

Mitä varten sitten kaksi niin etevää okkultista tutkijaa kuin Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater väittävät Jeesuksen syntyneen vuonna 105 e. Kr.? (Kts. Besant, Kristinuskon salainen puoli, s. 68.) He ovat lukeneet »akaashisia aikakirjoja» ja selvänäköisesti seuranneet suuren opettajan elämää.

Tämä ristiriita ei ole selitettävissä muuten kuin siten, että heidän »luonnon muistissa« kohtaamansa Jeesus on toinen kuin evankeliumein Kristus. Että niin onkin, näkyy heidän omista kirjoituksistaan.

C. W. Leadbeater kirjoittaa kirjassaan *The Inner Life*, I, ss. 183—184: »Kun selvänäköisesti tutkimme kristinuskon perustajan elämää, emme esim. huomaa mitään jälkiä n. s. kahdestatoista apostolista; näyttää siltä, ettei niitä ihmisinä koskaan ollut olemassa, mutta että ne jostain syystä otettiin mukaan kertomukseen — mahdollisesti kuvaamaan eläinradan kahtatoista merkkiä.

»Totuus on, että ainakaan neljä evankeliumia eivät koskaan ole aiotut historiallisesti ymmärrettäviksi. Ne perustuvat kaikki paljon lyhyempään asiakirjaan, jonka hebreankielellä on kirjoittanut Matteus niminen munkki. Tämä eli luostarissa Palestinan eteläpuolella olevassa erämaassa Hän nähtävästi keksi ajatuksen laatia muutamia suuria vihkimyksen tosiasioita kertomuksen muotoon ja siihen liittää muutamia kohtia todellisen Jeesuksen elämästä, joka syntyi v. 105 e. Kr., ja muutamia erään toisen aivan mitättömän kiihkoisan saarnaajan elämästä, joka tuomittiin kuolemaan ja mestattiin Jerusalemin ulkopuolella n. 30 j. Kr.«

Näillä sanoillaan Mr. Leadbeater myöntää evankeliumeinkin Kristuksen eläneen, vaikka hän nimittää Kristusta »mitättömäksi saarnaajaksi.« Huomattavin kohta tekijän sanoissa on se, että hän kieltää apostolein olemassaolon. Sillä hän selvästi leimaa oman Jeesuksensa toiseksi kuin evankeliumein, sillä histo-

riallinen Paavali kohtasi Kristuksen apostoleita elävinä ihmisinä!

Kumma kyllä Mrs. Besant tässä kohden puhuu ristiin tutkimuskumppaninsa Mr. Leadbeaterin kanssa. Mrs. Besant näet sanoo »Kristinuskon salaisessa puolessa«, s. 71: »Pieni parvi valittuja opetuslapsia, jotka hän oli ottanut opetustensa levittäjiksi, jäi siis vaille Mestarinsa fyysillistä läsnäoloa, ennenkuin he olivat ennättäneet sulattaa hänen sanojaan, mutta he olivat korkealle kehittyneitä sieluja, valmiita viisautta vastaanottamaan ja vuorostaan jättämään sen vähemmille ihmisille. Kaikkein vastaanottavaisin oli se »opetuslapsi, jota Jeesus rakasti«, innosta hehkuva nuorukainen, joka Mestariin oli palavasti kiintynyt ja jolla oli sama kaikkikäsitävä rakkauden henki kuin Hänellä.«

Mrs. Besant puhuu siis apostoli Johanneksesta, joka ainakin Mr. Leadbeaterin selvänäköisten tutkimusten mukaan ei ollut olemassakaan, sillä hän oli evankeliumein kertomuksessa vain keksitty tyyppi, joka ehkä kuvasi jotain eläinradan merkkiä!

Ja kuitenkin Mrs. Besant vielä sanoo tästä samasta apostoli Johanneksesta: »Hän edusti kautta sen vuosisadan, joka seurasi Kristuksen fyysillistä kuolemaa, mystillisen antautumisen henkeä, joka pyrki haltioihin, jumalalliseen näkemykseen ja yhtymiseen, kun taas myöhempi suuri apostoli Paavali mysterioissa edusti viisauden puolta« (op. cit. ss. 71—72).

Mainitessaan Paavalin nimen Mrs. Besant on lisännyt sanan »myöhempi«, mikä on oikein ja viisaasti tehty, sillä historiallista Paavalia ei voi siirtää sata vuotta taaksepäin. Kun sitä vastoin Mrs. Besant ja hänen seuraajansa puhuvat Johannes Kastajasta oman Jeesuksensa yhteydessä — mikä usein tapahtuu, — iskevät he pahasti harhaan, sillä Johannes Kastaja ei elänyt sata vuotta e. Kr. Johannes Kastaja on historiallinen henkilö. Hänet mestautti Herodes Antipas, joka hallitsi vuoteen 39 j. Kr., todennäköisesti vuonna

29 eli 30 j. Kr. Sen todistaa meille juutalainen historioitsija Josephus.

Koska täten on mahdotonta, että Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater puhuisivat evankeliumein Jeesuksesta Kristuksesta, joka ilman vähintäkään epäilystä eli ja kuoli meidän ajanlaskumme alussa, kysymme uteliaina, minkä Jeesuksen he ovat akaashisista aikakirjoista nähneet. Onko hänestä mitään historiallisia tietoja? On muutamia kohtia juutalaisissa Talmudkirjoissa. Niissä puhutaan eräästä opettajasta, jota nimitetään milloin Jehoshua ben Perakhjaksi, milloin Jehoshua ben Pandiraksi, vieläpä Jehoshua ben Sotadaksikin. Hänestä mainitaan, että hänet kivitettiin kuoliaaksi Lyddan ulkopuolella kuningatar Salomen hallitessa (76—67 e. Kr.).

Epäselvyys ja epähistoriallisuus useiden teosofein käsityksissä johtuu nyt siitä, että Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater ovat sekoittaneet yhteen nuo kaksi henkilöä, Jeesus ben Pandiran ja evankeliumein Kristuksen, ja — vaikka Mr. Leadbeater ainakin tuntee molempain olleen olemassa — siirtäneet sen karakteristiikan ja elämänhistorian, joka kuuluu Kristukselle, Jeesus ben Pandiran omaksi.

On kyllä europalaisia oppineitakin, jotka tutustuttuaan Talmudin teksteihin ovat kysyneet itseltään, olisiko sen Jeesus sama kuin kristikunnan, mutta tarkemmin tutkittuaan asiaa ovat tulleet siihen ehdottomaan johtopäätökseen, että nuo molemmat Jeesukset ovat eri henkilöitä. Niin ranskalainen Derenbourg esim. Englantilainen oppinut ja teosofi, Mr. G. R. S. Mead, jonka erikoisala on kristinuskon alkuhistoria ja joka laajoilla tutkimuksillaan on saavuttanut pysyvän maineen, ryhtyi heti käsittelemään kysymystä historiallisesti, kun Mrs. Besant julkaisi uuden salatieteellisen teorian Kristuksesta. Mr. Mead tutki kaikki mahdolliset tekstit ja otti huomioon kaikki historialliset tosiseikat, ja lopputulos hänen työstään oli, että ei ole mitään syytä olettaa, että Kristus olisi sama kuin Jeesus ben Pandira tai että hän siis olisi elä-

nyt sata vuotta ennen meidän ajanlaskuamme. (Kts. Meadin teosta *Did Jesus live 100 years before Christ?*) Tässä yhteydessä sopii myöskin mainita nuori suomalainen tutkija V. H. Valvanne-vainaja, joka kirjassaan »Oliko Kristus historiallinen todellisuus?« oli pakotettu totuuden nimessä asettumaan toiselle kannalle kuin Mrs. Besant, vaikka hän Mrs. Besantin suurena ihailijana koetti ristiriitoja lieventää ja sovitella.

Puolueettomina totuudenetsijöinä, jotka emme kiellä okkultisten tutkimustapain oikeutusta ja pätevyyttä, olemme velvolliset kysymään, miksikä nuo kaksi kuuluisaa englantilaista salatieteilijää ovat tehneet kohdalokkaan erehdyksensä. Tietysti ymmärrämme ilman muuta, että erehdys aina johtuu ihmisen omasta luonteesta, on siis edellytyksiltään karmallinen; mitä erikoisesti salatieteelliseen, selvänäköiseen tutkimukseen tulee, on tämä suoranaisesti riippuvainen hänen okkultisen ruumiinsa kokoonpanosta niin sanoaksemme; okkultiseksi ruumiiksi nimitämme silloin sitä kuolematonta hengen käyttövälinettä, jota totuuden etsijä monen ruumistuksen aikana ponnistuksillaan ja pyrkimyksillään itselleen rakentaa. Jos esim. kristinusko on hänelle vieras eli uusi ala, on hänen sangen vaikea, miltei mahdoton yhdessä elämässä sitä tyystin tutkia; näin on asianlaita, jos hän esim. ei ole ollut ruumistuneena kristillisellä ajalla ennen nykyistä elämänsä tai jos esim. hänen kokemuksensa edellisissä inkarnatsioneissaan kristittyjen kesken ovat olleet epämiellyttäviä ja omiansä vieroittamaan häntä Kristuksesta ja ennen kaikkea tämän »seuraajista« kirkoissa ja lahkoissa.

Tätä näkökantaa emme kuitenkaan tarkoita, sillä meillä ei ole mitään syytä eikä oikeutta tiedustella kenenkään ihmisen menneitä vaiheita eli hänen kähityshistoriaansa. Psykologiset ja personalliset seikat voimme huoleti syrjäyttää kysyessämme, miksikä Mrs. Besant ja Mr. Leadbeater ovat sekoittaneet yhteen Talmudin Jeesuksen ja evankeliumein Kristuksen.

Tarkoitamme tällä kysymyksellämme vain: onko syytä olettaa, että nuo kaksi historiallista Jeesusta itse antavat aihetta käsitteiden hämmennykseen? Onko toisin sanoen niiden välillä olemassa yhdysside, joka toistaiseksi tuntemattomalla tavalla liittää Jeesus ben Pandiran Jeesus Natsarealaiseen?

Emme tahdo tällä kertaa jatkaa emmekä sanoa enempää kahdesta historiallisesta Jeesuksesta. Olemme tässä kirjoituksessa tahtoneet puhua ainoastaan niistä seikoista, jotka profaanisellekin historiantutkimuksella ovat varmoja ja luotettavia.

Pekka Ervast.

Rakkaudessa synnyttäytyminen.

Toverukset jatkavat matkaa ja keskustelua.

— Olemme siis sopineet siitä, että henkisilläkin liikkeillä on pysyväisyyttä ja arvoa vain sikäli, kuin ne käytännön kriittisellä hetkellä pysyvät rakkaudessa.

— Sen olemme sopineet. Ja vielä olemme sopineet siitä, että elämä on synnyttämistä rakkaudessa. Mutta siitä, mitenkä me pääsisimme rakkaudessa synnyttämään, siitä emme vielä ole sopineet. Niin ollen toivon ja pyydän: Puhu, minä kuuntelen.

— Sen teen. Näin meidän kesken. Ja oikeastaan me olemme jo lausuneet ratkaisevan ydinajatuksen asiassa, vaikkemme ole sitä vielä eritellen perustelleet.

— Sano kuitenkin se ratkaiseva ydinajatus vielä uudelleen, ja ala sitten.

— Ratkaisun ydinajatus on siinä, kun sanoimme ja sovimme siitä, että on käytännön kriittisenä hetkenä pysyttävä rakkaudessa.

— Tosiaan.

— Tätä meidän nyt on eritellen perusteltava. Ja aloitamme puheemme näin: Me teosofit olemme aset-

taneet totuuden ylimmäksi oppaaksemme. Olemme sanoneet: Ei ole uskontoa, joka olisi totuutta korkeampi. Näin muodostuvalta pohjalta me olemme luvanneet muodostaa yleisen veljeyden ytimen, katsomatta rotuun (olemmeko suomalaisia tai ruotsalaisia, englantilaisia tai saksalaisia), uskontunnustukseen (olemmeko teosofista seuraa, yleistä veljeyttä, antroposofista seuraa, ruusu-ristiä), tai muihin ihmisiä eristäviin rajoituksiin. Oikeastaan se merkitsee, että veljeys, koko ihmiskunnan yhteenkuuluvaisuus, ja siinä veljeydessä pysyminen käytännön kriittisenä hetkenä, on korkein totuus, tai korkein totuuden ilmaus, jonka me ihmiset saattaisimme käytännöllisellä tavalla ymmärtää. Siihen sisältyy se keino, jossa pysyminen avarruttaa ihmisen uuteen olotilaan. Sentiähden voimme sanoa: Totuudesta poikkeaminen on samalla aina veljeydestä poikkeamista, ja veljeydestä poikkeaminen on samalla aina totuudesta poikkeamista. Mutta näissä pysymällä voi ihminen sisäisesti avartua, ja siten pelastua, jos niin sanoisin, siitä väkivallan aiheuttamasta kadotuksesta ja kidutuksesta, jossa ihmiskunta nyt elää. Ja, huomatkamme, minkä verran me osaamme itseämme avartaen pelastua, sen verran me voimme olla pelastukseksi kokonaisuudelle. Tämä on varmaa. Sillä sokea ei voi sokeata taluttaa. Asema on tällainen: Ihmiskunnassa katsotaan asioita hyötyperäiseen oikeuteen perustuvan veljeyden kannalta. Se vie siihen, että sekä yksityisten että ryhmien välit ja suhteet käyvät ristiin. Syntyy yhä pingoitetumpi jännitys kaikkien välillä. Kansojen välit, uskontojen ja ryhmien ja yhteiskuntaluokkien ja yksityisten ihmisten välit kärjistyvät kärjistymistään. Kun tämä kärjistyminen yhä pingoituu, päättyy se jompaan kumpaan kahdesta mahdollisuudesta: joko tapahtuu räjähdys, tai sulautuminen ja yhtyminen. Räjähdys ilmenee tuhoisana yhteen-törmäyksenä. Voimat häviävät räjähdyksessä. Mutta kun ratkaisu tapahtuu siten, että jännitys päättyy veljelliseen sulautumiseen rakkaudessa, silloin auke-

nee aivan uusia näköaloja ja elämisen mahdollisuuksia. Sensijaan että sisäinen voima olisi räjähtänyt tuhoksi, kääntyykin se nyt luovaksi voimaksi. Räjähdyksestä olisi seurannut karma, kärsimykset ja helvetit, mutta rakkaudessa sulautumisesta veljeydeksi seuraa ylösnousemus kauniimpaan ja jumalallisempaan elämään. Kärsimys on silloin vain synnyttuskaa rakkaudessa.

— Mainiosti puhuttu. Mutta kun nyt näin on, ja kun me näemme, että ihmiset epäluuloisuudessaan yleensä, sekä yksilöinä että ryhminä, kaikkialla järjestäytyvät vastakkaisuuksien pareiksi, siten ainaisella epäilyllään valmistellen ja vähitellen kypsytellen tuhoisaa räjähdystä, niin kysynpä vain: Mitä minun silloin on tehtävä?

— Siitä aion puhua näin: Älä missään tapauksessa, veljeni, yritä asettautua toiseksi vastakkaisuuksien pariin. Yritä olla itsessäsi kokonainen, sisällyttäen itseesi molemmat puolikkaat. Kun toiset ihmiset ja ryhmät järjestäytyvät vastakkaisuuksien pareiksi, joko yksityisesti tai aatteellisesti, yhteiskunnallisesti tai kansallisesti, niin sinä silloin tunnet ja tiedät rakastavasi molempia puolia, etkä niin ollen voi mitenkään asettua kummallekaan puolelle. Paina tämä nyt hyvin syväälle mieleesi. Se on siellä hyvä olemassa kaiken varalta. Sinä tunnet ja lupaat veljeyttä ja rakkautta molemmille puolille. Kun sitten vastakkaisuuksien parit törmäävät yhteen roduissa, ryhmissä tai yksilöissä, niin sinä jäät käytännössä ja sydämessäsi tavallaan siksi polttopisteeksi, jossa nuo kärjistyneet vastakkaiset voimat kohtaavat toisensa. Ellet olisikaan sitä aikaansaanut, että nuo vastakkaiset voimat rakkaudessa sulautuen yhtyisivät, niin tapahtuu ainakin se, että sinä itse tulet tuossa yhteentörmäyvien parien polttopisteessä todellakin kuin hengestä siitettynä raskaaksi, ja sinä avarrut henkisen synnyttäytymisen kautta.

Kun tämän olet itsessäsi kokenut, silloin sen täysin ymmärrät. Mutta nytkin jo voit yrittää ymmärtää.

— Minä tahdon yrittää. Sillä mielestäni tämä on käytännöllistä ja järjellistä puhetta.

— Hauska kuulla.

— Mutta vielä minä näen seuraavaa: Vaikka minä veljellisessä rakkaudessa kieltäydyn asettumasta toiseksi vastakkaisuuksien pariin, sekä yksityisesti että ryhmässä, niin voi käydä, että jotkut huomaavat minut, ja kääntyvät taistelemaan minua vastaan. Eikö silloin ole taas vastakkaisuuksien pari valmis, ilman minun tahtomattani?

— Mainiosti ja johdonmukaisesti kysytty. Onhan sellainen, näköjään, mahdollista. Mutta, minusta näyttää, asia on näin: Kun joku taistelee sinua vastaan, mistä syystä ja näkökannasta tahansa, niin teidän välillänne on olemassa »sota« hänen kannaltaan. Mutta ei sinun kannaltasi, välttämättömästi. Hän kyllä taistelee sinua vastaan kaikin voimin. Ja voi olla, että sinun kärsivällisyyttäsi ja mielenmalttiasi kovasti koetellaan. Sinä et tahdo taistella, mutta eikö sinun sentään pitäisi ryhtyä puolustautumaan? Voit tietysti ryhtyä. Mutta silloin on sota valmis, ja voimat purkautuvat taas hävityksessä. Sentähden on toinen mahdollisuus: Sinä kieltäydyt puolustautumasta.

— Mutta kuinka minun silloin käy?

— Joko vapiset?

— En mitenkään, mutta minä en ymmärrä.

— Hanki itsellesi kokemusta tässä asiassa. Kun olet itse kokenut, joko vähässä tai paljossa, niin voit myöskin itse vastata, kuinka sinulle silloin käy. Voi olla, että sinussa tapahtuu taas siinäkin polttopisteessä uusi sisäinen avartuminen, syntyminen.

— Mutta voiko sitä noin vaan ryhtyä kokeilemaan? Eikö pitäisi olla johtoa ja opasta?

— On hyvä jos hankit itsellesi sellaisen. Saat järjellistä opasta tähän suuntaan, jos koetat syventyä Jeesuksen Kristuksen elämänymmärrykseen. Kuulemme hänen sanovan: »Älkää tehkö pahalle vastarintaa«. Matt. 5: 39. Ja vaikka evankeliumien kertomuksiin on tullut sellaisia kohtia, kuin että Jeesus

olisi valmis sitomaan myllynkiven jonkun kaulaan, ja tappamaan hänet mereen upottamalla, tai että hän väkivaltaa käyttäen mylläisi Jerusalemin temppelissä ruoska kädessä, niin vaalenevat sellaiset merkinnöt sen valtavan opetuksen edessä, mikä sisältyy vuori- saarnaan, sekä siihen että kun puhdasoppiset ja virallisen hurskauden edustajat leimasivat hänet vääroppiseksi, vaatien häntä tapettavaksi, jottei hän väärrällä opillaan veisi kansaa harhaan, hän ei ryhtynyt, eikä sallinut muidenkaan ryhtyä väkivalloin itseään puolustamaan. Hän ei siis mitenkään ole se, joka tappaa, vaan se, joka tulee puolustautumattomana tapetuksi. Sentähden siinä on meille molemmille paljon opittavaa.

— Onpa tosiaan.

— Ja niin ollen sanon vieläkin: Hanki kokemusta. Yritä omassa itsessäsi seurata esimerkkiä. Vai pelkäätkö taas hukkuvasi? Onko Jeesus Kristus puolustautumattomuudessaan hukkunut? Sano. Vai eikö hän päinvastoin ole juuri siten voittanut ja tullut iankaikkiseksi elämäksi?

— Onpa niinkin.

— Senpätähden, jos tahdot oppia ymmärtämään, ei vain hyötyperäisen oikeuden veljeyttä, joka on valmis murskaamaan toisen ryhmän tai yksilön samantaiset hyötyperäiset oikeudet, vaan sitä veljeyttä, joka ilmenee totuuden ja rakkauden sopusointuisessa yhtymässä, niin kieltäydy toiminnassasi loukkaamasta totuutta ja rakkautta. Ja kieltäydy olemasta mukana, kun toiset niitä loukkaavat. Yritä olla uskollinen vähässä, siinä vähäisessäkin ristiriitojen vastakkaisten kärkien polttopisteessä, johon sallimus ja oma kohtalosi on sinut kuljettanut. Niin olet astunut rakkaudessa synnyttämisen tielle.

— Mutta yhdessä, veli.

— No tietenkin, yhdessä tietenkin.

J. R. Hannula.

Vaikutelmia Ruusu-Ristin vuosijuhlilta.

Eräässä Omatunto-nimisen aikakauskirjan 1906-vuoden numerossa on nimimerkki »Elia Veran« kirjoittama kertomus »Salatieteilijän puheilla«. Siinä mainitaan nuoresta miehestä, joka kauan oli etsinyt totuutta maailman valheiden keskestä ja tällä etsimisen tiellään joutunut vieraalle maalle, pienelle saarelle keskellä norjalaista vuonoa. Täällä oli hän kuulut erään salatieteilijän asuvan. Nuorukainen pääsi hänen puheilleen. — Etsijän ja salatieteilijän välille koituu pitkä keskustelu ja nuori mies saa vastauksen moniin kysymyksiin, jotka hänen mieltään olivat painaneet. Hän saa kuulla suuresta salatieteilijöiden veljeskunnasta, joka edustaa meidän tähtemme henkistä voimanvälitystä. Hän saa kuulla että sen jäsenet ovat alituisessa näkymättömässä yhteydessä toistensa kanssa ja että he ovat jaetut eri asteisiin sisäisen kehityksensä mukaan. Siinä on opetuslapsia ja mestareita ja mestarien mestareita monessa sarjassa ja veljeskunta on kokonaisuudessaan kuin monikielinen soitto-kone, jolla suuri jumalallinen voima mielensä mukaan soittaa. Toisella kielellä on toinen sävel, toisella toinen, mutta soraääniä ei synny, sillä kaikki kielet ovat viritetyt sopusointuun toistensa kanssa. Hän saa kuulla, etteivät veljeskunnan jäsenet eroa muista ihmisistä ja ettei vihkimätön saata eroittaa ulkomuodosta veljeskunnan jäsentä. Useimmat toimivat luonnon näkymättömillä tasoilla, mutta on niitäkin, joiden tehtävänä on julistaa totuutta maailmalle, ja toisia, joiden toimena on koettaa herättää eloon niiden ihmisten minä, joita he ruumiissaan tapaavat. He ovat kaikki työaseita hyvän lain kädessä, he ovat välikappaleita rauhan, totuuden ja rakkauden levittämiseksi maan päällä. He ovat pimeässä loistavia valoja, joista ei pimeys mitään tiedä ja joiden auttavia käsiä ei hädänalainen näe. Tämä on sala-

tieteilijän ihana etuoikeus, tämä on opetuslapsen kunnianhimoinen unelma.

Keskustelun loputtua tuntui etsijän mielestä, että huone oli täynnä valoa ja rauhaa ja iloa ja että koko elämä oli ruusujen ja liljojen tuoksua. Hänkin tahtoi kulkea samaa tietä. — Poistuessaan salatiiteilijän luota mietti nuorukainen kuulemaansa. — »Muutamilla oli toimenaan herättää eloon niiden ihmisten minä, joita he ruumiissaan tapaavat. Niin juuri. Hän herätti ikuisen itseni«, ajattelee hän. — Kertomus päättyy sanoihin: »Hän kulkee pois ja hänen sisässään paistaa valkeus. Hän kulkee pois sillä valollaan sytyttämään muita, joita hän tiellään tapaa ja jotka ovat sammuneet pakkasessa ja pimeässä ja myrskyssä. Hän kulkee pois, sydämessään rauha.«

Nuorukainen palasi kotimaahansa ja rupesi lietsomaan tulta, joka hänessä oli syttynyt. Laajalle sinkoilivat hänen rakkautensa kipinät ja sytyttivät kaikkialla Suomessa sydämiä, jotka jo olivat olleet sammumaisillaan »pakkasessa ja pimeässä ja myrskyssä«. Tätä tulen lietsomista on jatkunut hetkestä hetkeen, päivästä päivään ja vuodesta vuoteen ja tuskin on Suomessa nyt enää sitä maan kolkkaa, johon ei kipinöitä hänen ahjostaan olisi lentänyt.

Kerran vuodessa kokoaa hän ympärilleen kaikki ne, jotka ovat saaneet sydämiinsä sytyttävän kipinän hänen tulensa ahjosta. Kerran vuodessa tekevät vaelusmatkan hänen luokseen kiitostaan uhraamaan kaikki, jotka suinkin matkalle kykenevät. Mutta he tulevat samalla saamaan uutta virikettä omalle tulelleen, jotta he taas vuorostaan saattaisivat ympäristöään valaista. Niinpä oli helluntaipyhinä toukokuun 19—21 päivänä kokoontunut Ruusu-Ristin jäseniä Helsinkiin suurissa joukoissa. Juhlapäivien ohjelman oli Ruusu-Ristin neuvosto jo edeltäpäin lähettänyt jäsenille.

Tehtäväkseni on Neuvoston puolesta annettu selostaa näitä juhlia niille veljille, joilla ei ollut tilaisuutta saapua Helsinkiin. Mutta koska kahden juhlatilai-

suuden, nim. uusien jäsenien juhlallisen vihkimisen sekä esoteeristen ryhmien kokousten ohjelmat ovat yksityisiä, jää oma kertomukseni etupäässä selostukseksi siitä hengestä ja niistä tunnelmista, mitkä käsitkseni mukaan liikkeivät juhlayleisön mielessä.

Astuimme lauantai-iltana Suomalaisen Normaali-lyseen juhlasaliin, joka Esteri Weissenbergin ja Eemil Halosen taiteellisella johdolla oli erittäin aistikkaasti koristettu. — Ensimmäinen ilta oli pääasisllisesti aiottu seurustelutilaisuudeksi, jotta tutustumisen kautta maaseutujäseniin luotaisiin vaadittava läheinen tunnelma kokousten ajaksi. Sentähden olikin varattu runsaasti aikaa kahvilomille, jolloin kukin löysi maaseudulta tulleet tuttavansa ja sai heidän kanssaan pakinoida. Ja paljon tuntuikin kaikilla olevan sanottavaa. Samalla oli kuitenkin pidetty huolta ohjelmallisesta puolesta. Erkki Melartinin esittämän alkusoiton jälkeen lausui Ruusu-Ristin johtaja jäsenet tervetulleiksi vuosijuhlille. Senjälkeen puhui Ruusu-Ristin lämminhenkinen ystävä, Kellomäen venäjänkielisen T. S. looshin, Esperantian jäsen vuosikokousten merkityksestä henkisen voimakeskuksen luojana sydämiimme. »Tällaiset kokoukset«, sanoi hän »voivat saattaa henkisen auringon täydellä terällä paistamaan tajunnassamme, kun siksi aikaa ajamme personallisuuden pilvet pois taivaaltamme. Ja mikä on henkinen auringonpaiste? Se on veljeydentunne kaikkia ihmisiä, jokaista elävää olentoa kohtaan, olkoon hän sitten suhteessaan personallisuuteemme ystävä tai vihamies. Emme voi kehenkään suhtautua veljellisesti, kun myrskyt pauhaavat personallisuudessamme. Emme silloin voi todella ymmärtää Jeesus Kristuksen perussäveltä, joka aina väreilee rakkautta ja uhrautuvaisuutta. Hänen rauhaansa voimme vain ymmärtää henkisen helluntaijuhlan vallitessa sydämissämme.« — Se sisäinen rauhansanoma, jonka veli Efimof esitti, ei varmaankaan voinut olla vaikuttamatta läsnäolijoiden mieleen näkymättömillä tasoilla, joskin vieraskielinen esitys ja

sen tulkitseminen jonkun verran häiritsikin sanojen suoranaista vaikutusta.

Laulujen sarjan alotti Olga Salminen niinikään muistuttamalla mieleen helluntaijuhlaa esittäen Palmgrenin »Helluntain«. Erään virolaisen kansanlaulun jälkeen lauloi hän v. Kothenin »Ristiretkelijän«, jonka laulun loppusanat »Kristus, Herra, sun löydän luota lieteni vain« kaikuivat elämänohjeina. Veli Alex Huttunen Mikkelistä piti sen jälkeen mielenkiintoisen ja hyvin syväluontoisen esitelmän »Elämänpuusta« valaisten tätä salaperäistä vertauskuvaa eri puolilta. Tunnetulla inspiroivalla tavallaan lausui sitten veli Hilda Pihlajamäki Heinen runoelman »Toivioletki Kevlaariin« pianon ja naiskuoron säestyksellä. Ja vielä esitti Ruusu-Ristin nuori sekakuoro Marja Kuitin johdolla useita lauluja. Tämä kuoro, jota jo kauan on odotettu, on vasta hyvin vähän aikaa työskennellyt, mutta tässä alussa saimme kauniin tulevaisuuden lupauksen. Eiväthän suomalaiset seurat tule ilman sekakuoroa toimeen ja sentähden tuntui, että oli kuin olla piti, kun meilläkin nyt oma kuoro esiintyi, joka ammattitaitoisen johtajansa käsissä vielä voi tulla luomaan paljon iloa ja siunausta keskuuteemme.

Sunnuntaina klo 12 päivällä oli julkinen juhlamme Kansallisteatterissa ja iloksemme oli koko katsomo väkeä täynnä. Juhlan ensimmäisenä numerona esitti viulunsoittoa Leo Golovin, joka ennenkin on ystävällisesti avustanut meidän juhliamme, vaikkei hän olekaan seuramme jäsen. Häntä säesti Erkki Melartin, joka niinikään avusti Annikki Uimosta hänen esittäessään ihanaa lauluaan, joka muistuttaa urkujen soittoa ja herättää samaa barrasta tunnelmaa. Johtaja puhui sitten »hengenvuodatuksesta« muistuttaen mieleen apostolien helluntaikokemusta ja huomauttaen, kuinka tuo tapahtuma sellaisenaan kuuluu hengen elämään ja on aikanaan meidän jokaisen koettavissa, jos seuraamme Jeesus Kristuksen viitoittamaa tietä. Ohjelman loppunumerona oli näytelmäkappale »Magdalan talossa«. Kappaleen on Hilda Pihlajamäki so-

vittanut näyttämölle erään E. W. Heysin kirjoittaman kertomuksen mukaan. Näytelmän aiheena on kohta Magdalan Marian, kuuluisan, ihanan ja varakkaan henkienmanaajan talossa, jonne »Nimetön mies« ystävänsä kera saapuu. Nimettömän natsarealaisen vaikutuksesta kääntyy Magdalan Maria uuteen elämään ja lupaa palata entiseen kotiinsa sisarustensa luo jättäen kaiken, mitä maailma tähän asti oli hänelle tarjonnut.

Näytelmä on sinänsä hieno okkultispsykologinen tutkielma, mutta kun sitä esittävät taiteilijat, jotka omilla sieluissaan ovat tutustuneet esittämiinsä asioihin, saa se suuremmat mittasuhteet. Esitys muuttuu elämäksi ja täyttää todella ne sisäiset tarkoitusperät mitkä alkuaan ovat olleet teatterinäytännöillä, nimittäin mystillisten elämäntapausten kuvaaminen ihmis-sieluille avuksi kehityksen tiellä. Tässä työssä ovat esittäjät taiteen ja elämän pappeja ja papittaria ja heidän taiteensa on elävää sanaa.

Hilda Pihlajamäki ja Jussi Snellman esiintyivät pääosissa. He ovat jo kohta parin vuosikymmenen ajan uhranneet parhaansa — kykynsä, aikansa ja voimansa aatteemme eteen ja henkisen tulen lietsomiseksi Suomessa johtajamme apuna. Ulkonaista palkkaa ja tunnustusta pyytämättä ovat he uhranneet personallisuutensa Mestarin alttarille antautuakseen kanaviksi hengen elämälle. On turha älyperäisesti arvostella heidän näyttelemistään, sillä ammattinäyttämömme parhaimpina voimina on heillä kaikki välikeinot käsissään. Mutta elämää, jota he esittävät ei ammattitaituruus anna. Katsojien mielenliikutus ja esityksen vaikutus olkoon heidän kiitoksensa.

Matinean jälkeen puhui J. R. Hannula Normaali-lyseolla. Tunnetulla syvämielteisellä ja sydämellisellä tavallaan tämä kokenut hengen mies antoi meidän aavistaa, mitä näköaloja avautuu sille totuuden etsijälle, joka kaidalla tiellä kulkee.

Viimeisen juhlatilaisuuden olivat Ruusu-Ristin lapset sekä heidän vanhemmat ystävänsä järjestäneet

maanantai-illaksi. Ahkerasti olivat he työskennelleet juhla valmistuksissaan ja paljon he olivatkin saaneet aikaan. Laulua ja soittoa esittivät pienet taiteilijat itse ja suuren työn tuloksena oli sanomalehti lukuisine kirjoituksineen, joita pienokaiset vuorotellen lukivat. Ruusu-Ristin lastenkerhon uusi kaunis lippu vihittiin juhlallisesti lasten marssiessa ympäri suuren juhlasalin kynttilät käsissä. Näiden juhlien mielenkiintoa lisäsi lasten ystävien lauluesitykset, jotka tarjosivat monipuolista taidenautintoa. Thure Åbergin lämmin esitys, Reino Hallbergin mahtava ääni ja Marja Kuutin suurta riemua herättävät pienokaisten maailmaa kuvaavat laulut jäivät kaikille mieleen.

Lasten juhlan jälkeen puhui Kustaa Koivunen teosofisesta elämästä, kohdistuen tulkintansa Jeesuksen vertaukseen tublaajapojasta. Hänen täytyi, kuten hän itse sanoi, lopettaa esityksensä kesken, koska aika oli myöhäinen ja läsnäolijat väsyneet, mutta hänen lennokas esitystapansa osoitti, että hänestä — vaikka onkin jo vanhempi mies — voi tulla mukaansa tempaava puhuja.

Käytän tilaisuutta tässä yhteydessä lausuakseni mielipiteeni siitä merkityksestä, mikä musiikilla on henkisessä elämässämme ja iloni siitä, että niin runsaalla mitalla olemme siitä saaneet nauttia Ruusu-Ristin juhlissa ja varsinkin nyt vuosijuhlassamme. Meillä on jo kaikilla aavistus musiikin merkityksestä taikavoimana. H. P. B. sanoo Salaisessa Opissa äänen voimasta pubuessaan: »Se on sellainen mahti, jota ei miljoonan Niagaran synnyttämä sähkö voisi edes pieneltä osaltaan vastustaa, jos se ohjataan salaisella tiedolla. Ääni sellainen voidaan aikaansaada, että Keopsin pyramidi sillä kohotettaisiin ilmaan tai että kuolemallisillaan oleva ihminen sillä voitaisiin palauttaa eloon ja täyttää uudella elolla ja tarmolla.«

Mutta musiikilla on eräs ominaisuus, josta ehkä verrattain harvat tietävät, vaikka sen vaistomaisesti voivat tuntea. Se on ihmeellinen silta näkymättömän ja näkyväisen maailman välillä. Musiikki on itse

asiassa ainoata, mikä on yhteistä korvin kuultavaa ja käsitettävää kaikissa maailmoissa. Kun maan päältä kuuluu musiikkia näkymättömiin maailmoihin, niin tapahtuu varsin merkillinen yhtymä näiden maailmojen välillä. Varsinkin jos soittaja tai laulaja on herkkä ja hänen ruumiinsa väreilee sopusoinnussa yläpuolella olevan maailman väreilyjen kanssa, niin avautuu eräänlainen kanava, jota myöten nekin olennot, jotka tavallisissa oloissa eivät voi olla yhteydessä meidän maailmamme kanssa, voivat tulla soittoa kuuntelemaan. Niitä kokoontuukin silloin hyvin paljon ja heillekin selviää silloin se totuus, että henkimaailmaa ja meidän maailmaamme todella yhdistää katkeamaton silta.

Orfeus opetti kreikkalaisille, että kaikissa kappaleissa piilee sävel ja että jos ihminen kykenee viritämään itsensä sopusointuun, niin ilmenee jumalallinen sopusointu hänen kauttaan ja saattaa koko luomakunnan iloitsemaan. Hän opetti kansalleen soittoa käytännöllisen elämän muodossa ja kasvatti sen ymmärtämään taiteellisia arvoja. Meidän maassamme lauloi Väinämöinen ja hänenkin laulunsa levisi ympäri maan. Lähtiessään jätti hän kansalleen kanteleen, soiton lahjan, ja lupasi tulla takaisin »uuden soiton suorijaksi«, kun se häntä taas kutsuisi luokseen. Nyt on tullut aika, jolloin häntä taas tarvitaan viritämään kansaamme siihen sopusointuun, joka on sille välttämätön voidakseen ottaa vastaan niitä vuodatuksia, joita uuden ajan näkymättömät valmistajat siihen valaavat ylhäältäpäin. Suomen kansallishaltia rakastaa musiikkia ja sentähden on se yksi niitä keinoja, jotka erikoisen vaikuttavasti kohottavat sielujamme ylöspäin.

Ruusu-Risti on onnellinen voidessaan lukea riveihinsä sellaisen taiteen mestarin kuin Erkki Melartin on. Sanoilla emme voi kiittää häntä kaikesta siitä, mitä hän aikojen kuluessa on edestämme tehnyt rakentaessaan tuota ennen mainittua siltaa näkymättömän maailman ja meidän maailmamme välille. Kuinka

lukuisia lienevätkään olleet ne näkymättömien olen-
tojen joukot, joita hän nytkin vuosijuhliemme aikana
auttoi meitä lähestymään vuodattamaan siunausta ja
voimaa ylitemme. Auttakoot ne sävelaallot, joita
hän on sydämissämme herättänyt taas vuorostaan
kohottamaan häntä yhä korkeammalle hengen maail-
moihin.

Kiitoksensa lausuu Ruusu-Risti myöskin kaikille
laulajille ja laulajattarille, jotka eri tilaisuuksissa ko-
hottivat ilmapiiriä säveleiden välityksellä. Varmaan-
kin jo heidänkin joukostaan jotkut ovat itsetietoi-
sesti uhranneet lahjansa Mestarin alttarille, jolloin
hän itse on sen ottanut vastaan ja puhdistaa heidät
yhä kirikkaammiksi kanaviksi hengen vuodatuksille.

Koettaessani keskittää mielessäni niiden tunnelmien
ytimen, mitkä olivat vallalla juhlistamme, kuvastuu
sieluuni seuraava suomalainen taru, jonka Laina
Brummert aikoinaan kuuli kaukana Kainuunmaalla
ja kirjoitti muistiinsa.

»Melkein puolessa matkaa Vuokatinvuorelle nous-
tessa on suuri litteä kivi, kuin luotu väsyneille kul-
kijoille istuimeksi. Siitä on hyvin kauan, kuin Mar-
jatta-neito pienen poikansa kera vaelsi Suomen synki-
kiä saloja. Saapuipa hän kerran kierrellessään myös
poloiselle Kainuunmaalle lähelle Hiidenluolaa. Hiiden
kuningas istui juuri vuoren harjalla, kun näki
matkalaiset sen rinteeltä. Tuon pienen poikasen ke-
huttiin olevan niin viisaan ja kauniin ja lienee Hiiden
kuningas aavistanut pojasta hänelle häviön koituvan.
Hän lähetti silloin hurjassa vihassa suuren, kauhean
kiven kohti väsynyttä äitiä ja hänen poikaansa. Mutta
juuri kun kivi oli matkamiehet saavuttamassa, loh-
keutui se kahtia ja osa putosi edemmäksi, toinen
aivan lähelle suurena litteänä kivenä. Sille kivelle
yöpyi sitten äiti poikineen sinipiikojen ajaessa pois
hyttysiä nukkuvien ympäriltä. Pienen jumalpojan
henkäyksestä muodostui Vuokatinrinne kauniiksi leh-
timetsäpuistoksi, kun muualla vain kuusta ja mäntyä
kasvaa. Toinen puolisko kiveä jäi pystyyn keskelle

tietä. Se näyttää olevan siinä niin löyhässä, että sen luulisi jo yhdellä sysäyksellä kaatuvan, mutta siinä se seisoo siksi, kunnes hän uudestaan tulee maan päälle ja kukistaa pahan vallan maailmassa. Kun Hiiden kuningas huomasi, et'ei ollut onnistunutkaan surmata lasta, suuttui hän ja sulkeutui linnaansa pitkäksi aikaa».

Sanottiin, että missä Marjatta-emo käyskentelee lapsi sylissänsä, siellä jumalpojan henkäyksestä kasvaa kaunis lehtimetsä synkkien kuusien ja petäjien keskelle. Minusta tuntuu, että maailman synkkään kuusikkokorpeen kasvoi näinä päivinä tuollainen valoisa lehtimetsä ihanaksi keitaaksi ja että juuri sen samaisen jumallapsen henkäykset lehahtivat yllämme. Ehkäpä ei ollut sattuma, että lastenjuhla lopetti kokouksemme. Neuvoston laatiman ohjelman mukaan oli tarkoitus lopettajaisiksi yksiaänisesti laulaa vanha virsi »sun haltuus, rakas Isäni», vaikka useimpien jäsenien ollessa pakoitettuja hajaantumaan koteihinsa tai junille ennen viimeisen esitelmän loppua, tämä ajatus tällä tasolla jäikin täyttymättä. Luulen kuitenkin, että veljien mieliin jäi juuri tuo sama tunnelma, minkä »virsi, jota lapsena laulettiin» jättää mieleen. Vasta kun sydän on puhdistunut lapsensydämen kaltaiseksi, pääsemme taivasten valtakuntaan. Uskon että jumallapsen kuva ja hänen kätensä kosketus sydämissämme loi meihin aavistuksen tästä taivasten valtakunnasta ja että se oli sisin muisto, minkä veimme mukaamme Ruusu-Ristin helluntaijuhlilta.

Helsingissä toukokuun 28 päivänä 1923.

Kyllikki Ignatius.

Laukaus.

Oli tähtikirkas talviyö. Varastorakennusten päädyt loivat tummia varjoja kuutamossa hopealle hohtavaan lumeen. Ero Meri kulki hitain, mutta kepein askelein edestakaisin pihamaata heittäen silloin tällöin ohimenevän katseen aitauksen takaa häämöittäväälle kaupunkiin johtavalle maantielle. Hänen mielensä oli yhtä kirkas kuin taivas, hän nautti hiljaisesta raikkaasta tuulesta, joka nipisteli poskia, ja kivääri, joka lepäsi olalla tai jota hän joskus vaihteeksi kantoi kainalossaan, tuntui kevyeltä. Velvollisuus isänmaata kohtaan oli hänelle mieluinen velvollisuus.

Kaikki oli hiljaa. Tovereiden laulu vahtituvassa oli vajennut; joku ovi narisi; varastojen lyyjysinet-
tejä tuuli heilutti pendelimäisesti. Ero ajatteli ja kuvitteli:

»Elämä on oikeastaan rikasta, siinä on paljon onnea, paljon mahdollisuuksia, kunhan ihmiset vain ymmärtäisivät yhteisvoimin tuoda sitä esille, luoda sukukuntansa onnelliseksi».

Ero oli varma siitä, että hän saisi aikaan jotain ratkaisevaa tässä suhteessa, hän uskoi tulevaisuuteen, hän tahtoi palvella isänmaataan, uhrautua sen hyväksi. Ero Meri oli ollut liian nuori ottaakseen osaa Suomen vapaussotaan, mutta sen voittoisan kevään huumaa oli innostuttanut ja vallannut hänenkin mielensä, ja hän oli nyt rauhattomien aikojen vielä vallitessa yhdessä ystävänsä Antin kanssa astunut kotikaupunkinsa suojeluskunnan riveihin.

Ero oli hyvin kiintynyt Anttiin, vaaleahkoon iloiseen kahdeksantoistavuotiaaseen poikaan, joka vilkkaana ja käytännöllisenä ymmärsi kääntää haaveilevan Eeron korkealentoiset aatokset aineellisen maailman ilmapiiriin etsimään sieltä toteutumismahdollisuuksia.

Mutta heidät yhdisti vielä toinenkin side, ja tämä oli Antin sisko, norjavartalainen, ruskeakutrinen Elli, jonka pehmeän uneksivat kasvopiirteet aina seura-

sivat nuorukaista hänen unelmissaan luoden niihin sitä syvää uskoa, jonka rakkaus voi antaa. Nytkin tällaiset lämpöiset kuvat ystävien kodista väikkyivät hänen mielessään, sillä se koti oli vähitellen muodostunut hänenkin elämänsä keskipisteeksi ja ainoaksi ulkonaiseksi, mutta kaiken korvaavaksi onnen ja voiman lähteeksi. Eeron vanhemmat olivat nimittäin jo hänen syntyessään muuttaneet Amerikkaan, eikä hän ollut heistä kertaakaan mitään kuullut. Juro vanha isoisä, jonka hoitoon poika oli jätetty ei koskaan mitään kertonut. Köyhänä työläisenä ei isoisä olisi voinut kouluttaa Eeroa, mutta kun poika havaittiin lahjakkaaksi, sai hän koulussa vapaapaikan sekä avustusta ystäviltä ja oli siten päässyt seitsemännelle luokalle.

Eero havahtui nyt ajatuksistaan ja huomasi harmikseen istahtaneensa vastoin vartiosääntöjä penkille, joka oli asetettu huurteisten syreenipensaitten suojaan. Hän nousi pystyyn ja tähysteli ympärilleen. Ei mitään näkynyt. Hän otti esille kellonsa; neljännestunnin kuluttua vartion vaihdos tapahtuisi. Jälleen hän kohotti katseensa ja antoi sen levätä maantien ja vartiopaikkaa ympäröivän aitauksen yhtymäkohdassa. Äkkiä hän käänsi päänsä oikealle. Pitkin maantietä juoksi puoli tusinaa mustapukuista olentoa perättäisessä jonossa. Aluksi hän luuli heitä naisiksi.

»Oh, he ovat kai vielä eilisiltä markkinoilta jäänyttä väkeä«, hän sanoi itsekseen.

Mutta nyt kun lähestyivät näytti siltä, kuin olisi heillä aseita. Ja — mitä nyt? He kääntyivätkin pelolle, katosivat aitauksen taakse ja lähestyivät sen suojassa paikkaa, jossa Eero seisoi. Tämä paikka oli kukkula, jolla hän oli selvästi nähtävissä kuun lisäksi kirkkaasti valaistessa. Nyt olivat tuntemattomat oliot vain kolmisenkymmentä askelta siitä. Hän näki jotain kimmeltävän aidan raossa — kiväärin piippuko?

Eero työnsi panoksen oman kiväärinsä piippuun virittäen hanan. Kaikki tapahtui yhdessä silmänräpäyksessä. Sitten hän astui pari askelta eteenpäin.

»Ketä siellä?« hän ärjyi.

Vastausta ei kuulunut. Kaupungissa tornikello löi kaksitoista.

»Missä vaihdosmies viipyneekään?«

Hän aikoi kääntyä vahtitupaan päin, kun samassa kuuli möryävän äänen puoleksi kuiskaavan:

»Ammutaan tuo saatanan lahtari.«

Taasen vilkkui jotain aidan raossa.

»Kuolema«, hän ajatteli.

Sekunti vain ja kivääri oli nostettu poskelle, maali oli aidan rako, sormi painoi liipasinta. Laukaus —

»Voi Eero, Eero«, kuului aidan takaa. Sitten korahdus.

»Mitä nyt, Antin äänihän se oli. Mitä on tapahtunut?« Eero tuijotti jäykästi eteensä.

»Ystäviä, ystäviä, älä ammu«, huudettiin.

Neljä poikaa, Eeron vahtitovereita kapusivat kalman kalpeina aidan yli ja juoksivat hänen luokseen.

»Mitä tämä on, — missä on Paavo ja Antti, missä Antti?«

Kysymykset sinkosivat lyhyinä ja terävinä Eeron huuililta.

Vapisevin äänin pojat selittivät:

»Paavo, hän lähti livistämään tuonne varastojen suojaan. Tahdoimme vain peloittaa sinut pakosalle.«

»Mutta Antti, missä hän on?« Eero kysyi vielä kerran.

»Antti, — niin hän, hän jäi . . .«

»Heti sinne.«

Eero hyypäsi aidan toiselle puolelle ja muut seurasivat häntä kintereillä.

Antti lepäsi siinä liikkumattomana, yhtä valkeana kuin vastikään se lumi, joka hänen verensä nyt oli värittänyt punaiseksi. Hän oli kuollut.

Syntyi hiljaisuus. Eero heittäytyi Antin jalkoihin, tarttui hänen käteensä ja painoi kasvonsa lumeen. Ei kukaan liikahdanut estääkseen tai häiritäkseen häntä. Pojat eivät uskaltaneet katsoa toisiinsa. He

näyttivät kaikki syyllisiltä. Heidän kevytmielisyytensä oli kostettu.

Äkkiä Eero nousi pystyyn ja ojensi pojille kiväärin, jota hän kouristuksen tapaisesti oli puristanut toisessa kädessään, vaikkakin se oli polttanut kuin tuli.

»Ottakaa tämä«, hän sanoi soinnuttomasti. »Minun täytyy nyt mennä kotiin. Viekää sana Ellille, omaisille, järjestäkää kaikki. Minä en voi mitään.«

Mutta hän ei kyennyt irtaantumaan Antin luota, ennenkuin pojat asettuivat ruumiin eteen. Sitten hän vasta lähti kulkemaan, ensin hitaasti hoippuen, siten nopeammin, kunnes hän melkein juoksi.

Koneellisesti Eero avasi eteisen oven, ryntäsi huoneeseensa, sytytti kynttilän ja heittäytyi vuoteelleen. Nyt kamppailu alkoi.

»Kuollut, kuollut«, hän toisti itsekseen ja hänestä tuntui, kuin olisi tuon sanan koko raskas, kammottava paino jollain tapaa sisältynyt ensimmäiseen tavuun. »Kuolema, — tätäkö se on? Minä olen murhaaja, ainoan ystäväni olen murhannut, — minä, ei se ole mahdollista, missä on Antti. — Oh ei, minunkin täytyy kuolla, en voi muuta.«

Eero astui pöytänsä luo, otti esille pienen mustan Walter-pistoolin ja katseli sitä. Sitten hän kohotti silmänsä. Ne kohtasivat Ellin tutut piirteet. Hänen valokuvansa oli valkoisissa kehyksissä pöydällä.

»En sittenkään voi, kuinka voin vielä koskettaa tuollaista.«

Eero aukaisi ikkunan ja aikoi heittää revolverin ulos lumeen, mutta sitten hän ikäänkuin herpaantui ja se liukui pöydälle.

Hetkeksi juolahti hänen mieleensä houkutteleva ajatus:

»Mutta olihan minulla oikeus ja velvollisuus tehdä niin.«

Seuraavassa silmänräpäyksessä hän näki taas vain toivottoman todellisuuden, ystävänsä kuoleman.

Kynttilä lepatteli ja oli sammumaisillaan ja se pakotti hänet sulkemaan ikkunan.

»Kaikki on lopussa, eikä kuitenkaan lopussa. Mitä tämä elämä on, mitä kuolema?» hän kysyi ja uudelleen kysyi, ja hän kertasi muistissaan elämänsä tapahtumat yhä uudelleen, lapsuutensa köyhän kurjuuden, nuoruutensa ilot ja voitot, nuoren rakkautensa surut ja riemut; — ja sitten tuli kuolema ja piste, ja sitten alkoi kaikki taas uudestaan.

Tunnit olivat kuluneet. Kynttilä oli palanut melkein loppuun. Eero vaipui rukoukseen:

»Jumala, Elämä, pelasta minut, en voi muuten elää.«
Kynttilä oli sammunut. Eero nukkui rauhallisesti, tasaisesti hän hengitti. Ulkona alkoi päivä sarastaa . . .

Ukko Meri, Eeron isoisä nukkui sinä aamuna tavallista kauemmin, sillä oli sunnuntai ja hänen yönsä oli ollut rauhaton. Askeleita oli kuulunut useamman tunnin aikana Eeron huoneesta yläkerroksesta, ja kun vihdoin uni oli saapunut, oli se ollut täynnä peloitavia näkyjä.

Yhdeksän aikaan hän kuitenkin kompuroi ylös ja ryhtyi valmistamaan aamuateriaa. Vihdoin kaikki oli valmista, Eeroa vaan ei näkynyt. Ukko ihmetteli, missä poika viipyi.

»Täytyy mennä katsomaan«, hän mörisi itsekseen. Vaivaloisesti hän kiipesi portaita ylös, raotti Eeron ovea ja tirkisti sisään.

Huone oli tyhjä ja siellä vallitsi epäjärjestys. Ukko astui sisään ja katseli ympärilleen. Pöydällä lojui revolveri, mutta kaikki pikku esineet olivat poissa, eikä vaatteita näkynyt nurkassa.

Ikäänkuin aavistus juolahti ukon mieleen ajatus:

»Hänkin on lähtenyt.«

Pöydältä hän löysi Eeron käsialalla täyteen kirjoitetun paperin. Vapisevin käsin hän tarttui siihen, istuutui sängyn laidalle, korjasi silmälasejaan ja ryhtyi lukemaan:

»Olin kauhujen laaksossa, olin helvetissä. Olin nähnyt parhaimman ystäväni murhattuna minun käteni kautta, ja itse olin lähellä kynnystä, pimeyttä ja ka-

dotusta. Olin tosin vain sokea ja kirottu välikappale kuoleman voimille, mutta —. Kuinka olen vielä elävien joukossa, kuinka voin vielä käyttää kynää ja kirjoittaa, minä, jonka elämä, menneisyys ja tulevaisuus murskattiin, hävitettiin, poljettiin maan alle hornan tuskiin? Ja kuitenkin elän. Tapahtuiko ihme? Niin ihme tuo varmaankin oli. Pimeyden verhoa nostettiin hetkeksi, Jumala, elämän rakkaus näytti minulle kuolevalle, sortuvalle raukalle hetkeksi ikuisuusarvon, kuolemattomuuden. Minä en sitä voi kuvata, voiko sitä yleensä kuvata. Tiedän vain, että olen pelastettu. Ulos maailmaan täytyy minun lähteä, sillä kaikki vanha on kuollut. Olen tuomittu kulkijaksi ja vaeltajaksi. Minun täytyy lähteä etsimään tuota kuolematonta elämää tämän pimeän maailman laaksoista. Löydänpö koskaan? En tiedä. Ja kuitenkin olen jotain nähnyt. Asetta en enää koske.

Nämä katkonaiset ajatukset jätän tänne pöydälle. Ehkä joku, joka lukee ne, ymmärtää. Tämä on samalla jäähyväiset niille, jotka vielä muistavat minua.»

Ukko Meri istui hetken hiljaa ja liikkumattomana tuijottaen kattoon, nyökäytti sitten päätään ja katseli jälleen Eeron kirjaseen. Hänen silmiinsä tuli omintuinen kiilto. Aurinko loisti kirkaasti sisään ja varjot leikkivät lattialla.

E. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin toiminta alkaa syyskuun loppupuolella. Ensimmäinen luento on syyskuun 23 p:nä. Kysymysillat ja ryhmäkokoukset alkanevat seuraavalla viikolla. Kokoushuoneena tulee olemaan Suomalaisen Normaalityöseurion juhlasali Ratakadun 4:ssä.

Teosofisen Seuran varapresidentti Mr. Jinarajadasa, syntyyän hindu, vierailee Helsingissä syyskuun puolivälissä.

Ruusu-Risti-kirjaston uusia numeroita ilmestyy painosta syyskuussa.

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

Alyone.	Mestarin jalkojen juuressa	Smk. 5:—	10:—
Arundale.	Palvelemisen tie	» 3:—	—
Besant.	Sydämen oppi	» 5:—	10:—
»	Yhteiskunnallisia kysymyksiä	» 2:—	—
Busch.	Suuret ihmeet. II painos	» —	10:—
Collins.	Kajastuksia kaukomailta	» 5:—	—
»	Kultaisten porttien läpi	» 5:—	—
»	Kun aurinko kiertää pohjoiseen päin	» 5:—	—
»	Valoa Tielle	» 5:—	—
Cooper.	Suuri heräymys	» 2:—	—
Dostojevski.	Kristus inkvisitorien edessä	» 2:—	—
Ervast.	Haaveilija	» 10:—	—
»	Jeesuksen Salakoulu	» 15:—	25:—
»	H. S. Olcottin elämäntyö	» 5:—	—
»	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	» 3:—	—
»	Mitä opimme sodasta ja vallankumouksesta	» 1:—	—
»	Onko Kalevala pyhä kirja?	» 5:—	—
»	Teosofian sanoma nykyajalle	» 15:—	25:—
»	Uusi Jumala	» 5:—	—
»	Valoa kohti	» 10:—	15:—
Hannula.	Johanneksen evankeliumi	» 20:—	30:—
»	Luominen	» 3:—	—
»	Vaeltajana korvessa	» 9:—	—
Hartmann.	Seikkailu Rosenkreuziläisten luona	» 15:—	20:—
Heindel.	Rosenkreuziläinen maailmankatsomus. 3-osainen (3 osaa à 25:—)	» 75:—	—
Jinarajadasa.	Kristus ja Buddha	» 5:—	—
Lummesarja I.	Satuja (kuvitettu)	» —	7:—
Olcott	Buddhalainen katkismus	» 7:—	—
Steiner.	Haeckel: maailman arvoitukset ja teosofia		
Muutam. suomalaisia.	Teosofia ja H. P. Blawatsky y. m. y. m.		

Pyytäkää varastoluettelo.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä.

os. Viipuri

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikolsala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Psykoskooppeja laatii W. Holmberg. — Tilaukset osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle. Eri liuskalle kirjoitettava syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä) ja nimi. Samalla mainittava, halutaanko psykoskooppi suomeksi vai saako se olla ruotsinkielinen. Hinta Smk. 70:—.

TYYNE BÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 1868 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " Tö 4187 /
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H;linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{Y.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

SYYSKUU

N:o 7

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänym-
märryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-
peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankat-
somuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisem-
pi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennak-
koluulet ja omakehtaiset miehipiteet; sen mukaan ihmisten
sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi
kuin heidän sie'ussa ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympä-
ristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis
kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri,
yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e.
RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten pro-
feettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yli-
aistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yle-
vistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen aukto-
riteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta ar-
tikelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoit-
tamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ris-
tiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruu-
su-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä-
ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysy-
mykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjai-
lija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että
lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaus hinta on koko vuodelta Smk. 50:—,
Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—,
Amerikassa doll. 1:— . Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—,
Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suo-
raan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tila-
usta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana
siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa
lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen le-
vittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

SYYSKUU 1923

N:o 7

Sisällys:

Toimittajalta	242
Atlantis, runo, <i>Rafaël Ronimus</i>	247
Christosophia, 15—16, <i>Pekka Ervast</i>	251
Itämaan tietäjät, runo, <i>U. G.</i>	259
Puhe, <i>Nikolai Efimof.</i>	261
Arvi, kertomus, <i>Olavi</i>	265
Kirjallisuutta, <i>E. K.</i>	273
Ristini, runo, <i>H. P.</i>	274
Tien varrelta	274

Kuulutteko „ostajain renkaaseen?”

Ruus-Ristin arvoiset lukijat, ilmoittakaa Ruusu-Ristin toimitukselle, että haluatte liittyä »ostajain renkaaseen».

Mitä on »ostajain rengas?» Siihen kuulumalla saatte jokaisen *Ruus-Ristin kirjastossa* julkaistun kirjan heti sen ilmestyttyä. Se lähetetään Teille *postietuannilla*.

Ilmoittakaa, tahdotteko jokaisen kirjan paperikansissa vaiko suuremmat teokset sidottuina koviin kansiin. Ilmoittakaa, mitkä jo ilmestyneet Ruusu-Risti-Kirjaston numerot haluatte heti

Mrs. Katherine Tingley, Yleisen Veljeyden johtaja ja presidentti, on taasen vierailnut Helsingissä ja saanut huomiota ja suosiota osakseen.

En ollut tilaisuudessa tällä kertaa häntä kuulemaan, mutta mikäli kerrottiin, oli esitysten ohjelma sama kuin viime vuonna: musiikkia, skioptikon- ja eläviä kuvia, sekä Mrs. Tingleyn y. m. puheita. Vaikutus oli kauttaaltaan esteettinen ja hieno, mutta, kuten kertoja sanoi, syvempää henkevyyttä kaipasi ja odotti. »Onhan sitä tottunut ajattelemaan, että teosofiassa on henkeä ja tietoa, on ruokaa sielulle ja mielellekin, — mutta Yleisen Veljeyden teosofia tuntui tyhjentyvän määrättyyn siveelliseen käytäntöön. Hyvähän sekin on, mutta miksi se tuntuu pintapuoliselta?»

Joka tapauksessa Mrs. Tingleyn n.s. raadshajoogakoulu Point Lomassa on saanut osakseen paljon huomiota ja kiitosta, ja iloita voimme teosofeina kaikista hyvistä saavutuksista teosofisella alalla.

Hämmästyttävää oli kuitenkin, että Mrs. Tingley Helsingin kaikissa lehdissä ilmoitti itsensä »teosofisen liikkeen johtajaksi kautta koko maailman«. Se oli titteli, jonka hän oli itselleen anastanut, mutta ei rehellisellä tavalla saanut. Teosofinen liike käsittää monta seuraa, ennen kaikkea Teosofisen Seuran. Ja Teosofisen Seuran johtaja ja presidentti on epäilemättä Mrs. Besant, eikä Mrs. Tingleyllä ole pienintäkään sananvaltaa T.S:n asioissa. Jos ei siis Mrs. Tingleyn itsepuhvaus johtunut — kuten eräs epäili — amerikkalaisesta häikäilemättömyydestä, oli se ainakin sanomattoman naiivi.

*

Olen saanut käsiini merkille pantavan pienen broshyyrin. Se on nimeltään *Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta*, kirj. W. Holmberg.

En yleensä suuresti luota selvänäkijäin näkyihin ja ennustuksiin. Kymmenien vuosien kokemukset ovat osoittaneet minulle, että klärvoajantiset havain-

not tuskin koskaan ovat puhtaasti objektiivisia; melkein aina niihin sekoittuu selvänäkijän oma »personallinen ekvatsioni», s. o. hänen omat ennakkoluulonsa, ajatuksensa, uskonnolliset ja filosofiset käsityksensä. En puhu hänen vilpittömyydestään; pidän luonnollisena asiana, että hän on rehellinen ja koettaa olla puolueeton. Mutta vaikeudet ovat miltei voittamattomat, ne kun ovat kätkeytyneinä hänen omaan alitajuntaansa.

Kuitenkin olen ollut huomaavinani, että semmoiset näyt, profetalliset esim., jotka tulevat itsestään, käskemättä, tavallisesti ovat luotettavampia, jos nim. näkijä ei ole henkilö, joka syystä tai toisesta on predisponoitu harhanäyille, s. o. henkimailman petollisille voimille. Se mikä ylhäältä annetaan, sisältää useimmiten enemmän totuutta, kuin se mikä sieltä haetaan ja oletaan.

Olen lausunut nämä sanani periaatteellisesti, en yllämainitun kirjan tekijää ajatellen. En näet tunne, mitä tekniikkaa herra W. Holmberg on käyttänyt näissä tutkimuksissaan, joita hän omien sanojensa mukaan on harrastanut vuodesta 1914 lähtien. Mutta että hän on kirjoittanut mieltäkiinnittävän kirjasen ja että hänen näkynsä ja ennustuksensa tuntuvat järkeen meneviltä, sen tunnustan muitta mutkitta. Ja myöskin tahdon mainita, että W. H. n. s. psykoskooppien tekijänä on sangen hyvin onnistunut. Ainakin tunnustan, että hänen ennustuksensa minulle tekemässään psykoskoopissa ovat sattuneet paikalleen. En niin ollen saata katsoa hänen näkyjään Suomen tulevaisuudesta paljaan mielikuvituksen aiheuttamiksi.

Herra Holmberg antaa kirjassaan lyhyitä kuvauksia Suomen kohtalosta pitkin tätä vuosisataa. Hän uskoo, että Suomen kansalla on edessään suuria mahdollisuuksia ja että kansa osaa käyttää niitä hyväkseen. Hänen näkökantansa on valoisa ja optimistinen. Tahdon mielelläni yhtyä tähän. Olen ilmaissut toivoni tässä suhteessa jo vuosia sitten (Omatunto 1906, Suomen Kansallishaltia 1913).

Olen pannut merkille pari kohtaa herra W. H:n ennustuksista, jotka kohdat muualtakin saavat vahvistusta. Hän puhuu muutoksista v. 1927 ja sanoo m.m., että tulee »rajuilma» eteläisessä naapurimaassa. Voisikohan tämä tarkoittaa Saksaa? Psykkisesti Saksa kylläkin on »naapurimaamme» etelässä, ja vuosi 1927 on ennustettu tärkeäksi ja kohtalokkaaksi Saksalle. On sanottu, että Saksasta silloin taas tulee monarkia, ja ennen kaikkea, että silloin alkaa lyhyt, mutta kiihkoisa sota Ranskaa vastaan. Vuosiluvut muuten aina ovat epävarmoja ennustuksissa, mutta tässä tapauksessa majuri Crossin kohtaaman mestarin ennustus tulevasta sodasta myös viittaa vuoteen 1927.

Mieltäkiinnittävä on herra Holmbergin ennustus tulevasta mestarista, jonka hän näkee syntyvän v. 1952 ja esiintyvän maailmassa 1984 tienoissa. Suomi on silloin oleva niin edistynyt henkisesti, että suuri mestari saattaa paljon vaikuttaa Suomen kansan elämään.

Näihin asioihin on siksi jännittävää tutustua tekijän omasta broshyyrista, että kehoitan Ruusu-Ristin lukijoita hankkimaan kirjan itselleen. Sen hinta on Smk. 10: — ja voidaan se m. m. tilata Ruusu-Ristin toimitukselta.

*

Elokuun alussa vietin muutamia päiviä Kellomäellä lähellä Veväjän rajaa, jonne oli kokoontunut joukko meikäläisiä kesälomaansa viettämään. Kun kolme vuotta sitten viimeksi kävin rajalla, tulvi hermoihin raskas tunnelma bolsheviikkien valtakunnasta päin. Tänä kesänä saatoin ihmeekseni ja ilokseni todeta, että Pietarin levittämä aura ei läheskään enää ollut niin tuskallinen; päinvastoin siinä oli paljon, joka muistutti entistä tsaarien aikuista pääkaupunkia. Rajajoelta päin näkyi useimpina iltoina illuminatsio-nejä ja ilotulituksia; siellä oleva suuri sanatorio oli nähtävästi täynnä vieraita.

Venäläiset teosofit ovat Kellomäellä muodostaneet Suomen Teosofisen Seuran looshin nimeltä »Esperanza» (nimi äännettiin venäjäksi Esperantsia, mutta lienee arvatenkin espanjalainen sana esperanza, toivo). Tämän looshin puheenjohtajana toimi alussa Ruusuristin jäsenille tuttu herra Nikolai Jefimoff, jonka kodissa looshi yhä pitää kokouksiaan.

Päivää ennenkuin saavuin oli Esperanza-looshi kutsunut vieraikseen Kellomäellä ja lähiseuduilla tilapäisesti asuvat suomalaiset teosofit, ruusuristiläiset ja vapaamuurarit ja viettänyt yhdessä heidän kanssaan veljeyden ja yhteistunnon merkeissä käyvän mieliä virkistävän kokouksen.

Viikkoa myöhemmin pidettyyn kokoukseen kutsuttiin minut vieraaksi, ja hauska oli minun taas pitkästä ajasta keskustella filosofisista ja okkultisista kysymyksistä vilkkaiden, herttaisten ja intelligenttien venäläisten teosofien kanssa. En voinut olla ajatteleminen ja kysymättä itseltäni: koska maailma taas muuttuu semmoiseksi, että saadaan vapaasti liikkua kaikkialla joka maassa, vapaasti ihmisinä ja veljinä seurustella kaikkien kansojen kanssa?

Atlantis.

I

*Usein oon nähnyt ma unta
sinusta hukkunut maa,
Suur-ihmeitten valtakunta,
en voi sua unhottaa!
Talojesi ylpeät päädyt,
pylväittesi toistuvat räädyt,
»kultaisten porttiesi» päät
väikkyvät cessäni, näät!*

Nään, miten kuningas käy
 temppeleihin kansansa eessä
 kuin isä poikineen,
 silmät niin kauniisti veessä
 lemmestä jok'ikiseen.

Joosef ja Benjamin, oi,
 jokainen heistä on hälle.

Musiikki korkea soi
 pyhälle elämälle.

Mistä soi soitto, ei näy!
 Näyt, kuvat vaihtuvat jo:

Varhainen aurinko
 on yllä kukkean lehdon.

Kasteen on helmiä maassa.

Säässä niin autuaassa
 lämmelen nuoret käy.

Miehet on väkeviä niin,
 naiset on lempeitä niin!

Hymy seestynyt on sulotarten,
 kaukomielisten kainotarten,
 oi, paimenhelkiä varten!

Tää näky viimeinen:

Punertaa taivas kuin veri,
 katkeaa maa kuni heinä,
 aukasee kitansa meri,
 murtuvi muuri ja seinä!

Yksi vain valitus-huuto,
 sitten on hiljaista niin!

Suunnaton, korkea suku
 kuollut on laineisiin!

Päivä kun taaskin nous,
 veen yli joutsen sous . . .

II.

*Atlantiksen hallitsijan Kronoksen lähetti laskee
uurnan kuningas Priamoksen haudalle:*

»Kultaisten porttien ma kaupungista
yöt, päivät matkannut oon, veljet hyvät,
ett' ylvään kuninkaanne hautajaisiin,
isänne hellän maahanpanijaisiin
ma ennättäisin kera uurnan tään,
mi työtä mestarin on hengekkään.
Oi, troialaiset, viisauden janoon,
min juuret on niin ikuiset ja syvät
ja synnyt seitsemistä taivahista,
on aamunkoitosta ain maatapanoon
kuin nääntymäisillänsä kansa maani,
siskoni, veljeni ja kuninkaani!

Ei tyydytä meill' enää tietoon, min
tää elo antaa niukin annoksin.
Parempi kaipuu henkimaailmoihin
on saanut mielet tavoittamaan, oi,
totuutta, viisautta tuota jo,
min vertauskuvana on Aurinko!
Tuo kutsu kuni sfäärein soitto soi
ja tuutii kaikki iäisyys-unelmoihin.
Ja kun noin syvä kaipuu vallan saa,
se tietää, tietää suvun kuolemaa;
sen täylyyy päästä irti maasta, kas,
ja silloin vasta on se autuas!
Kohtalon hetki on siis lyönyt meille
ja kulku kääntyy korkeimmille teille.

*Kysytte ehkä rakkaat, miksi mä
 tään kaiken kerron haudan partahalla,
 johonka päätyy suuri elämä,
 min maine iät kiertää maailmalle?
 Tään uurnan kylkeen kaiverrettu on;
 'Kuningas Kronos atlantiidein maan
 Priamokselle, jok' käy kuolemaan!'
 Tää sana nousee valoon auringon,
 kun Priamoksesta taas lauletaan
 ja tarun Troiaan taaskin uskotaan!*

*Herrani, Kronos, nyt jo aavistaa,
 ett' tulee tuho, hukkuu kaunis maa,
 ett' atlantiidein suku kohta käy
 nieluhun moiseen, ett' ei kynttä näy.
 Vaan tiedossaan on myöskin, Troia, hällä,
 ett' elo jatkuu kamaralla tällä.
 Siks' Kronos, hallitsija kulta-ajan,*

*edessä kuoleman, tuon valloittajan,
 tuon elon jatkajan ja kirkastajan
 hautahan jalon kätkee uurnan tään,
 mi työtä mestarin on hengekkään,
 ett' todistais se jälkimaailmalle,
 ett' ol' Atlantis ja nous korkealle!*

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

15.

Vuonna 1911 sattui käännekohta Teosofisen Seuran historiassa, kun n. s. Idän Tähti perustettiin. Tämä sivuliike, joka sittemmin on kasvanut emäseuraansa paljon suuremmaksi, otti tehtäväkseen valmistaa ihmismieliä vastaanottamaan suurta uskonnollista opettajaa, joka pian oli ilmestyvä maailmaan. Huhuiltiin, että personallista käyttövälinettä tulevalle mestarille jo valmisteltiin, ja ennen pitkää saatiin kuulla, että odotettu opettaja oli Kristus itse, hän, joka vaelsi Galileassa pari tuhatta vuotta sitten ja jota buddhalaiset nimittivät boodhisattvaksi, hindulaiset dshagad-guruksi. Myöntää täytyy, että tämä sanoma otettiin vastaan suurella riemulla Teosofisen Seuran piirissä; verrattain harvat kuuntelivat epäillen ennustuksia ja loukkaantuivat niistä, mikäli ne koskivat Kristusta. Ainoastaan saksalainen Teosofinen Seura tohtori Steinerin johdolla asettui heti alusta jyrkästi Idän Tähteä vastaan.

Kun asiallisesti käsittelemme Idän Tähdessä sanomaa, nousee vastattavaksemme kaksi kysymystä: 1) Jos suuri opettaja tulee, onko hän Kristus? Onko tämä Kristuksen toinen tuleminen? 2) Onko yleensä odotettavissa suuren opettajan tulo ja koska? Vaikka jälkimäinen kysymys ei ole näennäisesti yhteydessä Kristuksen kanssa, on se tärkeänä nykyhetken kysymyksenä kristosofillekin tutkimisen arvoinen.

Idän Tähdessä uskotaan Mrs. Besantin ja Mr. Leadbeaterin tutkimusten nojalla, että Kristus — kristikunnan Kristus — on sama kuin boodhisattva ja maailman opettaja. Tämä mestarien mestari käytti opetuslapsi Jeesuksen ruumista kolmen vuoden aikana Palestinassa, sanotaan, ja Palestinassa Jeesus eli ja vaikutti 100 vuotta ennen kristillistä ajanlaskua. Mutta olemme nähneet, että tämä oletamus perustuu historialliseen erehdykseen. Kristikunnan Jeesus

Kristus ei elänyt 100 vuotta e. Kr. Kristikunnan Jeesus ei siis ole sama kuin Mrs. Besantin ja Mr. Leadbeaterin näkemä Jeesus, jonka boodhisattva otti haltuunsa, eikä boodhisattva niin muodoin ole sama kuin Kristus.

Idän Tähdien odottama maailmanopettaja ei näin ollen ole Kristus.

Mutta voisiko olettaa, että selvänäkijäin historallisesta sekoituksesta huolimatta Jeesus Kristus todellisuudessa kuitenkin »tulisi takaisin»?

Tähän kysymykseen meidän ennen kaikkea täytyy saada vastaus evankeliumeista, sillä mitä itse odottavan mielialaan, näkyihin, ennustuksiin j.n.e. tulee, ei niihin ole luottamista.

Niin kauan kuin kristikunta on elänyt, on aina silloin tällöin uudistunut Kristuksen toisen tulemisen odotus. Jo ensimmäinen seurakunta Palestinassa vietti onnelliset päivänsä siinä toivossa, että ristiinnaulittu mestari pian palaisi jälleen. Tätä odotusta kesti pari vuosisataa, ja ainoat, jotka pysyivät järkevinä ja sanoivat Jeesuksen puhuneen henkisistä asioista, olivat gnostikot ja jotkut »kerettiläiset». Kirkkohistoriasta tiedämme niinkään, että kristikunta uskoi maailman loppuvan vuonna 1,000 ja Kristuksen silloin tulevan tuhatvuotista valtakuntaa perustamaan. Vuosituhannen vaihteessa rukoiltiin, paastottiin, mesuttiin, annettiin velat anteeksi j.n.e., ja suuri oli pettymys, kun maailma yhä pysyi ennallaan. Historiallinen kokemus varoittaa meitä liiaksi luottamasta ennustuksiin ja näkyihin, mikäli ne koskevat Kristuksen toista tulemistä.

Sillä mitä tästä asiasta sanonevat evankeliumit? Ensinnäkin ne varoittavat meitä vääristä profetoista. Muistammehan kertomuksen opetuslapsista, jotka Öljymäellä kysyivät Jeesukselta, mikä hänen tulemuksensa ja maailman lopun tunnusmerkki olisi. Ja muistammehan Jeesuksen vastauksen: »katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: »minä olen Kristus», ja he eksyttävät

monta . . . Jos silloin joku sanoo teille: ‚katso, täällä Kristus on’, tai: ‚tuolla’, niin älkää uskoko. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä, niin että jos mahdollista, valitutkin eksytettäisiin. Katso minä olen edeltäpäin sanonut sen teille. Sentähden, jos teille sanotaan: ‚katso hän on erämaassa, niin älkää menkö sinne ulos, tai: ‚katso, hän on kamareissa’, niin älkää uskoko.› (Matt. ev. XXIV, 3—5 ja 23—26).

Ja mitä taas Kristus evankeliumein mukaan positiivisesti sanoo toisesta tulemuksestaan?

Näin kuuluvat hänen sanansa Matteuksen mukaan: »Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva. Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat. Mutta kohta noiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee ja kuu ei anna valoaan, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivasten voimat järkkyvät. Ja silloin Ihmisen Pojan tunnusmerkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella. Ja hän lähettää enkelinsä suuren pusunan kajahtaessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmansuunnalta, taivasten toisesta äärestä niiden toiseen ääreen asti . . . Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivaan enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin . . . Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä Herra tulee . . . Sentähden olkaa tekin valmiina, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.› Ja toisessa paikassa: »mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimella.› Ja vielä, kun ylimäinen pappi kysyi Jeesuselta, oliko hän Kristus, Jumalan Poika: »Olen. Mutta minä sanon teille: tästä lähin saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.› (Matt. ev. XXIV: 27—31, 36, 42, 44; XXV, 31; XXVI, 64.)

Apostolein teoissa kerrotaan, kuinka opetuslapset

olivat koolla ja katselivat Kristuksen taivaaseen astumista. Silloin »heidän vieressään seisojaksi kaksi miestä valkeissa vaatteissa, ja nämä sanoivat: »Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevänkin.» (I, 10—11.)

Kristosofin ei tarvitse muuta kuin lukea näitä uuden testamentin sanoja ja kuvauksia ymmärtääkseen, mistä on kysymys. Niiden kieli on siksi selvä, etteivät saata tarkoittaa fyysillisiä, ulkonaisia, vaan sisäisiä, sielullisia tapahtumia. Ainoastaan taikauskoinen mielikuvitus ajettelee Kristuksen tulevan ruumiillisessa muodossa aineellisen pilven päällä. Vähänkin kokenut kristosofi tietää, että tulemus tapahtuu henkisellä tavalla. Ihmisen Pojan tulemus on näkyvätön tapahtuma. Kun personallisen ihmisen maailma on lopussa, kun hänen itsekkyytensä on näyttänyt osansa, silloin Kristus ilmestyy hänelle henkisesti — jota sanat »pilvessä» tarkoittaa — ja syntyy häneen.

Silloin hänestä tulee »Ihmisen Poika» ja »Jumalan Poika».

Gnostikot olivat oikeassa. He olivat ensimmäisten aikojen idealisteja ja spiritualisteja, jotka taistelivat materialistisia käsityskantoja vastaan. Heitä lähellä oli kirkkoisä *Origenes*, joka ankarasti puhui kirjaimen orjia vastaan ja teroitti pyhien kirjoitusten vertauskuvallista merkitystä, eritoten tuhatvuotiseen valkuntaankin nähden.

Tiedämme myös, että kristityt seurakunnat vanhalla ajalla lopullisesti luopuivat odotusunelmistaan, kun vaikutukseltaan niin voimakkaaksi tullut kirkkoisä *Augustinus* ratkaisevasti selitti tuhatvuotisen valtakunnan jo tulleen, koska »kirkko nyt jo oli Kristuksen valtakunta ja taivasten valtakunta, jossa hänen pyhänsä jo hallitsivat hänen kanssaan».

Vielä Kristus viittaa toiseen tulemiseensa pyhän ehtoollisen asettamissanoissa. Matteuksen mukaan hän lausui: »... Ja minä sanon teille: tästälähin

en juo tätä viinipuun tuotetta, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa».

Näitäkin sanoja on helppo ymmärtää vertauskuvallisesti. Ne merkitsevät silloin: »minä Kristus en enää juo viiniä tämän maan päällä omassa yksityisessä ruumiissa; tästä lähtien juon sitä ainoastaan Isäni valtakunnassa, s.o. kaikissa niissä ihmisissä, jotka henkisesti yhtyvät minuun ja siten tulevat valtakunnan lapsiksi eli Isän Pojiksi!»

Mutta jos välttämättä tahdomme nähdä niissä ennustuksen fyysillisestä takaisintulosta, ei semmoinen tapahdu ainakaan ennen kuin siinä kaukaisessa tulevaisuudessa, jolloin Isän valtakunta näkyväisestikin on toteutettu ihmisten kesken maan päällä.

Täten on kristosofien mielestä ratkaistu kysymys Kristuksen toisesta tulemisesta.

Se on kokonaan henkinen asia. Se tapahtuu ihmisyyksilön sydämessä ja sielussa.

16.

Mutta miksikä nykyaikana monet ihmiset niin hartaasti odottavat joko maailmanopettajan tai Kristuksen tuloa? Eivät ainoastaan Idän Tähdessä jäsenet sitä tee. On kristittyjen kesken, on toisten teosofisten seurojen jäsenissä paljon ihmisiä, jotka vahvasti uskovat meidän elävän murrossajassa, suurten tapahtumain kynnyksellä, uuden sivistyksen aamuruskossa. Onko heidän uskonsa tuulesta temmattu?

Ei suinkaan, mikäli se koskee uuden kulttuurin nousua. Siksi monet merkit viittaavat siihen, että nykyisissä olosuhteissa on jotain vanhaa ja kulunutta, ettei tarvitse epäillä yhteiskuntien vähitellen muuttavan muotojaan. Uskonnollisella alalla on myös odotettavissa suuria mullistuksia, sillä ihmiskunta alkaa herätä lastenkamariunelmistaan ja ymmärtää elämää käytännöllisemmin, järkevämmin ja totuudenmukaisemmin. Kaikille kirkoille ja lahkoille alkaa vähi-

tellen kirkastua luonnollinen ja yksinkertainen totuus, että Jumala, Elämä on yksi ja ihmiset kaikki hänen lapsiaan, siis keskenään veljiä henkisesti.

Mutta tämä ei ole vielä samaa kuin jonkun maailman opettajan odotettu tulo. Sillä tähän uskonnolliseen uudestasyntymiseen ei välttämätä tarvita erikoista uutta opettajaa. Se on jo pantu alulle. Se on jo käynnissä maailman kaikissa uskonnoissa ja kirkkoissa. Ihmiskunta itse sitä kaipaa ja uudistus lähtee ihmisten omista sydämistä. Jos henkistä sysäystä ulkoapäin tämän työn yhteydessä ajattelempa, älkäämpa silloin unohtako teosofista liikettä ja madame Blavatskya. Madame Blavatsky antoi muodon ja sanan nykyajan sisäiselle kaipuulle. Hänen uhri-työnsä pani suuren uskonpuhdistuksen lumipallon kiertämään.

Hän oli tavallaan aikamme suuri opettaja. Älkäämpa asettuko vanhojen juutalaisten kannalle, jotka odottivat Messiastaan senkin perästä, kun hän jo tuli. He eivät ottaneet Messiaista vastaan, vaan yhä odottavat hänen tulevan. Älkäämpa tehkö niin. Ymmärtäkäämpa, että valkoinen veljeskunta jo lähetti sanansaattajansa, vaikka maailma ei häntä käsittänyt, ja koettakaampa me oppia käsittämään ja sulattamaan hänen sanomaansa ihmisten ja kansojen veljeydestä, uskontojen jumalallisesta alkuperästä, ihmishengen kuolemattomuudesta ja korkeasta tulevaisuudesta j.n.e.

Tällä kristosofi ei tarkoita, että madame Blavatsky olisi ollut mikään palvottava vapahtaja. Hän oli jalo ja valistunut ihminen, joka oli käynyt koulua viisauden mestarein luona, ja hän tunsu Kristuksen omassa sydämessään. Mutta kun Jeesus Kristus kerran sanoi: »mitä sinä kutsut minua hyväksi? Ei ole kenkään hyvä paitsi yksin Jumala», — niin kuinka madame Blavatsky enemmän kuin kukaan toinen ihminen odottaisi suitsutuksia ja kunnianimityksiä niiden puolelta, jotka ymmärtävät hänen työnsä suuruuden ja merkityksen?

Ihmiskunnan suuri henkinen lunastustyö ¹⁾ pantiin alulle silloin, kun Jumalan henki valtasi Jeesuksen sydämen ja mielen ja teki hänestä Kristuksen. Kaikki myöhempi henkinen lunastustyö on palaamista Kristuksen luo. Sentähden kaikki valkoisen veljeskunnan lähettiläät aina viittaavat siihen Kristukseen, jonka täytyy syntyä meidän ihmisten sydämissä ja joka täydellisenä ilmeni Jeesuksessa Kristuksessa. Sentähden madame Blavatskykin sanoma oli läpeensä mystillisen Kristuksen sanoma.

Madame Blavatsky ilmoitti, kuten muistamme, että kunkin vuosisadan lopulla lähettiläs saapuu maailman valkoisen veljeskunnan puolelta. Kahdeksannellatoista vuosisadalla tämä lähettiläs oli varsinaisesti kreivi de Saint-Germain, vaikka hänellä oli apulaisinaan paljon parjattu Cagliostro y.m. Yhdeksännellätöista vuosisadalla oli lähettiläänä Blavatsky. Ja ken tämän vuosisadan lähettiläs on oleva, sen näkevät ne, jotka elävät vuoden 1975 jälkeen.

Tämä tuleva sanansaattaja saattaa olla suuri opettaja, jos maailma on paremmin kuin ennen osannut käyttää hyväkseen mestarein taholta tullutta henkistä vuodatusta.

Merkit viittaavat, kuten sanottu, siihen. Ennen kuulumattomalla voimalla leviävät saatteet ihmisten kesken. Ne eivät ole enää filosofista korutavaraa vain, ne vastaavat todella ihmissielujen kaipauksia ja vaatimuksia. Elämme murrosajassa ja toivoa on, että ihmiskunta sulattaa laajemmassa mitassa valkoisen veljeskunnan sanomaa, jos kohta tällä hetkellä vielä pimeältä näyttää.

On sentähden ajateltavissa, että syntyy joukkomme sieluja, jotka antavat teosofisten totuuksien tunkea luihin ja ytimiin ja siten kasvavat opettajiksi ihmiskunnalle. Heidän suotuisa karmansa tarjoaa heille

¹⁾ Sanon »henkinen», sentähden että järjen lunastustyö alkoi silloin, kun maaniasaputrat eli ihmisyksilöiden korkeammat minät ruumistuiivat Lemurijalla ja Atlantiksella (n.s. »toinen luominen»).

tämmöisen tilaisuuden, jos maailma on valmis heitä kuuntelemaan. Voimme odottaa tällä vuosisadalla useampia suuria neroja eri aloilla, jotka valkoisen veljeskunnan, s. o. Kristuksen hengessä tulkitsevat elämän tarkoitusta sanoin, sävelin, kuvin ja värein.

Jos siten saamme teosofiset ja kristosofiset totuudet vaikuttamaan yksilöiden ja yhteiskuntain elämään, kuinka paljon onnellisemmassa asemassa onkaan silloin oleva kahdennenkymmenennen vuosisadan mestarilähettiläs verrattuna Saint-Germainiin ja Blavatskyyn! Hänen ehkei silloin tarvitse pukeutua — ei hienon ja sivistyneen hovimiehen eikä loistavilla kyvyillä varustetun seikkailijan muotoon, — vaan ehkä hän kirkkaammin ja puhtaammin saa esiintyä sinä mikä hän on: kuolemattomuuden valtakunnasta kotoisin oleva opettaja.

Niin minulle hänen työnsä kuvastui jouluna 1908, jolloin sairaana maatessani näin välähdyksiä ihmiskunnan tulevaisuudesta. Sentähden sanoin eräässä esitelmässäni helmikuussa 1909: »Itse asiassa teosofinen liike valmistaa maaperää sille uudelle uskonnolle ja sivistykselle, joka on näkevä päivänvalon kuudennessa alarodussa. Pohjois-Amerikassa tulee — emme tiedä kuinka pitkän tai kuinka lyhyen ajan perästä — esiintymään suuri opettaja, joka perustaa uuden maailmanuskonnon». (Uuden ajan aamunkoitteessa, s. 21.) Aikaa en määritellyt tarkemmin, sillä kysyin itseltäni: olisiko mahdollista, että jo tällä vuosisadalla valmistuisimme vastaanottamaan niin suurta uutta sysäystä? Ja sentähden ajattelin mahdolliseksi, että uusi aika alkaisi vasta 2075 tai myöhemmin, — vaikken kieltänyt hengessäni kaikkia mahdollisuuksia tältäköän vuosisadalta.

Kun sitten kuulin Mrs. Besantin sanoman Kristuksesta, sekaannuin hetkeksi ja käytin itse joskus nimitystä Kristus tulevasta lähettiläästä. Mutta Idän Tähti hämmästytti minua ja pian huomasin, että Kristuksen odottaminen lepäsi löyhällä pohjalla. Enkä jaksanut uskoa maailmanopettajan pikaiseen tuloon,

koska muistin H. P. Blavatskyn sanat oppilailleen: »älkää luulko, että mestarit lähettävät ketään maailmaan ennen vuotta 1975». Mitä taas siihen kaikkeen tuli, mikä oli totta ja kaunista Idän Tähtien liikkeessä, sisältyi se jo itse teosofiseen liikkeeseen.

Pekka Ervas.

Tähtien tietäjät.

Rantaan tummuvan taivahan häipyvi lainehin vuolain vuoksi vuorilta syöksynyt. Tyynenä savannoin suurin vyöryy merehen vesien voima ja usva ui sininen yllään. Ilta viileä voitti jo hehkuvan auringon vihdoin. Astuu vierellä vesien tietäjä tähystys-torniin: Nuori on vuosilla vielä hän. Loitsuja vanhoja tutkii. Ammoin taivahan tähtiä tarkkasi mennehet polvet. Kolkon kohtalon paljasti kiertävään tähtien radat. Tarut sortavain kansojen, maailman valtojen vaiheet tähdet kertoa tiesivät. — Virtana aaltoili aika. Mietti mies näitä tornihin astuva yksinään yössä. Vuoksen kalvohon kummitus-linnana kuvastuu hälle portain temppele pilviä piirtävä virrasta nousten. Nelikulmioin uhkehin, vartija-käytävän kohoo muurit toistansa korkeemmat tornihin hohtavaan saakka. Huomaa valkeat pylväskäytävät tietäjä nuori. Nostaa mustaa muuria kohti silmänsä silte. Harja purppuran punainen siitäkin ylemmäks kohoo. Kaukaa siniset seinät helakoin värineen hohtaa. Illan usvahan häipyvät ihmeet tornien jylhään yötä tutkivain tietäjain tyyssijat tähtien alla. Eivät peikkojen katalain yllätä nuolet sinne. Saapuu taivaiden valtias ylimpään asuntoon pyhään.

Hopein hohtavat seinät. Kullalla silattu patsaat.
 Sinne nousevi vuoroaan valvomaan tietäjä nuori.
 Portaot kiertävät tornia. Kuu valaa kultiaan sinne.
 Maa jää kauvaksi alleen. Alkavat puhua tähdet.
 Nousee henkensä kaipaava syttyväin tähtien puoleen.
 Silloin kalpenee tietäjä. Sattuvi silmänsä tähteen
 uuteen, suurehen, loistavaan läntisen taivahan yllä.
 Kutsuu palvojat temppelein. Kasvoilleen lankeaa kaikki.
 Virkkaa vuoristosendulta saapunut oppinut vanhus:
 »Taisto päivien, öiden, hyvän ja pahan käy yhä.
 Kansan rohkean kolkoilla kotini ylänkömailla
 taistoon tietäjä nostatti puolesta hyvien voimain.
 Merkkiin taivahan uskon ja hyvien henkien voittoon.»
 Virkkaa etelän virran vieriltä tullut tietäjä tähän:
 »Mainen mitä on onni ja mitä on elämän kierto?
 Luovu kaipuusta maisesta, ystävä! Nirvanaan uppoo!
 Pääset taistoista karman sa lootuskukkaiseen rantaan.
 Omaan itseesi vajoa — häviä — kaikkehen yhdyt.
 Puhdas loistavi valo kätköistä rintasi oman.
 Vedet ikuiset ympäröi maanpiirin. Ruokkivat virtoja ajan.
 Syntyy elämä. Ihanin virran kuolema mereen.»
 Nyökkäsi ruskea tietäjä suistamohaarojen mailta.
 »Tuntee kansani virran ja uskoo elämän voimiin.
 Siunaa erämaat virta ja kansa saa työstänsä palkan.
 Monin ilmenee muodoin henki. Yksi on sentään.
 Yksi aurinko, elämä. Kuolema levon on aika.
 Paisuu elämän virta, syntyvät ihmiset työhön.
 Saapuu laupias jumala parahin ihmisten nöyräin.
 Voima auringon tulviva ajan luo, elämän kaiken.
 Kuolee illalla aurinko. Kuulle suo vallansa silloin.
 Uutena aamulla syntyi auringon voimakas poika.
 Valo elämään jääpi, muotojen vaihtuissa yhä.
 Tähti uusi tuo tietävi syntyä auringon pojan.»

*Soivat sanat nää tietäjän. Syttyvät sydämet paloon.
 Avaa ovet nyt kuun saliin suureen oppinut nuori:
 Härkäin, ihmisten muotoiset patsahat kulkijaan katsoo.
 Peto siivekäs saalista vainoaa. Kuutar sen voittaa.
 Kuuta kumartain astuvat vanhukset sisimpään saliin.
 Seinät merkkien peitossa. Auringon tielä ne kuvaa.
 Eläinradan on merkkejä oinahat, härät nuo kummat.
 Häräin silmäin ja seitsentähtien merkkeinä kiittää
 kivet kalliit, ihanaa himmeää valoa luoden.
 Soihdun kantaja tietäiskö synnyn syttyneen tähden?
 Lohikäärmeillä seisovi kuningas leijona suuri.
 Voima syntyykö mahtavan leijonan merkeissä maahan.
 Tähkä neitsyen kädessä, sylissä poikanen pieni.
 Katso! neitsyen silmätpä elävän ilmehen saavat.
 Nyökkää neitsyen poika ja tarttovi tähkään ja vaakaan.
 Saivat varmuuden tietäjät. Syntyi jo jumalan poika.
 Kolme itämaan tietäjää yhdessä taivasta kiittää.
 Matkaan lähtevät tietäjät tähden johdolla uuden.
 Usko rintahan syttyvi tietäjän nuoren ja lähtee
 suurta ennusmerkkiä kohti hän vanhojen mukaan.*

U. G.

Puhe

Esperanza-looshissa 3. 8. 1923.

Kosmos on olemassa sellaisena kuin se todellisuudessa on, sekä sellaisena kuin se heijastuu etsijän tajunnassa, joka itsetietoisesti etsii totuutta, hyvyyttä, kauneutta. Tämä jumalallinen kolminaisuus loistaa personallisen käsityskantamme mahdollisuuksien läpi, läpi alempien tajunnanverhojemme. Riippuen siitä, minkälaista sisäistä ominaisuutta jokin henkilö käyt-

tää ulkonaisesti arvostellakseen, ymmärtääkseen ja saavuttaakseen tietoa, (omalla tavallaan ja omin keinoin), ilmenee etsijän tajunnassa tutkittavana olevan asian ulkopuoli. Ulkonaisesti tunnemme vain asioiden ulkonaisen puolen, vaikkakin asioiden sisältö aina on itse kolminaisuus. Erilaisissa mystillisissä kouluissa puetaan tämä muoto erilaisiin vertauskuviin, joilla on erilaiset nimitykset. Ilmenyt jumala on nähty erilaisten olemuspuoliensa kautta ja eri luokituksissa.

Jumallinen totuus muuttuu jokapäiväisen tajunnan ja älyn välityksellä loistaessaan, ja sen majesteettillinen valo, sen luomisointu vaihtuu niin, että todellinen Jumalanvaltakunta, josta Jeesus puhui, vain harvoin saavutetaan ylevimmän hallioitumisen aikana.

Teosofien dharmia on jumalallisen viisauden täydellinen käsittäminen, jokaisen tapahtuman, »jokaisen sattuman» ymmärtäminen niin syvällisesti kuin mahdollista, ja sen tarkastaminen erilaisilta näkökannoilta.

Mikäli on kysymyksessä kehitys, henkinen valistuminen, vaatii tämä dharmia, että olemme aivan täsmällisen itsetietoisia, voimakkaita ja vakavia itseämme kohtaan, samoin kuin mahdollisimman suvaitsevaisia toisia kohtaan. Kaikki on tehtävä hyvästä tahdosta, ei mitään pakosta. Viimeksimainittua ominaisuutta on vaikein toteuttaa mentaalitasolla, jossa meitä ympäröi koko joukko esteeksi tulevia ennakkoluuloja, kristallisoituja ajatusmuotoja sekä tunnepyyrteitä, joiden keskus aina on käännetty meidän persoonallisuuteemme päin.

Teosofia, antroposofia sekä muut mystilliset liikkeet opettavat, että kutakin persoonallisuutta ohjaa ja suojelee ylhäältäpäin, näkymättömiltä ja yliaistillisilta tasoilta päin joko Jumalallinen Isä, suojelusenkeli, Barhishadipitri, deeva, Rishi, Mestari, Suuri Mestari tai korkeampi minä. Merkitsee hyvin vähän, mitä nimiä tai vertauskuvia, mitä enemmän tai vähemmän tarkkoja määritelmiä annetaan tästä mystillisestä pyrkimyksestä, tästä siteestä, joka on raken-

nettu ihmisolion tai tajunnan ylempien ja alempien verhojen välillä.

Deevat, arkkienkelit, Agnishvattapitrit, egregorit hallitsevat yhtymiä nykyaikaisen valtiotaidon aloilla.

Essealaiset, terapeutit, Nabit, profetat (Jesaias, Hesekiel, Jeremias, Muhamed) pitivät itseään Jumalan, arkkienkeliä suuna ja korvana. Heidän kansalaisensa pitivät heitä ylipäänsä sekapäisinä, hulluina, kiihkoilijoina.

Olemme todistajia nykyajan profetoimisen alttareilla, joita on rakennettu maapallon eri paikoille. Näemme Indiassa Annie Besantin, joka siellä herättää kansan itsetajuntaa ja joka on välillisessä suhteessa Indian deevaan Valkoisen Looshin kautta. Onko häntä ihailtava? Se ei ole välttämätöntä. Voimme teoista todentaa hänen teosofisen toimintansa kehittäviä hedelmiä Annie Besant toimii Nabien koulun autokraatisena esimiehenä, mystillisen Kristuksen kehittämisessä, mikäli hänen oppilaittensa tajunnanverhot sallivat heidän kulkea helluntaitilan läpi, sallivat heidän vastaanottaa itsessään Pyhää Henkeä esiintyäkseen kansalaistensa edessä täysin henkevoityinä apostoleina.

Suomessa olemme samanlaisen asian todistajina. Jotkut kehittyneiden mystikkojen ryhmät ovat yhtyneet tarkoituksessa päästä suoranaiseen ja läheiseen tai välilliseen yhteyteen kansallisen Agnishvatta-dee- van kanssa, lainatakseen korvansa hänen suojelevalle äänelleen, ymmärtäkseen kosmillisen kehityssuunnitelman kautta suomalaisen arkkienkelin toimintaväreilyjen. Onko tämän ryhmän pyrkimys sääliittävä? Kukin pyrkimys on arvostettava toiminnan hedelmien mukaan. Onko deevan ainoa keino ilmentää itseään ja tahtoaan tämän ryhmän kautta? Epäilemättä ei, koskapa koko valtiotaito, kansallinen taide, kirjallisuus ja yhteiskunnalliset egregorit ovat sen eläviä jäseniä, sen elämästä ja toiminnasta osallisia.

Kukin suomalainen kansalainen on hänen atoominsa ja enemmän tai vähemmän itsetietoinen hänen

tahdostaan. Jokainen voi tulla enemmän tai vähemmän läheiseen suhteeseen hänen kanssaan, kehittää pyrkimystään tuntematonta ja havaitsematonta kohti joko asteittain tai suoranaisesti oppiakseen tuntemaan ja havaitsemaan.

Teosofisen Seuran jäsenenä kunnioitan jokaista yksilöllistä tai kollektiivista pyrkimystä henkevoitukseen, tapahtukoon se sitten teosofisen, antroposofisen, vapaamuurariuden tai jonkun muun liikkeen suojassa. Tunnustan kaikista täydellisintä suvaitsevaisuutta kutakin kehitystietä kohtaan. Lähetän personoituja henkisen rakkauden väreilyjä jokaista elävää olentoa kohtaan tajunnanpiirini sisäpuolella. Tällä hetkellä, etenkin viimeöisen henkisen kokemukseni jälkeen tunnen itseni todella onnelliseksi saadessani karmallisen tilaisuuden nähdä veljiäni ja ystäviäni erilaisista mystillisistä liikkeistä luonani tällä hetkellä. Se on todella suomalaisen deevan hymyilyä, jonka kautta ja jonka välityksellä, Logoksen, luojamme ylevä tahto ja rajaton rakkaus ilmenee. Tällä hetkellä tulee jumalallinen sana lihaksi ja on jokaisen tarkkaavan tajunnan havaittavana. Lausun hartaan haluni, että jumalallisen rakkauden säteet valaisisivat läsnäolijoiden sydämet yhtä kirkkaasti kuin yön aikana ja että ne ennakkoluulojen kuoret, joita mahdollisesti on, palaisivat läsnäolevien sydänten puhdistavassa tulessa, että persoonalliset vihamielisyydet haihtuisivat anteeksiannon jumalallisuudessa kauneudessa ja veljellisissä tunteissa.

Nikolai Efimof.

Arvi.

Kirjavana kuvasarjana kiitävät muistini ohitse sotilasaikani vaiherikkaat päivät, kirjavana, usein synkinä muistoina, jotka kertovat inhimillisistä heikkouksista ja intohimoista, turhasta ja tarkoituksettomasta intoilusta ja syvästä henkisestä pimeydestä. Noiden kuvien joukossa on kuitenkin muutamia, jotka luovat ikäänkuin sovittavan hohteen tuohon aikaan ja niistä ovat useimmat läheisesti yhdistyneinä Arviystävääni.

Muistan hyvin tuon päivän, jona ensimmäistä kertaa tapasin Arvi Merisen. Kirkas, aurinkoinen ja keväinen tuo päivä kyllä oli, mutta siitä emme me, komppanian uudet »rekryytit» suurestikaan voineet nauttia, sillä meidät oli sullottu pitkän, matalan kasarmirakennuksen synkkiin kellarimaisiin tupiin, ankaran rangaistuksen uhalla kiellettyinä poistumasta majoituspaikan ulkopuolelle.

Melua, tungosta ja hämminkiä oli kaikkialla. Minun onnistui saada haltuuni nurkka, jossa oli tyhjä rautasänky. Sille asetin laukkuni ja itse istuuduin laukun viereen koettaen tosin tuloksetta kohdistaa huomioni siihen kirjaan, jonka viihdykkeeksi olin tuonut mukani. Vierelläni käytiin nim. vilkasta, kovaäänistä kauppaa tarjolla olevasta, vanhasta hopeakellosta. Hiukan kauempana eräs pohjalainen vingutti viuluun ja hänen ympärilleen oli muodostunut pieni piiri, joka innokkaasti kuunteli hänen haikeita säveliään. Jos sain ikkunan luona taasen laulettiin »Hurjan pojan laulua». Eroitin siitä muutaman säkeen:

— »Ja vaikka luonto hurja on,
niin suruhan se tahtoo
saada sijaa rintaan.»

Samassa joku kääntyi puoleeni ja kuulin kohteliaan sointuvan äänen kysyvän:

»Pyydän anteeksi, mutta saanko hetkeksi istahtaa

meistä virttään nyt, siitä tehdään pikainen loppu. Puhuitko naikkosen kanssa?»

Viimeinen puhuja tuntui olevan ryhmänjohtajani, eräs alikersantti, joka jostain syystä ensi päivästä saakka oli kantanut minua kohtaan kaunaa.

»Kyllä puhuin», vastasi toinen. »Se ihastui heti tuumaan.»

Joku ovi paukahti.

»Älä helvetissä puhu noin ääneen, mitä jos hän olisi saapunut? Mennään pian katsomaan», ryhmänjohtajani tokaisi.

Juoksin nuolena vuoteeseeni ja makasin liikku-mattomana, kun seuraavassa silmänräpäyksessä ovi aukeni.

»Hei pojat, tulkaa tänne», kuulin ryhmänjohtajani huutavan. »Olli on täällä ja hänen täytyy ryypätä.»

Joukko puolihumalaisia komppanian poikia ryntäsi sisään. Eräs leikitteli revolverilla tähdäten minua. Nousin pystyyn ja kysyin mahdollisimman rauhallisesti, mitä halusivat.

»Tule ryyppäämään, ryyppäämään», huudettiin.

»En mene mihinkään», vastasin, »lähtekää heti pois.»

»Vai et tule.»

Puolitusinaa kouria tarttui minuun ja rimpuilemistani huolimatta raahattiin minut lattian yli ovea kohti.

Samassa astui joku huoneeseen. Huokasin helpoituksesta, sillä tulija oli Arvi. Pojatkin päästivät heti otteensa.

»Hyvä on, että pidätte hauskaa, mutta nyt menkää jatkamaan, sillä minulla on asiaa Olaville.»

Arvi sanoi sen levollisella voimakkaalla äänellään katsellen jokaista silmiin, ja kaikki tottelivat vaistomaisesti. Ryhmänjohtajani koetti kyllä möristä joutain vastaan, mutta muut vetivät hänetkin pois.

Ihmettelin sitä valtaa, joka hänellä, yksinkertaisella sotilaalla oli noihin raakoihin, humalaisiin olentoihin, mutta olin vielä liiaksi kiihdyksissä äskeisen

tapahduman johdosta voidakseni täysin käsittää sen koko suuruutta.

Arvi tuli luokseni. Puristin hänen kättään ja kiitin silmilläni; en saanut mitään sanotuksi. Hän ehdotti, että menisimme kävelemään ja etsittyämme laakit, vyöt ja päällystakit naulakosta, ryntäsimme vahtimiehen ohitse raittiiseen ulkoilmaan.

Taivas oli tähtikirkas ja heikko tuuli puhalsi vasten kasvoja. Lumi narisi saappaiden alla kierrellessämme kasarmialuetta ympäröiviä polkuja. Kerroin Arville keskustelun, jonka oven takaa olin kuullut.

»En voi ymmärtää», sanoin, »kuinka on mahdollista minunkin elää tällaisessa vankilassa, tällaisessa pimeydessä. Onko elämä sitten tosiaan aivan tarkoituksetonta tai sen ainoa tarkoitus pahuus ja ilkeys? En voi ymmärtää, kuinka sinä voit olla niin rauhallinen ja iloinen, vaikka näet ja tunnet tuon kaiken yhtä hyvin kuin minäkin?»

»Niin», Arvi katsoi minuun pitkään, »olenhan minäkin monasti ajatellut juuri tuolla tapaa. Monasti olen merillä ollessani nähnyt ja kokenutkin sellaista julmuutta ja sydämettömyyttä, että on ollut vaikeata uskoa ihmisen olleen sen takana, eikä ole tainnutkaan olla ihminen, sillä katsohan, minulle on ikäänkuin selvinnyt, että me ihmiset oikeastaan todellisuudessa olemme korkeampia olentoja, hyviä ja rakastavia. Meidän on vain löydettävä tuo todellinen ihminen itsessämme. Silloin paha ja kärsimys häipyvät kuin harha, eivätkä mitkään siteet voi meitä kytkeä, sillä olemme vapaita.»

Olin hetken vaiti ja sanoin sitten hitaasti ja miettivästi:

»On olemassa yksi todistus siitä, että ajatuksesi ovat tosia, mutta se todistus korvaa tuhannet muut, se todistus olet sinä itse».

Kuljimme vielä kauan äänettöminä talvisilla teillä, kumpainenkin ajatuksiinsa vaipuneena. Mutta erotuamme olin vielä valveella vuoteessani, kunnes aamu, uuden vuoden ensimmäinen aamu alkoi sarastaa.

Tapahtui sitten jotain, joka Arvi Meriselle muodostui kohtalokkaaksi, ja joka eroitti meidät toisistamme. Eräänä lauantai-iltana komennettiin komppanian maajoituspaikan läheisessä naapuruudessa sijaitsevaan kylään patrulli, ja tähän patrulliin Arvi ja minä jouduimme. Johtajana oli muuan nuori upseeri, vänrikki Värri, joka oli kuuluisa ilkeydestään kenttäharjoituksissa. Hänen erikoisalansa oli n. k. »isänmaan suuteleminen» ja hän oli siten komentanut komppanian kerran rangaistusharjoituksessa 140 kertaa yhtä päätä maahan, joka silloin oli rykmentin rekordi.

Marssimme valtakatua edestakaisin poiketen joskus syrjäiteillekin tarkastaen kylässä liikkuvien sotilaiden lomalippuja.

Oli täysikuu, joten huonosta katuvalaistuksesta huolimatta selvästi saattoi erottaa ympäristön. Talot olivat enimmäkseen pieniä puurakennuksia ja niiden takaa häämöitti metsä leveänä, mustana juovana. Kivääreihin ruuvatut pistimet kimelsivät oudosti kuun säteiden heijastaessa niistä. Mikäli ilta kului, tiet tyhjenivät yhä enemmän ja vain silloin tällöin kohetasimme jonkun yksinäisen kulkijan. Klo 10 jälkeen oli määrä pidättää jokainen sotilashenkilö, mutta ketään ei näkynyt. Vänrikki Värri näkyi olevan pahalla tuulella johtuen luultavasti siitä, ettei hänellä mitään ollut tekemistä. Ainakin hän vähän väliä kirosi itseksensä.

Vihdoin noin klo 11 ajoissa näki patrullimme aliupseeri erään sotilaan seisovan naishenkilön kanssa valtatie suurimpaan taloon johtavan ulko-oven luona ja huomautti siitä vänrikki Värrielle. Tämä huusi heti sotilalle ja käski häntä saapumaan luoksemme, mutta joko hän ei kuullut tai ei siitä välittänyt, sillä hän jäi paikoilleen.

»Korpraali Merinen, ampukaa varoituslaukaukset», vänrikki komensi.

Kolme perättäistä laukausta pamahti heti. Nyt mies huomasi meidät, mutta sensijaan, että olisi kiirehti-

nyt ilmoittamaan, lähti hän tytön kanssa juoksemaan tietä alaspäin.

»Ampukaa hänet, ampukaa, pian tulta, miehet», vänrikki huusi ja tempasi revolverin kotelostaan.

Molemmat seisoimme liikkumattomina asennossa, kivääri jalalla.

»Herra vänrikki, minä en ammu ihmistä.» Arvi sanoi sen rauhalliseen tapaansa, mutta jyrkällä äänenpainolla.

Vänrikki Värri kirosi, mutta nosti revolverinsa pakenevaa miestä kohtaan, joka ei ollut ehtinyt pitkälle, koska liukkaalla tiellä oli kaatunut ja siten viivästynyt. Samassa silmänräpäyksessä, kun sormi painoi liipasinta ja laukaus pamahti, Arvi löi aseensa hänen kädestään ja kuula vihelsi ohitsemme. Mies katosi lähimmän nurkan taakse.

Vänrikki Värri raivostui silmittömästi.

»Helvetissä, tämä on kapinaa, kapinaa», hän huusi ja löi Arvia nyrkillä kasvoihin. Nosti sitten revolverin maasta aikeen ampua, mutta maltoi äkkiä mielensä. Kalpeana purren huultaan hän sanoi aliupseerille:

»Kersantti, viekää korpraali Merinen heti arestiin ja ilmoittakaa asiasta vääpelille».

Sitten hän kääntyi Arvin puoleen:

»Tiedätte, mitä tästä seuraa. Saatte sen kalliisti maksaa.»

»Yymmärrän, herra vänrikki,» kuului sotilaallinen vastaus.

Patrulli marssi kasarmiin ja vänrikki Värri lähti asunnolleen.

Viikkoa myöhemmin sota-oikeus tuomitsi Arvi Merisen kolmeksi kuukaudeksi vankeuteen. Omasta osallisuudestaan sain arestirangaistuksen. Seuraavan päivän aamujunalla oli saattueen määrä viedä tuomittu Ilmajoen sotilasvankilaan.

Illalla olin esikunnassa päivystäjänä. En tahtonut millään saada aikaani kulumaan sinä yönä. Tunnit

tuntuivat pitkiltä kuin vuorokaudet. Istuin tuijottaen sähkölamppuun ja mietin Arvin kohtaloa.

»Kuinka elämä saattoikaan olla niin täynnä vääryyttä ja julmuutta.»

Puhelin soi aina silloin tällöin ja kävin vastaamassa, muuten oli kaikki hiljaista. Nyt seinäkello löi puoli yksi.

Samassa ovi avautui ja sisään ryntäsi siviilipukui-
nen mies. Hypähdin pystyyn. Sehän oli Arvi.

»Sinä täällä ja siviilissä. Miten se on mahdollista?» huudahdin.

»Niin, tuo järjestyi kasarmissa. Mietin kauan läh-
tisinkö Ilmajoelle, vai menisinkö muualle. Olin kah-
den vaiheella, mutta sitten tunsin selvästi, että nyt
voin tehdä enemmän ja löytää enemmän Suomen ulko-
puolella. Olenhan vapaa. Tulin ottamaan jäähyväiset
sinulta. — Lähden nyt yöjunalla.»

»Oi niinkö, mutta ei ole paljoakaan aikaa, sillä ad-
jutantti lupasi tulla tänne vielä tanssiaistensa jälkeen.
Ole nyt varovainen. Voinko järjestää sinulle komen-
nuksen tai lomalipun tai jotain sentapaista.»

»Oh ei —, olemme jo kylliksi rikkoneet määräyk-
siä. Tulen paremmin toimeen ilman sitä», Arvi hymyili.

»Mutta nyt hyvästi ja kiitos kaikesta. Tavataan
kyllä varmasti, sillä ystävyys se on pysyväistä.»

»Kiitos, hyvästi.» Muuta en voinut sanoa, sillä tun-
sin jotain tahmeaa kurkussani.

Puristimme toistemme käsiä, mutta äkkiä hän kiersi
käsivartensa ympärilleni ja sanoi:

»Älä unohda.» Sitten hän ryntäsi huoneesta.

Sammutin sähkön ja täbystelin ikkunasta pimey-
teen. Silmäni olivat kosteat, enkä aluksi nähnyt mi-
tään. Sitten erotin tumman varjon joka liikkui no-
peasti kentän poikki. — Nyt hän vielä näkyi. — Nyt
hän katosi tuon rakennuksen taakse. — Arvi-ystäväni
oli mennyt — — —.

Iltahuudossa luettiin päiväkäskystä, että korpraali
Merinen karkurina poistetaan rykmentin luettelosta.

Kirjallisuutta.

Antti J. Pietilä, Teosofia, Suomen Lähetyksseuran kustannuksella. Tunnettu teologi prof. Pietilä on tämän nimisessä vihkossa ryhtynyt arvostelevaan teosofista liikettä ja teosofian henkeä, asettuen kirkollisen kristityn tavalliselle naiiville kannalle. Tästä johtuu, että kaikki hänen esittämänsä väitteet yleensä perustuvat siihen, että koska teosofia on kirkon opin vastaista, niin se on petosta. Tämän vanhan »totuuden» on hän jonkun verran koristellut omilla persoonallisilla näkökannoillaan, jotka osoittavat surullista tietämättömyyttä tosiasioista. Hänen arvostelunsa ulkonaisesta teosofisesta liikkeestä supistuu pääasiassa teosofisten johtohenkilöiden yksityiselämän parjaamiseen. Sen nojalla, mitä hän puhuu, teosofian hengestä taasen, voi päättää, ettei hänellä ole pienintäkään aavistusta siitä siveysopista, joka kuitenkin on teosofisten oppiin ydin. Niinpä hän aloittaakin esityksensä huomauttamalla, miten nykyaikaisella teosofialla ei ole mitään tekemistä keskiajan ja vanhanajan hiljaisten Jumalan etsijöiden ja mystikkojen kanssa, jotka myös omaksuivat teosofian nimen. Mutta miksi? Vastaus pilkistää esille kirjaseen joka sivulta. Siksi, että teosofien pyrkimys henkiseen kehittymiseen on itsekästä, persoonallista ja maailmallista laatua; siksi ettei teosofia muka opeta nöyryyttä, rakkautta ja hyvätahoisuutta elämän korkeimpana lakina, vaan persoonallista rakentamista, erikoisten kykyjen voittamista j. n. e. Kuka hyvänsä, joka vähänkin on tutustunut teosofiseen kirjallisuuteen tietää, että asianlaita on aivan päinvastainen. Teosofia juuri opettaa, että on kuljettava rakkauden uhrautumisen ja itsensä unhoittamisen tietä, joka on ainoa tie Jumalan luo, että on seurattava Mestaria, Jeesuksen Kristuksen evankeliumin opetuksia. Mutta prof. Pietilä sanoo: »Teosofia ei ole edes mikään esikartano kristillisyyteen. Teosofia paaduttaa, vieroittaa kauas pois Kristuksesta ja Kristuksen evankeliumista.» Parissa kohdassa on

tekijä myös kosketellut Ruusu-Ristin johtajan jostain esitelmästä fragmentaarisesti poimittuja lausuntoja, väittäen muutta mutkitta, etteivät ne perustu lähteisiin. Syyllä voimme kysyä, mihin lähteisiin prof. Pietilän vihkosessaan esittämät väitökset perustuvat, n. s. okkultiseen tiehen hän ei luota, teosofista kirjallisuutta hän ei näy tuntevan, lieneekö sitten muitakin teitä olemassa sille, joka haluaa teosofiaan perehtyä?

E. K.

Risfini.

*»Että voi rintakin ruusuinen olla
ihmehän se on suuri»,
vakuntti äänensä soinnahtelolla
eräskin ystävä juuri,*

*»että voi ristikin kukkihin käydä,
kukkihin elämysten,
että ei kuolema juuria jäydä
keskellä kärsimysten . . .»*

*Että on ristini ruusuinen risti,
toistaiseksi vain tunnen.
Kuinka se ystävän silmihin pisti,
järkeillä osaa kun en?*

H. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkavat syyskuun 23 p:nä klo 12 päivällä. Luentohuoneena on kuten viime työ kautena Suomalaisen Normaalityöseon juhlasali, Ratakatu 4.

Helsingin Ruusu-Risti kokoontuu tulevana työ kautena uudessa paikassa, Ruotsalaisen Naisyhdistyksen

miellyttävässä huoneustossa (Svenska Kvinno-Förbundet) Vladimirinkadun 12:ssa.

Ruus-Ristin kysymysillat pidetään tulevana työkautena torstaisin Ruotsalaisen Naisyhdistyksen huoneustossa, Vladimirink. 12.

Ruus-Ristin jäsenille pyydetään huomauttaa, että he voivat lähettää vapaaehtoiset lokakuu-avustuksensa Ruusu-Ristin Johtajalle, os. Åggelby.

Ruus Risti-Kirjaston uusia numeroita on ilmestyyt painosta: N:o 6. *Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes*. Kolme draamaa kirj. *Rafael Ronimus*. Hinta Smk. 30: —, sid. 40: —. N:o 8. *Jumala ja onni*. Palanen länsimaalaista uus-uskonnollisuutta. Helsingin esitelmiä syksyllä 1922 pitänyt *Pekka Ervast*. Hinta Smk. 20: —, sid. 25: —. N:o 9. *H. P. Blavatskysta sananen*. Helsingin esitelmiä keväällä 1923 pitänyt *Pekka Ervast*. Hinta Smk. 9: —. Piakkoin valmistuvat: N:o 7. *Paavali ja hänen kristinuskonsa*. Helsingin esitelmiä syksyllä 1922 pitänyt *Pekka Ervast*. N:o 10. *Alempi ja ylempi jooga*. Silmäys syvempään uskonnolliseen elämään itä- ja länsimailla. Helsingin esitelmiä talvella 1923 pitänyt *Pekka Ervast*. Kaikkia näitä teoksia voidaan tilata Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Åggelby, tai Kustannusosakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri.

Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta on sen huomattavan broshyyrin nimenä, jonka selvänäköisestä kyvystään tunnettu *W. Holmberg* on kirjoittanut. Kirja, jonka hinta on Smk. 10: —, voidaan tilata Ruusu-Ristin toimitukselta.

Rafael Ronimuksen draamat: *Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes*, ansaitsevat jo aiheittensa takia kaikkien teosofismielisten huomiota. Ensimmäinen on suorasanainen, jälkimäiset kaksi runopukuisia. Rafael Ronimuksen korkealle nouseva mielikuvitus ja sujuva kielenkäyttö takaavat kirjalle lukijain suosion.

»*Viisaus enemmän talteen.*» Monet lukijoista muistanevat sen kirjoitukseni, jossa ylläolevalla otsikolla

kirjoitin Ruusu-Ristissä siitä, että johtajamme Pekka Ervastin luennot, jotka ovat erikoisarvoisia kaikista esitelmistä, joita maassamme teosofisesta aatteesta ja aatesuunnista pidetään, otettaisiin tarkemmin talteen kuin tähän saakka ja että ne pikakirjoituksella muistiin kirjoitettuna monistettaisiin ja sitten jaettaisiin sekä Ruusu-Risti-ryhmille että yksityisille pientä korvausta vastaan. Ekdopus sai innostunutta vastakäikua ja tuli sitten Ruusu-Risti-Neuvostonkin pohdittavaksi. Neuvosto päätti ryhtyä toimiin suunnitelman toteuttamiseksi, mutta siinä muodossa, että luennot sitten painettaisiin kirjan muotoon, sensijaan että ne monistettuina olisivat tulleet vain konekirjoitusjäljennöksinä ja vaikeammin luettavina sekä vähemmän viimeisteltyinä.

Nyt siis olisi jokaisella asianharrastajalla tilaisuus kannattaa aatetta tilaamalla ja levittämällä mainittuja luentokokouelmia painosta ilmestyvien kirjojen muodossa, joista pari numeroa jo on ilmestynyt »Ruusu-Risti-kirjastossa».

F. Korpi.

Teosofia Kellomäellä. Lähellä Venäjän rajaa olevalla Kellomäen paikkakunnalla on kesän aikana ollut sangen vilkasta teosofista toimintaa. Paitsi venäläistä Esperantia-looshia, joka useita vuosia on työskennellyt menestyksellisesti, oli paikkakunnalle kesävieraina asettunut huomattava joukko suomalaisia teosofejia, joten teosofinen elämä muodostui hedelmälliseksi.

Mielenkiintoinen ja innostava oli muun muassa elokuun alussa pidetty Esperantia-looshin kokous, jossa kutsuvieraina oli läsnä Vammelsuusta saapuneita teosofejia ynnä Ruusu-Ristin jäseniä. Kokouksessa, joka pidettiin herra Efimoffin luona hänen huvilallaan, vallitsi altis, rattoisa mieliala. Looshin puheenjohtaja rouva Holschevnikoff loi aluksi silmäyksen Esperantia-looshin syntyyn ja toimintaan meneinä vuosina mainiten muun muassa, että looshi viime talvena oli tutkinut Pekka Ervastin »Jeesuksen salakoulua», jonka looshin jäsen neiti Asp oli

kääntänyt venäjäksi. Yleensä huomasi, että looshi oli käsittänyt työnsä vakavasti etsien todellisinta, syvintä ja oleellisinta teosofiassa ja teosofisessa liik-
keessä. Tämän jälkeen herra Larsson selosti eräitä kohtia professori Woodin vierailusta Suomessa, munn muassa hänen lausuntojaan tohtori Besantista ja piispa Leadbeaterista, jonka jälkimäisen yksityissihteerinä hän oli toiminut useita vuosia, sekä omista psyykkisistä kokemuksistaan. Herra Arvidson esitti piirteitä Idän Tähtien järjestön ja sen johtomiehen Krishnamurtin nykyisestä toiminnasta, kuinka nykyään oli muodostunut sisäinen ryhmä, jonka jäsenet lupautuivat säännöllisesti päivittäin mietiskelemään »Mestarin jalkojen juuressa» nimisen kirjasen opetuksia, koska tämä pidetään sanallisesti Mestarin ilmoittamana Alcyonen välityksellä. Nämä sisäisen ryhmän jäsenet vastaanottavat aika-ajottain kirjelmiä Krishnamurtilta. Allekirjoittanut toi esille muutamia piirteitä Ruusu-Risti-seuran toiminnasta ja pyrkimyksistä. Lopuksi piti looshin sihteeri herra Efimoff syvän, lämminhenkisen puheen veljeysseiteestä, joka yhdistää ihmisiä ja teosofejia toisiinsa huolimatta eri egregoreista (ajatusmuodostelmista), joita he seuraavat ja jotka kaikki suhteellisesti katsoen ovat oikeutettuja ja tosia. Kokouksen loputtua oli osanottajilla tilaisuus nauttia musikaalisesta illanvietosta »kasinon» juhlasalissa, jossa esiintyi laulajia Ruusu-Rististä ja Esperantiasta.

S. K.

Sama amerikkalainen ystävämme, jonka ennustuskyvystä kerroimme Tietäjän marraskuun numerossa 1912, kirjoitti P. E:lle toukokuun 24 p:nä tänä vuonna: »Te kai muistatte, että noin 10 vuotta sitten kauttani tuli tiedoksi, että 49:s fyysillinen työpäivänne on viimeinen. Hiljattain tuli tietooni — jos en ole erehtynyt, — että teille on asialle merkitsevä seitsemäs päivä helmikuuta. Minun on odotettava ikäni 65:tä päivää. Ja tuota ennen on minun rakettava koti ja etsittävä tuleva äiti itselleni, sitte synnyyn 22 vuoden kuluttua »jälleen» omaan kotihini! Siis tuleva syn-

tymäpäiväni tulisi olemaan v. 1956 ymmyrkäsissä luvuissa. Päivämääristä en tiedä vielä poislähtöäni enkä tulevaan syntymääni nähden, mutta nekin tulevat tietooni, jos se toiselta puolen katsotaan tarpeelliseksi. Kenties ajattelette, että 22 vuotta on luonnottoman lyhyt kuoleman ja jälleensyntymän välinen aika. Vaan asia on siinä, että minun kauttani todetaan jälleensyntymän tosiasia, »käteen tuntuvalla tavalla», siinä ympäristössä, missä tulen kuolemaan ja jälleensyntymään. On kaunista ajatella että »me olemme olleet, olemme, ja tulemme olemaan». J. B.

Ilmoituksia.

Arvoisille Ruusu-Ristin lukijoille

saan ilmoittaa, että otan yhä kiitollisuudella vastaan psykoskooppitilauksia. Työ mahdollisimman tarkka ja huolellinen. Tilaukseen on liitettävä omakätinen nimi ja osoite, syntymävuosi, -kuukausi ja -päivä, sekä hintamäärä. Väriauran vertauskuvan kanssa Smk. 100: —, ilman auraa laajempi 75: —, lyhempi 50: —.

Alex Huttunen, Mikkeli, Esikaupunki.

Onko ketään, joka tahtois auttaa?

Allekirjoittanut olisi kiitollinen sille henkilölle tai yhdistykselle Suomessa tai ulkomailla, joka antaisi minulle vapaan rauhallisen asunnon ja ylöspidon kahden tai kolmen kuu-kauden ajaksi, jotta olisin tilaisuudessa kirjoittamaan julkaisemista varten haudantakaisilta olennoilta saamiani ilmoituksia. Vastaan arv. kysymyksiin heti. Kunnioittaen:

Vilhelmiina Karjalainen,
os. Terijoki.

JUMALA ja ONNI

Pekka Ervastilta

on vihdoin ilmestynyt uusi teos monen vuoden vaitiolon jälkeen. Hänen lukuisat ystävänsä ympäri Suomen rientävät hankkimaan itselleen tämän rohkaisevia ja iloisia ajatuksia uhkuvan kirjan.

Tilatkaa se meiltä viipymättä!

Kirjan hinta on Smk. 20: —, kauniissa kloottikansissa 25: —.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

Viipuri.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikolsala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Psykoskooppeja laatii W. Holmberg. — Tilaukset osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle. Eri liuskalle kirjoitettava syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä) ja nimi. Samalla mainittava, halutaanko psykoskooppi suomeksi vai saako se olla ruotsinkielinen. Hinta Smk. 70:—.

TYYNE BÜÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 6294

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

A A T R A

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 3737

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertolie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertolie 44 . . . " Tö 4187 /
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Rangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti
OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

LOKAKUU

N:o 8

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankat-somuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisem-pi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennako-luodet ja omakohtaiset mieipiteet; sen mukaan ihmisten sisä-nen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sie:ssaansa ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympä-ristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten pro-feettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yli-aistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yle-vistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen aukto-riteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta ar-tikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoit-tamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysy-mykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjal-ija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suo-raan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tila-usta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen le-vittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

LOKAKUU 1923

N:o 8

Sisällys:

Toimittajalta	283
Unen kerubi, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	288
Helena Blavatskyn muistolle, <i>A. N. B.</i>	289
Typistettyä veljeyttä, <i>J. R. Hannula</i>	293
Nykyinen maailmanpulma, <i>W. J. Darrow</i>	299
Kristuskysymys, <i>E. K.</i>	302
Nimi ja sen merkitys ihmiselle, <i>Nap. Hultin</i>	307
Ajatuksesta, kaiken »isästä». <i>Erämies</i>	310
Yön kellot, runo, <i>H. E. G.</i>	312
»Oj, veli!» Afrikkalainen legenda	312
Heränneen sielun rukous	313
Uusia kirjoja, <i>E. K.</i>	314
Kysymyksiä ja vastauksia	315
Tien varrelta	316

Jos joku ihminen,

oppinut tai oppimaton, itseänsä niin suureksi ajattelee, että hän halveksii toisia, on hän kuin sokea mies kynttilä kädessä — näkemättä itse hän muita valaisee.

Dhammapada.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen ja puoleen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Äggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Teosofisen Seuran varapresidentti, Mr. C. Jinarajadasa, vieraili rouvineen Helsingissä syyskuun puolivälissä. Hän piti useampia julkisia luentoja ja herätti paljon mielenkiintoa Helsingin yleisössä sekä rauhallisella ja vakuuttavalla esiintymisellään että järkeen menevillä sanoillaan. Siinä tilaisuudessa, Suomen T. S:n vastaanottokokouksessa, jossa minun oli onni olla läsnä, hän esim. lausui ajatuksen, joka lienee kaikunut oudolta monen T. S:n jäsenen korvissa. Mr. Jinarajadasa sanoi näet: »Tiet Mestarein luo ovat monet. Teosofinen Seura on ainoastaan yksi näistä teistä.»

Mr. Jinarajadasa on niin sanoakseni teosofinen kulttuuripersonallisuus. Hänen uskonnolliset ja poliittiset näköalansa ovat yleismaailmalliset, samalla kun hän antaa myötätuntonsa ja harrastuksensa jokaisen kansan erikoistehtävälle. Hänessä ovat onnellisella tavalla yhtyneet itä- ja länsimaat; idän rauhallinen viisaus on antanut kättä lännen tarmokkaalle toiminnanhalulle. Annie Besant on epäilemättä valikoinut oikean miehen Teosofisen Seuran varapresidentin vastuunalaiseen virkaan.

Vierailun viimeisenä päivänä oli minulla tunnin kestävä keskustelu Mr. Jinarajadasan kanssa. Toivon, että keskustelu jätti häneen saman tunnelman kuin minuun: aika oli liian lyhyt. Emme ehtineet puhua tyhjentävästi yhdestäkään asiasta, ja kuitenkin meidän olisi pitänyt pohtia juurta jaksain useampia teosofiselle käytännölle tärkeitä kysymyksiä, joita meidän nyt oli pakko sivuuttaa vain parilla huomautuksella.

Olin ajatellut, että Mr. Jinarajadasa olisi tahtonut kuulla tarkempia tietoja Ruusu-Risti-seuran synnystä ja suhteesta Suomen Teosofiseen Seuraan, ja varmasti olisimme niistä asioista enemmän jutelleet, jos aikaa olisi riittänyt. Nyt Mr. J. ehti lausua vain pari ajatustaan siitä kysymyksestä. Hän sanoi ensin:

»tarpeetonta teidän oikeastaan oli jakautua kahtia; olisittehan voineet muodostaa kaksi teosofista liittoa eli osastoa Suomessa.» Kun tähän huomautin, että meidänkin, ruusuristiläisten, alkuperäinen aikomus oli samankaltainen, sanoi Mr. J.: »niin, mutta valitsemanne nimi — Okkultinen Osasto — oli mahdoton.» Tähän vastasin hieman hämmästyneenä, että nimi ei suinkaan ollut lopullinen, se oli aivan tilapäinen ehdotus. Pienen vaitiolon jälkeen Mr. Jinarajadasa siten iloisen rohkaisevasti lisäsi: »mutta olihan kuitenkin paras, että erositte. Siten teillä on itsellänne vapaammat kädet. Teillä on suuri tehtävä Suomessa, ja toiselta puolen Suomen Teosofinen Seura vapaammin saa kulkea omia teitään. On näkkääs ihmisiä — T. S:n jäsenet, — jotka vastaanottavat korkeimman inspirationsinsa Mrs. Besantin kautta, ja taas on ihmisiä — Ruusu-Ristissänne, — joiden korkein inspirationsi tulee P. E:n kautta.»

Näitä seurojemme asioita koskettelimme, kuten sanottu, vastoin odotustani vain ohimennen, koska Mr. Jinarajadasalla oli toinen kysymys mielessään. Olimme tuskin ehtineet tervehtiä, ennenkuin Mr. J. pyysi minua kertomaan jotakin Suomen deevasta. Yllätykseni lienee kuvastunut kasvoistani, koska hän vakavan kohteliaasti heti selitti: »puhukaa aivan vapaasti, Mr. Ervast. En ole mikään skeptikko. Uskon täydellisesti, että te olette kosketuksessa Suomen kansallishaltian kanssa.» Näin veljellisen ja myötätuntaisen alustuksen perästä en osannut muuta kuin taipua vieraan tahtoon, ja ryhdyin siis kuvaamaan joitakuuta piirteitä Suomen deevan luonteesta ja tehtävästä. Kun silloin m. m. väitin, että kansallishaltiamme on Kristuksen (ja Buddhan) seuraaja, joten hän esim. ei hyväksy väkivaltaa eikä sotaa, syntyi meillä pieni sananvaihto sodan ja rauhan kysymyksestä. Mr. Jinarajadasa oli tietysti Mrs. Besantin kannalla, ja sentähden meillä oli eriäviä mielipiteitä Teosofisen Seuran ja teosofien velvöllisuuksista ja mahdollisuuksista. »Ajatelkaa», minä sanoin, »jos Teosofisen Seu-

ran kaikki jäsenet maailmansodan aikana olisivat uskoneet veljeyteen ja kieltäytyneet menemästä sotaan tai asettumasta kummankaan taistelevan puolelle, — eikö se olisi ollut suuremoinen voitto?» — »Luuletteko todella?» sanoi Mr. Jinarajadasa epäillen. »Eihän T. S:n jäseniä ollut kuin kourallinen ihmisiä: neljäkymmentätuhatta, ja sotivien lukumäärä nousi kymmeneen miljooniin. Mitä luulette teosofein voineen semmoisella menettelyllä vaikuttaa?» — »En ajattelekaan näkyväistä hyötyä, vaikka emme saa laskuista unohtaa pois niitä miljoonia, jotka olisivat hämmästyneet teosofein esimerkkiä ja seuranneet sitä. Ajattelen asiaa aatteellisesti. Otaksukaamme vaikka, että suuri joukko olisi kuollut marttyyrikuoleman aatteensa ja uskonsa puolesta. Heidän vaikutuksensa toisella tasolla, kuoleman jälkeen, olisi ollut ylen voimakas.» Tuntui siltä, että Mr. Jinarajadasa ei ollut ajatellut asiaa ennen tältä kannalta, ja keskustelumme kääntyi toisaanne.

Erotessamme rakastettava vieras valmisti minulle iloisen yllätyksen, kertoessaan minulle terveiset Mrs. Besantilta. »Sanokaa Mr. Ervastille», oli Mrs. Besant pyytänyt, »että pidän hänestä niinkuin ennenkin.» Tästä tunsin itseni sangen kiitolliseksi ja onnelliseksi ja pyysin Mr. Jinarajadasaa viemään minulta samanlaiset terveiset Mrs. Besantille. »Minäkin rakastan häntä», sanoin, »samalla rakkaudella, jolla aina olen häntä rakastanut. Olen tosin eri mieltä monissa periaatteellisissa kysymyksissä ja lausun myös aina eriävät ajatukseni . . .» — »Sehän on luonnollista», vastasi Mr. Jinarajadasa, »eikä Mrs. Besant sitä paheksu . . .»

Kaiken kaikkiaan mieltä virkistävä keskustelu, joka jätti jälkeensä onnellisen muiston, vaikka samalla suuren tyhjän aukon sydämeen, kun emme ehtineet asioita tyhjentävästi pohtia.

Tohtori Annie Besant, Teosofisen Seuran kuuluisa presidentti, täytti t. k. 1 p:nä 76 vuotta. Hän sairastui keväällä verenmyrkytykseen, jonka aiheutti hyönteisen pisto, mutta kärsittyään verrattain kauvan kovia tuskia, hän parantui ja saattoi taas terveenä ja elinvoimaisena astua uuteen ikävuoteensa.

Ihmetellä täytyy hänen väsymätöntä tarmoaan, sillä jos kenen, on Annie Besantin elämä ollut katkeamaton, pitkä työpäivä. Nuorena papin rouvana hän joutui alttiiksi uskon epäilyksille, ja kun hän siten erosi miehestään ja samalla kristillisestä kirkosta hän tuli innokkaaksi materialistiksi ja sosialistiksi. Mrs. Besant on luonnostaan toimiva ja uhrautuva tulisielu, jonka väsymättä täytyy työskennellä ihanteensa puolesta, ja sentähden hän usean vuoden aikana oli kuin sosialismin ja materialismin ylipapitar Englannissa, joka uskonsa puolesta kärsi vankeuttakin.

Vuonna 1888 hän sai »Review of Reviews» lehden toimitukselta arvosteltavakseen madame Blavatskyn västikään ilmestyneen suurteoksen »The Secret Doctrine» (Salainen Oppi), ja siihen kirjaan tutustuminen muodosti käännekohdan Mrs. Besantin elämässä. Hän, joka aina oli etsinyt totuutta ja rakastanut totuutta yli kaiken, hän sai nyt vastauksen sielunsa polttaviin kysymyksiin; pimeyden usvat hälvenivät ja totuuden kirkas aurinko loi valonsa hänen elämänsä tielle. Empimättä Mrs. Besant etsi ystävän, joka saattoi esittää hänet madame Blavatskylle. Ja kun Annie Besant oli tutustunut Helene Blavatskyyin, silloin uudistuivat muinaiset suhteet ja siteet, silloin heräsi jälleen eloon muinainen rakkaus, ja molemmat tunsivat löytäneensä ystävän, johon saattoivat luottaa. Mrs. Besantista tuli madame Blavatskyn oppilas, eikä oppilas hetkeäkään ole horjunut uskollisuudessaan kuollutta opettajaa kohtaan, joskin voi olla eri mieltä siitä, onko hän täydellisesti käsittänyt suuren opettajansa alkuperäisiä ihanteita.

Teosofisella työvainiolla on Mrs. Besant nyt her-

keämättä tehnyt työtä kohta viisineljättä vuotta. Madame Blavatskyn kuoleman jälkeen (1891) Mrs. Besant heti oli lahjakkain ja loistavin teosofinen puhuja ja kirjailija ja samalla vaikuttavin henkinen voima teosofisessa liikkeessä. Kuusitoista vuotta hänen asemansa Teosofisessa Seurassa oli epävirallinen — joskin hän oli sisäisen, n. s. esoteerisen osaston ulkonaisena päänä, — mutta presidentti-perustajan, eversti Henry S. Olcottin kuoleman jälkeen (1907) Mrs. Besant miltei yksimielisesti valittiin Teosofisen Seuran presidentiksi, jossa korkeassa virassa hän siitä saakka on pysynyt, tullen kolmannen kerran valituksi seitsemäksi vuodeksi v. 1921.

Mrs. Besant on puhujana tunnettu ympäri maailman. Lukemattomat ovat ne loistavat esitelmät, joiden kautta hän on tehnyt teosofian sanoman tutuksi ihmisjoukoille. Hänen kirjallinen tuotantonsa teosofina hämmästyttää laajuudellaan. Hänen yhteiskunnallinen ja poliittinen työnsä Indiassa Indian vanhan sivistyskansan nostattamiseksi uuteen kulttuuriin ja vapauteen on ollut käänteentekevä Indian nykyisessä historiassa.

Katsellessaan sivulta Mrs. Besantin elämäntyötä ei syrjäinen voi muuta kuin ajatella: semmoinen elämä ei ole turhaan eletty.

*

Ruusu-Risti-seuralla on joitakuuta jäseniä ulkomailla, varsinkin Amerikassa, ja nämä jäsenet ovat kaukana seuramme työkeskuksesta. Suomessakin on syrjäpaikoissa maaseudulla jäseniä, jotka ollen etäällä ryhmäkeskuksista helposti tuntevat itsensä yksinäisiksi ja osattomiksi. Mielellään he kuitenkin kaikki olisivat lähemmässä kosketuksessa kokeneempien ja enemmän mukana olevien ruusuristiläisten kanssa. Heidän parastaan silmälläpitäen olemme sentähden ajatelleet, että kirjeenvaihto olisi tepsivä keino, jonka välityksellä syrjäisimmätkin ja ulko-

mailla asuvat jäsenet voisivat seurata keskustan elämää ja työtä sekä sitä tapaa, millä johtavat henkilöt käsittävät aatteitamme ja elämänymmärrystämme. Ja niin ollen ilmoitan tässä, että ne, joiden sydän haluaisi »olla mukana» edes kirjeenvaihdon avulla, voivat kirjeellisesti kääntyä rouva Hilda Pihlajamäen puoleen, os. Mariankatu 28, Helsinki.

*

Julkaisen tässä numerossa Nap. Hultinin laatiman kirjoituksen nimen merkityksestä kabbalistiselta ja yleensä okkultiselta kannalta. Uskon, että lukijat tutustuvat siihen uteliaisuudella, ja että, jos samasta kädestä saamme vastedeskin kirjoituksia »okkultisten tieteiden» aloilta, nekin saavat mielenkiintoa osakseen. Hra Hultin on vuosikausia tutkinut näitä aloja ja laatii myös jonkunlaisia elämän- ja luonteenkuvauksia, kuten ilmoituksast. näkyy. Hänen minulle lähettämänsä kabbalallinen nimeni tulkinta ja grafologinen kuvaus oli koko lailla sattuva ja omaperäinen.

Unen kerubi.

*Sa nostat mun untuvilla levon, oi,
joka illa niin säihkyvin siivin!
Sun äänesi sulosointuna soi,
kun eetteri-vyötä mä hiivin,
Sun katseesi hypäily viihdyttää niin
ja tuutii mun vienoihin unelmiin.
Mut lyhyt on autuus: jo kannat sa taas
kaukomailla niin valkehilla
alas, alas mun, ah: taas olen ma maass'!
Oi, jospa taas, taas olis illta!*

San siivistäsi hohto on
 viel' aamuruskon mailla:
 siks ei oo elo lauluton,
 ei innostusta vailla,
 Ja huomentuudessa myös soi
 jäähyväisesi, oi!

Rafaël Ronimus.

Helena Petrovna Blavatskyn muistolle.

»Kun oppilas astuu Tielle, panee hän sydämensä ristille. Kun sydän ja risti ovat sulaneet yhteen, on hän saavuttanut päämääränsä. — Ainoastaan ne teot ovat oppilaalle arvoisia, joiden kautta ristin valo loistaa.»

Kauan aikaa sitten, silloin kun tämä tapahtui, ei Helena Petrovna Blavatskyn sielu, joka nyt elää viimeisiä ruumistuksiaan valmistuakseen **Äiti-Opettajaksi**, — uudeksi opettajatyypiksi kuudennessa roduksessa, vielä ollut kehityksen portaitten viimeisillä asteilla, vaan oli vasta astunut ensimmäiselle.

Siitä on kauan aikaa kulunut. Egyptin loistava sivistys oli kunniansa kukkuloilla, todellisen kunnian, jonka kirkkautta osoitti se, ettei maassa ollut juuri ollenkaan köyhiä ihmisiä. Kaikki oli niin järjestetty, että kullakin oli paikkansa ja tehtävänsä. Silloin Johtajamme valoisa sielu ensi kertaa astui oppilaan kaidalle Tielle. Hän syntyi soittajan poikana ja hän sai nimekseen Pylarmony, joka merkitsee **pyrkivää**. Äiti kuoli synnyttäessään hänet maailmaan, sillä ruu-

mis ei jaksanut kestää sitä henkistä voimaa, joka sen läpi kulki. Isä oli alussa aivan lohduton, sillä hän oli rakastanut vaimoaan ja hän oli itsekin vielä aivan nuori, ainoastaan 17 vuoden ikäinen. Hän hautasi vaimonsa lähelle pyhää Niilin virtaa ja tuli joka päivä vastasyntyneen poikansa kanssa haudalle. Hän soitti siellä ihania säveliä soittokoneella joka muistutti nykyajan mandoliinia. Hän lauloi koneensa kielellä yksinäisen sydämensä suruja ja kutsui luokseen rakastetun vaimonsa sielua. Pieni poikanen, joka lepäsi isänsä polvilla, katseli suurine tummanharmaine silmineen taivaaseen, ikäänkuin hän siellä olisi nähnyt jotakin, jota ei hän osannut kertoa. Mutta isä katseli poikansa silmiin ja luki niissä, mitä poikanen näki ja sillä tavalla isän sielu vähitellen vapautui surustaan. Hän oli pojan silmistä lukenut, että tämä näki äitinsä, joka ilolla heitä katseli.

Poika kasvoi vähitellen tuottaen isälleen suurta iloa. Hän huomasi, että pojallakin oli soittajan kyvyt ja että hänestäkin tulisi sävelniekka. Eikä isä erehtynyt. Seitsemän vuoden vanhana alkoi pikku Pylarmony osoittaa tavattomia soittajan kykyjä ja neljätoistavuotiaana alkoi hän jo ilmentää jumalallista lahjaansa kuulemalla kaiken olevaisen sointuja ja soittelemalla niitä isälleen. Isä lahjoitti hänet tempeliin ja uhripapit iloitsivat lahjakkaasta nuorukaudesta.

Pylarmony ymmärsi helposti ja syvästi henkiset totuudet, sillä hänen sielunsa oli siihen jo valmistunut edellisissä ruumistuksissaan ja uhripapeille tuotti suurta iloa tuon lahjakkaan oppilaan edistys.

Kolme vuotta oli Pylarmony jo viettänyt temppelissä ja neljäntenä vuotena määräsi ylimmäinen pappi hänet vietäväksi temppelin ensimmäisen portin läpi, joka tapahtuma meidän kielellämme merkitsee vihkimystä.

Pylarmony astui kulkueen edessä valkoisessa puvussa, jonka alalievettä koristi musta reuna merkitsemässä yhteyttä maan kanssa. Oikeassa kädessä

oli hänellä ruusu-öljyllä täytetty hopea-lamppu, jonka sydän ei vielä ollut sytytetty. Vasemmassa kädessä oli hänellä kultainen, tasahaarainen risti. Hänen jällessään kulki seitsemän temppeleiooppilasta pitäen käsissään sytytettyjä, ihanaa kukan tuoksua levittäviä vahakynttilöitä.

Nyt on hän alttarin luona, jonka edessä palaa seitsemän pyhää lamppua. Ylimmäisen papin ääni kuuluu ja sakramenttitoimitus on alkanut, yhtä suuremoinen ja juhlallinen kuin seitsemäs ja viimeinen. Ylimmäinen pappi ottaa lampun Pylarmonyn kädestä ja kulkee alttarille lausuen pyhät sanat: **OM-MA-RA**, ole siunattu. Sitten ottaa hän kultaisen ristin oppilaan kädestä, nostaa sen lampun liekkiin ja sanoo:

»Kun oppilas astuu Tielle, panee hän sydämensä ristille. Kun sydän ja risti ovat sulaneet yhteen, on hän saavuttanut päämääränsä. — Ole siunattu ja mieti tätä kaikissa elämässäsi. Ole siunattu ja muista, että ainoastaan ne teot ovat oppilaalle arvoisia, joiden kautta ristin valo loistaa. Ole siunattu, **OM-MA-RA.**»

Näin loppui ensimmäinen vihkimys ja Pylarmony astui Tielle. Tuo muinainen mietelmä, joka oli hänelle lausuttu ensimmäisessä vihkimyksessä ei ainoastaan loistanut rauhallisesti hänen edessään Tietä valaisten, kuten toisten oppilasten edessä, ei, vaan sen valo kasvoi liekiksi, joka sytytti koko sielun. Syvän keskittymisen aikana, jolloin ei ihmisellä ole ainoatakaan omaa ajatusta, kuuli hän hengen äänen lausuvan: »Kun oppilas astuu Tielle, panee hän sydämensä ristille», ja se jatkoi: »Kun oppilas astuu Tielle, täytyy hänen sydämensä aueta puhtaalle rakkaudelle ja myötätunnolle ja maailman surulle. Silloin alkaa vähitellen sydämen ristiinnaulitseminen ja jokainen veripisara muuttaa pisaran pahaa hyväksi. Elämät kuluvat ja sydän tulee verta vuotamaan elämän ristillä. Mutta vasta kun sydän ja risti ovat sulaneet yhteen, on oppilas saavuttanut päämääränsä, sen korkeimman päämäärän, joka tekee hänestä jumal-ihmisen, kaikkien olentojen vapahtajan.» Niin

puhui Pylarmonyn henki korkeimman keskittymisen aikana.

Mutta nyt alkoivat temppelein seinät painaa hänen sieluaan, sillä hän oli tajunnut, mitä merkitsee sydämen ristille paneminen. Uhripapit selittivät sen merkitsevän palvelemista ja rakkauden ilmentämistä temppelein palveluksessa. Mutta Pylarmonylla ei tämä selitys riittänyt, sillä hän ymmärsi, että rakastaminen merkitsee kaikkien pavelemista, uhrautumista kaikkien eteen. Hän ei enää voinut vapaasti poistua temppeleistä, sillä hän oli vihitty. Uhripapit olivat sanoneet oppilailleen, että jos he omavaltaisesti poistuvat temppeleistä, joutuvat he kirotuiksi. — Mutta Pylarmonyn sielu janosi niin kiihkeästi rakkauden ilmentämistä toiminnassa, ettei hän pelännyt uhripappien kirousta, vaan poistui eräänä yönä temppeleistä kaikiksi ajoiksi. Eivät isän kyyneleet, eivätkä uhripappien uhkaukset voineet häntä pidättää. Hän antautui kokonaan palvelemaan ihmisiä. Hän kulki kaikkialla heidän joukossaan auttaen toisia neuvoilla, toisia lääkkeillä ja toisia rauhoitti hän lumoavalla soitollaan.

Rauhoittaen täten ihmisten sieluja otti hän heidän kärsimyksensä omaan sydämeensä, joka ristiinnautittuna elämän ristille vuoti verta ja pyhät veripisarat muuttivat pahan hyväksi.

Näin vietti Pylarmony Tiellä kulkiessaan maalliset elämänsä tarkasti totellen ihanaa mietelmää, jonka hän ensimmäisessä vihkimyksessään oli kuullut, että »ainoastaan ne teot ovat oppilaalle arvoisia, joiden läpi ristin valo loistaa.» Ja tätä ihanaa mietelmää Pylarmony toteutti koko elämällään.

Viha, pelko, kunnianhimo, kateellisuus, ylpeys, valhe, laiskuus ja lähimmäisen tuomitseminen olivat vikoja, jotka hän jo oli voittanut, eikä ainoakaan sana lähtenyt hänen huuliltaan kulkematta ristin valon läpi.

Ainoastaan häntä voidaan oppilaaksi sanoa, joka tämän muinaisen mietelmän elämässään toteuttaa.

Ja todella, kaikissa seuraavissa ruumistuksissa Helena Petrovna Blavatskyn sydän oli ristiinnaulittu ja kaikki teot hänen Tiellään olivat syventyneet ristin valoon.

Nähty ja sanellut *H. N. B.*

Typistettyä veljeyttä.

— Kuule: eiköhän taas jatketa matkaa, keskustelun veljeydestä?

— Mitenkähän olisi . . .

— Tarkoitan, että sitä veljeyttä taitaa olla monessa asteessa.

— Niinkö? Oletko tosiaan sellaista huomannut? Siinä tapauksessa älkäämme hetkeäkään vitkastelko. Sillä tosiaan minä haluan keskustella siitä asiasta.

— Hyvä. Mutta päästäksemme asialliseen alkuun haluaisin kuulla sinulta jonkun yleispätevän määritelmän veljeydestä.

— Yleispätevän? Silloin sanoisin jotenkin näin: Jos sinä tai minä tai joku muu asettuisi sekä periaatteessa että käytännössä »yleispätevän» veljeyden kannalle, niin hän ensiksikin ajattelisi kaikkia ihmisiä koko maapallolla kuuluviksi yhden Isän perheeseen. Joten kaikki, poikkeuksetta, ovat veljiäni — joko ihmisyydessään minua vanhempia tai nuorempia. Tämän näkökannan omaksuttuamme meidän täytyy heti ryhtyä vakavasti miettimään ja järjestämään käytännöllinen työmme sellaiseen sävyyn ja sellaiselle pohjalle, että jokainen ihminen on sinään, ilman ehtoja, loukkaamaton ja turvattu meidän puoleltamme. Meidän veljellinen rakkautemme tukee ja suojelee häntä ihmisenä sinään — olkoon hänen »magiansa» mustaa, harmaata tai valkoista. Sillä niinkuin Isä antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyvillikin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin vääriille-

kin», samoin tekee se ihminen, joka asettuu yleispätevän veljeyden kannalle.

— Hyvä. Ajatellaan sitten näin: On joku ihmisryhmä: kansa, valtio, yhteiskunnallinen puolue, tai uskonnollinen ja henkinen yhtymä. Ihmiset siinä ja siinä yhtymässä ovat lupauksin sitoutuneet tukemaan toisiaan ja yhteistä asiaansa. Mutta sitten on toinen kansa, valtio, tai muu ryhmä, ja kaikki mitä siihen kuuluu. Ne molemmat järjestäytyvät erillään toisistaan, ja joskus, tapausten kriittillisellä hetkellä, niillä on kuin »pyhä» velvollisuus — murskata toisiaan. Juuri tässä se on ihme ja kumma. Nuo ihmiset ovat kummassakin ryhmässä veljeyden lupauksilla sidotut toisiinsa, mutta ovat käytännön kriittisenä hetkenä, kun nuo kaksi ryhmää ovat vähitellen järjestäytyneet vastakkaisuuksien pareiksi, miltei kuin »jumalan» velvoittamat ryntäämään toisen ryhmän ihmisiä vastaan, niitä rumentamaan. Molempien ryhmien ihmisiä innoittaa sama velvoitus. Molempien ryhmien ihmisten mielestä ovat tuon toisen ryhmän ihmiset aatteen ja näkökantoinen heidän hyvän asiansa, tai jumalan suunnitelman tiellä, ja siksi he ovat nujerrettavat. Sanonpa toistamiseen, että tässä se on kumma paikka. Nuo ihmiset, kummassakin ryhmässä, ovat keskenään oikein jaloja, jopa uhrautuvaisia, pannen kaikkensa, jopa elämänsäkin, alttiiksi oman ryhmänsä puolesta. He ovat oikein sankarillisen jaloja uhrautuvaisuudessaan. Ja kuitenkin nuo veljellisessä yhteenkuuluvaisuudessaan ja uhrautuvaisuudessaan sankarilliset ihmiset, kun he ovat ryhminä vähitellen järjestäytyneet vastakkaisuuksien pareiksi, saattavat käytännön kriittisenä hetkenä, joko omasta sisäisestä halustaan tai auktoriteettinsa painostuksesta — surmata toisiaan. On kuin nuo ihmiset olisivat kaksintaneet itsensä. Omissa vastakkaisuuksien pareissaan he ovat mitä jaloimpia ja uhrautuvaisimpia, mutta toiseen vastakkaisuuksien pariin kuuluvaa ihmistä kohtaan he ovat kuin petoja, kuin suorastaan pahoja henkiä.

— Aivan. Juuri sellainen »veljeys» hallitsee vastakkaisuuksien pareja. Tosiaan ihmiset niissä palvovat »kahta herraa». Se on, täytyy sanoa, sama näkökanta ja periaate mikä vallitsee vannoutuneissa rosvojoukoissa. Olemmehan lukeneet tai kuulleet puhuttavan järjestäytyneistä rosvojoukoista. He ovat mahtavilla valoilla vannoneet veljeyttä toisilleen. He eivät toisiaan petä eivätkä ilmianna, vaan auttavat ja puolustavat toisiaan kuolemaan asti, »viimeiseen veripisaraan» asti. Siinä on kieltämättä veljellistä yhteenkuuluvaisuutta ja sankarillisuutta yhdeltä puolen, mutta sitten petomaisuutta ja julmuutta toiselta puolen.

— Mutta arvaas mitä nyt ajattelen?

— Sano.

— Ajattelen, näes, että tuo samainen veljeyshenki, mikä vallitsee vannoutuneissa rosvojoukoissa, se vallitsee — ehkä vähän ja asteettain lievennettynä ja koristettuna — kaikissa vastakkaisuuksien pareiksi järjestäytyneissä yhtymissä, olkoot ne valtiollisia, yhteiskunnallisia tai uskonnollisia — niin kauan kuin ne pitävät luvallisena ja tarpeellisena murskata joku ihminen asiansa tieltä.

— Oikein. Niin minäkin. Se on sitä typistettyä veljeyttä ja rakkautta.

— Mutta mennäpä tästä huomauttamaan noille »typistetyn» veljeyden innoittamille veljille ja sankareille! Jos joku sellaisessa ryhmässä saa silmänsä auki näkemään, että sellainen on julmaa ja hullua kahden herran palvelemista, ja hän alkaa siitä puhua oman ryhmänsä keskuudessa, niin hänet heti leimataan luopioksi, tai miksi muuksi tahansa. Paljon on sellaisia ihmisiä oman ryhmän keskuudessa suorastaan tapettu.

— Niinpä on. Ja me ihmiset, mekin yleismaailmallisen veljeyslupauksen tehneet teosofit, saatamme ryhminä ja ihmisinä kuulua tuohon samaan joukkoon.

— Sitä juuri aioin sanoa. Meidänkin keskuudessamme puhutaan urhoollisesta »murskaamisesta». Me

emme nähtävästi ole oikein selvillä toiminnoistamme ja sen kantavuudesta. Mitä esim. merkitsee, kun meidän ihailut johtajamme ja opettajamme, piispa C. W. Leadbeater ja tohtori Besant, myös omasta puolestaan liittyivät maailmansodassa — yleismaailmallisesta veljeyslupauksestamme huolimatta — toiseen kansallisesti ja valtiollisesti muodostuneeseen ja kärjistyneeseen vastakkaisuuksien pariin, puhein ja kirjoituksin painostaen sitä, että toinen vastakkaisuuksien pari oli murskattava? Sensijaan että teosofisen liikkeen alkuunpanija, H. P. Blavatsky, selitti, että kun kaksi kristillistä sotajoukkoa valtiomiehineen ja kenraaleineen yhtäkaa rukoilee toinen toisensa tuhoamista, pyytäen sotajoukkojen Jumalaa auttamaan vihollisten päitä poikki pantaessa, että he silloin harjoittavat noituutta ja mustaa magiaa (Teosofian Avain s. 68—70), sensijaan he, piispa Leadbeater ja tri Besant painostivat sitä, että meidän piti olla mukana maailmansodassa, juuri siinä, jota teosofisen liikkeen alkaja oli sanonut mustaksi magiaksi. Niinpä Leadbeater kirjoittaa: »Olkaa kiitolliset te, jotka lähettätte suureen sotaan rakastettujanne siitä, että heille on tullut tällainen tilaisuus yhdessä ruumistuksessa kehittyä enemmän kuin muuten olisivat kehittyneet monien elämien aikana» («Mitä teosofit sodasta sanovat?» s. 98, 99). Annie Besant painostaa: »Ei voi kukaan salatieteilijä pysyä puolueettomana, vaan hänen täytyy kaikki omistamansa voima heittää joko toiselle tai toiselle puolelle. Puolueettomuus on kavalusta hänelle.» (Sama s. 51).

— Niinhän he kyllä sanoivat. Ja ovat yhä edelleen ja täysissä tosissaan sillä kannalla. Selittävätpä vielä, että juuri siten on valmistettava ihmiskunnassa tietä »Kristukselle». Kristus ei voi tulla, ennenkuin pahan voima on murskattu, sanovat he.

— Mutta menepä nyt tästä puhumaan meille, yleismaailmallisen veljeyslupauksen tehneille teosofeille! Saat heti kuulla, että nouset Presidentin auktoriteettia vastaan, että olet epäveljellinen, että häiritset teo-

sofista yhteenkuuluvaisuutta ja hajoitat voimia. Tunustanpa vilpittömästi, että minäkin tunsin itseni hyvin levottomaksi ja häiriintyneeksi, kun Suomen teosofisen seuran silloinen ylisihteeri ja perustajaylisihteeri, kirjailija Pekka Ervast ensin alkoi tästä asiasta puhua.

— Muistan sen. Sinä olit todella hyvin peljästyneen näköinen.

— Niin olin. Minäkin voimakkaan selvästi tunsin ja ajattelin, että kirjailija Pekka Ervast aikaansaa hämmennystä ja voimien hajoitusta.

— Etkö enää niin tunne etkä ajattele?

— Pian ja vähitellen aloin asioita ymmärtää. Ja voimakkaana tukenani ja apunani tuolla kriittisellä hetkellä olivat nuo suuret opettajat ja maailman valot: Buddha ja Jeesus Kristus. Buddha kielsi nimenomaan sotimasta. Ja Jeesuksen Kristuksen elämänkatsomuksessa, joka sanoo: »pistä miekkasi tuppeen», »älkää tehkö pahalle vastarintaa», »rukoilkaa vihollistenne puolesta», ei ole mitään tilaa sodalle. Niin että jos yhdellä puolen oli minun suuresti kunnioittamani ja ihailemani teosofiset auktoriteettini, piispa Leadbeater ja tohtori Besant, niin toiselta puolen puhuivat toista kieltään nuo toiset kaksi vanhempaa auktoriteettia, Buddha ja Jeesus Kristus. Ja oma sydämeni asettui myös näiden jälkimäisten kannalle. Niinpä aloin yhä ratkaisevammin ymmärtää myöskin kirjailija Ervastin kantaa, puheita ja kirjoituksia. Ne olivat täysin sopusoinnussa Buddhan ja Jeesus Kristuksen oppien kanssa. Jotavastoin piispa Leadbeaterin ja tohtori Besantin puheet ja kirjoitukset sodasta olivat kokonaan vieraita Buddhan ja Jeesus Kristuksen opeille.

Kun me näin, teosofisten auktoriteettien johtamina, ajoimme purtemme samaan ammottavaan sodan kuiluun, johon »kristilliset» kirkot ja valtiot jo aikoja sitten olivat ajautuneet, oli hyvä, että oli aluksi edes yksi, kirjailija Pekka Ervast, joka täysin käsitti asian kantavuuden, ja alkoi siitä puhua. Sillä ellei kukaan

olisi ryhtynyt tehtyä virhettä oikaisemaani, ellei kukaan olisi käytännössä asettunut yleismaailmallisen veljeyslupauksemme pohjalle, niin mihin me lopulta joutuisimme? Elämä olisi loppumatonta »murskaamista», milloin »Kristuksen» ja milloin minikin asian puolesta.

— Se on totta.

— Eikä sille mitään mahda, että me olemme itsekukin vuorollamme vähän, tai paljon, säikähtäneet herra Ervastin esiintymisen johdosta. Ehkä vähitellen ymmärrämme, että kirjailija Ervastin opetukset ovat todella teosofisia, ovat todella yleismaailmallisen veljeyslupauksemme pohjalla. Hän ei kehoita hyökkäämään kenenkään kimppuun, ei aseta meidän eteemme ketään sellaisena, joka olisi »murhattava» — jotta Kristus voisi tulla! Sillä — sen me alamme ymmärtää — juuri tuo »murskaaminen» on epäveljellistä, on epäinhimillistä, julmaa ja hullua. Hulluudessaan ovat »kristilliset» kirkot sitä paljon tehneet. Murskaamalla ovat inkvisiittorit myös »Kristukselle» tietä valmistaneet. Se se juuri on Kristusvastaista, on antti-kristuksen palvomista, on tehnyt mahdottomaksi Kristuksen tulemisen, syvimmän ihmisyyden ja veljesrakkauden ylösnousemisen.

— Asia on niin.

— Ja jos meistä tuntuu, että herra Ervast olisi epäveljellinen puheissaan ja kirjoituksissaan, niin muistakaamme evankeliumin sanoja: »Te sokeat talluttajat, jotka siivilöitte pois hyttysen, mutta nielette kamelin!» Matt. 23:24. Sillä nieltyämme ensin rauhallisesti ja ilman muuta sellaisen kamelin veljeysasiassa, että heitämme kokonaiset kansat veljeysturvan ulkopuolelle, murskattaviksi, niin onpa tosiaan hyttysen siivilöimistä olla veljeysaatteen nimessä loukkaantunut silloin, kun meille puhutaan tuosta räikeästä veljeysaatteen loukkaamisesta. Se on samaa kuin olla loukkaantunut siitä, että Buddha ja Jeesus Kristus kieltävät sotimasta, tai siitä, että H. P. Blavatsky selitti kahden sotajoukon rukouksia mustaksi magiaksi.

— Asiallisesti puhuttu. Ja nyt voimme istahtaa vähän jalkojamme lepuuttamaan. Jatkamme sitten hiljaisessa mietiskelyssä ty pistämättömän veljeyden ihaanaa ja riemullisesti vapauttavaa asiaa. Siihen, Jumalan suureen rakkauteen, ihmiskunnan veljeyteen, mahtuvat kaikki ihmiset sinään, tarvitsematta ryhtyä ketään murskaamaan.

J. R. Hannula.

Nykyinen maailman pulma ja meidän osamme siinä.

(Ote *W. J. Darrowin* kirjoituksesta amerikkalaisessa ruusuristiläisessä aikakauskirjassa *Rays from the Rose Cross*).

Maailma on nykyään vaikeassa pulma-ajassa, ilmeisen kohtalokkaassa ajassa. Mutta kerran on koittava uusi päivä. Tämä vaikea aika alkoi maailmansodalla ja on siitä lähtien jatkunut määrättyyn kohtaan saakka. On uskottu, että fyysilliseen tilaan nähden huippukohta on sivuutettu, mutta se ei ole aivan varmaa. Pimeät voimat ovat yrittäneet ja vieläkin yrittävät hävittää sivistyksen, tai ainakin luoda sellaisia olosuhteita, jotka tekevät ihmiskunnalle mahdottomaksi nousta nykyisestä tilastaan. Pimeitä voimia edustavat kehityksen pohjakerrokset, kaikki ne erehdykset, jotka maailman alusta saakka ovat esiintyneet. He ovat kaikilla eri tasoilla, inhimillisillä ja yli-inhimillisillä.

Maailma on nykyään kipeässä valonviestin ja lähettiläiden tarpeessa, jotka toisivat ihmisille totuuden tietoa, ottaen huomioon luonnon sisäiset lait, luonnon sisäiset tasot ja elämisen tarkoituksen olla yhteistyössä näiden lakien kanssa sekä siten luoden sopusointua nykyisestä kaaoksesta. **Eri salatiteelliset seurat ja liikkeet**, jotka toimivat Yhdysvalloissa

ja muissa maissa ovat aikeessa täyttää tätä valon viestien ja lähettiläiden tarvetta. Useimpia, niiden ollessa siitä tietoisia tai tietämättä, johtavat ihmiskunnan Vanhemmat Veljet, jotka ovat vastuussa inhimillisestä kehityksestä.

Nämä salatieteelliset seurat ovat meidän aikamme ihmisrodun toivo, melkein ainoa toivo, sillä ne omistavat sitä tietoa, jolla ihmiskunta voi pelastaa itsensä. Näitä seuroja on kaiken asteisia ja lajisia. Jokainen seura tai jokainen filosofia, joka opettaa ajatuksen luovaa voimaa, tekee rakentavaa työtä ja työtä, joka on välttämätöntä nykyään, sillä ajatuksen luovasta voimasta ja sen tuomista mahdollisuuksista riippuu ihmisrodun uusiintuminen ja uudesti muodostuminen. Ruusu-Risti Veljeskunta on yksi niistä huomattavista järjestöistä, jotka ovat antautuneet tähän suureen työhön. Tämä Veljeskunta on yksi Pienempien Mysterioiden seitsemästä koulusta.¹⁾ »The Rosicrucian Fellowship» seura on ominainen muodostamaan eksoteerisen keskuksen Yhdysvalloissa sen filosofian esittämistä varten, jota tämä mysterio-koulu pyrkii ilmaisemaan. Ruusu-Risti Veljeskunta opettaa, että sydämen ja pään on sopusuhteisesti kehityttävä, ja huomauttaa, että molemmat ovat yhtä tärkeitä; tai jos on olemassa eroa näiden molempien tärkeydessä, niin on sydän asetettava ensi sijalle, sillä pää ilman sydäntä lähtee varmasti kulkemaan väärää suuntaa.

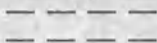
Nykyaikana on olemassa useita psykologisia kouluja, erilaisia menetelmiä niiden asioiden saavuttamiseksi, joita ihmiset kaipaavat. Näiden koulujen opetukset perustuvat ajatuksen luovaan voimaan. Niiden menetelmää on usein arvosteltu epäilyttäväksi magiaksi. Tämä on totta vain silloin, kun vaatimuksen sisältö sivuuttaa johdonmukaisuuden lain ja koettaa saavuttaa sellaista, johon asianomaisen kehitys-

¹⁾ Tekijä käyttää tässä nimeä Ruusu-Risti-veljeskunta merkittämään Valkoisen Veljeskunnan yhtä osastoa vain. *Toim.*

tila ei vielä anna oikeutta. Mutta luovan ajatusvoiman rakenteellinen käyttö ei joudu tähän luokkaan.

Asioiden erittely osoittaa meille, että jokaisen suuren liikkeen alkuaikoina sitä itseään koskevat harrastukset tulevat määrättyyn kohtaan saakka olemaan vaikuttavimpina syinä. Sitten myöhemmin, kun tuon koulun oppilaat edistyvät ymmärryksessä ja viisaudessa, he huomaavat, ettei itseä koskevat harrastukset enää olekaan alemmilla tasoilla, vaan johtaa heidät tutkimiansa aatteiden korkeampaan sovelluttamiseen. Sitten he itsestään jättävät käyttämättä henkistä tietoa aineellisiin päämääriin, ja rajoittavat sen käyttöä sallittuun ja todelliseen tarkoitukseensa. Siksi ei meidän tule tuomita näitä psykologisia liikkeitä, sillä he edustavat yhtä kehitysjaksoa, joka on eräille välttämätön.

On erittäin toivottavaa, että kaikki filosofiset ja okkultiset koulut olisivat yhteistyössä, sillä heillä on yhteinen vihollinen, jota vastaan taistella, nim. koko maailman yleinen tietämättömyys ja ennakkoluuloisuus. Heidän täytyy seistä yhdessä jakamattomana rintamana, jos mielivät onnistua siinä suuressa tehtävässä, joka on heille uskottu.

Käytännöllinen johtopäätös tästä on, että me, jotka työskentelemme okkultisen filosofian alalla, meidän tulee käyttää sitä voimaa, jonka omaamme, suurimpaan mahdolliseen tehtävään. Meidän tulee olla yhteistyössä niiden johtajien kanssa, jotka ovat vastuussa eri kouluista. Ennen muuta, emme saa antaa rikkaa veljemme silmässä häikäistä näköämme, niin että se himmentäisi katsettamme eroittamasta ja havaitsemasta omaa suurta mahdollisuuttamme, senkautta menettäen sen kokonaan. Sillä meidän suuri mahdollisuutemme piilee juuri siinä, että otamme osaa tähän suunnattoman suureen työhön, tähän nykyajan tärkeään tehtävään.

Ottamalla osaa tähän työhön on meillä mahdolli-

suus luoda enemmän hyvää kohtaloa ja välttää enemmän pahaa kohtaloa määrätyn päivä-, viikko- ja kuukausimäärän kuluessa, kuin mitä tavallisten olosuhteitten vallitessa olisi mahdollista yhtä monen vuoden aikana. Siksi on suorastaan järjetöntä meidän puoleltamme tehdä muuta kuin parastamme; ja meidän tulee tasoittaa eroavaisuutemme kanssa-työntekijöittemme välillä, niin että kaikki voisimme toimia yhdessä, niin suuressa määrin kuin mahdollista. Jos sen teemme, autamme Kehityksen Mestareita pyrkimällä ottamaan osaa suureen työhön.

W. J. Darrow. — Engl. suom. *E. K.*

Kristus-kysymys.

Kautta aikojen on n. s. kristikunnassa totuudenetsijöille ollut läheisenä kysymys siitä, kuka oikeastaan oli Jeesus Kristus, tuo ihmeellinen mestariolento, joka toi uuden elämänymmärryksen, uuden valon pimeydessä vaeltaville ihmislapsille, ja joka elämällään toteutti korkeimpia siveellisiä ihantetia. H. P. Blavatskyn viime vuosisadalla alkuunpaneman teosofisen liikkeen ja sen levittämien opetusten kautta on kysymys joutunut uudenlaisen tutkimuksen alaiseksi, jonka tuloksena ovat olleet erilaiset teoriat Jeesuksen Kristuksen elämän, personallisuuden ja jumalallisen luonteen selittämiseksi. Mieltäkiinnittävää on seurata eri teosofisten johtohenkilöiden tätä kysymystä koskevia mielipiteitä ja tutkimustuloksia.

Madame H. P. Blavatsky, teosofisen liikkeen luoja, on varsin vähäisen kirjoissaan maininnut siitä historiallisesta henkilöstä, jota on kutsuttu Jeesus Kristukseksi. Hän on kuitenkin painostanut sitä seikkaa, että on olemassa ero Jeesuksen ja Kristuksen välillä huomauttaen, miten Jeesus oli se kehittynyt inhimil-

linen olento, jossa Kristus, elämän sisin prinssiippi vaikutti, ja jonka opetuksia esim. »vuorisaarnassa» H. P. B. käski seuraamaan teroittaen mieliin, miten ne sisälsivät aivan toista kuin mitä kirkko opetti.¹⁾

Mutta mikä on H. P. B:n mukaan n. s. Kristus-prinssiippi? Se on personaton t. s. ei kuulunut yksinomaan Jeesukselle, vaan se piilee jokaisessa ihmisessä. Se on ihmisen sisin itsensä, aatma-buddhi tai aatma-buddhi-manas. (Aatma-Isä-prinssiippi, buddhi-Poika-prinssiippi. Buddhin kautta aatma yhdistyy jumalalliseen ihmiseen, manakseen). Mutta samalla kun se on ihmisen prinssiippinä, on sillä kosmillinenkin taustansa, se on maailman sielu, »aalaja». Ja siten ei Kristus ole ainoastaan psykologinen, vaan myös kosmillinen voima, Jumala*).

Tohtori Annie Besant, H. P. B:n oppilas ja T. S:n presidentti on kirjassaan »Kristinuskon salainen puoli» käsitellyt Kristus-kysymystä eri puolilta. Hänkin eroittaa Jeesuksen Kristuksesta. Jeesus oli vihitty oppilas, joka syntyi Palestiinassa 105 vuotta ennen ajanlaskumme alkua, ja jonka inhimillistä muotoa Kristus, ihmisyhdistymisen kehitystä johtavaan suureen henkiseen hierarkiaan kuuluva korkea »maailman opettaja» käytti kolmen vuoden ajan. Kristuksen kuoleman jälkeen Jeesus tuli yhdeksi Viisauden Mestareista ja otti kristinuskon erityiseen suojelukseensa. Evankeliumi sisältää kuvannollisesti kertomuksen korkeiden vihittyjen elämästä yleensä, n. s. aurinkomyytin, sekä myös kuvauksen Logoksen työstä kosmoksessa, Logoksen, kosmillisen, mystillisen Kristuksen laskeutumisesta aineeseen. Vihdoin on siinä myös kerrottu toisesta mystillisestä Kristuksesta, inhimillisestä hengestä, siitä Kristuksesta, joka on jokaisessa ihmisessä. A. B. ei tällöin ollenkaan tule painostaneeksi näiden asioiden yhteyttä Jeesuksen tai Kristuksen kanssa.

¹⁾ Kts. H. P. Blavatsky: Teosofian avain.

Toht. Rudolf Steiner'in, Antroposofisen Seuran johtajan kannasta on vaikeampi saada selvää käsitystä. Historialliseen Jeesukseen nähden hän kuitenkin päinvastoin kuin toht. Besant selittää, että tämä oli syntynyt meidän ajanlaskumme alussa, joka onkin yhtäpitävää historiallisten tutkimusten kanssa. Mutta Rudolf Steiner on rakentanut aivan omintakeisen teorian tämän historiallisen Jeesuksen olemuksesta. Sen mukaan eli samoihin aikoihin kaksi Jeesus-lastaa, toinen useissa ruumistuksissa saavutettujen kokemusten nojalla omaten suuremman viisauden, toinen ollen vasta ensimmäistä kertaa ruumistuneena ja siten jumalallisen puhdas. Nyt kuitenkin ensimmäitun minä hänen täyttäessään 12 v. erosi ruumiista ja yhdistyi toiseen. Tähän ihmeelliseen, siis tavallaan kaksoisolentoon, laskeutui sitten Jordanin kasteen yhteydessä Kristus-olento. Kristus on aurinko-olento, selittää Steiner, aurinko-olento, jonka vanhan ajan vihityt saattoivat nähdä vain auringossa, mutta joka nyt on laskeutunut maanpalloon sen korkeammaksi minäksi ja Golgatan tapauksen kautta ikäänkuin pelastunut maanpallon, soveltanut pahan vallan ja tehnyt yhteyden saavuttamisen Jumalan kanssa fyysillisessä päivätajunnassakin mahdolliseksi. Mutta onko Kristus R. S:n mukaan personallinen olento vai onko hän personaton Jumaluus, kuten H. P. B. osoittaa? Eräistä lausunnoista päättäen voisi olettaa, että hän aurinko-olennolla tarkoittaa henkilöllistä olentoa, mutta Steinerin innokkaat oppilaat Walleen ja Arenson nimenomaan painostavat, että Kristus on Jumala.

»Es war ein kosmisches Wesen, ein Gott war es der sich in Jesus Christus mit der Menschheit verband»¹⁾ sanoo Walleen kirjassaan »Christentum». On kuitenkin epäilyksen alaista tarkoittaako tämä samaa, kuin mitä H. P. B. tahtoi esittää puhuessaan Kristus-prinsiipistä, ja ainakin Max Heindel, joka suu-

¹⁾ Kosmillinen olento, jumala yhtyi Jeesus Kristuksessa ihmiskuntaan.

ressa määrin on saanut inspirationsinsa Steineriltä, kuvaa Kristusta selvästi jumalallis-inhimillisenä henkilöllisyytenä.

In s. Max Heindel, amerikkalaisen »The Rosicrucian Fellowship» seuran johtaja liittyy, kuten jo mainitsin, Kristus-kysymyksessä y. m. läheisesti Steineriin. Heindel ei kuitenkaan kannattane Jeesuslapsi teoriaa, hän ei ainakaan ole siitä mitään lausunut, vaan puhuu hän Jeesuksesta, kuten Annie Besantkin, ylimalkaan erittäin korkealla asteella olevana vihittynä oppilaana, mutta syntyneenä historiallisten tutkimusten osoittamaan aikaan. Jeesuksen otti sitten haltuunsa Kristus, aurinkokauden, aurinkohenkien korkein vihitty. Ja samoin kuin Steiner, niin Heindelkin selittää, että Kristuksen kuoleman kautta tapahtui tuo ihmeellinen muutos maanpallon aurassa. Aurinkovoima, Kristuksen verhot läpäisivät sen ja tämän jälkeen oli vihkimys, jumalalliseen temppeliin pääsy mahdollinen jokaiselle, joka sitä hartaasti haluaa. Jeesus Natsarealainen on saatuaan Golgata-mysterion jälkeen käyttövälineensä takaisin johtanut kristillis-esoteerisia opinhaaroja, jotka levisivät Eurooppaan.

Tutustuessaan meikäläisen Ruusu-Ristin johtajan Pekka Ervastian mielipiteisiin Kristus-kysymyksessä huomaa helposti olennaisen eron muiden salatiiteilijöiden selityksiin verrattuna, koko siinä tavassa ja hengessä, jossa hän käsittelee asiaa. Hän lähtee tofundenetsijän vaatimattoman hartaassa tunnelmassa etsimään tietoa tuosta ihmeellisestä Jeesuksesta Kristuksesta, josta sanotaan, että hän on ihmiskunnan pelastus. Tutkimalla, kuten H. P. B:kin on neuvonut, evankeliumeista niitä opetuksia, jotka Jeesus on antanut, lukemalla vuorisaa, viittä käskyä, syventymällä niiden henkeen, siihen henkeen, joka uhkuu evankeliumeista, on hän aste asteelta luonut itselleen elävän Kristus-käsityksen, joka huokuu esille melkein kaikessa hänen kirjallissessa tuotannossaan.

Evankeliumein Jeesus, hän sanoo, on suuri, kehitynyt mestari-olento, joka täydellisesti oli elämässään toteuttanut rakkauden käskyt, ja sen kautta oli Kristukselle tullut mahdolliseksi ottaa hänet kokonaan haltuunsa ja vaikuttaa hänen kauttaan. Tämä Kristuksen täydellinen inkarnatsioni ja kirkastus yhdessä ihmisessä oli samalla kosmillinen tapahtuma, joka yhdisti Hänet läheisesti maanpallomme, ikäänkuin sen korkeammaksi minäksi, ja aloitti uuden ajan ihmiskunnan historiassa, jolloin oli mahdollista nähdä ja saavuttaa Kristus päivätajunnassakin. Sillä mikä on Kristus? Kristus on Isän Jumalan ihannekuva täydellisestä ihmisestä, elävä täydellisyysajatus toisessa personassa. Ihmisen sisäinen henki eli monaadi, Jumalan elävä rakkaus jokaisessa ihmisessä on aivan kuin atoomi Isän Jumalan täydellisyysajatuksessa, ja Jumalan rakkausajatus sitoo kaikki nämä monaadit eli pojat yhdeksi eläväksi Kristukseksi, joka itsekin on elävä tajunta, koska hän on Jumala itse omassa kuvassaan, Logoksen saavuttama inhimillinen itsetietoisuus, Kristuksen täydellinen ilmeneminen Jeesuksessa siten todellakin täytyi koskea jokaista ihmiskunnan yksilöä, koko maanpallon henkistä elämää, ollen, kuten Steinerkin sanoo, »eine Erlösungstat», sovitus ja vapahtaja-teko. Ja voimme täten ymmärtää, että Jeesus juuri saattoi sanoa: »Minä olen tie, totuus ja elämä, minä olen maailman valo, joka seuraa minua, hän ei ole vaeltava pimeydessä, vaan hänellä on oleva elämä valo.» Ja miten Jeesusta on seurattava, sen on Hän meille evankeliumeissa opettanut.

E. K.

Nimi ja sen merkitys ihmiselle.

Maailmankaikkeudessa ei mitään tapahdu pelkätään sattumalta, ei mikään ole ainoastaan tilapäisen oikun tuote. Siellä, missä voimme havaita vaikutuksen, siellä on varmastikin myös olemassa syitä ja päinvastoin. Muuten on oppi syyn ja seurauksen laista ikivanha, sillä jo muinaisajan filosofit ja viisaat tunnustivat sen pätevyyden.

Salatieteen taholta väitetään, että sielu, ennenkuin se astuu fyysilliseen elämään, koettaa taivuttaa tulevia maallisia vanhempiaan antamaan lapselle määrätty etunimi. Koska nämä yritykset tapahtuvat mentaali- eli älytasolla, jäävät ne usein vanhemmilta huomaamatta. Mutta, jos he ovat kyllin herkkiä ja asetuvat kuuntelevalle kannalle näihin toiminnassa oleviin vaikutusyrityksiin nähden, saattavat he selvästi tajuta heikkoa johtoa etsiessään nimeä uudelle maailmankansalaiselle. Luulen useimpien isäin ja äitien huomanneen, ettei aina ole niinkään helppoa löytää sopiva nimi lapselleen. Tulee ajatelleeksi milloin yhtä nimeä, milloin toista ja usein kun jo luulee voivansa hyväksyä jonkun nimen, käy se äkkiä vastenmieliseksi, ja niin etsintä alkaa uudestaan. Monelle voi tällaista etsimistä kestää viikkoja jopa kuukausiakin. Niin, tunnen avioparin, joka puolen vuoden aikana etsi nimeä pienelle tyttärelleen, kunnes vihdoinkin viimeinkin löysi sellaisen, josta molemmat saattoivat olla yhtä mieltä.

Useimmiten tämä nimen keksimisen vaikeus juuri riippuu lapsen sielun yrityksistä vaikuttaa vanhempiinsa, vaikkei näillä ole aavistustakaan tästä. He tuntevat sisässään jotain selittämätöntä, tietämättä mitä. Niin, olen varma siitä, että, jos kysytään heiltä, mikseivät hyväksy lapselleen sitä tai sitä nimeä, he ehkäpä viidessäkymmenessä tapauksessa seitsemästäkymmenestä vastaavat: »emme pidä nimeä hänelle sopivana.» Jo tällaisessa vastauksessa piilee tiedo-

ton tunnustus tässä esitettyjen väitteiden pätevyystä.

Muistan niin hyvin aikaa poikani syntyessä. Vaimoni ja minä olimme molemmat kauan etsineet sopivaa nimeä, siinä onnistumatta. Kysyttiin neuvoa almanakalta sekä parilta muulta nimiä sisältävältä kirjaselta, mutta meitä ei miellyttänyt mikään näkemistämme nimistä. Ristimispäivä lähestyi myrskyaskelin, mutta tulos etsinnästämme oli yhä vain nolla. Käyttäen asettamaani horoskooppia sekä usean kabbalistisen järjestelmän tuntemustani tien viittana, yhdistin eri kirjaimia nimeksi, ja joka kerran, kun saimme muodostetuksi uuden nimen, asetuimme — vaimoni ja minä — passiivisen äylliseen sieluntilaan, antaaksemme pojan sielulle tilaisuuden vaikuttaa meihin. Saimme kyhätä ehkäpä parikymmentä nimeä, mutta niin pysähdyimme yhdessä. Olimme löytäneet. Tämä tapahtui päivää ennenkuin ristiäminen oli tapahtuva. Nyt on pikkuinen jo kahdeksan kuukauden ikäinen, mutta emme hetkeäkään ole epäilleet, ettei hän olisi saanut sitä nimeä, joka hänelle parhaiten sopii ja jonka hän itse halusi.

Asianhaara, joka on todennäköisyystodiste tässä esitetylle teorialle, on tuo, että usein elämässä tapahtuu, ettei henkilö ole tyytyväinen ristittäessä saamaansa nimeen. Joskus hän pitää enemmän lempinimestä, jonka joku myöhemmin on antanut hänelle, tai sitten hän muuttaa ristimänimensä toiseksi, lyhentämällä tai käyttämällä toiskielistä muotoa, esim. Karl nimen sijasta latinalaista Carolus muotoa tai ranskalaista Charles. Kyseenalainen henkilö tuntee intuitiivisesti, että kantamansa, jokapäiväisessä elämässä käyttämänsä nimi ei ole sopuisuudessa, ei harmonioi, hänen sielullisen olemuksensa ja karmansa kanssa, jonka vuoksi joku selittämätön voima saattaa hänet muuttamaan sen. Niin, onpa tapauksia, jolloin henkilö tuntee olevansa pakoitettu vieläpä muuttamaan sukunimensäkin, koska hän vaistomaisesti tajuaa, ettei alkuperäinen sukunimi

enää sovellu niissä olosuhteissa, joihin hän myöhemmin on joutunut. Usein lisätään kirjain, mutta yhtä usein tapahtuu, että joku kirjain häviää nimestä¹⁾. Tietenkään ei tässä tule kysymykseen tapauksia, jolloin poliittiset näkökohdat tai muut laskelmat ovat johtavana motiivina.

Raamatustakin huomaamme, että ristimänimellä on oma omituinen merkityksensä. Monin paikoin näemme viittauksia siitä. Niinpä lausuu enkeli neitsyt Marialle: »olet synnyttävä pojan, jolle olet antava nimen Jesus», ja pappi Sakariakselle (Johannes kastajan isälle) sanoo enkeli: »Vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja olet antava tälle nimen Johannes.» Johanneksen ilmestyskirjassa kirjoitetaan: Pedon luku on erään ihmisen luku ja sen luku on kuusisataakuusikymmentäkuusi.

Muinaisajan intialaiset ja egyptiläiset olivat suuria kabbalisteja ja tällöin olivat he hyvin tarkkoja antaakseen kullekin lapselle oikean nimensä. He olivat sitä mieltä, että kaikki joka oli luonnonlakeja vastaan, aiheutti hämminkiä, epäsointua ja hävitystä. Kuten makrokosmoksessa niin myös mikrokosmoksessa, tämä lause oli heille tarkoin tunnettu totuus. Tähdistä lukivat he ihmisen taipumukset ja kohtalot, koettaen antaa hänelle vastaavan kasvatuksen. Kaikilla tavoin helpoittaakseen työtä koettivat he luoda vastatulleelle ympäristön fyysillisellä tasolla, missä vallitsisi mahdollisimman suuri rauha ja sopuisointu. Senvuoksi tahtoivat he myös antaa hennolle lapselle nimen, joka värähteli lapsen oman pohjasävelen mukaisesti. He ymmärsivät, että kuten silmät, päänmuoto, käden viivat, käynti, esiintyminen j.n.e. kuvasti sisäistä luonnetta, samoin puhui myöskin oikea nimi henkilön taipumuksista ja vaiheista. Myöskin vanhat hebrealaiset olivat innokkaita

¹⁾ Tekijä, joka on kirjoittanut ruotsiksi, ajattelee etupäässä ruotsinkielisiä nimiä.

kabbalisteja ja he lienevät saaneet tietonsa kabbalasta vanhasta Egyptistä.

Suuri filosofi ja mestari Pythagoras oli matkustaessaan vieraissa maissa hankkinut itselleen perinpohjaiset tiedot intialaisten ja egyptiläisten kabbalistisista järjestelmistä, ottaen ne oppiaineeksi filosofisessa koulussaan.

Vanhoilla kulttuurinkantajilla, kiinalaisilla on myös oma filosofinen järjestelmänsä, joka kantaa nimeä Yi-king-tao ja jonka avulla he ennustavat vieläpä tapauksia henkilön elämästä, ajankohdankin näille tapauksille hänen nimensä kirjaimista.

Nap. Hultin.

Tekijän käsikirjoituksesta suom. *S. K.*

Ajatuksesta, kaiken „isästä.“

Emme luo ajatuksia, me vain elähdytämme ajatusmuotoja, niinkuin teosofisen elämänymmärryksen omaajina tiedämme. Tavallisessa jokapäiväisessä merkityksessä sanomme kuitenkin tuota toimintaa ajattelemiseksi. Mutta millaista sitten on tuo ajattelemisemme, jos sitä tarkemmin tutkimme? Ei se useinkaan mitään ajattelemisen nimeä ansaitsisi.

Ajatuksemme me ilmaisemme sanoilla, puheessa, kirjoittaen j. n. e. Ottakaamme nyt esimerkki joltakin hiukan vakavammalta alalta kuin tavallisesta kaskuamisesta tai muusta »puun heinän» puhumisesta. Emmekö me usein intä vastaan, kun joku vetoaa sanoihimme? — »Mutta sinähän sanoit juuri niin», voidaan meille väittää päin silmiä. — »No, enhän minä tullut sitä niin *ajatelleeksi*», myönnämme viimein.

Niin se on, ikävä kyllä, vakavimmissakin asioissamme, vaikka yritämme olla tosimielisiä, puhumatakaan mistään lörpötyksestä. Usein me vasta perästäpäin muistamme *ajatella*.

Kuitenkin pitäisi voida ottaa — jos me ylimalkaan aiomme olla *ihmisiä* — »sanasta miestä sarvesta härkää». Vieläpä niinkin että: »Ennen mies maansa myöpi ennenkuin sanansa syöpi».

Ja niinhän se todenteolla onkin. Kerran meille itse kullekin sanoo Mestarimme vastaanväittämättömästi: Jokaisesta turhasta sanasta on sinun vastattava.

Siis opetelkaamme todella ajattelemaan! Älkäämme laskeko ajatuksistamme yhtään ajattelematonta ajatusta. Vieläpä niin huolellisesti, ettei (omasta mielestämme) kaunein eikä parhaimkaan pääse ilman muuta livahtamaan. Niinkuin jo Platoninkin tiedetään opettaneen: kauniskin on ajatuksen mereen kasteltava ja puhtaaksi valeltava.

Mutta kuka se niin tekee? kysynee moni Jok'ikisen todellisen totuudenetsijän tulee sellaiseksi kehityä. Vaan mistäpä me tarvitsemme etsiä todisteita ulkoapäin, onhan meillä itsessämme »todistaja»: Emmekö me jok'ainoa parhaimpina hetkinämme kaipaa ja pyri sellaiseksi ja monella muulla tavalla hyväksi, paremmaksi. Ja jos kerta »hyvää» ikävöin, kaipaan ja siihen pyrin — jos hyvän parhaimmaksi hyväksyn — niin vaikk'ei hyvyyttä missään näkisi, vaikka koko maailmankaikkeus olisi paha, vaikka jumalakin olisi perkele . . . niin kannattaisi sittenkin olla kaikella olemuksellaan hyvä, kannattaisi *yksinkin* ja vaikkapa ensimmäiseksi olla hyvä. Kannattaisi kohottaa hyvänsoihitu korkealle tässä »pahassa» maailmassa ja huutaa — minä olen *hyvän* löytänyt . . .

Siis — puhukaamme ainoastaan *ajateltuja* ajatuksia!

Erämies.

Yön kellof.

Unessa kirjoitettu.

*Kun päivän silmä sulkeutuu
Ja syttyy lähdet, nousee kuu,
Yön lapset liikkuu valveillaan,
On unikukat kulmillaan.*

*Ne soittaa kelloin hopeisin,
Ne kutsuu kuiskein viehkehin.
Taas herää kaipuu kauneuteen!
Ja sielut vaipuu kaikkeuteen.*

*Niin sineen kauko-rantojen
Nyt kierii kaiku kellojen.
Kun sinne kuolee, kaikumaan
Saa sieluissamme uudestaan.*

*Nää vavahtavat haaveissaan
Ja havahtavat toimimaan
Nyt toden, kauniin etehen,
Niin vaatii soitto kellojen.*

U. E. G.

Oi, veli.

Afrikkalainen legenda.

Eräällä kanalla oli tapana käydä joka päivä hake-
massa joelta ruokaa. Kerran ilmestyi krokodiili ja
teki liikkeen siepatakseen ja syödäkseen kanan. Kana
parka huudahti: »oi, veli! älä tee sitä!» Krokodiili
päästi sen ja lähti pois nolostuneena, kysellen itsel-
tään, millä tavalla hän voisi olla kanan veli. Seu-
raavana päivänä se tuli jälleen joelle päättäen lujasti
syödä kanan. Mutta kana rukoili taas: »oi, veli! älä
tee sitä!» »Millä tavalla minä voin olla kanan veli?»

huudahti krokodiili päästäen uhrinsa. »Kana elää kuivalla maalla ja minä vedessä.» Krokodiili päätti mennä kysymään neuvoa suurelta Veden Hengeltä. Mutta matkalla se tapasi ystävänsä sisiliskon ja sanoi »oi ystävä, minä olen kovasti hämmästynyt: on oivallinen lihava kana, joka joka päivä tulee joelle, mutta joka kerta kun minä tahdon siepata sen syödäkseni, se nimittää minua »veljekseen» . . . Minä en voi tätä enää sietää ja menen kysymään neuvoa Veden Hengeltä.»

»Sehän on hyvin yksinkertaista!» huudahti sisilisko. »Ei sinun tarvitse hukata aikaa ja näyttää tietämättömyyttäsi. Etkös sinä, rakas krokodiili, tiedä, että hanhi elää vedessä ja munii munia? Kilpikonna munii myöskin munia. Ja minä myöskin, ja kanakin. Siis eräässä merkityksessä me olemme kaikki veljiä.»

Siitä alkaen krokodiili ei koskaan enää syönyt kanoja.

Venäjästä suom. *H. P.*

Heränneen sielun rukous.

Minä kiitän Sinua, Herra, kaikesta kärsimyksistä, joita olet sirotellut tielleni, sillä niiden kautta olen oppinut tuntemaan äärettömän rakkautesi ja viisau-
tesi. Jos henkeni kukoistukseen ja syvempään yhteyteen Sinun kanssasi on tarpeen iloa, niin lähetä sitä minulle! Mutta jos onni vieroittaa minut Sinusta, Herra, niin lähetä minulle edelleenkin surua! Minun sydämeni ei voi olla onnellinen, jos henkeni ei enemmän avaudu valollesi, sillä Sinun valosi on todellista elämää, ainoaa voimaa ja ainoaa iloa.

»*Sursum Corda*».

Uusia kirjoja.

Pekka Ervast: Jumala ja onni. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 8, K. O. Y. Tietäjän kustannuksella. Teosofisesta kirjallisuudesta kuulee usein ulkopuolisen lausuvan sellaisen arvostelun, että se liikkuu niin rohkeasti järjestelmänsä eri teorioissa, että ihmisten todellisen tiedon ja totuuden kaipuu jää syrjään ja tyydyttämättä. Järjestelmä on kyllä suuremmoinen, mutta tosiolovaisesta elämästä on se kaukana, elämä vaatii jotain kouraantuntuvampaa ja läheisempää. Jos kukaan, on teosofisen työn uranuurtaja Suomessa P. E. kirjoissaan täysin onnistunut välttämään tällaista teorisoivaa sävyä, johon kyllä helposti järjestelmien esittäjät eksyvät. Hänen monumentaalinen kirjallinen tuotantonsa on syvästi ja eroittamattomasti yhdistynyt ja pohjautunut hänen lämpimään rakkautensa ihmiskuntaan, hänen palavaan haluunsa auttaa ja valaista. Tästä kaikesta on mitä parhain todistuskappale hänen uusi kirjansa »Jumala ja Onni.» Kirjasta huokuva rakkaus »ihmiskunnan orpoihin», joiksi H. P. B. kutsuu meitä pimeydessä ja tietämättömyydessä vaeltavia ihmislapsia, luo siitä hartauskirjan, ihmeellisen kauneutta uhkuvan runoelman, ja on se kuitenkin samalla johdonmukainen filosofinen esitys siitä, miten asteittain saavutetaan tietoa elämän sisällöstä, Jumalasta ja onnesta. »Jumala ja onni» on kirja, jonka toivoisi monen, monen lukevan, sillä se tuo lohtua, uskoa ja selvyyttä, se on verraton aarre kaikille, jotka sydämessään ovat vilpittömiä totuuden etsijöitä.

Pekka Ervast: H. P. Blavatskysta sananen. Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 9, K. O. Y. Tietäjän kustannuksella. Tämä pieni kirja on erikoinen ja omalaatuinen. Se tuo lukijan eteen valtavan, suuremmoisen kuvan erään yksinäisen naisen korkeasta tehtävästä ja sen mestarillisesta suorittamisesta. Se tahtoo osoittaa, mi-

ten madame Blavatsky oli ainutlaatuinen olento, hänen työnsä ja tehtävänsä ainutlaatuinen. Hänellä ei voinut olla jatkajaa tai seuraajaa siinä mielessä, että joku olisi voinut ottaa hänen viittansa hartioilleen. Olemme vain hänen oppilaansa, jotka yritämme sulattaa sen ihmeellisen elämänyymmärryksen ja uuden elämän, jonka hän toi maailmaan. Kirja ei ole mikään elämäkerta, eikä pyri sitä olemaankaan, se on tunnustus! — tunnustus siltä valtavasta näkemyksestä, joka on avautunut kirjailijalle hänen syventyessään H. P. Blavatskyn elämään ja tehtävään. Kaikki ne elämäkerralliset kuvaukset, jotka kirja sisältää, ovat vain valaisemassa tätä näkemystä, sitä tosiseikkaa, että H. P. B. oli Viisauden Mestareiden todellinen lähettäjä ja tämä tosiseikka vyöryy esiin murskatun kaikki ilkeämieliset viittaukset, kaikki häikäilemättömät parjaukset, kaikki väärät syytökset. P. E:n tunnettu voimakastunnelmainen ja tenhoava esittämistapa tempaa lukijan alusta loppuun mukaansa.

E. K.

Kysymyksiä ja vastauksia.

402. *Kys. A. B.* Mistä kirjoista saa selvän käsityksen H. P. Blavatskyn kannasta Kristus-kysymyksessä ja mikä on madame Blavatskyn kanta?

Vast. Siihen aikaan, jolloin madame Blavatsky esiintyi maailmassa, uskoivat kaikki kristityt, että Jeesus oli ainoa, totinen Jumala, joka oli lihassa ilmestynyt. Madame Blavatsky otti opettaakseen, että oli tehtävä ero Jeesuksen ja Kristuksen välillä. Jeesus oli ihminen niinkuin me muut, tosin kehittyneempi, viisaampi, jalompi, koska hän monen elämän aikana oli ponnistanut täydellisyyttä kohti ja tehnyt työtä ihmiskunnan hyväksi; Kristus taas oli juma-

lallinen elämä, joka siemenenä piilee jokaisen ihmisen hengessä, mutta joka Jeesuksessa oli puhjennut täyteen kukkaansa ja täten tehnyt hänestä ihmisten esikoisen, täydellisen Jumalanpojan. Madame Blavatskyn koko teosofinen sanoma oli tavallaan uusi oppi Kristuksesta emmekä sentähden saata puhua erityisestä kirjasta, jossa Kristuskysymystä selvitetäisiin. Kaikki madame Blavatskyn kirjat ja kirjoitukset, »Salainen Oppi», »Paljastettu Isis», Teosofian avain», »Hiljaisuuden ääni» y. m. selvittävät ja valaisevat Kristuskysymystä. Ja jos ajattelemme, millä tavalla kristittykin maailma tänä päivänä lähestyy tätä suurta ydinkysymystä Jeesuksen jumaluudesta, huomaamme heti, mitä jälkiä teosofinen työ on tehnyt. Teologisissa piireissä on ulkomailla, esim. Englannissa, varsin tavallista, että tehdään ero Jeesuksen ja Kristuksen välillä.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat syyskuun 23 p:nä ja jatkuvat sunnuntaisin klo 12 päivällä Suomalaisen Normaalilyseon juhlasalissa, Ratak. 4. Ensimäisten luentojen aiheena on ollut *Suomen tulevaisuus henkiseltä kannalta ja henkisesti nähtynä*.

Kysymysillat alkoivat lokakuun 4 p:nä ja jatkuvat torstaisin klo 7 ip. Ruotsalaisen Naisliiton klubihuoneustossa, Vladimirink. 12.

Helsingin Ruusu-Ristin kokoukset alkoivat lokakuun 1 p:nä klo 7 i.p. Vladimirinkadun 12:ssa ja jatkuvat ainakin joka toinen maanantai. Pienemmistä ryhmistä mainittakoon puhuja- ja aloittelijaryhmä, jossa pidetään esitelmiä ja keskustellaan teosofisen elämänymmärryksen perusopeista. Sen kokoukset ovat avoimena sivullisillekin asianharrastajille. Ryhmä koontuu joka toinen torstai klo 1/29 i.-p. kysymys-

kokouksen jälkeen Vladimirinkadun 12:ssa. Toiminta alkoi lokakuun 11 p:nä.

Ruusu-Ristin maaseuturyhmät ovat melkein kaikki alkaneet toimintansa jo syyskuussa.

Uusia Ruusu-Ristin maaseuturyhmiä on muodostunut Kuopioon ja Turkuun. Kuopion ryhmän puheenjohtaja on musiikkikauppias H. Keinänen ja Turun ryhmän puheenjohtajana toimii rouva Lyyli Kolkkala.

Christosophia-kirjoitus ei ole vielä päättynyt, vaikka jatko sattuneesta syystä on jäänyt marraskuun numeroon.

Aikakauskirjamme uusi vuosikerta lähenee suurin askelin ja eräiltä tahoilta on lausuttu se mielipide ja toivomus, että Ruusu-Risti ensi vuodesta lähtien olisi saatettava yhteisvoimin leviämään mahdollisimman laajoihin piireihin.

Teosofisen Seuran kahdeksas europalainen kongressi Wienissä, joka pidettiin heinäkuussa ja jonka puheenjohtajana toimi Mr. Jinarajadasa, oli erittäin onnistunut. Osanottajien lukumäärä nousi kahteen tuhanteen.

Varsovassa pidettiin syyskuussa toinen kansainvälinen kongressi psyykkistä tutkimusta varten. Puheenjohtajana toimi toht. William Mackenzie Genuasta. Näissä kongresseissa esitetään tieteellisesti johdettujen mediumististen ja spiritististen tutkimusten tuloksia valitulle tieteelliselle kuulijakunnalle, ja ilolla voidaan todeta, että molemmat tähänastiset kokoukset ovat vienet tieteellistä maailmaa lähemmä käsitystä henkimaailmasta. Tänä vuonna professori Oesterreich esim. nimenomaan huomautti, että spiritististä hypoteesia (vainajain myötävaikutuksen olettamista) ei ole pidettävä epätieteellisenä olettamuksena, vaan päinvastoin työhypoteesina, joka voi aiheuttaa uusia havaintoja. Materialismin ei enää tarvitse hallita maailmaa, jos tosi teolla ryhdymme tutkimaan yliaistillisiä ilmiöitä.

»*Kryptaesthesiaksi*» (salaiseksi aistimeksi) nimitetään kuuluisa ranskalainen fysiologi, professori Ch. Richet kuudetta aistia, selvänäköisyyttä j. n. e., jonka

todellisuudesta hän on täysin vakuutettu. Hän on, kuten tunnettu, kymmeniä vuosia tutkinut yliaistillisiä ilmiöitä ja on spiritistisen katsantokannan tukipylväitä.

Uusia kirjoja:

Paavali ja hänen kristinuskonsa. Kirjoittanut *Pekka Ervast*. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 7. Hinta Smk. 25: —, sid. 35: —.

Alempi ja ylempi jooga. Silmäys syvempään uskonnolliseen elämään itä- ja länsimailla. Kirjoittanut *Pekka Ervast*, Ruusu-Risti-kirjasto n:o 10. Hinta 20: —, sid. 25: —.

H. P. Blavatskysta sananen. Kirjoittanut *Pekka Ervast*. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 9. Hinta 9: —.

Jumala ja onni. Palanen länsimaalaista uususkonnollisuutta. Kirj. *Pekka Ervast*. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 8. Hinta 20: —, sid. 25: —.

Kolme draamaa. Kirj. *Rafael Ronimus*. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 6. Hinta 30: —, sid. 40: —.

Tubal-Kain. Tutkimuksia 1 Mooseksen kirjan neljän ensimmäisen luvun salatuista arvoista. Kirj. *J. R. Hannula*. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 5. Hinta 10: —, sid. 18: —

Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta, Kirj. *W. Holmberg*. Hinta 10: —. Tilataan

Ruusu-Ristin toimitukselta,
os. Äggelby.

30 markasta toimitetaan kohtalo- ja luonnekuvaus indialaisten, egyptiläisten, kiinalaisten, hebrealaisten ja Pythagoraan kabbalistisen järjestelmän mukaan, jos nimi — semmoisena kuin se tavallisesti kirjoitetaan — ja syntymäaika lähetetään allekirjoittaneelle.

Nap. Hultin.
Turku.

Kustannuksellamme on ilmestynyt:

Alcyone.	Mestarin jalkojen juuressa	Smk. 5: —	10: —
Arundale.	Palvelemisen tie	> 3: —	—
Besant.	Sydämen oppi	> 5: —	10: —
»	Yhteiskunnallisia kysymyksiä	> 2: —	—
Busch.	Suuret ihmeet. II painos	> —	10: —
Collins.	Kajastuksia kaukomailta	> 5: —	—
»	Kultaisten porttien läpi	> 5: —	—
»	Kun aurinko kiertää poh- joiseen päin	> 5: —	—
»	Valoa Tielle	> 5: —	—
Cooper.	Suuri heräymys	> 2: —	—
Dostojevski.	Kristus inkvisitorien edessä	> 2: —	—
Ervast.	Haaveilija	> 10: —	—
»	Jeesuksen Salakoulu	> 15: —	25: —
»	H. S. Olcottin elämäntyö	> 5: —	—
»	Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta	> 3: —	—
»	Mitä opimme sodasta ja vallankumouksesta	> 1: —	—
»	Onko Kalevala pyhä kirja?	> 5: —	—
»	Teosofian sanoma nykyajalle	> 15: —	25: —
»	Uusi Jumala	> 5: —	—
»	Valoa kohti	> 10: —	15: —
Hannula.	Johanneksen evankeliumi	> 20: —	30: —
»	Luominen	> 3: —	—
»	Vaeltajana korvessa	> 9: —	—
Hartmann.	Seikkailu Rosenkreuziläis- ten luona	> 15: —	20: —
Heindel.	Rosenkreuziläinen maail- mankatsomus. 3-osainen (3 osaa à 25: —)	> 75: —	—
Jinarajadasa.	Kristus ja Buddha	> 5: —	—
Lummesarja I.	Satuja (kuvitettu)	> —	7: —
Olcott	Buddhalainen katkismus	> 7: —	—
Steiner.	Haeckel: maailman arvoitukset ja teosofia		
Muutam. suomalais.	Teosofia ja H. P. Blawatsky y. m. y. m.		

Pyytäkää varastoluettelo.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä.

os. Viipuri

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikolsala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Psykoskooppeja laatii W. Holmberg. — Tilaukset osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle. Eri liuskalle kirjoitettava syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä) ja nimi. Samalla mainittava, halutaanko psykoskooppi suomeksi vai saako se olla ruotsinkielinen. Hinta Smk. 70:—.

TYYNE BÜÖK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 6294

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

A A T R A

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " Tö 41877
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

MARRASKUU

N:o 9

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sieussaansa ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen leviämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

MARRASKUU 1923

N:o 9

Sisällys:

Toimittajalta	323
Soi soitto kumma, runo, <i>Rafael Ronimus</i>	328
Christosophia, 17, <i>Pekka Ervast</i>	329
Muistoja ja kokemuksia, <i>J. R. Hannula</i>	334
Unhon kukat, runo <i>U. E. G.</i>	340
Raitiotievaunussa, <i>E. K.</i>	341
Missä tiedon raja? <i>J. R. Hannula</i>	343
Miten on? <i>A. P.</i>	348
Positiivisia ja negatiivisia sairauksia, <i>Nap. Hultin</i>	349
Uusia kirjoja, <i>E. K. & S. K.</i>	351
Suuri yksinäisyys, <i>Wallied</i>	353
Kirjeitä toimitukselle	355
Tien varrelta	357

Uusi vuosikerta alkaa pian!

Tämän numeron mukana jaetaan ensi vuoden tilauslista asiamiesystäviämme varten ja kaikille, jotka tahtovat edistää työtämme hankkimalla uusia tilaajia lehdellemme.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä pillee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikulseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen ja puoleen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Uusi vuosi alkaa pian, ja kun Ruusu-Ristin toimittajana tähtään katseeni eteenpäin, kysyen itseltäni, mitä menestymisen mahdollisuuksia on aikakauslehdellämme ja seurallamme ensi vuoden aikana ja samalla muistellen menneitä aikoja voidakseni entisten tosiseikkojen perusteella tehdä johtopäätöksiä tulevaisuudesta, silloin täyttyy mieleni ilolla ja rauhalla ja luottamuksella vastaan omaan kysymykseeni: ei ole turha Suomessa ja suomenkielellä se työ, mikä tehdään teosofisen elämänymmärryksen ja kristosofisen elämän puolesta, sillä vuosi vuodelta se kantaa rikkaampia hedelmiä.

Kuinka oli esim. viisitoista vuotta sitten? Silloin aikakauslehteni ilmestyi »Tietäjän» nimellä neljänellä vuosikerrallaan, saavuttaen tuskin tuhat tilaajaa, vaikka se oli ainoa teosofinen lehti suomen kielellä. Nyt tällä hetkellä on olemassa — paitsi Tietäjää eli Ruusu-Ristiä — ainakin neljä lehteä, joilla on samansuuntainen ja samanhenkinen ohjelma: »Teosofi», »Antroposofia», »Yhteisvapaamuurari» ja »Ihminen». Kaikki neljä ovat ansiokkaasti ja pirteästi toimitettuja, kaikki sisältävät kirjoituksia, joita elähyttää teosofinen maailmankatsomus, s. o. pyrkimys totuuteen ja ihmisten veljeyteen, kaikki kilpailevat jalosti keskenään tarjotakseen lukijoilleen parasta mitä saattavat ja tietävät.

Entä seurat? Viisitoista vuotta sitten oli Teosofinen Seura ainoa, joka toimi Suomessa. Sen parista sadasta jäsenestä oli toinen puoli Helsingissä, ja näillä oli vuokrahuoneusto, jossa pidettiin esitelmiä ja kokouksia ja josta lähetettiin kirjoja ja lehtiä ympäri Suomen. Nyt tällä hetkellä toimii Suomessa — paitsi Ruusu-Risti-seuraa — ainakin neljä teosofishenkistä yhdistystä pesäpaikkoineen Helsingissä: Suomen Teosofinen Seura, Antroposofinen Seura, Yleinen Veljeys, Yhteisvapaamuurarius. Suomen T. S:lla on Helsingissä oma talo, toisilla omat vuokrahuoneustonsa.

Voiko väittää, ettei teosofinen liike ole kasvanut, laajentunut ja voimistunut?

Kaikilla seuroilla on jäsenensä, kaikilla aikakauslehdillä tilaajansa ja lukijansa. Jos on niitä, jotka kuuluvat pariin, kolmeen seuraan tai lukevat pari, kolme lehteä, ovat varmasti useimmat vain yhden seuran tai yhden lehden kannattajia. Täten täytyy aktiivisten teosofisten henkilöiden lukumäärä olla melkoisen suuri, sillä jokaisen seuran jäsenistö luettanee sadoissa, ja lehtien tilaajia on varmasti yhteensä vielä paljon enemmän.

Ruusu-Risti-seuralla yksin on tällä hetkellä kaksi kertaa enemmän jäseniä kuin Suomen Teosofisella Seuralla viisitoista vuotta sitten, ja Ruusu-Risti-lehdelläkin on enemmän tilaajia nyt kuin Tietäjällä silloin. Mitä syytä meillä siis olisi huolehtia tulevaisuudesta? Teosofian sanoma on yhtä tuore tänään kuin viisitoista vuotta sitten. Suomen kansa on yhtä paljon sen tarpeessa tänään kuin silloin, — ei, Suomen kansa kaipaa totuuden sanomaa vielä syvemmin ja vielä tuntuvammin nyt kuin ennen. Tehkäämme siis jokainen väsymättä työtä teosofian ja kristosofian puolesta. Levittäkäämme Ruusu-Risti-aatteita, Ruusu-Risti-elämää ja Ruusu-Risti-kirjallisuutta, tehkäämme voitavamme Ruusu-Risti-lehtemme leviämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

Tämän marraskuun numeron mukana jaetaan tavanmukainen tilauslista ja sitäpaitsi tilauskortti niiden käytettäväksi, jotka tahtovat hankkia itselleen jonkun uuden kirjamme, samalla kun oman tilauksensa uudistavat. Tilauslista on niitä ystäviämme varten, jotka keräävät useampia tilauksia. Koska tammikuussa taas aiomme lähettää Ruusu-Ristin 52: — markan etuannilla niille, jotka eivät sitä ennen ole tilaustaan uudistaneet, pyydän ja toivon, että ne lukijat, jotka mahdollisesti eivät halua Ruusu-Ristiä vuodeksi 1924, ajoissa ilmoittaisivat asiasta minulle.

Miten lienee tuon uutisen laita, joka lähtöisin »Times of India» lehdestä kierteli maailman sanomalehdissä, kertoen majuri Crossin Tibetissä tapaamasta mestarista ja herättäen luonnollisesti huomiota teosofisissa piireissä? Ainakin eräs vanha teosofi, Mr. Basil Crump, jonka tapasin Tukholmassa 1897 ja joka nykyään asuu Kumaonissa Himaalajalla, kirjoittaa seuraavasti »The Occult Review» lehden toimittajalle: »... Minulla sattuu olemaan vähän ensikätistä tietoa, majuri Crossista... On onnetonta Mrs. Besantin maineelle, »salatieteilijänä»¹⁾, että hän otti tuommoisen jutun vakavalta kannalta, mutta hän nähtävästi käyttää sitä hyväkseen pönkittääkseen oppiaan Kristuksen tulemisesta», joka on suoraan vastaista kaikelle, mitä H. P. Blavatsky on asiasta kirjoittanut. Satuain olemaan Ceylonissa viime talvena, kun eräs majuri Cairncross piti pari esitelmää Tibetistä taikalyhtykuvineen. Keskustellessani perästäpäin hänen kanssaan huomasin, että hänellä oli rajoitetut ja puutteelliset tiedot Tibetistä, ennen kaikkea sen maan buddhalaisuudesta ja laama-uskonnosta; mutta hän oli nopsa- ja terävä-älyinen ja onki minulta koko paljon tietoa H. P. Blavatskysta, hänen opetuksistaan ja hänen treenauksestaan Tibetissä.»

Jos siis »majuri Cross» todellisuudessa oli tämä Mr. Crumpin tuntema majuri Cairncross, on luultavaa, että hänen tapaamansa »vanha pappi» oli vain yksi noita tibetiläisiä laamoja, joiden noitatempuista ja maagillisista voimista madame Blavatsky kertoo »Isis Unveiled» kirjassaan omien näkemiensä ja kokeimiensa perusteella.

*

Eräs ystävä kirjoittaa minulle: »Tiedän, että olette ehdottoman rauhanaatteen kannalla. Ruusu-Risti-seurakin on siis kai saman aatteen läpäisemä kuin sen johtaja. Onko sitten Ruusu-Risti-seuraan pääse-

¹⁾ Ja siis minunkin

misen ehtona ehdoton kasvissyöminen, toisin sanoen pidättäytyminen ravinnosta, jonka valmistuksessa on veri vuotanut, tahi onko se vaatimus jonkun mainitun seuran asteen saavuttamiseen välttämätön ja toimiiko mainittu seura vegetarismiin levittämiseksi? Mielestäni vegetarismi ja rauhanaate kulkevat käsi-kädessä ja vegetarismiin avulla ehkä helpoimmin pääsee rauhan aatteen kannalle. Sillä se, joka ei voi eläintä teurastaa, ei suinkaan voi ihmistäkään murhata.»

Tunnustan vuosikausia sitten ajatelleeni jokseenkin samaan suuntaan kuin yllä olevien rivien kirjoittaja. Minustakin tuntui Buddhan kanta niin luonnolliselta: älä vuodata mitään verta, ei eläimenkään. Ja buddhalaiset itämailla noudattivat mestarinsa oppia eivätkä he ainakaan uskonsa puolesta koskaan sotia käyneet. Monet tuhannet teosofit tulivat myös teosofisen rakkausopin innostamina ehdottomiksi kasvissyöjiksi. Minäkin hylkäsin kaiken eläimellisen ravinnon jo syksyllä 1895 ja olin kaksikymmentä vuotta ehdoton vegetariaani. Mutta kun maailman sodan aikana huomasin, että ankarimmatkin kasvissyöjä-teosofit innostuivat sotaan lähtemään, vieläpä sotaa puolustamaan (joka minusta oli suurempi rikos), hävisi tykkäänään uskon vegetarismiin siveellisesti kasvattavaan voimaan. Ei ihmissielua saata kasvattaa eikä kehittää ulkonaisin keinoin. Ainoa todellinen sivistyttävä voima lähtee ihmisen omasta sisästä. Jos ei hän itse henkisesti herää, jos ei hän sisäisesti seuraa mestaria, eivät ulkonaiset temput merkitse mitään siveellisesti katsoen. Kaikki ulkonainen on silloin vain henkistä ylpeyttä ja ulkokultaisuutta.

Tällä en puhu mitään pahaa vegetarismista. Sillä on omat hyvät puolensa, ja jos ihmiskunta yleensä luopuisi lihasta ja söisi enemmän puhdasta luonnon ravintoa, uskon varmasti, että tautien ja sairauksien paljous suuresti vähenisi. Silloin kasvissyönti myös vaikuttaisi sivistyttävästi sieluun: tekisi sen ajatus- ja tunnetavoiltaan sävyisämmäksi ja lempeämmäksi, jota

vastoin yksityisen kasvissyöjän herkkätuntoisuus keskellä »raakaa» ihmiskuntaa helposti kulkee käsi kädessä oman paremmuudentunnon kanssa.

Ruusu-Risti seura ei sentähden aseta jäsenilleen mitään ehtoja tai vaatimuksia ruoan ja ravinnon suhteen, vaan jättää sen asian jokaisen yksilön vapaasti harkittavaksi. Ruusu-Risti-seura tähtää vain jäsentensä siihen henkiseen uudestasytymiseen, joka on kaiken sisäisen kehityksen ensimmäinen ehto ja alku.

*

Jotkut ystävät ovat huolestuneina kysyneet minulta osaksi suullisesti, osaksi kirjallisesti, tulenko pian kuolemaan, koska otin viime Ruusu-Ristiin erään amerikkalaisen ennustuksen 49 työpäivästä. (Astun ensi joulun aikaan 49:nteen ikävuoteeni.)

Olen kiitollinen ja iloinen nähdessäni, että ystäväni soisivat minun vielä elävän »kauvan, kauvan». Tahdon heti lohduttaa heitä sillä, että on toisia ennustuksia, joiden mukaan työpäiväni eivät vielä pitkiin aikoihin päättyisi. M. m. useille tuttu englantilainen selvänäkijä Mr. A. V. Peters lupasi minulle Tukholmassa 1900, että eläisin ainakin 80-vuotiaaksi ja »ettei kuolemastani ollut paljon tietoakaan». Sanoihan vanha kreikkalainen sananlasku, että »se kuolee nuorena, jota jumalat rakastavat», ja koska nyt olen elänyt jo näin vanhaksi, toteutunee minun suhteeni pikemmin ruotsalainen sananlasku, jonka mukaan »ilkeä laji ei helposti häviä.»

Oikeastaan julkaisin J. B:n ennustuksen viime Ruusu-Ristissä osoittaakseni, että meidän ei tulisi huolehtia kuolemasta. Mitä me kuoleman hetkestä tiedämme? Varmuudella ei mitään muuta kuin että se kerran tulee. Se voi tulla varhemmin ja se voi tulla myöhemmin. Taivaallinen Isä yksin sen tietää. Siis olkaamme aina iloiset, aina valmiit lähtemään ja aina valmiit vielä jäämään.

Useinhan tunnemme, kuinka ihanata olisi saada kuolla, s. o. siirtyä pois henkimaailmaan, jossa kai-

kin puolin on niin paljon helpompi tehdä työtä! Ei elämä tällä fyysillisellä tasolla ole mitään leikkiä — varsinkaan nykyään. Mutta kun sitten ajattelemme ja muistamme, kuinka paljon tietämättömyyttä on maailmassa, kuinka paljon työtä veljiemme valistamiseksi täällä yhä on tehtävissä, silloin luovumme itsekkäistä kuolema-unelmista ja kiitämme Elon Herraa, että Hän antaa meidän vaeltaa surujen laaksossa, antaa meidän vielä yrittää, osaisimmeko luoda vähäisenkään valoa ja onnea tähän raskautettujen ja ristinkantajien maailmaan.

Soi soitto kumma yöhön syksyiseen.

*Soi soitto kumma yöhön syksyiseen,
kun nukkuu huoneeni ja kaikki kansa.
Tuoll' uskoo haaveilija viululleen
pyhimvät, kallehimmat unelmansa.*

*Hän soinnuin hymyy, nyyhkii yksikseen
yön eessä vain ja eessä Jumalansa,
hän nousee helvetistä taivaaseen
ja maasta irroitaa myös kuulijansa.*

*Kutsua noudattain ma seuraan myötä
ja siunaan soittoa ja siunaan yötä,
mi nousta sallivat mun taivaaseen.*

*Ja runon pienen pisaran ma liitän
sun sävelmerehesi yölliseen,
joll', etsijä ja veli, sua kiitän!*

Rafaël Ronimus.

Christosophia.

17.

Kokenut ja lukenut kristosofi joutuu omituiseen asemaan. Hänen ystävänsä ja tuttavansa lukevat hänet milloin kristillisten uskovaisten, milloin epäilijöiden ja kieltäjain joukkoon. Joskus hänestä itsestäänkin saattaa tuntua, että jokin hänen havaintonsa tai löytönsä antaa tukea suorastaan sokealle uskolle. On sentähden hyödyllistä, jopa välistä välttämätöntäkin, että hän silloin tällöin tekee tiliä itselleen omasta kannastaan, pitäen selvänä silmäinsä edessä, mikä hänen löytämänsä totuus on.

»Koska sinä nyt uskot», sanoo hänelle jokin hänen ystävänsä, »että Jeesus syntyi ajanlaskumme alussa eikä satavuotta varhemmin, asetut kirkonopin kannalle ja puolustat sitä niitä salatieteilijöitä vastaan, jotka toisin väittävät. Eikö tämä ole epäviisasta ja uhkarohkeata? Eikö pesäero sokean uskon ja salaisen tiedon välillä olisi selvempi, jos kirkko kokonaan olisi erehtynyt Kristuksen suhteen?»

»Ajatteletpa omituisella tavalla, rakas ystävä», vastaa kristosofi, »jos luulet tuommoisten utilististen eli hyötyperusteisten näkökohtien tulevan kysymykseen totuutta etsittäessä. Ei totuuden etsijä kysy, onko totuudesta vahinkoa toiselle tai toiselle ihmisryhmälle. Hän tietää, että totuudesta ei voi olla muuta kuin hyötyä ihmiskunnalle yleensä. Siis jättäkäämme tuommoiset ajatukset. Mitä taas siihen tulee, että Jeesuksen syntymävuosi puolustaisi toista tai toista uskonoppia, en näe syytä semmoiseen pelkoon. Mitä semmoisella historiallisella seikalla on tekemistä uskon kanssa? Uskotko sinä esim., että isäsi kuoli v. 1899? Et — sillä sinä tiedät; sinun ei tarvitse sitä uskoa. Historiallisia tosiseikkoja ei uskota; niitä joko tiedetään tai ollaan niistä tietämättä. Ja koska ne ovat fyysillisiä tapahtumia, voidaan niitä myös fyysillisesti todistaa. Jeesuksen syntymävuosi ei ole mikään

uskon asia. Jos Jeesus on elänyt fyysillisessä maailmassa, täytyy siitä olla fyysillisiä muistomerkkejä, fyysillisiä todistuksia; ellei niitä olisi, jäisi hänen elämänsä paljaaksi myytiksi eli taruksi. Mutta jos niitä on, silloin täytyy myös olla määriteltävissä aika, jolloin hän eli, eikä tämä voi olla sattuman, otaksunnan tai mielivallan varassa. Ei hyvántahtoisen suvaitsevaisesti saata sanoa: onhan yhdentekevää, koska Jeesus eli; hän on maailman vapahtaja ja siinä kyllin! Sillä tavalla ei saata puhua historiallisen todellisuuden kannalta, jos kohta saattaakin mystillisen Kristuksen kannalta. Mystillinen Kristus ikuisena todellisuutena on aina ollut ja on ajasta riippumaton. Mutta mystillisen Kristuksen ilmeneminen ihmiskunnassa on suuresti riippuvainen historiallisesta Jeesuksesta; sentähden on tärkeätä tietää historiallinen totuus Jeesuksesta. Sangan vähän hänestä tiedämme ulkopuolella sen, mitä evankeliumit kertovat, mutta harvatkin tiedossamme olevat tosiseikat todistavat hänen eläneen ajanlaskumme alussa. Tämä on siis historiallista tietoa, mutta mitä tekemistä sillä on esim. kirkonopin uskon kanssa?»

»Onhan niin paljon, että kun se kerran vahvistaa kirkonoppia yhdessä kohden, miksei se tekisi sitä toisissakin? Ehkä Jeesuksen Kristuksen uhrikuolema sovitti maailman synnit, niinkuin kirkko opettaa? Ehkä n. s. lunastusoppi onkin perusteiltaan oikea?»

»Vai siihenkö sinä tähtäsitkin? Ota silloin huomioon, rakas ystävä, että lunastusoppi ei kuulu fyysillisten ja historiallisten tosiseikkojen alalle. Lunastusopin yhteydessä voidaan puhua fyysillisestä tapahtumasta, voidaan viitata historialliseen tosiseikkaan ja väittää, että lunastus tapahtui silloin, kun Jeesuksen veri vuoti Golgatalla. Mutta siinä kaikki. Historiallisesti voi olla totta ja tulla todistetuksi, että Jeesus kuoli ristinpuulla Golgatalla, mutta lunastus ei saata tulla fyysillisen historiallisen tutkimuksen esineeksi. Historiallinen ristinkuolema ei todista mitään lunastuksesta. Koko kysymys sovituskuolemasta

liikkuu toisella alalla. Sen hyväksyminen tai hylkääminen, yleensä sen arvosteleminen, riippuu toisenlaisista edellytyksistä».

»Puhupa niistä vähäsen».

»Ensinnäkin meillä on sen filosofiset ja psykologiset edellytykset. Koska se on oppi, näkökanta, elämänymmärrys eikä tosiseikka, jota historiallisesti voidaan todistaa, täytyy meidän lähestyä sitä järjen ja psykologisen kokemuksen kannalta. Mitä järkemme sanoo? Sillä tavalla esitettynä kuin kirkko sen esittää, on se järjetön ja mahdoton oppi. Se on järjetön, koska se edellyttää, että Jumala olisi paholainen, joka tuomitsisi luomansa elävät ja tajuiset olennot ikuisen kadotukseen. Se on mahdoton, koska kehityksen hitaasti toimiva laki vallitsee maailmassa ja ihmiskunnan itsekkyyks ja pahuus ylen hitaasti, askel askelelta vähitellen tulee voitetuksi. Mitään äkkinäistä pelastusta pahasta ei ole saatu aikaan, ja mitään sovitusta olemattoman jumalallisen tyrannin kanssa ei ole tarvittu aikaansaada. Jällelle jäävät psykologiset edellytykset? Mitä nyt sanoo ihmisten uskonnollinen kokemus, johon papit ja uskovaiset aina viittaavat? Se todistaa, että uskon kautta Jeesukseen Kristukseen ja hänen uhrikuolemaansa ihminen saavuttaa rauhan sielussaan. Mutta mistä syystä tämä ihmisen sielullinen kääntymys ja uudestasentyminen todistaisi sitä tai tätä Golgatan sovituskouleman suhteen? Eihän se saata todistaa muuta kuin että ihminen on sisässään joutunut — jos kuin vaillinaiseen — kosketukseen elävän, mystillisen Kristuksen kanssa? Keino, millä hän joutui, tie, jota pitkin hän joutui tuohon pieneen kosketukseen, oli toinen asia. Jos keino olisi muodollisesti yksi, silloin voitaisiin väittää, että se olisi muodollisesti tosi; mutta keinoja on muodollisesti monta. Päästäkseen kosketukseen Kristuksen kanssa ihmisen ei tarvitse uskoa Golgatan verikuolemaa. Pikemmin voisi sanoa, että sovituskoulemaan uskomisen karkeassa muodossaan estää ihmistä syvemmin yhtymästä Kristukseen. Usko se

kyllä vie ihmistä Kristuksen läheisyyteen, mutta usko voi olla uskomista Isän Jumalan rakkauteen tai ihmiskunnan tulevaan täydellisyyteen tai ihmisyksilön pitkään kehitykseen jälleensyntymisen avulla t.m.s. Ja kaikista pätevin tie mystillisen Kristuksen luo on tietysti se, jonka Jeesus Kristus itse meille osoitti. Sillä ei ole mitään tekemistä lunastusoppien tai muiden oppien kanssa, sillä se kohdistuu yksin siihen neuvon ja kehoitukseen, minkä Jeesus antoi opetuslapsilleen: seuraa minua elämässä, täytä minun käskyni, usko, että Isä puhuu minun kauttani. Kristosofina olen sillä kannalla, että lunastus- y. m. opit ovat älyllis-siveellisiä herätyskeinoja, joidenka vaikutus ja teho on mennyt hukkaan, elleivät ne ole vie-neet niihin uskojaa evankeliumein Jeesuksen, hänen elämänsä ja oppiansa luo. Lähempänä Kristusta on silloin buddhalainen, joka uskollisesti seuraa oman mestarinsa jälkiä. Sillä jos hän tutustuu kristillisiin evankeliumeihin, huudahtaa hän iloisesti: Jeesus natsarealainen näkyykin opettavan samaa kuin Buddha Gautama! »

»Aioinkin juuri kysyä toisista uskonnoista, ovatko niiden tunnustajat suljetut ulos mystillisen Kristuksen yhteydestä?»

»Eivät suinkaan. Mystillinen — kosmillinen — Kristus, Jumalan Poika, Isän Jumalan täydellisyysajatus ihmisestä, on ollut olemassa maailman alusta saakka — ,ennenkuin Abraham oli, olin minä', — ja Hän, Isän helmassa oleva Poika on inspiroinut kaikkia hengen sankareita, kaikkia vapahtajia, jumalanpoikia ja uskontojen perustajia. Mystillinen Kristus on ollut Konfutsen ja Laotsen, Krishnan ja Buddhan, Zarathustran ja Mooseksen, Orfeuksen ja Pythagoraan, Osiriksen ja Hermeksen, Odinin ja Väinämöisen, hän on ollut Atlantiksen muinaisten viisaiden takana. Sentähden he kaikki ovat opettaneet elämästä samaa, ytimeltään samaa. Kaikki ovat neuvoneet ihmistä luopumaan itsekkyydestä ja pahasta, pyrkimään hyvään, toteen ja oikeaan. Sentähden ei

evankeliumeinkaan opetuksissa ole semmoista, jota ei voisi löytää vanhoista pyhistä kirjoista. Uskonnollis-historiallinen vertaileva tutkimus osoittaa tämän sangen selvästi. Historiallisena ilmiönä voidaan todistaa kristinopin polveutuneen vanhoista uskonnoista, joissa tavataan sekä sen opinkappaleet että sivistyssäännöt. Kristinuskoko ei ole muuta kuin musi tie ikuisen Kristuksen luo.»

»Mutta entä Jeesus? Olen ollut käsittävinäni, että sinä kristosofina asetat Jeesuksen erikoisasemaan. Eikö hän tee epookkia ihmiskunnan historiassa? Eikö hänen jälkeensä ihmisten suhde mystilliseen Kristukseen ole muuttunut?»

»Niin, Jeesus . . . Katso, rakas ystävä, sanon sinulle; se minkä kristosofi evankeliumeista löytää, se minkä hänelle jää kaikkein hänen kriitillisten tutkimustensa jälkeen, se, mikä kohoaa hänen eteensä vertailevien uskontotutkimusten tuloksena, se on — Jeesus Kristus. Jeesus Kristus, hänen personallisuutensa, hänen jumalallinen ihmisyytensä on kristosofin kallis helmi, sillä Jeesuksen personallisuuteen sisältyy hänen elämänsä ja oppinsa. Emme täysin osaa seurata Kristuksen elämän ohjeita, ennenkuin ymmärrämme hänet itsensä. Viidet käskytkin jäävät meille ulkonaisiksi ojennusnuoriksi, ennenkuin tulemme osallisiksi Jeesuksen Kristuksen hengestä. Sentähden kristosofi pyrkii ymmärtämään Jeesusta ihmisenä kokonaisuudessaan; silloin Jeesuksen jumalallinen elämä — Kristus Jeesuksessa — samalla paljastuu hänelle. Ehkä lopputulos on sinun mielestäsi köyhä, kun kaikki totuuden etsiminen on vienyt vain yhden ihmisen löytämiseen! Mutta rauhoitu: se ihminen sisältää itsessään kaikki jumalalliset mahdollisuudet. Hän ei ollut ainoastaan ihminen. Jordanin kasteessa hänestä tuli Jumalan Poika. Kosmillinen Kristus täytti hänen olemuksensa ennen kuulumattomalla tavalla, Isän täydellisyysajatus sai personallisen ilmennysmuodon, nyt ei Jumala enää puhunut profeettansa suun kautta, nyt hän vaelsi maan päällä Poikansa haahmossa,

niin että ne, jotka näkivät Jeesuksen Kristuksen, näkivät samalla Isän, ne, jotka kuulivat Jeesuksen Kristuksen puhuvan, kuulivat samalla Isän äänen, — jos heillä oli silmät nähdä ja korvat kuulla. Ja vaikka Kristus Jeesus kulki näkyväisessä muodossa ympäri ainoastaan kolmen vuoden aikana opettamassa ja auttamassa, muodosti hänen esiintymisensä maapallollamme kuitenkin käännekohdan ihmiskunnan historiassa. Nyt täyttyi maapallon aura äärettömän, sanomattoman voimakkailla iuhimillisillä tunteilla ja ajatuksilla, jotka pyrkivät Jumalan luo, totuuden luo, ikirakkauden luo, nostavilla, puhdistavilla, väsymättömillä pyrkimyksillä, jotka auttavat ihmistä hänen suurimman tuskansa hetkellä, jotka ymmärtävät ihmistä, lohduttavat häntä, näyttävät hänelle tietä oman itsensä voittamiseen. Ja vaikka Kristus Jeesus kuoli ristipuulla kolmen vuoden jälkeen, elää hän lakkaamatta näkymättömässä maailmassa, henkimaailmassa, auttaen, rohkaisten, odottaen sydämemme antautumista. Ei hän ole ihmiskuntaa hylännyt. Missä kaksi tai kolme kokoontuu hänen nimessään, s. o. hänen hengessään, siellä hän on mukana. Missä yksikään ihmissielu elää hänen käskyjensä täyttämässä, siellä hän seisoo sydämen kynnyksellä, odottaen että ovi aukenisi ja että hän saisi ottaa sielun ikuiseen iloonsa ja autuuteensa.»

Pekka Ervasi.

Muistoja ja kokemuksia.

Tavatessani Ruusu-Ristin toimittajan tuli hän sanoneeksi: Kuule, sinun pitäisi vähän kertoa niistä matkoistasi. — Niistäkö luento- ja kirjojenmyyntimatkoista? — Juuri niistä. Kerrot aivan tuoreeltaan lyhyesti, kuukausittain. Aluksi kuitenkin voisit parissa kolmessa kirjoituksessa kertoa joitakin yleispiirteitä kaikesta tähänastisesta. — Lupasin kertoa.

1.

Olen jo »Ruusu-Ristissä» kertonut »kuinka tulin teosofiksi». Se kertomus oli älyllisen maailmankatsomuksen historiaa. Nyt pitäisi kertomani tapauksista ja kokemuksista tässä aineen ja käytännön maailmassa.

Alanpa siis alusta, koettaen olla lyhytsanainen. Alku on nähtävästi otettava siitä, kun 1900 luin »Uudesta Suomettaresta» ilmoituksen, jossa teosofinen aikakauskirja »Omatunto» tarjottiin tilattavaksi. Se ilmoitti puhuvansa sellaisista ja sellaisista asioista, juuri sellaisista, joista minä taas erikoisesti halusin kuulla. (Sopinee näin sulkumerkkien välillä mainita että samaan aikaan sain kutsun vakinaiseen paikkaan Someron osuusmeijerin isännöitsijäksi).

»Omatunto» tuli nähtävästi 1907 alussa. Se oli minulle juhlahetki. Aloin elää kuin jossain toisessa olotilassa, jossain sellaisessa, jossa oli kylliksi järjestälistä liikkumistilaa, eikä tarvinnut alinomaan peljätä iskevänsä päätänsä seinään. Ehkä jonkunlaisesta lähentymishalusta kysäsin vielä kirjeellisesti ylisihteerin Pekka Ervastilta, mitä kirjoja ja missä järjestyksessä olisi luettava. Ikäänkuin olisin malttanut olla ostamatta niitä kaikkia ja lukematta niitä moneen kertaan. Luin ja tutkin niitä yksinäni, siellä Somerolla. Kunnes vähitellen heräsin ajattelemaan, että pitäisi tästä pistäytyä sinne Helsinkiin. Ellen väärin muista, tapahtui Helsingin matkani 1911 Teosofisen Seuran vuosijuhlaan, jossain ylioppilastalolla. Kävelin siellä eteisessä merkillisessä tunnelmassa, merkillisessä sentähden, etten tuntenut aluksi ketään koko joukosta, mutta sittenkin oli kuin olisin tiennyt ja tuntenut olevani ihan lähimpien tuttujen joukossa. Oli kuin olisin itselleni sanonut; no nyt sinä olet ihan siinä piirissä, johon sinä oikeastaan kuulatkin.

Silloin tai seuraavassa vuosijuhlassa vieraili tri Steiner. Hän vastasi tehtyihin kysymyksiin. Lausunnot tulkitsti suomeksi seuran silloinen ylisihteerimme Pekka

Ervast. Tri Steiner esiintyi minun silmissäni kuin aito tietäjä, oikea profeetta. Hän oli laiha kuin itsensäkieltäjä ainakin, ja osasi vastata syvällisesti ja valaisevasti. Hänen alituiset käsiensä heilutukset ylös ja alas ja joka suuntaan täydensivät, mielestäni, esityksen muodollista puolta. Ihastuin häneen suuresti. Samoin Pekka Ervastiin. Hänellä näkyi olevan veraton taito tulkita. Hän osasi tulkita kokonaisen luennon yhteen menoon, elävästi ja sujuvasti. — Rinastin jo heti noita molempia tietomiehiä suhteessa itseeni. Ajattelin: kyllähän tuo tri Steiner on mainio mies, mutta hän on sentään, jo kielellisestikin, minulle sopimaton. Ja sitäpaitsi: on turhaa lähteä merta edemmäksi kalaan. Pekka Ervast on suomalainen, niinkuin minäkin, joten on kuin kohtalon viittaus, että minun on päästävä yhteistyöhön hänen kanssaan — jos minä ylimalkaan joutuisin lähempään kosketukseen jonkun suur-salatieteilijän kanssa.

Sopinee myöskin mainita, että tulin käyttäneeksi ensimmäisen puheenvuoroni vuoden 1911 vuosikokouksessa. Oli kyseessä ylisihteerin vaali. Toisen ehdokkaan valintaan sisältyi se ajatus, että piti olla apulaissihteeriksi, jolle seura maksaisi 600: — mk. palkkiota vuodessa. Tällöin jotkut puhujat lausuivat sen ajatuksen, että ylisihteeriksi olisi valittava se, joka suorittaisi tehtävän ilman apulaista, koska seura siten säästäisi 600: — mk. vuodessa. Tunsin vaistomaisesti, että oli kyseessä jotain hyvin tärkeätä, ja että minun nyt pitäisi jotakin sanoa. Niinpä ponnahtadin, pyysin puhevuoron ja sanoin jotenkin tähän tapaan: Mielestäni tässä on annettava etusija asian henkiselle puolelle, joten ylisihteeriksi on valittava se, joka siihen henkisesti kuuluu, ja rahan ja aineen vallan on alistuttava hengen vaatimukseen ja palvelukseen. Sillä kertaa asia menikin niin. Ylisihteeriksi tuli se, joka vastuunalaisen aloitteellisuutensa ja tekemänsä työn perusteella siihen kuului: kirjailija Pekka Ervast.

Ylisihteeriksi alusti vielä keskustelukysymyksen seu-

ran raha-asioista. Muistan hänen sanoneen, että jo pelkkä seuran olemassaolo maksaa rahaa. Ja sitten on n. s. sanomatyö, kirjojen ja puhutun sanan kautta. Ylisihteeri mainitsi alustuksessaan, että vaikka kertyisi rahoja muutamia miljooneja, niin kyllä hän osaisi niitä käyttää. — Mainitsen tämän alustuksen sentähden, että se tarjosi minulle jonkunlaisen lähtökohdan teosofiseen työhön. Kun nim. asunnossani ajattelin juhlan merkitystä, erittäinkin noita kahta silloista ylisihteeriä, Steineriä ja Ervastia, niin tunsinpa asemani aluksi tuskallisen kiusalliseksi: mihin minä oikein kykenisin? Siinä masennuksessa siirtyi sielussani toinen ajatus edellisen paikalle: voinhan sentään ryhtyä aineellisesti tukemaan ja avustamaan niitä, jotka kykenivät. Siinä ajatuksessa tunsin sieluni vapautuvan, ikäänkuin pikkuisen siivilleen lehahtavan. Aloinkin sitten Somerolta päin lähettää osan palkastani säännöllisenä kuukausiavustuksena Pekka Ervastille, hänen vapaasti käytettäväkseen.

2.

Aika kului niinikään. Eräänä päivänä huomasin ajatella, että olin myötänään tekemisissä ihmisten kanssa ja miksi en tarjoksi heille teosofista kirjallisuutta? Kummastelinpa, etten ollut tuota ennen älynnyt. Järjestin ja päätin, että sijoitan jonkun summan kirjoihin. Siitä lähtien tilasinkin säännöllisesti ja käteisellä kirjoja, pitäen varalla, että minulla aina oli joku kappale kutakin kirjaa. Tarjosin niitä luonakävijöille, sekä vein myöskin mukaani muualle. — Samalla olin huomaavinani, että sieluni oli taas päässyt jollain uudella tavalla siivilleen. Se ikäänkuin harjoittautui ja valmistautui uuteen tärkeään silmukoitumiskohtaan, joksi tulivat ensimmäiset teosofiset kesäkurssit Kiteellä 1912. Meitä oli siellä 20—30 ihmistä. Pekka Ervast kertoi m. m. omista kokemuksistaan ja kamppailuistaan. Ja monista muista asioista. M. m. siitä, että pian on Suomi tuleva itsenäiseksi. Suomi

tulee itsenäiseksi henkisillä voimilla, sekä omilla että henkisten voimien avulla. Yleensä nuo ensimmäiset teosofiset kesäkurssit Kiteellä tuntuivat vaikuttavan kuin valtava henkinen vedenpaisumus. Enkä lainkaan oudoksunut, kun Pekka Ervast oli alkajaistilaisuudessa uskaltanut luottamuksessa sanoa, että nämä kesäkurssit tulisivat olemaan tärkeänä kohtana Suomen historiassa.

3.

Palasin ensimmäisiltä kesäkurseilta mitä suurimman sisäisen riemun täyttämänä. Mutta samalla kaiken aikaa ymmärsin, että kyllä tästä vielä tulee toinen ääni kelloon: tulevat tuskat, myrskyt ja vaikeudet. Olihan Ervastkin sanonut, että kaikki syntyy tuskalla. Ja niinhän tietysti kävikin. Sekä ulkoiset vaikeudet että sisäiset tuskat kyllä tulivat. Sekä minulle yksityisesti että teosofiselle liikkeelle ja koko Suomen kansalle. Ja koko ihmiskunnallekin. Vaikka samalla heti riennän lisäämään, että se mikä tuskassa syntyy, on sisäistä riemua uudessa elämässä, työssä ja ponnistuksissa.

Samoihin aikoihin, kesäkurssien jälkeen, aloin vakavan vapaasti harkita asemaani Mammonan ja Jumalan välillä. Tuli elävästi eteeni Mestarin sanat rikkaalle nuorukaiselle: Luovu kaikesta ja seuraa minua! Istuin työpöytäni ääressä ja ajattelin: rikas nuorukainen tuli murheelliseksi ja meni pois — pitääkö minunkin tulla murheelliseksi? Ulkonainen elämä oli alkanut minulle hymyillä, tuntui kuin kaikki olisi ollut valmista ja järjestyksessä. Vieläpä vanhuuden päivätkin turvatut. Mutta samalla ajattelin: ellen nyt luovu rahoista, niin on se minulle merkinä ja todistuksena siitä, että minä en uskalla täysin luottaa Mestariin ja Jumalaan. Sanoin niinollen itselleni: olkoon menneeksi; minä luovun. Päätöstä alettiin toteuttaa. Kun vähän myöhemmin heräsi sielussani kysymys: olinko menetellyt oikein? näytettiin minulle aamulla herätessäni pieni näky, josta älysin, että ra-

hoista luopumiseni oli luvallinen, laillinen. Epäilykseni haihtuivat. Vieläpä rohkaisin säikähtelevää alemmaa luontoani sanomalla sille: no, jospa kupsahtaisinkin maantien ojaan, niin mitäpä siitä? Ei se olisi ainakaan ensimmäinen kupsahdus. Onhan niin moni sinne ajautunut, vaikka on kynsin hampain riippunut kiinni rahassa ja tavarassa, vaikka on kuluttanut kaiken työnsä ja aikansa vanhuutensa päivien turvaamiseksi. Olisiko hullumpaa, jos sinne entisten lisäksi kupsahtaisi joku, joka Mestarin käskyjen seuraamista kokeilee? Ja maakuoppaanhan kuitenkin päättyy ihmisen ruumiillinen vaellus. Niin jouduin siirtymään siihen elämänjärjestykseen, jossa mielen pohjasävy ei voi etsiä turvaansa rahassa, vaan mielen turva nojautuu Jumalaan, Jumalan ja Mestarin tahdon täyttämiseen.

4.

Niihin aikoihin sain Pekka Ervastilta kirjeen, jossa hän mainitsi, että lähinnä mestarin työtä olisi teosofisen ryhmän tai lukupiirin aikaansaaminen paikakakunnalle. Aloin asiaa miettiä ja suunnitella. Paikakunta oli harvaan asuttua, mutta kutsuani seurasi kuitenkin seitsemän henkilöä, jotka perustamistilaisuuteen kokoontuivat. Lukupiiri perustettiin, ja me kokoonnuimme kerran viikossa. Ainakin yhden vuoden ajan oli kaikilla vapaa pääsy. Kokoonnuttiin minun asunnossani, ja minä puhuin ja selostin. Olin kuin alinomaisessa kuumeessa, koska oli epä-määräistä, saisinko ihmisiä jatkuvasti luokseni kokoontumaan. Vihdoin heräsin ajattelemaan, että kun oli vaikea saada ihmisiä kokoontumaan luokseni, niin enköhan minä voisi mennä heidän luokseen puhumaan. Ihmettelinpä taas, etten ollut ennen sitä älynnyt. Kun kutsutut eivät saapuneet, niin miksi en menisi kutsumaan teiden vieriltä ja kujien kulumilta. Soitinpa heti puhelimesta erääseen naapurikylään, kysyen: sopsisiko tulla puhumaan? Sopii kyllä, vastattiin. Ja sitten se alkoi. Paitsi ryhmäkokouk-

sia, tein puhujamatkoja kylästä kylään, pitäjästä pitäjään, yhä laajenevassa ympyrässä. Puhuin ja kau pittelin kirjoja. Etenkin kesällä, polkupyörää käyttäen.

Tässä hommassa tunsin taas vapautuvani. Oli kuin sieluni olisi saanut uutta voimaa siipiinsä. Se teki muutamia kaarroksia ja ilmahyppyjä pelkästä vapautumisen riemusta.

J. R. Hannula.

Unhon kukat.

Unessa kirjoitettu.

*Tuuli uupuu. — Unhon kukat
Tuonen virtaan kuvastuvat.
Lipuu lautta. — Ihmisrukat
Tuntee jylhät Tuonen tuvat.*

*Maiset toiveet unhoittuvat
Veden kalvoon katsellessa,
Kalpenevat muistokuvat
Tuonen viidan katvehessa.*

*Viepi virta Tuonen lauttaa
Kohti korkeata rantaa.
Tahtoo toinen toistaan auttaa,
Kaikki kokee jolain antaa.*

*Eikä muista kukaan kantaa
Kaunaa, vihaa katkerata
Katsellessa Manan rantaa,
Unhon kukkaa valkeata.*

U. E. G.

Raitioveaunussa.

Sataa tuhutti. Harmaat alakuloiset pilvet peittivät auringon, mutta taivasta vasten piirtäytyivät kaupungin kivirakennusten pitkät rivit vielä harmaampina, raskaampina ja alakuloisempina. Vesi valui virtana räystäistä.

Olin joutunut erään raitiovaunun takalaiturille kahden raskaanpuoleisen, hyvänvoivan herrasmiehen väliin, jotka innokkaasti keskustelivat toistensa kanssa.

»Oletko kuullut, että Harvonen on sairastunut ja menettänyt paikkansa. Perhe kärsii puutetta, tiedän minä. Sangen surkuteltavaa; mutta Harvonen olikin niin toivottoman epäkäytännöllinen,» sanoi toinen paksummalle toverilleen.

»Niinkö? Siinä nyt näemme, mihin hänen ajattelunsa ja järkeilynsä ja aatehulluutensa on johtanut, puhumattakaan hänen tunnetusta työkiihkostaan. Minä en ole koskaan viitsinyt vaivata päätäni liioilla ajatuksilla, enkä koskaan ole liikaa ponnistellut voimiani. Kuitenkin elän, kuten näet, ja olen terve.» Paksumpi oli todellakin terveennäköinen.

»O-onhan se niin, o-n-han se,» sanoi jälleen toinen ja puhalsi sikaristaan savupilven, joka sekaantuen kosteista päällysvaatteista nousevaan höyryyn leyhähti vastaani.

Samassa kuulin kirkkaan sointuvan naurun. Se oli lapsen heleätä, välitöntä naurua ja vaikutti minuun kuin olisi äkkiä auringon säde poistanut pilvet taivaalta ja hälventänyt tylyn välinpitämättömyyden ihmisten mielistä.

Katsahdin ympärilleni ja näin pienen koulutytön noin 10—11 vuotiaan, joka ihastuneena ikkunasta viittoili eräälle kadun kulmassa seisovalle ystävättärelleen vaunumme kiitäessä ohitse.

Toinen herroista heitti häneen tuiman silmäyksen, ikäänkuin olisi pelännyt, että tyttö nauroi hänelle.

Nyt tämä pieni olento käänsikin katseensa meihin, joten saatoin eroittaa hänen ulkomuotonsa. Kasvo-

piirteet olivat hienot, pehmeät, huulet ruusuiset ja pienet, ja niillä väreili vielä kaunis hymy, heijastus äskeisestä ilosta. Posket olivat kapeat ja kuulaat ja niiltä puuttui tuo terve ja raikas punerrus, jonka niin toivoisi näkevän kaikilla lapsilla. Suuret tummat silmät olivat kysyväiset, melkeinpä surumieliset, mutta tuntui kuitenkin kuin olisi niiden syvin loiste sisältänyt jotain toivorikkaan odottavaista. Kehyksen muodostivat kaksi ruskeata palmikkoa, jotka häilähtivät esille pienen mustan koululakin alta ja lepäsivät hänen rinnallaan.

Tuossa tuokiossa vaunu pysähtyi. Väkeä poistui ja uutta tulvi sisään. Viimeiseksi astui vaunuun nuorekkaan näköinen meriupseeri, joka asettui seisomaan uloskäytävän edustalle pitäen kiinni messinkisestä kaiteesta. Lähtömerkki soi ja lähdimme huristen liikkeelle.

Samassa huomasin, että pieni tyttö oli poistunut paikaltaan ja koetti nyt kiilan tavoin painautua molemman jykevän herrasmiehen ja minun ohitseni. Hänen hennon vartalonsa onnistuikin vihdoin pujahdella itsensä vapaaksi, ja hän lähestyi meriupseeria, kosketti hänen kättään ja sanoi iloisesti:

»Isä, päivää, isä.»

Upseeri kääntyi hänen puoleensa:

»Sinäkö se oletkin, pikkuinen, päivää, päivää; mistä nyt tulet?» Hänen karkea äänensä värähteli hellästi.

»Tulen vanhasta asunnosta. Tiedäthän että olemme muuttaneet?»

»Niinkö, lapsi, no oletteko saaneet kauniit huoneet? Mutta kuulehan, onko äiti mukanas vai oletko yksin?» Viimeistä kysyessään, upseeri katseli melkein raubatomasti ympärilleen.

»Olen yksin, olin vain hakemassa pari pikkuesinettä, jotka olivat jääneet vanhaan paikkaan.» Tytön kasvot saivat surumielisen kärsivän ilmeen ja hän katsoi pois päin.

«Niin isä, kyllä meidän huoneemme ovat hauskat,

mutta milloinkaa tulet luoksemme, isä? Siitä on niin kovin pitkä aika, kun viimeksi kävit»

Tytön suuret silmät tarkastelivat häntä kysyvinä. Sitten hän koetti hymyillä pyytävästi.

Syntyi hiljaisuus. Upseeri tuijotti eteensä. Hänen ruskeat ahavoittuneet kasvonsa jäykistyivät hetkeksi. Äkkiä hän tokaisi tytölle:

«Kyllä me pian tapaamme»

Se kuulosti kärsimättömältä ja melkein epävarmalta. Mutta sitten hän uudelleen puhutteli tyttöä äänesään sama hellä sävy kuin alussa:

»Olethan ollut terveenä, pikkuinen, oletko koko ajan?»

»Kyllä isä, koko ajan», tyttö hymyili. »Äiti on vain joskus ollut sairaana.»

Vaunu pysähtyi taas, ja huomasi tytöstä, että hän tässä aikoi poistua. Upseerikin näkyi huomaavan sen, sillä hän sanoi:

»Niin, lähdetään nyt; minä saatan sinua.»

Hän auttoi tyttöä tämän astuessa portaita alas, ja molemmat käsi kädessä kulkivat kadun ylitse ja katosivat näkyvistä.

Vaunu jatkoi matkaansa, mutta tuntui niin omi-tuiselta ja olin niin ajatuksiini vaipuneena, että tuskin huomasi saapuneemme perille. Sade oli taukonnut, mutta harmaat pilvet vielä leijailivat taivaalla.

E. K.

Missä tiedon raja?

Mietteitä Pekka Ervastin uuden kirjan »Paavali ja hänen kristinuskonsa» ja professori Antti J. Pietilän kirjan »Teosofia» johdosta.

Ensiksi lausuisin iloisen kiitollisuuteni itse kohtalolle, joka taas pitkästä ajasta, on sallinut Pekka Ervastin työn pukeutua myös kirjalliseen muotoon. Niitähän nyt tupsahti kuin hyvän haltian pussista neljä yhteen menoon!

Ja minkälaisia kirjoja! Tekisipä mieli huudahtaa: »Oo, mitä kaikkea Pekka Ervast tiesikään! »Ja aivan tosissaan, vilpittömästi. Ei sillä tavalla kuin professori Antti J. Pietilä on sen tehnyt kirjassaan: »Teosofia». — Oikein tekisi mieleni omasta puolestani omistaa tämä Pekka Ervastin kirja juuri Antti J. Pietilälle. Sillä onhan professori Pietilä nähnyt sentään niin paljon vaivaa teosofiasta. Ja sitäpaitsi: hän kertoo olleensa mukana yhdessä niissä luennoissa, jotka nyt ovat julkaistut tässä kirjassa. Sillä en haluaisi tehdä kääntäin verrannolliseksi noita professori Pietilän sanoja: »Teosofian suurin synty onkin, että se ei jätä Jeesuksen Kristuksen personaa rauhaan». En tahtoisi sanoa: »Professori Pietilän suurin synty onkin, että hän ei jätä teosofiaa rauhaan». Pikemmin sanoisin: jatkakaa, penkokaa, käykää joka puolella, niinkuin Saulus muinoin, harhaoppisten kimpuun! Silloin Teillä kenties tulevaisuudessa on jonkunlaisia mahdollisuuksia jonkunlaiseen Damasko-kokemukseen, jolloin harhaoppisia ahdistavasta virallisen-oikeaoppisesta Sauluksesta tuli aivan epävirallinen työntekijä; vuorostaan virallisen oikeaoppisuuden halveksuma, mutta muutamien vapaiden ja vakavien totuudenetsijä-sielujen suuresti kunnioittama ja rakastama. Josta Paavalista myöskin voitaisi syystä sanoa: »Oo, mitä kaikkea Paavali tiesikään! »Paavali tiesi kertoa ihmeellisestä Damasko-kokemuksesta. Myöskin hän »tiesi» itsestään kerskata: »Kun Jumala, joka ältini kohdusta saakka on erottanut minut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi ilmaista minussa Poikansa, jotta julistaisin evankeliumia hänestä pakain seassa, niin minä heti alunpitäenkään en kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleita». — Kyllä se Paavali tietää kertoa ihmeellisiä kokemuksia. Joko Te, herra professori, voisitte noin itsestänne kertoa? Osaatteko kokemuksesta sanoa, että Jumala on Teidät erottanut jo äitinne kohdusta saakka? Tai että Poika voi ilmaistua ihmisessä?

Ainakin Te pitelette hiukan hymyillen sellaista ajatusta kirjassanne »Teosofia». Mutta Paavali ja Pekka Ervast eivät hymyile. He puhuvat siitä ihan tosisaan. Mihin pääsisi mystikko ja salatieteilijä, mihin olisi Paavali päässyt, jos hänen tietonsa rajoittuisi vain »kirkkohistoriallisiin lähteisiin»? — Paavali tietää vielä kerskata eräästä miehestä: »Tunnen Kristuksessa olevan miehen, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen — oliko hän ruumiissa vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää — temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joista ihmisen ei ole lupa puhua. Tuosta miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani.» Sanoin Pekka Ervast »kerskaa» (professori Pietilä käyttää hänestä tätä sanaa) eräästä ihmisestä, joka »kauan ponnisti, tutki ja luki, etsi ja taisteli sisässään, paini jumalansa kanssa niinkuin Jaakob eikä hellittänyt vaan sanoi: minun täytyy saada tietää sinun nimesi, tietää ken sinä olet, minun täytyy saada tietää totuus, nähdä sinut, Jumala». Ja »kerran tuli valo. Kerran oli aivan kuin pilvet olisivat laskeutuneet hänen ylitseen ja pilvien läpi alkoi aurinko paistaa ja ihminen näki äärettömyyteen. Hän näki Jumalan äärettömyyden, näki sen suuren elämän, joka oli kaiken takana, ja hän kuuli, kuinka elämä hänelle kuiskasi: »sinä olet minun poikani ja minä olen sinun isäsi» . . . se oli itse elämän äärettömyys, pohjattomuus, syvyys ja kuilu, se oli palava tuli ja aurinko ja valo, mutta se oli elämää ja se puhui ja sanoi: sinä olet minun poikani ja minä rakastan sinua» (»Suuret uskonnot» s. 20. 21).

Oo, kuinka ihmeellisistä asioista ja kokemuksista tietävätkään kertoa Paavali ja Pekka Ervast! Heissä ja heidän tajunnassaan on avautunut syvempi maailma, syvempi viisaus. Mutta samalla he kaiken aikaa »kerskaavat» kuin jostain toisesta olennosta, ei itseltään. Ja sentähden he molemmat puhuvat Pojasta, jonka Isä, Jumala »näki hyväksi ilmaista minussa».

Professori Pietilä, Te olette tuima mies ja sallitte

rehellisen kysymyksen: Joko Te, professori Pietilä, voitte Paavali ja Pekka Ervastin kanssa lyöttäytyä kolmanneksi urooksi, kertoaksenne kolmansista tai vaista ja Jumalan ilmestyksistä? Älkää verhoutuko liialliseen vaatimattomuuteen! Siinä tulee samalla pistetyksi kynttilä vakan alle. Jääpi vaan miekka ja vasara käteen. Luulenpa lisäksi voivani vakuuttaa: eivät Paavali ja Pekka Ervast käy kateellisiksi, joskin Te osaisitte kertoa eräästä ihmisestä, jonka pohjaton isä on valossa tunnustanut pojakseen, tai joka tietää kerskata »ylenpalttisista näyistä ja ilmestyksistä».

Mutta Tehän sanottekin: »siihen tarvitaan yliluonnollinen viisaus, joka kuitenkaan ei ole meidän muiden käytettävissä». Mutta miksi ei ole käytettävissä? Se on siksi, että Te hymyilette sellaiselle ajatukselle, että »Isämeidän» rukouksen yksi ydinajatuksia on se, että »ihminen on Jumalan poika, että ihminen on jumalallinen olento.» Te puhujana hymyilette kristillisen nuorisjoukon edessä sellaiselle ajatukselle. Ja tahdotte sen hymynne vielä kirjassanne ikuistaa.

Mutta nyt, ollakseni taasenkin suora ja vilpitön professori Pietilää kohtaan, ilmaisen järjellisen oman tuntoni vakuutuksen: ei professori Pietilä vielä ole tällaisia, varsinaisia jumalatieteellisiä asioita kokenut. Siksi kaikki sellainen on hänelle yllättävää. Erittäinkin, kun se tapahtuu omana aikana, läheisessä veljessä, naapurin pojassa. On sentään paljon helpompi kunnioittaa tuollaista profeetta- ja yli-ihmistä vierailuilla ja kaukaisessa menneisyudessa; kun omat aikalaisensa, veljensä ja kansalaisensa ovat ensin hänelle hymyilleet, ovat hänet kuoliaaksi räähänneet.

Kuitenkin meillä jokaisella, herra professori, on jonkunlaisia mahdollisuuksia jumalallisiin ilmestyksiin. Täytyy vaan heittää turha hymyilynsä ja oppia kunnioittamaan viisautta omana aikanaan, omassa ympäristössään, omassa itsessään. Täytyy oppia olemaan rehellinen edes itseään kohtaan: tunnustaa ja myöntää oma kokemattomuutensa, tietämättömyytensä.

Kun sen rehellisesti myönnämme, sekä samalla sanomme: minä ikävöin tietoa, minä kaipaen kokemusta, silloin on meillä kullakin edes jonkunlaisia mahdollisuuksia edes jonkunlaiseen syvempään tietoon ja jumalakokemukseen. — Mutta välttämättömänä edellytyksenä on, että meidän jumalakaipuumme on suurempi meidän omaa suuruuttamme tai pienuuttamme, meidän tietoaamme tai tietämättömyyttämme.

Siis: jatkakaamme, professori Pietilä! Vapaina! Varmaan kerran jokaisen tajunnassa taivas aukenee. Ja Jumala puhuu meissä pojassaan. Tässäkin libaantumisessamme edes jossain määrässä. Tulevissa ruumiituksissamme yhä valtavampana. Ja varmaan tuo ihmeellinen ja ihailtava Paavalikin, jossain kolmannesta taivaastaan, seuraa myötätunnolla ja mielenkiinnolla meidän pieniä ponnistuksiamme. Ainakin joku Paavalin oppilas.

Ja sitten tuo Pekka Ervastian uusi kirja: »Paavali ja hänen kristinuskonsa». Se on nyt jokaisen halullisen luettavana. Kokemuksen kannalta se puhuu tosiasioista. Siinä astuu kokeneen tajunnasta eteemme elävä alkukristillinen veljeskunta. Sellainen kristillisuus, jossa eli viisautta veljeydessä. Ei sellainen kuin nämä myöhemmät valtiokirkot, jossa viisautta on sidottu pakkopaitaan, on rajoitettu »oikeisiin» oppeihin ja tunnustuksiin, jossa aina on lopuksi turvauttu, ei Jumalaan, vaan väkivaltaan, pyssyyn ja pakkokeinoihin. Tätä Pekka Ervastian kirjaa synnyttävässä, niinkuin hänen kirjojaan yleensä, ovat lyöneet kättä toisilleen taiteen, tieteen ja filosofian jumalattaret, asettuen syvällisen salatieteilijän ympärille hänen kokemuksiaan sanoiksi ruumiillistuttamaam.

J. R. Hannula.

Miten on?

»Vaikeneminen vahingoittaa vähemmän kuin paha vastaus», on kirjoitettu erään tšekäläisen aikakauskirjan syyskuun numeron viimeiseksi lauseeksi. Kenen lausuma tämä ajatus on, en tiedä. Voihan se monessa tapauksessa olla paikallaankin, mutta kyllä minä monessa tapauksessa ottaisin pahan vastauksen ennen kuin vaikenemisen. Vaikeudesta voinee joskus verrata tietämättömyyteen ja pahaakin vastausta pahan tietoon. Tietämättömyydestä ei voi mitään toimia ja siten aiheuttaa vahinkoa, kun taas pahan voi muuttaa hyväksi ja saada jotakin hyvääkin aikaan. Vaikeudesta voi ehkä vielä verrata tyhjyyteen. Ei tyhjästä voi mitään (hyvää) saada aikaan, kun taas pahasta voi muuttelemalla saada hyvää. Sydämen Opin alkulauseessa Annie Besant lausuu: »pyrkivän tulee pitää tervetulleena kaikkea, joka hänen jokapäiväisessä elämässään lohkaisee palan persoonallisuudesta, ja tuntee kiitollisuutta kaikkia »vastenmielisiä henkilöitä» kohtaan, jotka paljastavat hänen heikkouksiaan, loukkaavat hänen tunteellisuuttaan sekä haavoittavat hänen itserakkauttaan. Sellaiset ovat hänen parhaita ystäviään, hänen hyödyllisimpiä auttajiaan eikä tule koskaan heitä kohdella muutoin kuin kiitollisuudella heidän tekemistään palveluksista taistelussa vaarallisinta vihollistamme vastaan». Siis se, mikä meidän persoonalliselle itsellemme voi tuntua hyvin pahalta, voi todelliselle itsellemme olla hyvää puhdistuen alempaa minäämme. Siinäpä se juuri onkin: pahasta vastauksesta voimme oppia ja koettaa parantaa itseämme, mutta vaikenemisestä emme saa minkäänlaista ohjausta emmekä tule huomaamaan vikojamme.

H. P.

Positiivisia ja negatiivisia sairauksia.

Teosofisessa kirjallisuudessa tapaa usein enemmän tai vähemmän suoranaisia kehoituksia luopumaan liharavinnosta ja väkijuomista. Erittäinkin näyttävät monet johtavista henkilöistä innokkaasti taistelevan tämän puolesta. Niin, he vieläpä väittävät, että liha ja alkohooli ravinto- ja nautintoaineina pidättävät ja vaikeuttavat sisäisen psyyllisen kehitysmahdollisuuden.

Kaikki on kuitenkin suhteellista. Jos katselee asiaa yksipuolisesti siten lähtien liian vähäisistä perusteista, täytyy johtopäätöksen olla kestävä.

Se, mikä soveltuu toiselle voi olla välittömästi vahingollista toiselle. Siellä, missä toinen ihminen voi sallia itselleen antautumista moninasiin kokeiluihin, jotka kohdistuvat häneen itseensä, siellä voisi tällainen menettely toiselle olla ehkäpä hengenvaarallista. Se on ihmisen karma, — yksilöä ja persoonallisuutta rajoittavat siteet — joka tähän on perussyynä. Ei mikään tiede voi niin hyvin kuin astrologia osoittaa sen, mikä kahlehtii sielua, sillä horoskoopissa näemme sen ihmeteltävällä tarkkuudella paljastettuna.

Planeetallamme hallitsee kaksi suurta mahtavaa voimaa — positiivinen ja negatiivinen voima. Aurinko on positiivisen, magneettisen, rakentavan ja elämäntuottavan voiman aiheuttaja, kun sensijaan itse planeetta synnyttää negatiivissähköisen eroittavan ja hajoittavan voiman. Näiden molempien ollessa jokseenkin tasaväkisiä vallitsee täyteläisyys, tasapaino ja terveys. Jos toisella voimista on yliote, on vallitsevana puute, epäsointu ja sairaus. Tämä on yksi niistä suurista laista, jotka ovat voimassa niin hyvin luonnossa kuin ihmisen sisällä.

Voimme jakaa sairaudet kahteen pääluokkaan; toinen, missä positiivismagneettinen voima on vallitsevana, toinen, missä näin on negatiivissähköisen voiman laita. Taudit, mitkä kuuluvat edelliseen luokkaan, kutsumme yhteisellä nimellä positiivisiksi, jäl-

kimäiseen kuuluvat taasen negatiivisiksi. Edelliseen luokkaan voimme asettaa kaikki tulehdukset ja kuumet, lavantaudin, tuhkarokon, hermostuneisuuden (hermoston liikakiihoituksen), isorokon, ruton j. n. e., jälkimäiseen luokkaan taasen kaikki yskätaudit, influenssan, vilutaudin, verenpuutteen, keuhkotaudin, sokeritaudin, neurastenian (heikkouden hermostossa) y. m.

Positiivisesti sairassa henkilöissä on liian paljon aurinkomagnetismia ja liian vähän maasähköä. He vaativat senvuoksi hoitoa, joka vähentää edellistä voimaa lisäten jälkimäistä. Heille on senvuoksi neuvottava kosteata ilmaa, varjoa, oleskelua alankomaalla, kylmänvedenhoitoa sekä negatiivista ravintoa eli kasviksia. Väriterapiassa (-lääkitsemistaidossa) olisi käytettävä punaista väriä, sillä punainen valo on negatiivistä. Tämä on sanottuna suurin piirtein. Eri tautien sattuessa on tämän lisäksi tuleva lääkärin antamia sivumääräyksiä.

Henkilöt, jotka sairastavat negatiivistä tautia omistavat yllin kyllin maasähköä, mutta liian vähän aurinkomagnetismia. Heihin kohdistuva hoito on senvuoksi oleva konträärisesti vastakohtainen edellisiin. He tarvitsevat kuivaa ja aurinkoista ilmastoa, oleskelua vuoristoseuduissa, lämminvesihoitoa ja positiivista ravintoa eli liharuokaa, sekä väriterapiaan nähden sinistä valoa. Jokaiseen sairauteen liittyy sitäpaitsi sivumääräyksiä.

Taitava lääkäri ei ole välittämättä luonnon laeista. Joka sen tekee, omistaa huomattavan paljon vähemmän mahdollisuuksia ihmiskuntaa palvelevan työnsä menestykselliseen suorittamiseen kuin hän, joka työskentelee ottaen ne huomioon. Esim. yksinomaan kasviksien määrääminen meidän kylmässä ilmastossamme keuhkotautia sairastavalle olisi todiste tietämättömyydestä sairauden todellisesta luonteesta.

Tässä yhteydessä mainittakoon, erittäinkin koska erinäiseltä taholta maassamme niin ymmärtämättömästi taistellaan väkijuomakiellon voimassa pitämi-

seksi minkälaisin häikäilemättömin keinoin tahansa, että alkohooli kuuluu positiivisiin ravinto-, nautinto- tai terveysaineisiin. Millä nimellä tahdotaan sitä nimittää, on sen varassa, millaiseen tarkoitukseen sitä käytetään. Onhan jokaiselle selvää, että tarkoitus on se tekijä, jonka mukaan päätellään, käytetäänkö alkohoolia oikein vai väärin. Sille, joka käyttää alkohoolia nautintoaineena, säilytettäköön valtion rajoitukset, vaikkakaan ei koskaan pakko- tai valtateinoin voida pysyväisesti poistaa mitään tottumusta, olkootpa huonoa tottumusta, jostain ihmisestä (hänen on itsensä tultava tietoiseksi tapansa turmiollisuudesta), mutta häneen nähden, joka käyttää alkohoolia lääkeaineena, ovat tällaiset rajoitukset häikäilemätöntä persoonallisen vapauden loukkaamista ja sen vuoksi kokonaan hyljättäviä.

Ehkäiseekö liharavinto ja alkohooli kohtuullisesti nautittuna psyyllisiä kehitysmahdollisuuksia, siitä en mitään lausu. Se on asia, josta minulla ei ole mitään suoranaista kokemusta. Voin ainoastaan mainita, että Jeesus sekä söi lihaa että joi viiniä sekä että A. P. Sinnet arvostellessaan Leadbeaterin kirjaa »The Hidden Side of Things» (toukokuun numerossa »The Vahan»ia v. 1913) muun muassa kirjoittaa, että ne kaksi monista tuntemistaan henkilöistä, jotka psyyllisesti olivat kehittyneimmät, eivät alistaneet itsensä minkäänlaisiin ankariin pidättäytymissääntöihin, vaan söivät ja joivat kuin kuka muu tahansa.

Nap. Hultin.

Uusia kirjoja:

Pekka Ervast: Alempi ja ylempi Jooga. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 10. K. O. Y. Tietäjän kustannuksella.

Olemme yleensä tottuneet siihen, ainakin täällä länsimailla, että uskonto ja uskonnot esittävät määrättyä maailmankatsomusta, jonka tunnustamiseen ja

totenapitämiseen sisältyy pääasiallisesti koko uskonnollinen elämä. Luettuamme P. E:n uuden kirjan »Alempi ja ylempi Jooga» saamme kokonaan toisen ja paljon syvemmän käsityksen tästä kysymyksestä. Uskonnollinen elämä on todellista elämää, se on totuuden etsimistä, se on pyrkimystä totuuden tietoon, Jumalan yhteyteen, se on Jumalan luo johtava tie. Tämä tie on juuri Jooga esiintyen eri muodoissa, eri järjestelmissä sekä itä- että länsimailla. Kirja tuo eteemme eloisan ja samalla keskitetyn kuvauksen Joogasta, alempiasteisesta, jolloin vaikuttimet vielä voivat olla persoonallisia ja itsekkäämpää laatua, ylimpään, jolloin ihmisen koko pyrkimys on tietoisesti keskitetty vain tuohon ainoaan päämäärään, Jumalaan ja totuuteen. »Alempi ja ylempi Jooga» sisältää runsaasti mieltä kiinnostavia esimerkkejä ja kertomuksia erilaisen Joogan ja salaisten kykyjen harjoittamisesta. Nämä tekevät kirjan erittäin hauskaksi ja viehättäväksi. Kirjaa voidaan täydellä syyllä suositella myös niille, jotka eivät aikaisemmin ole syvenyneet tämän kaltaisiin asioihin, sillä esitys on selvää, yksinkertaista ja mukaansatempaavaa sisältäen samalla niin tavattoman paljon tietoa, oppia ja ajattelun aihetta.

E. K.

Pekka Ervast: Paavali ja hänen kristinuskonsa. Ruusu-Rirjasto N:o 7. Tänä syksynä ilmestyneistä Pekka Ervastin kirjoista on »Paavali ja hänen kristinuskonsa» varmaankin huomattavin. Se teosofia, se Christosophia, jonka tulkkina tekijä alusta saakka on ollut, saa tässä ikäänkuin kirkastetun muodon. Teosta pitäisin ainutlaatuisena. Se avaa miltei pohjattomia syvyyksiä henkistä elämää. Harvoin on kristinuskoo saanut niin syvällisen, vakuuttavan ja nerokkaan tulkinnan. Tässä puhuu kristitty, joka itse on kokenut sitä mitä esittää, samaa kuin se mitä Paavali koki, ja joka senvuoksi tietää. Tässä puhuu ajattelija, joka kykenee yhdistämään näkemyksensä ilmenneeksi totuudeksi.

Kuka oli Paavali? Totuudenetsijä, josta tuli totuuden löytäjä, ihminen, joka saavutti uuden maailman, sen maailman, jonka Jeesus Natsarealainen oli tuonut ihmiskuntaan, ihminen, jossa syntyi Jumalan ainutsyntyinen Poika. Ei mielestäni kukaan meidän aikamme mystikoista, salatieteilijöistä, ole selvemmin nähnyt ja vakuuttavammin tuonut ilmi sen uuden sanoman ja uuden tien Jumalaan, minkä Jeesus Kristus toi ihmiskuntaan. Ei kukaan ole perustanut »salatieteensä» niin lujalle kalliolle. Kun luemme tätä kirjaa, näemme, kuinka pintapuolisia käsityksiä kristinuskosta meillä yleensä on, meidät täyttää tietoisuus elämän ihmeellisyydestä ja suuremmoisuuudesta, sen aavistamattomista mahdollisuuksista. Paljon selvyyttä, paljon lohdutusta, paljon sytyttävää tulta sydämiin on tämä teos tuova. Uskon, että sitä kerran luetaan laajalti Suomen ulkopuolellakin.

S. K.

Suuri yksinäisyys.

Siela. Yksin olen, vain oma varjoni minua seuraa. Yksin kuljen, toveria mistään en löydä, joka vierelläni käsitysten astella voisi. Joskus kun luulin tavanneeni toisen sielun, joka kanssani samalla tiellä yhtäänne päin kulki, niin luulinpa hänestä matkatoverin, seuralaisen itselleni saaneeni. Mutta ei, voi, taakseni hän jäi, taikka edelleni ehti ja taasenkin olin minä yksin, ihan yksin. Toverilleni elontaipaleella luulin juttelevan vierelläni, luulin hänen astelevan ja minua kuuntelevan, mutta katso, kun katseeni sivulleni käänsin, oli siellä vaan tyhjää, hän mennyt jo oli! Taaksekkö jäi, vai eteenkö ehti? Tiennyt en sitä. Sen vaan tunsin, että olin yksin — ihan yksin. Suuri yksinäisyys piiritti minua ja minä puhkesin puhumaan näin:

Tahtosi, Kaikkivaltias, näin onko sinun? Minusako syy lienee, että saan vaeltaa näin yksin, vai

eikö Inoduillesi lie luotukaan toveria elon taipaleelle? Tämä kaipaus itsessäni, sehän selventää minulle, että jotain olen vailla. Tunnen siis polttavana yksinäisyyteni, sehän osoittaa, että toveria olen vailla. Eihän se ole läydellinen, joka jotain kaipaa, siis joko tämä kaipuu on itsekästä ja siinä muodossa arvotonta minulle, joka olen lapsesi, suuri Kaikkivaltias, taikka sitten, jos olet tälle kaipuulle varannut täyttymyksen kussa ja missä muodossa sen löytää voisin?

Kaikkivaltias: Lapseni, rakastava isä olisiko se, joka ei kuulisi lapsensa ääntä? Luonasi olen. Minä yksin ainiaan olen luonasi. En edellesi käy, en taaksesi jää; *olen sinussa*. Niin kauan kun et tätä tiedä, niin kauan tunnet olevasi yksin, vailla toveria elon matkallasi — jopa olet vailla omaa itseäsikin, sillä: *sinä olet minä*. Hae lapseni, hae ja etsi, etsi niin kauan ulkopuolelta toveria itsellesi, kunnes tulet huomaamaan, että ulkopuolelta sitä ei ole löydettävissä, kun sen olet oppinut tajuamaan, silloin käännät etsivän katseesi sisäänpäin ja löydät vihoviimeinkin itsesi ja kun olet oppinut tuntemaan itsesi, tapaavat myös itsessä minut ja silloin olet löytänyt etsimäsi toverin elon matkalla; toverin, joka ei käy edellä, ei jää jällelle, vaan joka kanssasi taivaltaa, sinun ilosi, sinun surusi jakaa — — —

»Luovu paljon puhumasta
kuuntelust et paljon saa.
Parastaan ei kukaan haasta
Viisas hiljaisuuden tajuaa.»

(E. G. Geijer)

»Onnellinen hän, joka päänsä taitaa painaa iankaikisen isän helmaan; hän viimein kaikki kantaa voi.»

(Aleksis Kivi).

Sielu: Oi valo taivainen,
mun sisimpääni loista, valaise
kaikk' kyvyt sielun, sille silmät luo

ja muut karkoita, niin nähdä voin
ne, joit' ei kuolevainen silmä nää.

(Milton).

Nyt sen tajuan, ei todellista tämä kaipuu ole siinä muodossa kuin sen nyt tunnen. Varjot vain ne ovat, jotka voivat hetkeksi yhtyä elon matkalla täällä, varjot vain nuo, jotka hetken leikkivät, häälyvät, kunnes kirkas totuuden päivä on kohonnut zenithiin, kunnes se paistaa suoraan ylhäältä, silloin varjot katoavat, järeille jäävät vain sielut, jotka nämä varjot aiheuttivat. Niin ja nämät sielut yhtyvät yhdeksi, sillä ovathan ne saman Kaikkivaltiaan lapsia, ikuista omassa itsessään sisälle sulkevaa valoa, joilla itsessään on kyllin ja samalla Kaikkivaltiaaseen sisältyessään kaikki, on täydellisyys — mutta sittenkin tuossa yhteydessä ilmenee suuri yksinäisyys — — —

Kaikkivaltias: Minä yksin tunnen suuren yksinäisyyden. Lapseni, älä valita, vaan kuuntele yhdistymällä minuun suuren yksinäisyyden jumalallisen suurta sydämen sykintää!

Wallied.

Kirjeitä toimitukselle.

Valehtelemisestä.

Kirjassa »Ylempi ja alempi jooga» sivulla 45 sanotaan, että elämä ilman valehtelemistä on yleensä ihmiselle mahdotonta. Aivan kuin puolustettaisiin valehtelemistä. Ei sellainen kelpaa. Ikävä asia, että ihmiset heikkoudessaan valehtelevat, puhuvat asioita, jotka ei ole tosia. Syyt voivat olla monellaiset. Jotkut tekevät sen tietämättään; puhuvat asioista, joista heillä ei ole varmoja tietoja, vaan luulevat sen olevan niin ja ehkäpä keksivät vielä lisää. Onpa sellaisia vanhempia, jotka opettavat lapsiaan valehtelemaan. Jos lisäksi on synnynnäistä taipumusta sii-

hen, niin onko ihmeteltävä, jos heistä tulee valheelle hyvin alttiita olentoja, niin että pieni viittauskin saa heidät taipumaan siihen itse siitä tietämättään tahi huomaamattaan. Moni liiallisessa uteliaisuudessaan aivan kuin pakoittaa toisen valheeseen. Mitä monellekaan kuuluu toisen henkilön työt tahi liikunnot, Jokainen kertoo itsekin itsestään, jos haluaa toisen henkilön sen tietävän. Vieläpä moni hypnoottisella voimallaan tahi muuten voi saattaa toisen valehtelemaan, jos hän sitä tahtoo. Onpa siksi eteviä kyselijöitä, jotka osaavat asettaa kysymyksensä siihen muotoon, että lapsen suusta pääsee valhe. Vieläpä yksin valheesta kertominen on siemen, joka voi saattaa toisen valehtelemaan. Siksi mielestäni ei tulisi sanoa: älä valehtele, vaan: puhu (aina) totta. Vielä joku voi käsittää jonkun asian toisin kuin toinen. Joku käsittää asian ulkonaisesti, toinen taas sisäisesti ja siten saadaan aivan päinvastainen merkitys. Mutta jokaiselle tulee puhua sitä kieltä, jota tietää hänen ymmärtävän. Syyt siihen, ettemme aina puhu totta voivat olla hyvin moninaiset, mutta kuitenkin meidän tulee muistaa puhua totta, sillä rebellisyys maan perii. On olemassa myöskin n. k. suojelevaa kasvatusta, jolloin lapselle ei anneta tilaisuutta erehdykseen. Koulussa esim. lapsia suojellaan vilpillisyydestä y. m. Opettajan silmä valvoo heitä niin paljon kuin mahdollista. Sillä puu kasvaa siihen suuntaan kuin sen annetaan kasvaa. Vinoon kasvava puukin saadaan kasvamaan suoraan ylöspäin, kun se ajoissa oikaistaan ja tuetaan. Kyllä kai me jokainen olemme toistemme kasvattajia tavallaan. Sentähden kun huomaat virheen lähimmäisessäsi, niin huomauta häntä. Jollet voi sitä itse tehdä, niin tee se toisen välityksellä ja hän on kiitollinen siitä, jos hän on rehellisesti eteenpäin pyrkivä henkilö.

A. P.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Lopetettuaan sarjansa Suomen tulevaisuudesta ja onnen ehdoista on Pekka Ervast uudessa sarjassa puhunut terveydestä, sairaudesta ja ajatuksen voimalla parantamisesta. Nämä luennot ovat houkuttelleet lukuisan kuulijakunnan, joka henkeään pidättäen seuraa kuvauksia niistä ihmeellisistä tuloksista, joita parantaminen sielun ja hengen voimilla sekä yleensä tieteellinen tutkimus hypnotismin, magnetismin ja suggestionin alalla on saavuttanut. Onkin lausuttu hartaita toivomuksia näiden esitelmien pikaisesta julkaisemisesta kirjana.

Helsingin Ruusu-Ristin kokouksissa on tänä syksynä vierailut: lokakuun 1 p:nä August Aaltonen, Suomen T. S:n kunniajäsen ja teosofisen liikkeen ensimmäisiä tukipylväitä Suomessa; eloisassa ja huumorilla höystetyssä puheessa tämä liikkeemme veteraani kuvaili teosofisia alkuaikoja maassamme ja niiden vaikeuksia, saaden toisiakin läsnäolevia »vanhuksia» omilla muistelmillaan lisäämään illan tunnelmikkuutta; lokak. 15 p:nä Rikhard Hannula, kaikille tunnettu lahjakas ja uttera puhujamme ja kirjailijamme, joka kertoi puheessaan puhdistuksen tiestä, sen monista vaaroista ja vaikeuksista, mutta samalla sen onnea ja elämäniloa tuottavista kokemuksista ja voitoista; ja marraskuun 12 p:nä Alex Huttunen, Mikkelin R. R:n johtaja, joka piti alustavan esitelmänsä »kemiallisen tason salaisuuksia» kuvaavasta sarjasta; sarjaa jatkettiin viikon päivinä ja puhuja kertoi varsinkin eetteriruumiin kuolemanjälkeisistä kohtaloista, nojaten omiin monipuolisiin psyykkisiin kokemuksiinsa.

Tämän numeron mukana jaetaan tilaajille tilauslista 1924 asiamiestemme ja kenen tahansa käytettäväksi, joka tahtoo ilahduttaa toimitusta hankkimalla Ruusu-Ristille uusia tilauksia, — käyttäkööt sitä monet, monet lukijat!

Ruusu-Risti-merkkejä on taas saatavana. Jäsenet voivat tilata johtajalta.

Viisasten kivi. Tanskalainen kirjailija J. Anker Larsen on kirjoittanut tämän nimisen romaanin ja sillä saavuttanut suuren palkinnon. Romaani käsittelee teosofisia ja okkultisia aiheita, kuvaten totuuden etsijän taisteluita, tappioita ja voittoja. Se on ilmestynyt suomeksikin Werner Söderströmin kustannuksella.

Ruusu-Risti-aikakauskirjamme maksaa vuodessa Smk. 50: —. Se ei ole kallista, kun ajattelemme: sivu maksaa 12¹/₂ penniä!

Kirja on hyvä joululahja. Älkäämme unohtako lahjoittaa ystävillemme teosofisia kirjoja jouluksi. Uusista kirjoista on esim. »Paavali» erinomainen joululahja.

Hanna Haloselle muistosäkeitä. Erään äsken kuolleen ruusuristiläisen muistoksi kirjoitetaan meille:

*Hanna lähti muuttolintuin lailla,
kera kukkain loppuun kukkineiden.
Ikävöiden autioilla maille
tuijotamme jälkeen lähteneiden.*

*Eihän lintu pelkää kaukomatkaa,
epäile ei siiven kantavuutta.
Luonto aina kevääntullen jatkaa
siemenestä kukoistusta uutta.*

*Niin myös Hanna lähti rauhamiellä,
kantain povessansa saman kaihon,
johtona mi muuttolinnun tiellä,
keväisin mi kehittävi laihon.*

*Hanna pääsi ikikesän maille
parantui jo kuolon-sairas siipi . . .
Vaikka jäimme ystävätä vaille
rauhanhenkäys sieluihimme hiipi.*

Kouvolassa 26/9 1923.

H. P.

*Ostakaa ystävillemme
jouluksi
teosofinen kirja!*

Saatavana R. R. toimitukselta,
kirjakaupoista tai suoraan meiltä
os.: VIIPURI

Kunnioittaen:
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TIETÄJÄ
VIIPURI

Pyytäkää varastoluettelo!

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!
Tiedustelkaa hintoja!

Valok. JUKKA KUUSISTO

PAKINKYLÄ, Puistotie 54 - Puhel. 7

Erikaisala: Kotivalokuvaus.

Huokeat hinnat!

Psykoskooppeja laatii W. Holmberg. — Tilaukset osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle. Eri liuskalle kirjoitettava syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä) ja nimi. Samalia mainittava, halutaanko psykoskooppi suomeksi vai saako se olla ruotsinkielinen. Hintana Smk. 70:—.

TYYNE BÜÖK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 9917

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 6294

Maanviljelys, Teollisuus ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . ” 59 06
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
L. Viertotie 44 . . . ” Tö 41877
Museokatu 8 . . . ” ” 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — Helsinki
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A. B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO ^{O.}/_{V.}

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

**Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin**

Ruusu-Risti

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

1923

19:s vk.

JOULUKUU

N:o 10

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulet ja omakohlaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten siinä henkinen, heikkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siinä kuin rotu ja kansallisuus, uskonnunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettisuuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50.—, Amerikassa doll. 2.—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26.—, Amerikassa doll. 1.—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6.—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Pyhtykää tilauksiin keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

19:s vk.

JOULUKUU 1923

N:o 10

Sisällys:

Toimittajalta	363
Hiljaisuudelle, runo, <i>Rafaël Ronimus</i>	370
Muistoja ja kokemuksia, <i>J. R. Hannula</i>	371
Martta ja Maria, runo, <i>Rafaël Ronimus</i>	375
Elämä on unelma, <i>E. K.</i>	377
Rajamaassa, <i>Franz Hartmann</i>	384
Uusia kirjoja	393
Tien varrelta	395

HUOM! Arv. tilaajat! **HUOM!**

Pyydämme kohteliaimmin, että uudistatte tilauksenne ensi tilassa. Jos ette ole sitä tehneet viimeistään tammikuun 15 p:nä ettekä ole meille ilmoittaneet lakkauttavanne tilaustanne, katsomme sen merkitsevän, että haluatte *Ruus-Ristin* tammikuun n:on 1924 lähelettäväksi Teille Smk. 52: — postietuannilla, mikä muuten yksityistilajalle on vaivattomin tapa uudistaa tilauksensa.

Joulutervehdyksellä kunnioittavimmin

Ruus-Ristin toimitus.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen ja puoleen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Äggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous p'detään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Toimittajalta.

Sydämestäni kiitän Ruusu-Ristin kaikkia ystäviä, tilaajia, avustajia ja lukijoita nyt kuluneesta vuodesta ja toivotan heille rauhallista, iloista ja onnellista joulua.

Jospa edes hetkeksi osaisimme unohtaa surumme ja huolemme, vaivamme ja vaikeutemme, unohtaa, missä vaikeassa maailmansodan jälkeisessä murrosajassa elämme, ja kohottaa mielemme ikuisuutta kohti. Ikuisuuden näkökannalta eivät surumme ja huolemme olekaan mitään, — pieniä epäsointuja vain elämän suuressa symfoniassa, vieläpä epäsointuja, jotka pian haihtuvat ja muuttuvat iloisiksi harmonioiksi. Mikään suru ei kestä, mikään vaiva ei ole ikuinen. Ilo ja onni yksin pysyvät, rauha ja autuus, joka on vastakohtien tuolla puolen. Tätä muistakaamme jouluna, »rauhan ruhtinaan» syntymäjuhlanä. Tuokoon joulu mieliimme mahtavan ikuisuustunnelman.

Ja sitten toivon, rakkaat lukijat, tilaajat ja asiamiehet, että edelleen pysytte uskollisina Ruusu-Ristille ja autatte minua tässä teosofisessa työssä, jota koetan tehdä Suomen kansan hyväksi. Teidän apunne ja tukenne pukeutuu ennen kaikkea siihen muotoon, että tilaatte lehteä, levitätte sitä, hankitte sille yhä uusia ystäviä, lukijoita ja tilaajia.

Te hyvin tunnette tämän lehtenne hengen. Ei tarvitse minun tuhlata sanoja sen puolesta. Se on nyt elänyt yhdeksäntoista vuosikertaa ja alkaa kahdenkymmenennen vuotensa 1924. Se on vanhin Suomen teosofisista lehdistä, samoinkuin sen toimittaja on vanhin Suomen suomalaisista teosofeista. Minä tutustuin okkultismiin keväällä 1893 ja tulin teosofiksi tammikuussa 1894. Olen kolmekymmentä vuotta umpeen ollut teosofina ja olen ensi tammikuussa 27 vuotta tehnyt julkisesti työtä teosofian puolesta. Viime lokakuussa oli kulunut 27 vuotta siitä, kun sain sen tiedon Kristuksesta, mikä minulla muuttumattomana

on, vaikka erinäisistä syistä en takavuosina osannut puhua siitä samalla tavalla kuin Ruusu-Ristin aikana ja esim. Christosophia-artikkeleissani. Olen toisin sanoen aina ollut kristosofi. Ei minun siis tarvitse esittää itseänikään Ruusu-Ristin toimittajana, vaan Te tunnette, rakkaat lukijat, minut hyvin kaikkine puutteellisuuksineni ja vikoineni.

Nyt kuluneena vuonna on Ruusu-Risti tullut 80 sivua paksummaksi kuin edellisenä vuonna. Samoin tulee Ruusu-Risti ensi vuonnakin käsittämään 400 sivua. Mitä sisältöön tulee, tahdon mainita, että toivoakseni saamme säännöllisesti odottaa runon Rafael Ronimukselta ja kaunokirjallisen avustuksen nimi-merkki E. K:lta; J. R. Hannulan kirjoitukset samoin säännöllisesti jatkuvat, ja mitä itseeni tulee, on aikomukseni kirjoittaa katsaus Suomen teosofisen liikkeen historiaan, sen syntyyn ja kehitykseen. Lienen ainoa suomalainen, joka kaikessa olen ollut »mukana alusta saakka».

*

Vedoten tähän »suureen teosofiseen ikääni» ja myös siihen, että vanhempia kirjojani ja kirjoituksiani ei enää ole saatavissa, ovat jotkut ystävät ehdottaneet, että pitäisi ryhtyä julkaisemaan koottuja teoksiani. Jos semmoisesta hankkeesta olisi hyötyä, en tietysti panisi vastaan, vaan ilolla siihen ryhtyisin, mutta useampien mielipidettä olisi kuultava. Jos Ruusu-Ristin lukijoista joku tahtois lausua arveluunsa asiasta ja ehkä esiintuoda jonkun ehdotuksen hankkeen toteuttamiseksi, olisin siitä varsin kiitollinen. Muten tuumaa tuskin tarvinnee pitää kiireellisenä. Voihan vielä kulua vuosia kaikessa rauhassa, ennenkuin toden teolla tarvitaan minun »koottuja teoksiani».

Sitä vastoin näkisin mitä suurimmalla mielihyvällä, että nyt julkaisemamme teokset menisivät hyvin kaupaksi. Joulukuun on ostoksien aika. Älkää siis Te, teosofisten aatteiden kannattajat, laiminlyökö Ruusu-Risti-kirjojen ostamista joulukuksi itsellenne ja ystävil-

lenne, Suosittelen, paitsi Ruusu-Risti-kirjaston kaikkia numeroita, V. Holmbergin *Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta* (hintaa 10:—). Ruusu-Risti-Kirjastoon kuuluvat: N:o 1. *Seikkailu rosenkreuziläisten luona*, kirj. Franz Hartmann. Smk. 15 —, sid. 20:—. N:o 2. *Luominen*, kirj. J. R. Hannula. Smk. 3:—. N:o 3. *Rosenkreuziläinen maailmankatsomus*, kirj. Max Heindel. Smk. 75:—, sid. 100:—. N:o 4. *Vaeltajana korvessa*, kirj. J. R. Hannula Smk. 9:—. N:o 5. *Tubal-Kain*, kirj. J. R. Hannula. Smk. 10:— sid. 18:—. N:o 6. *Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes*, kirj. Rafael Ronimus. Smk. 30:—, sid. 40:—. N:o 7. *Paavali ja hänen kristinuskonsa*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 25:—, sid. 35:—. N:o 8. *Jumala ja onni*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 20:—, sid. 25:—. N:o 9. *H. P. Blavatskysta sananen*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 9:—. N:o 10. *Alempi ja ylempi jooga*, kirj. Pekka Ervast, Smk. 20:—, sid. 25:—. N:o 11. *Magian salakouluja*, kirj. Franz Hartmann. Smk. 5:—

Tilatkaa näitä kirjoja Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Äggelby, ja muistakaa samalla, että Ruusu-Ristilehtikin on joululahjana sopiva niille ystäville, jotka etsivät ja ajattelevat.

* * *

Olen lukenut ihmeellisen teosofisen teoksen, jota suositan kaikille totuuden etsijöille, että he katselisivat itseään kuin peilistä. Tämä on tanskalaisen kirjailijan J. Anker Larsenin romaani »Viisasten kivi», joka ilmestyi tänä syksynä yhtäaikaan tanskan, ruotsin ja suomen kielellä, saatuaan kotimaassaan suuren Gyldendalske Boghandelin kirjailijapalkinnon, seitsemänkymmentätuhatta kruunua.

Jokainen teosofinen kirjailija voisi olla ylpeä semmoisesta teoksesta. Ei sentähden, että sitä on suurella rahalla palkattu, eikä sentähden, että sen kirjalliset ansiot olisivat erikoisen huomattavia, mutta sentähden, että se on tosi ja rehellinen kirja, joka

perustuu kokemukseen ja tietoon. Se on tunnustuskirja. Sen tekijä on totuuden etsijä, ei tieteellisessä mielessä ainoastaan, vaan uskonnollisessa. Hän on tutustunut kaikkiin aikamme henkisiin liikkeihin, teosofian, spiritismiin, okkultismiin, christian science'iin, new thought'iin j. n. e., eikä vain tutustunut, vaan syventynyt niihin, tutkinut niiden filosofiaa ja niiden empiirisiä lähtökohtia. Hän on kaikkialla jotakin löytänyt. Kaikkialla on hänen elämäntuntemuksensa ja kokemuksensa lisääntynyt. Mutta hän ei ole pysähtynyt muuhun kuin omaan todelliseen tietoonsa hengestä ja hengen elämästä. Kirjan tekijä itse on täten voimakas personallisuus, joka on säilyttänyt taiteellisen objektiivisuutensa ja arvostelukykynsä mahdollisimman kauan, s. o. aina siihen henkiseen kokemukseen saakka, joka hänelle on korkein.

Kirja ei ole minä-romaanin eikä tekijän oma personallisuus välittömästi esiinny sen sivuilla. Päinvastoin se ei sinään esiinny ollenkaan, niinkuin hyvä maku vaatii nykyajan kaunokirjallisuudessa. Tekijän personallisuus on pukeutunut niihin henkilöihin, jotka romaanissa näyttelevät pääosia. Ovatko ne semmoisina otetut todellisesta elämästä, emme tiedä. Se on mahdollista. Mutta mahdollista on myös, että ne ovat symbooleja. Koko kertomus liikkuu voimakkaissa tunnelmissa enemmän kuin tapauksissa, vaikka tunnelmain puitteina on sarja tapauksia. Sentähden kertomus joidenkuiden mielestä saattaa ehkä tuntua yliaistilliselta, astraaliselta, epätodelliselta, liaksi »nähdyltä».

Kuitenkin se on »yankkaa todellisuutta», vaikka päähenkilöiden sielunelämä arvatenkin suuresti poikkeaa tavallisuudesta. Kaikki päähenkilöt tahtovat totuutta, olisivat mielellään hyviä ja taistelevat omia heikkouksiaan vastaan. Jens Dahl, kirjan keskuhenkilö, on totuuden etsijä par préférence, hänestä tulee teosofi, esoteristi, astraalinen vaeltaja j. n. e. Hänellä on suuret edellytykset menestyä ja hän pääsee pitkälle, mutta hänellä on myös suuri heikkous: ky-

kynsä nauttia aistillisesti yliaistillisistakin asioista. Hänen vaikutusvaltansa naisiin on suuri ja hän nauttii heidän rakkaudestaan antamatta mitään heille. Jos hän olisi kyennyt yhtä kokonaan rakastamaan, olisi hän pelastunut. Hänen kykenemättömydestään koitui hänen elämänsä tragedia. Sillä itse hän oli rakastettava ihminen, vakava, rehellinen, puhdas.

Christian Barnes on toinen totuuden etsijä, joka nuoresta saakka on tietoinen omasta syntisyydestään ja sentähden ajattelee, arvostelee, epäilee kaikkea ja kaikkia. Mutta hän löytää auttajan, amerikkalaisen naistietäjän, miss Dale'n, joka saa hänet vakuuteksi jumalallisen elämän olemassaolosta ja vie hänet kouluunsa Amerikkaan. Vuosien perästä Christian Barnes palaa toisena ihmisenä, terveenä, luonnollisena, henkisesti kokeneena.

Kolmas päähenkilö on Holger Enke, joka säilyttää sydämensä puhtauden läpi elämän ja lopulta pääsee syvimpään Jumalantuntoon ja -näkemykseen. Hän on kirjan suurenmoisimman luonne, ja hän on kerran langennut — näennäisesti paljon syvemmälle kuin kukaan muu. Maailma tuomitsi hänet raiskaajaksi ja murhaajaksi ja hän istui vuosikautia linnassa. Ehkä joku lukijakin nimittäisi häntä himomurhaajaksi (Lustmörder). Se olisi kuitenkin erehdys. Holger Enken persoonallisuus ei etsinyt nautintoa. Hänen heikkoutensa oli hänen kiivas, suuttuva luontonsa, joka sai hänet kadottamaan tasapainonsa ja kostamaan julmastikin sille, joka herätti hänen vihansa. Mutta hän ei koskaan suuttunut itsekkäistä syistä. Hän n vihansa heräsi, kun hän näki heikkoa loukattavan ja sorrettavan. Hän oli todella ihminen, joka ansaitsi nähdä Jumalan, kun hän oli itsensä voittanut.

Neljäs päähenkilö on Kandidaatti ja hänen sieluelämänsä jää jonkun verran verhotuksi lukijalta, niin kuin se jäi hänen ympäristöltäänkin. Ehkä hän on lähimpänä tekijää. Joka tapauksessa hän on henkisesti sängen kokenut henkilö. Hän tuntee Jumalan

s. o. elämän sisällön ja tarkoituksen, eikä hänellä itsellään ole muuta harrastusta kuin toisten henkinen auttaminen, vaikka hän aina yrittää tehdä sitä peitetyssä muodossa, niin ettei kukaan näkisi hänen kättään.

Kirjassa esiintyy paljon muitakin henkilöitä — eikä ainoastaan miehiä, vaan naisiakin, — jotka kaikki edustavat eri puolia totuutta etsivän ihmisen sielusta, ollen silti eläviä ihmisiä itse.

Tällä pitkällä selonteollani en ole tahtonut muuta kuin kääntää teosofein huomion kirjaan.

*

Olen lukenut toisenkin mieltäkiinnittävän kirjan, amerikkalaisen ruusu-ristiläisen kirjailijan Prentiss Tucker'in kirjoittaman novellin, joka vastikään on ilmestynyt ruotsinnoksena nimeltä »På andra sidan».

Tämä kertoo amerikkalaisesta sotilaasta, joka Ranskan rintamalla — maailmansodassa — haavoittui ja tietoisena joutui oleskelemaan astraalitasolla. Hän joutui näkymättömässä maailmassa vanhojen karmallisten siteiden nojalla tekemisiin opettajan ja johtajan kanssa, joka hänelle selvitti elämän ja kuoleman mysteeriä, ja kun hän sitten heräsi takaisin fyysilliseen elämään, oli hänen muistinsa säilynyt ehjänä ja hän oli tilaisuudessa myöhemmin todentamaan, että astraaliset harhailunsa eivät olleet harhaa, vaan todellisuutta. Parisissa hän näet tapasi astraalisen opettajansa elävänä fyysillisenä ihmisenä.

Sangen mielenkiintoista lukemista salatieteen tutkijalle pienenä lepoetkenä. Tekijän kuvaukset perustuvat nähtävästi kokemuksiin.

*

Jos joku ihmisryhmä — kansa — sanoisi minulle: laadi nyt laki, jolla onnellistuttaisit meitä, en luultavasti uskaltaisi täyttää heidän pyyntöään, sillä en usko lakien voimaan positiivisessa merkityksessä.

Mutta eräs asia on, jota mielelläni soisin, että kaikki ihmiset oppisivat, jos kohta se varmasti ei kävisi päinsä lainsäädännön avulla, ja se asia on: mietiskely eli hiljaisena olo.

Yhteiskunnallisessa järjestyksessä sunnuntai on asetettu sitä varten. Mutta sunnuntain alkuperäinen tarkoitus on elämän hyöriässä ja pyöriässä unohnut. Sitä paitsi se ei mietiskelyn kannalta vastaa tarkoitustaan, sillä kukaan tavallinen ihminen ei kykene käyttämään kokonaista päivää hiljaiseen mietiskelyyn.

Pitäisi olla joka päivä määrätty tunti sitä varten. Pitäisi yhteiskunnalliseen elämään juurtua semmoinen tapa, että tunti päivässä olisi omistettu hengen asioille, ei »henkiselälle työlle» ulkonaisessa merkityksessä, vaan mietiskelylle, hiljaisuuden äänen kuuntelemiselle.

Me ihmiset puuhaamme päivät umpeen ruumiillisen elämän hyväksi. Miksikä emme omistaisi jonkun hetken sielullemme? Miksi emme ajattelisi niitä asioita, jotka ylhäältä ovat? Miksi emme kääntäisi mieliämme Jumalan puoleen? Olemmeko siis itse luoneet tämän maailman? Eikö ole mitään olemassa meidän yläpuolellamme?

Niin, ei sovi ryhtyä perustelemaan mietiskelyhetken tarvetta. Useimmat ihmiset ehkä nauraisivat. Saahan sitä laiskotella muutenkin. Mutta olen vakuutettu siitä, että monet semmoisesta keksinnöstä iloitsisivatkin. Monet, joita elämän pikku puuhut painavat ja raskauttavat, niin ettei heillä koskaan riitä aikaa hiljaana oloon, he varmaan olisivat kiitollisia, jos elämä olisi niin järjestetty yhteiskunnassa, että jokin hetki päivässä olisi pyhä. Ei vain ruokatunnit eikä yön lepo — vaan yleinen tapa kääntyä sisäänpäin.

Mutta tämä on utopiaa. Maailma ei ole vielä siihen kypsä.

Ja kuitenkin tulee joskus aika, jolloin Jumalaan, enkeleihin, näkymättömään maailmaan uskotaan — uskotaan sieluun ja kuolemattomuuteen, ei sen no-

jalla, mitä puhutaan ja opetetaan, vaan sen takia, että niistä tiedetään ja niitä nähdään.

Silloin myös rukoillaan ja mietiskellään.

Hiljaisuudelle.

*Oon minä vaiennut keskipäivän aikaan,
vaieten valvonut öitä.*

*Uskonut oon minä vaitiolon taikaan,
tehnyt tuoll' auvon oon töilä.*

*Uskon ett' ylväintä »Tulkohon valkeus!»
koskaan ei lausuttu julki:*

*Luomisen aatoksen suunnaton siunaus
vaieten veen yli kulki!*

*Hienointa, herkintä, pyhintä sielun
sanoin ei tulkita maksa,
totuutta taivaan ja helvetin nielun
suunne ei sanoa jaksa.*

*Vaikene, ihminen, vaikene ihan,
silloin kun tuskas on suurin,
silloin kun alla oot vihlovan vihan,
vait ole, vait perinjuurin!*

*Päivän jos paikenit, vaikenit kaksi,
viikon jo vaieta taidat:*

*Taakkaasi, raskasta kannettavaksi
iloin kannat kuin kultaansa saidat!*

Rafaël Ronimus.

Muistoja ja kokemuksia.

5.

Nyt koetan muistelmistani seurata sitä puolta teosofisissa harrastuksissani, joka ilmeni luennoimisena.

Syksyllä Kiteen kesäkurssien jälkeen ryhdyin ker-
ran kirjoittamaan jonkunlaista esitystä teosofisesta elämänymmärryksestä. En alussa lainkaan ajatellut, josko sitä kirjoitin mitään erikoista tarkoitusta varten; ehkä kuitenkin aavistelin, että sitä jotenkin tarvittaisi. Niinpä eräänä päivänä saapuikin luokseni taidemaalari Uno Kamppuri. Hän kertoi aikovansa toimeenpanna teosofis-kalevalaisen juhlan Kosken T. L. työväen talolla, ja että hän siinä tarvitsisi apua, nimenomaan luennoitsijaa. Sovimme siis, että minä tulisin mainitussa juhlassa puhumaan. Väkeä oli paljon, ja juhla onnistui erinomaisesti. — Yritin sitten esittää samaa luentoa eräällä toisella työväentalolla. Yleisöä oli vähän ja hajanaista. Oli kuin joku minussa olisi kaiken luentoni ajan pauhannut: siinä sinäkin seisot ja juttelet, vaikket itsekään oikeastaan mitään tiedä. Olet vain kuullut ja muiden kirjoja lukenut, ja siinä nyt muka luennoit. Tunsin elävästi ja voimakkaasti, ettei näin voinut jatkua. Sisäinen jännitykseni lisääntyi päivä päivältä. Oli kuin olisin kiemurrellut jossakin lattialla. Lopulta aivan kuin sanoin elämälle: Kun en mitään tiedä, niin on parasta vaieta. Ellei elämä minua kutsu, ellei elämä minua tarvitse, niin miksi tuppautuisin! — Silloin tapahtui jotakin: oli kuin päässäni, järjessäni ja ymmärryksessäni olisi jotakin avautunut. Minä aloin ymmärtää elämää uudella tavalla, ikäänkuin sisästä päin, hengestä päin. Esim. Uusitamentti aukeni uudella tavalla ymmärrykselleni. Tuli mieleeni esim. kysymys, miksi Jeesus sanoo: En tullut lakia kumoamaan, vaan täyttämään? Ymmärsin heti, että vasta se ihminen, johon ja jossa Kristus on eläväksi tullut, vasta se ihminen osaa täyttää lain. Siis: evankeliumien historia Kristuksesta

oli samalla ihmisen sisäisen Kristuksen historiaa; niinhin totta onkin.

Tämän kokemuksen aikana ja yhteydessä ymmärsin myös, että nyt ei minulla enää ollut millä puolustaa toimettomuuttani. Piti vaan ryhtyä työhön uudella ja syvällisemmällä tavalla. Sillä eivät luennot sitenkään tulleet noin vain kuin hyllyltä siepaten. Piti oppia löytämään sisäinen inspirationsi, ja, ennen kaikkea, kestävänsä sen sisäistä painetta. Sitäpaitsi: piti harjaantua n. s. luento-tekniikassa, aineen erittelyssä, keskittämisessä ja hallitsemisessä; jossa kaikessa minulla ei ollut mitään ennako-opetusta. — Ensimmäisen vapaan luentoni pidin eräässä syrjäkylän mökissä. Sieltä päin pyrin vähitellen avonaisemmille paikoille, ympäri pitäjää, kylästä kylään. Niinpä jouduin pitämään kuin varsinaiset koeluentoni teosofisilla kesäkursseilla 1913; ellei se ollut 1914. Tulin siinä tavallaan hyväksytyksi.

6.

Koetin yhä enemmän järjestää muut työni niin, että saatoin tehdä yhden, tai parikin luento- ja kirjojenmyynti-matkaa viikossa. Pidin kuin velvollisuutenani pistäytyä järjestyksessä jokaisessa kylässä puhumassa. Samalla järjestin luennon toiseen kylään jo seuraavaksi kerraksi. — Näin kulkemani piiri laajeni yhä ja matkat pitenevät. Jo sekin pani minua vähitellen ajattelemaan: mitähän jos luopuisi koko siitä hommasta siellä meijerillä, niin ei tarvitsisi kulkea näitä yhä piteneviä matkoja edestakaisin? Saisi kulkea vaan yhä eteenpäin, kylästä kylään, ympäri Suomen! — Mutta kannattaisiko se? Koetin tunnustella maanperää. Pysähdyin kerran sellaisella matkalla erääseen kylään Somerniemellä. Kylässä oli majatalo, ja minä ajattelin: kyllähän minulle olisi majatalossa yömaja, niinkuin kelle tahansa. Mutta minäpä yritän tällä kertaa tuohon toiseen taloon, ja panen merkille, josko elämä antaisi minulle jonkun viittauksen. Yömaja ja ruokaa annettiin, ilman maksua, ystävälli-

sesti. Elämä oli pyytämäni viittauksen antanut. — Eräällä toisella matkalla ajattelin samaa asiaa, jolloin tuntui, kuin joku sisäinen ääni olisi minulle sanonut: »jos ottaisi vastaan armopaloja». Hymyilin hiukan yksikseni, ja jatkoin matkaani. Kun sitten poikkesin erääseen taloon aamiaista tavoittamaan, toi emäntä minulle portaalla mukillisen piimää ja tukevan voileivän. Talonväki söi avarassa pirtissä, minä pistelin portaalla piimää ja voileipää, niinkuin ainakin se, jonka elämä on armopalojen varassa. Maksua ei otettu, eikä paljon puuttunut, etteikö se ateria muodostunut jonkunlaisen juhla-aterian veroiseksi. Ja ennen kaikkea: elämä oli taas antanut viittauksen johonkin suuntaan. Erittäinkin, kun tämä sattui syntymäpäiväpäiväni, Pukkilassa. — Eräs kolmas sattui Somerolla oloni viimeisen edellisenä kesänä. Kiertelin pyörällä eräänä sunnuntai-iltapäivänä jossain Kiikalassa, mielessäni taas tuo kysymys: joko luopua ja antautua kokonaan teosofiseen työhön? Oli kuin olisi sisässäni sanottu: »Mitään uhrausta ei ylenkatsota». — On huomattava, että minä silloin saatoin tuon ymmärtää kahdeksalla tavalla. Sillä edellinen talvi oli ollut siksi sisäisesti vaikea, että miltei pelkäsin jäädä toiseksi samanlaiseksi talveksi Somerolle. Sanoin sentähden itselleni: jos nyt lähdän Somerolta, niin on se kuin lähtisin jotakin pakoon. Ja niin jäin vielä yhdeksi vuodeksi. Mutta se talvi muodostuikin siunausriikkaaksi. Aivan toisenlaiseksi kuin edellinen talvi. Se johtui ennen kaikkea siitä, että työni sai järjestyneemmän muodon. Suunnittelin jo syksyllä niin, että pidin kerran viikossa teosofisen luennon ryhmässä, ja sunnuntaisin jossain muualla suuremmalle yleisölle, pyrkien käsittelemään kristinuskoa syvemmissä, mystillisemmässä hengessä. Ajattelin myös jo etukäteen päivät, jolloin valmistaisin luentoni; joina päivinä, etenkin juuri noina luentojeni synnyttämispäivinä, löivät sielussani tuska ja riemu kättä toisilleen. Olin kenties kuin äiti, joka tuskalla synnyttää lapsensa, mutta lapsen synnyttyä unohtaa tus-

kansa riemussa. — Sinä talvena syntyivät kaksi kirjaa: »Ryöväriinä ristillä» ja »Vaeltajana korvessa». Etenkin jälkimäinen tuotti minulle suurta iloa. Se oli kuin viisas lapsi, joka osasi opettaa isäänsä ja äitiänsä.

7.

Seuraavana kesänä aloin yhä selvemmin tajuta, että meijerin isännöitsijän loppu lähestyy. Hänessä menee mailleen yhteiskunnallinen toimihenkilö, menee hänen laisensa kansalainen isiensä luo. Eikä minulla ollut enää sitä tunnelmaa, että hänen lähtönsä olisi ollut paon luontoinen. Se oli kuin luonnollinen ja luvallinen välttämättömyys, yhtä välttämätön ja luvallinen, kuin luonnollinen kuolema konsanaan. Tunsin ja tiesin sen, ja iloitsin vapautumisestani. Niinkuin kuoleva iloitsee, odottaessaan uutta elämää. Molemmissa tapauksissa on kaihoisa erota ystävästään. Mutta kuoleva tietää, että hän tapaa ystävänsä uudella tavalla. Kuolemansa jälkeen hän on vapaampi rakastamaan ja auttamaan jälkeenjääneitä ystäviään toisesta maailmasta, toiselta tasolta. — Isännöitsijän kuolemassa putosivat kuin raskaat painot jaloistani; joita kantaen olin jalkani veriin laahustanut. Hän oli ollut kuin isäni, tuo iälliseksi käynyt ja elämästä kyllänsä saanut vanhus, joka nyt oli kuollut ja haudattu, ja minä lähdin matkalle toisena miehenä, tuon edesmenneen vanhuksen vaivoin kasvattamana poikana. Kun sitten eräänä marraskuun päivänä 1915 matkustin Somerolta, oli minulla mielessäni kiitollinen ja lämmin muisto isästäni, tuosta edesmenneestä isännöitsijästä Someron meijerillä, sekä myöskin Somerosta ja Someron asukkaista. Olinhan viettänyt heidän parissaan yhdeksän lapsuuteni ja nuoruuteni vuotta, kuin yhtä riemuisaa juhlaa vain. Poika oli kiitollinen isälleen, sekä noille hänen monille ystävilleen. Levätköön nyt isäkin rauhassa haudassaan, siellä, minne itse kohtalon herra hänet hautasi.

J. R. Hännula.

Martta ja Maria.

*Kevät kukkea yli Betanian käy,
tuon hiljaisen paikkakunnan.*

*Ei pilvenhattaraa taivaalla näy.
Väliin tuulenhengi vain ennättäy
yli keväisen luomakunnan,
yli viinitarhan ja kartanon
tuonne loggian siimekseen. —*

*Rakas vieras on saapunut talohon
ja viipyvi huomiseen.*

*Rakas vieras, Mestari, matkallaan
on poikennut tuttuun taloon,
majan täyttänyt omalla rauhallaan
ja nostanut katseet valoon.*

*Viiniköynnökset loggian seinämään
kuin kunniasepeltä kutoo
yli Mestarin jalon ja lempeän pään,
ja myös yli otsansa hengekkään
väliin tuoreita lehviä putoo:
noin kevät Poikaa Jumalan,
joka hellivi luomakuntaa,
kuin kainostellen käy palvomaan!*

*Mut taivaanvaltakuntaa
on Mestari ryhtynyt avaamaan
noille rakkaille ystävilleen.*

*Valkopoppelit hiljaisen pihamaan,
oleanterit, myrtit ja laakerit muut,
terebintit, öljy- ja viikunapuut
on kunniavahteina hälle,
täyttäen myös kevättuoksuillaan
talon, loggian ja koko kartanomaan,
kun puhuu hän elämälle.*

*Maria on lämmennyt jälleen
tuossa jalkojen juuressa Herran
puhujalle ja ystäväilleen
nyt taas kuni joka kerran.*

*Sisar Martta tuo herkkuja vieraalleen
ja kuuntelee, milloin ehtii.*

Oliivit maljoissa lehtii,
 mehevimmät viikunat, rypäleet
 ovat rakkaalle vieraalle säästyneet,
 ja granaattiomenat punottaa,
 kuin sisar Martan jo rusottaa
 puna hienoilla poskipäillä.
 Lazarus, veljensä, ain yhä vaan
 niin hellin silmin tarkkaa vierastaan.

Mut mestari jatkaa puhettaan
 näillä sanoilla siivekkäillä:
 Käy elon tie ei milloin kuolemaan:
 vain uuden elon antaa kuolo meille.
 Ken uskoo Poikaan, uskoo Jumalaan,
 hän astuu uusille vain elon teille.
 Voi kuolon vallan murtaa usko vain:
 noin veljenne ma kuolehista hain. —

Ja Herra vaikeni ja Maariaan
 loi katseen lämpöisen ja autuaan.

— Oi Herra! virkkoi Martta, käyden luo,
 myös hänen pyydä palvelemaan Sua!
 On moninaiset kodin toimet nuo,
 hän voisi, Herra, hiuhan auttaa mua.

— En henno, Martta, puhui Mestari,
 sill' osan hyvän valinnut on hän.
 Ken kerran totuudelle lämpeni,
 ei muista huolta arkielämän! —

Sai tähti kirkas yli loggian
 kuin kyynel-helmi silmään Maarian.
 Valkopoppelit hiljaisen pihamaan,
 oleanterit, myrtit ja laakerit muut,
 terebintit, öljy- ja viikunapuut
 täyttivät taas kevättuoksuillaan
 talon, loggian ja koko kartanomaan.
 Koko luonto kuin onnesta unelmoi.
 Sadun linnunkin sävel soi.

Rafaël Ronimus.

„Elämä on unelma.“

Päivän työ oli päättynyt. Väsyneinä, likaisina ja hiestyneinä vaelsivat satamatyöläiset sankoissa parveissa mustien rautakylkisten alusten ja pitkien varastorakennusten ohitse. He suuntasivat kulkunsa laitakaupunkien sokkeloita kohti etsimään kukin kodissaan lepoa, hetken unohdusta. Kävelin hitaasti ja uneksivasti samaa tietä tuntien jäsenissäni samaa väsymystä ja raukeutta, huolimatta siitä, etten ollut tehnyt mitään raskasta, ruumiillista työtä.

Oli jo hämärää, sillä marraskuun ilta saapui aikaisin. Laivat kelluivat hiljaa sataman mustassa vedessä. Nostovipusten moottorit olivat mykistyneet. — Eivät kuitenkaan kaikki. — Tuolta edempää, erään suuren höyryaluksen kannelta kuului vielä säännöllistä jyskettä. Sielä tuntui olevan kuumeinen kiire. Tummia varjomaisia olentoja kärryineen liikkui edestakaisin puusilloja pitkin täyttäen tyhjä tautatievaunut kiiltävillä hiilillä. Siellä tehtiin ylityötä.

Saavuttuani lähemmäksi pysähdyin katselemaan, seisoin siinä tuijottaen, kun samalla valtasi minut äkillinen tunnelma, tunnelma kaiken täydellisestä tyhjyydestä ja epätodellisuudesta. Se oli niin kiihkeä, että hetkeksi kaikki musteni silmiäni edessä.

»Tämähän on vain unta kaikki, harhaa kaikki», ajattelin itsekseen.

Kun jälleen havahduin olivat viimeisetkin vaeltavat työläisjoukot kadonneet näkyvistä.

Jatkoin matkaani yksin, sivuutin varastorakennukset ja kuljin kapeaa polkua, joka kiemurteli korkeiden puutavarapinojen lomitse.

Äkkiä sattui korvaani terävä vihellys. En ollut ehtinyt kääntyä katsomaan, mistä ääni kuului, kun jo seuraavassa silmänräpäyksessä joku tarttui minua kauluksesta. Pitkä hoikka mies ryntäsi vastakkaiselta taholta ja yritti repiä auki päällystakkini.

»Hei miehet, poliisi on kintereillä, lähtekää livistämään», huusi joku henkilö, joka luultavasti samassa

hyökkäsi minua takaapäin puristavan miehen kimp-
puun, sillä tämä hellitti otteensa ja vieressäni syntyi
käsikähmä. Pitkä mies oli jo luopunut aikeistaan
ja juoksi täyttä vauhtia pakoon. Vielä tuokio, — ja
ennenkuin olin saanut minkäänlaisista kokonaiskäsi-
tystä tapahtumasta, oli toinenkin tempautunut irti
vastustajansa otteesta, iskenyt häntä nyrkillä päähän,
niin että hän vaipui alas, ja kiireesti kadonnut lauta-
pinojen suojaan.

Kaikki oli tapahtunut monta vertaa lyhemmässä
ajassa kuin on mahdollista kuvata.

Juoksin tuntemattoman auttajani luo, joka tiedot-
tomana lojui maassa. Oli jo niin pimeätä, etten
laisinkaan kyennyt eroittamaan hänen kasvojensa
piirteitä, jotka lisäksi olivat varjossa, mutta kun
koetin nostaa hänen päätään ylemmäksi, huomasin,
että hän oli vanhus.

»Veivätkö ne omaisuuden, veivätkö ne sen, ottivat-
ko...?» hän huudahti tuskaisesti. Hän oli herännyt
tajuuhinsa.

Rauhoitin häntä selittämällä, että kaikki oli hyvin
ja varkaat olivat paenneet. Sitten autoin hänet pys-
tyyn ja talutin käsivarresta kapeita käytäviä pitkin
pois lautapino-labyrintistä. Hän houri koko ajan
varkaista:

»Kaikki on lopussa, he ovat ottaneet kaiken», hän
hoki yhtä mitta, aivan kuin hänet olisi ryöstetty.

Jouduimme kadulle. Muuan yksinäinen ajuri he-
vosineen ja rattaineen näkyi odottelevan eräässä kul-
massa. Huusin hänet luoksemme. Astuimme vau-
nuihin ja saatuani seuralaiseltani udelluksi hänen
osoitteensa käskin ajamaan hänen asunnolleen.

Ajomatka näytti virkistäneen ukkoa, sillä saavut-
tuamme perille hän melkein avutta kiirehti ränsisy-
neen puuhökkelin pimeitä, narisevia portaita ylös
huoneeseensa vetäen minut mukanaan sisään.

Hän sytytti pienen kynttiläpätkän. Huone oli pieni
ja yksinkertaisinta lajia. Huomioni kiintyi kaikkein
ensimmäiseksi suureen, mustaan uuniin, jolla lepäsi

pari kumossa olevaa keittoastiata. Vastakkaisessa nurkassa oli järjestämätön vuode, ikkunan luona pöytä ja penkki. Tähän rajoittuikin huonekalusto. Kaappia ei ollut, vaan vaatekappaleet viruivat siellä täällä nurkissa.

Vanhus otti pienellä tuopilla vettä uunin luona seisovasta sangosta, joi pari kulausta, astui sitten vuoteensa luo ja heittäytyi sille. Istuuduin penkille ja kysyin:

»Tunnetteko itsenne terveemmäksi nyt? Minä saan kiittää yksin teitä siitä, että pelastuin noiden rosvojen käsistä.»

»Olen aivan selvä jo,» hän vastasi.

Nyt olin tilaisuudessa lepattelevan kynttilän valossa lähemmin tarkastamaan hänen ulkomuotoaan. Kasvot olivat ryppyiset ja parrattomat, suun ympärillä oli väsynyt, välinpitämätön ilme, silmät olivat pienet ja sisäänpainuneet. Kihara valkoista tukkaa oli valahtanut hänen otsalleen. Vaatteet olivat risaiset.

»Olisihan minun pitänyt tietää, että tämä on vain unta ja unikuvia, harhakuvien havaitsemista,» hän aloitti hitaasti ikäänkuin itsekseen.

Mieleeni juolahti äskeinen tunnelmaani satamassa.

»Tiedättekö?» Hän kääntyi nyt suoraan minun puoleeni. »Minä olen oikeastaan pieni filosofi. Mutta minun filosofiani on kai mielestänne hyvin rajoitettua, se keskittyy vain yhteen ajatukseen: tämä elämä on unta. Sanoihan Goethekin, että elämä on unelma, eikö sanonutkin?»

»Muistan, että tuo oli erään Calderonin näytelmä-kappaleen nimi,» uskalsin huomauttaa.

»Ei, kyllä se oli Goethe, joka sanoi sen,» hän intti. »Mutta eikö se ole totta? Ajatelkaa nyt, onko täällä mitään pysyvääistä ja todellista, mitään, joka ei vain hetken vilkkuisi ohitsemme heti hävitäkseen. Ei ole muuta kuin nopeasti kiitäviä kuvia. Olen kyllä joskus kysynyt itseltäni, että kun tämä on unta, niin kuka uneksii, minäkö? Niin ehkä minäkin osaksi ja kaikki muut ihmiset, mutta ehkä koko tämä elämä,

koko tämä ihmeellinen unien yhdistelmä, ehkä se on itse Jumalan unennäköä. Miten lienee. Nämä ajatukset, tämä tieto on lohduttanut minua. En ole välittänyt mistään vaikeuksista, ne ovat olleet aikansa ja menneet menojaan, en ole itkenyt, enkä liioin nauranut niiden tähden. — Mutta miksihän minua niin järkytti tänä iltana tuo rosvoustapaus. Minut täytti kummallinen kuume huomattessani mitä oli tekeillä. Minua peloitti, minä vapisin, minusta se tuntui niin kouristuttavan todelliselta. — Ja kuitenkin, — olisihan minun pitänyt tietää, että unet juuri kertaavat itsensä, toistuvat, varsinkin tuskalliset. Te ihmettelette tätä puhetta, mutta jos kertoisin erään tapahtuman elämästäni, ymmärtäisitte, mistä se johtuu.» Hän huokasi ja katsoi minua pitkään. Puhe näytti hiukan väsyttäneen häntä.

»Mutta ehkä ette enään jaksa kuunnella minua?» hän kysyi.

Kiiruhdin selittämään, että mielelläni tahtoisin tietää jotain hänen elämästään. Syntyi tuokion vaitioloa.

»Niin, eihän se oikeastaan mitään erikoisempaa ollut,» hän aloitti. »Olin nuori silloin ja kaikki tuntui vielä hyvin todelliselta ja ihanalta. Olin merimies, enkä satamajätkä, kuten nyt,» hän hymyili. »Olin ollut jo useampia vuosia merillä ja koonnut sievän rahamäärän. Minun oli tapana jättää suurin osa palkastani erääseen pankkiin Lontoossa, sillä sinne laivamme säännöllisesti palasi. Rahaa en koonnut itselleni, mutta kotona Suomessa odotti minua nuori tyttö — merimiehen heila —. Elvi oli hyvin kaunis, hyvin iloinen, silloin kun hänet ensi kertaa tapasin, ja minä rakastin häntä. Niin vihdoinkin koitti päivä, jolloin huomasin voivani palata kotiin. Kirjoitin Elville, että onnemme nyt alkaisi. Rahat olin ottanut pankista ja tepastelin iloisesti iltahämärässä katuja edestakaisin. Seuraavana aamuna tapahtuisi lähtö. — Silloin sattui onnettomuus. Eräässä pimeässä kaupungin kolkassa minulta ryöstettiin koko omaisuuteni, viimeistä penniä myöten kaikki, mitä olin niin

monen vuoden kuluessa ansainnut. Verisenä ja tiedottomana jäin katujojaan. Herättyäni ja todettuani tappion olin epätoivossa päättää päiväni ja vain sattuma pelasti minut. Lähdin sitten jälleen merille, Australiaan ja Amerikkaan. Elville en uskaltanut mitään kirjoittaa. Toista vuotta oli kulunut tuosta onnettomasta illasta, kun erään suomalaisen toverini kautta sain kuulla, että Elvi oli kuollut, murtunut suruun, kerrottiin. Lieneekö se sitten ollut totta? Niin loppui tarina, kaunis unelma sortui, mutta onhan selvää, että niin täytyi käydä, unethan eivät ole kestäviä. — Tästä riippui tuo tavaton kiihoitus-*i* tänä iltana; ymmärrättehän, unet toistuvat?»

Vanhus vaikenä. Pää oli vaipunut rintaa vasten. Tämä oli kaikesta päättäen hänen heikko ja hellä kohtansa, joka loi hänen elämänsä sellaista epäilystä ja katkeruutta, jota ei edes hänen itämaalaisen resignoiva filosofiansakaan kyennyt poistamaan.

Kynttilän pätkä oli jo arveluttavan lyhyt ja valo lähättävä. Nousin pystyyn ottaakseni jäähyväiset. Kästellessäni vanhusta sanoin hänelle:

»Tunnen itseni kiitolliseksi luottamuksestanne. Saanko huomenna tulla tapaamaan teitä? Tahtoisin niin mielelläni olla joksikin avuksi».

Hän hymyili hiukan.

»Te olette hieno nuori mies, sen näen. Olette liian ystävällinen, se on turhaa».

Kaivoin esille nimikorttini ja kirjoitin sille lyyjykynällä osoitteeni. Ojensin sen sitten vanhukselle.

»Ottakaa vielä tämä, mutta huomenna tulen varmasti käymään. Näkemiin.»

Lähdin taivaltamaan kotimatkaa. Ulkona kaareutui taivas tähtikirkkaana.

Seuraavana päivänä menin tapaamaan ukkoa. Talo, jossa hän asui, näytti päivänvalossa vielä kurjemmalta ja ränsistyneemmältä ja portaat olivat peloittavan lahonneet. Vanhuksen huoneeseen johtava ovi ei ollut lukittu, joten naputettuani avasin sen ja astuin sisään. Hän ei ollut kotona. Jätin pöydälle rahasumman ja

kirjoitin paperiliuskalle terveisiä. Sitten poistuin. Viikkoa myöhemmin kävin uudelleen, mutta nytkään ei vanhusta näkynyt. Kummallisinta oli se, että rahat ja kirjelappuni olivat samassa paikassa kuin mihin ne olin jättänyt, ja näytti siltä kuin niitä ei ollenkaan olisi koskettu. Tulin rauhattomaksi ja kävin naapureilta kysymässä, josko vanhus sattumalta heille olisi jotain ilmoittanut. He ihmettelivät suuresti osoittamaani mielenkiintoa, mutta kertoivat, ettei häntä yhteen viikkoon oltu nähty.

»Ukko Henningiä siis tarkoittatte», sanoi muuan vaimo. »Hän on kyllä tainnut lähteä viimeiselle purjehdusreisulleen.»

Nyt vasta sain tietää vanhuksen nimen, sillä en ollut sitä häneltä itseltään tullut kysyneeksi. Minun oli siis palattava tyhjin toimin, sillä mitkään kyselyt eivät johtaneet tuloksiin.

Oli vierinyt parikin viikkoa viimeisen käyntini jälkeen, kun eräänä iltapäivänä minulle soitettiin, kaupungin kunnallissairaalaista ja ilmoitettiin, että muuan Henning niminen vanhus halusi tavata minua.

»Hän sairastui lähes kuukausi sitten äkkiä kadulla ja tuotiin tänne,» kertoi puhelimesta oleva sairaanhoitajatar. »Hänellä on vaikeaa syöpää ja pelkäämme hänen kuolevan minä hetkenä tahansa. Mistään omiaisista emme tiedä. Hän sanoi vain tahtovansa nähdä erään tuttavan, mutta ei muistanut nimeä. Löysimme sitten nimikorttinne hänen taskustaan.»

Kiitin tiedoista ja lupasin heti saapua. Riensin sairaalaan ja minut vietiin ukko Henningin vuoteen ääreen.

Hän lepäsi silmät suljettuina, niinkuin nukkuisi, ja ihmettelin sitä muutosta, joka oli tapahtunut hänessä. Siihen ei vaikuttanut ainoastaan siisteys ja puhtaus, joka hänet ympäröi, vaan koko hänen olemuksestaan uhkuu jotain kirkastetun riemukasta ja valoisa. Tuo välinpitämätön surumielisyys oli kokonaan kadonnut. Nyt hän avasi silmänsä ja nähdessään minut hän hymyili iloisesti:

»Tiesinhän, että tulisitte. Olen odottanut aikalailla, mutta en koskaan pelännyt, etten saisi puhua kanssanne. Tahdotteko istuutua tänne viereeni?»

Täytin hänen pyyntönsä. Hän etsi käteni ja kosketti sitä kevyesti.

»Tiedättekö, minä olen nyt hyvin onnellinen,» hän sanoi hiljaa. »Minun täytyy kertoa siitä teille, sillä teidän tunnette hiukan elämäni, ja minusta tuntuu, että kun puhun siitä jollekin, ei elämäni aivan ole mennyt hukkaan. Niin muistattehan, että kutsuin koko elämää uneksi, harhaksi ja epätodellisuudeksi. Tavallaan olin oikeassa, sillä mitä nämä näkyväiset muodot ovat muuta? Kuitenkin erehdyin, sillä sen, mikä oli kaikkien todellisinta elämässäni, senkin kielsin, minä kielsin rakkauden. Ajatelkaahan, minä kohtasin Elvin aivan vastikään. En ollenkaan houraille. En tosin kohdannut häntä samoin kuin teidät nyt, mutta yhtä todellisena, vielä todellisempänä. Sain tietää, että hän rakastaa minua, että rakkautemme on yhtä suuri ja ihmeellinen, kuin silloin nuoruudessamme. Ja hänen kauttaan tulin tietämään jotain vielä suurempaa ja ihmeellisempää, että elämän suuri totuus on siinä, että rakkaus on kaiken takana. Täydellisen rakkauden täyttämä olento on olemassa, kutsukaa häntä vaikka Jumalaksi tai... Oh, se on kylliksi, en jaksa enää, mutta — mutta olen onnellinen...»

Puhe katkesi. Hän sai vaikean tautikohtauksen ja sairaanhoitajatar riensi antamaan morfiiniä.

Vanhus lepäsi liikkumattomana vuoteellaan ja minä yhä viivyin hänen luonaan. Morfiini vielä vaikutti. Akkiä hän avasi silmänsä, näki minut ja koetti puhua jotain. — Hän nosti päänsä voidakseen helpommin hengittää, mutta samassa se vaipui takaisin pänalukselle. Kuului syvä hengähdys, sitten oli kaikki taas hiljaa. Ukko Henning oli siirtynyt pois.

Puristin hänen jäykkää, kutistunutta kättään ja tällöin tulin paljastaneeksi hänen käsivartensa. Silmäni sattuivat pieneen perhoseen, joka vihreällä väri-

aineella oli annettu syövyttää siihen, kuten merimiehillä on tapana. Perhosen alla oli kolme sanaa: »Elämä on unelma».

E. K.

Rajamaassa.

»Me olemme samaa ainetta kuin unetkin».

Shakespeare.

Rajamaa, josta tässä on puhe, on maa, jossa ulkomaailman ja sisällisen elämän ilmiöt tulevat kosketuksiin toistensa kanssa; nimittäin unien ja näkyjen valtakunta, »henkien» ja kummitusten, aavistusten ja erilaisten psykologian, metafysiikan ja okkultismin alaan kuuluvien ilmiöitten kotimaa. Se, että »virallinen» tiede aineellisen maailmankatsomuksensa vuoksi vielä niin vähän ymmärtää näitä asioita, saa selityksensä siitä, että se tuntee vain pienen osan ihmisen mikrokosmoksista, nimittäin hänen fyysillisen, karkea-aineisen organisminsa fysiologisine ilmiöineen, joka on hänessä olevan sisäisen sielullisen ja henkisen ihmisen ulkonainen verho ja puku. Mutta korkeammalle tieteelle, joka lähtee omasta henkisestä katsomuksestaan ja tiedostaan, eivät nämä ilmiöt niinkuin niin monet muut seikat, jotka akateemiselle tieteelle ovat tuntemattomia, pitkiin aikoihin ole enää olleet mitään salaisuuksia; sillä sen sijaan, että virallinen tiede pitää kaikkia uni-ilmiöitä aineellisen ruumiin fysiologisista tapahtumista johtuvina, tuntee okkultinen tiede vielä muita ihmisen organisation osia, nimittäin hänen fyysillisen ruumiinsa eetterisen osan, sitten hänen »astraliruumiinsa», jota myöskin nimitetään »uniruumiiksi», ja hänen »mentaaliruumiinsa» eli hänen »henkisen organisminsa», s. o. hänen älynsä organisation. Sillä niinkuin fyysillisellä ruumiilla on elimiä ollakseen yhteydessä ulkonaisen aineellisen maailman kanssa, kädet tervehti-

äkseen, jalat kävelläkseen, silmät nähdäkseen j. n. e., niin on myöskin »ajatusruumiilla» henkiset elimensä ollakseen yhteydessä henkimaailman kanssa, elimiä etsiäkseen, huomatakseen, tarttuakseen, pitääkseen kiinni, ottaakseen vastaan, eritelläkseen ja yhdistääkseen aatteita. Kaikki nämä ruumiit muodostavat ihmisen kokonaisuuden, eivätkä normaalitilassa ole toisistaan erossa. Mutta kuitenkin kukin on tavallaan oma itsensä, niinkuin myöskin ihmisen luusto ollen erillään lihaksista ja hermostosta, ja jokainen ruumiissa oleva elin, keuhkot, maksa j. n. e. on itsessään yhteys kokonaisuuden yhtenäisyydessä. Näiden kolmen eri ruumiinsa välityksellä on ihminen yhteydessä makrokosmoksen kolmen maailman kanssa, elää niissä yhtä aikaa ja on altis niiden vaikutuksille. Hänen »pääasuntonsa» on siinä maailmassa, johon hänen tajuntansa keskittyy. Jos hän vetoaa kokonaan ulkonaisiin seikkoihin, niin asuu hän fyysillisessä aineellisessa maailmassa; jos hän antautuu vaistoilleen ja intohimoilleen, niin siirtyy hän astraalimaailmaan; jos hän työskentelee filosofisissa tutkimuksissa, niin elää hän ajatusmaailmassa, ja vielä voi lisätä, että, jos hän kokonaan vajoaa sydämensä pyhäkköön, niin voi hänelle avautua Jumalan valtakunta, totuuden valtakunta. Siellä hän totuudessa löytää itsensä,» taivaallisen Isänsä», todellisen **Minänsä**, jota sanotaan kuolemattomaksi, ja josta varmasti tiedetään, ettei se ole mikään aineellisen ruumiin tuote, ja sen henkielämä on riippumaton kolmesta yllämainitusta ruumiista, vaikka se asuu niissä ja käyttää niitä havaitsemiseen, tuntemiseen ja ajattelemiseen.

Jos me kysymme tieteellisiltä auktoriteeteiltämme, mikä on tämä Minä, taivaan sielu, niin tuskin saamme tyydyttävää vastausta, sillä todellista itsetietoa, josta johtuu Jumalantieto, ei opita kouluissa, se ei ole tutkimuksen tahi dogmatiikan asia, vaan uskonnon, s. o. se lähtee ihmishengen korkeammasta itsetietoisuudesta. Ei yksikään ihminen voi toiselle opettaa itse-

tietoisuutta ja itsetietoa, yhtä vähän kuin hänelle voi kukaan osoittaa korkeampaa Itseä, hänen »taivaallista Isäänsä». Tämä itsetieto täytyy jokaisen hankkia itselleen käymällä pyhäkköön ja omalla henkisellä tutkimuksellaan.

Korkeampi eli »okkultinen» tiede, joka saa alkunsa tästä itsetiedosta, opettaa, että tämä **Minä** eli sielu on ihmisen pysyvä henkinen yksilöllisyys, joka vaeltaessaan inhimillisen kehityksen ajanjaksoina jälleensyntymisen lain mukaan näyttäytyy toisiaan seuraavina persoonallisina ilmaantumisina maamme päälle tai toisille planeetoille.

Emme rupea tässä esittämään ihmisen alkuperää emmekä ihmiskunnan henkistä kehitystä. Sitä, joka sisimmässään ei ole tietoinen taivaallisesta alkupe-
rästään, tuskin voi saattaa varmuuteen sielunsa taivaallisesta alkuperästä. Mutta oppi ihmiseksi tulemisesta eli inkarnatiosta selittää meille, kuinka tuo taivaallinen sielu astuessaan alempiin piireihin pu-
keutuu yhä tiheämpiin verhoihin, kunnes se lopulta ilmaantuu maan päälle aineellisessa puvussaan vapautuakseen taas tästä puvustaan aineellisen ruumiinsa kuollessa ja palatakseen takaisin taivaalliseen kotiinsa. Nuo kolme verhoa, jotka tulevat huomioon otetuiksi, ovat »mentaaliruumis» eli »ajatusorganisaatio», »astraaliruumis» eli »uniruumis» ja karkea-aineinen näkyvä ruumis, joka on muodostunut neljästä alkuaineesta sekä näkymättömästä eetterisestä osastaan, josta sen eetteriruumis eli »haamu» on muodostunut. Näissä kolmessa ruumiissa sielu vaikuttaa niillä kolmella tasolla, joissa se elää, tuntee ja ajattelee ja käyttää niitä välineinään aineellisessa, astraali- ja älymaailmoissa.

Voiko onnellinen henki käyttää näitä välineitä joka suhteessa täydellisesti, riippuu hänen kehityksensä suhteellisesta täydellisyydestä. Minä en ole jalkani, mutta jalkani ovat minun ja minä voin niillä kävellä, jos ne ovat terveet. Minä en ole aivoni mutta voin ajatella aivoillani, niin kauan kuin ne eivät ole siihen

kelpaamattomat. **Minässä** on järjen alkulähde, elämän, rakkauden ja älyn asunto. »Minuus on yksilöllistä itsetietoisuutta, jonka heijastusta alemmille tasoille on persoonallisuustietoisuus ja lopuksi itseksilyisyys. Jos minä nukkuessa vetäytyy takaisin sielun alemmilta tasoilta, niin vähenee siitä itsetietoisuus; uniruumis erkautuu fyysillisestä ruumiista, mutta ei kuitenkaan eroa siitä täydellisesti ja aineellinen ruumis vaipuu uneen. Jos ero olisi täydellinen, niin fyysillinen ruumis kuolisi; mutta uniruumis pysyy magneettisesti sen yhteydessä ja täten se on myöskin keskeytymättä »telegrafisessa» yhteydessä **Minän** kanssa, niin että se takaisin vetäytyessäkin voi huomata, mitä tapahtuu fyysillisessä, astraalisessa ja mentaaliruumiissa ja tulla siitä tietoiseksi enemmän tai vähemmän selvästi, joskaan se ei oikein arvoسته näitä havaintoja, kun se ei voi täysin vallita nukkuvaa ajatuskoneistoa. Mainitsen seuraavan esimerkin:

Näin unta, että olin löytänyt kukkaron, jossa oli kultaa ja pidin sitä kädessäni. Sanoin itselleni: »Nyt nukut ja tämä kukkarosi löytäminen on unta, mutta kukaan ei voi saada minua uskomaan, ettei tämä kukkaro kädessäni, jonka näen, todella olisi siinä. Jos minä vain en herätessäni päästä sitä irti, niin se ei silloinkaan ole kadonnut». Annoin itseni herätä hitaasti ja huolellisesti, ja avatessani silmäni näin, että esine, jota kouristuksentapaisesti pidin kädessäni, oli peitteeni kulma.

Kun tietoisuus vetäytyy takaisin alemmista sielunpiireistä, niin menettää se herruutensa niissä, mutta alemmat sielunvoimat jäävät kuitenkin vielä toimintaan. Fyysillisessä ruumiissa jäävät elimet toimintaan, uniruumista ohjaavat sen vaistot ja ajatusorganismissa leikkii mielikuvitus. Fyysillinen ihminen nukkuessaan on vain nukkuva eläin, sillä eläimetkin uneksivat. Hän on järjetön, mutta häneen jää kuitenkin jotakin kasvullista elämää ja tietoisuutta, jonka tähden hän vastaa ulkonaiseen kiihoitukseen, joka ajatuskuvia

yhdistämällä voi luoda mitä erilaisimpia valmisteita mentaaliruumiiseen.. Silloin sukeltavat esiin hänen aivojensa eetteriosasta niissä säilyneet muistot. Asi-oista, joista valveilla ollessa saa tietää tahi joista on lukenut, muodostuu silloin usein mitä järjettömämpiä yhä vaihtelevia kuvia kuten »kaunokiikarissa», jolloin ajan ja paikan käsityksellä on kummallinen osansa.

Uneksin olevani matkalla Grönlantiin. Laiva oli jäävuorien ympäröimä ja joutui haaksirikkoon myrskyssä yhteen niistä. Pelastauduin maalle ja eskimolaiset ottivat minut suojaansa sekä elin heidän luonaan vuosia ymmärtämättä heidän kieltään kaikista ponnistuksistani huolimatta. Kenkäni kuluivat loppuun ja minun täytyi avojaloin kulkea lumessa peurajahdissa. Sitteen heräsin eikä ollut mitään metsästystä. Kylmä ilma virtasi jalkoihini.

Eivät kaikki unet johdu sellaisista fysiologisista syistä. Usein leikkii fyysillisestä ruumiista eronnut järjetön astraaliruumis omaan laskuunsa. Sen lisäksi tulee vielä, että se voi poistua nukkuvasta ruumiista, ilmaantua kaukaisille paikoille ja vieläpä aineellistua määrättyissä ehdoissa, niin vieläpä sitä voivat käyttää leikkikalunaan jotkut astraalimaailman, jota myöskin »unimaailmaksi» nimitetään, asukkaat, joita ovat »luonnonhenget» ja »elementaalit».

Kaksi tuntemaani englantilaista naista, jotka olivat käymässä Florensissa, ja joista toista nimitän **Maryksi** ja toista **Annieksi**, saivat kokea jotakin kummallista. Mary näki kolmena yönä peräkkäin samaa unta. Hän oli olevinaan aivan tuntemattomassa komeasti sisustetussa huoneessa, jossa hän huvikseen kaatoi kumoon nuonekaluja ja heitteli niitä huiskin haiskin. Hän kertoi tämän unen ystävättärelleen ja lausui ihmettelynsä, että voi uneksia sellaista mielettömyyttä. Pian senjälkeen matkustivat molemmat naiset takaisin Lontooseen ja vielä tulopäivänään kävi Annie erään sukulaisensa rva N... luona ja otti seuraansa ystävättärensä Maryn, joka ei tuntenut rva N. Hei-

dän astuessaan vastaanottohuoneeseen huudahti Mary hämmästyksestä, sillä hän tunsi heti huoneen huonekaluineen samaksi, josta hän oli kertonut ystävättärelleen nähneensä unta. Pian senjälkeen tuli rva N., mutta peräytyi jo ovella kauhistunein liikkein. Annie seurasi häntä ja kysyi syytä hänen kummalliseen käytökseensä. »Syynä siihen on se», vastasi rva N., »että joku aika sitten kolmena yönä peräkkäin on kummittelut tässä huoneessa ja kaikki huonekalut on heitetty sekaisin. Minä olen itse nähnyt hengen ja tuo henki oli nainen, jonka olet tuonut seurassasi.» Tarvitsee tuskin sanoa, että nuo kolme yötä oli samat, joina Mary oli nähnyt unta itse olleensa tuo peikko.¹⁾

Myöskin ajatusruumis voi tehdä sellaisia matkoja tahi lähettää ajatusmuodon, joka on osa siitä, lampusta lähtevän valosäteen tavoin, ilman että lähettäjä silloin nukkuu ja tuo ajatusmuoto voi ilmaantua kaukaisille paikoille »majaaviruupana». Tästä riippuu myöskin ajatuksen kaukovaikutus eli »telepatia». Satoja esimerkkejä voisi mainita kirjoista, mutta pidän parempana valita sellaisia vain omista kokemuk-sistani:

¹⁾ Tässä on paikallaan seuraava kokemus opiskeluaajaltani Dresdenistä: Asuin erään toverini kanssa kahdessa huoneessa ja eräänä päivänä me molemmat koetimme erään spiritistisen kirjan nojalla pitää siellä „istuntoa“. Todellakin kuulimme pian koputettavan huonekaluihin. Kun me samana iltana ajoimme käydä levolle, koputettiin makuuhuoneen vuoteisiin, oveen, lattiaan, seiniin ja kattoon sillä tavalla, ettei nukkumisesta ollut puhettakaan. Vihdoin kysyin, kuka on henki. Koputtaen ja kirjaimiston avulla vastasi minulle näkymätön äly olevansa kuolleen iso-äitini henki ja toivovansa, että antaisin lukea hänen sielunsa pelastukseksi 30 messua. Sen minä tein seuraavana päivänä täsmälleen. Mutta illalla ei taas ollut rauhallista. Ilmiöt yltivät yhä enemmän epäilijöiden läsnäolosta huolimatta. Esineitä heiteltiin kumoon, kuvat heiluiivat seinällä, ukkosen iskuja kuului koko asunnossa, näkymätön käsi pieksi aika lailla epäilijöitä, talon koira ei tullut enää asuntomme oven kynnyksen yli. Yksinkertaisesti oli tulla hulluksi ja joutua epätoivoon! Vihdoin viidentenä yönä onnistui järkähtämättömällä tahdon ponnistuksella saada rauha. (Näiden rivien kirjoittaja sanoi herkeämättä; *minä en*

Muutamia vuosia takaperin asuin Tyrolissa ja minulla oli ystävätär Itämeren rannalla. Ennen olimme ahkerassa kirjevaihdossa, mutta nyt en ollut kuukausimääriin kuullut hänestä enää mitään. Eräänä iltana istuin kello 8 aikaan kirjoituspöytäni ääressä ahkerasti kirjoittaen. Yht'äkkiä näin ystävättäreni seisovan edessäni morsiuspuvussa. Hän näytti aikovan sanoa minulle jotakin, mutta minä en voinut ymmärtää, vaan ihmettelin vain hänen morsiuspukuaan. Muutamia päiviä senjälkeen sain häneltä kirjeen, jossa hän ilmoitti minulle tuona iltana kello 8 viettäneensä kihlajaisiaan. Kävi ilmi, ettei hän ollut puetuna morsiuspukuun. Mutta hänen näyttäytymisensä sellaisessa on selitettävissä siten, että hän kihlajaisissa oli ajatellut häitä.

Myöskin siitä, etteivät nämä »uni-ilmioöt» ole aineettomia, on lukuisia esimerkkejä:

Eräänä iltana Florensissa ollessani tunsin äkkiä ympärilläni erään Saksassa elävän sukulaiseni käsi-varret, jotka takertuivat minuun aivan kuin suojaa etsien ja minä en ole koskaan selvemmin tuntenut ihmisruumiin kosketusta. Pian senjälkeen tuli ilmi, että tuon sukulaiseni kimppuun oli juuri samaan aikaan hyökännyt äkäinen koira ja hän kauhussaan vaistomaisesti oli etsinyt apua minulta.

Myöskin näyttää aineellisen ruumiin omistamisella sellaisissa ilmiöissä olevan vähän merkitystä, sillä kuolleen astraali-ihminen on kuolemassa aineellisesta

tahdo teidän kanssanne, henget, jotka noin käyttäydytte, olla missään tekemisissä). Kahden kuukauden kuluttua sain tietää, että juuri näinä viitenä yönä Wienissä eräs sukulaiseni *makasi hermotaudillisissa kouristuksissa*, ja koska kysymyksessä oleva sairas oli minulle hyvin vihamielinen, niin on selvää, että tämä sukulainen oli syynä kaikkeen kummittelemiseen. Sillä ei kuitenkaan millään muotoa ole sanottu, että *kaikei* kummitus-ilmioöt saavat alkunsa elävistä ihmisistä. Epäilemättä kerrotaan kummittelemisista, jotka eivät johdu mistään elollisesta. Ennakkoluulottoman tutkimuksen tehtävänä on nyt hankkia siihen selitys.

ruumiista vapautumisen jälkeenkin sama ihminen kuin ennen.

Eräs talonpoika, jonka luona asuin, kuoli ja minä olin hänen tyttärelleen sanonut haluavani ostaa hänelle seppeleen, mutta olin sen taas unohtanut. Seuraavana päivänä kello 11 aamupäivällä olin juuri kirjoittamassa, kun kuollut talonpoika yht'äkkiä seiso i edessäni. Hän oli sunnuntaipuvussa ja hänen käytöksestään huomasin, että hän tahtoi kiittää minua jostakin, mutta en tietänyt mistä. Näky katosi, mutta muuttaman minuutin kuluttua tuli talonpojan tytär ilmoittamaan minulle, että minun haluamani seppele oli saapunut. Silloin vasta selvisi minulle, mistä talonpoika kiitti.

Okkultistista, jolla on kokemusta sellaisissa asioissa, tuntunee aivan naurettavalta nähdessään kuinka ahtaita näköaloja joillakin »psykologeilla» ja »tunnustetuilla asiantuntijoilla» on tällä alalla tahi kuinka »kuolleen» surevat omaiset joutuvat epätoivoon hänet kadottaessaan, ikäänkuin hän olisi ikuisesti hävinnyt, sillä aikaa kun he itse nukkuessaan astraaliruumiissaan seurustelevat hauskasti hänen kanssaan niinkuin ennenkin, vaikka he herättyään eivät ollenkaan muista tahi vain hämärästi muistavat sitä, syystä etteivät heidän fyysilliset aivonsa ole vielä kyllin jalostuneet ottamaan vastaan hienompia eetterivärähdyksiä ja pitämään niitä muistissa.

Mikä on »unta» ja mikä »todellisuutta»? Ne ovat toisistaan yhtä vähän erossa kuin ruumis ja sielu eriävät toisistaan ja korkeamman Itsen näkökannalta katsottuna on ehkä ihmisen koko elämä kaikilla olemassaolotasoilla vain unta. Astuessamme korkeampaan elämään näyttää meistä jälkeen jättämämme varjokuvanäytelmältä tahi ehkä apinakomedialta, jossa meidän on täytynyt näytellä mukana, niinkauan kuin itse olemme olleet apinoita tahi häkkiasukkaita.

Jokainen tila kaikkine siihen kuuluvine ilmiöineen on meistä todellisuutta, niinkauan kuin olemme siinä. Unta näkevä ei epäile näkemiensä unikuvien todelli-

suutta ja ulkomaailmasta hän ei tiedä; valveilla oleva panee arvoa aineellisen maailmamme ilmiöihin ja karkoittaa sen, minkä hän on elänyt astraaliruumiissaan mielikuvitusten valtakuntaan. Esimerkkinä sellaisesta epäileväisyydestä on *S o l o v j o w* 'in herjauskirjoitus Blavatsky'sta. Hän kirjoittaa:

»Käytyäni Blavatskyn luona, menin taas hotelli Viktoriaan, vetäydyin huoneeseeni, panin oven salpaan, riisuuduin ja nukuin. — Yht'äkkiä heräsin tahi luulin heränneeni lämpimään henkäykseen. Minä näin, että olin samassa huoneessa ja edessäni puolipimeässä seiso i pitkä valkopukuinen olento. Minä t u n s i n äänen tietämättä kuinka tahi millä kielellä minua käskettiin sytyttämään kynttilä. Minä en hämmästynyt enkä peljästynyt. Otin tulta ja näin, että kelloni oli kaksi. Näky ei kadonnut. Edessäni seiso i elävä ihminen ja hän oli varmasti *M a h a t m a M o r y a*, jonka olin nähnyt muotokuvassa. Hän kävi istumaan nojatuoliin viereeni ja puhui minulle tuntemattomalla, mutta kuitenkin ymmärrettävällä kielellä erilaisista minulle mielenkiintoisista asioista. Hän sanoi minulla olevan suuren yhä lisääntyvän magneettisen voiman. Kysyin häneltä, kuinka minun tulisi sitä käyttää; — silloin hän katosi. Minusta tuntui, että juoksin hänen jälkeensä, mutta ovi oli lukittu. Ajattelin, että kaikki oli ollut harhanäköä ja pelkäsin tulevani hulluksi, mutta silloin oli *M a h a t m a M o r y a* taas paikallaan. Hän ei liikkunut, mutta hänen läpitunkeva katseensa oli suunnattu minuun. Hän pudisti päätään ja sanoi hymyillen: »Ole varma siitä, etten ole harhanäkö eikä järkesi sinua jätä. Madame Blavatsky todistaa sinulle huomenna, että olen todellakin käynyt luonasi.» — Hän katosi; kelloni oli kolme. Sammutin tulen ja nukuin uudestaan.

Heräsin kello kymmenen ja muistin tapahtuman tarkalleen. Ovi oli lukittu, kynttilä oli osaksi palanut. Lähdin neiti A:n kanssa Gebhard'eille. Madame Blavatsky tuli meitä vastaan ja kysyi minulta merkitsevästi hymyillen kuinka olin nukkunut.

»Hyvin hyvästi», vastasin. »Tiedättekö jotakin uutta?»

»En mitään erikoista», vastasi hän, »tiedän vaan, että Mestari on tullut luokseen.»

Ylläolevasta on selvinnyt jokaiselle okkultistille, joka tietää tuollaisen henkisen kohtaamisen lakeja, että *M a h a t m a M o r y a* majaaviruupepassaan todellakin oli silloin Elberfeldissä näyttäytynyt *Solov-jowille*, mutta tuo epäluuloinen ihminen, joka ei tiedä mitään näistä laeista, koettaa saada itseään uskomaan, että kaikki oli vaan itsepetosta ja erehdystä ja purkaa vihansa myrkyn *Blavatskyy*n.¹⁾

Sellaisten ilmaantumisien mahdollisuus selviää lukuisista, samallaisista kertomuksista ja jokaisen vihityn persoonallisesta kokemuksesta. On sattunut vielä paljon hämmästyttävämpiä taaphtumia, niinkuin esim. elävän ihmisen melkein silmänräpäyksessä tapahtuva maagillinen siirtäminen jonnekin hyvin kauas. Sellaisia ilmiöitä voi virallinen tiede selittää vasta siten, kun sille on selvinnyt, että »henki» ja »aine» ovat olemukseltaan yhtä ja eroavat toisistaan vain ilmenevistavassaan.

Franz Hartmann.

Saks. kiel. suom. *A. P.*

Uusia kirjoja.

J. R. Hannula: Tubal-Kain. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 5. K. O. Y. Tietäjän kustannuksella.

Olemme aikaisemminkin tutustuneet *J. R. Hannulan* mielenkiintoisiin raamatuntutkimuksiin esim. kirjoissa *Johanneksen evankeliumi* ja *Vaeltajana korvessa*, jotka molemmat käsittelevät Uutta Testamenttia. Hänen viimeinen kirjansa *Tubal-Kain* sitävastoin perustuu,

¹⁾ *Blavatskyn* suurimmat viholliset olivat aina ihmisiä, jotka lähestyivät häntä itsekkäässä tarkoituksessa oppiakseen häneltä salaisia voimia ja huomasivat sitten pettyneensä.

kuten nimestäkin voi päättää Vanhaan Testamenttiin, sisältäen »Tutkimuksia 1 Mooseksen kirjan neljän ensimmäisen luvun salatuista arvoista». Kirjailija on tutkielmassaan syventynyt psykologiseen ratkaisuun käyttäen avaimena ihmisen sisäistä, siveellistä kehitystä. Tässä valossa kuvataankin neljää ensimmäistä luomispäivää valmistuksen tien eri asteina vastaten veedaanta-filosofian neljää kvalifikatsionia eli tarpeellista ominaisuutta. Kertomus Kainista ja hänen jälkeläisistään taas esittää henkilöä, joka on itsensä polkenut ja ikäänkuin surmannut järkensä voimalla eläimelliset alkuvoimat, ja miten tällainen ihminen kehittyy edelleen sisäisen historian tiellä. Siis erittäin mieltäkiinnittäviä kysymyksiä!

J. R. Hannula ilmentää tälläkin kirjallaan rikasta siveelliskonnollista sieluelämänsä, joka on psykologisen avaimen omistamisen ehdoton ehto. Kirja on muodollisessa suhteessa selvä ja ytimekäs.

Rafael Ronimus: Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes. Draamoja. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 6. K. O. Y. Tietäjän kustannuksella.

Rafael Ronimuksen kolmesta draamasta on ensimmäinen, Jeesus Natsarealainen, epäilemättä meitä Ruusu-Ristiläisiä lähinnä ja on se mielestäni muutenkin asetettava ensi sijalle. Aihe, Jeesuksen elämän ja personallisuuden kuvaaminenhan on aina pidetty kirjallisuuden vaikeimpina ja uskaliaimpina yrityksinä, sillä yli-inhimillisen korkean elämän banalisoimisen ja alentamisen vaara on tässä suhteessa niin tavattoman suuri. Sitä suuremmalla syyllä on kirjailijaa onniteltava juuri tämän näytelmän johdosta. Rafael Ronimus on osannut välttää sitä omien personallis psykologisten käsitysten ilmentämistä Jeesuksen henkilöllisyyden kautta, joka seikka niin helposti johtaisi harhaan. Päinvastoin Jeesus kuvastuu täällä sinä valtavana henkisenä elämänä, joka muodostaa draaman taustan, mutta samalla on aina keskeisenä ja etualalla ja jossa kaikki erilaiset luonnekuvat ikäänkuin loistavat. Nämä, kuten esim. Saulus, Nikode-

mus, Magdalan Maria, Salome, Joab, Judas y. m., ovat mielenkiintoisia ja sattuvia ja Jeesuksen persoonallisuus on oikeastaan se, joka, luonnollista kyllä, sittenkin jää epämääräisimmäksi. Kirjailija on syventynyt evankeliumein henkeen ja on sille kautta koko näytelmän uskollinen, joka tässä suhteessa on luettava suureksi ansioksi. Täysin Uuden Testamentin tekstistä riippumattomat kohdat, sellaiset kuten esim. kuvaus Jeesuksen nuoruudesta ja suhteesta eseealasiin ovat siten yhtä hartaita ja vaikuttavia. Muodollisesti on eduksi, että näytelmä on suorasanainen.

Pythagoras on runopukuinen draama, joka esittää tämän kunluisan viisaan salakoulua Krotonissa ja häntä vastaan tapahtunutta kansannousua, jonka oli aikaansaanut ilkeämielinen Cylon kostoksi siitä, että oli epäonnistunut pyrkiessään Pythagoraan oppilaaksi. Näytelmä on mieltäkiinnittävä ja kuvaava ja toiminta on varsinkin toisesta kuvaelmasta lähtien vilkasta. Viimeinen kuvaelma loppukohtauksineen on draamallisesti erittäin vaikuttava. Tässä näytelmässä tutustumme muuten Pythagoraan opetuksiinkin, jotka ovat puhdasta teosofiaa, sillä hän puhuu m. m. sekä karmasta että jälleensyntymisestä.

Viimeinen näytelmä Judith ja Holofernes on myöskin runopukuinen ja on Vanhaan Testamenttiin perustuva kuvaus, joka elävästi ilmaisee senaikuisia esikristillisiä siveyskäsitteitä.

E. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Luentosarja hengen voimilla parantamisesta on jatkunut puoliväliin joulu-kuuta ja käsittää kahdeksan luentoa.

Helsingin Ruusu-Ristin kokouksessa marraskuun 26 p:nä vieraili Suomen Teosofisen Seuran jäsen, tohtori S. A. Tigerstedt, kertoen mieltäkiinnittävässä ja lukui-

silla esimerkeillä höystetyssä esitelmässä siitä omittuisesta selvänäköisyydestä, mikä hänessä vuosikautia sitten pakollisen paaston jälkeen aivankuin sattumalta heräsi. Hän oli kyllä aikaisemmin harjoittanut psyykillistä itsekasvatusta jonkin amerikkalaisen kirjan mukaan saavuttamatta silloin mainittavampia tuloksia. Hänen selvänäköinen kykynsä on seuraavanlaatuinen: keskittämällä huomionsa mihin tahansa kysymykseen hän näkee ilmassa itsestään syntyviä ajatuskuvia, jotka useimmiten vertausten muodossa lausuvat jotakin kyseessä olevan asian yhteydessä. Jos toinen henkilö esim. äänettömästi ajattelee jotakin kysymystä, näkee tohtori Tigerstedt tuon henkilön ympärillä ajatusmuotoja, jotka oikein tulkittuina vastaavat — vaikkapa ennustavasti — hänen kysymykseensä. Vaikeus on tietysti kuvain tulkinnassa, sillä ne muistuttavat unisymboliikkaa, mutta selvänäkijä itse on pitkän harjoittelun kautta päässyt jotakuinkin »avaimien» perille. Esitelmän jälkeen alkoi kokeilu, mutta ajan vähyys takia ei ehditty tehdä kuin kolme koetta, joiden vaikutus nähtävästi ei vielä ollut täysin vakuuttava. Mainitsemme ensimmäisen. Eräs kuulija ajatteli hiljaa jotakin. Tohtori Tigerstedt näki sinisen parvekkeen, josta oli laaja näköala, ja keskitaivaalla auringonpimennyksen. Kun saatiin kuulla, että henkilö oli ajatellut Ruusu-Ristiä, tulkitsi toht. Tigerstedt: »sininen väri on henkevä väri, parveke osoittaa siis, että Ruusu-Ristin maailmankatso-
mus on henkevä, mutta mitä merkitsee auringonpimennys? Ohimenevää se kyllä on, mutta minä en tunne Ruusu Risti-seuranne mahdollisia vaikeuksia, niin että pätevästi osaisin tulkita vertausta.» Tulkinta ei todellakaan tuntunut tyydyttävän, ja sentähden siteeraamme tähän toisen tulkinnan, jonka muuan läsnäolija on meille lähettänyt: »Auringon pimennys kuvaa sitä tosiasiallista henkistä pimeyttä, joka nykyään maailmassa vallitsee. Tämän henkisen pimeyden olemme havainneet Ruusu-Ristin siniseltä parvelta, joka on meille tehty ikäänkuin parveksi siitä raken-

nuksesta, jota näkyväiseksi maailmaksi nimitetään ja jolta parvelta meillä on tilaisuus levittää henkistä, sinistä voimaa maailmaan tänä ohimenevän auringon pimennyksen aikana, jolloin ei ole kuuta, aurinkoa eikä ilmeistä iloa.» Koska toht. Tigerstedt on luvannut jossain tulevassa R. R. kokouksessa suorittaa yksinomaan kokeita, on toivottavaa, että silloin ajatellaan vähemmän abstraktisia kysymyksiä. Joulukuun 5 p:n kokouksessa oli taas vieraana August Aaltonen, joka tällä kertaa kertoi personallisia tietojaan ja muistojaan tunnelusta työväen aatteen esitaistelijasta ja teosofista Matti Kurikasta. Rikassisältöinen ja elävästi esitelty esitelmä herätti niin suurta mielenkiintoa, että herra Aaltosen täytyi luvata kolmannella vierailulla puhuvansa suurlakosta ja sen jälkiajoista.

Salon kauppalaan ovat muutamat Ruusu Ristin jäsenet ja asianharrastajat marraskuun 20 p:nä perustaneet lukupiirin ja kirjaston aikeessa myöhemmin muodostua Ruusu-Risti-ryhmäksi. Onnittelemme sydämellisesti uutteria uranaukaisijoita.

Pohjolan Jouluruusut on nimeltään sairaanhoitajain joululehti, jonka julkaisee Oulun sairaanhoitajayhdistys. Tämä ansiokkaasti toimitettu lehti on tullut luoksemme sekä suomen- että ruotsinkielisessä asuunsa, ja olemme iloiseksi hämmästyksellemme havainneet, että lehden sisältö käy huomattavasti ruusu-ristiläiseen henkeen.

Merkillinen ruumislöytö. Viime syksynä läksi eräs palvelijatar Lydia Laine Jyväskylältä sulhasensa kanssa Leppälahteen juhlimaan, kadoten jäljettömiin tällä matkalla. Sunnuntaina löydettiin vihdoinkin hänen ruumiinsa erään kiviroykkiön alta Leppälähdellä. Kaikesta päättäen on hän murhattu ja ruumis piiloitettu kivien alle.

Ruumislöydön aiheutti erään leppälahtelaisen isännän unennäkö. Hänelle ilmestyi nim. yöllä unessa kadonnut, sanoen olevansa erään määrätyn kiven alla puristuksessa, josta hänet on vapautettava. Isäntä

noudatti vainajan viittausta löytäenkin hänet. — (Satak. Kansa ^{26/8} 23.)

Kasvi, joka saattaa nauramaan, kasvaa Arabiassa ja kukkii helottavan keltaisia kukkia, joissa on mustia papujen muotoisia siemeniä. Maan asukkaat kuivaavat ja survovat jauheeksi nämä siemenet. Pieni jauhoannos, niin kertoo eräs englantilainen viikko-lehti, aiheuttaa ihmeellisiä muutoksia mitä raittiimassa ihmisessä: kysymyksessä oleva alkaa käyttäytyä ilvehtijän tahi hullun tavoin, tanssii, laulaa ja nauraa ääneen sekä jatkaa tätä ilonpitoaan noin tunnin ajan. Tämän jälkeen hän nukkuu sikeästi ja kun väsynyt vihdoon taas herää, ei hän muista ollenkaan mieletöntä käytöstään eikä tiedä, mitä hän on tehnyt tahi mitä on tapahtunut.

Ruus. Risti 1924. Tammikuun numerossa julkaisimme Nap. Hultinin kirjoittaman, salatieteellisesti mielenkiintoisen artikkelin »viidestä tattvasta», joka tästä numerosta tilan puutteen takia jäi pois. Samaten odottaa vuoroaan J. R. Hannulan Kalevalaa valaiseva ja rikassisältöinen kirjoitus »Sammon taonta».

Vapaamuurariudesta Suomessa ja Venäjällä on nimeltään V. M. J. Viljasen kirjoittama broshyyri, joka on ilmestynyt Suomi-Loosi I:n kustannuksella ja myydään lasten suojelustoiminnan hyväksi Suomessa (hintaa Smk. 15: —, Amerikassa 1 dollari). Tämä kirjanen koskettelee todella »päivän kysymystä» meillä nykyään, kun vapaamuurariliike on ulottunut uudestaan Suomeenkin. Vuonna 1920 perustettiin Helsinkiin ensimmäinen yhteisvapaamuurarilooshi; yhteisvapaamuurarius, johon naisetkin ottavat osaa, sai alkunsa Parisissa 1890 luvulla. Vuonna 1922 perustettiin Helsinkiin amerikkalaisten vapaamuurarien avulla edellämainittu Suomi-loosi I, joka on suomenkielinen ja liittyy amerikkalaiseen rituaaliin. Tänä vuonna vihdoon perustettiin Helsinkiin Tukholman suurlooshiin myötävaikutuksella St. Augustin-looshi, joka on ruotsinkielinen ja noudattaa ruotsalaista rituaalia.

Onnellista ja rauhaisaa joulua!

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

Taidevalokuvaamo

Valok. J. KUUSISTO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21
Puh. 46 64. — Huokeat hinnat!

Psykoskooppeja laatii W. Holmberg. — Tilaukset osoitetaan Ruusu-Ristin toimitukselle. Eri liuskalle kirjoitettava syntymäaika (vuosi, kuukausi, päivä) ja nimi. Samalla mainittava, halutaanko psykoskooppi suomeksi vai saako se olla ruotsinkielinen. Hinta Smk. 70:—.

TYYNE BÜÜK'in VALOKUVAAMO

SILTASAARENK. 6 - HELSINKI - PUHELIN 99 17

Huolellinen työ! Kohtuulliset hinnat!

OY. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL.. 62 94

Maanviljelys, Teollisuus, ja Sähkökoneet,
Konetarpeet ja Työkalut myy edullisimmin

AATRA

Mikonkatu 23 Helsinki Puhelin 37 37

Osastokonttorit: Tampereella, Viipurissa, Turussa,
Lahdessa, Jyväskylässä, Oulussa ja Kokkolassa

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
L. Viertotie 44 . . . " Tö 41877
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

MAGASIN ELITE

HELSINKI

Aleksanterink. 9

Puhel. 66 63

Maan suurin, täydellisin ja halvin

LASTEN PUKIMO

O.Y. HALLBERG & K:ni A. B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Rangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

(Ent. TIETÄJÄ, perust. 1905)

TOIMITTAJA
PEKKA ERVAST

KAHDESKYMMENES VUOSIKERTA 1924

KERAVALLA 1924
KERAVAN KIRJAPAINO

SISÄLLYSLUETTELO:

- Allen, Lilly A., Kultani, suom. E. K., siv. 301.
- Blavatsky, H. P., Maitreeja Buddha, suom. P. E., siv. 41.
- »—, Muisti kuoleman hetkellä, suom. H. P., siv. 93.
- »—, Voiko kaksoisruumis murhata? suom. K. I., siv. 345.
- Brander, G. A., Persoonallisuuden jakautuminen, siv. 187.
- Erakko, Kirje Ruusu-Ristille erämaasta (Kirjevaihtoa),
siv. 151.
- Ervast, Pekka, Kohtalo, kaitseminen, vapaus, siv. 260.
- »—, Kysymyksiä ja vastauksia, siv. 37.
- »—, Muutamia tietoja Suomen teosofisen liikkeen historiasta, siv. 219.
- »—, Ruusu-Risti 1925, siv. 361.
- »—, Tien varrelta, siv. 37, 77, 117, 158, 198, 238, 278, 318, 358, 398.
- »—, Toimittajalta, siv. 2, 42, 81, 121, 161, 201, 241, 281, 321, 362.
- »—, Uni ja unennäkö (kts. myös E. K.), siv. 292.
- »—, Uusia kirjoja, siv. 74.
- »— 1924, siv. 1.
- Eräs, »Elämän opisto» (Kirjeitä toimitukselle), siv. 395.
- Eräs venäläinen jäsen, H. P. Blavatsky Itäliassa, siv. 272.
- G., U. E., Elämä, runo, siv. 331.
- »—, Ken yössä kammioon käy, runo, siv. 134.
- »—, Kuoli suvi . . . , runo, siv. 259.
- »—, Kutojat, runo, siv. 379.
- »—, Unessa, runo, siv. 186.

- G. U. E., Yksin tähtiyössä, runo, siv. 58.
 —, Öinen kohta, runo, siv. 92.
- Hannula, J. R., Kirjallisuutta, siv. 316.
 —, Kristuksen ja maailmanopettajan tulo, siv. 126, 212, 250, 331.
 —, Muistoja ja kokemuksia, siv. 59, 101.
 —, Sammon taonta, siv. 12.
 —, Vuosikokouksen tunnelmassa, siv. 176.
- Hellén, I m m y, Kylä kuolleitten, runo, siv. 343.
- H., E., Profetalliset unet (Kirjeitä toimitukselle), siv. 231.
- Hultin, N a p., Kärpänen (Kirjevaihtoa), siv. 152.
 —, Viisi tatvaa, siv. 40.
- J—n, C., Kymmenen käskyä, suom. E. K., siv. 391.
- Kalm, N e l l i e, Ajatuskuva, runo, siv. 176.
 —, Rubiiniportit, runo, siv. 218.
 —, Sävel, runo, siv. 291.
- Kangur, J u l i u s, Karmallinen pelastus, siv. 116.
 —, Kosto, siv. 308.
 —, Rajan takaa, siv. 150.
 —, Viron kansanuskon haltiat, siv. 354.
- Karjalainen, V i l h e l m i n a, Vainajat vierailevat, siv. 380.
- K., E., Ikuinen kukka, siv. 106.
 —, Kirjallisuutta, siv. 236
 —, Kuva, siv. 265.
 —, Liian myöhään, siv. 67.
 —, Oudon muukalaisen tarina, siv. 25.
 —, Sunnuntaitarina, siv. 135.
 —, Uni ja unennäkö (kts. myös P. E.), siv. 292.
 —, Uusia kirjoja, siv. 73, 197.
- Keinänen, H., Käsitteiden selvitykseksi (Kirjeitä toimitukselle), siv. 384.
- K., F., Eläinten tappaminen — suojeluskunnat (Kirjeitä toim.), siv. 391.
- K., H., Koska se aika tulee? (Kirjeitä toimitukselle), siv. 37.
- K-la., L., Vuosikokousvaikutelmia, siv. 166.
- K., M., Veljeys ja osuusliike (Kirjeitä toimitukselle), siv. 233.
- K., S., Uusia kirjoja, siv. 197.
- Lahtonen, T o i v o, Taisteleva ihminen, runo, siv. 105.
- List, G u i d o v o n, Makrokosmoksen sinetti, suom. T. S., siv. 373.

- L., T. Vielä valehtelemisesta (Kirjeitä toimitukselle), siv. 36.
- M., A. R., Uni (Kirjeitä toimitukselle), siv. 312.
- Nevalainen, Linda, Tervehdys, siv. 180.
- Palomaa, Veikko, Jeesuksen talousoppi, siv. 377.
- P., H., Erakkoluonne, runo, siv. 305.
- , Kultainen side, runo, siv. 91.
- , Taivaallinen hymy, runo, siv. 370.
- P., V., Erään arvostelun johdosta (Kirjeitä toimitukselle), siv. 235.
- R., A., Rajalta (Kirjeitä toimitukselle), siv. 315.
- Reijonen, Annikki, Juhlamenot, siv. 275.
- Ronimus, Rafael, Aatteen hiljainen mies, runo, siv. 11.
- , Jeesus käy Taborille, runo, siv. 179.
- , Kangastus, runo, siv. 165.
- , Kevään ensi säde, runo, siv. 125.
- , Kolumbus, runo, siv. 211.
- , Murheen Jumala, runo, siv. 52.
- , Suuret vaikenijat, runo, siv. 110.
- , Unen kaupunki, runo, siv. 248.
- Saarelainen, Suomen Kansa ja Kalevala (Kirjeitä toimitukselle), siv. 276.
- , Vellamon neidon onginta, siv. 111.
- S., I. M., Elävä uni, siv. 147.
- , Maailmankatsomukseni, siv. 141.
- Snellman, Jussi, Oi sa ylin ystävämme, runo, siv. 5.
- S:n, J., Tohtori S. W. Tigerstedtin selvänäköisyyskokeet. (Kirjevaihtoa) siv. 155.
- S., U. B., Vegetarismista (Kirjeitä toimitukselle), siv. 387.
- S., W., Minä voin ja minä tahdon (suomennos), siv. 287.
- Theophan, Piispa, Auran loiste henkisessä elämässä, suom. V. B. ja S. K., siv. 305.
- , Mitä on henkinen elämä? Suom. V. B. ja S. K., siv. 53.
- Tigerstedt, S. W., Kuka on Väinämöinen? Suom. J. S—n, siv. 181.
- Vaaka, Professori Oskar Merikannon muistolle, runo, siv. 84.
- Vegetaristi, Vegetarismien puolustukseksi, siv. 144.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I 1924.
 - II Toimittajalta.
 - III Aatteen hiljainen mies, runo, *Rafael Ronimus*.
 - IV Sammon taonta, *J. R. Hannula*.
 - V Viisi tatvaa, *Nap. Hultin*.
 - VI Oudon muukalaisen tarina, *E. K.*
 - VII Kirjeitä toimitukselle
 - VIII Kysymyksiä ja vastauksia.
 - IX Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mieipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonfunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

TAMMIKUU 1924

N:o 1

1924.

Uusi vuosi, tämän aikakauskirjamme 20:s! Oi Ruusu-Risti, nuoruusvuotesi loppuvat, pian olet täysi-ikäinen. Oletko miettinyt, miksi olet olemassa, oletko aina pitänyt ihanteesi silmiesi edessä, oletko aina ollut tietoinen tehtävästäsi?

Älä, rakas, koskaan unohda, että olet antautunut ihmiskunnan ja sen yksilöiden palvelukseen, että ihanteesi ja päämääräsi on totuus, että tehtäväsi on sen työn edistäminen, jota Viisauden Mestarit H. P. B:n välityksellä panivat alulle vuonna 1875, — älä sitä unohda, sillä se yksin tekee sinut voittamattomaksi lukuisien lehtien ja julkaisujen kilpailussa!

Ole aina Totuuden uskalias ilmoittaja ja pelkäämättömän puolustaja, paljasta erehdykset ja harhat, älä sääli sokeata uskoa; älä hemmoittele ihmisten heikkouksia, älä arkaile kenenkään auktoriteettia, etsi aina asiallinen totuus ja muista, että Totuus on kaikkia lempiteorioja ja uskontoja korkeampi!

Näin valmistuneena lähde uudelle taipaleellesi, Ruusu-Risti.

Toimittajalta.

Vuosi 1923 ei vielä sekään nostanut kristikuntaa siitä häpeän ja kurjuuden kuilusta, johon kristikunta syöksyi kylmäverisesti heittäytyessään maailmansodan verta vuotavaan seikkailuun. Yhä kristityt kansat ovat täynnä sokeata vihaa, kateutta, kostonhimoa ja pelkoa, yhä he joka päivä ristiinnaulitsevat Messarinsa uudelleen, pilkaten häntä ja hänen oppiaan rakkaudesta. Kansojen johtavat henkilöt eivät taidakaan enää pitää itseään kristittyinä. He ovat uudenaikaisia, valistuneita ja vapaamielisiä ihmisiä, jotka nauravat taikauskolle.

Ennen maailmansotaa uskoin vielä uudenaikaisiinkin ihmisiin. Uskoin, että vuosikymmenien edistys tiedoissa ja sivistyksessä oli kitkenyt sydämistä sota-innon pahimmat rikkaruohot. Uskoin, että sivistyneet kansat olisivat tyytyneet mielettömiin solavarustuksiinsa kammoen ennakolta niiden käyttämistä tosi teossa. Pelkäsin pahinta, sen myönnän, mutta uskoin sittenkin valistuneen järjen voittoon eläimellisten vaistojen yli.

Vielä maailmansodan alkaessa säilytin uskoni ihmisiin ja kansoihin. »Nyt riippuu kaikki siitä, että oikea rauha tehdään», oli tapanani sanoa itselleni ja toisillekin (kts. esim. Tietäjä 1917) ja uskoin vahvasti, että oikea rauha oli mahdollinen. Oikealla rauhalla tarkoitin näet, että kansat jonkun aikaa sodittuaan huomaisivat hirveän erehdyksensä, tunnustaisivat sodan rikollisuuden, seisauttaisivat järjettömän verenvuodon ja — jos ei sanoin, niin ainakin hengessä — pyytäisivät toisiltaan anteeksi ja tekisivät sovinnollisen rauhan, jossa ei tulisi kysymykseenkään minikäänlaisia korvausvaatimuksia, mutta jossa jokainen lupaisi järjestää omat asiansa ja kykynsä mukaan auttaa toisia.

Semmoinen rauha olisi ollut todellinen voitto kaikelle, mitä ihmisessä ja ihmiskunnassa on hyvää ja

jaloa, se olisi ollut voitto sekä länsimaalaiselle sivistykselle että todelliselle kristinuskolle, ja kauan kyselin itseltäni, minkätähden semmoinen rauha ei ollut mahdollinen. Lakkasin kysymystä vasta silloin, kun lakkasin uskomasta nykyään elävien kansojen hyvään tahtoon ja heidän poliittiseen kykyynsä.

Paha olisikin silloin saanut hyvää aikaan, sota rauhan. Mutta tarkoitus ei pyhitä keinoja. Pahan ja hyvän välisen kuilun yli kulkee ainoastaan yksi silta: herämyksen, katumuksen, kääntymyksen. Kristikunta ei ole vielä sille sillalle astunut. Näkeekö se edes sillan? Tahtooko se edes astua sille?

Ja kuitenkin vasta sen takana on onni ja rauha, sopusointu ja elämän ilo.

*

Pyydän lukijoiltani anteeksi, että tein tuommoisen syrjähyppyn suurpolitiikkaan. Olen politiikasta py. y. nyt loitolla vuosikausia ajatuksissanikin, ja tämä poikkeus aiheutui vain siitä, että heitin silmäyksen menneeseen ja samalla menneihin vuosiin. Tulin ajatelleeksi, että vanhempana ihminen kaikista mieluummin palautuu muistissaan lapsuutensa aikoihin. Lapsuusvuosissa on jotain kirkasta, ehyttä, onnekasta, niissä on viattomuutta ja hyvyyttä, kauneutta ja sopusointua, ja ikä-ihminen viivyttelee virkistykseen niiden muistelmissa. Kuinka raskaita ja synkkiä ovat sitä vastoin enimmäkseen elämän muut vuodet — taistelua täynnä, rauhattomia, hapuilevia, — ja kuinka mehuton on useinkin niiden tulos: ne päättyvät lopulta kalpeaan resignatsiooniin.

Näitä ajatellessani täytyi minun tunnustaa, että laitan oli vallan toinen. En ollut kalpeasti kohtalooni alistunut, en ollut lakannut taistelemasta hengen miekalla, ei ollut lapsuuteni paljasta kirkkautta ja onnea. Päinvastoin lapsena etsin ja kysyin, nuorena löysin, vanhempana toteutin, Lapsuudessani oli kosolta kiihkoa ja taistelua, työtä ja vaivaa, ja se johti ensi-

mäisen nuoruuteni miltei toivottoman intensiiviseen totuuden etsintään, mutta siinä myöskin aukenivat minulle elämän portit. Löysin teosofian, löysin Kristuksen, löysin Mestarit, — ja epäsoinnut haihtuivat. Olemassaolo täyttyi harmonialla ja onnella, ja vaikka elämäni ei näennäisesti ole ollut ruusuilla kulkemista, täytyy minun kiitollisena tunnustaa, että siitä saakka, kun totuus minulle kirkastui, on sielussani asunut rauha, jota maailman myrskyt eivät ole kyenneet järkyttämään.

Ja niin uskon, että jokainen tosi teosofi on tuntenut ja kokenut. Hänelle menneet vuodet ovat kaikista ulkonaisista vaikeuksista ja suruista huolimatta sisältäneet siksi paljon kauneutta, onnea ja rauhaa, että hän siitä kiitollisena kyllä jaksaisi elää ne uudelleenkin.

*

Kiitollisuutta tunnen nytkin ajatellessani viime kulu-neita viikkoja, kiitollisuutta kaikkia kohtaan, jotka ovat lähettäneet minulle joulu- ja uudenvuodentervehdyksiä sekä onnitteluja syntymäpäiväni johdosta — ja niitä on tullut läheltä ja kaukaa, — tai jotka muuten ovat minua muistaneet rohkaisevilla ja hyvillä ajatuksilla — sillä näitäkin on paljon. Tunnen syvää kiitollisuutta varsinkin sen ylevän juhlahetken johdosta, jonka vietimme Kansallisteatterin ravintolassa joulukuun 26 p:nä ja jossa toista sataa ruusu-ristiläistä kahden tunnin aikana kohdisti hyvät tunteensa ja ajatuksensa minun halpaan persoonallisuuteeni. Siinä vuorottelivat kahvinjuonnin ohella runot ja laulut, puheet ja lahjat. Tunnelma oli alusta loppuun niin ehyt ja harmooninen, että monet, monet heltyivät kyyneliin ja minä raukka, hämmästyksestä ja liikutuksesta murtuneena, toistin itselleni yhtämittaa: »kyllä madame Blavatskyn työ oli suuremoinen ja siunauksellinen, kun se minunkin kauttani on herättänyt näin paljon myötätuntoa ja ihas-tusta.»

Ja nyt en osaa olla painamatta tähän numeroon Jussi Snellmanin ja Rafael Ronimuksen kauniita runoja — en sentähden, että ne ovat sepitettyt minua muistellen, vaan sentähden, että ne ovat niin kauniit. Edellinen seuraa tässä välittömästi; se lausuttiin, samalla kun ojennettiin lahjaksi sohvatyyny:

Oi sä ylin ystävämme!

*Oi, sä ylin ystävämme,
ritarimme ruusurinta,
pääsi patjalle aseta
korvas silkille sovita.
Unen maille uinahtaos,
onnen lehtohon levähdä;
rumuutta tämän elämän,
huolten painoa pakene.*

*Tääll' on talvi, täällä tauti,
pahat viimat vinkumassa,
päivä pilvihin pimeni,
ei kumota kuu, ei tähti.
Häijyt häitänsä pitävät,
julmurit vain juominkeja,
peikot vaanivat ovilla,
joka uksella pakanat.*

*Käväse Kalevan mailla,
pistäy Väinölän pihoilla:
itse isä Väinämöisen
tuoppa terveiset totiset.
Veli Kiesuksen keralla
valon lähteille vaella,
lennä linnoihin Jumalan,
rauhan kauniin kartanoihin.*

*Näin kun heräät hetken päästä,
unen hallusta havahdut,
tuot valoa tullessasi,
ohimoillas onnen lehvän:*

*riivit meille lemmen lehdet,
valon kullat kulmiltasi
hajoitat haluaville,
annat ansiottomille.*

*Aarteet arkustas jakelet,
tiedon kääröt auki käärit,
viisautesi viljaaitat
avaat, antaja loputon,
kun on syömesi sulana
kukkuralla kuuma rintas
ylevintä ystävyyttä,
lemmen puhdasta paloa.*

*Kerran vuotamme, poloiset,
katkerasti kaihoamme,
veli siunaten sinua,
työtäs jatkaen jaloa.
Viivyt poissa viikon pitkän
vuoden umpehen uneksut:
katsot kasvoihin Jumalan,
kauneutehen Kaikkivallan.*

Jussi Snellman.

Marraskuun Ruusu-Ristissä puhuin vegetarismista pari sanaa erään ystävän kirjeen johdosta. Sama ystävä kirjoitti minulle sittemmin pitkän vastauskirjeen, jonka lopussa hän sanoo: »en siis saanut selvitystä, kuinka kasvissyönnistä voisi uudelleen joutua lihansyömiseen. Sillä jos mielipiteeni muuttuvat, niin voin syödä lihaa, mutta en näillä ajatuksillani. Nykyään minusta tuntuu kylmältä lihansyöjien joukossa. . . En myöskään jaksa ymmärtää, kuinka voi olla ehdottoman rauhanaatteen kannalla ja hyväksyä teurastamista. Aatteiden pitäisi olla samalla tasolla mielestäni. Sen minä paremminkin jaksan ymmärtää, että kasvissyöjä-teosofit käytännössä lähtivät sootaan. . . Ehkette ole enää sotakysymyksessäkään

ehdottoman jyrkkä. Ehkä sotakin on joskus käytännössä välttämätön, ja onko niin vaarallista, jos joskus ihmisenkin murhaa. Veljiähän me ihmiset olemme keskenämme . . .»

Sanani taisivat jäädä vaillinaisiksi ja epäselviksi, koska ne eivät kirjeenvaihtajaani tyydyttäneet. Tarkoitukseni ei ollut puolustaa lihansyöntiä kasvisyönnin kustannuksella, joskaan ei päinvastoin kasvisyöntiä lihansyönninkään kustannuksella. Pikemmin sittenkin lausuisin — ja lausuin — hyvän sanan vegetarismien puolesta. Onhan kasvisruoka yleensä ihmiselle luonnollisempi, hänen terveydelleen edullisempi, hänen puhtaus- ja kauneusaistilleen mieluisempi kuin liharuoka, — varsinkin maissa, joissa aurinkoa on paljon, lämpöä ja hedelmiä paljon. Pohjolan kylmissä maissa asia on enemmän kysymyksenalaan alkuperäisissä ja luonnollisissa oloissa, mutta kulttuuri ja sivistys siinä korvaavat, mitä luonnolta puuttuu, joten pohjolassakin ihminen voi nauttia etelämaiden tuotteista. Ei siis tältä terveysopilliselta kannalta ole esteitä ihmisen kasvisyönnille, jos hän muuten taloudellisesti voi sen järjestää. Päinvastoin tältä kannalta vegetarismi ansaitsee kaikkea puolustusta. Onkin huomattavissa melkoinen käänne yleisessä mielipiteessä kasvisravinnon eduksi.

Sanoillani tahdoin vain painostaa sitä seikkaa, että on turha uskoa vegetarismien siveellisesti kasvattavaan voimaan. Tämä ilmeni maailmansodan aikana kasvisyöjäteosofien käytöksestä, he kun lähtivät sotaan tai sitä sanojillaan puolustivat. En osannut silloin ajatella muuta kuin että se siveellinen vaikutin mikä muka alkuaan oli ollut teosofeilla, kun he »älä tapa» käskyä noudattamalla luopuivat lihansyönnistä, olikin ollut itsetiedotonta ulkokultaisuutta! He jotka olivat niin puhtaita ja kehittyneitä, etteivät tahtoneet eläimiäkään tappa, menivät nyt pyssy olalla ja miekka kyljellä ihmisveljiään vastaan heitä tappaakseen tai ainakin sanoillaan yllyttivät toisia

niin tekemään. Järkeni ei käsittänyt, että oli siveellisempää tai oikeampaa tappaa ihmisiä kuin eläimiä, ja sentähden sydämeni nousi kapinaan. Minäkin olin nuorena siveellisestä vaikuttimesta luopunut liharavinnosta. Mutta olin tehnyt sen juuri siinä mielessä, että miestappo ja sodankäynti ja yleensä kaikki väkivalta oli kerrassaan väärää ja kiellettyä. Vegetarismi oli siis minulle ikäänkuin symbolina siitä, etten tarttuisi miekkaan ihmisiäkään vastaan.

Aatteelleni jäinkin uskolliseksi. Maailmansodan aikana puhuin aina tilaisuuden sattuessa sotaa vastaan. Monet muistanevat Viipurin vuosikokouksen v. 1916, jolloin Teosofisessa Seurassa jakauduttiin kahteen leiriin. Toiselta puolen saivat monen sydämissä vastakaikua minun ankarat sanani kaikkea sodankäyntiä vastaan, toiselta puolen useat puhujat ylistivät sotaa ja varsinkin liittolaisten suurta tekevää maailmansodassa, noudattaen siinä Teosofisen Seuran johtajien loistavaa esimerkkiä.

Kuten sanottu, sydämeni tuosta kaikesta nousi kapinaan. Jos ihmiset, jotka pitävät eläinten tappamista vääränä tekona, puolustavat sodankäyntiä ihmisten kesken, silloin heidän vegetarisminsa aatteenä on ulkokullattua! Tunsin häpeäväni melkein omaa kasvissyöntiäni. »Ei», ajattelin, »mielummin sitten syön lihaa, vaikkei se ruumiilleni niin edullista olisikaan, kuin että näennäisestikään kuuluisin niiden vegetariaanein joukkoon, jotka hyväksyvät ihmisten tappamisen. Itse asiassa olemme väärästä päästä aloittaneet, jos emme ole ymmärtäneet, että »älä tapa» käsky siveellisenä käskynä ensin koskee meidän ihmisten omaa keskinäistä suhdetta!»

Minusta aivan tuntui, että piti saada kaikki teosofiy. m. vegetariaanit älyämään, että tosi vegetariaani — jos hän katsoo vegetarismiaan siveelliseksi asiaksi — ennen kaikkea kieltäytyy aseiden käytöstä ihmisiä vastaan. Jos ken on kasvissyöjä toisista motiiveista, terveysopillisista esim., silloin hän alkoon sekoittako vegetaariseen propagandaansa pie-

nintäkään viittausta »älä tapa» käskyyn tai sen si-
veelliseen sisältöön.

Lukija ymmärtää, etten tällä selitykselläni ole tah-
tonut puolustaa omaani enkä kenenkään toisen lihan-
syöntiä; aatteellisista syistä sopisi minun yhä olla
vegetariaani, koska en kannata sotaa enkä aseiden
käyttöä. Lihansyöntini aiheutui sodan aikana ulko-
naisesti osaksi hedelmän puutteesta tai niiden kal-
leudesta, osaksi — loppuaikoina — siitä, että ihmi-
nen kiitollisena nautti mitä tahansa ravintoa hänen
osakseen lankesi; mutta se on joka tapauksessa ollut
minulle persoonallisesti aatteellinen inkonsekvenssi.
Kuitenkin se on opettanut minulle sen suuren, inhi-
millisen läksyn, ettei ihmisen siveellistä arvoa saata
mitata hänen ulkonaisten tapojensa nojalla.

*

On moitittu meidän kirjojemme kalleutta. Jotkut
asiamiehet ovat valittaneet, että niitä on mahdoton
saada kaupaksi. Tämän johdosta pyytäisin, että kaikki
ruusuristiläiset ja muut asianharrastajat pitäisivät
kaukana mielestään sen ajatuksen, että kirjojen kal-
leus jollain tavalla olisi luonnoton tai meidän vikam-
me. Päinvastoin tuntekoot itsensä vakuutetuiksi ja
iloisiksi siitä, että meidän kirjamme eivät suhteelli-
sesti ole entistään kalliimpia, vaan hyvinkin rahansa
arvoiset.

Tuommoisesta yleisön puolelta tehdystä huomau-
tuksesta näkyy muuten selvästi, kuinka vaillinainen
käsitys ihmisillä vielä on henkisen ravinnon välttä-
mättömyydestä. »Tämä kirja on liian kallis. En
sitä osta. Tulenhan toimeen ilmankin».

Kukaan ei sillä tavalla puhuttele leipää. Sen tär-
keys on svöpynyt tajuntaan. »Kyllä limppu nyt
maksaa, mutta minkä sille mahdat? Täytyyhän os-
taa.»

Ei edes tupakkamies kieltäydy paperosseistaan,
vaikka laatikko on kymmenen kertaa kalliimpi kuin
ennen. Ja kyllä se maistuu kahvikin kymmenen ker-

taa kalliimpana. Minkätähden sitten joku aikakauskirja tai muu teos kymmenen kertaa kalliimpana on mahdoton hankkia?

Se on kuitenkin yhtä tärkeä kuin leipä. Se on oikeastaan tärkeydeltään laajempi, sillä ihminen on sielu, ennenkuin hän on ruumis, ja ruumis on vain osa hänen olemuksestaan. Henkisestä ravinnostaan hänellä on iloa kuolemanjälkeisessäkin elämässään, jota vastoin leipä silloin on näytellyt osansa loppuun.

Leipä on välttämätön tässä elämässä, vieläpä sillä on ensi sija, niin kauan kuin ihminen ei paremmasta tiedä. Sitä ei kukaan kiellä. Mutta ajatelkaa, kuinka tyhjäksi tulisi elämä, jos ei sillä olisi muuta sisältöä kuin työskentely ruumiin ylläpitämiseksi — jos emme osaisi ajatella emmekä laulaa, emme nähdä kaupeutta emmekä etsiä Jumalaa!

Ihminen on kuitenkin ihminen eikä enää eläin; hän on rakastava sydän, ajatteleva järki, ihaileva silmä. Hän nostaa katseensa korkeuksiin, mietiskelee olemassaolon äärettömyyttä ja elämän ikuisuutta ja polvistuu mysterion edessä. Sitä ei eläin osaa; se syö ja juo ja nukkuu. Älköön siis ihminen myökö erikoisoikeuksiaan hernerokasta. Muistakoon aina, että hänellä on suuremmat velvollisuudet, kuin hänen koirallaan tai hevosellaan. Muistakoon aina, että hänen tehtävänsä maan päällä on tuoda tänne henkisen elämän taivas sen kateellisista kätköistä. Muistakoon jokainen olevansa tilivelvollinen elämälle siitä, missä määrin hän on hengen viljelystä edistänyt.

*

Koska tämä numero sisältää paljon muuta hyvää, en tässä vielä aloita muistelmiani Suomen teosofisen liikkeen historiasta.

Tämän tammikuun vihkon lähetän kaikille entisille amerikkalaisille tilaajille, nüllekin, jotka eivät vielä ole tilaustaan uudistaneet. Toivon, että he sen pian tekevät ja silloin lähettävät maksun dollareissa vaihtamatta niitä siellä Suomen rahaksi.

Hatteen hiljainen mies.

*Omistettu Pekka Ervastille hänen syntymäpäivänään
26. 12. 23.*

*Hän kuuluu hiljaisiin ja, jos hän puhuu,
on puhe hiljaisuuden aateloima,
on mietiskelyn sunnuntaista työtä
jokainen sana, jota kantaa voima,
se hengen voima, valon väkevyys,
se näkemyksen taivaallinen valta,
se innostus, joss' asuu iäisyys,
ja jonka saa, jos saa, vain Jumalalta.*

*Jos tapaat hänet elon taipaleella
ja valtateillä arkielämän,
se arkipäivä muuttuu sunnuntaiksi
ja kirkkotieksi tie, jot' astuu hän.
Ja kun sa hänen kanssaan kuljet tuota,
yht'hyvä jos hän puhuu tai on vait,
et tahtois häntä lainkaan päästää luota
niin ihmeellisen kumppanin sa sait.*

*Ja mitä puhuu miehen vaitiolo
ja hiljaisuutensa, mit' tietää se?
Se kuiskaa sulle: Suuret salaisuudet,
nuo hiljaisuudessa vain ratkaise!
Jos portilla sa taivaanvaltakunnan
ja veräjällä hengen Eedenin
vain sanan virkat, kruunu luomakunnan,
saat palata sa turhin askelin!*

*Syvimmät ajatukset hiljaisuutta
kuin virta merta etsivät, kas, vain!
On vaitiolossa, kas, jumaluutta:
se kuului muinoin joukkoon jumalain!
On kaiken alku, kaiken loppu, määrä
tuo suuri hiljaisuus, joss' salat soi.*

*Loi sanat elon hyvä, paha, väärä,
vaitolon taikahuilun kuolo loi!*

*Noin puhuu vaitiolollansa miesi,
mut mitä neuvoo hän, kun sanat soi?
„Viisasten kiven“ kätkön nyt hän tiesi:
ihminen, itsestäs sen löydät, oi!
Ja ihmiselon onnen todellisen
hän sulle näyttää yössä maailman:
Tie onnen ei vie kullan, maineen luokse,
vaan templiin Suuren Tunte mattoman! —*

*Tuost' tunnet aatteen miehen mieltiväisen,
jok' kuulunut on vaikenijoihin.
Ol' vylhäisin ja hiljaisin myös heistä
tuo poika Natsaretin Joosefin.
Ja kärsimyksistä käy kirkkauteen
myös heidän kuni Mestarinkin tie.
Ja se, mi jälkiä käy hiljaisien,
käy tietä, joka tyyneen onneen vie.*

Rafaël Ronimus.

Sammon taonta.

Muinaisina aikoina me ihmiskunta elimme toisissa oloissa, meidän maailmamme oli toisella tavalla kokoonpantu. Niissä oloissa me kehityimme kuin Isän kodissa, jumalihmisinä. Sittemmin maailmamme aineellistui, ja meidän jumalihmisyydestämmekin lankeksi kuin varjo aineeseen. Niin muodostui tämä mainen, personallinen ihminen. Jumalihmisemme jäi tavallaan tämän varjoihmisemme taakse. Vähitellen varjoihmisemme valmistui niin, että taivaallinen ihmistemme saattoi tavallaan astua siihen, tai laksea itsestään kuin yhdistävän sillan maisen ja taivaallisen ihmistemme välille. Siitä alkaen me olemme maisesakin tajunnassamme osanneet ikävöiden kaivata ja etsiä Jumalaa.

Tuon jumalkaipuunsa kannustamina on aina ollut ihmisiä, joissa jumalaistuminen on jo niin pitkälle tapahtunut, että heidän käytännöllinen minätajuntansa on pysyväisesti siirtynyt jumalihmisensä puolelle. Siten onkin ihmisten kesellä aina ollut n. s. jumalanpoikia, joista jo Raamatun alussakin puhutaan. Ne ovat täydellistyneitä Mestareita, jotka ovat koettaneet säteilyllään vaikuttaa ihmiskuntaan jumalaituttavasti. He ovat katselleet ja etsineet ihmisten keskeltä itselleen arvokkaita oppilaita, henkisiä lapsia, joille he olisivat voineet opettaa jumalaista viisauttaan. Sellaisten lasten saavuttaminen, löytäminen ja synnyttäminen, sekä sisäpuolellaan että ulkopuolellaan, on aina ollut vaikeata. Niinkuin esim. raamatullisen Israelin historiassa kerrotaan. Kun he joskus löysivät arvokkaita, ottivat he heidät henkiseksi lapsikseen, joille laulelivat henkistä viisauttaan. Siten pyhä tieto siirtyi perintätietona polvesta polveen jumalsyntyneiden joukossa.

Näitä jumalsyntyneitä laulajia on ollut jo kaukaisilta ajoilta Suomenkin kansan joukossa. Pyhänä perintätietona on jumalihmisemme tieto ja viisaus kansamme keskuudessa kulkenut, jota jumalsyntyiset tietäjät ovat polvesta polveen pyhimpinä aarteinaan toisilleen laulelleet. Suomalaiset tietäjät esittivät vertauskuvallisissa lauluissaan sielullisia ja henkisiä kokemuksiaan. Noihin vertauskuviin kätkeyty järkähtämätön totuus- ja viisausarvo selviytyy oppilaalle silloin ja siinä määrässä, kuin hän itse joutuu samaisia ratkaisuja elämässään tekemään.

Kalevalassa edustaa Väinämöinen sisintä, jumalaista ihmistämme, sekä samalla erikoisesti sellaista tietäjää, jossa luova henkinen tieto ja viisaus kokonaan hallitsee. Jokaiseen ihmiseen kätkeytyy Väinämöinen, mutta vasta Mestarissa se on kukkaansa puhjennut. Väinämöisessä esiintyy täydellistyneen ihmisen perikuva siinäkin, että hänessä ovat yhtyneinä vanhuus ja nuoruus, viisaus ja joustavuus. Niinkuin suuret vihityt, yhteisessä mestaritajunnassa,

Kristuksessa ,palvelen johtavat ihmiskunnan kohta-
loita, samoin viisas Väinämöinen Kalevalan lauluissa
johtaa kalevalaisen kansan ja heidän alempiasteisten
tietäjänsä toimia ja kohtaloita. Asiat ja vaikeimmat-
kin solmukohdat selviytyvät onnellisesti siellä, missä
Väinämöisen neuvoa kuunnellaan ja seurataan. Sillä
Mestari katselee asioita henkisen tajunnan kannalta,
ja kykenee niinollen johtamaan ulos kaikista niistä
vaikeuksista, joita tämä personallisen ihmistemme
maailma muodostaa.

Taas ihmisen personallista minää, joka sisäisessä
kaipuussaan etsii henkistä viisautta, Mestaria, Väinä-
möistä, edustavat useammat eriaasteiset henkilöt.
Ikäänkuin onnistuneimmassa ja voittoisimmassa yli-
menotilassaan edustaa sitä seppo Ilmarinen, tuo mai-
nio työn ja toimen edustaja. Hänen erikoinen arvonsa
ja suuruutensa on siinä, että hän järkähtämättömän
peräänantamattomassa työssään alistuu kuuntele-
maan Väinämöisen neuvoja.

Ilmarisella, noin taitavalla sepolla on tie-
tysti oma esihistoriansa takanaan. Se näyttäytyy
nuorena Joukahaisessa ja uunilla vavahtelevassa
Halliparrassa. Joukahaisaikanaan hän oli ollut suuri
kilpailun ja kiistelevän taistelun sankari. Sitten
jouduttuaan Väinämöisen vaikutuspiiriin, sukeutui
hänenstä ukko Halliparta, joka on Joukahaisen ja
Ilmarisen välimuoto. Ukko Halliparta edustaa astraal-
itason maagikkoa, tietäjää, jolla on suuret luulot
tietäjäarvostaan. Mutta jotain häneltä puuttuu: hän
ei ole vielä oppinut yhdistämään vanhuutta ja nuor-
uutta. Onhan Väinämöinenkin vanha ja viisas, mutta
hän ei ole vetäytynyt uunille loikoilemaan. Päin-
vastoin vanha Väinämöinen uhkuu nuorekasta seik-
kailunhalua ja pyrkii aina innoittamaan toisia. Sitä
ei ukko Halliparta vielä ole oppinut. Luultavasti
hän tulee sen joskus oppimaan. Mutta ensin hänen
on kuljettava ilmarisasteen läpi. Ja Ilmariseksi tul-
lakseen täytyy hänen oppia raudan syntysanat. S. o.
hän täytyy oppia käyttämään järkeään, ei vain

kilpailussa ja taistelussa, tai »hyväntekeväisyydessä», vaan ennen kaikkea luovassa ja rakentavassa työssä. Eikä siitä tule mitään, ellei hän tunne raudan, järjen syntysanoja. Ne hänelle opettaa Väinämöinen. Ja niin syntyy Ilmarinen. Missä? Joukahais-halliparran sisäisessä tajunnassa. Jos nuori Joukahainen edustaa kilpailevaa ja suurellisesti intoilevaa taistelijaa, »ukko» Halliparta astraalis-mentaalista selvänäkijää, taikuria, niin seppä Ilmarinen edustaa filosofis-taiteellis-salatieteellistä työntekijätaituria. Sellaisena taiturina hän takoo pajassaan, jonne Väinämöinen tulee häntä tapaamaan, ehdottaen, että Ilmarinen lähtisi Pohjolaan Sampoja takomaan.

Niinhän se yleensä käy: viisaus on kätkeyty työhön; työssä tulee viisaus vastaan.

Ilmarisella ei ole enää suuret sanat suussa, niinkuin Joukahaisella ja Halliparralla. Hän on jo, rakentavaan ja luovaan työhönsä ryhdyttyään, tullut tuntemaan taitonsa rajoitukset. Mutta hän ei myöskään asetu vastustamaan Väinämöistä, joten hän joutuu kiipeemään Väinämöisen laulamaan kukkalatvaan kuuseen, sieltä »kuuta noutamahan, otavaista ottamahan», jolloin hän Väinämöisen laulamassa tulessa ja vihurissa lennättäytyy suoraa päätä Pohjolaan. S. o Ilmarinen on tullut siihen kohtaan, jossa hänet johdatetaan tutkimaan pyhien kirjojen vertauskuvia, ja jolloin niihin kätkeytyvä pyhä voima on apuna avaamaan ihmisen henkisen ymmärryksen. Hänen sisäinen ymmärryksensä avautuu, ja hän lennättäytyy henkensä sisätajuntaan, josta päin hän nyt saa työhönsä ryhtyä.

Pohjolassa — jossa hänet kyllä otetaan ystävällisesti vastaan — ei ole pajaa, ei vasaraa, ei vasaran varttakaan, joten Ilmarinen saa alkaa aivan alusta. Ja niinhän se kyllä onkin: jokainen todellinen seppo on uranuurtaja, joka saa etsiä työpaikkansa omasta itsestään. Jolloin kyllä kysytään sitkeyttä, nöyryyttä ja kärsivällisyyttä: kun eivät sentään olleet edes pajaa laittaneet, vaikka olivat odottaneet suurta

seppoa tulevaksi — niin olisi ukko Halliparta sanonut. Mutta Ilmarinen vain tuumaa: »Akatp' on epäelköhöt, herjat kesken heittäköhöt».

Tästäkin jo helposti ymmärrämme, ettei ihminen voi tulla ennenaikojaan Pohjolaan lähetetyksi. Joukahaista ei olisi voinut lähettää kahdestakin syystä: hän ei luottanut Väinämöiseen, eikä siis voinut tulla välittömään yhteyteen Viisaan kanssa. Ja toiseksi: jos hänet olisikin jollain keinoin Pohjolaan lähetetty, niin emme voi olettaa, että hän olisi ryhtynyt kärsivällisen rauhallisena pajaa laittamaan. Pikemminkin hän olisi loukkaantuneena haastanut Pohjolan emännän kaksintaisteluun — tietysti omaksi tuhocseen. Sillä joskin hän saattoi turvallisena ammuskella Väinämöistä, mestariaan, niin toista on joutua kamppailuun Pohjolan emännän kanssa, itse luonnon alkuvuimien kanssa. Ei liioin Halliparran pohjolanmatkasta ja Sammon taonnasta olisi mitään tullut. Sillä varmaan hän, maagikko, pitäisi itseään liian viisaana ja arvokkaana pajaa laittamaan. Ukolla on vielä liian suuret luulot itsestään. Varmaan hän olisikin etsinyt lämmintä uuninpäällystää, vetäytyen sinne odottelemaan, että joku avuntarvitsija pistäytyisi hänen pakinoilleen. Ukolta puuttuu järjellis-filosofis-taiteellis-okkultinen aloitekyky.

Mutta mitä ei ole ukko Halliparralla, sitä on hänen sisäisessä tajunnassaan myöhemmin syntyvällä Ilmarisella. Nöyrällä ja peräänantamattomalla kärsivällisyydellä Ilmarinen pystyttää pajansa, sekä tunkee pienet aineksensa tulehen, takehensa alle ahjon, ottaen orjat lietsomahan, väkipuolet vääntämähän. Ja kun »orjat lietsoi löyhytteli, väkipuolet väännätteli», niin päivänä muutamana »jousi tungeikse tulesta, kaari kulta kuumoksesta». Jousi on »hyvän näköinen, vaan onpi pahan tapainen: joka päivä pään kysyvi, parahana kaksi päätä». Tämä hyvännäköinen jousi on tietenkin vertauskuva ihmisen omasta sielun-tilasta. Vaikka hän on tietoisessa järkitajunnassaan ryhtynyt Sampoja takomaan, filosofis-taiteellis-okkul-

tista työtä työtä tekemään, niin huomaa hän kuitenkin sielunsa pohjukoissa toisinaan taipumusta väittelyyn, kiistelyyn, taisteluun. Sielun ja luonteen syyksissä on sittenkin vielä jätteitä joukahaisajoilta. Ja varmaan Joukahainen olisikin heti tarttunut tuollaiseen jouseen, lähteäkseen voitonriemuisena ammuskelemaan. Ja Ilmarinen pelastuukin tästä ansasta vain siksi, että hän on järkitajunnassaan tietoinen tehtävästään. Hänen henkinen kypsyytensä näyttäytyykin siinä, että hän kieltäytyy jousestaan, katkaisee sen kaheksi ja heittää uudelleen ahjoon. Hän kieltäytyy kiistelystä, väittelystä, taistelusta, minkään asian puolesta, ei siksi, ettei hän siihen kykenisi — sillä onhan hänellä mainio jousi — vaan siksi, että hän on tietoisesti siirtymässä taiteilijain puolelta rakentajain puolelle.

Toisessa rupeamassa »veno tungeikse tulesta». Sekin on hyvän näköinen, mutta ei ole hyvän tapainen: suotta lähtisi sotahan, tarpehetta tappelohon».

Hyvän näköinen venhe on astraaliruumiin käyttökuntoisuuden vertauskuva. Hänen tunneruumiinsa on käyttökuntoinen, mutta siinä piilee myötä- ja vastenmielisyyden värähtelyjä. Sellaisesta hänen täytyy vapautua. Sillä muuten ei sampotajunta, sampoviusaus, voi syntyä. Vaikka ihanteellinen kiivailija mielellään sellaiseen purteen astuisi, niin kuitenkin Ilmarinen, ihminen, joka on tullut sisäisesti Ilmariseksi, »venon murskaksi murenti, tunkevi tulisijahan». S. o. hän »murenti» myötä- ja vastenmielisyysvärähtelyistä johtuvan taisteluinnon tunneruumiissaan, yrittäen pysyä ja jatkaa vain luovassa ja rakentavassa työssä.

Kolmannella kerralla »hieho tungeikse tulesta». Sekin on hyvän näköinen, mutta ei ole hyvän tapainen: »metsässä kakaelevi, maion maahan kaatelevi».

Tämä hieho on ylimenotila ihanteellisen taistelun, oikeaoppisen kiistelun ja väittelyn kannalta — joka kaikki on kielteistä, hävittävää — luomisen ja rakentamisen puolelle. Hieho ei ole taisteluväline, niinkuin jousi ja sotapursi, vaan on jo tuottava ilmiö

luonnossa: antaa maitoa. Se merkitsee, että Ilmarinen alkaa huomata sielussaan vihdoinkin ilmenevän filosofis-taiteellis-okkultisen luomistyön mahdollisuuksia. Se on hyvä puoli hiehossa. Mutta huono puoli on se, että hieho maidon maahan kaatelevi. Joka merkitsee, että ihmisen luomistyö on vielä järjestymätöntä. Hänessä jo ilmenee luomiskyvyn mahdollisuuksia, mutta hänen tuotantonsa on kuin vallatonta, leikittelevää harjoittelua. Toinen huono ominaisuus hiehossa on se, että se metsässä makaelevi. Joka taas kuvaa erästä ihmisen luonteesta piilevää ja ilmenevää ominaisuutta: halua vetäytyä takaisin luontoon. Ihminen on kyllästynyt ainaisiin taisteluihin, kiistelyihin, kilpailuihin ja oikeaoppisiin väitteilyihin, ja pyrkii nyt tajuamaan luonnon kauneutta. Se on sinään hyvä, mutta siitä voi tulla hänelle uusi ansa: houkutus jättäytyä nauttimaan luonnon taiteellisesta kauneudesta. Ja mikäli ihminen siihen jättäytyy, sikäli hänessä Sammon taonta viivästyy. Sen Ilmarinen järjessään ymmärtää, ja siksi hän »lehmän leikkeli paloiksi, siitä tunkevi tulehen». Hän kieltäytyi jäämästä lepäilemään luonnon ja oman taiteellisen kauneusaistinsa ja tuotantonsa lumoihin.

Neljännessä yrityksessä »aura tungeikse tulesta». Sekin on hyvän näköinen, mutta ei ole hyvän tapainen: »kylän pellot kyntelevi, vainiot vakoelevi».

Aura on jo viljelysväline, inhimillisen sivistystyön vertauskuva. Muistakaamme profeetan sanoja: miekat ja keihäät ovat taottavat viikatteiksi ja vanteiksi, auroiksi. Voiman purkautumissuunta on siirrettävä taistelun, kiistelyn ja kilpailun puolelta rakentavan ja luovan sivistysviljelyksen puolelle. Sen siirtotaonan on Ilmarinen toimittanut oman tajuntansa pajassa. Sentähden kalevalainen tietäjä osasi siitä laulella omalla runollisella tavallaan.

Kuitenkin tällä hyvännäköisellä auralla on edelleenkin eräs kumma ominaisuus: tuppautuu kylän pellot kyntämään. Se on halu sekaantua toisten asioihin. Kuinka suurella ihastuksella ihanteelliset si-

vistysihmisetkin sellaiseen auraan tarttuvat. Ja millä erikoisella innolla erilaiset uskonnolliset yhtymät ja henkilöt pyrkivät toisiansa parantamaan, toistensa peltoja kyntämään. Puhumattakaan valtiollisista ja yhteiskunnallisista yhtymistä, jotka kaikella kuntonsa ja taitonsa väellä kyntelevät toistensa pelloilla — vaikka oma pelto kasvaisi pelkkiä ohdakkeita.

Ilmarinen, vanha kalevalainen viisas, on siitä selvillä, että sellaisessa kunnossaan aura on kelvoton. Siksi hän katkaisi auransa kaheksi ja alle ahjonsa ajavi. Hän kieltäytyy sotkeutumasta toisten asioihin, yrittäen löytää sellaisen työ- ja toimitavan, jossa ei ketään häiritä, vaan osaisi ikäänkuin tyhjästä luoda. Siksi hän nyt laittoikin »tuulet lietsomahan, väkipuuskat vääntämähän». Niin että »itä lietsoi, lietsoi länsi, etelä enemmän lietsoi, pohjonen kovin porotti». Kun näin itse luonnonvoimat alkavat lietsoa, silloin »tuli tuiski ikkunasta, säkenet ovesta säykkyi, tomu nousi taivahalle, savu pilvihin sakeni». Onko ihme, kun itse luonnonvoimat alkavat lietsoa Ilmarisen pajassa, jos Ilmarinen yihdoinkin »näki sammon syntyväksi, kirjokannen kasvavaksi».

Ja mitä on Ilmarinen tällöin saavuttanut? Hän on yihdoinkin saavuttanut sen taidon, että osaa ihanteessaan, työssään ja järjellisessä tajunnassaan asettua sopusointuun luonnon alkuvoimien kanssa. Hän on silloin tullut yhdeksi luojan kanssa, jonka käytettäväksi luonto voimineen antautuu. Hän ei enää taistele »pahaa», s. o. luonnon alkuvoimia, vastaan, vaan asettuu niiden sisään, taakse, lietsojaksi, takojaksi. Luomisen ja työn ilo ja riemu täyttää Ilmarisen mielen ja sydämen. Hänen riemuitseva kiitollisuutensa nousee hänen pajansa ikkunoista ja ovesta ylös taivaalle. Hän jauhaa luonnon ja oman sielunsa pajassa luonnon alkuaineita ihmiskunnan henkiseksi ruuaksi ja kaikeksi tarpeeksi. Siihen häntä on auttanut kaksi hyvää avua: veljellinen luottamus, kunnioitus ja huomaavaisuus vanhempaa veljeänsä Väinämöistä kohtaan, sekä peräänantamaton ahkeruus ihanteellisessa työssään.

J. R. Hannula.

Viisi tatvaa.

Praana on elämääantava ja elämäyyläpitävä voima, maailmankaikkeuden luova tarmo. Auringot eri aurinkokunnissa ovat tämän voiman keskuksia. Aurinkokuntamme on praana-meren ympäröimä ja tässä meressä liikkuvat taivaankappaleet.

Praana ilmentää itsensä viidessä eri asteessa eli tatvisessa tilassa niin mikrokosmoksessa kuin makrokosmoksessakin. Se muodostaa *a k a s h a a*, äänieetteriä, *v a a j u a* eli tunne-eetteriä, *t e e d s h a s t a* eli valo-eetteriä, *p r i t h i v i ä* eli haju-eetteriä sekä *a p a s t a* eli maku-eetteriä. Kaikki nämä tatvat ylläpitävät aurinkokuntaamme ja kaikkea elävää siinä.

Jokainen tatva on 24 minuuttia vallitsevana, mutta samalla on siinä alivirtaus neljästä muusta tatvasta, jotka siten aikaansaavat sivuvaikutuksen, jokainen niistä 4,8 minuutin aikana. Siispä kun esim. akaasha hallitsee, on se ainoastaan ensimmäisen 4,8 minuutin aikana puhdasta akaashavaikutusta; sen jälkeen seuraavana 4,8 minuuttina tulee sivuvaikutus vaajua, sitten teedshasta, prithiviä ja vihdoin apasta. Kahden tunnin kuluttua ovat kaikki tatvat sivuvaikutuksiin hallinneet ja silloin alkaa kierros uudestaan.

Jos joku tatvoista toisesta tai toisesta syystä jää ihmiseen pitemmäksi ajaksi kuin 24 minuutiksi, syntyy häiriöitä, jotka ovat määrättyssä suhteessa jokaisen tatvan luonteeseen. Niin aiheuttaa esim. akaasha tajuttomuutta ja heikkousoireita, teedshas kuumetta j. n. e.

Akaasha on kaikista tatvoista tärkein. Se on kaikkien muotojen ja muunnosten alkusyy. Ilman sitä olisi elämä joko muodotonta tai kiteytynyttä. Akaasha on väriltään mustaa tai sitten on se väritöntä ja muodoltaan on se korvamainen. Sen vallitessa on kuulo terästynyt, mutta elämänilo estetty, tarmo heikentynyt ja ihmisen valtaa suurempi tai pienempi haluttomuus, joka häntä kahlehtii ja sitoo.

Kukapa ei olisi huomannut, miten keskustelu seurassa äkkiä tyrehtyy ja kaikki mykistyvät? Joku ehkäpä koettaa keskeyttää hiljaisuutta, mutta se ei tahdo onnistua. Lyyjynraskaus lepää kaikkien yllä. Sävyntava akaasha se on tähän syynä. Akaashan vallitessa ei ole tehtävä aloitetta uuteen työhön, sillä se on tuomittu epäonnistumaan, turmeltumaan tai joutumaan häviöön. Viisainta on antautua mietiskelyyn, henkiseen tarkasteluun ja rukoukseen. Jos lapsivuode sattuu akaashan aikana, on sillä tavallisesti huono loppu joko äidille tai lapselle tai sitten molemmille. Jos akaashan aikana nautitaan aterialla, tuntuu ruoka jonkunverran kitkerältä. Akaashan sävel on välisävel. Akaasha ei aiheuta lämpöä eikä kylmyyttä, ja sen liikkeet tapahtuvat kaikkiin suuntiin.

Vaaju kiihoittaa ihmisen tunteita. Se on väriltään taivaansininen tai vihertävä ja muodoltaan on se pallopyöreä. Kun vaaju vallitsee, hallitsevat huonot, epäluotettavat, ristiriitaiset ja vieläpä pahat vallat ja senvuoksi on sinä aikana oltava varovainen. Ennenkaikkea ei ole antauduttava väittelyyn tai riitaisuuksiin eikä ryhdyttävä epäilyttäviin yrityksiin, sillä on muistettava, että vaaju miltei aina valmistaa ikävyyksiä ja häviöitä. Sensijaan suosii vaaju liikkeitä ja kannustaa kestävyYTEEN. Vaajun vallitessa aloitettu juoksukilpailu onnistuu hyvin. Edelleenkin on vaajulla pyrkimys pienentämään painovoimaa, joten esim. on erittäin edullista silloin aloittaa lentoretki. Ylipäänsä ei olisi vaajun aikana ostettava mitään, ei aloitettava työtä, johon kuluu pitempi aika, eikä solmittava avioliittoa. Samoin ei pitäisi silloin ottaa palvelusväkeä, eikä muodostaa yhtymä tai mennä yhtiökumppanukseen j. n. e. Vaajun aikana tuntee ihminen ikäänkuin sisäisen kylmyyden eikä hänen pitäisi ottaa kylmiä kylpyjä. Halu happameen tulee erikoisesti sinä aikana ilmi. Jos lapsivuode tapahtuu vaajun aikana, loppuu se enimmäkseen murteutumiseen. Vaajun sävel on hyvin korkea. Sen liikkeet tapahtuvat vinoon suuntaan.

Teedshas, jota myös sanotaan agniksi terästää näköä. Sillä on kolmiomainen muoto ja väriltään on se punainen. Se tuo muassaan halua kiihoittaviin juomiin ja kirpeisiin ruokalajeihin. Se liikkuu pyörteissä ja synnyttää ruumiissa korkean lämmön. Teedshas tuo muassaan tarmokkuutta, rohkeutta ja voimaa, mutta myöskin taistelunhalua, kiivautta ja mustasukkaisuutta. Teedshaksen aikana solmitut avioliitot ja yhtiökumppanuudet muodostuvat aina enemmän tai vähemmän riitaisiksi, sillä molemmat asianomaiset tahtovat määrätä. Ne positiiviset taudit, jotka tällöin alkavat, kääntyvät usein ilkeänlaisiksi. Teedshaksen aikana tehdyissä matkoissa olisi oltava hyvin varovaisia, sillä vaarat tai onnettomuudet uhkaavat. Yleensä näyttää kaikki teedshaksen aikana tapahtuva epämiellyttävä ottavan suhteellisesti suuren muodon. Sävel on korkea ja liike tapahtuu ylöspäin.

Prithivi kiihoittaa hajua. Muoto on neliskulmainen ja väri keltainen. Se antaa halun makeisiin ja makeisiin ruokiin ja aiheuttaa ruumiissa lämmön tunteen. Sävel on hyvin syvä ja liike pysyttelee keskuksen ympäri. Prithivi on elämänilon, hyvyyden, oikeudenmukaisuuden, säälin, rakkauden, hyvääntahtoisuuden, hurskauden ja altruismin tatva. Kaikki, mitä aloitetaan prithivin vallitessa menee hyvin ja loppuu onnellisesti, jonka vuoksi on parasta silloin solmia avioliitto, mennä yhtiökumppaniksi, tehdä matkoja, aloittaa jotain liikeyritystä, järjestää juhla, ryhtyä oikeusjuttuun j. n. e. Tauditkaan, jotka alkavat tällä ajalla, eivät usein ota ilkeää muotoa, vaan ovat pian ohimeneviä.

Apas kiihoittaa makuaistia. Sen väri on valkoinen ja sen muoto puolikuun muotoinen. Se tuottaa kylmyyttä ruumiiseen ja halua maustettuihin ruokiin. Sävel on syvä ja liike suuntautuu alaspäin. Apas on teedshaksen suoranainen vastakohta. Jälkimmäisen vaikutusten ollessa positiivisia ja aktiivisia, ovat ne tässä passiivisia. Apaksen aikana sattuneet nega-

tiiviset taudit eivät mene onnellisesti ohitse. Ainoastaan korkeammalla kehitysasteella olevat henkilöt kykenevät näkemään valkoisen värin apaksessa; alemmalla kehitysasteella olevat näkevät vain harmahtavan värin, jolla voi olla monia epäselviä vivahduksia. Apas on kaikista tatvoista edullisin, kun tahtoo aloittaa suurisuuntaisempaa yritystä, sijoittaa rahoja, tehdä pitkiä matkoja, keinotella ja tehdä ostoksia. Korkeasti kehittyneille sieluille avaa se tien innoitukseen (intuition) ja henkiseen itseensä vaipumiseen, tehden mielen herkäksi kaikelle kauniille; alhaisella kehitysasteella olevat tekee se pikkumaisiksi, itsekkäiksi ja hillittömiksi. Se on iloisuuden sekä huvitus- ja nautinnonhalun tatva. Sielullinen kehitys määrää, missä ihminen etsii viihdykettä.

Teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan usein siitä, että kaikki mitä tapahtuu »kirjoitetaan» akaashaan. »Akaashasta lukeminen», niinkuin lausetapa kuuluu, merkitsee senvuoksi samaa kuin selvänäköisyys. Akaashaan »merkitään» kuitenkin ainoastaan kaikki ääniväreilyt, teedshakseen kaikki valomuodot, prithiviin hajuaistimukset ja apakseen kaikki makuväreilyt. Hänen, joka siis kykenee lukemaan akaashasta, niinkuin sanotaan, täytyy voida hallita kaikkia tatvoja.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että on indialaisia astrologeja, jotka jakavat jokaisen eläinratamerkin viiteen osaan, vaiikkeivät nämä osat ole yhtä suuria kaikille merkeille, koska ne positiivisissa merkeissä ovat järjestyksessä 5:n, 5:n, 8:n, 7:n ja 5:n asteen suuruisia ja negatiivisissa merkeissä 5:n, 7:n, 8:n, 5:n ja 5:n asteen suuruisia. Tämä viisijako perustuu viiteen tatvaan, sillä jokainen näistä tuo muassaan vaikutuksen määrättyyn suuntaan. Kuinka jokainen tatva vaikuttaa ja millaisia taipumuksia eri tatvat edeltäpäin määräävät, siitä ehkä myöhemmin toisessa yhteydessä kirjoitan.

Sille, joka haluaa tietää, mikä tatva määrättyinä

ajankohtana vallitsee hänessä itsessään, mainittakoon tässä pari menettelytapaa.

Otetaan kiiltävä, puhdas peili ja hengitetään siihen hitaasti nenän kautta. Vesihöyry tiivistyy ja asettautuu kylmälle lasille saaden määrätyn muodon, riippuen siitä tavasta, joka tilapäisesti vallitsee. Koska hengittävän itse on vaikea tarkastaa peiliin syntyvää kuviota, erittäinkin koska kuvio säilyy ainoastaan muutamia silmänräpäyksiä, on parasta, että toinen henkilö katselee peiliä. Akaashan aikana on kuviolla korvan muoto. Vaajun aikana on se muodoltaan ympyrä, teedshaksen aikana kolmio, prithivin aikana neliö ja apaksen aikana puolikuu. Voi myös syntyä yhdistettyjä kuvioita riippuen siitä sivuvaikutuksesta, jonka joku muista tatvoista aiheuttaa.

Toinen menettelytapa on seuraavanlainen: Valitaan yksinäinen, rauhallinen paikka ja istutaan kasvot käännettyinä itään. Senjälkeen viedään molemmat kädet kasvoihin siten asetettuina, että peukalot peittävät korva-aukot ja etusormet peittävät silmät, keskisormet painavat nenäaukot kiinni nimettömäin ja pikkusormien tukkiessa suun. On pidettävä mahdollisimman kauan henkeä ja silmien on oltava tiukasti kiinni. Jos tarkasti seuraa näitä säännöksiä, voi huomata, että määrätty väri kehkeytyy sisäisessä näköpiirissä. Tämä väri osoittaa, mikä tatva kulloinkin on asianomaisessa vallitsevana.

Avaruudessa vallitsevan tatvan selville saamiseksi on olemassa toisenlainen menettelytapa, mutta koska tämä on huomattavasti monimutkaisempi ja sen selittäminen veisi meidät liian pitkälle, on se jätetty pois.

Henkilö, joka kykenee asettamaan oman tatvansa sopusointuun avaruuden tatvaan, t. s. joka kykenee aikaansaamaan sen, että hänen oma tatvansa ja suuressa praanameressä sävynantava tatva alati sointuvat yhteen, hänellä on kyky kuunnella »sfäärien musiikkia» anastaen siltä monta arki-ihmiselle kätkeyttä salaisuutta.

Nap. Hultin.

Tekijän käsik. suom. S. K.

Oudon muukalaisen tarina.

Katulyhty loi himmeää valoaan hänen laihoille nääntyneille piirteilleen, joilla lepäsi rauhallisen kirkas hymy. Hän oli uupuneena vaipunut erään rakennuksen kiviportaille kykenemättömänä jatkamaan matkaansa, ja muuan nuori ylioppilas oli samaa hiljaista kätua kuljeskellen joutunut hänen luokseen:

»Sie sind es ja?» hän puhui saksaksi tuskin kuuluvalla äänellä Hän oli muukalainen, vieraan maan lapsi.

Ylioppilas koetti asettaa hänet mukavampaan asentoon ja vastasi samalla kielellä:

»Minä se olen, — mutta miten on laitanne, voinko auttaa Teitä?»

Hän oli kerran aikaisemmin tavannut muukalaisen. He olivat istuneet samassa pienessä kahvilassa, ja ylioppilas oli pannut merkille hänen kärsimyksien näännyttämän ulkomuotonsa, kasvojen ylimyksellisen hienot piirteet, suuret loistavat silmät ja kuluneen, vanhakuosisen mustan puvun. Muukalainen oli sitten äkkiä noussut pystyyn, astunut hänen pöytänsä luo ja sanonut:

»Nuori mies, nyt Teidän täytyy elää todellista elämää.» Ja oli sitten lisännyt, omituinen ilme silmissä ikäänkuin olisi ollut jossain kaukana:

»Niin, mutta minähän kohtaan Teidät vielä, ja juuri silloin, — silloin.» Tämän jälkeen hän oli havahdunut, hieronut kädellään otsaansa, kumartanut kohteliaasti ja suorana hitain, juhlallisin askelin poistunut kahvilasta.

Lieneekö kohtalo, vai sattumako vienyt heidät yhteen nyt?

»Ei minua tarvitse auttaa», muukalainen vastasi raukeasti. »Olen maailman onnellisin olento ja pääsen pois nyt heti, kohta pois. Mutta ottakaa taskustani kuori, joka sisältää papereitani. Ottakaa ne, ne ovat testamenttini ja samalla omaisuuteni. Tallettakaa ne, niissä on kohtia elämäni tarinasta, niis-

tä on ehkä jotain oppimista.» Viimeiset sanat hän kuiskasi aivan hiljaa. Ylioppilas löysi kirjekuoren, otti sen haltuunsa ja odotti kotvan aikaa, että hän jatkaisi puhettaan, mutta ei kuulunut hiiskaustakaan. Pieni ihmisjoukko oli kokoontunut heidän ympärilleen. Rauhallinen hymy vielä leikitteli muukalaisen huulilla, mutta se oli ikäänkuin kivetynyt. Hän oli kuollut.

Muuan poliisi saapui paikalle ja teki muistiinpanoja tapahtuman johdosta:

»Tietääkö joku, kuka vainaja on?» hän kysyi. Ei kukaan tuntenut.

»Hän on muukalainen», ylioppilas sanoi.

Nopeasti, ennenkuin hän oli ehtinyt ajatella tai sanoa enempää, oli ruumis kannettu pois ja ihmiset olivat hajaantuneet kukin suunnalleen.

Ylioppilas tunsu itsensä järkytetyksi, omituinen tunnelma valtasi hänet. Syviin mietteisiin vaipuneena hän kulki loppumatkan kotiin, ja saavuttuaan huoneeseensa, hän ei voinut rauhoittua, ennenkuin oli ottanut esille muukalaisen jättämät paperit ja ryhtynyt tutkimaan niitä. Nyt hänelle siis selvenisi tämän oudon, kummallisen henkilön tarina.

Arkit olivat pientä kokoa, tiheään kirjoitettuja, mutta käsiala oli selvää ja kirjoitustapa ei ollut vanhaa saksalaista, vaan yleisesti käytettyä, joten ylioppilas saattoi helposti lukea ja ymmärtää kaiken:

»Nimeni on Walter von Moorenburg, olen Moorenburgin kreivi.» Esitys alkoi täten, ja nuori mies pysähtyi hetkeksi ikäänkuin hämmästyneenä.

»On toisia sukuja, jotka elämä on siunannut onnella ja sopusoinnolla, mutta toisia, jotka polvesta polveen ovat olleet kirottuja. Viimeksimainittuihin on kuulunut se suku, joka minun kera sammuu ja katoaa tämän maan pinnalta.

Nyt poltettuani esi-isieni testamenttimääräykset ja koettuani mitä suurimmat surut ja raskaimmat kärsimykset, nyt, ollessani valmis suorittamaan sukum-

me velkaa elämälle, Jumalalle ja poistamaan sukupolvien kirouksen, nyt tahdon lyhyesti kertoa elämäni vaiheista, jotka osoittavat, miten totuuden tieto kuitenkin vihdoin voittaa pimeyden vallat.

Aloitan lapsuudestani, jonka vietin kodissani Moorenburgin linnassa Etelä-Saksassa. Se oli kolko ja iloton, täynnä yksinäisyyttä, pelkoa ja kammoa. Sen onnellisimmat muistot liittyvät äitiini, joka asui eritettynä eräässä linnan osassa, ja jonka luo minut joskus melkein salaa vietiin, sillä ankara ja pelätty isäni oli määrännyt meidät eroitettavaksi. Äidillä oli aina iloisia yllätyksiä varalleni, helliä sanoja ja opetuksia hyvyydestä ja rakkaudesta. Mutta isästä jotain mainitessani tuli hän heti surulliseksi ja kerran hän alkoi itkeäkin.

Isäni oli tavattoman rikas ja vaikutusvaltainen. Hän omisti suuria maa-alueita ja suunnitteli oman itsenäisen valtion muodostamista, kuten sain eräänä päivänä kuulla hoitajattareni ja isäni henkialvelijan siitä keskustellessa. Mutta hän oli myös tietorikas, ja usein poikkesi kuuluisia tiedemiehiä luoksemme, sillä Moorenburgin kirjasto oli tunnettu sisältörikkaudestaan. Isä tahtoi itse valvoa opetustani, ja hän teki sen niin perusteellisesti, ja tarmolla, että varmasti kirjallisissa tiedoissa ja taidoissa saatoin kilpailla kenen tahansa kanssa ikäisistäni. Mutta alati tullessani hänen kanssaan tekemisiin hän käänsi keskustelun sukuumme teroittaen mieleeni, miten tärkeätä oli, että minäkin puolustaisin sitä, asettaen korkeimmaksi päämääräkseni sen kohottamisen kunniaan ja valtaan. Tuo oli ikäänkuin pakkomielle, jota hän aina hoki.

Moorenburgin linnassa tapahtui ihmeellisiä asioita. Sen tiesivät kaikki ja siitä kerrottiin yleisesti. Sanoittiin, ettei esivanhemmistani kukaan ollut kuollut luonnollista kuolemaa, ja että he kummittelivat linnan eri saleissa, mutta hoitajattareni ei koskaan tahtonut lähemmin kertoa, mitä oli tapahtunut. Minulla oli usein öisin kouristuksen tapaisia kammokohtauk-

sia, jolloin tunsin joidenkin pahojen olentojen koettavan kuristaa minua. Silloin palvelijoidenkin täytyi tulla vuoteeni ympärille ja sytyttää kaikki valot huoneessa.

Varsinkin iltasin kuului kauheata ryskettä, niinkuin tykeillä ammuttaisiin. Se tapahtui aina kello kymmenen jälkeen illalla, kun isäni oli sulkeutunut työhuoneeseensa, eikä kukaan, ei edes hänen uskollinen henkipalvelijansa Max saanut häiritä häntä, sillä hän teki salaperäisiä kokeitaan. Pelkäsimme usein, että koko rakennus hajoaisi.

Kerran koetin ottaa selvää isän puuhista. Olin silloin jo vanhempi ja rohkeampi ja olin keksinyt käytävän, josta pieni ovi johti isän huoneeseen. Ovesa oli rako, josta saattoi tirkistää sisään. Kymmenen jälkeen hiivin käytävään, mutta olin tuskin ehtinyt ovelle, kun joku tarttui minua takaapäin. Hetkeksi kaikki musteni silmiäni edessä, mutta seuraavassa tuokiossa olin siirretty äitini luo. Äiti silitti tukkaani ja koetti rauhoittaa minua, sillä värisin ja olin kalpea pelosta. En vielääkään täysin ymmärrä, miten tuo tapahtui, eikä äitikään sanonut käsittävänsä, miten äkkiä olin ilmestynyt hänen huoneeseensa.

Vuodet vierivät. Kasvoin pitkäksi hoikaksi nuorukaiseksi, joka uneksi kirjojensa ääressä tai luonnon helmassa Moorenburgin kauniissa puutarhassa. Olin äärimmäisen raskasmielinen ja itseinsulkeutunut ja tiesin, että isäni oli erittäin tyytymätön tähän, jota hän kutsui haaveellisuudeksi.

Sitten tapahtui tuo äkkinäinen muutos elämänsäni. Olin juuri suorittanut tutkinnon X:kaupungin yliopistossa, mutta aioin vielä viipyä muutaman päivän tällä kauniilla paikkakunnalla. Silloin tuli tieto, että isäni oli kuolemaisillaan ja äitinkin sairastunut. Palasin kiireesti Moorenburgiin ja sain kuulla, että isä oli kärsimättömästi odottanut tuloani. Minut saatettiin hänen vuoteensa ääreen. Hän väänteli vaikeissa tuskissa, ja kului hetki, ennenkuin hän kykeni puhuttelemaan minua:

»Walter», hän sanoi vihdoin. »Lääkäri on ilmoittanut, että pian kuolen. Se olisikin hyvä, sillä muuten tulen mielenvikaiseksi. Aika on siis nyt kypsynyt minunkin ottaa sinulta se vala, jonka isäsi ja esi-isäsi ovat tehneet. Menestyksesi ja kunniasi riippuu siitä. — Meillä säilytetään suvussa kallisarvoista perintöä. Se on pieni kirjanen, joka sisältää tarkkoja määräyksiä ja maagillisia neuvoja 12:n eri sukupolven koko elämää varten. Sen sai 1600-luvulla muuan esi-isämme, Moorenburgin kreivi, eräältä viisaalta tuntemattomalta, ja hän on sen ensimmäiselle sivulle kirjoittanut sopimuksen, jonka mukaan hän itsensä ja jälkeläistensä puolesta lupautuu noudattamaan näitä määräyksiä ehdolla, että, kuten hänelle on luvattu, menestys, maine ja kunnia seuraa hänen sukuaan. Historia on osoittanut, että Moorenburgeilla aina on ollut hyvä onni, paitsi niillä, jotka, kuten esim. isäni, ovat koettaneet olla itsenäisiä ja riippumattomia. Minun suurin vikani oli se, että rakastuin intohimoisen hurjasti äitiisi, ja se on estänyt minua monessa suhteessa, sillä meidän tulee olla kylmiä ja maltillisia. Sinä olet nyt seitsemäs polvi ja sinusta riippuu paljon. — Mutta ryhtykäämme toimitukseen, sillä kohta en jaksa enään».

Isäni antoi jotain määräyksiä henkipalvelijalleen Maxille, ja tämä siirsi pöydän vuoteen viereen. Sille hän asetti pienen astian, jossa oli suitsutusainetta ja seitsenhaaraisen kynttilänjalan, jonka keskimäisessä kynttilässä oli valoa. Hän sytytti suitsutusaineen, sammutti kaikki valot paitsi kynttilän ja poistui sitten lukiten oven jälkeensä. Isäni otti esille upeasti sidotun kirjan ja ojensi sen minulle.

»Aseta se pöydälle, molemmat kätesi sen ylitse ja toista mitä lausun sinulle.»

Tein niinkuin hän oli käskenyt, mutta tunsin samanlaista kammoa kuin joskus lapsena.

»Mutta, — mutta miksi», sammalsin.

Hän ei ollut kuulevinaan, vaan alkoi juhlallisesti sesti:

»Vannon ruumiini ja sieluni kautta noudattavani tämän kirjan määräyksiä siitä lähtien, kun olen täyttänyt 21 vuotta aina kuolemaani saakka ja vannon, etteivät mitkään syyt tule estämään minua niiden täyttämässä.»

Vapisevin huulin toistin valan tuskin tietäen mitä tein. Kylmä hiki valui otsallani, enkä ymmärtänyt miksi tämä kaikki oli niin kauhistuttavan täri-syttävää. Olin aivan uupunut lopettaessani.

Isäni soitti pientä kelloa ja Max astui sisään.

»Max säilyttää kirjan, kunnes täytät kaksikymmentäyksi», hän sanoi.

Max otti sen ja sytytti jälleen valot huoneessa.

Isäni herpaantui ja tuskat ottivat hänet taasen valtaansa. Akkiä hän alkoi nauraa täyttä kurkkua, ja huusi Maxille, että tämä toisi pienen viinipullon ja pikarin kaapin päältä.

»Tämä on hyvää lääkettä», hän sanoi ja kaatoi viiniä pikariin, mutta hän ei juonut heti, vaan vaipui takaisin vuoteelleen ja mumisi jotain itsekseen.

»En sentään voi, en sentään voi», kuulin hänen kuiskaavan. Mutta sitten hän taasen nauroi, otti pikarin ja tyhjensi sen puoleksi. Hänen värinsä muuttui heti.

»Niin, tämä on hyvää lääkettä», hän toisti, »erinomaista. Vie loppu äidillesi; hän kuuluu olevan sairas. Sano terveisiä minulta ja käske häntä muistamaan häälmaljaamme».

Tahdoin mielelläni tavata äitiäni, joten otin pikarin ja juoksin nopeasti portaita ylös hänen huoneeseensa. Syleilimme lämpimästi, sillä emme pitkään aikaan olleet nähneet toisiamme. Ojensin hänelle pikarin ja kerroin isän terveiset. Hänen silmänsä kyyneltyivät ja hän tyhjensi sen heti.

Juoman vaikutuksesta alkoi äiti houraila. Hän puhui elämän ja kuoleman voimista, sitten hän pyysi ja rukoili minua:

»Rakas poikani, rakas, vapaudu kirouksesta, vapaudu siitä».

Samassa ryntäsi eräs palvelija huoneeseen huutaen:

»Kreivi kuolee, hän on kuollut, tulkaa pian.»

Äiti oli tuskin kuullut huudon, kun hän karahti pystyyn ja kohotti vihlovan hätähuudon. Seuraavassa silmänräpäyksessä hän vaipui kokoon kylmänä, jäykänä ja hengetönnä.

Olin aivan kuin pois suunniltani alkuaikoina näiden kauheiden tapahtumien, äidin ja isän samanaikaisen kuoleman jälkeen. En voinut enään olla Moorenburgissa, vaan siirryin asumaan pappilaan. Sitten muutin eräiden kaukaisten sukulaisten luo, jotka asuivat maatilallaan, ja nämä ottivat minut ystävällisesti vastaan. Talon nuoresta tyttärestä Gretelistä sain heti alussa hyvän ystävän ja muutaman viikon kuluttua oli tuosta ystävydestä kehittynyt jotain vielä läheisempää. Gretel muistutti niin äitiäni, vaikka hän oli vaaleampi ja hiukan lyhempi. Mutta hänellä oli sama aurinkoinen ja herttaisen osaaottavainen luonne kuin äidillä. Ne viikot ja kuukaudet, jotka nyt seurasivat, olivat onnellisimpia elämässäni. Aloin ikäänkuin uutta elämää. Kaikki se runollisuuden ja kauneuden kaipuu, joka oli ollut sielunelämäni pohjana, mutta jota oli tukahutettu, pääsi nyt kehittymään ja vapautumaan. Sain kokea jotain siitä ihmeellisestä sopusoinnusta, joka sisältyy rakkauteen ja itsensäunhoittamiseen. Olen kiitollinen Elämän Herralle siitä ajasta, joka, vaikkakin se oli lyhyt, antoi voimaa ja uskoa minulle silloin, kun uudet koettelemukset saapuivat.

Vietin paraikaa syntymäpäivääni iloisilla juhallisuuksilla, kun saapui odottamaton vieras. Tämä oli Max, isäni vanha palvelija. Olin kokonaan unohtanut isän määräykset sukukirjamme yhteydessä ja olin hiukan hämmästynyt Maxin ojentaessa minulle kirjan muotoisen käärön. Hän katseli omituisesti hymyillen vieressäni seisovaa Greteliä ja sitten minua:

»Olen tullut täyttämään isänne viimeisen tahdon», hän sanoi.

Äkkiä kaikki viimeaikaiset kokemukseni Moorenburgissa palautuivat elävästi mieleeni. Muistin juhallisen valani ja isäni puheen määräyksistä, joista menestykseni riippuisi.

Illalla jäätyäni yksin huoneeseeni aloin tutkia kirjaa. Se oli hyvin omituinen, vanha keskiaikainen latinaksi kirjoitettu tekele, jonka kirjaimet olivat käsin prantättyjä. Ensimmäisellä sivulla oli sopimus, josta isänikin oli puhunut, ja allekirjoitus oli: Walter von Moorenburg. Hän oli siis kaimani. Mitään nimikkeitä ei kirjalla ollut, vaan oli se jaettu useita sivuja käsittäviin kappaleisiin, jotka olivat merkityt latinalaisilla numeroilla. Viimeinen numero oli XII, mutta kuuden ensimmäisen kappaleen jälkeen oli aina joku esi-isäni kirjoittanut nimensä merkiksi siitä, että oli seurannut sitä.

Lueskelin kirjaa sieltä täältä. Se oli kokoelma tarkkoja määräyksiä ruokajärjestyksestä, hengityksestä, ajatuksen keskittämisestä y. m. Lisäksi neuvottiin erilaisia maagillisia toimituksia, ja miten niiden avulla herätettyjä luonnonvoimia paraiten saattoi käyttää hyväkseen. Minun täytyi pysähtyä miettimään, sillä tunsin, etten jaksaisi lukea enempää:

Tämän avulla siis olivat esivanhempani saavuttaneet nuo ihmeelliset kyvyt, tuon satumaisen menestyksen, josta historiakin tiesi kertoa. Mutta he olivat kaikki olleet onnettomia? Tämän kirjan opetukset kohdistuivat yhteen ainoaan päämäärään, valtaan, kylmään, itsekkääseen valtaan; ja sitä sukuni oli saavuttanutkin ja onnea vain sikäli kuin se siihen oli voinut sisältyä. Se oli pirullinen järjestelmä kokonaisen suvun tuhoamiseksi ja pimeyteen syöksemiseksi. Ja nyt olin minäkin joutunut tienristeykseen. Mutta minä olin saanut tuntoa todellisen rakkauden taikasoittoa sielussani, ja siksi kauhistuin ja huudahdin:

»Tuo on saatanan oppikirja, Jumala minua suo-
jelkoon siitä!»

Samassa tunsin jonkun astuvan huoneeseen ja lähestyvän minua. Luulin sen olevan Gretelin ja katsahdin taakseni, mutta ketään ei näkynyt. Nyt tuo olento tuntui olevan aivan vieressäni, ja ihana tuoksu ikäänkuin tuulahti vastaan. Se täytti minut ja samalla riemullinen tietoisuus siitä, että äiti oli luonani. Korvassani kaikuivat hänen sanansa:

»Vapaudu kirouksesta, vapaudu.»

Otin kirjan pöydältä, astuin hitain rauhallisin askelin takkavalkean luo ja heitin sukuperintömme tuleen.

Tuo voimakas tunnelma äidin läsnäolosta vaikutti vielä. Olisin voinut kuvata, missä hän seiso-
i ja miten hän ojensi kätensä minua kohtaan, mitään kuitenkaan näkemättä. Seisoessani takan ääressä katsellen tulta vaivuin ikäänkuin horrokseen ja ha-
vahtuessani siitä huomasin, että liekit olivat hävit-
täneet kirjan, kovia messingillä helattuja kansia lu-
kunnottamatta. Nyt tunsin jälleen olevani yksin,
mutta ihmeellinen rauha vallitsi mielessäni.

Seuraavana päivänä tuli Max luokseni ja kysyi,
olinko huolellisesti kätkenyt sukukirjan. Osoitin
uunia, ja nähdessään tyhjät, hiiltyneet kannet hän
synkistyi, puri huultaan ja poistui sanaakaan sano-
matta. Hiukan myöhemmin sain kuulla, että hän
oli matkustanut.

Eräänä päivänä, noin viikkoa myöhemmin, ol-
lessani aamukävelylläni kartanon puistossa, yllätti
minut äkkiarvaamatta paikkakunnan järjestyksenval-
voja, joka ilmoitti saaneensa määräyksen heti van-
gita ja lähettää minut Moorenburgiin, jossa minua
syytettiin murhasta. Olin niin hämmästynyt ja äll-
listynyt, etten kyennyt sanallakaan vastustamaan tai
yleensä mitään puhumaan. Minäkö olisin murhan-
nut, sehän oli naurettavaa.

Saavuttuani Moorenburgiin sain kuulla asian lai-
dan. Oli saatu selville, että sekä äiti että isä olivat

kuolleet myrkytykseen. Ruumiintarkastus oli toimitettu minun tietämättäni ja Max, joka nykyään oli Moorenburgin voutina, osi asettanut minut syytteesen vanhempieni murhaamisesta.

Tämä tieto oli minulle kauhea kokemus. Koko oikeudenkäynnin ajan olin niinkuin tajuton. En voinut, enkä jostain syystä tahtonutkaan puolustautua. Todistuksena esitettiin pikari, jonka monet palvelijoista oli nähnyt minun vievän äitini luo, ja jossa asiantuntijoiden mukaan oli säilytetty jotain voimakasta myrkyä. Toiset olivat nähneet minut sitä kantaaen poistuvan isäni huoneesta. Kaikki näytti aivan selvältä ja todistetulta. Silloin astui esille vanha hoitajattareni. Hän kertoi hiipineensä muuatta sivukäytävää pitkin isäni huoneeseen johtavan pienen oven luo, jonka minäkin hyvin tunsin. Hän tahtoi tietää, tapahtuisiko nuorelle kreiville jotain paha, ja kertoi ovenraosta nähneensä, miten vanha kreivi oli saanut hulluuden puuskan, purskahtanut nauruun ja käskenyt Maxin tuomaan pikarin ja viiniä. Sitä hän oli juonut ja lähettänyt minua viemään sitä äidilleni. Isäni lääkäri ilmoitti myös, että oli pelännyt potilaansa tulevan mielenvikaiseksi, ja että nämä tapahtumat hyvin saattoivat olla seurauksia tämän taudin puhkeamisesta. Pääasiallisesti näiden todistusten perusteella oikeus vapautti minut syytteestä.

Mutta minä en siitä välittänyt. Olin toivonut, että minut olisi tuomittu, rangaistu, kuritettu, sillä tunsin sukumme kirouksen raskaana hartioillani, kirouksen, jonka luulin niin helposti poistaneeni vain hävittämällä tuon vanhan kirjan. Nyt oli kuitenkin tuo sama kirous kuristaa ja tappaa minut, niinkuin lapsuuden aikaiset pahathenkeni olivat yrittäneet. Minä olin tietämättäni aiheuttanut äitini kuoleman, minä olin suljetuin silmin palvellut sukumme kirousta! Ainoa toivoni, ainoa pyrkimykseni oli nyt sovittaa, maksaa, puhdistaa. Voisinko sen tehdä? Muistin Gretelin, muistin sen sopusointuisen rakkauden ja

ystävyyden, joka oli parantanut nuoruuteni ensimmäiset vaikeat haavat. Kirjoitin Gretelille, kerroin kaikki ja kysyin, tahtoisiko hän tämän jälkeen jakaa kohtaloni ja raskaan taakkani. Ilmoitin aikovani myydä ja lahjoittaa pois Moorenburg, ja ehdoitin, että muuttaisimme johonkin hiljaiseen paikkaan, jossa koettaisin työlläni ansaita meidän molempain elatuksen. Odotin turhaan vastausta tähän kirjeeseeni, ja ymmärsin silloin, ettei mitään sellaista maallista onnea voinut tulla osakseni.

Nyt olen luovuttanut Moorenburgin, kaikki tilukseni ja koko omaisuuteni paikkakunnan hallinnolle köyhien ja sairaiden avustamiseksi. Elämälläni tahdon sovittaa ja poistaa sen häpeällisen itsekkyyden ja vallanhimon tahran, joka on tehnyt sukuni ja sen kautta minutkin onnettomaksi. Tunnen, että se on mahdollista, sillä tiedän, että meissä ihmisissä on kätkeytyneenä kipinä ikuista, sovittavaa rakkautta, joka on ainoa todellisen onnen ja autuuden lähde. Tässä tunnelmassa lähden nyt maailmaa vaeltamaan, oppimaan ja auttamaan.»

Tähän kuvaus loppui, mutta jälellä oli vielä muistiinpanoja, jotka näyttivät myöhemmin kirjoitetuilta. Ylioppilas jatkoi lukemistaan:

»Vuosia ja vuosikymmeniä on kulunut siitä, kun kirjoitin nuoruuteni tapahtumista. Olen siitä lähtien kulkenut maailman kaikki mantereet mitä erilaisemmissa tehtävissä. Olen nähnyt äärettömän paljon pahaa, surua ja kärsimystä, mutta myös paljon onnea, todellista rakkautta ja uhrautuvaisuutta. Olen joskus voinut auttaa ja lohduttaa, joskus taasen olen saanut vastaanottaa lohdutusta toisilta. Mutta vuosi vuodelta on taakkani tuntunut helpommalta kantaa. Antamisen ja maksamisen ilo on suurentunut sikäli kun sielussani olen lähestynyt niitä valtavia näkymättömiä rikkauksia, joita on tämän ulkonaisen olemassaolon takana. Ja se, joka on rikas, mielellään hän maksaakin velkansa. — Viimeaikoina olenkin elänyt enemmän niinkuin toisessa maailmassa.

Tajuntani on liikkunut siinä tilassa, josta kärsimys, suru ja kaikki taakat ovat kaukana, johon kaikki maailman tuskaiset riennot eivät uletu. Jumalallinen rakkaus on antanut säteensä loistaa minullekin.

Olen nyt joutunut pieneen pohjoisessa sijaitsevaan maahan ja tuntuu siltä, kuin vaellukseni päättyisi täällä. Eräänä päivänä näin sen nuoren ihmisen, jolle saan jättää nämä vaillinaiset muistiinpanot. Suokoon Elämän Herra, että niistä olisi hänelle jotain apua. Ne ehkä osoittavat, että me ihmiset voimme pyrkiä johonkin muuhunkin kuin maalliseen kunniaan ja menestykseen, että maailmassa on paljon ihmeellistä, jota ihmiset eivät yleensä tiedä, eivätkä tunne, ja jota he vain joskus voivat aavistaa.»

Tämä oli siis oudon muukalaisen tarina.

Nuori ylioppilas taittoi huolellisesti vanhan kreivin muistiinpanot ja asetti ne kirjekuoreensa. Hänen silmänsä loistivat etsivää tulta.

E. K.

Kirjeitä toimitukselle.

Vielä valehtelemisesta,

Väitötoimikunta näyttää sivuutetun R. R:n viime marraskuun numerossa ollut kirjoitus »valehtelemisesta».

Ei kai koko lukijakunta liene hyväksyvällä kannalla. Siinä syytetään »Alempi ja ylempi joogan» tekijää valheen puolustamisesta, vaikka hän, ymmärtääkseni, ainoastaan toteaa olevat olot ilmaisematta omaa kantaansa. Jos me tahdomme tietää P. E:n kannan, niin etsitään »Jeesuksen salakoulusta» puheenaolevan käskyn selitys. Siitä näemme, kuinka tieteellisen tarkka hän on jokaisen käskyn suhteen. Mutta ero lienee siinä, että Jeesus puhuu, kuten P. E. selittää, opetuslapsilleen. Suuri yleisö saa myös kuunnella ja toteuttaa minkäverran jaksaa. Tosiasiaksi jää, että »elämä länsimailla ilman valehtelemistä on yleensä mahdotonta.»

T. L.

Koska se aika tulee?

Hyvä veli P. E. Odotamme nyt, vaan, milloin sinä saat »Radio»-lähetyksensä ja me »Ruusu-Ristiryhmät» vastaanottokoneet, että saat puhua kaikille yhtäaikaan pidettävillä ryhmien kokouksilla. Onhan se hauskaa sekin, ja kenties ehkei siihen kovinkaan monta vuotta menekkään, kuin sellainenkin järjestely toteutuu. Sitä odottelemaan jääden tervehdin veljellisesti.

H. K.

Kysymyksiä ja vastauksia.

403 Kys. L. T. Kuinka voidaan sovittaa käytännössä kaksi vastakkaista määritelmää vedestä? »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus» siv. 385 sanoo: »Tislaamaton vesi on ihmisen suurin vihollinen.» Tietäjässä v. 1911 siv. 383 luetaan: »Tislattu vesi on kuollutta.»

Miten voimme löytää kultaisen keskitien saadaksemme pitää ruumiimme mahdollisimman kauvan?

Vastaus. Omasta puolestani kallistun Hanishin määritelmään, että tislattu vesi on kuollutta. Eikö ihmisten kokemus pitkin vuosituhansia ole osoittanut, että kirkas ja raitis lähdevesi on paras inhimillinen juoma? Onhan olemassa lähteitä, joiden vesi on niin parantava lääke erinäisissä taudeissa, että lääkärit ja apteekkarit kemiallisesti koettavat sitä jäljentää! Luonto on viisaasti järjestetty kemiallinen laboratorio. »Vesi vanhin voitehista (sekä sisältä että ulkoa), Jumala parantajista.»

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot joulukuun 23, 26 ja 30 p:nä sekä tammikuun 1 p:nä koskivat Kristusta ja Kristuksen oppia vastakohtana antikristukselle ja antikristuksen opille. Tammikuun 6 p:nä alkoi sarja »Teosofisen liikkeen Mestareista».

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä kokoontui tammikuun 7 p:nä keskustelemaan Ruusu-Ristin merkityksestä teosofisen liikkeen ilmauksena; vilkas ja tuttavallinen ajatusten vaihto aikaansai lämpöisen ja kotoisen tunnelman ja jätti osanottajiin muiston hauskaista illasta. Tammikuun 14 p:nä esiintyi lupauksen mukaan tohtori Tigerstedt, suorittaen tällä kertaa ainoastaan selvänäköisiä kokeitaan. Herra T:n klärvoajansin laaduista samoinkuin hänen eksperimenteistään saatiin nyt paljon selvempi ja elävämpi kuva kuin edellisellä kerralla. Jännitetyllä mielenkiinnolla seurattiin ajatustenlukijan symbolisia piirustuksia mustalla taululla ja kuunneltiin hänen tulkintojaan. Useimmissa tapauksissa oli päivänselvä yhteys huomattavissa ajattelijan ajatusten eli kysymysten ja näkijän ajatuskuvien välillä. Ainoastaan yhdessä tapauksessa tämä oli vaikeasti nähtävissä, mutta tohtori T. vakuutti, että »aika kyllä näyttää».

Varkaudesta kirjoitetaan meille, että sikäläinen Ruusu-Risti-ryhmä oli toimeenpannut »aika onnistuneen matinean adventtina. Ohjelmassa oli veli Korkean puhe, rouva Luodolta runo, ja veli Huhtanen luki yhden esitelmän kirjasta »Jumala ja onni». Sitä paitsi oli laulua, hosianna y. m. joidenkuiden vieraiden ystävällisellä avustuksella. Kuuntelijoita oli 80 pöikoilla.» Tapanina oli samanlainen juhlatilaisuus, jossa m. m. rouva Brummert piti puheen.

Lastenhoroskooppeja laatii herra Nap. Hultin Turussa, antaen selityksessään neuvoja ja tietoja lapsen kasvatuksesta ja kuvaten sen taipumuksia. Hänen hintansa on Smk. 75: — ja horoskooppi käsittää kaksi tai kolme kirjoitusarkkia. Selitykset annetaan ruotsiksi, suomeksi tai saksaksi.

Ruusu-Ristin ensi numerossa julkaistaan m. m. jatko J. R. Hannulan mielenkiintoisiin »muistoihin ja kokemuksiin».

Uusia kirjoja on ilmestynyt: Franz Hartmannin **Magia salakouluja** ja H. P. Blavatskyn **Kirkko ja vapaa-muurarius**. Käise lähemmin ilmoitusta.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruusu-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruusu-Ristin jäsenluku on parin toimintavuotensa aikana noussut kolmeen ja puoleen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruusu-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruusu-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!
Tiedustelkaa hintoja!

Taidevalokuvaamo

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21
Puh. 46 64.

Hylkäämme meillä tavaksi tulleen
vanhan «maneerin» ja pyrimme
taiteellisiin tuloksiin uusilla me-
nettelytavoilla. Kunnioittaen
Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel 62 94.

Uudet kirjamme:

Vast'ikään ilmestynyt:

Franz Hartmann,

Magian salakouluja. Smk 5:—

Kohta valmistuu:

H. P. Blavatsky,

Kirkko ja vapaamuurarius. Smk 7:—

Nämä kirjat ovat **Ruusu-Risti-kirjaston** n:ot 11 ja 13.

Saadaan Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Åggelby, kirjakaupoista
ja meiltä

Kustannusosakeyhtiö **TIETÄJÄ** Viipuri.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36

Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94

IT. Viertotie 58 . . . „ 59 06

Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58

L. Viertotie 44 . . . „ Tö 4187 /

Museokatu 8 . . . „ „ 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti

Puhelimet . . . 160, 240 & 326

Hämeen Rautakauppa — H:linna

Puhelin 2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15

Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Maitreeja Buddha, *H. P. Blavatsky.*
 - II Toimittajalta.
 - III Murheen Jumala, *Rafael Ronimus.*
 - IV Mitä on henkinen elämä? *Piispa Theophan.*
 - V Yksin tähtiyössä, *U. E. G.*
 - VI Muistoja ja kokemuksia, *J. R. Hannula.*
 - VII Liian myöhään, *E. K.*
 - VIII Uusia kirjoja, *E. K. & P. E.*
 - IX Tien varrelta.
-
-

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen oma-peräinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielessään ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleivistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimittus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Eryvastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RÜUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

HELMIKUU 1924

N:o 2

Maitreeja Buddha.

Tämä on sama kuin Vishnun *Kalki Avataara* (»Valkoisen Hevosen» ruumistuma) sekä Sosioshin y. m. Messiaain lihaantumisen. Ainoa ero on niiden ilmentymisajassa. Niinpä odotetaan Vishnun ilmestyvän valkoisella ratsullaan nykyisen *Kali Juga*-aikakauden lopussa »hävittämään lopullisesti pahat olennot, uudistamaan luomakuntaa ja puhtautta», mutta Maitreejaa odotetaan varhemmin. Eksoteerinen eli kansanomainen oppi, eroten hieman esoteerisesta, väittää, että Sakjamuni (Gautama Buddha) kävi tervehtimässä Maitreejaa tämän taivaallisessa kodissa eli Tushita'ssa määräten hänelle, että hänen tulisi astua sieltä maan päälle Buddhan seuraajaksi viisi tuhatta vuotta Buddhan kuoleman jälkeen. Tämä olisi vähemmän kuin 3,000 vuoden perästä nykyhetkestä lukien. Esoteerinen filosofia opettaa, että ensi tuleva Buddha on ilmestyvä tämän kierroksen seitsemännessä (ala) roduksessa. Tosiseikka on, että Maitreeja oli Buddhan seuraaja, kuuluisa arhat, olematta hänen välitön opetuslapsensa, ja että hän perusti esoteerisen filosofisen koulun. Niinkuin Eitel (*Sanskrit-Chinese Dict.*) osoittaa, »pystytettiin kuvapatsaita hänen kunniakseen jo v. 350 e. Kr.»

H. P. Blavatsky.

Toimittajalta.

Huomattavina tapahtumina viime viikkojen teosofisessa maailmassa on pidettävä erään kirjan ilmestyminen ja erään liiton perustaminen.

Kirja, jota ajattelen, on Lontoossa ilmestynyt *The Mahatma letters to A. P. Sinnett from the Mahatmas M. and K. H., transcribed and compiled by A. T. Barker* (London, T. Fisher Unwin, Ltd.)

Muutama vuosi sitten Teosofisen Seuran varapresidentti C. Jinarajadasa julkaisi pienen kokoelman mestarikirjeitä, joita alkuperäisinä tai kopioina säilytetään Adyarissa. Kirjan nimenä oli *Letters from the Masters of the Wisdom* (Kirjeitä Viisauden Mestareilta) ja se sisälsi 40 kirjettä 124 pienikokoisella, harvaanpainetulla sivulla. Viime vuoden lopulla sama tekijä julkaisi toisen suuremman kokoelman mestarikirjeitä tai parhaasta päästä Mestarein vastauksia Mr. Sinnettin ja Mr. Hume'n kysymyksiin, jolle kokoelmalle hän oli antanut nimen *The early teachings of the Masters 1881—1883* (Mestarein alkuaikaiset opetukset vuosina 1881—1883). Tämä kirja käsittää 270 sivua samaa 8:vo kokoa kuin edellinen.

Kuinka toisenlainen on Mr. Barkerin julkaisema teos! Se käsittää 492 tiheään painettua sivua suurta kokoa. Siinä on julkaistu alkuperäisessä kokonaisuudessaan kaikki Mestari M:n ja Mestari K. H:n kirjeet Mr. Sinnettille.

Niille, jotka mahdollisesti eivät ymmärrä, mistä on kysymys, tahdon selittää, että englantilainen sanomalehdentoimittaja Indiassa, A. P. Sinnett, se oli, jonka kirjat *Occult World* (Salattu maailma) ja *Esoteric Buddhism* (Esoteerinen buddhanoppi) varsinaisesti tekivät teosofisen liikkeen ja teosofisen maailmankatsomuksen tunnetuksi Europassa. Hänen hyvä karmansa oli suonut hänen — madame Blavatskyn välityksellä — joutua kirjevaihtoon teosofisen liikkeen kahden adepti-perustajan kanssa; kolmen vuoden aikana (1881—1883) varsinkin Mestari Kuthuumi kirjoitti

Sinnettille pitkiä, sisältörikkaita kirjeitä, vastaten Sinnettin moniin kysymyksiin, selittäen okkultisen maailmankatsomuksen yksityiskohtia, missä suinkin luvallista, neuvoen Sinnettä personallisissa asioissa y. m. Mestari kirjeiden perusteella Mr. Sinnett osasi edellämainituissa teoksissaan tehdä selkoa siitä adeptien tieteestä ja filosofiasta, jota hän — ehkä vähemmin onnistuneella nimellä — nimitti »esoteeriseksi buddhanopiksi.» Mestarit näet puhuivat aina mitä suurimmalla kunnioituksella ja rakkaudella Gautama Buddhasta, pitäen häntä jonkinlaisena veljeskuntansa suojelusherrana ja auktoriteettina sekä itseään hänen seuraajinaan, jonka tähden Sinnettin mielestä heidän oppiaankin saattoi pitää jonkinlaisena buddhanoppina. Tämän kohtalokkaan erehdyksen madame Blavatsky oikaisi m. m. Salaisessa Opissaan, selittäen, että aikain viisaus ei ollut Buddhan enemmän kuin kenenkään muunkaan oppia, vaan ihmiskunnan alkuperäinen jumalallinen ilmoitus, jota Salainen Veljeskunta aikakausien vieressä oli säilyttänyt, todennut oikeaksi, täydentänyt ja lisännyt uusilla havainnoilla ja tutkimuksilla. Sinnettin kirjan nimi olisi pitänyt kirjoittaa yhdellä eikä kahdella *d*llä; silloin se olisi vastannut tarkoitustaan, sillä *Esoteric Buddhism* olisi merkinnyt »esoteerinen viisausoppi». Liikanainen *d* sai kuitenkin aikaan, että länsimailla alusta pitäen buddhan usko ja teosofia sekoitettiin yhteen.

Kirjoissaan Mr. Sinnett julkaisi vain otteita mestari kirjeistä. Kuitenkin oli jokaiselle selvä, että teosofinen liike oli astunut uuteen aikajaksoon. Sen alku oli New-Yorkissa 70-luvulla. Okkultinen sanoma maailmalle pukeutui silloin siihen niin sanoaksemme enemmän länsimaalaiseen eli rosenkreutsilaiseen muotoon, jota madame Blavatskyn ensimmäinen suurteos *Isis Unveiled* edusti. Silloin ei vielä puhuttu selvästi ihmisen seitsemästä prinssiipistä ja maailman monista tasoista eikä niin ollen liioin jälleensyntymisestä. Mutta nyt oli 80-luvulla uusi vaihe alkanut, kun madame Blavatsky ja eversti Olcott olivat muuttaneet

Indiaan. Mr. Sinnettissä y. m. — alussa m. m. eräässä vaikutusvaltaisessa englantilaisessa virkamieheessä Mr. A. O. Hume'ssä — he löysivät ystäviä ja asianharrastajia, jotka länsimaalaisen tietosivistyksen saaneina osasivat tehdä asian ytimeen käyviä kysymyksiä tutustuttuaan salatieteen opetukseen maailman synnystä ja kehityksestä, ihmisen alkuperästä ja evolutsionista, karmasta, jällensyntymisestä, kuolemanjälkeisestä elämästä j. n. e. Madame Blavatsky vastaili kysymyksiin kykynsä mukaan, mutta turvautui usein myös Mestariinsa, kunnes järjestettiin niin, että Mr. Sinnett (ja Mr. Hume) sai tehdä kysymyksensä kirjallisesti suoraan Mestarille, jolloin madame Blavatsky alussa toimi kirjevaihdon välittäjänä, mutta myöhemmin toinen tai toinen hindulainen tsheela eli hyväksytty Mestarin opetuslapsi.

Täten syntyi tuo huomattava ja maailmankirjallisuudessa ainutlaatuinen mestarikirjekokoelma, joka nyt on painosta julkaistu. 80-luvun alussa oli Teosofinen Seura Mr. Sinnetin y. m. personassa välittömässä, objektiivisessä yhteydessä adeptimaailman kanssa. Onhan myöhemminkin ollut teosofeja, jotka ovat väittäneet olevansa yhteydessä Mestarein kanssa; mutta vaikka meillä ei ole mitään syytä epäillä heidän sanojaan, ei tämä yhteys kuitenkaan ole ollut muuta kuin subjektiivinen. Tieteellisesti pätevää objektiivistä todistusta on tuskin ollut tarjolla madame Blavatskyn kuoleman jälkeen. Sitä suurempaa huomiota ansaitsevat nuo Mestarien kirjeet. Ne muodostavat epäamättömän historiallisen todistuksen siitä, että Teosofinen Seura alkuaikoinaan oli tekemisissä joidenkuiten salaperäisten olentojen kanssa.

On tietysti ennen koeteltu väittää, että madame Blavatsky oli »keksinyt» Mestarit ja kirjoittanut itse heidän kirjeensä. Olihan hän siksi kyvykäs ja salaperäinen olento, että hän kukaties siihenkin olisi pystynyt. Suuri vaikeus tämän otaksuman tiellä oli vain se, että kirjeet usein saapuivat madame Blavatskyn ollessa satojen peninkulmien päässä, saapui-

vat joko »yliluonnollisella» tavalla (esim. ilmasta pudoten) tai postitse paikasta, jossa H. P. B. ei ollut. Epäilijät kuitenkin mumisivat jotain rikostovereista j. n. e. Ja kun ei kirjeistä ollut julkaistuna muuta kuin otteita, oli hatara vedota niidenkään omaan sisäiseen todistusvoimaan.

Nämä vaikeudet ovat nyt voitettut. Alkuperäiset mestarikirjeet on typistymättöminä julkaistu painosta ja jokainen asianharrastaja on tilaisuudessa tutustumaan niihin.

Mikä on hänen vilpitön, luonnollinen ja väärentämätön arvostelunsa? Vaikken tietenkään saata puhua muusta kuin omasta vaikutelmastani, uskon, että se olisi jotakuinkin yleinen. Tämä vaikutelmani on seuraava:

Mestarikirjeet on kirjoittanut kaksi luonteeltaan aivan erilaista ihmistä. Toinen, M., on hallitsija- ja kasvattajaluonne, toinen, K. K., on opettaja. M. kirjoittaa lyhyesti, K. H. selittää omantunnon tarkasti ja laajalti. M:n kirjeitä on vain harvoja, jota vastoin K. H:n kirjeet täyttävät kokonaisen niteen, ollen usein pienen kirjan kokoisia.

Kirjeiden sisäinen todistusvoima on siinä, että ne silminnähtävästi ovat elävien ihmisten kirjoittamia. Joka riviltä huokuu elävä, nerokas, jalo, viisas persoonallisuus. Mikä ylevä rauhallisuus K. H:n sanoissa ja opetuksissa, mikä tahdon voima, mikä älyn terävyys M:n ytimekkäissä lauseissa! Ja ennen kaikkea: mitä hämmästyttäviä tietoja ne antavat meille Mestareiden jokapäiväisestä elämästä, työstä ja tavoista!

Niin »jännittävää» kirjaa en ole pitkiin, pitkiin aikoihin lukenut.

Mahdotonta on, että madame Blavatsky tai kukaan muu kirjailija olisi mestarikirjeitä sepittänyt, vieläpä sepittänyt petollisessa mielessä. Paljas ajatus on inhottava ja hävettävä. Kaikille epäilijöille sanon: lukekaa kirjeet semmoisina kuin ne on julkaistu Mr. A. T. Barkerin toimesta.

Toinen huomattava teosofinen tapahtuma on erään liiton perustaminen. Siitä kerron parhaiten liiton sihteerin sanoilla, jonka kirje *Occult Review'n* toimittajalle on julkaistu mainitun aikakauslehden helmikuun numerossa tänä vuonna. Sihteerä, Mrs. Lona Davey kirjoittaa:

»Arvoisa toimittaja. Monet lukijoistanne kuulevat epäilemättä mielenkiinnolla, että Lontoossa en äskettäin pantu alulle uusi liike madame H. P. Blavatskyn muiston ja elämäntyön ylläpitämiseksi ja jatkamiseksi; liikkeen nimenä on *The Blavatsky Association* (Blavatsky-yhtymä eli liitto).

Minun ei tarvitse tässä kosketella Teosofisen Seuran onnetonta tilaa, joka on antanut aiheen tälle uudelle liikkeelle ja toisille samankaltaisille muualla maailmassa. Kuinka kauas Seura on poikennut perustajiensa alkuperäisistä opeista ja ihanteista, on nyttemmin jokseenkin yleisesti tunnettu. Itse sana *teosofia* on tullut liitettyksi niin paljoo semmoiseen, mikä on sen alkuperäisen merkityksen ja tarkoituksen suoranaishana vastakohtana, että näyttää välttämättömältä luopua tuon sanan käytöstä kyseessä olevan liikkeen yhteydessä. Näissä olosuhteissa on Blavatsky-liitto perustettu yksinomaan alkuperäisten opetusten ja ihanteiden käsittelyä varten. Liittoon kuuluvat joukko H. P. Blavatskyn alkuperäisiä oppilaita ja työtovereita sekä monet Teosofisen Seuran entiset jäsenet, joiden on ollut pakko erota siitä edellämainituista syistä. Tämä on takeena siitä, että Liitto on oleva hyvän johdon alaisena ja että sen perussäännöistä poistetaan mikäli mahdollista kaikki, minkä kokemus on osoittanut ristiriitaisuuksien aiheuttajaksi. Ei esim. tule olemaan mitään presidenttiä, johtokunnan muodostavat vain sihteeri, rahastonhoitaja ja viiden neuvosto. On hyväksytty muutamia yksinkertaisia sääntöjä. Ei ole määrättyä jäsenmaksua, Liitto riippuu toimintansa puolesta vapaaehtoisista jäsenmaksuista ja avustuksista. Päämajan paikka

on 22, Craven Hill, Bayswater, ja melkoinen haku- ja lainakirjasto on jo olemassa.

Liitto pakeksuu, ettei se voi vastaanottaa jäsenikseen Teosofisen Seuran jäseniä, niin kauan kuin nämä edelleen pysyvät mainitun seuran jäseninä; koska ensinnäkin täytyy otaksua näiden jo saavan mitä haluavat, ja koska toiseksi heidän jäseniksiotonsa mahdollisesti olisi omiaan aikaansaamaan häiriötä. Luonnollisesti tämä ei pidä paikkaansa jokaisen T. S:n jäsenen suhteen, mutta mahdotonta on tehdä eroa yksityistapauksissa.

Aikaa myöten harrastus H. P. Blavatskyn teoksiin on yhä kasvamassa ja niiden kysyntä lisääntyy; Liitto on koettava tyydyttää tätä kysyntää ja antaa apua kaikin mahdollisin tavoin *Guptaa Vidjaa'n* tutkijoille, sen Aikain Viisauden, jonka lahjakas esittäjä tämä huomattava nainen oli. Kunnioittaen teidän Iona Davey.»

Jotakin tämänkaltaista saattoi odottaa Englannissakin. Amerikassa on *Back to Blavatsky*-liike, Australiassa *Loyalty League* ja nyt Englannissa *Blavatsky Association*. Ajan merkkejä kaikki, niinkuin Suomessa *Ruusu-Risti*.

Mutta Ruusu Ristissä emme ole huomanneet mitään haittaa koituvan siitä, että ovet ovat vapaasti auki Teosofisenkin Seuran jäsenille. Päinvastoin tuntuu meistä, että T. S:n teosofit ovat luonnollisimpia ystäviämme.

*

Tuonen puolelle on siirtynyt kaksi miestä, jotka ovat piirtäneet nimensä syvälle aikamme poliittisen historian muistitauluun: Wilson ja Lenin. Molemmat olivat haaveilijoita, idealisteja, joille kohtalo tarjosi suurenmoisia tilaisuuksia unelmien toteuttamiseksi, mutta molemmat epäonnistuivat, kun aate oli muutettava todellisuudeksi, — ja ken tämän maan päällä semmoisessa tapauksessa onnistuisi?

Wilsonin unelma oli maailman rauha, Leninin on-

nellinen yhteiskunta. Wilsonin näyissä kansat luopuivat aseistaan ja ratkaisivat ristiriitansa järjen teitä, Lenin haaveili yhteiskunnasta, joka isällisesti piti huolta jokaisesta jäsenestään.

Kun Wilson sodan uuvuttamalle maailmalle kertoi rauhanohjelmastaan ja sen neljästätoista pykälästä, ihastuivat ihmiset ikihyviksi ja Saksan kansa liittolaisineen uskoi, että Amerikan mahtava presidentti oli mies, joka kykeni ajamaan ohjelmansa läpi. Wilson itse uskoi, ja hirmuinen oli hänen pettymyksenstä, kun hän huomasi, että hänen liittolaisensa, joita hän sodassa oli auttanut, — Ranska ja Englanti etunenässä, — eivät vähääkään välittäneet hänen jalosta ohjelmastaan, vaan tekivät hänestä narrin historian tuomioistuimen edessä. Hän sai silloin kuoliniskun sydämeensä eikä noussut enää henkiseltä tautivuoteeltaan. Antakoon kuolon uni hänelle nyt uutta voimaa, jotta hän monta vertaa suuremmalla tarmolla, lujudella ja päättäväisyydellä kykenee maailmaa uhmaamaan, seisomaan aatteensa puolesta yksin ja vaikkapa omin voimin voittamaan, kun hän ensi kerralla uudestaan saa koettaa, missä määrin kansat ja valtiot ovat johdettavissa valistuksen tielle.

Kun Lenin kevätkesällä 1917 julisti Venäjän hurmaantuneelle kansalle, että vapauden päivä oli koettanut, onnen ja rauhan päivä, jolloin miekat taottaisiin auroiksi ja maa tulisi kansan omaksi, silloin ihmisystävä kysyi itseltään ihmetellen, oliko vihdoon poliittisesti vaikutusvaltaisten ihmisten piiriin ilmestynyt henkevä ja kaukonäköinen suursielu? Oliko vihdoin nouseva hallitus, joka luopuisi ahneudesta, vallanhalusta, häikäilemättömyydestä ja väärin keinojen käyttämisestä?

Uskon mielelläni, että Lenin oli vilpittön idealismissaan, vaikka kammolla muistelen sitä venäläistä, joka samalla kuin hän sanoi olevansa Leninin ihailija ja kommunisti vakuutti, että kaikki puhe aseista luopumisesta oli Leninin puolelta paljasta diplomaattia ilman syvempää tarkoitusta: »hän houkutteli

noilla lapsellisuuksilla joukot puolelleen». Eiköhän pikemmin Leninin sieluntuska ollut suuri, kun elämän realiteetit nousivat hänen eteensä ja hän luuli huomaavansa, ettei joukkoja voinut hallita ilman väkivaltaa ja lain kovuutta?

Lenin oli luonteeltaan paljon lujempi kuin Wilson — hän oli ulkonaisesti kärsinyt paljon enemmän elämänsä varrella. Kun hän nyt huomasi joutuneensa umpikujaan, ei hän masentunut eikä peräytynyt kuten Wilson: hän luopui mieluummin unelmastaan tai paremmin sanoen unelmansa hengestä ja elämästä saadakseen sitä toteuttaa edes muodollisesti ja näennäisesti. Hän jatkoi siis häikäilemättä kansansa onnellistuttamista, antaen tarkistetussa ohjelmassaan sijaa väkivallan kaikille vanhoille muodoille. Missä määrin hänen onnistui luoda onnea Venäjän kovia kokeneelle kansalle, siitä tuomitkoon Venäjän kansa itse.

Molemmat poliittiset merkkihenkilöt ovat nyt astuneet kuoleman valtakuntaan puhdistuakseen vioistaan ja erehdyksistään sekä kehittääkseen ja toteuttaakseen taivaassa unelmiensa todellista inhimillistä sisältöä. Kun heidän henkiminänsä palaavat maan päälle, seisoo karman enkeli kummankin syntymän ovella, tarjoten palkkaa ja vaatien sovitusta.

*

Lehdissä kierteli äskettäin uutinen, että Indian suuri kansallissauttaja Gandhi on vapautettu vankilasta sairauden takia.

Olen vastikään pitänyt useampia esitelmiä tästä merkillisestä miehestä. Hän on niitä harvoja poliittisia toimihenkilöitä, jotka järkähtämättä koettavat kulkea Mestarien jälkiä, joiden poliittinen ohjelma kieltää kaiken väkivallan ja jotka mieluummin itse kärsivät mitä tahansa, kuin että hetkeksikään poistuisivat totuuden ja rakkauden kaidalta tieltä. Gandhin elämäntyö on suurenmoinen, jopa satumainen,

sekä sen 20 vuoden aikana, jolloin hän etelä-Afrikassa taisteli indialaisten siirtolaisten oikeuden ja vapauden puolesta (1893—1914), että maailmansodan aikana ja jälkeen, jolloin hän ensin luottaen Englannin hyvään tahtoon ja lupauksiin myötävaikutti siihen, että India tehokkaasti auttoi Englantia maailmansodassa, ja sitten rauhan tultua vähitellen käänsi selkensä Englannille, kun kaikki tämän lupaukset Indian itsehallinnosta osoittautuivat petollisiksi suunnepuheiksi. Gandhi nosti Indian jonkinlaiseen suurlaktoon, kapinaan, jonka tarkoitus oli olla aseeton ja joka sitä olikin, jos kohta vastoin Gandhin tahtoa mellakoita syntyi siellä ja täällä. Mutta kristillinen Englanti ei välittänyt Indian kansan vetoamisesta sen oikeudentuntoon, kristillinen Englanti ei välittänyt Gandhin siveellisestä suuruudesta, — se vangitsi hänet, joka oli aseettoman kapinan sielu.

Niin aina käy maan päällä Jumalan sankarein ja Mestarein lähettiläin, kun he yrittivät jotakin ihmisten hyväksi. Liian surullista on kuitenkin todeta, että Teosofinen Seura lakkasi hyväksymästä ja ymmärtämästä Gandhia, kun hän kehotti kansansa tekemään itsensä taloudellisesti riippumattomaksi Englannista (n. s. non-cooperation). Mutta Gandhi seuraa vuorisaarnaa käytännössä ja T. S. osoitti jo maailmansodan aikana, ettei se usko Jeesuksen Kristuksen rakkaudenoppiin.

*

Kun ihmiset tulevat luokseni ja valittavat taloudellisia vaikeuksiaan, en osaa heitä pätevästi lohduttaa. He tietävät yhtä hyvin kuin minäkin, että taloudellinen tilanne on kaikkialla huono maailmansodan suuren murhenäytelmän jälkeen. Semmoinen on nykyään ihmiskunnan yhteinen karma. Ja tietysti meitä rauhallisia ihmisiä, jotka emme ikinä ole sotaa edes ajatuksissamme hyväksyneet, jonkun verran harmittaa, että saamme maksaa toisten — yltiöpäiden — hulluja tekoja, — mutta niinhän aina on.

Lapset tappelevat, äiti saa sitoa haavat ja ommella napit ja takit. Minkä ihmiskunta sille tekee, ettei se vielä ole viisastunut?

Nykyiset veroitukset tuntuvat kuitenkin ylen järjettömiltä. Ihmisiltä riistetään heidän viimeiset säästönsä — ja onnelliset vielä ne, jotka ovat voineet veroja varten joiakin säästää! Monet, monet ovat pakotetut lainoja tekemään voidakseen suorittaa uotuisia avustuksiaan valtiolle ja yhteiskunnalle. Ja tämä ei voi olla tervettä elämää. Mikään valtio ei hyödy siitä, että kansa höyhtyy ja sortuu, katkeroituu ja napisee.

Missä on se valtiomies, joka uskaltaa katsoa totuutta silmiin ja pelkäämättä sanon sen julki? Missä on se nerokas ja voimakas politikoitsija, joka osaa avata ihmisten silmät ja saada naurajat puolelleen? Missä ovat ne valtiopäivät, jotka osaavat kumota onnistumattomia lakeja ja luoda parempia?

Nämä kysymykset esitän kuin leikillä, niin täynnä paatosta kuin ovatkin. Sillä ei suinkaan tätä ihmiskuntaa ole järjen avulla autettavissa? Kaikki mikä tapahtuu, tapahtuu kuin pakosta — sanottakoonpa vaikka olojen pakosta. Ei yksilö käännä ajan rasta. Kärsimykset ja kokemukset ne aikaa myöten vaikuttavat kansan tajuntaan, ja vasta silloin, kun kaikupohja on valmis, kuuluu yksilön ääni. Silloin yksilö puhuu julki, mitä yleisön sydämessä jo liikkuu.

*

Mitä sanotte, arvoisat lukijat, Ruusu-Ristin nykyisestä kansilehdestä? Miellyttääkö se teitä vai oliko entinen parempi?

Kirjoittakaa toimitukselle kirjeitä — tästä asiasta ja toisista. Julkaisen mielelläni toimitukselle tulleita kirjeitä», joissa kosketellaan kysymyksiä, jotka voivat kaikkia lukijoita huvittaa tai hyödyttää.

Tunnen olevani teitä lähellä, rakkaat lukijat ja soisin, että Ruusu-Risti olisi kultainen rakkauden side meidän kaikkein välillä.

„Murheen Jumala.“

He väittävät — en hyväksy mä tuota! —
 ett' tie Sun luokses kautta murheen käy,
 ett' yksin se, mi poistuu ilon luota,
 vain matkallaan Sun luokses ennättäy.

He väittävät, ett' taivaanvaltakuntaan
 ei astu hymyhuulin ihmiset,
 ett' täytyy murheen päästä ihmiskuntaan,
 ennenkuin löytyy onnet ikuiset,

ett' etsijä vain kärsimysten alta
 ja alta painon suurten tuskien
 käy valtakuntaas tieltä kapealta,
 jättäen taakseen hymyt huulien.

He väittävät, ett' ainut täydellinen,
 mi Sinut löysi, oli »murheen mies«,
 ett' Täyttäjä Sun tahtos ihmeellinen
 ei koskaan hymyillyt — sen taivas ties! —

On totta tuo, ett' ani harvoin päilyi,
 ah, hymyn häivä suulla Mestarin!
 Mut miksi pilvi otsallansa säilyi,
 johonka peittyi huulten hymytkin?

Ei suinkaan siksi, ettei suuri rauha
 ois asustanut sieluss' Autuaan,
 ei siksi, ettei onnen otsanauha
 ois kohottanut otsaa Vallijaan.

Vaan siksi, rakkaat, ainoastaan siksi,
 kun tiellään turhaan niitä haki vaan,
 jolk' oisi huomannut hän vertaisiksi,
 jolk' kanssaan yhtyneet ois Jumalaan.

Rafaël Ronimus.

Mitä on henkinen elämä

ja

miten on siihen valmistauduttava?

Kreikkalaiskatolilaisen Piispa Theophanin kirjeitä.

Kirje XIII.

Aioin vastata viime kirjeessänne tekemään kysymykseen, mutta silloin sattui nimipäivänne, ja mieleeni pälkähti tällöin ilmaista Teille onnentoivotukseni.

Ensinnäkin toivon Teille terveyttä kaiken sen hyvinvoinnin saavuttamisen ehtona, jota ihmiset ylistävät onnena pyrkien sitä tuntemaan ja siitä nauttimaan. Mitkä hauskuudet ovat sairaalle avoimna hänen kaikkien aistiensa ollessa luonnottomassa tilassa? Poikkeuksena on kuitenkin pidettävä henkistä lohtua. Se ei ole sellaisessa riippuvaisuussuhteessa terveytilaan ollen ihmisille avoimna huolimatta heidän ruumiillisista kärsimyksistään. Marttyyrit tunsivat todellista iloa keskellä tuskiaan, he eivät ainoastaan huullillaan väittäneet iloitsevansa. Mutta mitä muuta olisi minun teille vielä toivotettava? Tavallisesti toivotetaan onnea, — minäkin sitä Teille toivotan — mutta mitä sillä tarkoitetaan? Tähän saakka ei nimittäin kukaan kykene varmuudella sanomaan, mikä on onnea tai kuka todellisesti on onnellinen. Arvelen sitä onnelliseksi, joka tuntee olevansa onnellinen. Sitä juuri toivon Teille toivoessani Teille onnea. Toivon, että aina tuntisitte olevanne onnellinen, mutta millä tavalla onnellinen? Tästä asiasta on ihmisillä niin paljon erilaisia käsityksiä ja niin erilainen maku, että siinä on vaikea päästä tolalleen. Mutta hiljaa olen Teille sanova: *Niin kauan kuin ette elä hengessä, alkää odottako mitään onnea.* Sielullinen ja ruumiillinen elämä antaa asioiden ollessa suosiollisia jotakin, joka on onnen tapaista, mutta se on vain onnen ohimenevä varjomuodostus, joka pian katoaa.

Sielun ja ruumiin välillä on myöskin se myrskyisä alue, joka jatkuvasti pursuaa esille himoista ja tunteista. Tällä alueella on intohimojen myrskyn vuoksi ainoastaan päihtymys mahdollinen, jolloin unohdetaan kärsimykset kuten opiumia nautittaessa, vaikkei niitä voida kokonaan poistaa. Sydäntuskat kuuluvat välttämättömästi tähän elämään. Mutta henki on yläpuolella kaikkia näitä myrskyjä vieden hänet, joka siinä elää, pois näistä ja antaen hänelle niitä iloja, jotka ovat muuttumattomia, näin tehden hänet todella ja kestävästi onnelliseksi. Ja mitä vielä? Onko minun lopetettava onnentoivotukseni tällä? Ei, ajattelen, ettei siinä olisi kyllin! Jos elämämme lopuisi maalliseen elämään, olisi kylliksi sanoa: ole terve ja onnellinen, mutta jollei elämämme lopu tähän, jos se jatkuu vielä haudantakaisena, vaikka sen laatu kuolemalla ratkaistaan, en voi laiminlyödä onnentoivotukseni täydellistymiseksi lausua toivomukseni, että olisitte silloinkin arvokas autuuteen.

Toivon sitä koko sydämeistäni ja rukoilen palavasti Herra Jumalalta, että Hän varjelisi teitä kurjuudesta nykyisessä elämässä ja sen jälkeen johdattaisi teidät omaan autuaaseen elämäänsä. Tähän ajatukseen liittyy luonnollisesti mielestänne koko ankarat edellytykset. Ovathankin edellytykset sangen jyrkkiä, mutta ovatko ne silti ankaria? Olen vastaava siihen yleisesti: ovat ja eivät ole; tätä voidaan vasta silloin arvostella, kun tiedetään, miten ihmistä aina lapsuudesta saakka on johdettu. Ajattelen, etteivät ne voi tuntua Teistä ankarilta, sillä Te suoritate niitä jo. Varokaa vain, älkääkään astuko siitä syrjään.

Johtuu mieleeni vielä ajatus, eikö minun olisi lähetettävä juhlapäivänne johdosta makeisia; mutta en oikein tiedä kykenenkö yhdistämään nämä asiat. Tahdon koettaa. Jollette ole unohtanut, muistanette minun puhuneen kanssanne hienonhienoista aineista, ilmaa hienommasta, jota nimitetään eetteriksi. Myönnän, ettei nimitys oli tärkeä, vaan huomautus eetterin olemassaolosta. Väitän, että tämä hienoin aine

on olemassa läpäisten kaiken ja muodostaen aineellisen olemassaolon rajan. Olen sitä mieltä, että autuaat henget oleskelevat siinä, tässä aineellisuudessa ja että enkeleitä ja Jumalan pyhiä verhoo samanaineinen puku. Tästä aineesta on myöskin meidän sielumme verho (ymmärtäkää tällöin sielusanalla *henkeä*, joka on inhimillisen sielumme sielu.) Sielu itse — henki, ei ole aineellinen, mutta sen verho on tästä hienosta aineettomasta elementistä. Ruumiimme on karkea, mutta tämä hieno verho palvelee sielun ja ruumiin välisen yhteyden välittäjänä. Verhon välityksellä vaikuttaa sielu ruumiiseen ja kääntäen ruumis sieluun. Kuitenkin mainitsen tämän ainoastaan ohimennen. Pitäkää ainoastaan mielessänne, että sielumme omistaa hienon verhon, jollainen on myöskin kaikilla muilla henkiolennoilla. Nyt ei ole Teidän enää vaikeata päätellä, että tämä yleismaailmallinen aine, josta nämä verhot ovat muodostuneet ja jossa kaikki henget elävät, myöskin on välittäjänä näiden henkien ja sielumme keskinäisessä seurustelussa.

Mutta suunnatkaa nyt huomionne asioihin, jotka ovat Teille paremmin tuttuja. Elätte nykyään Moskovassa oleskellen huoneustonne muurien sisäpuolella joka puolelta rakenbusten ympäröimänä ja minne katseenne kohdistannettekin, kaikkialla kohtaatte esteitä, — monet esineet estävät silmienne tarkka- ja kaukonäköisyyttä. Kuitenkin, jos ilmapallossa nousette Moskovon yläpuolelle, ette ainoastaan esteettömästi näe kaupunkia kokonaisuudessaan vaan näette vieläpä koko sen ympäristön. Jos voisitte nousta vielä korkeammalle, näkisitte vielä kauemmaksi. Kohotkaa vielä korkeammalle ja olette näkevä Pietarin, Parisin, Lontoon j. n. e. Ainoastaan siten, että katsemme on terästynyt eikä kohtaa mitään esteitä, nousemme nyt Jumalan pyhien joukkoon. Aine, josta oli puhe, tunkeutuu lävitse kaiken kohtaamatta missään estettä. Auringonsäde läpäisee lasin, mutta tämä elementti ei ainoastaan kulje lasin lävitse, vaan kivi-seiniä, maan ja kaiken läpi. Ja samoin kuin se

läpäisee kaiken, voivat myöskin ne, jotka siinä elävät kulkea läpi kaiken, jos on tarpeen, (niinkuin Vapahtakin ilmestyi huoneeseen, missä apostolit oleskelivat, vaikka ovi jäi lukituksi.) Nämä henget pyyttelivät määrättyillä alueilla; mutta kun heitä käsketään tai heille luvataan ilmestyvät he heli samassa silmänräpäyksessä tässä aineellisuudessa siellä, missä se on tarpeen, eivätkä he tällöin ole ainoastaan kohtaamatta, vaan myöskin näkemättä mitään esteitä. Kun tarvitsevat, jättävät he oleskelupaikkansa ja jollei, niin jäävät he paikalleen ja voivat sieltä kaikkiin suuntiin nähdä, mitä missäkin tapahtuu.

Ja kun nämä henget kääntävät katseensa maahan s. o. meihin syntisiin, näkevät he selvästi myöskin meidät . . .; muttei karkean ruumiimme, vaan itse sielumme, vaikkei välittömästi, vaan sieluverhomme välityksellä, joka sen sulkee ollen sukua sille samalle aineelle, jossa ne elävät. Näin on, koska verho uskollisesti kuvastaa sielun tilaa. Kuvitelkaahan nyt seuraavaa: kaksi ihmistä istuu puhellen keskenään; tällöin on kummankin sielu laatunsa mukaisessa vireessä. Ei kumpikaan heistä näe, mitä toisen sielussa piilee, koska se kätkeytyy harhaan ruumiin taakse, mutta enkelit ja pyhimykset näkevät heittäessään katseensa meihin, millainen sielumme on ja mitä siinä on, koska se kuvastuu sieluverhoomme. Jos sielu on pyhien ajatusten ja tunteitten täyttämä, on verho kirkas ja jokainen pyhä ajatus ja tunne loistaa omalla erikoisella tavallaan. Mutta jolleivät ajatukset ja tunteet ole aivan kirkkaita, ei verho ole valoisa jokaisen epäpuhtaan ajatuksen pimentäessä sitä omalla omituisella tavallaan, ja milloin näyttää se sumuiselta milloin pimeältä kuin yö. Kun kohottaudutte tai vaaseen kyeten näkemään enkelin kasvoja luonnollisesti senjälkeen, kun olette jättäneet nykyisen ruumiinne, olette katsellessanne maahan erilaatuisten ihmisjoukkojen sijasta näkevä ainoastaan varjoja, valoisia, puoleksi valoisia, himmeitä ja pimeitä. Silloin ei olisi ihmeellistä, jos valkeaksimaalatut näyttäisivät

Teistä pimeiltä, koska heidän sielunsa on huono ja päinvastoin lumpuilla verhotut valoisiksi heidän sielunsa ollessa valoisat. Ja ainoastaan sellaisina, sieluina, taivaan asukkaat meidät näkevät ja tällöin arvostellen näkemänsä mukaisesti iloitsevat tai murehtivat he meistä.

Sallikaa minun nyt kysellä, miten suhtaudutte tänään siihen pyhimykseen, jonka nimeä kannatte. *) Erittäin tänään, jolloin oma rukouksenne pyhimyksille on palavampi kuin muulloin, katsellaan Teitä tarkkaavaisesti. Miten suhtaudutte suojelusenkeliin, joka aina on luonanne, miten itse Jumalan poikaan, joka istuu Isän oikealla puolella, mutta kuitenkin on luvannut jäädä kanssamme kaikiksi ajoiksi. Sellaisena kuin he Teidät näkevät, sellainen myöskin todellisuudessa olette.

Mutta en tahdo saattaa Teitä hämminkiin enkä himmentää juhlapäiväänne tällä kysymyksellä; päinvastoin toivon tuovani Teille henkistä lohdutusta ja iloa. En voi otaksua, että Teidät taivaasta käsin nähtäisiin tummana tai sumuisena. Ette vielä ole voineet itsenne sammentaa, siksi Teidät nähdään kirkaana. Joka tapauksessa lausun vilpittömän toivomukseni: olkaa, tulkaa ja jääkää sellaiseksi, että taivas-asukkaat aina näkevät Teidät kirkaana. Silloin olette tästä elämästänne suoraan käyvä heidän luokseen.

Niin, sitä toivon koko sydämestäni.

Venäläisestä alkutekstistä kääntänyt *V. B.*

*) Viittaa venäläiseen tapaan antaa nimiä kirkkonsa pyhimysten mukaan, joita samalla käsitellään nimikkeensä suojelusenkeleiksi. Suom.

Yksin tähtiyössä.

Unessa kirjoitettu.

*Yksin tähtiyössä seisoo ihminen.
Kaartuu yllään aurinkoinen linnunrata,
Kiiluu usva-yössä tuike tähtien.
Tähden lento! — Hetki on kuin vuosisata.*

*Pienet ihmisvaiheet! — Valvoo Mahtava!
Kutsuu Herra maailmoiden ihmislasta.
Yhtä luotuansa etsii Jumala,
Yhtä kaitsee kiusaukseen joutumasta.*

*Yksin ihmis-sielu löytää totuuden.
Kuulee kaiut kaikkisuuden iki soiton.
Tajuaapi koito Luojan suuruuden,
Jumal-tahto maailmassaan saapi voiton.*

*Yksin kilvoitelleen auttaa Mahtava!
Nöyrän saattaa valoisahan valtakuntaan.
Luoja kuvansa on selväks' muovaava.
Totuus katsoo tähti-silmin ihmiskuntaa.*

*Ihme sielulle jo suuri ilmenee.
Huomaa itse Jumalasta lähteneensä.
Luoja elämätä yhä ohjailee,
kunnes tietää alkuhun se yhtyneensä.*

*Kautta aikojen lie tähdet johtaneet
katsehia kuolevaisten kaikkisuuteen.
Yksin taistelleet vie henget voittaneet
tähti-teitä valoisahan ikuisuuteen.*

U. E. G.

Muistoja ja kokemuksia.

8.

Annan muistelmieni mieluummin pysähtyä asioissa, kuin yrittää tarkkaa aikajärjestystä. Ja mieleeni muistuu ensimmäinen talvi, jolloin olin varsinaisella kiertomatkillani.

Olin varustanut isonlaisen kirstun, joka juuri mahtui turkulaisiin rattaisiin, istujain taakse. Siinä kuljetin myytäviä kirjoja. Matkani suuntasin Somerolta pitäjstä pitäjään, pitkin Loimaan- ja Kokemäenjoen laaksoa kohti Poria. Ohjelmassani oli, että puhuisin yleensä joka ilta, paitsi lauantaisin, jonka illan annoin itselleni ja ihmisille lomaa, etupäässä saunoitusta varten. Joka päivä piti hankkia hevonen, joka aamulla kiikutti minut kirstuineni seuraavaan kylään; jossa aina odotti uusi kohtalon osa. Ensin aamulla piti hankkia paikka luento varten, sitten päivällä kaupitella kirjoja ja hälyyttää ihmisiä illaksi luentoon.

Hommani oli ihmisille useammalla tavalla siksi uutta, että se vaikutti vähän yllättävästi. Ensiksi se, että minä varsinaiselle kiertomatikalle lähdeTTYäni yleensä järjestin pienen pääsymaksun, alussa 10 tai 15 penniä, josta samalla annoin pienen teosofisen lentolehden. Sillä vaikka sainkin Kannatusliitolta 50 mk. kuukausiavustuksen, niin ymmärsinhän kuitenkin, että minun oli opittava luottamaan omiin voimiini, ja että asia oli otettava työn kannalta. Minun piti varustautua tekemään työtä kiitollisin mielin silloinkin, kun kannatus syystä tai toisesta lakkausi.

Toinen kiihoittava syy oli tietysti siinä, että itse teosofinen sanoma oli niin uutta noille ihmisille, joita oli kasvatettu sokean uskon verisessä pakkopaidassa. Ja kolmas, minun kannaltani tietenkin painavin syy on ollut siinä, etten itsekään ole osannut toimia parhaimmalla joustavuudella.

Nämä kolme syytä tuottivat määrättyjä seurauksia, jotka jo joulun mennessä ennättivät nousta mel-

koisen korkealle. Olin erään suuren pitäjän suuressa kirkonkylässä, jossa minulla kyllä oli kuulijoita, mutta jossa virallisen uskonnon edustajat olivat kuuhuksissaan. Huomasin ihmeekseni, että he tekivät minusta kovin suuren numeron; yleensä kirkoissaan ja rukoushuoneissaan, puheissaan ja saarnoissaan he intoilivat sitä »villiusijää ja vääraöppista» vastaan, joka »kulkee täällä meidän keskuudessamme sutena lammasten vaatteissa». Eräskin nuori pappi, jonka kuulijain joukossa minäkin seisoin, osoitti minua sormellaan ja sanoi: »ellen erehdy, niin tuolla hän nyt seisoo». Ja siellähän minä seisoinkin.

Eräässä toisessa tilaisuudessa kirkossa, saarnaa kuunnellessani, ajattelin itsekseen: nuohan puhuvat mainiosti! Mitä tuosta vielä puuttuu? Jokohan minua täällä tarvitaankaan? Sielussani kuului vastaus: »Siitä puuttuu mystiikka!» Tajusin sen sitten itsenkin. Siitä puuttui lempeys, siitä puuttui sydämen viisaus, puuttui valaistuneen mielen avartuneisuus. Minun oli vaan jatkettava työtäni.

9.

Seuraava kesä, ensimmäinen varsinaisella matkallani, tuli kuin riemullinen vapaus. Niinhän kesä aina tulee. Kouraantuntuvin vapautumisen merkki oli se, että vapauduin hevosesta ja kyytimiehestä. Saatoin kulkea polkupyörällä, milloin ja minne halusin. Ja nyt minä annankin muistelmieni liidellä kevään merkeissä. Vähitellen alkoi meille kevät koittaa yhä useammalla tavalla. Ensin romahti Venäjällä eräs talven valta, ja me saimme kokoontumisvapauden. Sekin oli minulle suuri ulkonainenkin huojennus työssäni. Maailma tuntui hiukan avartuneemmalta. Ja pian seurasi Suomen vapautuminen ja itsenäistyminen. Se tuli aseettomalle kansalle, samalla kun maailman mahtavimmat sotilasvallat sortuivat aseiden voimasta. Mutta me tahtasimme vapautemme aamun sisäisellä veriöylyillä, kansalaissodan nirmunäytein.

mällä. Eräässä esikunnassa minuakin vaadittiin rintamalle, tai ainakin johonkin hommaan rintaman taakse. Olin ajatellut sellaista mahdollisuutta, ja samalla omaksunut kielteisen kannan. Olin kaiken varalta sydämessäni valmistunut kuolemaan. En antaisi pakoittaa itseäni mihinkään sotahommiin, vaikka minut sentähden tapettaisikin. Niinpä mainituksa esikunta-kohtauksessa ilmoitinkin: »mieluummin saatte ammuta minut, kuin antautuisin mihinkään tekemisiin sellaisessa hommassa, jossa ihmisiä tapetaan».

Mutta tuon sanottuani tapahtui minulle itselleni jotakin yllättävää: oli kuin suuri, näkymätön voiman sysäys olisi mennyt läpi huoneen. Jäin hetkeksi sanattomana tuijottamaan ja ihmettelemään. En tiedä huomasivatko syyttäjäni ja tuomarini tätä. Mutta sen minä huomasin, että he alkoivat hapuilla kunniakasta perääntymistä. Syntyi pieni keskustelu, ja minä sain jatkaa matkaani. Passiini vain tuli merkityksi: on niin ja niin monen tunnin kuluttua poistuttava paikkakunnalta.

Tämä kohtausta sattui pitkäperjantaiattona. Seuraavana päivänä, pitkäperjantaina, tallustin toiselle paikkakunnalle. Tuntui kaikin puolin vaikealta, ja minä sanoin itsekseni: taisipa tulla kurja pääsiäinen. Mutta sielussani kaikui vastauksena: »ihana pääsiäinen». — Kuinka? ajattelin. Kuinka nyt voisi tulla ihana pääsiäinen? Mutta tuli se kuitenkin. Onnistuin sittenkin saamaan asunnon eräässä majatalossa, jossa kirjoittelin teostani: »Johanneksen evankeliumi teosofian valossa». Ja sain kaiken aikaa erittäin tuntea, että suuri sisäinen, näkymätön rakkaus rakasti minua sydämessäni. Sentähden se pääsiäinen oli ihana. Eikä sydämeni ole minua koskaan jälkeensä moittinut siitä, että kieltäydyin sodasta. Enkä voi myöntää sitäkään, että sydämeni olisi niin paatunut ja pimittynyt, ettei se tajua eikä ymmärrä sodan suurta arvoa. Sillä kyllä sydämeni on jälkeensä moittinut minua ankarasti moittia joistakuista muista asioista. Mutta tuo sodasta kieltäy-

tyminen sensijaan avasi minulle kuin uuden lähtökohdan, kuin keskeisimmän henkisen voiman ja ilon lähteen. Sentähden eivät kutkaan auktoriteetit ole minua saaneet vakuutetuksi sodan erinomaisuudesta. Eivät edes nuo suuresti kunnioittamani ja rakastamani teosofiset veljemme ja opettajamme, Teosofisen Seuran virallinen pää, presidentti, tohtori Annie Besant ja piispa C. W. Leadbeater. Ei sittenkään vaikka virallinen pää, presidentti puheessaan Seuran vuosijuhlissa Adjarissa, leimasi suorastaan kavaltajiksi ne salatieteilijät, ne teosofiset työntekijät, jotka eivät koko voimallaan antautuneet sodan pyörteisiin. Ja vaikka piispa Leadbeater antoi sodasta niin ylistävän lausunnon, että sodassa mukana olleet suorittivat sellaisen työn, että siinä muuten olisi mennyt monta elämää. Ei sittenkään, vaikka nämä kunnioitetut ja rakastetut veljemme selittävät, että meidän on tällätavoin, aseilla ja voimakeinoilla murskattava pahan valta Kristuksen tulemisen tieltä. En voi mitään sille, että sellainen Kristus, joka raivauttaa itselleen tietä ihmisten ruumiitten ylitse, aseilla, väkivallalla ja voimakeinoilla, että sellainen Kristus ei ole kukaan muu kuin se, jota sanotaan tämän maailman päämieheksi», ilmavallan ruhtinaaksi», joskus myöskin saatanaksi. Se ilmenee ihmisissä hurskaudessaan ylpeänä julmuuden henkenä, josta Uusi-testamentti sanoo: hän on alusta saakka murhaaja.

Siksi sanon vielä uudestaan: Suomen itsenäisyys tuli sentähden, että se sisältyi Suomen kohtaloon. Mutta saatanalle, jonka hallitusta ihmiset vielä tässä maailmassa tottelevat, hänelle meni kunnia Suomen vapautumisesta. Ja nyt näyttää ainakin pintapuolisesta katsojasta, niinkuin Suomi olisi saavuttanut itsenäisyytensä ja vapautensa aseitten voimalla. Vaikka todellisuudessa asia on ihan päinvastoin. Aseillamme me pahasti pilasimme kaunista itsenäistymisemme hetkeä. Ja ihmisten on nyt vaikea ymmärtää, että pahin vaara meidän vapautumisellemme piilee siinä, että me, niin punaiset kuin valkoiset, niin kovasti luotamme sotaan, aseisiin ja väkivaltaan.

Meidän pitäisi ymmärtää, että meidän pelastuksemme, samoin kuin meidän häviömme, sisältyy meidän kohtaloomme. Ja kohtalomme taas on meidän itsemme luoma. Ellemme niinollen osaa tehdä kohtaloomme sellaiseksi, että se meitä suojelee, niin eivät mitkään aseet ja armeijat meitä suojele. Vai säilyvätkö maailman mahtavimmat sotilasvallat: Venäjän, Saksan ja Itävallan keisarikunnat? Päinvastoin ne hullulla sotainnollaan myrkyttivät oman kohtalonsa. Ja niin se on Suomenkin kanssa. Sinä päivänä kuin Suomen kohtalo sen sallii, niin meidän vapautemme on mennyt, ja meidän aseemme eivät siinä asiassa merkitse mitään. Aseet merkitsevät vallan toista. Ne merkitsevät vain sitä, että elementtaalisena alkeellinen ihmiskunta voi leikitellä pilkkaanampumista, harjaantuakseen siten varsinaiseen saatananpalvelukseen: toinen toisiensa ammuskelemiseen, järjestettyyn joukkoteurastukseen. Vapauttamme ja itsenäisyyttämme aseet kykenevät hankkimaan ja säilyttämään yhtä vähän, kuin ne kykenivät säilyttämään noiden kolmen mahtavan keisarikunnan olemassaoloa. Sentähden: sitä parempi mitä pikemmin me luovumme, aluksi ainakin tuosta asevelvollis-pakollisesta armeijastamme. Sillä se on kaksinkertaisesti väkivaltainen. Ensiksikin siihen otetaan miehet väkivallalla, ja toiseksi noita miehiä pakoitetaan väkivallan tekoon. Sitten meidän on luovuttava kaikista muista pakkokeinoistamme, sekä hallinnollisen että siveellisen ja kasvatuksellisen lainsäädäntömme alalla. Meidän kohtalomme nim. pysyy elinvoimaisena vain mikäli me omassa keskuudes-samme ja suhteessamme muihin kansoihin otamme käytäntöön puhtaan ihmisyyden, veljeshengen läpäisemän järjen ja viisauden.

10.

Kun taas vietän jouluani »Tuonenkylässä», täällä muistorikkaassa päämajassa, jossa näitä muistelmiani

kirjoittelen, niin eipä kumma, jos muistojeni kätköistä astuvat eturiviin ne muistelmat, jotka ovat välittömässä yhteydessä tämän päämajan kanssa. Muistuuapa kuinka meidän itsealotteellisin ja voimakkain teosofinen työntekijämme Suomessa, kirjailija Pekka Ervast, aikakauskirja »Tietäjässä» kertoi saaneensa sisäisen inspiratsionin ja käskyn: »valmista työlle keskus ja työntekijöille koti.» (»Tietäjä» 1912, s. 413). Ja herra Ervast ryhtyikin saamaansa sisäistä inspiratsionia toteuttamaan. Hän ryhtyi siihen omalla vastuullaan, lainaten tarkoitusta varten rahoja eri henkilöiltä yhteensä 24,700 mk.; niin kuin on kerrottu »Jäsenlehdessä» n:o 6 v. 1918. Ja niinhän luova inspiratsioni oli kohdistunutkin vain häneen: häntä käskettiin. Sillä eihän ketään, ei Teosofista Seuraakaan, voi käskeä tai velvoittaa uhrautuvaan työhön, ellei hän itsealotteellisella ja vapaaehtoisella uhrautumisellaan ole ennen tehnyt itseään siihen mahdolliseksi. — Ja niinpä näyttäytyikin, että osa Seuran jäsenistä asettui koko hanketta vastaan, lausuen syvän paheksumisensa vuosikokouksessakin. Joka nähtävästi antoi herra Ervastille aihetta valaista asiaa ja rauhoittaa levottomia mieliä kirjoittamalla »Tietäjässä»: »Kaikki avustus ulkoapäin on niin muodoin tavallaan apua minulle persoonallisesti ja lähtee suorastaan luottamuksesta minuun ja työhöni. En siis mitenkään tahdo enkä saata kehottaa ketään auttamaan minua, vaan uskon lujasti omiin voimiini ja hyvään onneeni» (»Tietäjä» 1912, s. 414). — Toiset taas olivat myötätuntoisia ja avullisia, niinkuin hyvin muistamme, ja niinkuin näkyy »Jäsenlehdessä» n:o 6 1918 julaistusta lahjoitusluettelosta.

Niin vähitellen kohosi laajalle tonttimaalle kaksi huvilaa, »Piippala» ja »Tonttula», sekä yksinkertaisuudessaan siro temppele. Vieläpä tarpeellisia ulko-huoneitakin. Ja Pekka Ervast saattoi ilmaista ilonsa »Tietäjässä»: »Ja lopuksi olen toden teolla tästä 'päämajasta' saanut kodin — kodin itselleni ja niille ystäväilleni, joiden seurassa eläminen on minulle mieluista.»

Päämaja siis laitettiin sellaisen inspiratsioonin alaisena, että siitä tulisi työn keskus, jossa työntekijät kokoontuisivat, jossa he asuntonsa pitäisivät, ja jossa päämajan alkuunpanijalla ja hommaajalla itselläänkin olisi koti ja asunto. Joka tietysti lankee itsestään ja asian luonnosta, koska juuri hän, kirjailija Pekka Ervast, on alkuperäisin, uutterin ja kestävin teosofinen työntekijämme.

Mutta monet veljemme omaksuivat toisen näkökannan. Veljeskuntamme keskuudessa pyrki yhä voimakkaampana esille se ajatus, että päämaja täytyy tulla Teosofisen Seuran omaisuudeksi. Ei siis enää yksinomaan »työn keskus» ja »työntekijäin koti», niinkuin luova inspiratsioni ja käsky oli kuulunut, vaan ennen muuta ja välttämättä Seuran omaisuutta — jonka kanssa Seura saisi menetellä miten haluaisi. Seuran hallinnolle — jonka puheenjohtajana herra Ervast ylisihteerinä oli — alkoi Seuran vaikutusvaltaisilta henkilöiltä saapua yhä uusia kirjelmiä, joissa esitettiin ja painostettiin sitä näkökantaa, että päämaja on luovutettava Teosofisen Seuran omaisuudeksi. Se vaatimus kasvoi kasvamistaan, se tuli yhä voimakkaammaksi. Ja mitä Pekka Ervast tuon jatkuvan vaatimuksen painostamana muuta voi, kuin totella sen valtakunnan lakia, johon hän kuuluu, ja josta valtakunnasta tuo käsky, päämajan syntysana, oli annettu. Ja sen valtakunnan laki sanoo: »jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin.»

Näin päämaja siirtyi alkuperäisestä tarkoituksestaan, itse työltä ja työntekijöiltä, tai jos sanoisimme itse teosofialta, tuolta ikuiselta auringolta, ohimenevälle pyrstötähdelle, Teosofiselle Seuralle. Niinkuin sanoo teosofisen liikkeen suuri alkaja, H. P. Blavatsky: »Teosofia on kaikki käsittävän totuuden, rakkauden ja viisauden ääretön valtameri, jonka loiste kuvastuu maahan, mutta Teosofinen Seura on ainoastaan tässä loistossa näkyvä kupla. Teosofia on jumalallista luontoa, näkyvää ja näkymätöntä, ja Seura on inhimillistä luontoa, joka koettaa nousta

jumalallisen synnyttäjänsä luokse. Teosofia on lopuksi kiintonainen, ikuinen aurinko ja Seura on meinojaan menevä pyrstötähti joka koettaa vakaannuttaa rataansa tullakseen säännöllisesti kiertäväksi planetiksi, jota totuuden aurinko vetovoimallaan hallitsee. Se perustettiin näyttämään ihmisille, että löytyy jotain sellaista kuin teosofia ja auttamaan heitä nousemaan sitä kohti tutkimalla ja omakseen omistamalla sen ikuisia totuuksia». («Teosofian Avain», s. 57).

H. P. Blavatsky yhä uudelleen teroittaa: muistakaa, että teosofia on yksi asia itsessään ikuinen, mutta Seura on toinen asia, joka saattaa joko onnistua tai epäonnistua. Samalla tavalla kuin kristilliset valtiokirkot, jotka käyvät sotia keskenään ja muiden kanssa, ovat toista kuin Kristus ja Hänen ikuisen totuuden, rakkauden ja viisauden valtakuntansa. Mutta me teosofian harrastajat olemme yleensä tämän tärkeän seikan unohtaneet. Kenties vanhasta kirkollisesta tottumuksesta me olemme olleet niin taipuvaisia yhdistämään toisiinsa itse ikuisen hengen ja sen ilmentämän muodon, itse ikuisen teosofian ja ohimenevän Seuran. Josta käsityksestä oli se tuhoisa seuraus, että koska päämaja perustettiin työlle, työn keskuksiksi ja työntekijäin kodiksi ja asunnoksi, niin sen piti olla Seurankin oma. Vaikka olisi voinut olla niin, että Seura ja Seuran jäsenet olisivat olleet tukemassa ja auttamassa, että työ ja työntekijät olisivat todella saaneet kodin ja keskuksen. Sensijaan, että Seura ja Seuran vaikutusvaltaiset jäsenet olisivat iloiten pyrkineet hanketta tukemaan ja auttamaan, sensijaan he kaikkiin mokomin tahtoivat päästä valmiiksi saatua kotia omistamaan ja hallitsemaan. Päämajaa ei hommattu — sen oman luovan inspiraationin mukaan, joka meidän täytyy yhä uudelleen sanoa ja muistaa — päämajaa ei hommattu Seuralle, jonka kanssa Seura voisi menetellä miten tahtoo, vaan päämaja perustettiin työn keskuksiksi ja työntekijäin kodiksi. Että päämaja tuli Seuran omaisuudeksi, johtui aivan toisista, jo mai-

nitsemistamme syistä. Ilman niitä seikkoja päämaja kukaties edelleen olisi työn keskuksena ja työntekijäin kotina. Nyt päämaja sensijaan on tavallaan kuin takavarikoitu. Sitä ei voida käyttää alkuperäiseen tarkoitukseensa, ja sen perustaja ja keskeisin työntekijämme asua retuuttaa sen hoidotta ränstyvissä ja alastomiksi raastetuissa suojissa — kuin loisena vain.

Muistelen näitä päämajan vaihteita kahdesta syystä. Ensiksi siitä syystä, että »Tuonenkylä», joksi päämajaa myös on sanottu, oli ja on edelleenkin niin kaunis ilmaus itse henkisyiden ja uhrautuvaisuuden luovasta voimasta, ja toiseksi siitä syystä, että vielä voitaisiin tehtyjä erehdyksiä paljon korjata ja asioita uudelleen järjestää — jos vain »veljeyshenkeä oisi».

J. R. Hannula.

Liian myöhään.

Oli hämärä talvinen iltapäivä. Johtaja Koski oli syyttänyt sähkövalot työhuoneessaan, mutta ikkunoiden kaihtimet olivat jääneet vetämättä alas. Se oli Aarne Kosken vakiintunut tapa. Hän tahtoi nähdä taivaan niin kauan, kun siitä vähänkään riitti valoa, ja hänen kirjoituspöytänsä oli varta vasten asetettu suurimman ikkunan eteen.

Johtaja Aarne Koski istui mukavassa nojatuolissaan jäykästi tuijottaen kirjeeseen, jota piteli toisessa kädessään. Pöydällä hänen edessään lepäsi laskujen, tilausten ja kassakirjojen ohella käsikirjoitus, jonka ensimmäisellä sivulla saattoi lukea: »Unelmani», romaani. Hän vilkaisi siihen joskus yventyäkseen seuraavana hetkenä jälleen kirjeeseen. Hän näytti murtuneelta, liian aikaisin vanhentuneelta ja väsyneeltä. Hän oli kuitenkin parhaimmassa iässään, korkeintaan neljässäkymmenessä, mutta hermostunut väreily suun ympärillä, ryppyinen otsa, uurteiset posket ja silmien hiukan terävöitynyt ja epäilevän varovainen

katse osoitti, että hän oli paljon saanut taistella vaikeuksia ja vastoinkäymisiä vastaan, ennenkuin hänen oli onnistunut saavuttaa turvallinen asema yhteiskunnassa.

»Liian myöhään siis kuitenkin, liian myöhään, ja unelma on sortunut», hän huokasi vihdoin ja hänen päänsä vaipui rintaa vasten. Sitten hän vielä keran luki kirjeen, johon niin kauan oli tuijottanut:

»Arvoisa Herra.

Saamme täten kohteliaimmin ilmoittaa, ettemme katso voivamme julkaista lähettämääne käsikirjoitusta. Tyylinne on vielä aivan liian kypsymätön ja kankea, ja mielikuvitus kaipaa mehevyyttä. Aihe ei ole onnistumaton, eikä ajatuksiakaan puutu, mutta koko teoksella on vaivaloisten ponnistusten leima.

Kunnioituksella . . . »

Musertava arvostelu todellakin. Mutta niinhän se oli ollut, hänen täytyi se tunnustaa. Vaivaloisesti ja kankeasti oli kirjoittaminen sujunut. Ei se ollut leikkiä ja ilonpitoa niinkuin silloin nuoruudessa, jolloin koko hänen sielunsa oli ylitsevuotavan täynnä mitä herkempiä ja kiihkeimpiä tunnelmia, mitä eloisimpia ajatuksia, jolloin hän olisi tahtonut vain luoda ja uudelleen luoda.

Hän muisti niin hyvin, miten tuo ajatus ensin oli saanut selvän muodon hänen mielessään, tuo ajatus, että hänestä tulisi kirjailija. Marja, hänen nuori rakautensa oli innostanut hänet kirjoittamaan kertomuksen. Se julaistiin eräässä lehdessä, herätti huomiota ja sai kiitettävän arvostelun. Marja oli silloin tuon ajatuksen lausunut ja se oli herättänyt myrskyävän vastakaijun hänen sisimmässään. Aarne Koski tunsu äkkiä löytäneensä, mitä oli etsinyt, tehtävän, todellisen sisällön elämälleen. Hän saisi palvella ihmiskuntaa, kantaa kortensa kekoon, antaa kaikkein kauneimman, pyhimmän ja jumalallisemman osan

itsestään. Se oli hänen suuri mahdollisuutensa, se piili hänessä ja hän tunsu sen löytäneensä. Sitten tuli arki-elämän todellisuus. Hän ilmoitti aikeensa sedälleen ja holhoojalleen:

»Tuo on pelkkää haaveilua, pelkkää itsetietoista luulottelua. Mistä voi tietää, että onnistut kirjailijana?» setä huomautti.

»En sitä tiedäkkään, en tiedä, onnistunko vai enkö onnistu, tiedän vain, että olen löytänyt tehtävän, pyhän velvollisuuden», Aarne vastasi.

»Siitä nyt ei tule kerrassaan mitään. Sinulla on muitakin velvollisuuksia, velvollisuuksia yhteiskuntaa kohtaan, omaisiasi kohtaan ja ne vaativat, että tulet toimeen maailmassa. Siis sanon: Ensinnäkin hankit itsellesi varman taloudellisen aseman, sitten voit kirjoittaa kuinka paljon haluat. Minun liikkeessäni saat nyt heti paikan, myöhemmin jatkat muualla, kunnes tulet itsenäiseksi.»

Niin oli Aarne Kosken kohtalo päätetty, ja hän oli liian heikko vastustukseen setänsä jyrkkää käskyä. Liikemiehen ura tuli siten hänen urakseen ja hän tottui siihen vähitellen. Hän sai periä setänsä kuoleman jälkeen tämän liikkeen, mutta vuoden kuluttua se teki vararikon. Monien ponnistusten jälkeen hän pääsi jälleen kohoamaan ja silloin hän pyysi Marjaa tulemaan luokseen. Marja oli sellainen hieno hellä olento, hän osasi lohduttaa vaikeuksissa. Hän koetti ylläpitää Aarnessa toivoa ja uskoa todelliseen tehtävänsä, josta hän kerran oli puhunut:

»Sinun ei olisi pitänyt alistua setäsi tahtoon, vaan heti ryhtyä kirjoittamaan. Sinun pitäisi nytkin koettaa, kun sinulla on aikaa, jotta harjaantuisit», hän kerran sanoi.

Aarne Koski oli kyllä usein ajatellut sitä ja tuntenut ikäänkuin häpeää ja surua antautumisensa johdosta. Hän koetti lomahetkinään kirjoittaa jotain. Hänellähän oli paljon ajatuksia ja kokemuksia, mutta hänen mielikuvituksensa ei tahtonut enään toimia, hän ei voinut luoda mitään yhtenäistä, hänen jär-

kensä vain laski ja aina laski. Liike-elämä oli jo painanut leimansa hänen ajatteluunsa, hän oli väsynyt. Hän kärsi siitä tavattomasti ja Marja huomasi sen ja kärsi hänen mukanaan. Taas alkoivat huonot ajat. Marja sairastui ja kuoli, Aarne Koski jäi yksin kahden lapsensa, pojan ja tytön kanssa. Hän koetti haihduttaa ja unohtaa katkeran surunsa upottautumalla liike-elämän jännittävimpiin ja kiihkeimpiin pyörteisiin. Ja vaakakuppi kallistui kerrankin hänen puolelleen. Hän alkoi onnistua. Hän teki laskelmia ja laskelmat pitivät paikkansa. Muutamassa vuodessa oli hän luonut itselleen omaisuuden. Hän oli vihdoinkin riippumaton. Nyt kaikki vanhat aatteet tulvivat Aarnen mieleen. Onnistumisen riemussa hän ei unohtanut nuoruutensa lupausta ja suurta innostusta, hän ei unohtanut Marjan toiveita ja sanoja. Ne kaikuivat hänen korvissaan alati, ikäänkuin Marja vielä olisi elänyt. Se oli uusi lyhyt innostuksen kausi. Hän ryhtyi työhön, nuoruutensa tehtävää suorittamaan ja kirjoitti ensimmäisen kirjansa, liihemaailmaa koskevan romaaninsa. Se oli vaivaloisen ajattelemisen ja tuskaisen ponnistuksen tulos, ja — seuraus oli tämä.

Johtaja Koski pudotti kirjeen lattialle. Hän ei ajattellutkaan nostaa sitä sieltä. Hän vain tuijotti taasen eteensä. Näytti siltä kuin kaikki nämä muistot olivat saattaa hänet epätoivoon. Hän vaati sisimmässään selitystä unelmansa sortumiseen, sillä sortuneena hän sitä piti. Epäonnistumisensa jälkeen hän ei enään jaksaisi aloittaa uudestaan, niinkuin hän nuorena empimättä olisi tehnyt. Hän oli liian väsynyt ponnistaakseen tuloksetta, menestyksettä.

»Minä petin asiani ja tehtäväni silloin, kun minulla vielä oli voimaa ja uskoa. Olen siis itse lähinnä syyllinen», hän ajatteli. Tuntui aivan kuin joku olisi pakoittanut hänet ajattelemaan hitaasti ja harkitusti, melkein kylmästi.

»Mutta mikä saattoi minut tekemään sen, mikä ajoi minut tuohon antautumiseen, sedän käskykö?

Mutta setääkään en voi syyttää, sillä hänhän rakasti minua ja tahtoi parastani. Ei, — se on elämän kovuus, olemassaolon ankara, vaikea taistelu, joka tylsistyttää ihmiset, joka estää heitä näkemästä muuta onnea kuin sitä, mikä sisältyy aineelliseen hyvinvointiin, ulkonaiseen asemaan. He voivat kyllä puhuakin henkisestä elämästä ja sisäisestä tarkoituksesta, mutta oikeastaan eivät jaksa uskoa siihen. Käytännölliseen elämään nähden on olemassa vain yksi määräävä vaikutin, huoleton toimeentulo ja kaikki sen tuottamat mahdollisuudet. Ja sitä he opettavat nousevalle sukupolvelle, lapsilleen. He tahtovat siten huolehtia heidän onnestaan, mutta vain ulkonaisesta, joka pian haihtuu, joka on vain katin-kultaa. Siihen on elämän kovuus johtanut. Minä olen sen uhri, en ensimmäinen, en ainoa, enkä viimeinen. Meitä on tuhansia, jotka olemme saaneet uhraa nuoruutemme herkät aavistukset ja unelmat katoavaisuuden alttarilla, meitä on tuhansia.»

Hän pysähtyi ja jäi ihmettelemään sitä ajatusten tulvaa, joka niin äkkiä oli pursunut hänestä. Palvelijatar astui huoneeseen ja sytytti valkean uuniin. Puhelin pöydällä soi rajusti. Aarne Koski tarttui koneellisesti kuulotorveen:

»Haloo, haloo, Aarne Koski täällä», hän sanoi hiukan hajamielisesti.

Pieni innostuksen puna oli kohonnut hänen kasvoilleen ja silmissä loisti liikemiehen harrastusta osoittava kiilto, kun hän seuraavassa tuokiossa vastasi puhelimesta annettuun selitykseen ja ehdotukseen.

»Vai niin, vai niin, suurenmoinen yritys, varmat mahdollisuudet. Mainiota — Kämpissäkö tavataan? — Seurahuoneella kello 9 — vai niin. Kyllä tulen — kiitos — hyvästi.»

Johtaja Koski kulki edestakaisin lattialla. Hän oli äkkiä aivan muuttunut. Ajatus toimi nopeasti ja koneellisesti, mutta kokonaan toiseen suuntaan kuin hetki sitten:

»Varmat mahdollisuudet, niin, niin. Johtaja Vaaranen on erittäin luotettava. Voisin saada pääomaa tiilitehtaalta.»

Ulkona oli jo pimeää ja hän veti kaihtimet ikkunoiden eteen. Sitten hän astui kirjoituspöydän luo. Hänen katseensa sattui käsikirjoitukseen ja jälleen hänet valtasi tuo ahdistava painajainen, sortunut unelma. Hän heittäytyi tuoliinsa.

»Hukkaan mennyt elämä siis, hukkaan heitetty elämä, ilman tarkoitusta, ilman todellista arvoa. Ja tuo kirja tuossa, se on kuin hautakivi. Mikä kohalon iva, että sen nimenä juuri on »Unelmani». Mutta olin kai aavistanut sen jo aikoja sitten, olemme niinkuin profeettoja nuoruudessamme. Enkö siinä runossa kirjoittanut jotain sen tapaista; silloin kun vielä runoilin ja lauloin.»

Hän etsi pöytälaatikostaan pienen vahakantisen vihkosen ja selaili sitä:

»Niin tuossahan se on tuo säkeistö:

Vaan mitä huominen päivä tuo
ja vuodet vierivät antaa,
oi pian murtuvat toiveet nuo,
mi kevään kukkia kantaa.»

Aarne Koski sai äkillisen päähänpiston:

»Mutta minä en halua hautakiveä, minä poltan sen, poltan koko roskan.»

Hän tarttui käsikirjoitukseen, ryntäsi uunin luo ja heitti sen nopeasti liekkeihin. Ensimmäiset lehdet kääpristyivät heti, ja muutaman helken kuluttua oli kaikesta jälellä vain tuhkakasa.

Aarne Koski katseli sitä vakavana, melkein ankara-

»Kaikki on siis nyt lopussa ja liian myöhäistä», hän toisti itsekseen. »Olenko nyt aivan turha ja tarpeeton maailmassa?»

Hänen mieleensä juolahtivat lapset. Hänellähän oli Jaakkonsa ja Liisansa. Heidät hän ainakin opet-

taisi vapaiksi ja ennakkoluulottomiksi olennoiksi. He saisivat ainakin koettaa tehdä sitä, minkä tunsivat pyhäksi ja todelliseksi. Hän auttaisi heitä. Ja hänen ajatellessaan lapsia väikkyi hänen silmiensä edessä Marjan, hänen elämänsä hyvän enkelin kuva. Tuntui kuin olisi Marja hymyillyt ja lausunut nuo ajatukset, jotka hän kerran aikaisemmin oli lohdutellen kertonut:

»Mikään suuri pyrkimys, mikään ponnistus ei koskaan mene hukkaan. Ennemmin tai myöhemmin se kantaa hedelmänsä. Eikä kukaan voi vaipua niin syvälle, ettei pääsisi kohoamaan.»

Voisiko olla niin? Voisiko olla mahdollista, että hänkin ehkä kerran voisi korjata erehdyksensä, ehkä aloittaa uudestaan, ehkä jossain kaukaisessa tulevaisuudessa uusin nuorekkain voimin, uusin innoin ryhtyä luomaan elämänsä onnelliseksi saduksi, — ehkä —.

E. K.

Uusia kirjoja.

Franz Hartmann: Magian salakouluja. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 11. K. O. Y. Tietäjän kustannuksella. Hinta Smk. 5: —.

Ruusu-Risti-kirjaston lukijat ovat jo aikaisemmin olleet tilaisuudessa tutustumaan tri Hartmanniin, tähän oppineeseen, syvämielteiseen salatieteelliseen kirjailijaan, joka oli H. P. B:n aikainen teosofian uranuurtaja Saksassa, sillä ilmestyihän tämän kirjaston ensimmäisenä numerona hänen kaunokirjallinen teoksensa: »Seikkailu Rosenkreuziläisten luona». Vastikään julkaistu »Magian salakouluja» niminen kirja ei ole mikään laajempi esitys, vaan ainoastaan pieni tutkielma siitä »kaidasta tiestä», todelliseen tietoon, viisauteen ja totuuteen johtavasta polusta, josta kaikki

oikeat magian salakoulut opettavat. Tri Hartmann painostaa tässä, miten on olemassa neljä tärkeätä ehtoa, peruspylvästä niille, jotka tahtovat antautua okkultisen totuuden etsimiseen, nim. usko, kieltäytyminen, uhri, ja rukous. — Hartaasti, mutta samalla tieteellisen sattuvasti, hän kuvaa miten ihmisen sydämessä syntyvä henkinen usko, sisäisenä tuntona opettaa häntä, johtaa hänet kieltäytykseen, t. s. oman alemman luontonsa hallitsemiseen, joka samalla on epätodellisen ja katoavaisen uhraamista ikuisen ja katoamattoman omistamiseksi. Siinä on totuuden etsijän apuna rukous, mutta ei rukous missään pyytämisen merkityksessä, vaan antamisessa, antautumisessa Jumalalle, kohottautumisessa ikuisen yhteyteen kaiken kuvittelun yläpuolelle. »Magian salakouluja» sisältää pienestä koostaan huolimatta paljon varteen otettavaa viisautta ja lohtua.

E. K.

Rolf Lagerborg: Fallet Swedenborg i belysning af nyare undersökningar. H:fors, Söderström & C:o. Smk 15: —.

On mieltäkiinnittäväää todeta, että oppineetkin ovat viime aikoina kiinnittäneet huomiota semmoisiin sielutieteellisiin ilmiöihin kuin mediumismiin, selvänäköisyyteen, ihmeparannukseen j. n. e. Tosin heidän silmämääränsä ei vielä ole oppia, mitä kauneusarvoja ja kehitysmahdollisuuksia ihmisen hengessä piilee, vaan pikemmin, mitä sairaaloisuuksia, luonnottomuuksia ja järjettömyyksiä inhimilliseen sieluun voi kätkeytyä. He eivät vielä etsi taivasta eivätkä nouse elysealaisille kentille; he tyytyvät manalan majoihin ja laskeutuvat haadeksen harhasokkeloihin. Mutta heidän mielenkiintonsa on herännyt.

Siitä on todistuksena yllämainittukin kirjanen, jossa tohtori Rolf Lagerborg, nojaten muutamiin ruotsalaisiin y. m. tieteellisiin Swedenborg-tutkimuksiin, terävän älykkäällä ja henkevällä kynällään piirtää kuvan suuresta, kuuluisasta ruotsinmaalaisesta näkijästä ja

tietäjästä, joka kuva epäilemättä syvästi hämmästyttää Swedenborgin täkäläisiä ystäviä ja ihailijoita. Tekijä näet arvostelee Swedenborgia yksinomaan patologisena ilmiönä ja leimaa maailmankuulun viisaan vanhuksen sielullisesti sairaaksi ihmiseksi, jonka sielu, kadottaen miehuusiän terveen järjen ja tullen uudestaan lapselliseksi, vain säilytti loogillisen kirkkautensa ja kirjallisen kykynsä. Näkeekin usein, sanoo Lagerborg, metoodia mielisairaudessa!

Tämä — salatieteelliseltä kannalta katsoen vaillinnainen ja yksipuolinen — kuva Swedenborgista on saatu n. s. psykoanalyyttistä tutkimustapaa noudattamalla. Professori Freudin keksimä nerokas psykoanalyttinen metodi vie epäilemättä oikeihin tuloksiin, — sitä ei kukaan salatieteilijä kieltäne. Havainnot ovat oikeita ja johtopäätökset pitävät myös paikkansa — omalla rajoitetulla alallaan. Viimemainittu huomautus on salatieteilijän tärkeä lisäys tavallisen tieteilijän psykologisiin johtopäätöksiin. Yliaistillisia ilmiöitä on mahdoton täysin ymmärtää, ellei oman elämäkokemuksensa perusteella osaa ottaa lukuun sitä transendentaalista todellisuutta, joka kätkeytyy sekä personallisen sieluelämän että fyysillisesti näkyväisen maailman taakse. Mediumit varsinkin ovat — ainakin jonkun verran — sairaaloisia ilmiöitä; mutta nerokkaat ihmiset lähentelevät usein työtavoissaan mielisairaiden menettelyjä, vaikkei silti kukaan ihminen rinnasta suurten luovien nerojen tuotteita hullujen ihmisten töherryksiin. Samoin yliaistilliset ilmiöt todistavat paljon muuta kuin mediumein sairaaloisuutta; itse asiassa yliaistilliset, mediumein aikaansaamat ilmiöt antavat meidän aavistaa, mitä ihmeellisiä tekoja vastaavilla kyvyillä varustettu täysin terve, itsetietoinen ja hillitty ihminen voisi saada aikaan.

Salatiede tuntee ja tunnustaa näitä terveitä olevan olemassa. Se nimittää niitä mestareiksi, adepteiksi, mahaatmoiksi, tietäjiksi j. n. e. Jos emme niitä tunne, emme kykene oikein arvostelemaan toisiakaan. Väärä

raha on olemassa, sentähden että oikea on, sairaus, sentähden että on terveyttä, mediumistiset ilmiöt, sentähden että on maagillisia.

Swedenborgilla oli luonnostaan mediumistinen rakenne. Hänen isänsäkin oli ollut näkijä, joka keskustelu »enkelein» kanssa. Kun mediumismi Swedenborgissa puhkesi, alkoi hänellä hirmuinen kamppailu, sillä hän oli läpikäynyt aikansa korkeimman tieteellisen kouluutuksen. Mediumismi on yhteydessä sukupuoliolemuksen kanssa, ja ainoastaan siinä määrin kuin ihminen voittaa sukupuolista luontoaan, hän pääsee mediumisminsa herraksi ja muuttaa mediumistisen kyvyn maagilliseksi. Swedenborgilla oli voimakas sukupuoliluonto — koska hän oli voimakas mediumikin — ja hän yritti parhaansa saavuttaakseen voiton alemman luontonsa yli. Itse hän päiväkirjoissaan kertoo taisteluistaan ja voitoistaan, ja suuret olivat hänen voittonsa ja saavutuksensa. Emme kykene arvostelemaan, kuinka pitkälle hän okkultisessa kehityksessään ennätti — mitään erehtymätöntä viisautta hän ei tietenkään saavuttanut, — mutta me voimme iloita siitä, että ihminen on ollut ja elänyt, joka on totuutta etsinyt ja totuuden Jumalaa ja jonka silmät aukenivat näkemään enemmän, kuin mitä tavallisille kuolevaisille on suotu.

Oppineet herrat saavat mielellään leimata Swedenborgin y. m. tietäjät ja näkijät taikauskoisiksi haaveilijoiksi, — vaikkapa sairaksi sielultaan ja mieleltään. Jonkun ajan kuluttua oppineet muuttavat katsantokantansa, mutta »haaveilijat», ne muuttavat maailman.

P. E.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennoissa on tammi- ja helmikuun aikana puhuttu teosofisen liikkeen Mestareista ja heidän opeistaan. Neljä esitelmää omistettiin politiikalle Mestarein kannalta katsoen, mikäli sitä heidän omista sanoistaan tunnemme, ja samalla Indian nykyiselle kansallissankarille mahaatma Gandhille, joka läpi elämänsä on politiikassa noudattanut sitä menetelmää ja ohjelmaa, joka enimmin lähenee Mestarein menetelmää ja ohjelmaa.

Helsingin Ruusu-Risti ryhmässä esiintyi tammikuun 28 p:nä August Aaltonen kolmannen kerran, kertoen nyt personallisia muistelmiaan suurlakosta ja sitä seuraavasta ajasta. Ilta oli muuten omistettu tuttavalliselle seurustelulle kahvikupin ääressä ja loistokohdan sen ohjelmassa muodosti Annikki Uimosen mestarilinen laulu. Helmikuun 4 p:nä oli keskustelua taiteesta, jonka alusti vierailevana Ruusu-Ristin asianharrastajana P. Kaartinen.

Haarlon »Synti», jota on esitetty Kansallisteatterissa, on suomalainen kappale, jota kannattaa katsoa. Puutteellisuutensa sillä voi olla ja näyttämöllisesti se voi olla — varsinkin viimeisessä näytöksessä — jonkun verran tekaistu, toisin sanoen heikko, mutta elämää siinä on, jännitystä ja virkeyttä, ja sanomista tekijällä on ollut. Miellyttävä on hänen tapansa käsitellä kaikkia ihmisiä omalla tavallaan rakastettavina, vaikka kaikilla on suuret heikkoutensa. Tämä on toista kuin ihmisten jakaminen hyviin ja huonoihin tai miellyttäviin ja vastenmielisiin. Tekijän sympatia ja ymmärtämys on kaikkien puolella. Toiseksi teosofia erikoisesti liikuttaa tekijän yritys saada hyvä, anteeksiantavaisuus ja rakkaus voittamaan lopulta kaikkien sieluissa. Tämä on teknillisesti vaikea tehtävä, mutta katsoja uskoo kappaleen henkilöiden herämykseen, ellei hän ehdoin tahdoin asetu vastakäynteen.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Psykoskooppeja

laadin yhä edelleen. Tilaukseen liitettävä omakätinen nimi ja osoite, syntymävuosi, -kuukausi ja -päivä sekä hintamäärä. Väriauran vertauskuvan kanssa Smk 100: —, ilman auraa laajempi 75: —, lyhyempi 50: —.

Alex Huttunen, Mikkeli, Esikaupunki.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VAREJÄ,
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINEKAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . „ 59 06
Eerikinkatu 22 . . . „ 57 58
L. Viertotie 44 . . . „ Tö 4187/
Museokatu 8 . . . „ „ 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 & 326
Hämeen Rautakauppa . — H:linna
Puhelin 222

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15

Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Rankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O.}{V.}$

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 6631

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Öinen kohtaus, *U. E. G.*
 - III Muisti kuoleman hetkellä, *H. P. Blavatsky.*
 - IV Muistoja ja kokemuksia, *J. R. Hannula.*
 - V Taisteleva ihminen, *Toivo Lahtonen.*
 - VI Ikuinen kukka, *E. K.*
 - VII Suuret vaikenijat, *Rafael Ronimus.*
 - VIII Vellamon neidon onginta, *Saarelainen.*
 - IX Karmallinen pelastus, *Julius Kangur.*
 - X Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sie'ussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin retu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihiittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettisuuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua. RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaus hinta on koko vuodelta Smk. 50.—, Amerikassa doll. 2.—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26.—, Amerikassa doll. 1.—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6.—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin la'joihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

MAALISKUU 1924

N:o 3

Toimittajalta.

»Onko Ruusu-Ristin toimitus sitä mieltä, että esim. Suomessa sotaväki ja suojeluskunta ovat turhia?» kysyi muuan uusi lehtemme lukija — luultavasti muutamien viime numerossa olleiden lausuntojen johdosta. »Edustaako toimitus semmoista pasifistista kantaa, jonka mukaan valtion kerta kaikkiaan pitäisi riisua aseensa?»

Jos aseiden riisuminen kävisi käytännössä päinsä — vastaa toimitus ylläolevaan kysymykseen, — silloin olisi semmoinen ratkaisu epäilemättä onnellisin. Mutta kuinka se olisi edes ajateltavissakaan, niin kauan kuin eivät yksilöt ja kansat kaikki ole siitä yhtä mieltä? Jos ihmiset luottaisivat toisiinsa, jos ei olisi varkaita, ryöväreitä, murhaajia — ei suuressa eikä pienessä mittakaavassa, — jos kukaan ei tahtoisi tehdä vääryyttä toiselle itse siitä hyötyäkseen, silloin rauha vallitsisi maassa ja kaikinainen aseellisuus olisi todella turha. Mutta niinkuin nyt on, täytyisi aseettomuuskin aikaansaada pakkokeinoilla, ja mitä siitä seuraisi muu kuin kaikkein sota kaikkia vastaan? Aseettomuus on asia, jota ei voi panna toimeen, keinotekoisena se ei olisi minkään arvoinen, — sen tulee syntyä itsestään. Ja se tulee itsestään, kun ihmiset ovat siihen kypsyneet.

Ruusu-Ristin toimitus ei sekaannu politiikkaan. Jos sen palstoilla lausutaan ajatuksia, lausutaan ne valistustarkoituksessa — yksilöiden »ylösrakennukseksi», ei puoluehengessä. Toimituksen mielestä on totuu-

den etsijöille välttämätöntä saada ajatella ja lausua ajatuksensa vapaasti. Ja kun lukijat muistavat, että lehtemme ei harjoita minkäänlaista puolueagitatsionia, silloin ei kukaan vapaasti lausutuista mielipiiteistä pahene. Ruusu-Risti tahtoo kasvattaa lukijoitaan itsenäisesti ajatteleviksi ja arvosteleviksi ihmisiksi, ja jos se siihen kykenisi, tuntisi se itsensä onnelliseksi.

Mitä nyt asevelvolliseen sotaväkeen ja suojeluskuntaan tulee, on toimituksen mielestä niiden välillä suuri ero. Edellinen perustuu pakkoon, ja tämä on sen heikko puoli, koska se on ammattia, joka ei ole jokaisen nuoren ihmisen omantunnon mukaista. Pitäisi ainakin lakipykälissä varata mahdollisimman suuri vapaus nuoren ihmisen omalletunnon ja persoonalliselle vakaumukselle, — ja siihenpäin lainlaadinta jo kulkeneekin. Toisin taas on laita suojeluskuntajärjestön. Se perustuu vapaaehtoisuuden pohjalle, ja se on niin muodoin luonnollinen ylimeno osittaiseen tai täydelliseen aseettomuuteen.

Muuten ei kukaan kieltäne sitä, että sotilaallisesti kasvatettu mies useinkin on varsin miellyttävä olento: rehellinen, suora, luotettava ja itsensä unohtava. Jaloimmat ja parhaimmat ihmiset ovat usein olleet sotamiehiä. Tätä emme koskaan unohda, kun sotalaistosta arvostelemme. Kaikki lausuntomme koskevat luonnollisesti sota-aatetta ja siitä johtuvia seikkoja, ei koskaan yksilöitä, jotka sotamiehen puvussa ovat yhtä lähellä taivaallista Isää kuin muutkin kuolevaiset. Se vain olkoon jokaiselle selvänä, että Jeesus Kristus y. m. suuret viisauden mestarit eivät ole olleet mitään sotapäälliköitä, — ei missään tapauksessa ainakaan ensinmainittu, vaikka kirkot ovatkin yrittäneet tehdä hänestä sotasankaria, siunatessaan hänen nimessään lippuja ja joukkoja, rukoillessaan hänen nimessään menestystä aseille. Kristus oli — sen kaikki tietävät omassatunnossaan — rauhan ruhtinas, uhrautumisen ja kärsimyksen kuningas.

Tuoni tekee työtään meikäläisissäkin riveissä. Helmikuussa jättivät ruumiillisen tomumajansa säveltäjä, professori Oskar Merikanto ja runoilija Aarni Kouta.

Oskar Merikanto ei ollut Ruusu-Risti-seuran jäsen, mutta vanha teosofi, joka aikoina ennen maailmansotaa säännöllisesti kaikissa juhlatilaisuuksissamme antoi loistoa ohjelmalle mestarillisella pianonsoitollaan sekä sooloesiintyjänä että säestäjänä lauluissa ja melodraamoissa. Muutamia sävellyksiään hän loi varta vasten teosofisiin tarkoituksiin; mieleeni muistuvat seuraavat: ylimaallista rauhaa uhkuva melodraama »Bhagavad Gita», joka ensi kerran esitettiin Helsingissä teosofisessa iltamassa huhtikuun 6 p:nä 1908; tunnelmikas melodraama »Rakkaudelle» (P. E:n sanat), joka valitettavasti esitettiin vain yhden kerran Helsingissä teosofisessa vuosijuhlissa toukokuun 16 p:nä 1910, koska säveltäjä ei liene kirjoittanut »puh-teaksi» musikaalista, perin vaillinaista konseptiaan; ja suurenmoinen kantaatti »Kuoleman kunniaksi» (P. E:n sanat), joka esitettiin europalaisessa teosofisessa kongressissa Tukholmassa kesäkuun 15 p:nä 1913 ja siellä voitti kaikkien sydämet.

Kerron tässä kantaatin alkuhistorian semmoisena kuin sen kuulin säveltäjän omasta suusta. Merikanto oli monta vuotta kirkon urkurina toimiessaan ajatellut kuolemaa ja ajatellut, että tavallinen käsitys kuolemasta ja vainajien hautaansaattaminen epäilemättä oli väärä; hänen tunteitaan se aina oli loukannut. Hän oli monta vuotta ikävöinyt elämänkäsitystä, joka selvittäisi enemmän kuoleman asioita, ja kysynyt miellelössään, eikö kukaan voisi sitä probleemia kauniimmin käsitellä.

Silloin hän kerran joulukuussa 1904 kulkiessaan kirjakaupan ohi näki akkunassa kirjan »Mitä on kuolema?» ja pujahti heti ostamaan sen. Lukiessaan sitten kirjaa kotonaan hän mieltäytyi siihen ja sivu sivulta hänen innostuksensa kasvoi, sillä siinä oli niitä tunteita ja ajatuksia, joita hän oli hapuilemalla hapuillut kykenemättä niitä tajunnassaan selvittämään.

Tullessaan lukuun »Kuoleman kunniaksi» alkoivat sävelet hänen sielussaan soida, nousten ylistys- ja kiitoslauluksi kuoleman majesteetille. Inspirationsaan hän silloin jo merkitsi kirjan reunaan: tuo on kööriä, tuo yksinlaulua, tuo lausuntoa j. n. e.

Siitä saakka Merikanto kantoi mielessään sävellystä, vaikkei hän sitä paperille osannut kirjoittaa ennenkuin talvella 1912—1913, kun oli Tukholmasta päin tullut pyyntö ja kehoitus, että teosofi-säveltäjä loisi jotakin kansainvälistä kongressia varten.

Semmoinen sävelten ruhtinas kuin Oskar Merikanto ei tosiaankaan ole turhaan elänyt. Aineellisilla arvoilla ei punnita eikä mitata sitä henkistä apua, minkä hän on Suomen kansalle ja sen nousevalle sivistykselle antanut. Semmoisesta ihmiselämästä täytyy jokaisen iloita, ja kun kuolemassa fyysillinen persoonallisuus etsii lepoa, on lepo hyvin ansaittu, ja henkiminä kohoo säveltensä täyttämään taivastilaan lisätäkseen näkymättömän maailman so-
pusointua ja kauneutta ja auttaakseen sen asujaimia, samalla itse kasvaen ja kehittyen uusissa inspirationsioneissa ja valmistuen uutta maallista työkautta varten. Eräs ystävämme on lähettänyt seuraavan kauniin runon, jonka hän omistaa »professori Oskar Merikannon muistolle.»

*Nyt surupukuun astuu Suomen kansa,
on tuoni siltä pojan ottanut.
Näin tuoni voittamalla voittajansa
tuon laajarinnan lauhkeen laulajansa
on elon uuden hälle antanut.*

*Oot Oskar Merikanto meiltä poissa,
oot muille maille meiltä muuttanut,
Sä uudessa oot untenmaiden koissa
ja hatarissa harhalinnain soissa
on sinne kuolo Sinut saattanut.*

*Mut laulun lahjas avaa Sulle ovet,
Pietari portillaan Sua kumartaa,
Sun säveleesi särkee jäiset povet,
sen laineet lyövät siihen laajat lovet
ne aatemaihin tietä avartaa.*

*Sun sävelissä Suomen järvet päikkyi
sen laineet lakkapäinä lauleli.*

*Kotoisen lieden lämpö niissä läikkyi
ja avaruuden tähtivalot väikkyi,
kun luonnon voimat niissä otteli.*

*Sä soitit Suomen sulot sävelissä —
Kalevan kankaan kauniit tarinat.
Ja kuolemalle lauloit kaunihissa
ylistyslauluissasi ylevissä
elämän voiton tarut ihanat.*

*Siks kuolontie on Sulle tuttu latu,
mi johtaa luokse taiteen temppelin.
Se onkin Sulle vanha selvä satu
ja tuttu myöskin templiin vievä katu,
mi kulkee läpi uhrikappelin.*

*Ei kuolemata ole laulajalle.
Ei kuole laulu Väinön kantelon.
Se elää aina kuolon kulkijalle
ja ylösnousemuksen pyrkijälle
soinnuissa uuden päivän laulelon.*

*Ja tielle tulloon Väinö Sua vastaan
ja Lemminkäinen lempi lauleloin!
He laulunvoimin johdattakoot lastaan —
Ilmarivoittajaksi voimakastaan,
laulajaksi, sulho suuteloin!*

Vaaka.

Tutustuessani viitisen vuotta sitten Aarni Koutaan en aavistanut, että tunnetusta runoilijasta ja Nietzsche-ihailijasta oli tulemaisillaan vakaa ja harras teosofi. Niin kuitenkin kävi, ja Kouta, joka oli alkanut uhmilijana, epäilijänä, muuttui lopputaipaleellaan ruusuristiläiseksi mystikoksi, jonka ajatus liiteli hengen avaruuksissa, jotka lienevät olleet lukitut useille hänen entisistä ihailijoistaan. Sitä syvemmin on kunnioitettava hänen rehellisyyttään runoilijana. Hän ei pelännyt olla oma itsensä silloinkaan, kun se oli uudeksi syntynyt ja luopunut vanhastaan. Tietysti tämä todisti, että syvimmällä oli piillyt se ihminen, joka oli sama sekä nuorukaisena että miehenä, ja sentähden Kouta mielellään esitti vakaumuksenaan, että Nietzschekin oli pohjimmaltaan mystikko, joka m. m. uskoi sekä jälleensyntymiseen että karmaan. Aarni Koudan viimeiset runoteokset, kuten »Rakkauden temppele» ja »Ristin tie» todistavat, kuinka korkealle hänen inspiratsiooninsa saattoi kohota. Niissä hänen runollinen mielikuvituksensa todella on kuin kotka, joka lentää aurinkoa kohti. Eikä hänen runoistaan puutu tunnetta, vaikka se välistä pukeutuu ankarasti älykkääseen muotoon. Tunne on vain syvältä etsittävä, siitä hengen temppeleistä, jossa asuu rakkaus totuuteen.

Jos olisin runoilija, laulaisin sydämen halusta sonetin Aarni Koudan ritarillisen ja tehtävälleen uskollisen sielun muistolle. Tämmöisissä tilanteissa tunnen selvästi eron jumalallisia lahjoja saaneen runoilijan ja tavallisen proosallisen kynämiehen välillä. Koutaa kohtaan tunnen kiitollista rakkautta monesta syystä. Tietäjän palstoilla hän vuosina 1919 ja 1920 julkaisi monta ihanaa runoa ja monta arvokasta artikkelia. Hänen kirjoituksensa kohottivat suuresti aikakauskirjamme arvoa sekä nerokkaan sisältönsä että lennokkaan tyylinsä kautta. Kun Tietäjästä tuli Ruusu-Risti, oli tarkoitus, että Aarni Kouta entistä kiinteämmin olisi ottanut osaa toimitustyöhön. Hänen mielellään olisi tehnytkin, ja minä surkuttelen

huonoa karmaani, joka asetti voittamattomia taloudellisia esteitä hyvän suunnitelman tielle.

Aarni Kouta oli yhtenä päätekijänä mukana Ruusu-Risti-seuraa luomassa. Kun me muut olimme kauan kahden vaiheilla luopuako vanhasta rakkaasta Teosofisesta Seurasta, silloin Kouta, jota menneisyys ei sitonut T. S:aan, kirkkaalla totuudennäkemyksellään ja ehjällä, keskitetyllä tahdollaan sai meidätkin astumaan suoraan eteenpäin päämäärää kohden. Hän oli epäilemättä vanha taistelija, vaeltava ritari, joka polvistui ihanteen edessä yhtä vilpittömästi kuin ennen sydämensä maallisen haltijattaren ja käytti taistelussaan hengen miekkaa yhtä suurella uskolla ja ihastuksella kuin ennen väkivallan säilää. Viimeisenä parina vuotena hän ei enää ottanut osaa Ruusu-Ristityöhön osaksi luentomatkojensa, osaksi sairauden takia, osaksi itseensä syventymis- ja sulkeutumishalusta. — Personallisesti Aarni Kouta teki minulle merkillisen palveluksen, kun hän eräässä artikkelisarjassaan suureksi hämmästyksekseni ilmoitti minulle, että olin suomalainen kirjailija. Olihan minua siksi nimitetty — kohteliaisuudesta ja kai senkin takia, että miehellä täytyy jokin ammatti olla, — mutta en koskaan ollut sitä vakavasti uskonut. Eihän suuri yleisö minusta paljoakaan tiennyt, eiväthän sanomalehdet milloinkaan pitäneet meteliä minun kirjoistani, eivät arvostelijat ja asiantuntijat myöntäneet minulle sijaa suomalaisessa kirjallisuudessa, — olin siis tottunut ajattelemaan olevani tuommoinen hybridi olento, joka ei ole sitä eikä tätä. Ja nyt Kouta lujalla kädenpuristuksella vakuutti, että olin suomalainen ja että olin kirjailija, — ja jos ken on tätä ammattia harjoittanut niinkin monta vuotta kuin minä, hän ymmärtää, miltä semmoinen tunnustus tuntuu. Eihän se päähäni mennyt, sillä eihän se ollut muuta kuin yksityisen ammattimiehen epävirallinen lausunto. Mutta että hän ammattimiehenä uskalsi sen sanoa, siitä olin sanomattomasti liikutettu. Ja sydämeni on hänelle kiitollinen.

Niin nähköön siis Aarni Kouta Tuonen mailla ihania unia, kunnes hän herää oman paratiisinsa yrtti-tarhassa.

*

Istuessani tänään, maaliskuun 8 p:nä, kirjoittamassa näitä pätkiäni muistelen myös syvällä kunnioituksella erästä hengen sankaria, joka tänään täyttää 60 vuotta. Hän ei kuulu nimellisesti meidän joukkoomme, mutta hän kuuluu oleellisesti kaikkien niiden joukkoon, jotka tahtovat tuoda valoa pimeyteen, lohtua murheeseen, sydämen lämpöä kylmään maailmaan. Kaikki tuntevat hänen nimensä, mutta henkilökohtaisesti hän on tuttu ennen kaikkea onnettomille, hätää kärsiville, sieluntuskissa värjöttäville. Hän on Mathilda Wrede, vankien ystävä.

En malttanut olla häntä tässä mainitsematta, vaikka kuten sanottu hänen tiensä ei ainakaan vielä ole kohdannut meidän tietämme. Mutta olen kerran keskustellut hänen kanssaan, ja se keskustelu on ihannimpia muistojani. Tunsin niin elävästi seisovani vanhan, suuren, kehittyneen sielun edessä. Tunsin niin selvästi, kuinka muurit toinen toisensa jälkeen meidän väliltämme hajosivat. Tunsin niin voimakkaasti, kuinka olennaisesti, kuinka hengessään yhtä ne ihmiset ovat, jotka notkistavat polvensa rakkauden Jumalan edessä, jotka sielunsa pellostä ovat löytäneet totuuden helmen, jotka leiviskäänsä tahtoisivat käyttää elämän Isän kunniaksi. Eri teitä pitkin he ovat tulleet suureen yhtymäkohtaan. Välittömästi he ymmärtävät toisiaan, vaikka puhuisivatkin eri kielillä. Kaikki he tuntevat Kristuksen ja tietävät, kuka Jeesus oli. Kaikki he näkevät, että ihmisessä piilee salaperäisiä kykyjä, että henkimaailma on olemassa, että ihminen syntyy jälleen maan päälle. Kaivataanko parempaa todistusta siitä, että jumalallinen totuus aina on yksi ja sama?

Kymmenkunta vuotta sitten Mathilda Wreden työ vankien hyväksi vankiloissa virallisesti lakkautettiin.

Mutta hänen rakkautensa kärsiviin, pieniin ja sielultaan sairaihin ei siitä lamaantunut. Yhä hän on jatkuvasti kulkenut enkelein teitä, kulkenut Jumalan sanansaattajana pimeydessä eksyneiden luo, lohduttaen, tukien, auttaen, valaisten. Riittääköön hänelle yhä voimia ja ikää! Työtä ei häneltä puutu.

*

Ruusu-Risti-lehdessämme on parina viimeisenä vuotena silloin tällöin esiintynyt nimimerkki U. E. G. runsas- ja syväaatteisten, soinnukkaiden ja kauniiden runojen alla. Välistä on mainittu, että runo on »unessa kirjoitettu», ja moni lukija on varmaan ihmetellyt, mitä silläkin lienee tarkoitettu. Vertauskuvakieltä se arvatenkin on ollut, sillä eihän kukaan nukkuessaan kirjoittele — kaikista vähimmin runoja?

Niin, asianlaita on yhtäkaikki se, että kaikista U. E. G:n runoista olisi voitu täydellä syyllä ilmoittaa, että ne ovat unessa kirjoitetut — eikä sillä olisi tarkoitettu mitään muuta kuin silkkaa, sananmukaista totuutta. Sillä niin ihmeelliseltä kuin kuuluukin, U. E. G. on niin sanoaksemme astraalinen runoilija. Fyysillisessä persoonallisuudessaan hänen ammattinsa on aivan toinen eikä hän harjoittele runoilua edes mieli-työkseen; ei hän edes fyysillisessä tajunnassaan ole lähemmin tutustunut teosofiseen maailmankatsomukseen. Mutta kun hänen ruumiinsa nukkuu, silloin herää sisäinen ihminen, tarttuu kynään ja kirjoittaa — ja käsiala on yhtä selvää, suoraa, kirjoitus yhtä tarkasti välimerkeillä varustettua kuin konsanaan hereillä olevan runoilijan manuskripti, — niin epäilemättä puhtaampaakin, sillä fyysillisessä tajunnassaan toimiva runoilija saattaa tehdä paljonkin korjauksia konseptiinsa, mutta tämä somnambuulisesti työskentelevä taiteilija tekee heti puhdasta työtä.

Tapaus ei ole ainutlaatuinen, sillä yliaistillisten ilmiöiden tutkijat tuntevat kyllä tapauksia, jolloin ruumis toimii välittömästi korkeamman sisäisen tajunnan mediumina. Muuan matemaatikko, jolla oli suo-

ritettävanaan vaikea lasku, johon hän ei illalla pysynyt, paneutui levolle ja näki ihmeekseen seuraavana aamuna, että oli yön aikana mallikelpoisesti ratkaissut paperille koko probleemin. Ja ovathan teosofit lukeneet madame Blavatskystä, että Salaisen Opin käsikirjoitusta joskus kasaantui kirjoituspöydälle tekijän nukkuessakin.

Kuinka tällöinen asia on fysiologisesti selitettävissä, ei ole vaikea ymmärtää niiden, jotka uskovat ihmisen sisäisiin käyttövälineisiin. Minätajunta vaikuttaa suoranaisesti älyruumiin kautta eetteriaivoihin ja hermostoon herättämättä astraalitulassa uinuvaa päivätajuntaa, milloin ei ole kysymyksessä suoranainen ulkoapäin tuleva vaikutus vainajan tai muun henkiolennon taholta. Mutta kuinka ilmiö on selitettävissä psykologisesti, kun ei ole kysymyksessä henkivaikutus? Mikäli U. E. G:n tapausta tunnen, luulen sen olevan tätä laatua, s. o. että U. E. G. toimii vain oman itsensä, sisäisen minänsä mediumina. Ja sitä selittäisin psykologisesti niin, että U. E. G. on varsinaiselta olemukseltaan runoilija, vaikka erinäiset asianhaarat ovat estäneet häntä siksi tulemasta fyysillisessä tajunnassaan. Hänen sielunsa, joka ei tyydy eikä alistu ulkonaisen maailman asettamiin esteihin, purkaa patonsa yöllä ja sanoo sanottavansa tavalla, joka semmoisenaan todistaa ihmisen korkeammista kyvyistä. Hänen sielunsa on henkimaailmassa hereillä ja tietää karmallisen kehityksensä nojalla asioita, joista U. E. G:llä päivätajunnassaan ei ole ollut aavistusta.

Näistä asioista julkaisen tässä numerossa valaisevan kirjoituksen H. P. Blavatskyltä. Kirjoitus on vuodelta 1889, jolloin ei vielä puhuttu mitään psykoanalyysista.

*

Muutamilta lukijoilta olen saanut vastauksia kysymykseeni kansilehden ulkoasusta. Jokseenkin yksimielisiä näkyvät vastaajat olevan siitä, että vanha

muoto oli kauniimpi. Jotkut ovat arvelleet, että uusi on halpuuden takia valittu, mutta sen ajatuksen voin oikaista, sillä kustannus on sama. Valinta tapahtui minun puoleltani osaksi sen takia, että siten voitiin yksi tekstisivu, osaksi sen takia, että silmäni kaipasivat yksinkertaisempaa ulkoasua — taas vaihteeksi.

Muuten näkyvät sanani Ruusu-Rististä kultaisena siteenä meidän kaikkien kesken herättäneen vasta-kaikua siinä runosuonisessa ystävässä, joka lähetti seuraavat säkeet »kultaisesta siteestä»:

*Kulkee side kultainen,
auringossa väikky.
Aurinko tuo ylhäinen,
lämpöänsä läikky.*

*Sydämien kultainen
side tuo on hieno,
kuuluu kulkiessa sen
soittelokin vieno.*

*Kiertää side kultainen,
joka sydän-kukkaan,
kiertäessään soittaen:
rakkaus ei mee hukkaan.*

*Kietoo side kultainen
kukat kiehkuraksi,
vivahtukset värien
sopusointuisaksi.*

*Kulkee side kultainen,
auringossa väikky.
Aurinko tuo ylhäinen,
lämpöänsä läikky.*

H.P.

Oinen kohlaus.

Unessa kirjoitettu.

*Synkät sypressin varjot tieni peittää.
Tummiin kumpuihin kuudan hohteen heittää.
Äidin armahan, jota multa peittää,
valjuna näen.*

*Viepi äiti mun unten asuntoihin,
joihin kutsun sai. Minut saattaa noihin
valkohohtosiin öisiin kartanoihin —
seurassaan kuljen.*

*Silmät säteilee. Suunsa hymyy mulle.
Ihmeen lumoissa saavun siunatulle
asuintienoilleen tähdin kirjailulle.
Varjoista valoon.*

*Lapsen eksyneen itsekkyyden teille —
näin hän ohjailee iki-ihanteille.
Elon tanhuilta siintää kulkeneille
maisemat ylhät.*

*Minut saattelee tähti-öiden valoon.
Käymme yhdessä aamuruskon paloon.
Tiemme kohooa loistavahan taloon
koitteessa päivän.*

*Virkkaa seuraajain: »Lahjani mä annoin.
Uhrin suurimman elon laille kannoin.
Täytin Luojalle varhain minkä vannoin:
Itseni annoin.*

*Saavat tunteeni täällä laajat rajat.
Katson taakseni: »vaihtuu paikat, ajat
maisten muistojen — kunnes kuluttajat
ilmenee muuton.*

*Yhä laajenee piiri rakkauden,
Täytän lakeja täällä kaikkisuuden,
Tahto saanut on vihdoin vapauden,
Elämää vaalin.*

*Astun temppelin ylhän pilaristoon.
Käymme vainajan luomaan aartehistoon.
Kuuluu jaloimmat henget ritaristoon
rakkaus-liekin.*

*Saavat inehmot tiedon kokoomamme.
Käymme ohjaamaan kukin omiamme,
Rauha sydämen suuri palkkanamme
toiminnastamme.»*

*Äiti virkkaa näin. — Kuulen ihmeissäni.
Yöhön ilmestyi rakas tähtenäni.
Hellä äänensä kautta elämäni
soipi nyt mulle.*

*Tummat sypressit peittää ristiänsä.
Kummat muratit kautta elämänsä
kierti surujen. — Mutta heräävänsä
valohon tiesi.*

U. E. G.

Muisti kuoleman hetkellä.

Vanhassa, vuosia sitten kirjoitetussa Mestarin kirjeessä eräälle T. S:n jäsenelle huomaamme seuraavat kuolevan sieluntilaa koskevat viittaukset,

»Viimeisessä silmänräpäyksessä kuvastuu muistissamme koko meidän elämämme tauluna taulun jälkeen, tapaus toisensa perästä sukeltautuu esiin unhoitetusta piilopaikastaan. Kuolevan aivot heijastavat viimeisen, suurimman ponnistuksen kautta tajun-

taan kaiken, mitä ne ovat koonneet muistin säilytyskammioon; jokaisen vaikutelman, joka aivojen työkentelyn aikana muistiin uskottiin, kuvastavat ne uskollisesti uudelleen. Se vaikutelma, se ajatus, joka oli voimakkain, esiintyy luonnollisesti elävämmin, ja se niinsanoaksemme jää eloon kaikkien toisten jälkeen, jotka ainaiseksi katoavat, kuitenkin esiintyäkseen uudelleen deevakaanissa. Ei yksikään ihminen kuole mielenhäiriössä eli tiedottomana, niinkuin fysiologit vakuuttavat. Mielisairas ja juoppohullukin on täydellisessä sielunkirkkaudessa yhden hetken kuoleman tullessa, vaikka ei hän kykene sitä sanomaan läsnäoleville. Usein näyttää siltä kuin kuolema jo olisi kohdannut; kuitenkin viimeisestä valtimon lyönnistä lähtien viimeisen elollisen lämmönkipinän ruumiista poistumiseen saakka *ajattelevat aivot*, ja minä elää näiden muutamien lyhyiden hetkien aikana koko elämänsä uudelleen. Puhukaa kuiskaamalla te, jotka seisotte kuolevan vuoteen ääressä, ja tuntekaa vakavaa juhlallisuutta Kuoleman läheisyydessä. Olkaa hiljaa erityisesti silloin kun kuolema juuri on laskenut kylmän kätensä ruumiille. Puhukaa kuiskaamalla, sanon minä, että ette häiritse ajatusten hiljaista väreilyä ja estä menneisyyttä heittävästä hohdettaan tulevaisuuden hunnulle — — —»

Materialistit ovat tätä ylempänä esitettyä ajatusta usein kiibkeästi vastustaneet. He ovat selittäneet biologian ja psykologian olevan tällaista näkökantaa vastaan, ja koska jälkimäisellä ei ollut täydellisesti päteviä todistuksia tukeakseen sellaista *otaksumaa*, hylkäsi edellinen sen tyhjänä taikauskona. Kuitenkin menee biologia eteenpäin ja sen viimeisten saavutusten joukossa huomaamme seuraavaa. Tohtori Ferré on hiljakkoin antanut Parisin biologiselle seuralle mielenkiintoisen kirjoitelman kuolevan sieluntilasta, joka merkittävästi vahvistaa ylempänä esitettyä otetta Mestarin kirjeestä. Sillä juuri tuohon erikoiseen ilmiöön — elämänmuistojen esiinsukeltamiseen kauvan unohtuneista »kätkeistä» ja heijastumiseen muistin

tyhjille seinille »taulun taulun perästä» — tohtori Ferré tahtoo kiinnittää biologien huomion.

Niistä monilukuisista tapauksista, joita tämä tiedemies esiintuo raportissaan, tarvitsee meidän mainita vain pari osoittaaksemme, kuinka tieteellisesti pätevää on se opetus, jonka olemme itämaiselta Mestariltamme saaneet.

Ensimmäinen tapaus koskee erästä henkilöä, joka kuoli selkäydintaudin aiheuttamaan näivetystautiin. Kuoleva oli jo tiedottomana, mutta kun kahdella peräkkäin ruiskutetulla yhden gramman eetteriannoksella tajunta oli kutsuttu takaisin, nosti sairas hiukan päättään ja alkoi puhua nopeasti flaaminkieltä, kieltä jota ei kukaan läsnäolevista eikä edes hän itse ymmärtänyt. Hänelle annettiin lyijykynä ja paperipala, johon hän hyvin nopeasti kirjoitti muutamia rivejä tuolla samalla kielellä — virheettömästi niinkuin myöhemmin todettiin, — jonka jälkeen hän kaatui taaksepäin ja kuoli. Kun kirjoitus käännettiin, huomattiin sen koskevan sangen arkipäiväistä asiaa. Hän oli äkkiä muistanut — kirjoitti hän — olevansa eräälle määrätylle henkilölle velkaa 15 frangia jo vuodelta 1868 — siis 20 vuotta takaperin — ja pyysi, että velka suoritettaisiin.

Mutta miksi hän kirjoitti viimeiset sanansa flaaminkielellä? Tämä vainaja oli syntynyt Antwerpenissä, mutta oli jättänyt synnyinmaansa jo lapsena, ennenkuin oli oppinut sen kielen, ja koko elämänsä vietettyään Parisissa osasi hän puhua ja kirjoittaa vain ranskaa. On selvää, että nämä äkkiä nousseet muistot, jotka filmin tapaan asettivat hänen eteensä koko menneen elämänsä, aina sellaiseen pikkuseikkaan asti, että hän kaksikymmentä vuotta sitten lainasi muutamia frangeja eräältä ystävältään, — eivät tulleet yksin hänen fyysillisistä aivoistaan, vaan pikemmin hänen henkisestä muististaan, korkeammasta Minästä (Manaksesta eli jälleensyntyvästä yksilöstä). Se tosiseikka, että hän puhui ja kirjoitti flaamia, kieltä, jota hän kuuli puhuttavan lapsuusaikana,

jolloin itse ei vielä osannut puhua, todistaa sen puolesta. *Minä on kuolemattoman luontonsa vuoksi melkein kaikkilitietävä*; aine sitävastoin on vain »olemassaolon alhaisin aste ja ikäänkuin varjo», kuten Ranskan akatemian jäsen Ravaisson meille sanoo.

Nyt toiseen tapaukseen.

Eräs toinen, keuhkotautinen sairas, jota kuoleman hetkellä edellisen tavalla eetteriruiskutuksella kiihoitettiin hereille, käänsi päätään vaimonsa puoleen ja sanoi nopeasti: »Sinä et voi löytää neulaa nyt, on pantu uusi lattia senjälkeen.» Tämä tarkoitti kaulaliinaneulaa, joka oli hävinnyt 18 vuotta sitten. Tuo mitätön asia oli melkein kokonaan unhoitettu, mutta se ei jäänyt nousematta kuolevan miehen viimeisiin ajatuksiin, joka, sanottuaan, mitä hän näki, äkkiä keskeytti ja veti viimeisen henkäyksensä. Tästä näkyy, että jokainen pikku tapahtumakin voi esiintyä heikosti hengähtelevässä tietoisuudessa kuoleman hetkellä. Pitkä elämä voidaan ehkä täten elää uudelleen hetken kuluessa!

Kolmas tapaus on mainittava, joka vielä voimakkaammin tukee salatieteellistä oppia, että kaikki sellaiset muistot kuuluvat yksilöllisyyden ajatuskykyyn eikä personallisen, alemman minän. Eräs nuori tyttö, joka oli ollut unissakävijä aina 22 ikävuoteensa asti, toimitti somnambuulitilassaan mitä erilaisimpia, jokapäiväiseen elämään kuuluvia töitä, säilyttämättä min-käänlaista muistoa niistä herättyään.

Niiden psyykkisten ilmausten joukossa, jotka esiintyivät hänessä ainoastaan unetilassa, oli eräs halu, josta ei ollut jälkeäkään tytön valveilla ollessa. Tällöin oli hän täydellisen avomielinen ja vapaa eikä ensinkään huolehtinut omista tavaroistaan; mutta unetilassa hänellä oli tapana ottaa esineitä, joko omiaan tai toisten ja viekkaasti piiloittaa ne. Kun hänen omaisensa ja ystävänsä tunsivat tämän tavan, antoivat he kahden hoitajattaren vuosikautia vartioida häntä näiden yöllisten retkien aikana, jonka tähden mitään ei kadonnut, jota ei helposti voinut takaisin

saada. Mutta kun kerran eräänä helteisenä yönä hoitajatar oli nukahtanut, nousi tuo nuori tyttö vuoteeltaan ja meni isänsä työhuoneeseen. Isä, joka oli suuressa arvossa pidetty notario, oli työskennellyt myöhään yöhön. Sillä aikaa kun isä hetkeksi poistui huoneesta, pujahti unissakävijä sisään, otti aivan rauhallisesti erään pöydällä olevan testamentin sekä monien tuhansien puntien arvosta obligatsioneja ja vekseleitä. Nämä kaikki hän vei mukaansa piiloitukseen ne kahteen kirjastossa olevaan onttoon koristepilariin, jotka olivat täydentämässä paria kiinteitä pilaria. Hiipien huoneesta ennen isän tuloa, kiirehti hän omaan kamariinsa ja heittäytyi vuoteeseen, herättämättä palvelijaa, joka yhä nukkui nojatuolessaan.

Seuraus oli se, että palvelijatar itsepintaisesti kielsi tytön poistuneen huoneesta; täten epäilykset todelliseen syylliseen nähden häipyivät, eikä rahoja saatu takaisin. Testamentin häviäminen aiheutti oikeuskäynnin, joka saattoi hänen isänsä miltei kerjäläiseksi ja häpäisi hänen maineensa, niin että perhe joutui suureen ahdinkoon. Noin 9 vuotta senjälkeen sai tyttö, joka ei enää viimeisinä 7 vuotena käynyt unissa, keuhkotaudin, johon hän lopulta kuolikin. Kuolinvuoteella poistui se verho, joka niin kauvan oli peittänyt hänen fyysillisen muistinsa; korkeampi tietoisuutensa heräsi; elämänsä tapaukset piirtyivät hänen sielunsa silmäin eteen ja muiden kohtausten sarjassa näki hän varkautensa unissakäydessään. Heräten äkkiä useampia tunteja kestäneestä horroksesta huusi hän, samalla kun kasvoinsa ilmaisivat, mikä kauhea sielun tuska työskenteli hänen sisässään: »Ah, mitä minä olen tehnyt! Minä se olin, joka otin testamentin ja rahat. Menkää, etsikää ontoista pilareista kirjastossa, minä olen — — —.» Hän ei lopettanut lausetta milloinkaan, pelkkä mielenliikutus tappoi hänet.

Etsittiin ja kaikki oli jällellä hänen osoittamassaan paikassa. Merkillisintä oli, että kysymyksessä olevat

pilarit olivat niin korkeat, että vaikka potilas olisi seissut tuolilla ja hänellä olisi ollut paljon aikaa käytettävänään muutamien silmänräpäyksien sijasta, ei hän olisi ylettänyt kyllin korkealle voidakseen pudottaa tavarat onttoon pilariin. Täytyy kuitenkin huomauttaa että haltioituneet ja kouristusta potevat henkilöt nähtävästi voivat luonnottomalla keveydellä kiivetä seiniä myöten ja hypätä aina puiden latvojen korkeuteen.

(Katso Convulsionnaires de St. Médard et de Morzine.)

Eikö ylempänä mainittu tositalpaus puhu sen oletamisen puolesta, että unissakävijä omistaa itsenäisen muistin ja älyn, erillisen ja riippumattoman alemmasta minästä tämän valveilla ollessa; ja että tuo itsenäinen muisti esiintyy toiminnassa kuoleman hetkellä, jolloin ruumis ja fyysiset aistit lopettavat oman toimintansa ja äly vähitellen vetäytyy pois, ottaen tiensä ensin sielullisen ja vihdoin henkisen tietoisuuden kautta? Miksikä ei? Materialistinenkin tiede alkaa tunnustaa sellaisia sielutieteellisiä tosiasioita, jotka 20 vuotta takaperin turhaan odottivat hyväksymistä. »Todellinen elämä» sanoo Ravaisson, »se, josta kaikki muu elämä on vain epäselvää ääriiviivaa, epätäydellistä luonnosta, on sielunelämä.» Se jota ihmiset tavallisesti sanovat »sieluksi» on meille »jälleensyntyvä Minä» »Olla on sama kuin elää ja elää on tahtoa ja ajatella», sanoo tuo ranskalainen tiedemies*) Mutta koska fyysiset aivot ovat ainoastaan rajoitettu alue, joka siitä huolimatta on rajoja tuntemattoman ajattelun näyttämönä, on luonnollista — ja tämä on yhtäpitävä materialistisenkin tieteen kanssa, — että ajattelun ja tahdon alkuperä ei voi olla aivoissa, sillä tuon ylipääsemättömän kuilun sielun ja aineen välillä tuntee toki sekä Tyndall että muut.

On näet siten, että ihmisen aivot yksinkertaisesti ovat yhdyssiteenä kahden tason, sielullis-henkisen ja

*) Rapport sur la philosophie en France au XIX:me siècle.

aineellisen välillä, jonka kautta jokainen abstraktinen ja metafyyssillinen ajatus ikäänkuin siivilöityy alas ihmisen korkeammasta hänen alempaan tietoisuuteensa. Sentähden meidän äärettömyyttä ja ikuisuutta koskevat ajatuksemme eivät kuulu aineellisten aivojemme ominaisuuksiin. Totuuden mukaisesti ne voivat kuvastua ainoastaan henkisessä tietoisuudessamme josta siten enemmän tai vähemmän heikosti heijastuvat havaintoihimme fyysillisellä tasolla. Vaikkapa tärkeitäkin tapahtumia usein häviää fyysillisestä muististamme, ei vähäpätöisinkään teko maaelämämme aikana haihdu sielumme muistoista, sillä tämä ei ole sielun kykyä, niinkuin aivoissa on muistikyky, vaan alati läsnäoleva todellisuus sillä tasolla, joka on ajan ja paikan aistimuksien yläpuolella. »Ihminen on kaikkien asioiden mittapuu«, sanoi Aristoteles; varmaankaan hän ei tarkoittanut ihmistä lihasta ja verestä!

Kaikkein syvien ajattelijain joukossa lausui tämän ajatuksen parhaiten Edgar Quinet, »Création« kirjan tekijä. Puhuessaan ihmisestä, joka on täynnä tunteita ja ajatuksia, joista hän ei ole ensinkään tai vain hämärästi tietoinen, todentaa Quinet, että ihminen saa tietoonsa vain pienen osan siveellisestä olemuksestaan. »Ne ajatuksemme, joita emme kykene ilmentämään, pakenevat tukahutettuina itse olemuksemme juureen — — —». Ainaisella tahtomme ponnistuksella syrjäytettyinä »vetäytyvät ne takaisin yhä kauvemaksi, yhä syvemmälle — kuka tietää minkälaisiin — hermojuuriin, ja sinne ne pysähtyvät vaikuttaakseen ja hallitakseen meitä kutsumattomina ja itsellemme tuntemattomina — — —».

Niin, ne tulevat yhtä vähän aistittaviksi ja yhtä vaikeiksi havaita kuin ne ääni- ja väriväreilyt, jotka käyvät yli normaalimitan. Näkymättöminä ja tahdonvoimaamme ilkkuen vaikuttavat ne yhtä kaikki ja laskevat perustuksen tuleville ajatuksille ja toiminoille, valliten meitä, vaikka emme ehkä koskaan ajattele niitä emmekä usein edes tiedä niiden ole-

massaolosta. Sattuvasti lausui Quinet, tuo suuri tutkija, puhuessaan niistä mysterioista, jotka ympäröivät meitä kaikkia, »mysterioista, jotka eivät koske maata eikä taivasta, mutta jotka löydetään luittemme ytimeistä, aivohuokosistamme, hermo- ja libassäikeistämme»: »Miksi meidän olisi etsittävä tuntematonta hävittääksemme itse tähtiavaruuteen, kun täällä niin lähellä meitä ja *meissä* tuo saavuttamaton kätkeytyy? Niinkuin meidän maailmamme pääasiallisesti on näkymättömien olentojen, mantereittemme todellisten rakennusmestarien muodostamia, samoin on laita myöskin ihmisen». Aivan oikein, koska ihminen on kokoomus himmeitä, hänelle itselleen tiedottomia havaintoja, hajanaisia tunteita ja väärinkäsitettyjä sieluntiloja, alituisesti uudelleen unhoitettuja muistoja ja tietoja, jotka hänen tasollaan muuttuvat — *tietämättömyydeksi*. Kuitenkin, vaikka terveen ihmisen muisti usein himmentyy, koska uusi, voimakkaampi vaikutelma työntää pois entisen, heikomman, näyttää tuona suurena muutoksen hetkenä, jota ihminen nimittää kuolemaksi, korkeampi muisti palaavan takaisin koko voimassaan ja terävyydessään.

Eiköhän tämä, kuten ylempänä mainittiin, riippune siitä yksinkertaisesta tosiasiasta, että ihmisen kaksi erilaista muistikykyä (tai pikemmin kaksi toimintatilaa, ylempi ja alempi) ainakin muutamien sekuntien ajaksi sulautuvat yhteen ja muodostavat yhden ainoan muistin ja että kuolevan tajunta itse asiassa on tasolla, jossa ei ole enemmän mennyttä kuin tulevaakaan, vaan jossa kaikki on yhtä nykyisyyttä? Muisti on, niinkuin jokainen tiedämme, vahvin aikaisimpiin vaikutelmiin nähden, jolloin tuleva mies on vielä lapsi ja on enemmän sielua kuin ruumista. Ja jos muisti on sielumme osa, täytyy sen olla ehdottomasti ikuisen, niinkuin Thackeray jossain on sanonut. On tiedemiehiä, jotka tämän kieltävät; teosofit vakuuttavat asian kuitenkin niin olevan. Edellisillä on vain negatiivisia todisteluja väitteelleen; *meitä* tukevat lukemattomat samantapaiset tosiseikat kuin nuo kolme

edellä mainittua. Syiden ja tekojen väliset siteet ovat ja niiden täytyy pysyä materialisteille tuntemattomina.

H. P. Blavatsky.

Muistoja ja kokemuksia.

11.

Alkuvuosina, Lounais-Suomessa ja Hämeessä yritin puhua jokaisessa kylässä, tai ainakin jokaisessa kansakoulupiirissä. Kuin vaistomaisesti sivuutin sekä teosofiset looshit että taajemmat asutuskeskukset. Mutta myöhemmin, kapinavuoden jälkeen, jolloin olin siirtynyt Savo-Karjalaan, aloin tuntea omituista ahautta, niinkuin tie edessäni olisi jotenkin tukkiutunut. Se pakotti minua miettien syventymään työohjelmaan. Tulin seuraavanlaisiin mietelmiin ja johtopäätöksiin: jos kuljen näin perusteellisesti kylästä kylään, milteipä talosta taloon, niin milloinkaan ennätän edes kertaakaan yli Suomen? Ja vielä: jos sattuisin olemaan yksin, tai jos tuntisin olevani vastuunalainen siitä, että Suomessa alkaisi uusi henkinen sivistys, sellainen sivistys, joka kasvaisi teosofisen ja mystillisen Kristuksen elämänopin pohjalta, niin kulkisinko silloinkin tällä tavoin, mökistä mökkiin? Enpä vainkaan. Minun täytyisi etsiä ja löytää itselleni työtovereita. Ja sitäpaitsi: taajaväkiset keskukset ne kriittillisellä hetkellä kuohahtelevat, tarttuvat objeksiin, ja kun niiden keskuudessa ei lietsota oikeata tietoa elämän syvistä totuuksista, tekevät pahoja koltosia, suuria tyhmyyksiä. Niinkuin juuri oli käynyt. Siksipä minun olisi kuljettava nopeammassa tahdissa kautta Suomen, siröteltävä teosofisen sanoman siementä sinne tänne, etupäässä kirkonkylissä ja muissa

taajaväkisissä keskuksissa. Nuo keskuksat saivat taas vuorostansa vaikuttaa omaan ympäristöönsä. Samoin paikalliset asianharrastajat siellä ja täällä.

Tämä uusi järjestely vapautti silloisesta puristuksesta, päästi ikäänkuin väljemmille vesille. Järjestelin luentoja etupäässä kirkonkylissä, mutta kuitteinkin kirjoja kaikkialla kauttakulkumatkoillani. Ja sitä menoa olenkin jo ennättänyt kulkea miltei kaikissa pitäjissä sen viivan alapuolella, minkä voisi vetää Oulusta Puolangalle ja Suomussalmelle. Viimeksi viime kesänä pyöräilin runollisessa Raja-Karjalassa, Suomussalmen ja Laatokan välisillä alueilla. Ja tekisipä mieleni sanoa, että työn ja vaivannäön takainen pohjatuntu oli riemuitseva. Kirjojakin ostivat neljän kuukauden ajalla noin 12,000: — mkn edestä. Koko viime vuoden aikana ostivat ikävöivät ihmiset armaassa Suomessamme minunkin poloisen kauttani noin 40,000: — mkn teosofiset kirjat. Ja kokoontuivat noin pariin sataan tilaisuuteen kuuntelemaan juttelujani.

12.

Samaan aikaan edellisen »välienselvittelyn» kanssa, tai ehkä vähän myöhemmin, puristi elämän kenkä toisellakin tavalla: huomiotani käännettiin enemmän niihin paikkoihin, joihin jo oli muodostunut teosofisia keskuksia. — Sittenkin olenkin jo muutamina talvina kulkenut rautateitse ympäri Suomea, pysähtyen päiväksi, pariksi, tai kolmeksi niillä paikoilla, joihin on muodostunut teosofisia keitaita, hartaita teosofis-kristosofisia keskuksia. Niissä on tarjoutunut kuin syvemmän elävöitymisen ja henkisen ylösnousemuksen mahdollisuuksia. On niinkuin niissä sykähtelisi ikuinen elämä hiukan avonaisempaan ja lähempään ihmisten elämään. Sitä enemmän mitä suuremmalla luottamuksella ja iloisemmalla ahkeruudella niissä on ylläpidetty teosofisen sanoman soih-tua. Sillä henkisetkin valosoihdut pysyvät keskuu-

dessamme palavina ja valaisevina vain, mikäli me niissä uhraamme sydämemme toiveet ja järkemme ponnistukset. Jos antaumuksellista uskoa ja iloista toimeliaisuutta puuttuu, uhkaa tukkeutuminen, lamaannus ja takatalvi. Tai joudutaan ulkonaisen maailman parannuspuuhiin, politiikan ja yhteiskunnallisten taistelujen pyörteisiin. Varsinainen henkinen elämä muodostuu vain kylmähköksi ja käyttämättömäksi järkeilyksi, tai taikauskon tapaiseksi salimususkoksi.

13.

Tästä solahtavatkin muistelmani kuin omalla painollaan kristillisten kirkkojemme yhteen suureen onnettomuuteen ja kahteen sen päävirheeseen. Tuo yksi suuri onnettomuus on siinä, että pääsi muodostumaan valtiokirkko. Ikäänkuin valtiomahti voisi järjestää ihmisten ja Jumalan välisiä suhteita. Ja noista kahdesta päävirheestä on ensimmäinen se, että Kristuksesta tehtiin yksipuolinen uhri. Kirkot ovat tulkinneet Kristuksen uhrin niin, että kun silloinen ahdasmielinen ja oikeaoppinen kirkko toimitti niin, että Jeesus Kristus tapettiin, niin Kristus siinä tuli uhratuksi ihmiskunnan sovituksiksi. Vaikka Kristuksen todellinen uhri on alkanut jo maailman alussa. Logos on uhrautunut maailmojen liikkeelle-panevaksi ja kaikkea elähyttäväksi voimaksi. Se on Logoksen, Kristuksen, vapaaehtoinen uhri kautta aikojen. Se uhri on itsessään elämää, joka luomakuntien kautta saavuttaa järjellisen tietoisuutensa ihmisessä. Jeesuksessa tämä Kristus pääsi valtavimpana esille ihmisessä, niin että ihminenkin yhtyi maailman alussa uhratun Karitsan uhriin. Ihminen Jeesus pelastui siten, että hän vapautui tietämättömyyden ja eristyksen harhasta, yhtyen Karitsan kaikkitietoon, uhrautuen taas puolestaan elämään ja toimimaan siinä. Mutta sensijaan, että kirkko johtajineen olisi alinomaan pyrkinyt syventymään sisäiseen Kristuk-

seen, uhrautuen Jeesuksessa Kristuksessa yhteistyöhön maailman alussa uhrautuneen Karitsan kanssa, sensijaan kirkko selitti edeltäjänsä tekemän oikeusmurhan siksi Kristuksen uhriksi, joka maailman pelastaa. Vaikka tuo oikeusmurhakin sai kyllä uhrin luonteen ja arvon sentähden, että Jeesus Kristus ei tehnyt pahalle vastarintaa, ei vedonnut jumalalliseen oikeuteen, vaan vetosi jumalalliseen rakkauteen.

Tämä nyt on kristillisten kirkkojen tekemä ensimmäinen suuri virhe. Siitä johtuu kirkkojen kielteinen maailmankatsomus. Ja se vei käytännössä toiseen suureen virheeseen: kirkko ryhtyi voimakeinoilla pakottamaan ihmisiä Kristuksen tunnustamiseen. Ja hämmensi siten kaiken henkisen elämän arvon. Vaikka kirkon olisi pitänyt pyrkiä vain itse elämään Kristuksen ohjeiden mukaan, antaen siten esimerkkiä oikealla ja uhrautuvalla työllään ja elämällään, kertoen omista havainnoistaan ja kokemuksistaan, opettaen siten muitakin ymmärtämään sitä syvempää elämää, jota he itse elivät.

Nyt me saamme kukin kohdaltamme ja kaikki yhteisin voimin yrittää selviytyä ja vapautua tuosta kristillisen maailman yhdestä suuresta onnettomuudesta, sekä kahdesta kristillisen kirkon tekemästä päävirheestä. Älkäämme teosofisessa liikkeessä koskaan antautuko, tai jos tietämättömyydessämme jo olisimme antautuneet, niin älkäämme jättäytykö eristykseen ja pakkokeinoihin Kristuksen tai minkään hyvän asian nimessä tai puolesta. Levitköön ja voitakoon henkinen elämä omalla kasvattavalla voimallaan, esimerkillään ja avunannollaan. Rinnastakaamme aina opetuksiamme — H. P. Blavatskyn tavalla — siihen siveelliseen mittapuuhun, jonka meille on ennen muita antanut Jeesus Kristus.

J. R. Hannula.

Taisteleva ihminen.

Taistojen keskessä nään sinut, ihminen, hetkestä hetkeen,

rientäen uskaltaen, voittavan, sortuvan myös.

Pauhina maailman elon pirstoo syömesi nuoren, niin kuni ukkossää toukojen lyö orahat.

Toivehes suurimmat, unet armaat hukkuvat yöhön, taistelu pauhaten käy kuoloa tuottaen vain.

Hetkeksi rauhaa saat, ja jo luodaan hautoja umpeen:

ystäväs sortunut on, veljesi kaatunut on —.

Taas sinä, taistelun mies, olet sulkenut armahas silmän,

syömen lämpöisen kätkenyt multahan maan.

Vaihtuvi päivä ja yö, suvi uusi nyt taas kajastaapi kuin sadun sankarityö, valkeus ihmehinen,

Antaen aavistaa sotaorjien toivehen hurmaa, toivehen rakkauden, toivehen rauhojen työn.

Mutta oi ihminen, oi, iankaikkinen ihminen, tiesi kulkevi pettymykseen ylitse raunioiden.

Onnesi raunioks saa, sadat sirpaleet kasvosi peittää, taistelu rauhasi vie, tappio toivosikin.

Pettymys pettymykseen yhä liittyy, tappio taistoon, kärsimys kärsimykseen, raunio rauniohon.

Niinkuin portaita käyt, ylös tuskaan tuskasta riennät, voimas on uupunehet, jalkasi horjuelee.

Niin sinä taistelet nyt, sinä sorrut ja nousetpa taasen. Vaihtuvi päivä ja yö, vuossadat rientävi vain.

Oi sinä ihminen, oi, sinä murheen, riemujen lapsi! Missä, ah, missähän on rauhasi löydettävä?

— Etsijälapsonen saa Ikielämän laulua kuulla, taistelun arvoitus helkkyvi soinnuissa sen:

— Ihminen, ihminen, ah, iankaikkinen ihminen, tiesi kulkevi kirkkauteen ylitse raunioiden.

Henkesi sammumaton yli tähtää taistojen melseen,

murheen, hautojen taa, maailman äärien taa.

Tuskasi portahat on, pyhän kaupungin templihin
vievät,
voittos on voittamaton, riemusi rikkomaton. —

Oi sinä ihminen, oi, sinä murheen, riemujen lapsi!
Sankari oot sinä, ah, taistele, taistele vain!

Toivo Lahtonen.

Ikuinen kukka.

Heikko tuuli huojutteli lehdettömien puiden oksia ja hiveli kevyesti kartanonomistaja Bergin jäykkiä kasvoja. Hän oli juuri ollut tarkastamassa pienen joen varrella työskentelevää sahaa, antanut määräyksensä työnjohtajalle ja palasi nyt hitain askelin viettämään tavanmukaista rauhatonta, mutta samalla arkisen yksitoikkoista päivää työhuoneessaan kirjojen ääressä. Päärakennusta ympäröivän puiston vanhat vaahterat ja tammets olivat hienon huurteen peitossa ja maassa lepäsi ohuena vaippana marraskuinen ensi lumi. Kaikki oli hiljaista ja rauhallista, mutta Emil Bergin mieltä se masensi kylmyydellään. Hänestä tuntui kuin ennustaisi se kuolemaa ja katoamista. Häntä värisytti. Tuo alati vaaniva elämää kaihtava kammo, joka jo kauan oli pidellyt häntä rautaisessa puristuksessa, valtasi hänet jälleen. Hän kiirehti askeleitaan, katsellen pelokkaasti ympärilleen ikäänkuin odottaisi jotain kauheata äkkiä tapahtuvan. Mutta mikään ei häirinnyt hänen kulkuaan, eikä luonnon mykkää, vaiteliaa unta.

Tämä omituinen, melkein sairaaloinen sieluntila oli hänen vaimonsa kuoleman jälkeen juurtunut hänen mieleensä. Se oli kauhun täyttämää tietoisuutta elämän tyhjyydestä ja täydellisestä mitättömyydestä, mutta samalla siihen sisältyi kaikki kuolemanpelon kuumehoureiset kammokuvat, jotka vinhaa vauhtia kiitivät hänen sielunsa silmien ohitse.

Eemil Berg oli kasvanut rikkaassa ja loisteliaassa kodissa, jossa iloittiin ja nautittiin kaikesta tämän maailman onnesta ja mukavuudesta, jossa tieto ja sivistys oli kullattu kuori, joka koristi ja jossa ei koskaan lähemmin kysytty elämän tarkoitusta tai syvempää sisältöä. Samoin oli hänen elämänsä ollut yhtä ainoata huvitusten täyttämää huumaa sen jälkeenkkin, kun hän oli saanut vaimokseen sen kauniin ja suloisen naisen, jota hän oli tuntenut rakastavansa. Ja sitten oli hänet äkkiä heitetty tyhjyyteen ja yksinäisyyteen, ja hän tunsii olevansa niinkuin lapsi, joka öiseen metsään eksyneenä vapisevin sydämin katselee virvatulia, jotka on luullut kotituvan valoiksi.

Vaistomaisesti Berg oli kääntynyt uskonnon puoleen etsiäkseen siltä apua ja lohdutusta. Hän oli alkanut käydä kirkossa, mutta luopui siitä pian ja vetäytyi syrjään tehtyään huomion, että hänen kauhunsu vain lisääntyi, että kirkko melkein pyrki sitä herättämään, ja että lohdutus oli vain tyhjää sanahelinää. Hän oli sitten heittäytynyt kirjojen ylitse, hän ahmi kuumeisella kiireellä kaikki, mitä sai käsiinsä, luki väsymättä, mutta mitään lohtua löytämättä, alituinen pelko sydämessään.

Mutta hänen tilansa oli yhä kärjistynyt. Hän oli alkanut nähdä peloittavia näkyjä, hän ei uskaltanut oleskella yksin pimeässä ja yhden palvelijoista täytyi viettää yönsä hänen kanssaan. Tämä herätti huomiota, ja kylässä puhuttiin paljon sairaasta patruuna Bergistä. Kerran hän itsekin sattui kuulemaan erään talonpojan juttelevan, miten patruuna nyt oli alkanut olla vähän hassahtava. Siitä lähtien hän oli varovaisempi ja koetti mikäli mahdollista kätkeä ja peittää onnettoman tilansa.

Joku kuukausi sitten oli Eemil Bergissä herännyt päätös, jonka hän heti pani toimeen. Hän oli koettanut selittää itselleen, että koko tämä tuska johtui yksinäisyydestä. Hänellähän ei ollut omia lapsia, eikä yleensä ketään, joka vähänkään huolehtisi hänestä. Oikeastaan hän ei uskonut omiin selityksiinsä,

mutta ne saivat hänet kuitenkin kirjoittamaan kälylleen ja pyytämään tätä lähettämään yhden tyttärustään edes lyhemmäksi ajaksi hänen seurakseen. Pari viikkoa myöhemmin oli sitten 18-vuotias Irja-neiti saapunut taloon.

Berg oli koettanut olla hyvin ystävällinen ja huomaavainen Irjalle, siten viihdyttääkseen häntä ja itseäänkin, mutta hän ei oikein onnistunut. Irja oli luonnostaan iloinen ja vilkas ja sai pian uutta intoa ja vauhtia kaikkiin talon asukkaisiin, paitsi patruuna Bergiin. Tämä ei voinut ymmärtää tyttöä, hän ei voinut ymmärtää, että kukaan saattoi olla iloinen ja huoleton, se melkein loukkasi häntä. Eemil Bergiä alkoi vaivata tämän elämänhaluisen nuoren olennon läsnäolokin. Hän vetäytyi yksinäisyyteen kirjojensa ääreen murjottamaan, eikä kohteliaisuudesta ollut enään tietoa. Irja huomasi sen ja koetti kaikella tavoin voittaa Eemil-enonsa ystävyys ja luottamuksen, mutta kaikki yritykset kompastuivat tämän äreYTEEN.

»Eivätkö he näe, eivätkö he käsitä, että elämä, maailma on niinkuin suuri peloittava pyörä, joka lähenee lähenemistään yhä kiihtyneemmällä nopeudella, joka suurenee ja murskaa kaiken ja jota kukaan ei kykene väistämään», Berg ajatteli itsekseen ja käski Irjaa pysyttelemään omalla puolellaan ja olla häiritsemättä häntä työhuoneessaan.

Irja oli silloin ottanut tehtäväkseen tutustua ympäristöön. Hän oli pitkillä kävelyretkillä samoillut kaikki lähiseudut, ja eräällä näistä retkistään oli hän tutustunut nuoreen arkkitehti Tammiseen, joka oli tullut paikkakunnalle valvomaan naapurikartanon rakennustöitä. Siitä lähtien he olivat yhdessä. Eemil Berg saattoi usein ikkunastaan nähdä heidän kuljeskelevan vieretysten puiston kiemurtelevia polkuja innokkaaseen keskusteluun vaipuneina. Vasten tahtaan hän seurasi eräänlaisella harrastuksella näiden molempien nuorien puuhia, eikä hän ymmärtänyt miksi hänen mielenkiintonsa yhä kasvoi.

Kerran oli Irja kutsunut arkkitehdin teelle ja Berg oli antautunut keskusteluun hänen kanssaan huomaten silloin, että hän oli vakava ja vilpitön ihminen. Ja hänen äreytensä oli vähitellen sulanut, mutta samalla oli hän tuntenut uuden pelon aiheen syntyvän sieluunsa: Miten näiden nuorien kävisi, kun kylmä todellisuus ratsastaisi heidän unelmiensa ylitse, milloinkaan se tapahtuisi, pian kai pyörä osuisi heihinkin, pian kai tyhjiys vallitsisi heidänkin mielessään? Ja kylmät väritykset puistattivat häntä. Mutta siitä lähtien oli Eemil Bergin kammokohtauksiin aina yhdistynyt tuo pelko kahden nuoren ihmisen tulevaisuudesta. Ja heitä hänen silmänsä nytkin vaistomaisesti etsivät hänen kulkiessaan halki hiljaisen ja syksyisen puiston.

Eemil Berg lähestyi päärakennusta. Sisäänkäytävän edustalla olevalla aukeamalla oli kukkaispengermä lumen peitossa ja sen ääressä Irja ja Kaarlo Tamminen seisoivat katsellen toisiaan. Eemil Berg pysähtyi jääden tuijottamaan heihin, mutta he eivät huomanneet häntä.

Kaarlo Tamminen oli lumen alta poiminut pienen vaaleansinisen orvokin ja Irja oli poistanut siitä lumen ja jään pitäen sitä nyt hellävaroen kädessään. He katselivat vuorotellen kukkaa ja toistensa silmiä, jotka loistivat outoa riemua ja lämpöä. Nuori mies katkaisi hiljaisuden:

»Se on ikuinen kukka tämä, joka säilyy yli talvienkin lumessa ja jäässä, se on tuulahdus autuuden ikuisilta mailta, niinkuin sinä olet, sillä sitä kertovat silmäsi, jotka herättävät minussakin ikuisen tulen.»

»Oi kuinka runollista», tyttö sanoi leikillisesti, mutta hän näytti onnelliselta ja liikutetulta.

Eemil Bergin sydämessä tuntui omituista ailahdusta. Oli kuin olisi hän elänyt uudestaan nuoruuden onnellisen ajan, jolloin hänkin oli uskonut elämään, kuin olisi hänessä syntynyt uudestaan aavistus ja tieto siitä, että hänessäkin vielä eli tuo ikuinen kukka,

kuoleman ja kauhun maailmasta huolimatta yhtä raikkaana ja tuoksuvana, säilyttäen lämpönsä ja värinsä elämän kylmän lumen ja jäänkin alla. Ja sinä hetkenä hänessä syntyi usko iankaikkiseen elämään.

Hänen silmissään kimalteli kyynel, kun hän sivukäytävää pitkin hiipi pois jättääkseen nuoret kahden kesken. Mutta puisto vanhoine vaahteroineen ja tammineen, joka vielä äsken oli ollut niin kolikko ja uhkaavan tyhjä, tuntui nyt pehmeältä ja uneksivalta ikäänkuin olisi se halunnut vaivuttaa hänetkin helppään syleilyyn.

E. K.

Suurten vaikeinijain

Lordi Tennyson'in ja Thomas Carlyle'in hiljainen illanviello.

*He valvoivat niin vaiti unelmoiden
keväistä ittaa kahden kesken vain,
lumoissa kumpikin niin unelmain,
ett' osui sieluun herkin sävel soiden.*

*Noin näkivät he näyt vuossatain
vain vaieten ja hiljaa tupakoiden,
kuulivat hienot soinnut lauleloiden,
tään maailman ja ajan unohtain.*

*Noin hiipivään he hiljaisuuteen käyden
tunsivat lohdutuksen onnen-täyden,
vail'olon pyhän, suuren mysteron.*

*Ja kun he myöhään vihdoin erkanivat,
hymyillen miehet hiljaa kuiskasivat:
»Kuin suloinen on sana sanaton!»*

Rafaël Ronimus.

Vellamon neidon onginta.

»Mikä nyt sorti suuren äänen
Äänen kaunihin kaotti?»

Kal. 5 r.

Oliko muinaissuomalaisien tietäjillä ja opettajilla tietoa niistä jumalallisista totuuksista, joita nykypäivien teosofinen liike edustaa, onko kalevalaisissa runoelmissa noita asioita verhoten kerrottu, onko esim. jälleensyntymisestä ollut tietoa kalevalaisena aikana; tällaisia kysymyksiä nousee totuuden etsijän mieleen kun hän koettaa hengessään syventyä Kalevalan runojen useinkin saduilta näyttäviin, jopa ihan mahdollisiin ja hassunkurisiin kuvauksiin.

»Kalevalan avaimessa» Pekka Ervast sattuvasti ja hänelle ominaisella henkevällä tavalla kuvaa, mitenkä kalevalainen maailmankatsomus oli tietoinen noista asioista. Jälleensyntymistä kuvataan m. m. Lemminkäisrunoissa, ja tosiaan kun me syvennymme Ervastin antamilla avaimilla Kalevalan 14 ja 15 runoon, niin huomaamme, että niissä on todellinen ja ihanan runollinen kuvaus, osaksi ulkonaisesti ja osaksi kuvien muodossa symbolisesti esitettyä, siitä tosiasia-asta, että ihmisen henki on tilaisuudessa saamaan uuden ruumiin luonnosta, sen järkähtämättömien lakien mukaan, kun hän on entisen taitamattomuudessaan menettänyt »Tuonelan», se on Elämän ja Kuoleman virrassa.

Tällä kerralla koetamme syventyä tähän uudelleen lihaantumisoppiin Kalevalan 5—7 runon opastamina. Nämä runot mielestäni sattuvasti ilmaisevat kuinka yksityiskohtaista, syvällistä tietoa kalevalaisissa runoelmissa on m. m. jälleensyntymisopista, vieläpä niistä syistä, jotka ihmisen hengen pakoittavat uudelleen ja yhä uudelleen lihaantumaan.

Kalevalan Aino, josta kerroimme viime maaliskuun Ruusu-Ristissä, oli kuten selveni puhdistuksen tietä kulkeva totuuden etsijä, ja kuten muistamme hän jo

saavuttikin jotakin, sillä totuuden pyhä henki ikäänkuin laskeutui häneen; hänestä kerrotaan vielä, että hän jätti ruumiinsa ja poistui ja yhdistyi tunne maailmaan, vesi- eli astraalimaailmaan; ja edelleen sinne neitonen nukahti toisiin levon ja rauhan maailmoihin. Voimme hyvin ymmärtää, että jos Kalevalan runoissa, kuten uskon ja äsken mainitussakin Aino artikkelissä huomautin, kuvataan inhimilliseltä kehityksen kannalta avattuna, ihmissielun kehitystä Kullervosta Joukahaisen kautta Ainoon, niin tämä kehitys jatkuu Ainosta korkeampaan inhimilliseen kehitykseen, jota Kalevalassa kuvataan Väinämöisenä, Ilmarisena ja Lemminkäisenä; nämä ylemmän kolminaisuuden nimitykset ovatkin alkuperäisissä runoissa usein toistettuna sekasin eri asioiden yhteydessä ja kuvastavat kuten »Kalevalan avaimessakin» sanotaan m. m. eri puolia ihmisen henkisestä olemuksesta. Kalevalan 5 runon alussa kuvataan sitä ikävää, jota ihminen tuntee Aino eli aineen puoleen sieltä levon ja rauhan maailmoista. Sinisen meren, henkisyyden tason rannalta alkaa ihmisminä kysellä Untamon unia. Unto on maan isäntä, aineellinen maailma, kuten olemme Kullervosta puhuttaessa kuulleet. Elämä on tosiaankin Untamon unta, jossa ihmishenki menettää todellisen tajuntansa kuten unessa päivätajuntansa, mutta tärkeä aika on ihmisellä tämä karkeassa aineessa olohetki, sillä siinä ollen hän on tilaisuudessa opettelemaan Unnon unesta valveille pääsemistä Kalervon kankahille.

Väinämöinen saapi kuulla Unnolta, missä »Vellamon neidot» asuvat: »Nenässä utuisen niemen», »Päässä saaren terhenisen». Näin alkaa levon jälkeen jälleensyntyvä monadi laskeutua ensin hienompia utuisempia aineita kohti ja sitten yhä karkeampiin verhoihin, kuten tulemme näkemään.

Vellamon neidon onginnasta ovat runolaulajat paljon laulaneet ja sekin osoittaa, että tässä on kysymyksessä tärkeä asia; väliin kerrotaan Väinämöisen, väliin Lemminkäisen olevan ongella:

»Siin' ongella olia
 Aina siimalla asuja
 Vapa vaskinen vapisi
 Hopiainen siima siukui.»

Tämä onkimies on alituisesti siiman päässä hopeaisen langan nenässä; aivan itsestään tulee mieleen se hopealanka, josta teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan ja jonka sanotaan yhdistävän ihmismonadin käyttövälineisiinsä ja joka aina katkeaa kuolemassa ja siis yhdistyy luonnollisesti uudelleen lihaantuessa elävöittämään ruumista. Näin Kalevala kuvaa sitä tapahtumaa, kun jumalkipinä, säde, siima on heitetynä ainetta kohti ja siiman yhdistää vaskinen vapa, jolla itse Väinämöinen onkii. Vaski, rakkauden Venusmetalli kuvaa sitä vetomoimaa, sitä rakkautta, sitä halua, jota monadi tuntee ainetta kohti, ja hopea siima, kuun ja personallisuuden metalli luopi siiman päähän personallisen ihmislapsen, joka näin tarttuu pyytäjän onkeen, — outo on se otus, joka onkeen tarttuu:

»Onp' on tuo kala kalanen
 Kun ei tuota tunnekkana»
 Sileähk' on siikaseksi
 Ihala imehnoksiki
 Päärivatoin neitoseksi
 Vyötöin veen on tyttöseksi.»

Tämän tuntemattoman kalan, jota arvailtiin kalaksi ja ihmiseksi, veentyttöseksi, aikoo Väinämöinen leikellä syödäkseen, ja silloin kala loiskahti takaisin merehen. Alkuperäisissä runoissa kerrotaan tämä tapaus hieman toisin. Runolaulajien »kuningas» Arhippaini Miihkali kertoo seuraavasti:

Veti kalan venosehensa
 Talu talka pohjasehen
 Oi Ukkò ylijumala,

Puukko pilvistä purota,
 Vierytä veitsi taivosesta!
 Puukko pilvistä putosi,
 Vieri veitsi taivosesta
 Vierehen lohen punasen,
 Pää kultaa, terä hopiaa.
 »Niin sieltä sanoa saatto
 Typeräinen päänsä kautta:
 Tulinpa mie sinulle
 Jalkojesi jaksajaksi.»

Eipä tosiaan voisi fyysisillä kielellä kuvata lihaantuvan ihmisen ensi aikoja sattuvammin kuin Kalevala verratessaan sitä oudoksi kalaksi, joka »Vihurilla viijennellä» »Nosti kättä oikeata», se on puoli ikäisenä liikahaa, saapi tuntea elämän värisytyksen ruumiissaan, kun Väinämöisen veitsi sitä viiltelee.

Madame Blavatsky kuvaa samaa asiaa Sal. op. II os. siv. 211 kertoessaan sikiön kehityksestä:

»Sitten sikiö saapi toisen toisensa jälkeen ihmisolennon ominaisuuksia, ensimmäisen kuolemattoman henkäyksen väristys käy läpi sen olemuksen:

Se liikkuu — — ja jumalallinen olemus astuu viimein lapsen muotoon, jossa se tulee asumaan fyysisen kuoleman hetkeen asti, jolloin ihminen tulee hengeksi.»

Kalevalainen viisaus tahtoo meille näyttää ja opettaa: ihmiset, teihin on itse Ukko ylijumala pudottanut kultapäisen veitsen ja huomatkkaa, että se kultainen jumalallinen ase on teidän kädessänne, teidän sisässänne; se hopeaterä, joka siihen on yhdistetty, on sitä personallista elämää, jota teidän on opittava ohjaamaan, sen jumalallisen voiman avulla minkä hän teihin on pudottanut. Yhdeksännän aallon päältä jo ääntää Väinämöisen »kala», silloin on »Ikipuolelle» syntynyt päänalaisen pania, jalkojen jaksaja, kainaloinen kana, mesileivän leipoja j. n. e.; muutamat runotoisinnat kertovatkin: »Väinön tytön» olevan yhdek-

sän lukon takana eli 9 portin kaupungissa kuten, toiset pyhät kirjat ihmistä nimittävät, siellä hän sitte menee »Koskessa kohisevassa», »Virrassa vilisevässä». Elämän ja Kuoleman virtaa viillättää näin kuolematon ihmisen henki.

Näin jätti ihmisen henki oikean kotinsa, ei hän osaa aavistaakaan sitä suurta mahdollisuutta, mikä hänellä on, mikä perintö häntä odottaa kerran, kun hän taas oppii kuuntelemaan sitä kotikäkeä, joka ennen »kukkui illoin, kukkui aamuin, kerran keskipäivälläkin».

Nyt on toisin: ei »kuku ilokäki», ei ole lohtua:

»Mikä nyt sorti suuren äänen

Äänen kaunihiin kaotti?

Suru sorti suuren äänen

Huoli armahan alenti.»

Surun ja murheen kouluun laskeutui ihminen, siksi niin harvoin ilokäki kukkuu ihmisen elon retkellä.

»Enkä nyt tuota tieäkkänä

Miten olla kuin eleä.»

Niin avuton on ihminen taas alussa, kunnes »Emohausta havasi» ja alkoi näin neuvojansa antaa, että ihmisen on opittava:

»Murehisihin murtumatta

Huolihin katoamatta»

valtaamaan Pohjolan tytär.

„Saarelainen.“

Karmallinen pelastus.

Olemme usein kuulleet kuinka muutamat ihmiset ihmeellisellä tavalla pelastuvat vaaroista, joissa muut elämänsä menettävät. Laiva- ja junaonnettomuuksista esim. ja muuallakin suoriutuvat sellaiset ihmiset onnellisesti, joiden karma on erilainen kuin toisten, joita karma panee samallaisen yhteenkuuluvaisuuden kautta velkansa maksamaan. Alla oleva tapaus on uusin esimerkki karman todenperäisyydestä.

Äskettäisessä Japanin maanjäristyksessä mukana ollut virolainen kirjailija Saal kertoo kirjeessä ystäville ihmeellisestä pelastuksesta.

Kirjailija Saal asuu nykyään Kaliforniassa. Hän matkusti alankomaalaisella höyrylaivalla 12 p:nä elokuuta Japanin kautta Jaavan saarelle Batavian kaupunkiin asioittensa tähden. Hän oli ennen toiminut siellä Alankomaan hallituksen virkailijana useamman vuoden. Yöllä vastaan 31 p:n elok. saapui laiva Jokohaman satamaan, missä se ankkuroi. Seuraavana päivänä matkusti Saal Jokohamasta Tokioon joitakin ostoksia tekemään. Matka sieltä Tokioon kestää noin tunnin verran. Tokiossa olikin sinä päivänä mikadon syntymäpäivä, jolloin koko Japani juhlii eikä suosi minkäänlaisia liiketoimituksia. Saal aikoi yöpyä Tokioon, mikä olisi ollut hänelle tuhoksi, sillä seuraavana aamupäivänä sattui hirvittävä maanjäristys, joka vaati kymmeniä tuhansia uhrikseen ja hävitti rautatiet ja kaikenlaisen yhteyden Jokohaman kanssa. Kuitenkin juuri ennen iltajunan lähtöä hän muutti — tietämättä itsekään miksi — suunnitelmansa ja matkusti takaisin Jokohamaan yöpyäkseen laivansa kannella, ja tullakseen sitten päivemmällä uudelleen Tokioon.

Jokohamaan saapuessaan ei hän enää löytänytkaan venheenkuljettajaa, joka olisi hänet laivalle soutanut. Nyt täytyi hänen mennä hotelliin yöksi. Ja juuri »Grand Hotelliin» hän aikoi, jonka maanjäristys sittemmin ikäänkuin pyhki pois maan päältä. Juuri

astuessaan hotellin ovasta sisään, kuuli hän takana jonkun öhkyen juoksevan. Se olikin venheenkuljettaja — japanilainen, joka oli venheensä toiselle paikalle vienyt, mutta sieltä kuitenkin Saalin huomannut. Saal antoi sitten soutaa itsensä laivalle. Seuraavana aamuna tuuli kovasti ja meri lainehti rauhattomasti, että ei uskallettu pyrkiäkään maihin pikku venheellä. Se oli onneksi, sillä hänen istuessaan laivan kannella kävi äkkinäinen kauhea täristys kautta laivan, joka kesti noin 2 minuuttia. Pelastunut Saal kuvitteli, että laivan kone oli särkynyt, mutta pian ilmestyi kapteeni kannelle ja selitti että ollaan tekemisissä ankaran maanjäristyksen kanssa. Samalla viittasi hän kaupungille päin, jossa mahdollomat savupilvet ja tuliliekit taivasta kohti nousivat. Se oli kaamea näky, jota on mahdoton sanoin kuvata. Kapteeni ja muutamat reippaat merimiehet ryhtyivät onnettomuuden uhreja pelastamaan, jotka syystä tai toisesta olivat joutuneet mereen. Samoin ryhtyivät toisetkin satamassa olevat ulkomaiset laivat pelastustyöhön, niin että illaksi oli useita satoja saatu pelastetuksi.

Julius Kangur.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti luennot käsittelivät helmi—maaliskuun aikana kuolemanjälkeistä elämää ja houkuttelivat salin täyteen tarkkaavaisia kuulijoita. Maaliskuun 16 p:nä alkoi uusi sarja Jeesuksesta ihmisenä ja jumalana.

Helsingin Ruusu-Risti ryhmän kokoukset helmikuun 25 ja maaliskuun 3 p:nä omistettiin keskustelulle, ja maaliskuun 10 p:nä oli Esteri Weissenbergin mielenkiintoinen esitelmä suuresta saksalaisesta filosofista, Gottfrid Wilhelm Leibnitzistä (1646—1716).

Ruusu-Risti lehtemme ensi numeroa varten on toimitukselle saapunut useita mielenkiintoisia kirjeitä.

Ruus-Risti-seuran vuosikokous pidetään tänä vuonna Helsingissä pääsiäisenä huhtikuun 16—20 p:nä.

Teosofisen Seuran 48:s vuosikokous pidettiin viime jouluna Benaresissa Indiassa. Presidentin vuosikertomuksesta selviää, että T. S:lla on nykyään 1,369 looshia eri osissa maapalloa ja 40,996 jäsentä. Vuoden aikana oli Seuraan liittynyt 4,938 uutta jäsentä. Suomen T. S:lla näkyy olevan 18 looshia ja 562 jäsentä ja oli se toimintavuotensa aikana liittänyt lueteloonsa 78 uutta nimeä. Presidentin sanojen mukaan Suomi tuntee astuvansa uuteen aikajaksoon: ennen ei käynyt Suomessa ulkomaalaisia luennoitsijoita, mutta vuonna 1922 Ruotsin teosofinen kansallispuhuja sekä Mr. ja Mrs. Ernest Wood kävivät Suomessa, ja vuonna 1923 Ruotsin ylisihteeri vietti Suomessa kymmenen päivää, jonka jälkeen Teosofisen Seuran varapresidentti Mr. Jinarajadasa rouvineen onnellistutti Suomen teosofejä käynnillään. Tässä kohden on kuitenkin joko presidentti tai suomalaisen vuosikertomuksen kirjoittaja unohtanut aikoja ennen maailmansotaa (ja maailmansodan aikana ei juuri vierailuja saattanut odottaakaan), sillä käviväthän Suomessa useampia kertoja sekä Saksan ylisihteeri tohtori Steiner että Venäjän ylisihteeri neiti Anna Kamensky y. m. venäläisiä ja Norjan ylisihteeri neiti Eva Blytt y. m.

Mr. C. W. Leadbeater täytti helmikuun 17 p:nä 77 vuotta. Hän asuu ja toimii nykyään Sydneyssä Australiassa.

Ranskan Teosofinen Seura on avannut »Esoteerisen Teatterin» päämajassaan Parisissa (4 Square Rapp.) Tarkoituksena on esittää yleisölle semmoisia klassillisia ja uudenaikaisia kappaleita, joita on sivuutettu ja syrjäytetty filosofisen tai esoteerisen luonteensa takia.

Psykoskooppeja laatii edelleen herra V. Holmberg, mutta tilaukset, joita tulee seurata syntymäaika ja omakätinen nimikirjoitus, lähetetään suoraan teki-jälle, os. Alavus as.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijän seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on kolmen toimintavuotensa aikana noussut noin neljään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Aggelby.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: PUEHEL. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Psykoskooppeja

laadin yhä edelleen. Tilaukseen liitettävä omakätinen nimi ja osoite, syntymävuosi, -kuukausi ja -päivä sekä hintamäärä. Väriauran vertauskuvan kanssa Smk 100: —, ilman auraa laajempi 75: —, lyhyempi 50: —.

Alex Huttunen, Mikkeli, Esikaupunki.

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . ” 59 06
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
Museokatu 8 . . . ” ” 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15

Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE
TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 34 97

HJ. TAMMILEHTO $\frac{O}{Y}$.

HELSINKI

Vilhonk. 9

Kangas- ja Lyhyttavarain Tukku

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ

YRJÖNKATU 10

PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Kevään ensi säde, *Rafael Ronimus*.
 - III Kristuksen ja maailmanopettajan tuleminen,
J. R. Hannula.
 - IV Ken yössä kammioon käy, *U. E. G.*
 - V Sunnuntaitarina, *E. K.*
 - VI Maailmankatsomukseni, *I. M. S.*
 - VII Vegetarismien puolustukseksi, *Vegetaristi*.
 - VIII Elävä uni, *I. M. S.*
 - IX Rajan takaa, *Julius Kangur*.
 - X Kirjeenvaihtoa.
 - XI Tien varrelta.
-

TILAUSHINTA:
1/1 vk. Smk 50:—

HELSINGISSÄ 1924

IRTONUMERO:
Hinta Smk 6:—

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Sal. tieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimallilla myös nimitetään, -rosenkreutsiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omapeäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulet ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sie'ussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleivistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettisuuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

HUHTIKUU 1924

N:o 4

Toimittajalta.

«Se on sallittu», sanoo suomalainen alistuen kohtaloonsa, ja muhamettilainen taivuttaa nöyränä päänsä «kismetin» edessä. Jotkut ajattelijat väittävätkin, että kaikki puhe ihmisen vapaasta tahdosta on tuulesta temmattu. Ihminen päättää, mutta Jumala säättää, eikä kukaan kykene väistämään karmaansa. Eikö ihmisen hiuskarvatkin ole luettu?

Usein elämässä näyttääkin siltä, että kohtalo on ennakkolta tähtiin kirjoitettu. Mikä tapahtuu, tapahtuu, eikä ihmisen vapaudesta ole paljokaan tietoa. Päinvastoin ihminen saattaa perästäpäin ihmetellä, mikä »häneen meni, kun noin tuli menetelleeksi.» Monet miehet selittävät sillä tavalla avioliittoon joutuneensa.

Jälleensyntymisoppi pelastaa meidät kuitenkin uskosta sekä sokeaan kohtaloon että vallattomaan ja siis olemattomaan inhimilliseen vapauteen. Jälleensyntymisen kannalta ymmärrämme, että se, mikä meitä välttämättömänä kohtalona tässä elämässä yllättää, onkin meidän itsemme valmistama edellisessä tai edellisissä ruumistuksissamme. Ja millä tavalla olemme sen valmistaneet? Omilla ajatuksillamme, haluillamme, pyrkimyksillämme, teoillamme.

Sattuuhan yhdessäkin elämässä, että jotakin ikävoimme; emme sitä heti saa, mutta kun aika on kypsä, joutuu se osallemme omien halujemme hedelmänä. Ehkä sillä välin ajatuksemme jo ovat kääntyneet muuanne; ehkä ennen niin suuresti toivo-

mamme asia onkin muuttunut kahleeksi, joka sitoo vapauttamme. Kuitenkaan emme ole oikeutetut soimaamaan sokeata kohtaloa, koska itse olemme sen punoneet. Ihminen on oman onnensa seppä.

Jos välttämättä tahdomme tunkeutua syvemmälle, jos kysymme, miksikä paha ja kärsimys yleensä on olemassa, silloin välttäkäämme niitä, jotka puhuvat personallisesta jumalasta ja hänen suunnitelmistaan. Jos personallinen jumala olisi olemassa kaiken takana, silloin hän olisi pahankin alkusyy, ja hänen suunnitelujaan, joissa helvetillisellä tuskallakin olisi oma sijansa, voitaisiin yhtä hyvin nimittää pahan hengen tarkoitusperiä. Kuinka moni väsynyt ajattelija onkaan huudahtanut: olisinpa minä luojana, en loisi kärsimystä!

Tästä pulasta päästää meidät Salaisen Opin ikuista rauhaa uhkuva metafysiikka. Kaiken olemassaolon takana, se sanoo, ei ole personallinen Jumala, vaan Ehdoton Elämä, filosofian Absoluutti, joka on ilman määritelmiä, joka ei ole hyvä eikä paha, ei henki eikä aine, ei vapaa eikä välttämätön, vaan johon kaikki vastakohtat häipyvät ja uppoutuvat. Absoluuttinen elämä on se «kolmas», joka on sekä hengen että aineen, sekä tajunnan että muodon, sekä hyvän että pahan isä ja äiti.

Tämän aikain viisauden mukaan on kyllä olemassa personallisia jumalia ja luoja, jotka paljonkin »suunnittelevat», niinkuin jokainen elävä ja järkevä olento, ihminenkin, tekee. Mutta he edustavat ehdottoman elämän henki- eli tajuntapuolta eikä heillä ole rajatonta valtaa aineen, s.o. ilmennysten ja muotojen yli. Muotoja he luovat, mutta mistä? Aineesta, s.o. ehdottoman elämän toisesta olemuspuolesta, jonka kanssa he työskentelevät, jota vastaan he »taistelevat», mutta joka kätkee itseensä lukemattomia, tuntemattomia salaisuuksia. Korkein jumalakaan ei tunne Absoluutin salaisuutta! Ja tämä salaisuus kätkeytyy Aineen olemukseen, joka ei suinkaan ole meidän tuntemamme fyysillinen materia, vaan mitä salaperäisin maagillinen voima.

Kun siis esim. meidän aurinkokuntamme »personallinen jumala», Logos, suunnittelee luotavaa maailmaa, hän nerokkaan arkkitehdin tavalla näkee maailmansa täydellisenä, ihanana temppeleinä, jonka onnellisina palvelijoina elävät olennot ovat. Hän ei tiedä mitään pahasta eikä hän suunnittele mitään kärsimyksiä! Päinvastoin hän varmasti toivoisi, että hänen jumalallinen suunnitelmansa täydellisestä taivaallisesta ihmisestä toteutuisi ilman vastuksia, mutta hän tietää kyllä, että aineessa piilee vastus, hitaus, hankaluus. Hänen uhrinsa ja rakkautensa on siinä, että hän antautuu työhön ja taisteluun aineen voittamiseksi, samaten kuin hänen uskonsa ja tietonsa on, että hän pääsee voittajaksi. Maailman luominen ja ilmennyt olemassaolo on kuin suuri jumalallinen seikkailu!

Sentähden ei ole olemassa mitään pahaä itsessään. Jumala on hyvä. Kaikki olennot, jotka ovat saavuttaneet jumalallisen kehitysasteen, ovat hyviä. Paha on vain hyvän puute, aine, joka ei ole vielä henkevoitynyt, eikä paha ole olemassa muuta kuin sille, joka hetkellisesti joutuu sen uhriksi.

*

Mielihyvällä julkaisen tässä numerossa kirjoituksen vegetarismien puolustukseksi. Olen saanut useampiakin toimitukselle osoitettuja kirjeitä samasta asiasta, mutta tilanpuute estää kaikkia painattamasta. Koska kaikki muuten puolustavat kasvissyöntiä, on tarkoitus asiallisesti saavutettu jo yhdellä hyvin sommitellulla artikkelilla.

Vegetaariset lukijani ovat epäilemättä ajatelleet, etten enää kannata kasvissyöntiä, että kukaties sitä vastustankin. Semmoista luuloa tahtoisin oikajsta. Kuinka niin kokonaan olisin saattanut unohtaa ja hyljätä nuoruuteni ihanteen? Kahdennellakymmenennellä ikävuodellani luovuin eläimellisestä ravinnosta ja miltei neljännesvuosisadan olin vegetariaani, —

eikä terveyteni siitä kärsinyt. Päinvastoin tunsin itseni sielullisestikin aina tyytyväiseksi. Jos nyt olen — ehkä vain toistaiseksi — palannut kaikenlaisen ravinnon nauttimiseen, voin silti hyvällä syyllä sanoa olevani sekä periaatteellisesti että käytännöllisesti puolueeton, koska molempia ihmisravinnon muotoja olen kokenut yhtä paljon ja yhtä kauvan. Kuuntelen siis mitä suurimmalla mielihyvällä sekä toisen että toisen aatteen kannattajia, — tai tarkemmin sanoen: vegetarismien kannattajia, sillä epäilen, että jos joku rupeaisi puolustamaan voimakkain sanoin lihansyöntiä, silloin asettuisin hänen vastustajakseen. Jos käytännössä olenkin nykyään »omnivoori», taidan silti periaatteellisesti olla yhä edelleen kasvissyöjä.

*

Elämäni on nyt ulkonaisesti tehnyt käänteitä ja astunut uuteen ajanjaksoon. Sittenkun luovutin Tuonenkylän päämajan Teosofiselle Seuralle, ei minulla ole ollut varsinaista kotia. Kohta luovutuksen jälkeen alkoi Suomen sisäinen sota, ja asianhaarat pakottivat muuttamaan pois Tonttulasta Pihlajamäelle tammi-kuussa 1918. Saman vuoden huhtikuu-marraskuu vietettiin Sammatissa, ja kesäkuussa 1919 tapahtui muutto Epilään. Toukokuussa 1920 siirryttiin Helsinkiin ja elokuun viimeisenä päivänä 1921 takaisin Tonttulaan. Nyt maaliskuun lopulla tänä vuonna 1924 paiskasi kohtalo meidät Lopelle, jossa olen ostanut pienen tilan.

Tätä kirjoittaessani asun siis omassa kodissa jälleen. En ole enää kuin ihmisen poika, jolla ei ole mihin päänsä kallistaa, vaan kuin ketuilla on minulla taas luola. Onko se eliniäksi vaiko vain lyhyeksi ajaksi, sen tietää yksin karma. Osoitteeni ja siis Ruusu-Ristin toimituksen ja Ruusu-Risti-seuran johtajan osoite on nyt: Hyvinkää, Pilpala, Saarenmaa. Helsingin työtäni jatkan kulkemalla säännöllisesti kerran viikossa pääkaupungissa.

Tavallisen aikakauskirjan toimittajan olisi hullua ja turhaa puhua tämmöisistä personallisista asioista; riittäisi osoitteen muutoksen mainitseminen. Mutta minä olen hemmoiteltu; olen tottunut puhumaan vapaasti omistakin asioistani ja kuvittelen aina olevani keskellä ystäväpiiriä, joka ymmärtämyksellä ja anteeksiannolla, vieläpä joskus mielihyvälläkin kuuntelee juttelujani.

Senpätähden arvoisat lukijani nytkin ymmärtävät, että olen ollut kuin myllyssä — ja vielä olen, ennenkuin elämä taas järjestyy. Ruusu-Ristin maaliskuun numero oli toista viikkoa valmiina, ennenkuin se voitiin jakaa; osoitteiden painatus näet myöhästyi latomakoneen muutamia päiviä kestäneen pahoinvoinnin takia; korjausvedosta piti vain sittenkin käyttää, mutta toivon, että numero silti tuli onnellisesti perille tilaajille.

Ruusu-Risti-seuramme vuosikokous on pääsiäisenä ja sekin puolestaan lisää minun kiireitäni.

Ehkä joku lukija on muistanut, että Ruusu Ristin piti tänä vuonna sisältää kertomus teosofisen liikkeen vaiheista Suomessa. En ole suoraan sanoen ennätännyt sitä alkaa, mutta vuosihan ei vielä ole lopussa. Antakaa viivytyks minulle anteeksi, niin lisääntyy teidän hyvä karmanne tulevien ruumistuksien varalle, kuten buddhalainen sanoo.

Kevään ensi säde.

*Sa päivänsäde kevään ensi kuun
mun kirjani sa lankesit jo päälle!
Ja kuollut kirjain sai kuin hymysuun
ja mieltijä sai autuaalle päälle.*

*Kynäni kullan ynnä elfenluun
hymniä luomaan Luojan juhlasäälle
lomitse kutsuit linnunlaulupuun,
kun viime hanget sortui järven jädlle.*

*Ja kynän teräs riemuitsi ja soi
ja runojalat kilvan karkeloi
ja neitsytsivun täytti säkeet vienot. —*

*Sa päivänsäde, kevään aamunkoi,
taas sidoit syömet keväimehen, oi,
kuin runon kultalangat ihmeen hienot!*

Rafaël Ronimus.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

Niinkuin kautta kristillisen ajan, niin nykyäänkin taas puhutaan paljon Kristuksen pikaisesta tulemisesta. Onhan meillä teosofisenkin liikkeen yhteydessä muodostunut erikoinen Idän Tähtien Järjestö tätä asiaa varten.

Täytyypä myöntää, että ihmisen luonteessa piilee suuri taipumus siirtää elämänsä tärkeimmät ratkaisut tulevaisuuteen. Me emme kykene järjestämään elämäämme ikuisen nykyisyyden kannalle. Meille on tullut tuo ihmeellinen »Aasian valo», suuri Buddha, joka antoi meille oivallisia ohjeita elämäämme varten. Sitten lihaantui keskuudessamme Jeesus Kristus, josta tuli maailman valo ja ihmisten elämä. Ja aivan äsken esiintyi yleismaailmallinen opettaja H. P. Blavatsky. Mutta yhä me vain odotamme. Ja odotellessamme — tapamme toisiamme, elämme jumalattomasti, epäkristillisesti, epäteosofisesti.

Mutta voimmehan taas, soliemme ja tappojemme lomassa, koettaa syventyä asiaan.

Kun puhumme Kristuksesta, niin joudumme tekemisiin sen Logos-tajunnan kanssa, joka sinään on kaiken »syntysana», sen Karitsan kanssa, joka maailman alussa ja rakkautensa välttämättömyydessä uhrautui kaiken ilmennyksen aikaansaamiseksi muodoissa, ja joka niissä etsii tai koettaa ilmentää omaa Poikaansa, omaa rakkautensa ajatusluomusta.

Tämä onnistui ensikerran ja vallavimman täydellisenä Jeesus Kristuksessa. Niin että taivaista kuului ääni sanovan: »Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mieltynyt». Sama Karitsan uhri oli kyllä vaikuttanut kaikissa profetoissa, toisissa heikommin toisissa voimakkaammin, aina sen mukaan millaisia he itse olivat. Mutta Jeesuksen inhimillinen tajunta oli niin jumalaistunut, että hänessä saattoi ensikerran täydellisenä ilmentyä se ihmiseen sisältyvä syvä Poika-tajunta, jonka kautta kaikki on luotu, mitä luotu on. Niinkuin sanotaan: »Sittenkuin Jumala muinoin monin erin ja monin tavoin oli puhunut isille profetoissa, on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojassa, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös maailmat loi.» Hebr. 1: 1, 2.

Siis Isän Jumalan rakkaudessa uhrautuva luomistyö oli vihdoin mennyt niin pitkälle, että Hän saattoi ensi kerran nähdä Poikansa täysin tietoisena ja hereillä aineessa, fyysillisen tason päivätajunnassa.

Tämä olento, Jeesus Kristus, tuli sitten »kaiken perilliseksi». Joka merkitsee 1:ksi että Jeesus Kristus tuli maapallomme ja ihmiskuntamme korkeammaksi minäksi eli johtajaksi, 2:ksi että samainen Sanan lihaksituleminen on väbitellen ja aikojen kuluessa taapahtuva jokaisessa ihmisessä.

Tästä joudummekin Kristuksen toiseen tulemiseen. Ensimmäisessä n. s. kosmisessa tulemisessa Kristus eli Poika tuli täysin tietoiseksi vain yhdessä fyysillisellä tavalla elävässä ihmisessä, sekä samalla laskeutui ikuisuuden siemenenä, s. o. korkeampana minänä, mystillisenä Kristuksena jokaisen ihmisen fyysillisen tason tajuntaan. Ilman sitä olisi ihminen edelleen vain kokoomus skandhoja, jotka kuolemassa eroavat ja uudessa ruumistumassa taas yhtyvät; niinkuin Buddha aikanaan selitti. Jeesus Kristuksen jälkeen ihminen ei ole enää vain kokoomus skandhoja vaan hänessä on mukana Kristus, korkeampi minä fyysillisellä tasolla saakka. Vain Kristus ihmisessä

on kuolematon minä. Niinkuin Paavali sanoo: »Te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätkeytynä Kristuksen kanssa Jumalassa» Koloss. 3: 3. Ja Kristuksen toinen tuleminen on nyt siis siinä, että tämä mystillinen Kristus pääsee kasvamaan jokaisessa ihmisessä niin täydelliseksi, että Isä voi kerran hänetkin, jokaisen ihmisen, tuntea Pojaksi.

Tämä tuleminen tapahtuu jatkuvasti, ihmisen monien elämien kuluessa. Mutta jokaisessa ruumistuksessaan täytyy ihminen pienoiskoossa läpikäydä ja kokea tätä sisäisen Kristuksen eli Poika-tajunnan heräämistä ja kasvamista. Joka sellaisenaan aina on Kristuksen toista tulemistä. Se tuleminen herää kussakin ihmisessä, kussakin hänen ruumistuksessaan, täsmälleen silloin, kun hän on siinä ruumistuksessaan, jossain pienoiskoossa, läpikäynyt Jordanin kaateen, s. o. sellaisen puhdistuksen polun mikä hänelle siinä lihaantumisessa ja sillä kertaa ja siinä asteessa on mahdollinen. Sentähden tästä Kristuksen tulemisesta voidaan puhua niin, kuin siitä evankeliumissa puhutaan. Esim. näin: »Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään. Kaksi naista on jauhamassa käsikivellä; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään.» Matt. 24: 40, 41.

Tällainen puhetapa on mahdollinen vain siksi, että Kristuksen tuleminen on aina yksilöllistä laatua, ja tapahtuu kussakin ihmisen ruumistuksessa aina silloin, kun hänen totuudenetsiskelynsä on hänet siihen tilaan vienyt.

Kun tältä kannalta katsellen arvioimme elämää, niin ymmärrämme, että pyrkimyksemme sisältönä on tämä: valmistautua Poika-tilaan oman sisimmän ja kaikkiallisen Isän edessä. Elämä on henkistä koulua, harjoitusta, treenausta. — Mutta koulussa on aina myös läksyjä, ohjeita, on opettajia ja oppilaita. Ja paljonhan on ihmisillä ohjeita ja neuvoja henkisen kasvatuksensa varalle. Kuka etsii kadonnutta paratiisia, kuka treenautuu mediumiksi, kuka yrittää tulla astraaliseksi selvänäkijäksi, kuka etsii tietoa

ylemmistä maailmoista, kenties väkevämmän oikeudella murskatakseen itsensä ulkopuolelle kuvittelemansa pahan vallan. J. n. e. Mutta perin hitaasti me ihmiset tajuamme sen, että meidän ainoa tree-nauksemme tarkoittaisi sitä, että me olisimme ihmisiä, sellaisia uhrautuvia ja rakastavia olentoja, joita sisin ja kaikkiallinen elämä, Isä, voisi kutsua Pojaksi.

Kun tämän oleellisimman tilamme tajuamiseksi etsimme ohjeita, niin lankeaa luonnostaan, että tehokaimmat ja turvallisimmat ohjeet ovat saatavana itseltään siltä olennolta, joka ensimmäisenä saavutti tuon kosmillisen Poika-tunnustuksen, ja joka siten tuli kaiken perilliseksi, tuli ylimmäksi johtajaksi, auttajaksi, s. o. Jeesus Kristukselta. Ja ne ohjeet ovat keskeisimpänä hänen viidessä käskyssään: 1 älä tapa, älä vihastu; 2 älä tee aviorikosta, älä sydämessäsi himoitse; 3 älä vanho, vaan puhu muuten totta: on ja ei; 4 älä tee pahalle vastarintaa; 5 rukoile vihollistesi puolesta ja siunaa niitä, jotka sinua vainoavat.

Koetamme syventyä tutkimaan näitä itsensä lihaksittulleen Sanan, Jeesus Kristuksen järjestämiä elämän-ohjeita.

1. Älä tapa, älä vihastu.

Tämä on Jeesus Kristuksen ensimmäinen käsky. Ja minkätähden? Tietysti sentähden, että ihmisyyden räikein vastakohta on se, että ihminen tappaa toisen ihmisen. Ihminen on silloin räikeimmällä tavalla sekaantunut Jumalan työhön toisessa ihmisessä. — Kuitenkaan ei riitä, että me juuri ja juuri pidättäydymme omin käsin tappamasta: täytyy oppia olemaan vihastumatta. Sillä viha vie tappamiseen. Kun me annamme vihalle tilaa itsessämme, joko yksilölliselle, kansalliselle, valtiolliselle, uskonnolliselle tai aatteelliselle vihalle, silloin me aina olemme vastuunalaisia mukana kaikissa tapoissa. Sillä lähettäessämme vihan virtoja ulos maailmaan, lisäämme me siten vihan määrää toisissa ihmisissä, jotka siten

saattavat tulla yllätetyiksi niin suurella vihan määrällä, että he pikaisessa vihansa puuskassa tulevat lyöneeksi toisen kuoliaaksi. Ja toiseksi: kun kansat valtiot, puolueet, aatteelliset liikkeet, uskonnot ja salatieteelliset koulut pitävät oikeutenansa lähettää kukin omalaatuistansa vihaa, tulee ihmiskunnan sieluelämä sillätavoin niin vihan virroilla ja voimilla jännitetyksi, että se aina joskus — mikäli eivät kristusihmiset ennätä sitä sielunsa tuskassa ja rakkautensa tulessa muuttua siunaukseksi — purkautuu joukkomurhiin. Sellainen jännittyneen vihan purkautuma oli äskeinen maailmansota, jossa monet kansat ja uskonnot ja salatieteelliset koulut olivat perinpohjin rikkomassa Jeesus Kristuksen ja Valkoisen Veljeskunnan ensimmäisen käskyn: älä tapa, älä vihastu.

Tietysti jokaisessa aina on joku veruke, joku syy, joku asia, jonka vuoksi hän on mukana tappamassa. Jokainen tietysti selittää, ettei hän mitenkään haluaisi tappaa, mutta kun täytyy, kun on se ja se asia ajettava läpi. Ja sellainen välttämätön asia on sitten jokaisella, joka tappaa. Yksin maantierosvolla ja ryöstömurhaajallakin on »asia». Hänellä on tärkeänä asiana: saada rahat. Tappaminen on hänellekin ikävä sivuasiala, jota ei aina voi välttää. Samoin oikeusmurhissa. Viimehädässä tuomari, pappi ja pyöveli toimeenpanevat tapon, joka kaikille noille kolmelle on yleensä ikävä sivuasiala; pääasia on se yhteiskunnallinen asema ja rahallinen tulos, minkä heidän virkansa heille tuottaa.

Kaikissa sodissa, noissa joukkomurhissa, on aina joku »asia» ajettavana, olkoon se sitten taloudellinen, kansallinen, aatteellinen. Ja henkisillä liikkeillä on lopuksi tuo mainio keksintö: Kristuksen puolesta saatanaa vastaan, tai: Valkoisen Veljeskunnan puolesta Mustia Herroja vastaan! Niinpä valtiokirkot ovat itse toimeenpanneet sotia nimenomaan Kristuksen nimessä. Mekin lutherilaiset olimme Kustaa II Aadolfin aikana tappamassa ihmisiä 30 vuotta yhteen menoon. Ja tietysti jostain perin painavasta syystä. Sillä ta-

valla me olemme kristillisinä teologeina kääntäneet täydellisesti ylösalaisin Jeesus Kristuksen ensimmäisenkin käskyn.

Mutta nyt meidän on käännettävä katseemme teosofiseen liikkeeseen. Sillä sama vaara vaanii kaikkialla.

H. P. Blavatsky oli todellinen »Maailmanopettaja»: kaikki ihmiset ovat veljiä, katsomatta rotuun, uskontoon, j. n. e. Hän se selväjärkisen rohkeana huudattaa: »Voi niitä salatieteilijöitä ja teosofejia... jotka panevat tahdonvoiman aaltoja liikkeelle itsekkäitä ja epäpyhiä pyyteitä varten! Sillä tämä on mustaa magiaa, kauhistusta ja henkistä noituutta. Valitettavasti tämä on mielityönä kristillisillä valtiomiehillämme ja kenraaleillamme, etenkin silloin, kun lähetetään kaksi sotajoukkoa toisiaan murhaamaan.» (Teosofian Avain s. 68.)

Näin puhuu H. P. B. Mutta kuinka on nyt tämä asia teosofisessa liikkeessä? Minulla ei ole käytettävänäni tätä asiaa koskevia lausuntoja Antroposofisen Seuran ja Yleisen Veljeyden johtajilta, tri Rudolf Steineriltä ja Katherine Tingleyltä. Mutta Teosofisen Seuran korkeimmalta johtajalta, sen presidentiltä, tri Annie Besantilta kyllä on. Sillä olenhan itse kuullut samaan seuraan monta vuotta. — Aina kunnioittaen häntä erinomaisena personallisuutena ja toimihenkilönä ja aina jättämällä hänet yksityisenä ihmisenä väysin rauhaan, on minun täytynyt rinnastaa hänen julkisia opetuksiaan ja kehotuksiaan H. P. B:n, Buddhan ja Jeesus Kristuksen opetuksiin.

Ja mitä nyt Teosofinen Seura korkeimman virkailijansa suun kautta maailmalle opettaa? Olen jo ennen viitannut siihen, että hän m. m. presidenttipuheessaan seuran vuosijuhlissa jouluna 1915 lausui: »Koska nykyinen sota on tällaisen korkeammassa maailmoissa tapahtuneen taistelun varjo, ei voi kukaan salatieteilijä pysyä puolueettomana vaan hänen täytyy kaikki omistamansa voima heittää joko toiselle tai toiselle puolelle. Puolueettomuus on kavalusta hänelle.»

Sen voimakkaampaa painostusta seuran presidentti tuskin olisi voinut kohdistaa johtamansa seuran jäseniin, kuin leimaamalla suorastaan kavaltajiksi ne työntekijät, jotka eivät tahdo olla mukana sodassa. — Mutta me emme suinkaan ole oikeutettuja sanomaan, että T. S:n presidentillä tarvitsisi olla mitään erikoista halua tappamiseen tai tapattamiseen. Hänelläkin vain on »asia». Sillä kaiken tämän yhteydessä hän aina puhuu Kristuksen tulemisesta. Niinpä eräässäänkin painetussa ja julaistussa kirjoituksessaan nimenomaan sanoo: »Pahan voimat ovat murskattavat, ennenkuin Herra voi tulla». Epäilemättä on tappo ja »murhaaminen» hänellekin ikävä sivuasias. Pääasia on: valmistaa tietä Herran tulemiselle. — Vaikka on hänellä lisäksi toinenkin syy: sodan suuri siveellinen ja kasvattava arvo. Niinpä hän eräässään julaistussa esitelmässään jo v. 1900 puhuu erittäin ylistävästi sodassa mukana kuoleamisen puolesta. Hän sanoo: »Mies, joka kotona on heittiö ja renttu, tulee taistelukeuhilla usein mitä hellimmäksi toveriksi, mitä uhrautuvaimmaksi sankariksi, ... paheet, joiden voittamiseen tavallisissa oloissa olisi kulunut satoja elämiä, häviävät nyt yhtäkkiä». — Voiko sen mairittelevammasti puhua sodasta? Tavallisissa oloissa saa ihminen, maallikko, ahertaa satoja elämiä, kun sodassa, ihmisiä tappamassa, voi sen suorittaa yhdessä elämässä!

Teosofisen Seuran mainehikas presidentti vetoaakin aina »Bhagavad Giitaan» opetukseen. Samoin kuin me kristityt teologit vetoamme »Vanhatestamenttiin». Niinpä tri Annie Besant sanoo painetussa presidenttipuheessaan seuran vuosijuhlissa jouluna 1914: »Pyydän teitä muistamaan Bhagavad Giitaan opetuksia, muistamaan, mitä Shrü Krishna sanoi sodasta, että vaikka sotia voi ihanteen puolesta tai velvollisuuden täyttämiseksi, niin ei saa olla mitään vihaa, ei mitään kostonhaluntunteita vihollista kohtaan, ainoastaan niitä ihanteita kohtaan, joita hän edustaa. . . kaikkien Seuramme jäsenten tehtävänä on näyttää,

että rakkaus voidaan pitää puhtaana ja todellisena kesken tappoa ja kurjuuttakin, niin että täytämme tehtävämme sekä maatumme että samalla ihmiskuntaa kohtaan».

Mitä nämä T. S:n kunnioitetun presidentin puheet ja opetukset merkitsevät ensiksi H. P. B:n opetuksiin rinnastettuina? Ne merkitsevät, että presidentti suorastaan ylistää sotaa, vaikka hänen opettajansa H. P. B. oli sitä sanonut mustaksi magiaksi, ja että presidentti painostuksellaan kehoittaa johtamansa seuran jäseniä ja oppilaita sellaiseen tekoon, josta H. P. B. oli nimenomaan ja mitä vakavimmin varoittanut, josta hän oli »voi»-huutonsa huudahtanut. Ja rinnastettuina Jeesus Kristuksen ensimmäiseen käskyyn merkitsevät ne sitä, että meidän arvoisa presidenttimme täydellisesti kääntää ylösalaisin tai jättää kokonaan huomioonottamatta Jeesus Kristuksen ensimmäisen käskyn, sekä siinä puolessaan joka kieltää tappamasta, että siinä joka kieltää vihastumasta. Virallisessa presidenttipuheessaan hän vakuuttavasti selittää, että ihminen, seuran jäsen, voi olla mukana sodassa, tappamassa, kunhan vaan »kesken tappoa» osaa olla vihaamatta! Mutta myöskin saa olla vihaa ja kostonhalun tunteita, kunhan vaan huolehtii, ettei viha ja kostonhalun tunteet kohdistu viholliseen, vaan vihollisen edustamia ihanteita kohtaan.

Tässä sitä taas ollaan. Sama juttu meillä Teosofisessa Seurassa kuin aikanaan kristillisessä kirkossa. Kumpaisessakin me olemme perusteellisesti heittäneet Mestarimme yli aidan. Ja sentähden me kummassakin puhumme, niinkuin juutalaisetkin, Kristuksen tulemisesta. Sillä meidän oma Mestariimme on jäänyt meille vieraaksi, tulemattomaksi. Ja kun me Teosofisessa Seurassa ja Idän Tähdessä puhumme Herran ja Maailmanopettajan tulemisesta, niin olisi tämä tuleminen todellisuudessa siinä, että me käytännössä ja opetuksissamme tunnustaisimme H. P. B:n ja Jeesus Kristuksen opetukset, käskyt ja neuvot.

Siinä se on meille Maailmanopettajan tuleminen.

Tutkikaamme itseämme, heittäkäämme naamari silmiltämme ja tunnustakaamme jo tulleet Maailmanopettajamme! Ellemme sitä tee, on odotuksemme turha, ja me jäämme odottamaan samoin kuin juutalaiset. Sillä käsky: älä tapa, älä vihastu, on ehdoton. Miksi etsimme tappamisellemme tukea muinaisista pybistä kirjoista? Parempi pysähtyä perinpohjin miettimään H. P. B:n opetuksia ja Jeesus Kristuksen ensimmäistä käskyä. Sillä voimme aavistaen sanoa, että kun ihminen on puhdistanut sydämessään ja järjessään edes niin paljon tilaa, että sinne voi sijoittaa edes tämän ensimmäisen käskyn, ja että ihminen allekirjoittaa sen ilman verukkeita ja kaksimielisiä selityksiä, silloin hän on saanut ensimmäisen suuren »olympialaisen» voiton. Uusi maailma aukenee hänelle. Hänelle on Maailmanopettaja tullut.

Näinollen löytyy meille kumpaisillekin, sekä kristityille että teosofeille, jotka kumpaisetkin olemme saarnanneet väkevämmän evankeliumia, olemme ihmisiä tappaneet ja tapattaneet, olemme opetuksissamme saarnanneet ihmisten tappamista ja tapattamista, meille kumpaisillekin löytyy vain yksi tie Kristuksen ja maailmanopettajan luo: s y v ä n k a t u m u k s e n k u i l u. Ei ole muuta tietä. Sillä syvästi katuvalle kuuluu Jumalan armo. Se armo jossa aukenee uusi päivä, uusi työ, uusi elämä.

J. R. Hannula.

Ken yössä kammioon käy?

Unessa kirjoitettu.

*Lyö syksyinen sade mun ikkunaani. —
Kun aavistus sydämen aseltuisi!*

*Niin kuoleman kylmästi huokailee yö
ja kohtalo huoneeni ovelle lyö.*

*Ken yössä mun kammioin kätköhön käy?
Ei muuta kuin silmänsä tutkivat näy.*

*Lie avaruudesta hän saapunut — vai
mun muistoni elpyvät muotonsa sai?*

*Näin lumoihin tulijan vajoanko?
Mun käteni käteensä kajoaako?*

*Jo kasvojen ilmehen huomata saan,
Ne omani ovathan, — Henkevät vaan.*

*Saa elämä entinen ajatuksiin.
Ma katsahdan menneisiin kokemuksiin.*

*En aikaa, en paikkaa ma tajuakaan,
Mun yllätti ikuisuus katsannollaan.*

*Kuin kellojen kaikuna kaikkisuus soi,
Mun muistoni tuskan ja lohdunkin toi.*

*Kuin kuvansa kalvossa lähtehen nään
mä selvyyteen pyrkivän varjoni tään.*

*On nykyisyys kadonnut, — Odotan vaan,
Näin ihminen tilille asetetaan.*

*Ei silmiini katsahda tulevaisuus,
Saa luokseni ankara ajattomuus.*

U. E. G.

Sunnuntaitarina.

Pitkin päivää oli myrsky yltymistään yltynyt ja näytti siltä kuin aikoisi se armotta jatkaa temmelystään, kunnes syksyisten puiden viimeisetkin kelastuneet lehdet vapaina liitelisivät tuulen teillä, eikä pienestä rantakalliolla sijaitsevasta kalastajamökistä

olisi jälellä kuin rauniot. — Minusta tosiaankin tuntui kuin voisivat sen seinät milloin tahansa luhistua kokoon haudaten meidät kaikki, niin vimmatusti myrsky sitä ravisteli; ja tirkistellesäni kamarin pienestä ikkunasta, nähden vain suurten vaahtopäisten hyökköaaltojen raivokkaiden villipetojen tavoin syökyvän eteenpäin yhä uudelleen ja uudelleen pirstoutuen kallioseiniin ja pirskoten vesisateen täriseville ruuduille, saatoin pelätä, että meri meidät vihdoin nielisi. Luonto oli hurjalla päällä, se tahtoi näyttää voimaansa.

»Kova ilma», kuulin kalastaja Janne Holmin selkäni takana sanovan, mutta hänen möryävä äänensä kuulosti tyyneltä ja rauhalliselta.

»Ei olisi hyvä olla tuolla Pitkänpirun seutuvilla tätä nykyä», hän lisäsi ja osoitti sormellaan merelle päin. Aallokko kyllä peitti näköalan, mutta tiesin, missä tämä pitkä ja kapea, mutta niin vaarallinen salakari sijaitsi, sillä olinhan viettänyt lapsuuteni näillä mailla.

»Mutta tulkaahan nyt tupaan, muori näkyi tuoneen pannun pöydälle. Olemme siellä suojapuolella ja saattaa kuulla oman äänensäkin keskustellessa, joka täällä on tuiki mahdotonta.»

Seurasin ystävällistä kutsua, ja kohta olimme höyryävän kahvin ääressä.

Istuin hiljaa omituisessa tunnelmassa silloin tällöin vieden kupin huulilleni. Kuinka paljon hauskoja ja lämmittäviä lapsuusmuistoja tämä pieni kalastajatupa ja sen asukkaat herättivätkään mielessäni. Nämä muistot saivat minut unohtamaan koko myrskyn ja rajuilman ulkona, ne siirsivät minut siihen rauhalliseen, ihanaan sieluni soppeen, joka oli säilyttänyt minulle lapsuuteni. Poikavuosieni saaristomuistelmat olivat eroittamattomasti yhdistyneinä naapuriimme Janne kalastajaan ja hänen perheeseensä. Nyt olin taas, monien vuosien jälkeen, joutunut heidän tupaansa ja kaikki tuntui niin viehättävän tutulta.

Janne Holm oli myöskin hiljaa ja mieltiväisen näköinen. Hän poltti piippua ja puhalsi sauhua kat-

toon. Aina joskus hän salaviihkaa katsahti Leena muoriin ja minuun ikäänkuin punniten jotain miellesään ja hänen katseensa oli yhtä lämmin ja ystävällinen kuin silloin vuosia sitten poikaviikarina juostessani hänen kintereillään ja pyytäessäni saada auttaa veneen tervaamisessa tai verkkojen järjestämisessä.

Leena muori oli hänkin näköisensä, hän oli vain hiukan harmaantunut, mutta yhtä herttaisesti kuin muinoin, hän tarjoili vehnäleipää, joka oli leikattu tavanmukaisiin nyrkinpaksuisiin viipaleihin.

Anna, talon tytär, oli eniten muuttunut. Hän oli tullut täysikasvuiseksi. Verkkoja paikkaillen hän istui uunin luona ja loi minuun työnsä takaa ujoja silmäyksiä. Muistin sitä aikaa, jolloin me kaksi leikkivereina olimme tehneet ensimmäisiä hapuilevia yrityksiä tuossa jalossa verkonkutomisen taidossa, ja hymyilin itsekseni.

Äkkiä minut katkaisi muistoissani korvia särkevää paukaus. Luulin, että katto luhistuisi, mutta tuuli oli vain vienyt mukanaan ullakkoluukun. Isäntäväkeni ei ollenkaan näyttänyt tapahtuman johdosta häiriytyvän rauhassaan.

»Niin, niin, kuten jo sanoin, ei olisi hauskaa nyt Pitkänpirun luona», Janne Holm puhui verkkaan.

»Moni on siellä saanut hautansa, kerrotaan, mutta elämä ja kuolema on sentään korkeamman voiman kädessä, ei se ole hurjisteleva luonto, joka sen määrittää. Niin, enpä ole koskaan tainut kertoa Teille sitä seikkailua, joka minulla oli nuoruudessani tuon karrin lähettyvillä. Olittehan vielä lapsi, kun viimeksi näin Teidät.»

Katselin häntä kysyväisesti:

»Tahdotteko kertoa?»

Leena muori silmäili veitikkamaisen lempeästi miestään:

»Janne on hyvällä tuulella, kun aikoo kertoa sunnuntaitarinamme. Hän on muuten aina hyvällä tuulella, kun ulkona oikein myrskyää.»

»Kutsumme sitä sunnuntaitarinaksemme, sillä tuon tapahtuman jälkeen on elämämme ollut kuin yhtä ainoata sunnuntaita. Se on opettanut enemmän kuin mikään pappi tai postilla», Janne Holm koetti selvittää ja lisäsi sitten hymyillen:

»Mutta muori kaataa vielä kupin kuumaa, että oikein lämpenisimme.»

Sitten hänen kasvoiltaan vähitellen hälväsi hymy, ja hän näytti melkein juhlallisen vakavalta.

»Olin siihen aikaan nuori, tulinen ja ylpeä mieleltäni», hän alkoi. »Tahdoin olla varakkain kalastaja paikkakunnalla tarjotessani kodin Leenalle ja uskoin varmasti, että minun voimallani ja kyvylläni kaikki kävisi kuin leikkiä vain. Ja siltä näyttikin. Olin onnistunut hankkia kokonaisen varaston mitä parhaimpia silakkaverkkoja ja omistin seudun komeimman paatin.

Eräänä iltana olin lähtenyt jo varhain ulkoluodoille ja vietin yöni Tuukarin luona verkot laskettuina veneen keulaveteen. Oli kyllä odotettu rajuilmaa, mutta luulin selviytyväni, jos jotain tapahtuisi.

Aamupuolella sitten puhkesikin oikein raivomyrsky. Toin tuskin sain verkot vedetyiksi veneeseen. Ne sisälsivät runsaamman saaliin kuin koskaan aikaisemmin oli osakseni tullut; mutta en ehtinyt sitä tarkastaa. Olin pakoitettu kiinnittämään koko huomioni ja tarmoni veneen ohjaamiseen koettaessani pitää kokkaa suunnattuna kohti aallokkoa. Mutta kaikesta vaivannäöstäni huolimatta saatoin huomata, että vene ajautui kareille. En koskaan unohda sitä hetkeä, jolloin lähestyin Pitkääkaria. Ymmärsin olevani hukassa. Tuhoutuminen Pitkänpirun vedenalaisiin kallioihin oli varma ja väistymätön ja sittenkin puristin kouristuksentapaisesti veneen peräsintä koettaen kääntää kohti avovettä. Taistelin koko olemuksessani seläistä ajatusta vastaan, että sortuisin. Se tuntui äärettömältä järjettömyydeltä tuo, että luonto voisi murskata ihmisen näin yhdellä iskulla. En ollut sitä koskaan aikaisemmin tullut ajatelleksi. Ja samalla tun-

sin myös täydellisen heikkouteni ja avuttomuuteni elämän järkkymättömien lakien edessä. Kun ratkaiseva silmänräpäys lähestyi, suljin silmäni. Kuumeisesti ajatukseni tapailivat erilaisia muistoja tapahtumista ja kokemuksista elämäni varrelta ja pysähtyivät vihdoin Leenaan. Näin hänet kalpeana, yksinäisenä armottoman meren rannalla. Tunsin sydämeni puristuvan kokoon ja huudahdin sielussani:

»Minun täytyy elää, elää edes hänen tähtensä.»

Samassa tunsin selvästi, että Leena istui luonani. Luulin sen aistiharhaksi, mutta avasin silmäni ja näin hänet ilmielävänä vieressäni. Jäykkänä ja äänetönnä tuijotin häneen. Olinko tullut mielettömäksi? Hän tarttui nopeasti peräsimeen ja käänsi äkkiä veneen. Tunsin kuinka keula raapasi kiveä, mutta irtautui. Seuraavassa tuokiossa ajauduimme suoraa päätä kohti kallioluotoa, jota tyrskyt ympäröivät.

»Hyppää, hyppää», Leena huusi ja osoitti luotoa. Saat vieläkin kuulla tuon huudon kaikuvan korvissani.

Veneen kohotessa aallonharjalle juuri luodon kohdalla tehden äkkikäännöksen syöksyin kuin mieletön veteen. Samassa kadotin muistini.

Heräsin siihen, että tyrskyt löivät kasvoihini. Aallokko oli heittänyt minut maihin luodolle ja puser-tanut minut kahden suuren kivilobkareen väliin. Mutta sielussani oli ihmeellinen rauha, melkein pä-austus. En ollenkaan ihmetellyt tilannettani, en yleensä sitä ajatellutkaan. Minä vain hiljaa lausuin itsekseni, vielä ikäänkuin »pessa ja sydän riemukkaasti sykkäh-dellen:

»En voi kuolla, kuolemaa ei ole, elämä on rak-kautta, Jumala rakastaa meitä.»

Useita tunteja vietin tällaisessa tilassa ja ymmär-sin, että elämäni ei mikään enään voisi järkyttää, taivutin nöyränä pääni Jumalan äärettömän rakkau-den edessä.

Tuuli vähitellen taantui ja aallokko asettui, ja pää-tin kavuta ylös. Suunnatessani katseeni kotisaa-reemme näin valkoisten laineiden keskellä purren,

joka lähestyi luotoa, jolla seisoin. Aavistin, ketä se etsi. Olikohan Leena mukana ajattelin ja muistisani näin hänet edessäni sellaisena kuin oli näyttäytynyt minulle veneen perässä ihmeellisen pelastukseni hetkellä. Pursi laski maihin ja siitä juoksivat esille Leena ja hänen isänsä. He ryntäsivät syliini.

»Tiesin, että pelastuisit, tiesin sen ja sanoin sen kotonakin», Leena huudahti riemuissaan.

»Niin, rakas, minä näin sinut. Jumala pelasti minut sinun kauttasi», vastasin.

Kotimatalla Leena kertoi, miten hän yöllä oli herännyt siihen, että näki minun hukkuvan. Hän oli huutanut tuskissaan ja äiti oli tullut hänen vuoteensa ääreen. Sitten hän oli menettänyt tajunsa ja kaikki kotona olivat luulleet hänen kuolleen. Virvottuaan hän ei ollut mitään tarkempaa muistanut, mutta tiesi nähneensä, että olin pelastunut.

Niin, sellainenhan se oli sunnuntaitarinamme. Minä menetin seudun komeimman paatin ja silakkaverkoni, mutta voitin onnesta rikkaan elämän. Ja mitä siitä, jos ruumiinikin olisi riistetty, elämä on kuitenkin ikuista, sillä se on rakkautta ja rakkaus voittaa kuolemankin.»

Pienessä tuvassa olimme henkeä pidättäen kuunnelleet tätä lyhyttä ja korutonta, mutta niin ihmeellistä kertomusta. Annan posket hehkuivat, hän näytti haltioituneelta. Leena muori oli istunut silmät suljettuina ikäänkuin rukouksessa nöyrän, mutta onnellisen näköisenä.

»Jumala on rakkaus», hän sanoi hiljaa, kun Janne Holm oli lopettanut.

Istuimme kauan äänettöminä tuijottaen hämärään. Myrsky oli kyllä hiukan tyyntynyt, mutta tuuli vielä vinkui ja ulvoi nurkissa ja sade oli alkanut ropista ruutuja vastaan. Syksyn pimeä, raskas ilta oli laskeutunut, mutta tuvassa olijoiden sydämissä oli kirkasta ja valoisaa. Rakkaushan voittaa kuoleman pimeydenkin.

Maailmankatsomukseni.

Todetessamme ihmisen edistymisen toteamme samalla hänen epätäydellisyytensä ymmärtäen samalla olentojen, jotka itse kehittyvät, olevan kykenemättömiä luomaan itselleen muunlaisia ihanteita kuin sellaisia, joissa enemmän tai vähemmän on samoja puutteellisuuksia, — enemmän tai vähemmän, koska ihmisen oma riippuvaisuus maasta ja hänen oma epätäydellisyytensä estävät hänet selväkatseisesti ja puolueettomasti luomasta itselleen aistikuvan Jumaluudesta.

Ajatus Korkeimmasta, Jumaluudesta, on siis käsittämätön epätäydellisyydellemme. Se on olemassa ai-noastaan vaistomaisena käsitteenä ja vuosisatojen aikana sitä on tulkittu ja tulkittu väärin, mikä ei vähimmiten ole tapahtunut kristillisessä opissa ja sen papiston keskuudessa.

Kun kuitenkin samalla olemme rehellisesti ja väsymättä etsineet tätä täydellisyyden ihannetta, olemme voineet todeta, että silloin tällöin ajankohtaan mukautuen luoksemme on lähetetty auttajia korkeammalta tasolta eli täydellisemmästä rodusta, joita minun mielestäni ei edes voida kutsua ihmisiksi, vaikkakaan emme vielä muuta nimeä heitä varten tunne.

Tällöin kiintyy mielemme ehdottomasti seikkaan, että Taon hämärimmässä muinaisuudessa esiintyessä aikalaisilleen itse »jumalana», Buddha syntyi prinsinä, Muhamed oli kauppias ja Kristus syntyi työläisenä.

Kaikki he olivat varustettuja sielun- ja ruumiinkyvyyillä, joissa he valtavasti kohosivat ympäristönsä yläpuolelle, ja kaikki he olivat keränneet ympärilleen opetuslapsia, joiden tuli jatkaa heidän työtään, kun heidän kerran ihmiseksitulemisensa pakosta materian lakien nojalla oli välttämätöntä luopua auttaja-työstään.

Ajatellessamme Kristusta ja hänen opetuslapsiaan on meidän muistettava hänen kehoittaneen meitä

»etsimään henkeä sanoista», jolloin »hän joka etsii, löytäisi.»

Roomalaiskatolilainen oppi, jonka ensimmäisenä kristittynä oppina Kristuksen opetuslapset perustivat, opettaa ensiksikin, että itse olemme arvottomia lähestymään Jumalaa, jonka vuoksi meidän on käännyttävä pyhimysten puoleen, toiseksi, että kohtalomme ovat taivaassa edeltäpäin määrättyjä ja että korkeammalla tasolla olevat johtavat kehitystämme määrättyyn suuntaan.

Omasta puolestani arvelen, että asia kokonaisuudessaan niin tasaisesti seuraa samoja ratoja, että yhtä mittaa voidaan seurata samaa ajatussuuntaa roomalais-katolilaisen kirkon opeissa kuin siinä virtauksessa, joka nyt voittaa jalansijaa, nimittäin teosofisessa, salatieteellisessä opissa.

Vaikkakaan Luther korkealla opillaan ei suinkaan tunnu minusta sympatiselta, olen kuitenkin vakuutettu siitä, että hänen esiintymisensä oli välttämätön silmillä pitäen kehitystä ja vanhassa roomalais-katolilaisessa uskossa tapahtuvan harhaankehittymisen estämiseksi. (Tarkoitin tällä sen anekdootia, paavin pannaan julistamisia, bulloja ja muuta sellaista.)

Bo Yin Ra sanoo todistukseksi siitä, että Kristus oli auttaja eikä täydellinen jumala, hänen ainakin kahdesti osoittaneen inhimillisyytensä heikkoudella, nimittäin silloin, kun hän ei voinut olla loistamatta kyvyllään muuttaessaan veden viiniksi Kaanaan häissä ja silloin, kun hän ennen ristiinnaulitsemistaan rukoili »Isäänsä ottamaan pois tämän kalkin hänen päältään.»

Kristuksessa olen näkevinäni ensimmäisen vallankumouksellisen, joka nosti soihdun tasa-arvoisuuden ja veljeyden puolesta. Syntyessään ihmiseksi työläiskodissa neitsyestä antoi hän ensimmäisen iskun yhteiskunnan keinoitekoistumiselle. Hän syntyi neitsyestä kohottaakseen naisen ja antaakseen hänelle vapaan äitiyden oikeuden ja hän syntyi työläiseksi pakottaakseen ylpeimmät kruunatut päät taipumaan

hänen henkisen suuruutensa edessä huolimatta hänen säädystään. Niin pakotti hän vähitellen esille sen vallankumouksen, joka saattoi aateliset ja ritariston porvariston kanssa samanarvoiseksi, senjälkeen kuin edelliset ensin olivat nousseet ruhtinaitten rinnalle, ja nyt työläisiä taistelemaan ihmisarvonsa puolesta.

Kun tämä kerran on toteutettu, silloin on päivä koittava ihmiskunnan seuraavalle kehitysjaksolle, suu-
relle tuhatvuotiselle valtakunnalle, jossa henki voittaa aineen, henkinen voittaa aineellisen. Mutta ennen tätä on vielä niin katkeran paljon opittavaa.

Ensiksikin on nainen vapautuva vuosituhansien orjuudesta ja teeskentelystä ennakkoluulojen alaisena. Ensiksi on totuus pakottava sokeat näkemään ja näkemään syvästi, kuurot kuulemaan hienosti omaa omaatuntoaan ja sen kehottavaa velvoitusta toisia kohtaan ja yhteistä edessä olevaa päämaalia kohtaan. Ensin on opittava tekemään työtä työn itsensä vuoksi, eikä silmälläpitäen kilpailua. Ensin on opittava kunnioittamaan toinen toisiaan, kunnioittamaan omaa itsenäisyyttään ja toisten riippumattomuutta. Ja on opittava rakastamaan. Ei eläinten tavoin, ei kuin kauppatavaraa, ei prostitutsionin eikä elämänpituisten avioliittosopimusten muodossa, jolloin on kysymyksessä niin tai niin paljon käteisellä, vaan on opittava rakastamaan vapaina, tasa-arvoisina, riippumattomina yksilöinä, ihmisinä, joiden tunne on puhdas ja väärentämätön, jotka kaiken ymmärtävät ja siksi antavat kaiken anteeksi, jotka eivät mitään vaadi ja kuitenkin kaiken saavat ja antavat. On rakastettava ihmisenä, joka ei koskaan petä mutta ei koskaan vaadi uskollisuutta, ja joka ei ainoastaan näe uskollisuutta fyysillisen minän ruumiillisessa toiminnassa, vaan suuressa, valoisassa, henkisessä luottamuksessa lihan ja veren tuolla puolen.

Ja uskon yksilön omintakeisuuteen ja — yksinäisyyteen. Koranin sanat »Uskon lihan haluun ja sielun parantumattomaan yksinäisyyteen», löysivät minussa syvän vastakaipun.

Uskon olemassa-oloon ennen ja jälkeen tämän fyysillisen tietoisuuden.

Kun päivä päivältä muistelen omaa elämääni näen sivuuttavani kokonaisia kehityssarjoja kertauksena alkaen varhaisimman ikäni alkuperäisistä tarpeista ja koulu-iän vähitellen heränneestä ajatuselämästä, aikaisimman nuoruuden itserakkaudesta syntyperänsä vuoksi ja naivista uskosta sen etuoikeuksiin ja ennakkoluuloihin, jatkuen kypsemmän iän yhä syvenevässä keskittymisessä ja ajatusten kehittämisessä, kunnes vihdoinkin tietoinen vastuu teoista ja ajatuksista pakottaa esille kriisin, jonka päättyminen vielä tois-
taiseksi on kysymys.

Entä sitten?

Sitten uusi elämä, missä, milloin ja kuinka, tämä ratkaistaan minua ilman, ainakin ilman fyysillisen minäni heikkouksia ja puutteita. Tämä ratkaistaan minua ja kaikkia varten.

I. M. S.

Vegetarismien puolustukseksi.

Viimeaikaisista kirjoituksista päättäen näyttää vegetarismien aate saaneen kovan iskun tässä aikakauslehdessä. Näyttää siltä kuin olisi tapahtunut suunnanmuutos aikaisemmin esitetyille katsantokannoille ja vieläpä niin perinpohjainen, että liharavintoa ja mahdollisesti jotain muutakin suositellaan jo lääkkeenä (marraskuu siv. 350—1)! Eipä ihme, jos vegetarismien laskusuuntaa on havaittavissa pitkin linjaa.

On sanottu syyksi se, että kun muka maailman sodan aikana ankarimmatkin kasvissyöjäteosofit innostuivat sotaan lähtemään ja vieläpä sotaa puolustamaan, niin oli sillä todistettu, ettei vegetarismilla ole sitä siveellisesti kasvattavaa voimaa, mitä siltä oli alussa odotettu, ja niin ollen oli muka turhaa

jatkaa vegetaristista elintapaa, koska se tämän jälke-
keen saattoi olla vain henkistä ylpeyttä ja ulkokul-
taisuutta tai mahdollisesti »heikoimmille» kiusan-
henkenä paremmuudentunnon muodossa tässä raassa
ihmiskunnassa. (Kts. toimittajalta XI 1923).

Niinpä niin! Jos ei kasvissyönti kyennyt ihmisiä
estämään sotaan lähtemästä ja sotaa puolustamasta,
niin on syy etsittävä muualta. Kysykäämme ensin
itseltämme, mistä vegetarismiin tappamattomuuden
aate on lähtöisin? Tavallisesti ne ihmiset, jotka etsi-
vät vegetarismista terveyttä, eivät erikoisemmin kiin-
nitä huomiota sen aatteelliseen puoleen. Tappamat-
tomuuden aatteen täytyy olla lähtöisin teosofisen vel-
jeyden ihanteesta s. o. teosofisen rakkausopin inspi-
rationsista. Tästä joudumme seuraaviin mietelmiin:
teosofinen rakkauden oppi ulottaa vaikutuksensa ih-
misten elämäntapaankin, josta kasvissyönti on vain
sen fyysillisin ilmaus. Teosofia johtaa joko tieteen tai
tietämättä vegetarismiin, vaan vegetarismi ei koskaan
teosofiaan, niinkuin se vasta nähtiin. Vegetarismi ei
ole, näin ollen, mikään itsenäinen aate, vaikka sitä
sinään pidetään, vaan ainoastaan tulos teosofisen rak-
kauden käsitteestä. Teosofinen rakkaus on puu, ve-
getarismi on sen hedelmä.

Johdonmukaisesti voimme kysyä, kuinka on käsi-
tettävissä, että vegetarismia voidaan moittia kasvat-
tajaominaisuuksien puutteesta, kun ei kerran itse
oppi-isä teosofiakaan kyennyt siveellisesti sen vertaa
kasvattamaan noita intoilevia kasvissyöjä-teosofejia,
etteivät olisi innostuneet sotaan lähtemään ja sitä
puolustamaan. Jos kerran rakkaus on totuus ja »to-
tuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskon-
nolliset opinkappaleet» (niinkuin tämän kansilehdessä
sanotaan) ja tietenkin korkeampi kuin ulkonaiset elä-
mäntavat ja temput, niin totta kai silloin totuudella
ja sen tiedolla (teosofialla) on suurempi vastuunalai-
suus kannettavanaan maailman sodan aikana teke-
mästään rakkauden opin konkursista kuin ulkonai-
sella elämäntavalla (vegetarismilla).

Älköön moitittako vegetarismia — teosofian nuorinta veljeä — vaan vieritettäköön koko syy pääsyyllisen — teosofian — niskoille.

Turhaan on myös pelko paremmuuden tuntuun lankeemisesta kasvinsyöjänä (siv. 327 XI 1923). Asianlaitahan on sellainen, että mainittuun »syntiin» lankeemisen syynä voi olla mikä inhimilliseen elämään kuuluva asia tahansa esim. teosofia! Löytyy teosofeja ja vieläpä ruusuristiläisiä, jotka tahtovat »loistaa» paremmuudellaan vähempitietoisten kanssihmissensä keskuudessa. Syy on etsittävä subjektista eikä objektista.

Ei voi vaieten sivuuttaa tässä yhteydessä sitä uuden uutukaista oppisuuntaa lihan ja väkijuomien käyttämisestä, mikä ilmenee viime marraskuulla olleessa »Positiivisia ja negatiivisia sairauksia» nimisessä kirjoituksessa. Siinä mainitaan kirjoituksen lopussa »Ehkäiseekö liharavinto ja alkoholi kohtuullisesti nautittuna psyyllisiä kehitysmahdollisuuksia, siitä en mitään lausu. Se on asia josta minulla ei ole mitään suoranaista kokemusta. Voin ainoastaan mainita, että Jeesus sekä söi lihaa että joi viiniä.»

Eiköhän tällaisessa asiassa ole viisaampaa turvautua »sokeana» »näkevän» auktoriteettiin, kuin ruveta omin päin kokeilemaan ja hapuilemaan kunnes lopuksi, mahdollisesti katkerien kokemuksien jälkeen, löytäisi oikean ratkaisun asialle. Kuulkaamme mitä vihitty salatieteilijä A. Besant sanoo kirjassaan »Ihminen ja hänen ruumiinsa» (siv. 28) jossa annetaan neuvo sellaiselle, joka haluaa harjoittaa joogaa: »Sinun täytyy silloin heti ruveta puhdistamaan ruumistasi, ja tätä vaaditaan ennen kun *mitään nimensä arvoista joogaa* voidaan ruveta harjoittamaan, sillä todellinen jooga on epäpuhtaalle ja harjoittamattomalle ruumiille yhtä vaarallista kuin tulitikku ruutitynnö-rille». Ja eritoten lihan ja alkoholin käyttöä koskevassa, erittäin valaisevassa ja samalla varoittavassa kirjoituksessa (Tietäjä v. 1919 siv. 138—9) lausuu A. Besant loppupontenaan: »kaikkien alkoholipitois-

ten juomien täydellinen jättäminen on siis osa harjoitusjärjestelmästä joogan käytännöllistä tutkimista varten.»

Mitä Jesuksen elämäntapaan tulee, niin tuntuu kirjoittajan väite miltei silminnäkijän kertomalta. Asiasta on kuitenkin olemassa monenlaisia arveluita, joista ei olla vielä lopulliseen varmuuteen päästy. Kenties tekee viisaimmin se, joka pitää raamatun kertomuksia allegoorisesti ymmärrettävinä.

Lopuksi kirjoittaja mainitsee, että A. P. Sinnett sanoo eräässä kirjoituksessaan tuntevansa kaksi psyykkisesti kehittyneimpää henkilöä, jotka eivät alistaneet itsensä minkäänlaisiin ankariin pidättäytymissääntöihin, vaan söivät ja joivat kuin kuka muu tahansa.

Tähän voisi lisätä, että löytyy myös kertomuksia Leadbeaterin »Astraalitaso» nimisessä kirjassa eräistä psyykkisesti erittäin kehittyneistä olennoista, joita kirjassa nimitetään »vampyyreiksi» ja »ihmissusiksi». Ja hepä ovatkin vaateliasta väkeä, eivät tyydykään tavalliseen syömiseen ja mässäämiseen, vaan ainoastaan lämpimään — ihmisvereen!

Vegetaristi.

Elävä uni.

Olin ollut hyvin sairas ja makasin Viipurissa sairaalassa. Yhden ainoan viikon aikana olin saanut kahdesti voimakkaan narkoosin ja vihdoin vuorokautisen tuskissa olemisen jälkeen kolmannen narkoosin.

Myöhemmin sain tietää olleeni sinä aikana kokonaisen tunnin niin lähellä kuolemaa, että lääkärit ja sairaanhoitajat aika-ajottain olivat varmoja siitä, että kaikki oli lopussa. Silloin näin seuraavan unen: Näin unta, että äkkiä huomasin kiitäväni täydellisessä pimeydessä. Ei siinä ollut valojuovaakaan, ei yhtään valon sädetä ja täydellinen hiljaisuus vallitsi. Silloin äkkiä alkoi suuri kirkonkellontapainen kello soida kahdessa pitkässä, venyvässä säveleessä. Kun

viimeinen sävel oli hiljennyt, korotti yhtäkkiä joukko riemuitsevia, kirkkaita, hyvin korkeita lapsenääniä ilmoille laulun tai jonkunlaisen sävelen: »Käännä takaisin sielu». Ja toiselta taholta vastasivat toiset äänet yhtä iloisesti: »rauhaan», ja niin jatkuvasti vuorotellen yhä uudestaan. Sitten alkoi jossakin kaukaa jonkunlainen revontulen tapainen säteilevä valkeneminen, joka ei kuitenkaan ulottunut minuun saakka, vaan jonka ainoastaan näin. Liidin yhä eteenpäin tietämättä minne, seuraten ainoastaan käskyjä ja pakkoa tietämättä mistä sekään tuli. Soljuin läpi ihmisasuntojen, köyhien töllien ja tanssisalien läpi. Näin ihmisiä merkillisissä vanhanaikuisissa pukimissa ja toisia puvuissa, joita en koskaan ole nähnyt ja aina joskus oli minun pakko pysähtyä ja asettaa kysyväisesti käteni heidän olkapäilleen ja ajatussani tai ainakin lausumatta sanaakaan kysyä heiltä saman kysymyksen: »Oletko valmis?» — ja aina sain saman vastauksen, kieltävän päänpudistuksen. Erikoisesti muistan naisen, näöltään kalpean, kauniin ja tumman, tanssiaisissa. Hänkin pudisti päätään sanoen: »Ei vielä». Tällä tarkoitan, että hän vastasi ajatuksillaan. (On otettava huomioon, että siihen aikaan hyvin vähän olin askaroinut teosofian ja salatieteen kanssa, sekä etten ulkoapäin olisi voinut saada sellaisia vaikutelmia ollessani jokseenkin vähäkuuloinen). Vihdoin tunsin soljuvani suunnattoman suuren kentän yli kohti kaukana välkkyvää valoa. Näin vihdoin, että tämä valo loisti pienen, matalan rakennuksen ikkunasta. Soljuin sisään ja näin huoneen, jota oli kalustettu matoilla, kirjakaapeilla ja muulla sentapaisella. Pöydän ääressä istui ihminen kumartuneena jonkunlaisten laitteiden ja kirjojen yli. Pannin käteni tämän ihmisen olalle ja kysyin puhumatta: »Oletko valmis?» Hän veti kätensä silmiensä yli ja vastasi: »Olen.» Huoaten nousi hän sitten seuraten minua ulos. Mutta nyt ei enää ollut pimeätä. Soljuin pitkin ahdasta syvää laaksoa monien muiden mukana. Kaikki olimme puettuja pehmeihin, mus-

tiin pukimiin, mutta käsivartemme olivat paljaat ja kätemme painoimme ristiin rintaa vasten taivuttaen päitämme soljuessamme eteenpäin. Laakson seinämät olivat keltaista hiekkaa, mutta korkealla reunamilla kasvoi vihreätä ruohoa. Yhtäkkiä pysähtyi koko matkue ja aloimme kiivetä ylös reunamalle. Osa meistä onnistui pääsemään ylös, toiset putosivat takaisin, mutta itse onnistuin nousemaan reunamalle, josta saatoin nähdä mitä oli sen yläpuolella. Siellä oli ilmavia olentoja, jotka kaikki olivat valkopukuisia. He hymyilivät kaikki, ja kuului ihmeellinen mutta ihana soitto niinkuin olisi painettu hienoja kristallilaseja. Mutta meidän mustapukuisten ja heidän välillään oli läpinäkyvä lasiseinä ja noille toisille oli ikäänkuin tiheämpi vedenkaltaisempi ilma kuin meillä. Etumaisena näin isäni, joka silloin oli ollut kuollut jo kaksikymmentä vuotta. Nostin käteni, heilutin sitä ja huusin: »Isä, isä, tulen luoksesi.» — Mutta hän pudisti vain päätään ja sanoi: »Ei, ei nyt vielä, odota.» Samassa putosin takaisin alas laaksoon ja nyt aloin kävellä seuraten muiden perästä, jotka nyt myöskin kulkivat. Kuljimme siksi kunnes tulimme kentälle, jonka pääsytiellä istui kammottava olento, joka kauttaaltaan oli tulen ympäröimä. Sen hiukset olivat tulta, sen silmät leimusivat. Kuljimme yksitellen sen ohitse ja se veti esille tulipesästä punaherkuvat hohtimet, jotka se pisti syvälle sydämeeni sanoen: »Lähde takaisin elämään, mutta nyt olet merkitty. Niin juuri, hoida nyt itse itseäsi.» Niin heräsin.

Sen jälkeen olen yhä enemmän syventynyt teosofisten teosten tutkimiseen. Joskus tunnen eläväni kaksoiselämää, taidan jokseenkin hyvin ajatusten lukemista ja ymmärrän hyvin helposti kaikenlaisia teosofisia ja salatieteellisiä kirjoituksia. Olen lukenut Steineriä, Bô Yin Râta ja Besantia, Blavatskya ja muita. Olen useita kertoja tajunnut »sisäistä ääntä», ja olen asettanut kysymyksiä, joihin aina on vastattu ja ihmeellistä kyllä ei koskaan niin kuin edeltäpäin olisin otaksunut.

Rajan takaa.

Lukiessani viime joulukuun R. Ristissä Hartmannin kirjoitusta »Rajamaassa», muistui mieleeni pari tapausta jotka kuuluvat myös samaan aiheeseen. Tässä ne ovat.

»Se tapahtui kansalaissodan aikana v. 1918», kertoi eräs rouva K. »Veljeni taisteli valkoisten puolella Vilppulan rintamalla. Hän oli ryhmän päällikkönä ja sai tehtäväkseen eräänä yönä pitää vartiopalvelusta jossain punaisten lähetyvillä. Kun seutua ei huomattu erikoisesti vaaralliseksi, aikoivat he vähäsen levähtää ja valikoivat siihen tarkoitukseen erään heinäladon. Hetken siellä nukuttuaan kuuli veljeni muka äitinsä äänen, joka käski heitä heti kiireesti lähtemään ladosta pois. Hän kyllä ihmetteli vähäsen, että kuinka se äitini on nyt tänne tullut, mutta totteli kuitenkin käskyä, herätti toverinsa, ja kaikki kiiruhtivat ulos. Heidän ehdittyään muutaman sadan askeleen päähän, kävi kova jyske ja heinälato räjähtikin ilmaan. Se oli ollut punaisten miinoittama.»

Ajatusten vaikutuksesta voin mainita toisenkin tapauksen. Sama rouva K. kertoi senkin sattuman:

»Vanhempi veljeni oli kerran matkalla Amerikkaan. Pohjanmerellä kävi ankara myrsky, että oltiin vaarassa hukkuu. Kapteeni käski matkustavia olemaan valmiina minä hetkenä tahansa odottamaan kuolemaansa. Matkustavaiset rukoilivat jokainen omalla kielellään, laivan kannella polvistuen. Veljeni ei ollut koskaan erittäin harrastanut uskonnollisuutta, vaan hän nyt kuitenkin huokaili tuskissaan: »Voi jos isäni nyt rukoilisi puolestani tällä hetkellä.» Isämme näet oli uskonnollinen mies ja piti kotona hartaushetkiä, joissa pojatkin olivat mukana, vaikkeivät siihen erityisempää huomiota kiinnittäneet. Samana yönä herää isäni kotona rauhattomasta unesta. Hän oli näkevinään laivan sumussa ja myrskyssä ja kuulee ihmisten hätähuutoja. Hän tietää poikansa olevan vaa-

rassa. Hän vaipuu syvään rukoukseen poikansa puolesta. Hän rukoilee ja valvoo aamuun asti.

Myöhemmin kirjoitti veljeni Amerikasta, kuinka vaikea matka heillä oli ollut ja miten hän silloin oli ajatellut isää ja esirukousta, jota isällä kotona aina oli tapana pitää lapsiensa edestä.»

Julius Kangur.

Kirjevaihtoa.

Kirje Ruusu-Ristille erämaasta.

Kiitän sinua, rakas Ruusu-Risti, että tulet tännekin erämaahan totuuden viestiäsi julistamaan. Sinua vuotan toivoen virkistäville käynneillesi.

Olet aivan mieluisa nykyisessä yksinkertaisessa ulkoasussasi. Se sopii mainiosti mieheksi saavalle tietäjänuorukaiselle. Ällös vaan upeilekaan puvussasi, kuten tekevät tämän mailman turhamaiset olijat, jotka vain huolehtivat itsensä verhoamisesta ja koettavat ulkokuorellaan hurmata, eikä heillä ole todellista elämänsisältöä. Heidät on tosin köykäisiksi arvattava, mutta Ruusu-Risti ei tarvitse, eikä sovi olla heidän kaltaisensa; hänen tehtävänsä on vakavaa laatua.

Ruusu-Risti-lehtinen olkoon todellakin «kultainen rakkauden side» meidän, salatieten harrastajain välillä, jotka saatamme asua kovin hajallaan mailmassa.

— Minäkin olen erilläni erämaassa, erakko parka, vailla ystäviä täällä.

Toisinaan huhuilen kaivaten kansalaisiani, kaltaisiani, vaan oman huutoni kertaa kaiku synkässä salosta, ja jälleen on kaikki vait — ja yksin kuljen hiljaista tietäni, poloinen, kuten moni meikäläinen. — Mutta miksi näin vieraina toisillemme vaellamme, emmekä huolten hoivaa heimollemme suo, mekin

saman hengen lapset, — miksi ja kuinka kauvan tämä olo jatkuu? — Oi, kalsea «karma», voi, kohtalo kolkko, jonka kumminkin itse luomme, emmekö myös sitä muuttaa saata!? — Totisesti se käy päinsä, jos todella tahdomme, mutta lujaa halua puuttuu ja luottoa — itseemme ja toisiimme.

Ollos, Ruusu-Ristinen, silta, mi kansani yhteen saa! Tuo ,oi tuo'os viestiä veljeyden mulle ja muille päällä maan!

Erakko.

Kärpänen.

Jos tutkimme ilmiöitä luonnossa ja annamme itsellemme tarpeeksi aikaa aina etsiä syitä sieltä, missä näemme vaikutuksen tai päinvastoin, olemme epäilemättä huomaava ihmeteltävän määrätietoisuuden, johdonmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden kaikessa. Emme huomaa mitään hyppäystä jostakin johonkin aivan toiseen, vaan jokainen ilmiö, jokainen elämä näyttää kuin jonkun korkeamman vallan soveltamalta suuren ketjun renkaalta taikka osalta suuressa suunnitelmassa. Tätä suunnitelmaa voi senvuoksi verrata jättiläismäiseen koneistoon, jossa kaikki elävä muodostaa pienemmän tai suuremman pyörän.

Kuten ei ihmisen ole lupa ajatella ainoastaan itseään, vaan omistaa velvollisuuksia toisia kohtaan — perhettänsä, lähimäistänsä, kuntaa, valtiota kohtaan j. n. e. — on jokaisella olennolla, olkoonpa se kuinka alhaisella asteella tahansa, toinenkin tehtävä täytettävänään paitsi pelkkää pyrkimystä ylläpitämään ruumista ja jatkamaan sukua. On tosin totta ettei tätä toista tehtävää arkielämän hyörinässä niin helposti huomaa, mutta se on kuitenkin olemassa. Suuren koneiston on toimittava ja senvuoksi on jokaisen pyörän riippumatta pienuudestaan myötävaikutettava omalla tavallaan.

Tarkastakaamme tällä kertaa kaikkien hyljiksimmä ja inhoamaa kärpästä. Kukapa ei olisi tuhannet ker-

rat toivonut sen maailman teitä, sillä sillä on erikoinen kyky häiritä meitä työssämme asettumalla milloin sinne milloin tänne, aina sinne minne vähiten haluaisimme. Se tuntuu kuin vartavasten luodulta tekemään olemassaolon meille monella tavoin epämieluisaksi. Sen johdosta, ettei se millään tavoin valitse asettumispaikkaansa, on se vaarallinen tartunnan levittäjä. Se häiritsee untamme yöllä, se kiusaa meitä päivällä itsepintaisella tungettelevaisuudellaan ja tahraa ruokamme. Se surisee joskus ympärillämme sellaisella itsepäisyydellä, että se todellakin usein voi saattaa meidät raivoihimme.

Onkohan tämä kärpänen ylipäänsä miksikään hyödyksi, ajattelee kaiketi senvuoksi moni. On, kuuluu vastaus, sillä huolimatta kaikesta häiriöstä mitä se meille tuottaa, pitäisi meidän olla kiitollisia siitä hyvästä, minkä se suorittaa.

Olemme kaikki huomanneet, että mitä lämpimämpi ja aurinkoisempi päivä on sitä nopeampi on kärpänen liikkeissään. Se lentelee edestakaisin sellaisella kuumeisella kiireellä kuin olisi sillä erittäin suuri päivätyö edessään, koettaen kiirehtiä, saadakseen työnsä pian tehdyksi. Juuri silloin on kärpäsellä tehtävä täytettävänään.

Planeetallamme hallitsee kaksi suurta voimaa, jotka alituisesti ovat toiminnassa. Aurinko on toisen, maan toisen voiman alkulähde. Aurinko aiheuttaa lämpöä ja positiivista sähköä, maa kylmää ja negatiivista sähköä. Kun nämä voimat ovat jokseenkin yhtä suuret, silloin vallitsee tasapaino. Jos jompikumpi voimista tulee liian suureksi, muodostuu sietämättömiä, usein vieläpä hengenvaarallisiakin olosuhteita. Tiedämme kaikki, miten painostavalta ja epämieluisalta tuntuu, kun ilma useiden kuumien päivien jälkeen latautuu positiivisella sähköllä. Purkauksen täytyy tapahtua ja se tapahtuu vapauttavan sateen muodossa, jota seuraa salama ja ukkonen. Luonto itse huolehtii siitä, että tasapaino jälleen palautuu.

Kuumina kesäpäivinä olisi meillä paljon enemmän salamaa ja ukkosta, jollei kärpänen ja suuri joukko muita hyönteisiä sekä ihminen ja eläimiä olisi, jotka imevät positiivista sähköä ruumiiseensa muuttaen sen negatiiviseksi. Erittäinkin kärpänen on miltei kuin luotu pieneksi sähkötransformaattoriksi. Sen ruumista peittää ihmeellisesti muodostuneet karvat, joiden kautta se suurin joukoin kykenee imemään itseensä. Mitä enemmän se sitä imee, sitä suurempaa tarvetta se tuntee olla vilkkaassa toiminnassa, sillä osaksi toimintansa avulla kykenee se käyttämään osan positiivisesta sähköstä ja muuttamaan loput negatiiviseksi. On suorastaan uskomattomaa, miten paljon tarmoa tämä pieni elävä transformaattori kykenee kuumana kesäpäivänä kehittämään ja miten paljon positiivista sähköä se kykenee muuttamaan negatiiviseksi sähköksi.

Kun ajattelemme, että on olemassa miljardeja kärpäsiä, jotka ovat toiminnassa, täytyy olla suunnattoman suuri määrä positiivista sähköä, joka siten muuttuu negatiiviseksi. Jos tämä positiivinen sähkömäärä saisi jäädä ilmaan, olisivat sähköpurkaukset sangen monta kertaa voimakkaampia ja paljon hengenvaarallisempia kuin ne nyt ovat. Mitä tämä merkitsee, luulen jokaisen ymmärtävän. Sitä paitsi sensitiiviset ihmiset, jotka ukkosilman aikana suorastaan ovat sairaita, kärsivät kamalasti.

Luonnolla on aina joku korvaus tarjottavana sille, joka tekee työtä sen kanssa eikä sitä vastaan. Kärpäsellä on määrätty etu toiminnastaan. Positiivinen sähkö, jota se imee itseensä myötävaikuttaa painovoiman heikontamiseen, tehden siten sen ruumiin kevyeksi kuin höyhen. Siksi näemme sen kuljeskelevan yhtä esteettömästi ja yhtä nopeasti tasapinnalla, pitkin pystysuoraa seinää tai katossa ruumiin riippuessa alaspäin. Sanotaan, että sen jalkoihin on muodostunut pieniä imunystyröitä, sekä että se näiden avulla kykenee näin tekemään. Tämä selitys on kyllä enemmän tai vähemmän ontuva, sillä on uskoma-

tonta, että nämä imunystyrät voisivat toimia sellaisella ilmiömäisellä tarkkuudella ja nopeudella. Tähän vaadittaisiin tavallista suurempi voima näissä imunystyröissä, sillä kärpäsen ruumis vastaisi varmasti jokseenkin huomattavaa painoa, jos painolaki olisi täydessä voimassaan.

Materialistisille henkilöille varmasti väite painovoiman osittaisesta tai täydellisestä häviämisestä tuntuu mahdottomalta, mutta se, joka jonkun verran on tutkinut salatiedettä, m. m. levitatsioni-ilmiöitä, se kyllä tietää, että on olemassa voimia, jotka määrättyllä tavalla käytettyinä, voivat kumota vanhoja, tavanhavvistamia lakeja. Kärpänen on omalla tavallaan pieni todistus siitä.

Nap. Hultin.

Tekijän käsikirjoituksesta suomennettu.

Toim. huom. Kuten lehtemme kansilehdessä sanotaan, vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista kukin tekijä itse. Toimitus luottaa lukijain arvostelu-kykyyn eikä odota, että se pitäisivät kirjoituksia »oikeauskoisina». Tästä sopii erittäin huomauttaa ylläolevan kirjoituksen yhteydessä, jonka originelli ansio on siinä, että se puolustaa hyönteistä, jota todella harvat rakastavat. Sanoivathan juutalaiset Belzebubia kärpästen jumalaksi ja luojaksi ja madame Blavatsky kuuluu olleen sitä mieltä, että se keksijä tekisi palveluksen luonnolle, joka keksisi keinon, millä kärpäsiä y. m. voitaisiin hävittää sukupuuttoon. Muuten kärpäsen jalkojen imunystyrät eivät ole luonnontieteellistä »selitystä», vaan luonnon tosiasia.

Tohtori S. W. Tigerstedtin selvänäköisyyskokeet.

Ruus-Ristin lukijoille on jo aikaisemmin tehty selvää niistä kokeista, joita tri Tigerstedt on tehnyt parina iltana Helsingin R.-R. looshissa antaen siten

useampia erilaisia näytteitä selvänäköisyyskyvystään. Edellisellä kerralla hän etupäässä selosti kuulijakunnalleen, kuinka tämä kyky hänessä vähitellen erityisen menettelyn kautta oli herännyt ja kehittynyt.

Toinen ilta oli omistettu yksinomaan kokeilulle. Koehenkilö istutettiin määrätylle tuolille puhujalavan edessä ja hän sai ajatella mitä tahansa esittäen ajatuksensa mieluummin kysymyksen muodossa — ei tietystikään lausumalla sitä julki, vaan ainoastaan kiinteästi siihen keskittymällä. Kun hän oli päässyt ajatuksestaan kiinni, tuli hänen viittaamalla ilmoittaa olevansa valmis.

Ja tri Tigerstedt herkisti itsensä näkemään näky-mättömiä. Hän vilkastui entisestään vielä enemmän, loistavat silmät seurasivat nopeasti jotain liikkuvaa ja alati vaihtuvaa huoneen yläosassa tavallisesti lähempänä kattoa pakoittaen hänen usein kurkistamaan aivan suoraan ylöspäin tai kääntymään äkisti oikeaan tai vasempaan — ja pienen paussin aikana hän ehti liidulla piirustaa taululle näkemiään kummallisia kuvioita.

Hänen katseestaan huomasi että huone, seinät ja katto ja koko kuulijakunta olivat hänelle usein aivan kuin olemattomia ja että hän hyppäsi tasolle, jossa oli tulinen kiire ja joka värähteli paljon kiihkeämpään tahtiin kuin tämä näkyväinen maailma ja että siellä esineet ja oliot aivan vapaasti lentelivät sekaisin toistensa läpi ja sivuitse, päältä ja alta ja täytyi pitää varansa ehtiäkseen tarkata ja saada haluamastaan asiasta kiinni.

»Ajatelkaa vahvemmin!» täytyi hänen toisinaan kehoittaa tuolissa istujaa, kun ajatuskuva oli liiaksi hatara ja meni hajalle ennenkuin hän ehti siihen tarttua.

Koe kesti muutaman minuutin. Musta taulu oli piirustuksia täynnä ja koehenkilö sai herätä ajatuksestaan.

Tohtori T. näkee tietysti kuviot täydellisinä eri muodoissaan ja väreissään, vaikka hän luonnollisesti

ehtii piirustaa niille vain epäselvät hatarat ääriviivat, joista sitten hänen selityksensä avulla myös kuulijakunta saa selville tarkoituksen. Tavallisesti ja enimmäkseen nämä hänen näkemänsä kuvat ovat luonteeltaan vertauskuvallisia ollen useinkin hyvin monimutkaisessa suhteessa toisiinsa — ja niiden yhtymästä sekä merkityksestä tri T. osaa sitten kehittää aivan hämmästyttäviä yksityiskohtaisia vastauksia ajatuksissa tehtyihin kysymyksiin.

Vaikea on syrjäisen ymmärtää, millä tavoin tri T. näkee. Se on kuin vilkasta unennäköä, sillä hänen näkemiensä kuvien luonne ja kokoonpano muistuttaa meille usein omista unistamme, missä samoin mitä erilaatuisimmat esineet ja olennot voivat äkkiä jostain ilmestyä, tulla tekemisiin keskenään, oikullisesti muuttua aivan muuksi ja sitten äkkiä kadota. Tri T. on sellainen onnellinen, joka milloin tahansa oman mielensä mukaan voi ruveta »unia näkemään» — ja sitten kaikelle näkemälleen osaa antaa jonkinlaisen todellisuutta vastaavan selityksen, tulkita sen meidän tasomme hitaalla, kankealla kielellä.

Tri Tigerstedt on tiedemiehen kärsivällisyydellä, puolueettomuudella ja tarkkuudella tutkinut tätä harvinaista kykyänsä ja hänellä on suuri kokoelma mitä erilaisimpia eri ihmisten kanssa tehtyjä kokeiluja. Monessa tapauksessa hän on voinut tällä tavoin nähdä mitä on tapahtunut matkojen päässä, aivan toisessa maanosassa, tai mitä vasta tulevaisuudessa tulee tapahtumaan tehdyn kysymyksen luonteen mukaisesti joko valtiollisessa, yhteiskunnallisessa tai yksityiselämässä.

Hän on varma ainoastaan näkemyksiensä todellisuudesta ja rehellinen niiden kuvaamisessa. Näkyjen ja kuvien tulkinta riippuu selittäjän taidosta ja hän itse kokemuksensa nojalla antaa tavallisesti vain avaimen niiden ymmärtämiseen, vaatimatta silti itselleen mitään arvovaltaa niiden erehtymättömänä selittäjänä.

On tavallaan hyvin jännittävää antautua Tri T:n

koehenkilöksi. Viime istunnossa sattui, että eräs varsin ymmärrettävä hänen taiteensa epäilijä päätti pistää ihmetohtorin pussiin: olla mitään ajattelematta. »Sitten rupesi sydämeni ankarasti sykkimään», tunnusti tämä veli perästäpäin, »ja ajattelin että jos tuo tohtori osaa, katselkoon minua itseäni ja antakoon minusta sellaisen kuvan kuin todellisuudessa sisimmässäni olen.»

Tri T. oli piirustanut taulun täyteen, ei hämmästyntynyt lainkaan siitä, että häntä oli aijottu puijata, selitti vain, että kyllä aina joitakin kuvia tavallisesti ilmestyy, vaikka ei kysyjä mitään ajattelisikaan — ja sitten hän kehitti tekemiensä havaintojen avulla rehellisestä epäilijästä niin mielenkiintoisen ja miellyttävän »muotokuvan» sekä samalla niin sattuvan, että asianomainen veli tunsi siinä täydellisesti itsensä ja oli kuvaukseen sängen tyytyväinen sekä sen tekijälle kiitollinen.

Allekirjoittanut oli päättänyt ajatella Väinämöistä. Tri Tigerstedt on itse laatinut pitemmän seikkaperäisen selostuksen kysymyksen yhteydessä näkemistään vertauskuvista sekä niiden mahdollisesta merkityksestä.

J. Sn.

Toim. huom. Julkaisemme ensi numerossa ylläolevassa kirjoituksessa mainitun mielenkiintoisen ja J. Sn—n tekijän käsikirjoituksesta suomentaman selostuksen.

Tien varrelta.

Helsingin Rausu-Risti-luennossa on huhtikuun puoli-väliin saakka puhuttu Jeesuksen personallisesta, sekä ulkonaisesta että sisäisestä, ja hänen henkisestä eli jumalallisesta elämästään, toisin sanoen hänen inhimillisestä ja hänen vapahtaja-personallisuudestaan.

Ruusu-Ristin vuosikokouksen yhteydessä jatkuvat luennot samasta aiheesta, kosketellen pääsiäismysteriota.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmän kokouksessa maaliskuun 24 p:nä jatkoi Esteri Weissenberg esitelmäänsä Leibnitzistä, puhuen tämän filosofin merkillisestä pääteoksesta, *Théodicé'sta*. 31 p:nä oli Elis Kaukomaan valaiseva tulkinta Kalevalan Lemminkäistarusta nimeltä »Lemminkäinen salatieteilijänä» ja Ida Mikosen puhe »terveydestä». Huhtikuun 7 p:nä alkoi tunnelmikas ja hartaudella kuunneltu keskustelu kuolemasta ja henkimaailman ilmiöistä, jossa kukin puhuja esitti omia kokemuksiaan; keskustelua päätettiin jatkaa seuraavassa ryhmäkokouksessa.

Pääsiäisenä viettävät Helsingissä vuosikokouksensa sekä Ruusu-Risti että Suomen Teosofinen Seura.

Tri Annie Besant, Teosofisen Seuran presidentti, saapuu Indiasta Eurooppaan toukokuun loppupuolella ja pitää kesäkuun viitenä sunnuntaina Lontoossa esitelmäsarjan nykyajan sivistyksestä.

Suomen Yhteis-Vapaamuurarin uusi vuosikerta on alkanut maaliskuun numerolla. Tilaus, joka on Smk. 40; —, käsittää ajan maaliskuusta 1924 huhtikuuhun 1925.

Suomen Yhteis-Vapaamuurari-Järjestö, joka perustettiin lokakuussa 1920, käsittää nykyään viisi looshia Helsingissä (2), Viipurissa, Lahdessa, Tampereella ja yhden kolmion Turussa.

Adolf Nylund (»Uraniel») ilmoittaa edelleen laativansa horoskooppeja, sekä syntymä- että eteneviä kumpiakin (à 50: — ja à 100: —), vieläpä astrologisia luonnoksia (à 25: —), jollei syntymähetkeä tarkasti tunneta. Tilaukset, joissa mainitaan tarkka syntymäaika ja -paikka sekä onko naimisissa ja onko lapsia, lähetetään tekijälle, os. Vaasa.

Viisauden Mestarien kirjeitä niminen kirja on tilattavissa Ruusu-Ristin toimitukselta. Hinta Smk. 15: —. Samoiu J. R. Hannulan uusi teos *Vedenpaisumus*, hinta 9: —.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taitteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asia-
miehiksi haluaville. Pyytää varastoluetteloja ja asia-
miesehtoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 222

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15
Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE
TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

Huomattava kirjauutuus!

Viisauden mestarien kirjeitä,

julkaissut C. Jinarajadasa,
Teosofisen Seuran varapresidentti.

Suomennos. Hinta Smk. 15: —.

Tilatkaa Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Hyvinkää, Pilpala.

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

**Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin**

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Kangastus, *Rafael Ronimus*.
 - III Vuosikokousvaikutelmia, *L. K-la*.
 - IV Ajatuskuva, *Nellie Kalm*.
 - V Vuosikokouksen tunnelmassa, *J. R. Hannula*.
 - VI Jeesus käy Taborille, *Rafael Ronimus*.
 - VII Tervehdys, *Linda Nevalainen*.
 - VIII Kuka on Väinämöinen? *S. W. Tigerstedt*.
 - IX Unessa, *U. E. G.*
 - X Personallisuuden jakautuminen, *G. A. Brander*.
 - XI Uusia kirjoja, *E. K. & S. K.*
 - XII Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on kolmen toimintavuotensa aikana noussut noin neljään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjallija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jasenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

TOUKOKUU 1924

N:o 5

Toimittajalta.

Ruus-Risti-seuramme neljäs vuosikokous kuuluu muistojen joukkoon. Osanottajia oli 203, mutta monet, jotka olivat halunneet tai aikoneet saapua, tulivat viime hetkellä estetyiksi lähtemästä kotoa. Toiselta puolen pääsi odottamatta lähtemään ainakin se, joka on kirjoittanut tässä numerossa julkaistun selostuksen kokouksen menoista. Uusia jäseniä installoitiin 59.

Minun ei ole tarvis tässä sen enempää puhua vuosikokouksesta, koska sen tehtävän niin sydämellisellä tavalla on suorittanut L. K-la. Tahdon ainoastaan lisätä pari sanaa kustannustyöstämme. Kuten selostuksesta käy selville, ei se uusi laina, mikä minulle on kesäkuussa luvattu, oleellisesti muuta tilannetta, koska se vain astuu — hiukan suurempana tosin vanhan lainan tilalle. Jotta kustannustyömme laajeni ja kasvaisi, tarvitsee se välttämättä suuremman pääoman, s.o. enemmän seisovia lainoja. Sentähden käännyn kaikkien ystävien puoleen, joilla on mahdollisuutta ja halua auttaa, kehoituksella, että he lainaisivat Ruusu-Ristin kustannustyöhön suurempia tai pienempiä summia, joista mieluummin tarjoaisimme vain 8⁰/₀ korkoa, mutta poikkeustapauksissa ehkä enemmänkin. Lahjoja otetaan niinkään kiitollisuudella vastaan. Kaikki kirjeet, rahälähetykset j. n. e. osoitetaan minulle, os. Hyvinkää, Pilpala.

*

Useita meikäläisiä on tänä vuonna siirtynyt toiselle puolelle. Paitsi maaliskuun Ruusu-Ristissä mainitut

ovat manalan majoille muuttaneet veljet Bruno Weszynthius ja Juho Inberg Kuopiosta, sisar Maija Aalto Tampereelta ja nyt viimeksi veli Kustaa Koivunen Helsingistä.

*

Minulta kysyttiin äskettäin, mistä voi tietää, onko joku henkilö Mestarin opetuslapsi vai ei, onko hän »vihitty» vai ei j. n. e. Tähän kysymykseen saattaa vastata paljonkin, mutta tyydyn toistamaan, mitä vanhin teosofinen aikakauskirja »Theosophist» sanoi asiasta kesäkuun numerossaan vuonna 1889 (siis H.P. Blavatskyn eläessä):

Opetuslapsius.

»The Theosophist» tuntee olevansa kutsuttu painostamaan muutamia seikkoja, joista kaikkien Seuran jäsenten tulisi olla täysin tietoisia.

1. Opetuslapsius eli tsheela-tila on henkilökohtainen Tsheelan ja Gurun (opettajan) välinen asia, joka ei liikuta Teosofista Seuraa.

2. Ei kenenkään, joka viettää siveetöntä elämää tai rikkoo yhtäkään moraalista lakia vastaan, voida hetkeksikään uskoa olevan yhdenkään Seuran kanssa tekemisissä olevan Mahaatman (mestarin) minkään asteisena Tsheelana.

3. Joku henkilö on aikoinaan voinut olla todellinen Tsheela ja on nyt voinut lakata olemasta. Jos Tsheela epäonnistuu, ilmoittaa Guru sangen harvoin millään tavalla asiasta, hänen intressinsä opetuslasta kohtaan vain lakkaa ja hän jättää tämän oman onnensa nojaan.

4. Sangen harvalukuiset ovat tosiaan yhdenkään Teosofisen Seuran kanssa tekemisissä olevan Mahaatman hyväksytyt Tsheelat, ja sääntönä on, että nämä pitävät opetuslapsiutensa salassa, ottaen tarpeen mukaan osaa kanssaihmistensä elämään, mutta viettäen eristettyä sisäistä elämää.

5. Lause »hedelmistään te tunnette heidät» soveltuu erikoisesti kaikenasteisiin Tsheeloihin.

*

Tohtori S. W. Tigerstedtin artikkelia »Kuka oli Väinämöinen?» seurasi tekijän omakätinen vesiväri-maalauk, joka kuvasi ylhäällä metallikruunua tupsuineen ja kivineen sekä alhaalla flyygelin kantta ja sillä lepäävää miekkaa ristimuotoisine kahvoineen. Koska kuvassa näkyi seitsemän eriväristä jalokiveä kruunussa ja koska tekijäkin niistä puhuu, tahdon tässä luetella muutamia jalokiviä astrologisine vastaavaisuuksineen keskiaikaisen salatieteilijän Agrippa von Nettesheimin tiedonantojen mukaan:

1. Auringon vaikutuksen alla ovat: rubiini, topaasi, krysopraasi y.m.

2. Kuun vaikutuksen alla ovat: helmi, kristalli, berylli, seleniitti (kuukivi) y.m.

3. Saturnuksen vaikutuksen alaisia ovat: safiiri, onyx, kalsedoni, ruskea jaspis, magneetti y.m.

4. Jupiterin vaikutuksen alaisia ovat: smaragdi, hyasintti, berylli, safiiri, vihreä jaspis y.m.

5. Marsin vaikutuksen alla ovat: timantti, magneetti, verikivi, jaspis, ametisti.

6. Venuksen vaikutuksen alla ovat: berylli, krysolitti, smaragdi, safiiri, vihreä jaspis, karneoli, koralli y.m.

7. Merkuriuksen vaikutuksen alaisia ovat: smaragdi, akaatti, porfyryri, topaasi, lasi y.m.

Kuten näkyy, on usein sama kivi Cornelius Agrippan mukaan eri planeettojen vaikutuksen alainen.

Tässä yhteydessä sopinee mainita, että kun madame Blavatskylta kerran esoteerisessa piirissä kysyttiin, mitkä planeetat hallitsevat jalokiviä, vastasi hän: »timantti ja rubiini ovat auringon alaisia, niinkuin safiiri on kuun, — mutta mitä se teitä liikuttaa?»

*

Alla oleva veli Hannulan oikaiseva lisäys helmi-kuun kirjoitukseensa Suomen Teosofisen Seuran pää-

majasta saapui käsiini liian myöhään ehtiäkseen maaliskuun Ruusu-Ristiin, ja koska se huhtikuun yleisissä kiireissä jäi silloisesta Ruusu-Ristin numerosta pois, painatan sen tähän:

»Kirjoittaessani muistojani päämajasta, joka julaisiin viime helmik. »Ruusu-Ristissä», unohtui minulta eräs tärkeä seikka, joka nyt jälkeinpäin on mieleeni palautunut. Se on, että kun veljemme Pekka Ervast ryhtyi päämajaa hommaamaan, niin hän hankkeensa alkuaikoina kääntyi eräässä »Tietäjän» kirjoituksessa aateveljiensä puoleen jokseenkin näin: »Nyt tarvitsee teosofia Suomessakin rahaa! Missä nyt ovat meidän rikkaat teosofimme?»

Matkalla ollen minulla ei ollut tilaisuutta tarkistaa olivatko sanat ihan noin, mutta sisältö kuitenkin oli sellainen.

Näinollen minun olisi pitänyt alkaa muistelmani tästä veli Ervastian lausunnosta. Sillä tietenkin tuollainen veljellinen ja luottamuksellinen vetoaminen Suomen rikkaihin teosofeihin antoi sysäyksen siihen suuntaan, että lahjoituksia alkoi tulla. Ja kun juuri tämä vetoaminen saattoi antaa joillekuille asianomaisille aihetta luulla, että päämaja oli oleva Seuran omaisuutta siinä mielessä, että Seura saisi sen kanssa menetellä miten haluaisi, niin on tämä seikka siinä tapauksessa ja niiden henkilöiden suhteen otettava huomioon lieventävänä asianhaarana. Ja jos minäkin olisin edellisen kirjoitukseni alkanut tuosta veli Ervastian vetoamuksesta Suomen rikkaihin teosofeihin, niin olisi kirjoitukseni ollut asiallisempi.

Huomaamattomuuttani anteeksipyytäen olen kiihuksella rientänyt esittämään tämän asiallisen korjauksen.

Tietysti jää edelleen se tosiasia eteemme, että me menettelimme Suomen Teosofisessa Seurassa sillä tavalla, että siirsimme päämajan pois alkuperäisestä tarkoituksestaan, että teimme jo melkoisen pitkälle kehittyneen päämajahankkeemme mitättömäksi, että

annoimme sille siinä muodossaan kuoliniskun, ja että siellä se nyt värjöttää elottomana ruumiina.

J. R. Hannula.

*

Pyydän huomauttaa Ruusu-Ristin arvoisille lukijoille, että tämä toukokuun numero on edellisen vuosipuoliskon viimeinen. Seuraava numero, joka samalla alkaa uutta vuosipuoliskoa, ilmestyy elokuussa. Ne, jotka ovat tilanneet lehden ainoastaan puoleksi vuotta, ovat siis nyt tilaisuudessa uudistamaan tilauksensa.

Toivotan kaikille lukijoille virkistävää kesää!

Kangastus.

In hoc signo vinces.

*Jo painuvi suvinen päivä helohelmahan viihtyvän veen
ja valkeat linnut hukkuu utumerehen autereen.*

*Mun poveni kaipuu kasvaa ja nousevi taivoon päin
ja liittää kuin valkeat linnut, jolt' äsken häipyvän näin.*

*Kuin kyyhkynen kirkastuksen pääläella Mestarin
mun kaihoni siivin valkein niin kohoo ja säihkyvin.
Se pyrkivi Luojan luokse ja anoo ja nyyhkii noin:
Suo mulle lapsenmieli, jott' Totuuden löytää voin!*

*Ja, kas, kuni vastauksen, pyhän merkin taivaalla nään:
on neljä ristiä seestä rusorinnassa säihkyvän sään!
Ja soi kuni sana vieno: »Tuon merkissä voittoon käyt,
näet taivaiden vallakunnan, näet kuolon ja elämän näyt!»*

Rafaël Ronimus.

Vuosikokousvaikutelmia.

Meillä on taas ollut vuosijuhlamme ja vuosikokouksemme. Tänä vuonna sattui juhlamme yhteen aikaan monen muun juhlivan joukon kanssa. Jo matkalla rautatievaunussa sai aavistuksen lähestyvistä juhlista, sillä vaunu, jossa olin, oli puolillaan »Kansainvälisen Raamatuntutkijaseuran jäseniä, kaikki matkalla Helsinkiin. Sitten sattui samaan aikaan Suomen T. S:n vuosikokous ja vielä lisäksi mustalaisten juhlat. Koko Helsinki oli kuin ladattu henkisillä virtauksilla. Ei ihme, että vaikutus oli niin valtava.

Johtajamme itse oli lausumassa meidät kädestä pitäen tervetulleiksi torstai-iltana normaalilyseolla. Millä ilolla täyttyikään sydämeni hänen huudahtaessaan: »Mutta tuossahan hän onkin.» — Minun karmani näet uhkasi kieltää minulta koko tämän ilon, tahi oikeammin olin itse siitä vapaaehtoisesti luopunut — saadakseni sen yltäkylläisen täyteläisenä takaisin. Aivan viime tingassa näet aukeni tie ja tuli käsky: nyt lähde. Ja minä lähdin.

Astuttuamme kahden kauniin, elävän pylvään välitse koristettuun juhlasaliin riipaisi tuska sydäntä ajatellessa sitä uhrausta ja sitä iloista antaumusta, millä jäsenemme Helsingissä joka vuosi kantavat kortensa kokoon meidän maalaisten hyväksi. Mahdammeko sitä oikein käsittääkään. Mahdammeko ymmärtää, mitä merkitsee monipäiväinen, runsasohjelmainen juhla. Millä me voimme tämän kaiken palkita heille. Emme millään. Emme yhtään millään. Me tulemme vaan niinkuin valmiiksi katettuun juhlapöytään, kuten eräs maaseutulainen niin sattuvasti lausui tervehdyksessään.

Mutta ihminen on kummallinen unohtamaan. Kohta kun Melartin oli alkanut soittaa, kaikkosivat kauaksi kaikki itsesyytösajatukset, samoin kuin koko se jokapäiväisten huolien kapsäkkikin unohtui ties mienne. Ja me tunsimme ihmeellisen onnen ja riemun täyttävän sydämemme. Olimme taas niin kiittollisia siitä, että olimme päässeet tänne yhteen —

ystävien pariin, kuinka sanoisinkaan: veljien ja sisarien pariin, mutta enempi kuin tavallisten veljien ja enempi kuin tavallisten sisarien. Olimme päässeet hetkiseksi sellaisten ihmisten pariin, joiden läheisyydessä tuntui kuin personallisuus äkkiä haihtuisi ja olisimme vain enkeliolentoja kaikki. Ja onpa tapahtunut se ihme, että vasta täällä on sisar löytänyt sisarensa *todelliseksi* sisareksi ja veli veljensä.

Sinä iltana saimme kuulla yksinlaulua ja soittoa ja kuoro-laulua ja onnistuneen, humoristisen runon, jonka sekä lausui että oli kirjoittanut Jussi Snellman. Johtaja puhui siitä, että ennen olemme pitäneet vuosikokouksemme helluntaina, ja on se ollut ikäänkuin Pyhän Hengen merkeissä vietetty. Tällä kertaa olemme kokoontuneet jublimaahan pääsiäisenä, joka on kuoleman ja ylösnousemuksenjuhla *rakkaudessa*. Tunnustan itseni aivan kykenemättömäksi sitä tässä selostamaan. Niillä, jotka sen kuulivat on se kätkeytynä sydämissään, sääli vain niitä, jotka eivät päässeet siitä samoin kuin muistakaan jublien aikana osaksemme tulleista Elämän sanoista osallisiksi.

Ja kahvi-kulta, jota ei suinkaan oltu unohdettu, teki rupattelumme väliaikoina herttaisen toverilliseksi. Sitä olikin niin usein saatavana, eikö lie vain ollut joka tilaisuudessa.

Seuraavana päivänä, pitkänäperjantaina, oli sitten varsinainen vuosikokouspäivä tileineen ja vuosikertomuksineen. Kun muistelee niitä ennenmuinoin T. S:ssä vietettyjä vuosikokouspäiviä ikävystyttävän pitkin tileineen ja hankauksineen, väittelyineen ja riitoiueen, ei voi muuta kun sydämen ilolla tervehtiä tätä uutta järjestelmää, mikä Ruusu-Ristissä on otettu käyttöön. Nythän me säästymme tänä lyhyenä yhdessäolon aikana kaikelta siltä ikävältä, minkä erimielisyydet pikku asioissa aikaan saavat, ja saamme käyttää melkein joka hetken hartaaseen mielenlennykseen. Ja sitähan me kyllä tarvitsemme. Ajatelkaamme, että kuluu taas pitkä, pitkä vuosi, ennenkuin saamme jälleen kokoontua yhdessä *Mestarin eteen*,

kuten johtajamme tervehdyspuheessaan niin kauniisti sanoi.

Vuosikertomuksen ja tilien esittäminen kävi niin hauskasti, että me kaikki seurasimme sitä kuin mitään jännittävää ja meille erikoisen mielenkiintoista esitystä. Niin sen pitää käydä, silloin kuivatkin asiat muuttuvat kuin taikasauvan kosketuksesta eläviksi. Johtajalla oli kaksi paperilappua, toinen toisessa kädessä, toinen toisessa. Niistä hän sitten hauskasti kertoili meille, minkä verran on ollut tuloja tänä vuonna, minkä verran viime vuonna. Samoin menoja. Ja tultiinpa siihen ilahduttavaan tulokseen, että tämä kulunut vuosi on ollut kaikin puolin parempi edellistä. Jäseniäkin on jo yli neljäsataa henkeä, eikä seuramme ole vielä täyttänyt neljättä ikävuottaan.

Kustannustoiminnan käsittelyyn päästyämme kertoili johtajamme meille sen vaiheista ennen muinoin T:S:n aikoina. Kertoili siitä, miten vaikeaa oli ollut ja miten ahtaalle se oli joutunut, ja kuinka hän velaton mies, jonka olisi ollut helpompi kuolla nälkään kuin tehdä velkaa, otti kantaakseen 20,000 markan suuruisen velkataakan, kun ei löytynyt muuta pelastuksen mahdollisuutta silloiselle kustannusliikkeelle. Tuo 20,000 mrk. oli suuri summa ennen sotaa. Ja ne, jotka vähänkin ovat perehtyneet vekseleihin, ymmärtävät ehkä monen harmaan hiuksen historian hänen päässään. Sillä juuri vekseleihin on hänen täytynyt monesti turvautua hädän tullen, kuten taas nytkin aivan äskettäin.

Tapautui näet niin, että eräs suuri helsinkiläinen liike romahti, eikä uskoisi, että jonkun tuollaisen suuren liikkeen romahduksella voisi olla niin käänteitätekevä vaikutus pieneen Ruusu-Risti-seuraamme. Johtaja näet kertoi muun muassa, että eräs jäsenemme, joka oli hyvydessään lainannut 30,000 mrk. kustannusliikkeemme pääomaksi, oli pakoitettu joku aika sitten kirjoittamaan hänelle ja pyytämään rahansa takaisin mahdollisimman pian. Tämän vaikutti tuon yllämainitun suurliikkeen konkurssi. Ja mikä siinä

oli muu neuvona kuin turvautua taas tuohon hirveään vekseliin ja lähettää 10,000 sillä tavoin ensi hätään.

Mutta miettiessään, mistä nyt saisimme uuden pääoman, johtui johtajalle mieleen ajatus: emmeköhän yksin tein voisi koettaa hommata vähän suurempaa pääomaa. Ja samalla, kun hän tätä mietiskeli, tuntui hänestä, että tuo suurempi summa myöskin tulisi — jostakin.

Eräänä päivänä saapuikin hänen luokseen muuan jäsenemme tarjoten lainaksi rahansa — noin 50,000 mrk., jotka kesällä joutuisivat hänen käytettäväkseen. Sekin asia oli siis hyvällä alulla.

Lopuksi kertoi hän tyytyväisin mielin siitä, kuinka hyviä tuloksia oli viime vuonna vuosikokouksessa perustettu asiamiesliitto saanut aikaan, ja miten kirjojen menekki oli sen avulla saatu paljon suuremmaksi.

Ymmärrämme hyvin, että juuri kustannustoiminta ja kirjojen menekki on johtajamme mielestä hyvin tärkeä seikka, sillä onhan se melkein ainoa keino, millä näitä aatteita voidaan levittää ihmisten keskuuteen. Ja varmasti myöskin paras keino. Mutta on ihan merkillistä kuinka meitä jäseniä ikäänkuin sitoo ja kahlehtii jokin kummallinen mahdollisuus levittää noita kirjoja. Meistä tuntuu — tahi me emme ikäänkuin rohkene — pelkäämme tyrkyttävämme omia aatteitamme. Ja kumminkin on moni, moni meistä itse kustakin ollut kiitollinen kerran aikoinaan sille, joka on tarjonnut hänelle tällaisen kirjan.

Pitkäperjantai päättyi uusien jäsenten vastaanottojuhlaan. Luulen, että jokainen tunsu sieltä poistuesaan eläneensä yhden suurimpia ja valtavimpia elämyksiään. Itse asiassahan ei ulkonaisesti paljon tapahtunut ja kumminkin tunsivat kaikki, että nyt tapautui jotain suurta ja ihmeellistä. Tunsimme taas ja olimme siitä vakuutettuja; että Ruusu-Ristiseuran takana ja sitä johtamassa ovat korkeat ja voimakkaat Olennot. Emme ole yksin, vain ihmisvoimin kulkemassa. Turvallisesti on kätemme laskettu auttaviin käsiin.

Pääsiäislauantaina ehdin juhlatalolle vasta siinä yhden tienoilla päivällä. Mikä kaunis näky olikaan siellä minua vastaanottamassa: Korokkeella tuolilansa istui johtaja ja hänen luokseen istahti aina hetkiseksi yksi ja toinen — niin monikin, jolla oli jotain tärkeää sydämellään. Ja vaikka ei olisi ollut niin tärkeääkään sydämellä, niin tärkeintä oli se, että moni, varsinkin kaukaa maalta oleva sanoisinko — paastottuaan pitkän, pitkän vuoden ehkä aivan yksiksensä, ei tahtonut lähteä takaisin saamatta kuulla edes muutaman lämpimän sanan henkilökohtaisesti hänen suustaan ja puristaa kiitollisena hänen kättään. Ja vaikka sydämessäni heräsikin sääli väsynyttä ihmistä kohtaan, en silti voinut olla myötätunnoin seuraamatta jokaista matkallaan heidän avatessaan sydämensä sille suurelle sydämelle, joka kyetäkseen auttamaan toisia, on omat huolensa heittänyt luotaan jo kauan sitten.

Samana iltana oli sitten keskustelukokous juhlamenoista. Johtaja alusti kysymyksen lyhyesti, sillä — huomautti hän — ei keskustelusta ehkä tulisi mitään, jos aiheen alustaisi tyhjentävästi. Ihmiset, kertoi hän, noudattavat oikeastaan pitkin päivää seremonioja. Sillä mitäpä muuta olisivat ateriamme, mitkä sivistynyt ihminen toimittaa paljon juhlallisemmin kuin aivan alkeellisella tasolla oleva. Samoin peseytymisemme puhumattakaan jumalanpalveluksistamme. Kaikki ne ovat seremonioja, joskin toiset muoto- toiset juhlamenoja.

Syntyi kokolailla vilkas ajatusten vaihto, jossa toiset niitä puolsivat, toiset olivat vastaan, kun oli kysymys siitä, lisättäisiinkö ehkä seremonioja Ruusu-Risti juhlallisuuksissa. Enemmistön mielipiteenä tuntui kumminkin olevan se, että seremoniat ovat omiaan auttamaan meitä kohoamaan jokapäiväiselämän matalilta tasoilta ylös hyvyyteen ja puhtauteen. Ja varsinkin jos niihin on yhdistetty paljon musiikkia, kuten meillä Ruusu-Ristissä, on kuin hyvyyden virrat huuhtelisivat sielumme hohtavan valkoisiksi.

Rientäessämme pääsiäissunnuntaina Kansallisteatteri juhlaan, säteili taivas kirkkaana yllämme kuin olisi se riemuinnut kanssamme rakkauden ylösnousemuksen juhlanä. Aurinkokin säteili taas. Ja kuinka muuten olisi voinutkaan olla. Olisiko se voinut peittää kasvonsa tänä riemun juhlanä.

Emme ole juuri tottuneet siihen, että tämänkaltaiset juhlat yleensä vetäisivät suurta yleisöä puoleensa. Ja kumminkin oli Kansallisteatteri melkein ääriään myöten täynnä,

Ohjelman aloitti Leo Golovin viulunsoitolla Erkki Melartinin säestyksellä samoin kuin viimekin vuonna. Ja muukin ohjelma oli järjestykseltään jokseenkin sama kuin ennen. Sen valikointi on läpeensä niin hieno ja ylevätunnelmainen, ettemme ymmärrä, mitä varten sitä koskaan tarvitseisi muuttaa. Niinhän ovat kirkonmenotkin aina samat ja kumminkin aina uudet riippuen elämästä, mikä niiden kautta vuotaa alas. Niinpä täälläkin, juhlassamme, se elämä, mitä meille annetaan tuon hienon musiikin ja sanan voimalla on aina uusi ja aina sama, sama elävöittävä henkensä ja kohottavan vaikutuksensa vuoksi.

Johtajamme juhla-esitelmä, joka mukaansa tempaavalla tavalla kosketteli ylösnousemusmysteriota sen syvimmässä merkityksessä, mystikon kohoamista ylös taivaallisen Isän yhteyteen, oli kokonaan ympäröity musiikilla. Ja minkälaisella musiikilla. Parhaalla, voi hyvin sanoa, sillä olivathan parhaat edustavat voimat sitä esittämässä. Kuinka onnellinen onkaan Ruusu-Risti, joka voi jäsentensä joukkoon lukea tällaisia huomattuja kykyjä. On kuin se erikoisesti vetäisi musikaalisia sieluja puoleensa ja muillakin taiteellisilla kyvyillä varustettuja olentoja. Sillä juuri taiteilijoita on seurassamme runsaanlaisesti. Kuinkapa muuten olisikaan mahdollista aikaan saada sellaisia juhlia kuin vuosijuhlamme ovat. Siitä oli todistuksena tämäkin juhla Kansallisteatterissa.

Hilda Pihlajamäellä on aivan ihmeellinen kyky melodraamoillaan tunkeutua luihimme ja ytimiimme

saakka. Hän järkyttää meidät pohjia myöten ja tempaa meidät mukaansa niin kuiluihin kuin korkeuksiinkin, kuten nytkin lausuessaan Jussi Snellmannin kauniin runon »Salainen saari».

Näytelmäkappale Kiven »Lea» oli kuin jatkoa esitelmään. Olimme vielä sen lumoissa mennessämme takaisin paikoillemme väli-ajan jälkeen. Olimme juuri esitelmässä saaneet eläytyä Kristus-rakkauden mysteeriin ja tässä näytelmässä tuli kuin havainnollistettuna eteemme sama rakkaus ihmeellisine vaikutuksineen. Ei olisi voitu enää sopivammin valita näytelmäkappaletta. Tunnelma kohosi kohoamistaan koko juhlan ajan. Ja kyyneleet silmissä jätimme hiljaa Kansallisteatterin.

Kuinka paljon helsinkiläiset ystävämme tekevät työtä ja kuinka utterasti he uhraavat voimiansa, siitä kertoi meille sunnuntai-illan lastenjuhla, Ruusu-Ristilastenjuhla. Helsingissä on jo parin vuoden ajan toiminut Ruusu-Risti-koulu, tosin vielä pienissä oloissa ja pienin voimin, mutta suurin suuntaviivoin. Sitä on sunnuntaisin pidetty eräässä perheessä, ruusu-risti-perheessä, jonka kaikki jäsenet ovat toimivia jäseniämme. Ajatelkaahan sellaista perhettä: Isä, äiti ja lapset kaikki yhdessä ja samoin innoin antautuneina palvelemaan ylevää aatetta. Liikutettuna kertoikin äiti kiittävänsä lakkaamatta Jumalaa siitä onnesta, mikä hänelle oli suotu lastensa suhteen, että ne jo nuoresta alkain saavat olla mukana tässä työssä.

Lapset kulkivat taaskin kynttilöineen ympäri huoneen Erkki Melartinin soittaessa säveltämänsä parafrasian lasten mantralle: »Oi tähtönen pieni mun rinnassain, sa loistaos kirkkahasti». Sitten oli siellä vielä sanomalehti, heidän oma sanomalehtensä, josta kukin vuorostaan luki jotain. Ja oikea pieni tanssijatar esitti yksintanssia. Ja lopuksi astrologinen kuvaelma, jonka oli kirjoittanut Eino Krohn, hän, joka näyttää olevan sydän tuossa koulussa. Millä innolla hän tuntuukaan antautuvan työhönsä. Joka hermoineen tuntuu hän olevan mukana. Samana iltana,

lastenjuhlan jälkeen lopettajaisiksi lauloimme kaikki yhdessä vanhan tutun virren: »Sun haltuus, rakas Isäni». Ja oli kuin olisimme käsi *Hänen* kädessään lähteneet kukin sieltä niin turvallinen tunne sydämessä kuin ainakin lapsella, jota isä taluttaa kotiin.

Mutta kaikkipa ei ollutkaan vielä lopussa, vaikkakin osa maaseutulaisia matkusti jo sinä iltana pois. Oli yllätys vielä jälellä. Maanantai-illalla oli Helsingin Ruusu Risti-ryhmällä kokous, jossa kaikki ne maaseutulaiset, jotka eivät olleet matkustaneet pois, olivat mukana. Ja tämä kokous pidettiin Stenmanin Taidepalatsissa. Siellähän se yllätys tuli. Kummallista, miten se taide vetää meitä ruusuristoläisiä puoleensa, vai mekö vetänemme taidetta. Mikä nautinto olikaan astua tuona iltana Stenmanin taidesalonkiin, jossa isäntä itse oli meitä ystävällisesti vastaanottamassa. Yksi salongeista oli näet järjestetty juhlaamme varten. Seinätkin olivat jo ennestään kaunistetut tauluilla, joiden rytmillinen tasapainojärjestely sai aikaan levollisen viihtyisän tunnelman. Keskellä toista pitkää sivua oli korokkeelle asetettu komea nojatuoli ja korokkeen molemmin puolin lattialle joukko korkeakasvuisia ruusuja. Tuolit olivat toisella pitkällä sivustalla. Mutta kun osottautuikin tulevan enemmän väkeä kuin oli tuoleja, meni isäntä ja aukaisi erään mahtavan antiikkikaappinsa ja otti sieltä joukon ryijyjä ja levitti ne korokkeen eteen lattialle, niin että toinen puoli lattiasta oli ryijyjen peitossa. Niille istui nuorempi väki, ja vanhemmat, kankeajalkaisemmat pääsivät tuolille. Jospa olisitte olleet näkemässä, mikä kaunis näky oli edessämme. Vahinko ettei se tullut valokuvatuksi. Pekka ylhäällä uponneena pehmeään tuoliinsa ruusujen ympäröimänä, ja nuoret istumassa matoilla hänen edessään ja ympärillään. Luuli melkein olevansa itämailla. Ja tiedättekö, mitä varten kaikki tämä kauneus ja kukkaset ja muut. Siitä kertoi meille Leo Krohn.

Hän kertoi nimittäin leikkisän viehättävällä tavalla huomanneensa kerran eräänä yönä olevansa irti ruu-

miistaan ja liitelevänsä astraalitasolla. Täällä oli hän kohdannut erään henkilön, joka oli kuiskannut hänelle: »Pekka kaipaa jotakin». Seuraavana päivänä oli hän tavannut tämän saman henkilön, ja oli tämä silloin sanonut hänelle: »Kuule, Pekka kaipaa pianoa».

Ja edelleen kertoi hän, miten oli sitten syntynyt ajatus antaa Pekalle tupaantuliaislahjaksi piano. Hänhän on aivan äskettäin ostanut pienen tilan ja muuttanut sinne. Ja tuon saman hyvän hengen sosiolisella avulla, saman, joka ehdotti pianon ostoa, kävikin päinsä toteuttaa ajatus. »Ja tässä se nyt on», sanoi hän, kääntyen johtajaan ja viitaten nurkassa olevaan uuden uutukaiseen, hienoon pianoon, johon oli kiinnitetty hopealaatta ja siihen upotettu ruusu-risti-merkki.

Johtajamme tuli niin liikutetuksi, ettei hän kyennyt, kuten sanoi, ei puhumaan eikä kiittämään. »Mutta hän kiittää minun puolestani», sanoi hän, ja viittasi pianon ääressä istuvaan Erkki Melartiniin. Ja kyllä hän kiittikin. Jospa minä löytäisin sanat kertoakseni sen kiitoksen, mutta milloin ovat sanat voineet vangita säveliä ja kertoa niiden taivaisesta viestistä. Vaikka minä enkelten kielillä taitaisin puhua — no niin — heidän kielensä hän onkin säveliä ja värejä ja iloa ja onnea ja kaikkea hyvää ja kaunista. Melartin aloitti kiitoksen mantralla: »Oi tähtönen pieni mun rinnassain, sä loistaos kirkkahasti».

Tunnelma oli kohonnut, luulen, että se oli kohonnut korkeimmilleen. Sehän olikin ollut yhtämittaista nousua juhlien alusta alkain. Ja että ne olivat osanneet löytää näin kauniin lopun. Koko-ilta kului kuin siivillä lentäen. Varmasti moni pelkäsi sen kuluvan liian pian.

Jäsenet kertoivat kokemuksiaan tuonpuoleisesta elämästä. Ja oli niitä hyvin hauska kuunnella. Hilda Pihlajamäki luki erään jäsenemme ihmeellisen kokemuksen hänen ollessaan kuolleena, lääkärien todistusten mukaan, klo 4:stä illalla klo 11:een seuraavaan aamuun. Myöskin luki hän H. P. B:n erään ruumis-

tuksen keskiajalta. Ja Annikki Uimonen antoi taas-kin ihanan äänensä kaikua.

Johtajamme puhui vielä kerran meille. Hän kiit- teli ensin talon isäntää siitä ystävällisyydestä, että tämä oli luvannut luovuttaa ensi syksystä lähtein pari huonetta taidepalatsistaan Helsingin Ruusu-Risti ryhmän kokouksia varten. Hän kertoi, miten oli oltu aikeissa hommata oma huoneusto ja sitä varten oli jo juostu jos vaikka kuinka monen rakennusmes- tarin ja komitean puheilla, mutta sitten tuli Stenman hänen luokseen ja sanoi: »Mitä ihmettä te juoksette ja etsitte, kun minulla on jo valmiit huoneet. Tulkaa ja katsokaa!» Ja aivan ilman vuokraa saa Ruusu- Risti nyt pitää ryhmäkokouksensa Stenmanin Taide- palatsissa. Sellaisia jäseniä meillä on. Koko Ruusu- Risti on kiitollinen tästä jäsenestään. Lyhyenä olo- aikanaan on hän ehtinyt ilahuttaa niin monen, mo- nen mielen. Tulevaisuus on sen kerran hänelle run- sain mitoin palkitseva. Sitähän ei voi välttää.

Johtaja puhui lopuksi meille mestareista, Rosen- kreuzista ja St. Germainista. Hän kertoi viimeksi- mainitun pitävän erikoisesti seremonioista, ja juuri hän se tahtoi Ruusu Ristiimme lisättävän seremo- nioja. Siksi oli johtaja lauantaissä keskusteluko- kouksessa seremonioista halunnut kuulla jäsenten mielipidettä asiasta.

Kuuntelimme kaikki henkeä pidättäen ja sisälläm- me kaikui: Älä lopeta vielä. Mehän tiesimme, että nyt oli kaikki lopussa. Nyt oli erottava ja sanottava hyvästit. Pieni joukko oli käynyt taas vuotuisella pyhiinvaellusmatkallaan hänen luonaan, jonka se tietää olevan auttajansa korkeampaan elämään. Ja jokainen sydän paisuu rakkaudesta ja kiitollisuudesta häntä kohtaan, sillä emmehän voi muuta kuin rakas- taa häntä, Rakkauden Herran lähettilästä, palkita häntä rakkaudellamme. Mutta vielä suurempi pal- kinto johtajalle, sanoo hän itse, on se, että jäsenet rakastavat toinen toisiaan.

L. K-la.

Hjatuskuva.

Näin edessäni kirkkaan sydämen
 Ja kuultava kuin jalo viini oli hohto sen
 — Sen läpi katselin — ja katselin,
 Ja hiljaa mielessäni aattelin:

»Jos oisi tuo mun oma sydämein
 Ma täyttäisin sen kirkkain sävelein
 Ma uhripöydällä sen siunaisin
 Ja käsissään sen etees kantaisin».

Ma näin kuin Auringon sen syämen loistavan
 ja ilo siitä tulvi mulle vastahan
 — Jo nöyräksi ma tunsin mieleni —
 Ma arvottomaksi tiesin itseni.

Mun sydämein on täynnä piirtoja
 Ja ristikuvioita, juovia,
 Mun samea on viini maljassan'
 Ja päivä ei näy siitä loistavan.

Vaan tiedän kellä sydän rajaton
 Ja malja kirkas, samentamaton,
 Ma Hänen eessään tomuun kumarrun
 Ja tunnen otsallani käden siunatun.

Nellie Kalm.

Vuosikokouksemme tunnelmassa.

Ruusu-Ristimme vuosikokous on taas siirtynyt sekä kauniiden muistojemme joukkoon että elähyttävänä voimana meidän sielulliseen olemuksemme. Tuo vuosikokous on kuin inhimillisen olemuksemme vuotuinen juhla-ateria.

Kaiken sellaisen yhteydessä jääpi vain itseksensä miettimään ja kyselemään, miten voisi vuodesta vuo-

teen säilyttää sellaisen sieluntilan, että osaisi olla jatkuvasti vuosijuhlissamme mukana samaisella sisäisellä lapsenmielisyydellä, kuin mitä me olimme silloin tunteneet ja kokeneet, kun vuosijuhla meistä itsestämme oli tuntunut välittömimmin riemuitsevalta ja me itse iloisemmin lapsenmielisiltä. Kenties me olimme tarvinneet koko lapsuutemme ja nuoruutemme ajan, kenties vielä puolet miehuutemme iästä saadaksemme omassa sielussamme esille sisäinen ja henkinen rnuusu-risti lapsemme, sekä osataksemme niin paljon mukaantua tämän sisäisen henkilapsemme kaihoisiin toivomuksiin, että saatoimme päivätajunnassamme seurata, kuinka meidän oma sisin henkemme riemuitsi tuon suuren, kosmillisen Ruusu-Risti Lapsen vuotuisessa vuosijuhlissa.

Kenties oli niin ollut. Kenties olimme saaneet kauan hapuilla ja etsiä.

Mutta saattaisiko se jäädä vain ainoaksi kerraksi tässä nykyisessä elämässämme? Saattaisiko meidän karmallinen kohtalomme jäädä sellaiseksi, että me emme enää tässä ruumistuksessamme kykenisi uudelleen synnyttämään sisäistä olemustamme, emmekä kykenisi seuraamaan äskensyntyneen henkemme mukana kosmillisen Ruusu Risti Lapsen vuosijuhlaan, vaan että se uusiintuisi vasta seuraavassa lihaantumuksessamme, ja silloinkin taas vain kerran? Vai eikö olisi meillä se mahdollisuus, että me osaisimme jokaisessa vuosijuhlissamme tuntea sitä kosmillisen Kristus-lapsen elämää, tuskaa ja riemua, jota me olimme kerran kokeneet, siinä onnistuneimmassa juhlassamme?

Johdonmukaisuuden lain perusteella pitäisi tämä olla mahdollinen.

Mutta mieltikäämme asiaa. — Jos me olimme ensimmäiseen kokemukseemme kypsyäksemme tarvinneet koko lapsuutemme ja nuoruutemme ajan, ja kenties vielä osan miehuudestamme, niin merkitsisi tämä, että meidän pitäisi nyt osata ja ennättää yhdessä vuodessa se sama, se sama henkinen kaiho ja sisäi-

nen purkautuminen, mihin meiltä nyt on kulunut koko tähänastinen elämämme. Me emme, kukaties, saisi enää jättäytyä vain kuolevaisen personallisuutemme rajoituksiin, jonka näköpiirissä on vain yksi jäykkä kierros: *k e h d o s t a h a u t a a n*, vaan meidän pitäisi kyetä liittymään sisäisen aurinkoihimisemme johtoon, ja niin tehdä elämänkierroksemme aina vuosittain. Niinkuin kosmillisen Kristus-lapsen vertauskuva, aurinko, näyttää meidän planeetaltamme aina kerran vuodessa syntyvän ja kuolevan, niin täytyy meidänkin kyetä tekemään. Meidän täytyy vapautua tuosta materialistisesta ajatustavasta, että me vain kerran elämme, kerran synnymme ja kuolemme, Meillä on monta syntymää ja kuolemaa. Ei vain sillä tavalla, että me jälleensynnymme uudelleen ja uudelleen, vaan silläkin tavalla, että meillä on jo maallisenkin elämämme aikana tilaisuus syntyä ja kuolla aina kerran vuodessa. Me saamme vuosittain kokea syntymän ja kuoleman salaisuutta sillä edellytyksellä, että me yritämme elää tietoisista henkistä elämää. Päivätajunnassamme alistuen peräänantamattomuudella seuraamaan sisintä henkemme kaipuuta, s. o. sisäisen lapsemme lapsenmielisyyttä, saatamme vuosittain tuntea ja kokea syntymän, kuoleman ja ylösnousemuksen mysteriöitä.

Siis meidän pitäisi olla aina, vuoden läpeensä, päivätajunnassamme jotenkin tietoisia siitä, että meidän yksilöllinen ruusu-risti lapsemme olisi aina kosmillisen ruusu-risti lapsen lähellä. Meidän sielumme olisi kuin kenttä, jossa nuo kaksi kristus-lastaa eläisivät, yhdessä leikkiä löisivät, ja jossa kosmillinen kristuslapsi aina saisi määrätä leikin suunnan.

Joka merkitsee, että kaiken mitä me tekisimme, kukin omalla paikallamme, omassa kodissamme ja ympäristössämme, omassa karmallisessa kohtalossamme, sen me aina tekisimme niinkuin Herralle, ei niinkuin itsellemme, ja me tekisimme sen iloisessa ja vakavassa luottamuksessa henkeen, Mestariin ja toinen toisiimme.

Mutta tämän karmallisen kohtalomme henkevöittä-

misen ohella ja lisäksi pitäisi meidän samalla oppia elävöittämään ja muuttamaan karmamme dharmaksi, s. o. meidän pitäisi ahertaa jossain sellaisessakin tehtävässä, jossa on välittömästi personatonta, välittömästi kosmillisen ruusu-ristin ilmennystä. Ja onhan sellaistaakin jo monta laatua. Esim. huoneustollisen kodin saaminen ja ylläpitäminen aatteelliselle lapsellemme, ryhmätyöllemme ja julkisille luennoillemme.

Kustannusliikkeemme kirjoineen tarjoo meille myös monipuolisen leikkikentän. Kuka harjoittaa voimakasta kiekonbeittoa sata- ja tubatmarkkasillaan, kuka nopeajalkaista viestinjuoksua kirjojemme asiamiehenä. Ja vielä saisi olla erikoinen harjoitusohjaaja kustannusliikkeemme leikkikentällä, sellainen, joka itse olisi kelpo juoksija, sekä sen lisäksi kunnollinen juoksun järjestäjä. Sitä me kaipaamme. Sillä Ruusu-Risti Lapsemme viesti ei pääse esim. Johtajamme kirjoina levenemään, ellei meillä ole voimakas, nopeajalkainen ja hyvinjärjestetty viestinjuoksujoukkue. Ja Johtajamme kirjat sisältäisivät sentään niin mainion viestin, ja sillä tavalla. Ja niin edespäin.

Ja niin me yhä olisimme vakavan iloisessa, rytmillisessä liikkeessä. Ei niin, että me olisimme jonkun äänestettävän säännön tai jäykistettävän pykälän kahlehtimina orjina, vaan niin, että meidän johtomme on oleva elävä henkinen viisaus ja keskinäinen luottamus.

J. R. Hannula.

Jeesus käy Taborille.

*Hän Taborille käy ja päänsä päällä
on sädekehä suuren valkeuden
ja sielun autuuden ja kauneuden.
Hän Isäänsä käy tapaamahan täällä.*

*Hän on kuin suuri päivä kevätsäällä,
On silmänsä kuin peili kirkkauden,*

*On hymynsä kuin kuva puhtauden,
on kulkunsa kuin taivaan siivekkäällä.*

*Jisreelin laakso jalkojensa alla
kuin kummeksuen katsoo kulkijaa,
jok' astuu säihkyen päin Korkeimpaa.*

*Ja hetki vain, niin taivaat aukeaa,
ja soi kuin suuri soitto taivasalla,
ja kaikkeudet henkii Jumalaa.*

Rafaël Ronimus.

Tervehdys.

Ruusu-Ristin vuosikokoukselle päättäjäisjuhlassa.

On niin tavallista, että lapset tulevat kotiin pääsiäistä viettämään.

Niinpä monet meistäkin, lähtiessämme kaukaisista salokylistä tunsimme: »kotiin, kotiin pääsiäistä viettämään!» Me huomasimme meitä odotetun. Koti oli kaunistettu köynnöksillä ja kukilla, — arkiset tomut pyyhityt, — ahkera ja huolehtiva käsi oli levittänyt valkeat liinat pöydille, meitä tervetulleiksi toivottamaan, — ja kotiliedellä paloi lämmittävä, räiskyvä takkavalkea, jonka kotona olevat veljet olivat meitä lämmittääkseen sytyttäneet. Vanhalla, tutulla paikallaan kodissa istuu meidän kaivattu, rakastettu Isämme — johtaja, — istuu lauhkeana ja hyväntuulisenä, leppoisana kuin kesäinen sunnuntaipäivä, ja me tunsimme: »valkaistu tupa sen työn tomut laastuna pois, kaikki kuin taasen nään, on sielullain pyhäpäivä»...

Mitä me tunsimme siellä kaukana? Ajattelimme kertoa vaikeuksistamme tai pienistä saavutuksistamme, — täällä me unohdimme kaiken, tunsimme sen kaiken niin pieneksi, ettei meillä ollutkaan kerrottavaa... Nyt kun pian eroamme kukin omalle tahollemme,

omaan työhömme, kohti Suomemme saloja, siellä me sytytämme pirttimme ikkunalle pienen tuikku-valkean: ei se vielä jaksa valaista eikä lämmittää, omaa pienuuttaan arkaillen se siinä tuikkii. Kuitenkin me sanomme: tuikkios, tuikkios tulonen ohikulkijalle Elämän yössä, olethan kipinäinen kotilieden suuresta valkeasta. Me luomme toivorikkaan katseemme kohti autereista keväätaamua; mutta meillä on vielä paljon puhdetöitä, siksi — sytytelkää, sytytelkää kynttilöitä!

Isä, johtaja, me kiitämme neuvoista ja opetuksista, kiitämme rakkaudesta, joka lämmitti, nosti ja virvoitti. Rauha ja siunaus veljille, jotka kotiliedellä valkeata vaalivat, palakoon se täällä kirikkaana, loistakoon sen loimu, lämmittäen Suomen kansan sydäntä, — menestys ja onni rakkaalle kodillemme, Ruusu-Ristille.

Linda Nevalainen.

Kuka on Väinämöinen?

Jussi Snellman oli ajatuksissaan kysynyt:*) Kuka on Väinämöinen — hänen olemuksensa, hänen merkityksensä?

Näyssä tuli vastaus:

Oikealla 2—3 metrin välimatkan päässä hiukan horisontin yläpuolella luonnollisessa koossa muinaismallinen erivärisillä jalokivillä koristettu otsavanne, johon liittyi seppelä kokoonpantuna suorista, sangen hatarista, koinsyömistä, valkoisista kamelikurjen sulista (jollaista päähinettä eksotiset neekerikuninkaat käyttävät).

Ei mikään ilmaise, että otsakoriste olisi oikeata kultaa, niin että se luultavasti on joko messinkinen tai kullattu. Mutta koska liioin mikään merkki ei viittaa siihen, että otsakoriste olisi messinkiä tai muuta ala-arvoista *metallia*, on myös mahdollista, että *se on*

*) Kts. lehtemme huhtikuun n:o:aa, siv. 155—158.

kultaa. Tämä epätietoisuus osoittaa, että otsakoristeella ilmaistuun vertauskuvaan (näyttäen olevan kultaa ja ehkä ollen sitä, ehkä ei) liittyy sekä (todellisia) »kultaisia» että *arvottomia* (näennäisiä) seikkoja tai ominaisuuksia yhtyneinä.

Jalokivet ovat *muinaismallisia* ja arvoonsa nähden *yhtä epäilyttäviä kuin metallinenkin osa*.

Samalla kun katselin sekä piirustin otsakoristetta, se alkoi pyöriä oikealle ja muuttui vähitellen *karu-selliksi* omituisine, *jäykästi kuvattuine hevosineen*. Hevoset ovat valkoisia ja tummanharmaan täplikkäitä.

Otsakoristeen alapuolella oli nähtävissä *miekka* poikittain jonkun esineen päällä, joka näytti flyygelin (soittokoneen) kannelta; miekka oli *tupessaan*.

(Koska tämä oli illan viimeinen koe ja oli jo sangen myöhäinen aika, olin minä selostanut kaiken näkemäni liian pintapuolisesti sekä jäi minulta kuulijoille huomauttamatta parista tärkeästä yksityiskohdasta, kuten esimerkiksi kivien lukumäärästä, miekan relativisesta asemasta otsakoristeeseen nähden, miekan kahvan ristimuodosta, ikkunan vaikutuksesta vasemmalla sekä siitä, että otsakoriste oli *valaistu suoraan edestäpäin* ollen vapaa vasemmanpuolisen valon heijastuksista.)

Jos vertaa näkyä kokonaisuudessaan sekä yksityiskohtaisesti hra Snellmanin kysyvään ajatukseen, huomaa kuinka hyvin molemmat sopeutuvat yhteen.

Esitelkäämme sitä.

Otsakoriste on vanha vertauskuva vallalle, voimalle, johtaja-asemalle. (Sellaistahan pitivät päässään ainoastaan arvokkaat henkilöt, joilla oli valtaa, voimaa; otsakoristeella arveltiin myös olevan maagillista voimaa — metallit sekä kivet olivat tavallaan välittäjinä näkymättömän jumalien maailman sekä näkyväisen ihmisten maailman välillä, jota kohtaan johtajalla oli oikeus käyttää valtaansa, jota kohtaan hän voi käyttää ja käytti valtaansa, jota hän hallitsi, ohjasi sekä komensi)

Höyhensulat, jotka antavat otsakoristeelle eriskummallisen kuningaskruunun leiman — vahvistavat

johto- ja voima-ajatusta sekä koristavat *luonnon kansan* primitiivisyyden piirrettä, sekä yhdessä otsakoristeen kanssa todistavat:

muinaista, yksinkertaista alkuvoimaa, johtoa, välitystä näkymättömän ja näkyväisen välillä.

Edelleen — *seitsemän**) eriväristä kiveä — samassa renkaassa ollen ne kuuluvat yhteen; vaikkakin erilaiset ovat ne otsakoristeen yhdistämät, antaen sen kantajalle valtaa sekä erikoisominaisuuksia — sentähden: *otsakoriste yhdistää, sitoo, pitää koossa erilaiset hyödyllistä yhteisvaikutusta varten.*

Siis otsakoristeen vertauskuva (=Väinämöinen) tarkoittaa eri ainesten sitomista, koossa pitämistä hyödyllistä yhteistoimintaa varten.

Edelleen — karuselliksi muuttuminen?

Karuselli on kansanhuvi, se huvittaa kansaa. Markkinoilla sen tarkoituksena on koota ja houkutella väkeä. Karusellihevokset opettavat lapsia ratsastamaan — alussa leikkiä, leikistä tulee tosi. Ensin karusellihevosella ympäriinsä samalla paikalla — mutta myöhemmin voi vapaasti ratsastaa oikealla hevosella je ratsastaa, minne tahtoo. — — Näistä mietteistä huomaamme, että karuselli vertauskuvana merkitsee (kansan = kansakunnan) *huvittamista*, (kansan = kansakunnan) kokoamista, *leikkiä ja harjoitusta.*

(Väinämöinen = otsakoriste + karuselli + — — ?)
Edelleen — pyörivässä karusellissa piilee viittaus *sampoon* — Torin vasaraan. Iloa = voimia.

Kokonaisuudessaan siis karuselli ilmaisee: *huvitusta, kokoamista, leikkiä, harjoitusta sekä sitäpäitsi tahtoa, voimaa, työtä (Sampo)* — kaikki kuvaavia ominaisuuksia, jotka yhtyvät Väinämöisessä.

Edelleen: flyygeli?

Siihen kätkeytyy kaksinkertainen vertauskuvallinen merkitys,

a) fonetinen, optillinen — flyygeli = siipi;

b) soittokoneena — kuvaa taidetta, harmoniaa, soittoa, laulua;

*) Seitsemän — veljestä, seitsentähti Otava j.n.e.

a + b kokonaisuudessaan kuvaa korkeuksia, pyrkimyksiä, inspiratsionia.

Suhteessaan otsakoriste (= Väinämöinen j.n.e.): on flyygelin yläpuolella valta-asemassa, *hallitsee flyygeliä* = *otsakoriste hallitsee taidetta, inspiratsionia ja pyrkimyksiä*, toisin sanoen ja suhteessaan Väinämöiseen käy tästä ilmi että

Väinämöinen (Kalevala) antaa aiheita, innoittaa, henkevoittää ja on suuntaamäärävänä taiteelle sekä tulevaisuussuunnitelmille.)*

Edelleen — miekka?

Miekka kuvaa voimaa ja valtaa. Miekan asemasta käy ilmi kaksi seikkaa paitsi sitä mikä koski flyygeliä:

1) kahva, joka on ristinmuotoinen, on osaksi vasemmalla otsakoristeesta — — tämä ilmaisee että kristinuskko suhtautuu negatiivisesti Väinämöiseen, joka kuuluu pakanuuteen;

2) kärki (= teräs, valtiomahti, voima) suhtautuu positiivisesti**) Väinämöiseen, mikäli on kysymyksessä kansallis-valtiollisen yhtymän *yhdistävä* tekijä.

Otsakoristeen ja miekan keskinäisestä suhteesta voinevat seuraavat johtopäätökset olla oikeutetut:

a) otsakoriste ollen oikealla ristikahvasta ilmaisee että Väinämöinen suhtautuu positiivisesti kristinuskoon, koska se on ollut ja on kansakunnalle onnellinen tekijä;

b) otsakoriste ollen vasemmalla miekankärjestä ilmaisee että Väinämöinen suhtautuu negatiivisesti valtion voimaan ja mahtiin, mikäli sen nykyinen asema ja suunta on kysymyksessä.

Edelleen: Jos ottaa huomioon, että otsakoriste on kohtisuorassa *miekan* yläpuolella, siis sen suhteen täysin hallitsevana ja jos ajattelee tässä yhteydessä, mikä on miekan ja Väinämöisen vertauskuvallinen arvo Ruusu-Ristille sekä Väinämö-looshin johtajalle

*) Sijipi kuvaa lentoa, korkeuksia, taivaanrantoja, tulevaisuutta, edistystä.

**) Miekka on tupessaan ja siis — rauhan eikä taistelun asennossa.

K. K. M. Pekka Ervastille — voidaan näystä lukea vielä paljon (sekä suhteellista että ehdotonta).

Edelleen: Koinsyömät, hatarat höyhensulat kertovat

- a) menneistä ajoista,
- b) köyhydestä.

Jos luomme yleissilmäyksen kaikkeen siihen, mitä näystä on käynyt ilmi, huomaamme, että se on vastannut hyvin ja monipuolisesti, niin, joka suhteessa kysymykseen:

»Väinämöinen? Hänen olemukseensa?

Hänen merkityksensä?»

Vastaus:

Muinaisaikainen, vanha, yhdistävä, ohjaava, kokoava inspiroiva, todellisesti arvokas tekijä (huolimatta joukon mielipiteistä, mielikuvitus-runouden epätodellisuksista = negatiivinen valo = negatiivinen totuus = ei totuus). Se olisi puhdistettava kaikesta, mikä sille on vierasta. Hän yhdistää, huvittaa, inspiroi, opettaa ja hallitsee näkymättömästi.

Jos vielä ottaa huomioon että siinä on kamelikurjen*) sulkia ja että ne ovat otsakoristeeseen niin sopimattomat (sekä kansantieteellisesti että estetisesti, vieläpä aineellisestikin), kehoittaa tämä seikka meitä ajattelemaan tarkoin siihen suuntaan, että »ulkomaiset, vieraat höyhenet» olisi pidettävä kaukana Väinämöisen käsitteestä.

Edelleen: Valo vasemmalta ikkunasta = negatiivinen valo ulkoapäin = negatiivinen valo negatiiviselta taholta = joukon mielipide ei kuulu otsakoristeeseen, mutta otsakoriste on kirkkaasti valaistu taholta, joka on suorakulmassa valoon vasemmalta ja tulee sieltä, missä opettajaistuin (= Ruusu-Ristin opettajaistuin) on — mitä tämä tarkoittaa, on mielestäni itseltään selvää.

Olen varma siitä, että näkemästäni ilmiöstä voi saada paljon enemmän, kuin mitä minä olen saanut, esille sellainen henkilö, joka syventyy siihen tyhjen-

*) Kamelikurki ei voi lentää, mutta sitävastoin juoksee mainiosti ja tavataan etelässä sekä idässä.

tävästi mietiskelemällä ja joka paremmin tuntee kai-
ken mikä liittyy Väinämöisen nimeen, ymmärtää
käsitteen »Väinämöinen», Väinämöinen-prinsipin sekä
mitä on vertauskuvana Väinämöinen-Kalevala.

S. W. Tigerstedt.

Unessa.

*Pimeys pilvenä lankeaa, Kaitoja polkuja kuljen.
Katosi aurinkoni. Uinuvat aistimeni.
Yössäni uhaten, kutsuen välkkyvät taivahan kiilut,
Valona rinnassani minuutein havahtavi,
Ikuinen itseni uutena elämän rikkahan tuntee.
Muotoina Luojani vaan vanki on maailmassaan.
Elämä riutuen, nuortuen kiertävi alkuhun yhteen,
Kuollessa voittajiksi kohoomme ehommiksi,
Uhrista uutta näin nousevi elämää kukkeaa valoon.
Synnymme, kuihdumme niin. Tiemme vie taas syvyyksiin.
Ikuista, yhtiä on elämä, Uhrissa ratkaisu kaiken!
Kiellämyksien tie kohtalon ohitse vie,
Uhrihin altisna henkeni aurinko-sarjoissa näkee
Mahtavan ilmenevän, valoaan väreilevän.
Kukkien teristä tähtien hohteessa katsehen nostan
Alkuhun aurinkojen — sykkiväin sydämien,
Vaativi ominaisimpani uhrihin minua yhä,
Ristin mä tähdissä nään. Kuljenko valossa tään?*

U. E. G.

Personallisuuden jakautuminen.

Myöhempinä aikoina on sielutieteen alalla kokeellista menetelmää — varsinkin hypnoottisia keinoja, uneenvaivutusta — käyttämällä tullut ilmi monia merkittäviä asioita. Syvään uneen vaivutettuna osoittautuu ihmisellä olevan aivan toisenlaisia kykyjä, kuin mitä hänellä on päiväajunnassa ollessaan. Hänellä on aivan kuin toinen sielu, jossa hän elää ja jonka johdon alaisena hän toimii. Näitä erilaisia sielun-tiloja on ruvettu nimittämään toista päiväajunnaksi, toista sala- eli alatajunnaksi. Verratessa näitä sielun-tiloja toisiinsa osoittautuu alatajunta monissa suhteissa päiväajuntaa voimakkaammaksi. Ihminen kykenee siinä tilassa ollessaan suorittamaan tekoja, saavuttamaan tuloksia, joita hän tavallisissa oloissa, päiväajunnassaan eläen, ei voi saada aikaan. Nämä ovat jo niin tuttuja asioita, että niistä ei tarvitse edes esimerkkejä mainita.

On kuitenkin otettava huomioon vielä eräs merkittävä seikka. Toisissa tapauksissa huomataan, että se on sama henkilö, personallisuus, joka esiintyy samassa ihmisessä sekä päivä- että alatajuisessa, uneen vaivutetussa tilassa. Joskus huomataan alatajunnan vaikuttavan ihmisessä myöskin hänen valveilla ollessaan, hänen päiväajuntaansa tai sen rinnalla. Mutta on toisia tapauksia, joissa ihminen esiintyy niin erilaisena unitilassa, syvään uneen vaivutettuna, kuin päiväajunnassaan, valveilla ollessaan, ettei häntä voida enää samaksi henkilöksi tuntea.

Tässäkin voidaan erottaa erilaisia tapauksia, sen mukaan, onko uneenvaivuttaja määrännyt henkilön esiintymään aivan toisena henkilönä, ihmisenä, vieläpä eläimenäkin, vai esiintyykö ihminen toisena personallisuutena itsestään, ilman uneenvaivuttajan, hypnotisoijan, määräystä, mielentehostusta, suggestionia.

Tätä ilmiötä, saman ihmisen esiintymistä eri tiloissa ikäänkuin eri ihmisenä, eri personallisuutena, on ruvettu nimittämään personallisuuden jakautumiseksi.

eli selittämään sitä siis siten, että ihmisen personalisuus voi jakautua kahdeksi, tai useammaksikin personallisuudeksi. Tapahtuu näet, jos uneenvaivutusta pitkitetään, horrostilaa syvennetään, että — väliajan jälkeen — esiintyy taas aivan toinen henkilö, ja niin edelleen useampiakin toistensa jälkeen. Onpa voitu todeta jopa viisi eri personallisuutta puhuvan saman horrosuneen vaivutetun ihmisen kautta.

Mutta selittääkö todellakin »personallisuuden jakautuminen» tätä omituista ilmiötä? Mehän jääme yhtä suuren kysymysmerkin eteen kuin ennenkin, kun olimme ilman tuota sanaa.

Joku vuosikymmen aikaisemmin olivat monet merkittävät ilmiöt, näyt, aaveet, aavistukset, sattumat j.n.e., halveksittavaa taika-uskoa, kunnes on täytynyt tunnustaa henkisen tai sielullisen kaukovaikutuksen, telepatian, ja yliaistillisten sielunkykyjen olemassa olo. Samoin on johdettu tunnustamaan myös n. s. alatajunnan olemassaolo, jossa juuri arvellaan näiden yliaistillisten kykyjen piilevän. Nyt on tultu siihen, että kaikki tälle alalle kuuluvat omituiset ilmiöt selitetään juuri telepatian vaikutuksiksi eri henkilöitten alatajunnan välillä tai myös alatajunnan ja päivätajunnan välillä.

Mutta saattaa panna kyseenalaiseksi, onko tämä selitystapa kaikkiin tapauksiin nähden riittävä ja totuudellinen?

On olemassa toinen, luontevampi, ymmärrettävämpi, järjellisempi selitys tähän »personallisuuden jakautumiseen», eri personallisuuksien ilmenemiseen samassa henkilössä, mutta se on tähän aikaan vielä nykyajan sielutieteilijöille kauhistus.

Kokeellisessa sielutieteessä on otettu käytäntöön sana »valtaaminen». Onhan ilmeistä ja tunnustettaneekin yleensä, että hypnotisoija »valtaa» toisen henkilön sielun, kun hän suggeroi hänet tekemään, mitä hän itse, hypnotisoija, tahtoo, tai käskee hänen olemaan, esim. joku toinen ihminen, joku eläin, tai vain elotonkin esine. Tässä tapauksessa ei tuo valtaaminen

ole kuitenkin kaikinpuolin täydellinen, valtaaja ainoastaan pitää suggeroimansa henkilön sielua tahtonsa alaisena, eikä sieluineen tunkeudu tämän sielun sijaan.

Tehkäämme kuitenkin sellainen »tutkimusopillinen» otaksuminen, että myöskin jälkimäinen tapaus olisi mahdollinen, että siis hypnotisoija eli valtaaja voisi myös sieluineen sukeltautua toisen ihmisen sieluun eli käyttää sitä kuin omaansa, ja koettakaamme tutkia, olisiko sellainen missä tapauksissa mahdollinen ja tofuudenmukainen, selittyisikö sen mukaan jotkut kyseenalaiset sielulliset ilmiöt paremmin kuin telepatian, alatajunnan vaikutuksien tai »personallisuuden jakautumisen» kautta.

Kiinnittäkäämme huomiomme ensiksi noihin ylen merkillisiin hypnoottisiin ilmiöihin, jolloin horrostilaa pitkittämällä eli syventämällä ikäänkuin uusia henkilöitä tulee toinen toisensa jälkeen esiin samasta alkuperäisestä nukutetusta henkilöstä, eli puhuvat hänen kauttaan. Tällaisissa tapauksissa, kuten yleensäkin ja erikoisesti juuri tällaisissa, hypnotisoija ei pyrikään vaikuttamaan nukutetun sieluntilaan enempää kuin juuri horrostilan aikaansaamisen ja jättää hänen sielunsa muuten aivan vapaasti omin ehdoin elämään, pakoittaa vain hänet totuuden mukaan vastaamaan kysymyksiinsä sen minkä hän silloin tuntee ja tietää. Tällöin tulee ilmi myös selitys itse ilmiöön. Se ei ole »personallisuuden jakautuminen» rinnakkain eläviin sieluihin, vaan tuolta sielun syvyyksistä, toisten sielujen takaa, tulee ilmi sama »itse» eli »minä», joka eri aikoina — eli aikakausina — on ollut pukeutuneena kulloinkin omalaatuiseensa sieluun ja ruumiiseen. Tulee ilmi, että sama ihminen, sama »itse», »minä» eli henki on eri kertoina historiallisessa ajassa ollut ruumiillistuneena ja »sielullistuneena» eri henkilöinä, personallisuuksina. Näin tulee vain jälleensyntymisusko ja -oppi kokeellisesti todistetuksi.

Ja tämähän onkin itsessään hyvin mielenkiintoinen ja valtavan suuri asia. »Personallisuuden jakautuminen» selityksenä tällaiseen eri ajanjaksoina eläneitten

henkilöitten samassa sielussa esiintymiseen on — telepatia ja alatajuntakin avuksi kutsuttuina — mahdoton ja järjetön. Jos tässä jokin vastaväite tahdottaisiin esittää, olisi se, että juuri nuo entisaikoina eläneet henkilöt, vainajat, olisivat »valtaajia» tai vaikuttaisivat telepatisesti nukutetun henkilön alatajuntaan. Mutta sellaisen selitys-yrityksen voimme vielä sivuuttaa.

Onkin toisenlaisia tapauksia, joissa johdumme »valtaukseen». Sielutieteellisessä sanastossa tarkoitetaan »valtauksella» eritoten sellaisissa olotiloissa tapahtuvaa toisen henkilön sielun käyttöä, jolloin toisaalta, »tällä puolella», meidän näkyväisessä elämässämme toimii hypnotisoija ja nukutettu, mediumi, ja toisaalta, »henkimaailmassa» oletetaan toimivan toisen välittäjän eli valtaajan ja tiedonantajan, siis neljä eri henkilöä, kaksi »elävää» ja kaksi vainajaa. Kuinka tämä sielujen yhteys oikein välittyy, on juuri arvoitus. Mutta onpa tähänkin saatu suoranainen vastaus, vieläpä sellaisessa olosuhteessa, jolloin toisella puolella, »tuolla puolella», on ollut vain yksi henkilö, »valtaaja», joka on vallannut tämänpuoleisen mediumin sielua käyttövälineekseen, ja josta tapauksesta ilmenee kuinka tämä välitys eli yhteys tapahtuu.

Muuan ruotsalainen merikapteeni G. R. — kirjailijanimeltään Blixt — kertoilee rouva Lucie Lagerbielken julkaisemassa aikakauslehdessä »Framtidens Folk» merkillisiä sielullisia kokemuksiaan. Vuonna 1921 oli hän Skotlannissa ja joutui siellä — hänellä kun huomattiin olevan erikoiset ylinormaaliset sielunkyvyt — erään hypnoosia parannuskeinona käyttävän lääkärin apulaiseksi saaden pian itsenäisesti hoitaa potilaitaan. Hän kirjoittaa eräästä »tapauksestaan» näin:*)

»Tällä kertaa on aikomukseni ryhtyä oikein vaikeasti käsitettävään aineeseen. Mutta *en minä* ole valinnut ainetta. Se tuli päälleni aivan odottamatta.

*) Kirje on ehkä liian pitkä, mutta täyden käsityksen vuoksi lienee esitettävä lyhentämättä.

Olen jatkanut Maryn nukuttamista kokeilutarkoituksissa hänen parannuttuaan. Ja silloin tapahtui tämä toissapäivänä, kun hänet oli nukutettu syvään uneen. Hän vastasi kysymyksiini hajamielisesti tai oli vastaamatta, mutta lopulta hän sanoi kärsimättömästi:

— En minä voi yhtäkaa kohdistaa tarkkaavaisuuttani *kahdelle*.

— Onko joku toinen — paitsi minua? kysyin hämmästyneenä.

— On, eräs henki, joka puhuttelee minua.

— Kuka hän on? Kysy hänen nimensä!

— En uskalla.

— Selitä sitten, minkä näköinen hän on?

— Se on vaikeaa, sillä minä en nyt näe häntä kokonaan, niinkuin katsellaan ihmistä. Minä näen silmät — katseen — kun hän katselee minua, mutta en näe silloin muita osia kasvoista. Kun hän puhuu minulle, katson minä hänen suutansa ja näen silloin, ettei hän liikuta huuliansa puhuessansa, mutta minä tajuaan selvästi hänen ajatuksensa. Ne ikäänkuin kohtaavat suoraan sieluni. Hän on niin *kirkas* — niin läpikuultava — ei vain muoto, vaan koko olento. Ihmiset sitävastoin ovat täysinäisiä, tummia ja heidän oikea olemuksensa on salassa. He ovat kavalia, — epäselviä, vaikeaymmärteisiä, sen teeskentelykudoksen takia, johonka he käärivät todelliset ajatuksensa ja aikomuksensa. Valehteleminen on heistä luonnollista — yhtä luonnollista kuin tälle hengelle on puhua totta.

Tytön alkaessa puhua otin paperia ja kynän ja kirjoitin kiireesti hänen sanansa. Tunsin itseni omituisesti kiihtyneeksi. Minä kehoitin pontevasti häntä pyytämään henkiolennon jollakin tavoin ilmaisemaan itsensä ulkonaisesti.

— Kuinka ulkonaisesti? kysyi tyttö huohottavalla ja heikolla äänellä.

Tunsin itseni hämmästyneeksi enkä tiennyt, kuinka muodostaisin kysymykseni. Keskusteleminen »Näky-mättömän» kanssa tuntui minusta kovin uusimuo-

tiselta. Ja tyttö oli nähtävästi myös hyvin tottumaton tilanteeseen. Mutta se selvisi siten, että Näkymätön sanoi tytölle, joka sitten kertasi sanat: »Ihmiset haluavat omistaa tietoa, mutta kun sitä heille tarjotaan, niin he perääntyvät epäilyn ja epäuskon vallassa.»

Se oli epäämättömästi minun tilani. »Hän uneksii tai näkee hän harhanänyjä», olin ajatellut, kun tyttö alkoi puhella näkymättömän olennon läsnäolosta. Ja kuitenkin ei liene mitään, jota innokkaammin haluaisin kuin saada tietoa siitä, minkälainen on suhde meidän — henki-ihmisiksi ajateltuina — ja vapaitten henkien välillä. Seurustelu kuolleitten kanssa — siten kuin spiritistit harjoittavat tätä salaperäistä kanssakäymistä — on minulle aina ollut kauhistus. Jos minun pitää seurustella älyolentojen kanssa — seurustella niin epämääräisissä ja häilyvissä olosuhteissa — kun ei voi nähdä toisiansa eikä heti voi »tarkistaa tiedonantoja», silloin olen kiukustunut seurusteluun. En tahdo olla yhteydessä entisten ihmisten kanssa, vaan korkealle kehittyneiden henkiolentojen kanssa, joiden ei milloinkaan ole tarvinnut itää ja kasvaa maallisessa taimitarhassa, koska he ovat kyllin henkisesti kypsiä kuuluakseen korkeampiin piireihin. Sellaisissa olosuhteissa voi toki olla jotakin laitaa saaduissa tiedoissa ja annetuissa opetuksissa, voi olla varmuutta, että niistä on jotakin oppimista. Ainoana arvosteluperusteena tulee olemaan ilmoitusten oma laatu.

— Kuulepas Mary, nyt sinun on lujasti pysyttävä totuudessa etkä saa antaa mielikuvituksen viedä sinua mukanaan, sanoin hyvin ankaralla äänensävyllä. Olin näet yhä kuohuksissani.

— Kuule, Blixt, sain vastaukseksi, nyt ei sinun ole oltava mahtaileva eikä käytettävä sanoja, joiden merkitystä sinä et todella ymmarrä. Mitä tiedät sinä esim. *mielikuvituksen voimasta?*

Ääni, joka nämä sanat lausui, *ei ollut* Maryn. Hän puhui tavallisesti kurkkuäänellä. Tämä oli soinnukas miesääni, Olikohan tämä sen »ulkonaisen mer-

kin» täyttämistä, jota olin pyytännyt? Vaivoin toinnuin sen verran, että sain sanoluksi:

— Jos olen tehnyt tyhmyyden, niin pyydän anteeksi, ja olen hyvin kiitollinen, jos saan selvitystä siihen, mitä mielikuvitus todella on ja mitä se ei ole.

— Mielikuvitus on ihmisen synnynnäinen sisäinen *luova voima*. Mielikuvat ovat todellisuutta. Ja surkultettava on se ihminen, jonka mielikuvitus luo rumia ja alhaisia ajatuskuvia. Mielikuvitusvoima on voima hyväksi ja pahaksi. Kuta enemmän henkistä elämää saadaan kuviin, sitä pysyvämpiä ja muuttumattomampia nämä ovat alkuperäisessä asussaan. Alhaiset ajatukset ja likaiset kuvat sulautuvat sellaisiin, jotka ovat niiden kanssa sukua, ja ne muodostavat siten eräänlaisia keskuksia, jotka kykenevät vaikuttamaan toisiinsa. On olemassa ylevää innoitusta ja on myöskin kurjuuteen menevää vaikutusta, jota johtavat alhaiset henget vetääkseen sielua alas. Se mikä on tullut maasta kimpoaa takaisin maapiirin sieluihin synnyttäen alati uusia samankaltaisia yhdistelmiä. Jokaisella ihmisellä on synnyttämisen, luomisen ja muodostamisen lahjat, mutta useimmat tyytyvät sukuvietin tyydyttämiseen ja sanovat luomista — luomista sielullisella ja henkisellä tasolla — mielikuvituksen leikiksi tai luulotteluksi.

Tuli hetkisen hiljaisuus.

Minä ajattelin: Nämä sanat eivät ole voineet syntyä Marytytön aivokopassa. Hänen ajatusmaailmansa on hyvin vähän viljelty, hänen sielunvoimansa ovat vielä uinuvia, hänen luontonsa on toimimaton, hänen tietonsa aivan mitättömät. Katsoin hyvin tiukasti nukkuvan tytön kasvoihin, ja minusta tuntui kuin olisin nähnyt hänet ensi kertaa! Tarmoa, jaloa tahdonvoimaa ja älykkäisyyttä kuvastui koko hänen ulkonäöstään, s. o. juuri ne piirteet esiintyivät, mitkä häneltä puuttui. Hän oli kiltti tyttö, mutta niin kokonaan harrastusta ja tarmoa vailla oleva ja hänen »kasvatuksensa» oli ollut hyvin laiminlyöty »päänkivistysten» tähden. »Päänkivistykset!» Minä vihas-

tuin äkkiä ajatellessani sitä sokkosilla oloa, jota me ihmiset leikimme. Ja *sitä* me sanomme »elämiseksi!» Ymmärrystoiminnoilla on sijansa aivoissa, sanotaan, ja varsinkin aivojen uloimmissa osissa, aivopoimuissa. Mitä ivaa! Ivaa juuri sentähden, että kokeilufysiologit ovat olleet neuvottomia tätä kysymystä selvittämään. Ei yhdenkään »kristityn» eikä myöskään »pakanan» ole onnistunut määrätä sielullisten toimintojen ruumiillista sijaa, ja kuitenkin on kaikissa sivistyneissä maissa juljettu — tieteen nimessä — opettaa yhteiselle kansalle, että ihmisellä ei ole mitään sielua, vaan ainoastaan aivot. Mutta saadaanpa nähdä, mitä kokeilupsykologit voivat saada aikaan, kun on selvitettävä itselleen ja muille psyykillinen järjestelmä. Mutta ajatusjuoksuni keskeytyi jokseenkin äkkiä. Soinnukas miesääni kuului jälleen sanovan:

— Älä viivy kauemmin noissa hämärissä syvänteissä! Minä palaan pian jälleen ja tulen yhdeksi sinun monista opettajistasi. Sinä olet halukas oppimaan, halukas taistelemaan saavuttaaksesi tietoa »minästä» ja »ei-minästä» ja sinä olet näkevä kuinka baihtuvia kaikki rajat ovat. Viitoitettu tulee pois pyyhityksi, kaukana oleva on lähestyvä — tunkeutuva sinuun — ja nykyinen on loittoneva.

Hiljaisuus.

Minä tuijotin tuolilla istuvaan tyttöön. Hän näytti olevan jonkinlaisessa vaihdetilassa, ikäänkuin kuolemankamppailussa. Hän kallistui oikealle sivulleen, ja jäi sitten makaamaan liikkumatonna, kuolonkalpeana. Säikähdin hetkeksi, käänsin hänet varovasti, koetin suonta, ja — herätin hänet. Minusta itsestäni tuntui, kuin olisi sydän noussut kurkkuun ja olin hyvin pelästyksissäni, kunnes hän oli ruvennut puhumaan ja näyttänyt olevan entisellään, s. o. jälleen palannut n. s. normaalitilaan. Mutta se kävi sievään ja lystikkäästi. Hän kohosi istumaan, hieroi aikalailla silmiänsä, katseli sitten ympärilleen ikäänkuin olisi etsinyt jotakuta ja — kääntyen minuun — sanoi kurkkuaänellensä:

— *Minne on se kaunis vieras mies mennyt — hän, jolla oli väljät, valkoiset vaatteet?*

— Sinä näet unta, Mary, täällä ei ole ketään muita kuin minä, sanoin ääneen, mutta itsekseni sanoin: Mikä aasi sinä olitkaan, Blixt! Sinä unhotit herättäessäsi suggeroida pois muiston siitä, mitä tyttö oli unessa ollessaan kokenut, ja tulee hän kertoilemaan tästä käsittämättömästä asiasta ensi nukutukseen asti.

— Mutta! Tyttö nousi nopeasti ylös, katsoi minuun ankarin ilmein ja sanoi:

— Mistä alkaen, tohtori hyvä, olette ruvennut narrailemaan?

Voitte uskoa tai olla uskomatta, mutta tulin kiihtyneeksi, niin nolostuneeksi, etten saanut sanaakaan vastaukseksi. Mutta nyt alkoikin Mary puhua:

— Näinkö minä unta, uneksinko minä? huudahti hän. Ja samalla rehellisellä äänellä, jota lapset käyttävät puhutellessaan »tohtorisetaa», vakuutti hän, »että hän muisti kaiken mitä oli tapahtunut».

Mikä onni, jos niin olisi, ajattelin minä. Kenties saan häneltä avaimen arvoitukseen, johtuen muistamattomuudestani suggeroida pois häneltä muisto tapahtuneesta. Aivan oikein. Hän tuli eteeni ja katsoen suoraan silmiin sanoi:

— Tohtori nukutti minut. Ja vähän sen jälkeen kun olin nukkunut näin minä tohtorin vieressä seisovan erään vieraan miehen, jolla oli yllä valkoiset vaatteet, ja sellainen valkoinen turbaani, jota käytetään Indiassa. Ensin en nähnyt häntä kokonaan, mutta sitten näin kuinka kauttaaltaan hyvältä hän näytti. Hän sanoi minulle: 'Luotatko minuun, lapsukaiseni?' — 'Kyllä — yes, yes' sanoin minä. — '*Tahdotko antaa minulle paikkasi vähäksi aikaa?*' hän kysyi. — 'Hyvin mielelläni,' minä vastasin. Ja heti alkoi kaikki keinua. Mutta sitten tuli taas hiljaista ja minä seisoin tohtorin vieressä lattialla — samalla paikalla, missä vieras äsken oli seissut —, mutta häntä ei näkynyt. Mutta minä näin itseni nukkuvan tuolissa — ruumiini makasi tuolissa — ja — ja vieras puhui mi-

nun suuni kautta. Hänen sielunsa oli pyytänyt minun paikkani. Enempää en tiedä, sillä sitten minä lähdin. Minne minä menin, sitä en muista — — ikkunan kautta hyvin kauas — — mutta minä en muista enää mitään. Rakas tohtori, kertokaa minulle, miten sitten kävi? lopetti hän.

Siinä Blixin kirje.

Tämä tapaus antanee avaimen myös »personallisuuden jakautumisen» selitykseen, vaikka tämä tapaus ei olekaan n. s. personallisuuden jakautumistapaus. Se vain selvästi osoittaa meille, kuinka toisen henkilön sielun valtaaminen tapahtuu, ainakin ulkonaisesti ilmiöihin nähden. Asia voisi muuttua kysymykseksi, onko tällainen valtaaminen, sijaankäyminen mahdollinen, vai onko se, mitä siksi luulemme ja sinä pidämme, vain harhaluuloa. Tämä tarkastelu ei kuitenkaan kuulu nyt esillä olevan kysymyksen välttämättömään selvittelyyn. Sen voimme sitäpaitsi pitää jo tunnustettuna tosiasiana, jonka selvittelyä on käsitellyt sellainen psyykillisten ilmiöitten tutkija kuin F. W. H. Myers.

Kun kerran hyväksymme sielullisen »valtaamisen» mahdollisuuden, niin meille selviää myös tuo perin outo ilmiö »personallisuuden jakautuminen». Se, mikä voi olla mahdollista tilapäisesti, hetken aikaa, voi myös pysyä kauemminkin. Tässä näiden ilmiöiden samanlaatuisuudessa, mikä on havaittavissa sekä »personallisuuden jakautumisessa» että »valtaamisessa» on kai etsittävä selitys »personallisuuden jakautumiseen». »Personallisuuden jakautuminen» olisi siis pidettävä pitempiaikaisena, jatkuvana, pysyvämpänä »valtaamisena».

G. H. Brander.

Uusia kirjoja.

J. R. Hannula: Vedenpaisumus. Ruusu-Risti-kirjasto n:o 12. K. O. Y. Tietäjän kustannuksella. Hinta Smk. 9;—.

Ruusu-Ristin vuosikokoukseksi ilmestyi painosta uusi kirja väsymättömältä teosofiselta työntekijältä J. R. Hannulalta. Tässä pienessä teoksessaan hän jatkaa mielenkiintoisia raamatullisia tutkimuksiaan tällä kertaa syventyen vedenpaisumis-kertomuksen tarkoitukseen. Kirjailija käsittelee aihettaan kolmelta näkökannalta, historialliselta, jolloin vedenpaisumus ja Nooan pelastus kuvaa ihmiskunnan, ihmisrodun sisäistä kehitystä; jälleensyntymän ja jälleenkooleman kannalta, jolloin vedenpaisumus kuvaa voimaa, joka hävittää alemmat ruumiit, ja vain Nooa, ihmisen siiveellishenkinen pyrkimys, maallisen elämän aikana pelastuu; sekä vihdoin sisäisen henkisen elämän kannalta, jonka mukaan mysteriokoulun oppilaalle kertomus vedenpaisumisesta on kertomus sisäisten voimien avautumisesta ja totuuden tien näkemisestä. Kirja uhkuu syvää henkisen elämän ja henkisen työn rakkautta, se on selvä ja mukaansatempaava.

E. K.

»**Viisauden mestarein kirjeitä**», joka suomennoksena T. S:n varapresidentin Jinarajadasan julkaisemasta »Letters from the Masters of the Wisdom» nimisestä kokoelmasta mestarein kirjeitä vast'ikään on ilmestynyt **J. Hirvelän kustannuksella**, on sisällykseltään erittäin mielenkiintoinen pieni kirjanen. Tosin siinä julaistut kirjeet, jotka eri henkilöt teosofisen liikkeen alkuaikoina mestareilta ovat vastaanottaneet, ovat sangen hajanaisia, ollen ainoastaan muutamia, pieniä otteita paljon laajemmasta kirjeenvaihdosta, mutta siitä huolimatta ne riittävät luomaan äkkivalaistusta yksityiskohtiin teosofisen työn alkutaipaleella, osaksi personallisiin rajoituksiin ja esteihin niissä ihmisissä, joihin mestarein ja H. P. B:n

vaikutus lähinnä kohdistui, osaksi mestarein omaan personallisuuteen ja heidän tarkoituksperiinsä. Tämän saattaa tarkkaavainen lukija huomata huolimatta kokoelman pienuudesta ja epätäydellisyydestä, joka aiheuttaa sen, että monta kohtaa jää hämäräksi ja epäselväksi asiaan ei tarpeeksi perehtyneelle lukijalle. Valitettava seikka on kirjan perin alarvoinen suomenkielinen asu; sitä vaivaa kankea kieli ja joukko paino- jopa kielivirheitäkin. Kirjeet ovat pääasiassa lähtöisin itämaalaiselta mestarilta Kuthumilta, vain jokunen kirje mestari Morialta.

S. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot ovat vuosikokouksen jälkeen käsitelleet jälleensyntymismuistia. Minkätähden emme muista ennen eläneemme maan päällä? ja missä määrin on luottamista selvänäkijäin tiedonantoihin ja näkyihin? ovat kysymyksiä, jotka panevat monen totuudenetsijän pään pyörälle. Niihin on esitelmissä koetettu vastata, ja päättäen kuulijain lukuisuudesta sekä siitä hartaudesta, millä ovat esityksiä seuranneet, kaipaa nykyaikainen yleisö juuri sitä elämänvalaistusta, minkä jälleensyntymisoppi antaa. Työkenttä on siis suuri ja avara kaikille, jotka teosofisen maailmankatsomuksen ovat omaksuneet.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä kokoontui huhtikuun 21 p:nä Stenmanin taidepalatsissa, niinkuin toisessa paikassa lehteämme on kerrottu, ja silloin lahjoitettiin Ruusu-Ristin johtajalle sirotekoinen ja kaurisäänininen suomalainen pianiino. Huhtikuun 28 p:n kokouksessa jatkettiin keskustelua yliaistillisista ilmiöistä, varsinkin selvänäköisten jäsenten kokemuksista vuosikokouksen yhteydessä. Toukokuun 19 p:nä kului kokousaika käytännöllisten asiain pohittimisessa, ja 26 p:n kokoukseen loppui tämantalvinen työkausi.

Eräs historiallinen hautaustilaisuus. Sunnuntaina t. k. 11 p. haudattiin ruusu-risti-veljen Kustaa Koivusen kuollut fyysillinen ruumis Malmin hautausmaalla. Tilaisuus oli sekä historiallinen että kaunis. Historiallinen se oli sentähden, että tämä oli tietävästi ensimmäinen kerta, jolloin teosofisen elämänymmärryksen omaksuneen ja kirkosta eronneen vainajan kuollut ruumis näin, veljellisellä siunauksella, luovutettiin takaisin maaemolle. Ja kaunis se oli, tekisi mieli sanoa, ennen kaikkea siksi, että se tapahtui *rehellisesti*. Ruusu-Ristin johtaja piti asiallisen ja kauniin puheen veli Koivusen henkisistä pyrkimyksistä sekä luovutti käytetyn ruumiin takaisin maan, veden, ilman ja tulen elementeille, siunaten sen samalla niin asiallisella, kauniilla ja rauhallisella tavalla, että teosofisen elämänymmärryksen omaksunut tunsii voivansa olla koko ajan mukana täydellä sydämellä ja myötätunnolla. Omaiset ja joukko ruusu-risti-veljiä oli yhdessä koolla kukitulla hautakummulla. Sanoimme kaikki hengessämme: »kepeät mullat käytetylle ruumiille ja lämmin tervehdys Sinulle, veli Koivunen!» **J. R. Hannula.**

Nimetön looshi, herra N. Efimofin aikoinaan eloon herättämä ryhmä, johon kuuluu jäseniä eri seuroista, kokoontui toukokuun 18 p:nä monta tuntia kestävään mielenkiintoiseen kokoukseen. Keskustelun aiheena oli »vapaamuurarius ja sen merkitys nykyajan ihmisille. »Keskustelua johti tällä kertaa Ruusu-Ristin johtaja.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 6294.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perhehuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asia-
miehiksi haluaville. Pyytäkää varastoluetteloja ja asia-
miesehtoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
IT. Viertotie 58 . . . ” 59 06
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
Museokatu 8 . . . ” ” 41 591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet 160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa — Helsinki
Puhelin 222

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15
Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

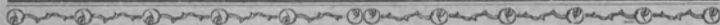
Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKAHVILA

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Kolombus, runo, *Rafael Ronimus*.
 - III Kristuksen ja maailmanopettajan tuleminen, *J. R. Hannula*.
 - IV Rubiiniportit, runo, *Nellie Kalm*.
 - V Muutamia tietoja Suomen teosofisen liikkeen historiasta, *Pekka Ervast*.
 - VI Kirjeitä toimitukselle.
 - VII Kirjallisuutta.
 - VIII Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on kolmen toimintavuotensa aikana noussut noin neljään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

ELOKUU 1924

N:o 6

Toimittajalta.

Olen eräältä innokkaalta Ruusu-Risti-jäseneltä vastaanottanut seuraavan kirjeen:

Toivotan kaikesta sydämestäni, että Kristuksen viisaus ja rauha ylitsevuotavasti täyttäisi Teidän maljanne.

Niinkuin Johtaja tietää, yhdistää kultainen side minutkin siihen säteeseen, joka on Ruusu-Ristin takana, ja tämän tuottama ylenpalttinen onni ja siitä johtuva edesvastuuntunto ulkopuolella olevia kohtaan on saanut minut miettimään yhtä ja toista apuneuvoa ihanteen kansallistuttamiseksi, ja ovat ajatukseni uudestaan ja taasen uudestaan keskittyneet samaan pisteeseen. Tämä huomioni on täyttänyt sieluni kiitollisella riemulla.

Olen katsellut tulevaisuuteen, kysellen kansani kohtaloa. Olen aina saanut saman vastauksen:

»Suomen kansa on eroitettu suureen työhön. Suomen kansa tulee olemaan tulevina aikoina se kaupunki, joka vuorelle rakennettuna valaisee toisia kansoja. Suomen kansa elää tärkeässä murroskaudessaan ja Vanhemmat Veljemme tarvitsevat apunansa voimakkaita luonteita ohjaamaan kansan purtta öisten myrskyjen kauhuista aamuista kirkkautta kohti. Yön varjot olivat pitkät ja Rakkaus oli sammumaisillaan. Vanhemmat Veljemme panivat kaiken toivonsa erääseen hehkuvaan henkeen, joka käsitti tilanteen vakavuuden ja uskalsi tarttua onnetoman purren peräsimeen oman elämänsä uhallakin.

Näin syntyi Punaiseen mereen kuiva, jonka voisi hengen maailmassa nimittää »Rakkaus on lain täyttymys», ja näkyvässä muodossaan »Ruusu-Risti». Tämä Ruusuinen Risti on koonnut ympärilleen kansamme puhtaimmat ainekset, n. s. sydänkerrostuman. Nyt pitäisi R.-R. täyttämän ne toiveet, jotka siihen on kohdistettu kansamme uudestisyntymistyössä. R.-R. tulisi olemaan se paja, josta henkinen virtaus leviäisi auttavana, nostavana kaikkiin kansankerrokseen; se temppele, joka avaisi kansamme sydämessä uinuvana olevan hyvän ja jonka temppelein kautta siunaus ja apu vuotaisi toisillekin kansoille. Nyt kuitenkin näyttää, niinkuin R.-R. kaipaisi keskitehtympää toimintaa jäsentensä hyväksi. Minun nähdäkseni olisi välttämättömästi saatava aikaan oikea koulu, jossa jäseniä, jotka haluavat, kehitettäisiin kykeneviksi käytännöllisesti toimimaan rakastamansa aatteen eteenpäin viemiseksi. Minä olen varma, että joukossamme on hyviä aineksia, jotka sopivan ohjauksen jalostamina saisivat aikaan ihmeitä. En luulisi mahdottomaksi pystyttää tällaista koulua, kun vaan jokainen jäsen ottaisi sen omantunnonasiakseen. Ja se hyöty, mikä siitä koituisi R.-R. kaikinpuolisen toiminnan tukemiseksi! Jo se pelkkä tieto, että nyt on meillä semmoinen paikka olemassa, johon Johtajamme voi meitä kutsua, maaseutulaisiakin, saamaan vastausta moniin tuskallisiin kysymyksiimme, lämmittäisi sydämiämme uhrautuvaan käytännölliseen toimintaan; ja maaseudun ryhmät voisivat tähän kouluun eli laitokseen lähettää edustajansa, jotka palkaksi kykenisivät suuremmalla asiantuntemuksella lietsomaan innostusta ympäristöön. Ja kuinka suureksi avuksi se olisi esim. kirjojen levittämisessä, sillä uskon keskuudessamme löytyvän jäseniä, jotka olisivat ahkerassa innossaan voittamattomia, kerran saatuaan alkusysäyksen; ja missä tämä kävisi paremmin laatuun, kuin juuri tuollaisessa koulussa, jossa oppilaan jokainen kyky tulisi arvioitavaksi? Ja sitten se auttajajoukko, joka tällä

tavalla oppisi olemaan tukena ja miksei lohtunakin Johtajan ohjattavana! Näin vähitellen muodostuisi sellainen ehjä, kiinteä kokoomus käytännöllisessä elämässä, jossa R.-R. Johtaja olisi sieluna ja jonka kautta Kristusvoima ikäänkuin personoitaisiin kansan nostamiseksi. Tämä on suuri ja riemukas tehtävä, johon R.-R. on etuoikeutettu uskollisuutensa kautta Kristuksen käskyjä kohtaan, ettei mikään uhraus sen käytännössä toteuttamiselle ole liian suuri.

Tämmöinen nyt oli se riemun aiheeni ihanteena. En tiedä, mitä Johtaja itse siitä arvelee? Paavali sanoo rakkautensa Kristukseen pakoittaneen itsensä ja minä voin sanoa: rakkaus Ruusu-Ristin henkeen antoi minulle rohkeutta kertoa tästä kaikesta.

M. A.

Ylläoleva kirje puhuu itse puolestaan, enkä saata muuta kuin sydämestäni yhtyä sen toivomukseen. Vaikka opisto-ajatus on tullut uutena inspiratsioonina kirjeen kirjoittajalle, on se tulevaisuuden unelmana monta kertaa väikkynyt minunkin silmissäni, ja välistä olen koettanut pukea sanoihin sisäisen toivomukseni ja kaipuuni. Niinpä kirjoitin ensimmäisten teosofisten kesäkurssien jälkeen v. 1912 saman vuoden Tietäjän elokuun numerossa:

»Ja nyt onkin alkanut selvitä tärkeä tulevaisuuden työ. Meidän on pantava pystyyn teosofinen kansanopisto. Ajatelkaamme oppilaitosta, joka olisi auki määrättyinä kuukausina vuodessa ja jossa opia annettaisiin erilaisissa teosofisissa aineissa: maailman uskonnoissa, filosofiassa, yliaistillisten tutkimusten, spiritismin ja salatieteen historiassa, nykyaikaisessa teosofiassa, astrologiassa y. m. salaisissa tieteissä, kristinuskon alkuhistoriassa, uuden testamentin lukemisessa, kreikan, sanskritin ja englannin kielissä, yhteiskunnallisessa kysymyksessä, käytännöllisessä mietiskelyssä — mainitakseni joitakin ai-

neita, jotka heti päähäni pälkähtivät! Eikö semmoinen oppilaitos levittäisi siunausta ympärilleen? Eikö semmoinen kansanopisto olisi tarpeen vaatima ja tarkoitustaan vastaava? Oi, sitä ei yksikään teosofi voi kieltää! Ja jos kysytte: onko meillä opettajavoimia, vastaan: on, ja että oppilaita olisi, siitä olen myös vakuutettu.»

Suunnittelin silloin teosofista opistoa Suomen T. S:n päämajan yhteyteen Tuonenkylään ja sitä ajatellen lausuin samassa kirjoituksessani nuo sanat: »missä ovat nyt rikkaat teosofimme? Lahjoittakaa tuhansia ja kymmeniä tuhansia! Nyt tarvitsee teosofia Suomessakin rahaa», — jotka J. R. Hannula mainitsee kirjeessään Ruusu-Ristin viime numerossa ja jotka aivan oikein tähtäsivät siihen, että päämaja ensin oli vapautettava veloista.

Että tuuma teosofisesta kansanopistosta ei kaikunut kuuroille korville, näkyy esim. siitä kirjeestä, jonka julkaisin saman vuoden (1912) Tietäjän marraskuun numerossa ja jossa m. m. sanotaan:

»Mutta sitten saapui Tietäjä, jossa Te, hra Ylisih-teeri, kesäkurssien johdosta tuotte esille tuon suuren ajatuksen: teosofinen kansanopisto Suomeen! Se oli kuin sähkötäräys minulle. Niin se pitää olla, ajattelin, ihan niin. Sellaisen kansanopiston me tänne tarvitsemme.

Olen ollut talvikauden kansanopistossa ja tunnustan, että sain sieltä paljon. Mitenkä paljon voisi-kaan sitten kansanopisto, jossa koko opetus käy teosofisessa hengessä, antaa Suomen nuorisolle!

Ohjelma, johon viittaatte, osoittaa, että tämä kansanopisto tulisi vasta tosiaankin kouluksi elämää varten. Olen ihastunut Teidän kansanopisto-ajatukseenne ja hartaimmin toivon, että meillä sellainen kerran on. Ja me saamme sen, jos vain tahdomme. Miksemme tahtoisi hyvää?»

Sama kirjoittaja ehdotti vielä, että Teosofinen Seura miesvoimalla ryhtyisi päämajan velkoja suorittamaan, ja tosiasiat sinä ja seuraavina vuosina

osoittivat, että aate oli teosofeille kallis, koska he lahjoituksillaan suuresti lyhensivät päämajan velka-
taakkaa.

Viime vuosina olen tietysti uneksinut Ruusu-
Risti-opistosta, joka voimakkaana henkisenä
keskuksena kasvattaisi Ruusu-Risti-opettajia, »suu-
rempia» ja »pienempiä», Suomen kansan — ja miksei
toistenkin kansojen? — valistamiseksi. Opisto on
mielessäni yhä selvemmin esiintynyt mysteriokoulu-
na, joka ylläpitää yhteyttä korkean henkimaailman,
Valkoisen Veljeskunnan ja arkipäiväisen ihmismaail-
man välillä.

En epäile unelmani toteutumista. Ehkä minunkin
silmäni sen näkevät, jos riittävän kauvan saan elää.
Mutta vaikkei se minun nähteni vielä toteutuisikaan,
elää aate ja ihanne kerran toteutuakseen, — ja val-
mistustyötä olen ainakin yrittänyt tehdä.

*

Onko itsemurha oikeutettu? kysyy eräs totuuden-
etsijä, joka kirjoittaa minulle seuraavasti:

»Tiedän, että itsemurha periaatteessa evätään,
koska kellään ei ole oikeutta katkaista karmaansa,
mutta kuinka on selitettävä Steinerin oppi »ovenvar-
tijasta», s. o. rajasta, jonka yli saa astua, jos voi ot-
taa tekonsa omalle vastuulleen? Ja kuinka on se-
litettävä täysi tietoisuus siitä, että epätoivoon saa-
tettuna ei kykene vastaamaan teoistaan, jos jääpi
elämään? Eikö saa jättää elämänsä vapaaehtoisesti,
jos tietää, että sairauden tai muun lannistamana täy-
dellisesti kadottaa valtansa tekojensa yli? Minusta
tuntuu, että hylkäävä periaate tässä kysymyksessä
on mahdoton. Mutta ymmärrän myös, että oppi itse-
murhan oikeutuksesta ainakin toistaiseksi on oleva
salainen, koska suuri kypsyys itse-arvostelussa ja
muussa kehityksessä on tarpeen, jottei tätä oikeutta
väärin käytettäisi. Monessa tapauksessa voi jatku-
va elämä olla suurinta itsekkyyttä, syntiä, rikosta
lähintä ympäristöä kohtaan. Monessa tapauksessa

saattaa vapaaehtoinen kuolema vaatia enemmän uhrautuvaisuutta kuin jatkuva elämä. Täysin punnittu itsemurha, jonka ihminen tekee vakuutettuna sen oikeutuksesta, saisi siis olla sallittu eikä tuomittava. Ja voiko taas tuomita itsemurhaa, joka tapahtuu mielettömässä epätoivossa, joka siis on epänormaali teko, järjettömän kauhun ja pelon aiheuttama? Mutta koska sitten itsemurha joutuu tuomittavaksi? Ainoastaan silloin, kun se tapahtuu pelkuruudesta, kun vaikutin on jonkun toisen »rankaiseminen», sillä semmoinen motiivi on liian typerä. I. S.»

Itsemurhan probleemia voidaan mielestäni käsitellä kolmelta kannalta tarvitsematta poistua yksilöllisen psykologian rajoilta: (moraalisen) tunteen, järjen ja (henkisen) tahdon kannalta.

Moraalisen tunteen kannalta eri ihmiset voivat arvostella sitä eri tavalla, toiset hyväksi, toiset pahaksi ja vääräksi, mutta yleinen moraalinen kanta lienee kuitenkin varma. Vaikka on ihmisiä, jotka arvostelevat varkautta ja murhaa hyväksi ja oikeaksi, on ihmiskunta yleensä sillä kannalla, että varkaus on väärä ja murha paha. Samaten on yksilöitä, joiden mielestä itsemurha on moraalisesti oikeutettu, mutta yleinen moraalinen sanoo, että itsemurha on väärä. Kuitenkin on lieventäviä asianhaaroja. Kun nälkään nääntymäisillään oleva tai vaikkapa vain nälkäinen henkilö varastaa leivän, ei sitä Ranskassa katsota varsinaiseksi varkaudeksi. Eihän miestäppoa itsepuolustukseksi liioin katsota tavalliseksi murhaksi. Onhan myös ajateltavissa jalo varkaus toisten auttamiseksi. Kaikki semmoiset tapaukset ovat moraaliltaan »jesuiittamaisia» («tarkoitus pyhittää keinot») ja ansaitsevat vaikuttimiensa takia anteeksiannon. Mutta se, että ne vaativat anteeksiantoa, leimaa ne moraalisesti epävarmoiksi. Ainoastaan jos ne kohoavat niin korkealle uhrautuvassa epätietoisyydessä, että ne välittömästi sinään herättävät meissä ihailua ja kunnioitusta, voidaan niitä sanoa moraaliseksi teoksi.

Minkätähden puhua varkaudesta ja murhasta samassa hengenvedossa kuin itsemurhasta? Sentähden, että itsemurhassa tapahtuu »oman käden oikeus», jonkunlainen varkaus. Ihminen ei ole itselleen elämää antanut, — millä oikeudella hän sen siis itseltään riistäisi?

»Kylmän järjen» kanta on tieteellinen kanta. Jos kysytään: saako ihminen murhata itsensä? vastaa järki: kuka estää? Ihminenhan on vapaa tekemään hyvää ja pahaa. Luonto ei aseta esteitä hänen toiminnalleen. Hän voi varastaa, murhata, tappaa itsensä j. n. e. Mutta toinen kysymys kuuluu: kuinka viisasta on tappaa itsensä? Ja siihen kysymykseen voidaan vastata tieteellisesti ainoastaan jos tunetaan, millä tavalla luonto eli elämä reagoi itsemurhaa vastaan. Tuon kysymyksen pitää toisin sanoen kuulua: mitä seurauksia koituu ihmiselle itsemurhasta? Ehkä useimpien itsemurhakandidaattien järki vastaa tähän: »ei mitään! Itsemurha tehdään juuri siinä toivossa, että seurauksista päästäisiin!» Mutta heidän järkensä ei ole pätevä vastaamaan kysymykseen. Vastaus ei olekaan niin paljon järjen, kuvittelun, filosofisen mietiskelyn kuin kokemuksen asia. Ainoastaan tieto ja kokemus kykenee vastaamaan kysymykseen seurauksista. Ja tämä tieto vie meidät pakosta kuolemanjälkeisen elämän salaperäiselle ja useimmille ihmisille tuntemattomalle alalle. Materialistin usko elämän loppumiseen kuolemassa ei paina mitään vaa'assa, jos luonnon tosiasiat todistavat toisin. Ja ne todistavat toisin! Ihmisen elämä ei lopu kuolemaan. Hän jää olemaan entisenä itsenään erottuaan fyysillisestä ruumiistaan. Hän on vain ilman sitä käyttövälinettä, jonka avulla hän saattoi toimia ja tehdä. Hän on kuin soittaja ilman konetta, puhuja ilman kieltä, työmies ilman kättä. Ja mikä on itsemurhaajan kohtalo? Ne jotka ovat asiaa tutkineet, väittävät yksimielisesti, että hänen kohtalonsa on kova. Joko hän elää yhä uudestaan ja uudestaan niissä epätoivoisissa tunnelmissa, jotka

saattoivat hänet itsemurhan tekoon, niin että hän kuolemankin jälkeen yhtä mittaa uudestaan ja uudestaan murhaa itsensä tasapainonsa menettäneenä rai-vohulluna, — taikka sitten hän on kerrassaan toivotomana, kun tahtois kaikkia maallisia asioitaan korjata ja näkee, miten se kävisi päinsä, mutta ei mihinkään kykene! Ja tämän takia kuuluu pätevä vastaus kysymykseen, kuinka viisasta on tappaa itsensä, ehdottomasti: on sangen epäviisasta, harkisematonta ja tyhmää surmata itsensä. Ainoastaan harvoissa ja-loissa tapauksissa — jos ihminen esim. pelastaa toisen hengen antamalla omansa — ei kärsimys seuraa itsemurhan tekoa, vaan suloinen lepo ja kukaties ruusuiset unelmat. Luonto kallistaa kunnioittaen päänsä ylevän uhrin edessä ja luo tässä tapauksessa huomionsa vaikuttimeen — niinkuin me ihmisetkin teemme.

Tahdon kantaa asiassa eivät muut ihmiset ymmärrä eivätkä osaa arvostella kuin ne, joissa tahtoa elää. Tahto näet on henkinen voima. Se, mitä tavallisessa kielessä nimitämme tahdoksi, on enimmäkseen himojen, halujen, tunteitten ja ajatusten voima. Tahdon voima on sitävastoin itsessään pyhä, puhdas, epätsekäs, rakastava. Tahto on rakkautta. Tahdossa on jotain kosmillista. Tahto rakastaa kärsimyksiäkin itselleen. Tahto on luomisen syvin salaisuus. Tahto on isästä jumalasta. Tahto on jumalan poika meissä. Tahto ilmenee Kristus-elämässä. Mitä ne ihmiset, joissa Kristus elää, sanovat itsemurhasta? He sanovat: »semmoista probleemia ei ole meille olemassa. Joka päivä me kuolemme itsestämme, mutta meidän kuolemamme on vain mahdollinen elämässä. Kuolema ja elämä ovat meille yhtä. Jos maailma vaatii fyysillisen henkemme, on se vapaasti maailman otettavissa. Jos taivaallinen isämme sanoo meille: poistu maailman näyttämöltä, niin me poistumme heti; — eikä meidän tarvitse itse tehdä väkivaltaa itsellemme. Kaikki on meille yhtä autuutta: kärsimys ja tuska, ilo ja riemu. Kuolemaa ei meillä

ole. Elämme maailmaa varten, elämme isän tahdosta. Rakastamme ihmisiä, ymmärrämme heitä, säälimme heitä. He ovat kaikki kuin tietämättömiä lapsia, jotka leikkivät meren rannalla. Intohimojen aaltoileva meri heitä kutsuu, ja he syöksyvät sokeasti sen pyörteihin. Niinkuin äiti etsii kadonnutta lastaan, niin mekin etsimme ihmissieluja, jotka ovat hukumassa. Ymmärtämättömyydessään lapset tekevät pahaa toisilleen ja itselleen, — miksi heitä siitä tuomitsisimme? Auttava kätemme on alati ojennettuna, jotta hukkuva siihen tarttuisi . . .»

Mikä nyt olisi yleinen johtopäätös ja loppulause itsemurhan probleemin suhteen? Sen jokainen vaihatta muodostaa itselleen edellä esitettyjen tosiasioiden nojalla.

*

Olen tässä syrjäisessä kolkassani, maaseudun hiljaisuudessa, ottanut osaa yhteiseen suomalaiseen liikutukseen ja iloon Parisin »Olympialaisten» johdosta. Vaikkeivät suomalaiset voitot merkitse meille, että olemme Europan etevin urheilukansa, koska tiedämme sen kunnian kuuluvan Englannille, Ruotsille j.n.e., todistavat ne kuitenkin, että meillä on »sisua», kuten sanotaan, eli tahtoa nousemaan. Ja ennen kaikkea ne todistavat, että Suomen kansa on saanut tehtävän kohtalolta: sen täytyy edistyä ja mennä eteenpäin. Päämäärä on henkistä laatua meille, mutta elinvoimamme näyttäytyy fyysillisestikin. Koska emme ole sotaisia kansa, kilpailemme ja voitamme toisilla aloilla; urheilu on epäilemättä mainio sodan korvaaja, — se vie meidät takaisin mieskohtaisen taistelun aikoihin, mutta taistelu on sivistynyt työksi, veri hieksi. Urheilu kasvattaa taas sankareita ruumiillisten ponnistusten ja sielullisen kestävyuden alalla. Eikä tällainen jalo kilpailu voi herättää ahtaasti kansallisia kateuden ja vihan tai itserakkauden ja suuruudenhulluuden tunteita muissa kuin pikkumaisissa ihmisissä.

Jokainen ajatteleva ihminen maan päällä kiittää jumalaa, jos sodat voisivat muuttua olympialaisiksi kilpailuiksi.

*

Julkaisen tässä numerossa »muutamia tietoja Suomen teosofisen liikkeen historiasta» — kaikki yht'aikaa, tilastollisen kuivina ja luurankomaisina. En ole päässyt siihen tunnelmaan, joka vaaditaan muistelmien kirjoittamiseen. Innostuin ajatuksesta viime syksynä, mutta kun ei silloin ollut aikaa panna paperille kaikkia niitä lystikkäitä ja surullisia muistoja, jotka tulivat mieleen, en sen perästä enää ole saanut kiinni langan päästä, vaan olen nyt tyytynyt muuttamiin numeroihin ja tiedonantoihin, jotka kyllä ovat historioitsijan kannalta hyödyllisiä, mutta sangen meluttomia tavallisen lukijan kannalta. Koska minulla joka tapauksessa on yhtä ja toista kerrottavaa menneiltä vuosilta, toivon, että tilaisuus siihen joskus vielä minulle suodaan.

*

Syksyksi julkaistaan painosta muutamia Ruusu-Ristin kirjaston uusia numeroita. Neljä on tällä hetkellä valmistumassa, kaikki allekirjoittaneen tekemiä: N:o 14 *Christosophia*. Hinta Smk. 15:—, sid. 25:—. N:o 15 *Udestisyntyvä Suomi*. Smk. 20:—, sid. 25:—. N:o 16 *Jos mestareita seuraisimme*. Smk. 5:—. N:o 17. *Jälleensyntymismuisti*. Smk. 10:—. Illoisena yllätyksenä voin mainita, että näiden kirjojen hinnat on määrätty melkoisesti alemmiksi entisiä.

Kolumbus.

*Oi, kuinka lapsena jo sua palvoin
ja ihailin kuin aamunkoiton miestä!
Kirjani yli yöt ma pitkät valvoin,
märkänä otsa jännityksen hiestä.*

*Yl' aavan meren seurasin ma sua
ja huusin, kun sai miestes mieli lamaan:
Et voi, et saa sa milloin antautua,
et vaivu sinä epätoivoon samaan!*

*Ja sinä kestit, voitit kohtalosi,
San Salvadorisi sa löysit yöstä.
Kun suurna nousi aamuaurinkosi:
maanosan palkaks sait tuost' urhotyöstä!
Kun heräs armahasi aamuun kerta,
hän huomenlahjaks sai sult' uuden maan
ja haaveilulleen kangastavaa merta
niin paljon kuin ei armaat milloinkaan.*

*Kolumbus, oi, sa ihailuni miesi,
jok' kerta kyynelöin ma yhä vaan,
kun sieluni sun jäljissäsi tiesi
tien pienen löytää kaihon maailmaan!
Jos seestyis mulle toiveet syksyn aikaan
kuin sulle jälkeen raskaan päivätyön,
niin hukkuisin ma hurmahan ja taikaan
ja autuudesta löisi tämä syön.*

*Ja kumminkin, Kolumbus, jälkeen voittoa
ja löydettyäs kuumen kaihos maan,
sa olit apea ja iltasoittos
ei soinut sulle rauhaa kumminkaan.
Vaikk' oli sulla kunniaa ja kultaa,
— oi, ihminen, ain olet sama vaan! —
kun haistoit kevään tuulta ja sen multaa,
sa kaipasit taas uufeen maailmaan!*

Rafaël Ronimus.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

Kun puhutaan Kristuksen tulemisesta, niin on hyvä muistaa, ja vielä parempi koettaa ymmärtää, nämä evankeliumin sanat: »Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia». Matt. 7: 15.

Nythän on kuin itsestään lankeavaa, että jokainen yrittää pitää itseään oikeana profeettana, toista, toisinajattelevaa, vääränä profeettana.

Teosofeina ja totuudenetsijöinä meille ei riitä sellainen umpimähkäinen arviointi; totuudenvalo täytyy saada langeta myöskin meidän itsemme yli, ja meidän täytyy olla joka hetki valmiita luopumaan mieli-teorioistamme, kun huomaamme niiden käyvän risti-riitaan totuuden kanssa.

Nyt tuo Jeesuksen lause vääristä profeetoista sisältää sen laatusanan, että siinä verrataan väärää profeettaa s u t e e n. Mutta mikä on suden laatu-ominaisuus? Jeesuksen lause sisältää myöskin sen: susi on r a a t e l e v a. Susi raatelee toisen olennon ruumiin, tehden sen siten käyttökeltvottomaksi. — Johtopäätös on selvä — ellemme sitä muuten ymmärtäisi: — jokainen, joka asiansa ja aatteensa nimessä ja puolesta painostaa s o t a a, ollen siinä joko itse mukana tai lausunnoillaan painostaa muiden mukana olemista, tehden sen vielä erikoisesti uskonnollisista syistä, Jumalan nimessä, vieläpä nimenomaan Kristuksen tai Maailmanopettajan tulemisen yhteydessä, hän ja hänen oppilaansa ovat silloin kirjaimellisesti mukana raatelemassa toisten ihmisten ruumiita ja tekemässä niitä käyttökunnottomiksi. Kirjaimellisesti he silloin osoittavat profeetallisuuttaan ja sankariuttaan sutena, ruumiitten raatelijana. On samantekevää nimitämmekö itseämme teosofeiksi, jotka mahdollisesti lukeutuisimme Teosofiseen Seuraan, Antroposofiseen Seuraan, Suomen Ruusu-

Ristiin, j. n. e. Sillä: tekojemme mukaan täytyy meidän oppia arvioimaan itseämme.

Siirrymme nyt Jeesus Krituksen toiseen käskyyn.

2. Älä tee aviorikosta, älä sydämässäsi himoitse toista sukupuolta.

Ihminen henkiolentona muodostaa kuin pylvään tai kanavan, joka sisäisemmistä hengen maailmoista pistäiksee läpi tämän kuolevaisuuden kolminaismaailman. Ja nämä Jeesus Kristuksen viisi käskyä ovat myöskin sellaisia, että ne suojelevat ja rakentavat ihmistä, ihmisen ruumiita eli käyttövälineitä, yhtä aina kunkin tason kohdalla. Josta seuraa, että kun ihminen toimii vasten jotakuta Jeesuksen viidestä käskystä, särkyy kanava vastaavalla tasolla, ja voimat vuotavat hukkaan. Siis jos ihminen rikkoo ensimmäistä käskyä vastaan, s. o. jos hän tappaa tai vihastuu, niin inhimillinen kanava särkyy fyysillisellä tasolla, ja voimat vuotavat hukkaan. Samoin kun ihminen rikkoo toista käskyä, s. o. tekee aviorikoksen tai sydämässään himoitsee toista sukupuolta, silloin kanava särkyy ja voimat vuotavat hukkaan astraalisesti. Mutta kun ihminen kunnioittaa ja tottelee tätä toista käskyä, silloin astraaliset voimat tulevat käytetyiksi ihmisen ja ihmiskunnan sekä ruumiillisessa että siveellisessä, älyllisessä ja henkisessä elävöittämisessä, edelleenluomisessa.

Täytyy ymmärtää, että me ihmiset olemme henkiolentoja, ja että me emme ole ruumistuneet tänne alempana kolminaismaailmaan sitä varten, että me vain olisimme täällä kaikkien sen voimien leikkipaloina, sen tuulien ja virtojen vietävinä, vaan on meidän vähitellen opittava seisomaan siveellisenä pylväänä kaiken sen keskessä. Ja joskin siis astraalimaailma ja sen voimat — jotka ilmenevät monella tavalla, ensiksikin kaikenlaisina himoina, sitten alempana psykisminä, mediumismina, mutta tavallaan oleellisimpana eli luovana voimana sukupuolisuu-
dessa — joskin tämä voima on mahtava, niin elämän

tarkoitus ei ole, että ihminen olisi ja jäisi tämän voiman rinnalla heikommaksi, tavallaan sen leikkipaloksi, vaan elämän tarkoitus on, että ihminen tämänkin mahtavan luonnon alkuvoiman kesyttäisi, alistaisi ja muuttaisi sen sydämessään puhtaaksi inhimilliseksi ja jumalalliseksi rakkaudeksi.

Ja me voimme nyt koettaa lyhyesti seurata sitä kehitystä ja muutosta, jonka kuluessa sisäinen Kristus meissä vähitellen voittaa, kesyttää ja itseensä sulattaa tämänkin astraalisen luonnonvoiman. Sillä kokemus on osoittanut, että mikään muu kuin sisäinen Kristus meissä ei pysty tätä alkuvoimaa kesyttämään. Jos me ilman Kristusta, ilman rakkautta, sitä yritämme, niin me muutamme koviksi, kylmiksi, lopulta julmiksi olennoiksi. Mutta auttaessamme sisäisen Kristuksen kasvamista itsessämme ja muissa, silloin tapahtuu tämä alkemistinen muutos luonnollisella tavalla, niin että ihminen säilyttää nuorekkuutensa ja elämänilonsa pitkän matkaa; kunnes joskus huomaa, että hän ei olekaan sukupuoliolento, vaan henkinen olento, joka osaa sukupuolottomasti rakastaa, iloita, tehdä työtä, auttaa ja palvella.

Suhteessamme sukupuolisuuteen ilmenee ensimmäinen sädehdys Kristuksesta, meidän sisäisestä henki-ihmisestämme, siinä, että meissä ilmenee, ollessamme sukupuoliolentoja, siveellinen vastuunalaisuuden tunne. Joka käytännössä näyttäytyy yksiavioisuuden vaatimuksena, näyttäytyy siinä, että aviopuolisot tuntevat tarvitsevansa olla uskollisia toisilleen. Uskottomuus tuntuu heistä itsestään aviorikokselta.

Toinen aste esiintyy vähitellen ja asteettaisesti siinä, että avioliittoelämään liittyy myöskin siveellisen runollisuuden ja kauneuden vaatimuksia. Joka luonnollisimpana ja oleellisimpana näyttäkse lapsirakkaudessa. Vanhemmat kaipaavat lapsia. Sydämessään iloiten ja kärsien he lapsiaan rakastavat ja kasvattavat. Kaikki muu alkaa heistä itsestään vä-

hitellen tuntua aviorikokselta. Mutta lapsirakkauksessaan he siveellisesti virkistyvät. Lapsiansa läheisyydessä ja heitä rakastaessaan vanhemmat tuntevat sen ilon ja taivaallisen tuulahduksen, jonka lapset tuovat tullessaan taivasten maailmoista. Lapsiaan rakastaessaan tottuu vanhempien rakkausvoima kääntymään ylöspäin, sukupuolettomaksi. He itsekin sydämessään puhdistuvat ja kohoutuvat.

Tämä on aivan luonnollinen ilmiö. Sillä eiväthän lapset ole tyhjästä tulleet, he eivät ole saastaisia, he eivät ole välttämättä synnissä syntyneet. Jälleensyntyvinä henkiolentoina he ovat Kristusminuuksia, jotka ovat monia kertoja ennen maan päällä lihallisessa ruumiissa eläneet. Edellisen ruumiillisen kuolemansa jälkeen he ovat läpikäyneet omien erehdyksiensä, omien syntiensä aiheuttamat helvetit, tuonelat ja kiirastulet, puhdistuen niissä astraalisesta himoluonnostaan. Taivasmaailmoissa he ovat henkiminuuksina levänneet ja edellisen elämänsä erehdyksiä ja tekoja ajatelleet ja mietiskelleet, tullen vähitellen siihen lopputulokseen, ettei ole muuta mahdollisuutta, kuin syntyä jälleen maan päälle, lihalliseen ruumiiseen, oppiakseen siten sen tahdon ja voiman, että osaisi ja kykenisi seisomaan kuin järkkymätön siveellinen pylväs kaikissa alemman kolminaismaailman virrossa ja voimavärehtelyissä. Ja ikäänkuin lahjaksi maallisille vanhemmilleen he tuovat tuulahduksen taivasten maailmoista. Ja vanhemmat, jotka osaavat rakastaa lapsiaan, tuntevat sen. He vastaanottavat siten lapsiltaan siveellistä ja henkistä tukea, kun taas vanhemmat antavat aineellista tukea, ja sitten myöskin siveellistä ja henkistä tukea rakkaudessa, kasvatuksessa.

Tässä suhteessa elämä on mitä herkintä koulua. Lapsien ruumiitten synnyttäjinä ja lapsien kasvatajina on meillä vielä paljon opittavaa. On hyväksi avuksi aina muistaa, että sekä meidän lapsemme että me itse olemme henkiolentoja, Kristus-olentoja.

Kuitenkaan ei kukaan tarvitse olla huolissaan.

joskin hänen kohtalonsa olisi muodostunut sellaiseksi, ettei hänelle ole syntynyt lapsia, joita hän saisi rakastaa ja kasvattaa. Silloin kohtalo on ajatellut hänen suhteensa jotakin muuta. Sillä jokainen ihminen voi tulla henkisesti äidiksi ja isäksi. Jokainen ihminen on kutsuttu kerran tulemaan sisäisen Kristus-lapsen maalliseksi äidiksi ja isäksi. Ja ulko-naisestikin sitten, hiljakseen, kutsutaan jokaista meitä kasvattamaan itseämme lapseksi, sellaiseksi lapsenmieliseksi olennoiksi, joka osaisi elää läpi elämänsä, läpi kaikkien viettelyksien ja vaikeuksien, osaisi elää niin, että hän osaisi säilyttää puhtaan lapsenmielisyytensä, osaisi hymyillä taivaallista iloa ihmisten keskellä.

Me ihmiset menetämme vielä yleensä liian pian lapsenomaisuutemme; me tulemme liian pian sillä tavalla vanhoiksi ja aikuisiksi, että me osaamme ja uskallamme puhua pahaa toisistamme, että me osaamme olla aatteellisia sankareita siinä merkityksessä, että me ajamme asioitamme ja aatteitamme pakkokeinoilla, toisten ihmisten ymmärryksen ja ruumiitten ylitse.

Ja kuitenkin: ette tule sisälle Jumalan valtakuntaan, ellette tule lasten kaltaisiksi. Joka merkitsee, että me saamme kuolla ja syntyä, pakollisesti kuolla ja syntyä uudelleen ja uudelleen, kunnes saamme olla lapsenmielisiä läpi elämän. Ei riitä, että me vain kehdoissa ja pikkulapsina olemme s a a m a t t o m u u d e s s a m m e hyviä, tai että vain silloin tällöin joku lapsi voi olla erittäin enkelimäinen tai että joku harva, niinkuin Jeesus Kristus, voi läpi elämänsäkin säilyttää lempeytensä, puhtautensa, taivaallisen katseensa ja ilmeensä ja hymynsä. Se sama täytyy kerran läpäistä jokaisen Kristus-olennon. Ja jokainen ihminen on sisimmässään Kristus-olento.

Tämä on meidän oleellisin koulumme Jeesus Kristuksen toisen käskyn suhteen. Jokainen ihminen on kutsuttu etsimään ja kasvattamaan Kristuslasta itsessään. Astuaksensa tässä sisäisessä Kris-

tus-lapsessaan siihen totuuden, rakkauden ja hyvyyden Jumalan valtakuntaan, joka on ensin ihmisen sisällä, mutta sitten myöskin ihmisten keskellä.

Sikäli alkaa ihmisessä vähitellen toteutua myöskin se sana, kun sanotaan, että yksinäisellä on enemmän lapsia kuin sillä jolla mies on. Sillä merkillisellä tavalla oppii sellainen ihminen vähitellen rakastamaan ja siunaamaan kaikkia lapsia. Ja kaikkia ihmisiä, aikuisiakin.

Vielä on hyvä koettaa ymmärtää tätä käskyä erittäin ja nimenomaan siinä muodossa, jossa Jeesus Kristus sen esittää. Nim. ettei ihmiselle riitä vain se, ettei hän tekisi aviorikosta fyysillisellä tasolla, vaan on hänen opittava puhdistautumaan sukupuoli-suudesta myöskin sydämen ja mielikuvituksen tasolla. Sillä niin kauvan kun ihminen kuitenkin sydämessään ja mielikuvituksessaan haaveilee ja antaa tilaa sukupuolisuudelle, ei hän ole itsenäinen ja vapaa, ja se vie hänet sukupuoli-suuteen myöskin fyysillisellä tasolla, fyysisessä ruumiissa. Ja sen lisäksi: kun ihminen ihannoii ja elää sukupuolisesti sydämessään ja mielikuvituksessaan, saattaa hän sillä sukupuolisia värähtelyjä liikkeelle astraalisesti, tullen siten kuin näkymättömäksi voimaksi ja kiusaksi niille ihmisille, jotka lankeavat aviorikokseen fyysillisellä tavalla. Hän luo siten huonoa ja vaikeata kohtaloa itselleen ja muille. Aivan niinkuin se ihminen, joka vihastuu, joka vihastumisellaan rikkoo ensimmäisen käskyn, tulee välillisesti osalliseksi fyysillisellä tasolla tapahtuviin murhiin.

Toisen käskyn kohdalla me siis valmistamme Kristuksen tuloa ja Maailmanopettajan ymmärtämistä siten, että pyrimme sielulliseen puhtauteen, että opimme rakastamaan ja uhrautumaan sukupuolettomasti, vapaasti, ihmisinä, henkiolentoina.

J. R. Hannula.

Rubiiniporfif.

*Kolme sun kiertävi muurejas, kaupunki kaunis ja valkee,
Kolme niin uljasta vuorta, kukkulin häikäisevin.
Vuoret ne kulkevat ketjussa, kätkien portteisi palkeet
Sulkien syliinsä rauhas, kaupunki, oi ihanin!*

*Kolme on porttia ketjussa, kalme on porteissa salpaa
Kolme on vartijaa vuorilla, huulin vaikenevin —
Tähystää tornissa vartija, erakon haahmoa halpaa
Kiertää mi vuoria päin, sydämin riemuitsevin.*

*Pyhät on porttien pylväät, kätketyt kalliorotkoon
Nouseva aurinko saa pyhille porteille päin.
Loistavat porttien salvoissa hehkuvat rubiinit notkoon
Sattuissa salpoihin säteitten, lieskoja sytyttävään.*

*Tähystää väsynyt silmä, nouseepi uupunut polvi —
Sattuuko katseensa leikkihin lieskovain rubiinien?
Heittää hän kuormansa, rientää, kutsuupi hohtava holvi,
Eksyykö, seuraten suuntaa säteitten siirtyvien?*

*Eksynyt ei hän; säihkyvät rubiinit tulta.
Vihdoin jo portille saa, takana rotkon mi on,
Istuupi reunalle rotkon: »Oi kaivattu kaupunki kulta,
Lähelle saartasi sain, vaan virta on pohjaamaton.»*

*Kätkenyt vaippaansa avaimen, kulkija vanha ja heikko.
Aukoopi poimuja sen sormin vapisevin —
Avain on tallessa, hohtaapi rubiini kätketty, kallis.
Virta on välillä vaan salpoihin suljettuihin.*

*Sitoopi taian hän uudelleen poimuihin valkean vaipan,
Tähtääpi rantaan hän uupuvin silmäyksin —
Painuupi virtaan — ja nuoreksi jänteensä jähmeät saavan
Tuntee hän, nouseepi taas notkehin liikkehin.*

*Aukepi salpa, hän kulkee kuin nuorena unissa ennen —
Varmaan on auennut tie, mi pyhille puistoille vie —
Pitkä on taival toiselle portille pyhälle mennen,
Laaja on puisto ja viel' vartija portilla lie.*

*Tiesikö kulkija tunnuksen, taisiko arvata salan
Palmujen pyhien luo mi pyrkijän kuljettavi?
Vartijan huulia sitoopi kahlehet vait'olon valan.
Etsi, oi pyrkijä, tunnus, kätköistä elämäsi!*

*Viipyös ulkona vielä, katsele huippuja vuorten,
Kirkkaana hohtaapi kuulaus lumien loistavien!
Irroita, etsijä, verkot, sun henkesi kimmoisten kuorten!
Silloin sa kuulet kuin kaiun kotimaan sävelien.*

*Siellä sa löydät sen taian, mi pyhistä porteista päästää,
Siellä sa kuuntelet sointuja kärsiväin sydämien,
Löydät sen tien, joka surmasta sielusi säästää —
Elämän löydät sa tien seurassa kuolevien.*

*Siellä sun kaupunkis kohoo, kaupunki kaunis ja valkee,
Mi ketjuisten vuorten ja virtojen sulkema lie.
Siellä on portit, ja rubiinein säihkyvin porttien palkeet
Hohtavat. — Aurinko sun pyhille porteille vie!*

Nellie Kalm.

Muutamia tietoja Suomen teosofisen liikkeen historiasta.

I.

Suomen teosofisen liikkeen alkuajat.

Huomattava seikka on, että samana vuonna kuin Mad. Blavatsky muutti manalle, teosofinen aalto pyyhkäisi yli Suomen, ja että taas samana vuonna kuin eversti Olcott kuoli, T. S. Suomalainen Osasto perustettiin.

1891. Ensimmäinen herätys. »Nya Pressen» sisältää Mr. A. Fullertonin artikkelisarjan »Hvad är teosofien?», jonka ruotsiksi on kääntänyt toimittaja J. F. Rossander Tukholmassa. Ruotsinkielistä teosofista kirjallisuutta aletaan Suomessa myydä. Ensimmäiset suomenmaalaiset jäsenet liittyvät T. S:aan.

1894. Suomessa on nyt noin 30 jäsentä kirjoittautunut irtojäseniksi skandinavilaiseen T. S:aan. Helsinkiläiset jäsenet (luvultaan 12) kokoontuvat kevään varrella kahdesti kuukaudessa ja muodostavat lokakuun 14 p:nä yksityisesti »Helsingfors teosofiska förening», jonka puheenjohtajana on arkkitehti A. Wendell. Yhdistyksellä on kokouksia joka toinen sunnuntai talven kuluessa (1894—1895). Yksi kokous 2 p. jouluk. on myöskin ulkopuolisille avoinna.

1895. Myöskin Hankoon perustetaan epävirallinen paikallisyhdistys. Jäsenluku on Suomessa 40; syksyllä on m. m. Pekka Ervast liittynyt skandinavilaiseen T. S:aan.

1896. Muutamat helsinkiläiset jäsenet ehdottavat kirjelmässä muille, että perustettaisiin teosofinen kirjasto ja lukuhuone. Ehdotusta kannatetaan ja Kämpin hotellissa pidetyssä kokouksessa 15 p. syyskuuta asetetaan kolmimiehinen komitea hanketta toteuttamaan. Komiteaan kuuluvat kamreeri Hellner, prokuristi J. Backman ja yliopp. H. Silander.

1897. »Teosofiska Biblioteket i Helsingfors» avataan 10 p. tammikuuta omassa huoneustossaan, Uudenmaank. 15, ja läsnäolevia lausuu tervetulleiksi kamreeri H. Hellner. Ruotsalaiset kirjasto-esitelmät alkavat; joka toinen sunnuntai puhuvat vuorotellen pitkin kevättä ylioppilaat Herbert Silander ja Pekka Ervast; kuulijoita on 20—50 henkeä. Ylioppilas N. Jalander pitää toukokuussa kaksi julkista esitelmää (»Ihmisen kokoonpano» sekä »Karma ja jälleensyntyminen») Uusmaalaisen talolla. Kirjasto muutetaan kesäkuussa Maariank. 12, ja uudessa huoneustossa pidetään kokouksia joka torstai, jolloin luetaan Teosofian Avainta, keskustellaan ja pidetään esitel-

miä. Teosofisella Seuralla on nyt jäseniä Suomessa yli 50. Joulukuun 11 p:nä perustetaan Helsingissä teosofinen keskusteluseura, jossa on 44 jäsentä (T. S:n jäseniä y. m.); puheenjohtajana toimistopäällikkö C. B. Federley. Vuoden kuluessa tavataan P. E:n artikkeleita sekä ruotsiksi Nya Pressenissä että suomeksi Päivälehdessä. Myöskin Uusi Kuvalehti Kuopiossa sisältää pari kirjoitusta A. S:lta. Painosta ilmestyy »Teosofisk Uppslagbok», Pekka Ervastian laatima, ja Matti Kurikan »Ulapalle».

1898. Säännöllisiä torstai-kokouksia pidetään Kirjastossa. Ruotsinkielinen keskusteluseura kokoontuu kerran tai kahdesti kuussa. Teos. Kirjaston vuosikokouksessa 2 p. tammikuuta valitaan johtokuntaan kamreeri Hellner puheenjohtajaksi ja teknikot Alb. Backman ja H. Grönberg. Ruotsinmaalainen herra G. Ewerth pitää yhden (»Elämän ja kuoleman arvoitukset») ja Pekka Ervast kaksi julkista esitelmää ruotsiksi (»Teosofia uskontona» sekä »Kuolemattomuus») Uusmaalaisen talolla. P. E:n artikkeleita edelleenkin Nya Pressenissä ja Päivälehdessä. Painosta julkaistaan »Teosofien som religion, två föredrag», kirj. Pekka Ervast (ylipainos Humanitas-lehdestä) sekä »Den hemliga läran» samalta tekijältä (ylipainos Nya Pressenistä). T. S:n jäsenten lukunousee 66:een. Kirjastosta annetaan yli 600 kirjallainaa.

1899. Valtiolliset routavuodet alkavat. Kirjaston ruotsinkielisiä torstai-iltoja jatketaan, mutta niillä on enempi yksityinen luonne. Painosta julkaistaan »Johdantoa teosofiaan», kirj. Annie Besant, suomentanut P. E., muutamien yksityisten asianharrastajain kustannuksella. Kirjaston toimikunta valitaan entiselleen.

1900. Teosofinen lainakirjasto perustetaan Viipuriin. Helsingin kirjastolle valitaan entinen toimikunta. Torstai-iltojen ruotsinkielisiä kokouksia jatketaan.

1901. Kamreeri H. Hellner, Helsingin Teos. Kirjaston puheenjohtaja valitaan Tukholmassa Skandinavianlaisen Sektsionin edustajaksi ja suomalaiseksi hallinnon jäseneksi. Tänä vuonna alkaa suomenkielinen teosofinen työskentely. Tammikuusta toukokuuhun ilmestyy Jean Boldtin ja Pekka Ervastin viikkolehti »Uusi Aika», joka sisältää »teosofisia kirjoituksia» P. E:ltä. Keväällä pitää P. E. kaksi julkista ruotsinkielistä esitelmää (»Teosofian suhde nykyajan ihmisiin» sekä »Teosofia ja kristinusko») ja kaksi suomeksi työmiehille (samat aineet); syksyllä pitää sama puhuja vielä yhden suomenkielisen esitelmän Työväenyhdistyksessä. Toimittaja V. Palomaa, joka Uuden Ajan kautta oli voitettu teosofialle, alkaa säännöllisesti joka sunnuntaiamu puhua Sörnäisten työväenyhdistyksen talolla. Jouluksi ilmestyy teoksen kustannuksella »Valoa kohti», esitys teosofian opeista, kirj. Pekka Ervast. Kirja saavuttaa suomalaisessa yleisössä suosiota.

1902. Palomaa jatkaa säännöllisiä esitelmiään; kutsutaan myöskin puhumaan Kotkaan, Viipuriin ja Turkuun. Pekka Ervast kutsutaan syksyllä puhumaan Kouvolan nuorisoseuraan. Viikkolehti »Työmiehen Illanvietto», joka syksyllä perustetaan, toimittajina A. B. Sarlin ja V. Palomaa, alkaa säännöllisesti sisältää artikkeleita teosofiasta V. P:lta sekä P. E:ltä ja herättää paljon vastustusta työväen materialistisissa piireissä. Lokakuussa perustetaan »Valon Airut»-niminen komitea teosofisen kirjallisuuden hankkimiseksi suomen kielelle. Komitean ensimmäiset jäsenet ovat: O. Reinikainen, puheenjoht., A. Aaltonen, F. Sippola, S. Sampo, K. Henriksson, V. Palomaa, Pekka Ervast.

1903. Teosofinen kirjallisuuskomitea julkaisee ensimmäisen kirjansa »Omantunnon uskonto», kirj. C. R. Sederholm, suomentanut Martti Humu. Kenraali Sederholm maksaa kirjan painokustannukset (1,000 kappal.) ja lahjoittaa koko painoksen »Valon alueelle», niinkuin rouva M. H. ilmaiseksi oli käännök-

sen tehnyt. Kahdessa viikossa myydään 700 kappaletta ja näin karttuneet varat ovat ensimmäisenä kustannuspääomana. Nyt julkaistaan vuoden kuluessa lisäksi viisi kirjaa: »Uskonnosta ja elämästä», kirj. Pekka Ervast, »Luonteen kasvatusta», kirj. R. W. Trine, suom. P. E., »Kun usko petti», kirjoittanut P. E. sekä kirjoista »Omantunnon uskonto» ja »Valoa kohti» uusi painos. Palomaan lisäksi alkavat nyt myöskin Pekka Ervast ja Martti Humu vuorotellen puhua Sörnäisten Vuorellassa. Keväällä pitää P. E. kirjastossa ruotsinkielisiä esitelmiä, joista tulot lankeavat suomalaiselle kustannuskomitealle. Ruotsalaiset kirjastokokoukset torstai-illoin, jotka koko ajan ovat säännöllisesti jatkuneet, tulevat nyt vilkkaammiksi ja eloisammiksi. Joulukuussa anoo P. E. lupaa suomalaiselle teosofiselle aikakauslehdelle nimeltä »Uutta Valoa».

1904. Teosofisen Kirjaston vuosikokouksessa pitää puheenjohtaja, kamreeri Hellner huomattavan esitelmän »Kalevalasta teosofisena runoteoksena». »Valon airut», suomalainen kirjallisuuskomitea, pitää ensimmäisen vuosikokouksensa 31 p. tammikuuta. Kokouksessa on läsnä 250 henkeä ja ohjelmaan kuuluu esitelmiä, soittoa ja laulua. Noin 800 markkaa kootaan suomalaisen kirjallisuuden hyväksi. Tänä vuonna julaistaan C. W. Leadbeaterin »Teosofian ulkopuolteet», suom. V. Palomaa, »Teosofia ja Teosofinen Seura», »Salainen Oppi ja muita kirjoituksia» sekä »Mitä on kuolema», kaikki Pekka Ervastin kirjoittamia. »Uutta Valoa»-lehdelle antaa epäyksen kenraalikuvernööri Bobrikoff vähää ennen kuolemaansa. Sörnäisissä jatkuvat esitelmät säännöllisesti joka sunnuntai paitsi kesäkuukausina. Keskiviikko-illoin pidetään suomalaisia keskustelu- ja kysymysiltoja. Pyynnöstä pidetään siellä täällä maaseudulla esitelmiä. Ruotsalaiset kokoontuvat myös kirjastoon torstai-illoin, jolloin m. m. käydään Bhagavad Gitän läpi ja tulkitaan sitä. Marraskuussa anoo Martti Humu lupaa »Omalletunnonlehdelle, Teosofiselle Aikakauslehdelle». Kirjastosta otetaan lainoja n. 800.

1905. »Valon airueen» toisessa vuosikokouksessa kootaan 600 mk. suomalaisen kirjallisuuden hyväksi. Vuoden kuluessa ilmestyy Annie Besantin »Jälleensyntyminen», käänt. V. Palomaa, »Bhagavad Gitâ eli Herran Laulu», Franz Hartmanin saksalaisen käännöksen mukaan suom. Martti Humu, »Mistä tulen, mihin menen?», kirj. Carl du Prel, suom. S. G—d, »Sukupuoliasia järjen ja hengen valossa», kirj. V. Palomaa, »Ajatuksen laki», kirj. W. Atkinson, suom. Matti Kurikka, »Salatieteilijän sanakirja», kirj. Pekka Ervast. Maaliskuussa saadaan lupa »Omalletunnolle» ja toukokuussa ilmestyy ensimmäinen kaksoisnumero. Tilaaajain luku nousee pian yli tuhannen. Syksyllä anoo »Valon airueen» rahaston- ja taloudenhoitaja F. A. Johansson laillista vahvistusta »Teosofiselle Kirjakaupalle ja Kustannusliikkeelle». Lokakuussa saadaankin vahvistus. Julkiset sunnuntaiesitelmät, keskustelu- ja kysymysillat sekä kirjaston torstai-illat jatkuvat niinkuin ennenkin. Esitelmiä pidetään pyynnöstä eri paikoin maaseudulla.

1906. »Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen» kolmas vuosikokous maaliskuun 4 p:nä. Kootaan 600 mk. Tänä vuonna ilmestyy »Buddhalainen katkismus», kirj. H. S. Olcott, suomentanut P. E., »Omantunnon uskonto», kolmas painos, »Teosofia ja Teosofinen Seura», toinen painos, »Elämän kysymyksiä», kirj. Tuntematon, »Astrologian järjestelinen perusta», kirj. A. H. Barley, suomentanut A. N. ja I. G., »Teosofian Avain», kirjoittanut H. P. Blavatsky, suom. V. H. V, ja P. E. Palomaan »Sukupuoliasia»-nimisen kirjan herättämien erimielisyyksien johdosta muutamat yksityiset ostavat koko painoksen takavarikkoon 7 vuodeksi. »Omatunto» jatkuu, vaikka tilauksia vasta vuoden lopulla on kertynyt tuhanteen. Muu toiminta on entisellään. V. Palomaa tulee liikkeen matkapuhujaksi — kustannukset korvataan vapaaehtoisilla kuukausiavustuksilla — ja käypi monilla seuduilla ympäri Suomea,

muutamain paikoin useammastikin. Väinö Valvanne († 1919) jättää 19-vuotiaana muut tulevaisuudentuomat ja antautuu teosofiseen työhön. Helmikuussa päättävät muutamat asianharrastajat perustaa teosofisen laulukunnan, jonka ensimmäisenä johtajana on neiti Martta Lehkonen. Sittemmin keväällä tarjoutuu säveltäjätär neiti Ida Moberg tämän sekakuoron johtajaksi ja tarjous otetaan innostuksella vastaan. Kööri työskentelee ahkerasti ja esiintyy ensimmäisen kerran toukokuussa esitelmäkauden päättäjäisissä Sörnäisissä. Syksyllä hankkii kööri itselleen oman pianon jäsenten ja ulkopuolisten vapaaehtoisilla lahjoilla. Varojansa lisää kööri muutamia iltamia pitämällä. Marraskuussa päätetään julkisessa teosofisessa kokouksessa Helsingissä Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston perustaminen.

1907. T. K. ja K:liikkeen neljäs vuosikokous maaliskuun 3 p:nä. Kootaan 276 markkaa. Vuoden aikana julaistaan »Henkimailman salaisuudet ja kuolemanjälkeinen elämä», kaksi esitelmää, pitänyt P. E., »Enkelein lankeemus», viisi esitelmää, pitänyt P. E., »Karma», kirj. Annie Besant, suom. V. Palomaa, »H. S. Olcottin elämäntyö», kirjoittanut P. E., »Ihminen ja hänen ruumiinsa», kirj. Annie Besant, suom. V. Palomaa. »Omantunnon» tilausmäärä nousee taaskin vuoden lopulla tuhanteen. Muu toiminta jatkuu yhä niinkuin ennenkin. Palomaan matkavuosi päättyy maaliskuussa. Maaliskuussa ja syyskuussa pidetään taas kokouksia osastokysymyksen ratkaisemiseksi ja syyskuun 15 p:nä perustetaan lopullisesti T. S. Suomalainen Osasto.*)

*) Tämän tilastollisen esityksen laadin alkuperäisesti Suomen Teosofisen Seuran ensimmäistä vuosikertomusta varten, joka julkaistiin painosta v. 1908. Koska se varmaankin on tuntematon useimmille Ruusu-Ristin lukijoille, olen ottanut sen tähän sangen pienillä korjauksilla.

II.

Suomen Teosofinen Seura.*

Teosofisen Seuran Suomalainen Osasto sai osastokirjansa lokakuun 21 p:nä 1907, kun ylisihteeriksi valittu Mr. Pekka Ervast matkusti Tukholmaan ja Presidentti¹ siellä allekirjoitti sanotun kirjan. Marraskuussa 1906 sekä maaliskuu- ja syyskuussa 1907 oli pidetty kokouksia ja päätetty perustaa Osasto, ja viimeisessä kokouksessa muodostettiin ensimmäinen hallinto ja valittiin ylisihteeriksi. Teosofisia esitelmää oli pidetty vuodesta 1901 lähtien², ja vuonna 1903 oli perustettu Teosofinen Kustannusliike³, joka rekisteröitiin 1905⁴. Silloin oli mahdoton muodostaa Osasto, koska lait eivät sitä sallineet, mutta 1905 tapahtui poliittinen muutos, joki teki mahdolliseksi Osaston järjestelyn, ja työ sen hyväksi alkoi yllämainitulla tuloksella.

Osasto kasvoi nopeasti, lisäten viisi uutta looshia 1908⁵, ja aikaansai arvokasta kirjallista ja taiteellista toimintaa Mr. Pekka Ervastin johtamana ja inspiroimana, joka itse puolestaan vakavasti tutki Suomen mystillisiä perintätietoja ja sangen hyödykkäästi paljasteli tätä okkultisen viisauden rikasta suonta⁶. Vuonna 1910 Mr. Pekka Ervast aloitti vaikeaa tehtävää, H. P. Blavatskyn käänteentekevän teoksen *Salaisen Opin suomentamista*⁷, ja ensimmäinen 200 sivua käsittävä vihko ilmestyi toukokuulla 1910. Vuonna 1911 ylisihteeriksi kertoo »Teosofisen Nuorisoliiton» muodostamisesta, — mielenkiintoinen tapahtuma, kun ajattelee suurta nuorisotoiminnan puhkeamista Seurassa vuonna 1923⁸.

Samana vuonna näyttäytyi saksalaisen ylisihtee-

* Suomentajan tähän T.S:n presidentin, toht. Annie Besantin alkakauskirjan »The Theosophistin» huhtikuun numerossa 1924 olleen kirjoituksen. Valaisen sitä oikaisuilla ja selityksillä heti seuraavassa luvussa. Numerot sanojen jälkeen viittaavat oikaisujen ja selitysten vastaaviin numeroihin.

rin voimakas kristinuskoa puoltava ja itää vastustava mielenlaatu, joka seuraavana vuonna aiheutti kaikkien Idän Tähtien jäsenten karkoittamisen Saksalaisesta Osastosta ja siitä johtuvan Pää-Neuvoston päätöksen, jota noudattaen presidentti lakkautti silloisen Saksan T. S:n osastokirjan ja uudisti sen niiden 17 looshin hyväksi, jotka jäivät uskollisiksi Teosofisen Seuran suvaitsevalle luonteelle⁹. Tohtori Steinerin käynti Suomessa vuonna 1912 ei sillä hetkellä aiheuttanut mitään häiriötä, mutta sai 60 jäsentä eroamaan seuraavana vuonna, jolloin hän perusti Antroposofisen Seuran. Huolimatta Suomen levottomasta poliittisesta tilanteesta Teosofisen Seuran taiteellinen puoli jatkuvasti kehittyi, ja mainitsemme myös, että silloin pidettiin ensimmäiset suomalaiset kesäkurssit¹⁰.

Vuonna 1913 Mr. Pekka Ervast ilmoitti, että Teosofinen Päämaja oli rakennettu Helsingissä ostetulle tontille¹¹, — suuri askel eteenpäin; mutta toiselta puolen Keisarillinen Senaatti kieltäytyi laillistuttamasta Suomen T. S:n sääntöjä, joiden rekisteröimistä oli anottu v. 1907. Helsingin piispa¹² leimasi T. S:n »ei-kristilliseksi seuraksi» — kieltämätön tosiasia. Mr. Pekka Ervast huomauttaa myös Idän Tähtien järjestön kasvusta, jonka kansallisena edustajana oli Mr. W. Angervo.

Tämä vuosi oli huomattava Eurooppalaisen Liiton Tukholman-kokouksesta, jossa 14 ylisihteeriä oli läsnä ja joka päätti kokoontua seuraavan kerran Pariisissa v. 1915, koska T. S:n Pää-Neuvosto oli määrännyt ensimmäisen maailmankongressin pidettäväksi siellä sinä vuonna¹³. Mutta voi! vuonna 1914 puhkesi maailmansota, ja tuo kongressi pidettiin vasta v. 1921.

Suomi ei heti joutunut sodan jalkoihin; v. 1914 Mr. Pekka Ervast vielä oli ylisihteerinä¹⁴; hän lausuu toivomuksenaan, että »Teosofinen Seura ei jakautuisi, vaan pysyisi voimakkaana käyttövälineenä Mestareille tulevaisuuden muovaamiseksi. Semmoinen on

suomalaisten teosofien toivo».¹⁵ Tämä toivomus on täytynyt¹⁶, sillä Seura on voimakkaampi kuin koskaan¹⁷, ja v. 1923 oli sille erittäin suotuisa aika¹⁸. V. 1914 mainitaan kiitoksella tohtori Sonckin työ. V. 1915 Suomi oli peittynyt sodan pilviin, eikä vuosikertomusta saapunut Adyariin¹⁹. V. 1916 ainoastaan yksi looshi, Sökaren, jatkoi kokouksiaan²⁰, ja vuosikokouspuheessaan presidentti huomauttaa: »tunnettemme itsemme levottomiksi hyvän ystävämme Pekka Ervastin puolesta».

V. 1917 tohtori Angervo valittiin yhdeksi vuodeksi (ylisihteeriksi), ja v. 1918 Mr. Pekka Ervast — joka kokonaan oli antautunut Suomen salaisia perinnäistietoja koskeviin kirjallisiin tutkimuksiinsa²¹ — valittiin hyvin vasten tahtoaan kerran vielä vanhaan toimeensa. Seuraavana vuonna hän lopullisesti kieltäytyi, ja hänen iloisella suostumuksellaan valittiin tohtori John Sonck ylisihteeriksi kolmeksi vuodeksi, ja on sittemmin tullut uudelleen valituksi Suomea on kohdannut onni nähdä luonaan v. 1922 Mr. ja Mrs Ernest Wood, ja v. 1923 Mr. ja Mrs. C. Jinarajadasa, Tohtori Sonckin huolenpidon ja viisaan johdon alaisena Suomen T. S. edistyy hyvin ja harmoonisesti, mutta koskaan ei se saa unohtaa, kuinka suuressa kiitollisuuden velassa se on Pekka Ervastille hänen monivuotisesta hartaasta työstään.

The Theosophist, huhtik. 1924.

III.

Oikaisuja ja selityksiä.

Numerot viittaavat edellisen luvun tekstissä oleviin numeroihin.

1. 1 S. o. Mrs. Annie Besant, joka samana vuonna (1907) eversti H. S. Olcottin kuoleman jälkeen oli valittu Teosofisen Seuran kansainväliseksi presidentiksi.

2. S. o. suomalaisia esitelmiä, sillä ruotsiksi oli pidetty teosofisia esitelmiä paljon varhemmin (kts. ed. lukua).

3. »Valon airut«-niminen komitea alkoi toimintansa tammikuussa 1903, mutta perustettiin loka-kuussa 1902 (vrt. I lukua).

4. Rekisteröiminen tapahtui F. A. Johanssonin nimessä, vaikka kirjat siihen saakka olivat ilmestyneet Pekka Ervastian vastuulla (vrt. I lukua).

5. Perustettaessa oli looshien sääntöjenmukainen lukumäärä 7.

6. Tämä on sanottu ennenaikaisesti, sillä varsinaiset Kalevala-harrastukseni alkoivat 1912.

7. En sitä työtä yksin aloittanut eikä koko hommasta olisi tullut mitään ilman työtoverini Väinö Valvanteen ahkeraa apua. Hän ensin suoritti suomennostyön; yhdessä sitten kävimme huolellisesti ja tarkkaan, lause lauseelta läpi suomennoksen, verrat sen alkutekstiin, oikaisten ja korjaillen. Että Salainen Oppi ei ole täydellisesti ilmestynyt suomeksi (kaksi vihkoa puuttuu toisesta osasta), riippuu osaksi siitä, että V. H. V. sairastui ja kuoli, ennenkuin työ oli päättynyt, osaksi varojen puutteesta, vaikka nyttemmin olisikin tarjona minulla taitavia apulaisia.

8. Suomi oli siis edeltäjä-maa.

9. Tämä kuvaus on yksipuolinen, sillä tohtori Steinerin kanta tuskin lienee niin ahdasmielisesti kristillinen ja niin itämaalaisia uskontoja halveksiva kuin tässä otaksutaan.

10. Kiteellä v. 1912. Seuraavat kesäkurssit pidettiin päämajalla 1913 ja 1914, Mikkelissä 1915, päämajalla 1918 ja 1919.

11. On tietysti oleva: Helsingin läheisyydessä.

12. Kysymyksessä on Porvoon tuomiokapituli.

13. Muistan, kuinka ilomielin ajattelin: Mrs. Besant on siis varma, että ensi vuonna ei ole sotaa Euroopassa, — ehkä onnellisesti päästään koko sota-uhan ohi!

14. Olinhan ylisihteerinä seuraavinakin vuosina.

15. Näillä sanoillani tahdoin lausua ilmi sen toivomuksen, ettei Teosofinen Seura eikä sen jäsenet

sekaantuisi sotaan ja sodan tunnelmiin, vaan eläisi yleismaailmallisissa veljeystunteissa ja -töissä läpi koko sota-ajan.

16. Väärin sanottu, sillä minun toivomukseni ei täyttynyt.

17. Lienevätköhän samaa mieltä ne sankat joukot vanhoja teosofeja, jotka viime vuosina ovat jättäneet Teosofisen Seuran ja muodostaneet erilaisia ja erinimisiä yhtymiä eri maissa?

18. Jos lie liittynytkin uusia jäseniä runsaasti T. S:aan, kuka takaa, että nämä nuoret teosofit tietävät paremmin, mitä teosofia on ja mikä on teosofisen liikkeen alkuperäinen, varsinainen tarkoitus, kuin ne vanhat — voisi melkein sanoa veteraanit, — jotka toinen toisensa jälkeen tyytymättöminä poistuvat T. S:sta?

19. Vuosikertomusta en lähettänyt vuosina 1915 ja 1916, koska postikulku oli niin epävarma, että Mrs. Besantkin oli lakkauttanut »Theosophistin» lähettämisen Suomen T. S:lle, ja koska pankit eivät välittäneet rahoja Indiaan.

20. Suomen Teosofinen Seura jatkoi toimintaansa keskeytymättä sodankin aikana, looshit pitivät säännöllisiä viikkokokouksiaan ja vuosikokous pidettiin v. 1915 Mikkelissä ja v. 1916 Viipurissa. Vuosikokouksen pito mainittuina vuosina Helsingin puolella olisi tuottanut hankaluutta, koska olin venäläisen santarmiston erikoisen valvonnan alaisena ja johtamastani T. S:sta käytiin vilkasta kirjeenvaihtoa kenraalikuvernöörikanslian ja Pietarin välillä. Sökaren oli ruotsinkielinen looshi Helsingissä, joka oli v. 1911 eronnut Suomen T. S:sta ja liittynyt suoraan Adyar:iin.

21. Paremmin sanoen: olin toivonut saavani antautua, sillä semmoinen »antautuminen» ei ollut karmassani. Vaikeudet Suomen T. S:ssa kärjistyivät huippuunsa v. 1920 ja loppuivat vasta siihen, että perustettiin Ruusu-Risti, Suomen salatieteellinen tutkimusseura, marraskuun 14 p:nä 1920.

Pekka Ervast.

Kirjeitä toimitukselle.

Profetalliset unet.

Ruusu-Ristin lukijana olen usein ajatellut kirjoittaa kokemuksiani yliaistillisista asioista. Olin v. 1912—13 Jyväskylän seminaarissa kolmannella osastolla. Muuan asuintoverini, ollen kirjeenvaihdossa erään tytön kanssa, kertoi aina ennakolta tietävänsä kirjeidensä tulemisen vähäpätöisestä merkistä. Aloin kerran kinastella tuosta asiasta hänen kanssaan, sillä itse olin lapsena kasvatettu »taikoja» karttamaan, ja seminaarissa lukemani sielutiede ei tunnustanut olevan n. s. yliaistillisiä ilmiöitä, vaan puhui ainoastaan n. s. illusionieista, jotka voitiin luonnollisesti selittää. Lisäksi olin lukenut hiljakkoin kirjakaupasta ostamani F. Puukon kirjasen »Unet nykyisen sielutieteen valossa», mikä horjutti vähäisen uskoni unienkin merkitykseen.

Kuten mainitsin, kinastelin asuintoverini kanssa kirjeiden saannin tietämisestä. Hän oli itsepintainen asiastaan ja samoin minä. Lopuksi sanoi hän, että: »jos rupeat uskomaan, niin kyllä tiedät itsekkin», johon vastasin: »en ainakaan kämmenen syyhymisestä kirjeen tuloa usko, vaan jos se selvemmin ilmoitettaisiin». Olin rehellinen epäilijä, kuten Tuomas muinoin, mutta samalla halusin jotain. Sainkin enemmän kuin odotin.

Jonain yönä nukkuessani sanotaan minulle: »sinulle on kirje postissa». Aamulla oli miesseminaarin käytävän ikkunalla, jonne seminaarilaisten posti tuotiin, minullekin kirje. En pannut vielä ilmoitukselle suurta painoa, mutta kun tämä tapahtui toisen, kolmannen jopa useammankin kerran yhtä varmasti, olin jo varma, että minullakin on jotain tietoa.

Eräänä yönä taasen näin jotakin. Istumme luokkahuoneessa paikallamme tunnin alkaessa. Odotamme opettajaa. Muuan koulutoveri tulee sisälle ja paiskaa kirjeen pulpetilleni. Aamulla menen taas

katsomaan seminaarin ikkunalta kirjettäni: ei ollut. Rupesin epäilemään jo kaikkia edellisiä ilmoituksia-kin. Ehkäpä olivat vain sattumia, ehkäpä oli muulloinkin »sanottu», silloinkin kun ei ollutkaan kirjettä j. n. e. Menin kellon soitua paikalleni muiden mukana, ollen jälleen hiukan jännitetty siitä, että minun täytyy alkuun päässyt uskoni peruuttaa. Odotamme opettajaa luokalle, k u u l e m m e kopinaa käytävästä. Postinkantaja tuo vasta postin. Postijuna oli myöhästynyt jostain syystä. Siksi postia ei tullutkaan ennen koulun alkamista, kuten säännöllisissä oloissa. Luokkaamme syöksähtää hengästyneenä yöllä näkemäni toveri, paiskaten kirjeen pulpetilleni unessa näkemälläni tavalla. Jännitykseni laukesi. Oli kuin kylmä vesisanko olisi heitetty harteilleni, sillä niin äkkiä palasi uskoni ilmoituksiini; mutta samalla jokin pelon kauhu valtasi minut. Täytyi olla jokin h e n k i, joka näytteli minulle etukäteen asioita, niin ajattel-
lin. Sillä eihän seminaarin sielutieteen, ei F. Puukon edellä mainitsemani kirjan avulla voinut tuoda näihin enään »l u o n n o l l i s t a» selitystä.

Olin seuraavinakin päivinä ja sen jälkeen aivan varma ylikuonnollisten ilmiöiden olemassaolosta.

Samaan jaksoon sain vielä yhden ilmoituksen. Äitini oli silloin elossa. Hänestä uneksuini eräänä yönä. Näin hänet sairaana lapsuudenkodissani noin 10—12 penikulmaa J:n kaupungista. Näin tarkoin hänen sairautensa laadun: m. m. hänessä oli kuumetta, ja hän puhui hourailten uskonnollisista asioista (hän oli ollut nuoruudestaan asti uskovainen). Huomasin myös unessani hänen sairautensa parantuvaksi, enkä aamulla herättyäni ollut huolestunut näkemästäni unesta, koska tiesin kohta, kevätluku-
kauden päätyttyä tapaavani vielä äidin terveenä.

Jonkun päivän kuluttua sain kirjeen omaisiltani, jossa vain lyhyesti mainittiin äidin sairastuneen, ja kutsuttiin kotona käymään, sillä he arvelevat äidin ehkä kuolevan nyt. En kiinnittänyt kirjeeseen huomiota. Uskoin jo enemmän uneeni: äitihän pa-

ranee. Heti kun saavuín sitten kesäksi kotiin, kerroin äidin sairaudesta (jätin uneni sanomatta) heille, ennenkuin he kertoivat minulle mitään. Ihmetellen he kysyivät, että kuka kertoi tai kirjoitti niin tarkoin, eihän heidän kirjoittamassaan kirjeessä niin ollut. Uskoin jo itseni joksikin profeetaksi.

Sitten tapahtui loppunäytös. Muuan varakas henkilö, Gröndahl, oli kadonnut salaperäisellä tavalla. Arveltiin hänen tulleen salaa murhatuksi. Luvattiin suuret palkkiot hänen ruumiinsa löytämisestä. Toivoin (rahaa ahnehtien) näkeväni unissani hänen kuolinpaikkansa, ja näin — muutamia öinä joka yö mitä erilaisimpia unia, vailla todellisuutta, mikä ilmenikin ruumiin löytyessä. Enkä sen jälkeen saanut pitkään aikaan mitään yliluonnollista tietoa. Myöhemmin olen niitä taasen saanut, vaikka en ole toivonutkaan saavani. En tahdo tällä kertaa kertoa enempää. Usein vieläkin pelottaa, kun ajattelen, että mikä henki tuo ilmoittaja lienee, ja miksi olen toivonutkaan saada näistä tietoa. Maallista hyötyä ei näistä ilmoituksista ole tullut koskaan, mutta kyllä ovat rauhoittaneet monta keraa, varsinkin kun jokin vastainen uhkaava onnettomuus on näytetty lopullisesti ohi menevän. Silloin kun se on ollut edessä, on voinut rauhallisena olla mukana.

E.H.

Veljeys ja osuustoimintaliike.

Arvoisat Ruusu-Ristin lukijat. Helmikuun numerossa oli Ruusu-Ristissä esitys, että olisi muodostettava veljeyteen perustuva osuustoiminnallinen liike. Itse asiaan ei allekirjoittaneen mielestä ole mitään syytä sen enempää kajota. Ehdottaja kai on puhtaasti ihanteellisista syistä tehnyt tämän aloitteen, joka sinänsä on hyvä. Mutta onhan meillä jo täysin puolueeton osuustoiminnallinen liike, jonka suunta-
viivat ovat viitoitettuja veljeyden, tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden tunnussanoilla. Se, mikä eh-

dottajaa ja monta muutakin teosofian kannattajaa vieroittaa nykyisistä osuustoiminnallisista laitoksista, on niiden materialistinen henki, sillä teosofisella yleisöllä ei ole lähimainkaan tietoa siitä, missä määrin osuustoiminta-alalla ja minkälaisissa olosuhteissa palvelevat henkilöt ovat todellisesti henkiseltäkin kannalta tuon aatteen palvelijoita. Tuntuu monestakin teosofista katkeralta, kun syrjästä katsoo sitä materialistista työn ja vallan tavoittelua, joka nykyisin vallitsee liike-elämässämme ja joka myös on uurtanut jälkensä osuustoiminnankin vainioille. Mitä siis on jo tehty ja mitä on tekemättä? Tehty jo tunnetaan, mutta tekemätöntä emme. Olisi aika jo saada osuustoimintaan enempi henkistäkin voimaa, mutta miten? Se ei käy päinsä yksin julkisella sanalla, vaan siinä on oltava toimessa henkisestikin aineellisuuden kanssa, ja se käy päinsä ainoastaan, jos saadaan vastuunalaisiin toimiin henkilöitä, joita elähyttää ylempänä olevat aatteet. Siinä voisi teosofinen työntekijä käytännön elämän keskellä valistaa yleisöä osuustoiminnallisiin tehtäviin, silloin saataisiin kotoinen ja lämmin tunne hereille. Kansan syvät rivit saisivat tuulahduksia ja virikettä aatteellisuuteen. Nykyisin on henkilökuntaa valitessa osuustoiminnallisiin tehtäviin katsottu yksinomaan puhdasta ammattitaitoa, joka on tarpeellinen tekijä kyläkin, mutta emmehan elä tätä ja huomista päivää varten, niinkuin edellyttäisi nykyinen suunta, vaan valmistamme samalla uutta ja taloudellisesti sopuisuutta ohjelmaamme tulevaisuutta varten. Siksi juuri siinä työssä tarvittaisiin henkisiäkin suuntaviivoja ja työntekijöitä. Tunnen erään henkilön, joka pääsi astrologisesti hänelle suotuisaan liiketoimeen; seuraus oli, että liikkeen myynti nousi 100 %, vaikka yleinen tilanne kauppamaailmassa ei ollut entisestään muuttunut. Siis toivomukseni olisi, että kaikki ne teosofit, joilla olisi vaikutusvaltaa osuustoiminnan alalla, kiinnittäisivät enemmän huomiota, kuin mitä tähän asti on tehty henkilökunnan psykologisiin

ominaisuuksiin. Näin menettelemällä tulisi ainakin 50 % vähempi ei-sopivia henkilöitä osuustoiminnan palvelukseen. Kun ihmisiä nyt jo osittain yhdistää suuremmat taloudelliset tarpeet osuustoimintaan, emme tarvitse muuta kuin henkisempää työtä osuustoiminnan vainiolla, jotta uusi ja parempi taloudellinen aika koittaisi köyhälle Suomellemme. Pyydän toisiakin teosofeja tässä Ruusu-Ristissä tuomaan mielipiteitään ilmi nykyisten taloudellisten vaikeuksien voittamiseksi. Mikäli osaamme luoda jokapäiväisen elämisen ehtomme helpommiksi, sikäli voimme henkisestikin kehittyä uutta aikaa vastaanottamaan. Jos emme tässä elämässämme näkisikään vielä hedelmiä, on tuleva sukupolvi nauttiva työmme tuloksia, samalla tavoin, kuin me nyt käytämme hyväksemme esi-isiemme raivaamaa peltoa ja työtä. Sanoohan kiinalainen sananlaskukin, ettei ole katsottava nykyisen sukupolven tuhoa, jos on kysymyksessä useampien sukupolvien tuleva hyvinvointi. Oppikaamme tätä kultaista sääntöä käytännössä, niin tulee työmme helpommaksi tehdä. *M.K.*

Erään arvostelun johdosta.

Arvostelija S. K:lle. Kesäk. 12 p. 1924 jouduin näkemään Ruusu-Risti-nimisen aikakausikirjan saman vuoden 5 numeron. Siinä mainittu nimimerkki arvostelee hiljattain painosta ilmestyneen »Viisauden Mestarien kirjeitä»teoksen suomennosta ja sanoo: »Valitettava seikka on kirjan perin ala-arvoinen suomenkielinen asu; sitä vaivaa kankea kieli ja joukko paino- ja kielivirheitä.»

Eipä kannattaisi S. K:n tehdä noin julkeata väitettä, koska hän itse käyttää »perin ala-arvoista» suomea niinkin lyhyessä arvostelupätkässään. Hän näet kirjoittaa: »— — —mielenkiintoinen pieni kirjanen!» Hän ei tiedä, että deminutiivi »kirjanen» ei enää kaipaa »pienää» attribuutikseen. Sitten tuo »kielimestari» sanoo: »— — — joukko paino- ja kielivirheitä!»

Painovirheitä voi olla. Suomentaja luki kaksi korrehtuuria, mutta latoja, joka korjaa virheitä, on voinut olla huomaamatta muutamia. Koska painopaikka oli kaukana, ei aika sallinut pyytää kolmatta vedosta.

Kielivirheitä taas ei kirjassa ole ainoatakaan. Suomentajan erikoisalana on noin 40 vuotta ollut hänen äidinkiellensä, suomen, perinpohjainen tutkiminen. Jos arvostelija ei näe kirjassessa i:tä yhtä usein kuin muissa kirjoissa, niin johtuu tämä »puute» suomentajan itsenäisestä jäsentelystä eikä suinkaan tietämättömydestä. Tila ei salli suomentajan tässä selvittää kantaansa. Jos hänellä olisi varoja, niin hän julkaisisi (tässä S. K:n mielestä selvä »kielivirhe», koska hän sanoo »julkaisisi») jo aikaa sitten valmistuneen käsikirjotuksensa (»kirjoitus» ja »kirjotus» ova kaksi eri asiaa), joka koskee suomenkielen luontoa. Sen verran sanon nytkin, että Suomen nykyinen kirjakieli on täynnä ruotsinkielisyyttä. Muodoltaan, sanoihin nähden, on se suomea, mutta lauserakenteeltaan ruotsalaisuutta. Koska Suomen kansa on vuosisatoina tottunut »ruotsalaiseen suomeen», niin tietysti tuntuu »suomalainen suomi» oudolta S. K:stakin, joka ei itsekään näy olevan suomenkielentuntija. »Cannelinin systeema» on vielä vahvistanut nykyisen huonon kirjakielemme oletettua orthodoksiaa. Suomentaja ei voi omaksua tätä oikeaoppisuutta.

D. P.

Kirjallisuutta.

Vapaamielinen Kristillinen Kirkko (The Liberal Catholic Church). Periaatteiden esitys, yleiskatsaus oppiin ja apostolisen perättäisjärjestyksen luettelo on vihkosen nimi, joka vastikään on ilmestynyt suomenkielisessä asussa. Se on esitys, johon on syytä kiinnittää huomiota, koska Vapaamielinen Katolinen Kirkko liittyy läheisesti teosofiseen liikkeeseen ulkomailta ja sen päähenkilöt, joihin m. m. kuuluu Mr. Leadbeater, ovat teosofejia. Kirjoitin:

vapaamielinen katolinen kirkko, enkä: kristillinen kirkko, kuten kirjasen englanninkielinen nimi: Liberal Catholic Church virheellisesti on suomennettu, — lieneekö tämä sitten tahallinen erehdys. Tutustuessaan tähän kirjaseen, joka on hyväksytty The Liberal Catholic Churchin viralliseksi julkaisuksi, täytyy tunnustaa, että tällainen kirkko vaikuttaa sympaattiselta. Säilyttäen katolisen jumalanpalveluksen muotomenot, jotka epäilemättä sisältävät todellista magiaa, on se poistanut kaikki ahdasmieliset dogmit ja uskonnokappaleet. Se on teosofisen suvaitsevainen, kunnioittaen ajatuksen vapautta ja yksilön omaatuntoa. Raamatusta puhuessaan se tunnustaa, että maailman muissakin pyhissä kirjoissa ilmenee ylevää inspiratsionia. Edelleen se pyrkii olemaan tietävä (gnostinen) kirkko tunnustaen, että: »muinainen puhdistuksen, valaistuksen ja yhtymyksen tie, joka entisaikoina johti pyrkijän tiedon varmuuteen, on yhä vielä vapaa hänen kulkeakseen». Mutta juuri tämä puhe muinaisesta puhdistuksen tiestä herättää ajatuksen ja kysymyksen, missä suhteessa kirkko on Jeesuksen Kristuksen elämänymmärrykseen ja sisäiseen tiehen. Puhutaan tosin Kristuksen hengen jatkuvasta kehittymisestä ihmisessä, jota varten Hänen Pyhän Kirkkonsa sakramentit ovat asetetut, ja näitä sakramentteja nimitetään Kristukselta itseltään saamaksi sanomattoman kalliiksi perinnöksi. Mutta Jeesuksen Kristuksen siveysopista ja henkisestä tiestä, joka on kuvattu evankeliumeissa, vuorisaarnassa ja viidessä käskyssä, siitä ei mainita mitään, ja ilman sitä ovat kuitenkin kaikki sakramentit enemmän tai vähemmän tyhjiä muodollisuuksia. Tulee ajatelleeksi ja kysyneeksi itseltään, miten on mahdollista, että kristillinen kirkko, joka lisäksi on teosofisen elämänymmärryksen valaisema, saattaa kokonaan syrjäyttää ja olla tietämättä siitä, mikä kuitenkin on Jeesuksen Kristuksen henkisen elämän ydin. Johtuneeko se siitä, ettei »vapaamielinen katolinen kirkko» sittenkään ole gnostinen?

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristityö. Luennot alkavat syyskuun 7 p:nä ja looshityö lokakuussa.

Ruusu-Ristin tästä numerosta on tilan puutteen takia jäänyt pois nimimerkki E. K:n kertomus »Kuva» y. m. artikkeleita ja runoja, jotka julkaistaan syyskuussa.

Ruusu-Risti-työ maaseudulla. J. R. Hannula on Ruusu-Ristin vuosijuhlan jälkeen ennättänyt pyöräillä Pyhäjärvellä, Pusulassa, Somerniemellä, Somerolla, Ypäjällä, Koskella, Kuusjoella, Perttelissä, Angelnimessä, Strömmassa, Perniössä, Kiskossa, Suomensjärvellä, Nummella, Sammatissa, Karjalohjalla, Lohjalla, Vihdissä, Nurmijärvellä, Lopella, Tuusulasaa. Matka jatkuu luentojen ja kirjojen kauppaamisen merkeissä. Ja työmaa tuntuu edelleen asialliselta. Ikäänkuin jossain Olympialaisissa kisoissa. On niinkuin haltiat jostain niemennokasta kuiskisivat: enemmän vaan suomalaista sisua!

Ruusu-Risti-ristiäiset. Toukokuun viimeisenä päivänä, juuri työkaudemme päättyessä oli Ruusu-Ristin historiassa omalaatuinen tapahtuma. Ruusu-Ristin johtaja, joka tuskin kuukautta aikaisemmin oli ollut tilaisuudessa suorittamaan viimeisen palveluksen, ruumiinsiunauksen, rakkaalle jäsenellemme Kustaa Koivunen-vainajalle, sai nyt lausua tervetulleeksi uuden maailmankansalaisen, Ruusu-Ristin jäsenien Eino ja Marja Kuutin pienen pojan. Ihmiselämän suuria merkkipäiviä kuolemaa ja syntymää vietettiin siis lyhyellä väliajalla ensimmäistä kertaa Ruusu-Ristin merkeissä. Pianonsoiton jälkeen kantoi äiti herttaisen pienokaisen sisään ja johtaja nousi puhumaan. Kohottavasti ja liikuttavasti hän puhui tästä elämän ihmeellisestä tapahtumasta, syntymästä. Hän huomautti m. m., miten meidän käsityksemme mukaan kaste, joka symbolisoi määrättyyn seurakuntaan ottoa, ei tässä ollut paikallaan, sillä uuden olennon

syntyminen ei ole saapumista määrättyyn seurakuntaan, vaan tuloa fyysilliseen maailmaan; se on niin ollen kosmillinen tapahtuma. Voimme vain lausua tervetulleeksi uuden tulokkaan, voimme rakkaimmilla ajatuksillamme ja toivomuksillamme siunata häntä, joka on tullut alkamaan uutta maanpäällistä vaellusta. Sitten antoi johtaja lapselle nimen, Mies Erkki, »kuten vanhemmat olivat sen sanoneet». Tämän jälkeen ojensi pojan kummi pienelle Mies Erkille lahjan, vanhan rosenkreutziläisen merkin, ja niin oli toimitus lopussa. Se oli kuin tulevaisuuden enne ja jätti voimakkaan tunnelman läsnäolevien mieleen.

E. K.

Teosofinen kirjakauppa. Syyskuussa avaa rouva Ida Heliö Stenmanin Taidepalatsissa Helsingissä pienen teosofisen kirjakaupan. Sen nimenä on *Mystica* ja tarkoitus on, että se möisi kaikkensuuntaista teosofista, okkultista ja mystillistä kirjallisuutta. Lähemmin vastedes ilmoituksissa.

Oriveden Kansanopiston viime vuoden vuosikertomus on meille lähetetty. Siitä päättäen näyttää tämä oppilaitos, jossa parhaillaan toimii maamme ainoa kesäkansanopistokin, voimistuneen ja toimintansa puolesta yhä monipuolisemmaksi ja kiinteämmäksi kehittyneen. Vuosikertomus lähetetään vapaasti kaikille sitä pyytävälle (os. Orivesi).

Ruusu-Risti-kirjallisuutta on Oulussa aina varastossa neiti Mimmi Mannisen luona, Linnankatu 28.

(Ilmoitus.) Arvoisat Ruusu-Ristin lukijat! Maa-lauttakaa asuntonne ja huonekalunne. Verhoilen myös huonekalunne. Työ hyvä ja mahdollisimman halpa. Saavun kutsuttaissa. Olen Ruusu-Risti-aatteen ihailija. Juhani Koti, Koljon as., Haapaniemi.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taitteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asia-
miehiksi haluaville. Pyytäkää varastoluetteloja ja asia-
miesehtoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 39
Konttori 1868 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
It. Viertolie 58 . . . " 59 06
Eerikinkatu 22 . . . " 57 58
Museokatu 8 . . . " " 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15
Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE
TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKAHVILA

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Unen kaupunki, runo, *Rafael Ronimus.*
 - III Kristuksen ja maailmanopettajan tuleminen, *J. R. Hannula.*
 - IV Kuoli suvi . . . , runo, *U. E. G.*
 - V Kohtalo, kaitselmus, vapaus, *Pekka Ervast.*
 - VI Kuva, *E. K.*
 - VII H. P. Blavatsky Italiassa, *Eräs venäläinen jäsen.*
 - VIII Juhlamenot, *Annikki Reijonen.*
 - IX Kirjeitä toimitukselle.
 - X Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Okkultinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreuttiläisen elämänymärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulet ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen, henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sieussaansa ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskontunnustus ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j.n.e. **RUUSU-RISTI** etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien yleivistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j.n.e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusu-ristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 320 sivua. **RUUSU-RISTIN** toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille Äggelby.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Äggelby.

Asiamiehille myönnetään 10 %, kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään! Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

SYYSKUU 1924

N:o 7

Toimittajalta.

H. P. Blavatsky kirjoitti kohta 40 vuotta sitten:

»Minä olin Yhdysvalloissa ensimmäinen, joka toin julkisuuteen Mestarein olemassaolon ja ilmaisinkin kahden Veljeskunnan jäsenen nimet, Veljeskunnan, joka tähän saakka oli tuntematon Europalle ja Amerikalle (lukuunottamatta muutamia harvoja mystikoita ja vihittyjä kaikkina aikoina), mutta pyhä ja kunnioitettu kaikkialla idässä ja etenkin Indiassa. Älköön kuitenkaan kukaan ajatelko, että minä esiinnyn taistellakseni heidän puolustajanaan, sillä he totisesti eivät tarvitse mitään puolustusta.

»Meidän Mestarimme . . . ovat yhtäkaikki vain pyhiä kuolevaisia, joskin yläpuolella kaikkia muita tässä maailmassa sekä siveellisesti ja älyllisesti että henkisesti katsoen. Mutta kuinka pyhiä ja edistyneitä Mysterioiden tieteessä ovatkaan, ovat he silti ihmisiä ja Veljeskunnan jäsenenä alistuvat ensimmäisinä noudattamaan sen kahdesti-kunnioitettuja lakeja ja sääntöjä.

»Seura (s. o. Teosofinen) perustettiin heidän tahdostaan ja käskystään.

»Tiedän, että minulla on, kaikista vioistani huolimatta, ylläni Mestarin suojelus, ja jos minulla se on, on syy yksinkertaisesti seuraava: enemmän kuin 35 vuoden aikana, aina siitä lähtien kun v. 1851 näin Mestarin *ruumiillisesti* ja personallisesti ensimmäisen kerran, *en ole kertaakaan häntä kieltänyt tai epäillyt*, en ajatuksissanikaan . . . Sain kuulla, että niin pian kuin ihminen astuu sille tielle, joka vie siunattujen

Mestarien aashramaan (temppeeliin), jotka Mestarit ovat alkuperäisen viisauden ja totuuden viimeiset ja ainoat vartijat, niin hänen karmansa — sen sijaan, että se olisi paloiteltava koko hänen pitkän elämänsä varalle — putoaa hänen päällensä yhtenä möhkäleenä, sortaen häntä koko painollaan . . . Tunsin varmasti, että Mestari ei sallisi minun hukkuvan; että hän aina ilmestyisi *yhdentenätoista* hetkenä — ja niin hän teki-kin. Kolme kertaa hän pelasti minut kuolemasta, viimeisen kerran melkein vastoin tahtoani, kun palasin takaisin kylmään, pahaan maailmaan rakkaudesta häneen, joka on opettanut minulle mitä tiedän ja tehnyt minusta sen mikä olen. Sentähden teen hänen työtänsä ja tottelen hänen käskyjään. Ainoa ansioni on horjumaton antaumus hänelle, ja usko tuon suuren, salaperäisen, mutta yhtäkaikki todellisen pyhien ihmisten Veljeskunnan yhteiseen viisauteen.

»Ja nyt toistan *Paraguru'n* — Mestarini **Mestarin** — mukaan ne sanat, jotka hän oli lähettänyt tiedonantona niille, jotka tahtoivat tehdä Seurasta »ihmeklubin» sen sijaan, että se olisi rauhan, rakkauden ja keskinäisen avunannon veljesliitto: 'Kukistukoon mieluummin T. S. ja sen onnettomat perustajat!'

(Amerikkalaisesta teosofisesta aikakauskirjasta *The Path*, jouluk. 1886).

*

Huhtikuun 3 p:nä 1886 H. P. B. kirjoitti tohtori Franz Hartmannille:

»Minut lähetettiin vartavasten Amerikkaan ja Eddy'en luo. Siellä tapasin Olcottin rakastuneena henkiin, kuten hän myöhemmin rakastui Mestareihin. Minut käskettiin ilmoittamaan hänelle, että spiritistiset ilmiöt ilman salatieteen filosofiaa olivat vaarallisia ja harhaanviepiä. Todistin hänelle, että kaikki mitä mediumit osasivat tehdä henkien avulla, saattoivat toiset tehdä milloin halusivat ilman minkään-

laisia henkiä; että kellon [soittoa] ja ajatusten lukemista, koputuksia] ja [fysikaalisia ilmiöitä saattoi aikaansaada ken tahansa, joka vain kykeni toimimaan fyysillisessä runmiissaan astraaliruumiinsa elimillä; ja minulla on ollut tuo kyky nelivuotiaasta saakka, kuten kaikki perheessäni tietävät. Minä sain huonekalut liikkumaan ja esineet lentämään näennäisesti, ja astraaliset käteni, jotka työn suorittivat, pysyivät näkymättöminä; tämä kaikki tapahtui ennenkuin Mestareista mitään tiesinkään. No niin, kerroin hänelle koko totuuden, Sanoin hänelle, että olin tuntenut adeptejä, »Veljiä», en ainoastaan Indiassa ja Ladakhin tuolla puolen, vaan Egyptissä ja Syyriassa — sillä näissä maissa on »Veljiä» tänä päivänä. Nimi mahaatma ei edes ollut tunnettu siihen aikaan, koska heitä nimitetään sillä tavalla ainoastaan Indiassa. Mutta nimitettäköön heitä rosenkreutsiläisiksi, kabbalisteiksi tai joogeiksi, adeptit ovat kaikkialla adepteja, hiljaisia, salaisia, varovaisia, jotka eivät koskaan paljasta itseään kokonaan kenellekään, jollei hän tee, niinkuin minä tein, — vietä seitsemän ja kymmenen koetusvuotta, anna todistuksia ehdottomasta antaumuksestaan ja pysy äänettömänä kuoleman uhatessa. Minä täylin vaatimukset, ja olen mitä olen; eikä sitä minulta ota yksikään Hodgson, Coulomb tai Sellin. Ainoa, minkä minun oli lupa sanoa, oli — totuus. Himaalajan tuolla puolen on ydinjoukko adepteja eri kansallisuutta; Teshu-Laama tuntee heidät, ja he toimivat yhdessä, ja muutamat heistä ovat hänen luonaan, pysyen kuitenkin todellisen luontonsa puolesta tuntemattomina tavallisillekin laamoille, jotka enimmäkseen ovat tietämättömiä houkkioita. Minun Mestarini ja K. H. ja useat toiset, joita tunnen persoonallisesti, ovat siellä, tulevat ja menevät, ja kaikki he ovat vuorovaikutuksessa adeptien kanssa Egyptissä ja Syyriassa, vieläpä Europassakin. Minä sanoin ja todistin, että he osasivat suorittaa ihmeellisiä ilmiöitä; mutta sanoin myös, että he harvoin alistuisivat siihen etsijöitä tyydyt-

tääkseen . . . Saapuessamme (Indiaan) Mestari tuli Bombayhin ruumiillisesti, kävi luonamme Girgaurissa, ja monet henkilöt näkivät hänet, Wimbridge m.m. . . . Kenenkään päähän ei juolahtanut, että Mestarit olivat kuolevaisia ihmisiä, rajoitettuja hekin suurten voimiensa puolesta, vaikka he itse kirjoittivat tästä ehtimiten. Ajateltiin vain, että se oli vaatimattomuutta ja salaperäisyyttä. 'Kuinka olisi mahdollista', päättelivät nämä tyhmeliinit, 'etteivät maahaatmat tietäisi kaikkea, mitä oli jokaisen teosofin mielessä, ja kuulisi joka sanaa, minkä kukin jäsen lausuu?'

»Näiden hartaitten kannattajien järkeen ei mahtunut, että sitä tehdäkseen — ottaakseen selvää, mitä ihmiset ajattelivat, ja kuullakseen, mitä he sanoivat — Mestarien pitäisi käyttää erikoisia psykologisia keinoja, jotka kysyisivät suurta vaivaa ja vaatisivat työtä ja aikaa.»

*

Teosofisissa piireissä on viime aikoina ruvettu suurella kunnioituksella puhumaan n. s. apostolisesta suksessionista eli perättäisjärjestyksestä. »Vapaamielinen katolinen kirkko», josta viime Ruusu-Ristissä oli puhetta erään vasta ilmestyneen broshyyrin yhteydessä ja jota teosofisella taholla erikoisesti suositetaan, on »laillinen» kristillinen kirkko juuri apostolisen perättäisjärjestyksensä nojalla.

Toiselta puolen tiedämme, että madame Blavatsky, koko teosofisen liikkeen alkuunpanija, piti apostolista suksessionia paljaana petoksena, ja että Mestari K. H. kirjeissään Sinnett'ille leimasi kirkot ja papistot uskonkappaleineen ja juhlamenoineen siksi pahan muodoksi, joka kaikista raskaimmin painoi onnetonta ihmiskuntaa ja aiheutti sen suurimmat kärsimykset.

Kumpiko puoli nyt on oikeassa, vai onko olemassa »kultainen keskitie?» Ei ole olemassa mitään kultaista keskitietä, sillä totuus ei onnu, se on koko-

naan sitä, mitä se on. Meidän ei tarvitse olla huolissamme Mestarein ja H. P. Blavatskyn tietojen pätevydestä ja laajuudesta. Kyllä he arvostelivat asioita oikein. »Apostolinen suksessioni» on ilmi petos. Se sisältää näet uskonnollisen ihmisen kannalta, että uskon voima, opin puhtaus ja armon välikappaleet kulkevat miespolvesta toiseen arvokkaissa käsissä, että piispa vihkiessään toisen piispan on löytänyt arvokkaan seuraajan, joka pyhän hengen täyttämänä jatkaa työtä herran viinimäessä. Mitä sanoo tähän historia? Historialliset tosiseikat osoittavat, että ensimmäiset apostolit, joista perättäisjärjestyksen mukaan rikkomattomassa linjassa pyhyys muka on periytynyt polvesta toiseen, varmaankin monta kertaa aikojen kuluessa ovat lyhdyn avulla saaneet etsiä seuraajiaan piispoista — löytämättä niitä. Ja jos väitetään, että paavi yksin on heidän varsinainen seuraajansa, täytyy meidän hymyillä muistellesamme niitä lukemattomia vakavia kristityitä, jotka aikojen kuluessa ovat täydellä syyllä Lutherin tavalla pitäneet Rooman paavia antikristuksen ruumistumana. Tältä kannalta katsoen on apostolinen suksessioni tuominnut itsensä olemattomaksi.

Miltään muulta kannalta eivät Mestarit eikä heidän lähettiläänsä H. P. B. asiaa katselleet. He arvostelivat hengen silmillä, henkistä totuutta silmälläpitäen. Henkinen todellisuus ei ole muodoista riippuvainen eikä sitä voi muotoihin kytkeä. Franciscus Assisilainen oli epäilemättä todellisempi Kristuksen ja hänen apostoliensa seuraaja kuin yksikään paavi, — eikä hän ollut edes tavallinen pappi. Hän perusti itse uuden järjestön. Leo Tolstoi meidän aikanamme oli tunkenut syvemmälle evankeliumein ja Kristuksen opin henkeen kuin yksikään piispa tai pastori, joka kirkollisen vihkimyksen on vastaanottanut, — eikä hän ollut edes yliopistossa suorittanut mitään teologisia tutkintoja.

Minkätähden sitten pidetään apostolista suksessionia niin suurella arvossa esim. katolisella taholla?

Silminnähtävästi perin muodollisista syistä. Ja muodolliselta, viralliselta, yhteiskunnallisen järjestyksen kannalta sillä on merkityksensä. Tätä merkitystä kuvaa sattuvasti sana »laillinen»: laillinen meidän inhimilliseltä, seurakunnalliselta kannaltamme, ei hengen ja totuuden. Mutta senpätähden tältä alemmalta, muodolliselta kannalta katsoen yhtä tärkeä ja tarpeellinen kuin kaikki muu virallinen ja yhteiskunnallinen järjestys.

Ajatelkaamme toista, samantapaista suhdetta: maalista kuninkuutta. Kuinka monta sotaa onkaan käyty laillisen perintö-oikeuden puolesta! Ihmiset tunsivat selvästi omassatunnossaan, että heitä piti hallita laillinen kuningas eikä vallananastaja! Ja laillinen perintö-oikeus perustui vereen, se oli puhtaasti fyysillinen asia. Mutta oliko se takeena siitä, että kuningas olisi hyvä, viisas, kansansa todellinen isä? Kaukana siitä! Suku saattoi degeneroitua, kuninkaat tulla yhä huonommiksi, tyhmemmiksi, itsekkäämmiksi, — mutta he olivat laillisia, ja se tyydytti muodollista omaatuntoa. Laillisen kuninkuuden taustana oli ennen »Jumalan armo», nyt on hallitsijan vallan takana »kansan tahto;» ja kansa, tuntien kykenemättömyytensä valitsemaan oikean hallitsijan itselleen, rajoittaa hänen valtaansa mahdollisimman suppeaksi.

Samoin on laita uskonnollisen elämän. Seurakunnan jäsenet eivät halua ketä tahansa kadulta tulijaa sielunpaimenekseen, ja vielä vähemmin uskonnollisen elämän vartijat sitä haluavat. Täytyy jokin edellytys olla papilla ja piispalla. Ja mikä on luonnollisempi edellytys kuin kirkon määräys tai seurakunnan vaali? Kirkko uskoo oppinsa ja armonvälikappaleensa sen hoitoon, joka on vannonut kirkolle uskollisuutta, ja seurakunta valitsee kirkon vihkimistä papeista sen, joka sitä miellyttää. Perättäisjärjestys on tässä uskollisuuden valassa, joka sitoo ymmärrykset ja sielut, samoin kuin perintö-oikeus on veressä, joka sitoo ruumiit. Ja samoin kuin veri ei ole

takeena henkisestä kuninkuudesta, samoin uskollisuuden valakaan ei ole takeena siitä, että papiksi vihitty on totuuden pyhän hengen täyttämä apostoli, joka rakastaa seurakuntaansa ja osaa sitä kasvattaa Kristuksen kaltaisessa elämässä.

Sentähden ja yksin sentähden sanoi madame Blavatsky, että apostolinen perättäisjärjestys on silmiinpistävä valhe. Koko hänen herätyksensä muuten oli siinä, että kunkin ihmisen tuli etsiä totuuden jumala itsestään, olla itse oma pappinsa ja piispansa ja tehdä omasta persoonallisuudestaan pyhän hengen temppele.

*

Painosta ovat nyt valmistuneet seuraavat Ruusu-Risti-kirjaston numerot: N:o 14. *Christosophia*. Hinta 15: —, sid. 25: —. N:o 15. *Udestisyntyvä Suomi*. Smk. 20, sid. 25: —. N:o 16. *Jos Mestareita seuraisimme*. Smk. 5: — N:o 17. *Jälleensyntymismuisti*. Smk. 10: —. N:o 18. *Onko totuuden tieto saavutettavissa?* Smk. 2: —.

Tekeillä on N:o 19 *Ajatuksen ja käden parantava voima*, joka valmistuu lokakuussa.

Näitä kirjoja voidaan tilata Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Pilpala, tai Kustannusosakeyhtiö Tietäjän Helsingin konttorista, os. Ylioppilas Eino Krohn, Helsinki, Kauppiaskatu 8.

Helsingissä kirjoja niinikään myydään Ruusu-Ristiuuennoissa sunnuntaisin ja kirjakaupassa *Mystica Stenmanin Taidepalatsissa* joka päivä klo 11—5, paitsi tavallisissa kirjakaupoissa.

Sen lisäksi lukuisat Ruusu-Risti-asiamiehet Helsingissä ja maaseudulla pitävät kirjoja kaupan.

Unen kaupunki.

*Unessa kohti kaupunkia käyn,
jok' keskipäivän kylpee auringossa,
käyn lumossa ma moisen unen näyn,
jot' aavistettu on vain laulelossa.*

*Mik' kansa, rotu rakentanut lie
tään metropolin, tämän jättiläisen,
tään kivettyneen unen, joka vie
kuin järjen multa niillä sineteillä,
joist' tuntee nerot aina elon teillä?
On ihmetöitä, minne katson vaan,
ja kuni linnoja kaik' kuninkaan.*

*Jo luona portin oon ma säihkyväisen.
Sen suussa polttaa piippuansa mies,
lie vartija, lie ylimys kenties.*

»Mik' onkaan kaupungiksi tämä, sano!
Oon matkamies ja mun on kova jano.»

*Noin lausahdin ja kysyin udellen.
Hän mulle verkkään vastas hymyillen:*

*Tään paikan nimeä ei muista kukaan.
Jos sua janottaa, niin tule mukaan!*

*Niin astuin kaupunkiin. Soi tuuli lauha,
mut kaupungilla oli tyyni rauha.
En nähnyt hiestä märkää orjaa työn.
Niin oudosti löi povessani syön.*

»Oi, arvon herra!» kysyin taaskin ma,
»miss' onkaan täällä Grotte jumala?
En näe taakkoja, en kantajaa,
en näe kuormia, en raatajaa.
En kuule myöskään huokauksia,
joit' aina suusta pääsee uupuneen,

*en voihtinaa en sadatuksia.
Miss' ovat täällä herrat orjineen?»*

Hän hymyili kuin isä pojalleen:

*Me oomme tottuneet jo henkiseen.
Käy täällä elon taival taivaaseen.
Ei ole herraa meillä, orjaakaan:
kaikk' oomme veljiä vain kauniin maan!*

*Kas tässä kaivo tässä sisar, ja
on hällä olallansa amphora!*

*Ma katseen kohotin ja vavahdin,
sill' edessäni näin mä enkelin.
Se oli naisen kaunein ilmennys.
Sen hymy oli sielun viihdytys.*

*Ma matkamiehen janon unohdin
ja häntä vain, vain häntä katselin.*

*Ja tähtiäkaa vitkaan mitaten
löi jossain tornikello tuntisen.*

*Kaikk' oli rauhaisaa ja tyyntä niin,
kuin oisin joutunut ma taivaisiin.*

*Ja kun ma vihdoin aamuun havahduin,
kuin suloisinta satua ma luin.*

*Sen jälkeen jos ma valvon, uneksin,
ma aina muistan unen kaupungin.*

Rafael Ronimus.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

(Jatk.)

3. *Älkää ollenkaan vakuuttako puhuvanne totta, vaan puhukaa totta sinään.*

Tämä käsky suojelee henkistä kanavaamme alemmalla älytasolla, etteivät sillä kohdalla leilit särkyisi ja viini vuotaisi hukkaan.

Katsokaamme tätä käskyä ensin n. s. puhdistuksen tien eli itsekasvatuksen kannalta.

Että ihminen ylimalkaan tuntee tarvitsevansa vakuuttaa puhuvansa totta, edellyttää, että hän saattaa myöskin valehdella. Mutta miksi taas ihmiset ylimalkaan ovat ryhtyneet valehtelemaan? Siihen on alkuaan pitänyt olla joku käytännöllinen syy. Ja syy on tietenkin siinä että kun ihmisen elämä, kohtalo ja tehtävä on tuntunut vaikealta, niin hän on valehtelemalla joko yrittänyt sivuuttaa tuon vaikean tehtävän, tai on luullut valehtelemisen avulla siitä helpommin läpäisevänsä. Kokemattomuudessaan on ihminen voinut luulotella, että ellei hän missään ja koskaan saisi valehdella, niin elämä muodostuisi hänelle kovin vaikeaksi. Mutta — on ihminen saattanut ajatella — kun minä vähän valehtelen, niin asiat luistavat paremmin.

Alussa ja kokemattoman kannalta on asia saattanut siltä näyttää. Mutta kuinka näyttää asia muistaesamme, että tämä käsky on vakava älyllisen ihmisyiden harjoitusohje? Ajatelkaamme ihmisen harjoittelua jollakin ulkoisen elämän näyttämöllä. Esim. olympialaisissa kisoissa. Jos hän koettaa päästä harjoituksissa helpommalla, vieläpä sivuuttaa treenaajan antamat ohjeet ja neuvot, sanoo harjoitelleensa vaikei harjoitellutkaan, niin silloin ei ole mitään takeita siitäkään, että hänestä mitään olympialaista tulisikaan. — Samoin on sen olennon laita, joka Jeesus Kristus-

sen käskyjen mukaan harjoittautuu *ihmiseksi* valmistaen siten itsessänsä ja itsensä kautta tiellä Kristuksen toiselle tulemiselle. Jos hän valehtelemalla luulottelee pääsevänsä helpommalla läpi elämän, niin pääsee hän sitten niin helpolla, ettei hänestä tulekkaan sitä mitä pitäisi tulla; hänen älyllisen ihmisyytensä kehittyminen hidastuu, hän jää älyllisesti ja siveellisesti heikoksi ihmiseksi.

Kun ihminen sensijaan kieltäytyy valehtelemasta, kieltäytyy edes vakuuttamasta totta puhuvansa, ja jos elämä sentähden tuntuisi muodostuvan vaikeammaksi, niin on hänen oltava paljon ahkerampi, valppaampi ja aloitekykyisempi. Hän ei saa silloin olla laiska, ei mukavuutta tarvitseva nahjus, ei kiemurteleva kiipeilijä eikä tyhjiä haihatteleva haaveilija. Eikä hänellä ole aikaa eikä varoja hemmotella itseään piloille kaikenlaisilla muotitaudeilla. Hänen elämänuskonsa ylimalkaan ei saa olla kielteinen, ei sellainen että hän uskoisi ja takertuisi kaikenlaisiin esteisiin, sairauten ja muihin vaikeuksiin. Hänen uskonsa täytyy olla myönteinen, sellainen, että hän uskoo terveyteen, onneen ja sopusointuun; hän uskoo Mestariin ja Jumalaan ja siihen, että Jeesus Kristus ei ole antanut mitään turhia epäkäytännöllisiä käskyjä. Aina-kin hän tahtoo harjaantumisen ja kokemuksen kautta päästä niistä perille.

Mutta tällöin myöskin hänen älyllinen ja siveellinen ihmisyytensä järjestyy uudella tavalla ja nopeasti. Hän huomaa, että monet sellaiset asiat ja vaikeudet, jotka alussa näyttivät mahdottomilta voittaa ja järjestää muuten, kuin joko valehtelemalalla tai vakuuttamalla puhuvansa totta, ne sittenkin olivat mahdolliset järjestää vain vaikenemalla siinä, missä piti valehdella, ja puhumalla vilpittömästi ja totta.

Ja sen lisäksi: elämä alkoi muuttua runollisen kauniiksi ja mielenkiintoiseksi. Sillä yksi ja toinen solmu aukenee sille ihmiselle, joka vain vaikenee ja totta puhuu. Se tuottaa hänelle uusia kokemuksia, uutta sisältöä elämään.

Lyhyesti siis: kun ihminen lörpöttelee turhia, kun hän joko valehtelee tai vakuuttaa puhuvansa totta, on se omiansa vaikuttamaan hänessä raihnaistumista ja tylsäpäisyyttä, mutta kun hän kieltäytyy sekä valehtelemasta että vakuuttamasta puhuvansa totta, luottaen asioittensa järjestelyssä ja suhteessa muihin ihmisiin vain toden puhumiseen ja vaikenemiseen, silloin ihmisen älylliset kyvyt ja siveellinen kunto herää ja järjestyy iloisen terveeksi ja sopusointuisen voimakkaaksi. On totta kun sanotaan: totuus tekee teidät vapaaksi. Sillä totuus, käytännöllinen totuuden seuraaminen, tekee ihmisen vapaaksi älyllisestä ja siveellisestä raihnaisuudesta ja kaistapäisyydestä.

Näin oli asia puhdistuksen ja itsekasvatuksen kannalta.

Katsomme nyt asiaa henkisen työn ja opettajan kannalta. Sillä kun ihminen koettaa seurata Jeesus Kristuksen ensimmäistä ja toista käskyä — joista edellä olemme puhuneet — sekä jatkaa edelleen, joutuu hän oikeastaan opettajan asemaan. Joka ei välttämättä merkitse, että hän olisi opettaja vain jonkun inhimillisen säännöstelyn mukaan. Hän on itse elämän puolelta sinään opettajaksi kutsuttu ja asetettu. Hän on opettaja sinään sen suuren ihmisjoukon suhteen, joka edelleen kärsii tietämättömydessään, joka edelleen elää vihan ja himon vallassa, joka vielä kenties luulee, että juuri sellainen elämä onkin luonnollista, tai ettei ihminen sellaisesta voisikaan vapautua. Onhan tavallisissa uskonnollisissa piireissä hyvin kotiutunut se ajatus, että ihminen on aina syntinen ja ettei hän voisikaan tulla sydämmeltään puhtaaksi, mieleltään paremmaksi. Sentähden on Jeesus Kristuksen oppilas siinä suhteessa oleva kuin jollain tavalla ratkaistu laskuesimerkki. Elämä odottaa, että hän elämänsä elävällä esimerkillä ja asioiden siveellis-järjellisellä erittelyllä ja kokemustensa kertomisella tekisi tutuksi ja tajuttavaksi sitä elämäntilaa, jossa hän elää, joka aukenee ja sisältyy Mestarin käskyihin.

Kun ihminen näin tekee, silloin henkisen elämän

kanava pysyy avoimena ja ehjänä alemman älytason kohdalla, ja sekä hänen että koko ihmiskunnan älyllinen ja siveellinen elämä saa siitä valaistusta ja voimaa.

Nyt voimme kysyä: mitenkä ihminen tässä opettaja-asemassaan vannoo, rikkoen siten tämän käskyn ja saattaen aikaan sen, että henkinen voima vuotaa hukkaan, jolloin sekä hänen että ihmiskunnan äly jää vailla sitä henkistä valaistusta ja voimaa, mikä sen osaksi tulisi, jos hän ei vannoisiko?

Se pimittävä vannominen tapahtuu silloin, kun opettaja-asemaan tullut ihminen *vakuuttaa* olevansa oikeassa, *vakuuttaa* puhuvansa totta ja opettavansa oikein.

Ihanteellisessa pyrkimyksessään hän koettaa saada toisiakin ymmärtämään kauniimman henkisen elämän arvoja ja mahdollisuuksia, mutta ei ole mitään takeita, että hän siinä noin vain onnistuu. Voi olla ettei hän ollenkaan tunnu saavan niitä ihmisiä ymmärtämään sen siveellisen ja henkisen elämän arvoja, joita hän jo sentään ymmärtää. Vieläpä jotkut voivat joko asettua kokonaan vastaan tai pilkatun tai epäillen kysyä: voitko vannoa, voitko vakuuttaa, että puheesi ja esityksesi on totta?

Tällöin on ihanteellisella, opettaja-asemaan tulleella ihmisellä suuri kiusaus ryhtyä vakuuttamaan, että hänen puheensa ja esittämänsä asia ja näkökanta on totta.

Mutta sellainen vakuuttaminen on sekä turhaa että vahingollista. Sillä silloin asian älyllinen esittely ja valaiseminen päättyy siihen. Ihmisen heräävä ajatus-elämä tulee kuin nujerretuksi, ja ihminen jää kuin älyllisesti tainnoksiin lyötynä nukkumaan sokeassa totenapitämisessä.

Kun ihanteen puolesta työskentelevä opettaja-ihminen sensijaan kieltäytyy vakuuttamasta olevansa oikeassa, tahi että se asia, jota hän esittää, on totta, niin silloin sekä kyselijä että opettaja pysyvät edelleen etsiskelijän kannalla, ja heidän on kummankin

jatkettava tutkimis- ja valistustyötään — ei vannonalla olevansa oikeassa tai nukuttautumalla sokeaan totenapitämiseen, vaan siveellis-älyllisellä kyselemisellä ja selittämisellä, niin että kummatkin, sekä kyselijät että selittäjät vähitellen ja jatkuvasti heräisivät ja oppisivat ajattelemaan ja ymmärtämään, oppisivat itsekin järjellään näkemään, miksi ja mitenkä siiveellisen ja henkisen luonnonlain mukaan asia on niin, ja miksi se ei ole toisin.

Tämä on aivan toista kuin mahtipontinen vakuuttaminen ja sokea totenapitäminen. Sillä tällä menetelytavalla, vannomattomuudella, oppivat kaikki ihmiset, sekä oppilaat että opettajat, itsenäisesti miettimään ja asioihin syventymään ja siten saavuttamaan älyllistä valaistusta siveellisissä ja henkisissä asioissa. — Joskin kyselijän ja selittäjän välillä, täytyy olla joku suhde, niin se suhde ei saa olla sokean apinoimisen tai pakkovallan suhde, vaan se on oleva luottamuksen suhde, kunnioituksen suhde.

Juuri tätä kolmannenkin käskyn periaatetta vastaan ihanteelliset ihmiset ja ihanteelliset liikkeet niin paljon ja perusteellisesti rikkovat. Ajatellaan vain nimenomaan kristillistä liikettä. Kristilliset kirkot ovat käytännössä tämän kolmannenkin käskyn periaatteen miltei ylösalaisin kääntäneet. Eivät kirkot ole itse tutkimuksissaan ja elämässään syventyneet Mestarinsa käskyihin ja elämänyymmärrykseen kyetäksensä siten omalla käytännöllisellä esimerkillänsä ja opetuksillansa olemaan valona maailmassa, opettamaan luopumista itsekkyydestä, aineellisuudesta ja vallasta. Jopa tilanne kristillisessä kirkossa on muodostunut suorastaan niin hullunkuriseksi, että ihmiset ovat nuoruudessaan kasvatetut ja vastaanotetut ja pysytetyt kristillisen kirkon jäsenyydessä — niinkuin esim. tämän kirjoittaja aikanaan — ilman että hänen olisi tarvinnut milään erikoisella tavalla tuntea tai ymmärtää Jeesus Kristuksen viittä käskyä. Sillä silloisessa Katkismussakaan niitä ei esitetty.

Sensijaan kristilliset kirkot ovat äänestyksinensä

laatineet mahtipontisia valankaavoja, s. o. uskontunnustuksia joistakin historiallisista ja teknillisistä asioista, niinkuin esim. historiallisen Jeesus-lapsen äidin luonnottomasta raskaaksitulemisesta, jossa ei ole kyetty erottamaan asian historiallista ja mystillistä puolta. Samoin „ruumiin ylösnousemisesta“ j. n. e. Joita kaikkia kirkko on taitavasti sijoitellut laatimaansa „lunastussuunitelmaan“, asettaen niitä ihmisten hyväksyttäväksi, tunnustettavaksi ja allekirjoitettavaksi, välittämättä siitä, etteivät ihmiset, eivät kirkko ja sen papit ja piispat itsekkään, ole niiden takana mahdollisesti piilevästä todellisuudesta mitään joko tietäneet, kokeneet tai ymmärtäneet.

Tällä kirkon menettelyllä on vain — vetämällä historialliset ja teknilliset asiat uskon piiriin — kokonaan hämmennetty ihmisten henkinen ajatuselämä.

Sillä jos historialliset ja teknilliset asiat — niinkuin esim. ruumiillinen „ylösnouseminen“ jälleensyntymässä — ovat tosia, niin ne ovat tosia, mutta elleivät ne ole tosia, niin ne eivät muutu tosiksi, vaikka me ne kuinka vakuuttaisimme, vannoisimme, uskoisimme ja tunnustaisimme tosiksi.

Usko ei ollenkaan kuulu eikä sovi historiallisten ja teknillisten asioiden yhteyteen. Sellaiset asiat kuuluvat tiedon ja ymmärryksen piiriin. Niitä joko tiedetään tai ollaan tietämättä. Ja jos niitä tiedetään, täytyy niitä osata valaisevasti esittää ja tehdä ymmärrettäväksi.

Usko taas on *siveellinen* asia, elävä voima. Kun esim. sanotaan: niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtuu, niin ymmärrämme heti, mitä usko on, ja mihin se sopii. Sillä jos minä esim. uskon että historiallinen Jeesus sikisi ja syntyi sillä ja sillä tavalla ja sillä ja sillä hetkellä, niin voinko minä nyt jälkepäin saada nuo jo tapahtuneet historialliset asiat tapahtumaan minun uskoni mukaan? Ei. Asia on niinkuin se on, ja minä en saa sitä muuttumaan uskoni mukaan. Sentähden on uskontunnustuksien tekeminen sellaisista asioista tyhmää, se on järjen pimitystä.

Sellaisia asioita läytyy historiallisesti tutkia, täytyy tutkimuksen ja kokemuksen kautta ottaa selvää ja ymmärtää. — Usko sensijaan on — niinkuin sanoimme — siveellinen voima, joka siirtää vuoria meidän siveellis-henkisen pyrkimyksemme tieltä, ja on yhteydessä meidän siveellis-henkisen uudestisyntymisemme kanssa, meidän sisäisen eli mystillisen Kristus-lapsemme sikiämisen, syntymisen ja kasvamisen kanssa. Jossa merkityksessä voi kullekin tapahtua uskonsa mukaan.

Jos tämän ohella on puhe *tunnustuksesta*, niin täytyy sekin aina olla *yksinomaan siveellistä laatua ja itse velvoittavan lupauksen luontoinen*. Sentähden olisi ollut miljoona kertaa parempi, jos kirkot olisivat pyyneet sinään Jeesus Kristuksen käskyjen tunnustamisessa. Ja jos kirkot olisivat välttämättä tahtoneet laatia jonkun oman tunnustuksensa, niin olisi se täytynyt olla siveellisesti Mestariin yhdistävä ja lupauksen luontoinen. Se olisi saanut olla, ja se saisi olla vaikka tällainen: *Me tunnustamme Jeesus Kristuksen Mestariksemme, Opettajaksemme ja Vapahtajaksemme; me tahdomme aina syventyen tutkia Hänen käskyjään ja neuvojaan, me tahdomme oppia ymmärtämään Hänen käskyjensä ja nevojensa siveellistä ja henkistä merkitystä, ja me tahdomme aina paremmin ja paremmin oppia sovelluttamaan ne käytännölliseen työhön ja elämään, oppiaksemme elämään ja toimimaan Mestariimme Jeesus Kristuksen oppilaina niinkuin Hän tarkoittaa ja tahtoo.*

Tällaisen lupauksen-luontoisen tunnustuksen arvo on elävä ja uudestisyntyttävä.

Jos kirkkojen piispat ja papit ja paavit ja monenmoiset palvelijat ja virkailijat olisivat tehneet tuon yhden ainoan tunnustuksen tosissaan, ja seuranneet sitä tosissaan, niin he kukaties olisivat jo pelkällä esimerkillään jotain vaikuttaneet. Mutta sensijaan kirkkojen toiminta on ollut, suhteessa tähän kolmanteen käskyyn, kuin yksi suuri vala. Sillä uskontunnustuksiensa lisäksi ovat ne aina pyrkineet mahtipontisuudellaan va-

kuuttamaan ja painostamaan: uskokaa meitä, oikean kirkon oikeita uskontunnustuksia, oikeita oppeja ja ja oikeita opettajia; me vakuutamme teille, että te keran peritte ikuisen taivaan, kun te vaan lujasti uskotte. . . .

Juuri tällaisesta vannomisesta, vakuuttamisesta, on ollut se ikävä ja turmiollinen seuraus, että henkisen elämän voima ei ole päässyt muuttamaan valoksi älytasolla, ja niin ihmisten äly ja ajatuselämä on jäänyt henkisesti pimeäksi ja kuolleeksi. Jos sensijaan kirkot pappeineen ja piispoineen olisivat käytännöllisesti ja tutkien syventyneet Mestarinsa käskyihin, ja yleensä henkisen elämän lakeihin, koettaen saada niiden henkeä itsessään ja jäsenissään eläväksi ja ymmärrettäväksi, olisi henkinen elämä päässyt vaikuttamaan uudestisyntyttävänä valona ihmisten älyllisessä ajatuselämässä.

Tällainen työtapa olisi myöskin vienyt opettajat nöyryyden tielle. Sillä he olisivat tulleet huomamaan, kuinka vaikea on saada ihmisiä henkisesti heille ja järjellisesti ymmärtämään ja omakohtaisesti omaksumaan henkisiä totuuksia. On verrattomasti helpompaa lyödä ihmiset mahtipontisilla vakuutuksilla tavallaan kuin älylliseen tainnostilaan — ja sitten luulotella saaneensa ihmeitä aikaan. Niinkuin nyt Europassa. Kristilliset kirkot voivat nyt lyödä rintoihinsa ja sanoa: Katso, Europpa on kristitty! Ja sen olemme me, kristillinen kirkko, aikaansaaneet!

Vaikka todellisuudessa asia on niin, että kristilliset kirkot ovat kääntäneet ensimmäisenkin Jeesus Kristuksen käskyn *älä tapa, älä vihastu veljeesi*, ylösalaisin. Ne ovat suorastaan kylpeneet ihmisten veressä. Ja kaikissa sodissa mukanaollen yhä edelleen niin tekevät. Puhumattakaan muista hienommista ja ylevämmistä käskyistä. Ja ovat kaikella tällä aikaansaaneet sellaisen uskonnollisen hämmennyksen, sellaisen henkisen pimennyksen, etteivät ihmiset enää tiedä mitä uskonto on.

Sillä uskonnon ensimmäinen edellytys on *että se*

on vapaata. Uskontoa ei sovi kenellekään tyrkyttää eikä pakoittaa. Tämä on alkeellisin ehto. Ja sitten: uskonto ei ole uskontunnustuksellista totenapitämistä ja oppia, vaan uskonto on *siveellistä ponnistusta*, henkeä ja elämää.

Tämä sama vaara: henkisen kanavamme särkyminen alemmalla älytasolla, vaanii tietysti kaikissa siveellisissä ja henkisissä liikkeissä ja järjestöissä. Eikä suinkaan meidän teosofinen liikkeemme ole sen paremmin tältä vaaralta turvattu — ellei vain itse pidä silmiään auki, ellei se valvo ja ole varuillaan.

Tässä suhteessa tarvitsee vain mainita tuo teosofisen liikkeen läbelle muodostunut „Idän Tähtien Järjestö“. Siinä me jo olemme luvanneet: „Me uskomme Maailmanopettajan tulemiseen“. Joka on siveellisesti ja henkisesti ihan saman luontoinen, kuin kirkkojen usko „ruumiin ylösnousemiseen“. Sillä tässä taas opettaja asettaa oppilaansa eteen historiallisen asian, vieläpä — joka on kaksinkertaisesti hullua — tapahtumattoman historiallisen asian. Ja oppilas alikirjoittaa sen — kunnioituksesta auktoriteettia kohtaan, sitä ihmistä kohtaan, josta on tullut tehneeksi auktoriteetin.

Ja niin on taas särkynyt henkisen elämän kanava alemmalla älytasolla. Ihmisten ajatuselämä on taas lyöty tainnoksiin, ja äly jääpi vaille henkistä valaistusta.

Jos tämän yhteydessä on puhe jonkun historiallisen opettajan, maailmanopettajan, tulemisesta, niin silloin me aina muistamme, että tuo maailman alusta uhrautuva Logos, mystillinen Kristus on yksi, ja että se samalla sisältyy jokaiseen ihmiseen, ollen jokaisessa ihmisessä kuolematon minä, Jumalan Poika, mutta että tämän maailman alussa uhrautunut Logos lihaantui Jeesus Kristuksessa ensikerran täydellisesti, täydellisemmin kuin kenessäkään ennen häntä, ja että Jeesus Kristus — hebrealaiskirjeenkin mukaan — tuli „kaiken perilliseksi“, tuli maapallomme henkiseksi johtajaksi, ja että Kristuksen „toinen“ tuleminen on

siinä, että sisäinen Kristus herää eli syntyy ja kasvaa jokaisessa ihmisessä täydelliseksi.

Mutta tämän ohella on mystillisen Kristuksen ja tuon kaiken perilliseksi tulleen Jeesus Kristuksen henkisesti elähyttämä moniasteinen Pyhä Veljeskunta. Joten suuria lähettejä ja opettajia voi kyllä tulla. Niinkuin *H. P. Blavatsky* viime vuosisadan lopulla. Ja hänhän nimenomaan puhui, että jokaisen vuosisadan lopussa annetaan uusi henkinen sysäys ihmiskunnan hyväksi. — Mutta hullua on tehdä tällaisista historiallisista asioista uskonkappaletta. Siitä on vain se ikävä seuraus, että me unohdamme ja laiminlyömmme jo tulleet Opettajamme, heidän siveelliset käskynsä ja neuvonsa, vieläpä puramme ne, käännämme ne ylösalaisin: käymme sotia, tapamme ja tapatamme ihmisiä — maailmanopettajaa odotellessa.

Älkäämme siis ensinkään vannoko. Älkäämme ensinkään yrittäkö vaikuttaa ihmisiin valojen ja vakuutuksien ja sekä teknillisistä että historiallisista asioista laadittujen uskontunnustuksien voimalla. On paljon parempi uskoa siveellisiin käskyihin, sekä tutkien ja noudattaen syventyä ja elävöityä niissä. Sellainen vaikuttaa meidän koko ihmiskunnan älyyn valaisevasti ja henkevöittävästi.

J. R. Hannula.

Kuoli suvi . . .

*Kuoli suvi sinisiipi,
Viima kelta-lehdet riipi.
Paljaina koivujen oksat,*

*Pian yllhä luoksein lähdet,
Yössä loistaa syksyn tähdet —
Luntako puistelet tielle?*

*Valko-nietos unet peittää,
Hyvästi nyt saanen heittää.
Korjahas huurteiseen istun,*

*Tutun jätän kesä-majan,
Metsä tietä kauas ajan,
Nuokkuvat kuusien oksat.*

*Revontulten leimu loistaa,
Tiuvun soinnin kaiku toistaa,
Tummatpa talosi ukset!*

*Pihassasi öinen rauha,
Pirtissäsi lämmin lauha,
Virkku on orhisi musta!*

*Taivaanrannan tähti hohtaa,
Katseessasi hyvyys kohtaa.
Rauhanko ajoimme maille?*

U. E. G.

Kohtalo, kaitseumus, vapaus.

Tavallinen itämaalainen käsitys on, että ihmiseltä puuttuu vapaa tahto. Hänen elämänsä on ehdottomasti karman lain alainen, sillä hän on kiinni sangsaaran pyörteissä, sanoo buddhalainen. Hän on kohtalon orja, sanoo muhamettilainen, sillä kaikki mikä tapahtuu on ennakolta määrättyä kismetä. Ihminen syntyy, ihminen kuolee. Kuka määrää hänen syntymänsä, kuka hänen kuolemansa hetken?

Moni ihminen tullessaan teosofiksi ja tutustuessaan elämää valaisevaan karman ja jälleensyntymisenoppiin, joutuu samaan tulokseen. Hän uskoo, että kaikki on kohtaloa; ihmisellä ei ole vapaata tahtoa, hän on täydellisesti välttämättömyyden orja.

Mutta meidän täytyy kysyä: olemmeko pakoitettut tällä tavalla ajattelemaan teosofeina? Kun nykyaikaisina ihmisinä uskomme karmaan ja jälleensyntymiseen, onko tämä välttämättä oleva meidän kantamme?

On paljon tieteellisesti ajattelevia ihmisiä, jotka sanovat, ettei ole mitään kohtaloa, kaikki on sattumaa. Jos ihminen kulkee kadulla ja siinä on appelsiinin kuori, jonka päälle hän astuu, kaatuu ja taittaa jalkansa, niin he sanovat: »kas siinä selvä sattuma!» Mutta itämaalainen ja teosofi, joka uskoo kohtaloon, sanoo: »ei mikään sattuma. Kohtalo määräsi, että häneltä piti taittua jalka. Ja kohtalo on seuraus hänen omista menneistä teoistaan. Kuka tietää, min-käläinen teko edellisissä elämissä on kantanut seurauksena sen, että hän nyt taittoi jalkansa? Siitä ei ole tietoa, mutta varmaa on, että onnettomuus oli hänen karmassaan.»

Meillä on tässä kaksi näkökantaa. Materialisti sanoo: »se on sattuma», ja karmaan uskoja: »se on kohtalo, edeltäkäsikin määrätty». Kummalleko kannalle meidän tulee asettua?

Ei kummallekaan. Vaikka omaksumme karmakäsitteen, ei meidän tarvitse rajoittua kohtaloukseen. On olemassa toinen ratkaisu, täydentävä ja laajempi näkökanta, jonka länsimaalainen viisaus Kristuksen jälkeen on selvästi ymmärtänyt. Ihmiselämän karmallisessa juoksussa ei toimi ainoastaan sokea mekaaninen syysuhteen laki, joka justeraa entiselleen kaiken häiriön. Siinä on toisena tekijänä ihmisen oma tahto, joka kylläkin on heikko ja sidottu, mutta silti rajoitetusti vapaa, — ja kolmantena tärkeänä tekijänä n. s. kaitseminen, josta itämaalaisilla on liian hämärä käsitys. Kohtalon muodostavat kaikki siemenet, mitkä on kylvetty menneisyydessä ja nykyisessä elämässä kantavat hedelmää. Kylväessään ihmisen tahto oli rajoitetusti vapaa, ja samalla tavalla ihmisen tahto on nytkin vapaa. Se ei ole vallatonta itsevaltaa, mutta se on huomioon otettava voima luon-

nossa. Kaitselmus taas on jumalallinen vaikutus elämässä, joka tähtää katseensa tulevaisuuteen.

Kaitselmuksesta on puhuttu sangen vähän teosofisessa kirjallisuudessa, sentähden kysymme: mikä on kaitselmus? ja vastaamme heti lyhyesti: se on Jumalan hyvä tahto elämässä. Suuressa, pohjattomassa, absoluuttisessa elämässä jossa ei ole hyvää eikä paha, vaan johon kaikki uppoutuu, siinä karma on tasapainon, syysuhteen puolueeton laki. Mutta mikään ilmennys ei ole sama kuin tämä ehdoton elämä, vaan ehdoton elämä ilmenneenä on aina tuonut mukanaan vastakkaisuuksien parit: hengen ja aineen, tajunnan ja muodon, hyvän ja pahan. Maailmankaikkeuden ilmennyt tajunta eli henki on se Isä, josta Jeesus Kristus puhuu ja joka niin ollen on olemassaolossa piilevä itsetietoisesti hyvä tahto. Tämä Isän tahto vie maailmaa eteenpäin, houkuttelee eläviä olentoja hyvän puoleen, kehittää ja kasvattaa niitä. Tätä jumalallista tahtoa, tätä maailmankaikkeuden lopulliseen itsetietoisuuteen pyrkivää tajuntaa nimitämme kaitselmukseksi. Ja kuinka käsittäisimmekään elämää muuten? Jos ei olisi pyrkimystä, jos ei olisi järkeä ja ajatusta kaiken takana, ei elämä koskaan nousisi materialistisesta kaaoksesta; syysuhteen laki vallitsisi, mutta edistystä ja kehitystä ei olisi, päämäärää ei näkyisi. Vain sen kautta, että jumalallinen tahto on syvällä kaiken takana, on hyvä, oikea, kaunis, ihanteellinen päämäärä olemassa. Isä yksin on hyvä, Jumala on rakkaus, totuuden pyhä henki pyrkii ylös ja eteenpäin maailman sisäisessä elämässä.

Kaitselmus on se voima elämässä ja maailmankaikkeudessa, joka tahtoo hyvää. Kaitselmus vaikuttaa meidänkin kauttamme. Jos ei kaitselmusta olisi, emme voisi ymmärtää mitään auttamista maailmassa.

Jos ajattelemme, että kaikki on kohtaloa tässä elämässä, ei ole sijaa odottamattomalla hyvällä ja auttamisella, ei voi niin sanoaksemme mikään uusi voi-

ma laskeutua ylhäältä alas tähän koneistoon. Mutta jos elämän suuriin voimiin kuuluu mahtavana tekijänä Jumalan hyvä tahto, silloin ymmärrämme, että se ainakin joskus pääsee pujahtamaan tähän itsekkyyden ja tietämättömyyden pimeyteen, pääsee valaisemaan ja auttamaan tätä »surujen ja murheiden kiertotähden» yksinäistä ihmiskuntaa.

Kaitselmus kolmantena tekijänä karman toiminnassa edellyttää, että elämä ei ole niin mekaanisesti järjestetty, kuin semmoinen voi luulla, joka vain käsittelee kohtalon. Jos kohtalon uskojalta kysymme: »millä tavalla kohtalo toteutuu eli täyttyy yksilön elämässä? Jos ihmisen karmassa on jokin onnettomuus, millä tavalla se häntä kohtaa ja mistä se tulee?» — niin hän ei osaa selittää; hän sanoo vain, että maailman lait sen vaikuttavat. Mutta jos ymmärrämme, niinkuin kaitselmuksen uskojat ainakin, että on olemassa karman lain täytöntöönpanijoita, eläviä olentoja, jotka personifioivat karman lakeja, silloin helposti käsitämme, millä tavalla ihmiselle tulee, mitä hänelle on tuleva. Jos esim. ihmistä on kohtaava onnettomuus, jalan taittaminen, kuten edellisessä esimerkissä, silloin karman valvojat antavat pahojen ja vihamielisten näkymättömien olentojen (»luonnonvoimien») vaikuttaa hänen elämäänsä ja ohjata hänen askeleitaan. Jos hänelle taas on tapahtuva jotain hyvää, voi se tulla vaikkapa toisen ihmisen kautta, mutta niin, että toinen ihminen tietämättään toimii henkimaailman lähettiläänä.

Karma on täten ilmennyksiltään elävien olentojen käsissä. Tämä avaa silmämme näkemään, että kaikki ei ole elämässä niin koneellista kuin fatalistit uskovat, vaan että olojen pakosta on olemassa semmoistakin, jota voimme nimittää sattumaksi. Ja jollemme pahasta uskoisikaan, että se saisi olla sattumaa, niin ylhäältä katsoen kaikki hyvä kuitenkin on sattumaa! Kun menemme taaksepäin ihmiskunnan historiassa, näemme, että paha on ennen ollut maan päällä vielä suuremmassa vallassa kuin nyt. Mutta kun koetamme

jonkun viisaamman olennon silmillä katsella eteenpäin, näemme, että valoa tulee enemmän ja enemmän elämään, ja että ihmiskunnassa hyvä pääsee yhä suurempaan valtaan. Mistä tämä hyvä tulee? Se tulee hyvästä henkimaailmasta, mutta ei koneellisesti, vaan sen takia, että yhä useammat ja useammat ihmisyksilöt kanavina päästävät sitä maailmaan. Hyviä olentoja on tämän maailman takana, he tahtovat, että hyvä laskeutuisi tänne, mutta ihmiset ovat tietämättömiä, eivätkä päästä sitä tulemaan. Yksi ja toinen ihminen kääntää kuitenkin kasvonsa hyvään päin, ja mitä enemmän näitä ihmisiä syntyy, sitä enemmän hyvä kasvaa, sitä suuremmaksi valo tulee.

Tämä kaikki on kuin sattumaa, sillä se ei riipu meistä, ei ainakaan meidän pahoista teoistamme. Ja mitä hyvä tahtommekaan jaksaisi yksin, ellei sillä olisi kaitselmus tukenaan? Tosi hyvä tulee ylhäältä, se on aina kaupan päällistä, jota ei laskelmissa ole otettu lukuun. Ja sentähden ihmisen kiitollinen sydän on nimittänyt elämän hyvyttä ansaitsemattomaksi armoksi. Jumala on armollinen, kaitselmus on armoa.

On olemassa vanha kiinalainen vertauskuva voimien kolmiosta, jota kohtalosta, kaitselmuksesta ja ihmisen tahdosta puhuttaessa tahtoisin esittää seuraavalla tavalla. Kolmio on ennen syntymistään paljas vaakasuora viiva, ja se on kohtalon viiva. Kaikki on silloin koneellista kohtaloa, ihmisen tahto ei yhtään näy. Mutta toisessa päässä viivaa alkaa vähitellen toimia ihmisen tahto. Ihminen herää tahtomaan, hänestä tulee luonnonvoima. Hänen tahtonsa on ensin kuin piste, mutta se kohoaa ja nousee pystysuoraksi viivaksi, ja silloin muodostuu suorakulmainen kolmio, kun kuvittelemme, että ihminen noustessaan maasta nostaa taivasta eli kolmatta sivua. Tämä on karman tekijöiden kolmio: vaakasuora viiva on kohtalo, pystysuora on ihmisen tahto ja hypoteenuusa on kaitselmus. Ihminen nousee ylemmä ja ylemmä, hän näkee enemmän ja enemmän taivasta

ja hänen voimansa ja kaitselmuksen voima yhdessä on ensi hetkestä suurempi kuin kohtalon voima.

Kuvitelkaamme sitten, että ihminen etenee pitäen käsillään yllä taivasta, hän etenee, ja samalla kohtalon viiva lyhenee — menneisyyden kirous heikkenee; ihminen tulee yhä vapaammaksi. Myöskin kaitselmuksen viiva lyhenee. Mutta kaitselmuksen voima pienenee ihmisen ulkopuolella, sentähden että hän itse tulee enemmän ja enemmän kaitselmuksen kaltaiseksi. Kaitselmus kasvaa hänessä itsessään, ja lopulta ihmisen tahto tulee yhdeksi Jumalan, taivaan tahdon kanssa, ja silloin hän vapautuu kokonaan kohtalonsa painosta.

Pekka Ervasti.

Kuva.

Uneksivasti silmäili Erkki Järvinen edessään avautuvaa kesäistä maisemaa. Hänen katseensa oli kauan hyväillyt aaltoilevan järven pintaa, sen sinisiä laineita, jotka leikkivät ja kimmelsivät; sitten oli se seurannut rantoja, joiden lehtipuita peitti alkukesän vaalea vehreys, kunnes se lahden poukamaan viettävän rintein kupeelta oli osunut tyylikkääseen, valkeaksi maalattuun huvilaan. Siinä se oli levähtänyt hetkisen, mutta siirtynyt sitten pois tähystellen kauas metsien ja niittyjen takaa kohoavan vaaran harjaa, joka tummansinisenä juovana piirtäytyi kirkasta taivasta vastaan.

Erkki Järvinen saattoi ullakkohuoneensa ikkunasta ihailia tätä kaikkea ja hänen herkkä taiteilijasilmänsä tapasi alati uusia aiheita ihastukseen. Oli kuin tämä luonnon valoisa kauneus olisi herättänyt hänen sielussaan kuvan jostain riemukkaasta ja onnekkaasta, jostain aavistamattomasta autuudesta, joka piili hänen sisimmässään, jossain kaukana, kaukaisena menneisyytenä.

Erkki Järvinen oli paikkakunnalla kesävieraana. Hän oli taidemaalari, vielä nuori vasta ensimmäisiä laakereita niittänyt, mutta hänen tummilta kasvoiltaan puuttui nuoren ihmisen iloinen huolettomuus. Niillä lepäsi työn ja tuskan vakava leima. Jos lähemmin tarkasti hänen ilmettään, saattoi kuitenkin päätellä, että hän oli jotain voittanut itsessään. Jotain, joka oli riehunut, oli nyt tyyntä, tuska oli kadonnut ja jättänyt sijaa ihmettelevälle, kummastelevalle kysymykselle:

»Mitä tämä elämä oikeastaan on, mitä tämä kaikki merkitsee?»

Erkki Järvisen elämä olikin ollut raskasta ja vaikeata pienestä pitäen. Hän oli ollut erikoinen ja omalaatuinen lapsi, joka ei oikein tahtonut sopeutua ympäristöönsä. Hänen mielipiteensä olivat omituisia ja hän seurasi päähän pistojaan usein liiankin kärkkäästi. Siksi häntä pidettiin häijynä ja itsepäisenä, mutta toiset, jotka tunsivat hänet lähemmin, saattoivat huolestuneina sanoa:

»Tuon lapsen laita ei ole oikein. Jumala varjelkoon hänen järkeään!»

Pikku Erkkiä olivat vaivanneet näyt. Oli varsinkin eräs kuva, kammoa ja tuskaa tuottava kuva, joka usein seurasi häntä. Hän saattoi vääntelehtiä vuoteessaan, ja kylmä hiki peitti hänen otsansa. Kuva ei siirtynyt hänen luotaan, hän tunsu itse olevansa mukana siinä, ja hänen täytyi huutaa, vihlovasti, niinkuin painajaisunessa.

Siinä kuvassa tapahtui mestaus. Hänen täytyi pelastaa joku rakas olento, mutta ei voinutkaan, hänet sidottiin, hänen täytyi katsella, miten kaikki tapahtui, ja kun isku sattui, hän huusi tuskasta. Mutta kammon ollessa suurin tapahtui usein käänne. Oli kuin joku olisi armahtanut häntä. Jotain valoisaa ja onnellista ympäröi hänet hetkeksi, lempeät, aurinkoiset kasvot lähestyivät hänen kasvojaan, hän tunsu hellän hyväilyn. Kaikki oli vain lyhyt välähdys, joka katosi, ennenkuin hän ehti ajatella.

Oli sitten tullut aika, jolloin hänen elämänsä oli muuttunut kevyemmäksi. Hän oli vapautunut näyistä. Se tapahtui silloin, kun hän oli alkanut piirtää, kun hän oli löytänyt kutsumuksensa. Luonto oli vetänyt hänet puoleensa, hän vietti kaikki vapaa-aikansa sen helmassa, ja jotain luonnon tyyneydestä ja rauhasta valtasi pojankin mielen.

Pienen, pohjoisessa sijaitsevan kotikaupungin asukkaat olivat kaikki ihmetelleet sitä tarmoa, jolla Erkki Järvinen oli taistellut kutsumuksensa puolesta. Kesät hän raatoi tukkiyhtiön töissä suurissa metsissä, voidakseen talvisin opiskella pääkaupungissa ja harjoittaa taidettaan. Hän olikin edistynyt nopeasti.

Pari vuotta sitten hän oli saanut huomattavan stipendin ja päässyt Pariisiin opintoja jatkamaan. Se oli nuorelle taiteilijalle ollut huumaavaa aikaa. Hän oli uppoutunut työhönsä ja luomisen into oli vallannut hänet kokonaan. Pariisiin kaikki hovit ja iloinen seuraelämäkin oli joutunut syrjään, hän oli tullut siitä osattomaksi.

Erkki Järvinen ei koskaan unohtaisi sitä iltaa, keväistä lämmintä iltapäivää, jolloin hän työstään väsyneenä oli kuljeskellut päämäärättä suurkaupungin katuja. Hän oli joutunut syrjäiseen kaupungin osaan Pariisiin laitakaupunkiin ja pysähtynyt kivettyneenä pienen likaisen torin ääreen. Mitä tämä merkitsi? Hän tunsi tuon kaksikerroksisen kivitalon, jonka pääty kohosi harmaan ränsistyneen kaivon takaa. Hänen silmiensä edessä musteni. Outoja, vanhanaikaisesti puettuja ihmisiä tungeskeli hänen ympärillään. Huudettiin ja meluttiin. Ja nyt, torilla oli mestauslava giljotiineineen. Lavalla seisoj nuori nainen, jonka tummat silmät loistivat ja joka hymyili hänelle. Pyöveli työnsi tytön giljotiinin alle. — Erkki Järvinen ryntäsi huutaen torille, mutta kaatui tajutonna maahan.

Hä ei vielääkään tiennyt, miten sinä iltana oli päässyt kotiin. Lapsuuden aikainen kammokuva oli siis palannut hänen mieleensä, voimakkaana, elävänä, eikä se enää jättänyt häntä rauhaan. Se oli kuin

kauhea villipeto, jota vastaan hän kävi vimmittua taistelua, kuin alati uudistuva painajaisuni.

Nuoren taiteilijan oli täytynyt jättää Pariisi, opintonsa, työnsä. Mutta hänen tilansa ei parantunut tultuaan Suomeen. Hän ei lainkaan ymmärtänyt koko asiaa, mutta hän ei uskaltanutkaan kohdistaa ajatuksiaan siihen. Jotain sen täytyi olla menneisyydestä, mutta miten se oli mahdollista? Hän koetti hahduttaa kaikki mietteet mielestä, hän tarvitsi lepoa niin kauan kuin näky ei häntä rasittanut.

Eräänä yönä Erkki Järvinen oli ahdistuksensa valtaamana rynnännyt vuoteestaan, sytyttänyt valot ja ikäänkuin sisäisestä pakoituksesta ryhtynyt maalamaan. Tunti tunnin jälkeen hän kiihkeässä vimmassa uurasti työnsä ääressä loihkien esille yksityisseikkoja myöten kammottavan näkynsä: Mestauspaikka hiukan hämärässä valaistuksessa, tuo tuttu rakennus ja kaivo, ihmisjoukko ja nuori nainen kumartuneena giljotiinin alla. Mutta tytön kasvoja hän ei maalanut; ne olivat varjossa; hän ei uskaltanut luoda niitä eteensä.

Aamun sarastaessa oli kuva valmis ja hän vaipui uupunena lattiaan taulunsa viereen. Päivemmällä pari toveria, jotka tulivat häntä tapaamaan, olivat herättäneet hänet unestaan. Nähdessään, mitä oli tehnyt, hän aikoi hävittää maalauksensa, mutta toinen ystävästä pelasti taulun hänen käsistään. Sama ystävä oli ottanut huostaansa taulun, joka sittemmin oli joutunut Erkki Järvisen näyttelyyn herättäen suurta huomiota.

Mutta ihmeellisintä oli, että tämän jälkeen näky oli jättänyt nuoren taiteilijan rauhaan. Se oli kadonnut, eikä enää uudistunut ja vähitellen hän alkoi saavuttaa takaisin sielunsa tasapainon.

Hiljainen maalaiselämä kauniin sisäjärven rannalla oli vaikuttanut elähyttävästi Erkki Järvisen. Hän tunsu saavansa uutta voimaa ja intoa, mutta samalla hän kuitenkin alati vaipui syviin mietteihin. Siihen

hänellä olikin runsaasti tilaisuutta pitkällä kävely-matkoillaan ympäristössä.

Ajatukset tahtoivat aina palata hänen omituiseen kokemukseensa, jota hän nyt rauhassa saattoi pohtia. Mitä ihmeellisiä syvyyksiä piilikään ihmissielussa, josta saattoi kohota aavistamattomia kuvia, niin järkyttävän todellisia ja kuitenkin epätodellisia, kuvia menneisyydestä, niinkuin muistoja. Oliko se todellakin muistoa jostain, jota hän aikaisemmin kauan sitten oli kokenut? Saattoiko olla niin? Mutta miksi hänen täytyi se nyt niin elävästi uudelleen tuntea? Sitä hän nytkin mietiskeli ja pohti ihaillessaan ympäröivän luonnon puhdasta kauneutta.

Järvi oli tyyntynyt melkein peilikirkkaaksi ja ulapalla näkyi pieni vene, joka hiljaisin aironvedoin suuntasi kulkunsa kohti rantaa, jolla Erkki Järvisen kesäasunto sijaitsi. Hänen huomionsa kiintyi siihen.

»Kuinka onkaan elämämme, niinkuin ulapalla keinuva vene», hän ajatteli itsekseen, »niinkuin vene, joka ajautuu tuntemattomille rannoille, niin kohtalo tuo meidänkin etemme kuvia ja näkyjä, jotka herättävät outoja tunteita. Mikä onkaan niiden tarkoitus?»

Mutta sillävälän vene lähestyi, se laski rantaan ja valkopukuinen olento hyppäsi maihin. Erkki Järvinen näki, miten hän astui esille rantaleppien varjosta ja lähestyi asuinrakennusta. Hän oli nuori nainen. Hän katsoi ylös, ikkunaa kohti, jonka ääressä taiteilija seisoi ja heidän katseensa kohtasivat toisensa. Erkki Järvinen tunsu huimausta. Nuo kasvot olivat tuttuja. Näkikö hän taaskin näkyjä? Nehän muistuttivat aivan sen nuoren tytön kasvoja, joka näyssä oli hymyillyt hänelle mestauslavalta. Eivät kuitenkaan aivan. Tämän silmät olivat vaaleammat, pikemmin hän muistutti toista kuvaa, lapsuuden aikaista kuvaa, joka sukeltautui esille muistojen kätköistä, sitä hyvää enkeliä, joka oli voinut rauhoittaa ja lohduttaa häntä vaikeiden kauhua tuottavien kokemusten jälkeen. Mutta eivätkö he kaikki kolme olleet sama henkilö?

Nämä ajatukset ehtivät risteillä hänen mielessään, ennenkuin nuori tyttö kevyesti nyökäytti päätään ja kysyi hiukan värisevällä äänellä:

»Anteeksi, mutta ettekö ole taiteilija Järvinen?»

»Kyllä olen,» kuului heikko vastaus.

»Niin, saimme tietää, että asutte täällä. Nimeni on Vesterberg, Maj Vesterberg. Vanhempani lähettivät minut luoksenne. Olemme olleet näyttelyssä ja he tahtoisivat mielellään tehdä tuttavuuttanne. Olisimme erittäin iloisia, jos Teille sopisi käydä luonamme. Asumme tuossa valkoisessa huvilassa, järven toisella puolella.»

Erkki Järvinen oli hiukan tointunut hämmennyksestään:

»Se on kovin ystävällistä, tulen mielelläni,» hän sai sanotuksi.

Nyt oli tytön vuoro näyttää hämmentyneeltä. Hän tuntui epäröivän, jäisikö paikalleen vai ottaisiko jäähyväiset ja poistuisi.

»Voitteko jäädä hetkeksi, niin tulen alas? Olisi hauska kuulla, mitä ajattelite töherryksistäni.» Hän ei ehtinyt odottaa vastausta, vaan ryntäsi portaita alas ja oli kohta nuoren naisen vieressä. He puristivat toistensa käsiä. Erkki Järvinen kumarsi.

»Pidin paljon tauluistanne,» Maj Vesterberg sanoi. »Mutta minun pitikin kertoa Teille eräs asia.»

Hän ei kuitenkaan kertonut sitä heti, vaan he kulivat vieretysten pienelle kalliolle lähellä rantaa, josta oli kaunis näköala. Siellä oli penkki, johon istuivat.

»Tiedätekö,» alkoi tyttö »olen nähnyt sen taulunne aikaisemmin, ennenkuin näin sen. Tarkoitin, että tunsin kaiken. Se oli tuo mestauskuva. Luulisin, että kuolisin, kun tulimme sen eteen. Isän täytyi viedä minut pois, sillä vapisin koko ruumiissa. Näin sen kerran unessa ollessani lapsi; olin mukana siinä, olin mestattavana. Miten on mahdollista, että saattoitte maalata jotain sellaista?» Kysymys oli melkein kiihkeä.

»En itsekään tiedä, mutta minäkin näin sen ennen, minäkin näin sen jo lapsena.»

He istuivat molemmat hiljaa ihmeissään toistensa sanojen johdosta. Heikko iltatuuli oli alkanut puhalttaa ja laineet läikkyivät liplatellen rantakiviä vastaan. He tunsivat äkkiä olevansa niin vanhoja, hyviä ystäviä, heillähän oli yhteinen salaisuus, yhteinen muisto.

»Se on siis sittenkin kuva jostain menneestä, jossa molemmat olemme olleet mukana,» Erkki Järvinen sanoi miettiväisenä. »Minähän tunsin piirteenne heti ensi näkemältä. Mutta minun täytyy sittenkin vielä kysyä. Mitä tämä merkitsee? Mikä tarkoitus on sillä, että näemme tällaisia kuvia sielumme hämärästä menneisyydestä, kuvia, jotka kuitenkin jäävät vain erilaisiksi kohdiksi suuresta salaisuudesta, joka iäisesti pysyy verhottuna?»

»Ehkei se pysy ikuisesti salassa,» Maj hymyili hiukan, »ja ehkä tarkoitus on, että oppisimme ymmärtämään, miten ihmeellinen satu meidän elämämme on, miten kaikki, joka kerran on sortunut ja jäänyt kesken voidaan jatkaa tulevaisuudessa, miten hyvä, jonka joskus tahdoimme tehdä, emmekä silloin voineet, voimme suorittaa nyt.»

Vaikka toinen nuorista tunsu paremmin kärsimyksen kuin onnen ja toinen tiesi vähän suruista, tunsivat he molemmat sydämissään palavana puhtaana haluna, että nyt tahtoisivat luoda elämästään kauniin sadun, ihmeellisen seikkailun, jotain aavistamattoman ihanaa, hyvää ja hienoa. He hymyilivät toisilleen ja nousivat lähteäkseen. Järven toisella puolella valkoisen huvilan takana laski aurinko punertaviin pilviin.

E. K.

Helena Petrovna Blavatsky Italiassa.

Muuan näky.

Vuonna 1567 ruumistui Helena Petrovna Blavatskyn sielu hyvin köyhään ympäristöön. Hänen vanhempansa kuolivat aikaiseen ja lapsi pantiin ankaraan luostariin. Kymmenen pitkää vuotta sai poikanen viettää luostarin neljän seinän sisäpuolella, kunnes tuli aika vihkiä hänet munkkikuntaan. Ankara kirkko ei siihen aikaan luonut minkäänlaista huomiota siihen, olivatko kysymyksessä olevan ihmissielun pyrkimykset sopusoinnussa kirkonoppien kanssa. Orpolapsen suhteen tuli sellainen huolehtiminen vielä vähemmin kysymykseen. Sentähden ei kukaan edes kysynyt, halusiko nuorukainen tulla munkiksi. Mutta hänen sielunsa halusi laajempaa toiminta-alaa, kuin mikä sisältyi luostarin muurien sisäpuolelle. Hän tahtoi toimia *kärsivän ihmiskunnan* keskuudessa. Usein, hyvin usein istuskeli hän mietteissään pää painuneena käsivarsia vastaan. Synkkä tuli paloi hänen silmissään, jotka olivat suuret kuin tähdet, ja hänen kauniit kasvonsa vääntyivät vihasta sortajia kohtaan. Vihdoin päätti hän jättää luostarin, jota hän kammoksui ja eräänä yönä jätti hän sen ainaiseksi. Yö oli kauhea. Näytti siltä kuin kaikki mustat voimat olisivat kokoontuneet muodostamaan kauhean sotajoukon oppilaan rohkean sielun tietä estämään. Mutta hän voitti ne kaikki. Elämä, täynnänsä kurjuutta avautui hänen eteensä. Aina täytyi hänen pelätä takaa-ajajiaan ja suurella vaivalla ansaitsi hän leipänsä. Mutta voimakas sielu ei masentunut onnettomuuksien taakan alle, ja vihdoin tulikin auringonsäde valaisemaan hänen tuskantäyttä elämänsä.

Kaukana Roomasta eli vanhus. Hän oli vierailta mailta kotoisin ja ansaitsi leipänsä punomalla vasuja ja muita talousesineitä. Mies oli vanha, heikko ja köyhä, mutta hänen kasvonsa säteilivät *Ihmisen* iloa,

rauhaa ja arvokkuutta. Ihmiset, jotka hänet läheisestikin tunsivat, arvelivat hänen olevan köyhtyneen prinssin. Kuitenkin oli hän vain köyhä työläinen, mutta sielunjalous nosti hänet maailman kaikkia ruhtinaita korkeammalle. Hän oli *Ihminen* sanan syvimässä ja jumalallisimmassa merkityksessä.

Nälkiintyneenä ja laihtuneena tuskallisesta työstä saapui nuori mies eräänä yönä kolkuttamaan vanhuksen majan ovelle. Kuinka suuri olikaan hänen hämmästyksensä ja ilonsa, kun ei häntä ajettukaan pois, vaan hän sen sijaan sai kuulla ystävällisen salvesanan kaikuvan vastaansa. Hän astui majaan ja vanhus syleili häntä sanoen: »Olen jo kauan sinua odottanut. Näen ihmisten sielut jo monien peninkulmien päästä ja odotan niitä, jotka ovat valmistuneita. Nyt olet sinä tullut ja olkoon tulosi siunattu ihmiskunnan nimeen. Minä olen vanha, sieluni jättää pian heikon ruumiini. Sitä ennen pitää minun valmistaa seuraaja. Tänään tulet sinä pojakseni. Minun kotini on sinun kotisi ja kaikki mitä minulla on, on sinunkin omaasi.»

Tämän päivän jälkeen alkoi vanhus vähitellen opastaa nuorukaista Jumalan korkeitten ja viisasten lakien tuntemiseen sekä tietoon ihmiskunnan täydellistytymisestä suuren suunnitelman mukaisesti. Nuorukaisen sielu avautui kuin mystillisen ruusun kukka, ja ihana tuoksu alkoi levitä maallisen verhon lävitse. Nähdessään tämän kehityksen sanoi viisas vanhus hänelle eräänä päivänä: »Sielusi jumalallinen ruusu avautuu. Pian lähenee aika, jolloin asetat sen elämän ristille, kaikkialliselle ristille. Tiedä, että ainoastaan yhteisillä ponnistuksilla voidaan nostaa kaatunut risti, jumalallisen ihmiskunnan risti. Kuta enemmän on hengen sotilaita, valosoihdun kantajia, sitä lähempänä ollaan päämäärää. Sinä, sinä olet yksi vanhan Ruusu-Ristijärjestön kuuluisia jäseniä. Ole siunattu.»

Muutamia viikkoja senjälkeen kuoli vanhus annettuaan ennen kuolemaansa kasvattipojalleen ristin.

Ristin keskessä oli timanttiruusu »tunnussanana» pääsyä varten kaikkiin salaisiin Ruusu-Ristiseuroihin ulkomailla.

Juuri sillä hetkellä, jolloin vanhuksen voimakas sielu jätti käytetyn ruumiin, näki nuori mies, joka seisoi hänen vuoteensa jalkapäässä, sanomattoman kauniin näyn. Oli äärettömän laaja, loistavan valon kirkastama kenttä. Tässä valomeressä leijaili tukipistettä vailla suuri risti. Kaikkialta lähestyi kansaa kasvot valon kirkastamina. Täynnä rakkautta pitelivät he toisiaan kädestä ja lähestyivät ristiä valoa säteilevänä joukkona. He polvistuivat sen eteen uhratuvan rakkauden täyttämänä ja repivät oikealla kädellään rintaansa. Sen salaperäisestä syvyydestä ojensivat he esille rakkaudesta leimahtavan sydämensä, joka muistutti tulipunaista ruusua. Sen he rakkaudella sitoivat toisten ruusujen joukkoon aloitettuun seppeleeseen. Ja mikä ihme! Raskas risti alkoi hitaasti kohota. Nuorukaisen läpitunkeva katse huomasi, kuinka tuo joukko vähitellen kasvoi ja vuosisatojen kuluttua jo muodosti loistavan, hyvin järjestetyn henkisen sotajoukon, joka rohkeasti voitti kaikki esteet ja josta jokainen yksilö satoi leimuavan ruususydamensä edeltäjien palmikoimaan seppeleeseen. Risti pysyi pystyssä, puuttui vain luja *tukikohta*, järkähtämätön perusta. Mutta tuolla tuleekin Hän, Kristus. Hän sitoo jumalallisen sydämensä, ihmeellisen ruusun, täydelliseen seppeleeseen. Suuri risti on kohotettu ja pysyy pystyssä, — *jumalallisen ihmiskunnan risti*.

Tuon ihanan kuvan näki silloin Helena Petrovna Blavatskyn voimakas sielu. Ja senjälkeen hänen sielunsa itsetietoisena oppilaana astui Ruusu-Risti-järjestöön, jossa hän nyt lakkaamatta työskentelee. Ja joskaan ei hänen nimensä seuraavissa elämissä virallisesti olekaan veljein luetteloissa, niin on se kuolemattomiin astraalimaailman painolevyihin merkitty kaikkien loistavimpien Ruusu-Ristiveljien joukkoon. Hänen sielunsa lähettää pyhiltä Himalayan huipuilta

tervehdyksen ja siunauksen rakkaille veljilleen ja ilmoittaa sen ilosanoman, että veljeskunta yhä kasvaa ja kehittyy johtajiensa suojassa!

AUM. TAT. SAT.

Eräs venäläinen jäsen.

Juhlamenot.

Oli kerran kaksi ihmistä, jotka kulkivat kappaleen elämän taivalta yhdessä. Toinen oli syvä-hiljainen, toinen vilkas-puhelias.

Sanoi vilkas hiljaiselle:

— Voi jospa puhuisit enemmän ajatuksistasi. Sinä olet niin vaitelias. Minä tahtoisin oppia Sinua paremmin tuntemaan.

Tähän se syvä hiljainen vastasi:

— Kun minun on lausuttava ajatuksiani, pelkään etten kyllin rehellisesti osaa tuoda ilmi, mitä tunnen ja ajattelen. Siksi vaikenen. Ja kuitenkin hyvin tiedän, miten paljon suurta sanat voivat saada aikaan.

Vilkas kulki ääneti. Hän jäi puheliaaksi vain omissa ajatuksissaan.

Tunsihan hän hiljaisen sisässä asuvan pyhän juhlan. Tiesihän hän kokemuksesta sen olevan hänen elämänsä hedelmöittäjän, mutta jotain puuttui hänen olemuksensa antavaisuudesta — sanain silta, jotta yhä useammat ja useammat joutuisivat hänen sisäistä arvoaan tajuamaan.

Minusta juhlamenot ovat tällainen sanain silta — sisäisen kauneuden ulkonainen heijastus.

Annikki Reijonen.

Kirjeitä toimitukselle.

Suomen kansa ja Kalevala.

Johtaja Pekka Ervast on vastikään julkaisemas-
saan kirjassa »Jos mestareita seuraisimme» kuvan-
nut, mitenkä ihmeellinen uusi aika on koittamassa
Indialle, kuinka siellä Mahaatma Gandhi nostaa ja
innostaa kansaa omille jaloilleen ja viitoittaa tietä
tulevaisuuteen. On sanottu, että Indian ja Suomen
kansat ovat saman eläinradan merkin vaikutuksen
alaisia, että niillä on paljon henkistä yhtäläisyyttä ja
että ne ovat molemmat syvästi hengen filosofian
kansoja, tietysti kumpikin omalla erikoisella taval-
laan. Syventymättä tässä enempi Indian kansan
suureen tehtävään ja sen vapahtajaan Gandhiin, voi-
sin mielipiteenäni mainita, että Suomen kansan suuri
ja ihmeellinen vapahtaja tuskin on personallinen ih-
minen siinä merkityksessä kuin esim. Gandhi Indialle,
vaan pikemmin tämä kansamme suuri pelastaja ja
vapahtaja on Kalevala, Kalevala siinä merkityksessä,
että sen henki alkaisi kasvattaa meitä ja tekisi meistä
todellisia nöyriä, henkistä tietoa janoavia veljiä, jol-
laisia Kalevalassa kuvataan olleen. Näitä tällaisia
ihmisiä nykyaika kipeästi kaipaa, ihmisiä, jotka elä-
mällä kalevalaisen viisauden mukaisesti voisivat esi-
merkillään ja neuvoillaan opastaa kansaamme löytä-
mään oman kalevalaisen itsensä. Usko ja luotta-
mus meillä, jotka olemme hieman heränneitä henki-
sesti, tulee olla suuri kansamme tulevaisuuteen ja
sen suureen tehtävään Europassa ja kristikunnassa.
Ja Suomen tulevaisuus on siinä, että opimme raken-
tamaan ja ihannoimaan uutta kalevalaista kulttuuria,
jonka perustus Kalevalassa ilmenee seuraavissa kul-
makivissä, nimittäin:

Henkinen tieto, jota Kalevala uhkuu, tulee puh-
distamaan aikamme materialismista ja siitä johtu-
neesta henkisestä tietämättömyydestä.

Hyvän voimilla, henkisen elämän hyvällä laululla,

josta Kalevala aina muistuttaa, masennetaan vastustavia pahan voimia ja aikamme tuomitsevaa henkeä.

Tämä henkinen tieto hyvän voimien avulla viepi siihen ihanaan tosiveljeyteen, mikä on ihmiselämän tarkoitus. Tämä henkinen veljeys on myöskin kalevalaisen hengen perinnäinen tarkoitus, kuten tiedämme.

Näistä kolmesta Kalevalan perussäveleestä rakentakaamme se suuri Suomen silta, joka viepi juutalaisuuteen vajonneen kristikunnan Mestarinsa ja opettajansa luo, siihen suureen oppiin, joka kaikista korkein on ja vielä ainoastaan harvojen ihanteena häilyy, sillä tämä ylevä oppi, jota voidaan yhdellä sanalla nimittää: Veljesrakkaudeksi, on se tulevaisuuden uskonto, joka vielä kaukaisena suurille joukoille häämöittää.

Herätköön pian yhä useampi ja useampi Kalevalan heimon yksilö kuuntelemaan sitä suurta elämän laulua, jota ennen »Isoni lauloi kirvesvartta vuollessansa ja Äitini opetti väätessänsä värttinätä.» Soikoon kalevalaisesta värttinästä Suomessa semmoinen yhteisyyden laulu ja sointu, mikä nykyisin kaikuu Indian kansallisrukista, sillä värttinän sointu merkitsee, että me tuomme kalevalaisen elämän ihanteet jokapäiväistä elämäämme henkevoittämään.

Indiassa suuri Gandhi nosti ja herätti kansansa, nostakoon meillä Kalevala samaten veljen »käsi kätehen» veljen! Tulkoon tämä kalevalainen yhteisyyden henki ensin eläväksi meissä ja meidän mielissämme, meissä, jotka olemme osanneet jo vähän kurkistaa elämän salattua puolta! Sitten se sama vilpitiön usko ja luottamus vähitellen tarttuu laajempiinkin piireihin.

»Saarelainen»

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat syyskuun 7 p:nä vanhassa paikassaan, Suomalaisen Normaali-lyseon juhlasalissa, Ratakadun 4:ssä. Aiheena oli silloin Kullantekijäin unelma. 14 ja 21 p:nä aiheena oli Apostolinen sukseSSIONI.

Ruusu-Risti Tampereella. Tampereen Ruusu-Ristiryhmä on valinnut esimiehekseen johtaja I. V. Hisan, joka vuosikausia toimi Oulun teosofisen ja sittemmin Ruusu-Risti-ryhmän puheenjohtajana ja nyt äskettäin on muuttanut perheineen Tampereelle. Kokouksia, joita ennen pidettiin Tampereella joka toinen viikko, tullaan vastedes järjestämään kerran viikossa. Samalla saattaa Tampere iloita uudenkin Ruusu-Ristiryhmän perustamisesta t. k. alussa, jossa ryhmässä toimii puheenjohtajana N. Tamminen ja sihteerinä Matilda Ahonen. Tämän uuden ryhmän nimeksi on annettu »Aura». Onnittelemme Tampereen ruusu-ristiläisiä näistä vilkkaan ja heränneen elämän enteistä ja toivotamme ryhmille menestystä henkisessä kasvatustyössään. Aura-ryhmä kertoo meille käsitelleensä kokouksessaan t. k. 14 p:nä elokuun Ruusu-Ristissä ollutta kirjoitusta »R.R. opinto-ajatuksesta»; ja päätti ryhmä käytännössä toteuttaa sellaisen opiston alkuunsaamista perustamalla ompeluseuran sitä varten. Lähettäen veljellisen tervehdyksen kaikille R.-R. ryhmille kehoittaa »Aura» heitäkin ajattelemaan asiaa ja mitä voisivat tehdä »opisto-ajatuksen» kiteyttämiseksi aineenmuotoon.

Ruusu-Ristin jäseniä pyydetään taas lähettämään lokakuu-avustuksensa R.R.-seuralle suoraan Johtajalle, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Risti-kirjallisuutta on Oulussa aina varastossa neiti Mimmi Mannisen luona, Linnankatu 28.

Kirjelaatikko. A. R. M. Kiitos. Ensi numerossa.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on kolmen toimintavuotensa aikana noussut noin neljään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!
Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTIETO

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asia-
miehiksi haluaville. Pyytää varastoluetteloja ja asia-
miesehtoja!

RAKENNUSAINeita
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . .	Puhelin	1 94
It. Viertotie 58 . . .	"	59 06
Erikinkatu 22 . . .	"	57 58
Museokatu 8	"	41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta —	Lahti
Puhelimet	160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa —	Helsinki
Puhelin	2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15

Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKÄHVILÄ

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Minä voin ja minä tahdon, suom. W. S.
 - III Sävel, runo, *Nellie Kalm.*
 - IV Uni ja unennäkö, *P. E. ja E. K.*
 - V Kultani, *Lilly A. Allen*, suom. *E. K.*
 - VI Erakkoluonne, runo, *H. P.*
 - VII Auran loiste henkisessä elämässä, *Piispa Theophan*, suom. *V. B.*
 - VIII Kosto, *Julius Kangur.*
 - IX Kirjeitä toimitukselle.
 - X Kirjallisuutta.
 - XI Tien varrelta.
-
-

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on kolmen toimintavuotensa aikana noussut neljään sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Piipala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

LOKAKUU 1924

N:o 8

Toimittajalta.

Amerikkalainen aikakauskirja *Theosophy*, julkaisi kolmattakymmentä vuotta sitten seuraavat järkevät sanat otsakkeella »teosofinen liike»:

»On olemassa sangen suuri ero Teosofisen Liikkeen ja minkä tahansa Teosofisen Seuran välillä. Liike on moraalinen, eetillinen, henkinen, yleinen, näkymätön, paitsi vaikutuksiltaan, ja yhtäjaksoinen. Teosofista työtä varten perustettu Seura on taas näkyväinen järjestö, tulos, kone voiman säilyttämistä ja käyttämistä varten; se ei ole eikä voi olla yleinen eikä se ole alati jatkuva. Organisoituja teosofisia seuroja muodostavat ihmiset parempaa yhteistoimintaa varten, mutta ollessaan vain ulkonaisia kuoria niiden täytyy muuttua ajasta toiseen, mikäli inhimilliset puutteellisuudet tulevat ilmi, mikäli ajat muuttuvat ja mikäli suuri pohjalla toimiva henkinen liike pakoittaa semmoisiin muutoksiin.

»Teosofinen liike, ollessaan alati jatkuva, on huomattavissa kaikkina aikoina ja kaikissa kansoissa. Missä tahansa ajatus on taistellut vapautensa puolesta, missä tahansa on julistettu henkisiä aatteita muotojen ja oppikappaleiden vastakohtaksi, siellä tuo suuri liike on ollut huomattavissa. Jacob Böhmen työ oli osana siitä, ja samoin oli Teosofinen Seura enemmän kuin sata vuotta sitten; Lutherin uskonpuhdistus on luettava siihen kuuluvaksi; ja suuri taistelu tieteen ja uskonnon välillä, jota Draper niin selvästi on kuvannut, oli läpeensä yhtä paljon Teo-

sofisen Liikkeen tuotetta kuin konsanaan nykyinen sen niminen Seura — itse asiassa tuo taistelu ja sen voittama vapaus tieteelle oli yhtä tärkeä maailman edistymiselle kuin meidän erilaiset järjestömmet. Ja liikkeen poliittisten esimerkkien joukkoon on luettava amerikkalaisten siirtomaiden riippumattomuus, joka päättyi suuren, teoreettisesti veljeydelle perustetun kansan muodostumiseen. Sentähden on selvää, että järjestön palvominen, vaikka se olisikin rakas Teosofinen Seura, on muodon jumaloimista, jolloin taasen joutuu sen dogmatismiin orjaksi, jota meidän Teosofisen Liikkeen haarautumamme, Teosofinen Seura, oli tarkoitettu hävittämään.

»Jotkut jäsenet ovat palvoneet n. s. »Teosofista Seuraa», koska he uskoivat sen olevan kaikki kaikessa, eivät asianmukaisesti tajunneet sen todellista ja hajanaista luonnetta järjestönä eivätkä älynneet, että tämä harras antaumus tyhjälle muodolle johtaisi veljeyden kieltämiseen ensimmäisessä kiristyneessä tilanteessa. Tämä tapahtuikin useiden jäsenten suhteen. He unohtivat ja yhä unohtavat H. P. Blavatskyn itse selittäneen, että olisi parempi heittää Seura hiiteen kuin hävittää veljeys, ja että hän itse julisti Seuran europallaisen osaston vapaaksi ja riippumattomaksi. Nämä palvojat luulevat, että vanhan muodon täytyy jatkuvasti elää, jotta Seuralla olisi kansainvälinen luonne.

»Mutta todellinen yhteys ja vaikutusvaltaisuus, todellinen kansainvälisyys ei ole siinä, että on olemassa vain yksi ainoa järjestö, vaan siinä, että päämäärä, pyrkimys, tarkoitus, opetus ja siveyskäsitteet ovat samanlaiset. Vapaamuurarius, joka on todellisen Teosofisen Liikkeen suuri ja tärkeä osa, on yleismaailmallisesti kansainvälinen; yhtä kaikki sen järjestöt ovat lukuisia, itsevaltaisia, itsenäisiä, riippumattomia. New Yorkin valtion suurlooshi, joka käsittää sen eri looshit, on riippumaton kaikista toisista missä valtiossa tahansa, mutta kuitenkin jokainen jäsen on muurari ja kaikki toimivat yhteisen suunnitelman

mukaan. Vapaamuurarit ympäri maailman kuuluvat suureen kansainväliseen vapaamuurarijoukkoon, ja kuitenkin heillä joka paikassa on vapaa ja riippumaton hallituksensa.

»Olemme sitä mieltä, että jokaista, joka on hyväksytty jonkun teosofisen seuran jäseneksi, pitäisi kaikkialla tervehtiä teosofina teosofein kesken, aivan niin kuin vapaamuuraria vastaanotetaan vapaamuurarien kesken.»

*

Posti toi äskettäin seuraavan kiintoisan kirjeen:

»Olen Ruusu-Ristin lämmin ystävä, vaikka askeleeni sen viitoittamalla tiellä ovat hyvin aloittelevan haparoivia ja vaikka henkeni onkin peittynyt syvälle aineen usviin, etten paljonkaan jaksa käsittää korkeamman elämän asioita, enkä edes kyllin palavasti kaivata vapautteen omien intohimojeni takomista kahleista.

»Ruusu-Ristin saapuminen on aina kuin kirkas välähdys valoisammista maailmoista arkiseen harmautteeni, se on lepohekieni virkistävä ravinto raskaan raadannan lomassa.

»Pidän Ruusu-Rististä ennen kaikkea siksi, että se ajaa rehellisesti ehdottoman aseettomuuden aatetta. Mutta eräässä numerossa ollut kirjoitus, jossa koskeltiin suojeluskunta-asiaa herätti minussa ihmettelyä ja monia ristiriitaisia tunnelmia siinä ilmenneen mielihiteen takia. Kirjoittaja oli sitä mieltä, että suojeluskunnat ovat askel aseettomuutta kohti, kun minusta päinvastoin kehitytään äärimmäiseen aseistautumiseen, jos eri kansanluokat aseistautuvat toisiaan vastaan. Jos olen ymmärtänyt väärin siinä olleen ajatuksen, niin toivoisin, että arvoisa toimittaja selittäisi sen paremmin jossain Ruusu-Ristin numerossa. Eikö yhtähyvin voisi pitää punakaartia tai mitä tahansa luokkakaartia askeleena aseettomuuteen, kun ne vain nimellisesti ovat perustetut vapaaehtoisuuden pohjalle? Tosiasia on kumminkin, että ne väkivallalla pakoit-

tavat riveihinsä rauhan aatteen kannattajatkin, silloin kun tulee kamppailu vallasta. Sen sai kokea monet, kuten minäkin, vuonna 1918. En tosin astunut »riiviin», vaan valitsin mielummin suojeluskunnan tarjoaman epäinhimillisen vankeuden. Toivoisin sydämestäni, että Ruusu-Risti olisi sellainen huutavan ääni, joka rohkeaisi sanoa yhtä koristelemattoman totuuden kaikista murhaaja-järjestöistä, kantakoot ne sitten nimeä suojeluskunta, punakaarti tai mitä tahansa. Eikö olisi syytä saarnata parannusta Suomen suojeluskunnille sen julkean ihmisteurastuksen ja kidutuksen jälkeen, mitä he ovat voitettujaan kohtaan harjoittaneet? Minun mielestäni Ruusu-Risti on siinä suhteessa liiaksi vaiennut. En luule olevani niinkään puoluehengen sokaisema, mutta suojeluskunnista tosiasioiden perusteella omaan mitä huonoimman käsityksen, ja siksi olen usein epäillyt, eikö Ruusu-Ristiseurakaan ole puolueeton totuuden etsijäin seura, kun se ei voi sanoa totuutta suojeluskunnista, jotka ovat mitä räikeimmin ja raaimmin polkeneet ihmisyttä. Pyydän, rakas toimittaja, päästäkää minut tästä hirveästä epätietoisuudesta kirjoittamalla asiasta oikein selventävästi johonkin Ruusu-Ristin numeroon. Luulen, että Ruusu-Risti saisi enemmän ystäviä yhteiskuntamme kovaosaisista, jos se voisi esiintyä täysin puolueettomana.

»Sitten olisi vielä yksi kysymys, joka vuosikausia on kalvanut omaa tuntoani. Inhoan eläinten kuten ihmistenkin teurastamista enkä kunpaakaan voi itse harjoittaa, mutta edelliseen olen itseni tehnyt useasti syylliseksi ainakin välillisesti myömällä elukoita teurastajalle. Tähän on karjatalouden harjoittaja useasti pakotettu, koska eläimet lisääntyvät enemmän, kuin niitä voi pitää. Olemme usein ajatelleet lopettaa karjan hoidon (ja sitäköön ei voi toteuttaa tappamatta), mutta emme ole selvillä, voiko maanviljelys näissä oloissa menestyä ilman karjaa. Eikö Ruusu-Ristiläisissä olisi ketään joka voisi selvittää tämän pulman. On kyllä helppoa sanoa »älä tapa» ja olla itsekin

tappamatta, mutta miten voisi karjanhoitaja olla tappamatta? Pyydän, että tätä kysymystä perinpohjin Ruusu-Ristissä selostettaisiin!

O. R.»

*

Kirje herättää ajatuksia.

Mitä ensiksi kysymykseen armeijasta ja suojeluskunnasta tulee, huomaan, etten ole esittänyt kantani kyllin selvästi. Olen puhunut aatteista, en tämän maailman todellisuuksista. Päivä-politiikkaan en missään tapauksessa ole tahtonut sekaantua.

Pitkistä puheista ei asia tässä tapauksessa parane. Lyhyesti painostan uudelleen, mitä olen tarkoittanut.

Suojeluskunta-aatteessa miellyttää minua vapaaehtoisuus, samoin kuin asevelvollisuus-aatteessa pakollisuus tympäisee. Jos nykyisessä suojeluskunnassamme vapaaehtoisuutta ei toteuteta, ei se ole aatteen syy, vaan ihmisten ja puolueiden. Puolueet ja ryhmittymiset ovat todisteina kansan elinvoimasta, mutta ne vievät kansan perikatoon, jos itsekkäät erikoispyyteet sokaisevat silmiä näkemästä kaikkien yksilöiden ja puolueiden yhteistä hyvää.

Ehkä vapaus-aatetta voitaisiin paremmin toteuttaa valtion armeijalaitoksessa, jos asevelvollisuus olisi vapaaehtoista siinä määrin, että kukaan ei vasten tahtoaan olisi velvollinen palvelemaan armeijassa.

Tämän lausun vain repliikkinä keskustelussa, en pyhänä poliittisena vakaumuksena. Personallisesti minulle on käsittämätöntä, että ihmiset takovat — ja käyttävät — aseita toisiaan vastaan. Olen tässä suhteessa täydellisesti kirjeenvaihtajani kannalla. Uskon myös, että ihmiskunnan pelastus on yksilön kieltäytymisessä, mutta ihmettelen samalla suuresti, etteivät Europan sivistyneet valtakunnat osaa tehdä keskenään liittoa (Europan Yhdysvallat), joka tekisi sisäiset sodat tarpeettomiksi ja seisovat armeijat turhiksi.

*

Kirjeen toinen kysymys koskee eläinten teurastusta. Tässä ehdoton personallinen ratkaisu käy aito budhalaiseen suuntaan: on kieltäydyttävä kokonaan eläimiä teurastamasta, syömästä, myömästä j. n. e. Mutta tämä ratkaisu kelpaa ainoastaan vapaalle yksilölle, jolla ei ole toisensuuntaisia perhe- eikä muunlaisia sitoumuksia. Nuorukainen, joka vasta on astumaisillaan elämään, saattaa valita itselleen uran, joka ei velvoita häntä mihinkään omantunnonvastaiseen tekkoon. Samalla hän kieltäytyy avioliitosta, joka aina tuo mukanaan odottamattomia velvollisuuksia ja konfliktejä.

Sitävastoin ihminen, joka on tehtävien ja velvollisuuksien ympäröimä, ei kykene ehdottomaan ratkaisuun. Hän voi lakata syömästä lihaa j.n.e., hänen perheensä vastarinta voi muuttua hyväksymiseksi ja esimerkin noudattamiseksi. Mutta jos hän esim. on maanviljelijä, kuinka hän voi olla käyttämättä karjaa ja aiheuttamatta eläinten tappamista? Miljonääri voisi ehkä elättää lehmiään ja lompaitaan niiden luonnolliseen kuolinhetkeen saakka, mutta varmasti ei tavallinen suomalainen maanviljelijä. Ja sydämettömämpää kuin teurastaminen on ajaa vanhat, aikansa palvelleet lehmät metsään, kuten Indiassa tehnevät.

Tässä on todella viisas neuvo tarpeen. Voivatko ihmiset tulla toimeen ilman maitoa, voita, rasvoja, villoja, ja onko todella olemassa karjatonta maanviljelystä, kuten jotkut väittävät?

Kuka lukija vastaa näihin kysymyksiin? Ruusu-Ristin palstat ovat avoinna.

*

Vuosi 1924 lähenee loppuaan ja vuonna 1925 alkaa aikakauskirjamme 21:nen vuosikerta. Tietäjä-Ruusu-Risti tulee siis täysikäiseksi ensi vuonna. Jotakin hyvää pitää siis sen vuoden tuoda mukanaan.

Lukijan parasta silmällä pitäen Ruusu-Risti jo suunnittelee yhtä ja toista ensi vuoden varalle. Ilmainen yllätys tilaajille — Ruusu-Risti uskoo, että yllätys on

iloinen — on oleva se, että hinnan pysyessä muuttumattomana aikakauskirja taas laajenee, niin että luettavaa tekstiä tulee olemaan melkoisen paljon enemmän kuin tähän saakka.

Onko liian rohkeata, jos Ruusu-Risti puolestaan toivoo, että karma soisi tilaajamäärän tuntuvasti kasvaa? Tietysti hyvä karmakin on voimaton, jos ei sillä ole toimeenpanijoita. Ruusu-Ristin nykyisistä ystävistä riippuu siis, missä määrin kaitselmuksen hyvä tahto Ruusu-Ristin suhteen toteutuu. Jos jokin tilaaja hankkisi yhden uuden tilaajan lisää, silloin Ruusu-Ristin toimitaskin voisi suuresti iloita työstään ja siunaten kiittää työnsä antajia.

Minä voin ja minä tahdon!

»Minä voin ja minä tahdon!»

Oletko koskaan lausunut itsellesi näitä sanoja varmana niiden totuudesta ja vakuutettuna, ett'eivät ne mitään todisteluja kaipaa? Jos sen olet tehnyt, niin tunsitko silloin, miten olemuksesi joka atoomi väreili sopusoinnussa *todellisen* minäsi kanssa? Silloin näit sinä välähdyksen sisäisestä valosta, kuulit sielusi laulun katkenneen säveleen, pääsit hetkiseksi tietoisuuteen todellisesta minästäsi. Ja tänä hurmauksen hetkenä ymmärsit sekä tiesit sinä itsessäsi piilevän sanomattoman voiman, silmänkantamattomia mahdollisuuksia. Tunsit olevasi kosketuksessa voiman, vallan, tiedon, onnen ja rauhan kanssa. Tunsit kykeneväsi vaikka mihin. Silloin et sinä pelännyt mitään maailmassa, vaan tuntui sinusta kuin väreilisi koko maailmankaikkeus sopusoinnussa sinun ajatuksesi kanssa. Tänä hetkenä ymmärsit ja tunsit sinä *totuuden!*

Mutta voi! Epäily, ujous, pelko ja epäusko siirsivät sinut taas maahan — ja näky katosi. Kuitenkin jäi sinuun jällelle muisto näkemästäsi, kaiku kuule-

mastasi, osa äsken tuntemastasi voimasta. Ja sinä huomaat tämän muiston alati kannustavan itseäsi uusiin ponnistuksiin, huomaat siitä muodostuneen itsellesi lohdutuksen lähteen heikkouden ja koettelemusten hetkinä. Paljon saat sinä aikaan väreilyjen avulla, jotka tuosta mahtavasta ajatuksesta sinuun jäivät.

Äärimmäisen vaaran ja vakavien huolien meitä kohdatessa tai kun käymme taistelua elämästä ja kuolemasta tunnemme usein luottavaa rauhaa, ihmeteltävää voimaa, ja meitä auttaa eteenpäin meistä itseltämme lähtevä, sisässämme asuva (ja samalla kaikkialla löytyvä) mahti, joka ikäänkuin kohottaa meidät maasta turvaan, rauhaan ja lepoon. Tunnemme hämmästyttävää voimaa, syvää tyyneyttä mielessämme. Ankarien koettelemusten hetkinä, kun tunnemme ruumiimme lamaan tunteeksi, aistimme tylsistyneeksi tai kun tahdonvoimamme nähtävästi on meidät jättänyt, niin muistuttaa meidän todellinen minämme olemassaolostaan vastaamalla tahdottomaan avunhuutoomme kuiskaten rohkaisevasti: »täällä minä olen!»

Moni ihminen on tietämättään käyttänyt hyväkseen tätä sisäistä voimaa. On sattunut, että hän vauvuttuaan syvään suruun on lojhtanut sen esiin. Ja katso, hän on tullut kuulluksi! Hän ei itsekään tiennyt, mistä tuo voima tuli, vaan hän tunsu sen läsnäolon ja samalla kasvoi hänessä luottamus itseensä. Seuraavalla kerralla kutsui hän jo rohkeammin tuon saman voiman avukseen ja tuli taaskin autetuksi. Sillä tavalla kehittyi hänessä itsensälohduttamiskyky, luottamus omaan itseensä, ja siten pääsi hän monen pimeän kuilun yli edistyksen tielle. Yhä uudistuva menestys saattoi hänet uskomaan ja puhumaan »onnesta» ja »onnen tähdestä». Hän uskalsi, mitä ei kukaan toinen olisi uskaltanut. Tosin näytti joskus kuin olisi hän epäonnistunut, mutta hän oppi pian havaitsemaan, että nuo samaiset vastoinkäymiset olivatkin vaan lopulliseen voittoon vieviä oppitunteja,

opetuksia. »Minä voin ja minä tahdon»-tunne auttoi häntä, onnellisesti läpäisemään kaikki vaikeudet, ja hän oppi yhä enemmän luottamaan siihen, että lopulta kumminkin olisi voitto hänen.

Ja niin on hän mennyt yhä eteenpäin tietäen, että hän, vaikka luisuukin kaksi askelta takaisin otettuaan kolme eteenpäin, on päässyt kumminkin askeleen etemmäksi. Hän eli hyvässä turvassa, koska tiesi, että hänen lopulta kuitenkin hyvin kävisi. Ja niinkauan kun hänellä oli tällainen luottamus, menestyi hän. Vasta sitten kun joku odottamaton vastoinkäyminen oli lannistanut hänen rohkeutensa, vasta sitten kun hän saavutetun menestyksen jälkeen säikähtyi ja alkoi pelätä, että »onni olisi muka kääntynyt» — vasta silloin alkoi hänen onnensa tähti laskeutua.

Puhu minkä onnen suosikin kanssa hyvänsä ja jos hän on rehellinen, niin täytyy hänen tunnustaa että hän ihan alussa oli tuntenut itsellään olleen otelun *kohtalon* kanssa, mutta että sitten nousi hänen »onnensa tähti» — että joku erityinen Sallimus häntä aina auttoi. Vähitellen tottui hän odottelemaan tuloksia ja uskomaan, että kaikki selviäisi itsestään; hän tottui luottamaan johonkin, minkä laatu ja luonto olivat hänelle tuntemattomat, eikä tämä luottamus häntä pettänyt. Kaikki tuntui suosivan häntä, ei aina niinkuin hän oli odottanut, vaan joskus aivan toisella tavalla — mutta kuinka olikaan, päättyi kaikki hyvin, jos hän vaan säilytti tarmonsaa ja rohkeutensa. Hän ei tosin tuntenut itseänsä elähyttävän voiman alkulähdettä, vaan silti uskoi ja luotti hän siihen.

Herätkäämme ja tunnustakaamme tuo sisässämme asustava »jokin» — tajutkaamme tuo »minä voin ja minä tahdon»-tunne — vaalikaamme sitä, jos olemme sen jo saavuttaneet, ja viljelkäämme sitä, joll'ei meillä vielä sitä ole! Tietäkää, että te olette nuoria jättiläisiä, jotka eivät ole vielä keksineet omaa voimaansa! Tietäkää, että teissä asuu mahti, joka haluaa kehittyä, haluaa laajeta! Tietäkää, että vaka-

van tahdon, uskon ja lujan luottamuksen kautta saavutamme, mitä haluamme ja tarvitsemme, ne antavat käsiimme työkalut luodaksemme niillä kohtalomme ja ne ohjaavat meitä näitä työkaluja oikein käyttämään sekä siten edistämään kehitystämme! Tietäkää, että tahto, usko ja työ muodostavat kaiken menestyksen kolmihaaraisen avaimen! Meitä odottavat mahdollisuudet, joista emme ole osanneet uneksiakaan. Astukaamme esiin — tarttukaamme avaimen — avatkaamme portit ja ottakaamme kuningaskuntamme haltuumme!

Onnistuaksemme tulee meidän tahtoa todenteolla, meidän on uskominen menestykseemme yhtä vahvasti kuin me uskomme auringonnousuun huomisaamuna — meillä täytyy olla luottamusta. Päämääliin on meidän pyrittävä käyttäen niitä keinoja ja välikappaleita, joita kukin päivä meille tarjoaa. Ja me olemme huomaavat, etteivät tahto, luottamus, usko ja työ ainoastaan raivaa pois esteitä tieltämme, vaan että ne myöskin vahvistavat erästä tähän saakka niin vähän tunnettua voimaa, nimittäin attraktiomi eli vetovoimaa, joka vetää puoleemme kaiken, mikä edistää menestystämme, olkoot ne sitten aatteita, ihmisiä, esineitä tai asianhaaroja. Oi sinä, heikkouskoinen, miks'et sinä tätä huomaa?

Maailma odottaa näitä »minä tahdon ja minä voin» ihmisiä — sillä on paikkoja valmiina semmoisille — niin, tuotanto ei enään ala vastata kysyntää. Rohkaise sentähden itseäsi sinä, joka tunnet olevasi onneton ja epäilet, sinä »minä en voi»-ihminen! Aloita taistelu karkoittamalla pois pelon aistimistasi! Sitten ala kiivetä menestyksen ja onnen tikapuita! Huuda kaikesta voimastasi: »minä voin ja minä tahdon!» ja voita sitten huudollasi vähäuskoiset ystäväsi ja tuttavasi, jotka seisovat tikapuun alapäässä alituisine »mutta», »jos», »ajattele jos», »ei se onnistu», »etkö pelkää?» Älä myöskään välitä tikapuun ylimmistä puolapuista — saavutat ne kyllä aikanaan — vaan kiinnitä koko huomiosi lähimmäiseen, ja kun olet

saanut vankan jalansijan sillä, kohota sitten vasta katseesi seuraavaan! Muista: yksi puolapuu kerrallaan — ja työskentele silloin ainoastaan sen kanssa! Seuratkoot luottamus ja usko joka askeltasi, niin on ponnistus muuttuva itsellesi iloksi! Olet kokeva mah-tavaa voimaa, joka vetää sinua ylös ja eteenpäin. Äläkä koskaan tyrki ketään tikapuilta — tilaa riit-tää teille kummallekin, kaikille.

Jollet tunne »minä voin ja minä tahdon»-väreilyjä sisässäsi, niin rupea jo tänä päivänä *ajattelemaan* »minä voin ja minä tahdon», *puhumaan* »minä voin ja minä tahdon» sekä *tekemään* »minä voin ja minä tahdon»- vaatimusten mukaisesti! Muista, että niin-kuin yksi ainoa ääni viulussa, jos se pannaan kes-keytymättä soimaan, saa koko viulun samansointui-seen väreilyyn, samoin ilmenee myöskin yhtämittäi-nen sitkeä ajatus sekä sinussa itsessäsi että teoissasi. Rupea siis jo tänä päivänä viljelemään tätä ajatusta — aloita jo heti! Anna sen kaikua alinomaa! Anna sen soida kirkkaana, iloisenä, uskon, vakuutuksen ja tulevan voiton säveleenä! Soinnuta sitä yhä uudel-leen ja uudelleen, niin pian olet huomaava, että vä-reilyt ovat alkaneet ja että olemuksesi koko elimistö vapisee ja väreilee sopusoinnussa tämän „*minä voin ja minä tahdon!*”-perussäveleen kanssa.

Suom. W. S.

Sävel.

Nyt soi!
Tuo sävel soi,
Mi syntyi takaa tähtimaailmain
ja kaikui kautta aikain avarain.

Nyt soi!
Ja salamo!
Kuin suuri sinfonia sielussain,
Kun hiljaa lepään alla pihlajain.

*Nyt soi!
Ja sävel loi
Taas auki ovet taivasmaailmain,
ja kirkkaus mun loistaa sielussain.*

*Soi, soi!
En ilmi voi
Ma tuoda kauneutta kuulemain —
Ma siksi olen hiljaa, hiljaa vain.*

Nellie Kalm.

Uni ja unennäkö.

Suuri osa ihmiselämää kuluu näennäisesti hukkaan tilassa, jota nimitämme uneksi. Unta on usein pidetty ikävänä ja tarpeettomana ulkonaisena välttämättömyytenä, josta olisi hyvä kokonaan päästä vapaaksi ja tunnemme historiallisen esimerkin tähän kaltaisesta yrityksestä. Preussin kuninkaasta Fredrik suuresta kerrotaan, että hän oli päättänyt esiintyä tässäkin suhteessa voittajana, mutta epäonnistui kuitenkin vihdoin useita vuorokausia valvottuaan ja vaipui ikävän hallitusneuvottelun aikana vapauttavan unen helmoihin. Tiedämme kuitenkin, että henkisesti virkeät ihmiset voivat rajoittaa nukkumisaikansa muutamaan harvaan tuntiin vuorokaudessa, kuten esim. Martti Luther, joka nousi aurin gon noustessa ja teki työtä myöhään yöhön, jotavastoin laiskat ja haluttomat sekä ruumiillista työtä tekevät tarvitsevat paljon pitemmän lepo-ajan.

Mutta polttavana esiintyy kysymys, mitä uni oikeastaan on ja mistä se johtuu? Unitilaa voimme tietysti tutkia ruumiillisena ilmiönä lääketieteellisesti ja fysiologisesti, mutta saamme silloin varsin yksipuolisen ja rajoitetun käsityksen asiasta. Fysiologisena ilmiönä hän uni on horrostila, joka johtuu siitä, että veri virtaa pois aivoista ruumiin pintaan. Tästä seuraa,

että nukkumiselle on esteenä liian suuri lämpö tai kylmyys, joka ehkäisee mainittua prosessia. Luonnontutkijat ovat koettaneet selittää unen välttämättömyyden johtuvan siitä, että ihminen päivällä kuluttaa ja myrkyttää ruumistaan, joka sitten nukkuessa palautuu entiselleen, mutta nämä päätelmät ovat kuitenkin enemmän tai vähemmän hypoteesejä, oletuksia.

Miten lieneekään, ymmärrämme, että tämä on vain vähäinen, aivan ulkonainen puoli asiaa, ja että unen probleemi jää meille epäselväksi ja ratkaisemattomaksi, jollemme sitä tutkiessamme kohdistaisi huomiotamme myös psykologiseen, sielutieteelliseen puoleen. Teosofeina lähdemme luonnollisestikin siitä tosiseikasta, että on olemassa sekä ruumiillisia että sielullisia ilmiöitä, ja salatieteellisiin tutkimuksiin nojautumalla pääsemme sängen selvään käsitykseen unen psykologisesta puolesta. Uudenaikainen tieteellinen tutkimuskin osaksi, varsinkin professori Freudin perustama psykoanalyttinen koulu, joka tarkastaa ja erittelee unennäköä, on tällöin huomattavasti lähestynyt salatieteellistä kantaa. Tämä kanta on lyhyesti sanottuna siinä, että unetilaa on ymmärrettävä tajunnasta riippuvaiseksi, tajunnallisena tilana.

Nukkuessaan ihminen näkee unta. Se on spontaanista, hän ei voi tahdolla ohjata unennäköään, vaan hän seuraa tahdottomana itsetiedottomasti uni-kuvien vuolasta virtaa, joka täydellisellä epäjohdonmukaisuudella heittelee hänet sinne tänne. Unennäkö siis osoittaa, että ihminen nukkuessaan on siirtynyt toiseen tajunnantilaan, tilaan, joka eroaa päivätajunnallisesta tilasta siinä, että hän on kykenemätön tahdolla tietoisesti ohjaamaan toimintaansa, ja että hänen järkensä ja huomiokykynsä on kokonaan mielikuvituksen vallassa. Mutta olemmehan tehneet sen huomion, ettemme lähimainkaan aina nukkuessamme näe unia. Puhutaanhan unettomasta nukkumisesta, jota yleensä pidetään terveellisenä ja virkistävänä. Todistaako tämä, ettei sielullista elämää aina olisi-

kaan nukkuessamme, ettei tajunta aina olisikaan toiminnassa? Sitä se ei todista. Tajunta ei voi hävitä, tajunta on aina olemassa, se toimii nukkuessamme toisessa tilassa, tai tiloissa, vaikka vain pieni osa uni-elämäämme siirtyy päivätajunnalliseen muistiimme.

Voidaksemme ymmärtää tämän paremmin, täytyy meidän ottaa huomioon salatieteelliset tutkimukset. Niiden mukaanhan tiedämme, ettei ihmisen sieluelämä, hänen persoonallisuutensa lähimainkaan rajoitu siihen, mikä ilmenee päivätajunnassa, vaan on hänellä vielä koko alitajunnallinen elämänsä, sieluelämä joka tavallaan muodostaa hänen karmansa, ne sielulliset voimat, jotka hän karmallisesti on itselleen aikaisemmin luonut. Ja sitten on hänellä vielä ylitajunnallinen elämä, jumalallinen elämä, Jumalan tahto, joka on hänessä. Koko tämä puoli ihmisestä, joka vain vähäisessä määrin pääsee ilmenemään, koska huomiomme ja tietoisuutemme päivätajunnassa melkein yksinomaan on kiintynyt ulkonaiseen maailmaan, tämä vaatii myös osansa ja huomion puoleensa. Sentähden sielullisina olentoina kaipaamme, unta, sellaista tilaa, jossa saamme elää ja olla sitä, mitä sisimmässä olemme, mutta jota emme saa emmekä tahdo päivätajunnassamme olla. Sentähden tunnemme väsymystä ja tarvitsemme unta. Emme jaksaisi alituisesti olla keskittyneitä ulkonaiseen maailmaan ja niin vaivumme uneen, nukahdamme ja tajuntamme siirtyy päivätajunnallisesta alitajunnalliseen elämään, unien maailmaan.

Unet ovat kirjavia ja monenlaisia. Tarkastaessamme unennäköä huomaamme pian erään seikan, josta jo mainitsin, että unimaailma on mielikuvituksen vapaa temmelyskenttä. Se johtuu siitä, että inhimillinen tajunta itsessään on mielikuvituksellinen. Se selittää tekemänsä havainnot fantastisella, ei todellisuutta vastaavalla tavalla, se dramatisoi mielikuvituksellaan kaikki mitä tajuntaan tulee. Tavallisissa oloissa hillitsemme tätä taipumustamme, olemme kehittäneet itsessämme tieteellistä huomiokykyä, voim-

me eroittaa fantastisen mielikuvan todellisesta huomiosta. Jos näemme pöydän, selitämme, että se on pöytä, emmekä pidä sitä Eifeltornina. Mutta lapsi, joka ei vielä ole tällaista huomiokykyä itsessään kehittänyt, lapsi selittää useimmiten havaintonsa mielikuvituksellaan. Hän ei voi esim. tarkasti kertoa untaan, hän selittää sen omalla fantastisella tavallaan, sillä hän elää puoleksi satujen mielikuvamaailmassa. Unimaailmassa hallitsee meitä kaikkia tämä tajuntamme mielikuvituksellisuus, sillä olemme kadottaneet hillitsemiskykymme ja järkevän huomiokykymme, jonka omistimme päivätajunnallisina olentoina. Siitä johtuu, että esim. ulkonaiset aistilliset ja ruumiilliset vaikutukset tulevat unessa dramatisoiduiksi, mielikuvituksellisesti selitetyiksi.

Tunnettu on tuo koe, joka tehtiin hajuvesipullolla, jonka tuoksua nukkuvan annettiin hengittää sisään. Kun hänet seuraavassa tuokiossa herätettiin, kertoi hän nähneensä pitkän unen, jossa oli joutunut kuniiseen puutarhaan tuntien ihanien kukkien tuoksua.

Sitten tiedämme esim. unen, jonka eräs henkilö näki hänen sänkynsä reunapuun irtaantuessa ja pudotessa hänen kaulalleen. Samassa kun tuo puu putosi, hän heräsi nähtyään pitkän sarjan unia. Hän oli unessaan elänyt Ranskan vallankumouksen aikana ja joutunut epäluulon alaiseksi ollessaan ylhäinen henkilö. Sitten hän oli joutunut vangituksi, viety tuomittavaksi ja määrätty giljotiinilla mestattavaksi. Hänet oli viety mestauslavalle ja giljotiinikirves oli pudonnut hänen kaulalleen. Silloin hän heräsi, ja olikin tullut toisella tavalla giljotinoiduksi kuin oli luullut.

Näistä esimerkeistä siis selviää, miten ihminen unittilassa kadottaa niin paljon itsetietoisuudestaan, ettei ole oman itsensä herra, ja se riippuu siitä, että hän tajunnassaan siirtyy pois fyysillisistä aivoista.

Mutta metafyysillisesti ja okkultisesti tiedämme, että ihminen nukkuessaan joutuu tunteiden ja intohimojen, halujen ja himojen maailmaan. Tarkates-

samme uniamme huomaammekin pian, että ne ovat kaikki tunteiden värittämiä. Voimakkaalla tunteella seuraamme uniemme eri vivahduksia.

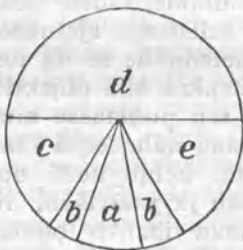
Sitten voimme myös havaita, että unissamme usein olemme jollain tapaa, paljon raaempia ja siveellisesti kehittymättömämpiä kuin päivätajunnassamme. Voimme tehdä ja tuntea sellaista, jota emme hereillä ollessamme hyväksyisi. Mutta toiselta puolen ihminen voi myös unielämässään olla paljon sivistyneempi ja parempi kuin valveilla ollessaan. Rikollista elämää viettävä esim. voi unissaan olla hyvä ja rakastavainen. Kuvaava esimerkki sellaisesta tapauksesta on tavallaan tunnetun kirjailijattaren Marie Corellin kertomus *A Strange Visitation* (Outo vierailu), jossa kerrotaan itsekkään monimiljoonanomistajan kokemuksesta siirtyessään toiseen tajunnantilaan. Tämä kaikki johtuu siitä, että ihmisen erilainen sielunsisältö täytyy päästä ilmenemään ja tasapaino saavutetaan tajunnan siirtyessä unen kautta alitajunnalliseen elämään. On otettava huomioon, että kaikki ne tunteet, toivomukset ja intohimot, jotka ihminen valveilla ollessaan hillitsee, ne siirtyvät alitajuntaan ja ottavat hänet unutilassa valtoihinsa.

Sanoimme siis, että ihminen uneksiessaan on tunne maailmassa. Se on maailma, jonka kansalainen hän muutenkin on, koska hänellä on tunteita ja haluja. Mutta unutilassa hän on kokonaan tunteittensa vallassa, tunteet häntä hallitsevat, ne vaikuttavat ikäänkuin ulkopuolelta ja nuo tunteet ovat hänen omaa sielullista sisältöään, sitä kohtaloa, sitä karmaa, jota hän on perinyt edellisestä elämästä. Voimme siis sanoa, että hän on oman itsensä vallassa.

Ihmistähän voi valvetilassakin hallita jokin voimakas tunne, joka pursuu esille. Hän voi esim. elää voimakkaassa vihassa, mustasukkaisuudessa tai ilossa ja onnessa, joka estää häntä kohdistamasta huomiotaan mihinkään muuhun. Tällöin on totuttakin sanomaan että ihminen on poissa itsestään, poissa suunniltaan. Ruotsiksi: »utom sig», saksaksi: »ausser

sich», tai ranskaksi: »hors de lui». Nämä kansanomaiset lausetavat ovat paikallaan, sillä hän on todellakin silloin hetkeksi joutunut ikäänkuin toiseen maailmaan, alitajuntansa vaikutuksen alaiseksi.

Mutta palatkaamme unikokemuksiin. Ne eivät aina ole tällaisia tunteen värittämiä, voimme joskus nähdä unia, jotka ovat niinkuin objektiivisiä kokemuksia, ulkokohtaisia havaintoja. Voimme nähdä vieraita paikkakuntia, jotka myöhemmin nähdessämme ne todellisuudessa, siten ovat meille tuttuja. Voimme nähdä ennustavia unia, tapahtumia, jotka myöhemmin toteutuvat. Tällaiset unet ovat harvinaisempia, ne ovat kokemuksia syvemmästä unitilasta, joka on kauempana päivätajuntaa. Sitävastoin ovat ne unet, joita tavallisesti muistamme, aikaisemmin kerrottua laatua, ja näemme niitä välitulassa, jolloin olemme lähellä valvetajuntaa. Jotta tämä kävisi selvemmäksi voimme käyttää apunamme alla olevaa piirustusta:

Edessämme on ympyrä. Se kuvaa ihmisen tajunnallista elämää kokonaisuutena. Ympyrän keskipisteestä piirrettyä kaksi sädettä eroittaa sektorin (a), se on päivätajunta. Koko muu osa ympyrää on silloin se, jota sielutieteilijät nimittävät alitajunnaksi ja salatiiteilijät ali- ja ylitajunnaksi. Halkaisijalla onkin erotettu ylempi puoliympyrä (d), joka kuvaa ylitajuntaa, jumalallista intelligenssiä, jumalallista elämää meissä. Päivätajunta-sektorin viereiset pienemmät sektorit (b) esittävät sitä alitajunnallista välitulaa, jossa unennäkömme tavallisesti tapahtuu. Ympyrän keskipiste

kuvaa tällöin ihmisen korkeampaa minää, joka ikäänkuin yhdistää kaikki nämä eri tilat.

Syvämmän unensa viettää ihminen siinä alitajunnallisessa tilassa, jota lähinnä halkaisijaa sijaitsevat sektorit (c) esittävät. Siihen hänen tietoisuutensa siirtyy siitä välitilasta (b), jolloin hän, kuten mainitsimme on tunteittensa, oman kohtalonsa ja karmansa vallassa. Tässä syvämmässä unitilassa tapahtuu se, jota nimitetään yölliseksi vaellukseksi. Ihminen vaelttaa vapaana fyysillisestä ruumiistaan toisessa maailmassa, ja voi ottaa selvää asioista. Tavalliset ihmiset eivät kylläkään kykene ottamaan selvää asioista, sillä heidän havaitsemiskykynsä on vielä hunnutettu ja epätarkka, niinkuin lapsella fyysillisellä tasolla, mutta kuta kehittyneempi ihminen on sitä selvempiä havaintoja hän voi tehdä. Kaikkien kansojen keskuudessa on kyllä puhuttu ja uskottu tähän yölliseen vaeltamiseen eli astraaliruumiissa kulkemiseen, kuten me teosofeina sanomme, mutta tiedemiehet kohauttavat olkapäitään sellaiselle ajatukselle ja pitävät sitä hulluutena. Salatieteilijälle se on tosiasia. Jokaisella ihmisellä voi kuitenkin olla objektiivisia kokemuksia tästä maailmasta sen puhtaassa muodossa. Hän voi herätessään muistaa nähneensä ihania maisemia, tavanneensa viisaita, kehittyneitä opettaja-olentoja tai vainajia, omaisiaan ja ystäviään. Nämä kokemukset jättävät voimakkaan ihanan onnen ja ilon tunteen hänen sieluunsa, joka juuri on ominaista astraalisille kokemuksille. Tällaiset kokemukset ovat objektiivisiä ja todellisia, vaikkeivät olisikaan sitä siinä muodossa kuin ne siirtyvät muistiimme, sillä on aina otettava huomioon tajunnan mielikuvituksellisuus.

Sanomme siis, että tässä syvämmässä unitilassa ihminen saavuttaa ulkokohtaisia kokemuksia. Hän vastaan ottaa myös vaikutteita ulkopuolisesta maailmasta osaksi, mutta myös omasta ylitajunnallisesta elämästään, jumalallisesta intelligensistä hänessä korkeamman minän välityksellä.

Voi esim. sattua, että ihminen nukkuessaan huomaa

joutuneensa jonkun rakkaan ystävänsä luokse ja hämmästytyä siitä, että tämä on sairas. Hän voi muistaa, että viimeksi erotessaan ystävästään oli hän vielä ollut terve. Myöhemmin herättyään hän saakin tietää, että ystävä todella on sairas.

Tämä on esimerkki vaikutuksesta ulkopuolisesta maailmasta. Kokemuksen tehnyt henkilö oli vastaanottanut unitilassa ystävänsä ajatuksen, mikä valvetilassa, hänen ollessa keskittyneenä ympäröiviin tapahtumiin, olisi ollut varsin vaikeata.

Mutta tunnemme myös unia, jotka ovat profetallista laatua. Voimme nähdä välähdyksiä tulevaisuudesta, historiallisista tapahtumista tai tapahtumista omassa elämässämme. Sitten voimme saada yleviä siveellisiä neuvoja ja opetuksia, jotka henkisellemme ovat tärkeitä. Nämä kaikki ovat kotoisin korkeammasta minästä, jumalallisesta intelligentistä joka vaikuttaa meissä, tai sitten on ajatuksen lähettänyt joku korkea, viisas mestari-olento maailmaan tai meille, ja voimme sen vastaanottaa vaikkamme itse olekaan tuossa samassa maailmassa.

Ominaista näille kokemuksille on, että muistamme ne vertauskuvien muodossa, symbooleina, jotka meidän täytyy ymmärtää ja osata ratkaista. Tämä riippuu tajuntamme mielikuvituksellisuudesta ja siitä, että kokemukset siirtyvät päivätajunnalliseen muistiimme sen alitajunnallisen tilan kautta, jossa olemme dramatisoivan mielikuvituksen vallassa. Siis samoin kuin selitämme ulkonaisen ruumiillisen vaikutuksen unitajunnassamme jollain fantastisella tavalla, joka on ikäänkuin vertauskuvaa todellisuudesta, samoin nämä välähdykset korkeammista maailmoistakin saavat vertauskuvallisen muodon. Täten avautuu meille laaja, erittäin mielenkiintoinen tutkimusala, unisymbolien tulkitseminen, johon arvoisat tieteelliset psykoanalysoijamme ovatkin ahkeruudella antautuneet. Mitkään unikirjat eivät tietysti ole luotettavia unien selittäjiä, koska unisymbolit ovat yleensä yksilöllistä

laatua ja lisäksi riippuvaisia siitä miltä tasolta uni on kotoisin.

Ottakaamme esimerkkinä sellaisesta vertauskuvasta, joka voi merkitä useampaa eri asiaa, tuo vanha symboli: käärme. Sanotaan, että käärme merkitsee pahaa. Tavallaan tämä on totta, sillä jos unemme on johtunut ruumiillisesta seikasta, alemmasta minästämmme, se merkitsee sukupuolisuuutta. Voimme myös nähdä sellaisen unen, että tahdomme ottaa käärmeen itsestämme esim. kädestämme ja tunnemme tyydytystä voidessamme sen tehdä, vaikkemme lainkaan käärmettä pelkäisikään. Tällöin se merkitsee ylpeyttä, joka meidän on poistettava itsestämme.

Edelleen voimme nähdä käärmeen, jolla on kruunu päässä ja puhuu viisaita sanoja, kuvaten korkeampaa minää, tai käärmeen, joka nostettiin korvessa ja paransi, tai sitten voimme nähdä sen käärmeen, joka puree itseään pyrstöstä ja on ikuisuuden vertauskuva. Huomaamme näistä vertauskuvista, että ne pitävät yhtä vanhojen salatieteellisten kirjojen käyttämien symbolien kanssa.

Kysymme vielä, missä suhteessa unielämä on henkiseen kehitykseen, millaista on korkeampi, okkultinen unielämä. Voimme oikeastaan erottaa siinä kaksi eri puolta. Olemme paljon kuulleet puhuttavan tietäjistä ja poppamiehistä vielä kansojen keskuudessa. Heidän unielämänsä on tavallaan kehittyneempää, sillä he voivat nukkuessaan säilyttäen itsetietoisuutensa ja muistikykynsä liikkua astraaliruumiissa ja ottaa selvää erilaisista asioista. He voivat lisäksi vaiuttaa itseään uneen milloin haluavat.

Ensimmäinen askel tällaiseen tilaan on siinä, että ihminen nukkuessaan tietää näkevänsä unta. Kohdistamalla huomionsa ja keskittämällä ajatuksiaan tähän seikkaan esim. joka ilta ennenkuin vaipuu uneen, voi hän vähitellen saavuttaa yhä suuremman itsetietoisuuden unielämässään.

Mutta todellinen korkeampi unielämä on kaukana tällaisesta. Se perustuu henkiseen elämään, siihen, että

ihminen oppii keskittymään kokonaan jumalalliseen elämään, hengen ylitajunnalliseen maailmaan, Jumalaan ja kuolee omasta personallisesta itsestään, persoonallisen elämän suruista ja iloista. Silloin hänelle muodostuu uusi ihminen unimaailmaankin, hänen unielämänsä muodostuu taivaalliseksi rauhaksi ja riemuksi, sillä untahan nimitetään kuoleman nuoremaksi veljeksi ja kuolema on aina myös ylösnousemista. Sanoohan Paavalikin, että kun tulee se, mikä on täydellistä, katoaa se, mikä on epätäydellistä.

Pekka Ervastian 1916 pidetystä esitelmäsarjasta tehtyjen muistiinpanojen nojalla kirj.

E. K.

Kultani.

Uneksin ja näin unta, ja unessani puristin kultaan sydäntäni vastaan ja rakastin sitä niin! Joskus se näytti minusta olevan vain kultapalanen, hyvin kallisarvoinen, mutta ei mitään muuta kuin kultaa; toisinaan taas oli se erään *suuresti rakastetun* kasvot, ja niin olivat ne yhdistyneet toisiinsa, etten voinut eroittaa kultaa valoineen ja varjoineen hänen kasvoistaan, jota niin suuresti rakastin.

Sitten tuli joku ja pysähtyi eteeni; hän oli puettu pitkään liehuvaan viittaun, viittaun, joka varmaankin oli tehty iltaruskon varjoista, niin tuo minusta tuntui, sillä en voinut keksiä mitään muuta, johon olisin sitä verrannut; ja hänen siipensä olivat hyvin voimakkaat, *kyllin voimakkaat kantamaan miehen maasta taivaaseen*; mutta hänen kasvoillaan oli peite, joka muistutti pilviä, jotka riippuivat matalalla lännessä auringon laskun jälkeen. Kun hän puhui minulle oli hänen äänensä niinkuin suurten vesien soitto.

Ja hän sanoi minulle: »Anna minulle kultasi.»

Ja minä vastasin »En, en, sillä mitä tekisit kul-

lallani», ja minä puristin sitä yhä lähemmäksi sydäntäni.

Sitten hän sanoi: »Kullassasi on vielä kuonaa».

Sitten käännysin hänestä pois, suojellen sitä, jota niin suuresti rakastin sydämessäni, sillä mitä olisin minä välittänyt kuonasta? Eikö se ollut minun kultani? Aivan omani. Kuonaa tai puhdasta kultaa! Olkoon, mutta rakkaus tekee molemmat kullaksi, sillä rakkaus näkee vain rakastetun ja rakkaus ei näe muuta kuin puhdasta kultaa sielläkin, missä muut luulevat näkevänsä jotain huonompaa metallia. Rakkaus ei ajattele mitään pahaa.

Sitten huudahdin sydämeni suuren rakkauden syvyydestä:

»Olen tyytyväinen kultaani sellaisena kuin se on sekin, jota nimität kuonaksi on minulle kallista».

Ja sitten hänen äänensä oli hillitty ja täynnä sääliä, hänen sanoessaan:

»Minun täytyy se ottaa sinulta, jollet tahdo sitä hyvällä antaa, sillä Kuninkaan täytyy saada kultasi kruunuunsa, mutta ensin se on puhdistettava.»

Oi, mutta sydämeni oli särkyä! Ja minä kysyin:

»Mikä on oleva puhdistus?»

Ja hän vastasi: »Kärsimys!»

Sitten huudahdin rajusti; »Kuka olet sinä, joka tulet ottamaan minulta kultani? Minä rakastan sitä niin! Se on kyllin hyvä minulle! Olen niin suuresti sen tarpeessa. En näe mitään kuonaa sen kauneudessa; se on kaikki kultaa sydämelleni. Miksi eroaisin siitä jota niin rakastan?»

Kun puhuin tämän, sydämeni täyttyi tuskalla ja kyyneleitä, katkeria, katkeria kyyneleitä valui kullalleni — vai kastoivatko ne ehkä suuresti rakastettuja kasvoja. Unet ovat omituisia ja ihmeellisiä.

Hetken kuluttua hän, joka seiso vieressäni ja jota varjot ympäröivät niinkuin puku, puhui jälleen, ja hän sanoi:

»Oletko niin pian unohtanut, että rakkauden voima on rakkauden uhrissa?»

Noiden sanojen vaikutuksesta täytti minut voimakas vavistus, ja minä kuiskasin:

»Kerro minulle nimesi, niin tahdon antaa sinulle kultani.»

Ja hän vastasi; »Olen kärsimyksen Enkeli.»

Ja minä kysyin: »Miksi sinä kätket kasvosi?»

Ja hän vastasi: »Minä en ole kätkenyt niitä, vaan sinä ja kaltaisesi. Ihmislapset ovat kutoneet tämän peitteen, siksi etteivät ymmärrä; sentähden eivät voi nähdä kasvojani.»

Sitten annoin hänelle kultani, mutta pelkoni oli niin suuri, että heräsin.

Käännyin vuoteessani ja ajattelin rakastani, ja rukoilin, että kaikki olisi hänellä hyvin. Mutta silmäni olivat hyvin raskaat, niin raskaat että nukahdin uudelleen, ja nukkuessani uneni jatkui.

Katselin käsiäni; ne olivat tyhjät — niin tyhjät! Olin yksin, yksinäisyydessä, joka oli niin syvä, niin kauhea ja näytti niin ikuiselta, tunsin sydämeni murtuvan. Silloin tapahtui ihmeellinen asia. Huoneeni katosi tyhjyyteen ja näin edessäni varjossa alttarin, alttarilla tulen ja tulessa sulatusmaljakon. Olin liian väsynyt seisoakseni ja vetäydyin lattiaa pitkin, kunnes saavuin alttarin luo; vastustamaton halu valtasi minut nähdä, mitä oli sulatusmaljassa. Kohottauduin asettamalla sormeni alttarille ja katselin yli maljakon reunan. Ja voi, tuli poltti kuumasti, niin kuumasti. Ja maljakossa kulta vavahteli niinkuin ihmissydän tuskassa, ja — oi Jumalani, se oli minun kultani, se oli jälleen rakastettuni kasvot!

Silloin huusin ääneen. »Oi kärsimyksen Enkeli, riittää» sillä hän seisoi toisella puolella kumartuneena alttarin yli, ja näin, että se oli hänen kätensä, joka viritti tulta. Mutta hän ei vastannut sanallakaan.

Silloin oli tuskani niin suuri, että puoleksi heräsin. Harmahtava aamusarastus pilkisti ikkunaverhojeni takaa, mutta niin todellista oli kärsimykseni, niin raskas oli sydämeni tuska, etten voinut liikkua. Voiinkin

ja käännyn pois päin harmahtavasta valosta; se painosti minua niin.

Kun jälleen katselin tulta, oli se palanut melkein loppuun alttarilla, ja *maljakko oli tyhjä*. Silloin kohotin ääneni ja huusin kultaani ja itkin katkeraa itkua.

Äkkiä suuri valo ympäröi minut. Se oli niin kirkas, että minun täytyi kädelläni peittää silmiäni, ettei sen loiste häikäisisi minut. Silloin kuulin tuon äänen taas — äänen, joka oli niinkuin suurten vesien soitto — ja katsellessani ylöspäin näin hänen seisovan lähellä minua. Hänen siipensä olivat levitetyt niinkuin lentoon ja oikeassa kädessään oli hänellä kultapala niin puhdas, niin kirkas, kiin kaunis, niin kallis, että ymmärsin, että sen säteily oli valaissut minut. Sanoinko kultaa? Kultaa! Oliko se kultaa? Vaiko rakastettuni kasvot? En voinut eroittaa niitä toisistaan.

Suuri ilo täytti sydämeni ja huudahdin:

»Oi Kärsimyksen Enkeli, ennenkuin otat hänet minulta, poista varjot, jotka ympäröivät sinua; anna minun nähdä kasvosi; anna minun tuntea sinut sellaisena kuin olet».

Silloin hän poisti peitteen ja minä katselin — *Jumalan kasvoja*.

— — — — —
Heräsin ja olin tyydytetty.

Lilly L. Allen.

Engl. suom. E. K.

Erakkoluonne.

*Ei erakko sille mitään voi,
että hän ihmistä kaihtaa,
ettei hän sitä, mi sielussa soi,
toiseksi tahtoisi vaihtaa.*

*Sentäänkin sisäisen veljeyden kuva
voi kirkastumistaan vain kirkastua . . .*

*Jospa se kirkkaus joskus vois
erakon itsensä polttaa pois!*

*Taikka hän silmin häikäistyin
syöksyisi ihmisten kyliin,
ihmisten hyvyyttä hämmästyin
kuolisi veljensä syliin . . .*

H. R.

Auran loiste henkisessä elämässä.

Kreikkalaiskatolisen Piispa Theophanin kirjeitä.

Kirje XXVII.

Olen hyvin iloinen siitä, että haluatte tehdä työtä oman uudestisyntymisenne puolesta. Tämä halu on kokonaan vallannut teidät; auttakoon teitä Jumala muuttamaan tämä toivo päätökseksi ja toteuttamaan päätös teossa. Sanoin lausuttuna tämä ei vielä ole mitään monimutkaista eikä pitkäaikaista, ja kuitenkin on se sisäisesti katsoen oleva koko elämän työ.

Ja itse olette nyt elämänne käännekohdassa. On valittavananne joko Jumalan armon johdatus, tai jotakin aivan vastakkaista. Kun oletamme teidän valitsevan edellisen, saavutatte koko elämän kestävän

työn jälkeen autuaan päämäärän. Kuinka luulette silloin sisäisesti näyttävänne? Kuin loistava tähti, joka levittää valoisat säteensä kaikkiin suuntiin.

Sanoitte minulle kerran, ettette kykene pitämään ajatuksianne aisoissa. Sanoitte, että epäjärjestys valitsee sisäisessä itsessänne, että ajatukset, tunteet ja ja toivomukset myllertävät mielessänne. Näin on asianlaita, koska ei ole olemassa mitään keskustaa, koska ette itse vapaasta tahdostanne ja tietoisesti ole päättäneet mille puolen asettua.

Tähän asti on Jumalan armo johtanut teitä oikealla tiellä, ja sisässänne on ollut järjestystä, mutta nyt ei se enää yksin vaikuta, vaan odottaa päätöstänne. Ehkä on se teidät kokonaan hylkäävä, jättäen teidät oman tahtonne huostaan. Ehkä on oma sydämenne valitseva vastakkaisen suunnan. Kuitenkaan älkää silloin odottako sisäisen rauhattomuutenne vähenevän. Ei, silloin on mieleenne astuva vielä suurempi hämminki ja hajanaisuus!

Rauha ja järjestys on ainoastaan silloin tuleva osaksenne, kun antaudutte Jumalan armolle ja pidätte henkisen elämän sääntöjä rikkomattomana elämän lakina.

Ratkaisevasta hetkestä lähtien on sisässänne muodostuva voimakas keskus, joka vetää puoleensa kaikki olemisen voimat. Tässä keskuksessa on Jumalan armon tyyssija, joka tästälähtien hallitsee ajatuksianne ja tahdonvapauttanne. Tämä on se, jota nimitetään hengen ylösnousemiseksi eli uudestisyntymiseksi.

Tästä keskuksesta järjestää Jumalan armo olemuksenne ruumiilliset ja sielulliset voimat. Se ylläpitää tasapainon sen toiminnassa, säilyttäen kaiken hyvän mutta hyljäten huonon.

Tämä koko ihmisen olemuksen vetäminen määrättyyn keskustaan jumalallisen armon suuntaan on uudestisyntyminen, jota niin palavasti toivotte.

Kun uudestisyntymisenne on täydellisesti toteutunut, silloin on niin suuri kuin pieni saava alkunsa tästä keskuksesta ja sellainen sopusointu ja jumalai-

nen rauha on saava vallan olentonne sisäisessä tempelissä, että se on ylittävä jokaisen käsitteen. Mikä ihana ja autuas olotila!

Nyt muistatte, mitä jo aikaisemmin puhuimme hyvin hienosta alkuaineesta, joka tunkee kaiken läpi ollen sukua sieluverholle. Kun Jumalan armo ei ole tavattavissa sielussa, on sieluverho tumma kuin synkin yö, jos ihminen antautuu intohimojensa valtaan, tai harmaa kuin epämääräinen sumu, jos ihminen elää turhuudessa palvomatta kuitenkaan erikoisesti intohimojaan. Mutta jos Jumalan armo alkaa vaikuttaa läpäisten sen, valkenee se kuin ilma huonon sään jälkeen. Ja jos Jumalan armo kokonaan läpäisee sielun, silloin on sieluverho valkealoistava.

Kuten kaikki sisäinen vetäytyy keskustaa kohti, nähdään myös sielunverhon säteilemisen lähtevän samasta pisteestä seuraten henkistä vaikutusta. Siten ilmenee valonsäteily. Sisäinen armoittuminen ei ainoastaan loista esille henkisesti, vaan myöskin aineellisen valon tapaisesti.

Tämä sisäinen loistaminen tunkeutuu useasti esille tullen myöskin toisille näkyväksi. Kun kerran olin Pietarissa, kuulin tällaisesta tapauksesta, ja tahdoin tällöin omin silmin todeta sen. Eräs munkki, jossa armoittuminen jo havaittavasti tuli näkyviin, kävi luonani. Puhe kääntyi henkiseen toimintaan. Sitä mukaan kuin hän antautui tähän ja syvensi ajatustiaan, tuli hänen kasvonsa yhä valoisaammiksi, kunnes ne vihdoin olivat valkoiset kuin lumi, jolloin hänen silmänsä leimusivat. Sanotaan myös Serafim Sarowilaisesta, että hän usein loisti niin, että kaikki sen näkivät, erittäinkin rukouksen aikana kirkossa. Tällaisista ilmiöistä on olemassa kirkkomme isistä monta tarua. Erästä kerrottiin, että hänen asettuaan rukoukseen valoa säteili hänen molempain käsiensä kaikista sormista. Erästä toisesta sanottiin, että kun hänen oppilaansa kerran kolkutti hänen ovelleensa saamatta vastausta ja tällöin kumartui tir-

kistämään sisään avaimenreijästä, näki hän vanhuksen tulen ympäröimänä kuin valopylväs. Tällaisia kertomuksia on paljon. Lapsena kuulin samantapaista pyhästä Tikhonista. Kristuksen kirkastus kokonaan valon ympäröimänä ilmennyksenä on ilmiö, jolla on samanlainen alkuperä.

Venäläisestä alkutekstistä kääntänyt *V. B.*

Kosto.

Tosi-kertomus.

Olin viime kesänä etelä-Eestissä vierailemassa sukulaisteni luona.

Nähtyäni lapsuuteni leikkipaikat ja laidunmaat, joissa paimenpoikana monet suvet juoksentelin ja johon nyt mahtavat kuusikot olivat ehtineet kasvaa, — poikkesin kylän raiteilla kulkiessani myös muutamien lapsuuteni tuttavien luo.

Mäen taloa ohikulkiessani tulin muistaneeksi Juhania ja Maria, vanhuksia, jotka siihen aikaan asuivat loisina Mäen talon saunarakennuksessa, kurjassa hökkelipahasessa. Heillä oli vain yksi pieni savilattainen huone pilkkahinnasta käytettävänä. Heidän lastensa kanssa olin ollut kyläkoulutoveri. Mitäpä jos poikkeaisin katsomaan, elääkö heistä kukaan vielä. Tuumasta toimeen.

Astuttuani saunakamariin, huomasin Marin istuvan sängyn laidalla, sukankudin kädessä. Savipermannolla noukki neljä-viisi kanaa jyviä, joita niille juuri oli siroiteltu. Mari näytti hyvin vanhalta.

Esitin itseni ja samalla kysyin, missä ovat muut perheen jäsenet.

Mari ihmetteli kovin ja oli mielissään, että olin poikennut häntäkin katsomaan. Samassa muuttui hänen äänensä sävy murheelliseksi ja pian kertoikin hän elämänsä viimeaikaisista vaiheista.

Juhani oli kuollut kolmatta vuotta sitten. Hän oli paljon sairastellut, sillä kurjuus ja puute eivät tah-
toneet koskaan juuri poistua heidän elämästään. Oli-
han Mari toivonut apua lapsiltakin, vaan eihän se-
kään toivo toteutunut. Tytär Liisa oli aikoinaan
siirtynyt Moskovaan palvelukseen. Kun sitten bolshe-
vikkien valtaan tultua nälkä oli ruvennut kaupun-
kia ahdistamaan, oli Liisakin mennyt kyliin jauhoja
hakemaan, niin kuin monet muutkin. Paluumatkalla
olivat viranomaiset ruvenneet jauhojen ostajia hätyyt-
telemään, että oli täytynyt metsiin pakoon juosta.
Metsässä Liisa eksyi ja yöpyi lopuksi syyskylmässä
kuusen juurella. Tyttö vilustui ja myöhemmin kau-
punkiin tultuaan sairastui keuhkokuumeeseen ja —
kuoli . . . Reino-poika oli hävinnyt maailmansodassa.
»En tiedä, missä hänenkin luunsa lepäävät. Sen minä
olen saanut palkakseni siitä, että kasvatin lapsiani
työllä ja vaivalla, hankkien rehellisesti jokaikisen
leipäpalasen. Kehräsin ja kudoin emännille päivät
ja yökaudet. Juhani ei paljonkaan ansainnut, kun
oli niin reumatismiin pilaamana.»

Tunsin sääliä vanhaa vaimoa kohtaan, joka yksin
sai viettää elämänsä iltahetkef. Aioin jo lähteä, kun
muistin erästä Marin sukulaista, Laanemetsän Mih-
keliä, joka jäi sekapäiseksi siihen aikaan, kuin asuin
vielä kotiseudullani.

»Elääkö Mikkelä vielä?» tiedustelin lopuksi.

»Sitäkö Laanemetsän Mikkelä tarkoittatte?» kysyi
Mari. Saatuaan myönteisen vastauksen, alkoi Mari
innokkaasti selittämään:

»Eläähän se Mikkelä vielä, mutta minkälaista se
elämä — jumala paratkoon — onkaan! Väliin tekee
hullun töitä monta kuukautta yhtä mittaa, kunnes
väsyä ja on taas vähän aikaa rauhallisempi. Ajoin
hän vaimonsakin pois luotansa ja hajoitti tupansa
seinät hajalleen. Ehjimmässä osassa elelee itse vielä
nytkin ja käyttää akkunaa ovena. Ihmiset väittivät,
että hän tuli juomisen takia sekapäiseksi, koska hän
sitäkin — juomista — paljon nuorena harjoitti. Mutta

minä sanoin aina, että Mihkeli on noiduttu sekapäiseksi, ja että siinä asiassa perää oli, tulin myöhemmin tietämään. Se tapahtui näin: Olimme naapurin mummon kanssa kerran yhtenä syksynä Takametsässä puolukoita keräämässä. Silloin huomasin eräällä kannolla jonkun vaatekäärön. Luokse päästyäni olikin siinä noin parin kuukauden vanha lapsi. Me siellä ihmeteltiin ja neuvoteltiin, mitä lapsen kanssa tekisimme. Silloin tuleekin muuan nainen pensaikosta ja sanoo olevansa lapsen äiti. Hän sanoi aikoneensa myös marjoja poimimaan ja panneensa lapsen siksi aikaa kannolle. Sanoi asuvansa Takamäen torpassa sisarensa luona ja kärsivänsä vieläkin sen johdosta, että oli joutunut juopuneiden miesten rääkättäväksi. Eikä hän siitä sairaudesta usko enää pääsevänsä. Mutta jos hänen täytyy kuolla näin nuorena, niin ei niille miehillekään hyvin käy. Minä kysyin, että kutka ne miehet sitten olivat ja milloin se tapahtui. Tyttö sanoi, että kyllä koko pitäjä tuntee Laanemetsän Mihkelin ja Hundiaugun Tuomaan, kuuluisat juopot molemmat. Hän oli edellisenä syksynä palvellut Loksen talossa. Isäntä oli hyvänlainen mies, vaan emännästä kulki huonoja juttuja, ja kotonakin hän maisteli viinoja. Usein pani hän toimeen juominkeja matkustavien pellavakauppiaiden kanssa. Yhtenä iltana olivat Mihkel ja Toomas tulleet Loksalle ja rupesivat emännän kanssa juopottelemaan. Vieläpä vaativat, että emäntä hankkisi heille tyttöseuraa, jonka hän myös lupasi. Myöhemmin käski emäntä palvelijan mennä aitasta ruokatavaroita hakemaan. Heti kun tyttö ehti pimeään aittaan, sulki emäntä oven ulkoapäin salvalla. Aitassa tarttui kaksi miestä tyttöön, ja teki hänelle väkivaltaa, huolimatta hänen epätoivoisesta vastarinnastaan. Ne olivat Mihkel ja Toomas, jotka emäntä oli ennakolta aittaan lähettänyt. Miesten mentyä ja ensi säikähdyksestä ja vihasta toinnuttuaan aikoi tyttö hukuttautua jokeen — talo kun sijaitsee joen rannalla — vaan sitten hylkäsi sellaisen ajatuksen ja alkoi

kostoa suunnitella. Lähtökiireessä unohtuivat miesten hatut aittaan. Sattumalta löysi tyttö ne, ja samassa hän oli selvillä siitä, mitä tekisi. Hän muisti naapurissa asuvan Käärä-Kustas vanhuksen, jota pidettiin viisaana noitana. Tyttö sieppasi hatut ja kiiruhti naapuriin, vaikka olikin jo myöhäistä. Kuultuaan tytön kertomuksen lupasi vanhus koettaa auttaa. Sitten hän teki joitakin tytölle tuntemattomia temppuja Mikkelin ja Toomaan hattujen kanssa, ja sanoi, että kun miehet näitä hattuja rupeavat käyttämään, ei rangaistus jää tulematta.

Yöllä kun Mikkel ja Toomas ajoivat talosta pois, olivat nuo hatut heillä päässä.»

Mari vaikenä hetkeksi.

Minä en malttanut odottaa, vaan kiiruhdin kysymään: »kuinka sitten Mikkelille ja Toomaalle kävi?»

»Kävi niin kuin tyttö ennusti.

Tyttö itse kuoli samana syksynä. Toomas kuoli seuraavana vuonna jonkunlaiseen kurkkutautiin, mikä hänet melkein tukehutti. Mikkel tuli sen jälkeen sekapäiseksi ja on siitä lähtien ollut jo lähes kaksikymmentäviisi vuotta yhä vaan samallaisessa tilassa. Väliin monia kuukausia selvempi, sitten taas sekaantuu. Eikä Loksen emäntäkään säästynyt. Hänen kuolemastaan tulee kai kymmenen vuotta jo. Kerran oli hän ollut kaupungissa tuttaviansa kauppiaitten seurassa, ja heidän kanssaan mässänyyt ja juopotellut. Siinä he olivat jollain inhoittavalla tavalla hänen sisäelimiään haavoittaneet, että kun hän kaupungista hevosellansa kotiin ajoi, kulkivat veren jäljet pitkin tietä perässä. Kotonakaan ei saatu verenvuotoa millään pysähtymään, vaikka lääkärikin haettiin. Hänet pantiin sitten keskelle jokea — kun oli kesäinen aika — tuolille istumaan, ja siinä hän istui toista päivää, kunnes kuiviin vuosi — ja kuoli... Näin kostetaan joskus ihmisten pahat teot», lopetti Mari kertomuksensa.

Minä kiitin tarinoimisesta, otin jäähyväiset ja astuin ulos pihalle. Aurinko teki laskua purppuroiden

taivaan kantta, jossakin kauempana äänehti ruisrääkkä, ja talon heinäväki palasi niityltä, viikatteet ja haravat olkapäillä . . .

Julius Kangur.

Kirjeitä toimitukselle.

Uni.

Yöllä tämän kuun 4:tta päivää vasten näin unta, joka mielestäni sen verran poikkeaa tavallisista unista että lienee syytä kertoa se Ruusu-Ristissä, vaikka teenkin sen epäillen.

Se tapahtui 12,30—3,15:n välillä.

Ensin näin jotain merkityksetöntä. Sitten olin astumassa jostain kaupungista vievää tietä myöten. Yht'äkkiä heittäytyi eteeni mummovainaja niin etten pääsyt häntä kiertämään. Minua ensin vähän pyrki kammottamaan, — kuten olisi ollut laita ilmisissä, — sillä tunsin tietoisesti olevani tekemisissä toisen maailman asukkaan kanssa ja tunsinpa itseni eräästä teostani, joka unessa äsken juuri oli tapahtunut ja joka muuten ihmisten kesken on luvallista ja tavalista, jotenkin epäpuhtaaksi ja häpeileväksi. Mutta kohta pelkoni ja kaikki tuo hälveni.

Olin polvillani mummon vieressä, joka makasi sellällä tiellä tai sen ohessa. Hän katseli minuun suurilla sinisillä silmillä, jollaisia hänellä ei eläessään ollut, sillä hänen silmänsä ainakin vanhana — hän eli hyvin vanhaksi — olivat pienet, vetiset ja ruskeat, oik. ruskeankellahtavat. Pidimme toisiamme käsistä ja puhelimme pitkään. Olin unessa selvästi tietoinen keskustelumme aiheista, mutta herätessäni valui ne muistostani kuin vesi seulasta. Muistan vain maininneeni mummolle että olin kaivannutkin tavata häntä, varsinkin »kun silloinkaan emme tavanneet» (tarkoittaen nähtävästi hänen kuolemansa aikoja, alun

kolmattakymmentä vuotta sitten). Siinä keskustellessamme sanoi sitten mummo: »Nyt minä menen sellaiseen paikkaan että sinä et koskaan enää minua näe». — Nostin silmäni ja näin vasemmalla ja edessäpäin vuortentapaisten rajoittavan näköpiiriä, kuitenkin jokseenkin lähellä, ja niillä kivettyneen näköisten eläinten hämäränsekaisessa valaistuksessa kuvastuvan kuulakkaa taivaanrantaa vasten. Katsoessani niihin kuulin mummon sanovan: »Se on kivistä koko komento», tarkoittaen nähtävästi mitä katselin ja minne hänen kai oli mentävä. Samassa näin edessäpäin kahden noista isoista eläimistä, jotka, kuten sanottu, ensin näyttivät kivettyneiltä ja joista toinen oli tiikerintapainen ja toinen jotain toista lajia, ehken leijona, rupeavan kisailemaan keskenään, kuten koirilla on tapana. Sitä seurattessani kuulin äänen sanovan: »Se on mummo», tarkoittaen tiikeriä, joka kisailussa esiintyi aktiivisena, toisen ryhtyessä vain puolustautumaan sen pehmeiltä ja ystävällisiltä hyökkäyksiltä. — — Siihen heräsin.

Jos nyt koettaisi tätä unta selittää, edellyttäen nim. että se todella jotain merkitsi, niin ensiksikin tuo kivierämaa, noiden vuortentapaisten rajoittama, kuvanee sitä astraalimaailman seutua, johon toiset kuolemansa jälkeen joutuvat puhdistumaan niistä tahroista, joita heidän maanpäälliset rikkomuksensa ovat heihin, heidän olemukseensa, painaneet. Että tuollainen seutu astraalimaailmassa on olemassa tai että toiset vainajista ainakin näkevät ja tuntevat sellaiseen joutuneensa, on kuvattuna teosofisissa kirjoissa. Ja että mummon nähtävästi tuli sinne lähteä, noiden vuorten taä, merkinnee että hänen nyt tuli sinne siirtyä miettimään fyysillistä elämäänsä ja soveltamaan rikkomuksiaan. Mutta millaisessa paikassa hän sitä ennen oli ollut? — —

Mitä sitten tiikeriin näyssä tulee, niin lienee se käsitettävä vertauskuvallisesti, koskapa ei ihminen kuolemanjälkeisessä olotilassa eläimeen päin kehittyne. Jokaisessa ihmisessä on eläintä enemmän tai vähem-

män. Että mummo kuvautui tiikerinä eli sentapaisena, joka näytti rauhalliselta, talttuneelta, kesyttyneeltä, säyseältä, sopuisalta ja joka hellyydellä ja rakkaudella näytti käsittelyvän tuota toista lajia olevaa eläintä, tarkoittanee vain että eläin hänessä on jo tuossa määrässä kulunut pois, vaikkakaan ei läheskään kokonaan, koskapa hän siinä hahmossa esiintyi ja vielä sellaisen eläimen, kuin tiikerin. Ja että tuo eläin näytti hyvin viihtyvän ja nauttivan olostaan, osoittanee ettei mummolla, lukuunottamatta tuon seudun karuutta ja jylhyyttä, ainakaan nykyään erikoisempia kärsimyksiä liene.

Muuten tuon eläimen verho, vaikka eläin, joka alussa oli näyttänyt kivettyneeltä, esiintyikin sitten elävänä, näytti jollain kummallisella tavalla sittenkin kivettyneeltä. Sen verhon sisässä eli eläin pehmeine liikkeineen. Merkitseekö tämä sitä että eläin yhä vähemmän ja vähemmän näytäkse enää ulospäin, kun se sisällisestikin yhä enemmän ja enemmän kuluu pois ja kun sen täytyykin niin tehdä, vai mitä, en osaa päätellä.

Tässä nyt olisi selityskoe tuohon uneen, edellyttäen, että se nyt todella oli jonkinarvoinen. En mitenkään väitä että olen oikein osannut sen tulkita. Päinvastoin epäilen sitä. Jos Ruusu-Ristin arv. toimittaja huomaa tulkintani vääräksi joko kokonaan tai osittain, niin toivoisin hartaasti että hän sen oikaiseisi.

9. 9. 24.

H. R. M.

J. K. Uneni teki minuun, sen nähdessäni, tunsin sen, syvän vaikutuksen, mikä tuntui siitä herätessänikin.

Toim. muist. Vainajan omat sanat osoittivat, että hän oli aikeessa jättää astraalimaailma, jossa hän vielä oli yhteydessä fyysillisesti elävien kanssa, — ja siirtyä taivastilaan. Puhdistustyö oli täten jo tapahtunut, tiikerihahmo itse asiassa jo jätetty. Vuoret ja kivet kuuluvat; ajatusmaailman vertauskuvastoon ja viittaavat siis myös taivasta kohti.

Rajalta.

»Siellä Italian sinisen taivaan alla rakastin katsella päivän paahتامain miesten ja naisten työntekoa. He tekevät itsetiedottomasti työtä maan, veden, ilman henkien kanssa. Opeta Sinä suomalaisiasi tekemään työtä itsetietoisesti heidän kanssaan», kirjoitti minun »Auntie Brownini» kerran.

Nuo sanat ovat kuin hänen henkinen perintönsä minulle. En tiedä vielä, miten hyviä totuuksia ja salaisuuksia niihin kätkeytyy, mutta tahtoisin päästä niistä perille vähitellen.

Tänään ne jälleen niin voimakkaasti palautuivat mieleen. Pikku oppilaideni, Ternon ja Aulon, kahden lahjakkaan, hienoluontoisen pojan kanssa kipusimme ylös vaaralle tuossa talon takana, sinne korkealle ylhäisen hongikon keskelle, josta syksyisen mahtava, huikaisevan avara maisema aukeni silmäin eteen. Oi sitä melkein pyörryttävää ilmojen raikkautta ja honkametsän tuoksua ja sitä iloa, mikä tulvahti rinnasta Luojalle kiitokseksi ihanuudestaan, jota hän on antanut. Erämaan rauha päilyi järvistä, lahdistä, poukamista. Erämaan rauha asui syvissä saloissa. Erämaan rauha astui ihmiseenkin. Poissa, kaukana on kuohuva maailma, poissa sen paha ja poissa sen korkeat pyrinnöt. Poissa on näiden seutujen entiset asukkaat, huvitteleva, venäläinen ylhäisö. Jällellä on vain heidän rappahtuvat huvilansa, hovinsa ja palatsinsa. Tekolammet kasvavat umpeaa, tenniskentät ruohottuvat, puutarhat turvettuvat. Muistoina elää kansan parissa iloiset parivaljakot, kahisevat silkit ja hurjat juomingit.

Talot törröttävät autioina ja katsovat kulkijaa kuollein silmin. Myrskytuulet lyövät luukkuja. Köyhä kansa raastaa niitä sen kun ennättää. Ensin menevät ikkunalasit, sitten seuraa muu perässä. Rotat vain ainoina asukkaina pitävät tanssiaisiaan silkkituolien seinämillä ja mahonkipöydillä.

Jotkut venäläisten ystävät päivittelevät mielessään

suomalaisten kolttosia: — Valmistavat pahaa päänsä päälle! Hankkivat siten toisten kostoja. Ja kyllä ne tulevat kerran, ne venäläiset ja näyttävät!

Rajalla rajan henki.

Mitä sanovat seisojalle ikihonkain huminassa maan, veden ja ilman henget? Mitä kuiskaavat karkoitettut kotitontut selän takaisen suuren sanatorion raunioista? Mitä puhuu päilyvä järvi? Mitä kieltä virkkaa erämaan valtava luonto?

Sitä, että tänne vakaiselle vaaralle on saatava suomalainen Elämän opisto, kohotettava raukalle rajalle valon majakka Idän voimia vastaan. Vastaanko? Tais-
teluhengessäkö? Ei, vaan veljen kättä lyöden, lausuen: Rauha Sinulle, rauha minulle, ihmiselle hyvä tahto, Jumalalle kunnia ja kiitos.

Sitä ajattelee kotiopettajatar kaukana erämaassa, 15 km asemalta.

Joskus se nousee se suomalainen Point Loma, se uusi koulukunta, syntyy se veres ja nuorteva kasvatussuunta, se jossa jaetaan tietoja, tehdään ruumiillista työtä valtavan kauneuden keskessä maan, veden, ilman henkien parissa, kehitetään taiteellisia vaistoja, opitaan palvelemaan, auttamaan, säteilemään valoa maailmaan, se, jossa huomataan kaiken keskeisimpänä ajatuksena kaikessa olevan: Hänessä me liikumme, elämme ja olemme.

H. R.

Kirjallisuutta.

Ruus-Risti-Kirjasto N:o 14. *Christosophia*, kirj. Pekka Ervast, hinta 15: —, kans. 25: —.

Kustantaja tiedoittaa kirjan kansilehdellä: »*Christosophia* on kirja, joka on omiansa tekemään käänteen nykyisessä teosofisessa kirjallisuudessa. Kristus-kysymys — uskonnollisen maailman keskeisin kysymys, jota nykyajan teosofisissakin piireissä on niin paljon pohdittu — saa kerrassaan uuden valaistuk-

sen, kun siihen käydään käsiksi psykologisella tavalla, henkisiin kokemuksiin nojaten. Kysymys Jeesuksen historiallisuudesta ja ajasta, jolloin hän eli, ratkaistaan kirjassa myös lopullisesti uusimpien historiallisten tutkimusten perusteella.

Christosophia on kirja, joka voi miellyttää ja opettaa ketä totuudenetsijää tahansa, oli hän ennakkomielipiteiltään uskovainen tai kieltäjä, sillä se on selvä vastaus kysymyksiin: mitä on kristinusko? mitä on teosofia? mitä on totuus?»

Myöntää mielellään, että kustantaja on lyhyessä lausunnossaan osannut sanoa erinomaisen hyvin, ja että tuskin olisi voinut sen asiallisemmin sanoa. Jos siihen jotain lisäisin, niin sanoisin: kirja on edelläjuoksijan suurten henkisten kokemusten ja ratkaisujen ja näkemysten älyllis-henkinen tulkki, ja että lukija voi sitä samalla lukea kuin pyhää kirjaa. Sillä mitä enemmän lukija itsekkin on olemassalonsa arvoitusta miettinyt, totuutta etsinyt, henkensä ääntä kuunnellut ja seurannut, mitä vaikeammassa tilanteissa hän on joutunut itseänsä tutkimaan ja ratkaisuja tekemään, sitä suurempaa iloa, rohkaisua ja tukea hän tästä kirjasta saa.

Kirjassa on tavallaan kuin kolme kirjaa, »Mitä on usko?», »Pieni Ruusu-Risti-Katekismus» ja »Christosophia», jotka kyllä sointuvat yhteen ja muodostavat ehjän kokonaisuuden.

Ei voi muuta kuin toivoa, että me nyt elävät teosofit osaisimme mahdollisimman paljon elävöittyä tämän todella ainut- ja omalaatuisen, ja uskonnollis-henkisessä elämässämme keskeisen kirjan kosketuksessa, niin että Suomessa voimakkaasti lisääntyisi se ihmisjoukko, joka osaisi mahdollisimman suurella määrällä käyttää tätä kirjaa apunaan, henkisen elämänsä oppaana ja ohjeena.

J. R. Hannula.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena oli syysk. 28 p:nä *Jeesus ja n. s. sakramentit*, lok. 5 p:nä *Jeesuksen totuudenruumis*. Lokakuun 12 p:nä alkoi luentosarja maailman uskonnoista.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä alkoi toimintansa loka-kuun 5 p:nä uudessa kodissaan Stenmanin Taidepalatsissa. Puheenjohtajan pöytä korokkeellaan oli kuin alttari, sillä sen peitti lattiaan saakka viheriä verkaliiina, jonka kylkeen oli ommeltu hopeinen risti, joka nousevasta auringosta kohoten ja ruusukiehkuran ympäröimänä säteili loistoaan ympäri maailman — tämä kaikki näkyen kuin taivaan rannalla kahden tumman sypressin keskeltä. Liinan oli lahjoittanut ja koruompeluksen suorittanut rouva Maria Jahn. Pöydän takana oli niinikään insinööri C. Jahnin johtajaa varten lahjoittama siro ja mukava kreikkalaistyylinen, nahalla peitetty renesansi-tuoli. Korokkeen edessä oli lattialla iso matto ja istumapenkit oli asetettu suorakulmittain niin, että maton peittämä lattia-ala oli tyhjä. Tunnelma oli koko illan sekä kotoisa että juhlallinen, vaikka ohjelma soittoineen, puheineen, keskusteluineen kesti neljättä tuntia. Ryhmä kokoontuu ensi kerran t. k. 20 p:nä ja sitten säännöllisesti joka toinen maanantai-ilta klo 1/2 8.

Helsingin Ruusu-Ristin kysymysillat alkoivat t. k. 4 p:nä klo 8 i. p. Stenmanin Taidepalatsissa ja jatkuvat säännöllisesti joka lauantai-ilta klo 8 samassa paikassa.

Ruus-Ristin tästä numerosta jäi tilan puutteen takia J. R. Hannulan tärkeä jatkokirjoitus Kristuksesta ja maailmanopettajasta ensi numeroon.

Vapaamielisen katolisen kirkon piispa Mazell saapuu Helsinkiin Suomen Teosofisen Seuran kutsumana marraskuun alussa ja viiptynee täällä parisen viikkoa, pitäen esitelmiä teosofiasta y. m.

Palatsikahvila Stenmanin Taidepalatsissa Helsingissä on erittäin viihtyisä paikka sekä kaupunki- että

maaseutulaisille, ja kehoitamme ruusu-ristiläisiä käymään siellä »kahvitunnillaan». Usein siellä tapaa »meikäläisiä» ystäviä, ja onhan samassa paikassa »*Mystica*», uusi kirjakauppa, jossa on nähtävänä viimeiset kirjauutuudet.

Salainen Oppi taas myytävänä. Olemme saaneet käsiimme pienemmän varaston tätä kymmenkunta vuotta sitten loppuunmyytyä H. P. Blavatskyn suurteosta ja olemme nyt tilaisuudessa tarjoamaan sitä teosofian tutkijoille ja totuuden etsijöille. Suomeksi on, kuten tiedämme, ilmestynyt kuusi nidettä, joista neljä ensimmäistä muodostavat Salaisen Opin edellisen osan (Maailman synty). Tämä osa on sidottu korukansiin, vihkot 5 ja 6 ovat nidottuina. Koko teoksen hinta on Smk. 250:—, Rientäkää ostamaan, ennenkuin varasto loppuu. Kirjaa voidaan tilata Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Pilpala, Kustannus-osakeyhtiö Tietäjältä, os. Viipuri ja K. O. Y. Tietäjän Helsingin konttorista, Kauppiaskatu 8, Krohn. Helsingissä sitä myyvät Luentokirjakauppa, *Mystica* ja Tietäjän konttori, Kauppiask. 8, Krohn.

Erratum. Elokuun n:ön »Tien varrelta» osastossa olevassa ilmoituksessa on verhoilija Juhani Kodin osoitteeksi mainittu Koljon asema; on oleva Koljon asema.

Sällskapet för psykisk forskning Helsingissä oli t.k. 12 p:nä kutsunut Pekka Ervastin puhumaan Seuran julkisessa kuukausikokouksessa. Aiheena oli *Tietomme henkimaailmasta* (ruotsiksi).

Ruusu-Ristin johtaja alkaa t.k. 19 p:nä ruotsinkielisen esitelmäsarjan Stenmanin Taidepalatsissa. Esitelmät jatkuvat sunnuntaisin klo 1/2 8 illalla.

Ajatuksen ja käden parantava voima on ilmestynyt. Hinta 12:—, sid. 20:—.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21 Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: PUHEL. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asia-
miehiksi haluaville. Pyytää varastoluetteloja ja asia-
miesehtoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . .	Puhelin	1 94
It. Viertotie 58 . . .	„	59 06
Eerikinkatu 22 . . .	„	57 58
Museokatu 8	„	41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta	—	Lahti
Puhelimet	160,	240 ja 326
Hämeen Rautakauppa	—	Hiljina
Puhelin		2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink. 15

Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukkuosasto

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKAHVILA

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
 - II Elämä, runo, *U. E. G.*
 - III Kristuksen ja maailmanopettajan tulo, *J. R. Hannula.*
 - IV Kylä kuolleitten, runo, *Immy Hellén.*
 - V Voiko kaksoisruumis murhata? Kertomus, *H. P. Blavatsky*, suom. *K. I.*
 - VI Viron kansanuskon haltiat, *Julius Kangur.*
 - VII Tien varreltä.
-
-

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut yli neljän sadan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vägä organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Piipala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

MARRASKUU 1924

N:o 9

Toimittajalta.

Suomennan tähän muutamia pikku poimintoja H. P. Blavatskyn esoteerisista kirjoituksista, jotka kirjoitukset osaksi (mutta ei kokonaan) ovat julkaistut Salaisen Opin kolmannessa osassa, joka ilmestyi Madame Blavatskyn kuoleman jälkeen.

*

»Niiden palkka, jotka vilpittömästi uskovat (nim. H. P. B:n esoteerisiin opetuksiin), on oleva se, että näkevät uskonsa muuttuvan tiedoksi. Todellinen tieto on yksin hengestä ja hengessä, eikä sitä voida saavuttaa mitenkään muuten kuin korkeamman älytason kautta, ainoa taso, josta voimme tunkea kaikkea läpäisevän Ehdottoman syvyyksiin. Joka vain täyttää ihmisjärjen asettamia lakeja, joka elää sitä elämää, minkä kuolevaisten säännöt ja heidän erehtyvät lakisääöksensä määräävät, hän valitsee johtotähdekseen majakan, joka loistaa maajaan eli ajallisten harhojen valtamerellä ja kestää vain yhden ruumistuksen ajan. Nämä lait ovat välttämättömät ainoastaan fyysillisen ihmisen elämälle ja menestykselle. Hän on valinnut luotsin, joka kuljettaa hänet vain *yhden* elämän matalikkojen kautta, mestarin, joka jättää hänet kuoleman kynnyksellä. Kuinka paljon onnellisempi onkaan se ihminen, joka tarkasti täyttäessään ajallisella, objektiivisella tasolla jokapäiväisen elämän velvollisuudet, noudattaessaan maansa

kaikkia lakeja ja lyhyesti sanoen antaessaan keisarille mitä keisarin on, todellisuudessa viettää henkistä ja jatkuvaa elämää, yhtenäistä elämää vailla keskeytyksiä, vailla aukkoja ja välikohtauksia edes niidenkään aikojen kestäessä, jotka ovat henkisen elämän pitkän toivioletken lepohetkiä. Kaikki alemman inhimillisen älyn ilmestykset häviävät kuin näyttämön verho ja antavat hänen elää tuonpuoleisessa piirissä puhtaan olion, *ainoan* todellisuuden tasolla. Kun nyt ihminen hillitsemällä, jollei hävittämällä, itsekkyytensä ja persoonallisuutensa oppii tuntemaan itsensä semmoisena kuin hän on fyysillisen maajaan peitteen takana, on hän pian vapautuva kaikesta tuskasta, kaikesta kurjuudesta, eikä häntä enää koluta vaihtelu, joka on tuskan varsinainen aiheuttaja. Sellainen ihminen on ruumiillisesti aineesta kokoonpantu ja liikkuu aineellisessa ympäristössä, mutta elää kuitenkin aineen tuolla puolen ja siitä vapaana. Hänen ruumiinsa on vaihtelun alainen, mutta hän itse on siitä vapaa ja kokee alati jatkuvaa elämää, silloinkin kun hän asustaa lyhytikäisissä ajallisissa ruumiissa. Kaikki tämä on saavutettavissa kehittämällä itsetöntä yleistä rakkautta ihmiskuntaan ja tukahduttamalla persoonallisuutta eli *itsekkyyttä*, joka on kaiken synnin ja sen kautta kaiken inhimillisen surun alkusyy.»

*

»Onko hyvä harjoittaa ajatuksen keskittämistä? Niin kuuluu kysymys, joka usein tehdään. Minä vastaan: oikea konsentratsioni ja meditatsioni, *tietoinen* ja *varovainen*, jossa mietiskellään omaa alempaa itseä sisäisen jumalallisen ihmisen ja paaramitaiden (korkeimpien hyveiden) valossa, on erinomainen asia. Mutta jos on vain pintapuolista, saatikka vääristettyä tietoa oikeasta harjoitustavasta, on »jooga-istunta» miltei poikkeuksetta tuhoa tuottava; sillä kymmenessä tapauksessa yhtä vastaan opiskelija joko kehittää itsessään mediumistisia kykyjä tai kadottaa

aikansa ja saa kylläkseen sekä käytöstä että teoriasta. Ennenkuin kukaan heittäytyy niin vaaralliseen kokeiluun, yrittäen jättää syrjään alemman itsensä yksityiskohtaisen tutkimisen ja olla välittämättä sen elämänvaelluksesta ja siitä, jota meidän sanonnasamme nimitetään »tsheelan (oppilaan) jokapäiväisen elämän pääkirjaksi», tekisi hän hyvin, jos edes oppisi tuntemaan eron »magian» kahden olemuspuolen välillä, valkoisen eli jumalallisen ja mustan eli pիրullisen, ollakseen varma siitä, ettei yhtämittaa astu jumalallisen rajojen yli ja syöksy saatanallisen magian valtoihin, kun hän »istuu joogaa varten» ilman kokemusta ja ilman ohjausta, joka vaarat näyttää. Yhtäkaikki on hyvin helppo oppia tuntemaan ero; on vain muistettava, *ettei koskaan julkisessa painossa, ei kirjoissa eikä lehdissä, anneta ulos mitään täysin paljastettuja esoteerisia totuuksia.*»

*

»Koska tiedän, että jotkut opiskelijat koettavat noudattaa omantapaista ja -mieleistä joogajärjestelmää, jossa ottavat oppia vain niistä harvoista viittauksista, joita tapaavat teosofisissa kirjoissa ja lehdissä, mainitsen tässä yhden paraimmista vanhojen okkultisten teoksien esityksistä, nim. Râma Prasâdin *Nature's Finer Forces* (Luonnon hienommat voimat), osoittaakseni, kuinka helposti joutuu harhaan sen peitettyjen puhetapojen kautta.

»Tekijä itse näkyy joutuneen harhaan. Tantrat (s. o. eräät mystilliset ja maagilliset hindulaiset tekstit) ovat esoteerisesti luettuina yhtä täynnä viisautta kuin jaloimmat salatieteelliset teokset. Tutkittuina ilman opastajia ja käytännössä noudatettuina voivat ne aikaansaada erilaisia ilmituloksia moraalisella ja fysiologisella tasolla. Mutta jos ken noudattaa niiden kuolleen-puustavin-sääntöjä ja käyttöohjeita ja yrittää toimeenpanna niissä määrättyjä menoja silmälläpitäen toista tai toista itsekästä tarkoituspäätä, niin hän on

— kadotettu. Jos niitä noudatetaan puhtaalla sydämellä ja epäitsekäällä antaumuksella ainoastaan korkeilun tarkoituksessa, silloin joko ei synny mitään tuloksia tai syntyy semmoisia, jotka vain ovat omiansa työntämään harjoittelijaa luotaan. Mutta voi sitä itsekästä ihmistä, joka koettaa kehittää salaisia kykyjä ainoastaan sitä varten, että niiden avulla saavuttaisi maallisia etuja tai kosta tai tyydyttäisi kunnianhimoaan; pian seuraa silloin korkeampien prinssiippien erkautuminen alemmista: buddhi-manas eroaa tantrikon personallisuudesta, sillä semmoiset ovat kauheat karmalliset seuraukset magian *hutiluksille.*»

*

»Tämä aste (nim. H. P. B:n esoteerinen koulu) on valmistava, ja sen yleinen tarkoitus on tehdä opiskelija kykeneväksi tutkimaan käytöllistä okkultismia eli raadsha joogaa. Sentähden tässä asteessa — lukuunottamatta poikkeuksellisia tapauksia — ei opeteta opiskelijalle fyysillisten ilmiöiden aikaansaamista eikä anneta minkäänlaisten maagillisten kykyjen kehittyä hänessä; ja jos hän luonnostaan omaa semmoisia kykyjä, ei anneta hänen niitä käyttää, ennenkuin hän on saavuttanut täydellisen tiedon *itsestä* ja yleensä ihmisruumiin psyko-fysiologisista prosesseista (jotka tapahtuvat okkultisella tasolla) sekä täydellisen vallan kaikkien alempien intohimojensa ja *personalisen itsensä* yli.»

*

»Jokainen henkilö saa niin paljon valistusta ja apua osakseen kuin hän ansaitsee, eikä enemmän; ja on selvästi käsitettävä, että tässä (esoteerisessa) osastossa ja näissä olosuhteissa ei tunneta mitään erikoissuosiota — kaikki riippuu jäsenen omista ansioista — eikä yhdelläkään jäsenellä ole oikeutta tai tietoa päättää, mitä hänelle olisi tuleva. Tämä täytyy olla yksistään niiden huolena, jotka *tietävät.* Näen-

näinen suosio osoitettu muutamille ja näiden siitä johtuva näennäinen edistyminen on tuloksena siitä työstä, minkä he itse paraimman kykynsä mukaan suorittavat yleisen veljeyden ja rodun kohottamisen puolesta.»

*

»Pettymys tulee varmasti niiden osalle, jotka liittyvät tähän osastoon oppiakseen »maagillisia taitoja» tai saavuttaakseen »okkultista treenausta» omaksi hyväkseen, kokonaan välittämättä toisten, vähemmin päättäväisten ihmisten paraasta. Tavallisuudesta poikkeavat ja keinotekoisesti kehitetyt hyveet — paitsi ne, jotka kruunaavat mustan maagikon ponnistuksia — tulevat ainoastaan huippusaavutuksena ja palkkana sille, joka epäitsekäästi on työskennellyt ihmiskunnan hyväksi, kaikkien ihmisten, niin hyvien kuin pahojenkin puolesta. *Personallisen* itsen unhoittaminen ja vilpittömän altruismin on ensimmäinen ehdoton vaatimus niiden itekasvatuksessa, jotka aikovat tulla »valkoisiksi adepteiksi» tässä tai jossain tulevassa ruumistuksessa.»

*

»Tietäköön kuitenkin jokainen jäsen, että aika on rajoitettu; tämän kirjoittaja on vanha, hänen elämänsä on melkein loppuun kulunut ja hänet voidaan kutsua »kotiin» minä päivänä ja miltei minä hetkenä tahansa. Ja vaikka hänen paikalleen tulisikin toinen, ehkä joku arvokkaampi ja oppineempi kuin hän, on kuitenkin *jälellä vain muutamia vuosia*, ennenkuin määräaika on lopussa, nim. joulukuun 31 p:ään 1899. Ne, jotka eivät siihen päivään mennessä ole osanneet käyttää hyväkseen tilaisuutta (mikä annetaan maailmalle joka vuosisadan viime neljänneksellä), jotka eivät ole saavuttaneet määrättyä kohtaa psyykkisessä ja henkisessä kehityksessään, sitä kohtaa, josta alkaa adeptiuden jakso, — he eivät edisty pitemmälle tiedossa kuin mitä jo ovat saavuttaneet.

Ei kukaan Viisauden Mestari idästä tule itse esiintymään eikä lähettämään ketään Eurooppaan tai Amerikkaan sen määräajan perästä, ja vitkastelijoiden täytyy luopua kaikesta edistymisen mahdollisuudesta nykyisessä ruumistuksessaan — aina vuoteen 1975. Semmoinen on laki, sillä me elämme kalijugassa — mustassa aikakaudessa — ja rajoitukset tässä ajanjaksossa, jonka ensimmäiset viisi tuhatta vuotta loppuvat v. 1897, ovat suuret ja miltei voittamattomat».

*

»Mitä hyötyä olisi liittymisestääni esim. Ruusu-Risti-seuraan?» kysyy välistä totuuden etsijä, joka on luenut kirjallisuutta ja kuunnellut luentoja. »Voinhan tutkia ja miettiä yksikseni, eikä minusta ole miksihään teosofiseksi työntekijäksi kumminkaan: minusta ei olisi kellekään hyötyä. Muuten on luontoni semmoinen, etten ole seuroja rakastanut enkä ole tahtonut rajoittaa vapauttani minkään seuran säännöillä».

Jokainen ihminen ja ennenkaikkea vakava totuudenetsijä menettelee tietysti oman harkintansa ja mielensä mukaan. Luulen kuitenkin, että useimmat niistäkin, jotka ovat liittyneet siihen teosofiseen seuraan, jota nimitämme Ruusu-Ristiksi, ovat olleet vapautta rakastavia ja yksinäisyydessä, s. o. kirjojen ääressä ja ajatusten seurassa sangen hyvin viihtyviä ihmisiä; he varmasti eivät ole suuresti ihailleet lahkoja ja uskonnollisia yhdistyksiä, ja jos olisivat pitäneet Ruusu-Ristiä uutena lahkona, he tuskin olisivat siihen liittyneet. Mikä heidät sitten on saanut rupeamaan jäseniksi? Onko siitä askeleesta ollut heidän mielestään jotain hyötyä? On tietenkin, vieläpä monenlaista.

Ensi kädessä he eivät ole ajatelleet suorastaan itseään. He ehkeivät välittömästi ole ajatelleet toisiaakaan ihmisiä, mutta he ovat ajatelleet työtä. He ovat ymmärtäneet teosofisen työn merkityksen, nähneet kuinka tärkeä Ruusu-Risti-työ on. Ovathan he itse

sen työn kautta saaneet valon. He vaelsivat pimeydessä, etsivät totuutta, heidän sielunsa oli täynnä ristiriitoja ja epäilyksiä. Mistään he eivät löytäneet tyydytystä hengelleen, vastauksia kysymyksilleen. Mutta sitten tuli teosofinen elämänymmärrys Ruusu-Ristin muodossa ja Ruusu-Ristin kautta. Kirjat sen toivat, luennot sitä selittivät, lehti sitä elähytti, — ja vihdoin heidän sielunsa löysi rauhan. Heidän järkensä sai työtä, mutta se oli ajatuksen luovaa ja rakentavaa toimintaa. Heidän tunteensa sai tyydytystä, heidän siveellinen tahtonsa tuli herätetyksi ja elvytetyksi. Heidän mielikuvituksensa ei nähnyt rajoja tiedon ja rakkauden ja onnen edellytyksille. Kuinka he eivät olisi liittyneet jäseniksi siihen seuraan, jonka työ ja olemassaolo teki tämän kaiken mahdolliseksi? Eivät kaikki jäsenet kirjoittaneet kirjoja eivätkä pitäneet luentoja. Mutta heidän myötätuntoiset ajatuksensa, heidän lämpöä uhkuva läsnäolonsa, heidän aineelliset avustuksensa todistivat varsinaisille työntekijöille, että työtä kaivattiin, ettei se ollut turhaa.

Sentähden jäseniksi liittyjät ajattelivat, kukin erikseen: »jos en muuhun kykene, kykenen ainakin vuotuisilla maksuillani asiaa edistämään; ja jos sattumalta en aina siihenkään kykenisi, kykenen joka tapauksessa ajatuksillani siunaamaan työtä.»

Mutta on heillä ollut toisiakin päteviä syitä liittymiseen, syitä, jotka koskevat heitä itseään ja heidän omaa henkistä elämäänsä. Paraimmassa itsessään ihminen näet ei ole yksin eläjä. Hän on ihmisten ja kaikkien olentojen rakastaja ja auttaja. Mutta tie on pitkä, ennenkuin hän löytää tuon paraimman ja korkeimman itsensä. Tai jos ei sen löytäminen ole niin vaikea, on siitä kiinni pitäminen, siinä eläminen seikka, jota täytyy vähitellen oppia, jossa alituisen täytyy harjaantua. Ja kuinka ihminen yksin ollen oppisi toisia rakastamaan ja palvelemaan? Elämähän on päinvastoin asettanut, että meitä täällä maanpäällä on miltei lukemattomat joukot yhdessä juuri sitä

varten, että oppisimme palvelemaan. Mutta vielä ihmiskunnan yleinen kehitystaso on sillä kohdalla, että keskinäinen rakkaus ja palvelus helposti unohtuu. Kuinka tärkeät siis ovatkaan semmoiset yhtymät, semmoiset pienet veljeskunnat, joiden ilmapiiri vaikuttaa puhdistavasti, kohottavasti, lämmittävästi yksilöön! Ilman niitä olisi elämä verrattain avuton. Sen kova kärsimyskoulu ajaisi ihmisiä etsimään itsekkäitä huvituksia ja nautintoja, — ja he jäisivät siten osattomiksi siitä sielukkaasta ja henkevästä onnesta, joka johtuu yhteisistä hyvistä pyrkimyksistä ja yhteisen hyvän asian edistämisestä. Henkiset seurat ja yhtymät ovat opettajina elämän koulussa. Heidän paikkansa on korvaamaton. Heidän avullaan pysyy hengen elämän kipinä yksilöissä vireillä.

Ja mitä nyt erikoisesti Ruusu-Ristiin tulee, on sen jäseniksi liittyjillä ollut mielessä sekin seikka, että he sisäjäseniksi tultuaan voivat päästä osalliseksi siitä ohjauksesta ja opetuksesta, mitä annetaan esoteerisen piirin jäsenille. Siten heidän liittymisensä saattaa koitua välittömäksi hyödyksi heille itselleenkin, kun he tahtovat edistyä teosofisessa elämässään, teosofisissa näkemyksissään ja tiedoissaan. Samaten kuin Ruusu-Risti seurana palvelee teosofisen liikkeen alkuperäistä ohjelmaa ja tarkoitusta, samoin Ruusu-Ristin esoteerinen työ kulkee H. P. Blavatskyn viitoittamaan suuntaan.

Kaiken loppupäätöksenä on täten seuraava kehoitus kaikille epäröiville ja »riippumattomuutta» rakastaville totuuden etsijöille: »harkitkaa asiaa uudestaan! Ehkä löydätte sydämeštänne rakkauden kultaisen avaimen, joka vallan ihmeellisesti sopii Ruusu-Ristin-seuran vaatimattomaan oveen!»

*

Eräs jäsenemme kävi äskettäin Saksassa. Hän pistäytyi Leipzigissä ja kävi siellä katsomassa toht. Hugo Vollrathin johtamaa Teosofista Seuraa.

Kun toht. Steiner joukkoineen eroitettiin Teosofisesta Seurasta v. 1912, oli Hugo Vollrath Idän Tähdän kansallisena sihteerinä Saksassa, edustaen Mrs. Besantin kantaa Kristuskysymyksessä; hän jäi silloin edelleenkin Teosofiseen Seuraan, kun Steiner ja hänen lukuisat kannattajansa perustivat Antroposofisen Seuran. Saksan Teosofinen Seura jäi verrattain pieneksi ja heikoksi, eikä maailmansotakaan, joka alkoi pari vuotta myöhemmin, ollut omiansa lisäämään sen voimia. Parisin kongressin jälkeen (1921) se näkyi elpyneen, mutta ylisihteerä, herra Axel von Fielitz-Coniar asuu Amsterdamissa Hollannissa.

Sitävastoin tohtori Vollrath, joka toistakymmentä vuotta on toiminut yksinomaan teosofisen liikkeen palveluksessa m.m. perustamalla suuren ja voimakkaan teosofisen kustannusliikkeen, ei osannut sulattaa Teosofisen Seuran (Adyar) epäveljellistä kantaa Saksaa ja keskusvaltoja kohtaan maailmansodan aikana, vaan — turhaan odotettuaan, että Parisin teosofinen maailmankongressi olisi julkilausunut edes paheksumisensa Versailles-rauhan johdosta — kokosi ympärilleen Saksan vapaasti ja itsenäisesti ajattelevat teosofit ja julisti heidän edustamansa looshit ja irtajäsenet riippumattomiksi Mrs. Besantin seurasta, samalla painostaen, että Teosofisen Seuran henkinen työ nyt jatkoi Saksassa ja että Teosofisen Seuran päämaja tästä lähtien oli Leipzigissa. Heidän virallisissa paperissaan onkin nyt painettu: Teosofinen Seura, perustettu New-Yorkissa 1875, päämaja Leipzig. Tämän seuran henki tuntuu olevan kansainvälisesti suvaitsevainen, uskonnollinen ja politiikasta vapaa. Se seuraa myötätunnolla lukuisia erinimisiä teosofihenkisiä liikkeitä ja yhtymisiä, Sen äänenkannattaja on »Theosophie», joka juuri on alkamassa kolmatta vuotta vuosikertaansa.

Matkustava jäsenemme ei tavannut toht. Vollrathia itseään, sillä tämä oli luentomatalla, mutta hänen ensimmäistä esimiästään, neiti Ebba Kochia, jonka nimi oli jäsenillemme vanhastaan tuttu, koska neiti

Koch alkuaan oli erään suomalaisen teosofin ja salatieteilijän oppilas. Neiti K. kuunteli mielenkiinnolla kertomusta Suomen teosofisista oloista ja Ruusu-Ristin työstä ja ehdotti heti jonkinlaista yhteistyötä.

Olen jo saanut häneltä pari kirjettä, joissa hän m. m. valittaa, ettei kukaan siellä osaa suomea, mutta pyytää, että kirjoittaisimme heidän aikakauslehteensä. Ja jos vain voisimme kääntää saksaksi jonkun minun teokseni, pitäisi käsikirjoitus lähettää Leipzigiin siellä kustannettavaksi.

*

Tämän numeron mukana jaetaan tilaajille ensi vuoden tilauslista.

Ensi vuonna tulee Tietäjä-Ruusu-Risti täysi-ikäiseksi. Te tiedätte hyvin kaikki, mikä toivomukseni on. Sydämeistäni soisin, että tilaajamäärä kasvaisi kaksinkertaiseksi, s. o. semmoiseksi, kuin se oli ennen Tietäjän aikoina. Koetan parastani ansaitakseni tämmöisen hyvän karman. Ruusu-Risti, kuten sanottu, kasvaa suuremmaksi ensi vuonna, ja sillä on tarjottavana muutamia mielenkiintoisia kirjoituksia v. 1925.

Kuitenkin sanon: totuus ylinnä kaiken! Jos ei Ruusu-Risti ole lukemisen arvoinen, älkää sitä kannattako. Sattuuhan aina artikkeleita, joita ette hyväksy, vaan arvostelukykyisinä lukijoina jätätte omaan arvoonsa; se ei vielä tee lehteä arvottomaksi. Mutta jos koko Ruusu-Risti semmoisenaan on mielestänne turha, silloin älkää sitä tilatko.

Jos sitävastoin Ruusu-Ristin pyrkimyksiä hyväksytte, jos kannatatte sen aatteita, jos rakastatte tätä lehteä, jonka heikkouksia ei kukaan tunne paremmin kuin toimittaja, silloin tilatkaa sitä, levittäkää sitä, puhukaa sen puolesta.

Yhteisvoimin saadaan suurta aikaan.

Elämä.

*Loihtivi elämää vapaus ikuisen mahtavan tahdon!
 Ainehen sidotun se hersyen kehrittelee.
 Muotoja jäätyneen maailman elämän lämpö kuin täyttää,
 tuhlaten rikkauttaan kuvia muovaelee.
 Henkeä, tietoisuutta se ainehen kaavahan valaa.
 Kehittyy itsekin niin valtansa laajentuen.
 Säilyvi muistossa menneiden vaiheiden hankkima tieto.
 Tulevaisuutehen tuo katsovi elämä vaan.
 Ilmestyksen on tuokio elämän ihanin kukka.
 Ainehen voimiseen näin elämä virvoittelee.
 Tietoisuuden ja ainehen taistelu ijäti käypi.
 Taistelun takanapa ikuinen rauha on vuan.
 Henkemme kirkkahan kehdosta elämä kiertoohon läksit!
 Sopusointuko on määräsi kaukainen sun?
 Kuvastuu lähtehen pinnassa taivahan sininen säihky.
 Uumehet antavat maan vetensä virvoittavan.*

U. E. G.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

4. *Älkää tehkö pahalle vastarintaa.*

Tämä käsky suojelee henkisen elämämme kanavaa ylemmällä älytasolla, ettei kanavamme siinä särkyisi ja voimat vuotaisi hukkaan. Sen noudattaminen kehittää ihmisen ylempää eli filosofista järkeä, joka käytännössä sulattaa itseensä niitä siveellisiä voimiarvoja, joita edellisten käskyjen noudattamisen kautta saavutetaan, ja jotka voimat siten joutuvat Kristus-minämme käytettäväksi ihmiskunnan henkinessä palveluksessa.

Tutkikaamme tätäkin käskyä ensin siveellisen puhdistuksen ja itsekasvatuksen kannalta.

Lankeaa itsestään, että kun ihminen koettaa seurata Jeesus Kristuksen viittä käskyä, niin hän ei pyri tekemään pahaa ympäristölleen. Mutta tämä ei mitenkään estä, etteikö suuretkin vaikeudet ja paha saattaisi häntä yllättää ja ympäröidä ympäristön taholta. Sellainen saattaa sisältyä hänen joko yksilölliseen tai joukkokarmaansa. Tai myöskin voi olla, että sillätavoin alkuunpannaan uutta karmaa.

Tällöinkin voi ihmisen asema jälleen tuntua hyvin vaikealta. Ja jos hän on vielä heikko luonne, saattaa hän oman alemman luontonsa ja ympäristönsä houkutuksesta ja painostuksesta alistua uudelleen sellaiseen elämäntapaan, joka on vasten edellistenkin käskyjen henkeä. Jos taas hän on vähän vahvempi, mutta ei vielä riittävän vahva, saattaa hän — vanhasta tottumuksesta ja asemaansa helpoittaakseen — ryhtyä käyttämään väkevämmän oikeutta ja voimakeinoja ympäröivän pahan kukistamiseksi. Hän ei vielä ole oppinut sitä elämän ja toiminnan tapaa, jossa paha, s.o. elämän järeämmät alkuvoimat hyvällä kasvatuksella ja jalostuksella muutettaisiin nopeammin värähteleviksi ja valoisiksi hyvän voimiksi. Siksi hän saattaa joutua ajattelemaan: ellen minä koeta vastustaa ja kukistaa paha, pahan valtaa ja sen edustajia ympäristössäni, ja maailmassa yleensä, niin elämä muodostuu minulle ja kaikille muille hyvälle ihmisille erinomaisen tukalaksi ja vaikeaksi. Mutta jos minä — saattaa ihminen edelleen ajatella — jos minä ja kaikki muut hyvät ihmiset ja kunnan kansalaiset nousemme taistelemaan kaikkea paha ja sen edustajia vastaan, nujerramme pahat ja pahan vallan, niin silloinhan minun ja kaikkien muiden hyvien ihmisten, vieläpä itsensä Jumalan ja Kristuksenkin, on sentään siedettävämpi olla ja elää tässä maailmassa.

Näin ajatellen saattavat totuudenetsijät joutua vimhattuun taisteluun kaikkea paha vastaan, sitä

vastaan, mitä milloinkin pahaksi luulevat. Hyvän puolesta intoillessaan he siten toimivat vasten tätä neljättä Jeesus Kristuksen käskyä, ja aiheuttavat kaksi alempilaatuista seurausta. Ensiksi sen, että he siten tuhoavat noita Jumalan ja suuren luonnon luomuksia, keskeneräisiä teoksia. Ja siis tapahtuu ihan päinvastaista kuin mitä he kuvittelevat. He luulevat palvelevansa Jumalaa, Kristusta, kukistaessaan pahaa, mutta todellisuudessa he vain särkevät Jumalan ja Kristuksen alkuunpaneman ja elämän koulussa muovaileman mutta toistaiseksi vielä puutteellisen ja keskeneräisen taideteoksen. Taistellessaan pahaa vastaan he tekevät elämän hiukan köyhemmäksi ja karummaksi.

Toinen alempilaatuinen seuraus on, että nuo pahan vastustajat itse jäävät siveellisesti ja filosofisesti heikoiksi. He luulevat pääsevänsä helpommalla läpi elämän kukistamalla pahan vallan. Mutta — ottaessamme asian edelleen ihmisyyden harjaantumisen ja kehittymisen kannalta — tästä on taas sama seuraus kuin valehtelemisestä ja vannomisesta: ihminen pääsee ihmisyysharjoituksessaan niin helpolla, ettei hänestä mitään ihmistä tulekaan. Hänen ylempi järjellinen ja siveellinen puolensa kehityksessään pysähtyy, kivettyy.

Kun ihminen, kun yleensä hyvät ihmiset sensijaan tottelevat tätä Jeesus Kristuksen neljättä käskyä, eivätkä siis tee pahalle vastarintaa, eivät koeta poistaa pahoja pois elämän näyttämöltä, on siitä ensiksi se seuraus, että hyvien ihmisten täytyy olla vielä paljon hyvempiä, paljon kiltimpiä, ystävällisempiä ja auttavaisempia, voidaksensa elää ja työskennellä noiden pahojen keskellä ja ympäröimänä. Mutta nyt, kun ihmiset koettavat hävittää pahaa, uskaltavat he itse olla paljon röyhkeämpiä, ja siten juuri jäävät ja kehittyvätkin hyvydessään jörömäisiksi, tuomitseviksi ja koviksi. Mutta kieltäytyessään tekemästä pahalle vastarintaa, täytyy ihmisen taasen olla — voidaksensa pitää kohtalonsa tasapainossa — paljon

eloisampi, aloitekykyisempi, henkisesti virkeämpi, toimeliaampi ja voimakkaampi. Sillä pahan vastustamattomuus ei suinkaan merkitse toimetttömyyttä, ei sitä, että ihminen jäisi yksikaikkisen välinpitämättömänä kovan kohtalonsa ja minkä tahansa tallattavaksi. Se vaan merkitsee, että hän ei vastusta pahaa, mutta sensijaan hän koettaa uutteralla työllään ja hyväntahtoisella järjestelyllään muuttaa tuon sekä sisäisen että ulkonaisesti elävän, liikehtivän ja tavallaan kuin päällekkarkaaavan pahan hyväksi. Ja ellei hän sittenkään tässä järjestelyssään onnistu, niin mieluummin hän itse jää kärsimään loukkausta ja vahinkoa, kuin koettaisi hävittää tai tuottaa vahinkoa tuolle ahdistavalle ja päällekkarkaaavalle pahalle. Niinkuin samassa käskyssä edelleen sanotaan: »Jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, niin anna hänen saada viittasiikin». Sillä kokonaan erilainen vaikutus on näillä kahdella menettelytavalla ihmiseen itseensä. Koettaessaan nujertaa pahan vallan, kaiken vastustuksen ja vastustajat, kehittyy ihmisessä kylläkin eräänlainen pelkoa ja siitä johtuvaa kunnioitusta herättävä kunto ja tarmo; joka yleensä pistäikse näkyviin jonnain ulkonaisenakin tunnusmerkkinä. Esim. kerrotaan, että kun kaksi Amerikan alkuasukasta joutuivat keskenään taistelemaan »pahaa» vastaan, niin voittaja veti voitetulta »pahalta» päänahan, ja riipusti sen vyöhönsä merkiksi siitä, että hän oli kukistanut yhden pahan, ja oli siis tehnyt maailman hiukkasen paremmaksi, oli tehnyt elämisen siinä hiukkasen siedettävämmäksi. Ja me voimme ymmärtää, että kun joku Amerikan alkuasukas kykeni kukistamaan kymmenenkin personoitunutta pahaa, ja ripusti niiden päänahat vyöhönsä, niin oli hän jo melkoista kunnioitusta ja pelkoa herättävä päällikkö. Pikkupahat silloin jo pelkästä kunnioituksesta kohottivat hänelle lakkiansa, ikäänkuin siten osoittaaksensa, että heidänkin paljastettu päänahkansa odottaa vuoroansa, ja että vain tuon päällikön armosta se

vielä ja toistaiseksi saa olla heidän pääluunsa peitteenä. Ja jos joku intiaani ja »maailmanparantaja» Amerikan alkuasukasten joukossa kykeni riipustamaan 50 tai 100 pahan ihmisen päänahkaa vyöhönsä, niin oli hän jo »mahtava» päällikkö, saavuttaen yhä mairittelevampia hyväilynimiä. Niinkuin esim. »peljättävä», »kauhistuttava», j.n.e. Mutta jos joku kykeni vielä tuollaiseltakin »peljättävältä» ja »kauhistuttavalta» päälliköltä siirtämään päänahan vyöhönsä, tai vaikkapa useammaltakin sellaiselta, niin silloin häntä oli puhuteltava »yli-peljättävä», »ylikauhistuttava», j.n.e. Ja ne sellaiset pikkupäälliköt, joilla oli vain yksi tai pari kolme päänahkaa vyönsänsä, jotka vain sen verran olivat kyennyneet itseensä kehittämään ja paha maailmaa parantamaan, ne saivat möyriä mahallansa maassa tuon vaikkapa »suur-ylikauhistuttavan» edessä. Niinkuin esitetään »Kuolematon kuningatar»-nimisessä salatieteellisessä romaanissa, jossa ukko Billali möyrii mahallansa maassa tuon todella »suur-ylikauhistuttavan», vaikka toiselta puolen erittäin hienostuneen kasvissyöjä kuningattarensa edessä. — Josta meillä sotaintoisilla kristityillä ja hienostuneilla kasvissyöjä teosofeilla, jotka emme saata kulkea lihakaupan ohi tuntematta pahoinvointia, mutta kuitenkin saatamme siveellisessä innossamme katkaista veljemme pään — olisi paljon opittavaa.

Tämä sama periaate ilmenee Europassakin. Ero on vain siinä, että kun me kristityt ja teosofit — pappiemme ja ylipappiemme opastamina — kasvatamme luontoamme ja ihmisarvoamme, ja vielä siinä yhteydessä parannamme maailmaa, kun me uskomme valmistavamme tietä »Kristukselle» ja »Hänen» tulemiselleen noiden »pahojen» tai ainakin »pahan vallassa» olevien ihmisten ruumiitten ylitse, niin me emme riipusta puhtaisiin pukuihimme ja vegetariaanisen puhtaasti ruokittujen ruumiittemme lähellekään noiden tappamiemme »pahojen» tai »pahan vallassa» olevien ihmisten verisiä päänahkoja — eihän

toki! — mutta me teemme sen vertauskuvissa. Sillä sivistyneinä ihmisinä me ylimalkaan osaamme toimia myöskin vertauskuvissa. Me kristityt ja teosofit, kun me »kehitämme» itseämme ja siinä samassa palvelemme »Jumalaa», kun me oman järjestyksemme mukaisesti raivaamme erämaassa tietä — noin vertauskuvallisesti puhuen — niin me emme riipusta vyöhömme tappamiemme ihmisten päänahkoja, vaan jonkun puhtaamman tupsun tai hetaleen; tai riipustamme rintaamme jonkun vertauskuvallisen merkin. Esim. n.s. »yrjön-ristin». — Siinä on silloin kaksi asiaa: pyhyys ja sankarillisuus. Ensimmäinen johtuu pyhästä Yrjöstä ja toinen Kristuksen ristikstä. Ja kun »yrjön-ristiä», edesmenneitten sotajoukkojemme »kunniakkainta» merkkiä, jota ei ollenkaan voinut saada kuin sodassa, noita »pahoja» ihmisiä tappamalla, oli neljää arvoluokkaa, takaperoisessa järjestyksessä 4:s, 3:s, 2:nen ja 1:nen, niin merkitsi se, että kun me kannoimme rinnassamme kaikkia neljää »yrjön-ristiä», niin silloin me olimme kaikkein hienotuntoisimmasti ja siveellisimmästi ja ihmisystävällisimmästi »pyhiä» — niinkuin joku pyhä Yrjänä —, ja että me olimme kaikkein ihmeellisimmällä tavalla ottaneet kantaaksemme ihmisten heikkouksia ja syntejä, olimme kaikkein valtavimmalla tavalla ottaneet kantaaksemme Kristuksen ristiä.

Ja miksei. Itsekasvatuksenkin kannalta. Kylähän pahan vastustaminenkin kehittää, omana aikanaan, eräänlaista tarmoa ja kuntoa. Juuri sellaista, joka panee heikomman lopulta möyrimään mahallaan väkevämmän edessä. Niin että siltä kannalta katsoen voi olla hyvinkin paikallaan sanoa, niinkuin me viimeaikaisten teosofit olemme sanoneet, että sodassa mukanaollen voi ihminen kehittyä yhdessä ruumistuksessa saman verran, kuin muutoin sadoissa elämissä.

Mutta kokonaan toista on kuitenkin se siveellinen ihmisarvo, kunto ja tarmo mikä ihmisessä kehittyy Jeesus Kristuksen neljättä käskyä seuraamalla. Silloin ei ihminen mietiskele ja järkeile siihen suuntaan,

kuinka hän saisi pahat hävitetyiksi, vaan hän mietiskelee ja järkeilee siihen suuntaan, kuinka hän voisi järjestää ja toimia niin, että kaikki pahat sen kautta muutettaisiin hyviksi. — Tällä jälkimäisellä menettelytavalla ihmisen järki kehittyvä — sen kehittyminen on kuin välttämättömyys — hiuksen hienoksi filosofisiveellisessä erittelykyvyssään. Ja vähitellen hänen järkensä kehittyvä mahdolliseksi aukenemaan henkisellemme inspiratsioonille, profetalliselle sisänäkemykselle.

Juuri sitä tietä voi ihminen avautua järjen kautta buddhiselle tasolle, enkelten ja jumalien maailmaan, s.o. Jumalan valtakuntaan ihmisten keskellä. Jossa Jumalan valtakunnassa ehdottomasti totellaan sen valtakunnan lakia, eikä siis tehdä pahalle vastarintaa. Ja Jeesus Kristuksen oppilaina me olemme samalla tämän Jumalan valtakunnan oppilaita.

Näin on suhteemme tähän neljänteen käskyyn katsottuna siveellisen puhdistuksen ja henkisen itsekasvatuksen kannalta.

Se sama pitää paikkansa myöskin n.s. maailmanparantajan ja opettaja-asemaan avautuneen ihmisen kannalta. — Mutta koetamme katsoa asiaa vielä siltäkin puolelta.

Vanha käsky oli kuulunut: »Silmä silmästä ja hammas hampaasta». Joka alkuaan tarkoitti sitä, mitä jo Buddhakin oli opettanut: elämässä itsessään elää ja vallitsee järkkymätön syyn ja seurauksen laki: mitä te kylvätte, sitä te niitätte. Sentähden tämä lause: »silmä silmästä ja hammas hampaasta» tulee kuin itse elämän suusta. On kuin elämä itse varoittaisi ihmisiä, opettaisi lapsiaan, puheleisi heille: »Olkaa varuillanne, ihmiset, ja ajatelkaa mitä teette, kuinka toimitte! Sillä te olette teoillanne kosketuksessa järkkymättömän syyn- ja seurauksen lain kanssa, joka mittaa teille jokaiselle puolueettomasti tekojenne mukaan. Ja jos te siis teette paha toiselle tai jos te aina vaaditte toiselta oikeutta ja hyvitystä, jos te vaaditte toiselta aina silmän silmästä ja hampaan hampaasta, noin vertauskuvallisesti puhuen,

niin samoin vaatii elämäkin teiltä; teidänkin kohtalonne muodostuu kovaksi, tylyksi, ilottomaksi.»

Tämä oli puhetta ja opetusta itse elämän suusta. Ja niin olisi pitänyt opettajienkin opettaa. Ja elää sen opetuksen mukaan.

Mutta emme me kristitytkään ole saaneet niin elää ja ihmisiä opettaa. Kun »paha» meitä piiritti, läpäisi ja ympäröi, niin me, me valtiokristityt, me papit ja piispat ja muut, me emme pyrkinet nøyryydessä ja sitkeydessä oppimaan, emme vastuksia ja pahaa työmme kautta, esimerkkimme ja opetuksemme ja kasvatuksemme kautta hyväksi muuttamaan. Me emme ylimalkaan osanneet ottaa asiaa työn kannalta, muuttavan luomistyön kannalta. Niin että olisimme muuttaneet pahan hyväksi. Sen sijaan me olemme, pappeina ja opettajina, aina koettaneet hävittää pahaa. Kun meidän olisi pitänyt olla nöyriä ja ahkeria elämän ja syyn- ja seurauksen lain oppilaita, opettaen itseämme ja muita ymmärtämään tätä lakia ja toimimaan sopusoinnussa sen mukaan, niin sen sijaan me ryhdyimmekin — matkimaan tämän lain toimintaa suhteessamme toinen toisiimme! Olemmepa tässä nurinkurisessa matkimisessamme menneet niin pitkälle, että olemme ruvenneet — lain ja oikeuden nimessä ja turvissa — toisiltamme ottamaan silmän silmästä ja hampaan hampaasta! Nim. silloin kun meillä on ollut siihen tilaisuus: vahvemman oikeudella.

Tämä nurinpäisyys on vienyt siihen, että henkisen elämän kanava on särkynyt ylemmällä älytasolla. Joka merkitsee, että kun meidän olisi pitänyt ilmentää keskuudessamme totuus, hyvyys, niin me olemmekin ilmentäneet keskuudessamme väkivaltaa, ja antaneet sille totuuden ja pyhyiden leiman.

Olemme siis kristillisessä kirkossamme kääntäneet tämänkin Jeesus Kristuksen käskyn kokonaan ylösalaisin. Me olemme aina olleet ilmisodassa pahaa vastaan, sitä mitä milloinkin olemme pahaksi kuvitelleet. Kristillisinä kirkkoina me olemme itse alka-

neet ja toimeenpanneet verisiä sotia, noita hirmuisia joukkoteurastuksia ja murhia, koettaen ja luulotellen siten nimenomaan edesauttavamme Kristuksen ja Jumalan valtakuntaa. Ja sen lisäksi me olemme — ainakin myöhempanä aikana — alistuneet olemaan mukana maallisten valtojen alkamissa sodissa, niiden toimeenpanemissa verilöylyissä. — Mutta sen sijaan, että me olemme luulleet sen tehneemme Jumalan valtakunnan puolesta, Jeesus Kristuksen nimessä, sen sijaan me olemme aina silloin hävittäneet Jumalan valtakuntaa, olemme aikaansaaneet helvettejä, ja olemme sen aina tehneet isän saatanan inspiratsioonissa, hänen käskyssään ja komennossaan.

Sentähden oli nykyisen vuosisadan Maailmanopettajan, H. P. B l a v a t s k y n, sanoma ja oppi tälle henkisesti pimittyneelle ja kuolleelle kristikunnalle kuin salama taivaalta, joka valaisee idästä länteen. Rohkeana ja syvästi valaistuna hän paljastaa kristikunnan lankeemuksen, ja varoittaa oppilaitaan samoin tekemästä. Kirjassaan »Teosofian Avain» — joka saisi olla kultakirjaimin painettuna jokaisella ihmisellä — nimittää hän kristillisten sotajoukkojen rukouksia mustaksi magiaksi, kauhistukseksi ja henkiseksi noituudeksi.

H. P. Blavatskyltä on syvät ja laajat salatieteelliset tiedot. Mutta ytimekkäimmäksi ja arvokkaimmaksi tämä kaikki muodostuu vasta sen kautta, että hänessä on niin valtavan kirkkaina elämän siveelliset lait. Tarkoitus ei koskaan pyhitä keinoja! Kun ihminen tappaa, joko ykin tai yhdessä monen kanssa, sodassa, niin on se aina tappamista, murhaamista. Ja: »te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi.» 1 Joh. 3:15.

Ihmisen tappaminen avaa aina murhaajalle ovet sisäiseen helvettiin. — Vaikka tietysti tästäkin lankeemuksesta on portti ylösnousemukseen ja elämään: ruumiillisen kuoleman arvoinen ja syvyinen katumus ja itsensä tutkiminen sekä vakava tappamattomuusperiaatteen omaksuminen ja siitä johtuva kokonaan uusi elämänymmärrys.

Mutta odottamattoman pian näyttävät asiat aina longahtelevan entisille, hyväätarkoittavan väkivallan raiteilleen. Niinpä H. P. Blavatskyn alkuunpanemassa teosofisessa liikkeessä on jo ennättänyt järjestäytyä eräs ryhmä, joka auktoriteetillaan hallitsee Teosofista Seuraa, ja joka jatkuvan avoimesti esittää toista kantaa kuin H. P. Blavatsky. Ja — niinkuin kaikille asioita seuranneille on tunnettua — näiden myöhäisempien auktoriteettien kanta on se, että määrätyissä tapauksissa on teosofin ja totuudenetsijänkin jopa suora velvollisuus olla mukana sodassa. Jatkuviissa virallisissa presidenttipuheissa on — niinkuin on tunnettua — painostettu sodassa mukanaolemisen arvokkuutta ja tärkeyttä, jopa leimattu suorastaan kunnianttomiksi kavaltajiksi ne aatetoverit, jotka eivät alistuneet olemaan koko voimallaan mukana sodassa. Ja — niinkuin muistamme ja ken tahansa voi jatkuvasti julaistuaista kirjoituksista lukea — tämä selitettiin olevan nimenomaan tarpeellista tuon tulevaksi uskottavan maailmanopettajan tulemiselle. Sanottiin: »Herra ei voi tulla, ennenkuin pahan voimat ovat murskatut.»

Vaikka onhan tuokin julma ja hullu määritelmä kääntäin totta. Sillä niinkauan kuin me joko itse tappamme tai auktoriteetillamme painostamme ihmisten tappamista sodassa, niin kauan me itse olemme esteenä Kristuksen tulemiselle itsessämme ja muissa. Tappaessamme ja väkivaltaa, siveellistäkin väkivaltaa harjoittaessamme, ei Kristus pääse meidän sydämissämme ja järjessämme esille. Päinvastoin: tappaessamme toisen ihmisen paha vastustaessamme tapamme tai karkoitamme aina Kristuksen sydämeämme.

Sen saman, nim. Kristuksen karkoittamisen ihmisen sydäimestä ja järjestä sotilaskasvatuskin tavallaan jo itsessään sisältää. Sillä olisihan luonnotonta, että Kristus, s.o. itse totuus, hyvyys ja rakkaus voisi ryhtyä ihmistä tappamaan. Eikä sitä kukaan voisi tehdä, jos Kristus, jos hienotuntuinen ihmisyyys, hyvyys

ja rakkaus olisi elävänä hänen sydämessään, ja jos hän järjellään olisi siitä tietoinen. Sentähden, että sotia voitaisiin yhä edelleen käydä, että ihmisiä voitaisi tietoisesti tappaa, täytyy synnynnäisesti hienotunteisen ihmisen oppia »karkaisemaan luontoansa», täytyy ihmisten ja yhteiskunnan huolehtia siitä, vaikka tietämättäänkin, että Kristus, Jumala tulisi ihmisen sydäimestä karkoitetuksi ja että saatanalle ja perkeleelle — jota Jeesus sanoo murhaajaksi alusta saakka — olisi siellä sija avoinna. Sillä vain silloin on takeita siitä, että ihmiset syöksyvät suin päin toisiansa teurastamaan, tai että he intiaanin tavoin hullaantuvat kantamaan uhrinsa joko todellista tai vertauskuvallista päänahkaa vyössänsä.

Tuollainen ihmissydänten turmeleminen aikaansaadaan osaksi kasvatuksen ja osaksi maagillisten toimitusten kautta. Kun pienestä lapsesta lähtien ihmisille opetetaan, kuinka sota on oleellinen ja välttämätön osa jumalallisessa maailmanjärjestyksessä, kuinka sota kohottaa ihmisen sankariksi, kuinka sodassa kuoleminen, kaatuminen ase kädessä Jumalan ja hyvän asian puolesta, on turvallinen keino iankaikkisen elämän perimiseksi, tai että se on siveellisesti niin kehittävää ja kasvattavaa, että ihminen kasvaa sodassa mukanaollen saman verran yhdessä ruumistuksessa kuin muuten sadoissa elämissä — niinkuin opettavat tuon maailmanopettajan tuloa valmistamaan laitetun »Idän Tähdän» auktoriteetit — kun ihmisille yhä noin opetetaan, niin eihän ole ihme, jos ihmiset lopulta tuon kaiken uskovat. Sillä sanotaanhan valehtelijankin lopulta uskovan omia valeitaan.

Ja jos kaiken tämän hullun uskottelun ja epäkristillisen kasvatuksen jälkeen vielä on jotain hienotunteisuutta, lempeyttä ja hyvyttä ihmissydämessä, niin karkoitetaan se sodan alussa ja pitkin matkaa jonkunlaisilla maagillisilla toimenpiteillä. Se tapahtuu osaksi väkijuomien avulla osaksi rumpujen pärinällä ja torvien pauhulla, osaksi kauheilla pelotuksilla ja uhkauksilla, osaksi pimityneiden pappien kauhistut-

tavilla sotasaarnoilla ja kuolemansakramenteilla. Ja ellei jonkun sydämestä saada kaikella tuollakaan ihmisyyttä, Kristusta, Jumalaa karkoitetuksi, niin — ikäänkuin magillisesti vahvistavaksi varoitukseksi toisille — hänet sitten joko suoraa päätä ammutaan tai pannaan vankiloihin virumaan, tai koetetaan jollain tavalla tehdä ainakin kunniattomaksi.

Mutta tätä Jeesus Kristuksen neljättä käskyä ei rikota vain silloin, kun kuvitellun hyvän puolesta tapetaan ihmisten ruumiita sodassa, vaan se rikotaan aina silloin, kun mikä tahansa siveellinen ja henkinen asia, esim. uskonto, koulutus, kasvatus, raittius, kun se tehdään, joko inhimillisen lainsäädännön avulla tai muuten, pakolliseksi, niin että hyvät ja siveelliset ihmiset, aatteelliset ihmiset, joko kristityt tai teosofit, joko raittiusväki tai muut, tyrkyttävät tai pakoittavat omia elintapojansa, omia aatteitansa ja näkökantojansa, tai Mestarin aatteita ja näkökantoja, kun he niitä toisille ihmisille tyrkyttävät pakkokeinojen avulla, rangaistuksen uhalla. Sellaisilla toimenpiteillä ei mitään todellista hyvää aikaansaada. Niillä vain tynpäästään ihmisen suhde aatteeseen, ja hänessä herätetään vastustamisen halua, synkkää mieltä, tylyyttä ja uhmaa. Ja itse se asia ja aate, joka on tehty rangaistuksen uhalla pakolliseksi, se on sillä hetkellä kuollut, ja on senjälkeen vain kuin hengetön ruumis, kuin kuollut painolasti ihmisten kannettavana. Se on kuin vampyyri, kuin syöpä, joka joukkoverotuksen avulla kaluaa ihmiskunnan elinvoimia.

Aivan toista on joku siveellinen ja henkinen asia ja aate silloin ja niin kauan, kun se on vapaaehtoisen työn, aatteellisen innostuksen ja herätyksen varassa, kun se on aatteensa innostamien ja valistamien ja vapaasti uhrautuvien kasvatus- ja valistustyöntekijäin varassa. Sillä he eivät aatteensa ja työnsä hyväksi ketään pakkoverota, ja he eivät ryhdy ketään rankaisemaan, ei tekemään ketään kunniattomaksi, ei leimaamaan ketään kavaltajaksi sentähden, ettei

joku jaksaa omaksua heidän menettelytapojaan ja näkökantojaan.

Kaikki tapahtuu siten, että paha ja vastustus muutetaan kärsivällisen kasvatus- ja jalostustyön kautta hyväksi. Sellaisen aatteen ja sen työntekijäin takana ei kummittele pakkoveroituksen ja rangaistuksen vampyyrimainen uhma. Sellaisessa työssä on uudestisyntyttävää siveellistä voimaa, henkeä ja elämää. Siten se vähitellen jalostaa ja muuttaa pahan hyväksi. Ja sillä tavalla valmistaa tietä Kristuksen tulemiselle ihmisessä ja ihmiskunnassa.

J. R. Hannula.

Kylä kuolleitten.

*Kylä kuolleitten nukkuu nummella
ja siellä on sievät majat.*

*Ja sinne ne siirtyvät vuorollaan
maan matoiset matkustajat.*

*Siinä keskellä kohoaa vierekkäin
kaksi kumpua oikeella tiestä,
ja ihmiset luulevat: kuolema kai
kaksi sovitti riittämiestä.*

*Heidän talonsa näin oli naapurit
kuin on nää hiljaiset haudat,
viha vieroitti veljesten sydämet,
riitti välille raskaat raudat.*

*He syytivät sappea toisilleen,
kiromyrkkyjä mustuneita,
ja kun piti kylvää kukkia,
he kylvivät ohdakkeita.*

*Ja kun toistensa polkuja tasoittaa
piti ijäisten sääntöjen mukaan,
niin he kaivoivat kuoppia, kuiluja
eikä avusta puhuttukaan.*

*Mutta täällä on vihat lauhtuneet,
ja täällä jo riidat lakkaa.
Vaan ei näille vainomiehille
haudan rauhaa nyt sallitakaan.*

*Kun öisillä kuu hut heloittaa,
niin he nousevat kumpuin alta,
sois anteeksi saada he toisiltaan
ja anteeksi Jumalalta.*

*Ja he koittavat kauniisti hymyillä
sekä tarjota kättä hellää,
ja sanoilla sovun ja rakkauden
välit jäiset nyt lämmitellä.*

*Mutta kuolleen kauneinkin hymyily
se on outoa irvistystä,
ja kylmää on kuolleen rakkaus
ja sen puheet on pettymystä.*

*On kolkkoa kätten puserrus
yön tuulessa luut kun luskaa.
He kantaako ainaista kauhuaan
ja ainaista tunnontuskaa?*

*Ja lihaton leuka liikahtaa,
suu huuleton huutaa soisi,
että kauvas merten ja mannerten taa
huuto haikea kuulua voisi:*

*Voi, voi sitä ihmistä kuolevaa,
jolta veljesrakkaus puuttuu,
jonka tähden Jumalan yrttimaa
kyykäärmeitten konnuksi muuttuu.*

Immy Hellén.

Voiko kaksoisruumis murhata?

Eräänä aamuna vuonna 1867 kauhistutti koko Itä-Eurooppaa seuraava hirvittävä uutinen: Mikael Obrenovitsh, Serbian hallitseva ruhtinas, hänen tätinsä, prinsessa Katarina eli Katinka, sekä tämän tytär olivat murhatut täydessä päivänvalossa, omassa puutarhassaan lähellä Belgradia. Murhaaja tai murhaajat olivat aivan tuntemattomia. Ruhtinaaseen oli sattunut muutamia pyssynlaukauksia ja pistoksia, joten hänen ruumiinsa oli sananmukaisesti raastettu palasiksi. Prinsessa oli tapettu paikoilleen, hänen päänsä oli murskattu eikä hänen nuoresta tyttärestään annettu toivoa, vaikkakin hän vielä oli hengissä. Tämä tapahtui siksi läheisessä menneisyydessä, etteivät yksityisseikat vieläkään ole joutuneet unohduksiin, mutta näiden tapahtumien aikana oli koko se maailmankolkka aivan kiihkohulluuden vallassa.

Itävallan ja Turkin alaisissa maissa Bukarestista Triestiin asti ei korkeampien piirien perheistä kukaan tuntenut itseään rauhalliseksi. Noissa puoleksi itämaalaisissa maissa on joka kuningaskunnassa oma Capuletti-sukunsa ja kuiskailtiin, että tuon veriteon oli suorittanut ruhtinas Kara-Georgevitsch eli Tzer-no-Gueorgey, joksi häntä niillä tienoin nimitettiin. Kuten tällaisissa tapauksissa aina sattuu, vangittiin joitakin täysin syyttömiä henkilöitä ja todelliset murhaajat välttivät oikeuden käden. Tämän veriuhrin nuori sukulainen, joka vielä oli vallan lapsi, saatettiin koulustaan Parisista suurilla seremonioilla Belgradiin ja julistettiin Serbian hospodariksi. Valtiollisten tapahtumien pyörteessä unohtui Belgradissa hetkeksi tuo murhenäytelmä, mutta eräs vanha serbialaisnainen, joka oli rakastanut Obrenovitshin perhettä ja suri murhattuja kuin omia lapsiaan, oli aivan lohdu-ton. Sen jälkeen kun nuori Obrenovitsh, ruhtinaan veljenpoika, oli julistettu hallitsijaksi, myi hän koko omaisuutensa ja hävisi teille tietämättömille.

Sitä ennen oli hän kuolleitten haudalla vannonut juh-
lallisen valan kostaakseen heidän kuolemansa.

Tämän tosikertomuksen kirjoittaja oli viettänyt Belgradissa muutamia päiviä noin kolme kuukautta ennen tuota kauheaa rikosta ja tunki henkilökohtaisesti prinsessa Katinkan. Hän esiintyi kodissaan sangen hyväntahtoisena, lempeänä ja jonkunverran laiskanpuoleisena, mutta ulkonaisesti oli hän sekä tavoiltaan että kasvatukseltaan täydellinen parisitar. Koska melkein kaikki tässä kertomuksessa esiintyvät henkilöt vielä elävät, on käsketty heidän nimensä asemasta käyttää vain alkukirjaimia.

Vanha serbialainen rouva jätti harvoin kotinsa käydäkseen vain silloin tällöin tervehtimässä prinsessaa. Kyyristyneenä tyynyistä ja huiveista kootulle istuimelleen muistutti hän väririkkaaseen kansallispukuunsa verhottuna kumealaista sibyllaa hiljaisina ja rauhallisina päivinään. Ihmeellisiä kertomuksia kuiskailtiin hänen okkultisista tiedoistaan ja vieraat, jotka kokoontuivat hänen vaatimattoman lientensä ääreen kertoivat toisilleen kauheita asioita. Lihavan isäntämme serkkua vaivasi joitakin aikoja sitten vaeltava vampyyri ja yöllisen vieraskäynnin jälkeen oli hän melkein vuotanut verestä tyhjiin. Kun eivät paikkakunnan poopin maanamiset olleet mitään auttaneet, onnistui Gospoja P:n pelastaa onneton uhri. Tämä oli vain puintu nyrkkiä vampyyrille ja nuhdellut häntä omalla kielillänsä sekä sen kautta ajanut pakoon voitettun henkiolennon. Belgradissa kuulin siis ensi kertaa tuon kielitieteellisesti mitä mielenkiintoisimman asian, että aaveilla on oma kielensä. Vanhaa rouvaa, jota nimitän Gospoja P:ksi, seurasi tavallisesti toinen nainen. Tämä on määrätty näyttelemään pääosaa tässä kauheassa kertomuksessamme. Hän oli joltain rumaaniselta paikkakunnalta kulkeutunut nuori mustalaisneiton, noin neljäntoista vuoden ikäinen. Missä hän itse asiassa oli syntynyt tai kuka hän oli, ovat asioita, joista ei hän itse, yhtä vähän kuin kukaan muukaan,

ollut selvillä. Kerrottiin, että eräs kuljeksiva mustalaisjoukko kerran oli jättänyt hänet vanhan rouvan pihamaalle. Siitä lähtien oli hän kuulunut talonväkeen. Häntä nimitettiin »nukkuvaksi neitoseksi», koska hänellä, niin kerrottiin, oli kyky seisoallaan vaipua näennäiseen uneen ja sitten ääneen kertoa unistaan. Tämän tyttösen pakanallinen nimi oli Fro-sya.

Noin kahdeksantoista kuukautta senjälkeen kun tieto murhasta oli saapunut Italiaan, jossa silloin oleskelin, matkustelin Banatin kautta pienissä vaunuisani, joiden eteen vuokrasin hevosen tarpeen mukaan. Tiellä tapasin vanhan ranskalaisen oppineen, joka, samoin kuin minäkin matkusteli yksin sillä eroituksella vain, että hän kulki jalan, jota vastoin minä vallitsin maantietä rämiseviltä rattailta, korkean kuivan heinäkuorman jalolta valtaistuimelta. Näin tuon herrasmiehen eränä aamuna ruohojen ja kukkien keskessä nukkumassa ja ympäröivän ihanan maiseman katselemiseen vaipuneena olin vähällä kulkea hänen ohitsean mitään huomaamatta. Tuttavuus oli pian tehty, eikä tarvittu suuriakaan seremonioja molemminpuolista esitystä tehtäessä. Olin kuullut hänen nimeään mainittavn mesmerisminharrastajien piireissä ja tiesin hänen olevan Dupotet'n koulun etevän oppilaan.

Pyydettyäni häntä jakamaan istuimeni heinäkuorman päällä huomautti hän kerran keskustelun kulussa: »Tässä suloisessa Thebaidissä olen tavannut sangen merkillisen kokeilu-esineen. Minulla on tänä iltana siinä perheessä istunto. He koettavat tämän tyttösen selvänäköisyyden avulla päästä selville erään murhan salaisuudesta . . . Hän on kerrassaan merkillinen.»

»Kuka hän on», kysyin.

»Rumanilainen mustalainen. Hän on nähtävästi kasvatettu Serbian hallitsevan ruhtinaan perheessä. Tämä ruhtinas ei kuitenkaan enää hallitse, sillä merkillisellä, salaperäisellä tavalla . . . Halloo, varokaa!

Hitto vieköön! Onko aikomuksenne syöstä meidät kuiluun», hän äkkiä huudahti, repäisten hyvin epäkohteliaalla tavalla suitset käsistäni ja tempaisten nopeasti hevosen taaksepäin.

»Ette suinkaan tarkoita prinssi Obrenovitshia», kysyin pelästyneenä.

»Kyllä, juuri häntä tarkoitan. Tänä iltana täytyy minun olla perillä ja toivon voivamme lopettaa istuntosarjan, jonka aikana tulemme lopullisesti kehittämään erästä ihmishengen salattujen voimien kaikkein ihmeellisintä ilmennystä. Te voitte tulla mukaan. Minä esitän teidät siellä ja sitä paitsi voitte auttaa minua tulkkina, sillä he eivät puhu ranskaa.»

Koska olin varma siitä, että kysymyksessä oleva unissapuhuja oli Frosya, täytyi siis olla kysymys vain Gospoja P:n perheestä. Suostuin sen vuoksi mielelläni tulemaan mukaan. Auringonlaskun aikana olimme saapuneet vuoren juurelle, josta nousimme vanhaan linnaan, kuten ranskalainen paikkaa nimitti. Erään varjoisan lehtimajan taustalla oli karkea penkki, ja kun pysähdyimme tämän runollisen paikan sisäänkäytävän eteen, näin, ranskalaisen hääräillessä hevosen kanssa, sangen raihnaisen sillan luona, joka johti veden yli linnanportille, korkeakasvuisen olenon nousevan penkiltä ja lähestyvän meitä.

Se oli vanha ystäväni Gospoja P., joka näytti kalpeammalta ja salaperäisemmältä kuin konsanaan. Hän ei hämmästynyt minut nähdessään, vaan tervehti minua yksinkertaisesti serbialaiseen tapaan kolminkertaisella suudelmalla kumpaisellekin poskelle. Sitteen hän tarttui käteeni ja vei minut suoraan muratti-lehtimajaan. Selkä seinää vastaan, puoleksi nojaten pienelle matolle, joka oli levitettynä ruohon yli, näin Frosyan.

Hän oli pukeutuneena vallakialaisten naisten kansallispukuun päässä jonkinlainen kaasukankaasta käärittö turbaani, kullatuilla rahoilla ja nauhoilla koristettu. Valkoinen avohihainen paita ja monivärinen hame täydensivät puvun. Hänen kasvonsa olivat

kalmankalpeat, silmänsä suljetut ja piirteillä kivettynyt sfinksimäinen ilme, joka sellaisissa tapauksissa on selvänäköiselle unissapuhujalle ominainen.

Kasvot olivat niin elottomat ja kuolemankalpeat, että häntä olisi voinut pitää kuolleena, elleivät rintaa koristavat rahaketjut ja helminauhat olisi hiljaa kilisseet jokaisesta hengenvedosta. Ranskalainen selitti panneensa hänet nukkumaan lähestyessämme taloa ja että hän nyt oli samassa tilassa, johon hän hänet oli jättänyt edellisenä iltana. Nyt alkoi hän käsitellä kokeiluesinettä, joksi hän Frosyaa nimitti. Meihin ei hän enää luonut vähintäkään huomiota. Hän ravisti häntä kädestä, astui sitten pari nopeaa askelta, ojensi hänen kätensä eteenpäin ja saattoi sen jäämään jäykäksi. Käsivarsi, joka oli eloton kuin rauta, jäi siihen asentoon. Sitten sulki hän kaikki hänen sormensa paitsi yhtä, keskisormea. Sen hän pani osoittamaan iltatähteä, joka loisti tummansinisellä taivaalla. Sitten kääntyi hän, astui oikealta vasemmalle ja veti luokseen joitakin tytön fluidisia virtoja. Toisaalla hän niitä taas levitteli. Täten hän käsitteli noita näkymättömiä, mutta voimakkaita fluidumeja, kuten maalari pensseliään tehdessään kuvassaan viimeiset vedot.

Vanha nainen, joka tarkasteli häntä vaieten poski käteen nojautuneena pani nyt hennon luurankomaisen kätensä hänen käsivarrelleen estäen häntä aloittamasta säännömukaisia mesmerisiä vetojaan.

»Odottakaa», kuiskasi hän, »kunnes iltatähti on laskenut ja yhdeksäs tunti on täyttynyt. Vourdalakit kiertelevät ja voisivat hävittää koko vaikutuksen.»

»Mitä hän sanoo?» kysyi mesmerisoija levottomana keskeytyksestä.

Selitin hänelle, että vanha rouva pelkäsi vourdalakien vahingollista vaikutusta.

»Vourdalakit? Mitä ovat vourdalakit», huudahti ranskalainen. »Tyydymme kristillisiin henkiin, kun he meitä yön aikana kunnioittavat vierailuillaan, emmekä aio hukata aikaa vourdalakien seurassa.»

Katselin Gospojaa. Hän oli tullut kalmankalpeaksi ja hänen silmäkulmansa rypistyivät synkkinä yli säkenöivien, mustien silmien.

»Varoittakaa häntä laskemasta pilaa tämän yöllisen tunnin aikana», huusi hän. »Hän ei tunne tätä maata. Pyhä kirkkokaan ei voi meitä suojella, jos vain vourdalakit ovat nousseet. Mitä tämä on? Hän työnsi jalallaan ruohokimppua, jonka kasviatutkiva mesmerisoija oli laskenut läheiseen nurmikkoon. Hän kumartui ruohokimppun yli tutkien sitä levottomana ja viskaten sen sitten veteen.

»Se ei saa jäädä tähän», lisäsi hän vakavana. »Se on johannesheinää ja voisi vetää luokseen vaeltajat.»

Sillä välin oli yö saapunut ja kuu valaisi maisemaa kalpealla aavemaisella valollaan. Banatin yöt ovat melkein yhtä kauniit kuin yöt Itämailla ja ranskalaisen täytyi aloittaa kokeilunsa ulkona, koska kirkon pappi oli kieltänyt niitä tornissa tekemästä. Tätä käytettiin kirkkona ja pappi pelkäsi, että pyhä paikka joutuisi täyteen mesmerismin kerettiläisiä piruja, joita ei hän kyennyt ajamaan pois, koska ne olivat vieraita.

Vanha herrasmies oli heittänyt päältään matkatakkinsa. Hän kääri paidanhihat ylös ja alkoi sitten teatterimaisessa asennossa säännönmukaisen mesmerisoinismenetelmänsä.

Vapisevien sormien alla näytti oodinen fluidumi hämärässä totisesti salamoivan. Frosya lepäsi vastapäätä kuuta ja transissa makaavan tytön joka liike näkyi niin selvästi kuin päivänvalossa. Muutamien minuuttien jälkeen ilmestyi suuria hikipisaroita hänen otsalleen ja ne valuivat hitaasti kuuvalossa kimmalleen yli hänen kalpeitten kasvojensa. Sitten liikautti häne levottomasti ja rupesi hyräilemään hiljaista säveltä. Gospoja oli kurmartuneena tiedottoman neitosen yli, kuunteli tarkasti ja koetti saada selvän jokaisesta tavusta. Kapeat sormet huulilla, kuopistaan ulospyrkivine silmineen, ruumis liikku-

mattomana näytti vanha rouva itsekkin patsaaksi muuttuneelta. Ryhmä oli merkillisen näköinen ja valitin, etten ollut maalari voidakseni sen kiinnittää kankaalle.

Näytelmää, joka nyt seurasi, olisi kannattanut Macbethissä esittää. Toisella puolen lepäsi solakka neitonen kalpeana ja kuolleen kaltaisena miehestä lähtevästä näkymättömän fluidumin voimasta, joka tällä hetkellä oli hänen ainoa valtiaansa. Toisella puolella odotteli tyydyttämättömästä kostosta palava kreivitär, että ruhtinaan murhaajan kauan kaivattu nimi vihdoinkin lausuttaisiin. Ranskalainen näytti itsekkin aivan muuttuneelta. Hänen harmaat hiuksensa olivat pystyssä ja hänen terve kömpelö ruumiinsa näytti muutamissa minuuteissa kasvaneen. Kaikki teatterimainen sivumaku oli haihtunut. Hän oli nyt vain mesmerisoija, joka edesvastuustaan täysin tietoisena tarkkasi ja odotti, levottomana odotti. Vihdoin nousi Frosgya ikäänkuin yliluonnollisen voiman nostamana puoleksi lepäävästä asennostaan ja seiso i edessämme pystyssä, mutta taaskin hiljaa ja liikkumattomana kuin odottaen, että magneettinen fluidumi häntä johtaisi. Ranskalainen tarttui vaieten vanhan rouvan käteen, asetti sen unissakävijän käteen ja käski hänet asettumaan yhteyteen Gospojan kanssa.

»Mitä näet, tyttäreni», mutisi vanha serbialaisnainen. »Voiko henkesi päästä selville murhaajista?»

»Etsi ja pidä varasi», käski mesmerisoija ankarasti silmät lujasti kiinnitettyinä koe-esineensä kasvoihin.

»Olen matkalla . . . menen», kuiskasi Frosgya hiljaa. Ääni ei tuntunut lähtevän hänestä itsestään vaan ympäröivästä ilmapiiristä.

Tällä hetkellä tapahtui jotain niin merkillistä, että epäilen, voinko sitä ollenkaan selittää. Loistava sumu ilmeni ja ympäröi tiiviisti neitosen ruumiin. Se oli alussa noin tuuman paksuista, mutta laajeni kaikin puolin ja kiteytyi, kunnes se näytti kokonaan irtautuvan ruumiista jonkinlaiseksi puolitiiviiksi höyryksi,

joka hyvin pian sai unissakävijän muodon. Se leijaili ensin maan päällä, liikutteli muotoaan parin kolmen sekunnin ajan ja hiipi sitten äänettömästi virralle päin. Se hävisi kuin sumu kuunsäteisiin, jotka näyttivät sen kokonaan sulattavan itseensä.

Olin tarkasti seurannut näytelmää. Tuo salaperäinen toiminta, joka Itämailla on tunnettu Scin-leccamanaamisena, oli tapahtunut omien silmien edessä. Sitä oli mahdoton epäillä ja Dupotet oli oikeassa sanoessaan, että mesmerismi oli vanhojen viisaitten tietoista magiaa, jotavastoin spiritismi oli saman magian itsetiedotonta vaikutusta määrättyissä elimistöissä.

Niin pian kun tuo pilvimäinen kaksoismuoto oli tunkeutunut ulos neitosen huokosista, oli Gospoja nopealla liikkeellä vetänyt vapaalla kädellään turkinsa alta jotain, joka minusta näytti pieneltä tikarilta ja piiloitti sen neitosen rinnalle. Tämä tapahtui niin nopeasti, ettei mesmerisoija, työhönsä syventyneenä, kuten hän sanoi, ollut mitään huomannut. Muutamia minuitteja kului kuolonhiljaisuudessa. Olimme kuin joukko kivettyneitä ihmisiä. Äkkiä kaikui kimakka, läpituokeva huuto tajuttoman neitosen huulilta. Hän kumartui eteenpäin, repäisi tikarin rinnaltaan ja pisti sillä raivoisasti ympärillensä ilmaan ikäänkuin kuviteltuja vihollisia kohti. Hänen suunsa oli vaahdossa ja hajanaisia, villejä huudahduksia tuli hänen huuliltaan. Näiden soraäänisten huutojen välistä kuulin joitakin kertoja kaksi tuttua kristillistä ihmisen nimeä mainittavan. Mesmerisoija oli niin kauhuissaan, että hän kadotti kaiken mielenmalttinsa. Sen sijaan, että hän olisi vetänyt pois fluidumia työstä, täytti hän hänet sillä yhä enemmän.

»Pitäkää varanne», huusin. »Lopettakaa! Te tappatte hänet tai hän tappaa teidät.»

Mutta ranskalainen oli tietämättään kutsunut esille määrättyjä herkkiä luonnonvoimia, joita ei hän itse saattanut hallita. Raivoisana kääntyi neitonen

ympäri ja valmistautui antamaan hänelle pistoksen, joka varmasti olisi hänet tappanut, ellei hän nopeasti olisi hypännyt syrjään. Siten sai hän vain suuren naarmun oikeaan käsivarteensa. Ihmisraukka oli kauhusta aivan lamaanunut. Nopeudella, joka hänen kömpelössä ruumiissaan näytti ihmeelliseltä, kiipesi hän muurille tytön yläpuolelle ja istuutui siihen kahdenreisin. Kooten viimeisen tahdonvoimansa lähetti hän tyttöä kohtaan sarjan taikasanoja. Samassa hetkessä pudotti neitonen aseensa ja jäi liikukumattomaksi.

»Mitä olet tehnyt», äänsi mesmerisoija käheästi istuessaan muurilla kuin hirveä yöpeikko. »Vastaa minulle, käsken sinua!»

»Minä tein . . . tai se . . . vain sen, mitä hän, jota sinä käskit minun totella, pyysi», vastasi neitonen ihmeekseni ranskankielellä.

»Mitä tuo vanha noita käski sinua tekemään», kysyi ranskalainen epäkohteliaasti.

»Hakemaan heitä . . . jotka murhasivat . . . heidät tappamaan . . . minä tein . . . ja heitä ei enää ole . . . kostettu . . . kostettu . . . He ovat . . .»

Voitonriemuinen huuto, pirullisen kimakka ilon ääni kaikui ilmassa ja herätti naapuritalojen koirat. Ulvonta ja haukunta vastasi lakkaamattomana kirkuna Gospojan huutoon:

»Olen kostettu! Tunnen sen! Tiedän sen! Varoittava sydämeni sanoo, ettei vihollisia enää ole olemassa!» Lähettäen kaatui hän maahan ja veti mukanaan neitosen, joka villasäkin lailla taipui mukaan.

»Toivon, ettei koe-esineeni tänä yönä enää tee minkäänlaista vahinkoa. Hän on yhtä vaarallinen kuin merkillinen», sanoi ranskalainen.

Erosimme. Kolme päivää myöhemmin olin T:n kaupungissa ja odotin erään ravintolan ruokahuoneessa aamiaistani. Tartuin sanomalehteen ja ensimmäiset rivit, jotka luin kuuluivat seuraavasti:

Wienissä 186—. Kaksi salaperäistä kuolemantapausta.

Eilen illalla, noin klo 9,45, kun P. aikoi vetäytyä huoneeseensa, osoittivat kaksi virassa olevaa herrasmiestä suuria kiihtymisen merkkejä aivan kuin he olisivat nähneet jonkun kauhean näyn. He huusivat, horjuivat, juoksivat ympäri huonetta ja ojensivat kädet eteensä kuin puolustaen itseään näkymätöntä asetta vastaan. Ruhtinaan ja hänen seurueensa levottomat kysymykset jäivät vastausta vaille ja äkkiä lankesivat he molemmat maahan ja kuolivat suuressa tuskassa. Heidän ruumiissaan ei ollut minikäänlaisia halvaantumisen merkkejä, eikä muitakaan kuhmuja tai haavoja. Mutta ihmeellistä oli, että ihossa nähtiin koko joukko tummia täpliä ja pitkiä piirtoja, ikäänkuin olisi annettu pistoksia tai tehty naarmuja orvaskettä vahingoittamatta. Ruumiinavaus toi ilmi, että kunkin tällaisen tumman täplän alle oli kokoontunut verta. Kaikki ovat suuresti kiihdyksissä, eivätkä lääkärit kykene salaisuutta ratkaisemaan.

H. P. Blavatsky.

Suom. K. I.

Viron kansanuskon haltiat.

Viron (Eestin) kansansatujen joukossa on eräs laji tarinoita, joissa kerrotaan näkymättömien henkien elämästä ja toiminnasta. On kuvaavaa, että muinaiskansalla tämä kaikki oli täysin selvää ja uskottavaa, jota vastoin nykyaikoina ei semmoiselle sen enempää arvoa anneta kuin saduille yleensä. Suomensukuisten kansojen vanhin usko oli tavallaan vainajien paltvontaa, sillä he uskoivat henkien kuolemattomuuteen. Heillä kyllä oli se luulo, että sielu kuoleman jälkeen yhä edelleenkin asustaa ruumiissa, vieläpä tarvitsee kaikkea sitä, jota hän eläessäänkin halusi: asuntoa, vaatteita, ruokaa. Sentähden pidettiin kuolleitten ruumiista erinomaista huolta. Ne pestiin huolellisesti, vaatetettiin hyvin, pantiin haudantakaista elämää varten ruokaa, työkaluja y.m. hautaan mukaan.

Jos vainaja oli erittäin arvossa oleva henkilö, sitä suuremmat olivat juhlallisuudet ja hautausmenot. Sellaiset vainajat koroitettiin myöhemmin pyhiksi olijoiksi, ja heille annettiin Virossa erikoiskunnianimitys »Uku». Alussa oli sellaisia henkiä paljonkin, viimein kuitenkin jäi tuo »Uku» nimitys ainoastaan ukkosen jumalalle. Häntä nimitettiin myös nimellä Äike, Kõu, Pikker, Wanaisa ja Taewataat. Edelliset kolme nimeä ovat vielä nykyään vironkielisiä nimityksiä ukkosen ilmiöille. Kaksi viimeistä nimeä merkitsevät suomeksi Vanhaisä, Taivaantaatto. Jumalaa sanottiin myös »Taaraksi», mikä oli hyvin yleinen nimitys. Ja Taaran palvontaa suoritettiin lukuisissa tammilehdoissa »hiisissä», uhrilehdoissa, jotka tavallisesti sijaitsivat vuorilla ja joissa siis uhria poltettiin ja kaikenlaisia antimia Taaran kunniaksi tuotiin.

Paikka, minne vainajat manalle menivät, nimitettiin Manalaksi eli Toonelaksi (Tuonela), ja sen asukkaat viettivät ilotonta, synkkää elämää. Toonelan hallitsijana oli Mana eli Tooni, armoton, leppymätön jumala. Hän ei enää koskaan luovuttanut saalis-tansa takaisin.

Esivanhempamme muinoin eivät palvelleet luonnonvoimia ja esineitä, vaan he etsivät luonnonvoimien takana piilevää henkeä eli haltiata, joka luonnonvoimaa suojeli ja johti sen toimintaa. Heidän luulonsa mukaan oli kaikkialla luonnossa henkiä. Jokaisella esineellä tai laadulla oli suojelushaltiansa. Haltia muka oli esineen: puun, kiven tai järven luonut ja hoiteli luomaansa asiaa, kuitenkin olematta sidottuna esineeseen, vaan saaden vapaasti liikkua missä halusi. Ihmisille näyttäytyivät haltiat erilaisissa muodoissa: milloin heinäroykkiönä, milloin peukaloisena, tai jättiläisenä, joskus eläimen hahmossa. Joskus seuraa haltia ihmistä, ilman että häntä huomataan. Ihminen saattoi kyllä kuulla haltian ääntä, vaan ei nähdä häntä, ainoastaan teoista löytää hänen jälkiään.

Haltioita ei pidetty jumalina, vaan henkiolentoina, joita nimitettiin sen mukaan, missä asustivat. Siis: kodin, pihan, metsän, veden, suon haltioiksi ja »maanalaisiksi», »aartenvalvojiksi» nimitettiin heitä. Samoin oli asuntonsa mukaisesti haltian luonnekin erilainen. Jotkut olivat vihaisia, toiset ystävällisiä. Kodinhaltioitten asuinsijoina oli huoneet, riidet, saunat y.m. Siinä he usein kolistelivat, josta ennustettiin, että talossa joku kuoleman tapaus piakkoin sattuisi. Heitä tavallisesti kunnioitettiin ja peljättiin, vaan ei rakastettu, sillä harvoin he tekivät ihmisille hyvää. Usein vain kujeilivat, ja jos heitä silloin häirittiin, saattoivat hirmuisesti suuttua. Jublien aikana lepytettiin heitä ruuilla ja juomilla, erittäinkin häissä.

Metsän- ja vesihaltioitten toiminta sitävastoin esiintyy kansanuskossa monipuolisena ja kauniina. Kansanjutuistoissa kerrotaan heistä elämänhaluisia ja iloisia kaskuja, joista huomaamme haltioissa löytyneen miehuutta, kauneutta ja hellyyttä. Erittäin ihailaan metsänhaltian miehuutta ja uljuutta. Hänen kotinsa on metsä. Joskus ilmestyy hän harmaahapsisena ukkona tuohihattuineen ja sammalpartoineen. Sitä, joka on metsän ystävä ja metsäneläinten suojelija, palkitsee »metsavana» hyvydellä, vaan metsänryöstäjiä ja metsästäjiä hätyyttää hän monella tavalla. Hän tarttuu puitten varkaan hevosen suitsiin ja kuljettaa sitä tahtonsa mukaan. Sunnuntai-metsästäjiä ja puittenkaatajia johtaa hän ekseskiin. Jos haltian lempipuita kaadetaan, sumentaa hän hakaajan silmät, joten tämä puun sijasta lyö kirveensä kiveen tai kanton. Usein haltia painii ihmisten kanssa ja silloin on hän miltei aina ylivoimainen. Vaan tietäjät kykenevät voittamaan hänet. Joskus ihmiset kosivat metsänhaltian tyttäriä. Sellaisten jälkeläiset ovat tavallisia ihmisiä etevämpiä. Heidän äänensäkin kuuluu seitsemän kilometrin taa.

Erikoinen haltioitten joukkue — Viron henki- ja haltiamaaailman loisto ja ylpeys — ovat hennot ja iloiset »murueide tütred» keijukaiset, nurmen emon

tyttäret. Koko joukko kauniita neitosisä kaunistelee metsätaaton ja nurmenemon kotia. Heitä ei jokainen saa nähdä, — ainoastaan se, joka on tietäjän neuvomana kolmena torstai-iltana lähteellä kasvojansa pessyt. Muuan nuorimies teki tämän ja jäi kuutamoiselle yöllä lähteen lähelle valvomaan, kunnes joukko valkopukuisia, ihmeen kauniita neitosisä ilmestyi niitylle, jossa he ympyräisessä kaaressa keijukaistanssiansä aloittivat. Nuorimies sieppasi yhden heistä syliinsä, vei kotiin ja kosi vaimokseen. Vaikka emo kävi tytärtänsä takaisin vaatimaan, jäi se kuitenkin kuolevaisten joukkoon. Joskus voivat ihmisetkin päästä keijukaisten valtakuntaan ja siellä heidän kanssaan seurustella.

Vedessä asuu myös joukko olijoita, komeissa vedenalaisissa linnoissa. Aaltojen hallitsija on Ahti, hänen apulaisenaan veden äiti. Sitäpaitsi on jokaisella järvellä, joella, lähteellä ja kaivolla oma erityinen haltiansä. Ne ovat vesi- eli merineidot, vedenäidin tyttäriä. He ovat yleensä hyviä henkiä. Vedenäiti lahjoitti kerran köyhälle neidolle, joka itki vanhempiansä järven reunalla, suuren aarteen. Toisen kerran säälivät vedenneidot merimiehiä, eivätkä pane merta myrskyämään, vaikka Ahti on sellaisen käs-kyn antanut.

Maanalaisia haltioita kuvitellaan peukaloisina. He toimivat maan alla kultan- ja hopean ladelmien keskuudessa. He takovat kultakiskoja antaakseen niitä joillekuille kuolevaisille palkkioksi siveydestä. Samaan lajiin kuuluvat vielä aarteen-valvojat. He ilmestyvät siinä, missä muinoin aarteita sotien y.m. aikoina maahan kaivettiin tai veteen piiloitettiin, jonne ne useimmiten jäivätkin. Vasta myöhemmin löydettiin aarteita sinisen tulen palaessa siinä paikalla. Löytäjän pitää olla erittäin huomaavainen haltioille, jotka istuvat aarnitulen ympärillä, ja esitettyjen vaatimuk-sien täytettyä muuttuvat tuliset hiilet, joita haltiat löytäjälle helmoihin ravistavat, puhtaimmaksi kullaksi.

Julius Kangur.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennoissa on puhuttu uskonnon alkuperäisistä muodoista, luonnonkansojen uskonnoista sekä muinaisbabylonialaisesta sivistyksestä ja uskonnosta, Gilgamesh-epoksesta ja Baabelin tornista.

Helsingin Ruusu-Risti-kokoukset joka toinen maanantai ovat olleet kokonaan omistettut Johtajan esitelmille; niissä on puhuttu asioista, jotka toistaiseksi koskevat ainoastaan jäseniä.

Ruusu-Risti Kuopiossa. Kuopion ryhmän johtaja kirjoittaa meille:

»Viime syyskuun 16 p:nä kävi täällä veli Fr. Heliö pitämässä julkisen esitelmän, johon saimme vain vähän yleisöä, vaan ne vähät olivat erittäin tyytyväisiä kuulemaansa.

Ruusu-Ristiryhmän keskuudessa koetamme toimia jotenkin ahkerasti. Veli T. Hiltusen luona kokoonnumme joka torstai-ilta keskustelemaan ja Hilda Koskisen luona pidämme joka toinen sunnuntai erityisen tunnelmallisemman hartauskokouksen. Torstai-iltoina keskustelemme vapaasti mutta pitäen kiinni teosofiasta tai siihen tähdäten.

H. K.»

Ruusu-Risti Viipurissa. Viipurin ryhmän johtaja kirjoittaa meille: »Looshikokouksia on ollut jo muutamia, ja niissä on luettu Christosophia-kirjaa ja siten luetun johdosta keskusteltu. Hyvin näkyvätkin veljet seuraavan tätä harvinaista kirjaa, joka selvittää Kristus-kysymystä etenkin juuri niille ihmisille, jotka jo monta kertaa ovat seisseet tuon kysymyksen edessä. Nyt kysymys selviää kuin itsestään, ja samalla kirja ihan kuin inspiroi Kristus-hengellä sitä, joka todella tahtoo päästä selville poika-ominaisuudesta itsessään. O. T.»

Ruusu-Ristin ensi numero tarjoaa lukijoilleen, paitsi pari mielenkiintoista toimitukselle saapunutta kirjettä, m.m. erään okkultisesti sisältörikkaan, mut-

ta päänvaivaa vaativan kirjoituksen »Makrokosmoksen sinetti».

Teosofisen Seuran presidentti, Mrs. Annie Besant täytti lokakuussa 77 vuotta. Viime kesänä oli kulunut 50 vuotta siitä, kun hän alkoi julkisen toimintansa puhujana ja kirjailijana — ja niistä on 35 vuotta ollut omistettuna teosofialle ja Teosofiselle Seuralle; tämän johdosta vietettiin erikoinen julkinen juhlatilaisuus Lontoossa, jossa Mrs. Besant itse oli mukana ja johon ottivat osaa monet huomattavat henkilöt ministereistä lähtien.

»**Suuret ihmeet**», majuri Oscar Buschin mainio, lämminhenkinen ja helppotajuinen esitys teosofisesta maailmankatsomuksesta, joka kirja jo jonkun aikaa on ollut loppuunmyytynä, mutta jota yhä kysytään, ilmestyy joulukuussa kolmannessa painoksessaan Ruusu-Risti-kirjaston 20 n:ona.

Salainen oppi, madame Blavatskyn suurteos, on yhä saatavissa. Hinta Smk. 250:—, Viittaamme uuteen, joka oli viime Ruusu-Ristissä.

Veikko Palomaa, Suomessa hyvin tunnettu teosofinen puhuja ja kirjailija, joka ensimmäisenä aloitti Helsingin »Vuorela-esitelmää» v. 1901, täyttää ensi tulevassa helmikuussa 60 vuotta.

Teosofisen Seuran kustannuksella on ilmestynyt Mrs. Besantin sielutiedettä käsittelevä teos »Tajunta» ja Mr. C. W. Leadbeaterin mielenkiintoinen ja valaiseva esitys taivasmaailmasta ja sen asujaimista nimeltä »Älytaso».

Werner Söderström Osakeyhtiö on julkaissut 128 sivua laajan, komeasti painetun ja kuvitetun valio-luettelon kustannustuotteistaan.

»**Mitä on kristinusko.**» Onko kellään myytävänä tätä Pekka Ervastian kirjaa? Kaksi kappaletta ostetaan. Ilmoittakaa Ruusu-Ristin toimitukselle, Pilpala.

Kirjelaatikko. H. N. Ruusu-Risti ei sekaannu päiväpolitiikkaan. Nuo ovat omantunnon kysymyksiä, joita kukin ratkaisee parhaimman kykynsä mukaan. Muistakaa, mitä eräs Mestari sanoi: »antakaa keisarille, mitä keisarin on.»

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

• Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21. Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuoltajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asiainmiehiksi haluaville. Pyytäkää varastoluetteloja ja asiainmiesehtoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajantorin varrella

Puhelimet . . . 2 56, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 1 94
It. Viertotie 58 . . . ” 59 06
Erikinkatu 22 . . . ” 57 58
Museokatu 8 ” 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet 160, 240 ja 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink 15
Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE

TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKAHVILA

OY. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Ruusu-Risti 1925.
 - II Toimittajalta.
 - III Taivaallinen hymy, runo, *H. P.*
 - IV Kymmenen käskyä, *C. J:n.*
 - V Makrokosmoksen sinetti, *Guido von List.*
 - VI Jeesuksen talousoppi, *Veikko Palomaa.*
 - VII Kutojat, runo, *U. E. G.*
 - VIII Vainajat vierailevat, *Vilhelmina Karjalainen.*
 - IX Kirjeitä toimitukselle: *Käsitteiden selvitykseksi. — Vegetarismi. — Eläinten tappaminen — suojeluskunnat. — »Elämän opisto.»*
 - X Tien varrelta.
-

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijäin seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja;

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä;

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennä ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut yli neljän sadan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervast, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalissa lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa; siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

OKKULTINEN AIKAKAUSKIRJA

ENT. „TIETÄJÄ“, PERUST. 1905

20:s vk.

JOULUKUU 1924

N:o 10

Ruusu-Risti 1925.

Aikoja sitten on ennustettu, että vuosi 1925 tulisi olemaan merkillinen vuosi koko maailmassa, huomattava vaikutuksiltaan sekä henkisesti että aineellisesti. Taloudellinen taakka kevenee ja hengen lintu, joka on istunut vankina maailmansodan alusta lähtien, pääsee taas siipiään räpyttelemään ja vapauden ilmaa edes hiukan hengittämään. Loppuuhan tänä vuonna 1924 teosofisen liikkeen ensimmäinen seitsenkertainen seitsenvuotisjakso; se on nyt toiminut maailmassa 49 vuotta, ja v. 1925 alkaa uusi jakso sen elämässä; teosofinen liike lähtee taas kuin alusta, ja madame Blavatskyn työn merkitys tulee kirkastumaan vähitellen kaikille teosofeille.

Ensi vuosi on Ruusu-Risti-lehtemme kahdeskymmenes ensimmäinen, jolloin se siis saavuttaa miehuuden mittansa. Tämän takia Ruusu-Risti v. 1925 astuu uuteen ja samalla entiseen asuunsa, tullen uudestaan Tietäjän näköiseksi ja suuruiseksi.

Ruusu-Risti kasvaa kooltaan v. 1925.

Ruusu-Ristin sivumäärä enenee v. 1925.

Ruusu-Ristin sisällö paranee ja monipuolistuu v. 1925.

Tästä huolimatta Ruusu-Ristin hinta pysyy ennallaan: koko vk. Suomessa 50:—, ulkomailla doll. 2:—, puoli vk. Smk. 26:—, doll. 1:—.

Tilatkaa ajoissa! Toimikaa Ruusu-Ristin asiamiehenä ja käyttäkää viime numeron mukana jaettua tilauslistaa! Hankkikaa Ruusu-Ristille runsaasti uusia tilaajia!

*Ruusu-Ristin toimitus
Pöytä (Finland).*

Toimittajalta.

H. P. Blavatsky sanoo Salaisessa Opissa: »Eivät Karman tiet olisi tutkimattomat, jos ihmiset toimisivat keskinäisessä sopusoinnussa eikä riidassa ja kiistassa... Jos meillä olisi oikea tieto tai ainakin tarpeeksi vakaumusta siitä, että lähimäisemme yhtä vähän ponnistavat meitä vahingoittaakseen kuin me ajattelemme heidän loukkaamistaan, niin kaksi kolmatta osaa maailman pahasta haihtuisi selkeään ilmaan. Jollei kukaan ihminen loukkaisi veljeänsä, niin Karma-Nemesiksellä ei olisi mitään syytä toimia, ei mitään aseita käytettävänä. Se että alati esiintyy keskellämme kaikenlaista kiistaa ja taistelua ja että eri rodut, kansat, heimokunnat, yhteisöt ja yksilöt ovat jakautuneet toisiaan vastaan niinkuin Kain ja Abel, sudet ja lampaat — siinä on »Kaitselmuksen teiden» pääsyy... Totisesti ei ole sitä tapahtumaa elämässämme, ei sitä epäonnistunutta päivää tai sitä vastoinkäymistä ja tapaturmaa, jonka jälkiä ei voitaisi seurata omiin tekoihimme tässä tai jossakin entisessä elämässä. . .

»Tämä asianlaita kestää, siksikun ihmisen henkinen näkemys on täysin herännyt, eikä tämä tapahdu, ennenkuin me heitämme päältäämme tiiviimmät aineverhot; ennenkuin alamme toimia *sisältä* eikä vain seurata *ulkoa* tulevia vaikutteita, joita saamme fyysillisillä aistimilla tai karkean itsekkään ruumiin kautta. Siihen asti ovat ainoat pahan lievityskeinot elämässä ykseys ja sopusointu. — Veljeys, mutta *teossa*, ja ihmisrakkaus, joka ei ole vain nimellistä. Yhden ainoan pahan *syyn* hävittäminen lopettaa ei ainoastaan yhden vaan monta pahaa vaikutusta. Ja jos joku Veljeskunta tai joukko veljeskuntia ei onnistuisikaan estämään kansoja tuon tuostakin käymästä toistensa kurkkuun, niin kuitenkin *ajatuksen ja toiminnan ykseys ja filosofinen tulkimus olemassa olon mysterioista tulee estämään edes muutamia henkilöitä*

luomasta pahan lisäsyitä maailmaan, joka jo on niin täynnä tuskaa ja kurjuutta».

Viimeiset sanat olen alleviivannut, koska ne erinomaaisesti kuvaavat teosofisen liikkeen tehtävää ja sitä päämäärää, työtä ja ohjelmaa, minkä Ruusu-Risti-seura on omaksunut. Eikä lukijan pidä vähäksyä madame Blavatskyn käyttämää sanontatapaa «filosofinen tutkimus». Madame Blavatsky ei sillä tarkoittanut mitään haaveellista aateskelua tai ponnetonta tuulen pieksimistä. Hän käytti sanaa sen alkuperäisessä, pythagoralaisessa merkityksessä: filosofia oli »rakkautta viisauteen», ja »filosofinen tutkimus olemassaolon mysteριοista» oli madame Blavatskyn suussa samaa kuin totuutta etsivä, ennakkoluuloton tutkimus, jossa ihmisen ajattelu notkisti polvensa elämän totuuden ja tosiseikkojen edessä eikä pyrkinyt niitä yksipuolisesti rajoittamaan tai esim. materialistisesti määrittelemään.

*

Nyt kun joulukuukuu taas on käsillä, ovat madame Blavatskyn ylläolevat sanat hyvät pitää mielessä. Joulukuukuu on se kristikunnan juhla, jolloin kristikunta vaistomaisesti muistaa, että Kristuksen opin henki ja ydin on rakkaus. Vaikka muutoin ei puhuttaisikaan Kristuksen opista — Kristus kun muka oli vain »vapah-taja» eikä »opettaja», — astuu totuus ainakin kerran vuodessa elävänä kristittyjen mieleen hämmästyttäen heitä sillä päivänselvällä, vaikka salatulla tiedolla, että Kristus sittenkin opetti jotakin. Hän opetti rakkautta, ja rakkauden opin kulmakivi on pahan vastustamattomuus, riidasta ja sodasta luopuminen.

Joulukuukuu on vanha vertauskuvallinen rakkaudenjuhla. Se on niin syöpynyt ihmisten mieliin, että luontokin sitä viettää. Koko maapallo sekä näkyväisine että näkymättömine asujaimineen riemuitsee sisäisestä rauhasta ja ilosta joulukuun pyhänä aikana. Tämä sisäinen onni pukeutuu erilaisiin muotoihin kolminaismaail-

man eri tasoilla. Ihmisten maailmassa sen silmiinpistäviä muoto on lahjojen antaminen.

Mutta koska joulun vertauskuvallinen juhla, ei sen todellisuus ole ajasta riippuvainen. Ihminen, jolla on kädessään ajan avaimet, on myös ajasta riippumaton. Hän ei ole rajoitettu joulun viettoon vain keran vuodessa. Hän voi viettää joulua aina.

Joulun vietetään hänen sydämessään. Rohkaiseva sana, ystävällinen kädenpuristus, apu hädässä, lahja arvonnannon osoitukseksi y. m. — kaikki tämä annettuna ja saatuna sytyttää kynttilät sydämen joulu-uudessa.

*

Teosofinen liike käsittää, kuten tiedämme, monta eri haarautumaa eli seuraa. Eräs tämmöinen on amerikkalainen *The Temple* (temppeli) niminen seura, jonka päämajan osoite on Halcyon, California. Tämä seura perustettiin v. 1899. Perustajina oli joukko teosofeja, jotka olivat olleet W. Q. Judge'n oppilaita ja jääneet hänen puolelleen, kun alkuperäinen Teosofinen Seura jakautui kahtia v. 1894, mutta jotka eivät seuranneet Mrs. Tingley'ä, kun tämä rouva Mr. Judge'n kuoleman jälkeen (1896) pääsi asioiden johtoon ja v. 1898 muutti Teosofisen Seuran »Yleiseksi Veljeydeksi» (Universal Brotherhood), jonka ylin johto täysillä valtuuksilla samalla uskottiin hänelle. Kyseessä olevat teosofit ryhmittäytyivät pian Mrs. Francia A. La Due'n ympärille, jota he pitivät Mestarin välittömänä opetuslapsena ja nimittivät keskenään nimellä *Blue Star* (sininen tähti). Jo seuraavana vuonna (1899) he, kuten sanottu, organisoituivat Temppele-seuraksi, jonka sisäisenä vartijana, s. o. esoteerisena opettajana oli *Blue Star*. Viime vuonna (1923) kuoli Mrs. La Due, ja tämän vuoden elokuussa Temppele-seura vietti 25:n vuosikokouksensa, samalla vihkien teosofiseen työhön kauniin äsken valmistuneen temppeleirakennuksensa »Blue Star Memorial Temple». Sisävartijana on nyt eräs Mrs. Wilkins, ja ulkonaisena pää-

vartijana (guardian in chief) on koko ajan perustamisesta saakka toiminut tohtori William H. Dower.

Temppeli-seura on huomattava siitä, että se on koko ajan uskonut ja yhä uskoo olevansa Mestari Hilarionin erikoisen johdon ja huolenpidon alaisena. Mrs. Francia A. La Due oli näyissä nähnyt tämän Mestariolennon kauvan ennenkuin Temppeli organisoitiin, mutta ei silloin näkyä ymmärtänyt. Myöhemmin hän näki saman olennon tavallisessa muodossa, ja eräänä päivänä hän tapasi Mestarin fyysillisellä tasolla ja nähtävästi fyysisessä ruumiissa; ja silloin Mestari haahmoitti hänelle ja toisille Temppeli-työn. Kun työ oli organisoitu, antoivat Mestarit Morya, Kuthumi y. m. tietoa itsestään niille, joiden käsiin työ oli uskottu. Niinpä Seuran aikakauskirja *The Temple Artisan* kertoi lokakuun numerossaan 1901 kohtauksesta Mestari Moryan kanssa. Tässä tilaisuudessa olivat läsnä Seuran hallintoneuvoston seitsemän jäsentä, jotka ovat allekirjoittaneet virallisen selonteon, ja kuusi muuta Temppelin jäsentä, jotka karmansa nojalla olivat oikeutetut läsnäolemaan. Näistä kuudesta mainittakoon tohtori J. D. Buck, H. P. B. ja Judge'n ystävä, tunnettu teosofinen kirjailija ja korkea vapaa-muurari.

Tohtori Buck kirjoittaa erikseen kohtauksesta seuraavaa:

»Temppelijäsenille ilmoitettiin jo viime talvena sen Mestarin kautta, jonka erikoisen huolenpidon alaisena Temppeli on, että kaksi Teosofisessa Seurassa nimeltään paraiten tunnettua Mestaria olisivat Amerikassa erikoista tehtävää varten tänä kesänä ja syksynä. Myöhemmin ilmoitettiin, että he olivat saapuneet ja että heidän täällä ollessaan toinen heistä tulisi tapamaan Temppelin neuvoston jäseniä Syracuseassa joko kesäkuussa tai myöhemmin suunnilleen ilmoitettuna aikana.

»Tahdon nyt sanoa, että tämä lupaus täytettiin kirjaimellisesti, ja että Mestari »M.» kohtasi neuvoston täydessä päivänvalossa, minun ja vaimoni ollessa läsnä,

että hän ilmestyi fyysillisessä ruumiissaan, puhui äänellä, jonka kaikki läsnäolijat kuulivat ja ymmärsivät, ja että hän ennen hyvästijättöään uudestaan puhui siellä kokoontuneille ikäänkuin »juuri ennen lähtöään» (Indiaan). Mestari »M.» oli puettu korkeampi-luokkaisten eli »Valkoviittaisten» pukuun, ja hänen kasvonsa ja vaatteensa näkyivät loistavan jumalallisella loistolla. Saimme tietää, että Mestari »M.» oli määrännyt ja pitänyt tämän kohtauksen Temppeleä työtä suojaavan veljensä, Mestari »H:n» pyynnöstä, ja että läsnä olevat jäsenet eivät olleet läsnä erikoisesta suosiosta, koska he eivät olleet sen arvoisampia kuin monet muut, mutta että heille täten annettiin tilaisuutta laajempaan ja parempaan työhön.

»Yllä oleva on suora esitys tapauksen tosiseikoista vailla kaikkea mahdollista harhaa ja kaikkea mahdollista erehdystä ajan, paikan, faktojen ja identtisuuden suhteen, ja enemmän kuin kymmenen todistajan läsnä ollessa, jotka kaikki näkivät ja kuulivat saman asian samalla aikaa.

»Tärkein kohta tässä yhteydessä on minulle Temppele-Keskuksen julkinen tunnustaminen Suuren Valkoisen Looshin välittäjäksi.

J. D. Buck.»

Jatkuvana todistuksena Mestari Hilarionin huolenpidosta on Temppelelin jäsenille hänen esoteeriset opetuksensa ja hänen säännölliset kirjoituksensa aikakauskirjassa *The Temple Artisan*. Esimerkkinä näistä suomennan tähän sen mietelmän, joka oli painettuna tämän vuoden elo-syyskuun vihon ensimmäisellä sivulla:

»Kristuksen sanomasta ihmiset eivät välitä, ennen kuin murrettuina ja verta vuotavina, hervottomina ja haavoittuneina, väsyneinä ja kuluneina, turvattomina ja toivottomina, rinnatusten, vihamies vihamiehen vieressä, nostavat epätoivossaan katseensa Isän luo apua ja tukea rukoillen ja, kun eivät saa vastausta muualta kuin entisen vihamiehensä kautta, oppivat näkemään hänessä *veljen*. Silloin sokeus on mennyt

ja näkö saatu takaisin, ja he oppivat tuntemaan yhteisen Isänsä eikä heitä siitä tuntemuksesta enää suljeta ulos.»

*

Tapasin äsken erään puolalaisen professorin, joka on viettänyt osan elämästään Indiassa; m. m. hän asui kymmenen vuotta eräässä luostarissa Lahoren läheisyydessä ja läpikävi siellä ankaran hindulaisen treenauksen dshnaana- eli tiedon joogassa, joka teki hänestä täydellisen itämaalaisen ajatustavoiltaan ja elämänkatsomukseltaan. Tämä europalaiselle harvinaisen onni sattui hänelle sen kautta, että hänen isänsä kuoltua tämän hyvä ystävä, joka oli brahmiini, otti hänet kasvatikseen.

Professorilla on oma elävä Gurunsa eli mestarinsa, joka on lähettänyt hänet takaisin Eurooppaan erikoista tehtävää varten, mutta hän sanoi kuulleensa Indiassa, että korkeimmat Mestarit asuvat Himaalajalla. Hänen käsityksensä nykyhetkisestä länsimaalaisesta kulttuurielämästä ei juuri ollut meitä imarteleva. »Indialaisena määrittelen sitä yhdellä sanalla», hän sanoi: »fox trot, sillä mitä se muuta on kuin tanssimista kuilun partaalla?» Tällä arvostelulla hän ei tietenkään tuominnut kaikkea sivistystä, sillä olihan hän itsekin länsimaalainen insinööri ja fysiikan professori.

Keskustelu hänen kanssaan oli sangen kiintoisa, varsinkin kun hän toi esille joitakuita mielipiteitä m. m. Suomesta, joita hän sanoi olevan Indian viisilla.

»Indian viisaat ovat kääntäneet katseensa Suomeen. Ettekö ole huomannut, että yksin Suomen nimikin on kohtalokas indialaisen korvissa? Suomi — se on *swami*, joka merkitsee herra, opettaja (opetuslapsi), rabbi. Suomi on tällä hetkellä melkein ainoa Euroopan maa, josta toivovat jotakin henkisessä merkityksessä. Ruusu-Risti-työtä seuraavat mielenkiinnolla ja tarkkuudella. Teidän mahdollisuutenne ovat täällä suuret».

*

Veikko Palomaa lienee tällä hetkellä iäkkäin teosofinen työntekijä maassamme. Hän täyttää ensi helmikuun 28 p:nä 60 vuotta. Hän sai herätyksensä v. 1901 Uusi Aika-lehden kautta, Tuossa Jean Boldtin ja minun toimittamassa viikkolehdessä julkaistiin m. m. alkupuoli Valoa kohti-kirjasla »teosofisten kirjeiden» muodossa. Palomaa omaksui heti teosofisen elämäntutkimuksen, osoittaen siten olevansa vanha totuudenetsijä, joka jo ennen eläessään oli joutunut kosketukseen okkultisen filosofian kanssa. Samana syksynä 1901 hän ryhtyi säännölliseen esitelmätyöhön Sörnäisten Työväen Yhdistyksellä Vuorelassa. Hänen teosofishenkiset esitelmänsä herättivät vilkasta osanottoa kuulijakunnassa, mutta »Työmiehen» toimitus, johon Palomaakin kuului, ei pitänyt niistä. Palomaata alettiin toimituksen puolelta boikottata, ja muutamia vuosia myöhemmin hänet erotettiin toimituksesta. Sen jälkeen alkoi hänen filosofinen vaeltajaelämänsä ja hänen miltei ainainen taloudellinen ahdinkotilansa.

Koko Omatunto- ja Tietäjä-nimisenä aikana Palomaa säännöllisesti kirjoitti tähän lehteen, ja nyt julkaisen taas tässä numerossa hänen kirjoituksensa »Jeesuksen talousoppi». Vuosien vierieissä hänen ahkerasta kynästään on lähtenyt koko joukon filosofisia teoksia, mutta useimmat niistä lepäävät käsikirjoituksina Kustannusosakeyhtiö Tietäjän arkuissa tai muualla, sillä Palomaan älyperäinen ja usein liian katkera kirjoitustapa ei saavuttanut teosofishenkisen yleisön yksimielistä kannatusta.

Vanhaa työntekijää on nyt Suomen Teosofinen Seura hänen merkkipäivänään ensi vuonna päättänyt muistaa syntymäpäivälahjalla, jota varten keräys pannaan toimeen T. S:n jäsenten ja ystävien kesken. Keräys päättyy helmikuun alkupuolella.

Ruusu-Ristin Neuvosto on niinikään päättänyt olla tässä keräyksessä mukana sillä tavalla, että se kehottaa jäsentensä kesken löytyviä Veikko Palomaan työn tuntijoita ja ystäviä, jotka keräykseen tahtovat

ottaa osaa, lähettämään lahjaeränsä herra Emil Mikkoselle, os. Helsinki, Säästöpankinranta 10. Täten kertynyt summa liitetään sitten kokonaisena helmikuussa Teosofisen Seuran keräämään lahjaan.

*

Vilhelmina Karjalaisen nimi lienee tuttu monelle Ruusu-Ristin lukijalle. Hän on tuo nainen, joka väittää olleensa henkimaailman kanssa tekemisissä ja joka puoli väkisin on pyrkinyt Viipurin linnaan saadakseen siellä rauhassa kirjoittaa muistiin henkiystäväinsä saneluja. Sinne hän ei kylläkään ole päässyt, mutta viime kesänä hän — erään Ruusu-Ristissä olleen ilmoituksensa johdosta — pääsi maalle muutama ystävälliseen kotiin ja oli siellä tilaisuudessa panemaan paperille joitakuuta muistiinpanojaan. Koska hän on vilpittömästi vakuutettu kokemustensa ja näkyjensä todellisuudesta, tulen silloin tällöin julkaisemaan otteita hänen kertomuksistaan, jos lukijani ovat niistä huvitettuja. Aloitteen teen tässä numerossa, jossa annan hänen kertoa ensimmäisestä vainajain vastaanotostaan.

*

Ensi vuonna alkaa taas uusi kausi aikakauskirjamme elämässä, sillä se on nyt tilaisuudessa pukeutumaan uudestaan entiseen Tietäjä-asuunsa. Sen koko täten laajenee ja samalla sen sivumäärä nousee ainakin 432:een vuoden mittaan. Suunnittelenpa vielä, että joulukuun numero ilmestyisi erikoisen paksuna joulujulkaisuna.

Mitä sisältöön tulee, on minulla mielessä siinäkin suhteessa parannuksia ja laajennuksia. En kuitenkaan tahdo kehuskella niistä etukäteen, vaan toivon voivani tammikuun numerossa antaa jonkunlaisen käsityksen siitä, mihin pyrin.

Tammikuun numeroa en tällä kertaa lähetä postietuannilla. Lähetän sen muuten jokaiselle entiselle tilaajalle ja toivon, että jokainen uudistaa tilauksensa. Ne jotka tahtovat ystävytydessään auttaa minua, ti-

laavat Ruusu-Ristin heti sekä itselleen että hankkimilleen tilaajille odottamatta tammikuun numeroa ja käyttävät sitä varten viime kuussa lähetettyä tilauslistaa.

Muistakaa, että Ruusu-Risti 1925 on sopiva joululahja kelle tahansa! Sen kirjoituksissa tullaan huoltamaan siitä, että vasta-alkajatkin saavat tietoa Ruusu-Ristin elämänymmärryksestä. Se on siis oleva aatteen levittäjillekin sopiva propagandalehti.

*

Kaikille Ruusu-Ristin ystäville ja lukijoille, tilaajille, ilmoittajille, avustajille toivotan sydämestäni mitä onnellisinta ja rauhallisinta joulua.

Taivaallinen hymyily.

*Taivasmaailmasta tullessansa
lapset tuovat hymyn mukaan,
hymyn, joss' on tuore tuntu taivaan,
päivänsäde vanhempien vaivaan.*

*Mutta eipä ole syytä kellään
käydä surunvarjo sydämellään,
kohtalooan kastain kyynelillä.
Iloon vain on syytä meillä, sillä
vaikkei kaikki saaneet elämässään
kasvatella taivashymyn tuojaa,
jokainen voi nyt jo sisimmässään
valmistamaan käydä sitä suojaa,
jossa ainokaista Kristuslasta,
taivasmaailmasta korkeemmasta,
kehittelä voipi hymyinsä
valoks' maailman, ihmisveljensä.*

H. P.

Kymmenen käskyä.

Oli lokakuun 30 p. 1901. Japanin syystaivas kaa-reutui korkeana ja lämpimiänä yli Yokohaman. Pyhä tunnelma valtasi minut vaelluksellani Noge-Yaman ylänneillä, joiden suloisen vehreyden ympäröimänä on joukko temppeleitä: shintojumalan »Akiha», buddhalaispyhimyksen »Doryo», buddhalaisjumalan »Tudo» ja auringonjumalattaren Isen ihana temppeli »Dai-jingu.»

Tuntikaudet olen yksin viettänyt pyhässä lehdossa, joka on niin täynnä mystillistä elämää, tuntikaudet olen siellä nauttinut hartautta uhkuvaa rauhaa ja oppinut näkemään elämää uudelta kannalta. Täällä myös vastaanotin avaruuden syvyydestä nuo palvelemisen uskonnon kymmenen käskysanaa. Selvästi ja soinnukkaasti puhui näkymätön minulle seuraavaa:

»Nämä ovat palvelemisen uskonkäskyt:

1) Rakasta ylitse kaiken Jumalaa, Ainoaa, Ikuista, kaiken luodun Alkujuurta; luota Häneen, rukoile ja palvele Häntä nöyrässä hartaudessa, mutta älä Häntä pelkää, sillä Hän on Elävä Rakkaus.

2) Käytä Jumalan nimeä, Pyhää, Ihanaa, yksinomaan epäitsekkyksessä tarkoituksessa, hartaassa rukouksessa, kiitoksessa ja ylistyksessä, äläkä käytä sitä väärin.

3) Muodosta elämäsi, ajatuksesi ja tekosi jatkuvaksi, hiljaiseksi jumalanpalvelukseksi, jotta siten saisit oikeuden palvella Häntä, sillä ainoastaan hän, joka palvelee, on Jumalalle mieluinen. Karta toimittomuutta ja laiskottelua, ja nauti levosta vain silloin, kun luontososi sen vaatii.

4) Älä koskaan anna itsekkyyden tahrata sieluasi, vaan ole velvollisuudentuntoinen ja uhrautumishaluinen. Auta ylhäistä ja alhaista, rikasta ja köyhää, ja lievennä surua, missä tahansa sitä ilmenee. Rakasta ja kunnioita vanhempiasi ja lähimmäisiäsi. Hoivaa ja palvele heitä ja tottele heitä hyvässä. Rukoile ja tee työtä, jotta saisit voimia taipumaan täydelliseen nöyryyteen,

5) Rakasta lähimmäistäsi enemmän kuin itseäsi, jotta et voisi riistää hänen henkeään etkä pahojen keinojen, ajatuksien, sanojen etkä tekojen kautta häväistä hänen ruumistaan.

6) Anna lähimmäisesi pitää omaisuutensa. Jos hänellä on enemmän kuin sinulla, niin iloitse siitä; jos taas itselläsi on enemmän kuin hänellä, niin anna yltäkylläisyydestäsi, mutta auta vain tositarvitsevaa.

7) Ajattele hyvää lähimmäisestääsi; jos hän on erehtynyt, niin puolustele häntä ja suo hänelle anteeksi, mutta älä koskaan ilmianna, äläkä puhu hänestä pahaa, sillä maineen riistäminen on ihmiskunnan vaikein rikos, jota seuraa raskaita kärsimyksiä rikosten tekijälle. Jos itse olet tehnyt väärin, niin koeta voittaa anteeksianto toiselta, vaikkapa oman henkesi uhalla.

8) Älä koskaan himoitse lähimmäisesi vaimoa, älä koeta houkutella luoksesi hänen talousväkeään, vaan yritä saada heitä pysymään uskollisina velvollisuudelleen, sillä palveleminen puhdistaa hengen.

9) Seuraa Jumalan viisaita ja rakastavia kehoituksia ja täytä velvollisuutesi lähimmäistäsi kohtaan, vaikkakin maailma sinua pilkkaisi, sillä »ei ihmisten, vaan Jumalan tuomio on ainoa oikea ja tosi».

10) Älä kohtele lähimmäistäsi hänen yhteiskunta-asemansa mukaan, joka on satunnainen, vaan hänen henkisen arvonsa mukaan, joka arvo on tulos hänen monista aikaisemmista maanpäällisistä elämistään ja on vielä tulevien elämien kautta saavuttava täydellisyytensä. Jokaisen meistä täytyy eri ruumistuksien aikana läpikäydä kaikki eri asteet, ylhäisyydestä alhaisuuteen, rikkaudesta köyhyyteen siten vaihtelussa saavuttaakseen tiedon todellisuudesta, ikuisen elämän todellisesta, puhtaasta periaateista. Seuraa sentähden Jumalan lakia, joka ei eroita henkilöä toisesta, ja muista, että palvelijasi luultavasti kerran on ollut herrasi.

C. J:n.

Tekijän käsikirjoituksesta suom. E. K.

Makrokosmoksen sinetti.

Muinaisten germaanien salaisen viisauden mukaan.

Kun tarkastelemme sinettiä, kiinnittää huomiotamme ensiksi kolme keskeistä ympyrää, jotka muodostavat Wuotanin merkin.

Yksinkertainen ympyrä (kuv. 1 seur.siv.) ilmaisee »ympyrää: älä ryhdy minuun», ilmentymätöntä Jumaluutta.

Kaksi keskeistä (kuv. 2) ympyrää kuvaavat henkistä »aurinkoa», »PSYCHELIA», ja kolme keskeistä, kuten sanottu, WUOTAN-ARAHARIO, pyhintä kolminaisuutta: syntyvää, olevaa ja häviävää (uudestisyntyyn).

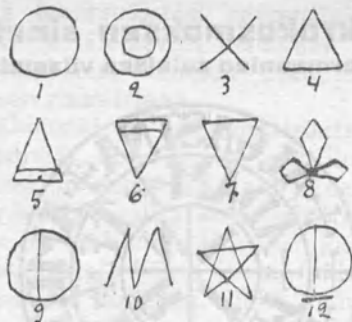
Vino (kuv. 3) risti (Andreasristi) on myöskin armaanien risti.

Nämä kolme ympyrää vinoristineen, ilman merkin-töjä, ovat jo sinään maailman hengen merkki; nimitäin ARAHARI-WUOTAN, ymmärrettynä Makrokosmoksen henkenä.

Mitä sinettiin tulee, niin merkinnät voimme armaanien alkukielen mukaan tulkita seuraavasti:

1) ALGASTNA = al-gast-na.

»AL» = kaikkeus, = kokoonpantu elontulesta (kuv. 4), elonilmasta (kuv. 5), elonmaasta (kuv. 6), elonvedestä (kuv. 7) ja eloneetteristä (kuva 8), viisi elementtiä, jotka kaikkeudessa yhtyneinä muodostavat tämän ;

»gast» = (kast) = ympäröivä, na = synnyttää, naisellinen luomisvoima.

ALGASTNA merkitsee siis mysteriokielellä »kaikkeus, suljettuna naisellis-jumalalliseen luomispakkoon, valmiina syntymään.»

2) AMRTET = amartet, am-artet.

am = (kuv. 9) = (kuv. 10), = Mahti, magia itsensä kuusta ilmentävä, »artet» muodostaa.

»amrtet» merkitsee siis mysterio-kielellä »kuusta itsensä ilmentävä magia muodostaa» (alkumuodossa lepäävän alkuaikheen).

3) »ALGAR» = al-gar.

al = (kuv. 11), kaikkeus, gar-gar, täydellistynyt, valmis.

ALGAR, merkitsee siis »viiden alkuelementin muodostama kaikkeus.

4) ADAM = ad-am.

ad = alkuluomistila, jumalallinen (theoninen) am = (kuv. 12), = mahti, magia, taika; adam merkitsee siis mysteriokielellä »taika».

5) TE = Taivastulitaisteluoikeus, järjestys = jumalallinen hallitus.

6) DAGERAM = da-ger-am.

»da», »tha» = alkuteerinen luomistila, demooninen.

»ger», «ker» = antaa leikata vinosti, vangita, ympäröidä.

am mahti, taika, magia; dageram merkitsee »alku-
eteerinen luomistila sisältyy taikaan (magiaan, löytyy
magiassa.)»

Demoonisella ymmärretään, että henkinen aineellis-
tuu, materialisoituu, jota vastoin theonisella ymmär-
retään, että aineellinen henkevoituu tai dematerialisoi-
tuu. Aineen maailma on demooninen, hengen maa-
ilma theoninen.

7, 8, 9, 10, I. N. R. I. ei merkitse tässä Jesus Nat-
sarenius Rex Judaeorum eikä rosenkreuzarien In
Nobis Regnat Jesus vaan Igne Natura Renovatur
Integra.

Meillä on siis tässä tarussa kuudessa kuvasanassa
ja neljässä kirjaimessa $3 + 3 + 4 = 10$ asiaa eli jak-
soa, ja juuri kymmenluku on jumalallisen täydelli-
syyden luku niin hyvin armanilaisuuden kuin myös-
kin kabbalan ja hermeettisten taulujen mukaan.

Armaani. eli progressionilain säännöt vastaavat
nyt jaksoissaan kymmentä vaikeasti selitettävää sanaa
Makrokosmoksen merkin tarussa, kuten seuraava
taulukko osoittaa:

Yhteenvedo-taulukko edellisistä.

Kehitys- jaksot	Progressionilaki	Makrokosmoksen sinetti
	Urfyr (alkutuli), syy tai voima.	ALGASTNA: kaikkeus sul- jettuna naisjumalalliseen luomispakkoon valmiina syntyyn.
	Alkuilma tahtona.	AMARTET: kuusta itsensä ilmentävä taika (magia) muodostaa alkutyypissä le- päävän alku-idun.
	Alkumaa (erde), taito.	ALGAR: viidestä alkuelemen- tistä muodostettu kaikkeus.

Kehitysjaksot	Progressionilaki	Makrokosmoksen sinetti
	Alkueetteri tekona.	ADAN: magian alkuluomistila.
	Alkuvesi lakina.	TE: Taivastulitaisteluoikeuden järjestys, jumalallinen hallitus.
	Taivastuli perustamassa alkujärjestystä.	DAGERAM: Alkueetteriluomista sisältyy taikaan (magiaan).
	Taivaallinen tuli järjestäjänä sisäisessä henkisyydessä.	I: Igne = jumaltuli.
	Maa keskuksena määräten ulommassa aineellisuudessa järjestyksen.	N: Natura = aineellinen luonto.
	Kaikkeus muodostaen ominaisuudet.	R: Renovatur = uudistuu.
	Kuu kuvaus syysuunnitelman täyttymisestä.	I: Integra = täydellinen, ehjä.

Tässä Makrokosmoksen sinetti sisältää selityksen kehitys- eli progressionilain syntyyn, oloon ja häviön kautta uuteen syntyyn ja kuvaa syystä vaikutuksiltaan myöskin taian (magian) peruslakia, jota kuitenkin ei voida selittää eikä opettaa, koska se on »lausumattoman Jumalan nimi», kadonnut tieto eli Sana, jota jokaisen on etsittävä ja löydettävä itsestään.

Ainoastaan tosi Tietäjä eli Adepti kykenee sitä ymmärtämään ja »ad-am-t da-ge-ram», elävään toimintaan muovaamaan. Igne Natura Renovatur Integra Arehisosur.

Guido von List.
Saks. suom. T.^oS.

Jeesuksen talousoppi.

Tämä otsikko tuntunee oudolta. »Olikohan Jeesuksessa mitään erikoista talousoppia, koska hänellä ei ollut paljon tekemistä maallisissa asioissa», kysyneet lukija.

Jeesuksella oli selvästi määritelty talousoppi, mitä hätääntyneitten kiinteän ruumiin hengissäpitämiseen tulee. Se on perin selvänä evankelioissa. Valitettavasti on kristitty maailma sen kuitenkin hylännyt ikäänkuin hiljaisesta, yhteisestä sopimuksesta.

Joka tätä asiaa epäilee, lukekoon esim. Luukk. 6:20—38. Sen 30 värssy on erittäin karakteristinen. Se kuuluu: »Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä vaadi takaisin, jos joku omasi ottaa.»

»Kovaa puhetta», voi moni varakas sanoa ja lisätä: »Kyllähän Jeesuksen, joka itsekin oli köyhä, kelpasi noin sanoa.»

Mutta joka ottaa ajatellakseen ja tutkiakseen aineellisen omaisuuden merkitystä, tulee huomaamaan, että jokaiselle elävälle olennolle kuuluisi kiinteän ruumiin tarvitsema ravinto. Yhteinen elämä antaa meille kaikki ilmaiseksi. Ihanat »luonnonniityt», kunnit saaret ja vesistöt on ihmiskunta saanut — ilmaiseksi! Mutta personoitu himoluonto, tilapäisesti voimakkaammat ihmisyksilöt ovat tehneet tämän kaikille aiotun hyvän ainoastaan muutamien nautittavaksi. Tällainen asiointila ei perustu Jeesuksen eikä ainoankaan muun henkisen opettajan oppiin.

On ymmärrettävää, miksi Jeesus niin voimaperäisesti teroitti rikasten köyhille antamisvelvollisuutta. Koska edelliset olivat omavaltaisesti anastaneet henkimailman kaikille ilmaiseksi antaman maallisen hyvän, niin ainoa lievityskeino oli antaa niille, jotka oli tehty osattomiksi maallisesta hyvästä. Siten varakkaat voisivat lieventää kovaa, tulevaa karmaansa. Siepata taivasten antimet pois toisilta ja säätää tämän nurjuuden suojelijaksi laki, on varsin arveluttava teko, josta kristittyjen rikoslaissa ei mainita sanaa-

kaan. Mutta niissä on kyllä pykälää osattomiksi jääneitten rangaistuksesta, jos hekin soveltavat samaa omankädenoikeutta, mitä rikkaat heille ovat tehneet.

Kristityissä maissa on kerjuu ankarasti kielletty. Mutta onko tämä kiello tehty Mestari Jeesuksen valtuutuksella? Painan pääni häpeästä alas, jos joku voi osottaa uudesta testamentista ainoankaan Jeesuksen lausunnon, jossa hän kieltää hätääntyneen kerjäämästä.

Jeesus sanoi juutalaisten ylimyksille: »Te olette hylänneet Jumalan käskyt omien sääntöjenne tähden.»

Juuri niin on kristitty maailma tehnyt. Se on muuttanut rikokseksi ainoan katumus- ja parannuskeinon, jolla mammonanpalvoja voisi sovittaa veriruskeat syntinsä. Se keino on iloisella mielellä, velvollisuudentunnon käskemänä antaa hätääntyneille muruja takaisin siitä yhteisestä hyvästä, jonka nautinnosta nämä on syrjäytetty. Mutta niin on aistillinen hyvä soaissut varakasten silmät, että hyveen ja velvollisuuden käskemä asia on muutettu rikoksenluontoiseksi paheeksi!

Moni hyvä kristitty sanoo: »Kyllähän hyvälle ja siivoille köyhille annetaan, mutta on niin paljon laiskoja, joita auttamalla vaan lisättäisiin laiskuudenpahetta.» Mutta ei uudessa testamentissa ole ainoatakaan Jeesuksen lausuntoa, jossa hän sanoisi: »Älkää antako laiskuuttaan köyhille ihmisille mitään.»

Päinvastoin olisi laiskoja etsittävä juuri niistä, jotka mielellään näkevät laiskuutta köyhissä.

Ihmettelen, kuinka rikkaat voivat pitää Jeesusta kristinopin perustajana, koska hänen talousoppinsa on yksinomaan köyhien auttamisen teroitusta. Mutta rikkaat turvautuvat siihen laitokseen, jota sanotaan köyhienhoidoksi, ja jota hekin varoillaan kannattavat. Tämä laitos ei toimi rakkaudesta köyhiin. Se on vain yleisen mielipiteen luoma välttämätön paha. Siten pääsevät varakkaat henkilökohtaisesta käteenantamisvelvollisuudesta. Heidän omatuntonsa nukute-

taan, koska köyhät virallisesti eristetään, joten ei köyhientekijäin tarvitse usein nähdä työnsä tuloksia.

Jo Jeesuksen aikanakin oli köyhienhuoneita, mutta ei Jeesus ketään niihin neuvonut.

Työn- ja palkansaanti poistaisi kyllä köyhyiden niin, että ei tarvittaisi köyhienkoteja, kun taas vanhukset ja lapset saisivat käyttääkseen heille kuuluvan kansakunnan heille myöntämän eläkkeen.

Mutta jos näinkin tehtäisiin, jäisivät monet antamishaluiset osattomiksi siitä siunauksesta, mikä antajalle koituu hänen »lämpimästä kädestä» antaessaan niille, joille hän on siveellisessä velassa.

Nämä rivit sopivat joulusaarnaksi paremmin kuin Jeesuksen syntymästä puhuminen kirkoissa. Jeesuslapsesta ei tiedetty sitä, mitä Mestari Jeesuksesta tiedetään, että hän oli sorrettujen ja kurjien erikoinen ystävä ja asianajaja. Taivasten valtakunnassa ei ole puutetta kärsiviä. Sen tähden tahtoi Jeesus jo ennakolta valmistaa niitä, jotka tähän valtakuntaan haluavat päästä. Valmistus oli: rakkauden siteillä kiintyminen kovaosaisiin, koska ei taivaassa saa olla niitä.

Veikko Palomaa.

Kutojat.

Vainaatko kutoa helskyttää yössä? —

Haamuja ilmenee varjojen vyössä. —

Leijavat, haihtuvat. — Hiljaa soi pirta.

Verkalleen kiertävi vereni virta.

Tuulenko kuuluvi huokaava työnti,

Vai liekö polkusten kumea lyönti?

Kohtalon kutojat jättäkää rauhaan,

Kohta saan kansanne lepoon lauhaan!

*Niisihin kuteita! — Toiveisiin elon
Liitätte haihtuvain muistojen pelon.
Tummumaan maisemat tuttavat saavat.
Kutsuvat värjyen kirkkomaan haavat.*

*Vieläpä kalpeat muistonne maiset
Saatte te hohtamaan kuin purppuraiset
Kirjailu-piirroksat kudelman tumman.
Toivon jo loppuvan unelman kumman.*

*Nään kuinka sukkulaa vie käsi pieni.
Maillelle ohjaa se minunkin tieni.
Ikuisten käskykö toi teidät tänne?
Sielujen saattelu lie tehtävänne?*

U. E. G.

Vainajat vierzilevat.

Vilhelmina Karjalaisen mediumistisia muistelmia.

Ylimmäisen oikea käsi voi kaikki muuttaa. Ps. 77: 11.

Nämät kaikki ovat tapahtuneet päivätajunnassa.

Oli lokakuun ensimmäinen päivä 1907 aamulla kello kaksi. Tunsin, vaikka raskaasti nukkuen, miten vahva käsi nykäsi oikeasta käsivarrestani kaksi kertaa. Aukaisin silmäni. Vuoteeni vieressä oli Heikki Joosepinpoika Mörö ja kaksi venäläistä herraa. Hän esitti heidät ja sanoi: »tässä on upseeri Shmitt, joka ammuttiin etelä-Venäjällä. Hän jää kanssasi ja sinä saat tietää hänen kauttaan paljon henkimaailman asioita ja salaisuuksia. Toinen on Suomen ministeri valtiosihtööri herra Plehve. Hän menee pois.»

Tämä Plehve sanoi minulle: »nyt ei minulla ole sinulle puhumista, vaan kun tulen toisen kerran, niin

sitten puhun». Minun täytyi siunata heitä. Heikki Mörö ja herra Plehve poistuivat, ainoastaan upseeri Aleksander Nikolajevitsh Shmitt jäi luokseni. En ollut nähnyt häntä ennen fyysillisessä ruumiissa. Olin lukenut Viipuri-lehdestä toukokuussa 1906, miten hänet ammuttiin Sevastopolissa etelä-Venäjäällä toukokuun 12 p. 1906 kello 4 a.p. Muistin lukeneeni, että ammuttiin kahdeksan kertaa yhteislaukaus; kun Shmitt huomasi, että luodit lensivät hänen pänsä ylitse, niin hän pyysi saada vielä puhua. Se myönnettiin. En muistanut muuta hänen puheestaan kuin sen, että hän muun muassa sanoi: »maasta nousee minun vereni, joka kostaa» ja kehoitti tovereitaan taistelemaan totuuden puolesta. Hänet ammuttiin näet vallankumouksellisena. Minusta tuntui ikävältä lukea tätä sanomalehdistä silloin; varsinkin kertomus hänen kuolemastaan ja kamppailustaan teki kovin pahaa: menin vuoteeseeni päiväsydännä ja vaivuin hervottomana siihen; tuntui niin kuin olisi sukulaiseni kuollut. Muistin tämän hyvin, koska minulla ei ollut tapana olla päiväsydännä sängyssä, enkä siihen olisi joutanutkaan.

Kun nyt vuotta myöhemmin Shmitt tuli luokseni ja hänen seuralaisensa poistuivat, nousin vuoteeltani ja istuin lattialle, johon oli tehty tila eräälle perheen jäsenelle. Ihmeissäni puhuin siinä Shmittin kanssa. Hän sanoi: »Te saatte kaikki, mitä olette rukoillut, jos vaan teette mitä sanon; sillä teidän täytyy tehdä kaikki, että kuolleet saavat r a u h a n. Muistatteko, mitä olette rukoillut?» Sanoin: »Muistan. Olen rukoillut, että tähän maailmaan tulisi parempi järjestys, sillä joka paikassa on sekasortoa ja vääryyttä — juoppoutta, varkautta, irstaisuutta —, ja köyhä kansa kärsii kovin. Olen rukoillut, että Jumala antaisi paremmat ajat. Olen rukoillut, että voisin hoitaa vanhempani heidän vanhalla ijällään.» Shmitt sanoi: »Saatte kaikki. Mutta muistatteko, mitä vielä olette rukoillut?» Muistelin: »Olen rukoillut yksityisasiointani . . .» »Ja vielä mitä?» kysyi Shmitt. Sanoin:

»Olen rukoillut, että Suomi tulisi presidenttivaltioksi ja pääsisi pois Venäjän vallan alta y.m. y.m.» Upseeri Shmitt sanoi: »Saatte kaikki, mutta teidän tulee puhua kansalle.» Sanoin: »Mitä heille puhuisin?» Shmitt sanoi: »Julistatte, että kuolleet eivät saa ennen haudassaan rauhaa, ennenkuin maan päällä tulee rauha.»

Sitten Shmitt näytti minulle Port Artturin piirityksen. Näin siellä, mitä en olisi uskonut näkeväni tavallisena ihmisenä. Ylt'ympäri Port Artturissa oli kuolleiden ruumiita, myöskin puolikuolleita ja eräs sotilas istui melkein keskellä sotatannerta. Hän oli iskenyt miekkansa terän maahan ja sanoi: »näillä aseilla ei saa enään ihmisiä tappa.» Kyllä hän oli kärsineen näköinen. Vähän ylempänä vasempaan tästä sotilaasta oli Suomen kenraalikuvernööri Bobrikoff ja ministeri valtiosihteeri von Plehve. He tarkastelivat silmillään sotatannerta ja olivat myös sitä mieltä, että sotaa ei huolisi enää tulla maan päälle. Sitten kuulin henkien laulavan Suonion kotimaan virren ensimmäisen väärsyn:

»Oi kuningasten kuningas,
Sä maan ja taivaan valtiias;
Myös tälle maalle silmäsi luo
Ja armos runsaat lahjat suo.»

Kysyin upseeri Shmittiltä, miksi henkimaailmassa laulettiin Suonion kotimaan virttä. Hän sanoi: »Tulette tietämään kaikki. Suomi tulee presidenttivaltioksi. Mutta kun puhutte kanssani, niin sanokaa aina: Hyvä Jumala ja hyvät ystävät.» Shmitt sanoi vainajia minun hyväiksi ystävikseni. Kysyin: »Hyvä Jumala ja hyvät ystävät, miten tämä tapahtuu?» Shmitt sanoi: »Nouskoon kapina ja kaikki, jotka kaatuvat joko kansan tai hallitsijain puolesta, he kaikki kuolemansa perästä rupeavat kansan puolelle ja kansa voittaa . . . Ja kansa voittaa.»

Kauhistuvin suuresti. Sanoin Shmittille: »Hyvä Jumala ja hyvät ystävät; säästäkää äitejä, raskaita vaimoja ja lapsia.» Shmitt sanoi minulle: »Me suojellemme sinua, ettei yksikään luoti sinuun käy.» Kysyin: »Miten se on mahdollista?» Shmitt sanoi: »Muistatko Japanin sodassa, miten sotarintamalla, suuren tulen alla yksi sotilas ei kaatunut, vaikka joka puolelta lensivät luodit häntä kohden?» Vastasin: »Muistan lukeneeni sanomalehdestä tämän ihmeellisen tapahtuman. Mutta miksi hän jäi elämään?» Shmitt sanoi: »Henget suojelivat häntä; hänen täytyi jäädä elämään, jotta saisi kertoa kansalle sodan kauhuja . . . Minä olen sinun kanssasi, kuhun ikinä sinä menet, ja jos sinä tahdot jotain tietää minulta, niin kysy, — minä selitän sen sinulle.» Shmitt sanoi myös minulle, että tulisin saamaan vieraita. Arvasin minkälaisia vieraita.

Kysyin Shmittiltä: »Mitä varten tulette minun puheilleni ja saatatte aikaan tuskaa ja vaivaa, kun ihmiset eivät usko tällaisia asioita? Mitä hyötyä on minun vakuutuksistani, kun olen nainen? Jos olisin mies, esim. professori tai muu maailman mielestä korkeasti oppinut mies, niin minua kuunneltaisiin, sillä miehelle annetaan paljon suurempi arvo kuin naiselle.» Shmitt sanoi: »Me emme pääse muiden luo ilmoittamaan näitä asioita, sillä Jumala on sinut siihen valinnut jo syntymätäs ennen.» Uskoin Shmittin sanat, sillä tiesin, että lapsuudestani asti oli minulla erinomainen halu kaikkeen jumalallisuuteen; varsinkin halusin tietoa ihmisen sielun tilasta kuoleman jälkeen.

Shmitt sanoi: »Olet oikeassa, kun olet rukoillut kuolleiden puolesta kuten minunkin. Tiesin sen, kun kuolin — kun minut ammuttiin. Vähää sen jälkeen tulin luoksesi. — Muistat ehkä, kuinka raskaalta tuntui sinusta, kun olin tapettu. Sen tunsit silloin, kun sängyssä lepäsit — olin lähelläsi.» Nyt selvisi minulle kaikki. Sanoin Shmittille: »Minä teen kaikki, jotta vain kuolleet saisivat rauhan — ja kun hyvä

Jumala ja hyvät ystävät ilmoittavat . . .» Sitten Shmitt sanoi minulle: »Sinun tulee kirjoittaa kaikki, mitä sinulle ilmoitetaan. Mutta ennen kaikkea sinun tulee kärsiä paljon. Sinun tulee kärsiä kaikki ne kärsimykset itsessäsi ja omakohtaisesti, mitä muut ihmiset ovat kärsineet yhteisesti.»

Ymmärsin tämän sanan, vaikka se oli mielestäni kovaa puhetta. Mutta ajattelin, että teen kaikki, kunhan vain kuolleet saavat rauhaa.

Nämä ylläolevat sanat Shmitt puhui minulle lokakuun 1 p:nä 1907 klo 2—4 a.p.

Vilhelmina Karjalainen.

Kirjeitä toimitukselle.

Käsitteiden selvitykseksi.

Lokakuun Ruusu-Ristissä on toimittaja julkaissut O. R:ltä kirjeen, jossa on ajatuksia ja kysymyksiä, joita kuulee sangen usein henkilöiltä, jotka ovat äskettäin vähän tutustuneet teosofisiin aatteisiin.

Pahan vastustamisesta ja tappamisesta on moni saarnannut ja kirjoittanut, sellaisetkin nerot kuin Leo Tolstoi-vainaja, mutta kaikilta saarnaajilta — sekä entisiltä, että nykyaikaisilta — on jäänyt huomaamatta muutamia asiaa selvittäviä seikkoja, josta on ollut seuraus: että he itsekkin ovat langenneet siihen pahaan, josta ovat muille saarnanneet.

Kun tutkimme näitä asioita, niin on muistettava ottaa huomioon, että meidän ihmisten vaellusta ja toimintaa varten täällä ainemaailmassa on olemassa kolme aikakautta eli tietä — kuten niitä myöskin mainitaan — ja meidän on elettävä ensimmäinen ja toinen aikakausi, tai kuljettava ensimmäinen ja toinen tie alusta aivan loppuun asti, ennenkuin voimme siirtyä kolmannelle aikakaudelle eli tielle. Mitä sit-

ten ovat nuo tiet? Ensimmäinen tie on yleinen la-
vea, niinsanottu maailmanlasten tie, toinen tie on
valmistava eli pyrkijäin, etsijäin, tie ja kolmas tie
on kaita, eli opetuslapsen tie. Mitäs tehtävää ihmi-
sillä on kullakin tiellä?

Ensimmäisellä tiellä, jolla vielä on ihmiskunnan
suuri enemmistö, ihmiset etsivät ainoastaan omaa
hyvänsä, heillä on aina oma suu lähempänä kuin
kontin suu, he käyvät sotia, tappelevat ja tappavat,
tuhoavat toisiansa, ja se on heille luvallista eikä pahaa;
heidän Jumalansakin heitä sellaiseen kehoittaa sanoen:
»Kirottu olkoon se, jonka miekka lakkaa verta janoomasta». Toisella tiellä kulkee ihmis-
kunnan vähemmistö. Tällä tiellä ihmisessä alkaa he-
rätä ja kasvaa myötätuntoa muitakin ihmisiä koh-
taan, alkaa ajatella toistenkin etua ja vähitellen luo-
pua yksinomaan voitonpyynnöstä; samalla hänelle al-
kaa muuttua sota ja tappaminen vastenmieliseksi ja
myöhemmin suorastaan pahaksi. Kolmannella tiellä
on ihmiskunnasta vasta muutamia, »sillä harvat ovat
jotka sen löytävät». Tällä tiellä kulkeva ihminen
ei taistele eikä tapa, ei hae väkivallalla iselleen oi-
keutta, ei katkeroidu, jos saa kärsiä vääryyttä aat-
teensa puolesta, ei vastusta pahaa eikä etsi itselleen
mitään tästä maailmasta, hän kuulee vaan omantun-
tonsa ääntä eikä ihmisten.

Nyt niin useat maailman parannuksen saarnaajat
tahtoisivat muuttaa ihmisiä ensimmäiseltä tieltä suo-
raan kolmannelle tielle ja ahneudessaan itsekin tah-
toisivat päästä kolmannelle tielle, ennenkuin ovat
kulkeneet toisen tien loppuun asti, mutta se ei tule
onnistumaan, sillä se on laki, joka määrää, että jokaisen
on kuljettava toinenkin tie alusta loppuun asti, eikä sitä lakia
voida muuttaa, »sillä niin kauan kuin maa ja taivas pysyy,
ei piirtoakaan pidä laista katoaman». Nuo saarnaajat
lankeevat itse siihen kuoppaan, josta toisia varoittavat,
kun ryhtyvät vastustamaan maailmanlasten sotalaitoksia
ja suojelukuntia ja yleensä kaikkea mikä heidän mielestään

on paha, vieläpä tekevät sitä Jeesuksen Kristuksen nimessä, vaikka Jeesus Kristus nimenomaan siitä kieltää, sanoen: »Älkää tehkö vastarintaa sille, joka on paha», ja toisen kerran Hän sanoo: »Älkää olko paha vastaan, sillä pahennukset kuitenkin tulevat». Ei Jeesus Kristus koskaan pienimmälläkään viittauksella vastustanut hallitusta eikä hallituksen vartijoita, sotamiehiä ja heidän päämiehiään. Kun Hänen mielipidettään kysyttiin, niin Hän sanoi: »Antakaa Keisarille mikä Keisarin on ja Jumalalle mikä Jumalan on». Siinä on yksinkertainen ja selvä toimintaohje; kun vaan pidämme sen mielessämme ja ymmärrämme sen hengen, niin emme joudu ristiriitaan hallituksen ja yhteiskuntajärjestyksen kanssa.

Jeesus Kristus on antanut meille käskyt ja neuvonut tien, jota myöten voimme päästä taivasten valtakuntaan ja siitä Hän kehoitti meitä huolehtimaan, vaan ei sotajoukoista eikä suojeluskunnista, sillä ne ovat maailmanlasten asioita. Hoitakaamme vaan jokainen uskollisesti sitä leiviskäämme, jonka olemme hoidettavaksemme saaneet, niin joskus — kun sen ansaitsemme — saamme toisellaiset olotilat. Kyllä kaikkiallinen johto voipi meidät asettaa vaikka hedelmäpuun alle seljälleen, jossa hedelmät suuhun tippuvat, kun vaan olemme sen ansainneet; mutta nyt olkaamme napolisematta hyvällä mielellä kukin alalamme, sillä se olotila missä kukin olemme, on kuitenkin parasta, mitä meille voi olla olemassa.

Ruusu-Risti ei ole maanviljelyslehti eikä allekirjoittaja maanviljelijä, vaan olen kuitenkin huomannut, että kyllä karjatonkin maanviljelys kävisi laatuun. Eihän missään laajemmilla viljelysaluilla ole kuin nimeksi apua karjanjätteistä, monin paikoin ei nimeksikään. Ja jos järkiperaisesti varustaudutaan karjattomaan maanviljelykseen, niin silloin sitä ei tarvitakaan kovin laajoja aloja, sillä karjan kanssa maanviljelystä harjoitettaessa tarvitaan sitä suurin osa juuri karjalle, mutta näistä asioistahan löytyy eri kirjallisuutta ja uutta aina syntyy, joten tietoja kyllä on saatavissa, joka vaan haluaa.

Olkoon tämä sanottu vaan lisäksi siihen, mitä toimittaja jo on esilläolevista asioista sanonut.

Kuopiossa 7. 11. 24.

H. Heinänen.

Vegetarismista.

Koskapa Ruusu-ristin 8 numerossa toimittaja kysyy lukijain mielipidettä siitä tärkeästä seikasta, voiko meikälainen tulla töimeen ilman karjanhoidon tuotteita ja voiko maassamme harjoittaa karjatonta maanviljelystä, niin tahdon, koska olen maanviljelijän kodissa kasvanut, mielipiteenäni esittää seuraavaa.

Mitä vegetarismiin tulee, niin se aate on luonnollisesti syntynyt eteläisen auringon alla, jossa leipäpuut, erilaiset hedelmä- ja ryyrikasvit kykenevät tarjoamaan tarpeeksi vaihtelevaa ja ravitsevaa ruokaa, kiitos sen, että ilmanala on ympäri vuoden ellei kuumaa niin ainakin leuto. Sellaisissa olosuhteissa voi kepeä kasviraivinto, vaikkapa vesipitoinenkin, ylläpitää ruumiissa tarpeellista palamista, kun ei tarvitse kestää talvipakkasta. Täytyy ottaa huomioon, että asukoonpa ihminen Grönlannissa tai Keski-Afrikassa, niin kaikkialla on ihmisruumiissa ylläpidettävä 36°—37° lämpö. Napamaan asukkaan ravinnon tarve on siis monta vertaa suurempi kuin päivätasaajan asukkaan.

Myös tulee muistaa, että ravintoaineiden kyky synnyttää lämpöä on sängen vaihteleva. Siitä joku esimerkki:

1 kg. raavaanlihaa luineen	antaa	1,500	lämpöyksikköä (kaloriaa)
1 kg. sianlihaa luineen	antaa	5,000	lämpöyksikköä
1 » tuoretta haukea	»	445	»
1 » kananmunia (18 kpl.)	»	1,310	»
1 » maitoa	»	670	»
1 » voita	»	7,960	»

1 kg. kauraryynejä	antaa	3,800	lämpöyksikköä
1 » muita ryynejä	»	3,500	»
1 » pehmeää leipää	»	2,400	»
1 » herneitä	»	3,100	»
1 » lanttuja	»	400	»
1 » valkokaalia	»	300	»
1 » tuoreita perunoita	»	950	»
1 » sokeria	»	4,000	»

Ylläolevasta siis jo selviää, miksi napamaan asukkaan täytyy talvella syödä paljon esim. hylkeen silavaa. Korvatakseen 1 kg. silavaa esim. lantuilla¹⁾ hänen pitäisi syödä niitä vähintään 12 kg. Mutta mitä se taasen tietää? Eipä muuta, kuin että ruumiin elimet liikaa rasittuisivat moisista suurista annoksista. Ruumis saisi ainakin liian suuria neste-määriä oloissa, joissa haihtuminen ruumiista on pieni. Ryyneillä ja herneillä sekin varjopuoli välttyisi, mutta mistäpä köyhä eskimo sellaiset herkut hankkisi, kun maa ei mitään kasva. Ja jos saisikin vaihtokaupalla hankituksi, niin kumminkin pitäisi kovimilla pakkasilla käyttää rasvaa ainakin särpimiksi, jotta ruumis pysyisi lämpymänä.

Tunnen Karjalan kannaksella erään venäläisen taiteilijan, josta kerrotaan, että hän monet vuodet söi vain kasviruokia sekä käveli pellavatossuissa, ja jos söi lihaa (johon sotavuosina monasti oli pakoitettu), niin sen piti olla itsestään kuolleen elukan eikä tapetun. Mikä oli seurauksena? Niin — ruuanlaitossa kaksinkertainen puuha, kun perhe ei mukaantunut moiseen ruokajärjestykseen. Perhe on köyhä, ja sen päätä pidetään originellina. Esimerkki tuskin näyttää seurattavalta.

Miksi kylmässä ilmanalassa täytyy ruumista verhota villalla ja eläinnahalla, se selviää edelläsano-
tusta ilman muuta.

1) Kuten jokainen arvaa, ei se ravintofysiologisista syistä käy päinsä.

Voiko tulla toimeen ilman maitoa? Ei voi, sillä rintamaidosta vieroitetulle lapselle se on ainoana ruokana, jota ei millään voida korvata, varttuneemmalle aivan välttämätön ja aikuiselle tarpeellinen. Jos jättää maidon pois, täytyy sen tärkeät vitamiiniaineet korvata elävän tai kuolleen karjan tuotteilla, maksalla, sydämellä ja vaikkapa kalanmaksaöljyllä, mutta tämäkin on tapetusta kalasta saatu lääke- ja ravintoainetta, muuten aivan välttämätön riisitautisille.

Voiko tulla toimeen ilman voita? Miksikäs ei, jos käyttää esim. kasvisvoita ja munuaisrasvaa rinnan. Mutta asiahan ei sillä yhtään parane. Keuhko- ja influenssatautisille voi, samoin kuin maitokin, ovat aivan välttämättömät. Karjantuotteita voidaan niiden suuren A-vitamiinipitoisuutensa vuoksi vain vähässä määrin korvata vihanneksilla ja juurikasveilla.

Onko olemassa karjatonta maanviljelystä? Suomessa vallan mahdotonta ajatella jo käytännöllisistäkin syistä. Mahdollisesti se kävisi päinsä esim. Venäjän mustanmullan seudulla, mutta sillä seurauksella, että ruokajärjestys kovasti laihdusi, kun maito ja voi pitäisi korvata hedelmämehulla ja kasvisvoilla. Ja kun pikkulapsilta jäisi pois pääravinto, niin ne sortuisivat ja ihmiset siten kuolisivat sukupuuttoon. Suomessa tämä prosessi vain tapahtuisi vieläkin nopeammin.

Vaikka Suomen maanviljelijä poikkeuksetta harjoittaa karjanhoitoa — sitä täytyy jo karjanlannankin takia harjoittaa, etteivät pellot laihdusi, sillä menehän vesijohdolla varustetuissa kaupungeissa makkilanta aivan hukkaan — niin eivät ne talonpojan ruuat silti liian rasvaisia ole, yleensä väitetään päinvastaista. Köyhä maanviljelijä tapaa myydä karjantuotteensa lihoja myöten kaupunkilaisille jokseenkin tarkkaan ja itse syödä halvempia ravintoaineita, kuten juurikasvia, ryyniä, silakkaa y.m., mutta maitoa ja rasvaa täytyy hänen käyttää ainakin särpimiksi, ellei tahdo saada vatsakatarria ja joutua ennenaikai-

seen hautaan. Eläinrasvan tietysti voisi korvata kasvisrasvalla, mutta jos esim. englantilaiset eivät saisi meidän hyvää ja kallista voitamme syödäkseen, niin he silloin söisivät suihinsa meiltä kaikki palmurasvat ja me jäisimme ilman,

Jos rupeamme sovelluttamaan sellaisia oppeja, jotka ovat syntyneet luonnon puolesta onnellisemmissa maissa, aivan johdonmukaisesti, niin joudumme mahdottomuuksiin, sillä jokaisella leveysasteella valitsevat omat elämän lait, joista ei käy rankaisematta liikaa poikkeaminen. Myönnän kyllä, että vegetarismiaatteesta on ollut hyötyäkin, sillä syödäänhän meillä lihaa liian paljon, monet sillä vullan kehuskelevat. Täytyyhän jokaisen myöntää, että yhtä hullua kuin olisi syödä Grönlannissa talvisaikaan pelkkiä juurikasvia, yhtä hullua on syödä Suomessa kesän aikana yksinomaan lihaa ja läskiä. Kumpikin tapa on liian yksipuolinen, sillä ravinnon, kuten vaateparrenkin, tulee vaihdella vuodenaikojen mukaan. Ja se se vasta hullua on, kun läskin takia pidetään ylenmäärin sikoja, joille syötetään jopa puhdasta jumalanviljaa muka viljan jalostamistarkoituksessa. Se on melkein yhtä huonoa taloutta, kuin ajaa lehmät metsään kuolemaan.

Paljon voitaisi tapoja muuttaa, jos lapsia jo nuoruudesta totutettaisi niihin kasvisruokiin, joita saamme oman maamme tuotteista. Parhaimman tottumuksen tähän saavat maanviljelijän lapset, joten heistä voisi ajatella kehittyvän todellisia vegetaristeja, jotka ainakin kesän aikaan voisivat hyvin tulla toimeen kasvisruuilla liioin himoitsematta liharuokia; tämäkin vain sillä edellytyksellä, että vegetarismi käsitetään laveammassa merkityksessä, joten elävän karjan tuotteet olisivat sallittuja.

Pois siis liikanainen lihan syönti, mutta pois myös kalliit appelsiinit, bananit, luumut, rusinat y.m. herkut, joiden ostaminen vain huonontaa valuuttamme arvoa, samoin kuin Amerikan silavakin. Oman maan

antimet kunniaan, vieraiden maiden tavarat romukoppaan, sillä

omassa maassa mansikka kasvaa
vieraassa maassa mustikka,

U. B. S.

Eläinten tappaminen — suojeluskunnat.

Ruusu-Ristin lokak. numerossa oli nimimerkki »O. R.» tehnyt toimittajalle pari kysymystä, joihin vastaamisen toimittaja jätti myöskin lukijain tehtäväksi, jos nimittäin luulee joku voivansa asiasta »selkeämmin sanoa» jotakin.

Vaikkapa en voisikaan tyhjentävää vastausta antaa, niin suonee toimittaja minullekin sijaa käsitykseni mukaan vastata kysymyksiin. Alan viimeisestä, koska siihen vastaaminen johtaa ensimmäiseen kysymykseen. Kysyjä sanoo inhoavansa eläinten teurastamista ja saaneensa paljon kärsiä senvuoksi, koska maataloudessa täytyy pitää eläimiä ja sitten myöskin antaa niitä teurastettavaksi. Sama kysymys on vaivannut minuakin monet vuodet, mutta mieleni on rauhoittunut senvuoksi, että tunne ja järki ovat tasaantuneet ruumiillisten tarpeitten mukaisiksi ja olen nähnyt, että ihmisen kolme olemuspuolta: henki, sielu ja ruumis ovat ihmisessä tasan tyydytettävät ja jos niiden tarpeet kulkevat tasapainossa, ei mitään risti-riitoja synny.

Valaisen asiaa esimerkeillä. Ihminen on ruumiillisesti ylöspäin kehittyvä eläin ja henkisesti myöskin kehityksen alainen ja koululainen tässä muotojen maailmassa. Luonnon lait viittovat tietä kaikkialla. Niiden mukaan on yleensä toimittava tai astuttava ainakin sopusointuun luonnon lakien kanssa. Jos nyt katselemme alemmaa elämää esim. mikroskoopilla, vi-

lisee koko olemisto täynnä elämää. Siinä on toistensa syöjiä säännöllisesti; toisen elämän ehto on siis toisen kuolema. Niin on ihmisenkin laita. Löytyy lukematon joukko basilleja ja mikroskooppillisia eläimiä, joiden kanssa ihmisen elämä asetetaan vaakalaudalle; jommankumman on kuoltava. Tautibasillit ovat melkein kaikki mikroobeja, jotka kysyvät: »Tapatko, tai tahdotko kuolla itse?» Jos nyt ihminen olisi niin tunteellinen, että sanoisi: »Minä en henno surmata noin suurta elämän paljoutta; minä kuolen ennemmin itse» ja antautuisi tautinsa valtaan, ei huolisi lääkkeitä, vaan oman luonnollisen myrkkynsäkin tahতোisi tehdä tehottomaksi, niin pian hän myös kuolisi. Mutta mitä siitä olisi hyötyä? Seuraavassa hetkessä kuolisivat basillit kuitenkin suurimmaksi osaksi ihmisen kuolleen ruumiin mukana. Sellainen on elämä. Jos nyt ihmisessä on elämä kehittynyt korkeimpaan kukkaansa, niin kumpi silloin on oikeutetumpi jämmään eloon, korkeamman kehityksen tulos vaiko alemman? Minä vastaan: korkeamman. Ja se on ehdottomasti oikein. Ei mitkään tunteenpurkaukset määrää elämän moninaisuudessa, vaan terve järki. Tunteet johtavat vaan järkeä oikeaan toimintaan. Jos ei olisi mitään itsesuojelusvaistoa, ei olisi mitään korkeampaa elämääkään. Sen näemme jo kehittyneemmässä kasvikkunnassakin.

—Kun kysyjä on maataloudessa toimiva, tuon sieltä muuan esimerkin.

Kynnin kerran peltoa erään herraskartanon rautioitten luona lähellä Helsinkiä. Siinä oli kasvanut monenlaisia hedelmäpensaita ja yksi sellainen joutui sen pellon kulmalle, jota minä kynnin. Aura laahaantui useita kertoja pensaan yli ja silpoi sitä säälimättömästi, mutta ei vahingoittanut juuria. Sen kesän pensas sairasti, mutta kehitti seuraavaksi kesäksi tavattoman pitkiä ja teräviä piikkejä ikäänkuin neuloja, joiden pistosta kirveli erikoisella tavalla. Sen huomasi perunoita istuttaessani, jolloin tulin menneeksi liian lähelle pensasta, että tämä voi työntää neula-

sensa läpi vaatteiden. Tämä esim. osoittaa, että he-
delmäpensas on vuosituhansien aikana omaksi suo-
jakseen kehittänyt piikit, jotka suojelevat häntä eläi-
miltä ja niiden tuottamilta häiriöiltä.

Meidän täytyy myöntää, että tämä on ollut pen-
saan oikeus ja välttämätön järjen kehittämä velvolli-
suus. Ja varsin opettavaista on nähdä, että luonto
jo muutamassa kesässä kykenee herättämään vanhan
vaiston kasvissakin silloin, kun sitä häiritään ja sen
täytyy suojella itseään. Se on luonnonlaki ja sitä on
noudatettava ja sitä noudatetaan, Mutta ihminen aina
kapinoi ja mestaroi. Ja varsinkin muutamien tunne-
elämä kieltää itsesuojeluvaistonkin ja aprikoi, ettei
saisi rauhanhäiritsijääkään väkivallalla vastustaa. Se
on tolstoilaisuutta, mutta samalla epäkäytännöllistä
järjen kannalta. Eläimistä kehittyvää ihmistä on kii-
tenkin aina opetettava ja johdettava sekä samalla
kuritettava, mutta tehtävä se niin tunteen ja rakkau-
den vallitsemana kuin äiti tekee lapsensa kanssa.
Ei koskaan saa liikaa kuriakaan käyttää, sillä se tap-
paa tunteen. Mutta oman elämänsä ja kotinsa sekä
sukunsa ja luonnollisen järjestyksen säilyttämiseksi
on ihminen velvollinen pitämään piikkejä kehityk-
sensä ja työrauhansa säilyttämiseksi, samoin kuin
kasvi ja eläinkin.

Suojeluskunniksi muodostumisen johdosta jat-
kan äskeitä esimerkkiä ihmisen omasta ruu-
miista. Siinä on sekä punaisia että valkoisia
verisoluja, joilla molemmilla on oma tehtävänsä.
Punaiset kuljettavat solustoon ravintoaineita ja
valkoiset suojelevat sitä vierailta tungetteliijoilta.
Jos ruumiiseemme tunkee joitakin vieraita ainek-
sia tai tautibasilleja, ovat valkoiset heti valmiit
oman »henkensä» uhallla suojelemaan kokonaisuutta:
ne tulvivat siihen kohtaan, johon vieras esine tai
aine on tunkeutunut ja muodostavat lamaantuneitten
punaisten solujen kanssa »mätäpaiseen», joka vihdoin
puhkeaa ja juoksee ulos. Molemmat siis oikeastaan
uhraavat itsensä, eli uhraa luonto. Tautibasillien

kanssa taistelevat molemmat yhdessä, siksi kunnes nääntyvät, jolloin ihminen sairastuu; jos voittavat, paranee sairas. Näin luonto osoittaa. Jos joku lyö laimiin velvollisuutensa kokonaisuuden säilyttämiseksi, se uhrataan tarpeettomana ja mukana menee vielä velvollisuudentuntoistakin ainesta. Jos lääkäri silloin ryhtyy leikkaukseen ja poistaa mätäpaiseen, tuntuu se kipeältä, mutta se on kuitenkin välttämätön vamman pikaisempaan parantumiseen nähden.

Meillä oli »maailman kansanvaltaisim» yhteiskuntajärjestys: yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, yksikamarinen eduskuntamuoto ja tasavaltainen hallitusmuoto y.m. Hallitukseen oli oikeus päästä jokaisella, jonka kansa sinne lähetti ja hyväksyi; kaikki pääsivät valitsemaan omia hallitusherrojaan. Tämän muodon hyväksyivät koko kansan edustajat 6 p. joulukuuta 1917, ja aivan yksimielisesti. Ja vanha sosialinen lausetapa sanoo: »mitä kansa tahtoo, sitä tahtoo jumalakin». Mutta osa meidän kansastamme ei tyytynyt tähän kansanvaltaiseen muotoon, vaan alkoi vaatia »ihmisellistä» diktatuuria. Ja sellainen hallitus on aina huomattu ennemmin tai myöhemmin onnettomaksi hallitusmuodoksi. »Jumalan ääni kansassa» lähetti valkoisen verisoluston itseuhrautuvana aineksena poistamaan vahingollista tungetteliä ja samalla velvollisuutensa laiminlyönyttä »punaista solustoa»; leikkaus oli välttämätön yhteiskuntaruumiissamme — ja tuntui luonnollisesti tunneihmisestä hyvinkin kipeältä. Mutta se oli välttämätön ja luonnollinen. Ja huomattavaa on, että ainoastaan tunneihmisestä tuntuu leikkaus kipeältä; järki-ihminen tietää, että parannusta ei muuten tule ja kärsii senvuoksi ääneti.

Tulevaisuuteen nähden on jokaisen rauhaa ja rakkautta noudattavan kansalaisen tehtävä velvollisuutensa, sillä ikivanha sääntö sanoo: »Syntiä on ainoastaan se, että joku estää toista täyttämästä velvollisuuttaan».

Veljeydellä
F. K.

»Elämän opisto.»

Ruusu-Ristin n:o 8 siv. 316 kirjoittaa nimim. A. R., että jonnekin vakaiselle vaaralle rajalla olisi saatava suomalainen »Elämän opisto», Point Loman kaltaisen uusi koulukunta. Samaa tarkoittaa »Osuustoiminnallisella veljeysseurakunnallaan» eräs n:o 2 siv. 78 Tien varrelta löytyvässä ilmoituksessaan; hyviä herätteitä molemmat kirjoitukset.

Tuumasta olisi vaan ryhdyttävä tositoimeen ja perustettava filantrooppinen laitos johonkin Suomen niemelle tai vaaralle, kohoitettava falansteri esim. Charles Fourierin malliin tai André Godinin familisterin tapaan. Nämä filantroopit elivät Ranskassa ed. 1772—1837, jälk. 1817—1888. »C. F. tutki yhteiskunnallisen kehityksen lakeja ja jakoi ihmiskunnan kehityksen kahteen vaihekauteen: onnettomuudesta onneen ja onnesta onnettomuuteen johtavaan. Sivistys ei ole pystynyt poistamaan epäkohtia, vaan on luonut niitä lisää. On rikkaiden sota köyhiä vastaan, vanhojen taistelu nuoria vastaan, kaikkien sota kaikkia vastaan. Erityisen paheksittavaa on nykyajan kauppahenki. Sivistyksen aikakausi on muodostunut kultaisen vasikan aikakaudeksi.

Jos sivistyneet olisivat käsittäneet tehtävänsä, olisi yhteiskunta siirtynyt takeellisuuden aikakauteen, jolloin ainakin yksityisen elämä olisi taattu. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Työn pitäisi olla huvia tekijälleen, nyt se on vaivaksi. Tämä selittää myös kaiken työn huonon kannattavuuden.

Ahdinkotilasta selviää vain siten, että yksilön vapaus ja yhteiskuntaedut on saatava keskinäiseen sopusointuun. Tähän päästään siten, että ihmisen hmot ja halut viisaasti johdetaan palvelemaan yhteiskuntaa. Se käy yhteistyöllä. Ihmisten on järjestytävä työ- ja asuinkunniksi, falangeiksi, joihin kuuluu n. 2,000 henkeen saakka. Kukin jäsen työskentelee taipumuksiensa mukaan valitsemallaan, häntä miellyttävällä alalla. Mitään pakkoa ei ole, eikä luon-

nollisesti tarvita, sillä jokainen työskentelee halunsa mukaan kiihkeällä innolla. Joilla on samat harrastukset, liittyvät yhteen ryhmiksi ja ne taas sarjoiksi. Sama henkilö voi liittyä monellaisten harrastuksiensa mukaan useampiin sarjoihin.

Ihmisen työkyky ja -teho riippuu hänen intohimoistaan, ne vaikuttavat luonnonlakien järkähtämättömyydellä kaikkiin ihmisen oloihin.

Avioliitto on miehen ja naisen vapaan sopimuksen perusteelle järjestettävä, eikä raha-asioita silmälläpitäen.

Falansteri on kaikin puolin viehättävä. Aasukkaat ovat liittyneet toisiinsa keskinäisen rakkauden ja kunnioituksen siteillä, minkä vuoksi falansterissa vallitsee ainainen sopusointu, ilo ja rauha. Kun työtä järjesteltäessä otetaan huomioon kunkin taipumukset ja lahjat, kun johto on yhtenäinen ja kun jokainen luonnollisesti kilpailee toverinsa kanssa yhteisen hyvän vuoksi, ovat työn tulokset suuremmoiset. Niistä otetaan ensin kustannukset ja loppu jaetaan siten, että pääoma saa $\frac{4}{12}$, työ $\frac{5}{12}$ ja taito, nero $\frac{3}{12}$.

Luonnollisesti herättää ja kehittää falansterin ihanne-elämä kansalaisten jaloja taipumuksia ja kuolettaa itsekkyyden ja omanvoiton pyynnin. Lisäksi se tuo kaikki henkiset kyvyt esiin ja avaa niille rajattomat kehitysmahdollisuudet, syntyy mahtavia runoilijoita, neroja ja mestareita kaikille aloille. Ruumiillinen hyvinvointi on hyvä, ruumis sopusuhtaisesti kehittynyt ja kaunis ulkomuoto. Ikä on pitkä, toista sataa vuottakin.»

»Toinen, A. G. toteutti falansterijärjestelmää konepajassaan Ranskassa Guisen kaupungissa, luovuttaen tehtaen työläisilleen 1880.

Tehdasta hallitsevat työläiset, jotka ryhmitetään neljään luokkaan sen mukaan kuinka kauan he ovat työskennelleet laitoksessa. Ratkaiseva valta on niillä, jotka ovat olleet familisterissä vähintään viisi vuotta ja ovat 25-vuotiaita. Voitosta jaetaan kolme neljäsosaa työlle ja pääomalle, niin että pääoma saa

5 prosenttia ja loput työ, ja yksi neljäsosa taidolle. Yhdyskunta huolehtii lasten kasvatuksesta, lahjakaimmat voivat jatkaa opintojaan familisterin kustannuksella korkeimpiin oppilaitoksiinkin. Kaikki työläiset, sellaisetkin, jotka eivät ole toimineet yhdyskunnassa täyttä vuotta, eivätkä saa asua familisterissa, ovat osallisia sairaus- ja tapaturmavakuutukseen. Yhteensä on familisterissa 2500—3000 jäsentä. Siellä vallitsee rauha ja sopusointu, sekä yleinen hyvinvointi, jota tyytyväisyys seuraa.» (Lainauksia eräästä osuuskalenterista.)

Siinä oli kauniita kuvauksia yhteiselämästä. Ja niitä voi löytyä vielä lisää, mutta nämä riittäkööt näytteeksi, mitä filantropia saa aikaan kun sitä pyritään toteuttamaan elämässä.

Ryhdyttäköön Suomessamme pystyttämään »Elämän opistoa» filantroopiselle, teosofian valaisemalle tosikristilliselle eli ehkä uudelle maailman uskonnolliselle pohjalle! On hyvin uskottavaa, että sellainen laitos vastaa tarkoitustaan ja kannattaa mainiosti. Ensin sopisi aloittaa pienesti, kyllä se varmaan nopeasti laajenee ja vaurastuu. Siinä olisi koti ja koulu elämänsä iäksi muutoin niin vielä nykyään orvoille ihmisraukoille maailmassa. Osaavatko ihmislapset vielä löytää turvaa itselleen toisiinsa turvautumalla, — vai olemmeko siinä suhteessa eläimiäkin alemmalla asteella? Eläinkunnassa havaitaan kuitenkin tämä vaisto. Emmekö me, ihmiset, järjellisempinä ja muutoin kehittyneempinä olijoina omaa hyväämme oivalla?

Eräs.

Joululahjojen aikana älkäämme unohtako, että Ruusu-Risti-kirja tai Ruusu-Risti-lehti tilattuna vuodeksi 1925 on tervetullut lahja ystävillemme — ja itsellemme. Vakaville tutkijoille on madame Blavatskyn Salainen Oppi ihmeellinen lahja. Sekin on vielä saatavissa suomen kielellä; hinta 250:—.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennoissa on yhä jatkettu maailman uskontoja koskevaa sarjaa. Kaldeasta siirryttiin Indiaan. On puhuttu muinaisesta Indiasta yleensä, sitten seikkaperäisemmin vedaanta-filosofiasta ja sankhjan filosofisesta järjestelmästä ja huomautettu, kuinka lähellä nämä ovat nykyaikaista teosofista maailmankatsomusta.

Helsingin Ruusu-Ristin kysymysilloissa — lauantaisin klo puoli 8 Stenmanin Taidepalatsissa, Heikink. 10 — on vastaaja aina hyvällä tuulella, sillä kysymyksiä riittää ja kysymykset osoittavat, että on totuutta etsiviä ja tietoon pyrkiviä ihmisiä niinkin huvittelunhaluisessa kaupungissa kuin Helsinki nykyään on.

Ruusu-Risti Jyväskylässä. Jyväskylästä kirjoitetaan meille: »Me olemme täällä koettaneet tänä syksynä ponnistaa ehkä ahkerammin ja hartaammin kuin ennen. Ja kaikki ovat olleet uutterasti mukana. Meillä on ollut täällä myös viimeisinä viikkoina eräs veli Turusta, vesijohtotyömies Saari, joka on harras pyrkijä. Olemme seuranneet hänen kielilläpuhumistansa. Hän on opettanut meille hyvää antautumista ja me hänelle olemme koettaneet taas selvittää ruusu-ristiläistä maailmankatsomusta.

Meillä oli muutoin myös hyvä onni, kun saimme Jyväskylän kaupungin seurakunnan urkurin joukkoomme, säveltäjä Pohjanmiehen, joten musikaalinenkin puoli pääsee työssämme oikeuksiinsa. Niin että meillä on vahvat toiveet täillä kertaa ja, niin uskon, jos me vaan olemme uskollisia, niin asia ei meitä petä. **O. K.**» Jyväskylän ryhmän johtaja kirjoittaa myös meille: »Maraskuun 14 p:nä oli meillä Ruusu-Risti-juhla, jonka vietimme V. Lounaan luona. Saimme nauttia arvokkaasta ohjelmasta. Taiteilija Pohjanmies esitti uuden säveltämänsä kappaleen »Meditationi». O. Koskisen puhe sekä O. Kaukovaaran Egyp-

tiläinen satu ja muutamat hengelliset duetot Pohjanmiehen säestyksellä tuntuivat suurenmoisilta meidän pienissä oloissamme. Lisäksi saimme kuulla neiti Lehtimäen lausuntoa sekä keskustelua henkisistä kokemuksista, ja välillä emäntämme meitä kahvilla virkisti. A. S.»

Suomen Rauhan-Liiton Oulun Osasto on julkaissut erään jäsenensä kirjoittaman lentolehtisen »Mitä merkitsee olla rauhan ystävä.» Lainaamme tähän sen alkusanat: »Rauhanliike, johon jo ennen maailmansotaa kuului yksilöitä ja ryhmiä kaikissa Europan maissa, voimmepa sanoa kaikissa sivistysmaissa maapallolla, on sodan jälkeen kasvanut eikä sen laajenemista voi enään mikään estää. Mitä lujemmin varustaudutaan eri maissa tulevan sodan varalta, mitä jyrkemmin puolueet eristäytyvät poliittisessa ja yhteiskunnallisessa toiminnassa, sitä enemmän kannattajia saa rauhanaate, ja sen voimakkaampi on rauhan ystäväin työ. Tämä on kehityksen laki.»

Uusi kirja. Ruusu-Risti-Kirjaston 20 n:ona on painosta ilmestynyt »Suuret ihmeet», majuri Oscar Buschin ennestään tuttu, kaikkia lukijoita viehättävä esitys teosofisesta elämänymmärryksestä. Hinta 12 mk., sid. 20 mk. Joululahjana mainio.

Kirjojamme myyvät kirjakaupat ja asiamiehet, joita on jokaisessa Ruusu-Risti-ryhmässä. Sitäpaitsi tietysti Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipurissa ja sen Helsingin konttori (Kauppiaskatu 8) sekä Ruusu-Ristin toimitus, Pilpala. Helsingissä saadaan kirjojamme ostaa luentokirjakaupasta ja Mysticasta (Heikinkatu 10).

Ostoksia tehdessämme tulee meidän muistaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Ruusu-Risti-lehdessämme.

Ruusu-Risti

valmistetaan

Keravan Kirjapainossa

Kerava. Puh.: Kerava 120

Kirjapainotyönne teetätte
edullisimmin meillä!

Tiedustelkaa hintoja!

TAIDEVALOKUVAAMO

Helsinki, Pohj.-Esplanadink. 21. Puh. 46 64

Hylkäämme tavaksi tulleen vanhan «maneerin» ja pyrimme taiteellisiin tuloksiin uusilla menettelytavoilla. Kunnioittaen Valok. J. KUUSISTO

O.Y. AJANTieto

KLUUVIKATU 4 :: Puhel. 62 94.

AISTIKKAIMMAT

Pukimet Pienokaisillenne

saatte valitsemalla ne meidän monipuolisesta varastostamme. Suosittelemme runsaita valikoimiamme ja kohtuullisia hintojamme arv. perheenhuojittajille.

Kunnioittaen **MAGASIN ELITE**

Maan parhaiten varustettu LASTENPUKIMO Aleksanterinkatu 19. Puh. 66 63.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä Viipuri

Myy teosofista kirjallisuutta ja myöntää alennusta asiainmiehiksi haluaville. Pyytää varastoluetteloja ja asiainmieheitoja!

RAKENNUSAINEITA
RAUTATAVAROITA
TYÖKALUJA

TALOUSTARPEITA
ÖLJYJÄ, VÄREJÄ
FANERIA

HELSINGIN RAKENNUSAINE KAUPPA OY.

HELSINKI, Erottajatorin varrella

Puhelimet . . . 256, 108 37 & 36 36
Konttori 18 68 — Tukkuos. 80 12

SIVULIIKKEET HELSINGISSÄ :

Hämeenkatu 2 . . . Puhelin 194
It. Viertotie 58 . . . ” 59 06
Eerikinkatu 22 . . . ” 57 58
Museokatu 8 . . . ” 41591

SIVULIIKKEET MAASEUDULLA :

Rautakauppa Alsta — Lahti
Puhelimet . . . 160, 2 40 ja 326
Hämeen Rautakauppa — H:linna
Puhelin 2 22

O.Y. TAILOR A.B.

Helsinki, Aleksanterink. 15
Suosittu, ensiluokan

PUKIMO & TURKKURILIIKE
TILAUKSET suoritetaan huolellisesti

O.Y. HALLBERG & K:ni A.B.

Kasarmink. 25

HELSINKI

Puhel. 74 66.

Kankaiden ja Lyhyttavarain Tukku

Keskuskirjapaino Oy.

Helsinki, Nikolainkatu 19, Puhelin 3497

PALATSIKAHVILA

O Y. PAASONEN & C:o AB.

HELSINGISSÄ
YRJÖNKATU 10
PUHELIN 66 31

Alituinen varasto hyviä koti- ja ulkomaalaisia
puku- ja palttookankaita halvimpiin hintoihin

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Rakkaat lukijat	1
Toimittajalta	2
Psalmi -	9
Mestarit ja opetuslapset	10
Ruusu-Risti	15
Tietäjien tiede	20
Loistava kilpi	22
Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen	30
Vuoden vaiheessa	37
H. P. Blavatskyn „Teosofinen Sanakirja“	37
C. W. Leadbeaterin ja Thomas A. Edisonin horoskooppien vertailu	42
Tien varrelta	46

TILAUSHINTA:
11 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja onakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja suku-puoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

TAMMIKUU 1925

N:o 1

Rakkaat lukijat!

Tämmöinen se nyt on tämä tammikuun numero 1925 sisällöltään ja ulkoasultaan. Se on kaikin puolin kookkaampi viimevuotisia Ruusu-Ristejä ja artikkelit ovat valikoidut uuden suunnitelman mukaan. Harras toivomme on, että muutos miellyttäisi lukijoita ja hankkisi Ruusu-Ristille runsaasti uusia ystäviä. Ohjelma tulee tämänsuuntaisena pysymään sekä tarjoamaan useita odottamattomia uutuuksia. Tarkoitus on, että Ruusu-Risti olisi kaikin puolin *hors concours* — kilpailun yläpuolella — sekä sisällön, ko'on että hinnan puolesta, niinkuin se jo on iän puolesta ensimmäinen. Tämä kilpailu on jalo, sillä ikä siihen velvoittaa, ja Ruusu-Risti toivottaa samalla kaikkea menestystä tovereilleen ja »kilpailijoilleen».

Tämä tammikuun numero saapuu tervehdyksenä kaikkien vanhojen tilaajien luo. Jokainen, joka ei tähän mennessä vielä ole tilannut, rientäköön siis uudistamaan tilauksensa!

Jos ken ei halua Ruusu-Ristiä 1925, olkoon hän niin ystävällinen, että siitä ilmoittaa toimitukselle. Pari tilaajaa ovat sen jo tehneet.

Kaikille, jotka eivät helmikuuhun mennessä ole tilaustaan uudistaneet, lähetetään helmikuun numero 52 markan jälkivaatimuksella. Vaikka kaikki tilaajamme eivät ole tätä menettelytapaa täysin ymmärtäneet (ulkomailla se on käytännössä), tahdomme kuitenkin palvelu tilaajiamme tälläkin tavalla. Sillä jos tilaus unohtuisi

ja vasta myöhemmin uudistuisi, ei ole takeita siitä, että kaikki numerot vielä olisivat saatavissa.

Tästä vuodesta lähtien — ja jos tämä ensimmäinen yritys onnistuu — tulee Ruusu-Risti julkaisemaan joulukuun numeronsa erikoisena joulukalenterina, joka painetaan paremmalle paperille ja myydään erikseen 10 markan hinnalla. Tilauksia ruvetaan keräämään jo keväällä, ja *Ruusu-Ristin koko vuoden tilaajat*, joihin tietysti luetaan nekin, jotka nyt tilaavat puoleksi vuotta ja sitten heinäkuussa uudistavat tilauksensa toiseksi puoleksi vuodeksi, *saavat tämän joulukalenterin lahjaksi*, koska se ilmestyy Ruusu-Ristin joulukuun numerona.

Jos joku vanha ystävämme ja tilaajamme ei kykenisi suorittamaan Ruusu-Ristin koko vuoden tilausmaksua heti, sovimme mielellämme hänen kanssaan maksuehdoista.

Ruusu-Ristin tilaushinta on entinen: Suomessa koko vuodelta 50:—, puolelta vuodelta 26:—, ulkomailla doll. 2:— ja 1:—. Yksityisnumeron hinta on 6:—, joulukuun numeron 10:— eli 40 centiä.

Ruusu-Risti tilataan postin kautta, kirjakaupoista, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta.

Ruusu-Ristin toimitus.

Hyvinkää, Pilpala.

oo

Toimittajalta.

»Vanha vuosi on kuollut, eläköön uusi vuosi!»

Ja uusi vuosi varmasti elää. Vaikka meistä ihmisistä, jotka tervehdimme sen syntyä, eivät kaikki enää olisikaan »elävitten mailla», kun vuosi 1925 hautaansa laskeutuu, elää vuosi itse varmasti, kunnes seuraava astuu tilalle.

Nyt kun sen ovi — *janua*, kuten vanhat roomalaiset sanoivat — avautuu, nyt uusi vuosi on edessämme kulke mattomana, tuntemattomana taipaleena. Sen tie nousee ja laskee, kaareutuu ja etenee suorana. Milloin tien yli päivä paistaa, milloin se häviää sumuun. Tähtikirkkaan taivaan alla se

tasangon halkaisee, ja metsän pimennossa se myrskyssä kiemurtelee. Ken tuntee sen tuskat, ken sen ilot aavistaa, ja ken on sen askeleita laskenut?

Mutta vaikka uuden vuoden tie astumattomana ja salaperäisenä edessämme makaa, on se varmasti vanhan jatkoa. Nykyhetken haudan yli ojentaa menneisyys kätensä tulevaisuudelle. Mikä tuleva on, on menneen hedelmä siinä elämän puussa, jota aika kasvattaa. Ei ole seurausta ilman syytä eikä syytä ilman alkujuurta.

Pelottomina astumme sentähden kynnyksen yli ja toivorikkain mielin lähdemme uutta tietä taivaltamaan. Ruusunsa uusi vuosi siroittelee jalkaimme eteen ja ristinsä se antaa meille kannettavaksi. Mutta kun unohdamme menneet raskaudet emmekä ikävöi olleita iloja, silloin uudet ruusut meitä loistollaan ja tuoksullaan hurmaavat ja uusi risti on meidän kevyt ja suloinen kantaa.

Ja ihmeellinen on niiden osa, jotka ovat valinneet Mestarein Mestarin oppaakseen ja ystäväkseen! He ovat seuranneet Häntä tähän saakka ja he seuraavat Häntä edelleen. Heidän kulkiessaan Hänen rinnallaan pimeinkin polku valaistuu, myrskyn ääni hiljenee, raskas taakka muuttuu rakkaaksi kantamukseksi, ja ristissä puhkeaa ruusut. Sillä Hänen läsnäolonsa heidän sydämessään on valoa ja lämpöä vuodesta vuoteen ja aikakaudesta aikakauteen. Niin siunatkoon siis Elämän Herra uutta vuotta ja meitä kaikkia, jotka kynnyksen yli astumme!

*

Pian on kulunut ensimmäinen neljännes tätä uutta vuosisataa, sen aamu, sen lapsuus, ja saamme vähitellen alkaa odottaa maailman tunnustuvan aikain viisauden, Kristuksen todellisen sanoman ja madame Blavatskyn teosofisen työn merkityksen. Näin sanoi H. P. Blavatsky Salaisessa Opissa v. 1888: »Sentähden saattaa hyvällä syyllä jo edeltäpäin odottaa, että nämä opit kielletään ja hylätään. Ei kukaan, joka itseään sanoo »oppineeksi» millään eksaktisen tieteen

alalla, julkenisi näitä oppeja vakavasti tutkia. Niille tullaan nauramaan ja ne tulevat muutta mutkitta hylätyiksi tällä vuosisadalla, mutta ainoastaan tällä. Sillä ajanlaskumme 20:nnella vuosisadalla alkavat tiedemiehet tunnustaa, että Salainen Oppi ei ole keksitty eikä liioiteltu, vaan on päinvastoin vain ulkopiirteiltään ilmoitettu, ja viimein, että sen opit ovat *Veeda*-kirjoja aikaisemmat. Ei ole tämä mikään rohkea ennustus, vaan se on lausuttu tosiasioiden tiedon perusteella. Kullakin vuosisadalla tehdään yritys näyttää maailmalle, että salatiede ei ole mikään turha taikausko. Kun kerran ovi saa jäädä vähän raolleen, niin sitä tullaan avaamaan yhä enemmän kunakin uutena vuosisatana. Aika on kypsynyt paljon totisempaaa tietoon kuin tähän asti on suotu, vaikka se tieto vieläkin on hyvin rajoitettu*.

Keksintöjä on tehty, havaintoja, löytöjä, jotka vahvistavat Salaisen Opin oppeja ja teorioja, mutta vielä ei tieteellinen maailma ole tunnustanut madame Blavatskyn henkistä asemaa suurena aikamme tietäjänä, vielä se ei ymmärrä, että aikojen aamusta on tällä tähdellä ollut Salainen Veljeskunta viisauden ja tiedon vartijana. Kuitenkin aika tulee, jolloin tämäkin tunnustetaan. Tulee aika, jolloin totuutta tieteellisessäkin maailmassa etsitään niin puhtaalla mielellä, niin vilpittömällä sydämellä, että viisauden aurinko nousee hämmästyneen etsijän sielussa.

*

Australialaisen teosofisen aikakauskirjan *Dawn'in* tämän marraskuun numerossa lausuu toimitus johtavassa artikkelissaan m. m. seuraavaa: »Vielä lyhyt vuosi — ja saamme viettää 50:tä vuosijuhlaa Teosofisen Seuran perustamisesta ja teosofisen liikkeen alkamisesta 19:nnellä vuosisadalla. Viisikymmentä vuotta sitten ja varhemmin ei ollut lihan maailmassa kuin yksi henkilö, joka täydellisesti käsitti, mihin ajan materialismi johtaisi; esiripun takana oli Niitä, jotka liiankin hyvin tiesivät, mitä kohtalokkaita seurauksia siitä olisi. Niinpä he lähettivät länsimaihin sanansaattajan, äänen.

Sanoma annettiin kokonaisena ja ehjänä, mutta ne, jotka sen kuulivat, välittivät usein enemmän personallisista asioista kuin ikuisista, ja tuloksena on ollut sarja katkeria ja usein sydäntäsärkeviä kriisejä, jotka aika ajoittain ovat tuhonnet liikettä.

Silmäilemällä mahdollisimman läheltä teosofisen liikkeen historiaa huomaa selvästi näkyvänä piirteenä, kuinka yhtenäinen ja johdonmukainen H. P. Blavatskyn tuoma sanoma oli. Tutkimalla tarkasti hänen kirjoituksiaan »Paljastetun Isiksin» esipuheesta lähtien aina viimeiseen aikakauskirja »Luciferia» varten kirjoitettuun artikkeliin oivaltaa sen tosi-seikan, että tässä on ihminen, jolla on elävä sanoma ja selvä käsitys ajan ja tulevien aikojen tärkeimmistä kysymyksistä, ja että hän lausueessaan julki sanomansa — *huolimatta siitä, mitä ken tahansa ja hänelle kuinka läheinen tahansa väittäisi* — ei koskaan käsittänyt väärin sitä oppia sen kokonaisuudessa ja eheydessä, jolle nimi *Teosofia* oli annettu.

H. P. B:n eläessä ja uskomattoman laajalti hänen kuoltuaan kasvoi muutamien hänen seuralaistensa mielissä se ajatus, pelko tai kauhu, että hän ei ollut joka tavalla selvä, johdonmukainen ja rehellinen. H. P. B:ksi tunnetun persoonallisuuden arvoituksellista mysteriota ei koskaan ole täydelleen ymmärretty; hänen henkinen suuruutensa ja hänen läheisyytensä Mestareihin olivat olleet omiansa herättämään pahimmat luonteen puolet monissa, jotka alitajunnassaan kadehtivat hänen henkisiä varojaan käsittämättä, että hekin saisivat omistaa aivan yhtä paljon, jos he vain olisivat yhtä uskollisia, yhtä luotettavia, yhtä kokonaisia sydämeltään kuin hän. Tänäpäivänä, jolloin hän yhä enemmän peittyi niihin imartelun pilviin, joita uhraillaan hänen n. s. »seuraajilleen», tänäpäivänä, jolloin niin harvat ymmärtävät, kuinka ehdottoman ainutlaatuinen oli hänen tehtävänsä ja sanomansa, on hyvä muistuttaa mieleen, että hän oli *Valkoisen Looshin yhdeksännentoista vuosisadan sanansaattaja*. Sen tähden hänellä ei voinut olla seuraajaa eikä hänen sano-

maansa voinut mitään lisätä eikä siitä mitään poistaa. Kun herännyt tutkija vaivaantuu vertaamaan toisiinsa sitä suunnatonta määrää painotuotteita ilman pysyvää arvoa, jota sen aiheuttajat nimittävät »teosofiseksi kirjallisuudeksi», ja toiselta puolen »Isistä» tai *Salaista Oppia*, hän huomaa epäjohdonmukaisuuksia joka sivulla — johdonmukaisuuden puutetta ei ainoastaan Blavatskyn kirjoituksiin verraten, mutta ominaista näille pienemmille kirjoituksille itsessään.»

Dawn on australialaisen Teosofisen Seuran »Loyalty League» nimisen liiton virallinen julkaisu. Olen suomentanut tähän ylläolevan otteen, koska ilahduttaa nähdä, että teosofisessa maailmassa aletaan vähitellen ymmärtää madame Blavatskyn suurta merkitystä — teosofisellekin liikkeelle. En kuitenkaan olisi yhtä jyrkkä kuin kirjoittaja toisten teosofisten kirjailijain arvostelut. Onhan heidänkin työnsä hyvä, mikäli se perustuu omakohtaiseen, avomieliseen totuuden etsintään. Ainoastaan jos se poikkeaa teosofisen sanoman alkuperäisistä suuntaviivoista, vähenee sen arvo teosofisena työnä. Jos ainoastaan kääntäisimme madame Blavatskyn kirjoja eri kielille, mutta kukaan ei yksilönä mitään itse yrittäisi, lankeaisimme kuolettavaan »puustavillisuuteen» ja henki katoaisi teosofisesta liikkeestä. Tässä kuten kaikkialla on löydettävä kultainen keskitie, joka pysyttää hengen elävänä muotojen vaihdellessakin.

*

Suomalainen Ruusu-Risti-seuramme on oleellinen osa teosofisesta liikkeestä. Se on teosofisen liikkeen synnyttämä ja kuuluu sen haarautumiin, ollen samalla täysin itsenäinen seura, josta mikään muu seura ei ole vähimmässäkään määrässä vastuunalainen.

Sen nimi viittaa siihen, että se on sukulaisuus-suhteissa toiseenkin liikkeeseen, nim. vanhaan länsimaalaiseen rosenkreutsiläiseen liikkeeseen. Tämä on totta, — sitä enemmän, koska madame Blavatskyn työkin oli rosenkreutsiläistä sanan varsinaisessa merkityksessä, vaikka nimi »teosofia» va-

littiin tarkoitusta vastaavampana uuden yrityksen tunnus-sanaksi. Eksoteerisesti oli näet rosenkreutsiläisyys länsimailla tullut merkitsemään joko samaa kuin alkemia (kullan-teko) taikka sitten kristillistä salatietoa, — jota kaikkea se oli vain okkultisessa puolessaan, — ja vain esoteerisesti se oli yleismaailmallista totuuden etsimistä, jolle mikään uskonto tai filosofia ei ollut vierasta. »Teosofia» sitä vastoin ilmaisi jo paljaana sanana, että se oli »tietoa jumalasta» tai »jumalallista viisautta», kuten H. P. Blavatsky sen käänsi, joka viisaus ei tietenkään saattanut olla minkään uskonnon tai kirkon yksityisomaisuutta, vaan ainoastaan tosi tietäjien vartioima ja säilyttämä. Suomen Ruusu-Risti valitsi täten itselleen julkisesti sen nimen, jota madame Blavatsky piti esoteerisena. Siinä emme kuitenkaan olleet tienraivaajina, sillä onhan länsimailla — Europassa ja Amerikassa — useampia seuroja, jotka nimittävät itseään rosenkreutsiläisiksi. Tavallisesti ne — erinäisten todistuskirjain nojalla — sanovat polveutuvansa jostain vanhasta rosenkreutsiläisestä yhtymästä; semmoisia ovat esim. *Societas Rosicruciana* Englannissa ja Amerikassa, *L'ordre kabbalistique de la Rose-Croix* Ranskassa (jos lienee enää elossa), *Ordo sanctissimus rubeae crucis* Amerikassa ja yleensä n. s. *Ruusu-Risti-ritarin aste* vapaamuurariudessa. Toisia seuroja taas on, jotka eivät vetoa papereihin ja sinetteihin, vaan elävään yhteyteensä todellisten Ruusu-Risti-veljien, s. o. tietäjien eli mestarien, Salaisen Veljeskunnan kanssa. Semmoisia ovat *Antroposofinen Seura* Saksassa y. m., *The Rosicrucian Fellowship* Amerikassa y. m. ja *Ruusu-Risti* Suomessa (jäseniä muualakin). Nämä kuuluvatkin varsinaisesti teosofiseen liikkeeseen¹⁾, vaikka Ruusu-Risti lienee ainoa, joka sen avoimesti tunnustaa.

Amerikkalaisen Rosicrucian Fellowship'in virallisen ää-

¹⁾ Samaa saattaa sanoa edellämäinituistakin rosenkreutsiläisistä seuroista; ne ovat saaneet herätyksensä teosofiselta liikkeeltä ja elpyneet sen kautta uuteen eloon, mikä kyllä näkyy niiden julkaisemasta kirjallisuudesta.

nenkannattajan *Rays from the Rose Cross* joulukuun numerossa vastaa toimittaja Augusta Foss Heindel (Mrs. Max Heindel) kysymykseen, miksi Rosicrucian Fellowship'illä ei ole mitään näkyvää yhdyssidettä toisten amerikkalaisten rosenkreutsiläisten seurojen kanssa, seuraavasti:

»The Rosicrucian Fellowship on vanhan rosenkreutsiläisen järjestön, jonka päänä on Christian Rosenkreuz, jälleensyntymä. Toisin sanoen, tämä on uudestaan ruumistunut aivan uuteen paikkaan, Yhdysvaltoihin, tuodakseen länsimaalaisen viisauden opetukset länsimaalaisille kansoille, ennenkaikkea Yhdysvaltain kansoille. Sillä ei ole mitään suoranaista yhteyttä yhdenkään rosenkreutsiläisen looshin kanssa missään maailmassa. Se edustaa rosenkreutsiläisen järjestön työssä ihan uutta aloitetta, jota näkymättömiltä tasoilta päin ohjaavat tämän järjestön vanhemmat veljet Christian Rosenkreuzin johdon alla. Toiset rosenkreutsiläiset seurat Yhdysvalloissa väittävät luullaksemme suoraan polveutuvansa nykyään olevista rosenkreutsiläisistä loosheista Englannissa, Ranskassa tai muualla. Ne edustavat, mikäli ovat autentisia, rosenkreutsiläisen järjestön varhempina aikoina alulle panemien toimintojen nykyisiä ilmennysmuotoja.

»The Rosicrucian Fellowship on suoranaudessa yhteydessä rosenkreutsiläisen järjestön eetterisen temppelin kanssa, koska se on tämän järjestön auktorisoima kanava eli väline tälle ajalle. Max Heindel, joka perusti Fellowship'in, oli välittömässä yhteydessä järjestön vanhempien veljien kanssa ja otti osaa järjestön kokouksiin eetterisessä temppelissä niinä öinä, jotka kuuluivat hänen ottamiinsa mysteriövihkimyksiinsä. Vanhempien veljien kautta hän sai välitöntä opastusta Fellowship'in johtoon nähden, jotta sen esittämä kristillinen filosofia tulisi länsimaiden ja lopulta koko maailman yleiseksi tulevaisuuden uskonnoksi. Mrs. Heindel jatkaa työtä hänen aloittamaansa suuntaan.»

Miellyttävän selviä sanoja, jotka *mutatis mutandis* soveltuvat muuallekin!

Mestarit ja opetuslapset.

Shrii Raamakrishnan lausuntoja.

Shrii Raamakrishna oli nykyaikainen indialainen profeetta. Hän syntyi kaukaisessa kylässä Bengalissa köyhässä brahmiiniperheessä helmikuun 20 p:nä 1833. Hän oli pienestä pitäen hartaasti uskonnollinen jumalanetsijä. Hänen elämäntiensä oli suoraa ja keskeytymätöntä kulkua totuuden syvintä tietoa kohti, ja kun hän poistui fyysisestä elämästä Dakshineeshvarin temppelin puutarhassa elokuun 16 p:nä 1886, jätti hän jälkeensä joukon opetuslapsia, jotka jatkoivat hänen siunauksellista ja vaikutusvaltaista työtään. Länsimailla tunnetuksi tullut Swami Viveekaananda oli hänen opetuslapsiaan. Viveekaanandan kirja »Mestarini», joka kertoo Raamakrishnasta, ilmestyi aikoinaan suomeksikin. Professori Max Müller, kuuluisa englantilainen sanskritisti, kirjoitti v. 1898 kirjan Indian suuresta profeetasta (»Ramakrishna, his life and sayings»). Pastori toht. Carl Vogl julkaisi v. 1921 Wienissä samansuuntaisen teoksen (»Sri Ramakrishna, der letzte indische Prophet.») Suomennan viimeainitusta kirjasta muutamia Raamakrishnan lausuntoja.

*

Niinkuin sadevesi johdetaan talon katolta putkien kautta, joiden suu on tehty tiikerin-, lehmän-, häränpään j. n. e. muotoiseksi, mutta ei itse ole putkien omaa, vaan tulee korkeammista piireistä, niin on myös laita pyhien ihmisten, joiden suun kautta Kaikkivaltias ohjaa tämän maan päälle ikuisia taivaallisia totuuksia.

*

Monet tulevat luokseni ja olen huomannut, että muutamamat joukosta halukkaasti kuuntelevat sanojani. Mutta onpa niitäkin, jotka tulevat levottomiksi läheisyydessäni. He kuiskaavat ystävilleen: »Tahdomme mennä, ettekö tule mukaan? No, jos teitä haluttaa jäädä, menemme mieluummin veneeseen ja odotamme teitä siellä.» Senfähdän sanon teille: aika on tärkeä tekijä näissä asioissa. Henkinen heräämys on suuressa määrin ajan kysymys. Johtaja (guru) on vain apuna.

*

Tietoa ei voi käden käänteessä antaa toiselle. Sen saavuttaminen on ajan kysymys. Otaksu, että kuumeen tapaus on vakavanlaatuista. Lääkäri ei voi näissä olosuhteissa määrätä kiniiniä; hän tietää että se ei tepsisi. Kuumeen täytyy ensin hellittää, ja tämä riippuu ajasta; sitten vasta kiniini on hyödyksi. Välistä kuume myös lakkaa ilman kiniiniä tai muuta lääkettä. Aivan sama on laita ihmisen, joka etsii tietoa. Uskonnolliset säännöt näyttäytyvät usein hyödyttömiksi, niinkauan kuin ihminen on kietoutunut maailmanmenoon. Suotakoon ihmisen joksikin aikaa nauttia maailmasta. Kun hänen kiintymyksensä on heikentynyt, silloin on tullut aika, että uskonnolliset opetukset voivat hänessä itää. Siihen saakka ovat kaikki semmoiset opetukset häneen nähden tuloksettomia.

*

Niinkuin poika oppii kirjoittamaan töhertämällä paksumia viivoja, ennenkuin hän kykenee hallitsemaan pientä kättään, niin täytyy oppia henkistä keskitystä turvautumalla alussa muotooperäiseen, sitten saattaa helposti kääntyä sen puoleen, joka on ilman muotoa.

*

Vastasyntynyt vasikka kaatuu ja hoipertelee monta kertaa, ennenkuin se oppii seisomaan jaloillaan. Niinpä on hurskaudenkin polulla monenlaisia harha-askeleita, ennenkuin menestys on saavutettu.

*

Jos sinulla on vakava tahto tulla hyväksi ja puhtaaksi, lähettää Jumala sinulle totisen ja oikean mestarin (gurun). Vakava tahto yksin on tarpeen.

*

Joku ehkei tiedä oikeasta tiestä, mutta hänellä on rakkautta Jumalaan, hän elävästi toivoo pääsevänsä Jumalan tuntoon. Semmoinen saavuttaa päämääränsä rakkauden puhtaan voiman kautta. Oli kerran suuri hurskas ihminen, joka lähti vaeltamaan Dshagannaathiin¹⁾ tuntematta

¹⁾ Kuuluisa, Vishnulle pyhitetty tempeli ja pyhiinvaelluspaikka.

tietä Puriin, ja sen sijaan, että olisi sinnepäin kulkenut, hän etäännytti Purista. Mutta intohimoisella sydämellä hän kysyi tietä jokaiselta vastaantulijalta. Hänelle vastattiin: »Tämä ei ole tie, käy tuonne», Lopulta hurskas pääsi Puriin, hänen toiveensa täytyi. Jos on ihmisellä tahto, ei tee mitään, vaikka hän on tietämätön tiesä; hän varmasti tapaa jonkun, joka ohjaa hänet oikealle. Kulkekoon alussa harhaan — lopulta hän löytää oikean tien.

Joka täysin vilpittömällä ja voimakkaalla tahdolla osaa kääntyä Kaikkivaltiaan puoleen, ei tarvitse johtajaa. Mutta harvinainen on semmoinen tahto: sentähden guru eli johtaja on tarpeen.

*

Taru kertoo helmisimpukasta, joka jättää vuoteensa meren pohjalle ja nousee pinnalle siepatakseen sadevettä suuhunsa, silloin kun tähti Suaati (Arkturus) on nousemassa. Se uiskentelee meren pinnalla suu auki, kunnes sen onnistuu siepata pisara ihmeellistä Suaati-sadetta. Sitten se sukeltaa takaisin vuoteelleen meren pohjalla ja viipyy siellä, kunnes sateenpisarasta on muodostunut kaunis helmi. Samalla tavalla kulkee totinen ja vakava etsijä paikasta toiseen löytääkseen lunastavan sanan jumalallisesti täydellisen mestarin huulilta, joka tahtoo avata hänelle ikuisen autuuden portit. Ja jos hän väsymättömässä etsinnässään on ollut kyllin onnellinen löytääkseen semmoisen johtajan ja saavuttaakseen hartaasti kaipaamaansa apua, joka kaikki kahleet katkoo, silloin hän nopeasti vetäytyy syrjään seurasta, sulkeutuu sydämensä syvyyteen ja pysyy siinä, kunnes on voittanut ikuisen rauhan.

*

Johtajia on sadottain, mutta harvoin löytää yhdenkään hyvän opetuslapsen (tsheelan).

*

Niinkuin valtameren keskellä lintu, joka on istahtanut laivamaston latvaan, kyllästyneenä pysähdyspaikkaansa lentää tiehensä etsiäkseen uutta leposijaa ja semmoista löytämättä lopulta väsyneenä ja voimattomana palaa vanhaan paikkaansa maston huipussa, — niin käy tavalliselle

opetuslapsellekin, kun hän kyllästyneenä yksitoikkoiseen tehtäväänsä ja harjoitusmenetelmäänsä, jonka hänen hyväntahtoinen mestarinsa on hänelle määrännyt, kadottaa kaiken toivonsa ja luottamuksensa ja lähtee maailmaan etsimään uutta mestaria: lopulta hän varmasti palaa takaisin ensimmäisen mestarinsa luo — turhan etsinnän perästä, joka etsintä kuitenkin on ollut omiansa lisäämään katuvaisten opetuslapsen kunnioitusta mestariansa kohtaan.

*

Ota helmi ja heitä kuori. Seuraa mestarisi antamaa ohjetta ja jätä huomaamatta hänen inhimilliset heikkouksensa. Älä kuuntele, jos joku arvostelee mestariasi ja moittii häntä. Jätä viipymättä semmoisen ihmisen seura.

Aina on lampun alla varjo, samalla kun sen kirkkaus valaisee ympärillä olevia esineitä. Niinpä eivät profeetta ymmärrä ne ihmiset, jotka ovat hänen välittömässä läheisyydessään. Ne jotka elävät hänestä etäällä, hurmaantuvat hänen henkevyystään ja hänen erinomaisista kyvyistään.

Joka henkistä johtajaansa pitää paljaana ihmisenä, ei suuresti edisty henkisesti.

*

Helppo on sanoa: »do re mi fa sol la si», mutta ei niin helppo sitä laulaa tai jollain koneella soittaa. Niin on myös helppo puhua uskontoa, mutta vaikea sitä elää.

Arki-ihmiset puhuvat pussittain uskontoa, mutta eivät toimi sen mukaan hituistakaan, jota vastoin viisas vähän puhuu, kun taas koko hänen elämänsä on teossa toteutettua uskontoa.

*

Jos ken yrittää antaa toiselle käsitystä Jumalasta paljaan kirjanoppineisuuden nojalla, hän on ihmisen kaltainen, joka koettaa kuvata toiselle Benaresin kaupunkia paljaan kartan tai kuvan avulla.

*

Oletko, saarnaaja, saanut valtakirjasi? Niinkuin aralla kunnioituksella kuunnellaan kuninkaan valtuuttamaa hal-

vinta palvelijaa ja niinkuin tämä kykenee kapinoivia hiltsemään näyttämällä valtakirjansa, niin täytyy sinun, oi saarnaaja, ennen kaikkea saada tehtäväsi tai inspiratsio-nisi jumalalta. Niinkauan kuin ei sinulla ole tätä merk-kiä, saat puhua elämäsi umpeen — kaikki on turhaa.

Mitä ajattelet ihmisestä, joka on hyvä puhuja tai saar-naaja, mutta jonka henkevyys on kehittymätön? Hän on miehen kaltainen, joka tuhlaa toisen hänelle uskoman omaisuuden. Hänen on helppo opettaa toisia, sillä se ei maksa hänelle mitään, koska hänen esittämänsä atteet eivät ole hänen omiaan, vaan muualta lainattuja.

Mikä valta on ihmisellä pelastaa toisia maallisuuden siteistä? Hän yksin, josta johtuu tämä taikamainen harha (maajaa), joka tarjoo arvoituksensa kaikkien aikojen ihmi-sille, hän yksin kykenee pelastamaan ihmisiä siitä. Muuta tietä ei ole kuin ihmeellisen olemusperäisen kaikkimestar-in armo. Mitä voimaa olisi semmoisilla, jotka eivät ole valitut hänen tehtävänsä suorittamiseen, joiden perusta ei ole jumalallisessa voimassa, — mitä voimaa olisi heillä lunastaa eläviä maailman siteistä?

*

Tärkeä ei ole ihmisen minuuden tunto, nimittäin saar-naajan itserakkaus: »minä opetan, kuunnelkaa nyt kaikki.» Itserakkautta on vain siinä, missä on tietämättömyyttä, ei siinä, missä on tietoa. Totuuteen pääsee se, joka on luu-lottelusta vapaa. Sadevesi pysyy alangoissa, vuorilta se juoksee alas.

Muuan opetuslapsi, joka lujasti uskoi gurunsa rajatto-maan valtaan, käveli joen poikki lausuen yhtämittaa mes-tarinsa nimen. Guru nähdessään tämän ajatteli itsekseen: »Onko semmoinen voima nimessäni? Sittenpä hän minä olen aika suuri ja mahtava.» Seuraavana päivänä hän koetti kulkea joen yli, hokien itsekseen: »minä, minä, minä». Mutta tuskin hän oli pistänyt jalkansa veteen, ennenkuin upposi ja hukkuu. Usko saa ihmeitä aikaan, mutta turha-maisuus ja itserakkaus ovat ihmisen kuolema.

*

Voiko kypsynyt minä perustaa lahkon ja olla johta-jana? Jos ketä itseään haluttaa olla johtajana ja on lah-kon perustanut, silloin hänen minänsä on kypsytön.

sydämen salattu ruusu puhkeaa seitsenruusuiseksi seppeleeksi, jumalallisten voimien eläviksi pyörteiksi, henkisten avujen alttiiksi palvelijoiksi.

Jeesus Kristus oli esikoinen veljiensä keskellä, ihmiskuntamme ensimmäinen poika, joka täydellisen kuuliaisuuden kautta kasvoi ihmisyyden täyteen mittaan. Tunnustaen kaikessa Isän tahdon hän täytti elämän lain, sovellutti itseensä Taivaallisen Ihmisen täydellisen esikuvan tullen siten Kristusvoiman inhimilliseksi välittäjäksi ja toteuttaen näin omassa olemuksessaan Jumalan pelastussuunnitelman maailman hyväksi. Ihminen on ainoa luomakunnan vapahtaja, koska hän on pienoismaailma sisällyttäen itseensä maailman-kaikkeuden kaikki voimat ja aineyhtymät, — hänessä Jumala tulee täydelliseksi ihmiseksi ja ihminen täydelliseksi Jumalaksi. Näin ollen ihmiseen sisältyy ilmennyksen suurin salaisuus, salaisuus, joka meille on paljastettu Jeesuksessa Kristuksessa. Hän saavutti täydellisen yhteyden Isän kanssa, kun Kristusvoima valtasi hänen olemuksensa jokaisen atoomin ja samalla purkautui hänen kauttansa maapallomme kaikkiin luonnonvaltakuntiin, jolloin hänestä tuli maapallomme vapahtaja, sen hengellä ja voimalla kruunattu kuningas, jolloin kaikki alistettiin hänen alleen, samoin kuin hän alisti itsensä kaiken alle käyden vapaaehtoiseen uhrikuolemaan. Hän täydellisesti koki kuoleman salaisuuden, uhrasi ruumiinsa maan elementeille, antoi verensä sielumaailman hyväksi ja heitti henkensä Isän käsiin. Hän hukutti itsensä ollakseen täydellisesti vain Isässä — ja hän havahtui haudassa ja nousi kuolleista kirkastuksen ruumiissa voittoisana Kristusolentona, ja Hän elää nyt ja hallitsee iankaikkisesti. Valoisammalta tähdeltä tuotu ikivanha Ruusun ja Ristin mysterio paljastettiin pimeällä tähdellämme täydellisesti Jeesuksessa Kristuksessa.

Onko Ruusu-Risti-työ tarpeellinen?

Mikä on Ruusu-Ristin tehtävä? Opettaa tuntemaan ja ymmärtämään Jeesus Kristusta sekä hänen julistamaansa oppia. Olemmehan kaikki kristityitä ja elämme täällä länsimaissa juuri n.s. kristillisessä sivistyksessä. Olemme jokainen siis jo pienestä asti kuulleet Jeesuksesta ja hänen käskyjensä ja oppilauseitansa osaamme lasketella ulkoa, tunnemme tarkoin evankeliumien mukaan laadituista koulukirjoista hänen elämänhistoriansa, vaikka monikaan ei olisi itse evan-

keliumeihin perehtynyt. Mikä se on sellainen Ruusu-Risti, joka osaisi meille vielä jotain muuta opettaa? Eikö kaikki tieto Jeesuksesta ole evankeliumeissa sekä niiden mukaan laadituissa hengellisissä kirjoissa?

Jeesus elää. »Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti.» Ja hänen oppilaansa elävät ja tekevät työtä maailmassa. Jeesus Kristus on Ruusu-Ristin takana. »Missä kaksi tai kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siellä minä olen heidän keskellensä.»

Siis meidän ei tarvitse turvautua vain kirjoihin. Lukeminen muuttuu helposti ulkoluvuksi, kirjain kuolettaa. Ruusu-Risti vie meidät itse Jeesuksen luo. Hän ei ole vain ulkonainen kertomuksen henkilö, vaan elävä olento, veljemme, Herramme ja mestarimme. Hänen oppilaansa tuntevat hänet ja osaavat opastaa meitä hänen luoksensa. »Menkää kaikkeen maailmaan ja tehkää kaikki minun oppilaikseni.» »Ja opettakaa heitä täyttämään kaikki, mitä minä olen teille käsenyt.»

Hänen oppilaansa tekevät siis työtä mestarinsa kehoituksesta. Sentähden Ruusu-Ristimme on myös saanut tämän käskyn Jeesukselta. Ja jos Ruusu-Ristimme voi toteuttaa mestarin käskyä, täytyy siihen kuulua noita todellisia Jeesuksen oppilaita, joille Jeesus on elävä todellisuus ja jotka välittömästi saavat häneltä ohjausta.

Jeesus Kristus asuu kirkastetussa ruumiissaan näkymättömässä maailmassa, mutta hänen oppilaansa elävät maailmassa. He kuuluvat kaikki samaan salaiseen veljeskuntaan, mahtavaan hierarkiseen järjestöön, jossa on eriasteisia jäseniä ja useampia mestareita, mutta jonka päänä on itse mestarien mestari Kristus. Tämä henkinen järjestö johtaa ihmiskuntamme kehitystä, ollen todellinen pyhien yhteys, Jumalan valtakunta, eikä kukaan voi astua tähän valtakuntaan muuten kuin yhdestä ainoasta ovesta, Kristuksen kautta. Hän on sen henkinen hallitsija ja korkein vihkijä eikä voi olla ainoatakaan salatieteilijää, eikä minkään asteista adeptia ei itä- eikä länsimailla, joka ei häntä tunnustaisi, sillä tämän valtakunnan olemuksena on ykseys ja elämänä todellinen veljeys. Sentähden jokainen vilpiton totuudenetsijä, harras Jumalan ja ihmisten rakastaja johdetaan aikanaan tähän veljeskuntaan ja otetaan pyhien yhteyteen.

Salainen veljeskunta antoi meidän ajallemme teosofisen sanoman H. P. B:n kautta, tuon merkillisen mestarin lähettilään, näkijän, ihmeidentekijän ja profeetan avulla, josta hänen oma aikakautensa, typerä, ahdasmielinen, jokapäiväi-

syyksissä järkeilevä kahden vuosisadan välinen pimeä yö, teki petkuttajan ja kurjan mediumistisen vehkeilijän.

Ja kuitenkin hänen kauttansa säteili kirkas totuuden auringo suoraan hengen valtakunnan ikuisesti loistavasta valosta. Totuuden etsiminen ja uskonnollinen elämä teosofian avulla vapautettiin n. s. kristinuskon ja kaikkien muiden uskontojen ulkopuolisesta yksin autuaaksi tekevästä dogmiopista. Teosofia opettaa ymmärtämään itse noiden uskontojen alkuinnoittajia, noita eri aikakausina ilmestyneitä ihmeellisiä maailmanopettajia, väkeviä jumalanpoikia, samalla todistaen että kaikki uskonnot ovat kotoisin samasta lähteestä ja julistavat samaa totuutta ja että kaikkien uskontojen historiallinen kehitys kantaa inhimillisen heikkouden ja erehtyväisyyden anteeksiannettavaa verhoa, joka ajan painon ja vuosisatojen pölyn raskauttamana yhä enemmän pimittää ja vääristää sen sisään verhoutuneen jumalallisen totuuden olemuksen.

Samalla kun teosofia antaa oikeutuksen kaikille uskonnoille, se kohottaa myöhäisimmän niistä kristinuskon ylhäiseen asemaansa vapauttaen sen puristavista eri kirkkojen luomista kaavoista, puhaltaen sen alkutulen uudella voimalla palamaan sekä innoittaen sen tunnustajia ymmärtämään ja välittömällä antaumuksella seuraamaan suurta mestariansa Jeesus Kristusta.

H. P. B. teosofisen sanoman julistajana oli rohkea vapauttaja, valmistuen tietä pian kautta kristillisen maailman puhaltavalle Ruusu-Risti-inspiratsioonille, jonka tehtävänä on herättää n. s. kristittyjen itsekylläiset uinailevat joukot ymmärtämään ja näkemään että valoisa mestarimme on ilmi-elävänä yhä keskellämme ja että hänen rakkaudenoppinsa ei ole vanhentunutta eikä liioin pilventakaista liioittelua, vaan syvästi velvoittavaa, käytännöllistä kaikkia aikoja varten julistettua elämänviisautta.

Ruusu-Risti avaa silmämme näkemään, että me kannamme kukin uuvuttavaa aineenkahlettamme, tietämättömyytemme ja syntimme pimeää ristiä, mutta että mestarimme antama uusi rakkaudenkäsky saa tämän ristin yhä ihanammin loistamaan sekä sen sydäimestä puhkeamaan uuden liiton sinetin ja onnellisemman aikakauden avaimen: veljesrakkauden tai-kavoimaiset ruusut.

Ruusu-Risti ei julista mitään yleistä sääntöihin muokatua maailmanparannusohjelmaa, vaan vetoaa meidän jokaisen sisimpään olemukseemme kuiskaten mestarin yksin-

kertaisen käskyn: «Rakastakaa toisianne, kukin ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua, sillä minun kuormani on keveä ja minun taakkani suloinen.»

Kannattaako minun olla Ruusu-Risti-työssä mukana ja miksi?

Mieluummin tahtoisin kysyä: Olenko minä kelvollinen olemaan Ruusu-Risti-työssä mukana? Olen edellisessä puhunut näistä korkeista asioista ikäänkuin itse jotain tietäisin. Mutta tunnustan avoimesti ja vapaasti, että minä en mitään tiedä. Ainoastaan toiset opettajat ja ennenkaikkea Ruusu-Ristimme johtaja on puheissaan ja kirjoituksissaan näitä salaisuuksia paljastanut. Sisäisen vakaumuksen, henkeni rohkean aavistuksen avulla olen ne totuudeksi omistanut; hiljaisen sulatuksen sekä vuosia kestäneen etsimisen kautta olen jälleen palannut tavallaan lapsuuteni uskoon, joka teosofian kautta on syventynyt ja laajentunut.

Hengen elämä ja syvempi tieto on suureksi osaksi ellei kokonaan oman intuitsionini varassa. Totuuden henki ikäänkuin itse puhuu omassatunnossamme ja sielussamme ja likeinen jumalamme on ainoa turvallinen opas minunlaiselleni totuudenetsijälle, joka ei ole saanut mitään näkijän lahjaa ja jonka aistimet eivät vielä ole auenneet näkymättömän maailman ilmiöitä havaitsemaan. »Autuaat ovat ne jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat.» Ihminen on saanut tehtäväkseen ratkaista elämän ja oman olemuksensa salaisuudet aivankuin ulkonaisessa pimeydessä voimatta turvautua tavallisten aistimiensa välitykseen. Aavistuksensa välähtävät näkemykset, mielikuvituksensa rohkeat lentomatkat hänen täytyy tehdä parhaimman älynsä ollessa perämiehenä, sekä sydämensä seuratessa uskollisesti mukana.

Hänen täytyy sisimmässään, sydämessään ja hengessään ensin omistaa ja ymmärtää totuus, tuntee yhteytensä näkymättömän maailman kanssa, ennenkuin peite otetaan hänen silmiltään ja hänen aistimensa avataan. Hän ei voi ulkonaista tietä, ulkonaisen opastajan avulla astua taivasten valtakuntaan, vaan hänen täytyy laajentua ja kasvaa siihen sisästäpäin. Ovi sinne avautuu hänen omassa sydämessään ja hänen oma Jumalansa, oma vapahtajansa on ovella varti-jana ja vastaanottajana. Oven avain täytyy hänellä olla hallussaan, sillä sen oven avaa ainoastaan uhrautuvaisuus, palveleminen.

Siellä missä on vilpittömiä totuudenetsijöitä, löytää veli aina veljen. Veljet voivat tukea ja auttaa toisiansa, koke-neempi veli osaa opettaa ja näyttää tietä nuoremmalleen. Todelliseen Ruusu-Risti-temppeliin nouseaan ylös jyrkanteitä kuljetaan kuilujen yli ja siltana sekä nostajana on aina toisen veljen käsi. Yksin ei heitetä ketään harhailemaan — eikä ketään lasketa ylöspäin, ellei hän samalla auta jotain toista mukanaan.

Totuutta, Jumalaa kohti nousee tiemme, eteenpäin ja ylöspäin pyrkii ihmisen henki: — Sentähden minäkään en saa hellittää otettani veljenkädestä. J. Sn—.

oo

Tietäjien tie

sekä sen soveltaminen oppiin ja käytäntöön.

Alkuperusteet.

Kolmiyhteys. Vastaavaisuuksien ja analogian oppi. Astraalitaso.

Historia kertoo, että vanhan ajan suurimmat ajattelijat, jotka elivät länsimaisen sivistyskauden vielä syntymäikänsä ollessa, matkustivat Egyptiin täydentämään opintojaan sen mysterioritiedoilla.

Se tie, mitä näihin mysterioihin vihityt opettivat, tunnetaan erilaisilla nimillä: salainen tie, hermeettinen tie, magia, okkultismi, esoterismi j. n. e.

Alkuperusteiltaan on se kuitenkin aina sama ja sen oppijärjestelmä käsittää sen yleisesti tunnetun tietäjien tieteen, jota tavallisesti nimitämme *okkultismiksi*. Tämä tie käsittelee sekä opillisesti että käytännössä suurta ilmiöiden tutkimusalaa, joista ilmiöistä vain pieni osa rajoittuu niihin aloihin, joita meidän päivinämmä nimitämme magnetismiksi ja spiritismiksi. Nämä taidot, jotka luetaan psykurgian alaan, käsittelevät vain, pitäkäämme se mielessä, pienen osan salaista tiedettä, johon kuuluu vielä kolme suurta tutkimusalaa, teurgia, magia ja kemia.

Okkultismin tutkiminen on kahdelta näkökannalta hyvin tärkeä. Se asettaa menneisyyden aivan uuteen valaistukseen ja antaa historiantutkijalle keinot, joiden avulla hän saattaa esittää menneet ajat vastaiseksi hyvin vähän tunnetuissa

muodoissa. Toiselta puolen esittää tämä tutkimus nykyajan kokeilijalle yhtenäisen todistusjärjestelmän sekä antaa aavistuksen nykyään hyvin vähän tunnetuista voimista, luonnon ja ihmisen voimista, joiden olemassaolon hän havaintojen avulla voi todistaa.

Analogian käyttäminen on salatielten luonteenomaisin tutkimuskeino ja sen soveltaminen nykyaikaisiin tieteisiin sekä meidän päiviemme käsityskantoihin taiteesta ja sosiologiasta tekee sille mahdolliseksi vuodattaa uutta valoa aivan ratkaisemattomilta näyttäneisiin arvoituksiin.

Salatiede ei kuitenkaan väitä antavansa ainoan mahdollisen ratkaisun kysymyksille, joita se käsittelee. Se on työkalu, tutkimuskeino ja vain typerä ylpeys voi saattaa sen kannattajia väittämään, että heidän käsissään on ehdoton totuus jollakin alalla. Okkultismi on filosofinen järjestelmä, joka pyrkii ratkaisemaan tärkeimpiä mielimme nousevia kysymyksiä. Mutta onko sen keksimä ratkaisu totuuden ainoa ilmennysmuoto? Se voidaan todistaa vain kokeilujen ja havaintojen kautta.

Tulkintaerehdysten välttämiseksi on salatielten tutkimusala jaettava kahteen suureen osastoon:

I) Muuttumaton osa, joka muodostaa perinnäistietojen perustan ja joka on löydettävissä kaikkien hermeettisten tutkijoiden kirjoituksista, olkoot ne miltä ajalta tai miltä maan ääreltä tahansa.

II) Kirjailijoiden persoonalliset tutkimukset, jotka käsittävät selityksiä ja lisäyksiä erikoisaloilta. ¹⁾

Muuttumaton osa voidaan taas jakaa kolmeen pääoppiin. Se esittää 1) *kolmiyhteyden* olemassaolon toiminnan peruslakina maailmankaikkeuden kaikilla tasoilla. ²⁾

2) *Vastaavaisuuksien* olemassaolon, joka läheisesti yhdistää kaikki näkyväisen ja näkymättömän maailmankaikkeuden eri jaoitukset. ³⁾

¹⁾ Sekoittamalla tahallaan nämä kaksi osastoa ovat okkultismin vastustajat aina keksineet vastaväitteensä.

²⁾ Ihminen ei voi käsittää ykseyttä, ennenkun hän on eritellyt ykseyden kolme ilmennysosastoa. Tästä on kotoisin useimmissa maailmansyntyä koskevissa oppijärjestelmissä esitetty jumalallinen kolminaisuus, hermetistien inhimillinen kolminaisuus (henki-sielu-ruumis), sekä ne kolminaisuusmuodot, jotka esiintyvät ihmisen ja jumalan ykseyskäsitteessä.

³⁾ Analogiaa käyttämällä opimme nousemaan teoista niitä johtaviin lakeihin ja laeista niiden aikuperusteihin.

3) *Näkymättömän maailman* olemassaolon, joka on näkyvähäisen maailman tarkka kaksoismuoto ja sen ikuinen toiminnantekijä. ¹⁾

Koska jokaisella tutkijalla on mahdollisuus käyttää älyään ja kykyjään yksityiskohtien soveltamiseen, ovat tutkimukset sangen suuresti edistyneet. Se on myöskin aiheuttanut erilaisten koulukuntien syntymisen sekä tehnyt kullekin kirjailijalle mahdolliseksi säilyttää oma personallisuutensa sillä toiminnan alalla, jonka hän itselleen on valinnut. (Jatk.)

Papus.

Ransk. suom. K. A.-I.

oo

Loistava kilpi.

Meitä oli pieni valikoitu joukko iloisia matkustajia.

Olimme viikkoa ennen saapuneet Kreikasta Konstantinopoliin ja olimme siitä lähtien käyttäneet neljätuista tuntia päivästä kiivetäksemme Peran ylängöllä, tarkastaaksemme basaareja, noustaksemme minareetien torneihin ja taistellaksemme itsellemme tien nälkäisen koirajoukon läpi, jonka muodostivat Stambulin katujen vanhimmat asukkaat.

Sanotaan, että nomaadielämä on tarttuvaa ja ettei sivistys koskaan voi haihduttaa rajattoman vapauden lumoa sen mielestä, joka sitä kerran on kokenut. Mustalaista ei saa teltastaan houkutelluksi ja tavallinenkin maankulkija rakastaa lohdutonta, ilotonta elämäänsä niin paljon, ettei hän mistään hinnasta asettuisi kiinteään asuinpaikkaan.

Suurin huoleni oli Konstantinopolissa ollessani suuren lintukoirani Ralphin suojeleminen tästä tartunnasta ja estäminen hänen liittymistään nelijalkaisiin beduiineihin, jotka kuljeskelivat kaduilla. Ralph oli hieno mies, ainainen seuraajani ja rakas ystäväni. Pelätessäni kadottavani hänet valvoin jokaista hänen liikettään. Ensimmäisenä kolmena päivänä totteli hän minua kuten välttävästi kasvatettu nelijalkainen ja pysyi uskollisesti vierelläni. Aina kun nuo muhamettilaiset serkut tekivät hävyttömiä hyökkäyksiään häntä

¹⁾ Tässä esitetään esoteerisia opetuksia astraalimaailmasta, luonnon ja ihmisen salaisista voimista sekä niistä näkymättömistä olioista, jotka kansoittavat avaruuden.

kohtaan joko vihollisten taisteluhaasteina tai ystävyysosoituksina, oli hänen ainoa vastauksensa hännän vetäminen jalcojen väliin tai arvokkaasti ja siveellisesti vetäytyminen meidän turviimme.

Kun hän näin alusta alkaen oli osoittanut vakavaa vastenmielisyyttä huonoa seuraa kohtaan, aloin niin luottaa hänen maltillisuuteensa, että tuntuvasti vähensin valvontaani. Kuitenkin sain hyvin pian rangaistuksen tästä huolettomuudesta ja kaduin jälkeinpäin syvästi väärään kohdistettua luottamustani. Kun erään kerran jätin häntä valvomatta, kuunteli hän nelijalkaisen sireenin ääntä, ja viimeinen, minkä hänestä näin, oli pörröinen hännänpää, joka katosi ahtaan, likaisen, pienen sivukadun nurkan taakse.

Hyvin levottomana hain turhaan lopun päivää. Tarjosin kaksikymmentä, kolmekymmentä, neljäkymmentä frangia palkinnoksi hänestä. Melkein yhtä monta maltalaiskuljeksijaa järjesti säännönmukaisen metsästyksen ja iltapuolella hyökkäsi koko joukkue kimppuumme hotelliin. Jokaisella oli enemmän tai vähemmän rupinen halli käsivartensa alla ja jokainen koetti saada minut uskomaan omaa koiraansa kadonneeksi koirakseni. Kuta varmemmin kielsin, sitä itsepintaisemmin vakuuttivat he asian niin olevan. Eräs heittäytyi eteeni polvilleen, otti rinnaltaan metallisen Pyhän Neitsyen kuvan ja vannoi juhlallisesti, että itse Taivaan Kuningatar oli hänelle näyttäytynyt ja osoittanut hänelle oikean koiran. Melu oli kasvanut niin suureksi, että näytti siltä kuin koirani katoaminen tulisi aiheuttamaan koko katumellakan. Vihdoin oli isäntämme pakko hankkia läheiseltä poliisiasemalta kavassijoukkue, joka väkivallalla räjäytti hajalle niin hyvin kaksi- kuin nelijalkaiset joukot. Olin jo vakuutettu, etten enää koskaan saisi nähdä koiraani ja epätoivoni kasvoi, kun hotellin palvelija, vanha, kaikkea muuta kuin luottamusta herättävä roisto, joka ulkomuodostaan päättäen oli ainakin puolitusinaa vuotta istunut galeereissa, hartaana vakuutti kaikki vaivani turhiksi ja arveli koirani nyt jo varmaan kuolleeksi, sillä turkkilaiset koirat kuuluivat pitävän aivan erikoisesti englantilaisten veljiensä lihasta.

Kaikki tämä tapahtui kadulla hotellin oven edessä ja ajoin juuri jättää hakemisen täksi päiväksi mennäkseni sisään hotelliin, kun eräs vanha kreikkalainen nainen, joka läheisen talon ovesta oli kuunnellut melua, tuli surullisen seurueemme luo ja antoi neiti H...lle, joka myöskin siihen kuului, neuvon kysyä dervisheitä Ralphin kohtalosta.

»Ja mitä saattavat dervishit tietää minun koirastani», kysyin vakavana, vaikkakin neuvo tuntui kovin ihmeelliseltä.

»Pyhät miehet tietävät kaiken, Kyrea», sanoi hän hiukan salaperäisesti. »Viime viikolla varastettiin minulta uusi silkkinen päällystakkini, jonka poikani juuri oli tuonut Broussasta ja kuten näette, olen sen löytänyt ja käytän sitä taas.»

»Niinkö todella! Mutta silloin ovat »pyhät miehet» nähtävästi saaneet aikaan senkin, että he ovat uuden päällystakin muuttaneet vanhaksi», sanoi eräs herroista, osoittaen huolimattomasti nuppineuloilla paikattua pitkää repeämää.

»Niin se on juuri ihmeellisintä koko asiassa», vastasi kreikkalainen rauhallisesti joutumatta ollenkaan hämilleen. »Loistavassa kehässä näyttivät he minulle sen kaupunginosan talon vieläpä huoneenkin, jossa juutalainen, joka päällystakin oli varastanut, parhaillaan sitä ratkoi ja aikoi leikata kappaleiksi. Pojallani ja minulla oli tuskin aikaa juosta Kalindjikoulosek-kaupunginosaan pelastamaan omaisuuttani. Saimme kiinni varkaan työssään ja tunsimme hänet siksi mieheksi, jonka dervishi oli näyttänyt meille maagillisessa kuussa. Hän tunnusti varkautensa ja on nyt vankilassa.»

Kenelläkään meistä ei ollut aavistusta siitä, mitä hän tarkoitti maagillisella kuulla ja loistavalla kehällä, emmekä tieneet mitä ajatella »pyhien miesten» profetallisista kyvyistä. Kuitenkin huomasimme hänen käytöksestään, ettei juttu ollut aivan keksitty. Ja kun hän kaikesta päättäen oli saanut jotain apua dervisheilta päällystakkinsa löytämiseksi päätimme mekin seuraavana aamuna mennä heidän luokseen. Sillä se mistä hän oli saanut apua, voisi meillekin olla hyödyksi.

Muezzinin yksitoikkoinen huuto oli juuri ilmoittanut päivällistunnin minareetin tornista, kun astuimme Peran ylängöltä Galatan satamaan ja vaivalla tungeksimme itsellemme tien liikekaupunginosan tungoksesta kaupunkiin. Ennenkuin saavuimme laivatelakoille olimme jo melkein puolikuuroja melusta, lakkaamattomista, korviasärkeivistä huudoista ja kielisekoituksesta. Tässä kaupunginosassa ei voida selvitä talojen numeroiden tai katujen nimien avulla. Määrätty paikka on haettava tunnetun rakennuksen, moskean, saunan tai europalaisen liiketalon mukaan. Yleensä on paras luottaa Allahiin ja hänen profettoihinsa.

Suurilla ponnistuksilla onnistui meidän vihdoin löytää brittiläinen kauppatalo, jonka lähellä määräpaikkamme tuli olla. Hotellioppaamme ei tuntenut dervishien asuntoa sen

enempää kuin mekään. Vihdoin lupasi pieni kreikkalainen, joka juoksenteli täysin vapaana ja yksinkertaisen alastomana, pientä juomarahaa vastaan viedä meidät tanssijoiden luo.

Sinne tultuamme saatettiin meidät suunnattoman suureen, hämäärään halliin, joka muistutti hyljättyä tallia. Se oli pitkä ja kapea. Lattia oii kuin ratsastuskoulussa paksulla hiekalla peitetty ja ainoa valo tuli pienestä ikkunasta katon rajassa. Dervishit olivat juuri lopettaneet aamuharjoituksensa ja näyttivät nyt lepäävän ponnistustensa jälkeen. He olivat aivan herpaantuneita. Toiset makasivat nurkissa, toiset istuivat kuokkiensa päällä ja tuijottivat eteensä ilmeetömin silmin. He mietiskelivät näkymätöntä jumaluutta, sanottiin meille. He näyttivät kadottaneen kaiken elämän kasvoistaan ja korvistaan, sillä kukaan ei vastannut kysymyksiimme. Vihdoin sukelsi pimeästä nurkasta esille jättiläisolento, myssy päässä, joka saattoi hänet näyttämään vähintään seitsemän jalan korkuiselta. Tämä jättiläinen sanoi olevansa dervishien päämies ja antoi meidän ymmärtää, ettei pyhiä veljiä missään tapauksessa saisi häiritä, koska he parhaillaan saivat Allahilta itseltään määräyksiä uusien juhlamenojen pitämiseksi. Mutta kun tulkkimme oli sanonut hänelle käyntimme tarkoituksen ja oli ilmoittanut, että tarvitseisimme vain häntä, koska hän oli profettojen päämies, niin lakkasivat hänen vastaväitteensä ja hän ojensi kätensä almuja saadakseen. Kun hänen toivomuksensa oli täyttynyt, sanoi hän, että vain kaksi meistä saisi kerrallaan tulla vihityksi ja lähti samassa kulkemaan. Neiti H.. ja minä seurasimme.

Astuimme hänen kanssaan jonkinlaiseen maanalaiseen käytävään ja tulimme senjälkeen korkeiden tikapuiden juurille, jotka veivät katon rajassa olevaan huoneeseen. Kii pesimme oppaamme jäljessä ja tulimme vihdoin verrattain suureen, vaatimattomaan huoneeseen, jossa oli paljaat seinät eikä ainoatakaan huonekalua. Lattian peitti paksu pölykerros ja hämähäkinverkot peittivät seinät tyystin toisiinsa sotkeutuneina. Nurkassa näimme jotain, jota ensin pidimme vanhana ryysyläjänä. Mutta tämä ryysyläjä liikahti äkkiä ja nousi jaloilleen astuen keskelle huonetta. Edessämme oli merkillisin olento, mitä koskaan olin nähnyt. Sukupuoleltaan oli hän naisellinen, mutta oliko hän jo täysikasvuinen, vaiko vasta lapsi, sitä ei voinut saada selville. Hän oli salakavalan näköinen kääpiöolento. Pää oli jättiläismäinen, olkapäät kuin sotamiehellä ja rinta sen mukainen. Kaikkea

tätä kannatti kaksi hienoa hämähäkinjalkaa, jotka tuskin jakoivat sitä pitää pystyssä. Kasvot olivat irvisteleviä kuin satyyrillä ja niitä koristi koraanista otetut maalatut merkit. Otsalla oli veripunainen kuunsirppi. Pää oli pölyisen fezin peitossa. Jalat olivat suurissa turkkilaisissa housuissa ja se likaisenalkea liinavaate, joka oli kääritty ruumiin ympärille, peitti toin tuskin kaiken rumuuden. Tämä olento heittäytyi keskelle huonetta ja hänen painonsa nostatti lahoilta laudoilta pölypilven, joka ensin sai meidat yskimään, sitten aivastamaan. Tämä oli kuuluisa Tatmos, tunnettu »Damasuksen oraakelin» nimellä.

Kadottamatta aikaa turhaan jutteluun otti dervishi liitupalasen ja piirsi tytön ympärille läpimitaten noin kuusi jalkaa laajan ympyrän. Sitten toi hän oven takaa kaksitoista pientä kuparilamppua, täytti ne jollain tummalla nesteellä pienestä pullostasta, jonka hän otti takkinsa rintataskusta ja asetti ne tasasuhteisesti maagillisen piirin ympärille. Puoleksi särjetystä ovesta repäisi hän sitten puupalasen, jollaisen menettelyn uhrina ovi jo usein näytti olleen. Hän piteli puupalasta peukalon ja etusormen välissä ja alkoi sille puhalttaa säännöllisten väliaikojen jälkeen silloin tällöin keskeyttäen puhaltamisen merkillisellä laululla. Äkkiä ja ilman ulkonaista aihetta sinkosi kipinä puusta ja puu alkoi palaa kuin tulitikki. Dervishi sytytti sitten nuo kaksitoista lamppua tällä itsestään syttyneellä liekillä.

Tämän viimeisen tempun aikana otti Tatmos, joka tähän asti oli liikkumaton ja välinpitämätön, keltaiset tohvelit paljaista jaloistaan ja heitti ne huoneen nurkkaan. Uutena kauneuden merkinä näkyi hänen molemmissa muodottomissa jaloissaan kuudes varvas. Dervishi astui nyt ympyrän sisälle, tarttui kääpiötä kiinni nilkoista ja sysäsi hänet keskemälle kuin jyväsäkin. Hän astui askeleen taaksepäin ja piteli kääpiötä maasta kohotettuna pää alaspäin. Sitten ravisteli hän häntä, kuten tyhjää säkkiä puhdistetaan kevyesti ja säännöllisesti. Senjälkeen heilautti hän häntä sinne tänne kuin pendeliä ja kun vihdoinkin oli saavutettu vaadittava heilutusnopeus, laski hän irti toisen jalan, tarttui toiseen molemmilla käsillään ja pyöritteli häntä voimakkaalla janteiden ponnistuksella ympäri ilmassa, kuten intiaanilaista puupalloa.

Toverini oli pelästyneenä paennut huoneen kaukaisimpaan nurkkaan. Yhä edelleen pyöritteli dervishi aivan tahdotonta elävää taakkaansa piirissä. Liike kiihtyi, kunnes

silmä tuskin enää jaksoi erottaa ruumista. Tätä kesti noin kahden tai kolmen minuutin ajan, kunnes dervishi vähitellen hidasti liikettä ja lopuksi lopetti sen kokonaan, jättäen tytön maahan polvilleen piirin keskelle. Tämä oli itämaalainen mesmerisoimismenetelmä sellaisena, jona sitä dervishien keskuudessa käytettiin.

Kääpiö näytti olevan nyt aivan tunteeton ulkonaisille vaikutuksille ja syvään transsiin vaipuneena. Pää ja leuka putosivat rentoina rinnalle, silmät tuijottivat lasimaisina ja koko hänen olemuksensa näytti entistä kaameammalta. Dervishi sulki huolellisesti ainoan ikkunan luukut ja olimme jääneet täydellisesti pimeyteen, ellei luukussa olisi ollut reikä, josta kirkas auringonsäde lankesi hämärään huoneeseen tyttöä kohtaan. Dervishi asetti tytön alaspäin riippuvan pään sellaiseen asentoon, että säde lankesi hänen päälle. Sitten käski hän meitä vaikenemaan, risti käsi-varret rinnalleen ja keskitti katseensa loistavaan kohtaan. Hän seisoi liikkumattomana kuin kivinen epäjumala. Minäkin kiinnitin katseeni samaan kohtaan ja ihmettelin suuresti mitä nyt tulisi ja kuinka tuo ihmeellinen seremonia olisi yhteydessä Ralphini kanssa.

Tuo loistava kohta muuttui vähitellen säteileväksi tähdeksi, ikäänkuin se tuon valajuovan kautta olisi vetänyt ulkoapäin itseensä suurempaa loistetta, ikäänkuin se olisi siten itseensä tiivistänyt. Se lähetti polttopisteenä itsensä säteitä joka suunnalle.

Sitten sattui merkillinen optillinen ilmiö. Huone, joka ennen oli ollut osittaisesti valajuovan valaisema, tuli yhä pimeämmäksi ja pimeämmäksi, kuta valoisammaksi tähti kävi. Ja vihdoin olimme aivan egyptiläisessä pimeydessä. Tähti sykähteli, väreili ja pyöri, ensin hitaammassa kierreläikeessä, sitten nopeammin ja nopeammin laajentaen kehäänsä joka kierroksella. Vihdoin muodosti se loistavan kilven. Silloin emme enää ollenkaan nähneet tyttöä, joka oli kokonaan yhtyneenä tähän valoon. Senjälkeen kun tahti oli saavuttanut saman kiihkeän nopeuden, jolla dervishi oli tyttöä pyörittänyt, alkoi liike hidastua ja muuttui lopulta heikoksi säteilyksi, joka muistutti kuunsäteitten hohdetta väreilevällä vedenpinnalla. Kilpi lepatteli vielä muutamia hetkiä, lähetti itsestään muutamia viimeisiä salamoita ja jäi sitten liikkumattomana säteilemään jättiläisopaalin hehkuvia sateenkaarenvärejä. Siitä säteili lempeä, hopeinen kuunhohde. Tämä hohde ei valaissut huonetta, vaan näytti

päinvastoin tekevän pimeyden yhä synkemmäksi. Ympyrän reuna ei vähitellen haihtunut pimeyteen, vaan rajoittui päinvastoin tarkasti kuin hopeinen kilpi.

Kun kaikki nyt oli valmista, ojensi dervishi sanaakaan sanomatta tai kääntämättä katsettaan kilvestä toisen kätensä, tarttui omaani, veti minut vierelleen ja osoitti loistavaa kilpeä. Tarkastellessamme sitä näimme siinä ilmenevän samanlaisia suuria pilkkuja kuin kuussa. Nämä muuttuivat vähitellen olennoiksi, jotka alkoivat liikuskella luonnollisessa väreissään. Ne eivät näyttäneet valokuvilta tai teräspiirroksilta, eikä myöskään peilikuvan heijastuksilta, vaan kilpi näytti veistetyltä jalokiveltä, jolla muodot elivät ja liikkuivat. Minun ihmeekseni ja toverini suureksi hämmästykseksi tunsimme sillan, joka vie Galatasta Stambuliin ja yhdistää Kultaisen Sarven vanhan ja uuden kaupunginosan. Ihmiset juoksentelivat sinne tänne. Höyrylaivoja ja iloisia venhekuntia liiteli sinisellä Bosporilla ja vedessä kuvastuivat kirjavat huvilat, talot ja palatsit. Koko kuvaa valaisi keskipäivän aurinko. Kuva liikkui ohitsemme kuin panoraama, mutta vaikutus oli niin elävä, että emme voineet sanoa, liikkuiko kuva, vai olimmeko itse liikkeessä. Levottomuutta ja elämää oli kaikkialla, mutta ainoakaan ääni ei keskeyttänyt painostavaa hiljaisuutta. Se oli unta! Se oli näkyä! Katu seurasi katu, kaupunginosa kaupunginosa. Tuossa oli basaari pitkine kapeine, katettuine käytävineen ja pienine kauppoineen molemmin puolin. Kahviloissa oli arvokkaan näköisiä polttelevia turkkilaisia ja joko meidän kulkiessamme heidän ohitseensa tai heidän liikkueensa meidän sivuitsemme kaasi eräs polttaja toiselta kahvin ja äänettömien herjaussanojen tulva herätti meissä suurta iloa. Siten kuljeskelimme kuvan mukana, kunnes tulimme suurelle rakennukselle, jonka tunsin kauppaministerin palatsiksi. Eräässä solassa talon takana, lähellä moskeaa makasi Ralphraukkani likalätäkössä, silkinen turkki kokonaan loan peittämänä. Valittaen ja uupumuksesta kokoon kyyristyneenä näytti se haluavan vain kuolla. Hänen lähelleen oli kokoontunut joukko sääliviä koiria, jotka lepäilivät auringonpaahteessa ja haukoivat karpäsiä.

Olin nähnyt kaikki, mitä halusin, vaikkakaan en ollut sanonut dervishille sanaakaan koirasta ja vaikka olinkin tänne tullut enemmän uteliaisuudesta kuin menestyksen toivosta. Olisin nyt tahtonut poistua niin pian kuin mahdollista haakekseni Ralphin. Mutta ystävättäreni pyysi minua jäämään

vielä muutamiksi hetkiksi ja myönnyin siihen vastahakoisesti. Kuva haihtui ja neiti H... asettui nyt vuorostaan dervishin viereen.

»Tahdon ajatella *häntä*», kuiskasi hän minulle korvaan sillä kiihkeällä äänellä, jota nuoret naiset käyttävät kunnioitetusta *hänestä* puhuessaan.

Silloin levisi etemme laaja hiekkaranta sekä sininen meri lainehtivine aaltoineen, jotka tanssivat auringossa. Suuri höyrylaiva sivuutti asumattoman rannikon jättäen jälkeensä maidonvärisen vuon. Kannella oli hyvin vilkasta, kaikki olivat kovassa touhussa. Kokki, valkoinen lakki päässä ja esiliina edessä tuli keittiöstään. Univormuihin puetut upseerit liikkuivat tehtävissään, matkustajat täyttivät peräkannen laiskotellen, leikkiä laskien tai lukien. Nuori mies, jonka molemmat tunsimme, astui esille ja nojasi kaidepuuta vastaan: . . . Hän.

Neiti H... vavahti, punastui, hymyili ja keskitti sitten ajatuksensa uudelleen. Höyrylaivan kuva katosi. Maagillinen kuu jäi tyhjäksi muutamien hetkien ajaksi. Sitten näyttäytyi uusia pilkkuja sen pinnalla. Näimme kirjastohuoneen sukeltavan vähitellen esiin sen syvyyksistä, kirjastohuoneen viheriäine mattoineen ja ikkunaverhoineen, seinät kirjahyllyjä täynnä. Nojatuolissa pöydän ääressä, kattolamppu päänsä yläpuolella istui vanha herrasmies kirjoittamassa. Hänen harmaat hiuksensa olivat harjatut taaksepäin, kasvot olivat paljaaksi ajetut ja kuvastivat suurta hyvyttä.

Dervishi teki nopean liikkeen estääkseen meitä puhumasta. Valo kilvessä lepatteli, sai takaisin rauhallisen loisteensa ja taaskin oli pinta edessämme tyhjänä.

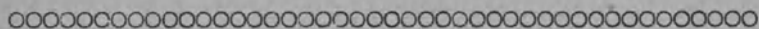
Sitten sukelti taas Konstantinopoli esille ja kilven helmenvärisistä syvyyksistä nousi hotellihuoneemme ilmoille. Näimme kirjat ja sanomalehdet pöydällä, ystävättäreni matkahattu oli nurkassa, hänen nauhansa riippuivat peilin edessä ja vuoteella oli vielä se puku, jonka hän oli vaihtanut ennen ulosmenoaan. Ainoakaan yksityiskohta ei puuttunut kuvasta. Ja ikäänkuin todistukseksi siitä, ettemme vain nähneet sitä, mikä oli omassa mielikuvituksessamme, näimme pöydällä kaksi avaamatonta kirjettä, joiden kuorissa olevan käsialan ystävättäreni selvästi tunsii. Ne olivat eräältä hyvin rakkaalta sukulaiselta, josta hän turhaan oli toivonut saavansa kuulla jo Ateenassa. Kuva hävisi ja näimme nyt hänen veljensä huoneen. Tämä makasi leposohvalla palvelijan pestessä päätä, josta kauhuksemme vuoti verta. Olimme tuntia en-

nen jättäneet poikasen terveenä. Kun ystävättäreni näki kuvan, huudahti hän ja veti minut kiireesti ovelle päin. Yhdyimme taas oppaaseemme ja ystäviimme sekä kiiruhdimme hotelliin.

Nuori H... oli pudonnut portaissa ja loukannut päänsä pahasti. Pöydällä huoneessamme olivat molemmat kirjeet, jotka olivat saapuneet ollessamme ulkona. Ne olivat lähetetyt jälkeemme Ateenasta. Itse otin vaunut ja kiiruhdin kauppaministeriöön, astuin siellä vaunuista oppaani kanssa ja kiiruhdin kadulle, jonka ensi kertaa olin nähnyt loistavassa kilvessä. Pahasti runneltuna, puolikuolleena nälästä, mutta kuitenkin vielä elossa, näin toisten koirien keskellä ihmeellisen Ralphini. Hänen vierellään paistattivat toiset koirat vielä vilkkuvin silmin aurinkoa ja haukkoivat huolettomina karpäsiä.

H. P. Blavatsky.

Suom. K. A. I.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

5. Rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat.

Tämä käsky kuuluu buddhisen eli henkisen rakkauden tasolle, saattaen sen voimat käytäntöön täällä ihmisten maallisessa elämässä.

Näinollen tämä viides käsky on meidän sisäisen Kristus-lapsemme varsinainen elämänohje. Kun edellisten käskyjen noudattamisen kautta meidän siveellis-henkinen kanavamme muodostuu ja pysyy ehjänä, niin tämän viidennen käskyn noudattamisen kautta varsinainen Kristus-elämä läpäisee ja ohjaa niitä kaikkia. Silloin mystillinen Kristus meidän sydämessämme pääsee puhumaan meidän käytännölliselle järjellemme ja ymmärryksellemme: kuule, älä vihastu, älä ole epäpuhdas sydämessäsi ja mielikuvituksessasi, älä valoilla vakuuta puhuvasi totta, vaan puhu muuten aina totta, älä tee pahalle vastarintaa, älä mitään hävitä, vaan toimi yhdessä minun kanssani, rakkaudessa kaikkia kohtaan, rakastaen vihollisiasi, rukoillen niiden edestä, jotka yksinkertaisuudessaan ja tietämättömyydessään luulevat itsellensä olevan oikeuden sinua vainota ja vahingoittaa. Tosiaankin: he

eivät tiedä, mitä he tekevät. Erittäinkin, kun heitä, niinkuin meitä kaikkia, on lapsesta asti opetettu hullusti. Mutta kaikkien niiden kautta, joissa sisäinen Kristus on hereillä, niiden kautta ylläpidetään henkistä ja elävää tietoa ja luodaan henkistä eli todellista ihmiskuntaa, joka siemenen tavalla uhrautuu, monistuu ja kasvaa, joka hapatuksen tavalla koko ihmiskunnan hapattaa.

Juuri tämä tällainen näkökanta, tämä viidennen käskyn noudattaminen, kasvattaa ihmisessä henkistä ihmistä, ensin lapsena, sitten Poikana, joka vähitellen tekee ihmisestä maailmankansalaisen. Hän ei ole sitten enää rotuolento, yhteiskuntaluokkaolento, sukupuoliolento, sillä hän henkisenä lapsena ja Poikana kasvaa niiden lävitse. Hän ei ole enää vain osa-ihminen, jonka pitäisi riidellä ja taistella toista osa-ihmistä vastaan, vaan hänessä alkavat olla molemmat osat yhtyneet, joten hän alkaa olla ihmisenä kokonainen, täydellinen. Hän alkaa olla sillä tavalla täydellinen, että hän tietää olevansa henkiolento, kaikkiallisen Isän ainosyntyinen Poika. Maailma on Isän Jumalan Perhe, jos niin saisimme sanoa, ja me kaikki ihmiset olemme henkiolentoina ensin lapsia ja sitten Poikia, viimein täydellisiä Poikia tässä maailmanperheessä.

Joka käytännössä merkitsee, että hän avartuneen sydämensä rakkaudessa silloin niin iloitsee kaikkien ihmisten henkisestä hyvästä, ettei hän voi olla ketään niitä sortamassa ja hävittämässä, ei ketään kurittamassa, kostamassa ja rankaisemassa — kuulukoot he ruumiinsa puolesta mihin tahansa rotuun, uskontoon, yhteiskuntaluokkaan tai johonkin muuhun sellaiseen, joissa ihmiset ryhmittyneinä asettuvat toisiansa vastaan. Sillä hänen tajuntansa ja työnsä kannalta on vain yksi Perhe, jossa me kaikki olemme Poikia, ja siis veljiä keskenämme. Aivan niinkuin veljet ja siskot onnellisessa perheessä, jotka todella sydämessänsä toisiansa rakastavat.

Ja tietysti Jeesus Kristuksen oppilas voi heti alusta alkaen kiinnittää huomionsa tähän viidenteen käskyyn. Silloin hän paremmin oppii ymmärtämään ja toteuttamaan edellisiäkin käskyjä. Kun kuitenkin ihmisen oleellisin kutsumus on: oppia rakastamaan kaikkia ihmisiä sinään! Sillä vain silloin, nim. kaikkia rakastamalla, voi ihminen oppia, yhdessä Jeesus Kristuksen kanssa ja hänen tavallaan uhrautumaan työssä koko ihmiskunnan suuressa perheessä.

Joka on se oleellisin, ainoa ja todellisin harjoitus, treenaus, johon meitä Jeesus Kristuksen koulussa ja oppilaina kasvatetaan.

Mutta katsokaamme tätäkin käskyä vielä yleisemmältä kannalta. Vanha käsky oli kuulunut: »Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.» Ja tätä vanhaa, epäkristillistä käskyä, kumma kyllä, n.s. kristityt kansat kirkkoineen yhä edelleen noudattavat yhteiskunnissa ja kansojenvälisessä elämässä. Käytännössä on aina turvauduttu sekä ruumiilliseen väkivaltaan että siveellisiin pakkokeinoihin. Ja tämä on aina ollut »vihollisen», s.o. toiseen ryhmään kuuluvan olennon vihaamista, huolimatta siitä, kuinka laillistettu ja komeasti kalskahteleva muoto ja arvo tuolle väkivaltatoimenpiteelle on annettu.

Mutta mitä sitten tekee Jeesus Kristuksen oppilas tämän »kristityn» maailman väkivaltaisen elämänjärjestyksen keskellä? Katseleeko hän vain toimettomana asioiden menoa? Eipä suinkaan. Hänen täytyy oppia toimimaan uudessa ulottuvaisuudessa, johon pyrkiessään ja harjaantuessaan hänen asemansa voi muodostua kylläkin vaikeaksi. Sillä alempi ympäristö, sekä ulkonainen että sisäinen, omalla tavallaan sekä houkuttelee että pakoittaa häntä mukaansa.

Pelastus on hänelle ensinnäkin siinä, ettei hän alistu alemman luonnon houkutuksiin, eikä sellaisiin ihmisten, ryhmien, kansojen ja opettajien ehdotuksiin, käskyihin ja kehoituksiin, jotka käytännössä kuitenkin veisivät edellisten neljän käskyn rikkomiseen. Mutta siitä huolimatta hän kuitenkin jääpi heille kaikille sydämessään myötätuntoiseksi, ajatellen ja toivoen heille ihmisinä kaikkea hyvää. Emmehän voi esim. alistua ja yhtyä nykyisiin kristillisen kirkon oppeihin Jumalasta, Kristuksesta, elämästä ja kuolemasta, koska ne opit eivät sellaisinaan ole tosia. Samoin emme voi yhtyä kirkkojemme käytännölliseen kristillisyyteen, koska siinä taas on purettu ja ylösalaisin käännetty kaikkien Jeesus Kristuksen käskyjen siveellis-käytännöllinen arvo, jopa siihen asti, että tuo alhaisin ja inhoittavin teko: *ihmisen tappaminen*, on selitetty ja tehty ei vain luvalliseksi, vaan jopa velvoittavaksi ja pyhäksi. Sillä kuoliaaksi lyömäämme ihmisen ruumista me emme enää voi henkiin herättää. Ja kun veljemme veren ääni huutaa sydämessämme, kun se painaa mieltämme ja omaatuntoamme, niin mitä silloin auttavat ja merkitsevät meidän monet ihokkaamme, meidän puolustetut oikeutemme, meidän miljoonamme ja palatsimme? Silloin ne kaikki ovat vain kuin tuhkaa ja tomua! Mutta vaikka meiltä olisi väkivallalla viety tai lain ja oikeuden varjolla anastettu kaikki meidän aineelliset rikkautemme, meidän

arvomme ja asemamme, niin me olemme syvimmissämme onnellisia, hengessämme rikkaita, kunhan me vain olemme osanneet toimia niin, että meillä on omatunto vapaa.

Ja mitä tulee työhön Kristuksen ja Maailmanopettajan tulemisen puolesta, niin on hullua ja järjetöntä kuvitella siten, että valmistaisimme Kristuksen tuloa aseilla, hakkaamalla ihmisiä kuoliaaksi Kristuksen tulemisen tieltä. Ja ellei tuollainen näkökanta ole tarpeeksi materialistinen ymmärtääksemme sen mahdottomuutta, niin kysykäämme: voiko valmistaa tietä Kristuksen tulemiselle ihan päinvastaisella tavalla, kuin mitä Jeesus Kristus käskyissään opettaa?

Niinkuin olemme sanoneet, juuri näiden molempien seikkojen huomioonottaminen, 1: että me emme anna itseämme viettelä tai pakoittaa tekemään mitään vasten parempaa tietoaamme, ymmärrystämme tai omaatuntoamme, 2: että mekään emme viettele tai pakoita toista tekemään vasten hänen ymmärrystään, tai emme ryhdy raivaamaan häntä pois Kristuksen tulemisen tieltä — juuri se asettaa meidät elämässä hyvin ahtaalle, ikäänkuin koetukselle. Mutta siihen puristukseen emme saa avuttomina jättäytyä, emme saa sanoa »täytyvämm». Emmekä liioin ryhdy vimmatusti taistelemaan tuota puristusta vastaan, sitä murskaamaan. On kolmas tapa: meidän on opittava panemaan työssämme niin paljon rakkautta sisästä päin liikkeelle, että tuo ulkonainen puristus sen kautta kohoutuu ja muuttuu, niin ettei sen paino meitä maahan masentaisi, vaan olisi kuin raaka-aine-paljous, joka ulkoisesta maailmasta syöksyy meidän sielulliseen sulattimoomme, jossa se sulatetaan ja muutetaan ulospäin työntyväksi siunauksen ja rakkauden voimaksi.

Ja meidän opetellessamme tätä kolmatta toimitapaa, ovat Jeesus Kristuksen viisi käskyä kultaisen arvokkaina ohjeina.

Tällöin on ensimmäinen tehtävämme: meidän täytyy osata *hiljentyä*, mietiskellen syventyä asiaan. Mitä varten? Kuulaksemme hyvän neuvon Isältämme hiljaisuudessa. Kun hätä päälle käy, niin älkäämme pelkurimaisesti alistuko pois parhaimmastamme, mutta älkäämme liioin tarttuko pyssyyn tai muihin voimakeinoihin. Tehkäämme niinkuin Jeesus Kristus sanoo: »Mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja Isäsi, joka on salassa, maksaa sinulle julkisesti.»

— Mitenkä maksaa?

— Salassa oleva Isä maksaa »julkisesti» osaksi siten, että se asia, jonka edessä ihmisen olisi pitänyt joko alistuen

luopua paremmasta itsestään tai tarttua aseisiin, se asia kyllä selviää tällä kolmannellakin tavalla. Ja osaksi Isä maksaa siten, että ihmisessä aukenee uusi, henkevoituneempi elämänymmärrys; niinkuin kukka puhkeaa kasviin. Ihmisessä puhkeaa uusi ulottuvaisuus: buddhisen tason elämä. Jonka yhtenä tunnusmerkkinä on: suuri sisäinen riemu keskellä ulkonaista puristusta, hätää, tuskaa ja painostusta. Niinkuin Jeesus Kristus itse, joka ei missään alistunut ympäristönsä vaatimuksiin, kun ne olivat ristiriidassa hänen paremman ymmärryksensä kanssa, mutta joka ei liioin kättäänkään nostanut itseään tai asiaansa voimakeinoilla puolustaakseen. Hänkin joutui ympäristönsä puolelta niin ahtaalle, kuin käsistään ja jaloistaan pylvääseen roikkumaan, mutta kuitenkin tämän puristuksen, painostuksen ja häväistyksen keskellä hän huudahti: »Eeli, Eeli, lama sabakhtani?» Joka kyllä käänöksessä, vasten kaikkea elämän kokemusta, on merkitty: »Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?» Ovatko marttyyrit keskellä polttoroviota niin huu'ahaneet? Esim. Huss? Kun »kristilliset» papit sydämensä kovuudessa hänet elävältä polttivat, niin hän roviollakin riemuiten lauleli ylitystä Jumalalle. Joka sama on kaikkien kokeneiden oma huomio. Olisiko siis Jeesus Kristus erikoisesti tuntenut itsensä Jumalan hylkäämäksi? Sellainen tulkinta on saattanut sopia kirkon näkökantoihin — joka teki Jeesus Kristuksesta Jumalan vihan lepytysuhrin! — mutta ei sovi elämän kokemuksen kanssa yhteen.

Kirjassa »Suuret uskonnot» onkin mainittu, että tuo lause: »Eeli, Eeli, lama sabakhtani», oikein käännettynä merkitsee: »Jumalani, Jumalani, miksi annat minun tuntea näin suurta riemua?» Mutta Psaltnarissa — sanoo sama kirja — on toisenlainen lause: »Eeli, Eeli, lama asabthani», joka todella merkitsee: »Jumalani, Jumalani, miksikä minut ylenannoit?»

On hyvä, että on oikaistu tuo väärä käänös. Näin on se tullut sopusointuun todellisen kokemuksen kanssa. Sillä kokemus sanoo, että kun ihminen on kuolemankin uhalla uskollinen parhaimmalleen, silloin hänelle aukenee uusi elämä, sisäinen riemu: pojan asema Isän valtakunnassa, jossa helvetit ja taivaat koskettavat toisiaan. Helvetit ovat juuri nuo maailmasta häntä vastaan syöksyvät vihan, himojen ja itsekkäisyyden voimavirrat, jotka myrskytulvan tavalla koettavat pyyhkäistä hänet mukaansa. Taas taivaat ovat juuri siinä, että hän osaa panna niin paljon sisästäpäin

rakkautta liikkeelle, ettei tulva pääse häntä mukaansa vie-
mään — niinkuin se vei sen miehen rakennuksen, joka
sannalle rakensi, — vaan että tulva päinvastoin hänessä
muuttaa siveellisen luonteensa ja työntyy takaisin ihmis-
kuntaan siunauksena ja rakkautena, murheellisten lohdutuk-
sena. Pysyessään kriittisimmälläkin hetkellä vankkana
rakkauden kalliolla, saattaa ihminen samalla tuntea niin
suurta sisäistä riemua, että hän voisi tulla huudahtaneeksi
nuo sanat: »Eeli, Eeli, lama sabakhtani.»

Tässä Isän Jumalan ihmeellisessä valtakunnassa tulee
ihmisen, oppilaan, varsinaiseksi työohjeeksi viides käsky:
»Rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden edestä, jotka
teitä vainoavat.»

— Rakastaa vihollisiansa? Kuinka sitä osaa?

— No, mutta siksipä sitä ollaankin *oppilaita*. Täytyy
opetella ja oppia. Esim. mietiskellen siten, että elävöity-
neenä kohdistaa mielensä niihin, joita rakastaa. Koettaa
sitten näin keskitetyn järkensä ja sielunsa voimalla asettaa
nuo viholliset, ne joita tekisi mieli vihata, tuohon rakastet-
tujen olentojen tilalle, kohdistaan heihin saman rakkauden.
Kun tekee tätä uudelleen ja uudelleen, niin vähitellen koko
sielun olemus ja asenne muuttuu.

Ja sitten rukoilla vainoojainsa ja vahingoittajainsa puo-
lesta?

Tämä rukoileminen ei suinkaan ole pitkiä ja tyhjiä ru-
kouksia kirkoissa ja rukoushuoneissa, joissa ihmisille on
tullut tavaksi rukoillen pyydellä kaikkea, mikä sopii ihmisen
laiskalle ja itsekkäälle personalliselle minälle, ja josta Jeesus
sanoo: »He ovat saaneet palkkansa.» Sillä sellaiset rukoi-
lijat saattavat rukoilujensa väliajoilla — hiorskella miekkoja
ja hankkia pyssyjä vihollistensa päitten menoksi. Jolloin
sellaiset rukoilemiset ovat kuin pyhyiden pilkkaa.

Rukouksessa voimme selvästi eroittaa ainakin kaksi
astetta. Rukous on ensiksi juuri sitä, että ihminen hiljai-
suudessa mietiskellen kohoutuu sisäisessä tajunnassaan
asuvan Isän Jumalan luo, ymmärtääkseen elämän tarkoitusta
Isän Jumalan kannalta, ja mikä osa hänelle ihmisenä, poi-
kana, siinä tarjoutuu, mitä hänen on tehtävä, miten mene-
teltävä.

Toisessa asteessaan ja vähitellen tämä rukous muuttuu
henkisesti luovaksi ja sisäisesti synnyttäväksi työksi. Se
on työtä poikana Isän Jumalan näkökannalta, työtä henki-
seltä pohjalta, työtä koko hengen, sielun ja ruumiin voimilla.

Ei se ole hävittävää rukoilemista, ei hävittävää työtä, ei sellaista rukoilemista ja työtä, jossa viholliset ja vastustajat murskataan pois Kristuksen tulemisen tieltä, tai jonkun muun »hyvän» asian tieltä, vaan on se puhtaasti luovaa ja rakentavaa työtä.

Rukoilijan täytyy oppia tekemään tarkka ero hävittävän ja rakentavan työn välillä. Hän harjaantuu eroittamis-kyvyssään siinä asteessa ja merkityksessä, että hän oppii vetäytymään kaikkine voimineen pois niistä toiminnan muodoista ja kanavista, joissa kuitenkin jossain muodossa ollaan mukana vihollista kukistamassa, ihmistä tappamassa — jollaisena hävittävänä kanavana esim. kristillinen kirkko on mahtavasti toiminut. Sensijaan Jeesus Kristuksen oppilas etsii sellaista työtä, sellaista toiminnan kanavaa, jossa hänen apuansa ja voimiansa ei käytetä, ei suoranaisesti eikä välillisesti, pahan vastustamiseen — puhumattakaan ihmisten tuhoamiseen sodassa tai muuten, — vaan jossa kaikki työ on henkisesti luovaa ja rakentavaa, tehty rakkauden ja hyväntahtoisuuden hengessä kaikkia kohtaan.

Ja missä ovat ne raaka- ja rakennusaineet, joista henkinen ihminen rakentaa? Tavallaan ne ovat hänessä itsessään, tai ilmenevät hänen itsensä kautta. Yhdeltäpuolen ne ovat hänen omat henkiset kokemuksensa ja havaintonsa ja sisäiset voimansa, mutta toiselta puolen ne ovat ne sekä rakkauden ja myötätunnon että himojen ja vihan voimavirrat, joita ihmiskunta panee liikkeelle yksityisessä ja kansallisessa, yhteiskunnallisessa ja uskonnollisessa elämässään. Jollain tavalla hän joutuu ne sekä ulkonaisesti että sisäisesti vastaanottamaan. Mutta hän ei alistu niiden vaikutukselle sellaisenaan, eikä taistele niitä vastaan, niitä tuhotakseen, eikä lähetä niitä sellaisinaan takaisin, vaan rukouksensa voimassa ja työssä, sielunsa tuskassa ja rakkautensa ja henkensä tulella hän ne sulattaa ja muuttaa elämän ja siunauksen luoviksi voimavirroiksi, lähettäen ne niin muutettuina työnsä kautta ulos maailmaan. Niinkuin Jeesus nimenomaan sanoo: »Tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat.» Luukk. 6: 27, 28.

J. R. Hannula.

Vuodenvaiheessa.

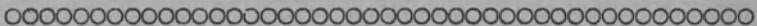
*Niin päätyit taaskin, vuos', kuin moni muu,
jok' oli täynnä auroa ja vaivaa!
Itkusta kalvennut on moni suu,
rakasta poltettu on monta laivaa!*

*Oi, tokko unten laiho tuleentuu,
ennenkuin haudan meille luoti kaivaa!
On onnen, lemmen kuudan sama kuu,
jok' kalmistossa itkettää ja vaivaa.*

*Oi, ajatus, sa jumalainen, pyhä,
rauhamme rikkoja sa ain ja yhä
ja silti autuutemme elon tiellä,*

*kun päätyy vuos', oot säästo, aarre sa,
muistomme ainoa ja unelma,
jok' ei oo kuolemalla kuollut vielä!*

Rafael Ronimus.

H. P. Blavatskyn „Teosofinen Sanakirja“.

Poimintoja.

Toisten kirjallisten töittensä lomassa mad. Blavatsky oli valmistanut teosofisen sanakirjankin. Käsikirjoitus vietiin painoon, mutta tekijä ei ehtinyt lukea korjausvedosta kuin kahdesta ensimmäisestä arkista, ennenkuin kuolema tuli ja siirsi hänet toiseen maailmaan. Mr. G. R. S. Mead, joka oli toiminut H. P. B:n yksityissihteerinä, sai hoitaa teoksen korjausluvun ja valittaa alkulauseessa opettajansa poislähtöä kesken työtä, sillä H. P. B:llä oli kuten tunnettu tapana tehdä lisäyksiä tekstiin vielä viimeisessä korehtuurissa, — ja »kirja olisi varmaan paisunut paljon suuremmaksi nykyistä kokoaan».

Suomennan tähän ainoastaan poimintoja, en läheskään jokaista selitettyä sanaa. H. P. B. on sijoittanut sanakirjaansa suuren joukon sanskritin- y.m. kielisiä sanoja,

joita harvoin tapaa teosofisessa kirjallisuudessa ja jotka hän vain lyhyesti kääntää; niiden tärkeys on vähempi-arvoinen. Kirjan varsinainen kiintoisuus on niissä nimi- ja sanaselityksissä, joita H. P. B. valaisee okkultisilla tiedoillaan. Ne ovat tärkeitä ja muodostavat arvokkaan lisän hänen kirjalliseen tuotantoonsa. Tähän suomen-nokseen valikoin ne selitykset, jotka mielestäni ovat opettavaisia ja valaisevia kaikille etsijöille. Valikoima tulee siten sisältämään kokoelman pieniä artikkeleita H. P. B:n kädestä, joihin jokainen mielenkiinnolla saattaa tutustua, kokonaan unohtaen oikeastaan lukevansa »kui-vaa sanakirjaa». *The Theosophical Glossary* ilmestyi painosta v. 1892 ja uusi painos otettiin v. 1918. Suomen-noksessa kirjoitan vieraskieliset sanat mikäli mahdollista niinkuin ne äännetään; en siis noudata joka paikassa H. P. B:n käyttämää transskriptsionia, mutta asetan tämän kuitenkin sulkumerkkien väliin. Tarvittaessa liitän joskus ääntämistä koskevan neuvon.

P. E.

A.

A. Ensimmäinen kirjain kaikissa maailmankirjaimis-toissa lukuunottamatta muutamia, kuten esim. mongoli-lainen, japanilainen, tibettiläinen, etiopialainen j.n.e. Ne jotka sen ovat omaksuneet ja antaneet sille lukuarvon yksi, pitävät sitä kirjaimena, jolla on suuri mystillinen voima ja »loitsuteho». Se on hebrealaisten *alef* (*aleph*), jota kuvaa härkä eli sonni; kreikkalaisten *alfa* (*alpha*), ainoa ja ensimmäinen; slaavilaisten *az*, joka merkitsee pronominia »minä» (viitaten lauseeseen »minä olen mikä minä olen»). Astrologiassakin Taurus (härkä, sonni eli *alef*) on ensimmäinen eläinradan merkeistä ja sen väri on valkoinen ja keltainen. Kristityt kabbalistit myöntävät pyhälle *alef*ille vielä huomattavamman pyhyyden oppies-saan, että tämä kirjain kuvaa ykseyden kolminaisuutta, koska se on kokoonpantu kahdesta *jod'*ista, toinen pys-tyssä, toinen kumossa kaltevine poikkipienoineen, näin — X. Kenneth R. H. Mackenzie sanoo, että »Pyhän Andreaksen risti on salatieteellisesti siihen liittynyt». Jumalallinen nimi, ensimmäinen sarjassa, joka vastaa *alef'*ia, on *A ee H ee I ee H* eli *Ahih* ääntiöttömänä, ja tämä on sanskrit-juuri.

Aakaasha (*âkâsa*) (*sk.*). Hieno, yliaistillinen henkinen

essensi eli elonaines, joka läpäisee kaiken avaruuden; alkuperäinen substansi eli aineolemus, jota erehdyksessä on luultu eetteriksi. Mutta se on eetteriin verraten samaa mitä henki on aineeseen tai *aatmaa kaamaruupaan* nähden. Se on itse asiassa yleismaailmallinen avaruus, johon sisältyy maailmankaikkeuden ikuinen ideatsioni eli aateskelu sen alati muuttuvissa aspekteissa aineen ja ulko-kohtaisuuden tasoilla, ja joista säteilee *ensimmäinen Logos* eli ilmaistu ajatus. Sentähden sanotaan *Puraanoissa*, että *akaashalla* on vain yksi ominaisuus, nimittäin ääni, sillä ääni on vain *Logoksen* — »puheen» sanan mystillisessä merkityksessä — käännetty vertauskuva. Samassa uhritoimituksessa (*Dshjootishtooma Agnishtooma*) sitä nimitetään »*Aakaasha-Jumalaksi*». Näissä uhrimysterioissa *Aakaasha* on kaikkia ohjaavana ja kaikkivaltiaana deevana (jumalana), joka näyttelee *Sadasjan* eli uskonnollisten toimitusten maagillisten vaikutusten ylivalvojan osaa, ja sillä oli muinoin oma määrätty hootrinsa (pappinsa), joka otti itselleen jumalansa nimen. *Aakaasha* on välttämättömänä tekijänä jokaisessa *kritjaassa* (Kriyâ) eli maagillisessa (loitsu-) toimituksessa, oli tämä uskonnollinen tai maallinen. Lausetapa »saattaa *Brahmaa* liikkeelle» (»nostaa *Jumala* lovesta») merkitsee herättää toimintaan sitä voimaa, joka piilee jokaisen maagillisen toimituksen pohjalla, sillä vedalaiset uhritoimitukset eivät itse asiassa olleet muuta kuin seremoniallista (juhlamenollista) magiaa. Tämä voima on *akaasha*, — toiselta olemuspuoleltaan *kundalini*, — salafieteellinen sähkö, eräässä merkityksessä alkemistien alkahest eli yleinen liuotin, sama *anima mundi* (maailman sielu) korkeammalla tasolla kuin *astraalivalo* on alemmalla. »Uhritoimituksen aikana pappi täyttyy *Brahmaan* hengellä, on sen kestäessä itse *Brahmaa*» (*Isis Unveiled.*)

Aanruu (Egypti). *Amentin* (kts. tätä sanaa) toinen osasto. *Aanruun* taivaallista kenttää ympäröi rautainen muuri. Pello on kasvavan nisun peittävä, ja »vainajien» kuvitellaan sitä leikkaavan »ikuisuuden mestarille»; muutamat varret ovat kolme, toiset viisi ja pisimmät seitsemän kyynärää korkeat. Ne jotka pääsivät kahteen viimeiseen lukuun, astuivat autuuden tilaan (jota teosofiassa nimitetään deevakhaaniksi); ne ruumiittomat henget, joiden sato oli vain kolme kyynärää korkea, menivät alempiin piireihin (*kaamalooka*). Egyptiläiset pitivät nisua *koston*

lain eli *karman* vertauskuvana. Kyynärät viittasivat ihmisen seitsemään, viiteen ja kolmeen »prinsiippiin».

Aarja (*ârya*) (*sk.*). Sanatarkasti »pyhä» (jalo); alkuaan rishien arvonimi, niiden jotka olivat voittaneet neljä totuutta, »aarjasatjaani» (k.t.s.) ja astuneet aarjanimaargalle eli suurelle »nelinkertaiselle» nirvaanaan eli mookshaan vievälle tielle. Mutta nyt nimestä on tullut rodun määrittelysana, ja meidän orientalistimme ovat riistämällä hindulaisilta brahmiineilta heidän synnynnäisen oikeutensa tehneet kaikista europalaisista aarjalaisia. Esoterismissä nimitetään neljää tietä eli astetta »neljäksi hedelmäksi», koska niille voidaan astua ainoastaan suuren henkisen kehityksen eli »pyhydessä kasvamisen» nojalla. Näitä neljää tietä ja totuutta vastaavat arhatiuden asteet, shrootaapatti, sakridaagaamin, anaagaamin ja arhat, eli aarjoiden neljä luokkaa.

Aarjasangha (*âryasangha*) (*sk.*). *Ensimmäinen joogaatshaarja-koulun perustaja.* Tämä arhat (»kunnioitettava pyhimys») oli Gautama Buddhan välitön opetuslapsi, mutta hänet on käsittämättömällä tavalla sekoitettu samanimiseen henkilöön, jonka sanotaan eläneen Ajoodhjassa (Oude) viidennellä tai kuudennella vuosisadalla meidän ajanlaskuamme ja joka opetti taantrika palvontaa joogaatshaarja-järjestelmän ohella. Ne jotka yrittivät saattaa sitä kansantajuiseksi, väittivät, että hän oli sama Aarjasangha, joka oli ollut Shakjaamunin (Buddhan) seuraaja, ja että hän oli 1,000 vuotta vanha. Sisäinen todistusvoima sinään riittää osoittamaan, että hänen kirjoittamansa teokset, jotka käännettiin vuoden 600 tienoilla meidän ajanlaskuamme ja jotka ovat täynnänsä tantra-palvontaa, ritualismia (muotomenollisuutta) ja nykyään suuressa määrin Sikkhimin, Bhutanin ja pikku Tibetin »punamyssy»-lahkojen noudattamia sääntöjä, eivät saata olla samat kuin puhtaan buddhanopin varhaisen joogaatshaarja-koulun ylevä järjestelmä, joka ei ole pohjoinen eikä eteläinen, vaan ehdottomasti esoteerinen. Vaikka todellisia joogaatshaarja-kirjoja (*Narjol shodpa*) ei koskaan ole julkaistu eikä pidetty kaupan, tapaa kuitenkin *vale-Aarjasanghan Yogachârya Bhûmi Shâstra*-teoksessa paljon opetuksia vanhasta järjestelmästä, johon hän on voinut tulla vihityksi. Siihen on yhtä kaikki sekoitettu siksi paljon Shiva-palvontaa, taantrika magiaa ja taikauskoa, että se kumoo oman tarkoituksensa, huolimatta sen aito

väittelytaitoisesta hienoudesta. Kuinka epäluotettavia orientalistiemme johtopäätökset ovat ja kuinka vastakkaisia niiden arvioimat aikamääräykset, näkyy kyseellä olevasta tapauksesta. Csoma de Körös (joka ohimennen sanoen ei koskaan tutustunut gelukpoihin (keltamyssyihin), vaan sai kaikki tietonsa rajamaiden »punamyssy»-laamoilta) asettaa *vale*-Ārjasanghan ajanlaskumme seitsemänteen vuosisataan; Wassiljew taas, joka vietti suurimman osan elämänsä Kiinassa, todistaa hänen eläneen paljon varhemmin; ja Wilson (kts. *Roy. As. Soc.*, Vol. VI, s. 240) puhuessaan ajasta, jolloin sanskritin kielellä vielä löytyvät Ārjasanghan teokset kirjoitettiin, uskoo nyttemmin olevan »todetun, että ne on kirjoitettu myöhimmin aikana, joka käsittää puolentoista vuosisataa e. Kr. ja yhtäpaljon j. Kr.» Koska joka tapauksessa on epäamättömästi selvää, että mahaajaana-uskonnolliset teokset kaikki kirjoitettiin ennen Ārjasanghan aikoja — eli hän sitten »toisella vuosisadalla e. Kr.» tai »seitsemännellä j. Kr.» — ja että nämä sisältävät joogaatshaarja-järjestelmän kaikki perusopit ja paljon enemmän kuin ajoodhjalaisen jäljittelijän väärennykset, — seuraa tästä, että jossain täytyy löytyä oikea käännös, joka on vapaa kansanomaisesta Shiva-palvonasta ja vasenkälisestä magiasta.

Aarjasatjaani (*āryasatyāni*) (*sk.*). Neljä totuutta eli neljä opinkappaletta, jotka ovat: 1) *Dukha* eli oppi siitä, että kärsimys ja tuska ovat aistillisen (esoteerisesti: fyysillisen) olemassaolon välttämättömiä seuralaisia; 2) *Samudaija* eli se ilmitotuus, että kärsimys lisääntyy inhimillisten intohimojen kautta; 3) *Niroodha* eli oppi siitä, että kaikkien semmoisten tunteiden kuolettaminen ja hävittäminen on mahdollinen ihmiselle, joka kulkee »tiellä»; 4) *Maarga* eli oppi kaidasta tiestä eli siitä polusta, joka johtaa semmoiseen siunattuun päämäärään.

Aarjavarta (*āryavarta*) (*sk.*). »Ārjoiden maa» eli India. Pohjois Indian vanha nimi, jonne maahan (»Oksusvirralta», sanovat orientalistit) vaeltavat brahmiinit ensin asettuivat. On väärin antaa tämä nimitys koko Indialle, koska Manu antaa »aarjoiden maan» nimen ainoastaan »Himaalajan ja Vindhya-vuorten väliselle alueelle, itäisestä merestä läntiseen».

(Jatk.)

C. W. Leadbeaterin ja Thomas A. Edisonin horoskooppien lyhyt toisiinsa vertailu.

Näiden kahden suuren sielun horoskooppien toisiinsa vertaaminen on erittäin opettavaista, koska se osoittaa meille, miten molempien suuruus ihmeteltävällä tarkkuudella on merkittynä heidän asianomaisiin horoskooppeihinsa.

Leadbeater on syntynyt ilmamerkin alaisena, — vaihtelevan levottoman, kaksinaisen, monipuolisen ja tietoonpyrkivän Kaksoisten merkin alaisena. Tietoa hän etsii välittämättä personallisista uhrauksista, mutta Kaksoisten ollessa ilmamerkki määrää henkinen todellisuus hänen tiedonetsintänsä suunnan. Hänen sielunsa kulkee tiedon- eli dsnaana-joogan tietä.

Hänen hallitseva planeettansa oli nuoruuden päivinä ja on osaksi vielä nytkin älyplaneetta Merkurius, vaikkakin Jupiter idealismin ja todellisen uskonnollisuuden planeetta myöhemmin on tullut kanssahallitsijaksi.

Edison on syntynyt vesimerkin, tunteellisen, intohimoisen, tarmokkaan, lujaluotoisen ja aktiivisen Skorpioni-merkin alaisena. Siinä on voimaa tunteissa, tarmoa toiminnassa, mutta tässä tapauksessa on kysymyksessä vanha sielu, joka innostuksellisesti näkee päämaalin ja senvuoksi pakoiittaa punaiset tunnesäteet muuttumaan keltaisiksi ajatussäteiksi. Alempi himoluonne tulee tukahutetuksi ja koko koottu tarmomäärä suunnataan sille alalle, minne hänen synnynnäiset taipumuksensa ovat hänet vieneet. Hänen sielunsa kulkee toiminnan- eli karma-joogan tietä.

Hänen hallitseva planeettansa on Mars, dynaamisen voiman ja tarmon planeetta.

Mikä heti pistää silmään horoskooppeja tarkastaessa on, että Leadbeaterilla on kolme planeettaa Vesimiehen jumalarmoitetussa, lahjojatuovassa merkissä, joka on kaikista kahdestatoista korkein, ja samoin kolme planeettaa psyykillisessä ja altruistisessa (epäitsekkäästi rakastavassa) Kalojen merkissä, ja että Edisonilla niin ikään on kolme planeettaa Vesimiehessä ja kaksi planeettaa Kaloissa. Mutta ihmeellistä on, että molemmilla on täsmälleen samat planeetat molemmissa merkeissä, nimittäin Aurinko, Merkurius ja Neptunus Vesimiehessä sekä Venus ja Saturnus Kaloissa, jonka lisäksi Leadbeaterilla on Kuu kolmantena planeettana viimemainitussa merkissä.

Tämä pieni horoskoopinkatkelma kertoo meille kokolailla

paljon, ehkäpä enemmän kuin voimme aavistaakaan — kunhan vain inhimillinen tietomme voisi niin kauas kantaa — näiden molempien sielujen pitkästä vaelluksesta, niiden ponnistuksista ja pyrkimyksistä edellisissä elämissä ja niiden tällöin saavuttamista voitoista. Siinä täytyy piillä enemmän kuin sattuma, että molemmilla on miltei samat planeetat näissä kahdessa eläinradan viimeisessä merkissä. Voisikohan se merkitä, että heidän sielunsa jo ovat oppineet eräät läksyt niin täydellisesti, oppineet niin kokonaan hallitsemaan eräitä heikkouksia ja taipumuksia, etteivät he enää ainakaan suuremmassa määrässä ole niiden fyysillisten siteiden kahlehtimat, jotka kytkevät sielun alempiin tasoihin? Omasta puolestani uskon sen. Onhan kylläkin totta, etteivät näissä molemmissa merkeissä olevien planeettojen aspektit ole samat tai edulliset heille molemmille. Heidän sielunsa ovat kulkeneet eri teitä — siksi on myöskin selvä, että heidän ponnistuksensa tulokset monessa suhteessa ovat erilaiset.

Molemmissa henkinen merkki Vesimies värittää ja leimaa yksilön, sillä molemmilla on Aurinko tässä merkissä. Mutta heillä on sitäpaitsi, kuten jo mainittiin, Merkurius ja Merkuriuksen korkeampana asteena pidetty Neptunuskin samassa merkissä. Neptunus huomattavassa asemassa horoskoopissa tuo aina muassaan jonkunmuotoista nerokkuutta. Edisonin Neptunus on asemaltaan voimakas, ja hänessä näemmekin jumalten suosiman neron, joka jo seitsemäntoista vuotiaana omistamatta muuta tieteellistä pohjasivistystä, kuin mitä hän köyhänä sanomalehtipoikana saattoi hankkia, teki suuremman keksinnön. Leadbeaterin Neptunuksella tosin on parempia aspekteja, mutta se on poltettu eikä omista yhtä vahvaa asemaa kuin Neptunus Edisonin horoskoopissa. Neronlahjat eivät hänessä senvuoksi lähäkään tule niin voimakkaasti ilmi, vaan Neptunuksen asema osoittautuu enemmän mystilliseen ja henkiseen suuntautuva.

Mitä Leadbeateriin tulee, on psyykinen merkki Kalat se, joka painaa leimansa hänen persoonallisuuteensa, sillä Kuu sijaitsee siinä. Siitä johtuvatkin juuri hänen synnynnäiset psyykilliset taipumuksensa. Se, että ne ovat niin suuret ja voimakkaat, johtunee siitä, että Neptunus, joka edistää ja kehittää tällaisia taipumuksia, on hyvässä aspektissa Kuuhun, Merkuriukseen ja Marsiin sijaiten Vesimiehen jumalensuosimassa merkissä, sekä siitä, että Venus sijaitsee

Kalojen merkissä. Syy Edisonin sielun voimakkaaseen psykometriseytyteen on Neptunuksen asema kulmahuoneessa ja Venuksen asema kaloissa. Molemmilla on kohtalonplaneetta Saturnus Kalojen merkissä. Arki-ihmiselle tämä asema on kaikkea muuta kuin edullinen, ei ainakaan edullinen maallisessa merkityksessä. Mitä asema tässä merkitsee? Molemmat he ovat taistelemalla saavuttaneet arvossapidetyn aseman elämässä huolimatta tästä huonosta enteestä, huolimatta siitä, että molemmilla on Kuu epäedullisessa aspektissa Jupiteriin ja samaten Venus sekä Jupiter huonossa aspektissa Saturnukseen. Omasta puolestani luulen, että heidän sielunsa jo ovat saavuttaneet niin korkean oktaavin sielullis-henkisessä kehityksessään, että he kykenevät vastaanottamaan pelkästään hyvän Kalojen merkistä — ja silloin saavat kauneuden- ja rakkaudenplaneetta Venuksen ja kohtalonplaneetta Saturnuksen asemat tässä merkissä täydemmän ja kauneimman selityksensä.

Mutta vieläkin on löydettävissä monta yhdenmukaisuutta. Molemmilla on Mars, tarmon ja voiman planeetta, sen vahvimmassa merkissä, nimittäin Kauriissa. Nyt ymmärrämme kaikenvoittavan voiman, jonka he ovat pyrkimyksiinsä panneet saavuttaakseen kaipaamansa päämaalin.

Molemmilla on Jupiter Kaksoisten merkissä, joka antaa heille totuuttarakastavan, luotettavan ja ystävällisen luontelaadun, uupumattoman sielun sekä taipumusta uskonnolliseen, mystilliseen tai tuntemattomaan.

Edelleen omistavat molemmat Uranus-planeetan Oinaan merkissä. Tämä asema lisää älyllistä voimaa ja tarmokkuutta heissä, tehden heidät kekseliäiksi ja keinoista rikkaiksi.

Molemmilla on Venus- ja Mars-planeetat vahvistuneina. He ovat kumpikin suuria tarmonmiehiä ja suuria kauneuden palvojia omistaen intohimoisen tunnepohjan. He näyttävät kyenneen voittamaan näiden planeettavaikutusten alemmat asteet ja muuttamaan niiden voiman korkeammiksi pyrkimyksiksi. Omasta kokemuksestani voin kuitenkin hyvin ymmärtää, ettei tämä ole tapahtunut sieluntaistelutta, sillä yhdistelmä tuo muassaan paitsi koko joukon hyvää myöskin voimakkaita aistillisiä taipumuksia.

Vielä voitaisiin mainita useampia pienempiä yhdenmukaisuuksia, mutta koska tämän lyhyen esityksen tarkoitus ainoastaan on ollut vertaaminen suuriin ääriivoihin nähden, on meidän jätettävä ne huomioonottamatta.

Muutamien luonteenomaisten piirteiden esilletuominen molemmissa horoskoopeissa lienee paikallaan.

Edisonilla on hallitseva planeettansa toisessa huoneessa ja viisi planeetta neljännessä huoneessa. Tästä saamme pienen kuvan hänen maallisesta elämästään — menestystä aineellisissa asioissa ja suhteellisesti pysyväinen oleskelu samassa ympäristössä.

Leadbeaterilla on hallitsijansa ja kuusi planeettaa yhdennessätoista huoneessa. Tämä osoittaa, että hän tulisi paljon elämään ystävien ja hyvien tuttavien parissa, sekä myös, että hän saavuttaisi menestystä näiden keskuudessa ja pääasiassa näiden avulla.

Edisonilla on sekä Aurinko että Kuu ja sitäpaitsi Jupiter heikoissa merkeissä, Leadbeaterin Aurinko on tällaisessa asemassa. Molemmat lienevät yksilöinä jonkunmoisen puutteellisuuden tai heikkouden kahlehtimat; Edisonilla pitäisi tämän personallisuuden laita olla sama. Mikäli olen kuullut, lienee hän ollut sairaaloinen (tämän näyttää jo hänen valokuvansakin osoittavan,) tai jotenkuten fyysillisesti kärsivä. Kuu heikkona hänen horoskoopissaan saa täten selityksensä. Miten he yksilöinä ovat tai ovat olleet heikkoja tai painavien siteiden raskauttamia, sitä en kykene sanomaan. Jokatapauksessa näyttävät molemmat voimakkaalla tahdolla suureksi osaksi tai kokonaan kyenneen poistamaan nämä siteet, miten voimakkaat ne sitten olivatkaan, kosk'ei ulkopuolinen osaa niitä huomioida.

Sanotaan, että tähdet antavat taipumuksia, mutt'eivät pakoita. Niinhän saattaa usein olla, mutta monivuotisen kokemukseni aikana on eteeni sattunut moniahoja tapauksia, jolloin taipumukset ovat olleet niin voimakkaita, etteivät sielut huolimatta voimakkaasta, taipumattomasta tahdosta ole kyenneet niitä muuttamaan hiukkastakaan, vaan on käynyt tarkoin, niinkuin syntymähoroskooppi on näyttänyt. En voi sitä muuten selittää, kuin että näiden henkilöiden Karma on ollut niin keskittynyt tähän yhteen fyysilliseen elämään (sielu oli ennen astumistaan tähän ruumistukseen -- vanhemmat sielut saavat itse määrätä -- hyvän tahtonsa ajamana ja voidakseen nopeammin kehittyä ottanut kantaakseen suuremman karman kuin se todellisuudessa jaksoi kestää), etteivät heidän sielunsa kyenneetkään voittamaan kokoontuvia vastuksia, vaan läpeensä väsyneinä tai murtuneina vaipuivat maahan.

Astrologia on hienoin ja syvämietteisin tiede, mitä on

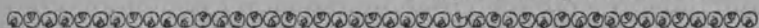
olemassa. Horoskoopissa on ihmisen koko luonne ja koh-
talo kuvioitu. On tulkitsijan, selittäjän varassa miten pal-
jon siitä voi saada esille. Jos tulkitsija on sellaisena etevä,
on paljon sen varassa, paljonko aikaa ja työtä hän uhraa
tulkitsemiseen. Miten yksinkertaiselta horoskooppi näyttä-
neekin monen mielestä, voi sen selittäminen kuitenkin vaatia
kymmenestä sataan tuntia tai enemmänkin, sen mukaan
mitä ylimääräisiä laskelmia suoritetaan, miten tarkasti kaikkea
pohditaan, miten huolellinen on seikkaperäinen esitys j. n. e.

En voi olla mainitsematta erään nyttemmin kuolleen
selvänäkijän ja astrologin lausuntoa. Hänellä oli tapana
sanoa: »Jos minun olisi pakko valita selvänäköisen kykyni
ja astrologisen tietoni välillä, valitsisin epäröimättä jälki-
mäisen.»

Väitetään, että monet muinaisaikaisista ja keskiaikaisista
astrologeista omistivat paljon enemmän tietoa ja kykenivät
näkemään horoskoopissa huomattavasti paljon enemmän
kuin oman aikamme astrologit. Tämä on kuten niin moni
muukin tieto (kullanteko, painolain kumoaminen y. m.) ka-
donnaut suurien valtiollisten kumousten, paavinvallanaikuis-
ten kirkollisten vainojen, barbaarien valloitus- ja ryöstö-
retkien ja muiden tällaisten tapausten aikana. Vähitellen
koettavat astrologit saada kiinni vanhoista totuuksista, van-
hasta tiedosta, samallakuin he pyrkivät lisäämään sitä uusilla
kokemuksilla, mutta vielä kestää — — —. Yhden henki-
lön ponnistukset eivät riitä, sillä hänellä ei tavallisestikaan
ole kylliksi ainehistoa käytettäväänään. Niin helposti syn-
tyy luulotteluja. Ei, monet työhön! Siten, että jokainen
tekee kokemuksensa tunnetuksi, joten toisilla on tilaisuus
tarkistaa niiden paikkansapitäväisyyttä, voidaan saavuttaa
uusia voittoja tälle tieteistä vanhimmalle ja suurimmalle.

Nap. Hultin.

Tekijän käsikirj. suom. S. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Useana sunnuntaina
on puhuttu indialaisesta joogasta, jota on esitetty tarkasti seu-
raten Patandshalin jooga-suutroja; tätä kirjoittaessa jooga-luen-
not yhä jatkuvat. Joulukuun 26 p:nä oli irtoluento: »Jos
Kristus tulisi . . .»

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä. Joulukuun molemmissa kokouksissa oli, paitsi tavanmukaista soittoa, keskustelua Johtajan syksyn kuluessa pitämien esitelmien johdosta aiheesta: olisiko suotava, että ilmenneen yhteiselämän kaksi mahtavaa muotoa, valtiollinen ja kirkollinen, jälleen suuntautuisivat yhteen ja samaan uomaan? Tammikuun ensimmäinen kokous loppiaisaattona muodostui tunnelmalliseksi muistojuhlaeksi keski ja alkavan uuden ajan noitien ja tietäjien kunniaksi, — noiden magikkojen ja mediumien, joiden kohtalo niin usein oli marttyyrien. Syksyn kuluessa on Helsingin Ruusu-Ristissä looshikokouksien lisäksi pidetty kolme ohjelmallista iltamaa, joihin tuttavilla ja ystävillä on ollut pääsy, ja toisena joulupäivänä vietettiin erikoisilla kahvikekkereillä puheineen, lauluineen, soittoineen Johtajan 49:ttä syntymäpäivää, jolloin hänelle myös lahjoitettiin pöytäserviisi »uuteen kotiin Saarenmaahan.»

Ruusu-Risti Kajaanissa. Neuvoston jäsenen rouva Kyllikki Aspelin-Ignatiuksen vieraillessa Kajaanissa joulukuussa muodostui sinne kolmehenkinen Ruusu-Risti-ryhmä, jonka puheenjohtajana toimii rouva Ella Lindberg. Vaikka Kajaanissa on vilkasta mielenkiintoa teosofisiin kysymyksiin ja monta asianharrastajaa, päättivät useimmat toistaiseksi kuulua vain lukupiiriin. Pääasia onkin, että työ tulee tehtyä toisessa tai toisessa muodossa.

Ruusu-Risti-työ maaseudulla. Työntekijämme J. R. Hannula on joulukuun kuluessa kierrellyt seuraavilla paikkakunnilla:

Jyväskylä. Ryhmällä oli julkinen tilaisuus 28 p:nä ja ryhmässä 26 ja 27 p:nä; soittoa ja luentoja. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti huoneustossa, jossa sillä nyttemmin on oma soitto-konekin. Kun ryhmän jäsenenä on etevä muusikkerikin, ja kun ryhmä muutenkin on erittäin työkykyinen ja elinvoimainen, on sillä hyvät edellytykset työskennellä henkisenä tekijänä tuossa kauniissa Keski-Suomen kaupungissa.

Mikkeli. Ryhmä kokoontui 21 p. johtajansa Aleks Huttusen luona. Julkista luentoja emme vielä ole aikaansaaneet, mutta toivomme pian senkin mahdollisuuden aukenevan. Nyt vaikutamme ryhmätyöllä ja kirjallisuuden levittämällä.

Kajaani. Julkisia luentoja 18 ja 19 p:nä »Otava» teatterissa, jonka omistajat, herrasväki Lappalainen, antoivat sen nyt, niinkuin edellisenäkin vuotena, vapaasti käytettäväksemme. Kajaanissa on toimittu useampina vuosina julkisilla luennoilla,

mutta ryhmää siellä ei ole ollut. Nyt muodostui lukupiiri, joka säännöllisesti kokoontuu herrasväki Lappalaisen kodissa ja jonka puheenjohtajaksi valittiin rouva Elli Lindberg ja suojeelijaksi rouva Maria Lappalainen. (Kts. edellistä uutista. Toim).

Kuopio. Luento ja kokoontumisia 13 ja 14 p:nä. Ryhmässä on muodostunut myös lasten opetuskerho.

Pieksämädellä on jo jonkun aikaa toiminut pieni lukupiiri. Luento ja keskustelua. Lukupiiri jatkaa työtänsä säännöllisesti kokoontumalla.

Varkaudessa oli julkisia luentoja 7, 8 ja 9 p:nä, sekä ryhmäkokouksia jäsenten luona. Ryhmä voi iloita siitä, että useat sen jäsenet jatkavat työtänsä eri paikoilla Suomessa, jonne niitä on siirtynyt, jatkaen itse edelleen elinvoimaista työtänsä paikkakunnallaan.

Savonlinnassa ei ole vielä muodostunut ryhmää, mutta julkisia luentoja on toimeenpantu useampana vuotena, ja niin oli nytkin 3 ja 4 p:nä. Ja ryhmänkin muodostumiselle olisi kyllä mahdollisuuksia.

Parikkalassa oli 3 julkista luentoa eri puolilla pitäjää, jonne teimme joukolla kiertomatkan erään ryhmän jäsenen auiliisti tarjoamalla autolla. Ryhmä on myös saanut luopua joistakin jäsenistään, jotka ovat muuttaneet muille paikkakunnille, mutta jatkaa itse työtänsä hyvillä edellytyksillä.

Lieksassa oli 3 julkista luentoa sekä ryhmäkokouksia jäsenten luona. Lieksassa on aina ollut runsaasti yleisöä julkisissa luennoissa, joten tällä eloisalla ryhmällä on hyviä mahdollisuuksia palvella paikkakuntansa henkistä elämää.

Kaikkien ryhmien keskuudessa levitetään myöskin kirjojamme, etenkin johtajamme Pekka Ervastian uusia kirjoja.

Uusi lainakirjasto. Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä on perustanut pieneen teosofisen lainakirjaston, joka pian avataan Stenmanin Taidepalatsissa. Sillä on käytettävänään kaappi ylimmäiseen kerrokseen vievässä porraskäytävässä. Kirjasto on syntynyt kokonaan lahjoitusten kautta.

Mystica, Stenmanin Taidepalatsissa sijaitseva kirjakauppa, on ryhtynyt kustantamaan suomennoksia kansojen pyhistä kirjoista. Suomennossarjan toimittajana on Pekka Ervast ja ensimmäisenä numerona ilmestyy kuuluisa kiinalainen *Tao-Te-King*.

Uusi kirja. Ruusu-Risti-Kirjaston 21 n:ona on painosta valmistunut: *Jumalan valtakunnan salaisuudet*, kirj. Pekka Ervast, toinen painos. Hinta 4: —.

Horoskooppeja valmistaa *Adolf Nylund*, Vaasa.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään [varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalís- ja loka-kuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlaallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
faidevalokuvaamaa!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäntiike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

TILATKAA RUUSU-RISTI 1925!

LEVITTÄKÄÄ RUUSU-RISTI 1925!

Tilausten kerääjille:

Koko vuoden tilaushinta on Smk. 50:—, doll. 2:—.

Vähintään kolmesta tilauksesta 10 % alennus.

Vähintään **viidestä uudesta** koko vuoden tilauksesta
20 % alennus.

Vähintään **kymmenestä uudesta** koko vuoden tilauk-
sesta 30 % alennus.

Maksu suoritettava tilattaessa.

Ylläoleva erikoistarjous on tänä vuonna voimassa.

**Ruus-Ristin tulee vuonna 1925
levitä tuhansiin koteihin Suomessa
ja Amerikan suomalaisten kesken!**

Kevään kuluessa valmistuu:

Mitä on kuolema?

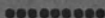
Kirj.

PEKKÄ ERVAST

Kolmas korjattu ja uudistettu painos

*Kauan on kysytty tämän kirjan uutta painosta.
On kaivattu suomeksi kirjaa, joka puhuu kuolemasta
ja kuolemanjälkeisestä elämästä.*

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TIETÄJÄ

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	49
Arabialaista viisautta	56
Mikä on totuus minulle?	60
Tietäjien tiede	61
Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen	65
In nobis regnat Jesus	73
Unessa kirjoitettu (runo)	78
H. P. Blavatskyn „Teosofinen Sanakirja“	79
Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä	83
Käytännöllistä salatiedettä	87
Hinkemann Kansannäyttämöllä	88
Kirjeitä toimitukselle	90
Tien varrelta	95

TILAUSHINTA:

1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO:

Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmäryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

HELMIKUU 1925

N:o 2

Toimittajalta.

Kummallinen ilmoitus oli luettavana sanomalehdissä silloin tällöin tammikuun ajalla. Se oli kirjoitettu jonkun amerikkalaisen profetissan nimessä ja kertoi Jeesuksen tulosta helmikuun 6 p:nä. Ilmoituksessa ei mainittu, tuleeko Jeesus sinä päivänä syntymään uudestaan maan päälle vai millä tavalla hänen tulonsa tapahtuu, jonka tähden moni mielikuvituksessaan näki maailman loppuvan ukkosen jyrinään ja suurten vesien pauhuun, salamoiden kaameasti valaistessa hävitystä, — ja sitten Jeesuksen tulevan taivaan pilvissä tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Kysymyksissä tammikuun 24 p:nä koski ensimmäinen kysymys tätä levottomuutta herättävää ilmoitusta, ja helmikuun 1 p:ksi olimme järjestäneet ylimääräisen esitelmän Kansantalolle, jossa puhuin Kristuksen toisesta tulemisesta, maailman lopusta ja nykypäivien ennustuksista.

Amerikkalainen profetissa on toivottavasti tarkoittanut parastaan tuolla huomiota herättävällä ilmoituksellaan, mutta kyllä se epäilemättä on saanut aikaan yhtä paljon pahaa kuin mitä sillä lienee hyvää tarkoitettu. Ja kuinka itse asiassa kritiikittömillä ja perättömillä vakuutuksilla ja ennustuksilla saattaisi olla mitään suorastaan hyvää vaikutusta?

Nelisenkymmentä vuotta sitten H. P. B. kirjoitti »Theosophist» lehdessä kristillisen kirkon pääopinkappaleesta ja »vereen kastamisesta» seuraavasti:

Kristillisessä legendassa »vapahtaja» on »vihkijä», joka uhraa elämänsä lunnaksi siitä etuoikeudesta, että saa opettaa opetuslapsilleen muutamia suuria totuuksia. Hän, joka ratkaisee kristillisen sfinksin arvoituksen, tulee »Absoluutin Mestariksi» siitä yksinkertaisesta syystä, että *kaikkien* muinaisten vihkimysten — menneiden, nykyisten ja tulevien — suurin mysterio selviää ja paljastuu hänelle. Ne, jotka omaksuvat vertauskuvan *sanallisesti*, jäävät sokeiksi eliniäkseen, ja ne, jotka paljastavat sen tietämättömille joukoille, ansaitsevat rangaistuksen varomattomuudestaan, kun yrittävät »ruokkia sikoja päärlyillä». *Theosophist*-lehti — niiden älykkäiden lukemana, jotka sitä ymmärtäessään osoittavat ansaitsevansa sen verran salaista tietoa kuin heille voidaan antaa — on saanut oikeuden julkaista pienen viittauksen. Ken tahtoo käsittää sekä sfinksin että ristin vertauskuvan salaisuuden, tutkikoon egyptiläisten, kaldealaisten, muinaisten juutalaisten, hindulaisten y. m. vihkimysmenetelmiä. Silloin hän tulee huomaamaan, mitä sana »sovitus» — joka on kristinuskoa paljon vanhempi — ja myös mitä »vereen kastaminen» merkitsi. Korkeimman vihkimyksen viimeisenä hetkenä, kun vihkijä oli paljastanut viimeisen salaisen sanan, täytyi ehkä hierofantin tai »vastasyntyneen», *kumpi tahansa heistä oli arvokkaampi*, kuolla, koska kaksi *yhtä* voimakasta adeptia ei saa elää ja sillä, *joka on täydellinen*, ei ole sijaa maan päällä. Eliphaz Lévi viittaa kirjoissaan tähän salaisuuteen selvittämättä sitä. Hän puhuu Mooseksesta, joka kuolee — salaperäisesti häviää tietämättömiin Pisgah-vuoren huipulta »laskettuaan kätensä» vihkimänsä Aaronin päälle, — Jeesuksesta, joka kuolee »rakastamansa» opetuslapsen, Ilmestyskirjan tekijän, Johanneksen puolesta, — ja Johannes Kastajasta — vanhan testamentin viimeinen todellinen *nazari* (katso *Isis.*, II osa, s. 132), — joka vaillinaisissa, ristiriitaisissa ja vääristetyissä evankeliumikertomuksissa menettä

henkensä myöhemmin Herodiaksen oikun kautta, mutta nabathealaisten *salaisissa* kabbalisticissa dokumenteissa uhraa itsensä sovitushriksi »kastettuaan» (s. o. vihittyään) valitsemansa seuraajan mystillisessä Jordanissa. Näissä todistuskappaleissa *Aba*, Isä, vihkimyksen perästä tulee Pojaksi, ja Poika seuraa Isää ja tulee samalla kertaa *Isäksi ja Pojaksi*, jota inspiroi Sophia Achamoth (salainen viisaus), myöhemmin muutettuna Pyhäksi Hengeksi. Mutta tämä Johannes Kastajan seuraaja ei ollut Jeesus, sanovat nazarealaiset. Mutta siitä toisten. Vielä tänä päivänä seuraa vihkimystä Himaalajan *tuolla puolen* opetuslapsen *jonkun aikaa* (kolmesta kuuteen kuukauteen) kestävä kuolema, usein myös vihkijän; mutta buddhalaiset eivät vuodata verta, sillä he kammoksuvat sitä tietäen, että veri vetää puoleensa »pahoja voimia». Tantrikkojen *Shastrat* (pyhät kirjat) kertovat tshinnamasta-tantrikkojen vihkimyksestä (sanoista *tshinna* »eroitettu» ja *masta* »pää» — koska Tshinnamasta-jumalatarta kuvataan pää leikattuna irti ruumiista), että niin pian kuin adepti on saavuttanut korkeimman täydellisyysasteen, on hänen vihittävä seuraajansa ja — kuoltava, uhraten verensä veljiensä syntien sovitukseksi. Hänen täytyy »leikata irti oma päänsä oikealla kädellään, pitäen sitä vasemmallaan». Kolme verivirtaa syöksyy esiin päättömästä vartalosta. Yksi näistä ohjataan irtotaisen pään *suuhun* (»... minun vereni on totinen juoma» — nuo Johanneksen evankeliumissa olevat sanat, jotka niin suuresti hämmästyttivät opetuslapsia); toinen juoksee maahan puhtaan, synnittömän veren uhrina maemolle; ja kolmas nousee taivasta kohti todistajana »itsensä uhraamisen» uhrista. Tällä on nyt syvä salatieteellinen merkityksensä, jonka ainoastaan vihityt tuntevat; kristillinen dogmi ei selitä totuutta sinnepäinkään, mutta *The Perfect Way* kirjan *puoleksi inspiroidut* tekijät paljastavat totuutta, niin vaillinaisesti kuin sitä määrittelevätkin, paljon läheisemmin kuin mitkään kristilliset kommentaattorit. *H. P. B.*

Madame Blavatskyn mainitsema kirja »The Perfect Way or the Finding of Christ» (Täydellinen tie eli Kristuksen

löytäminen) ilmestyi v. 1882. Sen olivat kirjoittaneet Mrs. Anna Kingsford ja Mr. Edward Maitland. Mrs. Kingsford, joka oli saavuttanut lääketieteen tohtorin arvon Parisin yliopistossa, oli merkillinen englantilainen mystikko, jonka näkyihin ja inspiratsioneihin yllämainittu kirja kokonaan perustui. Hän oli alussa Teosofisen Seuran jäsen, mutta perusti sittemmin oman Hermeettisen Seuransa, kun eroavaisuus hänen länsimaalaisen ja Mr. A. P. Sinnettin itämaalaisen teosofian välillä tuli liian räikeäksi.

Näin — vuosikymmeniä myöhemmin arvosteltuna Anna Kingsford oli länsimaalainen okkultisti, joka saavutti »rosenkreutsiläisen» vihkimyksen ja esiintyi Euroopassa samaan aikaan kuin madame Blavatsky Indiassa. Mrs. Kingsford ei tuntenut teosofiaa laisinkaan, silloin kun hänelle näyissä ja inspiratsioneissa ilmoitettiin se esoteerinen kristinusko, jota kirja »The Perfect Way» esittää. Hänen elämänymmärryksensä on syvästi mystillinen ja perustuu siihen Kristukseen, joka on meissä. Kaikki dogmit saavat järkipäisen selityksensä mystillisen Kristus-käsityksen valossa, ja Mrs. Kingsford on lujasti vakuutettu siitä, että kaikki uskonnot ovat oksia samasta puusta, ikuisesta jumalallisesta totuudesta, ja että niillä kaikilla on sisäinen esoteerinen puolensa. Kaikkia »vapahtajia» ja ennen kaikkea Buddhaa hän pitää suuressa arvossa, väittäen vain, että Jeesus Kristus nosti totuuden tajunnan vielä korkeammalle tasolle, täten täydentäen Buddhan työn.

*

Tässä joulun edellä luin F. Ossendowskyn kirjan »pe-doista, ihmisistä ja jumalista», joita hän oli tavannut Tibetissä v. 1920 pakomatallaan bolshevikkien luota Siperiasta. Kirjasta oli paljon puhuttu, paljon kehuttu sen jännittävyyttä ja sen harvinaisen valaisevia tietoja Tibetin mystillisestä elämästä. Se oli toisin sanoen kirjallinen makupala teosofeille ja salatieteilijöille.

Luin sen odotuksella ja tunnustan mielihyvällä, että se oli jännittävästi kirjoitettu kuin seikkailu-romaani ainakin.

Seikkailut ja vaarat olivat kuitenkin mielestäni kaikessa kaa-meudessaan siksi luonnollisia nykyisellä bolshevistisella ajallamme, että pitkin matkaa odotin, koska tulisivat oikein nuo merkilliset asiat. Yksi ainoa kohta jäi merkillisenä ja huomattavana mieleeni: että yksin buddhalaiset papitkin Tibetissä käyttivät murha-aseita. Niin on siis häpeä painanut leimansa aikaamme, että buddhalaisetkin, jotka uskonnossaan nimenomaan kieltäytyvät verta vuodattamasta, sekaantuvat kapinallisiin hankkeisiin ja tarttuvat miekkaan! Mutta kertoihan Ossendowsky toiselta puolen Siperian buddhalaisista sojooteista, jotka vakaumukselleen uskollisina mielummin pakenivat kotiseudultaan Siperiassa kuin aseellisesti puolustautuivat bolshevikkeja vastaan.

Kirjansa loppupuolella tekijä vihdoinkin joutui ihmeittensä keskelle. Siinä hän kertoo tavanneensa Urgan temppelissä Tibetin mystillistä hallitsijaa, n. s. Elävää Buddhaa, sokeata vanhusta, joka juoppoudesta on kadottanut näkönsä, mutta on erittäin viisas ja hurskas mies ja m. m. etevä astrologi. Toisiakin ihmeellisiä ja samalla paljon sympaattisempia laamoja ja paaveja tapaa Ossendowsky ja saa kuulla heiltä »maailman kuninkaasta», joka elää ja hallitsee maanalaisessa Agarthin kaupungissa.

Mitä tämä on? ajattelin lukiessani. Missä olen näistä asioista ennen lukenut? Syventyessäni muistoihini pääsin pian asian perille. Arvossa pidetty ranskalainen okkultisti markiisi de Saint Yves d'Alveydre on niistä puhunut! Hain käsiini hänen kirjansa: »*Mission de l'Inde en Europe, Mission de l'Europe en Asie, La question du Mahatma et sa solution*» (Indian tehtävä Euroopassa, Europan tehtävä Aasiassa, Mahaatma-kysymys ja sen ratkaisu), selailin sitä ja huomasin kohta, että Saint-Yves d'Alveydre niinikään puhuu »Agarthasta» ja sen maanalaisista konstruktioneista, sen 20 miljoonasta asujaimesta, sen korkeimmasta päästä »Maharshista» j. n. e. Kirjansa hän omistaa »Hallitsija-Paaville, joka päässään kantaa seitsenkruunuisen tiaran, Karitsan ja Oinaan

aikakauden muinaisen pääkaupunki-Paradeeshan nykyiselle Brahatmahille.»

Ensin ilostuin, sillä ranskalaisen markiisin tiedonannot, jotka julkaistiin painosta ystävien toimesta tekijän kuoleman jälkeen 1910, mutta jotka tekijä itse oli kirjoittanut v. 1886, saivat täten odottamattoman vahvistuksen. Tarkempi vertailu näytti kuitenkin hämmästyksekseni, että Ossendowsky ei osannut sanoa mitään uutta, vaan että hänen kuulemansa käsitti tarkoin samoja asioita kuin Saint-Yves d'Alveydre kirjassaan oli tuonut esille. Mitä tästä merkellisestä yhteen-sattumasta piti ajatella? Se oli todella ihmeellinen, jos Ossendowsky ei tuntenut kirjaa »Mission de l'Inde en Europe». Mutta jos hän tunsii sen ja sovitti sen tiedonannot seikkailu-kertomukseensa, silloin hänen kirjansa tosi kokemukseen perustuvasta matkakertomuksesta muuttui seikkailuromaaniksi, jossa mielikuvitus saattoi näytellä yhtä suurta — tai suurempaa — osaa kuin todellisuus. Enkä niin ollen lopullisesti tiennyt, missä määrin oli luottamista prof. Ossendowskyn kirjaan, jonka mottona oli seuraava komea ote Titus Liviuksesta: »On aikoja, ihmisiä ja tapahtumia, joista ainoastaan historia voi lausua lopullisia tuomioita. Saman-aikuiset havaintojen tekijät saavat vain kirjoittaa muistiin, mitä ovat nähneet ja kuulleet. Totuus itse tämän vaatii.»

Totuus vaatii myös, että seuraava tosiseikka mainitaan. Madame Blavatsky puhui jo Salaisessa Opissaan n. s. Brahmaatmasta, joka on kaikkien mahaatmojen eli mestarien korkein pää, ja teosofisessa kirjallisuudessa on yleensä puhuttu siitä »Sanatkumaarasta» eli »tämän maailman kuninkaasta», joka saapui maapallollemme Venuksesta ja on Salaisen Veljeskunnan korkein Vihkijä. Sitä vastoin H. P. Blavatsky ei tietääkseni mainitse nimeä »Agarttha», vaikka hän ohimennen toteaa, että kiinalaisten buddhanuskojain opettama »läntinen paratiisi», jossa kuolemattomat asuvat, on »todellinen vuorten ympäröimä paikka erämaassa».

Englannissa toimii nykyään huomattava uskonnollinen liike: Joanna Southcott-liike. Kerron tässä »The Canadian Theosophist»-lehden viime joulukuun numeron mukaan pari seikkaa siitä.

Joanna Southcott syntyi v. 1750 Devonshiressa ja kuoli v. 1814. Hän oli oppimaton työläisnainen ja rupesi 40-vuotiaana profetoimaan. Sen jälkeen oli hänen elämänsä myrskyisä ja onneton, mutta kuollessaan hän jätti jälkeensä 65 käsikirjoitettua profetallista kirjaa ja suuren köytetyn ja sinetöidyn arkun, jonka saisi avata yksinomaan 24 piispaa aikana, jolloin valtakunta olisi suuressa hädässä. Hänen ennustuksensa maailman sodasta, tankien käytöstä, ilmahyökkäyksestä Lontoota vastaan, kullan ja sokerin puutteesta ynnä sadasta muusta yksityisseikasta herättivät hänen eläessään naurua, mutta ovat nyt toteutuneet.

Muuan julkaistu Southcottin profetia sanoo, että arkussa on inspiroituja kirjoituksia, jotka kertovat kirkon johtajille, millä tavalla he voivat muodostaa suuren kansainvälisen rauhanliiton toisten uskontojen kirkkojen avulla, mutta vielä ei ole löytynyt 24 piispaa, jotka pitäisivät arvolleen soveliaana avata sata vuotta sitten kuolleen mummon kistua. Ja kuitenkin luulisi, että piispatkin voisivat alentua jotain tekemään maailman rauhan puolesta!

Joanna Southcott-liike lukee jo 50,000 kannattajaa tavalisten kuolevaisten joukossa, ja viime vuoden alkupuolella annettiin julki toinen salaisuus, joka on herättänyt tavatonta huomiota ja mielenkiintoa ympäri maailmaa. Liikkeellä on näet hallussaan lääke, jota se nimittää »Panaceaksi» (yleislääkkeeksi) ja joka parantaa kaikkia sairauksia, syövästä ja keuhkotaudista lähtien kaljupäisyyteen ja karkeaan ihoon saakka. Tällä lääkkeellä on saatu aikaan siksi paljon ihmeitä, että etevät lääkärit Englannissa, Amerikassa, Indiassa ja Saksassa ovat ryhtyneet sitä tarkemmin tutkimaan. Suurta huomiota ansaitsee sekin seikka, että Southcott-liike jakaa lääkettään ilmaiseksi, kantaen itse kaikki kustannukset sen valmistamisesta. Noin 3,000 potilasta hoidetaan tätä nykyä, ja monet

sairaat, jotka lääkärit ovat toivottomina hylänneet, ovat muutamana kuukauden hoidon jälkeen täydellisesti parantuneet.

Ketä tahansa sairasta kehoitetaan käyttämään Southcott-Panaceaa. On vain kirjoitettava (englanniksi) ja mainittava sairaus sekä liitettävä postikuponki (tai raha) vastausta varten. Kirje on osoitettava seuraavasti: C. S. S., 46, Ebury St., London, S. W. 1, England. Mitään maksua ei huoli lähettää, sillä ne, jotka niin ovat tehneet, ovat saaneet rahansa takaisin.

*

Kuten kansilehtemme toisella sivulla sanotaan, tulee Ruusu-Risti tänä vuonna käsittämään ainakin 432 tekstisivua. On helppo laskea, että kolmen numeron silloin täytyy olla vain 32-sivuisia. On kuitenkin luultavaa, että lopullinen sivumäärä nousee paljon yli 432, koska joulukuun numero kalenterin muotoisena tulee käsittämään 96 tekstisivua. Siltä varalta aion yhtäkaikki supistaa huhti-, touko-, elo- ja syyskuun n:rot 32-sivuisiksi, jollei tilaajamäärä nouse melkoisesti entisestään.

Mutta toivokaamme, että se nousee! Olisiko nousu aivan mahdollista? Mitä siitä arvelette, lukijat?

Arabialaista viisautta.

Lapsuutemme ajoilta muistamme kaikki, millä ihastuksella seurasimme sankarein seikkailuja ja kohtaloita »Tuhannen ja yhden yön» ihmeellisissä saduissa. Tavallisesti niissä esiintyi joku viisas kaliifi, kaadi (tuomari) tai sheikki, joka tiesi neuvon vaikeissa pulmissa, tai joku haltia, joka asetti yliluonnolliset kykynsä ja valtansa luonnon voimien yli hätään joutuneen sankarin palvelukseen. Satujen henki oli uskonnollinen ja rauhallinen ja paljon viisaita sanoja niissä lausuttiin. Arabialaiset ovatkin tunnetut tuhansista sananlaskuistaan ja mietelauseistaan. Tähtikirkkaat yöt erämaassa pitkällä karavaaniretkellä ovat viritäneet heidän sielunsa ylevään mietiskelyyn, Jumalan uskoon ja puolueettomaan ihmiselämän arvosteluun.

Näiden lapsuuden muistojen elvyttämiseksi olen tähän valikoinut ja suomentanut muutamia sananlaskuja tohtori John Wortabet'in englanniksi kääntämästä kokoelmasta.

P. E.

*

Kaikista asioista Jumala enimmin rakastaa sitä, että annamme anteeksi, kun voimme tuottaa vahinkoa, ja osoitamme kärsivällisyyttä, kun olemme suuttuneet.

Anteeksiantamisen ilo on suloisempi koston iloa.

Anteeksianto on täydellinen, kun syntiä ei muista.

Ilkein ihmisistä on hän, joka ei kuuntele mitään puolustusta, ei peitä mitään syntiä eikä anna anteeksi mitään vikaa.

Pienet ihmiset rikkovat, suuret antavat anteeksi.

Jalo ihminen antaa anteeksi, ja jos hän sattumalta huomaa synnin, hän salaa sen.

Eräs ihminen sanoi toiselle, joka oli häntä panetellut: »Jos on totta, mitä olet puhunut, suokoon Jumala minulle anteeksi; ja jos se on valetta, suokoon Hän sinulle.»

Lempeys on ihmiskunnan jaloimpia piirteitä.

Lempeä ihminen on kaunis ihminen.

Varmimpia lempeyden merkkejä on hellyys hulluja kohtaan.

Lempeys ehkäisee hullun ihmisen rajun suuttumuksen, niin kuin vesi sammuttaa räiskyvän tulen.

*

Tosi jalosukuisuus on ylevässä luonteessa ja hienostuneissa tavoissa, ei jalosukuisessa syntymässä tai pitkässä polveutumisessa.

Jalo mies on hän, joka pyrkii jaloon päämäärään — ei hän, joka ylpeilee tomuksi lahonneista esivanhemmistaan.

Jalo mies on jalo, joutuessaan puutteeseenkin, ja alhainen ihminen on alhainen päärlyilläkin kulkiessaan.

Leijona on leijona kynnetkin leikattuina, ja koira on koira kultanauhakin kaulassa.

Joka ei välitä omasta kunniansaan, ei voita mitään hyvää kunniakkaasta polveutumisesta.

Oppi ja korkeat periaatteet astuvat jalon syntymän tilalle ja peittävät alhaisen syntyperän kunniantomuuden.

Oksa kertoo, mistä rungosta se tulee.

*

Ihmiset eivät näe vikaa hänessä, joka kunnioittaa itsensä.

Jollet pelkää huonon elämän seurauksia ja jollei sinulla ole häpeän tuntoa, olet vapaa tekemään, mitä haluat.

Kautta Jumalan, elämällä ei ole arvoa ja tässä maailmassa ei ole onnea ihmiselle, joka on kadottanut itsekunnioituksensa ja antautuu häpeämättömyyteen.

Ei ole hyvää siinä ihmisessä, joka ei ihmisiä häpee.

Jolla on hävyttömät kasvot, hänellä on pelkuri sydän.

Hävetä Jumalan edessä on totella Hänen käskyjään ja välttää mitä Hän on kieltänyt; hävetä ihmisten edessä on välttää kaikki vahingon teko heille; ja hävetä itsensä edessä on olla siveä ja puhdas yksin ollessaan.

Häpeä enemmän omista silmissäsi kuin ihmisten.

Joka salassa tekee jotakin, jota häpeäisi julkisesti tehdessä, ei kunnioita itseään.

Joka ei kunnioita itseään, ei saata kunnioittaa toisia.

*

Ihminen on todella uskonnollinen, kun hän on todella hyvä.

Hyvä luonne on suuri lahja.

Ystävälliset sanat ovat rakkauden sitoumuksia.

Ystävällinen sana on kuin laupeuden teko.

Jollet voi auttaa ihmisiä rahalla, auta heitä iloisella naamalla ja ystävällisellä käytöksellä.

Kukaan ei ole arvontoa ansainnut, jollei hänellä ole nämä kolme asiaa tai ainakin yksi niistä: Jumalan pelko, joka pidättää häntä pahasta, kärsivällisyys pahoja ihmisiä kohtaan ja hyvä luonto kaikkia kohtaan.

On tapauksia, joissa ei hyvyys, vaan ankuruus on välttämätön.

Hyvyys enentää ystävien rakkautta ja vähentää vihollisten vihaa.

Oltuasi hyvä ole luja.

Jumala rakastaa helläsydämistä ihmistä.

Hyvässä luonteessa on neljä kohtaa, joista kaikki muut hyvät piirteet saavat alkunsa: järkevyys, rohkeus, itsehillintä ja oikeus.

*

Älä häpeä antaa vähäsen, sillä vielä vähempi on olla mitään antamatta.

Joka kylvää hyvyttä, niittää kiitoksia.

Mitä Jumalalle tekee, ei koskaan mene hukkaan.

Ole laupias sille, joka on alapuolellasi, ja sinä saat laupeutta Häneltä, joka on yläpuolellasi.

Paras hyvä on nopeimmin tehty hyvä.

Sopimaton ystävällisyys on vääryyttä.

Ei tosi iloa muuta kuin hyvän teossa, ei tosi surua muuta kuin pahan teossa.

Jumala kieltää julmuuden eläimiä kohtaan.

Rauhantekijä saa kaksi iskua kolmesta.

*

Jaloa anteliaisuutta on osoittaa hyvyyttä, ennenkuin sitä pyydetään, sekä sääliä ja antaa pyytäjälle.

Antelias ihminen on lähellä Jumalaa, lähellä ihmisiä, lähellä paratiisia, kaukana helvetistä.

Älä katso anteliaan ihmisen vikoja, sillä Jumala auttaa häntä hänen langetessaan ja antaa hänelle, kun hän on tarpeessa.

Ihminen, joka tekee hyvää, ei lankea, ja jos hän lankeaa, hän löytää auttavan käden.

*

Joka on kiittämätön ihmisille, on kiittämätön Jumalalle.

Joka on kiittämätön vähästä, on kiittämätön paljostakin.

Jumala osoittaa jatkuvasti suosiotaan sille, joka on kiitollinen.

Joka on kiittämätön saamastaan hyvästä, ansaitsee, että hyvä häneltä otettaisiin.

Ihminen voi osoittaa kiitollisuuttaan Jumalalle ainoastaan siinä määrin kuin hän tekee hyvää kanssaihmisilleen.

Jos ihminen julkisesti tunnustaa kiittävänsä Jumalaa, mutta hänen varallisuutensa pienenee, tekee varmasti nälkäisten ja alastomain laiminlyöminen hänen kiitoksensa tyhjäksi.

Ole kiitollinen hänelle, joka on tehnyt sinulle hyvää, ja tee hänelle hyvää, joka on sinulle kiitollinen.

Kiitollisuus pukeutuu kolmeen muotoon: sydämen tunteeseen, sanojen ilmaisuun ja vuorostaan antamiseen.

Neljä on maan päällä arvottominta asiaa: sade hedelmättömälle maalle, lamppu auringonvalossa, kaunis nainen naituna sokealle miehelle ja hyvä teko kiittämättömälle.

(Jatk.)

Mikä on totuus minulle?

Ole nyt, sieluni, tosi. Sinulle annettu tehtävä vaatii syvälistä tarkkaavaisuutta. Osaatko sanoa, mitä sinä tiedät totuudesta ja mikä on sinulle totuus?

Nyt et saa turvautua mihinkään sinulle opetettuun. Nyt ei riitä raamatunlauseet, eikä toisten opetuksien toistelemineen. Olethan totuuden etsijä, totuuden rakastaja. Mitä siis olet löytänyt ja mitä tiedät?

— Totuus ylitse kaiken. Ei mikään ole totuutta parempi, ei mikään ole rikkaampi — ei suurenmoisin, ei rohkein mielikuvituksen lento — rikkaampi totuutta, sitä ylevämpi, kauniimpi.

Ei mikään voi totuutta minulle korvata, henkeni ei iankaikkisesti tule muuhun tyytymään, ei ennen väsymään, ei antautumaan millekään muulle kuin totuudelle. Totuuden Jumalan edessä ainoastaan alistun, polvistun, nöyränä maahan väivun. Se Jumala, joka on totuus, hän on samalla kaikki muu, sillä siihen sisältyy kaikki!

Totuuden omistaminen on totuuden näkemistä, tuntemista, kaikilla asteilla totuuden välitöntä aistitsemista, sillä juuri totuuden rakastamisesta, totuuden tavoittelemisesta ovat kaikki aistimeni kehittyneet, kaikki aistimeni, vaistoni, kykyni heränneet, teroittuneet ja herkistyneet — niin ruumiissani, sielussani, kuin hengessäni.

Se, mikä ei kestä tämän totuuden ehdon edessä, ei ole minulle mikään totuus. Totuuden täytyy olla sopusoinnussa minun itseni kanssa, minun täytyy jollain tavoin voida aistita sitä, sen täytyy mahtua minuun ja minun täytyy voida olla yhtä sen kanssa. Minä voin, minulle on ilman muuta ominaista tuo sisäinen omistamisen, laajentumisen kyky, mahdollistaa omaan todelliseen olemukseeni yhä enemmän ja enemmän, sisästä päin aueta ja kasvaa loppumattomiin.

Ja katso! Silloin kun olen kasvanut koko kaikkeutta käsittäväksi, silloin kun olen itse olevaisen syliini sulkenut, silloin kun kaikki on minussa ja minä kaikessa — silloin vasta olen löytänyt sinut, jota rakastan ja etsin, sinut, totuuteni, Jumalani. Silloin tarkoitus on saavutettu, Jumala löytänyt itsensä minussa.

Tämä on kerran tapahtuva täydellisesti, koska se nyt voi tapahtua ja tapahtuu epätäydellisesti, heikosti, osittaisesti.

Voinhan rakastajan riemulla sulkea syliini tämän maailman, kaiken, mitä siinä on, koko luonnon, kivet, puut, vuoret, maat, vedet, eläimet, ihmiset ja kaikki tähdet, näkyväiset ja näky-

mättömät, kaikkein etäisimmät auringot ja nopeinamatkin pyrsötähdet ja taivaat ja helvetit ja kaikki, jotka niiden piireissä asuvat — ja suurista suurimman ja pienistä pienimmän. Voinhan tervehtiä rakkauteni lämmöllä maailmoita, jotka olivat kerran ennen minun maailmaani, teitä etäisimpiä aikojen alussa ja teitä tulevaisia, jotka ijankaikkisesti syöksette esiin äärettömyyden sylistä. Riemulla värähdän teidän atoomienne tahdissa ja minussa kaikkuva sävel yhtyy elämän valtavaan lauluun ikuisen Luojan kunniaksi.

Jumalani, tämä on sinun muotosi, sinun ilmennyt ihanuutesi! Mutta syvällä sielussani, henkesi salaisessa kätkössä tunnen Sinun hienon kosketuksesi, siellä pyhimissäni olet Sinä ainainen todellisuus ja ijäinen läsnäolo.

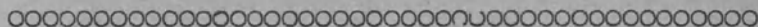
*

Totuus on minulle se, mikä minussa on olennaista, se on minulle valoa, elämää ja elämän ilmentämistä. Sitä valoa minun on seurattava, tuon oman totuuteni mukaan minun on elettävä, sen avulla kaikkea tutkisteltava. Se on todellista näkemistä, jonka mukaan tämä ulkoinen näkeminen on ojennettava, se on pettämätöntä tietoa, jonka kanssa järjen tieto on sopuointuun saatettava.

Se on ainoa todellinen itseni, joka janoaa viisautta ja joka väkivallatta tahtoo ilmentää itseään rakkaudessa. Viisauden lahja on voima ja rakkaus antaa ainoan vallan, joka ei ketään vahingoita.

Isän hyvyydellä se minua johdattaa ja kaikki ymmärtäen antaa anteeksi tämän mitättömän personallisuuteni lukemattomat hairahdukset.

J. Sn—.

Tietäjien tiede.

I LUKU.

§ I. — Mikrokosmos eli ihminen.

Mikään ei ole niin monimutkainen kuin ihmisolento ensinäkemältä! Kuinka selittää kaikki yksityiskohdat tuon olennon anatomisessa ja fysiologisessa rakenteessa puhumattakaan sen sielullisesta kokoonpanosta!

Yleensä näemme vain täyden toiminnan aikana kaikki ne elimet, jotka ihmisolennon muodostavat. Ne toimivat, liikkuvat

ja ilmenevät meille yleensä tuhannella eri tavalla ja vain kaikista suurimmalla vaikeudella saatamme vaikutusten moninaisuudesta määrittellä niiden vähemmän lukuisat syyt.

Mutta tulee ilta. Jäsenet väsyvät, silmät sulkeutuvat, ulkomaailma ei enää vaikuta ihmiseen, eikä hän itse enää vaikuta ulkomaailmaan. Hän nukkuu. Alkakaamme tutkimuksemme hänen unensa aikana.

Ihminen nukkuu, mutta kuitenkin hänen valtimonsa tykyttää, hänen sydämensä lyö ja hänen verensä kiertää. Ruuansulatuselimet jatkavat toimintaansa ja keuhkot hengittävät rytmillisesti elävöittävää ilmaa ulos ja sisään. Unen aikana ei se olento, jota nimitämme ihmiseksi, kykene liikkumaan, ei tuntemaan, ei ajattelemaan. Hän ei saata rakastaa, ei vihata, ei olla onnellinen eikä kärsiä. Jäsenet lepäävät velttoina, kasvot ovat liikkumattomia, mutta kuitenkin hänen elimistönsä toimii, ikäänkuin ei mitään uutta olisi tapahtunut. ¹⁾

Joudumme siis pakosta havaitsemaan ihmisessä:

1) koneellisen osan, joka jatkaa toimintaansa niin hyvin unen aikana, kuin valveilla ollessa. Se on varsinainen elimistö.

2) toisen, älyllisen osan, joka ilmenee vain valvetilassa. Nimitämme sitä tajunnaksi, hergeksi.

Elimistön toiminta näyttää olevan yhtä rajoitettu kuin hengen. Mitä siis tässä elimistössä tapahtuu?

Kaikki, mikä on riippuvaista hengestä, jäsenet, kasvot elimineen, ääni, yleinen tuntoaistikin, kaikki tämä on levossa, kuten olemme nähneet. Mutta kaikki tämä ympäröi ihmisen, se on hänen ulkopintaansa kuuluvaa. Vartalon sisässä, niissä kolmessa osassa, jotka sen muodostavat, vatsassa, rinnassa ja päässä, tapahtuvat ihmiskoneiston automaattisen toiminnan ilmiöt.

Ihmiselimistön muodostavat, samoin kuin kaikki muutkin koneet, liikuntoelimet, liikkeellepaneva voima sekä tätä liikkeellepanevaa voimaa ylläpitävät ja uudistavat keskuksat.

Ajatelkaamme hiukan lokomotiivia, ottaaksemme aivan aineellisen esimerkin. Huomaamme siinä teräselimiä, joita höyry liikuttaa. Höyryn uudistumista ylläpitää jatkuvan lämmön kehittäjä.

Samoin näemme ihmiselimistössä koneiston erikoiselimiä, putkimaisista säikeistä rakennettuja elimiä, valtimoita, laskimoita, ruuansulatuselimiä j.n.e., j.n.e., joita liikuttaa keskushermoston

¹⁾ Uni-ilmio tuskin häiritsee hänen lepoaan tai muistuttaa korkeampien olemuspuolien olemassaolosta.

synnyttämä hermovoima. Tätä voimaa, samoin kuin kunkin elimiä rakentavan solun erikoiselämää ylläpitää valtimojen verenkierto. Elimet, erilaisten voimien toimintakeskukset, hermojen liikkeellepaneva voima sekä veren elähyttävä voima ovat siis se oleellinen perusta, joka muodostaa toiminnassa olevan ihmiskoneiston.

Mutta ihminen herää. Jokin uusi olemuspuoli tulee yllämainittujen voimien lisäksi. Jäsenet, jotka olivat levossa, heräävät liikkumaan. Kasvot elävöittyvät, silmät avautuvat. Ihmisolento, joka oli makuulla, pukeutuu ja rupeaa puhumaan. Uusi elämä alkaa, samalla kuin elimistön elämä jatkaa koneellista toimintaansa.

Se olemuspuoli, joka nyt ilmenee, eroaa oleellisesti edellämainituista. Sillä on käytettävänään ruumiissa erikoiset toiminnanelimensä, juovikkaista säikeistä rakennetut elimet. Sillä on erikoinen hermojärjestelmä. Se käyttää palveluksessaan ruumista, kuin työmies työkaluaan, kuin koneenkuljettaja veturiaan. Se hallitsee kaikkia niitä keskuksia ja pinnalla olevia elimiä, jotka äsken lepäsivät. Tätä olemuspuolta nimitämme tajuavaksi hengeksi.

Tehkäämme yhteenveto ylläolevasta esityksestä. Näemme ihmisessä kolme olemuspuolta, *sen, joka kaiken ylläpitää, fyysillisen ruumiin, — sen, joka kaikkea elävöittää ja kaiken panee liikkeelle*, muodostaen saman olemuksen kaksi napaa, *sielun*, sekä vihdoin *sen, joka koko olentoa hallitsee, hengen*.

Fyysillinen ruumis, kaksinkertaisesti polarisoitunut joustava välittäjä sekä tajuava henki ovat siis ne kolme pääasiallisinta olemuspuolta, jotka muodostavat ihmisolennon.

Jos otamme huomioon, että joustava välittäjä on kaksinaiminen, niin voimme sanoa ihmisen olevan rakennetun kolmesta elimellisestä olemuspuolesta, siitä joka *ylläpitää*, siitä joka *elähyttää* ja siitä joka *liikuttaa*. Ruumis, astraaliruumis sekä sielullinen olemus voidaan taas syntetisoida ja saattaa toiminnan yhteyteen tajuavan olemuspuolen, hengen kautta, joka *hallitsee*.

Tässä on esimerkki siitä, mitä nimitämme kolminaisuudeksi ykseydessä tai okkultismissa kolmi-yhteydeksi.

Kolme olemuspuolta.

Ihminen on siis kokoonpantu kolmesta olemuspuolesta, fyysisestä ruumiista, joustavasta välittäjästä eli sielusta sekä

tajuavasta hengestä. Viimeksimainittu puoli syntetisoi edelliset ja muuttaa elimellisen kolminaisuuden ykseydeksi. ¹⁾

Muistakaamme, että kaikkien aikojen ja kaikkien koulukuntien salatieteilijät aina ovat olleet yksimielisiä tästä perusjaoituksesta kolmeen olemuspuoleen. Kuitenkin on näiden olemuspuolien erittelemisen, niiden fyysillisen, tunteita koskevan tai älyllisen toiminnan tutkiminen, niiden anatoomisen ja sielullisen paikallisuuden määrittelyminen johtanut eri koulukuntia jakamaan ne *alajaoituksiin*, vaikkakin puhtaasti erittelevässä mielessä. Mutta esoteerisen opetuksen liikkumaton perusta on oppi kolmesta olemuspuolesta. ²⁾

Fyysillinen ruumis *ylläpitää* kaikkia elementtejä, jotka muodostavat ruumistuneen ihmisen. Sen toiminnankeskus on vatsassa.

Astraalinen ruumis *elähyttää* kaikki elementit, jotka muodostavat ruumistuneen ihmisen. Sen toiminnankeskus on rinnassa ja se on ihmisen koossapitävä olemuspuoli.

Sielullinen olemuspuoli *liikuttaa* kaikkia elementtejä, jotka muodostavat ruumistuneen ihmisen, lukuunottamatta niitä, jotka ovat hengen hallinnan alaisina. Sen toiminnankeskus on takaraivon ala-osassa. ³⁾

¹⁾ Ihmisessä samoin kuin Jumalassa ilmenee niin hyvin kolminaisuus kuin ykseys. Ihminen on personana yksi, olemukseltaan kolminainen. Hänessä on Jumalan henkäys eli sielu, tähtihenki sekä ruumis. (*Paracelsus XVI vuosisadalla.*)

²⁾ Sen lain, mikä on aiheuttanut nämä alajaoitukset, on Hoené-Wronski esittänyt matemaattiselta näkökannalta v. 1800 teoksessa nimeltä *Luomisen Laki*.

Ykseys ilmenee ensin kolminaisuutena, kuten ensimmäisessä esittämässämme ihmisen erittelyssä.

Näistä kolmesta peruselementistä syntyy neljä toisluokkaista elementtiä (3 plus 4=7), jotka nostavat seitsemäksi ensimmäisestä analyysistä johtuvan elementtien luvun.

Tämä on teosofien luokitus.

Mutta Wronski menee pitemmälle ja määrittelee kolme uutta elementtiä, jotka syntyvät positiivisten elementtien toiminnasta negatiivisessa sarjassa ja päinvastoin. Tämä nostaa kymmeneksi analyysin määrittelemän luvun. (Kabbalan kymmenen Sephirothia.)

Kun tämä lukumäärä syntetisoidaan ykseydeksi, saadaan Wronskin täydellinen sarja. XIX:llä vuosisadan kirjailijoista on hän luonut täydellisimmän synteessin.

³⁾ Ihmisessä on kolme äitiä, pää, vatsa ja rinta. Pään on luonut tuli, vatsan vesi ja rinnan, niiden keskivälin, henki.

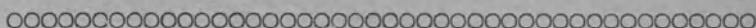
Sepher Jesirah (II:lla vuosisadalla Ad. Franckin mukaan).

Henki yhdistää itseensä edellämäinitut kolme olemuspuolta ja *hallitsee* älyn valaisemana ja tahdon palvelemana koko olen-toa. Hengen tukikohta on aineellisissa aivoissa. Mutta har-voja poikkeuksia lukuunottamatta ei se ole kokonaisuudessaan ruumistunut ihmisolentoon. ¹⁾

(Jatk.)

Papus.

Suom. K. A. I.

Kristuksen ja Maailmanopettajan tuleminen.

Pistä miekkasi tuppeen; kanna ristisi.

Kun asetumme sille kannalle, että maailman alussa uhrautunut Logos on mystillisenä Kristuksena jokaisen ihmisen tajunnan takana, ja että ihmiselämän pyrkimyksen sisältönä ja päämääränä on, että tuo mystillinen Kristus vähitellen, siemenen tai tapatuksen tavalla muuttaisi meidän personallisen, päivä-tajuisen minämme niin, että Kristus meissä olisi käytännöllinen, silloin koko evankeliumin esitys saa uuden arvon entisen lisäksi. Sillä vaikkakin se on kosmillisen Kristuksen lihaantumisen historia Jeesus Kristuksessa tänne fyysilliselle tasolle, niin samalla se on jokaisessa ihmisessä tapahtuvan mystillisen Kris-tuksen syntymisen, jokaisessa ihmisessä tapahtuvan mystillisen kuoleman ja mystillisen ylösnousemisen historia, — joka samalla on aina jatkuvaa Kristuksen toista tulemistä.

Mutta kun näin on, kun Kristus-lapsi sisäisesti syntyy jo-kaisessa ihmisessä, silloin myöskin Joosef ja Maria saavat, historiallisen tosiasian lisäksi, mystillisen merkityksen. Henki-sessä elämässä ja itsekasvatuksessa ilmenevät vähitellen ne henkiset, tai paremminkin sielullis-siveelliset tilat, joita voimme nimittää Maria- ja Joosef-tiloiksi. Kun ihmisen astraali- eli tunneruumis puhdistuu ja järjestyy niin, että se on altis hen-kisen elämän vaikutukselle, ja kun tämä vaikutus on siksi voima-kas, että ihminen vapaasti vastaanottaa sydämessään henkisen elämän, silloin hän on saavuttanut Maria-tilan. Ja taas Joosef-tila on se, kun ihminen järjessään niin puhdistuu ja herkistyy että hän filosofisen järkeilynsä kautta avautuu henkiseen inspi-ratsioniin.

¹⁾ Pää on älysielun, rinta elähyttävän sielun ja vatsa tuntevan sie-lun sija. *(Robert Fludd XVI:lla vuosisadalla.)*

Ihmisen henkisessä elämässä on siis tavallaan kolme limitäistä rinnakkaislinjaa: Maria, Joosef, Kristus. Ja katsoessamme tätä asiaa edellä esittämiemme Jeesus Kristuksen viiden käskyn kannalta, silloin voimme nämä käskytkin ryhmittää kolmioon. Maria-ryhmän muodostavat 1:n ja 2:n käsky: *älä tapa, älä vihastu, älä tee aviorikosta, älä ole sydämässäsi ja mielikuvituksessasi epäpuhdas*. Kun ihminen tutkii sydäntänsä näiden käskyjen valossa, kun ihminen käytännössä alistuu ja harjaantuu näiden käskyjen noudattamisessa siten, kuin edellä olemme esittäneet, silloin hän voi kuulla sydämessään hiljaisuuden äänen, enkelin äänen, ja hän seuraa sitä. Ja vaikka sanomme tätä tunteiden ryhmäksi, niin se ei suinkaan merkitse, etteikö ihminen Maria-tilassa käyttäisi myöskin järkeään ja ymmärrystään. Sillä kuinka hän muuten voisi kuulla ja vastaanottaa enkelin äänen, kuinka hän muuten voisi näitä käskyjä käytännöllisesti tutkia ja niitä seurata? Kyllä ihmisellä Maria-tilassakin on järki mukana, vaikkakin se sitten muuttuu seuraavissa ryhmissä.

Joosef-ryhmän muodostavat 3:s ja 4:s käsky: *älkää ollenkaan vannoko; älkää tehkö pahalle vastarintaa*. Tutkiessaan, syventyessään ja seuratessaan näitä käskyjä edellä esittämällämme tavalla, järjestyy ihmisen ajatusruumis, ja hän saavuttaa järjellisen filosofisen ajatuskyvyn, jolloin hiljaisuuden eli enkelin ääni voi vaikuttaa hänessä järjellisenä valaistuksena.

K Kristus- eli Poika-ryhmän muodostaa viides käsky: *rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat*.

Tämän käskyn seuraaminen vie meidät henkisen lapsen ja vähitellen Pojan asemaan. Niinkuin tämän käskyn jälkeen heti sanotaankin: »Jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia.» Mutta sen noudattaminen edellyttää henkisen tahdon, hyvän eli vapaan tahdon elämää. Hyvä eli vapaa tahto on kaiken takana liikkeellepanevana voimana, toimien poikana yhdessä Isän kanssa. Se hallitsee tunteita, Maria-voimia, ottaen ne mukaansa elähtävänä lämpönä. Samoin se hallitsee järkeä, Joosef-voimia, ja kaikkia sen päätelmiä, alistuen sen valona mukaansa ja avuksensa siinä työssä, johon viides käsky johtaa.

Tässä aukenee se erikoinen henkisen toiminnan asema, jonka Jeesus Kristus erikoisesti tuli avanneeksi tämän maapallon ja sen ihmiskunnan elämässä. Ja nyt meidän pitäisikin koettaa tehdä hiukan ymmärrettäväksi niitä kahta sankarityyppiä ja uhrautumistapaa, joiden vertauskuvana on edellisen miekka ja jälkimäisen risti. Sentähden voimme puhua sankarista joka

kantaa miekkaa ja uhrautuu sen kanssa, ja voimme puhua sankarista joka kantaa ristiä ja uhrautuu sen kanssa. Kun henkinen ja jalo ihminen on sydämessään löytänyt Jeesus Kristuksen menetelmän ja yhtynyt siihen, saa hän uhrautua ristin keralla, mutta ellei henkinen ja jalo ihminen ole tähän tullut, saa hän uhrautua miekan keralla.

Ja mitä merkitsee uhrautuminen miekan keralla? Se salaisuus sisältyy juuri tuohon vanhaan käskyyn: »Te olette kuulleet sanotuksi: Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi». Jalo ihminen uhrautuu miekan keralla silloin, kun hän aatteen innoittamana ja hengen elähyttämänä taistelee Jumalan ja kaiken hyvän puolesta saatanaa ja kaikkea pahaan vastaan. Hänen uhrautumisensa syvin huippukohta näyttäytyy siinä, kun hän tarttuu miekkaan, taistelee vihollista vastaan, pannen siinä uhrina alttiiksi sekä oman että vihollisensa elämän ja veren. — Mitä enempiä häneltä enää voitaisi odottaa ja vaatia!

Ja kuitenkin Jeesus Kristuksen elämän työn kautta kaikui, ja edelleen kaikuu, tällä planeetalla: *Pistä miekkasi tuppeen: kanna ristisi.*

Vaikka kyllähän Buddhakin tämän jo aavisti. Sillä hänhän nimenomaan kielsi sodan, kaiken tappamisen ja verenvuodatuksen. Mutta hän ei niin selvästi osannut kääntää miekkaa ylösalaisin, ei osannut Jeesus Kristuksen tavalla tehdä siitä ristiä, ei osannut niin selvästi saada esille ristin sankariuden salaisuutta. Vasta Jeesus Kristus osasi loihkia miekan myönteisen salaisuuden täydellisesti esille. Sillä itse tuo esine on samalla kertaa sekä kielteinen että myönteinen, siis sekä miekka että risti, riippuen siitä, kuinka sitä pidellään ja kuinka sitä käytetään. Miekan terä ja kahva muodostavat ristin, joko suorakulmisen tai vinokulmisen. Kun tarttuu miekan kahvapuoleen, silloin sitä voi käyttää joko lyömä- tai pistoaseena taistellessa vihollista vastaan. Mutta kun siihen tarttuu teräpuolesta, silloin ei sitä voi käyttää hävittävänä aseena, mutta sitä voi kantaa olallaan ristinä. Silloin miekan kärki tähtää joko maahan, tai, vertauskuvallisesti, kantajan omaan sydämeen. Niinkuin miekkasankari käyttää sekä fyysillistä- että tietonsa miekkaa, arvosteluaan, aina vihollisensa kukistamiseksi, samoin ristinkantaja-sankarin arvostelu on hänen työnsä ja itsekasvatuksensa ohella aina väännettynä häntä itseään vastaan, mutta rakkaus, hyvyys ja auttavaisuus vihollista vastaan. Sentähden voidaan vertauskuvallisesti sanoa, että hänen miekkansa kulkee hänen oman sydämensä kautta, että miekka, s. o. totuuden ja

rakkauden ja hyvyyden tieto, on puhkaissut hänen sydämensä, ja että uhriveri sillä tavalla vuotaa hänen sydäimestään.

Nämä kaksi erilaista sankariutta vaikuttavat ja kehittävät ihmistä kumpikin omalla erikoisella tavallaan. Miekkasankarius kasvattaa ihmistä oman jalostuvan eläinsielunsa pohjalta, kun taas ristisankarius kasvattaa ihmistä sisäisen enkelisielun pohjalta ja taustalta.

Ymmärtääksemme paremmin näitä kahta sankarityyppiä, koettamme ajatella niiden välimuotoa. Sillä sellainenkin on yleensä pitkin matkaa osannut muodostua. Ja se on *kilvaurheilu*. Urheilija tulee sankariksi siten, että hän voittaa »vihollisensa», kanssakilpailijansa, voimassa, kestävyudessa ja nopeudessa, jolloin hän ei kuitenkaan ole tarvinnut »vihollistansa» vihata eikä tappa. Sensijaan miekkasankari saavuttaa sankariutensa tappamalla vihollisensa, eli siis toisen ihmisen veren ja elämän hinnalla. Joka on sittenkin liian nurinkurinen ja kallis binta sankariuden saavuttamiseksi. Nurinkurinen sentähden, että sensijaan että se tekisi ihmisestä hyvän ja kunnan ihmisen täällä aineen tasolla, poistaa se hänet täältä kokonaan. Ja liian kallis sentähden, että ihmisruumiin synnyttäminen ja kasvattaminen tänne aineen maailmaan on todella pitkän ja vaivalloisen työn tulos ja aikaansaannos. Sellaisena se on liian kallis tulakseen tuhotuksi sankariuden kehittämisen ja saavuttamisen urheiluvälineenä. Ja ottaessamme vielä huomioon siveellisen eroavaisuuden, voimme sanoa, että veretön urheilusankarius on tuhansin kerroin korkeampaa kuin tuo verinen miekkasankarius.

Mutta katsellessamme tätä veretöntäkin kilpailusankariutta Jeesus Kristuksen esittämän rakkauden ja enkeli-ihmisen mittapuulla, joka on sisäinen onni ja ilo, huomaamme siinä sen ilmiön ja ominaisuuden, että se ihminen, joka kilpailussa häviää, hän ei tunne välitöntä onnea ja iloa sydämessään. Hän on voinut ponnistaa ihan viimeiset voimansa, ehkä kireämmällekäin kuin tuo voittaja, mutta ei ole sittenkään päässyt tuntemaan onnea ja iloa. Sillä toinen saattaa olla jo alkuvoimiltaan ja kyvyiltään etevämpi.

Lankee siis itsestään kysymys: eikö ihmiselämässä voitaisi järjestää ja saada esille sellaista sankariutta, jossa molemmat, jossa kaikki mukanaolijat, saisivat pitää ruumiinsa, ja jossa kaikki voisivat tuntea sydämessään onnea ja iloa?

Ja Jeesus Kristuksen kannalta, tuon sankareista jaloimman ja ensimmäisen kannalta, voimme ymmärtää ja vastata: *kyllä, kyllä*, sellainen sankarius on mahdollista! Sillä ristisankarius — vaikkakin se meidän »kristittyjen» ja meidän valtiokirkko-

jemme vaikutuksesta on muuttunut saamattomuuden ja murheen vertauskuvaksi — on juuri sellaista. Ristinsankari ei koeta tappaa vihollistansa, ei koeta asettaa ihmisen ruumiin tuhoa, ei toisen ihmisen eikä oman ruumiinsa tuhoa, astinlaudaksi sankariuden saavuttamiseksi, ei minkään onnen tai Jumalan valtakunnan saavuttamiseksi; eikä hän liioin koeta etevämmyydellään nolata ketään, hän ei pyri saavuttamaan onnea ja iloa yksinään, tai ei ainakaan siten, ettei hänen »vihollisellaan» ja kanssa »kilpailijallaan» olisi samalla ja kaiken aikaa tilaisuus ja mahdollisuus myöskin tuntea sisäistä onnea ja iloa.

— Mutta mitä hän, tuon ristinsankari, sitten tekee? Millä hän sankariutensa saavuttaa, tai, jos niin tahdomme sanoa, millä hän sankariutensa, tuon sisäisen onnensa ja ilonsa lunastaa?

— Jos vastaamme hyvin lyhyesti ja asiallisesti, niin sanomme: ristinsankari on *luova voima*, hän on *henkisesti eli enkeli-ihmisellisesti luova työn sankari*. Henkisesti luova työ koko ruumiin, sielun ja hengen voimilla, sekä siitä johtuva työn ilo, sisäinen tasapaino ja onni — kas siinä ne lunnat ja tunnukset, joilla ristinsankari sankariutensa lunastaa.

— Entä hänen suhteensa vihollisiin ja niihin, jotka hänelle pahaa ja vahinkoa tekevät, tai jotka hänen kanssansa samasta onnesta kilpailevat?

— Jokseenkin sama kuin äidin ja isän suhde lapsiinsa. Kun lapset tietämättömyydessään esim. rikkovat astioita, ja siten osoittavat olevansa käytännöllisiä »vihollisia», niin eivät isä ja äiti silti vaadi lapsiltaan »silmiä silmästä ja hammas hampaasta», he eivät silti heitä lapsiaan vankiloihin ja tappotuomiolle. — Ja miksi he eivät sitä tee? Siksi, että vanhempien luonnollinen rakkaus estää sitä tekemästä. Rakkautensa kannustamina he tukevat ja auttavat lapsiaan, tuntien samalla *antamisen iloa*, kun taas lapset tuntevat *saamisen iloa*. Joten siis molemmat »taistelupuolet» tuntevat sisäistä onnea ja iloa, — joka juuri eli ristinsankariuden ehtona ja edellytyksenä. Sankariudessa täytyy olla samalla kertaa kaikilla mukanaolijoilla mahdollisuus tuntea sisäistä onnea ja iloa. Isä ja äiti kantavat ristinään sitä vahinkoa, jonka heidän rakastamansa lapset aikaansaavat. Siten lapset vähitellen varttuvat ja muuttuvat myös työntekijöiksi perheessä.

Samoin on laita ristinkantajan. Hänen luonnollinen rakkautensa estää häntä vaatimasta »viholliseltaan» silmiä silmästä, se estää häntä asettamasta etevämmyyttään esteeksi toisen ihmisen onnen ja ilon tielle. Hänenkin sankariutensa on sitä laaata, että sen vaikutuspiirissä tunnetaan *saamisen iloa* ja

antamisen iloa. Vaikkei hän heti paikalla osaisikaan asettua samaan täydelliseen rakkauden suhteeseen vihollisiin, joka isällä ja äidillä on rakastamiinsa lapsiinsa, koettaa hän ainakin asettua suojelevan veljen kannalle. Siksi hän ei vaadi vihollisiltaan »silmää silmästä»; hän ei kuluta aikaansa sillä tavalla. Vaikkakin hän on kärsinyt vahinkoa »vihollisen» puolelta, ei hän uhkaillen ja vaatimalla vaadi hyvitystä, vaan kantaa tuon vahingon ristinään, työn ristinään, ja antaa anteeksi sille, joka häntä vastaan on rikkonut.

Niinkuin Jeesus Kristus käskee oppilaitaan mietiskellen ajattelemaan, rukoilemaan: »Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi velallisillemme». Sitä tehden elämä muuttuu kouluksi, liitoksi, jossa opitaan soveltamaan rakkautta käytäntöön anteeksiantamisena.

Ja sitähan anteeksiantaminen onkin. Sensijaan meidän väkivaltaisten valtiokirkkojemme ja niiden helmassa syntyneiden uskonnollisten ryhmien oppi ja käsitys anteeksiantamisesta on — laiton. He kun ovat menettäneet tiedon jälleensyntymisestä ja seurauksen laista, he selittävät, että Jumala antaa anteeksi »syntiselle» kaikki hänen rikoksensa, kun ihminen vaan sitä katuen Jumalalta pyytää, vaikka juuri kuolemansa hetkellä. — Onhan tietysti kaunista ja ilahduttavaa, että ihminen syntisyydessään katuu ja tekee parannuksen elämässään. Sillä se on merkinä siitä, että ihmiselle alkaa kauniimpi jakso elämässään. Mutta elämä anteeksiantamisessa on aivan toista. Se on sitä, että me annamme anteeksi niille, jotka meitä vastaan rikkoivat. Ei ole meidän kannaltamme muuta anteeksiantamista. Niinkuin Jeesus heti lisää: »Sillä jos te annatte anteeksi heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi; mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne».

Juuri tässä on asian ydin, järkähtämätön ydin. Ihmisellä on oikeus antaa anteeksi niille, ja vain niille, jotka häntä itseään vastaan rikkoivat. Sensijaan valtiokirkot ovat tehneet anteeksiantamisesta — ammatin! Palkattu virkailija, pappi, toimittaa ammattimaista anteeksiantamista viran puolesta. Kirkko ja sen viralliset paimenet ja edustajat ovat tehneet anteeksiantamisen tuollaiseksi, kun he itse ovat aina, koko kristillisen historian aikana, vaatineet vihollisiltaan silmän silmästä. Ja niin oikeaoppinen, virallinen kristitty kuvittelee istuvansa jossain kuolemanjälkeisessä taivaassa, kultakruunu päässä, jolloin kaikki hänen rikkomuksensa olisivat unohdetut, kauaksi karkoitettut, anteeksiannettut, — vaikka hän itse olisi pitänyt erikoisen tark-

kaa huolta siitä, että vihollinen on aina saanut »ansaitun» rangaistuksen, ja että hän itse aina on saanut hyvityksen kaikesta kärsimästään vääryydestä ja vahingosta.

Valtiokirkon opit eivät välitä eivätkä ole tietävinään siitä, mitä Mestari itse, mitä Jeesus Kristus itse anteeksiantamisesta puhuu ja opettaa: »Jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.»

Mutta eihän valtiokirkon opeissa olekaan mitään logiikkaa, ei mitään johdonmukaisuutta, ei korkeampaa ymmärtämystä. Ja kuinka niissä sitä voisi olla, kun ne eivät olekaan henkisen ymmärryksen ja viisauden aikaansaamia, vaan alemman, pimittyneen älyn sanelemia ja raa'an voiman vahvistamia, oikeiksi julistamia. Yleensä ne kaikki ovat kiistoissa ja äänestyksissä aikaansaatuja muovailuja. Josta itsestään seuraa, että kirkon opissa kyllä voi olla — raakaa voimaa, mutta ei henkisen totuuden ja rakkauden elävöittävää viisautta, sellaista, joka olisi omiansa opastamaan ihmistä ristinsankariutta kohti.

On hyvä painaa vahvasti mieleensä Jeesus Kristuksen sanat: »Jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne». Mutta yhtä arvokasta ja tärkeätä on myöskin oppia ymmärtämään, että anteeksiantaminen ei sovellu eikä kuulu »ikävien velvollisuuksien» joukkoon. Se on riemullisin ja vapauttavin asia sille, joka sen ymmärtää sovelluttaa käytäntöön.

Kun tämän yhteydessä on puhe veriuhrista, saattaa ihminen, ristinsankari, joutua tätäkin tietä verensä vuodattamaan. Se tapahtuu silloin, kun ympäristö koettaa taivuttaa tai pakoittaa häntä omiin, rakkaudettomiin tapoihinsa; ja kun ristinsankari ei niihin alistu, niin hänet tapetaan. Niinkuin Jeesus Kristus, niinkuin Paavali, Pietari, Huss y. m. m. Mutta silloin hänet tapetaan »syyttä», ja hänen verensä vuotaa puhtaana, viattomana. Silloin hänessäkin vuotaa — mystillisesti puhuen — Karitsan, Kristuksen veri. Ja jos on tullut tavaksi puhua, että me puhdistumme ja pelastumme Kristuksen veressä, on se todellisuudessa juuri tätä. Siinä se on historiallinen Jeesus Kristuksenkin verikuoleman salaisuus. Hänen verensä vuoti viattomana, puhtaana juuri sentähden, että hän uskollisesti pysyi ristissään, eikä muuttanut sitä jälleen miekaksi. Sillä jos hänkin olisi tarttunut miekkaan, olisi ryhtynyt puolustamaan itseänsä, asiaansa ja oikeuksiansa asevoimalla, miekansankarina, jos hänkin olisi tappanut vihollisiaan ja tullut samalla itsekin tapetuksi, niin olisiko hänen verensä silloinkin vuotanut puhtaana, viattomana, olisiko hänessä silloinkin vuotanut Kristuk-

sen veri? Olisiko hänen verensä mukana silloinkin vuotanut anteeksiantamus ja siunaus ihmiskunnalle?

Vastamme: ei. Sillä kuinka miekkasankarin veressä vuotaisi siunaus ja anteeksiantamus, koska hänellä nimenomaan on vihollisia, joita hän koettaa tappaa. Miekkasankarin veri sensijaan huutaa: hyvitystä, kosta. Sentähden: jos Jeesus Kristus olisi tarttunut miekkaan ja kuollut tappotantereelle, tuolla — Jeesus Kristuksen oppilaan kannalta katsoen — surun, murheen, kirouksen ja häpeän kentällä, niin hänestä ei olisi tullut se mikä hänestä tuli; hänessä ei olisi tullut Sana lihaksi; hänestä ei olisi tullut »kaiken perillistä», s. o. hänestä ei olisi tullut maapallomme korkeampaa minää, ei ihmiskunnan vapahtajaa.

Nyt ei pidä ajatella, että tämä Jeesus Kristuksen tappaminen olisi ollut millään tavalla »jumalan suunnitelmassa», tai että »Jumalan vihan lepyttäminen» vaati sellaista. Kaukana siitä. Kyllä hänestä olisi tullut se mikä hänestä tuli ilmankin, vaikkeivät ihmiset olisi häntä tappaneetkaan. Parempi vaan, elleivät ihmiset olisi häntä tappaneet. Sillä silloin se olisi ollut todistuksena siitä, että me ihmiset olisimme olleet pidemmällä ihmistymisessämme, kuin mitä me olimme.

Jeesus Kristuksen kannalta ei ollut pääasia siinä, tappoivatko ihmiset hänet vai eivätkö tappaneet. Pääasia oli ensiksikin siinä, että hän oli kehityksessään saavuttanut Poika-tilan, ja toiseksi siinä, että hän kriittisimmälläkin hetkellä pysyi tässä Poika-tilassa, että hän ei jälleen vetänyt miekkaansa ulos tuestaan, vaan kantoi sitä ristinään. Juuri siinä oli pääasia. Sillä siten hänestä tuli uusi tie, tuli uusi elämisen taito; hänestä tuli ristinsankari, tuli luovan työn sankari, sellainen sankari, joka henkisellä työllään johtaa ihmiskunnan kehitystä, muuttaa raakuuden jaloudeksi, vihan rakkaudeksi, pahan hyväksi.

Ja kun sanotaan että pelastuksemme on Kristuksessa, että pelastuksemme on Kristuksen veressä, joka meidät puhdistaa kaikesta synnistä, kaikesta vääryydestä ja saastasta, on se sitä kahdella tavalla. Ensiksi niin, että Jeesus Kristus ensimmäisenä ymmärsi elämän anteeksiantamuksen kannalta, että hän siltä kannalta saavutti täydellisen taidon, ja että hän sentähden osaa nyt inspiroida ja johtaa maapallon ja ihmiskunnan elämää ja kehitystä siinä hengessä ja siihen suuntaan. Toiseksi niin, että meidän ihmistenkin on, itsekunkin vuorollansa ja aikansa saavutettava tämä sama siveellinen tila, tämä rakkauden ja anteeksiantamisen ja siveellisen ja henkisen luomistyön taito. Meidänkin täytyy osata panna kuolema jalkaimme alle, s. o. meidänkin täytyy tulla niin rohkeiksi, että emme enää puolus-

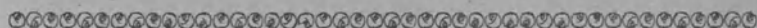
taudu, että emme enää pelkää niitä, jotka ruumiin tappavat; meidänkin täytyy tulla — jälleensyntymäisen kuluessa — niin täydellisiksi rakkauden hengessä, että emme enää minkään asian vuoksi voi siitä pois poiketa, langeta. Silloin meissäkin vuotaa Kristuksen veri — huolimatta siitä, josko meidät tapetaan, tai ei tapeta.

Ja se veri — nim. sellainen toiminnan ja elämisen tapa — se puhdistaa meidät sekä »perisyneistä» että »tekosyneistä», s. o. se puhdistaa meidän sekä sielullisen olemuksemme että kohtalomme siitä tahrasta ja kirouksesta, mikä meitä painaa sekä tässä että sadoissa edellisissä ruumistuksissamme sattuneista rikkomuksista ja lankeemuksistamme ja anteeksiantamattomuudestamme.

Ei ole meilläkään muuta pelastusta. Uudelleen ja uudelleen täytyy meidän kuolla ja syntyä tänne ruumiilliseen maailmaan, aina siihen asti, kunnes mekin osaamme toisiamme rakastaa; kunnes mekin osaamme antaa anteeksi niille, jotka meitä vastaan rikkovat; kunnes mekin osaamme luopua hyvää tarkoittavista pakkokeinoista, ihannoidusta väkivallasta; kunnes mekin osaamme pistää miekkamme tuppeen ja osaamme kantaa sitä ristinämme; kunnes mekin osaamme elää henkistä elämää ja iloiten kärsiä luovassa henkisessä työssä.

Siinä lisääntyvässä ja kasvavassa määrässä kuin tämä jossakin ihmisessä tapahtuu, siinä samassa määrässä hänessäkin elää sisäinen Kristus, ja siinä samassa määrässä hänessäkin toimii Maailmanopettaja.

J. R. Hannula.

In Nobis Regnat Jesus.

Veli Simeon Vadstenan luostarista oli kammiiossaan joutunut vaikean koettelemuksen uhriksi. Tuntemattomaan veljeskuntaan kuuluva munkki oli eräänä yönä seisonut hänen vuoteensa ääressä. Kun Simeon puolihereillä oli noussut pystyyn, oli omituinen vieras loistavalla kädellä osoittanut ristinmerkkiä, jonka joku oli maalannut punamullalla seinän kalkkikerrokselle, ja joka nyt näytti kuivuneelta vereltä. Siellä hän näki taulun eli pergamentin ristiinnaulitun yläpuolella ja kauhukseen hän luki:

In Nobis Regnat Jesus.

Pelokkaasti hän käänsi katseensa vieraaseen munkkiin, mutta tämä vain tarkasti häntä rauhallisilla, syvillä silmillään, joiden katse samalla kertaa hiveli ja tunki hänen sielunsa sisimpään syvyyteen. Veli Simeon oli tällöin ymmärtävinään, että hän oli nähnyt ihmeen ja totuuden. Silloin muukalainen vielä keran kohotti kätensä ristiinnaulitun kuvaa kohden ja sanoi:

»Tämä on se leipä, jolla sinun tulee ravita nälkäisiä. Toisille annetaan tehtäväksi jakaa kolmea kalaa, jotka ovat yhtä monta pyhää totuutta. Mutta taita sinä ensimmäinen leipä jakaa sitä, ja se on ravitseva neljää tuhatta miestä, naisia ja lapsia lukuunottamatta.»

Näin sanottuaan valkopukuinen olento häipyi sumupilveen ja oli kadonnut. Mutta veli Simeon oli kauan ikäänkuin autuaassa hurmiossa ja toisti itsekseen sanoja, jotka oli lukenut ja kuullut.

Väristys kulki hänen ruumiissaan, hieman väsyneenä koetusta jännityksestä hän vihdoin havahtui itseensä. Hän katsahti heti ristiinnaulitun kuvan luona sijaitsevaan tauluun, mutta nyt hän taas luki samat sanat, jotka aikaisemminkin olivat siinä olleet: »Jesus Nazarenus Rex Judaeorum». Hän toimi unessa-kävijän tavoin. Hän nousi tuolille ja raapi veitsellään kirjoituksen pois, alkukirjaimia lukuunottamatta. Sitten hän täytti ne värillä, jota oli valmistanut yhdistämällä refektorioista tuotua viiniä nokeen, jota oli raapinut savukatoksesta. Taulussa saattoi tämän jälkeen lukea: In Nobis Regnat Jesus, mutta kukaan ei sitä tietänyt ennenkuin useita viikkoja myöhemmin, jolloin eräs Hänen Aamutähtensä, lähetettynä tuomaan jotain määräystä veljeskunnan johtajalta, astui kammioon ja sattui lukemaan muutoksen, jonka veli Simeon oli tehnyt kyseessä olevaan kirjoitukseen. Ihmeissään ja kauhussaan meni tämä Hänen Aamutähtensä suoraan päätä veljeskunnan johtajan luo ja ilmoitti, mitä oli nähnyt. Tämä kutsutti heti luokseen veli Simeonin ja veli Anselm Skeningeensiksen, jonka viimeksimainitun tuli toimittaa pöytäkirjat.

Veli Simeon tunnusti empimättä tekonsa ja huomautti, miten hänet oli saatettu siihen ihmeen kautta, jonka hän tarkasti kertoi.

»Mutta etkö sinä veli ymmärrä», sanoi prior, »että olet joutunut paholaisen kiusaukselle alttiiksi, ja tälle on ollut helppo asia kääntää silmäsi.»

Mutta veli Simeon muisti vielä sen autuuden, jonka oli tuntenut, ja väitti, että hän kyllä oli saanut ilmestyksen Jumalalta

ja uuden totuuden julistettavaksi ihmisille onneksi ja pelastukseksi.

Ja priorin valtasi kauhu, koska sellainen koettelemus oli kohdannut niin arvossa pidettyä ja kaikkien rakastamaa veljeä, sillä kuka saattoi tämän jälkeen olla varma siitä, ettei hän joutuisi koettelemuksen ja lankeemuksen uhriksi?

»Sillä tämä on kerettiläisyyttä ja niiden rosencreuziläisten ja gnostikkojen harhaluuloa siitä, että Jeesus Kristus, ristiinnaulittu, kuollut ja haudattu, kolmantena päivänä ylösnoussut ja sittemmin taivaisiin astunut, olisi jotain, joka on ja asuu meissä kaikissa. On myöskin sanottu, että joka poistaa pienimänkään ktrjaimen tai lisää siihen, mitä Raamattu sisältää, hän on vikapää tuomioon.»

Kaikki tämä täytyi veli Simeonin tunnustaa todeksi, ja kuitenkin hän väitti, että hänet Jumalan armon kautta »apostoli Paavalin tavoin oli kohotettu taivaisiin.»

Ja näyttäytyi, että hän oli tullut kuuroksi kaikille järkipuheille ja rukouksille, ja kun eivät mitkään kehoitukset auttaneet, täytyi esimiehen muuttua kovaksi. Ja kuta kovemmaksi hän kävi, sitä enemmän tuskaa se hänelle tuotti, ja tämä tuska herätti hänen vihansa, joka vuorostaan lisäsi hänen kovuuttaan veli Simeonia kohtaan. Kaiken tämän johdosta hän panetti Simeonin kellariin, jossa salpietari syövytti ja suuret rotat vain tuntuivat odottavan sitä hetkeä, jolloin vanki menettäisi tajunsa, heittäytyäkseen hänen kimppuunsa ja nakertaakseen hänen lihansa. Ja itse abbedissa tuli eräänä yönä kyyneltyneenä rukoilemaan, että hän luopuisi harhauskostaan. Niin, hän vieläpä lupasi, että jos veli Simeon vain palauttaisi kirjoituksen alkuperäiseen kuntoonsa ja pysyisi hiiskahtamatta, kaikki olisi unohdettu ja anteeksi annettu. Mutta mikään ei voinut järkyttää onnetonta hänen käsityksistään. Silloin abbedissankin valtasi tuskaa uhkuva, pyhä viha, ja hän lupasi, ettei veli Simeon koskaan jättäisi mädänneet olkensa, ennenkuin kuolleena.

»Miksi et anna polttaa minut», kysyi veli Simeon. »Siitä olisi niin ihana näky koko Östgötan maalle.»

Ihmetellen sellaista uppiniskaisuutta aikoi abbedissa sanoa jotain, mutta veli Simeon esti hänet kädenliikkeellä.

»Aikomukseni ei ollut loukata sinua äiti», hän sanoi, sillä sinä kai toimit oikein, ja varmaankin olisin tehnyt samoin, jos minulla olisi ollut sinun pääsi, ja olisin käyttänyt sinun vaatteitasi. Mutta nyt ei ole niin, vaan näen itsessäni ihmisen, joka vapaaehtoisesti antaa itseään kiusata Jumalan kunniaksi. Siis täytyy minun ilolla nähdä, että se tapahtuisi kaiken kansan edessä.»

Mutta abbedissa oli nyt rauhoittunut, kaikella ankaruudella hän sanoi, että veli Simeonin kerettiläisyys oli niin vaarallista ja tarttuvaa laatua, ettei ollut syytä päästää sitä päivän valoon. Mutta riutuminen tässä kauheassa paikassa saattoi olla yhtä kauheata kuin nopeasti palaminen roviolla.

Mutta veli Simeon hymyili.

»Mitä tahansa teetkään äiti, minua et voi tappa, ja aina olen siinä paikassa, johon saavun, onnellisempänä ja vapaampana kuin täällä rukoileva sinun puolestasi.»

Nyt hänet valtasi koko olemuksen täyttävä rauhan tunne. Rukoillessaan sitä voimaa, joka läpäisee kaiken, joka on sieluna kaiken takana, joka hallitsee kiertotähtiä ja aurinkoja, niinkuin se johtaa hiljaisen lähteen kulkua mereen ja ohjaa lintujen lentoa ja ihmisten kohtaloja, hän tunsi itsensä kohotetuksi ja ikäänkuin käsillä kannetuksi pois hiljaisessa keinuvassa liikkeessä. Se tuntui niin suloiselta ja ihanalta, kuin olisi hän juuri herännyt vaikeasta painajaisunesta. Hän oli kuulevinaan vilpoisia säveliä jostain kaukaisesta, suuresta lohduttavasta soitosta.

Äkkiä hän näki käärmeen, mutta sen sijaan, että se olisi kohottanut kiemuroistaan käärmeen pään, näyttäytyikin ihmispää. Tämä pää olikin, hänen sitä lähemmin tarkastaessa, sen munkkiveljen, joka niin kohtalokkailta seurauksilla oli seisonut hänen vuoteensa ääressä ja osoittanut hänelle nuo uudet sanat. Samat silmät hymyilivät häntä kohtaan lempeällä mutta läpitukevalla valolla.

Silloin veli Simeonkin hymyili ja sanoi:

»Sinä olet se hyvä isä, jonka Hän on lähettänyt minulle avuksi ja lohdutukseksi.»

»Totta sanoit», vastasi puhuteltu, jonka pään ympärillä loisti sädekehä, joka tuntui lähtevän itse näiden voimakkaiden, rauhallisten kasvojen lempeästä loisteesta. »Apua ja lohdutusta tulet saamaan, niin totta kuin se on voitettavissa oikean opin kautta. Iloitse siis siitä, että tästälähin olet minun oppilaani vastaan ottaaksesi totuuden sellaisena kuin minä puolestani saan sen Mestariltani.»

»Mutta miten se on mahdollista», veli Simeon kysyi. »Etkö tiedä, että minun nyt on kuoltava?»

»Ei», oli vastaus. »Nyt kun onnellisesti olet läpäissyt kokeen, jolle Johtavat sinut asettivat, on sinun seurattava abbedissan kehoitusta.»

»Tekisinkö niin pahoin, että väaristelisin ne sanat, jotka itse olet minulle ilmaissut?»

»Et vääristele, kätket ne vain niiden katseilta, jotka eivät vielä voisi niitä kantaa! Mutta eräänä päivänä ne itsestään ilmestyvät jokaisen ristiin ja Kristuskuvaan, olkoon se sitten puusta tai kullasta tai norsunluusta tai maalattuna seiiniin tai tauluihin. Mutta siihen saakka kantakoon jokainen, joka ne Jumalan armon kautta on ymmärtänyt, yhtenä vihkimyksen salaisuutena sydämessään. Tee nyt, niinkuin sinulle on sanottu ja minä olen oleva lähellä sinua nyt ja kuolinpäivääsi saakka.»

Kun tuli aamu ja veli talonvartija asetti hänelle ruokaa, pyysi veli Simeon vielä kerran puhutella abbedissaa. Tämä saapukin kahden luostarisisaren kera.

Laulaen »Deo Soli gloria in excelsis» saattoivat kaikki veli Simeonia hänen kammioonsa, jossa hän nyt veitsellä poisti maalaamansa kirjaimet, jonka jälkeen vanhat palautettiin noki- ja viinivärillä. Sitten kulki veli Simeon niinkuin ennen hiljaisena ja nöyränä Vadstenan luostarin veljien joukossa. Sanottiin vuosien kuluessa, että pimeässä saattoi erottaa hänen päänsä ihmeellisen loisteen kautta, joka säteili hänen otsastaan. Usein, sanottiin, oli hänellä taivaallisia näkyjä, ja hän paransi myös sairaita vain koskettamalla heitä käsillään. Oli niitä, jotka saattoivat pyhästi vannoa nähneensä hänet matkalla auttamassa tarvitsevia kaukana luostarista, vaikkei hän nyttemmin koskaan jättänyt kammiotaan. Mutta kun hän oli kuollut ja veljet tulivat paareilla noutamaan hänen ruumiinsa pitkään lepoon, silloin osoitti eräs ristiinnaulitun kuvaa, joka oli maalattu kalkki-kerrokselle punamullalla, nyt näyttäen kuivuneelta vereltä.

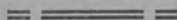
»Ajatella, että tämä pyhä mies kerran nuoruudessaan saattoi tehdä vaikeaa syntiä korkeinta kohtaan.»

Mutta hämmästyksellä ja kauhulla kaikki vetäytyivät syrjään. Sillä taululle, ristiinnaulitun kuvan yläpuolelle ilmestyi loistavana kirjoituksena ne sanat, jotka kuollut kerran oli siihen kirjoittanut ja sitten hävittänyt:

»In Nobis Regnat Jesus.»

W. Hülphers.

Suom. E. K.

Unessa kirjoitettu.

On sieluni sairas ja kaipuu
mun polttavi rintaani.
Kun aurinko maillensa vaipuu,
saa vainajat seuraani.

Ne katuja kanssani kulkee
sen tuttavan kaupungin,
mi lapsuudenmuistoni sulkee,
kuin hellähän sylihin.

Jo haaveeni haihtuneet palaa,
nuo lapsuuden toverit.
Ja virkkaavat vainaat salaa:
„Nyt auttajas' tapasit!“

Taas jouluko joutui vai kevät?
Niin sykkivi syömmeni,
Mun kanssani taas retkeilevät
jo äitini, veljeni!

Ja lapsuuden kodista loistaa
nuo kirkkahat tuikkehet,
Ne katkeran kaipuuni poistaa —
luo silmihin kyönelet.

Niin vaellan huolia vailla
ma seurassa vainajain —
ja samoon unholan mailla
ma maailman unhottain.

Ja portaille tarujen linnan —
mun päätyvi retkeni.
Nyt samoamme me rinnan
sen sisälle, veljeni!

Se kolkkopa on ja ma kadun.
Katoaa mun ystäväin.
Miks' lumolinnahan sadun
saavuun ma harmain päin.

H. P. Blavatskyn „Teosofinen Sanakirja.“

Poimintoja.

Aaron (*Heb.*) Mooseksen, juutalaisen lainsäätäjän vanhempi veli ja *ensimmäinen vihitty* oppilas. Nimi merkitsee *valaistu* eli *valistunut*. Aaron on täten vihittyjen tietäjien (*nabim*) hierarkian eli linjan alkupäässä.

Aasana (*āsana*) (*sk.*) Hatha joogan kolmas aste, eräs määrätty mietiskelyasento.

Aatami, kst. adam.

Aatmavidjaa (*âtma vidyâ*) (*sk.*). Henkisen tiedon korkein muoto; sanallisesti: »sielu-tieto».

Abhayagiri (*sk.*). Sanallisesti: »vuori peloton» Ceylonissa. Siellä on vanha *vihaara* eli luostari, jossa tunnettu kiinalainen matkustaja Fahien v. 400 meidän ajanlaskuamme tapasi 5,000 buddhalaista pappia ja askeettia ja koulun nimeltä *Abhayagiri vaasinah*, »salaisen metsän koulu». Tätä filosofista koulua pidettiin kerettiläisenä, koska askeetit tutkivat sekä »suuremman» että »pienemmän» käyttövälineen oppeja — eli buddhalaisuuden *mahaajaana* ja *hiinajaana* järjestelmää ja *trijaana'a* eli joogan kolmea perättäistä astetta; samoin kuin muuan veljeskunta nykyään tekee Himaalajan tuolla puolen. Tämä todistaa, että »Kâtyâyanan oppilaat» olivat ja ovat yhtä vapaat lahkolaisuudesta kuin heidän nöyrät ihailijansa teosofit ovat nykyään. (Kts. »Sthâvirâh» koulu.) Tämä oli mystillisin kaikista kouluista ja kuuluisa luomiensa arhatien lukumäärästä. *Abhayagirin* veljeskunta nimitti itseään Kâtyâyanan, Gautama Buddhan lempi-tsheelan eli -opetuslapsen oppilaiksi. Perintätieto kertoo, että he jättivät Ceylonin ahdasmielisen suvaitsemattomuuden ja vainon takia sekä muuttivat Himaalajan tuolle puolen, minne siitä lähtien ovat jääneet.

Abhidshnaa (*abhijnâ*) (*sk.*) Kuusi ilmiömäistä (eli »yliluonnollista») kykyä, jotka Saakjamuni Buddha saavutti sinä yönä, jolloin hän tuli Buddhaksi. Tämä on dhjaanan (mietiskelyn) »neljäs» (esoteerisissa opeissa »seitsemäs»), joka kunkin tosi arhatin on saavutettava. Kiinassa vihityt buddhalaiset askeetit laskevat kuusi tämmöistä kykyä, mutta Ceylonissa lasketaan niitä vain viisi. Ensimmäinen abhidshnaa on *divjatshaktshus*, minkä tahansa *haluamansa* asian silmänräpäyksellinen näkeminen; toinen on *divjasrootra*, minkä tahansa äänen ymmärtäminen j. n. e.

Abiegnus Mons (*Lat.*). Mystillinen nimi; rosenkreutsiläiset asiapaperit ovat usein päivätyt »Monte Abiegnus», ikäänkuin ne lähtisivät jostain määrätystä vuoresta. On yhteyttä Meeruvuoren y. m. pyhien harjujen kanssa. (w. w. w.)¹⁾

Ablanathanalba (*Gnost.*). Samanlainen sana kuin »abrakadabra». C. W. King'in mukaan se merkitsi »sinä olet meille isä»; se luetaan yhtä hyvin alusta ja lopusta ja käytettiin Egyptissä loitsuna. (Kts. »Abrakadabra».)

Abrakadabra (*Gnost.*). Tämä symbolinen sana esiintyy keisari Septimus Severuksen hallitusaikana toimineen Semonicuksen runopukuisessa lääkeopillisessa kirjoitelmassa. Godfrey Higgins sanoo sen johtuneen kelttiläisestä sanasta *Abra* eli *Abar* »Jumala» ja *kad* »pyhä»; sitä käytettiin lumoussanana ja kaiverrettiin *kameoihin* amuletksi (w. w. w.)

Godfrey Higgins oli jokseenkin oikeassa, sillä sana »abrakadabra on myöhempi väärennys pyhästä gnostilaisesta sanasta *abrasaks*, joka itse puolestaan on vielä vanhempi muunnos jostain pyhästä muinaisesta koptilaisesta tai egyptiläisestä sanasta: maagillinen loitsu, joka vertauskuvana merkitsi »älä vahingoita minua» ja hieroglyyfeissään puhutteli jumaluutta »isänä». Tavallisesti se liitettiin amulettiin eli taikaesineeseen ja kannettiin *Tat'ina* (kts. t. s.) rinnalla vaatteiden alla.

Abraksas (*abraxas*) eli *Abrasaks* (*abrasax*) (*Gnost.*). Mystillisiä sanoja, joita käytti jo v. 90 pythagoralainen Basilides Aleksandriasta. Hän käyttää abraxas-sanaa jumalolennon nimityksenä, seitsemästä ylimmän ja 365 kykyä omaavana. Kreikkalaisten numeroarvojen mukaan *a. 1, b. 2, r. 100, a. 1, x. 60, a. 1, s. 200*—365 vuoden päivää, aurinkovuosi, jumalallisen toiminnan kausi. C. W. King, *the Gnostics*-kirjan tekijä, pitää sanaa samanlaisena kuin juutalainen *Shemhamphorash*, pyhä sana, Jumalan pitennetty nimi. Abraksas-esine kuvaa tavallisesti kukonpäistä ihmistä, toisessa kädessä kilpi, toisessa piiska. (w. w. w.)

Abraksas vastaa hindulaista abhimaanimia (luovan tahdon tulta) ja brahmaata yhdessä. Nämä monimutkaiset ja mystilliset ominaisuudet saattoivat Oliver'in, suuren vapaamuurari-auktoriteetin, liittämään abraxasnimen Abrahamin nimeen. Tämä ei ollut puolustettavissa; abraxasin kykyjen ja ominaisuuksien, joita on luvultaan 365, olisi pitänyt osoittaa hänelle, että jumal-

¹⁾ W. w. w. — tohtori W. Wynn Westcott, M. B., P. M., kabbalan tuntija ja rosenkreutsiläinen, joka kirjoitti H. P. B:lle muutamia sana- ja asiaselityksiä. Suom.

olento oli yhteydessä auringon ja vuoden aurinkojaon kanssa, — vieläpä, että abraksas oli jäljennös ja aurinko alkutyyppi.

Akaasia (*acacia*) (*Kr.*). Viattomuus; myöskin kasvi, jota käytetään vapaamuurariudessa vihkimyksen, kuolemattomuuden ja puhtauden vertauskuvana; akaasiapuusta saivat juutalaiset pyhät Shittim-puunsa. (w. w. w.)

Akher (*Acher*) (*Heb.*). Apostoli Paavalin talmudilainen nimi. Talmud juttelee kertomuksen neljästä *Tanaim*, jotka astuivat *Ilon yrttitarhaan*, s. o. saapuivat vihittäviksi: Ben Asai, joka katsoi ja kadotti näkönsä; Ben Zoma, joka katsoi ja kadotti järkensä; Akher, joka teki ryöstöjä puutarhassa ja epäonnistui; ja Rabbi Akiba, joka yksin onnistui. Kabbalistit sanovat, että Akher oli Paavali.

Adam (*Heb.*). *Kabbalassa* Adam on »yksisyntyinen» ja merkitsee myös »punamultaa» (kts. »Adam-Adami» Salaisen Opin II osassa). Se on melkein sama kuin *Athamas* eli *Thomas* ja käännetään kreikaksi sanalla *didymos* »kaksoinen» — koska Adam, »ensimmäinen», osoitetaan »miehis-naiselliseksi» Moos. I kirjan I luvussa.

Adam Kadmon (*Heb.*). Alkutyypillinen ihminen; ihmiskunta. »Taivaallinen ihminen», joka ei ole syntiin langennut; kabbalistit lukevat hänet kymmenen Sefirothien joukkoon inhimillisen huomioimisen tasolla (w. w. w.)

Kabbalassa Adam Kadmon on ilmennyt Logos, vastaten meidän *kolmatta* Logostamme; ilmenemätön on ensimmäinen esikuvallinen *ihanne*-ihminen, joka symbolisoi maailmankaikkeutta *in abscondito* eli sen »olemattomuudessa» Aristoteleen merkityksessä. Ensimmäinen Logos on »maailman valo», toinen ja kolmas sen asteettain tummenevia varjoja.

Adonai (*Heb.*). Sama kuin Adonis. Tavallisesti käännetty »herra». Tähtitieteellisesti — aurinko. Kun juutalainen lukiessaan kohtasi nimen I H V H, jota sanottiin Jehovaksi, hän pysähtyi ja asetti tilalle sanan »Adonai» (Adni); mutta kun se oli kirjoitettu Alhimin pisteillä, hän luki sen »Elohim». (w. w. w.)

Adytum (*Kr.*). Pakanallisten temppelein pyhin pyhäkkö. Salainen ja pyhä alue eli sisäinen kammio, johon ei yksikään profaaninen päässyt; se vastaa kristillisten kirkkojen alttaripyhäkköä.

Aeoni, aiooni (*Kr.*). Aikakausi; umalallisesta olemuksesta lähteviä emanatsioneja ja taivaallisia olentoja; gnostikoilla haltioita ja enkeleitä.

Aether, aithäär (*Kr.*). Vanhoilla se jumalallinen valoa

kantava substansi, joka läpäisee koko maailmankaikkeuden, ylimmän jumalan, Zeus'in eli Jupiter'in »verho». Nykyään eetteri, jonka merkitys fysiikassa ja kemiassa nähdään joka tietosanakirjasta. Esoterismissa aether on kosmillisen seitsemänsyyden kolmas prinssiipi; maa on alin, sitten astraalivalo, eetteri ja akaasha, joka on korkein.

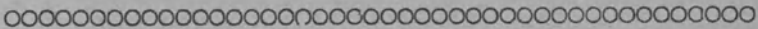
Aetrobatiikka (*Kr.*). Sanasta sanaan ilmassa käyminen tai ilmaan nouseminen ilman näkyväistä, toimivaa tekijää; »levitatsioni».

Se tapahtuu joko tietoisesti tai tietämättä; edellisessä tapauksessa se on magiaa, jälkimäisessä joko sairaaloisuutta tai voimaa, joka kaipaa muutamia sanoja selitykseksi. Tiedämme, että maapallo on magneettinen suure; itse asiassa se on, kuten muutamat tiedemiehet ovat havainneet ja niinkuin Paracelsus väitti 300 vuotta sitten, kokonaisuudessaan laaja magneetti. Se on ladattu eräänlaisella sähköllä—sanokaamme sitä positiiviseksi — jota se omalla tahtoisella toiminnallaan kehittää yhtä mittaa sisässään eli liikuntakeskuksessaan. Ihmisruumis, samoin kuin kaikki muut aineen muodot, on ladattu vastakkaisella, negatiivisella sähköllä. Se on: orgaaniset ja orgaanittomat oliot jätettynä yksikseen latautuvat lakkaamatta ja tahtomattaan sillä sähköön muodolla, joka on vastakkainen maan sähkölle, ja kehittävät sitä. Ja mikä on paino? Yksinkertaisesti maan vetovoima. »Ilman maan vetovoimaa ei olisi mitään painoa», sanoo professori Stewart; »ja jos maapallo olisi kaksi kertaa raskaampi, olisi sen vetovoima kaksi kertaa suurempi». Kuinka sitten saatamme vapautua tästä vetovoimasta? Yllämainitun sähkölain nojalla on olemassa vetovoima planeetamme ja sen pinnalla olevien organismien välillä, joka voima pysyttää ne pinnalla. Mutta painolaki on kumottu monessa levitatsioni-tapauksessa, kun henkilöitä tai elottomia esineitä on nostettu ilmaan. Kuinka tämä on selitettävissä? Fyysillisten rakenteittemme tila, sanovat teurgikko-filosofit, on suuresti riippuvainen tahtomme toiminnasta. Hyvin säännöstettynä se voi aikaansaada »ihmeitä»; m. m. tämän sähkö polaaraisuuden muuttumisen negatiivisesta positiiviseksi; ihmisen suhde maa magneettiin muuttuisi silloin poistyöntäväksi ja »painovoima» olisi lakannut olemasta häneen nähden. Hänelle olisi silloin yhtä luonnollista syöstä ilmaan, kunnes työntövoima tyhjentyisi, kuin ennen oli hänelle jäädä maahan. Hänen levitatsioniusa korkeus riippuisi hänen suuremmasta tai vähemmästä kyvyttään ladata ruumiinsa positiivisella sähköllä. Kun kerran tämä valta fyysillisten voimien yli on saavutettu, olisi muutos kevey-

dessä tai painavuudessa yhtä helppo kuin hengitys. (*Kts. Isis Unveiled*, I, siv. XXIII)

Agathodaimon (*Kr.*). Hyväntahtoinen, hyvä henki vastakohtana pahalle hengelle, kakodaimon'ille. Raamatun »vaskikäärme» on samaa kuin edellinen; lentävät tulikäärmeet (lohi-käärmeet) kuuluvat kakodaimonille. Ofiitit nimittävät agathodaimoniksi Logosta ja jumalallista viisautta, jota Bakkhoksen mysterioissa edusti käärme nostettuna tangolle. (Jatk.)

Suom. P. E.

Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä.

I.

„Älkätte etinen kansa,
Kansa vasta kasvavainen
Veikaten venettä tehkö
Uhkaellen kaartakana:
Jumalass' on juoksun määrä,
Luojaassa lopun asetus,
Ei uron osoannassa
Vallassa väkevänkänä.“

K:la 9:579—586.

Kun koetamme totuuden etsijöinä tunkeutua Ahti Lemminkäisen runoihin sillä avaimella jolla tässä nyt aiomme asioita tutkia, nimittäin pitämällä Lemminkäistä salatieteilijänä, ihmisenä, joka hinnalla millä tahansa on päättänyt löytää totuuden ja tekee työtä ja ponnistaa tämän ihanteensa eteen aina joka ruumistumisesta toiseen, kuten Kalevala kertoo, niin täytyy jo heti aluksi sanoa, että tehtävä on niin laaja ja neuvot ja ohjeet kyseessä olevasta asiasta Kalevalassa niin monipuoliset, että tässä ensimmäisessä tutkielmassa täytyy rajoittua ainoastaan asian johtamiseen ja alkuvalmisteluihin, joilta ei suinkaan mielenkiintoa puutu.

Kalevalan 26 runo, jossa kerrotaan Ahti Lemminkäisen kutsumattomana, monien vaikeuksien sivuitse päässeen Pohjolan häihin kuokkavieraaksi, on tämän alkuesityksen ohjeena, mutta sitä ennen on meidän muutamilla mietelmillä syvennyttävä Pohjolan häihin: mitä ne kuvastavat ja miksi juuri Lemminkäinen oli jätetty niihin kutsumatta?

Kalevalan 20 r. kertoo Pohjolan häiden valmistuksesta, ja näitä pitoja nimitetään monilla erinimillä: »Salajoukon juomingit» »Jumalaisten juomingit» j. n. e. Louhi Pohjolan emäntä niitä valmistelee väkensä avulla. Pohjolan neito on se morsian, joka niissä häissä vihitään sulhasensa kanssa; edelleen kertovat Kalevalaiset runot, että kolme kosio-miestä on tuolla ihanalla immellä, nimittäin: Ahti Lemminkäinen, Seppo Ilmarinen ja Vakaa viisas Väinämöinen.

Jos on suuret kosijat, niin ihana on morsiankin. Väinämöinen kertoo hänestä 10 r. 83—92:

Omp' on neiti pohjolassa, Impi kylmässä kylässä
 Jok ei suostu sulhasihin, Mielly mie'i'n hyviin,
 Kiitti puoli Pohjan maata, Kun ompi kovin korea:
 Kuuhut paistoi kulmaluulta, Päivä rinnoilta risoitti
 Otavainen olkapäiltä, Seitsentähtinen selältä.

Suurenmoinen on tämä ihana morsian, jota koristavat aurinko, kuu ja tähdet; kyllä häntä kannattaa morsiamekseen tavoitella, sillä hän on yhtä koko aurinkokuntamme valtiaan kanssa ja hänen nimensä on: Ihminen, Ihmisen poika, Ihmisen korkeampi minä, joka auringon rakkautena rinnoilta sydämen kautta loistaa maailmaan ja valaisee myös kuuta, personallisen älymme loistoa, ja on myös elämää antavana voimana koko seitsenkermaiselle olemuksellemme, seitsen-tähtiselle Otavaiselle.

Tätä ihanaa morsianta tavoitellen kosivat: Tunteen Lemminkäinen, Järjen Ilmarinen ja Tahdon Väinämöisen voimat, kuten Kalevala meille kertoo ja opettaa.

Pohjolan häiden valmistus on sama kuin koko ilmennyt aineellinen elämä, ja Pohjolan emäntä Louhi on tämän aineellisen elämän valtias. Tämä aineen itse pitää Pohjolan tytärtä vankina, siihen asti kun Ihminen hänet sieltä vapauttaa, siihen asti, kun Kalevalan, se on Hengen kilpa-kosijat voittavat oman itsensä ja yhdistyvät pyhään liittoon vihkiytyneinä omaan jumalliseen osaansa.

Ehkä on pari sanaa paikallaan itse Pohjolan pitojen valmistamisesta. Olisi mielenkiintoista syventyä aivan yksityiskohtaisesti näihinkin asioihin, mutta se jääköön tällä kerralla ja rajoitumme ylimalkaisesti mainitsemaan parista seikasta millä Pohjolan emäntä »rahvahan ravitsee, joukon suuren syöttelee»:

Kasvoi härkä Karjalassa, Sonni Suomessa lihosi,
 Ei ollut suuri eikä pieni, Olihan oikea vasikka
 Hämeessä häntä häilyi, Pää keikkui Kemijoella
 Sata syltä sarvet pitkät, Puoltatoista turpa paksu j. n. e.

Tämä hirmuisen suuri eläin teurastetaan, mutta vaikeus on saada suuren sonnin sortaja. Haetaan Virosta, Karjalasta, Venäjältä, Ruotsista, mutta ei löydy. Pieni peukaloinen silloin merestä nousee:

Alle maljan maata mahtui, Alle seulan seisomahan
Se oli ukko rautakoura, Rauankarva katsannolta
Päässä paatinen kypärä, Jaloissa kivist kengät
Veitsi kultainen kä'essä, Varsi vasken kirjavainen.

Kal. 20: 95—102.

Tämä Pohjolan häiden valmistus, tämän aineellisen elämän murtaminen, tämän suuren sonnin sortaminen ei onnistu ulkonaisilla keinoilla, vaikka mistä niitä haettaisiin, mutta helppoa on aineellisen maailman muovailu sen sisäisen Peukaloisen, aatteiden miehen avulla, jolla on paasi ja kivi varusteina ja kulta-veitsi sekä vaskivarsi työaseena.

Kalevalainen viisus tässä kohden tahtoo opettaa, että sisäistä tietä on asioita muutettava ja Pohjolan häitä valmistettava.

Juomana käytetään Pohjolan häissä olutta, joka on laitettu Osmon ohrasta ja Kalevan kaivosta saadusta vedestä:

Milloin yhtehen yhymme, Konsa toinen toisihimme.
Yksin on elo ikävä, Kahen kolmen kaunoisempi.

Kun Osmon ominaisuudet alkavat ihmistä ikävystyttää ja hän tuntee halua yhtyä Kalevan henkisiin lähteisiin, silloin syntyy sitä elämän voimanestettä, olutta, jota tarvitaan Pohjolan häitä valmistettaessa. Tämän häiden valmistelun yksityiskohtiin emme kuten sanottu, tällä kerralla tahdo enempi syventyä, sen me kuitenkin jo edellisestä näemme, että elämää yleensä se tarkoittaa, sitä tavallista Pohjolan Louhen johtamaa aineellista, luonnollista elämää, johon Louhi on kaikki kutsunut:

Kutsu kurjat, kutsu köyhät, Sokeatki, vaivaisetki,
Rammatki, rekirujotki; Kutsu kaikki Pohjan kansa
Ja kaikki Kalevan kansa, Älä kutsu Kaukomieltä:
Tuota Ahti Saarelaista.

Kal. 20:565—580.

Kun kysytään syytä, miksi ei saa kutsua Ahti Lemminkäistä, vastaa Louhi: . .

Siks' et kutsu Kaukomieltä, Tuota lieto Lemminkäistä,
Kun on kaikitse toraisa, Aivan tarkka tappelia
Tehnyt on häissäki häpeät, Pitoloissa pillat suuret
Nauranut pyhäiset piit, Pyhäisissä vaattehissa.

Kal. 20:583—590.

Tämä Louhen menettely tuntuu meistä omituiselta ja me kysymme miksi juuri Lemminkäinen jätetään häihin kutsumatta. Ne ihmiset, jotka Louhi kutsuttaa pitoihinsa, ovat legio, sillä elämä opettaa kaikkia ihmisiä, niitäkin, jotka ovat n. s. epäonnistuneita, sokeita ja raajarikkoisia; elämä heitä kaikkia johtaa lakisiteisten voimiensa avulla, ja nämä kutsuvieraat ovat elämän aineellisen Louhen suojeluksessa, niin kauan kun he kulkevat sen virran mukana, jota Louhi johtaa. Se tie on vaivaton ja pitkä.

Ahti Lemminkäisen, Kaukomielen Saarelaisen nimi on jo paljon puhuva ja valaiseva: Kaukomielenä hän kauas ja korkealle tavoittelee, Ahtina on hän veden eli tunteiden ominaisuudella matkalle varattu, Lemminkäisenä hän rakkauden voimia tavoittelee ja Saarelaisena hän sille saarelle pyrkii, joka tunteiden merestä kohoaa ja johon hän majansa kerran rakentaa, sille kalliolle, joka on Rakkaus. Tämä salatieteilijä, valkoinen maagikko, joksi häntä Madame Blavatsky sanoo, ei ole Louhelle mieluinen vieras, sillä hän ei enää tyydy Louhen johtoon ja hallittavaksi, vaan hän on tutkija, »aivan tarkka tappelijä», joka voi tehdä töitä, mitkä Louhen kannalta ovat pyhyiden pilkkaamista, mutta joille Ahti Lemminkäinen nauuraa.

Jos mainitsemme erään esimerkin:

Aineelliselta, se on Louhen kannalta on esim. aineellisten tavarain omistaminen pyhä (»pyhä omistusoikeus»), mutta henkisenä ihmisenä ja lapsen askelia ottaessamme tiedämme, miten naurettavaa on henkiseltä kannalta omistaa jotain maallista tavaraa. Kuinka suuriin ristiriitoihin salatieteilijä joutuu tämän maailman ruhtinaan kanssa, me kyllä voimme aavistaa. Siksipä Ahti Lemminkäinen sanookin:

Kurjat kutsuen menevi, Hyvät ilman hyppeleikse.
Tuos' on kutsut kuunikuiset, Airuhut alinomaiset
Miekassa tuliterässä, Säilässä säkenöivässä
Jok' on Hiessä hiottu, Jumalissa kirkastettu.

Sisäinen hengen ääni, joka on osaksi pahojen voimien kanssa kamppaillessa, se on kokemuksen koulussa hiottu ja jota jumallallinen kirkkaus johtaa, siinä on sen ihmisen varustus, joka aikoo kulkea suoraa tietä ja näin tulemmekin varsinaiseen aiheeseemme: Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä, josta Kalevalan 26 runo kertoo, kuten alussa mainitsin. (Jatk.)

„Saarelainen“.

Käytännöllistä salatiedettä.

I.

Muutamia yksinkertaisia neuvoja.

Rakas lukijani, joka etsit tietä vaeltaaksesi, tahdon tässä antaa sinulle muutamia neuvoja. Mieti niitä tarkoin, ne ovat siksi yksinkertaisia, että jokainen voi niitä seurata. Niihin tosin ei ole kätkeyty pyhätön portteja avaava kultainen avain, vaan jos käytät niitä ymmärtäväisesti, niin olet niistä löytävä keinon sekä ruumiilliseen että siveelliseen uudistumiseesi.

Kun heräät aamulla ja henkiset voimat astuvat ruumiisi tajulliseen hallintoon, täytyy sinun tehdä syvä sisäänhenkäys nenän kautta ja voimakkaasti jännittää ruumiin lihakset ja hermot. Senjälkeen pidätä henkeä joku silmänräpäys ja samalla mielesi kohottaen suuntaa harras pyyntö sisäsi asuvalle Valon voimalle. Sitten hengitä ulos hitaasti samalla kun hellität lihas- ja hermojännityksen. Kertaa sitten ajatuksissasi suunnitelma päivätyöksi, jonka edellisenä iltana laadit ennenkuin uni silmäsi sulki, ja jätä vuoteesi varmasti päättäen panna se myöskin täytäntöön. Pese perinpohjaisesti koko ruumiisi kylmällä vedellä, äläkä unohda huuhtoa myöskin silmiä ja suuta. Älä laiminlyö mitään tästä. Pukeudu nopeaan ja tee muutamia voimakkaita voimisteluliikkeitä. Nauti kevyt aamiainen: maitoruokaa tai muniä, ja ryhdy sitten ilomielin työhösi. Kokoa ajatuksesi käsilläolevaan, äläkä salli niiden harhailua sinne tänne sekä välttä vaipumista haaveiluihin. Älä koskaan kadu tai kaihoa mennyttä, äläkä särje päätäsi sillä, mitä tuleva aika tuo mukanaan, vaan suunnittele tulevaisuuttasi järkevästi ja tarmolla. Koeta parhaasi mukaan käyttää hyväksesi joka kuluva hetki ja opi elämään alituisesti nykyhetkessä. Pyri aina säilyttämään levollisuutesi ja hillitsemään itsesi kaikissa olosuhteissa. Puhu mahdollisimman vähän ja ainoastaan kun se on välttämättömän tarpeellista. Älä koskaan puhu mitään, joka sotii vastoin totuutta, sillä jokainen valhe muodostuu esteeksi tiellesi, voimaksi, joka toimekkaasti työskentelee häviökseksi. Ole ystävällinen kaikille, mutta säilytä aina samalla oma arvokkuutesi.

Syö ateriasi määrättyinä aikoina ja kertaa aina ennen joka aterian aamullinen hengitysharjoitus samoin kuin lihasten ja hermojen jännittäminenkin. Lihaa älä syö ollenkaan tai hyvin vähän, vaan käytä etupäässä kasviruokaa. Älä juo paljon, mieluummin ainoastaan raitista vettä, ja sen puutteessa kaurakeittoa tai jotain senkaltaista. Vältä kahvia, teetä ja alkoholipitoisia

juomia. Kävele nopeasti noin puoli tuntia joka aterian jälkeen.

Illalla ennenkuin menet levolle, tulee sinun taas pestä huolellisesti koko ruumiisi kylmällä vedellä. Aseta ajatuksesi täydellisesti vastaanottotilaan niin pian kun olet paneutunut vuoteeseesi. Anna sitten päivän tapahtumain ja koko toimintasi päivän kuluessa saada ajatuksissasi muutaman minuutin ankaran arvostelun. Senjälkeen on sinun huolellisesti tehtävä huomispäivän työsuunnitelma. Toista sitten vielä kerran sama harjoitus, jonka teit aamulla herätessäsi. Siitä olet saava erinomaisen hyvinvoinnin tunteen. Kokoa sitten viimein ajatuksesi ja kohdista ne yksinomaan siihen Valon voimaan, joka asustaa ja vaikuttaa sielusi sisimmässä; koko olemuksesi vaipuu siten suloiseen, jumalalliseen lepoon.

Seuraa näitä neuvoja joka päivä. Se on vahvistava ruumistasi, kehittävä järkeäsi ja tahdonlujuttasi sekä saattaa sinut viimein huomaamaan hallitsevasi salattuja voimia, joista sinulle tulee olemaan arvaamatonta hyötyä.

R. Buchère.

Suom. W. S.

Toim. muist. Vakava pyrkijä saa tarkempia ohjeita n. s. esoteerisissa kouluissa. Ylläolevaa neuvoa kylmällä vedellä peseytymisestä ei ole umpimähkään noudatettava. Kylmässä ilmanalassa ei ole hyvä talven aikana semmoiseen ryhtyä; siihen on totuttava ensin lämpimänä vuodenaikana.

Hinkemann Kansannäyttämöllä.

Kidutuskammio, hirvittävä ihmisen kärsimyshistoria! Näytelmän päähenkilö, uljas miehuutensa korkeimmassa kukoistuksessa oleva mies on herännyt sotilassairaalassa tietoisuuteen siitä, että sota on tehnyt hänestä kammoittavan ramman. Toisten toverien salainen pilkkanauru jää ijäksi vihlomaan hänen rinnassaan, hänestä on tehty eunukki vasten tahtoaan, mies, joka ei ole mikään mies, jolla on vain kimakan korkea lauluääni tulkitsemaan sielunsa sovittamatonta epätoivoa.

Hän rakastaa yhä rajattomasti nuorta ihanaa vaimoansa, hän uskoutuu tälle kohtalotoverilleen täydellisesti. Vaimo on valmis uhrautumaan, sillä hän rakastaa miestänsä yli kaiken. Mutta tuskallinen tilanne käy ylivoimaiseksi, intohimo on ih-

mistä voimakkaampi. Nainen salaa syöksyy miehensä ystävän, voimakkaan huikentelevaisen nuorenmiehen syliin.

Mies on tehnyt yksinäisyydessään lopputilin, hän on löytänyt elämän epäjumalan, ruokottoman *priapuksen*, kreikkalaisten ja roomalaisten oudon jumalankuvan.

Hän on syyttänyt uhrikynttilät tuolle hullunkuriselle hirviölle ja hän, eunukki homunculus, viettää parhaillaan hourupäistä juhlamenoaan, huutaa, tanssii, kiroaa ja siunaa, itkee ja nauraa kurjan kääpiökuvan edessä.

— Nerokas ajatus, syvälle nähty totuus, profanoituna kankean kyynillisyyden ja rumuuden lokaan. —

Vaimo saapuu jälleen kotiin lankeemuksen, häpeän ja syyllisyyden arkuus olemuksessaan. Hän rukoilee anteeksi, hän tahtoo elää miehensä luona, sillä hän rakastaa vain häntä. Mies kärsii äärimmäisiä, kiduttaa, herjaa, väittää vaimonkin ilkkuneen hänelle, pitelee häntä pöhin — heltyy, syleilee kaikkeen alistuvaa vaimoan; molempien tuska purkautuu hetkeksi huojentavaan itkuun.

Mutta elämä ei löydä heille ratkaisua, ihmiset, sota on tehnyt heistä kaksi sovitamatonta ristiriitaa, heidän rakkaudestaan on tullut mahdoton, muodoton irvikuva. Mies tietää tämän kohtalonsa peruuttamattoman tuomion ja työntää vaimon luotaan.

>Jeesus Kristus! Vapahtajani!> huulillaan syöksyy vaimo ulos yöhön — ja kannetaan kohta takaisin murskautuneena putoamisestaan kiviselle pihamaalle. Mies jää yksin tuijottamaan kohtalotoverinsa runneltuja kasvoja ja vertavuotavaa, tahrattua ruumiskasaa. Esirippu.

Tähän kahden ihmisen tuskalliseen taisteluun on tekijä tahtonut mahduttaa koko maailmansodan kaameat seuraukset. Mies edustaa ulkonaisesti näkymättömässä rampuudessaan sodan kaikkia jälkeenjääneitä raajarikkoja, joilla on runneltu ruumis ja runneltu sielu.

Tekijä ei pelkää räikeitä värejä eikä säästä katsojaa. Jo ensimmäisen näytöksen jälkeen tunnemme jonkun näkymättömän kuristavat kourat kurkussamme. Ja niin jatkuu yhtä hellittämättömästi loppuun asti. Hän on yllättänyt meidät ja tahtoo näyttää meille kurjuutta täyden annoksen, antaa meille paatuneille unohtumattoman läksytyksen. Hän on vakuutettu siitä, että vähä ei riitä, hän kuljettaa yöllisessä näyssä silmiemme ohi suurkaupungin kadulla kaiken inhimillisen pimeyden, saastaisuuden, pirullisuuden, avuttomuuden ja järjettömän kärsimyksen räikeät hahmot. Maailmanparantajien, sosialistien, anarkistien, kommunistien, maltillisten ja kristillismielisten työläis-

ten satunnaisessa kapakkakokouksessa hän paljastaa heidän itsekäisyytensä, pöyhkeytensä ja surkean kykenemättömyytensä itse vääjäämättömän todellisuuden edessä, joka on tehnyt elämästä ummehtuneen, puristavan, valottomon vankilan, elinkautisen rautakahleisen kuritushuoneen. Ainoa valontuike on jonkunlainen itsesäälistä syntynyt myötätunto kärsimysveljeä kohtaan tässä toivottomuuden pimeydessä, josta ulospääsyä, vapautusta ei ole. Ainoa mahdollinen muutos on epätoivoinen itsemurha tai kohtalon suomena vaihtoehtona ehkä järkensä hulluuteen hukuttaminen.

Ja vaikutus! Katsoja ei kestä loppuun asti. Jo parin näytöksen jälkeen hän on masennettu. Hän turhaan toivoo, että murhenäytelmä avartuisi, että kärsimys ja sielunhäätä herättäisi ihmisen hengen sankaruuden, joka kaiken uhalla, näkemättä valoa, tietämättä tarkoitusta kuitenkin uskoo elämään, uskoo ihmisyyteen, uskoo itse kärsimyksen vapahtavaan voimaan, aavistaa että yön perästä on tuleva päivä, on koittava sitä kirkkaampi valkeus, kuta synkempi pimeys on sen synnyttänyt.

Mutta tekijä on ainakin tässä näytelmässään toivoton pessimisti, hänen sankarinsa, herkkämielinen, puhdassieluinen, rakkautessaan väkevä ja uskollinen Hinkemann syyttömästi heitetään kärsimysten helvettiin, jossa hän menehtyy elämän pirullisen, armahtamattoman painajaisen kuristukseen.

Katsoja on jo aikoja pannut äänettömän vastalauseensa: Kirjailija liioittelee, hänen perustelunsa ovat väärät ja yksi-puoliset, hän takertuu siihen mikä on hetkellistä, hän kuulee vain elämänlaulun synkät epäsoinnut; hän ei käsitä taiteen todellista tarkoitusta: olla ihmiskunnan johtotähtenä ja vapahtajana.

Kiitos olkoon Kansannäyttämön erinomaisen esityksen, seurasi katsoja näytelmän kulkua mielenkiinnolla loppuun asti.

J. Sn—.

oo

Kirjeitä toimitukselle.

Karjaton maanviljelys.

Viime vuoden Ruusu-Ristin lokakuun numerossa olleen nimim. »O. R.» kirjoituksen johdosta, joka koskee eläinten tappamista ja karjatonta maanviljelystä, saanen tässä vapauden selostaa kokemuksiani tässä ihmiskunnalle epäilemättä tärkeimmässä kysymyksessä.

Sanon heti, että maanviljelys ilman kotieläimiä menestyy ei ainoastaan yhtä hyvin vaan paljon paremmin. Ja kun eläimet hävitetään, lienee paras myydä ne teurastajalle ihan kaikki viimeistä päätä myöten. Myös hevoset on välttämättä laskettava Jumalan lasten kunnian vapauteen. Käytännöllisesti katsoen on kuitenkin paras myödä hevoset samoin kuin muutkin eläimet ja ostaa näin saaduilla rahoilla maanviljelyksessä tarvittavia koneita, kuten traktori, kuorma-auto, traktori-kultivaattori. Pienemmillä viljelyksillä sopii erinomaisesti amerikkalainen puutarhatraktori »Plowing» (suomeksi Kyntäjä). Se on pieni, 4-hev. voimainen moottorilla työskentelevä käsin ohjattava kone, joka vetää yhtä auraa, ja kun aura poistetaan, saadaan siihen kiinnittää 70 cm. levyinen äes, jolla sitten äestetään.

Mitä taas maan lannoittamiseen tulee, saadaan siinä siirtyä heti ihan luonnolliselle kannalle. Sillä kun jumalat ovat luoneet maita, niin he ovat siihen järjestäneet niin viisaan ja luonnollisen järjestelmän, että tämä kurja, sokendessa harhaileva ihminen ei voi sitä millään »ihme»-konsteillaan toiseksi muuttaa, tuottamatta siinä rangaistusta monessa muodossa itselleen ja myös suorastaan maallekin. Sillä kaikki kasvitaudit tulevat ja syntyvät karjan lannasta. Siis maata ei saa missään tapauksessa lannoittaa karjan lannalla. Vaan tulee siihen käyttää yksinomaan mätäneviä rehuja, etenkin heinää. Sillä maa kasvaa heinää ihan itsestäänkin, sitä varten, että maa sillä itsestään lannoittuu, etenkin kun se kynnetään maahan. Jos esim. maa on laihaa, ettei se tahdo kunnollisesti kasvaa viljaa, on se ensin perusteellisesti ojitettava (sala-ajat ovat parhaat 1,20 cm-syvyiset). Kesannoidaan ja kylvetään siihen hyvä apila-heinä, joka kynnetään maahan heti, kun ensimmäiset kukat näkyvät. Kyntö toimitetaan traktorilla ja äestetään heti useampaan kertaan samalla koneella. Heinäkuun lopulla tai elokuun alussa uuden kuun aikana kylvetään siihen ruis riviin kylvökoneella tai sen puutteessa käsin. Toinen puoli koko heinäviljelyksistä voidaan niittää traktorilla käyväällä niittokoneella.¹⁾ Heinä kuivataan kuten ainakin ja myydään markkina-hintaan. Samoin kaikki vilja mitä ei tarvita ihmisravinnoksi omassa taloudessa. Suuria, paljon työtä ja vaivaa kysyviä juurikasvimaita ei tällaisessa ihannetaloudessa ole muuta kuin perunamaa ja keittiökasvit ja sitäpaitsi suuret marja- ja hedelmäpuutarhat ja aivan välttämättä myös hyvin hoidettu mehiläistarha, vähintään 10

¹⁾ Yhden hevosen niittokonetta vetää myös puutarhatraktori »Plowing». Sitä on helppo ohjata niittokoneen istuimelta.

yhteiskuntaa. Nämä ovatkin ainoat elolliset olennot, joita ihmisellä on oikeus hoidossaan pitää — jo siitäkin syystä, ettei hänen tarvitse niitä koskaan tappaa, sillä se on eläinlaji, joita ei tule milloinkaan liikaa. Niiden ruoka on kokonaan ilmainen, sillä ne kokoavat itse ruokansa, ja palkinnoksi saa niiden hoitaja suuret saavilliset täyteen makeata hunajaa, joka on luonnon puhtain tuote, — mehiläiset vain sen kantavat kukista pesäänsä ja kuivaavat siitä liikaveden pois. Hunaja kelpaa hyvin ruokien ja juomien mausteiksi, myös leivän päällä voim asemesta. Tästä ja viljasta, kuin myös monellaisista puutarhatuotteista saa ihminen täydellisen ja ihanteellisen ravinnon fyysillisen ruumiinsa ylläpitämiseen tarvitsematta ensinkään siihen eläinten lihaa, verta ja maitoa, jotka ovat hirveitä raakalaisihmisen ravinto-aineita, joita vain tamas-ihmiset himoitsevat ja tarvitsevat, niinkuin Bhagavad Giitassa sanotaan.

Allekirjoittaneella on tällainen karjaton maanviljelys ollut jo noin 10 vuotta. Se aloitettiin 1915 keväällä ja laajennettiin 1918 ostamalla pieni 5 ha suuruinen rappiolla oleva maanviljelystila. Sellaisen harhan vallassa on sentään vielä eletty, että on hevosta pidetty vetojuhtana, mutta nyt se on senkin aika lopussa. Se onkin onneksi jo liian vanha, se on 26 vuotta palvellut tätä julmaa maailmaa, ja nyt minun on kaivettava sille hauta. Että minun täytyy kyneleet silmissä asettaa ampumanaamari tuon vanhan rakkaan ystäväni otsalle ja sillä peittää hänen kirkaat silmänsä, siten äkkiä lopettaakseni hänen maisen vaelluksensa, on säällittävä teko, mutta muuta neuvoa, joka olisi parempi ja inhimillisempi, en tunne. Sitten ajan traktorilla hevosen haudan ylitse, ja minun paha karmani on myös tähän loppuva, mikäli se koskee tappamista. Sillä on — tuolla minun viimeisellä eläinystävälläni — jo niin huonot jalat, ettei se kykene enää palvelemaan muita ihmisiä; siksi olen sen viimeinen omistaja, sen tässä elämässä.

Jos joku tahtois saada enempiä yksityiskohtaisia tietoja kokemuksistani, annan niitä mielelläni. Kirjoittakaa osoitteella:

*J. L. Kaukonen,
Ylistaro k. k.*

Ruus-Ristin viime vuoden lokakuun numerossa olleen kirjoituksenne johdosta, tai oikeammin nim. O. R:n kirjeen johdosta, pyydän selostaa jonkun sanan, mikäli se on minun kyntäni mahdollista.

Silloin vasta ihminen alkaakin etsiä totuutta, kun tulee sellaisen pulman eteen kuin O. R. Mutta minkään seuran puo-

leen kääntymällä ei asia parane, sillä mitään puolueetonta totuuden etsijäin seuraa ei ole, eikä tule pitkään aikaan olemaankaan.

Ihmiset yleensä ovat niin tämän aineellisen harhan vallassa, että tuskin kahta löytyy, joiden mielipiteet sopisivat yhteen.

Eikä ole mikään kumma, että asiat niin ovat, kun ravinto on niin eläimellistä ja raakaa.

Eihän sellaisella ravinnolla voi henkisesti kehittyä, kun saatuttaa ruumiinsa. Ei meillä ole lupa pyhän hengen temppeleä niin huonosti hoitaa.

Kirjoittaja kysyy: »miten voisi karjanhoitaja olla tappa-matta?»

Siihen on ainoastaan yksinkertainen vastaus: ei mitenkään, jos hän yhä edelleenkin pysyy karjanhoitajana. Mutta myymällä karjan kerta kaikkiaan on siitä pahasta päässyt.

Mutta jos ihminen on niin yleisen mielipiteen orja, että ei tohdi ottaa yksin sellaista askelta, jos odottaa naapuriansa sitä ensin tekemään, ei hän pääse koskaan totuuden ytimeen käsiksi. Totuus pysyy kaukana sellaisesta joka orjuuttaa luomakuntaa saadakseen oman ahnaan lihansa tyydytetyksi. Totuuden saavutamme vain luopumalla nykyaikaisesta ylisivistyksestä ja luonnottomuudesta, ylellisyydestä ja hermostuneisuudesta, käymällä luontoon, maaäidin luo, ja antamalla hänen tehdä meidät yksinkertaisemmiksi, todemmiksi ja opettaa meitä ymmärtämään etteivät Luojan sanat aikojen samusarasteessa ole vain ulkoläksy pikkukoululaisia varten, vaan kätkevät viisauden syvyyksiä: »Katso, minä annan teille kaikki maan kasvit, jotka siementä tekevät, ja kaikki puut joissa siementä tekevä hedelmä on, ne olkoot ravintonanne.»

Siellä lämpimän auringon alla, jossa ihmiskunnan kätkyt oli, loihti luonto anteliain käsin esiin niitä hedelmiä, joilla ihmiset itseään elättivät.

Mutta ihmisten lisääntyessä joutuivat he etsimään toimeentulonsa yhä loitommalta, kaukana näiltä vierasvaraisilta seu-duilta. He tulivat maihin, joissa eivät enää saaneet vapaasti puiden hedelmistä ravintoansa, mutta joissa aavat ruohotasangot houkuttelivat heitä antamaan karjalaumojen käydä laitumella heidän edukseen. Niin maa tahrautui verestä.

Mutta meidän aikanamme on ihmisiä, jotka uskovat, että vielä kerran aukenevat paratiisin portit, jossa luotujen olentojen välillä jälleen rauha ja rakkaus on vallitseva, jossa ei verta milloinkaan ole vuotava, ja jossa päivä paistaa vain onnellisille ihmisille. Siellä ei suinkaan ole taistelua puuttuva, sillä tais-

telu on ihana ja terveydenlähde elämässä, mutta se ei ole vihan ottelua luomakunnan välillä, se on oleva olemassaolon taistelua, joka mullasta, auringosta ja vedestä luo esiin toimeentulon keinoja, kukoistaville yhteiskunnille. Ilman tätä jälleen luontoon palaamista on kaikki työ turhaa ja päämäärä, ihmisten onni, saavuttamaton, sillä tiet ovat harhapolkuja. Mitkään verijäljet eivät saa paistaa punaisina tiellä, joka vie tulevaisuuden maahan.

Karjatalot häviävät sitä myöten, kuin ihmiset tämän asian käsittävät, eli sitä mukaa kuin totuuden etsijöitä ilmaantuu, ja vihdoin lepää maa verestä vapaana, kultaisia satoja kantavana, jotka suoranaisesti ovat ihmisten ravintona ilman eläimiä välikätenä.

Ja näitä tällaisia totuuden etsijöitä on jo useita Suomessakin, vaikka näistä ei paljoa tiedetä. Yksilöiden on aina pantava alku, kyllä kansakunnat tulevat perässä.

Silloin ei tarvita niin suurta paljoutta maata viljeltävänä, kun siitä suorastaan ravinto otetaan, maata riittää silloin kaikille. Ja maa kasvaa niin paljon parempaa viljaa ja kaikkia, kun se ei ole myrkytetty eläinlannalla, eikä millään muillakaan keinotekoisilla myrkkylannoituksilla.

Kasvihän on sitä, mistä se ravintonsa ottaa, samoin kuin ihminen on sitä, mitä hän syö. Ei tämän asian tarvitse ihmistä mitenkään kieltää avioliitosta, vaikka toimittaja niin arvelee. Ei, päinvastoin silloin on paljon suurempi mahdollisuus siihen. Silloin kasvatetaan lapsista tervettä sukupolvea paratiisia varten.

Olen itse kahden lapsen äiti ja aviopuoliso ja lapset eivät ole koskaan saaneet edes maitoa puhumattakaan lihasta. Olemme olleet yhteiselämässä 10 vuotta ja lapset ovat terveitä ja elinvoimaisia ja järkevästi ajattelevia, vaikka ovat vasta pieniä. Äidinmaito on ainoa mitä niille annetaan, joka onkin yksinomaan niitä varten, niinkuin lehmänmaito vasikoita varten.

Kun äidin ravintona on puhdasta kasvikunnan tuotetta, tulee maitoa niin paljon, ettei lapsi ensi vuodella juuri muuta kaipaa. Toisena vuotena sopii antaa lisäksi muuta ruokaa, jota kasvikunnan varastossa on kyllä monenlaista ja vaihtelevaa, ja kahden vuoden vanhana sopii jo rinta kokonaan jättää.

Eikä sekään sovi olla esteenä, ettei samanmielisiä ja saman aatteen läpikutkemia olisi. Olen varma, että jos toisella puolen on totuuden etsijöitä, on niitä kyllä toisellakin puoleen. Senteidän pitääkin olla puhdas ravinto jo sitä ennen, että voi nähdä kauvaksi siinäkin asiassa eikä toimia sokeain tavoin.

Jos joku tahtoisi yksityiskohtaisempia tietoja ravintokysymyksessä, niin voi kääntyä kirjeellä puoleeni.

*Manda Kaukonen,
Yliastro.*

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Jooga-luennot päättyivät helmikuun 1 p:nä, ja 8 p:nä siirryttiin tutkimaan Egyptin suuren pyramiidin salaisuuksia. 1 p:nä oli myös ylimääräinen luento suomeksi Kansantalolla, aiheena »Tuleeko Kristus näinä päivinä?», joka aihe houkutteli huoneen täyteen väkeä. Ruotsinkieliset luennot ovat niinkään pitkin talvea jatkuneet sunnuntaisin klo $1\frac{1}{2}$ 8 i. p. Stenmanilla.

Helsingin Ruusu-Risti ryhmä. Tammik. 19 p:n kokouksessa oli Johtajan esitelmä tulevaisuuden teosofisista siirtoloista, joka aiheutti vilkasta keskustelua helmikuun 2 p:n kokouksessa. Tammikuun 26 p:nä pani lasten ryhmä toimeen ohjelmallisen iltaman, jossa pienokaisten esitykset herättivät iloa ja hilpeyttä katsojissa, jotka nekin suureksi osaksi olivat nuorta väkeä.

Ruusu-Risti Tampereella. Tampereen ryhmän puheenjohtajana toimi viime kesään saakka rouva Emmi Lehtinen, syksystä lähtien rouva L:n sairauden takia herra I. V. Hissa. Kokouksia oli keväällä joka toinen viikko, syksystä lähtien joka viikko. Kokouksissa on pidetty esitelmiä ja puheita, alustettu keskustelukysymyksiä, lausuttu runoja ja luettu kertomuksia; sitä paitsi on tutkittu kirjoja »Kajastuksia kaukomailta», »Kuolemanjälkeinen elämä», »Sopusoinnussa näkymättömän kanssa» ja osaksi »Rosenkreuziläinen maailmankatsomus». Ompeluseurailtoja on pidetty 2 kertaa. Kirjailija Hannula on pitänyt 4 julkista luentoa yleisölle ja 5 esitelmää jäsenille ja Ruusu-Ristin ystäville. Vuosikokouksessa tammikuun 18 p:nä valittiin puheenjohtajaksi rouva Sofia Hissa, koska herra Hissa toimiensa takia oleskelee Oulussa. Sihteerinä toimii rouva Alma Allinniemi.

Ruusu-Ristin vuosikokous pidetään tänä vuonna helluntaina, siis toukokuun 30—kesäkuun 2 p:nä.

Professori Erkki Melartin, Ruusu-Ristin perustajia ja Neuvoston jäsen, täytti helmikuun 7 p:nä 50 vuotta ja muistettiin sekä juhlapäivänään että myöhemmin monenmoisilla sydämellisillä kunnian- ja rakkauden osoituksilla.

Uusia kirjoja. *Tao-Te-king* on ilmestynyt painosta Mystican kustannuksella ja maksaa 15 markkaa, postivapaasti 16:50.

Piakkoin ilmestyy Ruusu-Risti-Kirjaston n:o 23 *Kristuksen toinen tuleminen*, Pekka Ervastin esitelmä helmikuun 1 p:nä, hinta 2:—, ja n:o 22 J. R. Hannulan tutkielma Abrahamista. *Mitä on kuolema?*, joka ilmestyy tänä keväänä, tulee maksamaan noin 25:—. Kirjat voidaan tilata Tietäjän konttorista, os. Kauppiask. 8, Helsinki, tai Ruusu-Ristin toimitukselta os. Pilpala, y. m.

Kirjeitä toimitukselle on saapunut enemmän kuin mitä vielä on voitu julkaista. Ne tulevat aikoinaan. Muutamat yksityisluontoiset kirjeet lausuvat julki ilonsa Ruusu-Ristin laajentuneesta koosta, — mikä tunnustus puolestaan ilahuttaa toimitusta. Eräässä kirjeessä kerrotaan toteenkäynyt uni seuraavilla sanoilla: »Noin paria kuukautta ennen Saksan keisari-vallan kukistumista antoi eräs tuntemani henkilö minulle unessa saksalaisen setelirahan. Tarkastelin seteliä, joka oli hyvin ohkaista lasia ja josta kulma oli leikattu pois. Toiselle puolelle oli jotain kirjoitettu, jota en ymmärtänyt, mutta kääntäessäni sitä luin toiselta puolen: Keisari Vilhelm viimeinen. Ihmeteltyäni setelin heikkoutta vastasi setelin antaja: nämä rahat eivät ole käytännössä kuin muutaman viikon. Muistin unen hyvin selvästi herätessäni ja kerroin sen aamulla toisillekin. Väinö Lehtonen.»

Odotettavia kirjoja. H. P. Blavatskyn tärkeä teos »Teosofian avain» ilmestyy tänä vuonna uutena painoksena Tietäjän kustannuksella; suomennoksen läpikäy ja korjaa H. P. B:n eläessä ilmestyneen ensimmäisen englantilaisen painoksen alkutekstin mukaiseksi Pekka Ervast, joka yhdessä V. H. Valvanne-vainajan kanssa suoritti ensimmäisenkin suomennoksen. Tänä vuonna on myös odotettavissa toinen H. P. Blavatskyn ne-rokkaista kirjoista suomeksi, nim. hänen erinomaisen kiintoisa matkakertomuksensa »Indian luolista ja tiheiköistä». Sen H. P. B. kirjoitti äidinkiellellään ja suomennos suoritetaan venäjän-kielisestä alkutekstistä.

Ruusu-Ristin tilaajille. Jos osoitteissa tapahtuu muutoksia tai jos sattuu säännötömyyksiä lehden lähetyksessä, pyydämme hyväntahtoisesti ilmoittamaan toimitukselle.

Ruusu-Ristin 1924 kannot saatavana Mysticasta à 10:—. Ruusu-Risti 1924 sidotaan à 18:—.

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ

Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

Wulffin Paperikauppa

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espi. 21 (Sealan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamaa!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tekkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäniike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeyden kunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Kaksi huomattavaa uutuutta:

TAO-TE-KING.

Kirjoittanut *LAO-TSE*. Länsimaalaisten tulkintojen mukaan suom. *Pekka Ervast*. Helsingissä Mystica. Hinta 15:—.

KRISTUKSEN TOINEN TULEMINEN.

Helsingin esitelmä helmikuun 1 p:nä 1925 pitänyt *Pekka Ervast*. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 23. Viipurissa Tietäjä. Hinta 4:—.

TAO-TE-KING on ensimmäinen numero sarjasta *Maailman pyhät kirjat*, jota toimittaa Pekka Ervast.

KRISTUKSEN TOINEN TULEMINEN herätti esitelmänä huomiota, koska se kosketteli »päivän polttavaa kysymystä».

Ostakaa, lukekaa, levittäkää . . .

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

- I Toimittajalta.
- II Jeesuksen Kristuksen veri, *J. R. Hannula.*
- III Erkki Melartinin kuudes sinfonia:
 - 1. Vaikutelmia, *Leo Krohn.*
 - 2. Tulkintakoe, *T. Á.*
- IV Arabialaista viisautta.
- V Gandhi, runo, *J. Sn—.*
- VI Tietäjien tiede, *Papus.*
- VII Näenkö Mestarin? *J. R. H.*
- VIII Kaikurotko, I, *H. P. Blavatsky.*
- IX Laupeuden sisaret, runo, *Rafael Ronimus.*
- X Askeleitteni jäljet ajan hiekalla, *Otto Keskinen.*
- XI Eräs entisajan tietäjä, *O. I.*
- XII Kirjeitä toimitukselle, *Wallied ja Nuori etsijä.*
- XIII Uusia kirjoja, *E. K. ja S. K.*
- XIV Tien varrelta.

TILAUSHINTA:

1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO:

Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimusseuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Piipala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:— . Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Piipala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

MAALISKUU 1925

N:o 3

Toimittajalta.

Teosofisen Seuran pää-äänenkannattajan, Mrs. Besantin toimittaman »Theosophistin» tämän vuoden helmikuun numerossa julkaistaan erään L. A. Compton-Rickettin kirjoittama artikkeli nimeltä *Vaikutelmia kirjasta »Mestarein alkuaikaiset opetukset»*. Mainittu kirja on Mr. Jinarajadasan toimittama jatko niihin »Viisauden Mestarein kirjeihin», jotka viime vuonna ilmestyivät suomeksikin. Jatkokirja on sekin aivan lyhyt, 270 sivua pientä kokoa, jota vastoin — kuten lukijani muistanevat — Mr. Barkerin julkaisemat »Mahaatmakirjeet A. P. Sinnettille», joista ensimmäinen painos ilmestyi Lontoossa 1923, käsittävät 492 tiheään painettua sivua suurta kokoa. Minkätähden Compton-Rickett vaikutelmia hakiessaan käyttää lähteenään Mr. Jinarajadasan toimittamia katkelmia eikä Mr. Barkerin julkaisemia alkuperäisiä Mestarikirjeitä, olkoon hänen oma asiansa; hänen vaikutelmansa herättivät sinään huomiotani, enkä voi olla sanomatta pari sanaa hänen »Theosophistissa» painetun artikkelinsa johdosta.

Compton-Rickettin kirjoitus on kerrassaan huvittava. Äänensävyssään se on ylen kohtelias ja kunnioittavainen Mestareita kohtaan, mutta ajatuksillaan ja sanoillaan se repii palasiksi heidän opetuksensa ja tekee heidän persoonallisen sanomansa mitättömäksi, he kun ovat taistelunhaluisia ja puolueellisia eivätkä ylevän kirkkaita kuin

Olympoksen jumalat. Mestarit näet — puhun Compton-Rickettin vaikutelmista — halveksivat länsimaalaista sivistystä, tiedettä ja ennen kaikkea uskontoa; arvokasta ja hellää ymmärtämystä ja arvostelua odotamme turhaan! Mestarit ovat materialistisen järkeileviä, puhuvat kaiken alkuperästä kuin sokeasta voimasta ainakin ja viittaavat personalliseen jumalaan ja jumaliin silmiinpistävällä ylenkatseella.

»Ei missään puhuta mystillisestä kristinuskosta ja sen 'pyhimyksissä' näkyvistä hedelmistä», huudahtaa artikkelin kirjoittaja, »ainoastaan kansanomaisen jumaluusopin järjettömästä hurskaudesta, jota vastoin perustaja Kristuksena ei ole olemassa. Ei ole mitään maailmanopettajaa, säälin herraa eli boodhisattvaa. Tietäkööt onnettomat petetyt kristityt, että kristityn ainoa todellinen Kristus on *Vaatsh*, 'mystillinen ääni', jota vastoin ihminen Jeshu oli vain kuolevainen niinkuin kuka tahansa meistä, ja adepti enemmän oman sisäisen puhtautensa ja pahan tuntemattomuutensa kautta kuin sen nojalla, mitä hän oli oppinut vihityiltä rabbiineiltaan. Siten Jeesusta ei esitetä suuremman olennon käyttövälineenä. On olemassa vain Jeesus ja Sana eli kosmologinen Kristus. Adepti tarkoittaa ehkä tässä yhteydessä paljasta vihittyä, mutta olkoon vihkimyksen aste mikä tahansa, hämmästyttävä on se viittaus, että vihityksi voisi tulla ihminen, joka ei tunne pahaa.»

Compton-Rickettin artikkeli on erinomainen todistus siitä, että se myöhempi teosofia, jonka Teosofisen Seuran enemmistö on meidän päivinämme omaksunut, on elänyt kauas pois Mestarein alkuperäisestä sanomasta, koska tämä sanoma, jonka varsinainen julistaja oli H. P. Blavatsky, niin suuresti peloittaa ja oudoksuttaa T. S:n jäsentä! Se on myös selvä todistus siitä, että nuoremmat T. S:n jäsenet eivät enää tunne tai paremmin sanoen eivät koskaan ole päässeet tuntemaan alkuperäistä teosofiaa. Ken minun laillani on yli kolmekymmentä vuotta

seurannut teosofisen liikkeen vaiheita, ei saata muuta kuin iloita siitä, että Mestarein sanat ja opetukset jälleen vedetään päivän valoon. Minua huolestutti tämän vuosisadan alussa se uusi katolilaisuuteen ja kirkollisuuteen vivahtava henki, joka oli pujahtanut Teosofisen Seuran johtaviin piireihin; kirjoitinpahan silloin siitä artikkelin (kts. Teosofisk Tidskrift 1902, art. »Teosofiska Samfundet»). Siihen uuteen henkeen olin itsekin vähällä vaipua, kunnes syntyi »Idän Tähti» ja avasi silmäni.

Kun nyt meikäläinen ruusuristi-teosofi lukee arvostelun sellaisen kuin Compton-Rickettin ylläolevat sanat, hän varmaan asioita hieman pohtiessaan huomaa iloiseksi hämmästykseseen, että Mestarein alkuperäiset opetukset ovat hänen ruusuristiläistä elämänymmärrystään, toisin sanoen, että hänen suomalainen ruusuristi-teosofiansa on juuri sama kuin Mestarein ja H. P. B:n alkuperäinen oppi. Kuinka muuten voisi ollakaan? Eihän totuus ole kuin yksi, vaikka sitä eri sanoilla ja nimillä esitettäisiinkin.

Compton-Rickettin vaikutelma on, että Mestarein kannalta »kristinuskon perustaja Kristuksena ei ollut olemassa»; oli vain olemassa ihminen Jeesus. Niinpä niin. Myöhempi teosofinen oppi väitti, että Kristus oli erikoinen olento, »maailmanopettaja», korkean korkea vihitty mestari, joka otti Jeesuksen ruumiin käyttövälineekseen. Vastoin tätä on Ruusu-Ristissä meillä opetettu, että mitään senkaltaista Kristusta ei ole ollut; mikäli mestareita ja maailmanopettajia on, ei heitä pidä nimittää Kristuksiksi personallisessa, substantiivisessa merkityksessä; tai jos heitä siksi nimitetään, on tarkasti huomautettava, että »Kristus» on arvonimi, laatusana samoin kuin Buddha; Kristus merkitsee »voideltu», niinkuin Buddha merkitsee »valistunut». Ruusu-Ristissä on näet toiselta puolen opetettu, että Kristus käytettynä ainutlaatuisessa ja substantiivisessa merkityksessä on Jumalan Pojan eli Logoksen, Sanan, Maailmanjärjen ja rakkauden, Vaatshin nimenä. Sanskritinkielinen sana Vaatsh, jota

Mestarit käyttivät kirjeissään, merkitsee »sana», s. o. »logos». Kristus on täten »kosmologinen» eli paremmin »kosmillinen» käsite. Ja Ruusu-Ristissä on niinkään teroitettu mieliin, että Jeesus oli ihminen, jota ei mikään muu inhimillinen olento, »maailmanopettaja» eli boodhi-sattva, käyttänyt puhetorvena, vaan joka itse Jeesuksena yhtyi Kristukseen, s.o. Logokseen, ja täten joutui sen Sanan eli Vaatshin eläväksitekijäksi ja ilmoittajaksi, joka aikojen aamusta »oli ollut Jumalassa».

Compton-Rickettiä hämmästyttää sanomattomasti, että Jeesus vain »oman sisäisen puhtautensa ja pahan tuntemattomuutensa nojalla» oli adepti, s.o. Valkoisen Veljeskunnan vihitty jäsen. Etenkin pahan tuntemattomuus on käsittämätön hyve Compton-Ricketille.

Ehkä Compton-Rickett ei ole tullut ajatelleeksi, että hyvän tuntemusta ei liioin olisi, jos ei olisi pahan. Mitä varten olisimme olemassa, jos voisimme tuntea hyvän kokematta pahaa, jos voisimme tuntea onnea ja riemua tutustumatta kärsimykseen, suruun ja tuskaan, jos voisimme olla täydellisiä tietämättä, mitä on epätäydellisyys, heikkous ja synti? Turhaan maailman ja olemassaolon kova koulu silloin olisi pantu pystyyn! Olisihan »Jumala» heti voinut luoda meidät täydellisiksi, onnellisiksi ja hyväiksi!

Jos siis Jeesus tiesi, mitä hyvyys, rakkaus, anteeksi-antamus j.n.e. oli, täytyi hänen myös tuntea niiden vastakohtat. Miksikä siis hänestä sanotaan, että hän ei tuntenut pahaa? Siksi, että hän oli aikoja sitten — edellisissä ruumistuksissaan — oppinut pahan tuntemaan — ja pahan kautta hyvän. Hän oli pahan voittanut, lopullisesti itsessään voittanut, aikoja ennenkuin hän syntyi Jeesus Natsarealaisena. Jeesuksena hänen sydämensä, hänen luonteensa, koko hänen olemuksensa oli läpeensä puhdas ja hyvä. Jeesuksena hänen ei enää tarvinnut kokea syntiä missään muodossa, sillä synnin ainoa tarkoitus on opettaa meille täydellisyyttä, sydämen puhtautta — ja vaikkei se

alussa näytä sitä opettavan, se lopulta varmasti herättää hyvyyden ja puhtauden kaipuuta väsyneessä synnintekijässä, — ja Jeesus oli jo oppinut täydellisyyden läksyn. Jeesus oli hyvä, sillä paha ei häntä missään muodossa viehättänyt. Jeesus oli viaton kuin lapsi, sentähden että hänen ei enää tarvinnut synnistä edes tietää. Hän oli kasvattanut itsensä viattomaksi, — emmekä koskaan ymmärrä hänen sielunsa salaisuutta, ellemme ota lukuun, että hän oli jälleensyntyvä olento kuten mekin ja esikoinen monista veljistä. Ainoastaan sentähden, että Jeesus siis ei tiennyt mitään pahasta, saattoi Jumalan Sana ottaa asuntonsa hänen sydämeensä ja täyttää ja läpäistä koko hänen olemuksensa.

Kaikki mitä Compton-Rickett lukee Mestareille viaksi heidän opetuksissaan, osoittautuu täten meikäläisen silmissä juuri siksi totuuden tiedoksi, johon mekin Mestarein ja ennen kaikkea Jeesuksen Kristuksen viitoittamaa tietä kulki olemme näkemyksissämme päässeet.

*

Parisilainen lehti *Le Soir* kokeili joku aika sitten, missä määrin ranskalaiset olivat rehellisiä ja kunniallisia ihmisiä, ja tuli siihen tulokseen, että 66⁰/₁₀₀ oli epärehellistä väkeä. Ranskalaista esimerkkiä seurasi amerikkalainen aikakauskirja *Liberty*.

Miten nyt *Liberty* menetteli kokeessaan? Se lähetti sadalle hengelle, jokaiselle erikseen, yhden dollarin tekaistun »laskun» kuittaamiseksi. Tämä oli todella salakavala koe, sillä mitään laillista vastuuta ei koituisi semmoisen summan pitämisestä eikä liioin erikoisia oman tunnon vaivoja; hienolla tavalla vedottiin vain inhimilliseen huolettomuuteen ja suruttomuuteen: »olkoon toisen erehdys hänen omaksi tappiokseen». Sentähden tässä koettelemuksessa kesti vain se, jolla oli elävä sisäinen kunnian ja rehellisyyden tunto.

Minkälaiset olivat tulokset? *Liberty* arvelee, että niistä olisi paras vaieta. Kirjeiden vastaanottajista oli 9 pappismiestä, 7 sanomalehtimiestä, 3 taiteilijaa, 12 opettajaa, 37 liikemiestä, 9 lääkäriä, 11 lakimiestä, 11 tiedemiestä, 1 näytelmäkirjoittaja. Kuinka monet näistä henkilöistä palauttivat dollarin? 27. Kuinka monet siis pitivät rahan hyvänä? 73. Siis 73 % epärehellisiä ihmisiä! Entä miten rehellisyys ja epärehellisyys suhtautui kuhunkin yllämainittuun ammattiin? 9 pappismiehestä oli 6 rehellistä, 3 epärehellistä, 7 sanomalehtimiehestä 4 rehellistä, 3 epärehellistä, 3 taiteilijasta 1 rehellinen, 2 epärehellistä, 12 opettajasta 8 epärehellistä, 4 rehellistä, 37 liikemiehestä 10 rehellistä, 27 epärehellistä, 9 lääkäristä 2 rehellistä, 7 epärehellistä, 11 lakimiehestä 1 rehellinen, 10 epärehellistä, 11 tiedemiehestä kaikki epärehellisiä ja näytelmänkirjoittaja samaten epärehellinen.

Tämä tapahtui onneksi Amerikassa. Mutta mitä sanomme tiedemiehistä, virallisista »totuuden etsijöistä», jotka kaikki ovat epärehellisiä! Ja mitä sanomme lain, oikeuden ja siis rehellisyyden valvojista, joista 91 % ovat epärehellisiä! Entä opettajista, jotka lapsille opettavat kuntoa ja rehellisyyttä ja joista 67 % itse ovat epärehellisiä! Että lääkärit ja liikemiehet osoittavat suurta epärehellisyysprosenttia (78 % ja 71 %), ei meitä niinkään suuresti hämmästyttä. Mutta hämmästyttävää ja ilahduttavaa on, että sanomalehtimiehet ja papit näyttivät rehellisyydessä esimerkkiä muille! Eikä sentään niinkään hämmästyttävää, sillä käytännön ihmisinä sanomalehtimiehet kohtaavat paljon valhetta tiellään ja oppivat panemaan arvoa totuudelle ja tarkkuudelle, ja pappien verrattain suuri rehellisyys (67 %) osoittaa, että monen oppineen ja viisaan halveksima »usko Jumalaan» sittenkin vaikuttaa siveellisesti kohottavasti edustajiinsa.

Helsingin Ruusu-Ristissä vietimme helmikuun 16 p:n looshikokouksessa suuren säveltäjämme Erkki Melartinin viisikymmenvuotisjuhlaa. Ilta kului huomaamatta puoliyöhön elämäniloisen tunnelman yhä vain kohoutuessa. Ohjelma oli rikas: soittoa, laulua, melodraama, puheita, kahvia ja keskustelua. Annikki Uimonen lauloi Melartinin sävellyksiä ja Thure Åberg Melartinin sovittamia karjalaisia kansanlauluja, ja laulujen taikavoima vapautti sielut lentoon. Hilda Pihlajamäki esitti Melartinin säveltämän melodraaman »Neitsyt Maarian rukous», Piippa Heliön säestämänä. Puheita pitivät kunniavieraalle Jussi Snellman, Thure Åberg, allekirjoittanut y. m., ja Erkki Melartin vastasi. Koska edellisenä päivänä olin kuullut Melartinin kuudennen sinfonian, en voinut olla kertomatta vaikutelmiani siitä. En aio tässä niitä toistaa, se vain olkoon mainittu, että sävellys oli mielestäni todistus Melartinin korkeasta inspiratsioonista, joka ei ollut lähtöisin kolminaismaailmasta, vaan hengen puhtailta ylängöiltä. Se oli niin sanoakseni kosmillista inspiratSIONIA, ja sentähden sitä saattoi tulkita eri muodoissa, eri avaimilla — kosmogoneettisesti, psykologisesti, musikaaliseen esteettisesti j. n. e. — kaikupohjan ja äänten langan jäädessä samaksi kaikissa eri tulkinnoissa. Semmoinen inspiratSIONI on vain mahdollinen säveltäjälle, joka samalla on mystikko, ja säveltäjä itse painostikin puheessaan omaa ruusuristiläisyyttään.

Viideskymmenes vuosi lienee muuten merkillinen vuosi sekä kansan että yksilön historiassa, jos saamme uskoa juutalaisten vanhaa salatiedettä. Joka seitsemäs vuosi oli lepovuosi, mutta kun seitsemän lepovuotta oli eletty — siis 49 vuotta — seurasi suuri riemuvuosi viidentenäksymmenentenä. Tästä sanoo Mooseksen III kirja (XXV: 9—13): »Niin sinun pitää antaman soittaa pasunalla ylitse koko teidän maakuntanne, seitsemännen kuukauden kymmenentenä päivänä; juuri sovintopäivänä antakaat pasunan

käydä yli koko teidän maakuntanne. Ja teidän pitää se viideskymmenes vuosi pyhittämän ja julistaman vapautta maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat, sillä se on teidän riemuvuotenne; silloin pitää kunkin saaman takaisin oma perintömaansa, jokainen sukunsa omaisuus. Sillä viideskymmenes vuosi on teidän riemuvuotenne; ei teidän pidä kylvämän eikä leikkaaman itsestensä kasvanutta eikä noukkiman, mitä leikkaamattomissa viinipuissa on kasvanut. Sillä se on riemuvuosi, se olkoon teille pyhä. Mutta pellostä syökää mitä se kasvaa. Tämä on riemuvuosi, jona kukin teistä saa palata omaan perintöosaansa.»

Muistuu mieleen, että tämä vuosi 1925 on teosofisen liikkeenkin viideskymmenes.

oo

Jeesuksen Kristuksen veri . . .

Keskustellessani äskön erään ystäväni kanssa suhteestamme Jeesukseen Kristukseen, tein sen huomion, että tuo kummallinen oppi ulkonaisestä sijaissovituksesta ja veriuhrista on hyvin sitkeähenkinen. Ystäväni vetosi lausunnoissaan m.m. *Max Heindel*in kirjaan »Rosenkreutziläinen maailmankatsomus».

Nyt on mainittu kirja edessäni ja poimin siitä muutamia lauseita: »Tapetuksi tuleminen on aivan toista kuin kuoleminen. Veren, joka on ollut rotuhengen verho, täytyy virrata ja puhdistua tästä tarttuvasta vaikutuksesta. . . Puhuttaessa Kristus Jeesuksen puhdistavasta verestä tarkoitetaan, että kun veri vuoti Golgatalla, kantoi se mukanaan suuren aurinkohengen Kristuksen, joka tällä tavalla pääsi kosketuksiin itse maapallon kanssa ja tuli siitä hetkestä asti sen hallitsijaksi. . . Hän poisti maailman synnit puhdistavalla verellään, joka saattoi Hänet lähestymään maata ja sen ihmiskuntaa» (Ss. 352 ja 353)

Täytyy myöntää, että mainitun kirjan esitys Jeesuksesta Kristuksesta — suurista ansioistaan huolimatta — on sekä tässä että muutamissa muissakin tärkeissä kohdissaan erehdyttävästi yksipuolinen, liiaksi materialistinen. Sentähden iloitsen, että Suomen Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast on varustanut

kirjan esipuheella, jossa m.m. sanotaan: »Emme julkaise Heindelin kirjaa siinä mielessä, että sitä pidettäisiin meidän puolelta auktorisoituna tekstikirjana. . . Meille kirja on vain omaperäinen ja mielenkiintoinen lisä nykyajan rikkaaseen mystilliseen kirjallisuuteen, lisä, jota kannattaa tutkia ja miettiä. Emme tahdo lausua siitä mitään arvostelua etukäteen; tarkka lukija ja asiantuntija huomatkoon itse kirjan sekä ansiot että viat».

Emme mekään tässä aio ryhtyä mihinkään perusteellisiin tutkimuksiin Heindelin kirjan johdosta. Mutta paitsi tätä yksipuolisuutta Kristuksen verestä, tuntuu tarpeelliselta viitata myöskin toiseen yksipuolisuuteen. Kun Heindel puhuu Jeesuksen suhteesta Kristukseen, hajoittaa hän Kristuksen aurinkomanvantaran korkeimpaan vihittyyn ja jättää siinä yhteydessä mainitsematta sen mystillisen Kristuksen, joka maailman alusta uhrautui kaikessa ilmenneessä elämässä ja josta Johanneksen evankeliumin alussa sanotaan: »Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. . . Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt. . . Maailmassa hän eli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä. . . Hän tuli omaansa, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan».

Joskin tämä maailman alussa uhrautunut Logoksen elämä tuli Jeesuksessa Kristuksessa ensikerran täydellisimpänä esille — niinkuin Suomen Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast on esittänyt kirjoissaan ja luennoissaan, ollen sopusoinnussa evankeliumien ja hebrealaiskirjeen esityksien kanssa — niin että Jeesus Kristus puolestaan tuli »kaiken perilliseksi» — niinkuin hebrealaiskirjeessä sanotaan, — tuli maapallomme korkeammaksi miuäksi eli henkiseksi johjajaksi ja elämäksi, niin samalla tämä mystillinen Kristus, ensiksikin, laskeutui eli elähyttyi pienoiskoossa jokaisen ihmisen fyysillisessä tajunnassa — sillä kaikkihan olivat pienoiskoossa ja omalla tavallaan kärsineet ja onnea ja Jumalaa etsineet, — ja toiseksi nyt jokaisessa ihmisessä vähitellen kasvaa täyteen miehuuteen. Että jokainen ihminen osaisi päivätajunnassaankin tietoisesti pyrkiä sisäisen Kristuksen täydellisyyteen, siinä suhteessa ovat Jeesuksen siveelliset neuvot, vuorisäärnan käskyt parhaimpina ja luotettavimpina ulkonaisina ohjeina. Ja pyrkimyksessä täytyy kaiken tapahtua vapaaehtoisesti, Kristuksen sisäisessä innoituksessa ja ihmisen järjellistietoisessa ja vapaassa tahdossa. Mitään ulkoa päin tulevaa pakkoa ei sovi käyttää. Sillä pakko päinvastoin tukahuttaa vapaan hengen.

Juuri tässä suhteessa me kristityt olemme pahasti erehty-

neet. Me olemme mitä räikeämmällä tavalla ja yltiöpäisinä tungettelijoina sekaantuneet toisten ihmisten ja heidän sisäisen Jumalansa asioihin.

Samalla ja siinä yhteydessä on meidän käsityksemme suhteestamme Jeesukseen Kristukseen ja Kristuksen uhriin muodostunut aivan nurinkuriseksi. Kun silloinen oikeaoppinen, virallinen ja valtaan pyrkinyt kirkko papistoinen toimitti niin, että se maallisen esivallan avulla ja oikeuskäynnin kautta toimitti kuolemantuomion ja sen käytäntöönpanon Jeesukselle, niin me yleensä olemme olleet taipuvaiset selittämään tuon rikoksen ja oikeusmurhan siksi *välttämättömäksi* uhriksi, jossa me nyt pelastumme! Vaikka todellisuudessa Logoksen eli Kristuksen uhri on tapahtunut maailman alusta alkaen ja pitkin matkaa itse luovassa työssä ja elämässä. Eikä siihen uhriin ole milloinkaan vienyttä ulkonainen pakko, ei siihen ole *välttämättä* tarvittu rikosta, murhaa ja väkivaltaa. Se uhri on aina tapahtunut rakkauden välttämättömyydessä.

Sensijaan tuo juutalaisen papiston aikaansaama oikeusmurha oli vain murha, jos kohta Jeesuksen Kristuksen ruumiillinen kuolemakin — siitä *huolimatta*, että se oli rikos — jäi hänen kannaltaan sopusointuun hänen elämänsä kanssa, ja saaden samalla uhrin luonteen, ja Logoksen rakkaus ja elämä pääsi noin vuotaneessa veressäkin, *myöskin* veressä täydellisenä esille fyysillisellä tasolla. Ja jos tässä on joku mysteeri eli salaisuus, niin salaisuus ei ole siinä, että tuo tihutyö ja verenvuodatus olisi ollut »suunnitelman toteuttamiseksi», sinään tarpeellinen tai välttämätön. Asian salaisuus ja ydin on 1:ksi siinä, että Jeesus oli vihdoinkin monien elämiensä pyrkimyksissä saavuttanut täydellisen yhteyden Jumalan rakkaudessa, niin että hän sen perusteella *kykeni* tulemaan maapallomme korkeammaksi minäksi eli »kaiken perilliseksi»; 2:ksi siinä, että Jeesus Kristus osasi omassa elämässään ja työssään järjestää kaiken rakkauden pohjalle, eikä antanut minkään vietellä tai pakoittaa itseään luopumaan rakkauden periaatteista.

Juuri tässä on Jeesuksen väkivaltaisen kuoleman pyhä salaisuus. Sillä jos hänkin olisi alistunut ympäristönsä itsekkäisiin mielipiteisiin, oikeaoppisiin mutta rakkaudettomiin käsityksiin elämästä, tai jos hän olisi tarttunut joko ruumiillisiin tai siveellisiin pakkokeinoihin asiansa puolesta ja vainoojainsa nujertamiseksi, niin olisi hänessäkin henkevöityminen katkennut, eikä hänessäkään olisi tuo maailman alusta asti uhrautuvan Karitsan elämä päässyt sellaisenaan, s.o. täydellisenä rakkautena laskeutumaan tänne fyysillisen tason elämään. Mutta nyt se

pääsi, nyt se tapahtui, ja se tapahtui lopullisesti vain sentähden, ettei mikään viettelys tai pakoitus, ei elämä eikä kuolema saanut Jeesusta tuossa natsarealaisessa ruumistuksessaan luopumaan täydellisen rakkauden periaatteesta.

Saadaksemme tämän tärkeän asian itsellemme helpommin ja täydellisemmin käsitettäväksi, ottakaamme huomioon ja ajatellaamme sitä toista mahdollisuutta, että Jeesuskin olisi, korkean asiansa innoittamana ja velvoittamana, itseänsä tai asiaansa puolustaaksensa, tarttunut aseisiin, innoittaen vielä opetuslapsiaanakin niin tekemään ja että Jeesus Kristus olisi näin syntyneessä taistelussa sankarillisesti kaatunut, olisi kaatunut ase kädessä päällehyökkääjiä vastustaessaan ja kaataessaan — olisiko Jeesuksen veressä silloinkin vuotanut tuo maailman alusta uhrautuvan Logoksen veri eli rakkaus puhtaana ja viattomana? Vai olisiko Jeesuksenkin veri silloin vuotaessaan syyllinen, syyllinen siihen vereen, jota hän olisi vastustajissaan vuodattanut? Ja olisiko hän silloinkin jäänyt kosmillisen rakkauden ruumistuneeksi Pojaksi?

Tätä asiaa kannattaa miettiä. Ja ikäänkuin tämänkin asian ymmärtämisen varalle on evankeliumissa Kristuksen sanat »niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen»: »Teillä juutalaisilla on isänä perkele, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti». Ja kuitenkin, nuo samaiset juutalaiset itse uskoivat ja vahvasti vakuutettuina sanoivat Jeesukselle: »Meillä on yksi Isä, Jumala». Joh. 8:31—44.

Tämän perin räikeän lausunnon juutalaisten Isästä, ja vastoin juutalaisten omaa uskoa, antaa Jeesus ainoastaan ja nimenomaan sentähden, että heillä oli se käsitys Isästä Jumalasta, että Jumala hyväksyy pyhitetyn tappamisen, vieläpä heidän jumalansa kehoittaa ja velvoittaa siihen. Niinpä he sitten etsivät Jeesustakin tappaaksensa, ja nimenomaan pyhässä tarkoituksessa, uskonnollisista syistä.

Tästäkin Jeesuksen lausunnosta me jo ilman muuta ymmärtäisimme — elleimme sitä muuten ymmärtäisi — että jos hänenkin verensä olisi vuotanut taisteluentällä, jos hänkin olisi ase kädessä vuodattanut ihmis-veljiensä verta, silloin ei hänenkään verensä olisi ollut puhdas, viaton, ei hänenkään verensä mukana olisi vuotanut Isän Jumalan välitön ja täydellinen siunaus ja rakkaus ja elämä meidän planeetallemme, sen koko ihmiskunnalle. Ei maailman alusta uhrautunut Sana — jonka kautta »kaikki on saanut syntynsä. . . ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt» — ei se Sana, joka »oli Jumalan tykönä ja oli Jumala», ei tämä Sana olisikaan päässyt tulemaan

Jeesuksessa lihaksi, eikä hän itse olisi tullut »kaiken perilliseksi», maapallomme korkeammaksi minäksi. Maapallomme alempi minä, jota Jeesus evankeliumin mukaan nimitää perkeleeksi, tai jota myös nimitetään Saatanaksi, tämä alempi minä olisi edelleen saanut järjestää ja johtaa maapallomme ulkonaista elämää — siksi kunnes joku toinen olisi koetuksen kestänyt.

Meidän täytyy oppia selvästi ymmärtämään, ettei pääasia suinkaan ollut, tuliko historiallinen Jeesus Kristus tapetuksi vai olisiko jäänyt tappamatta, vaan pääasia on noissa mainitsemisemme kahdessa seikassa, 1:si, että Jeesuksessa käytännöllistyi fyysillisellä tasolla se Logos, joka uhrautui maailman alusta, ja joka kyllä piilee mahdollisuutena jokaisen ihmisen tajunnassa, ja 2:ksi, että Jeesus pysyi loppuun saakka uskollisena ehdottoman totuuden ja rakkauden periaatteelle. Elleivät ihmiset olisi häntä tappaneet, niin sitä parempi, sillä se olisi ollut todistuksena siitä, että maapallomme ihmiskunta olisi ollut pitemmällä jumalallisen totuuden ja rakkauden ymmärtämisessä. Ja kyllä Jeesus Kristus olisi silloinkin jäänyt maapallomme korkeammaksi minäksi. Sillä ei tuo tappo olisi Jeesusta siksi tehnyt, ellei hän sitä olisi ollut. Nyt ihmiskuntamme olikin vielä kovin altis planeettamme alemman minän vaikutukselle, ja niin tämä Logos-olento tuli tapetuksi. Mutta koska koko hänen olemuksessaan, niin tietysti myöskin hänen veressään pääsi jumalan rakkaus täydellisenä yhtymään maapallomme fyysillisen tason elämään. Tuo tappaminen ja verenvuodatus *ei voinut estää* Jeesusta tulemasta siksi, miksi hän tuli.

Kun sitten on ruvettu puhumaan, että meidän pelastuksemme on Jeesuksen Kristuksen veressä, niin johtuu se räikeimmässä ja ulkokohtaisimmassa puolessaan siitä, että varhoissa uskonnoissa ovat ihmiset toimittaneet veriuhreja »Jumalan lepyttämiseksi»; joka kaikki on tietysti perustunut ihmisten yksinkertaisuuteen, kehittymättömyyteen ja typeryyteen. Taas hienommassa muodossaan on veri-nimitystä käytetty vertauskuvana siitä, että Jumala tai ihminen uhrautuu rakkaudessa muita henkisesti palvelemaan ja auttamaan. Tämä vertauskuva kyllä vähitellen paljastuu jokaiselle, joka käytännössä omaksuu Jeesuksen elämänohjeet. Sillä Jeesuksen Kristuksen avaamalla opetuslapsen tiellä joutuu jokainen vakava pyrkijä kerran siihen siveelliseen kohtaan, että hänkin — Jeesuksen tavalla — mieluummin antaa vaikka tappaa itsensä, kuin että hän luopuisi totuuden ta rakkauden periaatteesta. Ei ole pää-asia opetuslapsenkaan elämässä mitenkään siinä, että hän joutuisi opetuslapsiutensa tähden joko tapetuksi, tai että hän saisi elää. Vä-

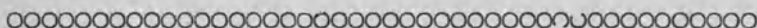
hitellen opetuslapsikin niin elävöityy Jeesuksen elämänymmärykseen, hän vähitellen oppii panemaan kuolemankin siten jalokainsa alle, ettei ulkoa päin uhkaava väkivaltainen kuolemakaan voi häntä peljättää tai kannustaa luopumaan Mestarinsa antamasta esimerkistä. Jos Jeesuksen opetuslapsi joutuu tapetuksi — ei ase kädessä ja tappotantereella, vaan opetuslapsiutensa tähden, nimenomaan sentähden, ettei hän kriittillisenäkään hetkenä luovu rakkauden ja totuuden periaatteista, ettei hän alistu puolustamaan itseänsä tai asiaansa rakkaudettomilla keinoilla, silloin hänenkin verensä vuotaa suhteellisesti syyttömänä, suhteellisesti puhtaana ja viattomana; silloin hänessäkin vuotaa, vaikka pienoiskoossa, mystillisen Kristuksen viaton veri. Niin vuotaneessa opetuslapsen veressä leviää ihmiskunnalle, murhaajillekin, siunaus. Sillä sellaisen ihmisen veri ei huuda hyvitystä, ei murhaajiltaankaan, koska hän osaa kuollessaankin heitä kaikkia rakastaa, siunata ja anteeksi antaa.

Tässä on alkuperäinen syy, miksi on ruvettu opettamaan, että pelastus on Kristuksen veressä. Vaikka maapallomme hallitseva henki on vielä siksi väkivaltainen, että se saa jalot ihmisjoukot sankarillisesti uhraamaan verensä ase kädessä tappotantereella, niin ei kuitenkaan sanota, että ihmisen pelastus olisi näin vuotavassa veressä. Sillä tappotantereella koettaa sentään jokainen vuodattaa *veljensä* verta. Sentähden kaikki siten vuotanut veri on — kun asiaa katsotaan Jeesuksen Kristuksen, Jumalan täydellisen rakkauden ja ihmisen lopullisen kuolemasta pelastumisen kannalta — vuotanut syyllisenä. Ja ihmisen on yhä edelleen *syyllisenä* jälleensynnyttävä tänne ruumiilliseen elämään — kunnes hän niin täyttyy totuuden ja rakkauden hengellä, ettei hän uhrautuessaankaan voi *veljensä* verta vuodattaa, kunnes hän sydämensä rakkaudessa ja järkensä totuuden näkemyksessä ymmärtää, että jos hänen ei sallita ruumiillisesti elävän, vaan hänen vereasä täytyy tulla tämän maailman väkivaltaisen komennon mukaisesti vuodatetuksi, niin vuotakoon se ainakin syyttömänä, viattomana. Aivan niinkuin Jeesuksenkin veri vuosi tämän maailman väkivaltaisen komennon mukaan syyttömänä ja viattomana.

Pelastus on vain — vertauskuvisissa puhuen — viattomassa veressä. Sillä Kristuksen »veri» on ytimeltään samaa, kuin uhrautuminen täyttämään sisäisen Jumalan tahtoa henkisessä elämässä ja työssä. Mystillisen Kristuksen »veri» — jos selaista nimitystä pitää käyttää Logoksen sisäisestä elämästä ja henkisestä rakkaudesta — alkaa vuotaa opetuslapsessakin silloin — joskus ruumiillisesti mutta aina sielullisesti —, kun hän

alkaa elämässsä ja työsssä toteuttaa niitä samoja elämän-ohjeita, joita Jeesus Kristus on noudattanut, ja joita ohjeita selvimpänä esitetään vuorisäärän käskyissä. Ja vaikka vain harvat olisivat toistaiseksi omaksuneet Jeesuksen elämänymmärryksen tietoisesti, asiallisesti ja järkevästi, niin kuitenkin kaikki ovat kypsymässä ja monet jo jollain tavalla pyrkimässä tätä tietä kohti; jota ilman ei ole pelastusta tällä planeetalla. Sillä ilman rakkautta on kaikki vain helisevää vaskea, on henkisesti kuollutta ja kylmää.

J. R. Hannula.

Erkki Melartinin kuudes sinfonia.

Vaikutelmia helmikuun 7 p:n juhlakonsertista.

1. Raskaana ja synkkänä leviää pimeys yli ihmisten elämän. Ei ainoakaan valonsäde sitä läpäise. Elämä on kamppailua ja taistelua, mutta taistelua ilman voittoa ja kamppailua ilman päämäärää. Kaikki on niin hämmentynyttä, pirstoutunutta ja tyhjää, vain vihlovaa epäsointua. Surunvoittoinen, kysyvä ääni soi: eikö olemassaololla ole tarkoitusta, eikö ole mitään tämän synkän kaaoksen takana! Vastaus on itsetietoinen ja ylimielinen. Mitä mietit sinä houkkio! Riennä riistämään itsellesi tämän maailman hyvää, tyydytä intohimojasi, ole voimakkaampi kuin muut, ja polje heidät alleesi, jos niin on tarvis. Jollet voi, tulet itse armotta poljetuksi. Sillä elämä kestää vain päivän ja sen takana piilee tyhjä olemattomuus. Epätoivoisina kaikuvat heikkojen ja sorrettujen äänet. Eikö ole mitään toivoa, mitään pelastusta tästä tukahuttavasta itsekkyyden, väkivallan ja vihan ilmapiiristä? Eikö elämällä ole mitään arvokasta tarjottavana?

2. Ehkäpä kuitenkin, kuuntele aistillisen rakkauden vietteleviä sointuja. Unohtakaamme elämän kauhut ihanissa syleilyissä, hehkuissa suudelmissa. Eikö siinä ole olemassaolon korkein päämäärä, elämän suurin nautinto? Mutta miksi on tämä tunteiden väreily niin häilyvää, niin pettävää? Onni häipyä luotani, niinkuin kangastus ja jättää jälkeensä vain tyhjyyttä ja ikävää.

3. Ei, heittäytykäämme mieluummin juhlan meluisaan huumaan. Juokaamme, iloitkaamme ja laskekaamme leikkiä. Mitä

se meitä liikuttaa, jos maailma menee pirstaleiksi, juokaamme ja unohtakaamme!

4. Unohduksen hetki, — ja herämys on sitä kauheampi. Uudelleen minut heitetään avuttomana elämän taisteluun. Vihan ja intohimojen peloittavien epäsointujen keskelle. Epätoivo täyttää koko olemukseni. Mutta mitä onkaan tuo? Sisässäni soi, niinkuin kirpoaisi kahleet.

Mistä tulevat nuo ihmeelliset säveleet, niin sanomattoman suloiset, lohduttavat ja toivorikkaat? Ne puhuvat hyvydestä, laupeudesta ja epäitsekkästä rakkaudesta. Mistä tulee tämä lempeä valkeus, joka valaisee pimeyttä ympärilläni? Korkealla avaruudessa kohoaa Graalin pyhä temppeli. Ihanat valo-olennot lähestyvät synkkää maapalloamme. He ovat Graalritareita, Jumalan valittuja välikappaleita, jotka tulevat pelastamaan ihmisiä ja näyttämään heille tien, joka johtaa pimeydestä valoon. Vielä kuuluu kuitenkin epäilyksen ääni: luulottelua ja aivokummittelua kaikki nuo mielikuvitukset — ei ole mitään laupeutta, eikä rakkautta, ei ole mitään Jumalaa!

Kadotkaa, demonit! Ne säveleet, jotka nyt soivat sisässäni, eivät enään voi vaieta. Kuuntele valkoisen veljeskunnan kehoitusta: sinä kaipaat sopusointua, seuraa siis meitä ja ole mukana työskentelemässä ihmiskunnan pelastamiseksi.

Riemuiten seuraan Graalritarien kehoitusta. On taisteltava demoonien synkkää joukkoa vastaan, mutta se on taistelua, joka vie voittoon ja sopusointuun.

Leo Krohn.

Tulkintakoe.

Melartinin kuudes sinfonia on tietääkseni ensimmäinen Ruusu-ristiläisestä maailmankatsomuksesta puhkeava sinfooninen teos, joten meille voi olla hyödyllistä koettaa lähestyä ja ymmärtää sitä eri näkökulmilta. Tämä teos ilmentää suuria kosmillisia lakeja ja on siis puhtaasti musikaalisiin arvoihin perustuva. Siksi voivat eri henkilöt tulkita sitä ainoastaan oman kehitystasonsa mukaisilla vertauksilla. Itse ydinkohta on kuitenkin sanoilla sanomaton.

Tyypillisinä esimerkkeinä voisi lyhyesti mainita seuraavien henkilöiden selityksiä: Prof. Ilmari Krohn kirjoittaa »Kotimaassa» pitäen lähtökohtana lauseita ilmestyskirjasta. Leo Funtek »Svenska Pressenissä» käsittelee sitä yksilön kamppailuna jumaluutta kohti, ja maist. Pesola »Sosialidemokraatissa» seuraavasti: »Sinfonian ensi osa Moderato alkaa raskailla ja

mataloilla värisävyillä kuin olemuksen alitajuisiin uumeniin tunkeutuen. Sieltä nousee taisteluineen elämään voimakkaassa tarmoissa ponnistelussa, kunnes taas vaivutaan resignaatioon. Toinen osa Andante on meloodisessa leppoisuudessa kuin elämän välttämättömään tasaiseen aherteluun tyytyvä. Kolmas osa Allegro on päivänpaisteinen pastoraaliseen herttaisuuteen pyrkivä leikitelmä. Viime osa Finale, antautuu taas kiihkeään kamppailuun, päättyen voittoisaan, ylimaalliseen rauhan aateloimaan kirkkauteen.»

*

Mielestäni tämä sinfonia on ikäänkuin kokoonpantu luonnon neljästä elementistä: maasta, vedestä, ilmasta ja tulesta. Perusajatukseni olen ymmärtänyt ihmissielun kshityksen kaaoksesta Kristusyhteyteen saakka. Tämän olen ottanut lähtökohdaksi, sillä se puoli minulle tässä teoksessa selvimpänä soi.

Ensimmäinen osa sisältää maan kaaosmaisessa tilassa, kun se planeettain lakien alaisena eristettiin omalle radalleen, ja ihmisprinsiipiin ensimmäisen tuskallisen synnyn. Tummana tuskin kuuluvana kohisee ensimmäinen soitto kuten maaemon ääni, joka salaperäisesti vetää kuulijan luoksensa ikuisuuden avaruuksiin missä kosmilliset lait hallitsevat. Siellä soi kohtalon aihe määrävänä ja varmana tuskalliseen hätään: synnyintuskaan. Täydellä orkesterilla nousee tämä intensiiviseen kiristykseen, jonka keskeltä puristuu »huuto», johon voisi ajatella sanat: »oi isoni, oi emoni, oi on valtavanhempani!»! Se on ihmisprinsiipiin muodostus, jolle kohtalon aiheen ja surumarssin kautta osoitetaan kuljettavaa kehitystä. Aiheellinen työ jatkuu edelleen; ihmissielut jakautuvat, mutta ovat kuitenkin pakoitettut kulkemaan samaa päämäärää kohti, vaikka eri teitä, koettaen taistella läpi lankeemuksien. »Huuto» toistuu useita kertoja. Orkesterissa hiljenevät äänet vähitellen, painuen tuskaisesti yhä matalammalle. Maa on saanut muotonsa, ihmisenä. Ensimmäinen osa häipyä tuskin kuuluvaan loppuun.

Toinen osa rakentaa uusille aiheille. Kulkee lainehtivassa rytmissä ($\frac{5}{4}$) ja kehittää melankoolisessa värityksessä jonkun verran myös edellisen osan aiheita.

Sielunkehitys jatkaa kulkuaan, itsekkyyksivaistot heräävät tietoisuuteen. Ihminen alistuu tunteeseen kantaen »huutoa» rinnassaan, mutta tietäen vaistomaisesti karman lain, ja kohtalon aiheen soidessa hänelle syvyyksistä hän seuraa tunteensa virtauksia, kunnes sisäisestä pakoituksesta nousee tuskallinen »huuto». Ja uudelleen näyttää kohtalo tietä harhailevalle sie-

lulle. Uusi fanfaari aihe ennustaa ja osaksi näyttääkin, kuinka suuri ja arvokas on sielunkehityksen edistäminen, ja antaa tuntea sitä ikuista rauhaa, joka sielua silloin lähenee. Nyt on sielu nähnyt tunteellaan ikuisuuden ja janoa korkeutta. Tahdon etsiä totuutta nousee sydäimestä nyt »huuto» rukouksena, uudistuen kaksi kertaa, jälkimäisen kerran selvänä, ja päättyy odotukseen, joka on lupaava ja lohdullinen.

Kolmas osa. Rytmii liittyy kepeänä, vauhdikkaana. Melodian kulku laulavan riemullista ja ilmapan kevyttä. Sielu on päässyt aivan uuteen tuntuun. Lähemmäs sitä, johon se edellisessä osassa pyrki. Uudet rytmit ja staccatot melodiassa ovat merkkinä uudelle ympäristölle ja näyttävät tietä, jota myöten sielu yhä enemmän lähestyy tietoista ikuisuuselämää. Riemu täyttää sydämen ja sielu iloitsee yhdessä luonnon ja sen kaiken kansan mukana. Ja ylhäältä: Totuudesta, Tiestä ja Elämästä virtaa ihmevoima uudistuvana kolme kertaa, joka nostaa Totuutta etsivän sielun kohti korkeuksia. Silloin soi viimeisen osan täydellistymisaihe valmistavana, kohtalon varmentamassa tien suuntaa. Niinkuin kukan siemen, jonka tuuli vapauttaa ja kantaa siivillänsä, niin on sielu tämän osan loputtua.

Neljäs osa. Kiihkeä rytmikulku. Melodiarikas. Vinhassa vauhdissa alkaa tämä osa. Sielun nousua ei mikään saa estää, se repii viimeiset ukkospilvet säpäleiksi päästäkseen auringon, taivaallisen rakkauden yhteyteen. Täydellistymisaihe singahtaa esille alkaen kulkunsa »punaisena lankana» läpi koko finalen. Viljankorjuun hetki on tullut. Sielun tähkä on kypsä. Kohtalo kaikuu täyteläisenä ja selvänä pasuunain kautta. »Huuto» soi kuin muistellen kaikki voitettut koetukset ja tuskat. Ja sielu imee itseensä auringon valon ja tulen kasvattaakseen oman siemenensä liekistä ollakseen yhtä sen kanssa. Silloin leimahtaa taivaan tuli ja polttaa liekin auki kuorestaan, ja seitsenkertaisena uudistuu valonaihe valaisemaan tietä ihmissieluille soiton soidessa kuin sateenkaaren väreily kaikessa loistossaan. Harpun säestämänä nousee taivaallisen rakkauden valmistava aihe, uudistuen sekä kirkastaen täydellistymistä. Liekinä yhtyy sielu tuleen ja rakkauteen, jonka henki valuu ylitse kaiken eletyn, elävöittäen niinkuin Kristuksen veri elävöitti maan. Majesteesillisena kohoaa taivaallisen rakkauden soitto täyttäen sielun kaikki maailmat.

Hallitsevana soi kutsu halki taivaitten ja sielu nostaa viimeisen kerran tulella puhdistettavan olentonsa, joka yhtyy Kristuksen rakkauteen.

Olen ymmärtänyt ja nähnyt tämän kuudennen sinfonian näin: Melartin on suuri mystikko ja sanoo tässä teoksessaan paljon. Se puhuu jokaiselle yksilölle itselleen. Tekijän vahva persoonallisuus loistaa tämän häikäisevän lahjansa kanssa jokaisen sielun akkunasta sisään, luoden valonsa sen mukaan, kuinka kirkkaana ja minkä värisenä kukin yksilö pitää sielunsa akkunaa.

Hänen musiikkinsa tempaa katseen kohti korkeutta ja jokainen, joka oli tilaisuudessa kuulemaan myös hänen toisen uuden teoksensa »Sursum corda», on siitä vakuutettu. Kehitys vaatii ehdottomasti, että me kohotamme sydämemme, ja siihen auttaa meitä nämät kaksi uutta teosta, jotka tulevat kauvan elämään meidän jälkeemme, muodostaen tiennäyttäjäpylvään vuoden 1925:n tienhaarassa.

T. Å.

Arabialaista viisautta.

Tähdet ovat taivaitten kauneutena, ja oppineet miehet ovat kansakunnan koristeena.

Enkelit taivuttavat siipensä tiedon etsijää kohti.

Oppineitten arvoaste on korkein arvoaste.

Jos ei oppi anna rikkautta, antaa se kunniaa.

Tieto lisää jalosukuisen kunniaa ja johtaa alhaissukuiset ihmiset kuninkaitten taloihin.

Opinahjo on taivaallinen puutarha.

Muistamattomuus on tiedon kirous.

Vaikea on ihmisen tuntea itsensä.

Tieto on lamppu, josta ihmiset sytyttävät kynttilänsä.

Järki ilman kasvatusta on kuin urhoollinen mies ilman aseita.

Kuninkaas hallitsevat ihmisiä, ja oppineet miehet hallitsevat kuninkaita.

Minä päivänä en ole mitään oppinut enkä mitään lisännyt tietoihini, se päivä on osaton elämästäni.

Ken etsii oppia tutkimatta, hän saavuttaa päämääränsä silloin kun korppi tulee harmaaksi iästä.

Jokainen jalo hevonen kerran kompastuu, ja jokainen oppinut mies kerran erehtyy.

Tieto ei pelasta erehdyksestä eikä rikkaus huolista.

Talon omistaja tietää paraiten, mitä talossa on.

Kaikki paljastaan järkeilevä etsiskely päättyy hämmentävään epävarmuuteen.

Teoreettisen opin suuresta merestä etsin pohjaa millä seistä — enkä löytänyt muuta kuin laineen, joka viskasi minut toista lainetta vastaan. Etsittyäni ja opittuani koko elämän ajan en saavuttanut muuta kuin tämmöisiä lauseita: »on sanottu» tai »väitetään». Oi sinä harhaileva järki, olen sinuun kyllästynyt! Otan yhden ainoan askeleen, ja sinä pakenet kokonaisen penikulman luotani.

*

Ajatukset ovat enimmäkseen toivomuksia.

Viisaiden ajatukset ovat luotettavampia kuin tyhmäin vakaukukset.

Äläkä sekoita toisiinsa mielipiteitä ja tosiseikkoja.

Jos olet epävarma jostakin asiasta, anna sen olla rauhassa.

Poista epäilykset tutkimalla.

Kuultu asia ei ole sen arvoinen kuin nähty.

Älä usko kaikkea, mitä kuulet.

Ei ole viisasta olla varma jostakin vain sen nojalla, että niin uskot.

Missä mielipiteet ovat monet ja erilaiset, on vaikea tietää totuus.

Ajatella hyvää toisista on uskonnollinen velvollisuus.

Ken ajattelee hyvää toisista, on onnellinen ihminen.

Jolla on omassa itsessään paha vika, luulee, että kaikki ihmiset ovat hänen kaltaisensa.

Jos joku ajattelee sinusta hyvää, tee hänen ajatuksensa toiseksi.

Eräs runoilija sanoo: »Tapani oli ajatella hyvää toisista, kunnes kokemus opetti minulle toista.»

Ole Jumalan kanssa sovussa äläkä pelkää mitään.

Useimmat ihmiset ajattelevat hyvää itsestään — ja pettävät siten itsensä.

*

Viisaus on valo sydämessä, joka eroittaa totuuden valheesta. Viisas ihminen näkee sydämellään, mitä tyhmä ei näe silmillään.

Ihmisiä pitäisi tuomita heidän sisäisten valojensa mukaan.

Ei ole viisas se, joka pohtii, miten pahasta on päästävä, vaan se, joka katsoo, ettei pahaan lankea.

Tekoja arvostellaan loppupäästä. Jos haluat jotakin, ota lukuun, mihin se päättyy.

Ihminen ei voi olla viisas ilman kokemusta.

Viisasta miestä ei purra kahta kertaa samasta luolasta.

Pohdinta ja punnitseminen voi astua kokemuksen tilalle.

Joka punnitsee seurauksia, hän saavuttaa päämääränsä, mutta ken ei niitä huolellisesti ajattele, hänet saavuttaa paha.

Viisas ihminen ei ole koskaan onnellinen.

*

Tietämättömyys on suurin köyhyys.

Tietämättömyys on kuolema elämässä.

Tietämättömyys on suurin paha.

Tyhmyys on parantumaton sairaus.

Tyhmä ihminen on vihamies itselleen — kuinka hän voi olla ystävä toisille?

Tehokkain saarnaaja ihmiselle on hän itse. Ihminen ei koskaan luovu himoistaan, ennenkuin nuhteet tulevat hänelle hänen omalta itseltään.

(Jatk.)

T:ri *Wortabet'in* kokoelmasta suom. P. E.

Gandhi.

Gandhi, Indian ihana mies,

sielulta suuri ja jalo!

Maatasi painaa vieraan ies,

kansasi keskeen kulkee ties,

Mahatma, Aasian valo!

Viidakon viisaus voittamaton

kauttasi haastaa yöstä:

— Vain vihan voittaja rakkaus on.

Oommehan lapsia auringon,

yöhön ei meitä voi syöstä!

— *Mutta et vieras valkoinen
ymmärrä Indian mieltä.
Valtikan toit sinä hurmeisen,
hiellä ja verellä Hindujen
anastit aarteesi sieltä.*

— *Meiltä veit viljan ja helmet ja maan;
maksuksi myrkkyyä juotat.
Tehtaasi jauhavat turmelustaan,
kurjuutta peittelet rihkamillaan,
mammonaan, miekkaan sä luotat.*

— *Nää, miten poikamme haltioissaan
luopuvat aseistansa!
Brahmaa, Vishnu vain huulillaan
syöksyvät peitsiäs uhmaamaan,
kauniina kuolossansa.*

*

*Kaksi on valtaa vastakkain,
kumpi on kruunaama voiton?
Toisella voimat on kanuunain,
heikompi vahva on hengessä vain,
uskossa huomisen koiton.*

*Gandhi, Indian ihana mies,
kansasi johtaja jalo!
Vankilan koppiin kulki sun ties.
Virka, oi, viisas murheen mies:
Milloinka voittaa valo?*)*

J. Sn—.

*) Tämän runon yhteydessä huomautamme kahdesta suomenkielisestä kirjasta; *Mahatma Gandhi*, kirj. Romain Rolland, hinta 15:—, ja *Jos Mestareita seuraisimme*, kirj. Pekka Ervast, hinta 5:—.

Toim.

Tietäjien tiede.

Fyysillinen ruumis.

Fyysillinen ruumis *ylläpitää* niitä elementtejä, joista maanpäällinen ihminen on rakennettu.

Fyysillinen ruumis varustaa itse omaan rakenteeseensa luurangon, jänteet sekä ruuansulatuselimet kaikkine liitteineen. Se antaa astraaliruumiille verisolut, sekä verenkiertoelimet kaikkine liitteineen. Se varustaa psyykkillisen olion hermosolmujen aineellisilla olemuspuolilla. Vihdoin varustaa se tajuavan hengen hermojärjestelmän aineellisilla olemuspuolilla.

Ihmisen aineelliset elementit uudistuvat ravintoaineiden vaikutuksesta, jotka ruuansulatusjärjestelmän kautta ovat muuttuneet *maitonesteeksi*. Fyysillisen ruumiin uudistamis- ja toiminnan keskuskeskukset ovat siis sijoittuneet vatsaonteloon.

Fyysillisen ruumiin vaikutus kiertää elimistössä lymfatiehyiden kautta, joita pitkin ovat sijoittuneet hermosolmut, aineellisen varaston keskuskeskukset.

Fyysillistä ruumista johtaa matkallaan kautta elimistön *vaisto* ja se ilmoittaa itsestään hengelle *tarpeitten* kautta.

Astraaliruumis.

Astraaliruumis *elähyttää* niitä elementtejä, joista ihminen on rakennettu.

Astraaliruumis on fyysillisen ruumiin tarkka kaksoismuoto. Se käsittää täydellisen elimistön. Sillä on fyysilliset elimet, sekä toiminnan- ja paikallisuuden keskuskeskukset.

Ne fyysilliset elimet, jotka erikoisesti ovat yhteydessä astraaliruumiin kanssa, ovat hengitys ja ruuansulatuselimet kaikkine liitteineen.

Astraaliruumiin toiminnan keskus on siis rinnassa. Sen elimellisiä toimintoja ylläpitää atmosfäärinen ilma, joka hengityskoneiston kautta on muutettu verisolujen vitaaliseksi voimaksi, oxyhemoglobiniaksi. ¹⁾

¹⁾ Tunne- tai elementaarinen sielu asustaa veressä ja se on aistimusten, ravitsemisen sekä uudistamisen, sanalla sanoen kaikkien elimellisten toimintojen välittäjä.

Verenkiertokoneisto levittää elinvoimaa kaikkiin elimistöön osiin varustaan psyykillisen ruumiin niillä olemuspuolilla, jotka ovat välttämättömiä hermovoiman synnyttämiseksi. ¹⁾

Astraaliruumis, jota tunteet johtavat, ilmentää itsensä tajuvalle hengelle *intohimon* kautta:

Psyykillinen olemuspuoli.

Psyykillinen olemuspuoli *pane* *liikkeelle* kaikki ne elementit, joista ihmiselimistö on rakennettu.

Psyykillinen olemuspuoli on astraaliruumiin varsinainen harmistamisen ja kiteytymisen keskus. Sillä on fyysiset kierto- ja toiminnanelimet.

Ne fyysiset elimet, jotka ovat varsinaisessa yhteydessä psyykillisen olemuspuolen kanssa, ovat hermosolmujärjestelmän elimet kaikkine liitteineen. (Pikkuaiivot. — Suuri keskusjärjestelmä. — Liikuntohermot. ²⁾

Psyykillisen olemuspuolen toiminnankeskus on siis päässä, takaraivojen alaosassa. Sen elimellisiä toimintoja ylläpitää elinvoima, joka tulee veren kautta ja jonka pikkuaivojen toiminta on muuttanut hermovoimaksi. ³⁾

Elimellisen elämän hermokoneisto levittää liikuntaa kaik-

¹⁾ Pythagoras opetti, että sielulla on ruumis, joka sen sisäisten kykyjen toiminnan mukaisesti on luonteeltaan joko hyvä tai paha. Hän nimitti tätä ruumista sielun hienoksi verhoksi ja piti kuolevaista ruumista vain karkeana kuorena. Sielusta ja sen valoisasta ruumiista on huolehdittava hyveitä harjoittamalla, totuutta rakastamalla sekä kieltäytymällä kaikesta epäpuhtaasta.

Hierocles, Aurea Carmina 68 värssy. V:llä vuosisadalla.

²⁾ Ihmisellä on kahdenlainen äly, aineellinen äly, jonka tehtävänä on johtaa ja hallita ruumiin liikkeitä (se ei saata eroittautua aineesta), sekä tietävä ja välittävä äly, joka on riippumaton elimistö ja suoranainen vuodatus toimivasta tai kaikkiallisesta älystä. Sen erikoisvälineinä on tiede todellisessa merkityksessään, puhdas tieto ehdottomasta ja henkisestä sekä jumalallisista periaatteista, joissa sen omat juuret ovat.

Maimonides XII:lla vuosisadalla.

³⁾ On kahdenlaisia sieluja, tunteva sielu, joka on yhteinen ihmisellä ja eläimillä, sekä älysielu, joka on kuolematon, tai toisin sanoen: henki (*mens*) on vain ihmisellä.

Van Helmont XVI:lla vuosisadalla.

kiin elimistön osiin ja varustaa tajuavan hengen niillä olemuspuolilla, jotka ovat välttämättömiä ajatuksen synnyttämiseksi. ¹⁾

Psyykkinen olemuspuoli ilmentää itsensä hengelle *intuitionin* johtamana *inspiratsioonin* kautta.

Tajuava henki.

Kuolematon henki *hallitsee* ihmistä kokonaisuudessaan, tuntevaa, ajattelevaa ja tahtovaa olemuspuolta, yhdistäen elimellisen kolminaisuuden itsetietoiseksi ykseydeksi.

Hengellä on ihmisessä hyvin rajoitettu työala toiminnan keskuksineen, elimineen ja erikoisine johtoineen.

Ne fyysilliset elimet, jotka ovat varsinaisessa yhteydessä hengen kanssa ovat tajuavan hermojärjestelmän elimet kaikkine liitteineen.

Hengen toiminnakeskus on siis päässä. Fyysillinen ruumis varustaa sille tajuavan hermoston ainetta, astraaliruumis varustaa sille elinvoimaa, joka elähyttää tätä ainetta, psyykkinen olemuspuoli varustaa sille toimintaan tarvittavaa hermo-voimaa. Sitä paitsi antavat kukin näistä kolmesta olemuspuolesta hengelle yhden tai useamman aistimen. ²⁾

Fyysillinen ruumis varustaa hengen tuntoja makuaistilla, astraaliruumis hajuaistilla, psyykkinen olemuspuoli varustaa sen näkö- ja kuuloaisteilla.

Nämä erilaiset aistimet saattavat hengen yhteyteen ulkomaailman kanssa.

Henki on toiselta puolen yhteydessä sisäisen olemuksen kanssa, joka sille ilmenee tunteiden, intohimojen tai älyllisten sysäysten kautta.

Selkäytimen alaosan kautta on tajuava henki yhteydessä

¹⁾ Näillä aistimilla, tavallisella järjellä ja mielikuvituksella on elimensä päässä. Siellä tavallinen järki ja mielikuvitus sijaitsevat, niillä on siellä pääpaikat, korkeimmat asuinsijat oleskellen aivojen onteloissa ja soluissa, vaikkakin Aristoteles tahtoi väittää tavallisen järjen elimen sijaitsevan sydämessä. Ajatus tai ajatuksen kyky sijaitsee pään ylä- ja keskiosassa, muistin ollessa viimeisellä paikalla tai pään takaosassa.

Agrippa XVI:lla vuosisadalla.

²⁾ Ihminen on kuolevainen, mikäli hänen ruumiinsa on kysymyksessä, mutta kuolematon sielultaan, joka käsittää ihmisen oleellisenä. Kuolemattomana hallitsee hän kaikkea, mutta hän on kohtalon alainen suhteessa siihen, mitä hänessä on aineellista ja kuolevaista.

Hermes Pymander II:lla vuosisadalla (akateemikkojen arvostelun mukaan).

ihmisen kolmen elimellisen keskuksen, vatsan, rinnan ja pään kanssa.

Hengen ydinolemus käsittää vapauden joko alistua sisäisen olemuspuolen lähettämiin sysäyksiin tai niitä vastustaa. Tähän kykyyn perustuu oleellisesti »vapaa tahto».

Vaikkakin henki itsessään on riippumaton kustakin elimellisestä keskuksesta, vaikuttaa se kuitenkin niihin, ei suoranaisesti vaan välillisesti.

Henki ei saata suoranaisesti johtaa ruuansulatuselimien toimintaa, mutta se yksin valitsee ravinnonaineet. Suu, vatsan sisään käytävä on hengestä täydellisesti riippuvainen makuaistimen toimiessa aistimusvälittäjänä.

Henki ei saata suoranaisesti johtaa verenkiertoelimien toimintaa, mutta se yksin valitsee hengitystoiminnan ympäristön. Nenäontelot, rinnan sisäänkäytävät, ovat hengestä täydellisesti riippuvaisia makuaistimen toimiessa aistimusvälittäjänä.

Tästä seuraa, että henki saattaa mielensä mukaan muodostella fyysillisen ruumiin rakennetta valitessaan tarpeen mukaan ravintoaineensa. Tämä on käytännöllisen magian ensimmäinen vaihe. Henki vaikuttaa myöskin astraaliruumiiseen muodostellessaan hengityksen rytmiä sekä säännöstellessään erikoisten tuoksujen kautta sisäänhengitettävää atmosfääristä ilmaa. Tämä on käytännöllisen magian toinen vaihe.

Vihdoin vaikuttaa hengen toiminta silmiin ja korviin kehittäen niissä selvänäköisyyttä ja selväkuuloisuutta. Tämä on käytännöllisen magian kolmas vaihe.

Ravintoaineiden, sisäänhengitetyn ilman sekä aistimien kautta vaikuttaa henki koko sisäiseen olemukseen. Jäsenien kautta vaikuttaa se luontoon.

Kurkkutorvi, silmät, ilmaisueliminä, suu samoin ilmaisueliminä luetaan vielä jäseniin, kun on kysymyksessä tajuavan hengen toimintasuhteesta toisiin ihmisiin sekä ulkomaailmaan, ei-minään.

Hengen toiminta voidaan siis sovittaa seuraaviksi väitelmiksi.

Filosofista anatomiaa ja fysiologiaa.	{	Niiden elollisten ja psyykillisten aineellisten elementtien vaikutuksesta, jotka sisäisen olennon kolme olemuspuolta ovat sille antaneet, on hengellä varsinaisia toiminnan välikeinoja.
---------------------------------------	---	--

Se, joka tuntee	{	sisäiseltä olennolta tunteita herättäviä, kiihoittavia ja älyllisiä sysäyksiä. ei-minältä erilaisia vaikutelmia.
-----------------	---	--

Se, joka ajattelee	{ havaitsee aatteet, jotka heräävät näissä erilaisissa psyykkillisissä tiloissa, vertaa niitä toisiinsa, luokittelee ne sekä arvostelee ja muodostelee ne tahtonsa mukaisesti.	
Se, joka tahtoo	{ vaikuttaa siis	{ sisäiseen olentoon kolmen keskuksen sisäänkäytävän kautta, — sisäänkäytävien kautta, jotka ovat hänestä riippuvaisia sekä niiden elementtien kautta, jotka on viety näihin kolmeen keskuksen. { myöskin toimimalla olemuksensa ympäristön muodostamassa kehässä jäseniensä avulla. { ei-minään hänestä itsestään riippuvaisten jäsenien kautta sekä erinäisten muidenkin ilmaisuelimien, äänen, katseen, eleiden kautta j.n.e.

Se, joka tuntee, ja se, joka tahtoo, on suoranaisessa suhteessa ruumiillisiin elimiin. Se, joka ajattelee, hallitsee päinvastoin viimeksimainituista.

Vatsan vaikutuksen kautta ei-minään, ravintoaineisiin, syntyy maitoneste. Rinnan vaikutuksesta ei-minään, ilmaan, syntyy veren voimapitoisuus. Pään vaikutuksesta elimistöön, tunteeeseen, syntyy aate.

Mikä siis syntyy tajuavan heogen niin hyvin sisäiseen olentoon kuin ulkomaailmaan kohdistuvasta toiminnasta? *Kohtalo*.

Ihminen kokonaisuutena muovailee siis vapaan toiminnan kautta, joka on hänen tahtonsa, hänelle uskottuja elementteja tulevan kehityksensä onneksi tai onnettomuudeksi. Vapaa tahto siis itse muovailee ihmismonaadin kohtaloa.¹⁾ (Jatk.)

Papus. Suom. K. A.-I.

¹⁾ Olemuksemme tunteellinen ja älyllinen puoli on pidettävä kolmen määrätyn prinsiihin yhdistelmänä:

1) *Djan* uudistaa ruumiin muotoja ja ylläpitää järjestystä ja sopuointua kaikissa sen osissa (Astraaliruumis).

2) *Akko*, jumalallinen ja muuttumaton olemuspuoli, joka selittää, mitä hyvää meidän on tekeminen ja huomauttaa mitä pahaa on vältettävä sekä ilmoittaa meille paremmasta elämästä tämän elämän jälkeen (Tajuava henki).

3) *Sielu* eli inhimillinen olento, joka käsittää älyn (*Boc*), arvostelemisen ja mielikuvituksen (*Rouan*) sekä sielun varsinaisen aineolemuksen (*Ferouer*). (Psyykillinen ruumis.)

Kuolemassa palaa Akko taivaaseen ja sielu jää yksin vastaamaan hyvistä ja huonoista teoistamme. *Zoroaster (Sad-der) 500 e. Kr.*

Näenkö Mestarin?

Oppilas ikävöi nähdä Mestarin, ja Mestari kentiesi ikävöi näyttäytyä, mutta oppilas ei vain näe.

Miksi ei oppilas näe? Oh, huntu peittää hänen silmiänsä, kolminaisuusmaailman loisto hämmentää hänen näköänsä.

Ja niin huntu on kolminkertainen. Ensimmäinen huntu heijastuu *rahasta*. Ah, kuinka se kimmeltää! Se osaa heijastua välillä niinpäin, välillä näinpäin. Välillä se hämmentää poissaolollaan, välillä läsnäolollaan.

Toisen hunnun heijastaa *aistillisuuden hurmio*. Se on satapäinen, tuhatjalkainen hirviö. Tarvittaessa se osaa olla viehottava, untuvan hieno, ja siinä samassa inhoittava iljetys, kalman kammottava kummitus. Näistä kahdesta äärimmäisestä se kutoo paksun harson kokemattoman silmille.

Kolmannen harson, timantin lujan, heijastaa *asema, valta*. Se lumoo oppilaan, vie kauas ja korkealle — Mestari on jo aikaa sitten, oppilaan kannalta, tipahtanut tiepuoleen, ruhjoutunut mahtavan vaununpyörän alle.

Miksi ei vedetä näitä huntuja oppilaan silmiltä? Vastaus: kuka särkee kasvavan linnunpojan ympäriltä munankuoret? Tai kuka päästää perhosen toukankotelostaan?

Oi oppilas, ole sinä kuin nokkiva linnunpoika munankuoreissa, yhtä ahkera kolkuttaja elämän portilla, tai ole kuin lentoon valmistuva perhonen!

Ensimmäisellä portilla: ole päättäväinen ja alista rahan mahti Mestarin työhön ja Hänen asiansa palvelukseen! Ja sinä kenties, alat nähdä lävitse ensimmäisen hunnun.

Toisella portilla: kieltäydy, oi oppilas! Alista aistimesi hiljaisuuteen, siihen rauhaan ja rakkauteen, mikä sydämesi sokassa asuu. Etsi niiden seuraa, jotka harjoittelevat hiljaisessa veljesrakkaudessa. Ja, kenties, sinä ennätät polkusi läpi toisen harhan.

Kolmannella portilla: ole nöyrä! Älä työnnä Mestariasi varjoon, tai älä ajattele Häntä jossain verhon takana olevaksi. Palvele sinä, ja anna Hänen hallita. Pyhitä kättesi voimat Hänen työhönsä. Ja liitä siihen sydämesi toiveet ja aivojesi ajatukset. Tee se, jos koskaan tahdot kolmannen hunnun voittaa.

Ja rauha olkoon kanssasi.

J. R. H.

Kaikurotko.

Merkillinen tosikertomus.

Kertaan tämän tarinan erään silminnäkijän mukaan, erään venäläisen, joka on hyvin hurskas ja aivan luotettava. Tosiseikat ovat myöhemmin kootut P . . n poliisikertomuksista. Kysymyksessä oleva silminnäkijä pitää tapauksia osittain jumalallisista, osittain pahoista vaikutuksista johtuneina.

H. P. B.

I.

Eräässä kaukaisessa hallituspiirissä Venäjän valtakunnassa esitettiin noin kolmekymmentä vuotta sitten salaperäinen surunäytelmä.

Siperian rajalla on pienoinen P . . n kaupunki, tunnettu runollisen kauniin ympäristönsä tähden sekä rikkaitten asukkaitensa kautta, jotka etupäässä olivat rautamiinujen ja kaivosten omistajia. Noin kuuden virstan päässä kaupungista oli vanha, linnantapainen rakennus. Siinä asuivat omistaja, rikas vanha-poika, sekä hänen veljensä, joka oli leski ja kahden pojan ja kolmen tyttären isä. Tiedettiin, että talonomistaja, herra Izvertzoff oli nimittänyt omikseen veljensä lapset, mutta että hän myöhemmin erikoisesti oli kiintynyt vanhimpaan veljenpoikaansa Nikolaihin ja tehnyt hänestä lukuisten maatilojensa ainoan perijän.

Aika kului. Setä vanheni ja hänen veljenpoikansa Nikolai astui miehuusikään. Päivät ja vuodet olivat vierineet rauhallisesti ja iloisesti. Mutta äkkiä nousi pilvi perheen kirikkaalla ja levollisella taivaanrannalla.

Eräänä onnettomana päivänä sai eräs veljentyttäristä päähänsä ruveta soittamaan sitraa. Koska tämä kone oli aivan saksalaista alkuperää eikä lähiseuduilla ollut soitto-opettajaa, tilasi hemmoitteleva setä Pietarista kumpaisetkin, niinhyvin soitto-koneen kuin opettajan. Tarkoista kyselyistä huolimatta ei koko Pietarissa tavattu kuin yksi ainoa opettaja, joka olisi uskaltanut lähteä niin lähelle Siperian rajoja. Se oli vanha saksalainen taiteilija, joka jakoi rakkautensa soitto-koneensa ja sievän vaaleaverisen tyttärensä välillä, eikä sentähden suostunut jättämään näistä kumpaakaan. Siitä johtui, että vanha professori eräänä kauniina aamuna saapui herra Izvertzoffin luokse. Toisen käsivarren alla kantoi hän sitralaatikkoa, toisessa kuljetti hän rakasta Minncheniään.

Tästä päivästä lähtien alkoi tuo pieni pilvi nopeasti kasvaa, sillä jokainen ääni, joka sointuvasta soitto-koneesta lähti, herätti vanhanpojan sydämissä herkkää vastakaikua. Musiikki herättää

rakkautta, sanotaan. Ja sen työn, minkä soitto pani alulle, täydensivät Minnchenin siniset silmät. Kuuden kuukauden jälkeen oli veljentytär etevä sitransoittajatar, mutta setä sensijaan mielettömästi rakastunut.

Eräänä aamuna hän kutsui koolle kasvattiperheensä, syleili heitä kaikkia hyvin sydämmellisesti, lupasi pitää heitä mielessään viimeistä tahtoaan paperille pannessaan ja ilmaisi lopuksi vakaan aikomuksensa naida tuo sinisilmäinen Minnchen. Senjälkeen hän syleili heitä vaieten liikutuksesta. Perhe, pettyneenä perinnötoivossaan itki myöskin, mutta toisesta syystä. Näin itkettyään jonkun aikaa, lohduttivat he itseänsä ja koettivat olla iloisia, sillä kaikki rakastivat syvästi vanhaa setää.

Aivan kaikki eivät kuitenkaan saattaneet olla iloisia. Sievän saksalaistytön silmät olivat sytyttäneet Nikolainkin liekkiin ja nyt vietiin häneltä yhdellä kertaa sekä rakastettu että sedän rahat. Hän ei ollut iloinen, eikä myöskään antanut itseään lohduttaa, vaan hävisi kokonaiseksi päiväksi.

Sillä välin antoi herra Izvertzoff käskyn järjestää matkavaunut kuntoon seuraavaksi päiväksi ja talossa kuiskailtiin, että hänen tarkoituksensa oli lähteä piirin pääkaupunkiin, joka sijaitisi jonkun matkan päässä talosta, muuttaakseen siellä testamenttinsa. Vaikkakin hän oli hyvin rikas, ei hänellä ollut hoitajaa maatilallaan vaan hän vei itse kaikki talon kirjat.

Samana iltana aterian jälkeen kuultiin hänen omassa huoneessaan kiivaasti riitelevän palvelijansa kanssa, joka yli kolmekymmentä vuotta oli ollut hänen luonaan. Tämä mies, Ivan, oli kotoisin Pohjois-Aasiasta, Kamtshatkasta. Perhe oli hänet kasvattanut kristinuskoon ja luultiin hänen olevan suurella rakkaudella kiintyneen isäntäänsä. Kun ensimmäiset surulliset tapaukset, joista myöhemmin aion kertoa, sattuivat ja koko poliisijoukko tuli paikalle, muistettiin, että Ivan sinä iltana oli ollut juovuksissa ja että hänen isäntänsä, joka inhosi tätä pahetta, oli isällisesti häntä nuhdellut sekä että Ivan sitten oli jäänyt ovelle uhkauksia syydellen.

Herra Izvertzoffin laajalla maatilalla oli merkillinen rotko, joka aina herätti vieraisa uteliaisuutta. Se on vielä tänäkin päivänä olemassa ja jokainen P...n asukas tuntee sen hyvästi. Tammimetsä, joka alkaa aivan puutarhanportilta, kohoaa pengerminä yli pitkän sarjan kalliokukkuloita ja peittää sen kuin leveä kasvivyö.

Rotkon edessä oleva luola, joka on tunnettu Kaikurotkon nimellä, on puolen kilometrin päässä talosta. Talon edessä olevalta penkereeltä katsoen näyttää se pieneltä syvänteeltä mäen-

rinteessä ja on melkein kokonaan kallisten kasvien peitossa. Kuitenkin voidaan täältä selvästi tuntea jokainen ihminen, joka luolaan lähestyy. Luolaan astuessa huomaa sen taustassa kapean halkeaman. Tämän kautta kuljettua tullaan ilmavaan rotkoon, jota heikosti valaisee viisikymmentä jalkaa korkean katon raosta tuleva valo. Rotko on itsessään tavattoman suuri, joten siihen helposti mahtuisi kaksi tai kolmetuhatta henkeä. Herra Izvertzoffin aikana oli osa siitä liuskakivillä silloitettu, jolloin sitä huviretkillä käytettiin tanssisalina. Rotko on muodoltaan epäta-
saisen soikea kaveten vähitellen leveäksi käytäväksi, joka jatkuu penikulmamääriä maan alla. Monin paikoin johtaa se toisiin rotkoihin, jotka ovat yhtä suuria ja ilmavia kuin tanssisali, mutta niissä voidaan kulkea vain venheillä, koska ne kaikki ovat vedellä täytettyjä. Näiden luonnollisten vesisäiliöitten sanotaan olevan mittaamattoman syviä.

Ensimmäisen vesisäiliön reunalla on kapea lava, johon on järjestetty useita sammaltuneita istuimia. Tältä paikalta kuullaan niiden ihmeellisten kaikujen kajahtavan, joista rotko on nimensä saanut. Sanan, joka on lausuttu vain kuiskauksena tai huokauksena, ottavat lukemattomat, kiusoittelevat äänet toistaakseen ja sensijaan että ne vähitellen voimassa heikkenisivät, kuten tavallisen kaiun vaikutuksesta, kasvaa ääni joka kertauksesta yhä kovemmaksi ja kövemmäksi, kunnes se vihdoin jyristen pamahtaa kuin pistoolinlaukaus. Silloin heikkenee se ja haihtuu vähitellen valittavana huokauksena kautta pitkän käytävän.

Kysymyksessä olevana päivänä oli herra Izvertzoff sanonut aikovansa järjestää rotkossa tanssit häöpäivänään, jonka hän oli määrännyt pidettäväksi sangen pian. Kun hän seuraavana aamuna oli valmistautunut matkalle, näkivät perheen jäsenet hänen menevän luolaan vain siperialaisen palvelijansa seuraamana. Puolen tuntia myöhemmin palasi Ivan taloon hakemaan nuuskarasiaa, jonka hänen isäntänsä oli sinne unohtanut vieden sen mukanaan takaisin luolaan. Tunnin kuluttua pelästyivät koko talonväki hänen äänestä huutoaan. Kalpeana ja aivan märkänä syöksyi Ivan taloon kuin mielipuoli ja kertoi, ettei herra Izvertzoffia ollut rotkossa missään. Koska hän olisi voinut pudota veteen, oli Ivan hypännyt ensimmäiseen vesisäiliöön häntä hakemaan ja oli itse ollut hukkumaisillaan.

Koko päivän etsittiin ruumista turhaan. Poliisiviranomaiset täyttivät talon ja muita äänekkäämmiin valitteli Nikolai, veljenpoika, joka vasta kotiin tultuaan oli kuullut surullisen sanoman.

Pahasti epäiltiin Iwania, palvelijaa. Isäntä oli häntä viimeisenä iltana lyönyt ja hän oli uhaten vannonut kostavansa.

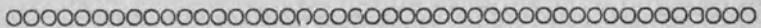
Hän oli yksin seurannut herraansa rotkoon ja kun hänen huoneensa tarkastettiin, löytyi vuoteen alla kirstu, täynnä jalokiviä, jota kirstua herra Izvertzoff aina itse hyvin huolellisesti oli säilyttänyt omassa huoneessaan. Turhaan huusi palvelija Jumalaa todistajaksi, että hänen isäntänsä itse oli antanut hänen talteensa kirstun ennen rotkoon menoaan. Hänen isäntänsä oli aikonut kiinnittyttää jalokivet uudelleen lahjoittaakseen ne morsiamelleen häälahjaksi. Hän, Ivan, antaisi mielellään oman elämänsä, jos hän senkautta voisi herättää isäntänsä eloon. Hänen sanoihinsa ei luotu mitään huomiota, vaan hän vangittiin ja pantiin murhasta syytettynä tutkintovankilaan. Sinne hän jäikin, sillä venäläisten lakien mukaan ei rikoksentekijää voida, tai ainakaan ei silloin voitu, tuomita, ilman että hän itse tunnusti syynsä, vaikkakin se olisi ollut kuinka päivänselvä.

Viikko kului ruumista turhaan etsittäessä. Senjälkeen pukeutivat perheen jäsenet surupukuihin ja kun alkuperäinen testamentti oli jäänyt muuttamatta, joutui koko perintö veljenpojan käsiin. Vanha opettaja ja hänen tyttärensä kantoivat tämän kohtaloniskun aito saksalaisella tyyneydellä ja valmistautuivat matkalle. Taaskin otti vanha mies sitransa toisen käsivartensa alle ja aikoi juuri kuljettaa pois Minncheninsä toisen käsivartensa varassa, kun veljen poika astui heidän luokseen ja tarjoutui itse sievän neitosen sulhaseksi setävainajansa sijalle. Tämä vaihdos näytti hyvin tervetulleelta ja suurempaa huomiota herättämättä menivät nuoret naimisiin.

(Jatk.)

H. P. Blavatsky.

Suom. K. A. I.

Laupeudensisaret.

*Oletko sä tuskan yössä, kun on hiiden hirmut työssä,
kun on povi niinkuin tuli, jossa vaikka rauta suli,
kun on pää kuin maalitaulu, jossa soipi nuolten laulu,
sydän kuni avoin haava, valtimo kuin meri aava
taikka kuni koski syvä — olit ihan menehtyä! —
oletko sä silloin, sano, kun sun valtas hornan jano,
niin ett' oisit valtameren vaikka juonut hoivaks veren,*

oletko sa ohimoillas taikka noilla valtimoillas
 tuntenut kuin käden hienon, viihdytyksen ihmeen vienon,
 jonka jäljiss' autuus kulki, unhon helmaan vaivas sulki?
 Silmäns kuumeinen ei tiennyt, kuka vaivas pois lie vienyt:
 et sä nähnyt katsettansa, etkä liioin kasvojansa,
 silmäluomen kaartuvaisen, käden ehkä näit sä — naisen,
 siinä kaikki! Yhtä hyvä! Siunaat kättä, kyyneltyvä.
 Laupeudensisarille, tuskan öiden valvojille,
 lohdun, hoivan jakajille, hiljaisille, valkoisille,
 joill' on katse kuni tähti, iltatähti, aamutähti,
 joill' on huulillansa hymy, äidin hymy, siskon hymy,
 joiden suuruutta ei tää maailmamme hevin nää,
 laupeudensisarille, jotk' ei elä kiitoksille,
 sydämesi pyhimpähän pystytät sä muiston vähän.
 Lailla tulikirjaimien säihkyä tuossa: sisarien,
 poistajien tuskan syvän tieltä aivan menehtyvän,
 heidän — kuule, ihmiskunta! — on tuo taivaanvaltakunta!

Rafael Ronimus.

Askeleitteni jäljet ajan hiekalla.

Puhe looshikokouksessa.

Minä ja veljeni ovat kulkeneet pitkän polun ajan aavalla hiekalla. Meidän askeleemme tällä tiellä eivät suurin piirtein eroa toisistansa, vaikkakin yksityiskohdat eroavat tuhansin tavoin toisistansa. Niin että kun kerron omista askeleistani, kuvailen samalla veljienikin kulkeman matkan. Luulisin ainakin, että ne läheltä hipovat toisiansa.

Olin kulkenut jo kauvan, kauvan elon värikästä polkua, ennenkuin huomasinkaan oikeastaan eläväni ja askeleita jälkeeni jättäväni. Niin innostunut olin elämääni, olooni, maailmaani. Kaikki oli vain minua varten, nautintoani varten ja saavuttamistani varten. Kaikki palveli minua, yksin minua, ilahdutti minua. Nauroin ja nautin, nautin toisten kärsimyksistäkin, kuolemastakin. Kuinka minä olisinkaan ehtinyt ajattelemaan ja huomaamaan niitä askeleita, jotka jälkeeni jäivät! Ei. Minä

katsoin vaan eteenpäin ja yli ympäristöni, ohi muiden. Ulosmenon tie oli niin loiva ja edesvastuuton, kuten näytti. Ja se vei kauvas, yli monen, monen seikkailurikkaan elämän. Se sai alkunsa luonnon uhkeista lehdoista, »paradiiseista», lämpimistä, lauhkeista vyöhykkeistä, seuduista, missä olo on kuin leikillä elämistä, ja kerta kerralta se ajautui kauvemmas, karuimmille, kylmemmille seuduille, vaikeimpiin, ahtaimpiin taloudellisiin oloihin. Saattaisi sanoa kuvannollisesti, että se tie sai alkunsa taivaan kirkkailta ylängöiltä, laskeutuaksensa helvettien tummiin syvyyksiin, jossa jo oli aikaa arvella ja harkita, nähdä ja muistella, kysyä mitä elämä on ja etsiä siihen vastausta. Kaikki tietävät kokemuksistaan, että tie vuorilta vie laaksoon ja askel siinä on kevyt, noustaksensa jälleen vuorille, mutta nyt raskain ja laahustavin askelin ja sydämen sykkien melkein kuin pakkahtuen.

Minä ja veljeni kulkevat ihmiskehityksensä aikana yhden tällaisen suuren matkan alas vuorilta ja jälleen ylös vuorille, alaspäisen ja ylöspäisen kaaren. Mutta kussakin pienessä kuvaelmassa, n. s. maisessa, kahden kuolemaksi sanotun tapauksen välisessä ajassa suoritamme me jokainen pienoiskuvassa tuon matkan: nuorina eli uudessa voimakkaassa fyysillisessä ruumiissamme laskeudumme alankoon, aineeseen, ja vanhenneessa, vaivaloisemmassa fyysillisessä verhossa me jälleen pyrimme ylöspäin, henkeen.

Katsokaa elämännäytelmää kuin suurta panoraamaa, kuinka siinä ihmiskunta eli se osa ihmiskuntaa, joka on kulloinkin tänne ruumistuneena, kulkee kaaressa ensin alas ja jälleen ylös, ja kuvitelkaa sitä yhtenä matkana, niinkuin se todella onkin. Se näky on kaikessa mahtavuudessaan alkupuoleltaan kammottava, mutta lopulta valoisa ja ihana. Tällä matkalla me näemme omat ja veljeimme askeleet. Oi kuinka syvälle ne ovatkaan vajonneet ajan hiekkaan tuolla alaspäisellä tiellä! Ei mikään erämaan tuuli kykene niitä koskaan lakaisemaan umpeen. Ne näkyvät niin kauvan, kunnes me itse jollain ihmeellisellä ja vallan uudella elämyksellä ne peitämme — nousevalla kaarella.

Nousevalla kaarella on askeleella toinen tahti kuin laskevalla. Laskevalla kaarella me tulimme ohi ja yli muiden, tuhoten, kaataen toisiamme. Laakson pohjassa näytetään meille ylöspäinen tie, jolla on toinen tahti, ja ellemme tätä tahtia totu omasta halustamme astumaan, emme koskaan elämän synkästä syvänteestä nouse. Me olemme alastullessamme vaan taittaneet ja murtaneet ja murskanneet kuin alpeilta alas syöksyvä kivenjätkäle. Siinä me lepäämme lyöneenä ja lyötynä, karkeana,

tuhoa tuottaneena kivenä. Siinä meillä on aikaa ja tilaisuutta katsoa sitä tuhoa, jota olemme tuottaneet muille ja itsellemme. Mutta kun me sitten kysymme ulospääsyä tästä pimeydestä, viitataan meitä vuorille jälleen, vuorille, jossa on valoa, jossa kuuluu olevan elämää, mutta elämää, joka sykähtelee aivan uudessa tahdissa kuin se, minkä tähän asti olemme eläneet.

Me alamme hiukkasan nähdä sellaisen elämän kajastusta ja me haluamme mekin päästä osalliseksi siitä elämästä. Ja jos meidän pyrkimyksemme huomataan puhtaaksi ja vilpittömäksi, niin ne, jotka ennen ovat kulkeneet sen tien, puhuvat puolestamme ja johtavat meitä vuoripolun ensimmäiselle portille. Kun siihen koputamme, kuuluu kysyvä ääni: »Kuka siellä?» Saattajamme vastaa puolestamme tällöin, että koputtaja on köyhä pyrkijä, joka Jumalaan, s. o. sisimmässään asuvaan voimaan turvaten pyrkii sisälle, pyrkii valoon jälleen. Meille avataan, mutta meidät pannaan koetukselle ja kovaan työhön, jotta nähtäisiin todellakin tahtomme vilpittömyys nousta, nousta uudella ja ihanalla tavalla korjaamaan tuottamiamme tuhoja itsessämme ja veljissämme. Meidät pannaan kiilloittamaan sitä kiveä, joka rosoisilla särmillään ennen vaan repi ja raateli ja oli kokonaan sopimaton elämän sopusuhtaisuuteen. Meidät jätetään itseämme muokkaamaan sopivaksi rakennusaineeksi vuorella olevaan Jumalan temppeliin. Meidät asetetaan oppi-pojan ja ammattilaisen asteita käyden kulkemaan mestarimuurarin työhön, käyttäkseni tässä vapaamuurarisanastoa.

Ke-ti kauvan kulkea alaspäistä kaarta, kesti kauvan tämän tien kokemusten keräily. Nyt riippuu meistä itsestämme, kuinka pian tai kuinka vitkoin nousemme jälleen ylös. Voimme suorittaa tämän jättiläistyön vaikka yhdessä elämässä, mutta saatamme viipyä tällä tiellä tuhansiakin elämiä. Itsestämme se riippuu nytkö jo, vaiko vasta tuonempana.

Sanoin äsken, että nousulla on toinen tahti kuin laskulla. Niin on. Ja toinen tarkoitus. Sillä elämä oli ennen vaan ottamista, nyt sen tulee muuttua antamiseksi. Se oli ennen itsestä, nyt sen tulee muuttua epäitsekkääksi, sillä ainoastaan silloin löytyy pois pääsytie alangosta.

Ei siis enää ohii ja yli muiden, vaan yhdessä muiden kanssa. Itsen, persoonan tulee hävitä. Temppekirakennukseen ei sovi erilailta hakattu ja kiilloitettu kivi. Kiveä hakatessa on käytettävä kaikista suurimman Mestarin, itsensä Maailmankaikkeuden Arkkitehdin antamaa mittaa. *Palvelus* on tämän Mestari-työntekijän mittapuu, auttavaisuus ja uhrautuminen. Ainoastaan tätä luntaa käyttäen kykenemme lakaisemaan erheitten

askeleet näkymättömiin ajan hiekalta. Kun kädestä talutamme ja yli louhikkojen kannamme veljiämme syvänteessä, nousemme itsekkin ylöspäin asteettain, askelittain, elämä elämältä. Joka kerta kun kalskahtavaan sanaan vastaamme loukkaantumattomina ja rakastavassa sävyssä, irtautuu yksi itsemme lyömä pistävä piikki suuren elämän ruumiista ja joka kerta kun vihaiseen silmäykseen vastaamme lempeydellä, ohenee ja kirkastuu synkkä ilmapiiri ympärillämme. Meissä tapahtuu salaa ja huomaamatta suuri muutos, sillä todellinen elämä astuu sisimmässämme oikeuksiinsa ja valtaistuimelleen, meille tapahtuu suurin elämässä, meissä syntyy Kristuslapsi! Me tulemme vähinerin kykeneviksi kuivaamaan ne kyyneleet, jotka ennen olemme aiheuttaneet. Me astumme ottajasta nyt antajan asemaan. Me olemme paljosta luopuneet, mutta me olemme kuitenkin enemmän tällöin saaneet, kyvyn ja voiman auttaa, ohjata, lohduttaa ja rohkaista. Me maksamme nyt ihmiskunnan suurille sitä rakkaudenvelkaa, jota he ovat osoittaneet meille. Me muodostamme monien kanssa omasta kivistämme sopusointuisen temppelein, jonka turviin etsivä sielu voi kiiruhtaa.

Me elämme edelleen maailmassa, mutta meidän harrastuksemme pohjasäveleenä soi nyt aina rakkaus ja armahtavaisuus. Me vähennemme, mutta Kristus kasvaa meissä ja näin lähenee vuoren loistava huippu, näin nousemme pyramiidin korkeimpaan kärkeen eli pisteeseen. Alhaalla eroamme, mutta ylhäällä yhdyimme. Oppipojan päämäärä on tulla kykeneväksi ammattilaiseksi ja saavuttaa mestarimuurarin ammattitaito, toisin sanoen: meidän oma mahtava persoonamme kadotkoon, jotta sen sijalla vaikuttaisi kaikkia rakastava ja kaikkien ystävä ja auttaja, pieni ihminen, mutta suuri Kristuslapsi, maailman vapahtaja.

Olemmeko me nyt oikeutettuja näin ajattelemaan, ja rohkenemmeko me näin toivoa? Kyllä. Sillä me emme ole ensimmäiset, jotka näin ajattelemme ja näin toivomme. Valkoinen Veljeskunta, on kulkenut jo edellämme, kulkenut meidän tiemme, tuntenut meidän tuskamme, puutteemme, vajavaisuutemme. Heidän tiensä on meidän tiemme ja heidän esimerkkinsä siis meitä rohkaiskoon ja auttakoon. Kuljemme heidän silmäinsä alla ja heidän varjostamaansa polkua, ja heidän siunaaminansa ja tukeminansa. Tämä tieto luo meihin turvallisuutta ja rohkeutta ja kannustaa meitä. Me emme ole yksin, vaikka ehkä niin näyttäisikin. He ovat meitä niin-äärettömän lähellä, tuossa ihan vierellämme omassa hengessämme ohjaamassa ja opettamassa, kuiskaamassa. Emme ole yksin. Valo ympäröi meitä. Suuri voima kannattaa meitä. Asettukaamme Maailmankaikke-

uden Suuren Arkkitehdin uskollisiksi työmiehiksi. Hänen suuressa looshissansa, joka käsittää koko maailmankaikkeuden. Me pyrimme täällä pienessä looshissamme ilmentämään hänen kauneuttansa, voimaansa ja viisauttansa. Pyrkikäämme myöskin suorittamaan osamme elämän suuressa jokapäiväisessä seremoniassa kauniisti ja sopusointuisesti, niin autamme Suurta Arkkitehtia, kun hän toteuttaa suunnitelmaansa, jolla on ääretön ja ihana sopusointu Elämän sinfoniassa.

Tämän vuoksi, yksin tämän vuoksi syntyköön Kristuslapsi meissä.

Otto Keskinen.

oo

Eräs entisajan tietäjä.

Manalan majoille ovat toinen toisensa perästä menneet maamme mahtavat miehet, mustiin multiin kätkeytyäni viisaat tietäjämme. Moni heistä on jälkimaailmalle jäänyt vallan tuntemattomaksi. Eräs sellainen on »Pikkumäen ukko», joka 1880-luvun alkupuolilla kätkeyttiin Kiuraveden hautausmaan multiin.

»Mahti ei mahdu maan rakoon», sanotaan, mutta kyllä Pienenmäen ukon kanssa meni ijäksi päiviksi maan alle vallan harvinaisen suuri mahti, sellainen sielun silmä, joka näki salatut seikat, joka tunsii tuntemattomat asiat; hänelle ne elävästi »kuvasti» sielunsa silmän eteen. Vaikka sukunimensä olikin, jos hänellä sitä olikaan, Haudanlampi, tunnettiin hän vain sen mökin, Pienenmäen, nimen mukaan, jossa eli ja kuoli köyhänä, maailmalle tuntemattomana mökkiläisenä kaukana korvessa Remeskylän takamailla.

Kun hän siellä yksinäisessä mökissä itsekseen istui syviin ajatuksiin vaipuneena miettien maailman salaisuuksia, »kuvasti», kuten hän itse sanoi, hänen sielunsa silmän eteen salatuita asioita, joista hän, jos niitä häneltä tiedusteltiin, voi antaa hyvinkin seikkaperäisen selityksen. Kerrottakoon tässä muutamia sellaisia tapahtumia.

Metsäherra H:lta Haapavedellä oli kerran laitumelta kadonnut koko hänen karjansa, 3 lehmää, joista ei, vaikka koko kylän väellä useita päiviä oli etsitty, merkkiäkään mistään löytynyt. Pelättiin jo, että paikkakunnalla silloin kiertelevät mustalaiset olisivat karjan varastaneet ja läpi metsien kulettaneet jumala tiesi mihin. Metsäherra H. ei ensinkään luottanut taikoihin eikä uskonut tietäjiä, ja kielsikin hän sentähden jyrkästi,

kun hänelle esitettiin, että käytäisiin Pienenmäen ukolta tuota karjan salaperäistä katoamista tietämässä, kaiken siihen suuntaan vivahtavankaan toimenpiteen. Vaston hänen tahtoaan lähetettiin kumminkin salaa asiamies Pieneenmäkeen, johon oli matkaa lähes 10 penikulmaa. Saatuaan kuulla vieraan asian vaipui ukko mietteisiinsä ja selitti sitten tiedustajalle, että kaiteessa oleva karja oleskeli pienen puron varrella eräässä niittyaitauksessa, josta ei pääse pois. Tämä selitys oli niin tarkka ja kysymyksessä oleva niitty-aituus niin tuttu paikkakunnalla, että lehmät lähetin kertomuksen mukaan kohta sieltä löydettiin. Asian laita oli näet niin, että niityn veräjä, joka aamulla lehmä laitumelle laskettaessa oli ollut rikki ja josta lehmät olivat niittyyn menneet, oli päivemmällä tukittu ja niitystä pois pääsy lehmiltä siten katkaistu, täältä aitojen ympäröimästä niitystä ei niitä kukaan arvannut etsiä.

Rovasti K—berg oli kerran matkoillaan poikennut Kiuruveden pappilaan, jossa talon rengit hänen tietämättään olivat voidelleet hänen keesinsä. Kotiin tultuaan sai hän kuulla, että keesin avain oli matkalla kadonnut. Kun pappilassa oli ollut puhe Pienenmäen ukon salaperäisestä tietäjämahdista, kirjoitti hän pilallaan ystävälleen kirjeen pyytäen tätä ukolta tiedustelemaan avaimensa kohtaloa. Seuraavan postin kanssa sai hän hämmästyksekseen avaimensa takaisin ja kirjeen, jossa sen lähettäjä selitti, että se Pienenmäen ukon osoituksen mukaan oli löydetty pappilan tallin seimestä.

Torppari M:ltä oli vuosi sitten kadonnut seinä-vara. Tavatessaan kerran ukkoa muistui kadonnut vara hänen mieleensä ja hän päätti ukolta kysyä sen piilopaikkaa. »Niin se kuvastaa nyt», vastaa tämä vähän mietittyään, »että varasi riippuu suuren kuusen oksaksella erään uuden rakennuksen vieressä.» Aivan oikein, hän oli kerran ollut salvamassa saunarakennusta veljensä mökillä pitäjän toisessa päässä ja sinne kuusen oksalle unhottanut varansa, josta sen sittemmin kävi hakemassa.

Kinkereillä kierrellessään oli papeilla tapana joskus pistäytyä Pienessämässä ukkoa puhuttelemassa. Pappi M., joka hiukan epäili ukon tietäjä-lahjaa, kysyi kerran ukolta: »sanoppas minulle, vaari, paljouko on taskussani rahaa?» Hieman mietittyään vastaa tämä: »ei pastorilla näy olevan penniäkään». Ja niinpä olikin, sillä vähät rahansa oli hän ukkoa pettääkseen jo ennen antanut lukkarin taskuun.

Eräällä toisella kinkerimatalla kysyi seurakunnassa aivan outo apulaispappi K. ukolta: »tiedättekö milloin hääni ovat?» »Ette näy olevan kihloissakaan» vastaa tämä. »No, se nyt ei

ole totta», vakuuttaa pappi, sillä hänellä oli kihlattu morsian ja häät jo määräpäivälleen määrätty. »Niin se kuvastaa» vastaa vaan ukko. Kun pappi sitten perjantai-iltana saapuu pappilaan, huomaa hän kauhukseen, että morsiamensa oli hänelle lähettänyt kihlasormuksensa takaisin ilmoittaen, ettei heidän välillään tule avioliittoa syntymään.

Näitä tällaisia esimerkkejä Pienenmäen ukon tietäjäkyvystä voisi allekirjoittanut, joka personallisesti tunsi hänet, esittää vaikka sadottain, mutta näin pienen kehäkkeen sisällä, kuin aikakauslehti on, ei niitä voine suuremmassa määrässä julaista.

Jos ken haluaa hänestä lähempiä tietoja, kääntyköön tyttärensä, suutarin vaimo Mårdin puoleen, joka elää naimisissa Juho Mårdin kanssa, Kiuruveden pitäjän Haapakummun talon maalla, Remeskylä N:o 16.

O. I.

Kirjeitä toimitukselle.

Vielä sananen kolmesta asiasta.

Nuorena olisi paras vaieta ja kuunnella, kun viisaammat ja kokeneemmat haastavat »syntyjä syviä!» Vaieta aikansa, sillä sallittiinhan Pytagoraan koulussakin oppilaan puhua, kun hän oli kaksi vuotta vaiennut kuunnellen ja mietiskellen saamiaan opetuksia ja vaikutelmia. Tuon vaikenemisajan olen minäkin pientä poikkeusta lukuunottamatta nyt suorittanut ja sen ajan kuluessa ottanut vastaan Ruusu-Ristiläisiä opetuksia ja vaikutelmia, joten ehkä saanen nyt tuoda mielipiteitäni julki, olletikin kun tunnen siihen pakoittavaa sisällistä kehoitusta.

Asia numero yksi, joka nyt näyttää olevan päiväjärjestyksessä R.-Ristin palstoilla on ehkä tuo arkaluontoinen suojelukuntakysymys. Arkaluontoinen siksi, kun näyttää siltä kuin tahtoisivat jotkut veljet sekoittaa sen päiväpolitiikkaan, vetäen sen niin ollen pois aatteen piiristä.

On olemassa vanha suomalainen sananlasku, joka sanoo näin: »menneitä ken muistelee, sille pistetään tikku silmään». Ja siitä radikaalisesta toimenpiteestä on tietysti seurauksena, että asianomainen voi menettää näkönsä. Tuon sananlaskun sisäinen merkitys on siinä, että se tahtoo huomauttaa, ettei elämän ja kehityksen tarkoitus ole tuijottaa taakseen, sillä silloin ei voi nähdä tietä, jota kulkee, vaan voipi sortua, voi muuttua suola-

patsaaksi, kuten muinoin Lotin emäntä, joka myöskin kääntyi katsomaan taakseen. Asiassa edelleen.

Ehkä suojeluskunnan toimenpiteet olivatkin joissakin paikoin hyvinkin väkivaltaisia. Talven 1918 ilmaukset, eiväthän ne olleet yksilöllistä laatua. Suomen kansan joukkosieluhan se oli joka vietti hurjia orgioitaan. Käsi sydämelle veli, olitko vapaa tuon joukkosielun yhteydestä, oletko vapaa vielä tänäänkään siitä? Niin silloin hirmutalvea seuranneena kesänä vietiin minä, joka olin silloin nuori poikanen, kolme kuukautta yhdessä kurjimmiksi mainituista vankileireistä. Makasin siellä huonona sairaana erään iäkkään kunnianarvoisen vanhuksan vieressä, joka oli teosofi, mutta joka ei ollut ottanut osaa verileikkiin, hän oli joutunut tuohon fyysilliseen helvettiin sentähden, vaan sentähden, kun oli saarnannut järkeä ihmisille, ettei heidän sovi tappaa toisiaan kuin villit metsän pedot. Tämä saarna maksoi hänelle henkensä, sillä hän kuoli kurjuuteen yllämainitulla sairastilalla. Minulle hän sanoi viime elintunneillaan seuraavat sanat:

Nuori veljeni, kaikki mitä näet ympärilläsi täällä, tämän nälän, tämän kurjuuden, kaikki hulluin huudot ja noiden paatuneitten miesten kiroukset vielä viime hetkillään, ne kuuluvat karmaan. Täällä toimii *kansakunnan ja yksilön karma käsi-kädessä*.

En ymmärtänyt tuota silloin. Nyt sen luulen ymmärtäväni ja tuon ymmärtämyksen valossa tahtoisin toistaa, että *kansakunnan karma toimii* vieläkin ja tuon karman ilmauksena on juuri suojeluskunta.

Onko suojeluskunta hyvä vai paha karma aineellisessa merkityksessä? Jos siihen kysymykseen vastaisin, vetäisin kysymyksen päiväpolitiikan alalle.

Varma kuitenkin on, että siinä valtakunnassa, siinä ihmis-sydämessä, jossa on kuninkaana Jesus Kristus, ei karma esiinny ainakaan suojeluskunnan muodossa. Eikä myöskään sen vastataistelijana.

Asia numero kaksi, tuo syömisjuttu. Onko syöminen uskon asia? Melkeenpä luulisi viime vuoden R.-Ristin numeroita katsellessa. Kuulkaa hyvät veljet, veli Paavalia! Koko Roomalaiskirjeen 14 luvun on hän omistanut tälle ja tämän yhteydessä oleville asioille ja etenkin saman luvun 17 värsy kiteyttää koko luvun ajatuksen, kuuluen:

»Sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä».

Mitä vielä olisi lisättävää? Ajattelen niitä »tähtiä nurjan

sukukunnan keskellä», jotka rakkaudesta Mestaria ja ihmiskuntaa kohtaan kieltäytyvät kaikesta, jopa fysiologisesta ravinnostakin, jotta voisivat uhraamalla itsensä ja mielihalunsa auttaa poloveljiään, jotka harhan huntu silmillään hoipertelevat polkien itseään fyysillisen maailman kivikkotiellä. Veljeni, kaikuuko sinun, kaikuuko minun sisimmässäni tämä Mestarin herkin sydänkieli? Eikö? Miksi sitten puhuisimme ulospäin näkyvistä toimenpiteistä, kun sydänsoittimemme herkin kieli on vielä ruostunut, vielä puhdistamatta? Ei sillä vielä voi Mestari soittaa, vaikka kantelon koppa olisikin, kun kieli on vialla.

Mitä kotieläinten hoitoon tulee, niin tahtoisin ammattimiehenä kysyä, miten pääsisimme monista miljoonista kotieläinlaimoista. Nehän täytyisi kaikki murhata. Murhata siksi, ettei enää tarvitsisi murhata! Teoria olisi siis sama kuin erällä maailman sodan aikana: »nyt käydään sotaa sen vuoksi, ettei enään sen jälkeen tarvitse sotia!» vai kuinka?

Kyllä ne kotieläimet ovat välttämättömiä niin kauan kuin tiede keksii synteettisen valmistustavan nykyisille kotieläintuotteille. Ajatus valmistaa ihmisravinto kemiallisin keinoin, eihän se ole vieras ihmiskunnan historiassa. Ja kerran tuo ajatus voi kiteytyä fyysilliseen kuntoonsa ja silloin Elämä pitää huolen tarpeettomien kotieläinyksilöiden poistamisesta näyttämöltä.

Siihen mennessä rakkaudella ja ymmärtämyksellä vaalikaamme kotieläimiämme ja kiitollisuudella nauttikaamme niiden antimia. Kaikki tarpeeton kärsimys jonka niille tuotamme se merkitään kyllä karman kirjoihin. Meidän täytyy muistaa aina, kun nautimme kotieläimistä saatuja tuotteita, että todellakin syömme Jumalan pojan lihaa ja juomme hänen vertansa, sillä Iäninen Ihmisen Elämä on niissä ubrattu meidän edestämme, jotta »meillä elämä olisi», ja näissä merkeissä ei kukaan ajatteleva ihminen *tahdo käyttää väärin* ihmisoikeuttaan. Oikeutta, joka aiheuttaa meidät saamaan ikäänkuin elävämpää, lämpimämpää ehtoollisateriaa kuin muut luodut.

Enkelit hoitavat kasvien lisääntymistä ja kehitystä, sentähden on peltomies aivankuin lähempänä taivastuntoa. Me ihmiset, meille on uskottu eläinkunnan hoito ja kehitys. Tehtävää voisi sanoa oleellisesti korkeammaksi kuin enkelien. Sillä vaalimmehan korkeampaa elämää (kehityksen kannalta katsoen.) Sentähden edesvastuumme onkin suurempi ja se tulisi jokaisen muistaa suhtaantuessaan eläimiin. Muista siis, veljeni, että navetassa on jotain muutakin kuin lantaa ja pahaa ilmaa, siellä sykkii Elämä, että kun näet sikaa vietävän teurastuspaikalle, ei se liioin ole saastainen elävä, ei silavalajä, siinä menee

Elämä Golgatan uhrikuoloon. Kun näet hevosen vetävän raskasta kuormaansa, ei se ole vaivainen hevoskaakki vain, ei — Jumalan Elämä siinä huokaa ja menehtyy ristinsä alle. Via Dolorosallaan, kärsimysten tiellä, miten suhtaudut Häneen, ehkä lyöt, ehkä kiroat, ehkäpä käyt tuon raskaan kuorman päälle istumaankin, hevonenhan se vain on eikä mitään muuta...

Vai sanotko: Veljeni, Golgatan tielläsi tahdon yhdessä kantaa ristiäsi!

Asia numero kolme, Point Loma!

Tahtoisin vaan kysyä eikö Ruusu-Ristipiireissä löydy niin paljon yksimielisyyttä, että ajatus voitaisiin kiteyttää aineelliseen muotoon? Menestys on varma. Point Lomasta ei ankarinkaan arvostelija ole voinut sanoa muuta kuin »että niissä on harjoitettu turhamaisuutta — syytös, mikä kuitenkin aina kohdistuu sellaisiin laitoksiin, jotka kerran ovat tulleet kuuluisiksi ja ovat pakotetut järjestämään näyttelyitä ja sellaisia.» (Edv. Lehman: »Mitä on Teosofia», sivu 76). Ja Visingsön epäonnistuminen Ruotsissa opettaa meille, miten ei pidä menetellä.

Jos tahtoisin vetää suuntaviivojas uomalaiselle Point Lomalle, niin heti tulee mieleen maatalo. Eikä sen tarvitse ainakaan ensi alussa olla yksinomaan koulusiirtola. Kyllä sinne Ruusu-Ristiläisen maailmankatsomuksen omaavat vanhemmat henkilötkin sopivat. Juuri heitä alussa tarvitaankin, heidän yhteensuostumistaan, heidän varojaan, heidän työtään yhteisen kunnun eteen, muutoin tämä asia ei köyhässä maassamme kävele, ei se pääse edes kapalostakaan.

Tahdon palata tähän asiaan vielä, jos Toimitus sen sallii, esittäen ne näkökohdat, joiden mukaan on toimittava, jotta uusi Point Loma suomalaisella maaperällä seisoo vankkana kuin kallioli. Kuitenkin, eikö olisi syytä panna toimeen Ruusu-Ristiläisen maailmankatsomuksen omaavien henkilöiden kesken koemerkintää siitä, kuinka moni heistä tahtoisin osallistua yhteisen maatalon ostoon ja siitä, kuinka paljon rahaa he voisivat yritykseen kiinnittää ja mitä taipumuksia ja mitä ammattia he yhteisen kunnun hyväksi harrastaisivat. Tämähän olisi kiertokysely, jossa ilmenisi, missä määrin veljeys asuu sydämissä, missä määrin huulilla.

»Minä uskon elämän ikuiseseen kehitykseen Jumalan luomissa, ja mietinnän ja toiminnan edistykseen, ei ainoastaan menneen, vaan tulevan ajan ihmisten keskuudessa. Minä luulen, ettei ole niin tärkeää määritellä tulevan edistyksen muotoa, — tärkeämpää on avata oikean, uskonnollisen kasvatuksen avulla

kaikki edistyksen tiet ihmisille ja saattaa heidät kykeneviksi täyttämään sen. Ja minä luulen, ettei ihmistä voi tehdä paremmaksi, suuremman rakkauden arvoiseksi, ylevämmäksi, jumalallisemmaksi — ja se on teidän päämääränne ja pyrkimyksenne maailmassa — kokoamalla hänelle fyysillisiä iloja ja asettamalla hänen silmäinsä eteen elämän tarkoitukseksi tuon ironian, jota sanotaan onneksi.» (*Giuseppe Mazzini.*)

Wallied.

Kirje Ruusu-Ristiläisille ja Ruusu-Ristin ystäville.

Olen aivan äskettäin liittynyt Ruusu-Risti-seuraan, mutta olen jo tullut huomaamaan, että Ruusu-Risti-seura on tarkoitustaan vastaava, joten sillä voi tulevaisuudessa olla kauaskantava merkitys.

On kyllä tosi, että näin pieni jäsenmäärä ei voi vielä mitään suurta aikaansaada. Mutta olkaamme iloisia, että maassamme on näinkin paljon sellaista ainesta, joka tahtoo edustaa maansa henkistä kehitystä. Ja kukapa voi sanoa, mitä tulevaisuus tuo tullessaan?

Olimmepa rikkaita tai köyhiä, ylhäisiä tai alhaisia, kaikilla meillä on kuitenkin sama päämäärä, kaikki pyrimme kohti täydellisyyttä, kaikkien täytyisi ainakin pyrkiä seuraamaan suuria mestareita. Miksikä siis me ihmiset alinomaan kinastelemme tämän maaelämän aineellisista saavutuksista, kuluttaen sillä tavoin tätä kallista aikaamme, joka ei suinkaan ole sitä varten? Meidänhän täytyisi päinvastoin kuumeisella kiireellä koettaa sovittaa entisissä maaelämässämme tekemiämme virheitä ja hankkia itsellemme uutta elämän kokemusta. Sen takia olisi sangen edullista, että voisimme levittää Ruusu Ristiläisyyttä tai yleensä sopusointua ja ihmisrakkautta ympärillemme niin paljon kuin mahdollista valmistaaksemme siten sopivaa maaperää uudelle opettajalle näinä viitenäkymmenenä vuotena, jotka kunnian arvoisa teosofisen liikkeen perustaja H. P. Blavatsky on sanonut olevan aikaa uuden opettajan tulemiseen. Katsoen ajan lyhyteen ihmiskunnan historiassa on meidän velvollisuutemme sangen suuri. Kuinka ihanaa olisikaan ajatella, että hänen tullessaan olisi Suomessakin suuri joukko otollisia sieluja, jotka ottaisivat ilomielin hänen neuvonsa vastaan.

En kuitenkaan tarkoita, että työmme muodostuisi pelkäksi saarnaamiseksi. Vaan päinvastoin tarkoitan, että itse olisimme ensimmäisiä näyttämään tietä hyvillä esimerkeillä sopusointuun

ja veljesrakkauteen. Kuinka hauskaa olisikaan, jos saisimme tänne Suomeen sellaisen koulun, jossa valmistettaisiin kansallemme hyviä opettajia henkisellä alalla, opettajia, jotka itse hyvällä esimerkillä innostuttaisivat ja rohkaisisivat kehittymättömämpiä veljiään tämän maaelämän kehityskauden aikana.

Älkäämme koskaan unhoittako velvollisuuttamme, vaikka elämämme näyttäisikin hiukan nurinkuriselta ja hankalalta. Pyrkikäämme stoalaisella kärsivällisyydellä eteenpäin. Karma ei kylläkään ole kaikille yhtä suojea, mutta kovaosaisemmat voivat lohduttaa itseään sillä ja iloita siitä, että he joko sovittavat edellisiä rikkomuksiaan tai valmistavat itselleen uutta ja valoisampaa tulevaisuutta.

Joka ei voi auttaa seuraamme rahallisesti, hän auttakoon sitä edes lähettämällä joskus jonkun hyvän ajatuksen veljilleen.

Nuori etsijä.

Uusia kirjoja.

Pekka Ervast: Jälleensyntymismuisti. Ruusu-Ristikirjasto N:o 17. Hinta Smk. 10:—.

Meidän aikanamme, jolloin monenlaisten selvänäköisten tutkimusten ja psykoskooppien vaikutuksesta puhe aikaisemmista ruumistuksista, jälleensyntymismuistoista y. m. on tullut niin tavalliseksi, mutta jolloin myös kaikenkalaiset harhaanjohtavat mielikuvat ja epäselvät käsityskannat rehoittavat, *kaipaa* totuudenetsijä, joka ymmärtää jälleensyntymisopin suuremmoisen merkityksen elämämme ongelman ratkaisemisessa, jotain tuki-kohtaa ja selventävää mittapuuta suhtautuessaan ja arvostellessaan kaikkia näitä ilmiöitä sekä kysymystä jälleensyntymismuistista yleensä. Tässä kaikessa on apuna ja selventäjänä Pekka Ervastin yllämainittu kirjanen. Se on syvälinen ja sisältörikas salatieteellinen tutkimus, joka luo uutta valoa ja uuden kuvan koko asiasta. Se näyttää meille, miten jälleensyntymismuisti todella on ihmeellinen kyky, kaukana jokapäiväisyydestä, jotain jota ihminen saavuttaa vasta pitkän kehityksen jälkeen vapauduttuaan persoonallisista rajoituksista ja päästyään yhteyteen korkeamman minänsä kanssa. Se siten myös osoittaa, miten kenelle tahansa selvänäkijälle ei ole mahdollista tutkia toisen ihmisen aikaisempia elämiä, jollei tämä siihen heugessään suostu.

Mielenkiintoinen on kuvaus luonnonmuistista ja muistin suhteesta tajunnan laajuuteen, joihin seikkoihin jälleensyntymismuistikin perustuu. Kirjassa on runsaasti esimerkkejä erikoisista jälleensyntymistapahtumista y. m., jotka lisäävät sen viehätystä. P. E:n voimakastunnelmainen esittämistapa on tunnettu.

E. K.

„Tao-te-king“, kirjoittanut Lao-tse, suomentanut Pekka Ervast. Mystica 1925. Mystica, teosofinen kirja-kauppa Stenmannin taidepalatsissa on ryhtynyt julkaisemaan Pekka Ervastin toimittamaa suomennossarjaa »Maailman pyhät kirjat». Sarjan ensimmäisenä numerona on nyttemmin ilmestynyt kuuluisa »Tao-te-king», kiinalaisen filosofin Lao-tsen jälkeenjättämä teos, joka nykyisten historiallisten aikatietojen mukaan kirjoitettiin lähes kuusisataa vuotta ennen ajanlaskumme alkua.

Lukiessa tätä kirjaa, joka on kuin ääni kaukaisen ajan ja kaukaisen seudun ondosta sivistyspiiristä, samalla kuin se on niin läheinen, voi ehkä mieleen nousta oman aikamme luoma uskontohistoriallinen tutkimus verrattuna teosofian sanomaan kaikkien uskontojen yhteisestä jumalallisesta alkuperästä. Olihan Oxfordin uskontotieteen professori Max Müller jo 1870-luvulla, samaan aikaan kuin Tylorin »Primitive Culture» (»Alkuperäinen sivistys») aloitti uuden materialistisen aikakauden uskontohistoriallisessa tutkimuksessa, lausunut, että »sillä teoriolla, jonka mukaan ihmissuvun isille on suotu alkuaikainen yliluonnollinen ilmoitus, ei enää meidän päivinämmä ole montakaan kannattajaa». ¹⁾ Mutta Max Müller oli vielä tutkija, joka etsiesään uskonnon alkuperää äärettömän tajuamisesta ei suinkaan pitänyt sitä minään arvottomana sairaaloisuutena ihmiskunnan sieluelämässä, päinvastoin kuin useat nykyaikaiset tieteilijät, jotka ovat itselleen vakuuttaneet uskontojen kehittyneen mielikuvituksen voimalla alkuaikaisten luonnonkansojen harvinaisten tapahtumien ja salaperäisiltä tuotuvien luonnonilmiöiden perustalla syntyneistä hämäräperäisistä käsityksistä. Tälle otaksu-mallensa he tosin eivät varsinaisista vertailevan uskontotieteen tosiseikoista ole saaneet enemmän tukea kuin nuo nyttemmin »romantikoiksi» nimitetyt viime vuosisadan tutkijat, jotka etsivät alkuaikaisen yksijumalaisen uskonnon jäännöksiä itämaiden pyhistä kirjoista, sillä koko mytologinen aineisto, yksinpä luonnonkansojen keskuudesta saatu, on myöskin toisin ja luontai-

¹⁾ Katso: Blavatsky, Salainen Oppi, siv. 13.

semmin seliteltävissä. Mutta sensijaan ovat he väitteilleen löytäneet perustusta yksipuolisesti sovellettuna darvinistisessa periaatteessa¹⁾, jonka tosin sen ensimmäiset aseenkantajat, biologit, pitkin rintamaa ovat hyljänneet, mutta joka nykyään uskonto-, yhteiskunta- ja kansatieteellisenä selitysperstana elää toista kukoistuskauttaan.

Kun syvennymme »Tao-te-king»-kirjaan kohtaamme nuo vanhat tutut kuvaukset, mitkä kaikkien aikojen totuudenetsijät ovat saaneet viisailta kuulla ja vihdoin itse todeta kärsivällisesti ja vilpittömästi pyrkiessään, nuo tutut kuvaukset jumaluuteen ja totuuden valoon vievästä tiestä ja tämän ihmeellisistä esteistä ja valtavista voitoista. Lao-tse puhuu niistä viisaista, jotka ovat »Taon» (Jumalan) saavuttaneet, siitä, kuinka »Taon» löytänyt on kuin pieni lapsi, siitä, kuinka hän on kuin tyyni vedenpinta, jonka ainoastaan muiden huolet ja kärsimykset voivat saada väräjäimään. Hän ei pane arvoa oppineisuuteen eikä ulkonaiseen siveellisyyteen, sillä häntä ohjaa hänen sydämensä sisäinen jumala.

Jokainen lause »Tao-te-king» kirjassa on laajoja näköaloja avaava ajatussikermä äärimmäisen keskittyneessä muodossa ilmaistuna, kuten muissakin itämaalaisissa pyhissä kirjoissa on totuttu havaitsemaan. Mutta »Tao-te-king» puhuu omaa erikoista kieltään saattaen sielussamme omat omituiset soittimet soimaan. Monipuolisesti se meitä valaisee, kun haluamme kuunnella sen sanomaa. 15:nnessä runossa on esim. luettavissa seuraavaa: »Muinaiset viisaat olivat taidokkaita ihmeellisessä tuntemuksessaan». Ja 17:nnessä runossa sanotaan: »Ihmiskunnan ensimmäisenä aikana tunnustivat ihmiset hallitsijoitaan. Toisena aikana he palvoivat heitä ja imartelivat heitä. Kolmantena aikana he pelkäsivät heitä. Neljäntenä aikana he halveksivat heitä». Niinkuin kaikki tietäjät Lao-tsekin tunsivat ihmiskunnan salaisen historian, ja lyhyesti ja ytimekkäästi näyttää hän meille oleelliset tunnusmerkit noissa neljässä aikakaudessa, joista miltei kaikkien kansojen perintätiedot puhuvat, mutta jotka aikamme »viisaiden» mielestä ovat vain haaveellisen mielen runollisia tuotteita. Mutta hän tunsikin myöskin »Taon»-tien korkeat saavutukset aina niihin hengen avaruuksiin, missä ihmiskunnan suurimmat elävät. Vertaileva uskontotutkimus voisi Lao-tsen ja muiden suurten profettaan lausunnoissa havaita

¹⁾ Darwinistisen periaatteen mukaan kehitys on tapahtunut koneellisesti ja „sattumalta“ parhaiten varustettujen yksilöiden säilyessä olemassaolontaistelussa.

miltei sanallisia yhtäläisyyksiä, joita se epäilemättä on pitävä todistuksena siitä ihmisten ylimalkaisesta sielullisesta sukulaisuudesta, jota sen on tapana merkitä saksalaisella sanalla »Völkergedanke» (kansojen yhteinen ajatus). Mutta, että olisi kysymys kaikkien pyrkijäin yhtäläisistä ulkokohtaisista kokemuksista jumalaan vievällä tiellä, sitä profaaninen tiede tuskin myöntäisi, koska se pitää tätä tuntematonta tietä haaveellisen »maailmastavieraantumisen» ilmauksena. Miten sanoikaan Lao-tse: »Neljäntenä aikana he (ihmiset) halveksivat heitä (hallitsijoita)». Meidän aikanamme suuri yleisö näkee todellisissa viisaissaan hullunkurisia yltiöpäitä, joille sopii nauraa, koska he kädellään viittaavat johonkin olemattomaan, joka ei ole tästä maailmasta.

Mikä oman »valistuneen» aikamme teos on ajatuksen syvä-mietteisessä ylevyydessä ja muodon kehittyneessä kauneudessa saavuttanut Lao-tsen »Tao te kingin», joka luulojemme mukaan on tietämättömän muinaisuuden lapsellinen tekele? Joku suurille joukoille tuntematon mystillinen ja teosofinen teos on sen syvään todelliseen viisauteen kohonnut, joku »Hiljaisuuden ääni» kilpailee sen kanssa muodollisessa etevyydessä? Mutta »Hiljaisuuden ääni» onkin vain meidän aikanamme julkaistu katkelma ikivanhasta viisaiden kirjoittamasta teoksesta.

Tao-te-kingin suomennos on lähtenyt arvokkaasta kädestä. Taon-tien tuntijan tekemänä se ei orjallisesti seuraa niitä eu-roppalaisia tulkintoja, joiden perustalla se on laadittu. Muistutukset, jotka valaisevat hämäriä kohtia esityksessä tai viittaavat vastaavaisuuksiin toisten profeettain lausunnoissa ovat tiedon arvovallan läpäisemiä. Voimme siis ainoastaan toivoa, että mahdollisimman monet valmistaisivat itselleen tilaisuuden hyötyä tästä todella arvokkaasta lisästä Suomen henkisessä kirjallisuudessa.

S. K.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu Risti-luennot. Suuren pyramiidin salaisuuksia käsiteltiin suomenkielisissä sunnuntailuennoissa helmikuun ajalla, ja viimeisenä sunnuntaina oli luennoitsija ilmoittanut puhuvansa »muinaisegyptiläisten salatieteestä», mutta jostain syystä hän kertoi muinaisen historiallisen Egyptin sivistysoloista yleensä ja kosketteli vain ohimennen silloista magiaa, joka

»Kuolleitten kirjasta» y. m. päättäen usein tunkeutuikin kielletyille alueille. Maaliskuun 1, 8 ja 15 p:nä oli luennon aiheena muinainen — ja tämänpäiväinen — mysteriökieli ja tietäjien tunnettu tapa esittää ajatuksensa hieroglyyfeissä ja vertauskuvissa.

Helsingin ruotsinkieliset Ruusu-Risti-luennot, joita Pekka Ervast pitää sunnuntaisin klo $1\frac{1}{2}$ 8 i.p. Stenmannilla, käsittelevät syksystä lähtien Kristus-kysymystä ja siirtyivät toiseen aiheeseen vasta helmikuun viimeisenä sunnuntaina. Uudessa sarjassa puhutaan kuolemasta ja sen yhteydessä olevista kysymyksistä.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä. Helmikuun 16 p:nä vietettiin Erkki Melartinin viisikymmenvuotisjuhlaa iloisessa ja kodikkaassa ryhmäkokouksessa, kuten toisessa paikassa lehtämme kerrotaan, ja maaliskuun 2 p:nä oli, paitsi asiaankuuluvaa musikaalista ohjelmaa, Ruusu Ristin johtajan esitelmä siitä tulevan ajan uudesta aatelistosta, jota henkimaailmassa jomelkoisen kauvan on valmistettu ja jota ruusuristiläiset y. m. henkisen totuuden etsijät ovat kutsutut luomaan. Maaliskuun 6 p:nä oli ohjelman puolesta erittäin onnistunut iltama: laulua Marja Kuutilta, lausuntoa Esteri Weissenbergiltä, ruotsalainen esitelmä Leo Krohnilta, suomalainen esitelmä Sven Krohnilta y. m.

Ruusu Risti Turussa. Eräs Turun ryhmän jäsen kirjoittaa meille, että vaikka sieltäpäin ei ole tullut virallisia selonteokoja työstä, on Turussakin ahkerasti toimittu. Sikäläinen pieni ryhmä on kokoontunut säännöllisesti joka maanantai, jolloin m.m. on luettu ja selitetty johtajan kirjoja; useat syrjäiset ovat hartaasti seuranneet kokousten kulkua ja liittynevät vielä jäseniksi.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa, joka kuten tunnettu tänä vuonna pidetään helluntaina, tulee m. m. esitettäväksi kotimainen näytelmäuutuus, R. R.-jäsenen Akseli Tolan legenda »Pyhän miehen kukka».

Tuonen tuville siirtyi helmikuussa pitkän ja tuskallisen taudin jälkeen Tampereen ryhmän entinen puheenjohtaja rouva *Emmi Lehtinen*, vanhin, voimakkain ja vaikutusvaltaisin ruusuristiläinen paikkakunnallaan. Hän oli harvinaisen harras ja ehyt luonne, asialleen ja jumalalleen kokonaan antautunut, ja

häntä kaipaavat kaikki, jotka olivat oppineet häntä rakastamaan. Oppikoon hän nyt täydellisesti ymmärtämään itsensä ja Ruusu-Risti-työnsä ja astukoon uusin voimin siihen toimeen, joka häntä tuolla puolen odottaa!

Tästä maaliskuun numerosta on tilan puutteen takia jäänyt pois H. P. Blavatskyn »Teosofisen Sanakirjan» jatko y. m. jatkokirjoituksia. Samoin odottavat vuoroaan jatko Vilhelmina Karjalaisen kirjoitukseen »Vainajat vierailevat», Veikko Palomaan artikkeli »Katsaus ihmisellisen lain luontoon» y. m.

Veikko Palomaan syntymäpäiväksi, helmikuun 28 p:ksi, kerättyyn rahalahjaan otti Ruusu-Risti-seura osaa yhteensä 860 markalla ja 60 pennillä. Seuraava kiitos on saapunut meille julaistavaksi: »Niille Ruusu-Risti-Seuran jäsenille, jotka 60 syntymäpäivänäni muistivat minua taloudellisessa pulassani rahalahjalla, lausun täten sydämelliset kiitokseni. Lempäälässä, 4. 3. 1925. Veikko Palomaa, kirjailija».

Ruusu-Ristin jäsenille. Maaliskuun avustukset lähetetään taas suoraan Johtajalle, os. Hyvinkää, Pilpala.

Ruusu-Ristin toimitus oli kuvitellut, että tänä vuonna, kun tammikuun numero lähetettiin näytteeksi viime vuoden tilaajille ja postietuannilla vasta helmikuun numero, että kaikki entiset tilaajat joko lunastaisivat etuannin tai ajoissa ilmoittaisivat, etteivät halua lehteä. Mutta kuvittelu jäi kuvitteluksi. Useimmat tietysti lunastivat Ruusu-Ristin itselleen etuannilla, mutta monet palauttivat etuannin ilmoittaen, että: »ei ole tilattu!» Toimituksen uusi keksintö ei siis osoittautunut entistä kummempaksi. Saa nähdä, mihin toimenpiteisiin vastedes pitää ryhtyä.

Lukija, oletko Sinä tämän Ruusu-Ristin tilaaja? Jos et ole, riennä tilaamaan lähimmästä postikonttorista tai suoraan toimitukselta (os. Pilpala)! Jos taas olet tilannut Ruusu-Ristin itsellesi, ajattele, minkä palveluksen voit tehdä Ruusu-Ristin asialle ja aikauskirjalle, jos hankit lehdelle yhden uuden tilaajan lisää!

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeyden kunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

! Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamaa!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
toille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepänliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

Kevään kuluessa valmistuu:

Mitä on kuolema?

Kirj.

PEKKA ERVAST

Kolmas korjattu ja uudistettu painos

Hinta Smk. 25:—

*Kauan on kysytty tämän kirjan uutta painosta.
On kaivattu suomeksi kirjaa, joka puhuu kuolemasta
ja kuolemanjälkeisestä elämästä.*

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

Kaksi huomattavaa uutuutta:

TAO-TE-KING.

Kirjoittanut *LAO-TSE*. Länsimaalaisten tulkintojen mukaan suom. *Pekka Ervast*. Helsingissä Mystica. Hinta 15:—.

KRISTUKSEN TOINEN TULEMINEN.

Helsingin esitelmä helmikuun 1 p:nä 1925 pitänyt *Pekka Ervast*. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 23. Viipurissa Tietäjä. Hinta 2:—. 25 kpl. postivapaasti Smk. 40:—, 50 kpl. samoin Smk. 60:—.

TAO-TE-KING on ensimmäinen numero sarjasta *Maailman pyhät kirjat*, jota toimittaa Pekka Ervast.

KRISTUKSEN TOINEN TULEMINEN herätti esitelmänä huomiota, koska se kosketteli »päivän polttavaa kysymystä».

Ostakaa, lukekaa, levittäkää . . .

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	145
Jos Kristus syntyisi minussa	156
Kaikurotko	161
Tietäjien tiede	167
Katsaus ihmisellisen lain luontoon	172
Vainajat vierailevat	175
Valekuollut	177
H. P. Blavatskyn „Teosofinen Sanakirja“	180
Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä	183
Inspiratsioni	187
Kysymyksiä ja vastauksia	189
Tien varrelta	191

TILAUSHINTA:

1½ vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO:

Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevisistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

HUHTIKUU 1925

N:o 4

Toimittajalta.

— Kuka tai ketkä ovat tämän teosofisen liikkeen auktoriteettina? Suokaa anteeksi, että näin syrjäisenä teitä vaivaan, mutta tämä on minusta tärkeä kysymys. Olen jonkun verran tulkinut teosofiaa ja myönnän, että se elämänkatsomuksena minua miellyttää. On suurenmoista ajatella elämää jälleensyntymisen ja karman valossa, — veljeyskin käy silloin ymmärrettäväksi tosiseikaksi ja samalla ihanteeksi, jota ihmiskunta lopulta oppii toteuttamaan. Mutta on paljon toisia teosofisia oppeja. On seikkaperäisiä selonteokoja kuolemanjälkeisestä y. m. elämästä toisilla tasoilla, on tietoja ihmiskunnan miljoonia vuosia kestäneestä kehityshistoriasta eri roduissa ja eri mantereilla, on esityksiä aurinkokunnan luomisesta ja maapallomme merkillisistä vaiheista y. m. y. m. Teosofisissa kirjoissa väitetään, että näitä tietoja ei ole saatu vainajilta spiritististä tietä, vaan miten on asian laita? Madame Blavatsky tosin puhui Tiedon Mestareista, mutta eikö hän itse ollut mediumi, ja eivätkö nuo Mestarit olleet henkiolentoja? En olisi tästä kysymyksestä niin epätietoinen, jos kaikki, jotka sanovat itseään teosofeiksi tai muuten kuuluvat teosofiseen liikkeeseen, olisivat asioista yhtä mieltä; mutta kun teosofinen liike itse on jakautunut useampaan haaraan, joista toinen opettaa toisella tavalla, toinen toisella, — niin mihinkä on uskominen? Saanko mainita esimerkin? Madame

Blavatsky sanoo kirjassaan »Teosofian avain», että jälleensyntymisen välillä kuluu keskimäärin 1,500 vuotta; tohtori Steiner opettaa, että tämä välikausi on 2,000 vuotta pitkä ja että ihminen säännöllisesti vaihtaa sukupuolta; mr. Leadbeater taas väittää, että kuolemantakaisen elämän pituus vaihtelee ihmisen mukaan: toiset viettävät tuone-
lassa pari, toiset seitsemän sataa, toiset tuhat kaksi sataa tai puolentoista tuhatta vuotta, toiset vielä kauemman ajan; ja mitä sukupuoleen tulee, hän sanoo, että ihminen tavallisesti syntyy seitsemän, mutta vähintään kolme kertaa samansukupuolisena, ennenkuin hän vaihtaa toiseen. Mihinkä väitteeseen on nyt luottamista?

— Teidän ei ole tarvis ensi aluksi luottaa mihinkään erikoisväitteeseen. Pitäkää vain kiinni itse jälleensyntymisen tosiasiasta, josta kaikki ovat yhtä mieltä. Ettekö muista, mikä on ollut teosofisen liikkeen tunnuslause alusta lähtien? Muistatte hyvinkin: *satjaan naasti paroo dharmah*, suomeksi: ei ole uskontoa totuulta korkeampaa, toisin sanoen; totuus on korkein uskonto. Tämä on oleva jokaisen teosofisen totuudenetsijän elämänohjeena hänen tutkimuksissaan ja etsiskelyissään. Se ratkaisee kysymyksen teosofisen liikkeen auktoriteetista kuhunkin yksilöön nähden.

— Miten tarkoitatte? Ymmärrän minäkin, että totuus on korkein auktoriteetti joka asiassa, mutta kun esim. edellä mainitsemassani jälleensyntymiskysymyksessä en itse tiedä totuutta, kehenkä inhimilliseen opettajaan silloin luotan?

— Johan sen sanoin: jättäkää erikoisseikat sikseen. Totuus korkeimpana auktoriteettina merkitsee yksityiselle etsijälle, että hänen ei pidä langeta vanhaan erehdykseen; sokean uskoon. Mitä on sokea usko? Sokea usko on semmoisen asian totena pitämistä, jota ei itse tiedä tai jota ei voi järkevästi perustella. Tätä ansaa teosofia opettaa meitä välttämään. Teosofinen liike vetoaa tässä kohden Buddhan sanoihin. Buddha opetti, että meidän ei

pidä uskoa mihinkään asiaan ainoastaan sen nojalla. että se on sanottu; eikä perintätietoihin sen nojalla, että ne ovat vanhoja; eikä huhuihin semmoisina; eikä viisasten kirjoituksiin vain sen nojalla, että ovat viisaitten kirjoittamia; eikä mielikuvituksiin, joita luulemme deevan eli enkelin meille ilmoittaneen (s. o. muka henkiseen inspirationsiin); eikä satunnaisesta olettamukestamme johtuviin johtopäätöksiin; eikä arveluun, joka välttämättä näkyy johtuvan yhdenmukaisuudesta (analogiasta); eikä omien opettajiemme tai mestareimme paljaaseen auktoriteettiin. Ja jos te kysytte, milloin meidän sitten tulee uskoa, vastaan taas Buddhan sanoilla: silloin, kun oma järkemme ja tajuntamme hyväksyy ja vahvistaa kirjoituksen, opin tai sanan. Ettekö huomaa, mikä suuri siveellinen opetus tämä on? Etsijää opetetaan alusta lähtien seisomaan omilla jaloillaan, sillä jollei hän itse tiedä, mitä hän uskoo ja miksikä, kuka sitten ajattelee, harkitsee ja miettii hänen puolestaan?

— Eikö tuo ole liian kylmää oppia? Eivätkö ihmiset saisi luottaa toisiinsa? Eikö oppilas saisi uskoa opettajaansa?

— Saa epäilemättä. Miksikä hän ei uskoisi ja luottaisi? Mutta tähän on toinen asia.

— Kuinka niin?

— Jos ken on löytänyt ihmisen, jonka sanoihin luottaa, silloinhan olisi järjetöntä olla luottamatta. Tässähän sekä valintavapaus että järki ovat näyttäneet oaansa. Tajunta ja järki hyväksyvät, niinkuin Buddha sanoi. Mutta siinäkään ei pidä mennä yli rajojen. Voihan luotettava opettaja opettaa semmoista, jota en käsitä. Silloin ei minun tule sokeasti uskoa, vaan jättää asia sikseen, kunnes se mahdollisesti selvenee. Tällöinen on teosofisen liikkeen noudattama periaate.

— Periaate on oivallinen, sen myönnän. Mutta se ei auta minua. Nähkääs, minulla ei ole personallista opettajaa. En tunne ketään suurista teosofeista. Ei ole mi-

nulla tietäjää, jonka sanoihin luottaisin. Olen syrjässä elävä etsijä. Kirjat yksin ovat oppainani. Niiltä saan neuvot kysyä ja seurustella saan vain omien ajatusteni kanssa. Ymmärrättehän, että minun asemassani kysymys opettajien luotettavuudesta muuttuu kysymykseksi itse teosofisen liikkeen auktoriteetista. Itse en tiedä totuutta, oma järkeni vaikenee, minkä teosofisen opettajan sanoihin on minun siis luottaminen? Sanoitte äsken, etten välittäisi erikoiskysymyksistä, vaan pitäisin kiinni suurista aatteista. Esimerkkini oli otettu jälleensyntymisopin alalta. Jos en siis välitä Blavatskyn enemmän kuin Steinerin tai Leadbeaterin lausunnoista, vaan uskon mielessäni ainoastaan jälleensyntymiseen sinään, niin tulemme seuraavaan johtopäätökseen: jälleensyntymistä on aina uskottu itämailla, — onko siis teosofinen liike itämaista lähetystointa kristittyjen kesken?

— Entä jos niin olisi? En näkisi siinä mitään pahaa. Sanoittehan itse alussa, että veljeysaate käy järjelle käsitettäväksi jälleensyntymisopin valossa. Itämaat ovat säilyttäneet sen opin, jos taas länsimaista voimme sanoa, että ne ovat koettaneet käsittää veljeysaatetta. Kummallakin pallopuoliskolla on siis oma kallis totuudenhelmensä. Miksikä eivät siis tulisi osallisiksi toistensa helmistä? Jos teosofinen liike aikaansaisi yhteisymmärryksen länsi- ja itämaiden välillä, olisi se suorittanut suuren palveluksen ihmiskunnan asialle.

— Niinkö? Niin . . . epäilemättä . . . mutta sekö on teosofisen liikkeen tarkoitus? Olen ollut ymmärtäväni, että teosofinen liike ei ole — kuinka sanoisin? — pinta-puolisesti itämaalainen enemmän kuin länsimaalainenkaan propagandaliike, vaan yleisesti inhimillinen, uskonnollis-tieteellinen ja filosofinen, totuutta etsivä liike.

— Siinä olette oikeassa. Nyt iskitte asian ytimeen. Teosofisessa liikkeessä on eroitettava eksoteerinen ja esoteerinen puoli. Eksoteerisesti se auttaa itä- ja länsimaita lähestymään toisiaan. Itämaat lahjoittavat länsimaille

jälleensyntymis- ja karma-opin, jonka kristikunta unohti saadessaan valta-aseman maailmassa; länsimaat taas lahjoittavat itämaille veljesrakkauden eli toisin sanoen mystillisen Kristuksen toteutuneena Jeesuksessa Kristuksessa, sillä itämaiden käsitys ihmisessä piilevästä Kristuksesta eli Atmaasta, Iishvarasta, Dhyaani-Buddhasta j. n. e. ei ollut ennen saavuttanut sitä inhimillistä syvyyttä ja korkeutta, jonka natsarealainen mestari teki eläväksi todellisuudeksi. Mutta tämä on kuten sanottu eksoteerista. Esoteerisesti teosofinen liike kääntyy ihmisyksilöiden puoleen ja sen sanoma heille on: nouskaa, ihmiset, totuutta etsimään! Ken tahansa olet, mihin rotuun, kansallisuuteen tai uskontoon kuulutkaan, älä tyydy sokeaan uskoon, älä aateskeluihin äläkä mielikuvituksiin, vaan etsi totuutta! Totuuden etsintä on heränneen ihmisen tunnusmerkki. Ja tiedä, oi sinä unesta herännyt ihminen, tiedä, että totuus on löydettävissä! Esoteerisesti teosofinen liike siis esiintyy tiedon auktoriteetilla: »totuus on töydettävissä, sillä minä tunnen totuuden». Esoteerisesti teosofinen liike siis ottaa saman asenteen kuin esim. Buddha, joka sanoi: minä tiedän totuuden, seuraa minua. Ja mihin perustuu teosofisen liikkeen auktoriteetti, minkä nojalla se tietää totuuden? Sen auktoriteetti on sen alkuperässä. Se on kotoisin samasta tietäjien veljeskunnasta, jonka lähetteinä kaikki tiedon mestarit ovat olleet. Se on jumalsyntyinen, se on ilmoitus. Tämä on sen esoteerinen puoli.

— Olen iloinen sanoistanne. Teosofisen liikkeen auktoriteettina on siis, niinkuin sanoitte, tietäjien veljeskunta? Madame Blavatskyn Mestareita on siis olemassa? Eikö hän siis ollutkaan mediumi?

— Mestarit ovat ehdottomasti olemassa, ja he ovat eläviä ihmisiä. Vaikka henkimaailmassa on monenlaisia olentoja, korkealle kehittyneitä jumalia ja entisiä ihmisiä, ovat Mestareiksi sanotut olennot fyysillisesti eläviä ihmisiä. Tietysti he saattavat liikkua sieluruumiissaan ja ilmestyä opetuslapsilleen »yliluonnollisella» tavalla, mutta muista-

kaamme, että he ovat eläviä ihmisiä, joiden fyysillinen ruumis on joko Tibetissä, Indiassa, Egyptissä tai muualla, — vaikkapa Europassakin. Madame Blavatsky ei ollut tavallinen mediumi. Hän ei ollut missään suhteessa tavallinen ihminenkään. Hän oli korkealle kehittynyt, vihitty opetuslapsi, adepti, jonka erikoistehtävänä oli edustaa maailmassa salaista veljeskuntaa. Hän oli sentähden alituisessa yhteydessä Mestarien kanssa ja hänen omituinen mediumistis-psykykinen ruumiillinen rakenteensa teki hänelle mahdolliseksi tarpeen vaatiessa astua itse syrjään sieluruumiissaan ja antaa fyysillisen organisminsa Mestarin käytettäväksi.

— Teidän sananne tekevät sydämelleni hyvää. Vaikette suoraan ilmituo omaa kantaanne, olen kuitenkin ymmärtävinäni, että te pidätte Mestareita (ja madame Blavatskya heidän puhetorvena) teosofisen liikkeen varsinaisina auktoriteetteina. Onko niin?

— Ehdottomasti. Mestareita on olemassa, eikä kukaan ole ollut heitä niin lähellä kuin madame Blavatsky.

— Oletteko siis sitä mieltä, että paraiten voin luottaa madame Blavatskyn sanoihin esim. jälleensyntymiskysymyksessä?

— Epäilemättä. Mutta huomatkaa, mitä hän sanoi: »keskimäärin tuhat viisisataa vuotta». Siis kuolemanjälkeisen ajan pituus voi vaihdella. Se voi välistä olla kaksi tuhatta vuotta, niinkuin Steiner on tutkimissaan tapauksissa huomannut. Se voi olla paljon lyhempi, kuin Leadbeater sanoo omien havaintojensa nojalla. Omakohtaista ratkaisua on teidän paras odottaa, kunnes jälleensyntymismuistinne herää ja itse näette, minkälainen väliaika on ollut omien ruumistustenne välillä. Eihän tämä ole mikään »autuuden kysymys»!

— Eipä ei. Toistan vieläkin, että sananne ovat lohduttaneet ja rauhoittaneet mieltäni. Sitä minäkin olen koko ajan tahtonut uskoa, että alkuperäinen sanantuoja

on teosofisessakin liikkeessä ollut lähimpänä tiedon arvovaltaa.

*

Eräs vanha ystävä ja totuudenetsijä on lähettänyt Ruusu-Ristin toimitukselle julkaistavaksi kirjeen, jonka sisältö on siksi kiintoisa, että painatan sen tähän:

Teosofinen Raamattu.

Kun Mystica nyt on ryhtynyt julkaisemaan maailman pyhiä kirjoja suomeksi, niin olisi hartaasti toivottavaa, että siinä sarjassa saataisiin myöskin Raamattu.

Moni hämmästynee. Mitä, onhan Raamattu ollut suomeksi jo kuinka kauan lie ollutkaan ja onhan se kohta kai kokonaisuudessaan saatavana uutena käännöksenäkin. Niinpä kyllä, mutta se uusi käännös on ja tulee olemaan ev. luth. kirkonopin värittäjä kauttaaltaan ja sisältää ja tulee sisältämään suoranaisia virheellisyyksiä¹⁾, kuten tunnettu, miten paljon, näkisi sitten kun teosofinen suomennos julkaistaisiin.

Tällainen käännös olisi mielestäni erittäin tärkeä, sillä teosofi ei voi luottamuksella suhtautua kirkon suorittamaan. Eihän siitä tiedä missä se on oikein käännetty, missä väärin, paitsi niissä kohdin, jotka sattuvat olemaan kunkin lukijan tiedossa. Tunnollinen teosofinen käännös sen sijaan antaisi turvallisuuden tunteen, mikä ei olisi vähäksi arvettava.

Sanoin tunnollinen. Sillä tarkoitan sellaista käännöstä, jossa *ennakkoluulottomasti* alkutekstin ja muiden luotetta-

¹⁾ Muistettakoon vain esim. miten Juhani Aho aikoinaan Hels. Sanomissa arvosteli kirkolliskokouksen mestaroimaa raamatunkäännöskomitean suorittamaa Uuden Testamentinkin suomennosta! — Siten kokoonpantu kokousko muuten kykenee aina äänestyksellä ratkaisemaan, miten mikin kohta on käännettävä, jotta se tulisi *oikein!* — Ja sellaiseen sitä pitäisi luottaa!

vien lähteiden nojalla olisi pyritty niin objektiiviseen totuuteen kuin mahdollista.

Lisäksi olisi käänös varustettava tarpeellisilla, lyhyillä selityksillä.

Siitä tulisi sitten teosofein raamattu ja saattaisipa tulla monien muidenkin — varsinkin aikaa myöten. Uskon varmasti että sitä leviäisi lukuisasti, niin, kuka tietää kuinka paljon.

²/₄ 25.

A. R. M.

Näin ystäväni. Hänen ehdotuksensa on sitä huomattavampi, koska olen usealta taholta suullisesti kuullut samaa. Eikö voitaisi saada edes Uutta Testamenttia suomeksi P. E:n toimittamana? on minulta kysytty kerta toisensa perästä.

Tämän johdosta en voi olla kertomatta, että Väinö Valvanne-vainajan kanssa meillä oli aikoinaan tuuma suomentaa Uutta Testamenttia. Olimme tottuneet yhteistyöhön suomentamisessa ja V. H. V. oli tarkka kreikan kielen tuntija. Raamatunkomitean työtä seurasimme mielenkiinnolla ja meitä suuresti vaivasi se, että komitealla ei ollut asiantuntemusta. Se osasi kieltä, mutta monessa tärkeässä paikassa siltä puuttui sisäinen tieto siitä, mistä oli kysymys. Ollappa meillä nuo varat, mitkä raamatunkomitean suomennostyöhön tuhlataan, ajattelimme, — kyllä Suomen kansa saisi tietää, mitä Testamentissa opetetaan.

Merkillistä kyllä kytee nyt päässäni ajatus, että tuo tehtävä voi vielä olla minulla edessä. Ainakin pyörii mielessäni selvä kuva eräästä Uuden Testamentin osasta, jonka koetteeksi voisinkin kääntää, varustaa selityksillä ja julkaista.

Teosofisista lehdistämme lakkautti ilmestymisensä »Antroposofia» viime vuoden viimeisellä numerollaan. Se oli tehtävänsä suorittanut, ja kunnes se mahdollisesti joskus herää kuolleista, olisi toivottavaa, että sen lukijat ja kannattajat voisivat saada henkistä ravintoa jällelle jääneistä, esim. Ruusu-Rivistä.

Lehtenä, jota kenen tahansa totuudenetsijän sopii lukea, on myös teosofismielisistä lehdistämme mainittava »Suomen Yhteis-Vapaamuurari». Nimi »Vapaamuurari» osoittaa, että se on ulkopuolella varsinaisia teosofisia piirejä, ollen siis teosofisesti puolueeton, mutta koska yhteisvapaamuurariliike näkyy ottavan varteen madame Blavatskyn sanat, että vapaamuurarius on kuollutta ilman sitä henkeä, minkä teosofia voi sille antaa, on yhteisvapaamuurari-lehtikin luettava teosofisten lehtiemme joukkoon.

Sen kirjoituksissa käytetään usein n.s. ammattikieltä, s.o. vapaamuurariuteen omaksuttuja sanoja ja lausetapoja, mutta ajattelevalle lukijalle käy silti kirjoituksen sisältö ymmärrettäväksi. »Suomen Yhteis-Vapaamuurari» on muuten kolmen toimintavuotensa aikana sisältänyt joukon hyvin valikoituja ja opettavaisia artikkeleita. Kun se nyt maaliskuun numerolla on alkanut neljättä vuosikertaansa, emme saata olla toivomatta, että se yhä lisääntyvin voimin olisi tilaisuudessa palvelemaan totuuden ja ihmiskunnan asiaa. Vapaamuurarius on se vanha mahtava liike, joka menneinä aikoina vartioi sitä pyhää sanomaa, mikä meidän päivinämme on uskottu teosofisen liikkeen huostaan. Vanha vapaamuurarikirjallisuus on sentähden täynnä tietoja ja osviittoja totuudenetsijälle, ja vapaamuurariuden historiassa on paljon salaperäisiä episoodeja, jotka vain okkultisten tutkimusten valossa käyvät ymmärrettäviksi. »Suomen Yhteis-Vapaamuurari» onkin sisältänyt ja tulee jatkuvasti julkaisemaan arvokkaita suomennoksia, jotka teosofiselle tutkijalle ovat ylen kiintoisia.

Sen tilaushinta on Smk. 40: — ja sitä voidaan tilata m.m. Mystican kautta, os. Helsinki, Heikinkatu 10.

*

Eräs teosofisen liikkeen suurista persoonallisuuksista lopetti maallisen vaelluksensa maaliskuun 30 p:nä. Hänen kuolemansa tuli äkkiä, vaikka kuulemma ei odottamatta, koska hän jo jonkun aikaa oli potanut vaikeampaa sairautta. Tämä oli Antroposofisen Seuran perustaja ja johtaja, tohtori *Rudolf Steiner*.

Menen muistissa taaksepäin kolmetoista vuotta. Silloin olimme kaikki Teosofisen Seuran jäseniä ja Rudolf Steiner oli Saksan T. S:n ylisihteerinä. Hänen maineensa salatieteellisenä opettajana oli laajalle levinnyt. Hän oli käynyt useissa Europan maissa luennoimassa, m. m. Suomessakin. Hän nimitti teosofiaansa välistä rosenkreut-siläisyydeksi, ja hänen opetuksensa oli aina evankeliumein ja Jeesuksen Kristuksen yhteydessä. Hän oli Saksassa voittanut tavattoman paljon kannattajia, ja hänen suussaansa itämailta tullut teosofinen sanoma muuttui länsimaalaiseksi, kotoiseksi, miltei pä kristilliseksi viisaudeksi. Moni varmaan minun kanssani ylpeili siitä, että Teosofisessa Seurassa oli okkultinen tutkija, joka kykeni tietovarastoamme lisäämään omilla havainnollaan, ja moni uskoi varmaan minun kanssani, että vielä oli tuleva aika, jolloin joka kansalla — jokaisessa kansallisessa T. S:ssa — oli oma tietäjä ja opettaja johtajanaan. Silloin Teosofinen Seura vasta olisi voimakas, rikas ja henkisesti elävä!

Tätä Teosofinen Seura valitettavasti ei älynnyt. Siellä täällä Saksassa ja muualla oli jäseniä, jotka eivät hyväksyneet tohtori Steinerin voimakasta ja voittoisaa työskentelyä, vaan pitivät sitä jonkinlaisena kristillisenä agitasionina. Näiden mielestä toht. Steinerin ei pitänyt saada vapaasti eikä yksityisten jäsenten pyynnöstä liikkua eri

maissa, vaan ainoastaan kunkin maan T. S:n virallisesti kutsumana, jottei häiriötä saataisi aikaan. Syntyi riitoja ja kahnauksia. Minä yhtenä ehdotin Teosofisen Seuran pääneuvostolle, että T. S:n sääntöjä muutettaisiin siten, että kansalliset osastot eivät olisi maantieteellisesti rajoitettuja, vaan että yksilöllinen jäsen saisi kuulua siihen kansalliseen osastoon, johon hän tunsu haluavansa kuulua; siten esim. saksalaiseen osastoon saisi kuulua ken tahansa T. S:n jäsen, joka tahtoi kannattaa toht. Steineriä. Pääneuvosto ei voinut ottaa tätä liian mullistavaa ehdotusta huomioon, ja niin selkkaukset monien vaiheiden jälkeen päättyivät siihen, että tohtori Steiner joukkoineen oli pakoitettu poistumaan Teosofisesta Seurasta. Ken siinä voittajaksi jäi, arvostelkoon tulevaisuuden historia.

Tämä episodi muistui taas mieleeni Rudolf Steinerin kuoleman johdosta, sillä en ole lakannut suremasta sitä, että teosofinen liike ei pysynyt ehjänä ja yhdistettynä. Todellisuus on joka tapauksessa sitä mitä se on, eikä meidän surumme eikä harmimme sitä muuta. Omistaakamme siis vain rakkautemme ja siunaavat ajatuksemme sille teosofisen liikkeen merkkihenkilölle, joka nyt on keskuudestamme muuttanut toiselle puolelle.

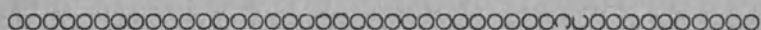
Rudolf Steiner syntyi Unkarissa Kraljeviczin kylässä helmikuun 27 p:nä 1861 ja oli siis kuollessaan 64 vuoden ikäinen. Hänen isänsä oli rautatievirkamies, ja perhe muutti usein paikasta toiseen. Pieni Rudolfkin muutti toisesta kyläkoulusta toiseen. Vasta kymmenvuotiaana hän pääsi Wiener-Neustadtin reaalikouluun valmistuakseen insinööriksi. Myöhemmin hän pääsi Wienin polyteknisen opiston oppilaaksi. Itsestään hänen harrastuksensa kuitenkin tämän jälkeen kääntyivät klassillisiin opintoihin, ja niin hän lopulta luki filosofian tohtoriksi.

Rudolf Steinerin henkisestä elämästä kerrotaan, että hän jo 19-vuotiaana kohtasi Mestarinsa, joka näytti hänelle hänen elämäntehtävänsä. Vasta 90-luvun loppupuolella hän tutustui teosofiseen liikkeeseen, joka häntä

ei silloin vielä miellyttänyt. Mutta kun hän vuosisadan vaihteessa oli esiintynyt Berlinissä ja sikkäläisten teosofien kutsusta oli pitänyt esitelmäsarjan heidän looshissaan, heräsi hänessä ajatus työskennellä teosofien parissa. Berliniläisien ystäväänsä kehoituksesta hän sitten liittyi Teosofiseen Seuraan v. 1902, tuli heti Saksan T. S:n ylisihteeriksi ja aloitti menestyksellisen teosofisen toimintansa, jota hän väsymättä jatkoi — ensin T. S:n piirissä vuoteen 1913 ja sitten omassa Antroposofisessa Seuras-
saan, — kunnes kuolema katkaisi fyysillisen työskentelyn.

Hänen lukuisista teoksistaan mainittakoon: Teosofia, Kuinka saavutetaan tietoja korkeammista maailmoista?, Das Christentum als mystische Tatsache, Die Geheimwissenschaft, Die Rätsel der Philosophie. On myös olemassa viitisenkymmentä käsikirjoituksena painettua luentosarjaa erilaisista teosofisista aiheista (m.m. evan-
geliumeista ja Ilmestyskirjasta), ja epäilemättä väsymälön työntekijä on jättänyt jälkeensä vielä julkaisemattomia käsikirjoituksia.

Tulkoon hänen henkinen testamenttinsa vielä siunauk-
seksi ja avuksi monelle, monelle pimeässä hapuilevalle totuuden etsijälle!

Jos Kristus syntyisi minussa. . .

Hiljainen yö.

Kuinka voin puhua tästä? Voinko minä tahtoa, että Kris-
tus minussa syntyisi, että minussa toteutuisi tuo suurin ja hie-
noin mysterio? — Minä voin sitä salaisesti ikävöidä, siitä uneksia,
mutta tuskin uskallan pukea tuota toivoani edes äänettömiksi
sanoiksi: Oi, jos se minussa toteutuisi, oi, jos sieluni olisi kel-
vollinen ottamaan vastaan jumalallisen Kristuslapsen!

Talliin ja seimeen se minussakin syntyisi; ei olisi minulla
loistavampaa sijaa Hänelle tarjota. Himojeni härät ja juhdat
olisivat sielläkin ympäröimässä jumalallista lasta — ja kaukaa

vielä kuuluisi suden yksinäinen ulvonta tai tyytymättömän jalopeuran kaamea murina.

Mutta tähdet ovat syttyneet, kuuman ja levottoman päivän jälkeen on tullut hiljainen yö. Kaikki pyyteeni ovat laskeutuneet levolle. Turhuuden ja kunnianhimon keikarit ovat riisuneet hepeneensä ja väsähtäneet vuoteilleen ja itsekkyyden ylpeä kuningas Herodes on laskenut valtikkansa hermostuneesta kädestään, johon nojaa uneliasta päätänsä. Hänen vaivuttamansa kypäräpäiset vartijat nukkuvat kokoon lysähtäneinä muureilla ja porteilla ja kaikki keihäät ja miekat ovat kaatuneet maahan heidän voimattomista käsistään. Kaikki lamput ja kynttilät lepattelevat loppuun palaneina. . . .

Pyhässä yössä loistavat ainoastaan Luojan valot, sammumattomat tähdet. Jumalallisen valon edellä täytyy sammua ja himmetä kaikkien keinotekoisien tulien. Sydämen yllä säteilee kirkkaimpana toivon ja odotuksen tähti:

Paimenet, te, harvat repaleiset hyveeni, vartioitsette vielä laumaanne — mitättömien hyvientekojeni pienoista joukkoa. Yksinkertaisia te olette, lasten kaltaisia avuttomuudessanne, mutta vilpittömiä, aivan vilpittömiä. Sentähden teille voi enkeli ilmestyä, te voitte vain kuulla taivaallisen laulun ja ottaa vastaan sanoman ainutlaatuisesta ihmeestä. Oi, valvokaa ja vartioikaa uskollisesti laumaanne!

Kristuslapsi.

Kristuslapsonen! Hymyilet kuin muutkin lapset hyvää kaunista hymyäsi. Mutta samalla Sinä ilmennät oman täydellisyytesi: Sinä muutat kaiken ympärilläsi, kaikki olennot, kaikki esineet, kaikki olosuhteet, kaikki saavat ne osansa Sinun täydellisyydestäsi. Kaikki vapautuu olemaan juuri sitä, mitä kukin itsessään on, mutta samalla merkittynä jumalallisen rakkauden sinetillä.

Ihmeellinen on äidin äidillisyyden synnytettyään Kristuslapsen, hänen sydämensä on samalla avautunut tuntemaan että hän on kaikkien lasten äiti, kaikki lapset makaavat hänen rakastavassa sylissään, eikä vain lapset, vaan kaikki olennot, kaikkein olentojen synnyttämät pienokaiset. Evasta on tullut Maria, syntiinlangenneesta vaimosta »kaikkien elävien äiti».

Vasta nyt isä on herännyt ymmärtämään isyytensä otettuaan luokseen Marian ja tunnustettuaan Kristuslapsen pojakseen. Jokainen poika on hänen poikansa, jokaisen lapsen kasvatus ja opettaminen on hänen velvollisuutensa ja etuoikeutensa, kaikkien

olentojen puolesta puuhaaminen, kaiken olevaisen kehittäminen on hänen luonnollinen, ihana tehtävänsä maan päällä. Otsansa hiessä raatavasta Adamista on tullut Josef, rauhallinen, viisas isä, joka valvoo koko luomakunnan menestystä.

Kristus ihmisen sydämessä — se on ihmisyyden voitto ihmisessä. Se on hänen sydämessään hiljaisesti ja huomaamatta tapahtunut ja yhä jatkuva ihmeellinen muutos, täydellinen uudestisyntyminen, jolloin todellinen ihmisuus hänessä rupeaa ilmenemään, jolloin häneen kätkeyty jumalallinen tarkoitus alkaa aivan huomattavassa määrässä toteutua, jolloin häneen kätkeyty täydellisyuden siemen nostaa näkyviin hennot terälehtensä, jotka suojellen säilyttävät keskellään Kristusrakkauden kukkaa.

Herodes — tuntien kohtalokkaan hetkensä tulleeaksi, aavistaen häntä voimakkaamman astuvan hengen ylhäiselle valtaistuimelle kun aika on täytetty, jolloin hänen itsekäs hirmuvaltainen istuimensa kumotaan ja häneltä riistetään kaikki turhuuden ja kunnian arvomerkit pöyhkeältä rinnaltaan — on sokeassa raivosaan antanut viimeisen kostonhimoisen kuningaskäskynsä.

Ihmisen sydämessä on tapahtunut täydellinen hävitys, Betlehemin poikalasten säästämätön lyöminen, ainoastaan toivottomat äidit siellä itkevät ja parkuvat silvottuja esikoisiaan. Kristuslapsi on ylivaltaisella etevämmyydellään aiheuttanut kaikkien luultujen kilpailijoittensa säälittävän perikadon. Mutta murehtivat äidit ovat jääneet ja tulevat myöhemmin Kristuksen vallan alla ilman pelkoa ja vaaraa synnyttämään uusia perillisiä — vilpittömien yritysten, hyvien päätösten, hyveellisen kunnan ja rikkaiden luonnonlahjojen siunauksellisia seuralaisia.

Kristus ihmisessä.

Hän ei enää voi vihata, sillä Kristus on täydellinen rakkaus. Rakastaa vihollistaan ei ole hullunkurinen heure, eikä liian korkea ihanne, vaan Kristusmielen aivan luonnollinen ilmaus, sillä kaikki ovat nyt hänen veljiään, ilman eroitusta. Hän ei voi keneenkään eikä mihinkään suhtautua muulla tavoin kuin rakastamalla, hän ei voi ratkaista mitään asiaa muutoin kuin rakkauden valossa, hän ei voi missään sortaa eikä ylikäydä rakkauden käskyä eikä ole mitään rikosta tai tapahtunutta vääryyttä, — ei hänelle eikä muille, — jota hän ei voisi anteeksi antaa. Hän on itse valmis kestäämään mitä pilkkaa hyvänsä, ottamaan päälleen mitä kärsimyksiä tahansa, sillä hän ei pelkää mitään, ei maan päällä, ei helvetissä, eikä taivaissa, koska hänen

sydämensä täyttää rakkaus ja ainoa voima, jonka hän asettaa maita häneen suunnattuja voimia vastaan on rakkauden voima.

Hän tervehtii kuuta, aurinkoa ja avaruuden tähtiä veljinään ja sisarinaan ja hän väistyy muurahaisen tieltä metsäpolulla, hän syleilee ja poskellaansa hyväilee puun rosoista runkoa, suutelee keväässä aukeavia lehtisilmuja ja avaa sylinsä tuutelle, taivaan valkeudelle ja vihannoivalle maalle. Hän pyytää anteeksi nurmen kukalta, joita hän jalkansa alle tallasi ja hän kiittää venhettä ja aaltoja, jotka kuljettivat hänet toiselle rannalle. Hän iloitsee katsellessaan veden kalojen vilkasta leikkiä, eikä hänessä herää mitään halua ahdistaa metsän viattomia eläviä.

Hän toivottaa siunausta ja onnea jokaiselle vastaantulijalle; kohdatessaan raajarikon hän hengessään sivelee hänen vääntyneitä jäseniään ja huokaa hänen tähtensä Jumalan puoleen. Murheellisen seurassa hänen sydämensä on säälin täyttämä; joutuessaan iloisten pariin, hän lisää heidän riemuaan omalla viattomalla ilollaan. Jokainen surun kyynel polttaa hänen omalla poskellaan ja nähdessään tuskaa, epätoivoa ja onnettomuutta hänen oma sydämensä vapisee ja on pakahtumaisillaan. Hän kiittää sydämessään kerjäläistä, joka sallii itseään autettavan ja joka ottaa vastaan hänen mitättömän roponsa. Hän kohtelee koruttomasti ja veljellisen kunnioittavasti oppineita ja maan mahtavia — omasta mielestään hän on valmis olemaan vaikka kadun kiusattuna kivenä, tai taivasta heijastelevana sadelätäkkönä, tai auringonpaisteessa hyppivänä tomuhiukkasena. Ei ole mitään arvokasta, jota hän ylenkatsoisi, eikä mitään niin mitätöntä, jolle hän ei antaisi jotain arvoa.

Hyvyys on yhtä välttämätön hänen sielulleen kuin raitis ilma hänen hengitykselleen. Hän ei etsi veljissään virheitä, omista erehdyksistään hän ei syytä toisia, vaan näkee epätäydellisyyden ainoastaan omassa itsessään.

Hän ei paranna maailmaa saarnaamalla ja säätämällä lakeja ja sääntöjä vaan noudattamalla itse ainoastaan yhtä ainoata lakia, rakkauden lakia sekä innostamalla muita hyveeseen.

Hän ei pelkää tulla yllätetyksi ja naurettavaksi rakkautensa tähden, hän ymmärtää kaikkia inhimillisen rakkauden muotoja ja ilmauksia ja on monen mielestä typeryyteen saakka suvaitsevainen. Rakkaus ei ole alituisesti hänen huulillaan, hän pelkää puhua siitä, sillä se on hänelle hyvä asia, hänen sielunsa loppumaton ilo ja hänen sydämessään hymisevä uhrilaulu.

Kristusihmisellä on lapsuutensa, nuoruutensa ja miehuutensa, hän kasvaa ja varttuu hengessä, viisaus vuotaa hänen tajuntaansa ja sydämeensä ja Jumalan suosio, armo ja suojelus seuraa häntä

kaikissa hänen vaiheissaan. Ihmisten mielestä hän on omituinen, epäkäytännöllinen ja lapsekas, ystävät ja omaiset eivät liioin ymmärrä häntä. He tietävät ja tunnustavat että hän on lahjakas, että hänellä on erityisiä kykyjä ja mahdollisuuksia ja sentähden he ihmettelevät, moittivat ja ahdistavat häntä siitä, että hän on niin saamaton, ettei hän tartu kiinni tilaisuuksiin, jotka heilauttaisivat hänet kunnian kukkuloille ja avaisivat hänelle tien rikkauteen sekä loistavaan elämään.

Mutta hänen täytyy seurata ihannettaan, hän kulkee omissa haaveissaan outona muille ja arvoituksena vielä omalle itselleenkin. Hän tuntee jumalallisen voiman kuohuvan sydämessään, hän haltioituu niistä ilmestyksistä, jotka välähtävät hänen sielunsa silmien edessä, hurmoksissaan hän vannoo uskollisuutta Jumalalleen, jolta hän nöyrästi pyytää omaa selvää elämän tehtävää, saadakseen siinä seurata ihannettaan, tinkimättömästi täyttää kutsumustaan. Hän voi väliin vaipua epäilyksen upottavaan suohon, maata ulkonaisen elämän painajaisen alla uupuneena ja lyötynä maassa kiusanhenkien ilkkuessa, pilkkaajien ja vihollisten käärmeinä ja petoina sähistessä hänen ympärillään. Rakkautensa voimalla voittaa hän aina taistelussa, hän on uskossaan horjumaton. Hän ei voi palvella kahta käskijää, tunnustaa kahta herraa ylitsensä. Vaikka hän heikoudessaan epäilee, vaikka hän kiusattuna hetkeksi lankeaa, hän ponnistaa jälleen jaloilleen, nousee ylös syvimmästäkin rotkosta, sillä Kristuslapsonen on syntynyt hänen sydämessään, sen jumalallinen voima on kaikkia hyökkääjiä voimakkaampi, se on hänessä sankari ja voittaja.

Kristusihminen lapsuudessaan on hyvä, kuuliainen ja oppivainen, nuorukaisena itseensä sulkeutunut ja haaveellinen, miehuuden iässä hän astuu maailmaan täyttämään elämäntehtävänsä, hän suorittaa ihmeellisiä voiman ja rakkauden tekoja loistaen isän väärentämättömällä valolla.

Näitä merkillisiä kehityskausia ei suoriteta yhdessä elämässä, vaan vaativat usein pitkän elämien sarjan. Uskollisesti Kristuksen seuraaja astuu suuren Mestarinsa jälkiä, hän kulkee pimeän korpimatkinsa paastoten ja rukoillen, hän saa Jordaninkasteensa, vihkiytyen tietoisesti pyhään tehtäväänsä, kun Isä on tunnustanut hänet pojaksensa ja antanut hänelle siunauksensa. Hän on täytetty hengellä ja voimalla ja hänen tajunnassaan loistaa himmenemättömästi jumalallisen viisauden valo, jolle ei ole mitään salattua eikä tuntematonta.

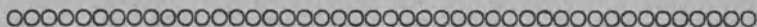
Silloin Saatana, maailman pääruhtinas ilmestyy hänen eteensä tarjoten hänelle liittonsa ja luvaten hänelle häikäisevää ulko-

naista loistoa, valtaa ja kunniaa oman herruutensa alla. Mutta vihitylle maailman kirkkain loisto on pimeyttä ja sen korkein kunnia täydellisesti arvolonta.

Ja Saatana jättää hänet saatuaan tunnussanan: Herraa Jumalaa yksin tulee sinun kunnioittaa ja Häntä ainoata palvelella.

Saatana on tunnettu veljeksi, valo ja varjo kohtaavat toisensa ja ymmärtävät oman tehtävänsä Jumalan kunnian ilmentämisessä. Molemmat ovat saman elämänmysteriön välttämättömyyksiä, jotta sen tarkoitus tulisi täytetyksi.

J. Sn—.

Kaikurotko.

II.

Kymmenen vuotta kului ja vuoden 1859 alkupuolella taapaamme taaskin tuon onnellisen perheen.

Sievästä Minnchenistä oli tullut lihava ja hyvin tavallisen näköinen. Siitä ajasta lähtien, jolloin vanha herra oli kadonnut, oli Nikolai muuttunut huonotuuliseksi ja äkäiseksi. Monet ihmettelivät tätä muutosta, sillä ei enää koskaan nähty hänen nauravan. Näytti siltä, kuin olisi hänen elämänsä ainoana päämääränä saada selville setänsä murhaaja tai vielä paremmin, saada Ivan tunnustamaan. Mutta palvelija pysyi itsepintaisesti väitteessään, että hän oli syytön.

Nuorella parilla oli vain yksi ainoa poika ja tämä lapsi oli hyvin merkillinen. Hän oli ruumiiltaan kapea, hento ja sairaa-lainen ja elämä näytti olevan vain langan varassa. Kun kasvopiirteet olivat levossa, oli yhdennäköisyys sedän kanssa niin silmiinpistävä, että kaikki kauhuissaan peräytyivät hänen luotaan. Kuudenkymmenen vuoden vanhan miehen kalpeat, ryppyiset kasvot olivat yhdeksän vuoden vanhan lapsen hartioilla. Ei koskaan nähty hänen nauravan tai leikkivän. Hän istui aina arvokkaan näköisenä korkeassa tuolissaan ja risti käsivarret rinnalleen aivan kuin herra Izvertzoff vainajan oli ollut tapana tehdä. Ja tähän asentoon saattoi hän jäädä tuntikausiksi, väsyneenä ja liikkumattomana. Imettäjät tekivät usein öisin salaa ristinmerkin häntä lähestyessään eikä ketään saatu jäämään hänen kanssaan kahdenkesken huoneeseen nukkumaan. Isän käytös häntä kohtaan oli ehkä vieläkin merkillisempi. Tämä

näytti intohimoisesti rakastavan lastaan, mutta samalla katkerasti vihaavan häntä. Harvoin hyväili tai syleili hän lasta. Mutta usein saattoi hän tuntikausia punaisin poskin ja tuijottavin silmin jäädä katselemaan poikaa tämän istuessa rauhallisena nurkassaan aavemaisen vakavan näköisenä.

Lapsi ei koskaan ollut jättänyt kotia ja vain harvat perhettä itseään lukuunottamatta tiesivät edes hänen olemassaolostaan.

Heinäkuun keskivaiheilla tuli P . . n kaupunkiin eräs unkarilainen matkustaja. Hän tuli pohjoisesta, jossa hänen sanottiin useita vuosia viettäneen. Kerrottiin hänen olevan hyvin erikoisen, hyvin rikkaan ja samalla sanottiin hänellä olevan salaperäisiä kykyjä. Hän asettui pieneen kaupunkiin shamaanin tai siperialaisen loitsijan kanssa, jonka avulla hänen sanottiin tekevän mesmerisiä kokeiluja. Hän järjesteli seurusteluiltoja, jolloin hän vierasten huviksi näytteli shamaaninsa kykyjä, joista hän oli hyvin ylpeä.

Eräänä päivänä tekivät nämä P . . n kaupungin arvossapidetyimmät henkilöt odottamattoman hyökkäyksen Nikolai Izvertzoffin tilalle ja pyysivät vuokrata rotkon iltamaa varten. Nikolai suostui pitkän epäröimisen jälkeen, ja vielä pitemmän estelemisen jälkeen lupasi hän itse olla mukana.

Koko rotko ja lava pohjattoman järven reunalla oli kirkkaasti lyhtyjen valaisema. Sata lepattavaa kynttilää ja soihtua, jotka olivat kiinnitetyt karkeaan kallioon, valaisivat huonetta ja ajoivat varjot ulos sammaleisista nurkista ja sopeista, joissa ne pitkien vuosien aikana olivat häiritsemättä levänneet. Vuotokivet kallioseinämillä säteilivät kirkkaasti ja nukkuva kaiku oli uudelleen herännyt naurun ja iloisen seurustelun äänistä. Shamaani, joka ei koskaan jättänyt silmistään herraansa ja ystävänsä, oli vähän muista syrjässä ja, kuten tavallisesti, transiin vaipuneena. Hän istui kyyristyneenä etenevälle kallionkielekeelle noin puolitiehen sisäänkäytävän ja veden väliin. Sitruunankeltaiset, ryppyiset kasvot, litteä nenä ja kapea parta tekivät hänet pikemmin irvistelevän kivisen epäjumalan kuin ihmisolennon näköiseksi. Monet vieraat tunkeilivat hänen ympärillään ja saivat kysymyksiinsä oikeita vastauksia. Unkarilainen jätti mielellään mesmerisoidun »koe-esineensä» läsnäolevien ristikuulustelujen uhriksi.

Seurustelun kuluessa huomautti eräs nainen, että herra Izvertzoff oli kadonnut ihmeellisellä tavalla juuri tässä samassa rotkossa kymmenen vuotta sitten.

Vieras innostui ja tahtoi kuulla tarkempia yksityiskohtia. Nikolai kutsuttiin esille ja tuotiin kiihtyneen joukon luo. Isän-

tänä oli hänen mahdoton kieltäytyä kertomasta vaadittua tapah-
tumaa. Hän kertoi tuosta surullisesta näytelmästä vapisevalla
äänellä, kasvot kalpeina ja kyynelten noustessa kuumeentapai-
sesti kiiltäviin silmiin.

Läsnäolijat olivat hyvin liikutettuja ja kiittelivät salassa kuis-
katen rakastavaa veljenpoikaa, joka yhä vielä piti kunnia-
setänsä ja hyväntekijänsä muistoa. — Silloin tukehtui äkkiä
Nikolailta ääni, silmät pullistautuivat melkein pois kuopistaan
ja tukahdetusti voihkien hoiperteli hän taaksepäin. Kokoontu-
neitten silmät seurasivat uteliaina hänen kauhistunutta katsettaan.
Ja tämä katse lepäsi pienillä laihoilla kasvoilla, jotka ilmestyivät
unkarilaisen takaa.

»Mistä sinä tulet? Kuka toi sinut tänne, lapsi?» änkytti
Nikolai kuolonkalpeana.

»Lepäsin vuoteessa, isä. Silloin tuli tuo mies ja kantoi mi-
nut sylissään tänne», vastasi poikanen yksinkertaisesti osoittaen
samalla shamaania, jonka vieressä kallonkielekkeellä hän seisoi.
Mutta tämä huojui suljetuin silmin sinne tänne kuin elävä
pendeli.

»Se on hyvin merkillistä», huomautti eräs vieras, »sillä mies
ei ole liikahtanut paikaltaan.»

»Suuri Jumala! Mikä yhdennäköisyys», sanoi eräs vanha
liikemies, joka oli ollut kadonneen herra Izvertzoffin ystävä.

»Sinä valehtelet, lapsi», huusi isä vihaisena. »Mene takaisin
vuoteeseen! Täällä et saa olla!»

»Tule vain, tule», sanoi sitä vastoin unkarilainen merkil-
lisiin kasvojen ilmein ja kiersi käsivartensa lapsen hennon ruu-
miin ympärille. »Pieni mies on nähnyt shamaanin kaksois-
ruumiin, joka usein liikuskelee ympäristössä ja on erehtynyt
luulemaan tuota ilmiötä itse mieheksi. Lapsi jääköön hetkeksi
luoksemme!»

Kuullessaan nämä ihmeelliset sanat tuijottelivat vieraat ih-
meissään toisiinsa. Vieläpä tekivät jotkut hartaina ristinmerkin
syljeskellen syrjään ikäänkuin perkeleelle ja kaikille hänen toi-
mituksilleen.

»Sitäpaitsi» jatkoi unkarilainen merkillisen lujalla äänellä
kääntyen pikemmin koko seurueen puoleen kuin kehenkään yk-
sityiseen — »miksikä emme shamaanini avulla koettaisi nostaa
peitettä, joka salaa tämän surunäytelmän? Onko epäilty pal-
velija yhä vankeudessa? . . . Kuinka, eikö hän vieläkään ole
tunnustanut? . . . Se on todella hyvin merkillistä. Mutta saamme
tietää totuuden muutamien hetkien jälkeen. Pyydän nyt vain
täydellistä vaitioloa.»

Hän astui nyt lavan luo ja alkoi tehdä valmistuksiaan pyytämättä lupaa paikan omistajalta. Tämä oli kuin maahan juurtunut. Hän näytti kauhusta kivettyneen, eikä saanut sanaakaan suustaan. Kaikki paitsi Nikolai kannattivat vieraan ehdotusta. Läsnaoleva poliisitarkastaja, eversti S . . . kannatti sitä erikoisesti.

»Naiset ja herrat», alkoi vieras hiljaisella äänellä. »Sallikaa minun tällä kertaa ryhtyä toimeen toisella tavalla kuin tavallisesti. Aion nyt käyttää alkuasujainten magiaa. Se sulautuu sopusointuisemmin tähän jylhään ympäristöön ja vaikuttaa paljon voimakkaammin kuin europalaiset mesmerisoinismenetelmämme, kuten piakkoin tulette näkemään.»

Vastausta odottamatta tarttui hän pussiin, jota hän aina piti luonaan ja otti sieltä ensin pienen rummun ja sitten kaksi pientä pulloa, joista toinen oli täynnä toinen tyhjä.

Täynnä olevasta pullosta pirskoitti hän nestettä shamaanin päälle, joka sen jälkeen rupesi kiivaasti vapisemaan ja heilumaan. Ilma täyttyi voimakkailla hyvänhajuisilla tuoksuilla ja itse ilma-piiri näytti tulevan läpinäkyvämmäksi.

Läsnaolevien kauhuksi lähestyi vieras nyt tibetiläistä, veti taskustaan pienen tikarin, pisti teroitettun terän miehen kyynärvarteeseen ja antoi veren valua tyhjään pulloon. Kun tämä oli puoleksi täynnä, painoi hän peukalonsa haavan suulle ja seisautti verentulvan yhtä helposti, kuin hän olisi pullon suulle painanut tulpan. Senjälkeen ruiskutti hän veren pienen pojan päälle, otti rummun käteensä ja alkoi kahdella norsunluisella puikolla, jotka olivat arvoituksellisilla merkeillä ja kirjaimilla kirjailtuja, soittaa jonkunlaista herätysmarssia hengille, kuten hän selitti.

Katselijat olivat puoleksi liikutettuja puoleksi peloissaan näistä ihmeellisistä valmistuksista ja tunkeutuivat yhä lähemmäksi häntä. Muutamien hetkien ajan vallitsi jättiläisyydessä rotkossa haudanhiljaisuus.

Nikolai oli liikkumaton kuin tähän asti, kasvot kalpeina, kuolemankaltaisina.

Vieras oli asettunut shamaanin ja lavan väliin ja alkoi hiljaiseen lyödä rumpua. Ensimmäiset äänet olivat hyvin heikkoja ja väreilivät niin heikosti, etteivät herättäneet mitään kaikua. Mutta shamaani kiiruhti pendelinkaltaista liikettään ja lapsi tuli levottomaksi. Sitten alkoi rummuttaja hitaan laulun, kumean, hartaan juhlallisen.

Kun nuo käsittämättömät sanat tulivat hänen huuliltaan, alkoivat kynttilöiden ja soihtujen liekit väristä ja lepattaa, kunnes

ne laulun rytmissä tanssivat sinne tänne. Kylmä tuulenviima puhalsi vinkuen pimeistä käytävistä veden tuolta puolen jättäen jälkeensä valittavan kaiun.

Sitten näytti jonkinlainen sumuinen höyry nousevan kallionseinistä kokoontuen shamaanin ja pojän ympärille. Viimeksimainitun pään ympärillä oli hopeinen, läpinäkyvä aura, edellistä ympäröi punainen, synkkä pilvi. Loitsija lähestyi lavaa ja löi voimakkaammin rumpuaan. Tällä kertaa tarttui kaiku ääneen. Lakkaamattomina pyörteinä jyrähti se läheltä ja kaukaa. Toinen nousu seurasi toistaan yhä voimakkaammin, kunnes jylinä muistutti lukemattomien demonien kuoroa, joka oli noussut järven pohjattomista syvyyksistä. Itse vesi, jonka pinta monien valojen valaisemana tähän asti oli levännyt rasvatyytenä, tuli äkkiä rauhattomaksi, ikäänkuin valtava tuulenviima olisi kulkenut sen yli.

Uusi rummunpärinä . . ja nyt vapisi vuori aina perustuksiaan myöten kanuunanlaukauksia muistuttavien äänien pamahdellussa ja jylistessä läpi hämärien, kaukaisten käytävien. Shamaanin ruumis kohosi kaksi metriä ilmaan ja jäi siihen riippumaan aavemaisena ilmiönä sinne tänne huojuen.

Mutta muutos, joka nyt tapahtui pojassa kiihdytti yhä suurempaa kauhua läsnäolevissa, jotka henkeään pidättäen seurasivat tapahtumia. Hopeinen pilvi, joka leijaili pojän pään päällä, näytti kohottavan hänetkin ilmaan, mutta päinvastoin kuin shamaanilla jäivät hänen jalkansa maahan. Lapsi alkoi kasvaa ikäänkuin vuosien työ olisi tapahtunut muutamassa sekunnissa. Hänestä tuli suuri ja roteva ja hänen vanhusta muistuttavat kasvonsa kävivät ruumiin iän mukana yhä vanhemmiksi. Muutamissa hetkissä oli hänen nuori ruumiinsa kokonaan hävinnyt. Hän oli sulautunut aivan toiseen henkilöön ja niiden läsnäolevien kauhuksi, jotka olivat tunteneet vanhan herra Izvertzoffin, oli juuri hän tämä henkilö. Mutta hänen ohimossaan ammotti suuri haava, josta veripisarat valuivat maahan.

Ilmiö liikkui Nikolaita kohti, kunnes se tuli aivan hänen eteensä. Tämä tuijotti hiukset pystyssä ja silmät mielipuolisina omaa poikaansa, joka oli muuttunut hänen sedäkseen.

Unkarilainen katkaisi haudanhiljaisuuden ja kääntyi juhlallisesti puhuttelemaan ilmiötä:

»Suuren Mestarin nimessä, jolla on kaikki voima, lausu totuus ja vain totuus! Rauhaton sielu, oletko tapaturman kautta kadonnut, vai tahallisesti murhattu?»

Ilmiön huulet liikkuivat, mutta kaiku vastasi hänen sijastaan valittavalla äänellä: »Murhattu! Murhattu! Murhattu!»

»Missä? Kuinka? Kuka sen teki?, kysyi loitsija.

Ilmiö osoitti sormellaan Nikolaita ja antamatta katseensa hänestä väistyä tai antamatta kätensä laskeutua vetäytyi hän taaksepäin järveä kohti. Jokaista ilmiön askeletta seurasi Nikolai ikäänkuin vastustamattoman pakon ajamana, kunnes ilmiö oli saapunut järven luo ja seuraavassa hetkessä leijaili sen pinnalla.

Se oli kauhea, aavemainen näky!

Kun Nikolai oli saapunut kahden askeleen päähän vesikuilusta, ravisti kiivas vavahdus rikollisen miehen ruumista.

Hän heittäytyi polvilleen, tarttui epätoivoisena lähellä olevaan istuimeen, tuijotti kauhuissaan eteensä ja päästi kaamean huodon kuolemanpelosta.

Ilmiö seisoi nyt paikallaan veden päällä. Hän nosti ojennettua käsivarttaan ja viittasi puoleksi mielipuolista miestä luokseen.

Ja tämä, kauhusta kokoonkyyristyneenä huusi, kunnes rotko tuhatäänisenä kertasi huodon: »En ole sinua . . . ei . . . en ole sinua murhannut.»

Silloin kuului kumea loiskina.

Ja nyt taisteli poikanen synkässä vedessä elämästään. Mutta hänen yläpuolellaan leijaili yhä sama vakava, liikkumaton ilmiö.

»Isä. Isä. Pelasta minut Minä hukun», . . . valitti heikko ääni kesken ilkkuvien kaikujen.

»Lapseni», huusi Nikolai ja hypähti raivoisana maasta. »Lapseni! Oi pelastakaa, pelastakaa Kyllä, minä tunnustan Minä olen murhaaja Minä olen murhannut.»

Toinen loiskina kuului ja ilmiö hävisi.

Kauhusta huudahtaen syöksyi jublallinen seurue lavan reunalle. Mutta kuin maahan kiintyneiksi jäivät kaikki äkkiä paikoilleen. Keskellä vesipyörteitten näkivät he valkoisen, muodottoman ainekasnan hitaasti painuvan pohjattomaan syvyyteen, valkoisen, muodottoman ainekasnan, joka näytti ahtaaseen syleilynsä sulkevan sekä murhaajan että hänen lapsensa.

Kun muutamat vieraat seuraavana aamuna unettoman yön jälkeen menivät unkarilaisen vieraan asuntoon, huomasivat he sen suljetuksi ja hyljättyksi. Sekä hän että shamaani olivat hävinneet. Monet P:n kaupungin vanhemmat asujamet tunsivat hänet. Poliisitarkastaja, eversti S., oli vielä muutamia vuosia sitten siinä varmassa uskossa, että tuo ylhäinen vieras oli ollut itse elävä perkele. Yleistä kauhua yllytti vielä se, että Izvertzoffin talo syttyi palamaan samana yönä ja tuhoutui kokonaan.

Arkipiispa suoritti sen paikalla pahanhengen manaus menot. Mutta vielä tänä päivänä uskotaan paikkakunnan olevan kirotun. Hallitus vaati tapahtumista seikkaperäisen kertomuksen ja . . . järjesti asiasta vaikenemiskäskyn.

H. P. Blavatsky.

Suom. *K. A. I.*

Tietäjien tiede.

§ 2. — Makrokosmos eli luonto.

Ihminen rakensi suurenmoisia kaupunkeja, joiden ympärillä oli hyvin hoidettuja peltoja. Niityillä näkyi kaunista karjaa laitumella täydellisessä rauhassa. Ihmisyhteiskunta kaikkine yhteiskunnallisine elimineen ja kansallisine kykyineen oli muoostunut tuohon ihmeelliseen Egyptin maahan.

Mutta sivistyskausien magneettinen akseli on muuttanut suuntaa yhden asteen. Sodat ja kapinat ovat riehuneet näissä kaupungeissa. Raunioita on ihanien kaupunkien paikoilla. Rikkaruohot ja metsät rehoittavat siellä, missä ennen viljavainiot lainehtivat. Villipedot ja myrkylliset käärmeet ovat vallanneet karjalaumojen asuinsijat. Ihmisyhteiskunnat eivät enää asusta näissä erämaissa.

Mikä on se mystillinen voima, joka näin on hävittänyt ihmisten työt? Mikä on se salattu vihollinen, joka askel askeleelta ryöstää takaisin omaisuutensa, niin pian kuin ihminen on lakannut sen edestä taistelemasta? — Se on luonto: Luonto on se kohtalon voima, joka johtaa kaikkea ihmisen ulkopuolella olevaa tässä maailmankaikkeudessa aina auringosta ruohonkorteen asti. Vain jokahetkisen taistelun hinnalla, vain lakkaamattomilla tahdonponnistuksilla saattaa ihminen päästä hallitsemaan luontoa tehdäkseen siitä arvokkaan liittolaisen matkalleen tulevaisuutta kohti. Ihmistahto on yhtä voimakas kuin luonnon kohtalonvoima. Nämä kaksi kosmillista voimaa ovat korkeimmat absoluuttisessa ilmenneet voimat.

Tarkastelkaamme jotain maailmankolkkaa planeetallamme, paikkaa, jossa luonto yksin toimii jakamatta valtaansa ihmisen kanssa. Katselkaamme, emmekö täällä tapaa periaatteita ja yleisiä lakeja, jotka muissa oloissa kätkeytyvät monien näkyvissä olevien toiminnanponnistusten taakse.

Tuossa on troopillinen metsänkolkka. Maa ja sen geologiset kerrostumat metallisuonineen ovat pohjana kokonaisuudessa, jota nyt tarkastamme.

Puro lirisee hiljalleen puiden ja kasvien keskessä, jotka rehoittavat kaikkialla. Sillä ilman hedelmöittävää vettä, joka planeetallamme toimii kuin maitoneste ihmisessä, ei mikään kasvaisi kuivassa maaperässä.

Kasvien välissä lentelevät hyönteiset nopeina ja toimellisina olemassaolon taistelussa. Puiden oksilla hyppelevät linnut ja metsän syvyyksistä kuuluu käärmeitten sihinää ja petoeläimien karjuntaa.

Kaikkien näiden kasvi- ja eläinkunnan olioiden yläpuolella kiertelee hienon hieno fluidumi, näkymättömänä, koskemattomana. Se on atmosfäärinen ilma, sen elollisliikkeen kehto, joka koko elävän luonnon panee liikkeelle. Ja tuolla, vielä ylempänä, paahtaa aurinko polttavilla säteillään tätä maan kolkkaa. Auringonsäteet välittävät liikuntaa koko planeetalle, liikettä, jonka erilaiset, enemmän tai vähemmän kiihkeät yhdistelmät aineen kanssa synnyttävät kaikki tunnetut fyysiset voimat. Aurinko kiteytyy puihin, mistä ihmiset myöhemmin vetävät sen esiin kuumuutena polttaessaan puuta tai kivihiiltä. Auringosta tullut liike kiteytyy maan sisään magnetismina, joka ilmenee sen pinnalla molekyyli- ja vetovoiman muodossa.

Tehkäämme tästä yhteenveto.— Maa *ylläpitää*, vesi ja ilma *elähyttävät*, aurinkotuli *liikkuu* ja luo kaikki fyysiset voimat, kohtalo *hallitsee* kaikkien näiden voimien ja olioiden kehitystä. Kas tässä se, mitä opimme tarkastellessamme tuota maan kolkkaa. Mutta onko siinä kaikki?

Ei suinkaan.— Kaikki nämä voimat, kaikki nämä elementit kiertelevät kautta kolmen luonnonvaltakunnan. Kivennäiset irtautuvat vähitellen maasta kasvinjuurien vaikutuksesta, jotka sulattavat ne itseensä ja muuttavat kasviolemukseksi. Aurinkovoimat antavat niille sitten dynaamisen voiman ja atmosfäärinen ilma elähyttää niitä. Eläimet taas vuorostaan ottavat itseensä kasviolemuksen, jonka ne sulattavat ja muuttavat eläinolemukseksi. Ja kaiken aikaa kiertelee sama kaikkiallinen elämä kaikissa olennoissa, kaikissa luonnonvaltakunnissa elähyttäen niin hyvin ruohonkorren kuin suuren nelijalkaisen aivot.

Nuo kolme luonnonvaltakuntaa muodostavat jokaisen planeettamme mannermaan aineellisen ruumiin ja kukin näistä kolmesta luonnonvaltakunnasta ilmenee eri keskuksena maallisessa elimistössä. Kivikunta on luusto, ruuansulatuksen ja ulostuksen elimistö, kasvikunta on se elähyttävä keskus, joka su-

lattaa kivennäiset ja puhdistaa lakkaamatta atmosfääristä ilmaa, joka on välttämätöntä kaikille olennoille. Eläinkunta muodostaa vihdoin älyllisen keskuksen, joka tuskalla kehittää vaistoa ja älyä tajuntaa kohti. ¹⁾

Maa *ylläpitää* kaikkia toiminnanvoimia planeetallamme, ilmentäen itsensä kolminkertaisen kehityksen, kivennäis-, kasvi- ja eläinkunnan muotojen kautta.

Vesi ja ilma *elähyttävät*. Vesi toimii luonnossa samoin kuin juokseva veri ihmisessä ja ilma toimii luonnossa kuin verisolu ihmisveressä. Kaiken *panevat liikkeelle* fyysis-kemialliset voimat, jotka ovat syntyneet auringonsäteitten yhdistelmästä orgaanisen ja epäorgaanisen aineen kanssa. Tämä on liikkeen ydinolemus, jota vanhanajan viisaat nimittivät tuleksi.

Maa, vesi, ilma ja tuli, siinä ne neljä olemuspuolta, jotka havaitsemme luonnossa toimivina jättäessämme analyyttisen työkentän vaihtaksemme sen yleisiin luonnontutkimuksiin. Pelkäämmekö sitä, että meitä pidettäisiin tietämättöminä tai että meille naurettaisiin, jos XIX vuosisadan lopulla rohkeasti uskaltaisimme palata entisajan vihittyjen opettaman fysiikan neljään elementtiin?

Mutta mehän olemmekin tutkineet ainoastaan pientä maa-kolkkaa planeetallamme. Fyysis-kemialliset voimat, ilma, vesi ja maa muodostavat yhdessä ne olemuspuolet, jotka toimivat meitä lähimmin ympäröivässä luonnon osassa, siinä, jota vanhanajan viisaat nimittivät elementaalimaailmaksi. — Jatkakaamme tutkimustamme.

Olemme juuri tarkastaneet, mitä tapahtuu erällä pienen pienellä planeettamme osalla. Analogian käyttö saattaa meidät päättämään, että samoin kuin yksi laki johtaa niin hyvin solun kuin ihmiselimen olemassaoloa, samoin sen yhden lain täytyy myöskin johtaa niin hyvin yhden mannermaan kuin koko planeetan kehitystä, viimeksimainittua pidettäessä erikoisena orgaanisena oliona.

Meidän planeettamme, eristettynä avaruudessa, kylvettää vuorotellen toisen pallonpuoliskonsa suurinta osaa aurinkonesteessä. Tästä johtuu yö ja päivä, jotka vastaavat ihmisen sisään ja uloshengitystä. Ihmisen elimistössä kiertää rakentava

¹⁾ Kivennäisten sielu kehittyi planeetan toiminnan kautta. Kasvien sielu kehittyi auringon toiminnan kautta ja kehittyessään se monistuu. Sillä jokainen kukan umpuun suljettu siemenjyvä on itsessään eristetty sielu, jota peittää kevyt vesi- ja maaverho.

neeste, veri, kautta elimien, joita se kylvettää. Maailmanelimistössä sitä vastoin kiertelevät planeetat, aurinkojärjestelmän elimet, parantavassa aurinkonesteessä. Maa hengittää sisään liikettä ekvaattorin kautta ja hengittää sitä ulos napojensa kautta. ¹⁾

Meidän planneettaamme sattuu ulkoapäin kolme varsinaista voimanvuodatusta:

- 1) auringosta
- 2) kuusta, maan satelliitista, seuralaisesta,
- 3) muista auringonjärjestelmän planeetoista. Pidämme kiintotähtiä liian kaukaisina vaikuttaakseen varsinaisesti maahan.

Näiden fluidisten virtausten sekä niiden fysiologisen toiminnan tutkiminen on astrologiaa.

Meidän maamme irroittaa vuorostaan myöskin monenlaisia fluidumeja.

- 1) Sitä ympäröi välittömästi erikoinen atmosfäärinen kerros.
- 2) Se on valoisa toisista planeetoista katsoen.
- 3) Sillä on erikoinen vetovoima, joka vaikuttaa pinnalla olevaan ruumiiseen samoin kuin kuuhun ja erikoisesti myöskin järjestelmämme muihin planeettoihin.

Koska kuu on kosmillisesti riippuvainen maasta, kuuluu sen vetovoimapiiriin. Planeetta satelliittineen muodostaa planeettajärjestelmän. Kuu on samassa suhteessa maahan kuin keskushermosto ihmisen elimistöön. Se säännöstää ja levittää dynaamista voimaa ja johtaa kaikkien elävien elimistöjen kasvua ja kuihtumista maan päällä.

Mutta maa seuralaisineen muodostaa vain yhden elimen aurinkojärjestelmässämme, joka kokonaisuutena muodostaa määrätyn elimistön maailmankaikkeudessa.

Aurinkojärjestelmän muodostavat:

Aineelliset elimet, jotka ovat hierarkisesti järjestetyt kolmeen luokkaan:

- 1) satelliitit, jotka ovat planeetan vetovoiman alaisia,
- 2) planeetat, jotka ovat auringon vetovoiman alaisia,
- 3) aurinko, joka on määrätyn keskuksen vetovoiman alaisena.

Satelliittien ja planeettojen välillä toimivat fyysillis-kemialliset voimat ja niinsanotut elementaaliset fluidumit.

¹⁾ Valo synnyttää näkymättömään ilmaan sekoittuen eetterin. Se on toista, hienompaa ja toimekkaampaa tulilajia. Se on synnyttämisen ja elimistön periaate, se on elämänverho kaikkialla maailmankaikkeudessa.

Eetteri ei ole tarkasti puhuen ruumis, vaan jonkinlainen yhdysside, jonkinlainen välittäjä ruumiin ja sen eläyttävän voiman välillä, joka ne läpäisee, nim. maailmansielun.

Plannettojen ja auringon välillä toimivat kosmilliset voimat ja niinsanotut astraaliset fluidumit.

Auringon ja korkeamman vetovoimakeskuksen välillä toimivat sielulliset voimat ja niinsanotut hallitsevat voimat.

Aurinkojärjestelmän planeetassa toimivat satelliitit kuin vatsa ihmisen ruumiissa. Aurinko toimii kuin sydän ihmisen ruumiissa ja auringon vetovoimakeskus toimii kuin pää ihmisen ruumiissa.

Tehdessämme tästä yhteenvedon huomaamme, että aurinko-
telmä käsittää kolme olemusten luokkaa:

sen, joka *ylläpitää*: järjestelmän elimet, satelliitit, planeetat ja aurinko;

sen, joka *elähyttää*: auringosta virtaava dynaamiinen fluidumi;

sen, joka *paneekin liikkeelle*: vetovoima keskittynä planeetan satelliitteihin ja aurinkoon ja joka on virrannut auringon vetovoimakeskuksesta;

sen, joka *hallitsee*: kosminen valta, jota nimitämme luonnoksi tai kohtaloksi.

Vanhat hermeettiset tutkijat opettavat fysiikassaan, että maailmankaikkeus on rakennettu kolmesta tasosta tai maailmasta:

1) elementaali-maailma, jonka muodostavat meidän planeettamme toimivat voimat. Tätä maailmaa nimitetään myöskin kuunalaiseksi ja sen rajat ulottuvat maasta sen seuralaiseen kuuhen. Se on fyysilliskemiallisten voimien valtakunta.

2) taivaankappaleitten maailma, jonka muodostavat aurinkojärjestelmän toimivat voimat ja jonka rajat ulottuvat auringosta järjestelmän planeettoihin. Se on astraalisten voimien valtakunta.

3) taivasmaailma, jonka muodostavat koko maailmankaikkeudessa toiminnassa olevat voimat ja jonka rajat ulottuvat aurinkomme vetovoimakeskuksesta, joka tieteellisesti on hyvin epätarkasti määritelty, toisiin samassa vetovoimapiirissä oleviin aurinkoihin. Se on hallitsevien voimien valtakunta.

Näiden kolmen tason vetovoimakeskuksen ala ei laajuudeltaan ole tarkasti määritelty. Samoin kuin ihmisessäkin huomaamme kaikissa elimistön osissa lymfanestettä, verta ja hermo-toimintaa, ja vaikka vatsa, rinta ja pää ovatkin ne tasot, joihin näiden kolmen elementin toiminta keskittyy, niin pienimmässäkin planeetassa huomaamme fyysillisiä voimia, elämää ja vetovoimaa, jotka ilmennykset vastaavat elementaali-maailmaa, taivaankappaleitten maailmaa sekä taivasmaailmaa. (Jatk.)

Papus.

Suom. K. A.-I.

Katsaus ihmisellisen lain luontoon.

Nykyajan sivistysmaissa on eri lainmuotoja niin paljon, että useimmat kansalaiset eivät tiedä mitään niitten olemassaolosta. Toisinaan sattuu tapaus, joka yllättää laintuntemattoman, koska häntä syytetään lainrikkomuksesta, vaikka ei hänellä ole ollut vähintäkään aavistusta sellaisesta pahasta. Mutta tällaisen tuntemattoman lain nojalla syyttäjät eivät ollenkaan välitä asianomaisen henkilön siitä huomauksesta, että hän ei tunne moista lakia. He käyttäytyvät aivan kuin surisevien koneitten rattaat ja pyörät, jotka rubjovat kenen tahansa niitten kosketukseen joutuvan.

Ihmiset eivät nykyään ole lain uhkalta turvattuina juuri muualla paitsi valtamaantiellä jalkaisin kulkiessaan. Kaupunkien kaduillakin voi henkilö, jolla ei ole mitään pahoja aikeita, joutua lainvalvojan huomion esineeksi. Hänen tarvitsee vaan saada äkillinen pahoinvointikohtaus, ja heti on »lainvalvoja» hänen luonaan, epäillen hänen olevan — juovuksissa!

Se asiointila, että n. s. tavallista ihmistä säännöllisesti epäillään pahoista aikeista, ja että ei hänen otaksuta yhtä hyvin elävää hyvänsuonnin- ja rakkautenajatuksissa, todistaa voimakkaasti »yhteiskuntaruumiin» yleistä sairautta. Miksi aina arvioidaan »tuntematonta» ihmistä kielteisen eikä myönteisen tunteen puolelta?

Epäilemättä tehdään näin sentähden, että kaikki ihmisellisen lain muodot ovat yhtenäisen, muuttumattoman ja paljasta rakkautta uhkuvan hengenlain vastakohta.

Ihmisellisen lain kaikki muodot ovat syntyperänsä luontoisia. Nehän syntyvät kiihkeän mielialan ajossa, missä useimmiten huonosti peitetyn vihan pyörteet johtavat koko lainlaadintatyötä. Lainlaadintaan osaa ottavat henkilöt kuuluvat enimmäkseen eri puolueihin, jotka kiivaasti vastustavat toisiaan. Parlamenttien ja yleensä eduskuntalaitosten puhujalavoilla käytetään enimmäkseen purevaa, pistelijästä, usein vitseillä höystettyä kieltä. Eri puolueitten edustajat tahtovat täten vaikuttaa ruhjovasti vastakaisten puolueitten erilaisiin näkökantoihin.

Niin sanotun salatieteen valossa on kaikki toisien ihmisten käsityskannan teräväsanainen, useinkin halveksivasanainen arvostelu — astraalista eli sielullista murhaa! Uudessa testamentissa esiintyvä Jeesuksen siveellisyysoppi vahvistaa tämän väitteen asiallisuutta.

Me saamme eri lainmuotoja eduskuntien jäsenien enemmistö-päätöksillä, siis sielullisella ylivoimalla. Yhdenkin pään enem-

mistöllä voidaan kansalle antaa joko vanhoista korjattu tai uusi laki. Tämä menettely on siveellisesti katsottuna sielullista kaksintaistelua, jossa väkevämpi voittaa heikomman. Pelkästään fyysillisen ruumiin voiman edustama kaksintaistelu alkaa vähitellen muuttua voitetuksi kannaksi.

Mutta sielullinen kaksintaistelupa onkin astunut sen sijalle.

Niin neuvoton on vielä sivistynyt ihmiskunta, että se ei voi saada aikaan mitään lainmuotoa muuten, paitsi enemmistön äänimäärällä, s. o. sielullisella kaksintaistelulla.

Moni maaseudun hiljaisuudessa elävä henkilö voi kysyä: »Mitä tehdään noilla lukemattomilla lainmuodoilla ja -pykälillä? Minäkin teen työtäni kaikessa rauhassa, syön ja juon, nukun yöllä ja alan taas virkistyneillä voimilla uuden päivän työt. En tunne tarvitsevani mitään erikoista, äänestyksen ylivoimalla saatua lakia. Mutta veroja kyllä saa maksa niitten hyväksi, jotka eduskunnan puhujalavalla koettavat vaimentaa vastapuolueitten jäseniä.»

Sivistyskansat häilyvät Skyllan ja Kharybdiksen välissä. Ne koettavat vaistomaisesti välttää yksinvaltinden Skyllaa mutta niin tehdessään lähestyvät ne parlamenttia, s. o. paljonpuhuvaisuuden Kharybdista.

Yksinvaltiias kuittasi asian pienen joukon, hallitsija ja ministerineuvoston päätöksellä, »kansanvalta» taas vaatii määrätyn jäsenluvun, joka on orakkelimaisesti koottu salaisella äänestyksellä n.s. kansasta sellaisenaan. Mutta vaalien edellä toimitettava kiihkeä agitatio luo epämieleistä valoa koko kansaaedustavaan lainpaja-laitokseen. »Agitatio» on suomeksi kiihotus. Tätä tekemään palkkaavat eri puolueet parhaiksi tunnetut kiihotuspuhujat. Valmis, täysilukuinen parlamentti on joka maassa siis rahalla ja kiihotuksella kokoon saatu laitos, jossa eri puhujat laillisesti valtuutettuina jatkavat työtään samassa kiihotushengessä, missä heidät on valittukin.

Siveellisestä näkökulmasta katsottuna ei parlamentti siis ole mikään ihmisellisen arvostelutarpeen yläpuolella oleva oikeudenjakolaitos.

Ihmishillisen lain verhosto kietoo kaikki ihmisyksilöt, nekin, jotka eivät mitään ihmisellistä lakia tarvitsisi. Mutta eri verkkojen kestävyyttä panee epäilemään se kaikesta terveestä järjestyksestä kovin oudolta tuntuva paradoksi, joka on »lainrikkomus». Jos näet ihmisyksilö voi todella rikkoa lakia, niin olisi hän rikkojana lakia paljoa voimakkaampi. Minusta on tuntunut ja tuntuu edelleen arveluttavalta kielelliseltä varomattomuudelta *lainrikkomus*. Ihmettelen, että eivät »juristit» ole kiinnittäneet

huomiotaan tähän paradoksiin. Senhän läpi kuultaa selvästi *lain voimattomuus* ja *heikkous*. Jos yksi ainoa ihminen voi rikkoa jonkin muodollisen lain, jonka kansakunnan siveellinen oikeuspääoma on luonut, niin näyttäytyy hän rikkojana tuota pääomaa paljoo voimakkaampana.

Tällaiseen lapselliseen sanankäyttöön on jouduttu sentähden, että sielulliset oikeuspyyteet on pantu edustamaan elämän *ainoata*, s. o. hengenlakia. Sopisi puhua lainvähäksymisestä tai haiveksimisesta mutta ei sen »rikkomisesta». Onhan kokonaisuus mitä tahansa osaansa isompi.

Hengenlaki on rakkaus eli kaiken yhdessäpysyminen. Sitä ei ole luotu eikä millään tavalla »säädetty» kuten ihmiselliset lainmuodot. Se on itse henkielämän olemus. Kukaan ei ole milloinkaan yrittänyt sitä rikkoa eikä tule yrittämäänään. Mutta sen ikuinen vastapuoli, sieluelämä on se temmellystanner, jolla oikeudesta ja vääryydestä kiistellään ja eri tarpeitten mukaan luullaan lakeja säädetävän.

Hengenlaki, joka on ainoa todellinen laki, ei milloinkaan lue tuomiota, ei näe mitään pahaa eikä siis tiedä mistään rangaistuksesta. Se kestää ikuisesti muuttumattomana. Se ei etsi omaansa, kuten Paavali sanoo 1 Kor. 13:ssa. Se ei väsy milloinkaan. Se on aina samanlainen.

Jeesuksen elämässä kuvastui tämä *ainoa* laki niin täydellisenä kuin sitä on voitu maan päällä toteuttaa. Kun Jeesus puhui laista, tarkoitti hän *absoluuttista itseä*, jonka hän tiesi isäkseen. Mutta kun Paavali puhui lainalaisuudesta, tarkoitti hän kohtaloa eli karmaa. Kun hän puhui lainalaisten lunastamisesta Jumalan pojan toimesta, tarkoitti hän ihmiskunnan sitä tulevaisuutta, jossa se kokonaisuudessaan on, pitkän kehityksen taipaleella, vapautunut karman laista.

Jeesus tuli täyttämään karman lakia niitten ihmisten karmaan sidottuna, ihmisten, jotka tarvitsivat hänen välitystään erinäisissä mysteerionien alaan kuuluvissa vaikeuksissa.

Ihmiselliset lait kumotaan yhtä helposti kuin ne on tehtykin. Ne ovat lasten kokeiluja, ja niitten sydäntä kalvaa jo himonmato.

Hengenlaki on sitä, mitä kukin ihminen sisimmässään, tietämättäänkin, rakastaa, ja minkä alaisena hän parhaina hetkinään, ikävöiden soisi saavansa olla.

Veikko Palomaa.

Vainajat vierailevat.

Vilhelmina Karjalaisen mediumistisia muistelmia.

Viime joulukuun numerossa Ruusu-Risti julkaisi rouva Karjalaisen kertomuksen ensimmäisestä kohtauksestaan lokakuun 1 p:nä 1907 venäläisen luutnantin, Shmittin hengen kanssa. Shmitt oli vallankumouksellisena ammuttu Sevastopolissa etelä-Venäjällä toukokuun 12 p:nä 1906. Hänestä tuli rouva K:n henkijohtaja, joka seuraavina kuukausina toi tämän luokse kaikenlaisia vainajia, ylhäisiä ja alhaisia, m.m. keisari Aleksanteri II, Serbian kuningasparin j.n.e. Heillä oli kaikilla sama sanoma: sota on maan päältä lakkautettava, väkivallasta on luovuttava, syntinen elämä on lopetettava, muutoin eivät kuoleet saa haudassaan rauhaa. Kaikki he käskivät Vilhelmina Karjalaisen puhumaan tästä ihmisille.

Emme tahdo toistaa hänen kertomuksiaan lukuisista vieraskäynneistä, jotka kaikki olivat samanmallisia, tyydymme yhteen, mutta julkaisemme samalla hänen muistiinpanoistaan otteen, joka muuten on mielenkiintoinen.

*

Oli lokakuun 18 päivä 1907 juuri kello 12 päivällä. Vähää ennen Shmitt sanoi minulle: »sinä saat vieraita!» Tulin kovin henkisen voiman liikutuksen alle. Puin itseni toisiin, suruvaatteisiin. Shmitt sanoi: »riisu kengät jaloistasi. Rukoile.» Tein sen, lankesin polvilleni. Olin vastaanottohuoneessani keskellä lattiaa.

Kun olin noussut rukoilemasta, niin mitä näin edessäni? Näin Jeesuksen Kristuksen sellaisena kuin hän on kuvattuna. Hän oli kovin murheellinen ja sanoi: »minua painaa raskas taakka ihmisten syntien tähden».

Otin osaa hänen suruunsa. Jeesus Kristus sanoi: »minä annan sinun, sisareni, kokea sitä painoa, joka minua painaa ihmisten syntein tähden». Hänen siinä seisoessaan kävi välähdyks ruumiiseeni. Oi kuinka suuri paino tuli ruumiillisesti ja henkisesti päälleni. Tämä oli niin raskas taakka, niinkuin koko maapallon vuoret ja painot olisi pantu selkääni kannettaviksi. En päässyt sinne, en tänne, sillä sielun tuska oli äärettömän raskas. En ole koskaan tuntenut niin raskasta painoa, en sitä ennen enkä sen jälkeen. Ajattelin: jos pakenisin vuorille,

ulkomaille tai mihin tahansa, — aina on sama paino, sillä en tiennyt kuinka kauvan tämä kestää.

Tällä välin Jeesus Kristus kertoi minulle fyysillisen maanpäällisen elämänsä aikana tapahtuneita seikkoja, jotka vielä ovat salatut ihmiskunnalta. Hän sanoi: »ihmiset tekevät syntiä minun päälleni ja heidän mielestään minun täytyy kantaa kaikki heidän syntinsä. Tämä on raskas kuorma, kuten sinä tunnet. En jaksaisi kantaa sitä, jos ei jumalanpalvelusta pidettäisi joka viikko. Eikä kukaan ihminen rukoile minun puolestani, — minua vain rukoillaan. Rukoile sinä, sisareni, minun puolestani Jumalaa, niin kuormanani kevenee.»

Laskeuduin polvilleni ja rukoilin Jeesuksen Kristuksen puolesta Jumalaa: »Hyvä Jumala, kevennä lähettämäsi poikasi Jeesuksen Kristuksen kuorma ihmisten syntein tähden y.m. y.m... Jumala siunatkoon sinua, Jeesus Kristus; sillä ei se ole sinun syysi, että sinun on täytyneet niin paljon kärsiä ihmisten pahojen tekojen tähden lähes kaksi tuhatta vuotta, vaan sinun pääläsi lepää ihmisten pahat teot. Jumala sinua siunatkoon.»

Tunsin — tai me tunsimme yhdessä veljenä ja sisarena toistemme tuskat. Ei yksikään ihminen tunne niin Jeesuksen Kristuksen tuskaa, kuin minä sain tuntea. Eikä yksikään ole tuntenut minun tuskaani, kuten Jeesus Kristus tuntee.

Hän puhui minulle paljon vielä rauhan valtakunnasta, omista tehtävistään ja Jumalan tehtävistä. Ja hän kertoi, mikä tehtävä minulla on siinä ja mikä olen nimeltäni noissa tehtävissä.

Näin, miten hänen henkinen olentonsa kirkastui. Näin sen totuuden, mikä hänessä kuvastui. Näin puhtaan miehen, joka ei ollut saastuttanut itseään, ei käsiään, ei jalkojaan, mutta kuitenkin paljon kärsinyt, viattomana uhrattu ristillä... Olen aina hänestä todistava. Tahdon olla totuuden henki, kuten hän sanoi minulle. Tulen puhumaan hänen puolestaan maailman väärennyksiä vastaan.

Tämä kohtaus oli niin ylevä, että tulin sanoneeksi: nämä asiat ovat salatut viisailta ja toimellisilta ja ovat ilmoitetut pienille! Ja hänen kanssaan keskustellessani tulin huomamaan, että olin Jumalan valittu ase naisena toimimaan Jumalan antamissa tehtävissä. Olihan Jeesus Kristuskin eläissään maan päällä tavallaan ollut naisaatteen ajaja, ja on hän sitä vielä nytkin.

Olen ollut näitä kokiessani valveilla. En ole harhakuvia nähnyt. Olin päivätajunnassa. Todistan, että Jeesus Kristus on suurin mestareista. Hän odottaa lepoa ja rauhaa maan päälle ja henkimaailmaan. Ja todistetaanhan hänestä niin paljon tässä asiassa Raamatussakin.

Voin mainita, että kun olin useamman kerran henkien käskystä kertonut miehelleni Juholle, että minulla käy sellaisia vieraita, niin hän kutsui lääkäri Hermannin meille minua tutkimaan. Kun lääkäri tuli, vei Juho hänet minun vastaanottohuoneeseeni eikä laskenut minua sinne. Henkien käskystä vedin oven hiljaa raolleen ja kuuntelin, mitä lääkäri ja mieheni puhuivat. Lääkäri kysyi: »minkälainen tauti vaimossanne on?» Juho vastasi: »hän sanoo, että hänen luonaan käy kuolleita ja hän puhuu heidän kanssaan.» Lääkäri kysyi: »puhuuko hän muuta liikaa?» »Ei.» »Onko teiltä ketä kuollut, jos hän sentähden on puhuvinaan kuolleiden kanssa?» Mieheni sanoi, että toista vuotta takaperin meiltä kuoli lapsi.

Lääkäri kutsui minut sisään ja käski istumaan: »pankaa oikea jalka vasemman päälle!» Tein sen. Sitten lääkäri Hermann löi oikean kämmenensä syrjällä oikean polveni kohtaan, löi toisen ja kolmannen kerran ja sanoi: »ei ole hermoissa vikaa.» Kysyi minulta: »kivistääkö päättänne?» Vastasin »ei», niinkuin ei kivistänytkään. Henkitoverini nauroivat lääkärin tempuille.

Sitten lääkäri mietti hetken aikaa ja sanoi: »vanna on hyvä. Ottakaapas pari kertaa päivässä vannaa lämpömittarin mukaan.» Siihen lopetti tutkimisen ja kirjoitti jotakin lääkettä sisällisesti.

Minä en juonut sitä. Pidin kovasti suutani ja hampaitani kiinni ja sain: »en tarvitse minkäänlaisia lääkkeitä.» Mieheni suuttui, viskaten maahan ruokalusikan, johon oli pannut lääkkeitä. Mutta minä pidin lupaukseni.

Minulla oli aina tapana käydä vannassa, vaan ei suuren perheen äidillä ole paljon aikaa viettää vannassa. Eikä perheen isä pidä siitä, että äiti viettää aikaansa pari kertaa päivässä vannassa. Vaan kun oli lääkärin käsky, niin ei mieheni kieltänyt.

Tässä vannassa käydessä oli minulla myös vastaanottoja.

Vilhelmina Karjalainen.

oo

Valekuollut.

Kyläniemen kartanossa Saimaan rannalla oli kuolema käynyt, ja se oli vaatinut monta uhria: parikymmentä nuorta naista ja miestä. Tämä oli tapahtunut elonkorjuun aikaan, ja näin oli kuolema heidät korjannut: Niittoväki oli yöpynyt puimista

varten lämmitetyssä riihessä heräämättä huomiseen. Kun isäntä, oudouksuen niin sitkeätä unta, aamulla tuli heitä herättämään päivän työhön, ei yksikään heistä ollut enää herätettävissä: he nukkuivat kuoleman unta jok'ikinen. Häkä oli heidät tappanut. Yksi heistä oli talon nuori tyttö Anna, ja hänen sulhasensa, naapuritalon nuoren isännän Erkin suru oli sydäntäsärkevä. Koko kyläkunnassa vallitsi maansuru, synkkä ja painostava, sillä monesta talosta oli perheen turva poissa. Pitkä jono hautoja lisääntyi paikkakunnan kalmistoon, ja haudankaivajalla oli täysi työ niiden umpeen luomisessa. — Surusaatto oli jo poistunut kirkkomaalta, ja hän täytti Erkin kanssa juuri sitä hautaa, jossa Anna oli saanut viimeisen leposijansa. Silloin kuului arkusta kumea kolahdus ja kumpikin hätkähti kuuloaan teroittaen. Jo kuului toinenkin. Tuo ei ollut enää kuulohäiriöitä: vainaja oli liikabtanut arkussaan!

— Hän elää! huudahti Erkki. Kiireen kautta kansi auki! Ehkä voimme pelastaa hänet vielä! Taivas on heltynyt ja antanut minulle morsiameni takaisin!

Ja he ryhtyivät aukasemaan arkun kantta. Ja kun se aukeni, huomasivat he, että Anna oli käännähtänyt arkussaan. Hän eli siis vielä.

— Elvyttäkäämme hänet, Antti! Herran nimessä, elvyttäkäämme! Ja he nostivat hänet nurmikolle ja rupesivat häntä käsittelemään niin kuin hukkuneita käsitellään. Eikä aikaakaan, niin pääsi syvä huokaus Annan huulilta. Hän eli todellakin! Hän on pelastettu! hundahti Erkki onnesta säteillen! Minä olen saanut hänet takaisin! Luojaalle kiitos!

He kantoivat Annan riemusaatossa kotiin, ja seuraavana päivänä oli hän jo siksi voimissaan, että hän kykeni puhumaan. Ja hän kertoi kummia asioita siltä kynnykseltä, jonka yli hän oli ollut astumaisillaan.

— Outo ja ihmeellinen oli se tila, josta pelastuin. Se oli kuin kuolemaa, eikä kumminkaan kuolemaa. Se oli kuin elämää, eikä sittenkään elämää. Mutta kummastakin oli minulle ihmeellinen aavistus. Ja sen voin minä teille vakuuttaa, että me elämme kuolemassakin. Se on vain elon toinen nimi, sillä se on ainoastaan elämän jatkoa. Ei muuta. Se, joka on ollut niin läheisessä kosketuksessa kuolemaan kanssa kuin minä, se tietää, että me kuolemme elääksemme, emmekä kuollaksemme. Minun sieluni sai kaukonäkijän katseen, ja minä näin sinut, Erkki, ja teidät, isä ja äiti. Näkymättömänä olin minä luonanne ja huusin teitä nimeltä, ja suruni oli suuri, kun te ette minua saattaneet kuulla. Mutta minä tapasin hengessä ihmisiä,

olentoja, jotka kuulivat, ja heitä on elämässä monta, enemmän kuin luullaankaan. Voisinpa mainita heitä vaikkapa nimeltäkin, mutta se on minun ja kuoleman salaisuus, ja se on pyhä. Siksi en voi, enkä saa sitä paljastaa teillekään. Mutta minä haen ja löydän heidät kiittäökseni heitä lohduttavista sanoistaan minulle, kun minä olin suuressa tuskassa ja hengenhädässä, vaikkapa he eivät kiitostani kaipaa. Minä olin jo astumaisillani manalan maille, kun sinun rukouksesi, Erkki, pelastivat minut elämälle.

— Minunko? ihmetteli Erkki, hyvällen hänen kalpeata kättään. Oliko niillä sellainen voima, Anna?

— Oli, rakkaani, ihmeellinen voima. Minä tunsin, kuinka uutta eloa ja voimaa virtasi koko olemukseeni joka sinun huokaukseltasi Luojan luokse. Kaartui ikäänkuin hieno säikyvää siipi ylleni, estäen minua astumasta kynnyksen yli. Ja niin jäin minä tälle puolen. Jumala on rakkaus, sen minä nyt niin elävästi tunnen. Rakkaus on mahtavin hengen valloista, eikä kuolemakaan voi sille mitään. Rakkauden voimallahan Kristuskin herätti kuolleista. Ei ole sitä voittanutta, ei elämässä eikä kuolemassa, Erkki!

— Kerro vielä, Anna! Mitä muistat vielä, kerro! Näitkö muita vainajia ympärilläsi? Näitkö niitä, jotka me juuri haudataan laskimme, näitkö niitä?

— Ne minä juuri läinkin, Erkki! Ne ja monta muuta äsken kuollutta, siskoa ja veljeä. He riippuivat vielä ikäänkuin tässä elämässä kiinni, ikäänkuin ymmällään siitä, elivätkö he vai olivatko kuolleita. Äkkinäinen kuolema on paha kuolema. Onnettomat ne, jotka äkkiä, väkivaltaisesti riistetään elämästä, sillä heidän on vaikeampi kotiutua tuolla rajan takana. — Kysyit, Erkki, näinkö niitä, jotka kanssani haudattiin. Näin, ja voin kertoa sinulle, kuinka kukin heistä menetteli kuoleman jälkeen. Laki on tämä, Erkki: niinkuin täällä elämässä niin sielläkin manalassa. Mihin meidän sydämemme on kiintynyt elämässä, siitä se riippuu vielä kuolossakin. Ei huoli luulla, että me kuolemassa voimme Jumalaa etsiä, jos emme ole Häntä täällä elämässä hartaudella etsineet. Samat harrastukset ovat meillä manalassakin, usko minua, Erkki! Näin siitä monta esimerkkiä. Niinpä kiersi Mäenpään Antti, hän, joka säästöjänsä ja rahaa suuresti rakasti, sitä kirstua lakkaamatta, joka on hänen kammionsa lukitussa kaapissa, kiersi kiertämällä ja kauhistui suuresti, kun ei kyennytäkään kaappia avaamaan eikä rahojaan laskemaan. Kauan kestää, ennenkuin hän huomaa olevansa vainaja, hän Kujanpään Matti, joka

tämme, joka eroittaa oman „minämme” yleisestä, *yksi-itseisestä* persoonallisuudesta.

Ahura (Zend). Sama kuin *asura*, pyhä, henkäysmäinen. Ahura Mazda, zoroasterilaisten eli parsilaisten Ormuzd, on Herra, joka antaa valon ja ymmärryksen, Herra, jonka vertauskuvana on aurinko (kts. Ahura Mazda) ja jonka pimeää aspektina on „Angra Mainju” (kts. t. s.), Euroopassa sanottu Ahrimaniksi.

Ahura Mazda (Zend). Parsilaisten personoitu jumaluus, yleismaailmallisen jumalallisen valon prinssiippi. Johtunut sanasta ahura eli *asura*, henkäys, „henkinen, jumalallinen” vanhimmassa *Rig Veedassa*, vaikka oikeaoppiset brahmiinit ovat alentaneet sen a *suraksi*, „ei-jumalaksi”, samalla tavalla kuin mazdalaiset ovat alentaneet hindulaisia deivoja (jumalia) deivoiksi (perkeleiksi).

Aineellistumiset. Spiritismissä tämä sana merkitsee n. s. vainajien „henkien” ulkokohtaista, aistillisesti havaittavaa esiintymistä”, kun he tilapäisesti jälleen pukeutuvat aineeseen; s. o. he muodostavat itselleen käsillä olevista aineksista, joita löytyy ilmapiirissä ja läsnäolevien emanatsioneissa, tilapäisen ruumiin, joka on vainajan näköinen semmoisena kuin hän oli eläissään. Teosofit omaksuvat „materialisatsioni”- ilmiön sinään, mutta hylkäävät otaksunan, että sen aikaansaisivat „henget”, s. o. ruumiinsa jättäneiden henkilöiden kuolemattomat prinssiipit. Teosofit arvelevat, että milloin ilmiö on todellinen — ja tämä tapahtuu harvemmin kuin mitä yleensä otaksutaan, — saavat sen aikaan *larvae* eli *eidola*, s. o. kuolleiden persoonallisuuksien kaamalookassa olevat „haamut”. (Kts. „Kaamadhaatu” „Kaamalooka” ja „Kaamaruupa”.) Koska kaamalooka (tuonela) on maatasolla ja eroaa tämän aineellisuusasteesta ainoastaan sen tajunantason asteeseen nähden, jonka tähden se on peitetty tavalliselta näöltämme, on tuommoisten kuorien tilapäinen ilmestyminen yhtä luonnollinen kuin sähköpallojen y. m. ilmastollisten ilmiöiden esiintyminen. Sähkö on aina, joskin näkymättömänä, läsnä ilmassa fluidumina eli atoomisena aineena (sillä teosofit sanovat Maxwellin kanssa, että sähkö *on* atominen) ja ilmenee erilaisissa muodoissa, mutta ainoastaan määrättyjen olosuhteiden vallitessa, jotka „materialisoivat” fluidumin sen kulkiessa omalta tasoltaan meidän tasollemme, tullen siten objektiiviseksi eli ulkokohtaisesti havaittavaksi. Sama on laita kuolleitten *eidolain*. Ne ovat läsnä meidän ympärillämme, mutta koska ovat toisella tasolla, eivät näe meitä enemmän kuin me heitäkään. Mutta missä tahansa elävien ihmisten voimakkaat toivomukset liittyvät mediumein tavallisuudesta poikkeavien ruumiin rakenteiden

suomiin edellytyksiin, siellä nämä *eidolat* vetäytyvät — niin, jopa *vedetään* omalta tasoltaan meidän tasollemme ja tulevat objektiivisesti näkyviksi. Tämä on *nekromantiikkaa* (kuolleitten manaamista); se ei ole hyödyksi kuolleille, mutta suureksi vahingoksi se on eläville, ja lisäksi se ehkäisee luonnollisen lain toimintaa. Elävien henkilöiden „astraali”- eli *kaksoisruumisten* tilapäiset aineellistumiset ovat aivan toista. Näitä „astraaleja” luullaan usein erehdyksessä kuolleiden ilmestymisiksi, koska kameleonttimaisuudessaan meidän omat „elementaarimme” (haamumme) samoin kuin vainajien haamut ja kosmilliset elementaalit (haltiat) usein muodostuvat ulkonäöltään samankaltaisiksi kuin ne ajatuskuvat, jotka ovat voimakkaimpina mielesämme. Lyhyesti sanoen: materialisatsioni-istunnoissa läsnäolijat ja mediumi yhdessä *luovat ilmestysten* erikoisnäköisyyden. Riippumattomat „ilmestykset” kuuluvat toiseen lajiin psyykkisiä ilmiöitä. Aineellistumisia nimitetään myös „muoto-ilmennyksiksi” ja „henkilökuvapatsaiksi”. Niiden nimittäminen aineellistuneiksi hengiksi ei ole suotava, sillä ne eivät ole henkiä, vaan tosiaankin ainoastaan elävöitettyjä henkilökuvapatsaita.

Ain Soph (Heb.). »Rajaton» eli ääretön; jumaluus emanoinavana (ulosvuotavana) ja itsensä ulottavana. (w. w. w.)

Ain Soph kirjoitetaan myös En Soph tai Ain Suph, koska ei kukaan, ei rabbiinikaan, ole varma sanan ääntiöistä. Vanhojen hebrealaisten filosofien uskonnollisessa metafysiikassa *Ainoa* periaatti oli Parabrahmanin kaltainen abstraksioni, vaikka uudenaikaiset kabbalistit nyt ovat onnistuneet — paljaan viisastelun ja paradoksien avulla — tekemään siitä »korkeimman jumalan» eikä mitään enempää. Mutta entisten kaldealaisten kabbalistein Ain Soph oli »muotoa ja olemassaoloa vailla», koska se »ei ollut minkään muun kaltainen» (Franck, *Die Kabbalah*, s. 126). Ettei Ain Sophia koskaan ole pidetty »luojana», todistaa niinkin oikeauskoinen juutalainen kuin Philo, joka nimittää »luojaa» *Logokseksi*, joka on lähempänä »ääretöntä» ja »Toista Jumalaa». »Toinen Jumala on sen (Ain Sophin) viisaus», sanoo Philo (*Quaest. et Solut.*). Jumaluus on Ei-olio (ei-mitään); se on nimitön ja nimitetään sentähden Ain Sophiksi; sana Ain merkitsee *ei mitään*. (Kts. Franck'in *Kabbala*, s. 153 seur.)

Aish (Heb.). Sana, joka merkitsee »ihminen».

(Jatk.)

Suom. P. E.

Ahti Lemminkäinen salatieteilijänä.

II.

Kun totuuden etsijä saapi kuulla suurista asioista, kun hänelle esim. meidän päivinämmä puhutaan teosofisen liikkeen edustamia asioita ja aatteita, niin usein tapahtuu, että maallinen elämä jokapäiväisine pyrkimyksineen menettää sen viehätöksensä, joka sillä tavalliselle ihmiselle on, ihmiskunnan suuralle joukolle, sillä he nauttivat elämästä ja elämän Laki heitä johtaa ja suojelee. Tosin siellä monta pettymystä tapahtuu, mutta totuuden etsijää ei tämä enään sinänsä miellytä, vaan hänen mieleensä johtuu viehätys noita salaisia asioita tutkimaan, totuuden perään alkaa hänen kaihonsa palamaan.

Tätä totuuden etsijän ensimmäistä elämystä Kalevala sattuvasti kuvaa, kun se määrittelee Ahti Lemminkäistä sanoen hänen olevan:

”Korvalta ylen korean, Kovin tarkka kuullonnalta“

”Kuulevi jumun kylältä, Järyn järvien takoa“

”Juohtui juoni mielehensä, Tuuma aivohon osasi“

”Häitä pohjola pitävi, Salajoukko juominkia.“

Tämä sisäisen elämän ääni tapaa välistä ihmisen aivan äkkiä ja tempaa mukaansa heti alusta ihan kokonaan, mutta voipi olla myös hetkellistä ja ohimenevää. Hetkellistä se on silloin kun ihminen vastuksista ja vaaroista pelastuen kääntää jälleen katseensa elämän jokapäiväisyyksiin. Jos sitä vastoin ihminen tekee vakavan päätöksen etsiä ja löytää, silloin hänelle aukeaa tie, jota pitkin hänen on astuttava. Kaikki maailman suuret uskonnot ja pyhät kirjat ovat antaneet neuvoja ja viittauksia sisäisen elämän tiestä, toisissa uskonnoissa on asia kerrottu selvemmin, toisissa peitetymmin. Sen suuren ja ihmeellisen tiedon vuodatuken valossa, joka Madame Blavatskyn avulla maailmaan tuli, me nykyajankin ihmiset voimme saada ohjausta salaisia kirjoituksia ymmärtämään. Madame Blavatskyn sanoman valaisemina me voimme alkaa Kalevalaakin ymmärtää ja sen salaisia asioita päivän valoon vetää piilostaan, sillä: »Mahti ei jouda maan vakohon, vaikka mahtajat menevät».

Kalevala neuvoa meitä totuuden etsijöitä Ahti Lemminkäisen, tuon ponnistavan tulisielun kokemuksiin perustuvissa runoissa tätä elämän salaista tietä käymään ja sen vaaroja, vastuksia välttämään sekä voittamaan.

Aivan alussa antaa kalevalainen viisaus meille erään tärkeän ja välttämättömän neuvon:

Puhdista, sinä, joka aiot lähteä sisäisen elämän polkua kulkemaan, puhdista ajatuksesi lumivalkeisiksi ja pane päällesi vakaiset vaatteet; päätöksesi lähteä kulkemaan elämän tielle pitää olla vakava, ei uteliaisuudesta ja hetken mielijohhteesta syntynyt, vaan vakava päätös hinnalla millä tahansa etsiä totuutta.

“Siellä peipponen peseikse, Pulmunen puhasteleikse”
 “Päänsä pellassa piaksi, Kaula varren valkiaksi.”

Totuuden etsijän on alettava ensimmäiseksi puhdistaa ajatuksensa lentäviä peippoja ja pulmusia ja vakauttaa niitä pukemaan ajatuselämänsä vakavaan vaatteeseen.

“Tuo sieltä somat sopani, Kanna vaattehet vakaiset.”

Kun ihminen on näin tehnyt vakavan päätöksen ja alkanut korkeamman äänensä opastamana tutkia ja puhdistaa ajatuselämänsä, niin ennenpitkää Emo s. o. aineellinen ruumis alkaa kieltää ja vastustaa ihmistä tälle matkalle lähtemästä. Kolme luonnotarta kielti lähtemästä, koko ihmäisen tähän astinen itse-tietoinen ajatus-tunne ja tekojen, tottumusten maailma on hänellä vastassa, mutta hän ei näistä välitä.

Kun alempi luonto tietää menettävänsä vallan totuuden etsijän ylitse, niin se nousee vastustamaan tiellä kulkijaa ja tuopi monenlaisia surmia ja kummia etsijän pään menoksi. Näitä ihmeellisiä päänmenoja kuvataan Ahti Lemminkäisellekin, mutta hän ei niistä säiky, sanoo vain:

“Ain on surmia akoilla, kaikin paikoin kuolemia”
 “Ei uros hätäile noita”

Kun ihminen on saanut jonkun verran valtaa itsensä yli, kun ruumis on tullut palvelijaksi »Orja nöyrä neuvottava», niin tämän neuvon sanoo Kalevala:

“Jos sa jou’ut juominkihin, Tapahut mihin tahansa”
 “Juopa puoli tuoppiasi, Keskimaihin maljasesi”
 “Anna toisen toinen puoli, Pahemman pahempi puoli”
 “Mato maljassa venyvi, Toukka tuopin pohjukassa”
 “Istu puolella sijoa, Astu puoli askelilla”
 “Anna toisen toinen puoli, Pahemman pahempi puoli”

Totuutta löytää ihminen jo heti alusta lähtien, hän huomaa ennen pitkää sisäistä elämäänsä tutkimalla, että nautinnon maljan juominen ei häntä enään tyydytä, vaan mato on tuopin

pohjukassa. Astraalimaailman ihanien kukkien alla on kiemurteleva käärme, kuten toisessa teosofisessa kirjassa sanotaan. Juo puoli tuoppia, s.o. opi mitä himoelämä sinulle opettaa, asetu hyvän puolelle, kieltäydy nautinnosta itseäsi varten, ole vaatimaton puolella sijalla istuja, anna tilaa ihmiselle, käytä voimasi hyvän palvelukseen, kieltäydy pahan puolen, itsekkyyden, alemman luonnon asioista, sillä näin tekemällä sinusta:

„Mies tulevi, Uros selvä selkiävi.“

Nämä alkuvalmistukset kun ovat ihmiselle selvinneet, on hän alkanut edetä tiellä, ja sieltä alkavat vaarat ja vastukset häntä kohdata. Näistä kertoo edelleen Kalevala.

Lemminkäinen kohtaa ensin lentoon lehahtavan teirikarjan, ja niiltä jäi böyheniä. Ne hän kokosi taskuunsa. Tämä merkitsee mietiskelyn alkua, ajatusten keskitystä. Kun hän edelleen ajelee mietiskelyn ratsulla, tulee tulinen joki vastaan, jossa on tulinen koski, luoto, korko ja kokko. Elämän virta asettuu ensimäiseksi vastaan, sillä salatieteilijä on vastavirtaan soutaja. Tämä elämän voiman ruhtinas, Kokko, ilman lintu, vaatii Lemminkäistä nielläkseen suuhunsa. Sattuvasti kuvaa Kalevala tätä lintua myös »vaakalinnuksi». Heti ymmärrämme, että tässä on kysymyksessä lakisiteinen, kaikille oikeutta mittaava elämä, joka on jokaisen sovitettava, joka ei ketään laske menemään ohitsensa, vaan vaatii sovitusta. Ihmisen täytyy tehdä työtä ja sovittaa mitä on elämää vastaan rikkonut. Hän valmistaa teiren sulkasista koppeloita, mitkä työntää Kokon suuhun ja näin pääsee sivuitse. Hapuilevista ajatuksista hän tekee harjoitellen apuneuvoja, koppeloita, joita uhrataan sovitukseksi entisistä erehdyksistä.

Kun sitten elämäntie käy ihan tulipolttavaksi, ylitse pääsemättömäksi, kun tulee sellainen este joka on:

„Itähän iäti pitkä“ „Luotehesen loppumaton“
„Täynnä kuumia kiviä, Palavia paateroita,“

kun elämän tajuiset voimat asettuvat tiellä kulkijan eteen, ei ole hänellä muuta turvaa kuin rukouksessa kääntyä isän Jumalan puoleen. Hän pyytää taivaalliselta isältä henkistä kastetta, joka virkistäisi ja jäähdyttäisi häntä, sillä ahdistus on suuri.

„Oi Ukko, yli-Jumala, Tahi taatto taivahinen“
Nosta lonka luotehelta, Toinen lännestä lähetä
„Kolmas istuta ijästä, Kohottele koillisesta“
„Syrjiin yhtehen syseä, Lomatusten lonkahuta“

Saa lunta sauvan varsi, Kiehittele keihäs varsi
„Noille kuumille kiville, Palaville paateroille.“

Apu tuli Lemminkäiselle, sillä ihminen, joka kulkee tiellä, tietää, että sisäinen apu on aina saatavissa, kun ihminen vaan rukouksessa kääntyy isän puoleen ja unohtaa itsensä ja nöyrtyy elämän edessä. Taas valkenee tie silloin ja hän pääsee edelleen kulkemaan.

Sitten kerrotaan olevan Pohjolan veräjän suulla Karhu ja Susi, jotka hyökkäävät sinne pyrkijän kimppuun. Nämä tulivat Lemminkäisenkin eteen, mutta hän muutti ne lampaiksi. Ne eläimelliset voimat, jotka meissä riehuvat, opettaa Kalevala meitä muuttamaan uhrikaritsoiksi panemalla niille suitset suuhun.

„Suet laulan suitsi-suuhun, Karhut rauta-kahlehiisiin.“

Sopuointuun on päästävä eläimellisen puolen kanssa, sillä siitä tulee voimaa antava apu, jota ilman ei ole mahdollista päästä eteenpäin.

Pohjolan pihalla kohtaa Lemminkäinen vielä yhden merkillisen esteen:

„Aita rautainen rakettu, Teräksinen tarha tehty
Sata sylvä maaemähän, Tuhat sylvä taivasehen
Keihäillä seivästetty, Maan maoilla aijastettu
Käärmeillä kiinnitetty, Sisiliskoilla sielty
Päähäät kähjäjäähän, Päät ulos, sisähän hännät.“

Tämmöisen merkillisen aidan asettaa personallinen elämämme meidän eteen. Sen rauta kuvastaa alemmaa järkeä, joka lujana varustuksena meitä kohtaa, ja nuo itsekkyyden sähisevät käärmeet ovat siteinä tuossa läpäisemättömässä aidassa, joka ihmiseltä sulkee armotta tien, ettei hän opi alemmaa luontoa voittamaan ja siihen aukkoa saamaan, sillä siitä ei päästä yli ei ympäri, vaan se on murrettava auki. Niin katkeralta kuin tuo repiminen tuntuneekin, täytyy ihmisen, totuuden etsijän, salaisiin maailmoihin pyrkijän kyntää kyinen pelto aivan paljailta käsillä, aivan ilman suojaa on tämän itsekkyyden rautainen este murrettava. Tässä alemman luonnon vastustavassa elämässä sanoo Kalevala olevan yhden käärmeen muista kauheamman ja se on portin suulla poikki puolin! Se vartioitsee kynnyksellä ja on pitempi pirtin hirttä, paksumpi portin patsasta, sillä on sata silmää j. n. e. Ja tämä kauhistus on:

„Ei ketänä muuta vasten, vasten vaivaista Sinua.“

täviä ollaan. Samoja veljiä ollaan, vaikka en ennen sitä vielä huomannutkaan.» Hän katselee eläimiä säälien. Hän tietää luomakunnan kärsivän, huokaavan raskaan ikeen alla, hän koettaa mielessään keventää heidän taakkaansa. Hänen sielussaan alkaa soida ihmeellisiä säveleitä. Hän tahtoo kiittää Jumalaa muutoksesta, kiittää siitä valosta ja ilosta, joka on vallannut hänet. Hän tahtoo kiittää jokaisesta hetkestä, minkä hän täällä maan päällä elää. Kaikki on nyt ihanaa, kaikki on kevyttä, on iloa, riemua . . .

Hänellä on ahdasta kaupungin muurien sisällä. Hän kaipaava luonnon seuraan, luonnonkauneutta hän etsii. Hän lähtee metsään, jossa mahtavat männyt uljaasti nousevat kohti taivasta. Täällä tuntee hän olevansa Luojan temppelissä, jossa puut pylvästöinä, sinitaivas kattona kaareutuu. Puitten latvoissa käy hiljainen humina, kuin kaukaisten urkujen vieno soitto. Juhlallisella vakavuudella hän ristii kätensä; hiljainen rukous kohoaa avonaisesta sielusta . . .

Hän katselee iltaisin ihanaa ruskoa taivaanrannalla. Näin loistavasti heittää aurinko jäähyväisiä maailmalle. Se on kuin suuri erohuila suuren työnsä jälkeen, jonka aurinko on päivän kuluessa suorittanut. Siinä on kauneutta . . . ihanuutta. Näin hän tahtois kuolla . . . vaipua kullanhohhteiseen iltahämärään.

Hän seisoo peilikirkkaan sinimeren rannalla. Täällä hän ihailee sen suuruutta, mahtavuutta. Hän huomaa horisontilla valkopurjeisen aluksen liukuvan tummien saarien taa . . . johonkin kauas satujen maailmaan. Hän tahtois lähteä mukaan. Jos meri lainehtii, tuovat aallotkin terveisiä kaukaisilta mailta — ystäviltä. Hän ihailee vaahtopäisiä laineita, jotka verkalleen rantaan vyöryvät. Ne ovat kuin viattomia, valkoisia karitsoja, jotka käyvät niitylle leikkimään.

Hän nautii valkoisista öistä, jolloin täysikuu valvoo, heitellen loistoansa tummalle ulapalle, missä se tuhansina hopealastuina ui ja säteilee.

Kun syksy saapuu ja lehdet puista putoilee, kertovat ne hänelle kuoleman hetkistä. Mutta kuitenkin on näissäkin kauneutta, väriloistoa . . . kultaa. Hän ihailee talven tuloa. Kuinka hiljaa . . . hiljaa liitelevät ensilumen hiutaleet maahan, kattaen narmaanlikaisen nurmen valkoisella hunnullaan. Se on jähmettynyt kuoleman valtakunta, jossa osansa on kauneudellakin.

Näin hän etsii ihanuutta kaikkialta. Hän tietää maallisen kauneuden olevan vain heijastuksen siitä ikikauneudesta, joka on häneltä vielä näennäisesti salattu ja joka sielussa piilee kaukaisena aavistuksena. Mistä nyt tällainen inspiratsioni?

kylläkin olla Jeesus ben Perakhjan uusi runmistuma. Kun oikein ymmärrämme Matteuksen evankeliumin kohdat: 22: 41—46, 16: 13—18 ja 23: 8, huomaamme Jeesuksen itse opettaneen näiden asioiden suhteen, että tärkeätä ei ollut tietää hänen tai kenenkään muun personallisia elämänvaiheita, tärkeä oli yksin Kristuksen tunteminen. (Vrt. Jeesuksen salakoulu, X luku.)

405 Kysymys. H. L. Miksi raamattu on meille pyhä kirja kun ei meissä ole hitustakaan juutalaisuutta? Olihan raamatun hengen sisällyttäjä juutalainen, ja juutalaisille hän ruumistui tuomaan evankeliumia.

Vastaus. Buddahakin oli indialainen, vaikka nykyisessä Indiassa on sängen väсэн buddhalaisia. Sitä vastoin buddhannoppi on levinnyt Tibettiin, Kiinaan, Birmaan ja Japaniin. Hengen asioissa verisiteet, kansallisuudet, rodut j. n. e. eivät merkitse mitään. Jeesus Kristus nimitti itse omaisikseen ainoastaan niitä, jotka seurasivat häntä. Jos hän verensä puolesta oli juutalainen, ei hänen hengessään ollut mitään juutalaista; se oli puhtaasti aarialainen (>jalo>). Tässä olen tietysti sanalla >juutalainen> tarkoittanut sitä, mitä täällä länsimailla yleensä käsitetään juutalaisuudella. Jos sitä vastoin tutkimme juutalaista pyhää kirjallisuutta, häviää juutalaisvihamme, ja huomaamme iloksemme, että siinäkin kansassa on etsitty jumalallista totuutta yhtä vilpittömästi ja hartaasti kuin muuallakin.

406 Kysymys. H. L. Miksi suomalaiset selvänäkijät käyttävät taitoansa rahan eteen, laatiessaan psykoskooppeja suuresta maksusta? Eikö salatiede kiellä tätä? Ajattelen niin, että jos he jotakin näkevät, niin olisihan tässä maassa yhtä ja toista merkillistä julkaisemisen arvoista sekä paikoista että ihmisistä, ilman että tarvitsisi uskotella yksilöille sitä ja tätä. Muistan vanhan tietäjän sanoneen, kun hän paransi lapsia ja hänelle tarjottiin maksua: >ei sovi Jumalan työstä mitään ottaa>.

Vastaus. Vanha tietäjä oli epäilemättä oikeassa, ja niin on teosofiakin alusta lähtien opettanut. Mutta psykoskoopit y.m. selvänäköiset lukemiset eivät olekkaan Jumalan, vaan ihmisten työtä. Ihmiset siinä kykyjään ponnistavat. Muuten en tahtoisi arvostella selvänäkijöitä sen ankarammin kuin yleisöäkään. Jos ei yleisöä huvittaisi omat personalliset asiat enemmän kuin ihmiskuntaa koskevat, kääntäisivät varmasti selvänäkijätkin huomionsa enemmän yleisiin ja yleisesti opettaviin asioihin.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti luennot. Maaliskuun 22 ja 29 ja huhtikuun 5 p:nä oli yhä puhetta mysteriokielestä. Egyptiläisestä, indialaisesta ja kiinalaisesta kielestä ja kirjoitustavasta siirryttiin meitä lähempänä olevaan juutalaiseen kabbalaan ja hebrean kieleen. Pääsiäispäivinä tutkittiin kahdessa luennossa uudelta kannalta Golgamysteriota, ja huhtikuun 19 p:nä alkoi uusi sarja »lukujen taika». Ruotsinkielisissä luennoissa lepetettiin sarja »kuolemasta» huhtikuun 5 p:nä pääsiäissunnuntaina oli aiheena »Oliko Buddha pessimisti?» ja 19 p:nä alkoi sarja »sovituspöytä».

Kysymysillat ovat säännöllisesti jatkuneet Stenmanilla lauantaisin klo 8 i. p.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä. Maaliskuun 16 p:nä oli ohjelmaasa m. m. kysymyskokous, jolloin R. R.-johtaja vastasi suullisiin kysymyksiin. Saman kuukauden 30 p:nä piti vieraaksi kutsuttu lehtori A. Törrönen, T. S. jäsen, pyynnöstä hauskan ja valaisevan esitelmän »vapaamielisestä katolisesta kirkosta», jonka jälkeen seurasi vilkas ajatusten vaihto. Keskustelusta kävi selville, että uudella kirkolla ei olisi kannattajia ruusuristiläisten piirissä. Huhtikuun 13 p:nä luki Elis Kaukomaan ääneen alkupuolen kirjoittamastaan Kalevala-aiheisesta näytelmästä, Johtaja puhui H. P. Blavatskysta ja Ruusu-Ristin suhteesta häneen y. m.

Ruusuristin vuosikokouksessa helluntaina tulee m. m. yhtenä ohjelmanumerona olemaan R. R.-jäsenen Annikki Uimosen konsertti. Kokouskutsu lähetetään ajoissa kaikille jäsenille.

Rajan taakse siirtynyt. Tiistaina maaliskuun viimeisenä päivänä toimitettiin Helsingin vanhan hautausmaan kappelissa äsken rajan taakse siirtyneen Ruusu-Ristin jäsenen pastorin rouva Emmy Kärjen ruumiinsiunaus. Suuri joukko ruusuristiläisiäkin oli saapunut kunnioittamaan rakasta aateveljeään. Tilaisuudessa rouva Marja Kuutti esitti yksinlaulua ja Ruusu-Ristin kuoro yhteislaulua. Puheissaan muistelivat omaiset, ystävät ja aatetoverit Emmy Kärjen rakastettavaa, uhrautuvaa ja henkisesti herännyttä persoonallisuutta. E. K.

J. R. Hannulan uusi kirja „Isä Abraham“ on ilmestynyt. Sivuja 81, hinta 9:— . Kun ennen on ilmestynyt

»Luominen», »Tubal-Kain» ja »Vedenpaisumus», niin on »Isä Abraham» nyt neljäs Vanhantestamentin tutkimuksissa. Se Kristus- eli Poika-tajunta, mikä Vanhantestamentin esityksissä peittyi oikeus- ja väkivaltatajuntaan, se nyt niissä tutkimuksissa astuu julkiseksi. Samalla tähän vertauskuvien avautumiseen sisältyy nykyajan teosofin ja kristosofin havaintoja ja kokemuksia. Näinollen »Isä Abraham» on kiintoisa senkin tähden, että lukija voi siinä liittyä kolmanneksi mieheksi, menneen ajan ja nykyisen ajan totuudenetsijän seurassa, tullen siinä välissä ja omalla tavallaan kuin puuttuvaksi renkaaksi.

Ruusuu-Ristin äsken perustettu lainakirjasto on yleisölle auki lauantaisin klo $1\frac{1}{2}$ 8—8 illalla. Kirjasto sijaitsee Stenmannilla ylimmän kerroksen rappukäytävässä.

Toimitukselle tulleet kirjeet ovat kaikki tilan puutteen takia jääneet odottamaan. Samoin J. R. Hannulan kirjoitus »Mitä ymmärrän siveellisen minän kaksinaisuudesta?» y. m. hyvää.

Dhammapada, kokoelma buddhalaisia mietelauseita 5:nneeltä vuosisadalta e.Kr., ilmestyy näinä päivinä painosta. Se on n:o 2 »maailman pyhien kirjojen» sarjassa, jota toimittaa Pekka Ervast ja jonka kustantaja on Mystica. Kirja on alkulauseineen samankokoinen kuin Tao-Te-King ja sen hinta on 16:—.

Mitä on kuolema? ilmestyy niinikään näinä päivinä painosta. Sen hinta on 25:—, sid. 35:—.

Sven Hedin on äskettäin julkaissut broshyyrin »Ossendowski und die Wahrheit» (O. ja totuus). Viitaten helmikuun Ruusu-Ristissä olleeseen toimittajan kirjoitukseen prof. O:n kirjasta »Petoja, ihmisiä ja jumalia» tabdomme tässä vain mainita, että ruotsalainen tiedemies ja löytöretkeilijä pitkällä otteilla Saint-Yves'in kirjasta »Mission de l' Inde en Europe» todistaa Ossendowskyn tiedonannot toiskätisiksi.

Tämä numero on erinäisistä syistä myöhästynyt, mutta käsittää sen sijaan 48 sivua kuten edelliset.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljuskunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään [varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

**Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamaa!**

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäneliike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhjak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

Paikkakunnan tuusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
toille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puheltn Ce 21341.

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

Ihanan luonnon keskessä olevaa

Suulanlinnan luonnonparantolaa

suositellaan iepo- ja virkistyspaikaksi kesäkuukausina.

ilma-, aurinko- ja höyrykylpyjä. Hierontaa. Kasvisravinto.

Ohjelma pyydettäessä.

Johtaja Oskari Jalkio, Suulanlinna, Perkjärvi.

Painosta valmistunut:

Isä Aabraham. Kirj. J. R. Hannula.

Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 22. Hinta 9:—.

Näinä päivinä:

Dhammapada. Buddhalainen pyhä

kirja. Suomenos Max Müllerin mukaan.

N:o 2 sarjassa »Maailman pyhät kirjat»,

toim. Pekka Ervast. Helsingissä Mystica.

Hinta 16:—, sid. 25:—.

Näinä päivinä:

Mitä on kuolema?

Kirj.

PEKKA ERVAST

Kolmas korjattu ja uudistettu painos

Hinta Smk. 25:—, sid. 35:—

*Kauan on kysytty tämän kirjan uutta painosta.
On kaivattu suomeksi kirjaa, joka puhuu kuolemasta
ja kuolemanjälkeisestä elämästä.*

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	193
Caritas	207
Siveellinen heilahtelu ja rytmi	207
Miksikä sinä itket?	212
Tietäjien tiede	213
Elämän laulu	216
Kirjeitä toimitukselle	218
Kysymyksiä ja vastauksia	223
Tien varrelta	224

TILAUSHINTA:
1|1 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO:
Hinta Smk. 6:—, 30 centtia

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsi-
mailla myös nimitetään, rosenkreutsläisen elämänymmärryksen
hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänen-
kannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti
totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opin-
kappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mieli-
piteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on kor-
keampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan
sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet,
korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Piipala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—, Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Piipala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämi-
seksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

TOUKOKUU 1925

N:o 5

Toimittajalta.

Teosofinen liike täyttää, kuten tiedämme, tänä vuonna 50 vuotta, joten tämä on liikkeemme »riemuvuosi». Vanhan lain mukaan kaikki asetetaan riemuvuotena jälleen oikeuksiinsa ja entisille paikoilleen, ja jos tämän nojalla saamme ex analogia päätellä jotakin teosofisen liikkeen suhteen, sanoisimme siis, että Mestarit, H. P. Blavatsky, H. S. Olcott, W. Q. Judge ja (T. S:n) alkuperäinen ohjelma saavuttavat takaisin kunniasijansa teosofisessa liikkeessä tästä vuodesta 1925 alkaen.

Merkit ainakin siihen viittaavat, huolimatta siitä, että Teosofinen Seura, Adyar, joka lähinnä sai tehtäväkseen säilyttää pyhänä ja levittää Mestarein sanomaa, kulkee omia okkultisia teitään, iloisesti tietämättömänä Perustajainsa varoittavista sanoista. Merkkien joukkoon on luettava se voimakas herämys alkuperäisten tehtävien uudestaan älyämiseen, joka sai alkunsa Amerikassa ja levisi Austraaliaan ja Eurooppaan muutamia vuosia sitten ja jonka toisista riippumaton rinnakkaisilmiö oli Suomen Ruusu-Ristin synty, mutta merkeistä huomattavin ja kauaskantavin oli epäilemättä Sinnettille lähetettyjen Mahaatmakirjeiden julkaiseminen painosta jouluna 1923. Näistä kirjeistä sai näet tuo teosofisen hengen elpyminen itselleen elävän taustan ja voittamattoman puolustusaseen. Onkin luonnollista, että kansalliset teosofiset seurat johdon esimerkkiä noudattaen enim-

mäkseen ovat sivuuttaneet vaitiololla tuon monumentaalisen kirjateoksen ilmestymisen; poikkeuksen lienee vain tehnyt Canadian T. S., jonka ylisihteeri ja jäsenenemmistö on harras alkuperäisen teosofisen ohjelman kannattaja.

Mutta merkkien riviin on Karma viisaudessaan taas liittänyt uuden, joka sekin puhuu voimakkaasti herämyksen ja uudestasytymisen puolesta. Tämä viimeinen merkki on vastikään Lontoossa ilmestynyt kirja: »*The Letters of H. P. Blavatsky to A. P. Sinnett and other miscellaneous letters transcribed, compiled, and with an Introduction by A. T. Barker*» (H. P. Blavatskyn kirjeet A. P. Sinnettille y. m. sekalaisia kirjeitä, kopioinut, kerännyt ja esipuheella varustanut A. T. Barker).

Samalla tavalla kuin Mahaatmakirjeet saa lukijan vakuutetuksi Mestarein olemassaolosta, heidän viisaudestaan, oikeamielisyydestään, hyvyydestään ja inhimillisyydestään, samalla tavalla nämä Blavatskykirjeet päivänselvästi todistavat H. P. B:n vilpittömyyden ja rehellisyyden, hänen suhteensa Mestareihin ja hänen suuren tehtävänsä maailmassa. Ne ovat läpeensä inhimilliset nämä kirjeet, koskevat suureksi osaksi toisia, aivan jokapäiväisiä asioita, eivätkä lainkaan ole kirjoitetut suurta yleisöä varten. Mutta niiden henkinen sävel on sitä laatua, että niitä ei voinut kirjoittaa kukaan muu kuin se H. P. Blavatsky, joka oli Totuuden Mestarein väärinymmärretty, pilkattu ja vainottu Sanansaattaja 19:nnessä vuosisadalla. Ne puhuvat eläviä sanoja madame Blavatskyn kärsimyksistä ja sieluntuskista ja liikkuvat enimmäkseen personallisissa asioissa, mutta sisältävät silloin tällöin jonkun viittauksen tai tiedonannon kirjoittajansa rikkaista viisaudenlähteistä.

Näytteeksi tahdon suomentaa tähän kokonaisuudessaan kirjeen n:o 45, jonka madame Blavatsky kirjoitti rouva Sinnett'ille heinäkuun 23 p:nä (1885) Torre del Greco. Torre del Greco on pieni paikka Italiassa lähellä Napolin kaupunkia. Tänä madame Blavatsky oli joutunut lähdettyään Indiasta huhtikuussa 1885, jolloin hän oli niin huono terveydeltään, että

hänet kantamalla tuotiin laivaan. Italiassa madame Blavatsky vietti muutamia kuukausia kirjeen alussa mainittujen matkakumppaniensa ja seuralaistensa parissa, kunnes hän kesän lopulla muutti Saksaan Würzburgin kaupunkiin.

Vuosi 1885 on huomattava siitä, että madame Blavatsky silloin aloitti Salaisen Opin kirjoittamista, — ja vielä enemmän siitä, että se oli suurten »paljastusten» vuosi, Coulomb-skandaalin ja Psyykkisen Seuran Raportin järkyttävä vuosi.

Seuraa nyt kirjeen teksti.

*

Rakas Mrs. Sinnettini.

Älkää vapisko nähdessänne tämän pöytäliinan. Näköni on viime aikoina tullut sangen heikoksi ja käteni niin epävakaaaksi, että jotenkuten kuvittelen voivani kirjoittaa helpommin isolle paperille.

Toivon teidän suovan minulle anteeksi, että vastaukseni on viipynyt yli viikon; mutta oli työtä valmistettava lehtiä varten ¹⁾, ja minun *täytyi* se tehdä paljaan rahan ja tulon takia, koska Mary Flynn- ja Babajee-raukkojen taakka on nyt myös harteillani, ja minun täytyy tehdä työtä elääkseni eli pikemmin *elääksemme*. Ja kirjoitukseni käy niin hitaasti nyt. Kynä kädessä tunnin aikana, sitten kaksi tuntia vuoteessa, koska näköni sumenee, sydän heikkenee (fyysillisesti) ja sormet jäykistyvät. No niin, se on Karmani, eikä minulla ole mitään sanottavana. Ei, rakkaani, en ole — *Karmasta* puhuttaessa — nähnyt miehenne uutta kirjaa ²⁾, en nykyään näe mitään, mutta käskin Bowajeen tilaamaan sen Lontoosta.

Hämmästyin koko lailla kuullessani teidän sanovan, että kirjeeni teki semmoisen *vaikutuksen* teihin ja setäänne, ja

¹⁾ H. P. B:n oli tapana kirjoittaa venäläisiin lehtiin, jotka maksoivat hänelle hyvin. Siten hänen matkakirjeistään esim. syntyi kiintoisa ja nerokas teos „Indian viidakoista ja luolista“, joka ilmestyy suomeksi läheisessä tulevaisuudessa. P. E.

²⁾ Mr. Sinnett oli kirjoittanut *Karma*-nimisen romaanin, jota arvaenkin tässä tarkoitetaan. P. E.

yllätykseni oli lisäksi mieluisa; yhtäkaikki se oli *todellista* yllätystä; sillä vaikka en muista sanaakaan kirjeeni sisällöstä, en tietenkään voinut kirjoittaa teille mitään sen enempää tai vähempää kuin mitä olin kirjoittanut tusinoittain kertoja toisille ja sanonut yhtä monin sanoin — satoja kertoja. Mutta minkä te sanotte, se vain lisää alakuloisuuttani. Älkää taistelko puolestani, hyvä, rakas rouva Sinnettini, älkää puolustako minua; aikanne menee hukkaan ja teitä tullaan vain nimittämään salaliittolaiseksi, jollei pahemmaksi. Te tekisitte pahaä itsellenne, ehkäpä *Asialle*, ettekä auttaisi *minua* yhtään. Loka on syöpynyt liian syvälle H. P. B:ksi tunnettuun onnettomaan yksilöön, panettelun maaliseokseen käytetyt väriaineokset olivat tai pikemmin ovat liian väkevät, ja pelkään, ettei itse kuolemakaan koskaan pysty niiden silmissä, jotka eivät minua tunne, pesemään »rakasta vanhaa rouvaa» puhtaaksi siitä liasta, jota on heitetty hänen persoonallisuuteensa ja siihen jäänyt. Totta tosiaan: »vanha rouva» on nyt *puhdas* kappale katseltavaksi; kunnia ystävilleen ja koristus Seuralle, jos mitään. »Salaisella Maailmalla» yksin on tilanteen ja *totuuden* avain. Mutta *Salainen Maailma* on huonossa arvossa nyt, itse Päämajassakin. Eversti-rukka¹⁾ pitää sitä tällä hetkellä turvallisesti suljettuna kolminkertaisen lukon taakse heikon sydänraukkansa pohjukkaan eikä uskalla toistaiseksi kantaa sitä kielellään. Vaikutus ja vastavaikutus hänessä, kuten tavallisesti. Hän on ladellut S. P. R:lle²⁾ kertomuksia, jotka enemmistön silmissä eivät voineet olla muuta kuin *ikäviä ja järjettömiä juttuja*, ja hän riiteli minun kanssani, kun pyysin, ettei hän ottaisi *heidä* sovintotuomareiksi eikä olisi missään tekemisissä noiden *oppineiden* kanssa; ja nyt kun heidän tuomionsa päättyi niin loistavalla tavalla meille, hän pelästyi pahan päiväisesti ja on tullut umpimielisyydessä aito brahmiiniksi, todelliseksi Subba Row'ksi. Hän unohtaa lauseen »ne jotka

1) Eversti H. S. Olcott, Teosofisen Seuran presidentti. P. E.

2) Lontoon Psykkinen Seura. P. E.

kieltävät minut ihmisten edessä, ne minä kiellän (tibettiläisen) isäni edessä». Hän ei tietysti kiellä Mestareita, mutta heidän nimiensä lausumista muuten kuin suurimmassa salaisuudessa hän pelkää kuin kuolemaa. Ah! Jospa hänellä olisi ollut edes puoleksi tuota pidättyväisyyttä ja varovaisuutta, silloin kun hän viskasi pyörillä kulkevan Herra Buddhan Psyykkisen Seuran kokouksen intuitsionikykyisen joukon katseltavaksi.¹⁾ Mutta on liian myöhäistä. *Consummatum est.*

No niin, todellisuudessa en olisi rahtuakaan välittänyt omasta *personallisesta* maineestani, jollei jokainen lokapanos minuun ammuttuna ja *lävitseni* kulkiessaan räiskyttäisi hyvänhajuisia aineksiaan onnettomaan Teosofiseen Seuraan.

Te »ette osaa kuvitella, kuinka yksikään ihminen, joka teidät (minut) tuntee, voi uskoa teitä (minua) syylliseksi» — syylliseksi niihin *aasimaisiin* tekoihin, joista minua syytetään? En osannut minäkään — *puoli vuotta sitten*, mutta nyt osaan. Milloinka on totuus otettu vastaan ja muistettu, tai milloinka *valheet* ja *panettelu* olisivat jääneet vastaanottamatta ja säilyttämättä ihmisten aivoissa? Maailma on jakaantunut niihin miljooniin, *jotka eivät minua tunne*, jotka eivät koskaan ole nähneet tai kuulleet minua, mutta jotka ovat kuulleet minusta *puhuttavan*; ja minkä he kuulivat, teosofian onnenkin päivinä, silloin kun teosofia melkein tuli muotiasiaksi, ei ikinä voinut saattaa heitä ennakolta *suosimaan* minua; ja noiden miljoonien joukossa — niihin muutamiin satoihin — tai tuhansiin, — jotka ovat nähneet minua henkilökohtaisesti, s. o. tätä sängen hiomatonta ja karkeapuheista personallisuutta hänen »mustassa säkissään». Niitä, jotka todella *tuntevat* minua ja joilla on ollut välähdys *sisäisestä* olennosta, — on muutama tusina. Mutta jos

¹⁾ Eversti Olcott oli Indiassa saanut käsiinsä pienen metallisen Buddhan kuvan, joka kulki pyörillä ja joka everstin mielestä kuvasi erikoista buddhanuskon opinkappaletta. P. E.

jaatte nämä niihin, jotka *uskovat*, mutta pelkäävät kadottavansa kastinsa; niihin, jotka *tietävät*, mutta joiden etu on esiintyä epävarmoina; ja taas niihin, joita *meidän* ilmiömme syöksivät satulastaan — kuten spiritisteille kävi — ja joiden höpsötyksiltä pää vietiin, — niin mitä jää jällelle? Pari tusinaa yksilöitä, joilla teidän tavallanne on *rohkeus* olla *rehellisiä itselleen* ja vielä suurempi rohkeus näyttää, että heillä se *on*, nenän edessä ja vasten naamaa aikamme idiooteille ja itsekkäille ihmisille! Tietysti te kaikki, jotka uskotte ja kunnioitatte Mestareita, ette saata ajatella *minua* syylliseksi kadottamatta kaiken uskonne Heihin. Ne jotka eivät tunne mitään ristiriitaa (ja Hume oli semmoinen) ajatellessaan saastaista valehtelemista, vieläpä petostakin *asian hyväksi* — kun se on liittynyt työhön, jota tehdään Mestarein puolesta, — he ovat synnynnäisiä *jesulittoja*. Jotka saattavat uskoa, että semmoiset puhtaat ja pyhät kädet inhoa tuntematta voisivat kosketella ja käsitellä niin *likaista* välikappaletta kuin esitetään minun nyt olevan, — he ovat luonnostaan syntyneet tyhmeliineiksi tai sitten he itse kykenevät työskentelemään sen periaatteen mukaan, että »tarkoitus pyhittää keinoja». Sentähden, samalla kun kiitän teitä ja annan täydellisen arvon sydämenne hyvyydelle, joka sai teidät kirjoittamaan seuraavanlaisetkin sanat: »jos huomenna tulisin vakuutetuksi siitä, että olitte kirjoittanut nuo kirjepahukset, minä *kuitenkin rakastaisin teitä*», — samalla vastaan: *toivon, ettette rakastaisi*, vieläpä itsenne takia¹⁾. Jos olisin kirjoittanut ainoankaan noista idioottisista ja

1) Coulombin pariskunta oli myynyt erälle kristilliselle lehdelle Indiassa — joka ne julkaisi — joukon H. P. Blavatskyn muka heille kirjoittamia kirjeitä. Nämä kirjeet, joissa pyydetään Coulombein myötävaikutusta erinäisiin temppuihin ja petkutuksiin, muodostivat tärkeän osan Psykkisen Seuran Raportinkin syyöksistä. Madame Blavatsky ei koskaan saanut itse nähdä alkutekstejä eikä hän voinut muuta ymmärtää kuin että herra Coulomb, joka oli taitava käsialojen jäljentäjä, oli todellisista kirjeistä poiminut lauseita ja yksissä neuvoin rouvansa kanssa sepittänyt ja väärentänyt loput. P. E.

pohjaltaan *hävyttömistä* välilauseista, jotka nyt on lisätty mainittuihin kirjeihin; jos *kertaakaan* olisin tehnyt itseni syylliseksi tahalliseen, varta vasten kokoonkyhättyyn petokseen, etenkin kun petettyinä olisivat paraimmat, *totisimmat* ystäväni, — ei mitään »rakkautta» minun kaltaiselleni olenolle! Paraimmassa tapauksessa — *sääliä* tai ikuista ylenkatsetta. Sääliä, jos tulisi todistetuksi, että olin edesvastuuton mielipuoli, harhoja näkevä *mediumi* houkuteltuna petkutuksiin »henkijohtajieni» puolelta, joita minä esitin *Mahaatmoiksi*; ylönkatsetta taas, jos olin tietoinen petkutaja, — mutta missä silloin olisivat *Mestarit*? Ah, te vanhan sydämeni rakas lapsi, minä olin, minä *todella olin* syyllinen, mutta vain yhteen *rikokseen* inhimillisen käsityksen luonnolliselta näkökannalta. Monta asiaa minun näet on täytynyt *salata* hillitsemällä kieltäni; monta — joskaan ei niin monta — asiaa olen antanut jäädä oikaisematta maailman arvostelun ja ystäväni uskon edessä; mutta nämä eivät olleet *mitään meidän ilmiöitämme*, mutta ainoastaan toisten ja aivan vilpittömäin ihmisten erehdyksiä, harhanäköjä ja *liioitteluja*. Ja jos niin tein, tein sen ainoastaan sentähden, että aina pelkäsin vahingoittaa Asiaa; ja jos olisin »läpikäynyt ja korjannut» noita ensimmäisiä painoksia, olisi voitu velvoittaa minua selittämään jällelläoleviakin, *jota en koskaan voinut tehdä paljastamatta asioita, joita minun ei ollut lupa ilmoittaa*. Ette koskaan, koskaan ymmärrä ettekä voikaan ymmärtää — huolimatta kaikesta vakavuudestanne ja myötätunnostanne minua kohtaan ja terävästä luonnollisesta älystänne, — mitä minun on täytynyt kärsiä viimeisenä kymmenenä vuotena! Mitä ihmiset saattoivat minusta tuntea? Ulkonaisen raadon *sisäisen* onnettoman vangin elinveren lihoittamana, — ja ihmiset näkivät ainoastaan edellisen aavistamatta koskaan toisen olemassaoloakaan. Ja tuota »ensimmäistä» syytettiin kunnianhimosta, rakkaudesta halpaan maineeseen, kaupustelutarkoituksista; petoksesta ja petkutuksesta, viekkaudesta ja tunnottomuudesta, valheesta ja väärennyksestä — tavallisen syrjäisen puolelta; vilpillisyy-

destä ja epärehellisydestä — paraimpien, rakkaimpien ystävieni puolelta, jotka lisäksi epäilivät, että olin tahallani antanut *humbugi*-ilmiöiden käydä täydestä. Sidottu kuin olin kiireestä kantapähän lupaukseni kautta, valani kautta, joka ulottui tulevaan elämäni — niin, jopa *elämiinikin*, — mitä osasin tehdä, kielletty kun olin *kaikkea* selittämästä, muuta kuin väittää todeksi sitä vähäistä, mitä olin oikeutettu ilmaisemaan, ja yksinkertaisesti torjua väärät syytökset? Mutta niin totta kuin toivon hyvitystä tulevassa elämässäni, kun tämä kauhea *Karman* aika kuluu ohi; niin totta kuin kunnioitan *Mestareita* ja palvon *omaa Mestariani* — sisäisen Itseni ainoata luoja, joka Itseni ei olisi koskaan — ainakaan *tässä* elämässä — päässyt tietoiseen olemiseen, ellei Hän olisi kutsunut sitä esille ja herättänyt sitä unesta; niin totta kuin tätä kaikkea arvostan, — vannon, etten koskaan ollut syypää yhteenkään *kunniattomaan tekoon*. Olen usein voinut *näyttää* sydämettömältä antaesani tilapäisesti joidenkuiden uhrata itsensä samalla tavalla kuin minä, vaikka tiesin, ettei heillä tässä nykyisessä elämässään ollut samoja mahdollisuuksia kuin minulla kovin pitkälle edistyäkseen; mutta silloinkin se oli heidän omaksi hyväkseen eikä minun. Edistyivät tai olivat edistymättä, — palkinto hyvästä tarkoituksesta oli heidän Karmansa hyvässä säästössä; jota vastoin, mitä minuun tulee, kuta enemmän edistyin okkultisissa asioissa, sitä vähemmin jäi minulle mitään onnen mahdollisuuksia tämän elämän varalle, sillä yhä enemmän ja enemmän tuli velvollisuudekseni uhrata itseni toisten hyväksi ja omaksi personalliseksi turmiokseni. Semmoinen on *laki*. Ah, jospa vain tietäisivät, jotkut »ystäväni», jotka nousematta julkisesti minua vastustamaan kuitenkin sangen vakavasti epäilevät vilpittömyyttäni, — jospa vain tietäisivät *nyt*, minkä varmasti kerran tulevat tietämään — kun minä olen kuollut ja poistunut, muistoni saastutettuna kiireestä kantapähän, — minkä todellisen hyvän minä olen heille tehnyt! En tahdo väittää, että olisin sen tehnyt *heidän itsensä takia*, sillä yleensä en edes

ajatellut heitä *itseään* personallisesti. Mutta koska he nyt kerran ovat joutuneet siihen piiriin, jossa vanhan pelikaaniraukan verta vuodatettiin, ja koska ovat puolestaan saaneet *osansa* sen tuottamasta hedelmästä, miksi pitää muutamien heistä osoittautua *niin julmiksi*, jollei kiittämättömiksi?

Rakkahin Mrs. Sinnettini — *sydämeni on murtunut* — fyysillisesti ja *moraalisesti*. Edellisestä en välitä; Mestari pitää huolen siitä, ettei se halkea, niinkauan kuin minua tarvitaan; jälkimäisen seikan suhteen ei ole apua. Mestari ei osaa *eikä* aio estää karmaa.

Sydämeni on murtunut, ei sen johdosta, mitä *todelliset, julkiset* vihamieheni ovat tehneet, — heitä minä halveksin; mutta puolustajieni itsekkyiden ja arkuuden takia, ja sen takia, että alati ovat valmiit vastaanottamaan minulta, vieläpä pakoittamaan minua kaikenlaisiin uhrauksiin, — kun Mestarit ovat todistajinani siitä, että olin valmis vuodattamaan viimeisen elonpissarani, heittämään kaiken toivoni viimeisestä — en sano onnen — vaan levon ja mukavuuden rahtusestakin tässä kidutuksen elämässä — sen asian hyväksi, jota palvelen, ja samoin jokaisen *tosi* teosofin puolesta. Petollisuus — tuo pehmeiden ja myötätuntoisten sanojen ilmapiiri, sanojen, jotka pohjaltaan puhuivat mitä äärimmäisimmästä itsekkydestä, aiheutuen joko heikkoudeata tai kunnianhimosta — oli jotakin kauheata. En tahdo mainita nimiä. Muutamien kanssa, useimpien kanssa tulen pysymään hyvissä väleissä kuolinpäivääni saakka. En liioin anna heidän arvata, että näin heidän läpitsensä alusta lähtien. Mutta en koskaan unohda — en osaisi, jos tahtoisinkin — sitä ikimuistettavaa yötä sairauteni murrosaikana, jolloin Mestari, ennenkuin hän vaati minulta erään lupauksen, paljasti minulle asioita, joita Hän piti hyvänä minun tietää, ennenkuin annoin Hänelle sanani sitä työtä varten, jota hän pyysi (ei käskenyt, vaikka hänellä olisi ollut siihen oikeutta) minua tekemään. Sinä yönä, jolloin Mrs. Oakley ja Hartmann ja kaikki *lukuunottamatta Bowajeea* (D. N.) odottivat minun vetävän viimeisen hengenvetoni, — sain

kaiken tietää. Minulle näytettiin, *kuka oli* oikeassa ja kuka väärässä (tietämättään) ja kuka oli kerrassaan petollinen; ja yleisin piirtein minulle näytettiin, mitä minulla oli odotettavissa. Niin, sen sanon teille, sinä yönä sain tietää asioita, jotka ainiaaksi löivät leimansa Sieluuni; mustaa petollisuutta, teeskenneltyä ystävyyttä itsekkäissä tarkoituksissa, *uskoa syyllisyyteeni*, ja kuitenkin *pääöstä valehdella puolustukseksi*, koska olin sopiva porras, jolta nousta, ja mitä kaikkea! Ihmisluonnon näin koko rumuudessaan sinä lyhyenä tuntina, jolloin tunsin Mestarin toisen käden *sydämelläni, kieltäen sitä lakkaamasta lyömästä*, ja näin toisen kutsuvan esille *suloisen tulevaisuuden* silmieni eteen. Ja kaiken tämän päälle, kun Hän oli näyttänyt minulle *kaiken, kaiken* ja kysyi: »tahdotko?», vastasin: »tahdon» ja allekirjoitin täten onnettoman tuomioni *niiden harvojen hyväksi*, jotka *olivat oikeutetut Hänen kiitokseensa*. Uskoteko minua, jos sanon, että noiden harvojen joukossa teidän molemmat nimenne olivat etualalla? Ehkette usko, ehkä epäilette, — kuitenkin oli niin.

Kuolema oli niin tervetullut sinä hetkenä, lepo niin tarpeellinen, niin ikävöity; elämä, semmoisena kuin se tuijotti silmiini silloin ja jommoiseksi se nyt on muodostunut, — niin kurja; mutta kuinka minä olisin voinut sanoa *en tahdo* Hänelle, joka toivoi minun elävän! Mutta tämä kaikki on ehkä käsittämätöntä teille, vaikka toivon, ettei ole aivan niin,¹⁾ häntä, ja minä olen jo
 . . . Würzburg — noin 4 tai 5 tuntia Münchenistä. En halua asua yhdessäkään Europan suurista keskuksista. Mutta minulla täytyy olla kuiva ja lämmin huone, vaikka olisi kuinka kylmä ulkona, sillä en koskaan jätä huoneitani, ja täällä terveetkin ihmiset kylmettyvät ja saavat reumatismia, ellei heillä ole palatseja. Pidän Würzburgista. Se on lähellä Heidelbergiä ja Nürnbergiä ja kaikkia niitä keskuk-

¹⁾ Kirje on tässä kohden vahingoittunut, ja kahdesta rivistä puolet puuttuu. A. T. B.

sia, joissa eräs Mestareista asui, ja Hän neuvoi Mestariani lähettämään minut sinne. Onneksi olen saanut Venäjältä muutamia tuhansia frangeja, ja jotkut hyväntekijät »lähettivät minulle 500 ja 400 rupiita Indiasta.» Tunnen itseni kyllin rikkaaksi ja varakkaaksi voidakseni elää hiljaisessa saksalaisessa paikassa, ja vanha täti-raukkani tulee sinne vierailemaan luonani. Aion vuokrata pienen huoneuston, ja onnellinen on se päivä oleva, jolloin näen teidät *samo-vaarini* ääressä, jos todella aiotte tulla alas (vaiko ylös?) minua tervehtimään. Elberfeldistä matka ei ole pitkä, luulakseni siihen ei kulu päivääkään. Sitten tahdon elää, Mestarini pyynnöstä ja halusta, tai pikemmin olla olemassa päivisin ja elää *ainoastaan* öisin ja kirjoittaa muun osan luonnollista (s. o. luonnotonta) elämäni. Coulombit ovat kuulemma jättäneet Indian ja tulevat Lontooseen, jossa otaksun että he tai paremmin rouva käy teitä tervehtimässä. He eivät jätä kiveä kääntämättä, niin kauan kuin on maailmassa jäljellä yksikään ihminen, joka minuun uskoo, lähetysaarnaajat ovat luvanneet heille 5000 rupiita vuosittain, jos väsymättä jatkavat työtään H. P. B:n hävittämiseksi. Saavat minun puolestani tehdä ja sanoa, mitä haluavat.

Sydämelliset ja rakkaat terveiseni kaikille. Kuinka jaksaa rakas pikku Dennie?

Aina teidän sama,¹⁾

*

Ruusuu-Ristin helmikuun numerossa kerroin Canadan teosofisen aikakauskirjan mukaan englantilaisesta Joanna Southcott-liikkeestä ja sen keksimästä yleislääkkeestä (Panacea). Kirjoituksessa mainittiin myös, miten ja mistä tuota lääkettä oli kenen tahansa tilattavissa, ja kuten arvata sopii, ovat monet meilläkin kirjoittaneet Englantiin. He ovat saaneet Panaceansa, ja vaikka näin lyhyessä ajassa on mahdoton antaa siitä arvostelua, olen parilta taholta kuullut, että lääke on vaikuttanut hyvää vaikeissa taudeissa. Olen sentähden

¹⁾ Loppuosa kirjeestä on leikattu pois, allekirjoitus mukana. A. T. B.

kiitollinen, jos henkilöt, jotka Panaceaa ovat käyttäneet tai käyttävät, ajan tullen hyvántahtoisesti kertoisivat Ruusu-Ristille mahdollisesta parantumisestaan — tai pettymyksensä.

Liikkeen päätoimistosta Englannissa on kirjoitettu Ruusu-Ristille — sen johdosta, että Panacean tilaajat ovat maininneet Ruusu-Risti-lehden tietonsa lähteenä — ja kysytty, tahtoisiko R. R. julkaista pienen artikkelin Panaceasta? Vastasin myöntävästi ja sain vastaanottaa sanomalehtileikelehen, jossa alussa annetaan lääkkeestä samat tiedot kuin lehtemme helmikuun numerossa ja painostetaan parannustyön jumalallisuutta, jonka tähden Panaceasta ei oteta pienintäkään maksua. Sitten artikkeli jatkuu seuraavasti:

Mitä on tämä parannus?

Jatkamalla merkittävää satunnaista keksintöä Joanna Southcottin seuraajat työskentelivät ja kokeilivat vuosikausia eri parannusmenettelyjen alalla. Lopulta päästiin täydellisiin tuloksiin ja ankaria kokeita pantiin toimeen, jotta saataisiin ilmi uuden tiedon arvo. Ja nyt lääke päästetään vapauteen ilmaisena lahjana kaikille, jotka huolivat sitä koettaa.

Se ei millään tavalla muistuta spiritismiä, kristillistä tiedettä, Coué'n parannustapoja tai muita samankaltaisia muotomenoja, vaan on päinvastoin dramaattinen edistysaskel nykypäiväisen lääketieteen tiedoista; parannustavan käytäntö on puolestaan siinä, että osaksi sisäisesti, osaksi ulkonaisesti käytetään erästä määrättyä lääkettä, joka sisältää Southcottkokeilujen tuloksena saadun aineen.

On pappeja, onpa lääkäreitäkin, jotka ovat kirjoittaneet ja koettaneet tätä uutta parannusta, eikä ole liioiteltua sanoa, että se on ajan tullen mullistava koko lääketieteellisen maailman kahteen leiriin, »puolustajiin» ja »vastustajiin»!

Mutta »vastustajat» joutuvat näköjään varmasti tappiolle. Olen itse nähnyt kirjeitä syöpätapauksista, jotka sanovat, että »syöpä kuluu tiehensä». Eräs käsineentekijätär keski-Englannissa, jonka himmenevää näköä silmälasit eivät riittävästi auttaneet, koetti uutta parannustapaa kahden viikon

aikana. Nyt hän käyttämättä mitään silmälaseja suorittaa hienoimmankin työn. Ja nämä ovat kaksi tapausta valittuna umpimähkään monesta. Vielä joitakuita kuukausia — ja sitten ehkä selviää, tarvitaanko lääkäreitä enää ollenkaan. Kuinka kaikki loppuneet?

J. Carpenter-Smith.

Tämä Panacea-juttu on mielestäni huomattava siitä, että se tarjoaa ihmelääkkeensä julkisesti ja avoimesti koko maailmalle. Ja koska Southcott-liike ei patentilääkkeellään »tee» rahaa, niin kuin muuten on maailmassa tapana, täytyy suhtautua siihen kunnioittavalla arvonannolla ja odottaa ajan näyttävän, mitä tuloksia lääkkeen käyttämisestä koituu. Meillä täällä Suomessa ei ole syytä ennakoita epäillä tämänlaisen lääkkeen tehoa. Kansanomaiset tietäjämme ja poppamiehemme ovat omilla ihmelääkkeillään pitkin vuosisatoja parantaneet ihmisiä, mutta heidän esiintymisensä ja menettelynsä on aina pysynyt enemmän tai vähemmän esoteerisena, salaisena niin sanoaksemme. Heidän maineensa ei koskaan ole kovin kauaksi levinnyt; jos se on ennättänyt ulkopuolelle kotipitäjän rajoja, on tämä tapahtunut itsestään tuttavien ja kiitollisten potilaiden välityksellä; koskaan ei sitä ole yritetty varta vasten levittää. Toisin näkyy olevan nykyisen Southcott-liikkeen ja -lääkkeen laita. Siitä annetaan tietoa mahdollisimman laajalle, ja sairaita suorastaan kutsutaan ja pyydetään kokeilemaan. Ei ihmettä, että tuhannet kuuntelevat kutsua ja että — ainakin alussa — usko sinään vaikuttaa hyvää. Aika lopullisesti näyttää, missä määrin Panacean oma voima riittää parantamaan ja ylläpitämään uskoa. Ei kukaan saattaisi muuta kuin iloita, jos tässä todella olisi löydetty apua hätää kärsivälle ihmiskunnalle.

*

Minun täytyy tässä suositella ruusuristoläisille luettavaksi erästä teosta, joka äsken on ilmestynyt ja joka heille luullakseni on tuottava nautintorikkaita hetkiä. Tämä on *Toivo Uuskallion* kirjoittama kirjanen *Ilmestyksiä ja elämyksiä*.

Sen vielä nuori tekijä on mieleni ja henkeni mukainen totuudenetsijä, joka on löytänyt löytämänsä elämästä, uskotaan Jumalaan ja evankeliumein kristinopista. Hän ei varhaisessa nuoruudessaankaan tyytynyt kuolleeseen uskoon, vaan pyrki väsymättömästi elämän ja viisauden lähteille. Hänen kirjastaan ei käy selville, onko hän teosofiaan tutustunut, — jos ei ole, täytyy sitä enemmän iloita hänen saavutuksistaan. Joka tapauksessa hän ei missään kohden luottanut yksin kirjojen sanoihin, vaan tahtoi kaikki tiedot välittömästi Jumalalta. Omalla kirjallaan hän tahtookin todistaa, että Jumala yhä ja aina auttaa sitä, joka sielunsa koko voimalla Hänelle antautuu. Niinpä Toivo Uuskallio on näyissä ja ilmestyksissä saanut tutustua tuonelan ja taivaan salaisuuksiin ja kuulla Mestarinsa äänen puhuvan lohdutuksen sanoja hädässä ja kertovan elämän salaisista laeista. Ja mikä minun sydämelleni on mieluisinta: hän on käsittänyt oikein Jeesuksen opin ja ottanut vastaan sen uuden elämänymmärryksen, jonka vuorisaarna julistaa.

Kirjan jakaja on Lähetyskirjakauppa O. Y. Helsingissä ja sitä voidaan ostaa tai tilata Mysticasta, Heikinkatu 10, Helsinki. Sen hinta on 10:—.

*

Tähän numeroon loppuu Ruusu-Ristin edellinen puolivuositiedote. Puolen vuoden tilaajat ovat siis velvolliset uudistamaan tilauksensa, jos haluavat, että Ruusu-Risti yhä saapuu heidän luoksensa. He tekevät suuren palveluksen toimitukselle, jos uudistavat tilauksensa ennen elokuun numeron ilmestymistä, sillä osoitteet ovat valmiiksi painetut ja sekaannusta muuten helposti syntyy.

Puolivuoden tilaushinta Smk. 26:— lähetetään Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Pilpala, ellei tilaus tapahdu postin kautta.

Näkemiin siis elokuussa!

Caritas.

*Oletko huomannut, rakas, oletko kuullut, että sydämessämme
soivat soinnut uudet ja säveleet?*

*Jotain on syventynyt, jotain on jalostunut, jotain on py-
hittyntä meissä,*

ja meidän on tyyntä ja rauhallista olla.

*Amor on kuollut ja caritas on syntynyt povemme py-
häkköön.*

Amor oli orjuutta, caritas on herruutta,

amor oli tuskaa ja kärsimystä, joskin suloista joskus.

Caritas on autuutta ja enemmänkin, rakas,

sillä suurin autuus mitataan suurimmilla kärsimyksillä

ja me emme kärsi endä.

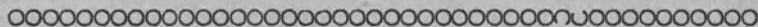
Amor oli ottaa, caritas on antaa,

ja antaja on rikkaampi kuin ottaja.

*Minä en ole vielä elämässäni saanut niin monta ja kau-
nista lahjaa kuin nyt.*

Oletko sinä?

Rafael Ronimus.

Siveellinen heilahtelu ja rytmi.

Herännyt siveellinen tunto tekee ihmisen tietoiseksi siveelli-
sestä pahasta ja hyvästä. Ja ihminen on aluksi taipuvasempi
näkemään pahan kuin hyvän. Sillä tuo siveellinen paha he-
rättää hänessä vastustamisen halun.

Tästä alkaakin näyttäytyä järjen kaksinaisuus. Sillä alempi
järki, kun sitä kannustaa siveellinen tunto, on taipuisa näke-
mään kaiken siveellisen pahan, ja taas ylempi järki on taipuisa
näkemään tuon siveellisen hyvän. Mutta kumpikin omalla ta-
vallaan. Sillä siveellisen tunnon kannustama alempi järki on
taipuisa etsimään ja näkemään pahan siinä mielessä ja tarkoi-
tuksessa, että hän voisi sen poistaa ja hävittää, jotta elämä
senkautta tulisi onnellisemmaksi. Taas ylempi järki on tai-
puisa etsimään ja näkemään siveellisen hyvän siinä mielessä
ja tarkoituksessa, että hänellä olisi tilaisuus työllänsä lisätä si-

veellisen hyvän voimaa, tehdäksensä elämän sillätavoin onnellisemmaksi.

Kun tähän lisäämme, että elämän järkähtämätön laki heilauttaa jokaiselle takaisin kaikki hänen salaisimmatkin pyrkimyksensä, seuraa siitä eräänlainen heilahtelu, jossa ihminen joutuu vuoroon olemaan sysääjänä ja sysättyinä, syyttäjänä ja syytetyinä. Ensimmäinen heilahtelun puoli muodostuu siten, että mitä pitemmällä ihminen on siveellisessä heräämyksessään, mutta kuitenkin vielä toiminnassaan alemman järjen hallituspiirissä, sitä kiivaammin hän taistelee maailman ulkonaista pahaa vastaan. Puhein ja kirjoituksin ja kaikin käytettävissä olevin keinoin hän koettaa panna ihmisiä ja ihmiskuntaa ahtaalle, jotta he senkautta olisivat pakoitetut luopumaan pahasta ja omaksumaan hänen näkökantansa mukaisen hyvän.

Tällöin ei tuo taistelu hajoitu kohdistumaan vain maailman pahuutta vastaan sinään, vaan se sattuu myöskin toisiin ihmisiin; se kohdistuu kaikkiin niihin ihmisiin, jotka ovat taistelijan oman älyllisen ympyrän ulkopuolella, joko ala- tai yläpuolella. Hän joutuu taistelemaan sekä niitä ihmisiä vastaan, jotka eivät vielä toistaiseksi ole kyenneet noita maailman paheita itsessänsä voittamaan, mutta samalla myöskin niitä siveellisesti korkeammalla olevia ihmisiä vastaan, jotka ylemmän järjen ohjauksen mukaisesti koettavat työskennellä hyvän lisäämiseksi itsensä uudestisyntyttämisessä.

Tässä näemme selvän syyn miksi maapallomme hallitseva »malli»-ihmiskunta on jokseenkin samalla tavalla kohdellut sen omassa keskuudessa olevia rosvoja ja jumalanmiehiä. Meidän keskuudessamme on yleensä rinnan kivitetty ja ristiinnaulittu rosvot ja kristusihmiset. Meidän ihmiskuntamme hallitsevalta minältä puuttuu toistaiseksi se siveellisen järjen avartuneisuus ja joustavuus, että se osaisi yhdeltäpuolen kantaa sen keskuudessa esiintyvien alamittaisten jäsentensä heikkouksia, herättäen ja kasvattaen heitä vähitellen kohti ihmisyyttä, mutta myöskin toiseltapuolen joustavuutta ja herkkyyttä kyetäksensä kuuntelemaan Mestarin, Jeesuksen ja hänen todellisten opetuslapsiensä ääntä, kasvattaaksensa siten itsessänsä ylevämpää ja avartuneempaa ihmisyyttä.

Tämä on siis siveellisen heilahtelun ensimmäinen puoli: taistelu ulkonaista pahaa vastaan; joka yleensä samalla muodostuu syyttämiseksi ja taisteluksi »malli»-ihmiskunnan alapuolella olevia ihmisiä vastaan, sekä samoin yläpuolella olevaa Mestaria vastaan. N. s. malli-ihminen ahdistaa nuorempaa veljeään pahantekijänä ja siksi, ettei se alistu noudattamaan hänen laati-

miaan lakeja ja säännöksiä, mutta Mestaria hän yhä edelleen halveksii, syyttää ja ahdistaa vääräoppisena ja muka kansanvillitsijänä. Se näytelmä on jatkuva, jokapäiväinen ilmiö. Hallitseva ihmisluokka tekee sitä osaksi tietämättään, ja se jatkaa sitä siihen asti, kunnes kerran täydellinen rakkaus heidät itsensä voittaa.

Nyt koetamme katsoa heilahtelun toista puolta. Se ilmenee siten, että kaikki tuo ulospäin tähdätty syyttäminen, tuomitseminen ja rankaiseminen heijastuu aikanaan takaisin ihmistä itseään vastaan. Se palautuu osaksi ulkoisena kohtalona, vaikeuksina ja kolauksina, mutta myöskin ankarana *itsesyytöksensä*, joka voi toisinaan johtaa mitä synkimpään mielenmasennukseen ja epätoivoon. Sillä yhtä ankarana kuin hän oli syyttänyt, tuominut, rankaissut ja halveksinut ihmisiä heidän lankeemuksiensa, paheittensa ja heikkouksiensa vuoksi, yhtä ankarana heilahtavat aikanaan häntä itseään vastaan sekä kohtalon kolaukset että sisäiset itsesyytökset. Ja yhtä halveksivaisesti kuin hän oli ajatellut ja puhunut ja yhtä mitättöminä ja epäkäytännöllisinä haaveiljoina kuin hän oli pitänyt niitä harvoja aatteellisia ihmisiä, jotka rakkauden Mestaria käytännöllisesti seuraten olivat koettaneet ihmiskuntaa auttaa ja palvella siveellisen itsekasvatuksen ja veljellisyyden ja hyvän avulla, ilman pakkoa, ja yhtä vaikeaksi kuin hän oli epäveljellisellä suhtautumisellaan koettanut tehdä heidän työnsä, yhtä mitättömäksi hän nyt saa tuntea itsensä ja yhtä vaikeaksi työnsä. Sillä totta on kun sanotaan: millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. Kuitenkin sillä sekä lisäyksellä että muutoksella, minkä yleinen kehitys ja kaitselemus tuottavat.

Tämä siveellinen itsesyytös ja itsehalveksunta saattaa viedä ihmisen mitä syvimpään epätoivon kailuun, jossa hän voi taas tehdä tyhmyyksiä, vieläpä toisinaan tuon äärimmäisen tyhmyyden: itsemurhan. Sillä tietysti ihminen joutuu kokemaan ne samat epätoivon kailut, mihin hän ennen oli muita ihmisiä syössyt.

Jos tällainen taipumus siveelliseen itsesyytökseen on synnynnäinen, ja jos siihen vielä liittyy ajatuksia itsemurhaan, johtuvat nämä kaksi taipumusta edellisistä elämästä, ne johtuvat siitä, että hän edellisissä elämässään on ollut siveellinen rusikoitsija, on ollut armoton ja ankara muita ihmisiä kohtaan, on heitä heidän heikkouksiensa ja puutteellisuksiensa tähden ankarasti syyttänyt, halveksumisella ja moitteilla ja pakkokeinoilla ahdistanut, ja että hän jossain edellisessä elämässä, tai useammassakin edellisessä elämässä on tehnyt itsemurhan, joko

oman lankeemuksensa häpeää tai rikkomuksensa seurausta paa-
ten.

Onhan tunnettua, että useita ihanteellisia ihmisiä kiusaa nuoruutensa murrosajassa taipumus itsesyytökseen ja itsemurhaan; jota lisää voimakas tunto omasta mitättömyydestään ja elämänsä tarkoituksettomuudesta. Heistä itsestään tuntuu, tai on kuin joku kiusaaja heille kuiskaisi: ei kannata elää; on parasta lopettaa päivänsä! Ja useathan ovat tuohon kiusaukseen langenneetkin; tyhmästi kyllä.

Jälkeenjääneet tavallisesti selittävät, että häntä vaivasi synkkämielisyys, tai että hän nähtävästi joutui äkilliseen mielenhäiriöön; joka kyllä voi olla tottakin. Mutta jos kysymme: mistä johtui tuo synkkämielisyys ja epätoivoisuus, niin siihen ei osata yhtä helposti vastata.

Tunnen erään tapauksen, jolloin noin 20 ikäinen nuorukainen surmasi itsensä. Tapaus oli käsittämätön yllätys sekä pojan vanhemmille että muille. Niinpä paikkakunnan opettajakin — joka itse oli erittäin ihanteellinen mies ja ahkera henkinen ahertaja, ja jonka entisiä oppilaita ja sittemmin parhaita valistustyötovereita tuo nuorukainen oli ollut — oli peräti ihmeissään ja yllätetty tapauksen johdosta. Sillä kukaan ei voinut nähdä mitään »järkevää» syytä tuohon tekoon.

Ja kuitenkin tuolla teolla saattoi olla juurensa jo edellisistä elämistä, johon saattoi liittyä joitakin lisiä nykyisestä elämästä ja joita ei nuorukainen vielä onnistunut järjestämään ja voittamaan. Tuo hyvä ja jalo ja kaikkien nähden mallikelpoinen nuorukainen saattoi kantaa sisässään siemenet ja taipumukset itsesyytökseen ja itsehalveksumiseen jo useammista edellisistä ruumistuksistaan, sekä samoin kiusauksen turvautua itsemurhaan. Sillä samoin kuin ulospäin sysätyt syytökset, halveksuminen ja pakkokeinot heilahtavat karmana takaisin lähettäjään itseensä, samoin kerran alkuunpantu huono ja väärä teko — niinkuin hyvä ja oikeakin teko — on taipuisa esiintymään kiusaajana ja toistumaan tekona seuraavissakin ruumistuksissa.

Mutta mikähän lopulta pelastaisi ihmisen tuollaisesta mielen-tilan virrasta ja tekojen sarjasta?

Jos vastaisimme suoraan ja lyhyesti, niin sanoisimme: hänen pitää luopua kaikesta toisen ihmisen halveksimisesta, syyttämisestä, tuomitsemisesta ja rankaisemisesta, samoin toisen ihmisen siveellisestä pakoittamisesta ja ahdistamisesta siinäkään tarkoituksessa, että tuon toisen ihmisen olisi tuossa hänen aikaansaamansa ahdistuksen kärsimyksessä pakko omaksua se »parempi» näkökanta, jota hän edustaa. Silloin vähitellen lop-

puu sekin kohtalon ankaruus ja syytös häntä kohtaan, minkä hän varhemmin on muita ihmisiä, rosvoja ja Mestaria vastaan sysännyt. Sillä totta on: mitä te ette tahtoisitte itsellenne tehtävän, sitä älkää tekään tehkö heille.

Mutta ennenkuin ihminen osaa noin menetellä, täytyy hänen samalla opetella *uskomaan hyvään, Jumalaan*.

Tällainen puhetapa voi tuntua turhalta. Sillä voitaisihan sanoa: eivätkö kaikki ihanteelliset ja uskonnolliset ihmiset usko hyvään, Jumalaan? Vastamme: kyllä, kyllä he uskovat hyvään, Jumalaan — periaatteessa, mutta ei läheskään aina käytännössä. Sillä heidän uskonsa hyvään, Jumalaan, on vain nimellistä, niinkauan kun he kuitenkin käytännössä koettavat panna ihmisiä ahdistukseen heidän joko luullun tai todellisen huonoutensa ja pahuutensa tähden, tai kun he toisinajattelevia halveksuvat, koettaen vaikeuttaa heidän toimintaansa. Silloin he kyllä periaatteessa valitsivat hyvän, he periaatteessa uskoivat hyvään, Jumalaan, mutta ihanteellisessa työskentelyssään he sittenkin tulivat uskoneeksi pahaan, perkeleeseen, koska ryhtyivät sen kanssa painiskelemaan, sitä kukistamaan ja hävittämään — toisissa ihmisissä.

Tuollainen usko pahaan, tuollainen tapa painiskella paholaisen kanssa toisessa ihmisessä, se vie painiskelijan itsensä, ajaksi jokaisessa ruumistuksessa, mutta jossain ruumistuksessa erikoisemmin syvällisesti ja täydellisesti tuohon itsesyytöksen ja itsehalveksumisen syvään kuiluun; jossa hän ei lopulta osaa nähdä mitään hyvää itsessään, ei osaa ollenkaan löytää eikä nähdä Jumalaa itsessään. Sillä hän löysi itsensä lopulta yhtä mitättömäksi, yhtä tyhjäksi ja yhtä pahaksi, kuin hän oli kuvitellut niitä ihmisiä tyhjiksi, mitättömiksi ja pahoiksi, joita hän oli joko yksityisenä ihmisenä tai asemansa ja virkansa, tai aatteensa ja ihanteensa nimessä ja puolesta ahdistanut, halveksinut ja ahtaalle saattanut.

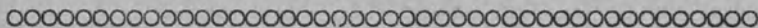
Mutta kaikeksi ihmeekseen hän alkoikin nähdä ja huomata hyvän ja Jumalan noissa toisissa ihmisissä, noissa ihmisissä, jotka hääräsivät hänen ympärillään. Nuo toiset ihmiset ja heidän harrastuksensa eivät olleetkaan, hänenkään kannaltaan, pelkästään vain »tyhjää ilmaa», ei, vaan niissä asuikin elävä Jumala, ja siihen Jumalaan voi uskoa, voi luottaa. Nyt hän sen selvästi näki, nyt, kun hän ei enää nähnytäkään itsessään mitään hyvää, ei löytänyt itsessään Jumalaa. Se huomio vei hänet häden kautta nöyryytykseen, nöyrytymiseen; joka taas puolestansa avasi hänelle ovet myöskin oman sisäisen Jumalansa

löytämiseen. Sillä oma salainen ylpeys on esteenä Jumalan näyttäytymiselle, mutta nöyryydessä Jumala näyttäytyy.

Tämä sisäinen ylimeno muutti ihmisen pohjatunnun, teki hänestä hyvään uskojan. Hänenkin sisimmässään oli sentään jotain hyvää, jotain riemullista ja uudestisyntyttävää. Nöyränä ja kiitollisena hän sen vastaanotti Jumalan rakkautena, tullen samalla sen vaalijaksi sydämessään. Ja kun hän samalla ja ensiksi oli nähnyt, että Jumala asui jokaisessa ihmisessä, ja että se Jumala oli totuus ja rakkaus, sentähden hän nyt koetteli pysytellä totuuden ja rakkauden rajoissa suhteessaan toisiin ihmisiin. Hän ei heitä enää syyttänyt eikä ahdistanut, mutta ei liioin jättäytynyt välinpitämättömäksi, ikäänkuin nuo ihmiset, joita hän ennen oli parannukseen saattanut, syyttänyt ja ahdistanut, niinkuin ne nyt olisivat hänelle vain tyhjää ilmaa. Ei niin, vaan hän nyt iloitsee siitä pienestäkin hyvästä, siitä hyvän siemenestä, siitä Jumalasta mikä on noissa toisissa ihmisissä ja hänessäkin, ja hän iloitsee siitä, että hän voi tätä hyvän siementä itsessängsä vaalia ja kasvattaa, ja hän iloitsee yhteistoiminnasta ja siitä, että hän voi edes jollain tavalla korjata tekemänsä virheet, että hän voi ottaa jollain tavalla omille hartioilleen sen syytöksen ja kärsimyksien taakan, minkä hän ennen, pahaan uskoessaan oli toisen hartioille heittänyt.

Ja niin alkaa hänelle elämä tahtoperäisessä rytmissä.

J. R. Hannula.

Miksikä sinä itket?

— *Mistä sinä tulet, armaani, ja miksikä sinä itket?*

— *Minä tulen vainajien luota, jotka vielä elävät, rakas, ja siksi ovat minun silmäni veessä.*

Kuninkaiden luota minä tulen, kuningattarien luota minä palaan,

keisarien ja ruhtinaiden parvesta minä saavun,

ja kumminkin itken minä kuin pieni lohduton lapsi.

Minä olen nähnyt nuorien impien kaihosta riutuvina

ojentavan untuvan pehmoisia, pyöreitä käsivarsiaan minua kohti

kuin sulholleen ja armaalleen.

Minä olen kuullut heidän värjyvien huuliensa sanomattomalla kaipuulla

kuiskivan jotain, jota minun ei ollut oikeus kuunnella.

Minun on täytynyt luvata keisarille ottaa vastaan pääministerin salkku

ja toimeenpanna suuria parannuksia hänen keisarikunnassaan,

jota ei ole millään kartalla.

Kuningatar on lahjoittanut minulle kruununsa jaloimman kiven,

jotta minä kiidättäisin hänet huvipurrellani kaukomaille,

tuonne hänen valtakuntaansa, jolla ei ole rajoja.

Ja minun on täytynyt ottaa vastaan hänen ruhtinaallinen lahjansa

ja luvata kevään tullen viedä hänet sinne,

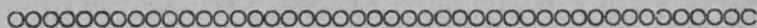
vaikkei hänellä ole mitään valtakuntaa, ei kevättäkään enää,

eikä minulla huvipurtta.

— Armaani, oletko sinä sairas, koska sinä puhut kuin mielipuolet puhuvat?

— Minä tulen heidän luotansa, rakas!

Rafael Ronimus.

Tietäjien tiede.

3 § — Perustyyppi.

Koettaessamme mielessämme kuvitella ihmistä, nousee silmiemme eteen aina ensiksi hänen fyysillisen ruumiinsa kuva.

Emme kuitenkaan tarvitse paljoakaan ajatella, ennenkuin huomaamme, että fyysillinen ruumis vain ylläpitää ja ilmentää todellista ihmistä, henkeä, joka sitä hallitsee.

Voimme leikkaamalla ihmiseltä elimen poistaa hänen fyysillisestä ruumiistaan miljoonia soluja, ilman että tajunnan ykseys sen kautta kärsii vähääkään. Meissä asuva älyllinen ihminen on itsessään aivan riippumaton elimistämme, jotka vain ovat välittämisen keinoja ja välikappaleita.

Kuitenkin on aivan totta, että nämä fyysilliset elimet nykyisellä kehitysasteellamme ovat hyvin tarpeellisia, vieläpä välttämättömiä apukeinoja pyrkiessämme käsittämään hengen toimintaa. Tällä fyysillisellä perustalla tulevat johtopäätöksemme näistä puhtaasti metafyyillisistä väitteistä aivan epämääräisiksi ja mystillisiksi.

Pintapuolinen analyysi saattaa meidät sekoittamaan äly-ihmisen elimelliseen ihmiseen ja pitämään tahtoa aivan yhtäpitävänä elimien toiminnan kanssa. Kun taas on kysymyksessä Jumalkäsitteen ymmärtäminen tuhlaamme suurimman osan aikaa samaan väkivallantekoon, josta juuri ihmisen suhteen oli kysymys.

Olientojen ja olioiden elävä kokonaisuus ylläpitää ja ilmentää jumaluutta, samoin kuin ihmisen fyysillinen ruumis ylläpitää ja ilmentää henkeä.

Jos taas tahdomme käsitellä jumaluutta nojautumatta kaikkiin näihin fyysillisiin ilmennyksiin, joudumme vaaraan uppoutua metafyylliseen usvaan, s. o. jäämme aivan käsittämättömiksi äly-olentojen suurelle enemmistölle. Voimme yrittää luoda itsellemme jonkinlaisen käsityksen Jumalasta vain, jos yhdeltä puolen tutkimme ihmisen, toiselta puolen maailman-kaikkeuden rakennetta.

Olemme huomanneet ihmisessä fyysillisen tai pikemmin elimellisen olemuspuolen, joka toimii aivan koneellisesti ja samalla tavalla valvetilassa kuin nukkuessamme. Tämän elimellisen olennon takana olemme havainneet toisen, joka alkaa toimintansa vasta herättyämme ja ilmentää itsensä melkein yksinomaan valvetilan aikana.

Ihmisen elimellinen osa vastaa sitä käsitettä, minkä olemme tehneet itsellemme luonnosta. Sama sallimuksellinen ja säännöllinen laki johtaa ihmiselimistön kulkua, kuin maailman-kaikkeuden kehitystä, jälkimäinen on vain rakennettu kosmillisista elimistä eikä inhimillisistä, kuten edellinen.

Ihmisen älyolemus sitävastoin vastaa, vaikkakin hyvin alkuperäisellä tavalla, sitä käsitettä, minkä voimme itsellemme tehdä Jumalasta. Suhde ihmisen elimistön ja hänen älyolemuksensa välillä selittää meille suhteen luonnon ja Jumalan välillä. Samalla tavalla saamme, ajatellessamme ihmisen fyysillisen olemuksen suhdetta henkeen, vastaavaisuuksien lain mukaan käsityksen ihmisen suhteesta Jumalaan.

Jos tämä vastaavaisuuksien laki pitää paikkansa, niin voimme sen avulla ymmärtää, että vaikkakin Jumala ilmenee ihmiskunnan ja luonnon kautta; vaikkakin Hän toimii näiden kahden

suuren kosmillisen olemuspuolen kautta, niin on Hän olemukseltaan kuitenkin aivan omintakeinen ja riippumaton.

Näin syntynyt ensimmäinen ykseys ei kuitenkaan saata sekaantua luonnonlakien toimintaan, sen enempää kuin ihminen luonnollisissa oloissa saattaa vaikuttaa sydämen tai maksan toimintaan.

Ihminen on oman kohtalonsa ainoa luoja ja ainoa määrääjä. Hän on vapaa oman mielensä mukaan toimimaan sallimuksensa määräämässä piirissä, samoin kuin matkustaja junassa tai laivassa saattaa vapaasti toimia omassa kopissaan tai osastossaan. Jumalaa ei voida pitää vikapäänä inhimillisiin rikoksiin yhtävähän kuin voimme pitää junan ohjaajaa tai laivan kapteenia edesvastuullisena niiden matkustajien mielijohteista, joita hän kuljettaa.

Välttääksemme siis minkäänlaista väärinkäsitystä sen johdosta, mitä seuraavassa tullaan sanomaan, tulee meidän selvästi pitää mielessä, ettei Jumala, sellaisena kun Hän ensi silmäykseltä näyttää, ole sama kuin kaikki olevainen koottuna, sen enempää kuin ihminen on ensisilmäyksellä näkyvien elimiensä ja kykyjensä yhteisumma.

Todellinen ihminen, henki, on aivan erillään fyysisestä ruumiista, astraaliruumiista ja psyykkisestä olemuspuolesta, jotka kaikki se läpäisee ja joita se hallitsee. Samalla tavalla on Jumala-ykseys erillään luonnosta ja ihmiskunnasta, jotka se läpäisee ja joita se hallitsee. Karkeasti puhuen esittää luonto Jumalan ruumista ja ihmiskunta Jumalan elämää, mutta vain samalla tavalla kuin aineellinen ruumis esittää ihmisen ruumista ja astraaliruumis ja psyykkinen olemuspuoli hänen elollisprinsippejään. On silloin vain kysymys elimellisestä ihmisestä eikä hengen ihmisestä, joka, painostakaamme sitä vielä kerran, käyttää näitä prinssiipejä vain ilmennyksen välikappaleina. ¹⁾

¹⁾ Ensinnäkin Jumala on olemassa ainoastaan voimana, katoamattomana ykseytenä. Se on kolminaisuuden ensimmäinen persona, *isä Jumala*. — Senjälkeen ilmentää Hän itsensä itselleen ja luo itselleen koko henkisen maailman. Hän asettaa itselleen vastakohtaksi ajatuksen, kaikkiallisen järjen. Tämä on kolminaisuuden toinen persona, *Jumala poikana*. Sitten toimii Hän ja synnyttää, käyttää tahtaan ja ajatustaan ja ilmenee itsensä ulkopuolelle. Se on kolminaisuuden kolmas persona, *Jumala pyhänä henkenä*. — Kulkiessaan ikuisesti näiden kolmen tilan kautta tarjoaa jumalolemus meille kuvan ympyrästä, jonka keskipiste on kaikkialla ja kehä ei missään.

(Philosoph. mor. sect. I. lib. II, c. IV).

Mutta yhtä varmaa on myöskin, että ihmisen henki on sisäisen aistin kautta yhteydessä elimistönsä pienimmänkin solun kanssa. Tähän soluun ei hän saata vaikuttaa, mutta solu voi ilmentää itseään hengelle kärsimyksen kautta. Samalla tavalla on Jumalakin joko välillisessä tai suoranaisessa yhteydessä pienimmänkin luomakunnan olion kanssa. Hän on meissä jokaisessa, mutta samalla tavalla kuin ihmistajunta on joko vastaanottavana tai liikkeellepanevana voimana tietoisesti läsnä jokaisessa ruumiimme solussa.

Luonto ja ihminen toimivat siis aivan vapaasti kaikilta puolin ympäröivän jumalallisen toiminnan piirissä, joka johtaa maailmankaikkeutta kehitystään kohti, mutta joka ei määräävänä sekaannu luonnonlakeihin tai inhimillisiin toimitoihin. Samalla tavalla laivan kapteeni, joka toimii aluksensa johtajana ohjaa sitä matkan päämäärää kohti sekaantumatta ollenkaan liikkeellepanevan luontoa kuvaavan koneiston yksityistoimintaan, tai matkustajien toimiin. Kapteeni hallitsee yleisen järjestelmän piiriä, mutta hänellä ei ole mitään tekemistä sen kanssa, mitä tapahtuu laivakoppien seinien sisäpuolella.

Kuitenkin vaikuttaa kapteenin toiminta, jollei suoranaisesti niin ainakin välillisesti:

1) koneeseen äänitorven kautta;

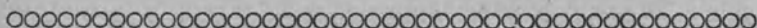
2) matkustajiin kapteenin määräämien laivasääntöjen kautta.¹⁾

Kabballassa nimitetään *isdaksi* sitä jumalallista toimintaa, joka ohjaa maailmankaikkeuden yleistä kulkua ja vastaa tässä ohjaustangon toimintaa, — *pojaksi* sitä jumalallista toimintaa, joka ohjaa ihmiskuntaa, sekä *pyhäksi hengeksi* luontoa ohjaavaa toimintaa. Nämä mystilliset nimitykset viittaavat kaikkiallisen luomisvoiman erilaisiin sovittelumuotoihin.

(Jatk.)

Papus.

Suom. K. A.-I.

Elämän laulu.

*Elämä, ihme ja arvoitus suuri,
elämä, sykkivä syntyjen taa,
elämä, maailmain luoja ja juuri,
kauneus rytmissäs muotonsa saa!*

¹⁾ Maailmankaikkeuden yhdistävä periaate on henkisen kolminaisuuden *isä*.
Porfyrius III vuosisadalla.

*Elämä, ilmojen kirkkaus,
Auringon voima ja loistavuus!*

*Elämä, väreillet suonissa puiden,
hytтынen siivissä sielusi soi,
uinut kuin nukkuva pohjassa merten,
heräät, — ja taivahat salamoit!
Laineitten lauluissa huokaillet,
tähtien tuikkeessa vaikenet.*

*Elämä, ääretön, alkua vailla,
pohjaton loputon, koskematon!
Muotoihin sukellut harhojen mailla,
paljasta kasvosi, lahjomaton.
Muodosta luovut — jää hiukkanen vaan —
häipyy jo kangastus harhojen maan.*

*Elämä, sointusi kaukaiset kuulen,
tunnen sun rytmisi väreilevän.
Elämän lapseksi itseni luulen,
iloiten harppuna elämän.
Elämä, laulusi sielussan' soi,
elämää henkeni jumaloi.*

*Elämä, tulit mun luokseni silloin,
kun siinä aioit mun rakentaa —
atoomin — juhlihin jumalten! Milloin
liekkisi atoomin liikkumaan saa?
Käytä mua, elämä, tarkoituksees,
liitä kuin sementti rakennuksees!*

*Elämä, ihme ja arvoitus aina,
soinnuta kanteleen' ylistyksees!
Elämä, kuvasi saveeni paina
kaikunas käyttäös palveluksees!
Elämä, jätät mun, siunatun:
tomuni väreilee kiitosta sun!*

Nellie Kalm.

Kirjeitä toimitukselle.

Karjaton maanviljelys.

Ylistaron Kaukosten kirjoitusten johdosta.

Te väitätte, että maatalous kotieläimittä menestyy paremmin kuin kotieläimillä, että maa kasvaa lannoittamatta paremmin kuin lannoitettuna ja, että olette jo kymmenen vuotta tällaista maataloutta menestyksellä harjoittaneet. Oletan, että Te olette myös tällaisella maataloudella eläneetkin ja vielä sen lisäksi perheennekin sillä elättäneet, tarvitsematta vaikuttavasti turvautua sivuelinkeinoihin.

Tällainen tulos on kieltämättä omiaan hämmästyttämään jokaista maanviljelijää ja maanviljelyksen tuntijaa, sillä itse asiassa se merkitsee täyden luomista tyhjistä. Mainitsemanne apilalannoitus, puhumattakaan muista ruoholannoituksista, ei nimittäin tähänastisilla keinoilla ole vielä missään eikä milloinkaan kyennyt maata ajanpitkään kasvuvuomassa pitämään, vielä vähemmän sitä voimistamaan, jos ei maalle ole silloin tällöin annettu jotain muutakin lantaa — vähintäinkin »keino-tekoisten myrkkylantojen» muodossa. Olisi siis erittäin opettavaista ja tietysti myös hyödyllistä, jos antaisitte menettelystänne ja tuloksistanne laajemman ja yksityiskohtaisemman selostuksen Ruusu-Ristissä — jos sen tila sen sallii — tai, jos se ei ole mahdollista, esim. »Maaseudun Tulevaisuudessa». Olen nimittäin vakuutettu siitä, että tuhannet maanviljelijät olisivat valmiit heti paikalla vapautumaan tuhannesti kiroamistaan lehmänkantturoistaan ja niiden aiheuttamasta ainaisesta ja loppumattomasta haisevan ja saastaisen lannan lapiomisesta. Eivät he sitä varmastikaan huvikseen tee, vaan se on elämän kova ja armoton koura, joka heidät siihen pakoittaa.

Eläinystävyydessä Te olette kuitenkin hiukan epäjohtonmukaisia. Teidän vakaumuksenne kieltää Teitä eläimiä orjuuttamasta, mutta se ei näytä samalla estävän Teitä myymästä niitä toisten ihmisten orjuutettaviksi. Toisin sanoen, Te katsotte eläinten orjuuttamisen, ja ehkäpä teurastamisenkin, itselle ehdottomasti sopimattomiksi tehtäviksi, mutta toisille kanssaihmisillenne sentään jotenkuten mukiinmeneviksi askareiksi. Te ette näy huomaavan, että paha, jota näin koetatte välttää, täten vain kasvaa. Ennen paha rajoittui vain Teihin itseenne, mutta nyt, kun Te houkuttelette sen tekoon vielä lähimäisennekin, olette Te sen laajentaneet ja samalla suurentaneet omankin

osuutenne siihen. Tällainen taktiikka on vain itsensä ja yksinkertaisten ihmisten peittämistä, mutta kaikkivaltiaasta Elämän-Herraa ei niin läpinäkyvillä konsteilla puijata. Teidän menettelyenne on siis suoraan sanottuna pahan teettämistä lähimäisillänne ja samalla itsensä uskottelemista, että muka siten vapautuu tuosta pahasta ja sen aiheuttamasta edesvastuusta. Se on itsekästä ja väärentämätöntä juutalais-praktiikkaa. Hekin kernaasti teettävät kristityillä palvelijoillaan yhtä ja toista sellaista, minkä tekemisen Jumala on kieltänyt ylipäänsä kaikilta ihmisiltä. Samaa on sanottava siitakin, että Te viljelette heinää ja myytte sen sitten »markkinahintaan». Mutta heiniähän ei mainitsevasti tarvitse muut ihmiset kuin eläinten orjuuttajat. Viljelemällä ja myymällä heinää Te siisyhä edelleen olette osakkaina eläinten orjuuttamis-»puulaakissa».

Mehiläisten pitämiseen ei ihmisillä myöskään ole vähääkään suurempaa oikeutta kuin muidenkaan eläinten pitämiseen. Mehiläishoito on sekin eläinten orjuuttamista ja tappamista ja niiden hunajan käyttö on itse asiassa samaa kuin lehmän maidon käyttö. Eikä hunaja sen lisäksi ole rahtuistakaan puhtaampi luonnontuote kuin muutkaan luonnontuotteet. Kaiken lisäksi mehiläiset — vastoin väitettänne — on eläinlaji, joita todellakin voi tulla liikaa, jos vain niitä epäitsekkäästi hoidatte.

Elävien kasvien maahankyntö, juuri silloin kun ne ovat pääsemäisillään elämänsä korkeinta kutsua täyttämään, ei myöskään ole muuta kuin säälimättömintä joukkomurhaa — ihmisen lantatarpeen tyydyttämiseksi. Samalla saadaan maassa aikaan mullistus, joka aiheuttaa kuoleman miljaardi-miljaardeille eläville olennoille.

Ja loppujen lopuksi, kaksikymmentäkuusi (sanoo 26) vuotta Teitä palvelleen hevosen tappaminen ei mielestäni ole tekona sen parempi eikä pahempi, kuin minkä tahansa muun vanhan rampautuneen palvelijan surmaaminen. Asia ei muutu hituistakaan paremmaksi siitä, jos tätä murhatekoa tehtäessä samalla itketään. Jos Te välttämättä tahdotte tehdä hevosellenne ehdotonta oikeutta, niin elättäkää ja hoitakaa häntä siksi, kunnes Luoja korjaa hänet luoksensa.

Eläimillä on yhtäläinen oikeus elää ja lisääntyä maan päällä kuin meillä ihmisilläkin. Jos me teemme tämän värjäämättömän oikeuden käytön eläimille käytännössä mahdottomaksi, joko siten, että me kertakaikkiaan nujerramme heidät sukupuuttoon tai siten, että me itsekkäisyydessämme muutamme ja muokkaamme luonnon omaksi eduksemme niin, että se itse

asiassa merkitsee moneenmonien eläinlajien täydellistä tai osittaista kuolemaa tai ainakin niiden elämisen arveluttavaa vaikeuttamista, niin ei se todellisuudessa ole mitään muuta kuin tappamista.

Jos me ihmiset elossa pysyäksemme, emme voi olla näin tekemättä, niin silloin on paljon parempi ja paljon rehellisempää, ettemme teeskentelekään tekevämme sitä, jota emme todellisuudessa kuitenkaan tee.

K. A. Koskinen, maanviljelijä.

Osoite: *Alberga, Bergans.*

Haudantakainen vierailu.

Tämä vainajan vierailu on hyvin merkillinen ja johtui se kahden henkilön sopimuksesta. Ystäväni H., joka tämän on kertonut ja jolle vierailu tapahtui, elää vielä. Hän sanoo nuorena olleensa suuri epäilijä ja etsijä, samoin hänen toverinsa E.

He olivat kerran taas kahden kesken ja keskustelivat haudantakaisesta elämästä.

E. ehdotti silloin: jos jompi kumpi meistä kuolee, niin ilmestyköön hän sille, joka elää.

H. suostui siihen. He tekivät sopimuksen ja puristivat kättä päälle.

Kului aikoja. E. joutui valtiollisiin seikkailuihin ja vietiin Siperiaan, jossa jonkun ajan kuluttua kuoli.

E., joka sopimuksen oli ehdottanut, oli nyt siis kuollut, ja oli hänen velvollisuutensa ilmestyä.

Mutta H. oli unohtanut kaiken. Hän ei muistanut koko sopimusta eikä siis odottanut E:n ilmestymistä.

Mutta laki on järkähtämätön, ja mitä ihminen lupaa täytyy hänen täyttää, eikä H:n ja E:nkään sopimus jäänyt unohtuksiin.

Oli kulunut noin viisi vuotta E:n kuolemasta, ja silloin teki hän vierailun näkymättömästä maailmasta ja ilmestyi ystäväälleen.

Se tapahtui seuraavasti:

H. oli päivän työskennellyt apteekissa, ja saapui illalla kotiinsa.

Ensimmäinen, mitä hän näki, oli sängyn verhojen liikkuminen. Hän pelästyi ja luuli, että joku oli sinne piiloutunut.

Mutta mentyään katsomaan näki hän kuolleen toverinsa E:n.

Tämä seiso i sängyssä, mutta nähtyään H:n, hän hyppäsi alas, pui nyrkkiään ja oli hirveän raivon vallassa.

Vainaja puhui kolme sanaa, mutta niitä ei H. koskaan muista. Ne koskivat jotakin haudantakaisesta elämästä. H. pelästyi niin, että oli vähällä menettää henkensä.

Vainaja oli poistunut hirveällä elämällä. H. pelkäsi koko talon luhistuvan. On huomattava, että koko talon asukkaat kuuluivat tämän elämän. Seinän takana asuvat kyselivät H:lta, mitä hänen huoneessaan oikein tapahtui.

H. vietti tämän jälkeen unettomia öitä, sillä hän pelkäsi vierailun uudistuvan, ja niin tapahtuikin.

Eräänä päivänä, kun H. työskenteli apteekissa, ilmestyi E. taas hänen eteensä, tällä kertaa toisenlaisissa pukimissa.

H. pelästyi taaskin kovasti, hän pudotti vaa'an kädestään ja samassa katosi E.

H. ei tiennyt mitä tehdä. On huomattava, ettei hän silloin tuntenut teosofiaa. Mutta hän pyysi ja rukoili, että E. pysyisi kotonaan, eikä hän sen jälkeen enää ilmestynytäkään.

K. Henell.

Muistorikas esitelmätilaisuus.

Eräänä sunnuntaiaamuna ollessani syventyneenä tutkimaan päivän uutisia, herätti huomiotani sanomalehti-ilmoitus esitelmästä, jonka aiheena oli pyramiidin salaisuudet. Tämä kuulosti mielenkiintoiselta ja lisäksi tunsin esitelmäitsijänkin nimeltä. Olihan hän tunnettu teosofinen johtohenkilö, jonka aatteet, mikäli niihin jonkun verran kirjojen kautta olin tutustunut, olivat kiinnittäneet mieltäni. Mutta ulkonaiset olosuhteet eivät koskaan olleet johtaneet minua lähempään yhteyteen hänen työnsä ja liikkeensä kanssa. Nyt päätin kuitenkin lähteä kuuntelemaan tätä esitelmää ja saavuinkin siinä mielessä Suomalaiselle Normaalilyseolle, jonka juhlasaliin silläväl in oli kerääntynyt mielestäni runsaslukuinen yleisö.

Sitten saapui luennoitsija. Hänen henkevät piirteensä herättivät heti ihailuni ja jo ensimmäisillä sanoillaan hän sai kuulijakuntansa huomion keskitetyksi. Hän puhui vanhojen egyptiläisten viisaudesta, jonka olivat kätkeneet ihmeellisiin mysteriorakennuksiinsa pyramiideihin. Minun täytyi ihmetellä. — Esitelmän sisältö, vaikkakin oli uutta ja tunteamatonta vaikutti niin vakuuttavalta, ikäänkuin olisi herättänyt jotain vanhaa tietoa itsessäni siitä, että asiat olivat niin.

Ja sitten esitys, — se oli loistavaa. Olen kuunnellut useita eteväiä puhujia, ulkomaalaisiakin, joita huolitellun ja sujuvan kielenkäyttönsä, ajatusten johdonmukaisen ilmaisun sekä taiteellisesti hillityn paatoksen tähden pidetään hyvinä puhujina, mutta en tiennyt aikaisemmin, että Suomessa oli todellinen puhuja Jumalan armosta, puhuja, jonka tieto sisällöltään on elävää, sentähden että se on näkemystä, puhuja, jonka temperamentti on niin voimakas, että silloinkin kun hän ulkonaisesti on ilmaisussaan hillitty, puheen sisältö tuntuu ikäänkuin säteilevän kuulijoihin, ja vihdoin puhuja, jonka esitys on niin terävän henkevää ja kokonaisuutena rakenteellista, että se vaikuttaa mestarillisena taideteoksena.

Esitelmän päätyttyä tunsin sellaista haltioitumista, että olin tahtonut mennä kiittämään puhujaa, mutta hänen ympärilleen oli jo kerääntynyt toisia. Katsellessni nyt poistuvaa yleisöä tuntui se mitättömän vähälukuiselta. Tällaista puhettahan tuhansien pitäisi kuulla, ajattelin itsekseni.

Nuorelta kirjamyyljältä sisäänkäytävän luona, jolta olin ostanut pari kirjaa sekä numeroita Ruusu-Risti-aikakauslehteä, kysyin saako näitä esitelmiä kuulla useammin, vai oliko tämä jotain tilapäistä.

Hän vastasi kohteliaasti, että esitelmiä oli pidetty koko talven joka sunnuntai, ja että niitä riittäisi kesäkuuhun saakka. Kesäkuukausina on esitelmöitsijä keskittynyt kirjallisiin töihin, alkaakseen luentonsa uudelleen syksyllä.

Kotimatalla tunsin niin voimakasta halua kertoa muillekin tästä muistorikkaasta esitelmätilaisuudesta, että minun nyt on täytynyt kiinnittää ajatukseni paperille. Koska Ruusu-Risti lehdessäkään ei ole näkynyt kuin lyhyitä uutisia näistä esitelmistä, rohkenen lähettää tämän kirjoitukseni toimitukselle julaitavaksi, jos se mielestään voi sen tehdä.

K. V.

Emme ole tahtoneet kieltää tilaa lehdessämme ylläolevalta panegyriikalta, vaikkakin julkaisemme sen suuresti arkaillen, kun enime kykene takaamaan, että K. V:n esittämässä näkökannassa on pienintäkään perää.

Toim.

Kysymyksiä ja vastauksia.

407 Kysymys. S. O. Tuntuu jonkun verran väsyttävältä Ruusu-Ristin toimittajan kirjoituksissa — varsinkin Teosofisen Seuran jäsenelle — se seikka, että toimittaja ei jätä tohtori Besantia y. m. suuria teosofejia rauhaan, vaan aina hyökkää heidän kimppuunsa. Eivätkö he ole oikeutetut omiin mielipiteihinsä yhtä suurella määrin kuin toimittaja omiinsa? Eikö toimittaja voisi antaa oman valonsa loistaa toisia häiritsemättä?

Vastaus. Sokea ihminen tosiaankin on omille vioilleen! Tässä olen kulkenut mielessäni iloiten siitä, ettei minun ole tarvinnut esiintyä kenenkään yksilön vihamiehenä, vaikka asioita ja näkökantoja olen ankarastikin arvostellut, — ja nyt olen kuitenkin tehnyt sen vaikutuksen, että yhtämittaa hyökkään joidenkuiden persoonallisuuksien kimppuun. No niin, mutta silloin lienee totta sekin, että asiat ja persoonat aina sekoittuvat toisiinsa, niinkuin luonnollista onkin... Millä puolustan itseäni, sillä ainahan sitä tällaisessa tapauksessa pitää puolustaa itseään? Sillä yksinkertaisella tosiseikalla, että »minun oppini ei ole minun, vaan sen, joka minut lähetti». Minulla näet ei ole mitään »omia mielipiteitä», joista melua pitäisin, Tulin jo nuorena etsijänä siihen, että H. P. Blavatskyn julistama teosofia oli totuus; siihen teosofiaan m. m. mahtui Jeesuksen ja Buddhan käytännöllinen elämänoppi. Olen 30 vuotta tehnyt työtä sen teosofian puolesta ja uskon tietäväni, mikä se teosofinen elämänyymmärrys on. Olen teosofisen ikäni nojalla tämän maapallon nykyään eläviä »teosofisia veteraaneja». Jos siis näen jonkun — sanokaamme vaikutusvaltaisen — teosofin poikkeavan teosofisen liikkeen alkuperäisestä ohjelmasta (josta harha-askeleesta madame Blavatsky monta kertaa erikoisesti varoitti T. S:n jäseniä), on epäilemättä velvollisuuteni siitä huomauttaa ja oikaista harhaan joutuneita. Vai pitäisikö minun ajatella: olenko minä veljeni vartija? Tietysti on sangen kiitämätöntä hommaa olla huutavan äänenä korvessa. Se herättää sekä vihaa että ylenkatsetta, sekä naurua että sääliä. Helposti tuntuu, että huutaja on itserakas ja itsekylläinen, rikkiviisas ja itsevanhurskas. Minkä sille mahtaa? Täytyy ottaa sekin karma päälleen.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Huhtikuun 19 p:nä aloitettu uusi sarja »lukujen taika» on jatkunut ja jatkuu kautta toukokuun Ruusu-Ristin vuosikokoukseen saakka. Ruotsinkieliset ilta-luennot loppuvat huhtikuun viimeisenä sunnuntaina, ja hauska oli todeta, että oli muodostunut niillekin esitelmille runsaslukuinen kuulijakunta, joka mielihyvällä tuntui odottavan ensi talven luentokautta.

Kysymysillat jatkuvat niinikään toukokuun loppuun.

Helsingin Ruusu-Risti-ryhmä. Huhtikuun 27 p:nä oli looshikokouksen yhteydessä ompeluryhmän järjestämä basaari eli myyjäiset, jossa sievät käsityöt y.m. lahjat näkyivät menevän hyvin kaupaksi. Johtaja puhui Mestari-aatteesta kaunokirjallisuudessa. Toukokuun 11 p:n ryhmäkokouksessa järjestettiin erinäisiä asioita tulevan vuosikokouksen yhteydessä.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa ei tällä kertaa sadakaan kuulla Annikki Uimosen laulua, sillä rouva Uimoselle tarjoutui odottamatta tilaisuus matkustaa ulkomaille varhemmin kuin hän oli suunnitellut.

Huhtikuun numero myöhästyi niin paljon, että semmoista ei ole pitkään aikaan tapahtunut. Osaksi oli siihen syynä kirjapainon muutto toiseen huoneustoon. Tämä toukokuun numero ilmestyy sitä vastoin hyvissä ajoin ennen vuosikokousta. Se on nyt vähän pienempi kooltaan, sisältäen 32 tekstisivua.

Ruusu-Ristin joulukalenteri. Tammikuussa ilmoitimme, että joulunumeromme tilauksia ruvettaisiin keräämään jo keväällä, mutta harkittuamme asiaa olemme päättäneet lykätä keräyksen syksyyn, koska muuten tilaajat liian kauan saisivat odottaa kalenteriansa. Syksy tuo muuten mukanaan uutta työntöä ja henkistä virkeyttä, jota vastoin ihmisten huomio kesällä pikemmin kääntyy ulkonaisiin ja aineellisiin asioihin.

Kirjat. Huomautamme uusista kirjoista: *Isä Aabraham* (9: —), *Dhammapada* (16: —) ja *Mitä on kuolema?* (25: —). Kesäksi on hyvä hankkia itselleen arvokasta lukemista.

Ruusu-Ristin ensi numero ilmestyy elokuussa.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maalij- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamaa!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäntiike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ

Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

Näinä päivinä:

Mitä on kuolema?

Kirj.

PEKKA ERVAST

Kolmas korjattu ja uudistettu painos

Hinta Smk. 25:—, sid. 35:—

*Kauan on kysytty tämän kirjan uutta painosta.
On kaivattu suomeksi kirjaa, joka puhuu kuolemasta
ja kuolemanjälkeisestä elämästä.*

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

Ihanan luonnon keskessä olevaa

Suulanlinnan luonnonparantolaa

suositellaan lepo- ja virkistyspaikaksi kesäkuukausina.

Vesi-, ilma-, aurinko- ja höyrykylpyjä. Hierontaa. Kasvisravinto.

Ohjelma pyydettyäessä.

Osoite: Johtaja O s k a r i J a l k i o, Suulanlinna, Perkjärvi.

Painosta valmistunut:

Isä Aabraham. Kirj. *J. R. Hannula.*

Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 22. Hinta 9:—.

Näinä päivinä:

Dhammapada. Buddhalainen pyhä

kirja. Suomennos Max Müllerin mukaan.

N:o 2 sarjassa »Maailman pyhät kirjat»,

toim. *Pekka Ervast.* Helsingissä Mystica.

Hinta 16:—, sid. 25:—.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	225
Vuosijuhlavaikutelmia	235
Rakkain kirjani	245
Meri	248
Kirjeitä toimitukselle	249
Kysymyksiä ja vastauksia	251
Kirjallisuutta	252
Tien varrelta	255

TILAUSHINTA:

111 vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO

Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja.

**Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.**

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI filataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

ELOKUU 1925

N:o 6

Toimittajalta.

Toukokuun Ruusu-Ristissä julkaisemani ja suomenta-
mani H. P. Blavatskyn kirje Mrs. Sinnettille on herättänyt
siksi paljon mielenkiintoa, että tahdon yhä jatkaa muu-
tamilla otteilla samasta kokoelmasta. Jo julkaistu kirje
oli sävyltään ja sisällöltään kauttaaltaan personallinen,
seuraava kirje n:o 104 sitä vastoin koskee erilaisia asioita.
Se on kirjoitettu herra Sinnettille Ostenden kaupungista
Hollannissa tammikuun 10 p:nä 1887 ja kuuluu:

Rakas Mr. Sinnettini,

Te haluatte tietää, mitä minä paraikaa teen? Sovitan
syntejäni, kun lähetin teille *Archaic Doct*-kirjani¹⁾, ennen-
kuin se oli valmis. Kirjoitan sitä uudestaan, lisäilen,
liimailen, raavin pois ja panen tilalle muistutuksia *Auk-
toriteeteiltäni*. Minut käskettiin lähettämään teille käsi-
kirjoitukseni — mutta ei sanottu koska. Kreivitär²⁾, jolla
aina on silmät auki käytännöllisille asioille, tahtoi, että
käyttäisimme hyväksemme Hamiltonin paluuta Lontoo-
seen, ja sai minut lähettämään käsikirjoituksen tämän
kanssa. Kaksi päivää myöhemmin kysyivät³⁾ sitä mi-
nulta, ja kun sanoin sen menneen, vastasivat: »sen

1) Salainen Oppi. P. E.

2) Constance Wachtmeister. P. E.

3) Nim. Mestarit. P. E.

pahempi teille» — kiitos. Näyttää siltä, että se valmistumattomassa tilassaan ei saanut Mr. Crookesia ¹⁾ pyörtymään ihastuksesta, ja hän on varmaan sanonut sitä täysipitoiseksi hullutukseksi. Ainakin niin päättelen ja edellytän, kun ajattelen siinä aikaansaatuja *kemiallisia* muutoksia ²⁾, joista en ole ymmärtänyt enkä nytkään ymmärrä rahtuakaan. Enkä välitä.

Vuosi 1887 ja te 47? No se on hyvä. Teillä on edessänne kaksi tietä, sen näen, ja onnenne tai onnettomuutenne riippuu siitä, kummanko valitsette. Meillä on kaikilla kokonainen laivalasti huonoa karmaa ympärilämme, joten meidän ei tarvitse valittaa. Mutta teillä on terveytenne, — sitä minulla ei koskaan tule olemaan, — ja se on siunattua teille.

Olette väärässä laskiessanne *minun laiminlyöntini* syyksi »United»-kirjanne ³⁾ arvostelua. Kaksi kolmasosaa on valmiina siitä saakka kun te läksitte, mutta minä halusin tehdä sen hyvin, tai jättää tekemättä. Kaksi sivua *saneltiin minulle* — muu osa jäi oman säkenöivän kynäni huoleksi. Sentähden sopivat yhteen kuin tähden valo ja talikynttilän tuli. Kuitenkin se on minulla taas työn alla, ja tällä kertaa *aion lopettaa sen*. Voi veikkoseni, te olette nuori, *hyvin, hyvin* nuori *okkultisissa asioissa*; ja hyvin taipuvainen tuomitsemaan kaikkea ja jokaista väärältä puolelta omien maallisten katsantokantojenne mukaan. Siinä on vaikeutenne. Tuomitkaa *minua* niin paljon kuin haluatte; mutta älkää tuomitko samalta kannalta noita toisia, jotka ovat tuhatta kertaa suurempia kuin miksi minä koskaan tulen kymmenessä manvantarassa; sillä vuosi 1887 voisi silloin tulla pahemmaksi kuin kallis manalle mennyt 1886.

¹⁾ Professori Crookes, kuuluisa kemisti, T. S:n jäsen. *P. E.*

²⁾ Salaisen Opin edellisessä osassa puhutaan kemiasta ja Mr. Crookesista. *P. E.*

³⁾ Mr. Sinnett oli kirjoittanut toisen romaanin nimellä „United“ (Yhdessä).

Fawcett tulee minua tervehtimään 21 p:nä. Hän on ensimmäinen inhimillinen olento, jota minä tulen puhuttelemaan sen jälkeen kun kreivitär läksi; sillä lääkärinikin on sairas enkä ole häntä nähnyt kuin kerran tässä kuussa. Kolme viikkoa olen nyt harjoitellut pythagoralaista »vaitiolo-lupausta» ja tavannut ainoastaan *astraali-olentoja* aamusta iltaan. Te tiedätte, että nuori Fawcett on nyt suuresti minun ystäväni. Muutamien kokeiden onnistuttua hän näkee minussa »maagikon»! Vain sen takia että parina iltana näin, mitä hän ajatteli, ja kuvailin sitä hänelle. Olkoon! Toivon, ettei hänen innostuksensa haihdu tuuleen kuten toisten entisten oppilaitteni.

A propos. Venäläiset lehdet ovat taasen täynnä minua. Niistä päättäen »käteni» pelasti kuolemanvaarasta erään herrasmiehen, joka paraikaa panetteli minua ja sanoi kaikkia kirjoituksiani *valheiksi*. Sitä nimitetään »Salaperäiseksi Kädeksi» — Madame Blavatskyn *hoikka* materialisoitu muoto nähtiin ja tunnettiin, niin myös käsi ja samaten ääni. Täteni on tuskassa ja jumalisessa vavistuksessa tapauksen johdosta. Kirjoittaa minulle tiedustellakseen, minäkö sen tein vaiko *Hozjain* (Mestari). Koko mystillinen Pietari on kuumeessa; ja Pyhä *Synoodi* pohtii, pitäisiköhän heidän lähettää minulle Ostendeen vähän siunattua vettä. Muuan tibetiläinen, joka Przhelovskin retkikunnan palatessa kotiin seurasi mukana (tai saapui vähän myöhemmin), — »yrttitohtoriksi» häntä nimittävät, koska hän saa aikaan salaperäisiä parannuksia lääkekasvien avulla, — näkyy sanoneen Solovjoffille ja toisille, että he kaikki olivat tyhmeliinejä ja S. P. R.¹⁾ joukko aaseja ja hupsuja, sillä koko *svistynyt* Tibetti ja Kiina tietää, että on olemassa se »Lumiharjanteen Veljeskunta», jonka keksijäksi minua syytetään; ja että hän itse tuntee useampia »Mestareita» personallisesti. Ja kun kenraali Lvoff kysyi häneltä, mitä hän tiesi Lontoon

¹⁾ Lontoon Psykkinen Seura. P. E.

Psyykkisestä Seurasta, kun hän ei koskaan ennen ollut käynyt Europassa, hän nauroi ja sanoi kenraalille, »katsoen häntä suoraan kulmakarvojen keskelle», ettei yksikään vähänkään tärkeämpi kirja, joka oli kirjoitettu Tiberin ja sen *viisaiden miesten* puolesta tai niitä vastaan, jäänyt tuntemattomaksi *Tshigatsessa*. Kun kenraali »sangen ällistyneenä» kysyi häneltä, eikö Veljeskunta tahtoisi auttaa Venäjää Englantia vastaan, — »tohtori» taasen nauroi. Hän sanoi, että »Viisaat Miehet» välittivät yhtä vähän Englannista kuin Venäjästä; he jättävät molemmat maat niiden *karman* haltuun (tämän sanan kenraali Lvoff kuuli väärin *karpaksi*, »karpikalaksi»!) Mutta että »englantilaiset näköjään auttoivat omaa (karmaansa) *ikäänkuin varta vasten syöstäkseen perikatoon*; koska he politiikassaan tekivät yksinomaan aina vain semmoista, mikä oli kohtalokasta heille itselleen nyt». Ja sitten seuraa kokonainen paragraafi, jonka sisältö on se, minkä Mestari kirjoitti eräälle toiselle kenraalille Pietarissa ja minkä minä kerroin teille, kun olitte täällä.

Rakas Mr. Sinnett, puhun teille vakavasti, koska ette ole noita houkkioita, jotka erehtyivät luulemaan *minua* venäläiseksi vakoilijaksi. Te olette yhtä sokea vanhoillisen politiikkanne hartaassa ihailussanne kuin aviomies rakkaudessaan vaimoonsa, joka panee hänet *rakastamaan*. Te ette näe sen vikoja, mutta Mestarit näkevät; ja vaikka he eivät välitä rahtuakaan enemmän teistä englantilaisista kuin Venäjästä, Turkista tai Bulgariasta, he välittävät T. S:sta Indiassa. Ja jos te jatkatte (nim. teidän Salisburyenne, tuo vanha idiootti) nykyiseen suuntaan tukkimalla Bulgarian suuta Venäjän nenän edessä, niin Venäjä, sanon minä, tulee tekemään teille ilkeän kepposen Indiassa ja Afghanistanin kautta. Tiedän Mestarein kautta mitä te ette tiedä. Ja jos eivät he teidän mielestänne ymmärrä paljoakaan politiikasta, niin ehkä myönnätte erään brittiläisen upseerin Indiassa tietävän jotakin. Ja tämän hän kirjoittaa minulle. Toistan: . . . »En saata

ymmärtää tätä englantilaisen sanomalehdistön järjetöntä vesikauhua Venäjää vastaan! Varmasti Venäjällä on yhtä suuri oikeus sekaantua asioihin Bulgarian puolesta kuin meillä on Egyptissä. Lisäksi se on niin tyhmää; sillä jos ryhdymme sotaan, josta Jumala estäköön, me *joudumme kokonaan häviölle*. Jollemme osaa voittaa Birmaa, kuinka voimme odottaa voittavamme Venäjän?» (Tämä on *yksityistä ja uskottua*. H. P. B.)

Ja se on totta. Ja jos te joudutte häviölle Indiassa, silloin T. S:kin on ainiaaksi hävitetty. Amen. Toivon saavani kuolla, ennenkuin joudun niin toivottomaan asemaan, että minun täytyisi toivoa pahaa omalle maalleni ja heimolleni niiden takia, jotka vihaavat minua ja ovat vieneet minulta kaiken tässä elämässä iäksi, ainoastaan sen nojalla, että T. S. on Madrasissa ja paraimmat teosofini ovat hindulaisia niiden vallan alla, jotka niin julmasti ovat sortaneet minua ja yhä sortavat. Voi veikko veliseni! Jos ei olisi Seuraa ja Mestareita, joille päivittäin uhraan elonvereni ja kunniani, jos ei englantilaisten joukossa olisi muutamia senkaltaisia kuin te, joita olen oppinut rakastamaan kuin omaa lihaani ja luutani (kuvaannollisesti puhuen, sillä *omaa* lihaani ja vertani minä vihaan) — jos ei tätä kaikkea olisi, kuinka kuninkaallisesti olisinkaan vihannut teitä englantilaisia! Totta tosiaan, teidän nykyisen ministeristönne käytös ja valtiotaito on samalla kertaa suurenmoisesti *häpeällinen, halveksittava, Juudas-moinen ja tyhmä!*

Churchill yksin menettelee kuin järkevä ihminen ainakin ja hämmästyttää minua. Hän ei ole näköjään tyhmeliini, hän on tarkkavainuinen. Se seikka, että hän jätti Salisburynne pulaan, on ehkä pelastanut Englannin, rakkaani, äkkinäisestä Venäjän hyökkäyksestä liittolaisineen kimppuunne — ja semmoisine liittolaisineen, joista teidän diplomaattinne eivät koskaan ole uneksineetkaan — eikä liioin laho Turkkinne. Varokaa, jos voitte olla varovainen kirjoituksissanne, olkaa, maanne takia, jollette

osaa T. S:n takia. Ja sillä välin minä olen tässä: kutsuttuna takaisin Indiaan ja *kykenemätön lähtemään*.

Halusin vastata kaikkiin kysymyksiinne, mutta en muista, mihin lienen pannut kirjeenne — en saa sitä käsiini. Vaan riittäköön tämä. Me olemme täällä par aikaa hommissa ostaa »luostari» teosofeja varten, jossa halvalla voisivat elää. Se on Hartmannin tuuma.

Monet kauniit terveiset rakkaalle Mrs. Sinnettille.

H. P. B.

*

H. P. Blavatskyn aikana eivät Mestarit — kuten ylläolevasta kirjeestä näkyy — vielä aavistaneet, että Englannin maailmanvalta kuului »suureen jumalalliseen suunnitelmaan», kuten viime vuosina olemme Teosofisen Seuran taholta saaneet kuulla; ei liioin Mrs. Besant lähi-aikoina madame Blavatskyn kuoleman jälkeen siitä uneksinut, yhtä vähän kuin hän uskoi, että politiikka yleensä kuului teosofisen työntekijän ohjelmaan. Siitä oli selvänä todistuksena Mrs. Besantin artikkeli indialaisessa päivälehdessä *Amrita Bazar Patrika*, josta suomennan tähän seuraavan otteen »The Theosophistista» (maaliskuun n:osta 1894):

Minun työni politiikan alalla on ohi, enkä koskaan ryhdy siihen uudestaan . . .

Minä sanon tämän vastaukseksi teidän ehdotuksellenne, että minut pitäisi herättää harrastamaan Indian »asioita». Jos kykenen Indian hyväksi tekemään jonkunkaan palveluksen, on tämä minulle täysi korvaus myrskyisen elämäni monista kärsimyksistä, joiden kautta palvelemisen kyky on saavutettu. Mutta minun rakastamani ja kunnioittamani India, jonka halusta näkisin elävän kansojen kesken, ei ole länsimaalaistutettu India, valtiollisten puoluetisteluiden rikkirepimä, poliittisten intohimojen tulistuttama India, jonka kansa on tietämätön ja häväisty, samalla kun ne, jotka olisivat voineet sitä alennus-

tilastaan kohottaa, kilpailevat poliittisten voittojen aineellisista palkinnoista. Olen nähnyt tätä liian paljon Lännen »edistyneiden ja sivistyneiden kansojen» kesken, jotta lainkaan haluaisin nähdä semmoisen sivistyksen leviävän muinaisen Aryavartan yli. India, jolle minä kuulun uskossani ja sydämessäni, on . . . sivistys, jossa henkistä tietoa pidettiin suurimpana oikeutuksena kunniaan, ja jossa koko kansa kunnioitti ja etsi henkistä totuutta. Olla mukana muuttamassa Indiaa toiseksi Suur-Britanniaksi tai toiseksi Saksaksi on tehtävä, jonka kunnia ei minua houkuttele; se India, jonka luomista auttaakseni antaisin elämäni, on muinaisessa filosofiassa oppinut, muinaista uskontoa sykkivä India, — India, johon kaikki muut maat kääntäisivät katseensa henkistä valoa etsiesseen, — jossa kaikkien elämä olisi aineellisesti yksinkertainen, mutta älyllisesti jalo ja henkisesti ylevä.

Koko elämäni ja kaikki voimani ovat annetut Teosofiselle Seuralle, sillä Seuran tarkoituksena on työskennellä kaikissa kansoissa tämän henkisen ihanteen toteuttamiseksi; tämän takia se vartavasten välttää kaikkea politiikkaa, avaa rivinsä ihmisille kaikista puolueista, lausuu tervetulleiksi ihmisiä kaikista uskonmuodoista, kieltäytyy julistamasta pannaan ketään ihmistä, mitään puoluetta tai mitään uskoa. Minä en voi sekaantua poliittiseen kiistaan, joka saisi toisen hetkellisen puolueen katsomaan minua vihamielisesti; sillä henkisen elämän sanoma kuuluu yhtä hyvin molemmille, eikä sitä saa tehdä mauttomaksi sen kautta, että sen tuoja kantaa poliittista väriä, joka on omiansa härsyttämään niitä, jotka pukeutuvat toisiin poliittisiin väreihin. Poliitikon täytyy aina olla sotajalalla; minun tehtäväni on rauhallinen. Sentähden en astu poliittiselle näyttämölle; ja uskonnon alalla koetan näyttää ihmisille kaikenuskoisille, että heillä on yhteinen henkinen perintö ja että heidän pitäisi eriävien muotojen läpi katsoa siihen henkeen, joka heitä kaikkia yhdistää. Tämän tosiseikan oivaltaminen, se se tekee ainiaksi

hinduismistä uskonnon, joka ei halua ketään kääntää

Selitän näin pitkässä kirjoituksessa, miksi ehdottomasti kieltäydyn olemasta missään tekemisissä politiikan kanssa, sentähden että jokainen indialaisten taholta tuleva rakkauden ja luottamuksen osoitus löytää tiensä suoraan sydämeeni, . . . koska vilpittömästi uskon, että Indian tulevaisuutta, Indian suuruutta ja sen kansan onnea ei koskaan voida saavuttaa poliittisin keinoin, vaan yksinomaan Indian filosofian ja uskonnon uudestaan elvyttämisellä. Tähän tarkoitukseen minun niin ollen täytyy antaa kaikki tarmoni, ja minun täytyy kieltäytyä hajoitamisesta voimiani toisille aloille. *Annie Besant.*

Haikealla mielellä lukee nämä Mrs. Besantin jalot ja sydäntä lämmittävät sanat, sillä ne todistavat, että Mrs. Besant nyt — kolmekymmentä vuotta myöhemmin — on suuresti muuttunut. Kuitenkin noista yllä toistetuihin sanoista huokuu viisautta, ikuista, muuttumatonta viisautta, ja sentähden tuntuu niin käsittämättömältä, että viisaus parissa kymmenessä vuodessa on läpeensä muuttunut — niinkuin sen on täytynyt tehdä Teosofisen Seuran ja sen johdon kannalta.

*

Eräs oululaisen Kaiku-lehden amerikkalainen kirjeenvaihtaja Samuel Juntila kertoo Los Angelesin kaupungissa toimivasta nais-saarnaajasta, »sisar Mc Pherson»ista siksi mieltäkiinnittäviä seikkoja, etten malta olla painattamatta tähän muutamia otteita:

»Kirjakaupat ovat viime vuosina levittäneet Suomesta kirjaa *Eräs meidän ajan profeetta*, jossa on ennustettu, kuinka täällä Amerikassa herää voimakas saarnaaja Los Angelesin kaupungissa, ja tuo karjalaisen naisen ennustus näkyy nyt toteutuvan, koska jo kolmatta vuotta toimii ja saarnaa naishenkilö ja tekee paljon ihmeellisiä voima-

tekoja, kuten Jeesus ja hänen apostolinsa ennen. Sokeat saavat näkönsä, kuurot kuulevat y. m. Meille Amerikan suomalaisille tämä liike on erittäin mielenkiintoista, koska tuo ennustus on tullut kauttamme, ja pitäisihän sen eritoten kuulua myös Suomen suomalaisille, sillä sieltähän tieto on levinnyt, aivan laulun mailta, Karjalasta.

»Tämä nainen, josta on puhe, on Mrs Mc Pherson; hänellä on seurakunta ja temppeli, joka valmistui toukok. 1 p:nä 1922. Tilaa on siinä monelle tuhannelle hengelle ja maksoi se satatuhatta dollaria; kalliit kirkkourut, 25,000 dollaria maksava radiolähetysasema y. m.

»Luonnollista on, että kaikki parantumattomat sairaut tunkeutuvat tuollaiseen paikkaan, jossa he ilmaiseksi saavat terveytensä. Koko Amerikka tietää Angelus-temppelin Los Angelesissa olevan. Tilastotieto osoittaa, että apua etsineistä sairaista paranee 85 %. Meille suomalaisille tämä liike on ollut aivan pimeydessä, kirjanoppineet ja tietomiehet eivät ole sitä ilmoittaneet, vaikka itse ovat kulkeneet omin silmin katsomassa ja omin korvin kuulemassa kaikkia tapahtumia siellä. Sanomalehdet ovat kieltäytyneet julkaisemasta tietoja ja selityksiä tuosta liikkeestä. Nykyisin on yksi papeistamme saattanut julkisuuteen yhdessä lehdessä joitakin todistuksia tapahtumista, jotka ovat kylliksi herättämään yleisön huomiota. Eihän meitä mitään auta, jos tiedämme, että uskon rukous parantaa sairaan, jollemme itse tiedä minkälaiseen tilaan ihmisen on tultava ennen kuin ihmetyö voipi hänessä tapahtua. Ihmisen on tultava siihen asemaan, että syntinsä saa anteeksi, ennenkuin pyhä henki antaa voimansa parantaa ruumiillisesti; ei Herran henki paranna vihollisen palvelijaa.

»Sekasortoa on tuo liike tuonut tullessaan amerikkalaisten keskuuteen. Jos pappi on alkanut saarnata uudella tavalla, niin hänet on erotettu virasta ja seurakuntalaisia on ajettu ulos villihenkisinä. Entä me suomalaiset? Olemme kuin puulla päähän lyötyjä. Papit ovat häm-

mästyksissään, eivät tiedä mitä sanoa. Toiset liikettä vastustavat kokonaan villityksenä, toiset myöntelevät, eikä mistään tule täyttä selvää. Laestadiuksen seuraajat päättävät jyrkästi sen sairasten parantamisen tapahtuvan vihollisen voimalla, että valitutkin eksytettäisiin y. m.

»Antakaapas, kun minä kerron vähän omia havaintojani asiasta: Olin tutustunut tämän naisen toimintaan v. 1920 hänen toimiessaan Denverin kaupungissa Coloradon valtiossa, jossa yhtenä iltana paransi kolmetuhatta sairasta kaikenlaisista taudeista. En tyytynyt tähän, sillä se oli minulle niin kiintoisaa. Menin Los Angelesiin, jossa seurasin tätä toimintaa noin vuoden ajan. Näkemistäni vain kerron, että sairaita parannettiin joka keskiviikon ja lauantain kokouksissa ja muita kokouksia oli joka päivä useita, paitsi maanantaina, jolloin sisar Mc Pherson kulki sairaaloissa saarnaamassa ja rukoilemassa.

»Jeesus sama eilen, tänään ja iankaikkisesti» on tunnussana tällä kirkolla ja opetus on uskon teroitusta tähän Herraan, ja Jumalan sanan lukemiseen kehoitetaan . . .

»Joukkorukous on voimallinen Jumalan edessä, jos se vaan on vilpiton . . .

Samuel Junttila.“

*

Vuosikokoukseemme helluntaina otti osaa tavanomainen määrä Ruusu-Ristin jäseniä — kolmatta sataa — ja 54 uutta jäsentä installoitiin. Kokouksesta ja sen juhlallisuuksista on kauniilla tavalla tässä lehdessä puhunut maaseutulainen jäsenemme L. S., joten minun ei tarvitse niistä kertoa.

Vuosijuhliin päättyi helsinkiläinen työkaudemme, ja sen jälkeen olen asunut täällä kotonani Lopella. Olen valmistanut uuden suomennoksen H. P. Blavatskyn »Teosofian Avaimesta», jonka ensimmäisestä suomalaisesta laitoksesta oli jäänyt paljon tekstiä pois, suomennos kun oli tehty H. P. B:n kuoleman jälkeen ilmestyneen kol-

mannen englantilaisen painoksen mukaan. Uusi suomenos on nyt laadittu alkuperäisen H. P. B:n eläessä julkaistun painoksen nojalla. Tämä kirja ilmestyy syksyllä.

Olen myös kirjoittanut uuden kirjan, joka koskettelee vapaamuurariutta ja tärkeitä kykymyksiä Ruusu-Risti-seuramme ja yleensä teosofisen liikkeen yhteydessä. Senkin kirjan pitäisi ilmestyä syksyksi, ja suokoon karma, että varoja kustannusliikkeessämme siihen riittää. On ollut puhetta, että tämän kirjan olisi pitänyt ilmestyä englannin kielellä, sen sisältö kun on sitä laatua, että se kääntyy maapallon kaikkien teosofein, ruusuristiläisten, vapaamuurarein j. n. e. puoleen. Olen sen nyt kuitenkin kirjoittanut suomeksi, ja ainoastaan jos minulta aikaa riittäisi, voisin laatia siitä esim. yhteenvedon artikkelin muodossa englannin kielellä ja tarjota sitä jollekin tunnetulle aikakauskirjalle.

Mutta riittääkö siihen aikaa tässä aineellisten huolien maailmassa, on toinen kysymys. Joka tapauksessa minun on nyt ensiksi valmistettava uusi numero *Mystican* julkaisemaan »Maailman pyhien kirjojen» sarjaan, — ja siitä työstä voin ainakin sydämellisellä ilolla edeltäkäsintietää, että se on ihmisille hyödyksi.

Koska siis luennoitsemis- y. m. työni Helsingissä jälleen alkaa, en osaa vielä sanoa, mutta tuskin se tapahtuu ennenkuin syyskuun loppupuolella.

oo

Vuosijuhlavaikutelmia.

Ilo ailahti mieleeni saatuaani kutsun Ruusu-Ristin viidenteen vuosikokoukseen. Se kutsumuslappunen oli kuin ystävän viestintuoja, joka ilmoittaa näkemisen riemuisan sanoman. Matkaan vain!

Höyryveturi puuskutti vauhtia edellämme Helsinkiä kohden.

Keskellä liike-elämää huomioin olevani junamatkallani. Edessäni istui pari liikemaailman edustajaa, jotka jaksoivat

uhrata ajatuksensa kokonaan rahalle, hyödyille, suurille voitoille, rahalle ja taas rahalle noin 12-tuntisen matkan aikana.

— Niinkö keskeistä osaa pelaa raha tässä maailmassa — ajattelin — että sille ihmisten täytyy uhrata suurin osa päivänsä ajatuksista?

Niin. Totta. Onhan erään tyyppin ihmisiä, joilla raha ei kieri ainoastaan heidän käsissään, vaan se kiiltävä kolikko kiihsee ja kierii lakkaamatta myös heidän aivoissansa, halliten heitä ja niin vetäen heidän harrastuspiirinsä kokonaan tämän näkyvällisen maailman puitteisiin, rajoittaen hengen rientoa.

Toinen oli ilmapiiri, johon jouduin Helsingissä, Stenmanin Taidepalatsissa, jonne Ruusu-Ristin vuosikokous oli valmistettu. Taivaalliset tuulahdukset siellä kävivät, virvoittaen arkipäiväisen elämänhyörinän jälkeen. Siinä hetkessä joutui unohduksiin raha, omanvoitonpyynti ja omahyötyisyys. Sellaisia termejä ei siellä tunnettu. Siellä ymmärrettiin veljeyskäsite. Siellä uhkui ilma uhrimieltä. Siellä todettiin rakkauden kohottava, kokoova ja kaikki yhdistävä voima.

Jo kohta eteishallissa kohtasi meitä ystävällinen vastaanotto. Kävipä arvoisa johtajammekin siinä tulijoita tervetulleiksi toivottelemassa.

Juhlahuoneessa ensimmäisinä hymyilivät tervehdyksensä korokkeelle kauniisti asetetut kukkasat ihanin värein ja sulotuoksuin. Kukkasten takaa kohosi johtajan pöytä ruusumaljakoiheen. Korokkeen molemmin puolin paloivat pylväiden päissä punaiset tulet. Tämä huone olikin kuin ihana temppele mystillisin koristuksin. Kuulin että tässä oli taiteilija Halosen työhön yhdistetty myös veli Huttusen näkemyksiä. Pylvässalin seiniä ja oviaukkojen välisiä pylväitä pitkin juoksivat mustat suorakaiteet päättyen kukin punaiseen ruusuun, muistuttaen meille kärsimyksen mustasta tiestä, jonka päässä on odottamassa ilon punainen kukka.

Kuinka lohdullinen ja ihana onkin ajatus, että kärsimyksen tie, ristintiemme, ei ole meidän masentajamme, vaan auttajamme, ei ole meidän kirouksemme, vaan että se juuri kätkee itseensä siunauksen kukkasen, ilon ihanan ruusun, jota jokainen elämässään tavoittaa, mutta löytää vain hän, joka kärsimyksen ottaa vastaan tervetulleena opettajana, alkaen sen opetuksen kohdalta elämänsä uudelleen, uudesti syntyneenä, uusin mielin.

Yleviä tunnelmia herättivät katsojassa ikkunakoristelut. Ne johtivat ajatuksemme sinne mistä henkemme herkimmät sävelet ovat lähtöisin, missä rakkaus ja viisaus hallitsevat ja jonne vain pyhässä hartaudessa voi ihmissielu kohota.

Keski-ikkunassa loisti ruusunpunaisin rakkaudenvärein risti ja sen molemminpuolisissa ikkunoissa samoin ristit, toinen älyn keltaisin- ja toinen hartauden sinisin värein. — Kuinka sopiva helluntajuhlanhenkeen käypä koristelu! — Nämä symbolit lienevät selvinneet johtajan avauspuheessa, kun hän selvitti helluntain merkitystä, pyhän hengen vuodattamista, kuinka äly kirkastetaan ja viisaus lasketaan alas älyn kautta tämän maan piiriin, ja kuinka pyhän hengen valaistessa meitä rakkauden valolla sielumme saa kohota pyhässä hartaudessa Jumalan puoleen ja tuntea Jumalan kosketuksen.

Paljon työtä ja vaivaa oli uhrattu juhlahuoneen koristeluun. Rakkaudella tehtyä oli se työ. Kiitos siitä! Ilolla muistelemme sitä kauneutta jälkeenkäin päin.

Vahinko niille maaseutulaisille, jotka eivät ehtineet mukaan tervehdysillaksi, joka oli toukokuun 30 päivänä, lauantaina. Paljon tarjosi se arvokasta ja kaunista kuultavaa.

Näimme taas Ruusu-Ristin uskollisen ystävän, Erkki Melartinin, astuvan soittokoneen ääreen, jossa hän henkeväällä kosketuksellaan koneen kieliin yhdisti kuulijansa sävelten silloin näkymättömään maailmaan. Alkusoiton jälkeen johtajamme lausui sydämmelliset tervehdyssanansa. Piippa Heliö lauloi tunnelmallisesti Merikannon »Haudoilla» ja P. Vallius'en viulusta lähtivät ihanat sävelet Erkki Melartinin romanssissa. Terttu Pajunen lausui Lauri Pohjanpään »Kaksi vanhaa varista» erittäin sattuvasti. Mieluista oli kuulla Thure Åbergin kaunissoin- tuista ääntä v. Kothenin »Ristiretkeilijässä».

Väliajoilla meitä kahvitettiin, josta emännille kiitoksemme! Vasta seurustelun aikana huomasi kuinka runsas joukko maaseutulaisia oli saapunut näille juhlille. Iloisia huudahduksia kuului tavantakaa kun tuttavat tapasivat toisensa. Tänne oli tietysti tullut jokainen ruusuristiläinen, jolla suinkin oli tilaisuus päästä matkaan. Eikä ihme! sillä tiesihän täällä tapavansa todelliset henkiystävänsä ja tiesihän täällä saavansa hengellensä juuri sitä ravintoa, jota kipeimmin kaipasi. Ja yli odotusten sitä saimmekin.

Väli-ajan jälkeen siirryimme taas juhlasaliin kuulemaan musiikkiohjelman jatkumista. Olga Auer heläytteli erään Linnavuoren sävellyksen ja Lohengrin'istä »Laulun tuulille». Juhlallista oli lopuksi kuulla Marja Kuutin johtaman Ruusu-Ristin sekakuoron kaittelevan »Soi kiitokseksi Luojan», »Sävelten aallot» ja »Tutki mua Jumala». Tämä kauttaaltaan arvokas ja ylevätunnelmallinen ohjelma sai meidät jo tervehdysillassa oikeaan helluntaivireeseen, joka pysyi läpi näiden päivien.

Helluntaipäivä aloitettiin uusien jäsenten vastaanottojuhlalla, tuolla harvinaisella ja unohtumattomalla tilaisuudella.

Klo 1,30 alkoi sitten vuosikokouksemme. Aluksi orkesteri soitti Wagnerin ihanaa musiikkia, sitten nousi johtajamme pitämään avauspuheensa. Hän puhui Helluntain johdosta, sen merkityksestä ja pyhän hengen vuodattamisesta. Teosofisesta työstä sanoi johtajamme, ettei se kuulu vain tälle ajalle ja tälle hetkelle, vaan on sitä työtä tehty jo aikojen alusta. Kun osa ihmiskunnasta on yhdellä tähdellä saavuttanut täydellisyyden on se lähettänyt jäseniään toiselle tähdelle aloittamaan siellä valkoisen veljeskunnan työtä.

Johtajan siinä puhuessa totesi ruusuristolainen ilolla hienon, näkymättömän siteen olemassaolon itsensä ja johtajan välillä, ja se side tuntui ikäänkuin vahvistuvan ja lujittuvan jokaisen uuden puheen kautta, jonka saimme häneltä kuulla näiden päivien kuluessa.

Kuoro kaiutteli välillä kevätvirren, sitten luki johtaja maaseutulaisten tervehdyksiä. Jokaista vuosikokoukseemme saapunutta sähkösanomaa, kirjettä tai muunlajista tervehdystä seurasi iloiset kättentaputuksemme merkiten kiitostamme ystäville, heidän muistannastaan. Suullisia terveisiä toivat maaseutulaisten kokouksen osanottajat kukin paikkakunnaltaan. Näissä puheissa painostettiin erittäinkin sitä luottamuksellista suhdetta, jonka tulee vallita jäsenissä neuvostoon ja johtajaan.

Veli Hannula puhui kiusauksesta, joka tulee helposti juuri epäluottamuksen muodossa ehkä ruusuristolaisellekin, mutta sellainen kiusaus on voitettava, sillä luottava suhde on ehdoton edellytys yhteistyön menestymiselle.

Vuosikokouksen kulusta voi muuten helposti huomatakin että jäsenillä oli todella täydellinen luottamus johtoon, sillä sopusointuista keskustelua ei kertaakaan rikottu, vaikka jokaisella oli tilaisuus tuoda julki ajatuksiaan ja lausua mielipiteitään, joita rakastettava johtajamme rauhallisesti ja kärsivällisesti odotteli ja kehoitteli esille tuomaan. — Vielä saimme musiikkia ja lopuksi oli jäsenavustusten keräys.

Pienen loman jälkeen jatkui kokous 3,30 ip. ilahduttaen meitä tällä kertaa seveltäjä Pohjanmies alkusoitollaan. Maaseutulaisten tervehdyksiä jatkettiin, nousten useat lausumaan kiitoksen- ja tunnustuksen sanoja, kohdistuen ne paitsi neuvostoon erittäinkin johtajaan sen suuriarvoisen, tärkeän ja itsensäuhraavan työn tunnustamiseksi, jonka hän on Ruusu-Ristin hyväksi tehnyt ja jonka työnsä kautta hän auttaa Suomen kansaa valoon.

Erittäin lämpimästi ja vakuuttavasti puhui turkulainen

tervehdyksentuoja. Hän sanoi tuntevansa syvästi sen, että ruusuristityö on Jumalan työtä ja me, Hänen halvimmat palvelijansa, ilolla ja luottavina teemme tätä työtä, luottavina, koska meitä ohjataan, sillä ovathan yläpuolellamme sellaiset tekijät kuin neuvosto, johtaja, valkoinen veljeskunta ja huipussa Kristus. Mestarin siunnaus lepää ruusuristityön yllä, — sen lujan uskonsa toi hän julki samoin kuin muutkin puhujat.

Tervehdyksistä kävi selville, että useimmissa paikoissa maaseudulla tehtiin vaatimatonta ja hiljaista itsekasvatustyötä.

Helsingin Ruusu-Risti sitävastoin on voimaperäisesti työskennellyt sekä sisään- että ulospäin kaikkine kokouksineen, kysymysiltoineen, y. m. Veli Krohn, joka puhui helsinkiläisten puolesta, huomauttikin, että heillä oli monipuolista työvoimaa käytettävinsään. Olihan heillä musiikki ja muut kaunotaiteet palveluksessaan. Ja ennenkaikkea, heillähän oli koko Ruusu-Ristin sielu, johtajamme, jonka varassa Krohn sanoi melkein yksinomaan levänneen Helsingin R. R:n kokousten henkisen puolen. — Onnellinen Helsingin Ruusu-Risti, jota ympäröi ihana taideaura! Ja vielä onnellinen on Ruusu-Risti senkautta, että se saa lukea jäsentensä joukkoon Gösta Stenman'in, joka on valmistanut Ruusu-Ristille valoisan, avaran ja taiteen ympäröimän kodin. Krohn'in kiitoksen sanoihin Gösta Stenman'ille yhtyvät sydämestään kaikki ruusuristiläiset.

Johtajan vuosikertomuksesta kävi selville, että R. R:n jäsenluku sillä hetkellä oli noin 500. Ruusu-Risti ei houkuttele jäseniä, vaan ne, jotka ovat sinne tulleet, ovat liittyneet omasta halustaan, ollen jo totuuden etsijöitä tullessaan. Tämä seikka selvittää jäsenlukumme pienuuden, mutta johtaja ennusti sen olevan viiden vuoden perästä tuhannessa, jonka hyvin uskomme, sillä ruusuristityö on herättävä myötätuntoa totuudenetsijöissä, jotka joutuvat R. R:n kanssa kosketuksiin.

Talouksetomuksessa oli johtajalla mainittavana ilahduttavia numeroita.

Höysteeksi saimme kuulla sitten Thure Åberg'ilta karjalaisia kansanlauluja, jota seurasi päivällispaussi.

Klo 7,30 kokoonnuttiin jälleen illanviettoon. Erkki Melartinin alkusoiton perästä lauloi Piippa Heliö miellyttävästi Collanin ja Järnefeltin sävellyksiä. Sitten johtajan alustus Ruusu-Ristityön merkityksestä. »Kirjallisuuden kautta teemme voimakasta progondatyötä», sanoi hän, »siksi on kustannustoiminta tärkeä ja oleellinen puoli ruusuristityössä.» Johtaja huomautti siitä, että teosofiset aatteet nyt tunkevat ihmiskunnan sieluun. Kaunokirjallisuudessaakin jo käytetään näitä aatteita. Niiden,

jotka ymmärtävät teknillisen teosofisen kirjallisuuden julkaisemisen välttämättömyyden, on tehtävä työtä tämän kirjallisuuden levittämiseksi. »Tämän kirjallisuuden tärkeys on siinä», sanoi hän, »että sitä ylläpidetään hiivana ihmiskunnan kirjallisuuden taikinassa.» Ja meistä hän sanoi paljon riippuvan voiko teosofinen kirjallisuus olla hiivana ihmiskunnan kirjallisuuden taikinassa. Vain hengen avulla on maailma pelastettavissa. Ihmisen on sisällisesti muututtava, sitten vasta olot muuttuvat, ei päinvastoin. Erittäin painosti johtaja sitä seikkaa, että ei pitäisi antaa väsymykselle valtaa hyvissä yrityksissään. Kirjallisuuden myyminen näyttää pieneltä tehtävältä, mutta juuri sen avulla saadaan suuria aikaan. Se muistettakoon, että ken on uskollinen pienissä tehtävissä hänet pannaan suurten asiain yli. Tähän tapaan puhui johtajamme. Hauskalla tavalla hän esitteli vuosikertomuksensa, talouskertomuksensa ja kustannustoimintaa. Kuivat numerot ja kuivat asiat hän sai elämään huumorin siunattulla lahjalla.

»Kieltänsä ihmisen on käytettävä totuuden palvelukseen», sanoi johtaja edelleen. »Ihmisinä olemme kaikki kutsutut palvelemaan Jumalaa ja kun sitä jumalallista puolta palvelemme ihmisessä, silloin vasta ymmärrämme oikein palvella ihmiskuntaa. Älkäämme lyhyessä maallisessa elämässämme laiminlyökö tilaisuutta auttaa ihmiskuntaa. Pysyä elämässä palvelukseen ihmiskuntaa, voittaa itsensä, unohtaa itsensä ja pienissä asioissa, työskennellä yhteisyyden hyväksi, siten kasvavat ihmiskunnan opettajat ja siihen johtaa ruusuristityö ja siksi se on siunattua työtä. Hänen nimessään, joka sanoi: »Minä olen voittanut maailman», ihminen voi voittaa maailman.»

Ken kuuli Pekka Ervastin säkenöivän ja vakuuttavan puheen ruusuristityön merkityksestä hän ehdottomasti lämpeni tälle aatteelle ja lämpeni ruusuristikirjallisuuden levittämistyölle, jota puolta ruusuristityössä johtaja erikoisesti painosti.

Alustusta seuranneessa keskustelussa kävi ilmi että oltiin johtajan kannalla kustannustoiminnasta ja kirjallisuuden levittämistyöstä. Monet päättivät mielessään entistä enemmän ahkeroida asian auttamiseksi. Tällaiset kirjathan ovat mestarien lahja ihmiskunnalle ja siitä lahjasta osalliseksi soisi kaikkien tulvan.

Esteri Weissenberg kertoi Andersenin erään iki-ihanista saaduista, joka sisälsi sen lohdullisen tiedon, että pahoissakin ihmisissä löytyy se jumal' kipinä, osa Jumalasta, joka on kerran pääsevä voitolle ja sammuttava ihmisen sisällä tulena polttavan helvetin liekin.

Juhlallisuudet maanantaina, kesäkuun 1 päivänä alkoivat esoterisella hartaushetkellä.

Klo 12 päivällä oli vuosijuhla Kansallisteatterissa. Hauska todeta teatterisalin yleisöstä täyttyneenä. Eikä sinne turhaan ollut tullut R. R:n ulkopuolellakaan olevat, sillä täysipitoista oli tämäkin ohjelma. Läpeensä hienoa ja arvokasta kuultavaa ja nähtävää siellä tarjottiin. Olihan ohjelman suorittajoina sellaiset etevät kyvyt kuin Erkki Melartin soittamassa, Marja Kuutti laulamassa Pohjanmiehen säestyksellä ja samoin Alma Kuula Piippa Heliön säestyksellä. Ihanata oli kuulla näitä laulajattaria ja taitavaa säestystä. Suurella mielenkiinnolla seurattiin Ruusu-Ristin johtajan juhlaesitelmää. Hän selitti teosofista liikettä, teosofista työtä ja totuudenetsijän tunnusmerkkejä.

Koetan selostaa tätä esitelmää seuraavassa:

Totuudenetsijä aloittaa etsintänsä siitä, että hän huomaa seisovansa suuren elämän edessä tyhjänä, pienenä, alastomana olentona. Hän tuntee olevansa pimeydessä vaeltava ihminen ja paljon samanlaisia hän näkee ympärillään. Koska olemme yhtä tietämättömiä, niin silloinhan olemme kaikki yhdenarvoisia veljiä suuren tuntemattoman elämän edessä. Totuudenetsijä kysellee levottomana: löydänpö tietä totuuteen? Teosofinen liike vastaa totuudenetsijälle: Ihminen voi löytää. Silloin tällöinhän on ilmestynyt täydellisyyden saavuttaneita, jotka ovat sanoneet: »Joka etsii, hän löytää.» Mitä meidän sitten on etsittävä? Ihminen on samalla kuolevainen, personallinen, ja kuolematon, ikuinen olento. Sitä ikuista on ihmisen etsittävä itsessään, Jumalallista meissä. — Mikä johtaa meidät Jumalan löytämiseen? — Kehityksen, itsekasvatuksen, kieltäytymisen ja uhrautumisen tie on tie Jumalan luo. Luopukaa maailmasta, kehittäkää itsessänne kaikkea hyvää, yrittäkää rehellisesti, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi ja te saatte rauhan ja tulette löytämään etsintänne maalin. Näin neuvo teosofia. Kulkekaa suurten viisaitten jälkiä kukin uskonnossanne.

Silloin kun me kristittyinä tahdomme kulkea Jeesus Kristuksen jälkiä, niin me kolkutamme taivasten valtakunnan portteja, ne meille avataan ja me saamme astua siihen veljeskuntaan, jonka veljet ovat suurten viisaitten jälkiä ennen meitä kulkeneet. Meille paljastuu salainen valkoinen veljeskunta, johon kuuluvat suuret vihityt.

Elämäkoulu se on, joka opettaa ihmisen totuudenetsijäksi, pakottaa hänet kyselemään: miksi on tässä elämässä niin ja niin ja mistä ihminen tulee ja minne hän menee? Elämäkoulu se sitten opettaa hänet myös totuuden löytäjäksi. Teosofinen

liike on ilmennyt avuksi totuudenetsijöille. Se liike on hengenvuodatusta salaisen veljeskunnan puolesta, siksi siihen liikkeeseen kannattaa tutustua jokaisen totuudenetsijän.

Johtajan puheen jälkeen seurasi Akseli Tolan uusi näytelmä legenda »Pyhän miehen kukka». Pääosia esittivät siinä Hilda Pihlajamäki, Jussi Snellman ja Aapo Pihlajamäki.

Lumoavan kaunis pyhän miehen kukkanen, pyhän miehen tyttö, on mieltynyt maailmallisiin juhliin, joita rikkaat nuorukaiset hänelle toimeenpaneavat. Pyhä mies suree tätä ja rukoo tytärtään kääntymään pois maailmasta ja ylentämään sydämensä Jumalan puoleen ja antautumaan Hänen palvelijakseen, sillä se on ihmisen elämän kutsumus. Tytär ei kuuntele isäänsä. Silloin, kesken nuorukaisten ilojuhlia, joihin tytär taas on mennyt, tapahtuu ihme. Isä rukoo taivaan valtoja ottamaan tyttäreltensä pois sen syyn, joka aiheuttaa hänen turmeluksensa. Äkkiä lakkaa soitto ja ilonpito alhaalta puutarhasta, sillä pyhän miehen kukka on lakastunut, menettänyt kauneutensa ja saa palata nuorukaisten hylkäämänä, yksinäisenä, isänsä majaan. Kovien sielullisten kärsimysten jälkeen alkaa käänne hänen elämässään, hänestä tulee isänsä johdolla Jumalan palvelija. Pyhän miehen tytärtä rakastavalle hurskaalle nuorukaiselle näytetään myös, ettei hän ole kehittynyt kyllin pitkälle vielä Jumalan tiellä. Määrä-aikainen ero pyhästä miehestä ja hänen tyttärestään on nuorukaisen koettava, että hän, tutkistelemalla itseään yksinäisyydessä, puhdistuisi vielä ja kirkastuisi Jumalalle otolliseksi. Tällainen on kappaleen aihe ja juoni.

Paljon vaaditaan näyttelijöiltä tuodakseen esille oikean hengen tällaisesta herkästä, mystillisestä kappaleesta. Loistavasti esitys kuitenkin suoritettiin. Eikä ihme. Olihan Hilda Pihlajamäki pääosassa. Hän kykeni täysin syvästi tulkitsemaan »pyhän miehen kukkan» monivivahteisen sielunelämän, hänen suuren kärsimyksensä, — joka tulkinta sai kyyneliin monet katsojistakin, — ja hänen kääntymyksensä. Samoin Jussi Snellman sai hienosti ja herkästi esille kaiken mikä hänellä oli tulkittavanaan hurskaan nuorukaisen osassa. Pyhän miehen osa oli varmoissa käsissä ja koko yhteisnäyttely sujui mainiosti.

Tekijä huudettiin näytelmän loputtua esille ja hänelle ojenettiin kukkia. Onnittelemme kirjailija Akseli Tolaa jatkamaan ja kehittämään samanhenkisiä teoksia.

Klo 3,30 alkoi yhteinen veljesateria. Juuri parhaiksi ehdimme sinne Kansallisteatterista. Olimme vielä vuosijuhlan lumoissa, eikä se aterian aikana rikkoutunut, sillä veljesateriammekin oli juhlaa laulun, soiton ja — ennenkaikkea — johtajan puheen

johdosta. En muista mitä söimme, sillä juhlatunnelma valtasi niin mieleni ja yhteisyyden henki, mikä aterian aikana vallitsi. Johtaja huomautti, että meidän syömisemme ja juomisemme on symbolia, niinkuin yleensä kaikki aineelliset toimitukset ovat symbooleja suuremmista, syvemmistä, henkisemmistä asioista. Ja siksi nämä aineelliset toimitukset ovat tehtävät huolella ja arvonannolla ja ymmärtämyksellä.

Siinä olimme veljesaterialla kuin suuri perhe, jonka jäsenet ovat sopusoinnussa keskenään ja rakastavat toisiaan ja sitä rakkautta johtajamme juuri mieliimme teroitti, muistuttaen meille Jeesuksen sanoja siitä.

Hymyilin itsekseni aterian aikana, kun muistui mieleeni erään »oppineen» tuttavani lause: »Sellaisiin seuroihin kuin Ruusu-Risti ja teosofinen seura kuuluu vain vanhoja tahi muuten elämässään haaksirikkoutuneita.» — Vanhat ja haaksirikkoutuneet olivat hänen mielestään samassa romukopassa. — Edessäni kuitenkin Ruusu-Ristin veljesaterialla istui pöydässä joukko kauniita, hyvinvoivannäköisiä, varsin nuoria ihmisiä, sivistyneiden perheiden lapsia. Ei mitenkään haaksirikkoutuneita. Ja koko ajan olin nähnyt heidät mukana hartaina kuuntelemassa johtajan vakavia, syvällisiä esitelmiä, y. m. hyvää ja vakavaa, eivät ikävystyneinä, vaan silmät mielenkiinnosta loistaen. — Niin sen umpimähkäisen arvostelun laita sitten on. —

Klo 6 jpp. alkoi päättäjäisjuhla. Alkusoiton soitti Erkki Melartin. Seurasi sitten johtajan esitelmä tulevaisuuden suunnitelmista, y. m. Hän oli saanut Amerikasta kirjeen, jossa ehdotettiin perustettavaksi Suomeen teosofinen lasten koulu. Johtajamme piti kuitenkin teosofisen kansanopiston tapaisen laitoksen perustamista tärkeämpänä. Jos joku tällainen laitos saadaan toimeksi Suomessa, luvattiin Amerikasta käsin avustusta.

Thure Åberg ilahdutti meitä välillä laulullaan, sitten nousi johtaja jatkamaan esitystään. Ensin hän lausui lämpimiä muistomanoja tämän näkyväisen elämän rajan yli pois siirtyneille Ruusu-Ristiseuramme jäsenille. »Vainajinakin nämä ystävät ovat olleet mukana veljeyskokouksissamme», sanoi hän, »he ovat ottaneet sieluunsa sitä tunnelmaa mitä meillä on ollut täällä. He rakastavat meissä sitä mikä meissä on parasta ja viihtyvät hyvin siinä ilmapiirissä ja siten ovat he meitä lähempänä kuin milloinkaan maan päällä ollessaan. Vainajat näkevät meissä vain hyvän, pahaa he eivät näe, koska ovat käyneet kuoleman lävitse. Ainoastaan onnettomat sielut näkevät eläimellisen ja pahan meissä.»

Omistettiin sitten hiljainen hetki vainajille. Senjälkeen oli meillä vielä onni nauttia Erkki Melartinin soitosta.

»Ruusu-Ristiseuramme on tarkoitettu kouluksi kaikille jäsenilleen», puhui johtaja. »Ruusuristiritarikunnassa jäsenet oppivat teosofista elämänymmärrystä tietopuolisesti ja käytännöllisesti.»

Ryhmätyöstä lupasi johtaja myöhemmin toimittaa seikkaeräisiä ohjeita. Hän puhui seremonioista, sanoen niillä olevan kyllä tärkeän sijan, kunhan niistä ei vain tule muotoja, joista luullaan että ne itsessään ovat henkeä. Henki elävöittyy niiden kautta ja siksi ne ovat hyviä. Ruusu-Risti-mestarihoosi on antanut apuansa teosofiselle liikkeelle. Länsimaalaiset mestarit ovat sillä kannalla, että magia on tärkeä puoli teosofisessa liikkeessä ja siksi olisi looshien otettava mukaan erikoisia seremonioita. Näistä asioista lupasi johtaja kirjoittaa ja hän lupasi ryhtyä kaikinpuolii järjestämään teosofista työtämme. Jokaisen jäsenen on vain myös omalta kohdaltaan ponnisteltava, sillä jokainen Ruusu-Ristin jäsen kutsutaan velvoittavaan työhön.

Hyväksymyksen ja kiitollisuuden merkiksi seurasi johtajan esitystä pitkät ja vilkkaat kättentaputukset.

Saimme kuulla sitten Olga Auerin ja Marja Kuutin esittämän dueton.

Johtaja lopetti kiitoksen sanoilla veli Stenman'ille siitä suuresta lahjasta, jonka hän antoi luovuttamalla kauniin, suuren huoneustonsa näille juhlille, samoin näitten päivien musiikki-ohjelman suorittajille laulusta ja soitosta, jotka pulppusivat sisäistä rikkautta, koristelijaille, Kansallisteatterille, emännille ja kaikille, jotka jollakin tavalla myötävaikuttivat juhlan onnistumiseen. Maaseutulaiset yhtyivät sydämestään niihin kiitoksiin ja toistamme ne vieläkin, sillä tulimmehan me valmiille nauttimaan, kun siellä kannettiin päivän kuorma ja helle. Siunattua oli työnne, jonka näin rakkaudella ja itsenneuhraten teitte.

Ohjelman lopuksi kuoro lauloi Wennerberg'in »Ne, jotka kyynelin kylvävät», ja sitten yhtyi koko juhliiva joukko vanhaan virteen »Sun haltuus, rakas isäni».

Niin loppuivat nämä ihanat Ruusu-Ristin helluntaijuhlat, jotka olivat musiikkia alusta loppuun sekä ohjelmansa että muun sopusointunsa vuoksi. Osa maaseutulaisia matkusti sinä iltana pois »henkisesti täyteen ladattuina niinkuin sähköpatterit», kuten eräs heistä niin sattuvasti sanoi. Näiltä juhlilta saatua uutta elämää, uutta intoa virtaili poistuvien mukana rakkaan Suomeemme eri kolkille. Vahvistakaamme ja kehittäkäämme vain jatkuvasti itsessämme sieltä saatuja vaikutteita ja virikkeitä, niin että jaksamme yksinkin ollen ruusu-ristiaatteessa elävinä ja voimakkaina pysyen tehdä työtä yksinäisen vuoden mitan toivossa

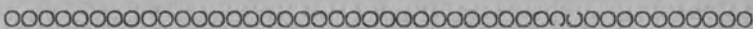
uudesta elähyttävästä hengenvuodatuksesta seuraavassa vuosikokouksessa.

Ne maaseutujäsenet, joilla oli tilaisuutta jäädä ja helsinkiläiset saivat vielä tiistaina olla mukana esoterisissa kokouksissa, ja illalla lasten juhlassa, johon oli myöskin pantu paljon huolta ja jossa lapset suorittivat ohjelman. Hauska oli nähdä täällä suuri joukko ihmistaimia, jotka kasvavat varmaan teosofisen työn tekijöiksi rakkaaseen maahamme.

Keskiviikkona emme vielääkään raskineet jättää Helsingiä, sillä Pekka Ervast oli luvannut illalla pitää esitelmän, yhden illan kestäväksi supistettuna, samasta aiheesta, josta hän oli aikonut puhua kolmena iltana, nimittäin sukupuolikysymyksestä. Olimme kiitollisia hänelle tästä esitelmästä.

Sitten hajaannuimme kukin tahollemme kylläisinä, — koska henkinen runsaudensarvi oli ylitemme vuotanut, — siunaten mielessämme rakasta johtajaamme ja kaikkia veljiä, jotka olivat meille nämä unohtumattomat päivät valmistaneet.

L. S.

Rakkain kirjani.

Olin jo lamautunut, täydellisesti tyytynyt siihen, että ihminen ei voi löytää varmaa totuutta. Maailman alusta alkaen on ihminen etsinyt ja Pilatuksen hienon ivallinen kysymys: »Mikä on totuus?» näytti olevan ainoa tulos kaikesta turhasta etsimisestä.

Onhan ollut merkillisiä tietäjiä, ihmeellisiä näkijöitä, ennustajia ja ihmeittäentekijöitä kaikkina aikoina, onhan syntynyt uskontoja, joita miljoonat sielut tunnustavat, onhan luotu filosofisia oppijärjestelmiä ja nerokkaita tieteellisiä teorioja maailmoiden synnyistä, elämän ja luonnon ilmiöistä, ihmisen olemuksesta ja kaiken tarkoituksesta.

Mutta, ah! kuinka nuo tiedot ovat ristiriitaisia, toisiaan vastaan hyökkääviä — kuinka jo tänään kumotaan, mikä eilen oli ehdoton totuus. Filosofit nauraa papille ja pappi huutaa »anatemansa» kaikille, jotka eivät kulje hänen talutusnuorassaan. Askeetti kieltää kaiken ja sulkien silmänsä tahtoo päästä kaikesta harhasta — itsensä luova mielikuviutus on hänelle ainoa todellisuus. Tiedemies analysoi, mittaa ja punnitsee, mikroskoppilla tirkistelee kaikkein pienintä atomia ja kaukoputkella tähystelee avaruuden etäisimpiä maailmoita ja näin hullun tavoin kiertelee ilmiöiden labyrintin loppumattomia käytäviä.

Missä siis on totuus? Ja onko mitään lopullista päämäärää olemassa? Missä ihmisen henki voi levätä, missä ihmisen sielu voi tuntea itsensä turvatuksi?

Hyvyys ja kauneus, kreikkalaisten vanha elämän ihanne, siinä kaksi pettämätöntä porrasta elämän loppumattomilla astuimilla!

Vaikka kaikki muu pettäisi, ylevinkin oppi, luotettavin tie-teellinen totuus, mestarit, jumalat ja vapahtajat sortuisivat omaan olemattomuuteensa, vaikka maan vankka kamara katoaisi ja maailmat tyhjiin raukeaisivat — katso! ihana porttisi, jonka toisena patsaana on hyvyys ja toisena kauneus, kohoo edessäsi koskemattomana.

Siis sieluni, pyri hyvyyteen, ilmennä itsessäsi kauneutta!

Voi sinua, itsesi pettäjä! Et kykene olemaan hyvä, ainoastaan hyvän irvikuva, oi, kuinka kaukana olet kauneudesta!

Sain käsiini merkillisen kirjan: »Mitä on kuolema?»

Tämähän on ihmeellistä! On siis kuitenkin olemassa jonkunlainen totuus, ihminen voi päästä tietoon elämän salaisuuksista, hän voi tunkeutua itse kuolemankin pimeiden porttien taa. On jonkinlainen järjestys, jonkinlainen yhtäpitävyys olemassa eri uskontojen, eri aikoina esiintyneiden viisasten ja opettajien julistamisissa opeissa. Ihminen voi tutkia itse todellisuutta näkyväisissä ja näkymättömissä, päästä katselemaan itse elämän katoamatonta kirjaa — ja siten vahvistaa todeksi kaikkina aikoina julistettuja totuuksia.

On siis olemassa salainen tiede, joka on yhtä tunnollinen, yhtä tarkka huomioiden ja johtopäätöksien tekemisessä kuin kaikkien arvossa pitämä maallinen tiede ja tämän salaisen tieteen tutkijalla on opastajanaan näkymättömän maailman mahtavia olentoja, joiden suurin halu on nostaa ihmisiä ylös tietämättömyyden kuilusta, repiä auki pimeyden raskaita verhoja totuuden valon tieltä.

Määrätyillä ehdoilla voi jokainen totuutta rakastava sielu pyrkiä heidän oppilaakseen ja täyttämällä ehdot, kestäväällä koetukset tunnustetaan hän kerran arvokkaaksi pääsemään osalliseksi elämän suurimmista salaisuuksista.

Mutta sitä ennen täytyy tapahtua täydellinen muutos hänen elämässään, hänen täytyy vilpittömästi yrittää toteuttaa niitä siveellisiä neuvoja, jotka ovat kaikkien suurten opettajien ja kaikkien uskontojen täydellisesti yhtäpitävää opetusta, joka yhtä hyvin pitää paikkansa nyt, kuin satojatuhansia vuosia sitten.

Tuo kuoleman kirja avasi minulle uuden portin elämään. Olin ollut kuin umpeen muurattuna tietämättömyyteni vankilaan. Nyt romahti sen seinä alas ja hämmästyneenä, vapisevana ja avuttomana seisoin eteeni aukeavan tien edessä, joka johti kohti tietämätöntä tuntematonta maata kuoleman rajojen toisella puolella.

Sydän vavahteli oudoista aavisteluista, koko näkymätön maailma salaperäisenä ympäröi siis minua. Kuoleman korkea olento oli vastassani ja vaikka aikani ei vielä ollut tullut, katsoi se minuun vakavasti, hellittämättä, odottaen minulta ratkaisua sen arvoitukseen. Nyt elävänä, tälle tasolle kuuluvana minun tuli kestää sen salaperäinen läsnäolo ja vaikka mitään näkemättä ja ilman aistimieni välitystä tuli minun tunnustaa tuo uusi maailma, sen monet olotilat ja lukemattomat eri olennot, hyvät ja pahat, ystävälliset sekä vihamieliset.

Minä tunsin, minä tiesin sisäisesti heränneen vakaumuksen kautta, että oli niin paljon ihmeellisiä asioita maan ja taivaan välillä — ja unielämässäni kuljin noilla oudoilla mailla, kohtasin jos jonkinlaisia olentoja ja eläimiä, jättiläismäisiä matelijoita, petoja, käärmeitä, hyönteisiä, pienen pieniä itikoita. Kävin korkeuksissa ja astuin syvyyksiin, tapasin ystäviä, tuttuja ja tuntemattomia. Tietysti päivätajunnassani muistin vain hajanaisia katkelmia öillisistä seikkailuista, usein havahduin valveille pepelestyneenä, viime tingassa pelastuen jonkin oudon hirviön kourista tai sokkeloisten käytävien, ahtaitten aukkojen kautta pujahdeltuani ylös ja alas epätoivoon asti eksyksissä turvautuen viimeiseen keinoon — pakoittaen itseni heräämään.

Väliin taas olin herätessäni vielä hurmoksissa jostain valtavasta kokemuksesta, jonkin ihanan olennon läheisyydestä, tai kyyneliin asti liikutettuna jostain tärisyttävästä koetuksesta, jonka olin kestänyt noissa ihmeellisissä olotiloissa. Vähemmän ja sekavammin muistin tällaisia valoisampia tapahtumia — mutta peikot ja painajaiset, epämiellyttävät kuvat, vastenmieliset paikat ja inhoa herättävät seuralaiset painautuivat selvemmin muistiini herätessäni.

Mutta valvetilassani olin sitä onnellisempi, elämällä oli tarkoitus, harmaus, epäily, lamauttava välinpitämättömyys oli haihtunut, innostuneena ahmin teosofisista kirjoista uusia totuuksia. Mietin ja kyselin enemmän oppineilta ystäviltä — mutta ennen kaikkea myöhään yöhön lukemalla vietin haltiutuneita hetkiä vuoteellani, kunnes unen siivekäs hengetär lennätti minut omaan salaiseen maailmaansa kokemaan uusia yllätyksiä.

Kuinka olin kiitollinen »Mitä on kuolema?» kirjalle. Siuna-

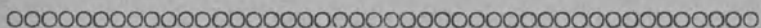
sin sen kirjoittajaa, painoin kirjan rintaan vasten ja silloin — sanomaton valkeus täytti sieluni, tulvi koko olemukseeni rajaton, onnellinen, autuuttava valo, kaikki oli valoa, valoa, valoa! Sydän riemuitsi, ruumis vavahteli ja tuntui että saan katsella itse Pyhintä kasvoista kasvoihin, — mutta, ah, enhän tätä kestä! Aivoissa puristaa ja polttaa, maallinen olemukseni palaa poroksi tämän kuluttavan ihanan tulen syleilystä: »Herra, peitä kasvosi, sillä en ole kelvoinen, en kestä katsella kirkkauttasi, henkeni on vahva, mutta säästä tätä heikkoa tajuntaani, tätä kurjaa ruumistani! Olen poikasi, mutta armahda kuitenkin heikkouttani, sillä enhän saa antaa edes Sinun tulestasi hukkaa tämän muodon, tämän mitättömän personallisuuden, josta on tuleva Sinun palvelijasi.»

Valo katosi, olin maallisen päivän hämäryydessä. Mutta voin herättää valon uudelleen ja taas uudelleen, tosin heikompana, mutta nyt ilman tuskaa aivoissani ja kun valo katosi seurasi sitä ihanat väri-ilmiot, niin kirkkaat, niin ihmeelliset, etten olisi osannut uskoa sellaisten värien — kullankeltaisen, syvän sinipunervan, puhtaan vienon vihreän — olemassaoloa.

Olin kokenut elämäni ihmeellisimmän, unohtumattoman tapauksen, olin saanut todellisen valokasteen, olin muuttunut, astunut uuteen elämään ja maallinen oppaani oli pieni kirjanen, P. E:n kirjoittama »Mitä on kuolema?»

Totisesti ihmeet meitä ympäröivät. Ja joskus hyvä kirja voi avata salvan loppumattomien ihmeiden portille.

J. Sn—.

Meri.

*Ma tunnen sinut, meri, tunnen kyllä,
sa titaani niin raskas, rauhaton!*

*Vaikk' kaartuu taivas syvyytesi yllä
ja päivä paistaa, on se valoton.*

*Vaikk' kuu ja tähdet sua säteilyllä
oin viihdyttävät, oot sa lohduton.*

*Ei enkelitkään sua hymyilyllä
voi ilahduttaa, sinä iloton.*

*Oi, meri, meri, mik' on suru sulla
niin syvä, pohjaton ja rajaton,
ett' onnelliseks koskaan et voi tulla?*

*Suretko sokeutta ihmislasten,
mi rikkovat ain ihmisyyttään vasten,
ja mataluutta kunkin kohtalon?*

30. 6. 25.

Rafael Ronimus.

Kirjeitä toimitukselle.

“Muistorikas esitelmätilaisuus.”

»Muistorikas esitelmätilaisuus»-kirjoituksen jälkeen on toimituksen puolesta pistetty mitä epäinhimillisin ja epäjohdonmukaisin, vieläpä epäoikeudenmukainen huomautus tai loppulause.

Kun laskin R.-Ristin pois kädestäni, en oikein tiennyt mitä tehdä, itkeäkö vaiko nauraa, vaiko raivostua. En tietysti tunne tuota kirjoittajaa, en ainakaan nimimerkistään päättäen, vaan tunnen — ja ehkä moni muu tuntee samalla tavalla — tuon kirjoituksen hengen puhtauden ja vilpittömyyden, sillä ei ole kaikilla taitoa eikä rohkeutta niin personattoman epäitsekkäästi tuoda julki jumalallisuutensa korkeaa veisua.

Ettekö luota ollenkaan ihmisten ja kuulijoihtenne sydämen vilpittömyyteen ja jumalallisuuden ymmärtämiseen, vai oletteko kaikkine toimituksinenne niin kyllästytetty ja rikkirevitty ja turmeltu ja runneltu inhimillis-jumalallisella kauneudella, että ette jaksa mielihyvällä ja kiitollisuudella nauttia oikeutettua tunnustusta, joka on minun mielestäni todellista kunniaa, kun tuollaisen kirjoituksen loppuun liittämällä tahdotte turmella ja kietoa ja luotanne pois työntää monen samalla tavalla tuntevan ja ajattelevan ja ymmärtävän ihmisen sydämen ilon? Muistuu mieleeni, kun kerran puhuitte, kuinka itämaalaiset menevät kukkasin ja sepelein sellaisia henkilöitä vastaan, jotka ovat heidän mielestään ihailtavia. Mutta se riippunee ja johtunee siitäkin, että nämä ottavat ilosanomana ja tervehdyksenä vastaan heille tarjotun ja suodun elämän ravinnon ja käyttävät ja nauttavat sen elämänsä onneksi ja siunaukseksi.

Toiseksi: mitä teosofian johtohenkilöistä kirjoittamiseen tulee, niin sitä pitäisi »petrata» vain kuin sika juoksuaan. Ja siihen joukkoon olisi myös hyvin läheisesti liitettävä teidätkin. Ovat-han nuo tarkoitetut henkilöt niin kaukana ja eri paikoissa ja eri aikoina toisistaan, että eihän tässä nyt kai tarvitseisi pelätä vielä käsikähmää eikä tukkanuottaa. Ja jos tässä kerran ollaan teosofeja, niin täytyisi kai sitä sen verran saada kuulla ja tietää, minkä verran kussakin johtohenkilössä on teosofiaa, minkä verran heitä itseään.

Minusta ei ole mikään sen virkistävämpää kuin saada eritellä niitä ihmisiä ja asioita, joista pitää ja joista vain yhä lisää vartoo.

Ja suomalainen sananlasku sanoo, että »tahtovan valta lauteilla».

Ruus-Risti-veljeydellä

I. M.

„Kysymys 407.“

Ruus-Ristissä n:o 5 ollut kysymys n:o 407 on sitä laatua että se sietää tulla lukijainkin puolelta vastattua.

»S. O.»lle ja »— varsinkin Teosofisen Seuran jäsenelle —» »tuntuu jonkun verran väsyttävältä» vertaileva uskonnollinen, filosofinen ja tieteellinen tutkimus, kun se kohdistuu »tohtori Besantia y. m. suuria teosofeja» kohtaan.

Saisi kai vertailla, mitä mitkä tahansa muut nimeltään tunnetut henkilöt ovat sanelleet, ja sitä parempi tietysti, jota selvemmin yhtäläisyydet tai eroavaisuudet tulisivat esille, mutta T. S:n nykyisten johtohenkilöiden sanoja ei saisi vertailla T. S. perustajain opetuksiin. Sellaisesta vertailusta näyttää syntyvän valoa, joka »häiritsee» ja »väsyttää» »varsinkin teosofisen seuran jäsentä».

Kovimpa vähäarvoiseksi Teosofisen Seuran jäsen arvosteleo T. S:n toisen tehtävän, ja kovin »suuriksi» muutamat personat, kun ne muka ovat yläpuolella totuuden etsijän tutkistelun.

Pappien poikkeukset Jeesus-Kristuksen opeista tulee selittää mahdollisimman suurelle joukolle, mutta ei saisi kertoa missä »suuret teosofit» ovat poikenneet »alkuperäisistä opeista», H. P. Blavatskyn, Mestarien ja Jeesus-Kristuksen opetuksista.

Eikä sillä hyvä että »S. O.»n kanta on jo saatu T. S:ssa vallalle, se vielä koetetaan saada R. R:kin ohjelmaan.

Onko silloin enään totuus korkein ihanne, kun väärät tunnesyyt saavat tukkia todenpuhujan suuta? Eivätkö sellaiset väsyjät ja valon arat ole väärällä lipulla kulkijoita, kun ovat nostaneet lipun: Totuus on korkein uskonto?

»Ihmisen järki tutkii jumalankin salaisuudet», mutta ei saisi »S. O.»-laisten mielestä, tutkia »Tohtori Besantia y. m. suuria teosofeja». Jopa on noussut teosofien taivaalle »tutkimattomia suuruuksia».

Mutta onpa tutkijoita muualla, jos ei T. S:ssa, jotka eivät ole hämmentyneet loisteesta ja joiden silmiä ei valo sokaise kuin aurinko pöllöä, vaan jotka näkevät ja kertovat mitä näkevät.

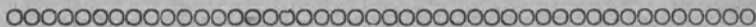
Kiitollisuudella ajatelkaamme Ruusu-Ristissä niitä, jotka meille aina koettavat opettaa ja muistuttaa, mitä todella »Suuret sielut» ovat sanoneet ja miten totuuksia on etsittävä ja punnittava.

Se mikä ei kestä vertailua H. P. Blavatskyn ja Mestarien tai Jeesus Kristuksen oppeihin, on kuolevaa.

Kun siis joku meille opettaa oikeata vertailua oppiaksemme eroittamaan meille tarjotuista erilaisista opeista kuolemattomat totuudet kuolevista tai suorastaan valheellisista haihatteluista, olkaamme sydämmestämme iloiset ja varokaamme väsymystä, ettei kävisi kuin tyhmille neitseille.

Todellisille rohkeille totuuden etsijöille ja toden puhujille antakaamme aina vilpittömän kiitoksemme. Se on vähin, mitä voimme tehdä.

Teko.

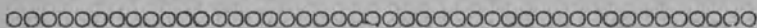

Kysymyksiä ja vastauksia.

408 Kysymys. A. K. Onko otaksuttavaa, että Jeesus Kristus valittaisi taakkaansa, niinkuin Vilhelmina Karjalaisen mediumistisessa näyssä tapahtui? (Kts. Ruusu-Ristin huhtikuun n:o:aa, s. 175.) En ole mitään sellaista nähnyt evankeliumeissa, eikä minusta tunnu uskottavalta, että ihminen, joka vapaaehtoisesti on ottanut uhrauksen ja kärsimyksen päälleen valittaisi?

Vastaus. Kun kerran kuulin rouva Karjalaisen lukevan ääneen kertomuksensa näyistään ja kokemuksistaan, vaikutti Kristus-kohtaus minuun voimakkaan runollisesti. Näyn tulkitsemäna ajatus, että Kristus sanomattomasti kärsi, yhä kärsi, oli niin todenmukainen, etten ollenkaan pannut merkille asian toista puolta, Kristuksen valitusta. Nyt on totta, niinkuin A. K. arvelee, että Kristus ei valita, — Hän pikemmin hymyilee. Mutta totta on myös, että Kristus kärsii, ja että meillä ei ole aavistustakaan Hänen suruistaan. Rouva V. K. joutui siis yhteyteen jonkun mentaalisen todellisuuden kanssa, joka

väreili Kristuksen elämää, vaikkei hän tietysti tavannut Kristusta persoonallisesti. Jokainen Mestari, jossa Kristus elää, kärsii ja iloitsee samalla. Hän kärsii, sentähden että hän yhtyy luomakunnan elämään, joka vielä on aineeseen kytketty, ja hän iloitsee, sentähden että hän on tietoinen päämäärästä ja lopullisesta voitosta. Hänen kärsimyksensä on vapaaehtoinen ja sentähden yntä iankaikkisen autuuden kanssa.

Kirjallisuutta.

Pekka Ervast: Mitä on kuolema? Kolmas painos. Ruusu-Risti-kirjasto N:o 24. Hinta Smk. 25: —, sid. 35: —.

Kuolema on se ihmeellinen elämänlaki, jota ihmiset eniten pelkäävät ja kammoavat. Kuoleman edessä ihmiset vaistomaisesti tuntevat oman pienuutensa ja samalla yhdenvertaisuutensa, sen edessä elämän kaikki katoavaiset arvot menettävät merkityksensä ja mullaksi muuttuu kaikki se mitä on pidetty elämässä arvokkaimpana ja todellisimpana. Senpätähden ihmiset yleensä yrittävätkin pysytellä niin kaukana kuolemasta kuin mahdollista, he eivät tahdo edes ajatuksissaan pohtia tuota epämieluisaa totuutta, he tahtovat unohtaa, että heidän kaikkien kuitenkin ennemmin tai myöhemmin on pakko katsella kuolemaa silmästä silmään. Mutta totuudenetsijälle on kysymys kuolemasta keskeinen ja tärkeä, useinhan juuri se on ollut hänen ensimmäinen herättäjänsä, joka on johtanut hänet kysymään ja miettimään elämän tarkoitusta. Totuudenetsijälle on sentähden tämä Ruusu-Ristin johtajan kirja kuolemasta tervetullut ystävä ja auttaja. Osoittaahan se kokemukseen ja tietoon nojautuen, miten kuolema ei voi olla peloittava muille kuin elämän katoavaisille muodoille, miten kuolema on se suuri rakastava opettaja, joka kerta toisensa jälkeen johdattaa meidät takaisin elämämme syville lähteille, näkemään niiden ikuisen tarkoituserän, Jumalan valtakunnan salaisuuden, johon tietoon meidän ihmisten on maanpäällä pyrittävä.

Mutta kirja »Mitä on kuolema», ei ole tervetullut ainoastaan varttuneemmille totuudenetsijöille, vaan myöskin niille, jotka ovat alkaneet tehdä ensimmäisiä hapuilevia kysymyksiään. Se on kirja, jossa »elefantti ui ja karitsa kahlaa», sillä se on niin ihmeen selvä ja johdonmukainen rakenteeltaan, joten se eudolekin tuntuu todistavan ihmisen kuolemattoman olemuspuolen

olemassaolon. Lisäksi se todistelussaan viittaa laajaan aineistöön kosketellen m. m. selvänäköisyys-, inspiratsioni-, hypnootisia, mediumistisia ja spiritistisiä ilmiöitä.

Ihmeelliseen suorasanaiseen runoelmaan loppuu kirja, tuohon runoelmaan Kuoleman kunniaksi, joka inspiroi kuuluisaa manalle mennyttä säveltäjäämme Oskar Merikantoa säveltämään sen sanoihin ihanan suurenmoisen oratorion, joka ensimmäistä kertaa esitettiin suuressa teosofisessa kongressissa Tukholmassa. Luetuamme »Kuoleman kunniaksi», jää se todella säveleinä soimaan sieluumme, hartaana kiitoslauluna Jumalalle, joka viisauudessaan on antanut meille salapukuisena auttajan kuoleman.

E. K.

Dhammapada, suomentanut Pekka Ervast, kustantanut "Mystica". »Maailman pyhät kirjat» sarjan II numerona ilmestyi buddhanopin siveellisten ihanteiden lähdekirja Dhammapada viime keväänä suomenkielellä. Näillä palstoilla on aikaisemmin kiinalaisen Tao-te-king-teoksen ilmestyessä huomautettu, kuinka tämä teos selvästi kuvaa vihkimyksen tietä, vaellusta suuren Taon eli totuuden Jumalan luo, mikä seikka jo nimessä oli saanut ilmauksensa. Voimme sanoa samaa buddhalaisten Dhammapadasta, sekin puhuu ikuista elämää etsiville vaeltajille, sekin esittää kaukaiseen päämaaliin tähtäävää tietä. Nimi Dhammapada on käännetty monella eri tavalla, on sanottu sen merkitsevän »hyveentietä» tai »uskonnon askeleita», olen nähnyt sen käännettävän »totuuden tieksi» tai totuuteen vieväksi tieksi. »Pada» merkitsee kyllä askel, mutta pali-sana dhamma on merkitykseltään monivivahteinen. Suomentaja antaa siitä syvällisen selityksen, joka samalla valaisee tuon ylevän kirjan tarkoituksia. Tämän mukaan voimme ymmärtää, että dhammapadalla on tahdottu ilmaista sen ihmisen lähintä tehtävää, joka tahtoo seurata Buddhan oppia, sitä mitä teosofiassa tarkoitamme dhammaa vastaavalla sanskritti-sanalla dharma eli siis dharmanaskeleella.

Tutkiessaan Dhammapadaa etsii oppilas vastausta kysymykseen, mitä minun pitää tehdä, millainen minä olen ja millaisen tulee minun olla. Hänen tajuntaansa astuu viisaita ja tyhmiä ihmisiä, ajattelevia ja ajattelemattomia, valistuneita ja valistumattomia. Hän näkee ihmisiä, jotka ovat saavuttaneet suuren rauhan, hän näkee toisia, jotka eivät ole sitä saavuttaneet. Hän on ehkä huomaava, että hän on vielä kaukana viisaudesta, hän näkee itsensä ehkä juuri uneliaisuudesta heränneenä, mutta kenties hän saa vastauksen kysymykseensä: »mitä on minun

tehtävä». Hän saa siihen vastauksen, jos hän vilpittömällä mielellä kysyy, jos hän ponnistaa kaikki voimansa saavuttaakseen tämän tiedon, ja kerran ehkä tuhansien vuosien kuluttua on hän löytänyt henkensä ja saavuttanut viisaan ylimaailmallisen rauhan, missä katoavaisuus kuvina kulkee hänen sielunsa ohitse, kuvina, jotka eivät voi hänen rauhaansa järkyttää. Tai hän nousee vielä korkeammalle, hänestä tulee »valistunut», jolla ei salaisuuksia ole, »jonka voittoon ei kukaan tässä maailmassa koske», joka on »herännyt, kaikkietävä ja tietön». Ja ennenkaikkea tulee hänestä ihmiskunnan auttaja, sillä, niinkuin Dhammapada lausuu, »yliluonnollinen ihminen ei ole helposti löydettävissä, hän ei synny missä tahansa. Missä sellainen tietäjä syntyy, siinä kansa menestyy».

Suuret ovat buddhanopin siveelliset näköalat, kristallinkirkkaat ja yliluonnollisen rauhalliset! Tässä yli-inhimillisessä rauhassaan ja puolueettomassa katselemisessaan tuntuu buddhanoppi voittavan kiihkeämmän ja personallisemman kristinuskon, vaikkei sen siveellisyys ole tämän eettisiä ihanteita korkeampi eikä syvempi. Mutta nöyrällä kunnioituksella on elämänarvoja etsivä sielu lähestyvä Dhammapadan ikinuoria totuuksia.

Dhammapada on yksi buddhanopin vanhimpia lähdekirjoja. Vanha perimätieto väittää sen 423:n säkeistön olevan Buddhan omia sanoja. Varmuudella tiedetään tärkeimmän osan niistä olevan peräisin ainakin 4:n neljältä vuosisadalta ja vanhimmat luultavasti esiintyivät jo 5:n neljällä vuosisadalla ennen ajanlaskumme alkua. Sellaisina nämä säkeistöt ovat arvokkaimpia apukeinoja buddhalaisuuden hengen tutkimisessa.

Dhammapadan suomennos, joka, vaikkei orjamaisesti, seuraa Max Müllerin käännöstä, on taidokas ja tyydyttävä. Suomalaisen lukijan käteen on siis annettu uusi arvokas kirja, kirja, joka kätkemiensä totuuksien nojalla elää yli aikojen. S. K.

J. R. Hannula: Isä Abraham. Ruusu-Risti-Kirjasto N:o 22. Hinta 9: —.

Nautintorikkaan hetken tarjosi minulle tämä Hannulan uusi kirja. Lapsena harrastin vanhan testamentin paimen- ja kuningastarinoita, mutta lukuunottamatta luomiskertomusta en ole niitä myöhemmin tutkinut. On ollut mielessäni kuin enakkoluulo niitä vastaan: oh, ne on niin ikäviä juttuja, niin julmia, niin raakoja, niin hullunkurisia. Abrahamista esim. en muistanut muuta kuin että hän aikoi tappaa oman poikansa Iisakin — Jumalan käskystä, — ja tämä riitti tehdäkseen mi-

nulle koko kertomuksen siitä vanhasta juutalaisesta inhottavaksi. Tietysti myönsin hengessäni, että vanha testamentti on salainen kirja, jota ei kirjaimellisesti ole luettava. Mutta selittäväthän papitkin, että Aabrahamin usko ja luottamus Jumalaan oli suurenmoinen ja ihailtava, että Jumala pani hänen uskonsa koetukselle ja ettei tarkoitus ollutkaan saada Isak tapetuksi. Mutta minua vain ällöitti semmoinen Jumala ja vielä enemmän ihminen, joka oli valmis semmoista Jumalaa tottelemaan. Ja niin ollen mitkään selitykset ja tulkinnat teologiselta taholta eivät kyenneet karkoittamaan inhoani.

Kuinka hämmästynyt nyt olin, kun — aiheen takia alussa hieman epäröivästi ja vastahakoisesti — ryhdyin lukemaan Hannulan kirjaa ikävästä vanhasta hebrealaisesta ja hänen nauravasta Saarastaan ja huomasin joutuneeni tietäjän seuraan, joka taitavalla kädellään veti syrjään sielutieteellisen verhon ja elävin sanoin paljasti ne psykologiset kauneudet, jotka kätkeytyivät Aabraham-tarinan vertauskuvien taakse. Suuremmoisella intuitsionilla on kirjan tekijä loihittanut elämää muodollisesti raakoihin ja ristiriitaisiin juttuihin, — intuitsionilla, joka ei opetuslapsessa herää muuten kuin kokemuksen kautta. Olen varmasti ennenkin puhunut tästä Hannulan erikoisesta kyvystä tulkita pyhiä kirjoituksia, joka ei ihmiselle tule, ellei Mestari ole »avannut hänen silmiänsä, niin että hän osaa lukea kirjoituksia», kuten evankeliumissa sanotaan. Tämä uusi pieni teos on taas elävä todistus Hannulan heränneestä henkisilmästä ja hänen yhä kypsävistä kirjallisesta tyylistään. Ei kadu, ken sitä ajatuksella lukee.

P. E.

Tien varrelta.

Ruusuu-Risti. Tämä elokuun numero ilmestyy kaksiarkkisena ja samaten tulee syyskuun n:o sisältämään vain 32 sivua, koska joulukuun numero sitä vastoin n. s. kalenterina tulee käsittämään 96 sivua. Tilausilmoitus jaetaan syyskuun n: on mukana.

Teosofinen Seura. Presidentin vuosikertomuksen mukaan kansainvälinen T. S. käsittää nykyään 38 kansallista seuraa ja 2,331 looshia. Jäsenluku, joka viime vuoden lopulla oli 41,492, ei sitä vastoin näytä suuresti lisääntyvän, koska muistaaksemme sen luku jo ennen maailman sotaa oli viidennellä

kymmenellä tuhansissa laskien. Uusia jäseniä kyllä liittyy tuhansia vuosittain, mutta tuhansia myös eroaa.

Mystican kustannuksella on ilmestynyt erään amerikkalaisen rosenkreutsiläisseuran johtajan, tohtori *H. Spencer Lewis*'in kirjoittama kertomus *Muistan ennen eläneeni*. *Mystica* on täten ryhtynyt julkaisemaan romaaneja ja kertomuksia käsittävää kirjasarjaa, ja toivokaamme, että tällä sarjan ensimmäisellä numerolla on hyvä menestys. *Muistan ennen eläneeni* on seikkaperäisesti ja pätevästi kirjoitettu kertomus erään liikemiehen ihmeellisistä kokemuksista, kun hän sai tietää jo ennenkin olleensa ja eläneensä maan päällä.

Rauhaa kohti, Suomen Rauhanliiton keskushallituksen perustama maamme rauhanystävien äänenkannattaja on alkanut ilmestyä. Päätoimittajana on fil. toht. Felix Iversen. Lehti ilmestyy kerran kuussa 8-sivuisena. Tilaushinta tästä vuodesta on 8 Smk. Toimituksen osoite on Alberga.

Vesperale I & II. Tämä kauan odotettu liturginen ohjelmisto kansankirkkomme liturgisia iltajumalanpalveluksia varten on nyt ilmestynyt. Teoksen historiallisliturgisen osan on kirjoittanut ja sen ohjelmiston laatinut tohtori Aleksi Lehtonen. Sävellystyön ovat suorittaneet professorit Heikki Klemetti ja Ilmari Krohn sekä säveltäjät Armas Maasalo ja Leevi Madetoja. »Vesperalen» sävelmistö tuo arvokkaan lisän hengelliseen laulu- ja musikkikirjallisuuteemme, sisältäen ihania hengellisiä kuoro- y. m. sävellyksiä, joita menestyksellä voidaan käyttää myös varsinaisten vesperjumalanpalvelusten ulkopuolellakin. Tämä ensimmäinen suomalainen evankelinen »Vesperale» on uran uurtava alallaan. I eli tekstiosasto sekä II eli sävellysosasto maksavat yhteensä 100:—. Yksityiset vesper sävellykset ovat saatavina myöskin erikseen ja maksavat kukin 8 mk. Kustantaja Werner Söderström Osakeyhtiö.

Ladysmith'istä, B. C., Canada, kirjoittaa eräs ystävä meille, että »aatteellinen virtaus kansalaistemme kesken käy täysin materialistisissa merkeissä — kommunismin ja rotumurhan. Nyt on neljäs vuosi kulumassa, kun meidän noin 60 perhettä käsittävässä yhteiskunnassamme on kuolevaisuus ollut syntyväisyyttä suurempi vaikka terveys- ja ikäsuhteet ovat täysin normaalisia. On se omituista kun tuollaiset heilahtelut pääsevät rauhallista kehitystä häiritsemään. Brittiläis- lähtöisessä väestössä näillä main ei ole moisia ilmiöitä. He yleensä ovat kirkko-väkeä. Näyttävät kuuluvan kaikkiin Brittien saarilla esiintyviin lahkoihin.»

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut puoleen viidettä sataa, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa ja Kajaanissa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

**Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaa!**

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäntiike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 7466 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

Tampereen Sentraalikirjapaino

Puutarhak. 22. Tampere. Puhelin 1907.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ

Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

PALATSI KAHVILA

Uudet kirjat:

Muistan ennen eläneeni. Merkillinen kertomus mystillisestä ilmestyksestä. Kirj. *H. Spencer Lewis, Ph. D.* Tekijän luvalla suomentanut *Kyllikki Aspelin-Ignatius*. Helsingissä Mystica. Hinta 15:—.

Isä Aabraham. Kirj. *J. R. Hannula*, Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 22. Hinta 9:—.

Dhammapada. Buddhalainen pyhä kirja. Suomennos Max Müllerin mukaan. N:o 2 sarjassa »Maailman pyhät kirjat», toim. *Pekka Ervast*. Helsingissä Mystica. Hinta 16:—, sid. 25:—.

Mitä on kuolema? Kirj. *Pekka Ervast*. Kolmas korjattu ja uudistettu painos. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 24. Hinta 25:—, sid. 35:—.

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihiittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmeesyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaus hinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—, Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	257
Missä paratiisimme?	266
Etsijä	270
Tietäjien tiede	274
Kadulla	276
H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja"	278
Käytännöllistä salatiedettä	279
Kirjeitä toimitukselle	282
Tien varrelta	287

TILAUSHINTA:
1½ vk. Smk. 50:—, doll. 2:—

HELSINGISSÄ 1925

IRTONUMERO
Hinta Smk. 6:—, 30 centtiä

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50: —, Amerikassa doll. 2: —, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26: —, Amerikassa doll. 1: —. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6: —, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

SYYSKUU 1925

N:o 7

Toimittajalta.

Huomattavaksi tämä vuosi 1925 näkyy muodostuvan kansojen historiassa. Tänä vuonna pitäisi ennustusten mukaan alkaa onnellisempi aika Europalle ja koko maailmalle, ja myöntää täytyy, että ihmiset, ikäänkuin salaisesti tietoisina ihmiskunnan tehtävästä, yrittävät parastaan saadakseen onnen päivän nousemaan. Onnen päivä on rauhan päivä ja veljeyden päivä. Ei ole onnea, jos ihmiset ja ihmisryhmät, kansat ja valtakunnat ovat sotajalalla keskenään, vihaavat ja halveksivat toisiaan, vaativat toisiltaan mahdottomia ja odottavat elämältä, että se erikoisesti suosisi heitä ja yksinomaan heitä muun maailman kustannuksella. Onni tulee silloin, kun ymmärretään, että naapuritkin ovat ihmisiä, että Jumala antaa aurinkonsa paistaa toistenkin valtakuntain yli, että toisetkin kansat kuuluvat siihen ihmiskuntaan, jonka pitäisi elää onnessa, sovussa ja rauhassa maan päällä. On kuin tämä käsitys olisi hiipinyt ihmissieluihin — ehkä etupäässä maailmansodan kauhujen jälkeen — ja kuin se nyt sanoissa ja toiminnassa pyrkisi päivän valoon.

Tänä vuonna on yritetty parannuksia kansojen liitossa, tänä vuonna on entistä vakavammin pohdittu aseitten riisumista, ja mitä erikoisesti pohjoismaihin tulee, on tänä vuonna eletty suurten kansainvälisten kokousten ja vierailujen merkeissä. Yksin Helsingissä

ja Suomessa on ollut niin monenlaisia kokouksia ja vierailuja, etten muista niistä muita kuin sairaanhoitajattarien yleismaailmallisen kongressin, hollantilaisten sanomalehtimiesten ja Ruotsin kuninkaan vierailut. Lukiessani niistä ja seurattessani niiden kulkua täällä syrjästä olen jokaisesta hyvästä sanasta, jokaisesta kauniista tunnelmasta iloinnut ja lämmennyt. En voinut olla ajattelematta Ruotsin kuninkaan käynnin yhteydessä: kuinka toisenlaista todella olisi, jos kansat lakkauttaisivat sodat ja sotaa varten varustautumiset ja sen sijaan tuhlaisivat joitakin miljoonia vuodessa juhllallisiin, innostaviin ja ystävällisiin kansainvälisiin vierailuihin! Sodat eivät lujita veljessiteitä, mutta yhteiset ilot ja riemut sen tekevät.

Kaikista merkillisin kokous lienee kuitenkin Tukholmassa pidetty n. s. ekumeeninen kongressi, — kirkolliskokous, johon edustajia saapui melkein kaikista kristillisistä kirkkokunnista. Siinä oli protestantteja kaikista maista, erinimisiä ja erivivahteisia, siinä oli kreikkalaiskatolisia eri kirkkokunnista, siinä oli armeenialaisia, egyptiläisiä, nuubialaisia kristityitä pappeja. Jokainen kirkollinen yhtymä oli pääedustajanaan lähettänyt korkeimman tai sangen korkean kirkkoruhtinaansa; m. m. Suomen kirkko oli parin piispan y. m. edustamana. Paavin roomalais-katolinen kirkko lienee kuitenkin loistanut poissaolollaan?

Vaikea on sanoa, onko odotettavissa maallisia tuloksia tämän suurenmoisen kirkolliskokouksen keskusteluista. Onhan puhuttu jostain kansainvälisestä opistosta, jossa tutkittaisiin ja seurattaisiin kristillisen elämän muotoja ja kehitystä eri maissa, mutta vaikka tulokset eivät näennäisesti heti olisi niin tuntuvia, on pantu alulle ennen kuulumaton ystävällinen seurustelu ja keskustelu semmoisten uskovaisten välillä, jotka ennen tuomitsivat toisiaan vääräuskoisiksi ja kadotusta ansaitseviksi kerettiläisiksi. Osanottajien mieliin jäävät joka tapauksessa muistot jännittävästä ja virkistävästä yhdessäolosta ja

kantavat hedelmiä kunkin kotona suuremmissa suvaitsevaisuudessa ja avaramielisemmässä kristillisyydessä.

Ja saivathan papitkin kerran puhua sydämensä kyllyydestä! Sydämessäni iloitsin huomattessani, että kirkonmiehet, jotka kotonaan yleensä saavat näytellä valtiomahdin uskollisen palvelijan nöyryyttävää osaa ja siis monissa kohdin ovat pakoitettut toimimaan vastoin Kristuksen selviä käskyjä (ehkä joskus vastoin omaa omaatuntoakin?), — kerrankin uskalsivat julkisessa ja suojatussa tilaisuudessa tunnustaa, että pitivät sotaa kristillisen elämän häpeänä ja kristinuskon suoranaisten vastakohtana. Paraimmat, etevimmät kristityt papitkin ovat siis sydämessään ja omassatunnossaan Kristuksen opin kannalla, vaikeivät he kotoisessa, jokapäiväisessä elämässään uskalla olla Kristusta kieltämättä. Iloitsin, iloitsin, sillä tämä oli heikkojen ihmislasten hetkellisessä liikutuksessa antama tunnustus, että he ja heidän kaltaisensa tavanomaisessa uskossaan olivat väärässä, että heillä oli väärä käsitys Jumalasta, saatu vanhasta testamentista, kyhätty kokoon elämän jokapäiväisistä pikku kokemuksista, — ja että Jeesus Kristus, maailman vapauttaja, taivaallisen Isän lähettämä totuuden ilmoittaja, sittenkin oli oikeassa, että Hän, Kristus, sittenkin, sittenkin oli ilmoittanut oikean Jumalan, rakkauden Jumalan, joka kieltää uskovaisiltaan väkivallan työt, vainot, kostot, sodat! Ja koska tämmöistä sai tulla Tukholmassa ilmi — sanoissa ehkei sillä tavalla kuin minä olen yllä esittänyt, mutta kuitenkin myöntämällä, että kirkot olivat sotakysymyksessä erehtyneet, — ylistän minäkin, jota tuskin yksikään kristitty pappi tunnustaisi kristinuskon tuntijaksi tai Kristuksen opetuslapsiksi, tätä Tukholman yleiskristillistä kokousta uuden ajan aamunkoitoa ennustavaksi historialliseksi tapahtumaksi.

Ruusu-Ristin vuosikokouksessa luettiin ääneen J. B:n Amerikasta saapunut kirje, joka tässä numerossa julkaistaan. Kirjeen sisältö ei ole ainoastaan aatteellisesti kaunis, vaan tärkeä ja huomattava nimenomaisten ehdotustensa kautta, joita on kolme.

Ensimmäinen ehdotus oli teosofisen koulun perustaminen. Siitä kirjeen kirjoittaja itse myöhemmin luopui, asettuen samalle kannalle kuin minä ja monet muut, että lasten koulujen perustaminen virallisesta teosofisesta aloitteesta ei ole niinkään tärkeä, koska ajan pyrkimykset yleensä käyvät siihen suuntaan, että kouluoloja ja opetus-tapoja olisi kaikkialla juurta jaksain uudistettava. Tois-taiseksi voidaan lasten teosofisia tarpeita tyydyttää pyhä-kouluilla ja yksityisten aloitteesta perustetuilla lasten-tarhoilla eli pikku lasten kouluilla. Mitä ilahduttavimpana ajan merkkinä onkin mainittava se Valonmajan koulu, josta Annikki Reijonen puhuu kirjeessään toimitukselle ja jonka vastaiselle työlle puolestani toivotan mitä voima-peräisintä menestystä. •

Sitä vastoin on J. B:n kirjeen toinen ehdotus sen-laatuinen, että sitä on sydämellisesti kannatettava. Kansan-opistoa mekin aina täällä olemme suunnitelleet, sillä niinkauan kuin teosofinen elämänymmärryksemme vielä on verrattain vähän tunnettu, on ylen tärkeätä, että olisi valistuneita ja päteviä »opettajia», s. o. aikuisia ihmisiä, jotka pystyisivät aatteita esittämään, maailmankatsomusta levittämään, tuhansiin kysymyksiin vastaamaan. Erittäin merkille pantava on sentähden A. R. M:n kirje toimituk-selle, koska sen kirjoittaja — kuulumatta Ruusu-Risti-seuraan, mutta syrjäisenä ystävänä ja aatteenharrastajana — on omissa mietiskelyissään tullut samoihin johto-päätöksiin kansanopistoaasian tärkeydestä.

J. B. onkin aito amerikkalaiseen ja käytännölliseen tapaan tehnyt kolmannen ehdotuksen, ehdotuksen, joka ensi kädessä koskee amerikkalaisia veljiä ja ystäviä. Hän ehdottaa, että asianharrastajat sieltäpäin alkaisivat pyö-

riittää dollareita tännepäin. Rahaa onkin täällä varmasti vähemmin kuin U. S. A:ssa. Kansan käsi on kyllä meille karttuissa, mutta pikku hiljaan: meidän täytyy keskittyä yhteen asiaan ensin, sitten toiseen; monta huolta yhtäikää käy yli voimien. Tällä hetkellä tuskin omat voimat riittää muuhun kuin siihen propagandatyöhön, mikä on käynnissä. Kirjallisuuden kustantaminen esim. on vielä siksi pientä, että se vaatii uhrausta jäseniltämme ei ainoastaan ajassa ja henkilökohtaisessa työssä vaan rahassakin. Suuresti ja kuvaamattomasti tervetullut on sentähden kaikki rahallinen apu, mikä saapuu ulkoa.

J. B:n kirje herätti paljon iloisia toiveita ja kiitollisia riemun tunteita Ruusu-Ristin vuosikokouksessa. Jos nyt amerikkalaiset ystävämme ottavat varteen hänen ehdotuksensa ja kehoituksensa, pyydän, että he lähettävät kansanopistoavustuksensa suoraan minulle (os. Pilpala, Finland); avustukset kuitataan tässä Ruusu-Ristissä sitä mukaan kuin ne saapuvat. Jos ken tahtoo avustaa neiti Reijosen lastentarhaa, joka myös on avun tarpeessa, lähettäköön rahan suoraan asianomaiselle (os. Kanneljärvi, Hämeenkylä, Valonmaja, Finland).

Pyydän, että kaikki, jotka tuntevat asiasta innostuvansa, lukevat myös seuraavan pätkän.

*

Olen toistakymmentä vuotta haulonut mielessäni kysymystä, miten teosofisten seurojen organisatsioni voitaisiin luoda semmoiseksi, että niistä olisi hyötyä — ei ainoastaan teosofian asialle epämääräisesti, vaan kaikille jäsenille, jotka vähänkään tahtoisivat käyttää tilaisuuttaan hyväkseen. Tietysti n. s. esoteeriset koulut tarjoavat nykyoloissa näitä tilaisuuksia seurojen jäsenille, mutta ei läheskään niin tehoisalla ja tepsivällä tavalla kuin odottaa sopisi. Niidenkin toimintaan vaikuttaa ehkäisevästi seurojen yleinen höllä järjestely ja epämääräinen työskentely.

Jo kymmenkunta vuotta sitten selvisi minulle ainoana mahdollisena ratkaisuna kysymykselleni, että teosofiset paikallisyhdistykset itse, n. s. looshi, oli selväpiirteisen ohjelman nojalla muodostettava jonkinlaisiksi oppilaitoksiksi. Sitähän ne kyllä pyrkivät olemaankin, mutta kuinka itsetiedottomalla, häilyvällä ja aikaa tuhlaavalla tavalla! Looshikokous muodostui usein turhanpäiväiseksi juttelukokoukseksi, jossa yksi ja toinen koetti näyttää, kuinka viisas ja tietorikas hän oli, ja josta useinkaan ei omatunto tahtonut antaa muuta arvostelua muistissa pidettäväksi kuin: »no, menihän sekin». Teosofit olivat kilttejä ja hyväluontoisia ihmisiä ja kehittyivät hiljaisuudessa itsekseen, vaikkeivät niin paljon toisiltaan ja »ylemmiltä» saaneetkaan. Kuinka toisenlaista voisi olla, — ajattelin silloin, — jos työ olisi viisaasti, ohjelmallisesti, tarkoituksen mukaisesti järjestetty! Olisi kursseja ja luokkia tutkintoineen, olisi arvosanoja mahdollisesti ja todistuksia — jos ei paperilla niin muunlaisissa tuntomerkeissä. Jo vuonna 1898 olin ehdottanut Mrs. Besantille, että perustettaisiin teosofinen yliopisto, mutta hän ylevästi hymyili ehdotukselleni. Loosheissa kyllä koetettiin jonkinlaista opintojärjestelmää: otettiin määrätty kirja »tutkittavaksi»; sitä luettiin ääneen ja sen johdosta keskusteltiin; mutta kurssi- tai koulutyötä ei ollut, vielä vähemmän tutkintoja ja todistuksia. Teosofisen nuorisoliiton kanssa oli kerran vakavasti puhetta siitä, että se — nuorisoliitto — jaettaisiin asteisiin eli luokkiin, jolla olisi kullakin oma oppimääränsä suoritettavana, mutta sekin tuuma raukesi tyhjiin.

Hyvää asiaa ei kuitenkaan pidä heittää, ja sentähden yhä jatkoin ongelmani pohtimista. Ruusu-Ristin perustamisesta lähtien onkin ratkaisu realistisena mahdollisuutena häämöittänyt silmiini. Emme ole pitäneet kiirettä, mutta ensi päivästä lähtien on ollut selvillä, että meidän jäsenyytemme ja työmme tulee järjestettäväksi asteihin. Koska viime kuluneena viitenä vuotena myös olen ollut

tilaisuudessa tutustumaan vanhan vapaamuurariseuran järjestelyyn ja työtapaan, on minulle vähitellen kirkastunut, että työskentelyn muoto on saatava vapaamuurariudesta, sen henki teosofiselta liikkeeltä. Minulla on nyt tulevaisuuden suunnitelma ja ohjelma valmiina.

Olen tänä kesänä kirjoittanut kirjan, *Kadonnut sana*, jossa puhun vapaamuurariudesta ja teosofiasta ja ehdotan, että teosofinen työ järjestettäisiin vapaamuurari-periaatteelle. Minun on turha tässä esittää itse ohjelmaa, koska jokainen on tilaisuudessa lukemaan siitä vasta ilmestyneestä kirjastani. Mutta uskallan todella kehoittaa — ei ainoastaan kaikkia ruusuristiläisiä, vaan kaikkia tämän lehden lukijoita heti hankkimaan itselleen tuon kirjani, joka varmaan tulee heitä monella tavalla hämmästyttämään. Kirjan hinta on Smk. 20:—, sidottuna Smk. 25:—, ja voidaan se tilata m. m. tämän lehden toimitukselta, os. Pilpala.

Jos kirjassani esitetty työohjelma otettaisiin käyttöön esim. omassa Ruusu-Risti-piirissämme, muodostuisi Ruusu-Risti-seura sinään jonkinlaiseksi oppilaitokseksi ja voisi toistaiseksi palvella kansanopistona, kunnes varat y. m. olosuhteet myöntäisivät varsinaisen kansanopiston perustamisen. Seuran työ ei tietenkään olisi kansanopistotyön tiellä; se ei voisi olla niin monipuolinen eikä aineissaan niin yksityiskohtainen, kuin varsinainen opistotyö samassa ajassa, mutta se olisi varmaan omiansa valmistamaan mieliä kansanopistoa varten ja innostuttamaan jäseniä yhä edistymään opinnoissaan, ja se varmasti myös kasvattaisi jäsenistä ymmärtäväisiä henkisiä auttajia, jotka eivät sokeina lähtisi sokeita taluttamaan.

Tietysti seura sillä tavalla järjestettynä vaatii enemmän varoja kuin tavallinen yhdistys, jonka tähden pidän luonnollisena, että sitä varten perustetaan erikoinen organisaationirahasto. Tästä seikasta ilmoitan myöhemmin, s. o.

niin pian kuin asia saa ratkaisunsa, mikä Ruusu-Risti-piireissä voi tapahtua jo ensi työkauden aikana, ja mahdollista on silloin, että jotkut esim. amerikkalaiset ystävät tahtovat kannattaa opetustyötä tässäkin muodossa.

Itse asiassa minulle on suuri ilo kertoa, että eräs amerikkalainen jäsenemme ja minun ystäväni Mrs. A. Hankanen on jo tätä samaa työtä runsaalla kädellä muistanut. Kun viime talvena ymmärsin, että minun oli kirjoitettava kirja suunnitelmastani, ennenkuin sitä voitaisiin ottaa käytäntöön, kysyin itseltäni, mitenkä voisin taloudellisesti niin järjestää, että olisin ainakin kesällä vapaa antautumaan aivan uuden kirjan kirjoittamiseen. Olinhan useana kesänä valmistanut kirjoja luentojeni perusteella, mutta se oli puoleksi koneellista työtä ja samalla ansio-työtä. Uuden kirjan kirjoittaminen vaatisi taas sekä aikaa että rahaa, ennenkaikkea esim. lähdekirjojen hankkimista varten, mikä näin maailmansodan jälkeen ei ole Suomessa helppoa. Kysymykseni sai odottamattoman ratkaisun, kun tuo mainitsemani ystävä kirjoitti minulle, että hänellä oli hallussaan erään toisen, kuolleen teosofiystävän, Miss Minnie Ilkan jälkeenjättämä rahasumma, jota tuli käyttää johonkuhun hyvään tarkoitukseen; hän oli päättänyt lähettää sen minulle vapaasti käytettäväkseni kirjallisen Ruusu-Risti-työn hyväksi, niinkuin parhaaksi näkisin. Kirjoitin hänelle ja kerroin, että Ruusu-Risti- ja yleensä teosofisen työn edistämiseksi oli mielestäni nyt tärkeätä tuon kirjani kirjoittaminen, ja kysyin, kannattiko hänen mielestään uhrata rahat sitä varten. Vastaanotin hänen iloisen ja hyväksyvän suostumuksensa, olin tilaisuudessa tuhansien markkojen edestä ostamaan kallista ulkomaalaista kirjallisuutta ja sain kirjani rauhassa kirjoitetuksi.

Tästä ynnä muista merkeistä päättäen näkyy todella alkavan toteutua ennustus, joka tehtiin minulle kymmenen vuotta sitten: kun vuoteen 1925 saakka jaksatte vaikeissa ai-

neellisissa olosuhteissa säilyttää puhtaana teosofian tosi hengen, muuttuvat olot siitä vuodesta alkaen taloudellisesti helpommiksi.

*

Mystican kustantaman maailman pyhien kirjojen sarjassa julkaisen tänä syksynä niteen, joka on tarkoitettu sydämeni parhaimmaksi lahjaksi kansalleni ja hengenheimolaisilleni. Se on Vuorisaarnan suomennos. Olen valinnut evankeliumista sen kohdan, jota nuoresta pitäen olen enimmin rakastanut, ja suomentanut sen uudestaan kreikan kielestä, verrannut tekstiä latinalaiseen, katolisen kirkon hyväksymään alkutekstiin, n. s. Vulgataan, ja arvostelemalla Lutherin saksalaista y. m. tavallisia europalaisia käännöksiä laatinut suomennoksen, joka ilokseni ei ylen paljon poikkea vanhasta käännöksestä, mutta joka kuitenkin uudessa asussaan muodostaa tieteellisen pohjan sille peräti luonnolliselle tulkinnalle, minkä selityksissäni olen antanut. Selitykset vievät suurimman osan kirjan tilasta, ja niiden pätevyYTEEN luotan niin täydellisesti, että uskon tämän Vuorisaarnan suomennoksen voivan aikaansaada hyviä mullistuksia uskovaistenkin miellissä, kunhan vain saataisiin kirja leviämään kirkollisissa y. m. uskonnollisissa piireissä.

Teos ei tätä kirjoittaessani vielä ole valmis, mutta luulen sen voivan ilmestyä painosta lokai- tai marraskuussa.

*

Nämä pätkäni venyivät tällä kertaa omista jutteluistani niin pitkälle, että täytyy jättää ensi numeroon se H. P. Blavatskyn kirje, jonka olin aikonut suomentaa tähän.

*

Tämän numeron mukana jaetaan Ruusu-Ristin joulunumeron eli joulukalenterin tilauslista. Koska tämä joulukalenteri tulee sisällöltään monipuoliseksi, kiintoisaksi ja

arvokkaaksi ja koska sen hinta kokoon nähden on varsin pieni — Smk. 10: — — rohkenen toivoa, että se saavuttaa suuren joukon tilaajia. Kalenteri tulee ilmestymään joulukuun ensi päivinä, ja tilausten, jotka on maksettava etukäteen (vanhoille asiamiehille voin myöntää velaksi), tulee sentähden saapua toimitukselle viimeistään marraskuun 1 p:nä, voidakseni määrätä painoksen suuruuden.

oo

Missä paratiisimme?

Katsoessamme samalla kertaa alkuihmistä ja täydellistä ihmistä, huomaamme heissä erään yhtäläisyyden: he ovat kumpikin omalla tavallaan täydellisiä, ehjiä, kokonaisia. Mutta kun heissä samalla on suunnaton ero, niin mikä heissä silloin on tuo eroavaisuus ja yhtäläisyys? Salaisuuden selitys on siinä, että heitä kumpaakin on katsottava erilaisella siveellisellä mittapuulla. Alkuihmisen täydellisyys on täydellisyyttä sen siveellisen viivan mukaan, mikä on asetettu *eläinkunnalle*. Hän on edellisessä luomiskaudessa tapahtuneissa pitaissa eläimellisissä jälleensyntymiensä sarjoissa saavuttanut eläinkunnalle asetetun täydellisyyden, ja on seuraavan luomiskauden alussa tai kuluessa siirtynyt ihmiskuntaan. Eläinkunnassa saavutetun siveellisen täydellisyytensä perusteella on tuo sieluyksilö oikeutettu jättämään mykän eläinkunnan ja siirtymään sellaiseen järjestöön, jossa se ruumiillisessakin muodossaan saa älynsä esille järjellisenä äänenä, älyllisesti ymmärrettävänä puheena. Ja hänen täydellisyytensä on siinä, että hän on täydellisesti onnellinen, siveellisesti sopusointuinen. Hänen siveellisessä olemuksessaan ei ole mitään ristiriitoja. Hän käyttää älyään täysin vapaasti, iloiten vapaudestaan.

Tätä tilaa onkin joskus sanottu *ensimmäiseksi paratiisiksi* tällä fyysillisellä tasolla; vaikka paratiiseilla olisi muitakin asteita ja merkityksiä. Sillä kuinka onnellinen mahtaakaan olla tuo eläinkunnasta tullut alkuihminen! Ainakin yhtä onnellinen kuin nuori ylioppilas, joka ensikerran on oikeutettu pistämään valkoisen lakin päähänsä — vaikka kumpaakin sitten odottaa ankara työ.

Mutta myöskin mestariolento on omalla siveellisellä taval-

laan täydellinen. Hän on täydellinen sen siveellisen viivan ja mittapuun mukaan, jolla itse suuri elämä ihmisen täydellisyyttä mittailee. Ja sentähden voidaan mestarin täydellisyyttä nimittää *toiseksi paratiisiksi* täällä fyysillisellä tasolla.

Hän on voittanut itsensä; hän aina kuuntelee totuuden ja rakkauden ääntä ja tottelee niitä; hän ei työskentele omaa ruumistaan varten, ei omaa itseään varten, vaan hän työskentelee suurta elämää varten, kaikkiallisen rakkauden ilmentämistä varten.

Hän on tyhjentänyt tavallisen kohtalonsa ja saattaa yhdeltäpuolen henkisesti nöyrässä palvelevaisuudessaan ja toiselta puolen luovassa henkisessä työssään ja rakkaudessaan ottaa ihmisten tai ihmiskunnan kohtalon omaksi kohtalokseen. Ei mestarinkaan täydellisyys ole hänen ulkonaisten aistimiensa täydellisyyttä, ei hänen psyykkisissä tai älyllisissä kyvyissään, tiedoissaan tai oppineisuudessaan, vaan hänenkin täydellisyytensä on siveellistä laatua, on siinä, kuinka paljon hän osaa rakastaa, kuinka paljon hän osaa uhrautua kantamaan ihmiskunnan karmaa.

Mutta jos nyt voidaan puhua alkuihmisen paratiisista — joka on *eläinkunnalle* asetetulla siveellisellä viivalla ja sen sisäpuolella — ja täydellisen ihmisen paratiisista — joka on *ihmiskunnalle* asetetulla siveellisellä viivalla ja sen sisäpuolella —, niin eikö voitaisi mitenkään puhua tuon alkuihmisen ja täydellisen ihmisen välillä olevan välimatkaihmissen paratiisista? Vai olemmeko me koko inhimillisen kehityksemme aikana auttamattomasti ilman paratiisia?

Me tavalliset ihmiset olemme jo aikoja sitten ja peruuttamattomasti ajatut ulos alkuihmisen paratiisista, mutta emme vielä ole saavuttaneet täydellisen ihmisen paratiisia. Me olemme sillä välillä, siroteltuina pitkin matkaa, jokainen oman siveellisen kehityksemme mukaan. Meihin säteilee voimaa ja elämää yhdeltäpuolen eläintajunnasta ja toiselta puolen enkelitajunnasta; jotka yhtyvät meidän inhimillisessä tajunnassamme kuin polttopisteessä. Sentähden meitä tässä inhimillisessä polttopistetajunnassamme yhdeltäpuolen lumoo eläimellinen aisullisuus tai petoeläimen julmuus tai leijonamainen ylpeys ja ankuruus, mutta toiselta puolen meitä innoittaa enkelimäinen hienotuntoisuus, hellyys, auttavaisuus ja palvelevaisuus.

Näinollen meidän inhimillinen älymme on siveellisesti vedetty kahteen suuntaan. Siinä on syy, miksi me ihmiset olemme älyllisesti ja siveellisesti kuin kaksituneita, niin että puhutaan alemmasta ja ylemmästä älystä ja minästä. Itsessään ja ihmisenkin kannalta äly on yksi, mutta se muodostuu alemmaksi

älyksi sikäli kuin annamme elämellisyiden ja ihmimillisen turhamaisuuden vaikuttaa äylliseen mietiskelyymme, harrastuksiimme ja toimiimme, ja yleemmäksi älyksi ja minäksi muodostuu se silloin, kun enkeliminuutemme ja sen sisällä oleva Kristus-minuus pääsee vaikuttamaan inhimilliseen järkeilyymme, harrastuksiimme ja toimiimme.

Tästä inhimillisen minämme kaksinaisuudesta johtuu kaikki meidän siveellinen ristiriitaisuutemme. Kuitenkin kykenemme ihmisinä ylläpitämään oikeata ja onnellista suhdetta kaikkien itessämme olevien tajuntojen välillä, jos siveellisessä uudestisyntymisessä alinomaan yhdyimme sisäiseen Mestari- eli Kristus-tajuntaan. Sisäiseen Kristus-tajuntaan alinomaan yhtymällä voimme me välimatkaihmisetkin vähitellen oppia johtamaan kaikkia itessämme olevia tajuntoja, jopa enkelitajuntaammekin.

Pitääkö ihmisen siis aina tarkkailla noita monia itsessään olevia tajuntoja? Jos niin on, niin eikö ihmisen toiminta käy perin hankalaksi käytännössä, jossa hänen täytyy nopeasti päättää ja ratkaista, etenkin yllätyksien sattuessa?

Nyt alkäämme hätäilkö! Juuri tätä kohtaa kannattaa paljon miettiä. Sillä tässä suhteessa ihminen tosiaan on kuin kannel, elämänkannel, ja hän itse on kutsuttu tulemaan sen mestari-soittajaksi. — Ja tässä yhteydessä voimme vielä muistaa, kuinka uskonnolliset ihmiset aina ovat unelmoineet ikuista autuutta, jossa yhäti kaikuisi soitto ja laulu Jumalan kunniaksi. Mutta he vaan eivät ole — nykyisen uskonto-opetuksen tähden — käsittäneet asian oikeata tilaa. Ihminen itse on tuo kannel, jota hän Kristus-tajuntaan yhtymällä vähitellen oppii soittamaan — kun elämä tarjoaa hänelle siihen mahdollisuuksia jatkuvissa ruumistuksissa. Siihen hän pyrkii, siihen hän harjoittelee. Sillä eihän mekaaninenkaan pianisti tai kanteleensoittaja tule soittajaksi, ellei hän harjoituksen kautta opi tuntemaan ja käyttämään jokaista mekaanisen soittimensa kieltä ja ääntä. Jos hänet harjaantumattomana »yllätettäisi» soittajana, ei siitä mitään tulisi. Hänen on täytynyt alunpitäin ja esiintymisiensä väliaikoina määräperäisesti harjoitella. Sama on laita, jos me tahdomme olla elämänkanteleen soittajia. Emme me osaa yllätyksien sattuessa ja kriittisenä hetkenä valita ja päättää ja ratkaista onnellisesti, sopusointuisesti, ellemme ole rauhallisina aikoina ja pitkin matkaa syventyneet itsemme tuntemiseen; emme me osaa kriittisenä hetkenä kohoutua Kristus-tajuntaan ja tehdä sieltäpäin oikeita, onnellisia valintoja ja ratkaisuja, ellemme me rauhallisina hetkinä ja pitkin matkaa vakavasti harjoittele Mestarin oppilaina.

Mutta Mestari-tajuntaan uppoutumalla oppii oppilas vähitellen soinnuttamaan kaikkia muita tajuntojaan, enkeliäänkin. Niinkuin apostoli kirjoittaa keskenään riiteleville korintolaisille (1 Kor. 6: 3—5): »Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä? Emmekö sitten kykenisi ratkaisemaan maallisia asioita? Kuitenkin te nyt, kun teillä on maallisia asioita ratkaistavina, asetatte juuri seurakunnan halveksimat tuomareiksi? Hävetäksenne sanon tämän teille. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkaista veljien välin?»

Kun oppilas näin, kiinteästi Mestari-tajuntaan yhtymällä oppii tuntemaan oman soittokoneensa, oman itsensä eri tajuntoineen, saattaa hän työssään ja toiminnassaan soittaa elämänsä kannelta sisäisesti onnellisena, sopusointuisena. Kun oppilas vaan tässäkin suhteessa peräänantamattomasti toimittaa nuo ankarat sormiharjoitukset, alkaa soitto käydä tottuneesti; joskin työ aina jatkuu sekä vaikeuksineen että kokemuksineen. Ja tavallaan kuin yleispätevänä nuottiavaimena on hänellä aina tajuntansa edessä tuo kaksipuolinen talismani: *totuus* ja *rakkkaus*. Hän etsii, kuuntelee ja soittaa aina totuutta rakkaudessa ja rakkautta totuudessa; ei toista ilman toista.

Ja samalla tämä on *käytännöllinen paratiisi*. Niin että vaikka me ihmiset olemmekin jo aikoja sitten karkoitettut alkuihmisen paratiisista, ja vaikka me emme vielä ole saavuttaneet täydellisen ihmisen paratiisia, niin kuitenkin on ihmisellä aina, tai hänellä voi olla, Mestarin ja Jumalan valtakunnan oppilaana käytännöllinen paratiisi, taaimmainen rauha ja ilo sisimmässä sielussaan.

Mutta jos oppilas erehtyisi? Millä sovitetaan ja ylläpidetään elämän siveellistä tasapainoa?

Niinkauan kun oppilas elää enemmän siveellisen viivan alapuolella kuin yläpuolella, on *kuolema* se varaventtiili, joka ylläpitää siveellistä tasapainoa. Kuolema on aina ihmisen kannalta synnin eli erehdyksen palkka — niinkuin Paavali sanoo —, jossa harhaanmennyt elämä sopivalla hetkellä loppuu, ja elämä palautuu kuolemassa ja kuolemantakaisessa purkautumisessaan jälleen siveelliseen tasapainoonsa. Mutta Jumalan kannalta kuolema on aina armo, jossa kuolema tulee kuin lempeä äiti, korjatakseen lapsensa oikeana hetkenä. Ja toisekseen on se armo siten, että ihminen saa uudelleen syntyä ruumiilliseen elämään.

Kun ihminen vähitellen siveellisesti kasvaa, saavuttaa hän vihdoin sen kohdan, että hän elää tasaväkisesti siveellisen viivan yläpuolella ja alapuolella, niin että vetovoima on kumpaankin

olivat sanat: isänmaan ja kotien puolesta. Mutta he hävittivät toisten isänmaata ja toisten koteja ja etsijä pettyi heidän suhteensa. Ja kun arvo- ja kunniamerkkejä jaettiin, pakeni hän kauas yksin, sillä sellainen kunnia oli hänelle hirmuista. Hän etsi totuutta, oikeutta ja rakkautta. Hän tahtoi taistella niiden avulla ja niiden puolesta ja luoda ympärilleen valoa, onnea ja rauhaa. Ei luoda verisiä haavoja, kärsimyksiä ja pimeyttä, eikä nostaa siitä kunniaa.

Hän tahtoi löytää sen suuren, sen korkean, sen puhtaan, jonka puolesta kannattaisi taistella, ja jonka eteen voisi nöyränä polvistuen laskea elämänsä. Hän tunsu itsensä voimakkaaksi, tunsu kykenevänsä tekemään suuria tekoja. Luoda uusia maailmoita ja uusia aatteita. Ja viimein vaipua sen suuren jalkain juureen. Ja hän huusi: Herra, anna minulle tehtävä elämässä, joka kelpaa Sinulle, vaikka sen ihmiset hylkäisivät.

Hän kulki vuorille ja näki taas joukon kulkevan lippuineen ja harppuineen, lauluineen ja huutoineen.

- Keitä olette? kysyi etsijä.
- Olemme ristineljiä ja -sisaria, vastasi joukko.
- Minne menette?
- Menemme ylös Luojan luo.
- Ja mikä tunnus on lipussanne?
- Armoa ja rauhaa.
- Kenelle?
- Syntisille ja vangeille ja kurjille.
- Se kuulostaa kauniilta. Ottakaa minut joukkoonne.
- Oletko suuri syntinen?
- En, olen vain etsijä.
- Sinä olet tuomittu ja kadotettu.
- Eikö armoa ja rauhaa ole pystypäin kulkijoille?
- Ei ole.

Etsijä jäi katselemaan joukkuetta ja huomasi heidän kulkevan kuiluja kohti, vieden muuta kansaa, joka luotti heihin, mukanaan.

Etsijä huusi heille, että he kulkevat alaspäin, eivätkä ylöspäin.

Silloin tuli lippua kantava, harmaapukuinen nunna hänen luokseen. Hänen rinnassaan oli hopeakilpi, jossa oli taas: armoa ja rauhaa, ja hänen silmissään paloi viha ja kiukku. Hän veti hopeakilpensä alta tikarin ja heitti sillä etsijää rintaan, mutta tikari kilpistyi takaisin, muuttui käärmeeksi ja pujahti harmaakaapuisen nunnan hopeakilven alle jälleen.

Ja ristiveljet kulkivat kuiluja kohden veisaten halleluja ja hosianna, sillä he luulivat tehneensä otollisen työn. He pys-

tyttivät nunnan kuvia pylväisiin, kirjoittivat hänestä ylistyskirjoja ja tanssivat kuin kultaisen vasikan ympärillä. Ja nunna antoi sen tapahtua, sillä kaikkien hänen uhrautuvien tekojensa pohjana oli oma kunnia. Ja hän sieti mieluummin kurjia ja vankeja, kuin terveitä taistelijoita.

Etsijä kulki yksin ja mietti: Kuka näyttäisi hänelle elämän ongelman tien? Kuka antaisi ohjausta totuuden etsimiseen? Kuka rakastaa ja uhraa itsensä? Sotajoukko ja ristiveljet kulivat kumisten ja helisten ja antoivat arvomerkkejä ja kunniaa itselleen. Ja kauniit heillä oli tunnuslauseet, liput ja kilvet.

— Ei maailman helinässä, vaan hiljaisuudessa selvinnee elämän arvoitus, arveli etsijä ja kulki yhä hiljaisille teille ja pimeisiin kammioihin. Mutta hän päätti, ettei lepää, ennenkuin on löytänyt, mitä etsii, eikä kumarra muille, kuin sille ainoalle oikealle.

Sillä mikä suuri pilkka, tehdä hyviä töitä ja sitten antaa lyödä itsestään mitalleja ylistykseksi! Hyvät työt, ne ovat hiljaisuuden työt, joista ei edes vasen käsi tiedä, mitä oikea tekee. Ja kuinka paljon enemmän nämä hiljaiset hyväntekijät tekevätään, kuin nuo julkiset!

Hän kulki eteenpäin. Noidat noituivat ja peikot pärisivät hänen ympärillään lumoten lupauksillaan väärille teille. Mutta etsijä ei kuunnellut heitä.

Hän meni kammioon, jossa viisaat, oppineet, tietäjät ja taitajat istuivat pöydän ympärillä tutkimassa vanhoja pergamenttejä ja papereja. Heillä oli pitkät, oppineet nenät, mutta huonot silmät. He olivat puetut mustiin oppineiden kaapuihin ja korkeihin hattuihin. Ja jokaisella oli hanhensulkakynä keltaisissa, kurtteisissa sormissaan.

Kuivalla äänellään he viisastelivat ja väittelivät, sanoja saivartelivat ja hiuksia halkoivat, pääsemättä pois sekavasta ajatuskulustaan. Pitkät nenät kiinni kirjoissaan, joissa oli tomua tuuman paksuiselta. Siellä he viisautta virittivät, taitoja tavoittivat, tietoja tekivät ja homehtuivat. Ilma heidän ympärillään oli ummehtunutta ja kuolettavaa. Toukat teutaroivat vanhojen kirjojen kansissa.

Etsijä katseli heitä ja rykäsi.

Pian nostivat viisaat pitkät nenänsä tomuisista pergamenteistaan ja tarkastelivat ensin äänetönnä suurennuslasiensa lävitse tulijaa, kuiskivat keskenään ja pyörittelivät kuivia silmiään.

— Ken olet, joka uskallat tulla valittujen viisasten istuntoon?

— Olen etsijä, kuin tekin.

Nyt alkoi selaileminen ja lehtien kääntelevminen, pään puistaminen ja nenän nuuskiminen.

— Nimeäsi ei ole viisaiden kirjoissa. Etkö tiedä, tämä on valittujen valtakunta? Mitä haluat?

— Haluaisin ensinnä avata ikkunat ja ovet, päästää aurin-
gon sisälle, jotta näkisin ja tuntisin viisautenne. Antaisin tuulen
hieman tuulottaa, jotta huomaisin tiedon höyryn nousevan teistä.

Näin sanoen avasi etsijä ikkunat ja ovet. Ja katso! Sankka
tomupilvi kohosi ilmaan pimittäen sen. Oppineet aivastelivat
ja pyörivät pelästyneenä paperiensa joukossa. Tuuli kiidätteli
niitä nurkasta nurkkaan, ne lahosivat, hajosivat ja nousivat
tomuna ilmaan ja hävisivät ulos.

— Sinä saat hävitystä ja sekamelskaa aikaan! Koko taide,
tiede ja suuret opit ovat vaarassa sinun vuoksesi! huusivat
viisaat etsijälle ja iskivät hanhensulkakynällään naarmuja etsi-
jään, luullen siten murhaavansa hänet.

Silloin etsijä jätti ihmisten asunnot ja hommat, sillä niissä
hän ei löytänyt totuutta, eikä rauhaa ja kulki kauvas yksin.
Kulki erämaiden halki ja suurten merten ylitse. Ja joka aske-
leella sai hän uutta voimaa ja onnea. Mereltä hän sai meren
mahdin ja erämaalta sen rauhan. Ja hän tuli korkealle, hui-
maavalle huipulle, jonne vain rohkeat uskaltavat, vain ne, jotka
ovat valheen turhuuden karistaneet kintereiltään.

Siellä hänen eteensä avautui uusi maailma, kaunis ja avara.
Siellä puhalsi voimakas tuuli ja siellä heloitti mahtava aurinko.
Ja ilma oli ikuisesti sinistä. Siellä kaikki maan tomu rapisi
kauas. Ja ken ei uskaltanut näyttäytyä tuulessa, auringossa ja
ilmassa, hän ei myöskään uskaltanut nousta huipulle, joka hoh-
tavana kohosi yli kaikkien muiden. Ja siellä hän tapasi sen,
jäisen, suuren, kirkkaan, jota turhaan oli ennen etsinyt. Osa
hänen olemuksestaan, ajatus hänen ajatuksestaan, ihme hänen
ihmeestään tunsu etsijä olevansa. Miksi ihmiset pakenivat
häntä? Miksi he vääristelivät hänet maan tomuun?

Etsijä polvistui ensikerran ja lausui:

— Otatko minut vastaan, oi korkein? Suurin vikani ihmis-
ten mielestä oli se, että olen etsinyt ja etsinyt pystypäin.

— Ja mitä haluat minulta? kuuli hän äänen kysyvän ylhäältä.

— Haluan kiittää sinua, sinä ainoa, siitä, että olet luonut
minut ikuisesti etsijäksi ja antanut minulle etsijän merkin. Ja
sallinut minun löytää Sinut, oi Korkein.

— Mene voittajain joukkoon! kuului ääni. Mutta vaella
maanpäällä jälleen outona, yksinäisenä, sillä se on etsijän ja
voittajan osa.

Aura Jurva.

Tietäjien tiede.

4 §. Ykseys.

Maailmankaikkeutta kokonaisuutena elähyttävät ja sen muodostavat kolme olemusmuotoa: luonto, ihminen ja Jumala tai, käyttääksemme hermetillistä puhetapaa, makrokosmos, mikrokosmos sekä perustyyppillinen maailma.¹⁾

Ihmistä nimitetään mikrokosmoksiksi eli pienoismaailmaksi sentähden että hän itsessään *vastaavuuksina* sisältää kaikki maailmankaikkeutta johtavat lait.²⁾

Luonto on toisten olemusmuotojen yleisen ilmenemisen tukikohta ja keskus.

Ihminen vaikuttaa luontoon toiminnan kautta, toisiin ihmisiin sanan avulla ja nousee aina Jumalaan asti rukouksen ja haltioitumisen kautta. Hän on se side, joka yhdistää luomakunnan luojaansa.

Jumala verhoaa sallimukselliseen toimintaansa ne alueet, joiden piirissä muut olemusmuodot vapaina liikkuvat ja hallitsee maailmankaikkeutta, johon hän antaa kaikki ohjauksen ja toiminnan ykseyden vaatimat ainekset.

Jumala ilmentää itsensä maailmankaikkeudessa sallimuksen toiminnan kautta, joka ihmistä valaisee kehityksen kulussa. Mutta se ei saata voimaperäisenä nousta vastustamaan kumpaakaan näistä muista alkuvoimista.³⁾

Ihminen ilmentää itsensä maailmankaikkeudessa tahdontoiminnan kautta, joka sallii hänen taistella kohtaloa vastaan ja tehdä siitä omien mielikuviansa palvelijan. Sovitellessaan omia tahdonilmauksiaan ulkomaailmaan on ihminen aivan vapaa kutsuun avukseen sallimuksen valoa tai hylkäämään sen.

¹⁾ On olemassa kolme maailmaa, perustyyppien maailma, makrokosmos ja mikrokosmos, se on Jumala, luonto ja ihminen.

R. Fludd XVI vuosisadalla.

²⁾ Ihminen muodostaa itsessään kokonismaailman, jota nimitetään mikrokosmoksiksi, koska kaikki maailmankaikkeuden osat siinä ilmenevät pienoiskuvina. Niinpä vastaa pää taivasmaailmaa, rinta eetteristä tai keskitaivasta, vatsa elementaalikutia.

R. Fludd XVI vuosisadalla.

³⁾ Luonto on olemassa ennen meidän syntymäämme. Se antaa meille isän, äidin, veljet, siskot, sukulaiset, paikkamme maan päällä, yhteiskunta-asemamme. Mikään näistä ei riipu itsestämme. Tavallinen ihminen pitää tätä sattumana. Mutta pythagoralainen filosofi väittää näiden asioiden riippuvan entisestä järjestelystä, vakavasta ja muuttomattomasta laista, jota nimitetään kohtaloksi tai välttämättömydeksi.

Luonto ilmentää itsensä maailmankaikkeudessa kohtalon toiminnan kautta, joka jatkaa aivan muuttumattomasti ja täsmällisesti määrätyllä tavalla niitä perustyyppisiä, jotka ovat sen toiminnanperustana.

Teot kuuluvat luonnon työalaan, *lait* ovat ihmisen aluetta, *periaatteet* Jumalan aluetta.

Jumala luo aina vain periaatteen. Luonto kehittää luotuja aatteita saadakseen aikaan teot ja ihminen määrää sen kautta, miten hänen tahtonsa käyttää omistamiaan kykyjä, suhteet, jotka yhdistävät teot periaatteisiin. Hän muuttaa ja täydentää nämä teot lakia luomalla.

Mutta teko, olkoon se kuinka yksinkertainen tahansa, on aina vain luonnon muodosteleva Jumalasta lähtenyt periaate ja ihminen voi aina uudestaan rakentaa siteen, joka yhdistää näkyvän teon näkymättömään periaatteeseen. Tämän hän tekee lausumalla lain. Tämä on vastaavaisuuksien lain perusta.

Laiva on laskenut rannasta ja lähtenyt aavalle valtamerelle kulkien kohti matkan määrää.

Kaikki, mitä laivassa on, on siihen edeltäkäs in tuotu.

Jokainen matkustaja on kuitenkin vapaa järjestämään laivakoppinsa oman mielensä mukaisesti. Jokainen on vapaa joko nousemaan laivan sillalle mietiskelemään äärettömyyttä tai laskeutumaan alas lastiruuman pohjalle. Eteenpäin kulku vaikuttaa joka päivä kaikkiin yhteensä, mutta jokaisella yksilöllä on vapaus toimia oman mielensä mukaan siinä toiminnan piirissä, johon he yhteisesti ovat suljetut.

Tämän laivan matkustajat kuuluvat kaikenlaisiin yhteiskuntaluokkiin köyhästä siirtolaisesta, joka vaate päällä nukkuu säkissään rikkaaseen yankeehen asti, joka asustaa mukavassa kopissaan.

Laivan nopeus on aivan sama kaikille, rikkaille, köyhille, suurille, pienille. Kaikki etenevät samalla nopeudella kohti matkan määrää.

Pythagoras asetti tämän rajoitetun luonnon vastakohtaksi vapaan luonnon, joka vaikuttaa pakonalaisiin asioihin kuin karkeaan aineeseen, muodostelee niitä ja aikaansaa niissä vaikutuksensa mukaan hyviä tai huonoja tuloksia. Tätä toista luontoa nimitettiin voimaksi tai tahdoksi. Se säännöstää ihmisen elämää ja ohjaa sitä niiden elementtien mukaan, jolla edellinen sitä varustaa.

Välttämättömyys ja voima ovat Pythagoraan mukaan ne kaksi toisiaan vastustavaa kuunalaisen maailman liikkeellepanevaa voimaa, johon maailman ihminen on karkoitettu. Nämä kaksi vaikutinta saavat voimansa korkeammasta syysuhteesta, jota entisajan ihmiset nimittivät *nemesikseksi*, alkuperäiseksi käskyksi ja jota me sanomme sallimukseksi.

Fabre d'Olivet (Vers dorés, 5:e examen. 1825)

Itsetiedoton kone, joka toimii määrättyjen lakien mukaan, pitää liikkeessä koko järjestelmää.

Sokea voima, höyry, joka on suljettu putkiin ja metallitorviin ja jonka määrätty tekijä, lämpö, on synnyttänyt, elähyttää koko koneen.

Tahdonvoima, kapteeni, hallitsee niin hyvin elimellistä konetta kuin kaikkia matkustajia kokonaisuutena. Hän johtaa kokonaisuutta.

Välittämättä yksityisten matkustajien toimista johtaa kapteeni, silmät päämäärään tähdättyinä, käsi peräsimen kierteellä, koko tuota mahtavaa elimistöä kohti matkan määrää ja jakelee käskyjään sille älyolentojen joukolle, joka häntä tottelee.

Kapteeni ei suoranaisesti anna käskyjään peräsinpyörälle, joka liikuttaa laivaa, hänen toimintansa on vain hallitsemista.

Näin voimme verrata maailmankaikkeutta mahtavaan laivaan, jota se, mitä nimitämme Jumalaksi, johtaa. Luonto on koneisto, joka keskittyy ohjauspyörään ja joka saattaa koko järjestelmän sokeasti liikkeelle määrättyjen lakien mukaan. Ihmisolennot vastaavat matkustajia.

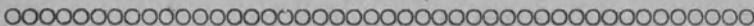
Eteneminen tapahtuu koko järjestelmän kulkiessa yhdessä, mutta jokainen ihmisolento on ehdottoman vapaa oman kohtalonsa piirissä.

Tämä kuva esittää verrattain selvästi salatieteelliset opetukset tästä kysymyksestä.

(Jatk.)

Papus.

Suom. K. A.-I.

Kadulla.

*Kuljen katua kaitaisaa,
sydän rinnassa ailahtaa.
Tiesinkö,
tiesinkö,
missä veljeni vaelttaa?*

*Kuljen katua kaltevaa,
räystäät tippuvi tahdissaan.*

*Kuulinko,
kuulinko,
miten veljeni valittaa?*

*Kuljen katua harmajaa,
sade pilvistä vihmoaa.
Tunsinko,
tunsinko,
miten veljeni vaikertaa?*

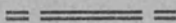
*Yhä katua kuljen vain;
rivi lyhtyjä oppaanain.
Arvaanko,
arvaanko,
mikä merkki on portissaan?*

*Askeleitani kiiruhdan,
kuulen toisenkin astunnan.
Käännykö,
käännykö —
katson kasvoja kulkijan?*

*Kadun kivehen kompastun,
nostan otsani ruhjotun.
Vierasko,
vierasko,
antoi apunsa siunatun?*

*Astuu katua hohtoisaa,
kivet katseensa heijastaa.
Tiesinkö,
tiesinkö?
Veli vieressä vaeltaa.*

Nellie Kalm.

H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja".

Poimintoja.

Aistimet. Ihmisen kymmenen elintä. Idän eksoteerisessa jumaliosassa ja allegorioissa nämä ovat kymmenen pienemmän jumalan, maallisten Pradshaapatein eli »synnyttäjien» valunnoksia. Niitä nimitetään »alkeellisiksi aisteiksi» eroitukseksi viidestä fyysillisestä ja seitsemästä ylifyysillisestä aistista. Salatihteissä ne läheisesti liittyvät erilaisiin luonnonvoimiin ja meidän *sisäisiin* elimistöihimme, joita fysiologia sanoo *soluiksi*.

Ajanjakso. Vanhat jakoivat ajan loppumattomiin jaksoihin, rattaihin rattaiden sisällä; kaikki semmoiset periodit olivat eri pitkiä ja kukin merkitsi jonkun tapahtuman, joko kosmillisen, maallisen, fyysillisen tai metafyyssillisen, alkamisen tai loppumisen. Oli muutamia vuosia vain kestäviä ajanjaksoja ja äärettömän pitkiä ajanjaksoja, kuten suuri Orfillinen jakso, joka oli tekemisissä rotujen kansatieteellisen muutoksen kanssa ja kesti 120,000 vuotta, ja Kassandroksen 136,000 vuotta kestävä jakso, joka sai aikaan täydellisen mullistuksen planeettain vaikutuksissa ja niitten ihmisten ja jumalien välisissä suhteissa — seikka, jonka uudenaikaiset astrologit kokonaan ovat kadottaneet näkyvistä.

Akbar. Suuri muhamettilainen Indian keisari, uskontojen, taiteiden ja tieteiden kuuluisa suojelija, joka oli vapaamielisin kaikista muhamettilaisista hallitsijoista. Ei ole koskaan ollut suvaitsevampaa eikä valistuneempaa hallitsijaa kuin keisari Akbar, ei Indiassa eikä missään muussa muhamettiläisessä maassa.

Akiba. (*Heb.*). Ainoa neljästä *Tanaim'*ista (vihitystä profeetasta), joka astuen (salaisten tieteiden) *Onnen Tarhaan* onnistui hankkimaan itselleen vihkimyksen, jota vastoin kaikki muut epäonnistuivat.

Al eli **Ei** (*Heb.*). Tämä jumaluus-nimi käännetään tavallisesti »Jumala», koska se merkitsee mahtava, ylhäisin. Monikko on Elohim, joka myös raamatussa käännetään sanalla Jumala, yksikössä. (w. w. w.)

Alba Petra (*Lat.*). Vihkimyksen valkoinen kivi. *Ilmestyskirjassa* mainittu »valkoinen karneoli (eli sarderi)».

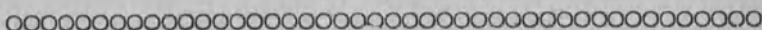
Aleksandrialainen (filosofi-) **Koulu.** Tämä kuuluisa koulukunta syntyi Aleksandrian kaupungissa (Egyptissä), joka monen vuosisadan aikana oli opin ja filosofian kotipaikkana. Aleksandria oli kuuluisa kirjastostaan, joka kantoi nimen »aleksandrialainen» ja jonka heti hallituksensa alkuaikoina perusti

Ptolemaios Sooteer, kuollut v. 283 e. Kr., — tuosta kirjastosta, joka kerran ylpeili 700,000 kääröstään eli niteestään (Aulus Gellius); museostaan, ensimmäisestä todellisesta tieteiden ja taiteiden akatemiasta; maailmankuuluista oppineistaan, semmoisista kuin Euklides (tieteellisen geometrian isä), Apollonios Pergalainen (tähän saakka säilyneen kartioleikkauksia käsittelevän teoksen tekijä), Nikomakhos (aritmeetikko); tähtitieteilijöistään, luonnon filosofoistaan, anatoomeistaan semmoisista kuin Herophilos ja Erasistratos, lääkäreistään, soittoniekoistaan, taiteilijoistaan j. n. e. j. n. e.; se tuli vielä kuuluisammaksi eklektisestä eli uusplatonilaisesta koulustaan, minkä perusti v. 193 j. Kr. Ammonios Sakkas, jonka oppilaita olivat Origenes, Plotinos ja monet muut historiasta tunnetut miehet. Mainehikkaimmat gnostilaiset koulukunnat syntyivät niinkään Aleksandriassa. Philo Judaeus, Josephus, Ianblikhos, Porfyrios, Clemens Aleksandrialainen, tähtitieteilijä Eratosthenes, neitsyt filosofi Hypatia ja lukemattomat muut tähdet toista suuruutta, kaikki kuuluivat eri aikoina näihin suuriin koulukuntiin ja vaikuttivat osaltaan siihen, että Aleksandriasta tuli yksi oikeudenmukaisesti kuuluisimpia opinahjoja, mitä maailmassa koskaan on ollut.

Alemmat kasvat (*Kab.*). Nimitys, jota käytetään Mikroprosoopoksesta (pienemmät, s. o. ihmisen kasvat, P. E.), niinkuin nimitystä »korkeammat kasvat» käytetään Makroprosoopoksesta (suuremmat, s. o. Logoksen kasvat, P. E.). Niiden veroisina käytetään myös nimityksiä *pitkät kasvat* ja *lyhyet kasvat*.

(Jatk.)

Suom. P. E.

Käytännöllistä salatiedettä.

II.

Ajatuksensiirto.

Tarkoitukseni ei ole tehdä selkoa oppineiden kesken jo kauan käydystä vilkkaasta kiistasta ajatuksensiirron mahdollisuudesta, en myöskään aio esittää tapauksia kaukovaikutuksesta (telepatiasta), sillä niistä puhutaan useimmissa salatiedettä käsittelevissä aikauskirjoissa, joihin halullisia lukijoita kehoitan kääntymään. Ei, tämän pikku kyhäelmän tarkoitus on ainoas-

taan muutamien lyhyiden, helppotajuisten neuvojen antaminen, joiden avulla lukija itse voisi ruveta harjoittelemaan ajatuksen-siirtoa.

Ensimmäiseksi tahdon lausua muutaman sanan ajatuksen-siirron teoriasta, jotta lukijani sitten voisivat helpommin ryhtyä sillä käytännössä kokeilemaan.

Se mitä me sanomme ajatukseksi ei ole mitään muuta kuin eräs niistä moninaisista muodoista, joihin ainoa voima pukeutuu ja jossa se ilmenee. Ajatus on yksi joka paikassa maailmankaikkeudessa vaikuttavan valon väreilytapa, sen väreilyt kiitävät avaruudessa järjelle käsittämättömällä nopeudella, ja sen vaikutukset voivat olla siunausta tuottavia, kuten lämmittävät auringonsäteet, tai myöskin metsäpalon tapaan tuhoa levittäviä. Ihminen näyttelee tämän voiman kokoojan ja lähettäjän osaa, hän on enemmän tai vähemmän siitä tietoinen välikappale, jonka avulla tämä ihmeellinen, meitä sekä hämmästyttävä että pelottava voima toimii.

Meitä ympäröivä ilmakehä on täynnä sähkö-, magneetti- ja ajatusvirtauksia, joiden vaikutuksesta ruumiimme ainehiukkaset alituisen uudistuvat ja jotka hengittämämme ilman lailla tuovat siihen uutta eloa. Me hengitämme ajatuksia, ne muuttuvat osaksi olemuksestamme, ja aina sen mukaan ovatko ne hyviä tai pahoja aikaansaavat ne meissä joko hyviä tai turmiollisia vaikutuksia.

Tarkastakaamme nyt miten me voimme ohjata näitä ajatusvirtauksia.

Meidän menettelytapamme on sama kuin ennen muinoin alkemisteilla ja hermetisteillä, jotka sen ilmaisivat tunnetussa lauseessaan: *Coagula, solve*. Sitä noudattaakseen tarvitsee ainoastaan järkevästi käyttää mielikuivitusvoimaansa ja tahtoaan, noita ihmeellisiä kykyjä, joita kehittämällä saavutetaan maagillisia tuloksia.

Sen, joka haluaa ruveta harjoittelemaan ajatuksensiirtoa, tulee mieluummin vetäytyä syrjään, missä saa olla yksin tulematta häirityksi. Hänen on asetettava mukavaan asentoon, istuvaan tai loikovaan, ja hengitettävä hitaasti ja syvään nenän kautta, saavuttaakseen täydellisen henkisen puhtauden. Kun hän on tämän saavuttanut, voi hän myöskin keskittää ajatuksensa.

Rakas lukijani, pyydän nyt tarkkaavasti seuraamaan, sillä menestyksesi kokeiluissasi riippuu kokonaan siitä, missä määrin ymmärrät, mitä alempana aion esittää.

Otaksukaamme, että haluat lähettää ystäväillesi viestin: »ajat-

tele minua!» Sinun on silloin aluksi karkoitettava aivoistasi kaikki muut ajatukset ja täydellisesti syvennyttävä ajatukseen: »ajattele minua!» Kirjoita nämä sanat paperille ja tuijota niihin kunnes ne selvästi näet sisällisellä katseellasi ummistettuasi silmäsi. Pane koko mielikuvitusvoimasi liikkeelle saadaksesi ystäväsi äkillisesti esiintyvänä ilmestyksenä näyttäytymään sielusi silmälle. Jännitä lihaksesi ja hermosi samalla kun hengität sisään ympäröivää ilmaa ja sisäisellä äänellä lausut ajatuksen: »ajattele minua!» että kaikki sielulliset virtaukset muuttuisivat täksi ajatusväreilyksi. Pidätä henkeä hetkinen samalla kun koetat sielusi koko voimalla loihkia ystäväsi kuvan sisäiselle silmällesi näkyväksi ja sitten täysin varmana onnistumisesta singahuta ajattelemasi »Ajattele minua!» sekä puhalla pois keuhkoissa pidättämäsi ilma yht'aikaa hellittäen äkkiä lihakset ja hermot jännityksestään. Jos mielikuvituksesi oli kyllin voimakas saattamaan ystäväsi sielulliseen sopusointuun kanssasi, niin ei hän voi samaan aikaan olla omistamatta sinulle ajatustaan, olkaa sitten miten pitkän matkan päässä tahansa toisistanne.

Sinä hetkenä tapahtuu teissä kummassakin jotain samantyyppistä, mitä langattoman sähköittämisen kuuluisa tekijä Marconi on niin nerokkaasti osannut käyttää hyväkseen. Sinä olet näytellyt lähetys- ja ystäväsi vastaanottokoneen osaa. Asettumalla taas vuorostasi täydelliseen vastaanottotilaan voit sinä tuntea vaikutuksia, joita ystäväsi haluaa edellä kerrotulla tavalla sinulle lähettää.

Ajatuksensiirron ehdotonta onnistumista varten täytyy lähettäjän ja vastaanottajan olla täydellisessä henkisessä sopusoinnussa keskenään. Tämän sopusoinnun voi saavuttaa, jos ennakoita sovit ystäväsi kanssa ajasta, jona te molemmat kohdistatte ajatusvoimanne samaan ajatukseen, jonka olette valinneet »ääniraudakseen». Se teistä, jonka tehtäväksi jää lähettäjän toimi, lähettää silloin haluamansa ajatusvirtauksen, ja vastaanottaja on melkein samassa silmänräpäyksessä tunteva sen vaikutuksen, jos hän vaan sovittuna aikana asettautui täydelliseen vastaanottotilaan.

Aluksi on parasta kokeilla yksinkertaisilla, aivan tavallisilla ajatuksilla ja semmoisen henkilön kanssa, johon voipi luottaa, sekä etupäässä selkeällä ilmalla. Ilmastolliset ja magneettiset häiriöt estävät nimittäin usein tämänlaatuisen sanoman lähettämistä. Mutta jonkun ajan harjoituksen jälkeen saavutat kyllä tarpeeksi voimaa voittaaksesi useimmat niistä esteistä, joita tahdostasi riippumattomat olosuhteet voivat tiellesi asettaa.

Rakas lukijani, kehoitan sinua mitä lämpimimmin harjoitteluun ajatuksensiirtoa. Älä lannistu, jos ensimmäiset kokeesi epäonnistuvat, vaan lue uudelleen tässä annetut ohjeet. Koeta tutustua perinpohjin niiden sisältöön ja yritä sitten toistamiseen rauhallisesti ja kärsivällisesti. Luota rajattomasti sisälläsi asuviin kykyihin, jotka yhä kasvavat jatkuvien harjoitusten kautta, ja ole varmasti vakuutettu, että sinun täytyy onnistua. Silloin on menestys varma.

R. Buchère.

Suom. W. S.

Kirjeitä toimitukselle.

Kirje Amerikasta.

Ruus-Ristin lukijat! Tällä kirjeelläni en tarkoita saada huomiota enkä mainetta, vaan toivon olla pienenä apuna Mehtarin työssä. Minulla on kytenyt mielessäni ajatus useamman vuoden ajan: alkaa hommata teosofista alkeiskoulua Amerikan suomalaisten lasten käytettäväksi. Joitakin vuosia sitte kirjoitin asiasta erääseen Am.-suom. sanomalehteen; asiaan sain myötämielisyyttä monelta Amerikan suomalaiselta teosofilta. Mielessäni mittailin moneen kertaan, paljoko koulu voisi saada aineellista tukea ja millaiset muut vastukset tulisivat asian tielle. Koetin ottaa asian laskelmat esiin niin selväpiirteisinä kuin voin. Loppusummaksi tuli joka laskelmani alle: tarkoitus hyvä, mutta nykyään ylivoimainen.

Sitten käänsin rakasta mieliaatettani uuteen muotoon: että on aineellisesti helpompaa alkaa hommata teosofista koulua Suomeen. Tänään on toukok. 1 p., siis juuri vuosi kulunut siitä, kun teosofisen koulutuumani käänsin Suomeen käsin, että jos me Amerikan suomalaiset teosofit alkaisimme pienissä erin lähettää rahaa Suomeen teosofisen koulukassan nimeen, niin raha ja tarkoitus otettaisiin siellä huomioon.

Huono kyllä, että olen ollut hidas enkä ole käytännöllisesti asian eduksi mitään tehnyt — 12 kuukauteen.

Asiaa mittailin moneen kertaan viime vuoden toukokuun ensipäivinä Suomen laskuun; sain laskelmani tulokseksi: »Asia menee oivallisesti eteenpäin» — aina paremmin, kun me Amerikan suomalaiset autamme koulua rahallisesti.

1924 toukok. 10 päivän aamuyöllä erosin fyysillisestä ruu-

miistani tasolle, jossa monesti ennenkin olin ollut. Siellä näytettiin minulle Suomen uusi kartta — täysin selvästi —, joka osoitti että läheisessä tulevaisuudessa Suomenmaan rajat ovat laajemmalla kuin v. 1924. Ja myös näin että Suomessa oli kaksi teosofista *kansanopistoa*. Ensin rakennettu oli kaksiosainen tai kahdessa eriosassa, kohdistuen yksi osa Suomen pääkaupunkiin — tekisi mieleni sanoa: ei Helsinkiin —, toinen osa samasta koulusta ulompänä maalla. Toinen kansanopisto oli pohjoisempänä Suomen kartalle merkittynä, siinä näytti olevan vesimaisemia aivan lähellä ja muuten ihana paikka.

Näin muutakin Suomen uudelle kartalle merkittynä. Mutta kun ne ei kuulu tähän teosofiseen kansanopisto-asiaan, niin jääkööt mainitsematta.

Ilokseni olen loppupuolella vuotta 1924 nähnyt kirjoituksia Ruusu-Ristissä herra toimittajalta ja hänen avustajiltaan, jotka tuovat esiin teosofista kansanopisto-asiaa sellaisessa äänilajissa, että asiasta voipi tulla käytännöllisesti tosi.

Salaisen Maailman *Mestarit* ovat kiinnittämässä henkistä vyötä maaplaneettamme ympäri —, saakaamme Suomen kansankin kohdalta siihen yksi tähti!

Amerikan suomalaisille haluaisin huomauttaa! Eikö meille olisi hupaisaa ottaa vastaan tänne Suomesta saapunut opettaja, sellainen, joka saattaisi selostaa teosofista asiaamme nousevalle polvelle maan kielellä, ja vanhemmille suomenkielellä? On huomattava, että Amerikassa syntyneet ja kasvaneet suomalaiset lapset ymmärtävät paremmin Amerikan kielellä syvemmät henkiset asiat kuin Suomen kielellä. Niin uskottavaa olisi, että Suomen teosofinen kansanopisto voisi edustaa opettajainsa oppiaineena Amerikan kielen — osalta — meitä Amerikan suomalaisia varten.

Tänne Amerikkaan on vuosia tullut Suomesta kaikellaisia taiteenharrastajia, yksinpä tanssitaiteenkin. Ja kaikki ovat saaneet tyydyttävää kannatusta. Niin miksei teosofiset opettajatkin?

Ottakaamme nyt ajatuksiimme ajatussuunta, että alamme lähettää Suomen »Ruusu-Risti» seuran huostaan teosofisen kansanopiston hyväksi rahaa. Niin eiköhän tulevan vuoden Vapunpäivänä siellä jo joku dollari ole. Ja kaukonäöllä nähtynä Suomen Ruusu-Ristin takana on kyvykkäitä tulevan teosofisen kansanopiston johtajia ja opettajia. Veljeydellä

Am. J. B.

Teosofinen "kansanopisto".

Nykyaikana alkaa olla kansanopistoja kohta kaikilla uskon-suunnilla tässä maassa. Paitsi niin sanoakseni »kirkollisia», jollaisia alkuperäiset ja verrattomasti useimmat ovat, ne kun toimivat puhtaasti kirkollisessa hengessä, on heränneillä kansanopistonsa, samoin nyt myös laestadiolaisilla. Niinpä on useissa pappi johtajana, sen uskonsuunnan, jonka hengen vaikutuksesta kansanopisto on syntynytkin.

Miksi ei myös teosofeilla, jos katsotaan nyt asiaa vain aatteen kannalta, sellaista voisi olla? — Teosofinen, vapaaseen muotoon sovitettu kansanopisto, jossa opetus kävisi teosofisessa hengessä? — Uskon että ei siitä nykyään enää oppilaita puuttuisi.

Sitä ei aluksi tarvitseisi perustaa maalle, jos sitä sinne olisi vaikea varojen ja opettajavoimien puutteen vuoksi panna pys-tyyn. Mutta Helsinkiin. Sellaisella opetusohjelmalla kuin se sellaisella paikkakunnalla olisi mahdollinen.

Se ei tulisi niin ollen olemaan mikään yksinomainen varsi-naisen kansan, rahvaan opisto. Sellaisella paikkakunnalla se ei käsittäkseni voisi sitä olla. Vaan sellainen, jossa voisi opis-kella teosofista elämänyymmärrystä mistä yhteiskuntakerroksesta oleva jäsen tahansa. Opetusohjelma olisi siis laadittava sitä silmälläpitäen.

Kaikki opetus kävisi teosofian valossa.

Mitä kaikkia aineita olisi opetettava, en ole kykenevä päät-telemään. Joitakin kuitenkin mainitakseni, niin ensiksikin teo-sofiaa mitä laajimmassa mittakaavassaa, teosofisen liikkeen his-toriaa, astrologiaa, yleistä kirjallisuudenhistoriaa ja filosofiaa, kohdistamalla huomio teosofisen hengen kulkuun ja sen mu-kaiseen ajatteluun maailmankirjallisuudessa ja filosofiassa kautta aikojen, varsinaista teosofista ja myöskin muuta sen henkistä kaunokirjallisuutta, tutustuttamalla oppilaita sellaiseen, henki-seen voimaan perustuvan parantamisen historiaa ja työtapoja, laulutaidetta ja musiikkia, j. n. e. Ei olisi myöskään laimin-lyötävä selostaa niitä tutkimusaloja, niiden historiaa, työtapoja ja saavutuksia, jotka läheltä sivuavat teosofiaa, kuten tietee-listä psyykillistä tutkimista ja spiritismia. Oppiaineita löytyisi melkein rajattomiin.

Opettajista kai ei olisi puutetta sellaisella paikkakunnalla kuin Helsinki. R-R:ään esim. kuulunee jo jäseniä, pelkästään Helsingissä asuvia, malkein miltä alalta tahansa. Eiköhän heissä löytyisi sellaisia, jotka varsinaisen elämäntehtävänsä ohessa ottai-

sivat luennoidakseen omalta alaltaan tai oman yksityisharrastuksensa alalta jonkun tunnin viikossa. Sitäpaitsi olisi kai Helsingissä tilaisuus käyttää erinäisissä aineissa opettajina sellaisia R-R:n ulkopuolellakin olevia, jotka, olematta R-R:n jäseniä, kuitenkin omaavat teosofisen (ruusuristiläisen) maailmankatsomuksen, ja ehken muitakin, jotka ovat suvaitsevaisia mieliteiltään.

Kuten tästä näkyy, en ole ajatellut opistoon kiinnitettäväksi mitään ammattimaiseksi tointaan harjoitettavia, opistosta kaiken toimeentulonsa saavia opettajia, joiden varsinaisena kutsumuksena olisi opettajatoimi opistossa, vaan että opettajatointa hoitaisivat, ainakin enimmäkseen, jollei kokonaankin, kulloinkin saatavissa olevat voimat sivutyönään. Näin kustannusten vähentämiseksi.

Tietysti tällaisillekin tilapäisille opettajille olisi palkkaa maksettava, mutta kun heillä olisi varsinaisen elatuksensa muualta, niin eivät kustannukset luullakseni kohoaisi niin suuriksi.

Itsestään on selvää että henkilön, joka jotain ainetta ottaa opettaakseen (luennoidakseen), täytyisi hoitaa tointaan opistossa vähintään koko oppiaika, jotta opetuksen eheys ei joutuisi kovin kärsimään.

Varoja, joilla opisto pantaisiin pystyyn ja ylläpidettäisiin, en puolestani tiedä osoittaa muita kuin mitä karttuisi oppilaiden lukukausimaksuista, yleisöltä luentotunneille perittävistä sisäänpääsymaksuista ja joistakin opistolla luultavasti vietettävistä juhlatilaisuuksista j. s. s., joihin yleisöllä olisi pääsy. Muita tulolähteitä en nyt keksi. Mutta ehkäpä jotkut toiset, jotka mahdollisesti asiaan innostuvat, sellaisia hoksaavat. —

Tässä olisi nyt sellaisen opiston luonnosmainen hahmottelu. En tiedä tulisiko se sitten tälleen järjestettynä vastaamaan tarkoitustaan ja saisiko sen tällaisena ensiksikin pystyyn, mutta senhän voisi järjestää aivan vapaasti, miten vaan, sen mukaan kuin luulisi sen parhaiten menestyvän. Edelläesitetty on vain, kuten sanottu, luonnosmainen hahmottelu, ja pääasia mielestäni on että olen tuonut julki aatteen, joka jonkun aikaa kuluneen kesän aikana jo on pyörinyt mielessäni.

20. 8. 25.

A. R. M.

J. K.

Juuri kun olin lopettamassa kirjoitustani, toi posti pöydälleni Ruusu-Ristin elokuun numeron, ja kun sitten kirjoitukseni lopetettuani ryhdyin sitä lukemaan, niin jonkun aikaa luettuani hämmästyin löytäessäni siitä kohdan, jossa mainitaan R-R:n

arv. johtajankin ajattelevan teosofisen kansanopiston tapaisen laitoksen perustamista ja pitävän sitä tärkeämpänä kuin teosofista lastenkoulua, jota Amerikasta käsin oli ehdotettu. Tästä huomasiin ettei minulla ollutkaan mitään uutta aatetta enää julkituotavana, kuten olin luullut, kun en tiennyt mitään siitä että R-R:n vuosijuhlassa jo oli sama aate tuotu julkisuuteen.

Koska nyt näen myös että Amerikasta on luvattu avustusta aatteen toteuttamiseksi, niin se saattaa vaikuttaa kenties aivan ratkaisevastikin yrityksen rahallisen puolen turvaamiseen, niin että voi käydä mahdolliseksi opiston perustaminen sopivalle paikalle maalle, jossa sen oikea paikka kenties olisikin, kauniin luonnon helmassa. Siinä tapauksessa voisi työn myös järjestää vaki-naisten, sitä varten palkattujen opettajain avulla kaikinpuolin voimaperäisemmäksi, kuin mitä edellä olen ehdottanut, tavallisten kansanopistojen malliin. Silloin voisi kai hyvin ajatella opetuksen antamista joillakin käytännöllisilläkin työaloilla, kuten puu- ja kasvitarhan hoidossa, miesten ja naisten pukualaan kuuluvien erinäisten kappaleiden valmistamisessa, jossa miehetkin saisivat opetusta ainakin vaatekappaleidensa leikkuutaidossa, miesten ja naisten käsityöissä, etenkin maalaisoloja silmälläpitäen, ja mahdollisesti muussakin sellaisessa, jossa ankaran elämän varrella useastikin voi joutua kipeästi taitoa tarvitsemaan. Näin tulisi opisto todelliseksi elämänkouluksi, jossa olisi otettu huomioon sekä henkisen että aineellisen elämän vaatimukset. Ja silloin varsinkin maalaisnuoriso katsoisi paremmin kannattavan sen läpikäydä.

Sama.

Teosofinen lastenkoulu.

Suulanjärven rannalta, 11 km. Kanneljärven asemalta olen vuokrannut kauniin venäläishuvilan huonekaluineen ja puutarhoineen, antaen sille nimen Valonmaja.

Tänne honkaharjuisen luonnon keskeen toivon ensi suvena syntyvän Ruusu-Risti-kesäkodin, jossa pidetään teosofiset kesäkurssit, lämmitään yhteishengen voimasta, avaudutaan ihanan musiikin maailmoille flyygelin äärellä, tehdään veljeystshengessä itse kaikki käytännöllinen työ ilman n. s. palveluskuntaa, virkistytään valon, ilman, veden ja maan kosketuksesta sekä terveellisen kasvisravinnon vaikutuksesta ja — hiljaisuudessa pyritään yhä syvemmin avautumaan Jumalalle ja Suurelle Luonnolle.

Tähän yritykseen tarvitsen toverin, naisen, Ruusu-Risti-veljen, joka ymmärtää ajatuksen ytimen, joka yritykseen voi sijoittaa jonkun verran varoja, joka syksyllä ottaisi kerallani

osaa puutarhan kuntoon saattamiseksi, joka talvella auttaisi *pienen koulun* pitämisessä paikkakunnalla ja yhtyisi hiljaiseen Ruusu-Ristityöhön venäläisten keskuudessa, missä hartaina ollaan avautumassa syvemmälle uskonnolliselle elämälle. Näin veljeni ja veljieni kera pyrkisimme omalta pieneltä osaltamme sydämiemme ja kotimme valonmajasta säteitä maailmaan lähettämään.

Tuota veljeä lähtee tämä kirjoitukseni etsimään. Hänelle haluan mainita, että olen ylioppilas, 7 vuotta ollut puutarhalalla sekä Suomessa että ulkomailla, viimeksi toimien sisarena lähellä olevassa Suulanlinnan luonnonparantolassa.

Osoitteeni on Kanneljärvi (entinen Uusikirkko), Hämeenkylä, Valonmaja.

Annikki Reijonen.

P. S. Ylläolevan johdosta olen tilaisuudessa ilmoittamaan, että Annikki Reijonen on löytänyt sopivan toverin, mutta ei vielä rahoja.

P. E.

Tien varrelta.

Helsingin suomalaiset Ruusu-Risti-luennot alkavat sunnuntaina syyskuun 27 p:nä klo 12 päivällä. Paikasta ilmoitetaan tarkemmin pääkaupungin lehdissä.

Helsingin kysymysillat alkavat lauantaina 26 p:nä klo 8 i. p. Stenmannilla kuten viime talvena.

Jyväskylän elinvoimaisen Ruusu-Risti-ryhmän puheenjohtaja, herra A. Stenbäck, kirjoittaa meille: Elokuun 23 päivänä vietimme vastaanottojuhlaa uudessa kokoushuoneessamme, jonka veli Otto Keskinen oli valmistanut ja luovutti käytettäväksemme. Kukilla ja köynnöksillä koristettuun huoneeseen astuimme veli Pohjanmiehen soittaessa. Sitten saimme kuulla veli Keskinen lämminhenkisen puheen, jolla hän luovutti huoneen ryhmän käytettäväksi. Ryhmän puolesta vastasi veli Lounas, kiittäen suurimerkityksellisestä lahjasta. Neiti Aino Ristonmaa luki viimeisen luvun kirjasta »Jumala ja onni», ja veli Pohjanmies soitteli illan kuluessa m. m. uuden ihanan sävellyksensä »In nobis regnat Jesus». Syyskuun 1 p:nä oli ensimmäinen ryhmäkokous, jossa keskusteltiin tulevasta toiminnasta ja valittiin virkailijat. Päätettiin perustaa ryhmälle lainakirjasto ja levittää Ruusu-Risti-kirjallisuutta tarmokkaan myynnin kautta; päätettiin myös, että seuraan kuulumattomilla on vapaa pääsy kokouksiin.

Ruusu-Risti-seuran jäsenille: lokakuu-avustukset jätetään tai lähetetään R. R:n johtajalle, os. Pilpala.

Uudet kirjamme. Painosta on valmistunut: *Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto*, kirj. J. R. Hannula. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 26. Hinta Smk. 3:—. *Kadonnut sana*. Vapaamuurariudesta, kirj. Pekka Ervast. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 33. Hinta 20:—, sid. 25:—. Kohta valmistuu: *Jos Kristusta seuraisin*, kirj. J. R. Hannula. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 25. Hinta noin 15:—. Myöhemmin syksyllä valmistuu: *Teosofian avain*, kirj. H. P. Blavatsky, suom. P. E. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 28. *Mystican* kustannuksella ja »Maailman pyhät kirjat» sarjassa ilmestyy niinkään syksyn kuluessa *Vuori-saarna*, kreikan kielestä suomentanut ja selittänyt Pekka Ervast.

Vidgad horisont, Fria tankar i religiösa frågor, on nimeltään broshyyri, minkä professori Viktor Heikel vastikään on julkaissut. Kooten esimerkkejä ja todistuksia vanhasta ja uudesta kirjallisuudesta on iäkäs tekijä viehättävän yksinkertaisella ja selvällä tavalla esittänyt teosofisen elämänyymmärryksensä. Etsijöille sopiva opas.

Kauneuden kehitys, kertomus tosielämästä, kirj. Juhani Koti, toinen korjattu ja lisätty painos, on ilmestynyt Hämeenlinnassa Juhani Kodin kustannuksella. Muodolliset vajavaisuudet unohtuvat lukiessa, sillä kertomus on kirjoitettu tunteella ja vakaumuksella.

Tulevaisuuden näkijä, Danielin profetia tulkittuna, kirj. B. H. Päivänsalo, sisältää joitakuuta aito teosofisia ajatuksia ja neuvoja, joskaan Danielin ennustukset hänen tulkitsemineen eivät herätä kiintoamme.

Voiko olla rouva — vaikka ei ole rouva? nimisessä julkaisussa ehdotetaan, että kaikkia naisia ruvettaisiin nimittämään rouviksi eikä kuten nykyään naimattomia »pikku rouviksi» (Fräulein, fröken, mademoiselle, Miss, signorina j. n. e.); suomalainen neiti-sanakin muistuttaa liian paljon kehittymättömyyttä tyttölästä sopiakseen aikuisille puhuttelusanaksi. Onhan asia hyvä. Kun päästään onnellisesti ohi ensimmäisten naurunkohtausten, tulee rouva-sanasta oivallinen nimitys kaikille kauniin sukupuolen edustajille.

Tohtori Annie Besant on paraikaa Lontoossa, pitäen kuutena sunnuntaina syys—lokakuussa esitelmäsarjan aiheesta: Nykyhetken yleismaailmallisia ongelmoita (World problems of to-day).

Tämän Ruusu-Ristin numeron mukana jaetaan tilaajille Ruusu-Ristin Joulukalenterin tilausilmoitus.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaa kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskonnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeyden kunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa ja Lieksassa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamo!

MYSTICA.

*Ruusú-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäntiike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tampereen Sentraalikirjapaino

Kyttälänk. 7. Tampere. Puhelin 19 07.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 74 66 ja 4 92.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

Stenmanin Taidesalonki

Helsingissä, L. Heikinkatu 10

Taulu on kodin kaunistus

Hankkikaa kotiinne taulu

Valitkaa makunne mukainen Stenmanin kokoelmista

Niissä on vanhojen ja uusien taidemaalarein teoksia

Niissä on mestariteoksia

Niissä on kalliita, niissä on halpoja

Stenmanin kokoelmat kykenevät teitä palvelemaan

Stenmanin Taidesalonki myy vähittäismaksullakin

Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne

Stenmanin Taidesalonki

Helsinki, L. Heikinkatu 10

Suosittu ostopaikka!

Uudet kirjat:

Muistan ennen eläneeni. Merkillinen kertomus mystillisestä ilmestyksestä. Kirj. *H. Spencer Lewis, Ph. D.* Tekijän luvalla suomentanut *Kyllikki Aspelin-Ignatius*. Helsingissä Mystica. Hinta 15:—.

Isä Aabraham. Kirj. *J. R. Hannula*. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 22. Hinta 9:—.

Dhammapada. Buddhalainen pyhä kirja. Suomennos Max Müllerin mukaan. N:o 2 sarjassa »Maailman pyhät kirjat», toim. *Pekka Ervast*. Helsingissä Mystica. Hinta 16:—, sid. 25:—.

Mitä on kuolema? Kirj. *Pekka Ervast*. Kolmas korjattu ja uudistettu painos. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 24. Hinta 25:—, sid. 35:—.

Viimeiset uutuutemme :

Kadonnut Sana. Vapaamuura-
riudesta kirjoittanut **Pekka Ervast.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 33. Hinta 20: —,
sid. 25: —.

KADONNUT SANA on hämmästyttävä kirja.
Se on valaiseva kirja.
Se on ratkaiseva kirja.
Se on välttämättä jokaisen luettava.

Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto. Kirj. **J. R. Hannula.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 26. Hinta 3: —.

Lyhyt ja pirteästi kirjoitettu tutkielma.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	289
Arabialaista viisautta	299
"Syntiinlankeemus" teosofian valossa	301
Kesäyö	312
Elämä jälleensyntymisen valossa	313
Valtiomies	322
H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja"	327
Kirjeitä toimitukselle	329
Uusia kirjoja	331
Kysymyksiä ja vastauksia	334
Joulukalenteri 1925	335
Tien varrelta	335

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskonnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennä ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunperämaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa ja Lieksassa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Piipala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

LOKAKUU 1925

N:o 8

Toimittajalta.

Suomennan tähän nyt, niinkuin syyskuussa lupasin, H. P. Blavatskyn Mr. Sinnett'ille kirjoittamien kirjeiden kokoelmasta otteen kirjeestä n:o 106, joka puhuu jesuiitoista ja niiden yhteydestä politiikan y. m. kanssa.

Yksityinen ja salainen.

. . . Olisi ehkä hyvä, jos jesuiitat tyytyisivät pitämään vapaamuurareita pilanaan sekä vastustamaan teosofeja ja salatieteilijöitä käyttämällä protestanttista papis-toa »kätyrinään». Mutta heidän vehkeilyillään on paljon laajempi tarkoitus ja niitä hoidetaan semmoisella huolella pienimpiä yksityiskohtia myöten, ettei maailmalla yleensä ole siitä aavistustakaan. Kaiken he tekevät saattaakseen ihmiskunnan kokonaisuudessaan takaisin siihen passiivisen tietämättömyyden tilaan, jonka he hyvin tietävät ainoaksi ehdoksi, minkä avulla pystyvät saavuttamaan päämääränsä: yleismaailmallisen despotismin.

Vanha sivu, joka valtiomiesten sokeuden takia hylättiin Englannin historiasta yhdeksännellätoista vuosisadalla, tulee liitettäväksi siihen kahdennellakymmenennellä, jolloin on *liian myöhäistä*.

European suurin valliomies, ruhtinas Bismarck, on ainoa, joka tarkasti tuntee kaikki heidän salaiset vehkeilynsä *oman yksityisen Schwarzwaldissa asuvan adeptinsa*

kautta. Hän tietää, että jesuiittain pappisviekkauden pyrkimyksenä aina on ollut herättää tyytymättömyyttä ja kapinallista mieltä *kaikissa maissa* edistääkseen omia tarkoituseriään. Siitä johtuu näennäinen yslävyys paavin kanssa. Pitäkää silmällä »kunniallisten asiamiesten» toimenpiteitä ja oppikaa näkemään selvästi. Tuo mitä suurin ja *kaukonäköisin* mies sanoi puheessaan Saksan valliopäiville joulukuun 5 p:nä 1874, että Württembergin lähettilään ja paavin nuntsion välisessä keskustelussa jälkimäinen röyhkeästi ja ylpeästi huudahti: »Rooman kirkon oli *pakko turvautua vallankumoukseen* ainoana keinona ylläpitääkseen oikeutettua asemaansa» (*Times*, jouluk. 7 p:nä 1874). Tämän kyynillisesti avomielisen tunnustuksen jälkeen olemme täysin oikeutetut päättämään, että vallankumoushankkeet kapinoiden ja väkijoukkojen mielten kuohuttamisen muodossa yltymperi Eurooppaa ja *muualla* tapahtuvat jesuiittain hyväksymisellä ja heidän salaisella avullaan. Niinpä tarjoaa meille brittiläinen valtakunta esimerkin: *vanha* Englanti on kuolemaisillaan, hänen hetkensä ovat luetut. *Times* totesi elokuun 11 p:nä 1885, että »melkein kaikki (room. kat.) prelaatit olivat antaneet kannatuksensa irlantilaiselle kansallisiigalle». Seuraavan syyskuun 9 p:nä *Times* kertoi, että »rikosten ja väkivallan tekojen järjestely edistyi Irlannissa nopein askelin kansallisiigan turvissa ja *kansan hengellisten johtajien siunaamana*».

Menneinä aikoina ei ainakaan mikään maa ole paremmin ja menestyksellisemmin kuin Englanti pitänyt puoliaan paavilaisuuden sekaantumista ja kavalia yrityksiä vastaan. Senpätähden ei ole ainoatakaan maata, jota jesuiitat mieluummin paloittelisivat ja hävittäisivät. Yllä mainittujen tunnustusten nojalla voimme täydellä syyllä päättää, että jesuiitat ovat organisoineet sekä välillisesti ohjanneet ja neuvoneet koko feeniläistä salaliittoa ja kaikkia sen yhteiskunnallisia toimenpiteitä. Että niin oli, myöntävät ne, jotka seuraavat heitä läheltä.

Ennen muinoin Englannilla oli valtiomiehiä sellaisia kuin Pitt ja Castlereagh, jotka olivat maalleen uskollisia ja helposti tekivät tyhjiksi jesuiittain salaliittohankkeet Irlannissa. Huomattuaan tämän jesuiitat siitä lähtien ovat, tavallisella maallisella viekkaudellaan ja kärsivällisyydellään, miettineet keinoja, millä tavalla pystyisivät taistelemaan englantilaisten valtiomiesten uskollisuutta vastaan. He ovat julkisesti tunnustaneet aikovansa lopettaa, ainakin pysäyttää englantilaisen poliittisen koneiston pyörinnän *käännnyttämällä maan johtomiehet katolinuskoon*. Koko maailma tietää heidän voittaneen puolelleen muutamia rikkaimpia, aatelismiehiä y. m. . . .

Niinkuin jo sanoimme, jesuiitat ovat myöntäneet aikovansa lietsoa vallankumouksia voittaakseen mitä pitävät oikeutenaan. Englannissa on nykyään julkisia puhujia, jotka yllyttävät kapinaan. Eikö ole tästä tehtävä se johtopäätös, että nuo ovat jesuiittain lähettejä? Nämä tiedot annetaan sitä varten, etteivät ainoastaan salatielilijät, vaan myöskin kansat, yhdyskunnat ja yksilöt ymmärtäisivät olla edeltäkäsin varoitettuina varuillaan niitä vastaan, joita emme lainkaan epäile sanoa ihmisrodun vihollisiksi. Yleisesti tunnettua on, että jesuiittain kolleegio on Roomassa. Ei ole yhtä hyvin tunnettu, että muutaman vuoden aikana heidän päämajansa itse asiassa on ollut Lontoossa ja oli jo, ennenkuin heidät karkoitettiin tasavaltalaisesta Ranskasta. Sitten heitä kerääntyi joukottain Englantiin, ja he saivat tulla, englantilaisten osoittaessa tavallista välinpitämättömyyttään.

Salatieteen tutkijat tietäkööt, että vaikka jesuiitat vehkeillään ovat saaneet maailman yleensä ja englantilaiset erikoisesti uskomaan, ettei ole olemassa mitään semmoista kuin magia, ja nauramaan *mustalle* magialle, nämä samat viekkaat ja kavalat vehkeilijät itse pitävät magneettisia istuntoja ja muodostavat magneettisia ketjuja keskittämällä *joukkotahtoaan*, kun heillä on jokin erikoinen

asia ajettavanaan tai kun tahtovat vaikuttaa johonkuhun tärkeään henkilöön. Myöskin he käyttävät rikkauksiaan tuhlaavasti, kun tahtovat auttaa jotakin suunnitelmaa. Heidän varallisuutensa on suunnaton. Kun äskettäin heidät karkoitettiin Ranskasta, toivat he mukanaan niin paljon rahaa, ostaen osalla rahoistaan englantilaisia valtio-obligatsioneja, että nämä heti nousivat tasa-arvoon, kuten *Daily Telegraph* silloin huomautti. Saattaa koitua aika, jolloin heidän rikkautensa väkivallalla otetaan heiltä ja annetaan köyhille ja heidät itse jätetään armottomasti tuhottaviksi kaikkien kansojen ja väkijoukkojen yleisesti kiroomina. On olemassa jumalallinen oikeus, jota nimetään *Karmaksi*, vaikka se usein antaa pahantekijäin jatkuvasti menestyä vuosisatojen aikana. Mutta sillävälillä — kellä on korvat, »hän kuulkoon».

*

Ylläoleva kirje ei ole tavallinen kirje. Madame Blavatskyn käyttämä monikkomuoto »me» osoittaa selvästi, että hän kirjoitti toisenkin — ehkä Mestarinsa — nimessä tai että tämä toinen kirjoitti hänen kauttansa. Kirjeen sävykin poikkeaa H. P. B:n tutunomaisesta eloisasta tyylistä. Mutta sisältö on tärkeä ja valaiseva.

Suomennan nyt vielä toisen kirjeen — kokoelman n:o 88, — josta taas tunnemme Madame Blavatskyn kirjoitustavan:

Rakas Mr. Sinnettini,

Maanantaina.

Teidän kirjeenne liitteineen saapunut. Niin, mitä voin sanoa Mr. Sergeantin ennustuksesta muuta kuin — hän on oikeassa. Jos hän tietää sen astrologisesti ja intuitiivisesti, tiedän minä sen *aurasta* joka kerta kun ajattelen Indiaa, Egyptiä ja toisia maita. Kaikki keskipiirien kirottut peikot; kaikki myrskyn haltiat, kaikki pyörretuulen, veden, tulen ja ilman kummitukset valmistautuvat rinnastusten ja tahdissa maan päällisten asujainten valmistelujen

kanssa. Mutta mitä hyötyä on siitä, että kertoisin teille, mitä näen ja tunnen ja kuulen ja tiedän? Te olette *vanhoillinen*, syvän veden tory, ja minun maamieheni ovat tyhmeliinejä, narreja ja pässinpäitä. Ei heillä ole arvokkuuden tuntoa eikä tunnetta siitä, että suuri vääryys on tehty. Ajatelkaa nyt: teidän Lady Isabella Stuart (eli Stewart), Salisburyn tytär, otetaan vastaan Moskovassa kuin kuningatar, syö päivällistä kenraalikuvernöörin, ruhtinas Dolgoroukin (tuon vanhan yömyssyn!) seurassa ja liehittelee keisarillisen henkivartioston kanssa, ja Katkoff kirjoittaa, että hänet otettiin vastaan sitä paremmin ja sitä suuremmilla kunnianosoituksilla, jotta selvemmin näkyisi ero sivistymättömien venäläisten karhujen ja hänen sivistyneen »pappansa» välillä — joka julkisesti soimasi Venäjää »petolliseksi huijariksi» ja vararikontekijäksi. Niin, ystäväiseni, totta on, eikä hyödytä salata sitä, surukseni ja huolekseni: Venäjä on musta hillitystä vihasta ja paisuu kuin — no, en tahdo sanoa niinkuin sammakko härän edessä — vaan niinkuin tulivuori, joka on purkautumaisillaan; ja minut saa merkitä hupsujen kirjoihin, jollette käsitä sitä ennemmin tai myöhemmin. Ja kuka sillä välin saa maksaa sakot? Tietysti H. P. B., »O. L.» (vanha rouva), yhtä paljon mustatun ja parjatun »O. G.»¹⁾ luonnollinen kohtalotoveri — sillä tässä minä istun, epäiltynä osallisuudesta »miljoona frangin» rautatievarkaudestakin, enkä pääse *kotiin*. Voi kuinka katkerasti vihaan teitä molempia, Englantia ja Venäjää! Jospa purisitte toisianne kuonoon ja häntään niinkuin Kilkenny kissat ja antaisitte kunnon ihmisten elää rauhassa ja kuolla kotona! Niin, ettepä te kauvan liehittele Lady Isabellan »Papan» kanssa — hän jo kieri alas päin, ja te saatte vielä kerran selkäänne vanhan Gladstone-luopionne. En voi sitä aut-

¹⁾ Arvatenkin "Old Goose", s. o. "vanha hanhi (pässinpää)", toisin sanoen eversti Olcott. P. E.

taa. Olen yksinäni, ja yksinäisyyteni johdosta päästä melkein sekaisin. (Pidän nuorta Fawcettia matkan päässä ja puhun hänen kanssaan ainoastaan viisi minuuttia iltaisin — koko muu aika on oveni lukossa. Vain kasvattaakseni häntä pois siitä luulosta, että, koska hän on englantilainen ja minä venakko, minä olisin hänen edessään nelinkontin) — ja minä olen lukenut enemmän sanomalehtiä muutaman nyt kuluneen kuukauden aikana kuin ennen koko iässäni. Uskon, että aion heittäytyä politiikkaan nyt, kun olen lähellä auringonlaskuani; ja kostaa *okkultisesti* hieman teidän kansallenne, joka on ristiinnaulinnut ja yhä ristiinnaulitsee minua joka päivä. *Aion*; en laske leikkiä. Mutta teistä pidän huolta, sillä mitä vahinkoa te olette minulle tehnyt, se ei ollut tahallisesti tehty, ja te olette olleet minulle *melkein katkeamatta* mitä parahin ystävä. Vaan enpä koskaan ajattelekaan teitä englantilaisena, vaan — no niin, semmoisena kuin olitte kaksi tuhatta vuotta sitten. Olitte siivo poika; vain liian ahneesti epäpuhtaan sukupuolen kantapäillä.

Oletteko lukenut viimeisestä (helmikuun) *Theosophistista* Subba Row'n esitelmän Bhagavad Gitasta? Jollette, niin lukekaa — sivu 301 alusta loppuun. Olen juuri vastannut erääseen kirjoitukseen, joka ilmestyy samalla kertaa — paitsi jos Cooper Oakley ¹⁾, Subba Row'n *âme damnée*, kähmii sen pois. Mutta Judge ei sitä tee ²⁾, ja olen varma siitä, että te tulette iloitsemaan vanhoillisessa sydämässänne, niinkuin ette koskaan vielä ole iloinneet mistään niin teosofisesta. Fawcett sanoo, että se on mitä musertavin vastaus; artikkeli, joka on yhdellä kertaa harkittua kohteliaisuutta ja »ystävällistä ihailua» — ja että olen pannut hänen syömään omat sanansa. Hän varmasti saa ruoansulatushäiriöitä ja vatsapuruja.

1) Toimitti *Theosophistia* eversti Olcottin ollessa matkoilla. P. E.

2) W. Q. Judge toimitti Amerikassa omaa lehteä *The Path*. P. E.

Te pyydätte neuvoani L. L. (Lontoon Looshi) asiassa. No, koska kysytte minulta, huvittaa teitä ehkä kuulla, mitä Mestari kerran toisensa perästä on huomauttanut L. L.:sta. En voi toistaa teille hänen sanojaan, mutta niiden hengen löydätte *Ilmestyskirjan* tekstistä, III: 15 ja 16. Arvostelkaa itse, ja minä jätän teidät tekemään omia johtopäätöksiänne. Näin ollen on mikä tahansa, joka yllyttää uuteen aloitteeseen, parempi kuin toimettomuus. Jos vielä jäätte hetkeksikään nykyiseen letargia-tilaanne, niin teidän L. L:nne on vuoden päästä oleva sammalen ja mudan peitossa ja itse läkähdytte omiin tuotteihinne (*moraalisiin*, tarkoitan). Mitä hyödyttää kysyminen? Teidän täytyy tietää, että Mestari *ei saata* olla tyydytetty. Kukaan *ei voi* »istua nenällenne» eikä teitä voida *murskata*, koska Don Juan on mennyt ja Pyhä Theresa¹⁾ on nyt yhtämittäa uskonnollisissa *haltiotiloissa*, sillä minä saisin hyvin pian tietää kaikki tämän kauhean salaliiton vehkeet muutamien teosofien kautta — koska he eivät salaa mitään minulta, ja sitten minä tekisin tyhjäksi kaikki nämä ranskalaiset suunnitelmat. Tahdon, että Seura jatkaa työtään yhä edistyen ja ettei sitä häiritä minkäänlaisilla poliittisilla selkkauksilla. Olen valmis tulemaan kunniaattomaksi *ilmiantajaksi* englantilaiselle hallituksellenne, *jota vihaan*, heidän tähtensä, *minun Seurani* ja rakastamieni hindulaisten takia; — niin, rakastamieni, vaikka kaksi heistä, M. ja B., *valheillaan* joka päivä tallaa kunniani, nimeni ja maineeni lokaan. Mutta en minä näiden kahden *epäonnistuman* takia lakkaa rakastamasta Mestarini kansaa. Ah, jospa Mestari vain näyttäisi minulle tien! Jospa Hän vain suvaitsisi sanoa, mitä minun on tekeminen pelastaakseni Indian uudesta verenvuodatuksesta, siitä, että satoja ja kukaties tuhansia syyttömiä uhreja hirtetään muutamien rikollisten takia.

¹⁾ "Don Juan" ja "Pyhä Theresa", kaksi Lontoon Looshin jäsentä.

Sillä tunnen, että oli tehty vahinko kuinka suuri tahansa, englantilaiset ne kuitenkin lopulta vievät voiton; Mestari sanoo, että hetki, jolloin teidän englantilaisten täytyy vetäytyä pois, ei ole vielä lyönyt eikä se lyö — *ennenkuin ensi vuosisadalla* ja niin myöhään, että »Denniekin on vanha, vanha mies», kuten K. H. sanoi joku aika sitten. Sentähden se merkitsee vain hetkellistä häiriötä, omaisuuden hävittämistä, ihmisten hirttämistä — jotka ovat syyttömiä, ja toisten ylistämistä, jotka ovat olleet aiheuttajina. Tiedän sen. Ja ajatella, että tässä minä olen, Indian ovet suljettuina *nenäni edessä!* Että todella teidän hallituksenne on niin tyhmän lyhytnäköinen, ettei se näe, että en ainoastaan en ole enkä koskaan ole ollut *venäläinen vakoilija* — vaan että T. S:n koko menestys, edistys ja hyvinvointi riippuu siitä, että Indiassa kaikki on rauhallista vuosikausia eteenpäin.

Mitä nyt hyödyttää kirjoittaa teille tämä kirje, jollette usko? Kirjoitan, koska pyysin lupaa niin tehdä, ja sain luvan, jota seurasi kuvaava olkapäiden kohautus, minkä tulkitsin merkitsevän: »ei siitä ole hyötyä eikä vahinkoa — hän ei usko teitä». Mutta kaksi kuukautta sitten Mestari sanoi minulle, että asia *oli* vakava. Venäjä nyt ei onneksi tiedä siitä mitään. Niin ainakin kirjeenvaihtajani selittävät minulle. Mutta jos se tietäisi, — minä totta tosiaankin olisin hindulaisten puolella Venäjääkin vastaan. Rakastan maamiehiäni ja maatani sydämellisesti — mutta rakastan Indiaa ja Mestaria vielä enemmän, eikä *ylenkatseeni* venäläisen hallituksen ja diplomatian *tyhmyyttä* kohtaan tunne rajoja. Semmoinen on tilanne todellisuudessa ja kristallin kirkkaana.

Ah, Mr. Sinnett parka, te olette *isänmaan ystävä* epäilemättä, mutta vielä suuremmassa mitassa olette *vanhoilinen*, jos ymmärrätte, mitä tarkoitan. Niin täytyy olla, jos ette näe, että semmoiset yhtämittaiset *julkiset läjähdykset vastoin Venäjän kasvoja* — »vararikkohuijari» ja »valehteleva kerjäläinen», joksi teidän Salisburyenne ni-

mitti Venäjää julkisesti; ja semmoiset toiset Ranskalle osoitetut kohteliaisuudet teidän lehdessänne voivat ainoastaan synnyttää hirmumyrskyn ja yleisen europalaisen sadekuuron ylitsenne jonakin kauniina päivänä. Voin vakuuttaa teille, rakas Mr. Sinnett, että jos Venäjää vihaataan sentähden että sitä pelätään — vihataan taas Englantia periaatteessa yleensä. Mutta tällä ei ole mitään tekemistä minun kanssani, ja minun puolestani saatte purra hännät ja nenät toisiltanne Europassa, kunhan vain ette saa häiriötä aikaan Indiassa.

Kaksi tietä on nyt edessänne. Toinen on: polttakaa tämä kirje älkääkä ajatelko sitä sen koommin; toinen: käyttäkää sitä, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että olette varma siitä, ettei asiasta hiiskuta lehdissä ja että minun nimeni jää tuntemattomaksi kaikille paitsi yhdelle, jolla on auktoriteettia ja joka voi huomauttaa Lord Dufferinille olemaan varuillaan, lyhyesti sanoen ainoastaan semmoiselle, joka voi ryhtyä toimenpiteisiin suunnitellun asian vastustamiseksi. Mutta pyydän teitä, ja luotan teihin *gentlemanina*, kunnian miehenä ja ystävänä, ettette turhan takia saata minulle ikävyyksiä. Ei sentähden, että pelkäisin joutua jonkun ranskalaisen murhattavaksi — kuten eräs teosofimme on minulle varoitukseksi ilmoittanut — sillä semmoisella teolla murhaaja vain saattaisi minut kiitollisuuden velkaan, — mutta sentähden että minua silloin totisesti pidettäisiin kunniattomana *mouchard*'ina, ilmiantavana *vakoilijana*, ja tämä häpeä on pahempi kuolemaa.

Mitä siis neuvotte minua tekemään? Tarvitsen vastaustanne, enkä ryhdy mihinkään, ennenkuin vastaatte. Pitääkö minun neuvoa Mr. — varoittamaan Olcottia vai eikö? Pelkään, että Olcott-raukka joutuu kauheaan häntään, jos hän saa kuulla asiasta — yhtä kaikki — kirjoittakaa ja vastatkaa.

Oletteko nähnyt selonteon viime vuosikokouksesta tammikuun *Theosophistissa*? Näyttää kuin kohtalo tahtoisi,

ettei Seura voi laillistua. Mutta kokous meni mainiosti. Terveiset rouva Sinnetille.

Uskollisesti ja vilpittömästi aina teidän

H. P. Blavatsky.

Kuten huomaamme, on tässä jälkimäisessä kirjeessä ennustus, jonka Madame Blavatsky kertoo Mestari Koot Hoomin lausuneen. Ennustuksen mukaan pitäisi englantilaisten — tämän vuosisadan keskivaiheilla ehkä — joutua pois Indiasta tai ainakin luopua vallastaan siellä (sana *retirement* voi tarkoittaa kumpaakin mahdollisuutta). Joka tapauksessa näkyy tästäkin kirjeestä, että Madame Blavatskylla ja hänen Mestareillaan ei ollut tietoa siitä Englannin maailmanvallasta, joka myöhempien ilmoitusten mukaan kuuluisi »jumalalliseen suunnitelmaan».

*

Joanna Southcott-liikkeen sihteeri, Mr. J. Carpenter Smith, on lähettänyt minulle pienen kirjoituksen toivomuksella, että se julkaistaisiin Ruusu-Ristissä. Hän kertoo siinä, että liike on herättänyt odottamattoman paljon huomiota Suomessa. Sadat eri tauteja potevat henkilöt ovat pyytäneet Panacea ja ruvenneet sitä käyttämään. Mr. Smith jatkaa:

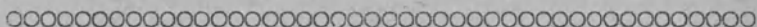
»Panacea-lääke lähetetään aivan vapaasti niille, jotka ilmoittaen tautinsa laadun pyytävät sitä os. C. S. S. c/o J. Carpenter Smith, 46 Ebury Street, London, S. W. 1. Hoito itse on siinä, että lähetetään pieniä valkoisia tabletteja, joita on kyllästetty kutakin eri tautia varten erikseen valmistetulla essensillä — vaikka tämä essensi pohjaltaan on sama.

Sanotaan, että monet suomalaiset ovat parantuneet vakavistakin taudeista tämän hoidon avulla. Meille on kerrottu parantumisista kaikenlaisista vammoista: heikosta näöstä, kuuroudesta, astmasta, ihotaudista j. n. e.

»Hoidossa on tätä nykyä noin 6000 potilasta kaikista maanosista, ja merkillisiä parantumisia on lopullisesti todettu. Mannermaalla on kuuluisia lääkäreitä, jotka mielenkiinnolla seuraavat hoitotapaa ja muutamat kokeilevat sillä omien potilaittensa piirissä.»

Yhdyn mielelläni Mr. Smithin loppuhuomautukseen, että »vaikkei meillä ole mitään patenttia lääkkeestämme, emme ymmärrä, mitä vahinkoa voisi syntyä sen käyttämisestä . . . Monet ovat todistaneet sen puolesta eikä kukaan ole vielä voinut todistaa sitä arvottomaksi; niin ollen näyttää tällä Southcott Panacealla olevan suuri ja kiintoisa tulevaisuus.»

Koska Mr. Smith valittaa minulle, että kieli tuottaa suuria vaikeuksia ja kysyy neuvoani, olen ilmoittanut hänelle, että toimitan ohjeet painettaviksi suomen kielellä, niin pian kuin saan rahallista kannatusta painattamista varten suomalaisilta potilailta. Pyydän siis, että ne, jotka ovat saaneet apua Panacean kautta, lähettävät veljiään ajatellen roponsa minulle. Tilitän kaikesta tässä Ruusu-Ristissä.

Arabialaista viisautta.

Jos kysyt neuvoa viisaalta mieheltä, tulee hänen viisautensa sinun omaksesi.

Neuvonantaja on uskottu mies.

Kun ihmiset neuvottelevat yhdessä, johtaa heitä viisain heidän joukostaan.

Kahden tieto on parempi kuin yhden. Kaksi päätä on parempi kuin yksi.

Kysy neuvoa kokeneelta mieheltä, sillä hän antaa sinulle mitä on hänelle paljon maksanut ja josta sinä et mitään anna.

Ihminen, joka on päivän sinua vanhempi, on sinua vuotta kokeneempi.

Kysy neuvoa vanhemmalta ihmiseltä ja nuoremmalta, ja päätä sitten itse.

Viisainkin tarvitsee toisten neuvoa.

Ken on viisas ja kysyy toisilta neuvoa, on kokonainen ihminen; kellä on itsellään viisas mielipide, muttei kysy neuvoa toisilta, on puolinainen ihminen; mutta se, jolla ei ole itsellään mitään mielipidettä eikä kysy toisilta neuvoa, hän ei ole lainkaan ihminen.

*

Ilman puhekykyä ihminen ei olisi muuta kuin mykkä taulu tai halveksittava eläin.

Kieli on ihmisen paras osa.

Ihminen on piilossa kielensä takana.

Ihmisen puhe näyttää, minkälainen mieli hänellä on.

Mitä kirjoitat, on tosinta, mitä sinusta voi sanoa.

Kaunopuheisten miesten sanat ovat kuin mahtava armeija, ja heidän kirjoituksensa ovat kuin välkehtiviä miekkoja.

Paras käsiala on se, mikä on helpoimmin luettavissa.

Jos pidät kirjaa arvossa, luet sen läpi.

Jos kirjoitat kirjan, varustaudu arvostelulle.

Kirja on kuin kasvitarha, kannettuna taskussa.

Kirja on kaunopuheinen, hiljainen toveri tai puhuva ystävä, joka vastaa ja tekee kysymyksiä.

Kirjat ovat mielten ravintoa.

*

Viisaat ovat hiljaisia.

Hiljaisuus on usein kaunopuheisempi kuin sanat.

Älä ole nopea kieleltäsi. Jos sanat ovat hopeata, on vaikeaminen kultaa.

Ei kaikki, mitä tiedetään, ole sanottava.

Vaieta on viisasta, mutta harvat sitä tekevät.

Kun ajatus suurenee, pienenee puhe.

Varomaton sana voi tehdä sinulle suurta vahinkoa.

Ihminen, joka puhuu paljon, on altis paljolle moitteelle.

Parempi on katua sanomatta jäänyttä kuin sanottua.

Viisautta on muodostunut kymmenestä osasta — niistä yhdeksän on vaiteliaisuutta ja kymmenes on puheen lyhyttä.

Joka sanoo, mitä hänen ei tulisi sanoa, saa kuulla samoista, jota hänen ei tekisi mieli kuulla.

Toht. *Wortabet'*in kokoelmasta suom. P. E.

”Syntiinlankeemus” teosofian valossa.

Kauan olen toimituspapereitteni joukossa säilyttänyt tämän ystävävainajani kirjoituksen. Olen pitänyt sitä kalliina aarteena, muistona siitä vilpittömästä ja läpeensä teosofismielisestä työtoverista, joka jo nuorena poikana omaksui teosofisen elämänymmärryksen ja vielä alakäisenä rupesi auttamaan minua teosofisessa työnteossa. Hän kirjoitti tämän vuonna 1907 ja selvästi näkyy, kuinka edistynyt hänen ajattelunsa silloin jo oli. Monet Ruusu-Ristin lukijat, jotka tunsivat Väinö Valvanteen, tulevat varmasti suurella lämmöllä ja ilolla lukemaan tämän — sanon: onneksi — verrattain pitkän artikkelin. Ja niille uusille lukijoille, joille V. H. V. on tuntematon suuruus, on epäilemättä kiintoisaa tutustua tähän kirjailijaan, jonka etevyys olisi valmistanut hänelle kunniasijan suomalaisten kirjailijain joukossa, jos karnan herrat olisivat antaneet hänen elää kylliksi kauan. P. E.

Teosofinen liike on epäilemättä huomattavimpia ilmiöitä nykyajan ajatuselämässä. Sen alkuunpanijasta, madame Blavatskysta on paljon kiistelty puoleen ja toiseen eikä historian tuomio ole hänestä vielä langennut. Mutta hänen nerokkuuttaan, laajoja tietojaan ja hämmästyttäviä aatteitaan — mistä hän ne sitten lieneekin saanut — ei ole kukaan kieltänyt. Niistä on jällellä siksi suurenmoinen todistus *The Secret Doctrine*, kolme laajaa nidosta käsittävä teos, joka aikanaan sai suurimmatkin tiedemiehet kuten Max Müllerin ja Crookesin ihmettelemään.

Mad. Blavatsky asettui oppositiioniin koko silloista tieteelistä maailmaa vastaan ja siksipä hänen sanansa usein olivatkin hyvin purevia ja väitteensä liioiteltuja eikä sitä ole hänelle anteeksi annettu. Mutta kuitenkin antoi hän nykyajan ajattelulle suuren sysäyksen, jonka vaikutuksia nyt nähdään kaikkialla, uskonnon, tieteen ja kirjallisuuden alalla. Hänen kuolemansa jälkeen puolitoista vuosikymmentä sitten on maailma paljon muuttunut. Nyt ovat teosofiset aatteet jo kaikkialla sivistysmaissa saaneet arvoa ja tunnustusta, varsinkin senjälkeen kuin niiden etevimmäksi edustajaksi on tullut Mrs. Annie Besant, maailmankuulu puhuja ja kirjailija. Yhä maltillisemmassa ja tieteellisemmässä muodossa esiintyy teosofia nykyään maailmassa.

Uskontoon on teosofia etupäässä vaikuttanut herättävästi ja puhdistavasti esittämällä muutamia »uusua» periaatteita, joita se itse väittää ikivanhoiksi. Ne ovat ikäänkuin avaimia, jotka todella tuntuvat tuovan selvitystä moneen uskontotutkimuksen kiistanalaiseen kohtaan. Tämän lehden lukijoita varmaankin huvittaa tutustua yhteen esimerkkiin siitä, kuinka teosofia käsittelee vanhoja pyhiä myyttejä ja traditsioneja.

»Syntiinlankeemus» on kristillisen oppijärjestelmän perus-

kiviä ja on painanut syvän leiman koko länsimaiseen uskonnolliseen ajatuselämään. Voimme sanoa, että tähän vanhan testamentin lankeemustaruun ovat nojautuneet kaikkein synkimmät ja vaarallisimmat uskonnolliset käsitykset, jotka kristikunnassa ovat olleet kehityksen esteenä ja yhä vieläkin ovat, niin kauan kuin niitä kasvavalle sukupolvelle opetetaan ainoana ehdottomana totuutena. Tuota kertomusta pidetään suorastaan Jumalalta saatuna ilmoituksena ja se tarjotaan pienelle lapselle, ennenkuin hän vielä on oppinut ajattelemaan, joten se kerrassaan syöpyy hänen mieleensä ja antaa pohjaväriä hänen varhaiselle maailmankatsomukselleen. Juuri nousevan nuorison vuoksi tulisi jokaisen ihmisyyden ja kulttuurin ystävän kääntää huomionsa tämän uskonnollisen kysymyksen ratkaisuun eikä tyytyä siihen, että hän itse puolestaan tuntee olevansa vapaa dogmiskon siteistä.

Millaisen käsityksen me jokainen lapsuudessamme olemme saaneet syntiinlankeemuksesta? Meille opetettiin tuo kertomus suurena yleismaailmallisena historiallisena tapahtumana, joka muka ikiajoiksi on ratkaissut ihmiskunnan kohtalon. Ensimmäisten ihmisten synty ja sen rangaistus lepää poistumattomana taakkana kaikkein jälkeentulevaisten hartioilla ja ihmisluonto on ainaisesti oleva olennaisesti paha ja kykenemätön hyvään.

Mutta jos tuo kertomus otetaan järkipärisesti tutkittavaksi, huomataan siinä sellaisia pohjattomia kuiluja, joita eivät teologiensaivartelut koskaan kykene täyttämään. Ajattelevalle ihmiselle nousee kysymyksiä, joihin hän turhaan hakee jumaluusopilta vastausta, hän huomaa epäjohdonmukaisuuksia ja mielettömyyksiä, joita eivät mitkään selitykset poista. Eikö Jumala ollutkaan ennalta-kaikki-näkevä? Olisiko hän saattanut »kokeilla» luotujensa kanssa, jos hänen silmälleen menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus on yhtä? Ja kuinka saattoi hän sallia käärmeen olemassaoloa paratiisissa?

Itse kertomuksen ulkonainen muotokin on sellainen, että on mahdotonta uskoa sitä tositaipaukseksi. Ja niinkuin E. Lampén kirjassaan »Uskonnonopetuksesta» on osoittanut, ei siinä suinkaan Jahve esiinny edullisessa valossa. Hän on siinä kuvattu kateelliseksi hirmuhallitsijaksi, joka ei soisi ihmiselle tietoa vaan valheella (!) peloittaa heitä syömästä tiedon hedelmää. Käärmeen neuvo tuntuu näet olleen totuutta lähempänä kuin Jumalan uhkaus.

Eipä siis ihme, että kriittinen tutkimus on kelvottomaksi tuominnut koko tämän vanhan tarinan ja asettanut sen samaan asemaan kuin muiden kansain jumaluustarut, jotka useinkin

huomattavasti muistuttavat juutalaisten sepittämiä. Kaikki kansat elävät lapsuudessaan satujen ja kuvien aikaa, niin kauan kuin heidän todellisuusaistinsa ei vielä ole herännyt. Heille ei mikään ole yliluonnollista vaan he uskovat rohkeasti kuinka mielettömiä hyvänsä ja osoittavat jumalallista kunnioitusta sellaisille sepityksille, jotka vain ovat lähteneet kekseliäimpien ihmisten päästä.

Näin päättelee vapaamielinen tutkimus. Mutta onko tämä selitys puolestaan riittävä valaisemaan syntiinlankeemustarua syntyä ja sen voittamaa suurta merkitystä? Mitä tarkemmin tuota kertomusta katsellaan, sitä mahtavammalta se tuntuu yksinkertaisessa koruttomuudessaan, jokainen sana on siinä tarkoin punnittu, paikalleen sattuva ja kokonaisuuden eheydelle välttämätön. Se on muodollisestikin taideteos ja sisällöltään salaperäisesti todellisuutta uhkuva. Ihmetellen kysymme: kuka on uskaltanut omasta päästään kyhätä tuollaisen kertomuksen ja kuka on sille voinut hankkia jumalallisen kunnioituksen?

Teosofia käy tähän kysymykseen käsiksi aivan toiselta puolelta kuin uudenaikaiset mytologit. Se lähtee siitä edellytyksestä, että tällainen vanha pyhä taru todella on »jumalallista ilmoitusta». Se merkitsee: tämä ei ole minkään ihmisen keksintöä vaan on ikivanha todellisuuden esitys, joka »vihittyjen» kesken on kulkenut perintönä ammoisista ajoista. Se on kohtaisin aina niiltä suurilta mantereilta, jotka nyt sivistyksineen kaikkineen lepäävät valtamerien pohjassa. Ja teosofia sanoo, niinkuin monet uudemmat uskonnontutkijat: on kyllä totta, että kansat lapsuudessaan *uskovat* satuja, mutta ne eivät enempi kuin lapsetkaan kykene itse *luomaan* satuja, ainakaan sellaisia, jotka itsessään kätkeivät syvää viisautta. Ihmiskunnan historia on verrattavissa yksityisen ihmisen historiaan. Niinkuin lapsi ei ole jätetty oman onnensa nojaan vaan aina on viisaampien ympäröimä, jotka sitä vähitellen opastavat tietoon ja käsitykseen, niin on ihmiskunnallakin lapsuutensa aikana ollut suuria opettajia, korkeita olentoja, jotka kenties ovat tänne maan päälle tulleet muista tähdistä ihmiskunnan ensi askeleita ohjsamaan. Nämä viisaammat ihmiset ovat olleet uskontojen perustajia ja traditsionien ja myyttien alkuunpanijoita eivätkä nämä siis ole suinkaan tietämättömien keksimiä sepityksiä.

Tämä kaikki tuntuu ensi kuulemalla turhalta haaveilulta, mutta mitä enemmän sitä ajattelee, sitä järkevämpänä se esiintyy. Todella, jos uskonnoilla on joku todellisuus takanaan, jos on olemassa näkymättömiä maailmoita ja niissä korkeampia järkiolentoja, niin on tämä aivan johdonmukaista. Ja historian

todistus vahvistaa tämän väitteen ihmeellisesti. Egyptin, Indian, Kreikan y. m. maiden muinaistutkimus viittaa tuollaisiin suuriin jumalallisiin olentoihin, jotka turhaan kysyvät vertojaan myöhemmissä polvissa. Nykyiselle tieteelle on mahdotonta selittää tätä tosiasiaa, sen ainoa keino on kieltää se. Mutta ei ole ainoastaan vanhoilla sivistyskansoilla tällaisia traditsioneja, vaan vieläpä villikansoillakin on kertomuksia muinaisesta kulta-ajasta, jolloin suuret kuninkaat ja opettajat heitä hallitsivat. Joka tapauksessa on tämä selitys yhtä todennäköinen kuin mytologien teorit.

Kun tältä kannalta katsotaan syntiinlankeemusta, edellyttämällä, että se perustuu tietoon, jolle joku yksityinen ihminen on antanut ulkonaisen ilmaisumuodon, näyttäytyy kertomus vallan uudessa valossa. Ensiksikin on luonnollista, että se on vertauskuvallinen esitys eikä suinhan aiottukaan historialliseksi kertomukseksi. Ja nyt olisi vain tiedettävä, mikä merkitys on kaikkien sanojen ja käsitteiden takana. Tästä sanoo teosofia: Salainen tieto on aina kulkenut ihmiskunnassa perintönä ajasta aikaan. Vihitty on sen aina uskonut toiselle vaitiololupauksen turvissa. Tuo pyhä taru on mitä taidokkaimmin kokoonpantu, niin että se vastaa todellisuutta sekä toiselta että toiselta puolen nähtynä, toisella tai toisella avaimella aukaistuna. Sillä on siten monta merkitystä, ja se merkitys, jonka teosofia on saatanut julkiseksi, on älyllinen, järjenomainen merkitys.

Kun järjenomaisesti syntiinlankeemusta tulkitaan ja todella siitä etsitään tietoa, huomataan heti, että se on kertomus ihmiskunnan kehityksestä, kertomus, jonka viisaat tietäjät ovat antaneet opettaakseen kansaa ja selvittääkseen heille maailman moninaisten kärsimysten ja ristiriitojen »syntyjä syviä». Paratiisi oli ihmiskunnan lapsuuden aika, sen ensimmäinen viattomuuden tila, jota vanhat traditsionit sanovat »kulta-ajaksi». Se ei ollut »4000 vuotta e. Kr.» vaan satoja tuhansia vuosia sitten, se ei ollut vain kahden ensimmäisen ihmisen lyhytaikainen onnen unelma vaan se käsitti arvaamattomia ajanjaksoja ja sukupolvia. Me kaikki nykyiset ihmiset olemme olleet mukana paratiisissa, sanoo teosofia, joka julistaa jälleensyntymistä ainoana järjellisenä kuolemattomuususkona. Me ihmiset olemme kaikki lujilla siteillä kiinnitetyt »Maa-emoon» ja seuraamme yhdessä ihmiskunnan historian mukana sen alusta loppuun asti.

Ymmärtääksemme, millainen onnen ja viattomuuden aika ihmisillä oli heidän eläessään »luonnontilassa», on seuraava kuvaus valaiseva. »Kun espanjalaiset v. 1620 valloittivat Ladronen saaret, luulivat saaren asukkaat olevansa ainoat ihmiset

maan päällä. Heiltä puuttui miltei kaikki, mikä sivistyneelle näyttää välttämättömältä. Saarilla ei ollut eläimiä paitsi lintuja, jotka aivan rauhallisesti saivat kaikkialla liikusella. He eivät olleet nähneet tulta eivätkä alussa voineet aavistaakaan sen laatua ja käyttöä. Hedelmät, pähkinät ja kasviaineet olivat heidän ainoa ravintonsa. Kaikki olivat he erinomaisen hyväkasvuisia ja kykenivät helposti kantamaan 250 kg. painon hartioillaan. Tautia eivät tunteneet ja kaikki elivät vanhaan ikään. Monta oli elänyt yli 100 vuoden tunteenmatta koskaan vähintäkään sairautta.»

Vanhat kreikkalaiset tarut puhuvat kulta-ajasta, jolloin ei ollut sotaa, ei aseita, ei valtiolaitosta lakeineen ja vankiloineen, tuomareineen ja tyranneineen. Ihmiset elivät luonnon puhtaista antimista huolitta ja murheitta, ajattelemtakaan toisiaan sortaa, koska kaikilla oli vapaa helppo toimeentulo. Ihmiset elivät luonnon yhteydessä samanlaista vapaata, tervettä, sopusoin-tuista elämää kuin neitsyeellinen luonto. Heillä ei ollut tyydyttämättömiä himoja ja tarpeita, jotka olisivat tuottaneet ahdistuksia ja kärsimyksiä, he eivät kaivanneet verta ja raatojen lihaa ja kasvoivat siten terveiksi ja voimakkaiksi. He noudattivat puhtaita vaistojaan ja tottelivat viisaita, lempeitä johtajiaan niinkuin lapset vanhempiansa.

Mutta tämä aika ei saanut eikä voinut ainiaan kestää. Täydellisen ihmisen ihanne ei ollut itsetiedoton lapsi, joka ajattele-matta, miltei konemaisesti tottelee hyvän lakia, vaan omatahto-oinen, itsetuntoinen Jumalan tahdon täyttävä, joka on kokenut sekä hyvän että pahan ja vapaaehtoisesti oppinut valitsemaan hyvän ja voittamaan pahan. Ihmisen täytyi oman sisäisen jumaluutensa voimalla voittaa itselleen iankaikkinen elämä ja sentähden oli hänen koettava kaikki pahan ja kärsimyksen as-teet ja käytävä kuolemasta kuolemaan oppiakseen, että ainoastaan jumalallinen, henkinen on todellisuutta, kaikki aistillinen vain peilikuvaa, katoovaista harhaa. Ihmisen täytyi asettaa oma tahtonsa elämän tahtoa vastaan ja »erottaa Jumalasta», jotta hän vähitellen pitkällä toivoretkellä, monen monituisen elämän kokemusten kautta oppisi näkemään, että hänen sisin olemuk-sensa onkin yhtä Jumalan kanssa ja että itsekkäisyys, eristyminen muusta maailmankaikkeudesta aina johtaa häviöön ennen tai myöhemmin. Hänen sisäinen henkensä elää kuolemattomana kautta aikojen, mutta se lähettää itsestään yhden persoonallisuuden toisensa jälkeen aistilliseen elämään kokemuksia kokoomaan. Mutta kaikki persoonallinen elämä ja toiminta, olkoon se sitten maan päällä, helvetissä eli kiirastulessa tai taivaassa, on rajal-

lista ja ohimenevää. Tämä »kuolema» on syntiinlankeemuksen luonnollinen ja oikea ja onnellinen seuraus. Syntiinlankeemus on ensimmäinen askel ihmisen pitkällä kehitystiellä, joka ensin kulkee pahan kautta, mutta vähitellen kääntää pahan hyväksi elämän suuren kehityslain vaikutuksesta. Lankeemus ei olisi voinut jäädä tapahtumatta, ja sentähden olikin hyvän ja pahan tiedon puu vartavasten istutettu keskelle paratiisia ja Elohim sanoi: »Jona päivänä te siitä syötte» (Septuagintan mukaan futuuri) edellyttäen, että he sen kerran tulisivat tekemään.

Näin sanoo teosofia. Tämä on se totinen monistinen maailmankatsomus, joka muinaisajoista asti on ollut viisaammilla ihmisillä, vaikka tietämättömien usko kaikkina aikoina on ollut dualistinen. Mutta nyt meidän aikanamme alkaa kaikkialla kristikunnassa selvitä suuri *yhteyden* totuus ja yhä enemmän vapaudutaan siitä synkästä painajaisesta, joka keskiajasta asti on levännyt hartioillamme, uskosta ikuisen pahan valtaan, joka olisi Jumalan valtakunnan rinnalla. Teosofia ei ole suinkaan ainoa liike meidän päivinämme, joka kieltää pahan maailmanvallan, vaan miltei kaikki uudemmat ajattelijat ovat tulleet samaan johtopäätökseen sekä tieteen ja historian tutkimusten että omien uskonnollisten kokemustensa kautta.

Kuinka on sitten ymmärrettävä käärme ja Elohim? Eivätkö ne ole kaksi sovitamatonta vastakohtaa? Uskovaiset sanovat, että käärme, viisauden ikivanha symboli, on kaiken pahan alku ja juuri; se on »vanha mato», joka ikuisesti taistelee Jumalaa vastaan ja joka oikeastaan joutuu Jumalasta voitolle ihmiskuntaan nähden. Monet vapaa-ajattelijat taas sanovat, että käärme oli ihmiskunnan hyväntekijä, kehityksen eteenpäin vievä voima, itsenäisyyden ja vapauden henki. Elohim sitävastoin muka edustaa orjamaisuutta, alistomista, pakkoa ja hirmuvaltaa.

Kumpi käsitys on oikeassa? Teosofian mukaan ei kumpikaan eli molemmat yhtä oikeassa. Ehdottoman Elämän kannalta nuo kaksi voimaa ovat yhtä, saman jumaluuden kaksi ilmennyspuolta. Absoluuttisessa olemassa-olossa sulavat yhteen »hyvä» ja »paha». Ja itse kertomuksessamme käärme ja Jumala edustavat sitä kuvaa, mikä Aatamilla eli ihmisellä on näistä maailmanvoimista tajunnassaan. Ja luonnollisesti kehittyvän ihmisen sielussa yksi ääni on sopusoinnun ääni, toinen on elämän ja toiminnan ääni, joka ensi alussa houkuttelee himoja ja itsekkyyttä seuraamaan ja aistillista maailmaa tavoittamaan. »Daemon est Deus inversus», »Pahahenki on Jumala ylösalasin käännettynä», sanoo vanha kabbalistinen lause ja siinä piilee m. m. se totuus, että kun Daemon käännetään ylösalaisin, siitä tulee

Jumala ja silloin on ristiriita lopussa ja Jumala on kaikki kaikessa.

Kuinka nyt tapahtui lankeemus? Jokaisessa ihmisessä on kaksi puolta, Aatami ja Eeva ja symbologian mukaan Aatami on ihmisen ajatteleva minä ja Eeva edustaa tunneluontoa. Nyt hänen sisässään puhui orastavan itsetietoisuuden ja itsekkyyden käärmee-ääni: »miksi tottelen ulkopuolisen voiman käskyä? Minä olen itse ja voin tehdä mitä tahdon. Ja minä tahdon tietää ja oppia käymään omia teitani. Tahdon tuntea nautintoa omin päin.» Nyt oli ihminen suurilta opettajilta saanut selvästi kuulla ja oppia, mikä olisi seurauksena, jos hän omin lupinsa söisi hyvän ja pahan tiedon puusta. Kun hän lähti kulkemaan himojen ja kärsimysten tietä, piti hänen viedä mukanaan tieto siitä, että hän itse vapaaehtoisesti oli valinnut tiensä ja että ikuinen Jumaluus ei ollut häntä pakottanut kuoleman polulle astumaan. Ihmisen piti aina voida sanoa itselleen: minusta itsestäni riippuu, että elämäni on sellainen kuin se on, ja minusta myöskin riippuu, tahdonko, että elämäni tulee muuttumaan, tahdonko kääntää oman tahtoni elämän tahdon mukaiseksi.

Mutta hyvän ja pahan tiedon puu oli ihanainen nähdä ja Eeva, ihmisen tunneluonto kuunteli ensiksi kiusaavaa ääntä, otti puusta ja söi, ja senjälkeen myöskjn ajatus, Aatami suostui tekoon ja otti siihen osaa — »ja molemmat söivät». Tämä syöminen ei ollut hetken työtä vaan vuosisatojen, sillä äärettömän hitaasti tapahtuvat ihmiskunnan kehityksen suuret vaiheet. Mutta kun ihmiset olivat syöneet kielletystä hedelmästä, aukeivat heidän silmänsä, he tulivat itsetietoisiksi, näkivät oman itsensä ja huomasivat olevansa alasti. He verhoutuivat häveten ja siitä asti on ulkonainen elämä aina ollut peittelemistä ja sisäisen ihmisen kätkemistä yhä useampien verhojen taakse.

Mitä itse kielletyn hedelmän syöminen oli, siitä antaa kertomus vain viittauksittain meidän tietää. Mutta mad. Blavatsky selittää salaisen traditsionin mukaa, että »lankeemus» koski ihmisen sukupuoliluontoa. Siihen asti oli ihmisellä niinkuin eläimillä sukupuolinen elämä ollut rajoittuneena visseihin vuodenaikoihin ja tapahtunut ainoastaan rakkauden kasvattamiseksi ja suvun lisäämiseksi. Mutta kielletyn hedelmän, syöminen merkitsi, että ihminen alkoi etsiä *nautintoa* sukupuolielämästä, ja nainen, tunteille alttiinpana, ensiksi houkutteli miehensä siihen. Siitä asti muuttui ihmiselämästäkin ja luonnollinen aikakautinen vaisto katosi; parittelu saattoi tapahtua milloin tahansa, mutta synnyttäminen, joka tähän asti oli ollut kivutonta, tuli

tästä lähin naisen suurimmaksi rangaistukseksi ja kärsimykseksi. »Kivulla pitää sinun synnyttämän lapsesi», sanoikin Elohim Eevalle.

Runollisesti kuvaa kertomus, kuinka himojen liekin sammuttua — »kun päivä viileeksi tuli» — Jumalan ääni kuului paratiisissa ja Aatami lymyi, koettaen välttää oman sisäisen äänensä kuulemista. Mutta ankara oli elämän vastaus hänen ensimmäiseen rikokseensa: »Koskas tämän teit, kirottu olkoon maa sinun tähtes, orjantappuroita ja ohdakkeita pitää sen kasvaman ja surulla pitää sinun siitä elättämän itsesi kaiken elinaikasi.»

Nyt luonnollisesti ainoastaan perin tietämättömät ja pinta-puoliset voivat ajatella, että Jumala olisi »odottamattomasta» lankeemuksesta suuttuneena istuttanut maan päälle ohdakkeita ja muita vahingollisia ja kiusallisia kappaleita. Koko tämä rangaistus on sielullista laatua; maa on yhtä ihana puutarha kuin ennenkin, mutta ihmisen silmät ovat auenneet: hän näkee nyt »hyvän ja pahan». Ennen hän ainoastaan huomasi ruusut ja kauniit ohdakkeen kukat; nyt hän vain tuntee piikit ja okaat. Tiedämmehän, että onni ja onnettomuus ensi kädessä riippuu siitä, millä silmillä ihminen katsoo maailmaa. Kun sisällä on ilo ja rauha, on maailma paratiisi, mutta kun viattomuus on väistynyt, on raskas pilvi peittänyt elämän auringon. Jumala ei ole mitenkään muuttanut mieltään ihmisen suhteen; ihmisen silmät ovat vain tulleet kykenemättömiksi näkemääu paratiisia. Ja elämän armollinen laki sanoo hänelle: »otsasi hiessä pitää sinun tekemän työtä ja elättämän itsesi». Tämä ei ole rangaistus vaan yhtä hyvin siunaus — luonnollinen keino kehityksen perille viemiseksi.

Kulta-aika oli loppunut. Ihmisessä heräsivät toiset himot toistensa jälkeen. Sodat ja riidat, anastukset ja vääryydet, kohtuuttomat pyyteet ja julmat hävityksen vietit lopettivat pian onnellisen ja helpon elämisen laadun. Kaikkien sota kaikkia vastaan alkoi ja viisaat opettajat vetäytyivät maan pinnalta pois. Siitä ajasta asti me ihmiset aina etsimme kadonnutta paratiisia, mutta paratiisin portilla seisoo enkeli säihkyvä miekka kädessään »vartioimassa elämän puun tietä». Tähän loppuu paratiisitaru, mutta meidän ihmisten tehtävä on sitä jatkaa. Meidän on maailman korven kautta kulettuamme tultava takaisin paratiisiin, voitettuamme hyvän ja pahan tiedon ja opittuamme vapaaehtoisesti ja tietoisesti täyttämään Korkeimman Tahdon.

Tämä kaikkien ihmisten ääretön kehityksen taival ei ole päätetty yhdessä lyhyessä ihmiselämässä, sanoo teosofia. Yhä

uudelleen syntyy ja kuolee personallisuus ja vasta pitkien kokemusten jälkeen tapahtuu henkinen »uudestisyntyminen» ja ihminen alkaa kulkea »elämän tietä» takaisin Eedeniin. Nämä totuudet ovat nykyaikana joutuneet ylenkatseen ja epäilyksen alaisiksi, mutta ne ovat ikuisia, ne ilmenevät kaikissa suurissa uskonnoissa hieman erivärisinä mutta ytimeltään samoina. Paratiisin portilla seisoo totuuden enkeli Kerubimi kaksiteräinen miekka kädessään vartioimassa, ettei kukaan valmistumaton pääse sisälle. Tiede, taide, kulttuuri, lemmonni, luonnonpalvelus, kaikki tarjoovat jotakin onnea taivaltavalle ihmislapselle, mutta sitä lopullista, varmaa ja horjumatonta rauhaa ei saavuta kukaan, ken ei »myy kaikkea, mikä hänellä on ja ota ristiänsä» — kaikki kuvannollisesti. Kirkollinen kristinusko on nykyään kokonaan unohtanut tämän suurimman ihanteen, jota ei yksi tuhannesta toteuta, mutta teosofian muodossa on se jälleen saanut sijansa nykyajan ajattelussa. Se on hypoteesi, kaukainen ihanne tavalliselle ihmiselle, mutta kaikkien uskontojen historia on täynnä todistuksia sen todellisuudesta.

Kristinusko on symboliikallaan jatkanut juutalaisten mystillistä traditsionia. Me tiedämme, kuinka armottomasti raamatunkritiikki on raamattua kohdellut. Se on huomannut sekä uudessa että vanhassa testamentissa niin paljon historiallisia mahdolluuksia ja ristiriitoja, että sen on täytynyt tuomita useat tärkeät kertomukset legendoiksi. Mutta jos me raamattua käsittelemme samalla tavalla kuin kaikkea muutakin mystillistä kirjallisuutta, etsien siitä ennen kaikkea yleisinhimillistä, sisäistä, sielullista totuutta, eikä historiaa, kerran ja yhdessä paikassa tapahtunutta, niin se esiintyy aivan uudessa valossa ja saa takaisin suuren arvonsa. Jo aikaisimmat kirkkoisät, kuten Klemens Aleksandrialainen, Origenes y. m. väittivät nimenomaan, että juutalaisten raamatun ja evankeliumin kertomuksilla kummallakin on sisäinen merkitys, joka on pääasia: ulkonainen kertomus voi usein olla todellisuudesta kaukana. Origenes väitti niinkin, että raamatussa on *tahallisia* mahdolluuksia, juuri sitä varten, jotta ajatteleva lukija huomaisi, ettei ole tarkoitettu ulkonaisia tosiasioita vaan sielullisia. Esim. paratiisikertomuksesta Origenes lausui, »että kaikilla näillä asioilla on ominainen vertauskuvallinen merkitys». »Joka avoimesti käsittelee kertomuksia eikä tahdo tulla niiden kautta petetyksi, käyttää arvostelukykyään päättääkseen, mitä väitteitä hän hyväksyy ja mitä hän omistaa kuvannollisesti, koettaen löytää siitä sepitysten tekijäin tarkoituksen, ja mitä väitteitä hän

aivan jättää uskonsa ulkopuolelle, ne kun on kirjoitettu vain muutamien yksilöiden tarpeeksi.»¹⁾

Jollei vanhassa testamentissa olisi nähty muuta kuin se ulkonainen kuori, jota meillä nykyään kouluissa opetetaan, niin ei sitä suinkaan olisi hyväksytty kristikunnan kaanoniksi, opinohjeeksi. Sillä meidän ei tarvitse luulla, että varhaisin kristinuskoko oli yhtä sokea ja umpimähkään uskova kuin nykyinen kristikunta. Yli muun uskovaisten lauman kohosivat silloin »gnostikot», »tietävät», jolla nimellä myöskin Origines y. m. kirkkoisät nimittävät korkeammin valistuneita, vihittyjä. Noihin aikoihin ei vielä löytynyt »kirkkoa» eikä »lahkoja» vaan ainoastaan eri seurakuntia, joilla oli mitä erilaisimmat käsitykset kristillisestä opista, mutta jotka kaikki olivat palavia siveellisessä pyrkimyksessään. Opinkappaleet olivat silloin kunkin yksityisasiota. Gnostikot, älykkäimmät, syvimät ja siveellisimmät kristityistä käsittivät kristinuskoa filosofisesti ja sielutieteellisesti. Heidän maailmankatsomuksensa ei ollut dualistinen vaan he uskoivat yhteen ainoaan Maailmanvoimaan, jonka ilmennyksenä on myöskin se, mitä me sanomme *pahaksi*. Sentähden yksinkertaisemmat kristityt antoivat muutamille niistä pilkka- ja loukkausnimeksi »ofiitit» eli »käärmeenpalvelijat» tai »Kainiitit», Kainin seuraajat. Äärettömällä vimalla tuhottiin myöhemmin — silloin kun dogmirakennus kivettyi ja se lahko pääsi vallalle, jota nykyään pidetään ainoana ortodoksisena — kaikki jätteet gnostikkojen laajasta kirjallisuudesta, niin että meillä nyt monestakin suunnasta ei ole muuta tietoa kuin mitä vihamiehet, myöhemmät kirkkoisät antavat. Ja nämä tiedot ovat selvästi hyvin ristiriitaisia ja virheellisiä. Mutta kaikkein usin tutkimus on alkanut tulla varsin merkillisiin tuloksiin, jotka näyttävät muuttavan koko käsityksemme alkuperäisestä kristinuskosta. Juuri nykyään, kun kristinuskoko joka puolelta ahdistetaan ja osoitetaan, kuinka jyrkästi ristiriitainen se on vapaalle, monistiselle ja optimistiselle maailmankäsitykselle, on teosofia tullut näyttämään, että itse kristinuskossa sen kuoren alla piilee syvä ydin, joka kestää järjen kovimpienkin hyökkäysten edessä, joka tyydyttää kaikki oikeuden ja johdonmukaisuuden ja rakkauden vaatimukset. Kun tämä ydin saatetaan päivänvaloon, silloin poistuvat itsestään ne ulkonaiset kuoret, jotka ovat tälle ajalle tarpeettomia. Mutta oppikaamme kohtelevaan uskontoja samalla kunnioituksella kuin kaikkia tieteitäkin, sillä uskonto on tosi tiedettä olemukseltaan, tieteitten tiedettä. Se perustuu tosiasioihin

¹⁾ Contra Celsum IV 39, 42.

s. o. sielujen sisäisiin kokemuksiin, ja joka näitä pilkkaa, hän pilkkaa samalla yhtä osaa omasta itsestään. Hänessä itsessään asuva »uskoja» kärsii ja surkastuu, hänen elämästään katoaa tarmo ja iloisuus ja rauha ja hänen ajatuksensa alkavat vaeltaa kaikkiepäilyksen toivottomalla ulapalla.

Mutta jos otaksuttaisiinkin, että syntiinlankeemus on vertauskuvallinen kertomus yhdestä kehityskaudesta ihmiskunnan historiassa, niin mitä tällainen kaukainen tapahtuma enää kuuluu nykyaikana elävälle? Tähän antaa vastauksen teosofian uudistama ikivanha periaate: »Niinkuin ylhäällä, niin alhaalla, niinkuin pienessä, niin suuressa.» Ihmiskunnan historia toistuu joka ihmisen elämänhistoriassa, vaikkakin pienoiskoossa ja heikkona heijastuksena. Jokainen lapsi elää ensin onnen ja viattomuuden aikaa, jolloin kuolema ei vielä luo minkäänlaista varjoa hänen tiellensä. Mutta sitten hänelle tulee ennen tai myöhemmin kiusauksen hetki, toisessa tai toisessa muodossa, silloin hän syö hyvän ja pahan tiedon puusta, hänen silmänsä aukenevat, hänen onnensa kuolee ja hän karkoitetaan paratiisista. Nyt alkaa työn aika, sekä sisäisen että ulkonaisen. Hän on nyt »kirottu», mutta hän on kirottu ainoastaan sikäli kuin hän itse pitää itseään kirottuna. Kukaan ei hänelle tahdo kosta, kukaan ei häntä vihaa, vaan Taivas antaa hänelle niinkuin ennenkin runsaasti kaikkea armonaan. Mutta hänen omat silmänsä ovat sokaistuneet, hän näkee vain ohdakkeita, hänen sisässään on ristiriita. Mutta kohta kun hän käsittää, että »työ» ja ponnistus elannon ja vielä enemmän totuuden ja siveellisyyden saavuttamiseksi ei ole kiros vaan pikemmin siunaus, kun hän käsittää, että paratiisi on vielä olemassa ja että hyvän ja pahan tiedon puu kerran on muuttuva »elämän puuksi», — silloin hän kaikkien kärsimysten ja nautintojen keskellä voi nousta oman rajoituksensa yläpuolelle ja jo edeltäpäin riemuita suuresta elämännäytelmästä, joka aina uudistuen, aina kohoutuen ja kirkastuen kerran on päättyvä äärettömään sopusointaun ja autuuteen. Silloin hän ei kiros »syntiinlankeemusta» vaan tuntee sen ikuiseksi välttämättömyydeksi, joka ei ole onnettomuutta eikä onnea vaan kaikkien rajallisten tunteitten yläpuolella olevan sopusoinnun olennainen osa.

V. H. V.

Kesäyö.

Sydänyö vaikenee kesäinen. — Vaimenee huokailu laineen.
 Kehtolaulua hyräilee yksinään kehrääjälintu. —
 Hyväilee niemiä, saaria maininki vellovan veden.
 Syntyjä syviä miettien unelmoi hämärä ranta.
 Elämä tuoreita voimia uutehen kukintaan varaa.
 Viheltäin soittonsa ihanan virittää yöllinen rastas.
 Vastahan heräten raikuvi rantojen veikeä kaiku.

Leimuaa kohta jo sarastus! Vavahtaa riemusta luonto.
 Lahahtaa lentohon tuuli ja huojuvat kasteiset kaistat.
 Aamulla ulapat siintävin juovineen karkeloon saavat.
 Nousevat usvasta ruskeiden luotojen pehmeät piirteet.
 Ajelee lounainen aaltoja pirskoen paasien kyljet.
 Humisee huojuen petäjät. Tuoksuvat pihka ja suola.
 Hymysuin maaemo havahtaa suuteloon punervan päivän.

Niemen on kainaloon nostettu kallion suojahan talo.
 Nuokkuvat ikkunan pielessä pihlajan tuoksuvat tertut.
 Pirtissä uinuvat rakkaani. Uuvutti helteinen päivä.
 Rauhaista lasten on uni nyt. Toistuvat tuttavat kuvat.
 Hiekkarantahan valkeaan kantavat vaahtoa laineet.
 Venettä luutivat. — Liikkuvat vedessä tuuheat levät.
 Liitävät aavojen siintävään ylitse hohtavat lokit.

Kevyet kesäiset hattarat kuin uni valoisan yön tään,
 jonka siniseen huntuhun verhouu maa sekä meri.
 Makeaan nukkuvat rakkaani. Rannalla yötä mä vietän.
 Illan ruskohon raukesi virkeä suvinen päivä.
 Ayarain selkien välke ja kuvastus vaalean taivaan
 varjoitta sinehen häipyvät. — Hohtavat pihlajan kukat.
 Veihkeä, kesäinen tunnelma sydämen sykkimään saattaa.

U. E. G

Elämä jälleensyntymisen valossa.

I.

Jälleensyntyminen historiallisessa perintätiedossa.

Puhuessamme jälleensyntymisestä totuudenetsijöinä, ei meillä luonnollisestikaan saa olla valmista ennakkopäätöstä kumpaankaan suuntaan, ei kielteiseen eikä myönteiseen. Meillä täytyy olla mieli vapaa ennakkoluuloista ja joukkopäätöksistä, edessämme vain tuo kysymys: onko ihminen inhimillisenä, sisäisesti ja siveellisesti tuntevana ja ajattelevana olentona — joka voi sisäisesti joko riemuita ja olla iloinen, tai kärsiä ja olla murheellinen — onko hän ruumiillisessa syntymässään olemattomuudesta luotu, elääkseen tuona sisäisenä ja siveellisenäkin oliona vain tämän ainoan kerran lihallisessa elämässä, vai onko hän monta kertaa ruumiillisesti syntyvä ja kuoleva?

Totuudenetsijöinä meillä on vain nuo kaksi vaihtopuolta edessämme, ja meidän on saatava selville, kumpi niistä on itse luonnon totuus.

Mutta mistä me alkaisimme? Mitenkä me tuollaiseen tietoon pääsisimme?

Suhde on jotenkin sama kuin minkä tahansa sielullis-teknillisenkin taituruuden saavuttamisessa. Ajatellaanpa vaikka soittajaa. Jos hän aikoo tulla soittajaksi, on hänen etsittävä itselleen opettaja, ja hänen on ylimalkaan käytettävä opinnoissaan hyväkseen kaikkea sitä tietoa ja taitoa mitä jo on soiton alalla olemassa. Sitten hän tulee vähitellen soittotaituriksi, voipipa tulla säveltäjäksi.

Jokseenkin sama on laita totuudenetsijän. Aluksi hänen on otettava selvää, mitä sanoo *historiallinen perintätieto*, mitä sanovat suurien uskontojen keskushenkilöt ja ihmiskunnan viisaat. Heitä tutkimalla hänkin voi vähitellen oppia etsimään ja ajattelemaan. Toiseksi herää ja vaikuttaa ihmisessä n. s. *siveellinen kaikupohja*, joka etsijälle vähitellen sanoo ja varmentaa, mikä on totuus ja mikä ei. Kolmanneksi ovat itse *tosiasiat luonnossa*, joita totuudenetsijä voisi oppia avoimesti tutkimaan.

Ensiksi siis:

Mitä sanoo historiallinen perintötieto jälleensyntymisestä?

Yhteistyön tuloksena on totuudenetsijällä tässä suhteessa käytettävänä laaja ja monipuolinen teosofinen kirjallisuus.

Saman teosofisen liikkeen vaikutuksesta on myös paljon maailman suurien uskontojen n. s. pyhiä kirjoja käännetty nykyaikaisille kielille. Kaiken tämän johdosta on meidän nykyaikaisten totuudenetsijöiden helpompi saada selville, mitä maailman suurissa uskonnoissa on puhuttu ja opetettu ihmisestä, hänen suhteestaan Jumalaan ja elämään, hänen elämästään ja kuolemastaan ja kuolemattomuudestaan, sekä millainen on tilanne, tieto ja opetus ollut kunkin uskonnon alussa, ja millaiseksi se on myöhemmin muuttunut.

Tilanteesta teemme sen löydön ja huomion, että *kaikki suuret uskonnot ovat alussaan olleet epävirallisia*, s. o. ne eivät ole olleet ihmiskunnan virallisen suojeluksen ja huolenpidon turvaamia, vaan ne ovat olleet yhden voimakkaan olennon ja hänen harvojen oppilaittensa elämän ja toiminnan varassa; joille virallinen maailma ja sen virallistutetut uskonnot ovat yleensä osoittaneet nurjamielisyyttään. Eli siis tilanne ja asema jokseenkin sama, kuin *H. P. Blavatskyn* viime vuosisadan lopulla itsenäisesti ja alkuperäisesti alkamalla *teosofisella* liikkeellä.

Ja entä *tieto ja opetus?*

Myöskin sama kaikissa. Teemme sen huomion, että kaikkien suurien uskontojen alkuperäisen keskushenkilön aikana on puhuttu ja opetettu *omaperäisen tiedon ja kokemuksen* perusteella, on eletty ja toimittu vapaaehtoisen oppimisen ja opettamisen kannalta.

Ei siis alkuaan mitään virallista asemaa, ei pakkoa sokeaan alistumiseen ja totenapitämiseen.

Mutta sitten teemme sen huomion, että nuo yhteiskunnan suojeluksen ulkopuolella syntyneet henkiset liikkeet ovat aikanaan päässeet yhteiskunnan virallisen suojeluksen sisäpuolelle, mutta että ne samalla ovat menettäneet alkuperäisen asemansa elävän henkisen tiedon kannattajina. Niissä on sittemmin toiminut palkattuja ja virallisesti virkaanasetettuja virkailijoita, joilta on puuttunut ensikätinen kokemus ja tieto, ja niissä on vähitellen jääty väitelmien, kiistoissa ja äänestyksissä muovailtujen oppien, uskontunnustusten ja seremonioiden *sokeaan totenapitämiseen*. Ja kun kaikki tuo on vielä tehty pakolliseksi, niin on se kaikissa suhteissaan vain kuin alkuperäisen äänen *kaiku*, joka kulkee joko vinosti tai suoraan päinvastaiseen suuntaan kuin alkuperäinen ääni.

Niinpä tieto ihmisestä jumalallisena perusolemuksena, joka itsessään ja jollain tavalla on ikuinen, ainosyntyinen ja ainaolevainen, mutta joka *tajuntana* avartuu ja syventyy kulke-

malla moninaisten muunnosten ja jälleensyntymien kautta aineessa, ruumiissa, on kaikkien suurien maailmanuskontojen alkuperäisenä tietona ja opetuksena. Kaikissa alkuperäisissä uskonnoissa on tiedetty, että me ihmiset ruumistumme inhimillisessäkin kehityskaudessaamme monia, monia kertoja, saavuttaaksemme siten täydellisyyden ihmisinä.

Samoin on alkuperäisissä uskonnoissa puhuttu siveellisestä vastuunalaisuudesta, s. o.: *elämä mittaa jokaiselle tekojensa mukaan*. Jokainen ihminen on vähitellen ja aikojen kuluessa luonut oman kohtalonsa, on luonut sen siten, miten hän on vapauttaan käyttänyt. Tämä kohtalo on tavallaan kuin kotelo toukalla: se kyllä suojelee, mutta samalla rajoittaa. Ja niinkuin toukka täytyy uudestisyntyneenä perhosena päästä kotelostaan vapauteen, toisenlaiseen elämään, samoin täytyy ihminen sisäisen eli henkisen uudestisyntymisen kautta vapautua tavallisesta inhimillisestä kohtalostaan, saavuttaakseen »Jumalan lasten vapauden» — niinkuin Paavali muistaakseni jossain sanoo —, saavuttaakseen ja siirtyäkseen yli-inhimilliseen työhön ja elämään.

Tässä yhteydessä mainitsemme kaksi suurta maailmanuskontoa: *buddhalaisuuden* ja *kristinuskon*.

Buddha puhui nimenomaan jälleensyntymisestä ja syyn- ja seurauksen laista. Ja hän puhui siitä oman kokemuksensa ja ymmärtämyksensä perusteella. Hän opetti, että ihminen jälleensyntyä — oman »tanhansa» eli elämänhalunsa kannustamana — yhä uudelleen tänne ruumiilliseen elämään, pyrkien siten vapautumaan kaikesta kurjuudesta ja jälleensyntymisen pakosta.

Mutta myöhemmin on joissakin kansanomaisissa buddhalaisissa kirkoissa puhuttu jonkunlaisesta »sielunvaelluksesta», jolloin ihminen kuolemansa jälkeen sieluna vaeltaisi jollain epämääräisellä tavalla, takertuen omien himojensa mukaan, niin että hän voisi vaikka jälleensyntyä eläimen sikiössä.

Sellaista ei *Buddha* opettanut. Hänen oppinsa on se, että ihmisen jälleensyntyä aina ihmisenä. Pahaksi ja ilkeäksi, itsensä ja kanssaihmistensä kiusaksi ja kauhuksi hän sensijaan voi muuttua, tai hän voi muuttua hyväksi ja jaloksi, itsensä ja muiden ihmisten iloksi ja avuksi, riippuen siitä, miten hän vapautensa teossa käyttää.

Kristinuskossa tapahtui vielä jyrkempi heilahdus. Alkuaan se ei ollut mitenkään maailman virallistuttama eikä pakollinen, eikä siinä ollut mitään sokeata »totenapitämistä». Sen muodosti Jeesuksen oma elämä, hänessä yksiöitynyt kokemus ja tieto.

Jeesukselle — ja hänen oppilaittensa keskuudessa — oli tieto ihmisen ruumiillisesta jälleensyntymisestä selviö sinään. Ja se tieto on Uudentestamentinkin kirjoitusten taustana, vaikkakin se on siinä jollain tavalla hämärtynyt. Viittaamme tässä yhteydessä vain erääseen seikkaan, joka kyllä sellaisenaan on kiintoisa.

Tänäkin päivänä on teosofien ja totuudenetsijäin keskuudessa taipumusta sellaiseen uteliaisuuteen, että melkein jokainen olisi halukas tietämään, mikä ja kuka kukin on ollut edellisissä elämissään. Ja kun on joku vähän viisaampi, tai erikoisesti lahjakas, viisas ja uhrautuvainen, niin ollaan taipuvaisia utelemaan: Kukahan hän on mahtanut ennen olla?

Juuri tällainen keskustelu on »pujahtanut» Uuteentestamenttiin. Jeesus nimenomaan kysyy opetuslapsiltaan: »Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?» Ja opetuslapset vastasivat: »Muutamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista» Matt. 16: 13, 14.

Siis aivan samanlainen keskustelu kuin mikä tänä päivänä voisi sukeutua teosofien keskuudessa H. P. Blavatskysta, Jeesuksesta tai kenestä muusta tahansa.

Uudessatestamentissa on muitakin yksityiskohtia, jotka selvästi edellyttävät tietoa jälleensyntymisestä. Mutta, niinkuin sanoimme, me emme niitä ryhdy tässä yhteydessä enempää esittelemään. Riittää kun mainitsemme, että myöskin kristillisen kirkon ensimmäisinä aikoina tätä oppia saarnattiin ja pohdittiin. Vasta niin myöhään kuin vuonna 553 julisti Konstantinopolin kirkolliskokous kirous-tuomionsa jälleensyntymistä vastaan. Ja tämän mahtikäskyn perusteella — eikä millään järkisyyllä — on jälleensyntymisoppi ollut poistettu virallisimpien kirkkojen opeista.

Mutta myöskin voimme ymmärtää, ettei oppi jälleensyntymisestä ollut Jeesuksenkaan opissa — niinkuin ei Buddhanakaan opissa — aivan ensimmäisellä ja tärkeimmällä sijalla. Sillä kyllähän Jeesus tiesi ja ymmärsi — niinkuin yleensä viisaat ja vähemminkin viisaat voivat ymmärtää — ettei pelkkä tietopuolinen tieto jälleensyntymisestä ihmistä auta eikä sinään pelasta. Vaikka ihminen eläisi satoja ja taas satoja ruumistuksia, niin ei tuo pelkkä mukanakulkeminen häntä miksikään tekisi — ellei hänessä milloinkaan tapahtuisi sisäistä heräämistä ja henkistä uudestisyntymistä.

Sentähden on sekä Buddhan että Jeesuksen opissa ensisijalla *siveysoppi*, oppi Jumalan etsimisestä ja Jumalan tahdon täytämisestä.

Ennenkuin taas tämä varsinainen henkevoittyminen voi tapahtua, edellyttää se ihmisen puolelta ainakin kahta seikkaa: hänellä täytyy olla joku käsitys Jumalasta, ja sitten hänen täytyy pyrkiä tuon käsityksensä mukaan Jumalaa etsimään ja lähestymään.

Nyt riippuu paljon siitä, millaiseksi ihminen Jumalan kuvittelee. Sillä vähitellen *ihminen muuttuu itse sellaiseksi, millaiseksi hän Jumalan kuvittelee*. Sen tähden ei ole ollenkaan samantekevää, millaiseksi ihminen Jumalan kuvittelee, mitä hän Jumalasta ajattelee.

Tässä suhteessa voimme huomata ihmiskunnan historiassa kaksi pääkäsitystä Jumalasta. Huomaamme sen käsityksen, minkä Jeesus Kristus selvimpänä toi, sekä sen käsityksen, mikä oli ennen Jeesusta, etenkin juutalaisilla, mutta myös muillakin kansoilla.

Ja tämä vanha käsitys oli, että Jumala on jossain hyvin kaukana ja korkealla, jossain ihmisen ja elämän *ulkopuolella*. Jumala kuviteltiin olevan kuin kuningas, joka istuu valtaistuimellaan ja koettaa kaikella ankaruudella alistaa valtakuntansa omien lakiansa mukaiseen hyvään järjestykseen. Kaikkia tottelemattomia hän uhkaa ankaralla rangaistuksella.

Samalla kuviteltiin, että on olemassa toinen valtakunta, ja sillä myös ylen mahtava, näkymätön päällikkö, ja että näiden kahden valtakunnan välillä oli alinomainen vihollisuus ja sota. Jumala kuviteltiin ei vain hallitsijaksi, joka mitä ankarimmalla ja julmimmalla tavalla peljätti ja uhkasi oman valtakuntansa jäseniä, vaan Jumala kuviteltiin myös *sotapäälliköksi*, joka alinomaa oli sodassa, joka alinomaa värväsi ihmisiä sotajoukkoihinsa, taistellakseen tuota toista valtakuntaa ja sen päämiestä vastaan.

Tästä seurasi, että kun ihmisillä myös oli valtakuntia ja vihollisia, joita vihollisiaan he olisivat tahtoneet perinpohjin kukistaa, niin solmeilivat he kummallisia liittoja Jumalansa kanssa. Heidän ajatuksensa ja puheensa Jumalalleen saattoi kulkea tähän tapaan: »Sinä hyvä, vanhurskas ja peljättävä Jumala, sotajoukkojen päämies, kuule palvelijasi nöyrä rukous: *muserra minun viholliseni, lyö murskaksi heidän luunsa ja syökse heidät helvettiin, oo Herra!*» Sillä kun he kuvittelivat Jumalan sotapäälliköksi, joka alinomaa tarvitsi heidän apuaan sodassa, niin saattoivathan he hyvinkin ajatella, että Jumala taas vastavuoroon tekisi heille sen palveluksen, että järjestäisi heidän vihollisilleen kuumen vastaanoton jossain hornan kattilassa.

Mutta kun he ajattelivat Jumalan sellaiseksi, oli siitä heille itselleen se tuhoisa seuraus, että he itse vähitellen muuttuivat juuri tuollaisiksi hirmuisiksi ja peljättäviksi olennoiksi, juuri sellaisiksi, millaisiksi he Jumalan kuvittelivat. Niinpä ei noista »vanhantestamentin» profetoistakaan oikein tiennyt, milloin ne minkinlaisen kolttosien tekivät: milloin ne kutsuivat tulen alas taivaasta ja aikaansaivat hirmuista tuhoa, milloin taas huomattiin »vihollisen» puolella satatuhatta miestä jollain sala-peräisellä tavalla tuhotuksi, j. n. e.

Niin että jos vaan kehitys olisi jäänyt pelkästään tuota suuntaa jatkamaan, niin millaiseksi kauhujen pesäksi tämä maapallo olisikaan lopulta muodostunut?

Juuri tässä suhteessa Jeesus toi täydellisimmän ja ratkaisevimmin uutta esille. Hän oli vihdoin, monien elämiensä ja löytöjensä ja kokemustensa perusteella tullut siihen tulokseen, että Jumala olikin elämän ja ihmisen *sisällä*. Ja mikä oli tuo Jumala? Se oli se alkuvoima, mistä kaikki lähtee, syntyy, ja mikä yhä pitää kaikkea liikkeellä ja elähyttää. Niinpä ihmisenkin on Jumalan rakkaudessa ikuisesti ainosyntyinen olento. Ja sentähden, kun ihminen löytää tuon Jumalan sisässään, saattaa hän tuntea Jumalan Isäkseen, joka häntä ja kaikkia muita olentoja lapsinaan ja poikinaan rakastaa. Ja kun kaikki on Jumalasta ja Jumalan rakkaudesta alkuaan syntyisin ja lähtöisin, sentähden Isä Jumala rakastaa kaikkia, antaa rakkautensa auringon ja hyvyyden kaikille puolueettomasti. Ei Jumalan kannalta ole mitään itsessään pahaa; on vaan kehityksenalaista elämää. Eikä Isä Jumala käy mitään sotaa vihollisen hävittämiseksi.

Mutta kun maailmassa kuitenkin on n. s. hyvää ja pahaa, niin mitä tuo paha sitten on?

Paha muodostuu vasta siitä, että ihmiset tai enkelit tai muut kuvittelevat toisiaan pahoiksi, ryhtyvät keskenään tappelemaan ja sotia käymään. Juuri tuo toistensa hävittäminen, sotiminen ja tappeleminen on pahaa. Siitä kaikki käynnöllinen ja suurin paha muodostuu.

Ja kun noiden keskenään taistelevienkin joukossa on joku voimakkain, ja muutamia voimakkaita, ja kun niitä on sekä ihmisten että enkelien joukossa, niin muodostuu tästä se mahti, mikä johtaa sotia ja taisteluita. — Jeesus nimittää tätä mahtia »tämän maailman päämieheksi» ja »isäksi perkeleeksi». Paavali nimittää sitä »ilmavallan ruhtinaaksi».

Se on juuri tuo mahti, jota ihmiset kuvittelivat Jumalaksi. Ja suuressa määrässä vieläkin kuvittelevat; vanhasta tottumuk-

sesta. Se on juuri tuo vanha käsitys, mikä panee ihmiset ajattelemaan, mikä voi panna meidätkin sekä kristittyinä että teosofeina ajattelemaan, että Jumala ja Kristus ja Valkoinen Veljeskunta ja Mestarit ja enkelit ovat yhä, tai ainakin toisinaan, ilmisodassa perkelettä ja kaikkia hänen valtakuntansa mustia voimia vastaan, yrittäen tuhota heidät perinpohjin. Viimeisen maailmansodan aikana leimahti tuo vanha ajatus hyvin valtavana ja voimakkaana meidän teosofienkin keskuudessa; puhumattakaan kristillisistä valtiokirkoista.

Sillä tuo ajatus, että Jumala joukkoineen kävisi sotaa saatanaa ja hänen joukkojaan vastaan, on perintöä tuosta vanhasta, kielteisestä jumala-käsitteestä. Todellisuudessa Jumala ei ole mikään sotapäällikkö, vaan *kaikkien* olentojen henkinen Isä.

Mutta kutka ne sitten sotia käyvät?

Ne ovat juuri nuo henkisesti kehittymättömät ja jollain tavalla tietämättömät ja itsekkäät enkelit ja ihmiset, sekä täällä maan päällä että näkymättömissä maailmoissa. He ne vain luulottelevat itseään valkoisiksi ja hyväiksi, toisiaan mustiksi ja pahoiksi, ja niin koettavat toisiaan tuhota.

Jumala, Valkoinen Veljeskunta ja henkisesti kehittyneet olennot eivät ole mukana sotimassa, ei maan päällä eikä näkymättömissä maailmoissa.

Mitä? Istuvatko siis Jumala, Mestarit ja enkelit kädet ristissä ja tyhjäntoimittajina silloin, kun me taistelemme hiessä ja verissä päin perkelettä ja kaikkia mustia herroja vastaan Jumalan ja Hänen valtakuntansa ja asiansa puolesta? Niinkö?

Ei hätäillä! Katsotaan asiaan sisälle. — Minkähän tulos tämä maailma ja ihmiskunta sisimmältään on? Olisikohan se syntynyt ja pysyisiköhän se pystyssä sotimalla ja hävittämällä? — Ei. Maailma ja kaikki on *luovan synnyttämisen ja työn tulos*. Mistä nuokaan itsekkäät ja henkisesti kehittymättömät joukot hävittäisivät ja sotia kävisivät, ellei olisi toisia, jotka aina ja yhtämittaa luovat uutta.

Niinpä voidaankin sanoa, että valkoisten enkelijoukkojen elämä on yhtämittaista laulua, ylistystä ja hymniä Jumalalle. Mutta se ei suinkaan ole tyhjää hyminää. Sanotaanhan, että Jumala *luo sanallaan*. Samoin loi Vanha Väinämöinen *laullullaan*. Ja samoin myöskin luovat Mestarit ja valkoiset enkelit yhtämittaa sanallaan, henkisellä työllään ja uhrautumisellaan.

Kuitenkin on meillä nyt olemassa tuo Jeesuksen esittämä käsitys Jumalasta: Jumala on henkinen Isä, joka, niinkuin aurinko, yhtämittaa elähyttää, synnyttää, lämmittää; joten kaikki vähitellen ja aikanaan muuttuvat.

Ja jos nyt ihminen ymmärtää tietoisesti omaksua tämän uuden käsityksen Jumalasta, että Jumala on rakkaus, totuus ja hyvyys, ja että Jumala on sitä samaa kaikille, puolueettomasti, niin on tästä taas se merkillinen seuraus, että se ihminen alkaa itsekin vähitellen muuttua samanlaiseksi. Hänkin alkaa muuttua hyväksi, rakastavaiseksi, anteeksiantavaiseksi ja uhrauttavaiseksi. Ja samalla hän muuttuu nöyräksi, vaatimattomaksi, sävyisäksi, ahkeraksi, joka aina koettaa toimia sisästäpäin, työllään uutta luoden, auttaen ja palvellen. Eikä kenenkään tarvitse häntä peljätä, ei peljätä olevansa hänen tähtensä pakoitettu mihinkään.

Jos siis vanha jumalkäsité vei ihmisen ulkonaisesti korkealle, kunniaan ja valtaan — josta taas ajan tullen romahti omille raunioilleen —, niin uusi jumalkäsité vie ihmisen ulkonaisesti pieneksi, pois kaikesta vallasta ja taistelusta, mutta avaa hänelle sisäisen Jumalan valtakunnan, rakkauden ja totuuden maailman.

Ja niin maapallomme ihmiskunnalle on jo tavallaan tullut pelastus. Se pelastus on tullut meille siinä, että meillä on mahdollista omaksua tuo Jeesuksen esittämä käsitys Jumalasta. Sillä kun me sen omaksumme, silloin me olemme astuneet pelastuksen tielle, osallisiksi Jumalan luovassa työssä. Mutta jos me yhä edelleen pidämme kiinni vanhasta jumalakäsitteestä, olemme me tavallaan yhä kadotuksessa, pakollisen romahtelun, pakollisen kuoleman ja jälleensyntymisen alaisia.

Mutta kummanko käsitteen nyt ovat kristilliset kirkot johdossaan omaksuneet?

Tarvitseeko meidän paljoakaan penkoa kristillisten kirkkojen historiaa nähdäksemme, että ne ovat uudelleen omaksuneet tuon vanhan, ulkonaisen jumalakäsitteen. Ei kestänyt kauankaan alkukristillisen seurakunnan jälkeen, kun kristittyjen kirkkojen johtajat suorastaan kauhistuivat sellaista ajatusta, että ihmisessä olisi Jumala ja Kristus sisäisesti. Eihän toki! Jumala ja Kristus olivat taas tuolla jossain kaukana ja korkealla, elämän ja ihmisen ulkopuolella. Ja he olivat myöskin suuria ja mahtavia sotapäälliköitä!

Että kristittyjen kirkkojen johtajat asian noin väänsivät ja ymmärsivät, senhän todistaa kirkkojen oma toiminta. Sillä kun hekin taas kuvittelivat Jumalan tuollaiseksi, ulkopuolella olevaksi sotapäälliköksi, peljättäväksi ja hirmuiseksi, niin oli siitä se

seuraus, että he itse myös muuttuivat peljättäviksi ja hirmuiksi, niin ettei kristillisten kirkkojen johtajista ole tiennyt, mitä tekoja he ovat milloinkin suunnitelleet ja toimeenpanneet: polttoroviot, kidutuskammiot, kirkonkiroukset, häpeälliset hautaamiset, sodat ja sotajoukkojen puolesta rukoilemiset, toisinajattelevien ahdistaminen ja vainoaminen — kaikki tuollainen kukoistaa johtavien kristillisten kirkkojen historiassa.

Johtavien kristillisten kirkkojen lankeemus on ollut todella suuri, tavallaan suurempi kuin buddhalaisten kirkkojen.

Mutta niinpä Jeesuksen oma alkuperäinen ote oli myös syvällisempi kuin Buddhan. Buddha oli yhtynyt Jumalaan niin sanoaksemme järjen tasolla, joka suuri saavutus valaisee viisaudellaan ihmisen ja ihmiskunnan järkeä ja sydäntä, ja kun se sitten buddhalaisen papiston käsissä lankesi, himmentyi tämä valo, ja jälleensyntymisoppi muuttui sielunvaellusopiksi. Jeesus taas meni syvemmälle, yhtyi Jumalaan rakkaudessa, niin sanoaksemme rakkauden ja sydämen tasolla, ja kun johtavat kristilliset kirkot sitten lankesivat, joutuivat he rakkauden vastakohtaan: *vihaan*. Sensijaan että jotkut kansanomaiset buddhalaiset kirkot hämmensivät jälleensyntymisopin sielunvaellukseksi, jonka mukaan epätäydelliset sielut kuoleman jälkeen epämääräisesti vaeltelevat, saattaen ruumiillistua eläimiksikin — jota eivät korkeammat buddhalaiset kirkot ole milloinkaan opettaneet —, sensijaan kristilliset kirkot kokonaan bylkäsivät ja »kirosivat» jälleensyntymisopin, järjestäen epätäydellisille ja toisnuskoville, ei syntymistä eläimeen, vaan loppumattoman piinan ja kadotuksen jossain kuolemantakaisessa helvetissä!

Tämä on ollut Jeesuksen syvällisen ja ihanan elämänymmärryksen surullinen kohtalo johtavien kristillisten kirkkojen käsissä.

Näin olemme lyhyesti seuranneet kahden suuren maailmanuskonnon historiallista kehitystä, nähneet, mitä niissä ensin opetettiin, ja millaisiksi ne myöhemmin muodostuivat.

Ja mitä tämä historiallisen perintötiedon tutkiminen meille vielä opettaa? Me voimme sen valossa nähdä, kuinka ihmiskunta on tavallaan kulkenut kuin kahtena suurena sivustana. Yhdelläpuolen ovat olleet ihmiskunnan suurimmat viisaat, uskontojen keskushenkilöt, jotka ovat puhuneet jälleensyntymisestä ja henkisestä kehityksestä. He ovat puhuneet oman kokemuksensa perusteella. Heihin ovat tässä suhteessa yhtyneet suurimmat filosofit ja ajattelijat. He eivät yleensä ole osanneet

puhua jälleensyntymästä oman kokemuksensa perusteella, mutta he ovat filosofisen ja johdonmukaisen ajattelunsa opastamina tulleet siihen varmaan lopputulokseen, että ihmiselämää ei voi ollenkaan ymmärtää ilman jälleensyntymistä.

Mutta ihmiskunnan toisella sivustalla näemme osaksi voimakkaita ja osaksi häikäilemättömiä olentoja, jotka joko hämmentävät ja kieltävät jälleensyntymisopin tai myöntävät sen, mutta luulevat voivansa palvella Jumalaa ryhtymällä voima- ja pakkokeinoihin.

Ja tämä huomio ei ole mitätön tai vähäpätöinen totuudenetsijälle. Sillä vaikkei hän vielä kykenisikään omien kokemustensa perusteella ratkaisemaan, onko jälleensyntyminen tosi vai ei, niin, jos hänen totuudenrakkautensa on kyllin herkkä, hän voi, ikäänkuin luonnostaan lankeavana etuoikeutena antaa suuremman luottamuksensa sen sivustan olennoille, jossa ovat Jeesus ja Buddha ja muut heihin yhtyvät opettajat ja ajattelijat, kuin tuolla toisella sivustalla oleville voimaihmisille, jotka turvautuvat voimakeinoihin ja hämmentävät henkiset käsitteet — huolimatta siitä, että nämä jälkimäiset yleensä ovat varustetut komeilla arvonimillä ja ulkonaisella loistolla, tai vaikka he toitottaisivat itsensä kuinka suuriksi tietäjiksi ja profeetoiksi. Herkkä totuudenetsijä luottaa enemmän noihin hiljaisempiin ja vaatimattomampiin olentoihin, Jeesukseen ja Buddhaan j. n. e., kuunnellen mieluummin heidän puheitaan ja opetuksiaan, asettuen mieluummin heidän oppilaakseen ja seuraajakseen, toivoen itsekin oppivansa vähitellen ajattelemaan heidän tavallaan, oppivansa tekemään erotuksen oikean ja väärän välillä.

J. R. Hannula.

oo

Valtiomies.

»Hän on muuttunut, kovasti muuttunut! Onko tämä nyt vanha ystäväni Paavo?» ajatteli opettaja Kantola katsellessaan ministeri Vaaran vastaanottoa pienen maaseutuaseman laiturilla; sillä vaikka ministeri oli aikonut kaikessa hiljaisuudessa tuntemattomana matkustaa, oli huhu hänen tulostaan levinnyt kylälle ja kansaa oli kokoontunut runsaasti asemalle. Kaikki tahtoivat nähdä ja juhlallisesti vastaanottaa tätä yleistä suosiota ja arvonnantoa nauttivaa henkilöä. Asemarakennus olikin siinä tarkoituksessa koristettu köynnöksillä ja valkoisiin puettuihin pienet

tytöt lauloivat tuttuja isänmaallisia säveleitä. Eläköönhuudot kaikuivat, ministeri tervehti ystävällisesti hymyillen iloisia ihmisiä ja puhutteli pientä tyttöä, joka ojensi hänelle kukkia. Odotettiin vielä, että opettaja Kantola pitäisi vieraalle puheen, sillä kaikki tiesivät, että hän sen taisi, jos kukaan; mutta tämä vain syrjästä katseli komeutta ja muisteli sitä aikaa, jolloin Paavo ja hän olivat olleet nuoria, nuoria ja täynnä innostavia unelmia. Mutta nyt oli aikoja kiitänyt ohitse, vuosia vierähtänyt.

Paavo Vaara esiintyi maailmanmiehen tavoin, vakaasti ja arvokkaasti, mutta hänen ilmeessään oli jotain väsähtänyttä ja välinpitämätöntä. Nyt hän kuitenkin tarkkaavasti silmäili ympärilleen, ikäänkuin olisi jotain etsinyt ja vibdoin hänen katseensa osui Kantolaan. Samassa kohosi lämmin hohde hänen silmiinsä jo unohtaen kaikki ihmiset ja kaiken arvokkuuden hän kiiruhti vanhan toverinsa luokse. Mutta Kantola olikin juossut häntä puolitiessä vastaan ja huudahti iloisesti:

»Paavo, nyhän tunnen sinut, — tervetuloa!»

»Eero, Eero, päivää!»

He puristivat toistensa käsiä, kansanjoukko siirtyi kunnioittavasti syrjään, ja molemmat ystävykset astuivat heitä odottaviin rattaihin, jotka virkun oriin kuljettamina kiidätettiin kohti Kantolan asuntoa.

»Minulla ei ole autoa, johon sinä tietysti olet tottunut, mutta hyvä on hevoseni», sanoi Eero Kantola.

Paavo Vaara ei siihen vastannut, hymyili vain hiukan surumielisesti.

»Mutta nyt, hyvä ystävä; mikä vei sinut niin äkkiä tänne? Ethän vuosikausiin ole antanut elonmerkkiä itsestäsi. Hämmästyin aikatavalla, kun säbkösanomasi saapui, mutta samalla tietysti ilostuin», jatkoi Eero.

»Se on eikä pitempikin juttu, jonka mieluummin tahtoisin kertoa vasta sitten, kun kaikessa rauhassa olemme huoneessasi, se on surullinen tarina — jäniksenpojasta.» Paavo Vaara hymyili taasen.

Nautittuaan virvokkeita Eero Kantolan hauskassa pienessä ruokasalissa siirtyivät molemmat herrat yläkertaan, isännän omaan huoneeseen. Se oli hiljainen, miellyttä työpaikka, jonka seinä peittivät kirjahyllyt lattiasta kattoon, ja tuntui kuin sen ilmapiirissä olisi jotain rauhoittavaa ja syventävää. Tämä oli ainakin Paavo Vaaran ensimmäinen ajatus.

Hän tarkasti hyllyjä:

»Oletpa sinä oikea kirjatoukka, kaikenkaltaista luettavaa

olet tänne koonnut, lääketieteellistä, kielitieteellistä, filosofista, vieläpä salatieteellistäkin kirjallisuutta näin paljon!»

»Olenhan sitä aina ollut, jo nuoruudestani saakka, etkö muista?» vastasi Eero.

»Niin kyllä muistan, — muistan ne monet pitkät illat, jotka vietimme yhdessä, sinä selitellen, mitä uutta olit lukenut, ja minä hartaasti kuunnellen. Muistan, mitä suuria unia uneksimme uuden maailman luomisesta, uuden ihmeellisen ihanne-maailman syntymisestä, jossa vapaat, sopusointuiset inhimilliset olot vallitsisivat ja ihmiset olisivat onnellisia; ja muistan, miten lupasimme itsellemme ja toisellemme oman kansamme keskuudessa taistella ja työskennellä näiden hyvyyden ja kauneuden korkeiden aatteiden puolesta; muistan —» Paavo vaikenä, oli kuin nämä muistot olisivat jollain tapaa painaneet hänen omaatuntoaan.

»Mutta sinähän oletkin paljon yrittänyt ja ehkä onnistunutkin. Tunnettuna valtiomiehenä sinulla on suuret mahdollisuudet, ja sanomalehdetkin aina puhuvat sinusta kiittävästi ja kunnioittavasti!»

Paavo Vaara nousi pystyyn — hän näytti kiihtyneeltä.

»Kuulehan Eero, minun täytyy sinulle tunnustaa suoraan, se on kaikki valetta! Minä olen jo aikoja sitten sielullisesti tehnyt vararikon, myynyt itseni toisille tarkoitusperille ja mistä hinnasta? Ehkä tuon tyhjään kunnian ja maineen. Ja ihmeellisintä on, että vasta äsken olen sen lopullisesti huomannut.» Hän heittäytyi tuoliinsa tuskaisen ja murtuneen näköisenä ja molemmat ystävät olivat pitkän aikaa vaii.

»Niin, muistathan, miten urani alkoi», hän jatkoi, »niistä sanomalehtikirjoituksista yhteiskunnallisista epäkohdista, joiden kyhäämisessä sinäkin olit apuna. Niitä pidettiin terävinä ja minua alettiin pelätä eräissä valtiollisissa piireissä. Sitten nämä samat piirit keksivät mainion keinon minun tuhokseni. Koke-mattomuuttani hyväkseen käyttäen esittivät minulle suurenmoisen ehdotuksen, jonka mukaan heti saisin vaikuttavan aseman yhteiskunnassa, jos vain tämän ainoan kerran suostuisin hiukkasan tinkimään periaatteistani asevelvollisuuskysymyksessä ja yhtymään heidän suunnitelmaansa. Heikkoudessani suostuin. Teinkö sen kunnianhimmosta? Nyt myöhemmin asiaa ajatelllessani olen tullut siihen jokatopäätökseen, etten sitä ainakaan tietoiseeti siinä mielessä tehnyt, vaan ajattelin siten voivani paremmin toimia asiani puolesta. Mutta siitä lähtien alkoi onneni tai paremmin sanottuna onnettomuuteni. Yhteiskunnallisesti pääsin nopeasti eteenpäin, mutta kulkién tiellä, jolla oli

ainainen pakko luopua periaatteista ja tinkiä omantunnon kanssa. Toivoin, että kuta korkeammalle pääsisin, sitä itsenäisemmäksi voisin tulla, mutta asianlaita oli oikeastaan päinvastainen. Oli sitten aikoja, jolloin jouduin niin valtiollisen elämän pyörteisiin, etten ehtinyt muuta ajatellakaan. Mutta nyt viikko sitten johdettiin minut taas ratkaisevan päätöksen eteen. Minulle maan suurin puolue tarjosi presidentin paikkaa ehdolla, että kokonaan lukeutuisin heidän miehiinsä, enkä kuten nyt muutamissa asioissa pysytteleisi syrjässä. Epäröin nytkin, mutta samanaikana, jolloin päätös oli tehtävä tulin sattumalta avanneeksi pari sinun kirjoittamaasi kirjettä. Puhuit niissä yhteisistä unelmistamme ja se johdatti niin elävästi mieleeni nuoruutemme aatteellisen elämän, joka oli niin puhdas ja vapaa kaikista ristiriidoista. Ratkaisun sain siirretyksi tuonemmaksi, mutta yöt ja päivät olen nyt miettinyt tätä kaikkea, enkä saanut minkäänlaista rauhaa, ennenkuin päätin matkustaa luoksesi kertomaan ja pyytämään neuvoa sinulta.»

Paavo Vaara pyyhki hikeä otsaltaan, puhe tuntui niin rasittaneen häntä. Eeron silmissä oli koko ajan loistanut lämmin osanotto.

»Rakas ystävä, hän sanoi, »olen kyllä monasti ajatellut sinua, olen tiennyt, että sinulla on ollut vaikeata ja olen aikunut tulla luoksesi puhumaankin, mutta ajattelin sitten, että olisi paras odottaa, kunnes tuntisit siihen halua. En voi sinulle oikeastaan mitään neuvoa antaa, sillä jokaisen tulee tietysti itse päättää, mitä kulloinkin tekee, ja miten omat pulmansa ratkaisee, mutta minä voin kertoa sinulle erään oman kokemukseni ja se oli hyvinkin ihmeellinen.

»Olin ensimmäistä vuotta nuorena opettajana tällä paikkakunnalla, kun kaikki tapaantui, ja ylioppilasaikani haaveet ja unelmat yhä vain innostivat ja elähyttivät ajatuksiani ja tunteitani, mutta samalla mieltäni kalvoi katkerana toivottomana suruna tieto siitä, etten mitään voinut toteuttaa elämässä, että koko haaveilumme jäisi vain tyhjäksi pilvilinnaksi, että minunkin elämäni niinkuin niin monen muun kuluisi hyödyttömänä hukkaan, sillä minähän en ollut mikään käytännön mies. Nämä ajatukset valtasivat minut yhä enemmän, niin että tuskin saatoin täyttää jokapäiväiset velvollisuuteni. Tähän vielä yhtyivät nuo kysymykset elämän tarkoituksesta ja päämäärästä. Pitkiä aikoja kului, niinkuin kuumeessa ja odotin vain, että joku valo jossain välähtäisi. Sitten eräänä päivänä istuessani kirjoituspöytäni ääressä, pää käsien nojassa ja rinta täynnä tuskaa, tunsin äkkiä, että joku seiso vieressäni: Kohotin katseeni ja

näin valkopukuisen, kaunispirteisen miehen, joka katseli minuun syvästi ja myötätuntoisesti. En ymmärtänyt, miten hän oli tullut huoneeseeni, mutta en voinut mitään sanoa enkä kysyä. Katselin häntä vain ihmetellen ja silloin hän tarttui käteeni ja sanoi: — Ole rauhassa, ystävä, kaikki käy hyvin, maailmassa ei tehdä mitään mullistuksilla ja äkkinäisillä muutoksilla, vaan hiljaisella vakavalla työllä. Kansat eivät tule onnellisiksi, ennenkuin yksilöt oppivat tietämään, mikä on onni, ennenkuin yksilöjen sydämissä herää halu kulkea rakkauden ja uhrautumisen vaikeata tietä. Isänmaallasi on tärkeä tulevaisuus, ole sinä mukana luomassa sitä; valmistaudu omaa tehtävääsi varten, joka on henkistä laatua, sillä vasta kun hengen täydellinen valtakunta toteutuu yksilöissä voi se toteutua kansoissa. Etsi toisia veljiä, jotka kulkevat samaa tietä, sillä heitä on kyllä läheisyydessäsikin. Heiltä saat enemmän apua. — Hän lopetti, mutta jokainen sana oli piirtäytynyt tulikirjaimin sydämeeni. En ehtinyt kiittää, en heittäytyä polvilleni niinkuin olisin halunnut, sillä selittämättömällä tavalla oli tuntematon auttajani kadonnut huoneesta. Mutta minä olen seurannut hänen neuvoaan ja saanut kokea suurta onnea. Tämä oli kokemukseni, voisikohan se sinulle olla joksikin avuksi?»

Paavo Vaara ei vastannut kysymykseen. Hän oli vaipunut mietteihin.

»Ihmeellistä, ihmeellistä», — hän vain toisti itsekseen, sillä kertomus oli tehnyt häneen syvän vaikutuksen.

Ystävykset viettivät koko päivän yhdessä keskustellen ja muistellen ihanaa nuoruuttaan, mutta Eero Kantolan kokemuksesta ei enään puhuttu, vaikka se tuntui alati askartelevan Paavon mielessä. Yöjunalla hän sitten matkusti takaisin pääkaupunkiin, mutta tämän jälkeen alkoi hänen ja Eero Kantolan välillä vilkas kirjeenvaihto.

Valtiollisissa piireissä odotettu ministeri Vaaran presidenttiehdokkuus raukesi tyhjiin, ja kummallista oli, että aikaa myöten sanomalehdetkin yhä vähemmin puhuivat hänestä, hän vaipui vähitellen niiden jokapäiväisten ihmisten joukkoon, joista maailma ei mitään tiedä.

E. K.

H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja".

Poimintoja.

Alkahest (*Arab.*) Yleisliuotin alkemiassa (kts. »Alkemia»); mutta mystiikassa Korkeampi Itse, johon yhtyminen tekee aineesta (lyijystä) kultaa ja palauttaa kaikki kootut kappaleet kuten ihmillisen ruumiin osineen alkuperäiseen aineolemukseseen.

Alkemia, arabian kielellä *Ul-Khemi*, on, kuten nimi osoittaa, luonnon kemiallinen toiminta. *Ul-Khemi* eli Al-Kimia on kuitenkin vain arabialaistunut sana, johdettu kreikkalaisesta *kheemeia* (sanasta *khymos*, »mehu», kasvista saatu mäihä). Toht. Wynn Westcott sanoo: »Itse sana alkemia tavataan ensimmäisen kerran Julius Firmicus Maternuksen teoksissa, joka eli Konstantinus Suuren aikoina. Parisin keisarillisessa (nyk. kansallisessa) kirjastossa säilytetään vanhin Europassa tunnettu alkemiallinen kirjoitus; sen kirjoitti kreikaksi Zosimus Panopoliitta noin vuonna 400; vanhin sitä seuraava on Aeneas Gazeuksen tekemä v. 480.» Alkemia käsittelee luonnon hienompia voimia ja niitä erilaisia tiloja, joissa nämä toimivat. Alkemisti koettaa enemmän tai vähemmän keinotekoisien kielen peitossa ilmaista vihkimättömille *mysterium nagnum*'ista (suuresta salaisuudesta) sen verran kuin on turvallista uskoa itsekkään maailman käsiin, ja edellyttää ensimmäisenä perustotuutena, että on olemassa muuan Yleinen Liuotin, jonka kautta kaikki kootut kappaleet sulavat takaisin siihen yhdenlaatuiseen alkuaineeseen, josta ne ovat kehittyneet ja jota hän nimittää puhtaaksi kullaksi eli *summa materiaksi* (ylimmäksi aineeksi). Tällä liuottimella, jota myös nimitetään *menstruum universaleksi* (yleislääkkeeksi), on kyky poistaa kaikki taudin siemenet ihmisruumiista, palauttaa nuoruus ja pitentää elämä. Se on *lapis philosophorum* (viisasten kivi). Alkemia pääsi Eurooppaan vasta Geberin, suuren arabialaisen viisaan ja filosofin kautta *kahdeksannella* vuosisadalla meidän ajanlaskuamme; mutta se oli tunnettu ja käytännössä pitkiä aikakausia sitten Kiinassa ja Egyptissä, koska on kaivettu esille lukuisia papyruskirjoituksia alkemiasta y. m. todistuksia siitä, että se oli kuninkaitten ja pappien mieliharrastuksena; nämä säilytetään yleisnimellä »hermeettiset kirjoitelmat». (Kts. »Tabula Smaragdina.») Alkemiaa harrastetaan kolmelta eri puolelta, joihin sisältyy monenlaisia eri tulkintoja, nim. kosmilliselta, ihmilliseltä ja maalliselta. Näitä kolmea menetelmää kuvattiin kolmella alkemiallisella perusaineella: rikillä, elohopealla ja suolalla. Eri kirjoittajat

ovat väittäneet, toiset, että on kolme, toiset, että on seitsemän tai kymmenen tai kaksikintoista menettelytapaa; mutta kaikki ovat yhtä mieltä siitä, että alkemiassa on vain yksi päämäärä, nim. karkeiden metallien muuttaminen puhtaaksi kullaksi. Mutta mikä tuo kulta todella on, sen sangen harvat oikein ymmärtävät. Epäilemättä on luonnossa olemassa semmoinen asia kuin karkeiden metallien muuttaminen jalommaksi tai kullaksi. Mutta tämä on vain eräs alkemian puoli, maallinen eli puhtaasti aineellinen, sillä me ymmärrämme loogillisesti, että juuri samanlaatuinen prosessi tapahtuu maapallon sisälmyksissä. Tämän tulkinnan rinnalla ja yläpuolella on kuitenkin olemassa alkemian symbolinen merkitys, joka on puhtaasti sielullinen ja henkinen. Kabbalisti-alkemisti koettaa toteuttaa edellistä, mutta okkultisti-alkemisti halveksii kaivosten kulta ja keskittää koko huomionsa ja kaikki ponnistuksensa vain siihen, että saisi ihmisen alemman *nelindisyyden* sulautumaan ylempään jumalalliseen *kolminaisuuteen*, jolloin ne lopulta tulevat yhdeksi. Inhimillisen olemassaolon henkistä, älyllistä, psyykkistä ja fyysillistä tasoa verrataan alkemiassa neljään elementtiin, tuleen, ilmaan, veteen ja maahan, ja jokainen niistä on altis kolmenlaiselle kokoonpanolle, ollen joko kiinteä, muuttuva tai haihtuva. Maailma tuntee vähän tai ei mitään tämän muinaisaikaisen filosofian haaran alkuperästä; mutta varmaa on, että se oli olemassa, ennenkuin laadittiin ensimmäinen tunnettu zodiaakki (eläinrata), ja että se luultavasti on maailman kaikkia jumaltarustoja vanhempi, koska se käsittelee personifioituja luonnon voimia; ei liioin ole pienintäkään epäilystä siitä, että (fyysillisellä tasolla tapahtuvan) transmutatsioonin (kullaksi muuttumisen) todellinen salaisuus oli tunnettu vanhalla ajalla, vaikka se kadotettiin ennen n. s. historiallisen ajan aamunkoittoa. Uudenaikainen kemia saa kiittää alkemiaa paraimmista peruslöydöistään, mutta välittämättä alkemian kieltämättä todenperäisestä väitteestä, ettei maailmankaikkeudessa ole kuin yksi alkuaine, kemia on asettanut metallit alkuaineiden joukkoon ja alkaa nyt vasta älytä karkean erehdyksensä. Jotkut tietosanakirjojen tekijätkin ovat nyttemmin pakotetut myöntämään, että joskin useimmat kertomukset transmutatsioneista ovat petosta tai harhänäkyä, »muutamia sentään tukee todistus, joka tekee ne uskottaviksi . . . Sähköpatterin avulla on keksitty, että lipeäaineillakin on metallinen emäs. Ratkaisemattomaksi jää sentähden kysymys, onko mahdollista muodostaa metallia toisista substanceista, jotka sisältävät metalliin kuuluvat ainekset, ja *muuttaa toinen metalli toiseksi* . . . Ei myöskään kaikkia alkemisteja

voida pitää pettureina. Monet ovat työskennelleet, vakuutetuina päämääränsä saavuttamisesta, väsymättömällä kärsivällisyydellä ja sydämen puhtaudella, jota terveet alkemistit vakavasti suosittelivat ensimmäisenä ehtona töittensä menestymiseksi.» (*Pop. Encyclop.*)

Alkemistit. Sanoista *Al* ja *Khemi*, tuli eli jumala ja patriarkka *Kham* (Ham), joka myös on Egyptin nimi. Entisajan rosenkreutsiläiset, semmoiset kuin Robertus de Fluctibus (Robert Fludd), Paracelsus, Van Helmont, Thomas Vaughan (Eugenius Philalethes) y. m. olivat kaikki alkemisteja, jotka etsivät *salattua henkeä* kaikesta epäorgaanisesta aineesta. Jotkut — ei, useimmat — ovat syyttäneet alkemisteja huijauksesta ja valheellisista väitteistä. Mutta varmasti semmoisia miehiä kuin Roger Bacon, Agrippa, Heinrich Khunrath ja arabialainen Geber (joka ensimmäisenä toi Eurooppaan muutamia kemian salaisuuksia) voidaan tuskin pitää petkuttajina — vielä vähemmin narreina. Tiedemiehet, jotka uudistavat luonnontiedettä Demokrituksen atoomiteorian pohjalle semmoisena kuin sen on uudestaan esittänyt John Dalton, unohtavat haittaa kärsimättä, että Demokritus Abderasta oli alkemisti ja että miehellä, jonka järki saattoi tunkea niin syvälle yhteen suuntaan luonnon salaisiin työtappoihin, täytyi olla hyvät syyt tutkiakseen ja tullakseen hermeettiseksi filosofiksi. Olaus Borrichius sanoo, että alkemian kehto on etsittävä mitä kaukaisimmista ajoista. (*Isis Unveiled.*)

Alkuperäinen valo. Salatieteessä se valo, joka syntyy kaaoksen yliuunnollisen pimeyden helmassa ja sen kautta ja joka käsittää »kaiken kaikessa», seitsemät säteet, joista myöhemmin tulee luonnon seitsemän prinssiippiä. (Jatk.)

Suom. P. E.

oo

Kirjeitä toimitukselle.

Karma ja sairaus.

Meidän aikamme ihmiset ovat suurimmalta osalta sairaita. Jos matkustaa junalla tai laivalla tai tekee kävelyretken tuttavainsa luokse, niin aina kuulee tuon surullisen lauseen »olen sairas» tai »siellä ja tuolla ollaan sairaita». Ja kun ihmiset sekä yksilöt ovat vedetyt ruumistumaan nykyaikaiseen aikaan, missä ei ole iloa eikä huvia, vaan surua ja tautia, voihkinaa

ynnä epätoivon huokauksia, kysyn luonnolta ja Jumalalta: onko vika sinussa vai ihmisissä, vai lieneekö järjestelmässä tai yleisajatuksessa, vai ollaanko epäveljellisiä toinen toisellemme? Tai mikä voima tuntemattomana ajaa ihmisiä sairauden ilmapiiriin? Teosofina usein syytämme karmaa: »minulla on ikävä karma, ja se on asettanut minut sille ja tälle kohdalle elämässä, mutta koetan sen kärsiä loppuun sekä voittaa».

Niin me usein ajattelemme kohtaloamme.

Nyt antaisin teosofisen näkymättömän maailman lääkärin lausua nykyisestä sairaudesta muutaman sanan. Olemme lukeeet sekä oppineet teosofiasta, että elämme kolmessa maailmassa yhtä aikaa. Fyysillinen maailma vaatii ainetta sekä teorioita, joita saamme astraali- ja ajatusmaailmasta. Jos ihminen on terve ja hyvällä humoorilla varustettu, hän unohtaa sairauden ja hieman karttaakin sairaita ihmisiä ja kylmästi kulkee ohi sairashuoneen. Mutta samalla hän luo ajatusolioita himomaailmaan, jotka siellä lihoavat ja ravitsevat itseänsä suuresta joukkosairaudesta.

Mukavan ajan tullen, kun tämä terve ihminen sattuu olemaan raskaalla mielellä ja jonkun sattuman kautta hiukan hermostunut tai kun jotkut taloudelliset buolet painavat häntä, niin hiljaa mutta varmasti hiipii tai laskee tuosta joukkosielun ruumiista eläviä olioita, jotka sisältävät myrkkyyä, ja imeytyvät hengityksen mukana ihmisruumiiseen ja murskaavat hiljalleen ihmisen elinvoiman. Olen nähnyt usein, kuinka itsekäs ja paha ajatus etsii tukikohtaa kiinni tarratakseen, ja jos ei se löydä maaliansa, palaa se lähettäjäänsä takaisin, mutta nyt se on myrkkyyä täynnänsä. Lopulta ihminen on oman ajatuskuvansa tuhoama.

Meidän aikamme ihmiset ovat jo ajattelijoita ja muodostavat ajatuskuvia. Sentähden olisi oltava varovaisia, ettemme turmelisi itseämme eikä veljiämme emmekä vielä eläimiäkään. Emme saisi laskea ikävää huokausta suustamme, emme kohtaloamme halveksia, emme toiselle heittää ynseitä silmäyksiä, emme halveksia toisen ihanteita eikä kasvon ilmeitä eikä liioin erehdyksiä. Sillä kaikkialla maailma säteilee olioita, jotka hakevat tukikohtaa. Satu in kerran kulkemaan keuhkotautisten sairaalaan ja jo ennen kuin portillekaan pääsin, näin noita myrkkypalleroita ilmassa leijailevan, jotka imevät verta sisäänsä ja aikansa oltuaan ulostavat sen myrkkynä vereen.

Kyllä teosofiassa puhutaan ihmisen aurasta, jonka pitäisi olla kuin suojamuuri ruumiin ympäri suojelemassa ulkoa tulevia ajatusolioita vastaan. Mutta ei se aura ole aina tiivis, me

sen usein pirstoamme tai hajoitamme juuri noilla hermostomme pikku tekijöillä, joilla eläytämme vihan nuolipäisiä leimahduksia ympärillämme ja jotka juuri ovat terveytemme pahimpia vihollisia.

H. Lehti.

Opisto.

”Opinahjoja sytytä, vaali kansasi valoa.”

Mitä voisimme tehdä Ruusu-Risti-opiston »kiteyttämiseksi»? Olen jo jonkun ajan hiljaisuudessa tuuminut: eiköhän olisi sopivaa, jos R. R. ryhmät kaikkialla toimeenpanisivat Kalevalailanviettoja aito Kalevalaisella ohjelmalla, ja näin saadut varat koottaisiin R. R. opiston hyväksi? Sitten kesällä olisi saatava koko maata käsittävät Kalevalajuhlat. Näin ollen tulisi toimintaamme olemaan myöskin kansallista herätystyötä. Ajattelempa tämän vielä erikoisesti kuuluvan meille naisille. Meidän tulee toimia innostuttajina. Vanha suomalaisuus on nostettava. Saakaamme sydämet lämpenemään Kalevalan hengessä, sillä sitä kansamme ymmärtää, sitä kaipaa. . . . Eikö tämä olisi, joskin suurisuuntaista propagandatyötä, sittenkin sopusoinnussa oman sisäisen minämme kanssa?

”*Saaren tytti.*”

Uusia kirjoja.

Pekka Ervast: Kadonnut Sana. *Vapaamuurariudesta.* Kustannusosakeyhtiö Tietäjä. Hinta 20:—, sid. 25:— Ilmestyneitten uusien kirjojen joukossa on meillä ilo ottaa vastaan tunnetun kirjailijamme, Ruusu-Risti-johtajan Pekka Ervastin kirjoittama kirja yllämainitulla otsakkeella. Harvoin sattuu kirjauutuus niin hyvään aikaan, kuin tämä uusi kirjanen, joka käsittelee vapaamuurariutta eri näkökannoilta. Hyvään aikaan senkin vuoksi, että jo jokunen vuosi sitten on kaivattu suurella hartaudella aatteellisissa piireissä yhtenäisempää selostusta vapaamuurariudesta. Suuri yleisö on vaan nähnyt sanomalehdistä, että maahamme on perustettu milloin minkäkin maan alaisia vapaamuurariiloosheja, mutta tietämättömäksi on saanut jäädä siitä, mitä oikein tuollainen vapaamuurarius tarkoittaa. Nyt se on selitetty sekä historiallisena että nykyaikaisena ja myös tulevaisuuden liikkeenä. Ja kun lukija on mielenkiinnolla tutkimansa kirjan heittänyt kädestään, on hän sen seu-

rassa varmasti viisastunut, jonka samalla tyytyväisenä tunnustaa. Sillä hän on päässyt perille maailman kaikkein salaperäisimmän ja mielenkiintoisimman liikkeen luonteesta, hengestä ja tarkoituspästä, sekä samalla huomannut vääräksi kaikki ne kauhun kuvaukset ja väärät selitykset, joita kautta aikojen on tästä liikkeestä levitetty. Hän huomaa, että vapaamuurariuden tunnussana on: Yksi Jumala, joka on maailmankaikkeuden Suurarkkitehti ja yhteinen sekä mustille että valkoisille, uskontunnustukseen, rotuun ja väärin katsomatta; yhteinen veljeys, vapaus ja tasa-arvoisuus vallitkoon siis ihmisten kesken koko maailmassa. Mitä siis olisi tuollaisessa päämäärässä pahaa?

Kirja on kirjoitettu kysymysten ja vastausten muotoon eli vuorokeskustelun tapaan, joka tekee sen hyvin kansantajuiseksi. Se liittyy »Ruusu-Risti-Kirjastoon» numerona 33. Toivotan puolestani onnea tälle numerolle!

F. K.

Pekka Ervast: Kadonnut Sana. Vapaamuurariudesta.

Olen tätä kirjaa jännityksellä odottanut. Sillä olen ollut huomaavinani, että vapaamuurariudessa on käynyt samoin kuin kirkoissa: niistä kummastakin on Sana kadonnut! Kumpaankin ovat jääneet — liitossa valtiou kanssa — vain joko enemmän tai vähemmän komeat ulkokuoret, niin että uskon tilalle on tullut totenapitäminen, tiedon tilalle taikausko, ja sisäisen ihmisen tilalle on tullut ulkonainen ihminen, henkinen saamattomuus ja mahtipontisuus, — joka kaikki oli johtunut siitä, että henkinen tieto, totuuden tieto oli kadonnut, että Sana oli kadonnut, että Kristuksen nimen kantajaksi oli päässyt asettumaan Kristuksen varjo alemmassa kolminaismaailmassa.

Kuinka tärisyttävän oikea olikaan ollut aavistukseni!

Kun nyt ryhdyin lukemaan tätä Pekka Ervastin uutta kirjaa, tein pian merkillisen huomion: tätä kirjaa luettaessa ei riittänytkään tuo tavallinen, joko tunteellinen tai älyllinen lukutapa, vaan sitä olikin luettava kolmannella tavalla, *tahtoperäisesti*, niin että lukija kaiken aikaa oli hereilläään ja varuillaan ja syvästi *tahtoi totuutta*. Sillä kun kirjan tekijä kaiken aikaa toisella kädellään hajoitti eli veteli alas noita mahtavia varjoja, tuntui, niinkuin noiden varjojen johtava vartija olisi samoin kaiken aikaa lukijaa kuohuttanut ja pyytänyt itseään puolustamaan. Ja sentähden oli välttämätöntä lukea tätä kirjaa tahtoperäisesti, rukouksella. Sillä muuten tuo varjojen vartija kiehtoo lukijan lumoihinsa, eikä hän kykene huomaamaan, kuinka kirjan tekijä toisella kädellään kohottaa esirippua ja paljastaa

sen uuden rakennuksen, sen iki-ihanan Temppelin, jossa voima esiintyy sävyisyytenä, palvelevaisuutena, jossa se esiintyy *luovana* ja rakentavana. Eikä lukija liioin huomaa, missä elinvoimaisessa täydellisyydessään tämä uusi rakennus jo säkenöi kirjan viimeisessä luvussa.

Sentähden sanon yhä itselleni: lue tätä kirjaa — ja minulle ihmeellisellä tavalla selviää, että niin on luettava muitakin Pekka Ervastian kirjoja — lue tätä kirjaa tahtoperäisesti, rukouksella, niin että sinun oma alempi eläimellinen minäsi saapi luvan seistä hiljaa syrjässä, kuuntelemassa, puhdistumassa ja oppimassa. Ja edelleen sanon itselleni: pidä inhimillisenä ja aatteellisena itsenä lujasti kiinni kaikkiallisesta Itsestä, Kristuksesta, siitä, joka vapaamuurariudestakin kadonnut on!

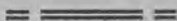
Näin lukiessani saatan samalla huomata — tavallaan kuin jossain toisessa tajunnassa — kuinka mestarillisena kirjan vuoropuhelu sujuu. Mutta ei saa lukiessaan unhoittua tätä taiteellistakaan puolta ajattelemaan. Tajunta täytyy olla kokonaan asian henkisessä järjellisyudessa. Lukijan on pidettävä sisäiset silmänsä ja korvansa auki vielä senkin tähden, että kukin ajatus on sanottu kerran, keskitetysti, eikä sitä vakuumellen toistella.

Vaikkakin kirjan esitys siis on sekä taiteellinen että nerokas, on sen ensi-arvo kuitenkin siinä, että se on sekä historiallisiertopuolisesti että siveellis-henkisesti asiallinen ja tyhjentävä. Lukiessaan saattaa ilokseen huomata, kuinka samalla kertaa aukenee, kuinka taitavalla kädellä vedetään syrjään sekä historiallis-tietopuolisuuden että sielullisuuden verhot. Suuremoiseen lukeneisuuteen ja historialliseen asiallisuuteen yhtyy täydellinen sielullinen kokemus.

Tämä kirja on vielä ja erikoisesti sitä laatua, että se tarttuu voimakkaalla kädellä ajan rattaaseen. Ja lukija voi joutua tuntemaan tuon otteen omassa itsessään. Lukija voi joutua sanomaan itselleen: siinäpä jo elää ja säkenöi uusi vapaamuurarimalli-looshi, ja enkö minäkin saisi tai tahtoisin olla mukana siinä?

Yksi asia vielä: Olisikohan joku tai jotkut looshit jo odottaneet tällaista? Siltä varalta olisi minulla nöyrä ja kunnioittava ehdotus sellaiselle looshille tai loosheille: etteköhän tahtoisin kustantaa tätä Ervastian kirjaa jollekin suurelle kielelle, joko ranskaksi tai englanniksi? Tai niiksi molemmiksi? Eiköhän noita paljon puhuttuja vapaamuurarien rikkauksia voitaisi käyttää tähän tarkoitukseen? Se on oleva ensimmäinen käytännöllinen ja arvokas kädenojennus asialle.

J. R. H.

Kysymyksiä ja vastauksia.

409 Kysymys. L. N. Muutamia vuosia sitten kuoli J:n kaupungissa eras nuori rouva; kuolinhetkellään kerrotaan hänen huutaneen: »en tahdo, en tahdo kuolla, se on väärin, jos minun täytyy kuolla».

Kuitenkin täytyi hänen kuolla

Kun sitten ruumista lähdettiin saattamaan haudattavaksi, alkoivat hevoset pärskyä ja vapista eivätkä saaneet ruumisvaunua liikkeelle. Kaikkien hämmästys oli suuri, vihdoinkin hevosten ohjaajat olivat pakoitetut suitsista taluttamaan hevosia, jotka levähtäen vähän väliä ja vaahdon valuessa suurina palloina vetivät tuota ylivoimaisen raskasta kuormaa. Tapaus herätti suurta ihmettelyä läsnä olevissa . . . Kuinka tällainen tapaus on selitettävissä salatieteen kannalta —, voisivatko vainajien eetteris astraaliset ruumiit vaikuttaa jotenkin eläimiin esim. hevosiin tällaisissa tapauksissa, tai olisiko siinä toisiakin astraali-olentoja apuna? Toinen kertomus oli eräästä mummosta, jonka kerrottiin harjoittaneen jonkinlaista »taikuutta» — eläessään. — Kun hänet oli haudattava, ei hevonen saanut arkua liikahtamaan. Silloin oli hevonen riisuttu valjaista ja pakoitettu hyppäämään ruumis-arkun yli. Tämä tuntuu hiukan koomilliselta, mutta joka tapauksessa oli hevonen rauhoittunut ja vetänyt mummon hautaan. Tällaiset kertomukset eivät liene harvinaisia kansan ja varsinkin Karjalan kansan keskuudessa.

Vastaus. Tuollaiset tapaukset riippuvat, kuten kysyjä otaksuu, näkymättömän maailman voimista ja olennoista. Kansa puhuukin »kirkkoväestä» ja »pikku väestä» y. m. Tavallisesti se, mikä hevosia pelottaa, on vainaja itse. Edellisessä kertomuksessa nuori rouva kuoltuaan oleskeli eetterimaailmassa, koska nähtävästi hänen fyysilliset elinvoimansa eivät vielä olleet tyystin loppuunkuluneet. Luonnollista on, että hän niin ollen seurasi fyysillisen maailman tapahtumia ja oli mukana omissa hautajaisissaan. Hevoset hänet havaitsivat, koska eläinten selvänäköisyys herää helpommi kuin ihmisten, ja hypnotisoituivat ikäänkuin. Toisessa kertomuksessa vainaja ehkei itse ollut mukana, mutta arvatenkin vain hänen »perhepeikkonsa» niin sanoakseni, haltiat, luonnonhenget, joiden avulla hän oli eläessään harjoittanut noituutta. Kun hevonen — jonkun viisaan asiantuntijan neuvosta — saatiin hyppäämään arkun yli, pääsi se samalla hypnoottisesta tilastaan.

Joulukalenteri 1925.

Pyydämme vielä kääntää lukijaimme huomion Ruusu-Ristin joulunumeroon eli Joulukalenteriin, joksi sitä nimitämme. Se ilmestyy 96 sivuisena ja kuvitettuna joulukuun alussa ja lähetetään tietysti tämän vuoden tilaajille ilman muuta. Tarkoituksemme kuitenkin on, että Joulukalenteri saisi suuremman levikin, koska se julkaistaan teosofisen liikkeen 50-vuotisjuhlan johdosta ja koska sen sisältö voi kiinnittää suuremmankin yleisön huomiota. Kalenterin toimittaa Ruusu-Ristin Neuvosto ja sen kirjoituksissa puhutaan sekä nykyisistä että menneistä ajoista, teosofisen liikkeen johtohenkilöistä, teosofian opeista j. n. e.; sisällön mielenkiintoa kohottavat laulusävellys, historiallinen joulukertomus, runot y. m. Toivottavaa olisi, että lukijamme ja Ruusu-Risti-seuramme jäsenet tekisivät parhaansa Joulukalenterin levittämiseksi, esim. käyttämällä viime numeron mukana jaettua tilauslistaa.

Tien varrelta.

Helsingin suomalaiset Ruusu-Risti-luennot alkoivat sunnuntaina syyskuun 27 p:nä klo 12 päivänä. Nämä sunnuntailuennot ovat nyt siirtyneet entisestä paikastaan suomalaisen reaalilyseon avaraan ja tarkoituksenmukaiseen juhlasaliin. Esitelmöitsijä on tähän mennessä puhunut täysille huoneille, ja onkin ensimmäisen sarjan aihe ollut erikoisen kiintoisa: *Kristus kuoleman portilla*.

Helsingin kysymysillat alkoivat lauantaina syyskuun 26 p:nä klo 8 illalla ja jatkuvat entiseen tapaansa Stenmanin suuressa näyttelysalissa.

Ruusuristi-lainakirjasto Stenmanin vestibyylyssä on auki klo $\frac{1}{2}$ 8—8 i.p. lauantaisin. Se on eräältä jäseneltämme saanut arvokkaan lahjan: sokeakirjaimilla painetun kirjan (P. E:n »Ruusu-Risti-Katkismus»), jonka työn lahjoittaja itse on suorittanut.

Uudet kirjamme. Painosta on valmistunut: *Jos Kristusta seuraisin*, kirj. J. R. Hannula. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 25. Hinta 12:—, sid. 20:—.

Tohtori Annie Besant, Teosofisen Seuran presidentti, täytti lokakuun 1 p:nä 77 vuotta. Ihmeteltävä ja ihailtava on hänen elinvoimansa ja työkykynsä.

Valonmajan lastenkodin perustaja, neiti Reijonen, kertoo meille hankkeensa syntyhistoriasta m. m. seuraavaa:

Olin Kirvussa, luonnonparantolassa, Vegetaarisen yhdistyksen vuosijuhlissa. Siellä oli meitä neljä teosofia joukossa. Yksi heistä, hra Martens Viipurista, vanha teosofisen seuran jäsen, joutui vierustoverikseni aterioilla. Meillä oli jotain hyvin läheistä yhteisymmärryksessä, ja siksi jouduimme juttelemaan koko lailla keskenämme. Ja mitä hän ehdotti? »Perustakaa koti orpolapsille. Kasvattakaa heidät teosofisessa hengessä luonnon läheisyydessä j. n. e. Minä olen Viipurin lastensuojelulautakunnan valvoja ja voin Teille yllinkyllin toimittaa lapsia!» »Mutta sallitaanko minun kasvattaa heitä pikku teosofeiksi ja saanko antaa heille kasvisruokaa?» »Se, että olette teosofi, on vain ansioksi. Meillä on Raivolassa suurenmoinen lastenkoti. Sen johtajatar Henni Turunen on teosofi, ja hän on saanut erinomaisia tuloksia Viipurin lastensuojelulautakunnan mielestä. Mitä kasvissyöntiin tulee, ei se ole esteenä, kun vain terveys säilyy ja toivottavasti paranee. Niin että tuumikaa asiaa. Siinä minusta olisi juuri Teille työmaa.»

Matkustin pääsiäisenä Helsinkiin ja menin Bertil Nybergin puheille, joka on Ester Ståhlbergin »Koteja kodittomille»-yhdistyksen johtaja. Kerroin häuelle haluni. Hän suuresti kehoitti minua siihen työhön. Ja hän erinomaisen selvästi ymmärsi ajatuksen rajalla, jossa sanoin tarvittavan sellaisen koulun ja kodin, jossa venäläiset ja suomalaiset lapset kasvaisivat yhdessä oppiakseen tasoittamaan kansallisuuseroja. Hän kertoi m. m. eräästä nuoresta tohtorista, Erik Lindebergistä, joka antroposofina oli paraikaa alkamassa yhteisillä varoilla koottua lastenkoulua rajalle Raivolan aseman luona. Tämä nuori antroposofi oli ollut Walldorfkoulussa ja ollut tohtori Steinerin mielestä niin sovelias kasvatustyöhön, että häntä oli pyydetty jäämään hänen kouluunsa Sveitsiin, mutta hän oli Pohjolan tuntenut kutsuvan häntä työmailleen. Matkustanut Suomeen, saanut innostusta aikaan, varoja oli koottu, ja tänä syksynä olisi koulun pitänyt alkaa. Sain häneltä kirjeen omaani vastaukseksi, jossa hän kehoittaa tulla katsomaan luokseen Raivolaan.

Tilaaajat huom! Säännöttömyydet lehtemme saapumisessa ynnä osoitteenmuutokset pyydetään kohteliaimmin heti ilmoittamaan *Tampereen Sentraalikirjapainolle*, os. Tampere, joka toimii Ruusu-Ristin postittajana.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljeydennäköisyydessä ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa ja Lieksassa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija Pekka Ervasti, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa: maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhollisesti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
taidevalokuvaamoja!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sanomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Tampereen Sentraalikirjapaino

Kyttälänk. 7. Tampere. Puhelin 19 07.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäniike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:on KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 74 66 ja 4 92.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukkuliike.

Suosittu ostopaikka!

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

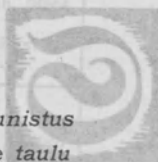
PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

Stenmanin Taidesalonki

Helsingissä, L. Heikinkatu 10

Taulu on kodin kaunistus

Hankkikaa kotiinne taulu

Valitkaa makunne mukainen Stenmanin kokoelmista

Niissä on vanhojen ja uusien taidemaalarein teoksia

Niissä on mestariteoksia

Niissä on kalliita, niissä on halpoja

Stenmanin kokoelmat kykenevät teitä palvelemaan

Stenmanin Taidesalonki myy vähittäismaksullakin

Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne

Stenmanin Taidesalonki

Helsinki, L. Heikinkatu 10

Villa-, Triko- ja Lyhyttavarain-Tukkuliike

Suosittu ostopaikka!

Uudet kirjat:

Muistan ennen eläneeni. Merkillinen kertomus mystillisestä ilmestyksestä. Kirj. *H. Spencer Lewis, Ph. D.* Tekijän luvalla suomentanut *Kyllikki Aspelin-Ignatius.* Helsingissä Mystica. Hinta 15:—.

Isä Aabraham. Kirj. *J. R. Hannula.* Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 22. Hinta 9:—.

Dhammapada. Buddhalainen pyhä kirja. Suomenos Max Müllerin mukaan. N:o 2 sarjassa »Maailman pyhät kirjat», toim. *Pekka Ervast.* Helsingissä Mystica. Hinta 16:—, sid. 25:—.

Mitä on kuolema? Kirj. *Pekka Ervast.* Kolmas korjattu ja uudistettu painos. Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 24. Hinta 25:—, sid. 35:—.

Viimeiset uutuutemme :

Kadonnut Sana. Vapaamuura-
riudesta kirjoittanut **Pekka Ervast.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 33. Hinta 20: —,
sid. 25: —.

KADONNUT SANA on hämmästyttävä kirja.
Se on valaiseva kirja.
Se on ratkaiseva kirja.
Se on välttämättä jokaisen luettava.

Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto. Kirj. **J. R. Hannula.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 26. Hinta 3: —.

Lyhyt ja pirteästi kirjoitettu tutkielma.

Jos Kristusta seuraisin? Kirjoit-
tanut **J. R. Hannula.** Ruusu-Risti-Kirjasto
n:o 25. Hinta 12: —, sid. 20: —.

Hannulan paraimpia kirjoja, selvä- ja sisältö-
rikas, omistettu Pekka Ervastille.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

TOIMITTAJA: PEKKA ERVAST

SISÄLLYS:

Toimittajalta	337
Kuningas	344
Kadonnut Sana	345
Kuolinvuoteella	353
Satu kuoleman mustasta portista	357
Tietäjien tiede	360
H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja"	365
Kirjeitä toimitukselle	367
Uusia kirjoja	367
Tien varrelta	368

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänyymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja sukupuoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettisuuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mielitteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

MARRASKUU 1925

N:o 9

Toimittajalta.

Kirjassa »Kadonnut Sana» lausun sen — monen mielestä ehkä rohkean — ajatuksen, että H. P. Blavatsky kääntyi teosofisella sanomallaan erikoisesti vapaamuura-reinkin puoleen. Vapaamuurarit uskoivat salaisen tiedon mahdollisuuteen, he uskoivat, että oli olemassa niitä korkeita tuntemattomia, joiden hallussa oli viisauden kät-ketty avain. Jos he olisivat ottaneet vastaan ja omaksu-neet H. P. Blavatskyn sanoman, olisi suuri, voimakas ja vaikutusvaltainen järjestö tullut teosofisen elämänymmär-ryksen, esoteerisen pyrkimyksen ja ökkultisen tutkimuksen itsetietoiseksi puhetorveksi maailmassa, — ja ihmiskunta olisi varmaan säästynyt maailmansodan kauhuista ja sen kauheista seurauksista, kun vapaamuurarit olisivat ymmär-täneet veljeyden H. P. B:n opettamalla teosofisella tavalla.

Tämä ajatukseni ei ole tuulesta temmattu. Se perus-tuu kahteen tunnettuun tosiseikkaan. Ensimmäinen tosi-seikka on, että H. P. Blavatsky itse oli vapaamuurari. Hän oli itämaalaisen looshin jäsen, mutta naisena hän ei voinut pyrkiä jäseneksi länsimailla. Oli kuitenkin muutamia englantilaisia vapaamuurareita siksi intuitiivisia, että *Isis Unveiled*-kirjan ilmestyttyä nimittivät madame Blavatskyn kunniajäseneksi ja lähettivät hänelle asian-omaisen jäsenkirjan. Tämä merkillinen historiallinen dokumentti kuuluu seuraavasti:

»Maailmankaikkeuden Korkeimman Arkkitehdin kunniaksi. Vanha ja alkuperäinen Muurarijärjestö, johdettu Amerikan Korkeimmasta Pyhäköstä Ranskan Suurlooshin Suurneuvoston antamalla vapaakirjalla. Tervehdys kolmion kaikkiin pisteisiin. Kunniaa järjestölle. Rauhaa. Suvaitsevaisuutta. Totuutta. Kaikille mainehikkaille ja valaistuille muurareille kautta maailman yhteyttä, menestystä, ystävyyttä, veljeyttä. Me, kolmasti mainehikas Korkein Yleinen Suurmestari, ja me, Korkeimmat Suursuojelijat, Englannin ja Walesin y. m. Korkeimman Pyhäkön kolmannenkymmenennen ja viimeisen asteen jäsenet, Siriuksen j. n. e. Suurtähden ritarit, Muurari-ritarien Kolmen Legionan Suurpälliköt, olemme sen korkean arvon nojalla, joka meille on annettu, julistaneet ja kuuluuttaneet ja näiden läsnäolevien edessä julistamme ja kuuluutamme, että mainehikas ja valaistu veljemme H. P. Blavatsky on Oppilas, Ritari, Täydellinen Korkea Rouva, Ylevä Valittu Skottlantilainen, Jalosukuinen Rouva, Suurvalittu, Punaisen Ristin Ritari, Jumalallinen Rouva, Täydellinen Kunnioitettava Rouva ja Sovitusjärjestön Kruunattu Prinsessa. Annettu omakätisesti ja Englannin ja Walesin Korkeimman Pyhäkön sinetillä merkitty kokouksessamme Lontoon Laaksossa tänä marraskuun 24 p:nä 1877, todellisen valon 000,000,000 vuonna. John Yarker, 33°, Korkein Suurmestari, M. Caspari, 33°, Suursihteeri. A. D. Loewenstark, 33°, Suursihteeri.»¹⁾

Toinen tarkoittamani tosiseikka on, että Teosofinen Seura oli alkuaan järjestetty vapaamuurari pohjalle. Mahdollisesti eivät kaikki nykyajan teosofit tunne tätä seikkaa, jonka tähden asian valaisemiseksi ja vahvistukseksi suomen tähän seuraavan kirjeen, jonka madame Blavatsky heinäkuun 30 p:nä 1878 kirjoitti New Yorkista eräälle hollantilaiselle jäseneksi pyrkijälle, herra P. van der Lindenille:

1) Kts. Kyllikki Ignatius, Mitä on vapaa-muurarius? S. 21—22.

»Arvoisa herra.

Oheenliitetystä painetusta kiertokirjeestä näette, mitkä Teosofisen Seuran jäsenyyden ehdot ovat. Tahdon kuitenkin lisätä, että sen perästä, kun kiertokirje julkaistiin, olemme liittyneet suureen indialaiseen Arya-Somajveljeskuntaan ja Neuvoston päätöksestä asianmukaisesti muuttaneet nimmekkin. Vastedes meidän Seuraamme tunnetaan »Indian Arya-Somajin Teosofisena Seurana». Niinpä sen sijasta, että ottaisimme maksuja jäseniksi pyrkijöiltä oman Seuramme hyväksi, olemme äänestäneet ja päättäneet — nyt, kun olemme liittyneet itämaalaiseen yhdistykseen, joka on antautunut oikeaan ja arvokkaaseen työhön, — että viiden dollarin maksu joka kerta lähetetään Bombayhin Arya-Somajin hyväksi.

Tässä seuraa myös mukana hakukaavakkeet ja sitoumukset teidän ja poikanne allekirjoitettavaksi, jos vielä luettuanne kiertokirjeen tahdotte meihin liittyä. Siinä tapauksessa olette ystävällinen ja lähetätte minulle kahden punnan postivekselin, maksettava Mr. Hurrychund Chintamonille, 6 Meadow Street, Fort, Bombay, India. Hän edustaa meidän Seuraamme Arya-Somajin luona ja toimittaa teille ensi postissa kuilin sekä ohjesäännöt.

Että olette hollantilaisia syntyperältänne, on meidän silmissämme suositus, sillä kaikki me elävästi kunnioitamme teidän kansallisen luonteenne oivallisia ominaisuuksia, ja uskomme, että te itse voitte tehokkaasti auttaa Seuraamme sen uudistustyössä. Koska on paikallaan, että te liittyessänne meihin tiedätte, mikä Arya-Somaj on, suonette minun antaa teille käsityksen siitä, koska yksimielisesti olemme luvanneet uskollisuutemme sen johtajille.

Tämä Seura (Somaj) on tuon adeptien ja filosofien salaperäisen (salaperäinen tietysti *ei*-vihityille) veljeskunnan käskystä organisoitu ja sen valvonnan alaisena, jonka veljeskunnan olemassaolosta Indiassa olen antanut viittauksia kirjassani. Sen perustaja ja vastuullinen joh-

taja on sangen tunnettu Swami (pyhä mies) nimeltä Dayanand Sarasvati — samalla puhtain ja oppinein mies hindulaisten pandilien joukosta. Haaraosastoja on perustettu kaikkialla Indiassa ja muuan on vastikään organisoitu Lontoossa. Tarkoitus on uudestaan elävöittää alkuaikainen veedalainen filosofia ja sen avulla opettaa maailmalle niitä melkein kadonneita psykologisia tieteitä, joiden tunteminen suo ihmiselle aineellisen ja matemaattisen varmuuden Henkemme kuolemattomuudesta samalla kun se kehittää hänessä jumalankaltaisia kykyjä. Omaksuessamme aarjalaisen filosofian ja koettaessamme käännyttää maailmaa sen suuriin totuuksiin, olemme samalla velvolliset murtamaan jokaisen *eksoteerisen, inhimillisen* uskonnon — etenkin kristinuskon — taikauskoisia jumalanpalvelusmenoja ja opinkappaleita. Kunnes saatte käsiinne eräitä Arya-Somajin asiakirjoja, voitte saada runsaita tietoja filosofiastamme lukemalla »Isistä», joka kirjoitettiin käskystä.

Kaikki, jotka astuvat Seuraamme, kulkevat erilaisten asteiden ja osastojen kautta (kuten vapaamuurariudessa) alimmasta ylimpään. Yleneminen riippuu *personallisesta ansjosta* ja asialle antautumisesta. Rituaali, muotomossäädös, lähetetään teille Indiasta, ja myöhemmin tahdomme keskustella kanssanne siitä työstä, jota odotamme teidän voivan tehdä yhteisen asian hyväksi. Jos niin haluatte, voitte itse tulla paikkakunnallanne paikallisen Arya-Somajin Teosofisen Seuran puheenjohtajaksi. Voin kirjoittaa johtajille Indiassa ja hankkia teille looshikirjan. Heidän toivomuksensa on, että niin monta Somajia (Seuraa) kuin mahdollista perustettaisiin eri maissa kristikunnassa, sillä missään muualla ei niin kipeästi kaivata uudistustyötä, joka vapauttaa kansan ahdasmielisyydestä ja taikauskosta, kuin juuri näissä maissa. Aiomme panna pystyyn *Yleisen Ihmiskunnan Veljeyden* ja — »Korkeimpien *Tuntemattomien*» avulla — tulemme onnistumaan. Jos, niinkuin ranskalainen sananparsa väittää, »Jumala

lauhduttaa tuulta, kun lammas keritään paljaaksi» (A brebis tondue Dieu modère le vent), me, joilla on takanamme kaksi miljoonaa »veljeä» Indiassa, varmasti tulemme onnistumaan.¹⁾

Odottaen vastaustanne ja tarttuen Seuran nimessä teidän ja poikanne sille ojentamaan käteen olen kunnioittaen

H. P. Blavatsky »

*

Kuten madame Blavatskyn ylläolevasta kirjeestä selviää, olivat Teosofisen Seuran alkuaikoina jäsenet eriateisia ja kokoukset tarkasti juhlamenollisia. Vuoteen 1885 saakka olivatkin looshikokoukset enimmäkseen suljettuja, ja varsinkin uusia jäseniä vastaanotettaessa oli käytännössä juhmallinen vihkimysrituaali. Kun siis kirjassani »Kadonnut Sana» ehdotan, että teosofisen liikkeen eri seuroissa otettaisiin käytäntöön looshikokouksissa vapaamuurari-seremonioja, ei tämä ehdotukseni ole tuulesta temmattu, turhanpäiväinen päähänpisto, vaan kehoitus palaamaan alkuperäisiin teosofisiin tapoihin ja muotoihin.

Ruus-Risti-seurassa onkin ehdotukseni herättänyt paljon vastakaikua. Neuvostossa olemme yksimieliset siitä, että kyseessä oleva uudistus on paikallaan. Helsingin Ruusu-Risti piti ensimmäisen kokouksensa lokakuun 12 p:nä, jossa tilaisuudessa m. m. veli Hannula piti niin valaisevan ja innokkaan puheen, että useiden jäsenten pyynnöstä julkaisi hänen puheensa tässä numerossa. Helsingin ryhmä päätti yksimielisesti pohtia asiaa ja valmistua uudistuksia vastaanoltamaan. Sitä varten tullaan lähinnä seuraavissa kokouksissa tutkimaan kirjaa »Ka-

¹⁾ Tämä liitto indialaisen Arya-Somajin kanssa, johon madame Blavatsky alussa oli niin ihastunut, kesti, kuten tiedämme, vain vuoteen 1881. Swami D. Sarasvati ja hänen Arya-Somajinsa rupesivat näet siihen aikaan kiihkeästi vastustamaan Teosofisen Seuran työtä Indiassa.

donnut Sana», luku kerrallaan; tutkiminen tapahtuu siten, että jäsenet lukevat määrätyn luvun kotonaan, harkitsevat sitä, panevat muistiin vastaväitteensä ja kysymyksensä lukemansa johdosta sekä esittävät näitä seuraavassa looshikokouksessa, jolloin allekirjoittanut vastaa kysymyksiin ja selvittää hämävät kohdat. Joulukuun tulen sitten viettämään kotonani erinäisiä valmistustöitä tehden, ja uutena vuotena olemme toivottavasti tilaisuudessa tekemään lähempiä päätöksiä sekä ottamaan ratkaisevia askeleita.

Hyvä olisi, jos kaikki Ruusu-Risti-ryhmät ympäri maata koettaisivat parhaansa mukaan valmistaa itseään tutkimalla ja harkitsemalla »Kadonnutta Sanaa». Kun jokainen jäsen lukee kirjaa kotonaan, ja kokouksessa siitä keskustellaan, selviää vähitellen moni asia.

*

Koska Joulukalenterissa ei tule olemaan tavanomaista »Toimittajalta» osastoa, huomautan nyt jo tässä, että uusi vuosikerta pian alkaa uudistuvine tilausvelvollisuuksineen ja että tilauslista jaetaan kalenterin mukana. Pyydän myös samalla ilmoittaa, etten ensi vuonna tule käyttämään n. s. postietuantitilausta. Siitä on minulle ylivoimaista vaivaa, ja vaikka olen sydämestäni kiitollinen niille, jotka tämän ovat käsittäneet ja rehellisesti lunastaneet etuannin, pyydän kuitenkin nyt, että he omasta aloitteestaan tilaisivat Ruusu-Ristin mahdollisimman pian, s. o. mieluummin ennen tammikuun 15 p:ää 1926. Sanomattakin on selvää, että olen suuresti iloinen uusista tilauksista, joita vanhat tilaajat hankkivat. Olen myös iloinen, jos tilaukset suorituksineen osoitetaan suoraan minulle, s. o. Ruusu-Ristin toimitukselle, os. Pilpala. Tilauksia ottavat myös vastaan herra Eino Krohn Helsingissä (Kauppiask. 8 tai luentotilaisuudessa sunnuntaisin), Tampereen Sentraalikirjapaino Tampereella (Kyttälänk. 7)

y. m. lukuisat asiamiehet, jotka luetellaan Joulukalenterissa. Jos ken ei heti voisi tilaustaan maksaa, on aina paras sopia asiamiehen tai allekirjoittaneen kanssa jo vuoden alussa, jotta painoksen suuruus voitaisiin määrätä ja osoitteet painattaa. *Teette arvaamattoman palveluksen toimitukselle, kun tilaatte heti tammikuun alussa ettekä jätä sitä myöhempään kuukausiin!*

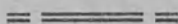
Joulukalenterista tulee ymmärtääkseni iloinen yllätys kaikille. Se esiintyy kuvitettuna, siinä on musiikkiliite, sen kirjoitukset ovat niin arvokkaita, ettei se ole mikään hetken julkaisu, vaan sopii kirjateoksena myytäväksi koska vain. Se on todellinen lahja Ruusu-Ristin tilaajille, sillä sen kustannukset ovat paljon suuremmat kuin samankokoisen tavallisen joulukuun numeron olisivat, ja sen hinta tuleeekin tammikuun 1 p:n jälkeen olemaan Smk. 15:—. Missä määrin yrityksemme onnistuu taloudellisesti, siitä riippuu, uudistuuko hanke vastedes.

Koko joulukuun aikana voitte siis vielä tilata ystäville Joulukalenterin 10 markan hinnalla!

*

Ruusu-Ristin Neuvosto lausuu täten kauttani pienen varoittavan sanan asiassa, jota voimme katsella ylevällä huumorilla, mutta josta eversti Olcottkin, Teosofisen Seuran alkuaikoina varsinkin, oli pakoitettu silloin tällöin huomauttamaan:

Auttakaamme kaikkia ihmisveljiämme niin paljon kuin voimme ja haluamme, mutta olkaamme varovaisia niiden — ennen kaikkia meille personallisesti tuntemattomien — suhteen, jotka Ruusu-Risti-jäsenyyteensä tai ruusuristiläisyyteensä vedoten pyytävät meiltä rahaa »lainaksi». Ruusuristiläisyydellään ei kukaan ole oikeutettu keinoitelemaan.

Kuningas.

Hän istuu aina yksinään, —
on pieni lamppu pöydällään.

Hän hiljaisuutta kuuntelee,
ja sydämensä riemuitsee.

Hän istuu myöhään yöhön ain,
kun liikkuu haamut vainajain.

Hän ottaa kirjan, kirjoittaa —
ja kukkaan kaiku puhkeaa.

Yö koskettelee kanneltaan,
hän laulaa yölle riemujaan.

* * *

Jo hiilet sammuu liedestään,
ei korjaa tulta yksikään.

Jo loppuu öljy lampustaan,
vaan tähdet paistaa taivaallaan;

ja päässään hiukset harmaantuu,
vaan sydämensä nuorentuu.

Kun viini loppuu leilistään,
hän lohtii leilin elämään;

Kun loppuu muste pullostaan,
saa tyhjät lehdet laulamaan.

Ja vihdoin käsi herpaantuu,
vaan hymyyn saapi silloin suu,

ja silmäin loiste sammuu pois, —
niin on kuin vanhus kuollut ois —.

* * *

Näin löysi vanhan laulajan
kuu, soutain taivaan rantahan.

Se tiesi laulun kotimaan,
se vapautti Kuninkaan.

Laulajan Sielu Siivet sai,
Sen alkoi Suuri sunnuntai,

Se kahleet katkoi, jätti maan, —
jäi jälkeen hautakumpu vaan —.

Mutt arkeen ahteen kulkijan
loi välkkeen riemut laulajan,

Nellie Kalm,

Kadonnut Sana.

Puhe Helsingin R. R.-ryhmän kokouksessa lokak. 12 p:nä 1925.

Puhuin jo lokak. »Ruusu-Ristissä» Pekka Ervastian uudesta kirjasta: »Kadonnut Sana». Mutta se ja sen alotteellinen esitys on mielestäni siksi tärkeä ja teosofisissa harrastuksissamme ytimeen käypä, että yritän edelleen puhua siitä. Ja sen lisäksi toivoisin esitykseni antavan asiallista valaistusta niihin syihin, mitkä tekivät Pekka Ervastian teosofisen työn erikoiseksi kouluksi muodostumisen välttämättömäksi.

Ensiksikin siis sanoisin, että minäkin olen jo jonkun aikaa, ehkä vuoden tai enemmän, ajatellut ja toivonut, että se henkinen aate ja työ, jota Pekka Ervast on kaiken ikänsä täällä esittänyt, sen pitäisi taas voida ottaa eräs askel, sen pitäisi saada täällä muotojen maailmassa joku kiinteämpi pohja ja perusta, tavallaan kuin rakennus tai temppele. Olen myöskin ymmärtänyt, että tämän rakennuksen luoja ja arkkitehti ei voi olla kukaan muu kuin Pekka Ervast itse. Ja sentähden olen sitä häneltä odottanut, olen odottanut sitä aikaa, jolloin hän voisi rakennuksensa eli temppeleinsä esille saattaa.

Nyt me olemme saaneet kirjan »Kadonnut Sana», jossa meille on avoimesti ja julkisesti esitetty henkisen temppeleimme ääriivivainen hahmoittelu.

Kun nyt luen tuota kirjaa, niin luonnollisesti minä samalla ajattelen ja teen huomioita. Niinpä mainitsin jo edellisessä kirjoituksessani, että jo ensi lukemalla tein tuon merkillisen huomion: kas, tätä kirjaa ei voikaan lukea noin vain, kevyesti, tätä ei voi lukea vain tunteellisella tai älyllisellä lukutavalla, vaan tätä on luettava henkisellä lukutavalla, s. o. tahtoperäisesti, rukouksella. Sillä kun tekijä yhtämittaa paljastaa uusia löytöjä, totuuksia, niin tuntuu niinkuin nuo varjot, vanhat ajatustavat ja muodot, jotka totuuden peittivät, ja jotka niin mielellänsä esiintyvät itse totuuksina täällä varjojen maailmassa, tuntuu niinkuin nuo muodot ja varjot hätääntyisivät ja tavallaan kuin pyytäisivät apua, pyytäisivät lukijaa itseään puolustamaan. Ja sentähden, jos lukija ei huomaa olla riittävästi varuillaan, saattaa hän aivan huomaamattaan joutua noiden pimittävien varjojen puhetorveksi, puolustajaksi. Tai ainakin hänet saadaan epäröimään ja mykistynään, niin ettei hänestä tule ainakaan suoraa ja vilpittöntä *lotuuden hengen* puhetorvea, ei sen tulkkia ja puolustajaa. Ja niin ihmiseltä menee erinomainen tilaisuus ja otollinen hetki ohitse joko niin, että hän joutuu, tahtoen tai

tahtomattaan suorastaan niiden pimittävien ajatusmuotojen äänitorveksi, tai niin, että otollinen hetki vierähtää mykistetyssä toimettomuudessa.

Nyt on asia niin, että tällä välillä olen ollut kuulijana mukana Pekka Ervastin luentosarjassa: »Kristus kuoleman portilla». Ja sanon heti, että nämä luennot ovat olleet suorastaan kosmillis-henkistä laatua, antaen suurenmoista valaistusta sekä yksilöllisen että kosmillisen eli planetaarisen elämän ymmärtämiseen. Mutta erikoisesti antoivat ne myöskin lisävalaistusta edellä esittämäni asiaan. Nim. siihen, että nuo vanhat ajatusmuodot olivat noin vaikutusvoimaisia suhteessaan »Kadonneen sanan» lukijaan. Sillä asia on niin, että eri planeetat ovat erilaisten koulukuntien keskuksia vaikuttaen voimakkaina inspiratsioneina meidän planeetallamme. Niinpä Mars-planeetan inspiratsioni on vielä hyvin lähellä meitä. Ja sen inspiratsioni on jotenkin näin: »Tarttukaa miekkaan, taistelkaa ja kaatukaa hyvän asian puolesta.» Eikä tästä Marsin inspiratsionista vapaudu kukaan meidän planeetallamme, ennenkuin oppii yhtä uljaasti panemaan kuoleman jalkainsa alle työssä Kristuksen puolesta. Toisten planeettojen, etenkin Uranuksen (nerouden) ja Neptunuksen (korkeimman rakkaustunteen) vaikutus on meillä vielä heikkoa, vaikkakin niillä on jo edustajansa, edellisellä Buddha ja jälkimäisellä Jeesus Kristus. Enempää en näistä luennoista kuitenkaan ryhdy tässä kertomaan. Sillä toivottavasti tämäkin luentosarja voidaan julaista. Kuitenkin mainitsen Jupiterista senverran, että sen vaikutus on senluontoinen, mikä näyttäytyy — vaikkakin jonkunlaisena irvikuvana — kirkkojen toiminnassa.

Mutta tämän ohella ovat maailman eri uskonnot luoneet kuolemantakaiseen maailmaan kukin omia taivaitaan, jotka edelleen vaikuttavat voimakkaina inspiratsionikeskuksina meihin ihmisiin. Vielä saimme kuulla, että Buddhan ja Jeesuksen Kristuksen aikaansaamassa taiväassa on oikeastaan kaksi taivasta kummassakin. Buddhan oma taivas on niillä, jotka seuraavat Buddhan oleellisinta käskyä, *säälin* käskyä, joka kohdistuu eläimiin, ja Jeesuksen Kristuksen oma taivas on vain niillä, jotka ovat seuranneet *rakkauden* käskyä, joka kohdistuu ihmisveljiin. Mutta jokapäiväiset buddhalaiset ja kristityt ovat kummatkin luoneet omat taivaansa sentähden, että he ovat olleet uskonnossaan dualisteja eli kaksinaisia siten, että ovat ottaneet oman mestarinsa noin vain kuin hartaudessa tai älyllisessä ja ulko-naisessa kunnioituksessa ja jumaloimisessa, mutta eivät ole ottaneet oman mestarinsa käskyjä käytännöllisen elämänsä ojen-

nusnuoraksi. vaan ovat siinä antautuneet jonkun vanhemman uskonnon inspiratsioonin alaisiksi, joko moosekselaisen: »— että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä», hinduismin: »velvollisuus ennen kaikkea» j. n. e.

Jos nyt kysytään: miksi olen ryhtynyt selostamaan näitä luentoja, joita kaikki ovat olleet tilaisuudessa itse kuuntelemaan, niin sanon kohta, miksi sen teen. Osaksi teen sen siksi, etteivät sittenkään kaikki, etenkin maaseutulaiset, ole olleet tilaisuudessa itse kuuntelemaan. Mutta pääasia on kuitenkin se, että kaikki tämä on omiansa valaisemaan myöskin teosofisen liikkeen historiaa. Sillä teosofisessakin liikkeessä on jo muodostunut monta eri koulukuntaa. Mainitsen niistä muutamia: on Teosofinen Seura Indiassa, Yleinen Veljeys Amerikassa, Antroposofinen Seura Keski-Europassa; on Max Heindell'in Ruusu-Risti Amerikassa ja Suomen Ruusu Risti. Vielä on Teosofisen Seuran jonkunlaisina tytärliikkeinä Idän Tähti ja Vapaamielinen Katolinen Kirkko. Ja sama emäseura on myös ottanut Yhteis-Vapaamuurariliikkeen erikoiseen, läheiseen suojelukseensa.

Että teosofisessakin liikkeessä on jo muodostunut näin monia seuroja ja koulukuntia, se saa uutta valaistusta ajattellessamme sekä eri planeettojen koulukuntia että eri uskontojen muodostamia taivaita inspiratsioonikeskuksina.

Mutta samalla täytyy meidän ensiksi muistaa, että teosofisella liikkeellä on myös oma, alkuperäinen inspirationsinsa, se, jonka H. P. Blavatsky Salaisen Veljeskunnan lähettinä esitti opetuksellaan ja elämäntyöllään. Siihen voimme tutustua tutustumalla H. P. B:n omiin kirjoihin. Ja syventyessämme esim. »Teosofian Avaimeen», saatomme siinä tehdä kaksi huomiota, 1:ksi sen, että hän puhuu yleismaailmalisesta uskonnosta, joka on esoteerinen eli sisäinen kaikkina aikoina, joka siis ei ole rajoitettu mihinkään maailman uskontoon, vaan 2:ksi: vaikuttaa ja pääsee niissä kaikissa esille sikäli, mikäli ihmiset kunnioittavat, tottelevat ja seuraavat Mestarin siveellisiä käskyjä ja neuvoja. Niinpä hän sivulla 55 puhuu *vuorisaarnasta*, ja sanoo nimenomaan: lakatkaa tekemästä vuorisaarnan käskyjä vastaan, jos tahdotte kutsua itseänne kristityiksi. H. P. B:n suhde Jumalaan, kosmilliseen Kristukseen, Mestariin on *suora-viivainen*. Hänen esityksessään ei ole sellaista dualismia, moraalista kaksinaisuutta, että me palvoisimme ja jumaloisimme Mestaria ulkonaisesti, mutta ottaisimme käytännöllisen johdon muualta.

Mutta ryhtyessämme sitten, näin vuosien kuluttua ja jäl-

keenpäin, tutkimaan teosofisen liikkeen erilaisia koulukuntia ja niiden perustajien tai johtajien julkisia opetuksia, alamme huomata tässä suhteessa yhä levenevää dualismia. Voimmehan luoda pienen silmäyksen näihin erilaisiin koulukuntiin sellaisina kuin ne julkisissa opetuksissaan ovat esiintyneet. Ja teemme sen kaikella kunnioituksella ja veljellisellä luottamuksella niitä kutakin kohtaan, tunnustaen ne kaikki kuuluviksi sisarseuroina suureen teosofiseen liikkeeseen, jossa ne kukin omalla tavallaan toimivat ihmiskunnan kehityksen hyväksi.

Tässä tutkimuksessamme asetamme arvostelumme perustaksi ja mittapuuksi H. P. Blavatskyn, Buddhan ja Jeesuksen Kristuksen julkiset käskyt ja elämänohjeet. Sillä pidämme heitä korkeimman viisauden edustajina. Mutta vielä tämän mittapuumme perustuksen kulmakiveksi asetamme Jeesuksen Kristuksen keskeisimmän opetuksen: *vuorisaarnan*.

Tätä taustaa vastaan me nyt katselemme teosofisten sisarliikkeiden julkisia opetuksia. Liikkeemme suuresta alkajasta, H. P. Blavatskysta, olemme jo sanoneet, että hänen julkiset opetuksensa ovat täydellisesti sopusoinnussa vuorisaarnan moraalin ja opetuksen kanssa. Näinollen alamme Max Heindell'istä. Kirjassaan »Rosenkreutsiläinen maailmankatsomus» hän esittää, perusteellisesti ja havainnollisesti, että Kristus on tullut tämän maapallon johtajaksi. Mutta puhuessaan historiallisen Jeesuksen Kristuksen väkivaltaisesta kuolemasta, tulee hän olleeksi, tekisi mieleni sanoa, kovin varomaton. Hänhän nimenomaan sanoo: »Veren, joka on ollut rotuhengen verho, täytyy virrata.» J. n. e.

Kun siis veren *täytyy* virrata, niin ymmärrämme, että tuollainen puhetapa on kotoisin siitä samasta inspiratsioonista, joka kristillisessä kirkossa on näytellyt niin huomattavaa osaa: *Kristus on lunastanut meidät verellään!* Siinä on taas otettu vakava askel taikauskon piiriin, joka pimittää meidän järkemme, emmekä me enää ymmärrä, että asian painavuus ja arvo on kokonaan siinä, että me seuraamme vuorisaarnan käskyjä — niinkuin Jeesus ja hänen harvat opailaansa ovat niitä seuranneet — ja muutomme siten ja vähitellen paremmiksi ihmisiksi, elämiensä kuluessa sellaisiksi ihmisiksi, että mekin, Jeesuksen tavalla, mielummin annamme vaikka tappaa ruumiimme, kuin alistuisimme toimimaan vastoin vuorisaarnan käskyjä.

Juuri tässä on syy, miksi emme saattaisi — pysymällä edellä asettamassamme mittapuussa — tunnustaa Max Heindell'iäkään opettajaksemme ja johtajaksemme siveellisessä eli

käytännöllisessä merkityksessä, vaikkakin hänen kirjoissaan on paljon opittavaa teoreettisessa merkityksessä.

Entä tohtori Rudolf Steiner? Hän on myös, samoin kuin Heindell, kristillinen opettaja ja suuri tietäjä. Hänkin puhuu Kristuksen suuresta ja ainutlaatuisesta merkityksestä tämän planeetan historiassa, tuoden siinä esille paljon yksityiskohtia, uutta ja omaperäistä. Mutta sitten käytännöllinen opastus? Tämä esiintyy keskeisenä tri Steinerin kirjassa: »Kuinka saavutetaan tietoja korkeammista maailmoista?» Sillä tuo kirja ei ole vain joku tutkielma sinään, vaan siinä esitetään se järjestelmä ja pyrkimysmenetelmä, jota tri Steinerin koulussa on käytetty.

Nyt odottaisi, että tri Steiner olisi johdonmukainen ja ottaisi tuon ihailemansa olennon, Jeesuksen Kristuksen, omat käskyt pyrkimys- ja harjoitusmenetelmänsä perustukseksi. Sillä silloinhan Jeesuksen Kristuksen, tuon planeettamme korkeimman johtajan henkinen johto pääsisi välittömästi hänenkin kouluun johtamaan. Mutta, merkillistä kyllä, niin ei tapahdu. Kirjassa »Kuinka saavutetaan tietoa korkeammista maailmoista?» eivät ole Jeesuksen käskyt, ei siveellinen pyrkimys eikä ihmisen ihmisyyys sinään päämääränä, vaan ihmisen psyykkiset, yliaistilliset kyvyt. Päämääränä on aistimilla havaittava tieto ihmisen ja maailman muodollisen puolen rakenteesta, mutta ei ihmisen siveellinen täydellisyys, ei Kristus ihmisessä sinään.

Näinollen: tri Steiner kyllä puhuu Kristuksesta teoreettisesti, mutta hänen koulunsa käytännöllinen opastus ei ole Kristukselta, eikä Buddhaltakaan, vaan rajoittuu olemaan jostain muualta.

Tulemme sitten Teosofisen Seuran koulukuntaan, sellaisena kun se esiintyy tri Annie Besantin ja piispa C. W. Leadbeaterin johdolla.

Olen jo useasti ennen ollut tilaisuudessa puhumaan tästä koulusta. Näinollen riittää vain mainita, että tämän koulun korkein ja käytännöllinen johto on aivan selvästi vanhasta hinduismista. Niinpä tri Besant käyttääkin hinduismiin pyhää kirjaa, »Bhagavad Gitaa», hyvin mielellään ja määrävästi pyhästä kirjanaan. Tämä taas lyöpi leimansa ja tulee pitkän matkaa näkyviin tri Besantin toiminnassa: velvollisuus ennen kaikkea. Ja sehän on sellaisenaan oikein ja mainiota. Mutta kun tämä velvollisuus ja sen täyttäminen katsotaan »Bhagavad-Gitaan» eli vanhan hinduismiin inspiratsioonissa — jolloin eivät Buddha ja Jeesus Kristus ja H. P. Blavatsky vielä olleet opetuksineen esiintyneet —, niin on silläkin oma merkityksensä. Se tuli maailmansodan kriittisenä aikana näkyviin m. m. siten, että tri Besant ylisti oppilaitaan teosofeja siitä, että »me eng-

lantilaisina teosofeina täytimme kansalaisvelvollisuutemme sodassa Saksaa vastaan». »Bhagavad-Gitaan» voimakkaassa inspiratsioonissa unohtui kokonaan »Dhammapada» ja »Vuorisaarna», nuo myöhemmät pyhät kirjat. Ja samoin unohtui myöskin, että meillä *teosofeina* olisi ollut ennen kaikkea *teosofinen* velvollisuus sydämellä ja valvottavana: kansainvälisen suvaitsevaisuuden ja yleisen veljeyden inspiratsioonin ylläpitäminen.

Kun tämän näemme tri Besantin ja piispa Leadbeaterin julkisesta opetuksesta Teosofisessa Seurassa, on sillä samalla ratkaistu Idän Tähdän, Vapaamielisen Katolisen Kirkon ja Yhteis-Vapaamuurari Järjestön arvo ja kohtalo. Sillä ne kaikki kulkevat käsi kädessä samassa bhagavadgiitalaisessa eli vanhatamentillisessä inspiratsioonissa. Ja mitä tulee erikoisesti Vapaamieliseen Katoliseen Kirkkoon, niin sehän opettaa, että Jeesuksen erikoinen apu ihmiskunnalle on siinä, että Jeesus muka antoi sakramentit. Niin että kun nyt — niinkuin vanhakin katolinen kirkko on opettanut — vaan ahkerasti ja täsmällisesti sakramenteja toimitetaan, niin sillä ihmiset autetaan. Tämähän on taas vanhaa kirkollista taikauskoa. Jälleen pimitetään meidän järkeämme näkemästä, että Jeesuksen erikoinen apu ihmisille pääsee esille sikäli, mikäli ihminen koettaa elämässään tutkia ja seurata Jeesuksen käskyjä.

Amerikan Yleisestä Veljeydestä mainitsemme vain sen, että se tekee omaa teosofista työtään siinä ylevässä luulossa, että se on ainoa oikea teosofinen seura, jonka ei sovi olla »yleisessä veljeydessä» toisten teosofisten seurojen kanssa. Ei ainakaan vanhimman, Indian Teosofisen Seuran kanssa.

Käytyämme näin lävitse erilaisia koulukuntia, katsellessamme niitä *teosofisen velvollisuuden* ja tämän kirjoituksemme alkupuolella mainitsemamme Mestarin julkaiseman mittapuun mukaan, me emme voi mitään sille, että me huomaamme ne julkisessa opetuksessaan siveellisesti dualistisiksi. Ne periaatteessa puhuvat suurella kunnioituksella joko H. P. Blavatskysta, Buddhasta tai Kristuksesta, mutta käytännölliset ohjeensa ne ottavat muista inspiratsioneista. Ja näinollen, vaikka vilpittömällä kunnioituksella tunnustammekin ne kaikki sisarseuroiksi suuressa teosofisessa liikkeessä, me emme kuitenkaan voi jättäytyä niiden käytännöllisen johdon alaisiksi. Sillä jos sen tekisimme, silloin me samalla hylkäisimme Jeesuksen, Buddhan ja H. P. Blavatskyn käytännöllisen johdon.

Tämän tutkimisen valossa käy meille selviöksi, että Pekka Ervastin teosofisen työn yksilöityminen erikoiseksi kouluksi Suomen Ruusu-Ristissä ei ole millään tavalla älyllistä keksin-

töä, se ei ole syntynyt kuin huvikseen tai leikitellen, ei min-käänlaisesta vastenmielisyydestä entisiä kouluja kohtaan. Se syntyi kohtalon välttämättömyydestä sentähden, ettei Pekka Ervast luopunut Mestarin käskyistä ja teosofian alkuperäisestä tehtävästä, ja kun vielä viimeinenkin yritys: saada muodostua okkultiseksi osastoksi Suomen Teosofisessa Seurassa, oli tyhjiin rauennut.

Ja niinpä meidän onkin tässä tutkimuksessamme vielä tarkastettava Pekka Ervastin koulua. Alamme hänen kirjallisesta tuotannostaan. Keskeisimpänä esiintyvät kaksi kirjaa: »Jeesuksen salakoulu» ja »Christosophia». »Jeesuksen salakouluun» kuuluu tavallaan tuo pieni kirja: »Jumalan valtakunnan salaisuudet». Tässä yhdistyneessä kirjassa esitetään Jeesuksen omat käytännölliset ohjeet, vuorisaarnan autuudenjulistukset, käskyt ja Isämeidän sinä järjestelmänä ja menetelmänä, jota noudattamalla ihminen pyrkii Mestarin oppilaaksi. Siinä ei jää mitään siveellistä kaksinaisuutta suhteessamme Jeesukseen. Ja on merkille pantavaa, että tämä merkillinen kirja kuuluu Pekka Ervastin varhaisempaan tuotantoon, jolloin eivät maailmansodan suuret järkytykset vielä olleet opettamassa ja silmiä avaamassa. »Christosophia», ollen myöhemmältä ajalta, on erittäin arvokas kirja sentähden, että siinä tulee historiallisen Jeesuksen oma olemus ja hänen suhteensa tähän maailmaan ja sen ihmiskuntaan tyhjentävän valaisevasti ja asiallisesti esitetyksi. Ja siinäkin on taas vuorisaarna, Mestarin omat käskyt käytännöllisenä ohjeena ja ojennusnuorana.

Lukiessamme muitakin Pekka Ervastin kirjoja, huomaamme niissä saman periaatteen. Ensiksikin niissä on johtavana ja määräävänä se totuuden ja rakkauden henki, jonka Jeesus Kristus selvimpänä ja kirkkaimpana on ilmentänyt. Toiseksi niissä aina esitetään se ajatus, että oppilaan suhteen Mestariin määrää se, minkä verran oppilas noudattaa Mestarin omia käskyjä.

Näin on Pekka Ervastin asema hänen kirjoissaan. Ja me, jotka olemme saaneet vuosien tai vuosikymmenien kuluessa seurata hänen opetuksiaan julkisissa luennoissa, kysymysilloissa ja looshikokouksissa, me olemme saaneet huomata, että hänen opetuksensa on aina kulkenut samalla, siveellisesti yhtenäisellä pohjalla.

Kun tämän jälkeen käännämme taas katseemme kirjaan »Kadonnut Sana», jossa työlemme esitetään seremoniallisia muotoja, niin saattaisi ehkä joutua kysymään: joko siis Pekka Ervastinkin koulussa aletaan uskoa seremonioihin ja taika-

menoihin? Eivätkö Mestarin käskyt sinään olekaan enää riittävät?

Tällainen kysymyshän olisi aivan aiheellinen nähtyämme, miten asiat ovat kehittyneet kirkoissa ja teosofisissakin kouluissa. Mutta kun olemme mukanaollen seuranneet ja tutustuneet tähän asiaan, voimme huomata, ettei tässä ole kysymys jonkun muotomenon asettamisesta uskonkappaleeksi, jonka toimittaminen meitä sinään ja taikamaisuudellaan auttaisi. Ei ollenkaan. Mestarin siveelliset käskyt ja neuvot ovat edelleen kaikki kaikessa.

Mutta kysymme, jos Mestarin siveelliset käskyt ovat edelleen kaikki kaikessa, niin mitä nuo seremoniat sitten merkitsevät?

Tähän vastaamme jotenkin näin: nämä muotomenot ovat tavallaan kuin ulkonainen rakennus, pyhättö tai suojelusmuuri, joiden sisällä me voimme kokoontua kuin rauhoitetulla alueella yhteisiin kokouksiimme. Me emme liitä niihin mitään taikauškoista merkitystä. Me ymmärrämme niillä olevan vähän samanlaisen merkityksen kuin musiikilla luennon edellä. Musiikki luennon edellä rauhoittaa, keskittää ja kohottaa meidän tajuntaamme, niin että meillä on siten paremmat edellytykset unohtaa itsemme ja seurata luentoa. Tämä sama rauhoittava, keskittävä, koossapitävä ja kohottava vaikutus on oleva seremonioilla Ruusu Ristin ryhmätyössä ja kokouksissa.

Tällainen muotomenollinen apu ryhmätyöllemme on itse asian ja tarpeen vaatima. Niinpä eräästä maaseuturyhmästä kirjoitettiin minulle m. m. näin: »Se on kylläkin naulan päähän sanottu, minkä 'toimittaja' viime Ruusu-Ristissä (n:o 7, 1925) puhuu kokousten ohjelmasta. Mutta en ole luullut niiden missään muualla olevan sellaisia kuin juuri täällä. Vaaditaan tottelevaisuutta ja kärsivällisyyttä aika paljon viitsiäkseen vai-vautua sellaisiin kokouksiin, joista tosiaankin täytyy sanoa, että 'siinähan se meni'. Olen aina kaivannut jotain juhlallisempaa, mutta sellaista siihen ei ole mitenkään saatu, enkä ole tiennyt, missä on vika. Rakkauden ja innostuksen puute siihen työhön ja yleensä kaikkeen se kyllä pohjimmaltaan on, mutta työn järjestelyn taitamattomuus kai se on myös.»

Vähän samanlainen kirje tuli samassa postissa eräästä toisestakin ryhmästä. Ja luullakseni se on yleinen tunnelma vähän kaikkialla.

Omasta puolestani lisäisin, että tämä kaipuu on vähän samanluontoinen kuin on kaipuu ihmissielulla, kun se tahtois alkua elämänsä ja työnsä täällä aineen maailmassa. Voidakseen täällä toimia, täytyy sille muodostua aineellinen ruumis, joka

syntyy ja vähitellen kasvaa täysikuntoiseksi käyttövälineeksi. Samoin Pekka Ervastinkin työ on tavallaan kuin ruumiiton henki, jonka on pukeuduttava lihalliseen ruumiiseen, jotta sillä olisi elävä ruumis ja vankka aineellinenkin pohja toimiessaan täällä aineellisella tasolla.

Tässä suhteessa olisi vaan toivottavaa, että olisi paljon liittyviä itämaan viisaihin miehiin, jotka kaukaisilta mailtaan ovat lähteneet tuomaan vastasyntyvälle lapselle kultaa, suitsuketta ja mirhaa. Tämä kultaa, suitsuke ja mirha — ainakin minun puoleltani — on aluksikin siinä, että minä omasta puolestani — niinkuin tästä tutkimuksesta näkyy — kokemukseen ja harkintaan perustuvalla luottamuksella toivon ja odotan, että Pekka Ervast läheisimmässä ajassa, jos mahdollista vielä ennen joulua, ennen omaa 50-vuotista syntymäpäiväänsä, saisi valmiiksi tarvittavat rituaalit, säännöt ja lakikirjat. Ja vaikka hän tarvitseekin paljon aikaa tuollaista työtä varten — jolla ajalla hän on estetty tekemästä aineellisesti tuottavaa työtään luennoissa ja kysymysilloissa, — niin varmaan aineellinenkin maailma on suoja ja antaa tarpeellisen elementtinsä lapsen ruumista varten. Sillä onhan meilläkin, tarkoitan kaikilla niillä, joille tämä asia on henkilökohtaisesti tärkeä ja lähelle käypä, onhan meillä, kaikeksi onneksi, tilaisuus käyttää valtaamme aineen yli. Siihen on meillä laillinen oikeus sentähden, että me tavallaan edustamme tässä asiassa ainetta, kun taas Pekka Ervast edustaa henkeä.

J. R. Hannula.

oo

Kuolinvuoteella.

Transissa kirjoitettu.

Liikkumattomana, mutta syvään hengittäen maksa sairas arkkitehti vuoteellaan.

Odotuksen jännitys hillitsee tuskat. Etevää lääkäriä varrotaan kaupungista tänne paraatolaan neuvottelemaan vakinaisen lääkärin kanssa. Ei ole onnistuttu todeta arkkitehdin poteman taudin syytä ja laatua.

Palaa nyt arkkitehti siinä odottaissaan takaisin kuluneen elämänsä muistoihin.

Niin on hän usein ennenkin menneisyyteensä palannut ja ikäänkuin elävöittänyt muistojensa kuolleilta näyttävät maisemat. Kaiken ruman ja pahan on hän tahtonut menneisyydestään

poistaa. Mutta vaikea on ollut varjoja valaista. Raskasta ja vaivaloista on ollut menneisyyden mieleisekseen muuttaminen hänelle ja kuitenkin on hänen täytynyt usein kuin unessa luoda menneisyydestään sekä tulevaisuudestaan nykyisyyttä. Silloin on hän kuin ylhäältäkin katsellut aalton vyöryvää ajan virtaa.

Semmoisina hetkinä on arkkitehti vastoin arkisen järkensä todisteluja ikäänkuin huomannut itsessään sielun elävän omintakeista sekä omaperäistä elämäänsä.

Olisiko hän siis tässä elämässään jo henki-olento?

Hänen kuin kaikkienkin ihmisten kuolemattomasta sielusta oli lapsena, kotona paljon puhuttu. Sieluko se siis hänessä ja hänen kauttaan on menneisyyden ja tulevaisuuden rajalla itse kunakin hetkenä työskennellyt?

»Sieluko sisältä päin lähtien on pakoittanut minun muuttamaan ulkonaiksiakin olojani?» miettii arkkitehti.

»Sekö se edellytyksiään ja mahdollisuuksiaan muovaten on yrittänyt ominaisin'aa toteuttaa voittamalla vastukset? Sieluniko on itsenäisenä tahtonut ja toiminut, kaivannut ja haaveillut?»

Näin tauti-vuoteellaan miettii arkkitehti hiljaisen sairaalan turvassa.

»Sieluniko on jotain minulle tuntematonta kauneuttaan, totuuttaan tavoittanut?»

Pari kertaa on arkkitehti elämänsä tehtävää muuttanut.

Aluksi oli hän jonkun aikaa lukenut lääketiedettä. Hän oli aineellisuuteen pelännyt uppoavansa ja yhtäkkiä oli hän antautunut kokonaan harjoittamaan maalaustaidetta, jota hän ennen ainoastaan harrastuksesta oli harjoittanut.

Silloin — kerran kulkeissaan kotikaupunkinsa vanhan tuomiokirkon sivu — oli hän yhtäkkiä nähnyt kappaleen menneisyyttä.

Keskiaikaisissa pukimissa oli kirkkorahvasta virrannut vanhan temppelin ovesta sisään. Arkkitehti muistaa, miten oudoin tuntein hän oli heidän mukanaan kulkenut. Hämärässä, mahtavien holvien alla oli hän kaikessa ollut mukana.

Vielä voi hän tässä vuoteellaan kuulla sekä nähdä polvillaan rukoilevan kirkkorahvaan, urkujen huminan, messut.

Äkkiä oli hän tuomiokirkossa herännyt. Kuka oli hänet kirkkoon johtanut? Hereilläään ja harhanäkyään ihmetellen oli arkkitehti alkanut ihmetellä ja ihaila mahtavia pilareita ja holveja. Tutummat ne olivat nyt kuin ennen. Mutta ei ollut mahtava ristilaiva, eivät kuorit eikä kappelit siinä kunnossa ja niissä koristeissa kuin keskiajalla. Olihan siihen aikaan

kirkko ollut elämän sekä taiteen keskeisenä pyhäkkönä. Mutta niin oli siinä arkkitehti päättänyt, että entinen kalkkivärein peitetty kauneus oli jälleen tuotava ilmi. Uudenaikaisen ruumuuden takaa oli taas keskiajan taiteen sydäimestä lähtenyt ihanuus hohtava. Ja hän itse, arkkitehti oli tuon aikaansaapa. Mutta ken se tuon määräyksen oli hänelle antanut — kuka tämän kaiken keskeen tuomiokirkkoon häntä oli johtanut? Eikä hän edes ollut silloin vielä arkkitehti.

Mutta nyt täytyi tuohon alaan syventyä, suorittaa tutkinto. Kaikki tuo oli hänelle onnistunut. Lujasti ja innolla oli sitten tuomiokirkossa töitä tehty. Päivän valoon olivat ilmestyneet kirkon seinien vanhat maalaukset. Paljon oli koristelua sekä vainajain leposijoja entiseen kuntoon ja kunniaan saatettu.

Mutta kesken kiireimmän touhun oli arkkitehtiin joku ihmeellinen tauti iskenyt. Tänne oli hän parantolaan joutunut. Ei ollut sen lääkäri päässyt hänen taudistaan perille. Niinpä hän nyt tässä lepää hievahtamatta. Itse on hän innolla kerran lääketiedettä tutkinut ja odottaa nyt alistuvana toisten neuvottelua.

Sydän sykkii kuuluvasti. Valtimo yhä kiihtyy. Hengityselimet palkeina huohottavat. Ei jaksa arkkitehti enää valtimoaan tarkata.

Yhä keskitymmin hän mielestään elää — kuta raukeammaksi ruumiinsa tuntuu. Niin — hän tietää elävänsä, rakastavansa. Elämää itseään kaikkinaisissa muodoissaan hän rakastaa. Sitä elämää hän ihailee, jossa hänen sielunsa ajan ja paikan rajoituksessa kaipasi, kokeili, toimi. Eivät enään esineet ja asiat häneltä toinen toistaan varjoon kätke. Suurempina ja syvempinä ne nyt häntä vastaan saapuvat.

Kaikkisuuden häikäisevä valo häntä avaruudesta lähestyy. Se hänen sairasta ruumistaan hyväilee. Se antaa virikettä tuolle elämälle, joka hänen sisimmästään esille kumpuaa kuin ehtymättömästä lähteestä. Pikku seikat hän kaikki huomaa.

Kuin ihana runoelma on pöydälle asetetun kukan tuoksuava tarina syntymästä sekä kukoistuksesta, kuihtumisesta sekä kuolemasta. Yhä on hänelle elämän varsinaisin olemus arvoitus. Kuitenkin tajuaa hän elämän väreilyalueen rajattomuuden. Niin ihanan kirkkaan huomaa hän elämän kruunun olevan — ihmissielun, — joka on itselleen arvoitus. Niin mahtavana ja syvänä hän elämän näköalan tajuaa. Jokaisen, vähäpätöisimmänkin esineen merkityksen ymmärtää sairas mies. Sisältäpäin hän kaikkea ympärillään tarkkaa.

Ennen oli hän henkistä elämää ylimielisesti haaveiluksi ni-

mittänyt. Nyt mieltii hän, josko ei se sittenkin ollut sielu, joka oli aina saanut toiminnan kärjen, ajan ja paikan risteymään sattumaan. Kuin kartiona tuosta kärjestä oli hänen minuutensa tajuton osa kohonnut. Paljon oli sinne siirtynyt unheon jäänyttä kokemusta. Mutta väläyksittäin oli sieltä hänen päivätajuinen minänsä tuonut käyttöpiiriinsä vertauskuvia sekä tosiseikkoja.

Näin ajattelee arkkitehti kuumeen yhä lisääntyessä.

Jos hän nyt on henkiolento, joka sieluna tahtoo, tuntee, toimii — mikä silloin on siltana yliaistilliseen, tietoisien minuuden ja aineellisten aivojen välillä? Niin hän mieltii ja vastaa itse itselleen: »sehän on muisti».

Todellinen elonvirta ei ole suunnattu ympäröivistä esineistä meihin, vaan päinvastoin meistä meitä ympäröivään paikallisuuteen. Eivät oliot meille elämää anna. Me annamme päinvastoin elämän niille. Mikäli esineet ovat kiintoisia ja saavat mielikuvituksemme leutoon nousemaan, sikäli on niillä merkitystä meille itsellemme. Kaikki kasattu hyvyys ja rikkaus sinänsä on merkityksetöntä, mieltii sairas mies.

Elämän tyhjiys ja turhuus yhtäältä, toisaalta puute pakoittavat ihmisen sisäisellä silmällään ikuisia arvoja tarkkaamaan.

Nuoruus maljaamme kaataa ilon helmeilevää viiniä. Kuoleman varjon suurentuen ei se saata meitä tyydyttää. Me alamme nähdä, me alamme kuunnella salattujen virtojen kohinaa.

Jo kuuluvat odotetun lääkärin askeleet. Hän saapuu sairasvuoteen luo. Syvään katsovat miehet toisiaan silmiin.

Arkkitehti jo tietää. Se vain helpottaa. Hän huokaa syvään kuin kilpajuoksija maaliin päästyään.

Vielä herää tutkijan harrastus ja hän tekee kysymyksen.

»Te olette elämän työnne ubri», virkkaa kuuluisa lääkäri. »Kirkon holveissa on myrkkyy elimistöönne takertunut. Myrkynteho lamauttaa pallean toiminnan.»

Arkkitehti nyökkää. Hän näkee jo taasen tuomiokirkon. Korkeina kaareutuvat holvit. Ihana valo moniväristen ruutujen kautta tulvehtii niiden hämäryyteen. Kaikuu kuoropoikien laulu. Urut hymyinä huminoivat. Suitsutus tuoksuu. Ihanat kukat sekä kynttilät alttarilla hohtavat. Polvillaan rukoilee kaukaa saloilta saapunut hurstipukuinen kansa. Alttarilla latinankielistä hymniä lukee pappi.

Kaikessa on sairas mukana. Kuin toiselta tasolta näkee hän lääkärit vuoteensa ympärillä. Valtimoaan ei hän pääse lukemaan. Muuten on hän virkeä sekä uuden todellisuustun-

nelmän vallassa. Eivät ne voi olla hänen keuhkonsa, jotka palkeina pubaltavat. Niin leppoisa rauha vallitsee täällä hänen tuomiokirkossaan. Hyvä, etteivät soita tornissa kelloja.

Yhtäkkiä selviää hänelle, että tämä kirkko on vain vertauskuva. Se todellinen kirkko on jotakin paljon suurempaa ja ihanampaa. Nyt hän sen todellisen kirkon näkee.

Ne olivat vain tavoitelleet, nuo menneet polvet. Olivat tätä todellista kirkkoa yrittäneet hahmoitella. Täällä on arkkitehtisen entisaikain kirkkorahvaan seurassa. Tämä ei ole näky, vaan todellisuus.

Lääkärit poistuvat lepoon päässeen luota. Sairaanhoidtajatar hiljaa toimissaan askartelee.

U. E. G.

oo

Satu kuoleman mustasta portista.

He olivat niin aamuisen raikkaita ja onnellisia nuo kaksi ihmislasta, jotka yhdessä vaelsivat elämän polkuja. Heidän askeleensa olivat niin kepeät, kepeämmät kuin kesäisen tuulen kosketus, heidän huulillaan leikki alati autuas hymy ja heidän aurinkoisen toivorikkaat katseensa olivat tähdättyinä kaukaisuuteen, ja tuntui kuin olisivat ne nähneet taivaallisia näkyjä, Eedenin onnekkaita unia, niin ne säteilivät ja loistivat. Murheiden musta yö ei uskaltanut heidän liittoaan lähestyä, sillä kun heidän katseensa ja kätensä kohtasivat toisensa, levisi sellainen valo, että tuskan täytyi taipua ja pahan täytyi väistyä heidän tieltään, sillä he elivät siinä kirkkaudessa, jota sanomme rakkaudeksi.

Elämän laki on ihmeellinen, eivät he saaneetkaan ikuisesti yhdessä näillä riemun mailla matkailla, heidän leppoisa lehtonsa loppui ja he joutuivat tumman metsän pimentoon. Tuskin he sen aluksi huomasivatkaan kulkiessaan niin oman valonsa lumoissa, mutta sitten kohosi heidän eteensä korkea muuri, niin korkea, että se peitti taivaan sinen, ja muurissa oli musta portti. He pysähtyivät ihmetellen ja pelko ja ahdistus tuntui ensi keran hiipivän heidän sieluunsa.

He huomasivat, miten yksinäisiä he olivat suuressa metsässä, niinkuin eksyneitä salomailla, hyljättyjä orpolapsia, ja he värisivät vilusta ja puristautuivat lähemmäksi toisiaan.

Mutta äkkiä vaaleni toinen noista kahdesta ihmislapsesta, ja hän katseli niin oudosti, ikäänkuin ei olisi enään nähnyt ystä-

väänsä, ja tuntematon voima veti häntä muurin mustaa porttia kohti. Se irroitti hänet ystävän sylistä. Ja silloin — silmänräpäykseksi portti aukeni ja kohiseva virta tempasi hänet sisään. Kumealla jyskeellä portti sulkeutui jälleen, jättäen toisen noista kahdesta ihmislapsesta yksin kaipaamaan ystäväänsä. Kummastellen hän katseli porttia, kummastellen hän silmäili ympärilleen: Minne ystävä oli kadonnut, miksi ei hän itse saanut seurata mukana, miksi hänet jätettiin tänne? Kysymykset risteilivät salamoina hänen sielussaan ja elämä musteni hänen silmiensä edessä epätoivoiseksi kamppailevaksi villipedoksi. Mutta sitten kaikki vaikenä ja vaaleni, niinkuin harso olisi laskeutunut ja hänen sielustaan kohosi ihmeen ihana kuva, kuva kaikesta siitä hyvydestä, puhtaudesta ja rakkaudesta, joka oli ollut hänen ystävänsä, ja nyt hän ymmärsi selvemmin kuin koskaan ennen, miten sanomattoman kallisarvoisen aarteiden, säteilevän kirkkään jalokiven hän oli omistanut, mutta hän ymmärsi myös, että se oli jalokivi, jota hän ei koskaan voisi menettää, sillä hän omisti sen ikuisesti henkensä pyhimmissä aarreitassa. Sentähden hän päätti rauhallisesti odottaa, kunnes portti aukenisi ja hän pääsisi yhtymään ystäväänsä. Ja hän hymyili sille ajatukselleen, niin kauniisti kuin silloin kerran, kun hän yhdessä ystävänsä kanssa oli kulkenut leppoissa auringonpaisteisessa lehdossa.

Verkalleen kului aika. Valittaen vinkui syksyinen tuuli korkeiden puiden latvoissa. Se kertoi tarinoita, surullisia tarinoita elämän katoavaisuudesta, kellastuneista lehdistä, jotka muuttuvat mullaksi, kuihtuvista kukista. Synkkänä ja armoittomana kohosi muuri taivasta kohden ja sen portti oli niin rautaisen kova, ettei sitä ihmiskäsin koskaan murrettaisi auki. Epäily ja epätoivo tuntui hiipivän yksinäisen odottajan mieleen, ja puiden siimeksestä lymyili esille virnistelevä vanhus, ja hänen rinnalleen tuo istuutui juttelemaan:

»Ha, haa, ha haa», hän nauroi. »Tämäkö portin takana sinä ystävääsi odottelet, sinä hullu houkio, etkö tiedä, että tätä porttia sanotaan kuolemaksi ja kuolema on kaiken lorun loppu niin kauneuden kuin rumuudenkin. Ha, haa, naura sinä vain niinkuin minäkin ja hiivi pois näiltä hornan seuduilta.»

»Ukko parka», sanoi yksinäinen odottaja »sinä et tiedä että ystäväni on jalokivi elämän ikuisilta asuinsijoilta ja sellaista aarretta ei uskalla kuolemakaan kukistaa.» Ja sitten hän hymyili kauneinta hymyään, joka karkoitti virnistelevän vanhuksen salon syvimpään synkkyyteen.

Mutta nyt hänen luokseen saapui toinen plento, valoisa

auttajaolento, joka lempeästi puhutteli yksinäistä odottajaa. Oliko tämä auttaja nuori vaiko vanha, sitä ei voinut sanoa, mutta nuorelta hän näytti; nuoruus on hengen salaisuus.

»Kärsivällinen, uskollinen odottaja», hän sanoi. »Pelottomuutesi on saava palkinnon. Minun neuvoani seuraamalla murrat muurin ja aukaiset portin, joka eroittaa sinut ystävästäsi. Sinun on opittava laulamisen taito, sinun on laulettava ilmoille silloin ihanimmat säveleet, ja se laulu on tuova esille sinun ja ystäväsi rakkauden puhtaimmassa muodossaan. Jos sen osaat, olet voittava päämääräsi.»

Kun auttaja oli poistunut yritti yksinäinen odottaja laulaa kauneimman laulunsa. Säveleet helkkyivätkin niin ihmeen ihana ja täyteläisinä hänen sydämeensä ja ne muuttivat kummallisella tavalla ympäristöä. Tuulen ulvonta vaikenä heti ja muuri ja metsä näyttivät häipyvän johonkin hämärään kaukaisuuteen ja hän itse tuntui kohoavan kultaisten pilvien siivillä tuntemattomaan ihanuuteen. Mutta juuri sinä hetkenä, jolloin hän uskoi saavuttavansa autuaallisen päämääränsä, hän kuuli heikon itkävän äänen huutavan apua hänen läheisyydessään. Hän lopetti laulunsa, sillä mitä hän omasta autuudestaan välittäisi, kun tiesi ystävän toivovan, että hän auttaisi kärsiviä. »Vielähän oli aikaa odottamiseenkin», hän ajatteli.

Laulun taottua oli kaikki muuttunut entiselleen, muuri ja metsä ympäröivät jälleen yksinäistä odottajaa, mutta hänen jalkojensa juurelle oli ilmestynyt pieni lapsi, joka avuttomana kohotti hentoja käsivarsiaan häntä kohden. Hän otti lapsen syliinsä ja koetti sitä hellästi viihdyttellä ja leikkiä sen kanssa, mutta tapahtuiko ihme, lapsi muuttui äkkiä raskaaksi, niin lyijynraskaaksi, että odottaja vain ponnistamalla viimeiset voimansa kykeni kantamaan sitä käsivarsillaan. Aika tuntui ikuisuudelta, mutta silloin lapsi katsoi häntä silmiin syvällä viisaalla läpitunkevilla katseilla, niin että yksinäistä odottajaa värisytti; sitten se hypähti hänen sylistään, otti hänen kätensä ja sanoi lempeällä vakuuttavalla voimalla:

»Seuraa minua!»

Lapsi ohjasi hänet kuoleman mustan portin eteen, kosketti sitä pienellä kädellään, ja samassa se muuttui kullaksi ja aukeni heidän edessään. Häikäisevä valo tulvahti heitä vastaan ja kun he yhdessä kulkivat sisään siihen valtakuntaan, joka on taivaissa, huomasi yksinäinen odottaja autuaallisella riemulla, että pieni lapsi olikin ystävä, jota hän niin kauan oli uskollisesti odottanut.

E. K.

Tietäjien tiede.

II LUKU.

§ I. Astraalitaso.

Salatieteelliset ilmiöt ja käytäntö.

Se, mitä tähän saakka olemme sanoneet lukuunottamatta ehkä sitä, mikä koskee Jumalaa, ei saata liiaksi loukata »positiivisellakaan äylyllä» varustettua lukijaa. Se johtuu siitä, että olemme tehneet voitavamme pysytelläksemme niin tieteellisillä alueilla kuin näiden asioiden käsittely suinkin sallii.

Mutta meidän on vielä puhuttava näkymättömästä maailmasta ja sen rakanteesta, näkymättömistä olennoista ja heidän toiminnastaan, sanalla sanoen vanhan ajan viisasten tiedon tosisalatieteellisestä tai oikeammin heidän salaiseksi tekemästään osasta.

Lukija tulee meidän esityksemme kehyksissä melkein ilman minkäänlaisia lisäyksiä näkemään koottuina salatieteen opetuksset aaveista, ilmiöistä, elementaaleista, astraaliruumiin maagillisista kyvyistä, astraalimaailmasta j. n. e., j. n. e.

Nämä asiat hämmentävät suuressa määrässä meidän aikamme keskitason järkeilijöitä, niin että varmaankin useampi kuin yksi lukijoistamme tulee pitämään näillä lehdillä painettuja esityksiä jonkinlaisen mentaalisen sairauden tuloksina, jos ei hän jo aikaisemmin, ennen tätä lukua alotettuaan ole tullut samanlaisiin johtopäätöksiin.

Olemme aivan varmoja siitä, että ne selittämättömät ilmiöt, joista tässä tulemme puhumaan, ovat todellisuuksia. Olkoot lukijoiden johtopäätökset minkälaisia tahansa, niin haastamme ne kaikkivallan tuomittaviksi, joka *aikanaan* jakaa kaikille oikeuden.

Väitämme ihmisessä olevan näkyväisen ja näkymättömän osan. ¹⁾

Näkyväinen osa ilmentää meille näkymättömän, samoin kuin sähkösanomalaitoksen vastaanottokone kertaa kaukaa lähetetyn sanoman.

Salatiede väittää, että luonnossa samalla tavalla vastaa

¹⁾ Ikuisen luonnon alapuolella on näkyväinen luonto, edellisen vuodatus ja kuva. Kaikki se, minkä edellämainittu itsessään sisältää ikuisena, esittää viimeksimainittu meille *luodussa* muodossa, se on, sen uumenissa saavat alkuolemukset muodon ja aatteet vaihtuvat ilmiöiksi.

näkymätön osa kutakin fyysillistä kappaletta tai voimaa, joka ilmenee aineellisille aisteillemme.

Samaten kuin näkymättömän ihmisen elimistössä virtaavat nesteet ja solut, — veri- ja hermo-nesteet, hematiini ja leukosyytit, lakkaamattomassa toiminnassa, niin näkymättömässä luonnossakin virtaa voimia ja olioita lakkaamattomassa toiminnassa fyysillisellä tasolla. ¹⁾

Salatieteilijä, joka on päässyt selville ihmisen astraaliruumiin olemassaolosta elimellisten muotojen tekijänä ja ylläpitäjänä, ei saata luontoa tutkiessaan pysähtyä ainoastaan todentamaan fyysillis-kemiallisten voimien olemassaoloa tai kehityksen tuloksia. Nämä näkyväiset kappaleet ovat vain, kerratkaamme se vielä kerran, tuloksia fyysillisille aisteillemme näkymättömien olemuspuolien toiminnasta.

Muistakaamme, että ihmisen näkymätön olemus käsittää kaksi suurta prinssiippiä, astraaliruumiin ja psyykillisen olemuspuolen sekä tajuavan hengen.

Jos luontoa ajattelempa erikoisena oliona, niin käsittää se samaten näkymättömältä puoleltaan astraalitason ja psyykillisen tason sekä jumalallisen tason.

Astraalitason tunteminen on aivan välttämätön, jos tahdotaan ymmärtää salatieteen esittämiä selityksiä kaikista niistä näennäisesti ihmeellisistä ilmiöistä, jotka arvellaan erikoisella tavalla kehittyneiden ihmisten aiheuttamiksi.

Aihe on itsessään hyvin hämärä. Kuitenkin selviää se, mistä meillä vielä on kerrottava, jos niin paljon kuin mahdollista nojaudumme ihmisen rakenteeseen.

Mitä tarkoitetaan tuolla, näennäisesti niin merkillisellä sanalla, astraalitaso?

Käyttäkäämpa avuksemme erästä vertausta vaikka se, totta kyllä on hyvinkin karkea. Mutta samalla se on hyvin kuvaava ja antaa meille tästä sanasta ymmärrettävän määritelmän.

Ajatelkaamme esimerkiksi taiteilijaa, joka haluaa veistää kuvan. Mitä hän tarvitsee saadakseen aatteensa ilmennetyksi? Ainetta, vähän savea esimerkiksi. Onko siinä kaikki?

Kyllä, epäilemättä, ensi näkemältä. Mutta olettakaamme, että onneton taiteilija on käsipuoli, tai halpaantunut.

Mitä hän silloin saa aikaan?

Saattaa olla, että veistokuvan aate on hyvin tarkkana hänen

¹⁾ Sielu luo itselleen muodon. Se ei sitä ainoastaan hallitse ja elähytä, vaan se muovaaileekin sen itse.

aivoissaan. Savi on myöskin aivan valmiina ottamaan vastaan ja ilmentämään muotoa. Mutta kun ei *välittäjä*, käsi, voi totella aivoja eikä saata muovailla ainetta, niin ei mitään synny.

Jotta taiteilijan aate saattaisi ilmetä aineen kautta, tarvitsemme välttämättä aatteen ja aineen liittämiseksi välittäjän.

Muistuttakaamme mieleemme eräs hyvin tavallinen vertaus. Taiteilijan aatetta voimme verrata vaunujen ajajaan ja ainetta vaunuihin.

Ajajan ja vaunujen välistä toimintaa välittää hevonen. Ilman hevosta ei ajaja saata istuimeltaan vaikuttaa vaunujen liikuntoon sen enempää kuin taiteilija voi muovailla savea ilman käden välitystä. Samaa osaa näyttelee välittäjä edellämäinittussakin vertauskuvassa.

Palatkaamme taiteilijaan ja hänen veistokuvaansa.

Olettakaamme, että aine on työskentelyllä voitettu, että se on taipunut muovailevan käden alle ja että kuva on valmistunut.

Mitä tämä veistokuva silloin itse asiassa edustaa? Fyysillistä kuvaa taiteilijan aivoissa olevasta aatteesta. Käsi on toiminut muottina, johon aine on valettu. Tämä pitää paikkansa täsmälleen, siliä joskin veistokuva tapaturman kautta särkyisi, niin löytäisi taiteilija alkuperäisen muodon aina aivoistaan ja saattaisi tehdä uuden kuvan, — kuvan, joka enemmän tai vähemmän täydellisenä vastaisi mallina ollutta aatetta.

On kuitenkin olemassa keino, jonka kautta estetään valmistuneen veistokuvan hävittäminen, nimittäin sen valaminen. Valinmuotin kautta saadaan jäljennettävästä esineestä negatiivikuva, niin että valinmuotista tuleva aine aina ilmentää alkuperäisen muodon, ilman että taiteilijan itse tarvitsee olla mukana työssä.

Ei siis tarvita muuta kuin yksi negatiivikuva alkuperäisestä aatteesta, jotta siitä saataisiin koko joukko positiivisia kuvia. Nämä kuvat ovat kaikki samanlaisia ja syntyvät tuon negatiivikuvan toiminnasta aineessa.

Samalla tavalla on jokainen orgaaninen ja epäorgaaninen aisteillemme ilmenevä muoto sen suuren taiteilijan luoma veistokuva, jota nimitämme luojaksi, tai laskeutuu se korkeammalta tasolta, jota nimitämme luomisen tasoksi.

Samoin kuin taiteilijan aivoissa on tällä alkuperäisellä luomisen tasolla ainoastaan aatteita, prinssiippejä.

Tämän korkeamman tason ja meidän näkyväisen maailmamme välillä on *välittäjä*taso, jonka määränä on ottaa vastaan vaikutelmia korkeammalta tasolta toteuttaakseen ne aineessa.

Samalla tavalla ottaa taiteilijan käsi vastaan vaikutukset hänen aivoistaan kiinnittääkseen ne aineeseen.

Tämä välittäjä-taso kappaleiden periaatteiden ja niiden itsensä välillä on se taso, jota salatieteessä nimitetään astraalitasoksi.¹⁾

Kuitenkaan ei tule kuvitella, että astraalitaso on olemassa jollain metafyyssillisellä alueella, jota ei voida havaita muuten kuin järkeilemällä. Emme voi kyllin usein toistaa, että kaikki on liitetty aivan läheisesti yhteen luonnossa samoin kuin ihmisessä ja että jokainen ruohonkorsi kantaa mukanaan astraalitasoaan yhtä hyvin kuin jumalallista tasoaan. Ainoastaan asioita eritellessämme on meidän pakko erottaa ehdottomasti yhteen liitettyjä asioita. Olemme juuri määritelleet astraalitason *välittävän* ominaisuuden, mutta siinä ei ole kaikki.

Jos tämä vertaus selvästi käsitetään, niin ymmärretään myöskin helposti, mitä salatieteessä tarkoitetaan astraalitason toisella ominaisuudella, muotojen luomisella.

Jokainen kappale on ensin *periaatteena* luotu jumalallisessa maailmassa, niin sanoaksemme olemisen mahdollisuuteva samoin kuin aate ihmisen aivoissa.

Tämä periaate laskeutuu sitten astraalitasolle ja ilmenee siellä »negatiivikuvana». — Niinmuodoin kaikki se, mikä perustyyppissä oli valoisaa, tulee tummaksi ja päinvastoin se mikä oli tummaa tulee valoisaksi. Siis ei perustyyppin kuva ilmenny täsmällisenä, vaan alkuperäisen kuvan valinmuottina. Niinpian kun tämä valinkuva on saatu, on luominen astraalitasolla päättynyt.

Senjälkeen alkaa luominen fyysillisellä tasolla, näkyväisessä maailmassa. *Astraalinen muoto* vaikuttaa aineeseen ja synnyttää *fyysisen muodon*, samoinkuin muotti synnyttää veistokuvat. Astraalimaailma ei voi muuttaa tyyppettä, joita se on synnyttänyt enempää kuin muotti voi muuttaa jäljennettäviä kuvia. Jotta muotoa voitaisiin muovailla, olisi uusi muotti

¹⁾ Ormuzd ei ole suoranaisesti ilmentänyt niitä aineellisia ja henkisiä olioita, jotka käsittävät maailmankaikkeuden. Hän on luonut ne sanan, jumalallisen sanan, pyhän *Hanoverin* välityksellä. *Zend Avesta*.

Alapuolella jumalallisen sanan, älyn tai kaikkiallisen järjen, joka on ollut olemassa ennen olioiden luomista ja on ollut tässä toiminnassa mukana, tapaamme *ferourit*, *jumalalliset muodot*, olioiden kuolemattomat tyypit. Tulella ja eläimillä, samoin kuin ihmisellä on omat ferourinsa, niinikään kansakunnilla, kaupungeilla, maakunnilla ja jokaisella yksilöllä. *Zend Avesta*.

luotava, ja sen voivat tehdä vain Jumala suoranaisesti ja ihminen välillisesti. — Mutta älkäämme puhuko asioista etukäteen.

Palataksemme lähtökohtaamme todennamme lopullisesti, että fyysillinen kuva ilmentää tarkalleen jumalallisen periaatteen, joka sen suoranaisesti on synnyttänyt. Astraalimaailmalla ei ole muuta tehtävää kuin monistaa se äärettömiin, tarvitsematta uudelleen olla tekemisissä alkuperäisen taiteilijan, periaatteen, luomisen lähtökohdan kanssa.

Pitäkäämme kerta kaikkiaan mielessä, että fyysilliselle tasolle luominen, jonka genesiksen juuri salatieteelliseltä näkökannalta esitimme, on paljon yksityiskohtaisempaa kuin miksi sen tässä teimme. Tehdessämme lopullisen erittelyn huomaamme 22 (21 plus 1) toiminnan tasoa, jumalallisen tason, astraalitason, fyysillisen tason, jotka kaikki itse asiassa käsittävät kolme toimivaa piiriä, kolme passiivista piiriä sekä yhden tasoittavan piirin siis 7 kertaa 7 piiriä plus kaikkiallinen, säveläinen antava piiri, yhteensä 22. Mutta kehyksemme pakottaa meidät selvyyteen ja kolmi yhteyden käsite on aivan yleisenäkin selvin esitysjärjestelmä. Sentähden nojaamme siihen.

Tehdäksemme yhteenvedon siitä, mitä juuri olemme sanoneet astraalitason toisesta ominaisuudesta, kehoitamme lukijaa ajattelemaan valokuvaajan erinäisiä työmenetelmiä. Silloin saa hän hyvin tarkan kuvan luomistyöstä kolmessa maailmassa.

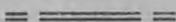
Jäljennettävä maisema kuvaa niinmuodoin jumalallisen maailman luomisperiaatetta. Kun mainittu maisema on käynyt mustassa huoneessa, on siitä tullut *negatiivikuva*, negatiivikuva itse todellisuudesta, kuva, missä valkoinen on muuttunut mustaksi ja musta valkoiseksi.

Mutta uuden menetelmäsarjan kautta saattaa valokuvaaja tehdä tästä negatiivikuvasta kokonaisen joukon positiivisia jäljennöksiä, jotka tarkasti esittävät alkuperäistä maisemaa. Jos siihen lisäämme, että luonto jäljentää myöskin värit, johon ei valokuvaaja vielä kykene, niin näemme alkuperäisessä kuvassa jumalallisen maailman perustyyppin, negatiivikuvassa astraalimaailman tyyppin ja positiivikuvassa fyysillisen maailman tyyppin.

(Jatk.)

Papus.

Suom. K. A.-I.

H. P. Blavatskyn "Teosofinen Sanakirja".

Poimintoja.

Altruismi (*Lat.*). Sanasta *alter* = toinen. Ominaisuus, joka on egoismin eli itsekkyyden vastakohta. Teot, jotka tarkoittavat hyvää toisille, itseä ajattelematta.

Amara-Koosha (= *kosha*) (*Sk.*). »Kuolematon sanakirja.» Maailman vanhin tunnettu sanakirja ja täydellisin klassillisen sanskritinkielen sanasto; sen laati Amara Sinha, viisas, joka eli toisella vuosisadalla.

Ambhaangsi (*ambhâmsi*) (*Sk.*). Sanat-Sudshaatan, Kumaarujen johtajan muuan nimi, joka merkitsee »vesiä». Tämä nimitys käy ymmärrettävämmäksi, kun muistamme, että Sanat-Sudshaatan myöhempi tyyppi oli pääenkeli Mikael, jota Talmudissa sanotaan »Vesien ruhtinaaksi» ja roomalais-katolisessa kirkossa pidetään kuilujen ja kalliopäisten niemien haltiana. Sanat-Sudshaata on tahrattoman äidin (ambaan eli aditin, kaaoksen ja avaruuden) eli äärettömän avaruuden »vesien» tahraton poika.

Ambo (*Tib.*). Pyhä paikka, Tson-kha-pan syntymäpaikka; Tson-kha-pa oli suuri tibetiläinen uskonpuhdistaja ja Gelukpan (keltamyssyjen) lahkon perustaja ja häntä pidetään Amita-budhan avataarana eli ruumistumana.

Ameen (*amên*). Hebreankielessä sen muodostavat kirjaimet A M N, joiden numeroarvo on 1, 40, 50 = 91 ja siten samanarvoinen kuin »Jehovah Adonai», joiden sanojen numeroarvot 10, 5, 6, 5 ja 1, 4, 50, 10 tekevät yhteensä 91; se on muuan muoto hebrealaisesta sanasta, joka merkitsee »totuus». Tavallisessa puheessa sanotaan amenin merkitsevän »olkoon niin». (w. w. w.)

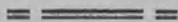
Mutta *esoteerisessa* puhetavassa *Amen* merkitsee »salattu». Manetho Sebennites sanoo, että sana merkitsee *sitä, mikä on kätkettynä*, ja Hecataeuksen y. m. kautta tiedämme, että egyptiläiset käyttivät sanaa manatessaan suurta mysterio jumalaansa, Ammonia (eli »Ammas'ta, salattua jumalaa»), että hän tekisi itsensä havaittavaksi ja ilmeiseksi. Kuuluisa hieroglyyfi-tutkija Bonomi nimittää Ammonin valvojia itsepintaisesti »amenoph'eiksi», ja Mr. Bonwick toistaa erään tekijän sanat: »Ammon, salattu jumala, pysyy aina salattuna, kunnes hän antropomorfisesti (ihmismuotoisena) ilmenee; kaukaiset jumalat ovat hyö-

dyttömiä.» Amenia nimitetään »uudenkuun juhlan herraksi». Jehovah-Adonai on uusi muoto oinaspäistä Amoun eli Ammon-jumalaa (kts. tätä sanaa), jota egyptiläiset papit rukoilivat avukseen Amenin nimellä.

Amenti (*Eg.*). Esoteerisesti ja sanallisesti Amen- eli Amoun-jumalan, »kätketyn» eli salaisen jumalan asunto. Eksooteerisesti Osiriksen valtakunta, jaettuna neljääntoista osaan, joista jokainen palveli määrättyä tarkoitusta vainajien kuolemanjälkeisen tilan yhteydessä. M. m. oli yhdessä osassa Tuomio-sali. Se oli »Lännen maa», »Salainen asunto», *pimedä* maa ja »oveton talo». Mutta se oli myös *Ker-neter*, »jumalien asunto» ja »aaveiden maa» kuten kreikkalaisten »hades» (kts. t. s.). Se oli niinkään »Hyvän Isän talo» (jossa on »monta asuinsijaa»). Nuo neljätöistä osastoa käsittävät m. m. *Aanruu'n* (kts. t. s.), Kahden Totuuden salin, Autuuden maan, *Neter-ksere*'in, »hautauspaikan», *Otamer-ksere*'in, »hiljaisuutta rakastavat kentät», y. m. mystillisiä saleja ja asuinsijoja, toisen hebrealaisen Sheolin tapaisen, toisen salstieteilijöiden deevakain kaltaisen j. n. e. Osiriksen asunnon viidentoista oven joukosta kaksi oli pääovia, »sisääntulon portti» eli *Rustu* ja »ulosmenon portti» (jälleensyntymisen portti) *Amh*. Mutta Amentissa ei ollut mitään paikkaa, joka olisi vastannut oikeaoppista kristillistä helvettiä. Kaikista pahin oli Ikuisen Unen ja Pimeyden sali. Kuten Lepsius sanoo, siellä vainajat »nukkuvat *häviämättömissä* muodoissa, heräämättä näkemään veljiään, tuntematta enää isäänsä ja äitiänsä; heidän sydämensä ei tunne mitään vaimoiaan ja lapsiaan kohtaan. Tämä on jumalan *Kokonaan-Kuolleen* asunto. . . Jokainen pelkää häntä rukoilla, sillä hän ei kuule. Eikä hän pane merkeille mitään uhria, mikä hänelle tuodaan.» Tämä Jumala on *Karman* määräys; Hiljaisuuden maa — niiden asuinsija, jotka kuolevat täydellisinä kieltäjinä, tai tapaturmaisesti ennen aikaansa, ja vihdoinkin niiden vainajien asunto, jotka ovat *Aviitshin* kynnyksellä, *Aviitshin*, joka ei koskaan ole Amentissa tai missään muussa itsekohtaisessa tilassa, *yhtä ainoata tapausta lukuunottamatta*, vaan tässä pakollisen jälleensyntymisen maassa. Eivätkä nämä kovin kauvan viipyneet raskaan unen, unohduksen ja pimeyden tilassaan, ennenkuin heidät enemmän tai vähemmän nopeasti vietiin *Amh'*ia eli »ulosmenoporttia» kohti.

(Jatk.)

Suom. P. E.

Kirjeitä toimitukselle.

Tervehdys Sointulasta.

Iloitsin suuresti, kun huomasin Ruusu-Rivistä, että niin monta uutta jäsentä installoituin taas siellä vuosikokouksessa Helsingissä. En tiedä, onko täällä koko Amerikassa Ruusu-Ristiin kuuluvia jäseniä, kun ei koskaan näy heiltä kirjoituksia. Eiväthän he liene kaikki niinkuin minä, joka en voi kirjoittaa.

Minua oikein huolestuttaa ja vaivaa yksi asia. Tänne Malcolm saarelle jos tulisi muutamia miehiä tai naisia, vapaita perhehuolista, niin he voisivat tulla täällä hyvin toimeen: täällä on työpaikkoja eikä tarvitse osata englanninkieltä, kun ollaan kaikki suomalaisia. Eläminen ei ole kallista, ja työpalkat ovat neljästä dollarista ylöspäin ammattimiehille. Palkasta voisi niin ollen, jos olisi tahtoa, kerääntyä säästöäkin, jota voisi käyttää kirjallisen työn avustamiseksi. Voitaisiin toisin sanoen vaikkapa määrätä Ruusu-Ristin Johtajalle muutamia satoja vuodessa, että hän saisi vapaasti kirjoittaa, sillä lukemisen kautta ihmiset paraiten tulevat tietoisiksi elämän syvemmistä kysymyksistä ja parhaimman avun saavat.

Minä toivon, että joitakin semmoisia henkilöitä ilmestyy, ja että me yhteistoiminnalla saisimme vähäsen varoja kokoon, joita voisimme tähän käyttää. Ehkäpä sieltä vielä tulee jokin, joka voi kutsua toiset kokoon täältä.

Rauha ja siunaus ja sydämmellinen tervehdys kaikille jäsenille.

Amanda Honkanen.

Uusia kirjoja.

Kansainväliset kulttuurisanat. Selityksillä varustettu aakkosellinen tietosanasto laatinut *A. E. Salmelainen*. Varkaus, Kustantamo Tietoseppo Osakeyhtiö. 260 s. Hinta 30: —.

Tässä sanastossa on suomennettu ja selitetty noin 10,000 vieraskielistä sanaa, nimeä ja lausetapaa. Joukossa on suuri määrä teosofisiakin termejä, ja ilolla on mainittava, että ne ovat saaneet oikean tulkinnan; tekijä on nähtävästi käyttänyt apunaan »Salatieteilijän sanakirjaa». Joskus on merkitty vieraiden sanojen ääntäminen, vaikkei johdonmukaisella tavalla, vaan hie-man mielivaltaisesti, jopa puutteellisestikin. Tämä ei kuitenkaan vähennä sanakirjan käytännöllistä arvoa, sillä hyötyä siitä on kai-

killä, jotka kysymysmerkkeinä pysähtyvät kirjallisuudessa esiintyvien vieraiden sanojen eteen, kykenemättä hankkimaan itselleen kallista ja tätä nykyä loppuunmyytyä Tietosanakirjaa. Korehtuurivirheitä on mitättömän vähän, ja sanastoa suositamme tiedonhaluisille meikäläisille.

P. E.

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot. Lokakuun 18 p:nä oli esitelmaa aiheena *Itsemurha*, ja 25 p:nä alkoi uusi sarja, joka käsittelee *Avioliittoa*. Kuuntelijoita on aina ollut huone täydeltä.

Kysymysillat lauvantaisin klo 8 i.p. ovat myös säännöllisesti jatkuneet Stenmanilla.

Helsingin Ruusu-Risti tutkii kokouksissaan Pekka Ervastin uutta kirjaa »Kadonnut Sana». Tekijä johtaa kokouksia, vastaten kysymyksiin ja vastaväitteisiin.

Kolme viipurilaista teosofia, joista yksi kuuluu Teosofiseen Seuraan, toinen Antroposofiseen Seuraan ja kolmas Ruusu-Ristiin, oli kiertokirjeessä lokakuun 18 p:ksi kutsunut kokoon kaikkia mainittujen seurojen viipurilaisia jäseniä yhteiseen veljelliseen neuvottelukokoukseen. Lokakuun 19 p:nä päivätty kirje kertoo meille: »En voi olla kirjoittamatta siitä suuresta ilonpäivästä, mikä meillä oli eilen. Lokakuun 18 p:nä klo 12 kokoontui täällä Tietäjän kirjakaupassa muutamia teosofisia, antroposofisia ja ruusuristiläisiä veljiä yhteiseen neuvottelukokoukseen. Olimme kaikkiaan 22, joista 2 T. S:n jäsentä, 7 Antroposofisen-Seuran ja loput Ruusu Ristin jäseniä. Yhteinen työ pantiin sikäli alkuun, että päätettiin kokoontua uudelleen marraskuun 1 p:nä, jolloin herra Grönberg (antrop.) pitää esitelmän tri Steinerin kolmijakojärjestelmästä. Oli mielestäni historiallinen hetki eilen teosofisessa maailmassa. E. M.»

Uusi R. R.-ryhmä on perustettu Terijoelle. Puheenjohtajana toimi Rafael Ronimus.

Panacea. Ohjeiden suomeksi painattamista varten: Nimestön 20: —. A. S. 50: —.

Uusia kirjoja. Kohta ilmestyvät: *Itsemurha*, kirjoittanut Pekka Ervast. Ruusu Risti-Kirjasto N:o 27. Hinta 4: —. *Vuorisaarna*, suomentanut ja selittänyt Pekka Ervast. Maailman pyhät kirjat, III.

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaen kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskontunnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa ja Lieksassa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija P e k k a E r v a s t, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhallisesti vastaanotetaan, vihittäin, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21] (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaisia
taidevalokuvaamoja!

MYSTICA.

*Ruusu-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sonomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

Tampereen Sentraalikirjapaino

Kyttälänk. 7. Tampere. Puhelin 19 07.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäniike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

Tarkasta käynnistään
kuuluisia **H. MOSER
& C:ön KELLOJA**
y.m. ensiluokan lajeja.

Korjaustyöt suoritetaan
huolella ja taidolla.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikonkatu 19. Puhel. 74 66 ja 492.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukku

Suosittu ostopaikka!

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

HELSINGISSÄ
Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

Stenmanin Taidesalonki

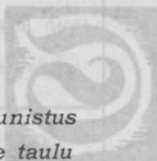
Helsingissä, L. Heikinkatu 10

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAMAALAUKSET

(ohj. Eepi. 21. (Scales) lausua)

Suomalaiset Käyttökäsitteet
Taideteollisuuskeskus

Taulu on kodin kaunistus

Hankkikaa kotinne taulu

Valitkaa makunne mukainen Stenmanin kokoelmista

Niissä on vanhojen ja uusien taidemaalarein teoksia

Niissä on mestariteoksia

Niissä on kalliita, niissä on halpoja

Stenmanin kokoelmat kykenevät teitä palvelemaan

Stenmanin Taidesalonki myy vähittäismaksullakin

Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne

Stenmanin Taidesalonki

Helsinki, L. Heikinkatu 10

Villa-, Triko- ja Lyhyttavarain Tukku

Suosittu ostopaikka!

RUUSU-RISTIN JOULUKALENTERIA 1925

on vielä tilattavissa à Smk. 10:—.

RUUSU-RISTIN TOIMITUS, Pilpala.

”INTIME”

Naisten alusvaate- ja leninkiompeluliike

Simonkatu 12 Helsinki Puhelin 21707

Kahvila ”Invite”

Simonkatu 12 Helsinki Puhelin 21707

— Suositellaan! —

KEMIKALIA ”BOSTON”

Omist. W. G. FORSELL

HELSINKI . Eerikinkatu 13 . Puhelin Ce. 21925

TERVEYS- JA SAIRAAHOITOTARPEITA,

Mausteita, puhdistusaineita, hajuvesiä,
toalettitarpeita y. m. y. m.

Postitilaukset toimitetaan huolella ja nopeasti.

Ruusu-Ristiläisille erikoisalennus.

Viimeiset uutuutemme:

Kadonnut Sana. Vapaamuura-
riudesta kirjoittanut **Pekka Ervast.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 33. Hinta 20: —,
sid. 25: —.

KADONNUT SANA on hämmästyttävä kirja.
Se on valaiseva kirja.
Se on ratkaiseva kirja.
Se on välttämättä jokaisen luettava.

Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto. Kirj. **J. R. Hannula.**
Ruusu-Risti-Kirjasto n:o 26. Hinta 3: —.
Lyhyt ja pirteästi kirjoitettu tutkielma.

Jos Kristusta seuraisin? Kirjoit-
tanut **J. R. Hannula.** Ruusu-Risti-Kirjasto
n:o 25. Hinta 12: —, sid. 20: —.

Hannulan paraimpia kirjoja, selvä- ja sisältö-
rikas, omistettu Pekka Ervastille.

Kustannusosakeyhtiö Tietäjä

RUUSU-RISTI

JOULUALBUMI 1925

Toimitus: RUUSU-RISTIN NEUVOSTO

RUUSU-RISTI

Salatieteellinen Aikakauskirja

Teosofisen liikkeen ja Suomen Salatieteellisen Tutkimus-
seuran äänenkannattaja.

RUUSU-RISTI toimitetaan teosofisen eli, niinkuin sitä länsimailla myös nimitetään, rosenkreutsiläisen elämänyymmärryksen hengessä ja on sen maailmankatsomuksen omaperäinen äänenkannattaja Suomessa. Tämän maailmankatsomuksen mukaisesti totuus on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin uskonnolliset opinkappaleet, yhteiskunnalliset ennakkoluulot ja omakohtaiset mielipiteet; sen mukaan ihmisten sisäinen henkinen veljeys on korkeampi ja kallisarvoisempi kuin heidän sielussaan ja ruumiissaan sekä ajallisessa ympäristössään piilevät esteet ja eroavaisuudet, korkeampi siis kuin rotu ja kansallisuus, uskonnollinen ja poliittinen väri, yhteiskunnallinen asema ja varallisuus, ikä ja suku-puoli j. n. e. RUUSU-RISTI etsii sentähden totuutta kaikkien suurten profeettain ja vihittyjen opetuksista, jokapäiväisen elämän yliaistillisista kokemuksista ja jumalallisten haltiohetkien ylevistä näkemyksistä.

RUUSU-RISTIN kirjoituksilla ei ole oikeauskoisen auktoriteettiuden leimaa, vaan vastaa kustakin allekirjoitetusta artikkelista, runosta j. n. e. asianomainen tekijä itse, allekirjoittamattomista taas toimitus. Mikään teosofinen tai ruusuristiläinen seura ei missään tapauksessa ole vastuunalainen Ruusu-Ristissä esitetyistä mietteistä ja mielipiteistä.

RUUSU-RISTI ilmestyy kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa sisältäen vuoden aikana vähintään 432 sivua.

RUUSU-RISTIN toimitukselle tulevat kirjoitukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät toimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Pilpala.

RUUSU-RISTIN kirjoituksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde tarkasti mainitaan. Sarjakirjoituksia ei saa lainata.

RUUSU-RISTIN tilaushinta on koko vuodelta Smk. 50:—, Amerikassa doll. 2:—, puolelta vuodelta Suomessa Smk. 26:—, Amerikassa doll. 1:—. Yksityisnumeron hinta on Smk. 6:—, Amerikassa 30 c.

RUUSU-RISTI tilataan postin kautta, asiamiehiltä ja suoraan toimitukselta os. Pilpala.

Asiamiehille myönnetään 10 pros., kun vähintään kolme tilausta tehdään. Tilausraha on maksettava etukäteen.

Ryhtykää tilauksia keräämään. Jos tahdotte olla mukana siinä teosofisessa työssä, jota Ruusu-Risti edustaa, tilatkaa lehti, lukekaa ja tutkikaa sitä, sekä tehkää voitavanne sen levittämiseksi niin laajoihin piireihin kuin mahdollista.

RUUSU-RISTI

SALATIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA

TIETÄJÄ, PERUST. 1905

21:n vk.

JOULUKUU 1925

N:o 10

Teosofian joulusanoma.

Teosofisen liikkeen 50-vuotisjuhlan johdosta.

Tänä vuonna on kulunut 50 vuotta siitä, kun eräs ihmeellisen kyvykäs ja rohkea nainen esiintyi Amerikassa, julistaen uutta henkistä sanomaa, uutta maailmankatsomusta, joka oli omiansa mullistamaan kaikkia silloisia tieteellisiä ja uskonnollisia käsityksiä. Tieteessä vallitsi materialismi, uskonnossa ahdasmielinen dogmatismi. Uusi sanoma, jota pian nimitettiin teosofiaksi ja jota tuo merkittävä nainen, madame H. P. Blavatsky, oli ottanut julistaakseen, kumosi materialismin väittämällä, että henki ja aine, tajunta ja muoto, olivat kaikkiallisen ja ikuisen elämän kaksi, yhtä vanhaa ja yhtä todellista ilmennyspuolta, ja että ihmismuotoon oli kätkeyty kuolemattomuuden siemen, koska hän hengessään saattoi tulla tietoiseksi ikuisesta elämästä; se kumosi uskonnollisen dogmatismen huomauttamalla siitä tosiseikasta, että kaikissa uskonnoissa oli yhtä vilpittömästi etsitty Jumalaa, että kaikki uskonnot kertoivat tiestä, joka vie Jumalan luo, ja että kaikissa uskonnoissa tämä tie oli sama: synnistä ja itsekyydestä luopuminen, Isän Jumalan täydellisyyteen pyrkiminen.

Viisikymmentä vuotta on tätä teosofista sanomaa nyt julistettu; madame Blavatsky on aikoja sitten kuollut

(1891), mutta monet valistuneet sielut ovat jatkaneet hänen työtään, ja monet teosofisen liikkeen yhteydessä syntyneet ja teosofisen sanoman inspiroimat seurat ovat lätä työtä kannaltaneet ja tukeneet. Näiden viiden vuosikymmenen aikana onkin maailma paljon muuttunut. Materialismi ei ole enää vallalla tieteellisenä katsantokantana, ahdasmielisyys uskonnon alalla on niinkään käynyt mahdottomaksi. En väitä, että tämä olisi teosofisen liikkeen ansiota yksinomaan. Monet tekijät ovat päinvastoin olleet luomassa nykyistä asiaintilaa. Mutta syystä voidaan sanoa, että teosofisen liikkeen vaikutus, joskin näennäisesti vähäpätöinen, ei ole katsottava vähäiseksi, koska se alusta lähtien on seisonut itsetietoisena ja lujana ajan ristiaallokossa ja monenlaisten myrskyjen pauhatessa. Se ei ole sanomastaan vähääkään hellittänyt: yhä se julistaa, että totuuden tietoa on etsittävä hengenkin maailmoista, ei ainoastaan luonnon, yhä se opettaa uskontojen yhteisestä alkuperästä, yhä se saarnaa ihmisille siitä veljeydestä, joka johtuu ihmisten henkisestä yhteydestä.

Mutta onko teosofialla erityinen joulusanoma?

Ei, sillä se on itsessään, se on sinään joulusanoma. Joulusanoma on pelastussanoma. Se kertoo meille, mitä Jumalan rakkaus on tehnyt meidän hyväksemme ja millä tavalla voimme päästä tuntemaan tätä rakkautta ja yhtymään hengessämme Jumalaan. Niinhän kristinusko kertoo meille vapahtajasta, joka on tehnyt yhtymisemme Isään mahdolliseksi, ja jouluna, joka vietetään vapahtajan muistoksi, teroitetaan mieliimme erikoisella voimalla ja ponnella pelastussanoma tuosta vapahtajasta, Kristuksesta.

Onko nyt teosofian pelastussanoma uusi ja ristiriidassa kristinuskon kanssa? On, ja ei ole. Jos kristinuskomme on pintapuolinen, nojautuen yksinomaan johonkin historialliseen tapaukseen, silloin teosofian joulusanoma alussa on uusi ja outo. Mutta jos kristinuskomme on henkemme kaipuuta Jumalan luo, jos se on vapahtajan sisäistä ikävöimistä, jos se on pyrkimystä Kristusta seu-

raamaan elämässä ja teoissa, silloin teosofia ei hämmästyttä meitä outoudellaan, vaan tutunomaisuudellaan ja kodikkuudellaan.

Mikä näet teosofia on joulusanomana?

Se on sanoma elävästä, mystillisestä ja kosmisesta vapahtajasta eli Kristuksesta.

Vapahtaja, Kristus, on elävä, ikuisesti elävä, hän ei syntynyt eikä kuollut pari tuhatta vuotta sitten. Pari tuhatta vuotta sitten hän eli Jeesus Natsarealaisessa, mutta hän oli itsessään se Sana, se Logos, joka oli olemassa maailman alusta lähtien, joka oli Jumalasta ja joka oli Jumalassa elävä taivaallinen, täydellinen ihminen.

Vapahtaja, Kristus, on mystillinen, mikä vanhalla uskonnollisella kielellä merkitsee, että hän ei ole jossain toisessa ihmisessä asuva historiallinen olento, vaan että hän on vapahtaja itsekussakin meissä. Hän on subjektiivinen, itsekohtainen jokaiselle meistä. Hän on aineen puhun ristiinnaulittu, ja jokainen ihminen on levitetyn käsivarsin seistessään risti, johon sisäinen, mystillinen vapahtaja on naulittu. Kristus on meissä, niinkuin Paavali opetti, eikä meidän tule etsiä vapahtajaa oman henkemme ulkopuolelta.

Vapahtaja, Kristus, on kosminen, hengessämme asuva jumala ei ole meidän pientä yksityisömaisuuttamme eikä hän ole heikko eikä voimaton, sillä hän on Jumalan Poika, yhtä Isän kanssa, osallinen Isän ja koko maailmankaikkeuden elämästä, kosminen Logos, jonka kautta kaikki luotu on. Ihmeellistä ei ole, että hän, maailmanjärki, on olemassa, vaan ihmeellistä on, että me, pienet ja heikot ihmiset, olemme osallisia hänen majesteettiudestaan. Minne häipyä itse asiassa meidän heikkoutemme ja pienuutemme? Se häipyä mitättömiin, sillä sitä ei ole olemassa.

Meidän personallinen minuutemme ei oikeastaan ole olemassa. On olemassa vain Kristus meissä. Kristus on se suuri minuus, joka on ihmiskunnan takana ja joka

kerran on toimiva jokaisessa meissä. Nyt emme häntä vielä tunne — emme läheskään kaikki, — vaan uskomme, että meidän pikku personallisuutemme on vankka todellisuus, niin vankka, että sen pitäisi elää iankaikkisesti. Herätä meidän täytyy harhauskostamme, herätä näkemään, että personallisina olentoina kuolemme, ellei Kristus meissä pelasta meitä. Kristus yksin elää ikuisesti, ja me olemme kuolemattomia ainoastaan, jos kasvamme osallisiksi hänen elävästä, voimakkaasta, jumalallisesta minuudestaan. Muulen kuolemme.

Joudummeko siis kadotukseen?

Ei, ja tässä on teosofisen joulusanoman toinen puoli.

Olimme länsimailla unohtaneet tärkeän seikan. Olimme eräässä kirkolliskokouksessa keskiajalla kironneet sen opin, joka yksin selvittää järjellemme elämän ongelman. Olimme hyljänneet jälleensyntymisajatuksen, joka oli oleellisena opinkappaleena alkuperäisessä kristinuskossa. Madame Blavatskyn teosofinen sanoma elvytti jälleen muistiimme tämän vanhan opin, joka itämailla oli säilynyt.

Mikä on jälleensyntyminen? Se on, että henkemme pukeutuu uudestaan ja yhä uudestaan ruumiilliseen muotoon. Emme henkiolentoina ole ensimmäistä kertaa tämän maan päällä emmekä viimeistä. Henkemme etsii itselleen semmoista personallisuutta, jonka minuuteen Kristus voisi laskeutua. Kerta kerralta se muovailee paremman ilmauksen itselleen. Se oppii elämän koulussa, ja sen personallisuudet tulevat yhä herkemmiksi sen — hengen, omantunnon — hiljaisille kuiskeille. Niistä tulee totuudenetsijöitä, Jumalaanpyrkijöitä, ne astuvat tielle täydellisyyttä kohti, ja lopulta on henki osannut luoda itselleen ruumiin, joka päässään kantaa elämän kruunun, jonka jäsenissä asuu vapahtaja, jonka silmistä loistaa Jumalan rakkaus, jonka sanoista ja teoista puhuu kuolematon Kristus.

Ja mistä me tämän tiedämme? Omasla kokemukses-

tamme ja siitä ihmeellisestä tosiseikasta, jota madame Blavatsky alusta lähtien teroitti mitä tärkeimpänä teosofisena oppina, siitä nimittäin, että tämmöisiä Kristuksessa eläviä, kuolemattomia ihmisiä oli ja oli aina ollut olemassa. Nämä ihmeelliset ihmiset, joita hän nimitti milloin Mestareiksi, milloin Mahaatmoiksi, milloin Adepteiksi tai tietäjiksi, muodostivat sen salaisen, s. o. maailmalle tuntemattoman, Valkoisen Veljeskunnan, johon m. m. kuuluivat kaikkien uskontojen perustajat ja joka valvoi ja johti orvon ihmiskunnan henkistä kehitystä. Tämä Mestarein looshi oli teosofisenkin liikkeen alulle pannut, ja sen lähettämänä sanansaattajana oli Helena Blavatsky maailmassa esiintynyt.

Mestarein olemassaolosta puhuttiin ja kirjoitettiin paljon teosofisen liikkeen alkuaikoina. Madame Blavatsky maagillisine kykyineen, laajoine salaisine tietoineen oli elävä todistus Adeptien olemassaolosta. Mr. Sinnettille y. m. teosofeille saapui suuri joukko kirjeitä kahdelta Mestarilta, jotka olivat ottaneet teosofisen työn erikoisen huolenpitonsa ja valvontansa alaiseksi. Monet luotettavat henkilöt Indiassa ja muualla saivat nähdä ja tavata Mestareita. Vähitellen kasvoi usko heidän olemassaoloonsa yhtä luonnolliseksi kuin mihin muuhun tieteelliseen to- tuuteen tahansa. Pitkä kehitys erotti ihmisen apinasta, pitkä kehitys myös Goethen tai Shakespearen hottentotista tai australialaisesta bushmanista. Miksi ei siis saanut ajatella ja uskoa, että oli olemassa Jeesuksen ja Buddhan kaltaisia olentoja, jotka olivat henkisessä kehityksessä yhtä paljon edellä lahjakkaistakin ihmisistä, kuin ihminen oli eläimestä?

Niinpä meidän päivinämme ei enää kaiu oudolta oppi täydellistenkään ihmisten veljeskunnasta. Sillä mitä toivoa meillä toisilla olisi, elleivät viisaimmat ja paraimmatkaan olisi saavuttaneet kuolemattomuutta?

Monelle, monelle on näinä kuluneina 50 vuotena teosofian joulusanoma käynyt kotoisaksi, — teosofian

ylevä sanoma mystillisestä Kristus-vapahtajasta, joka ihmisessä jouluna voi syntyä, sitten kasvaa viisaudessa, varttua mieheksi, kuolla ja nousta ylös kuolleista iankaikkiseen elämään.

Pekka Ervast.

Kristuksen toinen tuleminen.

»Sano meille, milloin nämä tapahtuvat ja mikä *sinun läsnäolosi* ja aikakauden lopun tunnusmerkki on oleva?»¹⁾ kysyivät opetuslapset Mestarilta Öljymäellä. (Matt. XXIV: 3 ja seur.).

»Surujen miehen», *Khreestoksen*, koettelemuksessaan, mutta myös voittoaan kohli *Khristoksena* kulkiessaan, antama vastaus on profetallinen ja sangen sisältörikas. Se on todellakin varoitus. Tuo vastaus on toistettava kokonaisuudessaan.

»Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: minä olen Kristus, ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sodista . . . mutta loppu ei vielä ole käsissä. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan; ja on oleva nälänhädät ja maanjäristykset seutu seudulta. Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alku . . . Monta väärää profeetta nousee, ja he eksyttävät monta . . . ja sitten loppu tulee . . . Jos silloin joku sanoo teille: katso, täällä on Kristus! tai: tuolla! niin älkää menkö sinne; tai: katso, hän on sisähuoneissa! niin älkää uskoko. Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan *läsnäolo oleva*» j. n. e. j. n. e.

Kaksi asiaa käy päivänselväksi *kaikille* nyt, kun ylläolevien lauseiden väärä käännös oikaistaan: a) »Kristuksen» tuleminen merkitsee *Khristoksen läsnäoloa* uudestisyntyneessä maailmassa *eikä suinkaan »Kristuksen» Jeesuksen ruumiillista takaisintuloa*; b) tätä Kristusta ei pidä etsiä, erämaasta eikä minkään ihmiskäsin rakennetun tempelin tai kirkon pyhätöstä; sillä Kristus . . . *tosi esoteerinen Vapahtaja — ei ole mikään ihminen, vaan*

¹⁾ Niin kuuluu oikea käännös.

H. P. Blavatsky

jumalallinen prinssiipi jokaisessa ihmisolennossa. Ken pyrkii nostamaan kuolleista Hengen, joka on *ristiinnau-
littuna hänessä hänen omien maallisten intohimojensa kautta* ja haudattuna syvälle hänen syntisen lihansa »hautaan»; ken on kylliksi voimakas työntääkseen *aineen kiven* pois oman *sisäisen* pyhäkkönsä ovelta, — hänessä on ylösnoussut Kristus. (Sillä te olette elävän Jumalan temp-
peli. II Korint. VI: 16.) Sana Khreestos merkitsee »hyvä ihminen»; Khristos merkitsee »kirkastettu», »voideltu». Raamatun kuolleen kirjaimen palvonta on vain uusi *epä-
jumalainpalvelusmuoto* eikä milään muuta.

»Kristusprinssiipi», Totuuden herännyt ja kirkastunut Henki, joka on kaikkiallinen ja ikuinen, todellinen Khristos ei voi olla yhdenkään henkilön erikoisoikeutena.

Harvat kristityt maallikkojen kesken edes tietävät, mikä sanan *Khristos* todellinen merkitys on. Gnoosis, jonka tilalle tuli kristillinen järjestelmä, oli yleismaailmallinen. Se oli alkuaikaisen, koko ihmiskunnan perintönä käyneen viisauuskonnon kaikua; ja sentähden voidaan todella sanoa, että puhtaasti metafyyssilliseltä puoleltaan Kristuksen Henki (Jumalallinen Logos) oli läsnä ihmiskunnassa alusta lähtien. Saammehan tietää evan-
keliumista Luukkaan *mukaan*, että »arvolliset» olivat ne, jotka olivat vihityt Gnoosiksen mysterioihin ja joita »katsottiin arvollisiksi» saavuttamaan »kuolleista ylösnousemisen» *tässä elämässä* . . . »ne, jotka tiesivät, etteivät enää voineet kuolla, koska he olivat enkelein kaltaisia Jumalan poikina ja ylösnousemuksen poikina».¹⁾ Toisin sanoen, he olivat *jokaisen uskonnon* suuria adepteja; ja samat sanat sopivat kaikille niille, jotka olematta vihittyjä pyrkivät ja personallisten ponnistustensa kautta onnistuvat *elämään elämää* ja saavuttamaan luonnostaan tulevan henkisen valistuksen yhdistämällä personallisuutensa (»Pojan») yksilölliseen jumalalliseen henkeensä (»Isäänsä»), *heissä asuvaan Jumalaan*. Semmoinen yksilö on *Kristus-ihminen*. Toiselta puolen ne, jotka mieluummin pysyvät tietämättöminä Kristuksesta (prinssiipistä) itsessään, ovat tuomitut kuolemaan *uudestisyntymättöminä pakanoina* — huolimatta kasteesta, sakramenteista, huulten rukouksista ja dogmiuskosta. »Khreestos» merkitsee varmasli enemmän kuin

¹⁾ Kts. esim. Luukk. XX: 34—38. Vrt. myös vasta ilmestynyttä suomennosta "Vuorisaarna" (Maailman pyhät kirjat, III), P. E.

paljas »hyvä ihminen», »oivallinen ihminen», kun taas »Khristos»-nimeä ei koskaan omistettu yhdellekään elävälle ihmiselle, vaan ainoastaan jokaiselle Vihitylle hänen toisen syntymänsä ja ylösnousemuksensa hetkellä. »Tolisesti, tolisesti sanon teille: jollei ihminen synny uudestaan, ei hän näe Jumalan valtakuntaa.» (Joh. III: 4.) Tässä tarkoitetaan syntymistä *ylhäältä*, henkistä syntymää, joka saavutetaan korkeimmassa ja viimeisessä vihkimyksessä. Joka löytää Khristoksen itsessään ja tuntee tämän ainoaksi »tiekseen», hänestä tulee *Kristuksen apostoli* ja seuraaja, vaikkei hän koskaan olisi joutunut kastetuksi tai kohdannut »kristittyä» tai vielä vähemmin nimittänyt itseään siksi.

Mitä nuo sanat, »jotka minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä» muuta merkitsevät kuin »kunnes te löydätte Khristoksen itsessänne ainoana tienänne», kuten me olemme niitä esoteerisesti tulkinneet? (Gal. IV: 19—20.)

Siten Jeesus kieltämättä oli *Khreestos*, ja yhtä kieltämätöntä on, ettei hän eläessään eikä ennen viimeistä koetustaan ollut oikeutettu *Khristos*-nimitykseen. Khristos eli »Kristus-tila» merkitsi aina samaa kuin »mahaatmatila», s. o. ihmisen yhteyttä hänessä asuvan jumalallisen prinssiin kanssa. Niinkuin Paavali sanoo (Ef. III: 17): »että löytäisitte Khristoksen *sisäisessä* ihmisessänne tiedon kautta» — ei »uskon», kuten on käännetty, sillä *pistis* on »tieto». ¹⁾ Sanomme vielä kerran: nimitys Khristos perustuu, samoin kuin ristinnaulitsemiskertomus, asioihin ja tapahtumiin, jotka kävivät ristinnaulitsemisen edellä. Kaikki nämä legendat perustuivat samaan alkuperäiseen tyyppiin — Logoin, Ainoan Logoksen Säteiden, vapaaehtoiseen uhrautumiseen; Logos oli välitön, ilmennyt emanatsioni ainoasta alati-salatusta Äärettömästä ja Tuntemattomasta, ja Logoksen säteet ruumistuivat ihmiskuntaan. He suostuivat lankeamaan aineeseen ja heitä nimitetään sentähden Langenneiksi. Nimet Khristos ja Krishna ovat samaa alkuperää. Khristos on Mysterioiden kärsivän Khreestoksen kunniakruunu samoin kuin jokaisen lopulliseen yhtymään pyrkijän, oli hän mitä rotua tai

¹⁾ Vrt. selitystä, joka *pistis*-käsitteestä annetaan kirjassa "Paavali ja hänen kristinuskonsa".
P. E.

uskoa tahansa. Totuuden Hengen tosi seuraajalle ei niin ollen paljon merkitse, elikö Jeesus ihmisenä ja Khreestoksena n. s. kristillisellä ajalla vaiko varhemmin vai eikö hän elänyt koskaan. Adeptit, jotka elivät ja kuolivat ihmiskunnan puolesta, ovat olleet olemassa monina ja kaikkina aikoina, ja monet olivat muinaisuudessa ne hyvät ja pyhät miehet, jotka kantoivat liika- eli arvonimenään Khreestos, ennenkuin Jeesus Natsarealainen, toisin sanoen Jeesus (eli Jehoshua) Ben Pandira oli syntynyt.

Saanan lyhyesti toistaa muutaman ennustuksen, joka on päivänselvä tulos ihmisten mielenlilasta kristikunnassa: »Usko raamatun *sanoihin ja lihallistuneeseen Kristukseen* ei kestä enää neljännesvuosisataa kauvemmin.»

Oikeauskoiset kristityt ovat langenneet samaan erehdykseen kuin »älyttömät Galatalaiset», joita Paavali nuhtelee siitä, kuten hän heille sanoo (Gal. III: 1—5), että »aloitettuaan Hengessä (s. o. uskomalla Khristoksen Henkeen) päättävät lihassa (s. o. uskomalla ruumiilliseen Kristukseen)».

H. P. Blavatsky.

Engl. suom. *P. E.*

oo

Eksoteerinen ja esoteerinen työ.

Vanha kirje.

Adyar, Madras, India, tammik. 14 p:nä 1883.

Arvoisat herrat ja veljet:

Olemme iloisin tuntein vastaanottaneet teidän yhteisen jouluiltakirjeenne, joka sisälsi kahdentoista punnan lahjan Asiamme edistämiseksi. Toivomme teidän hyväksyvän toimenpiteemme sen suhteen, olemme näet tehneet siitä ensimmäisen pohjasumman Rahastoon, jonka tarkoituksena on pysyväisen Päämajan hankkiminen Seurallemme. Siten teidän lahjastanne tulee kulmakivi muistopatsaaseen, jonka toivomme elävän meidän kaikkien jälkeemme. Seuramme on nyt ollut olemassa yli seitsemän vuotta, eikä sillä vielä koskaan ole ollut omaa kotia. Se on maksanut vuokraa isännille niin paljon, että sillä olisi voitu ostaa ja maksaa pysyvä asuinsija. Olemme nyt ostaneeet tämän Madrasin lähellä olevan paikan; kaksi hyvää hindu-veljeä maksoi etukäteen koko hinnan, ja olemme juuri aikeessa pyytää muutamia ystäviä, joilla on varoja, auttamaan meitä

avustuksillaan, jotta saisimme kokoon 20,000 rupiita (vähän yli 8,000 dollaria) maksaaksemme pois velan, tehdäksemme muutamia välttämättömiä korjauksia, parannuksia j. n. e. Keräyslistamme alkuun merkitsemme itse 500 rupiin summan. Toivomme voivamme varata Seuralle lahjoitusrahaston semmoisen kuin on toisilla Seuroilla, jonka vuosituloista työtä voidaan ylläpitää kiristämättä liikaa omia pussejamme. (Jouluk. 1 p:stä 1878 lukien olemme me kaksi antaneet yli 30,000 rupiita T. S:n menoihin.) Tästä näette, että edistyksemme on sargen tyydyttävä ja että tulokset, joita alussa odotimme, nyt näkyvät Seuran nopeassa laajenemisessa ja sen aatteitten omaksumisessa. Olemme epäilemättä saaneet liikkeelle aasialaisen mielen ja sydämen, ja jos me kaksi huomenna kuolisimme, voisimme sen tehdä siinä täydessä vakaumuksessa, ettemme ole työskennelleet turhaan.

Pyydätte, että asettaisimme teidät yhteyteen Veljien kanssa. Mutta tunneteko niin vähän heidän järjestönsä sääntöjä, ettette ymmärrä, että juuri tällä teollanne — jonka teitte kerrassaan pyytämättä ja vapaaehtoisena todistuksena omasta uskollisuudestanne — olette jo vetäneet puoleenne heidän huomionsa ja siten itse asettuneet yhteyteen heidän kanssansa? Tämä on kuitenkin täsmälleen totta, ja olkaa vakuutetut siitä, ettei mikään hyvä toivomuksenne tai tekonne tämän Asian hyväksi — joka on *heidän* Asiansa — saata olla vetämättä teitä yhä lähemmäksi ja lähemmäksi heitä. Rakkaat veljet, meidän vallassamme ei ole tehdä teille mitään sen enempää. Salatiede ei ole niinkuin kristinusko, joka valheellisesti lupaa teille välittävää apua ja sijaissovituksen ansiota. Jokaisen meistä täytyy itse pyrkiä omaa tietään Veljien luo. Jos tahdotte heitä tavata, toimikaa niin, että he *pakosta* suostuvat siihen. He ovat kuten me kaikki veto- ja työntövoimain lain alaisia: ne, jotka paraiten ansaitsevat heidän toveruuttaan, *saavuttavat sen*. Oitakaa puolen tuntia joka aamu heti noustuaanne ja — häiritsemättömässä paikassa, joka on vapaa kaikesta melusta ja pahasta vaikutuksesta — keskittäkää ajatuksenne heihin ja omaan korkeampaan itseenne ja *tahtokaa* tulla viisaaksi, valistuneeksi ja voimakkaaksi. Lukekaa kirjoja, joita suositetaan *Theosophistissa*, ja pankaa valppaasti merkille, mitä viittauksia ja neuvoja siinä silloin tällöin annetaan julki. Sillä tavalla pääsette toivomustenne perille.

Yhdessä tervehdimme teitä ja toivotamme teille ja omaisillenne kaikkea siunausta tulevana vuonna ja vuosina.

H. S. Olcott

Vilpittömällä veljellisellä rakkaudella

H. P. Blavatsky.

Teosofisia "älä"-käskyjä.

Älä väitä puheessa äläkä kirjoituksessa, että siveysoppi ja moraali olivat tuntemattomia, ennenkuin H. P. B. kirjoitti *Hiljaisuuden Äänen*. Jokunen teosofi on päästänyt suustaan sanoja, jotka panivat hänen kuulijansa uskomaan hänen tahtoneen väittää, että ainoastaan *Hiljaisuuden Äänestä* ja senkaltaisista kirjoituksista oli löydettävissä ne korkeat siveysohjeet, joiden mukaan elämä oli järjestettävä. Buddhanoppi, kristinusko ja kaikki muut uskonnot julistavat samoja käskyjä, ja kirjallisuus on niitä tulvillaan.

Älä sano, että kaikki teosofiset opit annettiin alussa Mahaatmoilta heidän teosofisten opetuslastensa välityksellä. Mielettöntä ja helposti kumottavissa on sanoa kaiken johtuneen Mahaatmoista. Älä niinkään yhtämittaa sano: »niin on meille opetettu, niin on meille sanottu». Mahaatmain alussa H. P. B:n kautta ilmoittamat opit ovat sangen harvoja, muodoltaan ja sisällöltään outoja ja helposti tunnettavia.

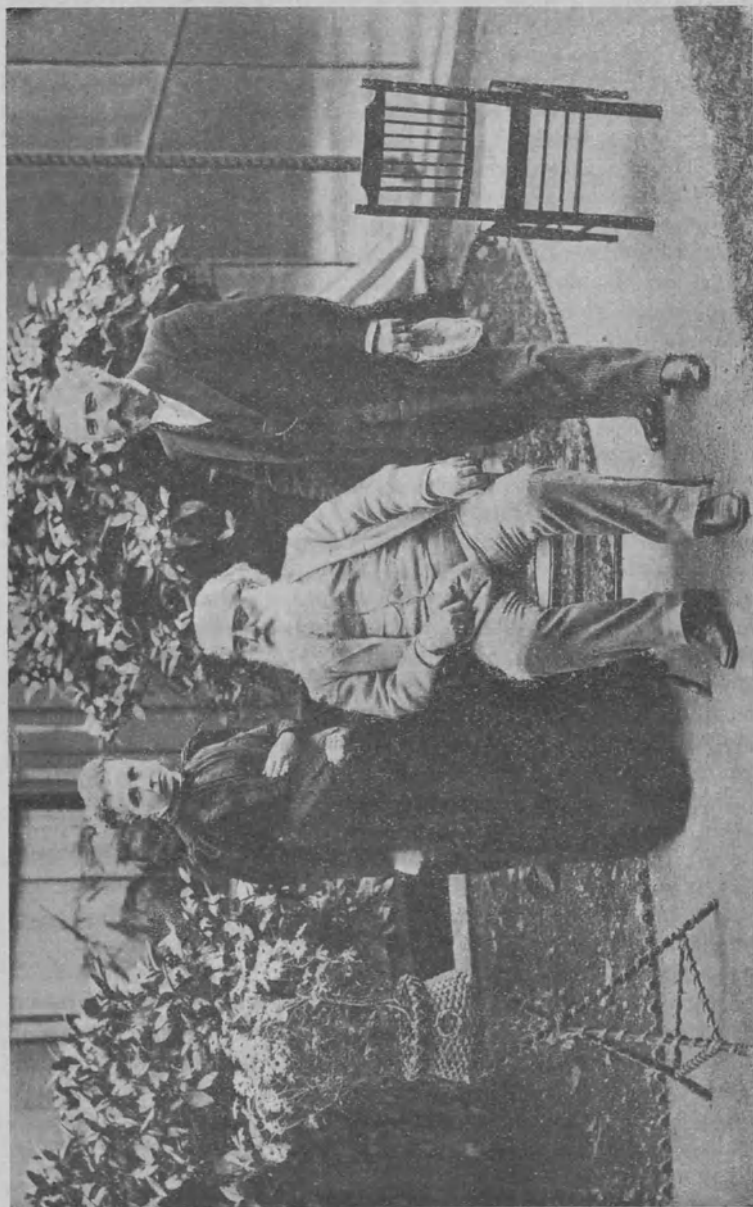
Älä itsepintaisesti usko, että kaikki on selitettävissä yhden ainoan teorian avulla; älä esim. hylkää kaikkea, mitä spiritismiin kuuluu, sanomalla lyhyesti: »Se on vain kummituksia ja kuoria.» On väärin niin tehdä, ja se herättää riitaisuutta.

Älä sano, että tiede joka kohdassa on harhassa, ja että tiedemiehet ovat materialisteja. Huxley on tehnyt meille suuria palveluksia; äskettäin hän tunnusti, että tajunta on kolmas tekijä maailmankaikkeudessa eikä paljas osa voimasta ja aineesta. Samaten Spencerin teokset sisältävät arvokkaita tiedonantoja. Jos tahdot tietää H. P. B:n kannan kysymyksessä, kuvastuu se hänen sanoistaan, että totuus on astuva näkyviin tieteen ja okkultismin yhtymästä.

Älä usko äläkä sano, että psyykkiset tai spiritistiset ilmiöt ovat hyviä, teosofiaan johtavia portaita. Ne eivät sitä ole, ja se, joka niistä etsii jalansijaa, hän kompastuu ja vahingoittuu.

Älä revi alas tosi kristinuskon henkeä äläkä usko, että voimme saada pappeja ja seurakuntia joukottain liittymään teosofiaan. Alkuperäinen kristinusko on tosiaankin teosofiaa, eikä totuuden asialle ole eduksi, jos sokeassa vallankumousinnossa rynnätään taisteluun kokonaisen kansan uskonnollista uskoa vastaan.

Älä sano, että H. P. B. on jälleensyntynyt, ellet sitä tiedä ja ellet voi sitä todistaa. Jos sanot niin uskovaasi, ei se mitään todista. Mahdollisesti niin on, mutta työn täytyy joka tapauksessa jatkua.

Annie Esanti, H. S. Olcott ja W. Q. Judge.

Älä sano, että kaikki Mestarien tiedonannot ovat presipitoidut riisipaperille, niin että kirjoitus on uponnut paperimassaan, y. m. senkaltaisia lapsellisuuksia, joita ainoastaan tietämättömät uskaltavat väittää. Äläkä unohda presipitatsionin todistavan ainoastaan, että jotakin on presipitoitu. Semmoista voivat tehdä mediumit ynnä monet muut salatieteilijät.

Älä usko äläkä liioin sano, että ainoa totinen okkultismi on tavtavissa itämailla ja tutkittavissa ainoastaan siellä, ja ettei länsimailla ole mitään okkultismia. Muista, että nykyajan suurin tunnettu Adepti oli länsimaalainen nainen, venakko, ja että meidän ajallamme Mestari-looshin voima ensin ilmeni täällä länsimailla. Eikö näin ollen ole viisainta otaksua, että länsimaillakin on salatieteilijöitä, joskin tuntemattomia? Muista myös, että H. P. B. kodissaan New-Yorkissa ja todistajain läsnäollessa otti vierainaan vastaan länsimaalaisia, joilla oli salatieteellistä tietoa ja jotka välistä aikaansaivat ihmeellisiä asioita. Ehkä asianlaita on niin, kuten monta kertaa on huomautettu, että totuus on syntyvä itä- ja länsimaiden tiedon yhtymästä. Nimityksiä Guru (opettaja) ja Tsheela (oppilas) on käsitetty väärin niin muodoin, että liian monet tähtaavat katseensa Indiaan apua saadakseen, mistä heille koitunee sängen vähän hyötyä, niinkauvan kuin eivät länsimaat itse ole täynnä taitavia salatieteen oppilaita, miksi Karma on antanut heidän syntyä länsimailla. Tosiasia on, että itämailla ihmiset nestavat katseensa tuon jalon venäläisen naisen puoleen saadakseen sitä henkistä apua, joka epäilemättä ensi kädessä levitti valoaan länsimailla. Sitäpaitsi sanoo Mahaatma K. H. kirjeessä länsimaalaiselle, että tämän pitäisi tehdä työtä omassa maassaan eikä unohtaa Karman sitä vaativan.

Älä saarnaa kasvissyöntiä taivaaseen johtavana tienä ja henkisen kehityksen ehtona. Eikö suuri natsarealainen ollut oikeassa opettaessaan, että taivasten valtakunta on meidän sisällemme eikä tule syömisestä ja juomisesta? Ja eikö vanha ystävämmme H. P. B. sängen merkittävästi huomauttanut, että lehmät ja elefantit ovat puhtaita kasvissyöjiä? Muista, että jotkut maapallon paraimmista kansoista olivat lihan syöjiä, ja että pahat ja häpeämättömät ajatukset ovat paljon vahingollisempia kuin lihansyönti. Sanalla sanoen:

Älä koskaan jätä käyttämättä tervettä järkeäsi.

W. Q. Judge.

Aikakauskirjasta "The Path", jouluk. 1894.

Mielen hillintä.

On olemassa kaksi menettelytapaa mielenhillinnän saavuttamiseksi. Bhagavad-Gitassa Shri Krishna esittää ne Ardshunalle, kun tämä valittaa, että ajatus on epävakaa, uppoiniskainen ja yhtä vaikea hillitä kuin tuuli. Vastaus on lopullisesti pätevä. »Epäilemättä, oi voimakas sankari, ajatus on levoton ja vaikea hillitä, mutta sitä voi hillitä utteran harjoituksen (abhaiaasa) ja rauhallisuuden (vairaagja) avulla.» Nämä ovat ainoat kaksi tapaa, joilla levoton ja oikullinen ajatus voidaan taivuttaa tottelevaisuuteen. Vairaagja ja abhaiaasa ovat nuo kaksi tapaa, ja jos niitä utterasti harjoitetaan, johtavat ne myös välttämättä päämäärään.

Analysoikaamme näiden kahden sanan merkitystä. Vairaagja eli rauhallisuus merkitsee ensinnäkin vapautusta kaikesta aistillisten asioiden haluamisesta eli kaikesta niiden vetovoimasta, niiden siteitten irrottamista, joita himo on solminut ihmisen ja häntä ympäröivien olioiden välille. Raaga merkitsee himoa, taipumusta, sitä joka sitoo ihmistä olioihin. Prefiksi »vi» — tässä muutettuna »vai»ksi kieliopillisen säännön mukaisesti — merkitsee ilman eli päinvastoin. Tästä seuraa, että vairaagja merkitsee himottomuutta, välinpitämättömyyttä ulkonaisiin esineihin nähden. Jos muistamme, että ajattelu on suhteiden rakentamista, ymmärrämme, että meidän tulee vapautua suhteista voittaaksemme mielellemme sen levon, joka on joogaa. Kaikki raaga on kokonaan syrjäytettävä. Se on kokonaan suljettava ulos. Meidän on saavutettava sen vastakohta, mielentila, jossa jokainen himo on vaimennettuna, jossa ei ole jälellä mitään taipumusta himon kohteihin, jossa ovat rikottuina kaikki siteet, jotka liittävät ihmistä ulkonaisiin olioihin. »Kun sydämen kahleet ovat murretut, silloin ihminen on kuolematon.»

Mutta miten saavuttaa tämä vapautus? Hitaasti, askel askelelta, tulee meidän irrottua ulkonaisista olioista Itsen mahtavamman vetovoiman nojalla. Itse vetäytyy aina Itseä kohti. Ja vain tämä vetovoima on kyllin väkevä kääntääkseen Itsen käyttövälineet pois niitä ympäröivistä houkuttelevista tai vastenmielisistä olioista. Vapaana kaikesta raagasta, luomatta enää suhteita olioiden kesken, tuntee yksilöllinen Itse itsensä vapautuneeksi, ja silloin se ei muuta halua kuin yhtymistä ainoaan Itseen. Mutta se, joka tuntee vetäymystä joogaan, ei voi saavuttaa vapautusta heti yhden ainoan mahtavan voimannostuksen kautta. Hänen täytyy utterasti ja kärsivällisesti harjaantua välinpitämättömyydessä. Tämä selviää sanasta, joka

on asetettu välinpitämättömyyden rinnalle, abhiaasasta eli harjoituksesta. Tätä kirjoitusta eli treenausta on aina suositettava säännöllisesti ja katkaisematta. »Treenauksella» ei tarkoiteta ainoastaan mietiskelyä, vaikka sanaa useimmiten käytetäänkin tässä merkityksessä, vaan tietoista, lakkaamatonta vapautumista himoista keskellä niitä asioita, jotka vetävät meitä puoleensa.

Saavuttaaksemme vapautusta täytyy meidän harjaantua siihen elämän kaikissa pienissä olosuhteissa. Olen jo sanonut, että monet rajoittavat abhiaasan mietiskelyyn. Tässä syy, miksi niin harvat saavuttavat joogan. Toinen erehdys on jonkun suuren tilaisuuden odottaminen. Ihmiset valmistuvat johonkin kuulumattomaan uhraukseen ja unohtavat siten jokapäiväisen elämän pienet tapahtumat, jotka sitovat mielen olioihin tuhansilla hienoilla langoilla. Juuri niiden vähäpätöisyyden takia ihmiset sivuuttavat niitä, ja odotellessaan tulematonta suurta he jokapäivä kadottavat tilaisuuksia harjaantua välinpitämättömyydessä pieniä mitättömyyksiä kohtaan. Hillitsemällä himojamme joka hetki kasvamme välinpitämättömiksi ympäröiviä olioita kohtaan. Kun sitten suuri tilaisuus saapuu, kykenemme siihen tarttumaan ja olemme tuskin tietoisia sen tulosta. Treenausta joka hetki päivässä — kas siinä mitä vaaditaan joogaan pyrkijältä. Juuri tämän laakkaamattoman, uupumattoman treenauksen väsyttävyyys saa useimmat pyrkijät laimenemaan.

Tässä minun täytyy varoittaa teitä muutamasta vaarasta. On olemassa kevytmielinen tapa luoda vapautusta. Sanotaan: »hävitä kaikki rakkaus, kaikki ystävyys, paaduta sydämesi, tule kylmäksi kaikkea ja kaikkia kohtaan, jätä vaimo ja lapset, isä ja äiti, ja pakene erämaahan tai viidakkoon, rakenna muuri Itsen ja halunkohteiden välille, ja vapautus voitetaan». Totta on, että täten on verrattain helppo saavuttaa vapautusta, mutta silloin kuoletetaan muutakin kuin himo, rakennetaan muuri Itsen ympäri, joka on rakkautta, muuri, jota se ei kykene murtamaan, rajoitetaan oma itse ympäröimällä itsensä kovalla kuorella, jonka läpi ei päästä. Ihminen tekee itsensä kovaksi, kun hänen pitäisi olla pehmeä, hän eristäytyy, kun hänen pitäisi syleillä kaikkia, hän tappaa rakkauden eikä ainoastaan himoa, unohtaen, että rakkaus kuuluu Itseen ja etsii Itseä, kun sitä vastoin himo kuuluu Itsen verhoihin, sitä ympäröiviin ruumiisiin. Rakkaus on yksilöllisen Itsen tarve yhtyä kaikkiin toisiin yksilöllisiin Itsiin. Himottomuus on olla haluamatta aineellisia asioita, mikä on vallan toista.

Meidän täytyy valvoa rakkautta, sillä se on Itsen oma

olemus. Älkäämme tappako rakkautta levottomassa pyrkimyksessämme vapautukseen. Rakkaus on jokaisen yksilöllisen Itsen elämä, meidän yhtähyvin kuin toisten, ja se vetää kaikkia Itsiä toisiaan kohti. Kaikki olemme osia suuresta kokonaisuudesta. Hävitä himot, sillä ne kuuluvat Itseä ympäröiviin käyttövälineisiin, mutta älä hävitä rakkautta, sillä se on Itsen oma olemus, tuo kuolematon voima, joka vetää toista Itseä toisen luo. On äärettömän paljon parempi kärsiä rakkauden takia kuin hylätä se ja paaduttaa sydämensä rakkauden siteitä ja vaatimuksia kohtaan. Rakasta, vaikka rakkaus olisi tuskan tie. Tuska häipyä, mutta rakkaus kasvaa kasvamistaan, ja kun keran yhdyimme Itseen, huomaamme, että rakkaus on se suuri vetovoima, joka yhdistää kaikki yhdeksi.

Yrittäessään kuolettaa rakkautta ovat monet ihmiset ehkäisseet kehityksensä ja tulleet vähemmän inhimillisiksi, vaikka pyrkivät yli-ihmisiksi. Inhimillisten rakkaussiteitten ja myötätunnon avulla Itse kehittyy. Sanotaan Mestareista, että he rakastavat koko ihmiskuntaa niinkuin äiti esikoistaan. Heidän rakkautensa ei ole lionnut kylmäkiskoisuudeksi, se on rakkautta kaikkia kohtaan, joka on saavuttanut ylevyyden, johon pienemmät sielut pääsevät vain korkeimpina hetkinään. Epäilkäämme aina niitä, jotka opettavat meitä kuolettamaan rakkauden ja tulemaan välinpitämättömiksi inhimillisestä ystävydestä. Se tie, se vie vasemmalle puolelle.

Annie Besant.

Kirjasta "An Introduction to Yoga", 1907.

Saatammeko edistyä?

Madame Blavatsky kertoi meille, että aina oli ollut ryhmä ihmisiä, joilla oli tietoa luonnon suurista totuuksista ja jotka sentähden saattoivat opettaa toisia. Hän sanoi, että nämä totuudet eivät suinkaan olleet uusia, vaan yhtä vanhoja kuin maailma. Olikohan meille mahdollista saavuttaa vielä enemmän tietoa? Ehkä kylläkin; sillä nämä suuret viisauden Mestarit ottivat välistä vastaan oppilaita, ja ken tahansa omisti elämänsä ihmiskunnan palvelukseen, saattoi toivoa, että hänet jonakin päivänä hyväksyttäisiin oppilaaksi. Tämän suhteen madame Blavatsky ei voinut luvata mitään meille personalisesti, sillä asia riippui kokonaan Mestareista itsestään;

mutta olihan kyllä henkilöitä hyväksytty, ja niinpä aina jäi toivoa toisillekin, jotka halusivat vaivautua tekemään itsensä soveliaiksi korkeammalle kehitykselle. Tunsin, että minunlaiseni jokapäiväinen ihminen tuskin uskalsi toivoa semmoista kunniaa tässä ruumistuksessa; kuitenkin oli joukko asioita tutkittavissa, ja joka tapauksessa saatoin tehdä työtä tämän asian puolesta, joka näytti minusta

C. W. Leadbeater.

niin äärettömän paljon suuremmalta kuin mikään muu näkemäni asia. Luovuin sen tähden asemastani kirkossa ja läksin Indiaan madame Blavatskyn luo työskennelläkseni seuran päämajassa. En odottanut muuta kuin tätä tilaisuutta työskentelyyn asian puolesta, enkä siihen aikaan laisinkaan aavistanut, että enempi kehitys olisi minulle mahdollinen tässä elämässä.

Indiassa suotiin minulle tilaisuus kohdata joitakuita noista suurista Opettajista, ja heiltä ja heidän oppilailtaan sain oppia paljon enemmän kuin ennen tiesin, ja tietoni järjestelmästä kokonaisuudessaan

saan samalla laajeni ja syveni. Odottamatta sain muutamia viittauksia, miten minun oli meneteltävä nostaakseni tajuntani korkeammille tasoille. Tämä tuli kuten sanottu odottamatta, sillä olin uskonut, että ihmisellä täytyi olla erikoisia synnynnäisiä taipumuksia päästäkseen eteenpäin tähän suuntaan, mutta minulle sanottiin, että semmoisia taipumuksia uinui joka ihmisessä, ja että minä voisin kehittää niitä itsessäni, jos riittävällä tahdonvoimalla siihen päin yrittäisin. Tietysti otin viittauksen varteen, ryhdyin heti työhöni ja huomasin vähitellen, että kaikki mitä minulle oli sanottu, oli totta, — että oli mahdollista kehittää astraalista ja mentaalista selvänäköisyyttä ja tämän avulla välittömästi todeta teosofian perusoppien totuus.

C. W. Leadbeater.

Kirjasta »The Other Side of Death», 1903.

Viisaus ja rakkaus.

Ihmisen sisimpään olemukseen on rakkauden siemen istutettu. Sieltä sen tulee virrata koko kehittyvän maailman sisään. Niinkuin varhemmin muodostunut viisaus ilmenee maan aistillisen ulkopiirin voimissa eli nykyisissä »luonnonvoimissa», samaten tulevaisuudessa rakkaus itse on ilmenevä uusina luonnonvoimina kaikissa ilmiöissä. Tämä on kaiken tulevaisuuteen tähtäävän kehityksen salaisuus: tieto, että kaikki, mitä ihminen kehitystä oikein ymmärtäen saa aikaan, on samalla *kylvö*, jonka täytyy kypsyä *rakkaudeksi*. Ja yhtä paljon kuin syntyy rakkauden voimaa, yhtä paljon aikaansaadaan luomiskykyistä tulevaisuuden varalle. Mitä rakkaudesta tulee, siinä piilevät ne väkevät voimat, jotka johtavat kaiken lopulliseen henkevoitymiseen. Ja samassa määrin kuin henkistä tietoa virtaa ihmiskunnan ja maapallon kehitykseen, on myös oleva tarjolla elinvoimaisia ituja tulevaisuutta varten. Henkinen tieto muuttuu oman olemuksensa nojalla rakkaudeksi . . . »Ulkokohtaisen maailman viisaus» muuttuu ihmisessä . . . sisäiseksi viisaudeksi. Ja kun se siinä on muuttunut sisäiseksi luonnoksi, tulee siitä *rakkauden* itu. Viisaus on rakkauden edellytys ja ehto; rakkaus on minuudessa uudestisyntyneen viisauden tulos.

Rudolf Steiner.

Rudolf Steiner.

Kirjasta "Die Geheimwissenschaft im Umriss", 1910.

Väkevin.

*Kattanut on linnan puiston Itämaiden ihme-yö,
rintaa taivaan tyyntyväisen kiertää moni tähtivyö.*

*Viihtynyt on pyhän virran vesi luona temppelein,
Perseus ja Andromeda syttyy yli kaupungin.*

*Kulkee kuu kuin unissansa, katsoo yli maailman,
näkee tuolla, kuni eilen, pienemmän ja suuremman.*

*Näkee vallan, näkee hädän, kerjurin ja valtijaan,
käskijän ja käskettävän, heikomman ja voimakkaan.*

*Katsoo linnan ikkunasta, näkee suuren kuninkaan,
mutta alla lehtimajan kolme hovipoikaa vaan.*

*Lankee kaunis soihtuvalo yli tumman kypressin,
yli kolmen nuoren otsan, kolmen viinipikarin.*

*Niksi valvoo sydänyössä kolme hovipoikaa nuo?
Siks kun suuri kiistan aihe heill' ei unen rauhaa suo.*

*Mistä kiistelevät yössä punahuulet paashien:
siitä ken on väkevin ja suurin alla tähtien.*

*Haastaa nuorin hehkumieli, ruusut vielä poskillaan:
Vannon, ettei valtaa löydy suurempaa kuin kuninkaan.*

*Kuninkaan on kaikki, nähkääs, jopa meidän henkikin!
Hän voi alentaa ja nostaa. Hän on kaikkein väkevin!*

*Virkkaa tuohon toinen poika, hyvä hymy huulillaan:
Tunnen vallan voimakkaamman kuin on valta kuninkaan.*

*Tiedän minkä tiedän minä, nähnyt olen, kuinka hän
puolionsa eteen lankes pyytäin suuta nyrpeän.*

*Paremmiin ma tiedän, veikot, vanhin heistä huudahtaa,
minä, joka pikareihin kaadan juomaa huumaavaa.*

*Eilen sortui valtijaamme, nainen hänen sylihin.
Vannon, että maailmassa viini, se on väkevin!*

*Silloin astui kynnykselle huvimajan synkkä mies,
Herran kansan ylväs vanki, joka tulevatkin ties.*

*"Kuulin, pojat", noin hän puhui, "kiistanne ja tietäkää,
ettei yks'kään teist' tän' yönä maininnut oo väkevää!"*

*Haihtuu viinin voima' häipyy kuni tuulenhengi tuo,
valtias ja valtiatar kerran viime maljan juo.*

*Väkevin on toinen valta, jok' on kaikkein ikuisin:
Nöyrytkäätte ihmislapset: Totuus, se on väkevin!*

*Kerran sortuu suuret vallat lailla pienten valtojen,
kerran lyöpi viime hetki yli noiden kattojen,
aukee hauta viimeinenkin eteen viime ihmisen,
mutta yöstä hautojenkin nousee Henki totuuden! —
Noin hän virkkoi, synkkä miäsi, käyden yöhön hiljalleen.
Mykkenivät pienet pojat, erkanivat verkalleen.
Viihtyi vesi viihtymistään, kiersi tähdet maailmaa.
Tähtiyössä säihkyvässä kaikki henki Jumalaa.*

Rafaël Ronimus.

Teosofiset johtajat astrologian valossa.

Edessäni on joukko horoskooppeja, jotka olen saanut astrologisesta kalenterista, jonka teosofinen kustannusliike Leipzigissä on julkaissut. Ne näyttävät taivaankappalten aseman niinä ajan kohtina, jolloin teosofian suuret johtajat ja opettajat syntyivät. Ennen kaikkea näemme tässä H. P. Blavatskyn horoskoopin ja sitten Judgen, Annie Besantin, Steinerin, Hartmann'in ja monien muiden. Nyt Teosofisen Seuran täyttyessä 50 vuotta on ehkä syytä tarkastaa, mitä nämä horoskoopit meille saattavat opettaa. Seuraan tässä osaksi tunnetun astrologin Beckerin selityksiä yllämainitussa kalenterissaan.

Erään huomion teemme heti. Olemmehan tottuneet puhumaan hyvistä ja huonoista horoskoopeista. Se on oikeastaan turhaa puhetta. Tässä tapauksessa ovat ne melkein kaikki n. s. huonoja horoskooppeja, sillä ne näyttävät meille peloittavan koelman epäedullisia aspekteja, neliöitä ja vastakkaisuuksia planeettojen välillä. Varsinkin aurinko on niissä poikkeuksetta epäedullisen säteilyn alaisena. Tämä antaa meille opetuksen, joka hyvin pian on jokaiselle astrologille tarpeellinen, nim. että planeettojen huonot aspektit toisiinsa eivät tarvitse merkitä heikkoa luonnetta, vaan ne osoittavat taisteluja, niin sisäisiä kuin ulkonaisia, mutta voimakkaat luonteet juuri kehittyvät tällaisissa taisteluissa. Niillä, jotka saavat jotain aikaan maailmassa, on usein juuri tällaiset epäharmooniset horoskoopit. Kun tapaa horoskooppeja, joissa on vain hyviä säteilyjä, on niiden suhteen vaara tarjona, että kyseessä oleva henkilö on nolla, joka ei pääse eteenpäin elämässä.

Tarkastakaamme ensiksi Madame Blavatskyn horoskooppia. Siinä on Krapu nousevana. Tämä on erittäin herkkä ja psyykinen merkki, joka on tehnyt hänelle mahdolliseksi vastaanottaa värähtelyjä näkymättömiltä tasoilta. Tätä vahvistaa Neptunuksen asema näköpiirin vastakkaisessa pisteessä, jossa aurinko laskee. Kravun merkille on ominaista alituisesti vaihteleva luonne riippuen sen suuresta herkkyydestä ympäristöön nähden. Aurinko sijaitsee Leijonan majesteetillisessä tulimerkissä. Siinä ilmenee arvovalta, johtajaluonne, mutta samalla Kuun merkin Vaa'an yhteydessä aatteelliset pyrkimykset, luonne, joka on vapaa kaikesta aistillisuudesta, ja lämmin antautuminen ihanteille. Kuu, joka on hallitseva planeetta, on yhtymässä Venukseen. Epäedullisia säteilyjä ei ole. Sitävastoin on Auringolla kesettävänä vastakkaisuus sekä Jupiteriin että Uranukseen. Nämä molemmat planeetat yhtymässä Vesimiehen merkissä osoittavat eri-

koisuutta originellisuutta uskontoon ja filosofiaan nähden, ja vastakkaisuus taas sen suuria vastustusta, joka hänellä oli voitettavana. Luonteeseen vaikuttaa tämä yhdistelmä myös, antaen hänelle tuon Bohème luonteen, joka johti hänet alituisiin matkoihin ja seikkailuihin. Mutta nähdessään tämän horoskoopin ymmärtää hyvin, miten mahdottomia ja valheellisia kaikki nuo kertomukset ovat, jotka puhuvat hänen petollisuudestaan ja epäluotettavuudesta.

Eversti Olcottin horoskoopilla on suuria yhtäläisyyksiä edellä kuvatun kanssa. Hänelläkin on Aurinko Leijonan merkissä vastakkaisuudessa Uranukseen. Mutta Vaa'an merkki on sitä vastoin tässä nousevana ja Venus on korkeimmillaan zenitissä yhtymässä Aurinkoon. Blavatskyltä oli Aurinko syvällä näköpiirin alla, joka vertauskuvallisesti näyttää heidän erilaisen asemansa. Blavatsky oli näkymätön johtaja, joka mestarien edustajana oli koko liikkeen takana. Olcott oli Teosofisen Seuran ulkonainen johtaja, niinkuin hänellä aikaisemminkin oli ollut tunnustettu ja kunniaa pidetty yhteiskunnallinen asema. Paitsi Aurinkoa ja Venusta, on kolme muutakin planeettaa horoskoopin kulmassa, joka viittaa tapahtumarikkaaseen elämään. Useimmat planeetat ovat voimakkaita merkeissään, josta voi ymmärtää hänen luonteensa vakavuuden ja luotettavuuden, jonka ohessa nouseva merkki Vaaka näyttää meille hänen miellyttävän ja rakastavaisen olemuksensa ja pyrkimyksensä oikeuteen ja sopuointuun kaikessa.

Harvinaisen vaikea horoskooppi täynnä vastoinkäymisiä on Judgella. Hän oli eräs niistä monista teosofisista johtajista, jolla oli Mars vallitsevana planeettana, sillä Oinas on nousevana. Monista planeetoista ensimmäisessä huoneessa, jossa Aurinkokin sijaitsee Oinaan merkissä, huomaamme, että hän oli erikoisen selväpiirteinen luonne. Luonteenomaista Oinaan merkille on sen suuri totuudenrakkaus. Oinas-ihmiset ovat ennen kaikkea totuudenetsijöitä, he etsivät totuutta kiihkeästi ja väsymättä koettaen saavuttaa sitä hinnalla millä tahansa.

Uranus yhtymässä ymmärryksen planeetan kanssa viittaa hänen harrastukseensa okkultismiin. Mutta tässä horoskoopissa vilisee vastakkaisuusaspekteja. Aurinko Jupiteria, ja Kuu Marsia, Venusta ja Neptunusta vastaan. Tämä opetuslapsi sai kyllä käydä vaikeaa taistelua alempien taipumustensa kanssa, ja joutuen monien erehdysten uhriksi ja saaden kokea monia pettymyksiä. Mutta sellaiset taistelut tuovat kokemusta ja myötävaikuttavat sielun kehitykseen.

Annie Besantkin on Oinas-ihminen, jolla on Mars hallitsevana

planeettana. Hänenkin horoskoopissaan on Uranus nousemassa. Ja jos kukaan niin hän on elämässään ollut selväpiirteinen totuudenetsijä. Mars on kuitenkin paljon voimakkaampi kuin Judgen horoskoopissa sijaiten Härän merkissä edullisissa aspekteissa Kuuhun ja Jupiteriin. Aurinko on Vaa'assa ja yhtymässä Venukseen joutumatta erikoisen epäedulliseen säteilyyn, jotavastoin Kuulla on Kravun merkissä pelkästään epäedullisia aspekteja. Näitä aspekteja seuraa kylläkin taipumus antaa mielikuvituksen liiaksi hallita itseään ja mennä liiallisuuteen mielihiteissä ja pyrkimyksissä, mutta Kuun kolmio-aspekti Jupiteriin muodostaa vastapainon tähän ja viittaa perusteellisuuteen ja luotettavuuteen. Kuitenkin hänkin saa kestää täyteen mitaansa niin sisäistä kuin ulkonaista taistelua. Oinas-luonne näyttäytyy selvästi hänen elämässään, kun ottaa huomioon ne eri aatesuunnat, joiden puolesta hän väsymättä ja tarmokkaasti on työskennellyt, myöhemmin kääntyäkseen jollekin uudelle alalle. Niinpä hänen aikaisemmat pyrkimyksensä olivat kohdistuneet uskonnolliseen vapaa-ajatteluun ja sosialismiin, ja myöhempänä aikana on teosofisen työn varsin suuressa määrässä täytyntä antaa sijaa valtiollisille pyrkimyksille. Tuntuu todella melkein kuin voisimme havaita tätä Oinasvaikutusta verrattain paljon Teosofisen Seuran myöhemmissä vaiheissa, erilaisine alotteineen, yhteiskunnallisten uudistusten, yhteisvapaa-muurariuden ja uusien kirkkokuntien merkeissä. Omituinen on Neptunuksen ja Saturnuksen asema 12:ssa huoneessa. Tämän asennoituksen esoteerinen tulkinta on irtautuminen kaikista siteistä, jotka yhdistävät sielun maalliseen elämään. Aurinko edullisissa aspekteissa, Marsin ja Saturnuksen vahvistamana, osoittaa hyvää terveyttä ja pitkää ikää.

Leadbeaterin horoskooppi ei liene täysin varma. Kuitenkin moni seikka viittaa siihen, että se hyvin vastaa hänen luonnettaan. Kaksoset nousevat Jupiter-planeetan kera. Aurinko on Merkuriuksen ja Jupiterin ohella Vesimiehessä. Jupiterivaikutus ilmenee selvästi hänen luonteessaan ja elämässään. Se tulee esille hänen iloisessa, hyväntahtoisessa esiintymistavassaan samoinkuin hänen mieltymyksessään kirkollisia laitoksia ja muotomenoja kohtaan. Koska Merkurius hallitsee Vesimiehen merkissä, on hänellä selvä ja välkkyvä tyyli ollen siten eräs teosofisen kirjallisuuden huomattavimpia henkilöitä. Neptunuksen asema yhtymässä niin Aurinkoon kuin Merkuriukseen osoittaa hänen kykyään tutkia ilmiöitä näkymättömillä tasoilla. Eräs hänen vaikeimmista aspekteistaan on Marsin ja Uranuksen välinen neliö kaikista huoneista okkultisimmissa, 8:nnessa ja

12:nnessa huoneessa. Tämä viittaa siihen kiivaaseen vihamielisyyteen, joka hänen osakseen salatieteelliseltä taholta on tullut.

Kun sitten käännämme huomiomme saksalaisiin teosofeihin, tapaamme kaksi hahmoa etualalla, joita molempia tuliplaneetta Mars hallitsee, Franz Hartmann ja Rudolf Steiner. Hartmann oli jälleen Oinasihminen. Hänellä oli Oinas nousevana, Aurinko on hänellä Skorpiossa, joka on läpeensä mystillinen merkki, hallitsevan Marsplaneetan ollessa luonteeltaan kriittisessä Neitsyen merkissä. Koko tämä yhdistelmä viittaa syvälleikäyppään tutkijaluonteeseen, joka tunkee olioiden ytimeen silloinkin, kun on kysymyksessä kuoleman arvoituksien selvittäminen. Hänen terävä, voimakas älynsä näkyy Merkuriuksen neliöaspektista Marsiin ja Uranukseen. Jälleen näemme, miten n. s. huonot aspektit saattavat vaikuttaa niin, että antavat luonteelle voimaa ja vapautta. Kuusikulma-aspekti Jupiterin ja Neptunuksen taholta tuovat tämän lisäksi muassaan mystillis uskonnollisen suuntautumisen varsinkin, koska Merkurius on 9:nnessä, filosofian huoneessa. Mutta huomattava johtaja ulkonaisessa suhteessa ei hänestä tullut, sillä hänen hallitseva planeettansa sijaitsee heikossa 6:nnessa huoneessa, joka on estävä vaikutukseltaan, kun on kysymyksessä ulkonainen asema elämässä.

Steinerillä on mystiikan merkki, Skorpio, nousevana horoskoopissaan. Myöskin tässä horoskoopissa on Mars 6:nnessa huoneessa. Mutta näkyy monta muuta merkkiä menestymiseen julkisessa elämässä. Ennenkaikkea on otettava huomioon Kuun asema 11:nnessa huoneessa, joka on »ystävien ja yhdistysten huone», ja sen erinomaiset aspektit, jotka osoittavat, miten hän voittavalla persoonallisuudellaan kykeni ympärilleen keräämään oppilaita ja saamaan kokoon tarpeelliset varat suunnitelmiansa toteuttamiseksi. Tärkein merkki hänen horoskoopissaan on kuitenkin Kalojen vahvasti psyykinen merkki, missä Merkurius ja Neptunus planeettojen sekä Auringon välinen yhtymä on luonteenomainen hänen selvänäköisyksyylleen, joka tekee hänen tutkimuksensa näkymättömissä maailmoissa mahdolliseksi. Jupiterin asema 9:nnessä huoneessa on ihanteellinen filosofille. Vaarallisinta tässä horoskoopissa on Saturnuksen asema 10:nnessä huoneessa vastakohtaisuusaspektissa Aurinkoon, sillä tämä viekoittaa asianomaista, etsimään valtaa, kunniaa ja vaikutusvaltaa, vaikka se samalla tuo muassaan arvovaltaa ja arvossapitoa.

Nyt kai moni tämän aikakauskirjan lukija kysynee, millainen sitten on Ruusu-Ristin johtajan Pekka Ervastian horoskooppi? Eihän kukaan teosofian suurista persoonallisuuksista ole meitä niin lähellä kuin hän. Koska hänenkin viiskymmenvuotis-

päivänsä saapuu tämän vuoden lopussa, on meillä kaikkea syytä suunnata katseemme myöskin hänen horoskoopiinsa.

Huomattavimmat merkit ovat tässä Kauris ja Joutsimies, Aurinko ja Merkurius on Kauriin merkissä läheisessä yhtymässä. Tämä on maamerkki ja sille on ominaista tasainen ja vakava nouseminen asemasta asemaan, tie, joka ei ole helppo kulkea, mutta joka hyvin soveltuu sille, jonka tehtävä on vaikuttaminen maailmassa. Kun tähän liitetään nousevan merkin, Joutsimiehen uskonallisuus, johon tässä tapauksessa yhdistyy voimakkaita tunteita, täytyy siitä syntyvä suuri voima, joka aikaansaa kouraantuntuvia tuloksia. Useimmat merkit ovat nousevassa neliössä. Niiden joukossa on sekä Aurinko että Kuu. Näiden astrologinen sisältö on päivänselvä. Se merkitsee määräperäistä työtä mentaalaisella alueella. Hallitseva Jupiter planeetta on hyvässä aspektissa Marsiin Kalojen merkissä. Tämä viittaa siihen, että hänellä on puhuttu sana vallassaan ja käyttää tätä lähimäistensä hyödyksi. Hänen elämäntyötään — meidän toisten johtaminen ja opettaminen, jotta kykenisimme kulkemaan salaista tietä, — kuvaa Jupiterin asema Skorpiossa 12:nnessä huoneessa mainiosti. Luonteenomaista tälle horoskoopille on sen eri puolien, toimintakyvyn, järjen ja tunteen tasainen, sopusuhtainen kehitys. Korkeampien kykyjen yksipuolisen kehityksen vaara on senvuoksi tässä tapauksessa vähäinen ja tuloksena on ehjä luonne. Kaurisihminen haluaa aina säilyttää kiinteän maaperän eikä suostu minkäänlaisiin haavemielisyyden tuotteisiin. Mutta tämäkin horoskooppi osoittaa voimakkaita esteitä ja kompastuskiviä. Kuun neliö Marsiin näyttää liittyvän luonteeseen, osoittaen taipumusta nopeihin ajattelemattomiin päätöksiin, joiden seurauksena säännöllisesti olisi loukatut tunteet ja katkerat pettymykset. Neliö- ja vastakohtaisuusaspektien Jupiterin, Uranuksen ja Saturnuksen välinen risti kuvaa sitä ristiä, jota hän Valkoisen Veljeskunnan lähettiläänä on ottanut kannettavakseen. Tässä toistuu siis sama ilmiö, jonka olemme noiden muiden teosofisten johtajain horoskoopista nähneet, he ovat kaikki enemmän tai vähemmän asiansa marttyyreja.

Kuten tunnettua voi yhdistyksellä, seuralla yhtä hyvin kuin yksityisellä henkilöllä olla horoskooppinsa. Se on silloin perustamishetkeä varten asetettu. Ruusu-Ristin horoskooppi on tämäu aikakauskirjan ensimmäisessä vuosikerrassa julkaistu. Tahdon tässä ainoastaan huomauttaa, että sen johtajan P. E:n Aurinko täsmälleen lankeaa Kuun paikalle Ruusu-Ristin horoskoopissa. Tämä on ikäänkuin vertauskuva siitä, että tämä seura

on muoto, johon sen johtajan ja tämän takana olevien mestarien on valettava elämää, koska Aurinko kuvaa ihmisen korkeampaa, yksilöllistä minuutta.

Teosofisen Seuran horoskoopissa on eräs omituisuus, jota astrologi tosin ei ihmettele. Sen nouseva piste lankeaa neljän asteen tarkkuudella H. P. B:n nousevalle pisteelle, ollen siten kuten tämäkin Kravun merkissä. Jupiter ja Aurinko ovat mystillisessä Skorpion merkissä edullisessa kolmioaspektissa Kuuhun, joka nousee Kravussa. Tämä on vertauskuva teosofisen liikkeen suurelle tarkoitukselle uudestaan elähyttää uskontoa, — jota Jupiter Auringon säteilyn alaisena kuvaa, — ja levittää kansanjoukkojen keskuuteen mutta valoisampaa elämänuskoa, jota seikkaa Kuu symbolisoi. Mutta aspektit tässä horoskoopissa ovat peloittavia. Ne eivät ennusta rauhallista kehitystä vaan taistelua ja suuria vaikeuksia. Uranus on nousevana kuvaten uusien aatteiden rynnistystä. Mutta molemmat tummat planeetat Mars ja Saturnus ovat vastakkaisaspektissa Uranuksen S:nnessä, kuoleman huoneessa. Ne vastaavat voimakasta vastustusta, jota teosofia materialistiselta taholta saa osakseen. Uuden korkeamman ajattelun, jota Uranus edustaa, tulee se voittaa. Nämä ja toiset epäedulliset aspektit ennustavat myöskin monia sisäisiä hankauksia, joita niin runsaasti on langennut Teosofisen Seuran historian osaksi. Vaaditaan paljon voimaa, että se siitä huolimatta on voinut pysyä pystyssä 50 vuotta. Becker asettaa sen eliniäksi 80—85 vuotta, sillä senjälkeen tulee etenevä Aurinko yhtymään Marsiin ja Saturnukseen sekä muodostamaan vastakohtaisuusaspektin Uranukseen.

Ilmenee mielenkiintoisia vertauskuvia, kun rinnastaa Teosofisen Seuran sekä muutamain sen johtajain horoskooppeja. H. P. B:n Aurinko lankeaa Uranuksen paikalle Seuran horoskoopissa. Siten virtaavat hänen kauttaan ne uudet aatteet, joiden selvittäminen ensikädessä on Seuran tarkoituksena. Annie Besantin Kuu lankeaa Seuran horoskoopin kohdalle ja Leadbeaterin Kuu sen zenitpisteelle. Kuu symbolisoi olemassaolon muotupuolta. Nämä molemmat johtajat ovat kehittäneet Seuran elimistöä ja siten luoneet sen toiminnalle uusia muotoja.

Voisi tästä aineesta astrologian kannalta lausua vielä paljon. Tila ei sitä kuitenkaan salli. Mutta jo sanotusta selviää, miten astrologia saattaa helpottaa ihmisten ja ihmiskohtaloiden ymmärtämistä.

Leo Krohn.

Erään tietäjän elämä.

Pekka Ervastian 50-vuotispäivän johdosta.

Puoli vuotisataa on kulunut siitä, kun keskuuteemme tänne syrjäiseen Suomeen syntyi lapsi, josta oli tuleva syntyjen syvien tutkija ja monen ihmisen herättäjä, auttaja ja nostaja. Tähän lapseen oli ihmiskunnan auttajien kutsusta astunut suuri paljoa kokenut sielu, jolle oli annettu tärkeä tehtävä suoritettavaksi. Hänen nimensä on tuhansille suomalaisille tuttu. Laajalle ovat hänen hengen salaisuuksia kuvaavat kirjansa levinneet, ja monet ovat ne, jotka ovat kuulleet hänen tiedon arvovaltaa ja sydämen rikkautta uhkuvia sanojaan ja tunteneet, että elämässä on olemassa aavistamattomia arvoja, että ihminen on kutsuttu elämään ikuisia tarkoituspieriä varten. Monet ovat hänen esiintymisensä johdosta tulleet vakuutetuiksi siitä, että ihminen on sielullinen olento, joka itseensä kätkee iäisyyden ja kuolemattomuuden mahdollisuuden, monet ovat saavuttaneet varmuuden siitä, että ihmiselle on mahdollista ratkaista oman elämänsä ongelma, ja että kaikkina aikoina on ollut suuria totuudentietäjiä, jotka ovat julistaneet oppia tiestä, minkä kulkeminen vie ihmisen täydellisyyden tajuamiseen ja tekee hänestä ihmiskunnan viisaan auttajan. Hänen opastaminaan he ovat saaneet huomata suurten uskontojen ytimeltään olleen tietoa tästä ihmislasten salaisesta tehtävästä, mutta ennenkaikkea he ovat saaneet tunkeutua syvälle kristinuskon perustajan Jeesus Natsarealaisen ihmeelliseen personallisuuteen ja oppiin ja ymmärtää tämän olennon käänteentekevän vaikutuksen ihmiskunnan henkisessä elämässä. Samalla hän aina kehoittaa ihmisiä itsenäisesti tutkimaan ja ottamaan asioista selvän, vaikka hän kertoo heille, mitä hän itse taipaleellaan on löytänyt, ja totuudenetsijät tuntevat vavistuksen sydämessään huudahtuen: »juuri noin olen minäkin tuntenut, juuri tuon olen minäkin kokenut ja tuon olen kerran saavuttava!»

Kuka on sitten tuo henki, joka on kyennyt keräämään ympärilleen satoja vakavia, kuolemanvakavia etsijäsieluja ja antamaan heille, mitä he eivät usein vuosikymmeniä kestäneen etsinnän jälkeen muualta ole voineet saada? Kuka on tuo henki, joka niin rohkeasti viittaa tuntemattomuuteen sanoen: »Tiedän, että totuus on löydettävissä. Seuratkaa viisauden osoittamaa tietä, seuratkaa Kristusta omassa sydämessänne.» Silmäys hänen maanpäällisen elämänsä kulkuun on varmeankin monelle oleva tervetullut.

Pekka Ervast syntyi Helsingissä joulukuun 26 p:nä 1875. Hänen isänsä, asessori P. E. Ervast omisti erikoisia lahjoja tieteelliseen työhön ja olisikin antautunut yliopistollisiin tutkimuksiin, jolleivät perhevelvollisuudet olisi häneltä katkaisseet tätä uraa. Tultuaan maisteriksi hän palveli jonkun aikaa Senaatin tilastollisessa toimistossa ja astui sitten virkaan Rauta-

P. E. ja hänen äitinsä.

tenes hivuttava tauti pakotti hänet virasta eroamaan. Hän oli vanhanaikaisia porvariperiaatteita omistava mies, joka ei kuitenkaan ollut millään tavalla ahdasmielinen, vaan kulttuuri ihminen sanan todellisessa merkityksessä. Pekka Ervastin äiti oli hieno ja herkkä sielu, joka omisti huomattavassa määrässä selvänäköisyyskykyä ja elävän vakaumuksen luonnon ja elämän takana piilevästä hyvän voimasta, jota ihmisen oli seurattava. Tätä elämänymmärrystään teroitti hän myöskin aina esikoiselleen pienelle »Pepille» eli Petter Eliaalle, kuten poika alkuaan ristittiin, ja kuolinvuoteellaan, kun hän vanhimman lapsensa ollessa kahdeksanvuotias jätti maallisen elämän, otti hän tältä lupauksen aina olla hyvä, aina toimia oikein.

Merkillinen oli tuo lapsi, josta kerran oli tuleva uuden ja samalla ikivanhan elämänymmärryksen julistaja meidän suomalaisten keskuudessa ja jonka elämäntyön kantavuutta emme varmastikaan vielä kykene mittaamaan. Tarkkaan kuunteli hän äitinsä sanoja painaen ne syvälle mieleensä, vakava ja sisäänpäinkääntynyt oli hänen sielunsa ja intohimoisella voimalla rakasti hän kauneutta, eritoten musiikkia. Mutta hänen tietoisuutensa liikkui usein ulkopuolella tuon lapsen aivoja puoleettomana arvostellen sen toimia ja elämää. Niinpä kerran Pekka Ervastin tajunta havaitsi yläpuolelta katselevansa pientä huonon lattialla leikkivää Peppiä ja hän tiesi ajattelevansa: »tuo leikkivä lapsi olen minä». Hän näki toisen lapsen, Pepin nuoremman veljen, samoin istuvan lattialla ja leikkivän, ja hän ajatteli uudestaan: »Tuokin lapsi olen minä, kaikki ihmiset, kaikki olen minä.»

Viiden vuoden ikäisenä koki Peppi ensimmäisen syvän surunsa ja tämä oli heittävä varjonsa yli koko hänen myöhäisemmän lapsuutensa. Hänen musikaalisuutensa oli puhjennut esille sellaisella voimalla, että yksinpä positiivin ääni sai hänet vapisemaan. Hänellä oli jo silloin vastustamaton halu oppia soittamaan pianoa ja hän pyysi äidiltään: »Anna minun oppia soittamaan.» Mutta äiti vastasi puhjeten itkuun: »Kuinka miellilläni soisinkaan, että saisit oppia pianoa soittamaan, mutta isä ei sitä salli, ja meidän tulee totella isää.» Isä oli nimittäin, vaikka itse rakasti musiikkia, ja vaikka hänen serkkunsa Ida Basilier oli tunnettu laulajatar, peloissaan siitä, että hänen lapsestaan tulisi taiteilija, sillä hän piti vanhan porvarillisen käsityskannan mukaan tätä taloudellisesti liian kiittämättömänä alana. Koko lapsuuden ajan kärsi poika sanomattomia tuskia nähdessään musiikissa aincan todellisesti arvokkaan kauneuden ja tuntiessaan ylitsevuotavan voimakasta halua luomiseen, mutta havaiten ulkonaisten edellytysten siihen itseltänsä puuttuvan. Vasta myöhemmin hän sai havaita jumaluuden kätkevän muitakin kauneuden ilmaisumuotoja ja tämä polttava ikävä sammui sitten vähitellen.

P. E. viisivuotiaana.

Viiden vuoden ikäisenä sai lapsi myöskin käsiinsä ensimmäisen ranskalaisen kirjan. Hänelle oli tähän aikaan alettu opettaa ruotsin sisälukua — ruotsi oli nimittäin kotikieli — mutta tämä ei ollut herättänyt hänessä erikoista harrastusta. Nyt teki ranskalainen kirja häneen merkillisen vaikutuksen. Hän taivutti äitinsä opettamaan hänelle tätä vierasta kieltä, eikä tällöin tahtonut mitään muuta lukea. Niin tapahtui, että ranskasta tuli ensimmäinen kieli, jota hän saattoi lukea, ja että hän jo varhaisessa lapsuudessa jonkun verran puhui ja ymmärsi ranskaa. Ranskalaisuudella oli myöskin ihmeellinen vaikutus hänen sieluunsa. Hän kuvitteli usein olevansa ranskalainen ja tahtoi sellaisena esiintyä. Hän piti ranskalaisuutta puolittain jonain hienompana ja suurempana. Tähän liittyi senlisäksi

muutamia erikoisia mielikuvia Ranskan maasta, muun muassa ilmapallolla nousemista, jonka piti olla jotakin tavatonta ja ennenkuulumatonta.

Seitsemän vuoden ikäisenä ja varsinkin hänen äitinsä kuoleman jälkeen tapahtui pikku Pepin sisäisessä elämässä tärkeä muutos. Ei ollut enää tajuntaa, joka puolueettoman rauhallisesti katseli toimivaa ja puuhaavaa lasta, vaan oli lapsi, jonka sielussa asui ihmeellinen oikeamielisyyden vaatimus, ja joka syvästi loukkaantui nähdessään, ettei kaikki ihmiset olleet hyviä, että valehdeltiin, oltiin ilkeitä j. n. e. Kun tämä lapsi näki jotakin pabaa, jotain vääryyttä tapahtuvan, joutui hän pois suunniltaan. Se oli suurta tuskan ja suuttumisen aikaa nuoren pojan sydämessä, se tuntui olevan aikaa, jolloin kamppailtiin herruudesta. Kunnes erään kerran, kun hän taas oli koko sielunsa voimalla raivostunut jonkun vääryyden johdosta, hän sisässään kuulee äänen, joka selvästi ja painokkaasti puhuu: »Miksi raivoat? Ei sinun ollenkaan tarvitse suuttua. Anna ihmisten olla, miten haluavat. Ole sinä hyvä, ole sinä tosi.» Suuri rauha laskeutui pojan sieluun, eikä seuraavien kymmenen vuoden kuluessa yhtään suuttumuksen häivää varjostanut hänen mieltään. Tämä tapahtui Pekka Ervastin ollessa neljäntoista vuoden vanha.

Mutta vuodet seitsemästä neljäntoista ovat muutenkin merkittäviä. Tällöin astuu kaksi harrastusta etualalle P. E:n elämässä, nimittäin kielet ja kirjallisuus. Ranskan kielen ohella tutki hän muun muassa italian, espanjan ja latinan kieltä ja ilmiömäisenä voidaan pitää hänen kahdentoista vuoden ikäisenä ryhtyneen kirjoittamaan yhdeksällä kielellä yhdeksän kielen vertailevaa kielioppia. Hän laati myöskin oman keinokeisoisen kielen jo ennenkuin tutustui volapyykkiin ja ennenkuin esperantoa oli olemassa. Muuten näyttää tämä kieliharrastus olleen jonkunlaisena musiikin korvikkeena. Mutta yhtä ahkerasti luki poika kaunokirjallisuutta. Viktor Hugon »Kurjat» teki häneen unohtumattoman vaikutuksen. Ja hän kirjoitti itse. Aamulla varhain muiden nukkuessa nousi pieni poika kirjoituspöytänsä ääreen työtä tekemään ja tuloksena oli mahtava joukko kirjallisia tekeleitä eri ikävuosilta. Ne ovat kirjoitetut ruotsiksi ja osoittavat usein kehittyntä tyylijatuntaa. Muun muassa on tämän kirjoittaja nähnyt sadun, joka erehdyttävästi jäljittelee »Tuhannen ja yhden yön tarinoiden» omaperäistä tyyliä. Tapaa myöskin jo nyt ajatuksia, joita Pekka Ervast myöhemmin mitä pontevimmin on julistanut. Esim. käsityksen, että ainoastaan hyvä tahto on varsinaista tahtoa ja että ihminen silloin on

vapaa, kun hän seuraa hyvää tahtoa. Tähän aikaan poika tekee vakavan päätöksen tulla kirjailijaksi.

Koulu ei poikaa ollenkaan tyydyttänyt. Se oli pikemmin tuskailemisen aihe. Hänellä oli kyllä mitä palavin oppimisen halu ja useimmissa aineissa, esim. matematiikassa ja kielissä, hän oli ilmiömäisen etevä, mutta hänellä oli tunne siitä, että tunnit koulussa olivat hukkaan kulunutta aikaa. Hän olisi todella tahtonut jotakin oppia ja sitä hän ei tuntenut koulussa saavansa. Huolella hän silti suoritti koulutehtävänsä ja seitsemäntoistavuotiaana hän tuli Suomalaisesta Normaalilyseosta ylioppilaaksi yleisarvosanalla *laudatur*.

Vuodet neljästätoista kahdeksaantoista olivat Pekka Ervastian elämässä valmistuksen aikaa. Hänen sielunsa alkoi jo kysellä: »Mitä on elämä, mikä on minun asemani elämässä?» Hänellä oli ollut monenlaisia psyykkisiä eli yliaistillisia kokemuksia, mutta hän ei ymmärtänyt näkyväistä elämää. Hänellä oli selvä tajunta siitä, että ihmisen tuli olla hyvä, että ihmisen tuli olla kaikkien palvelija, mutta paha ja kärsimys jäi hänelle arvoituksiksi. Rippikoulua käydessään hän joutui ajattelemaan uskontoa ja kirkollista kristinuskoa ja yritti siitä löytää ratkaisua. Ripillä ollessaan näki hän äkkiä edessään seisovan Jeesus Natsarealaisen hahmon ja siitä hän sai elävän vakaumuksen, että Jeesus oli hyvä ihminen, joka vielä nytkin eli.

Yliopistolukunsa hän aloitti sillä harhakäsityksellä, että täällä tapaa kansan viisaat opettajat, joiden huuilta on mahdollista kuulla vakavaa totuuden julistusta. Hänestä tuntui, että täytyi olla jokin tällainen viisaiden piiri, jossa elämän suuret kysymykset saivat myönteisen ratkaisunsa, ja hänen mielikuvituksensa sijoitti sen yliopistoon. Pian hänen silmänsä kuitenkin avautuivat näkemään, että sieluttomuus oli siellä yhtä yleistä kuin muualla ja että kolme neljäsosaa sen pyrkimyksistä hengen silmillä katsottuna oli turhuutta vain. Silloin hän erään ylioppilastoverinsa välityksellä ikäänkuin sattumalta tutustui teosofiaan saaden käsiinsä Sinnetin »Den dolda världens» ja »De invigdes lära». Tämä tapahtui tammikuussa 1894. Sinnetin kirja »Den dolda världens» alkaa kuvauksella siitä, miten on olemassa tietäjien veljeskunta, miten on ja aina on ollut ihmisiä, joilla on syvempi tieto luonnon ja elämän salaisuuksista kuin yhdelläkään tiedemiehellä. Nämä väitteet, jotka olivat esitettyinä kirjan ensimmäisen luvun ensimmäisissä lauseissa astuivat Pekka Ervastian tajuntaan ihmeellisinä, mutta päivänselvinä totuuksina ja aiheuttivat ikäänkuin sähköiskun koko hänen olennossaan. Hän laskeutui pitkälleen ja saattoi vaan vavisten

toistaa: Tämä on totta, tämä on totta. Hän tunsi ilmestyksensä saavuttaneensa varmuuden tietäjähimisten olemassaolosta ja ihmisen mahdollisuudesta saavuttaa jumalallista tietoa. Näin tapahtui tämän totuudenetsijän teosofiksi tuleminen.

Nyt nousi elämä nuorukaisen eteen kysyen: »Olet saavuttanut vakaumuksen siitä, mitä varten ihminen on olemassa maanpäällä, — mitä siis aiot tehdä?» Varma tie oli häntä varten viitoitettu. Niinhyvin kotona kuin yliopistossa ennustettiin lahjakkaalle opiskelijalle kuuluisan tiedemiehen tulevaisuutta. Mutta häntä itseään tämä tympäisi, hän ei nähnyt siinä mitään todellisesti arvokasta. Tähän aikaan muutamat nuorukaiset liittyivät Pekka Ervastiin yhdessä hänen kanssaan pohtiakseen elämän suuria kysymyksiä ja teosofista maailmanka'somusta. Useita vuosia kesti innostunutta mielialaa. Ystävykset olivat täynnä uskoa ja täynnä halua jonkun suuren aikaansaamiseen. Mutta he lukivat kaikki yliopistossa, ja tuska sydämessä oli P. E:llä tilaisuus havaita, kuinka heidän nuoruuden intonsa vähitellen laimeni, kuinka hyvinhioitut, näennäisesti niin pätevät akateemiset teoriat tappoivat heidän uskonsa ihan-teihin, kuinka he alkoivat yhä synkempien silmälasien läpi katsella elämää.

Tätä ennen oli nuorukaisen sielu vastaanottanut tärkeitä kokemuksia. Vähän senjälkeen kun hän syksyllä vuonna 1895 oli liittynyt teosofiseen seuraan tapahtui siinä n. s. Judge-kriisi ja jakaantuminen. Teosofiset johtajat syyttivät toisiaan. Maailman sanomalehdistö suuntasi pilkkansa tyhmiä teosofejia vastaan, jotka antoivat petturien vetää itseään nenästä. Kaikkialta kaikui laulu, kuinka peräti mitättömiä teosofia ja teosofit olivat. Tämä muodostui P. E:lle itsetutkiskelun ajaksi. Hän kysyi itseltään vakavasti, mitä hän oikeastaan tiesi. Hän punnitsi henkisiä ja psyykkisiä kokemuksiaan ja tuli siihen johtopäätökseen, että ne huolimatta siitä varmuudesta, minkä ne olivat hänelle tuottaneet, saattoivat olla itsepetosta. Teosofia, mestarit, madame Blavatsky, kaikki saattoi olla kuvittelua ja harhaa. Hän tunsi, ettei hän mitään tietänyt, hän näki vain elämän kurjuuden, ja hänen sielunsa vajosi syvälle epätoivon kuiluun. Hän oli ratkaissut kantansa yhteiskunnan suhteen. Hän ei tahtonut kulkea valmista latua oppineen uralla nauttiakseen omasta etevyydestään. Hän tahtoi olla ihmisille tosi hyödyksi. Eikä kuitenkaan elämässä näyttänyt olevan mitään todella arvokasta, jonka puolesta olisi kannattanut tehdä työtä. Hän muisti musiikin, joka oli ollut hänen elämänsä ihanne. Hän oli sielunsa aistimilla lapsuudessaan kuunnellut sisässään mahtavien symfoniojen

syntyvän. Hän oli tästä yrittänyt panna jotakin muistiin. Kuusitoista vuotiaana oli P. E. lopulta saanut ikävöidyn tilaisuuden oppia pianoa soittamaan, ja olikin senjälkeen saavuttanut jonkinmoisen taitavuuden. Nyt, kun kaikki ihanteet näyttivät rauenneen, kun hänen sielunsa näki ainoastaan ammottavan tyhjyyden, ajatteli hän, että musiikin luomisessa varmaankin olisi jotakin arvokasta, — kauneus oli kieltämätöntä huolimatta maailman näennäisestä tarkoituksettomuudesta. Mutta pyydettyään asiantuntijan arvostelua, voisiko hänestä tulla pianistia, sai hän kuulla, että todellisen taituruuden saavuttamiseksi hän oli liian myöhään aloittanut soitto-opintonsa. Tuuma raukeni, ja vielä neuvottomampana, vielä epätoivoisempana sai hän kuulla isänsä ankaran kehoitukseen ryhtyä »johonkin todelliseen», s. o. valmistua opettajaksi yliopistoon.

Sieluntuskat kärjistyivät kärjistymistään. Ihminen kohotti tuntemattomuuteen lakkaamattoman rukouksen: »Anna minun kuolla, anna minun haihtua olemattomiin, elämäni ei ole mistään arvosta, maailmassa minulla ei ole mitään tekemistä.» Mutta tuntemattomuudesta ei vastausta tullut ja tuskaisesti ihmetellen ajatteli sielu: »olemmeko me ihmiset todella näin hyljättyjä ja turvattomia olentoja? Synnymme, kärsimme, kuolemme, — mutta Jumalaa, järkeä, tarkoitusta ei ole!» Ja koko tajunta keskittyi tahtoon ja ajatukseen: Nyt on Jumalan minulle ilmoittauduttava, jos hän on olemassa. Nyt minun täytyy tietää totuus. Jollei, riistän itseltäni hengen. Ja silloin tapahtui, että Pekka Ervast sai kokea Jumalan, sai kokea haihtuvien ilmiöiden takana lakkaamatta työskentelevää, lakkaamatta rakastavaa, ääretöntä isätajuntaa, sai nähdä valon ja sen, jonka esti ihmisiä tätä valoa näkemästä. Esitettäköön tässä hänen oma kuvauksensa tästä kokemuksesta.

»Lokakuun 13 p:nä 1896 keskellä päivää oli aivankuin sieluntuskani olisivat kärjistyneet huippuunsa. Ne nousivat niin ylimmilleen, että minä hengessäni huutamalla huusiu apua elämältä, kun en jaksanut enka kestänyt kauempaa.

Heittäysin selälleni sohvalle. Silloin äkkiä peittyi sumuun kakki ympärilläni. Oli aivankuin synkkä pilvi silmiäni edessä, ja tuntui kuin tuskani olisi siirtynyt itsestäni tuohon pilveen. Ohimennen ajattelin siinä: tuollainenko siis on elämä? Samassa pilvi repeytyi, ikäänkuin salama olisi siihen iskenyt, ja auringon säteet paistoivat kasvoihini lämmittävästi ja kirkkaasti, mutta ei häikäisevästi. Vähitellen tuo ihana valo ympäröi minut jokapuolelta, niin että olin kuin valomeressä, ja vihdoin se tunki sisään, täytti ja valaisi minut kokonaan, niin että minä

itse ja koko olemukseni oli kuin paljasta valoa. Ja samalla auringon takaa ja jokapuolelta avaruudessa kuului ääni, joka sanoi: »ole hyvässä turvassa, minun poikani, sillä minä rakastan sinua». Ja sitten tämä valo haihtui ja laskeusi alas ja meni selkäni sisään ja tuli sieltä ulos niinkuin liekki. Elävänä liekehtivänä vaahteran lehden muotoisena se nousi ylös korkealle yli pään ja ympäröi minua valollaan. Ja minä nousin hämmästyneenä ja katselin ympärilläni, sillä katso, minä olin toinen ihminen.»

Tässä kuvauksessa on vain osa kokemusta esitettyä. P. E. mainitsee itse, että elämys on miltei tyhjentyvätön lähde erilaatuisille, eri puolia käsitteleville kuvauksille, vaikkeivät aistillisen tajunnan luomat sanat mitenkään voi sitä täysin vastaavasti ilmituoda. Totisesti se oli Kristuksen syntymistä ihmisessä. Aika ja paikka katosivat ja jällelle jäi vain ääretöntä läsnäoloa ja ikuista nykyhetkeä katseleva tajunta. Useita viikkoja uudesti syntynyt ihminen vaelsi taivaallisen liekin ympäröimänä. Hän näki ihmisten sydämiin ja havaitsi läpituokevalla varmuudella, mikä kutakin esti syntymästä valoon. Evankeliumien hämärimmät lauseet selvisivät hänelle, sillä ne kuvastivat henkisiä asioita, joita hän oli kokenut.

Epätoivoisena pyytäänsä ratkaisua olemassaololle oli P. E. tutustunut Leo Tolstoin oppeihin ja tämän etsijäsielun kokemuksiin. Nyt, kun hän itse oli saavuttanut jumalallisessa valossa olemisen suuren rauhan, hän huomasi, miten paljon yhteistä hänen ja Tolstoin tietämyksessä oli. Hän oli taipuvainen hyväksymään Tolstoin katsantokannan kokonaan, kun sensijaan ei mitään varsinaisesti teosofiaan kuuluvaa näyttänyt piilevän hänen kokemuksessaan. Hän tunsi kaiken takana olevan rakastavan Jumalan, mutta hän ei tiennyt mitään mestareista, ei mitään jälleensyntymisen ja karman lain johtamasta kehityksestä. Tolstoi ihannoit ennenkaikkea ruumiillista työtä ja varsinkin maatyötä. Senvuoksi P. E. tavattuun Tolstoin oppilaan Arvid Järnefeltin päätti antautua puusepäksi, kosk'ei hänen ruumiinsa — aivan pienenä oli hän vioittanut selkänsä — olisi kestänyt raskaampaa maatyötä ja koska hänen oli kaupungissa hoidettava sairasta isäänsä. Käsiötä tehdessään alkoi hänen etsivä henkensä jälleen kysellä. Hän saavutti takaisin teosofisen ajatussisältönsä ja arvoitukset, joihin hänen kokemuksensa ei ollut antanut vastausta, vaatimalla vaativat ratkaisua. Oliko olemassa aikakautista kehitystä, oliko ihmisessä jotakin yksilöllisestikin ikuista, joka vähitellen saavuttaisi täydellisyyden, vai oliko vain yksi ikuinen valo ja yksi pimeys eikä mitään muuta?

Kokemukseensa nojautuen tuntui hänestä jälkimäinen mahdollisuus luultavalta, mutta teosofian opit kehittyvästä kosmoksesta kiinnittivät hänen mieltään. Hän alkoi uudestaan tutkia Blavatskyn »Salaista Oppia» ja teki sen huomion, että siinä kuvatut asiat ikäänkuin näkemyksinä selvisivät hänelle. Kerran kun hän istui pianon ääressä soittamassa ja samalla mietiskelemässä sitä mitä madame Blavatsky nimitti Logokseksi, avautui hänen tajuntansa äkkiä, tunkien aurinkokunnan elämään, ja hän ymmärsi silmänräpäyksessä Logoksen olevan sen mahtavan kollektiivitajunnan, joka itseensä sulki aurinkokuntamme lukemattomat ilmennysmuodot. Käsiyö ei voinut tämän etsijän omaatuntoa enää tyydyttää. Hän tunsi, että hänen täytyi saada ilmaistuksi näkemyksensä, ja niin hän heittäytyi kirjoittamaan. Siten valmistui hänen kynästään ruotsinkielinen yhteenveto »Salaisesta Opista», joka aiheen outouden vuoksi ei löytänyt kustantajaa vielä tällöin, koska kustannusliikkeet huolimatta siitä, että tunnustivat kirjoituksen etevyyden, eivät uskoneet sen voivan mennä kaupaksi.

Tähän aikaan tapahtui P. E:n ulkonaisissa olosuhteissa muutoks. Hänen isänsä ei voinut hyväksyä hänen päätöstään kokonaan antautua teosofisiin ja mystillisiin tutkimuksiin, vaan halusi, kuten mainitsimme, hänestä yliopistomiestä. Haluten ehkä asettaa poikansa koetukselle käski hän tämän vihdoin poistumaan kotoa ja yrittämään tulla teosofiansa kanssa omin voimin toimeen. P. E oli alkanut kirjoittaa ajatuksistansa »Nya Presseniin» ja »Päivälehteen», ja hänen työnsä kykeni hyvin peittämään hänen vaatimattomat menonsa. Kirjallinen, teosofinen työ silminnähtävästi menestyi, ja huomattuaan tämän pyysi isä poikaansa jo muutamien kuukausien kuluttua palaamaan kotiin. Vaikka P. E. pian jälleen muutti pois kotoa, koska hän huomasi työnsä näin paremmin menestyvän, kävivät isän ja pojan keskeiset välit yhä läheisemmiksi, ja isä kuoli v. 1899 vakuutettuna teosofina. Jo sitä ennen olivat P. E:n sisar ja veli hänen vaikutuksestaan saavuttaneet teosofisen maailmankatsomuksen.

Jos P. E. olisi saavutettuaan kosmillisen kokemuksensa taivaallisesta isästä pysähtynyt tähän, ei hänestä olisi tullut sitä etsijöiden majakkaa, jollainen hän todellisuudessa on. Hänestä olisi ehkä tullut pyhä ja loistava tähti, mutta ei lukeuttomien erilaisten ihmisten läheinen ja ymmärtäväinen ystävä. Valon ja pimeyden välimailla levisi olemassaolo, missä sielut etsivät, kamppailivat, kärsivät ja kehittyivät, missä Valkoinen Veljeskunta teki työtä tietämättömien keskuudessa. Tieto tästä

olemassaolosta oli nyt saavutettava. Ja tutkijan mieli paloi lakkaamatta kirikkaana.

P. E. alkoi huomata, että hänen unensa olivat profetallisia. Ne kertoivat yksityiskohdittain, mitä oli tapahtuva seuraavina päivinä. Tämän lisäksi tuli näkyjä keskellä päivää, jotka nekään eivät osoittautuneet mielikuviksi, vaan pian senjälkeen toteutuivat. Kaikki tämä osoitti, että taivaan ja maan välillä oli salaisuuksia, joita hän, totuudenetsijä, ei tuntenut. Mutta auttaakseen ihmisiä, voidakseen todella hyödyttää ihmiskuntaa täytyi hänen omistaa tietoa. Senvuoksi P. E. rukoili sisäistä Jumalaansa: »Sinä olet sielulleni antanut iankaikkisen rauhan, mutta et ole vielä näyttänyt minulle läheskään koko totuutta. Kuoleman salaisuutta, mestarein olemassaoloa et ole minulle ratkaissut, ja kuitenkin on välttämätöntä, että tämänkin tiedän.» Äkkiä hänen tajuntansa kerran mietiskellessä katosi, ja herätessään huomasi hän henkiolentona seisovansa ulkopuolella ruumistaan. Suuremmat ja laajemmat olivat sen olennon näkemykset, jona hän huomasi olevansa. Monta kertaa tiesi hän olleensa tällaisessa tajunnassa ennen, mutta tällä kertaa säilyi muisti puhtaana ruumiiseen palattuana. Hän oli nyt saavuttanut tiedon ihmisen kuolemattomuudesta. Mutta hän oli myöskin kohdannut Valkoisen Veljeskunnan Mestarin ja nauttinut hänen opetustaan. Fyysilinen maailma ei kadottanut tai muuttanut omaa todellisuusarvoaan, mutta hän oli nyt laajemman, johdonmukaisemman ja pysyväisemmän maailman kansalainen. Tämä ensimmäinen kerta, jolloin P. E. täysin itsetietoisesti astui näkymättömään maailmaan ja kohtasi Mestarin tapahtui eräänä tammikuun iltana vuonna 1898. Pian senjälkeen tutustui hän myöskin erääseen toiseen Mestariin ja sai nostaa oman menneisyytensä verhoa. Hän oli tätä ennen tullut siihen johtopäätökseen, ettei hänellä ollut oikeutta opettaa jälleensyntymistä, koskei hän itse sitä suoranaisesti mitään tietänyt. Mestari kertoi hänelle nyt tapauksen omasta menneisyydestään, jolloin hänkin saman näkökannan johdosta oli jättänyt jälleensyntymisopin huomioonottamatta, mutta jälestäpäin huomattessaan, että hän sen avulla olisi voinut ihmisiä paljon auttaa ja lohduttaa, oli saanut paljon tämän kantansa johdosta kärsiä. Mutta P. E. ei voinut luopua tästä omantuntonsa päätöksestä, ja hänen kerran myöhemmin kohdatessaan Mestarin tämä herätti hänen minuutensa uinuvan jälleensyntymismuistin. Niin saattoi hän nyt nähdä elämän salaisten lakien työskentelyä. Heivetit ja taivaat hänelle avantuivat, hän kulki kuoleman valtakunnissa ja maailmoissa missä »jumalat» oleskelivät, mutta hänen mielensä pysyi inhimilli-

sen nöyränä, ja kaikki mitä hän tiesi tahtoi hän käyttää ihmisiä auttaakseen. Hänen personallinen järkensä ei tehnyt koskaan umpimähkäisiä johtopäätöksiä siitä sisällyksestä, minkä nämä kosmosta tavoittelevat kokemukset sille toivat. Se halusi aina saavuttaa todellista tietoa eikä tyytyä barhaluoloihin. Aina se tarkoin harkitsi mikä oli tietoa, mikä otaksunaa, ja vasta kun aikakausien viisaiden lausunnot vahvistivat sen löytämiä totuuksia, tahtoi se pitää niitä varmoina. Oleskellessaan Ruotsissa sai P. E. myös-

kin eräänlaatuisen fyysillisen todistuksen tapaamastaan Mestarista. Samaan aikaan (1901) kokeili hän eri tavoilla astraali-ruumiissa liikkumista. Erään kerran, kun hän poistuessaan ruumiistaan ei tahtonut heti nousta näkymättömille tajunnan tasoille, vaan jäi liitämään fyysillisen maailman piirissä Tukholman katuja, näki hän yksityiskohtaisesti erään yöllä tapahtuvan tulipalon, josta seuraavana päivänä sanomalehdestä etsi vastaavat tiedot. Tällaiset ja muunluontoiset tapaukset selvittivät hänelle niiden ilmiöiden laadun, joiden piiriin hän oli joutunut. Samalla hän innokkaasti tutki

kaikkien aikojen mystikkojen ja teosofien elämää ja oppeja, joiden ymmärtämiseen hän omisti analogisen kokemuksen tarjoaman avaimen. Vuonna 1899 oli hän tavannut Norjassa erään salatieteilijän, jonka kanssa keskustellessaan hän äkkiä oli tuntenut saavansa pysyvän yhteyden laajemman tajuntansa, korkeamman minänsä ja sen tietovaraston kanssa; hän tunsi uskaltavansa fyysilliseen personallisuutensa vastaanottaa sen, minkä hän henkisenä olentona tiesi. 1900-luvun ensimmäisinä vuosina kohosi myöskin hänen psyykkinen herkkyytensä korkeimmilleen, niin ettei hän aina varmuudella tiennyt, oliko jokin asia astraalinen vai fyysillinen. Hänen kuitenkin onnistui katkaista astraalisen selvänäköisyytensä edelleen kehittymisen.

Niinä vuosina, jolloin P. E:n psyykkinen ja henkinen kehitys kävi suuntaan, jota tässä muutamain ääripiirtein on yritetty kuvata, tapahtui hänen ulkoumaisissa olosuhteissaan ja toimin-

P. E. 1898.

nasaan monta tärkeätä käännettä. Syksyllä 1898 hän viimeisen kerran yritti nähdä, voidaanko yliopistollinen tutkimus asettaa sopusointuun hänen ihmisten tuntemattomia mahdollisuuksia tavoittavan totuudenetsintänsä kanssa, jota hän ei voinut pitää vähemmän tieteellisenä kuin toista tutkimusta, vaikka se liikkui n. s. tuntemattoman alalla. Hänen tätä tarkoitusta varten lähettämänsä stipendihakemus ei kuitenkaan näyttänyt herättävän asianomaisissa mitään harrastusta, vaikka oli kysymyksessä ihmiskunnalle niin tärkeä ongelma kuin sielun luonne niiden psyykkisten ilmiöiden valossa, jotka jo silloin olivat ulkomailla kiinnittäneet monen oppineen tutkijan huomion. Niinollen hakemus syrjäytettiin ja stipendi myönnettiin muutamia sähköopillisia tutkimuksia varten. Tämä ratkaisi lopullisesti P. E:n kannan yliopistoon nähden. Sen hengessä ei näyttänyt olevan sitä elävää harrastusta ihmiseen, jota hänen »ei mitään kompromissejä» kantansa olisi vaatinut, ja niinpä P. E:stä ei tullut sitä kuuluisaa tiedemiestä, jota opettajat ja tuttavat olivat ennustaneet, vaan hänestä tuli ihmisten auttaja, yksilöiden herättäjä huolimatta asemasta, mihin kohtalo oli heidät asettanut.

Hän antautui täydellä innolla teosofiseen työhön. Ensiksi ilmestyivät hänen ruotsinkieliset kirjansa »Teosofisk Uppslagsbok» ja »Den Hemliga Läran» (»Salatieteilijän sanakirja» ja »Salainen oppi»). Edellinen ilmestyi jo 1897, jälkimäinen 1898. Senjälkeen seurasi joku suomennos ja vihdoin v. 1901 tuo niin monen suomalaisen rakastama »Valoa kohti», josta nyt jo viisi painosta on nähnyt päivänvalon ja joka ilmestyesään merkitsi, että teosofinen liike oli saavuttanut vankan maaperän Suomessa. Tämä ensimmäinen suomalainen kirja teosofiasta saattoi myöskin iloita myötätunnosta, minkä Suomalaisen Kirjailijaliiton palkinto osoitti. Samana vuonna P. E. myöskin piti ensimmäiset suomenkieliset teosofiset luennot. Ruotsiksi hän oli luennoinut jo vuodesta 1897. Vuosina 1899—1903 hän teki useita matkoja Ruotsiin. Hänen esiintymisensä herätti Ruotsin teosofien keskuudessa yleistä harrastusta. Hänen esitelmänsä Tukholmassa ja hänen luentomatkinsa maaseudulle tässä maassa sai osaksensa suurta huomiota. Suunniteltiin, että hänet voitaisiin kokonaan kiinnittää teosofisen liikkeen palvelukseen Ruotsissa ja valmistettiin häntä varten mitä edullisin työohjelma. Mutta toisin oli käyvä. »Minä rakastan sanomattomasti Suomen kansaa», oli nuori teosofi ajatellut. »Tahdon olla tälle kansalle avuksi, vaikka sieluni senvuoksi joutuisi kadotukseen», oli hän rukoillen ajatellut. Hänen pää-

töksensä oli tehty. Oman sorretun kansansa keskuudessa tahtoi hän työtä tehdä. Tosin oli profeettana oleminen omalla maalla vaikeinta, mutta siten saavutetut voitot olivat myöskin arvokaimmat. Elämä on kuullut P. E:n rukouksen. Se on sallinut hänen olla niille suomalaisille arvaamattomaksi avuksi, joiden sielut väsymättömällä voimalla ovat etsineet Jumalaa, mutta kuinka monta kertaa onkaan se heittänyt hänen henkensä suurimpiin epätoivon- ja tuskan kuiluihin, kun vuosikausien työn hedelmä äkkiä on näyttänyt rauenneen tyhjiin. Vain hänen lähimmät ystävänsä ovat voineet aavistaa, mitä tuo ihminen on saanut tuntea ja kärsiä, jonka sydän palaa rakkautta eläviä olentoja kohtaan. Jättäessään Ruotsin lahjoitti P. E. sen kansalle jäähyväiseksi pienen kirkkaan helmen »Framtidens Religion», kirja, joka pian tämän jälkeen käännettiin iislanninkielelle.

Seuraavat vuodet olivat teosofian nousuaikaa Suomessa. V. 1903 P. E. aloitti ensi kertaa säännöllisesti jatkuvia talvi-luentojaan, jotka nyt miltei katkeamatta ovat kestäneet kaksikymmentäkaksi vuotta. Hänen uutterasta kynästään alkoi virrata yhä useampia kirjoituksia, jotka huolimatta kansantajuudesta rakenteestaan ja vaatimattomasta luonteestaan puhuivat tiedon arvovallasta ja kolkuttivat ihmisten sydämille. 1904 ilmestyi muun muassa ensimmäinen painos »Mitä on kuolema?» kirjaa, jonka suunnitelma jo kymmenen vuotta aikaisemmin oli häämöttänyt nuorukaisen mielessä, mutta jonka jokaista kohtaa hän halusi omien kokemuksiansa avulla tarkistaa. V. 1905 alkoi teosofinen aikakauskirja »Omatunto» ilmestyä, jonka nimi v. 1908 muutettiin »Tietäjäksi» ja v. 1921 »Ruusu-Ristiksi» ja joka sekin yli kaksikymmenvuotisen ilmestymisensä aikana sisältää huomattavan kappaleen P. E:n elämäntyötä. Syyskuun 15 p:nä 1907 perustettiin Teosofisen Seuran Suomalainen Osasto, jonka ensimmäiseksi ylishteeriksi P. E. yksimielisesti valittiin. Tätä luottamustehtävää hoiti hän jatkuvasti vuoden 1917 loppuun ja sitte vielä kerran v. 1918—1919.

Marraskuussa kaksi vuotta ennen Suomen T. S:n perustamista tapahtui suurlakko, jonka rauhallisen ja menestyksellisen päättymisen syistä salatieteellisillä lähdekirjoilla on oma kertomuksensa. Teosofi saattaa ymmärtää, että kansan ja analogisesti ihmiskunnan itsetietoisin ja ajatusvoimaisin aines henkisesti ja salatusti on huomattavimpana tekijänä tapahtumien kehittämisessä muun joukon tietämättään seuratesa sen ottamaa suuntaa. Mystillisten ja okkultisten yhtymien välinen suhde verrattuna maailmansodan syntymiseen ja edelleen kehittyymi-

seen samoinkuin eräät seikat Suomen viimeaikaisessa historiassa saavat siis tämän valossa erikoisen ulkomuodon.

Meillä ei tässä riittäisi tilaisuutta yksityiskohtaisesti syventyä tapahtumiin P. E:n elämässä seuraavina maailmansotaa edelläkävynä vuosina. Työn menestyminen on yleensä näille tunnusmerkillistä. Yhä suuremmaksi muodostui suomenkielinen teosofinen kirjallisuus. Kun P. E:tä oli pyydetty ottamaan vastuulle Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen, joka oli vararikon partaalla, muodostui sen asema muutamissa vuosissa niin edulliseksi, että se myytäessä tuotti Teosofiselle Seuralle 30 tuhannen mk:n suuruisen omaisuuden. Yleensä voimme sanoa, että P. E:n työ ja toiminta monessa suhteessa kumooa väitteen, että tietäjät ja näkijät olisivat epäkäytännöllisiä ja saamattomia olentoja. Jolla on ollut tilaisuus seurata tämän mystikon työtappaa ei voi olla ihmettelemättä sitä nopeutta, täsmällisyyttä ja huolellisuutta, jolla lukuisat eri teoreettiset ja käytännölliset tehtävät tulevat suoritetuksi. Tämä käy ymmärrettäväksi, kun ottaa huomioon, että tällainen ihminen itseasiassa on haaveilijan vastakohta hallitessaan ajatuselämänsä ja omistaessaan moninkerroin voimakkaan kehittymiskyvyn. Tosin käytännöllisyys ilmenee ennen kaikkea muiden ihmisten auttamisessa ja hyödyttämisessä. Kun on kysymyksessä omat edut, ovat luotettavat ystävät oppilaiden keskuudessa tuiki tarpeen. Sama seikka tulee niin selvästi ilmi H. P. Blavatskyn elämää tarkastaessamme ja se näyttääkin olevan yleisenä sääntönä. Kuinka paljon tuntuukaan suorastaan ulkonaisesti P. E:n työ saaneen aikaan, kun katselemme tuloksia esim. v. 1913: Päämaja Oulunkylässä on tempeleineen pystytetty ja se on muodostunut henkisen työn voimakkaaksi keskustaksi. Teosofisella kustannusliikkeellä ilmestyy vuosittain kymmeniä kirjoja. T. S. on jo suuri ja yhä kasvamassa. Henkinen kylvö näyttää tuovan yhä rikkaamman sadon. Teosofian juuret tunkevat yhä syvemmälle Suomen kansaan.

Näinä vuosina P. E. saavuttaa yhä elävämmän yhteyden Suomen kansan sisäiseen henkeen. Se personallinen tajunta, jota P. E:n mukaan nimitämme Suomen kansallishaltiaksi ja joka on tämän kansan yhteinen henkinen minuuus, lähestyy häntä yhä enemmän ja sen välityksellä tulee hän tietämään, mihin suuntaan kansan henkistä kehitystä olisi johdettava, samalla kun hänelle selviää, kuinka Suomen kansa voisi ihmiskuntaa palvella ja mikä sen kohtalo lähitulevaisuudessa olisi oleva. Ja hän näkee, kuinka paljon on »maan suolan», teosofien varassa. »Kestävätkö nämä tulevaisuuden koettelemuksia»,

kysyy hän itseltään. V. 1910 tekee hän tärkeätä sanomaa varten kiertomatkan teosofisissa loosbeissa ympäri Suomen. »Nyt valmistukaa te kaikki teosofit suurta tapahtumaa varten. On kulettava ainoastaan muutama voutsi vielä, ja Suomi on oleva itsenäinen. Vakavia aikoja on tulossa. Kysytään epäitsekkeitä kansaansa rakastavia sieluja.» Vielä kiinteämmin ehkä teroittaa hän tätä sanomaansa teosofisilla kesäkursseilla 1912.

Vuonna 1913 oli P. E. menestymisensä huipulla. Tuonenkylän päämajon vastavalmistunut temppelel vihitettiin kesällä vuosikokouksen aikana. Kaikkialta Suomesta kuului ylistyksen ja kiitoksen sointuja hänelle, joka oli niin paljon antanut ja jota Suomen teosofinen liike sai kiittää olemassaolostaan. P. E:lle ojennettiin teosofein taholta joukkoadressi, jonka piti tulkita yleistä kiittollisuutta. Vuoden »loistoa» lisäsivät venäläisten teosofien y. m. ulkomaalaisten vierailut. Mutta sielussaan hän, joka sai näin paljon ylistystä ja ihailua osaksensa, ajatteli: »On todella ihmeellistä. Kuulen kuin hoosianna-huutojen kaihuvan. Miten kauan kestänee, ennenkuin huudetaan: ristiinnaulitkaa?»

Jo vuotta aikaisemmin vastaperustettu Idän Tähtien Järjestö oli saanut jalansijaa Suomessa teosofien keskuudessa, sillä T. S:n ylin johto tuki sitä ja oli pannut sen alulle. Se kehoitti jäseniään valmistumaan Kristuksen eli Maailmanopettajan piakkoin odotettavaa tuloa varten. Selitettiin erään jo nyt elävän ihmisen luovuttavan hänelle puhtaan käyttövälineen noin v. 1925:n tienoilla ja puhuttiin yleisesti tämän henkilön olevan erään silloin neljätoistavuotiaan nuorukaisen, jota kasvatettiin Adyarissa. Tämä tapahtuma ennusti ensimmäistä ukkospilveä näennäisesti kirkaalla taivaalla. Sen välitön seuraus oli Rudolph Steinerin ero T. S:sta ja Antroposofisen Seuran muodostuminen v. 1913,⁵ johon seuraan heti Suomestakin liittyi noin 60 teosofia. Idän Tähtien perustaminen aiheutti samoin ensimmäisen aukon P. E:n tähän saakka ehjään luottamukseen T. S:n siihen aikaiseen johtoon, sillä paitsi osaksi tympäisevää reklaamiluonnetta oli tämän järjestön satteissa seikkoja, jotka hän pian huomasi sotivan hänen omaa teosofista tietoansa vastaan. Sensijaan muutamat hänen oppilaistaan, esim. lahjakas teosofinen työntekijä V. H. Valvanne, luottivat enemmän noiden kaukaisempien teosofisten merkkihenkilöiden auktoriteettiin kuin hänen, jolta teosofian valon olivat saaneet, ja kun muutamia vuosia myöhemmin oli ilmaantunut eräs toinen vaikea ristiiriitä, etääntyivät he hänestä yhä enemmän.

Elokuun alussa v. 1914 puhkesi maailmansota. P. E. oli nähnyt tämän tulon uhkaavana ukkospilvenä, mutta mitä kauimmin oli hän toivonut, että hyvän voimat ihmisissä olisivat kyllin suuret torjumaan vaaran. Mutta heinäkuun alussa hän äkkiä keskeytti teosofisilla kesäkursseilla pitämänsä luentosarjan ja ilmoitti erittäin vakavien aikojen nyt olevan tulossa. Hän joutui mitä suurimman sielullisen tuskan valtaan. Hän näki sielunsa silmällä toisen henkisen varustuksen toisensa jälkeen romahtavan ja kaaosmaisen pyörteen vyöryvän yli kansojen, missä intohimot hurjina riehuivat ja ihmisten parhaat vietit pantiin palvelemaan hävitystä. »Teosofisen Seuran täytyy nyt pysyä voimakkaana ja kokonaisena, teosofia ei ole voinut estää sodan syntymistä, katsokoon se nyt, että pikainen ja todellinen rauha voidaan aikaansaada», ajatteli hän ja T. S:n presidentille A. Besantille hän kirjoitti toivovansa, ettei Teosofinen Seura jakaantuisi, vaan pysyisi voimakkaana käyttövälineenä Mestareille tulevaisuuden muovaamiseksi. Näin hän toivoi, näin hän ajatteli, mutta ainoastaan todetakseen, että T. S:n johto jonkun aikaa myöhemmin kehoitti kaikkia teosofeja sotaan Valkoisen Veljeskunnan puolesta mustien maagikkojen kätyriä Saksaa vastaan. P. E. oli syvästi rakastanut ja kunnioittanut sitä persoonallisuutta, joka oli tämän ihmeteltävän kehoituksen takana, ja nähnyt hänessä Mestarein erittäin kirkkaan ja voimakkaan opetuslapsen. Hänen tunteensa pysyivät nytkin muuttumattomina, mutta hän huomasi, miten hirvittävästi kehittynytkin opetuslapsi voi erehtyä, ja oli kuin jotakin hänen sydämessään olisi revitty rikki. Pahinta oli, että taaskin muutamat siteet, jotka yhdistivät kaikkia Suomen teosofeja henkiseksi kokonaisuudeksi, aukenivat, taaskin osa teosofeja omaksui T. S:n johdon kannan, kun toinen osa katseli asiaa P. E:n kannalta ja vastaanotti häneltä inspirationsa. Tämä henkisten ihmisten hajaantuminen ei ennustanut hyvää, tämän tunsu P. E. Hänen tietoisuutensa oli näinä vuosina Suomen kansan yhteistajunnassa, ja hän näki pian tapahtuvan ratkaisun, joka oli muuttava olosuhteet täällä. Hän tiesi kuinka tärkeitä tekijöitä olivat näennäisesti naurettavan vähämerkityksiset henkiset yhtymät. T. S:n vuosikokouksessa v. 1915 häneltä kysyttiin, miten on Suomen itsenäisyyden laita, jonka hän oli sanonut alkavan sen vuoden kuluessa. Hän vastasi sen samoin kuin maailmansodan odottamattomien tekijöiden vaikutuksesta lykkäytyneen kaksi vuotta, mutta varmasti toteutuvan jo vuonna 1917. Muuten ilmaantui tänä vuonna uusi erimielisyys teosofien keskuudessa, joka pian sai persoonallisemman leiman.

Sama ryhmä, joka oli kannattanut T. S:n johtoa sotakysymyksessä, yritti vaikuttaa siihen suuntaan, että Teosofinen Seura omaksui sosialismin työohjelmanaan ja ottaisi veljeyden nimessä päätehtäväkseen yhteiskunnallisten olojen muuttamisen näiden periaatteiden mukaisiksi. Tätä vastaan toi P. E. käsityksensä Teosofisesta Seurasta kouluna, jossa opitaan toteuttamaan veljeyttä omassa elämässä ja sen kaikissa vaiheissa. Maailman tilanne ei todellisuudessa voi muuttua, enenkuin yksilöt muuttuvat. Ulkonaiset epäkohdat ovat vain ilmauksia sisäisestä epätäydellisyydestä ja teosofinen työ kohdistuu näihin perisyihin, teosofia asettaa vaatimuksia yksilöille eikä ensikädessä valtiolle. Mutta P. E:tä ei enää yksimielisesti kannatettu T. S:ssa. Seuraan oli astunut nuoria aineksia, joilla oli toisia ihanteita ja toisia johtajia. He alkoivat katsella vihamielisesti häntä ja hänen pyrkimyksiään tietämättä olevansa tekemisissä totuudentietäjän kanssa, jonka ainoa halu oli valistaa, auttaa ja tukea ihmisieluja. Venäjän vallankumous puhkesi keväällä 1917 ja jo P. E. saattoi täynnä surua aavistaa, että Suomen kansa nyt, kun sen kohtalon hetki oli lyönyt, ei olisi sillä tavalla henkisesti kypsä, kuin hän oli toivonut. Kesällä Suomen kansallishaltia inspiroi häntä vielä kerran yrittämään, voisiko hän näinä vakavina aikoina kerätä ympärilleen kaikki Suomen teosofit, mutta vuosikokous syksyllä osoitti, ettei se enää ollut mahdollista. Vaikka enemmistö yhä edelleen olisi halunnut hänet T. S:n johtoon, kieltäytyi hän ylisihteriydestä, koskei kannatus ollut yksimielinen. Seuraavana vuonna puhkesi kansallissota, ja unelma yksimielisestä rauhansoihtuna olevasta Suomesta raukeni sillä kertaa.

V. 1918 oli P. E:n pelastaakseen silloisten valtiollisten olojen synnyttämän tilanteen T. S:ssä vielä kerran pakko vastaanottaa ylisihteriys. Edellisen vuoden kokouksessa hän oli lahjoittanut tälle seuralle Pakinkylän Päämajan, jonka hän aikoinaan oli suunnitellut kodiksi teosofisille työntekijöille ja joka osaksi oli pystytetty hänen omilla ja hänen lähimpien ystäviensä varoilla, osaksi niillä avustuksilla, joita joukko teosofejia oli lähettänyt. Näinollen voi T. S. perustajaylisihterissään nähdä ei ainoastaan henkisen vaan myöskin aineellisen lahjoittajan. Näiden lahjoitusten lisäksi tulee arvokas »Blavatsky Kirjasto», joka sisältää suuren ja tärkeän osan P. E:n kahdenkymmenen vuoden aikana keräämistä okkultisista teoksista.

V. 1919 valittiin tohtori Sonck P. E:n pyynnöstä T. S:n ylisihteriksi. Vuotta myöhemmin pidetty vuosikokous näytti P. E:lle, että hänen työnsä tässä seurassa oli käynyt mahdotto-

maksi. Suurimman tuskan hetkellä tuntui kuin vuosineljänneksen elämäntyö olisi ajanut karille. Mutta hengen korkeuksista tulvehti hänen sieluunsa uusia näkemyksiä siitä, miten hän ihmisiä vielä voisi palvella. Raunioilta kohosi uusi rakennus. Senjälkeen kun viimeinen yritys T. S:n sisäpuolelle muodostaa hänelle sopiva työväline oli rauennut, perustettiin marraskuun 14 p:nä 1920 Ruusu-Risti, Suomen salatieteellinen

P. E. 1924.

tutkimusseura, joka nyt yhtä suurena, kuin T. S. silloin kun se tunnusti johtajakseen P. E:n, ja varmasti henkisesti voimakkaampana ja kokoneempana muodostaa kiinteän ryhmän hänen ympärillään.

Ruusu-Risti-seuran henkisessä perustuksessa on P. E:n sanomalla todellisesta kristinuskosta keskeinen sija. Onsenvuoksi mielenkiintoista edes ylimalkaisesti nähdä, miten Kristus kysymys on hänelle henkisinä kokemuksina selvinnyt. Jo hänen varhaisimmissa teoksissaan on eräs piirre, jota lukuunottamatta muutamia H. P. Blavatskyn lausuntoja ei tavata muussa aikamme teosofisessa kirjallisuudessa, nimittäin kuvaus Jeesuksen

vuorisaarnaan kätkeytyvästä taivasten valtakuntaan eli Salaisen Veljeskunnan luo vievästä tiestä. Tässä kuvauksessa ilmenee erittäin syvällinen, uusi käytännöllinen suhtautuminen elämään, samalla kuin monet salaperäiset lait henkisessä elämässä sen valossa selviävät. P. E:n oppilaille se on saanut klassillisen ilmauksen hänen v. 1914 muutamien aikaisempien esitelmiensä perustalla laatimassaan »Jeesuksen Salakoulu» kirjassa. Tämä erään määrätyn tien korostaminen henkisessä kehityksessä on johtunut P. E:n ensimmäisten omien henkisten kokemusten laadusta. Niissä Jeesus Natsarealainen aivan erikoisella tavalla oli ihmistä lähestynyt. Hän edusti aivan erikoisella tavalla ihmiskunnan elävää täydellisyysihannetta, Kristusta, ja merkittävää oli, että vuorisaarnan viisi käskyä ja kahdeksan autuuden julistusta muodostivat järkkymättömiä lakeja hengen maailmassa, maailmassa missä Jumalan tahto tapahtui, ja olivat tulikirjaimin

kirjoitetut taivasten valtakunnan portille. Vasta nuoruuskokemuksiensa jälkeen P. E. tutustui Besantin ja Leadbeaterin kantaan Kristuskysymyksessä, ja hänen kunnioituksensa näitä teosofeja kohtaan esti häntä niiden viimeisten johtopäätösten tekemisestä, joihin hänen kokemuksensa Jeesus Natsarealaisen erikoisasemasta Kristustajunnassa olisi voinut saattaa, ja hän yritti nähdä tässä jotakin yksilöllistä, erikoisesti häntä itseään koskevaa. Vasta kun maailmansodan puhjettua 1914 hänestä oli tullut täysin itsenäisesti tutkiva salatieteilijä, henkiset vallat soivat hänelle tilaisuuden uppoutua tämän ongelman suuriin syvyyksiin ja noutaa niistä tietoisuus Natsarealaisen todella ainutlaatuisesta merkityksestä henkisen elämän muodostamiseen nähden. Kristustajunnan ruumistuminen Jeesukseen, jota tapahtumaa tri Steinerin antroposofia oli lähestynyt teologisesti, s. o. metafyyssillisena tosiseikkana, jolla sellaisena ei ollut mitään oleellista merkitystä ihmisen käytännölliseen asennoitumiseen nähden,¹⁾ selvisi hänelle uutena elämänä ja ihmiskunnalle annettuna uutena keinona ikuisen saavuttamiseksi. Tämä keino oli sama, kuin hänen nuoruudessaan näkemänsä vuorisaaran tie, mutta se vei kauaksi kosmillisiin syvyyksiin ja Kristusky-symyksen kaikinpuoliseen ratkaisuun. Nämä näkemykset ovat varsinkin saaneet ilmaisuksensa kahdessa P. E:n uusimmassa teoksessa »Paavali ja hänen kristinuskonsa» kirjassa sekä »Christosophiassa», jotka molemmat ovat Suomen henkisen kirjallisuuden helmiä. Vielä lähemmin väitetään hänen selvitelleen kysymystä Ruusu-Ristin Esoteerisessa Ryhmässä.

Tänä vuonna on P. E. taaskin lahjoittanut meille pari arvokasta kirjaa — hänen kynästään onkin varmaan jo lähtenyt lähes kuusikymmentä teosta ollenkaan ottamatta huomioon sadat julkaisemattomat esitelmät. Tahdon erikoisesti huomauttaa, että kirja »Kadotettu Sana» sisältää niitä tärkeitä näkemyksiä, joita hänelle muutamien viimeisten vuosien kuluessa on annettu ja jotka ovat omiansa viemään meitä uuden henkisen harjoitusjärjestelmän kynnykselle. Sekin merkitsee uuden käänteentekevän askeleen ottamista hänen elämäntyössään ja on epäilemättä

¹⁾ Emme tässä ota huomioon sitä seikkaa, että P. E. ja tohtori Steiner teoreettisestikin käsittelevät "Kristuksen alasastumista" jonkun verran eriävästi. P. E:n mukaan se oli Jumalan (eli täsmällisemmin Isä-Logoksen elävän täydellisyysajatuksen) ennenkuulumatottoman täydellisen itsetietoinen vastaanottaminen erässä ihmishisselussa ja ruumistuminen maapalloon, Steinerin mukaan oli kysymyksessä erään korkean aurinko-olennon ruumistuminen, jolle ihminen Jeesus luovutti verhonsa itse astuen syrjään.

sielunponnistuksella saavutettu, jonka totuuteen pyrkivää voimaa tuskin kykenemme arvostelemaan.

Olemme vilahdukselta ja varmastikin vain heikkona kangastuksena nähneet erään harvinaisen sielun puolivuosisataisen elämänjuoksun kulkevan ohitsemme. Jo se, minkä olemme havainneet, saattaa meidät ihaillemaan ja ihmettelemään. Meidän sydämemme tuskin muuta voi ja muuta tahtoo kuin ylistystänsä

laulaa. Ja olkoon tämä sille sallittua. Ei ole mitään väärää, ei mitään luonnotonta siinä, että suomme hänelle kiitoksemme ja arvonnomme, joka niin suuressa mitassa on tämän meidän kiitoksemme ja arvonnottomme ansainnut. Tämä on päinvastoin inhimillinen oikeutemme, mutta älkäämme tällöin

Saarenmaa, P. E:n nykyinen koti.

unohtako, että hetkellisillä tunteilla sittenkin on sargen pieni arvo, jollei niillä ole syvempää perustusta ja ulottuvaisuutta. Kuinka pian ne voivat muuttua vastakokdakseen osoittaa meille Jeesus Nat-sarealaisen ja nyt vast'ikään H. P. Blavatskyn elämää. Paljon on varmaan P. E:kin tällaista ohimenevää ihannoimista saanut kokea. Paljon tärkeämpää on, että me P. E:n sanomaa tarkoin itsenäisesti ja vakavasti punnitsemme ja että yritämme sitä elämässämme toteuttaa, sillä sitä se tosiaankin ansaitsee. Se on täynnä totuuden paatosta ja inhimillisen ponnistuksen synnyttämän tiedon rauhaa. Ammentaessamme siitä ammennamme todella ikäänkuin tyhjentyvästä lähteestä, lähteestä, joka ei tosin itsekylläiselle mitään anna, mutta joka sammuttaa totuutta etsivän sielun polttavan janon.

Sven Krohn.

Pojan vuodatus.

Kun Suomen Teosofinen Seura perustettiin, oli se järjestyksessä kolmastoista kansainvälisen Teosofisen Seuran kansallinen osasto.

Mutta luku 13 oli vanhastaan vaikea luku, ja jotkut ehkä arvelivat: se voi koitua Suomen Teosofiselle Seuralle joko kuoleman tai vaikean uudestisyntymisen luvuksi, tai ehkä niiksi molemmiksi . . .

Kuinkahan lienee käynyt?

H. P. Blavatsky sanoi, että aina vuosisadan viimeisellä neljänneksellä annetaan uusi henkinen sysäys ihmiskunnalle. Nyt olemme tämän vuosisata-sysäyksen puolivälissä. Ja juuri tässä puolivälissä tulee mieleemme eräs asiallinen ajatus: koska ihmiskunnalle jo on tullut kaksi kosmista vuodatusta, ensimmäinen, Pyhän Hengen vuodatus Lemurialla, miljoonia vuosia sitten Venukselta tulleiden Kumaaroen ynnä kuningas Melkisedekin kautta, ja Pojan vuodatus Jeesuksen Kristuksen kautta, niin eikö tämä vaikuta, että nämä vuosisataiset sysäyksetkin tulevat kahtena, että ne alkavat Pyhästä Hengestä, järjen vahvistuksesta ja valaistuksesta, mutta uudistuvat 50-vuotiaana Pojasta, sydämen rakkaudesta?

Olisikohan niin?

Asian puolesta puhuu jo se, että pienet tapaukset toistavat suuria tapauksia, että alhaalla tapahtuu niinkuin ylhäällä ja päinvastoin.

Jos siis niin on, niin silloinhan me eläisimme nyt, vuonna 1925, mielenkiintoisessa ajassa: nyt olisi Pojan sysäyksen aika! Pyhän Hengen vuosisatainen toisinto-sysäys tapahtui 1875 H. P. Blavatskyn kautta. Tämä sysäys tuli suurena valona siihen pimeyteen, jonka kristilliset valtio- eli sotakirkot olivat aikaansaaneet. Me saimme taas kuulla, että totuus on korkeampi kirkollisia juhlamenoja, seremonioita ja sakramenteja; että ihminen on henkiolentona ikuinen vaeltaja, joka jatkuvasti jälleensyntyy lihalliseen ruumiiseen, kasvaen siten syyn- ja seurauksenlain turvissa kohti jumalallista täydellisyyttä. Vielä saimme kuulla, että me ihmiset olemme veljiä, katsomatta rotuun, uskontoon tai muuhun rajoittavaan seikkaan.

Jos nyt tämä, vuonna 1875 annettu Pyhän Hengen sysäys oli vuosisatainen uudistus Lemurian vuodatuksesta, jonka ihmiskunnan materialistinen ja henkisen väkivallan aiheuttama pimennys oli tehnyt asiallisesti välttämättömäksi, niin joudumme kysymään: onko huomattavissa mitään asiallista tarvetta Pojan

vuodatuksen toistumiselle nyt 50 vuoden vaiheissa? Ja jos on niin mitä mahdollista osaa Teosofisen Seuran 13:s kansallinen osasto siinä näyttelisi?

Tätä puolta ajatellessamme täytyy meidän samalla muistaa, että Teosofisen Seuran kolmanteentoista osastoon on eroittamattomasti yhdistynyt sen perustajajlisihteeri Pekka Ervast — jonka syntymävuosi on merkilteisesti sattunut yhteen teosofisen liikkeen syntymävuoden kanssa, niin että hänkin on syntynyt 1875, ja viettää siis viisikymmenvuotista riemuvuotansa yhdessä teosofisen liikkeen kanssa.

Siis ensiksi: olisiko nyt vuosisataisen vuodatuksen puolivälissä mitään asiallista tarvetta Pojan eli rakkauden vuodatukselle maailmassa yleensä ja teosofisen liikkeen yhteydessä erittäin?

Oikaamme hellävaroisia, mutta katsokaamme kuitenkin asiaa suoraan silmiin sikäli, mikäli se on tarpeellista tämän asian ymmärtämiseksi.

Kun olimme tehneet teosofisessa liikkeessä *yleisen veljeyslupauksen*, niin luonnollisesti tämä lupaus joutui koetukselle itse elämän edessä. Sillä — voisimme sanoa Paavalin tavalla — ei se ole ympärileikattu, joka on lihan puolesta ympärileikattu, eikä se ole juutalainen, joka on lihan puolesta juutalainen, vaan se on ympärileikattu ja se on juutalainen, joka sitä on sydämestään. Samoin: ei se ole kristitty, ei se ole teosofi, joka on sitä lihan puolesta, vaan se on kristitty ja se on teosofi, joka on sitä sydämestään.

Nyt kristityn maailman epäkristillisyyttä paljastui täydellisesti siinä, että se toimeenpani keskuudessaan hirmuisen joukko-teurastuksen. Ja Pojan eli rakkauden vuodatuksen uusiintuminen on siinä tullut huutavan tarpeen vaatimaksi.

Mutta juuri tämä kristittyjen toimeenpanema verilöyly, maailmansota, se tuli meille, kansojenvälisen ja yleensä ihmistenvälisen veljeyslupauksen tehneille teosofeille siksi koetuksiksi eli tutkinnoksi, jossa elämälle tarjoutui tilaisuus katsella ja kysyä: jaksavatko teosofit nyt, yleisen sorron ja epäveljeyden aikana, pysyä omassa teosofisessa tehtävässään, pysyä oman tekemänsä yleisen veljeyslupauksen kannalla, erillään poliitikasta ja sodasta? Jos he sen osaavat ja jaksavat, silloinhan kansainvalinen teosofinen liike voi tulla suoraa päätä ja sellaisenaan uuden sivistyksen siemeneksi. Mutta ellei teosofinen liike pysy tässä lupauksessaan, on se sellaisenaan tuomittu, ja sen omassa keskuudessa täytyy tapahtua uusi syntyminen.

Tämä kysymys oli vakava.

Ja millainen oli se vastaus, jonka me, yleismaailmallisena teosofisena liikkeenä annoimme? Meidän käytännölliset tekomme sisälsivät itsessään vastauksen. Sensijaan, että olisimme pysyneet erillään politiikasta ja sodasta, sensijaan otimme sotaan osaa, kuka kunnian kentällä kuollen, kuka sodan puolesta puhuen ja siihen toisia innostuttaen, jakauduimme kansallisuuksiemme mukaan eri leireihin ja uskoimme monet meistä, että miekan avulla taisteltiin pyhien aatteiden ja totuuksien puolesta.

Tämä oli se vastaus, jonka me annoimme elämän asettamaan kysymykseen. Se vastaus oli samanlainen kuin se, minkä kristilliset kirkot olivat aikanaan antaneet. Teosofiselta kannalta se merkitsi täydellistä kuperkeikkaa, jossa meidän kansainvälinen veljeyslupauksemme meni kokonaan pirstaleiksi. Ja vaikka tämä kysymys on arka, olisi sen sivuuttaminen sekä turhaa että turmiollista. Näin 50-vuotisen toiminnan ja tilinteen päivänä se olisi suorastaan tyhmää. Ja jos rakastamme H. P. Blavatskya ja teosofista liikettä, ja koko ihmiskuntaa, niin rakastakaamme totuudessa, vilpittömästi ja rehellisesti.

Sillä tämän asian selvästä ymmärtämisestä ja perinpohjaisesta huomioonottamisesta riippuu meidän teosofisen liikkeemme vastainen arvo ja merkitys.

Ja nyt eteenpäin.

Tehtyämme tuon täydellisen kuperkeikan teosofisessa liikkeessä, oli samalla tullut Pojan eli rakkauden vuodatus välttämättömäksi myöskin teosofisen liikkeen kannalta. Siinäkin saamme taas alkaa alusta. Osaksi kuin omilta raunioiltamme. Sanon »osaksi», sillä onhan meillä nyt käytettävänäämme tämä surkea mutta samalla opettavainen kokemuksemme — opettavainen nim. jos tahdomme siitä oppia ottaa, — alkuperäisten, H. P. Blavatskyn opetusten lisäksi. Sillä nyt meidän on opittava, ettei pelkkä tieto sellaisenaan meitä auta eikä pelasta, ei kristittyinä eikä teosofeina, vaan meidän on, Mestarin käytännöllisiä käskyjä seuraamalla, uudestisyntyttävä sydämessämme. Niinkuin sanoo H. P. Blavatsky »Hiljaisuuden äänessä»: »Tietämättömyyskin on parempi kuin pääopetus, jota ei sieluviisaus ole valaisemassa ja ohjaamassa.»

Nyt kysymme: osaammeko nähdä mitään ikävöimisen vireitä tai enteitä Pojan vuodatukselle tänä 50-vuotispäivänämme? Vastaamme: yleisinä odotuksen ja kaipuun merkkeinä ilmenevät nuo monella puolella kuuluvat kuiskeet: »Takaisin Blavatskyyhin!» »Takaisin Buddhaan!», »Takaisin Kristukseen!», »Takaisin Mestareihin!»

Mutta näemmekö missään sitä ihmistä, sitä henkistä opettajaa, jonka ympärillä nämä hajallaan olevat voimat voisivat kokoontua?

Suomen Teosofisen Seuran perustajajylisihteeri Pekka Ervast oli alunpitäen ja järkähtämättä sillä kannalla, mihin tekemämme yleinen veljeyden lupaus meitä sekä velvoitti että oikeutti, nimittäin, että meidän on teosofisena liikkeenä pysyttävä irti politiikasta ja sodasta. Suomen Teosofisen Seuran kohtalokas 13-luku osoitti täten kätkevänsä ei ainoastaan kuoleman, vaan myöskin uudestasyntymisen mysteion. Sillä tämän 13-luvun uudestisyntymisen puolen näemme pääsevän esille Suomen Teosofisen Seuran silloisen ylisihteerin ja nykyisen perustajajylisihteerin Pekka Ervastin teosofisessa työssä. *Siinä työssä on Poika-vuodatus saanut ilmeisen ruumistumansa.* Kun näin sanomme, sanomme sen monivuotisen epäröimisemme, kokemuksemme ja harkintamme jälkeen. Ja me sanomme sen kunnioituksessa, veljellisessä luottamuksessa ja rakkaudessa kaikkien teosofien ja teosofisten koulukuntien edessä, ja samalla myöskin Pekka Ervastin edessä.

Ja sanoessani tehneeni tämän ratkaisuni, tai, jos niin tahdotaan, tuomioni, sanoessani sen valmistuneen eli kypsyneen monivuotisen harkinnan, kokemuksen ja epäröimiseni jälkeen, lisään vielä, että ovathan tuomioni perustelut olleet julkisia. Ne ovat olleet jatkuvasti esillä Pekka Ervastin julkisissa luennoissa, kysymysilloissa ja kirjoissa. Ja omasta puolestani tyydyn tässä yhteydessä mainitsemaan vain yhden kirjan: »Christosophian», »Cristosophia» on todella »Kallis helmi», se on »Pyhä kirja», jolla on tulevan kulttuurin siemenarvo.

Samalla kun siis kiitollisuudella ajattelemme Valkoista Veljeskuntaa ja sen suurta lähettä, H. P. Blavatskyä ja hänen teosofista työtään tänä teosofisen liikkeemme 50-vuotispäivänä, sen suurena riemuvuotena, ja samalla kun me ilmituomme rehellisen, vilpittömän veljestunteemme kaikkia työntekijöitä ja opettajia kohtaan kaikissa teosofisissa koulukunnissa, samalla me sanomme sydämmelliset onnentoivotuksemme tuon kohtalokkaan 13:nen kansallisen osaston kunniajäsenelle ja perustajajylisihteerille, Suomen Ruusu-Ristin johtajalle, kirjailija Pekka Ervastille! Sillä meillä on erikoinen nykyisyyden toivo hänen teosofisen työnsä suhteen. Tulkoon siunaus ja ymmärtämys hänen työilleen ja sanomalleen, hänen, jonka veljenkäsi on yhä ojennettuna kaikkien teosofisten seurojen puoleen! Sillä hänen ensimmäisiä tekojaan Suomen Ruusu-Ristissä oli: lähettä kirjelmä kaikille teosofisille loosbeille ja aikakauskirjoille ympäri maapallon, jossa ehdotettiin, että kaikki teosofiset seurât yh-

dessä muodostaisivat yhteisen keskuselimen johonkin, vaikkapa Sveitsiin, joka m. m. toimittaisi yhteistä aikakauskirjaa, joten koko teosofinen liike esiintyisi ulos maailmaan päin yhtenäisenä veljellisenä liikkeenä, tarvitsematta silti omassa sisäisessä toiminnassaan luopua omista periaatteistaan. Toinen samansuuntainen teko Pekka Ervastian puolelta oli se, että hän kohta kutsui tri Annie Besantin kunniajäseneksi Suomen Ruusu-Ristiin.

Mutta nyt me lopetamme tämän kyhäyksen erikoiseen laatuun katsoen ja tuntemalla veljeyttä ja rakkautta kaikkia teosofejia kohtaan heidän kuuluessaan erilaisiin teosofisiin yhtymiin kautta avaran maapallon! — me lopetamme tämän kirjoituksen toivomalla Pekka Ervastille siunausta ja ymmärtämystä teosofisessa maailmassa ja erikoisesti Suomessa ja Suomen Ruusu-Ristissä nyt, kun hän pian, t. k. 26 päivänä viettää 50-vuotista syntymäpäiväänsä ja suurta riemuvuottaan yhdessä teosofisen liikkeen kanssa!

J. R. Hannula.

Joulu.

*Kuin soikaan kellot taaskin kaupungilla
niin hartahasti domin korkean,
kuin onkaan lapsenmieli tunnelmilla
niin sees kuin hohde lumen valkean!*

*Nyt liikkuu liki henki Jumalan
ja lento korkea on aatoksilla,
nyt rauhan, hiljaisuuden palvojan
kammio täyttyy iäisyysunelmilla.*

*Oi joulu, joulu, lapsen maailmaan
iäksi menetettyyn, valkeaan
sa vanhuksenkin loihdit joka kerta,*

*kun kellot taaskin soivat kaupungilla
ja lapsenmieli taas on tunnelmilla
ja valos lämmittävät sydänverta.*

Rafael Ronimus.

Teosofinen liike ja teosofiset seurat.

Teosofia, jumalallinen viisaus on viimeksi H. P. B:n kautta annetun ilmoituksen välityksellä toiminut kansojen keskuudessa 50 vuotta. Se on antanut valtavan sysäyksen ihmiskunnan henkiselle kehitykselle.

Kulunut vuosisata oli astunut viimeiseen vaiheeseensa, se oli sammuttanut kaikki valot jumalien alttareilta, täydellisessä pimeydessä haparoiden se uskoi vain siihen mikä oli käsin kosketeltavaa, mikä oli ruumillisten aistimien ulottuvilla, ja ivahymyllä se oli tuominut kaikki ihmistä korkeammat olennot ja näkyväisen maailman takana olevat näkymättömät maailmat turhaksi taikauskoksi, se piti ylevimpiä uskontojen julistamia totuuksia, kaikkien kansojen yhteistä ja yhtäpitävää perintötietoa pelkkinä lasten loruina; se julisti hermostuneella kiihkoisuudella jumalallisten opettajien eri aikoina esiintymisen hentomielisten legendojen synnyttämäksi mielikuvitukseksi; ja ihmisen elämän mitättömän liekin se sammutti kuoleman henkävyyksellä sekä hautasi hänen päättyneen satunsa maan multien ikuisen painon alle.

Itsetietoisella varmuudella materialistinen tiede otti määräämisvallan säääten selvät tinkimättömät rajat kaikelle mikä sen mielestä oli mahdollista ja mikä mahdotonta sekä kaikiksi ajoiksi ratkaisi siihen asti hämärät arvoitukset kaikkeuden synnystä ja olemassaolosta julistaen sattuman oikusta syntyneeksi tämän äärettömän maailmankaikkeuden, jota sokeat koneelliset luonnonlait pitävät järjestyksessä.

Silloin, valoa alkoi leimahdella yössä, ainutlaatuisen ilmiömäisen vastalauseensa toi kuuluviin ja nähtäviin itse näkymättömän »olematon» maailma: syntyi spiritistinen ja teosofinen liike. Viisauden Mestarit, ihmiskuntamme uskolliset johtajat valitsivat sanansaattajakseen H. P. Blavatskyn ja hänen kauttaan kohottivat sen esiripun lievetä, joka ihmiskunnan kehitymättömyyden tähden vielä sulkee siltä tien elämän mysterioiden täydelliseen ymmärtämiseen; mutta samalla he hänen kauttaan selkeästi kuuluttivat hämmästyneelle maailmalle, että kuten aina on, ollut niin on yhä esteetön pääsy valon ja totuuden päivänkirkkaille kukkuloille jokaiselle totuuden vilpittömällä etsijällä, joka uupumattomasti ponnistaa sekä täyttää ehdot tiedon kultaisen lehvän voittamiseksi jumalallisen viisauden ikivihannasta puusta.

H. P. B. sai uskollisen auttajan eversti Henry Steel Olcottissa ja Mestarien kehoituksesta he yhdessä perustivat Teosofi-

sen Seuran, täysin puolueettoman ja vapaan yhdistyksen totuuden etsimisen, kaikkien ihmisten veljeyden tunnustamisen sekä hyveellisen elämän harrastuksen pohjalle.

Mutta jotta tämä seura ei alussa eikä vastaisuudessa erehtyisi pitämään itseään itse teosofian, jumalviisauden erehtymättömänä auktoriteettina ja itseoikeutettuna omistajana, H. P. B. heti tarkoin määritteli suhteen teosofian ja Teosofisen Seuran välillä huomauttaen että »teosofia on kaikki käsittävän totuuden, rakkauden ja viisauden ääretön valtameri, jonka loiste kuvastuu maahan, mutta Teosofinen Seura on ainoastaan tässä loistossa näkyvä kupla. Teosofia on jumalallista luontoa, näkyvää ja näkymätöntä, ja sen Seura on inhimillistä luontoa, joka koettaa nousta jumalallisen synnyttäjänsä luokse. Teosofia on lopuksi kiintonainen, ikuinen aurinko ja Seura on, menojaan menevä pyrstötähti, joka koettaa vakaannuttaa rataansa tullakseen säännöllisesti kiertäväksi planetaksi, jota totuuden aurinko vetovoimallaan hallitsee.»¹⁾

Vasta on 50 vuotta kulunut Teosofisen Seuran perustamisesta, teosofian sanoma on levinnyt yli maailman, uusi vuosisata on vuorostaan viskannut nurkkaan materialismin sille perinnöksi jättämän liian ahtaan, liian ty pistetyn ja liian lapsellisen maailmankuvan sekä rohkeasti laskenut oman mittaluotinsa paljon syvemmälle olevaisuuden pohjattomiin syvyyksiin. Teosofinen Seura on innolla jakanut unestaan heräävälle ihmiskunnalle suuria perustotuuksiaan jälleensyntymisestä, karmasta, kaikkien uskontojen yhteisestä alkuperästä ja ihmisten luonnollisesta veljeydestä.

Mutta kuinka on käynyt itse seuralle? Surullista todeta, mutta eikö se ole langennut erinimisten edeltäjiensä, uskonnollisten ja filosofisten koulukuntien, eri uskontojen ympärille syntyneiden kirkkojen vanhaan syntiin — lahkolaisuuden harhaan? Teosofinen liike ei ole kyennyt yhtenä seurana pitämään käytännössä puhtaina korkeita tarkoituseriään, se ei ole jaksanut toteuttaa suurta tehtäväänsä: rakentaa maan päälle totuuden ja veljeyden ihana temppele, joka avaa ovensa kaikille vilpittömille totuutta etsiville sieluille.

On syntynyt eriseuraisia ja erimielisiä oikeaoppisuuden kirkkoja, joista kullakin on oma paavinsa ja joista jokainen kilpailee teosofisen ilmoituksen omistamisesta sekä henkisen maailman, salaisen tiedon, Viisauden Mestarien ja ehkä itse Jumalan erikoisesta mielisuosiosta.

¹⁾ Teosofian avain.

Mitä ajattelee maailma, mitä totuuden etsijät sellaisesta seurasta, minkä arvon he antavat sellaisen seuran julistamalle totuudelle, joka näkee totuuden niin yksipuolisesti ja joka niin huonosti onnistuu keskinäisessä veljeydessään, että itse tuon seuran sydäimestä tavantakaa lohkeaa lauma toisensa jälkeen — sentähden, ettei siinä ole tarpeeksi sijaa veljelliselle suvaitsevaisuudelle sekä sentähden, että tuo seura supistaa yhä ahtaammalle, yhä tiukemmalle totuuden etsimisen vapaita rajoja?

Kun nyt teosofinen liike eri seurojensa ympärillä viettää 50-vuotista riemujuhlaansa, eikö silloin meidän kaikkien teosofien — kukin omassa seurassamme — ole velvollisuutena tarkastaa, voiko tuo riemumme olla vilpittön, voiko ilomme olla kokonainen?

Eikö jokaisen seuran, joka aikanaan syystä tai toisesta on eronnut niinsanotusta pääseurasta, tulisi nyt pitää tuollaista vilpittöntä tutkistelua oman itsensä kanssa vielä kerran punnitteä, kuinka painavat ovat olleet nuo eron syyt ja onko ne todella vielä olemassa?

Samoin itse pääseura voisi kysyä itseltään, onko sille todella samantekevä, että niin monet vilpittömät veljet ovat joukottain jättäneet yhteisen kodin ja eikö senkin juuri pääseurana tulisi tehdä jotain, jotta kaikki veljet voisivat yhtyä totuuden ja veljeyden tunnussanan avulla yhteisessä tempelissä, joka on pystytetty puolueettomalle vapaalle totuuden etsimiselle, jossa jo ensimmäisellä porrasastuimella on suvaitsevaisuus ja jossa valona on himmenemätön jumalallinen viisaus.

Jos joku näistä seuroista — ehkä juuri pääseura — pitää itseään erityisen arvokkaana, parhaiten puhdasoppisena ja ansiokkaana sekä tapahtuneisiin skismeihin omasta puolestaan aivan viattomana (jota varmaan jokainen seura on omasta mielestään), eikö tämä seura vain lisää omaa gloriaansa tunnustamalla toisetkin seurat yhtä arvokkaiksi ja siis ilolla lyö heidän kanssaan veljenkättä?

Johan maailmanvallat tosi teolla yhtyvät kansojen liittoon, jossa aivan pienelle ja vähäpätöiselle kansalle suodaan yhtä arvokas jäsenyys kuin suurille.

Eivätkö teosofiset seurakunnat yhteishengessä jo jää ajastaan takapajulle, elleivät ne tunne tarvetta ja kykene muodostamaan kaikkien teosofisten seurojen yleismaailmallista liittoa, josta myöhemmin kasvaisi kaikkien henkisten seurojen yleismaailmallinen liitto?

Ouhan kaikissa noissa seuroissa useita jäseniä, jotka tuol-

laista yhtymistä vilpittömästi odottavat, joita ei tyydytä pelkkä veljeyden teoreettinen tunnustaminen, vaan jotka ymmärtävät, että kaikkien teosofisten ja henkisten seurojen yhtymisen kautta luodaan todellinen pohja myös kansojen veljeydelle, aseista riisumiselle ja maailman rauhalle.

He ymmärtävät, että näkymättömissä maailmoissa, hengen ylhäisellä tasolla totuuden etsijät eivät voi kohdata toisiaan, eikä astua pyhään tiedon ja totuuden temppeliin, ellei kaikki eriseuraisuus ole pyyhitty pois heidän sielustaan ja elleivät he välittömästi ilman vähintäkään vieromisen tai katkeruuden kaunaa tunne toisiaan samanarvoisiksi veljiksi.

Onhan järjetöntä ja typerää kohottaa muureja ja kaivaa hautoja kaikki yhdistävän veljeyden hedelmöitsevälle vainiolle. Aineellisessa maailmassa näemme muurit ja piikkilanka-aidat eroittamassa toisen omaa toisesta. Mutta todellinen veljeys voi harrastaa vain ykseyttä.

Tämä ei merkitse, että kaikkien pitäisi antautua samanlaisiksi, että kaikki kukkulat ja vuoret alistettaisiin sekä kaikki syvänteet luotaisiin umpeen. Elämä rakastaa eri vivahduksia ja muotojen muunnoksia loppumattomiin: eihän ole kahta heinänkortta aivan samanlaista ja onhan jokaisella ihmisellä oma virityksensä ja oma värähtelynopeutensa.

Olkoon jokainen seura omankaltaisensa, koettakoon se ilmentää omaa erikoisuuttansa, käsittäkään se vapaasti määräytyt asiat omalla tavallaan, olkoon jokaisella omat arvossapidetyt johtajansa; mutta kaikille yhteistä olkoon, että jokainen seura pitää *täydellistä suvaitsevaisuutta* olemassaolonsa luonnollisena ilmauksena ja *kaikkien veljeyttä* totuuden etsimisen ensimmäisenä, selviömäisenä saavutuksena.

Veljeyden ja suvaitsevaisuuden avulla ja ainoastaan niiden avulla kykenemme laskemaan sen yhteisen järkkymättömän perustuksen, jolle puoli vuosisataa kestäneiden kokeilujen ja suunnittelujen jälkeen ryhdymme rakentamaan taivaallisen esikuvan mukaista hengen temppeliä, kaikkien aikojen viisasten unelmaa pantheoniamme jumalalliselle viisaudelle.

Jussi Snellman.

Agneta Kristofferin tytär.

Kertomus noitavainojen ajoilta.

»Elämä on kummallista, haihtuvaa harhaa, hetkellistä kimaltelua ja heijastusta, niinkuin tuo heikko ilta-auringon säde, joka on uskaltanut tunkeutua tänne vankilani pimeään komeroon, mutta joka pian häipyä ja katoaa, niinkuin minäkin tästä oudosta ja synkästä maailmasta.»

Nuori nainen hymyili surumielisesti näille ajatuksilleen. Vankilakopin kylmyys, kosteus ja pimeyskö teki hänen mielensä niin toivottoman alakuloiseksi ja apeaksi. Edestakaisin hän koetti kuljeskella ahtaassa huoneessa kääriytyneenä vanhaan mattoon, jonka vanginvartija oli hänelle heittänyt. Sittenkin kylmät väristykset alituisesti puistattivat hänen ruumistaan.

Huomenna aamun sarastuksessa tuomio pantaisiin täytäntöön, noitana hänet kytkettäisiin rovin paaluun ja liekit syleilisivät hänet kuoleman uneen. Mutta ei hän sitä pelännyt, päinvastoin melkein odotti ja toivoi, sillä tiesihän hän, mitä kuolema oli, hänelle se oli uutta elämää. Eivätkä sittenkään raskaat ajatukset tahtoneet jättää häntä rauhaan. Hänen mieltään rasitti ja painoi ihmisten pahuus ja ilkeys, kaikki se vääryys, joka vallitsi maailmassa, pimeys ja tietämättömyys, joka johti avuttoman, syyttömän ihmisolennon kiduttamiseen ja tappamiseen. Nyt oli lisäksi parhaillaan vietetty joulujuhlaa rakkauden ruhtinaan syntymäjuhlaa, Hänen muistoaan, joka opetti rakastamaan ja antamaan anteeksi, joka opetti ihmisiä alati olemaan hyviä toisilleen: ja nyt oli jo kulunut armon vuotta 1675 Hänen syntymästään.

Kirkonkellot kaukaa vanhalta tuomiokirkolta kutsuivat iltajumalanpalvelukseen. Heikosti niiden soitto tunkeutui paksujen vankilamuurien taakse, mutta se tuntui kuitenkin rauhottavan nuorta tyttöä ja hän istuutui hetkeksi pienelle puiselle rahille nojaten päätänsä käsiinsä. Hänen nimensä oli Agneta Kristofferin tytär. Isä oli ollut ruotsalainen eversti Kristoffer Hansson ja äiti muukalainen, mutta he olivat kuolleet tytön lapsena ollessa ja pikku Agneta oli lähetetty Suomeen, vanhan povarivaimon Annan hoitettavaksi. Mutta hänen elämänsä ei muodostunut samanlaiseksi kuin muiden lasten. Hän joutui kokemaan sellaista, joka sai hänet tuntemaan suurinta tuskaa ja kärsimystä, mutta myöhemmin myös ylimaailmallista rauhaa ja autuutta. Nyt hän kuitenkin tunsi olevansa umpikujassa, eikä vielä kyennyt ratkaisemaan suhdettaan ihmisten julmuuteen ja pahuuteen, josta hän huippuunsa kärjistyneenä oli saanut kärsiä.

»Jospa vain hänen opettajansa, auttajansa ja ystävänsä, joka oli pelastanut hänet ja tehnyt hänestä uuden ihmisen, jospa hän olisi täällä, niin kaikki muuttuisi hyväksi, mutta hän oli kaukana vieraalla maalla, eikä tyttö näkisi häntä enää koskaan tämän maan päällä.»

Agneta huokasi syvään.

Ulkoa käytävästä kuului samassa avaiden kilinää ja nopeita askeleita. Rautainen ovi avautui ja nuori komeasti puettu sotilashenkilö astui sisään kantaen soitua kädessään. Vanginvartija, joka oli seurannut mukana jäi oven taakse odottamaan. Soihdun valossa saattoi erottaa tytön tummat, kauniit etelämäiset piirteet ja mustat säihkyvät silmät.

»Agneta, tulen vielä kerran luoksesi pyytämään, että seuraisit minua. Kaksi ratsua odottaa ulkopuolella ja pian olemme jättäneet Suomen ja voimme aloittaa autuaallista elämää yhdessä. Minä olen sinun kanneutesi orja enkä pelkää noituutta. Minun täytyy omistaa sinut.» Hän silmäili tyttöä kuumiin intohimoisin katsein.

Agneta kietoi maton tiukemmin ympärilleen ikäänkuin suojellakseen itseään hänen katseiltaan.

»Jos rakastat minua, miksi et silloin kohottanut ääntäsi minun puolustukseksi, kun tuomioistuimen edessä minua syytettiin ja kiedottiin ansoihin noitavasaran¹⁾ petollisilla kysymyksillä. Sinä tiesit, että olin syytön kirkkoherran katoamiseen ja samoin kaikkeen muuhun; miksi et toimittanut minulle kahdentoista miehen todistuksen ja valan, joka olisi minut pelastanut. Sinun asemassasi ja rikkaudellasi olisi se ollut helppoa, köyhänä ja yksinäisenä olin edeltäkäsini tuomittu. Mutta sinä et rakasta minua, enkä koskaan voi seurata sinua.»

»Nythän pelastan sinut ja otan sinut omakseni! Miksi enää turhia valittelet. Mutta meidän on kiireesti lähdettävä.» Ääni kuulosti kärsimättömältä.

»Mutta minä en koskaan tule sinun omaksesi, enkä lähde täältä askeltakaan kanssasi, tiedä se!» Tyttö sanoi sen jyrkällä äänenpainolla.

Puna kohosi nuoren sotilaan kasvoihin.

»Vai et tule, saadaanpa nähdä.» Hän heitti soihdun nurkaan ja ryntäsi tytön kimppuun. Samassa vanginvartija pisti päänsä ovesta sisään.

»Pian pois täältä, herra ritari, tulee väkeä!» hän sanoi hätäisesti.

¹⁾ Noitavasara, Malleus maleficarum, järjestelmällinen oppikirja noitien syylliseksi todistamiseksi, kirjoittanut Sprengel v. 1484.

Sotilas hellitti otteensa, singahutti tyttöön vihasta uhkuvan katseen ja huusi vielä lähtiessään:

»Kuole sitten, noita!»

Jyristen sulkeutui raskas ovi hänen jälkeensä ja käytävästä kuului poistuvia askeleita. Hetkistä myöhemmin keskusteli vanginvartija oven luo saapuneen upseerin kanssa vartiomiestien vahvistamisesta. Sitten hekin poistuivat ja kaikki oli hiljaista.

Agneta tunsu itsensä niin uupuneeksi ja masentuneeksi, hetkellinen voima ja varmuus oli hävinnyt.

»Miksi elämä oli niin julmaa häntä kohtaan, miksi Klasherrakin vielä viime hetkenä häntä kiusasi ja ahdisti. Mutta sitä tämä ei koskaan olisi uskaltanut, jos kirkkoherra, hänen opettajansa olisi täällä, hän olisi suojellut tyttöä ulkomaailman kauhuista, niinkuin kerran oli pelastanut hänet näkymättömien voimien käsistä.»

Selvästi Agneta näki edessään auttajansa jalot, henkistä rakkautta säteilevät piirteet, näki hänen kirkkaan lempeän katseensa ja rohkaisevan hymynsä. Sellaisena hän oli saapunut tytön luokse, silloin kun kaikki näytti vaipuvan pimeään kadotukseen ja hän oli tuonut mukanaan rauhan onnettomaan lapsen sydämeen. Ja uudelleen Agneta eli ajatuksissaan kaikki lyhyen elämänsä monet tuskat ja harvat ilot.

Mutta miksi Agneta oli ollut niin onneton lapsi? Miksi ei hän saanut viettä yhtä rauhallista ja sopusointuista lapsuutta kuin niin monet muut? Se johtui siitä, että hänen sielunsa oli joutunut vieraiden näkymättömien voimien temmellyskentäksi.

Kaikki oli oikeastaan alkanut siitä päivästä, jolloin Anna-muori oli vienyt hänet mukanaan hornaan, pahalaisen pitoihin. Agneta oli kyllä aikaisemminkin kuullut kerrottavan hornasta, noidista ja paholaisista; illalla takkavalkean ääressä oli muori niistä jutellut ja tarinat olivat tehneet lapsen syvän peloittavan vaikutuksen. Usein ollessaan yksin hän luuli näkevänsä peikkoja ja paholaisia ja jähmettyi kauhusta, mutta se ei ollut mitään todellisuuteen verrattuna.

Eräänä päivänä oli Anna-muori ollut kummallisella päällä. Hän oli höpissyt koko ajan itseksensä ja illalla hän sanoi Agnetalle, että yhdessä lähtisivät pienelle matkalle. Matkavalmistukseksi hän voiteli suuressa sarvessa säilyttämällään punaisella voiteella ensiksi lehmäänsä, sitten tytön koko ruumista ja vihdoin itseään. Hetken kuluttua tyttö vaipui horrokseen. Tuntui kuin olisi suuri koski pauhannut hänen päässään ja äkkiä hän

huomasi istuvansa Annan takana lehmän selässä täyttää vauhtia lentäen läpi ilman. Pian he olivat saapuneet kallioiden keskellä sijaisevaan ihmeelliseen saliin, jossa paholainen kaikkine palvelijoineen taussi ja mässäsi noitien kanssa. Hän oli puettu harmaaseen takkiin punaiset sukat jalassa ja kerran hän hurjassa tanssissa syleili Anna-muoriakin. Agneta pakeni tuskaisen kammon valtaamana syrjäiseen nurkkaan koettaen käsillään peittää silmänsä, mutta huomasi sittenkin näkevänsä ja ymmärtävänsä kaiken saastaisen, joka tapahtui hänen ympärillään. Vihdoin tämä kauhea juhla loppui ja he palasivat samalla kummallisella tavalla kotiinsa. Mutta Agneta heräsi vuoteessaan ikäänkuin kylmän hien peittäessä hänen värisevää ruumistaan ja hän kuuli Anna-muorin kulkevan edestakaisin tuvan lattialla ja mutisevan jotain lapsesta, jonka paholainen nyt oli ottanut omakseen.

Siitä päivästä lähtien ei Agnetalla koko lapsuutensa aikana ollut onnellista hetkeä. Tyttö poloinen uskoi olevansa paholaisen lapsi, ikuiseen kadotukseen tuomittu. Usein hän vaipui samankaltaiseen horrokseen kuin silloin käydessään ensi kertaa hornassa, ja siinä hän keskusteli ja seurusteli paholaisen ja hänen peikkojensa kanssa sekä näki outoja näkyjä. Hän kaihoi kaikkia ihmisiä ja kehittyessään neidoksi ei hän koskaan niinkuin ikäisensä etsinyt nuorukaisten seuraa. Hän pelkäsi läheisyydellään saastuttavansa muita. Tämä Agnetan kummallinen käyttäytyminen herätti epäluuloa naapureissa ja paikkakuntalaisissa, jotka nimittivät häntä yleisesti »noidan sikiöksi».

Sitten oli tapahtunut muutos. Anna-muori sairastui ja tuntiessaan kuoleman lähestyvän, vaikeat omantunnon vaivat valtasivat hänen sielunsa. Paikkakunnalle oli juuri saapunut ulkomailta uusi kirkkoherra ja hänet pyydettiin heti saapumaan vaimoparan kuolinvuoteelle. Silloin Agneta ensi kerran sai nähdä opettajansa.

Kirkkoherralla oli ihmeen rauhoittava vaikutus sairaaseen. Tämä tunnusti hänelle syntinsä, noituuden, jota uskoi harjoittaneensa ja pyysi kirkkoherraa pitämään huolta tytöstä, Agnetasta, jonka Anna-muori sanoi viekoitelleen väärälle tielle. Tämän kirkkoherra lupasi, lausui rauhottavia sanoja Jumalan rakkautesta asettaen kätensä siunaavasti hänen päälaelleen ja vanha vaimo kuoli tuntien rauhaa sielussaan.

Tämän jälkeen oli kirkkoherra puhutellut Agnetaa. Lempeästi ja hienosti hän kyseli tytön suunnitelmia ja toiveita, mutta tämä vastasi lyhyesti ja jäykästi ikäänkuin peläten paljastaa itseään. Silloin kirkkoherra katseli häntä syvällä myötätuntoisella katseella ottaen hänen kätensä omaansa.

»Lapsiparka», hän sanoi, »sinä olet hyvin onneton ja silloin on vaikeata olla yksin. Etkö tahtoisi kertoa siitä minulle, se voisi keventää sydäntäsi?»

Agneta purskahti itkuun. Kauan hän itki katkerasti ja kiihkeästi, ja tuntui kuin olisi koko hänen tuskaansa ja samalla koko hänen kaipauksensa valoon ja sopusointuun purkautunut tähän itkuun. Ja sitten hän kertoi kaiken kirkkoherralle. Hän kuvasi käyntiään hornassa lapsena, kertoi pahoista hengistä, jotka häntä kiusasivat ja tuskaisista näyistään.

Kirkkoherra ei näyttänyt kauhistuneen tästä niinkuin Agneta oli pelännyt. Kun tyttö oli lopettanut, hän puhui tälle elämän laista ja Jumalan tahdosta. Hän selitti, miten on olemassa vieraita, outoja voimia näkymättömässä maailmassa ympärillä. Nämä saattoivat valloittaa ihmisen sielun ja silloin hän oli pahan vallassa, niinkuin tyttö oli ollut. Mutta ihmisen sydämessä oli myös aina jumalan ikuinen rakkaus, kipinä hänen hengestään, ja kun tämä rakkaus pääsi voitolle ja ilmenemään, niin kaiken pahan, joka sen rinnalla oli vain epätodellista harhaa täytyisi hävitä ja Jumalan rauha laskeutuisi silloin ihmisen sieluun; ja kirkkoherra sanoi uskovansa, että Jumalan rakkaus kyllä varmasti pian poistaisi kaikki pahat henget Agnetan luota.

Agneta oli sitten päässyt asumaan kirkkoherran luokse. Kirkkoherra huolehti työstä ja antoi hänelle päivittäin opetusta todellisessa kristinuskossa rakkauden opissa Jeesuksen Kristuksen elämänymmärryksessä ja seuraamisessa. Ja Agnetassa tapahtui ihmeellinen muutos. Hänen mielensä tuli kevyeksi ja kirkaaksi ja rukoillessaan hän huomasi omituisen ilmiön. Tuntui kuin olisi valoa säteilyt hänen sydämistään ja pahat olennot, jotka ennen saattoivat tulla aivan hänen luokseen pysyttelivät nyt valokehän ulkopuolella, ja vähitellen tällaiset näyt kokonaan hävisivät.

Suuri oli kiitollisuuden ja kiintymyksen tunne, joka kehittyi Agnetassa auttajaansa kohtaan ja kerran se puhkesi hänen tulisen luonteensa mukaisesti kiihkeään tunnustukseen.

»Älä kiitä minua, lapsi», sanoi kirkkoherra silloin, »minä olen vain välikappale korkeimpien käsissä; ja minäkin olen saanut paljon apua, ennenkaikkea siltä salaiselta veljeskunnalta, johon kuulun tosin tietämättömänä oppilaina, mutta jonka opettajat ovat kehittyneitä mestariolentoja ja Kristuksen seuraajia. Suurena luottamuksena saan sinulle ilmoittaa, että se on Rosenkreutsiläinen veljeskunta, sillä sinäkin olet nyt joutunut sen näkymättömään suojelukseseen.»

Vaikka kirkkoherra sanoi tämän yksinkertaisesti ja korutto-

mästi, tuntui tytöstä kuin olisi jotain pyhää sitä puhuessaan vallannut hänen sielunsa; ja Agnetan täytyi vaistomaisesti vaipua polvilleen. Kirkkoherra kohotti hänet lempeästi, mutta tämän jälkeen oli tyttö tuntenut olevansa vielä lähempänä opettaajaansa.

Tällaista suhdetta eivät ihmiset kuitenkaan voineet ymmärtää, eivätkä sietää. Pian alettiin kylässä ja kaupungilla kuiskailla ja juoruta. Sanottiin, että noidan vesa oli hurmannut kirkkoherraa antamalla hänelle lemменjuomaa ja noituudesta puhuttiin vielä enemmän ja lausuttiin ankaraa paheksumista, kun naapurikartanon poika, Klas-herra ihastui silmittömästi Agnetaan. Siten oli maaperä valmiiksi muokattu, kun eräs tapahtuma oli tuonut mukanaan syyttävän soihdun.

Kirkkoherra oli äkkiä saanut määräyksen saapua nopeasti seuransa salaiseen kokoukseen Saksaan. Hän lähti viipymättä matkalle jättäen vain lyhyen kirjallisen ilmoituksen linnavouhdille, Klas-herran isälle vietäväksi. Tämä kuitenkin jostain syystä salasi asian, sillä ei antanut mitään selitystä kun paikkakunnalla alettiin ihmetellä ja kysyä mihin kirkkoherra oli joutunut. Kukaan ei tiennyt mitään, ja salamana levisi huhu, että Agneta oli syyppi hänen katoamiseensa. Asia oli sitten mennyt niinkin pitkälle, että tyttöä oli häväisty julkisilla paikoilla ja vihdoin hänet vietiin tuomioistuimen eteen vastaamaan teoistaan.

Turhaan oli Agneta yrittänyt puolustautua selittäen, että kirkkoherra oli lähtenyt matkoille, ja että hän oli syytön. Noitavasaran jesuiittamaista järjestelmää käyttäen oli helposti voitu todistaa hänen väitteensä vääriksi; ja lisäksi oli Agneta neulakokeessa osoittautunut tunnottomaksi — hän ei hievahtanutkaan, kun neulalla pistettiin syntymämerkkeihin; puhumattakaan kaikista niistä, jotka valalla saattoivat todistaa hänen käyttäneen noituutta. Oikeuden käyntiä oli kuitenkin kestänyt toista kuukautta ja tytön oli täytynyt koko ajan virua kylmässä pimeässä vankilassa. Mutta nyt vihdoin lähestyi vapautumisen hetki. Jouluaaton edellisenä päivänä oli hänet tuomittu tapainpäivänä poltettavaksi. Pian siis loppuisivat kaikki hänen vaivansa ja kärsimyksensä. Hän kiitti Jumalaa siitä. Mutta sitenkin hän vielä toivoi saavansa kerran nähdä ja puhutella kirkkoherraa, yhden ainoan kerran.

Agneta oli ollut niin syventyneenä ajatuksiinsa, ettei lainkaan huomannut, miten päivän viimeinen valonvälke oli häipyntä ristikkoikkunasta ja täydellinen pimeys laskeutunut pieneen vankilatyrmään.

Nyt hän kuitenkin havahtui ja tunsi kylmyyden kohoavan väristyksinä jaloista yläruumiiseen. Hän aikoi nousta kävelemään, mutta ei kyennyt liikuttamaan jäseniään. Kuvaamaton tyhjyyden ja väsymyksen tunne otti hänet valtoihinsa. Hän sulki silmänsä ja silloin äkkiä tuo tuttu pauhaava melu kohosi hänen aivoihinsa, ikäänkuin maailman suurin koski olisi sijoitettu niihin. Tuokion kuluttua havaitsi tyttö olevansa vapaana ruumiinsa ulkopuolella.

Vankila täyttyi valolla ja lempeä kirkas olento tuli hänen luokseen, otti hänet kädestä ja vei hänet pois kylmästä kivimuurista. Huimaavaa vauhtia he kulkivat pimeässä yössä, niinkuin silloin ennen hornan matkoilla, mutta Agneta ei tuntenut pelkoa eikä kauhua, vaan vapauden riemu täytti hänen sydämensä.

Lyhyen hetken oli matkaa kestänyt, kun tyttö huomasi, että olivat saapuneet suuren laivan kannelle. Samassa hänen seuralaisensakin oli kadonnut sanaakaan sanomatta; mutta tyttö astui vaistomaisesti pieneen kajuttaan, jonka ikkunasta säteili valoa. Siellä hän näki miehen kumartuneena pöydän ääressä lepattelevan talikynttilän valossa innokkaasti tutkien vanhaa pergamenttia. Agneta tunsi hänet heti kirkkoherraksi. Suuri rakkaus tulvehti työstä auttajaansa kohtaan, ja tämä havahdutti yksinäisen tutkijan ja hän katseli kysyväisesti ympärilleen.

»Agneta on täällä, tunnen sen», hän ajatteli. »Varmaankin on jotain tapahtunut tai pian tapahtuu, ja vielä emme ole perillä! Ehdinkö apuun! Mutta tunnen, että hänen sielunsa on rauhallinen. Olkoon Jumalan rakkaus pienen suojattini kanssa!»

Hän lähetti lämpöä uhkuvan ajatuksen ja tunteen, jonka Agneta kirkkaana valotähtenä sulki sydämeensä. Sitten tyttö tunsi näkymättömän voiman vetävän hänet pois huoneesta ja takaisin pimeyden kautta kaksinkertaiseen vankilaansa.

Agneta heräsi aamulla meluaviin ääniin ja raakoihin huutoihin.

»Eikö noita aio herätä, ja saapua takaisin pahalaisen luota? Pian hän pääseekin iankaikkista helvetin juhlaa viettämään.»

Joukko sotilaita ympäröi hänet ja muutamat heistä tarttuivat hänen käsivarsiinsa ja raastoivat hänet ulos. Agneta seurasi heitä nöyränä ja rauhallisena vielä säteillen sitä riemua, jota viimeisessä kokemuksessaan oli tuntenut ja ajatellen Kristusta, jonka ikuisesti tuli hallita hänen sydämessään. Mutta raatihuoneen torilla oli rovio pystytetty ja sen ympärille oli kokoon tunut kaupungin hallitusmiehiä katselemaan kauan odotettua — mielenkiintoista näytelmää.

Oli tapaninpäiväniltä, ja kaikki oli ohitse. Tuhannet tähdet tuikkivat ja kimaltelivat valaisten hämärästi pientä toria ja noitarovion hiiltyneitä jäännöksiä. Liekit, jotka vastikään kuumasti syleilivät Agneta Kristofferin tytärtä olivat kaikki sammuneet ja sammunut täältä oli myös se nuori elämä, joka oli pyrkinyt loistamaan pimeässä maailmassa.

Yksin seisoj torilla kirkkaan tähtitaivaan alla Agnetan ystävä. Liian myöhään oli hän saapunut takaisin kotimaahansa. Surun täyttämänä hän vietti yön hiljaiset hetket kunniavartijana uhri-paikalla, joka selvällä kielellä todisti siitä toivottomasta pimeydestä, jossa ihmiskunta vaelsi.

Ei hänen surunsa ollut kohdistunut nuoreen tyttöön, jonka hän tiesi elävän suuressa rauhassa ja autuudessa ja jonka puhtaan hengen läheisyyttä hän nytkin saattoi tuntea ja aavistaa. Mutta hänen tuskaiset katseensa kohosivat kohti tähtitaivasta, ikuisuuden mahtavaa vertauskuvaa ja hänen henkensä rukoili selvitystä ja lohdutusta.

»Eikö valo koskaan pääse tunkeutumaan pimeään maailmaan, eikö Kristuksen rakkaus koskaan löydä vastakaikua ihmisten sydämissä, niin että ymmärtäisivät toisiaan ja olisivat hyviä ja rakastavaisia toisilleen? Tuleeko raudan ja tulen julma valta aina hallitsemaan vai koittaako kerran ihmiskunnalle uusi päivä, Jumalan valtakunta maan päällä?»

Ikmeellinen sisäinen aavistus sanoi hänelle, että hänen ikuisen henkensä näin oli useasti ennen kysynyt ja rukoillut vuosisatojen ja tuhansien kuluessa, ja että vuosisatoja eteenpäin hänen henkensä kohottaisi tuon saman kiihkeän kysymyksen mahtavalle ikuisuudelle, kunnes ehkä kerran kaukaisessa tulevaisuudessa työ, jota hänkin ja samoin Agneta Kristofferin tytär oli ollut mukana suorittamassa Rosenkreutsiläisen veljeskunnan oppilaina, kantaisi hedelmää.

Eino Krohn.

Memento.

Matkoilta unimaailmassa.

Kävelin vanhempieni seurassa hiekkarannalla. Meri levisi avarana silmiemme eteen. Auringonpaiste kimalteli laineilla ja aallot loiskahtelivat iloisesti valkeita kalkkikallioita vastaan. Laajojen tasankojen kaunis viheriä, kallioiden valkea hohde ja

meren sini loivat lumoavan, satumaisen kauneuden eteemme. Matkan päässä näkyivät kaupungin muurit, ja lukuisien kirkkojen tornit kohosivat toinen toistaan korkeampina taivasta kohti.

»Tule, lapseni», sanoi isäni, muinaistutkija. »Menkäämme kaupungin merkillisyyksiä katselemaan. Olet kerran elänyt tässä kaupungissa ja kun olit suurta sukua, on sinusta vielä muistomerkkejä jälellä.»

Kävelimme pitkin valkeata tietä, joka kiemurteli viheriöiden puiden reunustamana kohti kaupunkia. Astuimme portista sisälle ja vaelsimme kaupungin kapeita, kierteleviä katuja. Katselimme muistopatsaita ja kirkkoja ja kuvista tunsin paikan missä olimme. Se oli Visbyn kaupunki Gottlannin saarella.

Lähestyimme Pyhän Katariinan kirkkoa ja astuimme sen korkeitten kaariholvien alle. Kirkon kuorissa oli vanhojen sukujen hautakiviä. Erään sellaisen luo pysähdyimme.

»Katso tuota», virkkoi isäni.

Näin korokkeella lepäävän veistetyin naismuodon. Pitkä, jalkoihin asti ulottuva vaippa peitti ruumiin. Edessäni lepäsi nunnan kuva. Mihinä järjestöön hän oli kuulunut, sitä en tiennyt, — tai en muistanut, sillä tunsin katselevani omaa muotoani. Silmiini pisti eräs merkillinen seikka. Nunnan rinnalle oli piirretty tempeliritarikunnan merkki. Kuinka se oli mahdollista? Samassa välkähti muistossani, että erääseen mainitun ritarikunnan asteeseen oli naisillakin pääsy. Olin siis siinäkin elämässä tavalla tai toisella ollut tekemisissä tuon vanhan ritarikunnan kanssa.

*

Vaivuin mietteisiini kuvan edessä. Tunkeusin yhä syvemmälle muistojen aarreaitaan.

Pyhän Katariinan kirkossa oli vietetty suurta juhlaa. Paavin nuntius oli mukana, jonka tähden oli kaukaisilta mailta kokoontunut paljon kansaa Visbyn kaupunkiin. Kaupunki oli mahtavan Hausaliiton vallassa ja se oli kauppayhteydessä eteläisten maiden kanssa. Senpätähden olikin juhliin saapunut kauppiaita suurista vapaakaupungeista, Hamburgista, Bremenistä ja Lybeckistä ja vieläkin kauempaa, Suomenlahden puhjukasta, Venäjältä asti. Kun juhlamenot kirkossa olivat loppuneet, oli kansa asettunut kulkueeseen vaeltaakseen kaupungin ulkopuolella olevalle vuoritasangolle, Högkint-nimiselle kalkkivuorelle. Niin loistavaa kulkuetta harvoin näkee. Silmiäni aivan huikasi. Etunenässä astuivat valkeihin pukuihin ja teräshaarniskoihin ja kypäreihin puetut tempeliherrat. Niin he

olivatkin kaupungin todellisia hallitsijoita. Heidän edessään ratsasti kookas mies, korskeah valkoisen ratsun selässä. Se oli järjestön suurmestari, joka oli tullut läsnäolollaan kunnioittamaan juhlia. Oi, kuinka ritarien varustukset säkenöivätkään ja loistivat auringonpaisteessa ja kuinka punaiset ristit heidän viitoillaan hehkuivat kuin veri. He olivat Pyhän Haudan vartijoita, Graalin ritareita.

Heidän jälessään kulki nunnasaattue. Nunnien vaipoissa oli niinikään punainen risti. He eivät näyttäneet olevan täältä kotoisin, vaan olivat saapuneet vieraiden maiden luostareista, Tanskasta, Ruotsista ja Suomenniemeltä. Heidän jälkeensä astui kaupungin virkamiehiä loistavissa, kirjavissa puvuissa, sitten ulkomaalaiset kauppiaat ja lopuksi kaupungin väki. Viimeisenä hoipertelivat vaivaiset ja katumuksentekijät.

Katselin tarkemmin kulkuetta. Mitä ihmettä? Siinäähän oli paljon tuttavja. Itse temppeleherrojen johtaja ja hänen vieressään ratsastava asetoveri olivat hyviä ystäviäni. Ja hymyillen huomasin itseni kulkemassa nunnien saattueessa abbedissan vieressä. Toinen toisensa jälkeen näytti minulle sielu-minänsä, ja kautta aikojen sidotut rakkauden ja ystävyys siteet lähettivät hienoina väreilyinä muistot heidän sieluistaan omaani, joka heitä katselin uudemman ajan kynnykseltä.

Eräs katumuksentekijä herätti erikoisesti huomiotani. Se oli ritari, jolta oli varustukset riistetty. Hän oli menettänyt oikeutensa niihin ja koetteli nyt katumuksen ja kärsimyksen kautta voittaa ne takaisin. Armahduksen toivo säteili hänen silmissään tuskan ja ahdistuksen takana.

Kulkue vaelsi pitkin rantatietä. Askeleet nostivat valkeasta hiekasta hienon pölypilven. Meri kimalteli heidän silmiensä edessä. Iäisyystoivo täytti kaikilla rinnan. Äkkiä seisautui kulkue kuin salaman lyömänä. Mitä? Meren ihanuudesta kohosi ihmekuva. Loistava olento, jolla oli aurinko sydämenä, valkeat pilvenhattarat suortuvina, loisti hämmästyneiden katseiden edessä. Tuo suuri olento nosti kädessään maljaa. Se oli kuultavan kirkas kuin eetteri ja sen pohjalla hehkui punainen veri. »Jeesuksen Kristuksen ihmemaalja», huudahtivat vaeltajat. Ritariit kohottivat kypärinsä, kansa polvistui, nunnat tekivät ristinmerkin. Pyhä haltioituminen tempasi syliinsä ihmiset, taivaaseen pyrkijät.

*

Oli keskiyö. Pyhän Katariinan kirkon kryptassa oli taaskin jumalanpalvelus. Temppele herrat viettivät siellä yöllisiä

seremoniojaan. Muistin tunnussanan, muistin tervehdysmerkin ja astuin toisten kanssa sisään.

Avara sali oli hämärä. Soihdut paloivat vain siellä täällä katosta riippuvissa maljoissa. Juhlamenot olivat hartautta ja taikavoimaa täynnä ja jokainen läsnäolevista tiesi ja tunsu, että taivaan voimat olivat heidän keskessään. Suurmestari seisoi alttarin luona kalkki kädessään. Sen sisässä loisti valo. Vakavina, voimakkaina olivat hänen sanansa kaikuneet ja väristys oli käynyt kuulijoiden läpi hänen katseensa heitä tarkastaessa. Hän lopetti puheensa sanoilla, jotka iäksi painuivat läsnäolijoiden sydämeen: »Te Kristuksen sotilaat, te heikkojen suojelijat, te totuuden ja kristikunnan palvelukseen lupautuneet ritarit! Tänäpäivänä ovat silmänne nähneet ihmeen. Ritarikuntamme korkea suojelija on ilmestynyt teille. Tietäkää, ette koskaan saa sitä unohtaa. Tulee aika, jolloin temppeliritarien pyhät tiedot raastetaan maahan. Heidän nimeään käytetään aineellisten etujen kiihkeässä taistelussa. Heidän mysteeriensa muuttuvat valtiollisiksi vehkeilyiksi ja elämä kaikkoaa niiden muodoista. Tyhjinä, onttoina kaikuvat pyhät sanat. Pyhään ihmemaaljaan ei valoa syty.»

Tulisoihdut sammuvat, Pyhä Graal tummeni Mestarin kädessä.

»Mutta kuulkaa te, jotka näitte ihmekuvan ja jotka saitte tuntea Pyhästä Graalista lähtevän voiman. Tulee aika, jolloin elämä palaa muotoihimme, jolloin teidän kaikkien velvollisuus on yhtyä sitä uudelleen elvyttämään, uudelleen herättämään sammunut tieto Graaliritarien keskuuteen. Kautta Europan, kautta maailman kaikuu herätyshuuto. Muistakaa silloin, mitä tänäpäivänä olette nähneet.

Temppeliherrat, lupaatteko Jumalan ja Neitsyt Maarian, Pyhän Äitimme nimessä ja kaikkien temppeliemme veljien kuullen painaa sydämeenne Jeesus Kristuksen kuvan sellaisena kuin sen tänään näitte? Lupaatteko?»

Kaikki kohottivat kätensä. »Lupaamme», kaikui kirkkaana kautta temppelin. Taaskin syttyi Pyhä Graal. Se leimusi ja säkenöi. Kipinät sinkosivat yli huoneen ja yksitellen lankesivat ne ritarien päälle. Kuoleman hiljaisuus vallitsi. Ikuinen nykyhetki painui yli seurakunnan.

*

Vuosisadat ovat vierineet. Hierofantin ennustus on toteutunut. Temppelikerrojen nimi on raastettu häpeään. Mestauslava, hirsipuu on ollut heidän kohtalonsa ja missä nykyhetkellä

tallettaa tämän kuvan, niin yhä enempi lukeminen ei tuota sen suurempaa lohdutusta eikä tietoa.

Aivan toinen on asianlaita, jos lukija kykenee ymmärtämään sanojen sisäisen merkityksen. Uudessa testamentissa on näet vertauskuvakieltä paljoa enempi kuin historiallisten tapahtumien selostusta. Voipa koko uuden testamentin sisällyksellä olla paljasta alleegoriaa (sanan toisin sanomista, kuten kreikankieliset sanat »allo legein gramma» merkitsevät).

Vanha, melkein aksioomanluontoinen puheentapa kuuluu: »Ihminen ei voi ymmärtää raamatun, jos ei hän saa valaistusta ylhäältä.»

Teosofia on tuonut ihmiskunnalle tämän valaistuksen, jota teosofisessa kirjallisuudessa vertauskuvallisesti usein kutsutaan »avaimiksi». Teosofia tarjoaa siis avaimia, joilla raamatun »seitsemällä sinetillä» lukitut, Jumalan valtakunnan salaisten säilytyskammioitten ovet voidaan avata. Jo ensimmäisen avaimen haltuunsa saanut ihminen, joka sitä osaa käyttää, saa tehdä hämmästyttäviä havaintoja, mitkä samalla täyttävät hänen sisimpänsä uudella lohduttavalla elämänskäsityksellä.

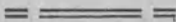
Ajan täytyttyä käski aurinkokuntamme Logos muutamien palvelijainsa nostaa henkisten salaisuuksien esiripunkulmaa, jotta ne harvat, jotka tarvitsevat korkeampaa valistusta, saisivat sitä, ja jotta nämä voisivat sitten tarjota sitä tuleville sukupolville.

Mestari Kuthumi sanoi kerran C. W. Leadbeaterille: »Me olemme kohottaneet ainoastaan esiripun kulmaa, mutta vastaisuudessa kohotamme sitä enemmän.»

Tämä esiripunkulmankohottaminen tapahtui 50 vuotta sitten etupäässä madame H. P. Blavatskyn kautta.

Vähässä määrässä on ihmiskunta vielä saanut henkistä valistusta, jonka erottamaton liittolainen on yleinen, käytännöllinen veljeys myöskin aineellisessa merkityksessä. Mutta koska henkimaailmasta on meille annettu kipinä, niin saamme aikanamme odottaa kaikkiallisen rakkaudenmeren kuohunaa.

Veikko Palomaa.

Olen sukua Sun.

*Olen sukua Sun,
Sinä loit minut kuvakses, Herra!
Olet kuvasi vaativa kerran
kirkastetun.*

*Olen sukua Sun,
vaikka kulkisin erheen tiellä,
olen silloinkin sukuas vielä,
oi, veljeni mun.*

*Olen sukua Sun,
vaikka tahraisin kuvasi kalliin,
sen hukkua sentään et salli,
oman kuvasi Sun.*

*Olen sukua Sun,
vaikken sitä aina muista,
kun oon uupunut harhailuista —
ole oppaani mun!*

*Olen sukua Sun,
vaikka sieluuni tuskaa tuotat,
vaikka murheen maljasta juotat,
Sinä sukua mun.*

*Olen sukua Sun,
mua kiirastulessa käytä,
taas taivaan kirkkaus näytä,
oma kotini mun.*

*Olen sukua Sun —
oi, hukkukoon maat ja taivaat,
kunhan silmäni nähdä saavat
pyhät kasvosi Sun.*

*Olen sukua Sun.
Minä kamppailen kanssasi yössä.
Pyhän minuuden luomistyössä
ole apuna mun.*

*Olen sukua Sun.
Mua kurita, ällös säästä!
Sua luotani ennen en päästä,
kun siunaat mun.*

I. Hellén,

Suomen tulevaisuus.

Jo vuosia on liikkunut mielessäni ajatuksia Suomen kansan yhtenäisestä tulevaisuudesta. Nykyajalla näyttää olevan tarpeen tuoda esille asian tärkeys.

Tulevaisuudesta on kullakin omat ajatuksensa. On vaikea saada ihmisiä käsittämään mitä on odotettavissa ja millä tavalla sitä odotamme. Voimme odottaa tulevaisuutta kahdella eri tavalla, joko toimien ja luoden tai vaan vaatien valmista. Luoden tulee toisenlainen tulevaisuus kuin odottaen. Miten Suomen kansa odottaa tulevaisuuttaan, riippuu siitä itsestään.

Jokainen yksilö ajattelee ja rakentaa omalla tavallaan, ja yleensä luullaan, että niin on hyvä — ja jotain siitä tuleekin. Ajatelkaamme rakentavamme niin suurta taloa, että koko kansakunta mahtuisi siihen, mutta rakentajilla ei olisi yhteistä suunnitelmaa, yhtenäistä päämäärää, silloin olisimme kuin raunion ääressä, josta ei tulisi mitään.

Senlaisen kuvan saa nykyään Suomen kansasta. Sillä on intoa, mutta sen henkinen tulevaisuus jää hyvin hämäräksi, koska sillä ei ole yhtenäisyyttä. Pitäisi olla koko kansaa käsittävä, yhteinen tapa.

Semmoiseksi oli ajateltu kirkollinen muoto, mutta se ei ole kaikkia tyydyttänyt. Siitä on eronnut suuri joukko ihmisiä, yrittäen rakentaa omalla tavallaan. Niin on syntynyt paljon uskonnollisia liikkeitä ja seuroja, paljon lahkoja ja yhdistyksiä. Siinä ei ole mitään pahaa; kaikilla niillä on omat hyvät suunnitelman. Kulmakivet vaan ovat niin kovin suuria ja raskaita, että jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan työtä teemme. Työssä tarvitsemme yhteistä totuutta, ettei yrittämisemme raukeaisi.

Yhtenäisyyttä ei nykyajalla paljoa ole. Emme ymmärrä toistemme totuutta, vaikka kukin harrastamme omaa totuuttamme, pyrkien pitämään totuutena vain sen, mikä on omaa pientä piiriämme. Ja tämä totuus on niin suuri, ettei se voi rakastaa toista totuuden tähden. Saman perheen jäsenet riitaantuvat ja erkanevat totuuden tähden. Kaikki taistelevat totuuden tähden. Emmekä tyydy yksin pitämään totuuttamme, vaan pyrimme arvostelemaan toisten totuutta, antaaksemme heille omamme, siten kaupiten totuutta. Niin teemme isän huoneesta kauppahuoneen, niin lietsomme eripuraisuutta koko kansaan, riistäen siltä uskon Jumalaan. Kansa ei tiedä, mihin liittyä, kun kaikki maailmankatsomukset ovat parhaita ja kuitenkin riitelevät keskenänsä,

Miksi ei kukaan sano: sinä veli olet oikeassa! Sen, jolla on suurempi totuus, täytyy ubrautua vähemmälle. Sellainen rakentaisi koko kansalle yhteistä tulevaisuutta, sillä siinä puheessa on rakkautta, juuri veljesrakkautta. Muuta ei puutukaan. Rakkaus ja uhrautuvaisuus rakentaisi parhaan yhteisen tulevaisuuden.

Historia todistaa, miten on käynyt niille kansoille, jotka ovat suostuneet palvelemaan monia vieraita jumalia; ne on ryöstetty ja viety vankeina vieraille maille. Ne ovat hajonneet ja menettäneet maan perimisoikeuden, sillä niillä ei ollut kunnioitusta eikä rakkautta. Suomen kansakin voi lähteä sotapolulle ja menettää itsenäisyytensä. Nyt se on itsenäinen, mutta sen täytyy toimia valppaana henkisenä rakentajana tulevaisuutta varten.

Vuonna 1908 tuli luokseni harvinainen vieras vanhoista maailmoista. Hän puhui valtakuntain häviöstä ja Suomen tulevaisuudesta. Hän käski tekemään senlaisen temppelin, johon mahtuu koko Suomen kansa. Ei se saa olla kirkko, vaan temppeli, hengen temppeli, se on: kansan usko, tajunta Kristuksessa. Siinä temppelissä jokainen tuntee samalla tuntemuksella Jumalan. Hän — tuo vieras — sanoi, että jokaisella Suomen kansalaisella oli tuossa temppelissä oma toimensa, tehtävänsä. Ja viimein koko kansa viedään mahtavaan laivaan.

Jos Suomen kansa uskoo tähän hengen temppeliin, on sillä suuri tulevaisuus. Se kasvaa 500-kertaiseksi ja sillä on suuri henkinen mahti.

Me emme voi astua tuohon temppeliin jatkamalla entistä menettelyämme, vaan jokaisen on tehtävä työtä sen rakentamiseksi. Kukin ennenkaikkea kotonaan, ollen oma pappinsa saarnaten itselleen parannusta. Jos tulee katkeruus, niin kieltää itsensä sanoen: et saa katkeroitua, vaikka toisella olisikin suurempi Jumala. Siis enempi suvaitsevaisuutta! Todellisuudessa ei toisella ole sen suurempaa Jumalaa, sillä ei kukaan ole niin suuri kuin Jumala, mutta kaikki ovat Jumalassa.

Jospa alkaisimme enemmän sietää toisiamme, suuremman uhrautuksessa vähemmälle. Nautimmehan samasta päivän pisteestä ja sateesta, käymme samalla maakamaralla. Olkaamme siis kansanakin yhtä, tietäen, että kaikkien elämä on yhden elämä, ja yhden elämä on kaikkien elämää! Meillä täytyy olla yksi suuntaviiva, yksi toivo, yksi usko ja yksi tunnus.

Alex Huttunen.

Lapset ikkunassa.

Kuu ikkunan jää-hile kukkiin
Luo kuulasta hohdettaan —
Ja mökkien lapsukaisrukkiin
Saa haaveita versomaan.

Kas kimmeltää hopeisin pensain
Jo puinensa puutarhat.
On timantein suurin ja runsain
Siroiteltu tanhuat.

Ja pirtinkin sillalle valaa
Kuu kultia, hopeitaan.
Ei muistella illallis-palaa.
Vain ahmien katsellaan.

Kuin kirkoksi avartuu tupa.
Sen holvien varjossa
On lapsien vaeltaa lupa
Ja kynttiläin loistossa.

Nyt salihin huojuvain honkain
Käy lapsien matkustus.
Kuin välistä pilvien lonkain
Kuum' pilkoittaa valaistus.

Vaan pirttihin kotinsa armaan
Taas palaavat lapsoset
Ja unien maillepa varmaan
He pian on vaiþuneet.

Miks pihalla rakki noin haukkuu
Ja kissakin kehräilee?
Kai þakkanen nurkissa paukkuu,
Vai tonttuko vehkeilee?

Se veitikka lapsist' on hyvä;
Sen þuuhat on hupaisat.
Kuun-ukolla uni lie syvä?
Soi maantiellä kulkuset!

Vai³ suuremmat kellotko soittaa
Ja lapsia kutsuvat?
Ne kotoiset äänetkin voittaa
Ja sydämmiin osuvat!

U. E. G.

Viisi enkeliä.

Lapsuuteni satumaailmasta muistuu mieleeni satu Aatamista, Evasta ja pienistä enkeleistä. Ihanaa oli siellä paratiisissa ollut! Läpikuultavan hohtava valo oli läpäissyt kaiken, ettei varjoja ollut olemassa siellä, varjoja, jotka muistuttavat syntiä. Miten he olivat rakastaneet tuota ihmeellistä valoa! Ja ihana Tiedonpuu suloisine hedelmineen oli ollut keskellä valossa. Hyviä ja onnellisia olivat ensimmäiset ihmiset paratiisissaan olleet ja viisi pientä valkoista enkeliä oli aina heidän luonaan ollut: Rakkaus, Rauha, Totuus, Puhtaus ja Hyvyys. Mutta Tiedonpuunhedelmää syötyään olivat heidän silmänsä auenneet ja valo oli tuntunut heistä sietämättömältä. He olivat paenneet sitä kuin Jumalan nuhtelevaa silmää ja pienet enkelit olivat surumielin heitä seuranneet. Silloin suuret raskaat portit olivat sulkeneet heiltä tien Elämänpuulle! Vielä hetken olivat ne auki olleet, vielä hetken oli ihmeellinen valo väreillyt heidän ympärillään ja valkoiset enkelit olivat vielä hetken olleet Aatamin ja Evan luona. Vihuri-tuuli oli ympärillä ulvonut, metsässä kuoleman kylmä viima vinkunut. Ja pienet enkelit olivat puhuneet: »Hyvästi — hyvästi! Olimme luonanne paratiisissa — olitte onnellisia ja hyviä meidän kanssamme siellä. Täällä ei ole meidän kotimme, mutta joskus tulee aika, jolloin tulemme luoksenne tänne. Me tulemme silloin kun luotte paratiisiin sydämeenne!» Pienet enkelit olivat sitten levittäneet hohtavan valkoiset siipensä lentääkseen kotiin porttien sisäpuolella. Suuri tuska oli silloin vallannut Evan sydämen ja yksinäisyyden hädässä oli hän tarttunut kauemmin viipynyttä enkeliä siipeen. Oi — verisin siivin oli valkoinen enkeli vaipunut Evan jalkojen juureen vaikerrellen: »Mitä olet tehnyt — Eva! Siipeni on rikki, toverini ovat lähteneet ja kohta portit suljetaan!» Samassa olivat synkät portit painuneet kiinni, ihana valo häipynyt pois! Elämä oli pysähtynyt kulussaan ja paratiisin ihanaus haihtunut kuten iltarusko haihtuu yön tullen. — Surun valtaamana oli Eva polvistunut enkelin viereen ja anteeksi rukoillen koettanut sitoa haavoittunutta siipeä . . . Ja satu kertoo, että [siitä asti on Rakkaus kulkenut ihmislasten keskellä.

*

On jouluyö ja ihmeellinen, tumma etelän taivas on täynnä lukemattomia tähtiä. Yksi tähti loistaa ihanammin ja voimakkaammalla valollaan kuin toiset — se lähestyy maata — se

liitelee ilmassa — se pysähtyy värähdellen pienen majan yläpuolella. Sen sinertävä valo valaisee pientä enkeliä, joka rikonnaisin siivin surullisena kulkee majaa kohti.

Tuo valkoinen enkeli on kulkenut ja kulkenut aikoja, ajanjaksoja hakien parantajaa siivelleen. Hän on odottanut ihmistä, jonka rakkaus olisi samasta jumalaisesta lähteestä alkuisin kuin hän itse on. Hän on toivonut hetken tulevan, jolloin ne neljä muuta enkeliä voisivat laskeutua maan päälle ihmisten luokse, jolloin Rakkaus, Rauha, Totuus, Puhtaus ja Hyvyys astuisivat ihmisten sydämiin! Raskasta on hänen kulkunsa ollut. Epäitsekkyään rakkauden asemesta on hän aina vain tavannut itsekkyyttä ja jokainen itsekäs rakkaus on puristanut hänen haavoitettua siipeänsä maahan.

Hiljaa hiipii suurimman kaikista hyveistä omistava enkeli kehdon luo, jossa lepää pieni lapsi. Syvät, tummat silmät katselevat tulijaa, silmät loistavat tähtien lailla ja pienen enkelin surumielinen katse muuttuu iloiseksi! Paratiisin ibanat kentät avautuvat hänen silmiensä eteen, ihmeellinen, salaperäinen valo ympäröi hänet, ja haavoittunut siipensä kohoaa hohtavan valkoisena entiseen asentoonsa. Suuri riemu täyttää enkelin — onhan hän päässyt kotiin! Tummassa yössä kuuluu tubansien enkelikuorojen laulua ja äärettömässä valomeressä tuntee hän pienet sisarensa, jotka lähestyvät maata.

*

Valot haihtuvat! Surujen mies kulkee kärsimysten tietä! Petettyinä, vainottuna ja koditonna hän kulkee — kaikkien muiden hylkäämänä paitsi valkoisen enkelin vierellään. Ja kukaan muu ei tuota valkoista olentoa huomaa. — Ecce Homo! Katso ihmistä! Mietiskelijän korkea otsa; ääretöntä lempeyttä korkeassa vartalossa; syvät Näkijän silmät, ihmeelliset, läpitukevat, täynnä taivaallista valoa. Kenen ne rakkauden ilmapiiriin kietovat — hän ei koskaan voi siitä irtautua; kenelle ne harmia leimuavat — hän ei sitä kestää voi; mutta ne, jotka näkevät säälin kyneleen putoavan noista loistavista silmistä — he ovat ikuisesti lohdutetut yhdestä kyneleestä. — Nyt painaa raskas risti hartioita, maailmantuska abdistaa Voidellun sydäntä . . . Risti on pystyssä kalliolla ja katkera malja on tyhjennetty viimeiseen pisaraan! Aurinko pimenee, koko maa värisee kauhusta, elämä pysähtyy kulussaan ja kuoleman portit liikkuvat saranoillaan! Ja ne, joilla on silmät nähdä, he näkevät portaiden ulottuvan taivaista aina maahan asti ja valkoiset enkelit kulkevat ylös ja alas niitä myöten.

L. B.

asuntonne laaja maa korkeine vuorineen, syvine merineen, loppumattomine metsineen ja loukkaamattomine eläimineen. Oi, te kulta-ajan lapset, muistakaa aina, että tahtonne on vapaa ja että sen olette saaneet lahjaksi taivasten kaikkivallalta. Tehkää aina hyvää, sillä pieninkin poikkeus siitä luo syy ja seurauksen. Oi, lapseni, tulkaa maan päälle kulta elämää viettämään. Oi, te siivekkäät lapseni, valaiskaa tullessanne maata, että aurinko loistaisi, että aurinko säteilisi.»

Ja aurinko säteili. Ensimmäiset ihmiset tulivat maan päälle täydellisissä muodoissaan. Heidän ruumiinsa olivat kevyet ja puhtaat, valmiina palvelemaan hengen temppeleinä, silmät puhtaat ja syvät, äänet lempeät ja soinnukkaat, korvat herkäät. Siellä, missä tuoksuavat eetteriaallot yhtyvät kultaisessa keskuksesta syleillen tahrattoman vuoren korkeutta, siellä, loistavaa valoa säteillen, seisoo siivekäs *ihmisolento*. Hienoimmista kultasäikeistä punottu vaippansa soljuu ilmapuina maahan. Pitkät, aaltoilevat hiukset loistavat kullavärisinä ja valuvat kevytaloisena kultavirtana tahrattomien siipien välissä. Mittaamattoman syvät, safiirinväriset silmät loivat jo katseellaan uutta elämää. Hän ojensi hohtavat käsivartensa kohti itää, kohti rusottavaa aamusarastusta, kohti aurinkoa, rakkautta. Ja hänen äänensä soi: »Kunnia Luojaalle, Kunnia Luojaalle.» Kaulassa säteili suuri timantti auringon lailla. Se säteili kaikilla taivaankaaren väreillä, jotka sopusointuisina yhtyivät laulamaan samaa lumoavaa hymniä: »Kunnia Luojaalle, Kunnia Luojaalle.» Kultasäteet loivat hänen päänsä ympärille kehän, joka nousi taivaaseen asti. Katselkaamme salaisuutta, joka näissä säteissä piili, suurta luomissalaisuutta.

Pääsäteitä oli 120. 10:stä keskuksesta levisi kimppuina 7 sädettä kustakin. 100:sta pienemmästä keskuksesta levisi jokaisesta 3 sädettä. 10,000:sta vieläkin pienemmästä tulikeskuksesta levisi 1 säde kustakin. Nämä muodostivat auran hänen ruumiinsa ympärillä. Käden kustakin sormesta välähti vielä 7-säteinen valokimppu ja jalan varpaista levisi 8 sädettä kustakin. Laske yhteen nuo sädekimput, jotka jumalihmisen auran muodostavat, niin pääset salaisuudesta selville. $120+70+300+10,000+70+80=10,640$. Laske vielä $1+6+4$, yhteensä 11. Tämä on 2, joka on toinen arkaana, toinen salaisuus, jumalallisen hengen salaisuus. Sen kuva on jumalallisen hengen kultainen temppeleli, jonka päällä säteilee kultainen Oinas. Se on ikuisen elämän ensimmäinen suuri huone, sen kahdestoista dekanaatti ja kolmas aste. Se on kaksituhatlehtinen tulisydäminen lootuskukka. Se on suuri kaksilehtinen avain. Se

Silloin Suuri Elämä kohotti katseensa ja näki ihmisen, ihmisen, joka ei ymmärtänyt kärsimystä. Oliko mahdollista, että maanpäällä saattoi liikkua kaksi ihmislasta, jotka eivät tunteet Surutarta?

Silloin Suuri Elämä painoi kätensä tämän ihmissielun sydämelle ja puhui hänelle ensikerran surusta. — Ihmissielu vavahti, sillä hän oli tuntenut Jumalan käden kosketuksen. Nyt vanhempi tovereista ymmärsi, että Surutar kolkutti ovea:

»Hyvä Jumala, miksi, miksi?» Epätoivoissaan ihminen teki, kysymyksensä. Hän seisoi kuin salaman lyömänä tämän uuden ihmeellisen edessä. Ihmissielu oli niin yksin. Hän oli kulkenut hetken lapsen kanssa elämän polkua ja he olivat kuuluneet yhteen, mutta nyt oli heidän erottava. Onnen lapsi oli jollain ihmeellisellä tavalla joutunut kauemmas hänestä.

Mutta Surutar kolkutti yhä ovea ja pyrki sisälle. Äkkiä suuri kaabu valtasi ihmissielun.

»Älä tule, miksi tulet onneani särkemään. Katso, olen ollut kuin yhtä lapsen kanssa ja olen rakastanut onnea. Miksi en saa tuntea iloa?»

Nyt Surutar puhuu hänen sielunsa kammion kynnyksellä:

»Ihminen, katso elämää ympärilläsi, etkö näe, että ihmislapset ovat kärsimyksen lapsia. Etkö ymmärrä, että elämä on koulu, koulu, jossa opimme ymmärtämään vähitellen ikuista onnea. Tie ikuiseen onneen vie kärsimyksen portin kautta. Minä täytän Suuren Elämän tahtoa, olen Hänen palvelijansa.»

Silloin ihmissielu vavahti ja hän irroitti kätensä onnen lapsen kädestä ja sanoi hiljaa alistuvaisena:

»Lapsi, jää hyvästi! Surutar on tullut.»

Nyt jäi ihmissielu yksin ja Surutar astui hänen sielunsa kammioon. Oi, mitä tuskia hänen täytyi kärsiä. Ei lepoa, ainaista kulkua synkässä korvessa, ainaista oppimista elämän ankarassa koulussa. Monasti sielu ei ymmärtänytään Surutarta. Hänen rintansa oli täynnä ahdistusta. Tässä suuressa ahdistuksessaan kääntyi sielu uudelleen Suuren Elämän puoleen ja kysyi epätoivoissaan:

»Miksi, miksi elämä on taistelua, mistä voin saada lepoa? Ohjaa minut takaisin onnen lapsen luo.»

Silloin Suuri Elämä johdatti sielun lapsen luo. Mutta lapsen vierelle oli tällä ajalla jo Surutar ennättänyt ja ihmissielu näki miten onnen lapsi itki. Nyt tunsu sielu yhä syventyvää tuskaa ja hän painoi päänsä käsiinsä, sillä hän ei voinut katella onnen lapsen kyyneleitä. Ihminen kuuli jälleen Suuren Elämän puhuvan:

Miksi synnymme jälleen?

Kun ensikerran kuulin jälleensyntymisestä — kauan aikaa sitten — en sitä silloin hyväksynyt. Mielestäni tämä maailma oli niin ikävä, niin mitätön, että mieleni ei suinkaan tehnyt palata tänne takaisin.

Olihan avaruus täynnä loppumattomia maailmoita. Tuolla pääni päällä hehkui lukemattomia paljon loistavampia tähtiä kuin tämä pieni maapallomme. Siellä elämä ehkä olisi paljon ihanampaa ja varmasti olikin. Täällä maan päällä oli niin paljon rumaa, alhaista, olosuhteet niin vaikeat, täällä taudit kiduttivat meitä, köyhyys, pimeys, kylmyys olivat pääsemättömiä seuralaisiamme.

Oli mielestäni aivan kummallista, että ihminen oli saanut näin kurjan tähden asunnokseen. Täällä täytyy raataa, taistella, aina uudelleen ja uudelleen voittaa samat vastaukset: katso! peltosi peittyi heti rikkaruohoon, ellet sitä alinomaan kynnä ja muokkaa, huoneesi lahoo ja luhistuu, vatsasi vaatii aina ja uudelleen tyydytystään, vaatteesi kuluvat, lika ja pöly leviää kaikkialle, elämä ahdistaa sinua joka puolelta hellittämättä ja ruumiisi tuossa taistelussa uupuu, vanhenee, henkesi väsyä, kärsii ja kyllästyy.

Toivotonta on taistelusi. Luonto pyrkii rajusti aina alkutilaansa ja sinä itsepintaisesti koetat taivuttaa sitä omiin tarkoituksiisi. Alkutilassaan luonto on sopusointuinen ja kaunis; sinä häiritsijänä runtelet, särjet sen puhtaan olemuksen, jätät rumat väkivaltaiset jälkesi luonnottaren suloisiin muotoihin.

Luonto ja ihminen — toistenne sovittamattomat vastustajat — vainoatte toisianne, ja sinä, ihminen, olet suurin syyllinen, sinä ajat yksistään omia etujasi.

Ihminen, olethan vakuutettu siitä, että olet luonnon ja maapallon herra, kehityksen korkein saavutus, »luomakunnan kruunu». Mutta kuinka sinä käytät valtaasi? Miten ymmärrät kuningastehtäväsi?

Sinä kesytät luonnon, lannistat valtasi alle sen suuremmoiset voimat, isännöit luonnon suuressa talossa mielin määrin, sinä säret ja kaivat puhki vuoret, kaadat valtavat metsät, raiivat maan monenmoisia viljelyksiä varten, sinä orjuutat eläimet armahtamattoman ikeesi alle, käytät hyväksesi niiden voimat ja antimet, syöt suuhusi parhaimmat ja uskollisimmat palvelijasi.

Sinä luot henkesi nerokkuudella suuremmoisia sivistyksiä, kohotat ilmoille voimasi merkinä kukistumattomia rakennuksia;

mutta sinun saavutuksesi ovat leimatut räikeällä sinetillä, valtakuntasi porttien otsikossa on kaamea omistus: Itsekkyydelle.

Sentähden ihmiskunnan aika-ajottain yllättää raivohulluus, hänet lyö henkinen rutto: sokeassa vihanvimmassa hän kädenkäänteessä säästämättä hävittää entiset saavutuksensa, hän silpoo ja surmaa omaa sukuansa, pommittaa, räjäyttää ilmaan, polttaa ihanimmat palatsinsa, temppelinsä ja asumuksensa, hänen älynsä suuntautuu yhteen ainoaan ajatukseen, hävittää, hienontaa tomuksi, tehdä olemattomaksi, kukistaa ja tappaa jokin valtava hirviö, itsepintainen vihollinen. Mutta tuo vihollinen on ovela, saavuttamaton — ihmisen omaan olemukseen kiinni kasvanut itsekkyys.

Näin koko luonto hikoilee verta, huokaa ahdistuksessaan ja kaikki luontokappaleet ikävällä odottavat jumalanpoikien ilmentystä, ihmisenpojan ylentämistä, ihmisyyden toteuttamista ihmisessä.

Niiden miljoonien vuosien aikana, jolloin ihminen tähän tapaan, tällaisella menestyksellä on hoitanut isännyyttään maapallolla, hän luonnollisesti on kasannut ylleen raskaan kohtalon, ylittänyt huimaavaan summaan velkatiliään muita luonnonvaltakuntia kohtaan, kytkenyt itsensä moninkertaisilla kahleilla ansaittuun velkavankilaansa, jonka portti hänelle avataan ja josta hän voi lunastaa itsensä irti ainoastaan maksamalla velkansa viimeiseen ropoon asti.

Turhaa on siis haaveilla, että kenellekään aukeaisi tämän elämän jälkeen tie toisiin onnellisempiin tähtiin, sillä jokainen olemme osallisina yhteiseen kohtaloomme.

Siipemme eivät kannaa omaa sumuista piiriämme kauemmas. Sielumme innoissaan pyrkää lentoon kuoleman vapauttavalta kämmeneltä, mutta entisyytemme siteet sieppaavat meidät ylhäisimmistäkin korkeuksista takaisin tälle tutulle maankamaralle lyhentämään jälleen pienellä erällä omaa ja yhteistä velkataakkaamme — jos jo olemme niin viisastuneet, ettemme lisää kuormaa uusilla kivillä.

Näin säättää karman järkkymätön laki, tämä on jälleensyntymisen välttämättömyys, tämä voima pyörittää reinkarnation ikuisesti pyörivää ratasta.

Mutta tähän kätkeytyy samalla lunastus: suuren syyllisyytemme, tinkimättömän yhteenkuuluvaisuutemme kautta muodostamme oman renkaamme, näyttelemme omaa määrättyä osaamme maailmankaikkeuden suuressa kehityssuunnitelmassa.

Ihminen on kaikesta huolimatta luomakunnan kruunattu kuningas. Hallittuaan aikansa hänelle uskottua tähteään mie-

lettömänä hirmuvaltiaana, hänestä vähitellen onnettomuuksien opettamana tulee viisas ja lempeä kuningas: Hän vallitkoon kalat meressä, taivaan linnut, karjan ja koko maan.

Voitaisiinko ihminen repiä irti omista juuristaan, eikö hän ole välittömästi yhtä ja samaa olemusta maapallon kanssa, samoista aineista koottu, samojen elementtien sitoma? Meret ja virrat ovat hänen veriään, vuoret ja kalliot hänen luustoaan, maan keskustuli hänen sisäistä lämpöään ja sama yhteinen ilma kulkee hänen ruumiinsa ja myös maan huokosten kautta: Maasta sinä olet tullut ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman — yhä uudelleen ja uudelleen.

Mutta vapautuminen, lunastus!

Luovu suurimmasta harbastasi, sinua sokaisevasta minuuden kuvittelusta: Joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hän löytää sen. Astu ulos ahtaan kuoresi sisältä, lakkaa ajattelemasta, tuntelemasta ja toimimasta mitättömänä minäolentona.

Yhdy veljeesi, ihmiskuntaan, ole yhtä olemusta kaikkien luotujen kanssa, tunne olevasi erottamaton osa tämän tähtemme kanssa, pue päällesi Kristus, yhdy maailmansieluun Logokseen. Ajattele, että olet pisara elämän meressä: merestä erotettuna olet mitättömyys, mereen yhtyneenä olet häviämätön. Uhraa rajoitettu, saavutat rajoittamattoman, hävitä vankilasi, astut vapauteen, luovu kuolevaisesta, voitat kuolemattoman.

Elämä on kärsivällinen, Jumala itse on nöyristä nöyriin. Hän täyttää taivasten avaruuden, Hän asuu sinussa, jokaisessa atomissa. Hiljaisesti ponnistaen Hän jokaisen muodon kautta siirtyy yhä kehittyneempään muotoon, kasvaa aste asteelta omaa täydellisyyttään kohti.

Hänen ihmeellinen tajuntansa jakautuu rajattomiin, antaa osansa joka atomille, saavuttaa sinussa määrätyn asteen, ryhmittyy kaltaistesi kanssa itse ihmiskunnaksi. Tajunta hallitsee muotoa, määrää sen laadun.

Ihmiskunnan tajunta korkeimpana tajunnan saavutuksena fyysillisellä tasolla määrää samalla koko maapallon muodon ja hallitsee sitä. Ihmiskunta ilmentää itsensä ei ainoastaan ihmisyksilöissä vaan myös kaikissa tällä tähdellä elähytetyissä muodoissa ja sen suuressa planeettaolemuksessa.

Ihmiskunta, katso, minkälainen on maailmasi, tarkkaa, minkä kaltaiseksi olet oman yhteisen ruumiisi tehnyt, näe, minkä värisenä tähtesi loistaa sisartähtien yhteisessä piirissä.

Sinun raivoasi kiljuu leijona, sinun vihasi kasvattaa ohdakkeet peltoosi, sinun ylpeytesi, sydämesi kylmyys jäätää luonnon ja lähettää viimeiset vihurit, sinun pirullisuutesi ja ove-

luutesi antaa surmankärjen käärmeen myrkylle, sinun mielettömyytesi, intohimosi, itsekkäisyytesi paisuttaa vesitulvat, ruoskii liikkeelle ruton ja tappavat taudit, järjestyttää maan perustukset ja saa tulivuoret oksentamaan tulta ja tulikiveä.

Mutta, ihmiskunta, olethan jumalallinen, korkeammassa tajunnassasi tavoitat taivaat, ikuisessa itsessäsi voit nousta enkelien yli jumalien tasalle.

Tee liitto luonnon kanssa, rakenna rauha omassa talossasi, kohota suitsuavat alttarit elämän ykseydelle, palvo ainoata kaikkeuden alkusyytä, kunnioita korkeinta yli kaiken ylistettävää elämän antajaa, joka mahtuu pienimmästä pienimpään ja jota sisällyttämään ei riitä suurin suuruus.

Uhraa työsi, tahtosi ponnistukset, älysi välähtelevät leimahdukset, henkesi uupumattomat pyrkimykset kehityksen palvelukseen, kokonaisuuden hyväksi, oman synkän tähtesi onnellistuttamiseksi.

Luonto odottaa viisasta vaalijaansa, maa sykähtää halusta saada avata sinulle kaikki salaisuutensa, laskea jalkojesi juureen loputtomat aarteensa, luonnon oikulliset voimat ovat valmiit nöyrinä tottelemaan sinun kuninkaallista mahtisanaasi.

Ota tämä perintösi oikealla tavalla haltuusi, astu ainoan perillisen täysiin valtuuksiin, ymmärrä todellisen vallaukäyttäjän ehdottomat velvollisuudet ja oikeudet — ja murheellinen otsasi on kirkastuva, innostuksentuli on täyttävä epäilevän sielusi, maa allasi on kukoistava ja kaikki luonnonvaltakunnat tervehtivät sinua herranaan, jolle ne riemulla ovat alamaiset.

Pieni joukko ihmiskunnan omia poikia, luvultaan uskomattoman harvat — nuo tyynet viisauden veljet — ovat jo saavuttaneet päämäärän ja kulkevat nyt edellämme loistavana valonpatsaana erämaassa.

He eivät mihinhään meitä pakoita, vaan lempeästi ja viisaasti johdattavat ihmiskuntaa, valvovat sen sääliittäviä erehdyksiä, valavat tajuntaamme vapauttavia ajatuksia. He ovat nerojen näkymättömät neuvonantajat, taiteilijoiden salaiset innostajat, he ovat totuuden puolesta taistelijoiden suojelusmuurina, he viittaavat tietä sivistyksellemme ja henkisille harrastuksillemme.

He ovat syntymän ja kuoleman voittajat, voimassa ihmeelliset, vihityt kaikkiin salaisuuksiin, jumalalliseen tietoon ja valtaan.

Kuinka voin nousta noin korkealle?

Sieluni, ole rauhallinen. Sankari valloittaa taivaat väkiryynnäköllä. Mutta kärsivällisesti kehittymällä, sukeltamalla

kautta pitkien elämien, kautta kärsimysten ja taistelujen. Se oli Venuksen kädellä sytytetty kynttilä.

Jumalallinen sanansaattaja laskeutuu lentäen auttamaan kärsivää maailmaa. Mutta kuta lähemmäksi hän tulee sitä voimakkaammiksi käyvät vihollisten pyörteet, jotka kiiruhtavat sammuttamaan kynttilöiden jumalallista tulta. Mutta heidän työnsä on turhaa. Valo-olennon jalka on jo maata valaissut ja Hänen oikea kätensä, joka tähän asti on ollut piilossa, kohoaa. Majesteetillisena laskee se maan päälle seitsemän maailman ylevän voittajan säteilevän kruunun. Tällä hetkellä kaikuvat taivasten piireissä majesteetilliset ja jumalalliset säveleet. Ne täyttävät ilman ja kuuluvat ihmisille, jotka kutsua tahtoivat totella. Ne, jotka kuuluivat, olivat maailman ensimmäisiä tietäjiä. Hekin pitivät käsissään samanlaista soihtua, mutta niistä olivat useat kynttilät sammuneet. Seitsemästä kynttilästä paloi vain kolme. He lähestyivät ja kumartuivat Valontuojan eteen. Nostamatta päätään ja sanaakaan sanomatta ojeusivat he soihtunsa Häntä kohden. Hän sytytti oman soihtunsa jumalallisella tulella uudestaan nuo sammuneet kynttilät. Viisaat ja valtiaat eivät uskaltaneet nostaa päätään vaan jäivät hänen eteensä polvilleen haltioimistilaan. Mitään sanomatta nousivat he sitten taas ja uskaltamatta katsella Valontuojaa menivät he pois peittäen vaiפוillaan huolellisesti sytytetyt soihtunsa. Mutta ne, joilla oli silmät nähdä, huomasivat heidän valonsa. He lähestyivät vuorostaan pitkissä sarjoissa tietäjiä ja sytyttivät uudestaan omat sammuneet kynttilänsä heidän soihtuistaan tuona pimeänä, mutta samalla loistavana kirkkaana yönä.

Kautta tuskien, kautta epätoivon kyynelten kaikuu uudestisyntyneitten sielujen majesteetillinen kuoro ja soitujen jumalalliseen harmoniaan yhtyvät hetkeksi taivas ja maa. Sen aiheutti Hän, joka oli itsensä uhrannut, Hän, joka oli tuonut valon, Hän, jonka kautta loistava seitsenhaarainen tähti oli kai-verrettu kaikkeen olevaiseen. Aum. *Eräät tutkijat.*

oo

Tervehdys.

Sydämellinen tervehdys kaikille Ruusu-Ristiläisille täällä Amerikassa! Toivon kaikilta lämmintä osanottoa ja uhrautuvaisuutta Suomen Teosofisen Kansanopiston perustamisen hyväksi.

*Mrs. Amanda Hankanen,
Sointula, B. C.*

lumattomille. Ohjelma on ollut mahdollisimman kansantaajuinen, ja vieraita on ollut joka kokouksessa. Marrask. 14 p:n ilta muodostui meille juhlahetkeksi. Ohjelmassa oli paljon soittoa, jota esitti J. Pohjanmies. Otto Keskinen lausui ihanassa tervehdyspuheessaan ryhmän jäsenet ja vieraat tervetulleiksi. Vilho Lounas luki luvun kirjasta »Suuret uskonnot», A. Stenbäck piti esitelmän aineesta »Eksoteerinen ja esoteerinen teosofia» H. P. Blavatskyn Teosofian avaimen mukaan ja Olga Lounas esitti kauniin sadun.

A. S.

Panacea. Ohjeiden suomeksi painattamista varten: E. S. 40:—, Nimetön 100:—, J. R. H. 50:—, F. J. 20:—. Koska tämän lisäksi E. K:n kautta on tullut Smk. 280:—, ovat ohjeet nyt painetut ja maksetut, joten keräys on päättynyt.

Uusia kirjoja. Painosta ovat nyt ilmestyneet *Mystican* kustannuksella: *Vuorisaarna*, suomentanut ja selittänyt Pekka Ervast, hinta 30:—, sid. 40:—. *Satuja*, kirj. M. Kyber, suomentanut saksan kielestä, hinta 15:—; ja *Tietäjän* kustannuksella: *Itsemurha*, esitelmä pitänyt Pekka Ervast, hinta 3:—. Vartiotorin kustannuksella on ilmestynyt: *Uuden Testamentin Aakkosellinen Hakemisto*, laatinut Kaarlo Harteva. Tässä kirjassa esiintyvät kaikki U. T:ssä löytyvät sanat aakkosellisessa järjestyksessä. Sanojen yhteydessä mainitaan paikat, joissa ne esiintyvät. Hakusanoja on yli 20,000. Hinta sid. 40:—.

Oriveden Toisvuotinen Kansanopisto on lähettänyt meille vuosikertomuksensa talvelta 1925—26. Siihen sisältyy selostus myös Keski-Hämeen Kansanopistosta, joka on nyt otanut nimekseen Oriveden Kansanopisto, mistä on selvitys erityisessä kertomukseen liittyvässä kirjoituksessa. Vuosikirja käsittelee kokonaista 90 sivua. Se jakautuu neljään osaan, joista ensimmäisessä seikkaperäisesti esitetään »yleisesti kansanopistolaitosta koskevaa», m. m. opiston taloutta, kymmeniä vieraita, esiintyjiä, opettajistoa, erikoistilaisuuksia, kilpailuja y. m. vilkasta opistotoimintaa. Toinen osasto kertoo lähemmin toisvuotisesta opistosta, tästä maaseudun toistaiseksi ainoasta kansankorkeakoulusta, joka on ollut käynnissä jo kahdeksan vuotta. Kolmas osasto antaa kuvan Keski-Hämeen (Oriveden) kansanopistosta. Viimeisessä osastossa kiinnittävät huomiota katsaukset opistolaitoksen 15-vuotiseen kehitykseen ja Toveriliiton vaiheisiin. »Mitä on Toisvuotinen kansanopisto»-kirjoitus selvitte-

lee ylemmän kansanopiston tarkoitusta ja työtapoja. Aistikkaassa asussa oleva vuosikertomus luvataan lähettää postivapaasti kaikille, jotka sitä pyytävät.

Nap. Hultin, os. Oitti, laatii erihintaisia horoskooppeja. Häneltä tulee Ruusu-Ristin tammikuun numeroon kiintoisa kirjoitus »avioliitosta astrologian valossa».

Tämän numeron mukana jaetaan Ruusu-Ristin tilauslista vuodelle 1926.

Tilaaajat ja asiamiehet! Pyydämme ystävällisesti, että ensi vuoden tilaukset, mikäli mahdollista, lähetetään toimitukselle viimeistään tammikuun puolivälissä, jotta osaisimme määrätä painoksen suuruuden. Tammikuun numero ilmestyy tammikuun loppupuoliskolla.

Sydämellinen kiitos kaikille vuodesta 1925!

Olkoon joulun täynnä riemua ja rauhaa! Alkukoon ja jatkukoon uusi vuosi 1926 onnellisena ja iloisesti yllättävänä!

Sisällysluettelo:

	Siv.		Siv.
<i>Kristus, kansikuva, Eemil Halosen veistoksen mukaan</i>		<i>Agneta Kristofferin tytär</i>	428
<i>Teosofian joulusanoma</i>	369	<i>Memento</i>	435
<i>Kristuksen toinen tuleminen</i>	374	<i>Henkinen valistus</i>	439
<i>Eksoteerinen ja esoteerinen työ</i>	378	<i>Olen sukua Sun</i>	441
<i>Teosofisia "älä"-käskyjä</i>	380	<i>Suomen tulevaisuus</i>	442
<i>Mielen hillintä</i>	383	<i>Lapset ikkunassa</i>	444
<i>Saatammeko edistyä?</i>	389	<i>Viisi enkeliä</i>	445
<i>Viisaus ja rakkaus</i>	391	<i>Järven laulu</i>	447
<i>Väkeyin</i>	392	<i>Timanttisäteen ruumistus kulta-aikana</i>	447
<i>Teosofiset johtajat astrologian valossa</i>	393	<i>Kärsimyksen salaisuus</i>	449
<i>Erään tietäjän elämä</i>	399	<i>Luota</i>	451
<i>Pojan vuodatus</i>	419	<i>Miksi synnymme jälleen?</i>	452
<i>Joulu</i>	423	<i>Lucifer</i>	456
<i>Teosofinen liike ja teosofiset seuraf</i>	424	<i>Tervehdys</i>	457
		<i>Uusia kirjoja</i>	458
		<i>Tien varrelta</i>	458

RUUSU-RISTI

Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura

Ruus-Risti, Suomen Salatieteellinen Tutkimusseura perustettiin Helsingissä marraskuun 14 p:nä 1920. Sen tarkoitus selviää seuraavasta ohjelmasta:

1) Ruusu-Risti on totuuden etsijain seura, jonka jäsenet tunnustaan kaikkien ihmisten veljeyden katsomatta rotuun, väriin, kansallisuuteen, uskonnustukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, sukupuoleen tai muihin ulkonaisiin rajoituksiin, osoittavat toisilleen mitä suurinta suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä sekä pitävät totuutta korkeampana kaikkia uskontoja,

2) Ruusu-Risti on vapaan ajattelun pyhäkkö, jonka jäsenet etsivät totuuden ydintä, salaista jumalviisautta, mikä piilee kaikkien aikain uskonnoissa, mytologioissa, filosofisissa ja tieteellisissä järjestelmissä,

3) Ruusu-Risti on renkaana ihmisten näkymättömässä veljekkunnassa ja sen jäsenet etsivät ikuisen elämään vievää tietä, joka kasvattaa ja kehittää ihmisessä veljeyden henkeä.

Ohjelmansa nojalla Ruusu-Risti kuuluu H. P. Blavatskyn v. 1875 alkuunpanemaan yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen.

Ruus-Ristin jäsenluku on neljän toimintavuotensa aikana noussut viiteen sataan, mitään varsinaista propagandatyötä seuran puolesta ei ole tehty, koska toiminta vielä on vasta organisoitumassa. Paikallisia ryhmiä seuralla kuitenkin jo on — paitsi Helsingissä — Viipurissa, Oulussa, Varkaudessa, Tampereella, Lahdessa, Mikkelissä, Jyväskylässä, Kuopiossa, Turussa, Kajaanissa ja Lieksassa.

Ruus-Ristin jäseneksi saattaa jokainen pyrkiä, jolla on kahden jäsenen suositus. Pyrkijäksi ilmoittautuminen tapahtuu joko paikallisryhmän tai Ruusu-Ristin Johtajan välityksellä Ruusu-Ristin Neuvostolle. Milloin pyrkijä ei tunne ketään jäsentä, voi hän kääntyä suoraan Johtajan puoleen. Ruusu-Ristin Johtaja on kirjailija **P e k k a E r v a s t**, os. Pilpala.

Ruus-Ristin jäsenmaksut ovat vapaaehtoisia. Jäsenten toivotaan tuovan antimensa kolme kertaa vuodessa; maaliskuu- ja lokakuun ensimmäisen viikon kuluessa sekä vuosikokouksen aikana.

Vuosikokous pidetään kesäkuussa, siinä uudet jäsenet juhlistavasti vastaanotetaan, vihitään, sekä asetetaan oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa (installoidaan).

Installoidut jäsenet ovat oikeutetut pyrkimään Ruusu-Ristin Esoteerisen Ryhmän jäseniksi.

Wulffin Paperikauppa

JUKKA KUUSISTON

VALOKUVAAMO

Pohj. Espl. 21 (Scalan talossa) Puh. 04664

Suomalaiset! Käyttäkää suomalaista
faidevalokuvaamo!

MYSTICA.

*Ruus-Ristiläiset, tehkää kaikki
kauno- y.m. kirjalliset ostoksenne
Mysticassa, ja tilatkaa kaikki
sonomalehtenne ja aikakaus-
kirjanne Mystican kautta!*

O.Y. AJANTIETO

Kellosepäntiike

Helsinki

Kluuvikatu 4. Puhel. 06294.

HALLBERG & KUMPP. O.Y.

HELSINKI.

Mikönkatu 19. Puhel. 74 66 ja 4 92.

Villa-, Trikoo- ja Lyhyttavarain Tukku

Suosittu ostopaikka!

Tampereen Sentraalikirjapaino

Kyttälänk. 7. Tampere. Puhelin 19 07.

Paikkakunnan uusin ja
hyvin varustettu kirja-
paino. Kaikille tilapäis-
töille edullisin painatus-
paikka. Nopea ja rehti
toiminta. Hintailmotuksia
ja kustannuslaskelmia an-
netaan auliisti. Ajan-
mukainen kirjakevarasto.

TAIDETEOS ON HYVÄ LAHJA

PAASONEN
VAATTURILIIKE JA VERKAKAUPPA

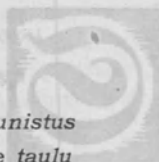
HELSINGISSÄ

Yrjönkatu 10. Puhelin Ce 21341.

Stenmanin Taidesalonki

Helsingissä, L. Heikinkatu 10

Taulu on kodin kaunistus

Hankkikaa kotiinne taulu

Valitkaa makunne mukainen Stenmanin kokoelmista

Niissä on vanhojen ja uusien taidemaalarein teoksia

Niissä on mestariteoksia

Niissä on kalliita, niissä on halpoja

Stenmanin kokoelmat kykenevät teitä palvelemaan

Stenmanin Taidesalonki myy vähittäismaksullakin

Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne

Stenmanin Taidesalonki

Helsinki, L. Heikinkatu 10

Valitkaa Trikoos- ja Lyhyttavarain Tuuhuliike.

Suosittu ostopaikka!

KEMIKALIA "BOSTON"

Omist. W. G. FORSELL

HELSINKI . Eerikinkatu 13 . Puhelin Ce. 21 925

TERVEYS- JA SAIRAAHOITOTARPEITA,

Mausteita, puhdistusaineita, hajuvesiä,
toalettitarpeita y. m. y. m.

Postitilaukset toimitetaan huolella ja nopeasti.

Ruusu-Ristiläisille erikoisalennus.

Vastikään ilmestyneet:

ITSEMURHA, kirj. Pekka Ervast. Ruusu-Risti-Kirjasto
n:o 27. Hinta Smk. 4:—.

VUORISAARNA, kreikan kielestä suom. Pekka Ervast.
Maailman pyhät kirjat, III. Hinta Smk.
30:—, sid. 40:—.

Jouluksi valmistuu:

TEOSOFIAN AVAIN, kirj. H. P. Blavatsky. Uusi suomen-
nos (P. E.). Hinta noin Smk. 40:—.

Mystican kustannuksella on ilmestynyt:

TAO-TE-KING. Kiinalaisen filosofin Lao-Tsen noin 2500 vuotta
sitten kirjoittama. Hinta 15:—, sid. 25:—.

DHAMMAPADA. Buddhalainen mietelausekokoelma. Hinta
16:—, sid. 26:—.

VUORISAARNA. Kreikan kielestä suomentanut ja selittänyt
Pekka Ervast. Hinta 30:—, sid. 40:—.

MUISTAN ENNEN ELÄNEENI. Merkillinen kertomus mysti-
illisestä ilmestyksestä. Kirjoittanut H. Spencer Lewis.
Hinta 15:—, sid. 25:—.

KOLMANNEN ASTEEN VELI. Syvämietteinen esitys sala-
peräiseen veljeskuntaan kuuluvan kokemuksista. Kirj. Will.
L. Garver. Hinta 30:—, sid. 40:—.

SYNTYMÄHOROSKOOPPI. Tähdistä ennustamisen oppikirja.
Vasta-alkaville erittäin valaiseva, perehtyneille kiintoisa.
Kirj. Alan Leo & Benno Lehmann. Hinta 35:—, sid. 45:—.

SATUJA. Kauvan kaivattu satukirja. Kirj. Manfred Kyber.
Hinta 15:—.

Ostamalla Mysticasta kauno- ja tietokirjanne ja tilaamalla aikakaus-
lehtenne meiltä, tuette teosofisten aatteitten levittämistyötä.

MYSTICA, Helsinki, Stenmanin Taidepalatsi. Puh. 23125.

Tilatkaa Ruusu-Risti 1926!

Koko vuosikerta Smk. 50:—, Amerikassa ja ulkomailla 2 doll., puoli vuosikerta Smk. 26:—, Amerikassa ja ulkomailla 1 doll. Tilataan postin kautta, asiamiehiltä tai suoraan toimitukselta, os. **Pilpala**.

Ruusu-Ristin vakituiset asiamiehet ovat: **Helsingissä:** Tietäjän konttori, Kauppiaskatu 8; Luentokirjakauppa; Mystica, Heikink. 10; toimittaja P. E., milloin hän on saapuvilla. **Viipurissa:** Tietäjän kirjakauppa, Vaasank. 3.; hra Onni Tiainen, Katariinank. 12., as. 5. **Kuopiossa:** Hra Heikki Keinänen, Musiikkikauppa. **Lahdessa:** Nti Selma Mäkelä, Rautatiek. 2. **Lieksassa:** Rva Lilja Toivanen. **Oulussa:** Nti Mimmi Manninen, Linnank. 28. **Jyväskylässä:** Hra Aksel Stenbäck, Vesijohtolaitos. **Porissa:** Teosofinen looshi Kaukomieli. **Porvoossa:** Nti Bertta Syrjämäki, Jokik. 9. **Vihannissa:** Hra O. A. Korhonen. **Terijoella:** Rva Maria Jerрман; hra Salomon Rautanen, Joutselkä. **Savonlinnassa:** Rva Aino Mustonen, Vääräsaari. **Varkaudessa:** Hra I. J. Korkee. **Hämeenlinnassa:** Rva Johanna Lindström, Kasarmik. 1. **Matkustavia asiamiehiä:** Hrat J. R. Hannula ja Heikki Hakulinen. Lisäksi seuraavat kirjakaupat: B. B. Bergdahl, Oulu. Akateeminen Kirjakauppa, Helsinki. Rautatiekirjakauppa O.Y. Sortavalan Kirjakauppa. Yleinen Sanomalehtitoimisto, H:ki, P. Esplanaadi 33. Kantolan Sanomalehtitoimisto, Lahti.

Ruusu-Ristin, Tietäjän ja Omantunnon vanhoja vuosikertoja on saatavissa! Tilataan käteisellä tai postietuannilla suoraan toimitukselta, os. **Pilpala**. Seuraavia vuosikertoja on myytävänä allamainittuihin hintoihin: Omatunto 1906 ja 1907, Tietäjä 1908, 1912 ja 1920 à Smk. 25:—, Tietäjä 1918 à Smk. 50:—, Tietäjä 1911 ja 1914 à Smk. 100:—, Tietäjä 1909 à Smk. 200:—, Tietäjä 1915 à Smk. 250:—, Tietäjä 1917 à Smk. 1,000:—, Ruusu-Risti 1921 à Smk. 100:—.

RUUSU-RISTIN TOIMITUS.

Pilpala.

TAMPEREELLA 1925, TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO.

Hinta Smk. 15:—

JOULUYÖ

SÄVELTÄNYT

ERKKI MELARTIN

HELSINGISSÄ 1925

JOULUYÖ

(JUSSI SNELLMAN)

Hiljaisella hartaudella

RKKI MELARTIN

cresc.

1. Nuk-kuu maa kuin kuo-lon un - ta al - - la han - gen,
2. Kul - ta täh - ti jou - lu-puus - sa kim - mel - te - lee
3. Jou - lu - täh - ti, sy - dä-miim-me tui - - ki tuo - - ta

cresc.

hyi - sen jään. Har - hai - le - va ih - - - mis - kun - ta
ok - sal - laan, jou - lu - a nyt hy - - - my - suus - sa
vä - lo - - as, meil - le on - nen haa - - - vei - siim - me

ek - sy - nyt on pi - me - ään. Hal - ti - jam - me tääll' on
 tal - ven yös - sä juh - li - - taan, viet - tää vä - ki lin - nan,
 an - na, Jee - sus, us - ko - - as. Va - lai - se - maan sie - lun

hal - la; — täh - det lii - an kor - - - ke - al - la.
 ma - jan syn - ty - mä - tä Va - - - pah - ta - jan.
 yö - tä o - do - tam - me ih - - - me - työ - tä.

HINTA 5: -